

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KATOLSK UGEBLAD

Indholdsfortegnelse

Redaktion

Inger Lauridsen, Martin Drouzy, Egon Duva og

Gunnar Martin Nielsen

(ansvarhavende)

1961

---

109. årgang

Indholdsfortegnelse

Tallene henviser til bladets *nummer*. For alle mindre artikler er tillige sidetallet anført i parentes.

Kronikker

Oluf Bohn: Hvad jeg lever for... 16
M. Browne: Hamlets tragedie — omvurderet! 43
H. Bohn Christiansen: Sigrud Undset som essayist. 29
Sven Damsholt: Hvorfor faldt de fra? 25
Sven Damsholt: Kirkelatin — en mur, der skiller. 36. Se *øvrigt*: 38 (11), 39 (13), 41 (12), 44 (13), 45 (15)
A. M. Denman: Chaucers Canterburyfortællinger. 22
A. M. Denman: Rabindranath Tagore. 37
M. Drouzy: Hvordan opstod Moralsk Oprustning? 20
M. Drouzy: Kan man »opruste« sig selv moralsk? 21
M. Drouzy: Moralsk eller politisk oprustning? 22
V. Duclos: Ingen kirke — siger Lindhardt. 23
V. Duclos: En konvertit fra 1809. 48
P. Hahn-Thomsen: Hvad jeg lever for... 6
P. Hahn-Thomsen: Den nordiske sologang. 41
Paula Heide: Hvad jeg lever for... 1
Henrik Holm-Nielsen: Et kristent ungdomsarbejde. 26
Henrik Holm-Nielsen: La Pira — en moderne apostel. 11
Sr. Ingrid Maria: Henri Dominique Lacordaire. 47
Anton Jensen: Den katolske lærer. 24
Paul Jensen: Apropos fællesmarkedet. 45
Paul T. Kaare-Frederiksen: Billedet af Sankt Ansgar. 7
Paul T. Kaare-Frederiksen: Lidt om Ansgar. 4. Se *øvrigt* 9 (12) og 12 (12)
Leif Kayser: Hvordan skal man høre på musik? 40
Elsebet Kieler: De lukkede døre. 8. Se *øvrigt* 12 (13) og 15 (16)
Helge Kristensen: To romaner om mennesker. 15
H. Messerschmidt: Tro og kunst. 2
Niels Th. Mortensen: Joakim Skovgaard. 9
Niels Th. Mortensen: Niels Larsen Stevns. 19
Niels Th. Mortensen: Niels Skovgaard. 13
Niels Th. Mortensen: Stefan Viggo Pedersen og andre religiøse malere. 31. Se også 5 (1)
Emil Petersen: Kirkeruder og malerier. 35
H. Rieber-Mohn: Lille Fredens Vej. 33 - 34
Peter Schindler: Om Johannes XXIII. 44

Interviews med

Knud Ballin om Caritas. 6
Ib Benzon om bedemandens arbejde. 47
Cay Benzon om sognepræstens liv. 22
Georg Bertling om katolicismen. 45
Kresten Bøggild om katolsk liv i diasporaen. 40
Agnes Christensen om kontakt-konkret. 7.
F. Christensen om kunst og tro. 23
Svend Erik Christensen om familieproblemer. 24
Emilie Haugmark om åbent hus for provinsungdommen. 8
Helmut Holzapfel om Nordens katolske fortid. 25
Aase Jørgensen om Danmarks Katolske Kvindeforbund. 45
B. Oddie om katolsk ægteskabsbureau. 13
P. Pire om Gandhi-lejr. 12
B. Ricksen-Lindholm om kirkekunst. 48
S. Riishøjgaard om Graveshovedskolen. 19
S. Riishøjgaard om Romerkirken. 15
Ingolf Røjbak om kirkekunst. 20
H. van Schaik om sømandsapostolat. 7
H. P. Schönig om cirkusfolk. 9
Peter Schindler om humanismen. 10
E. Stappers om ungdomsarbejdet. 42
Karl Søndergaard om svangerskabsafbrydelse. 33
Lene Tanderup om livet som turistfører. 43
Om soldatertiden. 12. Se også 15 (19)
Læsernes forventninger med hensyn til kirkemødet. 2 (1), 3 (7), 4 (9), 6 (10), 12 (4), 13 (4), 15 (2)

Artikler

C. Benzon: Et protestantisk kloster, som virker for enhed. 46
N. K. Bernbom: De hvide munkes kloster og kirke i Løgum. 36
N. K. Bernbom: Karmeliterklostret i Sæby. 16
N. K. Bernbom: Da karmeliterne var i Helsingør. 27
Oluf Bohn: Ungdomsarbejdet. 29
Grethe Borre: Nonner i cardigan og ankelsocker. 47
Per Busck-Nielsen: Kan Birgittas kloster reddes? 45. Se også 47 (7)
L. Casimiri: Vatikanets bibliotek. 31
M. Drouzy: Sankt Therese af Lisieux. 35
Vagn Hansen: Med speederen i bund eller med ansvaret ved rattet? 42

M. Humble: Romersk liturgi og den moderne tid. 39 og 40.
Jørgen Hviid: Når katastrofen rammer os. 29
E. Kieler: Gud besøger dødscellen. 18
H. Kjærgaard: Et karmeliterkloster i Louvain. 8
Niels Th. Mortensen: Altertavlen — en samtale. 5
P. Murphy: På rejse til folket i Abras bjerge. 27
Ørnulf Ramheimsæter: Om kunst og moral. 17
J. Nybo Rasmussen: Millionby hylder Sakramentet. 27
A. Raulin: Kirken har manglet Norden. 46
Peter Schindler: Forrykte ideer. 1, 3, 6, 8, 11, 13, 17, 21, 23 og 48
K. E. Skydsgaard: Konkrete planer og muligheder. 27
Ole Stilling: Jeg har været i Glastonbury. 31
Clara Svendsen: Det vitale Frankrig — det myldrende Paris. 38
O. V. Sørensen: Ringsted byvåben. 4
J. I. Tucek: Flåden tror på Gud. 43
W. de Vries: Enhed og ensartethed. 29
M. Wolfe: Grønlands katolske fortid. 3 og 4.

Digte

Enoch Hjort: Tårnet. 31
Gertrud von Le Fort: Corpus Christi mysticum. 20
Iben Rønne: Ode til Jomfru Maria. 49
Ole Sarvig: Året. 1
Sæmund: Dødskampdrapa. 42
Lis Thorbjørnsen: Korsvejen. 45
Lis Thorbjørnsen: Møde. 27

Nyheder

A. Fra Rom

Paveord: Julebudskab. 1 (1). Påskebudskab. 15 (11). Mater et magistra. 8 (9), 21 (9), 36 (1), 37 (1), 38 (8), 39 (1), 50 (7). Om Maria-dyrkelse. 29 (12). Om opdragelse. 29 (12). Om vort ansvar i trafikken. 33 (12). Om ifred. 36 (11), 38 (9), 39 (9). Om rosenkransen. 43 (9).

Kirkens liv: Kardinalkollegiet. 1 (2), 4 (9), 11 (9), 13 (11), 33 (12), 48 (9). Kirkens administration. 3 (9), 9 (2), 17 (9), 33 (4), 37 (8), 42 (9), 46 (7).

Den apostoliske delegation i Norden. 7 (13), 11 (8), 46 (11), 47 (8), 49 (9). Højtideligheder, modtagelser, helgenkåring o.s.v. 4 (8), 10 (15), 12 (8), 17 (8), 19 (8), 21 (9), 22 (9), 39 (8), 42 (9), 44 (5 og 7), 45 (8), 49 (3), 50 (1). Forberedelsen af konciliet. 3 (11), 9 (8), 16 (8) 17 (9) 18 (8), 19 (3), 20 (9), 25 (9), 26 (9), 37 (8), 40 (8), 42 (9), 44 (5 og 7), 48 (1), 49 (8). Katolsk aktion: 4 (8), 10 (7), 21 (9), 22 (9), 23 (1), 24 (9), 31 (2), 43 (A), 46 (4 og 8), 47 (8), 50 (A). Vatikanets liv. 5 (5), 6 (9), 7 (9), 8 (8), 10 (13), 21 (1), 22 (9), 26 (8), 31 (17), 40 (9), 42 (8), 44 (5 og 8). Vatikanets radio. 7 (9), 9 (9), 10 (6), 46 (9). Kommentarer. 31 (13), 35 (8), 44 (1).

Økumenik: Forholder mellem katolikkerne og andre kristne. 5 (9), 7 (9), 13 (10), 15 (10), 22 (8), 24 (4 og 9), 40 (9), 41 (7), 42 (8), 43 (8), 45 (8), 48 (1), 49 (3). Det romerske sekretariat for de kristnes enhed. 6 (8), 11 (9), 12 (8), 17 (8). Økumeniske bestræbelser mellem vore adskilte brødre. 7 (9), 26 (9), 29 (13), 35 (9), 40 (9), 43 (C), 46 (1), 47 (9). Kirkernes Verdensråds generalforsamling i New Delhi. 5 (9), 31 (18), 37 (9), 38 (9), 44 (5), 49 (3). Det græsk-katolske møde på Rhodos. 40 (9), 41 (9), 42 (1).

B. Herhjemme fra

Bispedømmet: Fra biskoppen. 25 (13), 27 (12), 38 (6), 44 (10). Aasebakkevalfarten. 23 (11). Kancelliet. 1 (14). Sankt Knuds-gilderne. 42 (2). Ministeranter. 12 (15), 31 (11). Danskt teologisk præstemøde. 5 (11). Niels Stensen. 40 (9). Øm. 8 (8), 17 (9), 18 (11), 19 (13), 20 (11), 23 (11), 24 (7), 27 (5), 31 (22), 47 (6).

Katolsk aktion: Academicum Catholicum. 19 (10), 31 (16). Danmarks Katolske Kvindeforbund. 9 (18), 18 (13), 45 (11), 47 (3). Danmarks Unge Katolikker. 4 (14), 8 (14), 29 (21), 35 (4), 39 (5), 42 (2). Unge Katolske Arbejdere. 7 (10), 18 (12), 43 (12). Danmarks Katolske Lærereforbund. 7 (15), 8 (3), 33 (17), 36 (8), 39 (4). Marialegionen. 26 (6). Spejderarbejdet. 8 (13), 9 (15), 10 (13), 21 (2). Stenogildet. 8 (14), 11 (1). De syge. 15 (9).

Forlag, biblioteker, skoler m.m.: Katolsk Orienterings brevscole. 45 (15). Don Bosco bøgerne. 41 (11). Gravshoved ungdomsskole. 11 (13), 19 (1), 23 (13), 36 (18), 50 (B). Højskoleugen. 35 (7), 49 (4). Sanct Knud Lavards skole, Lyngby. 1 (6). Niels Stensens Bibliotek. 15 (22), 22 (5). Niels Stensens Gymnasium. 26 (10). Pauluskredsen. 19 (10), 40 (4), 43 (15), 44 (4), 49 (11). Sct. Knuds skole, Århus. 26 (10).

Karitativt arbejde: Caritas. 6 (8). Israelsgildet. 42 (12). Katolske Menighedsplejer. 18 (6), 40 (15), 47 (12). Kontakt-kontoret. 7 (7), 25 (7). Vincent-grupperne. 5 (11), 9 (13), 15 (8), 37 (5), 49 (7).

Fra sognene: Aakirkeby. 48 (2). Birkerød. 10 (14), 35 (8). Helsingør. 5 (6). Kalundborg. 17 (7). Kolding. 1 (19),

19 (14). København: Sankt Ansgar. 4 (7), 8 (2), 44 (10), 47 (11). Sankt Andreas. 26 (7). Sankt Annæ. 36 (17). Sankt Antoni. 15 (9), 35 (8). Sankt Knud Lavard. 1 (6), 12 (15). Sankt Nikolaj. 1 (9), 46 (6). Vor Frue kirke, Herlev. 4 (11), 6 (5), 10 (13). Pindstrup. 16 (14). Roskilde. 8 (13). Sønderborg. 11 (13). Viborg. 29 (18). Århus. 9 (17), 26 (10).

Fra klostrene: Aasebakken. 43 (11). Søstrup. 2 (7), 4 (1), 7 (3). Øm. 41 (4).

Personalia: Pater H. Cortenraad. 27 (17). Pater L. Drzal. 35 (9), 36 (17). Pastor J. Dutschke. 36 (13). Pater Engels. 1 (19). Pater O. Eriksen. 12 (10). Mgr. C. Flandrup. 15 (13). Pastor J. Ebbe Hansen. 25 (13), 27 (12). Sbdiaak. J. Hviid. 25 (13). Pater F. J. Lanser. 10 (15). Moder Maria Birgitta. 17 (14). Pastor L. Messerschmidt. 25 (13), 27 (12). Pastor S. Porisiensi. 27 (15). Pastor M. Ravelli. 1 (18).

C. Fra udlandet

Afrika: Nordafrika. 13 (10), 19 (9). Centralafrika. 3 (8), 4 (9), 5 (9), 6 (8), 11 (13), 12 (9), 13 (10), 15 (10), 22 (8), 25 (9), 26 (8), 36 (10), 37 (8), 43 (A). Sydafrika. 25 (8), 46 (8).

Amerika: Nordamerika. 2 (9), 3 (8 og 9), 4 (9), 6 (3), 11 (13), 12 (9), 22 (8), 36 (10). Mellemamerika. 2 (8), 4 (3), 7 (8), 12 (8), 16 (1), 19 (8), 20 (8), 22 (8), 23 (8), 25 (4), 36 (7), 40 (8), 42 (8), 44 (5). Sydamerika. 3 (15), 5 (8), 6 (14), 33 (12 og 13), 36 (10), 39 (8), 40 (9), 48 (9).

Asien: Nære Østen. 2 (12). Sydlige Asien. 18 (15), 21 (8), 36 (10). Fjerne Østen. 4 (8), 5 (8), 12 (9), 13 (11), 18 (9), 22 (9), 27 (12), 35 (15), 44 (5), 47 (4).

Australien. 3 (8).

Europa: Balkan. 13 (2), 22 (8), 35 (9). Benelux. 10 (6), 12 (8 og 9), 13 (11), 15 (14), 31 (11), 33 (13), 35 (9), 36 (10), 43 (8), 46 (8). Finland. 37 (5). Frankrig. 3 (9), 10 (11), 13 (10), 15 (10), 16 (8), 22 (15), 24 (9), 25 (7), 27 (13), 37 (9), 39 (8), 43 (8), 48 (9), 49 (8). Italien. 2 (9), 7 (9), 9 (8), 12 (8), 15 (10), 16 (9 og 11), 18 (9), 24 (9), 25 (9), 26 (9), 29 (13), 31 (13), 33 (12), 40 (9), 42 (8), 45 (8), 48 (9). Mellem-europa. 5 (8), 7 (8), 13 (11), 15 (1), 20 (8), 24 (8), 25 (9), 26 (8), 27 (13), 37 (9), 40 (9), 43 (8 og 9), 48 (8 og 9), 49 (8 og 9). Norge. 23 (14), 42 (9). Rusland. 3 (8). Spanien, Portugal. 3 (9), 9 (8), 16 (8), 17 (8), 22 (9), 26 (2), 27 (4 og 12), 29 (13), 31 (13), 33 (8 og 13), 36 (10). Storbritannien. 4 (8), 5 (9), 7 (8 og 9), 9 (9), 11 (13), 12 (9), 15 (11), 16 (8 og 9), 17 (8), 19 (9), 20 (8), 21 (9), 22 (9), 23 (9), 25 (7), 26 (9), 29 (13), 33 (13), 35 (9), 37 (8), 39 (8), 40 (8 og 9), 41 (11), 42 (8 og 9), 45 (8), 49 (8). Sverige. 5 (15), 23 (11), 31 (21), 33 (13). Tyskland. 2 (8), 3 (8 og

9), 8 (8 og 9), 10 (6), 12 (8), 13 (11), 17 (8), 24 (8), 26 (7, 8 og 9), 27 (9 og 12), 29 (12), 36 (10), 40 (8), 42 (9), 43 (A), 48 (9). Østrig, Schweiz. 9 (9), 15 (22), 17 (8), 31 (13), 38 (8), 41 (8 og 9), 42 (9), 44 (5).

Internationale organisationer: Katolske. 21 (8), 27 (12), 46 (8), 49 (8). Ikke-katolske. 8 (9), 12 (3), 15 (10), 27 (13), 39 (8), 40 (9), 46 (9), 49 (8).

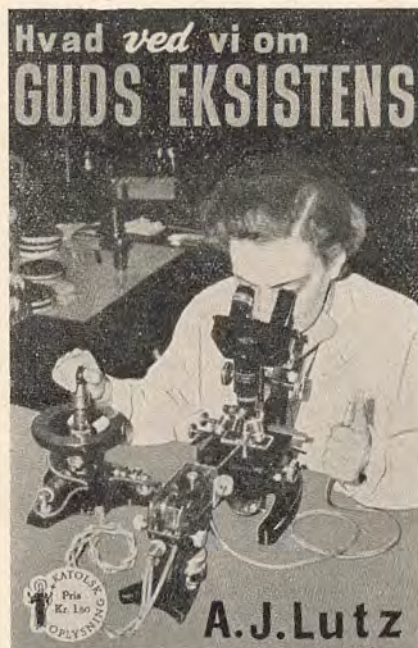
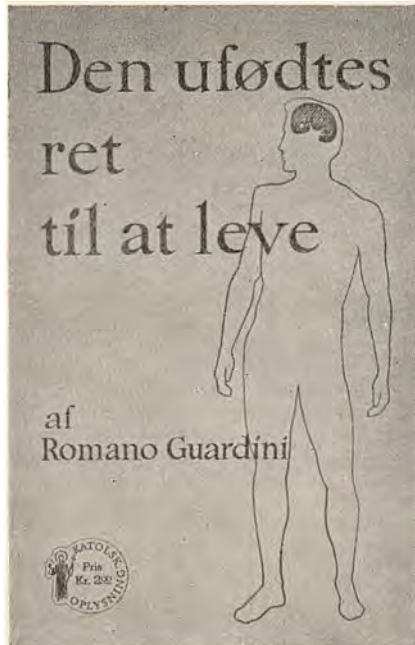
Anmeldelser

J. Ancelet-Hustache: J. og R. Maritain. 2 (7). K. Blixen: Skygger på græsset. 43 (7). T. Bovet: Ægteskabet. 5 (4). A. E. Brachvogel: Parcival — den sidste tempelridder. 26 (13). I. Calvino: Den halverede vicomte. 39 (6). I. Calvino: Ridderen, der ikke eksisterede. 49 (6). Catholica. 26 (7). C. Christensen: En rabarberdreng vokser op. 27 (18). S. Damsholt: Tanker om det kristne ægteskab. 20 (3). Daniel-Rops: Den hellige Vincent af Paul. 3 (6). Dansk tidebog. 23 (1). Tove Ditlevsen: To, som elsker hinanden. 15 (6). J. Dragsdahl: På sporet af den store virkelighed. 19 (15). J. Elbeck: Grundtvig og de græske salmer. 42 (13). Frater Taciturnus: Paris, brevkort fra Frankrig. 25 (11). E. Friis-Hansen: Marcelino. 46 (7). E. Gargani: Englenes lyst. 42 (5). A. Gide: Gertrude Pastorale symfonien. 31 (19). N. Goodall: Kongens æsel. 1 (15). G. Greene: Udbrændt. 12 (11). M. Gregor: Dommen. 27 (5). W. Heinesen: Gamaliels besættelse. 24 (13). O. Holm: Viden, religion, livsholdning. 7 (12). Jahrbuch des Ansgarius Werkes. 1961. 25 (3). H. L. Jepsen: I solnedgang. 33 (16). Julekæften. 1961. 49 (14). U. Jull: Lukket vej. 39 (7). Johannes Jørgensen: Imellem nattens stjerner. 39 (7). Katolsk lommekalender. 1961. 1 (20). Katolsk lommekalender 1962. 49 (11), 50 (B). E. Kieler: Messeofret. 42 (5). P. Lauring: Valdemarsønnerne og Unionen. 9 (13). P. G. Lindhardt: Stat og kirke. 23 (4). Livets aften. 3 (13). Min første messebog. 38 (14). Norsk messebog. 26 (10), 49 (5). Oremus. 17 (11). L. Panduro: De uanstændige. 39 (7). B. Pasternak: Doktor Zivago. 47 (B). Abbé Pierre taler i Danmark. 10 (10). Ole Sarvig: Havet under mit vindue. 15 (6). Peter Schindler: Den hellige lektie. 37 (12). Peter Schindler: Italien. 36 (9). Tidebogen. 5 (11). L. Tolstoj: Fortællinger og skildringer fra Sevastopol. 44 (4). G. Vallquist: Vågar till Gud. 9 (13). Variationer. 1. 42 (15). M. Waltari: Marcus — Romeren. 27 (9). H. Wirtz: Stille Revolution. Kirche auf neuen Wegen. 48 (13). Visage de Thérèse de Lisieux. 35 (1).

Foredrag

H. L. Martensen: Protestantisk filosofi. 46 (15). H. Roos: Europa. 47 (9). H. Roos: Katolicisme og protestantisme. 36 (19).

Katolsk Oplysnings bøger

SANKT ANSGARS BOGHANDEL
BREDGADE 67 · KØBENHAVN · PALÆ 4777

Aldrig forråde sandheden! – sagde paven i julealen

Pave Johannes XXIII's julealen var som hans to tidligere et enkelt og evangelisk budskab. Det blev gennem Vatikanets Radio og mange nationale radiostationer samt gennem pressen (dog kun i ringe grad gennem den danske) bragt videre til en stor del af verden. Også i landene bag jerntæppet blev det flere steder opfanget. Vi bringer et kort uddrag af talen.

Paven havde valgt at indlede sin julealen med en betragtning over Johannes-evangeliets prolog »I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud«, der er et budskab om julefestens dybe og mystiske betydning. Paven fremhævede, at dette afsnit af evangeliet slutter med ordene om Guds enbårne Søn, der er fuld af nåde og sandhed, og han ønskede nu især at tale om *sandheden* og menneskers pligt til at *tænke* i overensstemmelse med sandheden, at *højagte* sandheden, at *tale* sandhed og at *handle* ledet af sandheden.

For at tænke sandt, fortsatte paven, må man have klare begreber om den ophøjede guddommelige virkelighed og om den menneskelige, man må kende den

kristne lære om frelsen, om Kirken, om moralloven, og man må have kendskab til samfundets love samt til den menneskelige tænkning og kunst.

At højagte sandheden betyder at være et lysende eksempel for andre på alle dagliglivets områder indenfor familien, på arbejdspladsen og i samfundslivet. Man kan forråde sandheden ikke alene ved bevidst at skjule den, men når man af frygt for at blive betragtet som inkompetent eller umoderne indtager en valen holdning.

Johannes XXIII betegnede kravet om at tale sandhed som et af de mest elementære, der stilles ethvert menneske, og som man må kende fra barnsben gennem sin mors belæring.

Det er meget vigtigt, fortsatte paven, at *handle* i overensstemmelse med sandheden. »Kærligheden til andre forpligter os til at udøve et apostolat for sandheden, så at vi udbreder kendskab til den, forsvarer dens rettigheder og især søger at forme ungdommen,

der er åben og offervillig, til at tjene den og i sit væsens inderste kerne blive præget af den«.

Disse fire forpligtelser overfor sandheden har i denne verden deres modsætning, deres karikatur, erklærede Johannes XXIII. Man søger at fjerne ordet *ikke* fra flere af Guds ti bud og påbyder, at mennesker skal dræbe, at de skal bedrive hor, at de skal stjæle og at de skal aflægge falsk vidnesbyrd. »Det er som et djævelsk angreb mod sandheden!«

Paven kommenterede den almindelige pessimisme over udviklingen i verden. Mange føler, at verdenssituationen bliver værre og værre, men »lad os være absolut forvisset om, at uanset de mere højrostedes larm og rænker vil Jesus Kristus vinde den åndelige sejr«.

Johannes XXIII kom senere i sin tale ind på aktuelle begivenheder, »de mere og mere alvorlige nyheder fra nogle dele af verden, hvor ikke blot samfundslivet er truet, men — hvilket er mere vigtigt — mange værgeløse og svage sjæle. Dette bevæger os til at rette en opfordring til dem, der har det største ansvar indenfor det offentlige og sociale liv, og i Kristi navn anmode dem om med hånden på

hertet at handle værdigt i disse farefulde dage«.

Paven fortsatte med en henvendelse til statsoverhovederne og til regeringernes embedsmænd, til forældre og lærere og, sagde han, med en understregning »til dem, der er ansvarlige for dannelsen af den offentlige mening, som kan modtage god eller dårlig indflydelse fra presse, radio, fjernsyn og film samt fra den virksomhed, der udøves af skribenter, kunstnere og producenter af teaterforestillinger. Henvendt til dem alle sagde Johannes XXIII: »Lad jer aldrig lokke til at forråde sandheden. Vend jer med afsky fra en sådan fristelse. Brug ikke Guds gode gaver — lyset og lyden og farven — eller den teknik, I har til rådighed, som midler til at bedærve menneskets naturlige dragning mod sandheden...«

Paven sluttede med blandt andet at sige: »Kære børn, atterledes vi mod synet af Bethlehem, til den menneskevordne Guds lys, til Hans nåde og sandhed, til Ham, der ønsker at drage alle til sig. Den hellige nats stilhed og vor betragtning af dette fredfyldte billede taler stærkt til os. Lad os gå til Bethlehem med barnlig tillid og hjerter, der byder Ham velkommen«.

4 nye kardinaler

Den 15. januar vil paven i et konsistorium udnævne fire nye kardinaler, og hermed omfatter kollegiet 86 medlemmer, det største antal i Kirkens historie. De nye kardinaler er ærkebiskop *Ritter* fra St. Louis, Missouri, ærkebiskop *Quintero* af Caracas i Venezuela, ærkebiskop *Cordoba* af Bogota i Columbia og ærkebiskop *Ferretto*, som er tilknyttet Kirkens styrelse i Rom. Den bedst kendte af de nye kardinaler er ærkebiskop *Ritter*, som har spillet en fremtrædende rolle i Amerika under kampen for negrenes ligeberettigelse.

Da paven i marts sidste år udnævnte syv kardinaler, oplyste han, at endnu tre var udnævnt *in pectore* (d.v.s. deres navne ville ikke straks blive meddelt). Det vides endnu ikke, om nogen af de fire nye er blandt dem, paven allerede i marts havde givet kardinalværdigheden.

Sydney (NC) Lederen af de engelske udsendelser i Vatikanets radio, pater T. J. O'Donnell S.J., udtalte for nylig ved et besøg i Sydney, at man så snart visse tekniske problemer er løst, påtænker at indsætte en ugentlig udsendelse til Australien. Programmet vil komme til at bestå af nyhedsstof på grundlag af Vatikanets kirkelige nyheder fra hele verden og af kommentarer til nyheder af almen interesse.

Allerede i begyndelsen af 1959 fremsatte ærkebiskoppen af Sydney, kardinal Norman Thomas Gilroy, ønsket om, at Vatikanets radio skulle begynde at transmittere til Australien.

Billedet til venstre for disse linier er ikke helt almindeligt. Det er taget i Paris og viser fra venstre kardinal Feltin, den protestantiske pastor Boegner, den græsk-ortodokse pastor Troubnikoff, den jødiske overrabiner Kaplan og den muhamedanske iman fra moskeen i Paris. De var samlet i anledning af 40-året for dannelsen af den religiøse informationsgruppe, som assisterer pressen ved behandlingen af nyheder, som kræver særlig viden om religiøse forhold.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8—10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9—16, lørdag
kl. 9—12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Den store hvide forargede flok

Fanatiker-bevægelsen Jehovas Vidner, hvis øverste leder er amerikaneren N. H. Knorr, udsender i overmorgen et smædeskrift mod den katolske kirke. Det drejer sig om et særnummer af vidnernes blad *Vågn op!* Det er på 24 sider. På forsiden har man anbragt en tegning af Peterskirken som baggrund for overskriften »Den katolske kirke i det 20. århundrede«. Ansvarshavende for den danske udgave er K. W. Kronvold, der efter teksten at dømme ikke har konsulteret nogen katolik angående oversættelsen!

Vi har stillet os selv det spørgsmål, om det er vor pligt at tage handsken op og forsøge at gendrive, hvad de anonyme forfattere skriver om den katolske kirkes råddenskab, humbug og blodskyld.

Men vi er faktisk ikke i humør til det. For en menneskealder siden var man vant til den slags og gav næsten automatisk igen med samme mønt ud fra det gammeltestamentlige princip: Øje for øje og tand for tand! Vidnerne ved selv, hvor det skriftsted skal findes. Men vi er altså blevet fornuftigere. I vore dage kan kristne debattere uden at hade hinanden, og den allernyeste udvikling viser, at de kan mere end det: de kan i deres oprigtige debat komme til at elske hinanden. Men dette ved Jehovas Vidner intet om, for de er trods al deres tale om Jesus, ikke en kristen sekt. (De fornægter for eksempel både, at Kristus er Gud, og at sjælen er udødelig). De er dog en religiøs sekt, der læser Bibelen, og man kunne have håbet, at evangeliet om kærlighed til Gud og mellem mennesker ville smelte deres fanatisme. Ak ja, det kunne man have håbet. Men nu håber vi ikke mere. Bevægelsen har trods skiftende ledere bevaret sit særpræg fra stifteren Russels tid og må løbe linien ud. Vi kan altså ikke tale med de folk.

Men hvad så? Nu kommer de jo og banker på døren for at redde vore sjæle.

Vi citerer:

»Hvis De er en oprigtig katolik, kan De trygt stole på, at de oplysninger, der er fremholdt i de foregående artikler, er givet i den hensigt at gøre Dem opmærksom på, hvor stor en fare og lumsk en snare falsk tilbedelse er. Hvad betyder nu alt dette for Dem? Selve livet! Deres evige velfærd står på spil. De bør forstå, at alle religioner, gode som slette, nu dømmes af Gud. De, som modarbejder Guds vilje, vil blive ramt af Guds brændende dom ved denne verdens snarlige ende. At samarbejdet med eller støtte et sådant system betyder, at man vil få samme dom.« (ordret citat fra side 21 spalte 1. De manglende kommaer indsat af os.)

Guds brændende dom! Nu ved De det. Den rammer Dem, hvis De er katolik, men De undslipper den heller ikke, hvis De er protestant. Vi citerer fra samme side:

»Hvis De er protestant, gør De dog klogt i ikke at være altfor selvsikker og selvretfærdig ved tanken om Deres religion. Har De nogen sinde tænkt

på, om Deres egen religion ejer Guds godkendelse? Er protestantismen ikke behæftet med den samme blodskyld, pådraget under verdenskrigene, som katolicismen? Har de ikke begge overtrådt Jesu befaling om at elske hverandre? o.s.v.«

Vidnernes særnummer er fyldt med citater fra Bibelen og fra katolske skrifter. For at virke overbevisende anvender man af og til katolske Bibel-oversættelser — blandt andet Peter Schindlers. Jehovas Vidner er dygtige citat-svindlere. Når de for eksempel skal udtrykke deres dom over manglende katolsk iver i det private studium af Bibelen, finder de en katolsk biskops revsende ord til sin flok, som han netop vil have til at læse Bibelen! De bruger citatet til at vise, hvor slet det står til, og det betyder da mindre, at det netop er en katolik, der påpeger skavanken. Deres fusk med Bibel-steder er jo velkendt. Den hellige skrift er for dem først og fremmest et kasteskyts, hvormed man rammer de andre. De har forlængst glemt — om de nogensinde har vidst det — at de kan takke den kristne kirke for Bibelens eksistens og bevarelse. Det er også den kristne kirke, der har erklæret, at Bibelen er Guds ord. Dette dogme (for det er netop et dogme fastslået af Kirken) stoler Jehovitterne på, men derefter er det også forbi med at stole på noget, der kommer fra kristenheden!

★

Grundskaden i Jehovas Vidners psyke er *forargelsen*. Deres drivkraft er af negativ art. De har taget forargelse over, at andre mennesker er så slette. I deres uvidenhed mener de, at så må de slette menneskers religion også være et falsum. De kan ikke tænke sig, at der er en anden forklaring. Og så flygter de over i en sekt af forargede, en sekt af »frelste«, der siger til sine proselytter: »Kom sammen med dem, som har indviet deres liv til at gøre Guds vilje, og som ser frem til Guds nye verden« (citat fra særnummeret side 22). Vi andre må så vente på »Guds brændende dom«.

Når et par vidner i den nærmeste fremtid opsøger Dem for at sælge det nævnte blad, vil vi foreslå, at De siger: »Nej tak, jeg har ikke brug for det. Men jeg skal bede for Dem!« Luk så døren. De har nu sparet Dem selv for en lang, resultatløs samtale og får nogle minutter til virkelig at bede for de folk. Hvad andet kan vi gøre? G-

ÅRET

af *Ole Sarvig*

Tegning af Ejgil Vedel Schmidt

Som året går —
skal vore sind
nu vandre gennem
vinter ind.

Som træet nu
står tomt og bart,
skal vi dets tanke
skue klart:

Hvordan det stod
på bitte fod,
men dybt i jorden
fæsted rod

og voksed til
en kæmpe-eg,
ud i hvis grene
livet steg.

Det træ er dødt.
Nu dækker sne
de marker, som
før sang af le

og klang af råb
og motorlarm,
til jorden var
i frostens arm.

I sjæle,
som i verden bor,
nu dækker sne
den ganske jord,

og livets sommer
sover dybt
i glemsels og i
vinters krypt.

Sig da til hvert
et frygtsomt sind:
et nådens barn
er draget ind,

kan ikke ses
af hver og en.
Du ser ham kun,
hvis du er ren,

og hvis du faldt
som frøet ned
i jordens mørke
evighed.

Hvis du er helt
alene du,
så skal du se
din frelser nu.

Han er som liv
i frugt og frø,
der måtte falde
dybt og dø

og færge livets
nye år
igennem vintrens
larm og sår.

Forrykte ideer: I

Lys over Newmans grav

Han gror af jeg'ets
hjerterod.
Han er dit liv. Du er
hans blod.

Der er så stille
på vor Jord.
Se, sneen dækker
nådens ord:

De, der har mistet
alt, som I,
dem vil jeg tage
bolig i

usynlig
for alverdens sind
og bie dér
på sommervind.

Og ingen sjæl
skal se det ske,
der ikke våger
under sne

på denne kolde
vinterdag
i livets skjulte
spirelag.

Ole Sarvigs digt er med forfatterens
venlige tilladelse gengivet efter »Ud-
valgte digte fra en digtkreds 1952«.

En kendt katolsk skribent, der for en
gangs skyld skriver under et let gen-
nemskueligt pseudonym, indleder i næ-
ste spalte en serie betragtninger under
fællestitlen: Forrykte ideer!

*Den aften, da ærkebiskoppen af Canter-
bury, dr. Fisher, havde besøgt pave Jo-
hannes XXIII om morgenen, ville jeg
gerne have besøgt den prunkløse grav i
Rednal ved Birmingham, hvor John
Henry kardinal Newman hviler til op-
standelsens dag; jeg har en anelse om,
at der den aften, tændt af englehånd,
ville skinne et lys foran det oldengelske
gloriekors — ellers ville jeg da gerne
selv have hjulpet den forsømmelige en-
gel ved at sætte et lys op. Det var en
historisk dag, derom har jo alle aviser
og kirkelige blade talt, mere eller min-
dre udførligt, efter hvor megen eddike
deres blæk er fortyndet med — men det
var nu mere end historie, der blev skre-
vet den dag, det var noget om Guds
riges komme, om den tid dette komme
tager, fordi vi er så smålige og så sure,
som vi er, og om prisen for dette Guds-
rigets komme.*

Tænk på den dag, da »Oxfords Pla-
ton« i 1841 gjorde skridtet fra det tre-
kvart-katolske kloster i Littlemore til
Rom: da hørte hans røst op med at
blive hørt i det anglikanske England, da
hørte han selv op med at være en gejst-
lig gentleman og blev en sekterer i en
menighed af iskagesølgere, baronesser og
terrazzo-arbejdere, originaler, lirekasse-
mænd og fremstillere af gipsfigurer...
han vidste selv, at han ville blive ostrak-
kiseret, forvist fra katedraler og colle-
ges til missionskapeller af enstensmur
med tag af bølgeblik (men med taber-
nakel og skrifttestol!) og til en menighed
af blakket herkomst, for hvilken (det
vidste han også!) han livet langt ville
være et fremmedelement — han blev en
åndeligt hjemløs i England med dets
»no Popery!« (ingen papisteri her!), og
kun hans mesterskab i behandlingen af
modersmålet gjorde ham tålt blandt
gamle trosfæller og blandt dem, hvis
kultur han delte og havde beriget. Hvor
han kom hen, betød dette sprogets me-
sterskab mindre end fade oversættelser
af franske og italienske devotioner
(bruddet med Father Faber!). Et er sik-
kært: det skridt, han havde foretaget,
havde kun ét formål: frelse for hans
egen sjæl — noget håb om at tjene en
triumferende Kirke (som for øvrigt slet

ikke ønskede at blive tjent af ham) var
udelukket; han stod ikke over for den
forladte anglikanisme med dens famøse
»93 artikler« som over for en stormagt
— den var en almagt i England den-
gang; var der noget valg stod det ikke
mellem Canterbury og Rom, det var
Church of England eller ingenting...

Hvis nogen havde sagt til denne hel-
lige mand, i de triste år, *the sad years*,
at en dag, om knapt fire menneskealdre,
ville ærkebiskoppen af Canterbury be-
søge paven, måtte han ikke alene have
afvist dette som en utopi, han ville end
ikke med troens mod have turdet håbe
det, endstige bede om det — og så sker
der i dag det, som apostolen siger: At
»Gud er mægtig at gøre langt mere, end
vi tør bede om efter den Ånd, der vir-
ker i os«; derfor tror jeg, at et fint lille
lys, fint som smilet af en Guds engel,
har skinnet over graven i Rednal den
aften!

Newman var ikke en kristen, der
manglede håbets dyd, men håb, der er
urimeligt, ja, som trødser al fornuft, er
vist mere drøm og forvovenhed end kri-
stelig dyd; den, der ikke kan fatte så-
dan et håb, fordi det trodser al rimelig-
hed, men som ved, at det dog én gang
— hinsides al synlig horisont — vil
blive opfyldt, har kun ét at gøre i ven-
tetiden og ét at lære de næste slægtled,
der også må vente så urimeligt længe: at
bie, bede, lide. Nu begynder de, der har
med kanonisationen at gøre, at få øje
på denne side af den fine gamle kirke-
mands sjæleliv og at studere den — de
siger, at det er svært at få ham helgen-
kåret, fordi han manglede hin *hilaritas*,
hin humor, der kendetegner så mangen
en helgen (også som selvironi og som
værn mod modgang), men, kære Ritus-
kongregation og højærværdige *advocatus
diaboli*: hvor skulle Newman have fået
den fra, når man henviser til de ånds-
kår, der beredes ham hos hans nye tros-
fæller, og som biografen har kaldt *the
Catholic tragedy of J.H.N.*? Selv sagde
han jo, da omsider den røde hat dalede
ned over hans hvide hoved: at vel var
nu skyen løftet, men det var for sent,
til at han som kardinal kunne gøre en
indsats... Det er hans lidelser, hans ud-

Medaljer fra Japan til drenge i Lyngby

På billedet ser vi vinderne, Mikael Guldager fra 4. klasse og Jan Regel fra 5. klasse, sammen med lærerinderne, søster Celine og søster Veronika, samt lærer Ole Meyer.

Eleverne og tegnelærerne på Sankt Knud Lavard skole i Lyngby har modtaget en uventet hilsen og opmuntring fra den japanske Morinaga-forening, der beskæftiger sig med den smukke opgave at lære børn kærlighed og taknemmelighed overfor deres mødre. I en international tegnekonkurrence, i forbindelse med Mors Dag, har to af skolens elever vundet meget fine medaljer for deres tegninger. Fra Danmark blev der indsendt 91 tegninger, og kun disse to fra skolen i Lyngby fik præmie.

I alt deltog børn fra 47 lande i konkurrencen. Der indkom 3548 tegninger, og 281 af dem blev præmieret.

holdenhed og hans bøn i de år, så fulde af misforståelser og krænkelser, der nu har sat frugt, da Canterbury besøgte Rom — lidelsens mysterium, som han visselig ikke var ene om — der var mange i hans følge!

Hvor er det morsomt at se de sure koge begivenheden ned til omtrent ingenting: et blot og bart høflighedsbesøg,

slet ikke nogen begivenhed! Der er tre, som har en anden mening om »den slebent høflige, men ikke hjertelige« modtagelse, dr. Fisher fik i Vatikanet, og om hvis pinligt nøjagtige overensstemmelse med diplomatiets regler og med de mellem parterne truffene aftaler en nabo til Vatikanet kan aflægge vidnesbyrd; men han kan også aflægge et andet om tre (i hvert fald to!) implicerede personer. Da man fra protestantisk hold lod ærkebispens vide, at det måtte blive ved udveksling af »almindelige elskværdigheder«, svarede han, at når de to implicerede personer var dem, de var, måtte det jo i hvert fald blive »elskværdigheder om meget alvorlige emner«. Og da det kom til den protokollære udveksling af gaver, forærede pave Johannes ham fire smukt indbundne bind af de forberedende akter til konciliet, som endnu ikke er i handelen og ydermere endnu ikke er udsendt til det kommende konciliums fædre: de katolske biskopper...

Og så talte jeg lidt med Newman, der (i en kopi af Lazkos portræt) sammen med Grundtvig og Kierkegaard hænger over min reol: »Hvad mener Deres

Eminence om en 'blot og bar høflighedsvisit' med udveksling af 'elskværdigheder'?« Det gamle fine ansigt fortrak sig til et smil, som var nok til at kanonisere en asket, og den sprøde stemme lød: »Da jeg skulle vælge et motto til mit våbenskjold som kardinal, valgte jeg *Cor ad cor loquitur*: Hjerte taler til hjerte!«

Så mandede jeg mit surrogat for det kristelige håb (den noget billigere helige fantasi) op og spurgte, om det, der var sket, måske kunne inspirere os til at håbe at se Krushev eller hans efterfølger besøge pave Johannes eller hans efterfølger? Atter dette smil med dets bitone af sarkasme: »Jeg kan jo ikke mere, i herligheden hos Gud, lide, bare bede — men er kristenheden rede til at håbe mod håb, tro mod al rimelighed og lide det, som en stor velsignelse koster, måske gennem generationer... ja, så: hvorfor ikke?« Der hænger violer på hans billede i dag.

Peterson

af fru Paula Heide

Hvad jeg lever for . . .

Har man nået min alder, som meget gamle folk velvilligt ville betegne som moden, mens unge mennesker utvivlsomt ville kalde den overmoden, så tror jeg, at det vil være rimeligt, når man skal besvare det stillede spørgsmål, først at kaste et tilbageblik over sit liv, for er det mon ikke således for de fleste menneskers vedkommende, at hvert alderstrin har sit indhold og sine mål.

Jeg ejer et morsomt gammelt fotografi af mine forældre og mine ældre søskende; selv sidder jeg på min moders skød struttende af sundhed og velvære og ser ud til at leve udelukkende for at spise og sove, så at jeg ifølge naturens orden kan udvikle mig til et fuldvoksnet menneske.

Få år senere, ja, da levede jeg, vil jeg tro, fortrinsvis for at lege såvel i den virkelige som i fantasiens verden. Jeg husker for eksempel, at jeg en aften, før vi skulle spise, havde opdaget, at når jeg løb hurtigt rundt om spisebordet, tegnede lampens forsiringer sig på loftet som en frygtindgydende drage. Bjergtagen styrtede jeg rundt og rundt, indtil jeg pludselig fik øje på en flaske på bordet og tørstig og udmattet standsede. Jeg var alene i stuen, det forøgede fristelsen, jeg greb flasken, satte den for munden og drak. Åh rædsel! det brændte som ild, det var ikke vort gode hiemneaftappede hvidtøl, jeg havde drukket, men den rene ufortyndede snaps! Måske kunne en moderne psykiater nu finde ud af, at det er grunden til, at jeg ikke har slået mig på flasken, men på religionen.

Jeg blev ældre, kom i skole, og nu burde jeg i hvert fald have levet for at lære, men leg og dagdrømme havde desværre stadig forrangen. Skoletiden svandt og med den barndommen, og så stod jeg da foran den spirende ungdoms fagre vår. Hvad levede jeg for?

Skal det siges kort, må det vel blive: for at gribe lykken! Skønt endnu ikke så lidt af et barn var jeg dog allerede så meget kvinde, at kærlighed, mand og hjem var lykkedrømmen i hjertets hemmelige dyb. Få år senere blev drømmen virkelighed og nu levede jeg for mand, hjem og fælles fremtid. Men drømme varer ofte kun så kort. Tre år forløb, og drømmen forvandlede sig til en skilsmisses mareridt.

Hvad levede jeg nu for? Intet — absolut intet!

Jeg fortsatte med mit arbejde og mine studier, livet skulle jo leves, men der var tomhed i mig og omkring mig. For første gang blev spørgsmålet »Hvad lever jeg for?« aktuelt og svarkrævende for mit eget vedkommende. Bestod livet kun i at arbejde, spise, sove og en enkelt fornøjelse, som ikke engang altid var fornøjelig, var det så kampen værd? Der skulle komme til at gå år, i hvilke dette spørgsmål levede latent i mig.

Hvor ofte dømmer vi mennesker ikke om, hvad der er store, og hvad der er små begivenheder i vort liv, og dog erfarer vi gang på gang, at tilsyneladende ubetydelige tildragelser får uanede konsekvenser. En søndag lokkede en bekendt mig med i kirke og nu rejstes spørgsmålene: Hvad er kristendom, og hvad betyder Gud i menneskets liv?

I stilhed tumlede jeg selv med problemerne i stedet for at søge oplysning dér, hvor jeg kunne have forventet at få fyldestgørende svar, men hvem ønsker at blotte sin uvidenhed? Der gik faktisk år, inden det blev helt klart og realistisk for mig. Genem den protestantiske kirke og Oxfordbevægelsen førte Gud mig efterhånden til den katolske kirke.

Hvad levede jeg for i disse år, og hvad lever jeg for nu som katolik? Måske kan jeg bedst besvare spørgsmålet således: Ifølge Bibelen skabte Gud mennesket i sit billede, og endvidere står der, at de, der har set Kristus, har set Gud. Altså er det Guds tanke med os mennesker, at vi skal ligne Kristus. Men når jeg så betragter mig selv og ser den iøjnespringende ulighed, hvad andet er der da at gøre end at bede om og leve for, at jeg lidt efter lidt må komme til at ligne Kristus om blot en lille smule mere såvel i sind som handling, således som det var Guds skabertanke.

Men skal Kristus være mit eksempel, så må jeg

Blandt de manuskripter, der blev indsendt til kronik-konkurrencen over emnet »Hvad jeg lever for«, har vi valgt yderligere fem, som vil blive trykt i løbet af dette kvartal. Det vil sige, at ialt otte af de 25 bidrag efter vor opfattelse er de bedste besvarelser. De kommende fem bringes i vilkårlig rækkefølge og er skrevet af: provisor, cand. pharm. Preben Hahn-Thomsen, Nyborg; translator M. J. Baagø, Bruxelles, Belgien; fru Paula Heide, Århus; frater Kaare Osorio o. p., Soisy sur Seine, Frankrig; adjunkt Oluf Bohn, Esbjerg.

kunne se ham for mig — ikke som han fremstilles i kunsten og på sødlatne billeder — men således som hans person træder mig imøde fra Bibelens realistiske beretninger. Jeg må kende hans liv og hans gerning og spørge: Hvad levede Kristus for?

Kortest kan det måske siges med Kristi egne ord: »Det er min mad at gøre Guds Vilje«. Guds plan med at sende sin Søn til vor syndige jord var, at han skulle frelse menneskeslægten fra fortabelse, og Kristus gennemførte Guds plan, skønt prisen blev lidelse og død på korset.

Mangfoldige beretninger i Bibelen, for eksempel beretningen om Abraham, Johannes Døberen, Maria, apostlen Paulus og mange, mange flere stadfæster, at Gud har en plan med hvert enkelt menneske, og hvad kan da være vigtigere, end at jeg lever for at finde Guds plan med mig og derfor beder om vejledning og vilje, mod og kraft til at følge den.

På mange forskellige måder kan Gud give mig sin plan tilkende for eksempel gennem Bibelens ord, gennem andre kristne, gennem mine evner og muligheder, gennem direkte tilskyndelse og frem for alt gennem tilrettelæggelsen af tildragelserne i mit liv, men min opgave og mit ansvar er det at være villig, lydhør og lydig.

Og selv om mit livsforløb indtil i dag set med andre menneskers øjne ser lige så broget ud som livet selv, så mener jeg dog at kunne skimte den røde tråd, der afmærker Guds plan i og med mit liv.

Af Kristi lignelse om talenterne i Mathæus evangeliums kapitel 25 fremgår det klart, at Gud kræver regnskab for forvaltningen af de evner og gaver, han har givet mig. Derfor lever jeg også for at dygtiggøre mig til de opgaver, jeg har formodning om, Guds plan for mig eventuelt kan komme til at indbefatte. Selv om jeg med sikkerhed kun kender Guds plan for mig så at sige fra dag til dag, ved jeg i hvert fald, at det er Guds vilje, at jeg skal forsøge på at leve til hans ære og yde mit bedste dér, hvor jeg i ethvert givet øjeblik befinder mig, samt vidne om ham, når jeg får tilskyndelse dertil.

Alt er blevet mig givet af Gud: evner, penge, hjem etc., og det forpligter til at bruge det i overensstemmelse med Guds vilje og plan.

Desuden lever jeg for at tilkæmpe mig en realistisk tro på, at også mine lidelser vil kunne sone synd, så at lidelsen får en positiv og ikke negativ værdi, og den derved til sin tid vil kunne udvirke,

at min vandring fra dødsriget til himmeriges port ikke bliver alt for lang og trang.

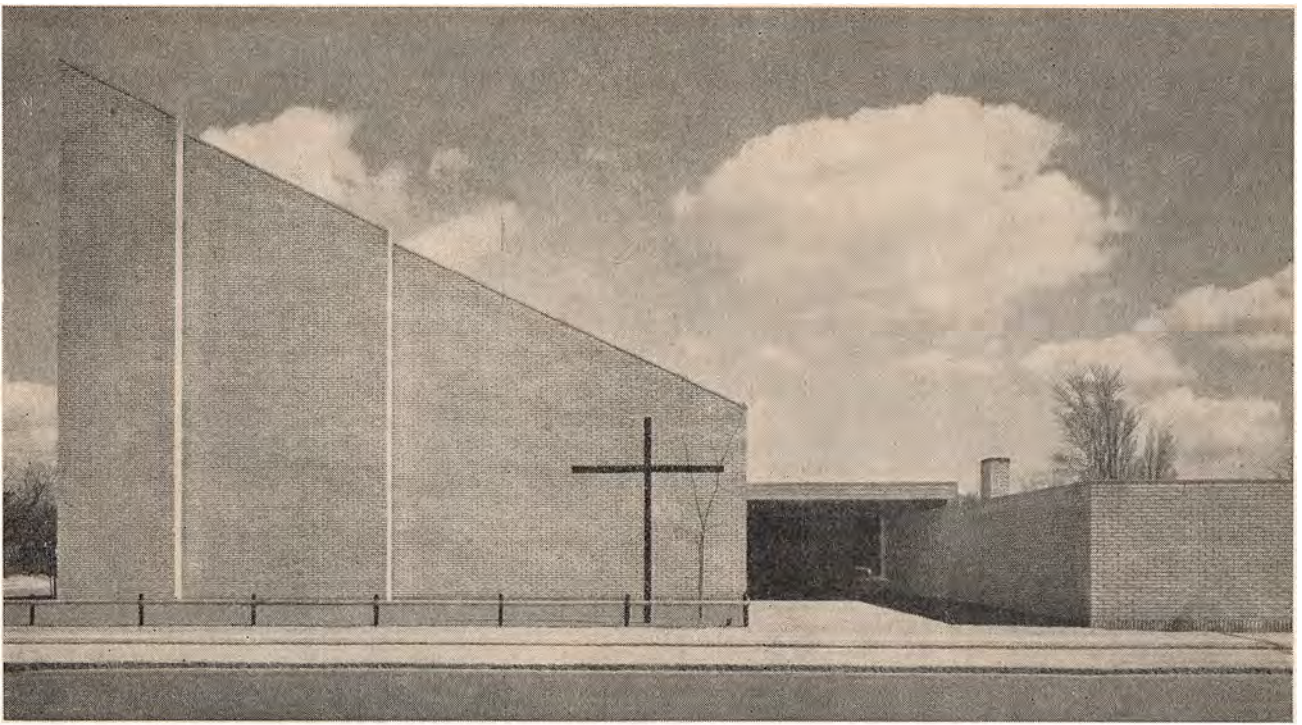
Endnu ét lever jeg for — for at takke — takke Gud for frelsens mulighed, for livet, sundheden og dagligt brød, for Kirken han indstiftede, hvor han selv er tilstede, og hvor jeg bestandig kan blive rensset for synd og hente ny kraft. Takke for skønheden i Kirken, som er et udslag af menneskenes tilbedelse af og tak til deres skaber og frelser. Takke for mangfoldigheden og rigdommen i naturen. Hvad er herligere end en strålende sommermorgen, når solen hæver sig over havets spejl, og småbølgerne hvisker og tisker mellem strandbreddens stene, mens fuglene synger den nye dags pris. Og kunsten i alle dens ægte former! Jo, der er rig årsag til at takke, og dog skal der så lidt til, før jeg begynder at klage, klage over modgang, over egen og andres synd og fejl, over det gode, som jeg ikke fik gjort, for så til slut at klage over klagesangen, der ikke burde have lydt. Hvor kan det til tider være svært at tro realistisk på Guds barmhjertighed, kærlighed og almagt, så at man ubekymret tør leve og handle i overensstemmelse dermed.

En og anden kunne måske nu fristes til at spørge: »Har det så været let at leve for det, De som katolik forsøger at leve for?«

Nej, det ville være uærligt at påstå, men det er rigt, og det har været liv, hvilket er meget værdifuldere. Desuden har det lette i det lange løb mange flere skyggesider, som ikke straks springer i øjnene. end man umiddelbart tror. Kristendommen gav mit liv en baggrund og et perspektiv, den gav mig noget at leve for, nemlig Gud, min næste, Kirken, fællesskabet — ikke blot i dette flygtige nu, men i evighedernes evighed, et for os ufatteligt og både frygtindgydende og frydefuldt begreb.

Efter flere læses ønske åbner vi det nye år en spørgerubrik, hvortil man kan indsende spørgsmål vedrørende den katolske kirkes lære eller katolikkers syn på tidens problemer. Indsenderne behøver ikke at opgive Deres navn. Vi vil i de enkelte tilfælde få en sagkyndig til at svare. I næste nummer indledes rubrikken, idet vi bringer et fyldigere svar på problemet om kommunionen under to skikkelser, som i julenummeret kun blev nødtørfigt kommenteret.

Sankt Nikolaj kirke i Hvidovre set fra Hvidovrevej

Kirken i det 10. storkøbenhavnske sogn - Hvidovre

Storkøbenhavns 10. katolske sogn er nu dannet omkring den nye Sankt Nikolaj kirke i Hvidovre. Vi bringer i den anledning en udførlig billedreportage og en faglig vurdering af den kirke, arkitekt Johan Otto von Spreckelsen har tegnet.

Den følgende tekst er et uddrag af arkitekt Wilhelm Wohlerts »anmeldelse« af kirken i tidsskriftet Arkitektur nr. 5, 1960. Arkitekt Wohlert omtaler til indledning det omfangsrige katolske kirkebyggeri i udlandet og fremhæver den nye liturgiske bevægelses indflydelse på arkitekturen. Man søger i liturgien at give udtryk for »det oprindelige og basale« og vil blandt andet placere alteret frit, for at præst og menighed lettere kan forene sig om den fælles gudstjeneste. Arkitekt Wohlert skriver derefter:

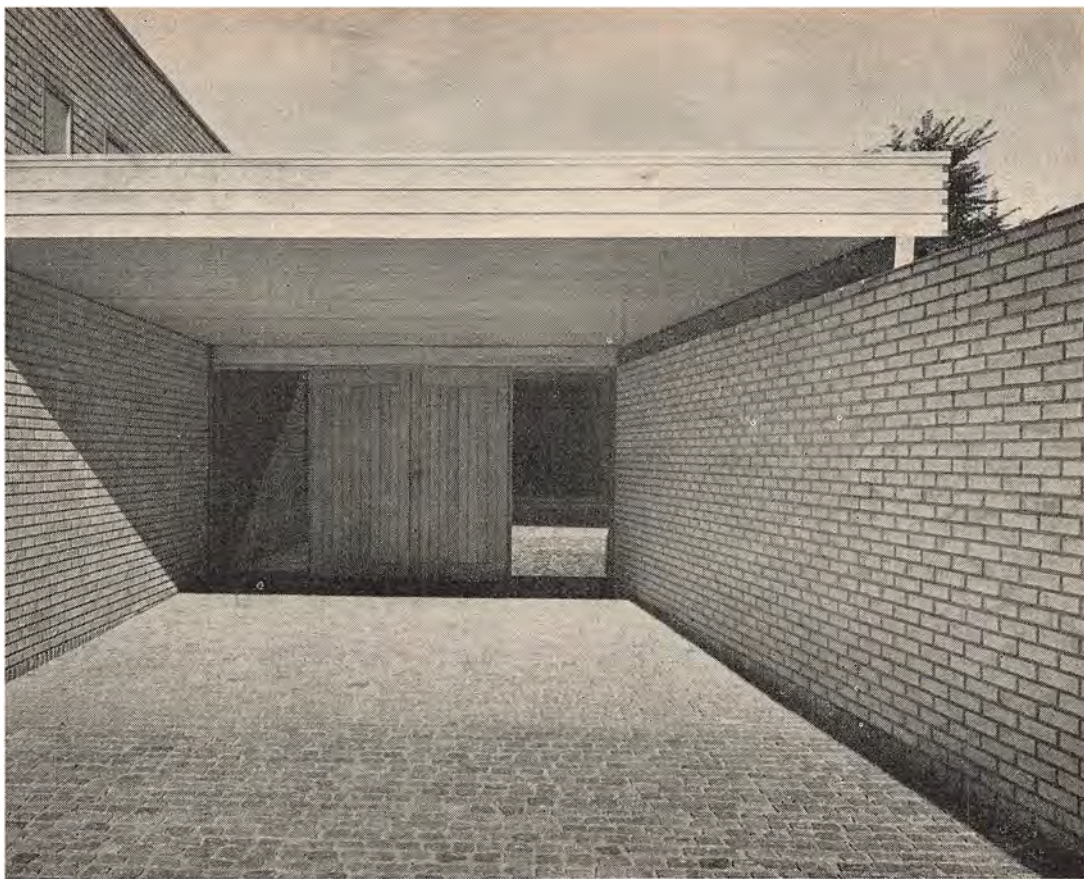
Det er i lyset af disse bestræbelser, man skal forstå den her gengivne bygning og dens specielle diagonalt orienterede rundform, der på enkelt måde muliggør en kvartcirkulær opbygning af stolestaderne omkring det store fornemt proportionerede alterbord, hvis basis er hævet to trin over gulvet. Denne bevægelse er gentaget i forstærket form i loftet, som følger undersiden af en vældig hyperbolisk paraboloidisk jernbetonskal. Man kommer til rummet gennem en forhal, hvis dybde understreger fornemmelsen af afstand fra gaden, og hvis kirkelige karakter pointeres af den smukt belyste middelalderlige træskulptur. Stående ved indgangen til kirkerummet beherskes dette af det store lavthængende diagonalhvelv, hvis fortsættelse og afslutning over alterpartiet ikke opfattes umiddelbart, men udvikles under den videre passage ind i rummet, en mærkelig fængslende oplevelse og en stor simpel virkning af en stærk bevæget, helt matematisk bestemt flade over den let rhom-

beformede plan.

I belysningens disponering er der tilsvarende tilstræbt en stigning i lysindfaldets kraft mod alteret og det bagved opsatte sakramentskab, gennem en opdeling og forsætning af den ene væg. Virkningen af strejflyset, især de direkte solstrålers, gennem de høje smalle for øjet skjulte åbninger, er af stor skønhed, men ville have været betydeligt stærkere, om ikke lyset fra de mange små kvadratiske vinduer konkurrerede hermed. Disse vinduer, sammen med loftets kvadrerede panellering, er nok det svageste ved rummet i deres lidt småttede percentlighed. Jeg kan i denne forbindelse heller ikke tilbageholde en kritik af trapeordningen bag alteret.

Man hilser med glæde fraværet af en særlig knæfaldskranke og af den traditionelle midtergang og ser iøvrigt hen til en udformning af sakramentskabets omgivelser, som i højere grad understreger dets betydning.

Læs videre side 12

Indgangen til kirken. Murværk af gule teglsten, udvendigt træværk af eg, brolægning af granit.

Billedet på side 9 er udført af Keld Helmer-Petersen, de øvrige af Ugebladets fotograf, Axel Jensen.

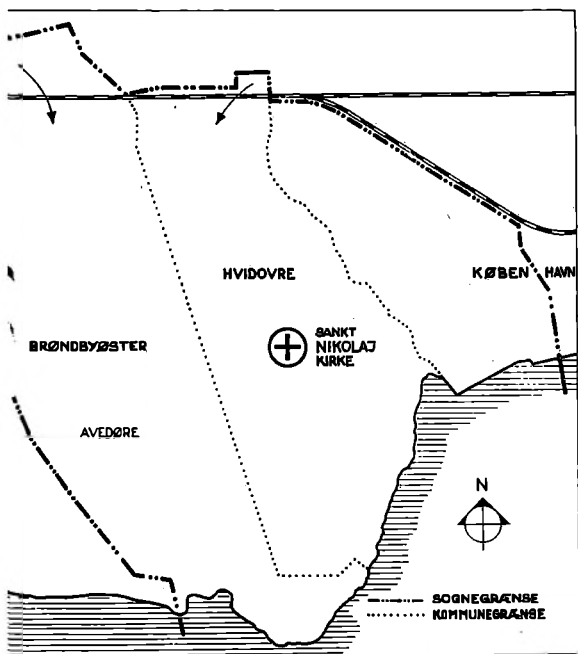
Vindfanget ved kirkens hovedindgang med loft af fyrretræslister og gulv af Opdal-sten. Bagest statuette af Sankt Nikolaj.

Det nye sogn

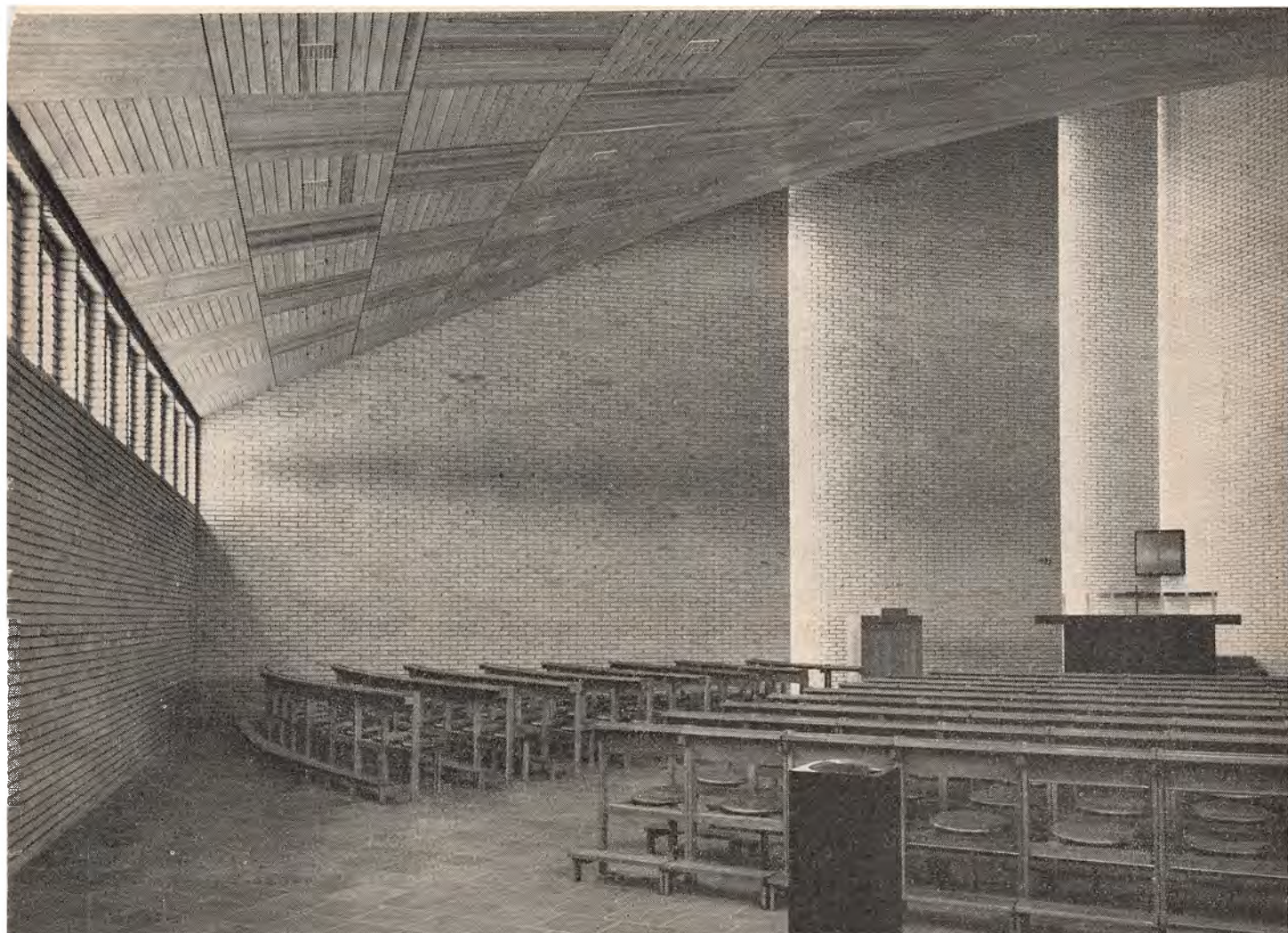
Til Sankt Nikolaj kirke i Hvidovre er henlagt et område, der består af følgende dele:

1. Hvidovre kommune.
  2. Af Brøndbyøster kommune, inklusive Avedøre den del, der ligger øst for Vestenceintens voldgrav, fra Sandklappen i syd til skæringspunktet med Glostrup kommunegrænse nord for Røskildevejen.
  3. Af staden København den del, der begrænses af fællesgrænsen med Hvidovre kommune, fra Kalveboderne til Vestbanens sporareal; herfra langs Vestbanen i østlig retning til sporskiftet for den gamle godsbanelinie i Vigerslev — godsbanelinien — Trekronergade og Gaasebækrenden, til dennes udløb ved Kalveboderne; således at nævnte kommunegrænser og midterlinien af de anførte gader, sporarealer og vandskel overalt danner grænse.
- Sognepræsten er statsanerkendt for hele området.

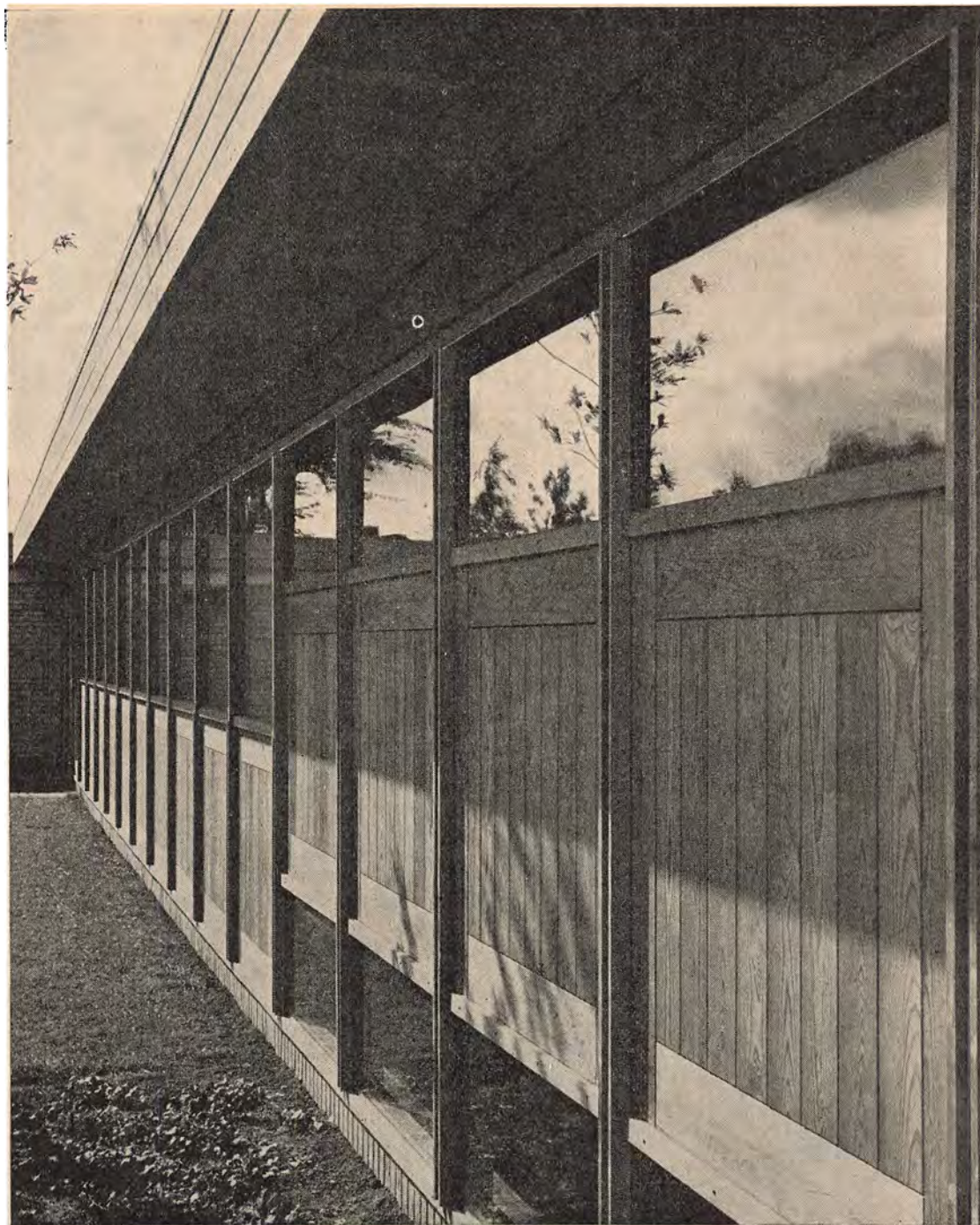

Sognepræsten celebrerer messen med ansigtet vendt mod menigheden.

Kirkerummet er overdækket med et dobbeltkrumt (parabolsk-hyperboloid) tag. Loftet er beklædt med ubehandlede fyrrebrædder. Væggene er af gule teglsten. Gulvet er Opdal-sten. Inventaret er af eg.

Facade af fløjen med kapel og sakristi udført af fyrretræ

Karakteristisk for hele bygværket, som foruden de til kirkerummet snævert knyttede funktioner indeholder to præsteboliger med hver sin have, er den overordentligt høje kvalitet i udførelsen, som er gået hånd i hånd med arkitektens meget samvittighedsfulde bearbejdning af alle detaljer. Det er sjældent at møde et sådant håndværk i tidens kirkebyggeri, som til trods for den almindelige velstand kæmper med meget

stramme økonomiske vilkår.

Stoffligt står exterior såvel som interior smukt i den gule teglsten sammen med det lyse fyrre- og egetræ og anslår derved klange, som er velkendte i nyere dansk kirkebyggeskik. Kontrastrigt og rigtigt valgt samt fornemt i forarbejdningen er den sorte granit til døbefont, alter og indmurede vievandskar i simple prægnante former.

Kommer man kørende eller gående,

helst fra syd ad Hvidovrevej, bereder den nye kirke en stærk og glædelig overraskelse i det ellers ret formløse typiske forstads kvarter; med noget af skibsstæv- nens virkning i gavlen rejser den karakterfulde bygning sig over de fladt af- dækkede længer og mure og meddeler sig med en ægte kraft, som er lige så fjern fra unødvendig beskedenhed som fra den falske patos, som desværre skæmmer så mange af dens lige.

Lyset skinner i mørket, men...

En glædelig jul og et godt nytår! Ja, hvor ofte har vi ikke i de sidste uger hørt disse ord, og hvor ofte har vi ikke selv brugt dem, måske med mere eller mindre overbevisning. Disse ord *kan* udtrykke en gensidig velvilje, men vi må alligevel indrømme, at i mange tilfælde bliver disse jule- og nytårsønsker banale og er ofte blot en formalitet, en høflighedspligt uden dybere overbevisning.

Hvorfor er det sådan? Ja, dels ved vi jo, at det ikke står i vor magt at realisere disse ønsker, og dels vel også, fordi vi ikke ved, hvad vi skal ønske de andre, og så holder man sig til nogle almindelige, lidt banale vendinger.

✧

Hvad kan vi da gøre, for at det skal blive anderledes? Vore ønsker må blive til bøn, for da, og først da, bliver de magtfulde. Gennem bønnen bliver de den største magt til at opnå, hvad vi ønsker, og især når vi beder om noget, der er i overensstemmelse med Guds vilje. Da er vi sikre på at blive bøn hørt. Vore nytårsønsker, vor nytårsbøn bliver da et udtryk for kærlighed, et redskab for denne kærlighed, der »er god, håber alt, ønsker alt godt«.

✧

Den hellige Paulus giver os utallige eksempler på, hvad vi bør ønske hinanden. Hans breve til de forskellige menigheder er fyldt med disse ønsker.

Det ønske, der forekommer hyppigst hos Paulus, er dette: »Gud, vor Fader og Herren Jesus Kristus giver jer nåde og fred«. Nåden er venskabet med Gud, en deltagelse i hans guddommelige liv. Og freden er en følge af denne nåde. Den *indre* fred, fordi vi er forenet med Gud, og fordi vi i ydmyghed ønsker at leve i og af den kærlighed, han skænker os. Og den *ydre* fred mellem menneskene indbyrdes, fordi vi erkender, at vi er brødre i den samme tro, i det samme håb og i den samme kærlighed. Denne fred og denne nåde er givet os af Gud vor Fader, fra hvem alt godt kommer til os, og af Jesus Kristus, der er den eneste formidler mellem Gud og mennesker, han fra hvem al nåde strømmer til os.

Og denne nåde i os består af troen,

håbet og kærligheden. Således skriver Paulus i brevet til Romerne: »Og håbets Gud fyldte jer med al glæde og fred i troen, så I må blive rige i håbet ved Helligåndens kraft«. Helligånden giver os glæden, det kristne livs smukkeste blomst, som kun kan udfolde sig i kærlighed og i tro. Paulus ønsker os også indsigt og dømmekraft, men i afhængighed af kærligheden. Således skriver han i brevet til Filipperne: »Og det beder jeg om, at jeres kærlighed stadig må blive mere og mere rig på indsigt og al dømmekraft, så I kan skønne, hvad der er det væsentlige, for at I må være rene og lydedefri på Kristi dag«.

✧

Denne indsigt og denne dømmekraft er måske det, der mangler mest i dag. Videnskaben går frem, verdensrummets gåder vil snart løses, men man kender ikke mere Gud. Hvad Johannes skrev i sit evangelium er stadig rigtigt: »Lyset skinner i mørket, men mørket begreb det ikke«. Mange kristne er i dag som våde grene i ilden. I stedet for at flamme op, ryger og syder de og formørker flammen. Denne mangel på indsigt er sikkert den vigtigste årsag til den religiøse ligegyldighed. Man kan ikke interessere sig for det, man ikke kender, og man har ikke energi til at søge, fordi man ikke elsker.

Denne indsigt i Guds mysterium vil være forgæves, hvis den ikke fører os til en øftenlignelse af Gud, og Gud er kærlighed. Vor kærlighed har som mål først og fremmest Gud selv. Paulus skriver således i brevet til Efeserne: »Nåde være med alle dem, som elsker vor Herre Jesus Kristus i en urokkelig kærlighed«.

Men denne kærlighed til Gud finder også sit udtryk i kærligheden til vor næste: »Herren giv jer en stadig rigdom på kærlighed til hverandre og til alle, så han styrker jeres hjerter til at blive ulastelige i hellighed for Guds, vor Faders, åsyn ved vor Herres Jesu komme sammen med alle hans hellige.«

Og Gud er uendeligt meget mere gavmild, end vi kan fatte: »Men ham, som over al måde formår med sin kraft, der virker i os, at gøre langt ud over det,

SØNDAG d. 8.: Den hellige families fest (s. 76, hvid).

MANDAG d. 9.: Søndagens messe (s. 81, hvid).

TIRSDAG d. 10.: Søndagens messe (s. 81, hvid).

ONSDAG d. 11.: Søndagens messe (s. 81, hvid). Ihukommelse af Hygin, pave og martyr.

Eller: Hygin (rød). Ihukommelse af søndagens messe (s. 81).

TORS DAG d. 12.: Søndagens messe (s. 81, hvid).

FREDAG d. 13.: Jesu dåb (s. 83, hvid).

LØRDAG d. 14.: Hilarius (s. 784, hvid), biskop og kirkelærer. Ihukommelse af Felix af Nola (s. 784), martyr.

SØNDAG d. 15.: 2. søndag efter Helligtrekonger (s. 85, grøn). Ihukommelse af biskoppens vielse (s. [122]).

Radio-gudstjenester

Må jeg som boende i en by uden katolsk kirke fremkomme med et par bemærkninger i anledning af transmission af gudstjenester. Først en anerkendelse af transmissionen fra St. Andreas kirken forleden. Det er en af de bedste, måske den bedste, der har været. Det er rigtigt, at der er mange ting, der må tages i betragtning, når en radiogudstjeneste tilrettelægges. Man må vel først gøre sig klart, for hvem der sendes. Er det til katolikker, der er afskåret fra at komme i kirke, eller er det til ikke-katolikker, altså propaganda? Fra radioens side er det sikkert meningen, at det er til katolikker, jeg mener som radioen, derfor bør kommentarer være bandlyst. Det virker i høj grad forstyrrende, når en stemme giver sig til at fortælle, at nu gør præsten det og det, hvad enhver katolik udmærket godt ved. Det bevirker, at udsendelsen i stedet for at være en gudstjeneste bliver en reportage. Så længe vi ikke kan få den fornødne tid, er det sikkert rigtigt ikke at sende en højmesse; men det bør vel være målet. Jeg har tit hørt højmesse fra Holland og synes, det er det allerbedste. Når man betragter transmissionen som en gudstjeneste og følger med med messebogen i hånden, føler man virkelig, at man har været i kirke den dag, når man ikke kan komme det i virkeligheden.

Ida Maria Henriksen
Tønder

som vi beder om eller forstår, ham være ære i Kirken og i Kristus Jesus gennem alle slægterne i evighedernes evighed. Amen.

Hvis vi lader disse ord fra Bibelen lede vore nytårsønsker, da ved vi, at Gud vil opfylde vor bøn.

V.H.

Det glæder os, at DEN KATOLSKE KIRKES KANCELLI har kunnet tage de nyindrettede lokaler i Frederiksgade 7 i brug. Ved istandsættelsen, såvel af Kancelliets lokaler som af ejendommen iøvrigt, har vi forsøgt at løse de os betroede opgaver på den bedst mulige måde, og vi påskønner den tillid, Kancelliet har vist os.

- Murermester: **K. F. Fjording**
Christiansholmsvej 2 A, Klampenborg
OR. 6850
- Tømrermester: **Otto V. Madsen**
Skovrankevej 8, Gentofte, GE. 2263
- Snedkermester: **Christiansholms Maskinsnedkeri**
Clarasvej 10, Charlottenlund, OR. 5211
- Elektriker: **Leslie Bolton**
Ny Kongensgade 7, K, BY. 7290
- Blikkenslager: **V. Sæmer og Søn**
Dybbølgade 17, V, VE. 7001
- Malermester: **Holger Dall**
Paludan Müllersvej 1, V, EV. 4151
- Gulvbelægning: **P. Rasmussen og Sønner**
P. Skramsgade 7, K, MI. 2260

Ejendommen Frederiksgade 7

Kancelliet er flyttet

Lige før jul flyttede Kancelliet fra de lejede lokaler i Amaliegade til Frederiksgade 7, København, bispedømmets egen ejendom, som ligger over for Marmorkirken.

En del af stueetagen er blevet indrettet til praktiske og tidsvarende kontorer for biskoppen og Kancelliet. Da også de nye lokaler kun ligger få minutters gang fra Sankt Ansgars kirke, har de hidtidige telefonnumre kunnet bibeholdes.

Kontortiden er af arbejdsmæssige grunde ændret til »banktiderne«, om lørdagen holdes dog kun åben fra 10-12.

DEN KATOLSKE KIRKES KANCELLI
Frederiksgade 7 - København K

10-15, lørdag 10-12
Tlf. PA 8830 - PA 7181
Postkonto 1471

Kongens æsel en Don Bosco bog

»Kongens Æsel« er skrevet af Nan Goodall. Gennem tre generationer af æsler følger vi Jesu liv fra Betlehem til opstandelsen. Set med en voksens øjne er det forbløffende så mange detaljer det er lykkedes forfatterinden at få med ind i bogens tekst; men, og dette men skal betones, såvel hovedlinjerne som detaljerne er optrukket på en så charmerende og fængslende måde, at intet barn, og lad os bare tage de voksne med, lades upåvirket. Man skal lede længe efter tre så charmerende æsler. Også de andre dyr i fortællingen er optegnet med samme lette strek.

Beretningen begynder med, at det lille æsel Klip-klap oplæres i æseloven og løftet. Inden et æsel kan forlade sin moder, må det være velopdraget — nemlig. Klip-klap bliver solgt på markedet til Josef. Umiddelbart inden dette tidspunkt har Klip-klap's mor haft et forunderligt syn, idet en engel pludselig viste sig for hende og sagde:

Det lille grå æsel (Klip-klap) skal blive en konges legekammerat,

Og hendes datter skal se vidunderlige ting

Men det snchvide æsel skal bære Kongen i hans sejr,

Og alle skal le og synge!

Hos Josef og Maria får Klip-klap det dejligt. Frisk byg og kærlige klap på mulen. Kan et æsel have det dejligere? Nej, vel.

Nogen tid efter følger vi Josef og Maria på vej til Betlehem, hvor de jo skulle skrives i mandtal. Og således kommer vi til at opleve julenat i krybben i Betlehem, således som Klip-klap oplevede den sammen med oxen Bosse og de øvrige dyr. Vidste De ikke, at dyrene kan knæle? Jamen, det kan de.

Det ville imidlertid være synd og skam at fortælle meget mere om »Kongens æsel«. Selv om Klip-klap oplever meget mere: de hellige tre kongers besøg, flugten til Ægypten, hjemkomsten, barndommen i Nazaret og udflugten til Jerusalem, hvor Jesus som 12-årig bliver tilbage i templet. — — — Endelig skildres lidelseshistorien og opstandelsen, hvor Jesus genser sit hvide æsel, der efter korsfæstelsen har været helt utrøstligt, og siger til det: »Laban, (det hed det hvide æsel), min trofaste ven, fordi du har været så trofast imod mig, skal

KØDHALLE

Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg

Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET Skjold

Amaliegade 27, København K.
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

KTSK

Aktieselskabet

KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Tlf. Central 92 70

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsolier

Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

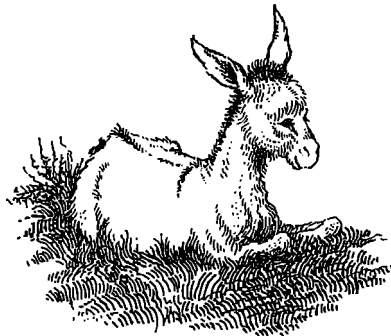
BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

du fra nu af for evigt være berømt som Laban, kongens æsel«.

Th.

Vejle Trælast & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

Hansen Pærhøj & Søn

Glarvester - kunsthandel

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

VEJLE OPTIK

v/ Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

A/S Vejle Mælkekompagni

Fineste mejeriprodukter

Telefoner 335, 336 - Kontor 507
Vejle

NIELS BOESEN

Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

Poul HENRIKSEN

Raadhusortvet
Vejle

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim

Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød

Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning

Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejle

Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Tre legater

Helge Jacobsens legat

I løbet af marts måned vil uddelingen af Helge Jacobsens Legat finde sted. Dette legat kan søges om bidrag til bygning eller restaurering af katolske kinker — fortrinsvis sognekirker — under forudsætning af, at der ved bygning af kirken alene medvirker danskfødt arkitekt, og at den pågældende menighed selv viser offervilje. Eventuelt vil der endvidere kunne uddeles mindre beløb til hjælp til dækning af udgifter ved religionsundervisning for katolske børn.

Eventuelle ansøgninger indsendes inden 31. januar 1961 til Den katolske Kirkes Kancelli, Frederiksgade 7, København K., og skal i specificeret form indeholde alle de nødvendige oplysninger.

Baronesse

Rosenkranz Charisius' f. Oxholms legat

til hjælp for trængende, indfødte medlemmer, mænd eller kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen i løbet af februar måned 1961.

Ansøgninger, indeholdende fulde navn, stilling, alder, bopæl, skal m. h. t. trang, værdighed og medlemsforhold til en her værende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles ikke for livstid, hvorfor tidligere legatnydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfristen udløber 31. januar 1961. Andragen-der, som er indsendt efter dette tidsrum, kan ikke tages i betragtning. Ansøgning stiles og indsendes til Den katolske Kirkes Kancelli, Frederiksgade 7, København K.

Ansgarius - Bonifatius Foren. Den danske katolske kirkesag

Ansøgninger om tilskud fra foreningen til de respektive kirker og kapeller bedes indsendt inden den 31. januar 1961 til Den katolske Kirkes Kancelli, regnskabsafdelingen, Frederiksgade 7, København K.

TIL BYEN
FRABYEN - i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 2775

Sjælland

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 569

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre

Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 1628 - 818

Herlufsholm

Brødfabrik

Næstved . Tlf 31
Spis Herlufsholm Brød

AAKANDEN

R. Sørensen Eftf.
v/ Ingeborg og H. Aa. Pedersen
Gundl. 1877

Blomster - Dekorationer - Kranse
Østergade 7 . Næstved . Tlf. 130

C. MORTENSEN

Murermester

Gallemarksvej 23 - Tlf. 1349
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik

Jernbanegade 2 - Tlf. 543
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel

Næstved
Telefon 2525

Gulvtæpper - Linoleum

Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.
Jernbanegade 3, Næstved
Tlf. 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør

Østergade 8 - Næstved
Telefoner 663 - 3663

N. JUEL PEDERSEN

Glarimester

Ramsherred 13 - Tlf. 158
Næstved

*Leverandør til katolske
institutioner*

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frukt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma

V. SVENSTRUP

aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57

Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66

H. J. Madsens
begravelsesforretning

Jærgaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg salater

ERIK CARLSEN

Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85

HENRY CARLSEN

Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Søndre afd.:

Aarhus Hovedbanegaard,
tlf. 2 40 88

MEIERIET Vestebro

Aarhus by's førende

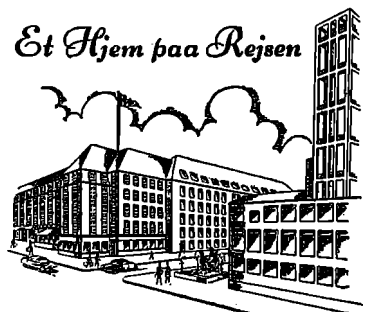
TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Aarhus boghandel

ved katolsk kirke

Ryesgade 26, telf. 2 66 30

Aarhus

Tlf. 2 41 22 - Aarhus

Missionshotellet ANSGAR

Det skete for 100 år siden - og sådan skrev ugebladet

Læserne af »Skandinavisk Kirkeridende for catholske Christne«, vort blad anno 1860, slap med at betale 4 mark og 8 skilling »Kvartalet«. Til gengæld var bladets nyhedstjeneste afhængig af det dagsaktuelle. Når underretninger kom fra det fremmede, skete det som regel via langsomme og snørklede kanaler.

Følgende sammendrag fra nyhedsbejtningen dette år viser, hvor småt det har været med idyllen i »de gode, gamle dage«:

Kirkestaten. Revolutionens Frugter. Efterretningerne fra Romagnaen, den revolutionerede Deel af Kirkestaten, lyde altid sørgeligere. Man hører kun om de mest oprørende Misbrug, Voldsomheder, Fornærmelser og om Fordreielser af de utvivlsomste Kjendsgerninger. I de liberale Blade blive Revolutionsheltene og deres Ministre skuldrede som fuldendte Mønstre på Dyd, Patriotisme og Uegenyttighed — men nu gjøre de samme Blade ikke mere nogen Hemmelighed af det ugudelige Vertsskab i det ulykkelige Land og af Finantsernes usle Forfatning. Times' Correspondent udbryder: O Bologna, du berømte og lærde Bologna! hvad har du forbrudt, siden du således bliver tyranniseret under en brutal Despotismes Aag!

England. Der gives i London et Bibel-

selskab, som årlig udgiver 5 Millioner, for at lade Bibler i to hundrede forskellige Sprog fordele til Katholiker, Hedninger, til alle Verdens Følkeslag. Medlemmerne græde af Rørelse, når de i Missionsberetningerne læse om Vidundere af Naaden, som have tildraget sig blandt Cannibalerne på Fidchierne — og i London, Liverpool, i alle disse store, engelske Fabriksstæder finder man utallige Mennesker, som leve i den dybeste Uvidenhed og Immoralitet. Man kunne sige til en Englænder: Forinden du istemmer en Triumphsang over Grønlændernes og Kaffernes Omvendelse, hør på dine nærmeste Brøders Klager, som intet Brød, ingen Gud, ingen Tro have!

Kjøbenhavn: Den »katholske Forning« i Osnabrück har affattet en Hengivenheds-Adresse til den h. Fader, og sendt den omkring i hele det Osnabrückske Diöces såvel som ogsaa i de katholske Menigheder i Nordtyskland, og i de danske Hertugdømmer til de katholske Lægfolks Underskrift, og med Glæde erfarer vi, at Underskriverne har været overordentlig talrige. Lignende Henvendelser ere ogsaa i mange andre Bispedømmer blevne iværksatte.

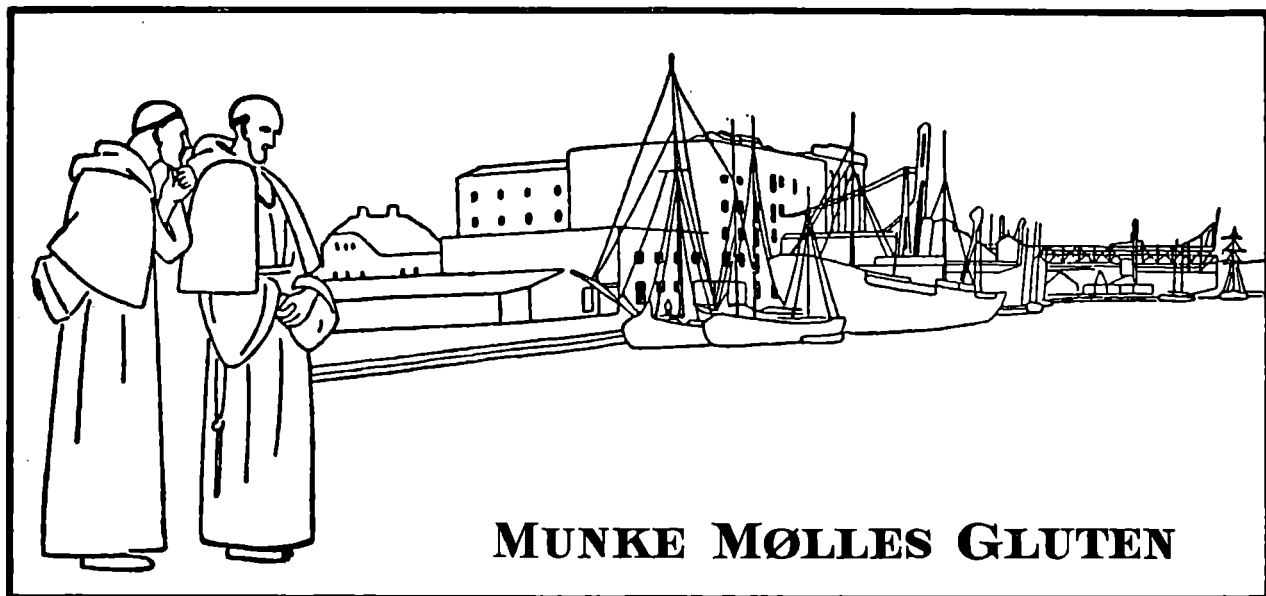
Frankrig. Bladet Univers har kaldet den nyeste Pamphlet: »Paven og Congressen« ved det rette Navn ved at

kalde den et »Judaskys«, og derfor har Bladet faaet sin anden ministerielle Iretsættelse (efter tredje ministeriel Advarsel tør Bladet ikke mere udgaae). Saaledes opfatter Kejsers Napoleon den Frihed og Befrielse, hvormed han vil lyksaliggøre Italien, og senere ogsaa det øvrige Europa!

Rom. Ifølge en til Propaganda-Congregationen ankommen Depeche ere alle katholske Missionairer af Jesu Selskab myrdede i Peking i China med Undtagelse af een, som blev haardt saaret. Ordensgeneralen befrygter, at denne Efterretning vil stadfæste sig.

Constantinopel. Den nye franske Gesandt i Constantinopel, Marquis de Lavallette, skal, efter et Rygte, have modtaget Tilladelse til at lade den hellige Grav restaurere paa Frankrigs Bekostning. Efter en underlig tyrkisk Lov bliver, uden Hensyn til andre Fordringer og Rettigheder, den, som bygger paa egen Bekostning, altid erkjendt som Byggherre og Eier, ligemeget hvøm Grunden tilhører. Skulle derfor ovennævnte Efterretning bekræfte sig, ville i hiin Tilladelse ligge den Tilstaaelse, at Frankrig er Eier af den h. Gravkirke.

Sardinien. Nylig har man atter arresteret flere Præster. I Flækken Casalpusterlengo (i Diöceset Lodi) havde man fængslet Sognepræst Beneroni. Det ophidsede Folk samlede sig i Masse udenfor Fængslet. Mændene vare bevæbnede med Pikker og Leer, Fruentimmerne med Sten. Det forskrækkede Politi skyndte sig at give sit Bytte tilbage.

MUNKE MØLLES GLUTEN

Irland. Det Requiem, som Fredag blev fejret i Dublins Domkirke for de tappe Krigere, som i Italien ere faldne som den h. Faders og hans Rettigheders Forsvarere, var storartet. Ærkebiskop Cullens holdt Sørgetalen. Den indeholdt, som man nok kan tænke sig, mange skarpe Steder.

Syrien. En Skrivelse fra Saida bringer nye Details om Fortsættelsen af de hedenske Drusers Røvertog imod katolske Maroniter. Det hedder deri, at Druserne, i Tillid til Englands Beskyttelse, blive Dag for Dag overmodigere imod de Christne. Meget betegnende er den Omstændighed, at just alle de Tusinder af christne Arbejdere, som dyrkede Silkeavl, alle ere slagtede og alle deres Værstole ødelagte. Den engelske Fabrication rejser sig nu paa Katholicismens Ruiner.

Paderborn. Paa den første Advents-søndag have over 4.000 Troende i Forening modtaget den hellige Communion og opofret den for den h. Fader. I Sandhed et opløftende og trøstende Beviis paa hjertelig Deltagelse og dyb Smerte for den betrængte fælles Fader, Pius IV.

Paris. Det Ultimatum, som den h. Fader har tilstillet Louis Napoleon, bestaar simpelthen i den Opfordring, at Kejseren maa erklære, om han vil holde sine Løfter eller ikke. Indtræffer ikke noget tilfredsstillende Svar, saa vil Paven sandsynlig forlade Rom.

København. Fra en redaktionel nytårsartikel:

Ødelæggende Kræfter har for Tiden faaet Herredømmet i den politiske og sociale Verden. Fyrsterne skulle lære, at de ere til for deres Folks skyld, og at de ikke kunne løse deres Opgave, naar de ikke ægte Guds evige Love og Hans Kirkes Frihed, og Folkene skulle smage de bittere Frugter, der ufeilbart fremvokse for dem, som søger Frelse i revolutionair Frihedssvimmel og Tro, ved vantro Oplysning og materialistisk Fremskridt alene at begrunde Menneskehedens Lykke. Religionen er udødelig, men de timelige Ting ere underkastede Forandring og Forgængelighed. Gud, Religionen og Retten boe i enhver Menneskes Bryst, og hvad der end maatte tildrage sig af udvortes Kjendsgerninger, denne Plads vil de ikke tabe, og herfra vil de ætter holde deres seierlige og lyk-saliggørende Indtog i Verden.

ges-løbets afslutning, som det skete her forleden. Jeg kan godt indrømme, at mutter er helt vild med Palle Lykke. Derimod kan hun ikke forstå, hvorfor Kay Werner altid ser så sur ud. Men, som Petersen henne i nr. 43 sagde forleden: Måske står det dårligt til med bagværket. Petersen er og bliver gadens vittige hund.

Olsens nytår

— Sandt at sige er jeg betænkelig ved sådan fra tid til anden at blive hængt ud med mine fejl og mulige dyder, som om jeg skulle være typisk for min art, en slags maksimal-dansker, om jeg så må sige. Ikke to mennesker er jo ens. Selv en-æggede tvillinger er kun ens indtil det øjeblik, hvor den ene taber et 10 kg-lod over sine tæer. Se så, hvor han skaber sig, og hvor lidt han ligner sin kødelige bror, der netop har hævet en større tipsgevinst. Nej, gennemsnitsmennesker er nogle sære størrelser, der spøger ved skrivebordene i Statistisk Departement.

Jeg er købmand Olsen, og selv om der også i Deres gade skulle bo en købmand Olsen, er han alligevel ikke mig. Jeg betaler ikke hans skat og han ikke min husleje. Han lider heller ikke i stilhed med ligtorne på den venstre storetå. Det skulle da være et mærkeligt tilfælde i hvert fald.

Nu er jeg imidlertid blevet bedt om at anstille nogle nytårsbetragtninger formedelst en kasse cerutter, som jeg holder

uden for selvangivelsen. Det skal jeg gerne gøre, og endda love, at det ikke bliver helt det samme, som kong Frederik vil sige ved nytårstaflet. Vi har en aftale om ikke at overlappe hinanden.

☆

Se, hvad nu året 1961 angår, så må jeg sige, at det på forhånd tegner lovende. Omsætningen i butikken stiger, fordi varerne stiger, og da udgifterne også stiger, ser det ud til, at jeg holder skindet på næsen. Jeg jamrer ikke særlig meget, for kunderne gider ikke høre på det alligevel, og iøvrigt er jeg også blevet for gammel. Det går vel i min tid, hvis ellers mutters helbred holder, og ungerne skikker sig som hidtil.

Så vil jeg håbe, at man rundt i verden vil indstille spektaklerne eller i det mindste holde os danske udenfor. Vi har dog ikke gjort dem andet end godt. Jeg synes også, vi kunne slippe flere skillinger, så de underudviklede kan nå frem til at blive selvforsørgende. Hvad vi giver på den konto, kan vel spares i den hjemlige administration, for skatterne skulle dog ikke gerne være højere. Iøvrigt må de vel også derude lære at sætte tæring efter næring.

Hvad fjernsynets fremtid angår, kan der siges både for og imod. Men jeg synes nok, der burde være mere appel over underholdningen, og at man skulle lade være med at snyde os for seks da-

☆

Det er vistnok sådan, at man i nytårsbetragtninger også finder på et og andet at sige om den såkaldte åndelige situation, men dels er det ikke netop mit felt, og dels skal man heller ikke slå vand på Balle-Lars, for nu at tale med ordsproget. Måske kunne jeg sige, at der trænges til mere sammenhold i vort folk, men så er jeg straks ved at tage ordet ud af munden på kong Frederik.

Jeg vil til sidst udtale håbet om, at det må lykkes mig at finde en lærling som afløser for vor hyggelige Karlo, der er udlært i april, og at disse såkaldte kædeforretninger vil holde sig borte fra vores gade, hvor de ikke har noget at gøre.

Rigtig godt nytår og tak for det gamle.

DØDSFALD. Pastor *M. Ravelli* er død i Holland 72 år gammel. Indtil for en snes år siden virkede pastor Ravelli her i landet. Han har været ved Sakramentskirken i København og kom senere til Svendborg, Silkeborg og Randers.

Jubilæum i Kolding

I december måned var der gået 75 år, siden Sankt Michaels kirke i Kolding blev indviet, og i den anledning har et af sognets kendte medlemmer, direktør Henry Schultz, i Kolding Folkeblad fortalt om menighedens historie og dens fremtidsplaner. »Begyndelsen var, som al begyndelse jo i reglen er, svær og beskeden«, skriver Henry Schultz. »Først blev der købt et tidligere værtshus ved navn Vennelyst, det er den nuværende præstebolig, og der blev det første, lille kapel indrettet. Ejendommeligt nok købte Sankt Hødvigsøstrene for få år siden endnu en beværtning (Alhambra), som blev indlemmet i byggeområdet.«

Den smukke kirke i gotisk stil var en gave fra den første sognepræst, monsignore Clemens Storp. Efter mange vanskeligheder og personlige ofre fra hans side lykkedes det lidt efter lidt at skaffe de fornødne midler. »Han gav os det hele: Kirken, den daværende skole, præsteboligen samt en formue, hvoraf kirken stadig nyder renteindtægt«, fortæller direktør Schultz, og han tilføjer: »Monsignore Storps navn er uløseligt knyttet til Sankt Michaels menighed, og vi, der skal tage arven op, bøjer i dag vore hoveder i dyb taknemmelighed.«

Artiklen slutter med at udtrykke taknemmelighed overfor alle de præster, og søstre, som har virket i Kolding gennem årene, og lykønsker sognepræst Georg Bertling med hans arbejde og planerne om at udvide Sankt Michaels kirke.

Mindet
om
pater
Engels

I efteråret døde pater Engels o.p.ræm. I begyndelsen af 30'erne var han et par år rektor for St. Josefssøstrene i Esbjerg og siden i Provincial- og Noviciatshuset på Strandvejen. Han har endnu talrige venner blandt ældre søstre, præster og lægfolk i Danmark. Selv holdt han me-

get af vort land og folk. Kirken heroppe havde en stor plads i hans bøn. Og han skinnede af glæde, når han fik besøg af danske i sit kloster.

Pater Engels blev 62 år gammel. Livet igennem var han svagelig og ofte alvorligt syg. Men alligevel fik han udført en meget stor livsgerning.

I 19-års alderen trådte han ind i det gamle præmonstratenserabbedi *Tongerloo*, der er nær nabo til Averbode.

De sidste 16 år af sit liv var han klosterets gæstepater, en krævende og vigtig post på et sted som Tongerlo. Engels har i de mange år modtaget og hjulpet tusinder af besøgende fra en snes forskellige nationer. Man tænker bare på brødrenes egne pårørende, Østpræstehjælpens gæster, Kongommissionens forbindelser, flamske kunstnerkredse, folk, der holdt retræte i det stille abbedi o.s.v. Han var den ideelle vært for gæsterne. Hans joviale, runde ansigt udstrålede godhed og hjertets glæde.

Pater Engels var livet igennem præget af sin begejstring for og kærlighed til Gudsmoder Maria. Hans meget »mariale indstilling« byggede på solid teologi, som han stadig arbejdede med. Han var medstifter af og 25 år sekretær for Tongerloos Marialogikongresser, som han forstod at give et virkelig teologisk indisk indhold.

Engels var medstifter og leder af den originale, ægte kristne »*Anti-Had-Liga*« (Et skrappt navn for en god sag!) Denne bevægelse er tiltrængt i det sproglige og kulturelt tvedelte land med de stadige modsætninger, der kulminerede under og efter krigens besættelse. Engels fik bragt fanatiske modstandere sammen i bøn og på valfarter. Han var en flittig og kær gæst i fængslerne, elsket af de indespærrede og dybt respekteret af personale og myndighed på straffeanstalterne. Han spredte kærlighed og forsoning, hvor han end færdedes.

Olaf Jan Ballin o.p.ræm.

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

R.I.P.

Vor elskede mand og far
ekspeditionssekretær, cand. jur.

PER WINDFELD

mistede vi den 16. december 1960.

Meta og Truels Windfeld

Bed for hans sjæl.

Ugift hollandsk dame søger stilling fra 1. februar eller senere, — har været 14 år i samme plads i Danmark (præstegård) - højskole - alderdoms - eller anden institution også gerne udenfor København. Gode forhold, moderne komfort og hjælp til det grove ønskelig. Har fine anbefalinger.

Annie Amende,

Frederikssundsvej 225, Brønshøj

DIAKONVIELSE. I Sankt Ansgars kirke i København meddelte biskop Suhr den 23. december diakonvielse til *Jørgen Ebbe Hansen*, som i Jouvain forbereder sig til at blive præst.

Abonnenter husk

Med dette nummer følger en giroblanket til behagelig afbenyttelse, når De vil betale for Katolsk Ugeblad i januar kvartal. Gør Dem selv og ekspeditionen den tjeneste ikke at forlægge blanketten! Prisen er fortsat 8 kr. pr. kvartal, mens alt andet stiger...

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Gode og mindre gode gennem 6 måneder

Det har været skik efter hvert halvår at bringe en oversigt over de anmeldte film. Vi vil denne gang forsøge at gruppere dem efter deres værdi og betydning. Af vore anmeldelser vil det fremgå, om de enkelte film kan ses af unge eller børn. Fem film har siden juli været fremhævet som særlig betydningsfulde:

Det søde liv (Katolsk Ugeblad nr. 31, 32 og 37).

Kirmes (nr. 35).

Jomfrukilden (nr. 40 og 42).

Vi smertensbørn (nr. 47).

En dødsdømt flygter (nr. 48).

Det var jo ikke så mange! Men ud over disse ekstraordinære er der dog en lang række lodige film, som vi kan anbefale vore læsere:

Vi de rigeste (nr. 33).

Vi lever kun én gang (nr. 36).

Den tredie stemme (nr. 38).

Stjernen (nr. 39).

Mein Kampf (nr. 39).

De elendige (nr. 41).

Historien om en soldat (nr. 42).

Bødler må også dø (nr. 42).

Den sidste vinter (nr. 42).

De sammensvorne (nr. 43).

Sort karneval (nr. 46).

Vennerne (nr. 48).

»M« (nr. 50).

The Entertainer (nr. 51).

Den vilde flod (nr. 51).

Er det god eller lettere underholdning, De er ude efter, og det kan vi jo alle trænge til i en dytter januar, er der en hel del at vælge imellem:

Masser af spøgefugle (nr. 33).

Chaplinrevuen (nr. 33).

Can-Can (nr. 35).

Tillykke med bryllupsdagen (nr. 35).

Porgy og Bess (nr. 36).

En balhetaften på Covent Garden (nr. 36).

Kaptajn Søsug (nr. 38).

Løs på tråden (nr. 39).

Koen og mig (nr. 41).

Flemming og Kvik (nr. 44).

Halløj i skattevæsenet (nr. 46).

Indien i flammer (nr. 47).

Forelsket i København (nr. 47).

Aldrig om søndagen (nr. 49).

Jazz på en varm sommerdag (nr. 49).

Kampen om Ørnefjeldet (nr. 50).

Deres sidste jul sammen (nr. 50 og 51).

Tilbage står at nævne de film, som vi kun med beklagelse har set og med endnu større beklagelse har anmeldt. Måske har vi været for strenge i vor dom, men betænk Dem alligevel to gange, før De køber billetten:

Det sker i Paris (nr. 33).

Når månen står op (nr. 35).

Baronessen fra benzintanken (nr. 38).

Åndeløs (nr. 44).

Panik i paradiset (nr. 44).

Djævelens tænder (nr. 46).

De uovervindelige (nr. 49).

Adgang forbudt (nr. 49).

Frokost i det grønne (nr. 50).

En uundværlig

Klog er den mand, der ved, hvor han kan slå op og få alt at vide. Når det gælder konkrete oplysninger om den katolske kirke i Danmark, vil man ofte kunne nøjes med et opslagsværk til kr. 6,50. Det er, hvad Katolsk Lommekalender årgang 23 koster. For udgivelsen står som vanligt Danmarks Katolske Kvindeforbund og for redaktionen Ulla Andersen.

Kalenderen meddeler med tilbørlig knaphed diverse om forlag, boghandel, presse, bibliotek, film, radio, sognekirker, kapeller, skoler, hospitaler, ordenssamfund m.v. Den lange fortegnelse over nordisk katolsk litteratur (taget i videre forstand) er igen medtaget, skønt tilvæksten fra år til år er beskedent.

Studeret under lup afslører kalenderen enkelte skønhedspletter. Biskoppen meddeler således ikke konfirmationens, men *firmelsens* sakramente, og Knud Lavards skole i Lyngby er rubriceret under jesuiternes skoler, det er dog en sogneskole. Kalenderen er kommet for skade at overse Sankt Vincentgruppernes eksistens. Adressen er Kildehøjvej 13, Birkerød.

Til gengæld er den mere alsidigt interesserede læser ydet god bistand. Han kan læse, at hunkrebs i ferskvand er fredet fra 1. oktober til 31. juli, men fra samme dag og til 31. december må pommeransfuglen til gengæld jages. Videre at grev Luitpold zu Castell-Castell fødtes den 14. nov. 1904, at S-togene afgår fra Herlev mod Hellerup på minutaltene 19-39-59, og at det tager 31 timer at flyve fra Kastrup til Rangoon. Passerer han herunder udstedet Santiago de Chile bør han vide, at klokken her er 7, når den er 12 i Assens. Undervejs kan han ved kalenderens hjælp udregne den effektive rente af obligationer og omregne en øltønde til potter.

Harde vi ikke Katolsk Lommekalender, måtte vi se at få den lavet!

E.D.

Rom - Assisi

30. april til 18. maj 19 dage kr. 850,-
3. til 21. juli 19 dage kr. 850,-
17. sept. til 6. okt. 20 dage kr. 880,-

Program og andre oplysninger fra revisor Schwartz, Kalkbrænderivej 32, (Øbro 5144x, kl. 18—20), eller fra rejselederen:

Pastor d'Auchamp, Rosenkranskirken, Aakirkeby (462)

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 2 . 13. januar 1961 . 109. årgang . 75 øre

Læser - hvad forventer DE af det kommende kirkemøde i Vatikanet?

Efterhånden har vi her i bladet skrevet meget om det store kirkemøde, det andet Vatikan-koncilium, som er under forberedelse. Nu er enhver forhåbentlig klar over, at man personligt bør interessere sig for dette mødes resultater. Mange af de næsten 2000 emner, der i hvert fald skal behandles, angår ikke blot gejstligheden, men samtlige Kirkens medlemmer.

Det katolske blad *Témoignage Chrétien*, der udkommer i Paris, fik fornylig den gode idé at spørge sine læsere, hvad de forventede af kirkemødet. Man modtog mange svar på spørgsmålet og kunne på grundlag af dem bringe en artikel om de ønsker, der rører sig blandt katolikker. Svarene var i nogle tilfælde overraskende og fremsatte ønsker, som muligvis ikke findes blandt det materiale, konciliet forberedende kommissioner har til rådighed. I andre tilfælde kan man gå ud fra, at lignende forslag allerede gennem biskopperne er sendt til Rom.

Vi følger nu det franske blads idé og spørger vore læsere:

Hvad forventer DE af konciliet? Hvad ville De ønske, konciliet kunne gennemføre til gavn for Kirken?

Besvareelserne vil blive indar-

bejdet i en redaktionel artikel og behøver derfor hverken at være særligt fyldige eller velskrevne. Her er ikke tale om nogen konkurrence, men om et rundspørge, og forslagsstillernes navne bliver ikke offentliggjort. Selv om det kan være tilstrækkeligt for os blot at kende de ønsker og forhåbninger, læserne måtte have, vil vi selvfølgelig gerne have *begrundelser* for de enkelte forslag. Man kan med rimelig respekt for sagen skrive helt åbent til os. Vi sætter 1. februar som sidste frist for breve til dette rundspørge.

Det er vor opfattelse, at rundspørget kan være et lille bidrag til at berede os selv på kirkemødet, således at vi ikke alene følger dets arbejde, men også gennem forbøn støtter Kirkens ledere i deres ansvarsfulde gerning.

○

BILLEDET under disse linier er taget ved stabelafløbningen på verdens største missions-skib, *Stella Maris*, der nu sejler mellem Sydhavsøerne. Skibet er en gave fra tyske katolikker til den hollandske provins af missionsordenen S.V.D. (Det guddommelige Ords Selskab) og er bygget i Lübeck.

Stoffet til messehagelen er fra afdelingen for stranddragter!

Det er en enkel og varm tanke indenfor Kirken, at når præsten står foran alteret for at tilbede Gud, må han være iført det skønneste, som kan udtænkes. Men ligesom man i det profane liv har besindet sig efter stukkens, klunkernes og gesvejsningernes tidsalder og fundet tilbage til større enkelhed og klarere farver, er en tilsvarende strømning ifærd med at skabe frodige fornyelser indenfor Kirken. På paramenternes område er man i disse år vidne til en fredelig revolution, der har sat mange spor både i provinsen og i København. Også hos dominikanerne i Ordrup er der i det sidste par år skabt en farveglad fornyelse i parament-skabet, bl. a. inspireret af tilsvarende fornyelser i udenlandske klostre. I sakristiet på Kollegievej kan man finde forbausende ting...

— Her, siger pater Martin Drouzy, og trækker frem af dybet et udtog af Kirkens nye paramenter, tilsammen et fyrværkeri af farver — hvert for sig et — man kunne vel sige: kirke-arkitektonisk lille mesterværk. Der er en dybrød messehagel i svær silke med en bræmme ned gennem ryggen af hvidt stof med sort mønster af fisk og strandskaller. Pater Drouzy har fundet det i et stofmagasin i afdelingen for stranddragter! Der er en dybviolet i et java-agtigt stof med et geometrisk trækkestings-broderi i gråt og lysegrønt i en smal bane ned over ryggen. Der er en, syet til de store højtidsdage i hvidt japansk shantung med en bane i et mildt rødt-gult-blåt blomstermønster. Den er sendt fra Østen til en af sognets damer — som sari og omsyet til sit nuværende brug af en håndarbejdsyndig Santk Josef-søster og en dame fra sognet. Der er en anden violet messehagel i svær silke — med foer i det mest inciterende lysegule silkepoplin, man kan se for sine øjne.

— Gult — i bods-tiden?

— Ser De ikke symbolet? Boden er violet — som liturgisk farve. Men boden, set indvendig fra, er glæde og lys!

Der er een med små, applikerede filt-kors i et samspil mellem brunt, violet og okseblods-rødt. Een med en livlig bort af silkeagramaner nakken rundt. En tredje violet med en sort-kantet, blodrød fløjlsbane — og altid spiller forets farve med i helheden som et vigtigt led. Men i dem alle er den regel konsekvent gen-

nemført, at messehagelen når ubrudt fra halslinning til håndled i stedet for at ligge ærmeløs ned over personen som et slag.

— Dermed er messehagelen ført tilbage til sin oprindelige form, forklarer

pater Drouzy: en kappe — en praktisk beklædningsgenstand og langt mere føjelig og levende under præstens bevægelser end de ældre og stivere, hvor sølv- og gultråds-frynser ofte var med i billedet.

— Bag denne paramenternes revolution, som den i øjeblikket ytrer sig over landene, siger pater Drouzy, ligger een og samme tanke: Man kan godt være trofast imod traditionen uden at føle sig betingelsesløst bundet til fortiden. For også i traditionen selv er der udvikling.

Fortsættes side 4

Messehagelens pry-delse var bestemt til en stranddragt men blev til oldkirkesymboler

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8—10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9—16, lørdag
kl. 9—12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Oversigten i dette kirkeråds år-
bog for 1961 omfatter alle prote-
stantiske kirker samt den katolske
og det jødiske trossamfund. Den
viser, at den katolske kirke i USA
har haft en tilgang på 3,5 pro-
cent, mens de protestantiske grup-
per taget under et har haft en til-
gang på 1,7 procent. Den katolske
kirke vokser med andre ord dob-
belt så hurtigt som andre kristne
kirker.

Det er ejendommeligt, at de tre
største protestantiske grupper —
baptister, metodister og luthera-
nere — meddeler, at de har haft
tilbagegang. Den noterede frem-
gang for protestantismen som hel-
hed skyldes de mindre grupper.

Iøvrigt viser statistikken, at
63,4 procent af Amerikas befolk-
ning tilhører en kirke eller en sy-
nagoge. Det er det hidtil største
tal i landets historie.

nu, men vi agter ikke at affinde
os med tilstanden. I løbet af de
kommende måneder vil der blive
oprettet lokalredaktioner og truf-
fet aftaler med korrespondenter
om kvik betjening med nyheds-
stof. Lad os se, om det ikke skal
lykkes at få ordnet den sag, så vi
undgår flere oplevelser så pinlige,
som et par vi var ude for i 1960.

Hvadbehager? Jo, man kan lige
så godt få besked: Året bød på i
hvert fald to gode katolske pro-
vins-nyheder, som næsten alle dag-
blade omtalte. I begge tilfælde
undlod de ansvarlige at underret-
te os, og resultatet var, at da dag-
blade og pressebureauer ringede til
ugebladets redaktion for at få en
bekræftelse, anede vi intet! Hav-
de vi vidst besked, kunne vi have
forsynet den danske presse med
pålidelige og fyldige oplysninger.
Man ringer nemlig hyppigt til os.
Men når vi intet ved, må bladene
ulejlige andre. Derved spildes me-
gen tid og man løber den risiko,
at uerfarne folk giver pressen en
dårlig service! Hvorfor ikke indse,
at det er praktisk for alle parter
at sende os en tekst eller tage te-
lefonen? Intet blad kan undvære
sine læsers medvirken på nyheds-
tjenesten for der kan jo ikke være
professionelle reportere på hvert
gadehjørne. Iøvrigt gælder denne
svada ikke først og fremmest pro-
vinsen, men også Storkøbenhavn.
Det er imidlertid et held, at vi har
vor udenlandske pressetjeneste, der
stundom gennem tyske, engelske
eller franske kanaler kan fortælle
os, hvad der er sket i Danmark!

Summa summarum: Stol ikke
på, at andre har givet os underret-
ning om en nyhed, der har katolsk
interesse. Gør det venligst selv.
Vi vil både takke Dem og betale
Deres udgifter. Og er nyheden af
betydning for en større kreds, går
den videre til dagspressen, hvilket
dog ikke er dårligt.

Tallene var forkerter

Man vil måske erindre, at vi sid-
ste år havde en lille kontrovers
med nogle aviser og senere med et
par statistikkyndige læsere, fordi
vi ikke vil godtage påstanden om,
at de protestantiske kirkesamfund
i Amerika fik fem gange så mange
nye medlemmer fra den katolske
kirke som den modtog fra dem.
Sagen har ikke større betydning,
men nogle blade ofrede den dog
nogen opmærksomhed. Vi påviste
dengang, at statistikken ikke due-
de, selv om de anvendte tal skulle
være rigtige, idet den kun registre-
rede bevægelser imellem den ka-
tolske kirke og nogle små prote-
stantiske grupper, men ikke tog
hensyn til alle de andre meget
større grupper.

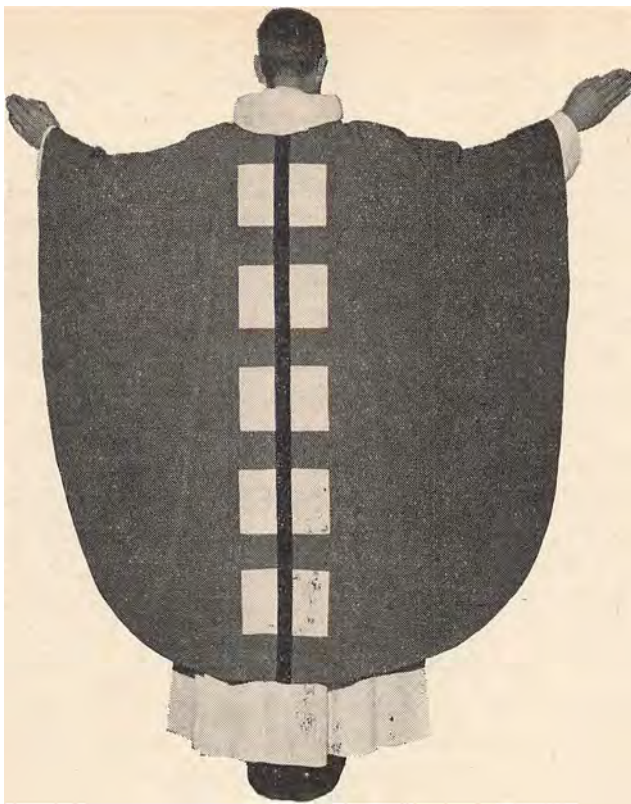
Det bør nu nævnes, at den år-
lige statistik fra Det nationale
Kirkeråd i Amerika, der jo er
protestantisk, har givet os ret.

Nyt fra provinsen

I øverste linie blandt vore ønsker
for det nye år står ordet PRO-
VINSEN. Vi vil gerne have mere
nyhedsstof fra det store, dejlige
stykke Danmark, der *ikke* hører
til Storkøbenhavn. Det er ikke no-
get nyt ønske. Nu skal De bare
høre, hvad vor forgænger, redak-
tør A. Johansen skrev i sine nyt-
årsbetragtninger d. 7. januar 1894:

*»Man har gjentagne Gange be-
brejdet os, at der savnes Meddelel-
ser fra Provinserne, og at man saa
sjældent faar noget at vide om
Menighedslivet der. Skjønt Redak-
tionen har en bred Ryg, hører det
dog med til dens Nytaarsønsker
navnlig at se sig fritagen for disse
Bebrejdelser; men det kan kun ske,
naar man i Provinserne forbarmer
sig over den og ikke sparer paa
Medvirkening«.*

Hvad redaktør Johansen den-
gang skrev, gælder desværre end-

Messehagel til de grønne søndage med sort rygbræmme og hvide stoffelter

er stoffer, der bærer sig dårligt og virker trætte og livløse, og vi opdager gang på gang, at vi i det lange løb kommer billigere til et slutresultat, når vi vælger stofferne ukonventionelt, selv formgiver paramenterne og får dem syet hos de sagkyndige søstre og damer indenfor sognet, end hvis vi går traditionelt til værks og får dem indkøbt andetsteds.

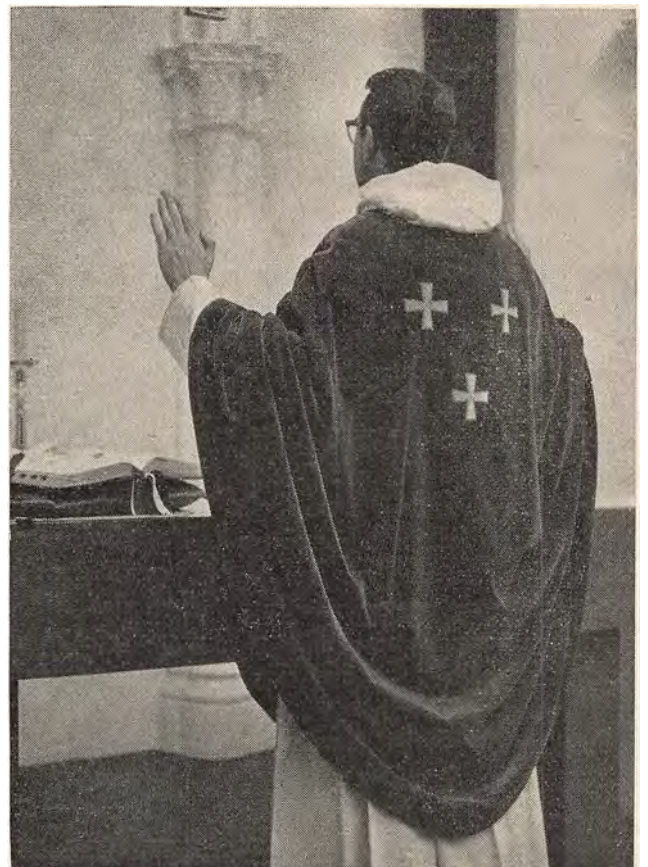
Formgivningen er en vigtig faktor. Folderne i messehagelen falder vidt forskelligt alt efter, om den er skåret i en skuldervinkel på 180 grader, 120 eller 90. På kirkeårets største højtider benyttes messehageler med de dybe og rige folder, som den stumpe 180 graders vinkel danner. Ved andre og mindre lejligheder bruges de andre to konstruktioner. 90 graders vinklen giver messehagelen et helt andet præg: med lodrette folder, som man ofte genkender på oldkirkelige skulpturer af kirkefædrene. Men enten man bruger den ene eller den anden løsning, er det en vigtig ting, at den kunstnerisk skabende fantasi får lov at spille med. Intet i skriften taler imod at bringe denne fornyede rigdom ind i Kirkens skønhed. Det er kun endnu en måde at lovprise Gud på: Gud, som er skønhed...

I. L.

De nye messehageler

Fortsat fra side 2

Man skal for eksempel ikke føle sig tvunget til at anvende ganske særlige stoffer til paramenterne, fordi det gennem tiderne har været skik at bruge netop disse stoffer — fordi de om jeg så må sige har en kirkelig karakter i sig selv. Spørgsmålet er ikke, om et stof er kirkeligt nok til at anvendes ved gudstjenesten, men om det er smukt og lødigt nok til at helliges ved at indvies til Gud. Derfor behøver man aldrig at gå af vejen for stoffer, som er vævet til profant brug. Man udvælger sig blot det bedste og skønneste af, hvad menneskehænder har frembragt. Stranddragststoffet med sit fiskemønster er valgt, fordi fiskene bliver eet med oldkirkens symbol på kristendommen i det øjeblik, det anvendes på et parament. Og stoffet til denne violette messehagel er skænket os af en af sognets damer, som havde købt det til en selskabskjole — se, hvilket vidunderligt tekstil: tæt vævet, svær, mat silke. Den er efter min opfattelse en betydeligt værdigere ramme om præstens alterhandling end de billige blanksilke-stoffer, man undertiden har brugt. Det

De tre kors i forskellige farver er af filt applikeret på en baggrund af fløjl

Tro og kunst

af pastor Hubert Messerschmidt

»Kunst er en afspejling af livet på et højere plan«, siger Edwin Fischer i sine »Musikalske Betragtninger«; »det tilfældige, underordnede træder her tilbage til fordel for en lovmæssighed, der er skjult for hverdagens blik, en indre skønhed, der tillige er sandhed. Således er kunst og liv ikke adskilte verdener, men en enhed«. Det er »i sin længsel og trængsel efter evighed, at menneskeånden frembringer religiøse, åndelige og kunstneriske værdier, som den lader stråle ud i sin omverden og efterverden... Hvert lille skridt ind i nyt land, hvert for første gang, hvert trappetrin op mod ny og højere udformning er, hvad der tæller, og er det eneste, der tæller i menneskehedens åndelige historie«.

Kunst er altså åndsliv. Pater Drouzy har her i bladet givet udtryk for det samme, når han taler om det skønne, der ligesom det sande og det onde, er noget transcendent, noget grænseoverskridende, hinsides den fysiske verden — ja, en egenskab hos Gud.

Det skønne er altså en vej til guds-erkendelse, ligesom det sande og det gode; dog ikke så god en vej, fordi allerede den naturlige erkendelse af det sande og det gode, (som i praksis ikke kan skilles ad), giver en klarere, fastere, mere nuanceret forståelse af Gud end oplevelsen af det skønne. Dertil kommer, at Gud udtrykkeligt har *åbenbaret* sig som det højeste Gode og Sande og altså anvist troens menneske disse to veje til forening med ham; men om Gud som den højeste Skønhed har vi ikke nogen udtrykkelig åbenbaring; den må udledes af åbenbaringen af Gud som det højeste Sande og Gode. Thomas siger derfor, at det skønne er glansen, der opstår ved mødet mellem det sande og det gode.

Nu behøver kunsten, for at være kunst, jo slet ikke at gå ind på åbenbaringens plan — det er »nok«, at den øser af det naturlige åndsliv. Men når både kunstner og betragter er kristne, så er de ikke desto mindre forpligtet overfor livet i dets overnaturlige dimension, for hvad der ikke er født af tro, er synd, siger Paulus.

Denne forbindelse mellem tro og kunst skal den kristne betragte, ikke blot som

en kær pligt, men som et stort privilegium og en chance, også i kunstens verden. At kunst er åndsliv, personlig oplevelse og medleven, vil jo sige, at den lever på et menneskeregister, en åndelig-sjælelig-legemlig spænding, en livsintensitet. Men denne livsintensitet, som er sjælen i al kunst, er uden sammenligning størst i troens livsrum.

Hvorfor det? Fordi ingen spænding er så stor, så omfattende og så vital som den, Gudmennesket (Gud, som blev kød) har påtaget sig, og vi i ham. Tænk på *Rouaults* billede af den korsfæstede! Her har den katolske livsintensitet bemægtiget sig den kunstneriske form, så det virkelig er under synspunktet: kunst — at dette værk befinder sig på et højere, for ikke-katolikker uopnåeligt plan. Der eksisterer nemlig ikke en sådan livsintensitet udenfor det katolske livsrum. Kun her tørner himmel og jord sammen — i den korsfæstede — sådan, at Gud råber til sin Gud: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig!

En forening af større modsætninger kan ikke tænkes; og det er netop dette, der giver intensiteten, den personlige oplevelse af den enorme afstand mellem Gud og mennesket, ånd og kød. Større distance end mellem Gud og menneske, fastholdt, gennemlevet og gennemlidt på korset, kan ikke tænkes — eksisterer simpelthen ikke nogetsteds.

Det er på grund af syndefalder, at kunsten, ligesom mennesket i det hele taget har sit liv i distancen og ikke — endnu — i opfyldelsen. Netop i oplevelsen af vor store afstand fra Gud, får vi en anelse om hans storhed og op-højethed og kun på denne negative måde. Det vil sige, at al kunst har sine største muligheder, jo nærmere den står korset, og sine mindste muligheder, jo nærmere den står Guds Mor.

Overfor Maria må kunsten kapitulere, kan den ikke følge med. Kunstneren kan ikke opleve hende som kunst, fordi hun er uden synd, uden problematik, uden »distance«, uden det, som for os syndige mennesker alene kan sætte fuldkommenheden i relief: det ufuldkomne, negative. Vi kan kun opleve det ophøjede i modsætningerne, og syntesen kun, når den er

gennemtrængt af modsætningerne, d. v. s. af korsets lidelse og sone. Kun i Kærlighedens »trods alt« kan farverne gløde.

De vil protestere ved at henvise til de gode Maria-fremstillinger, vi har; men spørg Dem selv, om de 1) er tro mod Marias sande væsen, og 2) om de så ikke alligevel har lånt af korsets problematik for at sætte hende i relief! I samme grad man ønsker at holde fast ved det første og nægte det andet, har vi faren for glansbilledet, d. v. s. faren for, at det kunstneriske sættes overstyr.

Korsets lidelse derimod vil sone og samle ved at fastholde kærligheden ligeoverfor dens modsætning, hadet, og menneskets livsintensitet, mennesket som ånd, bliver til i fastholdelsen af denne lidelse. Den troløse, der flygter fra korset, tømmer derfor sig selv for rigdommen og fylden i det åndelige liv; og den vantro, der flygter fra Kristus, vil uvægerligt søge et surrogat for den kristne kamp og lidelse, denne åndelige spænding i sindet i det irrationelle, jfr. *Picassos* Guernica-billede fra den spanske borgerkrig. Det vil sige, han går over i det perverse.

Men indtryk af det perverse kan også den kunstner give os, der ikke, som Edwin Fischer udtrykker det, eksklusivt søger sin livsintensitet i »hvert trappetrin op mod en ny og højere udformning« i åndens rige, men bliver stående, hængende, for så at sige at presse livsintensiteten ud af detaljen — på en måde, der ikke står i rimeligt forhold til, ikke helt igennem tjener den livshelhed, den skal være en del af.

Sådan er der efter min mening noget gennemusundt ved *Dreyers* filmkunst. Hans ansigter for eksempel i *Jeanne d'Arc*-filmen, bliver ikke blot til sjælemalerier for os, men han klæber også ved ansigtsudtrykket, svælger næsten vellystigt i dets grimhed, ondskab eller lidelse — på en måde, som forekommer mig både sensuel og skadelig.

Kronikørens principielle betragtninger om forbindelsen mellem den kristne tro og kunsten er foranlediget af debatten her i bladet fornylig. Selv om film-diskussionen er afsluttet, bringer vi meget gerne pastor Messerschmidts redagørelse, der dels supplerer pater Drouzys tanker om emnet og dels er en kritik af nogle moderne film-instruktørers resultater.

Også kunstneren må være kysk, idet han passerer gennem sansernes gærde ind til personen selv.

Det samme kan gælde *Ingmar Bergman*. Når han udtaler, at alt, hvad der sker i livet, og alt, hvad der har med mennesker at gøre, skal kunne siges, og at ordets frihed også skal blive filmens — så skal han huske på flere ting, hvis ikke han selv vil være med til at undergrave sin kunst: 1) er ordet som udtryksmiddel mere åndeligt end billedet, der ganske anderledes har mulighed for at bemægtige sig det menneskelige sanses-apparat; det kan altså tillade sig at sige mere end billedet kan vise, uden at afspore læseren overfor værket intention. 2) bemærker *Ranheimsater* ganske rigtigt i sit essay om »Kunstneren og hans etiske Ansvar« — at skønt der rent principielt ikke kan nævnes nogen menneskelig fornødelse, som ikke skulle kunne forløses kunstnerisk (Gud ser alt, med fuld åbenhed, og er dog højt ophøjet over, hvad han ser), så er den konkrete opgave dog vanskelig, ikke mindst når det gælder en gengivelse af kønslivet. »Det bliver et spørgsmål, om ikke selve emnets medrivende styrke tilsiger en dæmpning af virkemidlerne og en vis indrømmelse til gængse tugt-begreber; det er sikkert »et æstetisk instinkt, som har holdt mange af de største kunstnere i tømme på disse områder, og ikke bare seksuelle fordomme«.

Men 3) skal *Bergman* huske på, at Sandheden, som han vil dyrke, ikke lader sig finde gennem en ophobning af realistiske detaljer, men udelukkende i det mønster, de skal tjene, og som skal åbenbare sig gennem kunstværkets økonomi.

Til *Børge Mannovs* spørgsmål her i bladet: Er der da ingen grænser for den realisme, hvormed ondskaben skal beskrives på film? — vil jeg derfor, af de tre her nævnte grunde, svare ubetinget: Jo. Beskrivelsen må hos kunstneren være bundet af kærlighed til sandheden, ikke kvantitativt forstået, men som livskvalitet.

Vigtigt, også for *betragterens* kunstforståelse, er derfor hans sans for livskvaliteten. Og dette er den anden store fordel ved at være troende i kunstens verden. Betingelsen for, at vi kan tale om kunst, er jo den, at formen er behersket af ånden, og det på en sådan måde, at formen antyder præcist og intenst kunstnerens helt personlige forhold til det oplevede. Til vor medfødte og trænedede formsans må altså føjes en sans også for ånden som åndsliv, livskvalitet, idet kun-

Rouaults billede af den giver korsfæstede udtryk for en katolsk livsintetitet...

sten, som vi har set, stiger med livsintetiteten.

Men i livskvaliteternes verden er jo den troende, alt efter sin erfaring og modenhed, den lykkelige elsker. Her har han, takket være sit Gudsforhold, en mulighed for sikker og ubestikkelig vurdering dér, hvor det blot naturlige åndsliv, på grund af menneskenaturens faldne tilstand, må stå usikkert og famlende.

Den moderne 1'art-pour-1'art-indstilling, der vil dyrke formen for dens egen skyld, uden at spørge efter det, den er form for, har altså simpelthen villet gøre sig opgaven let ved at droppe den.

Dette bringer mig til et sidste spørgsmål, som må med, når talen er om tro og kunst. Ligeså klart det er, at troen ikke kan erstatte den kunstneriske inspiration, ligeså klart skulle det nu være, at kunsten, i samme grad den har et åndsindhold, ikke ustraffet kan løsrive sig fra forholdet til Gud, alle tings Skaber og den stadige kilde til alt liv; den vil tværtimod vokse som kunstværk, i den grad den er en synliggørelse af Skaberens Ånd.

Derfor vil der, hos den anti-theistiske

kunstner, der lever i oprør mod Gud, nødvendigvis være et misforhold, først mellem form og indhold, men som følge heraf også et misforhold i formen selv, en overdimensionering af noget i formen, der i bedste fald virker hovmodigt anmassende (jfr. *Willumsens* store relief), i værste fald perverst og dæmonisk (*Piccassos* *Guernica*).

Det betyder, at kunstneren, i samme grad han nærmer sig det hellige, må pålægge sig tilsvarende strenge forpligtelser. Det hellige faldbyder sig hverken til kunstner eller videnskabsmand simpelthen som objekt for deres egen oplevelse, men det indbyder kunst og videnskab til lyttende og tjenende at give Gud mæle. Derfor har den menighed, også kunstnerisk set, ret, der forkaster et krucifiks, der ikke udtrykker Frelseren, Gudmennesket, fordi kunstneren blot har brugt ham som tilfældigt objekt for et studium i lidelsen. Der er her tale om en profanation og en anmasselse, der nødvendigvis må forringe kunstværket som kunst, fordi form og indhold ikke står i noget rimeligt forhold til hinanden.

Det er et åbent spørgsmål, om den atheisticke kunstner kan leve sig tilstræk-

keligt ind i den sakrale livssfære til at kunne påtage sig centrale opgaver her. Men sikkert er det i hvert fald, at livsintensiteten vokser med kontemplationen, den naturlige og den overnaturlige, og at den virkelig kontemplative derfor altid har en ufødt kunstner i sig. Alt bliver jo mere og mere gennemsigtigt for ham; han oplever det åndelige i det legemlige, og det mere og mere umiddelbart; men han mangler at (kunne) skabe den synlige udtryksform for sine oplevelser.

Den kontemplative går jo, som kontemplativ, ganske vist gennem sanseindtryk ind til det åndelige, men fastholdes mindre og mindre af disse sanseindtryk, finder mindre og mindre passende udtryk i det synlige for sin indre oplevelse. Kunstneren derimod må, for så vidt han er kunstner, stå i et umiddelbart forhold til det åndelige gennem det synlige, og derfor i det synlige finde sin sande udtryksform.

Om denne forskel på den kontemplative og kunstneren lægger op til en konflikt i den, der synes at kunne forene begge livsformer i sig, er igen et åbent spørgsmål, som han selv, gennem sit liv og sin kunst, må besvare for os.

Allerslevs flytning begyndt

Cistercienser-søstrene i Allerslev kloster ved Lejre gennemlever en travl tid, idet man nu har indledt klostrets flytning til Sostrup Slot ved Gjerrild i Nordjylland. Foreløbigt er klostrets rektor, pater Müller, ankommet til Sostrup sammen med subpriorinden og to søstre. I løbet af den næste måned afgår en række store flyttevogne med inventaret, der også omfatter lystestøberiet, vævestolene og pater Müllers berømte trykkeri med dets sættekasser og maskiner.

Når cistercienserne har overtaget det nye kloster og er færdig med at indrette det, vil man kunne have 21 gæster i sidefløjene. Der bliver indlagt centralvarme og foretaget adskillige reparationer.

Der er for tiden 10 nonner i ordenen, men der vil blive brug for flere til at bestride de nye opgaver på Sostrup slot. Kommunitetet tæller nu medlemmer fra Tjekoslovakiet, Schweiz, Polen, Østrig, Tyskland og Holland. Pater Müller bemærker til Randers Amtavis: »Ja, det er de forenede nationer i miniature!«

Ringsted byvåben

Statens og kommunernes heraldiske konsulent, cand. jur. Paul Warming, har i bladet *Kommunen* fremsat nogle interessante betragtninger over Ringsteds byvåben, der jo er præget af sin oprindelse i katolsk tid:

Ringsted har i hvert fald siden 1421 benyttet et segl, som der kan være anledning til at kigge på. Den centrale figur i det er Jomfru Maria med Jesusbarnet. Ved hendes hoved ses en velsignende hånd, selvfølgelig Vor Herres, og en stjerne, der jo må være julestjernen. Så forekommer der yderligere 3 figurer, og om disses identitet har de lærde været uenige. Man kan tænke sig, at disse 3 personer, der alle er tilbedende, simpelt hen er de hellige tre konger, dels på grund af antallet, dels på grund af julestjernen, som viste vejen for de vise fra Østerland, som først langt ned i tiden blev betegnet som konger.

En så enkel forklaring kan selvfølgelig ikke tilfredsstille virkelig lærde personer, og forskelligt kan også tale for andre udlægninger. Alting tyder på, at den knælende person i forgrunden er en munk — han har nemlig både tonsur og kutte — og da der i Ringsted lå et betydeligt kloster, hvis kirke Sct. Bendt's nu er Ringsted sognekirke, og som var indviet til Jomfru Maria, kan der være grund til at antage munken for en benediktiner munk.

Arkivar Thiset udlagde derpå de to andre som Josef og en af de tre konger. Worsaa udlagde dem som Sct. Bendt og Sct. Knud Lavard, der som bekendt ligger begravet i kirken i Ringsted. Endelig har dr. Nørlund udlagt dem som Sct. Knud Lavard og Erik Plovpenning, som også ligger begravet i Ringsted, og som det engang var på tale at lade helgenkåre. Man kan iøvrigt også tænke sig den mulighed, at den knælende skikkelse kan være Sct. Bendt selv, som så eventuelt er i selskab med de af dr. Nørlund udpegede personer.

Som dekoration af midterfeltet af et segl er denne gruppe særdeles interessant og i forbindelse med denne søde juletid værd at betragte. Som figurer i et våben er en sådan opstilling imidlertid afgjort uheldig. Våbener skal af mange gode grunde komponeres efter ret strenge såkaldte heraldiske regler, som går i helt andre retninger end dem, man kan følge ved dekorationen af et segl.

Ægteparret Maritain

Jeanne Ancelet-Hustache: Jacques og Raissa Maritain.

Arne Frost-Hansens Forlag, 15 s., 1 kr.

En ny bog i serien »Konvertiter fra det 20. århundrede«. Det er nok lidt synd at behandle emnet Jacques og Raissa Maritain på kun 15 små sider, og det kan da også kun blive til et kort levnedbeskrivelse og en meget skematisk oversigt over de tanker, der førte disse to højtbegavede mennesker til Kirken.

Raissa var barn af jødiske forældre, som var emigreret fra Rusland henimod år 1900. Jacques Maritain var fransk. Hans moder, som var den af forældrene, der havde størst indflydelse på hans udvikling, var opdraget som protestant og havde stærke radikale sympatier. Disse arvede sønnen Jacques. Han og hans senere hustru fandt sammen i sympati for fremskridt og socialisme, da de mødtes ved Sorbonne. Senere fandt de hos filosofen Bergson tanker, der bragte dem nærmere til kristendommen.

Leon Bloys bøger og manden selv, som de opsøgte og hjalp økonomisk, bragte dem til katolicismen, og Raissa Maritain har i sine erindringer meget gribende fortalt om deres konversion. Jacques Maritain er kendt langt ud over Frankrigs grænser som en af nythomismens mest fremragende repræsentanter og som forfatter af politisk-ideologiske værker. (»Kristendom og demokrati« er oversat til dansk). Som forfatteren selv siger, er den lille bog, som her omtales, så kortfattet, at den ikke kan give et indtryk af den umådelige indflydelse, disse to har haft i fransk åndsliv, og man kan tilføje, for moderne katolicisme uden for Frankrig; men hvis den kan give en og anden lyst til at give sig i kast med deres bøger, har den alligevel haft en mission.

M. N.

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Kardinal Wendel død i München

München (Kipa) Ved årsskiftet døde kardinal Josef Wendel, ærkebiskop af München og Freising, kun 59 år gammel. Kardinal Wendel, der var født i Blieskastel i Saarlandet, blev uddannet på det biskoppelige seminarium i Speyer og fuldendte sine studier ved Collegium Germanicum i Rom, hvor han tog doktorgrader i teologi og filosofi. Han blev præsteviet i 1927. I 1941 blev han

hjelpebiskop i Speyer, men overtog selv bispedømmet to år senere. Allerede dengang ofrede han megen energi på velgørende formål og på ungdomsarbejdet. Han var især interesseret i det kirkelige missionsarbejde blandt mænd.

Under det nazistiske styre lykkedes det på mange måder biskop Wendel at hjælpe de forfulgte og hjemløse, og han tog sig af sjælesorgen for de fængslede.

I august 1952 blev Josef Wendel ærkebiskop af München og Freising, og han ofrede al sin kraft på arbejdet i det store og historisk så betydningsfulde bispedømme. I januar 1953 udnævnte pave Pius XII ham til kardinal.

Øverst — den smilende kardinal ved en festlighed i bispedømmet. Til venstre — kardinal Wendel på lit de parade i sin domkirke.

Kardinal Wendel var for et par år siden vært for den danske biskop Frode Beyer og bispinde Beyer fra Haderslev, der som repræsentanter for Folkekirken deltog i den protestantiske kirkedag i München. Kardinalen huskes iøvrigt af mange danske, der deltog i den eukaristiske kongres i 1960 i München.

Som ærkebiskop af München efterfulgte kardinal Wendel en af den katolske kirkes stærkeste personligheder i striden med nazismen, kardinal Faulhaber.

Castro forbereder sig

Det meddeles fra Cuba, at Fidel Castros militær har besat 10 katolske kirker, skoler, seminarier og foreningsbygninger under foregivende af, at landet trues med invasion fra De forenede Stater. De har arresteret en række præster, ordensbrødre og lægfolk i forbindelse med beslaglæggelsen.

I Havana opholder kvinder fra militsen sig i den gamle franciscanerkirke og i klostret, som huser trykkeriet for bladet *La Quincena*, som var det sidste blad, der vovede at kritisere Castros regering. Bladet er blevet standset, og maskingeværer er opstillet i kirketårnet.

Militserne har ligeledes okkuperet hovedkvarteret for den katolske universitetsforening, hvor syv studenter blev arresteret, samt hovedkvarteret for Columbus-ridderne og de kristne arbejdere.

Seminarierne i Santiago de Las Vegas, El Calvario, Arroyo Arenas og Santa Maria del Rosario er ifølge andre beretninger blevet besat.

Ærkebiskop Serantes af Santiago har i Havana mødt flere andre prælater i den hensigt at udsende en fælles protestskrivelse. Det meddeles, at pater Escala blev overfaldet af en folkemængde, da han oplæste biskoppernes hyrdebrev fra december med protesten mod kommunistiske angreb på Kirken. Trykkerierne i Santiago har nægtet at trykke hyrdekrivelsen af frygt for følgerne.

Fire kapucinere på Sicilien under tiltale

Caltanissetta (NC) Den offentlige anklager, Mario Lamia, har anmodet om, at der rejses tiltale mod fire kapucinermunke fra Mazzarino på Sicilien for delagtighed i pengeafpresning og mord. Det drejer sig om den 81-årige pater Carmelo, den 37-årige pater Agrippino, den 44-årige pater Venanzio og den 44-årige frater Vittorio. Der skal samtidig rejses sag mod fire andre personer.

Ialt blev 14 mistænkte arresteret for ti måneder siden. Man frafalder anklage mod fem af dem. Den sjette, der var komplotets hovedmand og arbejdede som gartner hos munkene, begik selvmord i fængslet kort efter sin arrestation.

Den triste historie begyndte den 11. november 1956, da en ukendt person afyrede et skud mod pater Agrippino. Ifølge kapucinernes forklaring blev de i de følgende tre år jævnlige truet på livet, og under indtryk af denne terror følte de sig tvunget til at samarbejde med en bande af pengeafpressere! Truselbreve blev sendt til velhavende borgere i Mazzarino, og i hvert tilfælde af lagde en af munkene besøg hos de truede for at overtale dem til at betale den krævede sum. Da den lokale apoteker nægtede at betale, stak man ild på apoteket. En velhavende mand, Angelo Cannada, der også nægtede at efterkomme bandens krav, blev skudt. Man sendte derefter truselbreve til hans enke.

Politiet har på klostrets grund fundet en skrivemaskine, som antagelig er blevet brugt til udfærdigelse af truselbreve, samt et skydevåben.

De fire kapucinere hævder, at de er uskyldige, fordi de af frygt følte sig tvunget til at samvirke med pengeafpresserne.

— — —

Vi trykker ovenstående uden kommentarer, selv om det må bedrøve enhver, der højagter kapucinerordenen, at slikt kan ske. Meddelelsen bygger på et telegram fra en af vore udenlandske nyhedskilder, det katolske pressebureau NC i Washington.

Red.

Amerikansk jesuit mener, alt racehad kan forsvinde, hvis ...

New York (NC) »En fuldstændig integrering af racerne vil være mulig i USA, hvis det amerikanske folk vil gennemføre et trefoldigt program, som omfatter effektive love, en sund offentlig mening og en ægte religiøs tro,« udtalte pater Robert F. Drinan S.J., der er dekan ved det juridiske fakultet ved Boston universitetet, for nylig i en prædiken ved en særlig messe, der blev læst, for at alle samfundsborgere i USA må få lige del i de borgerlige rettigheder.

Pater Drinan udtalte, at det kommende ti-år ville blive en krisefyldt tid.

»Vi må tro på,« sagde han »at en fuldstændig integrering vil være mulig, samtidig med at alle skillelinier mellem racerne og al forskelsbehandling vil forsvinde, hvis vi gennemfører 1) en fortsat appel til staten og dens lovgivere om at affatte og udstede bedre love mod forskelsbehandling, 2) en stadig intensere kampagne for at oplyse samfundet og øve indflydelse på den offentlige mening for at gøre det klart, at alle mennesker har samme værdi som individer, og 3) et bønnens korstog til menneskehedens Fader om at oplyse sine børn og give dem kærlighed til alle deres medmennesker...«

Det er opmuntrende at se, at der øves et pres fra samfundets og lovgivernes side, som går ud på at give de mange millioner negre i Nordstaterne fuldstændig ligeberettigelse med de hvide, men eksisterer der en tilsvarende moralsk enighed om, at de også skal være ligeberettigede som samfundsborgere? Det er så tydeligt, at man udelukker negrene fra klubber, private hospitaler, ejendomskomplekser og højere stillinger inden for industrien, at de ydmygelses, som de negre, der er udvandret til Nordstaterne, har gennemgået, i virkeligheden er meget større og mere fornedrende, end hvad negrene i almenhed har gennemgået i Sydstaterne.

Pater Drinan betonede, at en effektiv lovgivning og en sund offentlig mo-

ral ikke er tilstrækkeligt til at skaffe alle borgere samme muligheder.

— Vi er nemlig ikke alene borgere i staten, som er nødt til at have love, sagde pateren. Og vi er heller ikke udelukkende brødre, der behøver at være moralsk enige for at kunne leve fredeligt sammen. Vi er Guds børn, som for evigt er forløste og forenede i en rigtig familie. Vi er samlede her for at vidne om, at når en neger eller en mand fra Puerto Rico eller et hvilket som helst andet Guds barn bliver forurettet, er det en forurettelse mod Gud vor Fader og alle os andre i ham.

Pater Drinan opfordrede indtrængende forsamlingen til »som en direkte nåde fra Gud at modtage og styrke den harme, som greb dem, når de så, hvordan menneskeværdigheden og menneskerettighederne blev fornægtet af deres medborgere.«

»I skal gøre, hvad I kan, for at denne harme skal vokse i jer,« sluttede han, »for retfærdigheden vil ikke sejre, medmindre de mennesker, som ikke er genstand for uretfærdighederne... er lige så opfyldt af harme som de forfulgte.«

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.

Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408

Kaffe og kolonial en gros

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.

Klampenborg.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Liturgisk kalender

SØNDAG den 15:

2. søndag efter Helligtrekonger (s. 85, grøn). Ihukommelse af biskoppens vielse (s. [122]).

MANDAG den 16:

Marcellus (s. 787, rød), pave og martyr.

TIRSDAG den 17:

Antonius (s. 788, hvid), abbed.

ONSDAG den 18:

Søndagens messe (s. 85, grøn). Ihukommelse af Prisca (s. 788), jomfru og martyr.

Eller: Prisca (s. 788, rød), jomfru og martyr. Ihukommelse af søndagens messe (s. 85).

TORS DAG den 19:

Knud (s. 792, rød), martyr. Ihukommelse af Marius og hans lidelsesfæller (s. 792), martyrer.

FREDAG den 20:

Fabian, pave og martyr, og Sebastian, martyr (s. 794, rød).

LØRDAG den 21:

Agnes (s. 796, rød), jomfru og martyr.

SØNDAG den 22:

3. søndag efter Helligtrekonger (s. 89, grøn).

Danmarks værnehelgen

Fra gammel tid er der ved Sankt Ansgars kirke stiftet en højmesse til ære for Knud den Hellige på hans festdag den 19. januar. I år synges denne højmesse torsdag den 19. kl. 20. Da højmassen fejres inden for Bedeugen for de kristnes enhed, er der en særlig anledning for Københavns katolikker til at deltage i denne messe for at bede Gud atter gøre det danske folk til ét i troen.

Lægernes rådgivning

Katolikker og ikke-katolikker med sexualproblemer før eller under ægteskabet kan henvende sig til lægernes familierådgivning enten gennem Sankt Josefs Hospital, København, (tlf. Central 4486), som sørger for kontakt med den rådgivende læge, Sven Erik Christensen, eller gennem brevrådgivning ved skriftlig henvendelse til overlæge Karl Søndergård, Skovvænget 4, Næstved.

Spørgekassen

Vi åbner nu efter flere læses ønske en spørgekasse til emner af religiøs art. Svarene vil blive givet af forskellige sagkyndige. Til indledning bringes svaret til en protestantisk læser, hvis brev vedrørende kommunionen under to skikkelser blev for kortfattet kommenteret i vort julenummer og fortjener en udtømmende behandling. Spørgsmål må gerne indsendes anonymt, men vi foretrækker at kende spørgerens navn, som dog ikke offentliggøres. Her er så svaret:

Det er slet ikke ualmindeligt, at vore protestantiske brødre kritiserer den katolske kommunionsskik. Hvorfor får I kun Kristi legeme? Hvorfor får I ikke også del i kalken med hans blod? Han har jo selv sagt: »Drik alle heraf« (Mattæus 26, 27), og »hvis I ikke drikker Menneskesønnens blod, har I ikke liv i jer« (Johannes 6, 53).

Svaret er ganske enkelt: Den Kristus, vi får del i under nadveren, er den levende Kristus. Han deles ikke under messen i legemet på den ene side og blodet på den anden side, og når vi modtager brødet, som er blevet forvandlet til Kristi legeme, får vi samtidig hans blod, ligesom præsten også får hans legeme, når han drikker af kalken. I et læserbrev her i bladet udtrykte en protestant ønsket om, at menigheden igen skulle få lov til at modtage kommunionen under begge skikkelser. Redaktionen besvarede brevet med at sige: »Det er ikke nødvendigt. Vi får jo alt«.

Den skik, at menigheden kun modtager kommunionen under én skikkelse, er meget ældre, end det omtalte læserbrev lader formode. Allerede fra det 3. århundrede foreligger der vidnesbyrd om en sådan praksis. Når kommunionen uddeltes i hjemmene til syge eller til andre, foregik det kun under brødets skikkelse. Samtidig kendte man også til kun at uddele kommunionen under vinen skikkelse, for eksempel til børn eller til syge, som ikke var i stand til at spise. Af samme praktiske årsag begyndte man allerede i det 4. århundrede kun at give kommunionen under én skikkelse i kirkerne. Kommunionen under begge skikkelser forsvandt dog først fuldstændig midt i det 13. århundrede — og da kun indenfor den latinske del af Kirken.

På reformationstiden diskuterede man heftigt spørgsmålet om, hvorvidt kommunionen skulle uddeltes under begge skikkelser eller kun under den ene. Det var et af reformatorenes krav, men de begrundede det forkert, idet de hævdede, at det var utilstrækkeligt, kun at modtage kommunionen under en af skikkelserne. Tridentinerkonciliet erklærede, at det i og for sig er tilstrækkeligt at modtage kommunionen under den ene skikkelse, men overlod til paven at afgøre, om man skulle genindføre den oprindelige form eller ikke. Pius IV tillod i 1564, at kommunionen for Tysklands

vedkommende uddeltes under begge skikkelser, men kort tid efter blev denne tilladelse igen taget tilbage. I de orientalske kirker — også i dem af dem, der er forenet med Rom — er det stadig skik og brug at give kommunionen under begge skikkelser.

Hvad er der nu at sige om en eventuel genindførelse af denne form hos os? I sig selv er den slet ikke udelukket, og en beslutning ex cathedra er ikke nødvendig, som vor læser lader til at formode. Paven taler ex cathedra, når han henvender sig til hele Kirken, men en sådan reform ville udelukkende angå den latinske liturgi. En udtalelse fra biskoppen af Rom i hans egenskab af Vestens patriark ville være tilstrækkeligt.

Redaktionen nævner de praktiske vanskeligheder, en sådan genindførelse ville medføre; men man kunne jo gøre som i de fleste af de orientalske Kirker, hvor man blot dyster brødet i vinen. Man ville endvidere kunne begrænse denne form for kommunionsskikkelse til særlige lejligheder, for eksempel skærtorsdag, ved førstekommunionen og på lignende festdage. For resten er den praktiske side af sagen slet ikke den afgørende i denne forbindelse.

Men har en sådan genindførelse overhovedet interesse? Formålet med de liturgiske reformer er aldrig at vende tilbage til det forgangne, men at tilpasse sig og svare til de nye krav, der opstår. En genindførelse af kommunionen under begge skikkelser ville utvivlsomt have stor betydning på det økumeniske plan — både over for de orientalske og de protestantiske Kirker. Vi kan ikke opgive det allermindste af den åbenbaring, vi har modtaget fra Gud; der er derfor ingen mulighed for forlig på det dogmatiske plan, men hvad Kirkens praktiske forskrifter angår, må vi gå så langt som overhovedet muligt for at komme vore brødre i møde. Pave Johannes angiver den samme retning i en apostolisk skrivelse om andagten til Kristi blod af 30. juni 1960, hvori det blandt andet hedder: »De troende kan i forening med den præst, der læser messen, med fuld sandhed gentage de ord i deres indre, som han udtaler i det øjeblik, han selv modtager sakramentet: »Jeg vil gribe frelsens kalk og påkalde Herrens navn«.

Nu gør vi det kun i vort indre, men har vi ikke lov til at håbe, at det en dag bliver til virkelighed? Pavens ord peger i den retning, og den anonyme (hvorfor for øvrigt denne beskedenhed?) læser har fuldstændig ret i at udtrykke sit ønske om det. En sådan beslutning kunne være et skridt på vejen til de kristnes enhed.

V. D.

Rom - Assisi

30. april til 18. maj 19 dage kr. 850,-
3. til 21. juli 19 dage kr. 850,-
17. sept. til 6. okt. 20 dage kr. 880,-

Program og andre oplysninger fra revisor Schwartz, Kalkbrænderivej 32, (Øbro 5144x, kl. 18—20), eller fra rejselederen:

Pastor d'Auchamp, Rosenkranskirken, Aakirkeby (462)

De havde ikke mere vin

Blandt alle Jesu Kristi mirakler indtager dette en særstilling. De fleste mirakler udvirker vor Herre for at hjælpe mennesker i alvorlig nød. Han helbreder sjælens og legemets sygdomme, eller han opvækker døde til fortsat liv på jorden af hensyn til de sørgende efterladte. Ganske vist griber han ved flere lejligheder ind for at klare en mindre vanskelighed, som da han bespiser de fem tusind i ødemarken eller giver disciplene en rig fiskefangst, men evangelisterne har kun berettet om et tilfælde, hvor hans mirakel er en fin, men ikke strengt nødvendig gestus. Der er intet som tyder på, at gæsterne ved brylluppet i Kana var hverken sultne eller tørstige. De havde fået nok til at eksistere på. Og det var værtens fejl, at stemningen måske var ved at dale. Han kunne blot have tænkt sig om. Man kan næsten mærke, at Kristus betænker sig på at klare sagen. Hans moder har med kvindens fornemmelse for, hvad man skylder sine gæster, allerede sympati for brudeparret og dets familie. »De har ikke mere vin«, siger hun til Jesus. Hun ved godt, hvad gæsterne vil tænke og hvad de vil sige, når de er rejst hjem... lidt i retning af den jyske bemærkning: »Ja, det var småt med nødvendingen«!

Evangelistens referat af denne fest bringer kun få detaljer. Men vi kan se det hele for os som et levende billede. Kristus siger lavmælt til sin moder: »Mor, det er egentlig ikke vor sag«. Og alligevel forstår hun jo på hans betoning og hans blik, at han ikke er uvillig til at hjælpe. Hun vender sig til de opvartende folk og beder dem om at følge hans anvisninger. Og underet sker, et mirakel, som både kan ses og smages. Et af naturens elementer adlyder ham og bliver til en ædel drik. Det var, tilføjer evangelisten Johannes, det første tegn, Jesus øvede. Ved det åbenbarede han sin herlighed, d. v. s. han åbenbarede sin guddommelighed »og hans disciple troede på ham«.

Det er ikke forbavsende, at denne begivenhed i Kana hører til kristendommens kæreste beretninger fra vor Herres liv på jorden. Den fortæller os, at Jesus Kristus ville tage sig af ganske alminde-

lige vanskeligheder til trods for, at hans kortvarige offentlige liv dog måtte tjene det helt afgørende og væsentlige. Det er imidlertid hans moder, der her får lejlighed til at gå i forbøn for de andre. Vi ved godt, at han ikke skifter mening, for han ved nok, hvordan han vil handle. Men forholdet mellem ham og hende illustreres ved denne hændelse. Det er hans mening, at hun skal formidle hans velgerning, ja, i dette tilfælde endda tage et initiativ. Han har regnet med hende i sine planer; han har ønsket, at et udvalgt menneske, som han selv elsker så højt, skal tjene ham i hans forbindelse med menneskeheden. Som han har ønsket, at det livløse stof skal være et middel for sakramenternes nåde, sådan vil han bruge levende mennesker som midlere til meddelelse af nyt liv. Vi går ikke udenom ham, fordi vi også vil nå ham ved hjælp af hans moder og helgenerne. Han har selv ønsket denne ordening.

Vi skal derfor med meget stor tillid rette vor bøn både til Gud og hans udvalgte. Vi skal trygt følge vort religiøse

instinkt og den nærliggende tanke, at Maria omfatter os med moderlig omsorg.

Vort liv med Gud er også et liv med hans moder og hans helgener. Det er ikke meningen, at vi skal være individualister indenfor Guds riges rammer, for gudsriget er et samfund, en organisme, hvori de enkelte dele tjener hverandre. I den jordiske tilværelse må denne omsorg for de andre antage praktiske udtryk — vi må bære hinandens byrder. I den større enhed, der omfatter Kirkens tre afdelinger: den stridende, den lidende og den sejrende kirke, er sammenhængen af åndelig art. Forbindelsen mellem medlemmerne i dette rige er åndelig, og deus udtryk er bønnen, dens sprog er bønnen. Gud har villet, at hans moder fremfor alle andre mennesker skal tjene ham og hjælpe os med sin bøn. Han har givet hende en dominerende rolle i dette hellige fællesskab. Vi kommer Gud nærmere i samme grad vi beder meget — beder til ham selv, som alene skal dyrkes, men også ofte dagligt vender vore tanker mod hans hellige moder og alle dem, der blev kaldet til at medvirke i forløsningen.

G-

Vatikanstaden (NC) Det andet Vatikan-koncilium vil få sit eget pressekontor, der skal være til rådighed for bladenes korrespondenter. Kontoret indrettes i stueetagen af en bygning overfor Peterspladsen og bliver forsynet med telefonboks og andre praktiske hjælpemidler. Pressekontoret sættes i direkte forbindelse med koncillets forberedende kommission.

Vatikanstaden (NC) Paven har udnævnt ærkebiskoppen af Köln, kardinal Joseph Frings, til medlem af Kongregationen til Troens Udbredelse, der har den øverste ledelse af missionsarbejdet over hele verden.

CATHOLICA's nye nummer, som vi senere vil omtale, indeholder blandt andet en fyldig redegørelse vedrørende menneskets biologiske historie af cand. mag. Hermann Schou, en artikel om kirkekunst af dominikanerpater Martin Drouzy og pater Wolfisbergs anmeldelse af Kr. Krarups bog om Guds virkelighed set i lyset af den moderne fysik. Også denne gang bringer man den værdifulde rubrik Oikumene ved pater Hans L. Martensen S.J.

Sjælland

Tømrermester

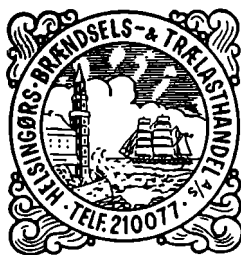
EJNAR J. NIELSEN

Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

H. Holm Nielsen

Bageri & Konditori

Stjernegade 32 . Helsingør
Telefon 21 06 88

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF T OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. %

K. K. L. Simonsen's eftf.

Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

P. F. KJELDEN

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerekvissitter -
Læsekrede - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsegade 13 - Telf. 157
Roskilde

MØNSTERBAGERIET

Sct. Olsegade 17
Roskilde
Telefon 1365

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 . Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777

Aut. leverandør af kirkevæne

Hjørnet af Algade og Olsgade

Bedste indkøbssted i Roskilde

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Ny kirke i Nazareth

I tidsskriftet *Ordet og Israel* skriver redaktøren, lærer Frode Thorngren, blandt andet følgende om den nye Bebudelseskirke, der skal bygges i Nazareth:

Sole Boneh, de israelske fagforeningers store ingeniørfirma, har fået overdraget at bygge den nye, kæmpemæssige Bebudelseskirke i Nazareth, hvoraf alene krypten vil koste 1 million dollars.

Det begyndte med, at den katolske kirkes tilsynsførende med kirkelig ejendom i Det hellige Land fastslog, at den gamle Bebudelseskirke var uværdig for et så helligt sted. Man besluttede derfor at nedrive den gamle kirke og bygge en ny efter tidligere udarbejdede tegninger.

Men under nedrivningen blev der gjort flere betydningsfulde arkæologiske fund. Arbejdet blev nu standset, og arkæologerne overtog området. I 1954 var man kommet så vidt, at de oprindelige planer blev lagt på hylden, og i stedet fik en italiensk arkitekt til opgave at tegne en katedral, der skal være den største i Mellemøsten.

Umiddelbart under den fjernede kirke fandt man resterne af en korsfarerkirke, der skal være blevet ødelagt af sultan Bibar i 1262. Under denne fandt man resterne af en byzantinsk basilika med betydningsfulde mosaiker fra det 5. årh. e. Kr. Da man for nogle få måneder siden forsigtigt fjernede mosaikgulvet, fandt man under dette rester af, hvad man mener er en kristen helligdom fra det første årh. e. Kr. Desuden har man fundet rester af en jødisk landsbybebyggelse med boliger, olie- og vinperser, kornsiloe og bageovne udhugget i den bløde klippe. Ifølge katolsk tradition opholdt Maria sig i en grotte, da engelen viste sig for hende og fortalte, at hun skulle blive moder til verdens frelser. Af den grund mener man, at den ældste helligdom har været bygget over bebudelsesstedet. Da man ønsker at beskytte hele det udgravede område og samtidig ønsker, at det skal være tilgængeligt for pilgrimme og turister, besluttede man

D. Plate Petersen

Malmester

Tlf. Fasan 2718

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

Bedeugen for kristen enhed

Særlige gudstjenester 18.-25. januar

Medens disse linjer skrives, fejrer split-telsens onde ånd atter store triumfer rundt omkring i en verden, der teknisk set bliver mindre og mindre, men som atter trues med sprængning af uoverskueligt omfang. Netop i en sådan situation dukker atter ønsket op: om alle kristne dog var ét! Bedeugen for de kristnes enhed giver os mulighed for at udrette noget, for som kristne ved vi, at intet udretter så meget som bøn. Det har vi Jesu ord for! Alle katolikker i Danmark bør derfor være opmærksomme på de indbydelser til fællesbøn, som sognepræsterne udsender. For de mange, der færdes i Københavns indre bydel, er der lejlighed til at deltage i »messen efter kontortid«. I Sankt Ansgars kirke kl. 16,30 og i Jesu Hjerter kirke kl. 17. Begge steder vil der efter messen blive bedt for »Ugens« store formål. Pauluskredsens smukke bog »Bøn om enhed i troen« vil

blive benyttet, og det bliver også tilføjet i Sct. Antoni kirke efter morgenmessen kl. 7 og 9. Sankt Ansgars og Sankt Antoni kirker, som i forvejen afholder Mariaandagt hver lørdag aften, tilrettelægger en bedetime lørdag den 21. kl. 19,30—20,30. Men indenfor bedeugen finder der en tilkendegivelse sted af gribende karakter og i det store format. Det er den såkaldte »Kirkevandring«, hvor kristne fra forskellige trosamfund besøger hinandens gudshuse og hvert sted beder for enheden i Kristus.

I år finder kirkevandringen sted *tirsdag den 24.* og dagspressen vil indeholde alle enkeltheder. Her skal kun siges, at den korte andagt i hver af de seks kirker er præget af vedkommende kirkes særlige traditioner, men at de tilsammen danner et harmonisk mønster. I Sankt Ansgars kirke synges Gloria fra vor latinske højmesse (alle deltagerne har nøj-

agtigt teksthæfte med). Jeg beder derfor alle deltagende katolikker om at gå med i den første af de to grupper, som det store deltagerantal opdeles i, om straks ved ankomsten til Sankt Ansgars kirke at gå op på orgelpulpitret og om at forblive der under begge enslydende andagter for at kunne synge med på Gloria fra den 8. messe, som alle kender. Bagefter vil de kunne fortsætte sammen med gruppe 2 til de øvrige kirker. Efter den afsluttende andagt i den svenske kirke vil emnet: »Syndernes forladelse« blive behandlet af pastor Bjørn Højbo (romersk-katolsk), pastor dr. theol. W. Görnandt (tysk-luthersk) og cand. theol. fru Marie Mikulova Thulstrup (det tjekkiske brødreunitet). Jeg håber meget, at mange katolikker i København vil føle det som en pligt at komme og med deres sang give udtryk for deres bøn til Kirkens Herre om at »alle må blive ét«.

Sankt Annæ kirke på Amager har som særlig gudstjeneste i bedeugen en andagt hver aften kl. 19.30. Også i andre kirker er der i henhold til meddelelse i sognebladene forberedt deltagelse i bedeugen.

Kjeld Geertz-Hansen.

at bygge en kirke, der kan dække hele området. Kirken får to etager. En kælderetage, kryptkirke, der bliver helt underjordisk, 26 m bred og 44,60 m lang og med en indvendig højde på 7 m, bortset fra et mindre område i midten, hvor gulvet sænkes yderligere 2 m.

Den øvrige kirke bliver endnu mere imponerende. Kirkeskibet bliver på det højeste sted 12 m højt, og midt på kirken bliver en kuppel, hvis højdepunkt vil være 40 m over kirkegulvet.

Medens kryptkirken skal have en katakombagtig karakter, vil den øvrige kirke blive udstyret med overdådig pragt, der bl. a. vil omfatte pragtfulde mosaiker. Udefra set ligner kirken en vældig rekt-

angulær blok, 55 m lang, 30 m bred og 20 m høj (plus kuppelen).

For at gøre kirken jordskælvssikker vil alle bærende konstruktioner blive af jernbeton, medens væggene skal bygges af kalksten fra omegnen. Iøvrigt vil de blive både lyd- og varmeisolerede.

Pengene til dette vældige bygningsværk skal skaffes gennem en katolsk verdensindsamling. Det virker i første omgang overraskende, både at katolikkerne vil lade et israelsk firma bygge kirken, og at dette vil bygge den, men der ligger formodentlig kun praktiske årsager bag. Kirken ved, at den vanskeligt får et mere erfarent byggefirma end Solel Boneh, og Solel Boneh ved, at kirken er en solid bygherre.

KJØBKE's

Reproduktionsanstalt

ved B. JOHANSEN

Nørregade 24 - Mellembygningen -
København K - Telefon Byen 75 38
og Byen 75 86

KLICHEER I FINESTE UDFØRELSE

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

MED
REJSEVALUTA
FRA
**DEN DANSKE
LANDMANDSBANK**

Syddjylland

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951, 1952
Kolding

1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger

Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

Fa. M. Lauridsen

Indeh.: M. Lauridsen og
Ernst Clausen

Blikkenslagere, aut. gas- og vand-
mestre

Rendebanen 8
Telefoner: 1287 og 4623
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør

Telefon 3555 - Kolding

Carl Petersen

Kolding . Tlf. 3238 & 3239
Konfektion . Kjoler . Manufaktur

A/S Tjærekompaniet

Kolding

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 3343

Den nybyggede sal, der skal bruges til gudstjenester på Herlevgårdsvej i Herlev er allerede taget i brug af Oblatfæderne og deres menighed. Vi vil ved førstekomme lejlighed bringe et billede og en omtale.

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30
Lys - Kraft - Varme

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Vestjylland

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester
Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

M. WITH

Bageri & Konditori

Kirkegade 150 . Esbjerg
Telefon 1526

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 576

Vestjydsk Rør-

& Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

Sangeren Bing Crosby

Det engelske ugeblad *Catholic Herald's* radio- og fjernsyns anmelder, Eve McAdam, fortæller i en artikel om Bing Crosbys særlige evne til at fange publikums opmærksomhed. Crosby har haft en lang karriere. I 1930'erne var han den førende »crooner«, en romantisk sanger, som alle holdt af, men mange foregav at foragte. Senere forsøgte han sig indenfor filmen og spillede sammen med Bob Hope, inden han gav rollen som en noget sentimental præst, Father O'Malley. Nu er han Amerikas senior-sanger med grå hår i tindingerne og uden flere muligheder for den store succes på teatret.

Hvordan har han kunnet blive ved så længe? spørger Eve McAdam, og hun mener, årsagen er, at Bing Crosby aldrig har blameret sig, men på sin jævne måde har tilkendegivet en sund livsglæde. I sit privatliv har han undgået de fejltagelser, der spiller så stor en rolle i det sensations-hungrende Hollywood. Da han fornyligt blev interviewet og spurgt, hvilke krav han stillede til en sang, som han skulle lægge stemme til, sagde han: »Den skal have en god rytme, og teksten må ikke være for »sexy«.

Det stemmer meget godt. Bing Crosbys sange handler ofte om følelser, men han går aldrig over stregen. Det er nu engang sådan, at teenagers holder af følelsesfulde sange, og hvorfor ikke have opmærksomheden henledt på, hvad de synger? Der er faktisk et apostolat her, slutter Eve McAdam.

Bing Crosby
sammen med
sin hustru

De sydlige øer

Østergades El. forretning
Installatør Edmund Sørensen
Telefon Maribo 170.
Maribo

Schrøder & Nielsens Eftf.
Tapet- & Farvehandel
Vestergade 8 . Maribo
Telefon 28 828

A/S Nakskov Kulimport
Telefon 17

CHR. STEFFENSEN
Herreekviperings
Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

1 vær. lejlighed søges

af rolig 66-årig konvertist, der skal flytte senest 15. februar på grund af ejendomssalg.

Fru Ruth Jørgensen,
Rønhaven 5, Valby.

Lørdag d. 11. februar kl. 20
arrangerer Stenosgade K. U. K.

Fastelarmsfest

i lokalerne Stenosgade 4
Udklædning påbudt

ROMAN KUSIER

Murermester

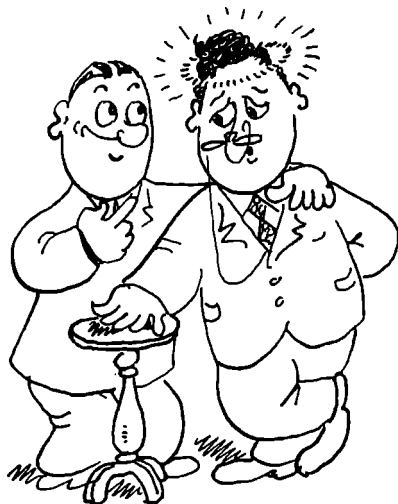
Telefon Nivå 150 . Nivå

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

— Kan du begribe det... jeg ryger ikke, jeg drikker ikke, jeg har aldrig soldet, jeg lever et agtværdigt liv og passer mig selv, men nu har jeg hver eneste dag en dumdrende hovedpine.

— Ja, det er uretfærdigt. Det skulle vel ikke være glorien, der trykker!

Jeg forstår jer

»Min far var arbejder, og jeg har selv været murer. Da jeg blev præsteviet, viste mine tidligere arbejdskammerater meget tydeligt deres fjendtlige indstilling. Også min fader færdedes i antiklerikale omgivelser. Hele sit liv vidnede han ikke alene ved sin godhed, men også ved den hengivenhed, hvormed han tjente sine kammerater. Det var ham, der stod i spidsen for deres gensidige forsikring. Derfor kan jeg virkelig sige, at jeg forstår både jeres vanskeligheder og betydningen af jeres vidnesbyrd,« udtalte mgr. Dell'Acqua fra det pavelige statssekretariat for nylig til medlemmerne af nationalkomiteen for Katolsk Aktions arbejdssektion i Frankrig.

VÆRELSE SØGES

af katolsk student, der skal begynde at læse ved Københavns universitet til februar.

Leif Nygaard Kristensen
Gl. Møllevvej 13, Varde

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828

Udlejning af service, borde
og stole
Alt til festen.

Lev. til katolske institutioner.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramagade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Glarmester POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Schulstad's malte

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS

BRÆNDSSELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 92 70

Et beklageligt uheld

Ved en fejltagelse i ombrydningen af side 4 i sidste nummer var billedhuggeren Ejgil Vedel Schmidts tegning til Ole Sarvigs digt placeret forkert. Træet skulle hælde, men det stod lodret. Vi beklager det meget, fordi kunstnerens idé med denne tegning blev stærkt svækket.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Nye film

Toby Tyler

Walt Disney lader os i denne film opleve cirkusmiljøet, således som det udfoldede sig i gamle dage. Efter at være blevet uretfærdigt behandlet af sine plejeforældre stikker Toby af. En Mr. Tubber har samme eftermiddag tilbudt ham et job som medhjælper ved et omreisende cirkus, og Toby accepterer.

Blandt gøglerne finder Toby mange, han kan knytte sig til. Først og fremmest Ben, der er cirkus' stærke mand og en rigtig buldrebase, men også klovnene Sam; og han bliver hurtigt ven med en rigtig lille spilopmager, aben Mr. Stubbs.

En af cirkus' store attraktioner er børnene Ajax og Jeanette, der optræder som kunstryttere. Da Ajax kommer til skade, får Toby chancen som hans stedfortræder. Scenerne fra træningen er uimodståelige.

Filmens slutning er god, men meget dramatisk. Generelt bør det anbefales, at de helt små og de meget følsomme børn vel nok i nogle scener vil blive revet lidt for meget med af handlingen. Ingen vil imidlertid kunne tage direkte skade af den. Toby Tylor er således at anbefale.

Th.

Spørg bare pigerne

Ja, spørg pigerne, hvad det egentlig er, de drømmer om, hvad enten de målbevidst kaster sig over studierne eller blot passer deres job. Svaret er næsten givet: En mand, et hjem og børn!

Men hvorfor ter de sig tit så fjollet? Majer sig ud, så en negerpige med ring i næsen ville skamme sig; skifter type så tit og så lunefuldt som vejret skifter i april — ja, spørg bare mændene!

For at lokke disse eftertragtede, men desværre ofte noget træge, skabninger ind i ægteskabets sikre havn er mangan en pige parat til for en tid at gennemgå de særeste metamorfoser. Men er byttet først indfanget, vil den sunde pige stoppe op og tænke sig om: Er jeg egentlig interesseret i at få en mand med så dårlig en smag? Og til sin store undren må Don Juan se sig kasseret til

fordel for en tørvetriller med sans for hjemlig hygge.

Over dette dagligdags tema kan der spindes mangan en ende, og i nærværende film med David Niven og yndige Shirley MacLaine er det gjort ganske let og elegant. Lystspil skal have lov til at være usandsynlige, men det er betydelig mere behageligt, når grundlaget er så fundamentalt sundt som her i modsætning til en film som »Aldrig om søndagen«, hvori man lokkes til at sluge den rene råddenskab tilsat frisk pebermyntesmag.

Ai.

Historien om Rut

Nok en masseudstyrsfilm i showstilen med religiøst tema er blevet kastet på markedet, og man undrer sig over, hvorfor disse bibelske begivenheder så ofte bliver fremstillet ikke alene fordrejet (her vil manuskriptforfatteren måske påberåbe sig »den kunstneriske frihed«) men især indhyllet i en sentimental, overjordisk atmosfære, der så sandelig ikke har meget at gøre med det ligefremme, livsnære og karske sprog, der anvendes i teksterne, i dette tilfælde Ruts bog.

Begrebet »den kunstneriske frihed« kan vel diskuteres. Personligt mener jeg, det er at gå for vidt at gøre Rut til Kemosh-præstinde, al den stund man kun ved, hun var en moabit, altså tilhørte et afgudsdyrkende folk. Og at gøre Boaz's slægting, der ifølge kilde-skriftet gerne gav afkald på sin første- ret til at ægte enken Rut, til en forsmået rival, er det ikke at løfle lidt for et yndet publikumstema: »den evige trekant?«

Heller ikke lidt western-sceneri bliver man forskånet for i den ligeledes frit opdigtede flugtscene fra stenbruddet. Vanskeligst at affinde sig med af det hele er dog »den hellige mands« aldeles umotiverede opdukken ved Ruts og hendes svigermoder Naomis bolig. Her bryder et kor af engle ud fra himlen for det tilfælde, at der kunne være nogen, der ikke forstod den himmelske styrelse af de begivenheder, der nu fører til Ruts og Boaz's ægteskab!

Man er lige ved at være instruktøren taknemmelig over, at han dog har været nænsom i sit valg af fremstilleren af Rut. Den jødiske debutant Eleana Eden spiller sin rolle som den kloge og modige Rut med megen sympati.

(Forbudt for børn).

Nøglen under måtten

Historien begynder som en bitterkynisk komedie, hvor morskaben er mere pinlig end godt er. For findes der noget ynkeligere end halvgamle ægtemænds forborgne morskab med tomhjernet, bil- lig kvindelighed?

Så bliver det hele pludselig til alvor, da den allerkæreste lille elevatorpige bliver det naive offer og forsøger at tage sit liv i bitter skuffelse over gifte mænds upålidelighed.

Og vi slutter i den mest pudsigt-rørende komediestil à la Danny Kaye, hvor hovedpersonen, som lånte sin lejlighed til de herrer, efter at være kommet på bedre tanker, bliver manden med karakter og vinder den i hemmelighed tilbødte elevatorpige.

Det var nok hendes skyld, at vi fulgte filmen med interesse. Shirley MacLaine udstrålede en naturlighed og en smittende glæde, som kastede et forsonende skær over alle mangler og usmageligheder. Havde hun ikke været, ville man alt for tydeligt have mærket instruktøren Billy Wilders hensigt med denne cocktail, nemlig at lokke alle ind: De kyniske, der kan lide en ond latter, de moralske, der holder af at forarges og se moralen sejre, og de letbevægelige, der kan lide at knuse en lille tåre. Der var noget til os alle, men ikke altid til det bedre i os!

(Forbudt for børn).

Bo

Shirley MacLaine og Jack Lemmon i »Nøglen under måtten«

bm.

Grønlands katolske fortid

500 års dramatisk historie skildret af
pater Michael Wolfe O.M.I.

Der er skrevet forbavsende meget om de nordiske vikinger i Grønland, men ofte glemmer man, at de var katolikker, og at der i middelalderen fandtes mere end 20 kirker og kapeller spredt ud over det vældige område. Mellem Kap Farvel og Narssarsuaq findes tretten ruiner af kirker, tre andre er afdækket i Godthåbdistriktet, og man ved af dokumenter fra det 14. århundrede besked om yderligere tre kirker, der endnu ikke er fundet. To af dem skulle eksistere i Julianehåbdistriktet og den tredje omkring Godthåb. Men den bedst bevarede ruin kan ses nord-øst for Julianehåb i det barske landskab, hvor Qaqortoq skarpttegnet hæver sig over 1000 meter. Her står kirkeruinens metertykke mure endnu næsten i sin oprindelige højde og indeslutter et område på 16 × 8 meter. Fire af de særprægede vinduesåbninger og tre dørhuller har bevaret deres form.

Hvornår og hvorfor blev disse bygninger rejst? De fandtes allerede, da Hans Egede i 1721 ankom til Grønland. De fandtes endog før eskimoerne i det 14. og 15. århundrede vandrede mod syd. Svaret er helt ligetil: i 500 år var befolkningen i nordbokolonierne katolsk. Men omkring det 16. århundrede, da nordboerne gled ud af sagaen, forsvandt også kristendommen.

Det er et meget spændende studium at efterspore den katolske kirkes historie i middelalderens Grønland ved hjælp af de islandske sagaer, kirkelige dokumenter og arkæologiske fund — Kirken i dette land, som et paveligt dokument fra 1492 omtaler som »beliggende ved jordens ende«.

I året 1000 vendte *Leif Erikson* tilbage fra Norge til Grønland sammen med en præst ved navn *Thormod*. Leif havde opholdt sig vinteren over ved *Olaf Trygvasons* hof, og under kongens

indflydelse havde han fundet troen. Efter sin dåb besluttede *Leif Erikson* udsendt af kong *Olaf* at bringe kristendommen til Grønland. Med få undtagelser var de vikinger, der havde fulgt *Leifs* far, *Erik den Røde*, til Grønland stadig tilhængere af den gamle gudetro. Da *Leif* nåede hjem, mødte han sin fars bitre modstand overfor sønnens konversion og iver efter at forkynde kristendom i den nye nordbokoloni. *Leifs* mor, *Thjodhilde*, var imidlertid blandt de første, der nåede til tro på Kristus, og hun lod bygge et lille kapel for de nye kristne. Før året var omme proklamerede »altinget«, at landet skulle antage den katolske tro.

Thjodhildes kirke blev bygget ved *Brattahlid*, som i dag bærer navnet *Qaqssiarssuq*. Man kan finde kirkeruiner der, men de stammer sikkert fra en senere kirke. Den første var sandsynligvis bygget af træ.

*Bispestaven af
bvalrostand fundet i
Igaliko (tidligere
Gardar) i 1926.
Nationalmusæets
foto.*

De islandske sagaer fortæller os kun i spredte træk om de første resultater af kristendommens indførelse blandt de grønlandske nordboer. Det berettes således, at Lejf under sin rejse til Grønland og Vinland barmhjertigt reddede nogle skibbrudne sømænd, hvilket de krigslystne vikinger ikke plejede at gøre, og dette irriterede hans far. Man byggede flere kirker, der var omhyggeligt konstruerede, og rejste kapeller af særligt udsøgte sten. Arkæologien og gamle dokumenter vidner om, at man havde antaget den kristne begravelsesskik: de døde blev lagt med foldede hænder over brystet, og et kors var ofte anbragt på deres legeme. Mange af disse kors findes i Nationalmusæet. Digte og beretninger fra sagaerne udtrykker dyb fromhed og stærk tro på Kristus.

På den anden side fortæller sagaerne også om hedensk overtro, der ikke straks forsvandt. Vi får således kendskab til seancer i hu-

set hos Thorkill i Herjulfness, hvor en spåkvinde ved navn *Thorbjørg* skulle forudsige kommende begivenheder. Hun blev modtaget med stor ærefrygt — også af de tilstedeværende kristne. Man forsøgte at overtale *Gudrid*, der var en fremtrædende ung kvinde og en ivrig konvertit, til at være med i det hedenske ritual. Hendes modvilje og hendes senere angar vidner om, at kristendommen i denne tidlige periode virkelig havde fået indflydelse.

Antagelig havde præsten Thor-mod nogle få gejstlige med som sine hjælpere i missionsarbejdet. Men lige fra begyndelsen manglede Kirken præster i Grønland. I nogle dele af landet begravede man de døde uden præstelig medvirken og anbragte en pæl lodret gennem graven mod ligets bryst, indtil en præst senere nåede stedet og kunne gennemføre det kristne begravelses-ritual. Så blev pælen fjernet og vievand hældt gennem hullet!

Det ældste historiske dokument, der omtaler Grønland, oplyser netop, at der var behov for flere missionærer. Det er den berømte historiker Adam af Bremen, som skriver dette omkring år 1070. Adam var jo den officielle historiker for ærkebiskop Adalbert af Hamburg-Bremen, til hvis bispedømme Grønland hørte indtil 1104. Adam meddeler, at 1050 anmodede en delegation fra Grønland ærkebiskoppen om at sende »prædikanter« til det fjerne land. Ærkebiskoppen lovede at efterkomme deres ønske og talte om selv at besøge Grønland. Sandsynligvis sendte han de ønskede præster, men det er ikke sikkert, han nogen sinde selv besøgte landet.

Vi kender ikke meget til begivenhederne i de følgende 70 år — bortset fra hvad vi ved om biskop Erik, denne mærkelige skikkelse, hvis navn gang på gang nævnes i den grønlandske Kirkes historie og enkelte steder i islandske skrifter. Man ved, at biskop *Erik Gnupsen Upsi* forlod Island for at besøge Grønland. Et andet skrift meddeler, at biskop Erik ni år senere forlod Grønland for at »gå på opdagelse efter Vinland«. Vi ved med sikkerhed, at der ikke på dette tidspunkt var oprettet noget bispedømme i Grønland, og det formodes, at Erik var en missionsbiskop, en

Fortættes side 4

ARTIKLEN om Grønland er skrevet af pater Michael Wolfe, en af de amerikanske oblatfædre i Herlev, som første gang besøgte det nordligste Danmark i sommeren 1959 og i denne vinter atter opholder sig deroppe. Pater Wolfe har til hest og til fods be rejst de dele af Grønland, hvor man finder ruiner og mindesmærker fra de kristne nordbokoloniers tid.

Pater Wolfe er betaget af den grønlandske natur og har fundet sig godt til rette deroppe, selv om han stadig må bo i et telt og ofte på sine rejser lever under primitive forhold. Men »grønlanderne er meget venlige og gæstfri, ligefremme og sympatiske«, fortæller pater Wolfe i et brev.

På billedet til venstre ses pater Wolfe i færd med at studere mindestenen ved ruinerne af domkirken i Gardar (Igaliko).

Oblatfædrene driver et omfattende præsteligt arbejde blandt andet i Alaska og interesserer sig særligt for eskimo-folkenes vilkår. Som bekendt er nu de første to danske teologer under uddannelse i oblatfædrenes seminarium.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8—10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9—16, lørdag
kl. 9—12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Den rædselsfyldte fremtid - eller?

»Som dukker i et marionetteater vil mennesker gøre, hvad der befales — og som dukker vil de end ikke vide, at nogen trækker i trådene.« Citatet kommer fra den bemærkelsesværdige bog af Diether Stolze, *Vort liv i morgen* (Forlaget Credo), som fornylig er udsendt på dansk. Forfatteren har haft til hensigt at berette om de nyeste eksperimenter indenfor de tekniske videnskaber, biologien, lægevidenskaben m.v. og meddele, hvilke forhåbninger de dristigste forskere lader sig inspirere af. Overskrifterne til de tre hovedafsnit i hans bog angiver, hvad han har på hjerte: De lyder: *Det nye paradys... og et nyt Helvede... I skal være som Gud.* Det er en kende vanskeligt for den almindelige læser at dømme om værdien af hans forudsigelser. Men bogen er skrevet for den almindelige læser. Størsteparten af den er letfattelig læsning, og den er overmåde spændende.

Man må fra starten give Stolze ret, når han henviser til, at adskillige men-

nesker drømmer om et liv uden arbejde, om et lykkeligt liv, om evig sundhed, om overvindelse af døden. Med andre ord længes de efter et paradys på jorden. Og man kan også følge ham, når han påviser, at dette paradys er man ved at skabe (visse steder på jorden). Maskinerne har lettet arbejdsbyrden føleligt, men elektronhjernener og robotter er på vej til helt at overtage produktionsapparatet. Man har allerede fabrikker, der arbejder fuldautomatisk og kun tilses af få teknikere. Amerikaneren Norbert Wiener, en af elektronhjernens fædre, udtaler: »Der findes intet arbejde, som maskiner ikke vil kunne præstere. Der er intet på denne jord, de ikke vil kunne lære. Ingen ved sig sikker for robotternes konkurrence — portieren lader sig erstatte såvel som fabriksvagten eller toiletopsynet.«

Drømmen om det lykkelige liv (hvad det så end er) mener man også at kunne opfylde. Ved hjælp af medikamenter kan man bekæmpe livsangsten og skabe kemisk livslykke. Man kan endda ændre menneskets karakter gennem leukotomioperationen... »Et snit er nok til for altid at fri mennesket for depressioner, angst og skyldfølelse«, siger en af de store forskere, og den franske biolog Jean Rostand mener at kunne gå videre: »Kemisk opofrelse, kemisk dyd, ja kemisk hellighed hører med til videnskabens program«, hævder han.

Man behøver imidlertid ikke at standse ved så små fremskridt. Man fabler om — nej, man er allerede i gang med forsøgene — at skabe et overmenneske gennem den såkaldte ektogenese (undskyld udtrykket: svangerskab i destillerkolben!) Ved tidligt at fjerne fostret fra dets moderorganisme eller ved at arbejde med et kunstigt befrugtet æg, håber man ved hjælp af et destillerkolbe-samlebånd at kunne udvikle fostret og samtidig udsætte det for kemiske påvirkninger. Således frembringes et »overmenneske«. Ved at forhale fosterudviklingen ud over de normale ni måneder vil man få et såkaldt »overfoster«, det første skridt på vejen mod dannelse af et væsen, der er mere intelligent end mennesket! Med andre ord indleder man opdragelsen før fødslen, således som også nobelpristageren Bertrand Russel forudser.

Diether Stolze fører os dog langt videre gennem de fantastiske forhåbninger, der er blevet udtrykt af forskerne — især de russiske, men også de amerikan-

ske. Man nævner med alvor i stemmen den mulighed, at det kan lykkes at ombygge vort solsystem efter menneskets vilje og ændre himmellegemernes bane samt give andre planeter en kunstig atmosfære, der ligner den jordiske. Gennem rumfarten skulle det også, tænker man sig, være muligt at gennemrejse hele kosmos i løbet af 42 år, mens der på jorden er gået milliarder af år! Måske er solen da udsukt og jorden en død verden. Men måske vil mennesket til den tid magte at forhale verdensaltets uundgælige forfald... *der er intet, vi ikke kan*, siger de mest tillidsfulde.

Diether Stolze har ikke skrevet sin bog for at lovprise dem, der drømmer om slige muligheder. Han vil advare os, fordi han ser, at sådanne »fremskridt« kan føre fra et jordisk »paradis« ind i et jordisk helvede og til sidst mod en selvforskyldt undergang. Er han pessimist? Det er han vel. Man må endelig læse hans korte efterskrift til bogen. I den skriver han, at »fornuften åbner os ikke nogen chance for, at mennesket kan undslippe denne skæbne«. Den såkaldte udvikling kan ikke standses. Men er der da intet håb? Måske er der, mener Stolze, et håb i det, Arthur Koestler har kaldt en »religiøs mutation«, oprejsningen af et nyt menneske, der har gennemgået en *indre* forvandling. Denne mulighed betragter han som et under, der kan redde mennesket. Her ville en katolik bryde ind og med sin hele overbevisning sige, at han regner med dette under. Stolzes bog er bestemt værd at læse, og en katolik kan selv give det svar, forfatteren nøjes med at antyde — svaret: at Gud ikke slipper tøjlerne.

G-

☆

Få minutter før ovenstående linier skal i trykken har vi modtaget beretningen om, at dr. Daniele Petrucci i Bologna med held har gennemført det eksperiment at holde et kunstigt insemineret menneskeligt æg i live gennem 29 dage.

Den kommunistisk orienterede presse i Italien har været meget interesseret i dette resultat og er kommet i polemik med katolske kredse. Den tidligere leder af Katolsk Aktion og leder af et arveligheds-institut, professor Gedda, udtaler, at et lignende eksperiment lykkedes for en amerikansk videnskabsmand for nogle år siden, men at han personligt betragter sådanne forsøg som en krænkelse af menneskets åndelige værdi. Rektor for det pavelige seminarium for juridiske studier, mgr. Roberto Masi, siger, at eksperimentet på ingen måde berører spørgsmålet om Guds eksistens, eftersom man jo blot har anvendt de muligheder og kræfter, der allerede findes i naturen.

Grønlands katolske...

Fortsat fra side 2

omrejsende prælat, der tog sig af sjælesorgen blandt folket, efterhånden som han rejste fra sted til sted. Man har lignende beretninger om missionsbiskopper på Island.

Tre år efter biskop Eriks afrejse til Vinland, begyndte man at forberede grundlæggelsen af et virkeligt bispedømme i Grønland. Beretningen om disse forberedelser giver os den mest fylldige skildring af kirkelige begivenheder overhovedet i Grønlands tidlige historie. I Ejnar Sökkasons saga fortælles det, at *Sokki Thorisson*, en af de ledende mænd, i 1123 samlede koloniens ledere og foreslog, at de skulle sende en delegation til den norske konge og anmode om grundlæggelsen af et grønlandsk bispedømme med en residerende biskop. Forsamlingen var enig med Thorisson og valgte hans søn, *Ejnar* til formand for delegationen. Da de ankom til kong Sigurds hof, blev de hjerteligt modtaget og fik lejlighed til at informere kongen om formålet med deres rejse. Kongen gik ind på deres ønske og valgte fra sit hof en præst ved navn *Arnald*. Han var en lærd mand og besad evnen til at magte denne opgave. Arnald protesterede og henviste til sin egen uværdighed, idet han tilføjede, at han nødigt ville forlade sin familie og sine venner, fordi han frygtede, grønlænderne ville være et vanskeligt folkefærd at pleje omgang med.

Kongen lagde pres på Arnald, idet han opfordrede ham til at påtage sig opgaven for »Guds og kongens skyld« og forsikrede ham om, at hans fortjenester ville blive langt større, når hans undersætter vanskeliggjorde arbejdet for ham! Til sidst sagde Arnald ja, men på den betingelse, at »Ejnar aflagde ed på at støtte og styrke bispedømmet og at beskytte de ejendomme, der blev overladt til Gud, at han fremdeles ville straffe dem, der søgte at berøve bispedømmet dets ejendom, og at han i alle situationer ville beskytte Kirken«. De grønlandske udsendinges leder, Ejnar Sökkason, gik ind på at opfylde disse krav.

Med brev fra kongen rejste Arnald nu til Lund, hvor ærkebiskop Asser konsekrerede ham. Lunds ærkebispedømme var i 1104 blevet metropolitansæde for Norden. Arnald blev bispeviet i 1124. Det følgende år sejlede Ejnar til Grønland med den nye biskop, men ugunstig vind

De tykke mure som endnu står fra domkirken i Gardar.

tvang dem til at tilbringe vinteren på Island. Biskop Arnald nåede først frem til sit nye bispedømme i 1126. Han grundlagde bispesædet ved *Gardar*, som i vore dage bærer navnet Igaliko.

Mange ruiner viser endnu de biskopelige bygninger omkring katedralen, der var indviet til Sankt Nikolaj. Den var den eneste korsformede kirke i Grønland.

Få år efter opstod strid mellem biskoppen og en nordmand ved navn *Ossur*. Nogle grønlændere, der havde bjærget lasten fra et forlist norsk skib, gav en del af ladningen til biskoppen og anmodede ham om at lase messer for de druknede sømænd. *Ossur*, hvis onkel ejede skibet, rejste fra Norge til Grønland for at gøre krav på skibets ladning, der omfattede nogle smykker og sølvgenstande, som biskoppen havde fået. Altinget erklærede, at *Ossurs* krav var ugyldige i henhold til Grønlands love. Da *Ossur* som nævnt ødelagde biskoppens båd, blev Ejnar af den vrede prælat mindet om sin ed. Kort tid efter tog Ejnar affære, idet han på kirkegården ved *Langanes* knuste *Ossurs* hoved med en stridsøkse! Biskoppen bebrejdede ham mildt dette med ordene: »Det er ikke rigtigt at gøre sådan noget, men man forstår...«, og derefter tillod han modvilligt, at *Ossurs* legeme blev begravet

på kirkegården under udfoldelse af fuldt kristent begravelsesritual. Da *Ossurs* norske venner hørte om dette, udbød en blodig strid, i hvilken Ejnar mistede livet — netop som han var i færd med at smadre en nordmands hoved! Efter at have mistet 30 mand, opgav nordmændene kampen og sejlede hjem.

Uheldigvis ender vor viden om *Gardars* første biskop med denne grumme skildring. Herudover ved man kun, at Arnald forlod Grønland i 1150 og senere blev biskop af *Hamar*, et nyoprettede bispedømme i Norge. Han døde omkring år 1164. Nogle historikere har givet Arnald en streng bedømmelse på grund af hans deltagelse i den nævnte strid. Men en af de skandinaviske historikere har henvist til, at man skal bedømme biskoppen ud fra den tids mentalitet og se ham som »en typisk middelalderprælat, ydmyg og from i sit private liv, men nidkær og ubøjelig i alle spørgsmål, der berørte, hvad han betragtede som sit embedes og sit bispedømmes rettigheder«.

☆

I tiden fra *Arnalds* død i 1150 til omkring 1377 har *Gardar* otte andre biskopper, der boede i Grønland, men fra 1385 til 1537 bar seksten andre prælater

blot titlen »biskop af Gardar«. Med én mulig undtagelse kom ingen af dem nogen sinde til Grønland, og i størstedelen af det 15. århundrede blev de snarere betragtet som titularbiskopper. De sidste to, Matthias Knutsson (1492—1519?) og Vincent Petersson Kampe (1520—1537) blev dog udnævnt i den hensigt, at de skulle genoptage residens i Gardar. Mens den første af Arnalds efterfølgere, *Jon Knut*, var biskop af Gardar, blev metropolitansædet i Nidaros (Trondhjem) oprettet i 1152. Det var pave Eugenius III's udsending, Nicholas Breakspear, som foreslog at løsgøre Grønland fra dets tilknytning til ærkebispedømmet i Lund og underlægge det Nidaros, da han besøgte de nordiske lande. Fremtidig blev Grønlands biskopper udnævnt af ærkebiskoppen og domkapitlet i Trondhjem. Under biskop Olafs styrelse af Kirken i Grønland i midten af det 13. århundrede, opgav landet sin stilling som politisk uafhængig republik; det blev underlagt den norske krone og fra 1261 regeret af Kong Haakon Haakonsson. Denne dato er betydningsfuld, eftersom de fleste historikere er enige om, at med den indledes en nedgangstid for Grønland. Som norsk koloni blev Grønland nu undergivet det kongelige handelsmonopol, der forbød samhandel med Island og private handelsvirksomheder. Da den norske krone mistede interessen for kolonien, var dens forbindelseslinier allerede i praksis afbrudt. I løbet af det følgende hundredår svækkedes Kirkens indflydelse i Grønland, idet den sidste residerende biskop, *Alpi*, døde i 1377. Herefter var biskopperne af Gardar kun tilknyttet landet som titularbiskopper. I tiden mellem biskop Alpi og hans forgænger stod bispestolen tom i 8 år, og landet administreredes kirkeligt af en præst ved navn *Ivar Bardarson*, der ankom til Grønland fra Norge i 1341 som biskop Arnis sekretær biskopper. I tiden mellem biskop gennem 23 år og fik lejlighed til at skrive et værdifuldt dokument om kirkerne

og menighedslivet i midten af det 14. århundrede. Fra Bardarsons skrift ved vi, at der fandtes fire kirker i de vestlige nordbokolonier, 12 kirker, et benediktinerindekloster og et kloster med augustinerkanniker i de østlige kolonier. De nævnte klostre er siden blevet genfundet og udgravet. Samtlige kirker på nær tre er blevet afdækket, ligesom man har fundet tre mindre kapeller, der ikke svarer til Bardarsons beskrivelser. Det vil sige, at vi har kendskab til 20 kirker og kapeller i middelalderens Grønland, hvilket er et ret stort antal i forhold til de ca. 3—4000 indbyggere, som landet havde i sin tættest befolkede periode. Man har kunnet beregne befolkningstallet, fordi man ved, at der i hvert fald var 278 bondegårde i Grønland foruden over 100 spredt beliggende ruiner af fårefolde, lader m.m. 175 af disse gårde var ret store, og de kunne sandsynligvis huse en hel familie, hvilket efter datidens forhold betød to eller tre generationer plus andre slægtninge og tjenestefolk. Gårdene var som på Island bygget af sten og græstørv. Man har haft store hjerde af kvæg og får, idet sagaerne beretter om rigeligt forråd af smør, ost og fårekød. Desuden er de stalde og fårefolde, man har fundet, i mange tilfælde ret rummelige. To af kostaldene i Igaliko var store nok til at opstalde 100 køer.

Man kan også beregne folketallet, fordi man kender regnskabet for den tiende, der blev ydet til korstogene. Da det 2. koncilium i Lyon i 1274 udstedte ordre om indsamling af tiende af alle kristne, der gennem en seksårig periode skulle bidrage til frigørelsen af Det Hellige Land, spurgte ærkebiskop Jon Rufus af Trondhjem pave Johannes XXI, om dette krav også gjaldt Grønland. Konciliet havde nemlig bestemt, at biskopperne personligt skulle besøge deres område for at sikre sig, at denne ordre blev gennemført, men en rejse til Grønland ville for ærkebiskop Rufus vare fem år! Paven svarede, at ærkebiskoppen

ikke behøvede selv at rejse, men kunne sende en stedfortræder, idet forpligtelsen til at betale tiende også gjaldt for Grønland. Man kunne dog betale sin tiende med varer som mælk, ost, fisk og andet, der kunne blive solgt, således at pengene senere kunne indgå i fonden. I et brev fra en pavelig udsending i 1327 bekræftes det, at denne tiende blev betalt af grønlænderne, og at man havde solgt blandt andet 250 hvalrosskind fra Grønland, der gav en ret betragtelig sum til formålet.

☆

Ved begyndelsen af det 16. århundrede forsvandt nordbokolonierne. Der er mange teorier om årsagerne til deres udslettelse. Befolkningen kan være gået under gennem sygdom, sultedød, krig med eskimoerne (eller ved gennem ægteskaber at være optaget i eskimobefolkningen) eller ved at blive bortført af engelske sørøvere. Tre kendsgerninger står imidlertid fast: det grønlandske klima blev koldere, således at husdyrene gennem de lange vintre måtte fodres i staldene og kun gennem en kort sommerperiode kunne sættes på græs. Eskimoerne begyndte at vandre sydpå i det 14. og 15. århundrede, og de kom i forbindelse med nordboerne og krigedes med dem, hvilket både den eskimoiske folkløse og historiske dokumenter vidner om. Forbindelsen med moderlandet blev sjældnere, og i midten af det 14. århundrede sejlede kun få skibe til og fra Grønland. Et skib, der udgik fra Bergen i 1355 med en ekspedition, der skulle beskytte grønlændernes tro og redde dem fra eskimoerne, vendte tilbage til Grønland i 1363 (eller 1364) med Ivar Bardarson og den nyhed, at de vestlige nordbokolonier allerede på det tidspunkt var blevet udslettet.

☆

Artiklen fortsættes i næste nummer og indeholder blandt andet en række dokumenter om Kirken i Grønland hentet fra Vatikanets arkiver.

Da arkæologer i 1926 udforskede ruinerne af domkirken i Gardar, fandt dr. Poul Nørlund et skelet under gulvet i det nordlige kapel. På skelettets højre hånd sad en bispering, og tværs over det hvilede en bispestav. Stavens hoved var udskåret i hvalrostand og særdeles velbevaret (se billedet på forsiden). Dr. Nørlund anså det for mest sandsynligt, at man havde fundet biskop Jon Smyrill Sverrefostres grav. Denne biskop, den tredje i Gardar, døde i 1209.

Barmhjertighed

Daniel-Rops. Den hellige Vincent af Paul. Pauluskredsen. Kr. 2,50.

For kun få måneder siden var der gået 300 år, siden den hellige Vincent af Paul døde, han, hvis eneste mål var at gøre livet på jorden mindre hårdt og uretfærdigt for de små i samfundet. Historikere har kaldt ham en foregangsmand i samfundsmæssig henseende og en af sin tids betydeligste mænd. Hans verdslige berømmelse var så stor, at Voltaire kunne sige: »Min helgen, det er Vincent af Paul«. Det var Vincent, der i et århundrede fyldt med krig og nød forenede alle klasser i Frankrig i fælles bestræbelser for en mere levende kristenhed. Han ville en Kirke præget af broderkærlighed, åben for alle og mild over for de små.

Slår man op i et leksikon, læser man at Vincent »især var optaget af allehånde kærlighedsgerninger: arbejde blandt tiggere, fanger, galejslaver, faldne, sindssyge. Han var en fremragende organisator«.

Og Vincent var virkelig en fremragende organisator, som helgener forresten så ofte er det. Denne fattige sydfranske bondedreng havde alene i kraft af sin herkomst ret til at stille sig på de fattiges og undertryktes side. Han forstod, at man for at skænke folket en

sjæl, først må give det noget at leve af. Det havde han lært af egen erfaring. Iøvrigt var han aldrig meddelsom med hensyn til sig selv, og mange gange i sit liv blev han ført ad veje, han ikke selv forstod.

Det står fast, at det var den hellige Frans af Sales — biskop af Geneve — der satte Vincent i gang med konsekvent at følge troens krav. Han var ikke en drømmer, der levede i fantasien, men nøgtern og bestemt med begge ben på jorden. Føleri og tomt hjernesvind hadede han. Og så elskede han menneskene — især fordi de ofte var så middelmådige og ynkkelige. Han er præcis, forudseende, forsigtig og ved, at man aldrig er bedre hjulpet af Gud, end når man hjælper sig selv. Han nåede ind til hjerterne fordi han selv talte jævnt og enkelt af hele sit hjerte.

Til den leksikale opremsning kan føjes, at han reformerede præsteskrabet, så det bedre magtede at leve op til Tridentinerkonciliet kloge retningslinier og give Kirken et nyt ansigt. Han udviklede en gejstlig elite, opfyldt af dyb tro og en frugtbringende kappestrid. Han oprettede hospitaler, organiserede hjælpeaktioner, som vor tid har ladet sig inspirere af. Sammen med den handlekraftige Louise de Marillac skabte han institutionen »De barmhjertige søstre« — senere St. Vincent-søstre.

»At hjælpe de fattige i stedet for at bede« sagde Vincent til dem, »det er at forlade Gud for at gå til Gud«. Den »lille trop« tæller i dag 40.000 kvinder. Han organiserede et redningsarbejde blandt hittebørnene, og fra 1638 til 1660

blev der reddet ikke mindre end 40.000 børn.

Vi, der er borgere i en social velfærdsstat, vil forstå Vincent, som ikke et øjeblik tænkte på at sammenblande Kristi barmhjertighed med statslige metoder. For ham kunne kærligheden til menneskene ikke gøres til genstand for en administrativ uddeling. De fattige, ja selv de allerusleste, blev i hans øjne aldrig fornedret til kun at være numre eller klassificerede »sager«, de forblev mennesker og skulle behandles med uendelig finfølelse.

Daniel-Rops lille bog giver et levende billede af den hellige Vincent. Han oplyser vor tid, som han har oplyst sin egen.

E.D.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

EMANUEL JENSEN & H. SCHUMACHER

Murer- og

Entreprenørforretning A/S

Godthåbsvænget 4, København F

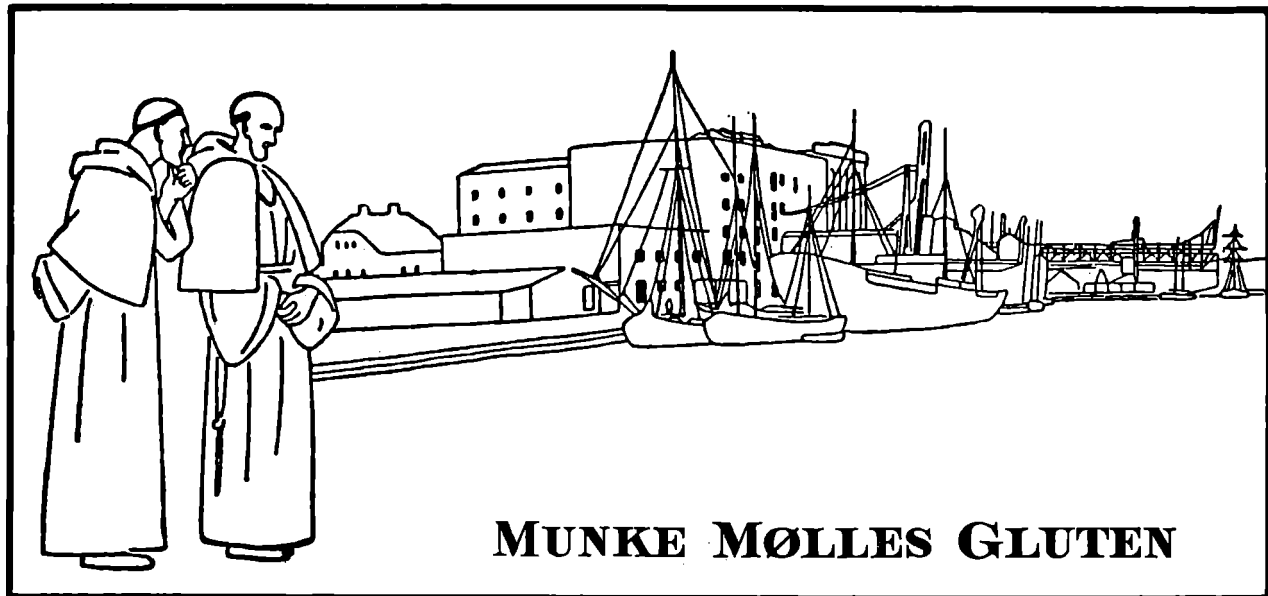
Telefon C. 963

Chr. Hansens kødudsalg

København F

Telefon Eva 6465 - 6466

Gl. Kongevej 163

MUNKE MØLLES GLUTEN

Hold op med at opfinde i et år!

Da Livingstone i spidsen for en flok bærere fra de indfødtes landsbyer trængte gennem urskoven i Afrika, bad negrene ham flere gange: Tøv lidt! Han spurgte, om de var trætte? Nej, men vore sjæle er blevet tilbage et stykke nede ad vejen, de kunne ikke vinde med!

Mon man ikke føler sig sådan, når man med det allermoderneste luftfartøj ankommer til New York, før man har forladt København og, skønt man har spist til middag undervejs, nu atter skal drikke morgenkaffe? Der er grænser for, hvor hurtigt sindet kan omstille sig, når kroppen flyttes hurtigere end lyden; i det gode gamle futtog forberedes Romafarerer på Italien ved at nærme sig gradvis, i jetflyveren må omstillingen fra Rådhuspladsen til Corso'en ske på godt to timer og uden overgangsfænomener, for vatskyer forbereder ikke på noget, de gør bare døsig.

Mennesket har svært ved at vinde med, og det synes, at også naturen har det: Jorden kan ikke bære de enorme maskiner, lufthavnene må lægges ud på cementdækkede øer, og alt ryster lige til sammenstyrtning ved jagernes larm; der er metaller, som bliver så »trætte« af farten, at de går i opløsning og bliver til atomer; atmosfæren er ikke nok til at absorbere støv og stank og giftige eller radiumholdige luftarter fra den moderne teknik. Det pæne gamle tog skar

igennem tåge og sne, men disse elementer har ikke lært at lystre jetjageren: den måtte en tågedag lande i Nizza i stedet for i Rom, hvis den da overhovedet kunne lette; den tager København—Rom på 2¼ time, men brevene er trofast 3—4 dage undervejs, og aviserne kan være 10—12 dage om turen; postvæsenet siger, at den moderne teknik har forøget forsendelserne i en sådan grad, at mennesket simpelthen ikke kan nå at få dem bragt ud, eller at posten er nødlandet i Zürich...

Ikke noget med oldingens græden over »tiden« og »tidens jag«! Teknik er god og priselig til sit, men begriber man, at nogen falder på knæ og tilbeder maskinen, når den passer så ufuldkomment til naturen og til mennesket, at vi ikke kan vinde med, men vore sjæle bliver et stykke tilbage på vejen? Da man fortalte en kineser, at nu kunne han komme 20 minutter hurtigere fra Paris til London, spurgte han: Hvad skal jeg så bruge de 20 minutter til? Hvis han var den orientalske vismand, alle kinesere engang var, ville han bruge dem til at vente på sin sjæl, som måske endnu ikke var nået ud til den engelske kanal!

Det ville vist smage af over-åndelighed, hvis man sagde til nutidens teknokrater, at de bruger maskiner til legetøj (hvis ikke til det, der er værre) i stedet for at bruge dem til at gøre sig jorden underdanig; men noget andet havde man lyst til at tilråbe dem: Tag og lad være med at opfinde, bare et års tid, giv os en pause til at få vore sind omstillede og indstillede på det, som allerede er vundet, og brug selv et sådant sabbatsår til at finde harmonien mellem naturen og maskinen! Nu er vi jo en del, som ikke flyver i jetjager eller spalter atomer, men som dog har fået rytmen sat så stærkt op, at den ikke harmonerer med naturen i os — hvilket kan aflæses på nerverne — og at sjælen ikke kan vinde med. Der er et godt råd for det: skyd en pause ind, tag en hvileperiode,

Læsernes forventninger til kirkemødet

Vi minder om, at forslag i forbindelse med vor artikel om kirkemødet i Vatikanet, der stod på forsiden i sidste nummer, gerne skulle være fremme senest 1. februar. Vi opfordrede læserne til kort eller fyldigt at besvare følgende spørgsmål:

Hvad forventer De af konciliet. Hvad ville De ønske, konciliet kunne gennemføre til gavn for Kirken?

Der er et vidt spillerum for besvarelser, idet kirkemødet som bekendt vil behandle mange spørgsmål vedrørende den kristne forkyndelse, liturgien, lægfolkets stilling i Kirken, den katolske samfundslære, den kirkelige disciplin o.s.v. Selvfølgelig skal man være specialist for at kunne udtale sig om flere af de vigtige emner, men tilbage bliver alligevel spørgsmål, som katolikker har kendskab til fra deres daglige liv og med rette kan udtale sig om. Vi imødeser et godt resultat af dette rundspørge og regner med bidrag fra flere læsere, der ellers ikke tillægger enquete nogen værdi.

trods den daglige dont, hvor det bare ikke bliver det praktiske, der får lov at løbe livet af dig, men hvor du når at få sjælen med! Hindrer dit livs teknik dig i det, kan du i hvert fald en gang om dagen indskyde en pause på 20 minutter og bruge den, som kineseren ville gøre det: til at sidde og tænke, og bliver du træt af at tænke, så bare til at sidde...

Der er erfaring for, at i den stilhed, den ordløshed, den ubevægelighed, den fraværelse af konstruerede tanker, lyder der en anden stemme, som for længe har været overdøvet af tilværelsens maskineri, og så mærker man, at nu vandt sjælen med!

Peterson

Verden rundt

En lærer-familie i landsbyen Leopold i Missouri, De forenede Stater, er blevet valgt som årets katolske familie. På Den hellige Families fest modtog de en æresmedalje i deres sognekirke. De udvalgte er lærer Bernard L. Hotze og hans kone, som har været gift i 53 år og har otte børn, hvoraf tre er præster, tre er nonner og to er gift. De tre sønner er præster i Det guddommelige Ords Selskab, en af døtrene underviser som søster i en japansk skole, to andre ved amerikanske skoler. De gifte døtre har tilsammen syv børn.

Lærer Hotze er nu 75 og har undervist i 50 år. Sammen med sin kone tager han sig af sakristiet ved sognekirken, hvor de dagligt deltager i messen.

Biskop Weldon, der bekendtgjorde, at familien Hotze skulle have årets ærespris, udtaler, at man ønsker »opmærksomheden rettet mod et eksempel på en rigtig katolsk livsførelse, idet det som modvægt til den skadelige offentlige omtale af celebre skilsmisser må fremhæves, at de fleste ægteskaber er vellykkede.«

★

De tyske biskopper forventer, at en ny appel om katolsk støtte til de underudviklede lande vil indbringe mere end sidste år, da man fra tysk side ydede omkring 70 millioner kroner. Deres plan indeholder en usædvanlig bestemmelse: ingen af de indsamlede penge må bruges til kirkebyggeri, men skal udelukkende anvendes til at hjælpe befolkningen socialt og medicinsk uden hensyn til den enkeltes trosbekendelse.

★

I den vestafrikanske republik Dahomey er man begyndt at opføre et trappistkloster på en grund skænket af regeringen. Trappister fra Frankrig er ankommet for at grundlægge klostret. Man håber efterhånden at få flere munke blandt unge afrikanere.

★

Den tidligere australske olympiadevinder og verdensmester i 200 meter svømning, John Hayres, indtræder den 1. marts i seminariet hos Kolumbanmissionærerne i Sassafras i Australien. John Hayres ønsker at blive præst. Han har hidtil været matematiklærer på en højskole ledet af Marist-brødrene i Mosman.

Kirken i Ukraine lever endnu

En artikel i det sovjetiske tidsskrift Nedrekarpatisk Pravda, der udkommer i Stanislaw, giver et interessant indblik i de forhold, den ukrainske kirke lever under i dag. I artiklen, der bærer titlen »Inden for en gammel kirkes mure...«, påvises det ved hjælp af særligt »krasse« eksempler, at Kirken — trods oplysning og mangfoldige anstrengelser fra sovjetisk side, især hvad ungdommens opdragelse angår — stadig lever, og at præsterne endnu ikke har opgivet at gøre en indsats for troens bevarelse.

»Vel er de tider nu forbi, hvor præsterne med støtte fra Vatikanet arbejder for det ukrainske folks undertrykkere og fremmede udsugere,« hedder det i artiklen, der for at virke spontan er affattet som et læserbrev, »men alligevel er der stadig folk, der under fromhedsmaske arbejder i den retning.«

Blandt de »nedbrydende elementer« nævnes først og fremmest den katolske sognepræst ved den polske kirke i Stanislaw, Pawilonis, om hvem artiklens forfatter siger, at han »står i forbindelse med gejstligheden ved den med Rom forenede Kirke i Ukraine«. Pastor Pawilonis skal ifølge artiklen i sin kirke arrangere møder med unerede præster, hvor man drøfter mulighederne for en

fælles indsats og for at yde hinanden gensidig hjælp. Og det fastslås videre, at pastor Pawilonis dristige bestræbelser ikke er forblevet uden resultater. Således skal han for nogen tid siden fra prædikestolen have udtrykt sin glæde over, at en kreds af mennesker, der på deres ukrainske modersmål kunne bede om Guds nåde og pavens velsignelse, havde fundet hinanden i en tid, hvor antallet af kirkegængere er i stadig dalen. Med denne kreds af mennesker mener pastor Pawilonis tydeligt nok de unerede kristne, som har fundet tilflugt i hans kirke.

Det fremgår af disse oplysninger, at Ukraines unerede Kirke trods forbud og forfølgelser er i live og bevarer deres

Billedet under disse linier er hentet fra Pakistan, hvor en missionsøster underviser sine små elever. De fleste af dem er muhamedanere.

troskabsforhold til den hellige Fader. Støttet af de katolske præster udfolder den en livlig virksomhed, selv om det sker som undergrundsbevægelse.

Denne aktivitet fra de uneredes side er også efter artikelforfatterens mening en udpræget »missionsvirksomhed«. Som eksempel på en uneret missionær nævner han pastor Ichnat Solty, der, efter hvad der oplyses, holder møder i en vis André Khomchyns hus i den ukrainske landsby Brochniw-Osada, hvor såvel de unerede som de romersk-katolske kristne bliver styrket i troen og opfordres til at forblive tro mod »Vatikanets anvisninger«.

Den med Rom forenede Kirke i Ukraine synes at være sig bevidst, at den har til opgave at holde den fra gammel tid overleverede tro i live — også under de nuværende vanskelige omstændigheder. Som eksempel på en lægmandsopstel nævner den sovjetiske artikel en mand ved navn Zakharska, der giver religionsundervisning til både ukrainske og russiske børn. Ganske vist sker det, som artiklens forfatter ondsksfuldt bemærker, mod en passende »betaling«. Heraf fremgår det, at der endnu er både ukrainske og russiske forældre, som vil give deres børn lejlighed til at få religionsundervisning, og at de endog er parat til at betale for det. Åbenbart træder lægfolk til her, hvor man forhindrer præsterne i at undervise.

Over for de forfulgte ordenssøstre udviser de unerede kristne stor loyalitet, idet de hjælper og støtter dem på enhver tænkelig måde. Den kommunistiske artikels kommentar hertil lyder som følger: »Nu kan enhver se, hvordan ordenssøstrene igen lever som snyltere på folkets bekostning.«

De unerede præsters virksomhed synes ikke, som man måske skulle antage, at være vilkårlig og splittet. Hvis man tør tro artiklen, forholder det sig stik modsat. Den omtaler rundbreve, der hemmeligt cirkulerer blandt præsterne, og som indeholder oplysninger og anvisninger om, hvordan de skal samarbejde med hinanden. Brevene er underskrevet af en vis »Pater Censor«. Af artiklen, der formodentlig er skrevet af en af partiets stikkere, får man indtryk af, at den ukrainske Kirkes tidligere hierarki stadig består og arbejder — måske mere eller mindre samlet — trods alle forbud.

Hvælvingen i den gamle kirke i Stanislau, som i begyndelsen af artiklen skildres som det dystre sted, hvor der stiftes hemmelige komplotter mod Ukrai-

Amerikanske biskopper og Hollywood

Flere amerikanske biskopper har opfordret katolikker til at boycotte biografer, der viser umoralske film. Biskopperne anklager Hollywood for en »dristig« afvigelse fra den moralske standard, man hidtil har godkendt. Man kritiserer skarpt de film, der »foryglder« ægteskabelig utroskab, anbefaler fri kærlighed, latterliggør ærlighed og »sløver den menneskelige følsomhed ved at drukne den i et hav af brutalitet og voldshandlinger«.

Biskopperne fremhæver, at tidligere var pornografiske film betragtet som varer på det billige marked, men i de senere år er de fremkommet under betegnelsen »kvalitetsfilm«. Selv om man hævder, at sådanne film kun skal vises

for voksne, har også de unge adgang til dem. Man er nu kommet så vidt, at næsten hver eneste film præsenterer tilskuerne for eksempler på seksuelle udskjelser og brutalitet. Biskopperne minder forældrene om, at det er deres alvorlige pligt at holde unge og børn borte fra sådanne film.

Det protestantiske blad Christian Herald har i en ledende artikel støttet de katolske biskoppers aktion. Bladets redaktør, dr. Daniel Poling skriver: »Det er på høje tid, at protestanter, katolikker og jøder sammen med andre, der har samme indstilling uanset deres religiøse overbevisning, samler sig i en fælles anstrengelse for at standse strømmen af uanstændige film«.

Paven på besøg

Rom (NC) Pave Johannes XXIII aflagde i lørdags besøg i den bygning, der huser Kongregationen til Troens Udbredelse (ofte kaldet propagandakongregationen). Til trods for regnvejret havde mange hundrede mennesker samlet sig på den stærkt trafikerede gade for at hilse paven velkommen. Johannes XXIII opholdt sig henved fire timer i kongregationens hovedkvarter, hvor han besøgte alle lokalerne og hilste på hele personalet fra kardinalpræfekten til portneren. Kongregationens øverste leder, kardinal Agagianian, og sekretæren, ærkebiskop Sigismondi, bød ham velkommen.

Paven var selv i 1921 som pater Angelo Roncalli tilknyttet kongregationen efter pave Benedikt XV's ønske. Han havde til opgave at studere mulighederne for et bedre samarbejde mellem de organisationer der virker i missionsarbejdet.

ne og det ukrainske folk, synes i virkeligheden ikke at være dødt murværk. Det, der i artiklen betegnes som »lyssky foretagender«, er i virkeligheden ikke noget som helst andet end selvopholdelsesdriften i en kristendom, der ligesom i Kirkens ældste tider er undertrykt. Heller ikke her i Ukraine vil Helvedes porte overvælde den.

Hamburg (NC) Hamburgs katolske informationstjeneste har fundet frem til en oplysning om, at den berømte jødisk-fødte komponist Gustav Mahler i Hamburg blev optaget i den katolske kirke den 23. februar 1897. Oplysningen er fremkommet i forbindelse med festlighederne i hundredåret for Mahlers fødsel. Gustav Mahler var dirigent for Wieneroperaen fra 1897 til 1907 og dirigerede på Metropolitan-operaen i New York. Hans symfonier bliver som bekendt spillet af de store orkestre over hele verden.

Ingen protester!

Biskop Jaime Font y Andreeu af San Sebastian har meddelt præsterne i sit bispedømme, at han ikke vil tillade dem at undertegne protestbreve til den spanske regering. Biskoppen oplyser, at man igen har prøvet at samle underskrifter på et brev med lignende indhold som den meget omtalte skrivelse fra maj sidste år, der var undertegnet med 300 baskiske præsters navne. Flere spanske biskopper betegnede dette brev som et falsum, der blev udnyttet af kommunisterne.

☆

Paris (NC) Kardinal Eugene Tisserant, der er dekan for kardinalkollegiet er blevet opstillet som kandidat til det franske akademi. Akademiet består af 40 af de mest fremtrædende personer indenfor den litterære og videnskabelige verden, og det er deres særlige opgave at værne om det franske sprog.

Hvad skal vi gøre?

Er der nogen, der kan tåle at høre mere om de sultne og nødlidende to tredjedele af verden? Nej, næsten ikke, vel? For nu bliver der dog gjort noget. Staten overvejer at yde 60 millioner kr. til de underudviklede lande, og alle andre lande sikkert tilsvarende eller sandsynligvis mere; en tid havde jeg gået og været helt rørt over, hvor alting dog gik i den rigtige retning: Velstanden steg, arbejdsløsheden forsvandt, de stakkels undertrykte lande blev selvstændige, og nu begyndte vesten endda gavmildt at yde hjælp til disse unge, nye stater.

Først for nylig fik jeg øjnene op for den forfærdende sammenhæng mellem netop disse fire ting. Politik og forretningsanliggender er ellers noget så indviklet, at ukyndige og enfoldige mennesker som jeg skal holde sig fra at stikke næsen i dem; men emnet er frit, og den, der føler, at der er noget rivende galt ved det hele, har da heldigvis endnu lov at sige det. De, der ved mere end jeg, og kan tilbagevise det, jeg her vil skrive, vil kun blive modtaget med glæde og taknemmelighed.

Et lands økonomi er afhængig af de råstoffer, der findes i dets jord. De vigtigste råstoffer findes i de underudviklede lande. Det fandt de hvide hurtigt ud af og tog dem i besiddelse. Gummi, olie, tobak o.s.v. strømmede til Europa og fik rigdommen til at blomstre på bekostning af de sortes råstoffer og takket være deres slavearbejde. — Det er vi alle enige om at fordømme nu. Nu er vi på vej mod bedre tider. Nu giver vi dem deres land tilbage og hjælper dem broderligt med store pengegaver.

Gør vi virkelig? Hvordan fik vi lige pludselig råd til det? Hvor kommer den stigende velstand fra? Hvordan kan det være, at der er mangel på arbejdskraft, at industrien vokser netop nu, da de hvide synes at miste alle deres kolonier?

Det er igen råstofferne, der ruller ind over den vestlige verdens industribyer til lave priser, som sætter gang i rig-

dommen. Den hvide mand i kolonilandet havde forstand på penge og holdt priserne på sin vare oppe ved at holde tilførslen nede. Så kom den voksende trang til frihed og selvstændighed hos de sorte, og den fremsynede hvide forretningsmand indså, at han måtte gøre en dyd af nødvendigheden, — og ikke alene det, han ville også drage fordel af den, selvfølgelig, ellers var han ikke forretningsmand. Altså blev den ene stat efter den anden sat på egne ben under venskabelige former, og henrykte og komplet uerfarne sorte kom til at sidde med ansvaret for de umådelige rigdomme, der sad i deres jord.

Nu sidder de der og sælger disse rigdomme for en slik til de hvide, som jo dog er de eneste, der kan betale dem, men som desværre også har århundreders erfaring i handelsteknik, som består i at få modparten til at give mest muligt for så lidt som muligt.

Derfor har vi det økonomisk så godt i øjeblikket — og så overvejer vi, Gud nåde og tilgive os, skinhelligt, om vi skal hjælpe de sorte med almisser på nogle små millionbeløb. Med den ene hånd tager vi tøjet og maden fra vor lillebror, og så giver vi ham med den anden en 25-øre til at more sig for.

Kan man gøre noget mod en så himmelråbende, forfærdelig uretfærdighed? Jeg ved, at den, som tror på Guds retfærdighed, ikke behøver at ophidse sig over nogen ting, men man har da lov at advare. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, at det eneste sted i Det nye Testamente, Kristus bliver alvorligt vred og bruger pisken, er over for vek-

selererne i templet. Symbolsk kan man sige, at hvis enhver menneskesjæl er et Guds tempel, så vil Kristus også dér i vrede slå løs på pengespekulation og svindel, hvor Han over for andre syndere er mild og overbærende.

Men én gang til: Hvad skal vi gøre? Vi, som nyder godt af al den velstand, bærer alle ansvaret. Det er fortvivlende at tænke sig, at om man solgte alt, hvad man ejede, og sendte pengene til Afrika, så havde man ikke gjort noget overvældende smukt og godt, — man havde tilbagebetalt en brøkdel af en flere hundrede år gammel gæld, som for tiden synes at vokse i stedet for at svinde ind. —

Gud vidste, i hvor høj grad de hvide folkeslag ville gøre sig gældende over hele verden, derfor sendte Han sin søn til dem med budet om næstekærlighed — er vi værdige til det ansvar Han gav os?

Sct. Vincent smiler til mig fra billedet på bøssen. — Jeg vil ikke mere kunne lægge to-ører og fem-ører i den uden at rødme.

A.B.

Rom - Assisi

30. april til 18. maj 19 dage kr. 850,-
3. til 21. juli 19 dage kr. 850,-
17. sept. til 6. okt. 20 dage kr. 880,-

Program og andre oplysninger fra revisor Schwartz, Kalkbrænderivej 32, (Øbro 5144x, kl. 18—20), eller fra rejselederen:

Pastor d'Auchamp, Rosenkranskirken, Aakirkeby (462)

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

Lykkelige er de, som ikke har set, og dog tror

»Herre, jeg er ikke værdig til at du går ind under mit tag, men sig kun et ord, så bliver min tjener helbredt«.

Disse ord, som den romerske officer henvendte til Jesus, lægger Kirken på vore læber i den hellige messe, når vi skal modtage Alterets sakramente. »Herre, jeg er ikke værdig til, at du går ind under mit tag, men sig kun et ord, så bliver min sjæl helbredt«. Den romerske officer bad Jesus om et mirakel — at hans tjener måtte blive rask. Vi beder Jesus om et mirakel — at vor sjæl må blive rask. Og dette sidste mirakel er ikke mindre end det første. Begge kræver dels en indgriben af Guds almægt, dels en særlig holdning fra vor side.

Hvad kræves der af os? Det, der måske først slår os i officerens ord til Jesus, er hans myndighed: »Herre, jeg er ikke værdig«. Og dette er rigtigt, heller ikke vi vil nogensinde være værdige til at modtage ham, som er vor Herre og vor Gud.

Men i messen drejer det sig om noget, der er langt større end et besøg. Her er der tale om et måltid, et fællesmåltid. Jesus har sagt: »Mit kød er sand føde og mit blod er sand drik. Den, som spiser mit kød og drikker mit blod, han bliver i mig, og jeg i ham«. — Derfor er den forening, som opstår mellem ham og os i den hellige nadver, langt dybere, end hvis Gud kom til os som en gæst.

Selv om vi ved, at vi er uværdige til at tage imod ham, vover vi dog alligevel at gå frem til Herrens bord for dér at modtage Livets brød, der er kommet ned fra Himlen, thi vi ved, at det drejer sig om at modtage livets og udødelighedens føde. »Den, som spiser mit kød og drikker mit blod, har evigt liv, og jeg vil oprejse ham på den yderste dage«.

Det, som Jesus roser og beundrer i officerens svar, er ikke hans ydmyghed — nej, det er hans tro. »Da Jesus hørte dette, undrede han sig og sagde til dem, som fulgte ham: Sandelig siger jeg eder, så stor en tro har jeg ikke fundet hos nogen i Israel«.

Miraklet, der sker, er svaret på troen hos dette menneske. Det er denne troens holdning, vi skal have, en tro, der åbner os for helbredelsens nåde og for frelsen,

som Jesus vil udgyde i vore sjæle, en tro, der bringer os i levende forbindelse med Kristus.

Troen er en guddommelig dyd, en gave fra Gud, som giver os del i det guddommelige liv i den hellige Treenighed. Uden Guds nåde kan vi ikke tro. Paulus skriver: »Det er af nåde, at I ved troen er blevet frelst. Det er ikke jeres fortjeneste, det er Guds gave«. (Efeser-brevet 2, 8). Uden denne gave, uden troen, er der som en mur mellem Gud og os.

Evangeliet siger os, at Jesus ikke gjorde mange mirakler i Nazareth på grund af byens vantro. Folk dér kendte Jesus, de havde set ham som barn, set ham vokse op, men de anede ikke det mysterium, der skjulte sig i ham. Der var mellem dem og ham en mur, der ikke kunne overskrides, og derfor sluttedes ikke den frelsebringende forbindelse mellem dem og ham — de modtog ikke Guds gave.

Men når troen lever i os, findes der ingen afstand mellem ham og os. Måske synes Jesus Kristus os så fjern i tiden — han har levet for næsten to tusind år siden — fjern i rummet — hvor er den himmel, hvor han nu lever? Måske er det også vanskeligt for os at møde ham i Alterets sakramente, hvor han er til stede, men på en sådan måde, at vor forstand ikke fatter det.

Men den levende tro fjerner vanskelighederne. Det er kun vor vantro, der skaber afstand, troen derimod ophæver afstanden. Augustin siger således i en prædiken: »Hvem blandt de dødelige kan røre ham, som er i himlen? Jo, denne kontakt er mulig i troen. Den, som tror på Kristus, rører Kristus«.

Uden troen vil selv sakramenterne være uden virkning, thi de er redskaber, der står i troens tjeneste. Lad os også huske på Jesu ord til Thomas: »Lykkelige er de, som ikke har set, og som dog har troet«.

For at nærme os Kristus, er der kun ét, vi skal gøre: tro på ham. Måske er vi alt for optaget af vor stræben efter at opnå en moralsk fuldkommenhed, så vi derved glemmer det vigtigste: det guddommelige liv, som er indpodet i os ved Guds nåde, dette nådens liv, som begynder i troen, vokser i håbet og udfolder

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 22.: 3. søndag efter Helligtrekonger (s. 89, grøn).

MANDAG d. 23.: Raymond af Pennafort (s. 797, hvid), bekender.

TIRSDAG d. 24.: Timotheus (s. 798, rød), biskop og martyr.

ONSDAG d. 25.: Pauli omvendelse (s. 799, hvid). Ihukommelse af apostlen Peter (s. 799).

TORSDAG d. 26.: Polykarp (s. 804, rød), biskop og martyr.

FREDAG d. 27.: Johannes Chrysostomus (s. 805, hvid), biskop og kirkelærer.

LØRDAG d. 28.: Petrus Nolasco (s. 807, hvid), bekender. Ihukommelse af Agnes (s. 806), jomfru og martyr.

SØNDAG d. 29.: Septuagesima (s. 101, violet).

Eller eventuelt i højmessen: Ansgar (s. 821, hvid), biskop.

IDA SOFIA STELLFELD

f. Foukt

2. april 1891 — 13. januar 1961.

Bed for hendes sjæl.

☆

Sekretæren for Vatikan-konciliet's hovedkommission, mgr. Felici, har fornyet overrakt paven en liste over de 728 personer, der er medlemmer af de forberedende kommissioner og sekretariater. Navnelisten omfatter 48 kardinaler, 215 patriarker, ærkebiskopper og biskopper, 218 prælater og præster, 239 ordensfolk og 8 lægmænd.

☆

Den evangeliske biskop Otto Dibelius har i anledning af kardinal Wendels død tilsendt kardinal Frings, der er formand for de tyske biskoppers fællesmøder, et kondolence-telegram.

sig i kærligheden. Hvis dette troens liv er til stede i os, da er også Kristus i os, vi ser ham, vi hører ham, fra ham udgår der en guddommelig kraft, som vil helbrede os.

»Herre, sig kun et ord, og min sjæl vil blive helbredt«. V. H.

Sjælland

AXEL SMITH'S EFTF.
v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Smedelundsgade 1 . Holbæk
Telf. 136

Markedsplads 10,
Holbæk,
Telefon 239

A. P. PEDERSENS SØN
Murermester

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod
smerter fra gigt, ischias og sygdomme som
kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN
Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S
Algade 54 - Telefon 65
Leverandør til hospitalet

Rasmussen og Nielsens
maskinværksted
Vestergade - Holbæk
Tlf. 1039

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Spørgekassen

Spørgsmål til denne rubrik kan indsendes anonymt. De bliver besvaret af særligt sagskyndige eller af redaktionen.

En læser i Århus spørger, om det er rigtigt, at biskoppen meddeler os *Firmelsens sakramente*? Hedder det ikke nu *Konfirmationen*?

Svar: Ifølge den nye katekismus, der må være normgivende for, hvad sakramenterne hedder på dansk, meddeler biskoppen alle katolske børn og alle voksne konvertitter *Firmelsens Sakramente*.

☆

T. H. skriver: Jeg har igen hørt den påstand, at kun de velhavende har mulighed for at få deres sag for ved den højeste kirkelige instans i Rom, når det gælder undersøgelsen af et ægteskabs gyldighed.

Svar: De kan roligt afvise den påstand. Rotaen, den øverste instans for ægteskabsager, offentliggør hvert år en statistik, der viser, at i hvert fald en trediedel af samtlige sager behandles helt uden vederlag. Løvrigt kan der ikke rejses nogen indvending mod, at man forlanger et salær til de jurister, der bruger deres tid til at behandle sådanne sager. Det er vi da vant til fra den civile retspleje. Det skal blot sikres, at de økonomisk dårligt stillede uden hindringer kan få deres sag frem og bliver behandlet retfærdigt.

Red.

De rettroende

Vi har for nylig hørt om en præst i Neapel, der ønskede at give sin menighed en opsang og for at fange tilhørernes opmærksomhed indledte sin prædiken med følgende svada: »Vi neapolitanere er de bedste katolikker i verden! Vi begår ikke mord af pengebegær. Vi dræber af kærlighed, ja, af jalousi og for at hævne os, men vi dræber aldrig for at få penge!«

Desværre har vi ikke kunnet få oplyst, hvordan resten af prædiken lød...

KTSK

Aktieselskabet
KØBENHAVNS

BRÆNDSELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 92 70

Fyn og dens øer

1. kl. kød,
pålæg og
bestekød

SOPHUS LARSEN & SØN
Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Conditori »Smedegaarden«
Oscar Holmbøl
Østerbæksvej 90 - Tlf. 11 51 56
Odense
Leverandør til hospital og børnehjem

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 2775

I den kommende tid

I den katolske jazz-klub »Gabriels Horn«, der har til huse i Sakramentskirkens nye sognelokaler på Nørrebrogade 27 i København, vil bascisten Erik Moseholm den 27. januar causere om jazz. Man holder som sædvanligt åbent hus hver fredag fra kl. 20 til 22.30. Nye medlemmer kan melde sig til telefon Nora 3559 u. Medlemskontingentet er 2 kr. halvårligt og entreen 1 kr.

Onsdag 1. februar har Academicum Catholicum i København sit første ordinære møde i dette semester. Chef for Fængselsvæsenets arbejdsdrift C. Aude-Hansen holder foredrag om »Velfærdsstaten — risiko og muligheder« som oplæg til diskussion kl. 20 i Englesalen, Jagtvej 183 B.
Søndag 5. februar kl. 9 samler AC sine medlemmer til messe i Skt. Augustins kirke, Jagtvejen. Bagefter fælles morgenbord og evt. udflugt. Frokostpakke medbringes.

Den hellige Frans' 3. orden har møde i Skt. Annæ kirke onsdag den 25. januar kl. 19.30.

MEIERIET JESTEBØ

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Don Bosco Bøgernes præmie-konkurrence

1. præmie - 25 kr. kontant: Benedicte Dudzinski, Århus. 2. præmie - Firefarve-pencil: Morten Jessen, Ollerup, Therese Chociuk, Kalundborg.
4. og 5. præmie - Liberty fyldepenne: Lisbet Lange, København, Bodil Samuelson, København.

6.—10. præmie - Viking farveblyanter: Susanne Barse, Virum, Frans Eric Halladin, Silkeborg, Lina Gårdbo, Esbjerg, Birgit Pedersen, Eskilstrup, Rita Gleiche, København.

11.—15. præmie - Scripto kuglepen: Inge Lise Hansen, Thisted, Niels-Henrik Jensen, Hellerup, Anna Elisabeth Kossmann, Klampenborg, Jan Zygman, Saxkøbing, Maggi Jermin, København.

Vinderne får præmierne direkte tilsendt.

☆

BEKENDTSKAB

Ung mand 37 år, bosiddende i København, ønsker bekendtskab, evt. ægteskab med ung dame 25—36 år, ikke over 165 cm.

Billet mrk. J. 3. - til bladers annoncerekspektion, Hauchsvej 8, København V.

1. vær. lejlighed søges

af rolig 66-årig konvertit, der skal flytte senest 15. februar på grund af ejendomssalg.

Frø Ruth Jørgensen
Rønhaven 5, Valby

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

Livets aften

Livets aften, 8. hæfte i serien And og Liv, Pauluskredsens. 39 sider, kr. 2,50.

Til de lidt yngre årgange, som har læst de tidligere småbøger i serien *And* og *Liv* (Pauluskredsens), og som eventuelt på grund af titlen *Livets Aften* skulle påtænke at afbryde subscriptionsen for at vente på et mere aktuelt emne vil disse linier sige, at det bør de ikke gøre. De problemer og forhold af materiel og af åndelig art, som menneskets alderdom og sidste leveår naturnødvendigt fører med sig, angår jo os alle. Seriens redaktion gør opmærksom på det i sit forord blandt andet med den interessante formodning, at sidste halvdel af vort århundrede vil blive de gamles tidsalder, som første halvdel så afgjort har været barnets. Forlængelsen af menneskets levealder vil stille os over for opgaver, som skal og må løses. At det kan ske på en sådan måde, at det vil betyde gensidig berigelse af ældre og de yngre imellem, er nærværende lille bog et bevis på og en hjælp til.

Og så kunne man jo citere af kendte og mindre kendte mænds og kvinders erfaringsrigdom, som bogen giver os indblik i gennem vidnesbyrd, betragtninger og bønner. Vi ser, hvordan de rent menneskeligt set negative sider — både i fysisk og psykisk forstand — når de indoptages i gudslivet, som skænkes med nåden, også kan betyde en sjælsudvidelse og erkendelsesrigdom.

Og så underbygges helheden ved afsnittet »Bibelske tekster« med citater fra Det gamle og Det nye Testamente, som altså også i atomalderen dokumenterer sin aktualitet, når de dybeste menneskelige problemer skal løses til gavn.

Med rette slutter dette afsnit med 2.

Provinsen i billeder

Som omtalt i sidste nummer forbereder vi en udvidet nyhedstjeneste fra provinsen. I begyndelsen af denne uge startede fotograf Axel Jensen udsendt af Ugebladet en Danmarks-rejse, der begynder i det nordlige Jylland. I den kommende måned vil Axel Jensen gennemkrydse landet og besøge alle katolske sogne og institutioner for at samle billedmateriale til vort arkiv. Vi går efter en bestemt plan, men vi vil være taknemmelige for at modtage forslag til motiver, der bør fotograferes. Hvis interesserede læsere sender os disse forslag *straks*, vil vi kunne nå at underrette fotografen under hans rejse fra by til by.

SØD OG GLAD

ung pige, 14—16 år, søges 1. marts eller senere til ung familie med 2, snart 3 børn i moderne rækkehus i Virum. Hyggeligt værelse med radio og hyggelige forhold. Løn 150,- kr. pr. måned. Tlf. 85 14 41.

Korinterbrev 4,16 — læs dette citat og bliv atter mindet om, hvorfor vi alle — fra barnet til oldingen — jublende kan udbrude i trinbønnen: »ad Deum qui laetificat juventutem meam«. Intet alderstrin kan undværes i Kristi Kirke.

Bogen er da en trøst og opmuntring for de aldrende — og for ethvert andet modent alderstrin, en håndsækning til bedre forståelse af og belæring hos vore gamle, som vel almindeligvis er nået længst i praktisk erkendelse af Kristi ord: — men ét er fornødent.

En fin, en from, en forstandig lille bog. B.

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi-
og
plasticvarer
til hospitaler
og
sygehuse

DEN KATOLSKE KIRKES KANCELLI
Frederiksgade 7 - København K

10-15, lørdag 10-12
Tlf. PA 8830 - PA 7181
Postkonto 1471

En negers brev

Michael Obolungwe er en mand fra det sorte kontinent på besøg i Europa. I et brev til den hvide missionær hjemme i Afrika, gør han sig nu sine tanker om, hvad han kan se og høre blandt sine europæiske trosfæller . . .

Kære pater!

Her i vor kirke lagde jeg i går mærke til en dame, som sang meget højt og skingrende. Hun sagde til mig: »Religionen har intet andet formål end at give os gode og varme følelser. Alt det andet er bare noget, der er føjet til. Jeg for min del går i kirken for at lade min sjæl synge frit. Hjemme bliver min mand altid vred, når jeg synger, og desuden banker naboerne i væggen.«

Jeg svarede hende: »Det kan jeg forsåvidt være enig med Dem i. For det er jo rigtigt, at religionen skal gribe vore følelser. Men det er ikke alt! Jeg vil fortælle Dem en historie: Hjemme hos os i Afrika er der meget varmt. Men det kan blive koldt også, særlig oppe i bjergene. Når vi engang imellem må op i bjergene, tager vi rigeligt med kød med os. Det spiser vi for at få kraft nok til at gå og til at holde varmen. Men

en gang var der i nabolandsbyen en mand, som sagde, at han havde fundet noget meget bedre. Dette noget gav lige så megen styrke og varme, men var meget lettere at bære. Og så viste han en flaske brændevin frem.

Men heksedoktoren sagde: »Dette er en ny skik, som jeg ikke tror på«. Så drog de afsted og havde en mængde kød at slæbe på. Manden med brændevinsflasken lo ad dem. Da de kom der op, hvor det begyndte at blive koldt, spiste de af kødet. Men den anden drak af sin flaske og sagde: »Jeg er ikke det mindste træt og god og varm er jeg også«.

Efterhånden som de gik videre, tog han sig nu og da en slurk af flasken, men det gik langsommere og langsommere med ham, og til sidst faldt han om. Da man ville gå tilbage efter ham, sagde heksedoktoren: »Jeg havde jo sagt ham, at denne skik var farlig. Lad ham ligge«. Og eftersom de var hedninger, så lod de ham da også ligge, og da de kom tilbage, lå han der endnu, men da var han død.

Ser De, kære frue, vi mennesker har en lang vej at vandre her i livet, og ofte kan det gå op ad stejle bakker og surt og koldt kan det blive. Derfor trænger vi til noget, som giver virkelig kraft og virkelig varme. Brændevinen

giver ingen af delene, den giver blot liv til det, som allerede findes i os. Men det er for lidt. Derimod giver kødet os virkelig noget nyt, det tilfører os noget udefra. Og en religion, som blot skal varme vor eget følelsesliv, den synes jeg virker som brændevinen. Men den sande tro, giver både styrke og varme fra Gud, så vi kan klare at gå vejen til ende«.

Da sagde hun vredt: »Jeg drikker aldrig brændevin. Jeg synger«.

Jeg svarede: »Der findes mange slags brændevin«.

Med de hjerteligste hilsener

Deres Michael Obolungwe

(Fra Michael Horatczuks bog: »Obolungwe, oder ein Neger in Europa«.)

17	D	E	J	L	I	G	18	O	A	S	E	R	N	E	19	I	N	G	E	M	A	N	N	16
20	E	R	N	A	21	D	22	E	V	T	23	V	1	24	25	Y	S	T	A	D	26	X	I	I
27	T	A	G	28	F	O	D	R	E	29	A	T	30	F	Ø	D	T	31	S	V	32	E	T	C
33	G	E	A	R	34	R	35	R	A	D	36	H	I	M	M	E	L	37	38	C	L	I	O	
39	B	Ø	L	G	E	G	A	N	G	40	E	S	41	N	42	Y	D	43	P	R	O	44	D	L
45	A	R	46	A	M	A	G	A	N	47	L	I	N	E	48	G	49	B	L	50	51	L	E	A
52	R	53	S	T	54	R	E	D	U	C	E	R	E	55	E	R	L	I	N	G	56	N	U	
57	N	A	T	H	A	N	58	R	S	59	N	I	S	S	E	60	61	Å	S	Y	N	62	63	S
64	D	65	E	L	E	G	I	E	R	66	67	T	E	68	M	R	69	S	T	U	E	70	71	
72	E	V	A	73	S	T	E	G	T	74	B	A	L	75	V	I	O	L	E	T	76	77	D	O
78	V	E	R	A	79	80	L	E	81	82	83	E	H	I	L	84	I	R	E	N	Æ	U	S	
85	A	N	M	E	L	D	E	86	G	R	E	N	87	88	V	89	K	90	E	91	Æ	D	92	T
93	T	E	A	94	R	95	B	R	Ø	D	E	96	C	A	T	O	97	98	I	R	E	N	E	
99	V	100	N	101	I	U	L	E	U	D	S	T	I	L	L	I	N	G	E	R	102	S	O	M
103	I	I	I	104	I	L	T	105	V	I	106	107	A	D	D	E	R	E	108	A	109	V	A	
110	G	E	L	E	D	111	H	V	I	D	112	H	V	I	L	113	V	114	A	R	115	116	D	
117	L	U	R	118	N	E	G	L	119	O	E	120	V	I	121	I	G	N	A	T	I	U	S	122
123	I	A	124	T	E	125	R	E	A	L	126	N	I	C	127	G	U	D	S	H	V	S	128	K
129	A	N	D	E	R	S	130	H	V	E	D	E	131	E	132	T	T	133	A	S	A	134	L	
135	N	E	D	136	G	A	D	E	137	T	R	O	M	M	E	138	T	V	139	N	140	141	D	A
142	R	143	144	I	S	145	M	Ø	146	E	N	E	B	O	147	E	J	D	A	M	M	E	R	
148	I	149	A	B	E	150	D	151	G	R	Y	152	N	A	153	A	R	G	U	S	Ø	I	N	E
154	B	E	G	Y	N	D	E	R	155	156	E	G	E	L	Ø	V	157	158	S	I	159	Ø	160	B
161	K	A	R	S	E	162	I	G	Å	R	163	R	O	R	164	S	I	165	V	R	D	166	O	
167	V	E	T	O	168	N	169	170	I	171	172	A	173	174	N	175	V	D	Ø	S	E	176	V	D
177	I	B	178	N	T	179	M	I	D	N	A	T	S	M	E	S	S	E	180	181	G	A	D	E
182	T	Y	K	183	R	Ø	D	184	E	O	S	185	N	Æ	186	V	O	R	D	E	N	187	V	R
188	A	189	V	R	I	E	L	190	O	R	I	G	E	N	E	S	191	I	192	V	A	N	E	N
193	L	I	L	I	A	N	194	I	N	D	E	R	195	D	R	E	N	G	E	T	R	Ø	I	E

Kryds og tværs-opgavens løsning og præmier

Der kom mange løsninger på kryds- og tværs-opgaven i vort julenummer. Tak for interessen. Den opmuntrer os til at bringe lignende opgaver fra tid til anden. Ved udtrækningen af løsninger måtte vi igennem en snes stykker, før de rigtige viste sig! De andre var næsten rigtige, men måtte lægges til side på grund af småfejl. Beklager. Følgende tre blev præmieret:

1. Frk. S. Klaumann, Holchsgade 7, Nykøbing F. (Et eksemplar af Peter Schindlers *Den hellige Lektie*).
2. Fru Else Bekker-Nielsen, Solskrænten 30, Valby (Et eksemplar af *Tidebogen*).
3. Leif Nygaard Kristensen, Gl. Møllevej 13, Varde (Et eksemplar af *Tidebogen*).

På Limas skralddynger lever der familier!

Abbé Pierres og hans parisiske klunseres nålestik i verdenssamvittigheden har nu i løbet af seks år udløst en sand verdensbevægelse. Der er ikke alene dannet aflæggere af hans byggefond for hjemløse i mange lande og dannet særlige foreninger af faddere, der støtter hjælpearbejdet økonomisk. Men blandt ungdommen spores en vågnende iver efter at deltage med arbejdskraft og tid, og den har i Sverige sat sig spor i den kun etårige tilvækst, »Svalorna«, et af de interessanteste og glædeligste tidsfænomener blandt mange slagskygger.

»Svalorna« blev til, inspireret af et foredrag, hvori Abbé Pierre sidste år i Sverige fortalte om den himmelråbende nød, han har set blandt de peruvianske indianere i Lima. De bor på veritable skrald-bjerge i byens rand og lever — eller forsøger at leve bl. a. af, hvad de tjener på at afsætte det, de finder mellem skraldet — gennemsnitsindtægt lidt over en krone om dagen.

Resultatet blev i første række en optagelse af det snart berømte klunse-system i Lund, hvor man startede en uopvarmet bygning for enden af en trist gade. Det blev dels herberge, dels lager for de indsamlede klude, møbelvrug og lignende. Men det varede ikke længe, før det var rent, nymalet, lunt og hyggeligt. Med samme stormflods-hast som i Frankrig voksede bevægelsen sig på få måneder til en organisation, som allerede ved påsketid kunne udsende sit første hold af svenske unge piger og mænd til Lima, hvor de havde forpligtet sig til mindst et års ubetalt arbejde for indianerne mod at få fri rejse, kost og logi, men end ikke lommepenge. Mens man hjemme sluttede op om tanken med spontan gavmildhed, og antallet af fad-

dere yngede hastigt, åbnede de unge pionerer — flere med et ophold i Abbé Pierres klunserksamfund som baggrund — omgående en børnehaven for et par hundrede sårbehandlede, underernærede børn og kunne snart også begynde at undervise voksne og større børn, deraf mange analfabeter i forskellige håndværksmæssige færdigheder, der kunne sætte dem i stand til at holde den nøgne nød fra døren. Samtidig hjælper man dem at bygge boliger, der i al deres nødtørftighed er de rene paladser i sammenligning med, hvad skrald-bjergets koloni hidtil har været henvist til.

»Svalorna« deler indianernes hårde kår.

De mange analfabeter er en logisk følge af, at de større børn så ofte forhindres i at gå i skole, fordi de må tage sig af de mindste, mens forældrene forsøger at fægte sig til lidt fortjeneste. Deres arme og ben er tit opsvulmet til ukendelighed af sår og snavs, men under kyndig behandling kommer de sig forbausende hurtigt, og »Svalorna« undrer sig blandt andet over, hvor dygtige værversker mødrene hurtigt udvikler sig til i kraft af deres medfødte farvesans. De unge svenskere lever under samme hårde

kår som de mennesker, de prøver at hjælpe og sammentømmer dermed et ægte kammeratskab, der måske i sidste ende betyder allermost for de fattige. Hos de stedlige myndigheder møder de forundret velvilje. Man opfatter dem foreløbig som et særsyn, men allerede nu er Perus studerende ungdom begyndt at vise deres arbejde en interesse, som ville have været utænkelig for et par år tilbage — på et tidspunkt, da man affandt sig slet og ret. To unge peruvianske lærerinder har sluttet sig til »Svalorna« som frivillige medarbejdere og kommer hver dag for at undervise de større børn samtidig med, at de lærer svenskerne spansk, og en del indianerkvinder bliver trænet op i det sociale arbejde, hvorved de allerede tjener til deres ophold. Eleverne fra ældste klasse i en pigeskole kommer og hjælper til to gange om ugen.

Limas borgmester har stillet en grund til rådighed, hvor man nu tager fat på opførelsen af en tredje vuggestue.

I Sverige står allerede en mængde utålmodige unge parat til at rejse til Lima, så snart der er penge til at sende dem af sted. Og tanken har så småt forplantet sig til Danmark, hvor man dog foreløbig kun har nået det mere beskedne stadium at samle faddere til støtte for »Svalorna«s arbejde. Man mødes jævnligt i en dansk studiekreds, som beskæftiger sig med Abbé Pierres ideer. Blandt kredsens medlemmer har flere arbejdet frivilligt i deres ferier i forskellige af Abbé Pierres Emmaus-samfund i Frankrig, og der er intet i vejen for, at dansk ungdom kan deltage også praktisk ved at rejse til Lima, tilsluttet »Svalorna«. For at kunne sendes af sted må man fremvise to anbefalinger (fra arbejdsgiver, lærer eller præst) og gennem et par måneder på Kofoeds skole eller på anden måde vise, at man egner sig til opgaven. Man må forpligte sig til at arbejde i Lima mindst et år. Foreningen »Svalorna« er tilsluttet »Verdensforbundet mod sult og nød«, som er stiftet af Abbé Pierre og arbejder i ganske samme ånd og hensigt, som de danske Sankt Vincent-grupper i al sagtomdighed har forsøgt at gøre i et par år.

KJØBKE's

Reproduktionsanstalt

ved B. JOHANSEN

Nørregade 24 - Mellembygningen -
København K - Telefon Byen 75 38
og Byen 75 86

KLICHEER I FINESTE UDFØRELSE

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Eventyrrejsen

Emnet er ubetinget godt, men lige så afgjort farligt, for bag hver tilskuer vil der nu i turismens guldalder skjule sig en kritiker, som med sine egne erfaringer vil tage standpunkt, snarere til turen end til filmen.

Her er ikke noget at råbe hurra for, men heller ikke noget at skamme sig over. Fiffige småting blander sig med banaliteter, men det platte og vulgære bliver vi helt forskånet for.

Personerne kan nærmest sammenlignes med de små krydderikrukker, som er i så høj kurs for tiden. Kun ét krydderi i hver krukke, kun én stærkt afgrænset type pro persona. Konturerne er trukket for hårdt op, og den af instruktøren så veldisciplinerede bedstemoder overskrider aldrig sit postkortdomæne for at kaste sig ud i almenmenneskeligt farvand.

Efter at have set *Eventyrrejsen* sander man det lille ord »Ude er godt, men hjemme er bedst«. Hvem vil kunne nænne at forlade der så yndigt og poetisk København, som vi præsenteres for i optakten, til fordel for det store, larmende udland, hvor knækpølsernes og spagetiens lurende farer truer?

Baronen lever højt

En særdeles livsglad, bundfattig, men hjertens dejlig baron med lidt for dyre vaner redder sig, takket være held i Monte Carlo, ud af sine økonomiske vanskeligheder. Senere fordobler han sin gevinst ved i privat kortspil at vinde en lystyacht. Denne lystyacht ligger imidlertid fortøjet i Brügge. Filmen skildrer nu særdeles gribende, hvad man kunne kalde: »En sørgmunter sørejse fra Brügge til Rivieraen via belgiske og franske kanaler.« Undervejs slipper pengene op. En forventet pengeanvisning på 2 mill. udebliver. Rejsen fortsættes imidlertid, vel at mærke med whisky som eneste proviant, indtil også brændstofbeholdningen slipper op. Tvunget af om-

stændighederne må man forankre ved en slusestation et sted i Midtfrankrig.

Baronens ledsagerske (Micheline Presle), med hvem baronen for 10 år siden har haft et mindre eventyr, finder her sin livsledsager personificeret i en af de stedlige vinslotsherrer. Et øjeblik ser det ud til, at også baronen endelig vil falde til ro og slå sig ned på Evighedsvej. Men nej — da pengeanvisningen ankommer, stævner han atter ud mod nye og dristige eventyr.

»Baronen lever højt« er et udpræget oneman show. Var det ikke for Jean Gabin som den kære baron, og hvor er han brillant, ville det være en tynd kop the — nu er det blevet brusende champagne. Denne bedømmelse bliver imidlertid alene afhængig af, hvorvidt man kan begejstres over Jean Gabins præstation — hvad jeg altså kunne.

Dr. Cordeliers testamente

Dr. Jekyll — Mr. Hyde-motivet har fristet filmen et pænt antal gange. Bedst husker vi udgaven fra trediverne med Frederic March og udgaven fra 41 med Spencer Tracy. Nu har den kendte, franske instruktør *Jean Renoir* lavet en parafrase over den uhyggelige historie, og direktør Brusendorff på Carlton har set sig foranlediget til at tage filmen op på sit snart eksklusive teater. Det er bare et spørgsmål om filmen klæder teatret. Fra Renoirs hånd er den et eksperiment; han har villet prøve en ny og billigere optagelsesteknik, og i teknisk henseende er filmen vellykket, bortset fra at den er lidt vel konventionel i sin stil. Og til titelrollen har Renoir selvstø *Barrault*, der ser ud til at have moret sig fortræffeligt. Trods det, at vi nok ikke skal tage så tungt på det hele, kan vi imidlertid ikke komme uden om, at der er fæle ting i filmen i retning af udpenslet sex og sadistisk råhed — ting der jo kan trække et mindre heldigt klientel. Havde vi ikke haft en anerkendt instruktør for os, havde der ikke været tale om eksperiment, så havde man været fristet til at bruge glosen spekulation.

Det er altså ikke en film, jeg vil anbefale Dem, hvis De ser én om året. Såmænd heller ikke, hvis De ser én hver 14 dag.

(Forbudt for børn).

Banken sprænges kl. 11

Englænderne er gentlemen! Eller de fleste af dem kan i hvert fald blive det. Skulle De tvivle på dette postulat, så gå ind og se denne film, og De kommer til at overgive Dem.

Det er ikke, fordi der er så forfærdelig meget gentleman-like over de syv mænd, som en afskediget oberst har udset til sine medarbejdere i alle tiders bankkup. Vi præsenteres for dem, efterhånden som hver enkelt modtager et mystisk brev fra obersten, hvori han inviterer dem til frokost. Af brevet fremgår, at der er penge at tjene, og da pengetrang er et fællesteget for de syv, kommer de alle. Det viser sig, at de har mere til fælles: De har alle været i hæren og har måttet forlade den lidt pludseligt, omend af forskellige grunde — lidt druk, lidt spil, sortbørs, o.s.v.

Men det er ikke blot, fordi de er moralsk anløbne, obersten mener at kunne bruge dem. De har nemlig fået hver sin specialuddannelse indenfor hæren (sprængning, radio, røgbomber, m.m.). Ville det ikke være en skam, om så mange kundskaber, dyrt bekostet af staten, skulle gå til spille?

De syv går ind for planen og indkvarteres hos obersten, hvor de underkastes streng disciplin, mens bankrøveriet forberedes som en ren militæraktion. Først skaffes våben fra et af hærens depoter. Det gøres ved en herlig krigslist, hvor halvdelen af banden forklædt som højststående officerer inspicerer en kaserne og diskuterer kostforplejning, mens resten stikker af med de fornødne våben. Efter denne heldige begyndelse intensiveres træningen, og alt planlægges indtil de mindste detaljer. Som tiden går, har det regelmæssige liv og samarbejdet om den store »opgave« gjort disse før noget forhutlede fyre til respektindgydende mandfolk, og det er med sand begejstring, vi på den store D-dag oplever, at kuppet lykkes.

— — — men naturligvis var der en mistelten, der ikke var blevet taget i ed, og i en åndeløs slutning kastes vi frem og tilbage mellem håb og tvivl.

Gentlemen fortjener kun de at kaldes, som kan være gentlemen i enhver situation. Hvordan disse otte kom til at vise det, skal ikke røbes her. Gå selv ind og mor Dem over denne intelligente kriminalist-film!

(Forbudt for børn under 12 år).

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 4 . 27. januar 1961 . 109. årgang . 75 øre

Travlt i klostret på Djursland!

Sostrup Slot rejste sig strunkt og renæssancerobust i landskabet ved Gjerrild på Djursland omkring 1600-tallet som bolig for adelslægten Scheel. Siden er det blevet andres ejendom, og især i de senere år er mange skiftende beboere gået over voldgravens bro.

En tid var Sostrup kostskole, og en drengeflok søgte — forgæves — at vælte de tykke mure. Nu skifter billedet igen: ud ad porten kommer en gråbleg eftermiddag tre søstre i cistercienserordenens sort-hvide dragter... et værdigt lille optog mod det røde murstenslots værdige baggrund.

Subpriorinde *Lutgardis*, søster *Mechtildis* og søster *Franca* er på vej til avlsgården for at hilse på nye naboer. De danner fortroppen for de 10 søstre, der i den kommende tid flytter fra cistercienserklostret Allerslev på Sjælland og bliver de første cisterciensere med bopæl i Jylland de sidste 400 år ved at tage Sostrup Slot i besiddelse.

I sin nye tid vil slottet blive hotel-pension med plads til 21 gæster, og det gælder om i hast at få den af fløjene, der skal forbeholdes gæsterum, i orden — otte pensionærer flytter med fra Allerslev.

Slottet skal nu vækkes af sin torne-rosesøvn, måske er ordet ikke helt godt valgt, for det er ikke fortrinsvis roser, der gror højt i den 14 tønder land store park. Håndværkerne er begyndt at indlægge centralvarme og sætte vaskekummer op på alle gæsteværelserne, se på el-installationen, male og tømre, og fortroppen fra Allerslev, der tillige indbefatter præsten, rektor *Mathias Müller*, slider og slæber inden for arbejdsdagen fastlagt af ordensreglerne: Op kl. 4.30. I seng kl. 20.30.

Søstrene skal sy gardiner og sengetæpper, men vil helst gøre rigtig rent og bakke med at få møblerne stillet på de rigtige pladser, for der er koldt i de lange gange og i de mægtige sale. Står de stille bare et øjeblik til en hurtig rådslagning, begynder deres tænder snart at klapre, selv om de gemmer hænderne oppe i de lange, omfangsrige ærmer i den hvide klædesdragt.

De råber på hinanden, så det runger gennem de endnu halvtomme lokaler, når en eller anden har fundet en skat. Som f. eks. da subpriorinden fandt et gammelt pengeskab med en historiebog fra 17-tallet og en lige så gammel regnskabsbog. Muntre bemærkninger og latter lyder gennem borgen, og søstrene iler op og ned ad de gamle egetræsvindeltrapper ivrige efter at komme videre, videre.

1. marts skulle Sostrup begynde at tage sig ud, og opgaven optager søstrene. — Se her! siger de i stueetagen.

Disse to rum skal gøres til opholdsstuer, og herinde i et lille kapel får rektor Müller sin lille stue. Og kom med op på 1. sal. Se her! Denne stue skal være nonnernes stue, den ligger i forbindelse med den fløj, der skal huse nonnerne og holdes adskilt fra det øvrige.

Salen med skønne gamle møbler, tæpper, lysekroner med levende lys og et par hundrede år gamle tapeter er fredet, så vi må ikke lave noget om på den. Men gerne værne om den. Og her. Disse to sale skal slås sammen til kirkerum. Om et par dage kommer flyttevognene med korstolene og alteret fra Allerslev. Og se engang udover parken, kan her ikke blive herligt til sommer?

Udsigten omfatter avlsgården, der ikke hører under slottet, men har lovet godt naboskab og levering af mælk. Søstrene plejede at holde to køer, men disse er omtrent de eneste, der ikke gør rejsen fra Sjælland til Jylland med.

Med et blik ned til voldgravene, der er helt dækket af et sivtæppe, fortæller subpriorinde Lutgardis — det er hende, der skal være slottets økonoma — at

voldgravene med det første skal sættes i stand og fyldes med vand. Det alene vil koste 20.000 kr. Derefter skal man have sat ordentlig skik på parken og have en urtehøve, så man kan være selvforsynende med haveprodukter.

— På Allerslev havde vi et fint gartneri, siger hun stolt, og det håber vi også at få her. Vi medbragte nogle forsyninger fra Sjælland, selleri og porrer, som vi end ikke har set magen til i Holland.

Subpriorinden er hollænder og har en hollandsk husmors runde, forstandige ansigt og urokkelige skikkelse. Hun har været i Danmark en halv snes år og taler dansk, men til søstrene Mechtildis og Franca falder ofte hollandske sætninger. De er ligesom præsten hollændere, men så snart den sluttede Allerslev-orden er på Sostrup bliver det ikke længere en hollandsk enhed, men et lille Forenede Nationer. Priorinde *Sophia* er schweizer og de øvrige søstre fra Østrik, Tjekkoslaviet, Tyskland og Polen.

Hver af dem får deres ganske bestemte opgaver i cistercienserklostret. Priorinden underviser i sprog og klaver, og et par af søstre skal passe det lysestøberi, der indrettes i kælderen og skal levere vokslys i stor skala. Et par af de andre væver, og cistercienserkloster Allerslev tager et af sine specialer, fremstillingen af messehagler, med til Jylland. Søstrene kan lave dem til førkrigspriser til ca. 400 kr. og får bestillinger mange steder fra. Vi leverer også til mange folkekirkepræster siger de.

Rektor Müller flytter med sit trykkeri og kan i kælderen få så megen plads, at han kan give sig af med fine farvetryk.

Han lærte håndværket, efter at han kom til Danmark, og da han mestrede kunsten og indrettede sit eget trykkeri, spurgte han, om han skulle melde sig ind i en fagforening, men fik at vide, det ikke var nødvendigt, da han var ene om trykkeriet.

Nogen tid efter fik han besøg af politiet, der spurgte efter hans næringsbrev, og latteren rungede, da han undrende så på myndighedernes repræsentanter og svarede, at han ikke vidste, det havde været nødvendigt med et »næringsbrev«.

Cistercienserordenen besluttede at sælge Allerslev, da det var blevet for trangt, og indenfor den katolske kirke fandt man det rigtigt, at søstrene fandt et nyt kloster i Jylland. Det var undervejs til Sønderjylland for at se på en bygning dér, man hørte om Sostrup Slot. Kursen blev lagt om, og slottet blev fundet ideelt til formålet. Der forsømtes ingen tid på at gøre det gamle slot til en god og tidssvarende bolig.

Cistercienserordenen, der er udgået af benediktinerordenen, lever efter reglen, at ikke blot den enkelte indenfor ordenen skal være fattig, men også klostret og ordenen. Derfor bliver det ikke et slot med pragt. Gæstefløjens værelser, som enhver kan bo i en week-end, en ferie, eller så længe man har lyst, gøres ganske vist magelige og hyggelige, — i et af værelserne står himmelseng og et barokskab — men søstrenes rum i den anden fløj holdes strengt enkle. Nogle af rummene bliver dog større end celler, da vinduernes placering sætter en

Fortsættes side 4

Sostrup Slots store hovedbygning set som baggrund for den landlige idyl. Selve landbruget er udskilt fra ejendommen.

Cistercienserindernes overtagelse af Sostrup har vakt megen interesse på egnen, og flere lokale dagblade har bragt artikler om søstrene og om slottets historie. De lokale katolikker glæder sig, idet de hidtil har haft lang vej til kirke. Nu læses der messe hver søndag kl. 9.30 i det midlertidige kapel.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8—10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9—16, lørdag
kl. 9—12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Kirkekamp på Antillerne

Mens det stadig er uklart, om Fidel Castros konflikt med den katolske kirke på Cuba vil få helt alvorlige følger, er situationen på en anden af øerne i Antiller-gruppen, *Haiti*, blevet tilspidset i løbet af den sidste uge. Allerede i slutningen af november 1960 havde Haitis regering under præsident Duvalier udvist ærkebiskoppen af Port-au-Prince, Francois Poirier, men den 10. januar blev også hans hjælpebiskop, Remy Augustin, sammen med fire franske missionspræster anmodet om at forlade landet. Så vidt man

kan skønne, har de pågældende biskopper og andre gejstlige i hvert fald pådraget sig regeringens vrede ved at kritisere de dårlige sociale forhold. De beskyldes også for at have støttet en student-strejke, men dette benægter dog begge biskopper.

Efter i lang tid tålmodigt at have ventet på en bedring i forholdet mellem kirke og stat, har konsistorial-kongregationen i Rom kun to dage efter udvisningen af biskop Augustin erklæret, at samtlige personer, der har ansvaret for eller har medvirket ved gennemførelsen af udvisningsordren, nu er exkommunicerede af Kirken! Der er ikke tale om en bandlysning udstedt fra Rom, idet en sådan ifølge kirkeretten slet ikke er nødvendig. Rom har blot gjort opmærksom på, at de pågældende *latae sententiae* er udelukket fra sakramenterne, og det vil sige, at de selv som følge af deres handlinger i henhold til kirkeretten har placeret sig udenfor det kirkelige fællesskab.

Vi har her et moderne eksempel på, at bandlysning kan være nødvendig. Fra nyere tid har vi andre eksempler: exkommunikationen af dem, der i landene bag jerntæppet har gjort sig skyldige i overgreb på Kirken, eller diktatoren Peron i Argentina. Bandlysningen er ikke en hævnakt og ej heller en erklæring om, at de ramte bør gå fortabt (sligt ligger uden for Kirkens myndighed!) men en kirkelig foranstaltning i den hensigt at få de skyldige til at besinde sig. Hvis de fortryder deres handling og søger at råde bod på dens følger, vil de ved henvendelse til den øverste kirkelige myndighed kunne blive løst fra exkommunikationen. Men det er indlysende, at man ikke kan

have kirkeligt fællesskab med dem og række dem sakramenterne, så længe de fremturer i anvendelse af deres magt overfor Kirken. Den *må* svare, og den kan kun svare på denne måde. Haitis udenrigsminister, der også er kirkeminister, Joseph Baguidy, har imidlertid udtalt, at han ikke anerkender Vatikanets dekret vedrørende bandlysningen. Han hævder, at han er katolik, og at han undertegnede udvisningsordren mod biskop Augustin. Løjerlig situation!

Pave Johannes XXIII har i et telegram afsendt af kardinal Tardini til biskop Augustin tilkendegivet sin »dybe sorg« over Haiti-regeringens forholdsregler mod Kirken. Han lover særlig forbøn for befolkningen på Haiti og udtrykker sin faderlige medfølelse med de udviste biskopper og præster.

Der er grund til at befrygte en lignende udvikling på Cuba og risiko for genoptagelse af kirkekampen i den dominikanske republik, der grænser op til Haiti. I de sidste dage er der dog ifølge telegrammer fra Mexico City blevet udvekslet venskabelige skrivelser mellem biskopperne i den dominikanske republik og dens præsident, Rafael Trujillo.

Det var nogle nye kapitler til den gamle historie om striden mellem kirke og stat. Selvfølgelig er det hele ikke så enkelt, at Kirkens mænd altid har ret og statens repræsentanter uret! Man undrer sig blot over, at det skal være nødvendigt at udvise biskopper af et land, de i så mange år har arbejdet for. Det er et drastisk skridt at tage, og det vil sikkert vise sig, at det *ikke* medvirker til at kvæle utilfredsheden på Haiti.

G-

Fortsat fra side 2

grænse for, hvor mange enheder, der kan indrettes.

Pensionen og klostret som sådan bliver således to temmelig adskilte verdener, men alligevel en enhed, og den tilværelse, Sostrup Slot nu på sine ældre dage skal gå ind til, kommer antagelig til at klæde det og bekomme det godt.

Når man på en af slottets gange ser et kæmpestort, værdifuldt billede forestillende godsejeren Benzon til hest udenfor det velholdte slot, der i hans tid i firserne havde hans navn, virker kontrasten mellem det bare og lidt forkomne indre og det forsømte ydre i dag skarpt. Restaureringen har endnu ikke sat mærkbart præg.

Men lad der kun gå et par måneder . .

Birgit Balslev

Lidt om Ansgar

af fuldmægtig, cand. polit. Paul T. Kaare-Frederiksen

Der er næsten gået 1100 år, siden Ansgar døde. Da han blev ramt af sin sidste sygdom, som udmattede og svækkede ham så meget, at der næsten ikke var andet tilbage af legemet end skind og ben, begyndte han med stor omhu at ordne alting i sit stift og lod apostelsædets privilegier afskrive og sende til næsten alle bisper i kong Ludvigs rige. »Han formanede og opflammede alle sine til Herrens tjeneste og opmuntrede hver især til at tjene Gud. Men mest var hans omhu og bekymring henvendt på den sendelse til hedningerne, der var ham betroet.«

Det er hans nærmeste medarbejder og efterfølger, Rimbart, der fortæller således i sin levnedsbetegnelse. Beretningen er et kildekrift af stor historisk værdi. De i tidens løb noget afvigende vurderinger af Ansgars personlighed, kan alle søge deres hjemmel i den. Når Martin A. Hansen skriver: »Ansgar er i legendens idealisering en væmmelig sødmodig figur og som sådan plagsom i børnenes danmarkshistorie«, kan Rimbart fralægge sig ansvaret. Levnedsskildringer af helgener har — som af andre grupper — en tilbøjelighed til at blive skematisk, og det var jo netop for at vise, at Ansgar passede ind i skemaet, at bogen blev skrevet. Men den opmærksomme læser vil nu som dengang få et indtryk af personlighedens særlige kendetegn. En mand med syner og ihærdighed i det gode, javel. Men også

med svagheder som lyst til verdslig idræt. Og forfængelighed. Ét træk er det navnlig værdt at understrege: Den mand, omstændighederne gjorde til missionsbiskop, var en lærd mand, lærer i en meget ung alder, senere skoleforstander og tillige folkelig prædikant. Da Hamburgs bispesæde går op i luer under et vikingefald, nævner Rimbart særligt at biblioteket »af ypperlige håndskrifter« gik til grunde. Og senere tales der om »håndskrifter, som han med egen hånd har afskrevet bogstav for bogstav«, efter udlånte eksemplarer. Missionsposten var ikke en stilling, der kunne besættes med folk, som ikke kunne andet. Det bedste af tidens kunnen og viden var ikke for godt.

Det var vikingetidens Danmark, Ansgar stod overfor. Hvad Danmark betød — sprogligt og geografisk — er iøvrigt meget lidt klart. Men vikingekonger var i hvert fald ved magten i det senere Sønderjylland. Snart mægtige som den berømte Gudfred der truede Karl den Store med besøg i Aachen, snart svage i indbyrdes fejder.

Under disse stridigheder var det nærliggende for en af parterne at søge støtte hos den frankiske kejsermagt, som efter sakskekrigen afslutning havde skudt sine grænser frem over Elben. Det var netop det den Harald gjorde, som Ansgar blev knyttet til. Men alting har sin pris, og prisen for kejserlig støtte (og kejserligt len)

Billedet på forsiden er udført af pressefotograf Ib Hansen, Aarhus.

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK A/S

✱

Hovedkontor:
St. Kongensgade 68, København K.
Telefon Central 10.093

*Oliefy
Centralvarme
Brændselsolie
Cinders*

**NORDISK
KULAGENTUR A/S**

*Sven E. Frederiksen
Rødovrevej 381-389
Vanløse
Telefon *70 45 30 (3 ledninger)*

var kristendommen. Under sit tredje besøg hos kejseren blev Harald og familie døbt. Da de rejste tilbage, var Ansgar deres kapellan. Ordet viking fremkalder tilsyneladende vidt forskellige forestillinger hos tilhørerne. Barbariske pirater, initiativrige handelsfolk, stolte ørne, ædle og muntre naturbørn, fremragende ingeniører, rodløse kondottierer. Alt dette

skal nok også passe. Hos Harald Klak — Ansgars Harald — træffer vi endnu en type: den vankelmødige tølper. Harald og hans folk — »endnu rå og ny i troen vidste de ikke, hvordan man burde behandle Guds tjenere« — ænsede ikke Ansgar og hans ledsager. Først da de på sejladsen ned ad Rhinen nåede Köln og ærkebispemén dér gav de gejstlige et fartøj, skif-

tede Harald sind. Han lagde nemlig beslag på det ene af ruffene i det skib, de havde fået. »Således begyndte fortrolighed og velvilje at vokse imellem dem«. Det var på tide, skulle man mene.

Meget lidt kom der iøvrigt ud af denne rejse i 826. Længe kan Haralds forbliven i det sydligste Danmark ikke have varet. Efter tre års stridigheder med vekslende held faldt han tilbage på sit frankiske len i det mere givtige Frisland. Hofkapellanen må have stået over for et valg mellem sin hidtidige stilling og den — indtil da — resultatløse mission. Han valgte missionen — i Sverige.

En af de ting, Rimbart i sin skildring må forsvare Ansgar mod, er: rejselyst. Middelalderen var en tid præget af mærkelige modsætninger. En af disse var følgende: På den ene side var befolkningen utvivlsomt bundet, og bundet for livet, til deres fødested og egn. Forbindelserne udad var usikre. Nyheder og underretning kom langsommere frem. Ikke alene i sammenligning med vore forvæntede tider, men også i sammenligning med romerriget i dets veldags-tid. Når pave Nikolaus I i Ansgars sidste leveår stadfæster den stedfundne ordning (og sammenlægning) i Nordtyskland bruger han om byerne i det fjerne nord den betegnende vending »Bremens stift som siges at ligge tæt ved (Hamburg)«. Og på den anden side synes en sand rejsefeber trods hindringer for samfærdslen lejlighedsvis at have grebet alle, der havde lejlighed til det. Præster og munke ikke undtaget. Kirkeforsamlinger måtte i hvert fald ofte opfordre til at blive, hvor man hørte hjemme. Og til ikke at bruge valfarter og verdslige sendefærd som påskud. Ansgar var munk. Opvokset som barn i det frankiske kloster Corbie (ved Amiens). Måske til at begynde med blot for at gå i tidens boglige linie. Men det var her, han havde valgt klosterkaldet. Rimbart fortæller, at Karl den Stores død »som han før havde set i ære og vælde« betød et vendepunkt i hans udvikling. Et kloster af den benediktinske type er knyttet til stedet. Det skulle være en sikker havn, unddraget verdens omskiftelser og farer. Med år og dag opfyldt af en mangfoldighed af forud fastlagte

Billedhuggeren Elos statue af Sankt Ansgar foran kirken i Bredgade.

Nordjylland

Slagtermester Leo Nielsen
Danebrogsvej 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29

*Det Hele af Øffen —
og det bedste til Bøffen*

Køb hjemmets udstyr hos
THUEN

Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet   **Centralvarme**

N. Nielsen & A. Brostrøm
Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørfør.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømremester
Ferd. Færch & Co.

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg
Kastetvej 51 - Aalborg
Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

FOLMER OLSEN

Begravelser ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 2 15 57

Sønderjylland

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30

Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 . Aabenraa
Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
Aabenraa Brugsforening

gøremål. En havn, det ville være både dumt og utilbørligt at forlade.

Da Saksen var indlemmet i det frankiske kejserrige, oprettedes — formentlig af ærkebiskop Ebo — et datterkloster ved Weser. Først i bjergene (bakke- dragene), kort derefter ved selve floden. (Ny)Corvey blev dets navn. Man har forestillet sig, at det netop var oprettet med henblik på den nordiske mission. Mere nærliggende er det dog at tænke sig, at hovedopgaven har ligget i selve omegnen, i det efter en langvarig krig nykristnede Saksen. At Ansgar fulgte med kunne ikke lægges ham til last. (Men ej heller om han havde vægret sig).

Mere betænkeligt har det derimod forekommet, at han forlod dette kloster. (Og endnu mere at han ikke vendte tilbage dertil). Abbeden ville ikke »pålægge ham denne byrde (bortrejse) som en befaling, men ville give ham tilladelse dertil.« Men mange undrede sig over, at han ville forlade sit fædreland (klostret) og »bebrejdede ham det, og stræbte efter at kalde ham tilbage fra sit forsæt«.

Det er på denne baggrund, man må læse beretningen — og andre skildringer — om de vilde daner . . . De kunne nemlig være grumme nok på togter efter hævn eller bytte (herunder slaver). Men den enlige rejsende, der kunne påberåbe sig gæstevenskabets love, synes at have kunnet færdes sikker for livet. Netop som Ansgar.

Man har betvivlet, at Ansgar med rette kunne kaldes Nordens apostel. Det var ikke de konger, han kom i berøring med, der kunne berømme sig med at have gjort danerne kristne. Det skeete over hundrede år senere. Og forarbejdet var gjort af flere betydende kirkefolk, der talmæssigt fik udrettet adskilligt mere.

Ansgar var ej heller den første på missionsrejse mod nord. Ebo havde allerede været på en sådan i 823 og formentlig givet stødet til Harald Klaks anmodning om dåben i 826. Og allerede tidligere har der været missionsrejser, kendte såvel som nu glemte, hvor en udsending søger forbindelse med kristne købmænd fra sydligere egne, får en vis kontakt med stedets herskere og opnår tilladelse til at hjemføre unge (trælle?) til oplæring sydpå.

Ansgars storhed består i, at han ikke lader det blive herved. Han benytter de første forbindelser til at lægge grunden til en organisation. Det er ham, der står

bag bygningen af den første kirke på dansk grund.

Særlige opgaver fører ofte sin mand frem til en topstilling. Således også for Ansgar. Han blev ærkebiskop. De beretninger, han har kunnet aflægge om indtryk fra Sønderjyllands- og Sverigerreisen, har næppe været helt negative. Han har kunnet pege på et ikke ubetydeligt element af — kristne — handelsfolk fra sydligere egne og en ikke ringe lydhørhed hos den indfødte befolkning. Hedenskabet — og det var et hedenskab i forfald — var tolereret. Kristen gudstjeneste — hvor primitiv den end måtte være — har virket fængslende. Bibelske beretninger har været en kærkommen afveksling i krigsfolkets ledige stunder. Og så var der naturligvis den velprøvede metode med at uddanne elite-medarbejdere gennem skoling på stedet og i syden.

De kræfter, der var interesseret i den nordiske mission — i første række Ebo, — mente i hvert fald at kunne vove forsøget med et fast udgangspunkt for de fortsatte bestræbelser. Man oprettede et ærkebispedømme i Hamburg. I betragtning af at dets kirkelige grundlag var et par sognekirker, var skridtet usædvanligt og dumdrigt. Var det de forholdsvis heldige erfaringer fra det nyligt kristnede Saksen, der var i tankerne?

Forsøget slog fejl, og den næste snes år, som vi desværre ved alt for lidt om, må have været pinagtige. Frankerriget blev svagt og til sidst delt. Den svages rigdomme fristede til vikingeplyndringer. Hamburg gik tabt i en strid mellem Saksen og Hedeby-rijet. Og det ene vikingekongedømme afløste det andet. Den materielle støtte til Ansgar sydfra faldt væk. Ebo blev indviklet i indre-frankiske stridigheder. Under disse forhold måtte der ske et tilbageslag. Bremen blev indlemmet i ærkestiftet og gjort til hovedsæde. Man har i denne ordning tilagt Ansgar et vist magtstræb. Sikkert med urette. En omordning var nødvendig før eller senere, og Kølns argument (Køln var iøvrigt på grund af personlige forhold ikke i stand til at varetage sine interesser) har sikkert blot været det fra kolonidrøftelser velkendte: Selvstændighed er målet, men tiden er ikke moden. Ansgars fortjeneste er den, at han ikke benyttede sine forbindelser og de ulykkelige forhold til at søge væk til bedre embeder. Og at han tilstræbte en så nordisk beliggende organisation som forholdene tillod.

Det rigtige i at være på stedet viste sig, eftersom årene gik. Den tyske kejsermagt blev konsolideret. Og i de tidsrum hvor kongedømmet i Hedeby var stabilt, kunne der forhandles. To skridt frem og et tilbage betegner forhandlingspolitikens resultater. En kirke i Hedeby, en klokke, en kirke i Ribe er de uanselige, men afgørende milepæle.

Den, der søger Ansgars spor på de her nævnte steder, finder så godt som intet. Klosteret Corvey fik sin storhedstid som lærdomssæde, kejserby og rigsfyrstendømme. Men efter trediveårskrigen hærgeren gik det i forfald og er nu sækulariseret. Mange kulturlag har lejret sig. Ved Weserflodens krumning vil den besøgende finde et gudskompleks med minder fra fyrstetiden og en barokkirke. Dog rummer dennes vestlige del dele af den oprindelige romanske kirke; enkelt-heder går tilbage til Ansgars dage.

Endnu ringere står det til med Ansgars kirke, den første i Danmark. Man ved nemlig ikke, hvor den har ligget. Tværs over Sønderjylland lå Danevirke, en vej og en forsvarsvold. Som vej har den været en hovedåre, som forsvar har den aldrig været i brug; forbindelsen

gik nemlig i hovedsagen ikke nord-syd, men øst-vest. Fra Rhinen til Dorestad i Nederland og langs Frisland til Ejderen. Og derfra til lands til Slesvig-Hedeby, vikingekongedømmets hovedby. Men har den lille første kirke — formentlig en af kongens mindre bygninger — ligget i det egentlige Hedeby (der, hvor der nu er pløjemark bag den berømte halv-kredsvold), uden for denne vold (der hvor Haddeby kirke ligger), nord for Slien i det egentlige Slesvig, hvis denne bydel fandtes dengang, eller uden for denne? De mest kyndige er meget uenige, men hælder vistnok til Haddeby kirke. Min private gætning er Slesvig, som forløber for Petri domkirke. Den er imponerende trods ombygninger og restaurering. Men jeg har ikke andet at støtte mig til end navn og den konservatisme, der altid gør sig gældende i kirkebygget. Gætteri er og bliver det.

Værst er det at Ansgar-traditionen forsvandt i dansk kirkeliv. Den blev et offer for striden, da Norden løsrev sig fra Hamburg-Bremen. Striden Köln-Bremen gentog sig med nye rollehavende.

Tilbage står legendens billede. Og legender er — læst med omtanke — ikke at ringeagte som sandfærdige skildringer. Et billede med enkle, men kraftige streger. Lige fængslende for danske og tyske, protestanter og katolikker. Ikke uden modsætninger i karakteren: Handlekraft og initiativ forbundet med kristelig tålsumhed, klosterlige sysler forbundet med verdslig indsigt og forhandlingsevne, personlig ydmyghed og spøgelse forbundet med sans for de materielle fornødenheder. Men ingen af de modsætninger som skæmmer så meget af fortidens og eftertidens kirkeliv. At nå frem til — eller tilbage til — Ansgar og hans tid er som at finde frem til en oase.

Det er ikke en byggeforening!

Vi har til opmuntring erfaret, at Østerbros katolske ungdomsklub i København på eget initiativ vil gøre et fremstød for Ugebladet. I klubbens program for januar læser man:

Katolsk Ugeblad — ja, de fleste kender det, mange læser det, men alt for få abonnerer på det. Derfor har vi fundet ud af, at vi i Østerbros K.U.K. vil gøre en indsats for at udbrede det mest muligt. Det kan vi først og fremmest gøre ved selv at tegne abonnement. Det koster jo kun 8 kr. i kvartalet og er således meget billigere end... (vi udelader navnene på en række kendte ugeblade! Red.) og alle de andre ugeblade, vi smider vore penge ud til. Og så er det oven i købet langt bedre.

Tak skal I have! Det er alt for meget på én gang, men vi kan lade en del af rosen gå videre til medarbejderne og trykkeriet.

Hvad vil de unge på Østerbro nu gøre? De har foreløbig planlagt, at de på Sankt Ansgars Fest den 29. januar vil stå ved kirkedøren i Bredgade og tage imod abonnementsbestillinger. Aktionen er gennemtænkt. Sognepræsten vil ved alle messer sige nogle ord om bladet, og en skare unge af begge køn står parat, når menigheden forlader kirken. Forsynet med skilte (for man skal ikke kunne overse dem!) og med bestillingsedler er de rede til at hjælpe interesserede over den praktiske vanskelighed — at tegne abonnement.

I klubbens program oplyses det, at man skal bruge 16 medlemmer til denne opgave, og at de må melde sig hos formanden senest onsdagen før. Og så hedder det til slut:

Her er en lejlighed til at vise, at K.U.K. ikke er en byggeforening, men at vi kan gøre en aktiv indsats, når det kræves!

Skrædermester

OTTO LUNDIN

Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64

Præstekjoler

**ANDR. KRØYER'S
BOGHANDEL**

v. Chr. Henningsen

Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538

Papir . Stort boglager

Fyldepenne

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F

Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

absolut

ABSALON

når forsikring skal tegnes

Arbejdere og Pax Romana drøfter Afrika

En gammel bog

London (NC) Et af verdens mest værdifulde manuskripter, den berømte »Book of Kells«, der blev prentet af irske munke for over 1000 år siden, er for tiden udstillet i London. Bogen indeholder de fire evangelier skrevet på latin. Manuskriptet er illustreret. Det er blevet udlånt af Trinity College i Dublin, som har opbevaret det i de sidste tre hundrede år. Nu er det hovedattraktionen på en udstilling af gamle keltiske manuskripter. Bogen vil være udstillet indtil den 5. marts side om side med de berømte Lindisfarne-evangelier, som munke i det nordlige England nedskrev for omkring 1200 år siden, og som er blevet udlånt af det britiske museum.

Paven har modtaget 200 medlemmer af den romerske adel i audiens. I sin tale fremhævede Johannes XXIII, at et virkeligt adelskab forpligter til at stræbe efter kristne dyder og at praktisere velgørenhed.

Missionærerne er blevet i Laos

Vientiane, Laos (NC) Det meddeles, at katolske præster hemmeligt fortsætter missionsarbejdet i de kommunistisk dominerede områder i Laos. Den katolske missionstation i Nonghet tæt ved grænsen til det kommunistisk besatte Nord-Vietnam er blevet helt ødelagt. Nonghet ligger lidt øst for Xieng-Khouang, som siden sidste efterår har været et center for katolsk missionsvirksomhed, efter at fire præster på flugt ankom til byen.

Der foreligger også oplysninger om Kirkens skæbne i Sam Neua. I denne nordøstlige provins findes der 24.000 katolikker i en samlet befolkning på henved 2 millioner, der for hovedpartens vedkommende er buddhister. I Sam Neua, hvor der bor 80.000 mennesker, er der 5.700 døbte katolikker og 1.070 katekumener, som forberedes til dåben. De kommunistiske styrker har her beslaglagt såvel en stor ældre kirke som en nybygget kirke, missionærernes bolig, en skole, et nonnekloster og tre center for katekumenernes undervisning.

Andre steder i Laos er mulighederne

Lome, Togo (NC) De katolske arbejdergrupper, Unge Kristne Arbejdere, fra hele Afrika har været samlet i Lome og drøftet mulighederne for at forbedre de afrikanske kvinders vilkår. Man nedsatte en stående komité på otte medlemmer, der skal koordinere arbejdet over hele Afrika. De seks mænd og to kvinder i komiteen kommer fra Sydafrika, Kenya, det tidligere Fransk Kongo og det tidligere Belgisk Kongo, Dahomey, Cameroon og Togo. Mgr. Josef Cardijn, grundlæggeren af de Unge Kristne Arbejders bevægelse deltog i mødet, som varede to uger. I den sidste uge drøftede man arbejdernes uddannelse i henhold til ønsker fremsat af den internationale arbejderorganisation. Den apostolske delegat til Vestafrika, ærkebiskop Jean Baptiste Maury, ledede særlige møder for kapellaner tilknyttet arbejderbevægelsen. Ærkebiskoppen af Lome, Joseph Strebler, deltog ligeledes.

Det var oprindeligt meningen, at mødet skulle holdes i Leopoldville, men denne bestemmelse blev ændret som følge af urolighederne i Kongos hovedstad.

Leopoldville, Kongo (NC) Pax Romana, den verdensomfattende organisation af katolske studenter og intellektuelle, har ved Lovanium-universitetet i Leopoldville holdt et seminar, der behandlede spørgsmålet om Afrikas stilling blandt nationerne. Man opfordrede Afrika til at finde sin egen kurs og at holde sig fri af afhængighed mod øst eller vest. I en resolution fra mødet erklæres det blandt andet:

Den pan-afrikanske enighed må bygges på gensidig respekt og må undgå enhver tendens imod, at det ene land skal dominere det andet. Stamme-stridigheder må ikke dele landet. Den enkelte stammes kultur og traditioner må berige hele landet. Afrikanerne må, når det er muligt, bruge de lokale produkter og undgå en importhandel, der vil give dem unødvendig luksus. Afrika behøver stadig hjælp udefra; denne hjælp må dog ikke berøre landets uafhængighed, men skal fremme en økonomi, der kan hæve levestandarden i alle samfundsklasser. Den hurtige udvikling i Afrika gør det nødvendigt, at man hurtigt forsøger at udrydde analfabetismen. Man må i stort omfang opdrage befolkningen til hygiejniske foranstaltninger. Den nationale produktion må fordeles på en retfærdig måde, således at man ikke blot garanterer en minimumsløn, men fjerner de store uligheder mellem lønningerne.

Den apostolske delegat til Kongo og Ruanda Urundi, ærkebiskop Perrelli, oplæste et brev fra pave Johannes XXIII sendt af kardinal Tardini, Vatikanets statssekretær.

Vil støtte Sukarno

Indonesiens katolske parti, der omfatter 250.000 medlemmer, har besluttet at støtte præsident Sukarnos politik. Partiet vil støtte regeringen, så længe den respekterer sin grundlov fra 1945 og denne stats særlige filosofi, den såkaldte Pantjasila, som bekender sig til troen på Gud, demokratiet, de nationale værdier, humanisme og social retfærdighed. Det katolske partis formand er den tidligere minister for økonomi, Ignatius Kasimo.

De nye kardinaler

Vatikanstaden (NC) Næsten 20.000 mennesker var til stede i Peterskirken, da pave Johannes i torsdag overrakte den røde hat til de fire nye kardinaler, hvis navne allerede var blevet bekendtgjort den 16. december. Til lyden af trompetfanfarer ankom paven til Peterskirken sammen med medlemmer af kardinalkollegiet og sit følge fra Vatikanet. Næppe var trompeternes toner hørt op, før hele forsamlingen begyndte at synge trosbekendelsen.

Efter at paven havde bedt privat i sakramentskapellet, tog han plads på sin bispetrone, og ceremonimesteren, mgr. Dante, gav tegn til, at de nye kardinaler skulle komme ind. Der var stilhed i kirken, da de fire kardinaler nærmede sig altret, og iøvrigt var der stille under hele højtideligheden. De traditionelle hyldestråb, som pave Johannes har søgt at afskaffe, lød først, da han selv atter forlod Peterskirken.

De fire nye kardinaler er:

Ærkebiskop *Joseph Ritter*, St. Louis, USA.

Ærkebiskop *Jose Quintero*, Caracas, Venezuela.

Ærkebiskop *Luis Cordoba*, Bogota, Columbia.

Assessor ved konsistorial-kongregationen, *Giuseppe Ferretto*.

—
Der var særlig stor opmærksomhed omkring udnævnelsen af den amerikanske ærkebiskop Ritter, der er kendt for sin indsats til bedring af negrenes kår i De forenede Stater. På billedet ses den nye kardinal ved ankomsten til Roms lufthavn. Som en lykønskning til kardinal Ritter havde man anbragt hans våbenskjold på flyvemaskinen, der bar navnet »Star of Rome of the West« ... Roms stjerne fra Vesten.

Læsernes forslag sendes til Rom

Breve til vort rundspørge om læsernes forhåbninger til det kommende kirkemøde i Vatikanet bedes venligst fremsendt senest 1. februar. Vi henviser til omtalen i de to foregående numre, hvor vi stillede spørgsmålet: Hvad forventer De af konciliet? Hvad ville De ønske, konciliet kunne gennemføre til gavn for Kirken?

Vi har allerede modtaget nogle besvarelser, men må selvfølgelig regne med mange flere inden fristens udløb. Det bliver kun muligt at konstatere, om de fremsatte ønsker har almindelig støtte blandt katolikker, hvis vi får et stort antal breve fra hele landet.

En gruppe præster, som skal indlevere en dansk rapport før kirke-mødet, vil sørge for, at vore læsers forslag også bliver nævnt.

Vi har *ikke* fået en police på evigt liv . . .

Søndagens epistel og evangelium belyser spørgsmålene om frelse eller fortabelse. Epistlen gør opmærksom på, at det aldrig er for sent at gå fortabt, mens evangeliet lærer, at det på den anden side aldrig er for sent at redde sin sjæl.

Mangt og meget kan til daglig ødelægge vort sinds fred og bringe os ud af balance. Der kan være personlige vanskeligheder med mere eller mindre vigtige ting, og der kan være psykologiske knuder, som ikke vil løses. Men vigtigere end alt dette er spørgsmålet om, hvorvidt den enkelte vil nå sit endelige og eneste mål: Gud — eller om han eller hun for altid skal være skilt fra Gud.

Efter katolsk lære gives der ingen 100 pct. vished for din og min frelse. Heller ikke en mand som Paulus havde denne vished. Derfor kan han i sit brev til Korinterne skrive om risikoen for, at han — efter at have prædikeret for andre — selv skal blive forskudt, medmindre han kæmper tappert og vedholdende for at holde sit legeme i ave og higer mod det evige livs krone, som alene Gud kan række ham.

Når det påstås, at kristendommen udlever garantier til os og så at sige giver os en police på evigt liv, har vi kun at svare med en henvisning til denne uvished. Spændingen er ikke taget fra os. Tværtimod er den kristne spænding mellem de to modpoler Himmel og Helvede en stadig ansporing til os, mere end en påmindelse, en drivende kraft. Vi skal holde os vågne. Vi skal bevare forbindelsen med virkeligheden.

Hvad er det, som drager os den ene vej? Måske vil man svare: det gode, det skønne, det sande, det sunde, det der er

værd at elske. Men drages vi mod det, er det Gud, vi drages mod. Det er ganske enkelt Gud — også når man ikke er sig det helt bevidst.

Hvad er det, som drager os den anden vej? Det behagelige, det, der tiltaler sanserne, det, der kan nydes, det, der tilfredsstillende i et flygtigt sekund, det, der giver os flere penge og mere anseelse, det, man kan tage og føle på. Kald det for det jordiske eller kald det for synd. I virkeligheden er meget af det, når det ikke ses i sammenhæng med Gud, i en andens tjeneste. Det er da den onde selv, man mere eller mindre bevidst plejer samkvem med.

Vor tidsalder med dens påståede sans for realiteter og videnskab, er slet ikke særligt realistisk eller videnskabelig. Vi omgives af en masse gøgl og bedrag, som går under navn af sandhed, og som skjuler den *simple* sandhed, at vi er stillet i valget mellem Gud og djævelen, i valget mellem frelse eller fortabelse. Der

skal et skarpt blik til for at se det hver eneste gang, vi står overfor valget. Der skal det meget skarpe blik til, som alene troen kan give. Helgenerne har dette klare blik, som ikke vil lade sig tilsløre af alverdens falske profeter og tågefabrikanter. For dem er kampen alvor. Gud er mere end et begreb for dem, han er det eneste virkelige, som de klynger sig til. Og djævelen er noget andet end en nar med bukkehov. De ser hans virksomhed, hans uafledelige og snedige angreb, og de afslører ham og viser ham fra sig. Fra apostlen Petrus har vi fået en slags dagsbefaling i den tekst, der læses i Kirkens aftenbøn, Komplet: »Brødre, vær ædru og vågne. For jeres modstander, Djævelen, går omkring som en brølende løve søgende hvem han kan opsluge. Stå ham imod! Faste i troen!«

Når vi beder Gud om at lade os vokse i kristen indsigt og kristen kærlighed, bør vi også bede ham om at lade os se *klarere*. Vi bør bede ham om at gøre os til bevidste og tapre kristne, der bliver i stand til at rejse sig af deres åndelige lænestol og tage kampen op — først med sig selv og igen med sig selv og atter og fremdeles med sig selv. Gud må få det herredømme over os, som han har krav på og som vi egentlig gerne vil give ham — men som vi ikke giver ham, fordi vi tøver med at betale prisen.

G-

Paven på vej til konsistoriet, i hvilket han udnævnte de nye kardinaler. Læs omtalen side 9.

Ringsted Byvåben

Katolsk Ugeblad har forleden refereret nogle interessante betragtninger, som Statens og Kommunernes heraldiske konsulent, cand.jur. Paul Warming, har anstillet om Ringsted byvåben. Våbnets centrale figur er Jomfru Maria med Jesusbarnet, omgivet af tre andre personer, øverst ses »en velsignende hånd« og en stjerne.

Dette motiv er ældgammelt: det kendes fra Priscillakatakomberne i Rom, hvor man på et mindre billede, der stammer fra slutningen af det andet århundrede, ved siden af Vor Frue med barnet ser en stående mandsperson, hvis udstrakte højre hånd peger mod en stjerne over Maria. I arkæologiske værker kendetegnes dette billede ofte som »Maria og Profeten Esajas«, og det påstås at forestille dennes profeti om Jesu jomfruelige fødsel (jfr. Esajas 7,14 og Esajas 60,1-6). Profeten kan dog ikke være Esajas, for alene profeten Balaam har forudsagt Frelserens fødsel i forbindelse med en stjerne: »Der hæver sig en stjerne over Jakob, løfter sig et spir over Israel«. Billedet betegnes som det bedste, der findes i alle katakomber, og et af de allerældste kendte Mariabilleder, vi ejer. Såvel i dette billede, som mindre tydeligt i Ringsted bys våben, er derfor tilgivenheder på en yderst original måde kædet sammen til en enhed: *en profeti, og dens opfyldelse.*

I øvrigt indtog stjernen en betydelig plads i oldkirkens gravkunst. Den findes forskellige steder også fremstillet isoleret for sig selv, men hver gang i forbindelse med profeten Balaam. Ifølge Fædrene (f.eks. Origenes) er profeten stamfader til de vismænd, der i tidens fylde så og fulgte stjernen, »indtil den stod stille oven over, hvor barnet var« (Mt. 2). Et sted hos Hieronymus læser man: Til beskæmmelse for jøderne (der af hendinger måtte høre om Frelserens fødsel), udgik en stjerne fra Østerled, hvilket de vidste efter Balaams profeti.

Forbindelsen mellem stjernen, vismændene og Balaam bekræftes ydermere gennem en vis Severas gravplade fra det III. århundrede: t.v. ser man her de tre vismænds tilbedelse, og bag stolen med Maria og barnet står en profet, der peger på en stjerne, nemlig Balaam, som Fædrene har lært det i overensstemmelse med ordet i fjerde Mose bog.

Men hvem er så de tre andre personer, der ses i Ringsted byvåben? En forbindelse med evangeliernes tre vismænd er

tydeligt tilstede; den understreges også ved, at den ene af våbnets tre personer rækker en vase frem med tre blomster, der minder om vismændenes tre gaver. Men kompositionen i Ringsted byvåben i dag er mindre klar end i den tilsvarende fra Priscilla-katakomberne. At tyde den ene af våbnets tre personer som den hellige Josef må udelukkes, idet dennes liturgiske kult endnu ikke var almindelig udbredt omkr. år 1421, fra hvilken tid Ringsted byvåben første gang kendes. Derimod er det nærliggende at antage, at våbnets ukendte kunstner og ophavsmand har erstattet de »hellige tre konger« med andre personer, der har tilknytning til Ringsted by og kirke. Om de to af dem kan man kun have gisninger, men man giver sin tilslutning til formodningen om, at den tredje, en knælende, kronraget munk, godt kan være Skt. Benedikt, på grund af byens Skt. Bendts kirke. En tilsvarende fremstilling kendes også fra et dominikanersegl fra Ribe, hvor en dominikanermunk — antagelig den hl. Dominikus — ses knælende foran Vor Frue med barnet. (Dominikanerne i Ordrup har i nyere tid efterlignet dette segl, af uforståelige grunde også hvad angår de to tårne fra Ribe domkirke).

Men selv om våbener og sigiller, som Paul Warming understreger, hver følger deres strenge regler, hvad kompositionen angår, så glæder man sig over, at de folk, der skabte vore gamle byvåben og segl, foruden at have været gode kunstnere også var velbevandret i den hellige skrift. Ringsted er ikke det ringeste sted til at bevise dette, som det ses af byens indholdsrige våben.

Olaf V. Sørensen

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 29.: Septuagesima (s. 101, violet).

I højmessen eventuelt: Ansgar (s. 821, hvid), biskop.

MANDAG d. 30.: Martina (s. 807, rød), jomfru og martyr.

TIRSDAG d. 31.: Johannes Bosco (hvid), bekender.

ONSDAG d. 1. februar: Ignatius (s. 808, rød), biskop og martyr.

TORS DAG d. 2.: Marias renselse (s. 810, hvid).

FREDAG d. 3.: Ansgar (s. 821, hvid), biskop.

LØRDAG d. 4.: Andreas Cosinus (s. 825, hvid), biskop.

SØNDAG d. 5.: Sexagesima (s. 106, violet).

Sankt Ansgars fest

Den årlige festmesse for Nordens apostel, den hellige Ansgar, fejres nu på søndag i alle landets katolske kirker. I domkirken, Sankt Ansgars Kirke, celebrerer biskop Th. Suhr pontifikalmesse kl. 10, og om eftermiddagen kl. 17 holdes den traditionsrige gudstjeneste og processionen med Sankt Ansgars relikvier.

Kirkesalen i Herlev indvies på tirsdag

Den nybyggede sal på Herlevgårdsvej i Herlev, der skal bruges som kirkesal, indtil en rigtig kirke kan rejses på grunden, vil blive højtideligt indviet på tirsdag.

Allerede ved juletid tog oblatfædrene og menigheden i Herlev denne sal i brug, men nu vil biskoppen indvie den og celebrere messe om aftenen kl. 20. Vi bringer efter indvielsen nogle billeder af bygningen, som er tegnet af arkitekt Carl R. Frederiksen.

Maria med barnet og Balaam (bemærk stjernen i forlængelsen af profetens pegefinger). Priscilla-katakomberne, omk.

150—200.

Grønlands katolske fortid

(Fortsat fra nummer 3)

Den sidste beretning om et skibs ankomst fra Grønland stammer fra 1410. Dette skib var fire år tidligere på vej til Island, men det blev af stormen drevet mod den grønlandske kyst. Tre nordmænd, der var om bord, fortalte, at en grønlænder ved navn Kolgrin var blevet dømt til døden i 1407 for ved hjælp af sort magi at have forført en kvinde, gift med en vis Sølvasson. Den pågældende kvinde blev frugtsommelig, hvorefter hun blev sindssyg og døde. De samme nordmænd kunne dog berette om et bryllup, der var blevet holdt i 1408, og ved hvilket to præster var til stede. Ejendommeligt nok fortæller netop det eneste dokument, der er skrevet på selve Grønland, om det samme bryllup, og det er der dateret »1409, Gardar i Grønland«.

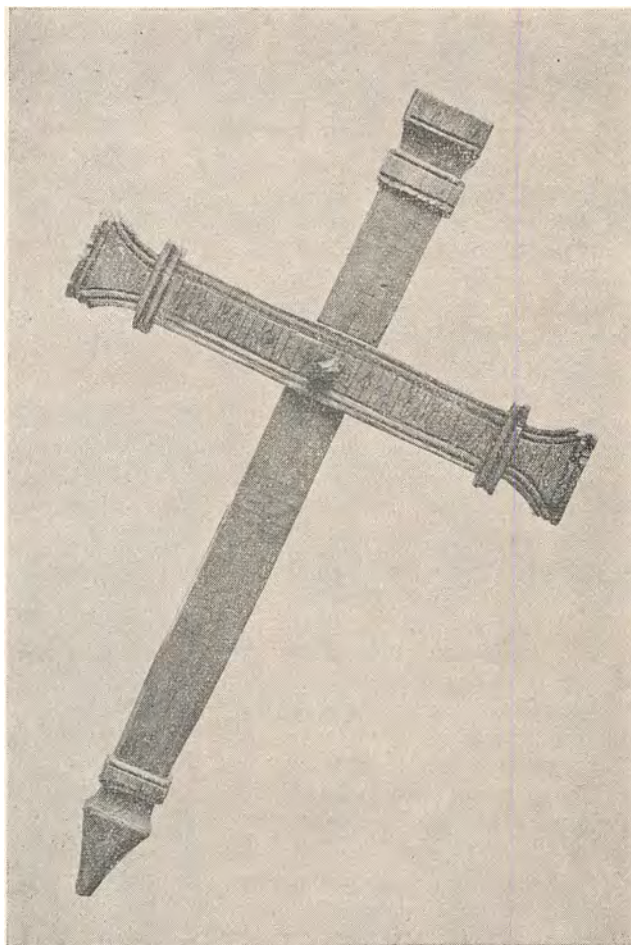
Kirkens nedgangstid i Grønland beskrives bedst ved hjælp af teksten i to pavelige dokumenter, der endnu opbevares i Vatikanets arkiver. Selv om kilderne til disse oplysninger er usikre, og beskrivelsen ikke helt fri for historiske unøjagtigheder, giver de dog vidnesbyrd om tragiske begivenheder. Den 25. september 1448 skrev pave Nikolaus V til biskoppen af Skalholt og Holar på Island. Paven var åbenbart ikke klar over, at biskopperne på Island var ude af stand til at hjælpe Grønland som følge af det norske handelsmonopol. Paven skriver:

»Fra de indfødte og fra andre, der er bosat i Grønland, en ø, der efter sigende ligger i den fjerneste del af havet nord for kongeriget Norges kyster og tilhører provinsen Nidaros, har et nødråb nået vore øren og bedrøvet vort hjerte. For næsten 600 år siden modtog disse folk troen fra deres ærværdige apostel, den salige kong Olav, og de har bevaret troen uforandret og ren i lydighed mod den hellige romerske Kirke og Den hellige Stol. I en periode, da de var inspireret af en aldrig svigtende hengivenhed, byggede de mange kirker og en smuk katedral, i hvilken de dyrkede Gud trofast indtil for 30 år siden, da barbariske folk fra de nærliggende hedenske kyster — med tilladelse af Ham, der i sin uudgrundelige visdom prøver dem, Han el-

sker, for at gøre dem mere fuldkomne — sendte skibe til landet for at angribe det. Med ild og sværd blev landet lagt øde, kirkerne blev overalt ødelagt i dette land, der efter sigende skal have en enorm udstrækning. Kun ni sognekirker undgik denne skæbne, fordi de var bygget mellem bjergene og ikke så let kunne findes. Mange af de ulykkelige mennesker af begge køn, der tilsyneladende var stærke nok til at kunne tåle slaveriets åg, og som på grund af deres fysiske styrke ville være bedst egnede til at tjene deres herrer, blev slæbt bort som fanger.«

Ikke desto mindre, har den samme kilde oplyst, vendte mange af dem efter nogen tids forløb tilbage til deres fædreland, og da de havde opbygget, hvad deres

fjender ødelagde, ønskede de at gengive gudsdyrkelsen i deres kirker dens tidligere skønhed. Imidlertid døjede de efter deres ulykker af sult og nød og havde ikke midler til at underholde en biskop og hans præster. Med mindre de drevet af deres længsel efter gudsdyrkelsen begav sig ud på lange rejser, der tog flere dage, kunne de ikke samles i de kirker, der var tilbage efter barbarernes invasion. I mere end 30 år måtte de undvære en overhyrde og den præstelige tjeneste. De har derfor meget ydmygt anmodet os om, at vi som deres åndelige fader vil hjælpe dem til at få opfyldt deres fromme og inderlige ønsker. De beder os om at have omsorg for dem i deres åndelige nød og bevise den hellige stols velvilje overfor dem. Vi har ikke selv nogen fuldstændig viden om de nævnte kendsgerninger og begivenheder, men efter den grønlandske befolknings rimelige og berettigede bøn og ønsker beordrer vi ved dette apostoliske brev jer begge eller en af jer, som vi betragter som Grønlands nabobiskopper, om at foretage en grundig undersøgelse af de

Et runekors fra Heyolfsnæs.

Nationalmusæets foto.

nævnte oplysninger for at konstatere, hvorvidt de er i overensstemmelse med sandheden. Hvis det er tilfældet, og hvis befolkningstallet er steget og tilstandene forbedres, så at det er rimeligt at opfylde folkets ønsker, forordner vi, at I ordinerer fromme og egnede præster og udnævner rektorer til at styre de sogne, der er blevet genoprettet, og sørge for kirker til meddelelsen af sakramenterne. Hvis en af jer eller I begge mener, det er betimeligt og passende, efter at I har anmodet Metropolitanbiskoppen om hans råd, og yderligere hvis afstandene tillader det, giver vi jer fuldmagt til at udnævne og ordinere en biskop for Grønland; han skal være en praktisk anlagt og kvalificeret person, der er i kirkelig forbindelse med os og den apostoliske stol, og han skal konsekkreres på vore vegne i henhold til Kirkens sædvanlige ritus. Ham skal I overgive administrationen af de åndelige og praktiske sager, idet I først fra ham skal modtage det traditionelle løfte om loyalitet overfor os og den apostoliske stol.

Mere interessant og indholdsrig er den bulle, som pave Alexander VI skrev i 1492 til den romerske kuries embedsmænd, og hvori han beordrer, at de skal afstå fra de sædvanlige salærer, der krævedes for kontorarbejde i forbindelse med udnævnelsen af en biskop — i dette tilfælde gjaldt det Matthias Knutson, der var bispekandidat til bispesædet i Gardar. Brevet lyder:

»Vi erfarer, at Kirken i Gardar, der er beliggende ved de yderste grænser i landet Grønland, antagelig ikke er blevet besøgt af noget skib i de sidste firsindstyve år på grund af det tilfrosne hav. Befolkningens lever sædvanligvis af tørret fisk og mælk, fordi brød, vin og olie er mangelvarer, og eftersom disse egne sjældent får besøg udefra. Vi erfarer ligeledes, at det kun er muligt at foretage sejlads i august måned, når isen smelter. Det er blevet oplyst, at ingen residerende biskop eller præst har styret kirken gennem de sidste 80 år. Som følge af præstemanglen har derfor mange mennesker i dette bispedømme, der tidligere var katolikker, desværre fornægtet den hellige dåb, de modtog. Det siges, at befolkningen i dette land ikke har andet minde om den kristne religion end et corporale, som de udstiller en gang om året, og på hvilket Kristi legeme blev konsekkreret af den sidste præst, der boede i landet for hundrede år siden. Af denne og andre grunde udnævnte vor forgænger pave Innocent XIII,

hvis minde vi ærer, vor ærværdige broder Matthias, der var medlem af benediktinerordenen til biskop af Gardar. Paven havde rådført sig med sine brødre, blandt hvilke vi var, da vi endnu indtog en lavere rang i Kirken, og det var hans hensigt at give den nævnte kirke en velegnet og værdig hyrde.

I sin nidkærhed for dem, der har mistet troen, og sin iver efter at vinde de frafaldne tilbage og undertrykke vranglære, har han nu besluttet at begive sig ud på den farlige færd. (Matthias Knutson havde endnu ikke overtaget bispestolen i Gardar). Idet vi inderligt anbefaler ham til Herrens hellige og nådige vilje, ønsker vi at hjælpe ham på grund af hans fattigdom... Vi beordrer, at gejstligheden og personalet i det apostoliske kancelli skal tilsende den nævnte biskop alle breve og buller uden betaling og uden at kræve nogen skat eller noget salær, som almindeligvis betales ved sådanne lejligheder. Lad ham få alt materiale uden gebyr, fordi han er meget fattig.«

Den kendsgerning, at biskop Knutson aldrig blev i stand til at nå Grønland er sammen med dette dokument ekkoer af et dødssuk fra 5 århundreders kristendom i denne verdensdel, som det hævdes, at Columbus opdagede og krævede underlagt »Gud og kongen« i det selsamme år — en skæbnens ironi — i hvilket dette dokument blev skrevet. Historien om middelalderens katolske kirke i Grønland slutter med udnævnelsen af Gardars sidste biskop, Vincent Petersson Kampe O.F.M., i 1519 (eller 1520), efter den danske konge Kristian II's ønske. Kongens planer om at genopbygge civilisationen i Grønland blev aldrig gennemført.

I løbet af det 16. og 17. århundrede, da reformationen var gennemført i Danmark og Norge, blev der gjort flere forsøg på at genvinde den tabte koloni og indføre kristendommen. Kongelige ekspeditioner, pirater, opdagelsesrejsende og hvalfangere havde flere gange held til at nå Grønland, men først i 1721 blev landet atter koloniseret ved Hans Egedes indsats. Det var Hans

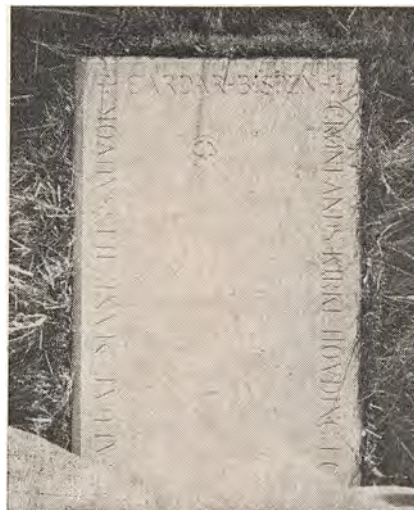
Egedes og hans hustrus hensigt at bringe reformationen til Grønland, der blev anset for at være katolicismens sidste skanse mod nord. Da de ankom, fandt de imidlertid hverken nordbo-kolonier eller katolikker. Derfor indledte Hans Egede *eskimoernes* omvendelse til kristendommen. I 1930 blev den sidste hedenske grønlander døbt. I 1953 fik Grønland religionsfrihed ligesom det øvrige Danmark. Flere protestantiske sekter har siden sendt missionærer til landet.

Den 6. september 1959 blev den første hellige messe celebreret i det moderne Grønlands hovedstad.

Michael Wolfe O.M.I.

RETTELSE: Billedteksten på side 4 i sidste nummer var desværre ikke korrekt. Ruinerne stammer ikke fra domkirken i Gardar, men fra kirken i *Hvalsofjord*.

Mindesten på Gardar-biskoppens grav med grønlandsk og dansk tekst samt krumstavens omrids indhugget i stenens midte.

En K. U. K. - teatergruppe opfører Ionesco til fordel for Kongo

I morgen, lørdag, opfører teatergruppen fra Ordrups katolske ungdomsklub Ionescos satiriske spil *Den skaldede sangerinde*. Forestillingen gives i Institut St. Joseph, Østerbrogade 7 D i København. Man sælger billetter fra de lokale ungdomsforeninger samt efter messerne i Sankt Ansgars og Sankt Andreas kirker for 2 og 3 kr. Overskuddet går til Kongo-indsamlingen.

Vore to billeder er taget fra prøverne. Instruktør er Peter Ryom, som ses med rollehæftet i hånden.

Fyn og dens øer

Ure og optik
»BALANCEN«
v/ Knud Petersen
Møllergade 46,
Svendborg . Telf. 1920

P. Brandts Boghandel

Gerritsgade 20,
Svendborg . Telf. 59

NIELS MADSENS
MASKINSNEDKERI
Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

SVENDBORG
LIGKISTEMAGASIN
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH
KAFFE - VIN - KONSERVES
Møllergade 71 - Svendborg
Telfon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg
Telefoner: 1410 og 172

Malermestre
L. LARSEN & SØN
Brogade 10 - Svendborg
Telfon 1016

Børge Hinsch

Tømremester
Niverød
pr. Nivaa. Tlf. 78

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

I den kommende tid

I denne rubrik optages korte meddelelser om møder, foreningsarrangementer m.v. Teksterne må være redaktionen i hænde senest ti dage før bladets udgivelse.

Der er nu til de katolske skoler og til alle katolske lærere, hvis adresse er udvalgt bekendt, udsendt indbydelse til stiftende generalforsamling samt forslag til love for *Danmarks katolske lærerforbund*.

Generalforsamlingen afholdes på Sankt Josephs skole, Østerbrogade 7 D, fastelavnssøndag den 12. februar kl. 13.30 prc., og lærere, som ikke direkte eller på deres skole har modtaget et eksemplar af forslaget til vedtægter, kan få et sådant tilsendt ved henvendelse til udvalgets formand: Erling Tiedemann, Dæmningen 17, Vejle. Telefon 191.

☆

Unge katolske Arbejdere holder åbent hus i Stenosgade 4, København, onsdag den 1. februar og onsdag den 1. marts. Pastor Hans Jorna vil indlede drøftelsen af socialøkonomi og Kirkens sociale lære. Derefter er der diskussion med deltagelse af ikke-katolikker. Møderne begynder kl. 19.30, og man kan tilmelde sig hos formanden, Per Wedell Topp, tlf. Ægir 3124 x.

De unge arbejdere afholder week-end-kursus i Køge den 28.-29. januar. Interesserede katolske arbejdere mellem 17 og 30 år kan tilmelde sig hos formanden senest fredag aften kl. 19.

U.K.A. oplyser, at en del katolske arbejdere over 30 år ønsker at kontakte andre katolske arbejdere, som hidtil ikke har deltaget i bevægelsens arrangementer. Man kan skriftligt eller personligt henvende sig til formanden.

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølgade 17,
København V.

Tlf. Vester 7001 og 8581

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14-16,
Ordrup. Tlf. 225.

Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

— Hvis jeg må afbryde Deres diskussion et øjeblik, har jeg et par korte meddelelser!

De sydlige øer

Auto Reparation
Vask & Smøring
Hjulafbalancering
Lygteindstilling

JENS PETER PETERSEN

Højbroens Auto- og Benzinhandel
Nykøbing F. - Tlf. 85 26 26

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør

INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

Snedker Firma, Grundl. 1883

O. N. P. MØRCH

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelser ordnes overalt

K. E. PETERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.

Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Støt vore annoncører

KSK

Aktieselskabet

KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 92 70

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - Am. 1248

Per Meyer 94 33 66

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

SKOLE-VIKARIAT

I perioden februar—juni tilbydes vikariat på katolsk skole (hels på Sjælland). Bedste forudsætninger i dansk og engelsk.

Stud. mag. Bente Andersen
Sorgenfrivej 10, Kongens Lyngby

Resultater af den lille salgskonkurrence for »Julekærten« blev, at 1. præmien gik til Sankt Josefs skole i Roskilde (245 eksemplarer), 2. præmien til Sankt Elisabeths hospital, Amager (115 eksemplarer) og 3. præmie til dominikanerne i Ordrup (50 eksemplarer). Gavekort er blevet sendt til vinderne. Alle og enhver takkes for den interesse, der er vist udbredelsen af vort katolske julehæfte.

På Pauluskredsens vegne
Knud Ballin

BRUXELLES

Til dansk katolsk familie med 3 børn søges pr. 1. marts ung pige. Begyndelsesløn BFCR 1000,- pr. måned. Henvendelse: Guldager, Ejgårdsvej 26, Charlottenlund.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Nye film

Menneskejagt

Navnet Hitchcock »borger for kvaliteten«, kan man næsten sige, og ønsker man at se en film, der byder på spændende underholdning, går man ikke forgæves til hans seneste produkt »Menneskejagt«.

Her er en gyser, der er dejlig fri for råde, men hele tiden holder sig på et lystspilplan, uden at dette på nogen måde forringer spændingen. Den kunst at overraske publikum forstår Hitchcock så godt som nogen. Bedst som man sidder og fryder sig over egen skarp-sindighed og tror, at nu har man luret den, opstår nye forviklinger: spioner viser sig at være contraspioner o.s.v., men det ville være synd at røbe for meget.

Begge de mandlige hovedpersoner, Cary Grant og James Mason, spiller, ja som man kan forvente det af dem, og det er jo ikke så lidt.

»Lokkeduen« udføres intelligent og charmerende af Eva Marie Saint. Hun er dejlig »anderledes«, har »personality« og bruger den oven i købet.

Endnu en positiv ting må nævnes: ledsagemusikken, der kan være en ikke ringe bestanddel af en film, virker helt rigtig. *Forbudt for børn.* *bm.*

Døden kommer om søndagen

Endnu en »ung« fransk film. Denne gang en meget fascinerende kriminalfilm, hvor spændingen omkring mordet og dets opklaring serveres i rammen af en yderst poetisk kærlighedshistorie mellem en ensom negerstudent og en yndig svensk ung pige. Næsten for poetisk nu og da, kærligheden kan blive for rørende ung i den romantiske by Paris ved nat, når hun har langt gyldent hår og begge er meget generte. Men der er den rette atmosfære af utryghed midt i idyllen, og kameraet arbejder som et levende væsen, tøvende i sin afsløring af sandheden, men med øjne, der ser det hele. Philippe Mory er fængslende som den unge neger, ligesom alle de andre yder fortræffeligt spil med hver deres brudstykke af fransk atmosfære og kriminalstemning. *Forbudt for børn.* *Bo*

General Della Rovere

Filmen skildrer en mands udvikling fra gemen plattenslager til han dør som helt. Baggrunden er et kaotisk Italien, besat af sin allierede, Tyskland, og samtidig i livlig forbindelse med England, der støtter partisanbevægelsen. Under sådanne forhold opstår let situationer, som en smart mand kan gøre penge på. Den charmerende Bertone ved, hvordan det skal gøres. I lang tid lykkes det ham at lokke penge ud af de pårørende til partisaner, der er blevet fanget af tyskerne. Han lokker med gyldne løfter og meget luftige planer om befrielse. En dag afsløres han af tyskerne, der oprøres over hans hjerteløshed, men på den anden side også finder ham brugbar. De lader ham optræde i fængslet som den italienske modstandsgeneral Della Rovere og regner så med, at over for ham vil de andre fanger være mere åbenmundede, end de er under forhør.

Og så følger Bertones forvandling. Sobert, i et næsten dvælende tempo skildrer Rosselini Bertones fængselsdage og det voldsomme indtryk, det gør på denne mand at møde mennesker, der lever ud fra en fællesskabstanke, ja, går så stærkt ind for den, at de er parate til at lide og dø, for at andre kan leve i frihed. Han, der aldrig har spekuleret på, om han gjorde andre ondt, endsige om han burde gøre dem noget godt, er kender nu sin store ensomhed. Den nye længsel efter fællesskab om noget uden for sig selv vokser i ham og giver ham

mod til at overvinde tyskernes tortur. Og han opnår da til sidst at vinde over sig selv for at frelse andre. Han betaler den højeste pris.

Det er de Sica, der spiller Bertone, og han og Rosselini må sikkert dele æren for at denne menneskeskildring er lykkedes så fuldkomment. Her er intet forlorent, alt er enkelt, realistisk og overbevisende.

Forbudt for børn.

Ai.

Maigret

Der har været rig lejlighed til at nyde Jean Gabin i den senere tid, og i den sidste Maigret-film ser vi ham endnu en gang i hans glansrolle. Det er blevet en næsten klassisk præstation, men her bedre end nogensinde. Måske fordi vi oplever ham ikke blot som politikommissær, men som privatmenneske, delvis impliceret i sagen. Mordet sker nemlig i hans barndomsby, og ofret er hans drengetids kvindelige ideal, nu en gammel godsejerenke.

Det er utroligt, som han kan give en kriminalhistorie liv. Indholdsmæssigt synes denne beretning ellers noget konstrueret, og som kriminalgåde interesserer den ikke ubetinget. Lidt usandsynlig er den, hvad den ikke bør være; kun i sin fremstilling af alles medskyld i den enes skyld er der tale om menneskelig spænding. Men som strålende stjernekomedie vil filmen altid være at anbefale. *Forbudt for børn.*

Bo

Vittorio de Sica som den falske general.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 5 . 3. februar 1961 . 109. årgang . 75 øre

Altertavlen - en samtale

Af forfatteren Niels Th. Mortensen

Da jeg kom ind i atelieret, sad min ven, kunstmaleren, med hængende skuldre og stirrede tomt ud i luften.

— Det er håbløst! mumlede han.

På staffeliet stod en skitse, hvis urolige farvestrøg lod ane konturerne af den Korsfæstede.

— Ja, det er svært at male en altertavle, sagde jeg.

— Det er håbløst, gentog han. Jeg burde ikke have påtaget mig denne opgave. Jeg ved ikke, hvad det er, jeg mangler. Måske er jeg ikke tilstrækkelig religiøs?

— Må jeg minde dig om C. W. Eckersbergs ord: »Alting kan males, thi alting, hvad enten det er sø eller land, historie eller portræt, bibelsk eller profant, har en naturside, hvorfra det kan tages.« Ud fra en sådan rent naturalistisk opfattelse er de fleste danske altertavler malet. Nogle har lagt vægt på et kønt natursceneri, mens andre har forsøgt at skildre et bibelhistorisk optrin i en mere eller mindre teatralisk genrestil.

— Mind mig ikke om dem! Når jeg tænker på C. W. Eckersbergs, J. L. Lunds og alle deres elevs blegsottige altertavler fra forrige århundrede, er det, som om man bevæger sig i en spøgelsesverden.

— Og dog må vi ikke uden videre slå Constantin Hansen i hartkorn med Eckersbergs blonde naturalister eller med Lunds udvandede nazarenere — jeg skal ikke nævne navne på alle disse storleverandører af altertavler til danske kirker i forrige århundrede, nogle var dog bedre end andre; men ingen nåede hverken formelt eller essentielt på højde

○

Constantin Hansen: »Kunstmaleren og hans hustru knælende ved Himmerigets port og bankende på den«. (Billedet malet i 1879).

med Constantin Hansen. Hvis jeg ikke tager meget fejl, er han den første danske kunstner i nyere tid, som har tenderet et religiøst maleri med kristeligt indhold. Husker du det fromme billede »Kunstneren og hans hustru ved Himmerigs port«?

— Jeg vil snarere kalde det rørende enfoldigt. Men jeg giver dig for så vidt ret, som man naturligvis ikke kan male den slags billeder uden at være i besiddelse af religiøs følelse. Hvis man som Eckersberg blot lader sig lede af en småborgerlig snusfornuft, kan man højst drive det til at male et sanddru modelgruppebillede som det, der hænger i Frederiksberg kirke og kaldes »Nadveren«. Ser man bort fra tavlens kulisser og figurernes udvendige draperier,

kunne det lige så godt hedde »Et sognerådsmøde«.

— Hvori består da den religiøse følelse? Du synes at have loddet denne følelse i dig selv, siden du mener ikke at have tilstrækkeligt af den til at kunne male den Korsfæstede.

— Har du nogen sinde midt i hverdagens tristhed eller tryghed oplevet, at en afgrund pludseligt åbnede sig under dig, så du svimlede af angst — eller modsat svimlede af fryd, fordi øjeblikket (uden påviselig grund) udvidede sig ind i evigheden?

— Å, den religiøse følelse er altså bare en stemning, afhængig af om man kan føle en slags åndelig beruselse!

— Kald den, hvad du vil; men hvis man erkender sin åndelige

Som kunsthistoriker har forfatteren Niels Th. Mortensen beskæftiget sig meget med religiøs billedkunst — særligt den danske. Han udgav blandt andet i 1944 to bind under titlen Religiøs Malerkunst i Danmark. Denne kronik er indledningen til nogle artikler om brødrene Skovgaard, Niels Larsens Stevns, Stefan Viggo Pedersen og andre danske, religiøse malere.

svimmelhed med en evangelisk bevidsthed, vil man opdage, at den religiøse følelse ikke uden videre er identisk med et kristeligt sindelag. Den religiøse følelse er uden forpligtelse overfor medskabningen; den hviler helt i sig selv som en naturstemning. Det siges, at søndagsjægere i almindelighed er sentimentale naturelskere — og dog spreder de død og ødelæggelse overalt, hvor de kommer frem med deres haglbøsser. Den religiøse følelse er nøjagtigt lige så egoistisk. Den tager ikke hensyn til andre, hvorimod en kristelig følelse overhovedet ikke kan eksistere uden en dyb forpligtelse overfor medskabningen.

— Hvis dette er rigtigt, må den religiøse følelse frembyde den største fare for den kristelige erkendelse — samtidig med at den kristelige følelse dog bæres af det samme åndedræt: Angst og fryd.

— Ja.

— Hvorfor mener du da, at du ikke er tilstrækkelig religiøs? Vil det ikke være rigtigere at sige, at du ikke kan male den Korsfæstede, fordi du ikke er trængt dybt nok ned i den kristne lidelsesanke?

— Nej, min ven, nu gør du dig skyldig i den sædvanlige misforståelse: at man for at male god, kri-

Fortsættes side 4

Christen Dalsgaard: »Marias besøg hos Elisabeth«. (Billedet malet i 1862).

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin N.elsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8—10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9—16, lørdag
kl. 9—12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Skal vi ikke mere kunne tale sammen

Ærkebiskoppen af Liverpool, John C. Heenan, foreslog for nogle år siden, at der skulle anskaffes et fjernsyns-apparat i alle præstegårde indenfor hans bispedømme. Han begrundede det *ikke* med, at der burde være mulighed for at se og høre ham i TV, hvor han jævnligt er gæst! Hans ræsonnement var simpelthen, at præsterne ikke skulle spille deres tid med at besøge folk, der inviterede dem til forestilling i hjemmet. Hvis der var en TV-modtager i præstegården, kunne de sige nej-tak til sådanne velmente invitationer, og det blev samtidig gjort klart, at når en præst aflagde husbesøg, ønskede han at tale med sine sognebørn. Han kom ikke, fordi han savnede underholdning.

Man kan more sig over ærkebiskop Heenans forsøg på at værne om husbesøgenes pastorale værdi, men det bør ikke glemmes, at vi står overfor et problem. Det er endnu næppe så presserende her i landet, fordi det danske fjernsyn ikke sender hele dagen. Men vi mærker dog allerede, at *samtalen* mellem mennesker har fået mindre betydning. I de kredse, hvor man før var nødt til at lege blindbuk eller »tampen brænder« for at korte tiden, er det selvfølgelig en lettelse at kunne hygge sig omkring den lysende skærm. (Ikke et ondt ord om blindbuk, der har været anledning til megen enfoldig morskab, men kulturelt udviklende kan den næppe kaldes).

I midlertid er også de hjem, der plejede at dyrke samtalen, blevet ramt, og det kan få alvorlige følger. Når samtalen går i stå, lammes også initiativet. Vi *kan* risikere, at alt for mange mennesker mister lysten til at beskæftige sig med andet end deres daglige arbejde plus den behagelige underholdning hjemme i stuen. Så vil blandt andet politisk virksomhed blive en hobby for de få (til skade for demokratiet) og det kristne apostolat, som netop havde så gode fremtidsudsigter, atter blive indsnævret.

Der er ingen grund til at angribe fjernsynets opfindere eller de folk, som gør hæderlige forsøg på at bruge dette middel til at skabe kontakt mellem mennesker, til oplysning og til opbyggelse i dette ords bedste forstand. Man kunne lige så godt angribe ølbryggerne med den motivering, at deres produkter misbruges. Duer ikke! Ansvar for misbrug hviler på os, der ser fjernsyn og drikker øl.

Og der *er* allerede erfaring for, at man går forgæves til nogle

mennesker, der før med energi og dygtighed arbejdede i det kristne apostolat. De har ikke mere overskud til det, fordi fjernsynet netop beslaglægger de brugbare aften timer, som kunne udnyttes til drøftelser med andre, til læsning og til at løse en konkret opgave. Vi kan godt indstille os på, at det bliver sværere og sværere at arrangere sognemøder og at holde Guds-tjenester om aftenen.

Hensigten med at skrive disse linier er at få luft for en indestængt og noget hengemt pessimisme, men samtidigt at udtrykke nogle forhåbninger. Er der da håb endnu? Ja, man kan i hvert fald håbe, at situationen ændres, når vi en dag alle har fjernsyn (jvnf. ærkebiskop Heenans tanke), eller når alle er mætte! Men det ville være mere menneskeværdigt, om vi selv i tide fik hånd i hanke med denne geniale opfindelse, om vi fandt balancen i vor udnyttelse af den. Med andre ord: Lad blot fjernsynet have sin plads i hjemmet side om side med radioen, bøgerne på reolen, grammofonen, aviserne og bladene, men lad os blive fri for at have nogen af de ting til at dominere og til at gribe forstyrrende ind i mødet mellem menneske og menneske.

G-

Dansk fra Vatikanet

Vatikanets Radio sender på dansk onsdag aften kl. 21.30 over kortbølgerne 25,67 og 31,10 og mellembølge 196. Programudvalget gør opmærksom på, at flere af Radio Vaticanas udsendelser ødelægges af støjsendere, men at det danske program som regel ikke generes. Støjen plejer at forsvinde, når den danske udsendelse begynder. Det er nødvendigt at have en mindre stueantenne for at høre udsendelsen.

Altertavlen

Fortsat fra side 2

stelig kunst skal kunne tænke kristeligt. Hvis du betragter en maler som Carl Bloch, vil du møde en række billeder, der alle er dybt kristeligt tænkte. De er både alvorlige og lidelsesfyldte — og meget patetiske. Kan du for eksempel huske billedet fra Gethsemane, hvor en engel støtter den bedende Kristus? Hvilken smertelig afmagt ses ikke i både englens og Kristi ansigter og gestus! Og dog må man alligevel vende sig bort fra billedet med ubehag, for den kristne lidelsestanke kan ikke udtrykkes gennem en psykologisk mimik. Når dertil kommer, at Carl Blochs farver kun artikulerer brun håbløshed, forstår du måske, at man ikke kan udspekulere kunst, selvom man spekulerer i nok så kristelige baner. Kunst bæres af hjertets angst og glæde.

— Det minder mig om, hvad den norske biskop Eivind Berggrav engang udtalte: Lidelse og fryd er religionens rytme. Den finder sig genspejlet i den formskabende lidelse og fryd, som er kunstens inderste drift.

— Nogle kunstnere har for megen lidelse og for lidt fryd, sådan var det med Carl Bloch. Han fandt aldrig glæde ved at male. Hos andre er spændingen mellem de to poler så svag, at man tvivler på, kunstneren nogen sinde har følt andet end irritation og mæthed... Når jeg ikke kan male den Korsfæstede, så er det ikke, fordi jeg ikke kan tænke mig ind i hans sted, for det kan intet menneske; men hvis jeg blot kunne føle tilstrækkelig taknemmelighed overfor ham, så kunne jeg også male ham...

Kender du en renere fryd end taknemmelighed? Tror du ikke, det var den, der fik Giovanni da

Fiesole (også kaldet Fra Angelico) til at male så skønne billeder? Når jeg ret tænker over det, så er næsten alle — måske alle de sande, kristelige billeder, jeg kender, båret af taknemmelighed. Constantin Hansens før nævnte billede af de to gamle, der knæler foran Himmerigs port, ånder ikke blot ydmyg angstelse, men også dyb taknemmelighed.

— Jeg synes også, der er en anden dansk kunstner fra forrige århundrede, som har malet Biblens hellige skikkelser med fryd, nemlig Christen Dalsgaard. Kender du hans billede »Marias besøg hos Elisabeth«? Hvilket henrivende udtryk har den unge Marias ansigt, da hun kommer op ad trappen og møder Elisabeths hilsen: »Velsignet er du iblandt kvinder! og velsignet er dit livs frugt! Og hvorledes times dette mig, at min Herres moder kommer til mig? Thi se, da din hilsens røst nåede mine øren, sprang fosteret i mit liv med fryd...« Maria ser ud som en kvinde, der går fra under til under.

— Mon det ikke også er karakteristisk, at kristelig dansk malerkunst i nyere tid får sit gennembrud i Joakim Skovgaard med den mest jublende altertavle, der nogen sinde er malet på vore breddegrader: »Kristus fører røveren ind i Paradis«?

Vi mangler en bog om ægteskabet

Theodor Bovet: *Ægteskabet. De Unges forlag. 153 sider.*

Jo længere man når frem i den schweiziske læge Theodor Bovets bog »Ægteskabet«, des mere brændende ønsker man, at der fandtes en moderne katolsk håndbog på dansk om samme emne. For Theodor Bovet siger glimrende ting om ægteskabets psykologi, og idet er befriende at se ham understrege, hvor afgørende det er at skabe en erotisk atmosfære og hæge om den med nænsomhed, men uden puritansk skræk for dens legemlige side. Det er så tiltrængt — og så forsømt, at man græmmer sig med forfatteren ved tanken om, hvor langt Vestens folk behersker kunsten at elske. Det er også opmuntrende at erfare, med hvor stor ærbødighed Theodor Bovet omfatter det katolske syn på ægteskabet. Skønt selv protestant fremhæver han det storsindede som mere livsbekræftende og logisk end de afskygninger, man finder i de andre kristne trossamfund. Men i sit standpunkt til fødselsregulering er han trods alle forbehold rådvild og flakken-de. Man føler, han er nået til et ømt punkt, som han kredser omkring uden mod til at give sig i kast med det centrale. Det skal der også en dumdristig sjæl til at gøre. Så man lukker bogen til sidst med et suk og spørger endnu en gang: Hvornår kommer den alt for længe savnede katolske ægteskabs-håndbog, som taler tidens sprog til tidens ungdom?

I.L.

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Pensioneret oversergent i Schweizergarden

Peter Egger hedder en mand, som i 28 år har gjort tjeneste som oversergent i pavens schweizergarde. Nu bliver han pensioneret med rang af »æreskaptajn«. Egger har tjent under tre paver: Pius d. XI, Pius d. XII og Johannes XXIII. Han har udført det samme arbejde som hans forgængere i renaissanceen. Han har hver dag båret den samme uniform, som man brugte på Michelangelos tid.

I en artikel i dagbladet »Vestjyden« fortæller Jørgen Petersen om schweizergarden i almindelighed og Peter Egger i særdeleshed. Vi sakser artiklens slutning, der præges af en egen vemodig humor:

Jeg fulgte med Peter Egger til kaserne for at hente hans bagage. — Efter at han for sidste gang var gået gennem St. Anna porten til højre for Peterskirken, blev han et øjeblik stående midt på den store plads. Bag Bernini's skønne søjler lå Vatikanstaden — hans »lilleputrige« — hvor han kendte hver en krog, hvert et hjørne. En mængde turister strømmede forbi os mod kirken og mod musæerne bag murene — altså på den anden side grænsen — hvor schwei-

zergardisterne stod parat til at modtage dem.

Og nu forlader Peter os. Vi står ved siden af obelirken på pladsen. Ikke alle soldater føler sig efter så lang tid godt tilpas i civilt tøj — det gør Peter Egger heller ikke efter så længe at have været iklædt panserbrynje. Han anbringer sin bagage i en hestevogn og kaster et sidste blik på kirken, springvandene og på den store port, han for 28 år siden for første gang passerede. — Medens vi tager afsked, kommer jeg i tanke om en ven, der kommer til Rom for at besøge mig. Jeg spørger hurtigt Peter, hvem jeg nu skal henvende mig til for at få forevist Vatikanet på den rigtige måde. »Henvend dig til min ven Hans, der også er i garden. Hvis han ikke er til at træffe, må I vente nogle dage — det kan være, han igen er en tur i Neapel! — »I Neapel«? — »Ja, »i Neapel«, ved du ikke, hvad »Neapel« er?»

Og nu kommer jeg i tanker om det. »Neapel« er schweizergardens navn for »brummen« — der kommer pavens soldater nemlig også, hvis et eller andet ikke klapper.

Men spørg mig ikke, hvorfor man kalder den »Neapel« — byen ved Vesuv har i alt fald intet dermed at gøre. Det er simpelthen uforklarligt.

Medens jeg kigger efter vognen, tænker jeg på, at forskellen mellem det 16. århundrede og i dag ikke er så forfærdelig stor.

Veje Trælast & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Veje

Hansen Pærhøj & Søn Garmester - kunsthandel

Søndergade 4 - Telf. 1157
Veje

VEJLE OPTIK

ul Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Veje

A/S Veje Mælkekompagni Fineste mejeriprodukter

Telefoner 335, 336 - Kontor 507
Veje

NIELS BOESEN

Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Veje
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

Raadhusortvet
Veje

Poul HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim

Nørregade 6, Veje - Tlf. 360

Bogladen med de mange bøger ...

Veje Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød

Fallesbageriet

Veje

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning

Telf. 1721 . Nørregade 2
Veje

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Veje

Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost

R. Hansen

Man går stille med dørene i Helsingør...

Den statelige kirke og et nyt kapel i byen ved Sundet

I flere år har Helsingør kommune drøftet planer om bedre tilkørselsforhold til Kronborg Slot. Et af de mange projekter gik ud på at føre en bred motorvej tværs over den grund, hvorpå Sankt Vincentsøstrenes alderdomshjem, Sankt Maria-Hjem, ligger. Som afløser for dette hjem foreslog man til gengæld at opføre et helt nyt alderdomshjem i byens udkant. Denne fristende plan måtte dog opgives. Dels ville nybygningen være blevet for kostbar og driften for dyr, dels ønskede hjemmets ældre pensionærer helst at forblive i den indre by. Men ikke mindst var såvel præsterne som søstrene kede af, at den nære forbindelse mellem sognekirken og alderdomshjemmet, der har bestået i et halvt århundrede, ville gå tabt.

På den anden side viste det sig mere og mere påkrævet at modernisere såvel alderdomshjemmet som søstrenes kloster. Ejendommen, hvori begge har til huse, er godt 200 år gammel og det daglige arbejde vanskeliggjordes i stigende grad. Bygningen svarede ikke til de krav, samfundet stiller i dag. Det var også uheldigt, at den del af bygningen, søstrene beboede, skilte hjemmet i to dele.

Alt dette er nu grundigt forandret. Under ledelse af arkitekt Ib Møgelvang Nielsen, MAA, Helsingør, er Sankt Maria-Hjem i al stilhed blevet til en næsten ny institution. Hvad der kunne bevares, er blevet frisket op, men meget er nyt. Hvor søstrene før boede, findes nu 8 nye værelser, således at man har husrum til i alt 26 pensionærer (de to ældste er hver 93 år gammel). Alle væ-

relser er blevet forsynet med pladsbesparende indbyggede skabe, med håndvaske og varmt vand, foruden med andre bekvemmeligheder, der tilsammen gør det daglige arbejde betydeligt lettere for søstrene. En mindre del af ejendommen blev revet ned til grunden, men genopbygget i samme højde som den øvrige del. I denne nye fløj findes i stuen, til venstre i porten, et værelse til religionsundervisning af børn og et andet til den sproglyndige søster, der blandt andet beskæftiger sig med translatørarbejde. På første sal har søstrene fået en venlig opholdsstue med tilstødende spisestue og tekøkken. Øverst, i tagetagen, har man indrettet et nyt huskapel, til afløsning af det gamle. Vore billeder giver kun et svagt indtryk af den harmoni, der er opnået ved de valgte farvers rolige samspil. Murværkets gule sten og træværkets naturlige farve er bibeholdt og står i god kontrast til det blå tæppe foran altret, og den samme farve går igen på væggen modsat dette. Den moderne belysning hyller kapellet i et diskret halvmørke, men giver ellers et meget effektivt lys, hvor dette behøves.

Arbejdet med ombygningen er ikke helt afsluttet: den resterende del af tagetagen udbygges for tiden til værelser for søstrene, der sluttelig vil komme til at bo under mere praktiske forhold.

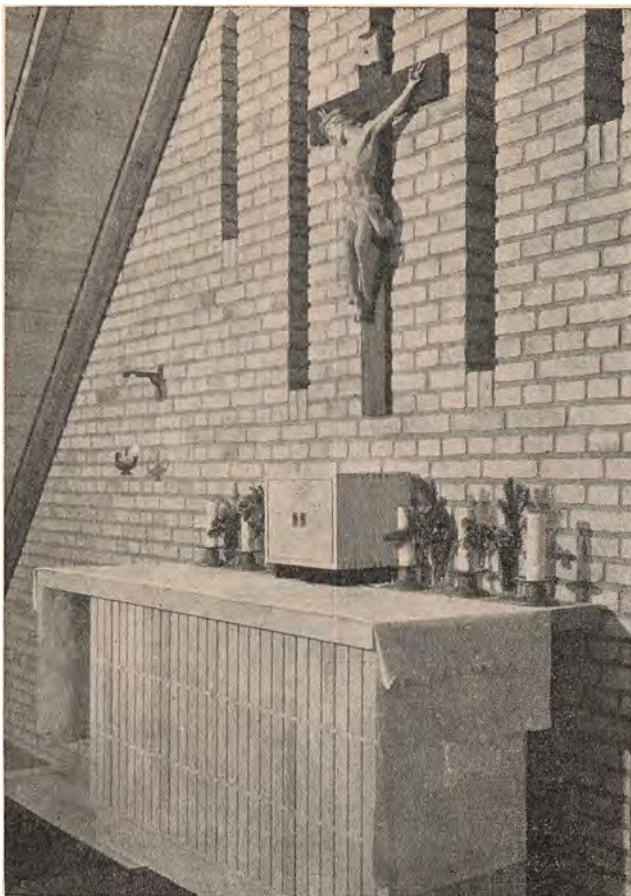
I mellemtiden har Helsingør kommune truffet de endelige bestemmelser om vejreguleringen i kvarteret. Planerne fører blandt andet med sig, at den beboelsesejendom, der ligger på højre side af søstrenes hus, skal rives ned for at give plads til en ny færdselsåre. Der er endnu ikke taget stilling til, hvad der skal ske med den resterende del af grunden. Det ville være nærliggende at erhverve den til en udvidelse af det bestående alderdomshjem, for at afkorte den lange venteliste på personer, der søger optagelse på Sankt Maria-Hjem.

St. Vincentsøstrene har været knyttet til kirken i Helsingør siden 1904, da de fire første søstre kom til Danmark. I dag tæller deres kommunitet i alt 7 medlemmer, hvoraf den yngste er 31 år gammel, den ældste 83. Det er et broget lille samfund: to søstre er danskfødte, to andre stammer fra Holland, medens Belgien, Frankrig og Schweiz er repræsenteret med hver en søster. En dansk pige ventes til foråret at ville indtræde som novice i moderhuset i Paris.

Søstrene i Helsingør er ene om at repræsentere deres orden i hele Norden.

Præstegården, kirken og søstrenes bygning i Helsingør.

*Altret
i søstrenes
kapel*

Men de er ikke »de sidste St. Vincentsøstre, der findes i verden«, som en amerikansk turist mente, efter hvad en musæumsbetjent på Kronborg Slot fortalte mig. Ordenen er langt fra at uddø, tværtimod: der findes i dag verden over henved 45.000 St. Vincentsøstre! De er overalt let kendelige på dragtens klædelige, lyse blå farve, der sammen med det særprægede hovedlinned, søstrene bærer, uden tvivl gør dem til de mest maleriske blandt de mange ordensøstre, der findes i Kirken. »Motivet« har også fristet vore hjemlige malere: Engelbrecht Sørensens billede »To nonner« gengiver netop to St. Vincentsøstre, men er malet i Italien. Af de syv søstre herhjemme er to udelukkende beskæftiget med at passe hjemmets gamle og syge, modens en anden søster varetager en lignende gerning uden for hjemmet, i Helsingør by og dens opland. De øvrige søstre tager del i det almindelige arbejde, der daglig må udføres på et alderdomshjem og i et kloster, foruden at de også hjælper præsterne i deres apostolat.

Sankt Vincentsøstrene er meget afholdt i Helsingør, også hos kommunen, der blandt andet har støttet moderni-

seringen af alderdomshjemmet. Kommunens fritidshjem har lejet sig ind i lokaler hos søstrene. I øvrigt er det vistnok uden sidestykke andre steder herhjemme at søstre — som det er tilfældet i Helsingør — kører gratis på byens omnibusser og på de andre, der gennemkrydser oplandet!

Der opstod for nogle år siden omtrent panik i Helsingør, da det rygtevis forlød, at søstrene agtede sig helt bort fra byen og ville vende tilbage til Holland!

Der behøves ikke megen fantasi til at

*Sognepræst
van der Veer
giver sakramental
velsignelse
i det nye kapel*

finde frem til roden af denne vellidthed: søstrenes uselviske gerning i næstekærlighedens tjeneste såvel som deres personlige evangeliske fattigdom må virke som en levende prædiken for alle og enhver, der stiller sig det spørgsmål, hvordan kristendommens krav til vor livsførelse kan virkeliggøres i vor urolige tid.

Sankt Vincent kirke

Den statelige Sankt Vincent kirke i Helsingør blev indviet i 1930 og må regnes blandt de bedste nygotiske, katolske kirker her i landet. Den er bygget efter tegninger af arkitekt Tidemand-Dal, der også har opført katolske kirker i Assens, Nyborg og Næstved. »I og for sig blev kirken alt for stor efter vore små forhold,« fortalte nu afdøde sognepræst, pater Francis Martin Flynn mig en dag. »Men vi kunne ikke bygge mindre, af hensyn til de to andre kirker, der findes i byen«. Midlerne til kirkens opførelse blev til dels fremskaffet af sognets tidligere kapellan, pater John William Kelly, på en indsamlingsrejse, som han foretog i USA. Som kirkens store velgører herhjemme må nævnes prokurist Jensen, Møllebakken i Espergærde, hvis grav findes lige overfor kirken. Til dens historie knyttes også den mær-

Fortsættes side 12

Vi bringer endnu et billede fra udnævnelsen af de nye kardinaler. Paven overrækker en ny kardinal den røde baret.

Katolske munke i Tibet fængslet Buddhistmunke ventes til Schweiz

Geneve (NC) En augustiner munk, som er en af de berømteste bjergbestigere i Schweiz, og som har været fængslet af de kinesiske kommunister, oplyser, at alle munke i den katolske mission i Tibet nu befinder sig i kommunistiske fængsler. »Alle kristne kirker herude bliver plyndret af kommunisterne, og alle religiøse bøger brændt«, oplyser han i et brev modtaget i Augustinerklostret i Martigny. Han skriver videre, at »ikke desto mindre samles vore kristne hemmeligt for at bede, hver gang der viser sig en mulighed for en sådan katakombagtig virksomhed. Vi missionærer ved ikke, hvad der skal ske

med os. Hvis vi bliver deporteret til Kina, er det ikke sandsynligt at man hører mere om os.«

Man har i Augustinerklostret endvidere modtaget underretning om, at buddhistmunke, der flygtede fra den kommunistiske undertrykkelse i Tibet, vil komme til Schweiz for at grundlægge et buddhistkloster i Alperne. I henhold til disse oplysninger, vil buddhistmunkene rejse efter aftale med Dalai Lama.

Disse munke vil ikke forsøge nogen form for missionsarbejde, men de vil prøve, om deres livsform kan tilpasse sig Vestens behov og traditioner.

Tårenes sal!

I Lima, hovedstaden i Peru, står man ikke tilbage, hvad moderne kirkekunst angår, og det mangler heller ikke på fantasi. I den nylig opførte kirke S. Rosa har man således sørget for at lydisolere et specielt rum, hvorfra der er udsigt til altret gennem et kæmpevindue, og hvor man kan høre, hvad præsten siger, gennem en højttaler. Rummet, som har fået navnet »Tårenes sal« (!), er forbeholdt mødre, som ikke vil give afkald på at overvære messen i selskab med deres støjende og livsglade afkom. Heldigvis er vore danske børn af et noget roligere temperament, så hidtil har vi kunnet undgå den slags ekstremer.

Ungarsk humor

Budapest (Kipa) Et ungarsk kommunistisk provinsblad *Petoefi Nepe* er på en pudsig måde kommet til at røbe lidt om stemningen i Ungarn. Ved rejsningen af et mindesmærke for »Proletariatets diktators heoriske tidsalder« i Baja tillod man sig fra flere sider at fremsætte kritik. Bladet skriver: »Mange syntes, at figurens hoved var for lille, andre kritiserede hænderne, og atter andre påstod, at regnvandet ville samle sig i figurens gamascher. Der var endda folk, som hævdede, at figuren var anbragt i en unaturlig stilling.«

Artiklen slutter med følgende bitre kommentar: »Til dette kan man blot bemærke, at folk bestemt ikke ville have opdaget så mange fejl, hvis det havde drejet sig om et mindesmærke for en eller anden ærkebiskop eller for kardinalen.«

Vatikanets postkontor udsender den 28. februar en ny frimærkeserie i anledning af 1100-året for Sankt Meinrads død. Sankt Meinrad var benediktiner, men levede i en årrække som eremit i Einsiedeln. Han blev den 21. januar 861 myrdet af en tyvebande.

Minde-frimærkerne kommer i værdierne 30, 40 og 100 lire og viser et portræt af Sankt Meinrad, et billede af benediktinerklostret i Einsiedeln og klostrets Maria-statue.

Katolske observa- tører til Kirkernes Verdensråd?

London (NC) En protestantisk talsmand, generalsekretæren for De britiske Kirkers Råd, pastor Kenneth Slack, har på en pressekonference oplyst, at officielle observatører fra den katolske kirke og fra den russiske ortodokse kirke ventes til Kirkernes Verdensråds tredje forsamling i Indien sidst på året. Forsamlingen holdes i New Delhi fra 18. november til 8. december. Som bekendt er hverken den katolske kirke eller den russisk ortodokse kirke medlemmer af Kirkernes Verdensråd, mens den græske ortodokse kirke er medlem.

Såvel katolske som russiske ortodokse observatører var til stede ved det britiske kirkeråds møde i Skotland sidste år, men det vil være noget helt nyt, om de deltager i Kirkernes Verdensråds møde. Man forventer 600 officielle delegerede fra 178 kristne samfund til mødet i New Delhi. Det vil sige, at 31 trossamfund, der ikke var repræsenteret ved det første møde i Amsterdam i 1948, denne gang vil være med.

Den franske forfatter og barmhjertigheds-apostel Raoul Follereau indledte som bekendt sidste år en verdensrejse med det formål at opdne til et hjælpearbejde for de spedalske. I slutningen af januar ankom han til Leopoldville i Congo, og på billedet ser vi ham blive modtaget af de spedalske. Der findes i dag 15 millioner spedalske i verden. Follereau hævder, at det skulle være muligt at hjælpe de fleste af dem, hvis et velorganiseret arbejde blev gennemført.

Hjertelige ord fra kardinal til dr. Fisher

London (NC) Kardinal William Godfrey, ærkebiskop af Westminster, har i anledning af den anglikanske ærkebiskop Geoffrey Fishers afgang fremsat en officiel udtalelse. Dr. Fisher trækker sig som bekendt tilbage i maj og afløses af ærkebiskop Michael Ramsay fra York.

I kardinal Godfreys budskab hedder det:

»Når ærkebiskoppen af Canterbury snart trækker sig tilbage efter mange års lederskab af den anglikanske kirke, vil mange tænke på hans hengivenhed i vort lands tjeneste, hans fædrelandskærlighed, hans oprigtige ønske om og bestræbelse på at fremme mulighederne for kristenhedens enhed. Dette ønske deles af mange, som ikke tilhører hans kirke, og ikke mindst deles det af katolikker overalt i verden.

Ærkebiskoppens besøg hos pave Johannes var en gestus, som vi alle værdsætter højt. Vi håber og beder sammen med ærkebiskoppen, at hans bestræbelser må bære frugt, at alle misforståelser må forsvinde, og at ingen bitterhed må ødelægge harmonien mellem dem, der søger at følge Kristus. Vi beder om, at ærkebiskoppen under sit otium må være lykkelig og have et godt helbred. Måtte han have mange og rigt velsignede år tilbage«.

Et lys for hedningerne og en herlighed for dit folk

Marias renselsesfest i templet i Jerusalem, som vi lige har fejret, bærer fra gammel tid navnet »Kyndelmisse«, der betyder lysmesse. Simeon, den gamle mand i templet, forkynder, at Kristus er »lyset, der skal åbenbares for hedningerne«. Denne fest er altså en epifani, d.v.s. en åbenbarelse af Jesus.

Festens evangelium skildrer en enkel og meget menneskelig begivenhed: Maria bringer for første gang Jesus til Templet i Jerusalem. Tænk blot selv på den dag, hvor De bragte Deres barn for første gang til kirken, for at det dér skulle modtage dåbens sakramente. Og De forstår da, hvilke følelser, der gennemtrængte Marias og Josefs hjerter. Lykkelige begiver Maria og Josef sig af sted fra Bethlehém med Jesusbarnet for at tilbagelægge de små 10 km ind til Jerusalem og bringe det offer, som Moseloven foreskrev efter et drengébarns fødsel.

Men var Maria forpligtet til at overholde denne gamle bestemmelse? Stod Jesus ikke over denne Mose lov?

Vi står her overfor et mysterium: Maria frembar Jesus for Gud i Templet. Vi kan da betragte denne fest som et præledium, ja som et offertorium til Langfredag. Skriver Paulus ikke i brevet til Hebræerne (10,5-7):

»Derfor siger Kristus, da han træder ind i verden: Se, jeg er kommen for at gøre din vilje.« At gøre Faderens vilje, ja det var derfor, Kristus var kommet for ved sit kærlighedsoffer på korset at frelse os.

Men denne frembærelse i templet er også en anledning til mødet med Simeon. I ham kulminerer Israels lange venten på den lovede Messias. »Og se, der levede i Jerusalem en mand ved navn Simeon, han var en retfærdig og gudfrygtig mand, og han ventede Israels trøst. Og Helligånden var over ham. Og det var varslet af Helligånden, at han ikke skulle se døden, før han havde set Herrens salvede. I det lille barn, som Maria bærer frem, erkender han den ventede Messias, »Israels trøst«.

Og da tager han barnet i sine arme og synger sin lovsang:

*»Herre, nu kan du, som du selv
har sagt det,
lade din tjener gå bort i fred,
thi mine øjne har set din frelse,
som du har beredt for alle
folkeslag,
et lys, som skal åbenbares
for hedningerne,
og en herlighed for dit folk.«*

Allerede tidligere havde profe-

ten Esajas forkyndt, at »den, der skulle komme, ville være et lys for alle folkeslag.« — Nu er dette lys kommet, og Simeon synger sin glædessang. Han har intet mere at se på denne jord, thi han har set Guds frelse. Hans øjne kan nu lukke sig for denne verdens lys, hans livsaften er kommet.

Derfor bruger Kirken hans bøn som sin aftenbøn under kompletorium. Når mørket sænker sig over jorden, minder Kirken os om, at Kristi lys fortsat vil skinne i vore hjerter.

»Jeg er Verdens lys« siger Jesus selv senere. »Den, som følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys.« (Joh. 8,12). Det er ikke nattens mørke, vi skal frygte, nej, vi skal frygte det mørke, som falder over jorden, når vi forkaster evangeliets lys. Thi da sænker mørket sig i vore hjerter, og det ondes magter har frit spillerum.

Lad os derfor bede om, at Kristus — lyset der er kommet i denne verden for at oplyse alle mennesker — også må komme til vore hjerter. Lad vor bøn til Gud være: *Giv os Troens klarhed, vis os Håbets lys, tænd i vore hjerter Kærlighedens flamme.* Og lad os i tillid vente på det ny Jerusalem, der skal komme: »Og der skal ingen nat være mere, og de trænger ikke til lys fra lampe eller lys fra sol, thi Gud Herren skal lyse over dem.« (Johannes Åbenbaring 22,5).

Og lad os allerede nu stræbe efter det øjeblik, hvor Gud skal lyse i vore hjerter, lad os som den gamle Simeon allerede nu tage imod Kristus, der i kærlighed vil oplyse vore hjerter med sin nådes lys.

V.H.

Bladet Bornholmeren om Tidebogen

Pastor Paul d'Auchamp i Aakirkeby kan overkomme mere end sit sogn og sine rejse-arrangementer for de mange, der årligt følger ham til Rom og Assisi. Han anmelder også bøger i det socialdemokratiske blad *Bornholmeren*, og blandt andre har han omtalt Tidebogen. I den forbindelse fremkommer følgende historiske oplysninger:

Tidebønnerne bestod oprindeligt af Davids salmer og de officielle kirkebønner. De komponeredes i den tidlige middelalder, og de blev bedt eller sunget af klosterfolk. På de tider læste man latin, hvis man kunne læse; på den måde — og båret af gregorianske melodier — kom tidebønnerne også ud blandt lægfolk. I dag beder enhver katolsk præst disse bønner, og mange ordenssøstre og lægfolk beder dem i forkortede udgave. Blandt senmiddelalderens og renaissancetidens religiøse litteratur indtager håndskrevne eller trykte tidebønner en fremragende plads. Man kender for eksempel ca. 1000 oplag af tidebønner eller »Tide- og bønnebøger« fra tiden mellem 1400 og 1600. Efterhånden som læsekunsten blev almindeligere, og det blev lettere at mangfoldiggøre bøger, populariseredes tidebøgerne. Ved 1500 var de fleste oplag på modersmålene og isprængt et stort antal hymner og bønner efter de enkelte forfateres smag. Fra den danske katolske tid foreligger dog kun en snes forskellige oplag; blandt disse er Karen Ludvigsdatter Rosenkrantz' danske tidebog fra ca. 1500 den betydeligste. Den findes gengivet i Det danske Sprog- og Litteraturselskabs »Middelalderens danske bønnebøger«, Gyldendal 1945.

Det var derfor en stor tradition, der blev genoptaget og resultatet af et kæmpearbejde, da der udkom en ny dansk tidebog — den mest omfattende, der nogensinde er udgivet i Danmark. Det er den usandsynlige søster Benedicte Ramming, der igen har fuldendt et betydeligt litterært arbejde (det sidste var »Spire, blomstre, bære frugt« af John Wu). Søsteren, der også er forstanderinde for sygeplejerskeskolen på Sankt Josephs hospital i København, har udarbejdet sin oversættelse efter et moderne amerikansk forbillede. Hun har brugt det danske »Teologiske Oratoriums« oversættelse af Davids salmer. Hymnerne og bønnerne har hun stort set selv oversat.

Flere Vincent-grupper

Af Sankt Vincent-gruppens reviderede årsregnskab for 1960 fremgår, at gruppen i det forløbne år har indsamlet 27.848,65 kr. som en håndsrækning til lindring af verdens sult og nød. Pengene er, omregnet i dollars, afsendt i form af 40 checks à 100 dollars, deraf 15 checks til Indien, 13 til Syd-Vietnam, 9 til Midt Afrika og 3 til Vest Afrika. Det sidst omtalte sted er helt på D.U.K.s kappe, idet Danmarks unge katolikker har påtaget sig at hjælpe dette distrikt og hidtil har kunnet afsende checks for ca. 2000 kr. De unge katolikker har udfoldet et mangesidet initiativ og har blandt andet i flere tilfælde drevet en ret indbringende juletræshandel til fordel for Sankt Vincent-hjælpen.

I den seneste tid er der kommet nye grupper til på Amager, i Kgs. Lyngby og i Farum, og desuden er der udsigt til grupper i Ordrup, Slagelse, Korsør og Holbæk. Der eksisterer i øjeblikket 33 Sankt Vincent-grupper landet over, og bortset fra grupperne er der stadig livlig tilstrømning af bidrag fra interesserede enkelt-personer til sekretariatet, Kildehøjvej 13, Birkerød.

Vi minder om, at Sankt Vincent-gruppernes gironummer er: 971 64.

Den eneste administrationsudgift, hvormed bidragene i det forløbne år er afkortet, er: kr. 2,00 til et checkhæfte.

Skandinavisk retræte

Ligesom de foregående år arrangeres der også i år en tre dages retræte på dominikanernes studiekloster Le Saulchoir, der ligger 25 km fra Paris. Retræten finder sted fra den 22. til den 24. juni. Mænd indlogeres i klosterets gæstefløj (9 franc pr. dag), kvinder hos dominikanerinderne (10 frs.). Deltagerne vil få lejlighed til at overvære klosterets gudstjenester, især den daglige højmesse og komplet. I år ledes retræten af pater Thorn, Oslo. Foredragene holdes på norsk. Retræten slutter den 25. juni med en fransk-skandinavisk »venskabsdag«, hvor man vil få lejlighed til at møde de seks unge skandinaviske dominikanerbrødre. Klosters adresse er: Le Saulchoir, Soisy sur Seine (Seine et Oise), Frankrig. Tilmelding til Dominikanerne i Ordrup, som også gerne står til rådighed med yderligere oplysninger. Tlf. OR 422 eller OR 3038.

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 5.: Sexagesima (s. 106, violet).
MANDAG d. 6.: Titus (s. 828, hvid), biskop.
TIRSDAG d. 7.: Romualdus (s. 828, hvid), abbed.
ONSDAG d. 8.: Johannes af Matha (s. 829, hvid), bekender.
TORSDAG d. 9.: Cyrillus af Alexandria (s. 829, hvid), biskop og kirkelærer.
FREDAG d. 10.: Scholastica (s. 830, hvid), jomfru.
LØRDAG d. 11.: Vor Frue af Lourdes (s. 831, hvid).
SØNDAG d. 12.: Quinquagesima (s. 112, violet).

En rettelse i ordo

Emendandum in supplemento Ordinis 1961: Die 5. Febr. in Missa de Purificatione B. M. V. *omittitur* 2. Or. Dom.

Teologisk Dalum-møde

I 1959 holdtes for første gang et teologisk præstemøde på Dalum Kloster under biskoppens forsæde. Mødet varede fire dage og havde som eneste emne: Bodens sakramente. Tilslutningen var god, idet 40 præster deltog, og man besluttede allerede dengang regelmæssigt at afholde sådanne møder. I midten af oktober åbnes det andet møde, som også holdes på Dalum Kloster, og hvis emne bliver: *Ægteskabets sakramente*. Det udførlige program offentliggøres senere. Præster fra de andre skandinaviske bispedømmer er indbudt til mødet.

De teologiske præstemøder ledes af en komite bestående af generalvikar, mgr. C. Flandrup (formand), pater P. Grégoire O.P. (sekretær), pater M. Poppe S.J. og sogneprest Ib Andersen.

Vi ønsker Sankt Vincentsøstrene i Helsingør til lykke med deres moderniserede alderdomshjem og kloster!

- ARKITEKT:** *Møgelvang & Kann,*
Stengade 75 B, Helsingør.
Tlf. 21 19 00.
- MURERMESTER:** *Johns. Petersen,*
Ndr. Strandvej 29, Helsingør.
Grundlagt 1827. - Nuv. indehaver
fra 1912. Tlf. 21 02 04.
- TØMRERMESTER:** *Ejnar Nielsen,*
Frejsgade 20, Helsingør.
Tlf. 21 03 11 - 21 00 81.
- SNEDKERMESTER:** *Maskinsnedkeriet HAMLET,*
Esrumvej 65, Helsingør.
Tlf. 21 18 18.
- ELEKTRIKER:** *B. V. Sennefelder & Co.*
Fiolgade 12, Helsingør.
Tlf. 21 14 88.
- BLIKKENSLAGER:** *Georg Poulsen & Søn,*
Sct. Annagade 19, Helsingør.
Tlf. 21 01 64.
- SMEDEMESTER:** *J. P. Poulsen,*
Hovedvagsstræde 6, Helsingør.
Tlf. 21 07 84.
- ENTREPRENØR:** *Ejvind Larsen,*
Holger Danskesvej 37, Helsingør.
Tlf. 21 02 38.

Helsingør

Fortsat fra side 7

keligé begivenhed, at teglværket, der fremstillede de smukke håndstrøgne sten, nedbrændte til grunden efter at det sidste læs sten var blevet leveret til nybygningen.

Kirkebesøget ligger året rundt omkring de 180, svarende til 36 pct. af menigheden, der tæller 440 medlemmer. Det er over gennemsnittet, sammenlignet med den tilsvarende procent for vore kirker i provinsen, taget under ét. (26 pct.). Men der noteres en betydelig forskel i de enkelte årstider. Det er om sommeren, at Sankt Vincent kirke har sin store »besøgstid«, idet kirkebesøget i denne tid ligger 85% over det normale. Lige som på Bornholm skyldes forøgelsen de mange sommergæster, der findes på egnen. Men også mange udlændinge besøger kirken i ferietiden og mange fremmede biler ses parkeret foran kirken. Årsagen hertil må blandt andet søges deri, at kirkens billede nu i en længere årrække har prydet forsiden af den engelske folder med danske kirkers messetider (sidste år trykt i 15.000 eksemplarer).

Adressen Nygade 8, Helsingør, er lan-

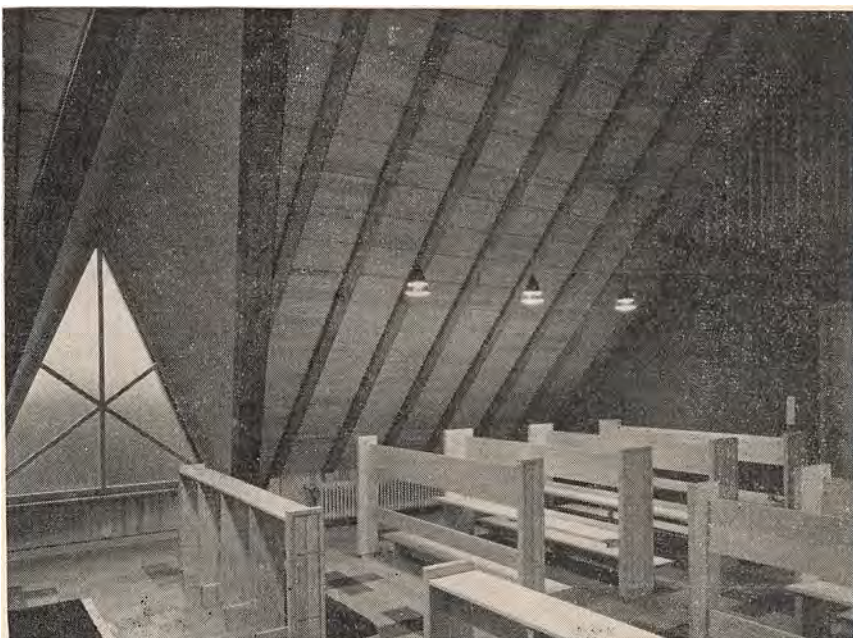

Sankt Vincent kirke

det over lige så kendt som Bredgade 64 i København. Her findes præstegården, der ikke blot er bopæl for sognepræsten, pater Johannes van der Veer og hans kapellan, pater Gerard Coenen, men også stedet, hvor de to andre Vincentpatres, vi har her i landet, hver uge tilbringer en dag sammen med deres confratres.

De varetager ellers sjælesorgen i resp. Hørsholm og Hillerød distrikt. Præsterne er alle hollændere. Deres orden er her i Danmark kun repræsenteret ved de fire præster, men tæller ellers mange medlemmer — 5425 ialt (1957) — spredt over den hele verden, idet kongregationen udfolder et stort apostolat, specielt i missionslandene. Derfor lyder dens latinske navn Congregatio Missionis, afkortet C.M., men præsterne er forskellige steder også kendt under navnet Lazarister efter St. Lazaire i Frankrig, hvor ordenen har sit hovedsæde.

Olaf V. Sørensen

Og endnu et billede af søstrenes kapel

KJØBKE's

Reproduktionsanstalt

ved B. JOHANSEN

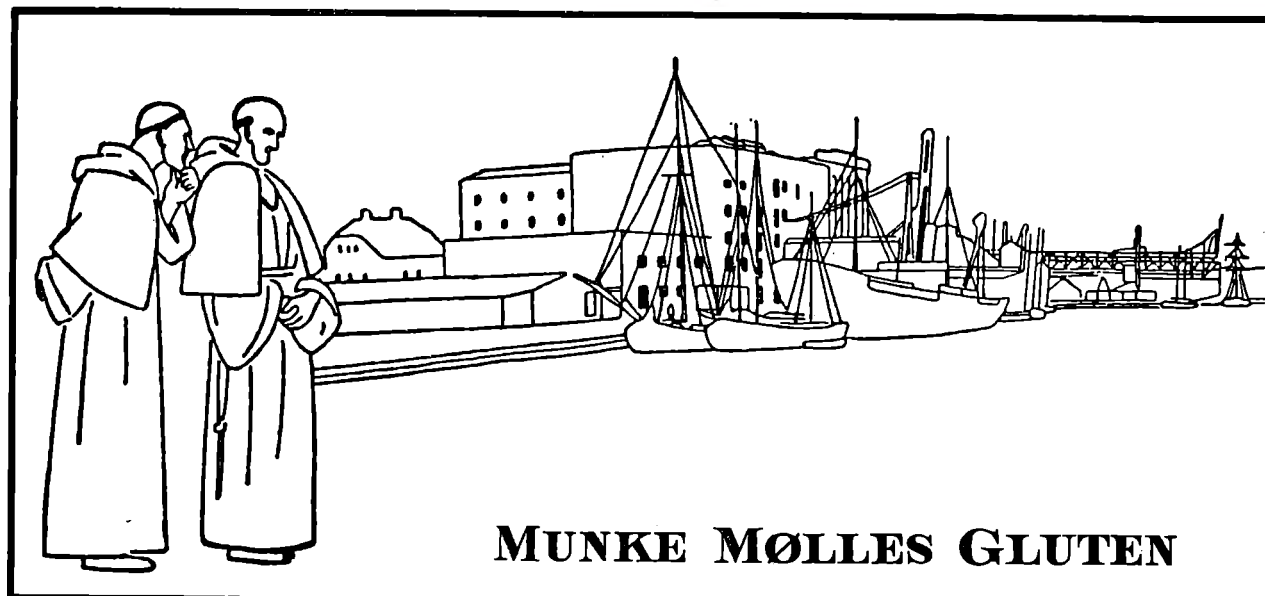
Nørregade 24 - Mellembygningen -
København K - Telefon Byen 75 38
og Byen 75 86

KLICHEER I FINESTE UDFØRELSE

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

MUNKE MØLLES GLUTEN

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 569

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre

Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 1628 - 818

Herlufsholm

Brødfabrik

Næstved . Tlf 31
Spis Herlufsholm Brød

AAKANDEN

R. Sørensens Eftf.
v/ Ingeborg og H. Aa. Pedersen
Gundl. 1877

Blomster - Dekorationer - Kranse
Østergade 7 . Næstved . Tlf. 130

C. MORTENSEN

Murermester

Gallemarksvej 23 - Tlf. 1349
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik

Jernbanegade 2 - Tlf. 543
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel

Næstved
Telefon 2525

Gulvtæpper - Linoleum

Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.

Jernbanegade 3, Næstved
Tlf. 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør

Østergade 8 - Næstved
Telefoner 663 - 3663

N. JUEL PEDERSEN

Glarimester

Ramsherred 13 - Tlf. 158
Næstved

Leverandør til katolske
institutioner

For et par dage siden havde jeg besøg af Katolsk Ugeblads fotograf, som var på turné i provinsen og allerede slæbte rundt med en bunke ufremkaldte film — portrætter og scenerier fra sognene, vort daglige liv i celluloid! Gad vidst, hvad han har fået ud af det. Nu stod vi for skud her i mit lille område, og selvfølgelig hjalp jeg ham med alle de ideer, jeg havde. Jeg nægtede dog stejlt at lade ham tage et nyt billede af mig. Nu har de en kliché i arkivet, og den kan bruges igen, men jeg tillod ham at forevige den gamle paraply, som jeg kom for skade at nævne, da jeg i efteråret causerede i disse spalter. (Det skulle jeg aldrig have gjort. Man troede, jeg i al gedulghed tiggede om en ny, og en venlig dame i Århus fremsendte penge til indkøb af en bedre paraply! Jeg har ikke fået lejlighed til at takke hende, men nu gør jeg det, idet jeg dog må gå til bekendelse: Jeg har ikke købt en ny! Næppe havde jeg fået pengene, før der var brug for et beløb til en anden og mere værdig sag. De forstår. Jeg behøver vist ikke at sige mere.)

Men det var fotografen, jeg ville fortælle om. Jeg synes den mand arbejder godt. Han brugte bunker af tid til at kigge på sine objekter og endnu mere tid til at pille ved alle de forskellige dimser på apparatet. Da han omsider var færdig, gik der en sky for solen, og kirkeportalen blev igen grå og snavset at se på. Hvor solen dog er en dyrebar gave fra skaberen! Selv min lille prunkløse kirke lyser i de tidlige morgentimer som en himmelport. Jeg må overlade det til mere udspekulerede naturer at uddybe denne symbolik. For os åndelige husmænd er det ikke så indviklet. Vi er skabt med behov for sol over legeme og sjæl. Se hvordan verden omkring os forvandles, når solen strejfer den... se hvordan livet forandres, når solens SKABER rammer vort hjerte med sit usynlige, stærke lys.

Pastoren

KØDHALLE

Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg

Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27, København K.
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

KSK

Aktieselskabet

KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 92 70

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - Am. 1248

Per Meyer 94 33 66

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Afm. 6647-6250

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier

Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

En kalender-kyndig person har opdaget visse ejendommeligheder ved året 1961. Hvis man endnu ejer en kalender fra 1950, kan den bruges igen i år, eftersom der ikke kalendermæssigt er nogen forskel på de to år. Derimod skal man helt tilbage til 1899, hvis man skal finde præcis den samme *kirkelige* kalender for de bevægelige fester som i indeværende år! Iøvrigt kan det fortælles, at mens vi sidste år havde en lang adventstid — fire hele uger — får vi i år den kortest tænkelige. Den fjerde adventssøndag er nemlig selve juleaften. For fuldstændighedens skyld kan det tilføjes, at i 1972 svarer den kirkelige kalender til dette års, men det er også sidste gang i det 20. århundrede!

Ny generalvikar i Sverige

Det udstrakte svenske bispedømme har nu to generalvikarer, der skal bistå biskop Ansgar Nelson i arbejdet. Biskoppen har udnævnt benediktinerabbed Oswald Eaves til generalvikar fra 1. januar. I forvejen er pastor Hans-Henrik von Essen generalvikar for Stockholms bispedømme.

ELISABETHFORENINGENS

kollekt, 20. nov. 1960 i de stor-københavnske kirker indbragte kr. 1975,22. Alle Elisabethforeningens venner bedes herved modtage vor allerhøjest tak. På styrelsens vegne.

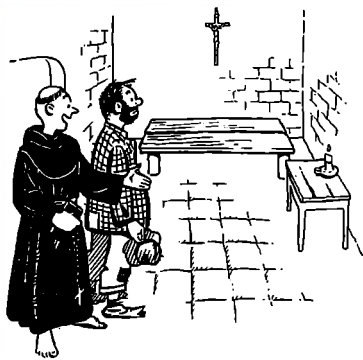
Angela Osterhammel

Viggo Høgsgaard

Landsretsagfører

Stuistræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

— Pateren er ikke hjemme. Nu kan De blive her i hans værelse for natten. Varsågod at gøre Dem det behageligt!

R.I.P.

Min kære søster
ANNA RONGE

er afgået ved døden den 29. januar 1961.

Elisabeth Ronge
Bed for hendes sjæl.

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

ROMAN KUSIER

Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frukt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP

aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57

Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66

H. J. Madsens
begravelsesforretning

Jærgaardsgade 17-19, Aarhus

**Kød - flæsk - pålæg
salater**

ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85

HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

**Købmands- og
Haandværkerbanken,**
Aarhus

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. 2 47 77
Søndre afd.:
Aarhus Hovedbanegaard,
tlf. 2 40 88

MEIERIET Jøstebro

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Aarhus boghandel

ved katolsk kirke

Ryesgade 26, telf. 2 66 30
Aarhus

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus

Missionshotellet ANSGAR

Nye film

Kønnenes kamp

Mens kvindens magt tidligere lå i hendes svaghed og som følge deraf var ret upåagtet af det såkaldt stærke køn, så regerer hun nu åbenlyst, hvor hun kan komme afsted med det. Dog, endnu findes en plet på jorden, hvor det ikke er kvinderne, der har bukserne på, men hvor mændene endda har mod til at gå med skørter. Til klippefaste Skotland forsendes da med list en yndig rationaliserings ekspert, som er så energisk og effektiv, at hendes amerikanske landsmænd svinger fra beundring til panik.

Det er ved at gå ligeså i Skotland; en fabriksdirektør synes, hun er indtagende, og snart har hun indtaget hele hans fabrik: Kontrolurene tikker, hukortmaskinerne klapper, og uhyggen breder sig. Men da hun vil indføre syntetisk uld i stedet for den ægte skotske, går hun for vidt. Regnskabschefen (spillet uimodståeligt af Peter Sellers) indser, at lidt sabotage her og der gør det ikke: Hun må udryddes! Der er vild komik over scenerne, hvor han først forsøger at myrde hende, siden at gøre hende vanvittig. Naturligvis lykkes det ikke, men væk kommer pigen alligevel — man

Regnskabschefen (Peter Sellers) og den lammende dygtige amerikanerinde (Constance Cummings).

aner, at han kommer til at betale dyrt for sin dåd.

En tindrende vittig film og et emne, der godt kan være dystert alvor; men den, der tager spøg for spøg... ved De nok. *Ai.*

11 i Las Vegas

Ved en art tankeoverføring har klanen omkring Frank Sinatra, Dean Martin og Peter Lawford fået ideen til at bygge en film over temaet, som vi for kort tid siden havde fornøjelsen at se udnyttet i den engelske film »Banken sprænges klokken 11«. Tankeoverføring over Atlanten er, hvis man skal dømmes efter den foreliggende film, en rigtig skidt idé.

En gruppe veteraner enes om, at det egentlig er en skam, at de i hæren til lærte færdigheder ikke kan udnyttes i fredstid. Med dette som udgangspunkt beslutter de så, som et commando-raid, at gennemføre et virkeligt kup: Plynderingen af spillekasinoerne i Las Vegas. Filmen skildrer hvordan.

Beretningen om de indledende manøvrer, om anstrengelserne for at få gruppen samlet, er usædvanlig langsom og kedelig. Gennemførelsen af aktionen er præget af en vis friskhed, men ikke mere. Scenerne fra Las Vegas' nytårsnat er triste, al den stund vi her præsenteres for en livsform, som må formodes at ligge os uendeligt fjernt. Det er nærmest en uartig måde at fejre nytår på. Afslutningen, skildringen af hvordan de rare penge bringes i »sikkerhed«, er krydret med enkelte muntre detaljer og overraskelser. Men det er ikke nær nok til at kaste et formildende skær over filmen som helhed. *Th.*

Et ungdomshjem i Rom

Instituto Santa Maria Laurentana er navnet på et ungdomshjem i Rom, der virker som resocialiseringscenter for unge piger med tilpasningsvanskeligheder, især prostitution og tyveri. De fleste betegnes som psykopater, men der er næsten ingen småt begavede. Det er Kirken, der står bag centret, som ledes af nonner.

Læge Bengt Lindeberg skildrer i »Børnesagens Tidende« et besøg på hjemmet. Pigerne anbringes principielt på ubestemt tid, i gennemsnit to til fire år. Erhvervsuddannelsen på hjemmet foregår som almindelig læretid efter frit valg, og eleverne kan bl. a. uddannes i almindelige kontorfor, syning, korrespondance, strygning, skønhedspleje og frisering, og der undervises i husgerning, madlavning, sang, dans og dramatik.

Under uddannelsen får eleverne en betaling, der svarer til ca. 75 pct. af normal akkordaflønnning i faget. De fleste lærer at administrere fornuftigt og har oftest 700—1000 kr., når de udskrives. Varerne sælges gennem bestemte firmaer og skal være meget efterspurgt som særlig gode kvalitetsvarer.

Eleverne deles i familiegrupper, som bor i egne »lejligheder«. Straffeceller findes ikke. Forser en elev sig, tager en særlig søster sig af hende, så hun holdes adskilt fra de øvrige i gruppen og udsættes samtidig for en intensiv personlig påvirkning, idet formålet stedse er behandling og ikke straf. Rømninger forekommer yderst sjældent.

Kontakten med elevernes hjem er meget intensiv. Efter udskrivningen »sluses« eleverne ud til et normalt, frit liv via et ungdomspensionat i Rom, idet de dog da og senere følges tæt op ved socialrådgiverbesøg.

21 pct. af de sidste fem års elever har fået stillinger i huset, 33 pct. på kontor eller butik — og 16 pct. fører et umoralsk levned. En del er blevet lærerinder.

34 pct. er gift, og 48 pct., som er ugift, fører et normalt borgerligt liv.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 6 . 10. februar 1961 . 109. årgang . 75 øre

Kan vi købe os fri?

Ideerne bag katolsk hjælpearbejde

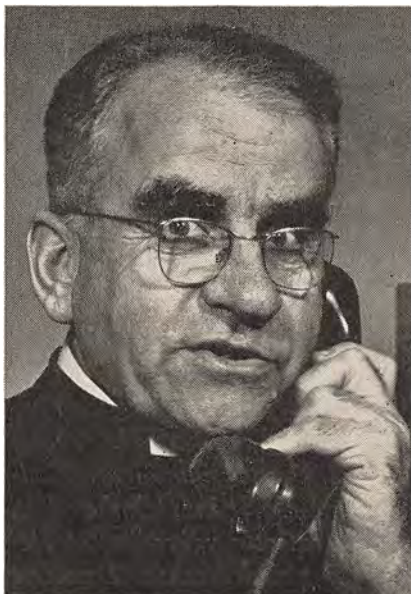
Ved det årlige »Roskildemøde« arrangeret af Danmarks kristelige Studenterbevægelse talte blandt andre lederen af CARITAS, sognepræst Knud Ballin, hvis indlæg om det internationale hjælpearbejde vi her refererer i dets helhed. Pastor Ballin sagde:

Det er vist ganske klart for enhver af os, at det hjælpearbejde, som vi står inden for i vore dage sammenlignet med tidligere tider, er af ganske anden karakter og fordrer helt andre synspunkter, end vi hidtil har anvendt.

Tager vi blot hjælpearbejdet indenfor vort eget land, så er det vist for enhver meget problematisk, hvor der skal sættes ind, for at det skal være til virkelig gavn. Hovedopgaven i dag herhjemme kan vel næsten betegnes som rådgivende og henvisende til kilder, hvorfra hjælpen vælder ganske tilstrækkelig frem.

Med titlen for denne tankeudveksling er der vel mere tænkt på det verdensomfattende hjælpeprogram, som vi møder det i de store internationale organisationers daglige arbejde eller i de internationale kongressers voluminøse rapporter.

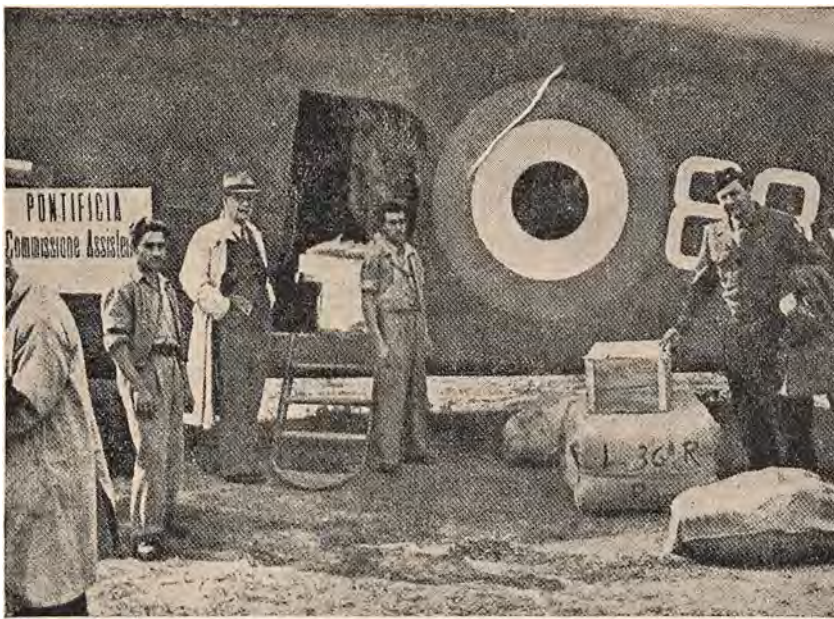
Skal vi først beskæftige os med hvad mission omfatter, så ville det vel være en meget overfladisk betragtning kun heri at se en ren religiøs opgave — en opfyldelse af en befaling: Gå ud i al verden og lær alle folkeslag. Mission er nemlig ikke blot en ren teoretisk forkyndelse, men en praktisk livs-udfoldelse. Det budskab som bringes er ikke et himmelsvævende fantasibillede, men et grundlag til at leve livet på her og et budskab

om livet efter døden, d.v.s. mission og missionering har mennesket i sin helhed overfor sig og ikke blot en del af mennesket. Missionærens første opgave må være at give det åndelige en naturlig baggrund, og han må gøre sit til, at livet på missionsmarken kan leves på menneskeværdig vis. Det er ikke vor tid, der har fået øje på u-landene og de forpligtelser, vi har overfor disse lande og det medansvar vi har for en bedring af disse folkeslags levevilkår. Det har været en væsensopgave for missioneringen, så længe missionærer er gået ud i de nye lande — og det samme er jo forøvrigt tilfældet med kristent virke også i vore egne lande.

Det ville være ganske forkert at mene, at de sociale forbedringer, hvor store de end har været gennem politisk indflydelse i Vestens lande, var banebrydende. De har i høj grad måttet bygge på det store sociale hjælpearbejde, som har sin rod dybest i al kristen missionering, d.v.s. fra kristenhedens allerførste dage, og har endogså fået en plads i de første kristne skrifter, i Bibelen, under betegnelsen diakoniet. Det nytter nu engang ikke at prædike for

Pastor Knud Ballin stiftede i 1946 den danske hjælpeorganisation Caritas. Der fandtes nogle steder i udlandet lignende organisationer, som med centrum i Schweiz havde dannet en international sammenslutning, men for 11 år siden var pastor Ballin med til at oprette den nye internationale Caritas-organisation, der har sit hovedsæde i Rom og omfatter 51 lande og 4 flygtningegrupper. Dens præsident er biskop Baldelli, som også leder Vatikanets hjælpetjeneste. Caritas-organisationen arbejder her i Danmark især med hjælp til udlændinge og varetager et dansk hjælpearbejde i andre lande, hvor katastrofer og tilstrømning af flygtninge skaber nødtilstande.

Vatikanets hjælpetjeneste, som også er tilsluttet den internationale Caritas, har ved flere lejligheder chartret flyvemaskiner for at komme hurtigt til ulykkesstedet.

tomme maver. Det nytter ikke at tale om lidelsen og dens plads i den kristnes liv, om der ikke samtidig gøres hvad der er menneskelig muligt for at helbrede den syge. Derfor vil de gode gerninger at pleje de syge, undervise de uvidende, mætte de sultne etc. altid stå som fundamentet for sund missionering. Og derfor vil missioneringens historie være væsensforbundet med hjælpevirksomhedens historie. Nødhjælp og mission er og må for en kristen være uløseligt knyttet til hinanden. Det er derfor ikke unaturligt at kontakte disse erfarne missionærer ude i marken, når en katastrofesituation indtræder og lede hjælpen gennem sådanne kanaler i stedet for at bringe uerfarne hjælpekræfter ind — folk, som i ret stort antal, benytter sig af sådanne situationer til at komme ud i verden.

En organisation som UNRA i de første efterkrigsår har sine historier at berette i så henseende. Ved sund udnyttelse af lokalt kendte folk vil man også lettere undgå den fare, som man ikke kan se helt bort fra i det internatio-

nale hjælpearbejde, at kaste så megen hjælp ind i det katastroferamte område, at levestandarden dér væsentligt overgår, hvad der har chancer for at kunne videreføres under normale vilkår. Det skulle jo ikke så gerne blive sådan, at det var en stor chance for et land, om en katastrofe ramte det. I det små har vi oplevet det tragikomiske, at hjælpen til det hårdt ramte østrigske folk, som sikkert var fuldtud berettiget i sin idé, måske ikke altid i metoderne, har ført til at Østrig i dag er et af landene med den bedste valutasituation i Europa. Det, hjælpearbejdet stadig må holde sig for øje, er at være vågen for at hjælpeaktionen har en klimaks og er den overskredet, så forsvinder denne energiske og virkningsfulde hjælp og hvad skal der så ske . . .

Går vi nu nærmere ind på begrebet »hjulpearbejde«, så synes det i vore dage at have fået en lidt fejlagtig drejning og er nærmest sidestillet med katastrofehjælp i akutte situationer. Nødhjælp må aldrig indskrænke sig til kun at omfatte udbedring af øjeblikkelige nødtilstande. Desværre

har den moderne livsrytme gennem presse, radio, fjernsyn etc. ført til denne skæve opfattelse af nødhjælpen. De store internationale væddeløb til katastrofestedet er ikke fuldt så glørværdige, som de måske kunne synes, men de er måske nødvendige, for mennesker af i dag har ikke sind for almisen, men kun for presset gennem de voldsomme propagandametoder og giver, når der trækkes i stormklokken, men er mere tilbageholdne når det drejer sig om den langstrakte, stille sult, det vanskelige arbejde i den grå hverdag, hvor ingen gruppevækkende billeder får dem til at sove en urolig søvn, før de har sendt deres bidrag til en eller anden indsamling.

Det kan måske i denne forbindelse være godt at henvise til den plads, som det tyske folks indsamling under betegnelsen *Misereor* — det store katolske faste offer — indtager. Her drejer det sig ikke i første instans om katastrofetilfælde — det er jo heller ikke så nødvendigt, da så mange andre tager sig af denne side af sagerne — men midlerne, som de sidste to år hvert år har indbragt op mod 35 millioner DM, bruges til at hjælpe mennesker i nød, til områder, hvor der i længere tid har været mangel på dette eller hint medikament, levnedsmiddel eller tøj. Midlerne bruges til løsning af boligproblemer og til påkrævet flytning af mennesker til egne, hvor de har chancer for at leve. Det drejer sig om stadig arbejdsde aktioner ledsaget af et stadigt studium af nøden i verden. Man sad ikke og ventede på FAO's verdensomfattende indsamlinger til at dække hungeren i verden, man var længst forinden begyndt med »at mætte de hungrende«. Det er den stadige systematiske

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annoncerekspe-
dition, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8—10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9—16, lørdag
kl. 9—12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

En vanskelighed for Kennedy

Endnu inden præsident Ken-
nedy har fået skrivebordet
sat på plads i Det hvide Hus i
Washington er han blevet stillet
overfor et indenrigspolitisk spørgs-
mål, som nok kan blive vanske-
ligt at løse. Det drejer sig om,
hvorvidt staten skal yde økono-
misk tilskud til de mange tusinde
privatskoler i USA, eller fortsat
følge den linie, at disse skoler må
stå helt på egne ben.

Spørgsmålet bliver en anelse pi-
kant, når man ved, at langt de
fleste *privatskoler* i USA er ka-
tolske, og altså drives af den
kirke, som Kennedy selv tilhører.
De katolske skoler har et samlet
elevtal på over 5 millioner, det er
11 procent af samtlige amerikanske
skolebørn.

Under sin valgkampagne har
Kennedy flere gange slået fast, at
han ønsker den totale adskillelse
mellem staten og de forskellige
kirkesamfund opretholdt, og at
han heller ikke finder det rime-
ligt, at det offentlige understøt-
ter privatskolerne.

Nu har en af den katolske kir-
kes amerikanske ledere, kardinal
Spellmann, vendt sig mod denne
opfattelse. Han hævder det syns-
punkt, at forældre, der ønsker at
sende deres børn i private skoler,
jo betaler lige så meget i skat som
de forældre, hvis børn søger de
offentlige skoler. Han ønsker ind-
ført det system, man blandt an-
det bruger i Holland, hvor man
kan sige, at »pengene følger bar-
net«. Fordi et barn søger en pri-
vatskole bør staten ikke slippe
for at betale til dets undervisning.

Kardinal Spellmann fremkom
med sit reformforslag under
en kampagne for at skaffe 25 mil-
lioner dollars til opførelse af nye
katolske skoler for højere under-
visning. Ved samme lejlighed for-
talte han iøvrigt, at denne sum
allerede var blevet overskredet
med 15 millioner dollars, så noget
tyder på, at det ikke er øjeblikke-
lige pengevanskeligheder, der
fremkalder forslaget.

Da man spurgte præsident Ken-
nedy, hvad han mente om kardi-
nal Spellmanns forslag, svarede
han kort, at han ikke havde kom-
mentarer.

I Danmark har vi som bekendt
en meget liberal og demokratisk
skolelovgivning, der tager vidtgå-
ende hensyn til friskoletraditio-
nen. Under den selvfølgelig for-
udsætning, at undervisningen i
friskolerne skal være fuldt på
på højde med undervisningen i
folkeskolen, betaler staten 80 pro-
cent af friskolernes udgifter. Den
resterende femtedel må betales af

L'Osservatores hilsen

Vatikanets avis, L'Osservatore
Romano, har i en ledende artikel
kommenteret den amerikanske
præsident John F. Kennedys til-
trædelsestale. Redaktør Manzini
skriver, at intet oplyst menneske
kan afholde sig fra at udtrykke
sympati for den nye præsident,
som realistisk og forhåbningsfuldt
har set verdensproblemerne i øj-
nene.

Præsident Kennedys tale, skri-
ver bladet, var et ekko af de tan-
ker, der er nedlagt i den ameri-
kanske uafhængighedserklæring og
som hævder menneskets rang som
åndsvæsen og alle menneskers li-
geberettigelse.

Osservatore skriver især aner-
kendende om de dele af Kennedys
tale, der behandlede spørgsmålene
om fred, afrustning og styrkelse
af De forenede Nationer. Den le-
dende artikel slutter:

»Budskabet fra USA kommer i
rette tid . . . det er en opfordring
til at besinde sig på vort ansvar i
disse alvorlige år, da ethvert
menneske med en religiøs tro må
være klar over, at vi altid og
overalt skal være redskaber for
Guds plan med denne verden«.

Iøvrigt har præsident Kennedy
ved sit valg af medarbejdere ka-
tolsk set handlet forbilledligt, idet
hans regering er den religiøst
mest alsidige i Amerikas historie.
Foruden de to katolske brødre
Kennedy har den medlemmer fra
flere forskellige protestantiske og
fra det mosaiske trossamfund.

forældrene eller fremskaffes ad
anden privat vej.

Forsåvidt kunne kardinal Spell-
mann altså godt have henvist til,
at han ønskede danske tilstande i
de amerikanske skoler.

E.D.

Ikke købe os fri...

Fortsat fra side 2

afløsning af nøden, som bedst dækker ordet *nødhjælp*. Og på dette område har det gang på vist sig, at de bedste pionerer for et nødhjælpsarbejde er missionærerne med deres livslange erfaringer.

Det skal blive spændende engang at belyse missionærernes opgave i hjælpen til det hårdt ramte Congo. Medens råbet om at fordrive enhver belgier fra Congo er næsten ligegyldigt i det nye Congo som i store dele af verden, forbliver missionærerne i Congo. Selvfølgelig har nogle været svage og ikke rettet sig efter biskoppernes ordre om at blive på stedet, og selvfølgelig har opgøret i sit første raseri knust også meget af missionærernes arbejde og bortjaget missionærer og nonner fra deres gerning, men det fremgår ret tydeligt både af rapporterne og af de billeder, vi har set i fjernsynet, at deres aktivitet i dette land ingenlunde er formindsket, men at de solidarisk har stillet sig til rådighed for den store hjælp, der nu strømmer ind over dette land. Bare man ikke glemmer, at der er store dele af verden, hvor man også dør af sult i disse dage, men der mangler forsidestof til aviserne og skrækkindjagende billeder til fjernsynet. Det er den stille grå hverdag, som ikke er gået op for alle, der interesserer sig for *nødhjælp*.

Man kunne naturligtvis stille det spørgsmål, som vel er den dybeste baggrund for denne drøftelses titel: Er der ikke fare for misbrug, når hjælp overdrages til missionærer. Kunne man ikke risikere, at missionæren benytter nødhjælpsarbejdet til et moralsk pres overfor den primitive befolkning for at få den kristnet. Selvfølgelig består der en fare — og den er helier slet ikke ringe. Men det er

at vende op og ned på det hele at se en fare og bedømme eller for-dømme et enormt hjælpearbejde og et uselvsk missionsarbejde.

På frugterne skal I kende træet. Et godt træ bærer gode frugter. Et liv i sand næstekærlighed vil altid være missionerende, idet enhver tænkende person før eller siden vil stille sig det spørgsmål: Hvor henter disse mennesker deres kræfter fra — hvad er det, der gør dem så gode i vore øjne, hvorfor forlader de deres hjemstavn for at leve deres liv iblandt os.

Til yderligere belysning af forholdet nødhjælp og mission skal jeg tillade mig at henvise til nogle ord fra en ung indisk kvinde ved en stor kongres i München:

Nye udgangspunkter er nødvendige for at øve hjælpearbejde i den nye verden. Vor tid tænker helt anderledes end tidligere generationer. Det caritative arbejde truer med at blive upersonligt; vi må søge berøringspunkter for medmenneskelighed og finde vejen til et broderkærligt sindelag. Hvordan ville det virke, om vi begyndte med de helt naturlige dyder, som ofte øves mere af ikke-kristne eller af sløje kristne og så lære vore kirkegængere at praktisere dem bedre? Vi tænker på personlig renlighed, redelighed, trofasthed, hjælpsomhed i hverdagen, i færdslen etc. etc. Der skal ikke øves kritik og gnavenhed overfor de rent humane hjælpepemedler og hjælpearbejde, men man skal glæde sig over at der endnu består så megen anstændig menneskelighed. Kristus var jo også menneskelig og intet menneskeligt var fremmed for ham. Men udover dette må så det vanskelige med kristen kærlighed virkeliggøres: at lide med de forfulgte, prøvede og sultne, at gøre sig til ét med dem, som har hjælp-

Herlevs nye kirkesal

pen behov for at vor tjenen og given ikke virker nedladende overfor dem eller får indtryk af at være en slags formynderskab.

Vor hjælp må ikke være be-regnende og endnu mindre må den forfølge et andet mål end dette at hjælpe. Hjælpearbejde må aldrig blive til sjælefangst, må aldrig udvirke, at den personlige frihed tages bort eller en broder bliver tounget i en bestemt retning. Kristus selv har aldrig knyttet en betingelse til næstekærligheden: Elsk alle mennesker for min skyld. Kristi egen hjælpevirksomhed var betingelsesløs. Denne medfølelse, dette personlige engagement får også os til at bringe et virkeligt offer for næsten, ikke blot ved at købe sig fri ved en gave eller et ord, som ikke er mere end en tom frase.

Elendigheden i vore dage forlanger langt mere end en krone for en lodseddel, man mod sin vilje er nødsaget til at afkøbe for at være et pænt menneske. Den forlanger også mere end at give af sin overflod. Hjælpearbejdet forlanger ved siden af nye tidsmæssige former i en verden, som ændrer sig, også mere alvorlig menneskelig indleven i næstens nød.

Herlev sogns nye sal indviet af biskoppen

Næsten 200 medlemmer af det nye Herlev sogn var samlet, da biskop Th. Suhr indviede Vor Frue kapel, den kirkesal, som indtil videre vil være den smukke ramme om gudstjenesten. Glæden over den nye bygning var stor, fordi man nu har taget det første skridt mod virkeliggørelsen af de større planer om kirkebyggeri i Herlev. Med meget enkle virkemidler er der skabt et roligt, lyst og venligt rum. Materialerne er træværk behandlet på en særlig måde, gule sten og glas. Kirkesalen er udsmykket med skitserne til korsvejsstationer udført af malerinden Ellen M. Andersen, Herlev, og det er tanken, at motiverne i den kommende kirke skal udarbejdes i mosaik indlagt i muren.

Efter indvielsen celebrerede biskoppen messe i kirkesalen. Man samlede efter messen i præstegården, hvor biskoppen takkede kapellets arkitekt, Carl R. Frederiksen, murermester Kaj Fjording og ingeniør Günther. En særlig tak rettede biskoppen til oblatfædrene, der så villigt havde taget mod den opgave at være præster for et dansk sogn.

Vor medarbejder har fra en flyvemaskine, ført af pater Thomas Killeen, som har dansk flyvercertifikat, fotograferet grunden i Herlev. Man ser på højre side af Herlevgårdsvej præstegården, den nye kirkesal og pladsen til den kommende kirke. (Per Wågø foto).

Billedet under disse linier taler for sig selv om glæde ved et gennemført arbejde. Til venstre for biskoppen står sognepræsten, pater Urban Figge, og til højre oblatfædrenes danske leder, pater John E. Taylor. Pater Michael Wolfe opholder sig fortsat i Grønland. (Axel Jensen foto).

Hvad jeg lever for...

Af provisor, cand. pharm.

Preben Hahn-Thomsen

For godt 200 år siden sad en ung præst i Tønder og skrev en salme. Den skulle udtrykke den lovprisning af Gud, mennesket måtte fremstamme, når det betragtede skønheden i Guds skabninger; og salmens andet vers lød:

Gik alle konger frem på rad
i deres magt og vælde,
de mægted ej det mindste blad
at sætte på en nælde.

Brorson — for ham var det — har stadig ret i sine ord; eller snarere: Han har fået endnu mere ret. For alverdens magthavere ville end ikke kunne fremstille den mindste levende organisme, bakterien eller amøben, og de ville stå lige magtesløse, selvom de allierede sig med samtlige professorer. Mennesket kan ikke fremstille liv, hvor der ikke eksisterer liv i forvejen, ja, det ved ikke engang, hvordan vor klodes liv er opstået. Man har foreslået en række teorier, hvoraf de fleste kun løser problemet delvis, et par er positivt gale, mens resten er mere eller mindre usandsynlige. Og mest usandsynlig er den teori, de fleste gudsfornægtere tyr til: At livet er opstået ved et tilfældigt sammenstød af de netop nødvendige molekyler. Dette ville være et mirakel langt hinsides alle Bibelens undere, og der er ulige mere grund til at regne med en guddommelig skaber som årsag til alt liv. Liv er ikke noget, vi har ret til, liv er en gave fra Gud.

Den naturlige reaktion må blive ærefrygt for livet, og denne egenskab er da også almenmenneskelig. Ikke blot vil de fleste finde drab forkasteligt og regne selvmord for en uhyrlighed; men man vil også stille visse livskrav til sig selv. Spørgsmålet, »Hvad lever jeg for«, bliver da aktuelt, og når det så sjældent bliver besvaret, skyldes det næppe knaphed på svar, men snarere, at en masse svar trænger sig på. Da spørgsmålet her stilles personligt, og jeg til dybet af min sjæl er overbevist om, at en personlig Gud er alle tings skaber og opretholder, kunne man simpelthen svare: »Jeg lever for Gud«. Det ville være både fromt og sandt, men det ville ikke være den hele sandhed. Snarere bør jeg svare: »Jeg prøver at leve med Gud som endemål for mine handlinger; at Han er deres ophav, ved jeg«.

Det første spørgsmål, Thomas af Akvin stillede sin lærer, skal have været: »Hvordan er Gud«, og spørgsmålet er aktuelt for alle. Med Platon og Sokrates blandt min yndlingslektur, med både respekt og kærlighed til Lao-Tse og Buddha og med fuld honnør for den visdom der er nedfældet i Koranens blade, vil jeg ikke tøve med svaret: »Han er som den jødiske rabbi, der levede fra ca. 6 år før til godt 30 år efter vor tidsregning, og som hed Jeshua ben Jussuf — almindeligt kaldet Jesus af Nazareth«. De 42 år, jeg har levet, har, jo flere år der gik, kun desmere bekræftet denne overbevisning!

Hvordan da komme i forbindelse med en mand, der er død for snart 2000 år siden? Her er det, at Kirken kommer ind i mit livsbillede; skønt det måske kan undre, at jeg, der betragter Bibelen som noget nær et ottende sakramente, ikke straks nævner Den hellige Skrift. Imidlertid forklarer ingen bog — end ikke bøgernes bog — sig selv; vi skal ikke særligt mange århundreder tilbage i tiden, før vi må have både noter og forklaringer for at undgå at misforstå et skrift — og Bibelens yngste del er mere end halvandet årtusind gammel. Nej, jeg kommer ikke uden om Kirken, selvom aldrig så mange hævder, at det er finere at være »fireligøse«. Og Kirken siger dristigt, at den meddeler Kristus; er der noget galt, har den Kristi myndighed til at udlette synder, og ønsker man et personligt møde med Kristus, samles man om den handling, den katolske kirke kalder »Messen«.

Hvorfor nu katolsk? Fordi jeg er katolik, og hvis jeg ikke var det, måtte jeg konvertere. Hvor er det velgørende i en tid, hvor specialiseringstendenser rider os som en mare, at man i hvert fald kan modtage kristendommen ubeskåret, og det kan man kun i den katolske kirke; kun der er embedskæden fra urkirken bevaret, kun der rækkes alle syv sakramenter, og kun der den ufejlbare fortolkning af den hellige skrift. Dette være atter sagt med agtelse for de andre kristne og i kærlighed til den rige salmeskat; men for mit vedkommende er der ingen tvivl om tilhørsforholdet.

Der er det så meget mindre, som katoliciteten dækker så at sige alle mine livsforhold; livet skal ikke stykkes ud i småbidder af »hændelser«, det må opfattes som det hele, det er, katolsk, alment med et fremmedord: universelt.

Lad mig som eksempel tage noget, der har optaget mig siden min pure ungdom: forholdet til det skønne; jeg er så lykkelig ikke blot at kunne opleve, men gennemleve en masse god kunst både arkitektur, maleri, litteratur og musik, og da jeg intet kan frembringe selv, skal jeg altså ikke leve af kunsten, men kan tillade mig at leve for den. Også dette bliver gudsdyrkelse, »når det tages med taksigelse«; for, da Gud er uendeligt skøn, kan han også få os i tale gennem det skønne, og vi sige ham tak ad denne vej. Hvor er det rimeligt, at kirkehuset er skønt bygget og indrettet, når kristendommen har inspireret til de ypperste kunstværker! Og kunst er katolsk, den opfattes forbavsende ens af alle; allerede børn gyser ved falske toner, og næsten alle kan høre, når vers halter, selvom de ikke har begreb om metrik. Mig har klicheen, at »smag og behag er forskellig«, aldrig anfægtet; menneskene er her forbundet ved langt stærkere bånd, end de fleste tænker, og oftest er nævnte floskel da også en undskyldning for dårlig smag.

Det er også nærliggende at nævne forholdet til den skønne, til hende, der er skønheden i mit liv, og til vore børn; for hvis noget er blevet indsnævret i vor tid, så er det begrebet ægteskab. En tendens går i retning af udelukkende at opfatte det som erotik, hvormed visse lidt besværlige biting som børn og økonomi hører sammen; intet under, at skilsmisseprocenten er høj.

Ægteskabet er virkeligt noget, man lever for; det er parrets liv ind i evigheden, et sakramente, og den måde, hvorpå mennesket medvirker i skabelsen. Der bruges meget papir til at stemple kirkens ægteskabslove som alt for strenge, og dog vil jeg hævde som personlig erfaring, at har man været så lykkelige at kunne overholde dem, får man mangefold igen. De fleste vil gerne leve for deres børn, og dog hører man ofte et suk over, at den pågældende dame »kun« er husmor; som om noget kald kunne være smukkere end at opdrage den kommende slægt! Men at jeg lever for mine børn, vil også sige, at jeg lever med dem; følger dem dag for dag, år for år og ikke af aldrig så velment ambition nøder dem ind i en livsstilling, de ikke egner sig for. Om noget steds et katolsk livssyn er påkrævet, så er det, når det drejer sig om børnenes fremtid.

Man kunne udvide det til at gælde alle dem, vor Herre kalder ens »næste«. Nu kan jeg jo ikke leve for alle mennesker, men jeg kan i hvert fald forsøge at være noget for dem, og om ikke andet står forbønnens mulighed åben. Det, vi kalder »social samvittighed«, har god kristen tradition bag sig, og

skriftbegrundelse kan man finde både i evangelierne, i Jakobs- og Filemonsbrevet. Og det ligger mig meget fjernt at kaste vrang på »velfærdsstaten«; dens mangler hører vi ganske vist daglig om, men den ligger trods alt på linie med de pavelige rundskrivelser om sociale spørgsmål, og ukristeligt er just ejheller, at »få har for meget og færre for lidt«.

Livet stiller daglig over for valg. De fleste er måske mindre væsentlige, men en del skal nok være betydningsfulde, og ofte ved vi på forhånd, at valget vil føre lidelse — eller dog ubehageligheder — med sig. Den ene »udvej« er at ville blæse med mel i munden, at købe hus, fjernsyn og bil på én gang og så bagefter sidde afbetalingen af livet igennem; den anden at mase på i blinde for hver anden gang at vælge en gal livsstilling. En katolsk betragtning giver dog en vis sandsynlighed for et rigtigt valg: Hvad er Guds mening med dette? Drejer det sig om noget vigtigt, eller ser det blot sådan ud i øjeblikket? Hvilken løsning er mest positiv, hvilken tjener livet bedst? Og så må valget træffes, selv om det måske er med et suk, man lader den anden mulighed fare. For det er i alt fald en livserfaring, at intet gives gratis — heller ikke åndelige fordele, og når jeg ikke har ravet i blinde på livsvejen, kan jeg takke den kristne tro derfor.

Det er dejligt at leve, dejligt at leve som katolik og dejligt at have noget at leve for; bare man aldrig skulle dø. Men det er jo en kendsgerning, at vi alle er dødsdømte, at om en årrække et jordhul — for andre en ovndør — åbner sig for det, der er tilbage af os. Er det evige liv da kun en ønskedrøm? Jeg er overbevist om, at det er en realitet, fordi Gud er livets Gud, og kun Mefisto ønsker: »Bedre var, om intet var til«. Men ene kristendommen oplyser os om, at det evige liv er begyndt — skænket os i dåben. Jeg må indrømme, at jeg ikke tror, man kan have frelsesvished på denne side graven; men jeg har heller aldrig savnet denne vished, jeg har nok i troen, åbenbaringen og ordet om, at »han, der har begyndt den gode gerning i mig« også vil føre den til en salig afslutning.

Nødråb fra flygtninge i Kongo!

Biskop Josef Malula i Leopoldville har sendt et indtrængende nødråb til »Caritas Internationalis« i Rom. Denne fællesorganisation for alt katolsk caritativt arbejde i hele verden har derpå sendt et opråb ud til alle lande og opfordret til en stor hjælpeaktion for flygtningene i Congo.

Indbyrdes stammekrige mellem Balubaerne og Luluaerne har for første gang bragt flygtningeelendigheden i stort omfang til Afrika. Alene i provinsen Kasai er i henhold til de seneste beretninger 250.000 flygtninge truet af sultedøden.

»Hvis hjælpen ikke kommer straks, kommer den for sent«, hedder det i en rapport fra biskoppen til den romerske kongregation for missionslandene. Fra Kongo er der også flygtet mange kvinder og børn til Uran-

da-Urundi og de andre naboområder.

At det her drejer sig om en meget påtrængende hjælp, viser alene dette, at den tyske aktion »Miserere« har ydet 1 million mark.

Pater André Cauwe S.J. er ge-

neralsekretær for Caritas Congo, og al aktivitet koordineres med de store internationale hjælpeorganisationers programmer, dog således at Caritas-Congo først må vise sin »gode vilje« ved en ret betydelig ydelse til den fælles opgave.

De, der vil hjælpe de hungrende i Congo, bedes derfor snarest sende et beløb til Caritas Danmark, som videreekspereder hjælpen via Caritas Internationalis i Rom. (Postgiro 439 79 - Caritas-København).

Mulighederne for kristen enhed

Præsidenten for det sekretariat, der i forbindelse med kirkemødet skal arbejde for de kristnes genforening, kardinal *Augustin Bea* S.J., er i det franske fjernsyn blevet interviewet af chefredaktøren for pariserbladet *La Croix*, pater *Wenger*. Vi gengiver her nogle replikker fra den indholdsrige samtale:

Wenger: Hvad mener De, det kommende kirkemøde kan betyde for de kristne enhedsbestræbelser?

Kardinal Bea: Det er vist nødvendigt endnu en gang at sige, det kommende koncilium ikke har til hovedformål at arbejde for den kristne enhed. Det er ikke det kommende konciliums mål at forhandle med dette eller hint kristne kirkesamfund om en genforening. Konciliet kan derimod blive indledning til sådanne forhandlinger, idet det, som paven har erklæret, vil kunne manifestere sandheden, enheden og kærligheden indenfor den katolske kirke. Således vil konciliet, som den hellige Fader håber, kunne indbyde vore kristne brødre til at få del i de goder, som den katolske kirke giver sine

børn. Konciliet kan ydermere forbedre atmosfæren mellem katolikker og ikke-katolikker, fordi det skaber gunstigere betingelser for enhedsbestræbelserne og løser visse problemer, som står i vejen for en genforening i almindelighed eller i særdeleshed for bestemte kredse blandt vore kristne brødre.

Wenger: De ortodokse kirker og de kirker, der opstod gennem reformationen, hører til vore kristne brødre. Hvilke vanskeligheder har hindret de ortodokse i at forenes med Rom?

Kardinal Bea: Vanskelighederne for de ortodokse er af dogmatisk art og drejer sig især om pavens førsterang og pavens ufejlbarhed. Hertil kommer også andre dogmer, som er blevet proklame-

ret efter bruddet i 1054. Spørgsmålet om pavens førsterang er nært knyttet til spørgsmålene om de enkelte biskoppers selvstændighed. Der er ingen tvivl om, at bispeembedet med dets særlige opgaver er indstiftet af Kirkens guddommelige grundlægger. Men gennem Kirkens 2000-årige historie er disse opgaver blevet opfattet forskelligt i Østen og i Vesten. I Østen har biskopperne sammen med deres synode haft meget vidtstrakte fuldmagter, og dem har de fortsat. Det er derfor let at forstå, at man gerne vil bevare dette »lokale selvstyre«. Vi må også regne med flere hindringer af historisk og praktisk art: forskellen på Østens og Vestens mentalitet, gamle og endnu ikke glemte stridigheder og beklagelige historiske hændelser som det sjette korstog og oprettelsen af det latinske kejserdømme i Konstantinopel i det 13. århundrede.

Wenger: Det drejer sig her om begivenheder, som er udspillet før reformationen. Vanskelighederne i forbindelse med en kristen enhed er altså helt andre, når vi taler om de kristne kirkesamfund, som opstod gennem reformationen.

Kardinal Bea: Hvad reformationen angår, er der i hvert fald to problemer. Det første har at gøre med forskelle af læremæssig art i al almindelighed. Disse forskelle trådte allerede tydeligt frem på reformationstiden (lutheranere, zwinglianere, calvinister). I de århundreder, der fulgte efter splittelsen, blev forskellene endda større. I de europæiske lande er der dannet et ret stort antal protestantiske grupper, og i De forenede Stater må man regne med 200 forskellige, som afviger fra hverandre på ret væsentlige punkter.

Det andet problem er dog det vanskeligste. Man må nemlig huske at indenfor den verden, der blev præget af reformationen, benægtede man tilstedeværelsen af en kirkelig læremyndighed. Derved er der skabt en stor vanskelighed af praktisk art for enhedsbestræbelserne. Dette gør det nødvendigt for den katolske kirke at spørge hvert enkelt kirkesamfund: Hvem har fuldmagt til at forhandle om en kristen enhed, og hvem er bemyndiget til at forlange de troendes anerkendelse af eventuelle aftaler?

Wenger: Det drejer sig altså om en vanskelighed, der stammer fra selve protestantismens væsen. Hvad kan katolikkerne da gøre for at give de andre kristne en mulighed for tilnærmelse?

Kardinal Bea: Lad os se bort fra, hvad konciliet kan gøre og med et par ord antyde, hvad man kan udrette udenfor konciliet. Et første og meget vigtigt middel er samtalen mellem teologerne. En samtale mellem fagfolk fra forskellige lejre vil kunne føre til, at man fjerner mange hindringer for en forståelse. Man kan blotlægge uoverensstemmelser i den kristne lære og rydde misforståelser og forkerte tolkninger til side. Disse fagfolk, hvoraf de fleste er universitetsprofessorer, nyder stor anseelse i den protestantiske verden og beskæftiger sig også med den protestantiske præsteuddannelse.

Desuden bør man bestræbe sig på at lære hinanden at kende og gensidig indtage en holdning, der er bestemt af kærlighed. Det kan medføre, at man beslutter sig for et samarbejde om det, der ikke direkte er berørt af trosforskelle: det sociale arbejde, forsvaret af menneskets værdighed, kampen for religionsfrihed og for freden.

○

I samtalen med pater Wenger udtalte kardinal Bea sig tillige om

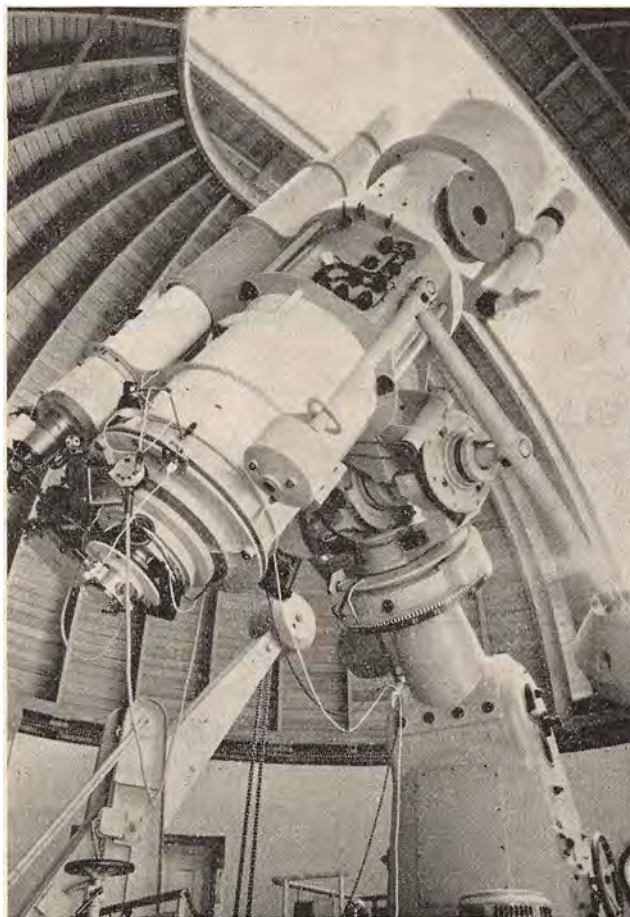
mulighederne for en fælles kristen optræden til værn om verdensfreden. Han anså det for muligt, at en fast og enig kristen front mod krigen og mod atomvåben virkeligt kunne få indflydelse på stormagternes handlinger.

Kardinalen oplyste, at det sekretariat for kristen enhed, som han leder, vil gøre det muligt for andre kristne at følge konciliets arbejde og at meddele det deres ønsker og forslag. Sekretariatet kunne samle et materiale og frem-

lægge det for konciliets medlemmer. I denne forbindelse omtalte kardinal Bea ønsker om gudstjeneste på modersmålet, og modtagelse af kommunionen under begge skikkelser.

På spørgsmålet om, hvorvidt det var ønskeligt at have en fast kontrakt mellem kirkemødets sekretariat for kristen enhed og det protestantiske Kirkernes Verdensråd, svarede kardinalen, at der ikke var nogen væsentlige hindringer for en sådan forbindelse.

Vatikanets observatorium jubilerer

25 år er gået, siden Vatikanets astronomiske observatorium blev indrettet i Castel Gandolfo og afløste det gamle observatorium i nærheden af Peterskirken. På billedet ses observatoriets Zeiss-kikkert, der teknisk er helt på højde med tidens krav. Kikkerten har et objektiv med 40 cm radius. Brændvidden er 600 cm. Kikkerten forstørrer indtil 800 gange.

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 12.: Quinquagesima (s. 112, violet).
- MANDAG d. 13.: Søndagens messe (s. 112, violet).
- TIRSDAG d. 14.: Søndagens messe (s. 112, violet). Ihukommelse af Valentin (s. 837), martyr.
- ONSDAG d. 15.: Askeonsdag (s. 117, violet).
Faste og Abstinensdag.
- TORSDAG d. 16.: Torsdag efter askeonsdag (s. 129, violet).
- FREDAG d. 17.: Fredag efter askeonsdag (s. 131, violet).
- LØRDAG d. 18.: Lørdag efter askeonsdag (s. 136, violet). Ihukommelse af Simeon (s. 838), biskop og martyr.
- SØNDAG d. 19.: 1. søndag i fasten (s. 140, violet).

BEKENDTSKAB

Ung dame, 22 år, bosiddende i København, ønsker bekendtskab evt. ægteskab med ung mand 22—28 år, gerne en studerende. Billet mrk. F. 6. til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

SOS nr. 14

Lille flygtningepige fra Wien på juleferie i Danmark blev hjemkaldt af familiemæssige grunde og måtte sendes pr. flyvemaskine til Østrig.

Hvem hjælper? — Selv små bidrag løser store opgaver. Caritas København-Brønshøj. Giro 439 79.

Vi kan love læserne en interessant artikel på grundlag af de breve, som er indkommet til rundspørge om vore forhåbninger til Vatikan-konciliet. De 33 besvarelser, hvoraf flere er ret udførlige, indeholder adskillige forslag, som vi ikke havde forventet. Det vil tage lidt tid at bearbejde materialet, og artiklen kan tidligst bringes i slutningen af denne måned.

Fastebestemmelser

I den kommende fastetid begrænses fasten til askeonsdag og langfredag og abstinensen til askeonsdag såvel som samtlige årets fredage. Det bemærkes dog, at der desuden er faste- og abstinenspligt 7. december, dagen før Marias uplettede Undfangelse, samt — som forberedelse til julen — 23. december.

I fastetiden skal der i alle sognekirker så vidt muligt holdes særlige *fasteadagter* med prædiken over fundamentale trossandheder, og andagterne skal slutte med sakramental velsignelse.

Alle bør i fastetiden efter evne yde en skærv til kirkelige formål. Denne gave nedlægges i bøsser, som med påskriften *fastealmisse* anbringes i alle kirker og kapeller. Beløbene indsendes til det biskoppelige kancelli umiddelbart efter fastetidens ophør.

I den lukkede tid fra askeonsdag til påskedag samt i adventstiden må *højtidelige* bryllupper (messebryllupper) ikke finde sted.

Modtagelsen af *påskekommunionen* finder sted i tidsrummet fra passionssøndag til Kristi Himmelfartsdag; for katolikker, der bor særlig langt fra kirke, forlænges fristen til 2. pinsedag. De troende bør opfylde deres påskepligt i deres sognekirke; hvis de modtager påskekommunion i en anden kirke, bør de give deres sognepræst underretning derom.

København, den 12. februar 1961.

TH. SUHR

I den kommende tid

I denne rubrik optages korte meddelelser om møder, foreningsarrangementer m.v. Teksterne må være redaktionen i hænde senest ti dage før bladets udgivelse.

○
På opfordring af Danmarks katolske Kvindeforbund vil magister Elsebet Kieler holde tre foredrag om »Kvinder i Bibelen«. Det første foredrag holdes tirsdag den 21. februar kl. 20 i Stenosgade 4, København. De følgende den tredje tirsdag i marts og april. Efter foredraget er der kaffebord. Foredragene, der indleder forbundets nye sæson, har følgende emner: Kvinder i Kirkens tjeneste — Kvinder i hjemmets tjeneste — Kvinder i samfundets tjeneste.

○
Danmarks unge Katolikker indbyder alle unge til en fasteforberedelse nu på tirsdag kl. 19.55 i Sakramentskirken, Nørrebrogade, København. Forberedelsen ledes af pastor Bjørn Højbo og varer en times tid.

○
I Sankt Ansgars kirke i København er der i år lagt et særligt program for fasteforberedelsen med blandt andet fire prædikener af københavnske præster. Vi bringer planen over kirkens faste-gudstjenester:

15/2 kl. 20: Askeindvielse og højmesse.

22/2 kl. 20: Messe med prædiken af pater H. Roos S.J.: Eukaristien og menneskevordelsen.

1/3 kl. 20: Messe med prædiken af pastor Ib Andersen: Eukaristien er Kirkens og Kristi offer.

8/3 kl. 20: Messe med prædiken af pastor K. Geertz-Hansen: Om at lade læse messe.

15/3 kl. 20: Messe med prædiken af pater Hans Martensen S.J.: Eukaristien er enhedens sakramente.

22/3 kl. 19-20: Skriftemål ved kirkens præster. Der holdes ingen personlig skriftestale. Skriftlæsning ved menighedens mænd. Kl. 20: Messe med bodsprædiken.

En læser skriver: Kaare-Frederiksens artikel »Lidt om Ansgar« er meget interessant og velskrevet. Dog savnes dokumentation for forfatterens påstand: »Men også svagheder som lyst til verdslig idræt og forfængelighed«. Dette står helt udokumenteret.

— — —
Kronikøren vil i næste nummer svare på dette.

Den svage, stærke Paulus

Hvordan er vort billede af Paulus? Vi har vel fornemmelsen af, at denne mand, der forøvrigt var lille af skikkelse, havde det helt store åndelige format. Det er om ham kardinal Newman skrev: »Han havde den særlige opgave at prædike til verden, og han kendte verden. Han forstod menneskets hjerte og underlagde sig hjerterne. Hans indflydelse beroede på hans evne til at føle med andre. Han vandt andre gennem sin hengivenhed.«

Få livshistorier er mere spændende end Pauli. Desværre kommer de færreste på bølgelængde med ham, fordi det koster lidt arbejde at læse hans breve. Hans hjerne arbejdede hurtigt, og han havde meget på hjerte. Hans breve virker som ordrette referater af hans taler — ikke som litteratur, der er omhyggeligt afstemt og beskåret. Men hvor er de breve personlige! Man finder i hver eneste passage manden Paulus bag teksten. Og denne søndags epistel er en af de mest personlige tekster i hans skriftlige efterladenskaber.

Man hører med det samme, at apostlen var blevet vred og var blevet det med god grund. Som han altid var øm overfor de svage, kunne han være overlegent ironisk overfor dem, der forsøgte at splitte kristenheden. Paulus havde fjender, folk der opkastede sig til en slags over-apostle og prøvede at danne sekter. I dette tilfælde havde de ikke undset sig for at angribe ham personligt og tillægge ham uværdige motiver. Disse falske apostle havde fremhævet deres egne fortrin. De havde pralet af deres jødiske afstamning, og de havde søgt at undergrave Pauli myndighed ved at sige, at han ikke var en lige så

Rembrandts billede af den hellige Paulus i fangenskab

god apostel som de tolv, Kristus havde valgt.

Nu giver Paulus dem besked. Han siger dem, at han taler med myndighed fra Kristus, og at han har prøvet lidt af hvert for at tjene Gud. Han har slidt og slæbt for at forkynde evangeliet, han har oplevet en religiøs opløftelse, hvor han syntes, han var Gud så nær som et menneske kan komme på denne jord. Men — og så kommer den kendte indrømmelse — han har imellem alt dette følt, hvor svag han er. For at han ikke skulle tro for meget om sig selv, var der, som han siger, tildelt ham en fysisk plage, der ideligt pinte ham. Man ved ikke, hvad Paulus hentyder til. Det menes, at han led af en uhelbredelig sygdom, der pludselig kunne bryde frem med sin fulde styrke og standse ham i hans aktivitet.

En sådan mand, sådanne mennesker, har det behaget Gud at bruge. Mennesker, der som Paulus råber til Gud: Tag denne

plage fra mig! og får til svar: Når du har mit venskab, må det være dig nok — netop når du er magtesløs, kommer min kraft rigtigt til at gøre sig gældende.

Her er vi med. Vi har intet at prale af. Lad os fatte håb, rejse os hver gang vi falder, og gå videre med Gud. Det er ikke ligegyldigt, *hvordan* vi er og *hvad* vi gør, for vi er som skabninger i stand til at forhåne Guds majestætiske værdighed ved vore tanker, ord og handlinger. Vi må ikke bare lade stå til. Han kræver holdning af os, vilje til at opfylde hans ønsker. Men *har* vi den gode vilje og alligevel svigter af svagheit eller har svært ved at bære de lidelser, der hviler på vort sind eller vort legeme, kan vi regne med at få svaret: Min nåde må være dig nok. Hvis jeg holder fast ved dig, hvad frygter du da? Kan du ikke udholde meget for mig, som gik i døden for dig. I din afmægtighed skal du kende min kraft.

G-

Indiskretionismen..!

SANITÆRE ANLÆG
 VARMEANLÆG
 OLIEFYRINGSANLÆG
 HØJTRYKSANLÆG
 ANLÆG FOR
 TRYKLUF T OG
 VACUUM
 M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. ½
 K. K. L. Simonsen's eftf.
 Frederiksborggade 22
 København K.
 Tlf. *Minerva 2314

MED
REJSEVALUTA
 FRA
**DEN DANSKE
 LANDMANDSBANK**

Det er, om jeg husker ret, ven Bartholdy, der har kreeret ordet, og det både dækker et nutidigt fænomen og brændemærker det. For ikke at lægge mig ud med dagspressen og den illustrerede presse hjemme, giver jeg et eksempel fra blot to på hinanden følgende dage fra min daglige romerske avis: Et arme pigebarn på 13 år havde fået meget slette karakterer i skolen og fik derfor de sædvanlige bebrejdelser hjemme, hvorefter hun gik ind i sin lillebrors værelse, ud på altanen og kastede sig de tre etager ned for at gøre en ende på sit liv — hvilket lykkedes. Den »pæne« romeravis bragte ikke blot et billede af husets facade med faldlinjen indtegnet for at oplyse den yderst omstændelige beretning — den slags aviserne i Schweiz kun må give tre saglige linjer, og uden navn — til læsernes opbyggelse bragtes også et tre-spalters billede af den arme mor, som var bytte for den reaktion, der i Syden jo tager yderst dramatiske former; dagen efter var det »godt stof« at interviewe klassekammeraterne og at illuminere prosaen, der ikke pålagde sig noget bånd, med et tre-spalters billede af veninderne, opløst i fortvivlet gråd...

P.H., som *kan* være moralsk, sagde nys om tilfælde af den slags: at her pines værgeløse mennesker! Tilfældene er jo *legio*, som formerne er det: Den lem-læstede, der lempes i ambulancen, blodpletten på asfalten eller i mordværelset, den arme narkotiker, forbryderen på vej til retten,

børn, der er sex-ofre, forkomne eller skilte filmpiger, gejstlige i bøn, fortvivlede ansigter...

Når al den slags afbildes i dags- og ugepressen, som ikke gider bringe billede af en sølle småtyv eller af den lumpne bedrager for nogle snese tusinde, fordi de ikke er dramatiske, skyldes det, at redaktionerne tror, at det er »det, folk vil have« — er det det? Hvis det er det, er de indiskrete bladfotografer jo ikke samfundets hyæner, som lugter blod og graver sig frem, men samfundets fortjente arbejdere i oplysningens tjeneste, for vi har jo — udenfor det underudviklede Schweiz — en hellig *ret* til oplysning om, hvad der sker i samme samfund, selv det, der ikke rager os.

Om da alt det sørgelige og pinlige og grimme skal være tabu? Er der meget ved restriktioner, som andre end en selv pålægger en? Er der ikke en mellemvej mellem den utøjlede nyfgenhed og en diskretion, der ikke behøver gejstlig censur, men som bundet i menneskelighed, medmenneskelighed, medlidenhed og dannelse? Nu redigerer vi jo ikke dagblade, og vort smukt illustrerede ugeblad har næppe stor mulighed for at danne skole blandt kolleger, som visselig ikke kan anklage det for at være snerpet eller victoriansk, men vi kan alle, hver i sin kreds, være med til at dæmme op for indiskretionismen; for eksempel ved at lade privatliv hos offentligt fremtrædende personer være *privat*.

Det angår os alle, hvad digte-

I tilslutning til teksten på disse sider bringer vi et billede, som ser fredeligt ud, men fortæller en alvorlig historie. Det er taget højt over gaden fra Kölns domkirke. Gitteret blev rejst fornyligt, fordi det i de senere år tre gange er sket, at fortvivlede mennesker har kastet sig ud.

ren digter, maleren maler, skuespillerinden filmer, taleren og politikeren siger... for det er henvendt til offentligheden, til os alle; men det angår os ikke, hvordan deres seksualliv er, hvem de er skilt fra, hvem der var model for hvilken drejebog eller har inspireret hvilken roman... for det er privatliv. Også når folk af penen er døde; der er en type af litteraturhyæner, som snuser rundt om huset, mens digteren ligger på det yderste, for at snakke i dagbøger, breve og klatpapirer (som kan tydes ved hjælp af et spejl) og papirkurvens indhold... man forstår Johs. V. Jensen, der brændte rub og stub, forbød benyttelse af breve og erklærede, at

hvad han havde at sige offentligheden, havde han sagt i sine bøger — resten var *privat*.

Hvad om den, der træder offentligt frem, lærte: ikke at være fornærmet over reaktion mod og kritik af hans offentlige fremtræden, og vi andre lærte at holde al interesse for hans (hendes) privatliv udenfor vor stillingtagen — så fik det dybere klang, når vi forsøgte, gennem vor protest mod visse billeder og skildringer, at væрге værgeløse mennesker mod at blive pint af indiskretionismen.

Petrich

P. F. KJELDSEN
Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

*Skolebøger - Skolerekvissiter -
Læsekreds - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg*

Roskilde Boghandel

Sct. Olsgade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg

Sct. Olsgade 13 - Telf. 157

Roskilde

MØNSTERBAGERIET

Sct. Olsgade 17

Roskilde

Telefon 1365

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 . Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersegade 9, Roskilde

Tlf. 2777

Aut. leverandør af kirkevine

Hjørnet af Algade og Olsgade

Bedste indkøbssted i Roskilde

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - Am. 1248

Per Meyer 94 33 66

Syddjylland

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slagteriudsalg

Haderslevvej 7, Tlf. 1951, 1952
Kolding

1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger

Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

Fa. M. Lauridsen

Indeh.: M. Lauridsen og
Ernst Clausen

Blikkenslagere, aut. gas- og vand-
mestre

Rendebanen 8
Telefoner: 1287 og 4623
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør

Telefon 3555 - Kolding

A/S Tjærekompaniet

Kolding

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding, Tlf. 3343

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30
Lys - Kraft - Varme

— Hvis De gør rigtig pønt, kan det
godt være, han giver Dem stolen tilbage!

Kirkerne i Sydamerika

Præsidenten for Det lutherske Verdens-
råds amerikanske komité, Stewart W.
Herman, har besøgt Danmark, hvor han
har forhandlet med Dansk Kirke i Udlandet. Der
er, siger han i en samtale med Kristeligt
Dagblad, 8—900.000 lutherske kristne i
Sydamerika.

— Arbejdet foregår i stærkt katolske
lande?

— Det er ikke et stort problem. Jeg
finder, de lutherske kirker får den ar-
bejdsfrihed, de kan ønske. Medvirkende
hertil er i øjeblikket den katolske kir-
kes planer om et koncilium om økume-
niske spørgsmål.

På langt sigt spiller de sociale forhold
en langt større rolle for kirkerne og de-
res indbyrdes forhold. Begivenhederne
på Cuba, hvor Castros styre var beun-
dret, men nu gør mange bange, spiller
stærkt ind i vurderingen. Det 20. år-
hundredes problem, den sociale revolu-
tion, vil ikke mindst i de kommende år
stille store krav. Skal udviklingen blive
evolution og ikke revolution, må kirker-
ne tage dette ansvar. Det betyder også,
at den katolske og de protestantiske kir-
ker må om ikke arbejde sammen, så dog
kunne arbejde side om side og være på
talefod.

Unge katolske Arbejdere har på
et lederkursus i Køge vedtaget en
resolution om deres standpunkter
og planer. Vi bringer teksten i
næste nummer.

Vestjylland

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester
Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

M. WITH

Bageri & Konditori
Kirkegade 150 . Esbjerg
Telefon 1526

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 576

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

De sydlige øer

Østergades El. forretning

Installatør Edmund Sørensen
Telefon Maribo 170.
Maribo

Schrøder & Nielsens Eftf.

Tapet- & Farvehandel
Vestergade 8 . Maribo
Telefon 28 828

A/S Nakskov Kulimport
Telefon 17

CHR. STEFFENSEN

Herreekvipering
Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

DEN KATOLSKE KIRKES KANCELLI
Frederiksgade 7 - København K

10-15, lørdag 10-12
Tlf. PA 8830 - PA 7181
Postkonto 1471

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Storkøbenhavn

Glarimester
POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad's
malteede

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

K&K

Aktieselskabet

KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 92 70

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Spørgekassen

Dansk ctr. Latin

Hvorfor synger man ikke »Tantum ergo« med dansk tekst ved sakramental velsignelse? Jeg tvivler på at ret mange katolikker forstår den latinske tekst. (Prøv at bede nogle tilfældige menighedsmedlemmer om at oversætte den!) Hvis jeg har ret, er det synd både for den smukke tekst og for vor Herre, som ikke kan være tjent med at blive hyldet på en overfladisk måde. Der blev vel et problem med at få dansk tekst og melodi til at passe, men det lod sig sikkert ordne.

M.G.

Deres ønske er hermed offentliggjort. Vi vil blot for egen regning bemærke, at der også er fordele ved at beholde nogle af de gamle, latinske hymner på originalsproget. Selv om det en dag blev bestemt, at modersmålet skulle afløse latinen helt og aldeles som liturgisk sprog, ville det dog — så længe verden ikke kan enes om et internationalt hjælpesprog — være godt, om alle katolikker i det mindste evnede at synges med på for eksempel *Tantum ergo* og trosbekendelsen *Credo*. Når man har deltaget i internationale katolske stævner, ved man, hvad det kan betyde, at vi også oplever et sprogligt fællesskab om Kirkens ældgamle og mest kendte tekster.

De har måske ret i, at mange (eller i hvert fald en del) katolikker ikke kan oversætte *Tantum ergo*, selv om de eventuelt forstår indholdet. Men her drejer det sig dog om en meget kort salme på to vers med vedføjet dansk oversættelse i bogen. Kunne man ikke i en af de mørke vinteraftener sætte sig hen og lære den?

Red.

ORGLER, HARMONIER
OG KLAVERER

købes, sælges og byttes samt ved-
ligeholdes — evt. udlejning.
Indhent venligst tilbud.

Intonator Harry Ejderskov
Tlf. Luna 2813

Lev. til off. institutioner, skoler,
menighedshuse m.m.

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828

Udlejning af service, borde
og stole

Alt til festen.

Lev. til katolske institutioner.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Sjælland

Tømrermester

EJNAR J. NIELSEN

Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11

Værksted & Plads

Nygade 2 . Helsingør

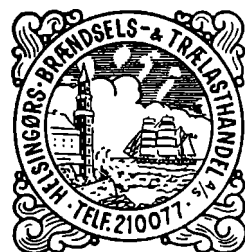
Telefon 21 00 81

H. Holm Nielsen

Bageri & Konditori

Stjernegade 32 . Helsingør

Telefon 21 06 88

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.

Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408

Kaffe og kolonial en gros

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.

Klampenborg.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F

Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

D. Plate Petersen

Malermester

Tlf. Fasan 2718

Nye film

Let's Make Love

Hvad får egentlig en pige til at falde for en milliardær? Hans penge eller hans person? Her nævnes mange af den første skuffe og vises ét usædvanligt eksemplar af den anden.

Jean-Marc Clement (Yves Montand), chef for adskillige verdensomspændende foretagender, går efter talrige af offentligheden kendte eskapader med personer af det svage køn hen og forelsker sig i et unikum. Hans penge kommer pludselig til at stå hans lykke i vejen. Over for teaterpigen Amanda (Marilyn Monroe) kommer han til kort med sit diamanthånd, simpelthen fordi hun ikke kan gøtere den slags. Derimod forstår hun måske ubevidst, hvilket kunststykke det er at give noget af sig selv. Amanda er en pige bag hvis mange øjnefaldende ynder, der skjuler sig en venlig og ikke så lidt borgerlig sjæl. Jean-Marc tager kampen op, må tåle nederlag på nederlag og drager endelig af med den udkårne. De mange komiske scener, der viser hans anstrengelser, får ikke rigtig latteren frem hos tilskueren; man nænner ikke at le, måske fordi man er i fuldt sving med at identificere sig med »den tapre krigere«.

Med det fine samspil mellem hovedpersonerne, er der skabt et vellykket lystspil, holdt i en fornøjelig tone, med mange indlagt sange, som sikrer stykket også de unge tilskuere.

HB

Den, for hvem arbejdet med børn og unge er et spørgsmål om menneskelig udvikling, altså udvikling i det rent menneskelige — vedkommende har ikke råd til at undvære filmen som medarbejder i denne udviklingsproces.

Han eller hun må tværtimod gå aktivt ind i arbejdet for og med filmen. Tale, — ja, diskutere med børnene og de unge om de film, de får at se. Hvem i alverden kunne forestille sig som voksen at drage med børn og unge på museumsbesøg eller til en maleriudstilling uden at åbne munden og give anledning til forklarende drøftelse?

Bjørn Moe i »Kirke og Film«

A'propos »Sandheden«

Filmen udspilles i en fransk retssal, hvor en ung kvinde står anklaget for at have myrdet sin elsker. Er det et gement, overlagt mord, eller har hun handlet i pludselig desperation efter brutalt at være blevet kasseret? Heraf vil dommen afhænge. Anklager og forsvarer kæmper hårdt om hendes liv, og derved trævles hele den smudsige forhistorie op, således at vi ser den i tilbageblik. Så kommer dagen for domsafsigelsen. Forsvareren har gjort sit bedste; alligevel er det tydeligt, at han har tabt sin sag. Men dommen bliver aldrig afsagt.

Filmen er virkelig spændende, omend noget langstrakt. Den er iøvrigt præget af en vis bitter realisme, og den har ganske fine psykologiske studier, så alt i alt må den vel siges at være en god kriminalfilm. Og dog...

Fra først til sidst præges filmen af instruktøren H. G. Clouzot's forsøg på at bevise, at Brigitte Bardot i den rette instruktørs hænder kan udfolde sig som en virkelig skuespillerinde. Det præger filmen så stærkt, at det overskygger handlingen. Trods spænding omkring sagen bliver vi ikke for alvor optaget af at finde frem til sandheden om den unge kvindes bevæggrund for at begå mord. Derimod bliver vi næsten pinligt optagne af at følge den proces, der passende kunne hedde »Sandheden om Brigitte Bardot« — talent eller sex-bombe.

Alene det faktum at dette kan blive filmens centrale spørgsmål, giver os sagens præmisser, og dommen er let at fælde: En skuespillerinde, der stjæler billedet fra den kvindeskæbne, hun søger at give udtryk for, er simpelthen ikke skuespillerinde!

Hvad er hun da? Takket være sine temmelig opsigtsvækkende ydre fortrin blev hun fundet af Vadim, som af det charmerende barn med trutmund skabte alle tiders sex-sensation, som hankønsvæsener over den halve jord siden da for en ringe betaling har kunnet sluge med øjnene. Det er muligvis, fordi hun har følt situationen nedværdigende, at hun her har forsøgt sig i en karakterrolle, der nok ville udnytte hendes sensuelle udstråling, men samtidig kræve andet og mere af hende. Dette »andet« var der bare ikke. Clouzot dækker ellers bravt over hendes mangler. Kun i de frimodige, erotiske scener ser vi hende i fuldt lys, ellers fotograferes hun i alle tænkelige skrå vinkler med dybe skygge-

virksomheder, uglet hår, og hvad der ellers kan give indtryk af drama omkring en ellers køn pige. Der er noget stift over hendes skiftende udtryk, der giver én fornemmelsen af, at instruktøren bogstavelig talt selv har modelleret hendes udtryk for hver ny scene.

Det kunne alt sammen være ligegyldigt, hvis filmen ikke havde fået et efterspil. Som det vil huskes, forsøgte hun at begå selvmord kort efter, at filmoptagelserne var færdige, ved at skære pulsåren over præcis som i stykket! At hun også forelskede sig i den skuespiller, der spillede elskerens rolle, tilføjes kun for fuldstændighedens skyld.

For at være kunstner må man kunne beherske sit stof. Brigitte Bardot har kun kunnet opnå selv at blive besat af det. At hun er kommet dertil, må publikum og hensynsløse instruktører tage deres del af ansvaret for. Følgende udtalelse viser, at hun selv ved det: »Mit liv er ved at blive umuligt. Min sjæl er ikke mere min egen.«

Som studieobjekt er filmen interessant, som underholdning bør den undgås, fordi det altid bør være pinligt at overvære, at menneskeånden fornedres, som det sker i denne film, der er blevet til virkelighed i stedet for kunst. Ai.

Talent eller sex-bombe?

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 7 . 17. februar 1961 . 109. årgang . 75 øre

Et sogn på gyngende grund

Pater H. van Schaik S. J. fortæller løst og fast om sit arbejde som sømandspræst i Københavns havn

— Om man bliver tykhudet som sømandspræst...? Det gør man vel. At gå ind i et arbejde blandt søfolk fra alverdens lande er ikke præcis det samme som at dyrke orkideer! En sømandspræst bør erindre sig Paulus' ord om at være græker blandt grækere. Paulus vidste, hvad han talte om, for han for meget til søs og oplevede tilmed et forlis.

— Jamen, pater van Schaik, De bander ikke, De drikker ikke, og hvad med sømanden og pi...

— Nej, og jeg taler heller ikke græsk for nu at tage det hele med.

— Kommer måske overhovedet ikke på græske skibe?

— Jeg har haft friske og strålende oplevelser om bord på græske både med deres ortodokse besætninger. En dag, da jeg hoppede om bord på et græsk kulskib, flygtede hele dæksbesætningen i rædsel. Jeg anede håb, da jeg fik en mand klemt op i en krog, men bedst som jeg var i gang med at fortælle ham, at jeg ikke kom for at omvende ham, så han sit snit til at smutte væk. Langt om længe

stak en belgier hovedet ovenud, vi fik en hyggelig sludder, og så gik jeg.

En anden gang bordede jeg et fornemt græsk passagerskib og søgte, som etiketten byder, først foretræde for kaptajnen i hans smukke kahyt. Efter at have forelagt ham mit ærinde: et tilbud om at være til hjælp om nogen om-

bord måtte ønske det, gav jeg ham et bykort og udpegede den ortodokse kirke i Bredgade. Han så først på mig, derefter på kortet, og så blev han øjensynlig ganske rørt. Efter hjerteligt at have takket for hjælpen holdt han et virkelig nydeligt lille foredrag om det værdifulde i, at kristne kunne finde ind til hinanden. Vi talte længe sammen og til sidst fulgte han sin, som han kaldte det, højtærede gæst, rundt ombord og vinkede afsked ved landgangsbroen.

— Og mandskabet?

— Fik jeg ingen kontakt med ved den lejlighed.

— Er det sådan, at de fleste flygter, når en præst skræver over rælingen?

— Selvfølgelig ikke, men iøvrigt synes jeg ikke, man har lov til at forbavses over grækernes holdning. Hvordan mon en italiensk besætning ville reagere, hvis en rabbiner pludselig dumpede ned i mandskabslukafet? Skal vi nøjes med at sige, at de ville gøre store øjne? Men jeg bliver nødt til at besøge alle de skibe, jeg kan overkomme, idet der jo godt kan være katolikker

blandt besætningen på et græsk eller tyrkisk skib.

— Giver katolikkerne sig straks til kende?

— Det er jo med søfolk som med andre, at fordi man er døbt katolik, er det ikke dermed givet, at man også lever som sådan. Og til forskel fra de fleste vil det under alle omstændigheder volde sømanden store vanskeligheder at bevare en god kontakt med Kirken. Et skib ligger næsten aldrig i havn om søndagen, for når det er helligdag bliver der ikke lastet og losset, og det koster mange penge for hver dag, et skib må ligge stille. De fleste skibe kommer i havn ved 17—18 tiden, og næste morgen står de atter ud. Hvordan skal en katolsk sømand klare at komme til messe? Det kan være helt håbløst.

Følgen bliver let, at sømanden taber forbindelsen med Kirken. Han må klare sig med hvad han fik med fra barndommen. Ud fra denne erkendelse er det, at Kirken må søge at genknytte den tabte forbindelse, så godt det lader sig gøre. Søfolkene må ikke føle, at Kirken blot lader dem sejle deres egen sø. Hver katolsk døbt sømand skal vide, at har han end glemt Kirken, har Kirken ikke glemt ham.

Om bord på et skib lever de enkelte besætningsmedlemmer så tæt opad hinanden, at intet kan foregå uden at alle ved det. Det er ikke sådan, at jeg kan gå om bord og diskret opsøge den eller de katolikker, der måske er om bord, og tilbyde hjælp. Forleden stod jeg i et mandskabslukaf og spurgte, om der var katolikker blandt besætningen. Ingen meldte sig. Da jeg gentog mit spørgsmål, kom et hovede tilsyne ved trappen til maskinrummet, og dette hovede befalede mig på tysk at forsvinde. Da jeg belavede mig

Der er andre — og hyggeligere — ting for en sømandspræst at gøre end krybe til tops i masten og tordne ned over besætningen.

på at følge opfordringen kom en mand hen til mig: »Jeg er katolik, og der er tre andre katolikker om bord. Vi har landlov i aften og jeg er sikker på, at vi alle gerne vil komme og besøge Dem. Må vi få Deres adresse?»

De kom ind i Stenosgade og vi fik en god stund sammen. Man må forstå, at om bord på et skib taler man ikke om hinandens konfession. Det er privat område.

— Pæne mennesker på landjorden har den opfattelse, at de fleste sømænd er slemme drenge?

— Jeg tror nu ikke, at søfolk er værre end andre. Husk også på, at hele sømandens tilværelse ikke begunstiger de borgerlige dyder. Måske kommer han i havn efter uger på søen. Han kender måske ingen i den fremmede by, og hvor skal han gå hen i de få timer, han har fri. På museum? Måske tager han sig en tår over tørsten for at jage kedsommeligheden på flugt, men i så fald gør han det ikke for at fornærme andre. Falder han i

andre grøfter — nåh ja, Kristus var dog ikke afvisende overfor syndere, og det er hans Kirke heller ikke. Som præst må man dog hele tiden søge at finde ind til mennesket og hjælpe det. Dermed være selvfølgelig ikke sagt, at vi blot skal lukke øjnene og lade stå til, men ingen tror vel, en sømandspræst yder noget positivt om han krøb til tops i masten og tordnede nedover de formastelige!

— Hvordan organiseres arbejdet i et sogn, der altid befinder sig på gyngende grund?

— Det er meget svært at bevare kontakten med de enkelte »sognebørn«. Lettest er det med mandskabet på de både, der ligger i fast rutefart og derfor med nogenlunde jævne mellemrum kommer til København. Her er der mulighed for at forny et engang sluttet bekendtskab, og det er vigtigt, at ingen føler sig glemt.

Siden jeg sidste sommer overtog arbejdet blandt søfolkene ef-

Fortsættes side 3

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annoncerekspe-
dition, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8—10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9—16, lørdag
kl. 9—12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

»Utrolige« nonner på Sostrup Slot

Det er længe siden, en katolsk nyhed herhjemme har fået så korrekt, fyldig og velvillig presseomtale som cistercienserindernes grundlæggelse af et nyt kloster i Sostrup. Flere førende jyske dagblade har sendt deres journalister og fotografer til Djursland for at skildre de første flyttevognes ankomst og for at interviewe de tre nonner og pater Müller, som er i færd med at gøre det store, gamle slot beboeligt for kommunitetet.

Sidst har *Jyllandsposten* i en søndagsudgave fortalt sine læsere om klostret og gjort det forbausende nydeligt.

Hvad behager? Jo, det må bemærkes, fordi det samme blad ellers for hyppigt har bragt sære, tendentiøse udenlandske artikler, der mistænkeliggjorde det katolske. For en gangs skyld havde man nu selv fænomenet på nært hold, og så fik piben en anden lyd. I en billedunderskrift på forsiden hedder det:

»Hvordan er nonner? Det er et spørgsmål, som straks svæver i luften i et protestantisk land, når talen er om nonner. Nonnerne på Sostrup er helt utrolige: flittige, sjove, opfindsomme og glade...«

Man blader om og finder en god artikel om slottet, om cistercienserne før reformationen og om det nye kloster. Tilsidst hedder det: »Latter og glade stemmer giver genlyd i slottets rum. Allerede nu er her godt at være.«

Jyllandsposten har ret til at stille spørgsmålet: Hvordan er nonner? Man kunne have forventet, at befolkningen i det fagre Djursland havde knurret over nonnernes overtagelse af Sostrup. Pressen havde været i stand til at rejse en stemning mod de nye beboere, men så vidt os bekendt har man ikke hørt en eneste mislyd. Aviserne har nemlig refereret hele begivenheden og givet offentligheden, hvad den ønskede og har krav på — et svar på spørgsmålet. Og resultatet: strålende.

Vi trækker denne hændelse frem til overvejelse, fordi den bekræfter, hvad vi tidligere har skrevet om nødvendigheden af at være åben og samarbejdsvillig overfor pressen. Vi har et par gange afvist den påstand, at journalister en bloc er ude efter sensationelle, sælsomme eller pikante historier. Vi har hævdet, at man skal give besked, når man bliver

spurgt, og ikke afvise pressen med en syrlig bemærkning. Det er rigtigt, at der findes skrækelige eksempler på, at uskyldige mennesker er blevet hængt ud med dumme replikker og mistænkeliggjort ved hjælp af trickfotografier (fra et andet kloster kan der berettes om en sådan genistreg), men den slags kan man ikke sikre sig mod.

Sostrup-artiklerne er de nyeste eksempler på, hvad det betyder, når udenforstående møder katolikker og oplever, at deres egne vrangforestillinger væltes overende. Journalisterne er simpelthen blevet forbausset over, at nonner er mennesker! Og endda mennesker som man kan tale med. Det havde været meget let for cistercienserinderne at sige: Ånej, vi har skam ikke tid, og vi bryder os heller ikke om at komme i avisen. Det er imod vor hellige regel. Basta!

På Sostrup har man næppe skænket det en tanke, at aviserne skulle indbydes. Man har vel med vanlig mangel på opstyltethed blot været rar ved sine gæster midt i flytterodet, og så fik man lejlighed til at blive refereret rigtigt. Som modvægt til den store offentligheds groteske vankundighed i katolske spørgsmål er det ikke ringe, at pater Müller gennem Jyllandspostens medarbejder kan sige:

»Vi føler os hjemme her... og vi spørger ikke, hvilken religion vore gæster har. Vi vil ikke trænge os på. Her kan komme både katolikker og ikke-katolikker...«

Selvfølgerlig mener man det samme i andre katolske klostre, kirker, skoler, børnehaver, hospitaler o.s.v., men offentligheden hører det ikke for tit. Den har godt af at høre det.

G-

Om bord på et skib taler man ikke om hinandens konfession, for den er privat område. Men der er andre ting at tale om —

ter pastor Hans Jorna har jeg haft en ganske uvurderlig hjælp af hr. Ove Leerbeck, som foruden megen apostolisk energi ejer en motorcykel. Jeg sidder op bagpå, og så afpatruljerer vi havnen. Københavns havn har 40 km kaj, og når vi til tider må gøre visit på 20—25 skibe pr. dag vil man forstå, at det ikke kan klares med trædecykel. Ove Leerbeck besøger en mængde skibe selv og hitter frem til »emner«. Han skriver hyppige rapporter til mig, så vi efterhånden får et helt kartotek at støtte os til.

— Burde De ikke selv disponere over et køretøj? De må dog klar jobbet som sømandspræst ved siden af Deres daglige undervisning på Sankt Knuds skole.

— Det er klart, at jo hurtigere, jeg kan rykke ud, desto mere kan der overkommes. Det ville også

være dejligt fordi man så kunne invitere et par »sognebørn« med hjem til kirken, fremfor at henvise dem til sporvogne, som de alligevel ikke kan hitte ud af. Nu får vi se.

— De er ikke den eneste sømandspræst i København?

— Der er flere andre, blandt andet har den tyske lutherske kirke en fast sømandspræst stationeret her. Den danske folkekirke har tilsvarende en del præster placeret i større havne verden over.

Den katolske kirke er godt med i sømandsmissionen. Ove Leerbeck og jeg tør derfor se vort eget beskudne arbejde i det perspektiv, at vi sammen med mangfoldige præster og lægfolk i de fremmede havne virker for, at sømanden ikke skal føle sig glemt.

E.D.

System i arbejdet

Eksempel på en rapport, skrevet af Ove Leerbeck til pater van Schaik:

5/10-60: ms BYLAND ABBEY, Goole (Islands Brygge).

1. katolik: Chief Steward Mr. Drury. Vi sludrede ret længe med ham og han blev indbudt til at tale i ungdomsklubben en torsdag aften. Goole er en lille by med få katolikker, og de bliver ikke særlig godt behandlet af de andre, hverken menneskeligt eller økonomisk, fortalte han.

5/10-60: ss BORODINO, Hull (Toldboden).

0 katolik: Vi gennemsøgte skibet ret nøje. (I 1950 var der 4 katolikker: Coghill, Cooney, Mulvaney og Sullivan).

5/10-60: ms TRIHILL, Delfzijl (Østbs.)

1 katolik: Kokken. Hans bror, der ligeledes er katolik, er kok på TRIGON. Ham havde vi ikke truffet.

11/10-60: ms TRIGON, Delfzijl (Stenogade!)

Albert besøgte ungdomsklubben.

12/10-60: ms AMYNTAS, Amsterdam (Mellemsb.)

1 katolik: 3. maskinist var på arbejde, så jeg traf ham ikke, men bad hilse. Traf kaptajnen, fandt ikke andre katolikker. (Skibet er fra 1955, på 499 BRT og fra rederiet: K.N.S.M.)

12/10-60: ms NOORDEHAVEN, Groningen (Nordbs.)

0 katolik.

12/10-60: ms JONNY JONAS, Hamborg (Nordbs.)

1 katolik: Kokken, en ung mand, der vil spare penge sammen for at studere til teknikum-ingeniør. Er fra Stuttgart, større interesse for latin end for matematik, har været ministrant i fire år, har 3 søskende. Var interesseret i at besøge ungdomsklubben, så jeg gav ham adressen og fortalte, at der var møder torsdag aften.

12/10-60: ms SCHWINGE, Hamborg (Kronløbsbs.)

0 katolik: Skibet kommer regelmæssigt hertil. Flinke folk. Det er et ganske lille skib.

Billedet af Sankt Ansgar

Af fuldmægtig Paul T. Kaare-Frederiksen

Da jeg lagde min artikel fra mig var det med en beklemmende følelse af, at jeg for et længere tidsrum havde udtømt, men forhåbentlig ikke ødelagt emnet for mig selv og andre. Jeg griber derfor med begejstring en mulighed for at fortsætte.

Min interesse for emnet opstod tilfældigt. Ved planlægningen af en Tysklands-rejse havde jeg brug for et opholdssted ved Weser og kom derved til at tænke på Ansgars Corvey: Hvor lå det (Sachsen er jo et vidt begreb, der oven i købet har holdt flyttedag), og var det i stand til at berette om minderne fra dengang? Svaret var både et ja og et nej i modsætning til Corbie ved Amiens, hvor det senere viste sig at svaret blev nej. Et vist indtryk af et klostersedes kunne man få, men det rummede for mange kulturlag til at Ansgars fjerne tider kom en nær. En barokstatuette i en barokkirke er ikke nok. I hvert fald ikke for mig.

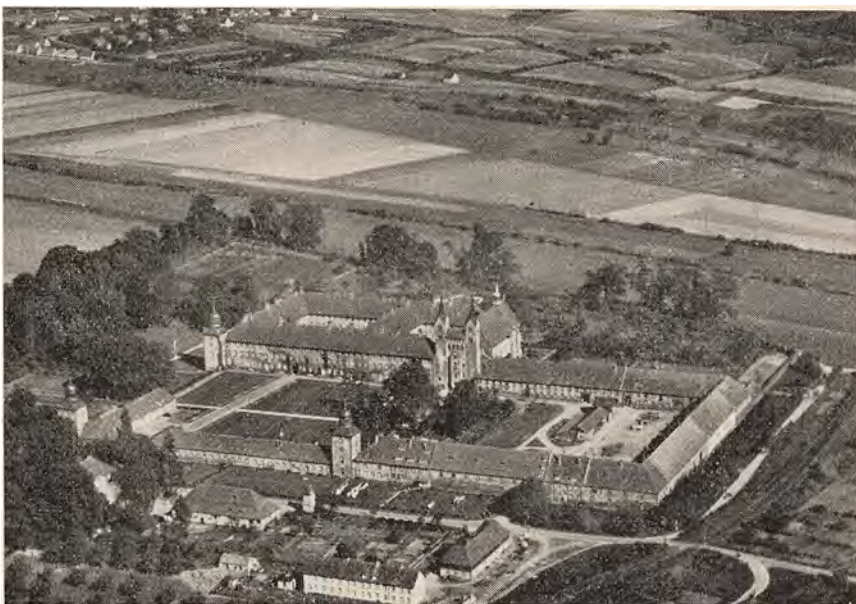
Det var derfor nærliggende at søge tilbage til en langt bedre kilde, nemlig Rimberts *Ansgars levned*. Hvordan stemte den med det traditionelle billede af Ansgar? Det traditionelle billede er forøvrigt et dårligt udtryk. Der er nemlig to helt forskellige. Det ene er den ukendte selvfornægtende munk og sjælesørger. Meget from og meget svag. Dette billede kan nok blive lidt for rørende. Det andet er groft fortegnet. Kuttestrateg og blænker for germansk imperialism er vist udtryk, der er blevet anvendt.

Hvad er så sandheden? Til min overraskelse fandt jeg at skildringen var langt mere mangefarvet end man kunne vente. Hvis man vel at mærke læste den med bevidstheden om, hvem der havde skrevet den, og hvem den var rettet til. Den er udarbejdet af kannikerne i Bremen ret kort efter Ansgars død og rettet til samfundet i Corbie med det formål at inddrage dette i arbejdet for kanonisation. Det må derfor ved læsningen erindres, hvad kannikerne kunne forudsætte som bekendt. Mit synspunkt blev derfor — og deri er jeg blevet mere og mere bestyrket —: Kannikernes beretning er tilforladelig og hensynsløst oprigtig, og deres lakuner må udfyldes med vores kendskab til tiden iøvrigt. Nogle af disse udfyldninger må blive gætteri. Disse gætterier tager dog ikke

sigte på Ansgars karakter. Her er lys og skygge allerede klart tegnet.

Når man skriver en fødselsdags-artikel, må man pålægge sig selv visse bånd — selv bortset fra hensynet til pladsmangel. Bag nogle af mine letløbende bemærkninger skjuler sig mangfoldige overvejelser frem og tilbage. For eksempel dækker sætningen om at klosterstiftelsen i Corvey sigtede på Sachsen og ikke på Norden en polemik mod selveste Weibull. Man må imidlertid i en sådan artikel skyde sine egne opfattelser lidt til side og holde sig til det overleverede. Det har jeg gjort, men læserbrevet giver mig en kærkommen anledning til at uddybe lidt af mit eget nærmere.

Bremen-kannikernes beretning siger intet om Ansgars herkomst. Det er tilladt at mene, at han var af sachsisk oprindelse. (Det er gætteri, men jeg er ikke den første der har gættet således). Sachsens undertvingelse af Karl den Store kostede blod og tårer og folkeflytninger. Store sachsiske kolonier fandtes i Nordfrankrig. Men Karl diskriminerede ikke

Corveys nuværende plan set fra luften. Meget er forandret, men floden...

mellem folkene. Målet var at skabe en sachsiske elite med fransk og kristen uddannelse en elite, der som rigstro eventuelt kunne vende tilbage.

Ansgar kom i skole »for at lære at læse«. Sådan står der udtrykkeligt i beretningen. Og så tilføjer den troskyldigt: »Da han var sat i skole, begyndte han, som sædvanligt i den alder, at drive børneleg og give sig mere af med lediggang og løjer end med at lære noget«. Et syn bringer ham ind på flidens vej, men ikke mere end: »Da han var vokset til og blevet munk og befandt sig under klostertugten, indsneget der sig lidt efter lidt den menneskelige skrøbelighed, og han begyndte noget at kølnes i den iver, han tidligere havde tilegnet sig«.

Omvendelsen herfra kom ikke ved et syn, men ved en historisk begivenhed, som sikkert med rette er blevet opfattet som jordrystelsen i Ansgars liv: Karl den Store, den nye kristenheds kejser, døde. Det skæbnesvangre lå ikke blot i, at al jordisk herlighed havde sin tid. Men måske endnu mere i de skyer, der trak sammen over Corbie. Abbeden Adalhard var ikke blot et lille samfunds fromme og omsorgsfulde fader. Han var også Karls fætter, til tider Italiens faktiske regent.

Frygten for fremtiden viste sig kun alt for velbegrundet. At Adalhard faldt i unåde og (midlertidigt) blev forvist, var kun et af tegnene på den splid og rigsopløsning som i løbet af et slægtled fik Karls værk til at smuldre. Men tilbage til Ansgar. Ja, hans bane forløb, som vi kender den, og som man kunne vente for en lysende begavelse. Det var ikke den ukendte fromme munk der fulgte Harald Klak, det var Corbies datterkloster Corveys første skoleforstander og enstemmigt valgte

første folkelærer. En mand med forudsætninger for at nå den kirkelige og politiske top, som de to klostres abbeder indtog. Heri må man nok også finde en baggrund for den vrede, Ansgar fik at føle, da han sagde ja til at blive kapellan hos en tidligere dansk konge, nu kejserlig lensmand.

...den gamle mand og fårene er tidløse.

Bagefter kan vi glæde os over dette tilsagn. Og både over den fromhed han udbyggede det med, og den klogskab han befæstede sin stilling med. Da Hamborg blev plyndret og brændt, »ville Ansgar først have forsvaret stedet med dem, som var i selve byen, indtil der kunne komme hjælp. Dog, da hedningerne brød på og staden allerede var tagen, så han nok, at han og hans folk ikke kunne gøre modstand, og traf foranstaltninger til at føre helgenlevningerne bort«. Skildringen er betegnende. Mange ville være flygtet uden at tænke på verdsligt forsvar, og de fleste ville være flygtet for bestandigt.

Ansgars storhed viser sig i, at han skabte sig nye udgangspunkter for at varetage, hvad andre ville kalde en tabt sag. Og hvervet — sendelsen — lykkedes i det omfang, den kunne lykkes for den tid. Han kunne ved sit livs slutning se tilbage på løbet med tilfredshed. Eller kunne han ikke? Vi er nu nået frem til læser-spørgsmålet. Jeg vil besvare det med et citat fra kannikernes be-

retning — det sted jeg havde i tankerne da jeg nedfældede bemærkningen om hans menneskelige svagheder:

»På den tid blev han, som han selv forsikrede, ikke lidet fristet af forfænglighedsdjævelen. Thi menneskeslægtens fjende søgte at smitte ham med denne pest, og han syntes stor i sine egne øjne, fordi han kunne leve så afholdende. Og da han stred heftigt i bønnen for denne, syntes det ham en nat, da han var faldet i søvn, at det var ligesom han blev hængt til Himlen og hele verden svandt ind til en hæsli dal. Deri blev der vist ham noget der så ud som den sæd, hvorefter menneskeslægten har sin oprindelse. Og da han betragtede alt dette med gru, blev der sagt: Hvorfra kan nogen stolthed komme i et menneske, der er fremkommet af så ringe oprindelse i grådens dal —«

Det er rigtigt, at her kun omtales hans falske glæde ved from afholdenhed. Men man kan ikke undgå at mærke den usynlige tilføjelse: jeg, Bremens kirkefyrste, der har overvundet vanskeligheder, der har sikret dets kirkelige organisation, der er den tyske konges befuldmægtigede, der kan kalde den danske konge i Hedeby for min fortrolige ven, o.s.v. o.s.v.

Og så dette syn. Når han tidligere var blevet løftet op i drømme, havde blikket været rettet mod den himmelske glæde og de himmelske hærskarer. Her ser han tilbage på en verden, der svinder ind til en hæsli dal. At han har fortalt om synet, viser den oprigtighedens tone, der må have hersket i hans bispegård, og at den er kommet med i kannikernes beretning viser den sandhedskærlighed, hvormed de har skrevet.

Det er denne oprigtighed jeg har forsøgt at videreføre med et par korte bemærkninger.

Lad forældrene få den friaften!

Kontakt-kontorets leder efterlyser babysittere - og opslags-tavler ved sognekirkerne.

Det katolske kontakt-kontor tog for et par måneder siden sin spæde, famlende begyndelse. Tanken bag kontoret var den enkle, at vi må hjælpe hinanden. Men det kræver tid og erfaring at finde ud af, hvordan det gøres bedst.

Hvordan fungerer kontoret i dag, og hvilke resultater er det kommet til?

Lederen, fuldmægtig frøken Agnes Christensen, kigger op fra sit voksende, lyseblå kartotek. Hun dirigerer tingene fra sit hjem på Hulgårdsvej i København, dels med to ugentlige træffetider, tirsdag og fredag, dels med en omfattende korrespondance, der allerede strækker sig over det meste af landet. Frøken Christensen assisteres af fru Inge Andersen, Ågerup pr. Vipperød.

— Ideen har været ombølget af interesse og sympati fra starten, siger frøken Christensen — en meget opmuntrende sympati, endda fra fjerne steder. Men vi kæmper med en slag-side, og det overrasker os egentlig ikke: en masse børnerige katolske familier bestormer kontoret om forskellige former for aflastning — de beder os skaffe unge piger, der vil i huset, eller måske yde nogle timers hushjælp. De vil gerne i forbindelse med hyggelige, ældre mennesker, som vil se efter børnene — og de sukker ikke mindst efter babysittere, der kan skaffe forældreparret til en småbørnsflok en hårdt tiltrængt friaften med mellemrum. Men de, som kan og vil yde disse håndsrækninger, kniber det at finde frem til, og selvom der har været tilbud, står antallet ikke i forhold til den anden part — endnu!

Vi har dog langt fra tabt humøret af den grund — vi er klar over, at skal ideen virkelig fænge og hjælpen blive gensidig, må vi først og fremmest have de unge katolikker til at interessere sig varmt for den. Jeg ved, der er en masse god vilje hos ungdommen til at hjælpe og lægge kræfterne i, men interessen er først og fremmest rettet udad, tror jeg, mod udlandet, hvor indsatsen kan kombineres med eventyrlyst og spænding, og det er kun naturligt. Men jeg ville

sådan ønske, det også må gå op for katolske mødre og deres halv voknsne døtre, hvor hårdt tiltrængt det er, at de interesserer sig for de mere nære problemer, og jeg har det bedste håb om, at det nok skal lykkes. »Danmarks unge katolikker« har i deres forårsbudskab til medlemmerne slået et vældigt slag for, at deres kvindelige medlemmer skal få øjnene op for denne opgave, og når skoleåret slutter, tror jeg allerede kontaktkontoret vil mærke en bedre balance i forholdet mellem hjælp-søgende og hjælp-ydende.

— Men, siger frøken Christensen, skal for eksempel babysitningen blive en reel hjælp, må den være geografisk betonet. I København og dens omegn — hvor vi lægger ud — er det ganske simpelt nødvendigt, at en babysitter ikke har for langt hjem efter vagten — hvad hjælper det, at hun bor i Husum, hvis familien, der har brug for hende, hører til i Kastrup? Derfor overvejer jeg, om man ikke kunne skyde genvej til en praktisk løsning ved at have udhængsskabe ved alle sognekirkerne med samme fordringsløse bekendtgørelser om tilbud og behov, som man finder det så mange steder i oplandet — på det lokale butikstrøg, ved kioskerne og hvor ellers folk er sikre på at mødes. Jeg synes, man skal passe på ikke at glemme til-

værelsens praktiske krav samtidig med, at man tager sig af de åndelige. Og hvis man så samtidig kunne formå de unge piger til at tegne sig for en slags mild babysitter-værnepligt, for eksempel en sitning en gang om måneden hver — kan ikke alle overkomme det i en tid, da fjernsynet alligevel sluger så megen fritid? — var man nået et godt skridt frem. På kontoret kunne man så fortrinsvis kaste sig over de mere langt-rækkende opgaver, som vi allerede gør: prøve at finde gode hjem i København for provinsungdom, der uddanner sig her — formidle unge pigers hushjælp-job navnlig i udenbys husstande o.s.v. En anden gren, kontoret så småt har taget op, er små hygge-sammenkomster her i mit hjem for ældre mennesker, som føler sig isoleret og gerne vil i kontakt med jævnaldrende. Kontoret er parat til at betræde alle tilgængelige stier, der kan føre til positive resultater, og jeg er sikker på, der findes så megen samhørighedsfølelse mellem danske katolikker, så det skulle være muligt at løse mange påtrængende opgaver. Hvis Ugebladets læsere har gode ideer med hensyn til midler at bruge og veje at gå, vil fru Inge Andersen og jeg være lige taknemlige for at høre om det.

— — —
I forbindelse med Kontakt-kontoret er det interessant at erfare om den meget
Fortsættes side 10

Fuldmægtig Agnes Christensen

Castro truer igen!

Havana (NC) Cubas premierminister Fidel Castro har affyret en ny bredside mod hvad han kalder »bødler i præstekjole« og »fascistiske« præster, som han beskyldte for at have gjort snigmord til en dyd.

I sin tale, som han holdt for en forsamling af 1200 unge militsmænd og -kvinder, fordømte han de spanske præster, der udgør størsteparten af Cubas katolske præsteskab. Han meddelte først, at 20 »kontrarevolutionære forbrydere« var blevet arresteret efter mordet på to militsmænd og en skolelærer. Derefter erklærede han: »Alle disse fanger vil nu blive straffet på en måde, de ikke kan forestille sig: Intet vil kunne redde dem...«

Han tilføjede: »Skylden for dette ligger hos de reaktionære imperialister og hos det fascistiske og Franco-venlige præsteskab. De har gjort snigmord til en dyd...«

Studenter i fem katolske skoler i Havana er gået i strejke og har erklæret, at de ikke vil genoptage undervisningen, før Fidel Castros regering er styrtet. Oplysningen stammer fra en talsmand for de revolutionære studenterundersøgelser.

Det meddeles samtidig, at Castro-tilhængere fornyligt havde organiseret anti-religiøse demonstrationer i Havana udenfor kirken Vor Frue af Karmel. Politiet måtte gribe ind i et sammenstød mellem regeringens tilhængere og modstandere.

10 pct. katolikker i England

Den nyeste katolske håndbog for Storbritannien giver en række interessante statistiske oplysninger. Ifølge den sidste opgørelse, der er foretaget i 1959, er der i England og Wales over 3,5 millioner katolikker og i Skotland næsten 800.000. Storbritannien har 6.000 sognekirker og centre, hvor der celebreres messe, og i alt 8.000 præster. Katolikkerne udgør 10 pct. af befolkningen. Konvertittallet i 1959 var 15.794, hvilket er 1.431 flere end i 1958.

I håndbogen gør man opmærksom på, at det er vanskeligt at give en helt pålidelig statistik. Man omgås med planer om at foretage en revision af tallene i de enkelte sogne.

Polens skoler nu i stor fare

Det kommunistiske parti i Polen har vedtaget en resolution om at standse al religionsundervisning i landets offentlige skoler fra og med skoleåret 1963-64.

Med denne plan vil der blive slået en streg over en væsentlig del af overenskomsten fra 1956 mellem de polske biskopper og landets kommunistiske regering. Planen vil uden tvivl få den ulmende kamp om religionsspørgsmålet i Polen til at blusse voldsomt op.

I det kommunistiske partis resolution siges det blandt andet, at religionstimerne i skolerne fremelsker »fanatisme og intolerance, og at det vil være i alle, både ikke-troende og troende, forældres in-

teresse, at børnene får deres religionsundervisning udenfor skolerne.«

I overenskomsten fra 1956 sikres der fuld frihed for skolebørn, hvis forældre ønsker, at de skal modtage religionsundervisning i skolerne. Men allerede mindre end et år efter begyndte den kommunistiske regering at begrænse denne frihed. Først blev det forbudt præster og nonner at foretage undervisning. Og efterhånden er der også blevet lagt flere og flere hindringer i vejen for læge religionslærere. I skoleåret 1959-60 var al religionsundervisning udryddet i godt 1500 af Polens 25.000 skoler.

I Rom verserer for tiden en saligkæringsproces med henblik på den franske præst, pater Brottiers, som døde i 1936 efter at have betydet omtrent det samme for forældreløse franske drenge som Don Bosco for italienske. Under første verdenskrig var han tillige kendt videnom for sit arbejde som feltpræst.

Protestantisk teolog i Vatikanets radio

Rom (KIPA) For første gang har en protestantisk teolog talt over Vatikanets radio. I en tysk udsendelse talte professor Peter Meinhold om arbejdet i Adam Möhler-Institutet i Paderborn. Foredragsholderen er professor i kirkehistorie og dogmehistorie ved det evangeliske fakultet i Kiels universitet. Professor Meinhold er kendt for sine studier af spørgsmålet og statens autoritet på grundlag af Romerbrevets 13. kapitel. I sin redegørelse for dette problem har han også taget hensyn til det katolske standpunkt. Hans foredrag i Radio Vaticana havde titlen »Kristenheden i bevægelse«, og han benyttede lejligheden til at fremsætte et ønske om, at den katolske kirke vil være repræsenteret ved Kirkernes Verdensråds møde til efteråret, og foreslog, at de protestantiske kristne på en eller anden måde kunne deltage i det kommende Vatikan-koncil.

De katolske journalister i Milano fejrer Frans af Sales' fest. Her ankommer kardinal Montini til festligheden.

Den kristne enhed

London (Kipa) I et interview over den engelske radio, BBC, har den kommende ærkebiskop af Canterbury, dr. Ramsey, erklæret, at han ivrigt vil gå ind for de kristne enhedsbestræbelser. Ærkebiskop Ramsey udtaler, at han arbejder for det samme mål som sin forgænger. »Jeg håber og beder, at Herren trods min uværdighed vil lade mig tjene denne store sag«, sagde dr. Ramsey.

»Vatikanets afskyelige manøvrer«

Vatikanstaden (NC) Ved en middag, som udenlandske diplomater ved Vatikanet gav til ære for statssekretær, kardinal Tardini, fremsatte kardinalen en udtalelse om formålet med Den hellige Stols diplomatiske virksomhed. Festligheden var en forsinket æresbevisning til kardinal Tardini i anledning af hans 70 års fødselsdag, som ikke blev fejret på grund af hans sygdom.

Den østrigske ambassadør Joseph Kripp talte på diplomaternes vegne, og derefter fik kardinal Tardini ordet. Han sagde blandt andet:

»De ved selv af daglig erfaring, at Vatikanets diplomati, som i nogle folks indbildning er beskæftiget med mysteriøse og afskyelige manøvrer, i virkeligheden ærligt stræber mod og stedse har stræbt mod et enkelt mål: at styrke de moralske og åndelige værdier, der skaber harmoni, frihed og fred for mennesker af alle nationer.«

Første grønlander som luthersk teolog

Som første grønlander er Jens Chr. Chemnitz blevet teologisk kandidat ved Københavns universitet. Hans mor var dansk. Faderen er grønlander, for så vidt som oldefaderen indvandrede fra Danmark til Grønland og giftede sig med en grønlander. Han endte som udstedsbestyrer deroppe.

Nu ser Jens Chr. Chemnitz frem til en præstegerning i Grønland. I en samtale med Kristeligt Dagblad spørger bladet, hvordan grønlandernes stabilitet vil være, når de forskellige kirkesamfund og sekter dukker op.

— Jeg vil ikke tro, at sekterne kan få større fremgang. Grønlandereren er efter mit skøn indstillet på trofasthed overfor den kirke, han betragter som sin.

Katolikkerne påtænker i de kommen-

de år fremstød på Grønland, men selv om den katolske kirke har en forhistorie deroppe fra nordbotiden — den træffer man bl. a. i udtrykket »Grønlands katolske middelalder« — kan den intet vinde ved at henvise til denne tradition. Den missionerede ikke blandt eskimoerne, men holdt sig udelukkende til de indvandrede nordmænd og islændinge.

— — —
— Hvad har det teologiske studium givet Dem?

— Den baggrund, som sikrer, at jeg ikke står forsvarsløs i den strid med sekter, der må ventes i Grønland de kommende år. Dette er årsag til, at jeg hos professor Skydsgård har skrevet speciale om det katolske kirkebegreb i det nittende og tyvende århundrede.

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 19.: 1. søndag i fasten (s. 140, violet).
- MANDAG d. 20.: Mandagens messe (s. 145, violet).
- TIRSDAG d. 21.: Tirsdagens messe (s. 149, violet).
- ONSDAG d. 22.: Petri Stol (s. 788, hvid). Ihukommelse af tamperonsdagen (s. 153).
- TORSDAG d. 23.: Torsdagens messe (s. 158, violet). Ihukommelse af Petrus Damian (s. 839).
- FREDAG d. 24.: Matthias (s. 839, rød), apostel. Ihukommelse af tamperfredagen (s. 162).
- LØRDAG d. 25.: Tamperlørdag (s. 166, violet).
- SØNDAG d. 26.: 2. søndag i fasten (s. 173, violet).

Radiogudstjeneste

Søndag den 19. ds. kl. 14 transmitteres en andagt fra Sankt Andreas kirke i Ordrup. Oprindelig var der til denne dag påtænkt transmission fra en kirke i provinsen, men uforudsete vanskeligheder er kommet i vejen.

Næste katolske radiogudstjeneste kommer d. 14. maj fra en jysk kirke.

RETRÆTE PÅ RYGAARD

for unge piger og yngre damer fra onsdag den 29. marts kl. 9.00 til lørdag den 1. april morgen. Retrætens leder er pater H. van Schaik S.J. Sengelinned bedes medbragt. Henvendelse HE 3118.

R.I.P.

Vor kære mand, far og svigerfar
HENRIK CHRISTIAN BECH
er stille hensovet den 6. februar 1961.

*Henri Bech
Erhardt Schandorph-Bech
Helga Lentz*

Bed for hans sjæl.

En resolution fra katolske arbejdere

Da vi gennem det sidste års arbejde med spørgsmålet »Kirken og arbejderapostolatet« yderligere er blevet styrket i vor opfattelse, at Kirken her i Danmark mange steder henvender sig til en kreds, der står uden for vor klasse, må vi med fornyet kraft og styrke gøre opmærksom på nødvendigheden af dette arbejderapostolat blandt de unge arbejdere, katolske så vel som ikke-katolske, inden for fagbevægelsen. Hele udviklingen i Europa viser et skridt mod venstre, og vi kan ikke standse udviklingen.

»Ud fra Kirkens sociale lære bør katolske arbejdere principielt tilhøre katolske grupper, som vil give deres medlemmer en faglig uddannelse i overensstemmelse med kristne etiske principper, og som vil være i stand til at arbejde effektivt for disse princippers sejr i det faglige, økonomiske og sociale liv. Der skal ydes passende hjælp, såsom oprettelse af Katolsk Aktion eller sociale grupper, til katolikker, som er medlem af ikke-katolske fagforeninger.«

Katolikkerne, som står i en fagforening, må være sig deres sociale ansvar bevidst og ikke overlade små negative kredse at gøre fagforeningerne politisk negative ved at gøre møderne til nytteløse diskussioner. Det er en katoliks pligt at møde op og være medbestemmende.

Når alt kommer til alt, bygger ikke-katolikkerne på et kristent grundlag og en kristen etik. Man har beholdt konklusionerne, men glemt forudsætningerne.

Biskoppen af Rom, pave Pius XII,

udtalte til Cardijn i 1949: »Man kan ikke gøre sig håb om at løse disse arbejdsverdenens ængstende problemer ved en negativ holdning eller bare en advarsel mod falske hyrder. Hvad der behøves, er aktiv tilstedeværelse på fabrikker og arbejdspladser af pionerer, som er sig deres dobbelte kald fuldt bevidst — som kristne og arbejdere — og som ønsker at påtage sig deres ansvar fuldt ud og hverken vil vide af fred eller hvile, før de har omdannet deres livs omgivelser efter evangeliets krav. Kirken vil ved dette positive, konstruktive arbejde blive i stand til at udstrække sin livgivende virksomhed til de millioner af sjæle, som den har en moderlig og brændende omsorg for.«

Til slut vil vi opfordre katolske, så vel som ikke-katolske, kristne arbejdere til at slutte sig til os. Alle industriarbejdere, landarbejdere, butik- og kontorfolk m.m. der vedkender sig deres fagforening, kan henvende sig til os: de unge fra sytten til tredive år til »Unge katolske arbejdere« — og de ældre — fra tyve år og opefter — til K.A. (Katolsk Arbejderaktion).

Enstemmigt vedtaget på lederkursus for katolske arbejdere i Køge, weekend'en 28.-29. januar 1961.

Maskinarbejder Poul Jensen
næstformand

Kemigraf Per Wedell Topp
formand

Hans Jorna
sognepræst i Køge

Kontakt-Kontoret

Fortsat fra side 7

unge norske institution »Franciskus-hjælpen«, som efter et par års virksomhed i Oslo nu også plantes ud til Bergen. Den arbejder efter delvis samme linjer som det katolske kontakt-kontor, men har flere strenge på sit instrument, og dens forbavsende vækst er endnu et bevis på, hvor mange af os der trænger til at hjælpes, og måske mere: hvor dyb trangen til at hjælpes er. Ugebladet vender udførligere tilbage til »Franciskus-hjælpen«. Og her gentager vi Kontakt-kontorets nøgterne kendsgeninger:

Lederen, fuldmægtig, frøken Agnes Christensen, Hulgårdsvej 96, København F, træffes på tlf. Ægir 6463 — også personligt — tirsdag kl. 16—18 og fredag kl. 18—20.

Medarbejderen, fru Inge Andersen, Shell-Service, Ågerup pr. Vipperød (ved Holbæk) træffes som regel hele dagen på tlf. Vipperød 58.

Til den daglige betragtning

I FASTEN

foreslår vi
Leo Helbling O.S.B.

FRA ASKEONSDAG TIL HVIDE SØNDAG

Brudstykke af et større værk af benediktinermunke fra Maria Einsiedeln »Mit Christus durchs Leben«.

Oversat til dansk af A.-E. Møldrups.

Hft. kr. 4,50 - indb. kr. 7,50.

Arne Frost-Hansens Forlag

Bod og bodsøvelser

Fastetiden, som nu er begyndt, opfordrer os alle på en særlig måde til at stræbe efter omvendelsens nåde og til at gøre bod. Vor omvendelse er allerede sket i dåben, men den er endnu ikke fuldbudet, thi vi er stadig under djævelens angreb. Kristus er kommet for at frelse os, vor frelse er en løskøbelse, Kristus har betalt prisen med sit eget blod.

Men hvad skal vi gøre? Er vi passive i denne løskøbelse? Nej, vi skal stille os til Guds disposition, vi skal åbne os for Guds nåde.

Det kristne liv består af to faser: askese og foreningen med Gud. Askese kommer fra et græsk ord, der betyder kamp. Det er den kamp, vi skal føre mod os selv for at rense os. Foreningen med Gud, sjælens intime forening med sin skaber og sin forløser, er den guddommelige kærligheds udfoldelse i os.

De veje eller de midler, som fører til hellighed, til foreningen med Gud, har ikke alle samme betydning. Mange veje fører frem til Gud, og enhver skal følge den, som er bedst for ham, og dette afhænger af vort temperament, vore dispositioner, vor stilling og vort ansvar for os selv og overfor andre.

Vi skal ikke alle gå i kloster eller praktisere strenge bodsøvelser, tilbringe lange timer i ensomhed, deltage i Kirkens korbøn. Der er helgener, som intet har gjort af dette. De, der prædiker én metode og udelukker de andre, fortjener den fordømmelse, som Johannes af

Korset retter mod præster, som binder sjælens vinger og som forpligter et menneske til at følge deres vej, en vej, som ikke nødvendigvis er den rette vej for vedkommende, og som ikke er den vej, Gud ønsker, at det skal følge.

Og dog er der midler og metoder, der ligger som en solid grundvold for alle kristne, når de ønsker at stræbe efter den kristne fuldkommenhed, d.v.s. efter livet i Gud. Men også her er der plads for en vis tilpasning til det enkelte menneske og til omstændighederne. Askesen er således et af de nødvendige midler i denne stræben efter hellighed.

Paulus siger, at vi skal afklæde os det gamle menneske og iføre os det nye menneske. Vi afklæder os det gamle menneske, syndens menneske, ved at gøre bod, ved at fornægte os selv, ved at skubbe alt det væk fra os, der fører os mod det onde. Og vi ifører os det nye ved at modtage alt det, der fører os frem mod det gode, ved at lade nåden vokse i os, ved lidt efter lidt at fyldes med Guds nærværelse, — og dette foregår kun ved bønner, ved modtagelsen af sakramenterne, ved vor deltagelse i Kirkens mysterier, således som de leves i liturgien, ved samvittighedsransagelse, ved åndelig læsning, — kort sagt ved at modtage og ved at arbejde sammen med den nåde, som Gud giver os. Disse to sider af den kristne askese udelukker ikke hinanden, men udvikles side om side.

Vi må forstå, at selv om bodsøvelser er et nødvendigt middel i vor stræben efter hellighed, må vi kende os selv tilstrækkeligt godt til at være i stand til at tilpasse disse øvelser på en måde, der passer bedst til vor situation, således at vi kan få det største udbytte ud af dem. De mennesker, der forsøger at praktisere bodsøvelser, som overstiger deres evner og kræfter, gør sig selv — og måske også andre — mere ondt end godt. Vore bodsøvelser er ikke en sportskamp; spørgsmålet er ikke at vide, hvor meget vi kan udholde, men at finde den bedst egnede taktik for at overvinde vor arvefjende: synden.

Hvis man er tilbøjelig til ubehersket vræde, vil det være tåbeligt at begynde en streng faste, der måske blot har til resultat at forøge ens irritation. Hvis man begynder at praktisere bodsøvelser uden i forvejen at kende sin egen svaghed, uden at være klar over, »hvor skoen trykker«, ja da er man som den syge, der åbner sit medicinskab og tager den første flaske, han støder på, og resultatet kan være skæbnesvangert.

Men hvor vigtig og nødvendig bodsøvelsen end er i det kristne liv, må vi dog ikke glemme, at den ofte er ledsaget af alvorlige fristelser. Den største af disse fristelser er hovmodet og selvtilfredsheden. Det kan være nærliggende at fordømme andre, som ikke praktiserer den særlige form, vi selv har antaget.

Bodsøvelsens værdi bliver målt efter det resultat, den frembringer i vort åndelige liv. Og vi kan spørge os selv, om visse gamle bodsøvelser ikke har mistet deres betydning for det moderne menneske. Vi lever ikke under de samme forhold som vore forfædre. Livsrytmen er en anden, de menneskelige vilkår er forskellige fra dengang og kræver bodsøvelser, der er tilpasset vor tid. Nogen færdig recept kan man ikke give. Kun ved vi, at vi ikke bør begynde at praktisere bodsøvelser, før end vi har et godt kendskab til os selv, vi bør kende vore gode og vore onde sider, vide hvad der trækker os mod det gode og mod det onde, være klar over de pligter, vi har over os selv og over for andre. Og derefter vælger man så nogle bodsøvelser, som kan hjælpe os til at rense os for egoismen, selvoptagetheden.

Bodsøvelsen har kun en værdi for os i den grad, den løser os fra syndens bånd og hjælper os til at komme hurtigere frem til målet: kærligheden, livet i Gud.

V.H.

K&K

Aktieselskabet
 KØBENHAVNS
 BRÆNDELS KOMPAGNI
 Nørregade 15 - Telf. Central 92 70

Sjælland

AXEL SMITH'S EFTF.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
 Smedelundsgade 1 . Holbæk
 Telf. 136

Markedsplads 10,
 Holbæk,
 Telefon 239

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod
 smerter fra gigt, ischias og sygdomme som
 kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65

Leverandør til hospitalet

Rasmussen og Nielsens maskinværksted

Vestergade - Holbæk
 Tlf. 1039

Ove Holms store uvidenhed

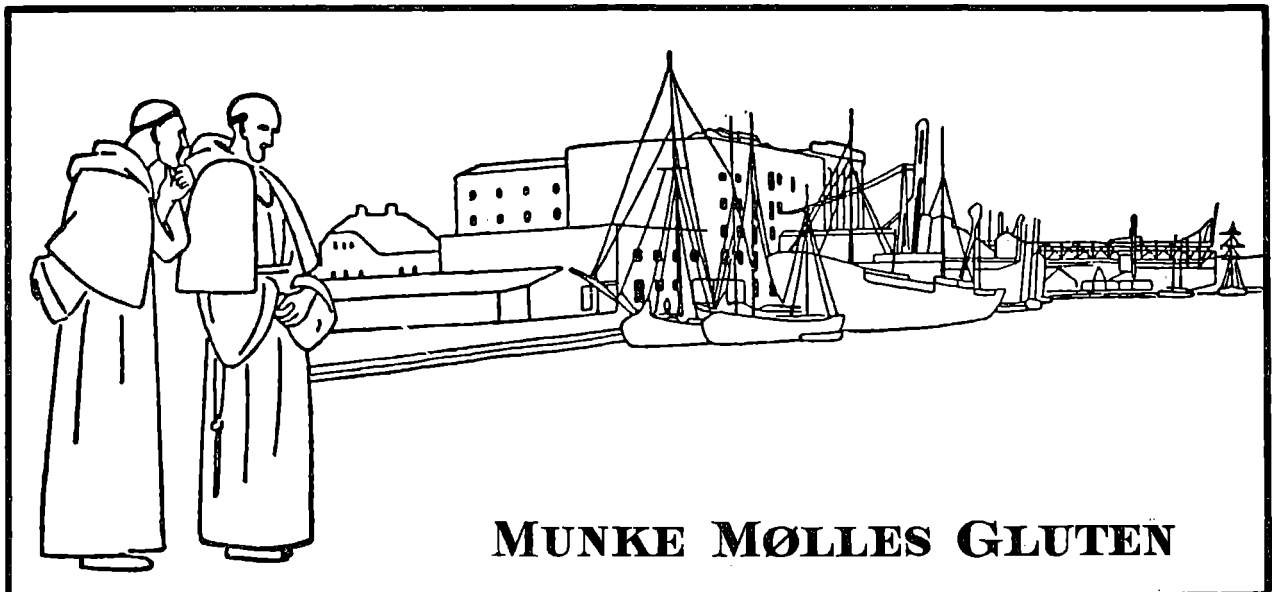
*Ove Holm: Viden, religion, livs-
 holdning.*

Jespersen og Pio 1960. 126 sider.

Den afgåede chef for det gule spejderkorps har udsendt en bog, der er tænkt som ledesnor for dem som vil tage problemet om »indhold i tilværelsen« eller »meningen med livet« op til overvejelse og drøftelse. I en række kapitler gennemgås de vigtigste områder, som en sådan problematik må tage stilling til. Vi læser om: Viden og tænkning, universet, livets udvikling, nervesystemet, mennesket, sjæl, kultur, liv efter døden, adfærd og etik, universet, livsanskuelse og livsholdning. Ideen med at fremlægge i kort form de elementer, der må tages stilling til, hvis man beskæftiger sig med at »finde ud af tilværelsen«, er jo strålende. Hvert af de nævnte afsnit fremstiller da også godt og klart, så nøjagtigt det er muligt på en begrænset plads, moderne videnskabs resultater, når det gælder naturvidenskabelige områder. Hvad der står om astronomi og fysiologi er ganske rigtigt, jeg har ladet disse kapitler læse igennem af fagmænd, der sagde god for

indholdet. Nu skulle der så, i hvert af afsnittene, være en udrødning af religionens, specielt kristendommens stilling til de samme problemer. Det er der også. Men givet er det, at hvis den fremstilling af kristendommen er pålidelig, som forfatteren skyder os kristne i skoene, så tilhører vi de totalt dumme eller også de moralsk perverse. Vi hævder for eksempel, at alle ikke-kristne skal straffes med et evigt pinefuldt liv, at fædres synder straffes på børn indtil tredie og fjerde led uden hensyn til formildende omstændigheder.

Man må have lov til at protestere mod en sådan fremgangsmåde. Når Einstein, Bohr og Heizenbergs tanker er dem, der ligger til grund for fremstillingen af det naturvidenskabelige stof, hvorfor ydes der så ikke retfærdighed, når talen er om det religiøse stof, så dette kommer frem i den form, denne videnskabsgræns store har givet dette stof? Hvorfor citeres ikke Schmidt fra Wien, Otto fra Marburg, Eliade fra Bukarest, Renou fra Paris, Conze fra Oxford, Lecuw fra Utrecht? Hvorfor skal vi have en godtkøbsfremstilling af orientalsk tankegang i stedet? Resultatet er at forfatteren løber sig staver i livet som

MUNKE MØLLES GLUTEN

Ærkebiskoppen på rundtur

ærlig talt er ret komiske. Han fortæller side 17 at en af de videnskabelige skabelsesteorier går ud på, at universet er i stedse ekspansion efter en eksplosion. Dette sættes på side 19 overfor den bibelske skabelsesberetning og denne forkastes. Dette er et tydeligt bevis på bogens pseudovidenskabelige fremgangsmåde. For det første er den omtalte videnskabelige teori fremsat af Lemaitre, professor i matematik i Louvain og katolsk præst, så han ser næppe den omtalte vanskelighed ved at forbinde denne teori med Bibelens skabelsesberetning. Han er nemlig gode venner med professor Coppens, en af vor tids fornemste orientaloger og ved, at de gamle østerlande ikke beskæftiger sig med at finde svar på spørgsmålet: Hvordan er himmel og jord opstået? men på: Hvem har skabt himmel og jord og hvad betyder himmel og jord? At de for at udtrykke deres problematik har benyttet deres tids verdensbillede er vel ikke så mærkeligt. Astronomisk observatorium udgiver hvert år en kalender. Heri er noteret solens opgang og nedgang. De støtter sig altså i et videnskabeligt tabelværk til en udtryksmåde som ikke stemmer med den videnskabelige opfattelse af tingene. Må de gamle orientaler så ikke bruge deres verdensbillede som middel til at udtrykke en problematik, der angår et andet spørgsmål end den fysiske oprindelse? Sådant kunne man blive ved.

Bogen er rent religiøst en fejltagelse. Når forfatteren ikke ved hvordan verden er opstået s. 18, hvordan kan det så være at han ved, hvordan religionen er opstået s. 56? Det er der nemlig ingen der ved med bestemthed. I Otto Karers bog: »Das Religiöse in der Menschheit und das Christentum« kan man læse om hvor indviklet dette problem er? Der er også et mægtigt udfald mod »sjælen«. Må det være tilladt at gøre opmærksom på, at dette udfald rammer den sjæleforestilling, der har været herskende i Europa siden Descartes dage og er en arv fra Platon og Plotin. Dette synspunkt er ikke identisk med det kristne. Hvad enten man holder sig til den »sjælefremstilling«, der hersker i Bibelen, og som er orientalsk, eller man antager den, der stammer fra Aristoteles og som Sankt Thomas gik ind for, når man et andet resultat end Descartes, og det er vel også kristendom. Må jeg gøre opmærksom på, at blandt de filosofiske sjælesystemer er Aristoteles' det eneste, der stemmer overens med moderne eks-

Den apostoliske delegerede til de skandinaviske lande, ærkebiskop Martin Lucas, har på en rundrejse til katolske sogne blandt andet besøgt Horsens. På billedet ses fra venstre: ærkebiskoppens sekretær, ærkebiskop Lucas og generalvikar, mgr. C. Flandrup. Sognepræst N. R. M. Oppermann, som (desværre!) vender ryggen til fotografen fortæller sine gæster om den påbegyndte opbygning af skolen i Horsens.

perimental-psykologiske forsøg. Der kan kristendommen også roligt se fremtiden i møde. Så er der hele spørgsmålet om de fremmede »religioner«. Også her fremstilles tingene groft forenklet. Hinduismen for eksempel er ikke til at genkende, det er ikke den fremstilling, der er den gængse efter de moderne undersøgelser af mænd som Coomaraswami, Guenon, Renou, Zimmer o.s.v. S. 59 får buddhismen i den lamaistiske udgave, en ordentlig en over snuden, vi får nemlig at vide, at: I visse religioner foregår bønner automatisk ved såkaldte bedemaskiner. Forfatteren burde læse Marco Pallis, David-Neel og Taymanns-Eupernon og lære at man skal være såre forsigtig med at drage paralleller fra eget vesteuropæisk sindelag til orientalerne, for selv om manifestationsformer kan ligne hinanden, så ligger der ofte helt andre tanker til grund.

Og sådan kunne man blive ved. Hvorfor har forfatteren ikke søgt sagkyndig assistance når det gælder det religiøse område? Hvordan ville han vurdere en bog, der var en lige så mærkelig fremstilling af det naturvidenskabelige? Hvor man for eksempel afviste europæerne

fordi de i 13. årh. troede at jorden var flad, skønt de vitterligt siden er kommen til en anden og dybere erkendelse? Eller hvis udlændinge skrev en bog om Danmark og afviste os som moralske barbarere, fordi vi i den tidlige middelalder i vort retsvæsen havde jærnbryd? Ja, men jøderne anså også kun i den tidligste tid det, at fædres synder nedarves på børn i 3-4 generationer som rimeligt. Senere, i profettiden, hos Ezekiel kom de til en opfattelse, der var mere fremadskreden, idet hvert menneske kun skal undgælde for sin egen forbrydelse.

Dette må være nok. Det er sørgeligt og ærgerligt at måtte sige om denne bog: en oplagt idé og strålende chance er bleven forspildt.

Bjørn Højbo

ORGLER, HARMONIER OG KLAVERER

købes, sælges og byttes samt vedligeholdes — evt. udlejning.
Indhent venligst tilbud.

Intonator Harry Ejderskov
Tlf. Luna 2813

Lev. til off. institutioner, skoler,
menighedshuse m.m.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

EMANUEL JENSEN & H. SCHUMACHER

Murer- og
Entreprenørforretning A/S
Godthåbsvænget 4, København F
Telefon C. 963

Chr. Hansens køudsalg
København F
Telefon Eva 6465 - 6466
Gl. Kongevej 163

Konen - og os!

Langt ude på landet, milevidt fra kragernes vendepunkt, boede en gammel kone i et lille hus. Hun var kommet til enen, da hun var ung og nygift, og da hendes mand efter flere snese års forløb døde, kunne hun ikke tænke sig at forlade det lille hus og det stykke jord, der hørte til. Noget gjorde det vel også, at børnene — og de var ikke få — var spredt i øst og vest. Da hun alligevel ikke kunne bo i samme by som dem alle, blev hun boende, skønt tiden ofte faldt hende lang. Hun var gammel og hun var ene.

En dag bankede det på hendes dør og udenfor stod et par velklædte og nydelige unge mennesker, som tilmed viste sig i besiddelse af et velsignet snakketøj. Hvad de egentlig havde af ærinde hos den gamle kone, havde de ikke hastværk med at få fortalt, men flinke var de, og snart var de budt indenfor.

Så kom det frem, at de unge mennesker ønskede at frelse hendes sjæl, hverken mere eller mindre. Det overraskede hende en kende. Havde man endda villet pådutte hende en støvsuger eller tegne hende en haglskadeforsikring, hav-

VALD. FOERSOM
AMAGERTORV 27, KØBENHAVN
TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi-
og
plasticvarer
til hospitaler
og
sygehuse

KJØBKE's

Reproduktionsanstalt

ved B. JOHANSEN

Nørregade 24 - Mellembygningen -
København K - Telefon Byen 75 38
og Byen 75 86

KLICHEER I FINESTE UDFØRELSE

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

Fyn og dens øer

1. kl. kød,
pålæg og
bestekød

SOPHUS LARSEN & SØN
Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Conditori »Smedegaarden«

Oscar Holmbøl
Østerbæksvej 90 - Tlf. 11 51 56
Odense

Leveandør til hospital og børnehjem

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

de hun vidst at svare for sig, men dette her var dog immervæk noget andet.

Hun brød fortvivlet sit hoved og havde iøvrigt brug for begge sine øren for at få al snakken med. Hun forstod, at foretagendet, hvad det så var, i hvert fald ikke var forbundet med omkostninger af nogen art.

Alligevel slog hun ikke til. Hun ville dog i hvert fald have klaring på, hvorfra de unge mennesker kom, og hvorfor de netop var kommet til hendes uanselige bolig med deres tilbud. Hun fik en forklaring, — endda en lang forklaring. Efter en times forløb bød de unge mennesker hjerteligt farvel og tilsagde deres snarlige tilbagekomst. De holdt ord.

En måned senere tog den gamle kone med de unge mennesker til byen, skønt rejsen var lang. Herinde blev hun under meget uforståeligt haløj højtideligt optaget i —.

Ja, hvad var det mon, den gamle kone blev optaget i? Der er flere muligheder — mindst fem-seks. Måske fik den gamle kone nu omsider den kontakt med andre, hun længtes efter. Måske gik der ikke længe, før hun opdagede, at der dog også var fordele forbundet med blot at være sig selv.

Historien om den gamle kone er, det indrømmer vi, opdigtet. Men der er intet i vejen for, at den kunne være sand. Måske bor den gamle kone i samme opgang som De midt i en storby. Måske er hun slet ikke gammel. Måske er det et ungt ægtepar, der i aften får besøg af et par nydelige unge mennesker, der har lommerne stoppet med adgangskort til den evige herlighed. Måske lader Deres nabo sig besnække i morgen.

Lad os være vågne overfor vor nabo som overfor den ensomme, der higer efter menneskelig kontakt. Vi må ikke lukke øjnene når der gives stene for brød. *E.D.*

— Naturligvis, hvis De er over 59, behøver De ikke at faste!

I den kommende tid

I denne rubrik optages korte meddelelser om møder, foreningsarrangementer m.v. Teksterne må være redaktionen i hænde senest ti dage før bladets udgivelse.

»BLOMSTERDAGEN« finder i år sted fredag den 3. marts. Der er så mange, der har brug for vor støtte, at der må bedes om ekstra mange flittige sælgere over hele landet, — der vil hjælpe til at sælge den lille hvide margueriteblomst i år.

Kender ikke alle en mor, der ville have godt af at komme på mødrelej i katolsk milieu i år? Hjælp hende dertil ved at give os et nap med salget blot et par timer på vej til og fra arbejde *fredag den 3. marts!*

Man kan tilmelde sig i sit sogn eller direkte til Katolske Menighedsplejers kontor i København, telefon PALÆ 2323, bedst tirsdag og torsdag 10—16.

Gør det nu, det er umagen værd!

Danmarks katolske lærerforbund stiftet

Ved et møde på Østerbro franske skole i København den 12. februar er Danmarks katolske lærerforbund blevet stiftet. Til formand valgtes lektor Hans Bang, Niels Steensens gymnasium. Ugebladet vender udførligere tilbage til emnet.

S. O. S.

Polsk 10-årig pige beder om tøj for at kunne gå i skole. Moderen syg — faderen død.

Hvem hjælper? — Selv små bidrag løser store opgaver. Caritas København-Brønshøj. Giro 439 79.

KVINDER I BIBELEN

Mag. art. frøken Elsebeth Kieler holder det første af sine 3 foredrag tirsdag d. 21. februar kl. 20 i Stenogade 4 for alle interesserede. Bagefter kaffebord à 1,75 kr.

Danmarks kat. kvindesforbund

STORT SOLRIGT VÆRELSE

kan fås af enlig dame, katolik, 50—60 år mod husgerning hos enlig dame i Aagade.

Tlf. Ordrup 2712 mellem 9—13.

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

MEJERIET *Jestebro*

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Emil Hansen

Slagtermester

Vestergade 94

Odense . Tlf. 12 13 22 - 12 18 22

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Nye film

Bedre sent end aldrig

Aldrig før i filmens historie har så få kedet sig så meget over så lidt. Godt det samme at tilskuerne var så få, gid det måtte præge samtlige forestillinger fremover. Det er simpelthen ingenting — end ikke bundet op med roser. Der kunne have været »roser« i form af sange — det forventer man, når alle tiders crooner Bing Crosby er øverst på rollelisten, men han får kun lejlighed til at synge én, og den er lige så tyndbenet som alt det øvrige.

Vist gør samme hyggelige charmer alt, hvad han kan, for at redde situa-

tionen, men den er og bliver håbløs. Det er mere end trivielt at skulle overvære spredte glimt af et forlorent collegeliv i 4 år, hvor de samme ting sker hvert semester:

Ind i alt dette er flettet en »Indian-summer-story«, for at den aldrende student kan få sin fransklærerinde! Det kan undre, at Bing Crosby vil sætte sit gode navn på spil for så lidt. Og hvad angår »teen-age-idolet« Fabian, må man sige, han er kommet nemt til sin påståede succes — der er absolut intet, der adskiller ham fra enhver anden køn smilende 17-årig.

Lad Dem ikke forlede til at tro, at gensynet med en tidligere favorit kunne være ganske morsomt. At man har forsøgt nye og ikke uinteressante veje i fotografering og klipping, bortforklarer desværre ikke den ærgerlige kendsgerning, at man har spildt både tid og penge.

bm.

Film og ungdom

I England har man for nylig foretaget en undersøgelse af filmens indflydelse på de unges moral og på ungdomskriminaliteten. Man spurgte 1344 børnespecialister (gymnasielærere, folkeskolelærere, ledere af børneinstitutioner, læger, socialrådgivere, politifolk, børnedommere o.s.v.) om der, ifølge deres personlige erfaringer, er en forbindelse mellem ungdomskriminaliteten, den moralske sløvhed og de hyppige biografbesøg. 500 mente, at der var tale om en sådan forbindelse, mens 700 var af den modsatte opfattelse.

Undersøgelsen afslørede imidlertid tilfælde af ungdomskriminalitet, hvor biografens indflydelse var ganske åbenbar. Man kunne således inden for en periode på 6 måneder opregne 253 eksempler. Men der havde i samme periode været 19.617 tilfælde af ungdomskriminalitet, og dette fik undersøgelseskommissionen til at udtale: »Hvis filmen var en regelbunden årsag til ungdomsforbrydelser, ville der foreligge et langt større antal forbrydelser, eftersom 3 millioner ud af 4½ millioner børn og unge går regelmæssigt i biografen«.

Kriminalfilmene har følgelig ikke nogen direkte indflydelse på ungdomskriminaliteten. De kan allerhøjest lære de unge, som i forvejen er disponerede for det, de fiduser og tricks, de professionelle gangstere anvender.

Et andet spørgsmål var, hvordan de unge, som ofte går i biografen, klarer sig i skolen og i livet i forhold til dem, der ikke kommer der så ofte. De hyppige biografgængere, filmentusiasterne, opnår ringere resultater i skolen, interesserer sig mindre for deres studier, men til gengæld er de bedre kammerater og har lettere ved at tilpasse sig efter tilværelsens skiftende vilkår. De synes så åbenbart bedre udrustede og mere modstandsdygtige socialt set end de andre. Disse andre klarer sig bedre i skolen, men de har langt vanskeligere ved at tilpasse sig nye forhold.

Biografen er således langt fra at spille

en absolut negativ eller ødelæggende rolle i ungdommens mentale udvikling. Den er tværtimod under visse omstændigheder i stand til at hjælpe de unge i overgangen fra barn til voksen. Tilbage står spørgsmålet om, hvorvidt de, som ofte går i biografen, ikke af sig selv har denne tilpasningsevne, om det ikke netop er den, der får dem til at gå i biografen.

En ting står i hvert fald fast: filmen udøver en indflydelse på de unges og de halvvoksnes mentalitet.

Denne indflydelse er en del af en større helhed, nemlig hele den indflydelse, som presse, radio og fjernsyn udøver på vor tids mennesker, og som betinger dets måde at tænke, handle og reagere på. Mennesket af i dag finder sig uden modstand i radioaktive påvirkninger, der er farlige for sundheden. Langt farligere er imidlertid de mentale angreb, som det bestandig er et modstandsloftet for. Og faren er så meget alvorligere som det drejer sig om angreb på de unge, de opvoksende. Filmen er naturligvis ikke en oplæring i forbrydelser og ugerninger, men under visse omstændigheder risikerer den at blive det.

Den virkelige fare kommer ikke fra gangster- eller sex-film. Den kommer fra de film, der giver et falsk billede af livet.

Erfaringen har vist, at de mest sensationelle emner (som prostitution) og de mest vanskelige emner (som klosterkald) kan behandles sådan, at filmen bliver en sandfærdig skildring af livet, en anskuelsesundervisning, hvis indflydelse og betydning går langt ud over, hvad vi kan hente i en bog eller i en avis. Filmen kan være et hjælpemiddel i udviklingen fra barn til voksen, men den kan også forkvakle denne udvikling.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 8 . 24. februar 1961 . 109. årgang . 75 øre

Tag bare guitaren med!

*Nu holdes det første »åbent-hus«
for provins-ungdom i København*

Det er ikke så længe siden, en elskværdig læserinde i København, henvendte sig til redaktionen og tilbød at åbne sit hjem for katolsk provins-ungdom, som opholder sig i København, blandt andet for at aftjene værnepligten.

— Hvordan forestiller De Dem tanken praktiseret? spurgte vi forleden den gæstfri fru Emilie Haugmark og kiggede indenfor i den store, gamle Frederiksbergvilla, der er tænkt som rammen om denne udstrakte hånd. Fru Haugmark så sig omkring i sine stuer, selv frodig, hyggespredende og fordomsfri, mor til tre gifte børn og bedstemor til adskillige.

— Jeg ved fra mine børns kammerater, hvor mange unge af begge køn der går ensomme omkring i København og længes efter et sted, hvor de virkelig kan lade, som om de var hjemme — et sted, hvor de hverken føler sig påvirket eller iagttaget, men kan få lov at hygge sig med deres interesser sammen med jævnaldrende. Derfor har jeg tænkt, at hos mig skulle de kunne komme ganske, som de er, kun medbringende almindelig høflighed, samt hvilket som helst transportabelt musikinstrument, de

måtte have lyst at dyrke, f. eks. guitar. De er også velkomne til at bruge pladespilleren, se fjernsyn, ordne verden over en pibe tobak, spille skak eller hvad de ellers kunne tænke sig. På Åbent-hus aftenene vil der blive givet en beskedent kop te eller kaffe, som kun er til for at ryste sammen, ikke danne midtpunkt, og for at jeg kan have blot en

lille anelse om anøttet, vil jeg bede dem, der har lyst at komme, om at slå på tråden dagen før eller samme dag. Jeg forestiller mig, at søndagene er dem, hvor man først og fremmest føler trang til at være sammen med kammerater og hygge sig, så jeg har tænkt foreløbig at lave åbent provinsungdoms-hus hver første og tredje søndag aften i måneden og lægge ud søndag den 5. marts. Derefter vil jeg kunne gennemføre aftenene den allermeste tid af året, måske med undtagelse af en sommermåned. Og til sommer kunne jeg udmærket tænke mig også at lade huset og haven være rammen om et haveselskab, som jeg vil overlade til de unge mennesker at arrangere helt på egen hånd!

Jeg har så ofte tænkt, at når man nu endelig *har* god plads og god tid, var det rart, hvis begge dele kunne gavne nogen, og jeg håber oprigtigt, unge katolikker, som føler sig fremmede i storbyen, må få glæde af ideen, så meget mere som jeg bor lettilgængeligt. Med linje 2 fra Rådhuspladsen kan man på få minutter nå Falkonerkrydset, hvorfra der kun er få skridt til vejen her. Adressen er Falkonergårdsvej 11, telefon Nora 5837, men forøvrigt vil det katolske kontaktkontor, tlf. Ægir. 6463, altid kunne give de nødvendige oplysninger.

Gennem kontaktkontoret har samtidig sygeplejerske fru L. Elgård, Ballerup ved København tilbudt sig med åbent-hus-aften et par gange om måneden for

Fru Emilie Haugmark, værtinde for provins-ungdommens »åbent-hus«.

katolsk ungdom, som er fremmed i København, bl. a. udlændinge. Også åbenthus-ideen på en anden led: som en håndsækning til konvertitter, synes at interessere adskillige. En læser fra et lille og fåtalligt sogn fortæller redaktionen, at han sammen med sin kone har praktiseret ideen på den enkle måde, at han med mellemrum inviterede nyankomne med hjem efter kirke om søndagen og dermed efterhånden udbyggede regelmæssige kontakter, der udviklede sig til udbytte for begge parter. Det er sikkert en udmærket kontakt-form i mange af landets små og overskuelige sogne,

men næppe mulig i de større og tætbefolkede.

— Men, foreslår han, i de større sogne ville der måske kunne skabes mange værdifulde muligheder for konvertitterne til at få indpas i et katolsk milieu via sognets præster. De kender deres sognebørn godt nok til at vide, hvilke af dem man kan formode deler indstilling og interesser med hvilke konvertitter. På denne baggrund kan de formidle en fordringsløs invitation til et katolsk hjem for konvertitter, som giver udtryk for, at de savner katolsk kontakt, og hvad er dog egentlig naturligere, end at

man som katolik gør dette lille skridt til at komme de nyankomne i møde?

Vi lader tanken gå videre og efterlyser andre gode ideer, de kan være med til at skabe en praktisk løsning på et problem, der er brændende for så mange. Og vi skynder os at tilføje, at de store afstande uden tvivl gør, at også andre tilbud om åbne huse for katolsk provins-ungdom er aktuelle. Der er ikke tale om nogen konkurrence med de stedlige ungdoms-klubber, hvor de unge katolikker ved sig mere end velkomne.

I.L.

Da Østerbros K. U. K. skaffede abonnenter

Medlemmer af Katolsk Ungdoms Klub på Østerbro i København har som før omtalt med megen iver søgt at tegne nye abonnenter på Danmarks ældste ugeblad. Deres anstrengelser var ikke forgæves. Vi synes, det er overmåde fint, at man alene ved kirkedørene i Sankt Ansgars kirke og Sankt Augustins kirke fik 21 abonnenter. Mulighederne er jo begrænsede, fordi en så stor del af sognets medlemmer i forvejen abonnerer eller køber bladet. Vi vil gerne igen takke Østerbros K.U.K. og byde de nye abonnenter velkommen blandt vore faste læsere.

Hvis lignende aktioner blev gennemført i andre sogne, kunne vi komme et skridt videre mod målet: Katolsk Ugeblad i ethvert katolsk hjem og i mange andre hjem, hvor man ikke har noget imod at læse bladet.

Med vort nuværende oplag (3200 eksemplarer) er hvert enkelt nyt abonnement en gevinst for bladets økonomi

og dermed til gavn for hele læsenkredsen. Fremstillingsprisen for de blade, der skal trykkes til nye abonnenter, er 50 pct. mindre end for den del af oplaget, der ligger under 3000. Man behøver ikke være særligt regnskabskyndig for at vurdere betydningen af fortsat oplagsstigning. Med henved 26.000 katolikker i landet (skal vi sige omtrent 7-8000 husstande) burde vi have et oplag på i hvert fald 5000. Og hertil kommer mulighederne for øget interesse blandt ikke-katolikker.

Det er imidlertid en erfaring fra al bladvirksomhed, at man må væbne sig med tålmodighed, hvis man vil opnå holdbare resultater. Pludselige oplagsvingninger som følge af en uimodstændig propaganda har ingen værdi. Men et rigtigt planlagt arbejde, som flere sogne påtog sig, og som nu er blevet videreført blandt andet af K.U.K. på Østerbro, kan virkelig gavne på langt sigt. De fleste af os er jo mærkeligt passive, når vi får en bestillingsblanket i hånden! Her løstes problemet: De unge ordnede hele sagen og tog mod betaling for det første kvartal. *Men det var afgørende, at sognepræsten først fra prædikestolen havde sagt de rette anbefalende ord om den katolske presse.*

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Lærernes forbund nu en realitet

Som vi nåede at meddele i sidste uge har katolske lærere nu fået deres egen forening, Danmarks katolske Lærerforbund, hvis første *formand* er lektor Hans Bang, Niels Steensens gymnasium, København.

Bestyrelsen har efter generalforsamlingen konstitueret sig med lærer Preben G. Frandsen, Sankt Knud Lavard skole, Lyngby, som *næstformand* og kommunelærer Anton Jensen, Holsteinsgades skole, København, som *kasserer*. De øvrige bestyrelsesmedlemmer er: skolebestyrer Erling Tiedemann, Sankt Norberts skole, Vejle, skolebestyrer, søster Sidonie, Sankt Josefs skole, Roskilde, pater Leslie Dorn S.J., Niels Steensens gymnasium, København, og cand. mag. Walter Dalland.

Det vedtoges på generalforsamlingen at give bestyrelsen et tilrådgighedsbeløb på 10 kr. pr. medlem for perioden indtil oktober i år, hvorefter den første ordinære generalforsamling vil tage be-

stemmelse om det fremtidige årlige kontingent.

Bestyrelsen anmoder alle katolske pædagoger om at slutte sig til foreningen ved snarest muligt at indmelde sig hos kassereren og ved fremsendelse af forslag til arbejdsopgaver.

Oprettelsen af det katolske lærerforbund er en betydningsfuld landvinding for vort skolevæsen, og der er grund til at give bestyrelsen de bedste ønsker med på vejen.

Forbundet har iøvrigt sit særpræg ved, at man for første gang herhjemme på *foreningsbasis* vil udvikle samarbejdet mellem de lærerinder, der er ordenssøstre, og de civile lærerkræfter. Der er ganske vist kun én ordenssøster i bestyrelsen, men søstrene er som medlemmer i flertal og vil have rig mulighed for at støtte deres lærerkolleger ude over landet gennem forbundets virksomhed.

Når regningen bliver præsenteret..

Der er nogle pressebilleder, jeg ikke kan døje: Congobørn med strutmave og udstående ribben, store forskræmte øjne og lemmer så tynde som et kisteskaft... De skal støtte den offentlige indsamling, men mon de virkelig dæmper appetitten hos læseren, så halvdel af, hvad middagsmaden i dag skulle koste, sendes ind på komiteens gironummer? På mig virker de lige så ækelt, som da man for at støtte de forfulgte ungarere arrangerede endeløst og åndløst gøgl. Er der et anliggende, der brænder på, så lad os få det at vide på en sober og saglig måde, der ligeligt henvender sig til hoved og hjerte, så vi kan sige: Vel, her skal hjælpes; vi kan afse så og så meget til denne sag, — hvor var så gironummeret?

Der må også godt være appel til samvittigheden: vi har udbyttet Afrika, vi har forsømt negrene og holdt dem borte fra deltagelse i fremskridtet... Ja, tøv nu lidt! Her har vi danskere dog en ren samvittighed, ikke sandt? Ordspøget siger: at det er jo lettest for den pukkelryggede pige at være dydig, og det kan vist anvendes sådan: at vi danske har mistet alle vore »farvede« kolonier, før der var noget brændende problem, og uden at have givet andre kolonimagter et alt for strålende eksempel, selv om vi var de første til at forbyde at købe og sælge negre, men ikke til at forbyde at holde slaver.

Før vi slår os for brystet, var det måske klogt at tænke efter, om ikke vort Congo hedder Grønland, og at få

gang i det, der er påbegyndt deroppe, inden grønlænderne beder FN sende dem u-landshjælp og en skibsladning antabus. Der er folk, der spørger, om det overhovedet lader sig gøre at hjælpe de congolesere, der nu benytter friheden til det, vi hvide har benyttet den til i flere tusinde år: til stammekrige. Selvfølgelig lader det sig gøre: både eskimoer og negre er mennesker! Derfor tær de sig som mennesker og sidder ikke artigt og pænt og sutter på det sukker-godt, som »ædle velgørere«, der har udnyttet dem, men glemte at opdrage dem til selvstændighed og selvstyre, nu venligst har samlet ind til at skænke dem. Når vi hvide ikke siden Hellas' perserkrige har bragt det videre i opførsel, end vi har, kan vi dag ikke bøbrejde de »farvede« det, hvis de ikke fra i går til i morgen får lært at ombytte kniv og kølle, bue og pil med civiliserede atomvåben — også de må have deres tid til at få den *historie*, de aldrig har haft.

Nu skal der jo ikke skrives politik i dette blad, men jeg kan ikke nære mig for at røbe min drøm, hvis jeg var diktatorisk finansminister (det tror folk jo, han er): så ville jeg sige, at når det er bevist, at »nytårsløjerne« kostede landet 12 millioner kroner, viser det altså, at danskerne har store penge at investere i noget uproduktivt, vel, så lad dem investere nøjagtigt samme sum i noget så produktivt som et Grønland i Afrika og Congo nær Nordpolen; og så ville jeg sende regningen med næste skattebillet. At den også rammer de »pæne«, som ikke sætte kapital i »kineseri«, »kannonslag« og »skruptudser«, og som ikke overtrådte Guds og statens bud om ikke at molestere deres næstes gods, er jo beklageligt, men så har de altså ikke været så pæne, at det virkede smitsomt på samfundet.

Hvor ville folk blive gale, når regningen blev præsenteret — præsenteret solidarisk for det danske samfund som sådant — og hvor ville hadet til finansministeren stige, men det ville ikke volde

denne hårdhuede herre den største kval — den største kval ville han få med fordelingen af millioner, hvis en dag pressen og pressefotograferne omvendte sig fra deres hykleri (jeg imødeser sagsanlæg og har henlagt et beløb til omkostningerne). Hvis... en dag nemlig journalister og pressefotografer omsider fulgtes ud, ikke til Congo, men til Klondyke, og tog et par læger med sig: Udkommet i bladene ville slå ethvert referat fra Congo og vise, at Amager er vort mørke fastland, hvor hundreder og atter hundreder af danskere lever en u-tilværelse, og hvor børn i tusindtal vel ikke sulter som negerbørnene med topmaver og ribbenene udvendig, men spørg de medbragte læger, hvad de fejler, fordi de lever i hytter, mangen en neger ville kimse ad.

Hvornår holder bladene det op for samfundets forfærdede blik — sobert, sagligt, upolitisk og usentimentalt — og hvornår præsenterer finansministeren skyldige som uskyldige i det solidariske samfund for regningen?

Vi er jo rede til at betale — ikke sandt?

Pet Scht

Biskoppen i A. C. om kirkemødet

Som meddelt i rubrikken »I den kommende tid« får AC's medlemmer i København på onsdag lejlighed til at høre biskop Th. Suhr redegøre for arbejdet før det kommende Vatikan-koncilium.

DE LUKKEDE DØRE

Af magister Elsebet Kieler

I samtaler med mennesker, der ikke deler vor tro, præsenteres vi katolikker daglig for den kendsgerning, at vore forklaringer og fine argumenter preller fuldstændig af. »Det siger mig ikke noget«, får vi at vide — nej, for »Sandheden forpligter ham ikke«, tænker vi hovedrystende. Og det er der ofte noget om; men det er kun den ene halvdel af forklaringen; den anden halvdel har vi som regel selv ansvaret for.

Når én skal vælge sin livsledsager, så er det naturligvis både ønskeligt og nødvendigt, at kær-

ligheden tager fornuften med på råd; men fornuftægteskaber d.v.s. livsforbindelser, baseret på fornuften alene, har vi ikke meget tilovers for; og chancen for, at de holder, er ligeså tvivlsom som de ufornuftige inklinationspartier. Hvorfor? Fordi fornuften kan bringe orden i et samliv, men den kan ikke etablere det — der skal mere til.

På lignende måde er troen heller ikke blot fornuftens godtagelse af indlysende sandheder — det er den også, men den er mere end-

nu, for den er *vor livsforbindelse med Gud*.

Ja, men den kan vi jo ikke give til andre, kan vi vel? Nej, den kan kun Gud selv etablere i os mennesker; og dog er det *den* i os, der skal søge at forklare sig, den i os, der skal slå bro til de andre, den i os, der skal få andre til at længes, så de selv får brug for vore forklaringer.

Er vor egen livsforbindelse med Gud i orden, skal vi ikke bekymre os — den vil selv røbe sig i alt, hvad vi tænker, siger og gør. Kan andre derimod ikke få øje på den, kan der være grund til at gå vort eget forhold efter i sømmene. Hvad er det for et ansigt, vi viser udadtil, som de andre skal kende Gud og Kirken på? Hvordan har det sig med vort vidnesbyrd?

Pater Martensen har i sin gode kronik her i bladet givet os et billede af den religiøse fanatiker, der er besat af nogle få ideer og kæpheste, som han ensidigt, stædigt og selvsikkert tyranniserer sine omgivelser med. Erik v. Kuehnelt-Leddihn nævner i en artikel i *Una Sancta* (dec. 57) en række andre typer, som er velkendte i den katolske verden og en skræk og advarsel for den evangelisk sindede protestant.

Der er for eksempel *intellektualisten*, blodløs, skematiserende, citatrig . . . hvad enten det er Thomas, han stjæler fra, eller moderne videnskabelighed, han har ladet sig bjergtage af. Han *stjæler* fra Thomas, for den hellige Thomas var alt andet end rationalist; hans ånd er som en domkirke; hans vældige syntese af naturovernatur er født og båret af kontemplation; contemplata aliis tradere: at overgive til andre frugterne af sin kontemplation — er mottoet for hans liv. Slutningen af det bevidner det: endnu inden

Hvad dyrker De i kristendommen? Kunst? . . .

... eller måske liturgi? ...

han havde fulden sit manddomsværk, Summa Theologica, måtte han lægge pennen, fordi hans eget lille menneskegeni skrumpede ind for hans bevidsthed overfor det åndelige univers, som han med troens intuition anede stadig mere af. Han dikterede derefter blot en kommentar til Højsangen; det skete på hans sygeleje — 3 måneder efter var han død. Da han modtog Sakramentet for sidste gang, var det med disse ord: »Af kærlighed til dig har jeg studeret, våget nætter igennem og arbejdet mig træt, dig har jeg prædikeret og lært. Aldrig har jeg sagt dig imod. Jeg fremturer heller ikke hårdnakket i mine anskuelser, men skulle jeg nogen sinde have udtalt mig urigtigt om dette Sakramente, stiller jeg det ind under den hellige romerske Kirkes dom; i lydighed mod den tager jeg nu afsked med denne verden«.

Den stakkels intellektualist er lommetyv i Thomas' verden eller fange hos den moderne videnskabelighed. Hans liv er spaltet op i en upersonlig, saglig holdning og

en subjektiv, emotionel, d.v.s. han er prisgivet uordnede lidenskaber. Det saglige som sådan kan nemlig ikke forløse et følelsesliv; det kan kun en person, gennem det saglige. Der er derfor *det personlige Gudsforhold* til forskel på den begejstrede og fanatikeren, på apostlen og farisæeren, den kontemplative og intellektualisten; den første tjener en person på egen bekostning, den anden forfølger en sag på andres bekostning. Gudsforholdet er jo ikke i orden, er ikke livskraftigt og bæredygtigt; derfor sygner kærligheden hen, og det menneskelige afstumpes.

Det kan føre både til uforpligtethed overfor ens nærmeste, en uvenlig og koldblodig kritik, eller ophidset forfølgelse; det kan også føre til et mere eller mindre disciplineret sammenhold, ikke samhørighed, men interessefællesskab, slyngelfællesskab.

Sådan kan små grupper blive til klikker, større til partier, selvbevidste nationer, magtblokke... eventuelt til en »verdens«kirke, sådan som nogen i deres uforstand

kunne tænke sig Kirken, d.v.s. en magtfaktor, verden må regne med, og som man forventer og kræver, at den regner med.

Det er som bekendt dette billede, den protestantiske verden har dannet sig af den katolske kirke; det er på grund af det, at den frygter den, og forarges over dens påstand, at den er Kristi egen kirke.

○

Mon ikke vi forråder vor parti-mentalitet indenfor Kirken, i måden hvorpå vi udadtil forsvare den? Mon ikke den bedste, mest virkningsfulde økumenik ville bestå i at forsage al politisk og diplomatisk virksomhed, der blot ukærligt og selvhævdende vil prøve kræfter på det upersonlige og saglige plan, og i stedet for besinde os på den afgrundsdybe forskel, der er, mellem at være Guds parti- og at være den korsfæstede og opstandne Kristi kirke?

»I er mine vidner«, sagde Vorherre — han sagde ikke: I er mine ministre! — sådan som Judas ville have det til.

Modsætningen til intellektualisten er »kultisten« d.v.s. den sublimerede sensualitet, der behager sig i kulden. Der er for eksempel *liturgisten*, for hvem de forstandsmæssige kategorier er udskiftet med de mere æstetiske indtryk og rubrikker. Liturgisk fornyelse kan, når ånden mangler, komme til at minde mest af alt om en militærparade eller en gymnastikopvisning. Eller der er den »andægtige«, der fylder sit trosliv med afladsbønner, medaljer, smagløse helgenbilleder og private åbenbaringer på en måde, som hverken Gud eller næsten kan have ret megen glæde af.

Der er også *legalisten*, det aggressive lovmenneske, der har specialiseret sig i »du skal« og »man kan ikke«, hos hvem Guds barnets herlige frihed derfor er forvandlet til korrekthed, skrupuløsitet og dom over andre. Han er nær beslægtet med *den klerikale*, der bliver stående i sin gudsdyrkelse ved en underdanighed overfor Kirken som institution, uden sans for symbolkraften og de indre realiteter, kernen i Kirkens liv. Det er

endnu et bidrag til den politiske katolicisme, der uden tvivl er hovedanstødsstenen for den ikke-katolske verden.

Så er der *kulturkatolikken*, tilbederen af de kulturelle og kunstneriske værdier i den katolske verden; han søger styrken og varmen til sin tro i Kirkens møde med verden mere end i Guds møde med sin kirke. Ligesom liturgisten er han mere eller mindre en katolsk epikuræertype, der sammen med alle de andre typer hører hjemme i Kirkens periferi, mens Kirkens centrum og hjerteslag synes mørklagt for dem.

Det samme gælder *den militante aktivist*, som er harmløs, så længe han er ung, men kan lave ulykker, hvis han bliver gammel i sin aktivisme, fordi også han er centrumsskyende og derfor blind i sin handling, uden sammenhængende tænkning, besindelse og sjælerøgt. Han er protestantens bevis for vor gerningsretfærdighed, og et argument mere for ham til ikke at konvertere.

Endelig nævner artiklen i *Una Sancta pseudo-mystikeren*, der specialiserer sig i askese, verdensfjernhed og dødelse af kødet, en form for åndelig akrobatik eller smag for det helgenagtige, der blot binder ham yderligere til sig, og derfor hører også pseudo-mystikeren til »rankatolikkerne«, de forvildede børn, der lever og regerer i Kirkens periferi.

Fælles for dem alle er tabet af midtpunktet i Kirkens og deres eget liv: samlivet med Gud. Gud Helligånd, Kærligheden mellem Fader og Søn, er reduceret til en upersonlig mentalitet, livsforbindelsen til Gud og næsten er ikke i orden.

○

Den klare erkendelse, den fuld-lødige liturgi, afladen som udtryk for benådning til den bodfærdige, de helliges samfund, den sunde moral og kloge disciplin, kulturen og kunsten beskyttet og gennemlyst af troen, troen virksom i gerning, først overfor os selv og så til gavn for andre, og mystikken endelig som kærlighedens forening med Gud — alt det er solide åndelige realiteter i Kirkens liv, livsvilkår for vor Gud-

givne tro. Men brugen af dem er hos de her nævnte typer skæbnesvangert fordrejet. Kun *den midtpunktsøgende sjæl*, den, der har den personlige kontakt med Gud i orden, og er på vandring ind i en stadig mere intim forbindelse med ham, har her den indre takt og klogskab, der skal til, for at administrere alle disse goder sådan, at de tænder lys også i andres sjæle.

Det personlige og det saglige må derfor aldrig skilles ad. Det er en moderne, vesteuropæisk vildfarelse at inkludere sig på det. For *hebraeren* er mennesket, ligesom hans forståelse af Gud, i ét stykke: person og natur, sjæl og krop, alt er en organisk helhed, der enten giver sig selv helt eller svigter helt. Tænk på *Ruts* ord til sin svigermor: »Hvor du går hen, der vil jeg gå hen, og hvor du bliver, der vil jeg blive; dit folk er mit folk, og din Gud er min Gud; hvor du dør, der vil jeg dø, og der vil jeg begraves.«

For *afrikaneren* i dag er det ligesådan, omend på et andet plan. Det er slemt at være kannibal, men det er tankevækkende, at han spiser vores irske trosfælle, FN-soldaten, fordi han derigennem vil erhverve sig hans tapre egenskaber! Vore rankatolikker vil aldrig kunne konvertere sådan en karl (han vil ikke engang bryde sig om at spise dem) — men tænk, hvis Vorherre en dag åbnede hans blik for det, Han tilbyder os syndefulde mennesker i sine Sakramenter...

Men vi behøver såmænd, i vor søgen efter helstøbte mennesker, ikke at gå længere end til vore egne børn, der sidder og larmer under højmassen om søndagen: »Hvad er det, mor?« og »Hvorfor det, far?« Den saglige interesse er glubende i den alder, men den er

gennemtrængt af den personlige kontakt. Det er fars bil og mors kjole og Jomfru Marias lille Jesusbarn. Det saglige opfattes spontant som udtryk for personen, og er en selvfølgelig og vital enhed med den.

Er det kunstnerens ønske at give personligt udtryk for sig selv i sin kunst, hvor meget mere er det da Guds ønske og vilje at udtrykke sig i os! Som apostlen Johannes siger det i sit 1. brev: »Det som vi har hørt, det, vi har set med vore øjne, det, vi skuede og vore hænder følte på, nemlig om livets ord — dette evige liv, som var hos Faderen, blev åbenbart for os, og det forkynder vi nu jer, for at også I må have samfund med os; men vort samfund er med Faderen og med hans Søn Jesus Kristus.«

Dette evige liv trådte i sin barmhjertighed ud af verdens midtpunkt og mødte os på vor periferi — men kun for, drevet af Helligåndens kærlighed, at hente os hjem igen, med sig, til Faderen.

... eller falsk mystik? ...

Kirken i Øm færdig til sommer?

Biskoppen anbefaler landsindsamling

I løbet af foråret og sommerens første måneder skal valfartskirken, *Vor Frue af Øm*, fuldendes og tages i brug. De solide fundamenter og nødvendige kælderrum er allerede færdige, men nu kommer turen til overbygningen og selve kirkerummet.

Materialerne hertil koster mange penge. Men hidtil har der ikke været nogen form for indsamling, da pengene til påbegyndelsen af byggeriet er kommet ind takket være den store interesse, for de unges frivillige arbejde i Øm.

Med biskoppens tilladelse og varme anbefaling vil der nu blive begyndt en landsindsamling på den måde, at der i *Sognebladet* for marts måned er indlagt en giro-blanket, bestemt for gaver til kirken i Øm.

Kunne De tænke Dem at være med til at bygge *Øm-valfartskirken* færdig og gavne det mere og mere omfattende arbejde for dansk katolsk ungdom, der skal samles om og i den nye kirke i Øm, valfartsstedet for menighederne på Fyn og i Jylland?

Man regner med, at messen ved Guds-Moder-valfarten i år, den 4. juni kan blive læst ved den nye kirke, men det afhænger blandt andet af Deres interesse. Alle, selv de mindste bidrag er meget velkomne.

Giro-kontoen nr. 10256 *Øm-byggefondet*, kassereren, Ndr. Strandvej 45, Ris-skov venter spændt på et ekko fra dette SOS og siger på forhånd hjertelig tak!

HUSK... Der er kirkearbejdslejr i Øm i tiden 16.—29. april. Man får især brug for bygningshåndværkere, men *alle* der vil give et nap ved rejsningen af kirken, er hjertelig velkomne.

På denne lejr vil I komme til at møde katolske kammerater fra flere lande.

Hold jer ikke tilbage, men send snarest jeres tilmelding til: Karlo Hammann, Ndr. Strandvej 45, Risskov. Tlf. (061) 7 94 74. Pris pr. dag *kun* 5 kr.

Senere på året bliver der igen en arbejdslejr, nemlig i tiden:

26. august til 9. september.

Nærmere oplysninger kommer senere her i Ugebladet.

Ulbricht og den evangeliske kirke

Den østtyske regering skærper stadig sin holdning overfor Kirken. I den sidste tid har den ifølge meddelelse i Norsk Kristeligt Pressekontor gjort nye forsøg på at splitte den tyske evangeliske kirke i to, en vesttysk og en østtysk del. Ulbrichts regering har nægtet både den tyske kirkedag og den evangeliske kirkes synode at holde deres møder i Østberlin, ligesom man har protesteret imod, at disse store kirkelige møder holdes i Vestberlin.

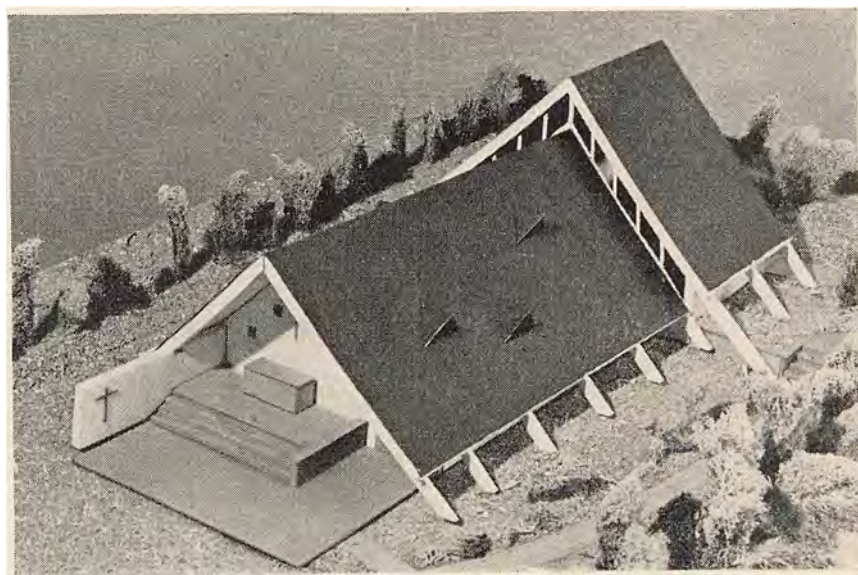
Som bekendt er Den evangeliske Kirke i Tyskland en enhed med biskop Dibelius som leder. Den første tid efter krigen kunne den holde sine synodemøder både i Vest- og i Østtyskland, og de delegerede fik udstedt de nødvendige visa. Det samme gælder også for den store evangeliske kirkedag. Titusinder af østtyskere kom for nogle år siden til kirkedagen i Hamborg, og et par år efter drog titusinder af vesttyskere til kirkedagen i Leipzig i østzonen. Berlin er imidlertid nu blevet det eneste sted, hvor folk fra øst og vest kan mødes.

Den sidste synode i E.K.D. blev holdt i Berlin for to år siden med gudstjenester både i Øst- og Vestberlin. Noget lignende var planlagt for indeværende års synode. Nu måtte alle forhandlinger finde sted i Vestberlin.

○

Vatikan-ambassadør

Vatikanstaden (NC) Vesttysklands ambassadør ved Vatikanet, Rudolf Strachwitz, trækker sig tilbage i maj og efterfølges af professor Albert Hilger von Scherpenberg. Den ny ambassadør er medlem af den tyske evangeliske kirke. Han er 62 år og professor i international jura. Scherpenberg var i begyndelsen af sin diplomatiske karriere sekretær ved den tyske ambassade i London og senere har han været tilknyttet udenrigsministeriet. Han blev arresteret af nazisterne i 1944 og idømt fængselsstraf for antinazistisk virksomhed. Han blev efter mange måneders ophold i fængslet frigivet ved Tysklands sammenbrud.

Den kommende kirke som model . . .

Gideons krigere - tyske katolikker

Tyskland kan ikke mere betragte sig som reformationens hovedbastion i Europa, skriver sognepræst F. Krogh Nielsen, Sdr. Kirkeby, i dagbladet Ny Dag, efter på en studierejse at have sat sig ind i Tysklands nye kirkelige geografi.

Pastor Krogh Nielsen minder om, at Tyskland før krigen egentlig var en evangelisk statsdannelse, koncentreret om det rent evangeliske Preussen med hovedstaden Berlin, men med katolske grænselande.

Med Tysklands deling er billedet nu bogstavelig talt ved at være vendt om. De katolske områder af Tyskland er bevaret intakt, mens de evangeliske hovedlande er gået tabt eller spærret inde bag jerntæppet og sat ud af spillet. Katolikkerne er vel ikke derved kommet helt i talmæssig overvægt, men den evangeliske flygtningestrøm har på ingen måde kunnet opveje protestanternes tab, og de katolske flygtninge har styrket den katolske front så stærkt, at der højst mangler et par procent i ligevægt, og dette minus opvejer katolikkerne let ved i kraft af deres kirke-disciplin at gøre sig bemærkede i landet som Gideons krigere med basuner og fakler, så man får indtryk af katolsk flertal.

Samtidig er Tysklands nationale modstander ikke længere det katolske udland, men kommunismen, og heroverfor vil katolicismen som den mest konservative magt lettest udgøre det magnetfelt, der tiltrækker de nationale følelser, også blandt konservativt tænkende evangeliske, medens en skarptskåren protestantisme og den socialdemokratiske opposition må regne med at blive mistænkt for national lunkenhed.

Pastor Krogh Nielsen spørger, hvorfor man ikke har anbragt flygtningene i de områder, hvor de kirkeligt hørte hjemme, og nævner, at der i evangeliske kredse hersker mistanke om, at det skulle være sket efter en hemmelig katolsk plan, der støttes af den katolske fløj af regeringen. Kredse, der står den evangeliske ledergruppe i CDU nær, afviser dog kategorisk en sådan påstand eller bare muligheden af, at den katolske partner indenfor partiet skulle kunne foretage sig noget bag den evangeliske fløjs ryg. Og historisk er forholdet jo

det, at placeringen af flygtningene i alt væsentligt var afsluttet, inden Vesttyskland blev en selvstændig stat, altså på besættelsestroppers ansvar.

Man regner, hævder pastor Krogh Nielsen, med, at ca. 90 pct. af de evangeliske og 60—70 pct. af de katolske flygtninge har mistet tilknytningen til deres kirke. Det er jo — skriver han — sikkert kun et udtryk for, hvor fjernt de allerede stod kirken under de »folkekirkelige« forhold i deres hjemegn. Men i Vesttyskland er de kastet ud i direkte kirkelig rodløshed, uden værn af hjemlige kirkelige traditioner. De har ikke alene mistet hjemstavnene, men også »barnetroen«.

Kun en brøkdel

Lederen af den amerikanske, katolske hjælpetjeneste (NCWC), Jean J. Chenard, har i en tale til den internationale komité for verdensflygtningeåret oplyst, at hele dette store program kun har lindret en brøkdel af den samlede nød. Tusinder af tibetanske, indiske og kinesiske flygtninge er slet ikke blevet hjulpet. Det samme gælder 300.000 arabiske flygtninge fra Palæstina.

Chenard sagde, at til trods for alle de mange penge, der er anvendt, bør der fortsat gøres uhyre meget. Dr. Elfan Rees fra Kirkernes Verdensråd oplyste ved det samme møde, at man ikke havde løst problemet om de mange flygtninge i Hongkong. Også han fremhævede det enorme arabiske flygtningeproblem og pegede på, at der nu er to nye problemer: Flygtningene fra Kongo og de kinesiske flygtninge fra Indonesien.

Det er en af jazz'ens førende musikere, Lionel Hampton, som hilser på den amerikanske kardinal Joseph Ritter. Hampton er ikke katolik, men som barn var han i nogle år ministrant, og siden traf han på en rejse ærkebiskop Ritter. De blev gode venner — ikke mindst fordi ærkebiskoppen så energisk har kæmpet for negrenes ligeberettigelse. Spøgende sagde Lionel Hampton, at han ville møde op i Rom, hvis ærkebiskop Ritter en dag blev kardinal.

Han holdt sit løfte. Til trods for, at Hampton var engageret til at spille ved et af de store baller efter præsident Kennedys indsættelse, foretrak han at rejse til Rom, hvor han overværede, at Joseph Ritter modtog den røde hat af pave Johannes.

De sociale spørgsmål

Vatikanstaden (NC) Pave Johannes XXIII har meddelt, at han agter at udsende et dokument i anledning af 70-årsdagen for offentliggørelsen af pave Leo XIII's rundskrivelse om de sociale spørgsmål — den kendte encyklika »Rerum Novarum«. Det er pavens hensigt på ny at pege på Kirkens sociale lære og sætte dens principper i forbindelse med den aktuelle situation. Som bekendt udsendte paverne Pius XI og Pius XII særlige rundskrivelser på 40-års og på 50-års dagen for Leo XIII's epokegørende encyklika.

JEG VIL FØRE DIG UD I ØRKENEN...

I det evangelium, vi læste sidste søndag, så vi, hvordan Kristus trak sig tilbage til ørkenen for at faste i 40 dage. 40 dage — det er netop så længe, fasten varer. Liturgien vil dermed sige os, at i fasten skal også vi på vor måde trække os tilbage til ørkenen, som Kristus gjorde det og sammen med ham. Men hvad betyder nu det?

Sandt at sige er det ikke første gang, vi i Bibelen hører tale om ørkenen. Før Kristus havde også Moses, Elias og Johannes Døberen levet i ørkenen. Herom kan vi læse følgende steder i Bibelen: 2. Mosebog, kapitel 3 og 4; 4. Mosebog, kapitel 21, vers 4—9; 5. Mosebog, kapitel 8, vers 15—17; 1. Kongebog, kapitel 19; Mattæus, kapitel 4, vers 1—11. Når man læser disse tekster, forstår man, at det set i Bibelens perspektiv, er af afgørende betydning, at man har prøvet, hvad det vil sige at leve i ørkenen. Det er ikke alene de store åndelige ledere, men det er selve Guds folk, der er blevet til i ørkenen: Det er bogstaveligt talt født dér og har sine åndelige kilder dér.

Der er altså ikke noget mærkeligt i, at profeterne i deres forkyndelse holder mest af at tale om ørkenen. De har i dette emne set en kalden fra fortiden, som burde være i stand til at vække deres sløve og uimodtagelige tilhøreres sjæle til nyt liv. De, som bedst har forstået at tale om ørkenen, nemlig Hoseas (kapitel 2), Ezekiel (kapitel 20, vers 34—39), Esajas (kapitel 35; kapitel 40, vers 3—4; kapitel 41, vers 18—19), har på ingen måde haft til hensigt at føre Israel tilbage til tidligere tiders omstrejfende nomadeliv. De ser på dette liv som en lignelse, d.v.s. som en tilskyndelse eller opfordring til at gå ud over bogstaven, og som et udgangspunkt for en religiøs besindelse og omvendelse. Udover og gennem det materielle forsøger de at give et religiøst budskab videre til deres tilhørere.

Hvad er det for et budskab? Hvad betyder ørkenen? Det skal vi nu forsøge at gøre os klart. Og samtidig vil hele meningen med fasten komme til at træde klarere frem på den måde.

1 Ørkenen er prøvelsernes tid og sted

Det vil måske forbavse os, fordi vi gerne forestiller os, at Johannes Døberen, Paulus og Kristus først og fremmest trak sig tilbage til ørkenen for at finde fred og ensomhed. Men det er ikke det, vi læser i evangeliet: »Jesus blev af Ånden ført op i ørkenen for at fristes af Djævelen«. I Skriften er ørkenen faktisk det sted, hvor dæmonerne holder til (se 3. Mosebog, 16,8; 17,7; Mattæus 12,43; Lukas 11,24). Han går altså ikke ud i ørkenen for at være i fred og ro eller for at flygte for verden, men for at udfordre denne verdens fyrste på hans egen jord og kæmpe med ham på hans egne skanser.

Når vi viger tilbage for at overveje Skriftens ord om at »blive ført op i ørkenen for at fristes«, skyldes det måske, at vi glemmer den rolle fristelserne indtager i vort liv og deres plads i Guds plan. Vi betragter alt for ofte idealet af hellighed som en vidunderlig ro uden kampe og uden forstyrrende uro-

»Jeg løfter mine øjne til bjergene: Hvorfra kommer min hjælp? Fra Herren kommer min hjælp, fra Himlens og jordens skaber. Din fod vil han ej lade vagle, ej blunder han, som bevarer dig; nej, han blunder og sover ikke, han, som bevarer Israel.« (Salme 121,1-4).

ligheder. Men helgenerne — og evangelierne selv — fortæller os noget helt andet. De minder os om, at vi ikke må forveksle *kristen fuldkommenhed* med *et liv uden fristelser*. Så længe vi lever her på jorden, bliver vi aldrig færdige med at slås med Djævelen. Og vi må en gang imellem tage kampen op med ham, før vi jager ham tilbage i hans skjul, fordi kampen er livets lov på det åndelige plan.

Vi må ikke glemme, at der er to slags fristelser: der er de onde fristelser, som får os til at falde i synd (i *Fader Vor* beder vi om at blive befriet for den slags fristelser), og der er de gode fristelser, *prøvelserne*, som får os til at vokse i tro, håb og kærlighed. Det er ganske øjensynligt den slags fristelser, der her er tale om. De er ikke alene en opfordring til at vise, hvad man kan, men de er også en lejlighed til at gå ud over sin egen begrænsning.

»Gud ledte dig i den store, grufulde ørken med dens giftslanger og skorpioner og vandløse ødemarker,« siger Moses (5. Mosebog, kapitel 8, vers 15). Mellem Ægypten, dette rige land med dets overfyldte kødgryder, og Kanaan, det forjættede land, ligger ørkenen, prøvelsernes sted og det sted, hvor man møder lutrende lidelser og åndelig fordybelse.

2 Ørkenen er det sted (eller det tidspunkt), hvor vi møder Gud

Foruden denne negative side har ørkenen også en positiv side. Ørkenen er ligesom natten det sted (eller det tidspunkt), hvor man møder de store, alt-
overvældende åndelige oplevelser. Der er ikke noget, som kan aflede ens opmærksomhed fra det væsentlige. Og der er det, sjælen møder sin Gud. »I dette tørre, vansmægtende, vandløse land søger jeg efter dig... for at skue din væld og din ære« (Salme 63, 2—3, efter *Vulgata*).

Det er i ørkenen på Sinai bjerg, Gud viser sig for Moses (4. Mosebog, 1,1 og 2. Mosebog 3,1-2). Det er i ørkenen på Horebs bjerg, Gud taler til Elias (1. Kongebog 19,12-13). Det er i ørkenen, Gud træder i forbindelse med sit folk. Derfor betragter profeterne ørkenen som trolovensens tid (Jeremias 2,2), som den første kærligheds tid og som den tid, hvor Gud og hans folk lærte hinanden at kende. »Jeg vil lokke og føre hende ud i ørkenen og tale hende kærligt til,« siger Herren ved Hoseas (Hoseas 2,16).

Ørkenen er altså det sted, hvor vi ta-

ler fortroligt med Gud, stedet, hvor hjerterne mødes, stedet, hvor der ikke er noget, som griber distraherende eller forstyrende ind i denne væsentlige og afgørende oplevelse. »Jeg taler med ham ansigt til ansigt, ikke i syner eller gåder, og han skuer Herrens skikkelse,« siger Herren om Moses (4. Mosebog 12,8).

3 Ørkenen er stedet (eller tidspunktet) hvor vi tager afgørende beslutninger

Da de 40 dage alene i ørkenen er forbi, ser vi Moses tage fat og blive lovgiver for det udvalgte folk (2. Mosebog 34,28). Det er i ørkenen, Elias fornyer sin beslutning om at være Guds profet. Han går ud til nye kampe (1. Kongebog 19,15-17).

For Kristi vedkommende kan man kort udtrykke hans sjælelige tilstand med Hebræerbrevets ord: »For at få den glæde, der ventede ham, udholdt han korset« (Hebræerbrevet 12,2). Den tredobbelte fristelse fik ham til at tage imod et tredobbelt kors. Han sagde nej til Satans tilskyndelser — og samtidig afviste han det pres, han mødte fra befolkningen, som ventede på en jordisk Messias. Den frelse, han kommer for at bringe, er ikke den frelse, verden drømmer om og håber på, en frelse, der består i velvære, magt og indflydelse og falsk ære. Det er en frelse i overensstemmelse med Guds veje — frelsen ved korset.

På samme måde er det i ørkenen, Kirken og den kristne sjæl igen får øjnene op for de sande værdier. Der får sjælen friske kræfter, og der sker den indre omvendelse, som altid må finde sted påny, fordi den aldrig bliver færdig, og som Johannes Døberen gjorde sig til talsmand for. Ribbet for alt undtagen for det ene fornødne, nemlig vort tilhørsforhold til Gud, genvinder mennesket i ørkenen et rent hjerte og det rette syn på tingene. I ørkenen kommer der orden i

»Vort kristne samfund trues i én tid som vor af to indre farer: faren for kun at søge helligheden i ørkenen, og faren for at glemme, at ørkenen er nødvendig for helligheden«.

Jacques Maritain

SØNDAG d. 26.: 2. søndag i fasten (s. 173, violet).

MANDAG d. 27.: Mandagens messe (s. 177, violet). Ihukommelse af Gabriel (tillæg), bekender.

TIRSDAG d. 28.: Tirsdagens messe (s. 181, violet).

ONSDAG d. 1. marts: Onsdagens messe (s. 185, violet).

TORSDAG d. 2.: Torsdagens messe (s. 189, violet). Ihukommelse af Karl den Gode (s. 842), martyr.

FREDAG d. 3.: Fredagens messe (s. 194, violet).

LØRDAG d. 4.: Lørdagens messe (s. 199, violet). Ihukommelse af Casimir (s. 845), bekender, og af Lucius (s. 846), pave og martyr.

SØNDAG d. 5.: 3. søndag i fasten (s. 208, violet).

Bibellesning

- 1) Mattæus 4,1-11,
4. Mosebog 21,4-9,
5. Mosebog 8,11-20,
1. Samuelsbog 23,14-28,
Salme 91,
Salme 107, 4 ff.
- 2) 2. Mosebog 3,
1. Kongebog 19.
- 3) 2. Mosebog 34,28 ff.,
1. Kongebog 19,15-17.

alting, alt kommer på sin rette plads, og man begynder igen at vurdere tingene ud fra deres sande værd. Hjertet omvender sig, renses og fæster sig igen ved de sande goder. Man kan med Skriftens ord sige, at det er i ørkenen, *den utro hustru bliver jomfru igen*.

Efter prøvelserne, på den sidste dag, bliver ørkenens mirakuløse frugtbarehed billedet på denne sjæls forvandling og kendetegnet på de messianske tider: »Ørken og hede skal fryde sig, ødemark juble og blomstre... Vand vælder frem i ørkenen, bække i ødemark... Herrens forløste vender hjem... fryd og glæde får de, sorg og suk skal fly« (Esajas 35, 1-10).

M.D.

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

De sydlige øer

Auto Reparation
Vask & Smøring
Hjulafbalancering
Lygteindstilling

JENS PETER PETERSEN
Højbroens Auto- og Benzinhandel
Nykøbing F. - Tlf. 85 26 26

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør
INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

Snedker Firma, Grundl. 1883

O. N. P. MØRCH

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelse ordnes overalt

K. E. PETERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Støt vore annoncører

Et karmeliterkloster i Louvain

Af statsbibliotekar, cand. mag.

Helge Kjærgaard

Det kimer fra klokker, det toner fra tårne i Belgiens byer. Lydene maner og fængsler, de lokker og griber. Roligt og værdigt trænger tilbedelsens tonestrøm ud over nutidens trafikbrøl.

I Louvain — byen med det ærværdige 500-årige universitet og med det skønne rådhus, der ligner et smykkeskrin — klinger klokkerne, og når én tier, tager en anden fat. Hvor mange kirker er her? Her er i hvert fald 56 klostre, klostre af de mere udadvendte ordener og klostre af de indadvendte, betragtede ordener. De ligger her dør om dør . . .

Stor, elegant og moderne indrettet ligger franciskanerindernes klinik i Rue de Namur (på flamsk: Naamse straat), og en livlig strøm af gejstlige og verdslige går ud og ind ad den store port. Søstrene iler hjælpsomme, opofrende og energiske hid og did. Her er ikke blot plads for de syge. Også andre kan få logi (gratis, men man har jo lov til at give en lille anonym gave til søstrenes arbejde).

Når jeg er alene ude på en rejse, plejer de forskellige hoteller at stille et elegant dobbeltværelse til min rådighed (alle enkeltværelser er som regel udlejede). Her på klinikken går det mig næsten på samme måde. Jeg bliver indlogeret i et elegant værelse med en mægtig seng midt i rummet. Et blik på værelset viser mig dog, at de gæster, der normalt kommer her, ikke er ladt ene. Gennem en glasvæg kan man se ind i et mindre tilstødende rum, hvor der står en vugge, et puslebord og en barnevægt. Jeg er havnet på en af fødeklinikkens enestuer! Måske er det ikke længe siden, at der i min seng lå en lykkelig moder og betragtede sin nyfødte gennem glasvæggen, og når jeg igen er draget herfra, vil der sikkert komme ny modersorg og moderglæde, ny barnegråd og nye barnesmil.

På den modsatte side af gaden — lige over for den lyse moderne klinik — ligger karmeliterindernes mørke vinduesfattede, næsten fængselsagtige hus. Og som i et fængsel kommer man ind i det. Man ringer på en klokke, taler gennem en lille gitterlugt, en tung dør åbnes, og kun portnersken (som ikke er nonne) viser sig for en. Af hende bliver man ført ind i taleværelset, hvor man

Bordet er dækket til det enkle, men rigelige måltid.

Klosterhaven skal dyrkes

bliver ladt alene foran en væg, der for størstedelen består af et sort dobbeltgitter med et forhæng bagved. Foruden kapellet, der ligger til venstre for indgangen, og den trappegang, jeg lige er gået op ad, er dette taleværelse det eneste, et menneske ude fra verden får at se af dette ordens-hus.

Pludselig høres rappe trin inde bag gitteret, forhænget bliver trukket til side, en stol bliver skubbet frem og en glad og strålende lykkelig novice eller nonne kommer for at tale med en. Er man, som jeg var det, en slægning, trækker hun sløret fra ansigtet — og det lyser, og så synes man med ét, at det er en selv og ikke hende, der er i fængsel. Hele samtalen bekræfter dette indtryk. Hun lever sit liv i klostrets enkle rene celler ud mod den blomsterfyldte klosterhave, og hele hendes indre verden er betragtning, tilbedelse, lovprisning og bøn for alle jordens ulykkelige sjæle. Et liv med Gud, i Gud...

Karmeliterordenen (navnet kommer af Karmel: Elias' bjerg) er en streng betragtende orden. »Passiv« er den kun i den forstand, at den ikke har nogen udadrettet virksomhed. Nonnerne her i Louvain er såre virksomme, også med hensyn til legemligt arbejde. De udfører selv alt husarbejde, og desuden må de (bortset fra de gaver, der skænkes til klosteret) ved deres hænder arbejde (især kirkelig kunstindustri, undertiden også bistand til videnskabeligt arbejde)

tjene til livets ophold. Men selv om arbejde, korbøn, betragtning og læsning fylder de fleste af døgnets timer, er ordenen dog ikke strengere, end at munterhed og glæde er de fremherskende træk (triste og gnavne individer optages principielt ikke!), — og den er da heller ikke mere lukket over for omverdenen, end at man under en samtale beredvilligt får alle de oplysninger, man ønsker, om ordenens historie, ånd, kald og formål og om hele den daglige levevis. Ingen får lov til at komme ind i selve klosteret, men man kan få billeder at se af det hele og — som sagt — få alle de oplysninger, man ønsker.

Hvis en ung pige ønsker at blive optaget i ordenen, bor hun først et halvt år i klosteret som (verdslig) postulante. Derefter bliver hun optaget som novice (dog kun hvis søstre ved en hemmelig afstemning enstemmigt giver deres samtykke til det), og så venter der hende endnu en prøve- (og betæknings-tid). Først efter 4 års noviciat aflægges de evige løfter. En karmeliterinde er Kristi brud, men samtidig føler hun sig som en åndelig moder for alle sine medmennesker, og formålet med hendes klo-

sterliv er gennem sin bøn og sit liv, der udelukkende er koncentreret om Gud, at drage sjælene til ham.

Karmeliterinderne bærer en enkel, brun dragt med skapular, et hvidt hovedklæde med slør og under messen og ved festlige lejligheder — en hvid korbåbe.

Samtalen er forbi. Vi tager afsked, forhænget bliver trukket for, de kendte skridt fjerner sig, og døren lukker sig bag en. Man står igen ude i den »rigtige« verden. Her leveres, virkes, larmes, elskes (som regel temmelig egoistisk) og hades på livets store valplads... Hvem er det egentlig, der er »i fængsel«? Derinde bag murene tænker man altid på og lever man altid med i vore sorger og glæder. Der elsker man uegenlystigt. Der stiger bønnen op mod Himmelen for vore og for alle sjæles frelse...

Helge Kjærgaard

Karmeliternes dag

- 5.30: Dagen begynder.
- 6.00: Angelusbøn, laudes, en times stille bøn, messe, prim og verts.
- 8.00: Morgenmad.
- 8.30: Arbejde.
- 11.00: Sekst og non, samvittighedsransagelse.
- 11.30: Middagsmad.
- 12.15: Rekreation.
- 13.00: Arbejde.
- 14.00: Vesper, Maria-litani, læsning.
- 15.00: Korsvejsandagt, arbejde.
- 16.45: Forberedelse til stille bøn.
- 17.00: Stille bøn.
- 18.00: Aftensmad.
- 18.30: Rekreation.
- 19.30: Komplet. Derefter tavshed.
- 20.15: Fritid, deraf 1/2 times læsning.
- 21.30: Matutin.
- 22.15: I seng.

Spejderfest i Roskilde

De store forventninger om en fornøjelig og festlig familieaften hos spejderne i Roskilde havde atter i år lokket mange københavnere til Sct. Laurentii trop og floks årlige fest.

Man morede sig dejligt over drengenes løjer og friske optræden. De muntre sketches og oprin af ulveunger og spejdere gik kvikt over scenen, og man blev uvilkårligt smittet af den livsglæde, der udfoldedes.

Et aktuelt oprin fra dagens Afrika kombinerede morskaben med en sørgmunter appel om medmenneskelighed, som viste os, at der ligger dyb alvor bag spejderarbejdet.

Det gav sognepræsten da også udtryk for i sin velkomsttale, hvor han — næst efter at sige, at han syntes, spejderfesten var den dejligste aften i året — tolkede sin og sognets taknemmelighed og glæde over spejderarbejdet. Pater van Buggenum fandt, at spejderbevægelsen — foruden på genial vis at fremme udøvennes bedste karakteregenskaber — var med til at skabe den enhed og det sammenhold menneskene imellem, som vi alle higer efter.

Det var tydeligt at se, at mestrene og søstre i Roskilde havde tabt deres hjerter til denne form for katolsk ungdomsarbejde, og den store tilstrømning til festen viste, at også menigheden stod bag.

DC

Slagtermester Leo Nielsen
 Danebrøgsvej 21, Aalborg
 Tlf. 2 41 29
*Det Hele af Øffen —
 og det bedste til Bøffen*

Køb hjemmets udstyr hos
THUEN
 Gravensgade 2
 Aalborg

Sanitet Centralvarme
N. Nielsen & A. Brostrøm
 Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
 Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
 Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørfør.
M. Thomsen Støtt & Søn
 Kong Christians Allé 6, Aalborg
 Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømremester
Ferd. Færch & Co.
 Strandvejen, Aalborg
 Tlf. 2.03 01

1. kl.s kød og pålæg
 Kastetvej 51 - Aalborg
 Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

FOLMER OLSEN

Begravelser ordnes
 Reberbansgade 37
 Aalborg - Tlf. 2 15 57

Sønderjylland

Andersen & Meyers Eftf.
 Mogens Larsen
 Ramsherred 31, Aabenraa
 Tlf. 2 25 30
 Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
 Telefon 2 23 68
 Leverandør til St. Ansgars klinik
 Aabenraa Brugsforening

Medicinalpersoner samles til debat

Der kan ventes en interessant debat ved et møde onsdag den 8. marts på Sankt Josefs hospital i København, hvor emnet er »Forskellen mellem katolsk og protestantisk læge-etisk opfattelse«.

Det er dr. Sven Selsø, som på Steno-gildets vegne indbyder katolske og ikke-katolske medicinalpersoner d.v.s. læger, tandlæger, farmaceuter, sygeplejersker, jordemødre, fysioterapeuter, beskæftigelsesterapeuter, sygemedhjælpere, lægesekretærer og iøvrigt *andre interesserede*. De respektive studerende er selvfølgelig velkomne.

Blandt indlejerne til debatten er patrene Fr. Kùpferle S.J. og Orla Eriksen S.J. Mødet begynder kl. 20.

Ungdommen og præsterne

26 katolske præster fra hele landet har været samlet på Niels Steensens gymnasium i København for at drøfte ungdomsarbejdets vilkår og muligheder. Mødet var arrangeret af D.U.K.'s præst, sognepræst Edward Stappers, Vejle, som selv indledte over emnet »Katolsk ungdomsarbejdes mål i dag«. Pater H. van Schaik S.J. talte om ungdomsgudstjenesten, pater Hans L. Martensen S.J. om ungdomsarbejdet og Den hellige Skrift og pastor Bjørn Højbo behandlede spørgsmålet: Hvad kan vi gøre for den ikke-organiserede ungdom?

De indledende taler fulgtes af en drøftelse blandt de 26 præster, der særligt har føling med ungdomsarbejdet i deres sogne. Biskoppen havde inviteret præsterne til spising efter mødet.

**2 TOMME ELLER
 MØBLEREDE VÆRELSE**

hos god familie i rolige omgivelser søges af katolsk ungarsk arkitekt med frue og 1 skolebarn. Svar bill. mrk. »Værelser« eller tlf. Eva. 2997, annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, Kbhvn. V.

Oliefy
 Centralvarme
 Brændselolie
 Cinders

**NORDISK
 KULAGENTUR A/S**

Sven E. Frederiksen
 Rødovrevej 381-389
 Vanløse
 Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

**FORSIKRINGS COMPAGNIET
 FOR KONGERIGET DANMARK A/S**

☆

Hovedkontor:
 St. Kongensgade 68, København K.
 Telefon Central 10.093

**ORGLER, HARMONIER
 OG KLAVERER**

købes, sælges og byttes samt vedligeholdes — evt. udlejning. Indhent venligst tilbud.

Intonatør Harry Ejderskov
 Tlf. Luna 2813

Lev. til off. institutioner, skoler, menighedshuse m.m.

BEKENDTSKAB

evt. ægteskab ønskes af kultiveret dame, 50 år, konvertit med nobel herre — troende katolik i passende alder.

Billet mrk. »Enc« til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

**ANDR. KRØYER'S
 BOGHANDEL**

v. Chr. Henningsen
 Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
 Papir . Stort boglager
 Fyldepenne

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
 Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

— Tjah, så var det alligevel ikke den der!

I den kommende tid

I denne rubrik optages korte meddelelser om møder, foreningsarrangementer m.v. Teksterne må være redaktionen i hænde senest ti dage før bladets udgivelse.

I Academicum Catholicum, København, vil biskop Th. Suhr på onsdag tale om forberedelserne til det økumeniske kirkemøde. Mødet begynder kl. 20 og holdes i Englesalen, Jagtvej 183 B.

På søndag den 5. marts kl. 9 samler AC sine medlemmer til messe i Sankt Augustins kirke, Jagtvejen, og efter messen er der fælles morgenbord og udflugt. Man har selv sin madpakke med til udflugten.

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Skrædermester
OTTO LUNDIN
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64
Præstekjoler

absolut
ABSALON
når forsikring skal tegnes

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølgsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14—16,
Ordrup. Tlf. 225.
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Fyn og dens øer

NIELS MADSENS MASKINSNEDKERI

Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

SVENDBORG LIGKISTEMAGASIN

v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH

KAFFE - VIN - KONSERVERS
Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg
Telefoner: 1410 og 172

Malermestre

L. LARSEN & SØN

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 1016

Den er for ond!

Det er ikke med nogen synderlig glæde, vi bringer ovenstående billede, for vi synes, at tegneren er gået for vidt. Men på den anden side kan ingen tage skade af at blive præsenteret for dette eksempel fra det tredje bind af den engelske Brother Cholerics absolut velvillige, men »ondskabsfulde« karikaturer fra klosterlivet. Brother Choleric er selv benediktiner og hedder Dom Hubert van Zeller. Han har kaldt den nye bog *Last Cracks in Legendary Cloisters*, og hermed vil han sige, at dette er den sidste bog i serien, og at den ikke skildrer det virkelige klosterliv.

Humoren i disse bøger er så specielt engelsk, at man må være fortrolig med engelsk lynne og katolsk humor for at kunne værdsætte den. Enten ler man sig til tårer over Cholerics indfald, eller også bliver man gram i hu. Her skilles vandene, og der kan ikke bygges bro over dem.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Katolske begravelser

Benzon
Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Knud Rasmussen Boghandel
Vesterbrogade 60, København
vis à vis Den kgl. Skydebane
Hilda 2055

Leverandør til St. Knuds skole

L. Suvalski, Anlægsgartner

Hedtoften 12
Hedehusene. Tlf. 161
Alt vedr. haver overalt

Nye film

Sorte kniplinger

er en kriminalfilm af de usædvanlige. Doris Day, gift med en velhavende forrettingsmand (Rex Harrison) udsættes, dels en tåget dag i Grosvenor Park og dels senere pr. telefon for en række ubehagelige trusler om en voldsom død. Stemmen er en ubekendt mandspersons. Truslerne bliver så fulgt op med nogle særdeles veltillæggede mordforsøg, der imidlertid alle kan tage sig ud som tilfældige hændelser. På grund af dette tilfældighedsmoment sammenholdt med, at man kun har Doris Day's eget udsagn om de angivne trusler at støtte sig til er det forståeligt, at såvel hendes ægtemand, som Scotland Yard, stiller sig stærkt skeptiske og nærmest er tilbøjelige til at henføre hende under gruppen: hysteriske kvinder, der forsøger at gøre sig interessante. Doris Day yder en fantastisk præstation som kvinden, hvis nerver under det voldsomme pres langsomt slides tynde. Filmen er optaget i farver og teknikken er brilliant. Det er konsekvent uhyggeligt. Vi følger, hvorledes den potentielle morder ved enkle psykiske metoder bringer et menneske til selvmordets rand. Omtrent samme skæbne overgår forøvrigt de uskyldige tilskuere. Her er ganske vist ingen volds handlinger — ingen slagsmål — ingen brutalitet, men ikke desto mindre er det noget nær den uhyggeligste film, der i lang tid har været præsenteret for os.

Hvis man disse advarsler til trods vil overvære denne velkomponerede historie, tilrådes det af letfattede grunde at udnytte en af eftermiddagsforestillingerne.

(Forbudt for børn).

Th.

Det begyndte med et kys . .

... og gid det var blevet ved det ene, men der disktes op med al den sansespirende »petting« og forlorne kyskhed mellem ægtefæller etc. som et amerikansk publikum måske ynder det.

Moralen? Den er skam i orden: selv de mest snerpede må indrømme, at der

De var helte

Der opstår ofte en konfliktfyldt situation ved et lederskifte uanset art eller sted. Når det drejer sig om posten som oberst ved et ærværdigt skotsk regiment, og når den tilsidesatte er en selv lært mand, der har tjent sig op gennem graderne til sin høje stilling, mens hans rival er en akademisk Sandhurst-officer, — så er situationen eksplosiv. Det er, sagt i grove træk, hvad filmen handler om, og den er strålende!

For det første får vi et vigtigt indblik i kasernelivet. En skildring, der balancerer fint mellem på den ene side respekten og beundringen for det hårde liv, de strenge begreber om pligt og ære, og på den anden side satiren, en latterliggørelse af den, for hvem lovene og principperne er absolutte. Som tilskuer giver man ret — snart til den ene, snart til den anden side. Hvem er den egentlige helt? Svar selv, instruktøren vil ikke vælge for Dem!

For det andet møder vi fra den største til den mindste nogle glimrende mennesketyper, selvom vi må indrømme, at det er stjernekomedie. Alec Guinness

Kampen om fortet

Det er den amerikanske instruktør Samuel Fuller, der har både skrevet, produceret og iscenesat denne film, og som altså alene er ansvarlig for den. Han har klareret denne præstation med afgjort held. Selvfølgelig ville det være urimeligt at kræve noget helt originalt af ham. Western-genren er det, den er, og Fuller har åbenbart ikke følt trang til at gøre noget for at ændre den. Vi møder i hans film mange drejebogs-ingredienser og mennesketyper, som vi alle sammen har set før, men de kunne have været meget værre. Den storslåede scene med Sioux'ernes storangreb på det amerikanske fort kunne f. eks. lige så godt have været instrueret af en John Ford.

Det ser imidlertid ud til, at Fuller forsøger at gå dybere end til selve skuespillerpræstationen. Han har selv sagt, at hans hensigt var i denne film at skildre situationen i De forenede stater i

ikke er tale om nogen letsindig pige, for efter første sengescene, som det unge par ses i umiddelbart efter det ene fatale og åbenbart eroteknisk set fuldkomne kys, bliver man »beroliget« — de har nået at få vielsesringe på, og for at man ikke skal overse dette meget betydningsfulde faktum, får man lov at dvæle ved deres hænder i kæmpemæssigt nærbillede (den opstilling var en Dürer værdig!)

... den udmærkede og skal være det, — rødhåret og herlig i sin barske hårdhed og sin godmodige venlighed. aldeles ubesindig i sit navn til den anden. Oberst Jock Sinclair når hele registret igennem til det fuldstændige sammenbrud, og Alec Guinness magter det hele med overbevisende sikkerhed. Tilskueren svinger med fra den mest indædte irritation over hans afstumpethed til en ublandet begejstring over hans spontane varme og munterhed.

Dette vulkanske temperament mødes med korrektheden i egen person, oberst Barrow, fremstillet af John Mills. I ham kæmper korrektheden med et nedbrudt nervesystem om herredømmet. Det er dyrt at leve op til sine militære begreber om moral og ære. Vi følte bogstavelig talt kampen i os selv.

Vi overværer et opgør mellem to mænd. I begyndelsen er det bare underholdende, men det ender i et voldsomt drama, hvor ingen er helt og ingen er pjalt, men begge er lidt af begge dele. Når ærgerrigheden, selv den ædlestes slags, tager magten fra os, så går vi i stykker på det.

(Forbudt for børn under 12 år). Bo.

dag i allegorisk form, at han ville prøve at forklare de usynlige og ubevidste årsager til de race- og andre politiske problemer, der gærer derovre. Hans film viser os altså, hvor vanskeligt det er at standse hadet og grusomheden, hvor faldt det er, når racerne og nationerne kommer i krig med hinanden, og især hvor umuligt det er for et menneske at skifte ham og blive en anden...

Alt dette er fortalt i et klart og kraftigt og undertiden ligefrem storslået sprog. Nogle af billederne — som f. eks. dem, der danner optakten til filmen — er simpelthen fremragende. De får os til at gå let hen over et par »romantiske« scener, der er det svageste ved filmen, måske fordi Sarita Montiel er alt for lidt indianerpige til at kunne agere »Gule Mokka« på en troværdig måde.

Denne film er, så vidt jeg ved, den første af Samuel Fullers film, der er blevet vist i Danmark. Vi må absolut mærke os denne instruktørs navn. (Forbudt for børn): M.D.

Af et lystspil i letvægtsklassen kan og skal man naturligvis ikke vente andet og mere end at komme til at more sig. Det gør man nu og da, men der er for lange mellemrum, hvor en vis irritation sniger sig ind over den usunde og dekadente tendens, som filmen må siges at rumme.

(Forbudt for børn under 12 år).

bm.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 9 . 3. marts 1961 . 109. årgang . 75 øre

Cirkusfolkets præst og ven

*Pater Schönig skal nu også besøge cirkus
i Danmark og Sverige*

I løbet af marts måned har cirkusfolk rundt omkring i Europa travlt med de sidste forberedelser til deres nye sæson. Snart begynder dette »vandrende folk« sin rejse fra by til by, og i mange måneder er artisternes og cirkusarbejdernes tilværelse præget af det daglige slid og de hyppige opbrud. De må leve på nomadevis — enten de kan lide det eller ej. Det betyder også, at den store skare katolske cirkusfolk afskæres fra den faste tilknytning til et sogn og dets kirke.

Men er der noget at gøre ved det? Ja, det mener den tyske præst *Heinz-Peter Schönig*, som for fem år siden af pave Pius XII fik den opgave at være præst for samtlige cirkus i Tyskland, Østrig og Schweiz, og som fornylig af Johannes XXIII modtog sendelse til også at have omsorg for cirkus i *Danmark* og *Sverige*. Pater Schönig var indtil for fem år siden præfekt i pallotinerklostret i Freising og blev i første omgang »cirkus-præst« på prøve. Resulta-

terne af hans arbejde har været så gode, at han nu skal fortsætte sit særlige apostolat.

Cirkuspræsten har hidtil taget sig af sjælesorgen blandt artister og arbejdere i 22 rejsende cirkus og is-revuer. Geografisk har han verdens største sogn og må hvert år rejse tusinder af kilometer med

bil, jernbane og flyvemaskine. I de fleste større byer indenfor sit område har pater Schönig læst messe for cirkusfolkene. Alene i løbet af 1960 holdt han 65 gudstjenester i telte eller på markedspladser.

Men pater Schönig har ikke klaret sit hverv alene ved at læse messe og meddele sakramenterne til sin menighed. Han arbejder på at forbedre cirkusfolkene vilkår. Det er blandt andet hans ønske at oprette et alderdomshjem for de farende folk, som ofte kan have svært ved at klare sig, når de ikke mere magter at træde frem i mænen og underholde et krævende publikum. For et par måneder siden deltog pater Schönig i en arbejdskonference for sjælesorgen blandt skuespillere og artister. Den blev holdt i Alfeld i Niedersachsen. Ved den lejlighed erklærede han blandt andet:

Vort apostolat må i stærkere grad bidrage til, at skuespillere og artister omsider får den offentlige anseelse, de har fortjent. Det er utilstedeligt, at disse mennesker, der bringer så megen glæde til andre, bliver placeret i yderkanten

af samfundet, og at man med en håndbevægelse fejrer deres problemer til side. Man må lære at tage dem alvorligt.

Som et bidrag til at ændre offentlighedens indstilling har pater Schönig foreløbigt fået alle biografer i Vesttyskland til at vise en kulturfilm, der bærer titlen »Det farende folks verden« (Welt der Fahrender), og som giver et indblik i hans virksomhed blandt cirkusfolk. Filmen er optaget af Kramer-Film-Produktion i store cirkus som Krone, Sarrasani og Hagenbeck.

Iøvrigt har samme pater Schönig lejlighedsvis fungeret som rådgiver for det tyske fjernsyn, og for nogle uger siden var han gæst ved den europæiske skuespillerunions kongres i Paris.

En lilleputaner, der optrådte ved det sidste store marked i Bremen sagde om pater Schönig: »Han er ikke kun præst for os, men han er også vor ven«. Og billedet på forsiden viser, at palotiner-pateren falder godt til blandt sine sognebørn.

Den farlige pave — som direktør Krag-skov vil være et let bytte for...

Hr. Kragsskov fortæller Unge Hjem i Kjellerup *alt* om den farlige pave!

En århusiansk direktør, V. Kragsskov, har nogle steder i Jylland været indbudt af bevægelsen Unge Hjem til at tale over emnet »Sover vi, mens store ting sker?« Gennem avisreferater har vi haft lejlighed til at følge hans turne i folkeoplysningens tjeneste. Forleden talte han i Kjellerup. *Silkeborg Avis* skænker ham en omtale, som vi ikke kan dy os for at gengive i sin helhed. Den er god at få forstand af:

Direktør V. Kragsskov, Århus, talte i aftes i Unge Hjem i Kjellerup over emnet »Sover vi, mens store ting sker?« Foredraget blev overværet af godt 30 unge. Direktør Kragsskov sagde bl. a., at hvis Danmark var kommet med i De seks — og den fare er iøvrigt ikke drevet over endnu — var vi kommet i selskab med katolske lande. Den enkelte rettroende katolik kan naturligvis være en lige så god kristen som en evangelisk, men selve pavestolen er den farlige magt, som vi vil være et let bytte for, fordi vi er for dårligt rustede. Interessen for katolicismen er stigende på grund af f. eks. ferierejser og højkirkelighed. Pavevalget var jo ualmindelig godt dækket i radio og fjernsyn. Pavestolen er den største åndelige magt i verden, men den er også den største økonomiske magt. Taleren gav en del eksempler på verdenskendte firmaer, hvori pavestolen er hovedaktionær, og eksempler på pavens handler med Hitler og Mussolini. Der er altså grund til at advare mod diktatur i Rom, som ikke tåler tolerance, hvor det har flertal. Historien fortæller ikke meget godt om gejstligt diktatur.

Der sker også store ting i øst, som vi må være vågne over for, og taleren pointerede, at vi er borgere både i Guds rige og i Danmark. Som kristne må vi ikke dvæle i bare opbyggelighed, men må også beskæftige os med Jesu vilje med mennesker. Et folks grundlov må værne friheden, og det må vi i Unge Hjem være med til.

Selvfølger har direktør Kragsskov sagt mere end dette, og måske er det værste ikke kommet med. Sligt kan man altså byde medlemmer af den udmærkede bevægelse Unge Hjem. Hvor mon hr. Kragsskov næste gang taler for en opmærksom forsamling? Og hvilke andre blade vil publicere hans betragtninger? Mens ansvarlige kristne kredse gradvis lærer at respektere hinanden og ønsker at udrydde gamle fordomme, skal man i Kjellerup og andre steder

holdes hen i uvidenhed ved hjælp af hr. Kragsskov.

Unge Hjem kunne gøre afbigt ved at indbyde en kompetent katolik til at tale og besvare spørgsmål i hr. Kragsskovs kølvand. Og så måtte det naturligvis også refereres i bladene.

Samfundslære for præster

Vatikanstaden (NC) Rom overvejer at gøre samfundslære til tvunget fag i alle præsteseminarier. Det overvejes også, at seminarister skal studere fremmede sprog i deres ferier.

Disse planer omtales i »Den Hellige Stols virksomhed 1960«, en årsberetning fra Vatikanet. Den institution, der er ansvarlig for planerne, er Kongregationen for Universiteter og Præsteseminarier.

Kongregationen har i sinde at oprette kurser i samfundslære i alle seminarier for at forberede de studerende bedre til deres arbejde som præster. Det siges, at kongregationen har besluttet, at studiet af fremmede sprog skal indføres, eftersom sprog i dag »er mere nyttige end nogen sinde før for studierne og for livet«.

Kongregationen agter at udgive en liste over seminarier i hele verden. Den vil indbefatte historiske og statistiske fakta i anledning af fire-hundredåret for dekretet »Cum adolescentium ætas«, hvori Tridentinerkonciliet i juli 1563 oprettede rigtige præsteseminarier.

I slutningen af 1960 var der 128 centre for højere studier, som stod direkte under den Hellige Stol, deraf 45 for universiteter i egentlig forstand.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annoncerekspe-
dition, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Det vanskelige hjælpearbejde

I den senere tid er der som bekendt herhjemme opstået en stor og glædelig interesse omkring de såkaldte udviklingslande. Langt om længe har vi danske fundet ud af, at der kan være rimelighed i at hjælpe de nationer, der på så mange måder er fortvivlende ringe stillet i forhold til os selv. At der så skulle voldsomme begivenheder til før vore øjne blev lukket op, er en anden sag.

Det er jo nemlig ikke sådan, at disse fremmede befolkninger pludselig er blevet så meget ringere stillet end de altid har været. Der har altid hersket nød og elendighed i de lande, der nu er kommet i hele verdens søgelys. Bedre stillede lande har blot ikke følt, at der her var noget, som vedkom

dem. I dag er verden imidlertid blevet så lille, at vi ikke *kan* sove videre, selv om vi måske inderst inde helst ville fortsætte tornerosøvn.

Kloge folk er forlængst gået i gang med at vurdere, hvor og hvordan hjælpen skal sættes ind. De indsamlede penge, suppleret op med foreløbig beskedne statsmidler, skulle gerne investeres på en måde, der er givne værdig.

Forleden hørte vi i den danske radio en etnograf fortælle om nogle af de hårrejsende fejltagelser, som i den bedste mening var begået under forsøg på at hjælpe i Indien. Amerikanske velfærdsorganisationer havde således til en landsby, hvor den danske etnograf opholdt sig, sendt en mastodont af en høstmaskine. De arme landsbyfolk, der til denne dag havde dyrket deres usle jordlodder som for hundreder af år siden, anede ikke, hvad de skulle stille op med uhyret. Efter kort tids forløb var maskinen kørt fuldstændig itu og sammen med den forliste folk i dette område deres rørende tro på, at de fremmede virkelig kunne bringe dem hjælp i nøden.

Til et andet sted i Indien kom et hold danske læger og sygeplejersker medbringende diverse apparater til konstatering af tuberkulose. Hostende syge mødte frem i stort tal, blev røntgenfotograferet og fik deres navn på et kartotekskort. I hele området — og det var meget stort — fandtes kun hospitalsplads til 50 tb-patienter. Det eneste, danskerne kunne gøre, var at sende de sygdomsramte hjem med besked om, at de nu endelig måtte have en sund og nærende kost og ikke sove i samme værelse som resten af deres familie. Skade blot, at alle levede på sultegrænsen og ingen havde mere en ét rum at bo i.

Fejltagelser kan næppe undgås, når vildfremmede vil hjælpe i et land, hvis forhold er dem ret ukendte. Spildprocenten kan dårligt undgå at blive stor. Den kunne imidlertid reduceres betydeligt, om de rette instanser ikke ville føle sig hævet over til enhver tid at rådføre sig med dem, der virkelig har selvgjorte erfaringer at støtte sig til.

Meget nøgternt har statsminister Kampmann erkendt, at det i det fremtidige danske hjælpearbejde i de oversøiske områder vil være rimeligt også at søge råd hos Dansk Ydre Mission, hvis medarbejdere i mange årtier også har virket med arbejde af den karakter, som nu pludselig hele befolkningen finder det værd at støtte. Det er et arbejde, der er foregået i det stille. Det har ikke været avisstof. Man har foretrukket at dyrke en ganske vist højst respektabel »urskovlæge«, fordi der omkring ham var romantik. Virkeligt hjælpearbejde er helt og aldeles blottet for romantik, vær sikker på det.

Under Nordisk Råds møde nylig i København fortalte den norske stortingsmand Erling Wikborg, at nordiske missionsselskaber tilsammen har 2700 missionærpræster, læger, lærere, sygeplejersker m. fl. — ude i de underudviklede lande, og til dette arbejde indsamledes årligt 50 millioner kroner i de nordiske landes missionsselskaber.

Vi tør måske også minde om, at tyske katolikker i fastetiden sidste år indsamlede omkring 50 millioner mark — over 80 millioner kroner — som ubeskåret tilfaldt hjælpen til u-landene.

Det er godt, at vi danske omsider har vovet at titte ovenud af smørhullet. Bedre sent end aldrig.
E.D.

Joakim Skovgaard

Af forfatteren Niels Th. Mortensen

Billedet af den Korsfæstede stod stadig ufuldendt på staffeliet, da jeg næste gang besøgte min ven, kunstmaleren; så vidt jeg kunne se, havde han ikke rørt det siden sidst.

Alligevel dirrede hele hans person af aktivitet; på det store bord i midten af atelieret flød det med bøger, arkitekturtegninger og fotografier.

— Hvad er det dog, du bestiller? spurgte jeg.

— Det skal jeg sige dig, svarede han oplagt; jeg studerer kunsthistorie! Jeg har nemlig fundet ud af noget: at male et kirkebillede er ikke blot en privat følelsessag! Da jeg forleden talte med dig, gav jeg udtryk for den opfattelse, at bare jeg kunne føle tilstrækkelig taknemmelighed overfor den Korsfæstede, så kunne jeg også male ham. Men det er ikke nok! Jo mere jeg har beskæftiget mig med Joakim Skovgaard (hvis billeder du ser gengivelser af her på mit bord), des klarere går det op for mig, at den første betingelse for, at man kan male en altertavle (eller et hvilket som helst andet billede til en kirke), er, at man har ærbødighed overfor Kirkens traditioner — ikke blot i deres åndelige, men sandelig også i deres ydre former, således som de manifesterer sig i gudstjenesten. Hvorfor tror du, at der i malerisk henseende er tre hundrede og halvtreds års tomhed på de danske kirkers vægge og andre — de tre hundrede og halvtreds år, der adskiller de sengoti-

ske kalkmalerier og Joakim Skovgaards udsmykning af Viborg domkirke? Simpelthen fordi reformationen ødelagde den katolske kirkes rige, kunstneriske traditioner! Hemmeligheden ved Joakim Skovgaards bibelske billeder er jo netop, at han har formået at tilegne sig — og derigennem at genoplive og forny — de ældre traditioner i kirkemaleriet, ikke kun teknisk, men også åndeligt.

— Det lyder næsten, som om du vil gøre Joakim Skovgaard til katolik! Jeg har ellers altid ladet mig fortælle, at hans billeder var grundtvigske?

— Det, der først og fremmest er sagen, er, at Joakim Skovgaard, som fødtes 1856, var opdraget af fromme, kristne forældre. Hans far, maleren P. C. Skovgaard, indledede dagen med morgenandagt, hvori alle husets medlemmer deltog, og hver søndag formiddag fulgtes man ad til gudstjeneste i Vartov kirke. Fra lille dreng var hans følelser og fantasier nøje knyttet til Bibelens fortællinger og gennem den grundtvigske fornyelse af ordet båret af den poetiske rigdom, der strømmer gennem Grundtvigs salmer. Dertil kommer, at han var vokset op i et hjem med store kunstneriske idealer; blandt forældrenes venner taltes bl. a. Christen Dalsgaard, Constantin Hansen og Lorenz Frølich, der alle ligesom faderen søgte at give nationale og religiøse stemninger udtryk i en klassisk form. Skønt P. C. Skovgaard jo var landskabsmaler, var

han — for at bruge Karl Madsens definition — en seer. Der kræves ikke blot en seers blik for at finde fantasiens høje riger åbne og farbare, siger han; der kræves også en seers blik for at opfatte skønhedsværdierne i virkelighedens lave verden. Enhver udmærket kunstner er på sin vis profet for en åbenbaring af en uendelig skønhedsværdens dybe mystik. Selvom han kun er ren naturalist.

— Debuterede Joakim Skovgaard ikke også på Charlottenborg som naturalist med nogle ret traditionelle landskabs- og dyrebilleder?

— Jo, du ventede vel ikke, at han straks skulle springe ud som figurmaler i den store stil? Enhver kunstner må have noget at bygge på udover den åndelige oplevelse eller inspiration. Han må så at sige have materialer, man kan tage og føle på. Joakim Skovgaard fandt sit »materiale« i naturen.

— Ja, hvor ellers?

— Nå, nå! I vore dage er der for eksempel mange kunstnere, som mener at kunne ignorere naturen — de synes, at deres egne, spontane (abstrakte) indfald kan være lige så gode som naturens. Men Joakim lærte allerede som barn at få øjnene op for naturens overvældende og stadigt mere overvældende skønhed. Han botaniserede og samlede på insekter for at tegne dem af, søndag eftermiddag tilbragte han gerne enten i Dyrehaven eller i Zoologisk have med sin skitsebog, ofte ledsaget af sin yngre broder, Niels Skovgaard. Selv hævdede han altid, at det mindre var akademiet end naturen og kredsen omkring faderen, der satte de dybeste spor i hans kunst. Heller ikke det franske bed rigtigt på ham. Han var jo en tid elev hos Bonnat i Paris

for at lære at male »impressionistisk«. — Det egentlige gennembrud fandt nok sted i årene 1882—84, da han rejste rundt i Grækenland og Italien. Især fik et ophold i Sora sammen med Viggo Pedersen og Theodor Philipsen, og dernæst i Civita sammen med Kr. Zahrtmann, betydning for hans senere opfattelse og behandling af farven. På denne første Italiensrejse så han også med egne øjne den oldkirkens og middelalderens kunst, som han hidtil kun havde kunnet beundre gennem kopier eller reproduktioner. Af højrenaissancens malere studerede han bl. a. Tintoretto, det kan man se af englen i hans bibelske billede »Englen rører vandet i Betesda dam«, som han netop gjorde de første udkast til i Italien; denne himmelske skikkelse har han delvis lånt fra Tintoretto's nadverbillede i Venedig.

— De syge, der styrter sig i dammen, er rene Rembrandt-figurer; den solblå luft over templet minder os om de franske impressionister!

— Ja, billedet er såre karakteristisk for den modtagelighed, der altid prægede Joakim Skovgaard. Men læg mærke til, at han aldrig imiterede nogen stil. Han er ikke en efterligner. Selv om man let kan pege på dens forudsætninger, er »Englen rører vandet —« en komposition, der røber overraskende, ja næsten virtuose evner.

— Men egentlig ikke nogen grundtvigsk følelse, hverken nationalt eller religiøst!

— Joakim Skovgaards egen stil vokser i disse år langsomt frem af skitsebogens tegninger og af de illustrationer, hvormed han pryder en udgave af Grundtvigs salme »Den signede dag«. I 1886 var han desuden begyndt at sysle med keramik. Også i dette materiale arbejdede han ofte med bibelske temaer. Almindelig kendt er fadet med ærkeenglen Mikael, der dræber en drage. Et af hans mest yndede motiver, Eva i Paradiset, møder man første gang på et fad fra 1889, hvor menneskehedens moder fristes af slangen.

I 1890 malede han på opfordring en altertavle til Manø kirke, »Kristus fører røveren ind i Paradis«, hvor hans personlige form pludseligt bryder igennem. Med barnlig-munter uskyld danser de tre engle frem mod porten, hvor Kristus netop har modtaget røveren, der helt overvældet af Paradisets herlighed er sunket sammen ved hans fødder. Usædvanligt er billedet i alle måder: dets dristige komposition med muren tværs op gennem højre forgrund, dets blanding af indtrængende naturalisme og stiliseret pragt, naturlige blomster og forgyldte glorier, dets forening af munterhed og højtid.

Joakim Skovgaard synes ikke selv at have været rigtig klar over værdien af den form, han her havde fundet. Hans næste bibelske billede, »Pennina og Hanna« (1892) er en psykologisk skildring af en penibel situation: Ægtemanden Elkana sidder ved bordet midt mellem sine to koner, mens den ene, den grove Pennina, håner han yndlingshustru, Hanna, for hendes barnløshed (1. Sam., 1. kap.)

»Kristus i de dødes rige«, der udstilledes et par år senere, er i alle henseender et betydeligere billede, som da også

Joakim Skovgaards »Kristus fører røveren ind i Paradis« (1890. Den Hirschsprungske Samling).

Joakim Skovgaards store fresko »Indbydelsen til det store gæstebud« (1901. På søndre korsarms vestre væg i Viborg domkirke).

vakte megen opsigt ved sin fremkomst. Det er malet over Grundtvigs gendigtning af Kynevulfs tusind år gamle drapa, der fortæller om Kristi nedstigning til dødsriget:

— *I helved skinned Guds herligheds glans, guldfarved de djævle kulsorte, men murene revned for stråler i dans, af hængsel fløj helvedes porte.*

Sig rejste de fanger nu alle på stand, men dog kun for dybt at nedknæle: Velkommen, velsignet vor Frelsermand! Det lød fra utallige sjæle.

— »Kristus i de dødes rige« har intet af Manø-tavlens festlige, dekorative holdning, men fører et magtfuldt, realistisk sprog, der griber ved sin gloriøse alvor. Billedet blev ophængt på

prøve i Sct. Olai kirke i Helsingør, men menigheden syntes, det var for makabert at se på.

— Alligevel var det vel dette billede, der gav stødet til, at Joakim Skovgaard blev opfordret til at give udkast til udsmykningen af Viborg domkirke?

— Ja, han var på dette tidspunkt — i 1895 — i færd med at male »Bebudelsen« på indgangsvæggen under orglet i Helligåndskirken — en meget ejendommelig og smuk komposition, der helt i Manø-tavlens ånd viser, hvor original Skovgaard er trods alle græske og italienske lån.

Dekorationerne i Viborg domkirke, der udførtes al fresco (hvor farven op-suges i vådt kalkpuds) i årene 1900—

1906, dækker en vægflade på over 4000 — fire tusinde — kvadratalen og viser os de vigtigste scener fra bibelhistorien. Billedrækken begynder nede i kirkens nordvestre hjørne med »Adam giver dyrene navne«, så følger »Evas skabelse« (i triforieblendingen derover: »Adam rydder tidsler«), og lige overfor i det sydlige sideskib ses »Syndefaldet« (og »Moderen Eva«). Således fortsætter hele vejen op gennem kirken rækkefølgen skiftende fra venstre til højre med »Uddrivelsen af Paradiset« (»Abel jordes«), »Kain og Abel« (»Kvindens sæd skal knuse slangens hoved«), »Syndfloden« (»Duen med oliebladet«) o.s.v. for oppe i blendingerne over de to indgange til sideskibene at slutte med »Ved Babels floder« og »Jøderne genopbygger Jerusalem«. I tværskibet er alle billederne hentet fra Ny Testamente, her finder man således »Korsfæstelsen« og »Den store nadver«. I koret fremstilles Kristi forherligelse: hans opstandelse og hans himmelfart, og i Apsishvælvingen ses Kristus omgivet af de saliges hvidklædte skarer. Midterkuplen er smykket med en symbolsk fremstilling af Helligåndens udgydelse over apostlene og de fire evangelister, korhvælvingen og korsarmens hvælvingsflader er dekoreret med engleskikkelser bærende sværd og skjolde, basuner eller kerter.

— Og stilen?

— Figurernes har en enkel, storlinjet holdning, der tjener til at forstærke den fine rytmiske bevægelse, der går gennem hele udsmykningen. Man skal ikke søge efter psykologiske karakteristiker og individuelle ansigtsudtryk, for de er med vilje undgået. (Apsishvælvingen danner dog her en undtagelse). Vil man ellers lede efter enkeltheder, findes de i naturskildringerne, hvor Skovgaard ofte udfolder megen humor; om »Evas skabelse« udtaler han således, at han har »moret sig« med at gøre høgen til vegetarianer og givet den en figen at hakke i, »da den i Paradiset ikke må forgribe sig på fredelige fugle«. Læg også mærke til den måde, storken kommer spankulerende på i baggrunden!

— Virker dekorationen ikke temmelig »flad«?

— Kirkens romanske stil har nødvendiggjort en billedholdning uden dybdevirkninger; perspektivet antydes gennem en etageopdeling af fladen som for eksempel i »Den store nadver«. Du kan læse her, hvad Joakim Skovgaard selv siger om det:

Mange har forundret sig over den mangel på perspektiv, billederne viser, navnlig i den store indbydelse, hvor det ser ud omtrent, som gik de fattige op ad en mur. Men det hænger jo sammen med, at kirkerummet skulle bevares i sin arkitektoniske skønhed, murfladerne bevares netop som flader, og ikke males bort i alle mulige forskydninger, som brød de givne flader og forhold...

— Joakim Skovgaard har nået en fortrinlig arkitektonisk holdning ved at lade de udækkede

granitkvadre virke sammen med kalkmalerierne, som indbyrdes varierede så smukt ved snart at stå lyse og lette med den hvide kalkgrund ikke helt dækket som i sideskibenes billeder, snart tunge og massive som i korsarmene, hvor farven ligger tæt henover murfladen. Triforiefelterne har en overvejende okkergul og hvælvingerne en blå bund; men mest farvestrålende og mest i pagt med oldkirkens stil står dekorationen af Apsis over Altret, der lyser fra rosenrød til smaragdgrøn over dyblå til violet. Trods alle de hensyn, kirkens arkitektur kræver, er det i fuldt mål lykkedes at skabe en udsmykning, der fryder øjet, og som ved sit indre, bevægede liv fanger opmærksomheden. Skønt billederne er gjort med let hånd og med størst mulig hensyn-

tagen til en ren dekorativ linjerhythme og fladevirkning, er der dog intet skabelon- eller plakagtigt over udsmykningen — det hele er så umiddelbart formet af en ydmyg, enfoldig kunstner, for hvem ånd er naturlighed.

— Og modtagelighed!

— Ja, Skovgaard lægger ikke skjul på, at han har modtaget påvirkninger fra Marstrands »Adam og Eva«, Dalsgaards bibelske billeder (især hans »Gethsemane have«), Frølichs tegning af Martha og Maria — for blot at nævne enkelte danske forbilleder — eller stærke indtryk af middelalderens og renaissancens italienske kunst. Han nægter heller ikke, at dygtige medarbejdere og rådgivere har været medvirkende til det gode resultat. »Jeg rådfører mig med de bedste, jeg ved,« sagde han under udførelsen, »og så giver jeg arbejdet i Guds hånd«. Karl Madssen taler i denne forbindelse om Skovgaards »fænomenale beskedenhed« og anfører følgende udtalelse af ham: »Jeg gav penslen til så en så en anden af mine medhjælpere, hvor jeg selv ikke magtede at male mig tilpas.«

— Men alt dette forklarer ikke den fantasiens og sindets rigdom, den inspiration og åndens klarhed, hvoraf denne — Nordens største — kirkeudsmykning er udsprunget. For det er dog trods alt Joakim Skovgaards egen hånd, der skabte alle billederne, vel ofte flere gange, for der er jo et langt spring fra papiret til den endelige udformning på væggen?

— Se her, hvad han selv siger derom:

Man har nævnt dette: hvorledes jeg hittede på mine billeder. Se, dertil må jeg i alleralvorligste forstand svare: Ja, det må Vorherre videl For der er i de allerfleste tilfælde noget, der kommer dumpende til mig, så færdigt, så jeg kun behøver i ringe grad at file på det.

— Ånden i billederne?

— Lad os bare kalde den grundtvigsk. Billederne forkynder trods alvoren en lys kristendom, uden trusel om helved og gru; nogle mener også, at det

»Abraham og Isak på vej til Moria bjerg«, et udsnit af billede i nordre sideskib.

Fortsættes side 14

Paven besøger romersk forstad

Rom (NC) Pave Johannes besøgte atter i år flere romerske sogne i løbet af fastetiden. På fastens første søndag ankom han om eftermiddagen til kirken Sankt Johannes di Rossi i en af byens sydlige forstæder, hvor henved 100.000 mennesker var samlet i de omliggende gader og torve for at byde ham velkommen. Da paven kørte ud fra Vatikanet, var hans rute flankeret af store menneskemængder, og på den sidste del af turen stod han op i den åbne vogn for at modtage den hyldest, der slog ham i møde.

Ved ankomsten til Sankt Johannes di Rossi gik paven sammen med præster fra seks af Roms sydlige sogne og den store menighed i procession til kirken, mens Alle Helgens Litaniet blev sunget. Foran kirken velsignede Johannes XXIII mængden med en relikvie af Kristi kors og holdt en kort prædiken. Hans ord blev gennem højtalere hørt af forsamlingen udenfor den tætfulgte kirke.

Paven nævnte, at han havde besøgt denne del af byen for 50 år siden, da den var et åbent, ubegygt landskab. Efter at have opfordret sine tilhørere til at overholde fastebestemmelserne og praktisere tålmodighed, selvfornegtelse og bodsiver, anmodede han særligt om forbøn for det kommende kirkemødes forberedende arbejde, således at det kunne blive muligt at åbne selve kirkemødet næste år.

Selv om pavens appel ikke må opfattes som en forsikring om, at konciliet skal holdes i 1962, var den dog hans første offentlige hentydning til denne mulighed.

Kan kirkemødet åbnes i 1962?

○

Johannes XXIII på vej ind i sin vogn efter besøget. Læg mærke til de mange mennesker på husenes tage og balkoner og tæpperne, der er hængt frem som udsmykning.

Undervise uvidende

Huelva, Spanien (NC) Biskoppen af Huelva, Pedro Cantero Cuadrado, har i et hyrdebrev opfordret til et energisk arbejde for at lære alle analfabeter i hans bispedømme at læse. I løbet af dette år bør der ses resultater, hævder han. I hyrdebrevet hedder det blandt andet:

»Jeg beder og befaler Jer i Guds navn, at I opfylder det kristne bud om at undervise de uvidende... lad denne opgave gå forud for alle anstrengelser i retning af at forskønne liturgien, holde processioner, foranstalte indsamlinger og fremstille paramenter og devotionalier.«

»Ændringsforslag til de ti bud«

London (NC) En lov, der skulle legalisere fosterdrab, er blevet opgivet af det engelske parlament. Lovforslaget, der blev fremsat af Kenneth Robinson (Labour), blev »talt ud« af underhuset. En vidtløftig debat om det omstridte lovforslag var stadig i gang, da den tilmålte tid udløb, og underhusets formand afviste en henstilling fra forslagsstilleren om afstemning.

Loven ville have tilladt læger at foretage indgreb, hvis 1) moderens liv eller sundhed var i fare, 2) man risikerede, at barnet blev vanskabt eller unormalt, 3) svan-

gerskabet skyldtes voldtægt eller blodskam.

Ifølge loven måtte indgrebet ikke foretages efter den 13. uge af svangerskabet. To lægers samtykke krævedes.

Den førende katolske talsmand, John Piggs-Davison, kaldte den foreslåede lov »et ændringsforslag til de ti bud«.

Indtil 1939 har bevarelsen af moderens liv været den eneste gyldige undskyldning for provokeret abort i engelsk ret. Siden da er skade på hendes sundhed blevet et tilstrækkeligt motiv, og dette er blevet almindelig praksis blandt ikke-katolske læger til trods for de eksisterende love imod abort på grundlag af »social indikation«.

Ny Vatikansender

Rom (KIPA) Vatikanets Radio har netop markeret sit 30 års jubilæum. I den anledning afslagde pave Johannes besøg i studierne, og pressens repræsentanter havde lejlighed til at besøge stationen. Vatikanets første sender blev bygget i 1931 af Marconi og indviet af pave Pius XI. Denne sender, som kun var på 10 KW, blev siden afløst af flere stærkere kort- og mellembølge-sendere.

Den nyeste sender er på 100 KW og skænket af kardinal Frings, men ved udgangen af dette år vil en endnu stærkere sender blive taget i brug. Den er en gave fra katolikker i Australien og New Zeeland.

En biskops mening Bliver Kirken anerkendt i Zürich?

Fra vor korrespondent, John Götelen

Leeds (NC) Biskop George Dwyer fra Leeds har offentliggjort en irettesættelse til katolikker, der af ham betegnes som »uoplyste kritikere af liturgien«. Biskop Dwyer erklærer blandt andet i sit hyrdebrev til fasten:

»Der er for tiden katolikker, som siger og skriver adskilligt, der er både overdrevent og dumdristigt... alt for mange, der ved for dårligt besked, påtager sig at kritisere Kirkens ærværdige gudstjeneste«.

Det hedder videre: »Redaktørerne af den katolske presse burde huske, at skribenter, der ønsker forandringer, ikke bør offentliggøre deres forslag, hvis de mangler rimelig ærbødighed for Kirkens gældende skikke... »Det ville være passende at give os alle en pause i den vedvarende hetz fra de få, der skriver uden hverken ærbødighed eller kærlighed til den hellige messe, som vi kender den i dag, og som den kendtes og elskedes af vore forfædre«.

»Det er nok muligt«, fortsætter biskop Dwyer, »at Kirken i de kommende år vil ændre noget ved de indledende dele af messen og muligvis også messens sprog for mere effektivt at kunne forkynde troen, men hjertet i messen vil altid være det samme.«

Zürich (NC) Der er nu udsigt til, at den katolske kirke indenfor kantonet Zürich i Schweiz vil blive offentligt anerkendt af det lokale styre. Indtil nu har Kirken i dette område ikke haft andre rettigheder end en mindre fodboldklub! Kantonets love vedrørende den katolske kirkes stilling stammer fra 1863, da der kun var 11.000 katolikker i området. I dag er der 230.000.

Håbet om en ændring bygger på udtalelser af ansvarlige politiske ledere i Zürich. Den tidligere præsident for kantonet, H. Meierhans udtaler således, at »sålænge Kirken og staten ikke er adskilt, kan man kun skabe religiøs fred ved at give ligeret til alle konfessioner«, og Ernst Brugger, der er medlem af regeringen påpeger, at »man kan ikke nægte lovens anerkendelse til et så betydningsfuldt mindretal uden at skade det fælles bedste«.

o

Redaktøren af det protestantiske ugeblad *Reformation*, P. Vögelsanger, der er sognepræst ved

den reformerte kirke i Frauenmünster, skriver:

»Jeg tror ikke, at noget medlem af den reformerte kirke i god tro vil modsætte sig den officielle anerkendelse af den katolske kirke i Zürich«. Han tilføjer, at katolikker har en absolut ret til denne anerkendelse, og han opfordrer alle til at stemme for den.

Regeringen i Zürich føler sig iøvrigt moralsk forpligtet til at lade spørgsmålet komme til behandling, eftersom alle de katolske kantoner i Schweiz for længe siden har givet protestantiske sogne i deres områder offentlig anerkendelse og status.

Min trone stod på en skystøtte

I sidste uge talte vi om ørkenen, kampens og prøvelsens sted og samtidig det sted, hvor vi møder Gud. Det ville altså være en misforståelse at forestille sig opholdet i ørkenen som en tid i fred og ro eller som en tid i ensformighed, hvor der ikke sker noget, og hvor livet næsten står stille. I virkeligheden er tiden i ørkenen ifølge den opfattelse, vi møder i Bibelen, rig på begivenheder, en tid (eller et sted), hvor der sker en masse ting! Begivenhederne er af ydre art, men det fremgår tydeligt, at de også har indre virkninger. Gennem og ved hjælp af disse begivenheder åbenbarer Gud sig for sit folk. Tiden i ørkenen er, som Bibelen udtrykker det, *undergerningernes tid*. Og da det er udelukket, at menneskene kan modtage Guds åbenbaring uden samtidig at forandres i deres indre, er opholdet i ørkenen også den tid, hvor Gud *opdrager* sit folk, for at det skal blive *hans* folk, og for at alle, der tilhører dette folk, skal anerkende ham som Gud.

Det første af de undere, den hellige Skrift taler om, er skystøtten. Da jøderne af Moses er blevet udfriet af trældommen i Ægypten og forlader landet for at begynde deres vandring i ørkenen, bliver de ikke overladt til sig selv. Gud tager sig straks af dem, beskytter dem og viser dem den vej, de skal gå: »Herren vandrede foran dem, om dagen i en skystøtte for at vise dem vej og om natten for at lyse for dem; så kunne de rejse både dag og nat. Og skystøtten veg ikke fra folket om dagen, ej heller ildstøtten om natten« (2. Mosebog 13, 21-22).

Hvad den skystøtte eller den ildstøtte, der her er tale om, egentlig var, er uden betydning for os. Det drejer sig måske simpelthen om et naturligt atmosfærisk fænomen, som Gud har gjort brug af på en mere eller mindre usædvanlig måde. Det betydningsfulde for os er ikke, hvordan vi rent videnskabeligt skal forklare denne foreteelse, men hvad den religiøst kan sige os. Set med Bibelens øjne er det afgørende, at jøderne har erkendt Guds hånd bag dette fænomen. For dem er skyen et *tegn* — og det er dette tegn, vi nu vil forsøge at tyde.

Når man læser teksterne opmærksomt og forsøger at klassificere dem, opdager man, at skyen for de inspirerede forfattere har en tredobbelt betydning:

1 Skystøtten leder Israel

Skyens vigtigste funktion, der synes at være dens egentlige eksistensberettigelse, består i at føre Israel til det forjættede land. Det er endda den eneste rolle, den tekst, vi har citeret ovenfor, og som er den første tekst, hvor den omtales i Bibelen, tillægger den: Herren, som lige har udfriet Israel af Ægypten, vil fuldbyrde sit værk ved uafbrudt i 40 år selv at lede sit folk.

Men i denne sammenhæng bør det bemærkes, at folket derved mister alt initiativ. Det er under Guds førelse, men samtidig er det fuldstændig afhængigt af ham. Det er nemlig skyen, der afgør alt. Det er den, som giver signalet til opbrud og til at gøre holdt, det er den, der fastsætter tiden for, hvornår folket skal drage videre, og hvornår det skal holde hvil. Hvad enten det drejer sig om en kort pause eller om et længere ophold, må israeliterne rette sig efter den — som det siges flere gange — »på Herrens befaling«.

Selv om denne stadige afhængighed er en kilde til tryghed, er den også samtidig en hård belastning for den menneskelige natur, fordi det er umuligt at forudse noget som helst. Det er umuligt at lægge planer, ja, det er endog umuligt at indrette sig, når man gør holdt. Israeliterne ved jo aldrig, hvad der vil ske den næste dag. De ved ikke engang, om de skal blive, hvor de er, en time eller en uge. De er altså nødt til helt at underkaste sig Guds hånd hvert eneste øjeblik og at have fuldstændig tillid til ham.

Derfor sammenligner profeterne ofte denne vandring i ørkenen med en hjord, der følger efter hyrden. Tanken på udgangen af Ægypten og på de begivenheder, der fulgte efter, er i Bibelen et af udgangspunkterne for motivet: den gode Hyrde, således som vi for eksempel finder det i den lille indtagende salme 23: »Herren er min hyrde, mig

skal intet fattes... Han fører mig ad rette veje for sit navns skyld«.

Dette billede af folket, der vandrer af sted, ført af sin Gud, er for øvrigt billedet på hele det kristne liv. Hvad er nemlig troens liv andet end netop en vandring i det ukendte, en pilgrimsfærd til det forjættede land, hvor hvert eneste øjeblik er fuldstændig afhængigt af den almægtige Gud, som samtidig leder sine børn og våger over dem. Inden for troens liv er spillets regler nøjagtigt de samme, som israeliterne — enten de ville eller ej — opdagede i løbet af de 40 år, de flakkede om i ørkenen: der er intet andet at gøre end at give sig helt i Guds hånd, at give fuldstændig afkald på selv at bestemme og hele tiden at rette sig efter Guds ønsker og de indskydelser, der kommer fra ham.

Også af en anden grund er denne vandring efter skyen et billede på troslivet, idet skystøtten ligesom troen er det eneste lys, der stråler om natten. Begge er de samtidig lys og mørke: »mørk fra den ene side og lys fra den anden«, som der står i visse versioner af 2. Mosebog (14,20), lys for dem, der tror, og mørke for dem, som afviser troen. Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at skyen forsvinder, så snart israeliterne har nået det forjættede land: da jøderne går over Jordan floden, er det ikke mere skystøtten, men pagtens ark, de følger. På samme måde vil troen — som Paulus siger det i 1. brev til korinterne (13,12) — forsvinde i Himmelen for at give plads for den fulde beskuelse af Gud.

Når vi påskemat før messen går i procession efter påskelyset, som er tændt med den nye ild, skal alle disse billeder spontant opfylde vore tanker. Ja, mere end det: alle disse følelser skal fylde vor sjæl. Liturgien er nemlig ikke blot et spil af billeder og symboler — den skal være en virkelig oplevelse. Vor deltagelse i liturgien er sand, i den grad vi har lært at finde virkeligheden bag symbolerne, og i den grad vi for vor egen del har lært at genopleve jødernes holdning over for Gud, mens de var på vej til det forjættede land: den troens, tillidens, hengivelsens og afhængighedens holdning, som så ofte kommer til udtryk i salmerne: »Israel, bi på Herren fra nu af og til evig tid«. (Salme 131,3).

2 *Skystøtten beskytter israeliterne*

En anden funktion, som Bibelen tillægger skystøtten, er at beskytte folket mod den brændende sol. »Herrens sky svævede over dem om dagen, når de brød op fra lejren,« læser vi i 4. Mosebog (10,34).

Gud er ikke alene den, der leder, men også den, der beskytter. Hans forsyn våger over sine kyllinger og beskytter dem med vingerne. (Salme 17,8). »Over alt, hvad herligt er, skal der være et dække og ly til skygge mod hede og til skærm og skjul mod skybrud og regn.« (Esajas 4,5-6).

Det er i denne sammenhæng, man må se salmistens tillidsfulde udråb: »Herren er den, som bevarer dig, Herren er din skygge ved din højre; solen stikker dig ikke om dagen, og månen ikke om natten. Herren bevarer dig mod alt ondt, han bevarer din sjæl; Herren bevarer din udgang og indgang fra nu og til evig tid!« (Salme 121,5-8).

3 *Skymen er stedet, hvor Gud åbenbarer sin herlighed*

Efter hvad vi kan læse i Det gamle Testamente består skyens tredje og sidste opgave i at tjene som trone for Herren, der har taget bolig blandt sit folk. »Jeg havde min bolig i det høje og min trone stod på en skystøtte« (Siraks bog 24,4). Derfra stammer navnet *Sekinah*, »bolig«, som rabbinerne senere anvendte om skyen. Den er virkelig Guds bolig *iblandt* sit folk: når folket er på vej, vandrer skystøtten forrest, og når israeliterne har slået lejr, står skystøtten stille midt iblandt dem over åbenbaringsteltet — i hvert fald fra den dag, det blev indviet (2. Mosebog 40,35-36). For yderligere at tilkendegive sin nærværelse lader Gud skystøtten stille sig ved indgangen til teltet (jfr. for eksempel 2. Mosebog 33,9-10). Det sker også, at den trænger ind i åbenbaringsteltet og fylder det (2. Mosebog 40,34-35), og det er ofte dér, Herren taler til Moses.

Hele dette sceneri kan måske i dag forekomme os fjernt og fremmedartet. Men det forekommer os straks mindre fremmedartet, når vi får at vide, at temaet: skyen optræder i adskillige tekster i Det nye Testamente, som uden denne baggrund ville være vanskeligt forståelige for os. Således læser vi for eksempel i beretningen om bebudelsen (Lukas 1,26-38) engelsens ord til Maria: »Helligånden skal komme over dig og

»Jeg er verdens lys; den, som følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys.«

den Højstes kraft skal overskygge dig«. Det udtryk, der her anvendes, genkalder direkte episoden med skyen, der sænkedes sig over åbenbaringsteltet, det sted, hvor Jahve havde taget bolig. Det samme er tilfældet, hvor vi læser om forklarelsen på bjerget (Lukas 9,34), om Kristi himmelfart (Apostlenes gerninger 1,9) og om den yderste dag (Mattæus 24,30). Disse tekster vækker simpelthen den tanke i os, at skyen i Det gamle Testamente kun var et forbillede, en forberedelse til en højere åbenbaring. I Det nye Testamente er det sted, hvor Guds herlighed har taget bolig, ikke en lysende sky, men en person, nemlig Jesus Kristus, verdens lys, i hvem »hele guddomsfylden bor« (Brevet til kolosenserne 2,9). Derfor har påskentens liturgi fuldstændig ret, når den i påskelyset samtidig ser en hentydning til skyen i Det gamle Testamente og et symbol på den opstandne Kristus. Kristus er nemlig den sande skystøtte, den nye Pagts skystøtte, som på én gang vandrer foran sit folk og viser det vejen og har taget bolig iblandt det, han, som fører menneskene gennem ørkenen til det egentlige forjættede land, hvor ved tidernes ende »alt kød skal skue Guds herlighed«.

M.D.

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 5.: 3. søndag i fasten (s. 208, violet).

MANDAG d. 6.: Mandagens messe (s. 213, violet). Ihukommelse af Perpetua og Felicitas (s. 846), martyrer.

TIRSDAG d. 7.: Tirsdagens messe (s. 218, violet). Ihukommelse af Thomas af Aquin (s. 846), kirkelærer.

ONSDAG d. 8.: Onsdagens messe (s. 222, violet). Ihukommelse af Johannes af Gud (s. 848), ordensstifter.

TORSDAG d. 9.: Torsdagens messe (s. 227, violet). Ihukommelse af Francisca af Rom (s. 848), enke.

FREDAG d. 10.: Fredagens messe (s. 231, violet). Ihukommelse af de 40 martyrer i Sebaste (s. 849).

LØRDAG d. 11.: Lørdagens messe (s. 238, violet).

SØNDAG d. 12.: 4. søndag i fasten (s. 247, violet).

**Vejle
Trælast & Kulkompagni A/S**

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

**Hansen Pærhøj & Søn
Glarvester - kunsthandel**

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

**VEJLE OPTIK
v/ Anker Kastrop**

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

**A/S Vejle Mælkekompagni
Fineste mejeriprodukter**

Telefoner 335, 336 - Kontor 507
Vejle

**NIELS BOESEN
Begravelsesforretning**

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

Raadhusortvej
Vejle

**Poul
HENRIKSEN**

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejle

Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserves - Dybfrost
R. Hansen

Lidt om Ansgar - igen!

Cand. polit. Paul T. Kaare-Frederiksen har skrevet to interessante og velunderbyggede kronikker om Sankt Ansgar, men man kan måske synes, at han er gået lidt for langt i sin iver efter at fjerne støvet fra det gamle kendte billede. Ansgar var ikke en gipsstatue, men et levende menneske — det er klart. Han var ikke født helgen, — han blev det efterhånden; men alligevel ville jeg nu ikke, som kronikforfatteren gør det, tale om Ansgars »svagheder som lyst til verdslig idræt og forfængelighed«. For på en læsers opfordring at underbygge sin påstand citerer han et uddrag af Rimberts kronike, men ud fra denne tekst kan man kun sige, at Ansgar havde en vis tilbøjelighed til disse svagheder — og ikke mere. Kan man med rette anklage en mand for forfængelighed, når han selv siger, at han kæmper imod den? En fristelse, en tilbøjelighed, ja — men en svaghed, nej! Paul T. Kaare-Frederiksen skildrer en af Ansgars drømme, men man kunne også citere hans svar til en mand, som lykønskede ham med de mirakuløse helbredelser, han foretog: »Hvis jeg var værdig til, at Gud bønørte mig,« svarede Ansgar, »ville jeg bede ham om det eneste mirakel, at han ved sin nåde gjorde mig til et godt menneske.«

Anklagen for lyst til verdslig idræt kan synes mere velbegrunder; men når vi skal bedømme Ansgar, må vi ikke se på ham med samme øjne, som hvis vi skal bedømme et menneske fra det 20. århundrede. Vi har nu til dags en helt anden opfattelse af forholdet mellem det religiøse og det verdslige. Dengang skelnede man slet ikke så skarpt mellem disse to ting. Kejseren blandede sig i mangt og meget, og hørte til Kirkens indre liv, og til gengæld påtog de kirkelige autoriteter sig — på grund af de politiske myndigheders svigten — en hel del opgaver, som det normalt ikke er Kirkens opgave at tage sig af (episcopus defensor civitatis: biskoppen, byens forsvarer). Disse supplerende hverv var ikke noget forkasteligt i sig selv, selv om det må siges, at den adskillelse, der i nyere tid findes mellem det kirkelige og det verdslige, er mere naturlig. Det ville derfor være forkert at vurdere Ansgars handlemåde ud fra vore moderne synspunkter. Men selv set med vor tids øjne kan man også kun tale om fristelser eller farer — ikke om svagheder.

Jeg vil gerne tilføje endnu en bemærkning angående Ansgars »rejse-lyst« for at bruge Paul T. Kaare-Frederiksens udtryk. Han bebrejder ikke Ansgar dette i sin første kronik, men han synes ikke at kende den særlige form for askese, som man dengang kaldte »peregrinatio«. For i højere grad at være til disposition for de indskydelser, der kom fra Gud, og for at føle sig mere i Guds hånd og sætte sin lid mere til Guds forsyn end til menneskelige institutioner forlod man de store abbedier med deres sociale tryghed og slog sig ned i et mindre og mere primitivt kloster som det nye Corvey, eller man drog ud for at prædike for hedningerne, opfyldt af et mere eller mindre udtalt ønske om at komme til at lide martyrdøden. Martyrdøden var det store ideal i middelalderen. Således rejste for eksempel en hel del af de første franciskanere til Marokko, udelukkende for at de ved deres aggressive optræden skulle få muhamedanerne til at dræbe sig, og de således skulle komme til at dø som martyrer. Ønsket om at lide martyrdøden var en af bevæggrundene til, at Ansgar foretog sine missionsrejser, og Rimbart slutter sin kronike med ved hjælp af flere argumenter at vise os, hvordan Ansgarius var en slags martyr, til trods for at han døde en fredelig død. Dengang anvendte man for øvrigt ordet »martyr« i en langt bredere betydning end nu, idet man anså alle helgener, der døde en voldsom død, for martyrer rent bortset fra de øvrige omstændigheder ved deres død. Man kan for eksempel ikke kalde Charles de Foucauld for en martyr efter vor tids opfattelse af ordet, mens man i middelalderen kaldte både Knud den Hellige og Olav den Hellige for martyrer. Der er ingen grund til at undre sig over det, når blot man kender den historiske baggrund.

Paul T. Kaare-Frederiksens forslag om at friske Ansgars billede op og støve det lidt af kan man kun modtage med taknemmelighed. Måske kunne man ønske sig, at det blev gjort med et endnu grundigere kendskab til det historiske miljø, men den korte beskrivelse af Nordens Apostels karakter, hvormed han slutter sin første kronik, er samtidig historisk set meget velunderbygget og åndeligt set meget opmuntrende.

Vincent Duclos

Valdemarstiden

Palle Lauring: Valdemarssønnerne og Unionen. Schönbergske Forlag, 226 sider, kr. 29,75.

Med rette har Valdemars-tiden og perioden umiddelbart efter påkaldt sig stor interesse. I Valdemars-tiden samledes Danmark i det store og hele til et rige, og under Valdemar Sejr søgtes drømmen om herredømmet over Østersøen gjort til en realitet, men den røg på territorialudvidelses-metode, som Valdemar Sejr gjorde brug af, viste sig lidet effektiv. Langt bedre slagkraft var der i Valdemar Atterdags politiske spil.

Det er denne ganske overordentlig interessante periode i Danmarkshistorien, der behandles i denne bog. Det er dels en mildt sagt farverig tid, dels er det en epoke, der rummer mængder af uløste problemer. Måske har netop dette sidste fået Palle Lauring til at holde sig i skindet og lade sin fabulerende evne til en vis grad ligge til fordel for mere historiske facts. De hævdvundne amnestuehistorier om Kalmarunionen — der som bekendt aldrig blev til noget —, om mordet på Erik Klipping — et (?) mord, som man i virkeligheden intet kender til — er ikke blevet genoptrykt.

Af et ærligt hjerte, et massivt fond af viden og en stort set tøjlet digterisk fantasi har Lauring givet et almenfatteligt bidrag til belysning af en epoke i Danmarkshistorien, et bidrag, der måske ikke rummer sensationelle nyheder, men et bidrag, der serverer denne del af historien på en ny og frisk måde.

Bohn Christiansen

Vägar til Gud

Essaysamling af Gunnel Vallquist. Bonniers forlag. 160 sider.

I denne essaysamling bliver vi konfronteret med en række kristelige problemer af højst forskellig karakter; alle har de imidlertid det til fælles, at de beskæftiger sig med menneskets vej til Gud, — de mange muligheder for at finde eller ikke finde sandheden. Det er ikke nogen let læst eller hurtigt læst bog, for Gunnel Vallquist er for det første meget vidende og har dertil meget på hjerte i sin udfordring og opfordring til en friskere og mere radikal kristen indstilling.

Således i det første kapitel, hvor hun drager til felts imod den alt for hyppige forsigtighed inden for Kirken. Ud fra den kendsgerning, at kristendommen frem for alt er optimistisk i sit syn på

mennesket og dets værdighed, finder hun vor tillid og tro alt for svag. Vort ubegrænsede håb til, at gæren kan gennemsyre brødet, burde gøre os dristigere i vores arbejde på at virkeliggøre de kristne idealer i verden.

Et af disse idealer er en verden uden vold. Med megen grundighed bliver vi belært om den mangel på realisme det er, stadig at tro på krigerisk magt som nogen form for sikkerhed. Bedre end nogensinde burde vi i dag kunne erkende, hvor illusorisk den tryghed er, hvor den er et udtryk for manglende konsekvens i vor tro. Og alligevel går vi med strømmen...

I »Vandringen og målet« får vi belyst sandhedens, godhedens og skønhedens veje til Gud. Ingen af disse tre står alene, alle er de afhængige af hverandre og nødvendige for vor stræben mod Gud. Gunnel Vallquist får her lejlighed til at rette kritik mod grimme kirker og dårlig udsmykning. Skønheden er ikke bare at foretrække, den er nødvendig, om vi vil tilbede Gud i sandhed.

Udover disse revsende essays, der vil kalde os til dåd og vække vore tanker og vore sanser, findes et par afsnit af litterært indhold. De senere betydelige jødiske romaner gennemgås, mens et kapitel er viet Johs. Jørgensen og hans udvikling som kristen forfatter. Det er meget inspirerende at læse, og giver navnlig lyst til et nærmere kendskab til jødisk litteratur. En skildring af forfatterindens egen vej til kristendommen og hendes liv som katolik afslutter bogen.

Med sin dynamiske intensitet og sin store viden har Gunnel Vallquist her skrevet en bog, som henvender sig til et stort publikum. Det er forfriskende læsning, ukonventionel og i stand til, om for kortere eller længere tid, at kalde én ud af kendte tankevaner og tvinge én til at se problemerne under nye synsvinkler.

B.

Den søde pige over disse linier er den 12-årige Janina Faye, der blandt 100 andre børn blev valgt til at spille rollen som Helen Keller i skuespillet The Miracle Worker, som for tiden går på Shakespeare-teatret i Stratford og nu i marts kommer op på det største teater i Londons West End.

Skuespillet er bygget over Helen Kellers barndomshistorie. Helen Keller, som allerede i levende live blev en legende i Amerika, var som bekendt både døv, stum og blind. Hendes eget eksempel har hjulpet tusinder med de samme vanskeligheder.

Lille Janina Faye har allerede spillet i seks film og anses for at være en af de største opdagelser for det engelske teater.

Sankt Vincent Gruppen i Fredericia mødtes fornylig og tømte sine indsamlingsbøsser, der rummede et beløb på 365 kr. til hjælpearbejdet. Medlemmerne hørte ved denne lejlighed nyt om resultaterne af de danske grupperes indsats. Børnene på Sankt Knuds skole havde ydet 40 kr. til Vincent-hjælpen.

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

KØDHALLE

Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg

Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27, København K
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

KBK

Aktieselskabet
KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Joakim Skovgaard

Fortsat fra side 7

ligefrem er en svaghed, at Skovgaard ikke sætter et skarpt skel mellem frelste og fortabte. End ikke i det store nadverbillede får man rigtigt indtryk af en fordømmelse over dem, der forpasser tiden.

— Figureerne er ikke orientalske typer, ofte ligner de snarere danske høiskolefolk?

— Svaret herpå må jeg atter bede dig læse i Skovgaards egne ord:

Jeg er gået ud fra den gamle folke- og tidsstil og har derudfra søgt mig frem til min egen, hvori østerlandske oprin skulle ikledes et halvt middelalderligt nordisk klædebon, halvt holde sig til traditionen i den store, kirkelige kunst. Jeg har ikke villet gennemføre en af delene; det ville blive snærende bånd, som snart ville bryde. Den ydre side af sagen, dragter og sligt, tog jeg let og lagde vægten på indhold og fortælling...

Da udsmykningen endelig stod færdig, viste det sig, at den ældre loftsdekoration (malet af F. C. Lund) faldt slemm igennem, resultatet blev derfor, at Skovgaard i 1912 tog fat på et nyt loft, i alt væsentligt bygget over de gamle moti-

ver: Moses og David, bebudelsen, Maria og Elisabeth, Kristi fødsel, fremstillingen i templet, Kristi dåb og de seksten profeter.

— Joakim Skovgaard udførte også andre bibelske arbejder end Viborg-dekorationen.

— Ja, foruden endnu et storværk, udsmykningen af apsishvælvingen i Lund domkirke — en glasmosaik på guldrund efter oldkristeligt forbillede, men med naturlige farver i selve kompositionen, der forestiller opstandelsens dag med Adam og Eva som de først opstandne — malede Joakim Skovgaard en række altertavler, der dog alle — ikke blot af omfang — synes ret beskedne i forhold til hovedværkerne i Viborg og Lund.

— Hvorfor? Var hans legemlige og åndelige kræfter opbrugt, eller havde han mistet troens ydmyge glæde?

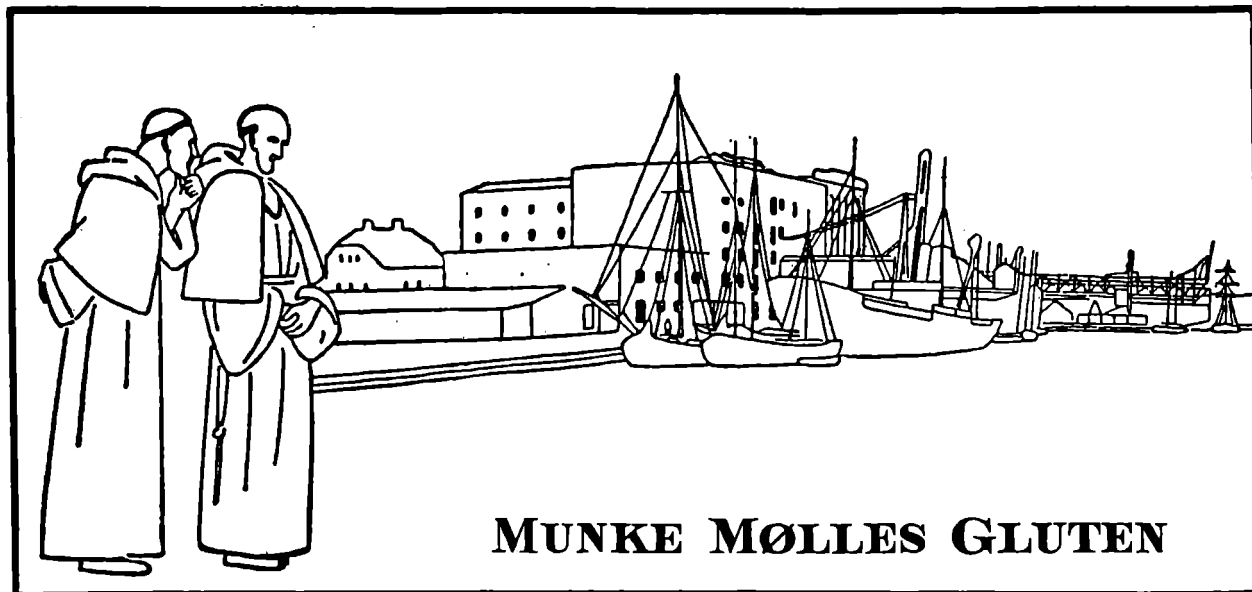
— Nej, intet tyder i den retning. Udsmykningen af Lund domkirke blev afsluttet så sent som i 1927, og Skovgaard døde i 1933. Den mulighed synes nærmere, at han med årene var blevet så afhængig af kirkens arkitektur og stemning, at hans eget sind kun kunne spille med fuldt register, når det lod sine skønne klange tone ud i et rum, der var bygget til lovsang...

Niels Th. Mortensen

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

MUNKE MØLLES GLUTEN

HKD's førerstævne

Hertug Knuds Division har afholdt et førerstævne, hvortil de foruden deres egne førere havde indbudt katolske spejderførere fra andre troppe og divisioner samt repræsentanter for de katolske pigespejdere. Ca. 55 førere fra København og provinsen havde fulgt indbydelsen, og det kan med det samme fastslås, at det blev nogle meget udbytterige dage.

Som motto for stævnet kunne man have sat »Medmennesket og medmenneskelighed«, idet alle tre talere beskæftigede sig med dette emne, omend ud fra højst forskellige synsvinkler.

Mandag den 13. februar indledte dominikanerpater P. Grégoire med et foredrag »Er jorden ved at blive overbefolket?«. Pater Grégoire fortalte, at jordens befolkning alene siden 1950 var steget med 2.500 millioner, og at det samlede befolkningstal år 2000 formodentlig ville være oppe på 5 milliarder. Fødselsoverskuddet havde været størst i Europa, der i løbet af de sidste 3 århundreder havde syvdoblet sin befolkning. Sideløbende med det voksende fødselstal var der sket en teknisk revolution, som i særlig grad var kommet landbruget til gode. Europa var derfor i stand til at brødføde sine indbyggere, dog med det forbehold at fordelingen af næringsmidler ikke var så god, som den burde være. De virkelige problemer kom fra Asien, Afrika og Sydamerika, hvor den medicinske revolution havde forårsaget en befolkningstilvækst, der på ingen måde var fulgt op af tilsvarende tekniske fremskridt.

Lørdag den 18. februar om aftenen fortsatte pater Grégoire sit foredrag, denne gang i Det danske Spejderkorps hus. Han gjorde ved denne lejlighed især rede for overbefolkningen i de afrikanske og asiatiske lande samt for de forsøg på fødselsbegrænsning, der var gjort i Japan, hvor de havde ført til en enorm stigning i antallet af aborter.

Efter foredraget diskuterede man i grupper, og resultatet af diskussionen sammenfattedes i følgende punkter: Hjælpen burde være en samfundsopgave, som vi alle bidrog til at løse ved, at der i skatten blev pålignet os et beløb til dette formål: en mentalitetsændring inden for vort folk var påkrævet, således at man hjalp af medmenneskelighed; man burde gennem spejderbevægelsen forsøge at få børnene til at indse, at de skulle hjælpe af næstekærlighed (man henviste i denne forbindelse til Vincent-grupperne).

Pater Grégoire påpegede i det indlæg, hvormed han afsluttede diskussionen, at den private hjælp på den ene side ikke formåede at løse opgaven, men at det på den anden side var problematisk at lade hjælpen komme fra de enkelte stater, da dette let kunne føre til koloni-

Donna Donsen

Der var blevet kaldt på os små, at vi skulle komme over i nabovens spisestue, hvor de store havde bygget en kirke. De havde skubbet den engelskrøde bæk ud på gulvet og mellem den og stolene med sivsæderne lagt tæpper, så der dannedes et mørkt rum, hvor der var tændt lys på alteret. Vi kunne godt være derinde, et par ad gangen, efterhånden som vi fik lov at komme ind, når vi blot var helt nede på gulvet. Om vi har ligget på knæ eller virkeligt været så små, ved jeg ikke.

Min storebror var præsten. På den tid ville han gerne være det, og han rakte os et stykke franskbrød dyppet i vinen. Der var noget sakralt over det, fordi han mente det, og derfor havde brødet og vinen en særlig smag.

Udenfor de mørkegrønne, store, tunge gardiner henne ved haveøren blæste Østersøen i pålandsvind, men dæmpet af øen, der lå for og gav læ.

Nabobørnenes dukke, der var gammeldags, skulle døbes. Det var i den grad en dame; den var arvet og havde porcelænsansigt

med sort hår skilt i midten, og dens arme og ben var syet på den slatne krop, der ikke var af porcelæn, men af stof. Fingrene var fintformede, og den havde små støvler. Det mest interessante og forfærdende var et gråligt skindkorset, der havde været hvidt, men var vanskeligt at holde rent med årene. Den skønne havresuppefarvede voilekjole med prikket mønster som inden i fingerbølbomsten digitalis var udsigelig, og jeg har aldrig siden set stof af den skønhed.

Præsten døbte den Donna Donsen, og det vakte misstemning hos nogle, fordi den hed dukke Lene til daglig. Jeg syntes, Donna Donsen var et godt navn.

De ting, som min storebror havde, da han legede præst, er senere spredt og blevet til ingenting, efterhånden som der gøres nar ad de værdier, der ikke må få næring. Det er ting, som de fleste sikkert inderst inde holder af.

Der var så højtideligt i kirken, som kun børn kan føle det. Det var en kortvarig børneleg, leget i alvor bag de mørkegrønne gardiner ud mod Østersøen.

E.V.

sation. Det enkelte menneskes indsats spillede dog en betydelig rolle, idet den hjalp med til at skabe den mentalitetsændring, der skulle få os til at betragte enhver inder, kineser og afrikaner som vor næste.

Efter pater Grégoires indlæg viste distriktchefen for Fyn, Svend Buhl, lysbilleder, der illustrerede det glade spejderliv i kontakt med naturen.

Derefter samledes man om et hyggeligt og muntert lejrball, hvor sange, morsomme indfald og lødigt stof vekslede, indtil man kl. 23 sluttede med fælles aftenbøn.

Søndag morgen kl. 8.00 samledes man igen til fælles messe i Sankt Augustins kirke, og efter morgenmaden i Niels Steensens Gymnasium talte korpsets spejderchef, Thorkild Glad, om sit arbejde på Koføeds Træningsskole. Thorkild Glad fortalte om de unge mennesker, der kom på skolen, og om årsagen til deres vanskeligheder, der desværre meget ofte måtte søges i hjemmene.

Da frokosten var indtaget, kom overlæge K. F. Meldahl og talte om »Menneskelighed — et familiespørgsmål«. Dr. Meldahl talte om, hvordan menneskeretighederne ties ihjel, og om manden

og kvinden, der tilsammen danner mennesket, der er det redskab, Gud arbejder med.

Da overlæge Meldahl havde sluttet sit foredrag, som nok havde været værd at uddybe nærmere, samledes man atter i kirken, hvor stævnet sluttedes med spejderbønnen og en bøn for menneskeheden. Der er ingen tvivl om, at det, vi har hørt på dette stævne, i lang tid fremover vil give stof til megen samtale og overvejelse i spejderforekredse.

L.F.

Retræte på Dalum

Atter i år byder den erfarne retrætearrangør, direktør Henry Schultz, velkommen på Dalum kloster ved Odense til tre dages retræte for mænd. Retræten er præstet af pater Irenæus fra Sønderborg. Man mødes mandag aften den 21. august og slutter retræten den 25. august om morgenen.

De interesserede tilmelder sig hos Henry Schultz, »Mariabo«, Tøndervej, Kolding. Telefon: Kolding 1552.

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frugt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP
aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57
Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser
Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg
salater
ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85
HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet
Købmads- og
Haandværkerbankén,
Aarhus
Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. 2 47 77
Søndre afd.:
Aarhus Hovedbanegaard,
tlf. 2 40 88

MEIERIET *Jestebro*

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

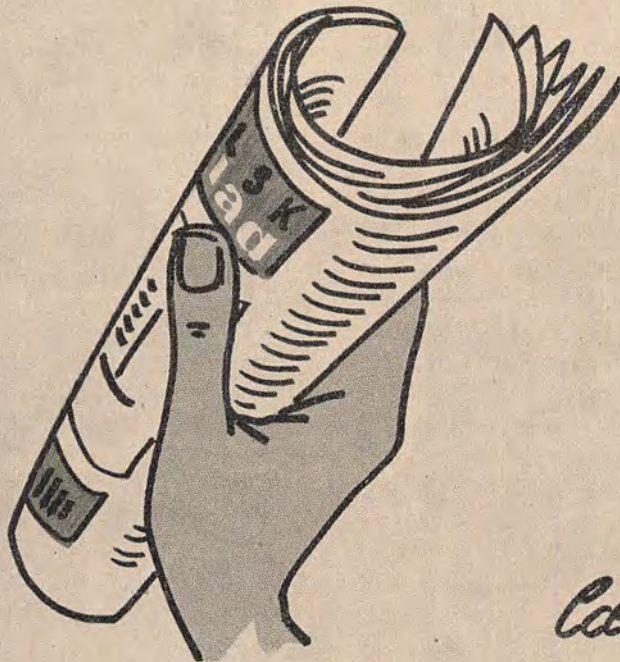
Aarhus boghandel
ved katolsk kirke
Ryesgade 26, telf. 2 66 30
Aarhus

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus
Missionshotellet ANSGAR

Tag en god ven i hånden

**KATOLSK
UGEBLAD**

Det er selvfølgelig overflødigt at bringe ovenstående appel her i bladet. De sidder med Katolsk Ugeblad i hånden, og De er ved at læse det . . . men denne plakat vil efterhånden dukke op forskellige steder som en opfordring til dem, der aldrig eller sjældent læser bladet.

Skal vi nu have abonnementskampagne igen? Ja, det var meningen, for det viser sig, at vi ser resultater. Der er endnu et stykke vej tilbage, før alle katolske husstande abonnerer på bladet eller køber det.

Plakaten er tegnet af Addie von Holck. Det var den, som fik 1. præmie i vor konkurrence.

Spørgekassen

Ingen messebog

Fru B.O. skriver: Jeg har i dag været i den katolske boghandel i Bredgade. Mit ønske var at bestille en salme- og messebog til mit barnebarn, der skal forny sin dåbspagt den 16. april. Jeg fik det svar, at det kunne jeg ikke få, for den var udgået. Jeg blev meget skuffet, og jeg synes, det er en falliterklæring. Hvad skal man sige til sådan en lille, ung pige? For fire år siden forærede vi hendes bror en, da han aflagde trosbekræftelsen. Det kan da heller ikke være rigtigt. Børnene får tidligt og silde at vide, at de skal deltage i messen med bønner og svar.

Jeg tror ikke, der findes nogen anden trosretning, hvor man giver den besked, at salmebogen er udgået. Jeg beder Katolsk Ugeblad undersøge dette og svare mig i bladet.

Forlagsboghandler Sven Damsholt har været så venlig at svare på dette:

På B.O.s indlæg kan jeg kun svare, at det er rigtigt. Salmebog og Søndagsmessebog er udsolgt, men nyt oplag er i arbejde for begge vedkommende. At der er et stykke ventetid skyldes for den sidste vedkommende, at vi først har fået de sidste ændringer i liturgien fra Rom omkring juletid; vi har sat alt det pres på, det var muligt, og Søndagsmessebogen udkommer i efteråret. Salmebogen følger efter, den har man forøvrigt kunnet få indtil for nylig.

Hvad en fuldstændig latinsk-dansk messebog angår, siller sagen sig noget anderledes. Når bispedømmet skal fremstille en sådan bog, må den laves i et stort oplag for at kunne sælges for en rimelig pris; men det vil igen sige, at salget af den vil trække ud i 25—30 år, fordi vi er så få katolikker i landet. Laver vi en fuldstændig dansk-latinsk messebog nu, hvor der praktisk taget kommer ændringer i liturgien hvert år, risikerer vi at blive hængende en menneskealder med en forældet messebog. Før konciliet i 1962 er afsluttet og en endelig udformning af messebogen er givet, kan der ikke ventes en ny udgave.

Provins-ungdommen

Det er nu på søndag den 5. marts, at det første åbent-hus for provinsungdom i København holdes hos fru Emilie Haugmark, Falkonergårdsvej 11, Frederiksberg. Der udsendes ikke anden indbydelse end denne tekst i Ugebladet — og det vil sige, at interesserede unge selv må tage telefonen og ringe til Nora 5837 for at sige, at de kommer søndag aften. Kontaktkontoret (Ægir 6453) vil også kunne give oplysninger.

Tusinder af frimærker

Brugte frimærker er penge værd. Unge århusianske katolikker har gennem nogle år indsamlet brugte frimærker, som er sendt til forskellige udenlandske præsteseminarier. Her er de blevet vasket, sorteret og solgt. De indkomne penge er brugt til arbejdet på missionsmarkerne.

Kort før jul startedes i Århus en vortabel klub med dette indsamlingsarbejde for øje. Man satte sig som mål at indsamle 20—25.000 frimærker om måneden. Breve om sagen blev sendt til en del katolske sogne, skoler, hospitaler m.v. og allerede i løbet af januar måned modtog man 75.000 frimærker fra foruden Århus, Odense, Rønne, Nakskov, Horsens og Haderslev. Komiteen håber fremover også at høre fra andre byer.

Man er interesseret i alle frimærker, selv de almindeligste danske. Frimærkerne bedes klippet af konvolutterne, så der stadig bliver noget af papiret siddende omkring mærket, der ikke må beskadiges. I betragtning af det gode formål håber de århusianske frimærkesamlere på, at mange vil gøre det til en vane at afklippe frimærket før en konvolut kastes i papirkurven. Fra tid til anden kan mærkerne sendes til en af følgende personer:

Dolf Kreeft Rasmussen, Strandparken 5, Bent Lund, Amaliegade 1, Jørgen C. Frølund, Store Torv 14, og Karlo Strunge Jensen, Odensegade 14, alle Århus.

VATIKANETS RADIO sender onsdag aften til Danmark kl. 21.30 på 25,67 m, 31,10 m og 196 m.

UNGT ÆGTEPAR

uden børn, hun i fast stilling, han studerende, søger lejlighed evt. villa 1. sal i Gentofte eller Lyngby-Taarbæk kommuner. 1. august eller før. Henvendelse tlf. 71 49 89 eller Damsø 4786 vega efter kl. 18.

Så er der lys igen!

Mange købte sidste år de specielle påskelys, der sælges til fordel for katolsk presse. Over-skuddet blev, trods begyndervanskeligheder, ca. 1000 kr. som fordeltes til de katolske blade og vi er så optimistiske at tro, at beløbet i år vil vokse stærkt. Vi forsøger dannet en lille komité med det formål at finde frem til syge og gamle, som behøver et friabonnement på Ugebladet.

Lysene kommer i år i to størrelser: et stort i alterlysfacon til kr. 2,50 og et mindre gotisk til kr. 1,50. Til det store lys forhandles en enkel og smagfuld fod, der koster 2 kr. Lysene har samme inskription som kirkens påskelys. Påskelyset kan også bruges til dåb, trosbekræftelse eller i forbindelse med en blomsterdekoration i årets løb.

Lysene kan bestilles gennem Sankt Ansgars Boghandel, Bredgade 64, København. Større partier bestilles direkte hos »Vesta Lys«, Svenstrup J. Tlf. 3. Send venligst bestillingerne i god tid inden påsken.

Lærerbundet

I forbindelse med omtalen af det nydannede Danmarks katolske Lærerbund kan vi oplyse, at indmeldelser sendes til kassereren *privatadresse*. Kasserer er kommunelærer Anton Jensen, Salamandervej 7, Søborg. Forbundet har nu fået sin girokonto til indbetaling af medlemsbidrag. Adressen er: Giro nr. 117 640, Danmarks katolske Lærerbund, Salamandervej 8, Søborg.

Skal De alligevel

sende Deres venner en blomsterhilsen, så støt

DEN KATOLSKE PRESSE

og send en blomsterdekoration med et påskelys, der købes hos sognepræsten eller Sct. Ansgar's Boghandel.

VESTA-LYS

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

ROMAN KUSIER

Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselolier

Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

TIL BYEN
FRA BYEN
- i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 2775

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Blandede annoncer

RENGØRING. Dame søges til få timers beskæftigelse en eller to gange om ugen. Aase Andersen, Daltoftevej 55, Søborg. Tlf. 69 13 42 (eller evt. Palæ 2323 tirsdag og torsdag 9-12).

ELISABETFORENINGENS BAZAR holdes i år den 26. og 27. marts Blandt de gode gamle, katolske traditioner indtager Elisabethforeningens bazar på Palmesøndag en særlig ærværdig plads. Den har nu været afholdt i 95 år. Det er en kendsgerning, at vi kun ved bazarens gode resultat kan fortsætte vort arbejde for vanskeligt stillede børn.

Vi vil være meget taknemmelige og glade, hvis hjælpsomme og flittige hænder i den kommende tid vil forarbejde nogle brugbare ting til boderne og muligvis finde nogle småting til tombolaen, hvortil der behøves 200 gevinster. Bazaren afholdes som sædvanligt i Bredgade 67, 2. o.g. Gaver modtages med tak af: Angela Osterhammel, Valby Langgade 117 B, Annie Scavenius, Stensballegård, Horsens, Elisabeth Vald. Hansen, Margrethevej 4, Hellerup, Harriet Zimmermann, Valby Langgade 117 B, Elisabeth Millech, Amicisvej 11, København V, og Rosa Sørensen, Sdr. Fasanvej 31, København F.

MİNDELEGAT. Der vil være at uddele nogle portioner af C. H. Hinné og hustru Friedericke født Noltes mindelegat. Efter stiftelsens bestemmelser skal legatet tildeles ældre i København og tilgrænsende kommuner bosiddende mennesker, som hører til den katolske kirke og sidder i små forhold, navnlig sådanne som tidligere har været bedre stillede.

Skemaer til ansøgning afhentes på St. Ansgars kirkes regnskabskontor, Bredgade 69, st., o.g., åbent alle hverdage, lørdag undtagen, kl. 15—17, og afleveres samme sted senest 20. marts.

GODT DELVIS MØBLERET

VÆRELSE

tilleje i herskabsjendom for katolsk dame. Bad og adgang til tekøkken. Centralvarme efter mål. Tlf. Nora 7703 mellem 9-10.

Trørød hele året

Prinsesse Margrethes Feriehjem i Trørød er nu blevet indrettet til årsbrug og vil kunne udnyttes i videre udstrækning end hidtil.

— Fra 1. april i år stilles huset til disposition for retræter, kursus

og lignende, fortæller formanden for Danmarks katolske Kvindeforbund, socialrådgiver, frk. Aase Andersen, men skolernes ferietid må dog som hidtil forbeholdes feriekolonier for piger fra katolske skoler og katolske piger fra andre skoler.

— Hvordan med pladsforholdene?

— Ejendommen har foruden spisestue to opholdsstuer og hall, ialt 14 værelser og et præsteværelse. Enkelte af vore værelser er beregnet til to personer, andre værelser kan med lidt god vilje indrettes til to personer, og på den måde kan vi have op til 22 voksne gæster. Der er iøvrigt muligheder for opredning i opholdsstuerne.

— Og huset er jo moderniseret.

— Vi har nu rindende koldt og varmt vand på værelserne. Der er malet og gjort i stand overalt, og vi vil snart kunne forny inventaret.

— Hvad koster det at bruge huset?

— Indtil vi helt kan overskue de faste udgifter ved husets drift må vi i hvert enkelt tilfælde aftale med de interesserede om vilkårene for at benytte feriehjemmet. Der bor til stadighed et ægtepar i huset, og fru er villig til efter aftale at sørge for maden. Man kan henvende sig pr. telefon Søborg 6211 og Søborg 4980 eller skriftligt til fru Grethe Dohm, Røntoftevej 4, Søborg.

Rom - Assisi 1961

30/4—18/5 kr. 850. 3—21/7 kr. 850. 17/9—6/10 kr. 880.

Prisen indbefatter sovevogn, kost og logi m.m. Forårsturen er så langt den bedste, men sært nok er det den, man tegner sig langsomt til: Endnu 8 ledige pladser.

Pastor d'Auchamp, Aakirkeby (tlf. 462) eller Schwartz (Øbro 5144 x mellem 18—20).

Læserne skriver

I denne rubrik optages *korte* læserbreve om emner, der har almen interesse. Brevene skal underskrives af indsenderen, og redaktionen må kende den pågældendes adresse.

Om Rusland

I Berlingske Tidendes morgenudgave den 15. februar 1961 findes en artikel af Ole Bjørn Kraft med overskriften »Vi må stå sammen for at overleve« i en tale af folketingsmanden »Den tredje verdenskrig — en realitet«, hvori han gør opmærksom på faren fra Sovjet. Når man har læst indholdet af ovenstående og har en lille smule tilovers for verdensbilledet, som det er i dag, kan det ikke andet end mane en kristen til appel. I bladet »Ave Maria«, skrev man for nogen tid siden som følger: »Det er ubegribeligt, at ikke langt flere har søgt tilflugt til forbøn for Ruslands omvendelse, idet Guds moder, jomfru Maria, vor Frue af Lourdes, selv har sagt, at Rusland skulle blive omvendt ved forbønner for dette land.

Var det ikke værd ved enhver messe at lægge en intention i indgangsbønnen eller som afslutning på messen at bede for Ruslands omvendelse. Jeg finder, at det simpelthen er vor kristne menneskepligt. Vor biskop kunne opfordre alle sogne hertil i vort land, og på det store kirkemøde i 1962 kunne der blive sat en plads af hertil, således at det kunne komme til at gælde for alle katolske lande. Jeg fremsætter denne bøn som et forslag til at afhænde al den megen nød, som findes, der mange gange kan afhjælpes ved rettidig hjælp. Enhver katolik kan også i sin morgenbøn indflette et Hil dig Maria for Ruslands omvendelse og mindes denne bøn i sine andre bønner. I samme forbindelse kan man heller ikke lade være med at sende en ranke til alle de mange stater i Afrika, som er sat på egne ben. Millioner af penge, fødemidler og andre hjælpemidler er til rådighed; mere hensigtsmæssigt var det, om disse lande, når de forlanger at blive selvstændige, først blev undervist i, hvordan de skulle regere et land af dem, der oprindeligt ejede disse stater, for så efter endt prøve at overtage styret. Det, der foregår i øjeblikket, er det samme som at jage Adam og Eva ud af Paradiset og overlade dem til deres egen skæbne. Her er en opgave for FN at tage op i humanitær henseende. Prevention is better than cure.

Inger Margrethe Adelsten,
statsautoriseret sygeplejerske
Lille Kannikestræde 4, København K.

— Skal den der også være her?
— Jeg kan forsikre Dem, monsignore, den spiser ikke nær så meget, som man skulle tro!

I den kommende tid

I denne rubrik optages *korte meddelelser om møder, foreningsarrangementer m.v. Teksterne må være redaktionen i hænde senest ti dage før bladets udgivelse.*

UNGE KATOLSKE ARBEJDERE. På onsdag holder pater Hans Jorna sit andet og sidste foredrag om »Katolicisme og socialøkonomi«. Mødet begynder kl. 19.30 og er en åben-hus-aften for katolske arbejdere i Stenosgades K.U.K.-lokale, København. I sit første foredrag lagde pastor Jorna op til en besvarelse af spørgsmålet: Hvad har den katolske kristendom at indføre i debatten om samfundets økonomiske struktur.

Søndag den 5. marts holdes første åbent-hus for provinsungdom i København hos fru Emilie Haugmark, Falkenbergsgårdsvej 11. Vi henviser til den udførlige omtale i forrige nummer.

MEDICINALMØDET. På onsdag holdes det i sidste uge omtalte møde for katolske og ikke-katolske medicinalpersoner, der skal drøfte emnet: Forskellen mellem katolsk og protestantisk lægeetisk opfattelse.

Steno-gildet har arrangeret mødet, og der er adgang for alle interesserede, men især indbydes læger, tandlæger, farmaceuter, sygeplejersker, jordemødre, fysioterapeuter, beskæftigelses terapeuter, sygemedhjælpere, lægesekretærer og studerende. Mødet holdes på Sankt Josef Hospital, Griffenfeldsgade 44, København, og begynder kl. 20.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Sostrup søger

Cisterciensinieklostret, Sostrup Slot, Gjerrild, søger en *kokkepige* og en *husassistent* til tiltrædelse snarest.

Henvendelse skriftligt eller personligt på klostret i Sostrup eller i Allerslev.

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 569

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre

Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 1628 - 818

Herlufsholm

Brødfabrik

Næstved . Tlf 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester

Gallemarksvej 23 - Tlf. 1349
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik

Jernbanegade 2 - Tlf. 543
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel

Næstved
Telefon 2525

Gulvtæpper - Linoleum Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.

Jernbanegade 3, Næstved
Tlf. 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør

Østergade 8 - Næstved
Telefoner 663 - 3663

N. JUEL PEDERSEN

Glarmer

Ramsherred 13 - Tlf. 158
Næstved

Leverandør til katolske
institutioner

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Nye film

Junglekatten

Inden forestillingens centrale og vægtigste del vist på lærredet præsenteres vi for to tegnefilm. Anders And's Guldmine og Micky Mouse på Hawaii. De tilstedeværende børn og voksne morede sig dejligt. Herefter blændedes op for naturfilmen *Junglekatten*. Efter en indledning, hvor linjen fra vor hjemlige huskat til de store rovdyr trækkes op ved en kort, men glimrende skildring af en række af de store »katte« som løven, tigreren, geparden, pumaen, m. fl., præsenteres vi for hovedaktøren, den sydamerikanske jaguar. Vi følger en jaguarfamilies oplevelser fra forældrenes første møde, der har en lidt anden karakter end det, vi forbinder med begrebet »det første stævnemøde«, til opdragsen af de to vidunderlige unger, der af forældrene lidt efter lidt sættes ind i junglens hemmeligheder. Filmen er vanvittig spændende, men samtidig rig på mange morsomme episoder. Således er de drillesyge aber slet ikke til at stå for, omend de er gnistrende onskabsfulde. Som naturfilm er *Junglekatten* strålende. For vore undrende øjne oprulles en ufattelig skøhed dels ved optagelserne af prægtige fugle og dels ved fotograferingen af farvestrålende orkideer. Desværre ingen ros uden torne. En enkelt scene visende en kvælerslanges overfald på en lille gnaver burde være klippet ud. Slangens hug fra sin camouflagstilling virker som et chock, hvis man ellers når at opfatte begivenheden. Iøvrigt bør det nu også anføres, at filmen generelt er for præget af jungleloven — »Dræb eller bliv dræbt«. — Det kan virke hårdt og ubarmhjertigt. Personligt er jeg i hvert fald taknemlig over at bo under himmelstrøg, hvor naturen nok udfolder sig mere beskedent, men hvor der i alle tilfælde er betydelig fredeligere end i Amazonlandets jungle.

Th.

Sidste tog fra Gun Hill

Rynk ikke på næsen, medens hestetrampe, revolverskud, klirren af knuste glas og splintrede spejle dukker op fra erindrings brokkasse, fremkaldt af betegnelsen western.

Sidste tog til Gun Hill er en western. Miljøet er det kendte, som på grund af de voldsomme temperamenter let bliver til en sydende heksekedel hvor had og hævn kolliderer med retfærdighed og venskab. Her danner miljøet på behersket vis rammen om ideen og kommer ikke på noget tidspunkt til at dominere.

Matt Morgans hustru er blevet voldtaget og myrdet. I sin søgen efter ugeringsmanden finder Matt tilbage til sin gamle ven Craig Bolden. Ulykken vil,

at det er Craigs søn, der har begået forbrydelsen. Nu står Matt med loven og smerten på sin side og Craig som far til en lømmel Rick, som i sin overlegne foragt for indianerkvinder har gjort sig skyldig i uagtsomt manddrab.

Alle de sædvanlige sadistiske og sentimentale ideer, som der så ofte trædes vande i, får for de førstnævntes vedkommende kun lov til at bryde frem i en enkelt scene, hvor Matt forlader retfærdighedsvej og kaster sig ud i åbenlys hævnlyst, og om de sidstnævnte gælder det, at Craig i nogle få replikker turer frem med historien om det moderløse barn.

Det er en film, der er værd at se. Klar i ideen og spændende og sober som fortælling.

H.B.

Reptilicus

Sidste skud på dansk films hårdt prøvede stamme er en science-fiction. Herom siger Saga Studio: Når filmatiseringen af disse vidtflyvende fantasier længe har været populær i udlandet, *spændende, festlig og fordringsløs* underholdning som det er — hvorfor skulle vi så ikke lege med herhjemme?

Efter at have set »Reptilicus« forekommer det uhyre let at svare på, hvorfor Saga Studio i det mindste ikke burde have leget med.

Beretningen om fortidsøglen Reptilicus og al den ravage, den afstedkommer i Kongens København, kunne have været spændende, hvis man havde holdt sig til sagen. I stedet øder man sin fan-

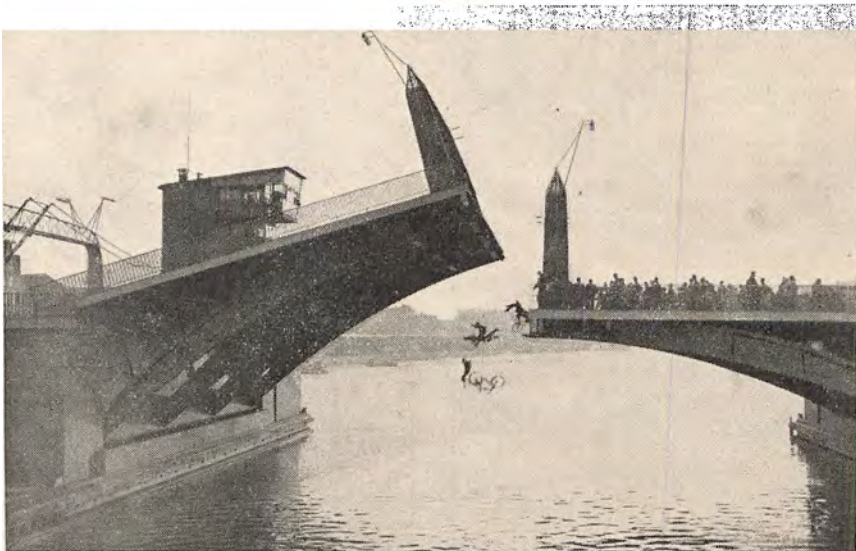
tasi på det uvæsentlige og forsøger tilmed at blande science-fiction med folkekomedie. Det virker hverken spændende eller festligt — kun utåleligt.

Men hvad så med den fordringsløse underholdning? Den skulle Saga vel kunne klare. Ak nej. Man har skam ambitioner i Saga! Vi får mangt et fordringsfuldt alvorsord med på vejen: Om danskere, der forstår at leve livet, og om unge piger, der må lære at se livets alvor. Alt sammen sagt med talentløs inderlighed. Det var fælt.

Til sidst vendte Asbjørn Andersen sig mod publikum og udtalte denne dybsindige sandhed: Vi må holde sammen for at kunne sikre vor og vore børns fremtid!

Det var til at få myrekryb af!

Ai.

Reptilicus i Kongens København

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 10

10. marts 1961

109. årgang

75 øre

Hvor er humanismen henne?

*Peter Schindler taler ud i en samtale om
mangt og meget ved Horats' vandfald*

Vejen til forfatteren, pastor Peter Schindlers, arbejdsværelse i Vatikanet er godt bevogtet — ikke af keruber, men af den præsentable schweizergarde i Michelangelo-uniformen og af to politimænd ved en spærrebom. Til venstre for den enorme trappe, der leder op mod Peterskirken, overskrider jeg grænsen mellem Italien og den lille pavestat, hvis suverænitet har de ydre kendetegn: en forsvarsstyrke, egen mønt og egne frimærker.

De unge mænd i pavens garde har ikke noget strengt militærtisk præg, selv om de ved given lejlighed nok kunne slå fra sig. De har været soldater i Schweiz og holder træningen vedlige. Imidlertid viser de sig fra den meget venlige side og viger straks for mit feltråb: »Professore Pietro Schindler!« Og jeg nævner navnet på det kollegium, pastor Schindler er medlem af, *Collegio Teutonico*.

Jeg finder il professore afslappet tilbagelænet i sin dybeste stol. Han læser aviser, danske aviser.

— Har I ikke blade nok her-
nede? Endda et dagblad i Vati-
kanet!

— Vist har vi det, men jeg læ-
ser dagligt for mine synders skyld
mindst et par danske blade. Jeg

vil gerne være a jour med, hvad de begavede ugudelige mener, og hvad de ubegavede gudelige har på hjerte! Det er skam oplysende også at læse annoncerne. De fortæller noget om, hvordan folk teer sig i dag. Det gælder både stillingsannoncerne og dødsannoncerne: I italienske blade kan man læse: »Det har behaget Herren over liv og død ved et ulykkestilfælde at hjemkalde min fader N.N., hvilken sørgelige begivenhed herved meddeles o.s.v.« I danske blade er teksten en anden. Det må jeg vide, for ellers kan jeg ikke skrive for mine landsmænd. Det følte jeg igen, da jeg blev færdig med min anden prædikensamling, som i særdeleshed er skrevet for mine ikke-katolske landsmænd. Dansk mentalitet veksler i dag med forbavsende hurtighed.

— Du har dog det hele lidt på afstand.

— Netop. Jeg tror, man ser

Fra klipperne styrer vandet ned i kløften under Sibylens tempel.

visse ting klarere, når man en stor del af året opholder sig udenfor landet. Det er det samme med familien... børnenes vækst og udvikling får man lettere øje for, når man ikke til dagligt omgås dem. Jeg kan fortsætte tankerækken med at sige: Man konstaterer, at det religiøse instinkt gradvis forsvinder i Danmark. Jeg mener hermed, at man efterhånden ikke mere har nogen eller noget at takke, at skælde ud på, at jamre til, at bede om forladelse. I dag har man det hele indenfor sig selv eller i forholdet til sin næste. Vær rar ved din kone! siger man. Og de er rare ved deres koner. Men dette er altså den sidste rest, hvortil det hele er blevet reduceret.

○

Vi må pludseligt afbryde debatten. Det var en aftale, at vi skulle på landet, og vognen holder for døren. Det er en statelig, rummelig bil, der har tilhørt kong Faruk, men nu kører som taxa i Rom. Pastor Schindler har bestemt, at vi skal til Tivoli og Villa d'Este, en god, lang køretur gennem olivenlunde til bjergene. Han kender en restauration, som er god og holder sig til rimelige priser.

○

Aperitiffen er drukket, den første af stedets vine kommer på bordet, og nu kalder pastor Schindler på tjeneren: Jensen!

— Forstår han det?

— De hedder allesammen Jensen hernede.

— Plejer de at komme?

— Hvis de ikke forstår det, råber jeg blot: A. V. Jensen! hjælper det heller ikke, tyr jeg til den sidste udvej og råber kraftigt: Kordegn A. V. Jensen! Det hjælper altid.

— Skål! Mener du, vi har nogen kultur tilbage i Danmark?

— Vi har vore værdier i Dan-

Peter Schindler ved skrivebordet i Collegio Teutonico

mark, og dem vil jeg gerne sige lidt om, men du spørger om kultur? Jeg er bange for, det er rigtigt, at Østersøen er en frygtelig grænse. Norden for den kan man være dannet uden virkelig at have del i den europæiske kultur. Kan et kulturelt liv trives uden at have rødder i Sion, Akropolis og Forum? Der er sågar folk, som ikke aner, hvem Abraham var! Vil man være så god at interessere sig for Giotto, Tintoretto og Bernini! Hvis vort liv ikke springer af de gamle væld, er der nemlig ingen kraft i det. Danmark hævder sig fint med Bohr og Risø og det sociale, men behøver det at betales med det kulturelle? Vi oplever en forpøbling af debatten, man kan ikke tale artigt til hinanden, og det gælder navnligt i den teologiske verden. Hvor er humanismen henne? Hvor er den europæiske dannelse, der anerkender mod-

standerens værdi og tager den i fuld valeur?

Der er et helt kobbel gamle travere, som må smides ud af stalden og sælges til hesteslagteren! Jeg elsker for resten hestebøf — det er mandemad!

— — —

Vi fortærer nu ikke hestebøf i dag. Vi spiser ørred. Den kom fra floden under vandfaldet. Horats' vandfald! Han havde et landsted herude. Vi sidder på en bjergside overfor Sibylletemplet — mellem templets og Horats' vandfald. Og jeg siger til Peter Schindler:

— Får du tit besøg af dine læsere, når de kommer til Rom?

— Det sker jo, men ellers får jeg breve fra dem. Det er rørende, når en læser kommer og siger »Tak for bogen«, og jeg regner med, at det drejer sig om en af de store, men takken så gælder Ønskerejsen, min sæbehusbog! Den

kom under krigen udgivet af Schou, som ellers ikke havde forlagsvirksomhed, og man hørte, at da den var udsolgt, rejste folk helt op til Jammerbugten for i et eller andet Tatol-udsalg mellem lyserødt dameundertøj og gulvspande at finde et eksemplar, der havde forputtet sig. Senere udkom den igen, men det skyldtes Christian Bartholdy. Han ville have den frem på De Unges Forlag og skrev selv et forord. Samme forlag sendte jo Bartholdy og mig til Portugal, hvor vi lavede en ny ønskerejse. Vi rejste sammen i en hel måned og havde det herligt. Tyve år før havde hans forgænger kaldt mig »Satans håndlanger i Svendborg«!

— Du har jo personligt en ret bred kontaktflade økumenisk set.

— Ja, det er vel lidt af et sær-syn, at jeg er gode venner med både Bartholdy og P. G. Lindhardt. Vi kan lide hinanden. Andre fremstående protestantiske teologer har mødt mig henede. Jeg var glad ved en udtalelse af Hal Koch, da vi var sammen og hyggede os. Han sagde: »Du er jo ikke noget fremmedlegeme i vor kreds«. Det samme har jeg følt ved andre lejligheder, når professor Skydsgaard eller professorerne Niels Knud Andersen og Torben Kristensen har ført deres studenter hened for at se på oldkirken. Og så glemmer jeg ikke, hvad Regin Prenter har betydet. Han og jeg debatterede sammen i Århus inviteret af KFUM, som deroppe er et levende foretagende. Prenter og jeg skulle diskutere, men vi stillede som betingelse, at debatten blev helt uforberedt og fri. Blandt tilhørerne var der otte sognepræster, som forbavsedes over, at vi slet ikke rev øjnene ud på hinanden! Vi talte sammen som to kristne mennesker. Prenter gav mig adskillige tips, og jeg

tror, han også fik klarhed over nogle problemer. Jeg vil tro, at den nærmeste fremtid økumenisk set bliver præget af, at vi må lære hinanden at kende, lære at holde af hinanden, spise frokost sammen. Vi kan forberede den større dialog om det, der skiller. I dag må vi samles om det, der forener — og det er Jesus. Så kommer vi nok til det andet senere.

— Du regner altså ikke med en snarlig genforening af de splittede kristne?

— *Lad mig være nøgtern... Det kan vare længe. Vi har været fire hundrede år om at nå til den samtale, der i dag kan føres mellem de kristne kirker. Vi har gennemgået en udvikling, som end ikke en helgen kunne have drømt eller bedt om for fire sekler siden. Men her i Rom, i Roma aeterna, har vi tid til at vente på resultater. Iøvrigt synes jeg, historien viser, at adskillige store bevæ-*

gelser eller udviklinger varer fire hundrede år og ender med et søslag! Forløbet synes at være dette: opgang, stigning, ligeløb, nedgang, udgang...

— Men det kommende koncilium i Vatikanet må vel kunne fremme udviklingen?

— Konciliet bliver det helt store! I Kirkens to tusind-årige tilværelse har der kun været afholdt tyve konciler, og de har alle haft deres virkning på langt sigt. De får indflydelse på verdensudviklingen, men ikke med det samme. Det tager vel en snes år, før resultaterne viser sig. Den sociale tanke trængte jo igennem indenfor Kirken i løbet af en tyve års tid. Om det kommende koncilium ved vi allerede, hvilke spørgsmål de tre tusinde biskopper og deres rådgivere skal drøfte. Men deres beslutninger kan vi ikke forudse, og især ved vi ikke,

Fortsættes side 10

De velbevarede ruiner af Sibylletemplet i Tivoli udenfor Rom.

*Du, som bredte din højhed ud over himlen!
Af spædes og diendes mund
har du rejst dig et værn
for dine modstanderes skyld,
for at bringe til tavshed fjende og hævner.*

*Når jeg ser din himmel,
dine hænders værk,
månen og stjernerne, som du skabte,
hvad er da et menneske, at du kommer ham i hu,
et menneskebarn, at du tager dig af ham?*

*Du gjorde ham lidet ringere
end Gud,
med ære og herlighed kroned du ham.
Du satte ham over dine hænders værk,
alt lagde du under hans fødder,
småkvæg og okser til hobe,
ja, markens vilde dyr,
himlens fugle og havets fisk,
alt, hvad der farer ad havenes stier.*

*Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn
på den vide jord!*

*Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn
på den vide jord!*

Dine hænders værk, månen og
stjernerne . . .

Davids 8. salme. Træsnit af Ejgil Vedel Schmidt
 trykt med den originale blok.

Det store og bindende løfte

I Sverige har 500 præster som omtalt i dagbladene underskrevet en protestskrivelse, fordi en præst, der nægtede at vie fraskilte, er blevet dømt for tjenestefor-seelse. De erklærer blandt andet, at »som kristne er vi i vore handlinger bundne af Guds ord, der står over al menneskelig myndighed«, og de kan henvise til, at både i Norge og Danmark er statskirkernes gejstlige stillet frit over for spørgsmålet.

Dagens Nyheder bragte i mandags en artikel, der grundigt behandler situationen her i landet og konkluderer, at der trænges til en afklaring. Både i den folkelige og den borgerlige tilspørgsel ved indgåelse af ægteskab tales der om livsvarigt sammenhold mellem parterne. De aflægger højtideligt løfte på at være hinanden mand og hustru, indtil døden skiller dem. De siger ikke, at de vil »forsøge« at holde sammen. Løftet er ubetinget i sin form. Man forstår godt, at en præst eller en giftefoged kan blive ilde til mode, når han skal modtage et sådant løfte af mennesker, der ikke har kunnet holde det og nu for anden, tredje eller fjerde gang erklærer det samme.

Dagens Nyheder nævner, hvad den nyligt afdøde rektor for det norske pastoralseminarium, pastor Arne Fjeldberg, fandt frem til. Efter en redegørelse for sagens muligheder, hævdede han, at også den protestantiske kirke burde sige nej til at vie fraskilte. »Det er mest barmhjertigt mod flest mulige alligevel at sige *nej* til alle«, mente pastor Fjeldberg. Efter hans opfattelse var det ikke muligt for præsterne at dømme

retfærdigt i en skilsmissegang, og de kunne derfor aldrig vide, om de skulle sige ja eller nej — uden at komme i samvittighedskvaler. Nu var det hans synspunkt, at de fraskilte kunne gå på rådhuset og senere få en kirkelig velsignelse over deres hjem. Men det er en anden ting. At velsigne mennesker er ikke det samme som at anerkende deres ægteskab.

Dagens Nyheder har spurgt en række folkekirkepræster og oplyser, at mange af dem også ville foretrække at sige nej. Bladets artikel slutter: »Som det nu er, opfatter folk det ikke som en undtagelse, men som en generel sanktion, når kirken vier en fraskilt. Hvis kirken forandrer sin praksis og siger nej, hvilket for resten mere og mere finder sted, da vil folk forstå, at ægteskabet både efter sit væsen og efter de kristne normer er livsvarigt og ukrænkeligt«.

Dette lyder fornuftigt, men vent et øjeblik! Vi savner to ting. For det første skaber man ikke fuld afklaring og navnlig hjælper man ikke Folkekirken medlemmer ret meget blot ved at sige nej til vielse af fraskilte. Det er en kendt sag, at de fleste mennesker her i landet bliver ægteviet uden at have fået nogen undervisning i den kristne lære om ægteskabet. Mens man ikke har lov til at udføre for eksempel en elektrikers arbejde uden uddannelse og eksamen, har man lov til noget så risikabelt som at stifte familie med kirkelig velsignelse uden virkeligt at have begrebet, hvad man forpligter sig til. Det er ikke barmhjertigt senere at sige til mennesker i skilsmisse-humør: »Nu kan I altså ikke igen blive kirkeligt viet!« Det kan være, at de svarer: »Jamen, der var altså det eller det i vejen... og så mente vi da nok o.s.v.«

For det andet savner vi en henvisning til katolsk praksis, som Folkekirken godt kunne lære noget af. Skilsmisse kendes, som alle ved, ikke indenfor den katolske kirke. Der er kun to udveje: separation af parterne, der altså ikke kan gifte sig igen, eller en kirkelig erklæring om, at det første »ægteskab« var ugyldigt. Det sidste er sjældent, fordi der kræves holdbare beviser for, at »ægteskabet« blev indgået under forkerte forudsætninger. Men muligheden for en ugyldighedserklæring findes dog for enkelte. Hvorfor har Folkekirken ikke en sådan mulighed? Man må formode, at adskillige af Folkekirken skilsmisser efter en streng og grundig katolsk bedømmelse ville blive betragtet som ugyldige ægteskaber, således at parterne kunne gifte sig.

Imidlertid kan man ikke anvende denne løsning, medmindre man også får *faste* principper og har mulighed for at hindre mis-

G-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Blader koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Storstilet tysk hjælp til u-lande

Bonn (NC) I en fælles appel til de tyske katolikker har biskopperne anbefalet en særlig fastekollekt til fordel for de underudviklede lande. I biskoppernes hyrdebrev hedder det, at »vort folk og staten forstår mere og mere, at vi har pligt til at yde uselvsk hjælp til de lidende nationer«.

To tidligere fastekollekte: i Tyskland har indbragt omkring 150 millioner kroner. For disse penge har man i de underudviklede lande bygget 41 træningscentre for landbrugere, 26 missionskoler, 94 hospitaler og klinikker, 16 sygeplejeskoler og 23 husholdningsskoler. Man har tidligere hjulpet tusinder af spedalske i Indien, Brasilien, Afrika, Korea, Vietnam og Filippinerne.

De tyske biskopper oplyser, at de fra hele verden har modtaget 1200 anmodninger om hjælp. Hvis de skal imødekomme disse nødråb, skal der bruges omkring 350 millioner kroner.

En katolsk politiker

Haag (NC) Formanden for det katolske folkeparti i det hollandske parlament, Carl P. M. Romme, har på grund af helbredsvanskeligheder trukket sig tilbage. Romme har siden 1946 ledet partiets gruppe i parlamentet. Han er 65 år og tidligere professor i socialvidenskab ved den katolske skole for økonomi i Tilburg. Han var fra 1945 til 1953 redaktør af det katolske dagblad »De Volkskrant«.

Vatikanets Radio sender hele døgnet - minus en halv time! Og nu får den en stærkere sender

Netop i disse dage for 30 år siden lød Vatikanradioens stemme for første gang gennem æteren. Den første sender, som var bygget af radioens opfinder, Marconi, blev indviet den 12. februar kl. 4.30 om eftermiddagen af pave Pius XI. Ved hans side stod Marconi og den daværende statssekretær Pacelli — senere pave Pius XII. De første ord, som lød over radioen, var et citat fra Davids 49. salme: »Hør det, alle folkeslag! Lyt til, alle verdens folk!«

Ved en beskeden jubilæumshøjtidelighed gentog nu pave Johannes disse ord som indledning til sin egen tale overfor Vatikanradioens stab og enkelte indbudte gæster, der var samlet i konsistorial-salen. Før audiensen havde kardinal Tardini i Radio Vaticanas eget kapel læst en taksigelsesmesse. Såvel messen som audiensen blev udsendt gennem radio og fjernsyn.

Pave Johannes sagde videre i sin tale blandt andet:

»Gennem de forløbne 30 år er Vatikanets Radio blevet et effektivt middel til at forkynde og sprede Kirkens

lære. Tværs over de nationale skel har denne stemme fra katolicismens center styrket den broderlige forbindelse mellem dem, der har samme tro, og den har opflammet håbet i de undertryktes hjerter.

Mens den anden verdenskrigs tragedie var over os, hævdede Vatikanradioens rolige og trøstende stemme sig over al politisk splid og opmuntrede alle til fred, enighed og kærlighed. Den knyttede usynlige tråde af håb ved at transmittere budskabet fra forsvundne krigsfanger, flygtninge, sørgende mødre og hustruer, og den blev for dem en kilde

til trøst i uvishedens og ængstelsens mørke.«

Johannes XXIII udtrykte taknemmelighed overfor Gud, der har velsignet og hjulpet Vatikanradioen i dens arbejde, og han erindrede om sine forgængeres støtte til dette apostolat. I den forbindelse omtalte paven jesuiterordenen, der har stillet en række præster til rådighed for Radio Vaticana og givet dem mulighed for at lede den med deres kompetence.

Selv om Vatikanradioen endnu ikke har planlagt at åbne sin egen fjernsyns-sender, der kun vil få et begrænset sendeområde, udtalte paven sig anerkennende om »radioens søster« og sagde, at »Vatikanradioen omfatter dette nyeste tekniske middel med sympati«.

Johannes XXIII sluttede:

»Radiobølgerne i Kirkens tjeneste udsender en opfordring til at følge den sandhed, der alene kan frelse mennesker fra fristelsen til at bukke under for deres naturs tilbøjeligheder og kan bevare deres værdighed som Guds børn. Disse radiobølger udsender og styrker budskabet om kærlighed og om ved gensidig agtelse mellem mennesker at overvinde nationale, racebestemte og klassebestemte hindringer for at forene os til harmonisk samvirke og forståelse. De manifesterer tillige værdien af den videnskab, der ikke søger at beherske mennesker ved hjælp af ødelæggende kræfter, men har til formål gennem fredelig forskning at afstvinde den skabte verden hin skjulte energi, Gud har nedlagt i den.«

En stab på 200

30 år er et kort spand af tid i Kirkens historie, men for Vatikanets radio har det været en periode med en kolossal udvikling. Den første sender var efter moderne målestok af meget beskeden styrke. Dengang kunne stationen dårligt nok høres over hele Europa. I dag er Radio Vaticana blandt Europas kraftigste stationer, dens udsendelser trænger frem til Afrikas hjerte, og den høres lige så tydeligt i Tokio som i Moskva.

Men allerede før anden verdenskrig udvidede Vatikanets radio sine udsendelser, fik installeret en kraftigere sender og byggede fem retningsantenner, så Roms stemme også kunne høres udenfor Europas grænser.

Under krigen blev stationen et vigtigt led i pavestolens hjælpeprogram for militære og civile krigsofre. Alt ialt udsendte den 240.728 hilsener og budskaber fra krigsfanger, flygtninge og mennesker, som krigen havde skilt fra deres familier, og som her gennem Radio Vaticana bad om et livstegn fra deres kære.

I 1948 sendte Vatikanets radio på 19 sprog. I dag har den udvidet sine udsendelser til 29 sprog — hvoraf over de ti tales i lande bag jerntæppet. Hver eneste uge er der udsendelser på så forskellige tungemål som for eksempel amharisk, bulgarsk, kinesisk, hollandsk, lettisk, slovensk og hvide-russisk. Og hver dag sendes der på czechisk, engelsk, fransk, tysk, ungarsk, italiensk, litauisk, polsk, portugisisk, russisk, slovakisk og spansk — og rosenkransen bliver daglig bedt på latin.

Stationen er i arbejde 23½ time i døgnet ugen rundt, også søndag. Over halvdelen af Radio Vaticanas samlede program er i dag rettet til nationerne bag jerntæppet. Alle kommunistiske lande på nær Polen og Jugoslavien prøver systematisk at kvæle disse udsendelser med støjsendere, men takket være det stærke og moderne udstyr går hovedparten af programmerne alligevel igennem.

Udviklingen indenfor Vatikanets radio fik for alvor fart på efter anden verdenskrig. Takket være bidrag fra katolikker over hele jorden har man i dag tre sendere og 29 retningsantenner i arbejde. En fjerde sender, skænket af katolikker fra Kölns ærkebispedømme, vil blive installeret i årets løb, så der bliver skabt mulighed for mere effektive udsendelser til Central- og Syd-Afrika. Endelig vil der til nytår blive startet en femte sender, der er skænket af Australiens og New Zealands katolikker. Den bliver Vatikanets hidtil kraftigste og vil også få betydning for de danske udsendelser.

Vatikanets radio ledes i dag af den 43-årige pater Antonio Stefanizzi S.J., der er chef for en stab på 200 mennesker. Den har sit hovedkvarter — studier, kontorer o.s.v. — på toppen af Vatikannerhøjen, mens selve radiostationen ligger i Santa Maria 15—16 kilometer udenfor Rom. Desuden er der indrettet studier lige ved siden af Peterskirken, og flere værelser i pavens lejlighed kan hurtigt omdannes til studier. Pave Johannes har brugt Vatikanets radio meget ofte, især når han har haft noget at sige Afrikas nye nationer.

Dakar, Senegal (NC) Ærkebiskopperne i seks af de nyeste uafhængige vestafrikanske stater har dannet en organisation, der skal beskæftige sig med spørgsmål, som er fælles for de pågældende lande: Senegal, Mali, Øvre Volta, Elfenbenskysten, Dahomey og Togo. I disse lande er der i alt 810.000 katolikker i en befolkning på lidt over 15 millioner.

100.000 arbejdere

Rom (NC) Over 100.000 katolske arbejdere vil den 15. maj marchere fra Colosseum til Peterskirken for at festligholde 70-årsdagen for pave Leo XIII's rundskrivelse om arbejderspørgsmålet, »Rerum Novarum«. Denne demonstration indgår i et tre dages program, som er fastsat af Italiens kristne arbejderbevægelse (ACLI). På samme tid holdes i Rom den første verdenskongres for katolske arbejdere samt den femte kongres for den internationale føderation af kristne arbejderbevægelser. Foruden de 100.000 katolske fagforeningsfolk ventes fra hele verden andre 10.000 deltagere i disse møder.

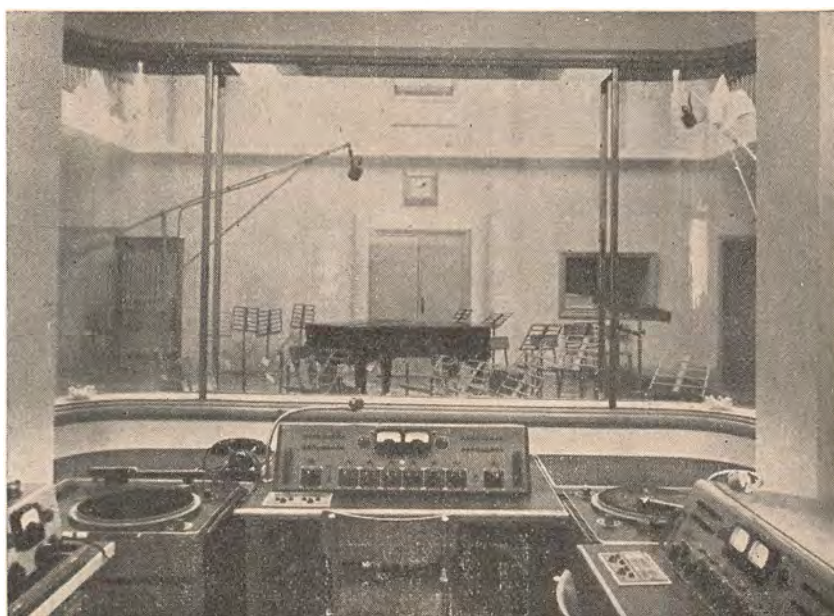
Næste lægfolk kongres

Vatikanstaden (NC) Den 3. verdenskongres for lægfolkets indsats inden for Kirken vil efter pavens ønske blive afholdt, når Vatikankonciliet er afsluttet. Som bekendt er lægfolkets rolle i Kirkens apostolat et af hovedemnerne for konciliet.

Efter sit møde i februar modtog den stående komité for de internationale lægapostolatkongresser et brev fra kardinal Tardini, der fremsendte pavens ønsker for et godt resultat af komiteens arbejde og særlig hans ønske om, at man ville afholde en ny verdenskongres, der kunne drøfte de bestemmelser, Vatikankonciliet til sin tid vil enes om. Kongressens dato kan altså ikke fastsættes nu, men man kan begynde at udarbejde et program.

De otte lægfolk fra den stående komité var efter deres møde i audiens hos pave Johannes XXIII. I sin tale til komiteen sagde paven blandt andet, at man i vore dage næsten kunne betragte lægapostolatet som et »ottende sakramente« inden for Kirken.

Der har været verdenskongresser for lægapostolatet i 1951 og 1957. De blev begge holdt i Rom. Sidste år var der kongres i København, men den omfattede kun de europæiske lande.

Et kontrolrum og udsyn til et studie i Radio Vaticana

Der skal strømme vand fra klippen

Blandt de mange forskellige episoder, Guds folk har oplevet i ørkenen, er der en, som synes at have præget den fælles bevidsthed på en ganske særlig måde, fordi man finder den omtalt og kommenteret i overvældende grad i de senere skrifter. Det er episoden med vandet i Meriba.

Nogle dage efter, at folket er gået over Det røde Hav, må det slå lejr på et sted, hvor der ikke er noget vand. I ørkenen er det meget sjældent, man støder på en brønd. Plaget af tørsten knurrer folket mod Moses og siger: »Hvorfor har du ført os op fra Ægypten? Mon for at lade os og vore børn og vore hjerde dø af tørst?« Da råbte Moses til Herren: »Hvad skal jeg gøre med dette folk? Det er ikke langtfra, at de vil stene mig.« Men Herren sagde til Moses: »Træd frem for folket med nogle af Israels ældste og tag den stav, du slog Nilen med, i din hånd og kom så. Se, jeg vil stå foran dig der på klippen ved Horeb, og når du slår på klippen, skal der strømme vand ud af den, så folket kan få noget at drikke.« Det gjorde Moses så i påsyn af Israels ældste.

Man kan læse om denne begivenhed i 2. Mosebog 17,1-7 og endnu bedre i 4. Mosebog 20,1-13, hvor der desuden fortæller om den straf, Gud pålægger Moses og Aron for en synd, det er vanskeligt at gøre nøjagtigt rede for...

Det er hævet over enhver tvivl, at dette nye mirakel fra Guds side har gjort et umådeligt indtryk på israelitterne. Den hellige Skrift henviser til det ved flere forskellige lejligheder, hvor det omtales som en prøvelse og et forsøg på at fejre Gud. (4. Mosebog 27,14; 5. Mosebog 34,11; 33,8; Salme 95,8-9; 105,32 osv.). Også Paulus taler om det i sit 1. brev til korinterne: »Jeg vil ikke, brødre, at I skal være uvidende om, at vore fædre alle... drak den samme åndelige drik, thi de drak af en åndelig klippe, som fulgte med; og den klippe var Kristus« (1. brev til korinterne 10,4). Denne fortolkning virker temmelig forbløffende på os i dag, fordi Paulus her hentyder til en rabbinisk legende, ifølge hvilken den klippe, Moses fik vandet til at strømme ud af, skulle have ledsaget israelitterne under hele deres vandring i ørkenen. Men selv om

denne legende savner historisk grundlag, peger Paulus alligevel på den rigtige forklaring, som består i, at miraklet med vandet — ligesom det med sky-støtten — er et forbillede, en forberedelse til noget andet. *Det vand, som strømmer ud af klippen, er et billede på det vand, som strømmer ud af Kristi side, da han hænger på korset* (Johannes 19,33-36). Hele den kristne tradition har været klar over, at dette vand er et tydeligt billede på det vand, vi er blevet døbt i.

I åbenbaringen i Bibelen har vandet altid en dobbelt betydning: det er på én gang livets og dødens princip. Som Cyrillus af Alexandria udtrykker det, er det på én gang *grav og moder*.

1. Vandet som livsprincip

At livet kommer fra vandet bekræftes af vore daglige erfaringer. Man vander sin have for at få blomster og frugter til at vokse. En film som Walt Disneys »Den levende ørken« har vist os nogle af de mirakler, vandet er i stand til at frembringe: på nogle få dage, undertiden endog nogle få timer, omdanner vandet det, som hidtil kun har været en ødemark af sand og klipper, til en vidunderlig have.

Vi ved selv, hvilken rolle vandet spiller i vort liv, og hvordan det er i stand

til at give os friske kræfter. Efter en lang vandring er et glas vand eller en kildes rislen ikke alene en velgørende forfriskning, men en virkelig indre vederkvælgelse. På samme måde er et bad på sin vis en genopbyggelse af hele vort væsen. Ikke alene landevejens støv, men også den gamle træthed forsvinder. Man stiger udhvilet og fornyet op af vandet. Dette er grunden til, at tidligere tiders religioner altid har brugt vandet og badet som indvielses- og fornyselseceremoni: i vandet og ved vandet bliver man et nyt menneske — man er som nyskabt.

Denne rent umiddelbare opfattelse stemmer for øvrigt meget godt overens med den moderne videnskabs resultater. Også videnskaben er nemlig tilbøjelig til at betragte vandet som det oprindelige milieu, hvor alt liv formodentlig er begyndt at spire.

Og da åbenbaringens Gud ikke er nogen anden end den Gud, der har skabt verden, er der ingen grund til at undre sig over, at også Bibelen gør sig til talsmand for denne opfattelse. Den første tekst i den hellige Skrift, der omtaler vandet, viser os netop vandet som det levende milieu, hvoraf alt liv er opstået. Den inspirerede forfatter låner sit verdensbillede af babylonierne og skildrer verden som omgivet af et umådeligt ferskvandshav. Gud skaber lidt

»Selve formålet med ørkenen er at fremkalde tørst«. (Saint-Exupéry)

efter lidt orden i det oprindelige kaos og skiller vandene forned, oceanet, fra vandene foroven, således at disse sidste kommer til at hvile på himmelhvelvingen (1. Mosebog 1,6 ff.) I den anden skabelsesberetning er det vandet, der er kilden til frugtbarheden i Paradiset (1. Mosebog 2,10), der er som en oase i en østerlandsk ørken. Det er ligeledes vandet, der gør det muligt for Gud at danne mennesket af agerjordens muld (1. Mosebog 2,7).

Også patriarkerne lærte at værdsætte vandet, og at de ikke kunne undvære det. Hele deres eksistens afhang af det. Gud har ført dem ud af hedenske byer og overrislede dale: de vandrer altså fra sted til sted, hvor der findes vand. Abraham var for eksempel en meget produktiv brøndborer, og hans søn Isak følger i faderens fodspor (1. Mosebog 26,12-22). Selv evangeliet taler om Jakobs brønd, og til denne brønd knytter sig en af de højeste åbenbaringer i Det nye Testamente, nemlig åbenbaringen om det levende vand (Johannes 4).

På grund af vandets store praktiske betydning, især i en orientalers liv, er brøndene naturligvis de steder, hvor man mødes og taler sammen (se 1. Mosebog 24,10 ff; 29,2-3; 2. Mosebog 2,15 ff.) At tilbyde en fremmed vand er det samme som at tilbyde ham livet. Det er selve tegnet på gæstfrihed (se Mattæus 10,42). I denne sammenhæng forstår man altså hele betydningen af det mirakel, som Gud rent spontant gør for israellitterne: vandet, der vælder frem af klippen er for dem et af de mest håndgribelige, og som følge deraf mest talende vidnesbyrd om Guds godhed mod sit folk.

2 Vandet som dødens princip

Men alligevel vakte vandet ikke udelukkende gode minder i Israels fælles bevidsthed. Det vand, som bringer liv og glæde, kan akkurat lige så godt bringe død og ødelæggelse. Det er »moder«, men det kan også være »grav«.

Ovenfor talte vi om fornøjelsen ved at bade i vandet. Men vi har også alle sammen hørt om de drukneulykker og andre ulykkestilfælde, der har været anledning til. Hver sommer er aviserne fulde af beretninger om den slags hændelser. Vi har talt om vandet, som en kilde til liv, der gør jorden frugtbar. Men vi har også hørt eksempler på oversvømmelser, der har spredt død og ødelæggelse, når de på få minutter har udslettet byer, landsbyer og frugtbare

marker, og som har efterladt sig dynge af vraggods og undertiden af lig.

Også Bibelen kender tingene fra den side. Vandet er dér et redskab for Guds hævn. Det er for eksempel tilfældet med syndfloden (1. Mosebog 7,11 ff.) Og samtidig er det redskabet for hans retfærdighed: det opluger de onde og skåner de retfærdige. Det spiller også en dømmende rolle, som det er tilfældet med Det røde Hav, da det opluger ægypterne og lader jøderne passere tørskoede fra den ene bred til den anden (2. Mosebog 14). I dette tilfælde er vandet ikke alene noget, der renses. Det er snarere det vand, der ødelægger og tilintetgør.

Vi ved, at både syndfloden og overgangen over Det røde Hav er billeder på den kristne dåb. Derfor kan Paulus sige, at dåben er en død, en død fra synden. I en berømt passage i Romerbrevet (6,3) drager han en parallel mellem dåben og Kristi gravlæggelse og gør os på den måde klart, at det kristne liv begynder med, at vi bliver dukket ned under vandet og dør.

3 Vandet er det sted, hvor vi går fra døden til livet

Vandet bringer, som vi allerede har set, både liv og død. Hvordan kan man forene disse to ting? Simpelthen ved at forstå, at vandet er et overgangssted. Ligesom jøderne er gået gennem vandet fra Ægypten til frihedens land, går den kristne gennem vandet fra døden til livet, fra synden til nåden, fra mørket til lyset, fra »verden« til Kirken. Synden tilintetgøres af vandet, — det gamle menneske drukner i det. Af vandet opstår et nyt menneske, genfødt, genskabt ved Guds nåde.

Ved dåben går vi ind i et nyt land, hvor vi til overmål kan slukke vor tørst. »Den, som tror på mig, skal aldrig tørste« (Johannes 6,35). Og hvad mere er: vi bliver selv til kilder. Vi bliver et kildespring til evigt liv (Johannes 4,14).

Bibelen, som begyndte med vandets mysterium, slutter også med vandets mysterium; den begyndte med fortællingen om den første skabelse, og den slutter med de uendelige perspektiver i den anden skabelse, mysteriet med det guddommelige liv, der kommer og tilfredsstiller menneskenes længsel (Johannes Åbenbaring 12,6; 22,17). På hin dag skal profeten Ezekiels (47,1-2) og Zakarias' (14,8) profetier gå i opfyldelse: Rindende vand skal vælde frem fra templet og

bringe uimådelig frugtbarhed. De vand, som udspringer af det nye Jerusalem, skal rinde både sommer og vinter...
M.D.

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 12.: 4. søndag i fasten (s. 247, violet).
 MANDAG d. 13.: Mandagens messe (s. 252, violet).
 TIRSDAG d. 14.: Tirsdagens messe (s. 257, violet).
 ONSDAG d. 15.: Onsdagens messe (s. 262, violet).
 TORSDAG d. 16.: Torsdagens messe (s. 270, violet).
 FREDAG d. 17.: Fredagens messe (s. 274, violet). Ihukommelse af Patrick (s. 852), biskop.
 LØRDAG d. 18.: Lørdagens messe (s. 281, violet). Ihukommelse af Cyrillus af Jerusalem (s. 852), kirkelærer.
 SØNDAG d. 19.: Passions søndag (s. 286, violet).

— Ørkenen er smuk, tilføjede han.

Og han havde ret. Jeg har altid elsket ørkenen. Man sætter sig i det varme sand. Man ser ingenting, og man hører ingenting. Og alligevel er der noget, der stråler i stilheden.

— Det, der gør ørkenen så smuk, siger den lille prins, er, at der et eller andet sted findes en brønd i den...

Saint-Exupéry
i »Den lille prins«.

Einstein - Abbé Pierre - og een verden!

Abbé Pierre taler i Danmark.

Gads forlag. 60 sider.

Der er en mærkelig klarhed og en næsten nådeløs selvfølgelighed over de ting, Abbé Pierre siger og skriver. Som dansker i et lille mæt land må man være yderst taknemmelig over, at nogle af dem er holdt fast til eftertanke gennem pastor *Kjeld Geertz-Hansens* og magister *Emil Frederiksens* oversættelse af Abbé Pierres navnkundige tale i Institut Français i København for snart halvandet år siden.

I denne tale — som fylder 60 lommebogssider — fortæller Abbé Pierre ikke alene om den eksplosive udvikling på 10 år af hans arbejde fra at være en håndsrækning til nogle få nødlidende landsmænd og til et i dag verdensomspændende næstekærlighedens net. Det, som gør eftertænkning, — og dybt betænkelig, er hans måde at anskue verdensudviklingen på og gennemryste vor vanetænkning om pænhed, om frihed, om overbefolkning, om hvert eneste mæt civiliseret menneskes forpligtelser overfor den eneste reelle stormagt i verden i dag: overfor nøden!

Abbé Pierre havde for nogle år siden en samtale med atomkraftens første bevinger, Albert Einstein, og den blev afgørende for ham lige siden. For han indså, hvad Einstein dengang påviste, at side om side med atomforskningens eksplosion løber to andre og langt mere afgørende! Den ene er den biologiske eksplosion: den enorme befolkningstilvækst, som skyldes civilisationens besejring af epidemier og andre dødbringende sygdomme. Den anden er den psykologiske eksplosion — de primitive folks opdagelse af, hvilke ubegrænsede våben den hvide mand har i teknikken til at

forsvare sine interesser og rettigheder.

Hvis man mobiliserer kold velgørelse overfor alle disse lidende, fattige folk midt i sin egen overflod i stedet for en næstekærlighed, der er klar til at lide med dem og dele deres kår under kampen for at afskaffe deres nød og give dem en fremtid — da vil man kun fremskynde deres had og det øjeblik, da statsvældet med tvang og pisk driver os alle til, hvad vi ikke har formået at gøre af kærlighed!

Midt i disse usentimentale betragtninger hviler der et genskin af håb over Abbé Pierres fremstilling. For han har erfaret, at samvittigheden er vakt hos

så mange, at verdensnøden allerede pletvis bekæmpes i en målestok, som nationale og internationale politiske anstrengelser ikke har formået. Han skimter navnlig hos ungdommen en offervilje og beredvillighed, der kun venter på at blive kaldt på for at træde ud og virkeliggøre evangeliet.

Den lille bog, i sig selv en eksplosion og et konstruktivt udsyn, har allerede siden sin fremkomst nået at vække megen opmærksomhed, ikke mindst i kraft af Jul. Bomholts varme forord. Den omtales bl. a. i februar-nummeret af *Een verden's* blad »Verden og vi«, i en artikel af pastor Geertz-Hansen, som kender Abbé Pierres franske klunserorganisation af selvsyn. I.L.

Peter Schindler taler ud...

Fortsat fra side 3

hvad der kommer frem under punktet »eventuelt«. Ved andre konciler viste det sig, at Ånden blæser, hvorhen den vil, og man kom til at tale om problemer, man slet ikke havde regnet med at behandle. *Åh, tag engang og luk det vindue op... og skænk så i. Det skal da ikke stå og fordampe!*

o

Mellem de høje karme ser vi ud over kløften til den stejle klippe med Sibylletemplet. Fra 108 meters højde styrter vandfaldet ned i dybet, og som snehvid damp slynges det splintrede vand op over stenene. Fra de gamle huse på bjergvæggen hænger vasketøj til tørre.

o

— Det er Italien! siger Peter Schindler, Italien med tøj til tørre. Hvor jeg dog holder af det! Det er en rigdom, hvis man kan tjene to herrer uden — som evangeliet siger det — at skulle agte den ene og foragte den anden. Det er en lykke at have rod i den store kultur og i vort eget. Jeg vil spilleme nødigt undvære vort eget. I Danmark har vi som i alle andre lan-

de povertà (fattigdom), men vi har ikke miseria (elendighed). Det er min glæde og stolthed som dansker at kunne sige det. Hos os skal ingen sove på en bænk eller under en bro for enhver kan få sin sag frem. Sådan må det være, ja, sådan skal det være i et kristent land, selvom man har glemt, det er en kristen tanke, og at dette ville paverne med deres sociale rundskrivelser. Der er huller i systemet også hos os, men de kan findes. Dertil har vi blandt andet en fri presse. I Italien må man slås med bureaukratiet, men hjemme har vi en fri presse, som kan tage den mindste overtrædelse af loven under behandling.

— Men alligevel ønsker du at bo hernede størsteparten af året.

— Det gør jeg, fordi mit særlige arbejde kun kan gøres her i skyggen af Peterskuplen og lige under pavens vinduer. Enten man kan lide det eller ej — der skrives verdenshistorie hernede, og det er dejligt at kunne følge med fra fjerde sals højde i Vatikanet. Men iøvrigt tror jeg på førelse. Når der bliver sagt »kom«, så skal man adlyde. Det var det, jeg gjorde. Og så er sligt jo muligt i en fri kirke.

G-

Sostrup søger

Cisterciensindeklostret, Sostrup Slot, Gjerrild, søger en *køkepige* og en *husassistent* til tiltrædelse snarest.

Henvendelse skriftligt eller personligt på klostret i Sostrup eller i Allerslev.

RETRÆTE PÅ RYGAARD

for unge piger og yngre damer fra onsdag den 29. marts kl. 9.00 til lørdag den 1. april morgen. Retræstens leder er pater H. van Schaik S.J. Sengelinned bedes medbragt. Henvendelse HE 3118.

I hundredåret for den berømte dominikaner Lacordaires død har det franske postvæsen udsendt et mindefrimærke. Det er udført af tegneren Chasseriau.

Karachi, Pakistan (NC) Et katolsk kooperativt byggeselskab i Karachi har påbegyndt bygningen af 150 huse. Ærkebiskop Cordeiro nedlagde forleden grundstenen til det første hus.

I den kommende tid

I denne rubrik optages korte meddelelser om møder, foreningsarrangementer m.v. Teksterne må være redaktionen i hænde senest ti dage før bladets udgivelse.

UNGE KATOLSKKE ARBEJDERE. I week-end'en 15.-16. april holder U.K.A. retræte på Aasebakken under ledelse af pater H. van Schaick S.J. Man indbyder såvel katolske som ikke-katolske arbejdere. For opholdet betales 13 kr., og man bør tilmelde sig inden 1. april til Ægir 3124x. Iøvrigt har U.K.A. også indbudt svenske arbejdere til retræten.

STORT UMØBL. VÆRELSE med fuld pension søges snarest muligt og helst på Frederiksberg i området mellem Bülowvej og søerne eller ved Frederiksberg Allé til enlig dame i fast stilling. Tilbud bedes sendt til
Landsretssagfører V. Høgsgaard
Studiestræde 15, Kbh. K.
Tlf. Minerva 6761

STORT TOMT VÆRELSE ny-istandsat foran på Amager ved 5 sporvognslinier. Centralv., brusebad og køkkenadgang. Ledigt 1. april — helst en dame i 40—50 års alderen. Leje kr. 150.

Fru overlærer Binding,
Amagerbrogade 49, København S.
Tlf. Amager 6143 u - mell. 9-12

Den italienske præst i København siger:

Hvert år kører jeg ca. 25.000 km. med min FIAT 600. Efter 5 års erfaring kan jeg med overbevisning sige, at FIAT 600 er et ualmindelig komfortabelt og driftssikkert køretøj, der opfylder enhver motorkørers rimelige krav.

Pastor Silvio Porisiensi
København

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

**MARKEDETS BEDSTE
KØB — FIAT 600**

NU
kr. 10.998

Ny større motor: 767 ccm
Ny stærkere motor: 32 HK
Ny topfart: Over 110 km/t

FIAT

FORHANDLERE OVERALT I LANDET

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF T OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. %
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

MED

REJSEVALUTA

FRA

**DEN DANSKE
LANDMANDSBANK**

Kaptajn Jespersen og sognepræsten

I sognebladet for Sankt Knud Lavard kirke i Lyngby skriver sognepræst Thomas King følgende, som der er god grund til at lade en større kreds læse:

Den fantastiske kaptajn Jespersen, al ovenflødig fedmes fjende nummer ét, optrådte i fjernsyn fornylig. I et interview med pressen, sagde han på sin karakteristiske måde flere ting, der også passer, når vi tænker på vort religiøse liv. Hans ord er tankevækkende, særlig nu i fastertiden.

Han sagde blandt andet: »Der er ikke noget med, at vi ikke gider. Vi har det i os, at vi hver dag skal skabe noget bedre end det, der forgår. Det kræver kamp. Og den standser aldrig. Folk vil have, at maskinerne skal klare det hele. De gider ikke mere selv. Det kan ikke blive mageligt nok. De vil ikke tage kampen op med deres nydelsessyge. Lidenskaber gør ofte et klogt

menneske til en tåbe, siger et gammelt ord. Det kræver kamp at beherske sine lidenskaber. Viljen må føres ind under fornuftens love. Hvert ord man siger, hver tanke, man tænker og hver mundfuld, man spiser, må man tage konsekvensen af. Man bestemmer ikke, men berøder sin skæbne.«

○

Hvad ønsker egentlig en præst at give de unge, der forbereder sig til trosbekræftelse i denne tid.

En præst ønsker, at de unge skal gå ud i livet besjælede af en dyb ærefrygt for Gud og det åndelige liv, med en betydelig viden om vor Herres Jesu Kristi liv og personlighed med ønsket om at udvide den viden. Derefter ønsker han, at de skal have en klar idé om kirken og kirkens lære. Han ønsker at vække interesse for den, således at de unge af sig selv ønsker at sætte sig nærmere ind i al den rigdom af åndelige skatte, som Kristus har givet sin kirke.

Skal De alligevel

sende Deres venner en blomsterhilsen, så støt

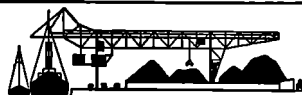
DEN KATOLSKE PRESSE

og send en blomsterdekoration med et påskelys, der købes hos sognepræsten eller Sct. Ansgar's Boghandel.

VESTA-LYS

Østergades El. forretning
Installatør Edmund Sørensen
Telefon Maribo 170.
Maribo

Schrøder & Niensens Eftf.
Tapet- & Farvehandel
Vestergade 8 . Maribo
Telefon 28 828

A/S Nakskov Kulimport
Telefon 17

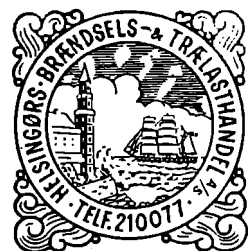
CHR. STEFFENSEN
Herreekvipering
Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

Tømremester
EJNAR J. NIELSEN

Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

H. Holm Nielsen
Bageri & Konditori

Stjernegade 32 . Helsingør
Telefon 21 06 88

Verden rundt

Northhampton (NC) Biskop Charles Alexander Grant er blevet udnævnt til hjælpebiskop i Northhampton. Han skal assistere den 73-årige biskop Parker. Den nye hjælpebiskop stammer fra en gammel skotsk højlandsfamilie og er søn af en anglikansk ærke diakon.

Vatikanstaden (NC) Ifølge den nyeste liste over diplomater, der er akkrediteret den hellige Stol, er nu 44 lande repræsenteret. Diplomatiets omfatter 33 ambassadører, 9 ministre og 2 chargé d'affaires.

New York (NC) 28 amerikanske universiteter og kollegier, der ledes af jesuiterordenen, vil i de kommende tre år tilbyde 50 afrikanske studenter et stipendium til studier. For tiden studerer atten afrikanere ved disse institutioner. Almindeligvis gælder stipendierne for fire år. I nogle tilfælde omfatter de tilføjede kost og logi.

Manga, Mozambique (NC) Til påske åbnes en ny stærk sender, som fra den katolske radiostation »Pax« i Manga skal sende på forskellige afrikanske sprog.

Herlev sogn har fået egne *ulve og spejdere*

I det nye Herlev sogn, som vokser støt, er der mange unge familier med børn, og man har allerede længe følt behovet for en ulveflokk og en spejdertrop. Nu strander et sådant ønske jo ofte på det skæer, der hedder: førermangel. Men Herlev var begunstiget. Et ungt ægtepar med nogle års erfaring i spejderarbejdet trådte til, og Sankt Bernhards Trop og Flok kunne dannes. Den har arbejdet siden sidste år og blev ved HKD's rådsmøde fornylig budt velkommen blandt katolske troppe og flokke af divisionschefen.

Det nye spejderarbejde har også fået sin kapellan, pater Thomas Killeen O.M.I., som ikke ville nøjes med at se til, men trak i arbejdstøjet og begyndte at sammentømre en hytte til drengene. På billedet til venstre ses pater Killeen som bygmester og over disse linier flokføreren og troppføreren sammen med biskoppen.

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

Syddjylland

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951, 1952
Kolding

1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserves

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger

Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

Fa. M. Lauridsen

Indeh.: M. Lauridsen og
Ernst Clausen

Blikkenslagere, aut. gas- og vand-
mestre

Rendebanen 8
Telefoner: 1287 og 4623
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør

Telefon 3555 - Kolding

A/S Tjærekompagniet

Kolding

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding, Tlf. 3343

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30
Lys - Kraft - Varme

Carl Petersen

Kolding . Tlf. 3238 & 3239
Konfektion . Kjoler . Manufaktur

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828
Udlejning af service, borde
og stole
Alt til festen.
Lev. til katolske institutioner.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Nyt om Nordvanggård

Arbejdet med kirken på Nord-
vanggård ved Bistrup i Nord-
sjælland går nu ind i en ny fase.
Kirken skal som bekendt indret-
tes i en længe af den gamle gård.

I første omgang nedrives et
vandtårn, og derefter kan bygge-
arbejdet indledes. For at skaffe
midler til at fuldende projektet
vil sognet holde et høstmarked
den 1. september.

Et Laurentius-maleri

Under restaureringen af Hjerminde kirke
er der afsløret et kalkmaleri, der fore-
stiller den hellige Laurentius. Billedet
er placeret ved korbuen. Konservator
Lind fra Nationalmuseet har konstateret,
at kalkmaleriet stammer fra ca. 1250,
og det forestiller den scene, hvor den
hellige Laurentius brændes til døde på
en rist. Mange kirker i Europa, bl. a.
Lunds domkirke, er indviet til Sankt
Laurentius. Det afdækkede maleri er for-
modentlig et af de ældste, der findes af
helgenen.

L. Suvalski, Anlægsgartner

Hedtoften 12
Hedehusene. Tlf. 161
Alt vedr. haver overalt

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Sjælland

P. F. KJELDSSEN

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerequisitter -
Læsekreds - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

Roskilde Boghandel

Sc. Olsgade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sc. Olsgade 13 - Telf. 157
Roskilde

MØNSTERBAGERIET

Sc. Olsgade 17
Roskilde
Telefon 1365

Malerfirmaet

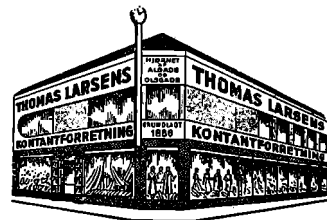
Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 . Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777

Aut. leverandør af kirkevine

Hjørnet af Algade og Olsgade
Bedste indkøbssted i Roskilde

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. Am. 2780.
*Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.*

Ove Juel-Christensen

Centr. 408
Kaffe og kolonial en gros

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.
Klampenborg.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Pater
Lanser
60 år

Sognepræsten ved Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg, F. J. Lanser S.J., bliver lørdag den 18. marts 60 år. Pater Lanser har bag sig mange års præstegerning blandt andet i Ordrup og siden 1953 på Frederiksberg. I et brev til os fremhæver et af hans sognebørn pater Lanser som den fredsommelige, kontemplative mand, der trofast og pligtopfyldende har bestridt sine opgaver. Vi ved, at pater Lanser ikke vil bryde sig om megen ros, men det er let at tilslutte sig de lykønskninger, han fra mange sider modtager på sin 60 års dag.

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører
Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

— Lad Dem ikke mærke med noget, hr. pastor, det er bare sakristanen. Han laver det nummer, hver gang vi får en ny kapellant!

Glarimester POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad's
maltede

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

KJBK

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Vestjylland

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester
Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

M. WITH

Bageri & Konditori
Kirkegade 150 . Esbjerg
Telefon 1526

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 576

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

En serie træsnit

Efter vor anmodning udfører billedhuggeren Ejgil Vedel Schmidt en serie træsnit, som illustrerer et mindre udvalg af Davids salmer. Disse træsnit bringes efterhånden, og det første kan i dag ses på side 4.

Vi håber, at dette kunstneriske bidrag til bladet vil være til glæde for læserne, og at det også kan lede opmærksomheden mod de åndelige værdier, Davids salmer rummer.

Pavens påske

Vatikanstaden (NC) Pave Johannes vil palmesøndag deltage i processionen og messen i Peterskirken. På skærtorsdag vil paven præsidere ved en messe i Lateranbasilikaen, og langfredag deltager han i liturgien i Sankt Paulskirken. Påskedag vil paven celebrere messe i Peterskirken.

Den smudsige engel

Tysk film over gammelt tema: den pubertetsovereksponerede gymnasiekønhed, der lægger an på den forgydede lærer og ingen midler skyer for at få indlømmet den modne mand i sit album over allerede nedlagt bytte.

Et sådant emne kunne give anledning til dybdeboring på det psykologiske område, men ethvert forsøg i den retning undgås behændigt, og man bevæger sig kun på overfladen. Læreren er så dejlig i enhver henseende (selvstændigt i de gyldne lokker!), og pigen er så ubeskrivelig træsk, at man kvier sig ved at tro på nogen af dem som typer fra det virkelige liv.

Filmen forløber helt igennem, som man forventer, den må forløbe. Der er happy end, sandhed og retfærdighed sejrer, og forargelsen (ah) får rigtig vind i sejlene over det utiltalende pigebarn.

Et overraskende moment rummer filmen dog: her gik jeg rundt og troede, at »Sturm-und-Drang«-perioden var lykkeligt overstået for mere end et århundrede siden, og så oplever man her en slutscene med så megen kunstlet effekt, at man virkelig må forbløffes: Pigen lokkes ved nattetide i et baghold ind i et tomt svømmebassin og trues af sine klassekammerater, der står parat med brandslanger, til at underskrive en erklæring om, at alle de påståede anklager mod læreren er løgn og bagvaskelse.

Forbudt for børn.

bm.

Nello og hunden

Mon ikke mangan en mor ved synet af Nello vil nikke genkendende til det ideal af en søn, hun forestiller sig i sine trætteste stunder. Men for at udtrykke os som prinsessen i H. C. Andersens Nattergalen, omend med modsat fortegn, kommer vi efter at have gjort hans nærmere bekendtskab til at sige: Fy, han er jo kunstig! Kunstig er han, fordi han tilhører sentimentalitetens sukkerglaserede sfære, hvor de stygge og fæle kun pønser på at gøre de gode og nøjsomme fortræd.

Det er for så vidt ikke nogen ny historie, vi præsenteres for. Vi kender den blandt andet fra amerikanske, sociale film: historien om den godtroende pige, der uskyldigt dømt sættes i fængsel og her udvikler sig til en af dem, der kommer igen og igen. Men i denne italienske film er det egentlig ikke fængselsinstitutionen, der sættes under anklage. Forholdene i det romerske kvindefængsel er vel meget anderledes end i et dansk, men langt fra oprørende. Der er jo nok én og anden, der vil undre sig over at se ordenssøstre som fangevogtere, men tanken er måske ikke så forkert endda ud fra vore principper om den udøvede magts uafhængighed. Søstre selv indrømmer dog, at der indsniger sig lidt mere professionel næstekærlighed, end godt er for deres personlige opbygelse.

Den orkanagtige og aldeles dejlige *Anna Magnani* er den hovmodige og erfarne prostituerede, som fra tid til anden tager sig en fængselstur for at slappe af. Hun ødsler sin livserfaring på den uskyldige Lina, *Giulietta Masina*, som har ladet sig forlede af den tarveligste sheik, man kan tænke sig. Lina løslades, men er allerede så erfaren, at hun kun kan smile hovmodigt ad priorens formaninger, mens Magnani under sit fortsatte ophold lærer, at troskab og dyd virkelig kan belønnes, og at der findes menneskelig lidelse, som selv den dygtigst tillærte kynisme ikke kan hindre én i at se. Da den forhen uskyldige

Lina vender tilbage med en skøges mest vulgære manerer, bryder Magnani sammen.

Det virker meget ægte, det instruktøren *Renato Castellani* fører os ind i — i denne meget seværdige film. Han stiller os ikke overfor nogen letkøbt problemrække, og det er ikke en film, man glemmer med det samme. Magnani er strålende som altid, ja hun overstråler her Masina, vel fordi »La strada«s *Gelsomina* mangler sin mands, *Fellinis* instruktion.

Ikke desto mindre er Castellani en af Italiens førende instruktører. Han har givet os så vidt forskellige værker som »For to øre håb« og den monumentalt skønne »Romeo og Julie«, en af farvefilmens (få) kunstneriske triumfer i billedmæssig henseende. Det er også i »Kvindefængslet« (»Nella città l'inferno«) først og fremmest billedet, der fanger. Man er i det fængsel, føler dets atmosfære, er kammerat med disse langt fra slette kvinder, der først og fremmest er børn af et samfund, der i social henseende er tilbage for eller skal vi sige anderledes end vort.

Filmen er på sin vis tragisk, men der er også ægte humor i den. Den er et lettilgængeligt, men meget lødigt kunstværk, som kan anbefales alle voksne.

Forbudt for børn.

hk

Statens Filmcentral og de private

Vi har tidligere omtalt det arbejde, der gøres af Statens Filmcentral og i den forbindelse nævnt muligheden for, at man kunne låne film til private forestillinger. Filmcentralen har bedt os oplyse, at man kun udlåner til skoler og foreninger samt til institutioner i forbindelse med undervisning og oplysning — altså ikke til private forestillinger i hjemmene. Man kan heller ikke tilbyde at lære private, hvordan de benytter en filmgengiver. For flere år siden standse man sine kursuser i apparatbetjening og har ikke senere tilbudt individuel undervisning.

HB

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 11

17. marts 1961

109. årgang

75 øre

Katolske lægers etik i søgelyset *Steno-gildets møde behandlede kun enkelte af de vanskelige moralske problemer*

En katolik venter formodentlig, at hans læge vil se forskelligt på hans situation alt efter, om han er katolik eller ej. Men gør han sig ganske klart, hvori forskellen består? På et møde i den katolske læge-sammenslutning »Steno-gildet« forleden i København blev forskellen mellem katolsk og ikke-katolsk læge-moral trukket op og nogle problemer fra lægens daglige virke blev nævnt som eksempler.

— Roden til forskellen, sagde pater Fr. Küpferle, S.J., er at finde i Luthers påstand om, at viljen er trælbundet og fornuftens lys slukket gennem syndefaldet, så at mennesket ikke længere er i stand til at erkende, hvad moralen må kræve af os. Den katolske kirke derimod erklærer, at vel har vi ved arvesynden mistet det overnaturlige liv, den legemlige uddelighed og fritagelsen for det onde begær. Men de evner, som er væsentlige for, at man kaldes et menneske, har vi i behold, og dertil hører muligheden for i det mindste i hovedtrækkene at erkende det gode, vi skal gøre som mennesker — ellers ville vi og hele vor tilværelse være meningsløs. Luthers pes-

simistiske standpunkt, der hævder, at enhver form for menneskelig aktivitet i Guds øjne principielt er ligeså meget synd som de værste forbrydelser, er imidlertid en teori, som siden reformationen har fået mindre og mindre at gøre med kristen, protestantisk praksis, der i mange retninger nærmer sig katolsk praksis. Men da den protestantiske teologi samtidig nægter at opfatte Kristus som lovgiveren — han må udelukkende være frelseren, skønt skriften klart taler om Kristi lov ud fra hans egne udtalel-

ser — og overlader til den enkelte at handle ud fra eget skøn, må og skal resultatet blive et virvar af forskellige, ofte indbyrdes modstridende opfattelser af godt og ondt, tilladt og utiladt. Der mangler et egentligt protestantisk grundsyn som udgangspunkt for hvert enkelt spørgsmål og hver ny situation. I alle stridsspørgsmål mellem katolske og protestantiske læger vil derfor tidsånden komme til at spille en langt større rolle for protestanter end for katolikker, i hvis øjne Guds lov forbliver den samme. Det gælder også det største af vor tids læge-moralske problemer: fødselskontrol, som den katolske kirke uanset tidsstrømningerne må og skal bevare det samme grundsyn på.

Pater Orla Eriksen, S.J., kastede lys over emnet ved at pege på, hvordan Europas historie siden middelalderen er et stadigt fremadskridende frafald fra Gud. Trods alle middelalderens fejl og skyggesider var mennesket dengang helt selvfølgelig præget af, at Gud stod for ham som tilværelsens absolutte midtpunkt, og han havde en grænseløs tillid til Guds barmhjertighed. Til Ham vendte han altid tilbage, når han havde været på de vilde veje, og han så sin livsopgave i at overvinde alle de forgængelige ting og på den måde gøre dem værdifulde for det evige liv.

Men da humanismen kom til og lod mennesket opdage verdens skønhed, i sig selv en umådelig værdifuld påmindelse om, hvad Gud havde skabt i sin visdom og godhed, varede det ikke længe, før-

Pater Küpferle hilser på en af mødets deltagere, overlæge Schwensen, Ålborg.

Søstre og sygeplejersker var blandt tilhørerne ved Steno-gildets møde

end glæden over det jordiske liv tog magten, fik Gud til at fortone sig og gjorde mennesket til et mål i sig selv, og det er næsten rystende at følge, hvad den stolte menneskehed, der kun stolede på sig selv og sine egne kræfter, indtil i dag har formået at gøre ud af denne gudløse og nådeløse verden. Det mærkelige er, at i den rivende udvikling, kun lidt over 100 år gammel, kunne det næsten se ud, som om mennesket har sejret og er blevet i stand til at forme sit liv efter eget forgodtbefindende. Lægevidenskaben har sin store andel i de imponerende resultater, og lægen af i dag vover, omgivet af menneskehedens beundring og ærefrygt, mere og mere i håb om at fjerne det ubehagelige: sygdom og lidelse. Der er kun én brik, som ikke vil passe ind i dette menneskets nye livsbillede uden Gud: døden kan ikke fjernes.

Et barns udvikling fra spæd og umyndig til voksen og myndig, sagde pater Eriksen, er et spejlbillede af hele menneskehedens vækst, siden folkeslagene i sin tid tog imod kristendommen med barnlig åbenhed for alt religiøst. De store omvæltninger, opdagelser og opfindelser siden da har nok gjort menneskehedens moden og myndig på de materielle områder, med et ganske andet albuenum end tidligere. Men på det overnaturlige område har den foreløbig ikke bragt det længere end til at være et

stort, dårligt undervist, ofte uvidende naivt barn. Den er blevet stikkende i interessen for sin tekniske og kulturelle udvikling uden samtidig at stile efter den religiøse modenhed, som den behøver i så høj grad. Og dermed har den skæbnesvangert bekræftet det gamle ord: stilstand er tilbagegang.

I dette kæmpemæssige spil, sluttede pater Eriksen, står den ikke-katolske og den katolske læge på hver sit sted. Den ikke-katolske kan danne sin egen lægemoral efter sit skøn. Men for det meste vil han stå usikker, så snart han kommer udenfor sin tekniske kunnen. Døden, som han hver dag må stå overfor, er hans største fjende, der altid pludselig kan ødelægge hans kunstværk.

For den katolske læge er døden ikke en afslutning, men begyndelsen til livet. For ham er lidelsen noget, han tager kampen op med, for at afhjælpe og lindre, men den er mere end det: den er også en deltagelse i Herrens lidelse til vor forløsning.

En læges kritik

Vi har efter mødet fra en af de deltagende læger, der ikke var klar over, at Ugebladet havde sin egen referent, modtaget en kritisk formet kommentar, hvori det blandt andet hedder:

Pater Küpferle beklagede emnets størrelse samt gjorde opmærksom på, at da der ikke findes nogen entydig protestantisk etik, finder der heller ingen skarpt definerbar protestantisk lægetik. På den anden side findes der ej heller en speciel katolsk lægetik, idet den katolske læge etisk følger den katolske kirkes etik — eller som pater Küpferle hellere ville sige, *moral*.

Pater Küpferles foredrag formedes som en gennemgang af grundlaget for katolsk etik og sluttede med som et eksempel på dens anvendelse at omtale antikonceptionelle midler — på en måde ikke noget lykkeligt valg, da dette jo er et »folkeetisk« spørgsmål. Lægetisk drejer det sig om, hvad lægen kan tilråde, når hans klientel ønsker oplysning om, hvordan man spreder børnefødslerne.

Pater Eriksen, som derefter fik ordet, gik historisk frem og beskrev den katolske etik gennem tiderne. Det var et udmærket, velformet foredrag, men hans progbrug: katolsk-protestantisk virkede stærkt forvirrende, idet protestantisk blev brugt ensbetydende med hedensk, ateistisk eller materialistisk. Det hjalp

lidt, da taleren bemærkede, at han slet ikke skelnede mellem katolsk og protestantisk etik, men mellem katolsk og ikke-katolsk — man forstod, at han dermed mente kristen og ikke-kristen.

Især for tilstedeværende kristeligt aktive læger fra Folkekirken var aftenen en stor skuffelse. Disse kristne læger kæmper blandt ikke-troende kolleger (som jo er i flertal) for deres idealer, som er de samme som vore, selvom de ikke kan udtrykke dem i filosofisk tungeomål. De følte sig sat udenfor — totalt svigtet. Et held var det, at så få havde fulgt indbydelsen.

At en drøftelse var udelukket siger sig selv. Det hele virkede som højtælning af et partimanifest i en kommunistisk forsamling.

Det skal ikke bebrejdes foredragsholderne, at de ikke kunne løse en uløselig opgave — pater Küpferle sagde det direkte i sin indledning — men Steno-gildet må ikke arrangere møder af denne art. Der er mange, som efter denne aften vil betænke sig på at komme igen. Og det ville være synd, om det årlige møde for denne kreds skulle opgives, fordi man rammer ved siden af.

Redaktionen kan oplyse, at vi om kort tid bringer et interview med en katolsk læge om de forskellige spørgsmål, der interesserer almenheden.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordpr 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Pruser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Frihed med måde

Ingen kan vist med nogen ret betvivle, at der her i landet råder fuld religionsfrihed i den forstand, at statsmagten ikke blander sig i andre end folkekirkens forhold. De øvrige trossamfund er principielt ligestillede omend praksis viser, at nogle er mere lige end andre.

Lad det i hvert fald uden forbehold være fastslået, at man — hvis man har penge og kan få byggetilladelse — må opføre og drive de kirker, klostre, templer og synagoger, man har lyst til.

Vel udfra en opfattelse af, at også religionsfriheden må have sine grænser, er der i såvel Finland som Sverige forbud mod at bygge egentlige klostre. Medens det svenske forbud har eksisteret endnu længere end spritbolaget, hvilket siger en del, stammer det finske forbud fra 1922 og var rettet imod de græsk-katolske klostre, der var russisk-sprogede med kirkeslavisk gudstjenestepreg. Romersk-katolske klostre fandtes ikke.

I Hufvudstadsbladet i Helsingfors diskuterer en række kendte kirkefolk nu det spørgsmål, om ikke klosterforbudet skader Finlands anseelse som et frit, demokratisk samfund.

Kirkerådsmedlem Nokkala anfører, at selvom klosterlivet har positive sider, som lutheranere også kan lære noget af, er klosteret så at sige unaturligt i det lutherske landskab. Sognepræst Serenius gør opmærksom på, at der allerede er et antal nonner og munke virksomme i landet, og at det er ganske underordnet, om de danner klostresamfund eller ikke. Han finder det en hasarderet påstand, at klosterlivet skulle krænke lov og god moral.

Også i Sverige er man nu blevet mindre sikker på, at et kloster eller to i sig selv ville udgøre nogen følelig trusel mod folkehjemmet. Ecklesiastikministern (kirkeministeren) har foreslået, at klosterforbudet ophæves under henvisning til princippet om religionsfrihed. Mange kritiske røster advarer imidlertid mod et sådant forslag. Nok holder man på religionsfriheden, men med det forbehold, at klostervirksomhed stadig forbydes.

I Skånska Dagbladet fremtræder eksempelvis en indigneret lederskribent og siger som følger: »Et demokratisk samfund må reagere mod klostervirksomheden først og fremmest fordi den er et udslag af diktatur og ufrihed. Vi er i andre forbindelser altid på vagt mod diktatur og diktaturtendenser, på vagt mod »förkvävning« af det enkelte menneske. Klosteret betyder, at ulykkelige mennesker, som for øjeblikket ikke ser nogen mulighed for at komme tilrette med deres religiøse problemer, skulle afsige sig et frit liv. Her gælder det at redde mennesker fra at fortsætte livet under katolicismens tunge åg. Man må erindre, at klosterlivet i princippet dog er en afvigelse fra det *fria* liv, som Gud har givet os . . .«.

På Helsingborg Dagblad er man af en anden mening: »Ufrihed og tvang? Det beror vel på hvad man mener med frihed. Om man i absolut frihed for eksempel må indeslutte friheden til at måtte være slave, at være ufri, holder ræsonnementet ikke. Mange »går i kloster« just for at blive fri, d. v. s. befri sig. Og det skridt man tager er jo frivilligt. Og findes der en tvang? Er det ikke også sådan, at man frivilligt underkaster sig visse regler og love? Vi har et kloster i Glumslöv. Ganske

vist må det ikke hedde kloster, men må gå under betegnelsen stiftelse. Men karmeliter søstrene her lever under præcis samme regler og udøver nøjagtig samme virksomhed som i det rigtige karmeliterkloster. Og karmeliterordenen er en af de strengeste klosterordener i verden. Lever man her i ufrihed og under tvang?»

Bladet har talt med bl. a. den lutherske pastor Sven-Åke Rosenberg i Kvistofta, i hvis sogn karmeliterstiftelsen findes. Han siger, at man for hans skyld må mene, hvad man vil, om en anden religion og dens virksomhed, men man bør vide, hvad man taler om. Der var i sin tid så mange mærkelige opfattelser af karmeliter søstrene og deres stiftelse i Glumslöv, at han så sig foranlediget til at indkalde til et offentligt møde, hvor han lod en katolsk præst forklare, hvad det hele drejede sig om. Rosenberg finder det betænkeligt, at man i et land med absolut religionsfrihed og med minimale muligheder for at forstå den romerske kirkes lære og tanker, ud fra en slags demokratisk ideal forbyder en af funktionerne hos en kirke, hvis eksistens man iøvrigt tillader.

Det gør vi også.

E.D.

Om massementalitet

Det vil muligvis forbyvse kirkeminister, fru Bodil Koch at se sig lovprist i dette blad, omend i en forrykt enklave, som kun underskriveren er ansvarlig for. Hun sagde nys i en avis: »Det kan fuldtud være en lige så stærk personlig holdning at bøje sig for det resultat, ens gruppe kommer til, som at gå imod...«

Dette standpunkt vil ærgre oldradikale af alle partier, som er tro mod troen fra 70erne - 90erne i forrige århundrede, hvor Ibsen lærte folk: at opponenter altid har ret, Bjørnson: at den er stærkest, som står ene, og Brandes: at personlighed blev man kun ved at stå i modsætning til massen. Og det vil harme yngre skribenter, som prøver på at være enere ved at iføre sig en uniform af islandsk uldtrøje, fløjlsbukser og fuldskæg og ved at lade deres »vers« hinke i samme epileptiske takt, som alle andre »vers« for tiden snubler i. Men damen har

må foi ret, for hun er mandfolk nok til ikke med »at bøje sig« at mene tavshed og blind a priori tilslutning, men *tro* på en sag, der er god nok til, at man bringer personlige ofre for den — og de største »ofre« er jo ikke de økonomiske, men de intellektuelle.

Det ville sikkert forbløffe, måske forskrække, bemeldte udmærkede dame, at hun — sikkert uforvarende — er kommet til at sige noget såre katolsk; jeg fik det inden for en uge bekræftet hele to gange. Den ene gang, da en engelsk kollega sagde om en irsk do., der var ret forbitret over noget, jeg havde sagt i en forelæsning, og som jeg agter at gentage i den Maria-bog, jeg arbejder på! Det skal De ikke tage Dem af, han er en af *Guds partisaner!*

Nu er »partisaner« vistnok (i visse situationer) et yderst nyttigt og nødvendigt folkefærd, men hvor er de besværlige for den regulære armé og — i fredstider — for den lovlige regering! Den anden gang var, da vi drøftede katolsk politik i Tyskland og Italien med partier, som låner navn efter Kristus og forbinder det med, hvad de på hvert sit sted forstår ved »demokrati«; da sagde en tysk kollega: Bare de rare mennesker vil forstå, at vi katolikker ikke er *Guds partifæller!* Vi katolikker får ofte ord for at være flokdyr og massemennesker, fjernstyrede fra Rom gennem snedige præster, der har helvedesstraffene i baghånden, hvis vi ikke makker ret. Så trøster mig Chesterton: Katolikker er indtil at gå i døden

Fru Bodil Koch

enige om en håndfuld sandheder — og om alt andet er de uenige! Og det har vi lov til, al den stund alt det, der ligger uden for denne håndfuld sandheder, ikke er gud-givne fakta, men menneskelige spekulationer, prægede af tid og sted.

Når en konvertit slutter sig til Kirken, og når en, der er opfødt som katolik, bekender sig til den, kan man godt sige, at vi bøjer os for Kirken, sætter dens mening over vor egen og lader love bestemme vort adfærdsmønster; men det sker ikke i tavshed, eftersom undervisningen er én lang drøftelse, og det er ikke en a priori »underkastelse«, såsom den først sker, når man er nået til *tro*. Og denne *tro* er en overbevisning om identiteten mellem Guds Søn og hans Kirke; intet går forud for den, alt er en konsekvens af den.

Kom så ikke og sig, at vi ikke er enere, personligheder, frie individer, der frit og personligt har valgt vor vej og utvunget af noget og nogen har valgt vort standpunkt i livet. At vi alligevel er blevet »masse« skyldes, at vi er en hel masse sådanne i verden. Og at vi bøjer os for vor »gruppe« skyldes, at vi tror, at den er

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

EMANUEL JENSEN & H. SCHUMACHER

Murer- og
Entrepenørforretning A/S
Godthåbsvænget 4, København F
Telefon C. 963

Chr. Hansens køudsalg
København F
Telefon Eva 6465 - 6466
Gl. Kongevej 163

La Pira - en moderne apostel

Af stud. jur. Henrik Holm-Nielsen

»Kristi legeme«. Det giver vor »personlige holdning« (som ministeren sagde) inden for »gruppen« og »det resultat, den er kommet til«, to korrektiver, det ene ud fra menneskelig dannelse og fra praktisk og civiliseret adfærd, det andet ud fra tro. Det første pålægger os, der lige så lidt som læger og jurister har nogen gehejme videnkab, at drøfte det tekniske i laboratoriet og ikke på torvet med skelen til bifald fra massen, som ikke har de sagkyndiges forudsætninger, og at overlade ledelsen de funktioner, som Gud har henlagt til ledelsen — og dette er »en stærkt personlig holdning«, der opretholder det statiske i »gruppen« uden at bremse det dynamiske. Det andet pålægger os en åndelig og intellektuel askese: at erindre, at individet kun er en ener i helheden, og at skal denne helhed *for Guds skyld* (dette opfattet bogstaveligt!) opretholdes, er den ofre værd — selv når jeg, individet, er vis på at se klarere end gruppen; den dyd, der hedder ydmyghed, lærer os da at vente på dem, der er mere tungvendte, og at prøve på i ventetiden at lære dem vore (klarere!) synspunkter at kende. Også denne ydmyghed over for de små (selv i ledende stillinger) er en sindelagens askese, dikteret af tro på helheden og af vilje til helhedens trivsel, som kun kan forstås og forsvares som »en stærk personlig holdning«, udsprunget af den tro, at kun i Kirkens helhed er Gud til stede.

Tilgiv os da, at vi er så mange millioner, at vi er blevet en masse!

Pet Scht

Giorgio la Pira er født på Sicilien 1904, som den ældste i en børneflokk på syv. Barndomshjemmet var overordentligt fattigt og forældrene måtte lade familien tage sig af deres børn. Efter en farveløs barndom drog La Pira, 16 år gammel, til Messina. Samtidigt med at han her passede noget bogføringsarbejde, gennemførte han studiet til artium. Allerede her sporer man første gang La Pira's litterære anlæg, idet han sammen med den senere nobelpristager Salvatore Quasimodo var medarbejder ved et litterært avantgardetidsskrift. Efter artium blev La Pira optaget af juridiske studier først i Messina senere i Firenze. I sin studietid levede La Pira et eksemplarisk flittigt liv, fordybet i studier, — og i bøn og meditation. Som aktiv katolik tog han virksomt del i en række studenter og ungdomsforeninger.

Man ved ikke meget om, hvordan han kom frem til sin kristne tro. Vokset op i et religiøst indifferant, til dels kirkefjendtligt milieu var han i sin første ungdom til dels negativt indstillet overfor Kirken. Under sin første studietid i Messina skrev han således nogle stærkt polemiske artikler mod den. Hvornår og hvordan indtraf da omsvinget? I et åbent øjeblik har han fortalt, at denne begivenhed fandt sted, da han på en Kristi Legemsfest, så den traditionelle procession gå forbi med den viede hostie i monstransen. Troen slog bogstaveligt talt ned i ham som et lyn.

Parallelt med sit juridiske arbejde anvendte La Pira megen tid på filosofiske studier af Thomas af Aquin og de græske kirkefædre. I 1930 bar hans intense juridiske studier frugt i en afhandling om den romerske arveret. Alene forordet til denne afhandling vakte enorm opsigt. Dette studium, var for ham, som han skrev — smeltet sammen med hans religiøse meditation til en enhed. Betragtninger af denne art var ikke just almindelige ved de positivistiske universiteter. I forordet nævner La Pira to mennesker som særligt har haft betydning for hans arbejde — Jomfru Maria og professor Contardo Ferrini, som siden er blevet saligkåret. Også videnskabeligt er afhandlingen blevet berømmet og har vundet international anerkendelse. Kort tid efter i en alder af 26 år blev La Pira herefter tilbudt et ledigt professorat ved universitetet i Firenze. Hans juridiske karriere havde nået højdepunktet.

Gennem sine thomistiske studier var La Pira kommet i forbindelse med dominikanerordenen og indtrådte i dennes tredieorden. Efter at have tiltrådt sin stilling som professor gik han et skridt videre. Skønt lægmand opnåede han tilladelse til at leve brødrenes liv, bo i en klostercelle og spise i rektoriet.

Under det fascistiske styre arbejdede han ideologisk i modstandsbevægelsen. Samtidig med at den fascistiske regering afviklede felttoget i Abessinien afholdt

La Pira en lang række retræter, hvor det gennemgående tema var en fastlæggelse af de kristnes principper angående voldsanvendelse og en fordømmelse af den fascistiske handlemåde. Men La Pira standsede ikke ved dette. Som et resultat af omfattende studier over folkeretten kombineret med daglig læsning af Bibelen, kirkefædrene og Thomas udsprang tidsskriftet »Principi« i begyndelsen af 1939. Tidsskriftet karakteriseres ved at formen bevidst er gjort knashård skolastisk — først og fremmest af hensyn til de fascistiske censorer. »Tankegangen, som lægges til grund i disse artikler er individets indordning i et menneskeligt hele, som det er solidarisk med, og dette heles indordning under en højere orden, som er Guds lov. Menneskets dybeste tendenser samarbejder med denne lov; for, som den hellige Augustin siger, menneskets hjerte er uroligt efter at finde hvile i Gud, og dets intellekt, som er skabt til at søge sandheden, strækker sig på samme måde hen mod den absolutte sandhed, mod det lys som er Gud«.

Trods sin afskrækkende form var det klart, at Principi ikke i det lange løb ville blive tolereret. Snart greb censuren definitivt ind og bladet måtte standse. La Pira fortsatte troligt sin lille private frihedskamp. I klostret San Marco samlede han en kreds af mennesker, og for dette forum udveksledes tanker, det ellers ikke var opportunt at fremkomme med på de tider. Naturligvis måtte La Pira's holdning være en stadig torn i øjet på magthaverne, men trods gentagne advarsler og trusler var han ikke til at standse. I forbindelse med et efterforskningsforhør forsøgte en ledende fascist at formå La Pira til at stoppe sin aktivitet, idet han fo-

La Pira uddeler mad til de fattige

reholdt ham de mulige konsekvenser, det kunne få at fortsætte. Stillet overfor disse trusler, svarede La Pira: »Hvad skulle jeg være bange for? Ingen kan gøre mig noget ondt! Sender de mig i fængsel, bliver jeg ikke ene, der har jeg mange venner allerede. Og ta'r de livet af mig — che gloria — hvilken glæde, så kommer jeg desto før til at stå for Guds åsyn«.

Ved tyskernes magtovertagelse i 1943 ændredes billedet totalt og La Pira måtte for resten af krigen gå under jorden. Først med krigens slutning vendte han atter tilbage til Firenze.

La Pira er imidlertid i dag først og fremmest kendt for det store karitative arbejde, som han har ledet og inspireret. Lad mig nævne fattigmesserne i Firenze, hvor under krigen op til 1500 mennesker hver søndag i forbindelse med messen fik udleveret det allernødvendigste. Begge disse organisationer har naturligvis krævet en ikke ringe kapitalindsats. Spørger man La Pira hvorledes hjælpen finansieres svarer han: »Jeg beder — og pengene kommer«. Det bør også nævnes at La Pira for sit eget vedkommende har gjort

det klassiske fattigdomsløfte til sit. Hans fattigdom er legendarisk.

Kort efter krigen blev La Pira formand for Firenze's fattigkommission. Hele systemet blev nu omlagt efter moderne retningslinjer og gennemorganiseret.

Det er imidlertid typisk for La Pira at han ikke blot erkendte det rent materielle behov, men også det som man kort kunne kalde de nødstedte menneskers behov for kærlighed og menneskelighed. Lad mig belyse dette ved et eksempel. I forbindelse med oprettelsen af spisesteder for de arbejdsløse forlangte han også at der på disse spisesteder skulle være blomster på bordene, og at tjenerne skulle servere i hvide jakker. De fattige har ikke bare krav på mad, men også på hygge i det omfang man formår at give dem det.

Ved kommunevalgene i 1951 blev La Pira opstillet som kandidat for Democrazia Christiana. Han havde tidligere gjort sig stærkt gældende indenfor dette parti. Politisk var partiet imidlertid nu stivnet og La Pira's muligheder var derfor nu på det nationale plan blevet stærkt indskrænket, hvorfor han altså nu valgte i

stedet at koncentrere sine kræfter om byen Firenze.

Spørger man hvilket program La Pira gik til valg på bliver man slået med forbavselse. Det enklest tænkelige og det mest usædvanlige. »Menneskets by er skabt til at efterligne Guds stad, og al kristen samfundsvirksomhed må gå ud på at føre frem til dette ideal. Hver af byens indbyggere skal skaffes mulighed for at leve en værdig menneskelig tilværelse. Først og fremmest gælder det om at tilgodese de mest elementære menneskerettigheder. Og, lægger La Pira til, skønhed. Mulighed for at nyde kunstens store mesterværker, ikke mindst musikken. Fri adgang til musæer mindst en gang om ugen, frie koncerter af bedste kvalitet. Mennesket lever ikke af brød alene. La Pira blev valgt og en rig udvikling for Firenze kunne påbegyndes. Med forbløffende effektivitet satte La Pira ind på de afgørende områder — boligspørgsmålet — forsørgsproblemerne — arbejdsløhedsspørgsmålet m.v. På trods af den effektivitet, hvormed han fik løst de foreliggende problemer, mødte La Pira megen modstand. Man kaldte ham en religiøs fantast. Man bestred hans kompetence til at blande sig i arbejdsgivernes ensidige ret til at opsigte deres arbejdere i de tilfælde hvor en virksomhed ikke længere gav fuldt så meget udbytte som tidligere (La Pigone sagen —). I sagen »La Cure« inspirerede og organiserede han arbejdernes overtagelse af en vaklende virksomhed. Denne handling betød at 2000 mennesker kunne reddes fra arbejdsløshed. — I dag er samme virksomhed en af Firenze's mest blomstrende.

Men modstanden blev stærkere. I foråret 1956 blev La Pira opstillet som borgmester. Valget blev en enorm bekræftelse af hans po-

pularitet med usædvanlig mange personlige stemmer. De liberale partier (højregrupperne) og kommunisterne kunne dog stadig i fællesskab mønstre et knebent flertal. Som repræsentant for det største parti (DC) blev La Pira imidlertid efter nogen diskussion atter indsat i borgmesterembedet. Den nyvalgte borgmester fortsatte troligt sin politik. Vanskelighederne blev imidlertid større og større. Kommunisterne og de liberale lagde i fællig (en morsom tanke) hindringer i vejen for arbejdet.

I marts 1957 gik administrationsapparatet helt i stå. I erkendelse af situationens håbløshed indgav La Pira herefter sin afskedsansøgning. Nyvalg skulle herefter afholdes inden udgangen af sommeren 1957. Partierne trak imidlertid tiden ud. En regeringskommissær måtte udnævnes. Paradoksalt nok sidder denne kommissær der fremdeles. Intet valg er endnu blevet afholdt. Situationen er helt irregulær, og at den har været så længe turde være det bedste bevis på La Pira's enestående stilling i Firenze — elsket af mange, men frygtet som døden af andre.

Også på det internationale plan har La Pira formået at gøre sig gældende. Således foranstaltede han i perioden 1952—1956 i Firenze afholdelsen af en række kongresser der samlede repræsentanter fra hele verden. Hver kongres havde et bestemt emne, som blev behandlet af specielt indbudte forelæsere, nobelpristagere og andre filosoffer, teologer, naturvidenskabsmænd og politikere. I 1952 var emnet »Samfund og fred«, i 1953 »Bøn og poesi«, 1954 »Kultur og åbenbaring«, 1955 »Kristent håb og menneskelige forhåbninger« og i 1956 »Historie og profeti«. Efter at La

Pira er afgået som borgmester har der ikke været afholdt flere kongresser af denne art.

La Pira's holdning overfor kommunisterne har fra tid til anden medført Vatikanets mishag. Et mishag, der først og fremmest har manifesteret sig i Osservatore Romano. I al ydmyghed er La Pira imidlertid ikke bange for at give svar på tiltale. Ved en pavelig audiens nærmede Pius d. XII sig den lille borgmester og spurgte bekymret: »Hvad foretager kommunisterne sig egentlig i Toscana for tiden?« La Pira svarede fromt knælende: »Hellige Fader, — bed til Gud — så skal vi nok tage os af kommunisterne!« På grund af Vatikanets holdning har kommunisterne ikke været repræsenteret ved de ovennævnte kongresser. Alligevel har de ved en anden lejlighed været repræsenteret i Palazzo Vecchio, nemlig på kongressen for alle verdens borgmestre, som La Pira afholdt i oktober 1955 og som på sin vis var mindst lige så bemærkelsesværdig som fredskongresserne. De personlige kontakter som La Pira her opnåede blandt andet med repræsentanter for Moskvas bystyre bevirkede senere at han i august 1959 kunne foretage en rejse til Sovjet som den øverste Sovjets gæst. Denne bemærkelsesværdige rejse der på sin vis mere kan karakteriseres som en pilgrimsfærd til den russiske kirkes helligdomme end en politisk udvekslingsrejse er allerede tidligere blevet omtalt her i Ugebladet og formodes at være alle velkendt.

---

*CATHOLICA*s nye nummer er netop udkommet. Det indeholder blandt andet pater F. Refoules artikel om katolikkers holdning overfor protestanter, pastor Ib Andersen om opdragelse til syndserkendelse og pater R. Roos' om bodsfærdighed, bodssakramentet og bodsøvelser. Hertil kommer 21 sider med orienterende artikler, kommentarer og boganmeldelser.

Vi bragte fornylig et billede af den lille polsk-engelske pige, der i London har rollen som Helen Keller i *The Miracle Worker*. Vi kunne samtidig have bragt et billede af en dansk pige, der spiller samme rolle og er katolik som Janina Faye fra London.

Her er den danske pige, Ann-Mari Max Hansen, som har Helen Keller-rollen på Stadsteatern i Hälsingborg. Hun er elev på Rygaards franske skole, men har orlov, mens stykket spilles i Sverige. Ann-Mari har af såvel den svenske som den danske presse fået en meget smuk omtale for sin indsats. Ved siden af de gode egenskaber, hun kan have arvet fra sin mor, er det sandsynligt, at hendes evner for scenen stammer fra fædrene side — fra skuespilleren Max Hansen.

Ikke stå som stumme tilskuere!

Wien (NC) Ærkebiskoppen af Wien, kardinal König, har opfordret lægfolk til at fremsætte deres ønsker før det kommende Vatikanconcil og ikke forholde sig som stumme tilskuere. Kardinal König, der er medlem af den forberedende hovedkommission, oplyste, at der endnu er mulighed for at give bidrag til det forberedende arbejde. I en tale til østrigske katolske journalister opfordrede han dem til at følge udviklingen før conciliet meget nøje, og han tilføjede: »Lad være med at vente på en biskoppelig udtalelse eller en rapport fra Rom, hvis De har et eller andet at bemærke før conciliet. Når der er mulighed for det, bør De informere katolikkerne og den øvrige verden om conciliet. De bør også oplyse om, hvad katolikker og andre forventer af conciliet.«

Efter kardinal Königs forslag besluttede de østrigske katolske journalisters forening at indbyde til et internationalt møde, hvor katolske pressefolk kan drøfte Vatikanconciliet. Mødet vil blive afholdt fra 11.—14. maj på slottet Seckau i det sydøstlige Østrig.

Nyt om katolsk hjælp til Italiens jøder

Rom (NC) Ifølge en artikel i tidsskriftet *Civiltà Cattolica*, der meddeler hidtil ukendte oplysninger om katolsk hjælp til italienske jøder, var Gestapo ansvarlig for mordet på omkring 8.000 jøder i Italien under den anden verdenskrig. Italienske nonner skjulte og reddede 2.275 jøder, mens yderligere 992 fandt asyl i munkeklostre og præstegårde. Man kender ikke tallet på de jøder, der søgte tilflugt i Vatikanstaden og i Lateranet. »For at undgå diplomatiske forviklinger, tog man ikke officielt nogen notits af deres tilstedeværelse«, hedder det i artiklen.

I Italien arbejdede to organisationer på at hjælpe jøderne. Under ledelse af pater Antonio Weber hjalp »Sankt Rafaels foreningen« omkring 25.000 jøder på forskellig måde og gjorde det muligt for 1500 af dem at rejse til Amerika. En anden hjælpeorganisation, som oprindeligt var grundlagt af jøder og kaldtes »Delasem«, blev opløst af nazisterne, men efterlod sine midler til kardinal Boetto, som gennem den hellige Stols nunciatur i Rom fik pengene fordelt til nødlidende jøder.

I artiklen dementerer man endnu en gang påstandene om, at det skulle være lykkedes nazibødlen Adolf Eichmann at få udstedt et pas fra Vatikanet. Artiklens forfatter, pater Robert Leiber, S.J., betegner denne oplysning som »ren fantasi«.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforsander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi-
og
plasticvarer
til hospitaler
og
sygehuse

Den apostoliske delegat rejser på rekreation

Den apostoliske delegat, ærkebiskop Martin Lucas, har set sig nødsaget til af helbredshensyn at rejse til Holland på et længere rekreationsoophold. Delegationen vil i mellemtiden blive ledet af pater M. Verbaarschot.

I 1500-året efter Sankt Patrick

Dublin (NC) I dag fejrer Irland 1500-året for sin apostel, den hellige Patricks død. Den pavelige udsending, kardinal Francis McIntyre, ærkebiskoppen af Los Angeles, åbnede i formiddag festlighederne, der har tiltrukket sig stor opmærksomhed fra hele Irland. Kirkens ledere og mange repræsentanter for den irske regering deltager i højtidelighederne, som holdes i ærkebispedømmet Armagh.

1961 skal i Irland være et mindeår for Sankt Patrick, og i juni åbnes en stor missionsudstilling i Dublin. Paven har valgt kardinal Agagianian, der er præfekt for Kongregationen til Troens Udbredelse, som udsending ved denne lejlighed.

Vi vil senere bringe en artikel om den hellige Patrick, en af kirkehistoriens største missionærer.

Kardinal Mimmi død

78 år gammel er kardinal Marcello Mimmi død på et hospital i Rom. Kun en time før havde pave Johannes besøgt kardinalen og givet ham sin velsignelse.

Kardinal Mimmi var født i en landsby i nærheden af Bologna. Han blev præst i 1905, biskop af Crema i 1930. I 19 år var han ærkebiskop af Bari og blev i 1952 ærkebiskop af Neapel. Samme år udnævnte Pius XII ham til kardinal. Han har bestridt en række ansvarefulde hverv og var fra 1959 præsident for den pavelige kommission, der arbejder med Sydamerikas særlige vanskeligheder.

Een udenlandsk missionær i Kina!

Rom (NC) Der er nu kun én udenlandsk missionær tilbage i Kina, den amerikanske biskop James E. Walsh, som kommunisterne har idømt tyve års fængsel. Det er for kort tid siden blevet meddelt i jesuiternes hovedkvarter i Rom, at den 89-årige franske missionær, pater Anatole Ghestin S.J., er død i Sienhsin. Pater Ghestin har ar-

Englands kirke sender en repræsentant til Rom

Den anglikanske kirke i England vil sende en repræsentant til Rom for at opretholde en officiel forbindelse med den hellige Stol, mens man forbereder det andet Vatikaner-koncil. Man har til dette hverv udnævnt pastor Bernard Clinton Pawley, som er kannik ved Ely-katedralen.

Den anglikanske kirkes informations-kontor oplyser, at kannik Pawley skal fungere som medlem mellem den anglikanske kirkes råd til varetagelse af mellemkirkelige anliggender og sekretariatet for kristen enhed, som ledes af kardinal Bea.

Kannik Pawley taler italiensk. Han er kendt som en af den anglikanske kirkes rejsende »diplomater«. Han har tidligere oprettet kontakt med kristne grupper i Tyskland, Belgien, Frankrig og Italien, hvor han var i fangenskab under den anden verdenskrig. Datoen for hans afrejse til Rom er endnu ikke fastsat.

I meddelelsen fra den anglikanske kirke hedder det, at ærkebiskopperne af Canterbury og York har foretaget udnævnelser, og at kannik Pawley derfor »vil være til disposition med alle oplysninger som svar på det katolske sekretariats anmodning til de ikke-katolske kirker«.

En talsmand for Vatikanet har udtalt, at udnævnelserne vil være til stor hjælp for sekretariatets arbejde. Han påpegede endvidere, at kannik Pawleys udnævnelse ikke må forveksles med udnæv-

bejdet i Kina igennem 54 år.

Ifølge missions-årbogen for Kina 1949 var der 3090 ikke-kinesiske præster i landet. Knap 12 år efter er der nu ingen tilbage undtagen den fængslede biskop Walsh.

nelsen af officielle observatører til konciliet. Spørgsmålet om observatører er for øvrigt endnu ikke afgjort.

Meddelelsen om kannik Pawleys udsendelse er ikke blevet modtaget med lige stor begejstring af alle kredse. Fra det evangeliske kirkeforbunds side drager man ligefrem i tvivl, at ærkebiskopperne af Canterbury og York overhovedet har ret til at sende ham derned. En talsmand for dette kirkesamfund udtaler: »Hvis udnævnelserne skal betragtes som et forsøg på at finde frem til et kompromis mellem den anglikanske kirke og den romerske kirke, før denne har gennemgået en reform, kan de evangeliske kristne kun beklage dette.«

Ny amerikansk bibel

Washington (NC) *Det nyeste bind af den moderne amerikanske oversættelse af Bibelen er netop udkommet. Dette bind omfatter de profetiske bøger fra Esajas til Malakias. Det første bind udkom i 1952 og indeholdt de første otte bøger af Det gamle Testamente. Det drejer sig om den mest moderne katolske oversættelse til det engelske sprog på grundlag af de ældste tekster. Om få år udkommer sidste bind indeholdende gammeltestamentlige tekster og derefter en oversættelse af Det nye Testamente, som skal erstatte udgaven fra 1941, der var en oversættelse af Vulgata og blev solgt i over 1.000.000 eksemplarer. Den nye udgave bliver en oversættelse fra græsk.*

Jeg vil lade brød regne ned fra himmelen

Alle de ting, vi hører om i Det gamle Testamente, er billeder på og forberedelser til Det nye Testamente og til Kirkens liv: at forstå det er en nødvendig forudsætning for at forstå Bibelen.

De foregående uger har vi set, at *ørkenen* er et billede på vor jordiske pilgrimsfærd til det himmelske Jerusalem, som er det virkelige forjættede land.

Skystøtten er et billede på Kristus, verdens lys, som vandrer i spidsen for de frelstes karavane.

Vandet, der strømmer ud af klippen, er et billede på det vand, der vælder frem af Kristi side, da han hænger på korset, det vand, der føder os på ny og skænker os det guddommelige liv.

På samme måde er *mannaen*, brødet, der falder ned fra himmelen, et billede på eukaristien, som er til føde for de kristne. Kristus fastslog selv tydeligt denne forbindelse, da han sagde: »Jeres fædre spiste manna i ørkenen og døde. Men jeg er det levende brød, som er kommet ned fra Himmelen; om nogen spiser af det brød, han skal leve til evig tid. Og det brød, jeg vil give, er mit kød til liv for verden« (Johannes 6, 49-51).

Hvis man virkelig vil forstå mannaens betydning, må man — som det altid er tilfældet — anbringe den i en større sammenhæng og følge de forskellige etaper i det emne, der hedder »måltidet«, i Bibelen.

Dette emne er af uhyre vigtighed, for man kan sige, at hele menneskets og forløsningens historie udspilles mellem to måltider: det første, som var *et skæbnesvangert måltid*, nemlig Adams i Paradis, og det sidste, som er *et saligt måltid*, nemlig det himmelske gæstebud. Det første er et måltid, som ikke blot indtages uden Gud, men direkte imod Guds vilje. Det andet er et måltid sammen med Gud, hvor Gud selv vil varte op ved bordet (Lukas 12,37). Mellem disse to: måltidet i oprør mod Gud og måltidet i venskab med Gud, ligger et tredje af enestående betydning, nemlig Nadveren, hvis forbillede er mannaen. I kraft af sin forbindelse med korsofferet udsletter nadveren følgerne af det første måltid og sætter os i gang mod det andet. Nadveren er *forsoningsmåltidet*.

Dette måltid bevirker en total forandring i forholdet mellem Gud og mennesket, og her bliver den forbundne frugt og vredens brød forvandlet til en livets føde.

1 Adams måltid

Den synd, menneskeslægtenes fader har begået, skildres i Bibelen som et måltid. Adam spiser sammen med sin hustru Eva af den forbudne frugt (1. Mosebog, kapitel 3). Den inspirerede forfatter vil dermed fortælle os, at Adam nægter at underkaste sig Gud og at leve i afhængighed af ham. Hans synd består i et åbent oprør. At søge sin føde uden for Gud, imod Guds vilje, er det samme som at knytte sit liv til et andet princip end Gud, — det er at erklære, at man kan finde livet uden for ham, og at man vil fjerne sig fra det åndelige princip for i stedet at holde sig til et materielt princip. Det var det, der gjorde Adams synd til prototypen på al synd. Det er altså indlysende, at den synd, Adam begik i Paradiset, ikke havde noget med madglæde eller frådseri at gøre, og at den heller ikke — som man undertiden har villet påstå — bestod i, at han gav efter for kødelige lyster. Den bestod i hovmod. Adam ville ikke være afhængig af Gud, — han ville ikke acceptere sin stilling som Guds skabning.

2 Måltidet i ørkenen

Men Gud slår sig ikke til tåls med at blive sat ud af spillet på den måde. Han har skabt mennesket på vidunderlig vis, og han vil genskabe det på endnu vidunderligere vis. Hele Guds opdrager-virksomhed i Det gamle Testamente har som mål at få mennesket til igen at indse sin afhængighed, og som middel benytter Gud netop det, der var årsagen til syndefaldet. Den frugt, Adam plukkede og spiste, var udtryk for og tegn på, at han afviste Gud. Fra da af skal enhver frugt, der plukkes, enhver drue, der høstes, og ethvert aks, der sankes i lade, være et udtryk for og et tegn på menneskets afhængighed af Gud.

Mennesket skal nemlig fra det øjeblik æde sin føde og sit daglige brød i sit ansigts sved (1. Mos. 3,17-19). Men

dets eget arbejde er ikke nok. Når mennesket har pløjet, sået og arbejdet med ansigtet vendt mod jorden, skal det vende sit blik mod Himmelen, mod »ham, som giver regn og frugtbare tider« (Apostlenes gerninger 14,17), for det er Gud, »som frembringer brød af jorden, brødet, som skal styrke menneskets hjerte« (Salme 104,14-15). Det er nødvendigt, at der finder et samarbejde sted mellem Gud og mennesket: et arbejde fra menneskets side og en gave fra Guds side. Det er naturens lov, at vi er afhængige af Gud med hensyn til det daglige brød, og mange folk har rent spontant formået at fatte denne anskuelserundervisning. Med det, Gud har åbenbaret gennem selve brødets natur, har han villet gøre denne afhængighed mere indlysende for sit folk: jøderne.

Heri ligger nemlig hele mannaens betydning. Folket i ørkenen, som endnu knapt nok er rigtig udfriet af Ægypten, savner trældommen på grund af de goder, der fulgte med den. Det knurrer mod Gud og mod Moses og Aron (2. Mosebog 16,2-3). Det vil ikke gå med til at leve i usikkerhed. Ægyptens rigdomme har fået folket til at miste fornemmelsen af at være afhængigt af Gud. Så er det, Gud griber ind, ikke for at straffe som tidligere, men for at give, så at Israel kan genvinde sansen for Guds nådesbevisninger. Folket er tilbøjeligt til at sætte hele sin lid til sig selv og til det skabte. Ved at skænke israeliterne mannaen vil Gud tvinge dem til at leve hver dag i tillid til ham og til at overlade til ham at sørge for dem. Derfor forbyder han dem også at samle til bunke. »Herren sagde til Moses: Se, jeg vil lade brød regne ned fra Himmelen til Eder!« (2. Mosebog 16,4), og Viddommens bog fortolker denne tekst således: »Uden at blive træet sendte du dem fra Himmelen *færdigt brød*« (Viddommens bog 16,20). Der ligger i dette en slags tilbagevenden til de paradisiske tilstande. Idet Gud skænker folket den gratis gave, som mannaen er, ophæver han for en tid arbejdets forbandelse, men til gengæld forlanger han fuldstændig lydighed af sit folk. Gud begynder forfra på at opdrage mennesket. Han underviser det, samtidig med og gennem at han giver det føde.

3 *Nadver- måltidet*

Men dermed er det ikke slut. Gud nøjes ikke med at give sit folk føde, som han gjorde det i ørkenen. I Det nye Testamente går han endnu længere. I Kristi skikkelse kommer han selv og tager del i menneskenes måltid — han kommer og sætter sig til bords med dem. I Lukas-evangeliet tales der ganske særligt om Kristi måltider. Disse måltider understreger, at Kristus virkelig er menneske som vi og sammen med os. Men de tilkendegiver også, at Kristus virkelig er den lovede Messias. De er nemlig virkeliggørelsen af det gæstebud, som profeterne havde bebudet, og som de rituelle måltider i Det gamle Testamente var forbilleder på. Hos Esajas var dette for eksempel forudsagt med følgende ord: »Hærskarers Herre gør på dette bjerg et gæstebud for alle folkeslag... Han gør ende på sit folks skam på hele jorden.« (Esajas 25,6-8). Vi ser faktisk, hvordan Kristus spiser ikke alene med sine apostle og med discipulene, men også med toldere og syndere. Han lader sig indbyde af Zakkæus og af Mattæus. Han lader alle skrunker falde. Han er ikke kommet for de sunde, men for de syge. Som Esajas siger: »Han gør ende på sit folks skam på

hele jorden«. Gæstebudet er ikke alene beredt for de retfærdige, men også for synderne, ikke alene for jøderne — som det var tilfældet med mannaen — men for alle folkeslag. Og hvis de, der oprindeligt var indbudt, udebliver, går man ud på vejene og ved gærderne og samler de fattige og vanføre og blinde og lamme, for huset skal være fuldt (Lukas 14, 16-24).

Men det er ikke Kristus nok at svare til menneskenes forventninger og at opfylde profetierne. Han går endnu videre, — han går langt ud over selve løftet og opfylder det over al forventning. Kristus synes nemlig ikke, at det er nok at sidde til bords sammen med menneskene, at give dem brød i overflod (Lukas 9,12-17) og at forvandle vand til vin (Johannes 2, 1-12). Han giver sig selv som føde. Hans legeme og hans blod bliver en del af måltidet: »Tag og spis, dette er mit kød... Tag og drik, dette er mit blod«. Over for en sådan gave, en sådan kærlighedens ædelmodighed, kan mennesket ikke gøre andet end at tie og tilbede!

4 *Det himmelske gæstebud*

Billedet af et måltid er det billede, Bibelen helst benytter, når den vil tale

til os om den evige salighed. Kristus selv bruger det meget ofte: »Med Himmeriget er det som med en konge, der gjorde sin Søns bryllup« (Mattæus 22, 2-10) og et andet sted: »Mange skal komme fra øst og vest og sidde til bords med Abraham og Isak og Jakob i Himmeriget« (Mattæus 8,11). Og det er det samme billede, vi finder i Johannes Åbenbaring: »Salige er de, som er indbudt til Lammets bryllupsmåltid« (19,9). Guds åbenbaring til menneskene indledes med billedet af et måltid og slutter med billedet af et måltid. Ved tidernes ende skal menneskene genfinde det, de mistede ved tidernes begyndelse. Gud har i sin barmhjertighed gjort menneskets fejl god igen.

Langt bedre end talen om den »salige beskuelse« udtrykker dette billede i al sin fylde det liv, som skal være vort. At spise betyder nemlig at samle nye kræfter, at forny sig indefra, at skaffe sig nyt liv og ny livskraft, ja, man kan på en vis måde sige, at det er som en genskabelse. Derfor er gæstebudet et symbol på det evige liv, det nye, altid sprudlende liv. Gud vil være i mig og jeg i Gud. »Den, der sejrer, ham vil jeg give af den skjulte manna!« (Johannes Åbenbaring 2,17).

M.D.

»Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra Himmelen.«

- SØNDAG d. 19.: Passionssøndag (s. 286, violet).
- MANDAG d. 20.: Josef (s. 853, hvid), Mariæ brudgom. Ihukommelse af mandagens messe (s. 291).
- TIRSDAG d. 21.: Tirsdagens messe (s. 295, violet). Ihukommelse af Benedikt (s. 854), ordensstifter.
- ONSDAG d. 22.: Onsdagens messe (s. 300, violet).
- TORSDAG d. 23.: Torsdagens messe (s. 305, violet).
- FREDAG d. 24.: Fredagens messe (s. 310, violet). Ihukommelse af Gabriel (s. 855), ærkeengel, og af Mariæ syv smerter (s. 866).
- LØRDAG d. 25.: Mariæ bebudelse (s. 858, hvid). Ihukommelse af lørdagens messe (s. 314).
- SØNDAG d. 26.: Palmesøndag (s. 319, rød og violet).

Det nervøse sinds fine egenskaber

Dr. Borghild Krane er et kendt navn indenfor norsk psykiatri. Siden 1952 har hun drevet psykiatrisk privatpraksis i Oslo. Hun har eksamen i samisk sprog. Hun har udgivet romaner, noveller og bidraget med artikler til dagspressen.

I en samtale med St. Olav stilles Borghild Krane, der i 30 år har været katolik, overfor spørgsmålet, hvordan det forholder sig med nervøsitet og religiøst liv.

— Det er klart, at en religiøs overbevisning i sig selv er en hjælp til at bære prøvelser — også nervøse, og til at løse konflikter. Men også her er der en fare for misforståelser: Netop de nervøse forvirres så ofte i deres forståelse af, hvad religion er. Hvor mange nervøse hører ikke slægtninge eller venner sige som en slags bebrejdelse: »Hvordan kan du være deprimeret eller oprevet, du, som er et troende menneske, som

har »dit på det tørre«. Og mange nervøse går selv ind på denne misforståelse: Altså må der være noget i vejen med *min* religion, med *min* tro. Jeg »svigter« religionen.

Dette bunder i en slags »effektivitetsopfattelse« af, hvad tro og religiøs overbevisning egentlig er. At tro skulle efter dette betyde at have det »godt med Gud« — og følgelig godt i det hele taget. Det er jo en ganske forfjelt kristendomsforståelse.

Den positive faktor er, såvidt jeg kan se, selve troen, som er en hjælp til at bære lidelser. Lægger vi derimod op en slags perfektionistisk mønster — uden for det kristne liv — uden udmyghed og uden at bedømme hver enkelt mulighed — da har vi den moralistiske religiøsitet, som vel er en typisk moderne fristelse. Vi overfører den almindelige beundring for ydre effektivitet også på troslivet, i stedet for at acceptere vort mål indenfor den absolutte afhængighed, som et Gudsforhold altid er, enten vi nu er psykisk svage eller psykisk stærke mennesker. I Gudsforholdet er magtesløsheden udgangspunktet for alle, også for de mest vitale overskudsmennesker.

Og mennesker — ikke mindst nervøse — må bedømmes og må bedømme sig selv efter stræben og vilje, ikke efter ydre opnåelige resultater. For der er udrustningen så forskellig. Vi må ind-

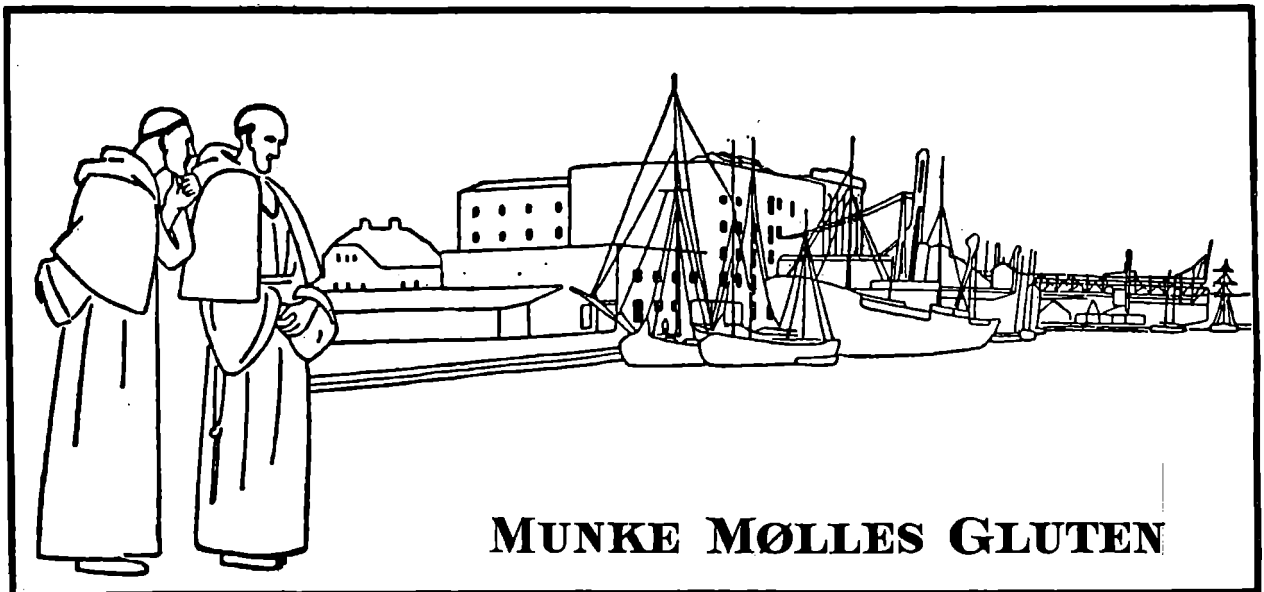
Skal De alligevel

sende Deres venner en blomsterhilsen, så støt

DEN KATOLSKE PRESSE

og send en blomsterdekoration med et påskelys, der købes hos sognepræsten eller Sct. Ansgar's Boghandel.

VESTA-LYS

MUNKE MØLLES GLUTEN

give de nervøse tryghed til at tillade sig at være nervøse — det er ingen skam. I sin sensible nærtagenhed rummer netop det nervøse sind mange af de menneskeligt set fineste egenskaber i forstærket grad.

Indsamlingen til Congo har muliggjort, at Caritas Danmark allerede har kunnet afsende de første 200 dollar til Caritas Congo i Leopoldville.

Ideer fra Sønderborg

Utallige er de opfindsomme ideer, der gennem årene er fostret med det formål at skaffe penge til kirkebyggeri. I Sankt Pauls menighed i Sønderborg er et nyt sparesystem ved at vinde indpas — tilmed et morsomt.

Gennem nogen tid var der i kirkebøssen blevet nedlagt de velkendte 3 pct.-rabatmærker fra »Den frie købmand«. Naturligvis anskaffede pater Irenæus den pågældende købmænds rabatmærkebog, og inden længe var den fyldt og blev indløst med 12 kroner, der indgik i byggefonden.

Det ville, bemærker pater Irenæus i sognebladet, betyde ikke så lidt, hvis hver husstand reserverede en eller flere rabatmærkebøger til byggefonden. 10.000 kroner på 10 år ville da let være vundet alene ved det system. Hermed er ideen givet videre med den tilføjelse, at der vel tilsvarende kan blive mursten ud af Irma-mærker og dividendekuponer fra Brugsen.

At Sankt Pauls menighed i Sønderborg har brug for at få det nuværende kapel afløst af en kirke vil fremgå af, at det blot har plads til 70 mennesker. Disse må tilmed rykke sammen, så de velkendte sild i tøndesammenligning hermed bliver for ermitter at regne. Sognets medlemstal ligger tilmed i en konstant stigende kurve, og da udviklingsplanen for Als forudsætter en meget betydelig befolkningstilvækst inden for en 10-årig periode, må kirkebyggeriet regnes mellem hastesagerne.

På menighedens byggefond står i dag 4.174 kroner.

Katolsk badehotel i Gravenshoved

Der er vist mange danske katolikker, som drømmer om at kunne tilbringe deres ferie på et 1. kl. katolsk »Gasthaus« i skønne og rolige naturomgivelser. Hidtil har de måttet begive sig ud på lange rejser syd på for at nå dette mål, men det bliver ikke nødvendigt til sommer.

Nu har de nemlig chancen for at kunne tilbringe deres sommerferie eller en del af den på Danmarks første katolske badehotel. Gravenshoved katolske Ungdomsskole vil være åben som hotelpension i tiden fra 15. juni til 15. august i år. Gravenshoved, som oprindeligt er opført med badehotelvirksomhed for øje, ligger i den smukkeste natur direkte ud til Lillebælt i Sønderjylland, lige syd for den gamle grænse.

Bygningen blev ombygget og gennemgribende moderniseret for et år siden og har været anvendt som ungdomsskole for 40 elever siden 1. september sidste år. Skolen slutter 1. juni, og man går herefter i gang med at klargøre Gravenshoved til at modtage de første feriegæster omkring 15. juni.

Formålet hermed er ikke blot at udnytte den smukke og særdeles velindrettede bygning samt det dygtige, fastansatte køkkenpersonale, men også at give danske katolikker et katolsk feriested i 1. kl. og til rimelige priser. Forstander Riishøjgaard og frue har lovet at være »kroværter« i sommer, ligesom der hele sommeren vil bo en præst på skolen. De gæster, der ønsker det, vil således få lejlighed til at gå til daglig messe og tage del i komplet.

Forholdene er velegnede til sommerpension. Foruden spise- og restaurationslokale er der en hyggelig og særpræget pejsstue. Mange af værelserne, der er velindrettede med faste skabe, koldt og

varmt vand samt gode senge, har egen altan og er beliggende med udsigt over Lillebælt — de øvrige giver udsigt til det bølgende skov- og agerland vest for skolen. Her er med andre ord ikke tale om et primitivt ferieophold, men om et virkeligt godt tilbud også hvad komfort og bekvemmeligheder angår.

Fra Gravenshoved, hvis beliggenhed regnes for en af Sønderjyllands aller-smukkeste, og som på de tre sider er omgivet af skov og marker, medens den fjerde side er en 2 km lang privat badestrand med fineste bademuligheder, er der gode muligheder for udflugter til nogle af vort lands historiske og mest seværdige steder.

Prisen for et ophold på hotelpensionen Gravenshoved bliver kr. 22,50 pr. døgn med fuld pension. For børn under 10 år gives der moderation, når de bor på forældrenes værelser. Der findes både enkelt- og dobbeltværelser. Udover pensionen kan der naturligvis, som på andre lignende hotelpensioner, bestilles ekstra serveringer, drikkevarer m.v.

Gravenshoved opfylder betingelserne for at blive optaget i den officielle hoteltfortegnelse for Danmark som katolsk hotelpension. Der kan forventes et godt besøg i sommer, og interesserede bedes derfor allerede nu i egen interesse skrive eller ringe til forstander Riishøjgaard for at bestille plads. Adressen er Gravenshoved pr. Fjelstrup, telefon Fjelstrup nr. 40. F&M.

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

TIL BYEN
- i Byen
FRÅ BYEN smut ind!

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 2775

I den kommende tid

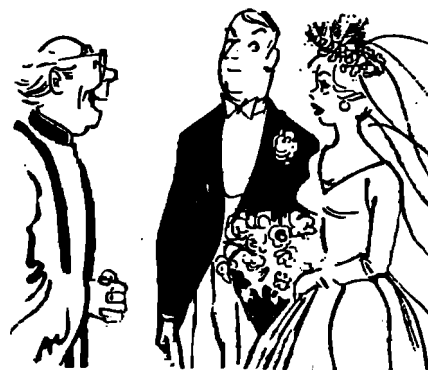
I denne rubrik optages korte meddelelser om møder, foreningsarrangementer m.v. Teksterne må være redaktionen i hænde senest ti dage før bladets udgivelse.

ARBEJDERRETRÆTE. Unge katolske Arbejdere holder som allerede meddelt en week-end retræte på Aasebakken den 15.—16. april. Såvel katolske som ikke-katolske arbejdere indbydes. Retræten ledes af pater H. van Schaik S.J., og man skal tilmelde sig inden 1. april pr. telefon Ægir 3124 x. Prisen for deltagelse er 13 kr. excl. rejseomkostninger.

☆

Den hellige Frans' 3. orden har møde i Sankt Annæ kirke på Amager onsdag den 22. marts kl. 19.30.

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Jeg benytter denne glædelige lejlighed til at bemærke, at De naturligvis også i fremtiden gerne må vise Dem i vor kirke!

KONCERT I KØBENHAVN

Elever fra Niels Steensens Gymnasium afholder tirsdag den 21. marts koncert i Sankt Augustins kirke kl. 20. På programmet står musik af bl. a. Bach, Schütz, Telemann og Haydn. Billetter à 1 kr. kan købes ved indgangen, Jagtvejen 183.

Sjælland

AXEL SMITH'S EFTF. v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Smedlundsgade 1 . Holbæk
Telf. 136

Markedsplads 10,
Holbæk,
Telefon 239

A. P. PEDERSENS SØN Murermester

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod smerter fra gigt, ischias og sygdomme som kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk . Telf. 365

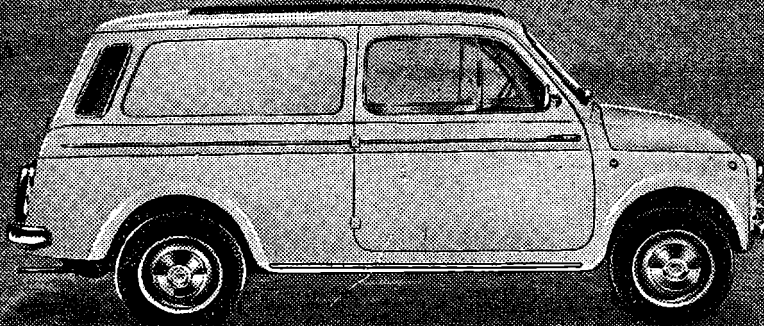
HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65
Leverandør til hospitalet

Rasmussen og Nielsens maskinværksted

Vestergade - Holbæk
Tlf. 1039

Nu kom **FIAT** Belvedere

4 personer og meget bagage ...
eller 2 personer og masser af varer

Belvedere Combi på »papegøjeplader«
incl. nedklappeligt bagsæde.

**FORHANDLERE.
OVERALT I LANDET**

Blandede annoncer

FULDT UDDANNET BØRNEHAVE-LÆRERINDE søges af Maria søstrenes børnehavn i Vejle pr. 1. august. Ansøgning med bilag sendes til børnehavnens forstanderinde, Sr. Guiberta, Blegbanen 5, Vejle.

BEKENDTSKAB evt. ægteskab ønskes af herre 60 år uden børn med lille hjem. Bill. mrk. M. 11. til annoncerekspektionen, Hauchsvej 8, Kbh. V.

BEKENDTSKAB evt. ægteskab søges af dannet dame sidst i 50'erne med pæn ensom herre. Bill. mrk. K. 17. til annoncerekspektionen, Hauchsvej 8, Kbh. V.

ELISABETHFORENINGENS BAZAR
Husk at aflægge bazaren, Bredgade 67² o.g. et lille besøg. Palmesøndag d. 26. marts åben fra 9 til 18 og mandag fra 10 til 15. Der findes mange nyttige ting i boderne til rimelige priser, gode gevinster til bortlodning og mange tombo-lagevinster. Drik deres morgenkaffe, spis frokost (dejligt smørrebrød) eller eftermiddagshe hos os i den gamle sal. Kager til restauranten er vi meget glade for at modtage.

Gaver modtages med tak i bazarlokalet fredag d. 24. marts mellem kl. 14—16, lørdag mellem kl. 10—14. Endvidere kan gaver afleveres hos hr. Holleufer, Bredgade 69¹ o.g. På styrelsens vegne *Angela Osterhammel*, Valby Langgade 117 B. Valby 8576 y.

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

MEJERIET VESTECBO

Aarhus by's førende
TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

KVINDER I BIBELEN

Mag. art. frøken Elsebeth Kieler holder det andet af sine 3 foredrag tirsdag d. 21. marts kl. 20 i Stenosgade 4 for alle interesserede. Bagefter kaffebord à 1,75 kr.

D.K.K.F.

Sostrup søger

Cistercienserinklostret, Sostrup Slot, Gjerrild, søger en *kokkepige* og en *husassistent* til tiltrædelse snarest.

Henvendelse skriftligt eller personligt på klostret i Sostrup eller i Allerslev.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Bestil det nu!

De særlige påskelys, der er kopier af påskekerter, som bruges i kirkerne, fås i år både i den mindre størrelse til 1,50 kr. og i en større til 2,50 kr. Til det store lys findes nu en nydelig metalfod til 2 kr. Som bekendt bruges hele overskuddet ved salget af lys til den katolske presse. Fabrikationen er i gang, men vi er nu ved sidste frist for bestillinger.

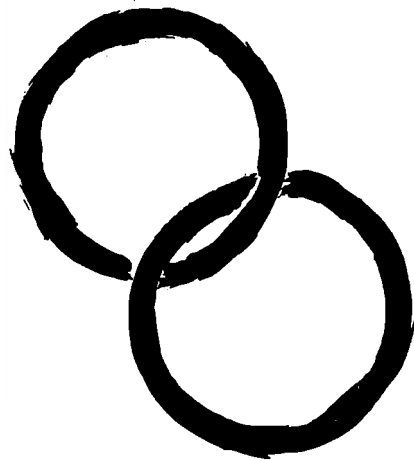
Lysene kan bestilles gennem Sankt Ansgars Boghandel, Bredgade 67, København K. Større partier kan fås direkte fra Vesta Lys, Svenstrup J., som har telefon Svenstrup 3.

Tilhøjre ses et af de mindre lys, som også kan bruges i forbindelse med en blomsterdekoration, når man sender sin påskehilsen til familie og venner.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Sven Damsholt

Tanker om det kristne ægteskab

Orientering til brude- og ægtefolk om ægteskabet levat efter katolsk tro.

28 sider, kr. 3,00

SANKT ANSGARS BOGHANDEL
BREDGADE 67 · KØBENHAVN · PALÆ 4777

Læserne og kirkemødet

I næste uge bringer vi den første af to artikler baseret på det materiale, vi modtog til rundspørget om vore læsers forventninger til kirkemødet. Den første artikel refererer kortfattet, hvad indsenderne har foreslået og ønsket. Den følgende artikel bringer eksempler på, hvordan deltagerne i rundspørget har begrundet deres forslag, og vi slutter med en redaktionel kommentar.

Nye film

Komtessen

Vist er stemningen Morten Korch'sk, og vist er det romantik for femtenårige, men hvor dog en elegant tilberedning kan sætte kulør på herregårdshistorien i mere end én forstand! — Hastige klip af den forbyttede komtesse Betinas opvækst under »forsorgen« er af en letthed og et tempo, der er hidtil ukendt i dansk film. Atmosfæren i de grevelige saloner er ikke ganske fri for en vis klæbrighed, men tilsat de mere håndfaste glimt af en flok forsorne pigebørn fra »hjemmet« går det akkurat.

Væsentligst er imidlertid dette: Ikke et øjeblik forsøger instruktøren at gå dybere end feuilleton-stilen tillader, snarere tværtimod, — og vi bliver derved forskånet for flovheden ved det billigt forlorne. Vi skal jo ikke godtage en stump af det hele, — bare lege med.

Tænk, hvis instruktør Anker (»det nye navn i dansk film«) i sit næste værk bruger denne sin stilsans og billedkunst på en virkelig idé. Der er grund til forventning.

Bo.

Solen stod stille

Filmens handling foregår i Hillsboro, en lille by i Sydstaterne, i 1925. En principiel retssag sætter næsten hele befolkningen op imod en ung biologilærer. Læreren har faktisk gjort sig skyldig i den forbrydelse at undervise sine elever i Darwins udviklingsteori. I Hillsboros fanatiske puritaneres øjne kan den skyldige kun være en discipel af Satan selv: efter deres opfattelse står valget mellem Darwin og Bibelen! De to ting kan ikke forliges. En politiker ved navn Brady (*Fredric March*) kommer for at rejse anklage mod den ulykkelige lærer, som — forladt af alle, endog af sin forlovede — er på nippet til at frasige sig sit »kætteri«; men pludselig sender en avis fra Baltimore ham som forsvarer Harry Drummond (*Spencer Tracy*), som er en af de største sagførere i De forenede Stater...

Filmen er en gengivelse af en proces, som — efter hvad der siges — virkelig har fundet sted i Dayton i Tennessee i 1925. Det eneste, instruktøren har gjort, er at give steder og personer nye navne.

Hvorfor tager man denne historie op påny? Lige meget hvor meget man søger, finder man ikke noget svar. Har in-

struktøren, Stanley Kramer, villet bevise, at de troende stadig holder fast ved den opfattelse, at verden er blevet skabt på 6 dage? Forholder det sig sådan, er der næppe andre end Jehovas Vidner, der vil føle sig truffet, da de formodentlig er de eneste, der nu til dags vil gå ind for en så bogstavelig og en så tåbelig og indskrænket fortolkning af Bibelen som den, indbyggerne i Hillsboro hævder. Eller er hensigten med filmen tværtimod (som sagens endelige afslutning synes at antyde) at påvise, at Bibelen og videnskaben meget vel lader sig forene, og at fanatikernes retssag kun var stort postyr om ingenting? Men så er filmen det også! Stanley Kramer gør sig her endnu en gang til forkæmper for en stor unyttig sag. Han sværmer for eksplosive tanker, men altid først efter at andre har afmonteret dem, så de ikke mere er farlige. I så henseende ligner hans »abe-proces« hans film om atombomben (*På stranden*, se Katolsk Ugeblad nr. 3 1960). Den har lige så stor interesse som de samtaler ved aftenteen, hvor man berører »tidens brændende spørgsmål« blot for at have den fornøjelse at snakke om dem og altid med det forbehold, at der ikke er nogen, der må få deres nattesøvn forstyrret af det.

M.D.

Ullabella

Ca. 20 år efter dets opførelse på scenen er Henning Kehlens skuespil Ullabella nu blevet filmatiseret. Selvom man ikke kan tale om nogen »stor« film, så er den dog blevet virkelig se-værdig. Som dansk film gør den sig især bemærket ved at have et bestemt sigte, som holdes hele filmen igennem uden alt for mange svinkeærinder. Den slags er man ikke forvænt med i danske film, og Kehler har da også måttet oprette sit eget filmselskab for denne ene films skyld.

Stykkets hovedperson Ulla er 15 år, og hun har alle 15-årige pigers håb, drømme og problemer. Hendes for tiden største sværmeri er en lærer, og da hun ikke kan komme i kontakt med ham på anden vis, turrer hun ham, til han giver hende en lussing. Dramatisk lader hun sig falde om i skolegården. Stort opløb, vilde rygter! En journalist, der er i stofnød, får fat på historien og slår den stort op, og så følger vi spillets gang bag kulisserne.

res der nu — med en informeret gren af pressen som nidkær indpisker — den forargeligste komedie, hvor en velfortjent lussing bliver gjort til et eksempel på rå børnemishandling — som skoledirektøren altså billiger! Imidlertid har Ullas far forstået, at hun faktisk fortjente den lussing, og han afslutter sagen ved at give hende en til. Nogle politiserende embedsmænd må ærgre sig over, at en oplagt sag er spillet dem af hænde.

Der er dem, der hævder, at filmens problematik er forældet, andre, at der ikke er brod nok i den. Det afhænger af, hvor man plejer at sætte sit kryds på valgdagen. Men rent sagligt må man glæde sig over endelig at se en dansk film udspillet i en troværdig atmosfære. Instruktøren Ole Walbom har vist sans for de små tings betydning. Desuden har han haft sans for at instruere Gitte Hænning, så hun er vokset fra at være farmands lille Gitte til en lovende skuespillerinde. Som sagt, det er ikke nogen stor film, men et pænt stykke arbejde, der giver løfter for fremtiden.

Ai.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 12 . 24. marts 1961 . 109. årgang . 75 øre

Fire værnepligtige omkring et bord: SOLDATERTIDEN - de sløve måneder eller?

Hvilke følelser fylder værnepligten en ung dansk katolik med i dag? Hvordan ser han på den, når han trækker i trøjen? Og hvilke tanker gør han sig den dag, han bliver hjemsendt?

Ugebladet fandt tre unge katolske værnepligtige forleden, repræsenterende hær og flåde, samt en eks-indkaldt, lige hjemsendt fra civilforsvars-korpset. De satte sig omkring et bord og sagde deres hjertens mening om de ting, og her er den:

— Den grove befalingsmand — ham, der skælder ud og kuser med én for sports skyld, har jeg aldrig truffet, siger orlogsgasten. Ganske vist er jeg bolværksmatros — al min tjenestetid foregår på landjorden, fordi jeg bliver uddannet til radiotelegrafist. Men jeg har indtryk af, at flådens befalingsmænd ser stort på tingene. Jeg har kun ganske undtagelsesvis været ude for en ubehagelig tone.

— Jeg kender typen, selvom den efterhånden er forældet, siger den ene af hærens rekrutter, og jeg har set ikke så få begyndere

gå i baglås, skønt de mødte med en positiv indstilling, fordi psykologiske befalingsmænd sætter sig på dem straks fra begyndelsen. Når de for eksempel straffer kollektivt ved at lade en hel deling få stroppeur for nogle enkeltes, eller måske éns forsyndelses skyld, så styrker det ikke bassernes sympati og gode vilje. Men de værnepligtige befalingsmænd er tit så unge, at de svinger mellem grovhed og den modsatte yderlighed

af ren og skær usikkerhed overfor mandskabet. Så er det, der kan ske, hvad der hændte på kaserne hos os forleden: mandskabet var blevet dukket af en befalingsmand. De var rasende og bestemte sig til at hævne sig ved at nægte at give blod — vi opfordres til at være bloddonorer, men kan ikke tvinges. Men vi var tre mand, der så sådan på det, at der ikke er nogen logik i at lade bloddonorvirksomhed afhænge af, hvordan man er indstillet overfor soldatertjenesten, fordi det ville gå ud over helt uskyldige. Så vi sagde ja til at give blod, selvom vi var lige så rasende over behandlingen som de andre. Men det vendte stemningen. Hele delingen sagde kollektivt ja!

— Hvad mener De så, der var vundet ved det?

— Nå ja, hvis man sætter sig i befalingsmændenes sted, kan man ikke være blind for, at de er der både for at skabe en helt nødvendig disciplin og for at lære hver enkelt mand lidt om, at alting har sin pris. Når vi maver os gennem mudder og pigtråd i regn og rusk eller tager en hundevagt i iskulde, eller når vi lunter hen ad landevejen i steg-hede, gennemblødt af sved under så og så man-

*Hvil skal der til
— men man må
være på vagt over-
for fristelsen til
sløvhed.*

ge kilo oppakning — så er det, man ligesom går og får en fornemmelse af, hvad askese er og forstår glimtvis, at dette må til, fordi det er det, man betaler et lands frihed med. Jeg synes, det er med til at give holdning, og jeg ville . .

— Jamen, det syn beholder man osse lettere, når man fortsætter på befalingsmands-skole som du, afbryder kammeraten, der netop er hjemsendt fra civilforsvarskorpset. Men jeg kan fortælle dig, at det er meget svært at bevare den idealisme, når den egentlige rekruttid er overstået, og det gælder om at få resten af tiden til at gå, det indtryk fik vi almindelige basser da. Og vi reagerede da også forskelligt i for søget på at bevare vores menneskelige værdighed, men ak nej, man havde taget initiativet fra os, og resultatet var en alt-om-sig-gribende sløvhed og ligegyldighed for, hvad der var tjenstligt. Værrer endnu blev den indflydelse det fik på en som menneske, rent åndeligt, altså. Der er dem, der går i stå, simpelthen. Jeg indrømmer, at en stor procentdel af de værnepligtige i CF-korpset er folk med ret særprægede meninger, med en

eller anden idé, som de absolut hævder, enten fordi de er fanatikere eller fordi de på anden måde er kommet til en snæversynet opfattelse af denne verdens tilstand. Derfor kommer de også hurtigere til en negativ indstilling, og det hele bliver tvang. Der opstår en egenartet humor i sådan en atmosfære, af den slags der til tider synes at understrege noget absurd — i tjenesten, i hele livet. Derfor bliver det svært at bringe ofre, det hele er jo så meningsløst. Nå, men befalingsmændene forklarer, at det er et ungt korps. Men tænk, hvilken chance staten lader glippe til at gøre mange unge til gode samfundsborgere.

Redaktionen: Har man ikke indført civil-undervisningen netop for at afhjælpe sløvheden —?

Den vordende sergent: Jo, bare den var lidt mere værd! Læremangelen i almindelighed er vel skyld i, at de, som underviser, til tider er mildest talt sløje. Jeg deltager i undervisningen i medborgerkundskab. Jeg vidste mere end læreren, uden at være særlig vel bevandret. Timerne var ikke fem flade øre værd.

Hans kammerat, som er elev på militærpolitiskolen indenfor samme værn:

— For mig er hverken sløvheden eller disciplinen noget problem — jeg er udtaget til befalingsmand, og disciplin og eksercits synes jeg er helt i orden indenfor et værn. Det ranker at kunne adlyde præcist og i flok. Der stod en mand og grinede svedent udenfor gitret en dag, mens vi gik strækmarch foran fanen, med høje armsving og alt det dér på eksercerpladsen. Han sagde, at den slags hørte hjemme på Frederik den Sjettes tid, men ikke i dag. Jeg er ikke enig med ham. Jeg synes godt om, at der er en vis form over en situation. Og når man fortæller os gang på gang, at i den foregående krig har de bedst eksercerede tropper altid klarer sig bedst, ser man en slags mening i at gøre noget ved det. Men det, der virker nedslående, er i mine øjne, at vores feltudstyr ikke er moderne nok. Vi arbejder med for tung oppakning og forældede instrumenter, og vi får at vide, at vi skal forberede os mod en fjende, der er flere gange bedre rustet end vi selv. Det gør modløs —.

Marineren: Ja, det er lidt af samme fornemmelse som at være en dreng, der er bagefter i klassen. Der kommer et øjeblik, hvor han får mest lyst til at lægge hovedet ned på armene, sidde stille og nøjes med at forstyrre mindst muligt. Atombombe, tænker man, og hvad så?

Sergenten in spe: Det ville være selvmord at lade tanken om atomvåben lamme ens initiativ. En krigssituation rummer så mange andre muligheder end lige den. Lad os bare se i øjnene, at vi er så få og ligger så udsat, så vi sagtens kan tromles ned — i første omgang!

Vi så det den niende april. Men det afgørende bliver alligevel ikke dette første overrumplingsøjeblik. Det bliver, at de mulige angribere mærker, de står overfor en enig vilje til at bide fra sig. Allerede i dag bør disse mulige angribere så så megen vilje til modstand hos den enkelte som muligt. Folkestrejken i 44 gjorde det umuligt for nogen at tvivle på, at NU var det: Ned med de fremmede!

Marineren: Ja, og så er det, man — i det mindste som katolik — gør op med sig selv, at man alligevel hellere må bide tænderne sammen og gøre noget ved det i sin militærvid trods alt!

Redaktionen: Strider værnepligten, og hvad den indebærer, ikke mod jeres religiøse overbevisning?

De benægter det i kor.

— Hvis ens kone og børn bliver truet, må man forsvare dem. Det gør også værnepligt til en katolsk pligt, udtrykker en af dem det fælles standpunkt. Men spørgsmålet om, *hvilke* våben samvittigheden tillader en katolik at gøre brug af, ligger uløst og dirrer i luftens røgringe. End ikke Kirken har hidtil nået at besinde sig på, hvor grænsen mellem moral og umoral i dag skal trækkes overfor de kemiske og fysiske opfindelsers stormflod og deres indflydelse på en mulig, kommende krig.

— Er militærtjenesten en forhindring for en katoliks religiøse liv?

Det mener de ikke, undtagen under særlig langvarig øvelsesudrykning, og en af dem tilføjer:

— Jeg har erfaret i min militærtid, at det var rigtigt, hvad jeg læste i sin tid: Når man som katolik rykker ind på et sted, hvor man måske er ene om at repræsentere Kirken, er det klogt at understrege fra den første dag, at man ikke ser nogen grund til at lægge skjul på sin overbevisning, men er glad for den, og at den betyder noget i ens tilværelse. Ingen på belægningsstuen har taget anstød af min messebog, og når vi er kommet ind på religiøse diskussioner, har jeg mødt sympati og interesse, men kompakt uvidenhed om, hvad katolicisme er — ikke fjendtlighed.

— Der siges slemme ting om tonen på belægningsstuerne!

— Hvis der er sjofelheder i anmarch, erklærer sergenten in spe, har jeg erfaring for, at ophavsmanden er uhyre let at lukke munden på.

— Er du ikke kommet over dine pubertetsbesværligheder endnu, mand? spurgte jeg én en dag, der luftede en historie af de helt utvivlsomme. Han blev til grin. Han gider ikke mere —!

I.L.

Broderlig samtale en vej til fred

Dansk deltagelse i pater Pires arbejde

På vej til Oslo gjorde pater Pire i sidste uge ophold i København, hvor han mødtes med en snes unge, der til sommer vil deltage i et kursus i den internationale Mahatma Gandhi-lejr i Belgien. Dette ungdomscenter er et af de seneste udslag af fredspris-vinderens energiske arbejde for større menneskeligt broderskab.

I et brev til sine norske venner siger pater Pire, at vejen til freden hedder den broderlige samtale. Kernen i denne er samarbejde med anderledes tænkende. Dette fælles arbejde fører til fælles respekt. Grundlaget for dette fælles arbejde er ærlighed på begge sider og et minimum af gensidig tillid. Jeg er, tilføjer han, ingen tilhænger af blind tillid, men jeg er afgjort imod al ugrundet mistanke.

Konkret gør jeg to ting: fred er nemlig en konkret sag. Jeg har åbnet et internationalt ungdomscenter, som er opkaldt efter den ærværdige Mahatma Gandhi. Her lærer de unge at meditere over menneskeligt broderskab og at blive værdifulde arbejdere for freden. Næste år vil jeg arrangere seks møder ved dette Gandhi-center. For at gøre noget positivt mod kolonialisme og race-skel har jeg desuden oprettet bevægelsen »Internationalt venskabskab«, som skal bringe Afrikas og Amerikas farvede sammen med hvide fra hele verden.

»På vejen, som skal føre os til fred, er selv det mindste resultat tusinde planer værd. Jeg beder Dem hjælpe mig at opbygge freden. Lad os sammen være brobyggere.«

Pater. Pires Europa-landsbyer — de

små samfund, hvor flygtninge kan leve op igen med eget hus og egen jord, er ikke slutstenen på hans arbejde, men nok den af hans ideer, der har vakt størst opmærksomhed. Hvad næppe mange ved er, at disse landsbyer spredt i Europa, kan siges at være et »mindesmærke« over en belgisk mor, Camille Mogenet. Det forholder sig sådan:

Den 23. oktober 1941 stod pater Pire, som var en af den belgiske modstandsbevægelses dristigste hjælpere, overfor en tysk oberst, der havde hans liv i sine hænder. Dominikanerpræsten, Dominique Pire, var blevet grebet i nærheden af den belgiske modstandskvinde Camille Mogenets hjem, hvor hun og andre havde givet en britisk flyver husly. Tyskerne var sikre på, at pateren var på vej til hendes hjem for at advare, da tyskerne nærmede sig. Men de kunne intet bevise. Pater Pire fortalte obersten op i hans åbne ansigt, at han af Kirken var blevet beordret til at modarbejde det tyske styre i Belgien. Det duperede obersten i en grad, så han gav tilladelse til, at pater Pire måtte besøge Camille Mogenet og to af hendes dødsdømte belgiske medfanger i deres celler den aften, de alle tre ventede på at blive henrettet.

Den unge kvinde forsikrede præsten, at hun ikke var bange for at dø for Belgien. Hendes bekymring gjaldt udelukkende hendes lille pige. »Hvad skal der blive af hende«, spurgte hun. »Nazisterne har skudt hendes far, og nu skyder de mig. Vi har ingen familie. Hun bliver helt alene.«

Præsten lovede hende at tage hendes bekymring fra hende og at sørge for, at hendes barn fik en god mulighed for at fortsætte livet. Og den nat gav pater Pire sig selv det løfte, at han ville sætte den unge kvinde et mindesmærke ved — med Guds hjælp — at bringe støtte til alle de mange tusinder, som efter krigen ville blive statsløse og hjemløse.

Han holdt sit løfte.

E.D.

Hvad de venter af konciliet

Første artikel om læsernes svar

Vort private rundspørge over emnet »Hvad forventer De af det kommende kirkemøde?« er blevet omfattet med en del interesse, og vi bringer nu først en systematisk redegørelse, som uden kommentarer fortæller, hvad læserne har foreslået. En følgende artikel består af citater fra de breve, der indeholdt begrundelser for ønskerne.

Forslagene kommer fra et mindretal af katolikker her i landet, men det skal nu nok vise sig, at de svarer til, hvad mange andre tænker og mener. Det er glædeligt, at samtlige forslag vidner om kærlighed til Kirken. Man ønsker ændringer og nyskabelser, fordi man mener, at disse vil være til gavn for Kirken og dens medlemmer.

Her følger forslagene inddelt i otte grupper:

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

KIRKEN OG VERDEN. Det foreslås, at læren om Kirken videreføres, således at Kirkens uafhængighed af politiske og nationale synspunkter bliver fastslået. Forholdet mellem Kirken og staten burde tages op til revision. I den forbindelse ønskes en ny og utvetydig katolsk afvisning af kapitalismen og dens menneskesyn og en besindelse på Kirkens holdning til socialismen.

Den katolske samfundslære ønskes indskrænket til de vigtigste og afgørende moralske principper, for at lægfolk kan blive friere stillet i sin vurdering af politiske opgaver. Som udtryk for Kirkens frihed overfor staten bør man afskaffe de sidste rester af verdslig indflydelse på udnævnelsen af biskopper.

INDENFOR KIRKEN. Flere nævner ønsket om, at man fortsætter med at udvide de enkelte biskoppers frihed til at handle uden at skulle spørge Rom. Der foreslås en demokratisering og modernisering af Kirkens styre, så det bliver mere effektivt. Kirkens internationalisering ønskes fortsat i hurtigere tempo — med flere ikke-europæiske kardinaler og flere indfødte biskopper.

Adskillige foreslår, at man afskaffer de ceremonier og pragtudfoldelser, som omgiver højststående kirkeledere, og som er blevet bevaret dels fra det gamle Rom og dels fra renaissance-tiden. Der ønskes mere åbenhed i den kirkelige administration. Kirken bør afskaffe sit index over forbudte bøger og bryde med visse totalitære principper i sit styre.

GUDSTJENESTEN. Flere ønsker, at modersmålet delvis skal afløse latin som messens sprog, enkelte en 100 pct. dansk gudstjeneste, andre fremhæver fordele ved latin og ønsker den bevaret. I den forbindelse ønsker nogle, at liturgien ændres under hensyntagen til lokale særpræg, mens andre ikke finder grunde for at forandre messens liturgi. Adskillige fremsætter ønske om, at Altrets

Sakramente blev meddelt under begge skikkelser (brødet og vinen).

Flere foreslår, at hele messen blev læst højt, og enkelte mener, at dette også bør gælde Canon. De fleste nævner i den forbindelse messens rytme eller »tempo« og ønsker, at messen altid blev læst langsomt og værdigt. Man fremhæver den reciterede messe som en ideel form for gudstjeneste. En enkelt ønsker, at præsten skulle sige Nadverens indstiftelsesord højt.

Det foreslås, at prædikenens betydning skulle fremhæves, og at menighederne skulle opøves i gregoriansk sang til højmessens. I den forbindelse ønsker en indsender også sungen messe på modersmålet, og flere nævner betimeligheden af at bruge endnu flere af de folkekirkelige salmer, hvis indhold svarer til katolsk tro. Enkelte foreslår, at der skulle være to tekstrækker, således at andre dele af Bibelen kunne læses som dagens tekst i messen.

TRO OG MORAL. Enkelte ønsker, at det tydeligere pointeres, hvad Kirken meddeler alle katolikker som åbenbart tro, og hvad man iøvrigt efter personligt skøn gerne må tro. Det foreslås, at kirkemødet gør opmærksom på lighederne mellem katolsk tro og anden kristen tro.

Enkelte ønsker, at spørgsmålet om Marias stilling som formidler af nåde (Maria Mediatrix) bliver dogmatisk afklaret, mens andre anser det for uønskeligt, at kirkemødet udtaler sig om problemet. De sidste foreslår, at Maria-lærens betydning for læren om Kristus bliver fremhævet, og at man påpeger, hvordan Kristus er midtpunkt i denne lære.

Det foreslås, at Kirken påny fremhævede ægteskabets hellighed, og at man fremsatte en ny udtalelse mod brugen af kunstige midler til børnebegrænsning. I den forbindelse ønsker andre »en mere realistisk indstilling til kønslivet« og en enkelt, at unge ægtefolk fik mere personligt ansvar overfor spørgsmålet om

børneantal. Nogle indsendere ønsker en strengere kurs overfor blandede ægte-skaber med færre dispensationer. Det forelås, at man overalt opretter ægte-skabsskoler for de unge.

Enkelte håber på en officiel katolsk udtalelse om den moderne krig og om atomvåben. En indsender foreslår et nyt kirkebud om katolikkers pligt til at hjælpe nødlidende medmennesker »med en dags indtægt hver måned.«

PRÆSTERNE. Enkelte mener, det var betimeligt, om kirkemødet fremhævede præstegerningens »høje værdighed«. Det foreslås endvidere, at der under præsternes uddannelse afsattes mere tid til bibelteologiske studier, og at de præstestuderende får lejlighed til praktisk indførelse i sjælesorg. En enkelt mener, at præsteuddannelsen skulle strækkes over mere end seks år. Enkelte foreslår, at det tvungne cølibat for præster ophæves, og flere ønsker genindførelse af diakonembedet, således at gifte mænd derigen-nem kunne få mulighed for at overtage en del af de præstelige funktioner i sognene.

ORDENSLIVET. Det foreslås, at ordenslivets mangfoldighed indenfor Kirken forenkles og moderniseres. En indsender ønsker nærmere kontakt mellem biskopperne og ordenssamfundene. En anden ønsker, at brevcensuren, som praktiseres i nogle klostre og seminarier, bliver ophævet. En indsender ønsker, at præsterne skal instrueres om »at tale positivt vedrørende klosterkald«.

LÆGFOLKET. Flere ønsker en officiel bestemmelse af lægfolkets stilling i Kirken og en udtalelse om, hvilke opgaver det bør løse. I den forbindelse — som allerede nævnt — ønskes friere hænder til lægfolk, der arbejder indenfor politik og samfundsliv. Der foreslås en mere systematisk uddannelse af lægfolk til at hjælpe i sognene og som eksempel mere direkte ansvar og indflydelse fra hele sognet ved opførelse af kirker og ved deres administration. Her nævnes menighedens indflydelse på kirkernes udsmykning og dens direkte deltagelse i gudstjenesten.

En indsender foreslår udvidet mulighed for, at lægfolk kan modtage uddannelse ved de kirkelige universiteter og opnå universitetsgrad. Der foreslås faste kursus til uddannelse af religionslærere. Enkelte foreslår, at flere veluddannede lægfolk får administrative poster indenfor Kirkens styrelse.

Som gældende for både præster og lægfolk ønskes videre brug af nye metoder i apostolatet indenfor det moderne samfund. Enkelte fremhæver nødvendigheden af at give lægfolk en bedre skoling til deres opgave i sognene, således at de kan magte foreningsledelse, undervisning, husbesøg m. m. I den forbindelse foreslås oprettelse af en international højskole til træning af lægfolk.

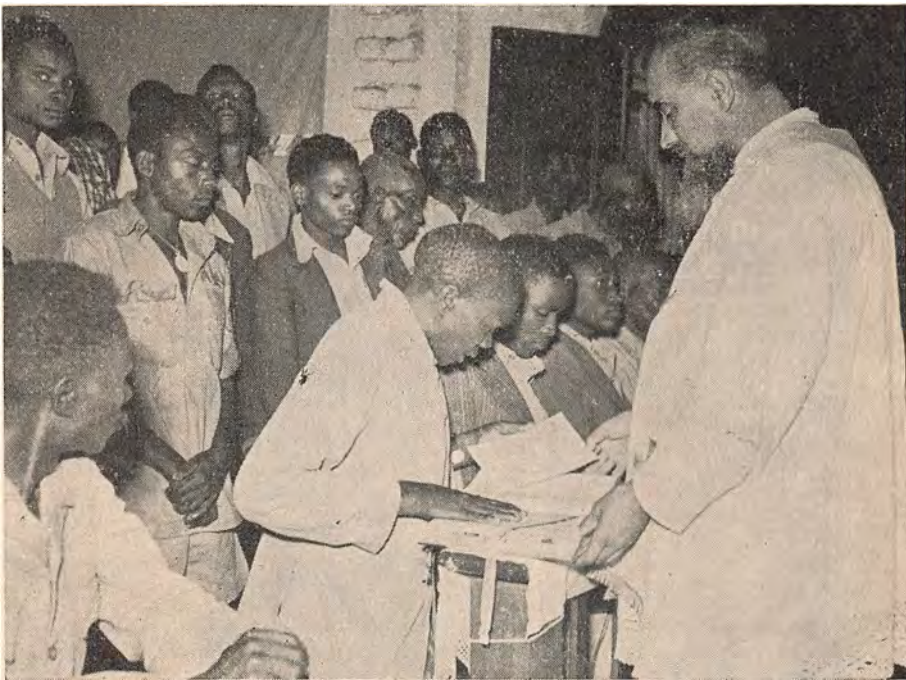
En indsender ønsker, at man i højere grad tager fjernsyn, radio, presse, folkelig litteratur m. m. i missionsarbejdets tjeneste. Flere ønsker en understregning af præsters pligt til at oplære egnede lægfolk til at hjælpe i sognene.

IØVRIGT. En indsender ønsker en officiel udtalelse mod yderliggående »modernistiske tendenser« indenfor liturgi og kirkearkitektur og anbefaler tilbageholdenhed i bestræbelserne for at tilpasse sig lokale og nationale forhold. Flere ønsker, at kirkemødet vil udtale sig om lighederne mellem katolsk og protestantisk kristendom, og en enkelt anser det for en afslutning på Fadervor (»Thi dit er riget...«), som er almindelig hos protestanter. Endelig ønsker en indsender, at den eukaristiske faste afskaffes på alle hverdage, for at lette muligheden for hyppig modtagelse af kommunionen. En anden ønsker, at dåbshandlinger blev foretaget under messen. Det foreslås, at læren om afladen bliver udtrykt på en ny måde.

Vi har nu i grove træk refereret indholdet af de breve, der blev indsendt til rundspørget. I næste uge bringes uddrag af brevene med de mere eller mindre udførlige begrundelser for læsernes ønsker samt nogle åbenhjertige bemærkninger, som rundspørget har givet lejlighed til.

G-

Vore katolske brødre i fjerne lande... flere breve til rundspørget handler om missionsarbejdet og Kirken som et overnationalt fællesskab.

»Hosianna, du Davids søn«

Dagens liturgi består af to adskilte dele: Først holdes processionen med palmegrene, og derefter følger messen og afsyngelsen af lidelseshistorien.

1 Kristi indtog i Jerusalem

For 1900 år siden blev Jesus, da han kom op til Jerusalem for at fejre påskefesten, modtaget som en sejrherre af mængden. Folk gik ham i møde og bredte deres klæder ud på den vej, han skulle passere. Alle havde de palmegrene i hænderne og råbte: »Hosianna, du Davids søn. Velsignet være den, som kommer i Herrens navn.«

I dag er det præsterne og de troende, det vil sige Guds folk, der går i procession med palmegrene i hænderne og synger: »Hosianna, du Davids søn. Velsignet være den, som kommer i Herrens navn.«

Vi gengiver, vi opfører Kristi indtog i Jerusalem for at genopleve en del af evangeliet og forene vor sang og vor lovprisning med Jesu disciples.

Men når Kirken i dag giver os palmegrene i hænderne, er det ikke alene for at vække en erindring. Det betyder mere end det: vi forpligter os til at følge efter Kristus på den vej, han er gået. Når vi tager imod palmegrenen, betyder det, at vi underskriver en for-

pligtelse til at ledsage Kristus lige til hans død og forherligelse.

En bebudelse af Himmelen. Templet i Jerusalem er ødelagt. Også vore kirker er underlagt forkrænkeligheden. Men de er på jorden forbilleder på et tempel og på en kirke, der er uendeligt meget større og smukkere, og som altid skal bestå, nemlig det evige Jerusalem, Himmelen. En dag skal vi træde ind i Himmelen, i det himmelske Jerusalem. Vi skal træde derind sammen med Kristus.

Evangelisten Johannes fortæller os, at de udvalgte skal gå forud for Kristus med palmer i hænderne. Vor procession her på jorden palmesøndag er en bebudelse af vor indtræden i Himmelen. Så skal vi igen, ligesom jødernes børn på den første palmesøndag, syngte: »Lov, ære, og pris være dig, Kriste, Forløser.«

2 Kristi lidelse

Messen, som følger efter processionen, står i påfaldende modsætning til denne. Processionen var tilkendegivelsen af en sejr. Messen taler derimod kun om Jesu lidelse, ikke alene i evangeliet, men også i de andre tekster (se især Tractus). Og alligevel er det sejrprocessionen, der giver dagens messe dens egentlige mening.

Det triumferende indtog i Jerusalem, som giver anledning til processionen, var ganske ubetydeligt i forhold til den triumf, der er under forberedelse. Kristus skal vinde sejr i en kamp uden sidestykke. Det vil blive en umådelig kamp mellem livets ophav og dødens magter. Et øjeblik ser det ud, som om Kristus er besejret. Men det er han på ingen måde. Det er syndens magt, der er brudt. Salme 21, som synges under menighedens kommunion, lader os alle ane påskens sejr. Kristi ophøjelse ville ikke være lige så stor, hvis lidelsen ikke havde været.

Disse sider, som er så fulde af smerte, bliver ikke læst sagte og som et sørgedbudskab. De bliver tværtimod højtideligt sunget, mens alle, både præsten, diakonen og menigheden, står op. De ledsager ikke en dødsdømt til retterstedet, — de hylder Guds Søn, som triumferer over døden.

»... til min ihukommelse «

1 *Messen*

For 1900 år siden spiste Jesus, aftenen før han skulle dø, sit sidste måltid sammen med sine disciple. Det var ikke noget almindeligt måltid. På den dag er måltidet for alle jødiske familier en religiøs højtidelighed. Da spiser man lammet, som er blevet ofret i templet, på skelammet. Under måltidet ihukommer familiefaderen eller den, der er i hans sted (for disciplene var det Jesus), Guds velgerninger mod sit folk. Alle synger takkesalmer: det er påske.

Dette måltid havde en mystisk betydning for jøderne. De vidste ikke, hvad dette lam skulle betyde. De vidste ikke at Kristus, det sande påskelam, en dag skulle blive ofret for at skaffe os adgang til det egentlige forjættede land: Himmelen. Men under dette måltid foretager Kristus en handling af et endnu mere mystisk indhold: han indstifter Alterets Sakramente.

Et nyt måltid, men hvilket måltid! Det er Kristus, der giver sig selv som føde. Og Kristus istemmer en ny takkesalme, hvis ekko gennem Jesu ypperstepræstelige bøn når helt op til vore dage.

I dag. »Gør dette til min ihukommelse.« Messen, især den messe der fejres skærtorsdag (derfor viser man på denne dag Alterets Sakramente endnu større ære end ellers), men også alle andre messer er en gentagelse af Kristi handling i nadversalen. Enhver messe er et måltid, der indtages ved Herrens bord, en taksigelsesbøn. Enhver messe er et virkeligt offer, som åbner Himmelen for os.

En bebudelse af Himmelen. Himmelen ligner, som Kristus siger, et stort gæstebud, hvor vi spiser ved Guds bord, et himmelsk gæstebud, hvor vi hele evigheden igennem synger en taksigelsehymne. »Ligesom min Fader har tildelt mig kongedømme, tildeler jeg jer, at I skal spise og drikke ved mit bord i mit rige.«

2 *Fodtvætningen*

En af Jesu mest forbløffende handlinger bestod i, at han skærtorsdag vaskede sine disciples fødder, mens han sad til bords med dem. Man forstår Peters in-

dignerede protester. Hvad er det, Jesus vil? Det siger han dem straks: »En ny befaling giver jeg jer, at I skal elske hverandre: ligesom jeg har elsket jer, skal I elske hverandre.« Kristus viser os ved at vaske disciplenes fødder, hvor langt vi skal gå i denne kærlighed. Vi skal, af kærlighed til vore brødre, være hverandres tjenere. Vi tør kun nærme os det nye sakramente, hvis vi holder det nye bud. Vi kan kun modtage Kristi legeme i Alterets Sakramente, hvis vi har hørt Kristi ord og handlet derefter: »Jeg har givet jer et forbillede, for at også I skal tvætte hverandres fødder. En tjener er ikke større end sin herre.«

Således har Kirken opfattet det. I messen skærtorsdag læser man ikke evangeliet om indstiftelsen af Alterets Sakramente, men beretningen om fodtvætningen. Og det er Kirkens ønske, at den præst, der læser messen, skal gentage Jesu handling offentligt, så snart han har sunget evangeliet. Derved understreges forbindelsen mellem messen og næstekærligheden, og vi bliver mindet om, at Nadveren er kærlighedens sakramente.

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 26.: 2. Passions søndag eller Palmesøndag (s. 319, rød og violet).

MANDAG d. 27.: Mandagens messe (s. 354, violet).

TIRSDAG d. 28.: Tirsdagens messe (s. 358, violet).

ONSDAG d. 29.: Onsdagens messe (s. 373, violet).

TORS DAG d. 30.: Skærtorsdag (hvid).

FREDAG d. 31.: Langfredag (sort og violet).

LØRDAG d. 1. april: Ingen liturgi.

SØNDAG d. 2.: Påske (s. 547, hvid).

Liturgien fra palmesøndag til påskenat er så stærkt ændret, at messebogen kun kan anvendes i forbindelse med hæftet: Den stille uges liturgi (Sankt Ansgars Forlag, 1957).

I kristen frihed

Köln (NC) 26 unge tyske ingeniører, teknikere og specialarbejdere er afrejst fra Köln efter at have gennemgået et seks måneders kursus i hjælp til de underudviklede lande. Deres udsendelse er et led i de katolske biskoppers hjælpeprogram.

Ved afskedsfesten talte ærkebiskoppen af Köln, kardinal Frings, som blandt andet sagde, at de 26 blev udsendt »ikke som missionærer, men som aktive lægmænd«. Kardinal Frings fremhævede i sin tale, at formålet med støtten til de underudviklede lande var at hjælpe befolkningerne til »at opbygge en uafhængig tilværelse i kristen frihed«.

Kardinal Bea håber, andre kirker vil sende repræsentanter til Rom

Lugano (NC) Præsidenten for sekretariatet til fremme af den kristne enhed, kardinal Augustin Bea S.J., omtalte i et foredrag i Lugano den engelske kirkes beslutning om at sende en officiel repræsentant til Rom. Han håbede, at anglikanernes valg af kanik Pawley til denne særlige opgave ville opmuntre andre kirkesamfund til at lade sig repræsentere ved sekretariatet.

På spørgsmålet om, hvorvidt en udsending fra patriarken af Moskva ville blive godtaget som

observatør, svarede kardinal Bea uden tøven: »Det ville han«.

Iøvrigt oplyste kardinal Bea, at der ikke var truffet nogen endelig beslutning om, hvordan observatører fra andre kirker kunne tage del i selve konciliet. Det samme gælder spørgsmålet om katolske lægfolks medvirken.

Maastricht (NC) Et af Hollands katolske dagblade, *De Nieuwe Limburger*, bringer nu regelmæssigt nyheder fra de protestantiske sogne i og omkring Maastricht. Redaktionen har aftalt med lokale protestantiske ledere, at de skal redigere stoffet. Man tog den beslutning, fordi der blev klaget over, at bladet bragte for få oplysninger om det protestantiske kirkeliv. Iøvrigt er de fleste af byens indbyggere katolikker.

Castro angriber spanske præster

Striden på Cuba får ny næring

Premierminister Fidel Castro har beskyldt den katolske Kirke i Cuba for at bruge frygten for kommunismen som et våben mod hans regering. I en tre en halv time lang tale over Havanas radio sagde Castro blandt andet: »Hvorfor angriber det katolske hierarki politiske synspunkter i religionens navn, når ingen angriber religionen i de politiske ideers navn? Det er alene dem, der har provokeret striden. Mange mennesker her tror på Gud, men meget få tror på præsterne. Hvis en mand ønsker at gå i en kirke for at bede, behøver han ikke at have nogen til at prædike en modrevolutionær prædiken til sig! En god præst behøver ikke at være ængstelig... Vi er ikke imod religionsundervisningen.«

Henvendt til de mange spanske præster i Cuba sagde Fidel Ca-

stro: »Lad dem gå om bord i et skib og sejle til Spanien.«

En suspenderet præst, pastor German Lence, har ved et møde i Manzanillo betegnet de spanske præster som modrevolutionære. Han angreb ærkebiskoppen af Santiago, Serantes, hvem han opfordrede til sammen med sine »trofaste hunde« at rejse til Spanien. Pastor Lence blev for nogle år siden suspenderet af ærkebiskop Serantes og senere ligeledes suspenderet, da han var blevet tilknyttet ærkebispedømmet Havana. Han er nu leder af foreningen »For korset og landet«, der er oprettet af regeringen.

Der meldes om flere sammenstød mellem Castro-tilhængere og katolikker i Cuba. Under afsyngelsen af nationalsangen trængte Castro-tilhængere ind i en sognekirke i Camaguey. Medlemmer af menigheden drev dem ud igen. En af Castro-tilhængerne blev såret med en lysestage!

Yderligere fem personer er blevet henrettet af Castros politi. Siden hans overtagelse af magten for to år siden er nu i alt 596 personer blevet henrettet.

Lady Baden-Powell, enke efter spejderbevægelsens grundlægger og selv verdenschef for pigespejdere, er blevet modtaget i privataudiens af pave Johannes.

Vatikanstaden (NC) Vatikanets posthus vil den 6. april udsende tre nye frimærker til minde om pave Leo den Store, som i det 5. århundrede standsede hunnernes anfører Attila ved Roms porte. Frimærkerne kommer i 1500-året for Leo den Stores død. De har værdierne 15, 70 og 300 lire, og deres motiv er et marmorrelief i Peterskirken, som viser pave Leo overfor Attila.

Vatikanstaden (NC) Sekretæren for den arabiske liga, Mohammed Abdel Kalek Hassouna, er blevet modtaget i privataudiens af pave Johannes XXIII. Den arabiske liga er som bekendt en forening af arabiske stater, og dannet efter den anden verdenskrig med det formål at styrke sammenholdet blandt araberne.

Og de ved skam
hvad de taler om!

Utrecht (NC) Redaktører fra Hollands 20 katolske dagblade har tilsendt den forberedende hovedkommission for Vatikan-konciliet en resolution vedrørende konciliets *pressetjeneste*. Man opfordrer til at skabe mulighed for en omfattende og effektiv assistance til de journalister, der skal referere kirkemødets forløb. En kopi af skrivelsen blev afleveret til ærkebiskoppen af Utrecht, kardinal Alfrink, som er medlem af hovedkommissionen.

De hollandske redaktører er ifølge resolutionen overbevist om, at misforståelser og falske rygter ikke vil kunne undgås, medmindre hovedkommissionen sikrer, at referenterne modtager fyldestgørende og officielle meddelelser fra konciliet.

Præster og søstre mishandlet i Kivu

»Jeg dræbte Lumumba, Kongos Kristus«

Leopoldville, Kongo (NC) Staten Maniema i den sydlige Kongo-provins Kivu, der for nylig erklærede sig uafhængig, har været skuepladsen for flere antikatolske demonstrationer og overgreb. Statens leder, Antoine Omari, som er tidligere Lumumba-tilhænger, har erklæret, at området er uafhængigt, men alligevel er det stadig under stærk indflydelse af prokommunistiske Lumumba-tilhængere.

Umiddelbart efter Patrice Lumumbas død begyndte *forfølgelserne*. Henved 40 missionspræster, nonner og lægbrødre blev overfaldet og ført til statens hovedstad, Kasongo. De blev holdt i forvaring i Kasongo det følgende døgn og udsat for en ydmygende behandling.

Rapporter fra Maniema-området oplyser, at missionærerne og de øvrige europæere dér er i en meget vanskelig situation. I et brev fra en fransk missionær hedder det:

»Jeg håber, at De forenede Nationers myndigheder vil forstå, at der ikke længere er nogen sikkerhed for missionærer og europæere i Maniema. De kongolesiske myndigheder her hindrer os i at rejse. Vi bliver holdt tilbage som gidsler.«

Brevets afsender, pater Ryckebusch, blev senere arresteret og ført til et hus, hvor man gennem flere timer regelmæssigt piskede ham. En af soldaterne råbte til ham: »Læs din messe! Sig Dominus vobiscum!« Efter mishandlingen blev missionæren ført til fængslet i Kasongo og holdt i forvaring sammen med andre missionærer, nonner og lægbrødre. En af nonnerne, som er 74 år, blev lemlæstet, og en lægbroder så stærkt mishandlet, at hans liv var i fare.

Om natten kom soldaterne ind i cellen, hvor nonnerne opholdt sig og beordrede dem til at klæde sig af. Det lykkedes dog nonnerne at afvise soldaterne, da en af dem genkendte en soldat og truede med at ville anmelde ham til myndighederne. Soldaterne gik derefter til en anden celle, hvor to belgiske kvinder sov, og voldtog dem.

Den følgende morgen blev missionærerne tvunget til at krybe på deres knæ gennem fængslets korridorer og råbe: »Jeg dræbte Lumumba, Kongos Kristus!« I løbet af dagen blev fangerne frigivet efter ordre fra en højere autoritet. Det blev ikke oplyst, hvem der havde givet denne ordre.

Kongos præsident, Kasavubu, hilser på den apostoliske delegat. Kirken fortsætter sin virksomhed i Kongo, og de spredte tilfælde af angreb på hvide præster og søstre anerkendes ikke af myndighederne og næppe heller af et flertal i befolkningen.

Assisi (NC) I henhold til en ny årbog offentliggjort i Assisi under titlen *Christo nel Mondo* (Kristus i verden) er en fjerdedel af verdens befolkning katolikker. Man regner med, at jordens folketal nu er 1.820.000.000, og af disse er 482.600.000 medlemmer af den katolske kirke. Der er forholdsvis flest katolikker i de europæiske lande og i Nord- og Sydamerika.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14-16,
Ordrup. Tlf. 225.
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

Skal De alligevel

sende Deres venner en blomsterhilsen, så støt

DEN KATOLSKE PRESSE

og send en blomsterdekoration med et påskelys, der købes hos
sognepræsten eller Sct. Ansgar's Boghandel.

VESTA-LYS

Pater Eriksen 50

I morgen, lørdag, fylder pater Orla Eriksen S.J. 50 år. Pater Eriksen underviser til dagligt på Sankt Knuds skole i København, men har desuden ansvaret for skolens økonomi. I en årrække har pater Eriksen været tilknyttet Sankt Josefs Hospitals kirke og sygeplejerskeskolen. Vi gratulerer!

Retræte for damer

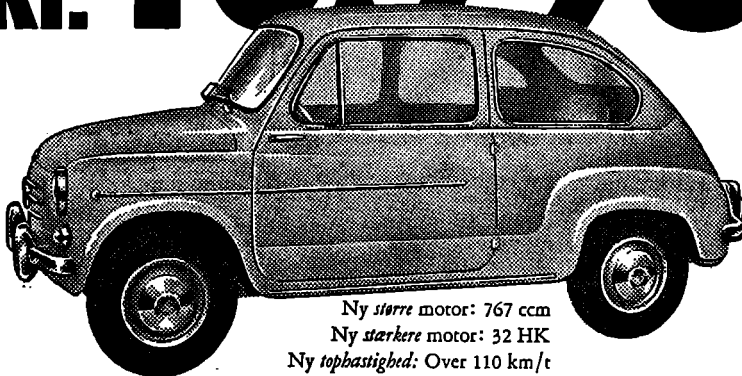
Der afholdes retræte for damer fra søndag aften den 6. august til fredag morgen den 11. august på Dalum kloster. Retræteleder er rektor, pater Fr. Poppe S.J.

Tilmeldelse modtages af fru Anna C. Rasmussen, J. L. Heibergsvej 59, Odense. Tlf. 12 69 15.

**MARKEDETS BEDSTE
KØB — FIAT 600**

NU

kr. 10.998

Ny større motor: 767 ccm
Ny stærkere motor: 32 HK
Ny topbæsthed: Over 110 km/t

FIAT

FORHANDLERE OVERALT I LANDET

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: * MI 2557

absolut
ABSALON
når forsikring skal tegnes

†

Velforberedt med de hellige sakramenter er min kære hustru, vor kære mor og bedstemor

MARIA AJSPUR

hensovet i Kristus. Begravelsen har fundet sted på Sorgenfri kirkegård fra Sankt Knud Lavard kirke i Lyngby.

Bed for hendes sjæl.

Anton Ajspur

Hjertelig tak for deltagelse under min hustrus sygdom og ved hendes begravelse. Tak for alle blomsterhilsener.

Greenes nyeste på dansk

Graham Greene: *Udbrændt*.
224 sider, kr. 19,75.
Hasselbalch.

Graham Greenes nyeste roman »Udbrændt« er ikke langt fra at være den store englænders betydeligste bog. Han har påny taget menneskets forhold til troen under behandling — ikke tilsløret, som han kan gøre det i visse romaner og film, men i åben debat som i hans moderne helgenroman »Enden på legen«. Som sædvanlig får vi ikke nogen patentløsning forørende — Greene er sandelig ikke nogen søndagsskoleforfatter — men vi får stof i rigelig mængde til eftertanke.

Ved valget af skueplads til sin historie har Graham Greene allerede rørt ved et ømt punkt i forholdet mellem den troende og den ikke-troende: den menneskelige nød, som vi træffer den i en afrikansk spedalskhedskoloni. Kolonien ledes af ordenspræster, men lægen er en idealistisk agnostiker, som ikke tror på eller rettere: ikke vil have med en Gud at gøre, som tolererer så megen menneskelig nød. Han er ikke desto mindre på bedste fod med sine foresatte, fæderne.

Til dette sted kommer en rejsende uden mål og med, Querry. Han er den udbrændte, træt af livet, træt af åndslivet, træt af kvinder. Hans eneste ønske er fred. Han bliver vel modtaget af de gæstfri præster, som dog nok i virkeligheden gerne ser ham forsvinde snart igen. Lægen går mere håndfast til værks. Han siger ligeud, at kolonien ikke har behov for romantisk opofrelse, men det objektive og sure slid, hvortil Querry svarer, at intet er ham fjernere end sværmeri. Og han vinder snart lægens og præsternes respekt ved at gå lægen til hånde på en vis, der hverken er ydmyg eller skødesløs. Det er ganske simpelt en arbejdsindsats.

Freden undes ham imidlertid ikke altfor længe. I den nærmeste by bor en mand — en fabriksleder — der er aktiv katolik af de mest aktive. Vi kender ham fra andre steder i litteraturen, hvor

katolske problemer behandles. Han er i familie med Elliott Templeton fra Somerset Maughams »Knivens æg« og Mr. Samgrass i Waugh's »Gensynet med Brideshead«. De nys nævnte personer er imidlertid rene helgener i forhold til fabrikslederen Rycker; deres nyfigenhed strækker sig kun til kirkepolitikken og interessen for, hvilke prælater der er i nåde i Vatikanet; Rycker slubrer i selve sjælelivet. Han er med på alt, der bare smager en anelse af gejst. Det varer da heller ikke længe, før han afslører Querry som *den* Querry, en verdensberømt kirkearkitekt, og hermed er incognitoet brudt. Querry må døje alle Ryckers sjælelige genvordigheder. At Querry er kendt som en stor charmør, gør situationen ekstra pikant, for Rycker har en alt for ung kone, som han (Rycker) aldeles undgænger i åndelig hensende, men begærer på en vis, som bringer ægteskabets uangribelighed i tvivl for deres vedkommende.

Men Rycker bliver ikke Querrys eneste plageånd. En journalist — Greene har indpustet al sin dårlige erfaring med hensyn til bladfolk i denne figur — får farten af, at Querry har taget sig af en spedalsk neger, der var i en fortvivlet situation, og straks er han i gang med at digte det skete om til en moderne helgenlegende for den kulørte presse; heri skal Querrys kvindeaffærer have en anelig placering.

Så kommer endelig for alvor Ryckers hustru ind i historien. Hun ønsker at forlade sin mand og Afrika og søger hjælp hos Querry. Som tingene er lagt op, kan det ikke andet end mistolkes. Skønt Querry er aldeles uskyldig, mistænkes han af alle for at have forført hende — også koloniens ordensfolk, der allerhelst vil tro det bedste om enhver, mistænker ham. Lavinen ruller mod katastrofen. Den tragikomiske og dog så dybt alvorlige.

Det er besnærende at tage skildringen af Querry som et selvportræt som det, Greene gav os i »Enden på legen«. Og et par anmeldere har ikke kunnet stå for fristelsen til at drage den følgeslutning, at Graham Greene selv må være udbrændt, at han selv er den berømthed, der er blevet led ved liv og åndsliv efter i en årrække at have været i en

Graham Greene

velmenende trospropagandas søgelys. Jeg tror ikke den teori holder stik, for jeg er sikker på, at et selvportræt af Greene vil være skånselsløst, og det synes jeg ikke Querry-figuren er. Jeg synes tværtimod, der er noget ideelt over ham, noget kontemplativt, noget der kunne minde om et billede af en virkelig, objektiv, lidenskabsløs tro.

Hvadenten man nu kan lide »Udbrændt« eller ej, så må man indrømme, at det er en betydelig bog. Greene har sat problemerne på spidsen, det er rigtigt, sammensætningen af personer — troende, ikke-troende, forkert-troende, så der kan komme »dybe« samtaler ud af det — er ikke ny, det er også rigtigt, men at der alligevel er kommet et stykke litteratur af fineste karat ud af det — livsnært, levende — viser, at Greenes mesterskab er usvækket.

Helge Kristensen

Påskenummeret

Vort udvidede påskenummer afleveres til postvæsnet før skærtorsdag. Redaktionen sluttes i morgen aften. Bladet kommer ikke i ugen efter påske.

Påskeudgaven indeholder som tillæg pave Johannes XXIII's personlige leveregler, som vi ved pastor Schindlers mellemkomst og med særlig tilladelse fra Vatikanets statssekretariat har fået lov at bringe.

De sydlige øer

Auto Reparation
Vask & Smøring
Hjulafbalancering
Lygteindstilling

JENS PETER PETERSEN

Højbroens Auto- og Benzinhandel
Nykøbing F. - Tlf. 85 26 26

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør
INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

Snedker Firma, Grundl. 1883

O. N. P. MØRCH

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelser ordnes overalt

K. E. PETERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Støt vore annoncører

Læserne skriver

I denne rubrik optages *korte læserbreve* om emner, der har almen interesse. Brevene skal underskrives af indsenderen, og redaktionen må kende den pågældendes adresse.

Replik om Ansgar

Med stigende forbløffelse har jeg iagttaget at min Ansgar-skitse har givet anledning til skrupler. Jeg troede jeg havde genfortalt en almindelig historie og tilføjet et par personlige forklaringer. At røre ved eventuelle gipsstauter lå ikke i mine tanker. Rent ud sagt er jeg bange for, at de fleste bliver færdige med den hellige Ansgar i underskolen og aldrig kommer så vidt som til at købe en sådan statue.

Måske er det et fejlsyn fra min side. Når man har været sysselsat med et emne og er nået frem til en opfattelse, synes man til sidst at det hele er så indlysende. Sådan skete det. Man glemmer sit udgangspunkt.

Intet har ligget mig fjernere end at bobrejde Ansgar at han brød ud af den bane der var tegnet for ham. Min følelse var forundring og beundring. Forøvrigt er der vel med hensyn til helgener kun én følelse mulig: Taknemlighed og glæde over at de har stridt den gode strid, fuldendt løbet og modtaget retfærdighedens krone. Det er den historiske beretnings mål at fortælle hvad der skete og — set med menneskelige øjne — at tegne tidens og personernes forudsætninger. En egentlig domsafsigtelse er en farlig sag. Rent bortset fra at den i dette tilfælde er overflødig.

Gå! og forkynd hedningerne Guds ord! blev der sagt (i et syn) til Ansgar. Som til så mange andre. Jeg kender ikke beretningen om de franciskanske missionærer i Marokko der ved aggressiv optræden stræbte efter martyrdøden. Jeg skal endda tilføje at jeg ikke brænder af iver efter at fordybe mig deri. Jeg holder mig til Ansgar som med klogskab og fromhed skabte sig en position hvor han kunne forkynde frihed for de fangne og løsladelse for de indesluttede.

Klogskab og fromhed! Lad mig som afslutning fra min side få lov til at omtale en af de mange livfuldt beskrevne hændelser i kannikernes beretning — også kaldet Rimberts Ansgars-levned.

Få år efter at have tiltrådt stillingen som præst hos Harald Klak, forhenværende vikingekonge, nu kejserlig lensmand og forsvarer mod andre vikinger, blev Ansgar kaldt tilbage. Svenskekonngen havde ønsket afblæsning af den kolde krig med frankerriget. Som bevis på den gode vilje sendte han bud til kejseren med ønske om »duelige prædikanter.« Ansgar gik med glæde ind på at være en af dem. De rejste til søs med en købmandskonvoj. Gesandter skal helst ikke være aggressive. Ansgar medbragte kejserlige gaver. Hvilket ikke kan undre. Derimod studser man ved at læse, at der også var 40 bøger med. En millionformue for den tid. At man har villet vove det, røber noget om de dristige tanker, der har besjælet Ansgar, og de forventninger man har stillet til den fjerne Mälärby.

Og så gik det galt. En vikingeflåde overfaldt købmændene. Man måtte springe fra borde med ganske få ejendele. Sørøverne tog skibene — og bøgerne. Hvad skete der forresten med disse bøger? Det står der ikke noget om. Jeg gætter på at sørøverkongen har strøget sig igennem skægget. (Selv med ganske spinkelt kendskab til det historiske miljø, er jeg sikker på at han har haft skæg.) Han har været helt på det rene med, hvilke værdier han havde i hænde. Men ligesom ugeringsmænd i dag, der har fået fat i store pengesedler, har han spurgt sig selv: Hvordan kommer man af med dem? Med et suk har han ladet bøgerne glide udenbords. Og trøstet sig med at det nok var bedst at blive fri for dette trolddomsværk. Fra stranden har Ansgar måske iagttaget, at de store planer forsvandt i bølgerne. Ukendte munkes værk gennem årtier. Farvel til gesandtskabet. Ja måske for kejseren. Men ikke for den øverste herre. »Nogle ville vende tilbage, andre vandre frem, men Guds tjener kunne ikke afstå fra den pågyndte rejse.« Eders tro skal ikke være i menneskelig visdom, men trods svaghed og frygt i Guds kraft. »Med stor besværlighed rejste de den meget lange vej til fods —«. At travle igennem de svenske skove er selv i dag en opgave der kræver sin mand. At gøre det i året 830 har været et næsten håbløst foretagende under de givne vilkår. Men de nåede altså frem. Og grundlagde den første folkelige mission i Norden.

Det levende Lys

ASP-HOLMBLAD

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER

København

Fromhed og klogskab. Lad os forenes i taknemlighed over at den fromme Ansgar virkelig har skrevet det første afsnit i Nordens kristne historie. Kristendommen havde sejret alligevel, før eller senere. Men det kan ikke være os ligegyldigt om dens første historiske skikkelse hedder Ansgar eller Svend Tveskæg. Og over at den kloge ærkebiskops forhandlende og formidlende styre ikke er forbundet med hændelser, ikke med én eneste, af den art, som kan gøre læsningen af kirkehistorie til sindets prøvelse.

Paul T. Kaare-Frederiksen

Om at finde sammen

I en bog har jeg samlet forskellige artikler og indlæg, som jeg gennem årene har haft i aviser og ugeblade. Jeg ser særlig for mig to artikler, som jeg har haft i Katolsk Ugeblad. Den første artikel, »Hvad bør vi gøre« er trykt i bladet den 26. sept. 1943, kort efter at jeg var blevet katolik, og den næste: »Mangler vi selvkritik« er trykt den 26. marts 1950. Den første artikel er fyldt med håb og mod og med trang til at omvende alle og enhver. Den næste artikel er skrevet i fastetiden og er meget pessimistisk, tonen har fået en dybere klang efter de 7 år som katolik.

Nu griber jeg atter pennen for at sige lidt i al min ubeskedenhed. Jeg bor med familie næsten i en katolsk ørken, men jeg kunne ønske, at mangen en katolik i Storkøbenhavn engang skulle prøve det samme. Når man har godt 20 km til nærmeste kirke, så græder man næsten af glæde, når man en enkelt gang kommer til messe i en kirke. Skøn derpå, I som bor i Storkøbenhavn med alle de dejlige kirker! Men jeg misunder jer på en måde ikke. Vi glæder os til præstens besøg, når han hver måned kommer og holder messe hos os, og kommer der en ny katolik ud i vor ørken, vi er vel 10—12 stykker der i forvejen, så er vi ved at falde ham om halsen af lutter glæde, vi føler at han er som sendt fra Gud til en opmuntring for os. Ja, i dette tilfælde er det en ung lærer på kommuneskolen i vor lille købstad. Han er sandelig for os en gave fra Gud, men hvor længe får vi lov til at beholde ham? De katolske skoler rundt i landet er ude efter ham! Vi håber dog og beder til, om vi kan få lov til at beholde ham i det mindste et par år. Mere kan vi vel ikke forlange. Vore børn trænger i høj grad til undervisning, og præsten med det store sogn, kan jo ikke være alle steder. Derfor I skoleledere i de store skoler vær barmhjertige og lad os beholde vor kære lærer en rum tid endnu.

I denne bodens tid er det godt at gå ind i sig selv og kigge lidt i de dunkle kroge, og det er ikke mange rare ting man ser. Det kniber svært med det katolske fællesskab selv blandt os få katolikker i vor lille by med omegn. Måske er vi katolikker for individualistiske, eller flokken er for broget til at finde sammen. Jeg ved det ikke, men noget er der galt.

Der er også en lille ting, jeg har på hjertet. I katolikker, der har bil, og bor langt fra kirken, kunne I ikke tænke jer at tage nogle trosfæller med i bilen, når I kører til kirke? I burde ikke komme kørende til kirke i en halvton bil, når I ved, at der sidder mange ældre og også andre ved vejen til kirken, som I godt kunne tage med uden større ulemghed. Tænk på fællesskabet. Og så I, som bor i byen med den dejlige kirke og har bil, kunne I ikke tænke jer, at køre en lille runde uden for byen og tage en eller anden trosfælle med til kirke? Tænk nu over det. Det er dyrt at køre med tog, særlig på de relativt korte strækninger, og når man yderligere er en 5—6 stykker fra samme familie med samme pengekasse, hvis bund altid skimtes, så er den jo ikke så god. Dog midt i alt det er det dejligt at høre om det katolske kontakt-kontor. Det er et skridt på den rette vej.

Verner Nielsen

Til en kronikør

Den, der lejlighedsvis har læst artikler af den østrigske katolske kulturskribent Erik von Kuehnelt-Leddihn, har svært ved at tro, at han virkelig skulle mene, hvad mag. art., frk. Elsebet Kieler fremfører i sin kronik »De lukkede døre« (Katolsk Ugeblad, 24. februar 1961) under gentagen påberøbelse af en artikel fra hans hånd. Finder man så frem til den citerede artikel (Der katholische Ex-Zentriker oder der Katholizist, i tidskriftet Una Sancta, december 1957), opdager man da også, at det gør han heller ikke. Hun henter de fleste af sine detaljer hos ham, følger også hans disposition i vid udstrækning, men giver helheden en tolkning, som ikke er hans, desværre uden at det bliver klart, hvad der er Elsebet Kieler og hvad Kuehnelt-Leddihn.

Man vil huske, at frk. Kieler i kronikken anfører en række katolske typer, som virker afskrækkende. De er meget forskellige, parvis modsætninger, men har det fælles, at de er »randkatolikker«. (»Rankatolikker« må være trykfejl). Disse typer, seks hovedformer med forskellige underformer, er citeret efter Kuehnelt-Leddihn og skarpt set af ham.

Om disse typer anvendes navne, som enten er nydannede eller anvendt i en særlig betydning, og som derfor i begge tilfælde kræver en definition. Denne definition savnes hos frk. Kieler, og den savnes navnlig ved »intellektualisten«, som hun behandler særlig udførligt. Derved bliver det nemlig ikke klart, at disse randtyper kun er karikaturer af tilsvarende ægte og gyldige typer, — at de repræsenterer forkerte løsninger af ægte og væsentlige opgaver i Kirkens liv. Der findes jo nemlig for eksempel et intellektuelt, et åndens apostolat, som er

GAVER TIL Førstekommunion og Firmelse

Halskors og medaljer med navnehelgenerne, krucifixer og billeder.

SANKT ANSGARS BOGHANDEL
BREDEGADE 67 · KØBENHAVN · PALÆ 4777

meget nødvendigt netop i det 20. århundrede. Derom har Kirkens øverste instanser udtalt sig aldeles utvetydigt. Ved »intellektualist« forstår Kuehnelt-Leddihn en karikatur, som i en mærkelig abstrakt rationalisme mener, at der næppe findes noget problem, som ikke uden større besvær kan løses af den menneskelige fornuft — hyppigt i den form, at problemet reduceres til at trække den rigtige skuffe ud i seddelkassen med citater af Thomas af Aquins samlede værker.

Hos Elsebet Kieler må man tro, at intellektualisten defineres ved, at han citerer. Ja, hun betegner citatet som »tyveri«. Det mener hun naturligvis ikke. Hun har vel blot ladet sig rive med af sin tankes flugt. Hun citerer selv i kronikken, også Thomas af Aquin, og hovedparten af kronikken er referat.

Hvad der her er sagt om »intellektualisten«, gælder naturligvis tilsvarende om de andre anførte typer. De er karikaturer.

De kaldes også randtyper eller randkatolikker. Frk. Kieler overtager udtrykket fra Kuehnelt-Leddihn, men lægger noget helt andet ind i det end han.

Kuehnelt-Leddihn taler om Kirkens katolicitet, dens »storhed, vidde og dybde«, den katolske verdens mangfoldighed, hvori der indgår »ikke blot talrige kulturtyper, men også ordener, riter, stilarter, sprog, fromhedsformer politiske tendenser, teologiske skoler, traditionelle skikke, historiske minder i en ligefrem forvirrende pragt og fylde«, med andre ord hele den rigdom, som Kirken har skabt i sin inkarnation i verdenshistorien igennem snart 2000 år. Det katolske menneske er »i vidt omfang« formet af arven fra middelalderen, renaissance og barokken«. Ved en randkatolik forstår han modsat en type, der mangler katolicitet, en ånd, der er for lille til at fatte den rigdom, og som derfor i en

Slagtermester Leo Nielsen

Danebrogsgade 21, Aalborg
 Tlf. 2 41 29

*Det Hele af Øffen —
 og det bedste til Bøffen*

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2
 Aalborg

Sanitet Centralvarme

N. Nielsen & A. Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
 Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
 Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørfjorr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
 Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømrermester

Ferd. Færch & Co.

Strandvejen, Aalborg
 Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg

Kastetvej 51 - Aalborg
 Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

FOLMER OLSEN

Begravelser ordnes

Reberbansgade 37
 Aalborg - Tlf. 2 15 57

Sønderjylland

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
 Ramsherred 31, Aabenraa
 Tlf. 2 25 30
 Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
 Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
 Aabenraa Brugsforening

»forfærdende ensidighed« bider sig fast i et enkelt aspekt af den og forveksler den med helheden.

Derfor gør han også utrykkelig opmærksom på, at det er en fare, som netop katolikker er udsat for. Sekterne, som ikke har Kirkens katolicitet, kender den ikke på samme måde.

Man må retfærdigvis tilføje, at et sådant randforhold til Kirkens katolicitet hyppigt vil gå hånd i hånd med et randforhold til Gud. Det er blot ikke det, der beskæftiger Kuehnelt-Leddihn i den anførte sammenhæng.

Randkatolikken forstås helt anderledes hos frk. Kieler. Hun siger ikke noget om Kirkens katolicitet, men meget om, hvad hun betegner som »det personlige Gudsforhold«, »livsforbindelsen til Gud«, »den personlige kontakt med Gud«.

Nu vil naturligvis ingen fortænke hende i at mene noget andet end den kilde, hun citerer. Men jeg er overbevist om, at han ville frabede sig at blive identificeret med hendes synspunkter. De er ikke forenelige med, hvad jeg ovenfor har refereret. Men lad os se på, hvad hun vil sige os.

Det personlige gudsforhold: Man må jo umiddelbart tro, at ethvert forhold mellem en menneskelig person og den levende Gud ikke kan være andet end et personligt gudsforhold, således at enhver døbt kristen, der ikke lever i svær synd, men regelmæssigt modtager sakramenterne, må siges at leve i et personligt gudsforhold, selv om der måske stadig kan være kroge i personligheden, der endnu ikke er lutret i kærligheden til Gud. Det er imidlertid ganske åbenbart ikke, hvad frk. Kieler forstår ved det personlige gudsforhold. Fanatikerer, farisæer og intellektualisten angives straks ikke at have det. Men det samme gælder, således må man forstå kronikken, også for medlemmer af et kristent parti (»slyngelfællesskab«), katolske diplomater og politikere, for slet ikke at tale om katolske ministre (»sådan som Judas ville have det«). Hos Elsebet Kieler er gudsforholdet noget, som skal være »i orden«. Udtrykket lyder ganske vist ikke synderlig personligt, men det må ud-sige noget væsentligt: Det forekommer i hvert fald mindst fire gange i kronikken. Den katolske politiker og minister søger at forme samfundet i overensstemmelse med de principper, som Skaberen har nedlagt i sin skabning. Han søger at skabe gode vækstbetingelser for et kristent liv. Han er besjælet af næstekærlighed. Men hans gudsforhold, i den særlige betydning naturligvis, er altså ikke »i orden«.

Og videre: Det således forståede gudsforhold sættes lig med troen i en tilføjelse til den vante definition, som formuleres således: »Troen er ikke blot fornuftens godtagelse af indlysende sandheder«. Ja, men — det er ikke den traditionelle definition. Ordet »indlysende« er for meget. En godtagelse af indlysende sandheder er ikke tro, men filosofisk erkendelse, altså viden.

Klarere bliver det hele ikke, når vi ser på, hvad Elsebet Kieler ellers siger om troen. Det hedder således om Tho-

mas af Aquin, at han standsede arbejdet på sin Summa theologica, fordi han »med troens intuition anede stadig mere« af et åndeligt univers. Virkeligheden er en anden. Det var troen, der fik ham til at skrive. Det, der fik ham til at lægge pennen, var noget andet: at han som mystiker ved Guds særlige overnaturlige gave allerede i dette liv fik en vis del i den salige beskuelse af Gud.

Dette må være nok: Trods uklarheden omkring tro-viden, kontemplationsmystik og »gudsforhold«, mener man i kronikken at kunne skelne et standpunkt, som er klart nok. Det er et standpunkt, der forkaster en katolsk opgave i politikken, ikke blot historisk i middelalderens udformning, der er en del af den arv, som er katoliciteten, selv om den ikke længere har aktuel gyldighed, men også i den moderne udformning, hvor den katolske lægmand har et ansvar for samfundet og for sin næste. Det er et standpunkt, som ikke har plads for det intellektuelle apostolat, der vil hente den profane videnskab hjem til Gud, et standpunkt, som må forsvare St. Thomas, Kirkens doctor communis, med, at han da i det mindste afstod fra at fuldende sit gigantiske værk, — et standpunkt med andre ord, som kasserer væsentlige sider af katoliciteten og i en »forfærdende ensidighed« kun kender til det »personlige gudsforhold« i en speciel fortolkning.

Hvis jeg forstår kronikken rigtigt, er der her tale om et standpunkt, som ikke alene er uforeneligt med Kuehnelt-Leddihns tilgrundliggende synspunkter, men som på forhånd er afvist af ham. Det er en variant af den sidste af de seks randtyper, han omtaler og — blandt andre navne — betegner som ensidig spiritualisme.

Kaspar Kallan

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

L. Suvalski, Anlæggsgartner

Hedetoften 12

Hedehusene. Tlf. 161

Alt vedr. haver overalt

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F

Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølgade 17,

København V.

Tlf. Vester 7001 og 8581

Blandede annoncer

ELISABETHFORENINGENS BAZAR afholdes palmsøndag, 26. marts kl. 9—18 og mandag kl. 10—15, Bredgade 67, 2. sal o.g. Husk at aflægge et lille besøg.

BEKENDTSKAB evt. ægteskab ønskes med herre 60 år uden børn med lille hjem. Bill. mrk. M. 11. til annonce-ekspeditionen, Hauchsvej 8, Kbh. V.

UNGT ÆGTEPAR uden børn, hun i fast stilling, han studerende, søger lejlighed evt. villa 1. sal i Gentofte eller Lyngby-Taarbæk kommuner. 1. august eller før. Henvendelse tlf. 71 49 89 eller Damsø 4786 vege efter kl. 18.

FULD T UDDANNET BØRNEHAVE-LÆRERINDE søges af Maria søstrenes børnehave i Vejle pr. 1. august. Ansøgning med bilag sendes til børnehavens forstanderinde, Sr. Guiberta, Blegban-ken 5, Vejle.

Skrædermester

OTTO LUNDIN

Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64

Præstekjoler

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK A/S

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K.

Telefon Central 10.093

Oliefyр

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

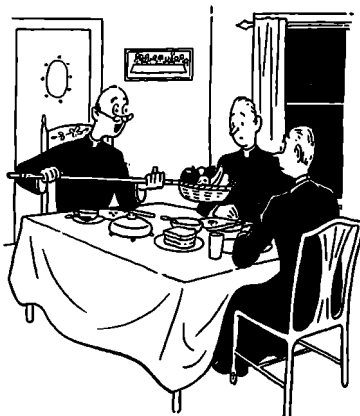
**NORDISK
KULAGENTUR A/S**

Sven E. Frederiksen

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

— Skulle det være lidt frugt?

Ministrantdag i Lyngby

For 73 ministranter i alderen 10—15 år fra kirkerne i Storkøbenhavn afholdtes forrige søndag en retrætedag i Lyngby.

Dagen indledtes med reciteret messe, under hvilken sognepræsten, pastor Thomas King prædikede. Pastor King omtalte ministrantens betydning under messen.

Retrætedagens foredragsholder var pater Piet Reijnders S.J. Under formiddagens foredrag benyttede han et billede fra dagliglivet til at vise messen som børnenes gave til Gud for at glæde ham og for at vise ham kærlighed.

Da retrætedagens deltagere jo var drenge, havde man om formiddagen med tropsassistent Henrik Holm-Nielsen, Hertug Knuds division, arrangeret underholdning i form af lege samt lysbillede om spejderarbejdet som ungdomsarbejde.

Om eftermiddagen talte Sankt Knud Lavard kirkes ministrantleder, overassistent Eigil Darville, om ministranttjenesten. Senere vist 2 film, den ene om munkes arbejde i kulturens tjeneste, den anden Carl Th. Dreyers kulturfilm: »Den danske landsbykirke«.

Under eftermiddagens foredrag talte pater Reijnders om bønnens apostolat og messen som offermåltid. Dagen sluttede med sakramentsandagt, der blev holdt af biskoppen.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

**ANDR. KRØYER'S
BOGHANDEL**

v. Chr. Henningsen

Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538

Papir . Stort boglager

Fyldepenne

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - Am. 1248

Per Meyer 94 33 66

K&K

Aktieselskabet

KØBENHAVNS

BRÆNDSELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Katolske begravelser

Benzon

Aut.

KATOLSK

BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet

Central 1868

Fyn og dens øer

NIELS MADSENS

MASKINSNEDKERI

Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

**SVENDBORG
LIGKISTEMAGASIN**

v/ Hans Nielsen & Søn

Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH

KAFFE - VIN - KONSERVERS

Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg

Telefoner: 1410 og 172

Malermestre

L. LARSEN & SØN

Brøgade 10 - Svendborg

Telefon 1016

Nye film

Drama i spejlet

Dramaet er trekantens, — en ung elskovssyg kvinde, der kasserer sin midaldrende elsker til fordel for en yngre. Det raffinerede er imidlertid, at historien foregår samtidigt i to forskellige miljøer for til sidst at væves sammen til et bittert og voldsomt klimaks. Ideen er god, og filmen fængsler fra først til sidst.

Arbejderpigen, lige driftsbetonet i sin kærlighed som i sit had, dræber sammen med sin unge ven sin brutale, halvgamle elsker. I den følgende retssag føres forsvaret af en ung sagfører, som i denne sag håber på et gennembrud, der lader ham besejre sin ældre berømte kollega såvel i krig som i kærlighed.

Den gamle erfarer sit nederlag i kærligheden, men knuser den unge i retssalen i en bitter og overbevisende anklage mod kvinden, der myrdede. Orson Welles giver her en solopræstation af de store. Sammen med nævningene må vi give ham ret. Juliette Greco spiller den unge kvinde, bedst i arbejdermiljøet, og Bradford Dillman supplerer hende fyldestgørende.

Foruden den fintbyggede intrigue og de udmærkede skuespillere kan man glæde sig over, at skildringen af de implicerede rummer en bitter, men usminket sandhed. Det er kun sjældent, vi møder underholdning af så god kvalitet. (Forbudt for børn).

Bo.

Livets Højdepunkt

Denne film, som er en propagandafilm for »Moralsk Oprustning«, er blevet tilstrækkeligt omtalt i dagspressen. Derfor føler vi ingen trang til at føje noget til den enstemmige protest, den har vakt. Det viser sig endnu en gang, at det for at lave en god film ikke er tilstrækkeligt have god hensigt og mange penge. Man bliver næsten fristet til at sige: Tværtimod! Det kræver først og fremmest inspiration og *ånd*. Det er hvad »Moralsk Oprustning« tilsyneladende mangler.

Bevægelsens »ideologi« vil Ugebladet senere komme tilbage til.

M.D.

Vredens druer

Det er meget sjældent, at en film, der er tyve år gammel, ikke virker forældet og gammeldags. Det er ikke desto mindre tilfældet med John Fords »Vredens druer«, som stammer fra 1940, og som den dag i dag betragtes som en af de bedste blandt hans meget omfattende og ujævne produktion. Den er bygget over Steinbecks roman af samme navn og følger temmelig nøje dens handling.

Efter 4 år i fængsel kommer den unge Tom Joad tilbage til familiens lille gård. Men i mellemtiden er hans forældre blevet tvunget til at flygte: mekaniseringen har krævet det, huset er blevet revet ned af traktorerne. Tom finder familien hos den gamle onkel John. Men også dér jager skæbnen dem: hele familiegruppen — tolv mennesker i alt fra tre forskellige generationer — tager af sted igen kørende i deres gamle lastvogn. Så begynder for dem en lang vandring, fuldt af skuffelser, af sorg og af bitterhed, en vandring, der aldrig fører noget sted hen...

John Ford fortæller os denne van-

dring på en så sober og menneskelig måde, at den — ligesom i Steinbecks bog — får en næsten universel betydning. Den bliver et forbillede. Fords voldsomme angreb på det kapitalistiske system bliver kun et udtryk for et bredere angreb på menneskets umenneskelighed, mod dets ubevidste trang til at forfølge de små. Igennem denne amerikanske families tragedie er det alle de landflygtiges tragedie, der er os fortalt. Af og til går det endnu dybere: det er, som filmens bibelske titel antyder det, selve det jødiske folks vandring i ørkenen, sådan som vi læser den i 2. Mosebog, der skimtes i baggrunden — ja, det er selve menneskeslægtens rejse her på denne jord, hvor den ikke har noget blivende sted...

Hvis De har lejlighed til det, må De ikke snyde Dem for at se — eller gense — denne film. Den er en aften værd, selv om den — som det var tilfældet i København — bliver fremvist på et bredt lærred, der ødelægger billedernes format.

(Tilladt for børn over 12 år).

M.D.

I en anden mands sko

En fredelig englænder, John Barrat, hvis tilværelse har været den grå hverdags, tager på ferie i Frankrig. Her møder han sin genganger og diametrale modsætning personificeret i en kynisk fransk greve, Jacques de Gue, om hvem der egentlig ikke er andet at sige, end at han har levet livet hårdere end godt er. Ved hjælp af et beskedent sovemiddel arrangerer denne Jacques efter et indledende bekendtskab alle tiders rolleombytning. Efterladende den tungtsovende englænder i »den grevelige suite« på et mindre hotel stikker vor franske »ven« af medbringende alt John Barrats kluns.

Næste morgen vågner John bogstaveligt talt op i en anden mands sko. Hans forsøg på at redde sig ud mislykkes tolt, idet grevens tjener tager hans fortvivlede forsøg på at gøre rede for sin identitet som et tegn på overbelastede nerver. Instrueret pr. telefon af den grevelige huslæge lokker tjeneren herefter John ned til familiens gods, hvor samtlige slægtninge bereder ham en »hjerterlig« modtagelse. Men hvilke slægtninge!

Kort karakteriseret er det et adeligt galehus. Sammenholdt med den ægte greves manglende karakteregenskaber forstår man godt, at han har villet stikke af fra sit ansvar. Modvilligt lever John sig ind i sin nye identitet, da han erkender, at der i de grevelige familieforhold er efterladt et ansvar, der må tages op. Filmen viser hvordan det lykkes. Historien krydres ved et indskudt mord og slutter med et drabeligt opgør mellem den i mere end en forstand falske og ægte greve. Filmen er ubetinget dygtigt gjort, men det er ikke helt troværdigt. Jeg tror ikke et sekund på at det ved en ombytning som den skitse-rede skulle være muligt at føre »alle« bag lyset. Men det er som sagt spændende og dygtigt spillet af Alec Guinness i dobbeltrollen som John Barrat og Jacques de Gue. Hertil kommer Bette Davis som enkegrevinden og Irene Worth, som datteren. Alene for den skuespilmæssige præstation er filmen værd at ofre nogle småskillinger på.

Th.

KATOLSK UGEBLAD

109. årgang . Nr. 13-14
31. marts 1961 . 75 øre

Jugoslavien,

én nation, to alfabeter, tre religioner,
seks republikker

Lukas fortæller i sin beretning om Kirkens første begyndelse: »Om natten havde Paulus et syn: der stod en makedonisk mand og bad ham og sagde: 'Kom over til Makedonien og hjælp os!' Da han havde set det syn, forsøgte vi straks at komme over til Makedonien, fordi vi deraf sluttede, at Gud havde kaldt os til at forkyn- de evangeliet for dem.« (Apostle- nes gerninger, 16,9-10). Makedo- nien er nu en af de seks republik- ker, som Jugoslavien består af. Det er kun få lande, der kan rose sig af, at de har modtaget evange- liet tidligere, end det var tilfældet her, men hvad er der tilbage af det i dag? Titos Jugoslavien er en gåde for de politiske observatø- rer. Tito selv er den store kom- munistiske kætter, men er hans kætteri kun af politisk art, eller er det også religiøst? Er hans re- gering anti-religiøs? For et år si- den døde kardinal Stepinac efter 14 års fangenskab, og regeringen gjorde hans begravelse til et triumftog for denne troens martyr. Var det tegn på en ny kurs?

Det nuværende Jugoslavien blev til som et resultat af Versailles-traktaten i 1919. Omkring Serbien samledes forskel- lige folkeslag, i alt ca. 8 millioner men- nesker, hvoraf de fleste er slaver og ser- bere (jugoslaver = slaver fra syd). De anvender det kyrilliske (russiske) alfa- bet. Den anden store gruppe i landet er kroaterne, ca. 4.500.000, som er et folk med latinsk kultur. Endvidere er der 1 million makedoniere, som står grækerne meget nær, og 800.000 albanere. Kun en regering med en jernhånd kan holde sammen på denne meget uensartede sam- ling, og det moderne Jugoslaviens histo- rie viser da også kun en række dikta- turer.

Hvis Paulus udbredte evangeliet i Makedonien, der er det samme som det nuværende Jugoslavien, har de øvrige nationer i hvert fald først meget senere modtaget frelsens budskab. Missionsar- bejdet begyndte først ca. år 630, og den største indsats udgik fra Karl den Sto- res hof. Et andet missionsarbejde udgik fra Konstantinopel med Cyrillus og Methodus i spidsen. Sådan gik det til, at landet blev delt mellem den romer- ske og den græsk-slaviske liturgi, hvoraf den første især er udbredt blandt kroa- terne og den sidste blandt serberne. I det 10. århundrede kom det til brud mellem dem, og i det 14. århundrede blev Serbien lagt ind under det tyrkiske kejserdømme. Deraf kommer det, at der findes muhamedanske menigheder både

En gammel jugoslavisk kirke

i Makedonien og — især — i Bosnien. Der er i landet lidt over syv millioner græsk-katolske kristne, højst seks millio- ner romersk-katolske kristne og ca. 2.200.000 muhamedanere.

Der er forholdsvis kun ganske få kom- muniste, — måske er der i alt ca. 2 pct. overbeviste ateister, men de har magt, og de bruger den. Hvad religionsforføl- gelserne angår står Tito på ingen måde tilbage for Moskva. Katolikkerne, de græsk-katolske og muhamedanerne for- følges kraftigt, — ikke mindst de sid- ste, som kun er en minoritet. I 1960 blev flere præster og biskopper arre- steret og sat under anklage for valuta- svig og ulovlige kontakter med udlandet. Den diplomatiske forbindelse med Vau- kanet blev først afbrudt i 1952, og man taler nu så småt om at genoprette den. Men kampen fortsættes kraftigt, især kampen om ungdommen. Et dekret, der for nylig blev udsendt, har afskaffet religionsundervisningen i skolerne. Det lyder blandt andet som følger:

»Med det formål for øje at nedbryde overtro, religion og mysticisme er det vor pligt at forklare børnene i skolerne, at religionen er en forældet forestilling, som man møder hos en primitiv og uud- viklet menneskehed, og hvis mål det er at gøre det muligt for de besiddende klasser at herske over andre folkeslag og over de øvrige samfundsklasser. Der- for må religionsundervisningen — ud fra vor opfattelse af det socialistiske samfund — vige pladsen for en opdra-

gelse til kærlighed til vort socialistiske fædreland og til hengivenhed over for hæren, partiet, landets styre og dets ledere.

Efter den første verdenskrig, 1914—1918, udgjorde katolikkerne ca. 40 pct. af den jugoslaviske befolkning. Kirkerne omfattede i alt en snes bispedømmer. Før den anden verdenskrig var der 6.000 præster og ordenssøstre.

Fra 1945 til 1952 afbrød landet ikke forbindelsen med pavestolen, skønt det allerede var kommunistisk, og til trods for en stadig voksende forfølgelse af katolikkerne, der gav sig det mest iøjnefaldende udtryk i processen mod Stepinac.

Siden 1953 har kampen mod biskopperne antaget stadig kraftigere former. Ordenssamfundene er mere eller mindre blevet spredt for alle vinde, eller ordensfolkene lever i små grupper under meget vanskelige forhold. I 1941 havde de mandlige kongregationer 20 noviciater, 22 forberedelseskoler til præsteseminarierne og 9 teologiske læreanstalter. I 1957 var der kun 9 noviciater og forberedelseskoler tilbage.

Forbudet mod religionsundervisning i skolerne, som først trådte i kraft i visse forbundsrepublikker (for eksempel Kroatien) er blevet udstrakt til at gælde for

hele Jugoslavien. Den katolske presse består nu kun af et månedsblad og to tidsskrifter, som udkommer med uregelmæssige mellemrum, mens man før krigen fra katolsk side udgav tre dagblade og omkring hundrede tidsskrifter.

Der er ca. 3.600 præster, hvoraf 200 er i fængsel. Det er interessant at lægge mærke til, at der praktisk talt ikke mere findes præster af serbisk nationalitet. Siden 1949, og især siden 1953, er der indsat grupper af »folkeligt indstillede præster«, der ligesom i andre folkerepublikker er indsat med det formål, at de skal samarbejde aktivt med regeringen.

V.D.

En katolsk pige i jugoslavisk folkebragt. Hun bærer en medaljon med Jesusmonogrammet: IHS.

FERIE OG WEEKEND

»Andersens Hus« Kettingskov, Als, østkysten. Dejlig beliggenhed ved skov og vand. Ro - lejlighed med køkken - værelser med morgenmad.

Tlf. Over Tandslet 4 78 65

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy, Egon Duvå og som ansvarshavende Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1. Kgs. Lyngby, tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund, tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition, Hauchsvej 8, København V., tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition v/ A. Prüser, Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K., tlf. Central 9528 (9-16, lørdag kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr. kvartal 8 kr. og i lande udenfor Skandinavien 9 kr.

Vi citerer fra læsernes breve

Resultatet af vort rundspørge om læsernes forventninger til Vatikan-konciliet blev i sidste uge fremlagt i en kortfattet, summarisk form, men nu trykker vi et udvalg af ordrette citater fra brevene. Materialet er så stort, at vi strækker denne citat-samling over to numre og venter med en redaktionel kommentar til offentliggørelsen af den sidste artikel. Før De læser de følgende spalter, hvis indhold må tænkes indrammet af anførselstegn (vi har unklad at strø gåseøjne ud over siderne) er det værd at huske følgende:

Vi efterlyste forslag til gavn for vort eget liv i Kirken og for Kirkens mission i verden. Med andre ord bør vi spørge os selv: Vil vi kunne tjene Gud bedre ved at ændre, reformere, nydanne de sider af Kirkens liv, der er præget af det blot menneskelige og timelige? Der har aldrig været tale om at ændre ved den åbenbarede kristne tro eller moral. Begrundelsen for forandringer og nyskabelser er netop, at det uforanderlige kristne budskab, som Kirken forkyn-der, stærkere og mere uimodståeligt skal kunne høres.

Dette er rundspørgets deltagere som alle andre katolikker på forhånd klar over, og ingen har fremsat forslag om ændringer i den kristne lære. En enkelt, som vi næste gang citerer, hævder, at et nyt Maria-dogme ikke er ønskeligt, men indsenderens begrundelse er ikke udtryk for nogen tvivl om den allerede fastslåede lære.

Vi er på forhånd klar over, at enkelte af de følgende citater udtrykker særstandpunkter, men vi bringer dem alligevel, ligesom vi gengiver nogle ønsker, der ikke har redaktionens støtte. Formålet med dette rundspørge har været at vække interesse for kirkemødet og at erfare lidt om, hvad katolikker tænker og mener. Samtlige forslag

er blevet indarbejdet i det materiale, en privat kreds af præster med pater V. Duclos O.P. som sekretær vil sende til Rom.

Og så sætter vi én gang for alle anførselstegn:

Jeg forventer en intensivering af lægfolkets anvendelse i sognearbejdet, men med en forudgående skoling af den enkelte i overensstemmelse med den opgave, der skal betros — specielt hvis det drejer sig om syge- og husbesøg, gruppe-, bestyrelses- og formandsarbejde eller undervisning. Der slås ofte alt for meget i stykker ved at lade mennesker starte uden information m. h. t. hvad der kræves menneskeligt og teknisk på forskellige områder. Er man ikke tilbøjelig til kun at holde foredrag i stedet for at træne? Hvad med en international højskole eller et kursus til optræning af lægfolk?

Det er ønskeligt, at præsteuddannelsen ikke overdri- ver den rent intellektuelle og teologiske side af studierne, og at de præstestuderende får lejlighed til at opleve sjælesorgens former i praksis, således at mennesker mere end ideer bliver genstand for deres interesse, at de prædiker Kristus og mindre en -isme.

Før ens første »spøde« skridt i Kirken, tænkte man, blot dog messen var på modersmålet. Så kom se-på-messerne med messebogen i hånden. Og nu vil man for alt i verden ikke give afkald på latinen. Det er dog den der giver Kirken sit universelle præg. Så hvorfor i alverden dog afskaffe latinen? Hellere vænne folk til at bede messen med.

Analfabeter findes jo så at sige ikke mere.

Genindførelsen af diakonerne, vil betyde meget, særlig i missionslandene. Hvis dette »kald« blive oprettet, i en moderniseret form, vil det sikkert kunne tilfredsstille de sikkert ikke få mænd, der af en eller anden grund ikke fik ført deres spirende præstekald frem i lyset, så det kunne blomstre. Dette, synes jeg, er det vigtigste, rent internt.

Det ville være ønskeligt, om der skete en nyordning i kirkens top, alene af hensyn til effektiviteten. Det var ønskeligt, om vigtige administrative stillinger i så vid udstrækning som muligt blev besat af lægfolk uden håb om gejstlig karriere. Paven ville efter min mening være bedre tjent med en stab af hele præster og hele embedsmænd (specialister); mon ikke klikedannelser i højere grad kunne modvirke, så administrationen blev et smidigere redskab i pavens hånd og troens tjeneste?

Jeg håber, at konciliet med fader Johannes i spidsen vil give verden både udenfor og i kirken den sikre vished, at vor hellige kirke fra nu af til enhver tid vil være foran i indsigt i det almene menneskes vel, så at Kirken ikke mere tager et menneskes egenart, samtidig med at det vinder troen. Kirken bør sige til alle nationer, racer og tempera- menter: Find jer selv — og find i jer selv og sammen med ligesindede den måde I bedst kan tjene Kirken og dermed Gud. Det være sig i arbejdet, bøn- nen, liturgien, kunsten, ægteskabet o.s.v.

Måtte det indses, at »i en gammel klippe gror der mos i revnerne« — for at bruge et Schindlersk udtryk. Det, det drejer sig om, er at komme ind til kernen . . . jeg vil ikke håbe, at Kirkens liturgi skal laves for meget om. Den tilbedelsens ånd, der er alfa og omega i Kirken, genspejles så smukt i messen.

Franciskanere og fjernsyn

Jeg ville ønske, at det kommende koncil ville tage spørgsmålet om aflad op, så det for katolikkerne kunne blive andet end en slags himmelsk matematik og for protestanter kunne ophøre med at være den store anstødssten.

○

Som endnu ikke optaget medlem af den katolske kirke står jeg med et ben i hver lejr og har kun et eneste stort og måske uopnåeligt ønske i forbindelse med konciliet. Mit ønske er, at der må blive lagt en grobund, der kan bygges videre på, så det vil være muligt for alle mine venner i den danske folkekirke at blive accepteret en bloc som værende medlemmer af den kirke, som Kristus byggede på klippen.

○

Jeg ønsker gifte, unge katolske præster, for at de på deres egen krop må forstå de unge katolske ægtefolks problemer og vanskeligheder — ikke blot i teorien!

○

Gid man ville afskaffe den eukaristiske faste! Jeg tænker her på den hærskare af katolske mænd, kvinder og børn, som hver morgen drager af sted på arbejde — til det arbejde, som ikke alene skaffer dem penge til livets opretholdelse, men også til arbejdet som lægapostle. Disse mennesker kunne i mange tilfælde sikkert godt gå til messe og kommunion, inden de mødte på deres arbejde — men ærligt talt — stå tidligt op, gå til messe og kommunion og dernæst være halvsultne til ca. kl. 12, det er da meningsløst!... Nu mener jeg slet ikke, at nadverfaste er uden værdi, den kunne jo udmærket opretholdes på søn- og helligdage.

○

Jeg ønsker, at Kirken må åbne sin favn, må kalde, nøde, lokke, må løbe de fortabte sønner i møde, må modtage dem i inderlig kærlighed og åbenhed og tillid. Vi må bringe kærligheden tilbage til jorden. Vi må tigge og trygle Gud. Vi må råbe på ham. Han må høre os. Vi længes.

At Kirken må opdrage sin menighed til at blive voksne og selvstændige mennesker uden tvang under nogen form. Kristus ønsker frie mennesker — ikke trælle. Hvis et menneske ikke hører Gud af fri vilje, men tvungen, kommer

Der er et langt spring fra Assisis støvede veje, som den hellige Frans vandrede ad, til det indvendige af et moderne radio- og fjernsynsstudie. Franciskanerne har gjort dette spring og det er lykkedes for dem. Det Franciskanske Institut for Radio og Fjernsyn, oprettet i 1959, lover godt for fremtiden. Kernen i dette foretagende og dets indstilling er denne:

»Det, som menneskegeni skaber, er ikke andet end, hvad Gud fra evighed har beredt til menneskenes bedste. Radio og fjernsyns første formål er at tjene sandheden og det gode. Det synspunkt hæver disse to meddelelsesmidler højt op over det rent underholdende. Vi svigter som franciskanere, hvis vi ikke bruger disse to vigtige opfindelser, der næsten som en last holder menneskene i deres greb. Vi må bruge dem i Kristi tjeneste!«

Derfor træner instituttet, som har til huse i Krist Konge Seminariet i West Chicago, Illinois, franciskanere til at anvende disse opfindelsers mange muligheder. Der har for eksempel været holdt et tre ugers sommerkursus ved universitetet i Detroit. Det var beregnet for dem, der ville arbejde indenfor radio og fjernsyn samt for dem, som gerne ville bringe deres »franciskanske budskab« med lidt brug af moderne teknik. Universitetet i Detroit har fuldt udstyrede, moderne TV-studier, kontrolrum o.s.v. Der findes også forevisningsrum for film og lysbilleder og alt nødven-

digt teknisk udstyr. Det var et arbejdskursus, hvor deltagerne først så til og derefter selv fik lov til at være med til at lave en udsendelse. Lærerne var professionelle radio- og fjernsynsfolk fra både det kommercielle og det ikke-kommercielle fjernsyn.

Franciskanerne har lagt sig på pave Johannes XXIII's ord på sinde, at »... disse nye kunstarter, der har så megen magt til at skade, kan vendes til frelse og gavn for menneskene og kan bruges til god underholdning og således bringe noget godt fra en kilde, hvis vand så ofte har været forgiftet.«

det ikke til ham af kærlighed, og det er det, han ønsker af os — vores inderlige kærlighed.

○

En norsk læser: En protestantisk lærerinne som i mange år gikk i søndagsmessen og interesserte seg for prekenen, har holdt opp med det, fordi »disse prekener gir til slutt ikke noe mer«. Jeg ville spørre om prekensamlingene i presteseminariene, i Propaganda Fide, ikke kunne bli fornyet og adaptert vår tids mennesker, deres sjeloliv? Jeg synes selv at folk i verden må vente mer og annet enn utvidet vanlig katekese eller tradisjonell forklaring av søndags-

evangeliet, som de muligens har hørt så ofte, at de gjerne ville få en ny tanke med.

Jeg har hørt at det i en katekismustime ble talt imot klosterlivet. Presten kan ha vært under et ubehagelig inntrykk, men hans ord gjorde et varig inntrykk på en barnesjel, i hvert fall én. Jeg vil spørre om vår hellige Kirke ville gi direktiver til sjalesørgere og katekismuslærere, så de ser en oppgave i å la småpiker, større piker, få et positivt begrep om klosterkallet. Muligens er det ønske allerede nå overflødig.

○

I NÆSTE NUMMER: Flere citater om andre emner og med andre synspunkter.

Niels Skovgaard

Af forfatteren Niels Th. Mortensen

Atelieret var mærkelig tomt, ingen bøger, ingen tegninger eller fotografier på bordet, intet lærred på staffeliet.

— Er du allerede blevet færdig med din altertavle? spurgte jeg.

— Nej, nu er jeg først for alvor begyndt at male på den.

— Jeg ser intet spor af din flid; her lugter ikke engang af terpentint!

— Jeg har fulgt Niels Skovgaards eksempel, oplyste min ven, maleren. En altertavle skal ikke blot males *til* en kirke; for at den virkelig kan blive en del af gudstjenesten, må den males i det rum og i det lys, hvor den skal ses. Sådan bar Niels Skovgaard sig ad, da han skabte »Pinsedåben« i Immanuelskirken... Når Joakim Skovgaards altertavler ikke blev helt så gode som hans store udsmykninger, hænger det jo netop sammen med, at de mindre tavler er atelierarbejder.

— Hvis du skal følge Niels Skovgaards eksempel, kan det vare mange år, før du bliver færdig med din altertavle. Så vidt jeg husker, tog billedet til Immanuelskirken ham tolv år — fra 1893, da kirken blev indviet og rammen sat på plads, til 1905?

— — Nej, det tog i virkeligheden 24 år — fra 1881 til 1905. Du må hellere få hele historien: Niels var to år yngre end Joakim Skovgaard, altså født 1858, og havde for så vidt i opvæksten de samme forudsætninger som Joakim, men han var en tungere, mere ensidig og mere speku-

lativ natur; han måtte i højere grad end broderen slide sig til resultaterne; derved opnåede han i lykkeligste tilfælde et mere personligt udtryk (det gælder dog især hans skulpturer og eventyrtegninger); men i sine bibelske billeder nåede han aldrig helt at fuldbyrde sig.

— Det siger du så raskt — og dog har Niels Skovgaard malet den skønneste altertavle i dette land!

— Ja, men den var ikke i egentlig forstand et bibelsk billede; det skal jeg senere vende tilbage til. Ligesom Joakim måtte Niels hente »byggematerialet« til sine billeder i naturen, men det var en paradisisk natur, beåndet af salmesang og klassisk kunst. Kløften mellem natur og ånd syntes dog bredere i Niels end i Joakim, springet fra inspiration til fuldbyrdelse derfor større.

Ejendommeligt nok stod det tidligt Niels klart, at han ville male kirkebilleder. Allerede i 1881 — han var dengang 25 år — blev han under et ophold i London grebet af tanken. Under et besøg på National Gallery så han et lille billede af Fra Giovanni da Fiesole. Det forestiller den yderste dag, da Kristus svæver henover jordens hvidklædte skarer med sejrspanen i sin hånd. Da Niels Skovgaard nogle dage senere overværede en gudstjeneste i hittebørnshospitalets kirke, sang de londonske børn så dejligt, at deres stemmer i hans erindring voksede sammen med Fiesoles lyse him-

melskarer og blev ved med at synge så stærkt i hans sind, at de udløste en idé om at male englenes sang for hyrderne julenat. Og sangen rejste til sidst en kirke i hans fantasi, og kirkerummet blev udsmykket med »Englenes forkyndelse« ved prædikestolen, »Kristi opstandelse« over alteret og »Den store dåb på pinsedag« ved døbefonten.

— Blev denne fantasi nogen sinde til virkelighed? Jeg synes aldrig, jeg har hørt, at Niels Skovgaard tegnede en kirke?

— Jo, det gjorde han rigtig nok, selvom det tog sin tid. Først tegnede han i 1883 et udkast til julebilledet, hvorpå han lagde det til side; så malede han i 1886 »Kristi opstandelse«, og det har været under dette arbejde, at han en dag besøgte Kr. Zahrtmann, som i et brev til Joakim skriver: »... Niels var her i Dag — det forbauser mig, hvor blindt han troede, hvor lidt han vidste, og hvor uklær han stod, selv Billedet af Paaskemorgen vidste han meget lidt Besked med. Og jeg mener bestemt ogsaa, at Christne helst skal holde sig fra at male bibelske Billeder; de have modtaget det Hele som noget Givet, de har ikke maattet granske Sagen, de er blevet staaende i en aldeles uklær Følelse og er af den Aarsag ude af Stand til at give noget væsentligt Nyt...« Niels Skovgaards »Påskemorgen« (»Christi opstandelse«) synes at bekræfte Zahrtmanns opfattelse; det blev ikke noget betydeligt billede — og dog, tænk om Zahrtmanns ord havde været lov!

— Så havde Niels Skovgaard aldrig fået malet andre religiøse tavler end den lidt tomme, naturalistiske »Påskemorgen«, og Joakim Skovgaard havde overhovedet ikke fået begyndt at male sine bibelske syner.

— Heldigvis fulgte beggebrødrene deres indre stemme i stedet for Zahrtmanns; men Niels formåede endnu ikke at udtrykke dens budskab hverken i ord eller farver. Ingen var bedre klar over sin kunstneriske afmagt end Niels Skovgaard. Og selv om han i de følgende år bevægede sig ad andre baner, tegnende, malende, formende i ler og huggende i sten, opgav han aldrig tanken om den kirke, hvori hans lovsang skulle lyde med samme rene skønhed som hittebørnernes stemmer i London.

— Det er forbløffende, at en inspiration kan holde sig så længe!

— Ja, og at den kan tåle det ene nederlag efter det andet. Da Niels Skovgaard i 1890 erfarer, at der er tale om at opføre en valgmenighedskirke i København, slår den tanke ned i ham, at det måske nu er Guds vilje, at han skal bygge og udsmykke sin kirke. Med arkitekten Th. Binges hjælp får han tegnet den korskirke, hvori han forestiller sig sine billeder hængende.

— Skulle det være Immanuelskirken?
 — Ja, men den blev ikke opført efter Skovgaards tegning, og af hans tre billeder blev der kun plads til det ene, nemlig »Pinsedåben«. Det kom heller ikke til at hænge over døbefonten, således som han havde tænkt, men måtte disponeres som en altertavle... Der skal megen både menneskelig og kunstnerisk inspiration til ikke at vende Immanuelskirken ryggen, når ens egne ideer i den grad bliver tilsidesat — og i stedet ydmygt som gave at tilbyde menigheden en fem meter bred altertavle, hvoraf han, den dag kirken bliver indviet i 1893, kun er i stand til at levere rammen!

— Hvilken frimodighed!

— Så går der atter tolv år med at gøre studier til den, tegne ansigter, figurer og draperier, male skitser i naturen af strømhvirvler i bække og åer, belysninger o.s.v., o.s.v., før han i sommeren 1905 kan stille sig op i kirken og male billedet ind i rammen.

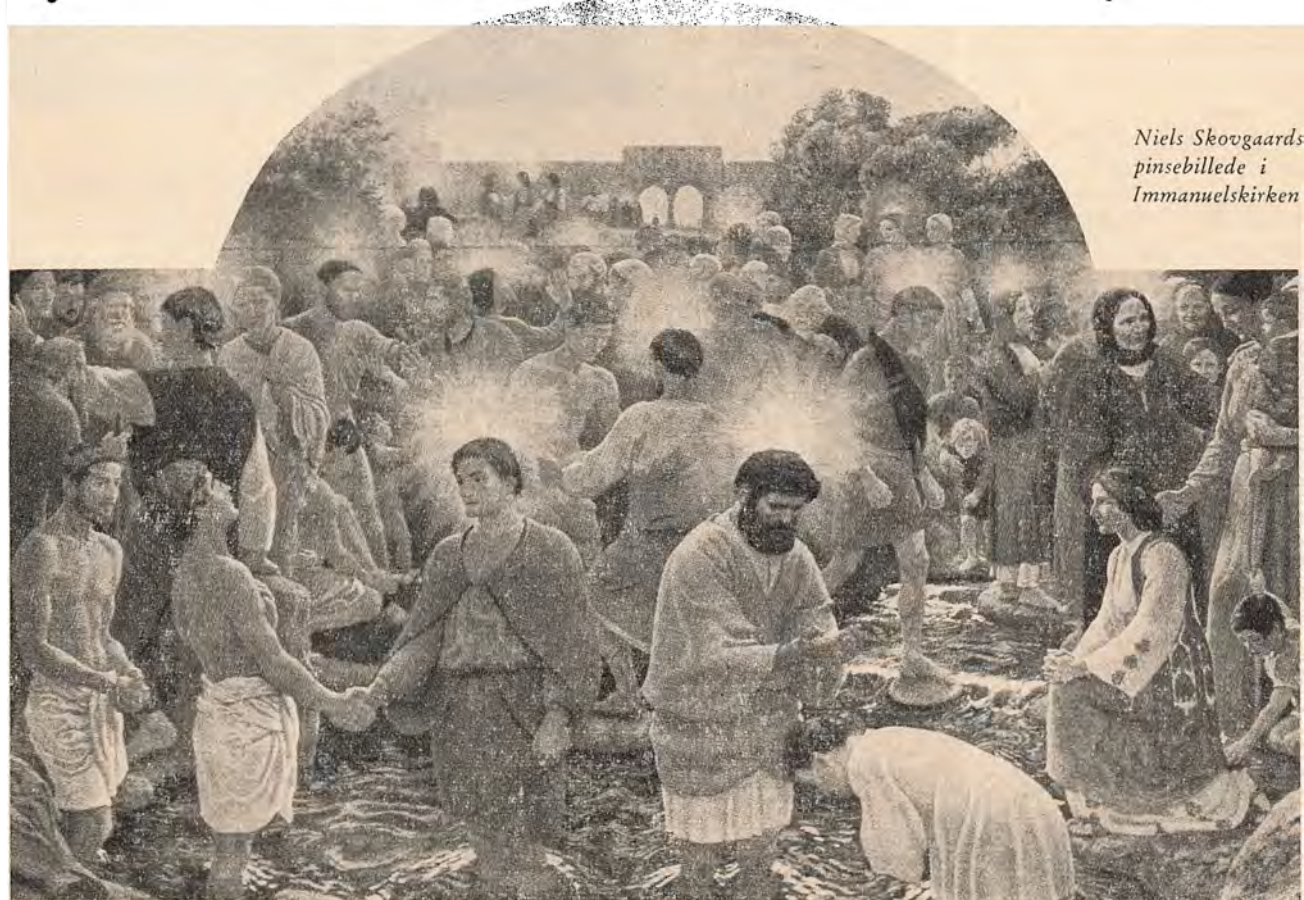
— Har du ikke et fotografi af tavlen?

— Jo, men som du ser modtager man kun et svagt og delvis forkert indtryk

af den i den fotografiske gengivelse. Kompositionen tager sig her lidt sammenrodet ud, og den ekstatiske mildhed, som farvens skønhed forlener den med, lader sig kun ane. Billedet domineres af brunlige, røde, blå og grønne farver, der veksler i kolde og varme toner og dog klinger harmonisk sammen i en malerisk gyldenhed, som fryder øjet. »Dåben på pinsedag« bærer intet slidsomt vidnesbyrd om de store forarbejder og de mange års studier, der ligger til grund for tavlen; den er, som sagt, malet på stedet i det lys, den skulle ses i. Den figurlige holdning er præget af Niels Skovgaards studier af folkelivet i den græske by Megara, og hele kompositionen låner megen virkning fra Masaccios fresker i Chiesa del Carmine i Florens.

— Men billedet har sit eget liv.

— Og hvad, der væsentligt bidrager hertil, er den natursans, hvorpå Skovgaard hele tiden bygger. Se, hvor levende vandet strømmer gennem floden! Og hvor naturligt selv børnene gebærder sig! De forskellige typer i billedet — både voksne og børn — er alle hentet dels fra Vartov, dels fra den menighed, i hvis kirke tavlen ses; ja, der er endog for de fleste ansigters vedkommende

Niels Skovgaards
 pinsedåben i
 Immanuelskirken

tale om ligefrem portrætlighed (mange af dem er lånt fra hans familie — og nærmeste vennekreds). I almindelighed må det vist siges, at det er uheldigt at tilføre et alterbillede en så gennemført naturalisme. Hvordan skal man præge disse hverdagsansigter med den ophøjede, religiøse stemning, som emnet kræver? Det forudsætter i hvert fald, at kunstneren kender modellerne fra den særlige side, som her skal gives udtryk for. Og det var netop, hvad Niels Skovgaard gjorde. Mangfoldige gange har han sidet i kirken og set disse mennesker betages af ordets og åndens magt — og sådan har han malet dem. Derfor er »Dåben på pinsedag« — hvori Danmark og Syden så smukt forenes — i dobbelt forstand et menighedsbillede.

— Har Niels Skovgaard ikke også leveret en mosaik over en af indgangene til Immanuelskirken?

— Jo, han har her skildret den gode hyrde — et motiv, som han i forskellig udførelse har benyttet, bl. a. som altertavle i Rigshospitalets kirke. Næst efter dette er »Opstandelsen« (påskemorgen) hans mest yndede motiv.

— Fik han nogen sinde malet julenat-motivet?

— Først i 1921—22 får han gjort alvor af at male det julebillede, som han i 1881 fik ideen til; desværre skæmmes det af en lovlig realistisk udformning af motivet, især er englenerne kedelige. Så kunne broderen, Joakim, helt anderledes male himmelske hærskarer! Niels Skovgaard gentog julenat-motivet på en altertavle i Boeslunde kirke 1924, men uden større held. — I det hele taget er foruden »Dåben på pinsedag« (som han aldrig har kunnet gentage) kun endnu en af hans kirkeudsmykninger præget af samme genialitet som Immanuelskirkens tavle — det er den freskodekoration, som han i 1912 udførte i Høve Frimenighedskirke. Men den er også — ifølge sin art — malet på stedet. Den fylder hele triumfbuevæggen og en del af altervæggen. Motivet er symbolsk bygget op over Mathæusevangeliets 27. kap., vers 50 og 51: »Men Jesus råbte atter med høj røst og opgav ånden. Og se, forhænget i templet splittedes i to stykker, fra øverst til nederst; og jorden skjælv, og klipperne revnede...«

Over disse ord har Grundtvig digtet dette vers:

*Nu er tæppet sønderrevet
og en indgang åbnet blevet;
i Guds helligdom at gå,
for ham uden frygt at stå.*

Niels Skovgaards
»Den gode hyrde«

Det er denne vision, Niels Skovgaard bogstaveligt illustrerer i Høve kirke. Over korindgangens bue står Grundtvigs linjer. Triumfvæggens baggrund viser et mørkt, violet tæppe, i hvilket selve triumfbuen danner åbningen ind til »Guds helligdom«, koret, hvor en kraftig sol lyser over alterets kors. Til venstre for triumfbuen ser man mod det sønderrevne tæppes baggrund Kristus, der netop har udåndet på korset, til højre for buen hæver Helligåndens due sig i skyerne.

I Høve-billedet kommer Niels Skovgaards dekorative stil til sin fulde ret. Emnet har fyldt ham, og han har malet det i en inspiration, der i realistisk kraft og egenart søger sin lige.

Med dette nummer

følger som tillæg det »Sjælens spejl«, paven fik fra sin barndoms sognepræst og dagligt har for øje. Med det vil vi gerne ønske alle læsere og medarbejdere en glædelig påske.

Bladet udkommer ikke i ugen efter påske. Næste nummer foreligger den 14. april. Iøvrigt har påske-udgaven et andet tillæg, en giroblanket til indbetaling af abonnementsbeløbet for april (8 kr.). De letter ekspeditionens arbejde ved at afvikle denne sag snarest belejligt. På forhånd tak.

R.I.P.

Min elskede hustru, vor kære mor
og farmor

AGNES WISSUM

er afgået ved døden den 21. marts
1961.

På børnenes og egne vegne

Emil Wissum

Bed for hendes sjæl.

Vantroens logik -

Ja, og de religiøst underudviklede, de halvtroendes, deres, som aldrig falder i overtroens grøft, fordi de ikke har tro nok til også at udvikle troens spildedamp — det er en virkelig forrykt idé: at ville lære dem logik, for de har kun den (med et engelsk udtryk): at ville »beholde kagen, skønt de har spist den«, men ak, de kan ikke (stadig som englænderne siger) have det »begge veje«.

De bebrejder os for eksempel, at vi ikke anser ethvert skriftsted for at være henvendt til enhver i en hvilken som helst situation — vi prædiker kirketro, ikke »Guds ord«, hedder det — og opdager de så, at vi tror, at hvert »ord« står i Skriften, hvor det står, fordi Gud har villet, at det skal stå netop der, bebrejder de os, at vi er så underudviklede, at vi ikke »afmytologiserer« Gudsordet for alt, der er fra Gud, og kun beholder det, som hans skriver skrev.

De kan lide Johannes XXIII — hvem kan ikke det? — men de bebrejder os at være ham og hans biskopper tro, selv når vi ikke kan lide dem, som om jordisk »autoritet« var noget, nogen kunne lide, og ikke bare noget, man har at underordne sig, fordi vi er faldne fra: ikke at ville underordne os den himmelske autoritet.

De bebrejder os, at vi hænger os i formler, når vi hævder, at har en mand sagt ja til en kone, skal han også blive ved det, eller har en mand søgt et embede, hvor han får sine penge for at mene og sige sådan og sådan, skal han også mene og sige det — eller sige fra

over for 12. lønningsklasse... men fandt vi på, at kontrakten om køb af villagrunden kun skulle gælde, så længe jeg syntes om den nye villa, eller at afdragene på bilen virkelig var at forstå »åndeligt«, så skulle vi få at høre, at et ord er et ord, og en mand er en mand, og at løfte, kontrakt og navn på papiret binder.

Vi er lige ivrige for at bekæmpe prostitution af enhver art; vi troende er det, fordi vi har en lov om renhed; de andre er det ikke, fordi de vil renhed, de vil bare af med et socialt onde. De hævder endda, at afholdenhed er umulig, men samtidig fortæller de os, at den er mentalt sundhedsfarlig — uden at sige os, hvordan noget, der ikke kan eksistere, alligevel kan være skadeligt.

De har forfærdelig travlt med at forkynde en ubetinget syndernes forladelse, der endda er forskudsvis, men det synes kun at gælde én eneste synd: den, der står øverst på tavle no. II; drejer det sig om synder over for kroner og øre, synes den gode Gud pludselig at være nøjeregnende, ja, ligefrem »nidkær«.

Var vi tilbageholdende, når der var tale om økumenik overfor alle grader af tro og vantro, var det meget galt, men da vinden vendte sig, blev man ligesom mere kølig over for genforening med Rom — man opdagede nemlig, at den kun var mulig på et grundlag af tro.

Vi får at vide, at vi er snerpede, når vi sætter visse grænser op for tanke, tale og handling — og det er meget slemt at være snerpet — men spørger man dem,

hvilke restriktioner de anviser deres opvoksede børn, får man intet svar, heller ingen indrømmelse af at man hælder til aldeles fri udfoldelse på enhver måde, så snart evnen er til stede...

Ingen af os katolikker vil påstå, at det er let at være katolik, men ét kan vi påstå: at det er logisk — og at det er der ikke noget andet, som er; når det ikke går verden værre, end det gør — for den fungerer jo dog så som så — skyldes det vantroens enestående held: at den er ulogisk, at den aldrig har en tanke, som føres til tops, eller et princip, som føres til bunds. Vi andre foretrækker en anden indstilling, som man lærer i den fæle »skolastiske« filosofi i den sorte skole, og som er formet i det aksiom: *qui vult finem, vult media*, vil man nå et mål, må man også anvende de midler, der er egnede til at nå det! Der er ingen, som siger, at det altid lykkes, eller at det er let — men det er logisk.

Peterson

I den kommende tid

I Academicum Catholicum, København, vil den norske forfatter Ørnulf Ranheimsæter onsdag d. 5. april tale om *Kunstneriske og etiske problemer i forbindelse med filmen*. Mødet finder sted i Englesalen, Jagtvejen 183 B, og begynder kl. 20.

○

Søndag d. 9. april samler Academicum Catholicum, København, sine medlemmer til messe i Skt. Augustins kirke, Jagtvejen. Efter messen er der fælles morgenmad og udflugt. Man har selv sin madpakke med til udflugten.

○

På årsdagen for biskop Joseph Brems' død den 4. april læses kl. 16.30 en messe for den afdøde i Sct. Ansgars kirke i København.

Rygte vedrørende Lumumbas død afvist af Kongos biskopper

Leopoldville (NC) De katolske biskopper i Kongo har stemplet påstanden om, at katolske præster havde ansvar for mordet på Patrice Lumumba som kommunistiske løgne. Biskopperne erklærer, at Kirken på ingen måde har haft forbindelse med Lumumbas død og de advarer Kongos katolikker mod kommunistiske forsøg på at undergrave deres tillid til præsterne.

I erklæringen hedder det blandt andet, at »de sidste eksempler på forfølgelser rettet mod Kirken tydeligt afslører den internationale kommunismes indflydelse. Vi advarer de troende mod kommunismens bagvaskelser. Der kan ikke længere være tvivl om, at kommunismen forsøger at trænge ind i Kongo, og for at nå sit mål bruger den de våben, der har vist sig at være så virkningsfulde i andre lande.«

Biskoppernes erklæring fortsætter: »Et af de våben, som den overalt bruger, er ødelæggelse af de kristnes tillid til Kirken. Kommunismen indleder med at anklage udenlandske præster for forbrydelser mod staten eller folket, idet den samtidig hævder, at den respekterer religionen. Efter nogen tids forløb udvider den sine anklager til at gælde alle udenlandske præster, der betegnes som fremmede, imperialistiske agenter, selv om den påny udtrykker sin

respekt for religiøse følelser. Til sidst rammes også de indfødte præster, som anklages for at forråde deres eget folk. Når man er nået så langt, er landet modent til den endelige udryddelse af al religion. Det er modent for det kommunistiske slaveri.«

I slutningen af erklæringen skriver biskopperne:

Erfaringen viser, at kommunisterne angriber Kirken først, fordi den er den stærkeste bastion for den menneskelige frihed.

Araberne vil tage de kristne skoler

Kairo (NC) Regeringen i Den forenede arabiske Republik, som omfatter Ægypten og Syrien, agter at fjerne alle den kristne missions lærere fra de kristne skoler. Dette vil ske, når republikkens egne lærere, som er muhamedanere, er i stand til at overtage arbejdet. De kristne

lærere vil derefter miste deres arbejdstilladelse og er nødt til at forlade landet.

Vor korrespondent i Kairo, pater Patrick O'Connor, har spurgt den ægyptiske undervisningsminister, Hashem, hvorfor man ifølge en ny lov kun giver missionærerne opholdstilladelse for et år ad gangen. Det fremgik af ministerens svar, at præsident Nassers regering ønsker de kristne lærere ud af landet så hurtigt som muligt.

På spørgsmålet hvorfor regeringen havde overtaget jesuiternes store skole i Kolali, der har 800 elever, svarede ministeren vor korrespondent, at man havde overtaget denne skole, fordi den blev ledet på en sådan måde, at der kunne opstå uoverensstemmelser mellem muhamedanere og kristne. Ministeren indrømmede, at skolen ikke var blevet overtaget efter nogen juridisk afgørelse, men simpelthen i henhold til en lov, der giver staten ret til at tage en skole i besiddelse. Ministeren tilføjede: »Vi har overtaget muhamedanske skoler på samme måde. Vi driver blot skolen nu. Vi har ikke beslaglagt dens ejendom. Spørgsmålet om dens ejendom har ikke været rejst endnu.«

I samtalen med korrespondenten sagde undervisningsministeren, at det var »bestemt ikke sandt«, at kristne i Ægypten blev betragtet som anden-classes borgere. Han omtalte de venskabelige forbindelser mellem Ægypten og Irland og udtrykte håbet om, at de irske præster, lægbrødre og søstre i Ægypten er »lykkelige«. Korrespondenten svarede, at det var de i hvert fald ikke på baggrund af den sidste tids hændelser!

o

Jesuit ctr. frimurer

Paris (NC) Det ventes, at frimurere fra hele Frankrig vil samles i frimurerlogen i Laval for at høre den kendte jesuit-pater Michel Riquet diskutere med en frimurer, som offentligt havde sagt: »Jeg udfordrer en katolsk præst til at komme og retfærdiggøre sin tro ved en debat i frimurerlogen!«

Pater Riquet tog imod udfordringen med sine overordnedes tilladelse. Han er en kendt teolog og har blandt andet holdt fastepredikener fra Notre Dames prædikestol. Pater Riquet var under krigen i nazistisk koncentrationslejr.

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

SJÆLENS SPEJL

Der er fred i dit værelse — udenfor: megen strid
Lyt til alle — stol på få — vis alle ære
Stol ikke på alt, hvad du får at høre
Døm ikke om alt, hvad du får at se
Udfør ikke alt, du er i stand til
Giv ikke bort alt, hvad du har
Sig ikke alt, hvad du ved

BED! LÆS! SØG ENSOMHED! TI! HVIL!

Den, som ønsker at vinde livet i Himlen,
han læse ofte på jorden denne forskrift:

TRE FORBIGANGNE TING:

Det onde, jeg har gjort.
Det gode, jeg har undladt.
Den tid, jeg har spildt.

TRE NÆRVÆRENDE TING:

Hvor kort livet er.
Hvor svært at vinde frelse.
Hvor få, der vinder den.

FIRE FREMTIDIGE TING:

Intet er sikrere end døden.
Intet er strengere end dommen.

Intet er frygteligere end fortabelsen.
Intet er herligere end Himlen.

Dette åndelige spejl er skænket Os af den udmærkede sognepræst Franciscus Rebuzzini fra Bergamo i Sotto il Monte, der ved dåbens kilde bragte Os ind i lysets rige, og som helt fra Vor barndom ved sit eksempel var et beundringsværdigt forbillede på en præst.

Han skænkede Os det til overvejelse, da Vi var elev i præsteseminariet og stræbte efter at nå den gejstlige stand — ikke blot som gave til dem, der allerede havde indviet deres liv til Gud, men også til andre, der hver ad sine veje stræbte efter at nå op i et højere og helligere åndsliv.

Og nu anbefaler Vi det af hjertet til andres eftertanke.

Joannes XXIII
Sp
4.XI.1959

Teksten på disse sider hænger i sin originale latinske og håndskrevne form over pave Johannes XXIII's arbejdsbord. Kardinal Tardini anmodede om at måtte aftrykke den og fik pavens tilladelse på to betingelser: 1. Kopien måtte ikke sælges. 2. Den måtte kun gives videre efter anmodning hos Den hellige Fader selv. Forfatteren, pastor Peter Schindler hørte om dette og bad om et eksemplar til Katolsk Ugeblad. Gennem en bekendt i Vatikanets statssekretariat fik pastor Schindler sit ønske opfyldt. Hans oversættelse blev på forhånd godkendt.

En arbejder-aktion

Utrecht (NC) Den hollandske katolske arbejderbevægelse vil i april måned gennemføre en kampagne for at skaffe midler til at hjælpe underudviklede lande. Bevægelsens generalsekretær, William Leleiveld oplyste på et pressemøde, at man vil bistå ved oprettelsen af kristne fagforeninger i Asien og Afrika.

På det samme møde erklærede Jan Alders, der er medlem af forretningsudvalget for den internationale sammenslutning af kristne fagforeninger, at et stort antal muhamedanere og buddhister gerne følger den kristne samfundslære. Således er 70 pct. af den kristne fagforenings medlemmer i Algier muhamedanere, og en buddhist fra Vietnam er medlem af den internationale sammenslutnings bestyrelse.

Vatikanstaden (NC) Paven har udnævnt kardinal Giuseppe Ferretto til kardinal-biskop og således givet den yngste af de kardinaler, der residerer i Rom, forrang over 78 af kardinal-kollegiets medlemmer. Der er kun seks kardinal-biskopper.

Kardinal Ferretto er 62 år. Han blev kardinal i januar. Hans udnævnelse kom få dage efter det pavelige dekret, som afskaffer den hidtil gældende regel, at den ældste kardinal-præst, som residerer i Rom, skal indtræde blandt kardinal-biskopperne, når en af dem dør. Der var netop ved kardinal Mimmis død den 6. marts blevet en ledig post blandt kardinal-biskopperne.

Königstein (NC) På det årlige møde i den tyske afdeling af Pax Christi, den internationale katolske fredsbevægelse, blev besluttet at støtte bestræbelserne på at helgenkåre den polske præst Maximilian Kolbe, som frivilligt gik i døden i koncentrationslejren Auschwitz. Pastor Kolbe overtalte nazisterne til at skåne en familiefader og i stedet lade ham dø. En saligkånings-proces for den polske præst er allerede indledt i Rom.

I Sydkorea, som i lighed med andre af Østens lande er udsat for et stærkt ateistisk pres, blev fornyligt en koreaner, Pierre Han Kong Ruel, udnævnt til biskop af Chong-yu. Den nye biskop ses her med symbolet på sit hyrdeembede: krumstaven.

Jeg ønsker at blive fængslet!

Ungarsk prælat skriver til regeringen

Wien (NC) I et brev til den ungarske premierminister, Ferenc Muenich, har ærkebiskop Jozsef Groesz anmodet om at blive arresteret og fængslet! Ærkebiskoppen henviser til, at et stort antal præster er blevet arresteret af det kommunistiske styre og skriver:

»Disse mænd har været mine medarbejdere i flere år. Jeg erklærer mig personligt ansvarlig for, hvad de har gjort. Hvis disse præster skal dømmes, skal jeg også dømmes. Jeg anmoder om, at De arresterer mig og fængsler mig sammen med mine venner«.

Ærkebiskop Groesz er formand for de ungarske biskoppers konference. Han blev i maj 1951 idømt 15 års fængsel for »spionage«, men benådet, i 1956, hvorefter han vendte tilbage til sit ærkebispedømme, Kalocsa.

Siden de russiske tanks i november 1956 knuste det ungarske oprør, har regimet øvet et konstant og til tider for-

stærket pres på katolikkerne. Efterretninger om begivenhederne kommer kun langsomt ud af landet. Det er fornyligt blevet oplyst, at man i februar arresterede ni præster. Deres navne er blevet nævnt i den ungarske radio, som dog ikke oplyste, hvilke anklager man ville rette mod dem.

Andre rapporter fra Ungarn røber, at over 50 præster er blevet arresteret og afventer forskellige anklager omfattende »umoralisk levned« og »forbrydelser mod staten«. Det oplyses videre, at sikkerhedspolitiet har foretaget husundersøgelser hos 1000 præster og tidligere religionslærere.

*Min Gud, min Gud hvorfor har du
forladt mig?
Mig skrig til trods er frelsen
mig fjern.*

Eli!

Eli! Lema sabaktani?

*Min Gud, jeg råber om dagen,
du svarer ikke,
om natten, men finder ej hvile.*

*Og dog er du den Hellige,
som troner på Israels lovsange.
På dig forlod vore fædre sig,
forlod sig, og du friede dem.
De råbte til dig og frelstes,
forlod sig på dig og blev ikke
til skamme.*

*Men jeg er en orm og ikke en mand,
til spot for mennesker, folk til spe.
Alle, der ser mig, håner mig,
vrænger mund og ryster på hovedet:
»Han har væltet sin sag på Herren,
han fri ham
og frelse ham, han har jo velbehag i ham«.*

*Ja, du drog mig af moders liv,
lod mig hvile trygt
ved min moders bryst.
På dig blev jeg kastet
fra moders skød,
fra moders liv var du min Gud.
Vær mig ikke fjern,*

*thi trængslen er nær,
og ingen er der, som hjælper!*

*Stærke tyre står omkring mig,
Basans vældige omringer mig,
spiler gabet op imod mig
som rougridske, brølende løver.
Jeg er som vand, der er udgydt,
alle mine knogler skilles,
mit hjerte er blevet som voks,
det smelter i livet på mig.*

*Min gane er tør som et potteskår,
til gummerne klæber min tunge,
du lægger mig ned i dødens støv.*

*Thi hunde står omkring mig,
onde i flok omringer mig,
de har gennemboret mine hænder
og fødder,
jeg kan tælle alle mine ben.
Med skadefryd ser de på mig.*

*Mine klæder deler de mellem sig,
om kjortelen kaster de lod...*

Davids 22. salme, versene 1-19
 (Kristi bøn på korset) med
 træsnit af Ejgil Vedel Schmidt.

Min Gud!

Hvorfor har du forladt mig?

ALLELUJA!

FOR 1900 ÅR SIDEN

Kvinderne gik ved daggry ud til graven med vellugtende salver, som de havde tilberedt. Men de fandt stenen væltet bort fra graven. Herrens legeme var der ikke mere. Da viste en engel sig for dem og sagde: »Hvorfor leder I efter den levende blandt de døde? Han er ikke her, men er opstanden.«

De vendte da tilbage og fortalte det til apostlene. »Men deres ord syntes dem at være løs tale, og de mødte dem med vantro.« Det var nok bare kvindesnak!

Jesus viser sig imidlertid den samme dag for Maria Magdalena, for Peter og for disciplene på vejen til Emmaus. Disse sidste brød med det samme op og vendte tilbage til Jerusalem for at bringe apostlene den gode nyhed, men da de traf dem, blev de modtaget med et glædesråb: »Herren er virkelig opstanden og set af Simon.«

Mens de nu talte om dette, stod Kristus pludselig selv midt iblandt dem, og da de blev grebet af angst og frygt, sagde han til dem: »Hvorfor er I forfærdede? Og

hvorfor opstiger der tvivl i jeres hjerter? Se på mine hænder og mine fødder, at det er mig selv; føl på mig og se; en ånd har jo ikke kød og ben, som I ser, jeg har.« Og for at overvinde deres vantro, spiste han i deres påsyn.

Han viste sig endnu mange gange for dem i løbet af de følgende 40 dage. Men allerede om aftenen på denne første dag i ugen har disciplene fået vished: Kristus er sandelig opstanden. Fra det øjeblik bliver apostlene vidner om opstandelsen. Man kan piske dem, man kan sætte dem i fængsel, og man kan true dem med døden — det gør alt sammen ingen forskel. De kan kun blive ved med at gentage det, de har set med deres egne øjne, hørt med deres øren og rørt ved med deres hænder. Ja, Kristus er sandelig opstanden!

PÅSKENATS GUDSTJENESTE

Påskens liturgi gør brug af alle de forskellige symboler og temaer, vi har talt om her i bladet i løbet af de sidste uger. Det er hele hebræernes historie som vi læser den i 2. Mosebog, kapitel 14-18, som vi her oplever påny. Det er ikke en historie, som forlængst har mistet sin betydning og interesse for os. Den var nemlig forbilledet på Kirkens og det kristne livs historie, og derfor er den aktuel den dag i dag. Den åbner vore øjne for Guds enestående kærlighed til os.

Ørkenen:

Overalt, hvor det kan lade sig gøre, bør påskens gudstjeneste begynde uden for kirken. Denne tid, hvor man venter i nattens mørke, er som en prøvelsens tid. Den minder os om jødernes ophold i ørkenen, før de fik lov til at drage ind i det forjættede land. Og samtidig er den et billede på vort jordiske liv midt i prøvelserne og i troens mørke.

Skystøtten:

Påskevigilien begynder med, at der tændes et bål, og præsten velsigner påskelyset. Dette lys, der bæres ind i kirken i spidsen for processionen, er et symbol på den opstandne Kristus, ver-

dens sande lys, der fører sit folk til Guds rige på samme måde, som skystøtten førte jøderne til det forjættede land. Vi følger alle sammen efter lyset som en lang karavane på vej til Himmelen. Og vi tænder vore egne små kærter ved ild fra påskelyset: Også vi skal blive »verdens lys«.

Vandet:

Efter forskellige læsninger fra Det gamle Testamente, der fortæller om begivenheder, der er forbillede på vort kristne liv, indvier præsten dåbsvandet. Dette vand, der på forhånd symboliseredes af vandet i ørkenen, som Gud for jødernes skyld lod vælde frem af klippen, er for os det nye livs kilde. Det flød ud af Kristi side, da han for vor skyld døde på korset.

Mannaen:

Påskens gudstjeneste slutter med messen. Også vi får brødet fra Himmelen, vandringsbrødet, der styrker os på vor jordiske pilgrimsfærd. Vore fædre spiste mannaen i ørkenen og døde. Men Kristus er det levende brød. Han er opstanden. Når vi går til alters, får vi allerede del i hans opstandelse: Når vi spiser hans kød og drikker hans blod, skal vi leve til evig tid.

I DAG

»Dette er dagen, som Herren har skabt, dagen med Himmerigs glæde... Alleluja!« Det er påkehymnen. Påsken er nemlig ikke alene årsdagen for denne begivenhed uden sidestykke. Påsken er den dag, hvor vi fejrer vor sejrsglæde, glæden over at vi besidder Kristus. Det er for vor skyld, han er opstanden. Glæden over at vi en opstået med ham ved dåben. Glæden over at forkynde for hele verden: »Ja, Kristus er sandelig opstanden!« Glæden over at synge vort Alleluja... Alleluja, som er vor lovsang til Gud. Det er taksigelsens dag. Gud har gjort store ting imod os, men den største af dem alle, den, som får vor glæde til at strømme over, oplever vi på

denne dag: Kristus er opstanden. Fra den dag er Himmelen åben. Englene er holdt op med at være disse frygtindgydende vogtere, som spærrede indgangen til Paradiset. De bringer os det gode budskab, de lever iblandt os og opslår deres bolig hos os. De sidder på stenen i snehvide klæder. Vi bliver englernes medborgere og kommer til at tilhøre Guds familie.

BEBUDELSEN AF HIMMELEN

Kristus er »den førstefødte af de døde«. Ved tidernes ende skal også vi opstå. Kristus har forudsagt det, og Paulus siger det samme. »Har vi alene i dette liv sat vort håb til Kristus, er vi de ynkværdigste af alle mennesker... Men når dette forkrænkelige har iført sig uforkrænkelighed, og dette dødelige har iført sig udødelighed, da skal det ord opfyldes, som står skrevet: Døden er opslugt og sejren vundet. Død, hvor er din sejr? Død, hvor er din brod?« Og det samme siger trosbekendelsen: »Jeg tror på kødets opstandelse«.

Som Kristus er opstanden, skal også vi opstå, og da skal vi med vore legemlige øjne gense dem, vi har elsket. Hvor smuk vor påskefest her på jorden end kan være, er den dog kun en ringe forsmag på den evige påskefest i Himmelen.

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 2.: 1. påskedag (s. 546, hvid).
 MANDAG d. 3.: 2. påskedag (s. 550, hvid).
 TIRSDAG d. 4.: 3. påskedag (s. 555, hvid).
 ONSDAG d. 5.: Onsdag efter påske (s. 559, hvid).
 TORSDAG d. 6.: Torsdag efter påske (s. 563, hvid).
 FREDAG d. 7.: Fredag efter påske (s. 568, hvid).
 LØRDAG d. 8.: Hvide lørdag (s. 572, hvid).

SØNDAG d. 9.: Hvide søndag (s. 575, hvid).
 MANDAG d. 10.: Søndagens messe (s. 575, hvid).
 TIRSDAG d. 11.: Leo den Store (s. 873, hvid), kirkelærer.
 ONSDAG d. 12.: Søndagens messe (s. 575, hvid).
 TORSDAG d. 13.: Hermenegild (s. 873, rød), martyr.
 FREDAG d. 14.: Justinus (s. 874, hvid), martyr. Ihukommelse af Tiburtius, Valerian og Maximus (s. 874), martyr.
 LØRDAG d. 15.: Gudsmoders lørdagsmesse (s. [89], hvid).
 SØNDAG d. 16.: 2. søndag efter påske (s. 580, hvid).

Kristus er opstanden!

ALLELUJA!

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

KØDHALLE

Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg

Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET Skjold

Amaliegade 27, København K
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

KTSK

Aktieselskabet

KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 9270

I LEDREBORG SLOTSKIRKE er der fra og med påskesøndag messe hver søndag kl. 9 og ikke som hidtil kl. 9.30.

600 katolske ægteskaber pr. bureau!

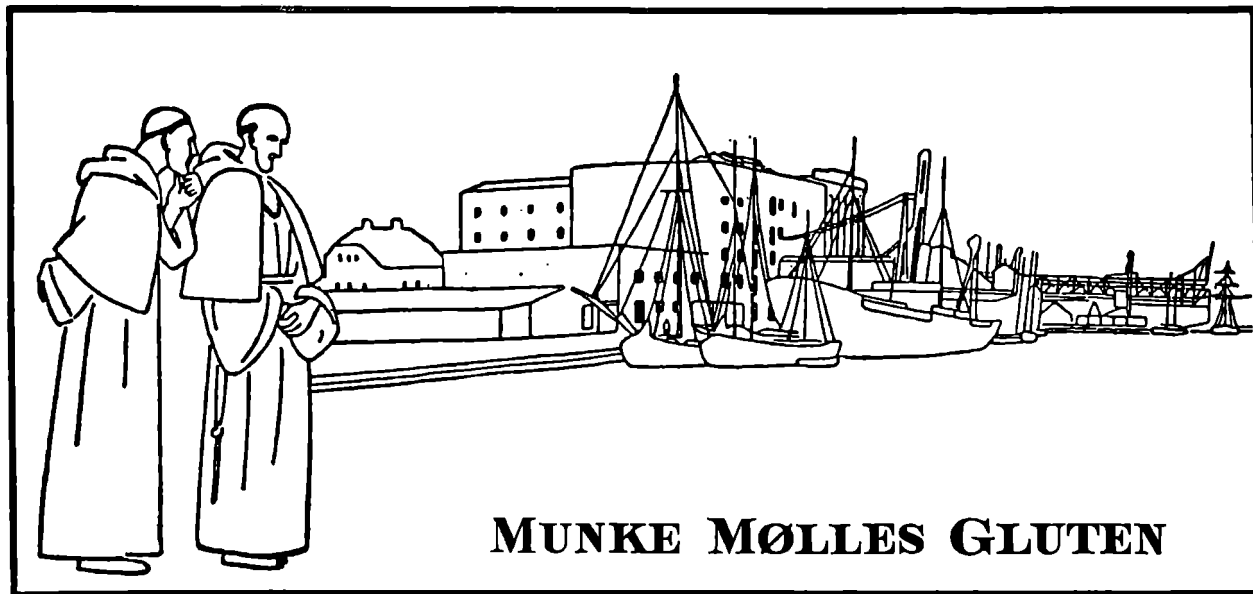
Man kan sagtens forklare katolsk ungdom, at et katolsk ægteskab principielt er at foretrække for et blandet. Men sætte den i stand til at finde denne katolske livspartner —? At det kan være en stor vanskelighed i Danmark, hvor ikke engang én procent af befolkningen er katolikker, ved enhver. Men i England, hvor procenten er nogle gange højere, har samme problem gennem årene tynget utallige katolikker, der gerne ville stifte hjem og familie. Og for tretten år siden startede man i London et forsøg på at løse problemet, kort sagt: man startede — med kardinal Griffins velsignelse — et

katolsk ægteskabs-bureau! Man forstår, at kontoret ikke har ligget på den lade side. Det har arrangeret — man kunne sige *grundlaget* for 600 katolske ægteskaber, af hvilke hidtil kun to, så vidt vides, er gået i stykker. Klienterne strækker sig over alle aldersklasser mellem 17 og halvfjerdserne, og de repræsenterer et broget udsnit af befolkningen: kunstnere, arbejdere, kontorfolk, lærere, forretningsfolk, jurister og læger figurerer i kartotekerne. Husassistenter, kontoristinder, forretningskvinder, sygeplejersker og universitets-studerende behersker den kvindelige del af klientellet.

Mens ægteskabs-bureau'er i Mellem-europa anses for et helt naturligt tilbehør til moderne byliv, er det almindeligt i Skandinavien og de angelsaksiske egne at omgive dem med et lidt tvivlsomt skær. Det synes der ikke at være mindste grund til på det 13-årige londonske bureau, som en af »Universe«s

medarbejdere, J. W. Robertson, har besøgt.

— Klienterne, siger lederen, miss Barbara Oddie, er så fjernt som tænkes kan fra den neurotiske og menneskesky type, man måske ville forestille sig finder vej til et ægteskabs-bureau. De er gennemgående sunde, helt naturlige mennesker,

MUNKE MØLLES GLUTEN

som ikke har kunnet finde en katolsk ægtefælle indenfor deres omgangskreds, eller som måske har været for hårdt spændt for på arbejdspladsen til at til-lade sig tilstrækkeligt privatliv til, at de har kunnet starte en eftersøgnings-eks-pedition på egen hånd.

Miss Oddies og hendes stabs store pro-blem er at bringe partnere sammen, der udfra det, man ved om dem, har udsigt til at passe for hinanden, og der er mange hensyn at tage:

De må bo tilstrækkelig nær ved hin-anden til at kunne ses uden større be-svær. Aldersforskellen må være mindst mulig og helst ikke over 10 år. De skal også helst opholde sig på nogenlunde nærliggende trin af rangstigen, og hvis den kvindelige part har væsentlig større indtægter end den mandlige, er miss Oddie overordentlig betænkelig ved at gøre noget ved sagen. Hun anser det for vigtigt, at de nogenlunde svarer til hin-anden i højde, smag og interesser.

Når bureauet på grundlag af fotogra-fier og oplysninger mener at have fun-det to partnere, der passer for hinan-den, arrangeres et møde imellem dem, og derefter er det op til klienterne at finde ud af, om de er de tvillingesjæle, miss Oddie har håbet. Hvis de gifter sig, sker det som regel fra et halvt til to år efter, at de er blevet præsenteret for hinanden — rekorden indehaves i øje-blikket af et ældre par, der mødtes for-an alteret tre måneder efter, at de havde henvendt sig på bureauet.

Alene i det forløbne år har bureauet haft omtrent 1000 henvendelser, de fle-ste fra midaldrende mænd og kvinder. Miss Oddie erklærer, at bortset fra gan-ske enkelte, uundgåelige undtagelser dre-jer det sig om ivrige katolikker, der an-ser det at gifte sig katolsk for helt af-gørende.

Medarbejderen slutter sin reportage med at kontakte nogle af dem, som skylder bureauet deres giftermål. De for-klarer næsten enslydende, at den store vanskelighed for dem har været at fin-de en katolsk ægtefælle på deres eget intellektuelle plan. En 33-årig gymnasie-lærer, der tidligere har været boghandler og bibliotekar og også har studeret ved universitetet i Oxford, forklarer, at han

søgte bureauets hjælp, fordi han ikke bryder sig om selskabelighed og hellere vil læse og studere i sin fritid. Han del-tog ganske vist livligt i selskabeligheden i Oxford i sin universitetstid, men den-gang tænkte han ikke på at gifte sig. Hans forlovede, en sød brunette, der har været på college og derefter sekretær i et stort firma, siger:

— På college træffer man mennesker fra sit eget milieu, men siden dumper man ned mellem højst forskellige men-nesker, hvor det kan være forfærdelig svært at finde nogen, man er på bølge-længde med. Nogle år i provinsen gav hende indtryk af, at der kun fandtes meget lidt selskabelig omgang blandt katolske studerende indbyrdes i modsæt-ning til ikke-katolikernes blomstrende foreningsliv.

En 37-årig irsk murer, der har arbej-det i England i 11 år, forklarer.

— Det, jeg trængte til, var en god og ligetil kvinde, sagde han. Og det var ikke netop den type, jeg fandt på de danserestauranter hvor jeg kom i min fritid. Hans kone, der havde været hus-assistent, havde mødt mange katolske unge mænd i det katolske foreningsliv, blot ikke nogen, hun havde lyst til at gifte sig med.

Firmelsens sakramente

Biskoppen vil meddele Firmelsens sakramente følgende steder i Stor-københavn:

Sct. Annæ kirke: søndag den 9. april.

Sakraments kirke: søndag den 23. april.

Sct. Ansgars kirke: Kristi him-melfarts dag.

Sct. Knud Lavards kirke: søndag den 14. maj.

Fyn og dens øer

1. kl. kød,
pålæg og
hestekød

SOPHUS LARSEN & SØN
Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Conditori »Smedegaarden«

Oscar Holmbøl
Østerbæksvej 90 - Tlf. 11 51 56
Odense
Leverandør til hospital og børnehjem

BRUGTE MESSEBØGER

Brugte eksemplarer af messebogen (latin-dansk) købes. Stand under-ordnet. Wohlert, Åbrinken 20, Virum. Tlf. 85 15 35.

Vejle Trælast & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

Hansen Pærhøj & Søn Glarvester - kunsthandel

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

VEJLE OPTIK v/ Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

A/S Vejle Mælkekompagni Fineste mejeriprodukter

Telefoner 335, 336 - Kontor 507
Vejle

NIELS BOESEN Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

Poul HENRIKSEN

Raadhusortvet
Vejle
Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger ...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn Slagter & Fedevare Forretning

Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejle
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frukt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP

aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57
Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg
salater

ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85

HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

Købmands- og
Haandværkerbanken,
Aarhus

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. 2 47 77
Søndre afd.:
Aarhus Hovedbanegaard,
tlf. 2 40 88

MEJERIET JESTEBØ

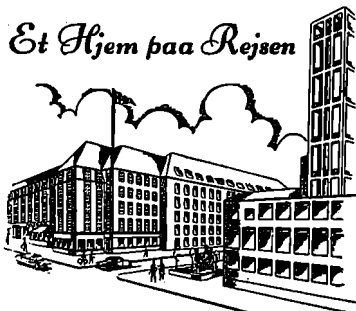
Aarhus by's forende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Aarhus boghandel
ved katolsk kirke

Ryesgade 26, telf. 2 66 30
Aarhus

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus
Missionshotellet ANSGAR

Skal De alligevel

sende Deres venner en blomsterhilsen, så støt

DEN KATOLSKE PRESSE

og send en blomsterdekoration med et påskelys, der købes hos
sognepræsten eller Sct. Ansgar's Boghandel.

VESTA-LYS

Korsfæstelsen

*Solen i sorg sig hyllede,
månen bag sky sig drog,
stærke bjerge revnede,
da Vor Frelser døde.*

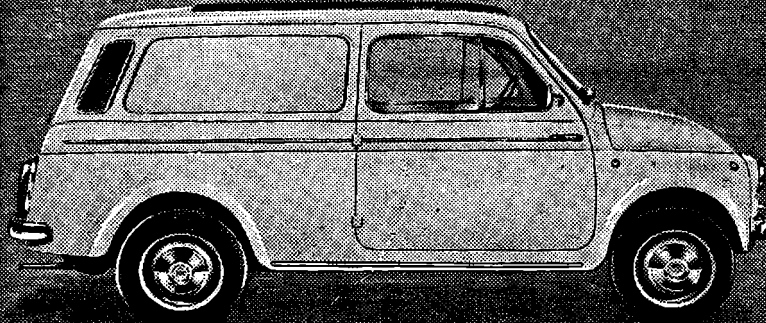
*Jorden bar sorg ved hans bortgang,
himlen i mørke sig klædte,
gravene brast, og fra dybet
de aode ud der trådte.*

Fra spansk folkedigt
ved Aksel Selmer

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 2775

Nu kom **FIAT** Belvedere

4 personer og meget bagage ...
eller 2 personer og masser af varer

Belvedere Combi på »papegøje-
plader« incl. nedklappeligt bag-
sæde.

**FORHANDLERE
OVERALT I LANDET**

Jydske
Orgelbyggeri I/S
Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

ROMAN KUSIER
Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

I OLIEHAVEN

Tilegnet en husmoder

*Min Frelser! I oliehaven
har du svedt blod for mig,
og i en stille time jeg bad:
Lad mig gøre det samme for dig.*

*Så gav du mig hverdagens byrde,
lagde arbejdets åg på min ryg.
Lad mig tro, at du er min hyrde,
lad det gøre mig modig og tryg.*

*Hjælp mig, så aldrig jeg glemmer,
at balje og spand og klud
er ting, der ikke hæmmer
min higen frem imod Gud.*

*Hjælp mig i træthedens møje
selv gennem strømme af sved
altid at have for øje,
hvad du i Getsemane led.*

sr.

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

— En gave fra en af vore missionærer!

Påsketiden

Redaktionen har kun fra tre kirker i København modtaget meddelelse om påskens gudstjenestetider:

Sanct Ansgars kirke: Skærtorsdag: Kl. 9: Pontifikalmesse med oliernes indvielse (ingen kommunion). Kl. 17: Pontifikalmesse med fodtvætning. Langfredag: Kl. 15: Liturgi. Påskelørdag: Kl. 22.30: Liturgi og midnatsmesse. Påskedag: Kl. 8 og 11.30: Stille messe. Kl. 10: Pontifikalmesse med prædiken. 2. påskedag: Kl. 8: St. M. Kl. 10: Højmesse.

Immaculata kirke: Skærtorsdag: Kl. 17: Højmesse. Langfredag: Kl. 15: Liturgisk gudstjeneste. Påskelørdag: Kl. 23: Påskevigiliens liturgi, højmesse. Påskedag: Kl. 10: Højmesse. 2. påskedag: Kl. 9: Højmesse.

Den hellige Families kapel: Skærtorsdag: Kl. 7: Tenebræ. Kl. 17: Højmesse. Langfredag: Kl. 7: Tenebræ. Kl. 15: Liturgisk gudstjeneste med kommunion. Påskelørdag: Kl. 5.30: Tenebræ. Kl. 17: Vesper. Kl. 22.25: Påskevigiliens liturgi, midnatsmesse. Påskedag: Kl. 8: St.M. Kl. 9: Højmesse. Kl. 15: Vesper og andagt. Kl. 20.30: Komplet. 2. påskedag: Kl. 7: St. M. Kl. 7.45: Terts, højmesse. Kl. 15: Vesper og andagt. Kl. 20.30: Komplet.

Pastor W. Vick, Nykøbing F., som for tiden er indlagt på Rigshospitalet, har bedt os viderebringe hans hjertelige tak for mange hilsener og gaver.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 569

A. & P. G. Vintersborg
Snedker- og tømrermestre

Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 1628 - 818

**Herlufsholm
Brødfabrik**

Næstved . Tlf 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester

Gallemarksvej 23 - Tlf. 1349
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik

Jernbanegade 2 - Tlf. 543
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel

Næstved
Telefon 2525

**Gulvtæpper - Linoleum
Tapeter - Malerverer**

Claudi Hansens Eftf.

Jernbanegade 3, Næstved
Tlf. 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør

Østergade 8 Næstved
Telefoner 6. 5663

N. JUEL PEDERSEN

Glarmer

Ramsherred 13 - Tlf. 158
Næstved

*Leverandør til katolske
institutioner*

Katolske begravelser

Benson

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle altaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Lukkede biografer

Som de tidligere år vil landets biografer og teatre atter i år være lukket fra skærtorsdag til 2. påskedag. Og som de tidligere år vil de fleste aviser endnu en gang protestere mod denne lov, som de anser for ren farisæisme. Og formodentlig har de ret! Da de almindelige spillefilm, der ofte kan være berigende og inspirerende, så ofte bliver erstattet af ligegyldige — men lovlige — rejsefilm, kan denne ordning ganske givet kritiseres. Og hvis man endelig vil respektere den stille uge, hvorfor indstiller man så ikke ved samme lejlighed alle radio- og fjernsynsudsendelser?

Dette viser simpelthen, at man udmærket kan respektere lovens bogstav og samtidig gå imod dens ånd. Men selv om vi ikke er så naive at tro, at denne ordning gør Danmark mere kristent, kan vi alligevel ikke lade være med at glæde os over hensigten med den. Det er godt og gavnligt, at vi i den stille uge bliver hjulpet til at samle os og til at give afkald på profane skuespil. Vi skal nemlig beskæftige os med et andet skuespil, et skuespil af en helt anden dimension, hvor vi ikke blot skal være passive tilskuere, men hvor vi skal medvirke med hele vort væsen: nemlig Vor Herres påskemysterium, hans overgang — der også skal være vor overgang — fra døden til livet.

Brevet, som aldrig blev afsendt

Mange husker sikkert den russiske film »Tranerne flyver forbi«. Skønt den var behæftet med adskillige skønhedsfejl, var det dog en bemærkelsesværdig film. Den huskes vel særlig for den overraskende frimodighed, hvormed kritik af russisk korruption kom til orde. Dertil kom en rent ud fantastisk kameraføring, og — ikke mindst — den yndige Tatiana Samojlova, hvis levende ansigt man sent glemmer.

Det er derfor med en vis forventning, man går til Kalatozovs nye film, »Brevet, som aldrig blev afsendt«, hvortil han atter har benyttet den mesterlige filmfotograf S. Urusevskij, og hvori Tatiana Samojlova atter har en hovedrolle.

Filmen er et heltepos. Det er beretningen om tre mænd og en kvinde, der med livet som indsats søger at fravryste den nordøstsibiriske jord dens hemmelighed: Findes her diamanter, sådan som videnskabelige beregninger tyder på? Lykkes det blot en af de fire at bringe bud hjem om deres diamantfund, så vil det betyde ny oplomstring for industrien, nye byer vil skyde op, et år tidligere vil russerne kunne beherske verdensrummet. Det er dette, der er drivkraften hos de fire. Meget siger de ikke til hinanden, mens de strider sig frem gennem de ugæstfri skove, men hvad de siger, er næsten altid centret om Moskva. De taler om og lytter (i radioen) til Moskva som børn til en mor. På tilbagevejen omkommer de en for en. De kan ikke klare kampen mod skovbrand, oversvømmelser og kulde. Men dog sejrer de,

for deres budskab og brevet med den lange beskrivelse af ekspeditionen bliver til sidst fundet på den døende leder.

Filmen er optaget af en mesterfotograf. Der er ingen ende på den skønhed, han har kunnet aflokke disse barske egne. Filmen er instrueret og klippet af en mesterinstruktør. Aldrig lader han os i ro. Vi må følge ham i hans evige temposkifter. Snart ser vi en af de fire i intenst nærbillede, snart må vi med på kameraets rasende flugt gennem skoven. Fra stadig nye synsvinkler ser vi de fire stride sig frem gennem skov og sump, ild og vand. Ind imellem afbrydes denne realisme af en ekspressionisme, der er ved at tage vejret fra en.

De fire skuespillere med Tatiana Samojlova i spidsen yder smukt spil. Men er det så ikke en vidunderlig film? Kan man forlange mere?

Ja, én ting mangler: En film, der vil skildre menneskers kamp, offervilje og sejr, behøver ikke at være virkelig, men den må være sand. Her får man det indtryk, at instruktøren ikke har fået (eller ejet?) den kunstneriske frihed, der er absolut nødvendig for at skabe troværdig og dermed gribende kunst.

Det er ikke sandhed altid at vise os dette barske land så ufatteligt skønt, når det dog må have forekommet de fire mennesker, der skulle igennem det, både barskt, ensformigt og grimt.

Det er ikke sandhed at skildre tre mænd og en kvinde alene i ødemarken, som det er gjort her. Vi får at vide, at de to unge elsker hinanden, men det er som kammerater vi ser dem. De fire giver alle meget smukt udtryk for kammeratskab, offervilje og tjenersind; men aldrig kommer der udtryk for så menneskelige følelser som tvivl, angst eller blot irritation. Hvor er den barske humor, der ville have gjort ekspeditionen og os andre godt? Vi får at vide, at de er trætte, men vi kan ikke se det. Den sult, de må have mærket, høres der intet om. Aldrig ser vi udtryk for alt dette dybt menneskelige — det er som om der ikke kan gives plads til det i sovjetmennesket.

Og fordi man hverken kan tro på denne naturbeskrivelse eller på disse mennesker, lader filmen en kold. Det er med sorg, man ser noget, der kunne være blevet til levende, varm kunst, blive til en blændende artistisk propaganda for det sovjetiske menneskeideal.

Ai.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 15 . 14. april 1961 . 109. årgang . 75 øre

Ungarsk bispe-erklæring et falsum?

*Reuter-telegram til dagbladene
stemmer ikke med andre oplysninger*

Meget tyder på, at en række danske dagblades meddelelse om ungarske biskoppers fordømmelse af arresterede katolske præster er et falsum fabrikeret af magthaverne i Budapest. Før påske kunne man i flere af vore aviser finde en nyhed, der syntes at dementere Katolsk Ugeblads telegram fra Wien om ærkebiskop Groesz' brev til premierminister Ferencs Munich. Ærkebiskoppen stillede sig bag de præster, kommunisterne har fængslet, og anmodede om selv at blive arresteret og dømt. »Hvis disse præster skal dømmes, skal jeg også dømmes«, skrev han blandt andet.

Næsten samtidigt med vor meddelelse bragte danske blade fra Reuters Bureau via Ritzau følgende tekst:

»De ungarske biskopper har i skarpe vendinger fordømt en ræk-

ke katolske præster, der blev arresteret fornylig for statsfjendtlig virksomhed. Arrestationerne var retfærdiggjort af denne virksomhed, hed det i en erklæring. Det er synd, at flertallet af disse personer har givet grund til dømfældelse trods den tolerance og de benåd-

ninger, statsmagten gentagne gange har ydet. Det nævnes ikke, hvor mange præster, det drejer sig om, men vestlige iagttagere hævder, at flere hundrede præster, lægmænd og medlemmer af kirkelige ordner er blevet interneret.

Denne tekst måtte få en opmærksom læser til at undre sig. Hvordan kunne ærkebiskop Groesz, som er leder af de ungarske biskoppers samarbejde, den ene dag støtte sine præster og den næste dag være med til at fordømme dem? En officiel udtalelse fra de ungarske biskopper kunne jo ikke fremkomme uden hans vidende.

Ifølge nye oplysninger fra vor korrespondent i Wien tyder meget på, at forklaringen til disse modsigelser er såre enkel. Den ungarske presse har ikke omtalt biskoppernes »fordømmelse« af præsterne. Meddelelsen er fremkommet over de ungarske radiostationers udsendelser til andre lande og i de fleste tilfælde kun givet på de fremmede sprog.

I et afsnit af teksten, som danske blade ikke bragte, hed det:

Billedet tilhøjre kommer fra spedalskeshospitalet ved Saigon i Vietnam, som støttes af de danske Sankt Vincent-grupper. Den kønne unge pige er en af patienterne. Læs mere side 8.

Læsernes forhåbninger til kirkemødet

»Gejstlige personer, som overtræder den ungarske folkerepubliks love ved at deltage i organiserede fjendtligheder overfor staten, skader også den katolske kirke ved deres syndige virksomhed«. Observatører i Wien gør opmærksom på, at det ikke stemmer med en biskoppelig erklæring at stemple de arresterede, men endnu ikke dømte præsters forseelser som »syndig virksomhed«, og man mener, at enten er teksten udsendt af Ungarns »skæggede biskopper« (de kommunistiske kommissærer), der censurerer de biskoppelige kancelliers arbejde, eller også er det lykkedes at tvinge biskopperne til at underskrive et dokument udformet af magthaverne. Regeringen i Budapest har for nogle uger siden flere gange krævet, at biskopperne skulle møde op for at undertegne en tillidserklæring til staten. Biskopperne nægtede at efterkomme anmodningen.

Som allerede meddelt i sidste måned har henved 1000 ungarske præster været arresteret og afhørt. Det menes, at flere hundrede nu er fængslet. Politiet har foretaget husundersøgelse i de fleste præstegårde. Fornyligt nægtede regeringen at tillade konsekrationen af to nye biskopper.

Iøvrigt minder den tvivlsomme erklæring fra Budapest om ordlyden i en artikel af pastor Richard Horvath, en af de såkaldte »freds-præster«, der har underkastet sig regimet.

Selv om man endnu ikke har fuld klarhed over hele sagen, må man alligevel beklage, at Reuters Bureau så *tillidsfuldt* viderebringer meddelelser fra den ungarske radio. En smule viden om forholdene bag jerntæppet og om den ungarske kirkes fortsatte modstand må gøre en yderst skeptisk overfor såkaldte »officielle erklæringer«.

Med denne tredje artikel slutter vi rundspørgt om læsernes ønsker for det kommende Vatikan-koncilium. De følgende tekster er alle ordrette citater fra breve indsendt til bladets redaktion. På side 5 kommenterer vi enquetens resultater.

Hvad vi forventer af konciliet til gavn for Kirken? En større social bevidsthed, absolut ikke som våben mod kommunismen, men tværtimod dels som retfærdighed, og dels også som sone for den store andel vi har i kommunismen. En mere gennemgribende religiøs og derfor mere realistisk indstilling til kønslivet, således at vi snart for alvor og positivt kan begynde at råde bod på de rystende ting, vi har været årsag til igennem mange hundrede år. Men også større tilbageholdenhed m. h. t. tilpasning overfor ikke- eller anderledes-troende, f. eks. i brug af landets sprog i liturgien etc. — hvad andet har den lutherske kirke gjort gennem århundrederne og hvad har det medført?

Men hjerteanliggendet er håbet om Kirkens tilbagevenden til selvstændig diakon-vielse, diakonatet som selvstændigt embede, ikke blot som nu som forvielse for præstevielsen, som et led i denne.

Vi vil blot kort nævne nogle af de stadig voksende behov, som det såkaldte lægmandsdiakoniat kunne tjene: præstemangelen, grupperingen af unge familier i små kerner langt fra storbyers centre (og dermed kirker), ungdomssjælesorg etc.

Et ønske til kirkemødet: At det må blive regel, at præsterne læser hele messen, også canonbønnen, højt (vox clara) og så langsomt, at det er muligt for menigheden at følge med uden vanskelighed, altså i et tempo som enhver anden fællesbøn f. eks. Fadervor.

Der synes allerede at være en tendens i den retning hos nogle præster. Den stille messelæsning og det forrygende tempo, hvori messen ofte læses, er en stor forargelse for mange troende ikke-katolikker, som skuffes, frastødes og for-

virres, idet de får et stærkt indtryk af overfladiskhed og mangel på inderlighed.

Jeg ønsker en gennemgribende behandling af lægfolkets stilling i Kirken, hvoraf rettigheder og pligter m. v. må kunne fremgå. Flere ting på modersmålet, langsommere og værdigere tempo og høj oplæsning af messens tekster. Præsterne skulle fordeles bedre i den katolske verden. Lægfolket må aktiviseres, også med henblik på den kirkelige administration — derved kunne mange præster frigøres fra arbejde, de ikke er uddannet til eller som andre kunne gøre lige så godt. Mere åbenhed i den kirkelige administration. Oprettelse af kursus til teoretisk og praktisk uddannelse af religionslærere. Større deltagelse fra menighedernes side i bygning, udsmykning, administration af deres resp. kirker.

Nu om dage er der opstået en ny modernisme. Bevares vel! Det er ikke, så vidt jeg kan skønne, en filosofisk eller teologisk modernisme, men en, skal vi kalde den liturgisk og arkitektonisk modernisme, der er trængt ind ikke så meget hos lægfolket som hos en del af gejstligheden. Den ønsker liturgien på modersmålet, som om latinen ikke i snart 2000 år her i vesterledet havde været Kirkens modersmål. Den ønsker kirkebygninger, der ligner alt andet end kirker, i hvilke det er svært at føle andagt, ja endog i hvilke (jeg har været i slige kirker) det er yderst vanskeligt at finde tabernaklet... derfor ville jeg ønske, at Vatikan-konciliet ville afvise denne nye modernisme og klart hævde vort gamle i Vesterland katolske modersmål, latinen, og jeg ville ønske, at konciliet klart ville tilkendegive arkitekter og menigheder, at en kirke skal se ud som en kirke såvel udvendigt som indvendigt, omend der naturligvis godt kan bygges i mere moderne stil...

Jeg kunne ønske revision af et begrænset område af ægteskabsretten. En »kassuistisk« redegørelse kan forhåbentlig klargøre, hvad det drejer sig om. Et ungt dansk gennemsnitspar gifter sig, der holdes kirkebryllup og de unge har

alle de gode og nødvendige hensigter med deres ægteskab. En halv snes år senere forliser ægteskabet stille og roligt og de bliver skilt.

Nogen tid efter træffer den ene eller den anden af de fraskilte ægtefæller en ny og bliver gift, og dette nye ægteskab bliver harmonisk og lykkeligt. Da disse ægtefæller har nået en moden alder, måske først mange år senere, får de kontakt med Kirken og ønsker at konvertere.

Såvidt jeg forstår er en sådan konversion, eller i hvert fald modtagelse af sakramenterne udelukket, så længe den fraskilte ægtefælles tidligere ægtefælle lever, hvorved bemærkes, at jeg forudsætter, at det første ægteskab ikke har nogen mulighed for at blive erklæret ugyldigt.

Såfremt reglerne kunne formuleres således, at misbrug udelukkes, kunne jeg tænke mig, at det blev tilladt under sådanne og lignende omstændigheder at se bort fra det første ægteskab, idet det ægtepar (evt. den af dets parter), der nu ønsker at konvertere, ved deres ægteskabs indgåelse var i »god tro«. De handlede ud fra almindelig dansk gennemsnitsopfattelse og kunne ikke forudse at de senere ville få klarhed over, hvilke konsekvenser deres handling ville få.

Det løber mig sommetider koldt ned ad ryggen ved tanken om hvilken (heldigvis kun teoretisk) risiko man i sine yngre dage som almindelig ateistisk folkekirkedansker har løbet og kun ved Vorherres vågne opsyn har undgået.

Endvidere kunne jeg ønske, at de præster, der med Kirkens fulde tilladelse forlader deres præstegerning, også får Kirkens tilladelse til at gifte sig, også forudsat at ethvert misbrug undgås. Det kan synes lidt hårdt, at en mand, der får tilladelse til at »vende tilbage til verden«, ikke fuldtud kan opnå den status, Kirken anbefaler sine læge troende, i hvis rækker han indtræder.

o

Jeg beder om, at Kirken — når den kærligt åbner sine arme for alle søgende mennesker — vil kunne bevare sin faste, milde læremyndighed og absolutte enhed i troen, så det virvar af helt forskellige, ofte skarpt modstridende meninger, som ikke-katolske teologer og lægfolk bestandigt strider om, må kunne omsmeltes til helhjertet katolsk tro.

o

Jeg venter, at konciliet i sine forhandlinger vil være besjælet af den samme ånd, der har tilskyndet pave Johannes

til at sammenkalde det: et brændende ønske om at lette de kristnes genforening. På den ene side: urokkelig fasthed i læren — på den anden side: størst mulig åbenhed og frihed i alt andet, ud fra en sand katolsk (i modsætning til »sekt-katolsk«), respekt og agtelse for alle ægte værdier uden for den synlige kirke, således for eksempel for liturgien (modersmålet etc.).

Af samme grund vil jeg meget stærkt ønske, at konciliet ikke vedtager eller forbereder vedtagelsen af nye dogmer — altså specielt heller ikke et dogme om Jomfru Maria som »Mediatrice«. Et sådant dogme ville ikke blot være endnu en anstødssten for udenforstående, men ville også betyde en alvorlig belastning for mange katolikker. Det afgørende må være »at tilskynde katolske kristne til en større koncentration om og fordybelse i de (allerede fastslåede) kristne grundsandheder. Som katolik må man ønske, at også den synlige Kirke må omfatte alle mennesker af god vilje. Men skal der være alvor bag dette ønske, kan man ikke være forsigtig nok med at forpligte mennesker i deres samvittighed, således som det sker gennem dogmerne.

o

Et likeledes unødvendig skille er at katolikkene mottar den hl. kommunion under en skikkelse og protestantene sitt nattverd under to. I den østerlandske ritus er det jo også tillatt, så av prinsipp vil Kirken ikke ha noe imot det. Vi kan vel si at det bare er av hygieniske grunner eller praktiske, og at det egentlig ikke var noe imot, men praktisk gjør vi det jo ikke, og protestantene fortsetter med å tro at »presten gjør alt på menighetens vegne, for han drikker jo alene av kalken,« som en dame nylig sa til meg. Hvis det var tillatt å motta kommunionen under form av både brød og vin, på de steder hvor det praktisk var mulig, førte man jo bevis for at »det igrunnen ikke var noe imot«. I katolske land, med en flokk av kommunikanter ville det ikke være mulig, men ved særskilte anledninger, i små grupper? Og sikkert i små menigheter i Norge f. e. hvor foruten søstrene om sønda-

gen bare går 3 eller 4 mennesker til kommunion. Der ville det sannelig ikke skaffe vanskeligheter, når hver måtte få sitt lille beger.

o

Hensigten med messen må være at hele menigheden mest muligt aktivt led for led er med i den og følger præstens bønner. Hvordan skal man kunne opnå at hvem som helst med samme lethed kan følge med i messen hvor som helst? Hvis man er så heldig at kunne opsnappe det begyndende latinske ord hist og her, kan man følge med i messebogen, men det er meget sjældent. Præsten kan med sine bevægelser trække menigheden med, og stumt demonstrere de ord som ikke høres eller forstås. Og dette kan gøres meget tydeligere og betydelig mere ensrettet, og de fleste steder uden skade langsomt. En ting bør dog ikke være kun stum bevægelse, nemlig indstiftelsesordenen. Lad os høre dem, de er da rettet til os, ikke sandt? Der er så stille i kirken på det tidspunkt, at selv sagte tale høres.

o

Jeg ville ønske, at kirkemødet ville gå ind for Augsburginterimet af 1548, der i realiteten godkendtes af paven. Interimet gik bl. a. ind for nadver under begge skikkelser (lægmandskal-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annoncerekspe-
dition, Håuchsvvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

ken) og for præstægteskab. Måske vil det være tilstrækkeligt, om man gik ind for lægmandskalken, og lod spørgsmålet om præstægteskab blive ganske frivilligt. Personlig er jeg ikke utilbøjelig til at mene, at cølibatet for præsten har så store fordele, at det bør bibeholdes, ikke mindst under hensyn til, at det blev fastslået, da Gregor III's vældige røst lød i Peterskirken.

o

At trossandhederne må udformes, så de uden at trække forskellene til andre trossamfund polemisk hårdt op, tværtimod åbner for forståelsen af de ligheder der måtte findes i troslærens enkeltheder.

At det i højere grad må pointeres, hvad katolikker er forpligtet til at tro, til forskel fra, hvad de har lov til at tro, da der synes at være misforståelser her.

For ordnerne: Opfordring til at tale missionslandets sprog også indbyrdes, så de ikke for meget kommer til at minde om en fremmed koloni på erobring. Udvidet arbejde for fremstilling af smagfuldt og tidssvarende kunsthåndværk og kunstindustri til brug for kirke, skole og hjem.

For sakramenterne: Regelmæssig oplæsning fra prædikestolene af inspirerende cirkulærer om sakramenternes mening, forvaltning og modtagelse. At tidlige morgenmesser på hverdage med småt besøg, eller som væsentligst besøges af ordensfolk, må afløses af aftenmesser — ikke så meget ved arbejdstidens ophør, hvor folk er trætte — men snarere ved den tid, da ungdommen går ud på gadehjørnerne for at finde selskab.

For østkirken: Uddannelse af en »undergrundsbevægelse« af lægmissionærer, som kan undervise og døbe i områder, hvor præster ingen adgang har eller har begrænsede arbejdsvilkår.

Endelig at man i højere grad må tage fjernsyn, radio, presse, fotos, pjecer, brochurer og flyveblade i missionens tjeneste.

o

1) Bedre præsteuddannelse i fremtiden. Først og fremmest mere bibelteologi og hvad der ellers skal til, for at præsterne bedre kan prædike evangeliet for os, gøre åbenbaringshistorien levende for os. Forståelsen for den historiske dimension og skrifternes historiske baggrund bør

Nogle læsere mener, at Kirken burde afskaffe den gamle hofetikette, der »bidrager til at skjule, at Kirken er Kristus«. Det vil der nok være flere meninger om!

stå højt oppe på præstelevernes pensumliste.

2) At prædikens betydning i messen indskærpes. Det står alt for sløjt til mange steder herhjemme. Bortset fra, at for mange præster desværre har lært for lidt til at kunne prædike, således som de burde (se 1), er der yderligere mange, der ikke forvalter det talent, de har fået, idet de simpelthen møder uforberedt op og lader munden løbe pr. rutine.

3) En fastere kurs overfor blandede ægteskaber. Den nuværende dispensationspraksis har — i hvert fald i vor del af diasporaen — antaget karakter af en karikatur, idet der i praksis ikke er tale om dispensation, men en på sædvane begrundet ret.

4) Afskaffelse af resterne af den byzantinske hofetikette og kirkefyrstebeholdet. Det er for galt, at mennesker i 1961 fortsat skal gebærde sig som for 1000 år siden i omgangen med biskopper, kardinaler etc. og paven. Det forarger — med rette — ikke-katolikkerne og bidrager utvivlsomt til at skjule for dem, at Kirken er Kristus. På linje hermed en demokratisering og modernise-

ring af det ydre kirkelige apparat så det bliver mere effektivt og mere acceptabelt for den progressive (i socialforstand!) del af vor tids mennesker.

5) En ordentlig udluftning af ordensvæsenet. Der er for mange tilfælde, hvor ordenerne synes at have fået deres formål så at sige i sig selv med rivalisering og stagnation til følge. Jeg savner erfaring til at udtale mig om den spirituelle side af ordenslivet — men mon det ikke på mange punkter og i mange (stagnerende) ordener trænger til en gennemgribende fornyelse? Forenkling, sammenlægninger, modernisering ville utvivlsomt i mange tilfælde kunne gøre ordenerne mere effektive, såvel på det åndelige som det praktiske plan.

6) En ny holdning overfor socialismen. De skridt, der er taget med *Rerum novarum* og *Quadragesimo anno* er langt fra tilstrækkelige. En utvetydig fordømmelse af kapitalismen og dens menneskesyn: arbejdskraft-forbruger.

7) En fortsat — og hurtigere — internationalisering af Kirken. Flere ikke-europæiske kardinaler og flere indfødte biskopper!

Rundspørget

En af deltagerne i rundspørget om vore forhåbninger til det kommende store kirkemøde i Vatikanet skrev til indledning, at han følte sig usikker overfor spørgsmålet, fordi han ikke i forvejen vidste hvordan et sådant kirkemøde arbejder og hvilke emner, det vil koncentrere sig om. Han kunne også godt lide at vide, hvor megen myndighed et kirkemøde råder over. Det vil senere være muligt at give flere oplysninger om kirkemødets arbejdsform og dets emner. Det sidste spørgsmål er lettere at besvare nu. Kirkemødet bringer jo biskopperne sammen under pavens forsæde, og de danner da den katolske kirkes læremyndighed. De ejer den myndighed, Kristus gav apostlene. De kan altså træffe bestemmelser, der ikke blot har aktuel betydning, men som har varig gyldighed for hele Kirken. Med andre ord: de kan om nødvendigt præcisere den kristne lære gennem dogmatiske erklæringer i henhold til Kristi løfte om ved Helligånden at vejlede Kirken.

Vort rundspørge er set i denne forbindelse en lille, lokal foretelse, som først og fremmest har haft det formål at opfordre danske katolikker til personlig interesse for kirkemødet og i anden omgang har fremkaldt ytringer, som blandt mange tusind andre vil blive kendt i kardinal Beas sekretariat.

Alle deltagere i rundspørget er lægfolk, og det læses tydeligt af besvarelserne. Man har benyttet lejligheden til at sige et og andet om og til præsterne. Vi kan ikke tro, at en eneste præst vil føle sig krænket af rimelig kritik. Til dagligt har præsterne selv mulighed for at vejlede lægfolket uden at

blive modsagt — særligt fra prædikestolen!

Iøvrigt vidner rundspørget om, at der findes adskillige vågne og fordomsfri mennesker blandt danske katolikker. Man forstår ikke frasen om, at vi berøves evnen til at tænke personligt. Eller hvad mener De om en københavnsk svajers bemærkning: »Katolikkerne . . . det er dem, der er så meget, de ikke mål!«

Vi henviser til det følgende referat af kardinal Alfrinks tale om lægfolkets opgave. Det siger med større kompetence end vor, hvad der ellers er at bemærke om rundspørget og om en fortsat udvikling af vor personlige interesse for Vatikan-konciliet.

En kardinal om lægfolkets rolle

Som man vil huske vakte en artikel i *Osservatore Romano* i fjor om biskoppernes ret til at træffe bestemmelse om, hvordan samarbejdet med de politiske partier skulle forme sig, stærk diskussion. Ærkebiskoppen af Utrecht, kardinal Alfrink, er nu kommet tilbage til spørgsmålet, og vi bringer nedenfor et resume af hans tale, som den er gengivet i det hollandske tidsskrift »De Tijd«.

»Jeg har ofte indtryk af, at der er opstået en vis forvirring iblandt os med hensyn til den stilling og den funktion de troende, som ikke er præster, indtager i Kirken, og at denne forvirring til en vis grad bunder i, at ordet »lægmand« har en dobbelt betydning, og at ordet »kompetence« heller ikke er helt entydigt«, sagde kardinalen.

Naturligvis behøver en lægmand ikke nødvendigvis at være »læg« — eller

man kunne måske kalde det »ukyndig« — i teologiske og kirkelige spørgsmål. I denne betydning kan en præst teoretisk være mere læg end en lægmand. Med hensyn til ordet »kompetence« kan man opfatte det som en betegnelse for de rettigheder, enhver døbt kristen besidder inden for Kirken. Ordet kan imidlertid også betegne en faglig viden, og en sådan viden er ikke nødvendigvis enhver døbt i besiddelse af.

Hvis man virkelig vil tjene Kirken, er det ikke tilstrækkeligt, at man tror på Kirkens lære og viser kærlighed til Kirken — man må også have en vis viden og en vis erfaring.

»Det følger af sig selv,« fortsatte kardinalen, »at denne demarkationslinie ikke falder nøjagtigt sammen med skillelinien mellem gejstlig og læg. Man behøver ikke at være kompetent, fordi man er præst, eller inkompetent, fordi man er lægmand. Inden for alle grene af Kirkens liv vil man møde inkompetente præster og kompetente lægfolk. Det eneste, der betyder noget, er, at man er tilstrækkeligt underrettet med hensyn til det spørgsmål, der i det pågældende tilfælde er på dagsordenen, og som man skal tage stilling til.«

Det skal tilføjes, at biskopperne ikke ser med uvenlige øjne på, at de troende, som ikke er præster, viser større og større interesse for Kirken og dens anliggender. »Kirken tilhører i virkeligheden alle, eller man kan måske snarere sige, at vi alle tilsammen udgør Kirken. Men Kirken er ifølge sin natur ikke et demokratisk samfund, hvor demokratisk den så end er i sin egenskab af frelsesinstitution.

»Når man på den anden side siger, at det er hierarkiet, der styrer Kirken, betyder det på ingen måde, at det skal gøre det alene uden at spørge de troende til råds. Der er meget få spørgsmål det alene tilkommer biskopperne at afgøre, og hvor de ikke spørger kompetente lægfolk til råds. Og de ville heller ikke på nogen måde betragte det som en ulempe, hvis visse spørgsmål, som ikke så direkte har med troen eller moralen at gøre, fuldstændig blev løst af lægfolk.«

»Måske er der også flere ting i Kirkens administration, som man mere officielt kunne bede lægfolk om at tage sig af uden af den grund at skade hierarkiets embede og stilling. Det vil måske være et problem for det forestående kirkemøde at uddybe nærmere og træffe en endelig afgørelse om.«

To romaner om mennesker

Af filmkonsulent Helge Kristensen

Indeværende bogsæson hører ikke til de største, hvad angår dansk skønlitteratur. Der er ingen bemærkelsesværdige debutanter; interessen må samle sig om det nye, der er kommet fra gammelkendte navne som Karen Blixen, Ole Sarvig, William Heinesen, Hans Lyngby Jepsen og Tove Ditlevsen. Deres nye bøger er naturligvis blevet indgående behandlet i dagspressen, og mange af Ugebladets læsere har allerede haft gode stunder med én eller flere af bøgerne; men mon ikke man vil give mig ret i, at det absolut vil være på sin plads at se alle fem forfattere og flere til i katolsk belysning? Jeg vil denne gang begrænse mig til to. Det betyder ikke, at der kun vil blive talt om de to, vi vælger. Når man skriver eller taler om en kunstner og hans arbejde er det jo ikke for at række sine læsere eller tilhørere et sæt færdigsyede meninger, som læseren gerne skulle gøre til sine. Nej,

anmelderens første opgave er at give den læge læser den baggrund, som han måske ikke selv har tid til at tilegne sig — en baggrund, der aldrig skulle være strengt nødvendig, idet et kunstværk bør virke ved sig selv, men dog nødvendig til en vis grad, idet et enkelt kunstværk trods alt kun er et brudstykke af et mønster; det enkelte kunstværk har forbindelser tilbage i kulturstrømmen, og fremover til det, som endnu ikke er skabt.

Da vi — som det sig hør og bør på dette forum — har bragt troen ind i billedet, bør vi lige se på kunstens forhold til begrebet *sandhed*, eller rettere *begreberne*. For der er to slags sandhed, selv om de er forbundet med hinanden. Der er den objektive sandhed, som Kirken sidder inde med, og der er den subjektive sandhed: det at være ærlig overfor sig selv (og andre naturligvis, men det er en anden historie) ud fra det erkendelsesstade, man er nået til. »Kunst er sandhed«, er der sagt, og det er for så vidt rigtigt, men det betyder ikke, at vi ved siden af troen kan have endnu en religion: kunsten. Kunstens spir rager højt til himmels, men der kan blive tale om et valg, og så må man forstå, at kunsten er og bliver Martha.

Sandheden i et kunstværk er en subjektiv sandhed, og den kan nærmest defineres ved *ærlighed*; kunstværkets skaber har ærligt forsøgt at trænge gennem de lag, der dækker kernen i det problem,

han har ønsket at behandle; den sande kunstner er ganske simpelt en *sandhedssøger*. (Bedre end at bruge ordet problem er det måske nok at sige *stof*, idet et problem aldrig er alene, men en bestanddel i et kompleks af problemer). For at kunstnerens arbejde skal blive fuldgyldig kunst, må altså én ting være til stede ved siden af håndlaget: ærligheden. Det er derimod ingen betingelse for anerkendelsen, at kunstneren er nået ind til den omhandlede sags kerne. Der kan være lagt ham hindringer i vejen i form af fordomme, der endnu er uset af ham selv, han kan være hæmmet af psykiske skranker o.s.v.

Det er den gode vilje, der tæller.

Er kunsten subjektiv, er kritikken det i endnu højere grad, og det skal den være. Anmelderen skal ikke afsige dom på sine læsers vegne, men på egne. Foran enhver anmeldelse står eller bør stå et usynligt: *Jeg mener*.

Jeg mener, at vi ved denne lejlighed bør vælge os Ole Sarvig og Tove Ditlevsen. Årets roman af Sarvig hedder »Havet under mit vindue«, Tove Ditlevsens »To som elsker hinanden«. De to romaner bør komme os ved, idet de hver for sig behandler problemer, der er brændende aktuelle for det moderne menneske: vort forhold til og afhængighed af den spegede og i menigmands øjne tit afsindige storpolitik (Sarvig) og det evigaktuelle ægteskabsproblem under påvirkning af den moderne omgangsform (Ditlevsen); der gives vel ikke i den alt andet end optimistiske bog et billede af et gennemsnitsægteskab, men de fleste af os har vist nok et ægteskab som det beskrevne indenfor synsvidde.

Ole Sarvig har kaldt sin nye roman en *kriminalroman*. Det

Tove Ditlevsen

kaldte han også »De sovende«, der udkom for et par år siden. Ordet *kriminalroman* vil tiltrække nogle, afskrække andre, men begge parter kan være rolige. Kriminalromanens læsere vil i begge Sarvigs romaner finde genrens sindrigt opbyggede intrige og konsekvente afsløring, og elskereren af et stykke velklingende og dybtgående prosa, som fortæller om rigtige mennesker, vil føle sig fuldtud tilfredsstillet, ganske simpelt fordi Sarvig vel næsten er en ny Johannes Jørgensen, hvad beherskelsen af vort sprog angår, og måske den dybeste af vore unge forfattere, ja gad vide om man ikke kan tage mange af de ældre med. Hans to kriminalromaner kan siges at have det minus som kriminalromaner, at løsningen af intrigen ikke står ganske klart for os efter første læsning af bøgerne — han er ikke nogen tirsdagsforfatter, og vi får ikke tingene ind med skeer — men det er til gengæld et plus i litterær henseende, idet bøgerne da kan læses igen og igen; de får ikke døgnfluernes skæbne.

Ikke desto mindre skal jeg afholde mig fra at røbe for meget af handlingen i »Havet under mit vindue«; trods dens noget svære tilgængelighed er romanen én af dem, man læser i ét stræk, og den glæde skal ikke fratages læserne!

Man må have lov til at kalde Ole Sarvig en søger. Han tilhørte den kendte Heretikakreds, der øvede kætteri mod den materialistiske gudløshed, som næsten havde fået borgerlighedens imprimatur. Sarvigs lyrik er langtfra altid så let tilgængelig som det digt, vi læste i årets første nummer af *Katolsk Ugeblad*. I udstrakt grad har han følt sig draget af evangelierne og Kristus-sikkelsen: »Jeg så troen som et vidunderligt smukt træ, fuldt af

Ole Sarvig

sol, det grønne træ, som skifter og bliver rødt som blodbøgen, når det har stået tøvende i nogle dage.«

Sarvig slog sig for seks år siden ned i Spanien. »De danske kilder, som han oprindelig øste af og skabte sin lyrik på, er blevet tørre for ham. Han må være europæer for at komme videre... en forfatter må have albuerum,« skrev Rask Therkilsen fornylig om ham.

Sarvig debuterede som romanforfatter med »Stenrosen«, og med »De sovende« lancerede han den teknik, der lader til at blive hans endelige, kriminalromanens.

Hovedpersonen i »De sovende« er en mand, der har deltaget i Koreakrigen. Han har fået sit ansigt ødelagt, men videnskaben giver ham et nyt. Ikke blot hans ydre, også hans indre har taget skade. Tilsyneladende tilfældigt bliver han indblandet i nogle sørgelige og mystiske hændelser. Han må flygte ned gennem Europa — ulykkerne følger ham. Han finder efterhånden ud af, at hans medvirken ikke er tilfældig, og den skrækkelige mistanke opstår i ham, at han måske selv har for-

øvet nogle af de forbrydelser, der sker om ham. Kriminalgådernes løsning giver ham løsningen på sit eget problem, og han får en dybere indsigt i almenmenneskelige problemer.

Ved siden af at være spændingsroman og psykologisk studie er »De sovende« et billede og en kritik af vore dages Vesteuropa. Vesteuropa er på grænsen til at blive ét rige, men Vesten kan også på flere måder lignedes ved Romerriget i forfaldstiden. Europas mentale helbred undergraves. I den høje civilisation trives rastløshed og økonomisk spekulation; følgesygdommene er for eksempel narkomani og selvmordstrang. Glædeshusene lukkes, men gangsterhjerneerne er opfindsomme; den moderne storpolitik har vist sig aldeles fortræffelig til investering. Man kan gøre sig de hæderligste forsøg på at isolere sig og så dog en skønne dag se sig selv impliceret.

Der er vel adskilligt i »De sovende«, der kan få det til at gibbe i den katolske læser, men »De sovende« bør ikke forarge mere end Graham Greenes »Magten og Æren«.

De to mennesker, der i slutningen af »De sovende« sætter hinanden stævne, er sandelig ikke noget heltepar i borgerlig forstand. For deres vedkommende er det så som så med æren og dyden, men Sarvig er dog såre fortrøstningsfuld og en alvorlig glæde besjæler læseren: »Jeg fortsatte op ad »Paseo de Gracia«... jeg tænkte et øjeblik på, hvad navnet betød... Der sad et andet menneske og ventede på mig«.

»Havet« er sværere tilgængelig end »De sovende«, men baggrunden er skrækkelig aktuel. Romanen foregår på en tid, da atomkrydsrygten er på sit højeste. Hære har gjort mytteri af frygt;

hele byer har begået kollektivt selvmord. Problemer af trosnæsig art behandles: »Kirken er en vision, som nogle mænd engang har haft. Siden blev visionen til, rejste sig tårnhøj i en tid, da alt var sten og krop, og der var mange, som levede i den«.

Der er rigeligt stof til eftertænke og modsigelse. Sarvig er kontemplativ, men tillige en forfatter, der står med begge ben plantet i sin tid. Han ved en masse om, hvad der foregår åbenlyst og i det skjulte, og han har et blik, der skuer tilbage og skuer frem.

Man kan ikke komme udenom ham.

I »To som elsker hinanden« giver Tove Ditlevsen et lige så aktuelt billede; her er vi bare på det intime plan.

Hendes udvikling er lige som Sarvigs gået gennem lyrikken. Også hendes danske sprog er en fryd. Og som han kan hun med få streger give et miljø. Hans Skotland fornemmes, så man næsten skutter sig i britisk tåge, og hans Spanien er så nærværende, at læseren ikke ville undres, om melankolske guitarklange steg op fra bogens blade. Tove Ditlevsen indfører os i et dansk hjem, der er i forfald. Hustruen er ikke længer ganske ung, det er manden heller ikke, men han bilder sig ind, han er det. Han forbinder ungdommens appetit med den erfarnes frækhed. En ganske ung pige taber en stilethæl på gaden. Vor ægtemand må hjælpe hende og til afsked stikker han hende et af de visitkort, som hans kone har foræret ham i julegave. Så enkelt kan et illegalt forhold indledes. Hustruen bliver klar over forholdet samme dag, hun konstaterer, at hun er gravid igen. Det ventede barn er manden en slem streg i regningen, da han jo leger med

Søster Rose
fra hospitalet
ved Saigon

Nyt fra Vincent-fronten

Fra Farum og Korsør kan nu meldes om oprettelsen af den 35. og 36. danske Sankt Vincent-gruppe, og til disse kommer de specielle skole-grupper og ungdoms-grupper, som allerede har udfoldet en broget og opfindsom virksomhed for at kunne deltage i hjælpearbejdet mod verdens sult og nød. Et sted har de unge piger iværksat babysitning og lader honoraret havne i Sankt Vincent-bøssen — et andet sted har KUK-medlemmerne blandt andet fordoblet

prisen på aftenteen til klubmøderne og ladet merindtægten tilflyde samme formål.

Fra ikke-katolsk side viser der sig stadig større interesse for Sankt Vincent-gruppernes virksomhed. På sekretariatet i Birkerød har man derfor nu gennem en henvendelse til Unesco forsøgt at oprette en ikke-katolsk kontakt på et af de nødlidende steder på kloden. Når kontakten er etableret, vil man stille de bidrag, som indkommer fra ikke-katolske givere, til den nye kontakt og prøve at skabe en ligeså levende og stadig forbindelse mellem givere og mod-

tanken om skilsmisse; han lover beredvilligt at skaffe adressen på en hjælpsom læge. En kammerat er ved at få fat på adressen til ham, da hustruen får betænkeligheder. Ægtemanden har bildt kammeraten ind, at det er en lille veninde, der er kommet i vanskeligheder, og ægtemanden må nu sige, at det er den lille veninde, der har fået betænkeligheder. »Hun må være religiøs«, måber venen.

Ægtemanden får alligevel hustruen overtalt. Barnet fjernes. Men netop denne handling får manden til at tænke sig alvorligt om. Han føler sig knyttet til hustruen, da hun bagefter må indlægges på hospitalet. Et perspektiv åbner sig for ægtefællerne. En

ægteskabelig lykke bliver svær at genvinde, men ét eller andet binder dem sammen. Kærlighed? Det er svært at svare på, for »To som elsker hinanden« er en bitter titel.

Det, der især kan interessere os i Tove Ditlevsens bog udover den rent elementære spænding, er, at forfatterinden, uden på nogen måde at anlægge et religiøst syn, når frem til samme etiske konklusion, som hvis hun havde gjort det.

Den kristne etik er ganske simpelt en naturlig etik. Den står ikke bare skrevet i Bibelen eller prædiket af Kirken alene. Den er skrevet i naturen.

Jovist skrives der og tænkes der i Danmark. Der er dybde og perspektiv.

tagere på den nye front som på de øvrige.

På spedalskheds-hospitalet Sankt Josef ved Saigon i Vietnam, hvor der hidtil er opført én pavillon til 12 patienter for danske Sankt Vincent-penge, starter man nu opførelsen af endnu en dansk pavillon. Den vil blive anvendt til ægtepar, der hidtil har måttet bo adskilt i henholdsvis mands- og kvindefdeling. Hospitalet, hvis eventyrlige forhistorie Ugebladet tidligere har omtalt, kan allerede nu huse et par hundrede spedalske, der kommer fra de ulykkeligst tænkelige forhold. Imellem dem var fornylig en ca. 50-årig subdiakon, der ankom med begge fødder i forrødelse efter 25 års lidelser i den yderste fattigdom. Han har levet helt alene og vejede knapt 30 kilo, men har det nu bedre. Han har taget nogle kilo på, og hans fødder væsker mindre. Han har båret alle sine lidelser som et apostolat.

På hospitalet arbejder man nu også med oprettelsen af et landbrug, og man har planer om en læreanstalt, hvor de raske af patienterne kan få mulighed for at genoptage et normalt liv — en tanke, som allerede har haft en glimrende psykologisk virkning på de syge.

Ønsker Sankt Antonius op af kælderen

Sognepræst Knud Ballin fra Sankt Antoni sogn i Brønshøj er en af de mange katolske præster i Danmark, hvis sogn har sprængt de rammer, kirkens størrelse i sin tid satte. Der er 1000 katolikker under hans omsorg — og en kirke med plads til 90. Det kan derfor ikke undre nogen, at et af hans mest brændende problemer længe har været, hvordan han skaffer sine sognebørn en kirke, hvor der er plads til alle. Det seneste udslag af hans opfindsomhed er en brochure omtrent på størrelse med Katolsk Ugeblad. Forsiden er optaget af et fotografi af den Sankt Antonius-statue, som foreløbig på grund af pladsmangel må opbevares i præstegårdens kælder. »Vi må have Sankt Antonius op af kælderen — hjælp os!«, hedder det på engelsk.

Inde i brochuren fortæller dens forfatter — ligeledes på engelsk, hvor graverende hans sogns situation er, så længe kirken kun kan rumme en tiendedel af dets katolske beboere. Brochuren er udsendt til samtlige Sankt Antonius-kirker i den engelsk-talende verden og slutter

Værtsfolk for de syge søger gammel, rummelig villa!

Som mange husker, omtalte vi i sin tid det arbejde, fru Marguerite Lerche Nielsen, Lyngby, har startet i den hensigt at skabe dels indbyrdes kontakter mellem syge mennesker, dels mellem syge og raske. Arbejdet herhjemme, der har sit franske forbillede i bevægelsen »Fraternité internationale des malades« (De syges internationale broderskab), gik i første række ud på at danne brevgrupper på hver 8-9 medlemmer. Og gennem den indbyrdes brevveksling, som er resultatet, har man erfaring for, at der skabes megen gensidig opmuntring, også fra de syge til de raske. Til brevgrupperne har der gennem det sidste par år knyttet sig en årlig »De syges messe« i Sankt Therese kirke på Bernstorffsvej i København, efterfulgt af et hyggeligt samvær i den smukke park, og endelig har man forsøgsvis arrangeret små eftermiddags-sammenkomster for de syge, som bliver kørt frem og tilbage af interesserede bilejere og har hentet megen glæde af disse arrangementer.

Arbejdet må naturnødvendigt i første række komme mennesker til gode, som bor i København og dens omegn, men det har også deltagelse af korresponderende syge katolikker i andre egne af landet, enkelte endog i Norge og Sverige. Det har nu nået et stadium, hvor hr. og fru Lerche Nielsen føler, at det ville være en stor fordel at kunne skabe et permanent centrum, hvor de interesserede altid ville kunne føle sig velkomne, og som ligger på et centralt sted. De efterlyser derfor nu en — gerne

med en bøn om en håndsækning til at få Sankt Antonius bragt på en mere passende plads i et lille københavnsk forstadsogn, som står og mangler alt —!

Og nu går pastor Ballin og glæder sig til at høre posten ringe på.

gammel — men rummelig villa, helst indenfor selve Københavns grænser, som familien Lerche Nielsen så ville ombytte med sit nuværende hus i Lyngby. Herfra ville de være glade for at kunne være permanente værtsfolk ved de åbne huse, som det er hensigten at skabe — ja, ikke nok med det: allerhelst ville de kunne stå til deres venners disposition dagen igennem, hjælpe dem med råd og dåd og lade dem føle, at de har fået et sted, hvor de kan træffe hinanden, hygge sig og få de håndsækninger af mange forskellige arter, som kan blive aktuelle.

Skulle derfor nogen kende en københavnsk, rummelig, ældre og ikke for kostbar villa på et nogenlunde centralt sted, der kan erhverves til dette formål, vil man være meget glad for at kontakte vedkommende. Adressen er:

Hr. og fru translator C. Lerche Nielsen, Lyngen 6, Kgs. Lyngby, tlf. 874445.

På et møde i sommer i Frankrig, hvori fru Lerche Nielsen deltog, blev det vedtaget med biskop Suhrs billigelse at indlemme Danmark i den efterhånden verdensomspændende internationale sammenslutning af De syges broderskab, og der er ikke tvivl om, at tiden er begyndt at give denne medmenneskelige bevægelse ret, tiltrængt som den er i en epoke, hvor de tekniske fremskridt i så mange tilfælde er sket på den indbyrdes medmenneskelige kontakts bekostning.

Fru Marguerite Lerche Nielsen

Lumumbas rygte

Papensburg (NC) En schweizisk biskop, Joachim Amman O.S.B., der i et kvart århundrede har arbejdet i Kongo, har i en tale forsvaret Patrice Lumumbas rygte. Biskoppen sagde, at den myrdede kongolesiske premierminister aldrig forlod den katolske kirke, i hvilken han var blevet døbt, og ikke blev kommunist. Lumumba gik for vidt i sine metoder til befrielse af Kongo, men hans handlinger må ses på baggrund af den skæbne, man havde givet hans forældre, der var blevet lænket og sendt ud i skovene for at tappe gummitræer. Biskop Amman, der er benediktiner, har været abbed i Tanganyika på grænsen til Kongo.

Udstrakt hånd til valdenserne

Rom ønsker at møde Italiens protestanter i en forsonlighedens ånd, skriver en særlig korrespondent til London-bladet »The Times« i en artikel om forberedelserne til Vatikan-konciliet. Det er især bemærkelsesværdigt, at man har skiftet holdning over for valdenserkirken, der har 100.000 medlemmer og som bekendt er ældre end de lutherske kirker. Valdenserne har i de forløbne århundreder haft ret vanskelige kår og ofte med rette klaget over den intolerance, de er blevet mødt med.

Ledere for valdensersamfundet

blev for nylig særligt indbudt til et foredrag af kardinal Bea, hvis sekretariat for kristen enhed har overtaget hele spørgsmålet om forholdet mellem katolikker og protestantiske grupper i Italien. Andre katolske teologer har talt til valdensermenighederne. Blandt dem er Don Bellini, som er professor i teologi ved seminariet i Bergamo. Ifølge referaterne skal han blandt andet have gjort opmærksom på, at nogle af Tridentinerkonciliet's beslutninger var bestemt af kampen mod den protestantiske revolt, og at der nu var behov for »en revision af synspunkterne«.

Kardinal Bea har over for valdenserne udtalt, at det bliver en af det kommende konciliums opgaver at fremhæve de fundamentale og oprindelige træk i Kirkens lære, som i løbet af århundrederne er blevet overskygget af mindre vigtige spørgsmål.

I Milano holdes der nu hveranden uge møder mellem katolske teologer, metodister, baptister og valdensere. Kardinal Montini har udpeget de katolske teologer til disse møder og foreslået, at sammenkomsterne skal betragtes som et privat studiearbejde.

Katolsk præst hos frimurerne

500 fremtrædende frimurere fra hele Frankrig var samlet i Laval, da pater Riquet S.J. som svar på en udfordring skulle tale om den katolske kirkes lære. Som tidligere nævnt havde en frimurer erklæret, at det ville være rart, om en katolsk præst ville møde frem i frimurerlogen og retfærdiggøre sin tro. Pater Riquet, en kendt fransk teolog og prædikant fra Notre Dame, havde taget handsken op.

Bladet »Le Figaro« har offentliggjort et referat af mødet, der blev godkendt af frimurnes stormester i Laval. 30 stormestre eller tidligere stormestre for frimurerordner var til stede. De repræsenterede såvel forskellige filosofiske retninger som agnosticisme, ateisme, deisme og symbolisme.

Logens tempel var smykket med det traditionelle tegn — trekanten med øjet i midten, de hebraiske bogstaver for navnet Jahve, kompasset og passereren, køllen og terningen.

Pater Riquet blev modtaget med de traditionelle formaliteter — i frimurer-templet, hvor alle lys var slukket med undtagelse af tolv rødt-lysende fakler. Frimurerne ventede i tavshed på deres usædvanlige gæst. På et tegn fra stormesteren rejste alle brødrene sig og lagde den højre hånd på brystet. To vagter slog på døren med deres stave, og dørvagten forkyndte: »Pater Michel Riquet af Jesu Selskab«.

Da pater Riquet kom ind i salen, salutede stormesteren og de fremtræ-

dende frimurere med deres køller. Pater Riquet bar sin sorte præstedragt. Han blev eskorteret til salens anden ende af en æresvagt klædt i blå og hvidt.

»Jeg er ikke kommet for at svare på en udfordring,« sagde pater Riquet; »jeg er kommet for at udveksle tanker med mennesker, som møder mig med broderlig velvilje.«

Pater Riquet fremhævede i sin tale, at selv om en del frimurere bekender sig til gudløshed, tror de fleste på Gud, og troen på Gud er betingelsen for medlemsskab af den engelske storloge. Katolikker bør i dag betragte frimurerne med en indstilling af velvilje og forståelse, fortsatte han, og man bør se på dem som »adskilte brødre«, på lignende måde som man betragter medlemmerne af de ortodokse kirker og af de protestantiske kirkesamfund. Han mindede om, at den moderne frimurerbevægelses konstitutioner, der er udformet af dr. James Anderson, åbner frimurerlogerne for alle kristne i den hensigt at fremme den humanistiske og deistiske lære.

Wien (Kipa) På en international diplomatkonference i Wien er det med stort flertal blevet vedtaget, at en apostolisk nuntius, udsendt af Vatikanet, fortsat skal have forrang inden for det diplomatiske korps. Man bekræftede således den gældende praksis. Den gælder ikke for en apostolisk international nuntius, der kun har rang som gesandt. Af de 73 delegationer stemte 59 for en fortsættelse af den praksis, mens Jugoslavien stemte imod. 17 delegerede fra de kommunistiske kontrollerede stater afholdt sig fra at stemme.

Pavetale om lidelse og sejr

London (NC) Britiske katolikker har taget føringen i en ny bevægelse, der vil modarbejde det moralske forfald i samfundslivet. Det katolske parlamentsmedlem Bob Mellish er blandt bevægelsens grundlæggere, og sognepræst Francis O'Sullivan fra et af Londons yderdistrikter er sekretær, men de fleste af bevægelsens ledere — nemlig 40 parlamentsmedlemmer — er ikke katolikker. Det er meningen, at man vil gribe ind, når et moralsk spørgsmål er under offentlig debat, og ved hjælp af foredrag og oplysende pjecer gøre sin indflydelse gældende. Man overvejer at oprette et bureau, der kan yde bistand til parlamentsmedlemmer i deres arbejde på at værne om nationens moralske standard.

○

Rom (Kipa) Generalen for jesuiterordenen, pater J. B. Janssens, har af hensyn til sin helbredstilstand overgivet samtlige fuldmagter til sin generalvikar, pater John Swain. Pater Janssens er 71 år og måtte i januar gennemgå en operation. Kanadieren, pater Swain blev allerede sidste år udnævnt til generalvikar med begrænsede fuldmagter.

250.000 mennesker på Peterspladsen og millioner af radiolyttere og fjernsynsseere i de vesteuropæiske lande hørte pave Johannes XXIII's budskab påskedag. Den hellige Fader havde som sin tekst valgt Kristi ord *Jeg er opstandelsen og livet*, og han indledte med at tale om påsken som den årlige glædesfest for den opstandne Kristus, alle nationers og alle tidsaldres udødelige konge, hele menneskehedens Frelser.

Paven henviste til, at Kristus i så mange århundreder havde været et modsigelsens tegn, der blev foragtet og forkastet, men altid igen blev lovprist og sejrede. Han omtalte flere gange i sit budskab de kvaler og midlertidige nederlag, som i disse år ramte Kirken og menneskeheden, men understregede, at Kristi endelige sejr var tilkendegivet gennem Opstandelsen.

Johannes XXIII sagde blandt andet: Stundom søger tristheden at beherske vor sjæl, når vi hører om de utiltalende og i visse tilfælde grusomme handlinger, der udføres af mange mennesker, som af natur er vore brødre, men hvem man i virkeligheden kun formår at undskylde med den bøn, Jesus selv bad før sin død: »Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør«.

Idet paven så ud over den store men-

neskemængde på Peterspladsen, fortsatte han:

Jeres tilstedeværelse og jeres respektfulde og fromme deltagelse i denne påskefest mildner ængstelsen og sorgen hos ham, der bærer det store ansvar og har den inderligste omsorg for hele Kristi floks forløsning. Trods alle lidelser, kunne Kristus forudsige, at Han ville genopstå. Og det skete, som Han havde sagt. I de sidste timer, mens Han endnu var i denne verden, talte Han om sin kirkes vilkår: dens prøvelser, dens modstand og blodige lidelser. Men Jesus sagde tillige »Jeg har overvundet verden. Jeg vil være med jer indtil verdens ende«.

Pavens budskab sluttede med påkevelselsignelsen til hele verden. Før selve velsignelsen *Urbi et Orbi* sagde paven på italiensk »Glædelig og velsignet påske til alle«. Han gentog denne sætning på 14 andre sprog — også på russisk!

VI GENGIVER I NÆSTE UGE FLERE UDDRAG AF JOHANNES XXIII'S PÅSKEBUDSKAB.

Entebbe, Uganda (NC) Den 38-årige katolske sagfører Benedicto K. M. Kiwanuka bliver den første premierminister i Uganda, når landet i den nærmeste fremtid opnår sin fulde uafhængighed. Kiwanuka er leder af det demokratiske parti, som ved valgene kort før påske vandt 43 af den rådgivende forsamlings 82 kandidaturer. Dette parti blev i 1956 grundlagt af en gruppe katolske politikere — men har mange ikke-katolske medlemmer.

Billedet: Paven meddeler påskedag fra Peterskirkenes balkon velsignelsen til Rom og verden.

OM TRO OG VANTRO

Det stykke af evangeliet, som vi læste i søndags, slutter med en sætning, som er værd at lægge mærke til, fordi Johannes i den udtrykker hele meningen med sit evangelium: »Jesus gjorde mange andre tegn for sine disciples øjne, som ikke er skrevet i denne bog; men disse er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds Søn, og for at I ved at tro skal have livet i hans navn«. Det var altså dette formål, Johannes udtrykkeligt havde for øje: at vidne om Kristi mirakler og om hans opstandelse, for at *vi* skulle tro, at han er Guds Søn, og for at *vi* skulle få livet ved denne tro...

Men så melder der sig straks et spørgsmål. Det er nemlig en kendsgerning, at der er en masse mennesker, der lever udmærket uden at tro. Vi kender allesammen mange, der gør det, og tilsyneladende savner de ikke noget! De er rodfæstede i deres vantro og tilfredse med den. Og det er slet ikke, fordi de behøver at være mindre begavede end vi. Jeg vil næsten sige: tværtimod! Men netop på grund af deres dygtighed og intelligens gør de ofte et stærkt indtryk på mange af os, så vi beundrer dem og samtidig konstaterer, at det altså er muligt at leve — og tilmed at leve en menneskeværdig tilværelse uden Gud og uden religion. Denne opdagelse kan være chokerende for os, men faktisk er ikke alle vantro skurke og banditter, som nogle apologetiske bøger vil påstå. Hvad er så grunden til det? Hvordan går det til, at pæne og intelligente mennesker, der har fået den nødvendige belæring om kristendommen, og som kender den af personlig erfaring, ikke kan tro?

Ja, det sker simpelthen, fordi troen ikke er et spørgsmål om dygtighed og intelligens. Når Johannes i sit evangelium taler om Kristi mirakler — og især om hans opstandelse — taler han ikke om *beviser*, men om *tegn*. Kristi undere er kun tegn, der skal støtte vor tro, eller som skal sætte os på sporet hen imod troen. De er aldrig uafviseligt overbevisende eller afgørende. Man kan udmærket tro uden at have set den slags tegn. »Salige er de, som ikke har set og dog troet,« siger Jesus til apostlen Tomas. Og på den anden side kan man samle

alle tænkelige argumenter for troen uden derfor nødvendigvis at komme til at tro.

Det skal dog med det samme tilføjes, at man endnu mindre når til vantroen ved hjælp af beviser! Man kan ikke føre noget videnskabeligt bevis for, at Gud er til, men man kan endnu mindre bevise, at Gud *ikke* er til, og der er ingen vantro, der hidtil har været i stand til virkelig at begrunde sin påstand. Det må vi ikke glemme stadig at minde de mennesker om, som ikke tror, og som alt for ofte ligefrem praler med deres gudløshed. Den har de ingen grund til at prale af, for der er meget få mennesker, for hvem gudløsheden er et spørgsmål om liv og død. Mens de, som tror, ofte er kommet til troen efter en hård kamp med sig selv, med deres fortid eller med deres hidtil tilsyneladende fornuftige og velfunderede livssyn, har vantroen som regel kostet de mennesker meget lidt, som påberåber sig den og bekender sig til den. På en vis måde kan man godt sige, at det er lettere ikke at tro end at tro. Står vi over for et menneske, der praler af ikke at være kristen, har vi derfor lov til at spørge vedkommende, om hans indstilling er udtryk for en virkelig overbevisning, eller om den kun bunder i ligegyldighed, og om hans gudløshed er resultatet af et helt livs anstrengelser og stræben efter sandhe-

den, eller om den kun er tegn på en overfladisk indstilling over for livets problemer. Og til dem, der føler, at deres tro vakler, og at de ligesom apostlen Tomas er på tvivlens og vantroens rand, kunne man stille det samme spørgsmål: »Hvad har De gjort for at nå til denne vantro? Har De virkelig betalt prisen for det? Er Deres tvivl kun lunkenhed og mangel på tro, eller er den en positiv personlig overbevisning? Har Deres gudløshed kostet Dem blod og tårer? Er svaret *ja*, må man respektere det; men hvis det er nej, er det Dem, der må respektere dem, der tror, og så må De lade være med at bryste Dem af noget, der måske til syvende og sidst kun er et tegn på svigten og nederlag...«

Det er nemlig altid det samme, når det drejer sig om troen, og det er med troen som med kunsten: *man finder først og søger bagefter*. Når Beethoven skrev en symfoni, var han ganske utvivlsomt inspireret, og det var inspirationen, der satte det hele i gang. Men når han så først var kommet i gang, var han nødt til at arbejde, søge længe, kæmpe hårdt og anstrenge sig for at bringe dét ud, som han først havde hørt for sit indre øre. Og det samme gælder troen. Troen er en nåde, der skænkes os, og som ligesom den kunstneriske inspiration er en helt ufortjent, uforudset og gratis gave. Uden denne gave er troen død-

født, — den eksisterer simpelthen ikke. Derfor kan vi aldrig tillægge os selv den første fortjeneste af, at vi har fået troen. Men når vi først har fået den, er det vor opgave at gøre, hvad vi kan, for at styrke og rodfæste den i os. Vi skal søge det, vi allerede har fundet, på samme måde som en komponist må søge efter det, som han allerede har hørt. Ja, vi skal tilegne os troen og sætte os ind i og værdsætte alle de tegn og argumenter, der kan styrke og bekræfte den i os. Disse argumenter er som sagt aldrig direkte og uomgængelige beviser på troens sandhed, men de viser alligevel, at troen ikke strider mod fornuften, og at det til syvende og sidst i virkeligheden er mere foreneligt med fornuften at tro end ikke at tro.

M.D.

NIELS STEENSENS GYMNASIUM

En stilling som gymnasielærer vil fra 1. august d.å. være at besætte, fortrinsvis med undervisning i dansk i realafdelingen samt i 6. og 7. klasse. Ansøgere bedes oplyse, hvilke andre fag de er særlig interesseret i at påtage sig.

Løn i overensstemmelse med tilskudsloven for privatgymnasier. Pensionering gennem Pensionskassen af 1925 for de Private Eksamensskoler.

Ansøgninger stiles til bestyrelsen for Niels Steensens Gymnasium og indsendes inden d. 18. april d.å. til rektor Georg Heggum, Niels Steensens Gymnasium, Sct. Kjeldsgade 3, København Ø.

Årsregnskabet for frimærkesalg til Sct. Antoni kirkefond udviser for 1960 et beløb af kr. 2.015,20 — foruden et stort lager af kostbarheder, som vil blive solgt ved bedste lejlighed! Tak for den gode hjælp. Vore venner bedes fortsat hjælpe os.

K. Ballin, sognepræst

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

Mgr. Flandrup 60

Det er karakteristisk for monsignore C. Flandrup, at han ikke ønskede nogen foromtale af sin 60 års fødselsdag i lørdags. Hans arbejde som biskoppens generalvikar er netop præget af tilbageholdenhed og troskab mod de daglige pligter.

Mgr. Flandrup havde over 20 års erfaring fra sognegerningen i København, Svendborg, Haderslev og Fredericia, da biskop Suhr udnævnte ham til sin vikar. Denne erfaring er kommet ham til gode, når han skulle bistå præsterne og landets sogne i både åndelige og praktiske spørgsmål. Generalvikaren er blevet kendt for sin venlighed og for sin evne til omsorgsfuldt og myndigt at løse de opgaver, han bliver betroet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor mgr. Flandrup har kunnet aflaste biskoppen i repræsentative hverv.

Posten som generalvikar kræver det meste af sin mand, men mgr. Flandrup har dog ikke sluppet forbindelsen med det pastorale arbejde. Han har selv den gejstlige vejledning i Sankt Josef-søstrenes noviciat på Strandvejen i København og den daglige kirkelige tjeneste i Immaculata-kirken, som søges af katolikker fra nabolaget.

Mgr. Flandrups mange venner ville nok have foretrukket at gratulere ham med de 60 år på selve dagen, men man må respektere hans ønske om ikke at være midtpunkt i nogen fest. Derimod kan vi ikke mere hindre, at en del hilsener post festum vil blive sendt til Strandvejen 91, Kbhvn. Ø. Nu snød vi os endda til at nævne adressen!

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 16.: 2. søndag efter påske (s. 580, hvid).
MÅNDAG d. 17.: Søndagens messe (s. 580, hvid). Ihukommelse af Anicetus (s. 878), pave og martyr.
Eller: Anicetus (s. 878, rød). Ihukommelse af søndagens messe (s. 580).
TIRSDAG d. 18.: Søndagens messe (s. 580, hvid).
ONSDAG d. 19.: Søndagens messe (s. 580, hvid).
TORSDAG d. 20.: Søndagens messe (s. 580, hvid).
FREDAG d. 21.: Anselm (s. 879, hvid), kirkelærer.
LØRDAG d. 22.: Soter og Cajus (s. 879, rød).
SØNDAG d. 23.: 3. søndag efter påske (s. 583, hvid).

Polsk pige om Grundtvig

En ung, polsk studine, Fidelisa Glinska, har i vinter været elev på Snoghøj Folkehøjskole for at lære mere om Grundtvig, der interesserer hende meget. Til »Fyns Tidende« fortæller hun:

— Jeg læser alt det om ham, jeg kan. Forstanderen er god til at fortælle om ham. Vi er slet ikke færdige endnu. Jeg synes, der er så meget ved Grundtvig, der tiltaler en katolik. Det, at han lægger så megen vægt på det menneskelige. På kærligheden til mennesket. Luther ser for ensidigt på Bibelen. Det gør Grundtvig ikke. Var han født i et katolsk land, var han blevet en meget stor katolik. Tror jeg da. Jeg kan også lide, at han har sagt, at man skal kende sig selv. Bekæmpe sig selv. Finde sig selv: Jeg vil gerne lære mere om ham og om jer protestanter.

Jeg har besøgt jeres kirker. Juleaften var der mange i dem. Til andre tider knapt så mange. Nogle siger til mig, at folk ikke har tid til at komme der. Det passer ikke. I har mere fritid og flere biler end nogensinde. Hvorfor så ikke køre hen til kirkerne. Og hvorfor lukker I dem ikke op til hverdag?

Fortså det ikke som en kritik af jer. For jeg holder af mine danske medmennesker. Jeg fortæller blot om det indtryk, jeg har fået hidtil. Jeg vil kun udtrykke, at man skal lære at glæde sig over livet. Glem det ikke i jeres travle hverdag. I har så meget at skønne på.

ved et møde i Clervaux

Benediktinerne i Clervaux i Luxembourg har for nogen tid siden afholdt et økumenisk møde, hvor benediktinerpater *A. Renard*, som mange vil huske fra hans ophold i Danmark, gjorde rede for de kirkelige forhold og den katolske kirkes stilling i de skandinaviske lande.

Pater Renard udtalte, at de protestantiske kirker i de nordiske lande har mistet kontakten med masserne, hvilket dog på ingen måde vil sige, at kristendommen er død inden for disse kirker. Der er tværtimod tegn på en levende fornyelse, som blandt andet giver sig udtryk i den højkirkelige bevægelse i Sverige og i Danmark, i oprettelsen af protestantiske klostresamfund og i præsternes anstrengelser for at genoprette kontakten mellem masserne og den kristne menighed. Det ville derfor være forkert at anlægge et så pessimistisk syn på de kirkelige forhold i Skandinavien, som man let kan komme til ved en hastig overfladisk betragtning.

Den katolske kirke har under disse forhold mange forskellige opgaver at løse. Først og fremmest er der sjælesorgen over for de katolske kristne. Dertil kommer så, at man fra Kirkens side må gøre, hvad man kan, for at kæmpe imod afkristningen og for at oplyse dem, der søger, og som kommer til de katolske præster for at få oplysning. Desuden må der fra Kirkens side gøres en rent økumenisk indsats. Desværre er præsterne i den grad opslugt af deres arbejde som sjælesørgere, at de kun kan gøre et sådant arbejde, hvis de får støtte fra et milieu udefra, som ikke er mere engageret i sjælesorgen, end at man kan afse tid til et rent økumenisk arbejde.

Pater Renard mente, at klostret i Clervaux allerede i kraft af sin beliggenhed i Luxembourg, hvor så mange europæere mødes, ville være velegnet til dette formål.

Han udtalte endvidere, at en af de

vigtigste af de foreliggende opgaver inden for det økumeniske arbejde i Skandinavien var et oplysningsarbejde, der tog sigte på at bryde isolationen mellem den katolske og de protestantiske kirker og at udrydde misforståelser og vrangforestillinger trossamfundene imellem.

Den næste etape i det økumeniske arbejde skulle bestå i at hjælpe andre kristne til at opdage de åndelige rigdomme, som deres ledere i det 16. århundrede havde berøvet dem, og her ville Clervaux, hvor så mange skandinaver mødes, kunne byde udmærkede muligheder for skabelsen af personlige kontakter.

Det kræver et indgående studium at lære de andre trossamfund at kende. Deres åndelige historie, deres rige salmeskat og deres religiøse kunst fortjener langt større opmærksomhed, end man hidtil har gjort sig det klart.

Det arbejde, der gøres i de nordiske, lutherske kirker, har desuden interesse for os ud fra et rent pastoralt synspunkt, idet de i deres kamp mod afkristningen bruger nye metoder for at nærme sig de kristne, de har mistet kontakten med. Hvis man fra katolsk side lærte disse metoder at kende, kunne de måske også bidrage til at inspirere vort apostolat.

Pater Renard nævnedes til slut, at det ville være en værdifuld hjælp i det økumeniske arbejde, hvis katolske præster, der rejste på ferie til Skandinavien, ville benytte lejligheden til at aflaste de der-værende katolske præster en uges tid eller to, for at disse kunne få lejlighed til at tilbringe et par dage i et mere gunstigt milieu, til at holde en retræte eller til et par dage i fred og ro at gennemtænke økumeniske problemer, som de ikke har mulighed for at tage op, når de er bundet af det daglige arbejde.

For nogle uger siden diskuteredes det gamle og slidte emne »jesuitermoral« i Kristeligt Dagblad. Blandt deltagerne i tankeudvekslingen var dr. theol. Niels Nøjgaard og pater Vincent Duclos O.P. Vi syntes, det kunne være af interesse at gengive et afsnit af pater Duclos indlæg, som Kristeligt Dagblad bragte i sin kronik. Han indleder med at udtrykke ønsket om en mere saglig historieskrivning uden de gængse tendentiøse udtryk og fortsætter:

Selve ordet »Jesuitermoral« forekommer mig at være et typisk eksempel på den slags usaglige udtryk, som vi for enhver pris burde undgå at benytte. Alle og enhver ved; at alle jøder er pengegridske, og at alle jesuiter er lumske og snu, og derfor anser man det for helt naturligt at bruge udtrykket »at jøde« for at stjæle og at tale om »jesuitermoral«. Det førstnævnte udtryk har trods alt virket så utiltalende, at det efterhånden er gået helt af brug, og det samme burde være tilfældet for det sidste vedkommende. Selv er jeg hverken jøde eller jesuit, men jeg ville ikke kunne gå med til at benytte den slags fælles benævnelser som skældsord, og endnu mindre vil at tillægge sådanne fornærmelige betegnelser værdi som argumenter. Dr. theol. Niels Nøjgaard skriver, at »jesuiter Escobar gav jesuitæderen Pascal anledning til en ny orddannelse: at escobarere med betydningen: at tale tveetydigt«. Hvordan kan man bruge den slags som argument? Skulle den gensidige respekt i omtalen af vore brødre — selv af vore adskilte brødre — ikke være det første udtryk for en sand kristen ånd?

Et objektivt historisk syn kræver, at man tager ordene i deres egentlige betydning og ikke som skældsord. Kan man tale om »jesuitermoral« som den moral, jesuiterordenen officielt forfægter eller tidligere har forfægtet? Pastor Nøjgaard citerer Busenbaum og Escobar, som ganske vist begge er jesuiter, men kan man derfor sige, at de er et fuldgyldigt udtryk for hele ordenens holdning, og at ordenen er ansvarlig for alt, hvad de siger og gør? Man kan ikke lade være med at tænke på historien om den englænder, der tog på opdagelsesrejse til kontinentet. Da han forlod skibet i Calais, var det første, han så, en rødhåret kvinde, hvorpå han straks tog sin notesbog op af lommen og skrev: Fransk-mændene er rødhårede«. Pastor Niels

Nøjgaard har lov til at sige, at der blandt tusinder af jesuiter er to, hvis moral blandt andet kan udtrykkes med ordene »Hensigten helliger midlet«. Men historisk set har han heller ikke lov til at sige mere.

Har han overhovedet lov til at sige så meget? Det er jo ikke nok at påstå noget, man må også kunne bevise det. Escobar hævder ordret det modsatte af det, man lægger ham i munden: »Den kendsgerning, at hensigten er god, forandrer ikke noget ved en handling, som i sig selv er dårlig«. (Theologia moralis I 1, 3 sect. 1. c 6. Lyon 1652). Busenbaum gør gældende, at »det aldrig er tilladt at begå en handling, som i sig selv er dårlig, ikke en gang af frygt for døden«. (Medulla, I tr. 2, c. 4. d. 2). Pastor Niels Nøjgaard anfører en sætning, som synes at sige det modsatte: »Når formålet er tilladt, er midlerne det også« (IV c. 3. d. 7. a. 2.). Hvis man slår disse ord efter i deres sammenhæng, vil man opdage, at det, der er tale om, er, hvorvidt en fange har lov til at sprænge en lås eller til at give sin fangevogter

bedøvende midler for selv at kunne flygte. Ja, svarer forfatteren, det har han lov til, for hvis midler, der i sig selv hverken er gode eller onde, benyttes til et godt formål, bliver de også gode. Denne sammenhæng forklarer, hvorfor den protestantiske encyklopædi »Die Religion in Geschichte und Gegenwart« uden videre anerkender, at Busenbaum ikke på nogen måde ud fra den angivne sætning kan anklages for at følge de samme retningslinier som Machiavelli.

Eftersom den første anklage mod jesuiternes moral imidlertid er historisk uforsvarlig, fremkommer man med følgende citat af selve ordenens stifter, Ignatius af Loyola: »Den underordnede skal begå en dødsynd eller en mindre synd, hvis den overordnede befaler det i vor Herres Jesu Kristi navn eller under påberåbelse af lydighedspligten«.

Når man står overfor en tekst, der er i den grad oprørende for enhver kristen, og over for en så alvorlig anklage, må man forlange beviser. Man kan lade sig nøje med løse rygter, når de siger noget godt om den, der tales om — så har de nemlig alle chancer for at være i over-

ensstemmelse med sandheden — men man har ikke lov til uden videre at acceptere det nedsættende og ugunstige, man hører, især ikke, når det drejer sig om ens »modpart«. Som bevis for tekstens ægthed henviser man til L. Krabbe i »Gyldendals illustrerede Verdenshistorie«, udg. 1922, bd. 3, s. 382, hvor Krabbe selv citerer, men uden at angive sin kilde, L. Moltensens oversættelse (se: Folkenes Historie, 1909, bd. 4, s. 505). Samtidig citerer han imidlertid også den filologiske brøler, den pågældende oversættelse indeholder. Ignatius taler om »forpligtelse under synd«, og det oversætter Moltens med »forpligtelse til synd«. Ignatius siger, at det er en synd ikke at adlyde. Moltens siger, at man skal gå så vidt i sin lydighed, at man endog begår en synd, hvis det forlanges. Denne forkerte oversættelse har været diskuteret på dette sted i Kristeligt Dagblad for den 3. juli og for den 2., 4. og 24. august 1938. Hvis der iøvrigt er nogen, der er interesseret i den omtalte oversætterfejlshistorie, kan de læse om den i A. Otto: »Den katolske Kirke i vore historiebøger«, s. 45-49.

En katolsk (!) kryds og tværs

Så er der igen lidt hovedbrud for de kryds- og tværs-interesserede. Hvis De indsender løsningen senest 1. maj, deltager De i lodtrækningen om to bogpræmier. Skriv venligst med blæk eller kuglepenn.

VANDRET: 1. Bodens sakramente. 12. Uægte. 13. Vandløb. 14. Forsamling. 15. Forkortelse. 16. Spredt. 17. Pavenavn. 19. Hovedstad. 21. Som 13 vandret. 22. Flyvevåben. 24. Internationalt hjælpesprog. 27. Drik. 29. Gengivelse. 32. Viljekraft. 36. Men. 37. Dyr. 38. Pigenavn. 39. Forkortelse. 40. Tårer. 41. Biord. 42. Udbrud. 43. Forkortelse. 46. Forholdsord. 47. Vokaler. 48. Ubøielig. 51. Latinsk ord fra messen. 53. Iser. 54. Forholdsord. 56. Strenginstrument. 57. Udbrud. 58. Overbevisning. 59. By (italiensk). 61. Egale. 63. Damp. 64. Kreta. 65. Del af døgn. 66. Forholdsord. 67. Morallære. 68. Som 66 vandret. 70. Stædig. 72. Som 68 vandret. 73. Italiensk servitormunk. 76. Gnaven. 77. Blomsterstand. 78. Kalder til Angelus.

LODRET: 1. Lagerbygning. 2. Målforkortelse. 3. Kornsort. 4. Luftart. 5. 4 snese. 6. Pigenavn. 7. Pigenavn. 8. Slide. 9. Skjul. 10. Vældig. 11. Emballage. 12. Festrægt. 18. Flyvevåbens. 20. Paveelig hovedbeklædning. 23. Ægyptisk kongenavn. 25. Gud (latin). 26. Musikerensemble. 27. Være tavs. 28. Enkelt. 30. Den uplettede. 31. Redskab. 33. Læren om Alterets sakramente. 34. Motorskib. 35. Inskription. 36. Farvel (fransk). 38. Forholdsord. 42. Tage en kant af. 43. Bindemiddel. 44. Betalingsmåde. 45. 2 konsonanter. 46. Forholdsord. 47. Smukt. 49. Ubrugt. 50. Sangstemmer. 52. Ujævn. 55. Pigenavn. 60. Stedord. 62. Afmontere. 64. Som 64 vandret. 68. Forholdsord. 69. Schweizisk kanton. 70. Modtog. 71. Dybt åndedrag. 74. Suk. 75. Forkortelse.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
12						13		14				
15			16			17	18					
19		20				21				22		23
		24	25	26		27	28		29	30	31	
32	33				34			35				36
	37										38	
	39					40						41
42			43		44	45		46			47	
48		49				50		51		52		
53						54	55		56			
57			58			59		60			61	62
63						64		65				66
67		68			69		70					71
	72		73	74		75					76	
77				78								

L. Suvalski, Anlægsgartner

Hedtoften 12

Hedehusene. Tlf. 161

Alt vedr. haver overalt

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F

Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

**EMANUEL JENSEN &
H. SCHUMACHER**

Murer- og

Entreprenørforretning A/S

Godthåbsvænget 4, København F

Telefon C. 963

Chr. Hansens køudsalg
København F

Telefon Eva 6465 - 6466

Gl. Kongevej 163

FRIMÆRKER FRA VATIKANSTADEN fra kuverter eller kort købes til fin betaling. Erik Elnebo, H. Schneekloth-vej 14, København F. Tlf. Fasan 6351.

Læserne skriver

I denne rubrik optages *korte* læserbreve om emner, der har almen interesse. Brevene skal underskrives af indsenderen, og redaktionen må kende den pågældendes adresse.

I forbindelse med magister Elsebet Kieler's kronik og adjunkt Kaspar Kallans kritik af kronikørens synspunkter har vi modtaget fire læserbreve. Efter vor opfattelse er drøftelsen ikke af almen interesse og må henvises til privat samtale. Magister Elsebet Kieler har dog som den kritiserede part ret til at blive hørt, og vi bringer nedenfor hendes indlæg, der afslutter debatten.

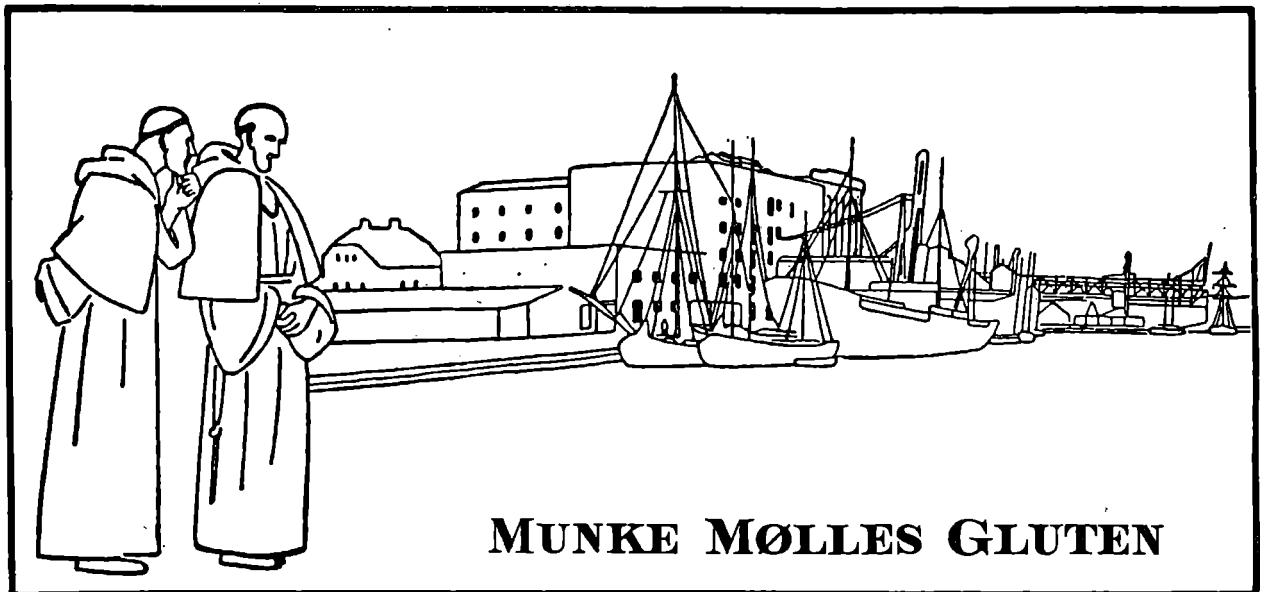
Red.

Selv om det naturligvis er sørgeligt, at nogle af os har så svært ved at forstå hinanden, så er det på den anden side både godt og vigtigt, at en samtale om det her omstridte spørgsmål: gudsforholdet — aldrig ophører i vor Kirke. Det er de færreste af os forundt at bringe noget virkeligt nyt under solen, men i en ordentlig familie taler man dog ikke blot sammen, når man har nyheder, men også når man trænger til forståelse og hjælp hos hinanden, for bedre at kunne klare livet. Og den, der her bringer til torvs, hvad godt han selv har modtaget, skal være velkommen; vor adkomst til således at give videre for intet, hvad vi selv ganske gratis har fået, må være ønsket om personlig solidaritet med det modtagne, fordi det har over-

bevist os, og den personlige formulering, som egen medoplevelen og erfaring kan afføde.

Er denne holdning til stede, skal det være langt fra mig at bebrejde den intellektuelle, at han citerer, så lidt som jeg har villet bebrejde nogen katolik, at han beskæftiger sig med politik, kunst, videnskab eller nærer en forkærlighed for liturgi, private åbenbaringer o.s.v. Jeg har tværtimod i min kronik kaldt arbejdet med alle disse ting for »solide åndelige realiteter i Kirkens liv, livsvilkår for vor gudgivne tro«. Jeg kan ydermere henviser til min piece om lægmandsapostolatet, hvor dette tema: at være i verden, men ikke af verden — behandles med større udførlighed end pladsen i Ugebladet tillader.

Hvad jeg derimod har bebrejdet randkatolikken er, at han bliver stående ved disse arbejdsområder, erkendelses- og udtryksformer, i en grad som grænser til identifikation — i stedet for med hele sin menneskelighed at søge lighednelse med Kristus. For så vidt må jeg bestemt fastholde, at hans gudsforhold ikke er i orden. Han gør jo præcis det, jødedommen gjorde: han sætter loven, sit begreb om, hvad der er ret og rigtigt, sin forståelse af menneskelige formuleringer, de være sig nok så korrekte, eller sit billede af Kirken som en verdensomspændende, ufejlbar institution, der automatisk skænker sine medlemmer den ønskede sikkerhed, eller sin katolske praksis, aktivitet o.s.v. imellem Gud og sig, således at disse ting ikke blot bliver det, de skulle være for gudsforholdet: støttepunkter, vejskilte, mødesteder...

MUNKE MØLLES GLUTEN

men sådan, at de tager billedet, så han fixeres til dem i stedet for at bindes til Gud.

Denne grundholdning vil uvægerligt medføre, at han forbliver fixeret, også når det gælder forholdet til medmennesket, d.v.s. heller ikke næstens person kan få lov at komme til orde, få plads i hans bevidsthed med sine forudsætninger og intentioner og sin bevægelsesfrihed fra dag til dag, fordi hans egen forestillingsverden spærre og binder ham til en kategori i ham selv. Han er låset inde og vil derfor også instinktivt låse andre inde, d.v.s. han bliver »apostel« for sig selv og sin mentalitet. Følgelig bliver han skematiserende og konventionel, uforstående og dømmesyg i sit forhold til andre, netop som vi ser farisæerne være det. Derfor er også »fællesskabet« mellem farisæerne et slyngelfællesskab, baseret alene på fælles interesser og fælles fjender, men ikke et virkeligt samhørighedsforhold — det er de ude af stand til.

At Jesu opgør med jødedommen fylder så stor en del af evangelierne er utvivlsomt, fordi dette anliggende vil have en evig aktualitet i gudsfolket på grund af vor faldne natur. »Hvem mener I, at jeg er?« er Jesu stadige spørgsmål til disciplene og folkeskarerne. De, der erkender ham, prises salige og knyttes til ham og lader sig nu føre ind i et liv, som de kun halvt forstår, men som de på forhånd accepterer i tillid til ham. De, der ikke erkender ham derimod, bliver først usikre, fordi han ikke passer ind i deres rubrikker, så hadefulde, fordi disse rubrikker er fyldt med dem selv — hans person kan jo ikke trænge igennem; så forsvarer de sig selv ved at angribe ham, og endelig myrder de ham — uden at ane, hvem de har myrdet. De er blinde og døve, siger Jesus; det tjener til deres undskyldning; og dog lades vi ikke i tvivl om, at det er synden, der har gjort dem blinde: deres hjerter er tilklistrede, så lyset ikke kan trænge ind.

Kallan er nok ikke helt opmærksom på denne fare, når han mener, at enhver døbt kristen, der ikke lever i svær synd, men regelmæssigt modtager sakramenterne, må siges at leve i et personligt gudsforhold. Set fra Guds side er det naturligvis rigtigt: Gud har gennem troen og dåben sat os i et personligt forhold til sig, og det står man i, så længe man ikke har begået en dødsynd. Men hvad skal vi da mene om farisæeren, der stod i helligheden og netop roste sig af at have alle disse ting, hele sin religiøse praksis i orden, mens toderen stod nederst og sukkede: Gud, vær mig arme syndet nådig! Jesus lader os ikke i tvivl: det var den sidste, der gik retfærdiggjort bort; han havde nemlig fundet Gud i sin gudstjeneste, mens farisæeren blot havde søgt sig selv.

Ganske på samme måde kan vi, skønt vi påberåber os troen på Kristus og passer vore religiøse pligter, i virkeligheden søge ikke Gud, men os selv, forklædt i en af de former, jeg har nævnt i kronikken. Så har vi afsporingen, den skjulte synd, som, hvis den løber linen

ud, en dag vil kaste masken og afsløre apostlen som en Judas. Gudsforholdet må derfor, for at blive gensidigt, også ses fra menneskets side: dåbsnåden skal modtages, tjenes og aktivt forvaltes sådan, at mennesket med sin person engageres i ydmyghed og kærlighed — det er om denne subjektive side af troslivet, min kronik handler.

Ser man på den, så er det en både menneskelig og religiøs erfaring, at muligheden for et personsforhold til Gud og mennesker kan forstyrres og helt umuliggøres ved en fixering til sekundære ting. I samme grad det sker, afledes personen og hele dens dynamik fra den andens person, som derved hæmmes og hindres i at trænge igennem; d.v.s. kontakten kommer ikke i stand, troen bliver ikke til trosliv; der bliver ikke tale om nogen åndelig vækst, og faren for frafald er uafbrudt forhånden. I samme grad vor forestillingsverden ikke er henordnet til Guds person og genstand for hans stadige formning og vejledning, vil den nemlig uvægerligt indordnes under menneskets egen person d.v.s. den prisgives selvisheden og alle dens lidenskaber og luner.

Thomas udtrykker det positivt ved at sige, at troen ikke bliver stående ved trossætninger, men går gennem dem ind til personen selv. Sker det, så kan jeg ikke se, at Thomas' oplevelse kort før hans død nødvendigvis skulle hidrøre fra en mystik, som ikke ligger i lige forlængelse af troens holdning i ethvert Guds barn: »Vi har set hans herlighed, en herlighed som den Enbarnes Fader, fuld af nåde og sandhed.« Derimod ville jeg ikke vove den formulering, at denne indsigts allerede her på jorden kunne være en vis del af den salige beskuelse af Gud.

På den anden side kan jeg godt give Kallan ret, når han anholder mig i en anden formulering: »Troen er ikke blot fornuftsens godtagelse af indlysende sandheder...« Jeg har ment, at den troende godt kunne tillade sig at tale om de åbenbarede sandheder som indlysende for både forstand og hjerte, men skal ordet *indlysende* vejes filosofisk, må det reserveres de naturlige sandheder, som kan erkendes alene ved rationel tænkning. Pardon!

Kuehnelt-Leddihn! Kallan har fæstet sig ved hans fremhævelse af katoliciteten: den katolske verdens mangfoldighed af kulturformer, fromhedstyper, politiske tendenser o.s.v., og jeg er enig; den er dog ikke vejen til problemets løsning, men *kriteriet* for, at det er løst. *Vejen* er Kristus. Det bliver klart for tanken, når man mindes om, at den sande katolicitet først og sidst er en medmenneskelig rummelighed og forståelse for mennesket til alle tider og under alle himmelstrøg. For nøglen til medmennesket får vi kun af den, der er vor fælles Skaber og Frelser.

Denne positive løsning har jeg nok givet en lidt mere energisk behandling

Vestjylland

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester

Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

M. WITH

Bageri & Konditor

Kirkegade 150 . Esbjerg
Telefon 1526

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telfon 576

Vestjydsk Rør-

& Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

MED
REJSEVALUTA
FRA
DEN DANSKE
LANDMANDSBANK

end Leddihn, men hans negative typer karakteriseres dog udtrykkeligt, ikke blot ved manglende katolicitet, men også ved et »tab af midtpunktet«, en sætten det menneskelige foran det guddommelige; og han tilføjer, at den ægte mystiker er uangribelig, fordi han stræber mod hellighed, som altid er positiv og afvæbnende, fordi den, også etymologisk, er »katolsk« og som sådan har almen gyldighed og intuitivt erkendes og anerkendes af alle.

Jeg har her argumenteret ud fra Jesu opgør med jødedommen, fordi dette er vort fælles eksistensgrundlag; men personsforholdet kan også ses i lys af udviklingen i dag. I det fortrinlige blad »Orientierung« fra 15. marts d.å. er der dels en meget åndfuld betragtning i forbindelse med Ionescos stykke »Næsehornene«, dels en spændende bogrevue: »Neuer Kosmos III« om dette problem.

Den erobring af universet, som i dag finder sted, må have en tilsvarende styrkelse af vor ånd. Jo større opgaver jo stærkere ånd. Denne bærekraft i ånden får vi alene gennem det eksistentielle møde med Gud, og Kristus betegnes som Ursakramentet for dette møde, mens Kirkens sakramenter er jordiske kontaktpunkter for Kristus som Ursakramentet. Den tid er forbi, da mennesket kan klare sig med Kristus-skikkelsen som en blot religiøs kliché og sakramenterne som nåde-automater.

Det moderne menneskes kamp for at blive sig verden bevidst som eksistensrum indbyder derfor til en voksende sans for det personale, d.v.s. vi drives mere end nogensinde før ind i en omfattende tilbedelse af Gud som den, der gennemtrænger alt med sit nærvær og sit væsen. Men hvad vil det sige andet end at Gud Fader selv gennem udvik-

lingen vil lede os frem mod den fulde virkeliggørelse af sin frelsesplan: en kærlighed til ham, der omfatter hele hans skabning, og derfor har alle sandhedens dimensioner i sig. Denne vældige kosmiske sandhed er jo Gudmennesket Kristus, som takket være Helligåndens arbejde i os skal blive alt i alle.

Også et intellektuelt apostolat er derfor i sidste linje kun apostolat for så vidt det bringer vidnesbyrd om Kristus. Hans liv skal lyse ud af det og kalde på os, ganske som det gennem os skal lyse vor næste i møde, indtil alle har fundet sammen, hver på sin plads, i hans verden.

Elsebet Kieler.

Ved HELGESÅTER GÅSTHEM og Vävskola, dejligt beliggende ved Frykensäjon i Värmland er plads ledig pr. maj-oktober for en i madlavning og husholdning kyndig pige (gerne gennemgået landhusholdningsskole).

I samme tidsrum modtages også gerne gæster som ønsker ro og hvile i hjemlige omgivelser.

Nærmere oplysninger ved
B. Roman, Sunne, Sverige

Fransk-canadisk ung pige

på 19 år, af en meget respektabel familie, en frisk og naturlig pige, katolik og bankelev, søger arbejde under 5 måneders studierejse til Danmark, sammen med dansk-canadisk veninde, evt. gerne ved sit fag. Taler engelsk, forstår og skriver en del fransk. Forventet ankomst i efteråret. Alle yderligere oplysninger hos rejsebureau-indehaver Jørgen Petersen, HORSSENS REJSEBUREAU, (066 2 55 11) eller pastor N.R.M. Oppermann, Katolsk kirke, Nørregade 19, Horsens, tlf. (066) 2 52 68.

Feriepension Gravshoved

I tiden 17. juni—20. august incl. er Katolsk Ungdomsskole, Gravshoved pr. Fjelstrup åben som familie- og ferie-pension. Enestående skøn beliggenhed ved skov og badestrand. Rutebilforbindelse fra Kolding og Haderslev. Varmt og koldt vand på alle værelser.

Fuld pension 22 kr., med altanværelse mod vandet, 25 kr. pr. døgn. Børn under 7 år kr. 7,50; fra 7 til 10 år kr. 15,- pr. døgn.

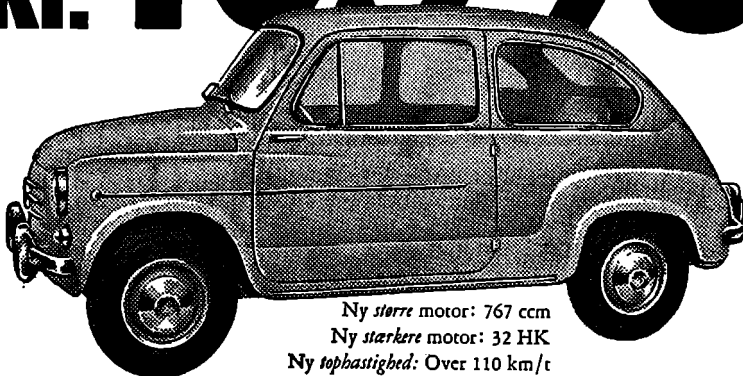
Mindste ophold: 7 dage. Der læses messe på skolen. Adresse:

KATOLSK UNGDOMSSKOLE
Gravshoved pr. Fjelstrup
Tlf. Fjelstrup 40

**MARKEDETS BEDSTE
KØB — FIAT 600**

NU

kr. 10.998

Ny større motor: 767 ccm
Ny stærkere motor: 32 HK
Ny tophastighed: Over 110 km/t

FIAT

FORHANDLERE OVERALT I LANDET

Hvad en oberst har at sige

I forbindelse med vor artikel før påske om de unge værnepligtiges erfaringer, har det interesseret os at vide, hvad en katolik, som er officer, kan tilføje. Vi har derfor spurgt oberst *H. C. Engell*, som har læst artiklen og bemærker:

Både som officer og som katolik ligger det mig på sinde, at de unge værnepligtige forstår, at soldatertiden ikke bør være og ikke behøver at være et antal måneder, hvor den unge rives væk fra livets almindelige normer og fra sit normale ansvar overfor den tid, Gud har givet ham.

Hvad der forlanges af den værnepligtige adskiller sig i princippet ikke fra andre arbejdsydelse, som ethvert menneske må udføre dels for at sikre sin egen og sin nærmeste families eksistens, dels for at sikre livet i det samfund, han er en del af.

Sandt nok: Arbejdstøjet er anderledes end på den sædvanlige arbejdsplads, arbejdstiden er uregelmæssigere, fritiden mere indskrænket, end man ellers er vant til og dagliglivets bekvemmeligheder er reduceret meget væsentligt, ikke mindst derved, at muligheden for privatliv er meget betydeligt indskrænket.

Men disse nuancer sætter jo ikke arbejdspladsens og livets normale love ud af kraft.

Tjenesten kan være træls og kedelig for den værnepligtige. Ja, det skal indrømmes. Vi skal på den ene side opretholde et kupberedskab, som kræver tilstedeværelsen af temmelig mange mennesker og har på den anden side økonomiske begrænsninger, som hindrer realistiske øvelser i ubrudt rækkefølge. Men det store flertal af mennesker har jo heller ikke i resten af deres tilværelse et arbejde, til hvilket de stiller det krav, at det altid skal more dem og være interessant. Er det så ikke urimeligt at stille dette krav netop til det tvungne arbejde, som soldatertiden repræsenterer?

Tonen på arbejdspladsen (eller om man vil: tonen i værnene) — i virkeligheden to problemer:

Det ene er tonen mellem befalingsmænd og menige. Vi har på dette område vanskeligheder, der især kommer af, at vi har for få faste befalingsmænd og i for høj grad er henvist til støtte

os på unge urutinerede og derfor usikre værnepligtige befalingsmænd. Vi kommer ikke ud af dette foreløbig — lad mig derfor blot opkaste det spørgsmål, om dette ikke burde tilskynde unge, der føler et medansvar til i hvert fald ikke at unddrage sig tjenesten som værnepligtig befalingsmand.

Det andet er tonen mellem de værnepligtige — et forhold som befalingsmændene ikke kan have megen indflydelse på. Her står hver enkelt værnepligtig med et håndgribeligt personligt ansvar. Det er min erfaring, at det er så let at bremse udsejler, at den unge katolik, der for ikke at stikke af fra mængden affinder sig med forhold, som han burde tage til orde imod, begår en undladelsessynd, for hvilken der faktisk ingen undskyldning er.

Og så fritiden: For de fleste volder det vanskelighed at få noget fornuftigt ud af fritiden i den første tid — den fysiske træthed er for stor og han vænner sig til at døse tiden væk. Det kan nok ikke være anderledes for den, der ikke er vant til groft fysisk arbejde. Men det er meget vigtigt, at den værnepligtige efter de første måneders forløb tager sig selv i nakken og siger til sig selv, at han nu godt kan bruge sin tid fornuftigt igen — og at han så også systematisk gør det. Også her er vi på et område, hvor den stærkere kan hjælpe den svagere — om ikke andet så ved det blotte eksempel.

Her er opgaver nok for en katolik til, at han i hvert fald ikke behøver at kede sig i sin soldatertid, slutter oberst Engell.

En af vore unge læsere har tilsendt os nogle velovervejede bemærkninger og spørgsmål vedrørende katolsk stillingtagen til krig og pacifisme. Vi vil meget gerne i et kommende nummer bringe hans indlæg og forsøge at svare.

ELISABETHFORENINGENS TAK. Vi bringer Elisabethforeningens mange gode trofaste venner, som med gaver, besøg og virksom hjælp har støttet vor basar, vor allerhjerligste tak.

Angela Osterhammel, Annie Scavenius, Elisabeth Vald. Hansen, Harriet Zimmermann. Elisabeth Millech, Rosa Sørensen.

Følgende numre blev udtrukket. Broderet dug: 18. Dukke: 72. Kuffert: 64. Maleri: 67. Plaid: 84. Vin: 59. Tegning: 54. Amerikansk lotteri: Hvid taske: 14. Sofapude: 42. Gevinsterne kan afhentes hos varmemester Holleufer, efter aftale, tlf. Palæ 1429 x. Bredgade 69 A, 4. o.g.

Østergades El. forretning
Installatør Edmund Sørensen
Telefon Maribo 170.
Maribo

Schrøder & Niensens Eftf.
Tapet- & Farvehandel
Vestergade 8 . Maribo
Telefon 28 828

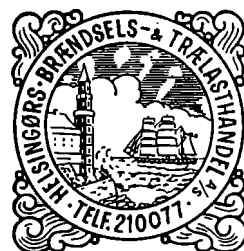

A/S Nakskov Kulimport
Telefon 17

CHR. STEFFENSEN
Herreekviperings
Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

Tømremester
EJNAR J. NIELSEN
Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

H. Holm Nielsen
Bageri & Konditori
Stjernergade 32 . Helsingør
Telefon 21 06 88

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselssolier

Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

Syddjylland

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding

Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding

Telefon 3210

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951, 1952
Kolding

1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger

Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

Fa. M. Lauridsen

Indeh.: M. Lauridsen og
Ernst Clausen

Blikkenslagere, aut. gas- og vand-
mestre

Rendebanen 8

Telefoner: 1287 og 4623
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør

Telefon 3555 - Kolding

A/S Tjærekompaniet

Kolding

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet

Kolding. Tlf. 3343

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa

Tlf. 2 25 30

Lys - Kraft - Varme

Gud er jo ikke en mand

i en tændstikæske!

Forstander Sigfred Riishøjgaard har på Graveshoved Ungdomsskole haft besøg af en af dansk presses bedste interviewere, Jyllands-Postens Mogens Bostrup, som derefter i sit blad har tegnet et portræt af sjælden akkuratessen. Læserne får redelig besked om »folkekirkeprædikanten, hvis sind bød ham at blive katolik«, om »præsten, som i sit blad 'Slesvigeren' uforfærdet i afgørende forhold talte det hjemlige Roma midt imod« og om »frihedskæmperen og den uomtvisteligt glødende anti-nazist, som optrådte ved 6. maj-møder og blev hudflettet derfor«.

I samtalens løb siger Riishøjgaard, at han engang ville have forsvoret, at han nogensinde skulle have i katolicismens »formørkelsesanstalt«, men dette har endnu en gang belært ham om, at man skal være varsom med store ord.

— I 1957 stod det klart for mig, siger han, at Kristus har indstiftet én kirke og ikke 397, der bekriger hinanden, og at han har givet apostlene en rettesnor for, hvordan denne kirke skal opbygges, og hvilke love den skal have. For mig er der ingen tvivl om, at med denne Kristi kirke harmonerer romerkirken og ingen anden. Afgørende for mig er pavens stilling og biskoppernes som apostlenes efterfølgere og arvtagere. Men det betyder også overordentlig meget for mig, at den katolske kirke står på to ben: Skriften og Traditionen, hvor de protestantiske kirker står på ét ben: Skriften. Hvilket ofte vil sige skriften udlagt af professorer, hvis modfortolkning i øjeblikket er den gældende. At kirken er katolsk vil sige, at den er alt og alle omfattende. Det giver et helhedssyn på livet og ikke blot på den enkeltes, men på folkenes, på verdens liv.

— Man taler om romerkirkens diktatur!

— Det har jeg ikke mærket noget til. Derimod har jeg mærket en forbavsende bred rummelighed, som er fjern fra enhver moraliseren og ethvert snæversind. Man siger, at mange menneskers interesse for romerkirken bunder i, at det moderne menneske er rodløst og trænger til autoritet. Dertil er kun at sige, at hvis Gud er Gud, så har han autoritet. Er han det ikke, er han en ligegyldig størrelse.

— Skriftemålet lokker mange — må man betragte det som mentalhygiejne?

— Skriftemålet afskrækker også mange. Får man først øjnene op for dets værdi, er skriftemålet en kilde til sundhed — også mental sundhed. Men hvis man tror, man kan snakke sig fra sine komplekser, kunne man lige så godt gå til en læge. Det afgørende er, at man sidder over for Vorherre selv og en af hans tjenere med bemyndigelse til at sige: Jeg tilgiver dig alle dine synder i Faderens, Sønnens og den Helligånds navn! Man kan sige det sådan: Hvis Kristus er den, han har sagt, han er, og hvis hans tjener modtager hans fuldmagt, så møder vi her et af de virkelige stykker virkelighed, der er til.

— Har mennesket en fri vilje?

— Determinister og materialister benægter det og lægger skylden for vor opførsel på anlæg og miljø. Det er jo det samme som at give Vorherre skylden for det, vi bedriver.

I et foredrag sagde en overlæge ved et psykopatfængsel for nogen tid siden: Vort arbejdes første opgave er at befri vore patienter for enhver skyldfølelse! Her kommer en moderne, hedensk indstilling til begreberne straf og brøde til udtryk. Stiller man sig på det standpunkt, at mennesket ikke har en fri vil-

Romerkirkens diktatur har jeg ikke mærket noget til, siger forstander Sigfred Riishøjgaard i en meget levende samtale med Jyllands-Posten.

UNGTJENER

tilbyder at gå husmoderen til hånd ved festlige lejligheder og lign. med borddækning og servering. Jeg hjælper også med opvasken.

Peter Max Hansen,
Lauggaardsalle 93, Søborg
Tlf. SØ 1899

Klip venligst annoncen ud.

EN FLINK BARNEPLEJERSKE til fødeklinikken, Skottegaarden 3, Kastrup, søges.

Ingen nattevagt.

Tlf. 50 39 01

Fødeklinikken

Skottegaarden *Fru Svenstrup*
Kastrup. Tlf. 50 39 01

Smukke lyse en-, to- og tresengs- samt fællessuer.
Også ambulante fødsel.

je, er det svært at tro på ham, der gang på gang appellerer til vor frie vilje. Jeg tror dog mere på ham end på overlæger.

— Nogle hævder, katolicismen er i fremgang i Danmark?

— Jeg tror ikke, man skal se sagen under synsvinklen fremgang eller ikke-fremgang. Men ser vi hen over de sidste 10—15 år, er der en tydelig klimændring overfor den katolske kirke at spore. Man kan faktisk tale om et skred i den folkelige indstilling til katolicismen. Man begynder at kunne snakke sammen, og vi møder en overordentlig stærk *spørgen*. Der synes at næres forventninger til den katolske kirke.

— Er den såkaldte »halvkatholicisme« er udtryk herfor?

— Jeg vil snarere tale om en »trekvart-katholicisme«. Der er meget højkirkelige præster, som efterligner romerkirken i optræden og i privatliv — ja, næsten lige indtil »Romer-Flippen«. Jeg opfatter dette som et udtryk for, at folkekirkens præster er splittede. Nogle siger: Først og fremmest menneske! De »trekvart-katolske« siger: Først og fremmest præst, og det ser ud, som om de tror at tjene kirken bedst ved at lægge gudstjenesten så nær op ad romerkirkens som muligt. Der er her tale om gode folk, men i virkeligheden er de jo hverken fugl eller fisk. Det fornemmer folk også tydeligt. Må jeg have lov at sige som min faste overbevisning, at den jævne mand mere og mere viser sig at være katolsk i sind og skind. Den jævne

Blinde læser meget

Hvis ikke organisationen »Kristeligt arbejde blandt blinde« eksisterede i Danmark, ville der være mange blinde, som aldrig lærte hverken Bibelen eller en salmebog at kende. Bibelen i blindskrift omfatter 39 bind, som kan erhverves gratis af blinde, idet organisationen betaler omkostningerne.

Den moderne lydåndsteknik åbner nye muligheder, og det har været muligt at opbygge et stort bibliotek af lydånd. Der er i år fremstillet 20 lydibbler, omfattende Nye Testamente og Salmernes Bog, indlæst på korte lydånd. For den, der hverken kan læse med øjne eller fingre, er lydibbelen af største betydning. I sin netop udsendte beretning fastslår organisationen, at der aldrig har været læst så meget af blinde i Danmark som i disse år.

Dette arbejde foregår i det stille, men er ikke derfor af mindre betydning. I år fejrer »Kristeligt arbejde blandt blinde« sit 40 års jubilæum, og der vil være god mening i at sende en jubilæumsgave til postgiro 23862, Søborg.

mand kan ikke være med i de skruede tankegange, han foretrækker enkelhed. Han kan ikke tage, at en professor vasker alt indhold ud af skriften for til sidst at stå uden noget mellem hænderne. Men det enkle kan han følge: Enten har Vorherre sagt det eller ikke!

Til slut spørger Mogens Bostrup:

— Hvad var det navnlig, der fik Dem til at bøje Dem for romerkirkens autoritet?

— Romerkirkens autoritet er Guds autoritet. Ved at bøje sig for romerkirkens autoritet, bøjer man sig for Gud. Den Gud, som er evig, — og ikke den mand i en tændstikæske, som nogle vil gøre ham til.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi- og plasticvarer til hospitaler og sygehuse

Fyn og dens øer

1. kl. kød,
pålæg og
hestekød

SOPHUS LARSEN & SØN
Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Conditori »Smedegaarden«

Oscar Holmbøl

Østerbæksvej 90 - Tlf. 11 51 56

Odense

Leverandør til hospital og børnehjem

Emil Hansen

Slagtermester

Vestergade 94

Odense . Tlf. 12 13 22 - 12 18 22

DANMARKS KATOLSK LÆRER-FORBUND gør opmærksom på, at kasserens adresse pr. 15. april er: Salamandervej 7, *Bagsværd*. Tidligere var postdistriktet: Søborg. Man bedes foretage rettelsen på giroblanketten.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408

Kaffe og kolonial en gros

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.

Klampenborg.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

D. Plate Petersen

Malermester

Tlf. Fasan 2718

Glarmester

POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad's
malte

KSK

Aktieselskabet
KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER

København

Musik skal der til!

Klaverer, harmonier, pianetter m.
m. sælges byttes og købes. Repara-
tion og vedligeholdelse evt. ud-
lejning.

Indhent venligst gratis tilbud.

Intonator **HARRY EJDESKOV**

Tlf. Luna 2813

Niels Steensens Bibliotek

i København flytter nu til sine nye lo-
kaler i Bredgade 69. Biblioteket er luk-
ket i dagene 16.—25. april. Efter flyt-
ningen er der installeret telefon, som
svarer indenfor de sædvanlige åbnings-
tider. Biblioteket har Palæ 422.

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K

Telf.: * MI 2557

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.

Tlf. C. 828

Udlejning af service, borde
og stole

Alt til festen.

Lev. til katolske institutioner.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør

Hvidovrevej 275

Tlf. 78 15 23

Wien (NC) Wiens forening til beskyt-
telse af de ufødte børn har i løbet af
1960 reddet 239 børn, hvis mødre havde
planlagt at få deres svangerskab afbrudt.
Siden foreningens grundlæggelse har man
været i stand til at hjælpe i 1500 til-
fælde foruden i andre tilfælde, hvor
foreningens oplysningsarbejde kan have
bevirket, at vordende mødre har bestemt
sig for at gennemføre deres svangerskab.
En tredjedel af de kvinder, der søgte
foreningens bistand, var ugifte. Forenin-
gen hjælper mødrene til at få arbejde og
sætter dem i forbindelse med plejefor-
ældre til deres børn. I flere tilfælde har
man også kunnet vejlede ægtefolk til at
klare øjeblikkelige vanskeligheder af
sjælelig og praktisk art.

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg

Telefon 3 42 33 og 3 43 37

MEIERIET
Vestecbro

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Er De abonnent på

CATHOLICA?

Den nye årgang er lige begyndt.
4 numre årlig. Pris kr. 18,00.
Prøvenumre tilsendes gerne på
forlangende.

Arne Frost-Hansens Forlag

Gammel Torv 16
København K.

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUFTE OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. ½

K. K. L. Simonsen's eftf.

Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

AXEL SMITH'S EFTF.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Smedelundsgade 1 . Holbæk
Telf. 136

Markedsplads 10,
Holbæk,
Telefon 239

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod
smerter fra gigt, ischias og sygdomme som
kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65

Leverandør til hospitalet

**Rasmussen og Nielsens
maskinværksted**

Vestergade - Holbæk
Tlf. 1039

Byggeriet i Øm

Der arbejdes videre på kirken i Øm.
Man er ved at rejse den store tagkon-
struktion, og på den kommende arbejds-
lejr fra 16. til 29. april indledes opmu-
ringen af vægge. Byggefondens lands-
indsamling har foreløbig givet 4000 kr.
Der skal ialt bruges ca. 60.000 kr. Giro-
nummeret er 10256, Øm-byggefonden.
Tilmeldinger til kirke-arbejdslejren
16.—29. april modtages af Karlo Ham-
mann, Ndr. Strandvej 45, Risskov. Tlf.
79474.

Don Bosco Bøger

Denne årgangs to sidste Don Bosco bøger
er desværre blevet forsinket på grund
af sygdom og vil først kunne forventes
udsendt i begyndelsen af sommeren.

D.K.K.F. KVINDER I BIBELEN.
Tirsdag d. 18. april kl. 20 holder magi-
ster, frøken Elsebeth Kieler det sidste
foredrag i denne sæson i Stenosgade 4.
Alle er velkomne. Bagefter kaffebord à
1,75 kr. Styrelsen.

Sankt Knuds Gilderne

Soggenes afregninger for 1960 er
nu indgået, og vi takker alle, der
ved arbejde for og betaling til
gilderne har bidraget til årets re-
sultat. Da dette imidlertid ikke er
så tilfredsstillende som tidligere,
benytter vi lejligheden til at min-
de om, at Sankt Knuds Gilderne
er en meget vigtig institution for
bispedømmet, og at det for en-
hver må være en ærressag at betale
sit bidrag.

I år er der stillet et beløb til
rådighed for en togbillet tur/retur
Rom. Denne billet er vundet på
nr. 4258, og vinderen bedes om-
gående sætte sig i forbindelse med
A. Strøyer, Krogebjerg 5, Van-
løse, tlf. 71 47 63.

Hovedkomiteen

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Viggo Høgsgaard

Landsrettsagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

TIL BYEN
FRA BYEN - i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
III. 2775

Sjælland

P. F. KJELDEN

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerequisitter -
Læsekreds - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

Roskilde Boghandel

Sc. Olsegade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sc. Olsegade 13 - Telf. 157
Roskilde,

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 . Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777

Aut. leverandør af kirkevæne

Hjørnet af Algade og Olsgade

Bedste indkøbssted i Roskilde

Misfits

Arthur Millers og Marilyn Monroes meget omtalte film »Misfits« handler om mennesker, der ikke kan finde sig til rette i samfundet; individualister, der nægter at lade sig indrulle i lønslaveri og vaneægteskab. På dansk er filmen kommet til at hedde »De frigjorte«, og det er så nogenlunde den dårligst tænkelige titel, for vel er disse folk oprørere mod en triviell samfundsorden, men deres problem er, at de må erkende, at deres oprør ikke har gjort dem frie. Vi møder her den urgamle konflikt mellem menneskets trang til at råde over sig selv og andre og dets lige så dybe trang til fællesskab.

Hos filmens tre cowboys vækkes trangten til fællesskab — naturligvis — da en kvinde slår sig ned iblandt dem. Hun er brudt ud af et ægteskab, fordi, som hun siger, det aldrig kan være meningen, at ægtefæller skal slå hinanden lidt ihjel hver dag. Nu overvinder hun ved sin uskyld og sin kærlighed til alt levende disse hårdføre mænd, hvis kæreste beskæftigelse ellers har været at fange vilde heste for at sende dem til slagtning. Hun og den ene af mændene slår sig ned på et lille landbrug for i fællesskab at skabe liv. De vil give slip på noget af sig selv for sammen at kunne se tingene spire og gro.

Arthur Miller har skrevet den kvindelige hovedrolle til Marilyn Monroe, og man forstår ham så godt, for hun udstråler en særegen varm og levende personlighed, men han har nok overvurderet hendes skuespillertalent. Når det hele er kommet til at virke noget prætentøst og forlorent, bør man dog ikke give hende for stor skyld — hun er kun én af de mange brikker, der ikke passer sammen i dette spil — the misfits! Der er således et skærende misforhold mellem personerne og de replikker, Arthur Miller lægger dem i munden. Det vrimler med dybsindigheder, men instruktøren John Huston har ikke magtet at skabe den atmosfære, hvori de lød naturligt — eller endnu bedre: Hvori de fleste af dem havde været overflødige.
(Forbudt for børn).

Ai.

Tro og lidenskab

Denne Bunuels film blev første gang fremvist ved filmfestivalen i Cannes i 1959 og fik »juryens særlige pris«. Denne belønning blev slet ikke diskuteret, for filmens kunstneriske kvalitet var iøjnefaldende. Men til gengæld blev dens budskab med det samme genstand for uendelige diskussioner. Nogle mente, at denne film var et af de mest antireligiøse af Bunuels værker, medens andre talte om en mirakuløs omvendelse hos den spanske instruktør og udpegede dette værk til den katolske OCIC-pris. Hvordan forholder det sig i virkeligheden? Det er, hvad vi vil prøve at klarlægge os.

Filmens hovedskikkelse er en ung præst, der lever ydmygt i et slumkvarter i Mexico og prøver på at omsætte evangeliets krav i praksis. Han er ikke en mystiker, men snarere en dagdrømmer, hvis eneste lov er en ubetinget og ofte misforstået næstekærlighed. Han tager til sig en skøge, der er eftersøgt af politiet, bliver angivet og tvinges til at forlade sin præstegerning for til sidst at flygte. Filmen fortæller os nogle episoder på hans vandring: hvordan han helbreder et sygt barn (er det virkelig et mirakel?), hvordan han »omvender« to hysteriske kvinder, der følger ham mod hans vilje, hvordan han plejer nogle stakkels pestbefængte, hvordan han bliver arresteret, sat i fængsel, mishandlet, spottet og ydmyget...

Det er øjensynligt, at Bunuel i denne film bestandig peger hen til Kristi lidelseshistorie. Selv præstens navn (Nazarin) er et bevis på det, ligesom det bilde, hvor han ser ud, som om han bar tornekrone, og ligesom utallige andre træk: pigen i Maria-Magdalenes skikkelse, den »gode« røver og soldaterne, »der ikke ved, hvad de gør«...

Men disse analogier må ikke føre os på vildspor. Thi når Bunuel på denne måde lader os skimte Kristi skikkelse, er det udelukkende hans menneskelige træk og ikke hans guddommelige personlighed, han er interesseret i. Alt uden for det rent menneskelige drama bliver af ham betragtet som overtro. For at blive overbevist herom, er det tilstrækkeligt at lægge mærke til, hvordan han fremstiller denne »overtros« forvaltere, nemlig den katolske kirkes præster. Han angriber dem og fordømmer dem, han viser dem alle som hykleriske og fuldkomment umenneskelige over for deres milde medbroder.

Og man må heller ikke komme og sige (som nogle anmeldere har gjort det), at Bunuel her prøver på at sætte den evangeliske hellighed op imod den officielle kirke. Den form for hellighed, som her skildres, er alt for omtvistelig og tvetydig til virkelig at være evangelisk. Nazarin ser meget mere ud til at være en falsk profet eller en tåbe end en ægte kristen helgen. Det er nemlig et tegn, som aldrig slår fejl: den ægte hellighed, selv i fiaskoens stund, bygger op, medens Nazarin kun kan ødelægge. Langt fra at skabe en trosfornyelse omkring sig bringer han kun katastrofer, en opblomstring af overtro og uretfærdighed.

Når man sammenligner ham med Bernanos' og Graham Greenes præsteskikkelse, er det ikke vanskeligt at se, at Bunuels figur ikke er af samme slægt. Selv (og især) i fiaskoen er hans hellighed aldrig en kraft, den er blot en svaghed. Hans dårskab er ikke korsets dårskab, men tåbelighed og mangel på dømmekraft.

Derfor kan vi trods filmens vidunderlige skønhed — scener som dem med dværgen er simpelthen uforglemmelige — ikke tro på dens betydning. Hvis Bunuel har villet vise os, at tjeneren ikke er større end sin herre, har han åbenbart ikke forstået Herrens lidelse tilstrækkeligt til at kunne beskrive tjenerens. Hans Nazarin er slet ikke nogen »moderne helgen«, han er kun *from*, på samme måde som andagtsbilleder eller gipsstatuer i kirkerne er »fromme«. Han spiller en rolle, en helgens rolle, således som Bunuel har opfattet den med — vi må være ærlige — sit usædvanligt skabende geni. Men for at være ægte mangler Nazarin den indre spire, som intet andet kan erstatte, og som alene skaber det kristne livs ægthed: nemlig *Guds nåde*, der arbejder i et menneskehjertes utaknemmelige jord.
(Forbudt for børn).

M.D.

FILMKURSUS

Vi anbefaler til vore læsere det filmkursus, som »Kirkelig Filmforening« holder i week-enden 22.-23. april på Unge Hjem Højskole ved Århus. Program og nærmere oplysninger fås på Katolsk Ugeblads sekretariat, OR 3222.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 16 . 21. april 1961 . 109. årgang . 75 øre

Cubanere venter ny revolution

En danskers indtryk fra Havana

En dansk styrmands aspirant, som netop har forladt Havana på Cuba, sender os fra søen denne korrespondance. Flere cubanere anmodede ham om at referere sine indtryk til et dansk blad, når han var i stand til at omgå censuren.

Havana i marts 1961

Cuba kalder!

Amerikano? No! Russo? No, dinamarques.

Kontakten er skabt. Overalt i Havana vækker en rødhåret opsigt, og ingen generer sig for at spørge. Men det er sjældent samtalen forbliver ved det fremmede land, eller ved Havanas skønhed. På Cuba diskuteres der i dag politik — mere eller mindre åbenlyst. Folk er ved at blive bange. Censur, hemmeligt politi og stikere gør tilværelsen usikker, og soldater — ofte blot skydegale drenge — findes overalt.

Billedet: Havana har oplevet flere store demonstrationer mod amerikanerne. Selv de helt unge har lært at råbe: Cuba si, yankee non!

Størstedelen af Cubas befolkning venter. Den ved ikke, hvad der vil komme, men noget vil ske, og de færreste regner med år. »En contrarevolution kan komme, og vil sikkert komme inden for 14 dage«.

Jeg kiggede lidt forundret på den, der havde sagt det, men han mente det virkelig alvorligt. Jeg befandt mig på »All America

Cables and Radio« — et af de sidste steder på Cuba, hvor jorden endnu er amerikansk.

Jeg var blevet inviteret herover af en lille, elegant klædt cubaner, der ville gøre alt for at overbevise mig om, at det cubanske folk en general ikke er pro-kommunistisk. Til alt held talte flere på telegrambureauet en hel del mere engelsk end han, og inden længe var en diskussion i gang mellem 4 contrarevolutionære, 3 revolutionære og mig.

En contrarevolutionær: Tilstandene på Cuba bliver værre fra dag til dag. Det moderne Cubas materiel, forplejning, skolevæsen etc. var og er i den grad amerikansk, at den fuldstændige omvæltning, regeringen ønsker, er næsten uløselig; specielt fordi fantastiske summer må gå til oprettholdelsen af den store hær.

En revolutionær: Vi måtte afbryde forbindelsen med USA. Yankee'erne ønskede herredømmet over Cuba — stadfæstet ved et marionetdiktatur som Batistas.

En contrarevolutionær: Det er rigtigt, at vi måtte af med Batistas regering; den var korrump, og

Bag bjergene i Las Villas, hvor Fidel Castro selv holdt til før sin revolution, venter nu nye revolutionære styrker, som det foreløbigt er lykkedes hans tropper at modstå.

kun til skade for landet. Derfor stod også hele Cubas befolkning bag Fidel Castros oprør, men ingen eller meget få havde ventet, at vi derefter ville få et kommunistisk regime.

En revolutionær: Castro er ikke kommunist, han er nationalist, og regeringen ønsker ikke at herske kommunistisk. Man vil bringe landet på fode ved handelsforbindelser med Sovjetunionen, men det kræver ikke afhængighed af Sovjet.

En contrarevolutionær: Utopi! Cuba kan nemlig ikke klare sig med handelsforbindelser alene. Vi ejer intet bortset fra sukker, rom og tobak — og det er ikke tilstrækkeligt.

Jeg bemærkede, at Sovjetunionen næppe heller ville nøjes med handelsforbindelser. Jeg var lige kommet fra Letland med et absolut ugunstigt indtryk af forholdene der — og en hel del syntes synonymt med tilstandene på Cuba.

En revolutionær: Cubanernes temperament nødvendiggør anvendelsen af andre midler end dem, man måske kan klare sig med i Europa.

Jeg fandt alligevel ingen grund til censur, krigersk propaganda og indskrænkning af bevægelsesfriheden. For eksempel er alle havneområder afspærret og stærkt bevogtet. Folk prøver at flygte, i fremmede skibe, i kuttere, endog i robåde. Der kræves et af havnemyndigheden udstedt pas for at kunne betrede en kaj, og alene det at ville bese et skib er noget mistænkeligt.

De lukkede grænser har skabt vanskeligheder og fortvivlelse hos mange. En midaldrende dame fortalte, at inden forbindelsen med USA blev afbrudt, var hendes eneste søn taget derover for at studere. Selv havde hun taget ar-

bejde på telegrambureauet for at kunne betale hans uddannelse. Nu kunne hun ikke sende pengene, drengen kunne ikke komme hjem, og hun kunne ikke forlade landet.

Min bedste ven på »All America« ønskede selv at studere til ingeniør i Tyskland. Han ventede kun på lejlighed til at komme derover. En anden havde forsøgt at komme ud af landet. Han havde sat penge i banken på fastlandet, men han havde kun chance for flugt, hvis han kunne få fat i amerikanske dollars. Havde han haft dem, ville han være taget til Mexico forlængst. De var alle overbevist om, at der snart ville ske noget, og de håbede på det bedste.

En contrarevolutionær: Det cubanske folk er ikke kommunistisk minded. Ca. 90 pct. er katolikker, og den kampagne Fidel Castro har indledt mod katolicismen vil være forgæves. Den eneste part af befolkningen, der er socialistisk er negrene.

Det var jeg blevet klar over, da jeg gik rundt i de fattige kvarterer, hvor mangt et »Tovaritch« blev råbt mod mig. Adskillige havde små emblemer med hammer og segl, og næsten alle havde set undrende og lidt genert på mig, når jeg gav mit mishag tilkendende.

Jeg bemærkede, at det kun var rime-

Hvem er jeg?

I en serie artikler redegør dagbladet Informations kirkelige medarbejder i disse uger for visse bibelforskeres behandling af Det nye Testamente. I den forbindelse møder man atter udtrykket »den historiske Jesus«. Bibelkritikere af Bruno Bauer-typen, men dog mindre radikale end han var, hævder muligheden for at finde et Jesusbillede, der er mere oprindeligt end Kirkens. Med andre ord og sagt uden omsvøb: de vil gerne vise, at Jesus i *virkeligheden* var en helt anden, end vi og vore kristne forfædre har troet.

Denne bestræbelse er jo ikke af

ligt, at negrene ville undgå den behandling, der var blevet deres racefæller i USA til del.

Den contrarevolutionære: Det er rigtigt, at negrene har haft dårlige muligheder, men alligevel har de ikke tidligere dannet noget race- eller politisk problem, fordi de kendte deres plads.

Jeg bemærkede: Man er med andre ord nået til samme punkt som Rusland efter revolutionen dér, hvor de lavere klasser pludselig ville udfylde samme plads som de højere skoledet?

Svaret lød: Ja.

— Castro er altså ikke i stand til at beherske den udvikling, der måtte følge revolutionen?

— Netop, og i dag er der atter bevæbnede grupper i bjergene, blot kan befolkningen ikke hjælpe dem, fordi Castros soldater har omringet højderne og isoleret dem fra omverdenen. De deroppe venter kun på, at amerikanerne skal kaste våben og mad ned, så de kan kæmpe sig videre gennem kæden af soldater og forene sig med deres fæller i byerne. Også her bliver der kæmpet, og næsten hver dag bliver en eller flere skudt.

Vi tror på og beder til, at ordentlige tilstande engang vil herske i landet og ønsker brændende, at den frie verden må blive klar over, at den cubanske befolkning ikke længere står bag Fidel Castro og den regering, der er på vej mod kommunismen.

K.S.

ny dato. Kirkehistoriens første stridigheder opstod omkring svaret på Kristi eget spørgsmål: »Hvem mener I, at jeg er?« Skål man tage stilling for eller imod kristendommen må man begynde med det spørgsmål.

Der er i og for sig ingen grund til at blive imponeret af de såkaldte liberale bibelkritikeres arbejde. De har ikke eneret på en fordomsfri vurdering af teksterne. Kristne bibelforskere med troen i behold har gjort en langt større og vægtigere indsats og er ikke blevet mindre overbeviste om skriftens ægthed gennem deres studium. Men lad os benytte lejligheden til at anholde udtrykket »den historiske Jesus«. Det lyder videnskabeligt, men har ret beset ingen gyldighed.

Bortset fra den spredte omtale af Jesus i jødernes Midrashimskrifter, i Josefus Flavius' historie samt i nogle officielle romerske dokumenter fra begyndelsen af den 2. århundrede har vi ikke andre dokumenter om Jesu liv end de fire evangelier og apostelbrevene. Dette meget fyldige materiale har alene krav på vor interesse.

Hvad gør nu de omtalte liberale kritikere? De starter med det grunddogme, at Jesus ikke kan være mere end et menneske, og eftersom Det nye Testamente i sin helhed ikke støtter deres teori, giver de sig til at klippe en hæl og hugge en tå efter eget skøn. Bibelen skal, som det hedder, afmytologiseres. Det gør man så. Man omdanner det foruroligende og suveræne Gudmenneske Jesus Kristus til en ganske uinteressant vissenpind. Ham kalder man derefter »den historiske Jesus«. De troende må skam gerne blive ved med at tillægge ham alle de traditionelle egenskaber, men de skal vide, at mere oplyste mennesker

af gode grunde ikke beundrer ham mere end de beundrer en hvilken som helst anden oldsag.

Indenfor den protestantiske verden har denne form for bibelkritik en del tilhængere. Der er også et par stykker her i landet. De evner at bevare troen på Kristus, fordi de finder sig i at være splittede. Til hverdag sidder de og afmytologiserer, om søndagen møder de op og siger trosbekendelsen. Sådan kan vi katolikker jo ikke fungere. Vi tænker og føler som Paulus, da han sagde, at hvis Kristus ikke er opstanden, prædiker vi forgæves. Hvis det ikke er *sandt*, at evangeliernes Kristus fremtræder som Guds Søn, har vi bedraget os selv. Vi er for nøgterne (tro det om man vil) til at ofre noget på en skøn, men tvivlsom »vision«. For os er evangeliernes Jesus den virkelige, og de skeptiske bibelkritikeres argumenter er for letgennemskuelige til at ændre noget ved det.

G-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Hvad jeg lever for...

Af adjunkt Oluf Bohn

I det ydre er det svært at skelne min lille families tilværelse fra andres. Vi bor i samme slags huse, er beskæftiget ved arbejde også andre har, vi bestræber os på i opdragelsen af børnene at gøre dem til positive mennesker. Vi forsøger at tjene mere, at bo bedre og overvejer, om vi kan købe fjernsyn og holde bil. Vi opfører os kort sagt som almindelige danskere.

Men jeg forsøger at gøre denne eksistens, denne leven til noget mere. Det skal ikke blot fungere. Mit liv i familie og samfund skal være en virkeliggørelse af Guds kald til mig og dets mål er Gud.

Jeg mærker straks, at man vil bemærke: »Hvad vil han dog med dette? Livet virkeliggøres jo ved at leves. Det bliver dog vel ikke bedre af en religiøs synsmåde? Med eller uden denne skal arbejdet jo også nok blive gjort og børnene opdraget; og dermed vil det menneskelige samfund blive beriget materielt gennem arbejdet, åndeligt gennem opdragelsen, som han jo åbenbart synes at ville gøre noget ved.«

Indvendingen er vel typisk som en art gennemsnitsindvending. En religiøs betragtningsmåde forstås så at sige ikke. Naturligvis er der ingen, der vil skjule livets vanskeligheder. Men livet skal jo leves, og man søger i sin betragtning at stille mennesket i midten. Tilværelsens mange problemer i familie og samfund søges løst derud fra, og ofte under-

streges det, at opdragelse skal være positiv, d.v.s. at man søger at fremelske livsbekræftende mennesker, for at de selv kan blive lykkelige, og omgivelserne trives.

En sådan livsbetragtning, der siger, at vi skal leve under hensyn til mennesket, lyder jo fornuftig, men den er farlig. Den er nemlig opbygget på for snæver en basis, hvad en nærmere undersøgelse vil vise. Der ligger nemlig ikke nogen klar opfattelse af mennesket bag ved, og der ligger ikke nogen absolut opfattelse af godt og ondt bag. Spørgsmål som ægteskab, børn, dybere motiver i opdragelsen, forholdet til medmennesket og forholdet på arbejdspladsen, — for blot at nævne enkelte ting — søges meget ofte løst af både individ og grupper udelukkende fra et effektivitets- eller nyttehensyn: Hvad har vores samfund brug for her og nu? Hvad dikterer omstændighederne os at gøre? Eller: Hvad kan jeg være bekendt? Skal ægteskabet gøres lettere eller sværere opløseligt? Skal børn opdrages i tilpasningens eller oprørets ånd? Hvor langt bør jeg gå i hensyn til mine medmennesker?

Alene omstændighederne dikterer, og det er *umenneskeligt*.

Jeg lever ikke for, at mit liv skal formes efter sådanne strømninger. Mit liv skal udfolde sig efter sine muligheder, leves igennem. Imidlertid lader livet sig heller ikke leve spontant. Lyst og luner vil ikke kunne give et sikkert

grundlag for valg. Livet vil også på denne måde blive *umenneskeligt*. Mennesket må altid søge at forstå sig i så stor en sammenhæng som muligt.

Nøjes jeg med at konstatere, at jeg har de og de behov, hvoraf nogle igen er særlig dominerende, har jeg ingen norm at gå efter. Praktisk talt kan ingen behov tilfredsstilles, uden at jeg kommer i kontakt med mit medmenneske; og hvem skal afgøre, hvis behov, der har fortrinsret? Er det den stærkeste? Er det den, der falder mest i tråd med andre?

Prøver vi en langt større sammenhæng for eksempel samfundet, kommer vi heller ikke meget videre. Man kan, som det er sket, prise sammenhold i familien og team-work og gruppeånd på arbejdspladsen, og derud fra udlede en forståelse af mennesket og dets placering i livet. Men en sådan forståelse giver *ingen* hjælp til løsning af de konflikter, som afgjort vil opstå, og den lader dermed mennesket være hjælpelest isoleret.

Først når jeg ser mig selv i sammenhæng med Gud, kan jeg begynde at virkeliggøre mig selv. Igennem Hans åbenbaring, som Han har betroet Sin kirke, kan jeg erkende, at jeg tilhører Ham. Jeg er ikke længere et isoleret individ, som er kommet til verden for at fylde op, tilfredsstille mig selv og tilpasse mig andre — om det er muligt. Jeg, såvel som andre mennesker, er kommet til verden for at opfylde Guds planer. Vi er alle omfattet af Guds interesse ikke blot i almindelighed, men i særdeleshed. Det betyder, at jeg — med eller uden lyst — må erkende mig selv som levende i et fællesskab af ligeberettigede: jeg har ikke større krav på dem, end de har på mig. Et liv i en så-

dan sammenhæng kan ikke leves under tilfældige impulser af lyst og ulyst; den eneste spontanitet, der kan blive tale om i den sammenhæng er i hjælpen til næsten.

Jeg er altså henvist til et fællesskab; men ikke et fællesskab, der i alt står over mig. Når jeg skal realisere mit liv i et fællesskab, udelukker troen på Gud og Hans plan med mig, at fællesskabet alt efter omstændighederne bør kunne bestemme helt over mig. Fællesskabet kan ikke afgøre om jeg skal opdrages i retning af fuld tilpasning, eller om der kan tilstås større frihed; ej heller om mit ægteskab er en privat affære, eller om familielivet skal planlægges med henblik på, hvad vi kan skabe af varer og forbruge af goder.

Fællesskabet er — som jeg selv — underkastet Gud og Hans mening, og det er der udfra, det skal leves.

Mensch, in was Du liebste, in das wirst Du verwandelt werden,« (menneske, du vil blive forvandlet til det, du elsker), skrev Angelus Silesius. Mit kald er ikke blot bestemt i det ydre af Guds plan; jeg og alle mine medmennesker er kaldet til et personligt forhold til Gud: til at elske Ham, blive forvandlet i Ham og få del i Ham. Og det har jeg et ansvar for at også min ægtefælle og børnene får del i.

Gud har nu sat mig til at virkeliggøre mit kald som ægtemand og far. Dette kræver mig, for der skal ydes en tjeneste både i det lille samfund, i familien, og i det store samfund, mit land. Der kræves troskab over for opgaverne, afkald på mig selv og hengivelse over for kone og børn, og tjeneste mod de mennesker, jeg direkte og indirekte kommer i forbindelse med.

Af dette kommer glæden ved

livet, som det udfoldes i familielivet, hvor dets enkelte medlemmer søger at møde de andre i den kristne omsorg. Der kommer også glæde ved venskab, glæde ved at se udvikling omkring sig og glæde over kunst, natur og videnskab og teknik.

Glæden fødes af, at det *altsammen* er Guds gave og tilbud til os og dermed til mig. Mit eget jeg er nu placeret. Jeg ved, at alt det skabte er mit, men at jeg er Guds; jeg har ret til at udfolde mig efter mine egne muligheder, for disse muligheder indgår i Guds plan med verden. Denne ret vil netop føre til en større erkendelse af min afhængighed af Gud, for mine evner er jo *mine muligheder for tjeneste*, de indgår i Guds plan.

Igennem Gud er der blevet plads til mig som individ i et fællesskab, og alle de problemer, jeg nævnedes før, kan nu løses —

ikke let og ubesværet, men ud fra et sikkert grundlag om ret og pligt.

Mit ægteskab er en pagt, hvor to betror sig til hinandens omsorg og lover gensidig tjeneste efter natur og anlæg, og Gud er udgangspunkt og mål. Efter dette søger jeg at rette familielivet ind. Alle de goder, jeg overvejer at erhverve, skal tjene familien, og da jeg ikke kan erhverve det nu, kan vi nok også undvære; familielivet står og falder ikke med det.

Mine børn er en *gave* og en *opgave*, og jo før jeg erkender det jo bedre. Glæden ved samværet med dem vil blive renere og den frigørelsesproces, de har absolut krav på, vil kunne finde sted i gensidig kærlighed og forståelse.

Som jeg selv prøver at finde min plads som individ i et fællesskab, skal jeg hjælpe børnene til det samme; og på den arbejdsplads

Menneske, du vil blive forvandlet til det, du elsker...

(Et fragment fra S. Sebastiano-katakomberne: den hellige familie).

Karmeliterklostret i Sæby

— indviet til Jomfru Maria

jeg har, og de vil få, skal vi finde medmennesket. Positiv hensynetagen og ikke blot tilpasning skal præge min personlige udfoldelse og eventuelle karriere.

I denne nye sammenhæng får også lidelsen og sorgen sin plads. Gud har aldrig villet gøre livet lettere for den kristne ved at fjerne sorgen. For den kristne og den ikke-kristne er lidelsen en almen menneskelig erfaring. Den er så at sige knyttet til det at leve. Mennesket ejer jo ikke i sig selv den umiddelbare evne til at tjene. Den kristne siger ofte »Nej« til kaldet, og han møder ofte ukærlighed og deraf opstår rivninger, og det er lidelse.

Livet er mærket af forgængelighed. Sygdom, ukærlighed og død skaber sorg. Men Kristus har betjent sig af lidelsen og døden for ved at bære det som sit kald at tjene Gud og frelse os. Dermed er sorg og lidelse — trods sin tilsyneladende dybe tragik — lagt ind under Guds magt. Med Gud får det en mening, som ligger langt ud over dennesidig fatteevne. I mit forsøg på at bære lidelsen forenes jeg med Kristus, når jeg i kærlighed søger at efterligne Hans tjeneste.

Jeg lever for at virkeliggøre Guds kald til mig. Men som kristen lider jeg ikke af falsk sikkerhedsfølelse, for kun Gud ved helt, hvordan det skal realiseres, og derfor må jeg lytte til Ham. Han ser, jeg ofte fejler, derfor må jeg stadig søge en større forbindelse med Ham i kærlighed og erkende afhængigheden. Kun Han ved, hvornår det er virkeliggjort.

Karmeliterordenen er opkaldt efter profeten Elias' så berømte Karmelbjerg i Palæstina, som kendes fra Det gamle Testaments fortællinger, og hvorfra ordenen er udgået. Her til Danmark nåede ordenen først forholdsvis sent, så sent, at den kun fik hundrede år til at virke i herhjemme, før trosspaltningen kom i 1536. Til gengæld fik den straks et solidt og godt fodfæste.

»De hvide brødre« eller »Marianerne«, som de kaldtes her i landet, blev indkaldt af Erik af Pommern, der ligeledes tog sig varmt af den nystiftede Birgittinerorden. Karmeliterordenen var en virkelig munkeorden. Den blev en af middelalderens fire tiggerordener.

Også denne orden er, efter det høvdvundne princip, bygget op fra neden på demokratisk vis. Hver provins har en provincialminister, en provincialprior eller provincialvikar og et provincialkapitel. Dette vælger udsendinge til generalkapitlet, der lige indtil slutningen af det 14. århundrede afholdtes regelmæssigt hvert tredje år og efter den tid med noget længere mellemrum.

Karmeliterklostret i Sæby fik pavelig godkendelse i 1475. Dette er sket, mens broder Mads Svendsen som den første var ordenens provincialprior i Danmark, en stilling, han beklædte fra 1462, så Sæby-klostret må formodes at være blevet til allerede i 1460'erne.

Kong Kristian I og ærkebiskop Ture gik virksomt ind for klostrets oprettelse. Det kan med god grund formodes, at

den daværende Børglumbisp, Jep Friis, har været interesseret i sagen. I den pavelige approbationsskrivelse af 1475 nævnes ikke blot ærkebispens, kongens og rigsrådets andel i stiftelsen, men det siges udtrykkeligt, at det er den Børglum bisp, Jep Friis, der har givet kirken i Mariested til den daværende provincialprior, Mads Svendsen, og til brødrene i det nystiftede kloster, og at provsten og kapitlet i Børglum har givet deres samtykke til det. Bispem og kapitlet havde tillige skænket en grund til opførelse af klosterbygninger.

Der synes i det 15. århundrede at have været et stærkt ønske fra Børglumbispens side om at skaffe deres bispedømme en handelsstad og en ladeplads ved havet. Hertil var Sæby særdeles velegnet på grund af sin beliggenhed lige ud for bispestolens ejendom, Læsø, med dens rige saltproduktion og tæt ved bispestolens to store landejendomme, Sæbygaard og Voergaard. Så meget er i hvert fald sikkert, at bisperne henimod middelalderens slutning viste Sæby overordentlig bevågenhed og skaffede den

Billedet: I god harmoni med Sæbys idyl løfter den gamle kirke sit tårn over de lave huse.

købstadsfriheder, der på biskop Stygge Krumpens forbøn blev stadfæstet af Frederik I i 1524. Året efter gav byens velgører den også byrettigheder — og endelig vidner klostrets historie, og især dets bygningshistorie, om i hvor høj grad bispestolen har interesseret sig for, at karmeliterne skulle trives godt i Sæby. Klosters trivsel ville samtidig være byens trivsel.

Samtidig med klostrets stiftelse ændredes — tilsyneladende efter højere ordre — byens navn til *Mariested* til daglig ihukommelse af Jomfru Maria, som karmelitermunkene skulle vise særlig ærefrygt, og som de skulle dyrke frem for alle andre hellige mænd og kvinder. Som landets øvrige karmeliterklostre var også dette indviet til den hellige Jomfru.

Kun Sæby-klostret lå på landet og stod følgelig det oprindelige ideal nærmest. Men det siger sig selv, at brødrene havde lettere ved at trives i købstæder, hvor den åndelige og kulturelle indsats, de kunne yde, også var mere påkrævet. Som alle tiggerordener skulle også karmelitermunkene prædike armod og forsagelse, navnlig med henblik på købstædernes rastløse kræmmere, og endvidere skulle de tage sig af den almindelige sjælesorg. Som særlig opgave havde karmeliterne som nævnt at virke for en mere inderlig andagt til Jomfru Maria og at lære befolkningens bredeste lag — i endnu højere grad end det allerede var tilfældet — at ære og dyrke »Guds allersaligste moder, den herligste Jomfru, som er smykket med alle dyders blomsterflor, hvis ufattelige skønhed sol og måne andres over, ved hvis bønner kristenfolket hjælpes, som ved Helligånden er blevet moder til den yndigste blomst, vor ubesmittede, evige Herre Jesus Kristus, og som endelig har skabt den hellige karmeliterorden«, som der står i Eugen den IV's store privilegium for ordenen af 1477.

En anden af ordenens særopgaver, som er af interesse for os, omfattede undervisning og studier. De danske klostre lagde lige til det sidste stor vægt på lærdom og kundskaber. Meget af den dygtighed på åndslivets forskellige områder, som karmeliterne havde tilegnet sig i deres klostre her i landet, skulle imidlertid komme den nye tro til gode i 1536 og derefter.

Klosterkirken er opført af mursten og består af et skib og et kor af samme bredde og med en flad altervæg mod øst. Skib og kor dækkes af syv fag

*Klosterkirken
indre i dag*

hvalvinger. Ud for det fjerde og det femte lag fra øst findes der en korsarm-lignende udbygning, der ligeledes er hvælvet. Til skibets vestlige ende slutter sig et tårn af samme bredde som skibet, og mod nord er der opført en sakristi-bygning.

Karmeliterkirken er ikke opført på én gang. Den er blevet til i flere byggeperioder og gemmer både ældre og yngre partier. Hvornår dette bygningsværk er rejst, er det vanskeligt at bestemme. Med sine hvælvinger, der efter den rektangulære form at dømme må have været af gotisk konstruktion, og med sine to korrekt spidsbuede døre, gør det et rent gotisk indtryk.

Denne ret beskedne bygning med de lavt spændte hvælvinger og med den smukke mands- og kvindedør, må være en rest af den ældre Vor Frue sognekirke i Sæby. Kirken har imidlertid været såre beskeden og dens mål har på

ingen vis oversteget en almindelig landsbykirkes. Man kan dog gå ud fra med sikkerhed at kirken, da den blev bygget, har svaret nøje til det lille samfund, der levede på stedet før klostret blev stiftet.

Byen fik snart købstadsrettigheder. Allerede så tidligt som i 1465 omtales en borgmester i Sæby, og det er ikke utænkeligt, at Børglum bispernes ophøjelse af Sæby fra landsby og fiskerleje til by med købstadsrang har fundet sin ydre kirkelige stadfæstelse i opførelsen af en kirke, som allerede fra første færd har været indviet til den hellige Jomfru. Der er intet til hinder for at antage, at Sæby allerede ved den lejlighed har fået sit byvåben med Himmeldronningens billede. Det kan meget vel tænkes, at tiden for kirkens og for købstadens tilblivelse falder sammen. Er dette rigtigt, har kirkens bygherre og byens grundlægger antagelig været den samme biskop Jep Friis, i hvis tid også de første munke kan være kommet til stedet. Jep Friis var biskop i Børglum fra 1453 til sin død i 1486.

N. K. Bernbom

Kirken forlanger den spanske pressecensur ophævet

Madrid (KIPA) Den spanske regering har mod forventning trukket sit forslag til en ny presselov tilbage, efter at den er stødt på stærk modstand fra Kirkens side. Samtidig har regeringen forelagt den kommission, der skal udarbejde en ny presselov, og hvori også tre katolske biskopper har sæde, et nyt forslag, som kommissionens medlemmer vil tage op til behandling i løbet af de kommende uger.

Grunden til, at det første forslag er blevet trukket tilbage, er åbenbart, at Kirken har insisteret på at få visse forslag optaget i den nye lov. Så vidt man kan skønne inden for diplomatiske kredse, kunne den spanske regering ikke ignorere de ubetingede krav, der blev fremsat af Kirken, som ifølge troværdige kilder havde henter bemyndigelse fra Rom til ikke at give efter for regeringen. De katolske biskopper kræver især følgende punkter optaget i loven:

1) Ophævelse af censur fra statens side undtagen i tilfælde, hvor der hersker unormale forhold i landet, som gør staten berettiget til at sætte borgernes retmæssige frihed ud af kraft. For at forhindre, at man tolker udtrykket »unormale tilstande« i alt for vid forstand, så ophævelsen af censuren i vir-

keligheden ikke får nogen praktisk betydning, kræves det, at en særlig lov til hver en tid udtrykkeligt skal fastslå, at de særlige forhold i landet på det pågældende tidspunkt er af en sådan unormal karakter, at det er nødvendigt at begrænse borgernes frihed.

2) At de ansvarshavende redaktører ved aviserne for fremtiden skal udnævnes af bladets administration og ikke — som hidtil — af regeringen.

3) At eventuelt forekommende lovovertrædelser af journalistisk art for fremtiden bliver behandlet af de normale domstole, muligvis af et dertil særligt oprettet kammer, men ikke af særdomstole, som er oprettet med henblik på at dømme folk, der har forbrudt sig mod statens sikkerhed.

Ægteskabets prøvelser

Birmingham (NC) I et foredrag om ægteskab sagde ærkebiskop Francis Grimshaw, at ægteskabets sundhed i vore dage ikke så meget skades af drikkeri og løsløstighed, men snarere af den almindelige slaphed i det daglige liv. Man søger at flygte fra lidelse og ubehageligheder, og denne holdning »skaber mange vanskeligheder. Livet byder på prøvelser, og selv de mest harmoniske mennesker må regne med det. Vor tilværelse er en pilgrimsrejse til det andet liv. Vi bør afvise de lette og smertefri løsninger.«

Paris (NC) Katolske sportsinstruktører har i denne uge været samlet i Paris for blandt andet at drøfte de moralske problemer, der er knyttet til sportsudøvelsen i vor tid. Man har herunder været inde på spørgsmålet om det moralske forsvarlige i »doping«.

Den internationale katolske sammenlutning for fysisk træning markerer ved samme lejlighed 50-året for sin grundlæggelse. De delegerede til dens kongres drøfter ligeledes forskellige moralske problemer i forbindelse med moderne atletik. Den apostoliske nuntius i Frankrig, ærkebiskop Paolo Bertoli, præsiderer ved kongressen.

Første materiale til konciliet

Vatikanstaden (NC) Den 15. og sidste bog indeholdende materiale, samlet under forberedelserne til Vatikan-konciliet, er blevet overrakt til pave Johannes XXIII. De 15. bøger, som nu foreligger, er samlet i fire store bind og reddegør for de resultater, den første forberedende kommission er nået til. Denne kommission blev nedsat den 16. maj 1959 — omkring fire måneder efter pavens meddelelse om, at han ville indkalde til et økumenisk koncil. Senere vil en ny materialesamling blive udgivet; den skal indeholde de dokumen-

ter, som udarbejdes af konciliets forberedende centralkommission og de forskellige særlige kommissioner og sekretariater. Disse kommissioner og sekretariater blev oprettet pinsedag 1960 med det formål at være ansvarlig for den umiddelbare forberedelse til kirkemødet.

De nu foreliggende bind indeholder blandt andet otte afsnit (eller bøger) med råd og forslag fra biskopper og prælater. For eksempel indeholder bog VI i bind 2, der er på 694 sider, breve fra biskopper i USA og Centralamerika. Det drejer sig om breve fra 149 amerikanske, 60 kanadiske og 72 mexicanske biskopper. Bog VII i det samme bind

indeholder svar fra 358 sydamerikanske biskopper. I det samme bind findes svarene fra 109 ordensgeneraler. Bindet afsluttes med to indholdsfortegnelser med stikordsregister til de 8.982 forslag i de fire bind.

Af de samlede forslag, der indtil nu er optaget i det trykte materiale, handler 4.332 om Kirkens lære og den kanoniske lov. Dette materiale fylder 800 sider. 4.740 forslag vedrører sakramenterne, gudstjenesten, Kirkens materielle ejendom, arbejdet på kristenhedens genforening samt Kirkens karitative og sociale arbejde. Materialet fylder 743 sider.

I et bind III på omkring 400 sider har Kirkens øverste ledelse, kongregationerne i den romerske kurie, samlet deres forslag og rådgivning. I bind VI, som er delt i tre bøger, findes dokumentation modtaget fra Roms universiteter og kirkelige lærestole samt forslag fra 49 katolske universiteter og fakulteter ude over verden.

Hilsen til Gagarin

I en kommentar til russeren Jurij Gagarins rejse med raketskibet skriver Vatikanets Dagblad blandt andet:

»Den videnskabelige forskning kender ikke til landegrænser, og de fremskridt, der opnås på teknikkens område, er fælles gods... inden for videnskaben som inden for teknikken er man fælles om de opnåede resultater. Her kan man ikke improvisere. Hver eneste opdagelse er afgørende for fremskridtet, som mange, ligegyldigt hvilket intelligensstadium, de befinder sig på, og ligegyldigt hvilket land de stammer fra, har bidraget til. Det store skridt, der i dag er tilbagelagt, kommer da heller ikke overraskende for vort religiøse udsyn og forstyrrer det på ingen måde, men er os en glæde og en stimulans. Den menneskelige hjerne har vist, hvad den duer til, og den er jo netop forbundet med den åndelige natur, som Gud har skænket mennesket. Dertil kommer desuden Guds befaling til menneskene: »I skal gøre jer jorden underdanig«. Og uafhængigt af alt dette står den kendsgerning fast, at enhver højere begavelse og evne til at leve livet snarere får os til at tro på, at dette liv er af guddommelig oprindelse, end til at benægte det.«

I næste måned vil den britiske dronning og hertugen af Edinburgh besøge Italien og i den forbindelse modtages de også i Vatikanet af pave Johannes. Det er mange år siden, en britisk regent har været hos paven, og derfor omgives den forestående privataudiens med megen opmærksomhed. Elisabeth II's undersætter betragter stort set besøget med velvilje, men blandt andre har calvinistiske kredse protesteret, fordi dronningen formelt er den anglikanske kirkes overhoved.

Italien og Vatikanet mødes i skøn harmoni - 100 år efter!

Vatikanstaden (NC) 100 år efter at man berøvede paven Kirkestaten, for at Italien kunne opnå politisk enhed, har pave Johannes XXIII modtaget den italienske premierminister Amintore Fanfani i en officiel audiens i Vatikanet med alle diplomatiske og pavelige æresbevisninger.

Italiens samling angives almindeligvis at have fundet sted i året 1861, selv om der gik yderligere ni år, før tropperne berøvede pave Pius IX, som jo ikke havde nogen mulighed for at forsvare sig, hvad der var tilbage af den tusind år gamle Kirkestat.

Den omtalte audiens, der fandt sted i forbindelse med 100-års festlighederne for Italiens samling, var et symbol på den dybtgående ændring i den moderne verden, hvor pavedømmet ikke længere er en politisk magt, men rager op som et

symbol og en forjættelse om den moralske og overnaturlige myndighed, der står over alle folkeslag.

Vatikanet understregede ikke i sine officielle meddelelser om audiensen, at den fandt sted i anledning af 100-års festlighederne, men de æresbevisninger, premierministeren var genstand for, og pavens egne udtalelser, da de mødtes, var en anerkendelse af den fredelige løsning af det såkaldte romerske spørgsmål.

Pave Johannes havde en privat sam-

tale med premierministeren, der varede i 40 minutter. I sin officielle tale sagde paven: »Den festlighed, som i denne tid er genstand for italienernes oprigtige glæde, nemlig 100-årsdagen for Italiens samling, forener os på begge sider af Tiberen i en fælles følelse af taknemmelighed over for Guds forsyn, som gennem stundom voldsomme omvæltninger og konflikter, har ført folkene i denne del af Europa frem til gensidig respekt og forståelse.«

Italiens premierminister udtrykte folkets taknemmelighed for biskoppernes og præsteskabets apostoliske arbejde på så mange forskellige områder i de første 100 år, Italien havde været en samlet enhed.

Som gave overrakte han paven et bispe-kors, en tilsvarende kæde og en kostbar ring. Til gengæld forærede paven ham et signeret billede af sig selv, en erindringsmedalje om sin regeringstid og en særudgave med billeder af Rafaels værker samt en gengivelse i mosaikarbejde af maleriet »Vor Frue, Romernes Tilflugt«.

MELLEM NAT OG DAG

I en af sine prædikener udtrykker den hellige Augustin sin undren over to tekster i den hellige Skrift, som ikke stemmer overens. Den første er en tekst fra Salmernes bog: »Alle mennesker lyver«, og den anden er fra brevet til Efeserne: »Aflæg løgn og tal sandhed!« — »Hvad betyder det?« siger Augustin. »Forlanger Gud det umulige af os? Ja, det tør jeg nok sige, at han gør! Gud forlanger, at vi holder op med at være mennesker.« »Hvad behager?« vil man måske sige. »Har jeg nu ikke mere lov at være menneske?« »Nej, — det må du ikke. Gud vil gøre dig til en gud...«

Det er nemlig det, der er hele mysteriet i vort kristne liv: vi er mennesker, der er på vej til at blive guder. Udtrykket er slet ikke for stærkt. Ved dåben har vi modtaget Guds liv i os — vi er blevet født påny, vi er blevet nye skabninger, nye mennesker. Men dette liv er ikke blevet os givet i sin fylde. Det er blevet os givet som et kim, som en spire. Det skal vokse i os, det skal tage os i besiddelse lidt efter lidt — det skal dag for dag genskabe os og forvandle os indefra.

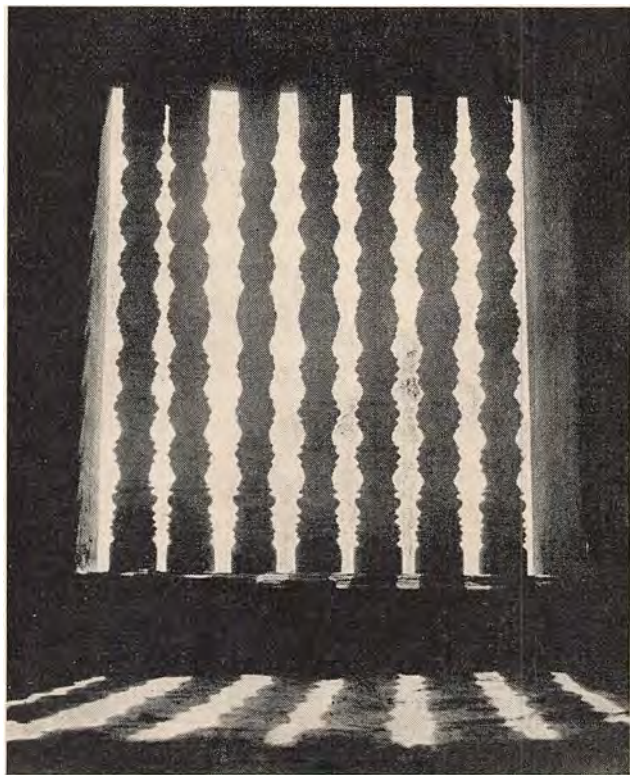
Den hellige Skrift udtrykker denne mærkelige tilstand, vi befinder os i, på en paradoksal, næsten selvmodsigende måde. På den ene side anerkender den med dyb realisme, at vi kun er syndige væsener, og at det onde er knyttet så intimt og så tæt til vor natur, at det praktisk talt er umuligt for os at blive fri for det: »Alle mennesker lyver... Jeg er født i mis-

gerning, min moder undfanged mig i synd...« Men på den anden side tøver for eksempel Paulus ikke med at kalde de kristne for hellige: »Jeg sender hilsen til alle Guds elskede, som er i Rom, kaldede til at være hellige.«

Kaldede til at være hellige: det er det, vi er. Vi er hverken syndere eller hellige, vi er både og — vi er både syndere og hellige. Der er en hel del i os, som allerede hører Guds rige til, og der er en anden del, der endnu hører verden til. Vi er på vej til helligheden — vi er på vej fra verden til Guds rige. Grænsen mellem disse to riger er ikke nogen synlig grænse. Der er ikke på den ene side de gode mennesker, de hellige, og på den anden side

de onde, de fortabte. Grænsen mellem disse to riger går gennem vort eget hjerte. Vi er samtidig gode og onde, syndere og helgener. Det vil sige, at vi er på vej, vi er på vandring.

Det er denne væsentlige sandhed, søndagens epistel minder os om. »Jeg beder jer,« siger Peter til os, »jeg beder jer som fremmede og udlændinge: afhold jer fra kødelige begæringer, som strider imod sjælen, og før et retskaffent liv blandt hedningerne!« Peter udtrykker her den samme sandhed, som Kristus udtrykte, da han bad for sine disciple: »Jeg beder ikke om, at du vil tage dem ud af verden, men at du vil bevare dem fra det onde. De er ikke af verden, ligesom jeg ikke er af verden. Ligesom du har sendt mig

til verden, således har jeg også sendt dem til verden.« I verden, men ikke af verden, det er, hvad de kristne er: Mennesker blandt mennesker, men samtidig forskellige fra andre mennesker. Den kristne her på jorden hører til to verdener: han hører jorden til, men samtidig er han på vej til Himmelen. Han er en synder, der lidt efter lidt bliver helliggjort. Hver eneste dag dør han mere fra synden for at leve i Gud. Og Kirken er den organisme, der ikke blot hjælper ham, men også leder ham på denne vandring. Ja, mere end det: Kirken er det milieu, hvor denne vækst og fremgang finder sted. Den er som et mellemled mellem verden og Guds rige. Af syndige mennesker skaber den et helligt folk. Den tid, vi lever i, er Kirkens tid, og den er blot en overgangstid: »Nu varer det ikke længe, så får I mig ikke at se, »siger Kristus i dagens evangelium, »men snart efter får I mig at se igen.« Vi lever i denne mærkelige tid, der ligger mellem nat og dag, mellem Kristi himmelfart og hans genkomst på den yderste dag.

Vi kristne må aldrig glemme vort kristne livs vilkår, som består i, at vi hernede kun er rejssende, at vi ikke har noget blivende sted, at vor vandring skal være en vandring fremad, og at vi ikke har lov til at blive stående, fordi det kristne liv er dynamik og bevægelse. I denne tid efter påske skal disse tanker være de mest fremtrædende i vore betragtninger. De skal forberede os til at fejre Kristi himmelfart: også vi er på vej til Himmelen. Så langt skal vi følge Kristus efter. Gennem os og ved os skal den hedenske verden blive forvandlet til Guds rige.

M.D.

Drenge i Neapel

Pater Mario Borelli, der tilbringer sin tid med at tage sig af hjemløse gadedrenge i Neapel, fortæller, at disse drenge opretholder livet ved at sælge tobak, som de får fra cigaretstumper, de finder på gaden. De fleste af dem kommer fra dårlige hjem, eller fra hjem, der er opløst. De strejfer om på byens gader og sover i alle mulige hjørner og kroge eller på riste, der er varme på grund af damp eller em, der siver op igennem dem.

Pater Borelli har nu arbejdet syv måneder blandt disse drenge. Han optrådte forklædt, og de betragtede ham som en af deres egne. »Det var et vidunderligt frit og opkvikkende liv,« siger han. Det var den eneste måde, på hvilken han kunne komme ind på livet af drengene og lære dem at kende. På en pressekonference for nylig viste han billeder, der forestiller ham selv siddende på hug på jorden midt i en flok af dem. Han siger, at de aldrig har kendt til kærlighed. Så vidt han kan se, er de fattige meget glade for deres børn, så længe de er ganske små, men så snart de er i stand til at klare sig selv, tager de sig overhovedet ikke mere af dem. Og der er mange fattige i Neapel.

Pater Borelli er neapolitaner, »og det vil sige det samme som en blanding af alle tænkelige racer«, siger han. Han får nu støtte fra Amerika og fra private velgørere, som gør det muligt for ham at holde to hjem for disse hjemløse drenge i gang. De kan bo der, og de kan endog lære begyndelsesgrundene til et eller andet fag. De kommer til ham af forskellige grunde. Nogle af dem kommer, fordi de selv vil, og andre bliver bragt derhen af politiet eller af deres kammerater, og endelig går han selv ud og får fat i nogle af dem. For tiden har han næsten hundrede i alderen fra syv til tyve år. De får en seng og mad, og desuden kan de få undervisning i mekanikerhåndværket i det ene af husene. Alt i alt opfordrer han dem til at gå ud, så meget de kan. De går ud for at gå i skole, og når de bliver ældre går de på deres læreplads eller på arbejde. Hvad de tjener bliver delt op i tre portioner, hvoraf én går til huset, én bliver brugt til at købe til drengen, hvad han har brug for, og én bliver lagt til side til fremtiden. Man opmuntrer ikke drengene til at vedligeholde forbindelsen med deres familie, som — efter hvad pater Borelli siger — ikke på nogen måde på-

Liturgisk kalender

- SØNDAG den 23.: 3. søndag efter påske (s. 583, hvid).
 MANDAG den 24.: Fidelis af Sigmarin-gen (s. 881, rød), martyr.
 TIRSDAG den 25.: Markus (s. 882, rød), evangelist. Ihukommelse af bededagen (s. 594).
 ONSDAG den 26.: Kletus og Marcellinus (s. 885, rød), paver og martyrer.
 TORSDAG den 27.: Petrus Canisius (s. [158], hvid), kirkelærer.
 FREDAG den 28.: Paul af Korset (s. 885, hvid), ordensstifter.
 LØRDAG den 29.: Petrus (s. 889, rød), martyr.
 SØNDAG den 30.: 4. søndag efter påske (s. 587, hvid).

DUK's børnelejre 1961

- Nr. 1. (7-14 år) 26. juni-5. juli: Vejby Fed (Fyn). Leder: Marianne Munk.
 Nr. 2. (11-14 år) 17. juli-25. juli: Ømborgen. Leder: Børge Ollendorff.
 Nr. 3. (11-14 år) 25. juli-3. august: Ømborgen. Leder: Fl. Andersen.
 Nr. 4. (7-10 år) 25. juli-3. august: Bastrup (Sjæll.) Leder: Esther Truelsen.
 Nr. 5. (7-11 år) 3. august-12. august: Ømborgen. Leder: Grethe Madsen.

Tilmelding: snarest og senest 1. juni 1961 på særlige formularer som fås i præsteboliger, skoler og ungdomsforeninger etc. Lejrkontingent kr. 50,00 pr. barn.

DUK's juniorlejre 1961

finder sted på Ømborgen 26. juni-5. juli og er for unge fra 14-15 år til 18. Lejrkontingent kr. 50,00. Lejrchef: Walter Dalland.

Tilmelding til samtlige ovenstående lejre sker til: Sekretariatet, Fjellegade 2, Vejle. Tlf. 893 (18.30-19.30).

Sommerskolerne 1961

Dansk skole på Ømborgen 9. juli til 15. juli.

Nordisk skole på Sylling i Norge 23. juli til 29. juli.

Skolerne er åbne for alle unge katolikker i alderen 18-35 år. Lejrkontingent: henholdsvis kr. 60,00 og norske kr. 70,00.

Tilmelding og oplysninger: Ømskolenes sekretariat, Dæmningen 17, Vejle. Tlf. 191.

Danmarks unge katolikker

skønner, hvad der bliver gjort for børnene, men kun er interesseret i de penge, de tjener.

I deres hjemland kaldes disse drenge *scugnizzi*, et ord, der kommer af *scugnare co' pizzo*, som betyder at spille top, fordi de holder meget af et spil med prikkede toppe, som de skal forsøge at få til at ramme hinanden.

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK A/S

★

Hovedkontor:
St. Kongensgade 68, København K.
Telefon Central 10.093

Oliefy
Centralvarme
Brændselolie
Cinders

**NORDISK
KULAGENTUR A/S**

Sven E. Frederiksen

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

Læserne skriver

I denne rubrik optages *korte* læserbreve om emner, der har almen interesse. Brevene skal underskrives af indsenderen, og redaktionen må kende den pågældendes adresse.

M. O. - filmen

Må det være mig tilladt at stille et spørgsmål? Har den M.D., som i Katolsk Ugeblad nr. 12 bragte en omtale af filmen *Livets Højdepunkt*, virkelig selv set filmen? Eller har vedkommende blot taget de københavnske filmkritikere som sin autoritet?

Filmene, der i øjeblikket spilles i alle fem verdensdele, havde også for nylig premiere i Luzern. Hele kanton Luzerns regering var med i indbydelseskomiteen, og det var formanden for det katolske konservative parti i kantonens parlament, der bød velkommen på premiereaftenen. I forsamlingen sås adskillige Capucinermunke og priorinder og søstre fra de store klosterskoler i omegnen.

Luzerns største dagblad, *Luzerner Neueste Nachrichten*, skrev i sin anmeldelse af filmen: »Glimrende spillet, blændende fotograferet, strålende i sine farver... og frem for alt greb den mennesker.«

Det katolske dagblad *Vaterland* skrev:

»*Livets Højdepunkt* er i flere henseender en usædvanlig produktion — usædvanlig i sin personligt gribende udfordring til enhver, der ser den, i sin fremragende teknik i farveoptagelserne og ikke mindst i den kunstneriske fremstillingsevne hos indehaveren af hovedrollen, Muriel Smith, hvis musikalske og dramatiske talent her udfolder sig på den smukkeste måde.«

Det gør mig oprigtigt ondt for de mennesker, hvem M.D.'s anmeldelse har afholdt fra at se filmen, og jeg siger — med en replik af filmens hovedperson: »Jeg beder om, at Gud vil give dem en anden chance.«

Grethe Mørthorst
cand. mag.

M.D. har ikke set filmen, og den omtalte notits fremtrådte netop ikke som en anmeldelse: Jeg har selv senere set *Livets Højdepunkt* uden at kunne samstemme med de citerede katolske aviser. Havde man dog blot sparet på alle de store ord! Bortset fra, at Muriel Smith er en meget sympatisk kvinde, fandt jeg ingen åndelig næring i den film. Men det er sandsynligt, at *Livets Højdepunkt* har kunnet hjælpe andre.

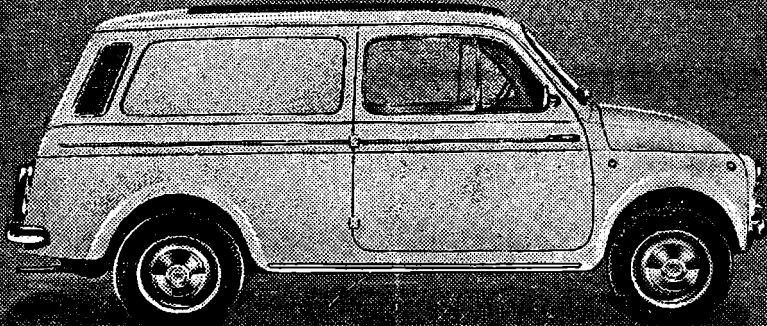
G-

Grønlandske børn

Som medlem af Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn modtog jeg fornylig en henvendelse fra foreningen med bøn om hjælp til at hverve nye medlemmer. Dette er jo ingen let sag, hvis man skal yde noget, der batter, og jeg greb derfor tanken om at bede danske katolikker gennem Katolsk Ugeblad at være mig behjælpelig. Som De måske ved, yder foreningen hjælp til tuberkuloseramte børn, til hvem der ydes sanatoriehjælp med meget mere. Alt dette koster penge, mange penge, men man har dog også den glæde, i hvert fald i Danmark, at kunne konstatere denne sygdoms hensygnen. Flere sanatorier her i landet er nedlagt og inddraget til andet brug. I Grønland er ikke helt det samme tilfældet, men det ville være glædeligt, om vi med tiden kunne konstatere de samme tilstande her.

De kan vælge forskellige veje: 1) Tegne Dem som medlem af foreningen: Minimumskontingent kr. 5,00 årlig. 2) Tegne et fadderskab for et forældreløst grønlandsk barn: Kr. 120 årlig. 3) Købe et antal af foreningens mærkater à 10 øre og derigennem ved at bruge disse mærkater på Deres breve bidrage til at udbrede kendskabet om foreningens arbejde. Alle interesserede bedes henvende sig enten direkte til foreningen for grønlandske børn, Rosengården 6, København K., der beforder enhver tilmelding, eller De kan henvende Dem til undertegnede på Palæ 9699 hverdage kl. 17-18. Jeg vil være Dem behjælpelig med alle oplysninger vedrørende foreningens arbejde, medlemstgning m.m. Enhver henvendelse fra provinsen vil

Nu kom **FIAT** Belvedere

4 personer og meget bagage ...
eller 2 personer og masser af varer

Belvedere Combi på »papegøjeplader«
incl. nedklappeligt bagsæde.

**FORHANDLERE
OVERALT I LANDET**

blive besvaret skriftligt. Enhver gave på mindst 50 kr. er fradragsberettiget på selvangivelsen.

En gang årlig er der ordinært medlemsmøde, generalforsamling på Christiansborg, hvor mangt og meget bliver drøftet. Der forevises film, vælges formand, læses årsberetning, og medlemmerne har selv lejlighed til at fremkomme med spørgsmål og forslag. Når man har set de små glade ansigter hos de hjælpne børn, kan man ikke andet end få sympati for arbejdet og hjælpe, hvor lidt råd man end har, og det gode gamle ordsprog om de mange bække små, der gør den store å, kan passende anvendes her. Hendes Majestæt dronning Ingrid er protektrice for foreningen.

Inger Margrethe Adelsten
Statsautoriseret sygeplejerske
Lille Kannikestræde 4, København K.

En læser, der underskriver sig »Bedstemor i Jylland« har sendt os følgende:

Da jeg var syg og troede, jeg skulle dø, ville jeg naturligvis til sakramenterne. Jeg skal aldrig glemme den enestående oplevelse, det var for mig en stille sommeraften på et dejligt sygehus. De venlige sygeplejersker havde pyntet bordet med en smuk dug og to store lysestager med lys fra deres lille (lutherske) kapel. Jeg har altid troet, at præster var gode, men jeg havde alligevel aldrig troet, at nogen kunne være så god, som vor stedlige præst var den aften. Efter skriftemålet (jeg tog det hele med — også alt det gamle, for man kan jo ikke narre Vorherre) modtog jeg kommunionen, og jeg vil aldrig glemme den time. Selv nu efter 3/4 års forløb er det med dyb bevægelse, jeg mindes den aften. At der midt under skriftemålet kom »stuegang« ødelagde ikke noget. Selv om det havde været skønt at dø den aften, er jeg dog nu taknemmelig for livet.

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: * MI 2557

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

En rigtig idé for sogne, der ønsker at rystes sammen!

England er mere end noget andet land et klubland. Alligevel kunne der måske være mening i at se på det følgende arrangement som en idé, der lader sig låne, omplante og fordanske til udbygning af det katolske sogneliv, som det er så vigtigt at hæge om i et land, hvor katolicismen i den grad udgør et mindretal.

John Gerards klub, der startede i London lige efter nytår, er opkaldt efter den berømte jesuiterpater af samme navn, som blev fængslet i nærheden af dette sted, et stenkast fra London Bridge, under religionsforfølgelsen på dronning Elisabeths tid. Hver dag fra kl. 7—22, også søn- og helligdage, holder den sine døre åbne for alle, katolikker og ikke-katolikker, fra skolebørn til pensionister, fortæller »Universe«. Fra dens strømlinjede køkken, som ledes af en belgisk mad-ekspert, serveres morgenmad, frokost, te og middag alt efter tidspunktet. Det drives professionelt, som det er tilfældet med hele klubben. Ved siden af spisestuen er der læsesal med stort bibliotek, billardværelse og — på etagen ovenover — koncert- og dansesal, der også kan bruges til bordtennis. I kælderen er der gymnastiksal, hobbyrum og brusebade. Fjernsynet og juke-box'en benyttes lige ivrigt, omend af temmelig forskellige aldersklasser.

Alle lokaler er udstyret med glade farver. Opslag forkynder messetiderne i den tilstødende kirke. Aftenerne går med dans, amatørkuespil og diskussioner. Det er klart, at klubben samtidig er centret for en livlig sognevirkosomhed, bl. a. tager man sig her af de mindste børn, mens forældrene er til messe, og efter kommunionen samles kirkegængerne for at få en passiar over en kop kaffe.

Sognets børn er spredt over femten skoler. Men via klubbens juniorafdeling bevarer de katolske børn kontakten med hinanden. Klubbens sekretær og hans kone er lønnet som tilsvarende funktionærer og har en lejlighed i huset. De får hjælp til særlige arbejder af frivillige assistenter. Og — vigtigst af alt, slutter »Universe« sin beretning om John Gerards klub: sognepræsten og hans belgiske kapellan spiser altid frokost i klubben og er altid lette at få fat på, hvis man har brug for dem.

Vi overlader ideen til behagelig afbenyttelse på skandinavisk jord. Slet så storstilet som det engelske forbillede kan vi næppe præstere det herhjemme — foreløbig. Men det ville måske ikke være af vejen at have tanken i erindring med henblik på kommende kirkebyggeri. Mon vi ikke hidtil har set lovlig lidt på denne side af et katolsk sogns behov, når der blev projekteret kirker? Og siden fortrudt det!

Slagtermester Leo Nielsen

Danebrogsgade 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29

Det Hele af Øffen —
og det bedste til Bøffen

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet Centralvarme

N. Nielsen & A. Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians. Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømremester

Ferd. Færch & Co.

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg

Kastetvej 51 - Aalborg
Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

De sydlige øer

Auto Reparation
Vask & Smøring
Hjulafbalancering
Lygteindstilling

JENS PETER PETERSEN
Højbroens Auto- og Benzinhandel
Nykøbing F. - Tlf. 85 26 26

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør
INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

Snedker Firma, Grundl. 1883

O. N. P. MØRCH

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelser ordnes overalt

K. E. PETTERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Støt vore annoncører

Fra Polen med troen som rejse-bagage

I en med tre billeder illustreret artikel fortæller *Randers Amtsavis* om de polske katolikkers kapel i Pindstrup i Nordjylland:

De tre kors på taget er frønnede. Man må lægge skulderen til for at åbne døren til den lille røde kirke bag det nedtrådte hegn.

Midt i rummet hænger en primitiv petroleumslygte, og ved skorstenen kryber en rustrød kakkelovn op ad den arrede væg.

Rammen er fattig, men i den ser en lille flok mennesker alligevel en rigdom. Kirken er rejst af den katolske menighed i Pindstrup. De, der byggede den, var arbejdere, der vel knapt altid havde til det daglige udkomme.

De kom fra Polen for at arbejde på mosebruget, og troen var for mange den eneste rejse-bagage.

Pragt og ødselhed er ord, man i reglen bruger om katolske kirker — i hvert fald i moderlandet. Men det er udtryk, der ikke trænger sig frem, når man står i Pindstrups afdeling af romer-kirken. Det er snarere ord som ærbødighed og andagt, man får brug for. De katolske symboler har deres plads. Men de glimter ikke af guld og stene.

Maria og Jesus-barnet har ærespladsen. Gruppen er primitiv og måske ikke smuk. Men når man ved, at mænd og kvinder har ligget på knæ foran den i skæret af et vokslø, mens tankerne gik til dem, der blev i det fjerne Polen, kan man se, at den nok er lige så værdifuld som en af Rafaels madonnaer.

Polakkerne kom til Pindstrup for næsten 50 år siden. Fremmedartede var de, og særpræget lever de endnu. De bragte deres eget sprog med sig, og mange lærte aldrig dansk.

Endnu er der indvandrere i tørvebyen, og rungen slår stadig krøller, når det nye lands sprog skal udtales. Polske navne som Kott, Figa og Babis præger fortsat byen. Tredje generation er begyndt i skolen, og man hverken hører eller ser på de yngste, at de er af et andet folkeslag.

Men de har holdt fast ved den katolske tro, og stadig synger et stort kør af børn og voksne de gamle salmer ved messerne i kirken.

Gudstjenesterne i Pindstrup katolske kirke forestås af præster fra Århus. Fri-

villige bidrag muliggør, at man fortsat kan åbne døren for messer ved skiftende lejligheder.

Men også i det daglige søger en og anden andagt foran Mariastatuen i det mørke hjørne. Derom bærer vokslø, et par friske grene og en tulipan i potte vidne.

Menighedens medlemmer har nøgler til kirken, og de stikkes flittigt i døren.

Det fattige indtryk af den røde bygning tager man med sig, når man går ind, men de polske efterkommeres glæde over deres helligdom er den, man husker, når man går.

De har rejst en kirke uden at skele til andet end dette ords egentlige betydning, et sted, hvor Gud er.

Blandede annoncer

BEKENDTSKAB evt. ægteskab søges af kultiveret dame først i 60'erne, bosiddende i København, med nobel herre, helst akademiker, forretningsmand eller lign. — dog ingen betingelse. Billet mrk. A. 16, til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

o

BEKENDTSKAB evt. ægteskab søges af 36-årig solid arbejdsmand med ligestillet katolsk pige. Har eget hus ca. 1 km. fra provinsbys centrum. Billet mrk. A. 21 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

o

Den hellige Frans' 3. orden har møde i St. Annæ kirke onsdag den 26. april kl. 19.30.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermester

Dybølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14—16,
Ordrup. Tlf. 225.
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

Vi bringer i næste uge et fyldigt referat af den norske forfatter Ørnulf Rambeimsets foredrag i Academicum Catholicum, København.

L. Suvalski, Anlæggsgartner

Hedtoften 12
Hedehusené. Tlf. 161
Alt vedr. haver overalt

HARTMANN
Musik

Godthåbsvej 132 - København F
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

absolut
ABSALON
når forsikring skal tegnes

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes
Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 2 15 57

Skrædermester

OTTO LUNDIN

Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64
Præstekjoler

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Ferie i England

En engelsk familie, dr. Conrad Swan og hans kone, lady Hilda Swan, Pynes, Exeter, Devon i England, modtager unge udlændinge — som regel ikke mere end otte ad gangen — som gerne vil tilbringe en del af deres sommerferie i England. De unge kommer på udflugter til havet, til andre naturskønne steder og til steder af historisk eller anden kulturel betydning, ligesom der er adgang til at svømme og spille tennis. Hvis man ønsker det, er dr. Swan villig til at give gæsterne lidt undervisning i engelsk hver dag. Denne undervisning er indbefattet i prisen for opholdet, som andrager lidt over kr. 200 om ugen for fuld kost og logi, indbefattet enkeltværelse og vask.

Pynes, som er et historisk landsted, opført omkring 1701, beboes af jarlen af Iddeleigh. Jarlens svigersøn og datter, dr. Conrad Swan og hans kone bor i den ene fløj af huset. Dr. Conrad Swan, som er først i tredive, har studeret i Cambridge og er historiker af fag. Han har udgivet en del lærebøger og artikler på sit felt. Desuden har han erfaring i at undervise både studenter og yngre elever. Familien er katolsk, og der findes et kapel i huset, hvor der bliver læst messe hver søndag.

Børnehjælpsdag i København

Boden på Kongens Nytorv mangler gevinster. Vi får andel i Børnehjælpsdagens overskud til prinsesse Margrethes feriehus i Trørød og modtager derfor med tak småting eller bidrag til boden. Disse bedes sendt til fru G. Dohm, Røntoftvej 4, Søborg senest den 1. maj. Pakker afhentes gerne efter telefonbesked på Søborg 4980 eller Søborg 6211. På forhånd tak.

Danmarks katolske kvindeforbund

**ANDR. KRØYER'S
BOGHANDEL**

v. Chr. Henningsen
Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
Papir . Stort boglager
Fyldepenne

Knud Rasmussen Boghandel
Vesterbrogade 60, København
vis à vis Den kgl. Skydebane
Hilda 2055

Leverandør til St. Knuds skole

Viggo Høgsgaard

Landsrettsagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Ansigtet

(fortsat fra filmsiden)

mål, man kan stille og besvare efter behag og temperament. Men de skulle gerne give et indtryk af, at *Ansigtet* kun kan anbefales til folk med et godt kendskab til Bergmans tidligere produktion og kun hvis de har nerver til at tage de lange, næsten sataniske passager, der skammer dette, teknisk set, filmiske mesterværk.

Forbudt for børn.

Ai.

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30

Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
Aabenraa Brugsforening

Fyn og dens øer

**NIELS MADSENS
MASKINSNEDKERI**
Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

**SVENDBORG
LIGKISTEMAGASIN**

v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH

KAFFE - VIN - KONSERVERS
Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg
Telefoner: 1410 og 172

Malermestre

L. LARSEN & SØN

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 1016

Nye film

Ansigtet

Ansigtet er ikke Ingmar Bergmans sidste film; den ligger før *Jomfrukilden*, men efter *Det syvende segl*. De, som gennem Bergmans produktion mener at se en udviklingslinje i hans søgen efter livets og dødens mening, går forgæves til denne film. De vil formodentlig karakterisere den som mindre god og tilføje, at man ikke kan forlange, at en mester altid skal kunne yde sit ypperste.

Men lad det være sagt straks, at det så sandelig ikke er en ringere filmkunst, vi møder her end i Bergmans andre film. Her er en så sublim kompositions- og billedkunst, at det er ved at tage vejret fra en. Hans faste skuespillerstab lystret som sædvanlig hans mindste vink og præsterer et samspil af højeste karat.

Hvorfor så tale om, at *Ansigtet* ikke kommer på højde med Bergmans andre

film? Måske er det rigtigt at sige, at han behersker sit redskab, men ikke sit budskab. Altså, at han ikke ved, hvad han vil. Det er også muligt, at han ikke rigtigt vil noget mere — udover at pirre vore nerver og bedrage os, når vi nu så gerne vil bedrages.

Det er ikke til at svare på endnu; men sikkert er det, at når denne film nok kan fængsle, men på intet tidspunkt gribe en, så er det ikke blot, fordi den er vanskelig at forstå. Det er, fordi man mærker, at der anslås falske akkorder. Bergman afslører en side af sit væsen i hver af filmens hovedpersoner; men uden at kunne eller ville engagere sig på nogen front lader han alle tabe og vinde på samme tid. Fordi han ikke kan eller vil engagere sig, bliver hans forsøg på fordybelse perverteret. Det kan være en kamp på liv og død, og det kunne vi acceptere, ja, det kunne vi endda lære alt af, hvis ikke han havde valgt at skjule sin åndelige nød bag skræffefferter. De rører kun vore sanser, aldrig vort hjerte.

Tilbage er en medlidenhed med Bergman selv, der har været så bastet og bundet i sin barndoms skrækreligion, at han i dag er ude af stand til at tro —

men også ude af stand til at frigøre sig fra sin tvivl.

Har han i denne film søgt frigørelse ved at kaste sine overvejelser i grams for den undrende hob? Er han som filmens hypnotisør dr. Vogler, der kræver sin betaling efter at have underholdt selskabet, vel vidende at det har kostet ham selv mere end nok af bristede håb og illusioner —?

Eller var han engang som den kusk, den kristuslignende dr. Vogler hypnotiserer til at tro sig bundet på hænder og fødder, lænket til væggen? Da dr. Vogler slipper sit åndelige voldtag, er Bergman så med, når kusken kaster sig over ham for at kvæie ham? Og hvor langt følger Bergman sin kusk, da denne går ud og hænger sig som en anden Judas, der har opgivet alt håb?

Er filmens lykkelige slutning, hvor dr. Vogler i sin fornædrelses time inviteres op til kongen for at vise sine kunster, blot den gammelkendte fra alle eventyr, eller håber Bergman på benådning for sin gøgle, fordi der trods alt findes et ansigt bag masken?

Dette er kun et udpluk af de spørgs-

Fortsættes side 15

Skygger

19 unge amatører laver en film. Ideen opstår tilfældigt, pengene skaffes hos venner og bekendte, et teamwork begynder og eksperimentet lykkes over al forventning. Filmen er indspillet på 16 mm og siden forstørret op til 35. Det giver uskarphed, lidt flimren, og lyd-gengivelsen er heller ikke for god. Og alligevel synes man det er en af de bedste film, man har set. Hvorfor?

Fordi disse unge, og især instruktøren John Cassavete, er ét med filmen som udtryksmiddel. Instruktion, fotografering, skuespillkunst, alt overbeviser os om, at denne historie *kun* kunne være fortalt på film. Billederne er af en vældig koncentration, hver nuance i et blik eller et minespil opfanges, det er mennesket bag masken vi skal se. Og side om side med denne dygtige fotografering bobler en spontanitet, som giver en god dag i det perfekte. Her er ingen kælen for det fuldendte billede, men en dristig og følsom stræben efter at udnytte filmens sprog til det yderste for at udtrykke, hvad man har på hjerte. Det er sket på bekostning af fuld beherskelse og sammenhæng i filmen, men man gi-

ver gerne afkald på det fuldendte, når manglerne opstår på grund af et utæmmet, men åbenlyst talent.

Og dog ville det hele være »klingen-de bjælder«, om ikke disse unge havde noget at sige. Men vi går ikke forgæves. Handlingen? Der er ingen. Et klip ud af en lille negerfamilies liv. Tre voksne søskende bor sammen; storebror er sort, lillebror og lillesøster hvide, hvad der

får dem til at søge europæernes selskab. Et kort kærlighedseventyr mellem Lelia og en ung amerikaner ender i brud, — og tilværelsen går videre. Vi har set mange raceproblem-film, også mange gode, men de har alle kredset om det samme forkerte problem: Er de sorte ikke lige så gode som de hvide? Det som får alle europæere til heftigt at forarges over deres hvide medbrødre. For naturligvis er de det. Godt og ondt er fordelt ligeligt imellem os. Denne film opererer ikke med godt og ondt, den siger bare: De er anderledes. Vi føres ind i en verden så fremmedartet, at vi bliver os bevidst, hvorfor der er et problem. Men en blanding af varme, beundring og undren ser vi dem arbejde, lege, elske og slås. Umiddelbare, og samtidig ikke til at lære at kende. Og deres egenart kender de selv. Også for dem er de hvide anderledes.

Et sådant syn på raceproblemet synes langt mere realistisk, end hvad vi hidtil har set. I stedet for i misforstået tolerance at ville forfægte, at vi alle er ens, bør vi erkende de andres egenart og i respekt for den lære at elske dem, som de er, ikke som vi synes de skulle være. Forbudt for børn.

Bo.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 17 . 28. april 1961 . 109. årgang . 75 øre

Atomprotesten - *spor i sneen*

Vor faste medarbejder i Vatikanstaden har skrevet denne tekst til sin rubrik *Forrykte ideer*, men vi syntes, den burde frem på forsiden. På billedet under disse linier ses nogle af protestmarchens deltagere, som gennem påsken strider sig frem fra Holbæk til København.

○
Så vidt det er muligt på min terrasse med udsigt over Rom under blå himmel og i 20 graders varme i strålesol mellem de første roser, der sprang ud netop påskedag,

har jeg prøvet at følge en ikke helt lille flok landsmænd, vel nok mest yngre, som stred sig frem gennem det danske forårs sne-storm med påfølgende sjap og søle fra Holbæk til København; og har det interesse for én eneste iblandt dem, fulgte jeg dem med en bøn, fremsat mellem den store kuppel og Vatikanet, og tog dem med ind i mit hjerte, da paven lyste velsignelsen *Urbi et orbi* på den store helligdag, også over dem. Jeg ser jo nok i mine to danske aviser, hvad de er: selv-

pinere, flagellanter, børnekorstog ... eller naive, let rørte og let bevægelige unge, sentimentale og drastiske, men uden politisk forståelse, som bare vil blive taget til indtægt af kommunisterne ... og at deres »march« hverken gør fra eller til, de skulle hellere lade de besindige og ansvarlige (for eksempel ministrene ÷ kirkeministren) ordne land og rige ...

Uden virkning? Jeg får at vide, at de naive kristnes processioner har til formål at skaffe regn (eller at få regnen til at ophøre) eller at bringe pesten til at stoppe; var det altid uden virkning? — jeg ser, stadig fra min terrasse, over på englen på Engelsborg, der stikker plagens sværd i skeden, da Gregor den Store i år 600 lavede »march« med romerne for at bede om farsotens ophør ... og den stoppede, men det var jo dengang! Vi katolikker er ikke så uvante som vore landsmænd med sådan en »march«, når der er noget fælt på færde, og det er der jo i øjeblikket — det er der for resten altid, for altid er synden og Satan på færde.

Der er bare det, at når vi holder »march« til Vor Frue på

Aasebakken, har det ingen direkte relation til landbrugs- eller forsvarsministeriet — og dog har det det: vi beder Gud, på Marias forbøn, skærme os mod u-år og u-fred og alt ondt, og så lader vi ham om, hvordan han vil gøre det; men vi føler en naturlig trang til at understrege en bøn, der også kunne være bedt (og bliver bedt) i »lønkammeret«, med en manifestation af vort ønske og vort begær: vi går, vi går i procession med kors og faner og bøn og påkaldelse, som siger mere end ord.

Derfor er vi ikke uden forståelse for dem, der gik, og som følte, at skulle deres vilje og begær ske fyldest, måtte der mere end ord til, der måtte *handles* — og (uden forud at vide det) måtte de altså stride sig frem gennem vrede elementer, lige så vrede som de landsmænd, der ikke forstod deres hensigt. Hvilken var da den? At stoppe A-bomben, at få ende på al krig, at få os ud af NATO, at undgå fælles kommando for Danmark og Tyskland...? Hvor er det ligegyldigt, og hvor var det forskelligt for hver enkelt; hvor er det også ligegyldigt, om der kom »resultat« ud af det, skadet fredens sag bagved dem alle har det næppe! Men hvad der er godt at se, er dette katolske: vil man noget, må man gøre noget, man må belægge sine ord (selv bønnens ord) med handling — altså: *op og gå!*

Vi kan mødes i mere end det, for læser jeg ret (i de mange læserbreve), er det *liv*, de gik på march gennem sneen for, og det har vor sympati, vi, som altid er på livets side; ikke at vi tror, det er meget værre for os skatteborgere at blive dræbt af en splint af en A-bombe end af en geværkugle eller af en stump af en granat. Ser jeg ret, sigter de dybere i det djævelske, der hedder død: de vil

værge og værne det ufødte liv, de kommende slægter; de taler om beskadigede gener, om vanskeligheder og om åndsbeskadigede børn, og har jeg læst Jungk ret (med det fradrag, der må gøres), er Hiroshima et fælt eksempel på radiobeskadigelse på ufødte slægter! Jo, vi deler deres dybeste intention:

Livet er helligt —

hvert eneste menneskeliv!

Det ufødte barn er helligt —
hvert eneste af dem!

For det program »marcherer« vi også, når vi går i procession og manifesterer og beder; blot henvender vi os ikke til regeringen eller stormagterne, vi henvender os til Almagten; og vi fordrer ikke, vi beder, og vi tilbyder at yde, hvad vi kan, for at værne liv, også det ufødte liv under moders hjerte.

Så venter vi bare på den dag, da alle de, der gik, vil gå med os i protesttog mod, at man dræ-

ber ufødt liv — ikke ved radio-udstråling fra A-bomber alene, men også ved legaliseret indgreb. Var det værgeløst liv, I ville værne — det var det vist! — så værn det ikke bare mod bomber, men også mod professorens blanke instrumenter, — der er andre veje ud af det vildnis af problemer, sociale, moralske og personlige, som også vi befinder os i!

Gå med, den dag vi går i procession for at værge ufødt liv og fremtidig slægt, gå med bag korset og Mariafanen; og vær vis på, at når vi sammen har gået og — i mere end ord — manifesteret vor vilje til *liv*, behøver vi ikke en tale, som er blændende politisk balancekunst, — vi kan få klare ord af mere end en minister, af en biskop. Og så kan det være, at der gror noget i sporene i sneen.

Pet. Scht

Der er blevet udrettet meget af de unge katolikker, som vil rejse en valfartskirke i Øm. Her er en af dem ved at tage tagkonstruktionen under behandling. Se også billede og tekst side 9.

Om kunst og moral

Ørnulf Ranheimsæters
foredrag i AC om
kunst og moral

Kunsten har sine egne indre love. Den er kunst i samme grad, som den følger dem. Men er den også underkastet *moralske* love? Man har i de senere år set flere eksempler på, at dette spørgsmål er blevet indbragt for domstole til afgørelse i processer, der udspilles i den internationale presses projektørlys. Hvad specielt filmen angår, har det samme spørgsmål med jævne mellemrum optaget sindene og Katolsk Ugeblads spalteplads — og det med rette i betragtning af filmens fremtrædende stilling i det moderne samfund.

At kunne besvare det kompetent kræver kyndighed på flere områder, og netop i denne måned har København haft besøg af en mand, der dels selv er kunstner, dels som essayist har leveret skarpsindige analyser, bl. a. netop af kunsten, og som samtidig er bevandret i ældre filosofi, nordmanden Ørnulf Ranheimsæter, som talte i Academicum Catholicum om filmkunst og moral. Når der i det følgende skal fremdrages nogle af de synspunkter, han fremsatte, må nødvendigvis de skarpsindige formuleringer og den afrundetthed og sluttethed, der gjorde foredraget til et lille kunstværk, gå tabt. Men det vil blive muligt at beundre det i et kommende nummer af Catholica, som vil aftrykke det i fuld ordlyd.

Filmen er jo et yderst komplekst begreb, omfattende billeder, lyd, handlingsforløb, symboler, ideer. Men det primære er, at den er billeder. Ranheimsæter indledte derfor med at betragte den under synsvinklen billedkunst.

Filmens billedstrøm er frembragt ved fotografering, altså ad mekanisk vej. Er fotografi og dermed film kunst? Her må man skelne. Ordet kunst bruges almindeligvis i to betydninger, dels i en udvidet teknisk mening om en »kunnen« (dette er oprindelsen til ordet »kunst«), dels i en snævrere æstetisk. Det første er et kunststykke, det andet et kunstværk. Det første omfatter kunstarter som for eksempel lægekunsten, kogekunsten og byggekunsten. Hvad den snævrere betydning er, belyste Ranheimsæter ved en sammenligning mellem fotografi og maleri.

Det at afbilde en ydre virkelighed er utvivlsomt et kunststykke, altså et resultat af anvendt kunnen. Enten det nu gøres af en mand eller et fotografiapparat, vil vi imidlertid næppe kalde det et kunstværk. På den anden side er der imellem de to en overgang. Ranheimsæter viste, hvorledes et amatør fotografi ved beskæring fik koncentration og holdning og dermed kom til at udtrykke en *oplevelse*. Dermed er der faldet et vigtigt ord. Kunstneren er efter Ranheimsæters opfattelse den mand, som kan se tingenes væsen i en oplevelse og dernæst give sin oplevelse udtryk i et værk. Derfor kan man tale om en befrugtning, om at det ægte kunstværk er forløst, eller om kunstneren som en skaber.

I en vis forstand kan kunst-

værket nok siges at afbilde, og således har det et forhold til virkeligheden, men kunstværk bliver det ved at lukke sig i sig selv, ved at have sit formål i sig selv, ved at have en vis distance til virkeligheden. Kunstneren skaber af fænomenverdenens ting et ordnet univers, som lukker sig af imod fænomenverdenen og er bærer af hans vision. Hvor det ikke lykkes, har vi ikke et kunstværk, men reportage.

Det medium, hvori kunstneren udtrykker sin oplevelse, kan være forskellige ting, for eksempel sten, oliemaling eller — filmens billeder. Ranheimsæter ånskueliggjorde dette ved eksempler fra Dreyers Jeanne d'Arc og fra Ingmar Bergmans film. Man så, hvorledes personerne ligesom er sat i et særligt rum, hvorledes kunstneren ved at vælge, skære væk, belyse etc. har gjort billederne til bærere af en mening og har givet dem deres eget liv. Når sådanne billeder følger hinanden i sekvenser, der ved valg af synsvinkel, belysning, billedudsnit lader vort øje følge en helhed, der er udtryk for en sådan oplevelse, og som får kunstnerisk liv, da står vi overfor et forløst kunstværk, realiseret med filmen som medium.

Så vidt er filmen kun betragtet som billedkunst. Men de allerfleste film er jo tillige noget mere. De vil udtrykke en idé eller tendens. I den forstand er de meddelelsesmidler. Deres egenart ses ved en jævnføring med andre meddelelsesmidler. Ranheimsæter omtalte her, hvad han kaldte katederet og prædikestolen. Det, som meddeles fra katederet, henvender sig til intellektet, det formidler viden, fører gennem argumenter til en konklusion. Men det engagerer mig ikke. Henvender det sig derimod til min vilje, forsøger det at opflamme mig til at handle på

en bestemt måde, vil det overtale mig, så bliver katederet til prædikestol.

Kunsten er noget andet end disse to former. Bruges den til det første, udarter den til reportage. Bruges den til det andet bliver den til reklame, tendens-kunst, som Ranheimsæter karakteriserede som forførelseskunst, fordi den vil forlede os til en uegentlig afgørelse. I modsætning hertil står det forløste kunstværk som et i sig selv sluttet hele. Med en dristig parallel jævnførte Ranheimsæter det med den salige beskuelse, visio beatifica, hvor vi skal skue Gud ansigt til ansigt. Denne beskuelse vil ikke føre intellektet fra argumenter til konklusion og ikke anspore viljen til handling. Den engagerer hele personen, den er på en gang intellektets højeste udfoldelse og dybeste hvile, og den er viljens fred.

Med dette syn på kunsten synes svaret på det indledende spørgsmål om forholdet mellem kunst og moral let at besvare. Det i sig sluttede kunstværk har sin egen moral. Ranheimsæter taler et andet sted om »værkstedets ansvar«, som er fælles for håndværkeren og kunstneren, og som for eksempel alene ud fra saglige grunde siger snedkeren, hvordan skuffen skal være.

Derfor vil kunsten også principielt kunne vælge sig et hvilket som helst emne, den vil også kunne skildre det onde. Er der tale om forløst kunst, vil den have bragt det på afstand, i kunstværkets eget univers, hævet det op i en kysk renhed. Formår den ikke det, er der ikke tale om virkelig kunst. Således afvises af rent kunstneriske grunde pornografien, som Ranheimsæter sammenstillede med reklamen.

Forsøger man at anvende disse synspunkter på filmen, må man

Kunstneren er efter Ranheimsæters opfattelse den mand, som kan se tingenes væsen i en oplevelse og give sin oplevelse udtryk i et værk.

betænke, at langt de fleste film ikke er kunst i denne strenge forstand. (Dermed er ikke sagt, at de uden videre er værdiløse. Der findes andre værdier end kunst.) Filmen med dens store muligheder for realisme i detaljen vil netop ofte have svært ved den distance til fænomenverdenen, som kunsten kræver. Den vil hyppigt være reportage. Man kan for eksempel spørge, om ikke Fellinis *Det søde liv* er mere reportage end kunst.

Om maleriet og skulpturen gælder, at de har udviklet sig langt væk fra forrige århundredes naturalisme med dens krav om at afsløre og dokumentere verdens elendighed. Men det er et spørgsmål, om ikke den findes endnu i romanen og filmen. Kravet om at »sige sandheden« viser sig i en

snagen i personens intime sfære, i de situationer, hvor mennesket enten i hengivelse — til Gud eller til et andet menneske — eller i sin svaghed har krav på at være alene. Man kan her henvise til scenen med reporterne i *Det søde liv*, hvor filmen selv peger på problemet.

Kameraet bliver dagligt frækere til at snage i menneskelig fornødelse. Det gælder i øvrigt pressen lige så meget som filmen. At vi sluger stadig større portioner af den slags og reagerer stadig mindre, kan forveksles med åndelig sundhed, men er nok snarere forhærdelse.

I den forbindelse må man pege på, at hvor man under påskud af ærlighed og sandhed beskæftiger sig med voldsgerninger og køn-

nets udskejelser, er det særlig farligt, fordi vi mennesker som faldne væsener betragter dem på en gang med afvisning og hemmelig tilslutning. På hele dette felt trænger vi til en ny askese, som det vil være gavnligt at opdyrke. Selv den ægte kunst lever ikke i det lufttomme rum, men henvender sig til mennesker. Også kunsten må afvejes med hensynet til dem, som evangeliet kalder de små. Måske hører også vi til de små.

Under den diskussion, som fulgte efter foredraget, var det interessant at følge Ranheimsæters analyse af Ingmar Bergmans Jomfrukilden. Han betragtede den i flere lag: først selve fabelen, som er simpel; derover et sæt af symboler: brødet, der fungerer næsten som et sakramente, i hjemmet, hvor faderen deler det ud til familien, i skoven, hvor pigen deler det ud til røverne — indtil det forurenes af frøen, og dets kraft brydes. Eller birken, som i begyndelsen og før hævnen identificeres med jomfruen. Denne film er efter Ranheimsæters mening måske den eneste skildring af jomfrueligheden, som filmen har givet. Om den så også har taget de pædagogiske hensyn, er et andet spørgsmål.

K.K.

Børn på ferie

I snart mange år har Ugebladets læsere med deres bidrag gjort det muligt at give et stort antal børn en sund og styrkende ferie i Centralskolens sommerhus i Asserbo. Vi vil gerne allerede nu — for det er jo snart sommer — minde om denne gode sag. Bidrag modtages med tak af Katolsk Centralskolens kassererkontor, Frederiksgade 7, København K. Vi vil give kvittering her i bladet med givernes navne eller mærke.

Philomena

Der er nu kun én *Sanket* Philomena! Hendes navn er opført i den romerske martyrkalender under datoen 5. juli. Men en anden Philomena bliver ikke mere tolereret af rituskongregationen.

Hvem var den anden Philomena eller rettere: hvem mente man, hun var? I al korthed er historien den, at man for 150 år siden i de romerske katakomber fandt skellet af en ganske ung pige. Hendes grav var dækket af tre stenplader, som bar påskriften »Filomena Pax Tecum« (Fred være med dig, Philomena). I graven fandtes tillige en glasbeholder, som formodedes at have rummet en martyrs blod. Man drog ret forståeligt den slutning, at en pige ved navn Philomena havde lidt martyrdøden i kristendommens første tid. Med den traditionelle respekt for Kristi trofaste vidner førte man derefter relikvierne til en kirke, hvor de kunne få en værdig plads. I dette tilfælde blev det kirken i Mugnano del Cardinale i nærheden af Neapel, som fik æren af at rumme det håndgribelige minde om den kristne pige.

Imidlertid var de katolske arkæologer ikke tilfredse med beviserne for, at Philomena havde rang som helgen. Man fortsatte undersøgelserne i slutningen af det 19. århundrede, og det bør erindres, at i 1911 kunne for eksempel den store Catholic Encyclopedia offentliggøre en artikel, der åbent betvivlede Philomenas martyrium og hendes ret til at blive æret som helgen. Hun blev, hvilket ligeledes bør erindres, aldrig kanoniseret eller indført i Kirkens universelle kalender. Hun blev derimod adskillige steder både i Italien og i andre lande *lokalt* æret som en helgen. Mange piger (også nonner) og kirker bærer

hendes navn. Hun var meget yndet, og det bliver ikke helt let at føre hende fra populariteten over i glemslen.

Man vidste så lidt om Philomena. Fantasien havde frit spillerum. Det har den ikke mere. Rituskongregationens erklæring er klar: Philomena må ikke æres som helgen, og alle billeder af hende skal fjernes. Man erfarer allerede, at befolkningen i Mugnano del Cardinale, hvor Philomenas skrin har stået, er bedrøvede over denne beslutning.

I første omgang kan man altså forbløffes over, at en sådan fejltagelse var mulig. Men man bør næppe bruge ordet svindel i denne forbindelse. De ansvarlige har i sin tid været overbevist om, at en af de mange navnløse og glemte kristne martyrer var blevet fundet og hed Philomena. Hvis hun skulle have været officielt kanoniseret, ville man sikkert ikke være kommet langt med hendes sag. G-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy, Egon Duvå og som ansvarshavende Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby, tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund, tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition, Hauchsvej 8, København V., tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition v/ A. Prüser, Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K., tlf. Central 9528 (9-16, lørdag kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr. kvartal 8 kr. og i lande udenfor Skandinavien 9 kr.

Dauids 84. salme. Træsnittet af Ejgil Vedel Schmidt er trykt med den originale stok.

Salige de, der bor i dit hus,
end skal de love dig.
Salig den, hvis styrke er i dig,
når hans hu står til højtidsrejser!

Når de går gennem Bakadalen,
gør de den til kildevang,
og forårsregnen hyller den i velsignelser.

Fra kraft til kraft går de frem,
de stedes for Gud på Zion.

Hør min bøn, o Herre, Hærskarers Gud,
lyt til, du Jakobs Gud!
Gud, vort skjold, se til
og vend dit blik til din salvedes åsyn!

Thi bedre én dag i din forgård
end tusinde ellers,
hellere ligge ved min Guds hus' tærskel
end dvæle i gudløsheds telte.

*Hvor elskelige er dine boliger,
Hærskarers Herre!*

*Af længsel efter Herrens forgårde
vansmægted min sjæl,
nu jubler mit hjerte og kød for den levende Gud!*

*Ja, spurven fandt sig et hjem og svalen en rede,
hvor den har sine unger —
dine andre, Hærskarers Herre, min Konge og Gud!*

*Thi Gud Herren er sol og skjold,
Herren giver nåde og ære;
dem, der vandrer i uskyld,
nægter han intet godt.*

*Hærskarers Herre, salig er den,
der stoler på dig!*

Nu jubler mit hjerte og kød!

En katolsk kirkes klokke lyder påny i Kalundborg...

Katolikker i Kalundborg og omegn har i mange år savnet en fastboende præst til deres kirke. Det har været dem til stor opmuntring, at pater J. Mesters i december 1960 kom til byen. I denne artikel skriver dr. phil. Ada Bruhn Hoffmeyer om Kalundborgs katolske forhistorie og om dens nyeste.

Kalundborgs femtårnede kirke, opført omkring 1170 af Esbern Snare, var indviet til den Hellige Jomfru, og kirken har siden da — gennem næsten 800 år — båret sit oprindelige navn *Vor Frue*. En tradition fortæller, at Esbern Snare engang i et slag kom i stor fare. I sin nød påkaldte han da hjælp fra himlen, idet han udbrød: »Hjælp Gud og din dyre Frue! Han blev bønært, og af taknemmelighed mod Guds Moder lod han ikke blot det mægtige midtertårn, men hele sin femtårnede borgkirke indvie til Jomfru Maria.

Kun lidt ved man om kirkens og navnlig gejstlighedens historie i de første århundreder efter indvielsen. Men fra 1386 træder præsternes navne frem af kildematerialet i så at sige ubrudt række. Middelalderens konger og dronninger opholdt sig ofte i Kalundborg. Intet under da, at en af præsterne ved *Vor Frue* var kapellan hos dronning Margrethe, en anden kansler hos Erik af Pommern. Højest af alle rager imidlertid en af de sidste af den katolske kirkes gejstlige ved *Vor Frue* op, nemlig selve ærkebispem *Birger Gunnarsson*, der fra 1493 i nogle år var sognepræst ved kirken. *Birger Gunnarsson* havde en fin karriere bag sig, da han kom til Kalundborg; han havde været kansler hos dronningerne Dorothea og Christina, samt ærkediakon ved katedralen i Roskilde. I Kalundborg købte han, medens han var knyttet til *Vor Frue*, et par be-

tydelige gårde. Direkte fra sit sognekald ved *Vor Frue* udnævntes han til ærkebiskop i Lund i 1497. Det er ikke uden interesse, at han dér indstiftede Mariamessen, som skulle læses »til evig tid«. Han var den fornemste af Nordens ærkebisper og pavens legat i Norden. Det var ham, som i 1514 i *Vor Frue* i København kronede kong Kristiern II, og som året efter viede kejser Maximilian I's sønnetatter, Elisabeth, der var søster til kejser Carl V af Habsburg, til kong Kristiern og samtidig kronede hende til rigets dronning. Ærkebiskop *Birger* døde i 1519, to år efter at den sidste katolske præst ved *Vor Frue* i Kalundborg, magister *Anders Glob*, var gået af.

Reformationen kom med storm og magt til Kalundborg. Båndet til moderkirken blev voldeligt revet over. Den 14. september 1532, på festen for Korsets ophøjelse, forstummede den katolske kirkes klokke i staden. Rigshovmesteren *Mogens Gøye*, der nylig som en af de første i Danmark var gået over til Luthers lære, lukkede med brutal hånd byens franciskanerkloster, hvis ruiner netop i disse dage bliver afdækket og undersøgt af Nationalmuseet og Kalundborg museum.

Munkene blev bogstavelig talt drevet på gaden. *Mogens Gøye* — på den tid den på jordegods rigeste mand i landet og tillige den mægtigste — var hovedmanden for klosterstormen og for gråbrødrenes uddrivelse af Danmark. Han begyndte i 1528 med franciskanerklostret i Flensborg. Personlig jog han brødrene ud af flere klostre, bl. a. i Kalundborg. Således skildrer franciskanermunken *Erasmus Olavi* fra Næstved lukningen af det ikke ubetydelige kalundborgske kloster. Lensmanden på det kongelige slot, som var nabo til klostret, var rigshovmesterens fortrinlige håndlanger. En storartet hjælper fandt *Mogens Gøye* iøvrigt indenfor klostrets egne mure, idet guardianen, *frater Melchior*, stod på hans side og hastigt gik over til Luthers lære. Til gengæld blev han da også den første lutherske sognepræst ved *Vor Frue*. Men klostret blev konfiskeret af kongen, omdannet til la-

degård for slottet og kom derved på den kongelige lensmands hænder.

Siden hin mindeværdige stund har ingen katolsk kirkeklokke lydt over Kalundborgs by og land. Først mere end 400 år senere skulle en katolsk præst atter blive bosiddende i den gamle, historiske stad. Det overrevne bånd skulle påny knyttes til Moderkirken. *Vor Frue* skulle igen æres — ganske vist ikke i sin oprindelige kirke fra middelalderen, men i en ny Sankt Mariæ kirke. Men navnet »*Vor Frue*« er også knyttet til den nye kirke. Thi *Vor Frue af Refsnæs*, hvis billede står på Jomfru Marias alter inde i kirken, våger over den voksende katolske menighed. Ligesom *Esbern Snare* anræbte *Vor Frue* om hjælp, da han var i nød, har den katolske menighed i Kalundborg gennem et halvt århundrede henvendt sig til *Vor Frue af Refsnæs* med bøn om at få en fastboende præst. Han kom i december 1960.

o

Den 25. marts 1961, på Mariæ bebudelsesdag, lod en katolsk kirkeklokke for første gang siden reformationen sin klang høre over Kalundborg og dens omegn, over fjorden og *Refsnæs*, og påsken blev atter fejret efter den katolske kirkes ritus. Når to sådanne begivenheder har kunnet finde sted efter mange århundreders forløb, betegner det intet mindre end en milepæl i Kalundborgs historie, for Sankt Mariæ kirke og for den person, som derved har skabt historie, nemlig pater *J. Mesters S.M.M.*

Allerede palmesøndag med palmevielse og procession blev en oplevelse for den talrige forsamling. De mange ministranter optrådte værdigt og sikkert. Mange af menigheden havde aldrig før været med til at fejre en katolsk påske. Adskillige havde fundet vej til kirken skærtorsdag. Et dybt indtryk gjorde langfredagens begivenheder på menigheden, ikke mindst på dem, der ikke før havde deltaget i korsets hyldning. Trods tæt snefog og eftermiddag-

Fortsættes side 13

Mallorcas moral

Palma, Mallorca (NC) Det stigende antal turister, som kommer til Mallorca, undergraver befolkningens moral, siger biskop Enciso Viana. Biskoppen anmoder om, at der oprettes moralsk ansvarlige forlystelsescener for Mallorcas ungdom og for turisterne. Han siger videre, at øen kan komme til at opleve et »førdædeligt moralsk forfald«.

Byzantisk vielse

Vatikanstaden (NC) For sandsynligvis første gang i historien har en pave meddelt bispevielsen ved en gudstjeneste i den byzantinske ritus. Pave Johannes XXIII havde selv ønsket at følge denne liturgi, da han forleden konsekreerede pater Acacio Coussa til titulær ærkebiskop af Hierapolis. Ved højtideligheden anvendtes udelukkende det græske sprog.

Bispevielsen blev holdt i det sixtinske kapel og overvåredes af mange kardinaler og prælater af østens riter. Paven var iført de paramenter, som bruges i den græske liturgi og er meget forskellige fra den gejstlige klædedragt i den latinske ritus.

Den apostoliske delegation

Den apostoliske delegat til Skandinavien, ærkebiskop *Martin Lucas*, er blevet modtaget i privataudiens af pave Johannes. Ærkebiskop Lucas er som bekendt for tiden på rekreation efter sin sygdom.

Det meddeles fra Rom, at den apostoliske delegats opgaver indtil videre vil blive overtaget af en stedfortræder. Mgr. *Bruno Heim* fra Schweiz er af paven udset til dette hverv og rejser snarest til Skandinavien som chargé d'affaires.

Anglikaneren er kommet

Den engelske statskirkes særlige repræsentant ved konciliets sekretariat for kristen enhed, kannik *Bernard Pawley*, er nu ankommet til Rom. Han har haft en samtale med mgr. Jan Willebrands fra sekretariatet og vil snarest møde kardinal Bea.

Kannik Pawley bor sammen med sin hustru ved den anglikanske kirke i Via Nazionale. Han regner med at blive i Rom til september, hvorefter han vil aflægge rapport til den anglikanske kirke.

Puddel-appellen virkede

London (NC) Mgr. Derek Worlock, der er sekretær for ærkebiskoppen af Westminster, kardinal William Godfrey, fortæller, at de engelske katolikkers hunde og katte, trods rasende protester fra mange sider, gavmildt har besvaret »puddel-appellen« om at deltage i fasten!

Mgr. Worlock omtalte det raseri, der rejste sig blandt engelske dyrevenner på grund af pressens misvisende gengivelse af en opfordring fra kardinalen i forbindelse med den »familie-faste«, han anbefalede at gennemføre askeonsdag, og som gik ud på, at man den dag skulle nægte sig et eller andet i form af mad, drikke, cigaretter, eller hvad man ellers måtte føle trang til, og give de sparede penge til et familiefastefond.

Samtidig foreslog kardinalen, at familiernes hunde og katte for en gangs skyld kunne få lidt billigere mad den dag! »En fed og forkælet puddelhund ville sikkert kun have godt af at spise lidt mindre og få lidt enklere kost eller af at komme til frisøren en gang mindre end ellers!« sagde han.

Mgr. Worlock fortæller, at pressen gik helt amok, og at hans telefon var »rødgledende« — ikke mindst fordi der samtidig blev afholdt en stor hundestilling i London med hunde fra hele landet. Alle landets dyreværnsforeninger protesterede, og det kommunistiske blad »Daily Workers« advarede kardinalen

med, at folk ville svare ham: »De kan selv beholde Deres hundekiks! Vi ønsker frihed!«

Efterhånden begyndte vinden imidlertid at vende sig i de engelske hundekenneler. Filmstjerner, politikere, kirkeværger og fuglehandlere tog del i det almindelige ramaskrig, og posten til ærkebiskoppens hus antog enorme dimensioner. »Men så fik jeg 100 kr. fra en anonym forkælet puddel,« siger mgr. Worlock, »og fra en kat i London, som hed Smith, fik jeg en check på 20 kr., som den havde samlet sammen i 10-ører blandt kattene i nabolaget. Men det bedste var måske nok det brev, vi fik fra en puddel i Lancashire, som skrev, at den ikke kunne faste, fordi den ventede familieførelse, men at den ønskede, at en af dens hvalpe, som havde en fin stamtavle, skulle sælges på auktion til fordel for fondet.«

Også mennesker svarede på kardinalens opfordring, og der indkom et beløb på ca. 350.000 kr., som skal bruges til oprettelse af et børnehospital i Roseau, Dominica, Britisk Vestindien, hvor børnedødeligheden er særlig høj, og hvor der gøres en stor indsats for at lære unge mødre, hvordan de skal pleje deres småbørn.

Pilgrimme til Nicholas af Flüe

Darmstadt, Tyskland (NC) *Det protestantiske kvindelige ordenssamfund »De økumeniske Mariasøstre« i Darmstadt har stillet sig i spidsen for en pilgrimsrejse til det berømte eremitbo Sankt Beatus i nærheden af Interlaken i Schweiz, hvor Sankt Nicholas af Flüe boede de sidste 20 år af sit liv. Sankt Nicholas, der levede i det 15. århundrede, var en fremstående statsmand og er Schweiz' nationalhelgen. Han var far til 10 børn.*

De protestantiske Mariasøstres orden blev grundlagt i 1947 og ledes fortsat af sine to stiftere, dr. Klara Schlink og Erika Madauss. Kommunitetets nye kapel i Darmstadt bliver indviet i maj, og ved denne lejlighed vil pastor Martin Niemöller prædike. Der holdes i øvrigt regelmæssigt retræte hos søstrene. De følger i deres gudstjeneste de benediktinske principper. I øvrigt arbejder de i slumkvarterer.

Youghal, Irland (NC) De irske sognepræster har på et møde drøftet materialismens anslag mod den irske ungdom. De var enige om, at Irland ikke længere var isoleret fra skadelige påvirkninger udefra. En præst fra Nordirland gjorde opmærksom på, at fjernsynet skabte alvorlige problemer i hans sogn, hvor 99 pct. af familierne havde en modtager. Fjernsynet holder børnene borte fra deres studier, sagde han, og selv om regeringen giver arbejderbefolkningens børn mulighed for at gennemgå en universitetsuddannelse, vil fjernsynet muligvis fratage dem lysten til at modtage dette tilbud.

Folkets egen musik

Rom (NC) Inden for det pavelige institut for kirkemusik er der blevet oprettet en ny afdeling, som har til formål at fremme kirkemusikkens udvikling i missionslandene. Den nye afdeling ledes af en tyskfødt missionær og komponist, pater Michael Konz S.V.D., som i den anledning er blevet kaldt til Rom efter 20 års tjeneste i Argentina. Pater Konz, der er 51 år, forklarer formålet med den nyoprettede afdeling således:

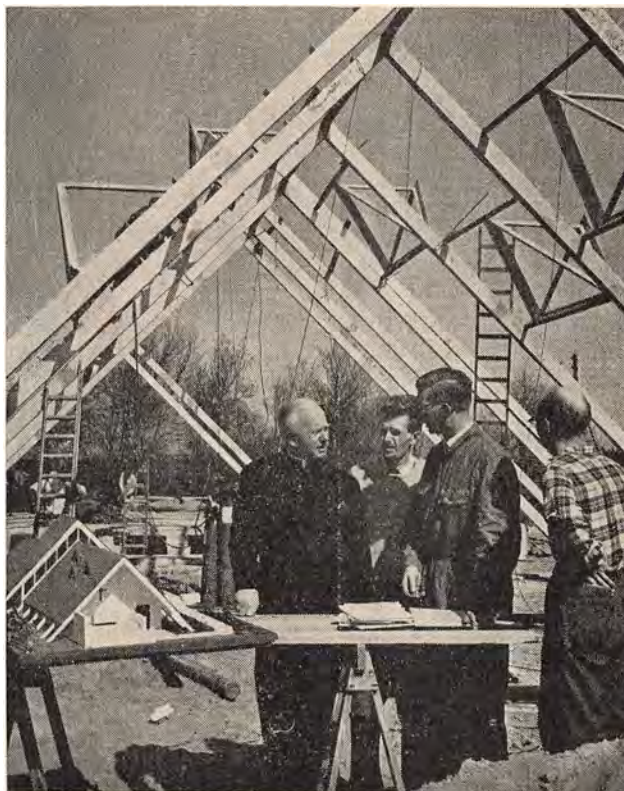
»Ethvert land og ethvert folk har sin egen særlige form for religiøs musik. Det bliver nu vor opgave at fremme studiet af denne musik og at støtte missionærerne med praktiske forslag og råd om, hvordan de kan tilpasse disse musikformer, så de bliver anvendelige til kirkelige formål.«

Ifølge pater Konz har den nye afdeling endvidere til hensigt at forsyne musikalske centre i missionerne med båndoptagere og optagelser, som kan være til hjælp ved undervisningen i gregoriansk sang.

Vatikanstaden (NC) Pave Johannes har for et par uger siden været til stede ved et møde i den kommission, der med henblik på det økumeniske koncil forbereder materiale om ordenslivet inden for Kirken. Paven pegede på nødvendigheden af en bedre samarbejdning af de forskellige ordeners »storartede indsats«. En sådan samarbejdning under biskoppernes ledelse er nødvendig, sagde paven, for at møde nutidens krav.

INSTITUT SAINT JOSEPHs kor afholder mandag d. 1. maj 1961 kl. 20 koncert i Sankt Augustins kirke, Jagtvej. Pater Roos taler om »Menneskets tro i vor tid«.

Før rejsegildet i Øm

De unge katolikkers arbejde med den nye valfartskirke i Øm går rask fra hånden. I løbet af april er man trods visse forhindringer — således blev nogle materiale-leverancer forsinket af strejkerne — kommet så langt, at de store spær til taget har kunnet rejses. Biskop *Subr* har besøgt arbejdspladsen og ses på billedet over disse linier sammen med to af projektets energiske ledere, *Karlo Hammann* og *Poul Guldager*.

I den sidste kirke-arbejdslejr fik de danske deltagere en meget værdsat hjælp af 12 unge katolikker fra Tyskland og 5 fra Schweiz.

Man kan roligt sige, at rejsningen af valfartskirken er en sag, de fleste danske katolikker gerne vil støtte. Centret i Øm betyder ikke blot meget for jyderne. Både valfarterne, sommerskolerne og børnelejrene samler deltagere fra andre egne af landet. Det er helt selvfølgelig, at byggekomiteen fortsætter sin *landsindsamling* til fuldendelse af kirken. (Giro 10256, Øm-Byggefonden, K. Hammann, Ndr. Strandvej 45, Risskov).

Når svalerne tier, skal svanerne synge

»Lutter gode og fuldkomne gaver kommer ned ovenfra, fra himmellysens fader,« siger Jakob i søndagens epistel.

Men desværre er de fleste mennesker ikke i stand til at tage imod disse gaver. Hele dagen lever de i støj og jag. Ofte er deres arbejdsforhold sådan, at de ikke kan undgå det. Men i stedet for, at de så om aftenen og om søndagen skulle bade sig i stilhed, lever de videre på samme febrilske måde, — ikke til at rive bort fra deres radio eller fjernsyn, hvor de kritikløst sidder og sluger alt, om så det er de mest platte og indholdsløse programmer.

Man har ofte sagt, at vor tids mennesker er bange for stilheden. Derfor stopper de ørene med støj. De er bange for det, der er inden i dem selv, og de er bange for at høre den stemme, der kommer ovenfra, men som kun kan høres, hvor der er stilhed.

På mandag fejrer vi den hellige Josef, Arbejdernes skytshelgen. Man har kaldt ham »tavshedens mand«. Det er bemærkelsesværdigt, at der ikke findes bevaret ét eneste ord af ham i hele evangeliet. Og alligevel — hvilken styrke, hvilken mandighed og diskretion udstråler der ikke fra hele hans person. Hvis også vi var i stand til at tie stille — om det så kun var 5 minutter om dagen — ville meget blive anderledes i vort forjagede liv, og gennem os ville der også ske forandringer i det milieu, vi lever i.

Hvis vi vil have, at andre skal høre efter, hvad vi siger, må vi begynde med at tie stille. »Vær hurtige til at lytte, sene til at tale«, er det råd, Jakob giver os i sit brev.

Gregor af Nazianz havde forstået dette. Den jævne og samtidig store mand, som levede i det 4. århundrede, og som blev ærkebiskop af Konstantinopel, oplevede tider, der var endnu vanskeligere end dem, vi oplever. En dag opgav han fuldstændig at få nogen til at høre efter, hvad han sagde, og han bestemte sig til slet ikke at sige noget i flere uger. Til dem, der undrede sig over det, skrev han, at der kun var frelse at finde i freden og stilheden. Til en af sine venner, der blev forarget over hans tavshed, skrev han følgende:

Gregor til Celeusius!

Eftersom du bebrejder mig min tavshed og mine bondske manerer, kære ven, så lad det være mig tilladt at fortælle dig en fabel, som ikke er uden en vis pointe. Når du har læst den, vil du måske stemme dine udtalelser lidt ned.

En dag gjorde svalerne nar ad svanerne og bebrejdede dem, at de ikke blandede sig med menneskene, at de ikke ville lade deres sang høre for hvem som helst, at

Hvis stilheden er smukkere end det, du har at sige, så ti.

Arabisk ordsprog

de tilbragte al deres tid på engene og langs floderne, at de nød deres ensomhed, at de sang så lidt, og at de, når de endelig lod deres sang høre, kun sang for sig selv, som om de skammede sig over den musik, de frembragte. »Se på os,« sagde svalerne, »vi lever i byerne, blandt menneskene. Vi snakker hyggeligt rundt omkring dem, vi fortæller dem om os selv...«

Først nedlod svanerne sig slet ikke til at svare, fordi de foragtede al den snak; men til sidst bestemte de sig alligevel til det, og de sagde til svalerne: »Ved I, at der er folk, som søger ud i stilheden for vor skyld, for at høre den musik, vi skaber, når vi breder vingerne ud i vinden, og at det er den musik, der inspirerer

- SØNDAG d. 30.: 4. søndag efter påske (s. 587, hvid).
- MANDAG d. 1. maj: Josef, arbejdernes forbillede (hvid).
- TIRSDAG d. 2.: Athanasius (s. 897, hvid), biskop og kirkelærer.
- ONSDAG d. 3.: Søndagens messe (s. 587, hvid). Ihukommelse af Alexander, Eventius og Theodulus (s. 900).
Eller: Alexander, Eventius og Theodulus (s. 900, rød), martyrer. Ihukommelse af søndagens messe (s. 587).
- TORSDAG d. 4.: Monica (s. 904, hvid), den hl. Augustins moder.
- FREDAG d. 5.: Pius V (s. 905, hvid), pave.
- LØRDAG d. 6.: Gudsmoders lørdagsmesse (s. [89], hvid).
- SØNDAG d. 7.: 5. søndag efter påske (s. 590, hvid).

vor sang. Det er rigtigt nok, at det er sjældent, vi synger, og at ikke ret mange mennesker får det at høre! Men det er netop det, der er værd at lægge mærke til: vi vil holde måde, og vi vil *ikke* blande musik med støj. I derimod trætter de mennesker, I lever i nærheden af, og når I synger, går de deres vej. Og det gør de ret i, for I er så snakkesalige, at I er en plage for alle, der hører på jer.»

Nu håber jeg, du forstår, hvad det er, jeg vil sige med denne fabel, min kære Celeusius: min ordknaphed er mere værd end din snakkesalighed. Lad derfor være med at kritisere den tavshed, jeg overholder. Ellers kommer jeg frem med dette ordsprog, som er så talende i al sin kortfattedhed: »Den dag svalerne tier, skal svalerne synge.«

Lad os ligesom Gregor af Nazianz forsøge at forstå, at tavsheden er den frugtbare jordbund, ordet kan vokse i. Hvis vi virkelig har noget at sige, er det vor pligt at tie. De ord, vi siger, får kun deres betydning gennem den tavshed, de opstår af.

M.D.

Forfølger man os?

I radioens Kirkeligt Magasin talte direktør, cand. polit. Børge Mannov i sidste uge om en katoliks vurdering af propaganda og polemik rettet mod Kirken. Vi bringer her et kortfattet referat af den ret fyldige redegørelse:

Ordet »polemik« vækker vel som oftest ubehagelige følelser i os. Når en samtale eller en diskussion bliver polemisk, er det som regel ensbetydende med, at den er blevet afsporet, idet polemiske indlæg i virkeligheden snarere er monologer, der krydser hinanden som kårder i en fægtekamp. Man har spurgt mig, om vi danske katolikker føler, at den katolske kirke i Danmark er genstand for en polemik, der har karakter af forfølgelse eller systematisk propaganda. Jeg tror at kunne besvare dette spørgsmål med et klart NEJ. Alligevel ville det ikke være svært at fremdrage eksempler på grov polemik og propaganda rettet mod danske katolikker og deres kirke, men dette skyldes alene, at polemik og propaganda i vid udstrækning har fortrængt samtale og saglige diskussioner i Danmark i dag, og det går ikke mere ud over katolikker end over alle andre.

De mest iøjnefaldende elementer kan stort set opdeles i to grupper: den retoriske, hvor man for eksempel stiller spørgsmål, som ikke er ærligt ment, fordi det i virkeligheden ikke er spørgsmål, eller opstiller alternativer i tilfælde, hvor sandheden ikke er et »enten-eller«, men et »både-og«. Den anden gruppe, som er af mere psykologisk art, kan bestå i, at man tillægger modparten synspunkter, som han slet ikke har, eller i at skifte mellem logiske og følelsesmæssige argumenter, som umuliggør et sagligt og sammenhængende svar, hvorved tilhørerne bliver følelsesmæssigt grebet uden selv rigtig at være klar over det — eller i at fremsætte voldsomme angreb, der fastholdes, selv efter at grundlaget for et sådant angreb har vist sig at være forkert. Som et enkelt eksempel på den polemik, som specielt føres mod katolikker, er det nærliggende at tage den mistænkeliggørelse af vore motiver, som kommer til udtryk i påstanden om, at en katolik ikke lader sig lede af sin personlige samvittighed, men lader paver og præster tænke for sig i religiøse spørgsmål og uden videre accepterer de færdige svar.

Årsagen til, at sådanne fordomme

mod katolikerne, som i virkeligheden frakender dem personlig hæderlighed, personlig myndighed og dermed menneskelig værdighed, i særlig grad er udbredt her i Skandinavien, hænger formentlig sammen med visse »dogmer«, nordboerne så at sige har indsuget med modernismen, som for eksempel: Alt er relativt, enhver bliver salig i sin tro, mennesket har ingen fri vilje, men er et produkt af arv og miljø — for blot at nævne et par ting.

Men selv om katolikerne ikke er helt uden skyld i disse fordomme, er og bliver det dog sandt, at en argumentation, der bygger på dem, aldrig kan blive til en samtale, men er dømt til at ende som polemik. Skal vi komme ud over denne polemik, må vi nå til enighed om, at grundlaget for enhver samtale må være: Respekt for den anden part og den sandhed, han oprigtigt har erkendt — god vilje til at opfatte alt i den bedste og fornuftigste mening — åbenhed og vilje til at lade sig overbevise — samt sidst, men ikke mindst: respekt for kendsgerningerne, også (og måske især) på den måde, at man ikke udtaler sig om ting, man ikke har forstand på.

Oremus udsendt igen

Den kendte og værdsatte katolske bønnebog for ungdommen, *Oremus*, er af Sankt Ansgars Forlag sendt på markedet i ny udgave. Det var nu afdøde søster Clara, som udarbejdede bogen, og den er blevet en god ven for mange — ikke blot for de helt unge. Det nye oplag er redigeret af søster Benedicte Rasmussen og overlærerinde frk. Ulla Andersen. Man bør nu, da messebogen er udsolgt, erindre om, at *Oremus* blandt sine mange tekster også bringer de fleste af messens faste dele på latin og dansk.

Sankt Ansgars Forlag har fornylig udsendt Sven Damsholts »Tanker om det kristne ægteskab«.

I Sankt Antonii kirke, Brønshøj, meddeler biskoppen Firmelsens Sakramente under messen 2. pinsedag kl. 9.

R.I.P.

Vor kære moster

Fru HERTHA CHRISTENSEN

er afdøet ved døden den 14. april 1961, vel forberedt ved Kirkens hellige nådemidler.

Familien Nibler

Bed for hendes sjæl.

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A

Aarhus

Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

ROMAN KUSIER

Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

En skandinavisk fond

Fra en norsk læser har vi modtaget:

Under mitt opphold i København i påsken læste jeg i Ugebladet at læserne hadde anledning til å komme med forslag som eventuelt skulde komme frem på det forestående kirkemøte. Jeg vil spørre om følgende:

Der er prester som sitter på ensomme poster, som den ene dag ikke vet hvad de skal spise den neste dag og som ikke kan gjøre noe som helst fordi de mangler penge og ikke har noen menighet som kan avse noe til deres sjælesorger. Der er søsterkongregasjoner som også lever fra hånd til mund — kongregasjoner som har tilgang men ikke vet hvor de skal skaffe plass til disse nye fordi de mangler penger til at bygge ud.

Andre steder er der prester, som har formue og ikke vet hvad økonomiske

bekymringer er. Der er søsterkongregasjoner som gjennom sitt arbeide får penger nok, de kan bygge ut og bygge nytt uten at det merkes på økonomien. Alle disse arbeider for én sak: Guds Rikes utbredelse.

I den senere tid blir der snakket og skrevet så meget om hjelp til de underutviklede land: de rike land skal hjelpe de fattige, de rike mennesker skal hjelpe de fatige, de rike kristne skal hjelpe de fattige. Var det så ikke rett og rimelig at de rike kongregasjoner hjalp de fattige? At der for eksempel blev betalt en liten prosent til et fond? For inden vårt lille Skandinavien *burde* der ikke være slik forskjell som der desværre er.

»Norsk leser«

ORGEL-HARMONIUM

med dejlige toner og mange udtræk sælges.

Ring venligst Luna 2813.

UNGE KATOLSKKE ARBEJDERE holder den 1. maj kl. 20 kammeratskabsaften hos Per Wedell Topp, Ved Klostreret 8, København Ø.

LÆRER SØGES

Sankt Norberts skole i Vejle søger til 1. august en ung og energisk lærer (evt. lærerinde). - Skolen, der for tiden har otte klasser med omkring 200 elever, agtes snarest muligt udbygget med realafdeling, hvorfor en lærer, der kan påtage sig, eller som er indstillet på at uddanne sig til at undervise i realskolen, vil blive foretrukket. - Løn som ved de kommunale skoler.

Ansøgning bilagt afskrift af eksamensbevis og anbefalinger sendes til skolens bestyrelse, adr.: Fjellegade 2, Vejle. Telefon 893.

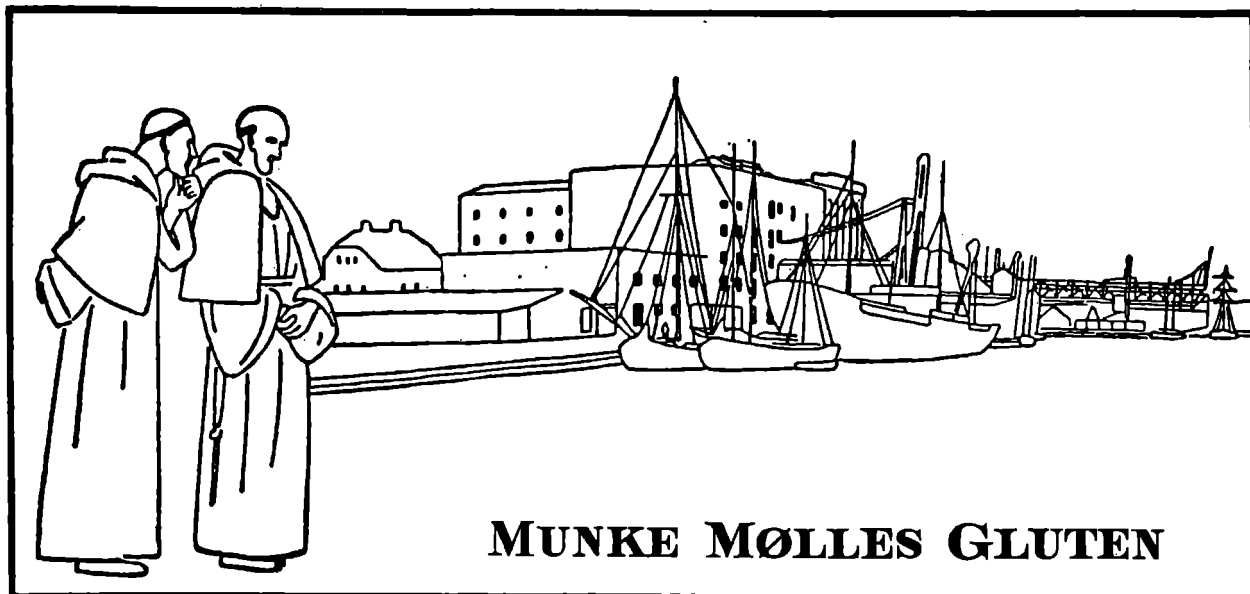
HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

MUNKE MØLLES GLUTEN

Fortsat fra side 7

gens tordenvejr var mange — endog fjerntboende — draget til Sankt Mariæ kirke.

Selve påskemat blev en stor og højtidelig oplevelse. For første gang tændtes i Kalundborg det store påskelys, og dåbsvandet blev indviet. Da krucifikset blev afdækket, altret strålede af lys og blomster, og pater Mesters havde istemt »Gloria in excelsis Deo«,

sang menigheden af fuld røst med til orglets toner.

For menigheden i Kalundborg — og for de protestanter, som havde fundet vej til Sankt Mariæ kirke — blev det både en rig og en historisk oplevelse. Selv i en så lille kirke og med så beskedne hjælpemidler kunne man fejre påsken på en måde, der var en katedral værdig.

Grosserer
ARNOLD BYVOET

er under et ophold i Holland afgået ved døden.
Bed for hans sjæl.
R.I.P. *Familien*

**Feriepension
Graveshoved**

I tiden 17. juni—20. august incl. er Katolsk Ungdomsskole, Graveshoved pr. Fjelstrup åben som familie- og ferie-pension. Enestående skøn beliggenhed ved skov og badestrand. Rutebilforbindelse fra Kolding og Haderslev. Varmt og koldt vand på alle værelser.

Fuld pension 22 kr., med altanværelse mod vandet, 25 kr. pr. døgn. Børn under 7 år kr. 7,50; fra 7 til 10 år kr. 15,- pr. døgn.

Mindste ophold: 7 dage. Der læses messe på skolen. Adresse:

KATOLSK UNGDOMSSKOLE
Graveshoved pr. Fjelstrup
Tlf. Fjelstrup 40

I den kommende tid

SCT. ANSGARS KIRKE, KØBENHAVN. På alle hverdage i maj måned er der majandagt med sakramental velsignelse kl. 19.30. Firmelsens sakramente meddeles af biskoppen Kristi himmelfartsdag efter pontifikalmessen kl. 10. Alle børn, der skal deltage, møder til forberedelse i kirken tirsdag d. 9. maj kl. 15. Alle voksne og alle faddere indbydes til forberedelse samme dag efter majandagten, der begynder kl. 19.30. Voksne bedes i forvejen anmelde deltagelse på kirkens kontor.

Onsdag den 5. maj kl. 20 holder Academicum Catholicum i København generalforsamling i Englesalen, Jagtvej 183 B. Efter generalforsamlingen vil der blive vist en film med optagelser fra franske middelalderborge.

Søndag den 7. maj kl. 9 samler Academicum Catholicum sine medlemmer til messe i Skt. Augustins kirke, Jagtvejen. Efter messen er der fælles morgenmad og udflugt, hvortil madpakke medbringes.

**Vejle
Trælast & Kulkompagni A/S**

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

Hansen Pærhøj & Søn
Garmester - kunsthandel

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

VEJLE OPTIK
v/ Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

A/S Vejle Mælkekompagni
Fineste mejeriprodukter

Telefoner 335, 336 - Kontor 507
Vejle

NIELS BOESEN

Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

**Poul
HENRIKSEN**

Raadhusortvet
Vejle

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360

Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød

Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning

Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejle

Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Sjælland

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 72 07 70

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre
Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 72 16 28
72 08 18

HERLUFSHOLM BRØRFABRIK

Næstved . Tlf. 72 40 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester
Gallemarksvej 23. Tlf. 72 13 49
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik
Jernbanegade 2. Tlf. 72 05 43
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.
Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør
Østergade 8, Næstved
Telefoner 72 06 63
72 36 63

N. JUEL PEDERSEN

Glarimester
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
*Leverandør til katolske
institutioner*

Næstved Diskontobank

Aktieselskab

Kontortid 10-12.30, 14-16

Lørdag 10-12.30

Telefon 72 15 00

Blandede annoncer

BEKENDTSKAB evt. ægteskab søges af kultiveret dame først i 60'erne, bosiddende i København, med nobel herre, helst akademiker, forretningsmand eller lign. — dog ingen betingelse. Billet mrk. A. 16, til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

BEKENDTSKAB evt. ægteskab søges af 36-årig solid arbejdsmand med ligestillet katolsk pige. Har eget hus ca. 1 km fra provinsbys centrum. Billet mrk. A. 21 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Musik skal der till!

Klaverer, harmonier, pianetter m.
m. sælges byttes og købes. Reparation
og vedligeholdelse evt. udlejning.

Indhent venligst gratis tilbud.
Intonatør HARRY EJDERSKOV
Tlf. Luna 2813

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Klitborg og Trørød

I lørdags blev Katolske Menighedsplejers hus i Klitborg efter ombygningen forevist for en indbudt kreds, og i søndags genåbnede Danmarks katolske Kvindeforbund sit hus, Prinsesse Margrethes Feriehus, i Trørød. Ved begge begivenheder var biskoppen tilstede. Vi bringer i næste uge billeder og omtale.

25 års ordensjubilæum

På mandag den 1. maj er det 25 år siden, søster *Maria Birgitta O.S.B.*, af lagde sine løfter indenfor Lioba-søstrenes kongregation. Hun var blandt de første søstre, som i Sønderborg indledte den senere så rige udvikling.

I de 19 år, moder *Maria Birgitta* var klostrets priorinde, blev Lioba-søstrenes arbejde en betydningsfuld faktor og et inspirerende indslag i den katolske kirkes dagligliv her i landet. Både fra klostret på Jagtvejen i København og senere fra Valby Langgade har Lioba-søstrene kunnet virke til velsignelse og gavn i vide kredse. Det var et særdeles levende kommunitet, søster *Maria Birgitta* for seks år siden overgav til den nye priorinde, moder *Lioba*.

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

TIL BYEN
- i byen
FRABYEN smut ind!

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 2775

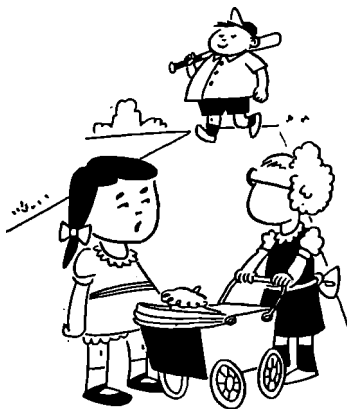
Retræte for ægtefolk

Lørdag den 13. og søndag den 14. maj indbydes til retræte ved pater Hans Martensen S.J. for ægtefolk på Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup.

Retræten begynder lørdag kl. 16.00, og man tager hjem igen ca. kl. 20.30. Søndag indledes med deltagelse i messen kl. 9.00, og retræten slutter ca. kl. 17.30. Der er børnepasning hele søndagen!

Lørdag serveres aftenmad, søndag morgenmad, frokost og eftermiddagste til en meget rimelig pris. Skriftlig tilmelding senest tirsdag den 9. maj til: H. Heinemeier, Markskellet 5, Vanløse.

Opgiv antallet af børn og antallet af voksne deltagere.

— Hans yndlingsbøn er bordbønnen, ser det ud til!

KØDHALLE

Robert Hansen

1. kl. kød, flask og pålæg

Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27, København K
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Frank Andersens fond

Et mindre antal unge katolikker kan af midler fra Frank Andersens Fond opnå halvt eller helt friabonnement på Katolsk Ugeblad. Ansøgningen må indeholde de nødvendige oplysninger om den pågældendes økonomiske forhold og være bilagt anbefaling fra en præst eller lærer. Ansøgninger sendes til skoleinspektør John S. Lundorf, H. C. Ørstedsvvej 39 A, København V.

Nonner i Flittige Hænder

Ugebladet *Flittige Hænder* bringer i sit næste nummer, der udkommer på tirsdag, en samtale med priorinden for benediktinerinderne på Åsebakken, fru *Cæcilia*. Artiklen er skrevet af *Mogens Poulsen* og fint illustreret af *Leif Nielsen*. Den handler ikke — som man kunne have ventet — om nonners sans for stramaj og korssting, men om selve klosterlivet. Fru *Cæcilia* ville helst have undgået at komme i rampelyset, men har i dette tilfælde villigt svaret på interviewerens spørgsmål, fordi hun følte sig nogenlunde sikker på at få en fair behandling. Vi har nu haft lejlighed til at læse artiklen og kan konstatere, at den er både interessant og korrekt.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier

Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frukt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma

V. SVENSTRUP

aut. elektro-installatør

Telefon 2 15 57

Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning

Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg salater

ERIK CARLSEN

Sdr. Ringgade 3, Aarhus

Telefon 4 33 85

HENRY CARLSEN

Sdr. Ringgade 61, Aarhus

Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

Købmands- og

Haandværkerbanken,

Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Søndre afd.:

Aarhus Hovedbanegaard,

tlf. 2 40 88

HEIERIET JESTEBØ

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus

Missionshotellet ANSGAR

Nye film

I anledning af *Farlige forbindelser*

I forbindelse med Truffauts nye film, som er anmeldt nedenfor, glæder vor medarbejder sig over »den berigende fornyelse, der har fundet sted inden for fransk filmkunst«. Det er vanskeligt at sige det samme om Vadims sidste værk, *Farlige forbindelser*, for det er længe siden, man på et filmårred har set et sådant sædeligt fordærv. Det er ikke, fordi billederne er »dristigere« end i mange andre film. Måske er de oven i købet mindre chokerende. Hvad der her er fordærvet, er selve personernes hensigt og vilje. Og det er langt værre!

Når kødets synd efter Thomas af Aquins opfattelse ikke er den alvorligste synd, er det fordi viljen i dette tilfælde er lammet, fordi friheden begrænses af en forvirring i vort følelsesliv. Lidenskaben kan altså være en formildende omstændighed. »Den, der er syndefri, lad ham være den første, der kaster sten på hende!« siger Kristus om ægteskabsbrydersken. Men når viljen til synd arbejder bevidst og med overlæg, bliver der tale om en alvorlig krænkelse af Guds orden. Det er netop tilfældet her. I Valmonts og hans kones kærlighedsaffærer spiller lidenskaben ikke mere nogen rolle, eller næsten ikke. Det drejer sig for dem om et spil (som skakspillet i filmens indledning antyder det), og formålet med dette spil er at ødelægge en ung pige, at friste hendes forlovede til at være hende utro, og at få en ung gift kvinde til at falde, bare fordi hun hidtil har været dydig. I sammenligning med disse kyniske intriger virker Brigitte Bardot og hendes medsøstre næsten uskyldige! De er blot som nogle små dyr, der tumler sig for øjnene af os, men i grunden er de ikke onde. Hos Vadims personer er det derimod selve viljen, som er fordærvet, og som fordærver forstanden. Derfor er denne film pervers.

Mennesker, der er så dybt forankret i lasten, at de kun har ét ønske, at ødelægge dyden, — dem har verden

kendt til siden syndefaldet. Urenheden har altid hadet renheden med misundens had. Det, som er det chokerende i dag, er først og fremmest, at det er muligt at lave en film over dette emne, at slå mønt af ondskabens hæslighed. Vi har glemt at protestere. I vores angst for ikke at være tilstrækkeligt frisindede godtager vi alt for meget, og derved sløves vi i vor erkendelse af ondt og godt. Men vores mangel på reaktion bidrager efterhånden til at forandre hele samfundets mentalitet...

Det er ikke længe siden, at aviserne bragte en meddelelse om et bryllup mellem en kendt skuespillerinde, der allerede har været gift flere gange, og en ung folkekirkepræst. At en ung mand taber hovedet over en teaterstjerne er forståeligt. Det er sket mange gange før, og det vil sikkert også ske i fremtiden. Mindre forståeligt er det imidlertid, at en anden og anset præst i folkekirken vier dette brudepar, som om det var den naturligste ting af verden! Skilsmisse og nyt ægteskab har man set før, men et tilfælde af denne art viser, hvor vanskeligt det er at sætte en grænse, når man en gang er begyndt at flytte grænsen mellem godt og ondt. Det viser os, at der er kædereaktioner, som er endnu farligere for mennesket og for samfun-

det end atombomben. Men mod denne fare er der ingen, der tager initiativet til at starte en protestmarch.

Overset denne tingenes tilstand og i et samfund, hvor alle de moralske regler på det seksuelle område styrter sammen den ene efter den anden, er det givet, at den kristne opfattelse af ægteskabet med dens forkyndelse af monogami ser ud til at være ren anakronisme og tilbagegang. Men lad os ikke bedrage os selv! Mennesket består ikke blot af følelser, men også af ånd og vilje. Vores menneskelighed manifesterer sig netop i åndens sejr. Et udtryk herfor er den menneskelige troskab. Den ægte humanisme findes ikke der, hvor to mennesker binder sig til hinanden og forlader hinanden alt efter deres rent følelsesmæssige indskydelser. Den findes hos det menneske, der engang for alle har givet sin tro til et andet. Den findes hos de ægtefæller, der trods de utallige anledninger til splittelse og brud, der truer deres fællesskab, bevidst accepterer troskabens og samhørighedens lov. At gå med til noget andet, er at forråde menneskets sande væsen.

M.D.

Skyd på pianisten

De, der sidste år så den unge franske instruktør François Truffaut's første film *Ung flugt*, har sikkert bidt mærke i navnet og med spænding og forventning set hen til det næste produkt fra den lovende kunstners hånd. Forventningerne indfries fuldtud i filmen med den lidt bizarre titel *Skyd på pianisten*.

Man står her overfor en hel ny måde at iscenesætte, fotografere og fortælle på. Nu behøver alt nyt jo ingeniørligt at betyde fremskridt, men i dette tilfælde glæder man sig, fordi det hele er præget af en velgørende ærlighed, der ganske enkelt ønsker at vise en lille gruppe mennesker helt, som de er.

Handlingen er lige ved at være underordnet — men mennesket og dets sjæl, som den afspejler sig i ansigtsudtryk, (Truffaut lader sin fotograf be-

nytte meget tæt kameraføring) er det centrale.

Hovedpersonen, pianisten, er »tegnet« mesterligt: hans hårdt prøvede kunstnersjæl forsøger at gemme sig bag en hårdkogt incognito-maske, men en kvinde gennemskuer ham, og siger til ham, at han er ikke som »de andre«. Det kan lyde banalt, men er der ikke noget essentielt i dette, at den sande kunstner gør alt, hvad han kan for ikke at synes anderledes, men simpelthen er det?

Det er opmuntrende at se en så berigende fornyelse indenfor fransk filmkunst. Interesserer De Dem for de filmiske muligheder, så snyd ikke Dem selv for denne forestilling, der er præget af ægte gallisk esprit.

Forbudt for børn.

bm.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 18

5. maj 1961

109. årgang

75 øre

Gud besøger dødscellen

— Hej, Tom!
— Ja?
— Hvad laver du?
— Skriver.
— Hjem?
— Nej, til søster Robert Ann.
— For satan! Hvor mange timer om dagen skal du skrive til de nonner?

Toms latter trænger ud gennem gitterdøren, slår over mod væggen i det rum, hvor den elektriske stol står, og giver genlyd ned ad gangen til de andre celler.

— Hvad griner du ad? spørger hans medfange Bob Anderson gnavent.

— Hør, hvad jeg lige har skrevet i mit brev: »Det er et privile-

gium at få lov at skrive til Dem, søster; det giver mig 3—4 timers alvorlig, sund eftertanke, og det er noget, man må være taknemmelig for.«

— Huh! kommer det fra Anderson.

— Hvordan bærer han sig ad med at tænke alvorligt og sundt, Bob? lyder en tynd stemme fra en celle længere nede.

— Stemme fra et fremmed land! råber Tom, hvorfor sover du ikke, Skeeter?

— Hvordan sku' det la' sig gøre, når I skriger sådan op!

Miley-morderne er netop blevet overført til straffeanstalten Eddyville, »dødshuset« i Kentucky.

Vagtskiftet tillader dem en kort passiar. Det er 12. februar 1942. Processen i Lexington er afsluttet. Tom var blevet taget på flugten i Bobs vogn, helt nede i Texas; Bob havde i egen interesse forrådt ham og selv anmeldt den stjålet. Hos politiet var Tom Penney desuden en gammel kending. Som 15-årig var han blevet dømt for sine første tyverier, og siden havde han brugt sine unge år, dels bag tremmerne, dels på gale veje udenfor. Nu er han 33, og nu er det slut. Ved det sidste indbrud i klubben i Lexington røg hans kugle i gulvet under kampen ganske vist, men Bob gjorde det af md de to kvinder i huset, før de tre mænd stak af med kassen.

Tom er velbegavet og godt skåret for tungebåndet, ikke bange for at dreje politiet en knap. Det er en styrkeprøve, hver gang de mødes, og sådan begyndte det også denne gang.

Men så sker der noget. Endnu stærkere kræfter sætter ind. Toms rapserier havde ført ham til randen af mord; det var ganske vist ikke ham, der havde dræbt, men det var et spil af omstændighederne — moralsk var han ansvarlig. Det rører ved noget i ham: »Hver gang jeg har gjort noget ondt, har jeg vidst det,« siger han senere be-

Skildringen på denne og de følgende sider er usædvanlig, men sandfærdig. Den er bygget på M. Raymonds bog om den dødsdømte Thomas Penney, der blev katolik i fængslet, og hvis tilværelse forandredes totalt. Bogen hedder i sin amerikanske udgave »God goes to Murderer's Row« og er udgivet af The Bruce Publishing Company, Milwaukee. Den udsendtes sidste år på tysk af forlaget Herold, München, under titlen »Gott in der Todeszelle«.

Forsiden på en amerikansk avis fredag morgen den 26. februar 1943 med meddelelsen om, at Anderson, Penney og Baxter er blevet henrettet i den elektriske stol. Penneys billede er placeret i midten.

KENTUCKY STATE PENITENTIARY

BODYVILLE, KY Feb 22 1942

NAME *Thomas Penney* CELL NUMBER *1000*
 TO WHOM *Rev. Sig. T. Atkinson* STREET *Tennant Field*
 RELATION *Chaplain* CITY AND STATE *Albany Tenn*

RULES FOR GUIDANCE OF RELATIVES TO INMATES

Inmates may write one letter each week to persons on their mailing list. In writing to inmates put cell number and name written plainly in English on the envelope.
 Letters written to prisoners must not exceed four pages in length. Prisoners may receive small boxes of edibles once each month, not more than enough for two meals. It is strictly against the rules to send bananas, grapes, relishes and cigarettes to the prisoners and they will not be allowed to receive the above mentioned. Prisoners may receive visits from members of their family once each week between the hours of 8:30 to 10:30 A. M. and 1 to 3 P. M. Sundays and Holiday hours will be from 8:30 to 10:30 A. M. only. Persons desiring to see prisoners on business will have to secure permission from the Warden. IMPORTANT. We solicit your co-operation in carrying out the above.

W. JESS BUCHANAN, Warden

Dear Father,
I have neglected you terribly for. But I do count on your love here tonight, and thought I would tell you my appreciation personally, but it seems that our Lord has ordained otherwise, so now I am out on a limb, how can I give anything I want to say. I have no secrets from you for, unless it is that I have kept you in ignorance of the miracle that God has wrought in my soul.

De indledende linier fra et af Tom Penneys breve til den præst, der havde hjulpet ham.

kræftende, da han belæres om Kirkens syn på den naturlige morallov; »det tror jeg, alle ved. Men vi undskylder os, retfærdiggør os . . . skyder skylden over på samfundet . . . og noget er der om det. Havde jeg fået den taxa-licens, jeg søgte om, før jeg sidste gang kom i fedtefadet, havde jeg ikke siddet her. Men den blev afslået. Politiet havde mit fingeraftryk, nemlig.«

Her, i Toms ømme samvittighed, er et udgangspunkt, et hul i fronten, som straks belejres af godt og prøvet mandskab. Der er først politikommissæren, der har kendt Tom fra barnsben af; han føler sig urolig og mærkelig forpligtet overfor denne forbryder. Tom mærker til sin forvirring respektten og interessen; han føler sig ligefrem behandlet som et menneske; det er ham en gåde, men det forvandler forhøret fra en bitter styrkeprøve til en første kontakt. Så får han besøg i fængslet af kommissærens svigerinde, søster Maria Laurentia, og en medsøster, og de gør mod hans vilje et dybt indtryk på ham.

— Kan De fadervor, Tom?

— Jeg er bange, jeg har glemt det, søster.

— Jamen, så bed ofte: Min Gud — barmhjertighed!

Da søstrene er gået, begraver fangen ansigtet i hænderne og ber på må og få sin første bøn. Et par gejstlige fra byen sendes bort med foragt, men så kommer pater George Donnelly. Han taler og ad stolper og ned ad vægge om de sidste verdensmesterskaber, om nazisternes march mod Moskva, den russiske vinter, om de små ting, der kan forårsage store ulykker . . . Tom venter adspredt og høfligt på moralen; men så hører han til sin overraskelse præsten fortsætte: »Små ting kan også føre til den helt store triumf! Petrus blev omvendt, bare ved et blik; den hellige Augustin ved en barnestemme . . .«

Tom mumler utydeligt. Præsten gir op.

— Får De ordentlig mad?

— O.K.

— Hvad med cigaretter?

— Mhm.

— Må De læse avis?

— Ok ja.

Præsten rejser sig for at gå. I tre kvarter har han holdt enetale til denne mand, og han er åbenbart hverken til at hugge eller stikke i.

— Bliv lidt endnu, pater, og sæt Dem, vil De?

Præsten sætter sig igen.

— Jeg sidder i en klemme, pater. Jeg ville gerne tale religion med Dem . . . Jeg har ført et dårligt liv. Jeg ville gerne dø godt. Jeg ville gerne dø som katolik.

Tom sidder på kanten af sin skammel nu og læner sig indtrængende over mod præsten: Jeg ved ikke meget om Deres tro. Som lille holdt jeg til hos en horde katolske unger. Når de gik til skrifte om lørdagen, sad jeg på den bageste kirkebænk. I forbedringsanstalten i Frankfort skulle vi gå til gudstjeneste. Jeg gik til den katolske. Men jeg forstod ikke, hvad der egentlig foregik.

Toms øjne er stadig ikke venlige, men det stikkende blik er forsvundet.

Undervisningen virker på Tom som vand på knastør jord. Hans intelligens fryder sig, da han hører om skabelsen og Guds plan med mennesket: »Det griber alt sammen så vidunderligt ind i hinden!« Men hans hjerte er allerede som et barns: »Jeg tror, jeg tror! Det er så omfattende og så enkelt og så dybt tilfredsstillende alt sammen. Intet mangler, ikke engang min tilbøjelighed til at gøre ondt. Men Kristus spiste med synderne, drak med synderne, og havde to forbrydere til lidelsesfæller i sin død!

Troen er Sandheden, forstår Tom Penney; både om verden og om ham selv; og han siger ja til Sandheden af hele sit hjerte. — Det Ja kom meget snart til at stå sin prøve, nemlig da forhørsdagen kom, og retten blev sat. Præsten havde sikret sig, at Tom ikke stiltiende tegnede sig for en billig form for barmhjertighed: han kaldes til at tage det fulde ansvar for sin fortid; han bekender sig offentligt til Guds retfærdige

dom over ham og den; men idet han gør denne dom til sin, pibler troen frem i ham, den uovervindelige tro på Guds grænseløse barmhertighed.

Forbryderen Tom Penney er under denne retshandling, denne offentlige syndsbekendelse for Gud og mennesker, død og begravet med Kristus; nu skal troens menneske, Tom, stå op fra de døde til et liv i ham. Pater George døber ham i fængslet.

— Søster, siger Tom den næste dag til sr. Robert Ann, jeg er blevet dømt til døden, men aldrig i mit liv har jeg været så lykkelig som nu! I nat sov jeg igennem, for første gang i en hel måned!

Op pater George må også have luft overfor søstrene: »Jeg har døbt flere voksne og andre har jeg hjulpet; men sådan noget som det her med Tom har jeg endnu aldrig været ude for. Nåden har været til at tage og føle på med hænderne... hans celle har været som en forgård til Himlen!«

I Eddyville er dødscellen lille, uden vinduer, af massivt beton. Af møbler er der kun en briks til at sove på og et toilet i krogen; intet bord, ingen stol eller skammel; af levende væsener en stor kakerlak. Cellen er som skabt til at bringe en dødsdømt til vanviddets rand; men Tom hungrer efter ensomheden med Gud og fylder, til alles måben, dagene med perlehumør og en umådelig travlhed.

Hurtigt vokser korrespondancen med præster, søstre og lægfolk fra alle egne af Amerika; det store katolske fællesskab træder til og møblerer hans lille celle med alt, hvad han kan have brug for til sine sidste »rejseforberedelser«: krucifiks, Bibel og bøger, rosenkrans og

korsvejsstationer og skapular. Der hvor menneskets verden har trukket sig bort, rykker Kirkens verden nu ind — døds- cellen bliver i sandhed en forgård til Himlen: »Den katolske tro har forandret verden for mig. Den har gjort disse dage i døds huset til de lykkeligste i mit liv. Nu er jeg ikke blot ikke bange for døden; nej, jeg længes efter den, fordi jeg ved, den vil føre mig til Gud.«

Imidlertid er sagen appelleret til højesteret, og månederne går. En dag står Tom ved sit gitter og fremsiger frimodigt trosbekendelsen for de lyttende fanger; senere læser han højt af Thomas a Kempis; men en anden dag erklærer han pludselig harmfuldt: — Nu ved jeg, hvorfor vi er 6 her på gangen.

— Seks? spørger Bob nysgerrigt — de er jo kun 5.

— Nej, 6 er vi! erklærer Tom; for foruden os 5 arvinger til den varme stol er der endnu en djævel her, fra det hedeste helvede — og han har været her i månedsvis.

Det er i Bob, at fristeren stikker. Dag ud og dag ind har han bearbejdet Tom for at få ham til at ændre sit vidneudsagn og skyde skylden over på en død mand. Men Tom har forpligtet sig på Sandheden og er ikke til at rokke, selv om situationen efterhånden går ham på nerverne: »Hver dag beder jeg om visdom og kraft til at modstå fristelsen,« skriver han i et brev. Han trænger forfærdeligt til vejledning, men pater George er indkaldt til hæren. Han hung- rer efter sakramenterne. Fængselspræ- sten kommer kun én gang om måneden.

Bob fortsætter sin belejring: hans for- svarere har givet ham håb, men alt af- hænger af Tom.

— Ah nej, Bob! Ikke i denne uge...

Tom Penney før han blev fængslet. Det var ikke tilladt at fotografere ham i døds cellen.

hvorfor gør du ikke som jeg og tænker på Gud og din sjæl?

— Hvorfor fanden tænker du ikke på mig og mit liv? lyder det vredt tilbage, du gode Gud, Tom, man skulle tro, du var halvvejs præst. Hver eneste sjæl her i fængslet har du villet omvende... Hvorfor lader du ikke mig være i fred ligesom Skeeter?

— Fordi du har forstand, Bob. Skeeter er et mønsterværdigt eksempel på, at dumhed kan være en velsignelse... med ham vil Gud være barmhertig. Men du bærer selv ansvaret. Med dig vil Gud handle retfærdigt.

Anderson ler hårdt: — Penney, hvis du nogensinde kommer ud herfra, skulle du gå til scenen...

Det er den ene røver på korset, der formaner den anden: »Frygtør heller ikke du Gud, skønt du er under den samme dom?« Tom føler det selv sådan. Lidt efter lidt får han for vane at underskrive sine breve: »Deres taknemmelige broder (el. søn), til højre for den korsfæstede...«

Men djævelen er ikke født i går. Tom får en bog i hånden om offersjæle, og da slår det ned i ham som et lyn: Bob er ikke parat til at dø endnu. Tom skal ofre sig for hans frelse, tage hele skylden på sig, så Bob kan komme ud. Som sagt så gjort. En ny lang tilståelse sendes til myndighederne. Begivenhederne ruller; pater George er langt borte, Bob gnider sig i hænderne; Tom er ekstatiske oprømt, men har det ikke helt godt.

I sidste øjeblik, inden de nye forhør sætter ind, kommer pater George og hjælper ham: Nej, barn, det er djævelen i en lysengels skikkelse!

Fortsættes side 6

Few Clues Are Found As Officers Seek Solution To Murder Of Marion Miley

Avisforside med artiklen om mordet og politiets jagt på forbryderne.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Læsernes breve

I et meget venligt brev har en læser bebrejdet os, at vi fornyligt standsede en debat her i bladet, fordi — som vi skrev — en fortsat drøftelse ikke havde almen interesse. Han synes også, en sådan diskussion bør henvises til privat samtale, men mener, vi modsiger os selv, når vi samtidigt oplyser, at der er indkommet fire læserbreve om emnet. Så må der dog være almen interesse for sagen!

»Det er en selvmodsigende undskyldning, der ganske tydeligt dækker over noget, De ikke ønsker offentliggjort«, skriver den pågældende, idet han tilføjer, at han kun fremsætter sine bemærkninger af interesse for bladet.

Vi kunne selvfølgelig svare denne læser privat, men hvis han

har ret i, at andre er af samme opfattelse, er det bedre, om sagen bliver ordnet her. Vi er principielt imod uldne standpunkter og knurren i krogene.

Efter vor opfattelse er det ikke læserbrevens ringe eller eventuelt imponerende antal, som bestemmer, om sagen har almen betydning. Man må også spørge: Kan bladets læsere med udbytte følge debatten? Man må fremdeles spørge: Er debatten saglig eller præget af personlig uvilje? De to spørgsmål kan vi let besvare. Debatten var for speciel til at interessere ret mange andre end de få implicerede. Desuden var et par af de breve, som blev holdt tilbage, stemt i en toneart, der ... nåja, hurra for papirkurvens opfinder!

Den kritiserende, men velmenende læser bemærker: »Jeg synes, det er godt, at bladet har censur«. Han formoder, at debatten standsede, fordi en censor greb ind. Det er ikke rigtigt. Bladet er ikke undergivet censur. Misforståelsen beror på, at katolske bøger af faglig art altid bliver gennemlæst af en kyndig person og forsynes med imprimatur, hvilket er en såre fornuftig ordning. Det samme kan vanskeligt gennemføres, når man skal lave et aktuelt ugeblad. Redaktionen må da tage ansvaret og har endda en specielt ansvarlig, som skal stå til regnskab overfor presseloven og i en given situation lægge ryg til.

G-

Hvis bladet udebliver

Alle reklamationer angående bladets forsendelse bedes venligst rettet til *postvæsenet* og ikke til ekspeditionen eller redaktionen. Bladet afleveres efter aftale med avispostkontoret torsdag eftermiddag og kan være alle abonnenter i hænde om fredagen.

Vat på skærmen

Det var ikke opmuntrende at høre dansk kristendom repræsenteret af professor, dr. theol. Søren Holm i sidste uge i den første af fire fjernsynsudsendelser om grænserne for menneskelig erkendelse i dag.

Hvad ved vi? hedder serien. Hvor er vi henne? spørger man mere efter denne fattige og tågede bekendelse. Om sandheden erklærede dr. Søren Holm, at den er subjektiv. Er der fire millioner forskellige sandheder alene for dette lille lands vedkommende? Og om meningen med tilværelsen erklærede han, at den overhovedet ikke kan udledes af kristendommen, som kun har til formål at give os bevidstheden om tilgivelse for vore synder. Men der medfulgte ingen anvisning på, hvilken af de for dette lands vedkommende fire millioner sandheder, det er mest formålstjenligt at klynge sig til for at opnå denne bevidsthed. Hvorefter det er mest fristende at lægge hænderne træt i skødet og spørge, hvad man også skulle bruge den til, når den ikke giver tilværelsen mening alligevel.

Er det ikke skammeligt at spise alle de sultne sind foran skærmen af med sådan en håndfuld vat? I.L.

Til overvejelse

Her er en lille oplysning, som De kan fundere over. Dansk Provins Bogtrykkerforening og Organisation af Bladudgivere i Provinserne har den 18. april meddelt følgende:

»På grundlag af de siden sidste prisregulering stedfundne stigninger i produktionsomkostningerne, herunder de i forligsmandens mæglingsforslag af 21. marts indeholdte lønforbedringer til arbejderne, er de hidtil gældende vejledende priser på bogtrykarbejder i provinsen — sætning og trykning — med Monopoltilsynets godkendelse forhøjet med gennemsnitlig 9,5 pct. fra og med 25. marts d. å.«

Det var det hele. Hvad betyder det for vort blad? Det giver en årlig merudgift på nærved 5000 kr. for trykning af bladet!

Alt det ved SAS om katolikker:

Messe i lufthavnen - fredags-menu under rejsen!

Vidste De, at det skandinaviske luftfartsselskab SAS interesserer sig overordentlig stærkt for sine katolske rejsegæster? Som de øvrige verdensomspændende luftfartsselskaber har SAS forlængst erfaret, at en stor procentdel af

alle flyverejser gennemføres af religiøse grunde, og da den katolske kirke udgør det største af alle religiøse samfund i verden, er den samtidig blevet en håndfast faktor på luftfartsselskabernes budget.

Et par søstre belaver sig på at gå i luften med SAS fra Kastrup lufthavn.

Hos SAS har man taget konsekvensen og udarbejdet en meget grundig — og korrekt — håndbog i katolicisme til brug for personalet både i lufthavnene og i de kommercielle afdelinger.

— For at kunne yde passagerer, hvis rejse har et religiøst formål, den bedste hjælp af enhver art under rejsen, hedder det bl.a. i bogen, er det nødvendigt at vide mest muligt om deres tro og omfatte den med respekt og hensynsfuldhed!

Efter denne appel følger en vignetsprængt gennemgang af den katolske tros lære i en nøddeskal, af de vigtigste mandlige og kvindelige ordener og deres struktur, af hele klosterlivets organiske opbygning og af Kirkens struktur. Man belæres om de vigtigste katolske udtryk og deres betydning, man præsenteres for en oversigt over den katolske kirkes procentvise udbredelse i samtlige verdensdele, og man får ikke mindst en omhyggelig gennemgang af, hvad der kræves til at celebrere en messe, for at personalet kan opfylde mulige ønsker om messe i lufthavnen før afrejsen, eller ved ankomsten, eller endog om bord i maskinen undervejs. Man strækker sig så vidt, at der altid på fredage står mindst tre kødløse menuer til rådighed for katolske passagerer, og besætningen instrueres om at rekvirere flere, hvis det fremgår af passagerlisten, at der er flere katolikker blandt de rejsende, idet man dog korrekt oplyser, at katolikker under rejse ikke er bundet af abstinensbestemmelserne. Man får at vide, at katolske ordensfolk gerne dagligt vil til messe, hvis det overhovedet er muligt under en rejse, og man orienteres om, hvordan det kan lade sig gøre at få en katolsk præst til at celebrere messen eventuelt i nærmeste lufthavn.

Den udmærkede lille bog, som repræsenterer et stort og fremragende forarbejde på strengt objektivt grundlag, fortæller endelig, hvilke begivenheder i ordensfolks tilværelse der kræver, at de foretager rejser i almindelighed og en Roma-færd i særdeleshed. Den opriksler, hvordan deres uddannelse foregår, og hvor længe den varer indenfor de forskellige afskygninger af gejstligheden. Den fortæller om katolske universiteter og andre katolske højere læreanstalter i

Et moderniseret Klitborg *åbner dørene for sommerens gæster*

Efter en gennemgribende ombygning og modernisering af Klitborg ved Nykøbing på Sjælland kunne biskop *Suhr* lørdag den 22. april foretage indvielsen af bygningen, som i 1952 erhvervedes af Katolske Menighedsplejer og Academicum Catholicum i fællesskab.

Man har i de forløbne år fore-

taget mange forbedringer. Der er således blevet indlagt elektrisk lys, stråtaget er udskiftet med skifer-tag, de sanitære forhold er blevet moderniseret, og der er indrettet præstebolig og kapel, ligesom man har gennemført til- og ombygninger af forskellig art.

Nu står huset færdigt, praktisk, velindrettet og strålende af lyse

og venlige farver midt i herlige omgivelser et stenkast fra Kattedag. Det venter på at modtage de mødre med småbørn, de større børn, studenterne og de ældre, der skal benytte det som feriekoloni.

o

Til en festlighed i forbindelse med indvielsen havde man ind-

de forskellige verdensdele og tilføjer med pertentlig nøjagtighed, hvordan man titulerer en gejstlig af en hvilken som helst grad, hvis man har brug for at henvende sig skriftligt til vedkommende. Det hele rundes af med en beskrivelse af de forskellige messeklæder, deres oprindelse og symbolske betydning — vignetter af alle enkeltheder letter opfattelsen.

En SAS-funktionær, som har læst denne vejledning igennem, ved mere om den katolske kirke end de fleste andre skandinaver. Og hvad mere er — han (hun) har fået udryddet adskillige vrangforestillinger, som endnu omhyller så mange skandinavere horisont med en tågedis. Hvis andre institutioner gik til værks med en nidkærhed, der blot tilnærmelsesvis mindede om den, »SAS Catholic Travel Service« lægger for dagen, ville man som katolik have grund til at være dem overordentlig taknemmelig. Og så meget ved man altså nu: hvis en katolsk passager skal på en længere tur med SAS, er det muligt både at overholde fredags-abstinensen og måske at få messen celebreret før, under eller (og) efter rejsen, selvom turen ikke berører katolske egne, for eksempel i Karstrup lufthavn.

Gud besøger dødscellen

Fortsat fra side 3

— Men det er jo bare en lille løgn for at frelse Bob!

Da belæres Tom om, at Sandheden, som er Kristus, er ikke blot målet, men også vejen, der skal gås, etape for etape, koste hvad det vil. Tom sukker dybt og befriet; han har, uden selv at kunne gennemskue det, slet ikke haft det godt; men det har lært ham en verden — nu endelig er han i havn:

— Åh, pater George, hvor Gud er god!

26. februar 1943 kl. 1,14 om natten betræder den høje, kraftige Tom Penney rummet med den elektriske stol. Bob Anderson er netop båret væk. Han nægtede til det sidste sin skyld og døde med en forbandelse over Tom på læben. Tom har hænderne på ryggen, det mørkeblonde hoved er sænket i bøn; han havde tænkt på tornekronen, da han fik håret klippet. Nu stråler ro og højtid ud fra ham og griber de 30 mennesker, der som vidner overværer

henrettelsen. Præsten begynder dødsbønnerne; Tom sidder foroverbøjet og anstrenger sig for at følge med. Nu har han den sorte maske for ansigtet. Så gir det et voldsomt ryk i hans legeme — fire stød er nødvendige — og Tom er død.

Hans testamente indeholder en bekendelse til troen, inderlig anger og bøn om fuldkommen overgivelse til Jesus på korset i hans dødstime; og det slutter med ordene: »Åh, kærester Herre, måtte alle mennesker vide, hvis skabning jeg er, på sjæl og legeme. Jeg, dit uværdige barn... Thomas Penney«.

Hvis man tidligere har læst hen over de få linjer hos Lukas om røverne på korset, så kan man her, i denne autentiske beretning, få en anelse om, hvordan Gud formede en moderne røvers liv over det samme mønster.

Elsebet Kieler

budt borgmester *Fr. Holm*, Nykøbing, repræsentanter for ungdoms- og børneforsorgen i København og Nykøbing, håndværksmestre og håndværkere, der havde udført arbejdet m. fl.

Institutionens formand, landsretssagfører *Garth Grüner*, bød velkommen og takkede for den støtte, man havde fået fra mange sider, ligesom han takkede søster *Francisca* og liobasøstrene for det store arbejde, de i tidens løb har lagt og stadig lægger på Klitborg.

Arkitekt *J. Reiter*, København, der har ledet ombygningen, takkede håndværkerne for deres indsats. Biskoppen udtalte sin beundring over det smukke resultat og sin glæde ved søster *Franciscas* arbejde og udbragte leveråb for hende. Endelig talte borgmester *Holm*, som blandt andet sagde, at Nykøbing var stolt over, at man havde valgt at lægge kolonien netop der på egnen.

Som afslutning på festligheden

beværtede søster *Francisca* de mange gæster med pølser og hjemmebagt brød.

o

KATOLSKE MENIGHEDSPLEJER

holder sit ordinære repræsentantskabsmøde søndag den 14. maj kl. 13 hos Vincentsøstrene, Nygade 8, Helsingør. Tilmelding til den fælles bustur senest den 11. maj på Palæ 2323 kl. 12-15 undtagen onsdag og lørdag.

Hvad bruges Klitborg til

Hver sommer holdes der på Klitborg:

- 3 lejre for børnehavebørn fra København,
- 2 mødrelejre,
- 2 ældrelejre,
- 1 A.C.-lejr.

For tiden er man desuden ved at undersøge mulighederne for at holde en familielejr i efterårsferien.

Søster Francisca sørgede også for, at gæsterne på indvielsesdagen ikke skulle gå hungrige hjem.

FOTOS: ERIK MIKKELSEN

I Klitborgs solstue er bordene dækket. Her passerer oberst H. C. Engell, AC's formand, med fru Engell og dr. med. fru Ruth Plum.

Ung katolsk børnehavelærerinde søger 1. juni tomt værelse med centralvarme og adgang til køkken — foran på Amager.

Fru Scavenius
Henrik Hertzvej 2 A, Ordrup
Tlf. 9251.

Feriepension Graveshoved

I tiden 17. juni—20. august incl. er Katolsk Ungdomsskole, Graveshoved pr. Fjelstrup åben som familie- og ferie-pension. Enestående skøn beliggenhed ved skov og badestrand. Rutebilforbindelse fra Kolding og Haderslev. Varmt og koldt vand på alle værelser.

Fuld pension 22 kr., med altanværelse mod vandet, 25 kr. pr. døgn. Børn under 7 år kr. 7,50; fra 7 til 10 år kr. 15,- pr. døgn.

Mindste ophold: 7 dage. Der læses messe på skolen. Adresse:

KATOLSK UNGDOMSSKOLE
Graveshoved pr. Fjelstrup
Tlf. Fjelstrup 40

Første pressemøde om konciliet

Mgr. Felici besvarer sammen med mgr. Lupi (tilhøjre) journalisternes spørgsmål under pressemødet.

Rom (KIPA) Ved en pressekonference i Rom har generalsekretæren for Vatikan-konciliets hovedkommission, mgr. Pericle Felici, givet nogle oplysninger om konciliets arbejdsform. Han oplyste først, at man antageligt vil åbne det store kirkemøde i efteråret 1962.

De forberedende kommissioner og sekretariater har nu fordelt deres arbejde til en række underudvalg, hvis medlemmer for størstedelens vedkommende er europæere. Dette er praktisk, fordi de hurtigere kan komme til Rom og deltage i møderne. Som bekendt er kommissionerne iøvrigt sammensat af en stor repræsentativ del af gejstligheden i alle verdensdele.

Mgr. Felici sagde, at det ikke er kommissionernes opgave at udarbejde de endelige tekster til

kirkemødet. Det bliver koncilie-fædrenes hverv.

Under møderne vil der — også i pavens nærvær — blive mulighed for en helt fri drøftelse. Der kan være delte meninger om mange spørgsmål, og de vil blive sat under afstemning.

Det kan i dag ikke forudsiges, hvilke emner, konciliets fædre eventuelt kommer til at behandle, tilføjede mgr. Felici. Alt afhænger af hovedkommissionen, som skal udvælge emnerne, og i sidste instans af paven.

Vedrørende lægfolks deltagelse i arbejdet oplystes det på pressekonferencen, at flere lægfolk er knyttet til kommissionerne som konsulenter. Mgr. Felici gentog, at konciliets officielle sprog bliver latin, men at deltagerne kan tale på et andet sprog, hvis de ikke er vant til at tale latin.

Kan observatører fra andre kristne trosbekendelser deltage i kirkemødet? blev der spurgt. Mgr. Felici svarede, at dette ikke er udelukket, men at man ikke har taget endelig stilling til spørgsmålet. Han erindrede om, at hovedformålet med konciliet ikke er kristenhedens genforening, men at det selvfølgelig vil kunne berede vej for de kristnes tilnærmelse til hinanden.

Ikke propaganda...

Dokarbejdere møder paven i audiens

Vatikanstaden (NC) I en tale til nogle hundrede dokarbejdere fra Genua fremhævede pave Johannes forleden, at Kirkens interesse for arbejderne ikke har noget at gøre med propaganda-hensyn, men er bestemt af det kristne budskab om menneskets overnaturlige værdi. »Når paven i dag byder jer velkommen, ønsker han at fjerne ængstelsen hos dem, der måske tænker, at Kirkens omsorg for løsningen af økonomiske problemer har et propagandistisk formål eller udspringer af en uægte nidkærhed«, sagde Johannes XXIII til arbejderne.

Paven pegede på hvordan historien og tidligere pavelige rundskrivelser vidner om Kirkens vilje til at støtte arbejderne sag. Han sagde blandt andet:

»Kirken har stået ved sine sønners side med den samme omsorg for deres jordiske liv og deres materielle vilkår som Jesus selv, da han mangfoldiggjorde brødene for Palæstinas sultende folkemængde... men Kirken står ved sine sønners side ikke kun og ikke først og fremmest for at gavne dem i denne verden. Den ønsker ikke at bedrage dem eller over-

vælde dem — således som det altid har været let for selvbestaltede ledere at gøre — med optimistiske syner og fantastiske løfter om en fremtid, hvor solen aldrig går ned over deres lykke. Kirken ønsker at vejlede dem med klogskab og at føre dem frem til at nå det evige liv«.

Paven nævnte igen, at han agter at udtale sig om arbejderspørgsmål i forbindelse med 70 års dagen for pave Leo XIII's rundskrivelse *Rerum Novarum*. Den blev udgivet den 15. maj.

Italiensk rekord i umoralske film?

Rom (NC) I et fælles hyrdebrev erklærer de italienske biskopper, at Italien åbenbart er ved at blive den førende producent af »moralisk negative film«. I flere måneder har man i politiske kredse og blandt journalister og kunstnere debatteret de italienske films dyrkelse af sensationer, sex og voldshandlinger.

I hyrdebrevet hedder det, at i 1960 »steg procenten af moralisk uantagelige film bemærkelsesværdigt«. Biskopperne hævder, at de nyeste film skildrer tilværelsen som en uafbrudt strøm af brutalitet, løbsagtighed og perversion. »Man ser ikke noget tegn på sans for menneskets åndelige dimensioner«, erklærer de.

Det understreges i biskoppernes brev, at »kravet om moralsk holdning i filmene ikke betyder, at man skal overse det onde, som findes i verden, eller løbe fra de store problemer, der plager vor tid«. Det gælder imidlertid om, at producenter, manuskriptforfattere og skuespillere kan »hjælpe vort folk til at nøde dets hverdags problemer med mod og tillid, og vi har brug for film, der fremmer høje og ædle følelser, som erindrer mennesket om dets moralske værdighed, og som danner en bro af forståelse og broderskab mellem nationerne«.

Pater J. Wolfisberg S.J. sender os denne rettelse til sidste uges meddelelse om tyske protestanters besøg ved schweiziske valfartssteder: »Hvad enten NC eller den ærede redaktion tager fejl, skal jeg herved tillade mig at rette sidste nr. s. 8, 3. spalte. Sankt *Beatus* er en helgen fra tidlig middelalder — *Nikolaus* af *Flug* er en helt anden fra sen middelalder († 1487) og de boede vidt forskellige steder. De to må ikke blandes sammen.«

Missionærerne forbliver i Laos

En rapport fra vor korrespondent

Thakhek, Laos (NC) Da jeg ankom til den lille by Thakhek ved Mekong-floden havde størstedelen af befolkningen taget flugten og var på vej til Thailand. Gaderne var næsten folketomme, de fleste butikker var lukkede bag skodder. Man regnede med, at de kommunistiske tropper var 30—40 km fra byen. Færgerne over floden var fyldt med flygtninge; man havde tilladt sig at firedoble billetprisen.

Byen spiller en stor rolle i kampene om herredømmet over Laos, fordi de kommunistiske tropper har delt landet, når de fra Thakhek støder frem til Mekong-floden. Foreløbigt er fronten stivnet, og da jeg havde opholdt mig nogle dage i byen, begyndte en del af flygtningene at vende tilbage.

Kun en af de katolske missionærer, den 88-årige pater Malaval, var efter sine overordnedes

ønske rejst med flygtningene. Han har opholdt sig herude i 62 år. Biskop Jean Arnaud, som er apostolisk vikar i Thakhek, bliver i byen sammen med de øvrigt præster. Biskoppen har allerede i 1954 tilbragt otte måneder i kommunistisk fængsel. Da jeg ankom til Thakhek, var biskoppen taget ud til en landsby for at meddele Firmelsens Sakramente.

Patrick O'Connor

Den internationale katolske sammenslutning af idrætsledere festligholdt som omtalt sit 50 års jubilæum ved et møde i Paris. En delegation lagde ved denne lejlighed krans på den ukendte soldats grav under triumfbuen.

Blant Jesu sidste ord til disciplene er der ét, der lyder temmelig mærkeligt i vore ører, nemlig det, som vi læser på søndag: »Det er gavnligt for jer, at jeg går bort!« Ja, det lyder faktisk mærkeligt, for Kristus ved jo på forhånd udmærket, at apostlene vil være kede af det, når han forlader dem. Han ved, at de efter hans himmelfart vil komme til at føle sin ensomme og bedrøvede, som vi plejer at gøre det, når nogen, vi elsker, forlader os. Set fra et rent menneskeligt synspunkt virker Kristi himmelfart som en svigten eller en flugt. Kristus siger simpelthen — som vi læser i evangeliet på Kristi himmelfartsdag: »Nu har jeg sat det hele i gang. Jeg har stiftet Kirken, og nu er det jeres tur. I skal fortsætte, hvad jeg har begyndt. Jeg trækker mig tilbage til min evige tilværelse... Jeg har givet jer mine sidste instrukser og befalinger. Nu kan jeg sætte mig ved Guds højre hånd og nyde mit velfortjente otium.« Nej, man kan ikke nægte, at Kristi himmelfart på en vis måde virker som en flugt fra virkeligheden, en trækken sig tilbage fra kamppladsen.

KRISTI HIMMELFART

en flugt fra virkeligheden?

Det er værd at lægge mærke til, at det er nøjagtig den samme indvending, folk plejer at komme med, når det gælder kontemplative klostre. Selv katolikker betragter meget ofte kontemplative ordensfolk — og især ordenssøstre — som selviske og unyttige mennesker, der foretrækker et fredeligt liv i stedet for at arbejde i apostolatets og næstekærlighedens tjeneste. Men der er noget, man alt for ofte glemmer at lægge mærke til, og det er, at disse mennesker, hvis de af en eller anden grund vender tilbage til det aktive liv, som regel er langt mere effektive og virkelighedsnære end mange andre. Det er noget, man har kunnet konstatere gang på gang: i koncentrationslejre, i krigsfangenskab, under militærtjenesten og i mange lignende tilfælde. Mens mange, der kommer lige ude fra det aktive liv, har vanskeligt ved at finde balancen og tage det hele med ro under den slags forhold, har man tværtimod oftest kunnet se, hvordan for eksempel cisterciensere og kartesuser klarer den slags nye

opgaver udmærket og viser en humor og en optimisme, der er til opmuntring for mange andre.

Hvorfor er det sådan? Simpelthen fordi de ikke bukkes under for vanskelighederne, fordi de har taget en vis afstand fra dem. Det er en almindelig psykologisk lov. Hvis vi skal klare en vanskelighed, nytter det ikke, at vi bliver på vort eget plan. Vi må forsøge at vurdere den under en højere synsvinkel. Vi må anbringe den i en bredere sammenhæng. Vi må med andre ord tage en vis afstand fra vort daglige liv — trække os tilbage fra det hele for en tid. Så kommer tingene på plads og får deres egentlige dimensioner, og vi oplever ofte, at et problem, der først så helt uløseligt ud, i virkeligheden er den rene barneleg. Ethvert arbejde og enhver indsats kræver for at blive effektiv og frugtbar, at man engang imellem — måske ofte — ser tingene lidt på afstand, bedømmer dem og gør status. Hvis man har lyst, kan man godt kalde det en flugt fra virkeligheden. Det er imidler-

tid en flugt, der ikke alene er berettiget, men ligefrem nødvendig, fordi den bogstaveligt talt hæver os op over den vanskelighed, vi står overfor — ikke så vi glemmer den, men så vi bliver i stand til at overvinde den.

Set i denne sammenhæng forstår vi bedre betydningen af Kristi himmelfart. »Det er gavnligt for jer, at jeg går bort.« Kristus går bort for at danne sig et overblik over sit værk på samme måde, som han gjorde det, når han, mens han endnu levede her på jorden, om aftenen eller om natten trak sig tilbage til ensomheden for at bede til sin Fader. Det er det samme, han gør nu, — blot mere radikalt og ført ud i den yderste konsekvens.

Men foruden denne rent psykologiske side af sagen, må vi også tage den teologiske side i betragtning, og det er selvfølgelig den vigtigste og den dybeste. Hvor er det, Kristus trækker sig tilbage? Hvad er målet for hans himmelfart? Det er livet hos Faderen, evigheden, herligheden. Her har vi den egentlige forklaring. Kristus vender tilbage til livet i evigheden, og det giver ham mulighed

for at være umådeligt virksom og effektiv. Evigheden er nemlig ikke blot — som man ofte udtrykker det — en tid uden begyndelse og uden ende. Evigheden står uden for tiden, den ophæver tiden. Den kender ikke mere noget før og efter. Den er et stadigt nu, hvor der hverken er udvikling eller fremgang. Og netop fordi det evige står uden for tiden, svarer det altid til nuet. Det er til enhver tid de »evige« spørgsmål, der sætter menneskenes sind i bevægelse. De er altid aktuelle, og de forældes aldrig. Da Kristus nu lever i evigheden, er han mere aktuel og mere virksom end nogen sinde. Før var hans virkefelt og hans forkyndelse nødvendigvis begrænset både i tiden og i rummet. Kristus havde frivilligt valgt at underkaste sig de jordiske forhold og love. Ved sin himmelfart blev han befriet for disse love. Derfor kan han sige til sine apostle, at han vil være med dem indtil verdens ende, og derfor siger han til dem: »Det er gavnligt for jer, at jeg går bort. Thi hvis jeg ikke går bort, kommer talsman-

den ikke til jer; men når jeg går herfra, så vil jeg sende ham til jer.« Kristi synlige tilstedeværelse blandt dem er afsluttet. Men Kristi ånd erstatter den, og denne ånd kender ikke til nogen af de begrænsninger, som livet her på jorden fører med sig. Fordi Kristus er optaget i Himmelen, er han i langt højere grad til stede blandt sine disciple end nogen sinde før. Han er blevet historiens Herre. Hans kærlighed og hans styrende kraft kan brede sig helt ud til rummets yderste grænser, afpasse sig efter alle historiske forhold og tage sig af alle Kirkens fornødenheder. Hans almagt og hans barmhjertighed kender ikke mere nogen grænser. Langt fra at være en flugt fra vor jordiske virkelighed er Kristi himmelfart tværtimod et dybere og altomfattende engagement i Kirkens og menneskehedens liv. Det er her, som det altid har været: når Gud tydeligst viser sin almagt og sin ophøjelse, er han samtidig mennesket nærmest.

Og den samme lov gælder for os. Hvis vi har et problem eller en vanskelighed, og vi står midt i vor elendighed — og hvem af os gør ikke dét — findes der kun én eneste løsning: at gøre det samme, som Kristus gjorde, og tage sin tilflugt til det evige. Det hjælper os allerede på det rent menneskelige plan: hvis vi får hverdagslivet lidt på afstand, er vi bedre i stand til at løse dets problemer. Vi får overblik over tingene og får øjnene op for deres sande dimensioner... Men det hjælper os også på en anden og endnu mere effektiv måde. Gennem bønner og mens vi beder, kommer vi uvilkaarlig og måske uden selv at vide af det til at se tingene i Guds lys — det vil sige i det eneste rigtige lys. Når vi beder, også når vi beder Gud om noget, betyder det ikke, at vi får Gud til at skifte mening. Det kan vi være overbevist om, at han aldrig gør, da han er uforanderlig. Nej, sagen er simpelthen den, at det er os, der skifter mening og tilpasser os efter det, Gud vil. Gennem bønner kommer vi i forbindelse med det evige — den er som en slags bad i det evige liv, et fornyelsens bad, som giver os nyt mod og et nyt syn på tingene. Når så mange af os ikke er i stand til at klare vore vanskeligheder, og når så mange af os er så lidt effektive i apostolatet og det aktive liv, er det måske, fordi vi dyrker det kontemplative liv — bønner og betragtningen — alt for lidt. Når præsten i begyndelsen af messens kanon opfordrer os til at opløfte vore hjerter:

Øm-skoler og børnelejre

DUK's børnelejre 1961

Nr. 1. (7-14 år) 26. juni-5. juli: Vejby Fed (Fyn). Leder: Marianne Munk.
 Nr. 2. 11-14 år) 17. juli-25. juli: Ømborgen. Leder: Børge Ollendorff.
 Nr. 3. (11-14 år) 25. juli-3. august: Ømborgen. Leder: Fl. Andersen.
 Nr. 4. (7-10 år) 25. juli-3. august: Bastrup (Sjæll.) Leder: Esther Truelsen.
 Nr. 5. (7-11 år) 3. august-12. august: Ømborgen. Leder: Grethe Madsen.
 Tilmelding: snarest og senest 1. juni 1961 på særlige formularer som fås i præsteboliger, skoler og ungdomsforeninger etc. Lejrkontingent kr. 50,00 pr. barn.

DUK's juniorlejre 1961

finder sted på Ømborgen 26. juni-5. juli og er for unge fra 14-15 år til 18. Lejrkontingent kr. 50,00. Lejrchef: Walter Dalland.
 Tilmelding til samtlige ovenstående lejre sker til: Sekretariatet, Fjellegade 2, Vejle. Tlf. 893 (18.30-19.30).

Sommerskolerne 1961

Dansk skole på Ømborgen 9. juli til 15. juli.
 Nordisk skole på Sylling i Norge 23. juli til 29. juli.
 Skolerne er åbne for alle unge katolikker i alderen 18-35 år. Lejrkontingent: henholdsvis kr. 60,00 og norske kr. 70,00.
 Tilmelding og oplysninger: Ømskolenes sekretariat, Dæmningen 17, Vejle. Tlf. 191.

Danmarks unge katolikker

Så næde vi det:

Netop for en uge siden var der kranshejsning på kirken i Øm, og der er mulighed for at komme endnu et godt stykke videre med arbejdet inden valfarten om en måned. Det kan være praktisk at minde om landsindsamlingen til dækning af materialeudgifterne ved denne selvbygger-indsats. Dens giro-nummer er 10256, Øm-Byggefonden, Karlo Hammann, Ndr. Strandvej 45, Risskov.

»Sursum corda«, er denne opfordring ikke blot et smukt symbol. Det er en opfordring til noget væsentligt og uomgængelig nødvendigt, en opfordring til at efterligne Kristus i himmelfartens mysterium for sammen med ham at herske over tiden og rummet og for mere end nogen sinde at kunne lade sig engagere både i tiden og i rummet.

M.D.

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 7.: 5. søndag efter påske (s. 590, hvid).
 MANDAG d. 8.: Søndagens messe (s. 590, hvid). Eller i forbindelse med bededagens procession: Bededagens messe (s. 594, hvid).
 TIRSDAG d. 9.: Gregor af Nazianz (s. 908, hvid). Eller (i forbindelse med bededagens procession): Bededagens messe (594, hvid).
 ONSDAG d. 10.: Vigilien til Kristi Himmelfart (s. 598, hvid). Ihukommelse af Antonius (s. 908), ærkebiskop.
 TORSDAG d. 11.: Kristi Himmelfart (s. 600, hvid).
 FREDAG d. 12.: Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius (s. 909, rød), martyrer.
 LØRDAG d. 13.: Robert Bellarmino (hvid), jesuit og kirkelærer.
 SØNDAG d. 14.: Søndag efter Kristi Himmelfart (s. 604, hvid).

VATIKANETS RADIO

sender et dansk program på onsdag kl. 21.30 over kortbølgerne 25,67 og 31,10 samt mellembølge 126. Modtageforholdene har i den sidste tid været særdeles gode og vil forbedres yderligere, når de nye sendestationer i løbet af efteråret gøres klar.

Igen til Aasebakken

Årets store valfart til Aasebakken ved Høsterkøb holdes søndag den 28. maj, og vi vil i de kommende numre meddele programmets enkeltheder. Foreløbigt kan vi nævne, at valfarten begynder fra Holte station kl. 8.30. Biskoppen celebrerer pontifikalmessen foran klostret kl. 11. Prædikenen holdes af pater H. Roos S.J.

OREMUS

overvejelser og bønner for
 unge katolikker
 kr. 11,00

TIDEBOG

forkortet udgave af det
 romerske brevvar
 kr. 25,00

 SANKT ANSGARS BOGHANDEL
 BREDEGADE 67 · KØBENHAVN PALÆ 4777

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester
Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

M. WITH

Bagteri & Konditori
Kirkegade 150 . Esbjerg
Telefon 1526

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 576

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

Arbejdernes week-end på Aasebakken

Her er et glimt fra Unge katolske Arbejderes sidste week-end retræte på Åsebakken ved Høsterkøb. Den støt voksende bevægelse er målbevidst og ved, at medlemmerne fra tid til anden må besinde sig på, hvad de vil. Derfor holder man retræte. Ved denne lejlighed var det pater H. van Schaick, som førte ordet, når man samledes i klostrets kapel.

Under retræten blev et af de nye medlemmer højtideligt optaget i rækkerne. Det foregik ved sidealteret med den middelalderlige statue af Vor Frue. Tilvenstre typograf Karl Erik Stadblev, pater van Schaick og maskinarbejder Poul Jensen, som skjuler formanden, kemigraf Per Wedell Topp.

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828
Udlejning af service, borde
og stole
Alt til festen.
Lev. til katolske institutioner.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. Am. 2780.
Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408
Kaffe og kolonial en gros

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

D. Plate Petersen

Malermester

Tlf. Fasan 2718

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F

Alt til Foto og Smalfilm

Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

Huset i Trørød...

I løbet af én week-end blev først Klitborg indviet og derefter *Prinsesse Margrethes Feriehus* i Trørød. Huset i Trørød har gjort gavn i mange år, men Danmarks katolske Kvindeforbund mente, tiden var inde til at modernisere. Hjemmet skulle ikke længere blot huse sommergæster, men kunne anvendes til forskelligartede arrangementer hele året rundt. Nu er centralvarmen installeret og hele bygningen blevet frisket op med lyse farver og en del nyt inventar.

Feriehjemmets nye æra blev åbnet af en række indbudte gæster med biskoppen i spidsen. D.K.K.F.'s formand, socialrådgiver fr. *Aase Andersen*, takkede i sin velkomsttale de tidligere bestyrelsesmedlemmer for deres anstrengelser til fordel for *Prinsesse Margrethes Feriehus* og beklagede, at foreningens tidligere formand, fru *Kerkhoffs*, ikke kunne være med ved denne lejlighed.

Efter indvielsesbønnen gik biskoppen huset igennem fulgt af de mange gæster, som senere samledes til en forfriskning i en af stuerne.

Efter moderniseringen har feriehuset en fastboende værts-familie, hvilket giver mulighed for, at gæsterne kan blive hjulpet til rette på bedste måde.

Efter at biskoppen havde bedt indvielsesbønnen, fulgte alle gæsterne efter på en rundgang gennem feriehuset.

FOTOS: GRETHE DOHM

Rom (NC) Generalkapitlet for karmeliterordenen (de barfodede karmeliter) har genvalgt den italienske pater Anastasio til superior for hele ordenen. Den har i dag 4.000 medlemmer fordelt på 28 provinser.

Man bød på en forfriskning, mens en gruppe af gæsterne vendte ryggen til fotografen. Fra venstre ses D.K.K.F.'s formand, socialrådgiver frk. *Aase Andersen*, direktør *Sven Frederiksen*, fru *Eva Jantzen*, malermester *Svendsens ryg*, sagfører *S.E. Jørgensen*, Ugebladets referent (til alt held set bagfra) og biskop *Th. Suhr*.

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersen Eftf. ½

K. K. L. Simonsen's etf.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf.: *MI 2557

Sjælland

P. F. KJELDEN
Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerekvitter -
Læsekreds - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

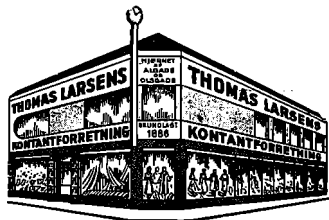
Roskilde Boghandel
Sct. Olsgade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri
Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen
Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsgade 13 - Telf. 157
Roskilde

Malerfirmaet
Edvard A. Petersen
Kornerupsvænge 5 . Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.
Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777
Aut. leverandør af kirkevine

Hjørnet af Algade og Olsgade
Bedste indkøbssted i Roskilde

I den kommende tid

Ved en forårsfest i Sct. Andreas sogn i Ordrup på lørdag den 6. maj kl. 20.00 vil direktør, cand. polit. Børge Mannov indlede den lodige del af aftenen med følgende diskussionsindlæg: »Kan vi katolikker beklage os over den offentlige polemik i Danmark — og hvorfor ikke? Og hvordan kan vi skabe bedre lydhørhed for vore synspunkter.« Derefter frit ordskifte. Alle interesserede er velkomne. Den sidste del af aftenen er der dans indtil kl. 24. Adgangskort, der også gælder som baltegn fås i Sct. Andreas præstegård og koster kr. 5,00 incl. the og kaffe mm.

Østergades El. forretning
Installatør Edmund Sørensen
Telefon Maribo 170.
Maribo

Schröder & Nielsens Eftf.
Tapet- & Farvehandel
Vestergade 8 . Maribo
Telefon 28 828

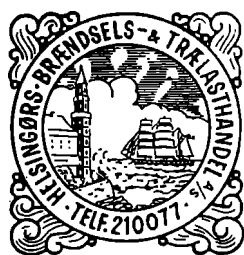

A/S Nakskov Kulimport
Telefon 17

CHR. STEFFENSEN
Herreekvipering
Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

Tømremester
EJNAR J. NIELSEN
Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

H. Holm Nielsen
Bageri & Konditori
Stjernegade 32 . Helsingør
Telefon 21 06 88

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til under-
støttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund i København har holdt generalforsamling i mødesalen i Stenosgade. Formanden oplyste i sin beretning blandt andet, at medlemstallet er støt, men dog for langsomt stigende. Bestyrelsen består nu af cand. jur. A. Kaae (formand), direktør Harald Guldager (næstformand), hr. Hein Jensen (kasserer) og frk. Elisabeth Hansen (sekretær). Endvidere er fru Ingeborg Soelberg og organist Leif Dohm medlemmer af bestyrelsen. Suppleanter er cand. jur. L. B. Fabricius og cand. jur. Lipka Hansen. Biskoppens konsulent ved radiofonien er fortsat arganist John Lunderff.

Kirkekoncert

i Sankt Andreas kirke, Ordrup, søndag den 7. maj kl. 20. Blandet kor: KFUM sangerne under ledelse af Jørgen Berg. Orgel: Fru Binding.

Værker af: J. de Pres, Lasso, Palestrina, Cornet, Scarlatti, Bach og Jehan Alain. Adgang gratis.

Peterskirkens nye elevator er nu sat i drift. Den kan rumme 20 passagerer på vejen op til kirkens tag, hvorimod den tidligere elevator, som har fungeret i et halvt hundrede år, kun havde plads til fjorten.

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre
Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

LÆRER eller LÆRERINDE
søges til ledigt embede med fuldt
vimmel og evt. overtimer pr. 1.
august ved Sct. Knud Lavard
Skole, Kgs. Lyngby. Løn som ved
kommunens skolevæsen. Pensions-
ordning. Ansøgning stiles til be-
styrelsen og fremsendes til skolens
leder.

Sct. Knud Lavard Skole
Lyngbygårdsvej 1,
Kgs. Lyngby

Tuticorin, Indien (NC) En gruppe omfattende 150 indere, som for 25 år siden forlod den katolske kirke og blev protestanter, er vendt tilbage til den katolske kirke. På grund af visse uoverensstemmelser bestemte 300 katolikker sig i sin tid for ikke alene at forlade Kirken men også landsbyen Punnakayal. De bosatte sig i nærheden af landsbyen Pazhiyakayal. Selv om de blev protestanter, slap de aldrig helt deres katolske fortid. Halvdelen af gruppen har altså efter 25 års forløb bestemt sig for at vende om.

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.
Klampenborg.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Glarmester POUL V. JOOST

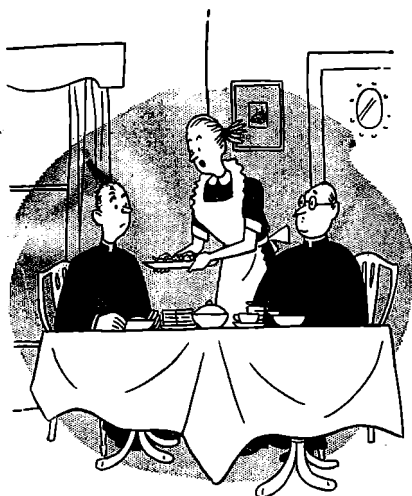
Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad's
malte

K&K

Aktieselskaber
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

— Spis nu Deres grød, hr. pastor, så De kan blive en rigtig stor præst!

L. Suvalski, Anlæggartner

Hedtoften 12
Hedehusene. Tlf. 161
Alt vedr. haver overalt

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB
søges af dame, 47 år, med god katolsk og absolut kultiveret herre i København. Bill. mrk. M. 18 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.
OVERSÆTTESARBEJDE ØNSKES engelsk til dansk. Også mere seriøst arbejde har interesse. Bill. mrk. M. 5 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

KATOLSK
LÆRER OG LÆRERINDE
gerne cand. mag. eller faglærere
søges pr. 1. aug. 1961 til Sct. Josefs Realskole, Roskilde.

Fag efter aftale, løn og reduktionstimer som ved Roskilde kommune. Bolig kan evt. anvises.
Ansøgning til skolens leder, Frederiksborgvej 10, Roskilde.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører
Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Sydjylland

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slakteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951, 1952
Kolding
1. kl. okse-, kalve- og svineköd,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger
Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

Fa. M. Lauridsen

Indeh.: M. Lauridsen og
Ernst Clausen
Blikkenslagere, aut. gas- og vand-
mestre
Rendebanen 8
Telefoner: 1287 og 4623
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør
Telefon 3555 - Kolding

A/S Tjærekompaniet

Kolding

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 3343

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30
Tlf. 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Nye film

Verden vil bedrages

I en tid, hvor eksaminer er trumf, kan man glæde sig over denne herlige farce med Tony Curtis som den charmerende bedrager uden studentereksamen. Ved hjælp af falske papirer, sin gode forstand (usædvanlig gode, det må siges!), et konversationsleksikon og sine efterhånden temmelig alsidige erfaringer lykkes det ham at få succes i vidt forskellige stillinger. Vi ser ham som lærer, fængselsinspektør (med ganske særlige erfaringer!) og marinelæge. Ind imellem har han forsøgt sig i et trappistkloster, men det var ham dog for hårdt. Mangfoldigheden kommer af myndighedernes beklagelige aversion imod folk med falsk navn og falske eksamenspapirer.

Selv bedrager filmen desværre også lidt. Den burde have været udelte munter underholdning, men ind imellem løjerne berører den dybt alvorlige realiteter såsom umenneskelige forhold for livsfanger i et fængsels lukkede afdeling og hårdt sårede koreanere fra krigen mellem Nord- og Sydkorea. Heri må findes forklaringen på, at filmen er forbudt for børn under 12 år.

Ai.

Roser til anklageren

Atter svinger instruktøren Wolfgang Staudte svøben over sine landsmænd. Fra *Kirmes*, som vi jo for forholdsvis kort tid siden har stiftet bekendtskab med, ved vi, at han kan ramme, hvad han sigter på og ramme bidende og dybt. Denne gang svirper satirens og ironiens piskesnert ligeledes om ørerne på os, men vi rammes ikke direkte, og latteren bøder som oftest på smerten.

Den højtagtede statsadvokat Dr. Schramm møder en dag på gaden en person, som han af gode grunde formodede var vel under mulde. Denne person, Kleinschmidt, blev nemlig under krigen dømt til døden af selv samme advokat for at have stjålet nogle æsker chokolade. Under et bombeangreb lykkedes det den dødsdømte at undslippe. Da Kleinschmidt genkender Schramm og tillige ved skæbnens tilskikkelse er i be-

siddelse af sin egen dødsdom, har vi spillet gående.

Man føler sig over for denne film som tilskuer til et familieopgør, som ikke rigtig er ens eget. Jeg er bange for, at en stor del af publikum vil more sig over denne virkelig vellykkede underholdning på samme måde, som man i sin tid efter sigende fik sig et billigt grin ved at genkende sin nabo i Holbergs komedier, og vil forlade biografen med tankerne: Sådan er det nu engang — vi kan hverken gøre fra eller til — kan man kæmpe mod fortiden? Spørgsmålet står åbent, og pilen fremover mangler.

Forbudt for børn under 12 år.

HB

Dr. Marbuses 1000 øjne

Man tager: »Ét selvmordsforsøg (udspring fra 6. etage), — to mord forøvet med stålstiletter i hjerten, — ét almindeligt gement drab (8 millimeters maskinpistol), — ét bombeattentat (kun ét offer), — en tre-fire mordforsøg iøvrigt samt nogle i ildkamp dræbte gangstere og politifolk og ryster det hele sammen med lidt Interpol foruden en forbrøderjagt med biler og motorcykler med 180 km's fart i timen, og får alle tiders cocktail — *Dr. Marbuses 1000 øjne*. Bartenderen er Fritz Lang.

Denne cocktail er umiddelbart til at gå til med et væld af overraskende forbryder- og gangstertricks foruden de ovennævnte mere almindelige ingredi-

ser. Filmen er spændende, men indeholder på den anden side ikke de brillante psykologiske effekter som fandtes i *Sorte kniplinger*. Her er det, om man vil, spænding lige ud af landevejen. *Forbudt for børn.*

Th.

Pigen af i dag...

har man kaldt den engelske film *The Beat Girl*, måske fordi ordet *beat* vanskeligt lader sig oversætte, men lidt vel generaliserende er den danske titel, da det dog — heldigvis — kun drejer sig om en ret ringe del af ungdommen, der falder ind under den desillusionerede »hårde« kategori, som amerikanerne har døbt »the beat generation«.

Filmen er blevet omtalt som et engelsk sidestykke til den italienske *Det søde liv*, men det er bestemt at tage munden alt for fuld. Nok berøres samme emne, men mens man ikke var i tvivl om, at Fellini havde et budskab, er det just et sådant, man savner i denne version.

Det er svært at få øje på andet end en rent kommerciel begrundelse for denne frembringelse, der iøvrigt byder på ganske udmærkede præstationer af den Bardot-lignende hovedperson samt af hendes tre klikekammerater. »Fossilerne«, d.v.s. hendes far og 24-årige stedmor, er derimod alt for teoretiske.

Forbudt for børn.

bm.

Indtryk fra en filmweek-end

Kirkelig Filmforenings week-end på Unge Hjem Højskole blev en lidt blandet oplevelse. Bedst var aftenens forevisning af den jødiske film »Højde 24 svarer ikke« og den følgende samtale, som blev meget dygtigt ledet af Bjørn Moe. Man fik ved hans hjælp virkelig øjnene op for filmens særlige sprog, så man ad den vej trængte ind bag selve oplevelsen og fik bedre mulighed for en vurdering. Nedslående var det imidlertid at konstatere den ringe deltagelse i diskussionen. Det var meget få, der havde noget på hjerte, når man betænker, at det var en forsamling af film-interessererede. Måske hang det sammen med, at beklageligvis kun få af medarbejderne fra »Kirke og Film« var til stede.

Søndagens program behandlede for-

skellige sær-problemer inden for det praktiske arbejde: filmen og lovgivningen, børnefilmklubber, filmen og konfirmandundervisningen, — og dagen sluttede med forevisning af to dokumentarfilm.

Det er første gang, noget sådant har været arrangeret af Kirkelig Filmforening, og nødvendigvis må man gøre visse erfaringer. Således var det et savn, at der blev gjort så lidt for at skabe kontakt deltagerne imellem. Vi vidste intet om hinanden. Men prisværdigt er det under alle omstændigheder, at der bliver taget initiativ til et filmkursus, og dette første møde viste sandelig, i hvor høj grad en opdragelse til filmforståelse er nødvendig.

Bo.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 19 . 12. maj 1961 . 109. årgang . 75 øre

Hvor de unge sliber hinanden af

Forstander og elever om Graveshoved-skolens første sæson

— Der var vel nok en del af de 35 unge her på ungdomsskolen, der forestillede sig, at ni måneder på Graveshoved ville blive det rene ferieophold med fire timers arbejdsdag og iøvrigt frihed til at gå i biografen og til bal, som man lystede, siger forstanderen for Graveshoved katolske ungdomsskole *Sigfred Riishøjgaard* under en samtale om skolen og dens elever.

— Men de har lært at se anderledes på tingene. Biografen kan man besøge alle steder, og derfor synes vi ikke, der er nogen grund til, at man også skal gøre det her på skolen. Vi har lagt vægt på at stille et omfattende program på benene for de unge, således at tiden bliver udnyttet 100 procent.

— Skolen må vel have hentet sine elever fra et klientel, der ikke just kan siges at høre til de mest højskole- og ungdomsskolevante?

o

Trætte, men i godt humør vender trekløveret *Alice Frederiksen*, *Nina Borre* og *Leon Almfeldt* hjem til Graveshoved efter en dags erhvervsundervisning på den sønderjyske gård.

— Det skal jeg ikke bestride. Fra gammel tid kan man tale om to slags katolske miljøer her i landet. Der er katolikkerne på landet, der fortrinsvis stammer fra de polske indvandrere, og så er der de konvertit-prægede kredse i byerne. Og der er ingen tvivl om, at tanken om en katolsk ef-

terskole ikke blev mødt med den samme forståelse blandt alle.

For kredse, der igennem en årække har været under grundtvigsk eller Indre missions påvirkning, falder det langt naturligere, at man sender sine børn på høj- og ungdomsskoler, end for andre grupper.

Imidlertid var vi meget hurtigt i den situation, at alle pladser var optaget, og vi var nødt til at udskyde flere interesserede.

Her på skolen undervises i mange fag. Først og fremmest dansk, regning, engelsk, historie, samfundslære og religion. Men dertil kommer det ikke mindst væsentlige fritidsbetonede arbejde, såsom hobby, elevdiskussioner, og meget andet, der er med til at sætte sit præg på en ungdomsskole.

Vi har eleverne i alderen fra 14 til 18 år, og søger naturligvis at gøre undervisningen så alsidig som muligt.

Iøvrigt har vi netop afsluttet en uge med erhvervsundervisning i praksis, hvor vi har fået alle 35

unge anbragt på en gård eller virksomhed her i Fjelstrup og i Christiansfeld, og det er noget, eleverne har været ovenud begejstrede for, efter deres udtalelser at dømme.

De blev sendt tidligt afsted om morgenen, således at de kunne være på deres arbejdspladser ved almindelig arbejdstids begyndelse, og så blev de der til fyraften. Og jeg skal love for, at de gik op i arbejdet med liv og sjæl. For at der ingen misforståelse skulle være, havde jeg sagt til »arbejdsgiverne«, at de endelig ikke måtte lægge fingrene imellem, men lade de unge bestille noget. Hvad de sandelig også kom til, hvor megen gavn de så har gjort, skal jeg lade være usagt.

Det er mit indtryk, at det for de fleste af de unge har været en meget stor oplevelse at stifte bekendtskab med den tilværelse, der leves her i Sønderjylland, og ikke mindst på landet. Således har vi et eksempel på en ung pige fra de inderste brostensgader i København, der gennem sit arbejde på en af gårdene her har fået lyst til at blive herude, når kammerater-

ne nu til juli skal drage hjem efter de ni måneder. Hun har for alvor fået trang til at være med i det hjertevarme fællesskab, der trives de mange steder på landet.

— Jeg kan forstå, at det betyder noget for Dem, at få Gravshoved til at virke som egnens ungdomsskole.

— Det gør det afgjort, og det har været os en stor glæde herude at mærke den varme interesse, den lokale befolkning viser vort arbejde. Vi har da også et godt samarbejde med ungdommen her, og det giver sig udtryk på mange måder. Således har der været flere opfordringer til at oprette en aftenhøjskole i forbindelse med ungdomsskolens lærere, og det er ikke umuligt, at vi kan få det gennemført til næste sæson. Lokalemæssigt er vi imidlertid noget hæmmede endnu. Det ville da være en stor hjælp, hvis vi for eksempel havde en gymnastiksal. Det ville gøre det lettere for os at åbne skolen for foredragsaftener og meget andet.

Udviklende for de unge at blive omplanted

— Kan man lære 35 unge mennesker at kende i løbet af et skoleår?

— Det synes jeg man kan. Vi lærere har tit talt om det glædelige i, at vi har lejlighed til at beholde eleverne i ni måneder, og ikke, som det er tilfældet på mange ungdomsskoler, skal slippe dem efter fem måneder, det er nemlig de sidste fire måneder, der giver det virke-

lige kendskab. Det er min opfattelse, at det er udviklende for de unge i en så lang periode at blive omplanted til et fremmed miljø mellem andre unge. Jeg kan nævne Dem et konkret eksempel. Da jeg engang havde besøg af forældrene til en ung pige, der går her på skolen, spurgte jeg dem, om de nu ville have hende boende hjemme, medens hun bagefter opholdet skulle videreuddanne sig, og dertil svarede de: »Ja, nu da hun er blevet »afslebet« her, vil vi meget gerne; men før hun kom hertil, ønskede vi det under ingen omstændigheder«.

Dette være ikke nævnt forstander eller lærerkræfterne til ros, for det er ganske klart, at det først og fremmest er kammeraterne, der er skyld i en sådan udvikling.

— Er der kun katolske elever på Gravshoved?

— Skolen står åben også for elever af andre konfessioner, men er i første række beregnet for katolske unge. Vi har for øjeblikket tre ikke katolske elever, hvoraf et par stykker har talt meget om at ville konvertere, men i begge tilfælde har jeg indtrængende frarådet, at de tager så vigtig en beslutning her på skolen. Det vil være langt bedre at vente, til de vender tilbage til deres oprindelige miljø, så der ikke bliver tale om en handling foretaget i en stemning.

Vi talte før om det betydningsfulde i, at unge får lejlighed til at slibe hinanden af, og i denne forbindelse tror jeg, det vil være rigtigt at fremhæve, at eleverne her også får at mærke, at netop fordi vi skal have det fornøjeligt sammen, er det nødvendigt at visse ting står fast. Lærerne er selvfølgelig til at tale med, men her er principper — og visse ting diskuteres ikke. Det er noget, som nutidens ungdom først må indstille sig på, de fleste er ikke vant til det fra hjem eller skole.

Under rundgangen på den smukt bebyggende skole, der i sommerferien igen kommer til at tjene sit gamle formål som pension, fik vi lejlighed til at tale med et par af eleverne.

Således mødte vi trekløveret: Nina Borre, Kgs. Lyngby, Alice Frederiksen, Varde, og Leon Almfeldt, Århus, der netop kom cyklende hjem fra den gård, hvor de har tilbragt en uge som »erhvervspraktikanter«.

— Har skoleopholdet svaret til jeres forventninger?

— Det har det faktisk, selv om der er meget mindre fritid, end jeg havde regnet ud, svarede Nina Borre. Tiden

Forstanderparret
Riishøjgaard ved
vinduet mod haven.

går hurtigt, men lidt mere frihed kunne vi nu nok tænke os, selvom mange lektioner sammenlignet med en normal skolegang falder ind under det afgjort fornøjelige.

— Hvad får I fritiden til at gå med?

— Vi har vor egen jazzklub, faktisk med verdens bedste orkestre, fortæller Leon Almfeldt. Ganske vist formidles musikken af en båndoptager, men det er vældigt hyggeligt, og der er arrangementer hver 14. dag. Jeg har især været glad for erhvervsugen. Selv om der står en læreplads og venter på mig derhjemme som mekaniker, har jeg været begejstret for denne uges ophold på en sønderjydsk gård.

— Ja, vi er blevet vældigt fint behandlet, falder Alice Frederiksen ind, og jeg tror ikke, der er nogen af os, der har gjort os forestillinger om, hvordan man har det på en landbrugsvirksomhed. Jeg har tænkt på at uddanne mig som barneplejerske, og derfor er det nødvendigt med et års ophold i huset, så det er ikke utænkeligt, at jeg bliver ved landbruget et års tid.

... Samtalen bliver afbrudt af en kirkende klokke, der kalder eleverne til middagsbordet — iøvrigt den samme klokke, man benytter under messen, når den holdes på skolen — og i stærk hast samles eleverne ved middagsbordet. Der er to grunde til, at man skynder sig

særligt, for det første er det kødløs dag for katolikker — og da fortæller erfaringen, at menuen står på pandekager, og dertil kommer, at det jo nok kan mærkes på appetitten, at man har tilbragt otte timer i Guds frie natur.

Peter Hartwig

Paven ønsker bøn for konciliet

Pave Johannes har skrevet et brev til alle biskopper med opfordring til under pinsenovenen at bede særligt for det kommende kirkemøde. Paven begynder sit brev således:

»Siden Vi besluttede at afholde dette kirkemøde, har Vi dagligt bedt Gud se i nåde og barmhertighed til Kirken og dens hyrder. Kirkemødet er i sandhed en overmåde stor opgave, der langt overstiger menneskers kræfter; det får sin styrke fra vor Frelser, der før himmelfarten lovede apostlene at bede Faderen sende Trøsteren, Sandhedens Ånd: 'Han vil lære

jer alle ting, og minde jer om alt hvad jeg har sagt jer'.

Derfor har Vi også bestandig formanet alle troende, særligt børnene, de syge og dem, der forbereder sig til præstegerningen, om ved deres bønner og ofre at opnå den almægtige Guds nåde og hjælp.

Det er Os en glæde allerede at mærke beviserne på jeres iver. Den plan, som Vi udkastede i Skt. Pauls basilika, har nu antaget en ophøjet og værdig form, som vækker beundring og bifald såvel hos hyrderne som blandt det troende folk. Det lille sædekorn er vokset op til et frodigt træ, rigt på blade, blomster og frugter, og rigt på forjættelser for Kirken.

Lad os prise Guds barmhertighed og ydmygt frembære vor tak for Hans rige velsignelse!

VALFARTEN TIL ØM vil i år blive holdt den 4. juni. Vi bringer udførlig omtale i de kommende numre.

Da de forberedende arbejder til kirkemødet tager et stadig større omfang, og Vi derfor behøver endnu mere forbøn, ønsker Vi, at man under den sædvanlige novene, som i hele Kirken finder sted før pinsefesten, sammen med Os vil bede Helligånden på ganske særlig måde bistå alle dem, der fulde af iver vier deres kræfter til forberedelsen af kirkemødet.»

For at efterkomme den hellige Faders ønske, som vi alle af hjertet slutter os til, sendes til alle bispedømmets præster en bøn, som bør bedes hver dag mellem Kristi Himmelfart og pinse på det tidspunkt, som passer bedst efter de stedlige forhold, efter messen eller ved aftenandagten.

Sankt Ansgars kirke, 7. maj 1961.

+ Th. Suhr

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Moskvas hovmod

Vatikanets Radio og Moskvas er kommet op at toppes over betydningen af Gagarins halsbrækkende sputnikrejse. Det har været ret morsomt at følge denne fejde pr. bølgelængde — især når man husker, at de to parter i en anden forstand slet ikke er på bølgelængde, og at Sovjet med sine over tusind støjsendere døgnnet rundt prøver at kvæle alle andre udsendelser end netop dem, der kan bekræfte dets egne påstande.

○

Da Gagarin fra højderne nåede hjem til Khruschevs favn, deltog Vatikanets Radio i den almindelige hyldest til den unge sovjetmand og det tekniske fremskridt. Dette irriterede Moskva Radio, som havde ventet det stik modsatte. Især kunne man ikke lide henvisningen til, at det jo var Guds mening, mennesket skulle bruge sin forstand til at udforske den skabte verden. Radio Vaticana under-

stregede på samme måde som Vatikanets avis, at den tekniske bedrift vidnede om, hvad mennesket formår med den intelligens, Gud har givet det. Det ville Moskva ikke høre tale om. Den russiske kommentator svarede i spottende vendinger, at det ville være et »latterligt paradoks«, om de aktive gudsfornægttere blev hjulpet af en gud. Hertil bemærkede Vatikanets Radio blandt andet:

Guds eksistens er ikke afhængig af den mere eller mindre svimlende højde og fart, menneskene kan opnå med deres maskiner. Menneskene kan kun flyve i en verden, som Gud i forvejen har skabt. Den kristne teologi og filosofi vil ikke føle sig truet, selv om det lykkes nogen at nå de andre planeter. I virkeligheden vil man kun glæde sig over det og betragte det som en bekræftelse af kristendommens opfattelse af verden og af mennesket.

Det er ikke til skade for troen, at det er lykkedes det gudløse sovjetregime før nogen andre at sende en mand ud i rummet. Videnskabeligt arbejde og videnskabelige resultater er ikke et privilegium, der er blevet tildelt de troende. Det er intelligensens forrettighed at opnå sådanne resultater, og de er en frugt af menneskelig udholdenhed. Videnskabelig forskning og tekniske triumfer er ikke overnaturlige nådegaver, men naturlige gaver, som Gud har givet ethvert menneske. Gud hjælper også ateisterne. Jorden afgiver føde selv til en morder. Og et menneske, der spotter Gud, ser hver morgen den samme sol som den, der folder hænderne i bøn.

Moskva kunne jo, hvis man valgte at være besindig, svare, at dette synspunkt er tilladeligt, men blot ikke svarer til det kommunistiske. Desværre kender Moskva ikke til tolerance. Det må ikke kunne tænkes, at der findes en Gud, og man skal blandt andet bruge sputnikerne til at modbevise hans eksistens. Ræsonnementet synes at være dette: Når mennesker, som ikke tror på Gud, demonstrerer deres tekniske overlegenhed og »besejrer« rummet, er det påny fastslået, at Gud ikke findes.

Det er et »latterligt paradoks«, at denne Gud skulle tillade fornægterne at opnå så blændende resultater. Tænk engang — i de lande, hvor mange millioner endnu beder til Gud, sækker man agterud for den verdensdel, der officielt har afvist Gud! Behøver man at have flere beviser? I dag gør vi (Sovjet) de store mirakler! Hvad kan I med al jeres religion og reaktionære tænkning? De kristne amerikanere har ikke formået at sende en rummand helt rundt om jorden...

○

Man kunne få lyst til at spørge, hvorfor raketter er mere revolutionerende end dampmaskinen var i sin tid? Man kunne have lyst til at spørge om meget andet. Men vi vil næppe komme nogen vegne på den måde. Harold Macmillan, hvis udtalelser vi refererer på side ni, har ramt plet, når han siger, vi blot kan håbe, at Sovjet en dag selv vil møde spørgsmålet om Guds eksistens med en fordomsfri indstilling.

Foreløbigt er man bastet og bundet af den militante ateismes principper. Man er desuden alt for imponeret af sig selv. Man glemmer, at tekniske fremskridt ikke er det samme som menneskelige fremskridt. Rumrejser skænker ikke frihed og gode kår til de millioner, kommunisterne har gjort til slaver. Man kan nok for en tid aflede de undertryktes opmærksomhed fra det nærværende og bilde dem ind, at tusindårsriget er på vej, men mon ikke en og anden undrer sig og i sit hjerte spørger: Hvad har de at bestille ude i rummet, så længe det endnu ikke er lykkedes dem at skabe ordentlige forhold på jorden?

○

Moskva-Vatikan-debatten pr. radio bekræfter, at ateisterne ikke tolererer Gud. Vi vil gerne fortsat tro, at Gud tolererer ateisterne. Det er forskellen. Og den er vældig stor.

G-

Niels Larsen Stevns

Af forfatteren Niels Th. Mortensen

Det var meget pinligt. Jeg havde været med min ven, maleren, oppe i kirken for at se på hans billede af den Korsfæstede. Han havde fået lov til, når der ikke var tjeneste i kirken, at stille sit staffeli ind i koret foran alteret, for således at kunne male på tavlen i det rum og i det lys, hvor den skulle ses af menigheden. Nu var han nået så vidt med arbejdet, at han mente, tavlen kunne sættes på plads i rammen.

Maleren havde med brede, pastose penselstrøg bygget en korformet komposition og i røde, blå og grønne farveflader, der klang harmonisk sammen med kirkens tunge barokalter. Den Korsfæstede lod sig kun ane som et fikserbillede i et musikalsk spil af varme og kølige toner. Det var nydeligt, det var æstetisk og dekorativt — men det sagde mig bare ingenting om liv og død, op-højelse og fornedrelse. Det sagde mig ikke mere end et stykke smagfuldt tapet i en dagligstue.

Nu sad vi hjemme hos mig. Jeg havde i skånsomme vendinger meddelt ham min mening. Tavs-hed. Omsider tog maleren ordet:

— Du mener med andre ord ikke, at min teori om, at en altertavle skal males på stedet, holder stik?

— Jeg tror, svarede jeg, at det er udmærket at tage alle ydre forhold i betragtning, også når man skal male en altertavle; men det afgørende er dog ikke, hvor ideelt dagslyset falder på tavlen, men om den usynlige sol har skin-

net i dit hjerte, da du malede billedet.

— Somme tider var jeg så angstelig, at penslen følte som et spyd i min hånd, svarede maleren. Til andre tider var jeg så inspireret, at penslen fløj henover lærredet som en syngende fugl. Hvad mere kan man forlange af mig?

— Man kan ikke male en altertavle på forlangende, hvis det er det, du mener. Tænk på Niels Larsen Stevns! Hans betydeligste bibelske billeder er malet, fordi de selv ville males!

— Fortæl mig om dem!

— Så må vi jo nok begynde ved personen. Niels Larsen blev født i 1864 som søn af en tække-mand på Stevns. Han ville have

været sømand, men blev forhindret deri af en betændelse i højre knæ, som efterhånden blev stift. Som tyveårig blev han elev på Vallekilde højskole, senere kom han på Zahrtmanns malerskole, hvor Joakim Skovgaard på det tidspunkt var lærer. Skovgaards opfattelse af eleven har vi hans egen udtalelse om: »Jeg, fæhoved, har engang rådet Stevns fra at gå kunstnervejen.« Fra begyndelsen af halvfemserne er Stevns altid at træffe i brødrene Skovgaards nærhed, snart skærer han rammer for dem, så hjælper han Niels med at hugge i granit; fra omkring århundredskiftet er han især knyttet til Joakim som førstemedhjælper under udsmykningen af Viborg domkirke, hvor han er med fra begyndelsen til enden.

— Det er ufatteligt, at han, som jo dog var en helt anden natur end Skovgaard, i den grad kunne udslette sit eget særpræg i alle de år, arbejdet stod på!

— Du må huske på, at Stevns modnede langsomt, måske først under arbejdet i Viborg, dernæst at han åndeligt følte sig beslægtet med Joakim, han tilhørte ligesom brødrene Skovgaard Immanuelskirkens menighed, og han var en

Larsen Stevns »Kristus og Peter« inspireret af skildringen i Matthæus 16.23.

enfoldig kristen. For ham var kunsten ikke et middel til selvhævdelse, men til forherligelse af Guds storhed og Kristi kærlighed. Men at han var mere temperamentsfuld end Joakim, og at det derfor kunne knibe for ham at indordne sig under Skovgaards idealiserende stil, ved vi bl. a. fra dengang, han malede studerangeren med det plumpe ansigt i den store nadver. »Her er grænsen nået,« sagde Skovgaard, »længere ud i naturalismen må vi ikke komme!«

Det var vel først og fremmest denne naturalisme, eller rettere realisme, der skræmte menigheden i Hersom, da man i 1905 havde opfordret ham til at udarbejde et forslag til en altertavle. Han sendte en skitse til »Maria salver Kristi Fødder« — hvorefter man i stedet bad ham levere en kopi efter Skovgaards »Det ene fornødne«.

— Gjorde han så det?

— Ja, det kunne ikke falde denne beskedne mand ind at trumfe sit eget igennem. På den anden side kunne han dog heller ikke slippe »Maria salver Kristi Fødder«, altså malede han en Skovgaard-kopi og derefter »Maria salver Kristi Fødder« til sig selv! Og med dette billede står man pludselig overfor en helt original kunstner, der med stor dramatisk virkning — skønt farverne endnu er dæmpede — røber det heftige temperament, der fik ham til at male kornmarken i det store nadverbillede i Viborg Domkirke, som om en storm var

gået henover den. Midt op gennem billedet (»Maria salver Kristi fødder«) skærer ind mod baggrundens rolige, romanske buer det hvide bord, der på én gang deler og samler den voldsomme bevægelse, Marias handling sætter i gang; hun knæler stille yderst til venstre — og yderst til højre forlader Judas med et skræv, der synes at fortsætte udover rammens kant, i glødende protest bordet. Mellem disse to yderpunkter udspilles en rig følelseskala, der nøje registreres af farveform og linjær rytme. Skønt motivet spiller på psykologiske strenge med gestus og mimik overdøves handlingen ikke i malerisk forstand af billedets anekdotiske indhold. Selvom man for at beskrive billedet må benytte en litterær betegnelse som »dramatisk«, selvom kompositionen med sit »falske« dybe perspektiv får os til at tænke på et fotografisk lynskud, og selvom de slaviske typer får os til at studse over den utraditionelle figuropfattelse af bibelske skikkelser, er det dog noget i hele værkets åndelige karakter — dets skarphe, dets fine, næsten blide kontrastvirkning i farvetonerne, dets beherskede uligevægt, der ligesom drejer billedet til højre ud af rammen —, som får os til at snappe efter vejret og se med nye øjne.

— Kunne det ikke lige så godt have forestillet alt andet end »Maria salver Kristi fødder«? Virker det på nogen måde bibelsk, end sige religiøst?

— Måske har man også set sådan på det i Hersom menighedsråd, da man vragede det til fordel for en komposition af Joakim Skovgaard. Man forstod ikke, at det var et *vækkelsesbillede* — ja, jeg bruger ordet vækkelse, fordi jeg ikke kan finde et bedre udtryk for det, der er karakteristisk for al sand og dyb kunst: den vækker os af vor sløve betragtning. Det er den samme vækkelse, der sker, når man står overfor et billede af vor tids største religiøse maler, franskmænden Georges Rouault: hans skøger, hans klovner, hans Menneskesøn slår simpelt hen fødderne bort under os. For en overfladisk betragtning — hvis det er muligt at betragte Rouault overfladisk — kan et af hans Kristus-hoveder minde om en byzantinsk mosaik, med de store øjne og de lysende blege, konturerede karnationer; men ser man nærmere efter — ja, da ved man næsten ikke, om det ikke snarere er billedet, der betragter os. Det udstråler en kraft, som man måske nok kan indkredse med æstetiske mål, men hvis lidenskab ikke kan forklares, fordi den er af religiøs karakter og som sådan når ud over vor erkendelse —.

— Er du nu ikke kommet lovlig langt bort fra vort emne? Hvad lighed er der, når det kommer til stykket, mellem Niels Larsen Stevns og Georges Rouault?

— Vel ikke anden end at de begge, hver på sin måde, er store, religiøse malere. Næsten alt, hvad Larsen Stevns i de følgende år skaber af figurmaleri, er chokerende — uden på nogen måde at være søgt eller villet originalt.

o

— Glemmer du ikke det billede, der hedder »Kristus skriver i sandet«?

— Jo, måske er der virkelig noget »anstrengt« over denne vinkelformede komposition, hvor Kristi finger, der skriver i sandet, danner det yderste punkt i en vinkelspids, hvis bevægelse ud mod billedets sider understreges af de to skamfulde farisæere, som foroverbøjede lister bort. Situationen forekommer måske for abrupt og lynskudt til, at man rigtigt fatter, hvad der foregår. Larsen Stevns indså da også selv, at det ville være umuligt for ham at drive bevægelsen i de religiøse kompositioner højere op uden at ende i karrikaturen. At han ikke selv var tilfreds med »Kristus skriver i sandet« fremgår deraf, at billedet ikke blev udstillet i mange år efter, at det i 1908 var blevet malet. Så følger i 1910 »Den blinde ved vejen

Kristus skriver i sandet... Larsen Stevns billede malet i 1908, men først udstillet senere, fordi han ikke var tilfreds med det.

råber efter Kristus«, hvor han — idet han fastholder en lignende rigt facetteret figurlig og psykologisk spænding som i »Maria salver Kristi fødder« — indleder den koloristiske nyskabelse, der for alvor bryder igennem i det efterfølgende »Kristus og Peter« fra samme år, og som kulminerer i de store freskoudsmykninger, han udførte i løbet af trediverne i Odense, Hjørring og Slagelse.

— Man kan vel sige, at han hermed endeligt bryder med den lidt forsigtige skovgaardsske farveholdning og i stedet — vel nærmest på grundlag af den såkaldte fynske impressionisme — skaber en lyrisk stil, hvor farven ikke blot som hidtil lokalt fastholder figurerne i rummet, men snarere frigør dem i et koloristisk vekselsspil med den natur eller det interiør, de bevæger sig i.

— Leo Swane, der har skrevet en ypperlig bog om Larsen Stevns, siger om »Indtoget i Jerusalem« (1917), at »Kompositionen er holdt som en festlig frise med en bølgende bevægelse, jubelen synger igennem billedet«. — Denne næsten ekstatiske følelse strømmer os i møde fra alle Larsen Stevns billeder efter 1910, ikke blot fra hans bibelske kompositioner: »Kristus og Zakæus« (1913), »Kristus helbreder en spedalsk« (1913), »Indtoget« (1917) og »Brylluppet i Kana« (1918-19), men også fra hans landskaber og historiske billeder. Ja, selv i det før omtalte »Kristus og Peter« — der skildrer det øjeblik, da Jesus vender sig om mod Peter og siger: »Vig bag mig, Satan! du er mig en forargelse, thi du sanser ikke, hvad Guds er, men hvad menneskers er« (Matth. 16,23) — lyder bag det heftige ordskifte, der røbes af de to figurers bevægelse, en liflig tonerigdom af rødt, blå og grønt, som på vidunderlig måde gør Jesu ord jordisk nærværende.

— Hvordan, tror du, et sådant billede ville have taget sig ud som altertavle? Tror du ikke, det ville have overdøvet ikke blot kirkens stilhed, men også præstens ord?

— Larsen Stevns malede alle de nævnte bibelske kompositioner ud af sit eget hjerte, vel nok sat i gang af bestillinger på altertavler — men når menigheden blev præsenteret for hans udkast, trak den sig forskrækket tilbage og bad om mere neutrale billeder.

— Er alle Larsen Stevns altertavler og kirkeudsmykninger da neutrale?

— Ialt har han vel malet en halv snes kirkebilleder i årene 1911-1926, og de hører alle til de betydeligste i landet;

Midt op gennem billedet (*Maria salver Kristi fødder*) skærer ind mod baggrundens rolige, romanske buer det hvide bord, der på én gang deler og samler den voldsomme bevægelse, Marias handling sætter i gang; hun knæler stille yderst til venstre — og yderst til højre forlader Judas med et skræv, der synes at fortsætte udover rammens kant, i glødende protest bordet.

men mens han i de ældste tavler er meget tilbageholdende — han har måttet lægge en dæmper på sit temperament og sin paradoksale fantasi — ses det af hans seneste arbejder, f. eks. korudsmykningerne i Ranum og Grevinge kirker, at han har haft helt frie hænder. Især er »Kristi genkomst« i Ranum kirke aldeles utraditionel både i tanke og udførelse. Man ser ud over et vældigt nordjysk landskab med Limfjorden i baggrunden. I forgrunden ligger Ranum by, og oppe i himlen over den træder en mægtig Kristus-skikkelse ud af skyerne, ledsaget af basunblæsende engle. Det realistiske i Stevns' stil kommer ikke blot til syne i det dejlige landskab, men også i hele situationens udvikling: den lille by med de solbelyste tage rystes i sin grundvold under basunerens stød, og en bondemand på vejen køner i grøften med de skrækslagne heste. I Grevingefresken kalder den realistiske situationskildring næsten på smilet, idet man ser den opstigende Kristus undervejs i himmelrummet, så han kun synes som en lille, aflang ballon, der rører den røde murstenskant øverst oppe i hvælvingen.

— Er det sådan, du vil have mig til at male? spurgte min ven. Sådan at folk sidder nede i kirken og smiler ad »Kristi genkomst«?

— Tror du ikke, det er bedre at komme i kirken og våge med et smil end at sidde og falde i søvn, fordi altertavlen minder om tapetet hjemme i soveværelset?

FRIHEDEN venter

Den katolske centralskoles feriekoloni i Asserbo, hedder Friheden. Hvert år i umindelige tider har skoleinspektør H. D. T. Kierulff og hans familie sørget for, at børn fra de københavnske gader blev hentet ud til sol og sund luft i ferietiden. Ugebladets læsere har ved deres bidrag støttet den gode sag. Som regel har udgifterne svaret til indsamlingens resultater, men sidste år levede vi ikke op til forventningerne! Det er vigtigt at hjælpe nu i god tid før ferien, for at børnene kan vide, om der er plads til dem i år. Bidrag modtages af Katolsk Centralskoles kassererkontor, Frederiksgade 7, København K. (Giro-nummer 1471, Den katolske Kirkes Kancelli).

Castro vil lamme kirken på Cuba

Katolske skoler lukkes - 700 præster udvises!

Det mislykkede forsøg på at starte en ny revolution på Cuba har givet Fidel Castro anledning til at stramme grebet om sine modstandere og til yderligere at begrænse Kirkens bevægelsesfrihed. Politiet har over hele landet haft travlt med at foretage arrestationer. Man skønner, at titusinder af Castros fjender nu sidder i fængsel. Blandt dem er i hvert fald én biskop. Ifølge Havana radio skulle 100 præster være blandt de anholdte.

I Havana og mange andre steder på øen er dørene til katolske kirker og skoler blevet forseglet af regeringens tropper og holdes under bevogtning af militsen. Det katolske universitet i Villanueva er blevet lukket. Regeringen hævder, at katolske institutioner er blevet brugt som lagre og som skjulesteder for oprørerne.

Den 81-årige kardinal Manuel Arteaga, som er ærkebiskop af Havana, har fået asyl i den argentinske ambassade sammen med biskop Masvidal, der er

rektor for Villanuevas universitet, og er kendt for sin kritik af Castros styre. Havana radio erklærer, at man ved en husundersøgelse hos biskop Masvidal har fundet en mængde kontrarevolutionært propaganda-materiale.

Det er senere blevet meddelt, at biskop Masvidal sammen med ærkebiskop Diaz y Cia fra Havana, hvis fængsling ikke var blevet bekendtgjort, nu er løsladt efter tre dages forløb. De holdes dog under streng observation.

De kirker, som ikke er blevet lukket, bevogtes af militsen, som visiterer alle, der går ind eller ud.

I flere sydamerikanske stater — således Chile, Mexiko, Colombia og Costa Rica har katolske organisationer offentligt demonstreret mod Castro. I Honduras samlede mere end 10.000 mennesker foran katedralen for at tilkendegive deres uvilje mod Castro. De marcherede til præsident Morales residens og krævede, at han skulle afbryde den diplomatiske forbindelse med Cuba. Nogle timer senere brød regeringen med Cuba. I forvejen har Peru, El Salvador, Nicaragua, Guatemala, Haiti, Paraguay og den dominikanske republik afbrudt forbindelsen med Castros regering.

I et brev fra ærkebiskop Perez Serantés, Castros tidligere støtte, men senere hans skarpeste kritiker, opfordres de kristne på Cuba til at bevare modet og håbet. Det hedder i brevet, at Kirken på Cuba er blevet styrket, til trods for bestræbelserne på at lamme den.

Sidste fra Cuba

I en tale på 1. maj-dagen erklærede Fidel Castro, at alle skoler vil blive nationaliseret og de udenlandske præster tvunget til at forlade Cuba. Når disse bestemmelser træder i kraft rammes 339 katolske skoler, og omkring halvdelen af gejstligheden — nemlig 732 præster — må, som Castro udtrykte det. »begynde at ordne deres bagage«.

Castro talte i 3½ time og benyttede lejligheden til at komme med flere voldsomme udfald mod præsterne, som havde »indsprøjet den kontrarevolutionære gift i skoleeleverne«.

fra Vatikanets bibliotek, der omhandlede forholdet mellem pavestolen og England.

Da den lange række sorte limousiner kørte ind på Peterspladsen, havde tusinder af turister og andre interesserede raget opstilling der for at se dronningens ankomst. Ved grænsen til Vatikanstaden holdt dronningens vogn, mens prins Carlo Pacelli, der er Vatikanstadens øverste jødiske konsulent, og Vatikanstadens arkitekt, grev Enrico Galeazzi, holdt velkomsttaler til hende. Ved trinene op til Peterskirken modtog et æreskompagni af Schweizergarden hende med militære æresbevisninger, da vognen svingede ind på det pavelige territorium.

Dronningen var iført en sort kjole, som nåede jorden, og havde et sort kniplingsslø over håret, prins Philip bar det britiske luftvåbens uniform. De hilste på Vatikanets embedsmænd. Derefter istemte Palatinergardens orkester

Dronning Elizabeth hos paven

En storstilet og hjertelig modtagelse

Vatikanstaden (NC) *Da dronning Elizabeth og hertugen af Edinburgh i fredags aflagde besøg i Vatikanet, blev de af pave Johannes XXIII budt velkommen med ganske overordentlig forekommenhed og med den for ham karakteristiske personlige varme.*

Det var første gang, en regerende dronning af England besøgte Vatikanet, men dronning Elizabeth havde allerede været der tidligere, idet hun, før hun besteg den engelske trone, sammen med prins Philip havde aflagt en høflighedsvisit hos pave Pius XII i 1951, da parret var på en uofficiel rejse i Italien.

Dronningens ankomst var omgivet af hele det ceremoniel og alle de æresbevisninger, pavestolen viser fremmede

statsoverhoveder. Fra det øjeblik, da hun kl. 10.40 om formiddagen steg ind i den bil, der fra Vatikanet var sendt for at hente hende, til hun og hendes følge igen tog af sted for at begive sig til lufthavnen, var hun genstand for de højeste æresbevisninger og den mest uforbeholdne hyldest.

Paven havde sørget for, at der i Vatikanets Borgia-værelser var arrangeret en udstilling af historiske dokumenter

den britiske nationalsang, »God Save the Queen«, hvorpå dronningen inspicerede de opstillede afdelinger af Palatiner-garden og af det pavelige gendarmeri.

Da denne ceremoni var til ende, gik det kongelige selskab ledsaget af pavelige kammerherrer med kappe og sværd, officerer fra Schweizergarden og monsignorer fra Vatikanets statssekretariat, op ad trappen til pavens officielle modtagelsesværelser.

Over 600 præster, seminarister og søstre fra forskellige dele af det britiske rige stod opstillet langs væggene i Clemenssalen og konsistoriesalen. Høje leveråb brød den højtidelige og formelle stemning, da dronningen gik gennem salene hen til den store tronsal, hvor pave Johannes stod ved døren og bød hende velkommen.

Paven rakte smilende dronningen og prin: Philip hånden, hvorpå han førte den ind i tronsalen. Paven og hans to gæster underholdt sig privat med hinanden i over 20 minutter, mens resten af følget ventede udenfor. Paven hilste derefter på hver enkelt fra dronningens følge, og i en tale, holdt på fransk, forsikrede paven de tilstedeværende om den højagtelse, han nærede for det britiske kongehus, og om sin beundring og respekt for alle det britiske riges undersåtter.

Da audiensen var forbi, aflagde det kongelige par et besøg hos Vatikanets statssekretær, kardinal Domenico Tardini, i hans værelser i etagen under pavens.

Derefter kørte hele selskabet direkte tilbage til den britiske legation ved pavestolen, hvor dronningen og prins Philip tog imod kardinal Tardini, som i mellemtiden i henhold til hofceremoniellet var kommet dertil fra Vatikanet for at gengælde dronningens besøg.

Ved en påfølgende reception i legationen samledes 25 kardinaler, hvoriblandt kardinal William Heard, som er den eneste britiske kardinal, der er knyttet til Vatikanets administration. Dronningen underholdt sig med dem, hvorefter hun gik ud i haven og hilste på de 200 specielt udvalgte gæster, blandt hvilke man så mange af Roms mest fremstående prælater og ordensoverhoveder.

Der sker også *andet* i Algier. På billedet til højre ses den nye hjælpebiskop i Algier, Jacquier, sammen med ærkebiskop Duval (til venstre).

Livets mening - det er spørgsmålet

Vægtige ord af premierminister Macmillan

London (NC) Den britiske premierminister, Harold Macmillan, har i et interview om sit møde med præsident Kennedy erklæret, at efter hans mening vil den frie verdens kamp mod kommunismen ikke blive afgjort af atombomber, men vil finde sin afslutning, når kommunisterne for alvor spørger sig selv: Hvad er meningen med livet?

Macmillan svarede på et spørgsmål vedrørende magtbalancen mellem øst og vest, at selvfølgelig kunne begge parter udslette hinanden, men det var ikke tilstrækkeligt at anlægge en militær vurdering. »Der kæmpes også på andre områder«, sagde han, »dels teknisk og dels materielt, men også om menneskers sjæle. Hvad er nemlig livets formål? ... Det må være vor opgave at holde ud, for at de spørgsmål, mennesker altid slutteligt vil stille, kan komme frem: Hvorfor er vi her? Hvad er ret og uret? Er der noget, som hedder synd? Findes der en Gud?«

»Disse spørgsmål vil blive stillet — og jeg tror de bliver stillet — i det kommunistiske samfund«, fortsatte Macmillan, og hvis vi

kan holde ud tilstrækkeligt længe, har vi vundet friheden for os selv og for dem«.

Premierministeren blev spurgt, om Sovjets førerskab i rumforskningen skyldtes, at man koncentrerede sig om tekniske fremskridt på bekostning af fødevarerproduktionen. Hertil bemærkede han: »Hvis det er livets hovedformål at producere, tror jeg virkelig, at insekterne har klareret sig bedre end vi, hvis vi tænker på bierne. De gør jo ikke andet. Der er blot den fare, at en eller anden kommer og stjæler honningen«.

Macmillan foretrak, at man holdt sig til et afbalanceret produktionssystem, der gav mennesker den videst mulige frihed til at leve.

SØNDAG d. 14.: Søndag efter Kristi Himmelfart (s. 604, hvid).
MANDAG d. 15.: Johannes de la Salle (s. 911, hvid), ordensstifter.
TIRSDAG d. 16.: Ubald (s. 912, hvid), biskop.
ONSDAG d. 17.: Erik (s. 912, rød), konge af Sverige. Ihukommelse af Paskal Baylon (s. 912), franciskaner.
TORSDAG d. 18.: Venantius (s. 914, rød), martyr.
FREDAG d. 19.: Petrus Celestin (s. 915, hvid), pave. Ihukommelse af Pudenciana (s. 915), jomfru.
LØRDAG d. 20.: Pinselørdag (s. 611, hvid).
SØNDAG d. 21.: Pinse (s. 616, rød).

Så valfartes der til Aasebakken!

I en forsideartikel forleden i Ugebladet om atommarchen, blev der draget en parallel til den nært forestående valfart til Aasebakken. Om denne hed det bl. a.: »Vi føler en naturlig trang til at understrege en bøn, der også kunne være bedt (og bliver bedt) i »lønkammeret«, med en manifestation af vort ønske og vort begær: vi går, vi går i procession med kors og faner og bøn og påkaldelse, som siger mere end ord.«

År for år tæller valfarten flere og flere. Sidste år ca. 3500. Ikke alene fra København, men fra Sjælland, Lolland-Falster — og tilmed Skåne — kommer man for at deltage i hyldesten til Gudsmoder. Valfarten holdes naturligvis uanset vejret. Alligevel vil dårligt vejr fra den tidlige morgenstund sikkert afholde en del ældre og svagelige fra at deltage.

Komiteen håber imidlertid på hjælp til at bringe de mindst førlige helt eller delvis til Aasebakken. De syge som selv med hjælp til transporten ikke mener, at de har kræfter til at deltage, bedes være med i forbønnen for, at det atter i år må blive en god valfart. Bortset fra dem, der i deres køretøjer vil transportere syge og svagelige, bedes andre lade bilen blive hjemme og gå med på valfart.

Valfarten starter fra Holte stationsplads præcis kl. 8.30 den 28. maj. Det sidste tog, der passer hertil afgår fra Københavns Hovedbanegård som følger: Nordbanetog kl. 7.39 (standser ikke mellem Østerport og Holte). S-toget (linie B) kl. 7.50.

Kl. 11.00 synges pontifikalmessen på Aasebakken. Prædikant bliver pater H. Roos S.J.

Kl. 14.30 afsluttes valfarten med en andagt ved biskoppen.

Kl. 15.30 afgår lejede busser direkte fra Aasebakken til Holte station. Billetter koster kr. 1,60 og kan købes lige efter andagten ved klosterporten.

HUSK: at transportable radioer ikke må benyttes, da Aasebakken er valfartsområde, — at salg af lodsedler og lign. er forbudt på Aasebakken.

Kaffe og wienerbrød kan købes efter messen, ligesom sodavand, chokolade og is. Men husk at medtage frokostpakken.

Vi gør opmærksom på, at søstrene på Aasebakken igen i år har deres bod med mange smukke keramiksgager.

Endelig skal vi nævne busstøderne for linie 184. Afgang Hans Knudsens Plads kl. 7.40. Afgang Lyngby station kl. 7.56.

Komiteens formand er Aage Meyer, tlf. Eva 7501. Reverdilsgade 4, København V.

Gudstjeneste i radio

Søndag den 14. maj kl. 14 transmitterer Danmarks Radio en eftermiddagsandagt i Sankt Ansgars kirke i København. Celebrant: Pater Leif Kajser. Prædikant: Pater L. Brunnicardi CSSR.

Akademikermøde i Finland

Det 8. nordiske møde for katolske akademikere holdes i dagene 2.—9. august 1961 på Pajulahti gymnastikhøjskole i Nastola i Finland, 100 km nordøst for Helsingfors. Som emne for mødet har man valgt »Kirken — Kristi mystiske Legeme«, og foredragsrækken bliver som følger:

Pater *Jean Paillard* O.P., Helsingfors: Kirkebegrebet i Det nye Testamente.

Pater *Hallvard Rieber-Mohn* O.P., Oslo: Den enesaliggørende Kirke.

Fil. dr. *Jarl Gallén*, Helsingfors: Reformationen i Norden.

Cand. theol. *Jørgen C. Rich*, København: Kirken og den lutherske arv.

Forfatterinden *Gunnel Vallquist*, Stockholm: Lægmandens plads i Kirken.

Prinsesse Margrethes Ferie hjem

i Trørød søger hjælp i ferietiden: 1. hold fra 23. juni til 15. juli. 2. hold fra 19. juli til 8. august.

Vi mangler en leder til børnene på 1. hold og 2 unge piger til hjælp til børnene på begge hold, samt 2 unge piger til det huslige arbejde.

Alt nærmere ved henvendelse til fru Sohmidt, tlf. Eva 9628 — bedst fra kl. 18—19.30.

Pater *H. Roos* S.J., København: Kirken, samfundets livsprincip.

Desuden bliver der en orienterende foredragsrække med titlen »Kirkens situation i de forskellige dele af verden«, en diskussion, »Lægmanden og det liturgiske liv« under ledelse af pater *Vagn Hansen* O.P., København, og en studiekreds, »Vejen til enhed«, under ledelse af pater *F.-R. Refoulé* O.P.

Bognyt fra Brønshøj

Blandt Pauluskredsens forårsnyheder må først og fremmest nævnes en bog af dominikanerpateren Paillard i Helsingfors: De fire evangelier. Bogen udsendes første gang for et par år siden på det svenske forlag »Natur och Kultur«. Samtidig med, at bogen forelå i nyt oplag i Sverige, udsendes en oversættelse til tysk. Det drejer sig om en værdifuld og levende indførelse i baggrunden for de fire evangelier, og bogen vil kunne tjene som en godt hjælpemiddel i et samarbejde mellem troende protestanter og katolikker.

ROSALIE SCHMIDT

tidligere København og Allerslev, nu Sostrup Slot, døde den 3. maj 1961 i Grenå.

Bed for hendes sjæl.

Cistercienserinderne

Kirken er ikke et varmt og hyggeligt ly....

»Det er gavnligt for jer, at jeg går bort. Thi hvis jeg ikke går bort, kommer talsmanden ikke til jer; men når jeg går herfra, så vil jeg sende ham til jer.«

Disse ord sagde Kristus til sine disciple skærtorsdag aften, efter at han havde spist den sidste nadver sammen med dem. Den bortgang, han her taler om, er hans nært forestående påske, hans død og opstandelse. Vort forhold til Gud var blevet ødelagt ved Adams synd, men nu skulle Kristus igen slå bro mellem Gud og mennesker. Ved sin lydighed — en lydighed indtil døden på korset — skulle Kristus sone Adams ulydighed. Først når denne sone havde fundet sted, ville vi kunne modtage Kristi ånd, Helligånden, der skulle råbe i os: Abba, Fader. Derfor tjente det virkelig til gavn for os, at Kristus ved døden forlod sit jordiske legeme og på den måde igen gjorde os til børn og borgere i Himmelen.

Men efter himmelfarten får disse Kristi ord en ny dybde. Da forlader han nemlig ikke disciplene for en tid, men for altid. Hvorfor måtte Kristus forlade os, før Helligånden kunne blive sendt til os? Hvorfor udsendte Kristus ikke Helligånden før sin himmelfart? Hvorfor skulle himmelfarten med andre ord finde sted før pinse?

Af psykologiske grunde! Kristus havde levet blandt sine dis-

ciple for at forberede dem til den sendelse, de skulle få. Hans rolle som opdrager var fuldført — nu kunne han forlade dem. Hvis han var blevet hos dem, ville apostlene formodentlig aldrig have forladt ham. De ville simpelthen ikke have været i stand til at løsrive sig fra ham for at drage ud og være hans vidner helt til verdens ende. Men ved at berøve dem den støtte, som hans tilstedeværelse betød for dem, hjalp Kristus dem til at gå ud og forkynde evangeliet for al skabningen. Kristus var kommet til verden for at bringe os troens gave, men hans tilstedeværelse ville, hvis han var blevet her for altid, have været en hindring for troens vækst. Derfor var det virkelig gavnligt, at han gik bort.

Lidt længere henne i den samme tale læser vi: »Når kvinden føder, sørger hun, fordi hendes time er kommet. Men når hun har født barnet, tænker hun ikke mere på, hvad hun har lidt, af glæde over, at et menneske er født til verden.« Men er fødslen en smerte for moderen, er den et frygteligt chok for barnet, som pludselig må forlade sit trygge ly i moderlivet og i stedet komme ud i vor kolde, urolige og farefyldte verden. Det er imidlertid en nødvendig betingelse, for at det kan vokse og udvikle sig.

Barnets første skridt er altid vanskelige, og det samme gælder de første skridt som kristen. Men alligevel skal vi gå til jordens yderste grænser for at vidne om Guds kærlighed.

Alle konvertitter må gennem en lignende vanskelighed. Så længe undervisningen varer, er det, som om alting går så let, fordi de nyder godt af præstens særlige omsorg. Men når først de er blevet optaget i Kirken, begynder vanskelighederne. Kirken er ikke et varmt og hyggeligt ly. Den er et springbræt. Præstens opgave består ikke i at værne om de troende, men i at forberede dem til at vidne om Gud blandt menneskene. Også han kan sige: »Det er gavnligt for jer, at jeg går bort. På den måde kan De virkelig blive i stand til at udvikle Dem til et voksent kristent menneske, som kan vidne blandt hedningerne.«

Katolsk Ungdomsskole

Gravenshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til under-
støttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

AXEL SMITH'S EFTF.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Smedelundsgade 1 . Holbæk
Telf. 136

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester
Markedsplads 10,
Holbæk,
Telefon 239

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod
smerter fra gigt, ischias og sygdomme som
kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65

Leverandør til hospitalet

Rasmussen og Nielsens maskinværksted

Vestergade - Holbæk
Tlf. 1039

Læserne skriver

Om pragtudfoldelse

I anledning af enquete omkring konciliet bragte Katolsk Ugeblad den 14. april et situationsbillede fra Vatikanet og udtrykte samtidig en formodning om, at der nok ville være flere meninger om, hvorvidt hofceremoniellet og fyrstelige skikke i det hele taget indenfor den højere gejstlighed burde afskaffes. Ja, det vil der sikkert være, og vi er antagelig en hel del, hvis tro og forhold til Kirken ikke anfægtes af pragtudfoldelsen. Men det er værd at lægge mærke til, at i Témoignage Chrétien's enquete var det en præst, der skarpest talte imod, hvad han kaldte »alt det bric à brac samlet gennem århundreder«, og han gjorde det ud fra den erfaring, at det er en anstødssten og hindring for troen ikke blot hos udenforstående, men i lige så høj grad hos katolikker, især de ringest stillede hvis kår de fleste steder i udlandet jo ikke tåler sammenligning med danske forhold. Så når Kirkens første opgave er at forkynde evangeliet og lede mennesker til Gud, var det måske nok en opgave for konciliet også at beskæftige sig med disse ting, om der så også måtte forsvinde noget, der forekommer festligt og charmerende. Såvidt jeg ved klarer de græsk-ortodokse patriarker og metropoliter sig uden hof, og Vatikanets problem med andre landes ambassadører lod sig sikkert løse også med forenklinger.

For de senere pavers vedkommende er der forøvrigt en del, der tyder på, at det ikke så meget er paverne selv, som visse konservative kredse indenfor Vatikanet, der ønsker de gamle forhold bibeholdt. Der siges jo, at det for eksempel kostede Pius d. X temmelig meget besvær at få lov at beholde den mere beskedne lejlighed under taget, der siden blev pavelig privatbolig, og som han havde

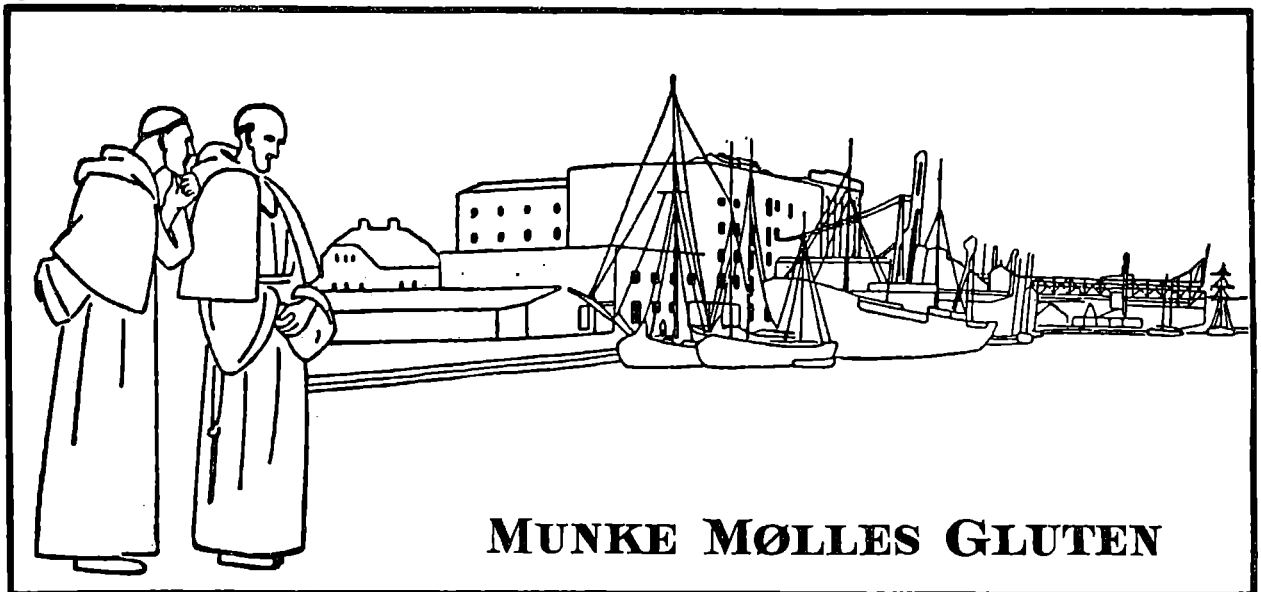
taget i besiddelse mens hans forgængers blev istandsat.

Når man læser udenlandsk katolsk presse, konstaterer man ofte en meget åben drøftelse af tingene og en højt nøgtern vurdering, for eksempel erkendelsen af at Kirken i den tiltagende materialisme i dag er en missionskirke selv i gamle katolske lande. I bogen Pour une Eglise en état de mission af pastor Louis Retif og pater André Retif, S.J., kræver forfatteren en dybtgående mentalitetsændring hos katolikkerne, gejstlige som læge, et brud med gamle vane-forestillinger, om Kirken overhovedet skal kunne løse sin opgave i vor tid.

Kamma Schlegel

Lægefolkets forventninger til Vatikan-konciliet? Mon Rom vil høre på os millioner, der ønsker tiden for højmesse flyttet for at kunne spille fodbold klokken ti?

MUNKE MØLLES GLUTEN

Lutherske tendenser?

Det var ganske interessant gennem de tre artikler i Katolsk Ugeblad at stifte bekendtskab med tendensen i de fremkomne gode råd til det kommende koncilium.

I første artikel bemærker redaktionen, at »det skal nu nok vise sig, at de (forslagene) svarer til, hvad mange andre tænker og mener«. Ja, det skal nok passe. Men om de svarer til, hvad *flertallet* af danske katolikker tænker og mener, er så en anden sag. Naturligvis er de, der har fremsendt forslag, de der ønsker at reformere. Hvorfor skulle alle vi andre dog gøre det?

Hovedindtrykket af forslagene er en vis ensretning. En række forslag går igen i flere breve: gifte præster (og diakoner), afskaffelse af den eukaristiske faste, messens sprog helt eller delvis på modersmålet, sakramentet under begge skikkelser, demokratisering af Kirkens styre, afskaffelse af »ceremonier og pragtudfoldelser« etc. etc. — altsammen lutheristiske eller lutheriserende tendenser. Selvom dette ikke direkte vedrører selve troen, er det dog udenværker. Og hvad det kan føre til, når udenværkerne falder, kan man blandt andet lære af den danske folkekirkes sørgelige skæbne. Den højkirkelige bevægelses opståen må vel forstås herudfra. Nej, en udvikling i fladkirkelig retning vil med sikkerhed ikke gavne Kirken.

Fleere har ønsket, at konciliet skal udtale sig om lighederne mellem katolicisme og protestantisme, og én udtrykker ønsket om at »der må blive lagt en grobund, der kan bygges videre på, så det vil være muligt for alle mine venner i den danske folkekirke at blive accepteret en bloc...«.

Hvis man tror, at man ved at lutherisere Kirken og ved at påvise den store lighed mellem katolicisme og protestantisme kan »lokke husarerne ind«, er det sikkert meget urealistisk tænkt. Hvorfor så ikke hellere gå den modsatte vej, som uden al tvivl ville være realiserbar: at alle mine katolske venner en bloc blev accepteret af den danske folkekirke (hvor de uden tvivl ville blive modtaget med stor glæde)? Så kunne præsterne jo gifte sig så tit de lystede, menigheden kunne få messe på modersmålet, sakramentet under begge skikkelser evt. »et ordentligt bæger vin« og »små friskbagte brød, hentet hos den lokale bager søndag morgen« (som det er blevet foreslået af den protestantiske præst Harald Søbye) etc. etc. Kort sagt brevskriverne kunne få alle deres ønsker opfyldt. Og hvis konciliet så tilmed ville udtale sig om den overordentlige lighed mellem katolicisme og protestantisme, skulle der jo ikke være nogen grund til betænkeligheder. Et enkelt lille Maria-dogme skulle næppe være nogen hindring.

Fra min biblioteksvirksomhed har jeg flair for tidens åndelige rørelser og tendenser. Jeg tror at der her i landet for tiden er muligheder for den katolske kirkes vækst *netop fordi den er, som den er*. Hvad man absolut *ikke* skal gøre, er at give sig til at lutherisere Kirken og lefle og imødekomme hang til magelig-

Rejsegildet på valfartskirken i Øm var en festlig begivenhed, som opmuntrede de unge, der har lagt kræfterne i, og alle andre, for hvem kirkens fuldendelse er blevet en hertesag. Ved rejsegildet takkede biskop *Subr* de unge katolikker for deres praktiske indsats, og arkitekt *Markus Furer* fra Schweiz udtrykte sin glæde over, at man havde betroet ham at tegne kirken. På DUK's vegne talte sognepræst *Edward Stappers* fra Vejle. Fire arbejdshold under ledelse af ingeniør *Poul Guldager* og *Karlo Hammann* har den særlige ære for, at man nu er nået så langt. Men arbejdet og indsamlingen fortsættes, og den 4. juni under valfarten til Øm vil grundstenen blive muret ind. Vi beretter senere om den begivenhed. (Foto: J. Halatyn).

Øm-byggefondens gironummer er 10256, K. Hammann, Ndr. Strandvej 45, Risskov.

hed for at »lokke husarerne ind«.

Gennem århundreder er den danske befolkning blevet bearbejdet ved en målbevidst og effektiv propaganda mod Kirken, så hele befolkningen er fast forankret i fordomme — også de der i virkeligheden er modne til at konvertere til den katolske religion. Mon derfor ikke det, man først og fremmest burde stille mod, var en modoffensiv mod hele denne løgnkampagne, idet man ved sand oplysning om Kirken søger at udrydde disse fordomme? Man burde oprette et *pressesekretariat*, der øjeblikkelig påtaler uvederhæftige påstande i skrift og tale og gør opmærksom på sagens rette sammenhæng. Denne virksomhed burde ikke indskrænke sig til en kronik i ny og næ i et hovedstadsblad. Man må betænke, at den største del af Danmark ligger vest for Valby bakke, at de fleste dagblade udkommer i disse underudviklede områder, og at samme blade vrimer med mindre sandfærdige påstande om Kirken. I al reklame og propaganda gælder det, at blot en usandfærdig påstand er blevet fremsat uimodsigt til-

strækkelig mange gange, anses den tilsidst for sandhed. Personlig har jeg ved flere lejligheder erfaret, at blot man én gang tilbageviser en usandfærdig påstand, vil ophavsmanden forholde sig mere forsigtigt i fremtiden. Hvis derimod ingen protesterer, vil han blot fortsætte.

Endvidere er der i de indkomne læserbreve blevet fremsat ønske om mere effektivitet i Kirkens styre. I tilslutning til det foregående vil jeg mene, at det der først tiltrænges er mere effektivitet i den danske katolske kirkes virksomhed.

En stor del af de indkomne gode råd til konciliet forekommer mig at være eksempler på den ulyksalige danske trang til »bessermachen«. Men vi har så påtrængende problemer at løse hos os selv, at vi i første række burde koncentrere os om disse og så overlade Helligånden at vejlede konciliet. Det er jo i det store og hele gået nogenlunde hæderligt i de hidtidige koncilier, trods manglende bistand fra dansk side.

Erling Hoffmeyer

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi-
og
plasticvarer
til hospitaler
og
sygehuse

KTSK

Aktieselskabet
KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Fødeklinikken

Skottegaarden Fru Svenstrup

Kastrup. Tlf. 50 39 01

Smukke lyse en-, to- og tre-
sengs- samt fællestuer.
Også ambulans fødsel.

Musik skal der til!

Klaverer, harmonier, pianetter m.
m. sælges byttes og købes. Repara-
tion og vedligeholdelse evt. ud-
lejning.

Indhent venligst gratis tilbud.

Intonatør **HARRY EJDESKOV**
Tlf. Luna 2813

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

Helårspension - Trørødhus

I rolige, skønne omgivelser i
Nordsjælland nær skov og strand
modtages gæster i pension. Godt
køkken, værelser med central-
varme, koldt og varmt vand. 2
opholdsstuer, stor have. Velegnet
til retræter.

Fuld pension 20 kr., moderation
for større grupper. Optaget 20.
juni til 10. august.

Trørødhus, Trørødvej 39, Ved-
bæk. Tlf. Sø. 6211 og Sø. 4980.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

EMANUEL JENSEN & H. SCHUMACHER

Murer- og

Entreprenørforretning A/S

Godthåbsvænget 4, København F
Telefon C. 963

Chr. Hansens kødudsalg
København F

Telefon Eva 6465 - 6466

Gl. Kongevej 163

Fyn og dens øer

1. kl. kød,
pålæg og
bestekød

SOPHUS LARSEN & SØN
Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Conditori »Smedegaarden«

Oscar Holmbøl

Østerbæksvej 90 - Tlf. 11 51 56

Odense

Leveandør til hospital og børnehjem

FYENS DISCONTO KASSE

(BANK-AKTIESELSKAB)

ODENSE

STIFTET 1846

Danmarks ældste private bank

FECHTENBURG

autoriseret installatør

Telf. 12 86 00

Hjallesevej 46 Odense

Smuk gestus af Kolding by...

Kolding (Privat) I anledning af
Sankt Michaels kirkes 75 års ju-
bilæum har Kolding by skænket
kirken 2 meget smukke sølvkan-
der til vin og vand.

Kanderne er fremstillet i den
kendte Hans Hansens sølvsmiede
og tegnet af en af dette firmas
kunstnere. Gaven blev ved en

sammenkomst i præstegården,
hvor en del af byrådets medlem-
mer var til stede, overrakt pastor
Bertling af borgmester *Beirholm*.
Det siger sig selv, at Sankt Mi-
chaels menighed er Kolding byråd
meget taknemmelig for denne
enestående opmærksomhed.

Henricus.

TIL BYEN
FRABYEN - i byen
smut ind!

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 12 27 75

Dragsdahls bog om parapsykologi

Johannes Dragsdahl:
På sporet af den store virkelighed.
Credo. Kr. 16,75.

Med foreliggende bog ønsker forfatteren at belyse parapsykologiske fænomener gennem eksempler på deres udtryksformer — og at sammenstille hermed de af kristendommens mirakler, der er af lignende karakter.

Trods en stedse mere systematisk forskning er parapsykologien en yderst uoverskuelig affære. Men forfatteren har ikke ønsket at indskrænke sit stof til de mere kendte og velunderbyggede fænomener. Tværtimod søges mangfoldigheden, og undertiden tages vi med helt ud på parapsykologiens overdrev.

Da tillige bogens disposition er valgt under hensyntagen til fænomenernes religiøse aspekt, turde det fremgå, at vi ikke står over for en videnskabelig af-

handling — hvilket også understreges i indledningen.

Gennem et væld af refererede eksempler fører den velorienterede forfatter os vidt omkring i den parapsykologiske litteratur, og skønt der undertiden kunne ønskes større klarhed, lykkes det dog hermed at skabe en baggrund, mod hvilken de religiøse mirakler kan ses i en større sammenhæng. Bortset fra enkelte forsigtige forsøg undlader Dragsdahl klogt at tolke og vurdere stoffet; kun en konkret sammenstilling er foretaget.

At Kirken under indtryk af parapsykologien bør søge sit verdensbillede udvidet, må stå for forfatterens regning, men mod naturalistisk hold er bogen — som al parapsykologisk litteratur — en udfordring.

Torben Hansen

Katolske begravelser

Benson

AUT.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

MEJERIET *Jestebco*

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Bliv børnehavelærerinde! .

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførster: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

Blandede annoncer

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af dame, 47 år, med god katolsk og absolut kultiveret herre i København. Bill. mrk. M. 18 til annonceekspektionen, Hauchsvej 8, København V.

OVERSÆTTESARBEJDE, ØNSKES engelsk til dansk. Også mere seriøst arbejde har interesse. Bill. mrk. M. 5 til annonceekspektionen, Hauchsvej 8, København V.

Caritas - SOS

Gode mennesker gav meget babytøj til ungarske børn. Fragten til uddelingscentralen i Wien er meget høj.

Hvem hjælper? — Selv små bidrag løser store opgaver. Caritas København-Brønshøj. Giro 439 79.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Nye film

Pollyanna

Det er sjældent, filmmarkedet byder på velegnede film for hele familien. De fleste af de som »familiefilm« annuncerede danske film dækker kun dette behov, for så vidt de forudsætter, at børnenes største interesse er forløjet romantik, og voksne medlemmer er tilpas infantile (hvad de åbenbart også er, siden disse film altid er sikre kassesuccesser).

Det er derfor med oprigtig glæde, man ser Walt Disney's sidste film *Pollyanna* med den dygtige engelske barne-skuespillerinde Hayley Mills i titelrollen. De, der har set *Hun så det*, kan ikke have glemt hende!

Denne gang befinder vi os i en amerikansk provinsby ved århundredskiftet, og milieuskildringen herfra er virkelig festlig. Den 12-årige Pollyanna kommer som forældreløs til sin rige, ugifte tante, der dominerer hele byen ved sin godgørelse. At en sådan magtudfoldelse ikke skaber lykke, hverken for den rige dame eller for den lille bys befolkning, kan ikke undre nogen, og det er da også en trist forsamling, der hver søndag dukker sig under præstens dommedagsprædiken, som han har forfattet efter damens anvisninger.

Men Pollyanna har af sin far lært en »være-glad-leg«, og med den kommer hun efterhånden til at præge hele byen, så de tager sig sammen til at gøre oprør mod deres velgører. Efter både spændende og rørende begivenheder overgiver ranten sig; hendes hårde hjerte er smeltet, og livsglæden kan holde sit legale indtog i Pollyannas nye hjem.

Sentimentalt? Ja, det er det vel. Men filmen er så velspillet, og der forekommer så mange morsomme typer, så mange vittige replikker, at vi overgiver os og tager det sentimentale med.

Ai

Psycho

Af en spændings- og gyserfilm må man kræve, at spændingen skal fremgå af selve handlingen. Der må være en dramatisk stigning, således at dramaet udløses i et højdepunkt — formentlig i slutningen — hvorved mysteriet i handlingen afsløres som noget uventet og overraskende. Desuden må gyservirkningen ikke skabes ved kunstige effekter, men indgå logisk i handlingsforløbet.

Ingen af disse betingelser er til stede ved den sidste Hitchcock-film *Psycho*. Historien er ret banal og uden særlig interesse: En ung kvinde stikker af med et større pengebeløb; hun myrdes, det gør den mand, der søger at opklare hendes forsvinden også. Til sidst uskadeliggøres morderen. For at skabe spæn-

ding og uhyggeatmosfære fremstilles de forskellige mordscener med trivielle virkemidler: Torden og lynild, skumle og forfaldne huse o.s.v. Men »de kolde gys« er ikke meget mere end forsøg på at skabe den spænding, som filmens handling ikke selv kan give. Man gæfter ret tidligt på, hvem morderen er, og slutningen er et mat antiklimaks med en psykiater, der forklarer, hvorfor morderen nu blev morder (psykisk besættelse, personlighedsspaltning og alt det der, De ved).

Selvfølgelig er Hitchcock dygtig, men denne gang må vi undvære hans humor. I stedet byder han os det kolde, tekniske gys — det var et dårligt bytte! *Forbudt for børn.* AT

Elmer Gantry

Sinclair Lewis' roman, »Elmer Gantry« er nu blevet filmatiseret. Den er et voldsomt opgør med det religiøse hysteri og hykleri i Amerika, og selv om det er 35 år siden bogen udkom, har man indtryk af, at filmen virker lige så aktuel i dag, som bogen gjorde dengang.

Man må huske, at de amerikanske kirkesamfund økonomisk opretholdes af deres egne menigheder. Svigtende kirkesbesøg kan altså betyde ruin; men et besøg af en rigtig god vækkelsesprædikant kan rette det synkende kirkeskib op for et år eller to.

Elmer Gantry er en sådan vækkelsesprædikant, en religiøs plattenslager, på én gang snedig og naiv, flot og simpel, med vældige evner til at ophidse en forsamling til ekstase. Hans specialer er synd, død og helvedesdom. Sharon Falconer er hans kvindelige sidestykke; klædt som præstinde i hvide gevandter rejser hun rundt i de små sogne og prædiker det glade budskab. Hun følges af en hel stab: Kor, orkester, rådgivende sekretærer og en forretningsfører, der ordner alt vedrørende engagementer og kontrakter.

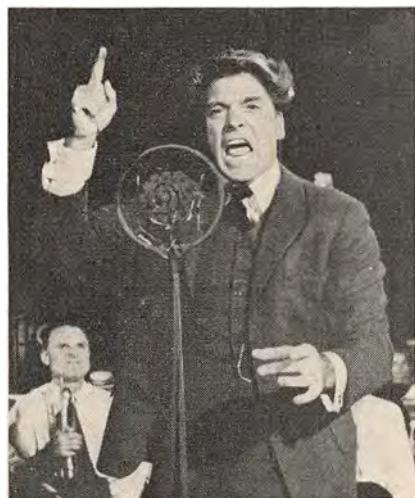
Elmer Gantry og Sharon mødes, de forelsker sig, og Sharon optager Elmer i sin trup. Kombinationen bliver en vældig succes, indtil moralprædikanten Elmer afsløres som tidligere kvindeforfører. Det skaber naturligvis vanskeligheder, der imidlertid løses, hvorefter succesen fortsætter, indtil forfatteren i et voldsomt klimaks lader hele Sharon's

tempel brænde. Selv omkommer hun i flammerne, mens hun forsikrer, at intet vil ske dem, der forholder sig i ro og stoler på Gud. Bibelen er det eneste, man finder i brandtomten.

Personskildringen af Elmer Gantry er mesterlig. Burt Lancaster udleverer nådeløst denne farlige demagog med tag i småborgerlige kredse. Men det, der alligevel ryster en mest ved denne film, er ikke billedet af en psykopat, og slet ikke Sharon, der ikke virker så overbevisende; men den kendsgerning, at almindelige mennesker er så lette at forføre til religiøst hykleri, men så vanskelige at vejlede til tro.

Forbudt for børn.

Ai

Burt Lancaster som Elmer Gantry

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 20

19. maj 1961

109. årgang

75 øre

Fornyelse i gamle danske kirker

Maleren Ingolf Røjbæk blev en pioner

Helt umærkeligt har en katolsk kunstner i disse år været pioner for en kunst, der vil præge danske landsbykirker århundreder frem. Umærkeligt, selv for de allerfleste danske katolikker. For maleren *Ingolf Røjbæk* har det, ligesom en spiræa, bedst i skyggen. Ingen katolsk dansk kirke rummer endnu et arbejde af ham.

Men for en halv snes år siden begyndte man på Nationalmuseet at se sig om efter en kunstner, der kunne være med til at farve-afstemme rummene i gamle danske landsbykirker efter moderne linjer og dermed give dem noget af den harmoni og det liv tilbage, de i mange tilfælde mistede, da reformationens hvidte koste fløj over væggenes freskobilleder, og som de siden har fået yderligere forfusket af dårlige inventarfarver uden sans for helheden. Det er ikke altid givet selv de nidkæreste menighedsrådsmedlemmer at kende farvernes tidløse love og deres tryllemagt over sindene.

Den første kunstner, museet fik øje på, var *Ingolf Røjbæk*. Og han kastede sig begejstret ud i det, for opgaven passede ham som hånd i handske. Han har alle dage hentet sine motiver først og frem-

mest fra Kristi liv eller fra kirkenes tyste kilder — en maskulin, blufærdig kunst, vederkvægende rensset for klister. I dag kan han foreløbig se tilbage på farve-fornyelser i en snes landsbykirker og selvstændige altertavler i tre. Og i disse dage forlader han København igen efter sin udstilling af olieblade og akvareller,

mest fra Rom — denne gang for at løse en særlig interessant opgave i Klovborg ved Horsens.

— Foruden at afstemme kirkerummet skal jeg der fresko-dekorere en gammel muret prædikestol på alle tre sider. Jeg har valgt motivet fra Jesu fødsel. Den særlige hovedpine ved denne opgave bliver at bringe de seks felter i indbyrdes harmoni — man ser jo hele tiden to sider ad gangen. Prædikestolen skal også harmonere med søjle-soklen, den hviler på, og med overkanten. Søjlen bliver violet, rammen foroven en symfoni af violet, højrodt og nogle brune toner —.

— Hvad siger kirkegængerne,

— De andre gange, jeg har arbejdet med et kirkerum, gik det

Ingolf Røjbæk på sin udstilling foran altertavlen Nedtagelsen fra korset.

på samme måde hver gang, efter hvad præsten har fortalt mig. Først har de ældre været chokeret og savnet de vante omgivelser. Efterhånden som de er blevet dus med rummet i den nye skikkelse, luner folk sig og glemmer, hvordan det i det hele taget så ud før forandringen. Det er ikke så meget min skyld, som farvelovenes. Jeg har prøvet at forstærke farvernes virkning dels ved at stille et sted, hvor Kirken bygges ved kontraster op mod hinanden, dels ved at lade helheden blive et kor frem for et skænderi. Det, jeg anstrenger mig for, er først og fremmest at skabe liv i rummet, få det til at *vedkomme* den, der træder ind, og give det højtid.

— Arbejder De med det samme sæt farver i hvert rum?

— Slet ikke. Først må jeg tage de givne betingelser i betragtning, og ud fra dem komponerer jeg min farvemelodi, helst en ny hver gang. I den sønderjydske landsby Uge (beboerne siger Uke), havde jeg en grå døbefont af sten, der virkede underligt død, fordi træværket omkring den også var malet i ubestemmeligt gråt. Først da stoleraderne stod i en kraftig dodenkop (okseblodrødt), *levede* den, og man så, hvor smuk den var. I Homå ved Grenå havde jeg i forvejen malet en altertavle i alt-overskyggende sort, som jeg fremhævede ved at gøre prædikestolen okkergul — og her blev orglet dodenkop. I Mårum i Nordsjælland gjorde jeg træloftet ultramarin med stengrå bjælker. Ryggen af stolene blev grønligt-okker, sæderne sorte, og stole-gavlene skiftevis stengrå og okker.

— De er glad for okker!

— Måske fordi jeg lever så meget i Rom. Det er en okkergul by, stort set, og den tiltrækker mig på en mærkelig måde. Hver gang jeg står og har bestemt mig

I Tjæreborg kirke i Sønderjylland har Ingolf Røjbæk i korloftet malet de fire evangelister.

for at tage sydpå en tid, siger jeg til mig selv, at jeg ligeså godt kunne tage til Sydfrankrig. Men af en eller anden grund bliver billetten altid bestilt til Rom — jeg tilbringer jævnt halvdelen af min tid dér. Jeg bor lige så billigt som herhjemme, og min tilværelse får en rytme ved det, som jeg ikke kunne undvære. For i Rom maler jeg billeder — herhjemme arbejder jeg med kirkerum, og det ene befrugter det andet.

Noget af det inspirerende ved kirkearbejdet rundt i landet herhjemme er beboerne. Hvor er de

forskellige mellem Øresund og Vesterhavet. Jeg har fået en svagheit for jyder, særlig de vestlige. De ser én an, og det tager tid. Men når isen er brudt, findes der vist ikke mere trofaste og gæstfri mennesker. Og nok er de ikke af mange ord. Men sikken et lune bag den urokkelige facade!

Jeg har også været glad for de helt selvstændige kirke-opgaver, jeg har haft. Jeg har malet nye altertavler i Hammelev, Homå og Sæby ved Glyngøre. I Tjæreborg kirke i Sønderjylland har jeg dekoreret loftet med evangelisterne i fire billeder, og i Vor Frelses

kirke i København har jeg fresko-dekoreret bagvæggen omkring alteret.

— Er det Nationalmuseets mening at lade alle Danmarks landsbykirker farve-afstemme?

— Det ser i det mindste ud til at være planer på meget langt sigt. Foruden mig har museet siden engageret malerne *Ernst Trier* og *Mogens Jørgensen* til lignende opgaver, og *Mogens Jørgensen* har desuden dekoreret loftet i Høver kirke med et abstrakt arbejde. Jeg er ikke i tvivl om, at disse fornyelser af gamle kirkerum efterhånden kan medføre et helt nyt dekorativt indslag i dansk kunst! Er det ikke så meget glædeligere, at man langsomt og støt arbejder sig hen imod at åbne også de protestantiske kirker for de vejfarende?

I. L.

Magten og Æren

Graham Greene: Magten og Æren.

Gyldendals Tranebøger.

241 sider, kr. 3,75.

Det kan diskuteres, hvor stor en velsignelse fjernsyn og rummænd er for mennesket; men drejer det sig om en tredje af århundredets sensationer: pocket-book'en, eller som vi siger på dansk med et mere rummeligt udtryk: billigbogen — så kan der kun være én mening; her er der tale om en kulturel velgerning. For små midler kan enhver af os få verdenslitteraturen på dagligstuen reoler.

Nu foreligger *Graham Greenes Magten og Æren* som billigbog. Romanen betegnes ofte som mesterens hovedværk. Hans livsopfattelse — soning af skyld gennem lidelse, forsagelse og opofrelse — står da også klarere end noget andet sted skrevet i historien om den lille, sølle præst, der jages under kirkefølgelserne i Mexico. Hertil er romanen spændende, som kun en roman af *Greene* kan være det; men den væsentligste side af bogen er dog den psykologiske; den lille præst er en af de bedst tegnede skikkelser — ikke bare i den ny-katolske litteratur, men i moderne litteratur i

En hymne til KIRKEN

Corpus Christi Mysticum

af Gertrud von le Fort

Overalt på jorden blæser forladthedens vind,

hør hvor det klager over jordens vange!

Overalt er der én og aldrig to!

Overalt er der et skrig i fængslet,

en hånd bag tilmurede porte.

Overalt er der en, som er levende begravet!

Vore mødre græder, vore elskede forstummer,

thi ingen kan hjælpe den anden,

de er alle alene . . . .

De råber sig fra tavshed til tavshed,

de kysser sig fra ensomhed til ensomhed.

De elsker sig tusind smerter væk fra deres sjæle.

Thi al nærhed af mennesker er som blomster, der visner

på grave,

og al trøst er som en stemme udefra.

Men DU er som en stemme midt i sjælen.

Fra »Hymnen an die Kirche«

på dansk ved

Cecily Maria Worster

det hele taget. Udadtill så langfra noget eksempel til efterfølgelse, men efterhånden som vi lærer ham at kende, vokser han. Han lærer os, at præstevielsen ikke bare er noget med at aflægge et løfte. Det er et sakramente.

I al sin krasse realisme er det en såre opbyggelig bog. Det er en meget smuk bog. Til alle, der endnu ikke har den, siger jeg: Se at få den købt.

Helge Kristensen

o

I serien *Gyldendals små digtsamlinger* har forlaget netop udsendt et bind digte af *Johannes Jørgensen*. Det hedder »Imellem nattens stjærner« og er udvalgt af *Carl Bergstrøm Nielsen*. *Erik Ellegaard Frederiksen* har stået for den typografiske tilrettelægning. Det vil senere blive omtalt her i bladet.

Lidt om det katolske ægteskab

Sven Damsholt:

Tanke om det kristne ægteskab.

Sankt Ansgars Forlag. 28 sider.

I en dagbladsanmeldelse af denne nydelige pjece blev det oplyst, at ikke-katolikker havde svært ved at følge tankegangen. Det er såre forståeligt. *Sven Damsholt* har ikke forsøgt at skrive en katolsk lærebog om ægteskabet, men at videregive nogle personlige overvejelser. Det forudsættes, at man i forvejen ved meget mere, end katekismen rummer. En del katolikker vil derfor heller ikke kunne følge med, men måske vil *Damsholts* fremstilling opmuntre dem til at spørge efter en forklaring på de teologiske begreber.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Nu skal man ikke tro, at forfatteren har begået en tør afhandling. Tværtimod. Han kan skrive poetisk om ægteskabet som et kald fra Gud og som en kilde til velsignet lykke. Når man tænker på, hvad der ellers siges om ægteskabet af kølige humanister og saglige læger, er det velgørende at læse noget helt, helt andet. Sven Damsholt kender godt nok det almindelige, danske ægteskabs skavanker — han omtaler dem i forbifarten — men selv denne bitte viden har ikke mindsket hans tro på, at ægteskabet af Kristus kan gengives meget af sin oprindelige skønhed.

Om *Ægteskabet i praksis* skriver han:

»Man kan næsten blive skeptisk, når man tænker på afstanden mellem disse tanker og det ægteskabelige liv, som det former sig i virkeligheden: med dets småskænderier mellem ægtefællerne, deres udnyttelse af hinanden og vægren sig ved pligterne, deres seksuelle egoisme, deres borgerlige indretten sig i dette livs glæder. Ægteskabet med dets jor-disk-bestemte glæder og dels bølgedale af skuffelser og sygdom og økonomiske sorger — én snæver hverdag, der skifter fra seng til bord og til arbejde, fra arbejde til bord og til seng. Det forekommer os, at der er så stor afstand fra dette og til Jesu hengivelse på korset, at et forsøg på at se det i sammenhæng

virker urealistisk og næsten blasfemisk. Men sådan som vore ægteskaber ser ud, bærer de jo den frafaldne verdens træk; det paradisiske ægteskab, vi har fået del i, ligger endnu kun som en korn gemt i det, og jo større vi føler afstanden mellem dets skønhed og vort faktiske liv, des mere må vi vel længes efter, at ki-men skal folde sig ud og forandre dets skikkelse ved at forny det indefra.«

Pjecen udtrykker en moderne, kristen ægtemands taknemmelighed over familie-livets glæder og hans vilje til med Guds hjælp at tage mod dets krav og smerter.

G-

Alle reklamationer angående bla-dets forsendelse bedes venligst rettet til *postvæsenet* og ikke til ekspeditionen eller redaktionen. Bladet afleveres efter aftale med avispostkontoret torsdag efter-middag og kan være alle abon-nenter i hænde om fredagen.

Før De smider den tryksag væk..

Med dette nummer følger en tryksag bekostet af den katolske brevscole. De allerfleste læsere vil, før solen går ned, have overgivet samme tryksag til glemslen! Om et par dage ligger den oplødt i skarnkassen, hvis den ikke har fået en værdigere skæbne og endnu en rum tid frem-over kan findes sammenkrøllet i kravlegården hos lillesøster. H. C. Andersen kunne godt have digtet et eventyr om tryksagers skæbne i vor tid. Det ville blive til en besk satire om menneskers uimod-tagelighed, når de får for meget af en bestemt ting. Vi er jo fod-rede til kvælningsgrænsen med avisannoncer, brochurer og film-letter. Det får endda være, at vi en dag holder op med at købe de

produkter, der omtales så pra-lende, men det er uheldigt, hvis vi helt undlader at læse tryksager. Det kunne jo være, at enkelte af dem vedkom os...

o

Indlagte tryksag har den skavank at være saglig. Den besvarer to spørgsmål og stiller et til læseren. *Den giver læseren en chance.* Ikke for at vinde noget. Men for at yde noget. Den går ud fra, at enhver katolik, der er taknemmelig for sin tro og ønsker at dele den med andre, gerne støtter et mis-sionsarbejde her i landet. Den går ud fra, at danske katolikker vil være med til at sprede oplysning om Kirkens lære ved hjælp af et moderne middel som brevscolen. Derfor kan denne tryksag være saglig. Derfor kan den nøjes med at give læseren en chance for at yde noget i forhold til den enkeltes formåen.

Det er ikke tilfældigt, at denne appel kommer i forbindelse med pinsefesten. Vi skal jo ikke nøjes med på festlig vis at *mindes* den første kristne pinse. Vi skal være villige til at blive grebet af den bevægelse, som gik ind over ver-den pinsemorgen. Vi skal bekym-re os over vore medmenneskers ve og vel.

Det vil blandt andet også sige, at vi må fortælle dem, hvem Kristus er. Vi må på en eller anden måde *forkeynde*. Vi skal både henvende os til vor samtid med en oplysende virksomhed og med et personligt vidnesbyrd gennem vort daglige liv. Det sidste er det sværeste og kan i hvert fald ikke fremtvinges af nogen organisa-tion. Det første — den oplysende virksomhed — ude over landet er organiseret og kan fungere. Den behøver blot Deres åndelige og materielle støtte.

G-

Hvordan opstod Moralsk Oprustning?

Af dominikanerpater Martin Drouzy

»Vi kan, vi skal og vi vil skabe en åndelig og moralsk kraft, som er stærk nok til at genskabe verden.« Disse ambitiøse ord blev den 4. juni 1938 rettet til 3000 arbejdere fra en balkon på rådhuset i East Ham i omegnen af London. Taleren, der udtalte ordene, hed Frank Buchman. Han var tidligere luthersk præst, født i 1878 i Pensylvanien i De forenede Stater i en familie af schweizisk afstamning. Han talte om den enkeltes oprustning på det moralske plan i modsætning til Englands og de vestlige landes planlagte oprustning mod fascismen. »Krisen er i bund og grund moralsk,« sagde han, »nationerne må genopruste moralsk... Vi har brug for en kraft, der er stærk nok til at forandre den menneskelige natur og slå bro fra menneske til menneske og fra klasse til klasse. Dette begynder, når enhver indrømmer sine egne fejl i stedet for at rette søgelyset mod de andres. Gud alene kan forvandle den menneskelige natur. Hemmeligheden ligger i den store glemte sandhed: Når mennesker lytter, taler Gud; når mennesker adlyder, handler Gud; når mennesker forandres, forandres nationer!« Den dag blev »Moralsk Oprustning« til.

Sandt at sige var Moralsk Oprustning kun en fortsættelse og en nyskabelse på bredere basis af en bevægelse, der var stiftet 30 år tidligere af den samme Frank Buchman under navnet »First Century Christian Fellowship«,

bedre kendt som »Oxfordbevægelsen«. Bevægelsen, som på den tid kun omfattede den protestantiske verden (England, Skandinavien, Amerika, Nederlandene o.a.), skulle nu ifølge stifterens plan udstrækkes til at spænde over hele verden. Derfor skulle den ikke mere være knyttet til et bestemt trossamfund, men henvende sig til alle mennesker, som har en god vilje. Det kan ikke være nogle enkeltes opgave at genskabe hele verden, — det må være alle menneskers fælles værk — uafhængigt af hvilken race, nation eller religion de tilhører. Det drejede sig altså for Frank Buchman om en appel til den fælles samvittighed hos en menneskehed, som overalt har de samme ønsker og det samme håb. Det gjaldt om at finde en simpel ideologi, som alle kunne gå med til, og som over for kommunismen og fascismen — som er ondskabens ideologier — skulle fremtræde som det godes ideologi. Denne ideologi mente Buchman at kunne udtrykke i følgende fire absolutter: ærlighed, renhed, uselvskhed og kærlighed. Ved nærmere eftertanke opdager man, at disse fire ord indeholder det væsentlige i de ti bud, men det er en kortere og derfor mere slående formulering, et moralslogan, som passer for vor tid.

Det skal indrømmes, at kendsgerningerne har vist, at Frank Buchman havde ret i sin formodning. Hans bud fik netop

på grund af deres enkelthed en enorm succes. Under krigen måtte forkæmperne for Moralsk Oprustning indskrænke deres virksomhedsfelt til England og De forenede Stater, men siden 1945 har bevægelsen bredt sig med lynets hast over hele den angelsaksiske verden. Visse iøjnefaldende triumfer, som de med rette bryster sig af, eller som de måske snarere ydmygt tillægger den kraft, der indeholdes i deres lære, skaffer dem indpas i den politiske verden og giver dem mulighed for at komme i forbindelse med arbejderne.

Moralsk Oprustning bliver kendt i stadig videre kredse. Man taler med beundring om de mirakler, disse nye profeter har udrettet: de løser strejkestridigheder til alles tilfredshed, og aktive kommunister er ikke til at kende igen, efter at de har sluttet sig til Moralsk Oprustning. Så taler de kun om forståelse, om at man ikke skal anvende magtmidler o.s.v... Bevægelsen har derfor vundet stor udbredelse i Europas industriområder: i de engelske kulminer, Ruhr-distriktet, Nordfrankrig, Paris' forstæder o.s.v... Moralsk Oprustnings store udbredelse i Europa nødvendiggjorde, at

Frank Buchman

Et eksempel på illustrationerne i MO's billed-blad

man også her i den gamle verden fik et centrum, svarende til det, Mackinac i Michigan er for De forenede Stater. I 1946 gav nogle schweiziske fabriksejere, som havde tilsluttet sig Moralsk Oprustning, deres formue til bevægelsen med det formål, at man skulle købe et gammelt meget luksuriøst palads, som var forfaldet under krigen. Det blev så skænket til Frank Buchman. Siden da er navnet Caux-sur-Montreux knyttet til Moralsk Oprustnings videre udvikling.

Efter at Moralsk Oprustning har fået sit hovedsæde i Caux, går bevægelsen fremad med endnu stærkere skridt end før. Der mødes hvert år titusinder fra alle verdens lande. Der er mennesker af alle slags: hvide, sorte og gule — og i alle stillinger: der er rigsdagsmænd og ministre, protestan-

tiske præster og katolske ordensfolk, fabrikanter og officerer... Der er kun 15 tjenestefolk i huset. Alle, der kommer, må — uden personsanseelse — gøre grønsager i stand, vaske op og feje gulve. Det er en kosmopolitisk verden, som man er vant til at finde den i de store hoteller, men samtidig er det et klasseløst samfund, som socialismens ivrigste forkæmpere har prædiket det. Alle tænkelige politiske meninger, alle tænkelige religiøse opfattelser, som ville kolliderer i en snævrere kreds eller i en anden atmosfære, trives her side om side, uden at der tilsyneladende sker sammenstød af nogen art. Denne atmosfære af glad og rolig broderkærlighed, der virker som en slags kollektiv idyl, gør stort indtryk på alle, der kommer til Caux. Under møderne, der af-

holdes to gange om dagen, træder både mænd og kvinder frem og vidner om deres oplevelser, og om den omvæltning, der er sket i deres liv, siden de har lært Moralsk Oprustning at kende. Om aftenen efter middagsmaden overværer alle opførelsen af et af den slags stykker, som hører til Moralsk Oprustnings repertoire. De handler altid om misforståelser mellem mennesker, samfundslag eller nationer, som bliver løst ved en hjertets omvendelse, og ved at man giver sig ind under Guds førelse. Det er opbyggelige stykker af den slags, vi lige har set et eksempel på i »Livets Højdepunkt«, og som i denne lydhøre kreds, der er indstillet på at tage imod dem, skaber og opretholder et følelsesmæssigt fællesskab. Når en gæst i Caux først har været udsat for den indflydelse, disse stykker udøver, er han parat til at få fuldt udbytte af den belæring, han modtager der på stedet, hvad enten det nu er i den gruppe, han tilhører, eller under samtaler med lederne inden for bevægelsen.

I Caux fremlægger Moralsk Oprustning altså sine mål og sine midler — og det samme sker formodentlig i Mackinac. Det gøres i forbindelse med en træning, hvor undervisningen hele tiden støttes af vidnesbyrd og omsættes til praksis. Og det skal indrømmes, at bevægelsen kan opvise virkelige resultater. Dens indflydelse når mange mennesker. Ægtefæller, som troede, at de levede i god forståelse med hinanden, får øjnene op for, hvad de mangler i at være virkelig intimt knyttet til hinanden. Chefer, som hidtil kun har været optaget af deres egne interesser, opdager, at de skal arbejde sammen med og for deres arbejdere. Politiske ledere bliver klar over, at det hidtil snarere har været deres ærgerrighed og ønsket om at herske end tanken på at tjene andre, der har været sjælen i deres aktivitet, og de lover for fremtiden at leve efter det ideal, de har set et glimt af i Caux. Og det er ikke bare følelsesmæssige svingninger, der bliver sat i gang: ofte fører det til, at vanske-

lige beslutninger bliver taget, og en helt ny livsholdning vokser frem...

I sit påskebudskab i år kunne Frank Buchman nævne flere resultater fra den senere tid, som var af en sådan art, at de havde haft indflydelse på konflikter af verdensformat: de japan-ske urostiftere, der i sin tid forhindrede præsident Eisenhower i at besøge deres land, var således blevet vundet for Moralsk Oprustnings ideer. De skrev et teaterstykke, hvori de skildrede denne oplevelse, og har nu selv opført det i New York, Washington og Detroit som undskyldning for deres væremåde. I Kongo og i Katanga bidrager Moralsk Oprustning til at løse raceproblemerne. En embedsmand fra det schweiziske Røde Kors i Kongo har udtalt:

»Moralsk Oprustning udretter det eneste virkelige effektive, der sker i Kongo«. I Brasilien fremkalder arbejderne, der har tilsluttet sig bevægelsen, en veritabel revolution blandt havnearbejderne og skaber en ny ånd i havnen.

Når man står over for sådanne resultater, forstår man meget godt, at medlemmerne af Moralsk Oprustning er mere overbevist end nogen sinde om, at de kæmper for en god sag. Det forekommer dem fuldstændig indlysende, at de kommer med den sande — ja, de ynder at sige: den eneste — løsning på de problemer, der bringer splittelse i verden. Derfor er de også mere end nogen sinde overbevist om, at alt, hvad der endnu er tilbage af åndelige og moralske værdier, øjeblikkelig bør slutte sig til dem, for at de sammen kan gennemføre dette det godes korstog mod det ondes ideologi. Og derfor har der i flere måneder næsten alle vegne været ført en offensiv for at få katolikkerne til at slutte sig til bevægelsen. De forskellige trin i denne offensiv markeres af, at en bog af filosofen Gabriel Marcel er blevet udgivet på flere forskellige sprog, af private udtalelser af fremstående katolikker (blandt andet af en benediktinerabbed, der tidligere har været den øverste inden for sin orden), og af den succes, som filmen »Livets Højdepunkt« har haft i den katolske kanton Luzern i Schweiz. Inden for bevægelsen kan man faktisk ikke se, at der er nogen som helst modsætning mellem det, den vil, og de krav, den katolske kirke stiller: »Moralsk Oprustning er hverken en organisation eller en lære eller en kirke,« siger dens ledere, »det er en fornyelse, der er på march fremad. Den

forsøger kun at få folk til at leve ud fra en bestemt livsholdning og ændre deres adfærd. De få grundlæggende ideer, som vi er nødt til at holde fast ved, udspringer direkte af den kristne tradition. Derfor kan katolikkerne også føle sig fuldstændig hjemme hos os. Vi kan for øvrigt nævne mange tilfælde, hvor katolikker har fundet tilbage til deres egen kirke gennem Moralsk Oprustning. Det er da et bevis på, at de ikke på nogen måde står i modsætning til hinanden. Tværtimod. Vi ønsker kun det ene, at katolikkerne skal leve i overensstemmelse med de krav, deres Kirke stiller til dem. Under disse forhold kan det kun være til fordel for alle, at vi samarbejder.«

Sådanne og lignende udtalelser stiller naturligvis et spørgsmål til mange katolikker. Dette spørgsmål er ikke udelukkende teoretisk; det er også praktisk: det drejer sig for dem om at få at vide,

om de kan tilslutte sig bevægelsen eller ikke. I virkeligheden har man fra officiel kirkelig side allerede flere gange besvaret dette spørgsmål, og svaret går altid ud på det samme. Den sidste tekst af denne art blev udsendt af de kanadiske biskopper den 4. maj 1960, og de advarer deri de troende mod Moralsk Oprustning. Teksten slutter med følgende ord: »Et samarbejde mellem katolikkerne... og alle mennesker med en god vilje er ikke en fyldestgørende grund, til at man kan slutte sig til en ideologi, som opløser, bagatelliserer og tilslører de mest elementære religiøse principper.«

Hvad har nu fået Kirken til officielt at indtage dette standpunkt? Det er det, vi vil gøre rede for, idet vi vil prøve på at give en bedømmelse af, hvad Moralsk Oprustning er og vil. Dette bliver emnet for en kommende artikel her i bladet.

Den gamle krønike i Øm

Øm Kloster Museum har fra Munksgaards Forlag modtaget en kærkommen gave i form af et par smukke sider af en faksimile-udgave af Øm Klosters Krønike, *Exordium carae insulae*.

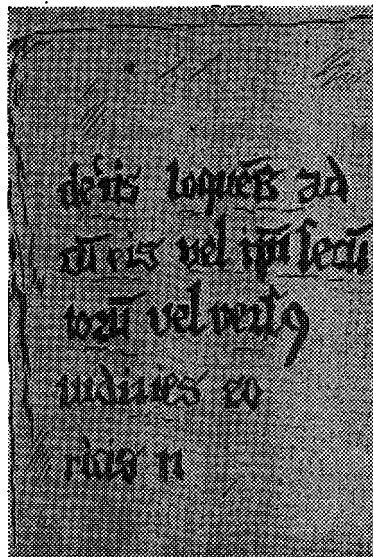
Denne ejendommelige gamle bog eksisterer i originalmanuskript på Det kgl. Bibliotek. Originalen er skrevet på hjemmegtort pergament, vistnok fåreskind og smukt indbundet i et bind af læderbetrukne træplader med fine spænder og beslag af bronze.

Krøniken er skrevet i årene 1207—67 og skildrer Øm Klosters historie fra 1165 og til beretningens bratte afslutning på det mest spændende sted i

striden mellem biskop Tyge af Århus og klosteret i 1267. Dette værdifulde kildeskrift er forbavsende velbevaret og smukt med sin skønne, tegnede, gotiske skrift. Blækket, man har anvendt, er sortbrunt, medens smukke, røde bogstaver markerer begyndelsen af nye afsnit i beretningen.

Øm Klosters Krønike er selvfølgelig skrevet på latin, men Jørgen Olrik har skænket os en glimrende og livfuld oversættelse, som er udsendt på Historisk Samfunds Forlag.

Gaven fra Munksgaards Forlag er nu ifølge »Aften-Posten« — opstillet i en montre i Øm Kloster Museum, så museets gæster kan få lejlighed til at danne sig et indtryk af munkenes skrivekunst. Krøniken var ikke klosterets eneste bogværk. Biblioteket, armariet, rummede en samling på 380 værker, men krøniken er den eneste bog, der er bevaret fra klosteret.

Pawley møder Bea

Rom (NC) Kardinal Bea har i sin egenskab af præsident i sekretariatet for de kristnes enhed haft en timelang samtale med den engelske kannik Bernard C. Pawley, der af den anglikanske kirke er sendt til Rom som særlig repræsentant ved forberedelserne til konciliet. Ifølge bladet *Il Quotidiano* drøftede man især kannik Pawley's position i samarbejdet med sekretariatet. Kardinal Bea forsikrede den anglikanske repræsentant om, at han ville møde al mulig forståelse og enhver hjælp i sit arbejde.

Flere lærere ønskes

London (NC) Biskopperne i England og Wales har i en henvendelse udsendt af Det katolske undervisningsråd opfordret katolske lærere til fortrinsvis at søge stillinger indenfor det katolske skolevæsen. Planen om udvidelse af de katolske lærerseminarier vil nemlig ikke kunne løse spørgsmålet om mangel på lærere i de kommende år.

Det katolske undervisningsråd har oprettet et nyt bureau, der skal bistå lærere ved deres ansættelse i skolerne. Biskopperne understreger i deres henvendelse, at det er af allerstørste vigtighed, om kvalificerede katolske lærere får al mulig assistance, når de søger stilling, og at så mange af dem som overhovedet muligt bliver antaget ved de katolske skoler.

Warschawa (KIPA) I *Warschawa's katedral* er der blevet afsløret en mindeplade for 12 præster, som døde efter at være blevet deporteret. I sin tale ved denne lejlighed sagde kardinal Wyszyński blandt andet:

»Disse præster blev ofre i det polske folks kamp mod den tyske besættelsesmagt. Lige siden Kristi død har menneskeheden gennem alle århundreder tørstet efter præsternes blod. Denne tradition er ikke blevet brudt. Denne tørst er endnu ikke tilfredsstillet. Præsterne har imidlertid bevist, at de, når det gælder, er rede til at give deres blod.«

Kardinalen omtalte de gejstlige, der ikke havde fulgt hans ordre om at udtræde af den regeringskontrollerede organisation »Caritas«. Han sagde:

»Der er et antal gejstlige, som ikke har kunnet beslutte sig til at give afkald på en lille livrente eller en sygekasseforsikring. Til dem må vi sige, at den katolske kirkes tjenere skal være tilfredse med at leve i fattigdom, uden guld, uden renter og uden en statsforsikring.«

o

Diktator ville kaldes »Kirkens Velgører« - biskopperne nægtede

Washington, D.C. (NC) Forholdet mellem Kirken og staten i Den dominikanske Republik er fortsat meget spændt. Ved et pressemøde i Washington har den amerikanske redemptoristpater John Kelly, som for nyligt blev udvist af Den dominikanske Republik, redegjort for udviklingen i det forløbne år. Efter hans opfattelse ønsker general Trujillo, der har regeret gennem 30 år, at tvinge landets biskopper til at underkaste sig hans overhøjhed. Ingen har vovet at kritisere regimet, indtil biskopperne i foråret 1960 offentliggjorde deres protester mod hans diktatur. General Trujillo krævede, at man som undskyldning skulle tildele ham titlen »Kirkens Velgører«. Dette nægtede biskopperne, og derefter

indledte generalen sine angreb på gejstligheden gennem den dominikanske radio, der er kontrolleret af regeringen.

Ved flere lejligheder er biskopper og præster blevet udsat for voldshandlinger som et resultat af regeringens kampagne. I sidste uge blev således både den 67-årige biskop Ramirez fra La Vega og hans generalvikar angrebet af en folkemængde. Ugen før var den amerikanske redemptorist, biskop Thomas Reilly, udsat for chikane. Hans hus blev raseret, og selv blev han ramt, da mængden begyndte at kaste med sten. Biskop Reilly har tidligt taget føringen i Kirkens protest mod regeringen, og han er flere gange over den dominikanske radio blevet truet med repressalier.

Vatikanstaden (NC) Rituskongregationen arbejder for tiden med anmodningen om at kanonisere martyrerne fra Uganda, der døde for troen i 1886. Uganda-martyrerne, Matthias Morumba og hans ledsagere, blev saligkåret i 1920 af pave Benedikt den XV. Anmodningen om at kanonisere dem er blevet fremsat af kardinal Rugambwa og andre medlemmer af den afrikanske kirkes hierarki.

o

Dublin (NC) Det forventes, at 8 kardinaler fra 6 lande vil deltage i de festligheder, som i juni holdes til ære for Irlands apostel, Sankt Patrick. Festlighederne varer en uge og indledes med åbningen af en missionsudstilling. De 8 indbudte kardinaler er: Agagianian, som skal være pavelig udsending ved kongressen, Marella, Giobbe, Feltn, Godfrey, Doepfner, Leger og Bueno y Monreal.

Pinsedag optages i alle kirker den årlige
PRESSEKOLLEKT

Vatikanstaden (NC) *Under dronning Elizabeths besøg i Vatikanet holdt pave Johannes på fransk en tale, hvori han blandt andet sagde:*

»Vi byder i dag med stor glæde Deres Majestæt velkommen til Vatikanet. Deres tilstedeværelse her sammen med Hans kongelige Højhed, hertugen af Edinburg, kroner på den lykkeligste måde den række venskabsstilkendegivelser, som helt fra begyndelsen af dette århundrede har præget forholdet mellem Det forenede Kongedømme og Den hellige Stol.

Vi husker som ung seminarist kong Edward d. VII's uforglemmelige besøg hos vor berømte forgænger Leo d. XIII i 1903. Efter så mange års forløb erindrer vi det dybe indtryk, denne gestus gjorde på os. Det var første gang efter tre og et halvt århundrede, at en britisk regent kom for at tale med en pave. Tyve år senere, i 1923, blev Deres Majestæts bedstefar, kong Georg d. V, højtideligt modtaget af pave Pius d. XI. Vi var dengang i Rom og i Den hellige Stols tjeneste, og vi blev atter vidne til et sådant besøgs gavnlige virkning på den offentlige mening. Mellem disse to kongelige besøg kom den lykkelige beslutning i 1914, at man ville genoptage diplomatisk forbindelse

med Den hellige Stol, og denne forbindelse har på den hjerteligste måde kunnet bevares til denne dag.

Deres Majestæt blev selv modtaget her af vor forgænger, Pius XII, umiddelbart før Deres kroning. Vi har endnu i frisk erindring det glædevækkende besøg, som dronningemoderen og prinsesse Margaret aflagde hos os kort tid efter vort valg.

Det glæder os i Deres nærværelse at kunne minde om disse begivenheder, vi betragter som løfter for udviklingen af god forståelse og gensidigt venskab mellem Storbritannien og Den hellige Stol. Dette gode forhold fremmes af de højt kvalificerede diplomater, som Det forenede Kongedømme har akkrediteret Den hellige Stol. Den gode forståelse lettes endnu mere af den gensidige velvilje og af en fælles bestræbelse i forsvaret for de grundlæggende værdier, som samfundslivet hviler på. Som De ved, arbejder Den hellige Stol uafsladligt med alle sine midler på at virkeliggøre det kristne ideal om fred, kærlighed og broderskab blandt mennesker og nationer.

I en verden, der er foruroliget af så megen uvished og så mange farer, men som inderligt længes efter at se disse idealer virkeliggjort, indtager den store og ædle britiske nation med dens mod,

dens initiativ og frygtløshed en plads, som det er os en glæde at anerkende i Deres Majestæts nærværelse. Det er med personlig tilfredsstillelse, at vi altid i den internationale udviklings forskellige begivenheder bliver opmærksom på det værdifulde bidrag, som Deres lands statsmænd yder til fredens bevarelse og udviklingen af venskabelige forbindelser mellem nationerne.

Med megen interesse fulgte vi pressens skildringer af Deres Majestæts rejse gennem de forskellige dele af det britiske Commonwealth. Når vi tænker på Storbritannien og Commonwealth, husker vi især på de mange medlemmer af den katolske kirke, som lever i disse enorme områder og yder deres del til landenes fremskridt. Vi kan roligt forsikre Deres Majestæt om, at de bestræber sig på ikke at stå tilbage for nogen i oprigtig loyalitet overfor Kronen og den lovlige autoritet.

Vi ønsker at give udtryk for Vor dybeste personlige værdsættelse af Deres Majestæt, der så jævnt og værdigt bærer vægten af et stort ansvar. Af hele Vort hjerte beder vi Gud om at skænke Dem, Deres gemal, den kongelige familie og hele befolkningen i Storbritannien og Commonwealth en overflod af himmelsk velsignelse.«

Skal vi selv bygge med på kirken..?

På pinsedagen begyndte apostlene at bygge Kirken. Men hvad vil det egentlig sige at bygge Kirken?

Da David havde gjort Jerusalem til hovedstaden i kongeriget Israel, tænkte han straks på at bygge et tempel, hvor pagtens ark skulle opbevares. Men Gud sendte profeten Natan til ham, for at han skulle sige: »Jeg vil give dig en søn, HAN skal bygge mig et hus.« Hvem er nu denne søn, der er tale om, som skal være templets bygmester: Er det Salomon, eller er det Kristus?

Templet er det sted, hvor Himmel og jord synligt møder hinanden — hvor Gud har taget bolig blandt menneskene. Jerusalems tempel var kun et løfte om et andet tempel, som skulle være den

virkelige Åndens bolig. »Ordet blev kød og tog bolig iblandt os.« (Johannes 1,14). Templet over alle andre, det eneste, som virkelig bærer sit navn med rette, er Kristi legeme. »Bryd dette tempel ned på tre dage, og jeg skal rejse det igen . . . Det var om sit legemes tempel, han talte.« (Johannes 2,19-21).

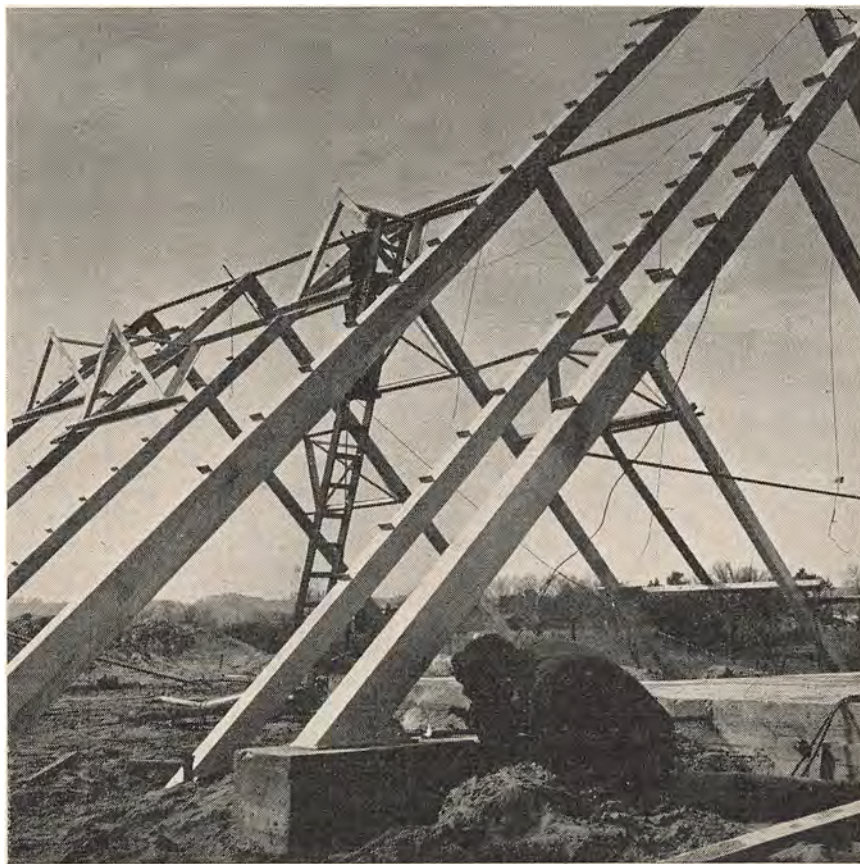
Men nu, hvor Kristus er steget op til Himlen, har vi igen ikke noget tempel? Jo, for Kirken er også Kristi legeme, og den fortsætter hans synlige tilstedeværelse blandt menneskene. »I er de helliges medborgere og Guds husfæller, opbyggede på apostlenes og profeternes grundvold med Jesus Kristus selv som hovedhjørnesten. I ham sammenføjes hele bygningen og vokser til et helligt tempel

i Herren; i ham bliver også I sammen med os opbygget til en Guds bolig i Ånden« (Efeserbrevet 2,19-22).

Kristus selv bygger sin Kirke. »Dersom Herren ikke bygger huset, er bygmestrenes møje forgæves« (Salme 127,1). Vor opgave består i at lade Kristus bruge os som bygningsstene: »Lad jer som levende stene opbygge til et åndeligt hus« (1. Peters brev 2,5). Men har vi kun en passiv rolle, eller skal vi også bygge med?

Kristi legeme, Guds tempel, blev undfanget ved engelens besøg

hos Maria, men det blev først synligt julenat. Kirken, som også er Kristi legeme og Guds tempel, blev undfanget på korset, men blev først synligt på pinsedagen, som er Kirkens fødselsdag. Og hvem var det, der hjalp med til det? Det var jomfru Maria og apostlene. Vi mennesker har til opgave at gøre synligt for verden, hvad Gud usynligt har nedlagt i vore hjerter. Derfor modtog apostlene også Helligånden i form af ildtunger på pinsedagen. »I skal tale i lyset, hvad jeg siger i mørket, og prædike fra tagene, hvad der viskes jer i øret.« (Matthæus 10,27). Kristi legeme skal være overalt lige indtil den fjerneste afkrog af verden — og det skal være til stede på en synlig måde. Nu er apostlene ikke mere i nadversalen, — de er gået ud for at tale offentligt i alle menneskers påsyn. Kirken er ikke blot et usynligt samfund, bestående af alle dem, der lever af Guds liv. Den er også et synligt trossamfund med sit hierarki, sine love og sin liturgi, og den er også de synlige bygninger, hvor menigheden

samles, Guds bolig og hans folks hus.

Gud behøver ikke vore kirker af sten eller cement. Han behøvede heller ikke jomfru Maria og apostlene. Hvorfor har han da fyldt dem med sin hellige Ånd og gjort dem til sine medhjælpere? Det har han gjort, fordi han ville give dem lov til at deltage i sit frelsesværk, som han ville gøre afhængigt af deres og vor medvirken, også på det materielle plan. For tiden er der et kirkebyggeri i gang i Øm, og der er arrangeret en landsindsamling til fordel for det. Øm er ikke bare et valfartssted, som mange er glade for og holder af. Det er også et sted, hvor Kirken bygges ved Helligånden gennem ungdommens arbejde. Hele den danske katolske kirke får gavn af det, og alle danske katolikker vil sikkert tage denne sag til deres hjerte. Kirken i Øm er et udtryk for den danske katolske kirke og for dens dybe rødder i vort lands traditioner. Kirken i Øm bliver det sted, hvor vi bygger fremtiden. Kirken er Guds værk i os, men den er også Guds værk gennem os. Helligån-

Bidrag kan sendes til Øm-Byggefonden, giro 10256, K. Hamman, Nordre Strandvej 45, Risskov.

dens pust fra pinsedagen har nået Øm, for at Kirken også der skal træde synligt frem gennem menneskenes samarbejde med Gud. Han, som skal bygge Gud et hus, vil ikke gøre det uden os. Han er allerede i gang med arbejdet. Skal vi ikke alle sammen være med til det?

V.D.

Sådan begyndte det!

I sit månedsbrev til medlemmer af Sankt Ansgars sogn i København skriver pastor Kjeld Geertz-Hansen:

I sommeren 1938 kørte en ung katolik og jeg vore cykler fra Horsens op over højderyggen ved Ejer Bavnehøj og rundt om Mossø til klosterruinerne ved Øm. Vor ungdomsgruppe havde måttet opgive en gammel mølle som week end-hytte og nu var vi to ude for at finde et par steder, som det ville være spændende at besøge med de unge, og hvor der var mulighed for overnatning og for messe søndag morgen.

Klosterruinens opsynsmand gik med glæde ind for vor plan, og nogle uger efter kunne man en lørdag aften se et stort bål ved søbredden tjene som ledelys for de unge, der først nåede frem efter mørkets frembrud; dengang var hele lørdagen arbejdsdag. Under et par graner hørte jeg talrige skriftemål, og næste morgen sang jeg højmesse for ca. 40 unge i selve kirkeruinen... den første i små 400 år. Alle var så begejstrede, at det blev besluttet at komme igen næste år. Det gjorde vi, og da sluttede andre unge fra Østjylland sig til, og de første busser med voksne kørte ad de sandede hjulspor.

Sådan begyndte det! Siden da er Øm kendt som stedet, hvor unge katolikker har deres ungdomsborg, og jyder og fynboer valfarter til Vor Frues ære i

- SØNDAG d. 21.: 1. pinsedag (s. 616, rød).
MANDAG d. 22.: 2. pinsedag (s. 621, rød).
TIRSDAG d. 23.: 3. pinsedag (s. 624, rød).
ONSDAG d. 24.: Tamperdag (s. 627, rød).
TORSDAG d. 25.: Torsdag i pinseugen (s. 632, rød).
FREDAG d. 26.: Tamperdag (s. 633, rød).
LØRDAG d. 27.: Tamperdag (s. 637, rød).
SØNDAG d. 28.: Trefoldigheds fest (s. 644, hvid).

Øms
nye
mærke

Øm-valfartens arrangører møder i år med såvel en ny plakate som et nyt valfartsmærke. Plakaten er tegnet af Sven Vestergaard fra Taarnby, og den vil vi senere gengive. Ovenstående valfartsmærke er tegnet af litograf Erik Strandbæk i Horsens.

Valfarten til Øm holdes den 4. juni — søndagen efter valfarten til Aasebakken — og i år kan man glæde sig over den endnu ikke fuldførte kirke, der vil danne baggrund for biskoppens messe.

Kryds og Tværs-opgave

blev vundet af fru Emilie Siegler, Kingosgade 17, København V., fru Rita Huusfeldt Sørensen, Fortuna Alle 11, Esbjerg og — vi besluttede at præmiere tre — Sankt Franciskus-søstrene, Tyholm, Arendal, Norge. De tre vindere får tilsendt en bogpræmie.

hundredvis. Det er mig derfor en hertesag at anbefale indsamlingen. Pengene skal nemlig bruges til indkøb af materialer, således at de unge arbejdsfolk kan fuldføre bygningen af det sidste år påbegyndte valfartskapel. Visse installationer kræver også lønnet arbejdskraft. Ethvert selv aldrig så beskedent beløb vil være meget kærkomment og effektivt. Det vil tjene Guds Moder til ære.

De sydlige øer

GIV BØGER
som gaver

Richardt Jensens
boghandel

Østre Boulevard 1, Nakskov
Telefon 1421

Østergades El. forretning
Installatør Edmund Sørensen
Telefon Maribo 170.
Maribo

CHR. STEFFENSEN

Herreekvipering

Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

Auto Reparation
Vask & Smøring
Hjulafbalancering
Lygteindstilling

JENS PETER PETERSEN

Højbroens Auto- og Benzinhandel
Nykøbing F. - Tlf. 85 26 26

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør

INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

O. N. P. MØRCH's EFTF.

H. Andersen

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelser ordnes overalt

K. E. PETERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.

Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Støt vore annoncører

Sankt Vincent på *Kronborg*

Vore kirker er indviet til mange forskellige helgener. Men der findes i Danmark såvidt bekendt kun en eneste by, hvor billedet af den lokale katolske kirkes værnehelgen tillige findes i en monumental offentlig bygning samme sted. Dette er nemlig tilfældet i Helsingør. Henved 200 tusind turister besøger hvert år Kronborg Slot for at beundre dets imponerende arkitektur og de smukke ting, møbler og malerier, der diskret er anbragt i slottets vældige sale. Blandt malerierne findes i »Parolesalen« et, der har direkte

tilknytning til den hellige Vincent af Paul, stifteren af de ordener, såvel præsterne som søstrene i Helsingør tilhører, foruden at også sognets kirke er indviet til denne store helgens ære.

Scenen, som det meget store maleri gengiver, har ingen tilknytning til Danmarks historie. »Placeringen på Kronborg er ganske tilfældig. Det kunne lige så godt have været et gobelin«, siger museumsinspektør Leth. Billedet forestiller den franske konge Ludvig XIII på sit dødsleje. Hovedfiguren er dog ikke den døen-

Jean-François de Troy: Sankt Vincent de Paul ved Ludvig XIII's dødsleje 1643. (Parolesalen, Kronborg Slot. Deponeret af Ny Carlsbergfondet).

de konge, men Sankt Vincent af Paul, der ses ved hans højre side. Kongen havde i mange år følt sig meget tiltrukket af denne helgen, som han værdsatte højt og derfor ønskede ved sin side, da livet var ved at ebbe ud. Man bedes lægge mærke til det her omtalte maleri ved næste besøg på Kronborg Slot, helst forberedt ved læsningen af bogen: »Den hellige Vincent af Paul«, som Pauluskredsen for kort tid siden har udsendt, i anledning af 300-årsdagen for helgenens død, den 27. september 1660.

Da man for et par år siden diskuterede Danmarks stilling til markedsdannelserne, blev det af modstanderne mod dansk tilslutning til »De seks« blandt andet fremført, at vi skulle være os for at komme ind i et markedsområde sammen med overvejende katolske lande. Man frygtede, vi derved ville blive åndeligt påvirket i uheldig retning.

Sorø Amtstidende bemærker nu i en ledende artikel, at denne påstand selvfølgelig var ganske ved siden af. Vi bliver vel ikke katolske af at sælge ost og kreaturer, som vi har gjort det i årtier, men påstanden kunne bruges og blev fremført med megen alvor af de daværende regeringspartier. Nu ser det ud til, at Kampmann og Bertel Dahlgaard vil gå i spidsen for, at vi, hvis England gør det, slutter os til »De seks«. Men hvad nu med den katolske fare? Er det ikke mere noget samvittigheds-spørgsmål for de herrer? Eller har det nogen sinde været det?

Sorø Amtstidende får næppe svar på sine drilagtige spørgsmål og venter det heller ikke.

Bladet kunne måske i stedet undersøge, om og i hvor høj grad det har påvirket den danske folkesjæl, at vi i umindelige tider har fragtet æg og bacon til det anglikanske England. Måske er det tænkeligt, at den såkaldte højkirkelighed hører til dette handelssamkvems mere diskutabile følger.

Når man nu er i gang med at stille

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK A/S

☆

Hovedkontor:
St. Kongensgade 68, København K.
Telefon Central 10.093

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

spørgsmål, ville det være en ringe ulejlighed at spørge hos kirkeministeren. Hendes telefonnummer er Minerva 6263.

○

Siden Dannebrog i sin tid meget belejligt dumpede ned i hovedet på Valdemar Sejr, har vi ikke forsømt nogen anledning til at vise flaget. I Hvidovre kommunalbestyrelse ser man dog sådan på det, at der trods alt må være måde med de officielle flagdage.

Da man forleden diskuterede, om der skulle være officiel flagdag den 1. maj, hvilket borgmesteren fandt rimeligt, protesterede kancellist Harald Vestergaard: Skal der, spurgte han, flages, når møbelsnedkerne holder udflugt, og hvad med dyrlægeforeningen? Hvor ligger grænsen for den pågældende gruppes størrelse?

Ifølge dagbladet Aktuelt deltog også ekspeditionssekretær Sv. Odgaard i flagdebatten. Han sagde:

— Hvis Hvidovre var katolsk, var det rimeligt på denne dag at flage for arbejdernes skytshelgen, Sanket Joseph. Men som landet ligger, mener jeg heller ikke, at vi skal flage for en enkelt gruppe.

Derefter blev flagregulativet vedtaget med 6 stemmer mod 5, uden at det af referatet fremgår, hvorvidt 1. maj dermed automatisk er indlemmet blandt de officielle flagdage i Hvidovre.

○

Da Graabrødreklostret i Køge i 1522 blev udvidet, lod munkene den berømte klokkestøber Johan Fastenove støbe en klokke, der bærer relieffer af den stigmatiserede Frans af Assisi og et billede af Jomfru Maria og Jesusbarnet. Efter reformationen brugtes klosterkirken stadig til gudstjenester, men i 1720 solgtes

KSK

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDSSELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30
Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
Aabenraa Brugsforening

Slagtermester Leo Nielsen
Danebrogsvej 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29

Det Hele af Øffen —
og det bedste til Bøffen

Køb hjemmets udstyr hos
THUEN
Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet Centralvarme
Nielsen & Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørfør.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømrermester
Ferd. Færch & Co. A/S
Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kls kød og pålæg
Kastetvej 51 - Aalborg
Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

Mathias
Christensen
ABSALONGADE 14
AALBORG

absolut

ABSALON
 når forskning skal tegnes

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
 Alt til Foto og Smalfilm
 Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

L. Suvalski, Anlægsgartner

Hedtoften 12
 Hedehusene. Tlf. 161
 Alt vedr. haver overalt

Fyn og dens øer

Børge Christiansen

Slagtermester
 Skovvang 23 - Tlf. 3026
 Svendborg

**NIELS MADSENS
 MASKINSNEDKERI**
 Vestergade 24 - Svendborg
 Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

**SVENDBORG
 LIGKISTEMAGASIN**

Katolsk Bedemand
 v/ Hans Nielsen & Søn
 Fruestræde 10 - Svendborg
 Tlf. 264

EJVIND LAMBECH

KAFFE - VIN - KONSERVERS
 Møllergade 71 - Svendborg
 Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg
 Telefoner: 1410 og 172

Malermestre

L. LARSEN & SØN

Brogade 10 - Svendborg
 Telefon 1016

den til nedrivning for 20 rigsdaler. Ved den lejlighed blev klokken anbragt på rådhusets loft.

For flere år siden foreslog fru Anna Poulsen, der er medlem af såvel byråd som menighedsråd i Køge, at den gamle klokke blev ophængt i byens krematorium, så den kunne lyde ved alle krematoriebegivelser. Det blev man så enige om.

Netop fordi tidspunktet nu er forpaset, og da sagen næppe vil rejse polemik tør man spørge:

Hvad, om menighedsrådet i Køge havde skønnet, at netop denne gamle klokke fremfor at hænge i et krematorium burde lyde over en katolsk kirke, som den oprindeligt gjorde? Ville forslaget, om det i tide var fremkommet, være blevet opfattet hartad blasfemisk? Måske. Men netop i denne tid, hvor vi under henvisning til retfærdighedsgrunde udleverer islandske håndskrifter, fordi islændingene har rejst krav om en sådan gave, kan tanken melde sig.

Vi ville dog gerne have betalt for klokken. Ja, mindst de 20 rigsdaler, som salget i sin tid indbragte.

Læserne skriver

Konciliet og os

Erling Hoffmeyer skrev i sit læserbrev her i bladet den 12. maj, at Helligånden ikke behøver mere bistand fra dansk side til det forestående koncil end til de tidligere. Og det har han ret i. Helligånden har heller ikke brug for bistand fra italiensk eller fransk side. Men hvis han vil bruge de danske katolikker, kan

han lige så godt bruge dem som de andre! Koncilierne er jo netop en af Helligånden inspireret form, der gør det muligt for hele Kirken at bidrage til Kirkens styrelse. Forberedelsen til konciliet består i at søge oplysning om, hvad Kirken i de forskellige lande ønsker, og jeg har personlig erfaring for, at de oplysninger, der er blevet samlet her i landet, er blevet modtaget med stor interesse i Rom. Vor moder spørger os om, hvad vi ønsker os? Ville det virkelig være et udtryk for sønlig kærlighed at svare hende: »Du behøver ikke at få at vide, hvad jeg ønsker mig!«? Vore brødre interesserer sig for de danske katolikker, ligesom vi selv interesserer os for dem.

Erling Hoffmeyer betvivler, at svarene virkelig udtrykker en fælles mening i bred forstand. Jeg kan personlig garantere ham for, at der er flere, end han tror, der ønsker de foreslåede reformer. Han har lov til ikke selv at synes om dem, men det er uberettiget at brændemærke dem som »lutheristiske« eller »lutheriserende«. Fordi Luther forlangte reformer af Kirken, er det ikke ensbetydende med, at alle, der ønsker reformer, er kættere, eller at Kirken ikke virkelig har brug for disse reformer. Paven har selv kaldt det forestående koncilium for et reformkoncilium.

Jeg tror som Erling Hoffmeyer, at »der her i landet for tiden er muligheder for den katolske kirkes vækst, netop fordi den er, som den er«. Men jeg tror ikke, at dette »netop« dækker alt det, der tilslører og skjuler Kirkens evangeliske karakter. Erling Hoffmeyer taler om de »udenværker«, som man ikke må røre ved. Men er Kirken en borg, som skal forsvares mod en »luthersk fjende«, eller er den Faderens hus, som slår dørene op for sit vildfarne barn? Vi kan ikke forandre noget som helst af det, der hører til troens indhold, men hvad de ting angår, der er føjet til af mennesker, må vi være parat til at ofre alt, hvad vi kan, for at hjælpe vore brødre på deres vej til Kristi kirke. Jeg vil på

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
 Telefon 3 44 84

Aalborg Mælkekompagni

Vesterbro 79, Tlf. 2 30 88

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

**NORDISK
 KULAGENTUR A/S**

Sven E. Frederiksen

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger).

Knud Engsig

Aalborg

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K

Telf.: *MI 2557

Feriepension Graveshoved

I tiden 17. juni—20. august incl. er Katolsk Ungdomsskole, Graveshoved pr. Fjelstrup åben som familie- og ferie-pension. Enestående skøn beliggenhed ved skov og badestrand. Rutebilforbindelse fra Kolding og Haderslev. Varmt og koldt vand på alle værelser.

Fuld pension 22 kr., med altanværelse mod vandet, 25 kr. pr. døgn. Børn under 7 år kr. 7,50; fra 7 til 10 år kr. 15,- pr. døgn.

Mindste ophold: 7 dage. Der læses messe på skolen. Adresse:

KATOLSK UNGDOMSSKOLE
Graveshoved pr. Fjelstrup
Tlf. Fjelstrup 40

ingen måde kalde det »at lokke husarerne ind«, men foretrækker at tænke på, at den gode hyrde forlod de 99 trofaste får for at hjælpe det eneste, som var gået vild.

Må jeg tilføje, at jeg på det varmeste slutter mig til Erling Hoffmeyers forslag om »et pressesekretariat, der øjeblikkelig påtaler uvederhæftige påstande i skrift og tale og gør opmærksom på sagens rette sammenhæng«. Et sådant sekretariat er under forberedelse, men det kan endnu vare længe, før det bliver til virkelighed. Men hvorfor skal vi gå og vente på det. Der er flere, der allerede gør disse ting og gør dem med udmerket resultat.

V. Duclos

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

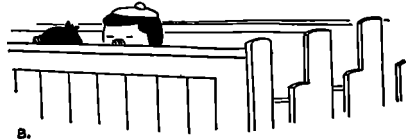
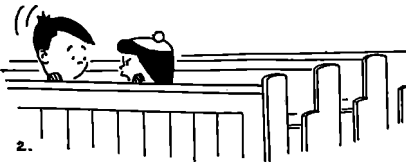
Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

Hvor dyrt er det egentlig at have en dreng eller pige på vor ungdomsskole?

Vi har ladet spørgsmålet gå videre til »Graveshoved«, som oplyser, at det økonomiske næppe behøver at afholde nogen fra at lade sine unge få et sådant ophold.

Prisen for ophold og undervisning fastsættes af staten. Den er for det kommende skoleår 230 kr. pr. måned. Stat og kommune er dog så rundhændede med understøttelse, at for eksempel $\frac{3}{4}$ af samtlige elever i år får hele opholdet gratis, d.v.s. at hver af eleverne får skænket 2.000 kr. til skoleopholdet.

Det eneste, som de så selv skal betale, er ca. 200 kr. i alt til varme og ekstra skolemateriale som stof og garn, plastic, metal o. lign. til håndarbejde, hobby, sløjd o.s.v.

— Du må altså ikke stå på
kneleskamlen!

Blandede annoncer

23-årig kommis ønsker bekendtskab evt. ægteskab med sød, ung pige. Billet mrk. M 15 til annonceafdelingen, Hauchsvej 8, København V.

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri

AABENRAA

Grundlagt 1806

Aabenraa: Storegade 24

Kbhvn.: Basnæsvej 23, Brh.

Katolske begravelser

Benzon

AUT.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

H. Haakonsen

Smedemester

Østergade 23, Maribo

Telefon 699

Centralvarme og oliefy

ANDR. KRØYER'S BOGHANDEL

v. Chr. Henningsen

Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538

Papir . Stort boglager

Fyldepenne

FOLMER OLSEN

Begravelses ordnes

Reberbansgade 37

Aalborg - Tlf. 2 15 57

Skrædermester

OTTO LUNDIN

Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64

Præstekjoler

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,

København V.

Tlf. Vester 7001 og 8581

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvvej 14—16,

Ordrup. Tlf. 225.

Privat adr.: Nymosevej 14,

Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - Am. 1248

Per Meyer 94 33 66

Nye film

Mary Deare's forlis

Det gode skib Mary Deare, forsikret hos Lloyds for en bagatel af 3 millioner, sænkes efter aftale mellem rederne og skibets officerer. Klart tilrettelagt forsikringsvindel. En ærlig og tapper styrmand vil imidlertid ikke være med til dette. Filmen skildrer efter en »kortere« indledning (af 30 minutters varighed) hans tapre kamp mod uretten. Føj, hvor er det slemt. Filmen er kogt i farver og rummer samtlige dårlige egenskaber, som en virkelig hæsliig film kan byde på. I et drøbende tempo, afbrudt af enkelte direkte sadistiske episoder, tvinges vi i halvanden time til at følge denne naive historie.

Filmen lader sig yderligere på forhånd udfra de enkelte udgangspunkter beregne indtil mindste enkelthed og kunne således indskrænkes til at være af ca. 30 minutters varighed. En sådan nedskæring ville i alle tilfælde gøre forestillingen mindre kedsommelig. Tilbage ville der herefter så kun være brutaliteten, sentimentaliteten og tåbeligheden. Som om det ikke var nok. Må det være mig tilladt at fraråde...

Forbudt for børn under 12 år. Th.

Rutebil på afveje

Hvornår skyller en »ny bølge« ind over Hollywood, spørger man uvilkårligt sig selv efter at have set filmatiseringen af Steinbecks roman? Hvornår vil barmæraen også derovre være en saga blot? Og hvornår finder Hollywoods instruktørskarer frem til virkelige karakter-skuespillere, så vi kunne blive forskånet for disse udvandede, standardiserede typer?

I denne film var der dog stof nok til en dramatisk fortættet spænding og mulighed for fire psykologiske studier, som tilfældet er i bogen. Så meget mere ærgres det, at der lefles for publikums dårligste smag, så man snarere skulle tro, at en tirsdags-føljeton var grundlaget for manuskriptet.

Den billigste form for effekt såsom en bro, der styrter sammen hele vejen bag bussen, er kun én af de mange reminiscenser fra stumfilmens dage...

Om Jayne Mansfield er det vist tilstrækkeligt at sige, at hun ville egne sig

bedst som reklame for shampoo eller Maidenform.

Kun buschaufføren, der spilles af den hidtil ukendte Rick Jason, hæver sig over middelmådigheden og afslører et fint nuanceret talent, som man må håbe vil blive udnyttet fremover.

Forbudt for børn.

bm.

Mands begær

Titlen lyder af voldsomme og stærkt erotiske scener, men lad Dem ikke skræmme; det er kun det kendte forsøg på at lokke husarerne ind. Det er ikke begæret, der er det afgørende i filmen, medmindre man da tager det i den store almindelige betydning: Mandens primitive, ureflekterede drift, thi den kommer her til udtryk i to situationer, i forholdet til »den sorte« og i forholdet til en purung pige, halvt barn endnu.

De to temaer sammenspilles, da en uskyldig forfulgt negermusiker søger tilflugt på en ø, et jagtreservat, kun beboet af jagtfogeden og en afdød medarbejders barnebarn. Øens bevogter vender hjem fra et besøg i byen, inden negeren er kommet videre, og mistænker øjeblikkelig denne for den voldtægt, han selv har haft i tankerne, og som han kort efter begår. I sin forfølgelse af negeren assisteres han af rutebådens fører, måske den mest primitive af dem alle, mens præsten, der er kommet for at hente barnet, prøver at optræde som en slags kristelig forsvarer for den anklagede ved at prædike bod for den virkelige skyldige.

Alt ender på bedste måde. Jagtfogeden går til bekendelse, råder bod på sin ugerning ved at gifte sig med »The young one« og hjælper negeren til flugt. Man får, som i *Tro og lidenskab*, bekræftet sin opfattelse af Bunuel som bevidst moralist. Derimod synes det mig for dristigt, når man fortolker hans forkyndelse som en tro på menneskets godhed.

Thi præsten og jagtfogeden er hverken gode eller onde. Den første står som en søndagsskole dreng, der egentlig kun ved et heldigt greb får den rædde jagtfoged til at gå til bekendelse. Og sidstnævntes omvendelse er ikke et udtryk for det godes sejr, men den nødvendige bedste løsning på konflikten. Hans hjælp til negeren er ikke en erkendelse af det godes forhold til det onde, men, synes det mig, blot et forsøg på ad den vej at befri sig for sin egen skyld. Og oprigtigt talt er dette vel en langt rimeligere tanke, end at en pri-

mitiv og brutal mandsperson pludselig skulle blive til et ejegodt menneske. Det er således ikke en svagthed, men en styrke ved filmen.

Der er i det hele taget ikke tale om ondskab, men snarere om umenneskelighed som følge af primitivitet. Stærkest belyses det gennem den gamle bådmand, der føler det som sin ret, ja, næsten som sin pligt, at dræbe »niggen«, der efter hans mening som alle sorte er født uden sjæl. I en samtale med negeren giver han udtryk for denne overbevisning parret med medlidenhed. Han betragter negre, som vi betragter visse skadedyr. Det er ikke ondskab, det er bare rivende galt.

Men raceproblemet understreges derved, at vi alene hos negeren møder sand menneskelighed. Han ejer den naturlige moral, der afholder ham fra at forføre pigen, forlener ham med en munter værdighed i de korte øjeblikke, hvor han har magten over for den hvide, og fylder ham med taknemmelighed, da han pludselig bliver genstand for hjælp-somhed. Han og barnet — der møder såvel mandens begær som raceproblemet med samme naturlighed og uden forudgående påvirkninger af nogen art — dem er det, som finder hinanden, og som fængsler mest.

Undertiden forstyrres man af en vis ujævnhed i filmen. Den er slet ikke klar i sin problemstilling eller sin psykologi, men måske er den sandere netop derved. I hvert fald er man engageret hele tiden, for Bunuels evne til at fortælle i billeder er sjælden. Præcis, uden at være søgt følger han reaktioner og handlingsforløb og tager naturen med til at farve det hele i et tempo, der lader os få alt med, uden at det et øjeblik bliver for langsomt. Når dertil kommer, at man kan glæde sig over alle skuespillerne, i særdeleshed den lille Key Meersman, er det indlysende, at her er en film, der i indhold som i form hæver sig langt over, hvad vi til daglig må se.

Forbudt for børn.

Bo

Film og forkyndelse

Ved et præstekonvent for Fyns stift i sidste uge var et lille hundrede folkekirkpræster til stede. Dominikanerpater Martin Drouzy talte over emnet: Film som kunst og forkyndelse. Efter foredraget blev Fellinis film »Det søde liv« fremvist og efterfulgtes af en frugtbar diskussion, som viste en levende interesse for filmens voksende betydning. Man må glæde sig over dette møde som et eksempel på samarbejdet mellem protestantiske og katolske kræfter.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 21 . 26. maj 1961 . 109. årgang . 75 øre

Ti nye medlemmer til det *Pavelige Videnskabernes Akademi*

Vatikanstaden (NC) Der er blevet udnævnt 10 nye medlemmer af det Pavelige Videnskabernes Akademi, som omfatter 56 videnskabsmænd fra 23 lande, og hvis eneste danske repræsentant er professor Niels Bohr. De 10 nye medlemmer er:

Professor, Sir *James Chadwick* fra universitetet i Liverpool. Han er 70 år, professor i fysik og særligt kendt indenfor atomvidenskab for sin bestemmelse af neu-

tronens karakter. Chadwick modtog i 1915 Nobelprisen for sin opdagelse af neutronen.

Professor *Antonio de Almeida* fra Institutet for oversøiske studier i Lissabon. Han er 61 år og har som professor i etnografi specielt beskæftiget sig med studier af Bantu-stammernes liv og med arkæologiske udgravninger.

Direktør *George de Hevesy* fra Stockholms universitets institut for kemi og biologi. Han er 76 år

og født i Budapest. de Hevesy gjorde i 1934 værdifulde opdagelser vedrørende radioaktivitet. Han tildeltes i 1943 Nobelprisen i kemi.

Præsident, Sir *John Eccles* fra Australiens Videnskabernes Akademi. Han er især kendt for sit bidrag til udforskningen af det menneskelige nervesystem.

Professor, Sir *Ronald Fisher* fra universitetet i Cambridge, der er 71 år og født i Skotland. Han har ydet originale bidrag til den matematiske statistik og således på afgørende måde indvirket på landbrugsvidenskab, biometri og arvelighedslære.

Professor *Giordano Giacomello* fra Roms universitet. Han er 51 år og professor i farmaci. Han har gennemført vigtige studier i organisk kemi, pharmaceutisk kemi og kernekemi.

Professor *Victor F. Hess* fra Fordham universitetet i New York. Han er 78 år og født i Østrig. Hess' undersøgelser af atmosfærens elektriske fænomener og den elektriske udstråling førte til opdagelsen af forholdet mellem atmosfærens påvirkning af

Professor Niels Bohr er den eneste danske videnskabsmand i Pontificia Accademia delle scienze, det pavelige videnskabelige akademi, som blev grundlagt i 1603. Det kan have ialt 70 medlemmer, men for tiden har det 56. Under Pius XI blev akademiet i 1936 internationalt og interkonfessionelt. Det er akademiets opgave at fremme naturvidenskaben og at forestå konferencer om videnskabelige spørgsmål.

Religiøst er akademiet for

Professor Niels Bohr

Foto: Per Pejstrup

tiden sammensat således, at 41 af dets medlemmer er katolikker (blandt hvilke 8 præster), 14 er protestanter og 1 er ikke-kristen.

Andre kendte medlemmer og Nobelpristagere indenfor akademiet er: Sir Edward Appleton, prins Louis de Broglie, Pieter Debye, Edward Doisy, Otto Hahn, Werner Carl Heisenberg, Walter Rudolf Hess, Cornille Heymans, Bernard Houssay, Leopold Ruzicka, Arne Tiselius og Artturi Virtanen.

jordiske radioaktive substanser og kosmisk udstråling. Han fik i 1937 Nobelprisen for sine undersøgelser.

Professor *Cyril Norman Hinshelwood* fra Oxford. Han er 64 år og professor i inorganisk og fysisk kemi. Han er blevet kendt for sit arbejde indenfor mikrobiologien og modtog Nobelprisen i 1956.

Direktør, *Domenico Marotta* fra Sundhedsinstituttet i Rom. Han er 71 år. Marotta har gjort sin videnskabelige indsats i undersøgelsen af antibiotica, og Verdens-sundhedsorganisationen udnævnte ham til leder af det internationale center for disse studier.

Professor *Hideki Yukawa* fra Kyoto's universitet i Japan. Han er 54 år og professor i fysik samt leder af Forskningsinstituttet for fundamental Fysik.

Professor Yukawa's opdagelser har haft grundlæggende betydning for kernefysikken. De principper, han fastlagde for 25 år siden, anvendes endnu i forskningen. Han modtog i 1949 Nobelprisen.

Skrækkelig nat i de store skove

Vor medarbejder følger spejdernes kurerløb

Hertug Knuds Division, de katolske spejdere indenfor Det danske Spejderkorps, havde i år anlagt sit kurerløb som et fantasiarrangement bygget over Kiplings bog Kim. Der deltog 26 hold fra troppene: 1. Absalon, 2. Absalon, Sankt Bendt, Sankt Bernhard, Sankt Laurentii og Sankt Knud Lavard. Løbet blev vundet af Falke-patruljen fra Sankt Knud Lavard med Gjængerne fra samme trop som nummer to og Hjortene fra 2. Absalon som nummer tre. I seniorgruppen vandt spejdere fra Sankt Knud Lavard. Vor deltagende medarbejder er gået helt op i legen. Vi slipper ham løs:

Russiske spioner har længe opereret i grænseområderne ind mod Indien. Dels har disse agenter vist en mere end rimelig interesse for pashøjderne, naturligvis først og fremmest områderne omkring Khyber-passet, og dels har de ved en uhyggelig infiltration skabt en forfærdelig uro og rivalisering blandt bjergstammerne. Den engelske kontraspionage i Indien kendt under dæknævnet »Det store spil« har nu under ledelse af oberst Creighton sat samtlige disponible styrker ind på at få forholdene mod nord stabiliserede.

De enkelte grupper af kontraspionagen (patruljerne) blev efter en kort opgave i våbenteknik sendt af sted med forseglede ordrer. For ikke at vække unødigt uro i grænseegnene måtte grupperne forklæde sig således, at de under deres efterforskningsarbejde optrådte som en gruppe disciple samlet om en meget gammel og from lama. (Elskere af Kipling's Kim forventes allerede nu at smile genkendende).

Efter en ganske kort vandring fra udgangspunktet mødte gruppen en budhistisk præst. Til at begynde med var han hverken til at hugge eller stikke i; men efter at gruppen havde repareret hans indiske vandpibe og nydt den liflige tobak, viste han dem videre.

»Den gamle lama på øen Mashabra skulle ligge inde med værdifulde oplysninger«. Undervejs hertil foretoges en afstikker til grænsestationen ved Ladakhs. Den var oprettet i en gammel

grusgrav og holdtes bemandet med skotske soldater fra regimentet »The Highlanders«. Her var et mylder af skotter. Den hæslige støj fra en sækkepibe blandede sig i lydene fra den nat-sortede skov. Vagtbålene kastede et hyggeligt skær over lejrområdet. Inden grupperne drog videre fik de her lejlighed til på grænsestationens skydebane at genopræne færdighederne i riffelskydning. (Der kunne i den forbindelse siges meget om patruljernes evner i denne retning — men det udelades.)

Vismanden på øen Mashabra viste sig at være ret vanskelig at få i tale. Indledningsvis måtte et af gruppens medlemmer på bare ben vandre ud i det hellige adskillende vand og der antænde en stærkt lysende stjerneaster. Når vismanden ønskede at se gruppen hos sig lod han et kraftigt lys kaste et uhyggeligt rødt skær over øen. Gruppen kunne så via redningsstole bevæge sig fra fastlandet over til ham. Efter at gruppen havde indhentet de fornødne oplysninger drog den tilbage til fastlandet via en ophængt tovbros. (Kun 2 af ialt 80 medlemmer af »Det store spil« blev rigtigt våde, men de blev det til gengæld også).

Telegrafstationen i Ao-chung var blevet hærget af en tyfon. Undervejs nordpå måtte gruppen derfor genetablere denne og som kontrol afsende en længere morsemelding. En opstillet cykel fungerede som elektricitetsværk.

Medicin af brændenælder . . .

På telegrafstationen fik gruppen samtidig meddelelse om, at lamaen i Bushars var alvorligt syg, hvorfor de måtte begive sig til Doon, idet der der skulle være mulighed for at komme til at brygge en varm og helsebringende medicin, som kunne bringes videre til »patienten«. I Doon havde man desværre kun hele trækævlere, hvilket komplicerede bål-tændingen betydeligt, da man inden op-tændingen var tvunget til at flække disse op til småpinde og spåner. Nå, heldigvis lykkedes det da at få ild. Medicinen, der blev kogt på de dejligste stikkende brændenælder, hældtes herefter

ter på en flaske, der hurtigst muligt skulle bringes videre til den syge lama.

Vel ankommet til områderne ved lama'ens tempel blev forehavendet generet ved nogle kedelige komplikationer. Ikke venligtssindede indfødte politisoldater havde blokeret adgangsvejen til Lama'ens område ved at oprette en vejspærring, hvor en omhyggelig visitation af samtlige forbifarende blev foretaget. Sluppet vel gennem dette nåløje kunne patruljen fortsætte fremrykningen og begive sig direkte til den syge Lama's tempel. Den overrakte medicin viste sig at virke kendeligt oplivende. Som en taknemmeligheds-gestus udlånte den helbredte lama sin buddhistiske rosenkrans til patruljen. Den viste sig ved et nærmere studium at dække over en camoufleret morsemelding.

Fra lama'ens tempel førte efterforskningsarbejdet patruljen til Badrinath, hvor den transindiske telegraflinje over en kortere distance holdtes ubevogtet. Set fra patruljens side viste det sig at være det helt store held. Ubemærket af såvel sende- som modtage-station etableredes en aflytning af telegraflinjen. Den lille morselampe glødede uafbrudt med prikker og streger. Patruljen blev en værdifuld viden rigere.

Da sprængstoffet eksploderede

På et punkt lidt nordligere havde en gruppe russiske spioner etableret sig. Medens disse foretog recognosceringer i området, sneg gruppen sig ind til deres lejr. I et af teltene lykkedes det at få en særdeles vigtig afskrift af deres kodebøger. Ligeledes sikrede man sig en prøve af et sprængstof, som de fjendtlige agenter havde medbragt. Sprængstoffet, der var højeksplosivt, skulle borttransporteres med største forsigtighed. For enkelte patruljer lykkedes denne del af opgaven ikke, idet sprængstoffet formeligt eksploderede mellem fingrene på medlemmerne. De ulykkeliges ben og knogler findes spredt i de store skove mod nord, hvor vilde dyr og bjørne forlængst har fået sig et eftertragtet måltid.

En melding førte nu patruljen videre til markedet i Umballa. Her blev patruljen vidne til et uhyggeligt overfald og måtte yde første hjælp til en

FOTOS: *Finn Magnussen*

TEKST: *Henrik Holm-Nielsen (Glente)*

Jeg tænkte på at skifte race...

stakkel med overskåren pulsåre, hvorfra blodet sprøjtede ud i tykke stråler. Inden offeret besvimede på grund af blodtabet, nåede han at tilhviske påtruljen, at de skulle søge kontakt med Ben Ysof på hestemarkedet i Pirzai Kotal.

Her bør det indskydes at patruljen ved aftapningen af hovedtelegraflinjen var kommet til kundskab om at modstanderne nu kendte deres identitet. For at gruppen kunne drage videre fra Pirzai Kotal og opnå kontakt med oberst Creighton måtte de atter engang skifte forklædning. Som indiske pilgrimme indsmurt i ler og overstrøet med aske små-

mulende buddhistiske bønner drog patruljen endelig videre til Fort Sunset, hvor endelig rapport kunne aflægges overfor oberst Creighton.

— — —
Efter natløbet gik drengene i poserne. Søndagens program var under hensyntagen til nattens strabadser indskrænket til det mindst mulige. Efter morgenmessen, der på grund af vejret måtte læses indendørs i en spejderhytte, hvor vi lidt over 100 mand stod som sild i en tønne, var der oprydning og klargøring. Klokken 11.00 holdtes den afsluttende parade og præmieuddeling. Herefter kunne hjemtransporten påbegyndes.

Jeg har været lidt urolig i den senere tid; først påtænkte jeg, under det psykiske tryk af scirocco'en, at gå over til dyrkelsen af Apollo og så mig allerede om efter et billigt lam at ofre, men så brød solen igennem, og forsommere oprandt, så jeg kunne nøjes med at indtage et brudstykke af lammet hos »Oreste«.

Under den antydede depression og indtagelse af en portion danske tryksager i fast abonnement blev det mig for meget: jeg besluttede at skifte race — jeg ville være *jøde*; ikke at jeg ville forlade Det nye Testamente for blot at holde mig til Det gamle, bare *racemæssigt*, for det ville have mægtige fordele for mine nerver og for min kristelige overbærenhed: jeg ville således let kunne klare, hvad der nu volder mig vanskelighed, nemlig at holde af min uartige modpart, for den ville slet ikke mere være uartig og altså meget lettere at holde af.

Hvor er man på jagt efter anti-semitismen og på vagt mod »den lille anti-semitisme« — og med rette; den, der daglig læser referater på flere sprog fra Eichmann-processen og må medgive, at vi alle er medskyldige, stormagter og småfolk, fordi vi (ligesom med Ungarn) sparede os risikoen ved at rejse hele verden til modstand og nøjedes med at knytte hænderne i lommen, vil let indrømme, at Israels folk har betalt for den *loyalitet*, som jagten på og vigten mod anti-semitisme, stor eller lille, åbenlys eller dult, yder det udvalgte martyrfolk. Det var

den loyalitet, jeg drømte om at tiltuske mig som romersk katolik ved at skifte race.

o

Det er ret og billigt, at civiliserede mennesker i dag siger »gadedreng« til og om den, der maler hagekors på jødiske mure, og betegner som »pøbel« folk, der snerrer ad eller håner jøder — det er end ikke nogen undskyldning, at man kun gør det sjældent, og det bliver ikke berettiget, ved at man »kender og agter mange enkelte jøder, men...« I dag er det stemplet som det, det er. Vi forlanger ikke bare afholdelse fra udfald, — vi forlanger loyalitet mod israel!

Hvem ville drømme om at sætte en anti-semit til at anmelde en bog om jøder og jødedom; det ville være lige så illoyalt som at lade en blind anmelde en maleriudstilling eller en tunghør en koncert — men katolske bøger kan bevisligt ikke kræve samme loyalitet, selv ikke i den mest pressemoralske presse.

Hvis en del af pressen ville fortie eller fordreje det mindste fænomen i staten Israel eller tillægge dens ledere underfundige motiver, skulle vi — med rette — høre et skrig; samme skrig rejser sig ikke, hvor fænomener i verdenskirken forties (når de da ikke er af nedværdigende art), eller hvis paven og Rom tillægges ubevisligt grumsede motiver.

Bare en kirkebøn berører Israel, er det, som snavsede fingre havde berørt et åbent sår — og man kan jo ikke være forsigtig nok med bønner, både for ikke at krænke den, der bedes for, og for ikke at krænke Gud; ville man udbede sig samme tilbageholdenhed, for eksempel over for falske citater af katolske bøger, ville hverken provst eller biskop tage stilling til sagen, hvad man ej heller kunne vente, men end ikke en redaktør ville reagere med en rettelse og en undskyldning, selv om han blev informeret om uheldet.

o

Ville man optage en eller anden god skik fra det gamle Israel, for eksempel faste, ville ingen himle op om, at »det fører lige ud i jødedom«, men optager nogen en god skik fra den gamle Kirke, lyder der straks advarselsråb: det er noget »katolsk«, som om det var noget bæ, og de, der optager den, iler med at bedyre, at det visselig ikke er noget »katolsk«, og skyller deres fingre, ikke i vievand, men i Pilatus' vandfad.

Ve den, der ville bebrejde jøden af 1961 medskyld i passionshistorien — men slå bare på katolikken af 1961 for hans imaginære andel i inkquisitionen og råb »jesuit« efter ham, som drengen på gaden råber »Schmaus« efter en jøde...

Intet er tilladt over for jøden — og må ikke være det, hverken før eller efter Eichmann — end ikke smilet bag ryggen, den lille snerren, den evindelige vrissen, de grumsede hentydninger, de tillagte motiver... Hvor må det være dejligt at vide sig sikret af et helt folks vagtværn mod blot den mindste illoyalitet! Hvor må det være dejligt at vide sig sikker på altid at nyde agtelsegoder, der burde være en selvfølge! Hvor må det være dejligt at være respekteret af dem, der ikke deler ens tro, bare fordi man hører til en race... det var sådan noget, der fik mig på den forrykte ide: om man ikke skulle tage og skifte race...

o

Det kom nu ikke så vidt på dette felt, så lidt som det kom til at blive Apollo-dyrker, for midt i alt gråvejret og depressionen dukkede to erkendelser op, så jeg glad og gerne — og nu i solskin — forbliver det, jeg er.

Den ene kom fra tryksagerne og sagde mig, at sådan som de taler til og om os katolikker, regalerer de jo også hinanden: fordrejelser, fortællinger, underskydning af skumle motiver, injurier og forloren overlegenhed... er det ikke tonen i religiøs og kirkelig debat (og ikke bare i den kirkelige) i Danmark i dag? Jeg har vist været for længe i andre luftlag til at tage det, slet ikke bogstaveligt, men bare alvorligt; det er jo som i operaen: »Vi gå, vi gå, vi alle ile!«, men de bliver stående — eller bedre siddende i lønklasse 12. Det er slet ikke ment at skulle tages alvorligt, det er bare mig, der har været dum nok til at tro, at det betød det allerringeste, hvis et læserbrev i et »kristeligt« dagblad kalder min religion »satanisk« — det skulle han bare have sagt om dr. Melchior!

Er det råheden, der er ved at æde sig ind i en gammel kultur, er det dannelsens død? Ih, nej; for det første er jo den almene dannelse i Danmark af en ganske anden indstilling til katolicismen; for det andet er det jo udslag af mangel på humor, den humor, som både har råd til selvironi og til elegance i debatten — mangel på humor er vidnesbyrd om svigtende overskud: der er intet til overs at lave spøg af.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvarter 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Alle reklamationer angående bladets forsendelse bedes venligst rettet til *postvæsenet* og ikke til ekspeditionen eller redaktionen. Bladet afleveres efter aftale med avispostkontoret torsdag eftermiddag og kan være alle abonnenter i hænde om fredagen.

Og det er en ting til: al denne drabelighed minder om en ikke alt for velopdragen drengs gevældighed i pubertetsalderen, hvor jo også den pinlige retræte dækkes af mindre pæne ord og af obskone tilråb til den større dreng, der holdt feltet. Sådan har vi jo også selv været i vore unge dage; jeg tænker på, hvordan partifællerne af Cyrillus og Nestorius regalerede hinanden i 431, da den pæne del af koncillet var forbi, og på »Røversynoden« i Efesus ca. 450, og så siger jeg til mig selv: Du skal ikke tage dig den slags nær — husk på, at de kun er 400 år gamle.

Peterson

Kan man »opruste« sig selv moralsk?

Af dominikanerpater Martin Drouzy

»Som regel sørger vi meget omhyggeligt for at få mad. Det er ganske naturligt. Vi er ikke nær så omhyggelige med at trække vejret, som vi skal, og det er allerede slemt nok. Men vort åndelige system overlader vi fuldstændig til sig selv, skønt det har lige så megen brug for føde som vort fordøjelsessystem og vort åndedrætssystem. Den føde, det trænger til, er stilhed...« Disse ord stammer fra et fransk medlem af Moralsk Oprustning, som vil forklare nødvendigheden af den stille stund (*quiet time*), bevægelsen pålægger sine medlemmer. Og han har ret! I vort århundrede, som er helt opfyldt af snak og støj, er en af Moralsk Oprustnings største velgerninger den, at bevægelsen har vist mennesker, som i mange tilfælde har meget travlt, vejen til indre samling og fået dem til at interessere sig for deres indre liv. Mange fører denne tavshedskur direkte ind i bønnen: »Vi kender en tavshed, som er helt opfyldt af vort arbejde og vore bekymringer, en egoistisk tavshed. Vi kender en anden slags tavshed, som er en flugt ind i drømme og uvirkelighed. Men den rigtige indre stilhed er noget helt andet. Den erstatter alt, hvad der kommer fra mennesket, med det, der kommer fra sjælen, den hæver sig helt op til mysteriets kilde og får vor tids mennesker til at fornemme uendelighedens kalden.«

Og så er der noget, man ikke må tage fejl af! Det gælder nemlig for disse menesker ikke bare om at lege med en indre erfaring og fremelske et rent følelsesmæssigt forhold til deres skaber. Mange af dem har nået et punkt, hvor der sker noget afgørende mellem Gud og dem. Det er ja eller nej. Vil de overgive sig helt til hans vilje, eller vil de blive ved med at gøre, som de plejer, og bare prøve på ikke at komme til at fornærme ham alt for meget? Som regel er vi ikke særlig ivrige efter at begive os ind på det område, hvor Gud kan få ram på vort hovmod og vor egoisme. Vi er bange for, at det guddommelige lys skal føre os ind på nye veje, vi ikke

har lyst til at gå. Derfor går vi uden om bønnens stilhed, hvor Guds krav kunne komme alt for stærkt til orde. Når Moralsk Oprustning opfordrer sine medlemmer til at søge indre samling, får bevægelsen dem derved, i fuld overensstemmelse med den kristne tradition, til at gøre det, der er bedst egnet til at fremkalde en forandring i mennesket. Normalt er det umuligt for et menneske, der ærligt anbringer sig selv i Guds nærhed, at blive ved med at leve et egoistisk og vanemæssigt liv. Bøn fører til omvendelse. I grunden er det denne evige sandhed, de fleste får øjnene op for under deres ophold i Caux: behovet for at give hele deres liv ind under Guds føring, hvad enten det drejer sig om deres personlige liv, om deres familieliv eller om deres liv i det erhverv, de udøver.

I deres iver er der nogle, der går endnu længere. De bliver grebet af denne prægtige bevægelse, som har fået en så dybtgående indflydelse på deres liv, og så beslutter de, at de også vil vinde andre for den. De synes simpelthen ikke, det er nok, at de ændrer deres eget liv. De vil samtidig efter bedste evne støtte og fremme Moralsk Oprustnings sag. Det gælder for dem ikke alene om at åbne sig og tage imod Ånden, der blæser, hvor den vil, men også om at kæmpe for den metode og den ideologi, Frank Buchman har skabt. Det er noget, der er værd at lægge mærke til, for man møder faktisk megen iver og uselviskhed inden for Moralsk Oprustnings rækker. Vi har allerede nævnt disse schweiziske industrifolk, der gav afkald på deres formue for at gøre det muligt at købe det enorme *Mountain House* i Caux. Der kunne også berettes om tusindvis af andre tilfælde, hvor mænd og kvinder giver afkald på det nødvendige for at give penge til bevægelsen. Moralsk Oprustning har ikke nogen regelmæssig indkomst, ingen indtægt og intet kontingent. Når bevægelsen har råd til at lade sine ledere rejse med flyvemaskine, til at udgive bøger og bro-

churer i adskillige millioner eksemplarer, til at optage film, til at arrangere møder og til at give nogle tusinde »faste folk«, som fuldstændig uegennyttigt har sat hele deres liv i Moralsk Oprustnings tjeneste, hvad de behøver for at kunne leve, skyldes det udelukkende gaver, som de modtager enten i form af kontante penge eller på anden måde. Moralsk Oprustning kan med rette være stolt af sine medlemmers gavmildhed, især når det (som det ofte er tilfældet) er enkens beskedne skærv, det gælder.

o

Men selv om vi kan — og bør — tage disse positive sider med i betragtning, er der på andre punkter visse spørgsmål, som vi ikke kan lade være med at stille os selv, når vi står over for Moralsk Oprustning. Det er nemlig indlysende, at iver og uselviskhed aldrig er nok. Man må også spørge sig selv, hvad denne iver og denne uselviskhed bliver benyttet til!

Det er ikke nok at omvende folk. Man må også vide, til hvad og til hvem man omvender dem. Men begynder man først at stille sig selv den slags spørgsmål i forbindelse med Moralsk Oprustning, opdager man, at det er næsten umuligt at bevare dem. Den organisation og de metoder, Moralsk Oprustning har til sin rådighed — og som, efter hvad vi lige har set, er særdeles effektive — tjener nemlig en lære, der er lige så omtvistelig af indhold, som den er udflydende i sine konturer. Hvis man begynder at læse Moralsk Oprustnings officielle tekster og publikationer, varer det ikke længe, før man opdager, at denne strålende bygning hviler på et temmelig skrøbeligt eller — for at være mere nøjagtig — et temmelig uklart og tvetydigt fundament. Man har ofte bebrejdet lederne dette og bedt dem om nøjere at præcisere deres tanker. Men i virkeligheden har de — hvad enten det nu er af uvilje, eller simpelthen fordi de ikke er i stand til andet — langt fra at klarlægge, hvad det egentlig drejer sig om, især i de senere år kun yderligere forplumret og tilsøret det hele. Dette indtryk af deres lære får man på alle områder og på ethvert plan, og i mange tilfælde overskygger og fordærver det selv de mest positive af de sider ved bevægelsen, vi har omtalt ovenfor.

o

Vi talte først om den tavshed og indre samling, bevægelsen forlanger af sine medlemmer. Selve hensigten er god

nok, men den måde, den udføres på, er ofte mindre god. Som denne form for bøn praktiseres af mange af Moralsk Oprustnings medlemmer, er der alvorlig fare for, at den bliver en illusion. Det er nemlig ikke sandt, hvad man hævder i Moralsk Oprustning, at »når man lytter, taler Gud«. Så ligetil er det i virkeligheden ikke, eller man kan måske snarere sige, at det går langt dybere. Det, der sker under bønnen, er først og fremmest, at hele mennesket renses i forhold til Gud, og at der sker en omdannelse fra grunden som får os til at rette os efter hans vilje. Denne renselse og denne omdannelse ophæver dog på ingen måde menneskets egen aktivitet. Den indre samling kan bevirke, at vi får en ren hensigt, og at hele vor vilje bliver indstillet på, at vi vil tilhøre Gud, men vi har absolut ingen garanti for, at de tanker og den faktiske adfærd, der falder os ind, er rigtige. Bortset fra ganske særlige undtagelsestilfælde (som for eksempel hvor det drejer sig om visse mystikere), giver Gud os på ingen måde praktiske retningslinier gennem bønnen. Han opfordrer os kun i al almindelighed til at give os selv og ofre alt uden forbehold. Men han foreskriver os ikke, hvilke handlinger vi skal udføre. Det er mennesket selv, der skal træffe de praktiske beslutninger ved at bruge de evner, det har fået, under udførelsen af et arbejde, hvor det hele tiden forsøger at holde sig i Guds nærhed. Det er misvisende at betragte disse beslutninger som ren og skær lydighed over for en »befaling«, man har fået fra Gud. Vi har ikke lov til at anse noget for åbenbaring, som i virkeligheden kun er et resultat af vor personlige dømmekraft eller muligvis af vor utålmodighed efter at lave om på verden omkring os. Det fremgår heraf, at Moralsk Oprustning bør præcisere sin lære på dette punkt, så der bliver lagt større eftertryk på den rolle, mennesket selv spiller i bønnen.

Den kristne bøns første opgave er ikke at forberede vor aktive indsats, men at forene os med Gud. Den er et *mål*, samtidig med og i langt højere grad end den er et *middel*: den får os til at leve i fortrolighed med Gud — den er selve denne fortrolighed. Det første resultat af den er altså ikke, at der sker en forandring i vort ydre praktiske liv, og heler ikke at vi fatter en eller anden beslutning. Den er en kontakt med Gud, en fordybelse af det venskabsforhold til ham, som er selve sjælen i alt kristent

liv. Hvis man lader dette kontemplative moment i bønnen, der løfter os op til Gud for Guds egen skyld, overskygge af alt det øvrige; betyder det altså, at man giver slip på noget væsentligt. Og samtidig betyder det, at man vender op og ned på det hele, så man gør mennesket til bønnens midtpunkt og mål, mens det i virkeligheden kun kan være Gud, der er målet. Det betyder, at man stiller Gud i menneskets tjeneste i stedet for, at mennesket skal hæve sig op til Gud. Hvis man opfatter indre samling og bøn, som Moralsk Oprustning opfatter den, som noget rent nyttebetonet, en slags telefonopringning til vor Herre, hver gang man skal tage en beslutning af en eller anden art, kan det altså have sin berettigelse som et første skridt hen imod virkelig bøn, men det kan på ingen måde være tilstrækkeligt for en kristen, der ved, at bøn i første række er tilbedelse og gudstjeneste, og at Kristus ikke først og fremmest er kommet af praktiske grunde, for at give os en ny regel at leve efter, men for at frelse os.

Den samme fare for selvbedrag og den samme utilstrækkelighed i læren møder vi, når det gælder den livsreform, vi dernæst omtalte. Hvad går nemlig denne livsreform ud på? Er det en omvendelse til bevægelsens ideologi? Består den i, at man går ind for de fire absolutter, som Frank Buchman har opstillet? Hvis det er sagen, kan man lige så godt sige med det samme, at en kristen ikke kan være med. For en kristen kan en virkelig »moralisk oprustning« nemlig ikke udspringe af en ideologi, men kun af tro. Den »omvendelse«, evangeliet taler om, er aldrig en omvendelse til en ide, ja, ikke engang til et ideal, hvor højt det så end måtte være. Det er ikke en omvendelse til noget, men til nogen, til Jesus Kristus og til Faderen, som han har åbenbaret for os.

... Og det er værd at lægge mærke til, at der i Moralsk Oprustning aldrig er tale om en styrkelse af troen, men kun om en praktisk omvendelse. Bevægelsens fire absolutter er en systematisering af de ti bud. Ja, det er rigtigt nok, men de har glemt det ene, nemlig det første, som giver alle de andre deres betydning og indhold: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af alle dine kræfter.« Bevægelsen er åbenbart bygget på den forudsætning, at liv og lære kan skilles ad, og at et kristent liv kan skilles fra den kristne tro. Den mener, at et menneske

Mountain House i Caux

kan være rent, ærligt, uselvsk og kærligt uden at tro — og måske endda uden Gud. Intet er farligere og mere ødelæggende end at opløse det hele på den måde. Derved anbringer man nemlig det kristne liv på et etisk naturligt plan og i en moralisme, som ikke er rodfæstet i noget som helst, og som måske kan have en vis værdi, men som i hvert fald ikke har noget at gøre med hverken Det gamle eller Det nye Testamente.

Moralisk Oprustnings syn på vidnesbyrdet er det bedste bevis på dette. Bevægelsens tilhængere vidner — som allerede nævnt — beredvilligt offentligt eller under private samtaler. Vidnesbyrdet er noget af det vigtigste i Moralsk Oprustning og det middel fremfor noget, hvorved det nye liv bringes videre til andre. Men hvad er det, disse mennesker vidner om? Om hvad der er hændt dem, og om den forandring, der er sket i dem, efter at de er kommet til at tilhøre bevægelsen. Her må det være indlysende for enhver, at vi er kommet langt bort fra evangeliet! Også i Det nye Testamente indtager vidnesbyrdet en meget vigtig plads. Men når en kristen vidner, fortæller vedkommende ikke om, hvad der er hændt ham selv, men om hvad der er sket for hele menneskeslægten: Kristus har forsonet os med Gud ved at lide døden og opstå for os. Vidnerne i Det nye Testamente forkynder således en begivenhed, som behersker hele historien — de taler om en anden, om Guds Søn. Og når det endelig sker, at et sådant vidne (som for eksempel Paulus) taler om sig selv, gør han det med en diskretion, som afleder opmærksomheden fra hans egen person. Ligesom Johannes Døberen er han kun et tegn, en

I 100-året for Tagores fødsel

Allahabad, Indien (NC) Ved en festlighed i anledning af 100 året for den indiske digter og tænker Rabindranath Tagores fødsel talte blandt andre biskop Leonard Raymond fra Allahabad. Han opfordrede katolikkerne i Indien til at læse Tagores bøger og til at ære hans minde. »Hverken vi eller vore børn kan få for meget af Tagore«, sagde biskoppen.

Katolske skoler i Indien har ivrigt taget del i festlighederne. I Allahabad opførte tre af skolerne i fællesskab et af Tagores teaterstykker. Generalvikaren for bispedømmet Changanacherry, Monsignore Chittoor afslørede ved en offentlig højtidelighed et portræt af Tagore.

Rabindranath Tagore døde i 1941. Hans digtning vidner om tro på Gud og livet efter døden. Tagore var ven med Gandhi. Han modtog Nobelprisen i Litteratur.

Vi bringer om nogen tid her i bladet en kronik om Tagores digtning.

Kongres i Köln

Vatikanstaden (NC) i en skrivelse, som Vatikanets statssekretær, kardinal Domenico Tardini, på pavens vegne har sendt til ærkebiskoppen af Köln, kardinal Joseph Frings, i anledning af den internationale kongres om kirkemusikken, der i dagene 22.—30. juni skal afholdes i Köln, udtrykker paven håbet om, at kirkemusikken må udvikle sig yderligere, så den kan blive til støtte for missionærerne i deres arbejde.

Paven udtalte sin tilfredshed med programmet for kongressen. Man har blandt andet til hensigt at drøfte spørgsmålet om, hvordan man skal give gudstjenesten mere egnede former, som kan hjælpe missionærerne i deres bestræbelser for at udbrede evangeliet, samle opmærksomheden mere om den musik, der ledsager Kirkens påskeliturgi og bidrage til de kristnes genforening. I skrivelsen hedder det blandt andet:

»De spørgsmål, kongressen agter at behandle, er et klart vidnesbyrd om, at Kirken ikke skyer nogen anstrengelse for at føre menneskene til fuldkommenhed. Kirken har lige fra begyndelsen benyttet musikken som et middel til at løfte menneskesindet frydefuldt, mod Gud.«

Moderne religiøs kunst

Triest (NC) 155 kunstnere fra 11 lande deltager med deres arbejder i den første internationale udstilling af religiøs kunst, der i går åbnedes i Triest. Udstillingen har været under forberedelse i fem år og er arrangeret af Pax Romana og de italienske, katolske kunstneres forening i Rom. Udstillingskomiteens formand, professor Campitelli, oplyser, at man udstiller 270 arbejder af »de betydeligste italienske og udenlandske kunstnere, der arbejder med religiøse emner«.

Ifølge professor Campitelli vil udstillingen give et vue over den religiøse kunsts udvikling i vore dage. De fleste malerier, skulpturer og tegninger kommer fra Østrig, Brasilien, Frankrig, Tyskland, Israel, Polen, Schweiz, De forenede Stater, Italien og Spanien. På udstillingen ses billeder af japaneren Leonard Foujita, som for et par år siden blev katolik,

finger, som peger hen på Kristus. Det vil sige, at han først og fremmest appellerer til sine tilhøreres tro. Moralsk Oprustnings vidner besidder hverken denne blufærdighed eller denne diskretion. De anbringer sig selv i søgelyset og forkyn-der den forandring, der er sket med dem personligt. Og det er de nødt til. Da de ikke forkyn-der et overnaturligt mysterium og ikke appellerer til tilhørernes tro, er de nødt til at tale til følelserne. Men da disse meget hurtigt bliver slidt og stadig må have ny føde, kommer de lidt efter lidt til at overdrive i deres vidnesbyrd, så det snarere bliver til en slags reklame end til et apostolat. De falder — sikkert uden selv at vide af det — ud i den dybeste inflation. Når man læser kundgørelser som: »Det er den ellefte time. Her er svarett!« eller »Livets Højdepunkt — en film skabt som svar til hungrende nationer«, kan man ikke lade være med at spørge sig selv, hvor vi er henne! Til syvende og sidst er den begivenhed, der definitivt har forløst os, for en troende ikke en

moralsk oprustning. Det er en begivenhed, der fandt sted for 1900 år siden, da Kristus stod op af graven. Hvordan skulle man kunne nå til nyt liv ved hjælp af noget andet svar eller ad nogen anden vej end ved at få del i Kristi død og opstandelse?

Man kan heller ikke sige, at der stadig føres kristen tale i Moralsk Oprustning. Det er rigtigt nok, at der stadig tales om Gud og om nåde og frelse. Men hvad ligger der egentlig i disse begreber? Moralsk Oprustning har for bedre at kunne udbrede sin lære i de ikke-kristne lande, for eksempel i det fjerne Østen og i Afrika, i de senere år i den grad udvandet og tilsløret den egentlige mening med disse ord, at de næsten helt har mistet deres betydning. De har lagt samtlige religioner ind under en fællesnævner. Alle forskelle bliver omhyggeligt glattet ud, og det hele bliver til ren og skær synkretisme. Den Gud, de nu taler om, er ikke Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, og det er endnu mindre Jesu Kristi Fader. Det er en slags

abstrakt ide, et upræcist begreb i total opløsning, som skal forsøge at behage alle mennesker, men som i virkeligheden ikke mere kan tilfredsstille nogen — især ikke en kristen. Hvad begrebet nåde angår, har det været genstand for en endnu mere energisk og gennemgribende behandling, og nu er det efterhånden blevet opløst i det rene intet. Når man læser i hvert fald visse af bevægelsens tekster, får man indtryk af, at pelagianismen, denne gamle vranglære, som den hellige Augustin bekæmpede, og som holdt på, at menneskene kan frelse sig selv uden Guds hjælp, er genopstået i en skikkelse, der er tilpasset efter det 20. århundrede. Dette er ikke det mindst paradoksale, og man kunne måske tilføje, at det heller ikke er det mindst foruroligende ved denne ideologi, som dog trods alt er grundlagt af en lutheraner. Hvad begrebet frelse angår, skal vi i næste uge se, hvilken opfattelse Moralsk Oprustning efterhånden har dannet sig af det.

af amerikaneren *William Congdon* samt arbejder af den afdøde franske maler *Georges Rouault*.

90.000 arbejdere på Peterspladsen

Paven taler om sin nye rundskrivelse

Nedbrudte skranker

Dublin (NC) Den anglikanske ærkebiskop af Canterbury, Geoffrey Fisher, har talt på et møde, der blev afholdt af de britiske kirkers råd, som omfatter de protestantiske kirker i Storbritannien og Irland. I sin egenskab af ærkebiskop af Canterbury er han formand for dette råd.

Dr. Fisher sagde i sin åbningstale, at hele verden var blevet interesseret i spørgsmålet om de kristnes enhed. Ikke alene de kristne trossamfund, men endog andre religiøse samfund har fornemmelsen af, at enheden mellem de kristne er en bydende nødvendighed for hele verden.

Dr. Fisher, som den 31. maj trækker sig tilbage fra sit embede som ærkebiskop af Canterbury, roste »det irske folks overordentlige gæstfrihed«. Det var første gang, siden de britiske kirkers råd blev stiftet i 1942, at det holdt møde i Dublin.

Rådets generalsekretær, pastor Kenneth Slack, omtalte i sin rapport Dr. Fishers »modige og initiativrige rejse til det hellige land og til Rom«. Dr. Fisher besøgte den 2. december i fjor Johannes XXIII i Vatikanet. Pastor Slack omtalte dr. Fishers rejse som »en pilgrimsfærd, der førte til nedbrydelsen af mange skranker.«

Om Vatikankonciliet sekretariat for de kristnes enhed udtalte pastor Slack: »Vi tror ikke mere end Kirkernes Verdensråd på, at Vatikanets nye organ, Sekretariatet for de Kristnes Enhed, betyder, at Rom vil opgive sine hovmodige krav.«

Han sagde, at rådet glædede sig over udsigten til, at der ville komme officielle katolske observatører til Kirkernes Verdensråds forestående møde i New Delhi.

o

De to store fontæner på Peterspladsen vil nu ved festlige lejligheder blive illumineret af indirekte elektrisk lys. Den nye belysning blev anvendt første gang da paven i sin store udendørsaudiens mødte deltagerne i de kristne arbejderes internationale kongres.

Pave Johannes ynder ikke at blive transporteret i bærestol, men det viste sig igen at være praktisk, da han i sidste uge skulle modtage de 90.000 unge katolske arbejdere fra 46 lande, som var stævnet til kongres i Rom. Audiensen blev holdt på Peterspladsen. Over 60.000 af arbejderne deltog i en massedemonstration fra Colosseum til pladsen foran Peterskirken. 150 orkestre var spredt ud over den lange marchrute. Johannes XXIII blev modtaget med kraftige leveråb, og mens hundreder af nationalflag og foreningsbannere foldede sig ud, satte han sig på en tronstol, der var placeret på de brede trapper foran kirken.

I sin tale til arbejderne oplyste paven, at hans rundskrivelse om de sociale spørgsmål var færdig, men beklageligvis ikke havde kunnet offentliggøres på selve 70 årsdagen for Leo XIII's *Rerum Novarum*. Den vil foreligge om nogle uger.

Den nye rundskrivelse består af fire afsnit. I det første bringes et sammendrag af Leo XIII's, Pius XI's og Pius XII's arbejder-rundskrivelser. I det andet afsnit gennemgås nogle sociale spørgsmål, som Leo XIII i sin tid behandlede, og som fortsat er aktuelle. Dernæst vil rundskrivelsen beskæftige sig med nutidens særlige problemer — blandt andet med landbrugets og udviklings-landenes. Det sidste afsnit indeholder en »nyvurdering« af den sociale sameksistens.

SØNDAG d. 28.: Trefoldigheds fest (s. 644, hvid).

MANDAG d. 29.: Maria Magdalene af Pazzi (s. 922, hvid).

TIRSDAG d. 30.: Søndagens messe (1. søndag efter pinse, s. 649, grøn). Ihukommelse af Felix (s. 922).

Eller: Felix (s. 922, rød), pave og martyr. Ihukommelse af søndagens messe (s. 649).

ONSDAG d. 31.: Maria, vor Dronning (hvid). Ihukommelse af Petronilla (s. 923), jomfru.

TORSDAG d. 1. juni: Kristi Legems fest (s. 652, hvid).

FREDAG d. 2.: Søndagens messe (s. 649, grøn). Ihukommelse af Marcellinus, Petrus og Erasmus (s. 927).

Eller: Marcellinus, Petrus og Erasmus (s. 927, rød), martyrer. Ihukommelse af søndagens messe (s. 649).

LØRDAG d. 3.: Gudsmoders lørdagsmesse (s. [90], hvid).

SØNDAG d. 4.: 2. søndag efter pinse (s. 658, grøn).

Valfarten starter fra Holte station (Jernbaneplassen) præcis kl. 8.30, de sidste tog, der passer hertil, afgår som følger:

Nordbanetog fra Kbhvns. Hovedbanegård kl. 7.39, fra Nørreport kl. 7.43, fra Østerport kl. 7.47.

S-toget fra Kbhvns. Hovedbanegård kl. 7.50 (Linie B).

Seneste bus (linie 184) fra Hans Knudsens plads kl. 7.40, fra Lyngby station kl. 7.56.

På Holte stationsplads stilles straks op efter ankomsten og efter sogne. For sogne udenfor København, der ikke har tilmeldt sig som sogn, stilles op under »udenbys«. Bagage kan for 50 øre pr. stk. bringes fra Holte st. til Aasebakken. Husk at få kvittering.

Såfremt man ønsker at tilslutte sig valfarten midtvejs (ved Bethlehem) kan dette nås med linie 184 fra Hans Knudsens Plads kl. 8.40 ankomst Bethlehem kl. 9.40.

Kl. 10.30—10.50 ankommer valfarten til Aasebakken.

Ved porten tælles kommunikanter — husk at række hånden op, såfremt De ønsker at kommunikere.

Pontifikalmessen begynder straks efter sidste gruppes ankomst. Prædikant er pater J. Roos SJ.

Efter messen kan der til den medbragte frokost købes sodavand, lyst øl, kaffe, is m.m. Stole kan lejes på Aasebakken for kr. 1,- pr. stk.

Kl. 14.30 afsluttende andagt med sakramental velsignelse.

Fra kl. 15.30 afgår lejede busser fra Aasebakken til Holte st. Pris kr. 1,60 pr. person. Billetter hertil kan købes lige efter andagten ved klosterporten.

HUSK:

at medbringe Valfartssangbogen (kan købes på Holte st.),

at tage faner (men ikke bannere) med, at transportable radioer ikke må benyttes, da Aasebakken er valfartsområde, at bestemmelserne om eukaristisk faste medfører, at man kan spise indtil kl. 8.30 og dog kommunikere,

at alt salg (også lotteri) er forbudt på Aasebakken. (Søstrene har dog som sædvanlig deres keramikbod), at fremlysning af fundne sager på Aasebakken sker i Ugebladet for den 2. juni, at valfarten afholdes uanset vejret.

På gensyn!

Komiteens formand, Erik Johannesen, er for tiden på hospitalet. Valfarten ledes derfor af Aage Meyer, Reverdilsvej 4, København V. Telefon Eva 7501.

KATOLSK LÆRER OG LÆRERINDE

gerne cand. mag. eller faglærere søges pr. 1. aug. 1961 til Sct. Josefs Realskole, Roskilde.

Fag efter aftale, løn og reduktionstimer som ved Roskilde kommune. Bolig kan evt. anvises.

Ansøgning til skolens leder, Frederiksborgvej 10, Roskilde.

LÆRER ELLER LÆRERINDE SØGES

Ved Sankt Norberts skole i Vejle søges til 1. august en yngre lærer eller lærerinde. Løn som ved det offentlige skolevæsen. Henvendelse til bestyrelsen for skolen, adresse: Fjellevej 2, Vejle, eller til skolebestyrer Erling Tiedemann, Dæmningen 17, Vejle 191.

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup Skoletid fra 3. sept. til 31. maj for drenge og piger fra 14 til 18 år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riisbøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

Og lidt om Øm

Valfarten til Øm vil blive omtalt i næste nummer, men vi kan allerede nu give nogle praktiske oplysninger: Valfarten holdes søndag den 4. juni. De forskellige sogne bestemmer selv, hvordan de vil tilrettelægge deres deltagelse. De fleste plejer at vandre sognevis de sidste kilometer før Øm.

Det første mål er statuen af Vor Frue af Øm, som i år er opstillet i den nye, endnu ikke fuldførte kirke. Kirken danner rammen om den personlige andagt, og i den er der indrettet skriftestole. Biskoppen vil celebrere messe foran kirken kl. 11. Pater dr. phil. H. Roos S.J. er dagens prædikant.

Processionen holdes kl. 14. Den afsluttes foran kirken, hvorefter biskoppen nedlægger grundstenen. Komiteen minder om, at man før hjemturen har mulighed for at give et bidrag til fuldendelsen af kirken. Til dækning af ud-

gifterne sælges iøvrigt det traditionelle 50-øres valfartsmærke.

Sogne og foreninger opfordres til at tage faner med. På valfartsstedet er opstillet boder, hvor man kan få drikkevarer og brød. Parkeringspladsen findes på grunden over for Ømborgen. Komiteen oplyser iøvrigt, at der er brug for hjælp i køkkenet og ved serveringen. Af hensyn til arbejdsroen vil Ømborgen være lukket for alle uvedkommende fra lørdag aften.

Danmarks unge Katolikker arrangerer en valfartsvandring, som indledes lørdag eftermiddag i Hovedgård. Herfra går man de 12 km til Skanderborg og over natter. Søndag morgen fortsættes vandringen til Øm. Undervejs vil man bede, synge og holde betragtning under ledelse af pater Dekkers fra Aarhus. Nærmere oplysninger om denne vandring kan fåes hos frk. Käthe Lund, Enghavevej 24, Vejle, eller hos sogneprest Edward Stappers, Vejle.

PÅ VANDRINGEN *FREMAD*

På søndag valfarter de sjællandske katolikker til Aasebakken. Næste søndag afholdes valfarten til Øm. Som en indledning til disse to årligt tilbagevendende begivenheder kan vi ikke gøre noget bedre end at bringe et uddrag af det sidste hæfte i serien »Ånd og Liv« (Pauluskredsens Forlag), der netop har valfarten som emne. Dette lille hæfte anbefales til alle, der ikke blot vil være pilgrimme, men også gerne vil se en dybere mening i deres valfart og — som der står i Kristi Efterfølgelse — »vil prøve at blive hellige af deres pilgrimsfærd«.

Ligesom der er mange måder at bede på, er der også mange måder at valfarte på. Den bedste, enkleste og gavnligste af dem alle er utvivlsomt at gå til fods. Det gjorde Abraham, da Gud kaldte ham fra Ur i Kaldæa. Det gjorde jøderne i Det gamle Testamente, da de vandrede fyrretyve år i ørkenen. Det gjorde Kristus selv hvert år, når han drog op til Jerusalem. Og det gjorde middelalderens pilgrimme, når de ad landevejen valfartede til de hellige steder og til apostlenes grave for at bede der . . . Men selv om man muligvis benytter sig af andre befordringsmidler på en valfart, er

en pilgrim dog aldrig en turist. En pilgrim er nemlig et menneske, som på vejen genopfrisker noget, som er væsentligt for hans kristne liv: »Herre, jeg er en fremmed hos dig, en gæst som alle mine fædre« (salme 39,13). Det, som mennesket usynligt er i Guds øjne, får valfarten det til at blive på synlig vis. Så er det ikke mere kun en pilgrim i billedlig og lyrisk forstand, men er også blevet det i bogstavelig forstand. Valfarten er altså kun en lejlighed, der skænkes os, til bogstaveligt at forstå vort kald som kristne. »Vi er alle pilgrimme. Den, som endog i sit eget hjem og i sit eget fædre-

land føler, at han kun er en pilgrim, er en sand kristen« (Sankt Augustin).

Valfarten er derfor ikke — og kan ikke være — en forældet religiøs udtryksform. Den er det samme i vor tid, som den altid har været. Den, som — vel vidende hvad han gør — giver sig på vej, er ikke faldet tilbage til middelalderen — han er på vandring fremad mod Guds rige. De seneste generationer af kristne er i dag ved at finde frem til en håndfast kristendom fri for alt overflødigt tilbehør, og interessen for valfarten er et betydningsfuldt element i deres søgen. Fordi valfarten er på én gang mystik og askese, samtale med Gud og aktivitet, bøn og ydmyg næstekærlighed, en vandring hen imod Gud og et møde med ham, er den et symbol og et billede på hele det kristne liv.

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
 AMAGERBROGADE 221
 Am. 6647-6250

KØDHALLE

Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg

Amagerbrogade 212 A
 Amager 6390

G. GARTH-GRÜNER

Landsrettsagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27, København K
 C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

KJBK

Aktieselskabet
 KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI
 Nørregade 15 - Telf. Central 9270

LÆST og HØRT

ved E. D.

På generalforsamlingen forleden i Nakskov Turistforening vedtoges en udtalelse med henstilling om at gøre kirkerne tilgængelige. Det virker mere end uheldigt — hedder det i udtalelsen — at langt de fleste af vore smukke kirker er lukkede og låsede, og som regel uden angivelse af, hvorledes det vil være muligt at få lov til at besøge dem. Er der mon noget land, der praktiserer at holde gudshusene stænget? Dagbladet *Ny Dag* har sat udtalelsen til diskussion blandt de 42 lutherske præster på Lolland-Falster og har fundet ud af, at af de 42 kirker holdes 23 åbne, mens 19 er lukkede om hverdagen. Kun fire kirker angives at være lukket som følge af usømmelig optræden, mens fire andre stadig holdes åbne trods erfaringer med vandalisme.

Rundspørget viste ligeledes, at et overvejende flertal af præsterne er for, at kirkerne skal holdes åbne, mens menighedsrådene som den afgørende faktor nærer frygt for, at der kunne ske noget usømmeligt, og derfor holder fast ved, at kirkerne skal være lukkede om hverdagen.

En af de adspurgte præster, *V. Herlufsen*, Vester Tirsted, — hvis kirke er hverdags-lukket — tilføjer, at han både i Norge og Tyskland i visse tilfælde har fundet det vanskeligt eller umuligt at komme ind i en evangelisk kirke. De katolske er i almindelighed åbne, men det hænger jo sammen med, at befolkningen i katolske lande er opdraget til respekt for kirkebygningen mere end hos os.

Ikke mindst for et dagblad på Lolland-Falster havde det journalistisk været særdeles nærliggende at spørge en lokal

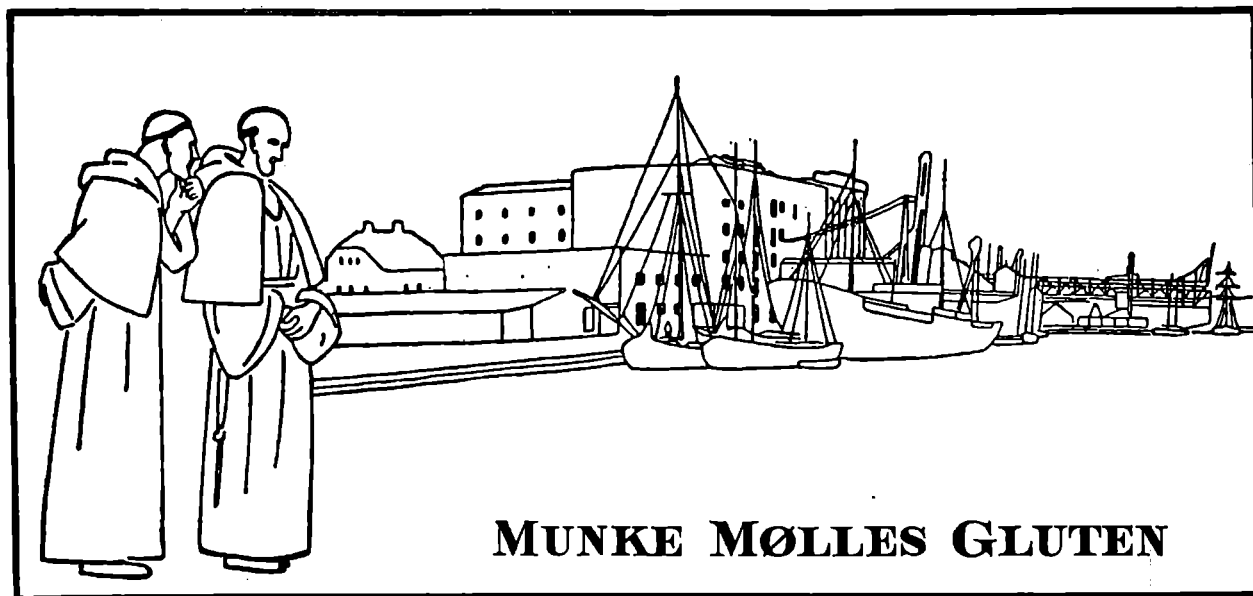
katolsk præst om hans erfaringer i dette spørgsmål. Det har man undladt. Måske har man skønnet, at hvad turister eventuelt måtte være interesseret i af gammelt katolsk arvegods, skal søges i de lutherske kirker, og det er jo sandt nok.

Skammeligt blot, at man så ofte henviser turisterne til at titte gennem ru-derne.

o

Pastor *Poul Saxe* har i 6 måneder været i USA for at studere »amerikansk civilisation og kultur«. I Præsteforeningens Blad meddeler han sit indtryk af amerikansk kirkeliv, derunder sit møde med adskillige »non-churchgoers« eller »amerikanske hedninger« — et udtryk en af dem selv brugte. Saxe mener, at man ofte glemmer disse mennesker i beruselse over de 60—70 pct. i folden og over den katolske præsidet, som »hedninger« ifølge Saxe ellers sætter stor pris på, bl. a. fordi amerikansk katolicisme ikke uden videre er det samme som europæisk.

Selv om vi umiddelbart forstår meningen med den tilføjede konstatering, kan vi efter nøjere spekulation ikke fatte logikken. Måske ville Saxe også hos tyske »hedninger« kunne spore sympati for Adenauer — fordi tysk katolicisme ikke uden videre er det samme som amerikansk. Ja, man kan virkelig nå frem til de mærkeligste konstateringer, når »hedninger« bedømmer politikere efter religiøs målestok. Sin mest interessante oplevelse under studiet af religiøst liv i USA havde Poul Saxe i en indianerlandsby i New Mexiko. Her så han hen imod 200 indianere — kvinder, mænd og børn — danse deres stammes

MUNKE MØLLES GLUTEN

gamle danse til den suggererende, monotone lyd af hastige trommeslag og et indianerkors messen. Enkelte af indianerne bar hver en lang stang, og til den var fastgjort symbolerne på frugtbarhed og heldig jagt: majsplanter og rævehaler. Hen over den blå himmel trak en jetjager sin hvide stribe.

Er indianerne hedninger? spørger Saxe og svarer selv: Nej, officielt er de katolikker.

Ved indkørslen til landsbyen ligger den katolske kirke, bygget i indiansk stil. Men de fastholder deres gamle frugtbarhedsdanse. En nidkær katolsk præst forsøgte for nogle år siden at standse dem. Han blev med hele sit gods ført flere miles væk fra landsbyen og sat af vognen — med besked om, at han ikke skulle bryde sig om at vende tilbage. Den næste præst accepterede dansene. Men hvor længe vil de vedblive at rumme en religiøs virkelighed for indianerne? Sikkert ikke længe. Jetalderen er over dem.

o

En 19-årig dansk studine på rejse i Italien syntes, det kunne være spændende at opleve noget andet end de sædvanlige turist-seværdigheder — og besluttede at gå i kloster. Det lykkedes hende at få lov til at bo nogle dage hos en kloster-orden i Assisi.

I en stor artikel i Dagens Nyheder fortæller hun pigeligt charmerende, men såre nøgternt om sin kloster-ferie. Hun har følt sig som luksusturist, omend hun efter invitation deltog i udryddelse af en kæmpe-opvask. Selveste priorinden stod med opsmågede ærmer næsten på hovedet i opvaskebaljen, klirrende muntert med porcelænet og glad smånynnende. Den, som tørrede af iført et viskestykke som forklæde var ingen ringere end Don Dominico, sognepresten. Siddende på køkkenbordet med en ærværdig pater på den ene side og en elskelig priorinde på den anden, udbragte man sluttelig en skål for dansk-italiensk forståelse.

Artiklen slutter: Jeg vil aldrig påstå, at jeg kender noget som helst til klosterliv, jeg har bare nydt det privilegium at være gæst i et lille samfund, hvor man i praksis efterlever det, som for mange taler om og for få bringer ud i virkelighed. Jeg er disse elskelige mennesker dybt taknemmelig, fordi de for et øjeblik lod en hvile ud i en oase, på et godt og varmt sted, midt i den kulde, der findes alt for meget af. Selv ville jeg aldrig kunne indordne mig i dette liv. Jeg har ikke kaldet i mig til at gå

i kloster, men... Jeg har da været i kloster...

o

Formanden for FDF's orkesterudvalg, forretningsfører *Leo Fredsbjerg*, København, har ved et landsdelsorkesterstævne i Holstebro fortalt en legende om FDF, og dagen efter kom den på tryk i Amts-Bladet.

Ifølge Fredsbjergs legende sad Vorherre en dag oppe i sin himmel og kiggede på Danmarkskortet, og så alle de danske drenge, som han kunne tænke at sige noget. Han fik fat i en lille beskeden mand på Frederiksberg, og sagde til ham, at han skulle være Vorherres redskab. Vorherre rejste fra den ene by til den anden og gjorde unge mænd begejstrede for tanken om FDF, så de satte noget i gang.

Det indgik videre i Vorherres plan, at der skulle være bl. a. gymnastik og orkesterarbejde, og engang imellem skulle der også være tid til at gå i kirke. For at få orden i tingene skulle drengene bære uniform, og der skulle være disciplin, da det hele ellers ville falde fra hinanden. Forretningsføreren sluttede med at sige: — I disse år er FDF blevet Vorherres talerør til danske drenge.

Vi har et råd til hr. Fredsbjerg. Et råd, han i sin egenskab af orkesterleder, vide at gøutere:

Næste gang, han har fortalt sin legende, bør han hæve taktstokken, hvorefter der ikke er tvivl om, at de himmelske basuner straks vil falde ind med en kraftig touche.

Hans legende fortjener det.

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

VÆR SMART
SPAR PENGE
KØB

Suurballe SKO
Tordenskjoldsgade 2 - Tlf. 67561
Aarhus

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frukt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP
aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57

Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravningsforretning
Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg - salater

ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85
KAI CARLSEN
Sønderborggade 9, Aarhus
Telefon 4 31 11
HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

**Købmands- og
Haandværkerbanken,**
Aarhus

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Indenbys afdelinger:

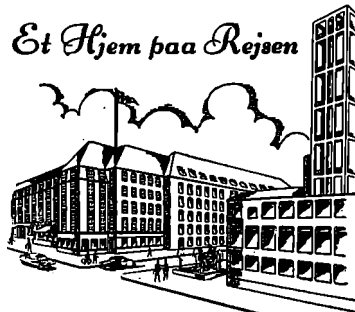
Søndre afd.:
Aarhus hovedbanegård,
tlf. 2 40 88. Vekselkontor i
banegårdshallen.

Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16,
tlf. 4 55 22

MEJERIET JESTEBØ

Aarhus by's førende
TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus
Missionshotellet ANSGAR

**Vejle
Trælast & Kulkompagni A/S**

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

**Hansen Pærhøj & Søn
Glarimester - kunsthandel**

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

**VEJLE OPTIK
v/ Anker Kastrop**

Briller
Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

**A/S Vejle Mælkekompani
Fineste mejeriprodukter**

Telefoner 335, 336 - Kontor 507
Vejle

**NIELS BOESEN
Begravelsesforretning**

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

**Poul
HENRIKSEN**

Raadhusortvet
Vejle

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

**Carl Petersen & Søn
Slagter & Fedevare Forretning**

Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

**FRUGTCENTRALEN
Tlf. 926 - 1126 . Vejle**

Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Østjylland

VEJLE VILDT- OG
FISKEFORRETNING

Erland Nielsen

Orla Lehmannsgade 2
Tl. 409 - 410

Tage Petersen

Boligmontering

Paladsteatrets Passage
Vejle . Tlf. 2300

Øjvind Teilmann

Horsens - Tlf. 25 999

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier

Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

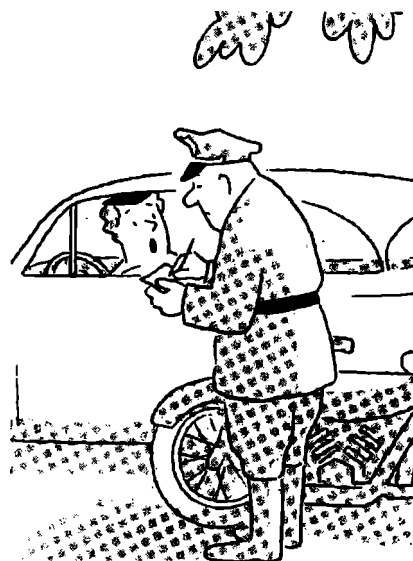
Lejre på Klitborg

Katolske Menighedsplejers 1. lejr for ældre holdes fra 9. juni til 22. juni, og den første mødrelejre fra 5. juli til 18. juli. Man kan henvende sig om deltagelse i disse lejre på Klitborg hos søster Francisca, Sankt Lioba-søstrene, Valby Langgade 117 A, Valby. Telefon (01) 30 11 55.

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

— Syndet ... hvad bilder De Dem ind!
Hvad så med Dem? Nu kommer jeg jo
igen for sent til højmessen!

Gravenshoved Ungdomsskole meddeler, at der er god gang i indmeldelserne til skolens ander elevhold, som starter til september.

For piger er der kun ganske enkelte pladser ledige; for drenge lidt flere. Man råder til hurtig indmeldelse, hvis man har unge, som ønsker at komme med i år.

Katolske begravelser

Benzon

Auc.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

ROMAN KUSIER

Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

ORGEL-HARMONIUM

med dejlige toner og mange udtræk sælges.

Ring venligst Luna 2813.

Næstved Diskontobank

Aktieselskab

Kontortid 10-12.30, 14-16

Lørdag 10-12.30

Telefon 72 15 00

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Fuldmægtig i Børne- og socialforsorgen, cand. polit. *Tove Rasmussen* har som den ene af to modtaget et stipendium på 5000 svenske kroner. Stipendiet gives til forskning af kvindernes historie, et emne, som *Tove Rasmussen* for nogle år siden udarbejdede en afhandling om.

Hun agter at bruge de 5000 kroner til et studieophold i Rom — i Vatikanbiblioteket.

Til feriebornene

i Asserbo er der hidtil indkommet kr. 171,65 fra følgende: R.P. 12 kr., uden mærke 50 kr., farbror Einar 19,65., Merete 25 kr., W.N. 25 kr., K. Sørensen 20 kr., H. Arbirk 20 kr.

TILBYEN

FRA BYEN

- i byen
smut ind!

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 12 27 75

— Jamen jeg har den røde på indenunder!

I den kommende tid

De syges årlige messe på Rygård på Bernstorffsvej i København finder i år sted søndag den 11. juni. Det er en begivenhed, som har stor betydning for mange syge, og det voksende antal deltagere fra år til år fortæller bedst om ideens frugtbarhed.

Ligesom de tidligere år vil man være glad for en håndsækning fra vognejere til transporten. Læsere, som har lyst at hjælpe deltagerne frem eller tilbage, er velkomne til at henvende sig hos fru Marguerite Lerche Nielsen, Lyngen 6, Lyngby (tlf. 87 44 45).

Efter messen samles man i den gamle, smukke park, hvor man spiser frokost og hygger sig sammen. Biskop Suhr har lovet at komme, og arrangørerne er dristige nok til at være overbevist om, at vejret bliver strålende.

o

Den hellige Frans' 3. orden har møde i Sankt Annæ kirke onsdag den 31. maj kl. 19.30.

o

I IMMACULATA-KIRKEN på Strandvejen i København fejres Kristi Legems Fest torsdag den 1. juni med højmesse kl. 9 og procession i haven kl. 16.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestråde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Sjælland

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 72 07 70

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre
Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 72 16 28
72 08 18

HERLUFSHOLM BRØRFABRIK

Næstved . Tlf. 72 40 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester
Gallemarksvej 23. Tlf. 72 13 49
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik
Jernbanegade 2. Tlf. 72 05 43
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.
Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør
Østergade 8, Næstved
Telefoner 72 06 63
72 36 63

N. JUEL PEDERSEN

Glarimester
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

Gengangeren på Berkeley Square

Kom til Alaska

Først og fremmest er denne underholdningsfilm værd at fremhæve af den simple grund, at den er uskadelig. Det burde være tankevækkende, at dette virkelig i sig selv kan fremhæves som noget positivt. — Men hvad, — indenfor den genre...

Hertil kommer yderligere, at filmen er overordentlig vittig. I de helt eventyrlige slagsmålsscener, af hvilke der er en bunke, vover instruktøren at bryde med stilen og kaste sig helt over i parodien. Dette attentat mod wild-west genren er gjort uhyre forsigtigt. Det er muligt at yngre tilskuere ikke vil opfatte parodien. Dette er imidlertid underordnet, al den stund de voldsomme scener ryddet for brutalitet og sadisme er rent show med bunker af morsomme påhit. På trods af enkelte lidt trættende perioder, er filmen som alt overvejende hovedregel at anbefale til behagelig underholdning.

Th.

Forbudt for børn under 12 år.

Om dansk film

»Hvad fejler dansk film, og hvordan kan den helbredes?« Dette spørgsmål er taget fra en artikel i Politiken. Artiklen er skrevet af Klaus Rifbjerg, som har deltaget i filmfestivalen i Cannes og i den anledning har interviewet filminstruktøren Henning Carlsen.

Det er ikke noget lysteligt billede af den danske filmsituation, vi får gennem dennes ord, men hans hårde dom synes ikke desto mindre retfærdig. Om spillefilmene lyder det:

»Mennesker optræder i dem, men handler de om mennesker? Moster fra Mols og familien på Bornholm med deres tossede drenge, — kender De dem? Siger de Dem noget om tilværelsen og vilkårene, vi lever under?«

Og kritikken af vore hjemlige problemfilm er ikke blidere:

»Vi har ganske vist problemfilm, men sært kunstige tager de sig ud. Som man har stirret hektisk til alle sider for i et

Hvis De tror, at der er tale om en almindelig genganger af spøgelsestypen, tager de fejl. Denne person har sit særpræg ved at »gå igen« i sin egen fortid.

Arkitekt Peter Standish er, efter at have arvet et gammelt fornemt hus i London og der yderligere blandt efterladenskaberne at have fundet et gammelt ægyptisk evighedssymbol, blevet besat af tanken om tiden og evigheden. De kendte populære forklaringer om fortid, nutid og fremtid, som i en beskeden målestok løber i ét, når mennesket hæver sig fra jorden og udvider sit synsfelt, fremføres. For den alvidende Gud eksisterer disse begreber ikke. Hos Gud drejer det sig ikke om tiden, men om evigheden. Mennesket er skabt i evigheden, og derfor eksperimenterer filmen her med at lade skellet mellem fortid og nutid falde. Peter Standish fra

bestemt miljø, mellem ganske bestemte typer at udsøge sig et lækkert »problem« og give det en gang pincet — og skrivebordsbehandling, uden at blive snavset på andet end samvittigheden. (Som man ikke har).«

Således gøres status op, og Henning Carlsens udtalelser skal få lov at stå uimodsagt. Vi kan så ganske umiddelbart selv konstatere sandheden, og græmmes som han over den triste kendsgerning. Spørgsmålet er nu, hvorfor forholdene er således. Er det vores mentalitet, der er noget i vejen med, eller er det velfærdsstaten, der er skyld i det kunstneriske dødvande?

Henning Carlsen fordeler skylden ligeligt til begge sider. Han taler om den overfladiskhed, der betragter tilværelsen som problemløs, fordi de materielle vanskeligheder er klarert. Og utvivlsomt har vores høje levestandard sin andel i den manglende alvor. Kvalt i materielle goder mister vi sansen for det, der ligger dybere, menneskets åndelige situation. De virkelige sjælelige problemer ser vi kun behandlet i udenlandske film. Alt for sjældent konfronteres vi med en sandfærdig miljøskildring, og grunden er den samme. Når vi kun bliver på overfladen, bliver det hele kun forloren facade.

Alligevel erkender vel de fleste af os, at der er noget galt, — at vi sulter. Hvorfor lykkes det da ikke for nogen at give udtryk for dette? Henning Carlsen kommer i denne forbindelse ind på, at vores sprog hæmmer os, at vi ikke har ord til at udtrykke de store,

1933 forelsker sig i Helen Pettigrew fra 1784. Deres kærlighed er en umulighed på tidens plan, da hendes fremtid i hans nutid allerede er lagt i faste rammer, og derfor skilles de med evighedssymbolet in mente lovende hinanden evig kærlighed og troskab på evighedens plan.

Stilen i denne film er ikke den, der begejstrer os mest i vore dage, og man kunne fristes til at sige, at filmen udelukkende var af filmhistorisk interesse; men ideen, handlingen, der både er vittig og spændende og hovedpersonen i Leslie Howards skikkelse er ganske givet et biografbesøg værd. Det er sikkert den sympatiske og kultiverede Leslie Howard, som sælger varen i dette tilfælde, men han kommer ikke til at stå som stjernen, der skal redde foretagendet fra økonomisk fallit. Gengangeren på Berkeley Square er i sig selv en genganger, men af en sådan kvalitet, at man hilser den velkommen i repertoiret.

H.B.

alvorlige følelser, uden at de bliver latterlige. Men jeg tror, problemet stikker dybere. Er det ikke snarere det, at følelse herhjemme er lig med sentimentalitet? Mangler vi ikke sund harmoni mellem forstand og hjerte? Efter gængs opfattelse står de to ting i modstrid med hinanden. Hvor følelserne spiller ind, der må forstanden vige og omvendt. Det er denne skævhed, dette brud på menneskets væsen, der skaber mistillid til følelserne. Derfor angsten for at vise dem, derfor surrogatet sentimentalitet, som ingen af os behøver at tage rigtig alvorligt, men som nydes let og uforpligtende.

Stiller vi herefter spørgsmålet: Hvad kan vi gøre for at helbrede sygdommen i dansk film, er det klart, at løsningen ikke ligger lige for døren. Hvis der virkelig er tale om, at der må et ændret menneskesyn til, hvis virkelig hele mentaliteten skal vendes, før en bedring indtræffer, er opgaven uhyre. Der er ikke andet at gøre end at starte hos publikum, og vi får endnu engang bekræftet, hvor vigtigt det er, at vi øver os i at tage kritisk stilling til, hvad vi ser, og på samme tid gennem undervisning og diskussioner opdrager vores børn til sundere og sandere vurdering. Det er publikum, der indirekte skaber filmproduktion, for det er blandt dem de nye instruktører opstår. Kun ved at opdrage publikum til at kræve redelighed og alvor kan vi forvente at se instruktører, der kan bringe dansk film op af dødvandet.

Bo

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 22

2. juni 1961

109. årgang

75 øre

En ganske almindelig dag for sognepræsten på Nørrebro

Ifølge en mærkelig, men alligevel udbredt forestilling gør mange præster kun nytte søndag formiddag mellem 10 og 12. På alle hverdage vil de fortrinsvis kunne findes i deres tobakstilrøgede studiekamre, dybt optaget af gammelhebraiske skrifter. Når søndagsklokken slår alarm, kryber de i den sorte kjole og haster til kirken missende mod det uvante sollys. Efter at udgangssalmen har lydt, vandrer præsten hjem til den ventende kalvesteg og en god, lang middagslur.

Åh, så træt så træt...!

En grotesk opfattelse? Javist, men så tilpas enkel, at den altid vil være sikret betydelig udbredelse, omend vi ikke mindes at have mødt den hos katolikker. Er alle vore præster da dydsmønstre på flid?

Næppe.

Det katolske syn på gudstjenestens karakter og betydning bevirker imidlertid, at den liturgiske tjeneste også er knyttet til hverdagen. Videre må nævnes, at skrifteklokken aldrig er ude af funktion. Der er også daglig breviarlæsning og måske undervisning af vordende konvertitter.

Tidsrøvende er det også hist og her at hitte råd for et sogns tryk-kende økonomi.

Om hverdagens mangfoldige gøremål har Ugebladet haft en samtale med pastor *Cay Benzon*. Siden 1924, hvor han præsteviedes, har hans arbejdsfelt været det

— *Jeg er kommet til at se så storsnudet ud på det billede! sagde pastor Benzon. Vi svarede: Hvis man kender Dem, ved man, at det er De ikke.*

Foto: Jan Møller.

københavnske Nørrebro, indtil 1942 som kapellan og siden som sognepræst ved Sakramentskirken. Måske er han den katolske præst, der har virket længst ved samme kirke uden at tabe håret. Umiddelbart kunne man vel tro, at han måtte kende alle sognebørnene lige så godt, som disse kender ham. Det er imidlertid ikke tilfældet.

— Nej, for det er jo sådan, siger han, at skønt det nu om dage teoretisk er umuligt at få en lejlighed, finder der et livligt flytteri sted. Gang på gang må vi revidere sognekartotekets 650 adresser.

Så er der husbesøgene — javel, men da en præst ikke gerne må indskrænke sig til at sige goddag og farvel, kan man kun klare ét besøg hver dag, og så er det let at regne ud, at der går et par år, før man har været overalt. Værre er det imidlertid, at de fleste mennesker kun træffes i aftentimerne, og i de samme timer vil der være

andre, som prøver at træffe mig i præsteboligen. Her har vi altså et dilemma, som især præster i lidt større sogne vanskeligt kan løse. Nu er vi tre præster i dette sogn, nemlig pastor Højbo og pastor Palsø foruden mig, og en stab af dygtige lægfolk tager også på husbesøg. Alligevel kan vi dårligt røgte denne opgave så godt, som vi helst ville.

— Er det rigtigt, at man i mange hjem med fjernsyn venter, at præsten gerne vil kigge med?

— Fjernsynet er endnu så nyt, at mange automatisk trykker på knappen når kloppen bliver fem minutter i otte.

— I dag er almindelig hverdag. Hvordan ser køreplanen ud?

— Jeg forlod fjerene kl. 6.30, og henad 7 var jeg i kirken for at læse breviar. Fra 7.30 til 8 læste jeg messe og et kvarter senere spiste jeg morgenmad og kikkede i morgenavisen. Ofte tager jeg i formiddagstimerne ud med komunionen til syge eller gamle, som ikke kan komme i kirken. Vi har mange ældre mennesker i sognet. — »De gamles by«, hvor der selvfølgelig også bor katolikker, betjenes herfra, og der er også nogle alderdomsstiftelser. Iøvrigt er det pastor Palsø, der fast gæster »Degamles by«. Og så har vi i den modsatte ende af sognet Sankt Josefs Hospital med dets meget store fødeafdeling. Da myndighederne forlanger, at et barn skal indføres i kirkebogen i det sogn, hvor det kommer til verden, skal de børn, der fødes på dette hospital, registreres hos os, hvis mor eller far er katolikker — også selvom forældrene er bosat et helt andet sted i byen.

Før et barn døbes hos os, beder jeg dets forældre komme, så vi kan tale sammen om betydningen af dåbens sakramente. Til dette brug har jeg forresten megen glæ-

Sakramentskirken på Nørrebro i København, pastor Benzons sognekirke, med det gyldne alter og til venstre Maria-relieffet — et florentinsk arbejde fra 1450'erne. (Foto: Jan Møller)

de af det særnummer om dåben, Ugebladet udgav sidste år.

Og så er der forberedelse til bryllupper. Så vidt det overhovedet lader sig gøre kommer et vordende brudepar her mindst tre gange. I nogle tilfælde får sådanne samtaler karakter af almen religionsundervisning.

Jeg kan i det hele med mange-årig erfaring sige, at det ofte ikke vil være nok at have modtaget kristendomsundervisning som barn. Hvad man får, er blot et elementært grundlag, som den enkelte må bygge på i en modnere alder. Det er konvertiternes store fordel, at de som voksne på en ganske personlig måde har tilegnet sig, hvad mange børn vil betragte som »lektie«.

— Nu er snart halvdelen af Deres dag gået...

— Ja, men til præstens hverdag — hvormed ikke er sagt, at det er sådan *hver* dag — hører også forældresamtaler. Der skal også konfereres med sognesøsteren, som har en meget direkte føling med hjemmene og derfor ved,

hvor hjælp af den ene eller anden art er tiltrængt. Der kan sidde et gammelt menneske i ensomhed, der kan være hjem, hvor moderen er syg, eller der kan være et problem med et barn. Sognesøsteren har et godt samarbejde med Katolske Menighedsplejer, hvor man er særdeles effektive.

De er så forskellige..

Et fast led i dagsprogrammet er en spadseretur før middagsmaden og en lille lur ovenpå — man er ikke 20 år længere! Om eftermiddagen kan der være undervisning af konvertitter og gerne en smule korrespondance, hvis der levnes tid. Et ømt punkt er læsning af tidsskrifter og bøger. Hver gang, jeg får begyndt, ringer telefonen eller dørklokken.

— Som for eksempel netop nu!

— Ja, undskyld et øjeblik...

— Det er meget tidkrævende at give enkeltundervisning til voksne. Kan der ikke dannes hold?

— Hver torsdag aften er vi her i stuen samlet en flok på 10—15 mennesker, men nogen homogen undervisning er det svært at give, fordi menneskers forudsætninger er så forskellige. Nogle

er særdeles interesserede og meget positive overfor kristendommen. Der kan være andre, som praktisk taget står på bar bund.

— Hvorfor kommer de her, så?

— Grundene kan være flere. Lad os tage et eksempel. Det har som hovedperson en ung Nørrebro-pige, som ikke vil tage anstød, så meget mere som hun forlængst er på den anden side Nord-søen.

Hun havde været på ferie i England og havde forlovet sig med en professionel soldat af irsk afstamning. Inden hun rejste hjem havde hendes forlovede bedt hende henvende sig til en katolsk præst for hos ham at få en vis forståelse af, hvad kristendom er. Det var hun slemt i vildrede med. Skønt hun dog som alle andre må have gået i skole og modtaget nogen religionsundervisning, kunne undervisningen ikke blive elementær nok. Efterhånden blev hendes interesse imidlertid vakt, omend hendes jargon bevarede sin uforfalskede friskhed. Da hun således en aften gik ned ad træppen efter endt undervisning, bemærkede hun til en anden på holdet:

— Jeg var til messe i søndags, og da jeg så alle de andre gå op for at deltage i kommunionen sagde jeg til mig selv: Sa... osse, at du ikke kan være med!

Ja, ja, le blot, men pigens mening var da god nok!

— Det er sagt, at en præst aldrig bør bekymre sig om resultatet af sit arbejde. Er De enig?

— Hvor er det menneske, der ikke gerne vil se et resultat af sit arbejde? Dog er det rigtigt, at ikke mange præster kan stå frem og sige: dette var, hvad jeg satte mig som mål, og her er, hvad jeg nåede. De fleste vil nok kende følelsen af ikke at slå til. Det kan næppe være andet.

Hvad vi kan og skal gøre er at kaste af hvad vi evner i det nærmeste krav, og så tør vi håbe, at intet, der gøres med god vilje, vil være forgæves. E.D.

Ved Niels Steensens gymnasium vil pr. 1. august være at besætte en stilling som *lektor, adjunkt eller timelærer* med hovedfag dansk. Ansøgere bedes angive, hvilke fag de i øvrigt kan påtage sig.

I ansøgningen, der stiles til skolens bestyrelse og sendes til rektor inden 19. juni bedes oplyst, om stillingen ønskes på overenskomst-basis eller tjenstemandslønnen.

Georg Heggum, rektor
Sct. Kjeldsgade 3,
København Ø.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Provst Hermansen har taget fejl

Provst Carl Hermansen er blevet vred på Katolsk Ugeblad. I Dansk Kirketidende retter han tre anklager mod os. De to kan meget let modgås og helt afvises. Den tredje rammer nogle passager i et læserbrev og er delvis berettiget. For at orientere de mange, som ikke har lejlighed til at se provst Hermansens artikel, vil vi gengive den uforkortet:

»Blandt de kirkelige ugeblade, jeg læser, må jeg tilstå, at Katolsk Ugeblad er et af dem, jeg først griber efter, det er et ualmindeligt velredigeret blad, det har et godt og aktuelt stof, og det er et moderne blad, også fordi det ikke træder i de gamle baner i forholdet til den evangeliske kristenhed, sådan som vi kender det fra katolske forfattere for et par menneskealdre siden, jeg tænker på forfattere som Denifle og Grisar, hvis bøger om Luther med et mildt udtryk var uanstændige. Katolsk Ugeblad optræder

altid anstændigt overfor os andre, er der endelig polemik, må det erkendes, at den er sober og nøgtern. Den samtale, der ønskes af så mange blandt os, bliver ikke tilbagevist, man vil gerne tale sammen om tingene som brødre.

Ganske vist kan det så hælde, at en og anden indsender løber grassat (man kan i så tilfælde næsten altid gå ud fra, at det er en konvertit, — de er som regel de værste), sådan som en bibliotekar ved navn Hoffmeyer gør det i bladets sidste nummer. Han taler om den løgnekampagne, der foregår mod Kirken (det må være den katolske kirke, han mener) i den danske provinspresse. Nu må jeg tilstå, at jeg som læser af et af provinsens største blade aldrig har fundet nogen løgnekampagne mod kirken i almindelighed, eller den katolske kirke i særdeleshed, så her må vist være tale om bibliotekar-syner. Værre er det, når han advarer mod reformer af messen i lutheristisk (et sjovt ord) retning. Han skal ikke have noget af messe på modersmålet, og heller ikke af nadver under begge skikkelser, og det må jo blive hans sag. Men når han forsøger sig som morsom mand, kommer han nu mindre godt afsted: »menigheden kunne få sakramentet under begge skikkelser, evt. et »ordentligt bæger vin og små friskbagte brød, hentet hos den lokale bager søndag morgen«.

Om denne måde at skildre altergangen på i en evangelisk kirke, er der vist kun et at sige, at vi gerne vil have os frabet af se den slags ting på tryk. Og bibliotekaren kunne så samtidig sætte sig hen og fundere lidt over sit ord: løgnepropaganda. Just noget sandhedsvidne om os kan han næppe siges at være.

Men det er ærgeligt nok, at netop sidste nummer har ikke bare hr. bibliotekarens lidt mindre sandfærdige omtale af os, han er endelig også indsender, bladet påtager sig jo ikke dermed at hefte for hans synspunkter, men i en redaktionel artikel »kirken er ikke et varmt og hyggeligt ly« fortælles der om konvertitten, som mens han undervises i troen, hele tiden er under præstens omsorg, men når konvertitten først er optaget i Kirken, så begynder alle vanskelighederne, men så kan også præsten sige: Det er gavnligt for jer, at jeg går bort. På den måde kan De virkelig blive i stand til at udvikle Dem til et voksent kristent menneske, som kan vidne blandt hedningerne.

Der tales jo i det her citerede ikke om

katolske missionærer i Congo. Der tales om konvertitter, og det kalder man vel næppe dem, der går fra animisme til kristendom, derimod den, der går fra den ene kirke til den anden.

Sådan som artiklen i hvert fald meget let kan opfattes.

Altså sådan at vi her ser det sort på hvidt, at vi fire millioner danskere, der ikke er katolikker, vi er hedninger. Det er jo at sige det meget lige ud, men det er ikke særlig kærligt sagt, og det er forresten heller ikke sandt.»

Vi kan selvfølgelig kun takke provst Carl Hermansen for hans venlige bedømmelse af Katolsk Ugeblad og tilføje, at vi læser Dansk Kirketidende hver uge med interesse og ofte med glæde. Vort svar til provst Hermansen behøver ikke at blive langt. Først er vi næsten enige med ham i bedømmelsen af visse læserbreve; men det bør nu lige bemærkes, at overbibliotekar Hoffmeyer har ret, når han skriver om urigtige oplysninger i pressen. Ordet »løgnekampagne« er vel stærkt. Det kunne gælde i enkelte tilfælde. Provst Hermansen har ikke selv observeret angreb på den katolske kirke i det eller de provinsblade, han regelmæssigt læser. Nej, flere blade kan melde ram forbi, men ikke alle. Vi skal ved lejlighed dokumentere dette.

Det er meget uheldigt, at provst Hermansen derefter angriber hr. Hoffmeyer for sætningen om den protestantiske nadver. Det fremgik tydeligt af læserbrevet, at indsenderen *citerede* pastor Harald Søby fra Blvstrød, en af Folkekirkens egne præster! Citatet blev netop bragt, fordi hr. Hoffmeyer ville angribe pastor Søbys flotte udtalelse. Må vi ikke bede om en undskyldning, provst Hermansen, og en rettelse i Deres blad? De kan ikke tillægge overbibliotekaren en anden mands udtalelser og derefter skrive, at »Just noget sandhedsvidne om os kan han næppe siges at være«.

Skandinavernes retræte i Le Saulchoir

Som tidligere meddelt her i bladet vil der også i år blive arrangeret en tre dages retræte for skandinaver i dominikanernes studiekloster Le Saulchoir i nærheden af Paris. Retræten, der afholdes i dagene 22.—24. juni, vil blive ledet af pater Finn Thorn, Oslo. Foredragene holdes på norsk. Under retræten vil herrerne blive indlogeret i Le Saulchoir (9 francs pr. dag) og damerne hos dominikanerinderne i nærheden (10 francs pr. dag). Deltagerne vil få lejlig-

Man vil med rette kunne erklære, at De har præsteret citatfusik. Måske er det et uheld? Vi kan i hvert fald konstatere, at Deres anklages værdi er lig nul.

Det samme gælder provst Hermansens kommentar til vor artikel om konvertittens opgave. Ordet konvertit bruges ikke blot om den, der går fra det ene kristne trossamfund til det andet. Det bruges i det hele taget om religiøs »omvendelse«. Lad os mødes på et fælles grundlag og høre, hvad Ordbog over det danske Sprog har at sige: »konvertere... det at blive religiøs eller gå over til en anden religion; omvendelse«. Artiklens forfatter, pater Vincent Duclos, som provst Hermansen selv kender, har ikke skrevet specielt om danske konvertitter fra protestantismen, men om konvertitter i det hele taget — og man kan derfor ikke drage den slutning, at han betegner de fire mil-

lioner danskere som hedninger! Provt Hermansen er iøvrigt ikke sikker i sin sag. Han skriver netop: »Sådan som artiklen i hvert fald meget let kan opfattes«.

Hvis man ikke er sikker på, at den skal opfattes på den måde og ikke har forespurgt hos os, er det utilstedeligt straks at gå videre med følgende dom: »Altså sådan, at vi her ser det sort på hvidt, at vi fire millioner danskere, der ikke er katolikker, vi er hedninger«. Hvilken logik! Provt Hermansen vil indse sin fejltagelse, når han nu ved, at pater Duclos skrev artiklen. Han er kendt som en af de mest økumenisk sindede katolske præster her i landet.

Provst Carl Hermansens anerkendende ord om Katolsk Ugeblad tror vi gerne på, og med dem in mente kan vi ikke begribe, hvorfor han vil revse os ved hjælp af et forkert anvendt citat og en fejlforklaring.

Provst Carl Hermansens anerkendende ord om Katolsk Ugeblad tror vi gerne på, og med dem in mente kan vi ikke begribe, hvorfor han vil revse os ved hjælp af et forkert anvendt citat og en fejlforklaring.

De 5000 bøger har holdt flyttedag

Niels Steensens Bibliotek i nye lokaler

Fra starten for syv år siden har Niels Steensens Bibliotek haft til huse i et forretningslokale skråt overfor Sankt Ansgars kirke i Bredgade i København. Den hastigt voksende samling af fortrinsvis katolsk litteratur på verdenssprogene og den tilsvarende vækst i låner-tallet skabte efterhånden et pladsbehov, som ikke kunne imødekommes på dette sted.

Indtil der pludselig viste sig mulighed for en ideel løsning.

Et bogforlag rømmede sine lokaler på 1. sal i samme bygning, og snart var de tilbørlige formaliteter ordnet og malerpensler sat i sving. Alt blev malet lyst og venligt, diverse skillevægge revet ned og nye stålreoler monteret overalt.

Forleden holdt 5000 bøger flyttedag til dobbelt så megen reolplads. De tre-fire nye rum ligger en suite til gaden, og gennem vinduerne har bogormen fået en næsten distraherende smuk udsigt til Kunstindustrimuseets gedigne bygningskomplekser.

Bag de sammenhængende rum og ud

mod gården er der skabt et stort, næsten salsagtigt lokale, hvis fremtidige anvendelse endnu ikke ligger fast. Flere interessante muligheder overvejes. Fra dette store rum fører en korridor ud til toiletter, garderobe og køkken. Overalt fremtræder lokalerne lyse og venlige.

Forleden, da flytningen var overstået, samledes en indbudt kreds til indvielsen. Bibliotekets utrættelige leder, frk. Inge Müller, takkede alle, der i de forløbne år har støttet og bidraget til opbygningen af Niels Steensens Bibliotek. Her er ikke tale om en enkelts værk, men om ligelige bidrag af penge, bøger og gode råd. Man vil føle de nye og større omgivelser som en forpligtelse til stadig at stræbe efter den ånd, der besjælede Niels Steensen.

Også biskop Suhr takkede enhver, der har givet kræfter og tid til biblioteket. Efter at have gratuleret dets medarbejdere indviede biskoppen biblioteket. Det er nu genåbnet og vil i sin nye skikkelse bedre kunne løse de forskellige opgaver, det har påtaget sig.

E.D.

Nogle af bibliotekets medarbejdere: fra venstre Inge Müller, pater Vagn Hansen, Jakob Thomsen, Marie Louise d'Auchamp og Bent Krarup.

Foto: Mogens Folden

Chaucers Canterburyfortællinger

Af lærer Arthur M. Denman

Nu til dags hersker der ikke samme ringeagt for middelalderen som før, da man vurderede den som en trist og barbarisk tid, en mørketid, der gik forud for den strålende renaissance. Tværtimod ville en tidsalder, der har fostret Frans af Assisi og Sankt Thomas, Dante og Petrarca, har skabt folkeviserne og de engelske Christmas Carols og den gotiske arkitekturs mestværker med fuld ret kunne anklage senere tider for barbari, fordi de har ødelagt så mange af den middelalderlige kulturs frembringelser. Til alt held for os er dog ikke alle middelalderens skatte gået til grunde. En af de interessanteste og mest værdifulde, det store engelske værk *Canterburyfortællingerne* af Geoffrey Chaucer er bevaret for eftertiden.

Før vi kommer nærmere ind på digtet og dets forfatter, kan det være nyttigt at minde om digtningens kår i de dage. Middelalderens digte var beregnet til at blive læst højt i en forsamling og ikke til at læses af den enkelte i stille ensomhed. Sand poesi kræver tilhørere. Den skal foredrages. Vore forfædre i middelalderen så ganske klart, at digtningen er en »social« kunst. Udover at have værdi som underholdning forenede den i sig de funktioner, som nu varetages af pressen og radioen. Den var en levende kunst og var en del af samfundets liv. Den havde sin blomstring, hvor al kulturel udvikling i virkeligheden skete: i

adelens og de velhavende borgeres store huse og i klostrene.

Det er på denne baggrund, middelalderens digtning skal ses. Meget af den har rent lokalt sigte, og Chaucer var en af de første engelske digtere, hvis værker blev berømt udenfor en snævrere kreds. Hans ry bredte sig til hele England, til Frankrig og måske helt til Italien.

Han var den første engelske digter, som vandt international berømmelse, men *Canterburyfortællingerne* er også det første større litterære værk, som er skrevet på engelsk. Netop på den tid begyndte adelen og de dannede klasser at bruge engelsk i stedet for fransk og latin.

Geoffrey Chaucer anses for at være den største engelske digter i middelalderen, ja en af de største digtere i alle tider. Kedeligt nok er det med ham som med så mange af middelalderens store skikkelser, vi ved ikke ret meget om hans liv. Man mener, han blev født i 1340 i London, som dengang havde omkring 45000 indbyggere. Han var søn af en vinhandler, som var leverandør til Edward den Tredies hof. Muligvis på grund af denne forbindelse med hoffet blev han page hos grevinde Elizabeth af Ulster, og endnu den dag i dag ejer British Museum en laset stump pergament fra et gammelt husholdningsregnskab for årene 1356 til 1359, som er af interesse for elskere af poesi, fordi det om-

taler nogle små gaver i form af penge og klæder til en vis Geoffrey Chaucer. Som 17-årig var han med i Frankrig, hvor hundredårskrigen var brudt ud, og kort efter blev han taget til fange af franskmændene. Hans voksende anseelse ses af, at han hurtigt blev købt fri. Han giftede sig, inden han blev tredive år. Efter sit bryllup kæmpede han igen i Frankrig, og han blev senere brugt til diplomatiske opgaver i Italien, hvor han måske har truffet Boccaccio og Petrarca, samt i Frankrig.

Canterburyfortællingerne er det værk, for hvis skyld man husker og elsker Chaucer. Det er en (ikke afsluttet) samling fortællinger, der berettes af en skare pilgrimme som underholdning på den kedsomme rejse fra Tabardkroen i Southwark til Sankt Thomas Becketts helgenskrin i domkirken i Canterbury. I sin helhed virker værket som en forbidragende procession, der fremstiller hele den menneskelige komedie. Sammen med prologen giver det senmiddelalderens liv i nærbillede. Pilgrimmene er tegnet som klare typer og individer, ægte repræsentanter for deres samtid, og de er samtidig repræsentanter for noget alment menneskeligt. De er et tværsnit af middelalderens samfund: en ridder og hans væbner, en møller, en munk, en læge, en tiggermunk, en købmand o.s.v. Kun repræsentanter for højadel og de meget fattige er ikke taget med, selv om den medfølelse skildring af den fattige enke i nonnepræstens fortælling viser, at Chaucer meget godt kendte de små i samfundet.

Chaucers geni gør disse pilgrimme til levende mennesker, noget der stort set ellers mangler i middelalderens digtning. De bliver personer, vi tror på. Chaucer kan

lide dem, og mon det ikke er det, som gør ham til så fængslende en forfatter? Han kan lide ridderen, som elskede riddervæsnet, troskab og ære, frihed og høviskhed, og hans modige unge væbner. Han kan lide tiggermunken, hvis øjne blinker som stjerner, når han har sunget en af sine kærlighedssange; og som deres modsætning kan han lide den verdslige kone fra Bath, hans store komiske skikkelse.

Det er svært at finde et enkelt ord, der dækker hele Chaucers vid, humor, munterhed og talent for både den fine og den grove komedie. Hans interesse er ikke begrænset til enkelte personer eller samfundsklasser. Man fornemmer, at han forstår børn og elsker dem, at han holder af og respekterer de ædle kvinder, ganske særlig den Hellige Jomfru.

Middelalderen var meget forskellig fra vor tid med dens byprægede kultur, fordi menneskene

levede i nær kontakt med dyrene og naturen. De havde endnu ikke mistet den frydefulde undren, hvormed oldtidens digtere beskuede den verden, der omgav dem, og som ikke har det fjerneste at gøre med romantisk-panteistisk naturfølelse. Naturen var til, det var alt. Chaucer havde noget af den samme undren. Han frydede sig over foråret, solskinnet, den skønne verden, og han

vandrede i de friske forårsenge.

Han røber sine følelser for naturen atter og atter, som i den primitive fryd, der kommer til udtryk i prologens første linier:

*Når april med sine blide byger
er trængt ned til roden af
marts måneds tørre jord
og har badet hver en åre
i sin væde — — —*

og senere:

*Den travle lærke, som bebuder
dagens komme,
hilser med sang den grå
morgendæmring.*

Man kan næsten fornemme digterens længsel efter regnens milde kærtegn, som vækker den udtørrede jord. Der er tryk harmoni mellem menneskene og naturen, en samhørighed, som vi moderne mennesker desværre har mistet. Men der findes også andre og mørkere sider hos ham, de sørgmodige betragtninger over menneskets uundgåelige skæbne.

Vi må formode, at Chaucer af livsholdning har været konservativ, og til trods for alle hans hib til Kirken og dens mænd ville han sikkert have misbilliget de tragiske religionsstridigheder, som et århundrede senere ødelagde den verden, han kendte og elskede. Han var menneskelig, en aristokrat, som ikke var for hovmodig til at føle medlidenhed med de fattige og undertrykte. Der er ikke i vore dage mange, som føler sig tiltrukket af middelalderen; men vi, som ikke tør føle os sikre på at finde en lykkelig løsning på vor tidsalders problemer, ville gøre klogt i at nærme os den med ydmygt sind. Den tid, der gav os vaganterne, den pjaltede skare digtere, som holdt fantasien levende i Europa, vil måske kunne lære os noget ud fra sine problemer og den måde, de blev løst på. Geoffrey Chaucer var den sidste frugt af en lang og hæderfuld tradition; han betegner dens blomstring og er en af dens ypperste frembringelser.

Pilgrimmene til Canterbury bænket om bordet uden mulighed for at bruge albuerner! Billedet gengiver et gammelt træsnit.

LÆRER ELLER LÆRERINDE SØGES

Ved Sankt Norberts skole i Vejle søges til 1. august en yngre lærer eller lærerinde. Løn som ved det offentlige skolevæsen. Henvendelse til bestyrelsen for skolen, adresse: Fjellegade 2, Vejle, eller til skolebestyrer Erling Tiedemann, Dæmningen 17, Vejle 191.

14 nye biskopper viet af paven

Vatikanstaden (NC) Pinedag konsekreerede pave Johannes i Peterskirken 14 nye biskopper, som skal virke i Indien samt i de afrikanske stater Liberia, Nigeria, Elfenbenskysten og Øvre Volta. I højtideligheden deltog kardinal Agagianian, som er præfekt for Kongregationen til Troens Udbredelse, og kardinalerne Gracias fra Bombay og Rugambwa fra Tanganyika. Blandt de 14 biskopper er tre kinesere, to indere, to italienere, en amerikaner, en birmaner, en franskmand, en irlænder og tre afrikanere.

I sin prædiken til de nye biskopper nævnte paven, at de modtog deres vielse på hundredårsdagen for biskop Joseph de Mazenods død. Han grundlagde oblatfædrenes missionsarbejde i 1826, og »det er i dag et livskraftigt træ, som breder sine grene ud over to kontinenter«.

Trujillo slår til

Diktatoren i Den dominikanske Republik, generalissimus Rafael Trujillo, vil nu udvise to af de katolske biskopper, der har kritiseret hans styre. Regeringens radiosation har meddelt, at han forelægger parlamentet en dagsorden, som kræver, at redemptoristen, biskop Thomas F. Reilly, der er amerikaner, og kapucineren, biskop Francisco Panal, der er spanier, skal »forlade landet øjeblikkeligt«.

Posen (KIPA) Ifølge bispedømmet Posen officielle blad »Przewodnik Katolicki« blev henvend 2.000 polske præster dræbt under den nazistiske besættelse af landet. 584 blev myrdet i Polen, mens 1.263 døde i forskellige koncentrationslejre. Denne statistik omfatter ikke det store antal ordensbrødre og -søstre, som led samme skæbne.

Verden rundt

Vatikanstaden (NC) Sekretæren i den cubanske ambassade ved Vatikanstaden, Virgilio Suarez Carreno, har benægtet rygterne om, at Cuba ville afbryde den diplomatiske forbindelse med Den hellige Stol. Et italiensk nyhedsbureau havde meddelt at Castro havde tilbagekaldt Cubas ambasadør. Det samme bureau oplyste, at man ikke vidste, hvorvidt den apostoliske nuntius i Cuba, ærkebiskop Centoz, endnu var på fri fod.

Mens russeren Yuri Gagarins rumrejse gav anledning til megen ateistisk propaganda, er det interessant, at det modsatte var tilfældet, da amerikaneren Alan B. Shepard skulle afsendes med raketten. Det fortælles, at mange af de videnskabsmænd og teknikere, der forberedte hans rejse, har bedt for dens heldige udfald. De syv amerikanske astronauters sygeplejerske, Dolores O'Hara, der er løjtnant i luftvåbnet, fortæller i øvrigt, at hun gang på gang har bedt sin rosenkrans for rumfartspiloterne. »Jeg bad, da kommandør Shepard startede sin rejse, og jeg fortsatte min bøn under hans flugt gennem rummet«, siger hun. Dolores O'Hara, som er 25 år, blev katolik i påsken 1960.

Athen (KIPA) En af de mest højtstående gejstlige inden for den græsk-ortodokse kirke, ærkebiskop Theoclitos af Athen, har i et interview med det italienske pressebureau Italia udtalt sig positivt og venligt om det kommende kirkemøde og om muligheden for at sende en observatør fra den ortodokse kirke. Det er hans overbevisning, at det koncilium, som pave Johannes XXIII har indkaldt, vil styrke den samlede kristenhed i vor tid og fremover.

Vatikanstaden (NC) Rituskongregationen har nu indledt helgenkåringssagen vedrørende 40 engelske og waliske martyrer fra reformationstiden. Vi omtalte for et år siden, at biskopperne i England og Wales havde anmodet om en ny undersøgelse med henblik på en mulig helgenkåring af denne martyrgruppe, som pave Leo XIII havde saliggjort, og vi bragte ved den lejlighed de 40 navne. Blandt dem er 14 verdenspræster, 8 jesuitter, 3 kartesere, 3 benediktinere, to franciskanere og 7 lægfolk — nemlig 4 mænd og 3 kvinder. De blev henrettet for deres katolske tro under Henrik VIII og Elizabeth I.

Dar-Es-Salaam, Tanganyika (NC) 50 biskopper fra Tanganyika, Uganda, Kenya, Nord Rhodesia og Nyasaland mødes den 17. juli til en konference under foræde af den afrikanske kardinal Laurean Rugambwa.

Drabeligt udfald i Kristeligt Dagblad

Kristeligt Dagblad bragte sidste onsdag som kronik et ualmindeligt hadefuldt angreb på den katolske kirke i Spanien og pave Pius XII. Teksten skyldtes en os ubekendt Bent B. Boisen, som ikke dokumenterer sine påstande. Vi er derfor afskåret fra at kunne kommentere dem. Hvad skal man stille op med en sådan mistænkeliggørelse? Hvad skal man mene om en redaktion, der ikke har andet at byde sine læsere?

Vi ved mere end både hr. Boisen og Kristeligt Dagblad om Kirkens situation i Spanien og lægger ikke skjul på, at vi ønsker Kirken helt frigjort fra sin afhængighed af det spanske styre. En artikel om den sag har været under forberedelse i nogen tid.

Efter kronikkens fremkomst modtog Kristeligt Dagblad en protest fra et medlem af Folkekirken. Man returnerede den med en bemærkning om, at den ikke egnede sig til offentliggørelse. Redaktionen ønsker med andre ord, at Boisen skal stå uimodsagt. Ganske vist skriver han selv på sin sammenbidte facon, at »den, der udtrykker sig så klart, også nømt kan blive drager til ansvar for sine udtalelser«. Hvem skulle drage Bent B. Boisen til ansvar? Tror han virkelig, at hans skrivelser kan få et retsligt efterspil?

Vi har tidligere henvist vore læsere til at følge med i Kristeligt Dagblad. Vi har været for blåøjede!

Vær hundrede procent katolske!

Fatima (NC) Årsdagen for Maria-åbenbaringerne i Fatima blev festligholdt under deltagelse af en halv million pilgrimme. Kardinal Traglia, som er provikar i Roms bispedømme, læste foran den store valfartskirke messen for de syge. Derefter velsignede han 400 syge og krøblinge, som var til stede.

Under en messe tidligere på dagen modtog 50.000 mennesker den hellige kommunion ved det alter, der er rejst på stedet, hvor Gudsmoder i 1917 åbenbarede sig for de tre børn.

I sin prædiken opfordrede kardinal Traglia pilgrimmene til at bede for det kommende kirkemøde og for paven. Han sagde blandt andet: »I denne historiske time, mens ondskabens kræfter på enhver måde forsøger at ødelægge troen, moralen og Guds herredømme, kan vi ikke forholde os neutrale i kampen... Vi burde følge den portugisiske ungdoms motto: Vær hundrede procent katolsk!«

Portugals præsident, Americo Thomaz, deltog i festlighederne.

Arbejderbevægelse forberedes nu

Rom (NC) På de unge katolske arbejderes internationale møde i Rom blev det besluttet at forberede dannelsen af en ny verdensomspændende katolsk arbejderbevægelse. Den skal videreføre ungdomsbevægelsens virksomhed blandt de voksne arbejdere. Den internationale kristne arbejderbevægelse for *ungdommen* blev grundlagt i 1925.

Omkring 200 delegerede fra 40 lande var til stede, da man traf denne bestemmelse. Der blev nedsat et arbejdsudvalg bestående af ni medlemmer. Flere af udvalgets medlemmer er tidligere ledere af de kristne arbejderes ungdomsbevægelse.

Elizabeth II skolejubilæum

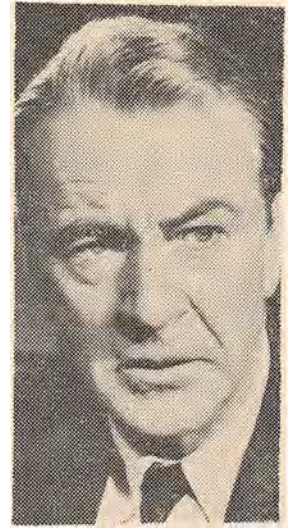
Windsor (NC) Dronning Elizabeth II har aflagt besøg i en af Englands førende katolske kostskoler, *Beaumont College*, der ledes af jesuiterordenen. Skolen har i disse dage 100-års jubilæum. Den er dronning Elizabeths nærmeste nabo, når hun opholder sig på slottet i Windsor.

De 300 kostskoledrenge og skolens lærere modtog dronningen ved porten, hvorefter hun i de følgende to timer sammen med præsterne og seniorstuderne besøgte skolens bygninger og parkanlæg.

Beaumont College har i dag en fin position blandt de engelske skoler, og man erindrer med megen morskab, hvordan den blev bedømt i forrige århundrede. Da Beaumont engang udfordrede det fornemme Eton College til en sportsdyst, modtog man fra Eton et brev med spørgsmålet: »Hvad er Beaumont?«. Man svarede: »Beaumont er, hvad Eton engang var — en skole for katolske gentlemen!« Efter den tid har de to skoler ofte mødt hinanden i freldig kappestrid.

Vi omtaler i næste nummer den internationale kongres af katolske kvinde-organisationer, som er blevet afholdt i Rom.

Pius XII og Cooper

Efter filmskuespilleren Gary Coopers død fortælles det, at hans deltagelse i en audiens hos pave Pius XII havde været ret afgørende for hans beslutning om at blive katolik. Cooper tilhørte den episkopale kirke. Han konverterede for to år siden.

Gary Coopers hustru og datter, der er katolikker, modtog gennem kardinal Tardini et kondolencebudske fra pave Johannes. Budskebet blev overrakt dem af mgr. Sullivan, som var Coopers sjælesørger under hans sidste sygdom.

Toulouse (NC) Den kendte filosof Jacques Maritain har demteret et forlydende om, at han ville tilbringe resten af sit liv som missionær i Sahara og indtræde i ordenen »Jesu små brødre«. Maritain oplyser, at han vil bo en tid i ordenens hus i Toulouse, men ikke bliver medlem af kommunitetet. Maritain er nu 78 år. Hans hustru, Raissa, døde i november sidste år.

Saigon, Vietnam (NC) I løbet af dette års første to måneder har missionærerne i det sydlige Vietnam døbt 1641 konvertitter. I Dong My-distriktet blev 1168 personer døbt. Derved forøgedes den katolske befolkning i dette distrikt til 2815. Et stort antal katekumener forberedes i øvrigt til deres dåb.

Tilbede i ånd og sandhed

Siden Paulus skrev til menigheden i Korint for at sætte skik på dens eukaristiske måltider (for eksempel 1. brev til korintherne 11,17) har situationen næppe bedret sig væsentligt. Desværre viser det sig atter og atter, og i dag måske mere end nogen sinde, at dette sakramente, som Augustin dog kalder »enhedens sakramente« i virkeligheden giver anledning til dybe splittelser blandt de kristne. Nadverlæren er som bekendt et stadig brændende og aktuelt stridsspørgsmål mellem katolikker og protestanter, særlig hvad angår opfattelsen af Kristi nærværelse under brødets og vinnens skikkelser.

For at understrege det dynamiske i Alterets Sakramente fremsatte Luther faktisk den tanke, at Kristus ikke er konstant og varigt til stede i det, men at han

kun er det i selve kommunionsojeblikket, det vil sige i det øjeblik, hvor de troende modtager brødet og vinen. Derfor er det efter hans mening både unyttigt og ligefrem farligt for de kristnes fromhedsliv at opbevare sakramentet, når gudstjenesten er forbi. Man skal kun konsekre det strengt nødvendige og ikke opbevare noget. Tabernaklet bliver derved overflødig.

Før vi fordømmer denne teori, må vi prøve at forstå den. Vi må først og fremmest prøve at forstå, hvorfor og hvordan Luther kom ud i disse ulyksalige overdrivelser. Så vil vi samtidig opdage, at vi selv ikke er helt uden skyld og ansvar i den forbindelse.

Man kan nemlig ikke komme udenom, at andagten til Alterets

Sakramente i katolsk fromhedsliv ofte har været ude af balance. Det er måske ikke helt udelukket, at den også er det i dag! Folk har i århundreder foretrukket at ære Alterets Sakramente ved private andagter og sakramentale velsignelser i stedet for at modtage det under messen. Det statiske i sakramentet har helt fortrængt det dynamiske. Kristi tilstedeværelse i tabernaklet har i praksis vundet overhånd over hans hengivelse af sit legeme og blod til føde for vore sjæle. Man har været opfyldt af rørelse over »den guddommelige fange i tabernaklet«, som om den opstandne Kristus ikke var befriet for alle lænker i sin herlighed ved Faderens højre hånd. Selv nu til dags vender man alt for ofte op og ned på tingene: om morgenen læser man en stille messe, og om aftenen afholder man sakramental velsignelse under udfoldelse af den største højtidelighed. På den måde giver man indtryk af, at man betragter messen som et ubetydelig ceremoni, en nødvendig forberedelse til andagten, som er det væsentlige og det fremherskende i gudstjenesten.

Når man læser Det nye Testamente, opdager man, hvor forkert det er at se tingene på den måde. Når Kristus er til stede under brødets og vinnens skikkelser, er han der ikke først og fremmest for at blive tilbedt, men for at tjene os til føde. »Tag og spis, dette er mit legeme«; også det evangelium, vi læser på søndag (Lukas 14,16-24) fremhæver denne side af sakramentet. Det har Luther ret i!

Men han har alligevel uret, fordi han går for langt, og fordi han forbyder de troende at tilbede Kristus, som er til stede i Alterets Sakramente. Her sætter

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 4.: 2. søndag efter pinse (s. 658, grøn).
- MANDAG d. 5.: Bonifatius (s. 931, rød), biskop og martyr.
- TIRSDAG d. 6.: Norbert (s. 933, hvid), biskop og ordensstifter.
- ONSDAG d. 7.: Søndagens messe (s. 658, grøn).
- TORSDAG d. 8.: Søndagens messe (s. 658, grøn).
- FREDAG d. 9.: Jesu Hjertes fest (s. 924, hvid).
- LØRDAG d. 10.: Margrethe af Skotland (s. 936, hvid), dronning.
- SØNDAG d. 11.: 3. søndag efter pinse (s. 662, grøn).

han sig op mod den kristne tradition på en ikke alene uheldig, men ligefrem fejlagtig måde. Allerede Augustin sagde: »Ingen skal spise Kristi legeme uden først at have tilbedt det; og langt fra at det skulle være en synd at tilbede det, ville det tværtimod være en synd ikke at gøre det.«

Her som overalt gælder det ikke om at sætte sig op imod noget, men tværtimod om at bevare det hele og om at anbringe tingene rigtigt i forhold til hinanden. Når vi har modtaget Kristus i nadveren, er det ganske naturligt, at vi bagefter kommer for at takke ham og tilbede ham som vor Herre. Det er fuldstændig naturligt, at vi gerne vil komme og være hos ham i tavs-
hed. Andagten til Alterets Sakramente står i forbindelse med messen. Tabernaklets placering på altret i vore kirker understreger sammenhængen mellem disse to ting. Som Charles de Foucauld siger: »Når man elsker, synes man altid, at man har brugt den tid godt, som man har tilbragt sammen med den, man elsker...«

M.D.

Valfart

til

Vor Frue

af

ØM

4. juni 1961

Efter valfarten til Aasebakken i søndags, der havde samlet 3400 deltagere vendes tankerne mod Øm, hvor katolikker fra Jylland og Fyn i overmorgen mødes. Når sognene er ankommet, celebrerer biskoppen messe kl. 11 foran den ikke fuldførte kirke. Pater H. Roos S.J. prædiker. Kl. 14 holdes processionen, som afsluttes med nedlæggelse af grundstenen til valfartskirken. Vi omtaler i næste nummer begge valfarter.

Børnelejrene - kun få pladser

De to første børnelejre, som Danmarks unge Katolikker holder henholdsvis i Vejlbj Fed og i Øm er nu overtegnet. Man kan heller ikke huse flere piger på juniorlejren, hvorimod der er plads til et par drenge.

For børnene er der nu kun mulighed for at komme med på Bastruplejren (for de 7—10 årige (27. juli til 3. august) og på børnelejr III i Øm (25. juli til 3. august) og børnelejr V i Øm (3. august til 12. august). For alle børnene gælder det, at de selv skaffer sig feriebillen gennem skolen. Nu haster det med tilmelding, som modtages af DUK's lejrsekretariat, Fjellegade 2, Vejle. Telefon Vejle 893 (bedst 18.30—19.30).

D.U.K.'s underholdningsafdeling

inviterer lørdag den 10. juni til fest i præstegården, Frederikssundsvej 225 (linie 5). Billetter à 2,50 kr. fås hos K.U.K.-formændene eller ved indgangen.

Vi holder åbent fra 19.30 til midnat.

På glædeligt gensyn den 10. juni.

U.H.A.

Moralsk eller politisk oprustning?

Moralsk Oprustning fremtræder i dag som en bevægelse, der var kristen i sin oprindelse, men som ikke er det mere. Det var konklusionen af sidste uges artikel. Hvordan gør bevægelsen nu brug af den iver hos sine medlemmer, som vi fremhævede i denne artikel? Også her er der meget, der må forekomme en mærkeligt.

Der er ingen tvivl om, at vi ville forbigå en væsentlig grund til den indflydelse, Moralsk Oprustning udøver på mange mennesker, hvis vi undlod at omtale dens mere verdslige sider. På det nuværende kritiske tidspunkt i historien, hvor vi står ansigt til ansigt med kommunismen, som har til hensigt at forny verden på sin egen måde, fremtræder Moralsk Oprustning som en international magtfaktor, der vil sikre demokraterne den ideologi, uden hvilken de er viet til undergang. »En idé kan kun overvindes af en større idé«. — »Der er ingen middevej. Det er Moralsk Oprustning eller kommunismen«. Disse ord er under en eller anden form stadigt tilbagevendende i alle Moralsk Oprustnings publikationer.

Vi vil ikke alt for heftigt bebrejde dem den fremgangsmåde, de benytter, når de fremstiller kommunismen som det onde i ren tilstand og deler verden op i to lejre: de godes lejr og de ondes lejr. Den slags forenklinger er nødvendige, når man vil bruge slogans. Og dog er de beklagelige! På den ene side giver de de mest reaktionære tilbøjeligheder mulighed for at udfolde sig inden for bevægelsen under foregivende af, at de kæmper mod materialismen. Og på den anden side er de lidt for farisæiske til at være rigtige, for naturligvis anbringer man altid sig selv i de godes lejr!

Farligere er efter vor opfattelse den påstand, der ofte er blevet fremsat af Moralsk Oprustning: »Når menneskene forandres, forandres nationerne«. Hvis man nemlig tager denne påstand bogstaveligt, er den forkert. Man kan sige, at de problemer, der i dag skiller menneskene, kun kan løses ved en hjerternes omvendelse. En kristen ville aldrig hævde det modsatte. Men er en sådan omvendelse mulig, hvis der ikke sker visse objektive ændringer på det økonomiske, sociale og politiske område, som gør deres indflydelse gældende på den fælles

mentalitet? Det er ofte blevet fremhævet, at marxismen har sin begrundelse i historien, og det er disse historiske årsager, man må fjerne, hvis man vil have, at menneskene skal blive anderledes. Så længe kapitalismen blomstrer, som den gør det i Amerika og andre steder, er der store chancer for, at kommunismen også vil blive ved med at trives i bedste velgående. Det ses ikke, at Moralsk Oprustning er klar over denne forbindelse og heller ikke over proletariatets uenkelige levevilkår. Den har intet andet at sætte op imod det marxistiske historisyn end et idyllisk og helt igennem urealistisk syn på, hvordan man eventuelt kan løse de sociale, racemæssige og politiske konflikter. De skuespil og de film, hvor bevægelsen fremfører sin løsning på det sociale drama, er så naive, at de ikke engang kan diskuteres. Man kan — som det var tilfældet med *Livets Højdepunkt* — kun lade være med at gå hen og se dem — så spilder man da i hvert fald ikke sin tid. Moralsk Oprustning har ikke en opfattelse af verden og dens problemer, som er et voksent menneske værdig. Den kender ikke dybden og omfanget af de determini-

stiske årsager til historiens forløb. Når man ser, hvordan bevægelsen som et forsvar for de demokratiske ideer, til stadighed anfører William Penns ord. »Mennesker må vælge at lade sig styre af Gud, ellers dømmer de sig til at blive regeret af tyranner«, ville det ikke være vanskeligt at vise dem en stat, hvor man har valgt begge dele og at fremkomme med den indvending, at det — desværre! — meget vel lader sig gøre officielt at være katolik og samtidig at blive regeret af en tyran. Moralsk Oprustning praler af sin succes på det sociale område, for eksempel af strejker, som den har standset eller hindret. Det er slet ikke sikkert, at de resultater, den kan opvise på dette felt, nødvendigvis er af det gode. Hvis man nemlig kommer med en hurtig og alt for letkøbt løsning på konflikter, der har dybere rødder, end man tror, fører det kun til, at det varer længere, før man finder frem til den rigtige løsning. Desuden giver den de rige en god samvittighed, fordi den får dem til at tro, at de sociale konflikter kun er overfladiske foreteelser, og at man gennem en lille moralsk oprustningskur kan vende alt til det bedste i denne den bedste af alle verdener.

Med disse sidste ord er vi nu nået til en af de alvorligste anklager, der efter vor mening kan rettes mod Moralsk Op-

Illustration fra en af Moralsk Oprustnings propagandabøger. Billedteksten lyder således: »Der er ABSOLUT NORMER for det menneskelige samfund, ligesom der er det for et bygningsværk«. Moralsk Oprustning har blot glemt, at der også må være normer for en ideologi, hvis den ikke skal ende i kaos...

Officielle katolske udtalelser om M. O.

rustning. Den vej henimod et rent nyttebetonet mål, som bevægelsen efterhånden er slået ind på, får os til at spørge, om den moralske oprustning ikke lidt efter lidt fører til en jordisk messianisme, det vil sige til den rent jordiske opfattelse af frelsen, som Kristus bekæmpede som det mest nedværdigende syn på sin mission? Frank Buchmans seneste budskab, som blev udsendt i anledning af påsken, bekræfter desværre kun dette indtryk. Af hele dette budskab fremgår nemlig, at den moralske oprustning udelukkende skal ses under synsvinklen: bekæmpelse af kommunismen. Moralen er et »gærde«, som skal standse den kommunistiske ideologis fremtrængen. Tanken er altså at gøre det gode for det godes skyld, men at gøre det for at blive i stand til at dæmme op for denne ideologi.

Her står vi endnu en gang ved ondets rod inden for Moralsk Oprustning: bevægelsen skelner ikke mellem de forskellige planer — den anvender som middel, hvad man i almindelig god teologi kun kan betragte som målet. Allerede da vi talte om bønnen, bemærkede vi, at Moralsk Oprustning faktisk benytter Gud som middel til at fremme et moralsk ideal. Men her går bevægelsen endnu længere i sin forfladigelsesproces, idet den bruger moralen for at fremme en idé, som man desværre må betegne som politisk... Dette er Frank Buchman og bevægelsens ledere sig måske ikke bevidst; men fejltagelsen bliver ikke mindre af den grund: vi står her over for et fuldkomment virvar og sammensurium.

o

Vi kommer altså stadig tilbage til det samme spørgsmål: Hvordan skal man placere Moralsk Oprustning? Hvad er bevægelsens egentlige mål? Det er en verdslig bevægelse, og alligevel taler den kun om personlig indre omvendelse. Det er en religiøs bevægelse, eftersom den vil få mennesket til at underkaste sig Gud,

BIBLIOGRAFI

1. *Om Oxfordbevægelsen:*
H. Messerschmidt: Oxford og Rom. Pauluskredsen, København, 1936.
Sven Stolpe: Den glemte vej, kap. 4 og 5. Pauluskredsen, København, 1955.
2. *Om Moralsk Oprustning:*
Tove Rasmussen: »Moralsk Oprustning og den katolske Kirke«, i *Cartholica*, 1955, s. 34—36.
A.T.: Kommer frelsen fra Caux? i *Katolsk Ugeblad*, 1956, s. 186 ff.

Efter at ærkebiskoppen af Lausanne, mgr. Charrière, de franske kardinaler og ærkebiskoppen af Milano, kardinal Schuster, hver for sig havde advaret mod bevægelsen, udsendte Det Hellige Officium i 1955 en almindelig advarsel mod Moralsk Oprustning. »På grund af den fare for religions-blander og religiøs ligegyldighed« bevægelsen frembyder for den kristne tro, er det ønskeligt, at ingen præst eller ordensperson (hvis han da ikke har fået speciel tilladelse) deltager i Moralsk Oprustnings møder. Af samme grund »er det uønsket, at katolske lægfolk påtager sig ledende stillinger inden for bevægelsen.«

o

I 1957 mødtes mgr. Charrière (der er biskop for det område, hvor Caux-sur-Montreux ligger) med lederne af Moralsk Oprustning for at drøfte katolikkernes aktive deltagelse i bevægelsen. Man vedtog blandt andet, at bevægelsen ikke skulle bruge kristne udtryk i sin officielle terminologi, at den skulle respektere de enkelte medlemmers personlige kald, og at katolikkene ikke

skulle udnyttes til propagandaformål. Denne aftale blev dog kort tid efter brudt af Moralsk Oprustnings ledere.

o

Den 9. og 10. december 1957 bragte »Osservatore Romano« en lang artikel, der udtrykte det største forbehold over for Moralsk Oprustnings lære og praksis. Artiklen sluttede således: »Det er umuligt at se, hvordan katolikker skulle kunne arbejde for Moralsk Oprustning — især som »faste folk« — uden at der ville opstå alvorlige praktiske vanskeligheder og farlige forviklinger med hensyn til troen.«

o

Den 4. maj 1960 mindede de kanadiske biskopper de troende i deres bispedømmer om Det Hellige Officiums advarsler og formaninger, og de sluttede med følgende ord: »Et samarbejde mellem katolikkene... og alle mennesker med en god vilje er ikke nogen fyldestgørende grund, for at man kan slutte sig til en ideologi, som opløser, bagatelliserer og tilslører de mest elementære religiøse grundsandheder.«

men alligevel tager den kun sigte på at omdanne denne verden. Vil det nu sige, at alt dette indgår en uopløselig forbindelse, hvor det ikke mere er muligt at skelne de forskellige planer fra hinanden? Når man taler med visse af lederne, får man det indtryk, at man står over for en bevægelse, der normalt burde føre frem til kristendommen i hele dens fylde. Og det har den faktisk også gjort for mange. Den kan ifølge Sven Stolpe være »en enkel og redelig vej — om ikke til kristendommens mysterier og hemmeligheder — så dog til dens begyndelsesgrunde«. Den har ført mere end én katolik og mere end én protestant tilbage til kirken, og det har vi kun grund til at være den oprigtigt taknemmelige for.

På den anden side fremtræder den imidlertid samtidig som en institution, der har nok i sig selv, der har bestået sin prøve, og som ikke har brug for an-

dre. Den fremtræder som svaret på de problemer, der optager verden i dag. Set under denne synsvinkel tillader vi os at sætte et spørgsmålstegn ved det udbytte, en kristen kan have af at tilslutte sig bevægelsen, og ved den betydning, det kan have at tilhøre den. Hvis man tilslutter sig Moralsk Oprustning, kan det kun være et skridt baglæns i forhold til den kristne tro, det sakramentale liv og de muligheder for apostolat, man finder i sin egen kirke. Mens en ikke-troende eller en lunken kristen i Moralsk Oprustning kan møde det elementære udtryk for en tro, der endnu ikke har fundet sin form, er den for en troende tværtimod kun en forringelse af sandheden, et sidste spor af en åbenbaring, der er gået i opløsning. Og det er grunden til, at den katolske kirkes ledere stiller sig så forbeholdent til bevægelsen.

Behøver vi at tilføje, at det er os et uløseligt mysterium, hvordan protestan-

En lægmands tanker efter søndagens messe

Prædikenen var umulig! Under hele messen har jeg hidset mig op over præstens haltende sammenligninger, sødladne udtryk, forældede synspunkter. I det hele taget er jeg ikke tilfreds med vor præst, han ikke blot prædiker dårligt, han læser også messen langsomt, han har aldrig hilst på os, han er også imod rygning!

Herre, alle hans fejl har jeg noteret mig. Men der er noget, som opvejer det hele: denne præst beder hver dag for hele sin menighed, frembærer det hellige messeoffer også for mig, hjælper mig. Det er grund nok til at takke dig. Kan man ikke misunde mig, at denne mand har fulgt din kaldelse til at blive præst, formidler mellem dig og mig? At han ikke har foretrukket at studere nationaløkonomi og gifte sig? At ti minutter fra mig bor en mand, som kan tilgive mig mine synder, som holder Livets brød parat til mig?

Herre, jeg takker dig for denne min præsts beslutning og for hans offerliv. At han har påtaget sig at sørge også for min sjæls frølse. I krig og fangenskab, i synd og nød har jeg erfaret, hvad det vil sige at være uden præst. Og hvor mange mennesker ville ikke i dag være lykkelige over al forstand, hvis de havde en præst, som hjalp dem i liv og død med guddommelige midler? Herre, forlanger jeg ikke for meget af vor præst? Han skal være elskværdig og musikalsk, dannet og fintfølelse, han skal være en talentfuld taler og se godt ud. Han skal være folkelig og fremfor alt FULDSTÆNDIG FEJLFRI.

Sådan et menneske findes jo ikke! Og hvis han gjorde, ville jeg også have noget at udsætte på ham: Han var for overjordisk, derfor kunne han ikke forstå mine fejl. Måske burde jeg rent ud sagt takke dig for,

at han har nogle menneskelige svagheder — antagelig ikke så mange som jeg. Der er bare den forskel, at jeg føler mig mindre forpligtet til at være fejlfri, fordi ingen menighed kigger på mig.

På ham ser mange øjne mange øren spidses, når han skal sige noget, skønt han måske er genert af naturen. Måske har han denne gang slet ikke fået tid til at forberede sin prædiken, fordi han skulle døbe børn, besøge syge, begrave døde, forlade synder, fordi han har skullet give religionsundervisning, konvertitundervisning, holde aftenkursus og retræter.

Herre, jeg bekender, at alt dette har jeg ikke tænkt på. Tværtimod har det beredt mig en særlig fornøjelse at plukke hans prædiken i småstykker allerede, mens han talte. Ikke dit ord har jeg søgt i han ord, men min egen hovmodige glæde ved at fastslå hans utilstrækkelighed og forestille mig, hvor meget bedre jeg skulle have gjort det, hvis jeg — — ! Men hvad skal dette HVIS gøre godt for? Hidtil har jeg end ikke hjulpet min præst med hans mange forskellige arbejder, har hverken reageret på hans opfordring til at besøge en syg eller organisere et sognemøde eller føre opslags-tavlen à jour, eller hjælpe med at besøge sognebladet, eller gjort noget for nogen i sognet, som havde det vanskeligt. Og bedt har jeg heller ikke for denne din præst, min præst. Herre, endnu er det ikke for sent. Derfor beder jeg dig om, at du vil hellige, styrke, oplyse denne præst, så han må være en hellig præst, og desuden blive en god prædikant, der i de få minutter som søndagen åbner mine og de andre tilhøreres hjerter for DIG!

Paul Roth

terne uden at fortrække en mine kan tilslutte sig Moralsk Oprustning? For, som pastor Messerschmidt allerede sagde, da den endnu kaldte sig Oxfordbevægelsen: »den er et slag i ansigtet på Luther«. Hvis man skal bedømme Frank Buchman ud fra den ideologi, han har

bragt til verden, er man tilbøjelig til at sige det samme om ham, som en af mine medbrødre engang sagde om Albert Schweitzer: »Kan du ikke se, at han er en mærkelig protestant? Han har forkastet troen og bevaret gerningerne!«

Martin Drouzy O.P.

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.
Klampenborg.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Cocteau kapel

En fjerhat til Paven!

I den lille gamle franske landsby Milly-la-Forêt, fortæller den fransk-gifte danske journalist *Birgitte Westh*, oplever man i denne tid et forunderligt mirakel af de mere verdslige. I landsbyen har der i snart tusinde år ligget en lille kampestensbygning. Den blev opført som kapel for en spedalskheds-koloni. Men den sidste spedalske patient er død for mange hundrede år siden og hospitalsbygningerne forsvundet — kun kappellet blev stående. I en årrække har det nu været anvendt til bilværksted, og det fandt ingen noget bemærkelsesværdigt i — førend borgmesteren i Milly en dag for et par år siden overtalte byens æresborger, den navnkundige maler og forfatter Cocteau til at dekorere bygningen.

Bil-delene blev fjernet, Cocteau kom og bestrøg indervæggene med sin pensel — og med ét syntes hele verden at få øje på den lille grå bygning, som havde ligget ubemærket hen i flere hundrede år.

Besøgende kom strømmende fra Paris. Det blev nødvendigt at engagere en kustode til at fremvise kappellet. Man hjemskrev ham fra Fontainebleau, en distingveret, hvidhåret herre med et udscende som et nationalforsamlingsmedlem og med stor lokalhistorisk viden.

En lille, grim kiosk blev bygget i kappelhaven til salg af billetter, postkort og en billedbog om kappellet.

Turister klumper sig sammen i det trange kirkerum, mens kustoden — med fødderne i tredje position — holder foredrag om bygningen og især om Cocteau (altid med tilføjelsen: »Medlem af det franske akademi«, udtalt dvælende melodøst med en blanding af beskedenhed og stolthed). Han udpeger lægeurterne, som mesteren har malet i kæmpeformat på langvæggene — tidløs, bulmurt, galnebær, baldrian og altæa — og nan gennemgår det meget modernistisk opstandelsesbillede over alteret. I det modsatte hjørne af rummet har Cocteau sat sin signatur under en af sine karakteristiske katte. Den står og skæver front op mod en engel. Englen er skaldet og meget mandig og ligner den amerikanske filmstjerne Yul Brynner.

Over kappellets dør har Cocteau skrevet navnet Saint Blaise de Simples — Den Hellige Blasius af De Jævne Folk. To forke med lange lige tænder er blevet plantet på hver side af alteret (også efter anvisning af Cocteau) og på hver

tand er spiddet et lys. Enklere kandelabrer kan man ikke tænke sig.

Alt er nøjagtigt så primitivt som ved pellets opførelse for 900 år siden. — Med den lille forskel, at kunstneren af i dag er sophisticated i sin primitivitet og måske en smule affekteret, hvor middelalderens kirkekunstner stod oprigtigt tilbedende over for sit motiv.

Sankt Blasius ville antagelig ryste på hovedet. Det gør nogle af de jævne folk i Milly.

Hvem vil huse en student?

Det internationale sekretariat for ikke-europæiske studenter i Belgien lader forespørge, om der eventuelt skulle være katolske eller andre familier her i landet, som kunne tænke sig at tage imod en af disse studenter et par uger i sommerens løb, da adskillige af de ikke-europæiske studenter er meget interesserede i en kontakt med de nordiske lande. Man bedes i givet fald henvende sig til pater Vagn Hansen, Kollegievej 2, Charlottenlund, tlf. OR 422 daglig kl. 11—12 og 17—18, med oplysning om, i hvilket tidsrum man kunne tænke sig at tage imod studenten.

Vatikanstaden (NC) Seks unge indianere fra Arizona blev forleden modtaget i privataudien af pave Johannes XXIII. De var kommet til Italien som regeringens gæster og havde deltaget i majfesterne ved Sassari på Sardinien, hvor de gjorde lykke med deres indianerdanse og sange.

Under audiensen overrakte indianerne paven en ægte indiansk hovedbeklædning. Paven takkede dem, idet han bemærkede: »Men I er nok klar over, at jeg ikke kan gå med den.«

En prælat fra Vatikanet, der hørte pavens ord, bad om at måtte få hovedbeklædningen til en spejdertrup, som han er kapellan for. Johannes XXIII svarede imidlertid: »Nej, den er alt for smuk. Jeg vil beholde den som erindring.«

Fem af de unge indianere er apacher, en af dem er en papago. De bærer navne som »Løbende høg« og »Røde vinge«.

De østrigske børns utrættelige veninde, fru Else Nerad beder os spørge, hvem der i tiden 27. juni til 14. august vil være plejeforældre for en 11-årig dreng, som trænger ganske særlig til omsorg. Henvendelse kan ske Grønnevej 280, Virum, tlf. 84 53 85.

SOMMERHUS

ønskes tilleje 1 eller 2 uger — 9.
til 23. juli. 5—6 pladser.

H. Binder, Marievej 19, Hellerup

Telefon Helrup 7788

Sjælland

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19

Helsingør. Tlf. 21 01 64

P. F. KJELDEN

Skomagergade 34

Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerekvitter -
Læsekrede - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

Roskilde Boghandel

Sct. Olsgade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg

Sct. Olsgade 13 - Telf. 157
Roskilde

Malerfirmaet

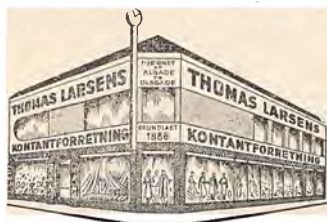
Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 . Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777

Aut. leverandør af kirkevine

Hjørnet af Algade og Olsgade

Bedste indkøbssted i Roskilde

LÆST og HØRT

ved E. D.

Hans Schultz hedder en bankfuldmægtig i Düsseldorf, der er født af danske flensborgere i Berlin, og som har bevaret en stærk dansk indstilling i »landflygtigheden«. Under krigen blev Schultz' bibliotek på over 2000 bind ødelagt af bomberne, og blandt bøgerne var en mængde teologiske værker, der så at sige dannede grundlaget for den viden om teologiske forhold, Schultz demonstrerede i en læserbrev-fejde med katolikken Hans Rütting i *Flensborg Avis* for nogen tid siden. Mange læsere har efter disse indlæg i avisen spurgt: Hvem er Hans Schultz fra Düsseldorf?

Kristeligt Dagblad har nu bragt et interview med Schultz. Om det spørgsmål, der gav anledning til læserbrev-fejden, siger han:

»Man bør ikke hjemme i Danmark og Sydslesvig kunstigt starte en debat om forholdet mellem evangeliske og katolske kristne. Herved fremkalder man blot modsætninger, som næppe eksisterer i dag. Efter min mening bør begge kirker vise størst mulig frihed, tolerance og rummelighed.«

I sit »kirkelige rundskue« i den socialdemokratiske provinspresse noterer sognepræst L. C. Kaldau »med glæde«, at Moralsk Oprustning fik en virkelig fiasko i kirkelige kredse på deres ideologiske mismask, der nu er filmatiseret. Af og til synes man, den kirkelige vankundighed er stor i dette land, men at så mange kan se igennem dette kapitalistiske og kommunistforskraekkede sammenrod af alt muligt — og derfor endende i ingenting — kan kun virke forjættende. Kirkens budskab har, mener Kaldau, noget at sige lige over for kommunismen, men ikke på den måde, som det sker i Moralsk Oprustning. Man siger nok, at penge lugter ikke, men kapital gør det da heldigvis, slutter Kaldau, som imidlertid også herefter skylder sine læsere en grundig og redelig forklaring på, hvad Moralsk Oprustning er. En sådan forklaring har vi følt at måtte give her i bladet, og pastor Kaldau skal være velkommen til at læse med.

Dagbladet »Aktuelt«s flittige bagside-mand, Lodvi, serverer, hvad han kalder en katolsk historie. Den handler om »pater« Schindler, af hvem man følgerlig bringer et konfirmations-billede. Det vigtigste er, at historien er morsom og derfor god:

En dag prædikede pastor Schindler i Sankt Ansgars kirke i København, mens kirkens præst, Geertz-Hansen, i fuldt or-

nat sad i højkoeret. I sin prædiken ville Schindler slå en pæl igennem den megen snak om »den rige katolske kirke« og sagde fra prædikestolen:

— Jeg har i alle tilfælde aldrig mærket noget til den rigdom!

Pludselig vendte han sig mod højkoeret og sagde henvendt til Geertz-Hansen:

— Har du for mange penge, Kjeld?

For næsten 900 år siden lagde cistercienser-munke grundstenen til kirke og kloster i Løgum i Sønderjylland. Efter århundreders tornerosesøvn er den tilbageværende klosterfløj påny vakt til live i det refugium, som siden i fjor har udgjort en folkelig og åndelig nydannelse i Danmark — på én gang hjemsted for kombinationen ferie og fordybelse.

Da bladet »Samvirke«s medarbejder besøgte refugiet, undrede det ham at finde store rummelige værelser med smagfulde og bekvemme møbler, egen garderobe, toilet og brusebad. Da han spørger refugiets fader, pastor Bork Hansen, om refugiet ikke har fjernet sig for meget fra dets oprindelige ud-spring, klosteret, bliver præsten fyr og flamme:

— De gamle munke var dygtige og praktiske mennesker, siger han. Gå ud i den gamle klosterfløj og se, hvordan de havde indrettet »telefon« — talerør — mellem portvagten og munkenes sovesal ovenover. I kirken kan De se, at munkenes stole har klapsæder, der er formet sådan, at de også opslået kunne give hvile for en munkebag. Når det for menigheden så ud, som om den ærværdige fader stod op, sad han i virkeligheden!

Og jeg kan fortælle, at klostrene havde en hygiejne, der stod så langt over, hvad man fandt i verdslige huse. Det er derfor i god overensstemmelse med de gamle klostres standard, at vore refugieværelser har eget brusebad og træk-og-slip... hvis vi nu endelig skal gå så langt og foretage den sammenligning.

Det, der imidlertid vejer stærkest, er, at hvis kirken i dag vil have folk i tale og ikke forfalde til sekterisme, må den tale i et sprog, også »boligsprog«, som folk forstår og anerkender.

Vi lykønsker refugiet med de dybe lænestole, som også vi i længden vælger fremfor de hårde træbænke. Blot er det ikke før nu faldet os ind, at disse sidste ligefrem indebærer en fare for sekterisme. Sandelig: der lurar farer hvor det mindst ventes!

UNG PIGE 25—30 ÅR

søges straks til købmandsforretning, evt. lidt husholdning.

Værebro Købmandshandel
Jyllinge pr. Roskilde

Læserne skriver

I denne rubrik optages *korte* læserbreve om emner, der har almen interesse. Brevene skal underskrives af indsenderen, og redaktionen må kende den pågældendes adresse.

Ikke i en fæstning

Hr. Erling Hoffmeyers læserbrev er allerede blevet kommenteret af pater Duclos. Jeg skal derfor ikke beskæftige mig med brevetts forskellige påstande og angreb, men alene med den situationsopfattelse, der her kommer til orde, og som jeg anser for overordentlig farlig, fordi den efter min mening er falsk. Kort beskrevet tager den sig således ud:

Vi katolikker i Danmark befinder os i en *kampsituation* overfor »de andre«. Vor Kirke er så at sige en slags fæstning, omgivet af mange udenværker. For den militante tankegang er disse udenværker naturligvis af største betydning, de skal derfor forsvares og udbygges. Vor katolske fæstning overdænges ustandselig af en målbevidst og ofte ondsindet propaganda, der skal tjene til at fastholde de underudviklede masser i deres fordomme mod Kirken. Vort svar herpå må nødvendigvis være en modoffensiv mod hele denne løgnekampagne, idet vi i skrift og tale, helst gennem særlige dertil indrettede organer, påtaler uvederhæftighederne hos de andre og fremsætter kendsgerningerne i stedet. Gør vi dette enigt og energisk, da vil høsten blive stor: Thi mange er i virkeligheden modne til konversion, men holdes alene tilbage af de fordomme, som vore fjender indpoder i dem.

Det er derfor ikke hos os, der er noget, der skal laves om. Det er bare *de andre*, som vi skal hjælpe til at blive klogere. Det, vi trænger til, er først og fremmest endnu mere enighed, endnu mere disciplin, så at vor modoffensiv kan blive mere *effektiv*. Derfor må vi katolikker være på vagt overfor dem af vore trosfæller, der som følge af smitte fra det protestantiske kætteri eller på grund af slaphed kommer på den tanke, at der måske kunne være et og andet, som burde opgives. For slet ikke at tale om de trosfæller, der helt afviser denne militante opfattelse af vor situation. Fratranserering er en dødssynd, når man er i krig.

Jeg melder mig som en af dem, der pure afviser den militante opfattelse som et ægte udtryk for vor situation. Selv konvertit forstår jeg meget vel, hvorledes man kan blive fanget af den. Men den er falsk, et udtryk for en anti-protestantisk apologetisk holdning, der måske har været en historisk nødvendighed i de forløbne århundreder, men som sandelig også — som alle »historiske nødvendigheder« — har haft mange ulykker på sin samvittighed. Den begyndte at skrante under Leo den 13. og

har ligget på dødslejet i mere end en menneskealder. Som et udtryk for »tidsånden« kan man vist kun finde den på bibliotekshylderne.

Selvfølgelig skal der oplysning til og selvfølgelig skal vi korrigere de misforståelser, vi støder på. Det er så banalt, at det vel burde være overflødig at nævne det. Men lad det nu være sagt, for at undgå misforståelser, og lad mig tilføje, at jeg gerne vil støtte hr. Hoffmeyers opfordring til mere energi på dette punkt. Dog endelig ikke gennem særlige pressesekretariater. Vi katolikker er, i vore omgivers opfattelse, tilstrækkelig belastet med officielle talerør, til at vi kan tåle en officiel central til distribuering af de rette synspunkter og kommentarer. Men lad enhver, i sit kald og stand, tage til orde, når det er påkrævet og han ved besked. Og lad os så tage det med sindsro, selv om en og anden lægmand dummer sig i en debat. Eller at omverdenen får at se, at også katolikker kan være uenige. Der er sagt meget sludder, fra prædikestolene med såmænd, og Kirken står endda, thi det er ikke på ufejlbarhed i meninger og argumenter, det kommer an.

Det kommer derimod an på *hjertelaget*. Jeg kan ikke se, hvorledes vi kan blive verdens lys og salt, så længe vi bliver siddende i vor fæstning. Selv om vi kunne føre videnskabeligt bevis for, at vor religion var den eneste rette, fik vi ingen omvendelser af den grund. Det ville vi kun kunne vente, hvis vor katolske tro simpelthen var et sæt meninger til antagelse. Men den er jo noget uendeligt mere: et livsfællesskab med Kristus. Altså ikke et forhold til en lærebog, men til en person. Det er kærligheden, der er frugtbar, ikke meningerne. Kun i det omfang, Kristi kærlighed gennemtrænger vort eget liv, bliver vort apostolat frugtbart. Derfor er det så aldeles afgørende med hjertelaget.

Er da troens intellektuelle indhold mindre væsentligt? Så afgjort nej. Troens enhed er et fællesskab om åbenbaringen og det hyrde- og læreembede, som Kristus har indstiftet. Det, der »holder sammen« på dette fællesskab,

Vestjylland

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester

Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

M. WITH

Bageri & Konditori

Kirkegade 150 . Esbjerg
Telefon 1526

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telfon 576

Vestjydsk Rør-

& Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

Tømrermester

EJNAR J. NIELSEN

Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

MED
REJSEVALUTA
FRA
DEN DANSKE
LANDMANDSBANK

Syddjylland

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7, 1951, 1952

Kolding

1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger

Telefon: 115 - 1533 - 1537
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør

Telefon 3555 - Kolding

A/S Tjærekompaniet

Kolding

Telf. 1552

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 3343

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa

Tlf. 2 25 30

Tlf. 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Brdr. Andersen

Tømrermestre

V. Kjørbovej 1, Kolding

Telefon 281

Tømrer- & snedkerarbejde udføres

Esbjerg Andelsmejeri

Skolegade 39, Esbjerg

Telefon 144

på Kristi mystiske legeme, er imidlertid ikke disciplin og effektive propagandaforanstaltninger. Det er derimod den kærlighedens ånd, der udgår fra Faderen og Sønnen, hvis fest vi fejrer i disse dage. Derfor duer fæstningsmentaliteten ikke. Derfor tør vi trygt forlade dens ruiner for som surdejgen at trænge ud i hele den store dej, vidende om, at fronten går gennem alle menneskers hjerter, også vort, og i tillid til at Gud vil velsigne vort ønske om at være hans børn og fastholde os i kærlighedens og troens fællesskab.

Lad os derfor vise de andre ikke en fæstning, men et broderskab. Ikke den docerende pegefinger eller den knyttede næve, men den udstrakte hånd. Så vil de med hjertet fornemme, hvad deres forstand umuligt kan begribe: at den katolske enhed ikke er et totalitært system, men Kristi mystiske legeme. Og først da er tiden inde til at give dem undervisning.

Børge Mannov

Militaristisk ånd

I Katolsk Ugeblad nr. 12 var et interview med fire værnepligtige, som er soldater. Deres artikel synes at tillade store indgreb for at opnå et stærkt militærapparat. Hermed tænker jeg på den ensretning og jeg-udslettelse, som de unge mænd udsættes for. Jo mere de enkelte soldater er gjort til elementer, des bedre fungerer militærapparatet.

Nu vil jeg stille redaktionen dette spørgsmål: Er det i overensstemmelse med kristen (katolsk) ånd således at udslette individualismen i menneskene, at udslette netop det, som gør menneskene til mennesker?

Forsvarer en militærnægter sin familie lige så godt som en soldat?

Er den militaristiske ånd i overensstemmelse med katolsk ånd, den ånd der går ud på at gøre menneskene til maskiner, fratage dem evnen til at tænke

ORGEL-HARMONIUM

med dejlige toner og mange udtræk sælges.

Ring venligst Luna 2813.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - Am. 1248

Per Meyer 94 33 66

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg

Telefon 214

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

på, at det er børn og kvinder de slår ihjel eller mishandler?

Ved at nægte militærtjenesten, nægter man ikke at forsvare livet, at forsvare den kristne kultur. Tværtimod. Den største fare for den kristne kultur ligger ikke i faren for besættelse af folkeslag, som ikke slutter op om den kristne lære, men faren lurer bag uhyret: ensretning.

Enhver ensretning må logisk medføre en standsning af alt initiativ.

Voldsanvendelse er netop udtryk for den kulturs forfald.

Peer Jansson,

Baggessengade 1, N.

Til det første spørgsmål kan der svares et klart nej. Det er ikke i overensstemmelse med kristen ånd at udslette individualismen i mennesker. Kristendommen fremhæver netop det enkelte menneskes personlige ukrænkelighed. Kirken lærer, at vi skal adlyde vor samvittighed og ikke må lade os overtale eller tvinge til at handle i strid med den.

De forudsætter imidlertid, at militær-uddannelsen og den militære tjeneste udsletter det menneskelige jeg. Hvis vi var sikre på, at den gjorde det, måtte vi vende os skarpt imod den. Men vi kan vel ikke påstå, at militærtjenesten her i landet — og det var den samtalen drejede sig om — udsletter eller nedbryder et menneskes personlighed? Interviewet med de fire værnepligtige viste da snarere, at de havde deres egne meninger og selv tog stilling til spørgsmålene. Man ville ikke kunne kommandere nogen af dem til at handle mod deres samvittighed.

Det kan ikke være rigtigt, hvad De skriver, »jo mere de enkelte soldater er

Glarmester

POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N

Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad's
maltede

KSK

Aktieselskabet

KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Murermester- og entreprenørført.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

gjort til elementer, des bedre fungerer militærapparatet». Selv om en soldat erkender, at han for heldens skyld må acceptere en disciplin og adlyde ordrer, er han ikke blevet et »element«. De bedste soldater findes ikke blandt folk, som uselvstændigt og blindt må ledes i enhver situation, men blandt dem, der har om-løb i hovedet. Den militære ledelse ville modarbejde sine egne formål, hvis den forsøgte på at opbygge en hær af upersonlige »elementer«.

Forsvarer en militærnægter sin familie lige så godt som en soldat? spørger hr. Jansson. Hvis en pacifist gennemfører et forsvar uden at bruge fysiske midler — jeg tænker på hans mulighed for at yde »passiv modstand« mod en angriber — må han kunne værne sin familie lige så effektivt som en soldat. Men det kommer jo an på omstændighederne...

Spørgsmålet om den militaristiske ånds overensstemmelse med den katolske er allerede halvt besvaret. For ikke at blive misforstået må jeg gentage, at selvfølgelig er en militaristisk ånd (som Peer Jansson definerer den) helt uforligelig med kristendommen.

Vi gør opmærksom på den faste tekst, der indleder rubrikken Læserne skriver, og som bekendtgør, at brevene skal være korte. I fremtiden vil vi af pladshensyn blive nødt til at beskære de alt for fyldige manuskripter.

Axel B. Jensen

aut. gas- & vandmester
Hovedgaden 26, Birkerød
Telefon 81 00 82

L. Suvalski, Anlægsgartner

Hedtoften 12
Hedehusene. Tlf. 161
Alt vedr. haver overalt

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
Alt til Foto og Smalfilm
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

R.I.P.

Vor kære far, farfar og svoger
pens. fuldmægtig

KNUD SCHINKEL

døde stille den 22. maj 1961.
På familiens og egne vegne.

Oscar Schinkel

Bed for hans sjæl.

Sankt Andreas Bibliotek, bispedømmets teologiske bibliotek, skal overflyttes til mere egnede lokaler. Biblioteket vil derfor være lukket for udlån fra den 15. juni og sommeren igennem.

OVERSÆTTELSE SARBEJDE ØNSKES engelsk til dansk. Også mere seriøst arbejde har interesse. Bill. mrk. M. 5 til annoncekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

Danmarks unge Katolikker

indvarsler til ordinær generalforsamling på Ømborgen søndag den 16. juli kl. 10. Efter vedtægtens bestemmelser skal landsledelsen i år nyvælges. Forslag til ny landsledelse samt øvrige forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal være landsformanden i hænde senest den 1. juli.

Erik Elnebo
landsformand

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9-16 - Lørdag lukket

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828

Udlejning af service, borde
og stole
Alt til festen.

Lev. til katolske institutioner.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408
Kaffe og kolonial en gros

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. %

K. K. L. Simonsen's etff.

Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Pariser - Roser

Instruktion: Philippe de Broca og Claude Chabrol. Straks tænker man på *Fætrene, Vennerne* og Frankrigs nye bølge. Men denne film er hverken bitter, livsfjendsk eller kynisk. Den er en lille let sommerspøg, et stykke sprudlende ingenting, der alligevel bærer umiskendeligt præg af sine skaberes talent.

Handlingen er hurtigt overset: En ung maler bor hos sin søde veninde, der har en antikvitetsforretning på venstre Seinebred. Hun passer butikken, som de bogstavelig talt bor i, hun laver mad, og hun passer ham; alt sammen mens han bestiller ingenting eller maler roser. Roserne er hans arbejde, hans kunst, og de er det eneste i denne verden, han tager alvorligt. Alt andet, pigen og sig selv medregnet, pjanker han bare med. Han vil gerne lege sammen med hende, men ægteskab og blevask: Nej.

På den anden side af gaden bor hans ven, en pæn, borgerlig ejendomsmægler, der også er forelsket i pigen. Vi overværer, hvordan han uden skrupler praktiserer en stakkels mand en dårlig lejlighed på. Men ellers tager han skam ikke let på tingene. Han tager i høj grad sig selv alvorligt, og han tager også pigen alvorligt. Det er fristende for en fornuftig pige, der drømmer om ægteskab og børn, og en overgang vakler hun. Men savnet får hendes Victor til at gøre status. Før var det frie, ubundne liv den eneste form for liv, han kunne gå ind for. Længselen vækker kærligheden i ham, og først da kan han gå ind for ægteskab og børn. Men så må det også gerne blive til 10 børn, eller 20 om det skal være, for nu er han alvorligt engageret.

Denne lille, slet ikke så umoraliske historie fortælles med megen charme, med vås og pjank og bitter satire blandet sammen til en raffineret dressing. En sommerspøg til eftertanke!

Ai.

Forbudt for børn.

Englænderne har nu et eget tag på at lave morssomme kriminalfilm. Sidst var det *Banken sprænges kl. 11*, og nu kommer de med den næsten lige så vellykkede *Spjældet tur-retur*.

I en hyggelig fængselcelle sidder tre lune fyre, der har prøvet lidt af hvert sammen. De er kvikke hoveder og rappe på fingrene, så når de overhovedet er der, er det fordi de, sidste gang de lavede et nummer, havde glemt at sørge for et alibi. Den side af sagen havde deres anfører i orden, så han nyder stadig den gyldne frihed. Han skildrer forøvrigt ikke tiden, men har allerede planlagt

alle tiders kup. Det skal gennemføres, mens de tre endnu sidder bag fængslets skærmende mure — for kan man ønske sig et bedre alibi? Der opstår naturligvis visse vanskeligheder med at forlade fængslet og vende tilbage igen, men det kan vi andre kun glæde os over, fordi det gennemføres med en fuldkommen barok humor.

Under selve kuppet får vi alle tiders parodi på militæret i hvis hænder operation diamantransport er lagt. Naturligvis må dette kup lykkes — og naturligvis må det alligevel ikke lykkes, men hvordan, må De selv se!

Peter Sellers er herlig i hovedrollen, men de tre andre er såmænd lige så morsomme.

Ai.

Millionøsen

Der er ikke meget Bernard Shaw i den historie. Borte er replikkernes elegante leg, borte er både virkelig satire og virkelig humor. Man følger uden mindste interesse denne sterrige man-eaters kamp for at erobre en stilfærdig, mediterende, ung indisk læge. Det lykkes, uden at man ser sig i stand til at gå med til hans »omvendelse«, for der arbejdes udelukkende med ét aktiv, — Sophia Lorens ekstraordinære veldrejet-hed.

Epifanias rolle synes ikke at passe til hende. Man bliver hurtigt træt af det ensartede spil og savner de glimt af sødme og intelligens, der kunne have besjælet hendes kønne ydre og givet den tynde handling lidt atmosfære. Nu er det som om helheden går i stumper af flot udstyr, enkelte vigtige episoder og lange pauser af anstrengt morskab. Det bedste i filmen er egentlig Alastair Sim, der fremstiller millionøsens sagfører akkurat så korrump og charmerende, at man overgiver sig ubetinget, som det hører sig til i et sandt lystspil.

Bo.

Vindeltrappen

Denne film er præsenteret i programmet som »alle tiders gyser«, og det svarer mere til sandheden end den slags reklameoverdrivelser plejer at gøre. Det mærkedes også på publikums små nervøse latterudbrud. Handlingen er psykologisk — men ikke dybde-psykologi: en svag mand specialiserer sig, for at vise sig stærk i sin fars øjne, i at myrde defekte kvinder. Af og til er der lidt lange passager, — der kan jo ikke ske mord hele tiden — men i det store og hele giver filmen mange spændende og uhyggelige scener og ind imellem scener, som man blot tror, vil ende uhyggeligt. Dertil kommer den tilfredsstillende, det altid er, at se gode kræfter fylde rollerne med virkeligt talent, som tilfældet er her. Kan man lide genren, er der absolut »gys for skillingen« og et par timers problemløst tidsfordriv.

K.B.

Forbudt for børn.

Windsors sommerkavalkade i København omfatter i år blandt andet:

- 5. juni: 12 vrede mænd
- 6. juni: Ved vejs ende
- 9. juni: Hun så det
- 12. juni: Ordet
- 21. juni: Vredens dag
- 17. juli: Ni liv
- 20. juli: Det syvende segl
- 31. juli: Ung flugt

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 23

9. juni 1961

109. årgang

75 øre

En protestantisk tidebog på dansk

Der er formodentlig meget få katolikker, der har hørt tale om »Theologisk Oratorium«. Det er navnet på et præstekonvent inden for den danske folkekirke. I protestantiske kredse her i landet er det meget kendt, og man betragter det som et af de mest levende centre inden for folkekirken.

Oratoriet blev i 1927 oprettet af pastor Thomas Lønborg-Jensen efter anglikansk mønster. Dengang havde det kun otte medlem-

mer. I dag tæller det ca. 150 folkekirkepræster og 30 teologistuderende. En af stifterens hovedtanker gik ud på, at man inden for folkekirken skulle genoptage et fælles liturgisk bønsliv, som skulle skabe betingelser for en mere frugtbar præstegering og for et teologisk studium, som i stadig højere grad havde rod i Guds åbenbaring. Det er grunden til, at Theologisk Oratorium altid har omfattet liturgien med så

stor interesse, ikke bare teoretisk, eller fordi man gerne vil fremdrage gamle skatte og glæde sig over deres skønhed, men fremfor alt for at bruge den i praksis. Liturgien er nemlig ikke først og fremmest en videnskab, — den er et liv. Og man kan uden at overdrive sige, at Theologisk Oratorium i dag virker som en slags liturgisk bevægelse inden for den danske folkekirke.

For nogle dage siden har oratoriet da også udgivet en »Dansk Tidebog«, som ligefrem virker hjemlig på en katolik, der er vant til korbønnen. Bogens første del hedder »Ugens tidebønner«. Til brug om morgenen foreslås *Ottesang* (Matutin), *Morgensang* (Laudes) og *Morgenbøn* (Prim). Ved middagstid kan man bede *Tolv-sang* (Sext), om aftenen *Aftensang* (Vesper) og som afslutning på dagen *Aftenbøn* (Komplet).

Anden del af bogen hedder »Kirkeårets tidebønner«. Her finder man hymner og antifoner, ikke alene for de store fester og for søndagene i kirkeåret, men også for visse helgenfester som for eksempel Allehelgen, Mariæ bebudelse og Mariæ besøgelses

Arbejdermøde i Rom

Som omtalt her i bladet forberedes nu dannelsen af en international katolsk arbejderbevægelse. Ved et møde i Rom i forbindelse med de unge arbejderes kongres drøftede repræsentanter for 40 nationer, hvordan tanken kunne virkeliggøres.

På vort billede fra det forberedende møde ses til højre for taleren den danske deltager, maskinarbejder Poul Jensen, der fungerer som sekretær, og ved siden af ham en delegeret fra Kongo.

dag. Og endelig indeholder dens tredje del Davids 150 salmer, som er oversat og delt op på en sådan måde, at de kan synges på de gregorianske melodier. Når man selv er vant til at bede korbøn på latin, virker sammensætningen: modersmål og gregoriansk lidt overraskende og ikke altid helt overbevisende. Men i hvert fald er det lykkedes bedre end i vor egen katolske salmebog, og vi kan kun glæde os over dette forsøg på at aktualisere tidebønnerne og over det store arbejde, der ligger bag denne bog.

Det er et tidens tegn, at de kristne både fra katolsk og fra protestantisk side er i færd med at finde tilbage til Kirkens gamle bøn. Hinsides det, der skiller, vil den fælles bøn i tidebønnernes gamle og traditionsrige form sikkert være med til at berede vejen for de kristnes enhed.

M.D.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Kunstneren som formidler af skjulte linier og former i SKABERENS værk

Grafikkens mystiker er den 41-årige norske kunstner Finn Christensen blevet kaldt. Hans dygtighed er enestående, fastslog det norske Dagbladet. For nyligt holdt han to udstillinger i Oslo med grafik og malerier og noterede en påfaldende succes. Påfaldende ikke blot fordi kritikkerne og publikum (og købere!) viste ham en usædvanlig positiv interesse. Men påfaldende også forsåvidt som der her slet ikke er tale om »populær«, men om halv- og nonfigurativ kunst. Finn Christensen er forlængst repræsenteret på gallerier i bl. a. New York, Oslo, Stockholm og København.

St. Olav har haft en samtale med katolikken Finn Christensen, og da talen falder på kunst og tro siger han:

— Jeg ser malerkunsten i kristent perspektiv, forsåvidt som jeg tror kunstneren er en erobrere og formidler af skjulte linier og former og muligheder i skaberværket.

— Hvad ville De mene var det perfekte »kristne« kunstværk — altså det helt ligevægtige udtryk i kunsten for evangeliets kristendom.

— Chartres. Rummet i katedralen i Chartres. Dette møde mellem himmel og jord som sker i lyset fra glasvinduerne der. I det hele taget: glasset! Hvilket interessant materiale! Det digter om lyset for os — gør det spirituelt, skaber en vision. Dersom jeg fik en kirkelig opgave, ville jeg helst lave et glasmaleri.

— Tror De, at kunstneren selv må være troende kristen for at skabe kirkekunst, Finn Christensen?

— Før jeg blev katolik, siger han, lavede jeg engang en slags madonna. Jeg dyngede på med virkemidler i det frygteligste stilbrud — havde en følelse af, at dette måtte gøres til noget belligt og ophøjet. Men det opnår man jo bare ved noget langt vanskeligere: Den indre enkelthed, den åndelige disciplin.

Finn Christensen arbejder i sit atelier

Herren er min hyrde, mig skal intet fattes,
han lader mig ligge på grønne vange.

Til hvilens vande leder han mig, han kvæger min sjæl,
han fører mig ad rette veje for sit navns skyld.

Skal jeg end vandre i dødsskyggens dal, jeg frygter ej ondt;
thi du er med mig, din kæp og din stav er min trøst.

I mine fjenders påsyn dækker du bord for mig,
du salver mit hoved med olie, mit bæger flyder over.

Kun godhed og miskundhed følger mig alle mine dage,
og i Herrens hus skal jeg bo gennem lange tider.

På grønne vange...

Ingen kirke - siger Lindhardt

Af dominikanerpater Vincent Duclos

Professor Lindhardt er historiker — en udmærket historiker for øvrigt — og ud fra dette synspunkt er det en fornøjelse at læse hans bog »Stat og Kirke«, som i slutningen af 1960 udkom på Hans Reitzels forlag. På 150 sider tegner han et levende billede af forholdet mellem kirke og stat fra Kristi tid til vore dage. Det 19. århundrede, som er forfatterens speciale, får en bedre og mere indgående behandling end middelalderen, men denne fresko kan anbefales både historisk og litterært set.

Desværre holder professor Lindhardt sig imidlertid ikke til det historiske. Han ligger inde med et vist antal teser og anskuelser, og han forsømmer ikke nogen lejlighed til at bringe dem frem i lyset. Hans sidste bog er ud fra dette synspunkt en af hans mest karakteristiske, selv om den ikke hører til hans hovedværker. De små dask med poten han ligesom en passant tildeler den katolske kirke, for eksempel s. 65 og s. 106, afslører en sørgelig uvidenhed om det, han taler om, en uvidenhed, som desværre ikke mere kommer bag på os, men som ville have været mere forståelig, hvis man havde mødt den hos en professor for et halvt hundrede år siden. Det er imidlertid — som vi skal se — desværre ikke det eneste punkt, hvor professor Lindhardt ikke er helt up to date. Her og der støder man på hentydninger til forfatterens ynd-

lingsteseer: afmytologisering, kritik af kulturreligion og lykmemoral (en kritik, som for øvrigt er baseret på en fuldstændig misforståelse), slag rettet mod de højirkelige og hentydninger til alle de kontroverser, professoren har været indblandet i. Mesterens egne tilhængere hæves til skyerne — der mangler ikke noget som helst, ikke engang den grundindstilling, som efter min mening ødelægger hele bogen: at han »glemmer« det overnaturlige i Kirken.

Professor Lindhardts historiske værker, jeg tænker her især på hans medarbejderskab på Hal Kochs og Bjørn Kornerups store kirkehistorie, er snarere en historisk behandling af kirkepolitiske emner, enten regeringernes politik over for Kirken eller politik udøvet af Kirkens folk, end de er en behandling af Kirkens egen historie. At der eksisterer en kirkepolitik står fast, men den forklarer ikke alt, langtfra. Hvis man for eksempel vil forklare præsternes cølibat med, at det er en kirkepolitisk nødvendighed, som Lindhardt gør det (s. 53), er man simpelthen bytte for en grov misforståelse. Det er selvfølgelig fristende at tage politiserende briller på, når man taler om et politisk spørgsmål som forholdet mellem Kirke og stat. Men netop når man har at gøre med slige grænsspørgsmål er det absolut påkrævet at bevare den rigtige ligevægt mellem de implicerede begreber. Det er ikke altid ligevægten, der

kendetegner denne bog, som er et historisk værk, der tager sigte på at underbygge en påstand.

Den tese, professor Lindhardt hævder, er meget enkel: forholdet kirke — stat er simpelthen resultatet af irrationelle historiske faktorerens indgriben. Der findes ikke og kan ikke findes nogen virkelig principiel løsning på problemet: der eksisterer kun særtilfælde. Man kan more sig over Bossuet, der skrev historie set ud fra det guddommelige forsyn. Men han var alligevel sandheden nærmere, end forkæmperne for denne »eksistentialistiske« opfattelse af kirkehistorien er det. At tilfældighederne har spillet en rolle, og en stor rolle, i forholdet kirke—stat er givet. Men alle disse forskellige ting har alligevel måttet lempe sig efter en urokkelig grundsætning, nemlig selve Kirkens natur og opgave. En patentløsning findes ikke — hver ny tidsalder og hver kultur må finde sin egen løsning, men problemets forudsætninger er overalt de samme. Når professor Lindhardt reducerer Kirken til kun at være et rent åndeligt samfund som ikke har fundet sin virkeliggørelse i nogen synlig institution, fjerner han en af problemets forudsætninger og dermed hele problemet. Men kan man sådan uden videre hugge den gordiske knude over?

Selv om det synspunkt, bogen hævder, forekommer os absolut forkert, indeholder den alligevel mange interessante tanker og ytringer. Vi vil her gengive enkelte af dem. Med en forstandig bemærkning om statskirkens indstilling til tolerancen forklarer forfatteren de vanskeligheder, vor tids regeringer støder på i visse sydlige lande, hvor de nu — midt i det 20. århundrede — forsøger at vække en fuldstændig forældet

middelalderlig opfattelse til live. »Statskirkelighed betyder intolerance og magtanvendelse mod mindretallene; thi den Kirke, staten har brug for, må være enig, om den ellers skal være samfundets forenende ideologi; enhver kirkelig uenighed er en politisk trusel« (s. 40). Et andet sted anklager Lindhardt med rette statens neutralitet for at være rent utopisk. »Selv den mest liberale stat og den mindst »politiske« Kirke er dog af væsen totalitær, de kræver »alt« — om nødvendigt ære, liv og gods — og også i statens krav på menneskene ligger der noget religiøst; den liberale drøm om »neutralitet« er derfor det eneste forhold mellem stat og kirke, som *ikke* kan tænkes; der foreligger i historien kun to muligheder: *konflikt eller samvirke.*« (s. 124).

Efter professor Lindhardts mening findes der ikke nogen anden kirke end den, der er i Himlen...

Lindhardt lægger ikke skjul på, at han af de forskellige former for samvirke foretrækker den form, Folkekirken er udtryk for, og som han — hvad man slet ikke skulle vente — mener at finde i sin rene form i de arianske, germanske kirker fra tiden omkring det 5. århundrede (s. 46—47): en kirke, som er tæt forbundet med staten, præster, som er embedsmænd under staten, en udtrykkelig afvisning af Kirken som juridisk person, kort sagt en kirke, der absorberes af staten. Denne »demokratiske« opfattelse kommer tydeligt til udtryk i følgende parallel mellem Kirken og staten: »I sidste instans er stat og kirke tomme begreber, liv og indhold får de kun af *folket*, det folk, der politisk set er stat og religiøst betragtet kirke.« (s. 124). Vi står her over for det diametralt modsatte af den katolske opfattelse af Kirken som et guddommeligt frelsesmiddel. Ifølge vor opfattelse

kommer Kirken oppefra; den er til disposition for de troende, men får ikke sin myndighed fra dem. Efter Lindhardts mening findes der ikke nogen anden kirke end den, der er i Himmelen. Kristus har aldrig tænkt sig at stifte en kirke, der skulle være et synligt samfund. Det er kun et rent empirisk menneskeligt påfund, som hænger sammen med de historiske forhold. I evangeliets tekster, for eksempel hvor der er tale om, hvorvidt man skal give kejseren skat (Markus 12,13), og i Pauli tekster om, at man skal underkaste sig de bestående myndigheder, »er der ikke tale om et principielt syn på forholdet mellem stat og kirke« (s. 27). Faktisk kan man ikke uden at modsige sig

selv finde noget i Bibelen, som man på forhånd har påstået, at man ikke kan finde i den!

Professor Lindhardts originalitet ligger ikke i denne påståede adskillelse mellem evangeliet og Kirken. Det var et brændende spørgsmål for 50 år siden, og Loisy's bog, der var modernismens banner, og som netop bar titlen »Evangeliet og Kirken«, blev skrevet i 1902. Hvis det må være mig tilladt at citere, hvad professor Søe svarede Lindhardt på redaktionen af »Kristeligt Dagblad«s vegne, da Lindhardt havde offentliggjort den radioprædiken, han havde holdt om Kristi himmelfart, vil man deraf se, at han også der »repræsenterer et standpunkt, der var højmoderne i teo-

Sølvringen

Jeg har, som tidligere fortalt, tænkt på at skifte race for at få del i den indiskrimination, der i dag så selvfølgelig bliver den mest forfulgte af alle racer til del, men det blev altså ikke til noget, og nu er det galt igen: Nu vil jeg være neger, og det skyldes pengegriskhed. Der er jo nemlig det ved det, at det ikke kaster mere af sig at udgive en samling prædikener, end det gør at dyrke majs og brødfrugter (hvad det så er for nogle?) Og må den ene vente længe på regntiden, må den anden vente lige så længe på, at diskriminationen (se artiklen om Sydafrika!) ophører i den altid så loyale dagspresse, og så er det, at man kan begynde at tælle ribbene på Massa (fotografier står til rådighed) — havde man bare været neger, så ville der blive samlet ind til en, for det er dyrt at være neger, når man bliver selvstændig, som jeg blev det, da jeg højeste Dannebrog i min krål i Vatikanstaden.

Det hørte jeg en sandfærdig beretning om forleden af en af dem, der samler ind. I den nys frigjorte stat Kaba-Waba i nærheden af Ækvator var det lykkedes katolske missionærer at bringe en —

een — ung indfødt så vidt i boglige færdigheder, at han kunne sendes til Louvain for at studere medicin og blive landets første sorte læge; så oprandt frihed og selvstyre, og den excellence, der blev minister for folkesundheden, udnævnte omgående den unge mand, som kun mangler 2 år i at få eksamen, til understatssekretær for sanitetsvæsenet, og nu kører den unge under-excellence og stud. med. til sine forelæsninger i en sort Rolls Royce med chauffør . . .

Dokumentation (for dette er alvor!) står til rådighed, og min opfordring er: Støt de afrikanere, der lider, og støt dem rigeligt, men se lidt efter — som vor regering jo også er inde på det — at pengene går til deres formål, og at administrationen ikke koster mere end porto til en krydset check, som tilfældet er med Sankt Vincent grupperne, der plejer spedalske ved hjælp af ubetalt arbejdskraft: søstrene med de store hvide hovedlin, som vi har dem i Helsingør.

Men tilbage til det forrykte! Jeg forespurte i FN, i ONU, i UNESCO og i FAO, om jeg behøvede at sværte mig for at opnå

logiske radikale kredse for 30—40 år siden«. Professor Lindhardt må have været helt nede på bunden af skrivebordsskuffen for at finde disse synspunkter frem, som alle andre har opgivet for længe siden. For at forlene dem med et tilsyneladende skær af at være nye og friske driver han dem ud i deres yderste konsekvens. Når

det en dag endelig kommer så vidt, at folket efter eget behov udfylder det tomme begreb, der hedder Kirken, erstatter Bibelen med »Das Kapital« og forløsnings sakramenter med rumfartøjer, vil professor Lindhardt måske endelig sige, at nu er afmytologiseringen fuldbyrdet?

o

en landsomfattende indsamling uden alt for streng kontrol, eller hvad jeg kunne gøre for at få *standing* som neger? Overalt blev jeg afvist; pressesekretariatet lod mig vide, at der på mit fotografi ikke var nær ribben nok til at samle ind på, og jeg faldt på den psykotekniske prøve: jeg var ikke nær underudviklet nok . . . Godt, tænkte jeg, så lad pastor Gommans få alle pengene!

Jeg er netop ved at tale om indsamlinger, og det er jo den billigste måde at lade sit gode hjerte løbe af med sig på — nu vil jeg anbefale en, der endda er ulovlig, fordi den hverken er tilladt af gejstlig eller verdslig øvrighed, men der kan hverken rejses kanonisk proces eller politisag på den, for den eksisterer strengt taget slet ikke. For at belyse den, må jeg tale om min gamle shagpipe.

Jeg havde sådan en dejlig merskumpibe af den slags, der bliver ædlere med årene som gode vine, og som bliver en stadig mere kær, jo mere brun den bliver; men alder (det ved ingen bedre end jeg!) medfører skrøbelighed for et godt hoved, både på en pibe og på et menneske: en dag gik den hen og revnede, men det er der gode råd for: man går bare ned om hjørnet og får guldsmeden til at smelte en sølvring om den; så kan den holde sin og min tid ud!

Nu er det ikke et hoved, jeg vil tale om — skønt det er der heller ikke noget i vejen med — det er et hjerte, som trænger til en sølvring, for det har holdt ud over »støvet år«, og tro mig, det har været brugt, som få præstehjarter har det! Jeg selv står i gæld til det fra skriftestolen, og jeg har set manden, det sidder i, komme tilbage fra et sygekald oppe norden for lands lov og ret en vinternat i snestorm med et ansigt, der lignede fars (altså hakket kød), fordi cyklen i nat og snefog havde taget fejl af en snedrive og en skærvebunke . . . Jeg har ingen statistik over (og han har det næppe heller selv), hvor mange gange Ækvators længde han har gået, cyklet, kørt på mukkebik og i bil, alt som økonomi og besættelse tillod det, men jeg ved, at ingen af os andre har taget sig — som han — af Vorherres spredte får i hele amter og herreder, hvor de — uden ham — ikke længere havde haft noget forhold til Kirken — hvor må der være tømmer i ham, at han endnu holder til det! Og så har han ud-

Når man ser det strategisk

I *Militært Tidsskrift*, der udgives af Det Krigsvidenskabelige Selskab, fremlægger oberstløjtnant M. L. Lauesen en analyse betitlet: Danske vilkår over for problemet: den amerikanske, den europæiske og den britiske strategi. I den katolske kirkes strategi mener forfatteren at finde et pålideligt barometer for vejrudsigten i den totale krig, som det udtrykkes, »den katolske kirke er den ældste, den mest erfarne og den klogeste magtfaktor indenfor den totale krigs europæiske valplads.«

Artiklen påpeger, hvorledes den katolske kirke i kampen for sin stilling altid har fulgt ganske bestemte og enkle strategiske regler.

»Overfor et statsligt angreb, som ikke truer med den katolske kirkes fysiske udslettelse, men som tager kampen op med den om sjælene, slutter Kirken konkordat med angriberen og deler pro forma magten med ham vel vidende, at tiden for hans magt er begrænset, og når han falder, arver den katolske kirke

---

rettet noget, der får mange af os andre præster til at rødme ganske stille: lige så meget som han har været præst for os, har han været det for de polakker og de flygtninge, vi andre ikke rigtigt har kunnet hjælpe, fordi vi ikke har hans evner, og fordi vort hjerte (lad os bare tilstå det!) ikke slår så stærkt som hans.

Og nu har han sat sig en sidste opgave, og den skulle jo gerne løses, før alderen begynder at gøre det alt for svært — jeg ville gerne bede dem, der har sind og evne til det, om at slå en sølvring om dette hjerte, før det er slidt sådan op, at det brister. Hjertet sidder i pater Bender i Ålborg, og den opgave, han anser det for sin pligt at løse, er et kapel i Frederikshavn for hans spredte flok. Han har viet Danmark sit liv og gjort en upåfaldende gerning, sværere og større end de flestes, og noget har han i skuffen, men ikke nok. Hvad om vi slog en sølvring om det hjerte, han gav os!

Pet. ch

P.S. Pater Bender ved ikke af, at jeg skriver dette, og vil nok blive ked af det, men så må de aktive katolikker i Limfjordsbyen trøste ham ved at arrangere indsamlinger af sølvet til ringen.

ikke blot sin egen gamle magt, men også den, som angriberen havde samlet sig.

Da den nationalsocialistiske ideologi erklærede den katolske kirke krig og begyndte at hverve sjælene samtidig med, at den loyalt erklærede sig for »kristen« og anerkendte den katolske kirke, sluttede kardinal Pacelli konkordat med Hitler. Tilsvarende sluttede den katolske kirke konkordat med Mussolini. Den arvede dem begge.

Da den russiske kommunisme erklærede den katolske kirke krig og efter 1945 truede den med fysisk udslettelse samtidig med truslen om militær erobring af Vesteuropa, gik den katolske kirke åbent og effektivt ind i kampen mod kommunismen, og i den russiske kommunismes østeuropæiske vasallende opviste Kirken en række strålende martyrer og helteskikkelser.

Den katolske kirkes strategi, både over for nationalismen og over for den militære russisk-kommunistiske trussel, ledes af samme mand: Den smidige diplomatisk kardinal Pacelli blev den fromme pave Pius XII.

Da den totale krig på fronten mellem den russiske kommunisme og Europa skiftede kampform — men aldrig målsætning — ændrede den russiske kommunismes magtreduktion den militære trussel om storkrig med Vesteuropa til en totalstrategisk kamp om sprængningen af NATO.

Det foreløbige formål blev totalstrategisk defensivt — men selvfølgelig taktisk offensivt — for at skaffe den russisk-kommunistiske strategi aflastning mod Vest.

Kampmidlerne for at opnå NATO's sprængning tegner til at blive en kold og luskelun krig iblandt små varme velforberejede kup for at holde Europa svækket, forskrækket og splittet således, at den russisk-kommunistiske defensiv og magtreduktion både kan sløres, til den er overvunden, og ikke kan udnyttes modoffensivt.

Se, jeg mener nu noget andet...

Som gammel dragon har jeg aldrig helt sluppet min interesse for det krigsvidenskabelige. De må ikke tro, jeg er krigerisk, men det taktiske, det strategiske fængsler mig sådan rent teoretisk.

Den artikel, De kan læse i spalterne til venstre, er skrevet af en mand, som vist ikke har været dragon. Han har næppe oplevet, hvordan en strategi tilintetgøres, når krikken pludselig finder på at stejle! Så bliver man klar over, at der findes stærkere kræfter end den menneskelige fornuft. Det bør man tænke på, hvis man giver sig til at skrive om Kirken. Selv om denne strategiske ekspert sikkert har opdaget et og andet overmåde interessant om forholdet mellem Kirken og denne verdens magter, er det vigtigste undsluppet ham. Han har ladet sig narre af camouflagen...

Pastoren

Da denne udvikling begyndte i Europa, skiftede pontifikatet fra den fornemme aristokrat, Pius XII, til den joviale Johannes XXIII. Med paveskiftet skiftede også den katolske kirkes strategi.

De økumeniske bestræbelser for en sammenslutning af den romersk-katolske kirke med den græsk-katolske kommunistiske statskirke i Sovjetunionen tog form, og pavestolens venlige holdning over for Vesttyskland og dets kansler kølnedes kendeligt. Krustschow lod bemærkninger falde om »Vi kristne«, og mulighederne for en audiens hos paven blev ventileret under Krustschows Frankrigs-besøg. Kontakten sluttedes.

I samme grad, som den russisk-kommunistiske trussel om militær erobring af Vesteuropa aftager og afløses af en ideologisk kamp om sjælene, nærmer sig også konkordatet mellem den katolske kirke og den russiske kommunisme. Denne udvikling vil være en pålidelig europæisk barometerstand.«

Father John C. Madsen kr. 136,40 (20 dollars), E. og P.G. kr. 25,-, Patient på D. 13 kr. 20,-, M.M.K. kr. 500,-, B-L. Scavenius kr. 50,-, E. Dybdal kr. 50,-. Hermed er ialt indgået kr. 953,05.

Cuba: Arrestationer, plyndringer og helligbrøde!

Mens Castro-regeringen fortsætter med at udvise præster og ordensfolk fra Cuba, vokser dagligt antallet af katolikker, som deltager i Kirkens gudstjenester. De fleste af Cubas biskopper, som har været holdt i husarrest, er nu ifølge rapporter fra Havana samlet i den cubanske hovedstad. Der foreligger ikke nye efterretninger om kardinal Arteagas skæbne. Man mener, at han fortsat opholder sig i en udenlandsk ambassade i Havana. En række lægfolk, der er ledere inden for den katolske aktion, er blevet frigivet. Dette gælder således dr. Lasaga, der er præsident for de nationale katolske organisationer.

Miami, Florida (NC) Flygtede ordensfolk, som er ankommet hertil fra Cuba, beretter om en række tilfælde af helligbrøde over for Altrets Sakramente og af overfald på nonner, der endnu opholder sig på øen. Seks præster af augustinerordenen, der har været tilknyttet Villanueva-universitetet i Havana, oplyste, at alle seks kirker i byen Camaguey var blevet plyndret af Castros milit. Biskop Carlos Riu og alle præsterne blev arresteret, oplyste flygtningene. De gav følgende skildring af militens aktion i Camaguey:

»De brød tabernaklerne op og vanhelligede det hellige Sakramente ved at træde det under fode, hvorefter de marcherede ned ad hovedgaden og brugte kalke og patener til at anslå rytmen til deres cha-cha-sang.«

Augustinerpaterne oplyste videre, at militsen brød ind i deres kloster ved Villanueva-universitetet, fuldt bevæbnede med rifler, maskingeværer og maskinkanoner. De havde den forestilling, at

præsterne ville sætte sig til modværge. De blev derefter holdt i husarrest de følgende tre dage, og selv om de fik tilladelse til at celebrere den daglige messe i deres kapel, var de hele tiden under bevogtning af militens bevæbnede mænd, også når de indtog deres måltider i refektoriet. De fik ikke tilladelse til at bruge telefonen eller høre radioens udsendelser. En kommunistisk propaganda-sendelse fra radioen holdtes i gang dag og nat, for at militsen »ikke skulle have tid til at tænke, men hele tiden kunne blive endoktrineret af regimet.«

Blandt de andre flygtninge, som nu er ankommet fra Cuba, er 38 søstre. To af søstrene har arbejdet i Cuba gennem mere end 50 år. De oplyste, at alle deres ejendele var blevet stjålet fra dem, og at de kun havde fået tilladelse til at medbringe små tasker med de mest nødvendige ting. 70 af denne ordens søstre opholder sig endnu på Cuba.

Marjorie L. Fillyaw

En feltpræst bliver forhørt

I en af de skinprocesser, der allerede hører til dagens orden på Cuba, blev en af fangerne fra den mislykkede invasion på Cuba, kapucinerpateren *Ismael De Luego*, taget i offentlig forhør. Det var tre funktionærer fra »Barbudos«, der foretog afhøringen. En reporter fra »Corriere della sera« i Milano tog et stenografisk referat af forhøret:

Spørgsmål: Hvorfor sluttede De Dem til de folk, der gjorde invasion på Cuba?

Svar: Fordi de unge, der deltog i invasionen havde brug for en præst.

Sp.: Da De med Deres foresattes tilladelse forlod Cuba i november 1960,

fik De da samtidig ordre til at slutte Dem til invasionssoldaterne?

Sv.: Jeg kan kun svare Dem, at jeg ikke har sluttet mig til nogen gruppe. Min opgave bestod i at yde de unge katolikker gejstlig bistand. Om det var soldater eller ikke soldater var for mig uden betydning.

Sp.: Hvad har De foretaget Dem mod revolutionen, mens De endnu befandt Dem på Cuba?

Sv.: Intet.

Sp.: Hvorfor valgte man netop Dem?

Sv.: Fordi næsten alle de unge deltagere, som jeg var parat til at yde gejstlig

bistand, tilhørte Katolsk Aktions studentergruppe.

Sp.: Ved De, at der blev begået mord på Cuba under Batistaregimet?

Sv.: Ja, det ved jeg.

Sp.: Ved De, at der under det sidste angreb på Cuba faldt militssoldater, der var gode katolikker?

Sv.: Ja, det ved jeg, men min mission er af rent åndelig art.

Sp.: Nå, men hvorfor har De så sluttet Dem til dem, der foretog invasionen?

Sv.: Det har jeg allerede sagt Dem. Der var tale om gejstlig bistand, og glem ikke, mine herrer, at De, da De selv kæmpede mod Batista-regimet, sendte bud efter præsterne, for at De kunne få gejstlig bistand på Sierra bjergene.

Sp.: Ved De, at kapitalisterne har gennemført en modrevolution mod det cubanske folk?

Sv.: Jeg ved, at en præst hverken skal beskæftige sig med revolutioner eller modrevolutioner. Hans opgave består kun i at tage sig af de problemer og spørgsmål, der angår menneskenes sjæl.

Sp.: De påstår, at De er præst, men da De blev taget til fange, var De iført soldateruniform.

Sv.: De burde vide, at feltpræster i alle hære i verden bærer en uniform, der dog adskiller sig fra de andre, ved at den har et kors på brystet. Jeg bar også et sådant kors.

Sp.: Hvor på Cuba gik De i land?

Sv.: På stranden ved Giron.

Sp.: Hvordan blev De sat i land?

Sv.: Med en båd.

Sp.: Hvilke våben bar De?

Sv.: Ingen.

Sp.: Hvilke instrukser havde De fået?

Sv.: Som præst ydede jeg de kæmpende og de sårede og døende min bistand.

Jeg gav også en hårdt såret militssoldat den sidste olie. Jeg gentager endnu en gang, at min opgave hverken var af militær eller politisk art, men rent åndelig.

Sp.: Indrømmer De, at De har været med i en sammensværgelse mod vort land?

Sv.: Hvis De mener, at gejstlig bistand er en sammensværgelse, er jeg med-sammensvoren.

Sp.: De vidste, at man planlagde et angreb på Cuba. Hvorfor meldte De det ikke?

Vatikan-frimærker hjælper flygtninge

Geneve (NC) Vatikanstaden har skænket hele indtægten fra salget af sit flygtningefrimærke til De Forenede Nationers højkommissær for flygtningearbejdet. Det drejer sig om tre millioner kroner, hvilket er det største beløb fra en enkelt stat blandt de 76, der støttede flygtningene ved frimærkesalg.

Den 7. april 1960 indledtes aktionen fra de lande, der deltog i planen, og det var dengang målet at fremskaffe henvend syv millioner kroner til flygtningene. Vatikanstaden udgav en serie i seks værdier og med tre motiver. De Forenede Nationers højkommissær for flygtningearbejdet, *Felix Schnyder*, oplyser, at nogle lande udsendte særlige frimærker, mens andre solgte de almindelige frimærker med et tillægsbeløb, der skulle tilfalde flygtningene. Alene Vatikanstaden besluttede sig for at give hele indtægten af de særlige frimærker til arbejdet. De tre millioner kroner vil blandt andet blive anvendt til fordel for flygtninge fra Algier, Tunis og Marokko samt til flygtninge i Jordan, Libanon og Det fjerne Østen.

Det lovede referat fra den internationale kongres af katolske kvinde-organisationer må af tekniske grunde vente til næste nummer.

Sv.: For det første var der ikke en kat, som ikke vidste det, og for det andet har jeg som præst ikke noget med den slags ting at gøre.

Sp.: Hvad er Deres nationalitet?

Sv.: Jeg er spanier.

Sp.: Var De med i den spanske borgerkrig?

Sv.: Ja, mine herrer.

Sp.: På hvilken side kæmpede De?

Sv.: I Franco-armeen.

Sp.: Anser De Franco-regimet for et kristent styre?

Sv.: Jeg er ikke solidarisk med den spanske regering, men jeg vil gerne benytte lejligheden til at fortælle Dem, at 27 medlemmer af min egen familie er blevet myrdet af kommunisterne.

Sp.: Ved De ikke, at uskyldige børn har mistet livet her på Cuba?

Sv.: Det har jeg ikke hørt noget om.

(En af de tre embedsmænd, der foretager afhøringen, viser kapucinerpateren nogle fotografier af børn, der er omkommet i nærheden af lufthavnen ved et luftangreb på Cuba.)

Pater De Luego: Det gør mig ondt, at disse uskyldige børn har måttet lade livet. Jeg gentager, at jeg aldrig har båret våben, og kan kun sige Dem, at jeg — som alle præster — hader krig.

Sp.: Havde det ikke været Deres opgave som præst at undgå, at der blev borgerkrig?

Sv.: Jeg er af den opfattelse, at hverken moralske eller fysiske kræfter kunne have forhindret det had i at komme til udbrud, som har ført til denne borgerkrig. Efter de erfaringer, jeg i disse dage har gjort, fordømmer jeg angrebet på Cuba og tror, at det var berettiget at forsvare øen.

Som omtalt har paven bispeviet 14 missionærer, der skal arbejde i Indien, Afrika og Det fjerne Østen. På billedet over disse linier ses Johannes XXIII sammen med en af de nye afrikanske biskopper.

Valfarten i radio

På onsdag vil Vatikanets Radio i sin udsendelse til Danmark bringe lydglimt fra valfarten til Aasebakken. Man skal blandt andet høre afsnit af pater Roos' og biskoppens prædikener. Udsendelsen begynder kl. 21.30 og høres på kortbølgerne 25,67 og 31,10 (bedst) samt på mellembølgen 126.

Katolsk borgmester

For fjerde gang har den store engelske industriby Liverpool fået en katolsk borgmester. Oldermannen Peter McKernan, som repræsenterer arbejderpartiet, er med stort flertal blevet valgt til at være byens Lord Mayor. Kun fem medlemmer af det protestantiske politiske parti stemte imod.

I søndags aflagde den nye borgmester sit officielle besøg i den katolske domkirke og deltog i messen, som blev celebreret af ærkebiskop Heenan.

Kan de kristne trøste Jesu Hjerte

I omtalen af Jesu Hjerte støder man undertiden på udtrykket »at trøste Jesus«. Således kunne man for nylig i en dansk artikel læse: »Der er mange, der ikke bryder sig om Kristus, fornærmer Ham. Derfor vil vi . . . modtage kommunionen for at trøste Kristus for dem, som fornærmer ham«.

Det er klart, at man ikke kan forlange af en artikel, der er skrevet for børn, at den skal udtrykke sig i lige så nøjagtige vendinger som en teologisk afhandling, og det er heller ikke vanskeligt at få øje på den udmærkede hensigt, der ligger bag disse linier. Forfatteren vil dermed understrege, at vor kærlighed til Kristus skal være en uselvsk kærlighed, der er åben over for andre mennesker, en kærlighed, som ikke først og fremmest får en til at søge sin egen fordel og tænke på, at man selv skal gøre fremskridt, men som først og fremmest søger Guds ære og sine brødres frelse.

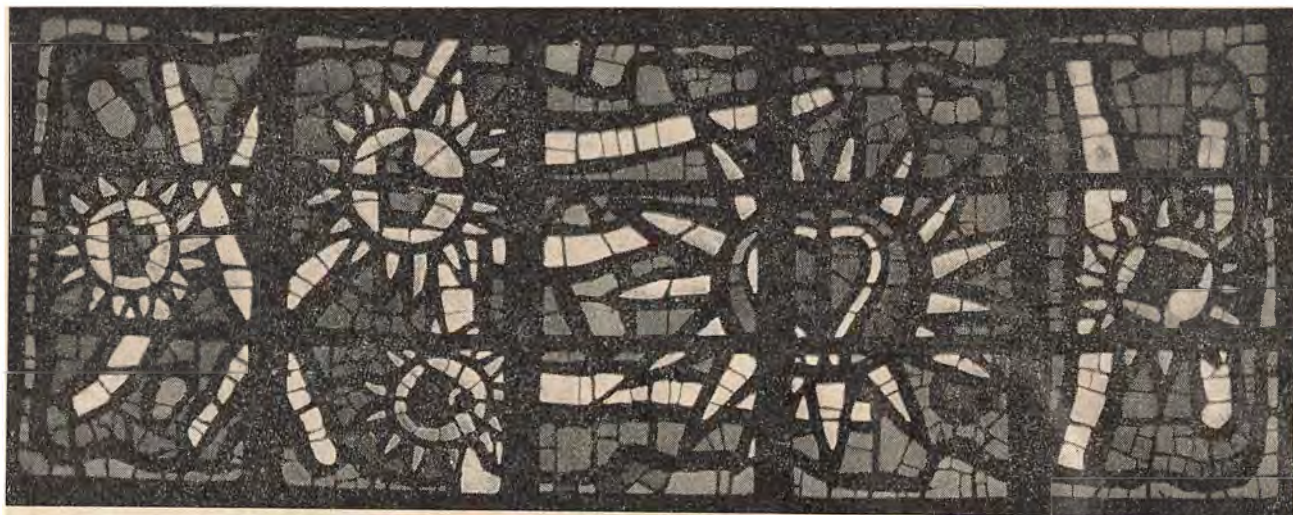
Dette udtryk »at trøste Jesus«

er dog trods alt så tvetydigt, at det i virkeligheden er meget farligt, og man bør derfor omgås det med den største forsigtighed. Hvorfor?

Først og fremmest fordi det ikke har nogen som helst tilknytning til Bibelen. I evangeliet hører vi aldrig om, at Kristus venter »trøst« af menneskene. Det er tværtimod ham, der bringer dem trøst: »Han går gennem verden og gør godt.« Ofte viser Kristus sig skuffet og misfornøjet med sine samtidige, ja, selv med sine disciple: »I hyklere . . . I øgleunger . . . I sendrægtige til at tro . . . Du vantro og forvildede slægt, hvor længe skal jeg være hos jer, hvor længe skal jeg tåle jer?« (Mattæus 15,7; 22,18; 17,16; Lukas 9,41). Og det var ikke bare tomme ord. De senere begivenheder viser, at Kristus havde ret i ikke at vente sig for meget af menneskene. Det forudsiges allerede i Salme 69: »Jeg bied for-

gæves på medynk, på trøstere uden at finde«. Og faktisk ser vi også, hvad der sker i lidelsens time: Apostlene forlader deres Herre; i Oliehaven sover de, mens han gennemgår sin dødsangst; og den næste dag forråder Peter selv sin Herre og Mester. Er der nogen grund til at tro, at vi ville have handlet anderledes, hvis vi havde været i deres sted? Hvis vi selv tror det, er vi nogle frygtelige farisæere.

Og det er faktisk det, der er det farlige ved det udtryk, der her er tale om. Ubevidst og uden at ville det deler det menneskene op i to lejre, den ene bestående af de mennesker, der bedrøver Jesus, altså de ondes lejr, og den anden bestående af dem, der trøster ham, de godes lejr. Det tager ikke hensyn til det faktum, at vi alle sammen er solidariske med hinanden — at vi alle sammen hører både til det gode og det dårlige parti, og at vi alle sammen er syndere på vej mod

Kan denne fremstilling af Jesu Hjerte vække genklang i fromme sjæle? Den er et af de sjældne Jesu Hjerte billeder, som ikke prøver på at fremkalde en overfladisk sentimentalitet, men som

henvender sig til troen og det indre liv. Kristi fem vunder stråler her som solen, og strålende farver som gult, blodrødt og blåt giver udtryk for forklarelsen.

Det er en kirkerude, der er tegnet af den franske kunstner Fernand Léger til arbejderne ved Peugeot fabrikken, og som findes i deres sognekirke, Jesu Hjerte kirken i Audincourt.

6000 valfartede til Aasebakken og Øm

helligheden. Vi er alle uden undtagelse afhængige af Guds barmhjertige nåde. Hvis vi er så lykkelige, at vi aldrig har begået en svær synd, er det simpelthen (som Terese af Lisieux siger), fordi Gud har tilgivet os på forhånd. Vi er alle sammen syndere og solidariske i synden, og vi øser alle sammen af Guds barmhjertighed. Og det er grunden til, at vi ikke modtager kommunionen for at trøste Jesus, men for at styrke vor svaghed; hvis vi ikke modtog den, ville vi dø af sult — vort kristne liv ville simpelthen hentæres og visne bort.

Vi må derfor passe på, at vi ikke kommer til at bede som farisæeren, der glædede sig over, at han ikke var som andre mennesker. Det er bedre, at vi beder ydmygt og ser os selv, som vi er. Lad os bede sådan til Jesu Hjerter, som Kirkens liturgi opfordrer os til at bede: »Giv os Herre, at vi i din Søns hjerte, som er såret ved vore synder, må få del i hans kærligheds uendelige skatte«, eller som Peter Schindler foreslår os: »Vi er intet, vi har intet, vi formår intet at byde dig som fuldgodt vederlag — vi som end ikke uden vor Frelasers værk evner at sone vor egen brøde...«

M. D.

Karmeliterkloster godkendt i Sverige

Den svenske regering har i et statsråd givet tilladelse til oprettelse af et karmeliterkloster i Glumslöv i Skåne, men opstillede visse betingelser.

Klostret må kun tage klosterløfte af personer over 25 år, og dette løfte må ikke danne nogen hindring for udtræden af klostret. De offentlige myndigheder har ret til at besøge klostret og til at holde sig orienteret om virksomheden. — Man må heller ikke nægte myndighederne tilladelse til at træde i direkte for-

På sommerens hidtil skønneste dag vandrede over 3000 valfartsdeltagere gennem skovene fra Holte til Aasebakken, hvor endnu flere sluttede sig til, så at ialt 3400 var samlet, da biskoppen celebrerede sin messe foran klostret.

Pater H. Roos S.J. holdt dagens prædiken, som blev rundkastet af et nyt højtaleranlæg. Mere end halvdelen af forsamlingen modtog den hellige kommunion, og en halv snes præster måtte assistere biskoppen ved uddelingen. Efter eftermiddagens andagt medtoges den sakramentale velsignelse af den nye chargé d'affaires for den apostoliske delegation i Skandinavien, mgr. Bruno Heim, hvem biskoppen i sin tale bød velkommen.

o

I lighed med tidligere år begyndte unge fra KUK og AC valfarten til Aasebakken om lørdagen. Som indledning var der en kort andagt i Sct. Andreas kirke i Ordrup med påfølgende velsignelse af de unges oppakning. Velsignelsen, der stammer fra middelalderen, blev brugt for første gang i år. Herefter begav man sig i små grupper, mens et i forvejen forberedt emne om synden og dens følger blev diskuteret, ud på vandringsen, hvis mål den aften var Rygård ved Gl. Holte. Her spiste man, siddende omkring bålet, den medbragte mad; som afslutning på dagen sang man Komplet.

I tavshed gik man herefter til ro, pigerne på Rygård, medens drengene måtte gå et par km endnu, inden de nåede deres kvarter. Om morgenen mødtes pigerne og drengene ved indkørslen til Rygård på Øverødvej. Her blev der bedt morgenbøn og spist. Under bøn og sang begav man sig på vej mod Holte station for at mødes med de forskellige sogne. Ungdomsvalfarten forløb fint, begunstiget med et godt vejr. Dens leder var pater V. Duclos O.P.

R.H.

bindelse med klostermedlemmerne enkeltvis.

Endelig erindres om, at klosterløftet ikke må medføre nogen indskrænkning i den personlige frihed, som svensk lov sikrer svenske statsborgere.

Ordensfolk vil formodentlig mene, at denne sidste betingelse er overflødig, da kirkeretten faktisk kræver det samme.

Henved 2500 katolikker fra sognene på Jylland og Fyn deltog traditionen tro i Maria valfarten til Øm, der afholdtes i søndags i strålende sol.

Fra Aalborg og Aabenraa, fra Svendborg og Nyborg bragte busser og biler de mange pilgrimme frem, og ikke så helt få forlod deres biler for til fods og i fælleskab at gå de sidste seks-syv kilometer til det velkendte Øm, hvor nu en næsten færdig kirkebygning kunne byde dem velkommen.

Klokken 11 blev messen celebreret af biskoppen, pater H. Roos S.J. prædikede, og klokken 14 holdtes processionen, der i år sluttede med nedlæggelsen af grundstenen til valfartskirken (som vi senere skal omtale).

KUK fra Aarhus havde forestået tilrettelæggelsen af arrangementerne i forbindelse med parkering og opstilling af processionen og slap som sædvanlig godt fra resultatet.

†

Min elskede mand, fhv. prokurist
VILHELM MONNET
er afgået ved døden den 24. maj
1961.

Bed for hans sjæl.
Mary Monnet
R.I.P.

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 11.: 3. søndag efter pinse (s. 662, grøn).

MANDAG d. 12.: Johannes af St. Facundo (s. 940, hvid), bekender. Ihukommelse af Basilides og hans lidelsesfæller (s. 940).

TIRSDAG d. 13.: Antonius af Padua (s. 941, hvid), kirkelærer.

ONSDAG d. 14.: Basilius den Store (s. 942, hvid), kirkelærer.

TORSdag d. 15.: Søndagens messe (s. 662, grøn). Ihukommelse af Vitus og hans lidelsesfæller (s. 943). Eller: Vitus og hans lidelsesfæller (s. 943, rød), martyrer. Ihukommelse af søndagens messe (s. 662).

FREDAG d. 16.: Søndagens messe (s. 661, grøn).

LØRDAG d. 17.: Gregor Barbarigo (hvid), bekender.

SØNDAG d. 18.: 4. søndag efter pinse (s. 666, grøn).

Børge Christiansen

Slagtermester

Skovvang 23 - Tlf. 3026
Svendborg

NIELS MADSENS MASKINSNEDKERI

Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

SVENDBORG LIGKISTEMAGASIN

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH

KAFFE - VIN - KONSERVES

Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg

Telefoner: 1410 og 172

Malermestre

L. LARSEN & SØN

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 1016

Emil Hansen

Slagtermester

Vestergade 94

Odense . Tlf. 12 13 22 - 12 18 22

LÆST og HØRT

ved E. D.

Lyrikeren *Otto Gelsted* er i dag 73 år og en rigtig kernekarl. På det seneste er han endog begyndt at skrive om fodboldkampe i Land og Folk, hvis hårdt prøvede abonnenter ikke synes at skulle spares for nogen art af begrebsforvirring.

Omkring århundredskiftet, da *Gelsted* drømte om sit første par fodboldstøvler, gik han i det katolske Skt. Andreas kollegium i Ordrup, hvor han efter eget opgivende hentede sig fin klassisk dannelse, sans for skarp logisk tankegang, men også fjendskab til kristendommen. Han forlod katolicismen for at finde den græske klarhed.

For fyrré år siden digtede han om sin omsindelse: Jeg glemte det aldrig siden / og kors og tornekrans / blegnede og blev borte / i den homeriske glans.

I et interview i *Aktuelts* fredagstillæg »Weekend« har *Gelsted* ikke desto mindre genopfrisket minder fra sin drengetid på kollegiet. På interviewerens spørgsmål, om børn gik til skrifte, lyder svaret:

— Ja, naturligvis. Hver måned gik vi da til skrifte. Jeg var vel 14 år, da jeg bestemte mig til at være helgen. Da *det* var besluttet gik jeg naturligvis *ikke* til skrifte. Pateren kom løbende efter mig og sagde: »Otto, har du slet ingen synder?«

»Nej, slet ingen,« svarede jeg. »Jeg har bestemt mig til at være helgen. Jeg har ikke tænkt en utugtig tanke, ikke drillet min søster, ikke bandet, jeg har ingen synder begået.«

»Umuligt, Otto!«
»Jeg har rettet mig efter alt, hvad jeg er blevet påbudt, og jeg har slet ikke haft lyst til at synde. Skal jeg nu skældes ud for det?«

»Umuligt, Otto, tænk dig om.«

»Det har jeg gjort.«

»Otto, alene dit hovmod er en synd!«
Han ville ikke tro mig, men jeg gik aldrig til skrifte mere. Rektor sagde, at jeg skulle have været smidt ud, men da jeg var den eneste, der kunne forvente at få 1. karakter til studentereksamen, og kollegiet nødtigt ville miste sin dimissionsret, så blev jeg ikke smidt ud.

— Havde De ingen moralske skruller bagefter?

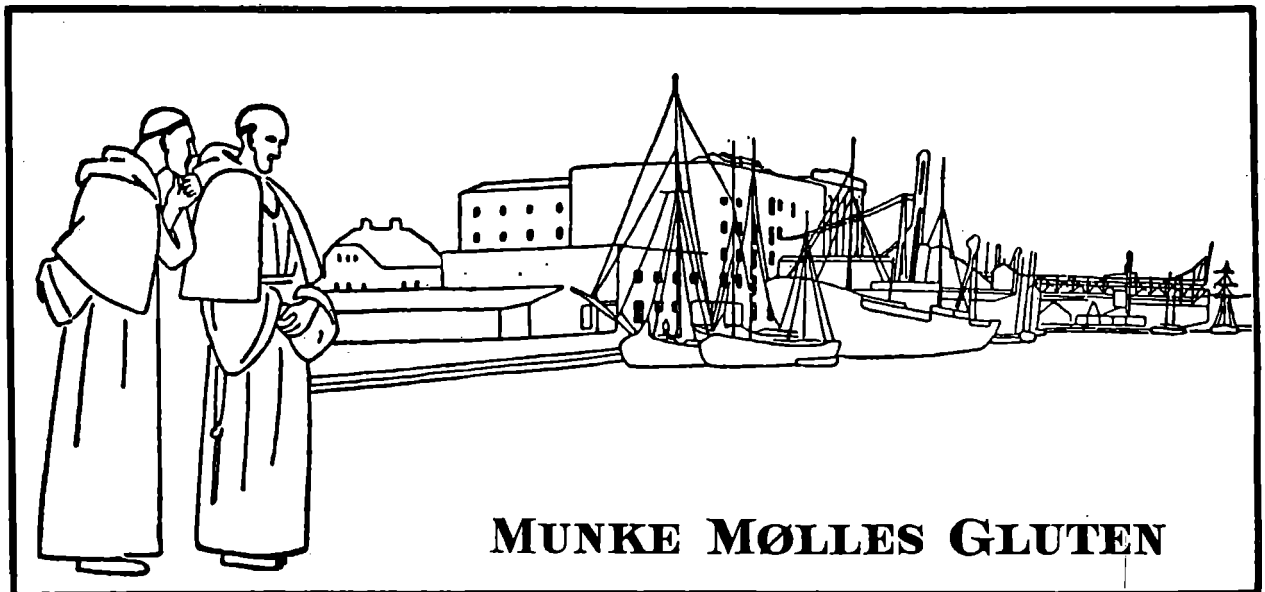
— Nej, ikke spor. Jeg er ikke noget religiøst eller moralsk gemyt, og jeg havde ingen vanskeligheder ved at gå over fra tro til vantrø. Jeg var blevet ivrig darwinist, takket være min naturhistorielærers værk: »Abeteoriens bankerot.« Jeg fandt teorien *meget* tiltrækkende og sagde ham det.

»Otto, du har såret mine helligste følelser,« erklærede han og forlod rystet klassen.

Til *Otto Gelsted*s helgenagtige dyder føjer sig, som det her ses, en glimrende hukommelse. Disse replikkifter fandt dog sted for omkring 60 år siden.

Andre er imidlertid hans ligemænd i så henseende, tilmed en del af *Gelsted*s jævnaldrende skolekammerater, som stadig kan opfriske glade minder fra kollegiet i Ordrup. De er forblevet praktiserende katolikker — måske hænger det sammen med, at de ikke som *Gelsted* magtede at klare en 1. karakter. Hvem ved?

I denne forbindelse forbavser det, at *Gelsted*, der som kommunist ikke skulle være fremmed overfor dialektikken, maler sine gamle lærere på en måde, så billedet er alene usympatisk. Mon ikke

MUNKE MØLLES GLUTEN

Fyn og dens øer

1. kl. kød,
pålæg og
bestekød

SOPHUS LARSEN & SØN
Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Conditori »Smedegaarden«

Oscar Holmbøl
Østerbæksvej 90 - Tlf. 11 51 56
Odense
Leverandør til hospital og børnehjem

FYENS DISCONTO KASSE

(BANK-AKTIESELSKAB)

ODENSE

STIFTET 1846

Danmarks ældste private bank

TIL BYEN
i byen
FRA BYEN smut ind!

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

alle, der gik i skole omkring århundredskiftet, i dag må ryste på hovedet ad mangt og meget i datidens pædagogik — men derpå forlade, fordi jo også datidens lærere var børn af deres tid?

For ikke tre, men én snes år siden fik den, der skriver dette, et par gevaldige kindheste af en lærer, som ikke tålte mindste usikkerhed i elevernes opremsning af de 10 bud. Stedet var en almindelig offentlig kommuneskole, en udmærket skole med en stab af dygtige lærere. Den lussingsmækkende lærer gjorde siden god og fortjent karriere.

Det er en såre vanskelig sag at være underviser og ikke mindst til religionslærerne må kravene være store. En ubetænksom holdning, en uheldig metode, kan sætte varige og triste spor.

I Otto Gelsteds tilfælde er indignationen levende efter 60 års forløb. Denne uforsonlighed kan han dog næppe have lært af de kære grækere, Platon og Sokrates.

Ungdomsskolens første år afsluttet

Solen skinnede fra en høj blå himmel, da Dannebrog for sidste gang i disse ni måneder foldede sig ud foran Graveshoved katolske Ungdomsskole. Flaghejsningen blev optakten til skoleårets afslutning, søndag den 28. maj.

Fra nær og fjern var gæster kommet til stede for at være med. Man indledte med at deltage i messen i Sankt Maria kirke i Haderslev, hvortil eleverne nu på så mange søndage er blevet kørt i den lille bus.

Efter hjemkomsten fra Haderslev fordelte de mange forældre og venner sig på den store græsplæne ned mod Lillebælt, hvor indholdet af de medbragte madpakker blev fortæret.

Klokken 14.00 gik tæppet for »En søndag på Amager«, der opførtes under levende interesse og lydeligt bifald, på de skrå brædder i Anslet Forsamlingshus. De unge aktører spillede med megen energi og ikke mindre charme.

Efter forestillingen blev der budt på kaffebord til den talrige forsamling, hvoraf en ikke ringe del udgjordes af skolens mange lokale venner og medarbejdere.

Formanden for bestyrelsen, direktør *Børge Mannøv*, takkede i sin tale varmt skolens forstander *Sigfred Riishøjgaard* og fru *Gerda*, der sammen med skolens lærerkræfter havde gjort det muligt at få skoletanken omsat i praksis. Også de mange familier i Fjelstrup, der havde åbnet deres hjem og virksomheder for eleverne, fik tak, og formanden fortalte eleverne, at formålet med skoleopholdet

havde været at gøre dem til helstøbte personligheder med mulighed for at klare sig igennem de vanskeligheder og fristelser, tilværelsen uden tvivl vil stille dem overfor.

Forstander *Riishøjgaard* kastede blikket tilbage til den dag for ni måneder siden, da den brogede flok arriverede, og mindedes det særkende, der havde været fælles for næsten alle af dem, nemlig: de spidse albuer, som imidlertid nu var slebet af. »Alle har I vist, at I forstår betydningen af at være på samme hold. Hver af jer har fået en plads som kun kan bestrides af netop jer, og jeg tror, at I også vil forstå at være på denne post i det øjeblik, der er brug for jer.«

Der blev talt fra mange sider i eftermiddagens løb, og til sidst tog sognepræsten i Haderslev, pastor *Simonsen* ordet. Han kom ind på den betydning, det har haft for sognet i Haderslev at have den nære kontakt med ungdom fra alle landets sogne og udtrykte håbet om, at eleverne, når de kom hjem til deres ofte store og smukke kirker, engang imellem ville sende en venlig tanke til kirken i Haderslev.

Resten af eftermiddagen stod i opbrudets tegn. Der blev sagt farvel og udvekslet adresser, og ikke så helt få af eleverne fældede en tåre over afskeden.

Den 3. september begynder det nye skoleår på Graveshoved, og elevlisten er næsten fuldttegnet, endnu er der imidlertid enkelte pladser ledige.

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER

København

Norske katolikker gået til handling

I NORGE HAR MAN gennem fire år haft et interessant katolsk hjælpearbejde i gang. Det hedder Franciskus-hjælpen og er i mange henseender en stærkt udbygget udgave af det katolske kontakt-kontor, som i et halvt års tid har eksisteret herhjemme. Da Franciskus-hjælpen samtidig ved sin støtte har vist sig at have slået stærke rødder både blandt prote-

stanter og katolikker i Norge, er vi sikker på, det vil interessere vore læsere at høre lidt nærmere om dette nye, interessante træk i Kirkens ansigt i Skandinavien. En del af Franciskus-hjælpens ideer kan muligvis omplantes på dansk grund og blive en stimulans for vort hjemlige kontakt-kontor.

Franciskus-hjælpen blev startet af de Franciskanere, som arbejder i Oslo, i et forsøg på at aktivisere den kristne næstekærlighed i en lang række nærliggende praktiske opgaver. Man var klar over, at en mængde mennesker uden at være tilsluttet nogen organisation har den bedste vilje til at hjælpe uden at ty til den traditionelle femmer eller tier til et godt formål. De startede derfor ligesom herhjemme et kontakt-kontor, hvor man kunne henvende sig både med sine behov for hjælp af forskellig art og med sit ønske om at hjælpe. Virksomheden skulle både omfatte socialrådgivning, ensomme ældres problemer, syge og mødre med småbørn. Der skulle være babysitning og familierådgivning, og disse vidt forskellige opgaver skulle dels løses af læger, jurister, socialrådgivere og præster, dels af en stab af husmødre, som var villige til at ofre nogle formiddagstimer på at bringe midlertidigt styr på sagerne i hjem, der var kommet i pludselige vanskeligheder af den art, som kræver praktisk og kyndig assistance. Der var kun tale om personlig, slet ikke økonomisk hjælp, og i tilfælde, hvor man skønnede, at det ville være uforsvarligt at nægte materiel støtte, blev de nødstedte henvist til menighedsplejen.

En af hjælpearbejdets ledere, franciskanerpater Castricum.

Som resultatet af en rundskrivelse til samtlige katolikker i Oslo-området meldte 70 sig, og selvom nogle havde mere god vilje end mulighed for at påtage sig de respektive opgaver, råder Franciskus-hjælpen til stadighed over et kartotek med en stor stab af medarbejdere og kan glæde sig over en mængde positive resultater.

Alle medarbejdere blev indkaldt til nogle forberedende foredrag, hvor der blev lagt kraftig vægt på den åndelige baggrund for arbejdet, og siden har man med passende mellemrum arrangeret foredrag om formiddagen og om aftenen, så at alle medarbejdere kan få lejlighed til at deltage, og møder, hvor de kan lære hinanden at kende, drøfte fælles problemer og få de nødvendige instruktioner om for eksempel tavshedspligt, opførsel i fremmedes hjem o.s.v.

Kontoret havde telefonid en time på hverdage. I begyndelsen ringede telefonen ikke så ofte, som man havde håbet. Men det blev snart anderledes, efterhånden som Franciskus-hjælpen blev mere kendt. De fleste henvendelser sker telefonisk og bliver også afviklet telefonisk. Dens arbejde falder blandt langt flere protestanter end katolikker, og det viste sig, at alle punkter på programmet blev aktuelle, samtidig med at der blev opnået et værdifuldt samarbejde med ikke-katolske institutioner: flygtningehjælpen, menighedsplejen og de forskellige socialkontorer.

Al hjælpen ydes gratis. Det hænder ofte, at opgaven falder helt anderledes ud, end medarbejderen troede efter de foreliggende oplysninger, måske større

AXEL SMITH'S EFTF.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 · Holbæk
Telf. 156

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester
Markedsplads 10,
Holbæk.
Telefon 239

THERMALIND-varmeteppe lindrer mod smerter fra gigt, ischias og sygdomme som kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk · Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65
Leverandør til hospitalet

Rasmussen og Nielsens maskinværksted

Vestergade - Holbæk
Tlf. 1039

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi- og plasticvarer til hospitaler og sygehuse

OVERSÆTTELSE SARBEJDE ØNSKES engelsk til dansk. Også mere seriøst arbejde har interesse. Bill. mrk. M. 5 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

og besværligere, måske mindre og mindre betydningsfuld. Så kan medarbejderen føle sig skuffet, men vil gennem den stadige kontakt med lederne få lært at se en del af sin opgave i at tage de forskellige skuffelser med oprejst pande og prøve at se hjælpearbejdet i et lidt større perspektiv. Det meste arbejde er ydet hos gamle og fattige mennesker, som lige er udskrevet fra sygehuset, eller som pludselig er blevet syge. Andre medarbejdere læser for blinde, besøger og hygger omkring gamle, der er alene o.s.v. Man håber at kunne udbygge hjælpen ved at tilknytte fagfolk på forskellige områder. Der er fornylig startet en klub for alkohol-skadede, svarende til den danske Ring i Ring-institution.

— Vore vanskeligheder, siger en af medarbejderne, er at få tilstrækkelig arbejdskraft til de opgaver, der melder sig, men efterhånden som opgaverne bliver påtrængende, viser der sig altid en løsning.

Som det fremgår af artiklen, svarer de sociale forhold og hjælpeforanstaltninger i Norge ikke helt til de danske. Men der er sider i Franciskus-hjælps arbejdsform, som uden tvivl kunne gøres frugtbare også herhjemme. Med hensyn til katolsk familie-rådgivning har der allerede gennem et par år været praktiseret en sådan hjælp herhjemme, men udelukkende af læger. Den vender vi tilbage til i et af de førstkommande numre.

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

— Kære Vorherre, det bliver så den sidste aftenbøn i lang tid, for i morgen rejser jeg på ferie...

MEIERIET Vestebro

Aarhus by's førende
TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RETRÆTE FOR MÆND PÅ DALUM KLOSTER fra mandag aften den 21. august til fredag morgen den 25. august. Leder: Pater Irenæus, Sønderborg. Pris for deltagelse: kr. 40,-. Tilmeldelse: Henry Schultz, Mariabo, Tøndervej, Kolding. Tlf. Kolding 1552. Vel mødt på Dalum!

Blandede annoncer

UNG MAND fra Storkøbenhavn, der føler sig ensom, ønsker gerne ad denne vej kontakt med ung pige for bekendtskab evt. ægteskab. Interesser: friluftsliv og hjemlig hygge. Billet mrk. »23 år« til bladets annonceekspedition, Hauchsvej 8, København V.

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af ung mand, 28 år, i Kolding, med god katolsk dame, gerne sygeplejerske. Billet mrk. J. 9. til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Fødeklubben
Skottegaarden Fru Suenstrup
Kastrup. Tlf. 50 39 01
Smukke lyse en-, to- og tre-sengs- samt fællestuer.
Også ambulante fødsel.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

EMANUEL JENSEN & H. SCHUMACHER

Murer- og
Entreprenørforretning A/S

Godthåbsvænget 4, København F
Telefon C. 968

Chr. Hansens køudsalg

København F
Telefon Eva 6465 - 6466
Gl. Kongevej 163

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTTFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Nye film

Djævelen i kroppen

Lige siden sin fremkomst i 1947 har *Djævelen i kroppen* været en omdiskuteret film. Dens begejstrede tilhængere accepterer den ægte og sobre måde, hvorpå den skildrer ung, fremstormende, men umoden kærlighed. Dens modstandere hæfter sig især ved det ubehagelige emne, den behandler.

Et kort referat vil overtale læseren om, at emnet virkelig er ubehageligt:

Vi er i Frankrig 1917. En ung kvinde, hvis mand er ved fronten, lader sig rive med af en 16-årig drengs forelskelse. Sejrsikker og ubekymret har han taget hende; men da hun betror ham, at hun skal føde hans barn, begynder han — efter at den første naive begejstring har lagt sig — at ane ansvaret forude. Hun ser hans usikkerhed og forlader ham for at gå til sin mand, så denne til sin tid kan tro, at han er far til barnet. Drengen accepterer dette og ender med, kort før pigen dør i barselseng, at benægte sit faderskab.

Denne film vil jeg vove at anbefale for unge mennesker over 16 år — hvis de ser den sammen med deres forældre!

Det forbyr Dem? De ønsker en forklaring?

Gérard Philipe som François

Herlig Humbug

Nu er det jo ikke ligefrem den årstid, hvor man mest tilskynder folk til at gå i biografen. Alligevel vil jeg sige om dette seneste italienske

lystspil: und Dem selv en hjertelig latter over denne herlige farce, hvor Vittorio Gassman får lov at udfolde sit sprudlende talent i rollen som professionel svindler.

Efter en virkelig original og vittig præsentation af rollelisten ser man den kasserede skuespiller Gerardo, som til sidst, da alle døre til teaterverdenen synes lukkede for ham, ingen anden udvej ser end at udnytte sine maskeringsevner til mere lyssky, men nok så indbringende foretagender. Hans påfund er så barokke og hele handlingen så gennemtrængt af selvironi — til tider ret bidende — over det italienske samfund i almindelighed, politiet, forretningsverdenen og militæret i særdeleshed, at man næsten kan kalde det satire. Men humoren bliver aldrig ondskabsfuld, hvis man da kun ta'r spøg for spøg, og det vil jeg stik imod Kumbel råde til i dette tilfælde.

bm.

At kende er at forstå, siger man, og i denne rent beskrivende film, så helt uden symboler, afdækkes på én gang nænsomt og knivskarpt barnet, den *modne dreng*, der kun fysisk og følelsesmæssigt er blevet mand, en *umoden mand*.

Der ligger nemlig mere erkendelse end fornægtelse i det svar, François giver til sidst, hvor han frasiger sig sit faderskab. Han har endelig fattet, at man ikke blot fysisk, men også åndeligt må være far til et barn for at have ret til at kalde sig dets far.

Gérard Philipe er François til fuldkommenhed. Det er først og fremmest hans fortjeneste, at man kommer til at holde så meget af denne dreng, der tror han er voksen. Uden denne sympati ville filmen ikke have så stor interesse; men som den er nu, kan den skænke mange glemsomme forældre forståelse af de unges problem, og de unge vil den minde om, at kærlighed, som ikke er af ånd, er djævelens værk.

Ai.

Forbudt for børn.

Landsbylægen

En meget urolig opbygning, en uafbrudt skiftning i stemning og indhold, en tvetydig begejstring for det voldsomme og makabre,

glimt af satire sat op mod dyrkelsen af det »stående« menneske, det tør gå imod den hykleriske borgerlighed, — alt dette bliver tilsammen en højst mærkværdig film.

Den svage ledetråd er landsbylægen, en særling, der markerer sin personlighed ved en sand foragt for borgerskabet og en uselvsk opofrelse, når det gælder. Skildringen af hans ægteskab og af hans venskab med den døve krybskytte Cis er filmens bedste passager.

Omkring ham grupperer sig så landsbyens øvrige befolkning, og det er i sandhed en mærkelig skare. Kalkede grave er de små landsbyer, for her går sandelig ting i svang, som vi nu får lov at se for åbent tæppe. Møllersvenden hænger sig på grund af sin gale kone, hans tre drikkebrødre holder nattevagt ved hans åbne kiste. Deres omtågede bønsmæssige, deres glade skålen i brøndevin og deres skumle skænderier serveres i Bergmanske billeder, men uden overbevisning. Mere stemning end indhold. Og gamle Cis forføres af en vild zigeunerinde under en sær seance, jo, her sker sandelig noget!

Naturligvis er det ikke uden betydning for skildringen af den gamle doktor at se nogle af de mennesker, han virker iblandt. Hans reaktioner, som er så anderledes end den pæne borgmesters, må vi have med. Men i mange tilfælde er disse voldsomme og ejendommelige episoder uden sammenhæng med det øvrige og synes påklistrede og meningsløse.

Det er ofte frugtbart, når en film stiller spørgsmål, man ikke ser sig i stand til at besvare med det samme. Men her er der tale om en forvirring, der drukner den tanke, som formodentlig har ligget til grund for historien. Man går svært utilfredsstillet hjem.

Forbudt for børn.

Bo

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 24 . 16. juni 1961 . 109. årgang . 75 øre

Godt at vi i dag kan tale åbent om problemerne!

I det følgende interview kaster læge Sven Erik Christensen strejflys over nogle af tidens mest aktuelle familieproblemer, bl. a. de indenfor den vestlige civilisation forsømte seksuelle.

Nogen har sagt, at de største problemer i et ægteskab ikke er de seksuelle, men de økonomiske. Der er formodentlig en stor sandhed i det, men de andre kan veje tungt nok — i et ægteskab i almindelighed, et katolsk eller et blandet ægteskab i særdeleshed. I fire år har der nu eksisteret en katolsk familie-rådgivning herhjemme, ledet af læger med kontakter til først og fremmest præster, jurister og socialrådgivere. Den er ment som en håndsrækning til de katolske familier i deres bestræbelser for at bringe deres familieliv i overensstemmelse med Kirkens lære om det hellige ægteskab.

Rådgivningen blev startet på initiativ af Steno-gildet, de katolske lægers forening, og den prak-

tiske side af opgaven er lagt i hænderne på lægerne Inger Høyer, København, Karl Søndergård, Næstved og Sven Erik Christensen, København.

Rådgivningen kan være personlig eller skriftlig, således at overlæge Søndergård har påtaget sig at vejlede pr. korrespondance, læge Inger Høyer har især beskæftiget sig med sterilitets-problemerne, mens læge Sven Erik Christensen påtager sig de almene spørgsmål.

— Hvad har familie-rådgivningen opnået indtil i dag, og hvad uddrager den af sine erfaringer som rådgiver?

Vi stiller spørgsmålet til dr. Christensen.

— I mange tilfælde må vi nøjes med at *båbe* på, vi har hjulpet dem, der søgte os, på langt sigt. I andre har det glædet os at fastslå positive resultater. Men der er også tilfælde, hvor vi måtte henvise til præsten, fordi sagens kerne var rent moralsk.

— Vil en skriftefader, som le-

ver i cølibat, altid kunne vurdere og forstå et seksuelt problem?

— En skriftefader er for det første et menneske, der i lige så høj grad bærer sit køn i sig som en ægtefælle — for det andet har hans uddannelse givet ham et psykologisk indblik, som mange i det profane liv kunne have grund til at misunde ham, og hvis man dertil lægger hans brogede erfaringer fra en årrække i skriftestolen, er næppe noget menneskeligt ham fremmed. Protestanter er ofte betænkelige ved, at katolske præster er ugifte — jeg synes, fordelene er iøjnefaldende. En præst, som ikke har det dobbelte sæt forpligtelser, familielivet og sjælesørgervirksomheden giver, ser det som en selvfølge, at han må stå til rådighed døgnet rundt. Alene det, at han ikke skal distraheres i sin sjælesorg ved at fare på skattekontoret og bede om en måneds udsættelse med mellemrum, som vi andre... I familierådgivningen forsøger vi at supplere præsten gennem en lægelig specialviden, og de fleste af os ser jo tingene i en ægtefælles perspektiv.

— Hvor ligger de alvorligste vanskeligheder?

*Dr. Sven Erik Christensen
blev ikke pessimist!*

— De er mangelunde. I et blandet ægteskab volder det forskellige syn på fødselsregulering tit store problemer. Kirkens synspunkt er, at hele menneskelivet på godt og ondt startes i undfangelsesøjeblikket. Det er afgørende, at man forstår, at der ikke sker noget principielt efter undfangelsesøjeblikket. Det nyskabte liv bærer hele mennesket og dets muligheder i sig. Det behøver for at trives kun, hvad ethvert menneske har behov for: føde og beskyttelse. Hvis man angriber det ufødte liv, gør man sig skyldig i en handling, der ikke er principielt forskellig fra angreb på et uskyldigt menneske, og hvis man gør det for at opnå en social gevinst, kan jeg ikke se rettere, end at den tanke der ligger bagved, er beslægtet med tanken bag Det tredje Riges racepolitik! At lovgivere, der stiller fostret ringere end andre mennesker, handler i god tro og i en oprigtig vilje til at hjælpe vitterligt ofte nødstedte kvinder fra følgerne af et såkaldt uønsket svangerskab, gør ikke sagen bedre. Problemet er socialt. Socialproblemer ordnes efter vor mening ikke ved drab på uskyldige grupper, som skønnes at volde dette problem. I sammenligning med undfangelsen er fødselen for en banal flyttedag at regne. Den manglende forståelse af de ufødtes ret til at leve er ikke bare udbredt udenfor vor egen kreds. Mange af os katolikker har ikke til bunds forstået, at der ikke er nogen modsætning mellem Kirkens lære og vor biologiske erfaring om menneskeslægtens fortsættelse.

Vi er selv psykopater

Som kommentar til den nyligt offentliggjorte svenske undersøgelse af uønskede børns skæbne, der viste en overvægt af kriminalitet, dårlig social tilpasning, manglende ædruelighed og psykopati, kan vi kun sige:

Vi har ikke noget imod at dele kår med disse mennesker. De ligner os selv indtil forveksling!

Vi står ikke sjældent overfor ægtefæller, som slet ikke har nogen klar opfattelse af, hvad Kirken kræver af dem. Når Kirken som en grundregel opfordrer ægtefællerne til at sætte så mange børn i verden, som de har mulighed for at opdrage og give en betryggende barn- dom, indebærer det langfra, at deres seksuelle samliv kun er forsvarligt i forbindelse med ønsket om børn. Under Guds lov har det seksuelle en umådelig værdi i sig selv som et middel til inderligt fællesskab, og det er stik imod ka-

tolks livsopfattelse at gøre det til noget syndefuldt. Parterne skal have lov at føle sig som køns-væsener og leve sig ud, også i det — undertiden kan det endda være nødvendigt indenfor rådgivningen at indskærpe den ene parts pligt til at rette sig efter den andens ønske om et ægteskabeligt samliv.

Kirken får skyld for at være streng. Få tænker på, hvor mild og menneskelig den også er. Hvor mange ved, at et ægteskab i visse tilfælde erklæres for ugyldigt på grundlag af, at en af parterne viste sig ikke at være i stand til at opfylde sin ægteskabelige opgave, eller ikke vidste i vielsesøjeblikket, hvilke forpligtelser det indebar? Og mon det ikke også er gået lidt i glemmebogen, bl. a. under kvinde-frigørelsens faner, at en af kvindens pligter i et ægteskab er at få sin mand til at føle sig som *manden*?

Overlevede kvælstofmanglen

— Overbefolkningen — ?

— Den får Kirken altid stukket i skoene. Det hagler ned over os med

argumenter mod at sætte mere end et eller to børn i verden — hvor er det nødvendigt at tænke klart og tænke katolsk i denne farlige jongleren med begreberne! Omkring århundredskiftet spæede en englænder, at menneskeheden ville uddø på få år på grund af voksende kvælstofmangel i jorden. Samme mangel blev siden afhjulpel, da man lærte at udvinde kvælstof af den atmosfæriske luft. I dag siger de kloge, at det er fosfaterne, der vil blive mangelvare. Vi får se! Det hedder, at jo flere mennesker der sættes i verden, des nærmere kommer vi alle sultedøden. Og så ligger sandheden på en helt anden led. Der er en verdenssult, ikke fordi vi er for mange, men fordi jeg er for egoistisk til at undvære 100 kr. om måneden til at mætte et sultende menneske et andet sted på kloden eller hjælpe ham frem til at mætte sig selv — og dermed blive en forbruger, hvis behov kan skabe arbejde og brød til mig også! Der vokser sultende børneflokkede op i usle forhold, fordi hele den sociale struktur hviler på et uholdbart grundlag og dirigeres af den samme egoisme — hos mig bl. a.!

»Overbefolkning«, siger man om verdenssulten. Men skylden er min!

Den eventuelle skyld hos den betrængte, neurotiske mor, der slår sit foster ihjel, er i hvert fald også min skyld: ansvaret er kollektivt. Vi bygger boliger og skaber industrier uden virkeligt hensyn til betingelserne for sand familielykke. Hvad gemmer der sig ikke af profitjagt i boligpolitikken? Og skæve synspunkter med hensyn til, hvad det er, som skaber harmonien! Jeg anser masseproduktion af toværelses for en forbyrdelse mod ægteskabet — myndighederne begynder så småt at indse det. Albuerum er langt vigtigere for alle parter end komfort. Men der bygges, som om hver kvadratmeter gulvflade man kapper af, er en genvej til lykken. Hvem har mod til at standse karussellen med forskudt arbejdstid og mødres hældags-udeerhverv? I dag går flere og flere virksomheder over til døgn drift i tre-skift, fordi de kun har valget mellem at lukke eller udnytte kapaciteten alle døgnets timer. Men det kan være et katastrofalt brud på rytmen i en families hverdag, hvis faderen — for ikke at tale om moderen — har forskudt arbejdstid i mange perioder.

— Men siden den toværelses nu engang grasserer, ville De så alligevel indenfor Deres familierådgivning anbefale beboerne at stille imod en større børneflokk?

— Absolut ikke ubetinget. Et velhavende ægtepar i et rummeligt hus står i almindelighed overfor ganske andre forpligtelser i så henseende end en sammenklumpet flok i en toværelses. Men hvis Kirken skal billige de naturlige fødselsregulerende metoder: den periodiske afholdenhed efter Ogino-Knauss' metode, som læge Sven West har gjort så udmærket rede for i en lille bog, og den nyere: temperatur-metoden, må parterne have spurgt deres samvittighed til råds først og ikke flygte for *ofret*, bidt af den almindelige komfort-feber. Det er en hård lov, og den skal føles som en hård lov. For den binder os til værdierne.

Frigiditet i hælene på frigjortheden

— Temperatur-metoden —?

— Den er ikke særlig kendt endnu. Men den tegner måske til at blive den bedst anvendelige form for naturlig fødselsregulering. Den hviler på den opdagelse, at der sker en temperatur-ændring i den kvindelige organisme i den modtagelige periode ca. midtvejs mellem menstruationerne.

— Er frigiditeten et problem?

Lad dog de unge få deres jazz-klubber!

— Det er den overalt indenfor den vestlige civilisation, og den griber om sig — af flere grunde. Visse, sjældne former for frigiditet hos kvinder er uheldelige. Men man støder stadig oftere på en frigiditet, der kun behøver at være midlertidig, *men* kan blive permanent. Den kan for eksempel opstå ved, at den mandlige part lægger ensidig vægt på den legemlige side af sin seksuelle adfærd eller optræder egoistisk og uden indfølelse overfor den kvindelige psyke. Min gamle naturhistorielærer sagde meget fornuftigt:

— Erotik i ægteskabet begynder med, at han har blomster med hjem til middag!

Det var muligvis sagen i en nøddekalkal. Men det alvorligste er, at frigiditeten for kvindens vedkommende kan være resultatet af for tidlige seksuelle erfaringer og med skiftende partnere — vi er jo så herligt frigjort. Denne frigiditet hænger ofte sammen med angsten for en ny graviditet i et ægteskab, der er indgået, fordi der var et barn i vente, og den kan være meget vanskelig at få bugt med. Jeg er overbevist om, at også den almindelige skilsmisse-praksis gør sit til at fremme frigiditeten, fordi den i mange tilfælde tager den tryghed ud af hustruens tilværelse, som er en så vigtig betingelse for, at samlivet bliver harmonisk og varmt. Og endelig — hvad der kan være skæbnsvangert: i ægteskabets første år ødelægges tit alt for meget,

fordi parterne i misforstået pænhed har forsømt at orientere sig om de elementære enkeltheder ved samlivet. Masser af kvinder ved end ikke, hvad udløsning er førend årevis ind i ægteskabet. Masser af de overudviklede landes mænd bærer sig mere klodset ad, end deres underudviklede medbrødre ville drømme om —

Omsorgen for den anden

Hvis ægtefællerne så heller ikke har forstået, at ægteskabet først og sidst bærer ofret i sig, omsorgen for den anden part og for børnene, kan man ikke undre sig over, at det går skævt. I sådanne tilfælde tror jeg, der ligger en meget stor pædagogisk opgave for forældre, skole, kirke og vort arbejde. En god ting er det, at vi i dag kan tale åbent om problemerne, men det har jo desværre også medført, at der om disse emner er bragt litteratur til torvs, hvis hensigter ikke ofte er oplysning, tværtimod. Der findes ikke herhjemme fra katolsk side offentliggjort nogen fyldestgørende vejledning. Men med visse få indsigelser kan der ikke være noget i vejen for at anbefale overlæge Henry Olsens bog »En læges vejledning«.

— Det blandede ægteskab — ?

— Det blandede ægteskab, ak ja! Kirkens forbehold hviler på mange smertelige erfaringer om frafald.

— Det kan også gå *omvendt*.

Spanske arbejdere tager til orde

Den langvarige konflikt imellem spanske, katolske arbejderes organisationer og regeringens monopoliserede fagforeninger er igen blevet aktuel i forbindelse med de forskellige gruppers repræsentation ved valgene. To katolske grupper, De unge Kristne Arbejdere og Arbejdernes Gilde har siden september og nu atter i maj fremsendt en række protester imod den fremgangsmåde, der anvendes ved valgene indenfor fagbevægelsen. Disse grupper har ikke selv nogen status som fagforeninger, idet Spaniens eneste politiske parti, Falangsen, kontrollerer hele arbejderproblemet indenfor industrien. Imidlertid er deres indflydelse voksende, idet de repræsenterer 100.000 unge og voksne katolske arbejdere.

Konflikten er kun en del af

den meget eksplosive situation i dagens Spanien, hvor flere og flere arbejdere, der ønsker frihed og repræsentation gennem de normale kanaler, må tage deres tilflugt til agitation og underjordisk indflydelse. Politiet og militæret våger opmærksomt over deres bevægelser.

Der er i de spanske fagforeninger 8 mill. arbejdere og 2,5 mill. repræsentanter for arbejdsgiverne. De øverste ledere for hver enkelt af de 23 faggrupper udnævnes af regeringen. Hertil kommer 300.000 fagforeningsledere, som skal vælges af medlemmerne. De førnævnte katolske foreninger har protesteret imod, at regeringen før de sidste valg i september afkortede det afsatte tidsrum til offentliggørelse af kandidatlisten fra 10 til 3 dage. Samtidig gjorde man det vanskeligt at opstille uafhængige kandidater. I protesten hedder det bl. a., at »de politiske hensyn spiller en større rolle end hensynet til arbejdernes stemmeafgivning.« Man hævder endvidere, at når arbejderne ikke på en retfærdig måde kan blive repræsenteret, mister de enhver interesse og ansvarsfølelse overfor fagbevægelsen.

Calvins disciple hos paven...?

Man skulle ikke have troet det muligt: det er nu sandsynligt, at de skotske calvinisters øverste leder, dr. A. C. Craig, næste forår vil besøge paven! En af reformatoren John Knox's efterfølgere som moderator for de strengt protestantiske presbyteria-

ner vil begive sig ind i Vatikanet for at tale privat med Johannes XXIII. Foreløbigt har de skotske presbyterianeres generalforsamling på trods af nogle skarpe indvendinger med stort flertal vedtaget, at dr. Craig i forbindelse med sin deltagelse i Roms skotske kirkes jubilæum kan aflægge en høflighedsvisit hos paven. Man skal dog have beslutningen godkendt af Church of Scotlands komité for de mellem-kirkelige forbindelser.

Det var en calvinistisk præst fra Glasgow, pastor Roy Anderson, som fremsatte tanken om, at man skulle se bort fra århundredgammelt fjendskab og imødekomme paven i hans venlige og økumeniske holdning overfor andre kristne. Under debatten sagde pastor Anderson blandt andet, at han ganske vist ængstedes lidt ved tanken om en fremtidig verdensomfattende kirke, men de skilte kirker har for længe søgt at forsvare sig bag »jernetapper«, og nu hæves disse tapper lidt efter lidt. Han tilføjede, at de største tapper hænger mellem de reformerte kirker og den katolske kirke. Man kunne sige, at de allerstørste netop har været ophængt mellem calvinisterne og den katolske kirke.

En personlig kontakt mellem paven og presbyterianernes moderator kan få mere end forbigående betydning. Man ser allerede den gavnlige virkning af anglikanernes forbindelse med Rom efter ærkebiskoppen af Canterburys besøg. I Skotland er der mange katolikker, og de lever dør om dør med calvinister. De har næppe meget imod at samvirke, men de trænger til den inspiration, som et møde mellem deres kirkelige overhoveder vil kunne give dem.

G-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 8 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 9 kr.

Den katolske lærer

Af kommunelærer Anton Jensen

Skolestof har altid været godt stof i bladene. Hvad er vel mere naturligt? Vi er næsten alle implicerede i den ene eller anden skoleforms arbejdsområder, og vi er i høj grad interesserede i, hvad der sker med vore børn i skolen, hvorledes deres lærere griber undervisningen an, og også hvilke vilkår og midler disse lærere har.

Specielt er vi katolske forældre vel ganske interesserede i vore katolske skoler og forholdene omkring dem, idet hovedårsagen til, at vi anbringer vore børn i disse skoler, må være ønsket om, at børnene får en katolsk opdragelse i et rent *katolsk milieu*. Tidligere mente mange vel nok, at undervisningen ved de katolske skoler var *bedre* og *finere*, men dette synspunkt kan i dag kun holde i meget få tilfælde, således som det offentlige skolevæsen er blevet udbygget, og med de midler det har til rådighed.

Det er i denne lille artikel ikke meningen at propagandere for at få forældrene til at anbringe deres børn i katolske skoler, for det må vel være en selvfølge at katolske forældre gør alt for at børnene får en kontinuert katolsk opdragelse, og ingen katolsk skole vil afvise et katolsk barn — heller ikke hvis der ikke kan betales for det. Nej, det er for en gangs skyld hverken børnene eller forældrene, der skal trækkes frem i rampelyset — men lærerne. Vi vil et kort øjeblik se lidt på, hvad vi kan vente af vore læreres gerning.

I undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 242 af 24. maj 1941 og i ministeriets cirkulære af 6. april 1960 står der: »Skolen må gennem sin virksomhed foruden at være kundskabsmeddelende være opdragende og karakterdannende. Den bør udvikle og styrke børnenes sans for de etiske og kristelige værdier, give dem ærbødighed for menneskelivet og for naturen, kærlighed til hjemmet og vort folk og land, respekt for andres meninger, følelse for fællesskab mellem folkene og sam-

hørighed med de andre nordiske folk. Skolen må således bidrage til at give børnene idealer, hjælpe dem til at sætte sig mål i livet, øge deres respekt for oprigtighed i tale og adfærd og styrke deres pligtfølelse. Gennem sund disciplin læres god opførsel og udvikles sans for orden.«

Det er meget smuk tale og store målsætninger. Ordet disciplin vil af nogle måske blive mistolket — for hvad er disciplin?

Men ellers er målene i folkeskolen — og altså i den katolske skole — både kundskabsmeddelelse og opdragelse! — Her er mange forældre uenige. Selv om meget få vil indlade sig på at diskutere den religiøse opdragelse, vil mange mene, at det er det kundskabsmæssige, der bør lægges vægt på, og mange andre at det bør være det opdragelsesmæssige.

Børnene glæder sig til skolearbejdet.

Foto: Axel Jensen

Vor gerning skal altså omfatte begge områder. Tilmed er der jo nu kommet en ny skolelov, som også gælder for de katolske skoler, og som alle lærere vil under- vise loyalt efter, selv om de fleste oprindelig har været imod dens indførelse. Selv om den nye skole- lov, som jo også alle forældre er blevet gjort bekendt med, stiller øgede krav til lærerne m.h.t. ud- dannelsen, nyordninger o. lgn., er der dog meget godt og positivt i den. Den sigter mere end nogen hidtidig lov mod det opdragende i skolegerningen, og den indfører fag og faggrupper, der er virke- lighedsnære og som for de store børn skal give en naturlig over- gang til erhvervslivet. Det er me- get, der kræves af læreren i dag. Derfor er det afgjort sikkert, at læreren må være så veluddannet som muligt.

Det kunne synes absurd at indføre en mængde nye ting i skolen, netop i en tid hvor der er stor mangel på kvalificerede lærerkrafter — ikke mindst på de katolske skoler. Men dels må vi jo ikke stivne i fortidens systemer, og dels er de nye ting blot områder, som fremsynede og dygtige lærere i deres metodefrihed allerede har indarbejdet i deres undervisning. — Og stadig står kristendomsundervisningen som fag nr. 1 i rangfølgen — og stadig er en grundig beherskelse af dansk, regning og skrivning det vigtigste indenfor de rent faglige kundskabsmæssige tilegnelser.

Læreren har brug for mange kundskaber, og han har megen brug for psykologi og pædagogik. Det er sagt, at lærereksamen gerne må gøres så streng som overhovedet muligt. Dertil vil jeg føje: ja, men måske lidt mere specialiseret. Der arbejdes iøvrigt i visse kredse på, at lærerstudiet altid bør begyndes på grundlag af studentereksamen, en eksamen som i forvejen bliver mere og mere almindelig som adgang til seminariet. Altså flere kundskaber fra starten og under studiet — til gengæld kunne man måske for de universitetsuddannede lærere ønske en virkelig uddannelse i psykologi og pædagogik.

Der stilles store krav til læreren af i dag — og vel især til den katolske læ-

rer. Det er ikke nok, at børnene forstår læreren, men læreren må også forstå børnene. Han skal engageres i et langt mere personligt forhold til disse og deres hjem end tidligere. Det er svært at leve op til dette. Lærere er også kun mennesker, hvilket tit glemmes af forældrene. Der skrives op om lærernes megen frihed og lange ferier, samtidig med at man glemmer hans »hjemlige« arbejdsdag med forberedelses- og rettearbejde plus diverse ekstraarbejder som for eksempel lejrskoler, feriekoloniarbejde, skolerejser, ekskursioner, forældre- møder o.m.a.

Læreren arbejder kræver stor tålmodighed såvel i indlæringsprocessen som i omgangen med børnene. Børn er mennesker, og det er jo velkendt, at mennesker kan irritere hinanden. I »gamle dage« havde læreren »overtaget«. Han havde ikke langt til de »slående argumenter«. Forhåbentlig er disse vel snart en saga blott, ikke alene ved forbud, men ved forståelsen for mennesket i barnet. Hvor kan der dog gøres varig og ubodelig skade ved at slå på et barn eller en ung — og hvor er det nedværdigende for læreren.

Jeg mindes min egen klasselærer i Sankt Knuds skole. Han slog aldrig, var altid venlig, og alligevel rettede vi drenge os altid efter ham. Det var dette mærkelige ubestemte: *personlighed*. Hvis en lærer kan virke på børnene ved sin personlighed og sin karakter, så vil ordet disciplin også få en god klang. Og til yderligere tilfredsstillelse for læreren: børnene glæder sig til skolearbejdet.

Læreren gerning er dejlig! Der er ikke en dag og ikke en time, der arter sig på samme måde. Og børnene og ungdommen er dejligt materiale. Hvor er det vidunderligt, når man af og til oplever, at der er tændt lys i alle øjne, og at »gnisten« har fænget. Så forstår forældrene måske bedre lærerens vældige magt, når barnet siger: Det har vores lærer sagt... Til gengæld bliver læreren, og især den katolske lærer — ligesom præsten — en slags offentlig person, af hvem man altid venter, at han »gider«... og af hvem man venter det bedste eksempel, den største tålmodighed og den største beredvillighed.

Vore katolske skoler mangler ofte kvalificerede lærere. Men de fortjener at få dem. Der uddannes ikke så helt få katolske seminarielever, og vi må håbe, at de fleste finder vejen til den katolske skole. Hvad er vel naturligere. Tilgangen af ordensfolk er ikke tilstrækkelig,

og derfor må vi have læge lærere. Løn- nen og vilkårene er efterhånden som ved det offentlige skolevæsen — så vidt jeg da ved. Dette er vel også naturligt. Netop her gælder det: ... »at arbejderen er sin løn værd...«.

Der har i dette blad været ført megen diskussion om de katolske læreres forhold ved de katolske skoler. Der har været mange røster fremme om betimeligheden af at samle lærerne i en forening, der skulle samle alle katolske lærere om deres opgaver, mål og midler. I det sidste halve år har der været tavshed m.h.t. skolestof her i bladet, men nu er foreningen dannet: Danmarks katolske Lærerbund, der samler alle lærere ved de katolske skoler: gejstlige såvel som læge — uanset uddannelse — og desuden de mange katolske lærere ved andre skolevæseners bl. a. det offentlige. Der er fin tilgang, og vi håber efterhånden at kunne samle alle katolske lærere.

Vel er det i vor egen interesse, at vi forenes om vor gerning, men i sidste instans er det jo for børnenes skyld. Der er store ting på programmet, bl. a. to landsdelsmøder vedrørende det nye fag familiekundskab. Vi håber også, at økonomien inden længe tillader os at udsende vort eget lille blad i stedet for dupliserede skrivelser. Det er vigtigt for os alle, søstre, præster og læge lærere at udveksle tanker om undervisningen, skaffe kontakt til forældrene, få de bedste forbindelser til de offentlige skolevæseners og til udlandet, og især vigtigt at se vor undervisning under en katolsk synsvinkel — og endelig af og til at se ind i vort eget indre ved fælles re- træter.

Det arbejds materiale, der er os betroet af Gud og mennesker, er det dyreste af alt: Vore børn og deres sjæle.

Sådan som vi beder om at få mange og gode præster, må vi i dag også bede om at få mange og gode lærere. De katolske lærere i det offentlige skolevæsenes tjeneste står i deres vigtige og ensomme apostolat, men ved de katolske skoler kan man også anvende sætningen: Høsten er stor, men arbejderne få — bed derfor høstens Herre, at han sender arbejdere til sin høst...

RETRÆTE FOR MÆND PÅ DALUM KLOSTER fra mandag aften den 21. august til fredag morgen den 25. august. Leder: Pater Irenæus, Sønderborg. Pris for deltagelse: kr. 40,-. Tilmeldelse: Henry Schultz, Mariabo, Tøndervej, Kolding. Tlf. Kolding 1552. Vel mødt på Dalum!

Grundstenen lagt til den nye kirke i Øm

Valfarten til Øm fik i år et særligt festligt præg. På selve valfartsdagen kunne biskoppen lægge grundstenen til den nu næsten færdigbyggede kirke. Sidste år var den kun en tegning på arkitektens arbejdsbord.

Efter at de 2500 pilgrimme havde gennemført processionen, der i år var væsentlig afkortet, samledes man foran kirken, hvor messen var blevet celebret tidligere på dagen.

Inden indmuringen af stenen, oplæste biskop *Suhr* det dokument, der blev indsat i stenen. Det skildrer i korte træk kirkens tilblivelseshistorie, og indeholder navnene på samtlige de unge danske og udlændinge, der i det forløbne år har ofret så meget af deres fritid på at være med til at rejse denne kirke til Guds ære.

Under megen opmærksomhed fra presse- og filmfotografers side blev stenen indmuret.

Som repræsentant for byggekomiteen rettede direktør *A. Kirkegaard*, Aalborg, en opfordring til de tilstedeværende om

at give så stort et bidrag, som de formåede, til kirkebyggeriet. Det var hans opfattelse, at alle tilstedeværende kunne afse en enkelt arbejdsdag til hjælp med kirkebyggeriet, og han foreslog derfor, at man af praktiske grunde gav en dags arbejdsfortjeneste.

For en gangs skyld burde man ikke tænke på, hvordan den kommende uges udgifter skulle afholdes, men give af et godt hjerte. Det var dog kun en beskedent tak til de mange brave unge, der her havde ofret så meget for at gennemføre byggeriet, sagde taleren.

Direktør Kirkegaard fandt, at kirken stod som eksempel på, at ungdommen

Fortsættes næste side

Foto: Axel Jensen

Pressefotograferne havde fundet sig et godt sted, hvorfra de kunne overskue begivenheden. Pastor Halatyn fra Horsens var også ude med kameraet.

Billedet under disse linier giver bedre end ord dagens højtidelige, festlige, folkelige præg.

Verdensforbundet af katolske kvindeorganisationer har fejret 50 års jubilæum med en international kongres i Rom, hvori foreninger fra 80 lande var repræsenteret, deriblandt Danmark. På kongressen behandlede man bl. a. spørgsmålet om kvindernes bidrag til kristen enhed, og deres ansvar overfor sulten og nøden i verden. Biskop Fulton Sheen, New York understregede ikke mindst den ugifte katolske kvindes opgaver i en moderne, materialistisk verden som den sociale moder — hun, der uden at være bundet til et klosterløfte kan og vil vie sine kræfter for medmennesker i mange slags vanskeligheder. Den indiske jesuit, pater D'Souza talte om de positive sider ved den tekniske udvikling og fremhævede, hvordan den bl. a. ved at forkorte afstandene kan være med til at hjælpe menneskeheden frem til den kristne enhed, som må være ikke mindst alle katolske kvinders mål. Ganske vist afbalanceres disse fordele i nogen grad af den nedbrydende indflydelse på familielivet, som teknikken er skyld i ved at gøre menneskene til slaver af maskinerne i stadig højere grad. Men han advarede mod at forfalde til et uretfærdigt sortsyn på denne konto. Den fare, teknikken indebærer for familielivet, er kun et overgangsfænomen, og efterhånden må den kristne verden nå frem til at imødegå den og samtidig hjælpe med til

en bedre fordeling af de rigdomme, teknikken gør det muligt at udvinde af verdens hjælpekluder.

Kongressens medlemmer blev modtaget af pave Johannes, som bl. a. mindede om, at han for et halvt århundrede tilbage var med til at starte de første katolske kvindeorganisationer. Paven fandt, at de kristne kvinder i dag ikke mindst har et uhyre ansvar overfor de nye nationer, som ser sig om efter idealer at efterligne.

London (NC) To fremtrædende engelske personligheder er blevet optaget i den katolske kirke. Det tidligere parlamentsmedlem, Lord Dudley, som har været præsident for den britiske jern- og stålføderation, er i sit 67. år blevet katolik. Samtidig meddeles det, at den ene af de to chefdgivere af dagbladet *The Times*, John Walter, er blevet optaget i Kirken. Walter trak sig sidste år tilbage fra bladets direktion og overlod posten til sin søn. Både hans mor og hans hustru er konventitter.

Kardinal Wyszynski taler imod regerings - forbud

Berlin (NC) I en tale til 125.000 polske katolikker, der deltog i en Kristi Legems Fest i Warszawa, opfordrede kardinal Wyszynski til bøn for lederne af den kommunistiske regering, som havde forbudt de traditionelle processioner i ugen efter Kristi Legems Fest. Kardinalen protesterede mod regeringens lov, der forbød alle udendørs processioner i ugen efter festen og kun tillod en procession på selve dagen.

Gennem højttalere kunne kardinalens ord høres i gaderne omkring St. Anna's kirke i den polske hovedstad. Kardinal Wyszynski sagde bl. a.:

»Vi vil bede for de mennesker, der ved et ulovligt dekret og en fejlagtig fortolkning af den Hellige Stol's bestemmelser undertrykker vore rettigheder og hindrer vor offentlige hyldelse til Kristus. Men vi tilgiver af hele vort hjerte vore fjender, vi tilgiver dem«. Den store forsamling tilsluttede sig kardinalens ord og råbte »Vi tilgiver, vi tilgiver.«

Det polske kommunistparti havde begrundet sit forbud mod processionerne med nogle bestemmelser i den nye liturgiske kalender, der er udsendt fra

Tysklands katolske presse, der omfatter enkelte dagblade og en stor gruppe ugeblade og tidsskrifter med et oplag på over 12 millioner, holdt i sidste uge sit årsmøde i Würzburg for at drøfte faglige spørgsmål. I de samme dage var også den evangeliske presse samlet til møde. Ved åbningen af mødet i Würzburg afsendte de katolske redaktører en telegrafisk hilsen til deres protestantiske kolleger, og der indløb senere et svar-telegram.

Efter indbydelse af St. Ansgarius Werke deltog repræsentanter for den katolske presse i Østrig, Brasilien og Skandinavien. Det norske *St. Olav* var repræsenteret af redaktør, pater Hallvard Rieber-Mohn O.P., *KNA's Presse-tjeneste* af redaktør Jørgen Berg og *Katolsk Ugeblad* af redaktør, pastor Gunnar Martin Nielsen.

Grundstenen lagt ..

Fortsat fra side 7

af i dag ikke blot består af læderjakker og andre spektakelmagere!

Biskoppen bragte en hilsen fra Aasebakkens pilgrimme og nævnte de planer, der for øjeblikket foreligger om oprettelsen af et engelsk kloster i Øm. Han oplyste endvidere, at han om kort tid vil begive sig til Rom i anledning af det kommende koncilium, og under denne rejse regner med en privat audiens hos paven.

Efter en kort andagt drog de mange katolikker igen hver til sit med gode oplevelser fra en styrkende og lovende dag

H.

Rom. Ifølge denne kalender er der nu i kirkeåret kun tre fester, som fejres i en oktav (i en hel uge) — nemlig: jul, påske og pinse. Kardinalen udsendte kort efter en meddelelse, som blev oplæst i alle kirker i Warszawa og betegnede regeringens fortolkning som »fejlagtig«. Selv om det er rigtigt, at Kristi Legems Fest ikke mere fejres med en oktav, er de traditionelle processioner i ugen efter festen ikke blevet afskaffet. Det fremgår tydeligt af Rituskongregationens bekendtgørelser, at man i ugen efter Kristi Legems Fest kan læse votivmesser til ære for det Hellige Sakramente og må holde processioner. Kommunisternes argument var således ikke gyldigt.

Samtale mulig med frimurerne

Paris (NC) Den franske jesuiterpater Michel Riquet, som for nylig talte på et lukket frimurermøde, siger, at tiden er moden for en samtale mellem katolikker og frimurere, og at en åbenhjertig udveksling af synspunkter skulle kunne føre til »en hjerternes økumenisme, som skulle berede sindene, så de kan mødes i troens og håbets genfundne enhed«.

Pater Riquet har anmeldt Alec Melors bog »Frimurerne, vore adskilte brødre«, og i marts kaldte han dem selv i sin tale for »adskilte brødre«.

Pater Riquet påpegede, at mange franske frimurerloger i det 18. århundrede bestod af katolikker, som støttede

de engelske katolske konger af Stuarternes slægt, da englænderne havde forjaget dem.

»I Frankrig har frimurerne i det 19. og 20. århundrede i vid udstrækning støttet den antireligiøse politik, der fik navn efter premierminister Combes«, siger han. Combes forsøgte i begyndelsen af dette århundrede at få religionsundersøgningen ophævet i Frankrig.

Pater Riquet siger videre: »De, som endnu mindes den tid, vil måske mene, at øjeblikket endnu ikke er inde til en fuldstændig forsoning. Andre, som ved bedre besked med, hvordan udviklingen i virkeligheden har været i den angelsaksiske verden og især i visse kredse blandt de franske frimurere, vil anse en samtale mellem mennesker af god vilje og i god tro for både mulig og ønskelig.«

Lourdes (NC) Næsten 37.000 soldater fra fire verdensdele deltog i dette års militærvalfart til Lourdes. 15 nationer var repræsenteret, Danmark med 21 mand og Norge med en mindre gruppe. Under de tre dages ophold i Lourdes boede den store pilgrimsskare i 700 telte, der var rejst udenfor byen. Regnvejret hindrede gennemførelsen af flere udenørs arrangementer, men der var tørvejrt under den store afsluttende procession. I den underjordiske kirke, som er valfartsstedets største rum, celebrerede ærkebiskoppen af Paris, kardinal Feltin, messe for 30.000 franske soldater.

På billedet over disse linier ses valfartsdeltagerne opmarcheret på pladsen foran basilikaen.

Da Mussolini måtte bøje sig

Rom (NC) En skare tidligere ledere indenfor Katolsk Aktion, ungdomsforeningerne og studentergrupperne i Italien har været samlet for at mindes de dramatiske dage for netop 30 år siden, da

Benito Mussolini forbød deres virksomhed. Den 30. maj 1931 udsendte den fascistiske regering et dekret, som opløste alle ungdomsforeninger og universitetsgrupper, der var tilknyttet Ka-

tolsk Aktion. En måned senere offentliggjorde Pius XI sin rundskrivelse »Non abbiamo Bisogno«, der fordømte fascismen, og Vatikanet var på dette tidspunkt i fare for at blive besat af fascistene. Der skete imidlertid intet, og nogle måneder efter trak Mussolini sit dekret mod de katolske foreninger tilbage.

Et kønt hoved er ikke nok - der skal også være noget indeni

Forleden faldt jeg tilfældigvis i et stort dagblad over en artikel med ovenstående titel. Tilsyneladende var det en artikel af ret ligegyldigt indhold. Den handlede om en mannequinskole. Men den var alligevel ikke så ligegyldig, som den ved første øjekast så ud til. Forfatteren påpegede nemlig noget, som mange unge piger af i dag måske af og til burde tage op til overvejelse: »Der kræves mere end et godt ydre for at klare det arbejde...« Man fremhævede især en udtalelse fra mannequinskolens leder: »De virkelig gode mannequiner, jeg har kendt, er så velbegavede, at de ville kunne klare sig bedre end gennemsnittet i andre fag, hvad flere af dem da også senere viser, at de kan. Når de bliver gift, er de næsten altid fortræffelige husmødre.« Hele artiklen tog sigte på den enkle, men væsentlige sandhed, at et menneskes ydre som regel er udtryk for og et genskin af dets personlighed.

Den moderne videnskab siger det samme

En af de væsentligste sandheder, den moderne videnskab har taget op på ny og nu betragter som fastslået både på det psykologiske og det medicinske område, går da også ud på, at mennesket er en uopløselig enhed, og at det i praksis er umuligt at skille det åndelige fra det legemlige, sjælen fra kroppen. Vil man pleje legemet, må man også tage det psykiske med i betragtning. Og omvendt er der visse organiske sygdomme som for eksempel mavesår, der ofte kan have rent psykiske årsager. Selv en ganske almindelig forkølelse kan undertiden være udtryk for dovenskab eller psykisk træthed...

Som vi om et øjeblik skal se, svarer dette syn på mennesket nøjagtigt til Bibelens opfattelse. Vor almindelige holdning, vor sædvanlige måde at udtrykke os på og ikke mindst vor rent umiddelbare tankegang har dog som oftest meget lidt til fælles med denne opfattelse. Også vort religiøse liv vidner om, at vi snarere betragter mennesket som bestående af to hinanden supplerende dele end som en syntese. Uden selv at vide

af det er de fleste af os mere prægede — for ikke at sige smittede — af græsk platonisk filosofi, end vi egentlig er påvirkede af Bibelens syn på mennesket.

Hvad går Platons opfattelse ud på?

Den går ud på, at mennesket er et splittet væsen, der består af en åndelig sjæl, som ved et uheld er havnet i et legeme. Denne sjæl befinder sig i den materielle verden som i et fængsel. »Legemet er en grav«, der binder sjælen her på jorden, men sjælens naturlige hjemsted er et andet rige, åndernes rige. Det legemlige og det sjælelige står altså i modsætning til hinanden og kan aldrig forenes. Menneskets stræben og det første formål med dets liv går ud på at søge befrielse for det legemlige, at flygte fra det, og at bringe den enkelte sjæl tilbage til den store verdenssjæl, den er udgået fra, og hvor den alene kan finde lykken. Visdom er altså at have så lidt kontakt som muligt med sin egen krop for efterhånden at nå til den rene erkendelse og kontemplation ved at frigøre sig for alle sanseindtryk og ved hjælp af en streng askese at bringe sjælen til at leve i sig selv og for sig selv og at lade hånt om det legemlige, der af naturen er urent.

Tror vi på Platon...

Det ville sikkert være både uretfærdigt og overdrevet at påstå, at vort kristne liv helt igennem er præget af disse tanker, men det er alligevel for en stor del *farvet* af dem. Det er ikke svært at nævne typiske eksempler på, at det forholder sig således. Et af de mest slående er den utroligt fremtrædende plads, det 6. bud efterhånden har fået i kristen moral, som om det var det vigtigste af alle budene, — som om det var det første. »Kødets synd« betragtes som den største og alvorligste hindring for det åndelige liv, — meget værre end afgudsdyrkelse, hovmod og pengegriskhed, der ifølge Bibelen er langt mere ødelæggende.

Denne samme opfattelse møder vi og-

så i det mærkelige syn på ægteskabet, som i flere århundreder har præget kristen tankegang. Ægteskabet betragtes simpelthen som et kompromis, en indrømmelse til kødet, som dog aldrig kan blive andet end en beklagelig nødvendighed. De eneste kristne, der virkelig kan stræbe efter evangelisk fuldkommenhed, er dem, der har givet afkald på ægteskabet og undgået at lade sig binde af dets lænker. Derved får klosterkaldet sin store værdi: det er en flugt fra alt jordisk, fra alt legemligt. Det omdanner mennesket til en slags halvt engleagtigt væsen, der allerede er begyndt at gøre sig fri af det almindelige jordiske livs vilkår. For hvordan kan man elske Gud, så længe man endnu er bundet af kærligheden til hans skabninger? Nej, ordensfolk skal frigøre sig for alle menneskelige følelser og reaktioner. Deres særlige stilling består i, at de lever helt anderledes end almindelige kristne — nemlig i fuldkommen afsondring...

På samme måde må man også tage afstand fra liturgien, fordi den virker som en sammenblanding af det legemlige og det åndelige. Man skal bede »i ånd og sandhed«, det vil sige i sit hjertes inderste, alene og i stilhed, og man må helst ikke lade kroppen og sanserne blande sig i noget, som skal forblive så åndeligt som vel muligt...

Det ville ikke være vanskeligt at fortsætte denne liste over mere eller mindre afsporede synspunkter og at give en række andre eksempler, der alle ville afspejle den samme fejlagtige opfattelse, nemlig mennesket set som to modstridende principper, der indbyrdes bekæmper hinanden. Gavnligere vil det dog sikkert være at give en positiv forklaring og at fortælle lidt om, hvordan Bibelen ser på mennesket.

...eller tror vi på Bibelen?

For Bibelen er mennesket en uopløselig enhed: det er samtidig og i lige høj grad *sjæl* og *krop*.

I Bibelen forbindes følelser, lidenskaber og sanseindtryk lige så ofte med sjælen som med legemet. Man kan for eksempel læse, at sjælen hunger, at den er tørstig, og at den hører musik. Sjælen græder, elsker og glæder sig. Den er bedrøvet til døden. Til gengæld siger Bibelen også, at »nyrerne jubler«, eller at de er fulde af skælven, at øjnene længes efter frelsen o.s.v. Dette er tilstrækkeligt til, at man forstår, at sjæl og legeme på hebraisk næsten er to ord

med én og samme betydning. »Alt kød« eller »al sjæl« betyder simpelthen: menneskeslægten, alle mennesker. Modsætningen mellem det sjælelige og det legemlige er noget fuldstændig ukendt for bibelsk tankegang. Derfor kan Bibelen også kalde forholdet mellem mand og kvinde for, at de »kender hinanden«: »Adam *kendte* sin hustru Eva, og hun blev frugtsommelig og fødte Kain.« Der er ikke noget mærkeligt i dette udtryk, eftersom man ikke kan sætte skel mellem forstanden og legemet. Det er altid ved og i det legemlige, man når til det usynlige.

Ånden i modsætning til kødet

Men selv om Bibelen ikke kender den platoniske modsætning, vi har omtalt ovenfor, bruger den til gengæld en anden, som ikke må forveksles med den, nemlig modsætningen mellem *ånd* og *kød*. Hvad er *ånd* i bibelsk forstand? Det er et princip, der stammer direkte fra Gud, altså noget overnaturligt, som er indgydt mennesket, og som giver det mulighed for at få direkte del i Guds liv. Ånden er i mennesket en stadig op-

fordring; en tilskyndelse til at træde ud af naturens orden for at nå til en højere orden, Skaberens uskabte liv. Menneskets ånd er altså den del af os, der længes efter at opnå en forening med Gud, og som er modtagelig for Helligåndens indflydelse og iboen.

Hvad er så *kødet*? Det er simpelthen mennesket i al dets svaghed, både sjælen og legemet betragtet som sæde for synden. Når Paulus for eksempel i sine breve taler om »kødets gerninger«, nævner han utugt og urenhed, afgudsdyrkelse, trolddom, fjendskab, kiv, egennytte, misundelse o.s.v., det vil sige ting, der ikke blot har med det 6. bud at gøre, men også med de øvrige. Kødet er altså efter bibelsk opfattelse ikke det samme som det, Platon kalder legemet. Det er alt det i mennesket, både i sjælen og i legemet, som modarbejder ånden. Kødet er identisk med *hele* mennesket, betragtet i sin svaghed og sin synd.

Askese eller mystik?

Fordelen ved en sådan problemstilling er iøjnefaldende. Hvis Platon har ret, går det kristne liv ud på at frigøre sig

for legemets lænker og for den byrde, det betyder for sjælen. Så er det kristne liv først og fremmest en *askese*, en kamp mod alt det i os, der står i forbindelse med legemet. Set i dette perspektiv bliver opstandelsen meningsløs! Er det derimod Bibelen, der har ret, er formålet med det kristne liv først og fremmest at åbne sig for Guds Ånd. Så skal det ikke mere være en askese, der splitter os og sætter sjælen op imod legemet, men en *mystik*, der tager hele vort væsen — både legeme og sjæl — i besiddelse for at forene dem med hinanden og lade selve Guds Ånd genføde os indefra.

Set i dette perspektiv, forstår vi også bedre, hvorfor Kristus i evangeliet ud-driver djævle. Det gør han, fordi djævelen også er en ånd, men en uren ånd. Mennesket kan ikke samtidig være bolig for den onde og den gode ånd, Helligånden. Man må træffe sit valg! »Den, som ikke er med mig, er imod mig; og den, som ikke samler med mig, spreder.« Kristus kommer netop for at erstatte den ene ånd med den anden! Han bringer sin egen ånd, for at den skal fortrænge djævelens. De to kan ikke trives side om side.

Hvis det er sandt, at ansigtet genspejler sjælens liv, hvorfor vinder så ikke alle kristne i skønhedskonkurrencer?

Af hvilken ånd er vi?

Derfor må vi spørge os selv, af hvilken ånd vi er. Det er det eneste spørgsmål, der overhovedet har nogen betydning! Det gælder slet ikke om at dyrke en rent materiel askese, d.v.s. om at gøre oprør mod kroppen, som om sjælen straks ville blive mere åndelig af den grund. Det gælder snarere om at bekæmpe alt det i os, der modarbejder Gud, hvad enten det er noget sjæleligt eller noget legemligt. Og først og fremmest gælder det om at tage imod Guds sande ånd. »Vi, som er Åndens førstegrøde,« står der i søndagens epistel, »også vi sukker ved os selv, idet vi bier på barnekår, vort legemes forløsning i Kristus Jesus vor Herre.«

I begyndelsen af denne artikel talte vi om den menneskelige skønhed. Nu ved vi, at det er umuligt at skille den rent ydre skønhed fra den *indre* skønhed. Et menneskes ansigt genspejler altid mere eller mindre sjælens liv. Derfor er det håbløst at pleje sit ydre, hvis man ikke samtidig plejer sit indre. Det er hele vort væsen, der skal forløses i Guds usigelige skønhed.

M.D.

De sydlige øer

GIV BØGER
som gaver

Richardt Jensens
boghandel

Østre Boulevard 1, Nakskov
Telefon 1421

Østergades El. forretning
Installatør Edmund Sørensen
Telefon Maribo 170.
Maribo

CHR. STEFFENSEN

Herreekvipering

Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

Auto Reparation
Vask & Smøring
Hjulafbalancering
Lygteindstilling

JENS PETER PETERSEN

Højbroens Auto- og Benzinhandel
Nykøbing F. - Tlf. 85 26 26

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør

INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

O. N. P. MØRCH's EFTF.

H. Andersen

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelser ordnes overalt

K. E. PETERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Støt vore annoncører

LÆST og HØRT

ved E. D.

I dagbladet Ny Dag fortæller sognepræst F. Krogh Nielsen, Sdr. Kirkeby, om den kirkelige situation i Tyskland, hvor den protestantiske og katolske kristendomsopfattelse kan konkurrere ud fra nogenlunde lige stærke positioner og i fuld politisk frihed. Et af de glædeligste træk i denne udvikling er, at menighederne er kommet ind på livet af hinanden. Der ved ryddes mange fordomme af vejen.

Følgende skal være foregået i en af de protestantiske »døde« egne med 2—3 procents kirkegang:

Herhen kom efter krigen en katolsk menighed fra Schlesien. Man fik stillet sognekirken til rådighed og til den kom man langvejs fra til fods eller på cykel — det var inden »velstandsmiraklet«. Mange af flytningene boede på den anden side af en skov og vejen derigenem var forår og efterår nærmest ufremkommelig. Hvad gjorde man? Man tog hver søndag, når man skulle i kirke, en sten med hjemmefra og smed den i mudderet, til man havde fået kirkevejen brolagt.

Det, der gør mest indtryk på en evangelisk befolkning er nok netop at katolikker bruger deres kirke og ikke bare

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 18.: 4. søndag efter pinse (s. 666, grøn).

MANDAG d. 19.: Juliane af Falconeri (s. 947, hvid), jomfru.

Ihukommelse af Gervasius og Protasius (s. 947), martyrer.

TIRSDAG d. 20.: Søndagens messe (s. 666, grøn). Ihukommelse af Silverius (s. 947).

Eller: Silverius (s. 947, rød), pave og martyr. Ihukommelse af søndagens messe (s. 666).

ONSDAG d. 21.: Aloysius Gonzaga (s. 948, hvid), bekender.

TORS DAG d. 22.: Paulinus (s. 951), hvid), biskop.

FREDAG d. 23.: Vigilien til Johannes Døberens fødsel (s. 953, violet).

LØRDAG d. 24.: Johannes Døberens fødsel (s. 957, hvid).

SØNDAG d. 25.: 5. søndag efter pinse (s. 670, grøn).

af pligt. Til gengæld opdager et katolsk sogn, der får en evangelisk mindretalsmenighed inden for sine grænser, at protestanter ikke nødvendigvis lever som markens dyr, men også har noget der ligner gudstjenester og særligt kan de få øjnene op for det, der er det karakteristiske ved den evangeliske kirke, nemlig at den er en ordets kirke. Ved evangeliske sygehusandagter og altergange og ved begravelser, hvor man går med for naboskabets skyld, er katolikkerne ikke de mindst opmærksomme tilhørere, slutter pastor Krogh Nielsen.

o

Vidste De, at der her i landet findes mærker af fingeraftryk afsat for omkring 800 år siden i et så uforgængeligt materiale som sten?

I Berlingske Aftenavis fortæller Tage Christiansen om Slangstrup. Valdemar den Store som regerede fra 1157 til 1182, anlagde her Danmarks ældste nonnekloster. For en del år siden blev udgravet fundamenter af frådsten og kampesten, men de blev igen tildækket, og byen bredte sig over dem. Skal man i dag finde spor af nonnerne, må det være i fingeraftryk, om det holder stik, hvad man gætter sig til. Fingeraftrykkene sidder tydeligt på en mængde af de munkesten, hvoraf kirkegårdsporten til den nuværende præstegårdshave er opbygget.

Man tænker sig, at de sten, der før de er blevet tørre er båret af flittige nonner, hvis fingre satte mærker, er blevet frasorteret og brugt her. I øvrigt vil præstegården antagelig en dag blive fjernet, så den meget højtliggende kirke ses frit fra kirketorvet.

o

Fra de ældste tider har medicinen været sammenknyttet med astrologien. Endnu i 1539 påhvilede det de medicinske doctores ved Københavns universitet at redigere en almanak. Astrologien havde dog også sine modstandere. Til dem hørte Andreas Sunesøn, ærkebiskop i Lund 1201—23, der i sidste nummer af tidsskriftet Skalk citeres for denne udtalelse:

»Stjernerne viser ikke begivenhederne i fremtiden. — Som om mennesket i lykkelig besiddelse af fornuftens gave skulle være afhængigt af en stjerne uden følelse og liv«.

Endnu i dag, 700 år efter, er der mennesker, som uden skade kunne lægge sig Andreas Sunesøns fornuftige ord på sinde, bemærker Skalk.

At henstillingen ikke er overflødig ses af at danske dag- og ugeblade i sne-

setal fortæller, hvad »stjerne» siger om den kommende uge«. Ak, hvor uforandret!

Ved næste folketælling vil kirkeministeren kræve spørgsmålet om befolkningens tilhørsforhold til religiøse trossamfund — og altså også udenfor — optaget på skemaet, således at dette forhold kan blive belyst.

Den yngste statistik er fra 1921, optaget i Statistisk Årbog for 1923. I 1950 var der på bagsiden af folketællingskemaet spørgsmål om religiøst tilhørsforhold. Statistisk Departementet fandt, at spørgsmålene var så dårligt besvaret, at de ikke gav et reelt billede.

Slagtermester Leo Nielsen

Danebroggade 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29

*Det Hele af Øffen —
og det bedste til Bøffen*

Køb hjemmets udstyr hos
THUEN

Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet Centralvarme

Nielsen & Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørfjor.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg
Kastervej 51 - Aalborg
Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

Tro, håb og Heinesen

*William Heinesen: Gamaliels Besættelse.
Gyldendal.*

180 sider, kr. 14,75.

Da Erik Balling for nogle år siden skulle til at gøre alvor af planerne om en Færø-film, henvendte han sig naturligt til Færøernes første digter og romanforfatter: *William Heinesen*, og det var der megen fornuft i, for Heinesen er samtidig en af stærterne i nudansk litteratur i det hele taget, idet han skriver på dansk. Der var ikke ensidig begejstring fra færøsk side over, at det blev Heinesen, der skulle skrive filmen; Færøerne er som bekendt rigt velsignet med missionærer, og de har et stort ord at skulle have sagt, hvilket vel er en af årsagerne til, at de gennem tiderne har været en af skydeskiverne for Heinesens barske vid; et andet mål er skibsnedrederne og de med dem beslægtede pengemænd. De statskirkeetro har ikke haft særlig god grund til at være fornærmet på Heinesen; det er sekterne han er ude efter og så hyklerne og der kan vel ikke være noget umoralsk i at sætte dem i gabestokken og skulle man selv føle sig truffet...

Der er i virkeligheden hos Heinesen en respekt for den gode gammeldags kristendom vel nok først og fremmest fordi den er en væsentlig bestanddel i færøsk tradition. Når man ikke har været på Færøerne gør man sig forestilling om noget barskt og unordisk; Heinesens bøger gør ikke ens forestillinger til skamme, men de vidner samtidig om en høj kultur hos færingerne, en kultur, der ikke »bare« er en almuekultur, men en kultur som er forbundet med det bedste i dansk tradition og europæisk tradition i det hele taget. Færingerne maler, de spiller kammermusik i hjemmene, i enhver færing er der meget af en digter, om ikke andet, så fabulerer han. Heinesens første romaner var i smag med de sociale danske romaner af socialister yderst på venstre fløj — Hans Kirk for eksempel — men han frigjorde sig fra denne form, som han iøvrigt mestrede. Han gav sig til at spille sine færøske talenter ud for fuldt orkester, og han lod sin barske skæmthsomhed, der ikke er ulig folkevisens, slå igennem. Heinesens »De fortabte spillemænd« er en ustyrlig morsom bog.

Heinesen hylder i sine bøger det jævne, usnobbete menneske, der beskedent udfylder sin plads og gnider sin fiolin — om ikke til Guds, så i alt fald til ære

for det af ham skabte, naturen, naturkræfterne. Han vender sig med satanisk skarphed mod de struglere, der udnytter deres medmennesker sættende deres eget værd som mennesker på spil. Typisk for Heinesen er replikken: »Godhed er for hede helvede en realitet!« I sin stadige kredsen om kristendommen kan han sige noget frygteligt og banalt nonsens, som det, der står i den apokalyptiske fabel »Tartaros« om »den kristelige lære om almindelig forsoning gennem ritualmord på en absolut uskyldig«, hvor han helt ser bort fra det væsentligste, at vi tror, Kristus er Gud selv.

Man skal ikke læse Heinesen for hans tros, men for hans dyders skyld. Færø-filmene, der vel både skulle være Heinesen og Balling, ydede ingen af dem retfærdighed; novellesamlingen »Gamaliels besættelse« som er det næste, vi har fra Heinesens hånd, er til gengæld helt Heinesen. Der er noget at grine ad, der er noget at bevæges over, der er skønt malede naturskildringer, præcist tegnede mennesker; men der er også undertiden en problemstilling, der kan få én til at knurre; Heinesen kan finde på at helligøre det tvivlsomme og drive spås med det hellige, men hans tankeverden er dog tusind gange så værdifuld som den karikatur af kristendommen, som sekterne på Færøerne og her »vidner« om, og de missionske røverromaner, der forhandles hos købmanden ved siden af »Tempo«. Jeg vil tro, man kan kalde Heinesen en ærlig søger. I alt fald er han en vittig revser.

Helge Kristensen

FOLMER OLSEN

Begravelses ordnes

Reberbansgade 37

Aalborg - Tlf. 2 15 57

Knud Engsig

Aalborg

Fra søndag den 9. juli til søndag den 13. august (begge dage incl.) bortfalder messen kl. 9 i *Sakramentskirken* i København.

Fiskehallen

Kastervej 57, Aalborg
Telefon 3 44 84

*Mathias
Christensen*
ABSALONSGADE 14
AALBORG

Skrædermester

OTTO LUNDIN

Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64

Præstekjoler

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.

Tlf. Vester 7001 og 8581

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14-16,
Ordrup. Tlf. 225.

Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K

Telf.: *MI 2557

Oliefyр

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KULAGENTUR A/S

Sven E. Frederiksen

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

Familierådgivningen

Fortsat fra side 3

— Ja, og det sker. Men det hænder også, at frafalder dukker op i næste generation, fordi børnene ikke husker deres forældre som en religiøs enhed, men måske står en dag og føler, de skal vælge. Og så er landets gængse livsanskuelse den letteste.

— Man kan ikke vente, at alle katolske unge danskere finder en katolsk livspartner.

— Nej, men man kan gøre sit bedste for at rydde stenene af vejen for dem til at udfolde deres livsglæde og aktivitet i en katolsk atmosfære. Lad dem dog få deres jazz-klubber — jeg beundrer pater van Schaiks uforgængelige »Gabriels horn« på Vesterbro, som dukker op et nyt sted igen, ligeså rask den er blevet husvild. Lad dem dyrke deres hobbyer og selv indrette sig deres lokaler, lad dem male og husere og udfolde sig. Hvis man tager sigte på fremtidige harmoniske kristne familier, skal man give ungdommen alle disse chancer, før man giver dem evangeliet, for ellers har de ikke noget at have det i.

— Har familierådgivningen gjort Dem til pessimist?

— Afgjort nej. Jeg har set, at trods alt, hvad denne tidsalder har af negativt, er det muligt også i det moderne samfund at leve sig ind til et godt familieliv for den, der ikke lader sig løbe over ende af ambitionernes masse-suggestion — !

I.L.

Den katolske familierådgivning, som er gratis, kan opnås på følgende måder:

Pr. korrespondance ved henvendelse til overlæge Karl Søndergård, Skovvænget 4, Næstved.

Personligt eller telefonisk ved henvendelse til læge Inger Høyer, Strandboulevard 60, København Ø, tlf. Øbro 4683, træffes efter aftale, telefontid kl. 18-18.30, eller til læge Sven Erik Christensen, Henrik Steffens Vej 5, København V, tlf. Vester 3090, træffes efter aftale.

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa

Tlf. 2 25 30

Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
Aabenraa Brugsforening

H. Haakonsen

Smedemester

Østergade 23, Maribo

Telefon 699

Centralvarme og oliefyр

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg

Telefon 214

Lejre på Klitborg og daglig messe

På Klitborg ved Nykøbing S. er der nu indtil den 22. august hver dag messe kl. 8. Kapellet på Klitborg er i sommertiden velbesøgt. Om søndagen deltager herved 100 i messen.

Katolske Menighedsplejers *mødrelejre* holdes fra 5. til 18. juli og fra 21. juli til 3. august. Der er *ældrelejre* fra 8. til 21. august. Tilmeldelse til lejrene: Søster Francisca, Liobasøstrene, Valby Langgade 117 A, Valby, tlf. 30 13 64.

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK A/S

★

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K.

Telefon Central 10.093

OVERSÆTTESARBEJDE ØNSKES engelsk til dansk. Også mere seriøst arbejde har interesse. Bill. mrk. M. 5 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.
Program og skemaer til under-
støttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

DEN HELLIGE FRANS' 3. orden har møde i Sankt Annæ Kirke, Amager, onsdag den 21. juni kl. 19.30.

ANDR. KRØYER'S BOGHANDEL

v. Chr. Henningsen
Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
Papir · Stort boglager
Fyldepenne

Det var feriebornene

I sidste uge manglede overskriften til den indsamlingsliste, vi bragte på side 7. Det drejede sig om bidrag til Katolsk Centralskoles feriekoloni i Asserbo. Nu har vi samtidig erindret om den i den ellefte time, før børnene skal begynde deres ferie. Bidrag modtages af Centralskolens kassererkontor. Giro 1471, Den katolske Kirkes Kancelli, Frederiksgade 7, København K.

R.I.P.

Vor kære søster
ANNA EUGENIE JOHANSEN
født Paulmann
er afgået ved døden den 8. juni
1961.

Familien

Bed for hendes sjæl.

— Tror du godt, pastor Madsen vil besøge hende, hvis jeg beder ham om det?

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af ung landmand, 29 år, med katolsk pige fra landet, helst af landbostanden, alder 20—30 år. Billet mrk. J. 16 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

VÆRELSE SØGES 1. juli, helst på Frederiksberg af nobel herre. Guldberg Andersen, Adr. Lykke, Sirgræsvej 21, Karstrup.

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af ung mand, 28 år, i Kolding, med god katolsk dame, gerne sygeplejerske. Billet mrk. J. 9 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

Knud Rasmussen Boghandel
Vesterbrogade 60, København
vis à vis Den kgl. Skydebane
Hilda 2055

Leverandør til St. Knuds skole

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 · Lørdag lukket

KSK

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 · Telf. Central 9270

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 · Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Katolske begravelser

Benzon

AUT.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

L. Suvalski, Anlægsgartner

Hedtoften 12

Hedehusene. Tlf. 161

Alt vedr. haver overalt

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 · København V

Alt til Foto og Smalfilm

Tlf. Go. 2526 · Giro 102 727

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

Min kære mand, vor far

R.I.P.

†
trafikkontrollør
AAGE GUDMUND PEDERSEN
døde den 3. juni 1961

Th. Sauersvej 13 D, Aalborg
Ragnhild Green Pedersen

Svend Erik, Niels Jørgen og Karl Olav

Begravelsen har fundet sted.

Bed for hans sjæl.

absolut
ABSALON
når forsikring skal regnes

Det respektable glædeshus

Kort efter premieren på *Millionæsen* er endnu et skuespil af Shaw dukket op på det hjemlige filmmarked. Dette sidste hører til den beske brittes »Plays Unpleasant«, som han selv kaldte dem, og ubehageligheder er det sandelig, vi bliver præsenteret for.

Synderlig aktuelt kan stykket dog ikke siges at være i dag for så vidt angår det sociale tidsbillede, og hvem finder det mon spændende at følge en flok midaldrende victorianske levemænds skørlevned på nærmere hold? Det emne har vist overlevet sig selv.

Nok udveksles der stærke replikker af en vis almengyldig karakter i de heftige opgør mellem mor og datter, repræsenterende hver sin generation i emanciperingsbegyndelse, men det er nu ikke tilstrækkeligt til at holde interessen fangen i små to timer.

Ret beset er det kun selvfølgeligheder, Shaw har villet sige sin samtid. Således er datterens vægtigste og ganske uimodsigelige argument overfor moderens bordelvirksomhed, at »man vælger selv den vej, man vil gå«. Mente den kirkefjendtlige dramatiker virkelig at kunne tilskrive sig selv dette standpunkt?

Iscenesættelsen er den altfor traditionelle, og selv om rollebesætningen må siges at være ganske god, er det ikke nogen fordel at få stykket serveret på tysk.

bm.

Forbudt for børn.

Betal eller dø

Mafiaen som organisation opstod oprindeligt på Sicilien som en frihedsbevægelse. Efter i en årrække at have spillet denne klædelige rolle skiftede den karakter og blev en af verdens effektiveste og groveste forbry-

Pigen Line - 17 år

Så fik Norge sin Ungleg-film, tænker man, når man ser reklamerne omkring *Pigen Line*. Men den norske forfatter Axel Jensen, hvis roman *Line*, ligger til grund for filmen, kan og vil betydeligt mere end Johs. Allen. Derfor er den norske film også blevet bedre, uden at man dog kan tale om nogen stor film.

Filmens værdi ligger i dens tonefald og hele dens atmosfære af ungdom. Den er ganske forbløffende overbevisende, og derfor ofte gribende, i sin skildring af disse unge, både når de optræder højrestede i flok, og når de som elskende par tør søge ensomhed og stilhed.

Hovedpersonen er en ung advokatsøn, Jacob, som er stukket til søs, fordi han ikke vil finde sig i faderens tyranni, der har drevet moderen til sindsyge. Efter et nervesammenbrud sendes Jacob hjem for at få talt ud med sin far — kun det kan helbrede ham, mener psykiateren. I stedet for at opøge faderen, slår Jacob sig ned hos en ældre ven for at få arbejdsro til at skrive på en bog. Imidlertid forelsker han sig i *Line* på 17 år og drages ind i hendes kredse.

Her får vi en skarp, men ind imellem også humoristisk beskrivelse af denne overklasseklike, tilsyneladende så selv-sikre, men alle bange for at tabe ansigt. De hævder sig ved hjælp af penge, bil og villa — øjensynlig den eneste form for personlighed, forældrene har lært dem at respektere.

Jacob trives ikke ved deres gilder, og nu kan også *Line* se hulheden bag den flotte facade. Hun indvilliger i at flytte hjem til ham, mens hendes far besøger

en elskerinde i København. *Line*s samtaler med faderen er et af filmens plet-skud. Vi ser ham overhovedet ikke. Samtalerne finder sted på trappegangen, mens hun forbereder sig til at møde *Jacob*, og han er ved at pakke kuffert på første sal — vigtig forretningsrejse! De lyver for hinanden, og de ved det begge to, men det er mest bekvemt på denne måde.

Sammen oplever *Jacob* og *Line* nu den store lykke i alle dens afskygninger — brat afsluttet, da *Line* fortæller, at hun skal have et barn, som naturligvis må fjernes. *Jacob* bliver rasende: Det barn skal leve! Desværre smutter filmen udenom problemet ved dagen efter at lade *Line* bekendtgøre, at det var falsk alarm. Idyllen er genoprettet.

Men *Jacob* er både tyrannisk og skinsyg. Under et voldsomt opgør er han ved at kvæle *Line*; heller ikke denne situation spilles dog ud. Hun overlever, og deres veje skilles.

Endelig kan *Jacob* tale med sin far. Nu kan han tilgive ham, for nu kan han forstå ham, de er lavet af samme stof. Han rejser atter ud for at få ro til at skrive sin bog om.

Filmene er se-værdig på grund af sin ægthed og sit gode spil; men den kan også undværes, fordi den hele tiden behændigt glider udenom alvorlig stilling-tagen. Kun nogle fartgale unge har man turdet dømme til at bære straffen for deres ansvarsløshed. Når det gælder spørgsmålet om at betale prisen for det som vist hedder »seksuel frigjorthed«, har man valgt ingen mening at have.

Ai.

Forbudt for børn.

derorganisationer. I tiden efter århundredskiftet udstrakte den sit aktionsområde til De forenede Stater, hvor den blandt de indvandrede italienere førte en sand terrorkampagne.

I den første halve time af filmen *Betal eller dø* får vi en absolut fyldestgørende forklaring på denne organisations magtposition. Skulle den, overfor hvem pengeafpresning forsøges, mod forventning stille sig afvisende, går organisationen til aktion. Repertoiret er afvekslende, spændende fra lemlæstelse af vedkommendes børn til demonstration af voldtægtsforsøg overfor hans voksne døtre. Ind imellem går man også løs på ham selv. I bedste fald sprænger man

hans virksomhed i luften, måske også ham selv. — I værste fald, — nå ja, — det skal jeg skåne Dem for; men — denne film skildrer det hele.

Efter indledningen er filmen en normal forbryderfilm, spændende og nogenlunde befriet for sadisme. Afslutningen er små-sentimental og virker ikke ægte. Forestillingen kan som helhed bedst karakteriseres ved en omskrivning af titlen: »Mange betalte, — mange døde«. Der er ganske simpelt, til trods for instruktørens mulige reelle hensigter, intet at hente ved denne film bortset fra spænding og brutalitet, og det er for lidt til en anbefaling.

Forbudt for børn.

Th.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 25 . 23. juni 1961 . 109. årgang . 85 øre

Nordens katolske fortid - *en mand i Würzburg ved besked*

Hvis man vil have noget at vide om de nordiske landes middelalderhistorie og om katolske begivenheder i tilknytning til Skandinavien fra reformationstiden frem til religionsfrihedens indførelse, kan det virkelig svare sig at rejse til — Würzburg! Vil man møde en mand, der ikke blot kender sit emne, men gerne og begej-

stret meddeler sin gæst, hvad han selv har fundet i gamle bøger og arkiver, skal man gå ind i Oberthürgasse, ringe på døren i nr. 5 og spørge efter dr. *Helmut Holzapfel*.

Hvis han er hjemme og ikke tilfældigvis netop sejler fra Oslo til København, kan man være sikker på at møde den tyske gæstfrihed,

når den er bedst. Skulle dr. Holzapfel være optaget, når man kommer, fordi han må passe sit hverv som redaktør for Würzburger katholisches Sonntagsblatt, har man mulighed for at underholde sig selv imens med en bog fra hans fyldige samling af historiske værker på de nordiske sprog. Han har dem alle — lige fra de ældste nu uopdrivelige skrifter til Hans Olriks »Absalon«, »Svenska Kyrkans Historia«, Hal Kochs kirkehistoriske arbejder og bøger om Hellig Olav, Norges konge. Dem læser han på originalsprogene, selv om han beklager ikke at kunne tale nogen af de nordiske tungemål. Han har rejst heroppe en snes gange, men besøgene har været kortvarige og ikke givet ham mulighed for at tilegne sig udtalen.

Hvordan kan det dog være, at en 47-årig tysk præst og dr. theol. fra universitetet i Würzburg interesserer sig så meget for skandinavisk kirkehistorie? En del af forklaringen er den, at dr. Holzapfel blandt andet er en forsker, en mand med detektivisk talent, og det har frydet ham at kunne fremdrage og behandle et ukendt

Würzburg, den gamle by ved floden Main i det nordøstlige Bayern, er rig på historiske minder, men dr. Helmut Holzapfel har ikke fortrinsvis og udelukkende interesseret sig for dem. Som det fremgår af artiklen på denne side har han specialiseret sig i Nordens katolske forhistorie.

Billedet til højre viser et udsyn over Würzburg med den middelalderlige Marienberg i baggrunden. Byen blev i marts 1945 — krigens sidste måned — næsten helt ødelagt af fosforbomber, men den er med forbausende dygtighed blevet genrejst. Dens seværdigheder i billedkunst og arkitektur er bevaret.

historisk materiale. Enkelte specialister i Norden er hans ligemænd i faglig viden om *nogle* af disse emner, men han har fundet skriftlige optegnelser og billedstof, der ikke tidligere har været fremme i søgelyset, og som han efterhånden vil udgive.

I 1955 udsendte han bogen »Unter nordischen Fahnen«, der fortæller et stykke katolsk, nordisk historie fra det 17. og 18. århundrede, da Kirken jo var forbudt herhjemme. Emnet var i dette tilfælde særligt den præstelige omsorg, som patres af Jesu Selskab udøvede overfor udenlandske soldater i nordiske garnisoner. I løbet af dette år regner dr. Holzapfel med at udgive en bog om det forberedelses-seminarium, som blev oprettet i Schwerrin for unge skandinaver, og som senere afløstes af et nordisk kollegium i Linz. Denne bog vil indeholde et kapitel om det katolske skolevæsen i Danmark og i Slesvig-Holsten efter reformationen.

En tredje bog, om de første katolske forsøg på at føre Kirken tilbage til Skandinavien i midten af det 17. århundrede, er også under forberedelse. I en mappe hos dr. Holzapfel ligger materialet hentet blandt andet fra jesuiterordnens arkiver, og hertil kommer en serie meget interessante gamle illustrationer, som er blevet af-fotograferet og eksisterer i diapositiver. Vi havde lejlighed til at se dem på dr. Holzapfels private hvide lærred ophængt over reolen med de danske leksika. Det er hans mening at overføre dem til en filmstrimmel, der kan bruges i historieundervisningen. Det kan blive til en god time i den efterreformatoriske katolske kirkehistorie. Mange tror vist, Skandinavien havde mistet *al* forbindelse med den katolske verden indtil

Pastor, dr. theol. Helmut Holzapfel
fra Würzburg

det 19. århundrede — bortset fra enkeltkonversioner som Niels Stensens — og dog skete der tilstrækkeligt til, at man kan skrive bøger om det og fremlægge billeder: gamle tegninger og stik. Offentligheden vil blive forbavset, når disse beretninger en dag kommer på tryk!

Vi har endnu ikke svaret heltud på spørgsmålet om, hvorfor dr. Helmut Holzapfel så energisk har fortsat sit arbejde med nordisk historie. Hans forskertrang kunne let finde sit materiale i det gamle traditionsrige Würzburg. Inspirationen findes lige om hjørnet. Men han har virkelig fattet kærlighed til Norden. Den kærlighed er vokset frem, mens han studerede vor fortid, og den har fået ham til at gå videre i arbejdet, skønt han har så meget andet at bruge sin tid til. Den har yderligere medført både interesse for katolsk nutid i Norden og en praktisk indsats, en håndsrækning til os herhjemme.

Et stort antal skandinaver har haft kontakt med dr. Holzapfel, hans gæstebog og hans fire-fem fotoalbum vidner om det. Især har mange nordiske ungdomsledere haft forbindelse med ham, og han har så fra sin side blandt andet fornyligt sørget for et effektivt arbejds-hold af unge tyskere, der hjalp sammen med schweizere og danske ved opførelsen af kirken i Øm. Disse unge kom fra ungdomsbevægelsen »Neudeutschland« (navnet er religiøst og ikke politisk ment), der har 2500 medlemmer, og hvis gejstlige vejleder dr. Holzapfel har været siden 1946. Det kan nævnes, at man hvert år inviterer unge skandinaver til at deltage i katolske stævner og lejre og for eksempel til den eukaristiske kongres i München inviterede en snes unge. Til dette formål havde medlemmerne selv sammensparet, hvad det kostede at indbyde gæsterne. Og for tiden sparer de sammen til at kunne sende Øm et sidste arbejds-hold af studenter i august.

Dr. Holzapfels interesse for den katolske nutid i Skandinavien førte ham ind i foreningen »St. Ansgarius-Werk«, hvis ledere er prælat dr. Daniels fra Bonn og mgr. Schmelzer fra Köln. Denne forening hed oprindeligt »Ansgarius-Glaubenswerk« og blev stiftet i 1925 af dr. Louis fra Leverkusen i nærheden af Köln. I 1956 blev foreningen efter stifterens død reorganiseret og kirkeligt anerkendt af Kölns ærkebiskop, kardinal Frings. Dr. Holzapfel fik da til opgave at redigere dens årsskrift, som udkommer i 30.000 eksemplarer og er en fyldig, rigt illustreret beretning om katolske begivenheder i Danmark, Norge, Finland, Island og Sverige.

Foreningen St. Ansgarius-Werk får ved salget af sit årsskrift til medlemmerne et overskudsbeløb, som man anvender til støtte for bestemte opgaver indenfor de nordiske bispedømmer.

På kant med gestapo

For dr. Holzapfel er historie-studiet ikke en flugt fra nutiden og dens opgaver. I en tale på den tyske katolske presses årsmøde i Würzburg gjorde han netop opmærksom på, hvor uhyre vigtigt det er for en nation og for de enkelte mennesker at have historisk bevidsthed. Uden historie mangler man en vigtig del af den fællesmenneskelige erfaring, og ens egne vurderinger og handlinger lider under det. Efter hans opfattelse var denne mangel på historisk bevidsthed blandt andet til gunst for Hit-

ler. Han kunne lettest få tilhængere blandt dem, der ikke havde lært noget af verdenshistoriens begivenheder og ikke kendte de sørgelige fortilfælde. Således har historie-studiet også en moralsk værdi.

Det er iøvrigt nærliggende at nævne, hvordan dr. Holzapfel selv kom på kant med Gestapo i anledning af et historisk spørgsmål. Da han havde udsendt sin teologiske doktorafhandling om urkristendommens syn på det legemlige arbejde (»Die sittliche Wertung der körperlichen Arbeit im christlichen Altertum«), meddelte Gestapo ham kort tid efter, at bogen var beslaglagt. Årsagen var, at dr. Holzapfel i et indledende kapitel havde redegjort for jødernes vurdering af det legemlige arbejde, og han havde skrevet for positivt. Det kunne ikke gå an! En historiker måtte ikke undergrave den nazistiske racepolitik. Da bogen skulle beslaglægges, var en stor del af oplaget allerede solgt, men der skete iøvrigt ikke mere i sagen.

Ved at bidrage til oplysning om Skandinaviens katolske historie, vil dr. Holzapfel nu minde os om, hvad vore forgængere har ydet og ofret.

Nyt årsskrift om Skandinavien

St. Ansgarius Werks årsskrift på 96 sider indledes med en omtale af den eukaristiske verdenskongres i München og beretter særligt om de nordiske katolikkers deltagelse. Skriftets redaktør, dr. Helmut Holzapfel, har udarbejdet den følgende artikel om den hellige eukaristi i den nordiske middelalder. Han fremhæver martyrkongernes nære forhold til messeofret, betydningen af »Kristi Legems Gilderne« åndeligt og socialt og den ændrede indstilling til eukaristien efter reformationen.

Dr. Lechard Johannesson fra Sverige skriver om eukaristien i Norden i dag. Han mener, at det i 300 år afsondrede lutheranske Skandinavien oplever en længsel efter eukaristien parallelt med den anglikanske Oxfordbevægelse i forrige århundrede.

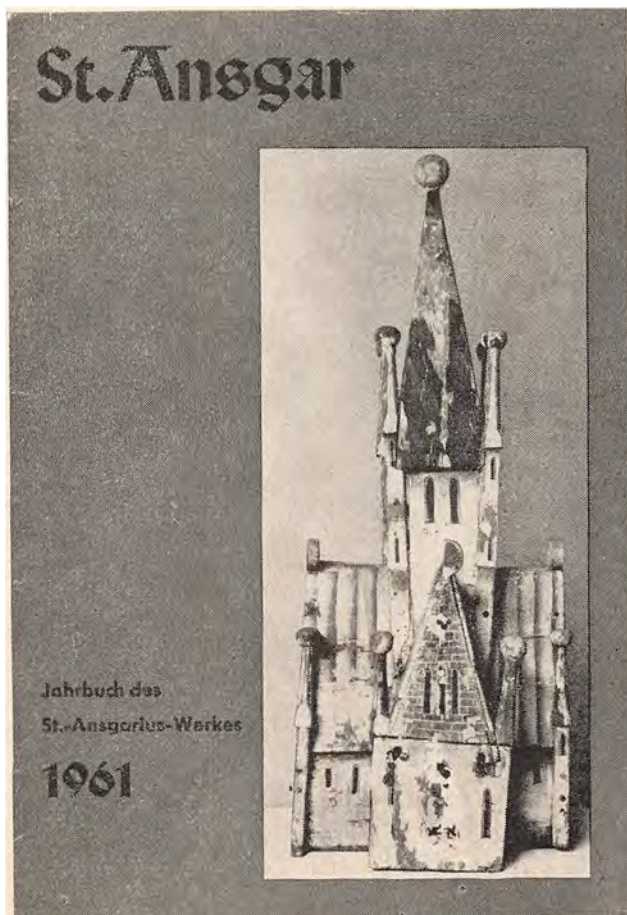
Årsberetningen omtaler det svenske kongepars audiens hos paven, indvielsen af to moderne kirker, en i Malmø og en i Stabekk i Norge, samt Norges første jesuit efter forbudets ophævelse, den ungarske pater Horvath.

Blandt det danske stof findes en artikel om Farumgård og Ursulinerinderne. Begivenhederne i det danske bispedømme refereres af pastor Knud Ballin, som fortæller om modtagelsen af den apostoliske delegat, om den europæiske kongres for lægapostolatet i København og om kirkeindvielsen i Hvidovre og byggeriet i Øm. I samme artikel skildres oblatfædrenes virke med henblik på fremtidigt arbejde i Grønland og tillige Graveshoved Ungdomsskole, soldatervalgfarten til Lourdes, kateketkursus, kontaktkontor og Caritas.

Det er et righoldigt hæfte, som giver saglig besked til medlemmerne af St. Ansgarius Werk og samtidig har fastholdt i tekst og billeder årets vigtigste katolske begivenheder. Det er praktisk, at man slutter hæftet med en komplet fortegnelse over katolske kirker og kapeller i de skandinaviske lande og angiver messe-tidene.

W.

Billedet på denne side er en formindsket gengivelse af årsskriftets omslag med det gamle sakramentshus fra en kirke i Buskerud.

Interesserede læsere kan modtage et eksemplar af St. Ansgarius-Werks årbog 1961, som netop er udkommet, ved at skrive til Ugebladets redaktion. Hele teksten er på tysk. Vi får et begrænset antal eksemplarer til rådighed, og de vil først kunne fremsendes om et par uger. Skriv venligst med det samme og vedlæg i frimærker 1 kr. til forsendelsesomkostninger.

Efter Trujillo

Drengen Pashua er blind, døv og stum, og han var hjælpeløs, da han kom til en missions-skole i Peru. Nu kan han læse og spille orgel. Perus undervisningsminister var fadder ved hans dåb.

o

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Kirkelige kredse, der er i nær kon-
takt med begivenhederne i Den
dominikanske Republik er ikke
enige i deres vurdering af Kirkens
fremtidige stilling efter mordet på
generalissimus *Trujillo*. I det for-
løbne halvandet år havde Trujil-
lo's styre ført en bitter kampagne
mod Kirken. Den indledtes i ja-
nuar 1960, da republikkens bi-
skopper fordømte regimets under-
trykkelse af de menneskelige ret-
tigheder. Siden har Trujillo's styre
udvist mere end 50 udenlandske
præster og arrangeret voldelige
overgreb på Kirkens ledere. Kort
før mordet på Trujillo, havde
hans regering besluttet at beslag-
lægge alle kirker og katolske skol-
er samt at forbyde religionsun-
dervisning i de offentlige skoler.

Det menes i nogle kirkelige kredse, at
såfremt præsident *Joaquin Balaquer*, der
nu er en topfigur i republikken, bliver
dens virkelige præsident, vil han stand-
se regeringens antikirkelige politik og
udskrive frie valg. Man betvivler imid-
lertid, at præsidenten vil være i stand
til at styrke sin stilling og modstå andre
politikeres forsøg på at kontrollere na-
tionen.

En belgisk præst, pater *Roger Roselle*,
som i marts blev udvist af den domini-
kanske republik og nu befinder sig i
Texas, mener, at Trujillo's familie vil
bevare magten, og at regeringens fjend-
skab overfor Kirken vil tiltage i styrke.
Diktatorens søn, general *Rafael Trujillo*,
som er øverstbefalende for den domini-
kanske hær og for tiden har magten, var
en ledende kraft bag den dominikanske
radiostation, der førte an i angrebene på
Kirken. Pater Roselle er af den opfat-
telse, at Trujillo's familie vil søge at
hævne sig på sine modstandere, blandt
hvilke Kirken er.

Den myrdede diktator er til trods for
sine angreb på Kirken blevet begravet
efter en requiemmesse i San Cristobal.
Hele hans konflikt med Kirken var en
højt indviklet affære. Samtidig med, at
han lod pøbelen angribe præster og bi-
skopper samt ønskede at udvise pavens
personlige udsending, var han ivrig for

at fremstille sig selv som en trofast ka-
tolik.

I republikken og i De forenede Stater
uddelte Trujillo fotografier af sig selv
som deltager i kirkelige funktioner og
ved barnedåb. Han ønskede som be-
kendt, at biskopperne skulle tildele ham
ærestitlen »Kirkens velgører«. På den
måde ville han tilkendegive, at biskop-
perne havde underkastet sig hans over-
højhed. Biskopperne nægtede jo at give
ham titlen og udsendte et fælles hyrde-
brev, hvori de betegnede en række af
Trujillo's handlinger som »alvorlige for-
brydelser mod Gud og mod menneskets
værdighed«.

Kirken har gennemgået en vanskelig
tid på denne ø, der var det første cen-
ter for den kristne mission i den nye
verden. I 1494 blev den første messe
celebreret på øen, og den fik som den
første i denne verdensdel sit eget bispe-
dømme. Den har et af verdens ældste
universiteter.

Bladet koster nu

9 kr. pr. kvartal

Flere dagblade og nu tillige ugeblade
har måttet forhøje deres abonnements-
og løssalgspriser for at kunne dække de
stigende udgifter til trykningen. Vi har
tøvet med at følge denne bevægelse,
fordi det ville være så rart at danne en
undtagelse, men nu er der ingen vej
udenom.

Som vore læsere ved, er der kun én
god løsning, hvis Katolsk Ugeblad skal
kunne balancere økonomisk: flere abon-
nenter eller købere. Vi får til stadighed
nye abonnenter, men statistikere mener,
at vi burde have mange, mange flere —
måske dobbelt så mange. Nogle tusind
katolske husstande er hverken købere
eller abonnenter. Så længe det er til-
fældet, kan vi hverken formindske pri-
sen eller forhøje sidetallet.

Vi beklager, at kvartalsprisen fra 1.
juli må hæves fra 8 til 9 kr. for abon-
nenter i Skandinavien. Udenfor Skandi-
navien koster bladet 10 kr. pr. kvartal.
Løssalgsprisen hæves 10 øre — til 85
øre pr. eksemplar.

Hvorfor faldt de fra?

Af forlagsboghandler Sven Damsholt

— Vi var 11 katolikker i vores klasse. Jeg er den eneste, der praktiserer i dag!

Det er en 50-årig herre, der taler. Vi sidder i et selskab af gamle katolikker og udveksler ungdomsminder, og så er det at bemærkningen falder. Han siger det uden forargelse, blot med en let undren, og ser sig om i kredsen, som om han ville sige: Ja, sådan er det, hvordan kan det være?

Men han siger det ikke, og ingen svarer på det udtalte spørgsmål. Der bliver et øjeblik pinlig tavshed; man ser ned i gulvet og venter på, at konversationen skal komme i gang igen.

— — —

— Vi var 21 piger i vores klasse, siger en gråhåret dame en anden gang — 21 katolikker. Der er kun to af os, der praktiserer endnu!

Det er to tilfældige udtalelser, og man ville ønske de ikke var udtryk for de virkelige forhold, men en undersøgelse, der foretoges for nogle år siden, var desværre en bekræftelse på, at procenten af frafaldne eller ikke-praktiserende nogenlunde svarer til de to ældre katolikkers erfaringer.

Hvorfor er frafaldet så stort?

Vi taler nødig om det. Vi kan finde forklaringer nok, men vi føler at de ikke er tilstrækkelige, og at der hele tiden gås uden om noget væsentligt, og derfor tier vi. Forklaringerne er evangeliets

ord om stengrunden, de hårde hjerter som ikke vil tage mod troen. Og sædekornet, der falder på vejen hvor fuglene samler det op, det er de velmenende, men svage, der rives med af deres omgivelser og glider bort fra Kirken. Det trøster os, for »så er det de andres og ikke vor skyld«. Men tilbage er der så de mange, hos hvem ordet faldt i god jord — og som alligevel faldt fra. Hvorledes kunne det ske? Det var ikke hårde hjerter og svage viljer, der var alvorlige og ærlige mennesker imellem; venner fra ungdommen med dens møder og konvertitaftener, ungdomsarbejdets apostoliske alvor, tredieordenernes og mariakonkregationernes længsel efter hellighed, venner som man mente man stod sammen med om troen — men som altså gled ud.

Jeg kender en godt skolet konvertit i 50—60 års alderen, som holdt op med at gå til messe og i stedet for søgte over i et frireligiøst samfund. Da jeg søgte at overbevise ham om Kirkens guddommelige stiftelse og dens læres sandhed, gav han det mærkelige svar: — Jamen jeg har intet intellektuelt udeståendemed Kirken, jeg er overbevist om, at den katolske kirke er den sande... den siger mig bare ikke noget.

Han var godt undervist. Han var forstandsmæssigt overbevist. Han var så dygtigt skolet, at han siden ikke fandt på at indvende noget mod Kirkens guddommelige sendelse. *Den sagde ham blot ikke noget.*

Vi ved nok, hvad der manglede. Man lever sit liv på apologetik, og kristenlivet er ikke et forstandsmæssigt forhold alene. De mennesker, vi ser knæle på kirkebænkene rundt om os, søndag efter søndag, år efter år, til hårene gråner, og børn og børnebørn vokser op omkring dem, de er grundfæstede i noget mere og noget andet, ellers var de ikke at finde her. For de er blevet prøvede. Vi er alle blevet prøvede. En far og en mor mister deres barn og holder ud i år af åndeligt mørke og tørhed; det er ikke beviset på Guds eksistens, der holder dem oppe, men først og fremmest visheden om, at Gud er en kærlig far, der vil dem det bedste, selv om de i øjeblikket ikke kan forstå, hvorfor det skulle ske. En mand fristes til at forlade sin kone og sine børn for at leve sammen med en anden kvinde: det er ikke dogmet om helvedets eksistens, der afholder ham fra at synde, men bevidstheden om at føje en ny lidelse til Dens lidelser, som elsker ham højest, og som allerede har døjet nok for hans skyld.

En fransk priorinde sagde en gang til en nordisk konvertit, der redegjorde for grundene til sin konversion: »C'est vrai ma chère, mais ce n'est pas la foi!« (Det er sandt, min kære, men det er ikke troen).

Hvad er det da, som er troen, det væsentligste, det bærende i kristenlivet? Det er dette, at man får åbnet sine øjne for Gud og vælger ham — ikke fordi han vil belønne en, hvis man gør det, og straffe en hvis man ikke gør det, men fordi han er den, der alene er værd at elske, og fordi sjælen altid har længtes efter ham. Konversion er, at Gud møder mennesket og stiller det over-

Ih, hvor er det besværligt . . . man maser og maser, for den kan ikke selv. Motoren fungerer ikke. En kristen tilværelse uden levende tro mangler også sin indre drivkraft. Det hele er kun til besvær . . .

for et valg — og at mennesket vælger ham, vender sig fra sig selv og i Guds kirke orienterer sig efter det, som er Guds. At det fra nu af ønsker at elske og tjene Guds skabninger. At det gennem dette bærer vidne om Gud, der har sat kærlighedens værk i gang, og derved ærer Gud.

De katolske kristne, som blev i Kirken trods prøvelser og modgang, er nået frem til dette barneforhold til Faderen, dette venskabsforhold til Sønnen. I alle menneskelige forhold er det jo kærligheden, der er det bærende: Soldaten, der kæmper for sold, er parat til at gå over fronten, hvis modstanderen byder højere, men den der kæmper for sit land holder ud, selv om forsyningerne slipper op. Elskerinden forlader sin skattemand, når tegnebogen er tom, men hustruen går med sin mand i landflygtighed, hvis det skulle komme dertil. Det rette

gudsforhold og det skæve — de to indstillinger er næsten ikke til at skelne fra hinanden i begyndelsen. De er som to fundamentter, hvor det ene er i lod og det andet en ubetydelighed skævt: tilsyneladende lige gode. Men begyndt at bygge! På det ene kan der rejses et mægtigt tårn, på det andet kan der kun bygges til den dag, da skævheden bringer tårnets hovedvægt udenfor tyngdepunktet, så styrter det hele sammen.

Men når det rette gudsforhold er fundamentalt, skulle så ikke vi, som arbejder på troens udbredelse, lægge vort arbejde om i mange tilfælde?

Jeg kan forstå, at mangel på præst, der som ung meldte sig på seminariet af kærlighed til Kirkens Herre og i sine studier modtog en teoretisk udrustning — at han på en eller anden måde forudsætter, at den samme indstilling, som han selv startede med, er

til stede hos katekumenen, og at han derfor blot behøver at give den teoretiske viden fra sig, som var tilstrækkelig for ham selv. Men det er jo sjældent, at det er således. Mennesket er selvisk i 95 pct. af sit hjerteområde, og dets motiver til en konversion er blandede herefter. Jeg ved fra mit lægmandsarbejde, hvor let det er at interessere folk for Kirken, hvis deres interesser går i samme retning, og der er udsigt til kontant betaling ved bekendtskabet: gymnasiasten med filosofi som hobby drages af Thomas som insektsamleren af sjældne stankelben. Æstetikeren kaster sig med glød over arkitektur, kirkemusik og det latinske sprog. Kult-dyrkeren vil i liturgien finde, hvad alverdens loger ikke kunne skænke ham. Forretningsmanden, der kan øge sin omsætning ved at blive katolik, er frommere end de fromme. Den autoritetshungrende, der har

mistet sin despotiske far eller sit politiske parti, søger efter en ny tyran: jo gådefuldere og strengere krav des bedre! Perfektionisten higer efter en moral-kodex, hvorefter han kan opbygge sin egen værdighed, og sådan kunne man blive ved. Motiverne er ikke altid så udtalte som her, men de er til stede i større eller mindre portioner hos os alle. Alle mennesker søger deres lykke, hver på deres måde; det er situationen bag hvert af de tilforladelige ansigter, der melder sig til undervisning. Hvor svært at finde de 5 pct. sand gudslængsel og rette resten af grunden af derefter! Men hvor nødvendigt! Sognepræsten kan fortælle, hvorledes det ender, hvis fundamentet ikke er i orden. Det psykologiske, æstetiske, menneskelige, de levede på, tages en dag fra dem, og så — så siger Kirken dem ikke mere noget. Resten er tavse kartotekskort.

Ja, lyder indvendingen, men det kommer sidenhen. Først et solidt filosofisk og dogmatisk grundlag, så kommer bagefter det opbyggelige med prædikener og retræter.

Det er klart, at teologen kan sondre mellem troens indhold og troens hengivelse. En læge kan også skelne mellem knoglesystemet og hjertesystemet, han vogter sig dog for at skille de to i praksis. Men gør vi altid det på vort område? Hvor man har den opfattelse, at de to sider af troens væsen kan skilles, sker der en forgrening der slår flere sjæle ihjel end der vindes.

Hvad er det apostoliske arbejde ret beset? Hvad er det, vi er kaldet til at indbyde sjælen til? Er det en livsanskuelse, et system og intet andet? Eller er det et livsforhold mellem to? Tænk engang hvis Father Tucker havde begyndt sin frierfærd hos Grace

Kelly med at informere hende om Rainers formue og indkomster, om den komfort, hun kunne omgive sit liv med i fremtiden, og om den række af krav i den ægteskabelige kontrakt, som var betingelsen herfor. Hvis Grace, hvad man formoder, er en kvinde af ære, ville hun have sagt høfligt, men fuldt af foragt: Jeg er ikke til salg! Hvis hun var en slet kvinde, ville Father Tucker have gjort fyrsten en dårlig tjeneste.

Mon han ikke snarere har fortalt om Rainer som menneske? Og når Grace har fattet interesse for den unge fyrste, må det være, fordi Father Tucker i sin beretning har formået at gengive noget af det, han holdt af hos Rainer.

Apostolatet er at bære vidne om den, man elsker, og på den måde vække kærligheden til ham hos andre. Troens udbredelse — fra forældrenes opdragen deres børn til katolske kristne til skolens og taleværelsets undervisning — må bestå i at lære katekumenen Gud at kende, som han er, ikke som vi har reduceret ham til at være. Hvad er vel bedre end Bibelens beretning, der er den ene del af Guds åbenbaring, og beretningen om og læsningen af de levende kristne op igennem tiden, der er en anden del. Derpå må katekumenen hjælpes ind i bønnens og sakramenternes liv, hvor det lys hentes, uden hvilket sandheden overhovedet ikke bliver synlig for ham.

Jævnside med dette kommer så den konkrete viden ind — dogmatikken (den skematiske ekstrakt af den levende åbenbaring), hele tankens og fornuftens arbejde, det historiske materiale o.s.v. Det ene kan ikke undvære det andet. Kærligheden må kende sin genstand for at kunne elske, men

før den elsker ham, kender den ham ikke.

I en menighed, hvor der har været undervist i katolsk kristendom og ikke bare i katolicisme, vil frafaldsprocenten se anderledes ud end den før omtalte. Måske vil der en aften sidde en kreds af gamle katolikker og så vil en af dem måske sige: »Vi var 11 katolikker i vores klasse... nu er vi kun 10, der praktiserer!«

I Det franske Akademi

Paris (NC) Kardinal *Eugene Tisserant*, der er internationalt kendt som orientalist, er blevet indvalgt i Det franske Akademi — Frankrigs »40 udødelige«. Kardinalen er dekan for kardinalkolegiet, tidligere professor i assyriske og nu leder af Vatikanets bibliotek.

En anden katolsk personlighed, forfatteren, professor *Jean Guilton*, er samtidigt blevet indvalgt i akademiet. Han udtalte efter valget, at han ville ofre sine kræfter på at arbejde for den kristne enhed.

Nyt fra Kontakt-kontoret

Kontakt-kontoret i København er undtagelsesvis lukket for henvendelse i aften, fredag på grund af bortrejse. Ellers er kontorets telefonetid tirsdag kl. 16—18 og fredag kl. 18—20. Telefonnummeret, der hidtil har været Ægir 6463, ændres i nær fremtid til 34 04 63.

Lederen, fuldmægtig frøken Agnes Christensen beder os meddele, at kontoret stadig hårdt savner unge piger, som gerne vil lære huslighed og dermed aflaste nogle af de mange husmødre, som trænger til hjælp.

I England har man som bekendt udsendt en ny bibeloversættelse, der er fælles for alle større ikke-katolske trossamfund. Det er en moderne oversættelse, der følger samme principper som den nyeste danske, katolske oversættelse og i nogle henseender er bedre end den, siger den danske oversætter! I den forbindelse kommer man til at tænke på den fromme og elskelige gamle dame, som afviste den danske oversættelse med følgende bemærkning: »Nej, ved De hvad, hvis den gamle var god nok for Paulus, er den også god nok til mig!«

Under de politiske uroligheder og striden mellem racerne har de afrikanske missionærer søgt at fortsætte deres virksomhed. Billedet viser en daglig scene på en af de isolerede missionsstationer, som præsterne regelmæssigt besøger.

Hvide og sorte taler ud på kongres i Natal

Kapstaden (NC) Ærkebiskoppen af Durban, mgr. Denis E. Hurley O.M.I., talte for nylig i Sydafrika til en blandet forsamling af ca. 2.000 hvide og sorte. Forholdet mellem racerne var spændt, fordi negrene havde til hensigt at strejke og at demonstrere mod den nye republik, der skulle proklameres den 31. maj, og mod at landet skulle trække sig ud af det britiske verdensrige. Regeringen svarede med at alarmere alle væbnede styrker og forøge politistyrken.

Ærkebiskop Hurley udtalte, at der må gribes kraftigt ind, for at der skal ske en ændring i forholdet racerne imellem.

»Hvis de hvide ikke snart tager initiativet, vil vi meget snart have overskredet det stadium, hvor negrene er parat til at forhandle«, sagde ærkebiskoppen advarende.

Talerne ved et møde på rådhuset drøf-

tede, hvorvidt den kongres, der var afholdt i Natal i dagene 17.—19. april, og hvor man på universitetet havde drøftet forholdet mellem racerne, havde tjent noget nyttigt formål. Ærkebiskop Hurley, der havde spillet en fremtrædende rolle på kongressen, hævdede, at det havde den.

»Den gav anledning til en grundig og metodisk samtale mellem repræsentanter for samtlige racer i Natal«, udtalte ærkebiskoppen. »Man kan indvende, at en sådan samtale kun er ord. Men ord er ikke desto mindre nyttige, fordi de føder tanker og meninger. Et antal mennesker af alle racer er nået til fundamental enighed om en ny opfattelse af Sydafrika. De var uenige om forskellige detaljer, — ellers ville de slet ikke være mennesker. En del af de hvide, der deltog i kongressen lærte ikke noget, de

ikke vidste i forvejen, men de følte sig opmuntret og fik ny inspiration, fordi de fandt støtte for deres synspunkter. Andre, som forsigtigt famler sig frem gennem det udforskede land, som forholdet mellem racerne endnu er, gjorde den opdagelse, at negre også er mennesker. Når man pludselig står over for intelligens, moralske egenskaber og værdier, venlighed, sorg og håb forenet i et menneskeligt væsen, kan man ikke undgå at forstå, at dette menneske sammen med os andre hører til den familie, der hedder menneskeheden«, fortsatte ærkebiskoppen.

»Blandt de tilstedeværende negre var der også nogle, som ikke lærte noget nyt, mens der var andre, der blev klar over, at de hvide også er mennesker. Når man tager alle disse forskellige elementer i betragtning og husker på, hvordan de er opstået, mener vi, at kongressen skabte en usædvanlig forståelse af fællesskabet. Racemæssige skranker og fordomme mod folk af en anden farve syntes ligefrem at smelte bort, fordi deltagerne fik en helt ny opfattelse af det virkelige fællesskab. Alt dette var positive og værdifulde landvindinger, men selvfølgelig har man dermed ikke nået målet. Det var kun en begyndelse.

Det store mål er at skabe kontakt mellem racerne, og med dette formål for øje foreslår jeg, at komiteen undersøger mulighederne for:

a) at finde ud af, hvilke sammenslutninger der ville være villige til at deltage i forhandlinger.

b) at yde sådanne sammenslutninger praktisk hjælp i form af programmer, forslag til diskussioner, diskussionsledere og kontakt med andre interesserede personer og grupper.

For nogle uger siden talte jeg om muligheden for at få alle religiøse grupper til at samles om et program med henblik på en religiøs opdragelse, der skulle nøge sigte på at forbedre forholdet mellem racerne. Det ville være et ganske betydeligt fremskridt, men naturligvis ville det tage nogen tid at skabe det nødvendige samarbejde. Der gøres allerede meget inden for de forskellige trosamfund, men en forenet anstrengelse ville have den fordel, at den ville virke som et omfattende og dramatisk fremskud. Jeg håber oprigtigt, at det vil være muligt at nå et sådant resultat. Vi må ikke tillade, at kongressens ånd dør bort igen.«

Firenze (NC) Borgmester Giorgio La Pira i Firenze har opfordret den kommunistiske regering i Ungarn til at standse sin retssag imod en række katolske præster og lægfolk. Disse katolikker er som meddelt i dagbladene blevet anklaget for »forræderi«. I sin henvendelse til premierminister Ference Muenich skriver La Pira, at de anklagedes »skyld kun er den, at de tror på Kristus«, og han fortsætter:

»Hvis den ungarske regering beslutter sig for at følge retfærdighed, politisk klogskab og menneskelig forståelse, vil det have afgørende betydning for en mildnelse af spændingen og for den fred, alle verdens nationer ønsker«.

Tortur og falske vidner

I en ledende artikel skriver Vatikanets dagblad *L'Osservatore Romano*, at den ungarske regerings proces mod katolikkerne har til hensigt at fremskynde den planlagte udryddelse af Kirken. De tolv anklagede beskyldes for at have villet styrte den ungarske regering med hjælp fra en udenlandsk magt. Efter nogle måneder i et kommunistisk fængsel har de alle — med undtagelse af pastor Oedon Lenard — erklæret sig skyldige.

L'Osservatore skriver, at Ungarns regering ikke har noget grundlag for denne anklage. Den er blot et af våbnene i kampen mod Kirken. Samtidig forsøger man at få katolikker til at underordne sig de såkaldte »freds-præster«, der er i regeringens tjeneste. I den ledende artikel henviser bladet til, at Khrushev i 1956 talte imod domstolens terrorisme under Stalins styre og afviste brugen af tortur og falske vidner. Det er tilsyneladende ikke i strid med kommunistisk logik nu at bruge disse metoder overfor katolikker, hedder det.

Vatikanets postvæsen vil den 31. juni udsende mindefrimærker i anledning af 1900-årsdagen for apostlen Pauli ankomst til Rom. Serien omfatter tre motiver: 1) et kort, som angiver apostlens rejserute fra Palæstina til Rom, 2) et billede fra en af bronzedørene til Sankt Pauls basilikaen, der forestiller Pauli ankomst, 3) et billede af selve Sankt Pauls basilikaen uden for murene. Disse frimærker vil kun være gyldige ét år.

Hovedkommissionen træder til

Biskop Suhr til møde i Vatikanet

Vatikanstaden (NC) I de forløbne 11 dage har hovedkommissionen for det kommende økumeniske koncil været samlet i Vatikanet for blandt andet at drøfte spørgsmål vedrørende konciliets indkaldelse og dets arbejdsprogram. I møderne, som blev holdt under pavens forside, deltog 31 kardinaler, 2 patriarker, 12 ærkebiskopper og biskopper, 4 ordensoverhoveder og 23 rådgivere. De nordiske bispedømmer var repræsenteret af biskop *Th. Suhr*.

Ved det indledende møde i Konsistorial-salen i Vatikanet talte pave Johannes, som efter sin velkomst til kommissionens medlemmer fremhævede, hvor opmuntrende det var for det videre arbejde, at konciliet blev imødeset med forventning af den katolske verden og af mange ikke-katolikker. Paven skildrede i korte træk den forberedende indsats, som var ydet, og fortsatte:

»Vi må takke Herren, at han har ført os frem til et nyt stadium på den vanskelige vej. Hovedkommissionen, som har den højeste myndighed og er den vigtigste, skal nu træde til. Ethvert møde, som skal give resultat, må ledes efter en bestemt orden. Det er Deres opgave, højærværdige brødre og elskede sønner, at fortsætte Deres arbejde og særligt at have opmærksomheden henledt på det kommende koncils indkaldelse, dets ledelse og dets arbejdsprogram. En koncilium er en begivenhed, der skal efterlade et tydeligt præg på Kirkens historie. Det har været tilfældet efter alle de 20 koncilier, Kirken har holdt. De forskellige konciliers bestemmelser har været den usæd, af hvilken mangfoldige goder gennem tiderne er vokset frem.«

Paven nævnte en række resultater af tidligere koncilier — særligt af det fjerde Lateran-koncil og Tridentiner-konciliet.

Kommissionen mødtes hver dag i perioden 11.—22. juni undtagen onsdage og søndage. Dens beslutninger vil ikke blive offentliggjort, idet arbejdet er af forberedende art og ikke må foregribe, hvad kirkemødet til sin tid bestemmer. Det forventes, at paven som et resultat af hovedkommissionens møder vil udsende et apostolisk brev. Ved indkaldelsen af det første Vatikankoncil offentliggjorde pave Pius IX et sådant dokument, som fastlagde arbejdsprogrammet i almindelighed.

Katolsk præsident i ny afrikansk stat

Lomel, Togo (NC) I Togos nye nationalråd er 2/3 af medlemmerne katolikker, skønt mindre end 1/5 af dette nye afrikanske lands befolkning er katolsk. Det var én af rådets første opgaver at udnævne en præsident, og man valgte den tidligere premierminister Sylvanus Olympio, der er katolik.

Rådet består af 32 katolikker, 10 protestanter, 5 muhamedanere og 4 hedninger. Togo var indtil sidste forår under De forenede Nationers beskyttelse og administreret af Frankrig. Det har en befolkning på 1.250.000.

Da det katolske missionsarbejde begyndte for 100 år siden, blev de første missionærer dræbt med gift af medicinmændene. Kort efter århundredskiftet var der 20.000 katolikker i landet. Der er nu 240.000, idet den katolske befolkning i løbet af de sidste 15 år er vokset med 150 pct.

Kan man bede under messen?

Ugebladets redaktion har for nylig modtaget følgende spørgsmål til læsernes brevkasse:

Da min sognepræst ønsker, at messerne i vor kirke skal være reciterede, prøver jeg at tage så aktivt del i dem som muligt; men desværre har jeg på fornemmelsen, at jeg forstyrrer nogle af de omkringværende. En dame sagde for nogen tid siden til mig: »Man kan slet ikke mere bede i vores kirke, fordi man hele tiden bliver forstyrret: man skal svare præsten, synge, følge med i hvad der sker ved altret, høre efter læsninger, stå op, sidde ned o.s.v. Det var meget bedre i gamle dage, da man rigtigt kunne samle sig og fordybe sig i sine tanker.« Personlig er jeg ikke enig med den pågældende dame; men hvordan skal man svare hende?

Spørgsmålet er kun blevet os stillet af én læser; men vi ved, at der er mange andre, der kunne have spurgt om det samme. Det er et spørgsmål, der for tiden ligger i luften. Derfor vil vi nu her i bladet bringe et par artikler for at besvare det så udtømmende som muligt.

Der er folk, der siger, at man ikke mere kan bede under messen, efter at der er indført reciterede messer. Det er en alvorlig anklage. Kristus har jo dog sagt: »Mit hus er et bedehus!« Og det er indlysende, at man kun kommer i kirken for at bede.

Møn som regel er anklagen ubegrundet. Den er forkert, fordi ordet »bede« i virkeligheden har flere betydninger, og fordi den hviler på en dyb uvidenhed om, hvad Kirken og dens liturgi egentlig er.

Hvad betyder at bede? Mon det ikke for mange af de mennesker, der klager over, at de bliver forstyrret i deres bøn under messen, *udelukkende* betyder en tavs og fortrolig samtale med Gud.

Det er klart, at der også findes en form for bøn, der er tavs, rent personlig og intim. Vor Herre har selv anbefalet sine disciple at bede på den måde: »Når du beder, så gå ind i dit kammer og luk din dør og bed til din Fader, som er i det skjulte.«

Man er ikke kristen, ja, man er

ikke engang religiøs, hvis man ikke beder således så ofte som muligt og i den mest rendyrkede form som en helt personlig og levende samtale med Gud.

Denne indre og personlige bøn kan bedes helt uafhængigt af tid og sted. Man kan bede »i sit kammer« ved siden af sin seng, når man står op og går i seng, på en

ensom spadseretur, og man kan bede i S-toget, midt i en støjende hob, i en stille kirke, når der ikke er gudstjeneste o.s.v., o.s.v. Gud er jo, som vi ved, alle vegne, og han er først og fremmest i os, fordi »vi er hans tempel« (1. brev til korinterne 3,17).

Men foruden denne indre bøn findes der også en anden form for bøn: den officielle fælles bøn. Den skal til forskel fra den private bøn finde sted på bestemte tider og steder, fordi den skal samle den kristne menighed. Desuden må denne bøn nødvendigvis have bestemte ydre former og bestå af forud fastlagte ord, for at alle skal kunne tage del i den.

Det er på ingen måde frivilligt, om man vil være med i denne fælles bøn. Kirken har tværtimod fastsat nøjagtige regler for, hvordan den skal forme sig efter tiderne i kirkeåret. Deltagelsen i søndagsmessen er det minimum, Kirken forlanger, og deltager de troende ikke i den, forsømmer de en alvorlig pligt.

På stadion tager alle del i, hvad der foregår...

Hvorfor skal vi så sidde og bede rosenkrans under messen?

Selv om denne sidste form for bøn er mindre spontan end den første, bliver den ikke ringere eller holder op med at være bøn af den grund. Herom har Kristus sagt: »Hvor to eller tre er forsamlede i mit navn, der er jeg midt iblandt dem.« Han tillægger den en ganske særlig kraft: »Hvad som helst to af jer her på jorden bliver enige om at bede om, det skal de få fra min himmelske Fader« (Mattæus 18,19). Jesus bad selv om natten i ensomhed, men han tog også del i folkets fester ved gudstjenesterne i Templet, og da han — efter at have indstiftet Alterets Sakramente — var på vej til Getsemane, sang han sammen med apostlene de salmer, der var foreskrevet i den jødiske liturgi (Mattæus 26,30).

Man må altså ikke forveksle disse to former for bøn med hinanden. Men det er netop, hvad de mennesker gør, som forlanger at få lov til at »samle sig« og »fordybe sig i deres egne tanker«, når de er til messe og skulle bede sammen med resten af menigheden: når de er sammen med andre, vil de bede, som om de var alene. Vi skal næste gang påvise, at det simpelthen er en selvmodsigelse.

M.D.

Paris — på en ny måde

Frater Taciturnus: Paris, Brevkort fra Frankrig. Med illustrationer af Lars Bo. Carit Andersens Forlag, København 1961.

Da jeg var en lille dreng, tog mine forældre mig hvert år juledag i hånden, og så gik vi hen og besøgte min gamle tante. Min tante havde en vidunderlig kinesisk æske, og det mest vidunderlige ved den var, at når man åbnede den, var der en anden æske inden i den, og inden i den anden var der en tredje, og sådan blev det ved, indtil man havde åbnet 5—6 æsker og var kommet til den sidste, hvor der lå et mægtigt stort bolsje til den lille dreng, som var mig. Det var en julehilsen fra min gamle tante.

Frater Taciturnus' bog får mig til at tænke på den kinesiske æske. Hos ham bliver der nemlig også ved med at være noget indeni. Man når aldrig helt til bunds, ligegyldigt hvor meget man lukker op, og man bliver ved med at finde noget nyt inden i det, man allerede har åbnet.

»Brevkortene« har først været publiceret som korte artikler i »Politiken«, hvor frater Taciturnus i takt med månederne og årtiderne gav os del i sine hverdagsoplevelser, i sit syn på mennesker og ting, i sin begejstring og sin glæde ved livet. Men hans små fortællinger var alt for lidt iøjnefaldende og alt for indadvendte, til at de virkelig kunne komme til deres ret i en avis. Mellem et causeri af Dråben og et af Den Gyldenblonde ville de sikkert blive overset af mere end én læser. Deres pastelfarver var alt for subtile, til at de kunne konkurrere med en tegning af Bo Boisen.

Nu, da de er blevet samlet i en bog, kan man virkelig vurdere dem efter fortjeneste. Så opdager man også meget bedre, at de er skrevet af en virkelig skribent. De har ikke set dagens lys i et redaktionskontors forjagede atmosfære, men i stilheden og båret af den tålmodighed, som ethvert kunstnerisk arbejde kræver. Hvert eneste af dem er mejslet lige så omhyggeligt ud som en af de små miniaturer, man kan finde hos antikvitetshandlerne i Quartier latin. Og det er det, der giver dem liv ud over øjeblikket...

Men vi må dybere ned og åbne den

næste af de kinesiske æsker. Det er nemlig ikke blot en rent formel skønhed, vi møder i disse små fortællinger — det er også et bestemt syn på verden og på menneskene, en bestemt livsholdning. Der er vist ingen grund til at lægge skjul på, at forfatteren af denne bog er katolik. Han siger det ganske vist ingen steder selv. Der tales ingen steder i bogen om Kirken, ja, ikke engang om religion. Forfatteren forsøger på ingen måde at bruge sin pen til propaganda. Men faktisk er hele hans bog gennemsyret af et kristent syn på tingene. Denne kærlighed til de små og de svage, denne smilende humor, denne barnlige entusiasme over for dagliglivets små undere, denne broderlige barmhjertighed over for alt, hvad der hedder menneskelig elendighed, kan ikke bedrage! Denne mand, der vandrer rundt i Paris, har fundet et lys — og det er simpelthen evangeliets lys, han har fundet!

Filosoffen Jacques Maritain skrev engang med henblik på de kristne kunstnere: »Forsøg ikke på at skabe kristne kunstværker. Vær kristne og prøv at skabe noget smukt, som I kan lægge jeres sjæl i. Prøv ikke på at skabe kristent.« Den foreliggende lille bog beviser endnu en gang, at Maritain havde ret. Frater Taciturnus forsøger ikke på at skabe noget kristent. Det er noget, han får i tilgift. Næst efter Johannes Jørgensen og Peter Schindler er han en af de få, der forstår at tale ikke blot til et begrænset katolsk publikum, men til alle deres landsmænd, og som gør det i et sprog, de kan forstå. Derfor kan man også hilse denne lille bogs tilsynekomst med ublandet glæde.

M.D.

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 25.: 5. søndag efter pinse (s. 670, grøn).

MANDAG d. 26.: Johannes og Paulus (s. 961, rød), martyrer.

TIRSDAG d. 27.: Søndagens messe (s. 670, grøn).

ONSDAG d. 28.: Vigilien til apostlene Petri og Pauli fest (s. 968, violet).

TORS DAG d. 29.: Petrus og Paulus (s. 971, rød), apostle.

FREDAG d. 30.: Pauli ihukommelse (s. 971, rød). Ihukommelse af apostlen Petrus.

LØRDAG d. 1. juli: Jesu dyrebare blod (s. 978, rød).

SØNDAG d. 2.: 6. søndag efter pinse (s. 673, grøn).

Næstved Diskontobank

Aktieselskab

Kontortid 10-12.30, 14-16

Lørdag 10-12.30

Telefon 72 15 00

KØDHALLE

Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg

Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27, København K
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

KB&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 9270

LÆST og HØRT

ved E. D.

Efter fem års virksomhed som Grønlands provst trækker Holger Balle sig tilbage. Balle er grønlander, født i Egedesminde.

I en afskedssamtale med *Atu-agagdliutit* (Grønlandsposten) bliver der spurgt:

— Mener De, at de andre kirkesamfund vil betyde en fare for folkekirken i Grønland?

— Der er ikke noget, der tyder på det i øjeblikket, men jeg vil tro, at den romersk-katolske kirke vil have en helt anderledes stærk tiltrækning på befolkningen end alle de forskellige samfund, vi hidtil har haft heroppe. Jeg tror også, at den katolske kirke vil gå frem med langt større psykologisk forståelse over for grønlanderne. Dertil kommer, at den katolske kirke lægger så stærk vægt på autoriteten, som især appellerer til den ældre grønlandske generations tankegang, der er meget autoritetspræget. Endelig er der det, at den katolske kirke har så meget for øjet. Netop det visuelle virker tiltrækkende på grønlanderne.

Vil »Evangeliets klare dag« opleve den katolsk solformørkelse, hvis Danmark i hælene på England træder ind i »De seks«?

Om nogen virkelig måtte have næret bekymringer i så henseende er der trøst at hente i udenrigsminister Krags udtalelse om, at han »nærer fuld tillid til, at Danmark vil være i stand til at bevare sin kultur og sit nationale særpræg, selv om grænserne mellem de europæiske lande på det økonomiske område bliver fjernet i løbet af en årrække.«

Venstrebladet *Fyns Tidende* siger til Krag, at han godt forlængst kunne have lagt is på nogle overophedede hoveder, »men for en fornuftig og rolig drøftelse af det vigtige markedsspørgsmål er det en vinding, at det endelig er sket. Danskerne bliver ikke katolske, fordi vi kommer med hos 'De seks'« erklærer bladet.

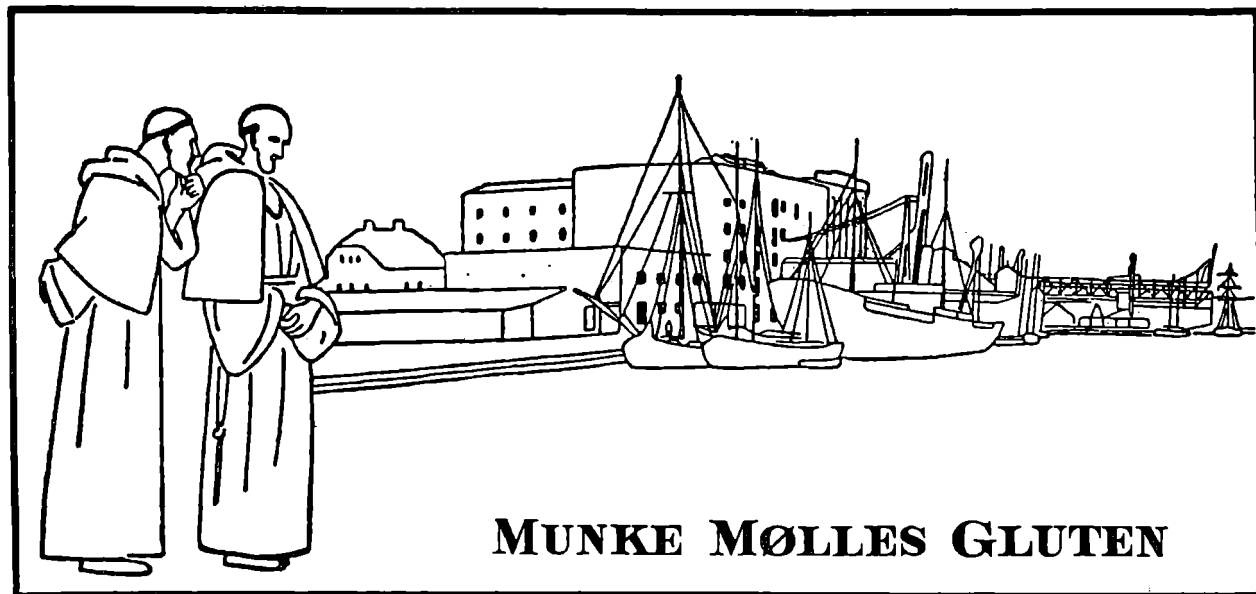
Politiken peger i en ledende artikel på, at den danske kulturkamp er stærkest der, hvor modsætningerne mødes, nemlig i grænselandet. Jamen — spørger bladet — ville det være af det onde, om vi alle blev engageret i en inspirerende kulturaktivitet, hvor grænsen var din og min og her og allevegne? Artiklen slutter:

Før vi nu skaber os selv en kultur-frygt, må man gøre op med sig selv, hvad man overhovedet mener med kultur, og hvor man selv står. Og det kan der være god mening i at gøre.

Og hermed turde *Politiken* allerede have spurgt om mere, end det samlede danske Akademi kan svare på.

I den tid, Johannes Nielsen har ledet SAS-kontoret i Rom, er billetsalget syvdoblet, hvilket er opløftende for et selskab, der er på mellemlanding i statskassen.

Nu har direktør Johannes Nielsen af Vatikanet fået tildelt kommandørkorset af Sct. Georg-ordenen på grund af den indsats, han i Rom har ydet til gavn ikke mindst for de katolikker, der skal ud på flyverejser. Overrækkelsen

MUNKE MØLLES GLUTEN

er foretaget af Vatikanets chargé d'affaires i Skandinavien mgr. Bruno Heim.

Det allestedsnærværende *Ekstrabladet* var også til stede og noterede, at pavens udsending holdt en meget smuk tale for Johannes Nielsen og det arbejde, han havde udført.

Også vi føler at burde frembære vor lykønskning. Vi har ganske vist aldrig oplevet den sikkert eminente SAS-service i Rom, men en flyvetur fra Kastруп til Aalborg med familierabat er heller ikke dårlig.

Den katolske præst i X-by blev forleden interviewet til det lokale blad, hvis medarbejder spurgte:

- Og hvilken retning tilhører De så?
- Retning ? ?
- Øh... hvad jeg mente var, at De vel står for noget bestemt...
- Ja, når De spørger mig direkte, så står jeg, fordi De i øjeblikket har lånt min eneste ordentlige stol!

Katolsk Ungdomsskole

Gravenshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

OVERSÆTTELSE SARBEJDE ØNSKES engelsk til dansk. Også mere seriøst arbejde har interesse. Bill. mrk. M. 5 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

VÆR SMART
SPAR PENGE
KØB

Suurballe SKO

Tordenskjoldsgade 2 - Tlf. 67561
Aarhus

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

Øjvind Teilmann

Horsens - Tlf. 25 999

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselolier
Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

ROMAN KUSIER

Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

I ASSERBO er der i sommermånederne juli og august hver søndag messe kl. 17 i kapellet ved Katolsk Centralskoles feriekoloni »Friheden«.

o

Pauluskredsen udsender om kort tid et nyt oplag af det lille hæfte om *præstevielser*. Det har i nogen tid været udsolgt. Hæftet bringer de vigtigste tekster i dansk oversættelse, og kan bruges sammen med messebogen, når man deltagere i en præstevielser.

VÆRELSE SØGES i København af rolig ung mand, 26 år, katolik. Biller mrk. J. 23 til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

EFTERLYSNING. Indkøbstaske, lysebrun plastic med lynlås, indeholdende tæppe, slipover og madæske, er glemt på valfarten til Øm. Kan fås ved henvendelse til præsteboligen, Nørregade 61, Esbjerg. Tlf. 1027.

†

Min kære søster
sygeplejerske
MAREN KRISTENSEN
villa »Pax« i No
døde den 14. juni 1961.

Else Kristensen

ORGEL-HARMONIUM

med dejlige toner og mange udtræk sælges.
Ring venligst Luna 2813.

RETRÆTE FOR MÆND PÅ DALUM KLOSTER fra mandag aften den 21. august til fredag morgen den 25. august. Leder: Pater Irenæus, Sønderborg. Pris for deltagelse: kr. 40,-. Tilmeldelse: Henry Schultz, Mariabo, Tøndervej, Kolding. Tlf. Kolding 1552. Vel mødt på Dalum!

To præstevielser i København

Tre unge teologer vil blive ordineret af biskop Suhr torsdag den 29. juni i Sankt Ansgars kirke i København. De to diakoner, Lars Messerschmidt og Jørgen Ebbe Hansen, modtager præstevielser, og Jørgen Hviid bliver subdiakon. Lars Messerschmidt, som er hjemmehørende i Ordrup, har gennemgået sine filosofiske og teologiske studier i Paris, mens Jørgen Ebbe Hansen, der stammer fra Esbjerg, har studeret i Averbode og Louvain i Belgien. Jørgen Hviid studerer i Paris. Viel-

serne foretages under biskoppens messe, som begynder kl. 16.30.

Ny sogneinddeling

Grænserne for det nye Hvidovre sogn er nu blevet fastlagt, og pastor P. van der Stok har modtaget statsanerkendelse som præst for Sankt Nikolaj kirke. Sognet omfatter Hvidovre kommune samt den østlige del af Brøndbyøster kommune, herunder Avedøre, og den sydvestlige del af København kommune. Samtidig har kirkeministeriet begrænset anerkendelsen for sognepræst J. Coenen og kapellan K. Pauli ved Jesu Hjerter kirke i Stenosgade, idet en del af Københavns kommune er tillagt Hvidovre sogn.

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frugt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP
aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57
Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser
Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg - salater
ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85
KAI CARLSEN
Sønderborggade 9, Aarhus
Telefon 4 31 11
HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet
Købmands- og
Haandværkerbanken,
Aarhus

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Aarhus hovedbanegård,
tlf. 2 40 88. Vekselkontor i
banegårdshallen.

Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16,
tlf. 4 55 22

MEJERIET
Jestebro

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus
Missionshotellet ANSGAR

Læserne skriver

I denne rubrik optages korte læserbreve om emner, der har almen interesse. Brevene skal underskrives af indsenderen, og redaktionen må kende den pågældendes adresse.

Militærnægtere

Jeg synes desværre ikke, at redaktionen m.h.t. artiklen om militaristisk ånd har givet et fyldestgørende svar.

For det første må vi lige slå fast, hvad interviewet med de fire værnepligtige drejer sig om. Så vidt jeg kan se, får vi her en del oplysninger om soldaterlivet, udstyret, tonen m.m., — men overhovedet intet om det konkrete i militæret, menneskeliv forsvares med menneskeliv efter Hammurabis' system. Den militære grundtanke må således forudsætte, at nogle mennesker er mere værd end andre, at man i nogle tilfælde har lov til at slå en streg over det femte bud. Enten gælder det femte bud, eller også gælder det ikke. Som følge heraf kan katolsk tankegang på ingen måde forenes med militærprincippet. Jeg kan næppe tro, at én af de fire ville handle i overensstemmelse med sin samvittighed i det øjeblik, han fik ordre på at dræbe. Hvis han alligevel adlyder ordren, — en forudsætning for et effektivt militær, — kan han ikke betegnes som ander end et element. Dette kan i mine øjne kun bekræfte sætningen, »jo mere de enkelte soldater er gjort til elementer, des bedre fungerer militærapparatet.«

Militærnægtervæsenet er således fuldt ud i overensstemmelse med katolsk tankegang, ja man retter sig endog efter samfundets lov, som siger, at man skal aftjene sin værnepligt i en offentlig arbejdslejr, såfremt soldatertjenesten går imod ens samvittighed. Det koster naturligvis seks måneder mere, — men skulle dette virkelig være afgørende for en katoliks standpunkt?

Husk at det er menneskeliv og ikke

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

sekssten måneders solidaritet det drejer sig om.
Peer Jansson

Vort interview med de fire værnepligtige var ikke anlagt som en udtømmende debat af de moralske spørgsmål i forbindelse med militærtjenesten. Derom er vi enig med hr. Jansson, og skal de problemer berøres, må vi have et helt nyt interview eller en rundbordsamtale mellem tilhængere og modstandere af et militært forsvar.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Vejle
Trælast & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

Hansen Pærhøj & Søn
Glarmester - kunsthandel

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

VEJLE OPTIK
ul Anker Kastrup

Briller
Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

**VEJLE VILDT- OG
FISKEFORRETNING**

Erland Nielsen
Orla Lehmannsgade 2
Tl. 409 - 410

NIELS BOESEN
Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725
Katolske begravelser ordnes

**Poul
HENRIKSEN**

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Raadhusstorvet
Vejle

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejle
*Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost*
R. Hansen

— Ja, det er min sommer-tonsur — den er køligere!

o

En af vore læserinder fortæller: Sammen med min lille datter besøgte jeg et kloster i Belgien, og en søster forærede den lille en rosenkrans. Vi var naturligvis også inde i kapellet, og barnet greb andagtsfuldt sin rosenkrans. Da hun senere kom ud, fortalte hun glædesstrålende, at hun havde bedt en rosenkrans, og søsteren roste hende. Men desværre fortsatte min datter med at sige: »Jeg lagde den bare dobbelt, så var det hurtigere!«

o

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Sjælland

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 72 07 70

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre
Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 72 16 28
72 08 18

**HERLUFSHOLM
BRØRFABRIK**

Næstved . Tlf. 72 40 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester
Gallemarksvej 23. Tlf. 72 13 49
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik
Jernbanegade 2. Tlf. 72 05 43
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

**Gulvtæpper - Linoleum
Tapeter - Malerverer**

Claudi Hansens Eftf.
Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør
Østergade 8, Næstved
Telefoner 72 06 63
72 36 63

N. JUEL PEDERSEN

Glarmester
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
*Leverandør til katolske
institutioner*

Nye film

Prinsessen og piraten

Der er smæk for skillingen i denne parodifarce med Bob Hope, som nu er kommet op igen. Den illustrerer udmærket den særlige Leporello-type, som Bob Hope har overført til sine film. Bevidste illusionsbrud og private drillerier øger komikken, som når Hope til sidst ikke får pigen, der skrider direkte forbi ham hen til en anonym mariner ved rælingen og omfavner ham varmt. Vi ser, det er Bing Crosby (der slet ikke er med i filmen!), hvorefter Hope siger ud til os: »Nu har jeg slidt hele filmen igennem for at redde den åndssvage tøs, og så går hun hen og tager en statist fra Paramount.« Jeg kan i hvert fald ikke stå for den slags påhit. Bj.R.

Tag ikke mit liv

Hvad skal vi dog med Terry Moores kedsommelige og plagierende melodrama? Det går imod dødsstraffen, ja, vel, men det er gjort mange gange bedre for af intelligentere filmfolk. Denne her bare snyder sig igennem et vrøvlet manuskript og et væv af konstruerede misforståelser, politiundersøgelser og uheld, bare for at Terry Moore til sidst kan omkomme i den elektriske stol, og hvis var så skylden!!! — siges det ud imod os. Svaret er nemt. Skylden var manuskriptforfatterens, for hvert eneste menneske med sund forstand havde uden synderlig vanskelighed fået frelst den uskyldige miss Moore. Men så var der bare ikke blevet nogen film ud af det. Hun har selv betalt med sine egne penge og sjælede frygteligt i den, så vi rigtig kunne se; hun var stjerne. Det var ikke rart.

Bj.R.

Forbudt for børn.

Med løkken om halsen

Det er ægte film og slet ikke ringe film. Instruktøren er Nicholas Ray, som i to af sine tidligere film (*Lev stærkt, dø ung; Vildt Blod*) har sat os på sporet af, hvad der ligger i den nye wildwestfilm.

John Derek er en ung mand, der bliver offer for nogle lynchningsstossede småbyboere, der troede, han havde været med til et togoverfald. Hans ben skamferes for tid og evighed, og han får fra nu af inderlig ondt af sig selv og besættes af et indædt had til de andre. Indtil videre finder han sig i at agere sheriff-assistent, men svigter hver gang, der er brug for ham, og hver gang giver han benet skylden. Det viser sig at den karaktersvage unge mand bliver et let bytte for en bankrøver med fristende tilbud, og filmens egentlige helt, sheriffen, der spilles med sammenbidthed af James Cagney, nødes til at indse, at den unge kammerat, som han halvt betragtede som den søn, han havde mistet, kun var en nitte. »Du giver

benet skylden for alt, men var det ikke benet, så var der noget andet; du er en slap karakter,« lyder sheriffens dom; paradoksalt og tragisk sker der langt om længe et omslag i knøsens væsen, men da misforstår sheriffen situationen og dræber den unge, der ikke fyrede på ham, men på en lumsk angriber, der truede sheriffen.

Ligesom i de to før nævnte film af Ray gælder det her, at man længst muligt skal og må tro på det gode i mennesket. Uanset hvor ofte man skuffes, må man fortsætte med at tro derpå, ellers er vi færdige som menneskeverdige væsener.

Filmene er interessant ved sin problemstilling, ved sin ofte overraskende personskildring og ved sin mageløse miljøatmosfære; det sted lever! Til gengæld er filmens svaghed et løst og flagrende manuskript, der kun hænger sammen af de situationer, hvor problemstillingen på en eller anden måde bliver anskuet. Men i alt fald: Hellere en svagere film af en god instruktør end en glat og perfekt ting af en mand uden vilje og talent.

Bj.R.

Den farlige leg

Klæb en række postkort fra London, Biarritz og Paris sammen med et skønsomt udvalg af interiørbilleder fra *Tidens Kvinder*, *Alt for Damerne* og *Madame*. Tag derefter en nyslebte saks og udklip med megen omhu en veldrejet fotomodel (det bedste er ikke for godt), en hundrede procents maskulin opskriftshelt og hvad De eventuelt måtte kunne finde af billeder af Maurice Chevalier i kedeldragt. Læg de tre omtalte figurer oven på postkort-interiørstrimlen, knib det ene øje godt til, og forestil Dem så, at de nævnte personer bevæger sig. Nu mangler De kun, såfremt Deres fantasi fungerer velsmurt, at købe programmet, for at få handlingsforløbet lagt ind i de rette baner. Hele arrangementet kan tages med ud på Deres sommerlune altan, og De er garanteret uafhængig af biografens spilletider eller mere eller mindre praktiske trafikmidler.

Hvis De trods alt foretrækker at komme til at overvære forestillingen i en

rigtig biograf, må det anbefales damerne at medbringe et lommeterklæde, da erfaringen har vist, at visse scener er af en så følelsesmættet karakter, at risikoen, for at bægeret skal flyde over, er temmelig stor.

Det erotiske islæt er, sandsynligvis af hensyn til det mindreårige publikum, udtværet til et jævnt lag lummer atmosfære, som breder sig over hele filmen, hvorved direkte »pikante« situationer undgås. HB.

Denne uges film synes at have fået deres chance ud fra den tanke: Det er jo sommerferie, folk går alligevel ikke i biografen, vi gemmer det gode til efteråret. — Det er trist, at man i den grad overser, at landet har bunker af turister, der måske nok kunne falde for fristelsen til at gå i biografen. Så har disse arme mennesker kun to slags muligheder: det nye, der oftest er noget bras, og repriserne, som de har set hjemme for år tilbage. — En udlænding sagde for nylig: »Der er jo ingen, der forlanger, at jeres teatre skal vise tunge, lødige film; men der er en masse livlige og gode, underholdende film fra mange lande, som ville være velegnede.«

Mod på livet - men ikke på huslighed!

Lille skole-passiar på falderebet

Så mange børnerige, katolske mødre sukker efter aflastning. Og så mange friske unge piger med mod på livet og gode kræfter springer i disse uger ud fra skolens sidste klasse. Hvorfor springer de ikke lige lukt ind i de hjem, som trænger til dem, så den vekselvirkning kunne opstå, hvor på bl. a. det katolske kontaktkontor burde hvile? Redaktionen blev nysgerrig forleden og sendte en medarbejder ud på Katolsk Centralskole på Nørrebro i København for at spørge en håndfuld af de nybagte realister på falderebet. De var otte søde teenagere i sommerbrogede kjoler, og de vidste så ganske udmærket, hvad de ville, det var bare ikke i huset! Marie lod til at være und-

tagelsen, der bekræftede reglen, hun har taget plads hos en lægefamilie med tre børn, hvoraf den yngste er spæd, og hun glæder sig til det.

— Af forskellige grunde, sagde Marie. Jeg har ganske vist lært en del hjemme, vi er seks børn, så vi bliver nødt til at fordele noget

af arbejdet imellem os. Men jeg synes, man har godt af at vide, hvordan det går til i andre hjem og lære nye retter, og når jeg ved noget mere om moderne barnepleje kan jeg også bedre få en huslig stilling i udlandet og komme ud og se mig om!

— Hvem siger, du får lov at have med sjov mad at gøre? indskyder *Ida*, som vil være korrespondent. Jeg synes, de fleste unge piger, der tager ud i huset, bliver sat til det kedelige og dagligdags, og når der kommer gæster, vil husmoderen enten helst lave maden selv, eller også sender hun bud efter den fra en restaurant.

Connie, der skal på skole i udlandet i ferien for at lære sprog til brug for sin videre uddannelse: Huslighed — er det egentlig noget, man behøver at lære? Både min far og mor arbejder ude hele dagen, og jeg har været vant til at klare både rengøringen og madlavningen foruden mine lektier. Jeg synes, man skal være meget dum for ikke at kunne vaske et gulv. Sådan har jeg vænnet mig til, at det skulle være, og det eneste, jeg har været ked af, er, at jeg

Kontoret er mere populært end husligheden i denne lille venindeklynge, bestående af (fra venstre): Anne, Connie, Birgit, Marie, stående: Ilse og Anne-Lise, samt Gerda og Ida.

ikke har haft tid til at læse noget mere.

Birgit og Gerda, der begge skal have et bank-job, mener også, de kan tilstrækkelig huslighed fra, hvad deres mødre har lært dem og kunne ikke tænke sig huslige stillinger. Redaktionen bemærker sagtmodigt, at en ung pige måske ikke nødvendigvis er dum, fordi hun mangler husligt håndlag.

Connie: Nej, men så lad de upraktiske komme ud i huset og blive lidt mere praktiske i stedet for os, der har håndlaget.

Gerda, eftertænksomt: Det kan godt være, vi alle sammen burde have en huslig værnepligt og ligefrem indkaldes til det ligesom soldaterne.

Connie: Hvordan skulle der så blive pladser til os allesammen — og ville husmødrene ikke mange gange udnytte deres unge pige?

Ilse: Jeg indrømmer, jeg kunne trænge til det, jeg kan slet ingenting hjemmefra, men jeg har ikke spor lyst. Anne-Lise og jeg har fået et job hver på den franske ambassade, hvor vi vist både skal være huslige og passe børn, men vi gør det kun, fordi det giver os chance for at lære fransk, vi vil være korrespondenter.

Redaktionen, mat: Kan I da slet ikke se charmen ved husligt arbejde?

Spredte røster: Jo, hvis det er vores eget hus!

Redaktionen: Hvis I nu læste i Ugebladet om alle de betrængte, børnerige katolske mødre, som kontakt-kontoret forsøgte at sætte i forbindelse med unge piger, der gerne —

Flere spredte røster: Kontakt-kontoret — hvad er det for et — ?

Og dermed blændede vi af for det lille strejfflys over en aktuel situation i dagens katolske Danmark og greb i vores egen barm. Når katolske unge piger (der var én undtagelse) ikke kender kontakt-kontorets eksistens, må det være, fordi de ikke læser noget videre i Katolsk Ugeblad, og det er formodentlig fordi deres interesser ikke genspejler sig nok i spalterne. Vi skal se, hvad vi kan gøre. Og så kunne der måske være grund til at pege på noget karakteristisk ved Maries synspunkt til forskel fra de andre kammeraters: Marie er én i en stor børneflokk og har stiftet grundigt bekendtskab med huslighed i det daglige familiesamværs rytme og vekselvirkning. Hun er også den af kammeraterne, hos hvem lysten til at dyrke det, blev størst. Det er et tilfælde, der ligner en tanke — !

I.L.

Kan Spaniens kirke frigøres?

Ved flere lejligheder har vi her i bladet haft anledning til at røre ved forholdet mellem Kirken og staten i Spanien, og vi imødekommer flere læseseres ønske ved nu at bringe en mere fyldig redegørelse for udviklingen i løbet af det sidste års tid. Det er ikke hensigten at bidrage til den ret følelsesbestemte danske kritik af Franco-styret og den katolske kirke i Spanien og ej heller at tage stilling til den turist-forargelse, som af og til fremkommer i avisartikler herhjemme.

Nordiske katolikkers syn på forbindelsen mellem kirke og stat i dagens Spanien er det ikke så svært at gøre rede for. Selv om man vel psykologisk kan forklare, at Kirken i Spanien efter en heftig forfølgelse under det republikanske styre følte sig tilskyndet til at støtte general Franco, forekommer det os, at Kirken siden på den mest uheldige måde blev afhængig af statsmagten og derved mistede sin frihed til at være statens og folkets vågne samvittighed.

Eksemplet fra Spanien har forvirret mange katolikker og ikke-katolikker, som stirrer sig blinde på situationen i Spanien og glemmer, hvor frit Kirken står overfor statsmagten i andre lande, og hvor selvfølgelig den samvinker med demokratierne. Man ser kun Franco og glemmer, at der også er andre katol-

ske statschefer — at Italien, Frankrig, Holland, Belgien, Tyskland, Amerika m. fl. for tiden styres af katolske politikere, som bekender sig til demokratiet og ikke ville skifte sindelag, selv om deres lande var næsten 100 pct. katolske. Men selv med dette i erindring er det spanske »problem« påtrængende, og man spørger: *Er der ingen tegn til en ændring?* Er Kirken i Spanien købt og solgt — eller kan den frigøre sig? De følgende artikler skal vise, at der ingenlunde er ro i forholdet mellem kirke og stat. Man kan have håb om afgørende forandringer. Redegørelsen er bygget på materiale fra det ansete tyske tidsskrift Herder Korrespondenz, det schweiziske nyhedsbureau KIPA, det amerikanske nyhedsbureau NC o. a.

Uro blandt præster og lægfolk

Den kendte spanske teolog *Carlos Santamarias*, der er lægmand og virker som sekretær indenfor Pax Christi har rørt ved problemerne i sin artikel »Katolikkerne i vore dages Spanien«, der første gang blev offentliggjort i den franske bulletin for Pax Christi og sidst i oktober genoptryktes i Informations Catholiques Internationales. Han nævner til indledning flere gunstige tegn for den katolske kirkes fremtid: et stigende antal præstekald, opførelsen af nye seminarier, udviklingen af nye former for apostolat, begyndelsen til en liturgisk fornyelse og en bedre

religiøs undervisning. Han nævner også, at Kirken får såvel materiel som moralsk støtte af staten.

Det væsentlige i Santamarias artikel er dog hans omtale af en række grunde til alvorlig bekymring for Kirkens fremtidige virke i Spanien. Han henviser til, at tyve år efter borgerkrigen står sejrherrene og de besejrede stadig overfor hinanden som to fronter, der ikke virkelig kan forsones. Der findes iøvrigt tre store problemer, som Spaniens liv besværes af: den sociale uretfærdighed, stats-centraliseringen samt forholdet mellem kirke og stat.

»Hvis kærlighedens og retfærdighedens krav ikke på en storslået måde bliver virkeliggjort, vil den sociale og økonomiske omvæltning komme til at ske med magt«, skriver han, og videre hedder det, at »man kan ikke komme udenom, at der aldrig tidligere har været så mange antiklerikale og bevidste ateister. Der er navnlig blandt universitetsungdommen mange, som har vendt sig mod religionen. Flere og flere bliver tilhængere af adskillelsen mellem kirke og stat. En stor del af offentligheden retter uretfærdige anklager mod Kirken og gør den ansvarlig for alle politiske fejltagelser«.

Det er alvorlige ord, og de har vakt et vist røre i Spanien. Det tyske nyhedsbureau KNA mener, at Santamarias artikel var medvirkende til, at den 20. sociale uge i Spanien, der skulle have været holdt sidst i november 1960 med kort varsel blev aflyst. Santamarias var en af hovedtalerne på programmet. Men den vigtigste grund til aflysningen var sikkert den uro indenfor kirkelige kredse, som blandt andet kom til udtryk i de baskiske præsters erklæring. Den har vi tidligere omtalt her i bladet. Selv om den ikke førte til noget praktisk resultat, lykkedes det ikke helt at neddysse den, og siden har der været andre tilkendegivelser af utilfredshed blandt katolikker — såvel blandt præster som blandt lægfolk. Den pavelige nuntius, Antoniutti, har ved flere lejligheder måttet tale meget alvorligt til gejstligheden i det nordlige Spanien. Han gjorde opmærksom på, at det ikke tilkommer præster og lægfolk at angribe deres kirkelige overhyrde i åbne breve og i særdeleshed ikke i anonyme skrivelser. Når en præst ønsker at meddele sin foresatte noget, bør han

henvende sig direkte til ham og ikke bringe fortrolige meddelelser ud til offentligheden, således at de spredes gennem tvivlsomme organer eller stilles til rådighed for modstandere, sagde han. Det lyder helt rimeligt, og de pågældende præster ville normalt følge den regel at gå direkte til deres overordnede. Tyder deres afvigelse fra denne praksis ikke på, at de er blevet grebet af utålmodighed og en vis desperation?

Et nyt udslag af præsternes utålmodighed viste sig mod slutningen af november. Biskoppen af Bilbao udsendte et hyrdebrev under titlen »Om friheden til at dyrke Gud og om adskillelsen af kirke og stat«. I dette brev hedder det blandt andet: »Kirke og stat burde ikke skilles, men skal

hjælpe hinanden... en økonomisk og administrativ adskillelse mellem kirke og stat kan forsvares; en moralsk adskillelse ville derimod være en fejltagelse og et hæresi...«

Biskoppens erklæring fremkom i alle dagblade og fremkaldte stærk modstand. Fra baskiske præster og lægfolk fremkom en ny protest (det menes, at den var underskrevet af henved 10.000). Man forlangte, at den første protest nu blev offentliggjort. Til dette svarede biskoppen af Sebastian, Jaime Font Andreu, usædvanlig skarpt. Hans udtalelse blev den 3. december gengivet på fremtrædende pladser i hele dagspressen, men ikke i de kirkelige blade. Efter biskoppens mening dækkede de respektfulde udtryk i

En af de mange kirker, som præger det spanske bybillede, katedralen i Sevilla med det mauriske klokkeetårn, der oprindeligt var en muhamedansk minaret.

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Et kristent ungdomsarbejde

Af stud. jur. Henrik Holm-Nielsen

De læste formodentlig vor ud-
sendte medarbejders reportage fra
Hertug Knuds divisionens *kurer-
løb* 1961. Måske endog med en
vis undren. Hvad i alverden
skulle sådan et foretagende egent-
lig være godt for? Kunne man
ikke beskæftige drengene med no-
get mere fornuftigt? Disse og lig-
nende spørgsmål er forståelige.
Den følgende redegørelse er der-
for et forsøg på at udrede nogle
af trådene i det arbejde vi har
for med drengene.

Bag den ydre leg i forbindelse
med *kurerløbet* forsøgte vi forre-
sten at træne patruljerne og der-
med den enkelte dreng i

1) Evnen til konstruktiv tænk-
ning. Opgaver som samling af
vandpibe, genetablering af den
ødelagte telegrafstation, samling
af den adsplittede maskinpistol
(der kan forresten ikke fra denne
opgave sluttes noget som helst om
at spejderarbejdet er militaristisk,
hvilket fremhæves af hensyn til
eventuelle pacifistiske læsere.)

2) Sansetræning. Her falder op-
gaver som kimsleg, erindring af
kendeordene, hurtighed i opfattel-
se af morsetegnene, optegning af
et bestemt område efter hukom-
melsen, etc. etc. naturligt i øjnene.

3) Koldblodighed og selvbeher-
skelse. Målskydning. Balanceop-
gaven og redningsstolen over til
vismanden på øen. Ligesom over-
gangen med tovbrosen tilbage til
fastlandet ikke må glemmes.

4) Praktiske færdigheder som
drengene senere kan få brug for,
såsom nødhjælp (overskærne puls-

årer eksisterer faktisk udenfor
spejderarbejdets øvelsesområde),
anvendelse af kniv og økse, op-
tænding m.v.

Sidst, men absolut ikke mindst
forsøger man ved et sådant arran-
gement at træne drengene i *sam-
arbejdsevne*. Så godt som alle op-
gaver var tilrettelagt således, at de
kun kunne løses effektivt af en
patrulje, hvor alle tog et nap
med. Og sådan kunne man forre-
sten blive ved et stykke tid endnu.

Som det fremgår, er der så ab-
solut en mening bagved »galska-
ben« — og lad mig så iøvrigt
tage mit udgangspunkt et helt an-
det sted. Har De lagt mærke til,
at ungdomskriminalitet så godt
som altid forekommer således, at
de unge optræder i flok? Det er
sjældent en enkelt. Altid en ban-
de. Senest har man jo oplevet det
i forbindelse med bølleovertøjerne i
København. Vidste De forresten,
at der så godt som aldrig er spej-
dere indblandet i kriminelle for-
hold? Spejderarbejdet er endog
overordentlig værdsat af politiet
som en præventiv foranstaltning.

Det er fra psykologisk side al-
mindeligt anerkendt, at drenge i
alderen 9—15 år har et stærkt be-
hov for at slå sig sammen med
jævnaldrende. Hvilken far har
forresten ikke i sin pure ungdom
været medlem af »Den blodrøde
Daggert«, ligaen til lærernes af-
skaffelse.

Flokinstinktets udnyttes nu ge-
nialt i spejderarbejdets patrulje-
system således, at den leg, der un-
der uheldige omstændigheder

den nye protest over en alt andet
end respektfuld holdning. Kato-
likker var, formanede han, strengt
forpligtet til at følge det kirke-
lige hierarkis afgørelser med op-
rigtig hengivenhed og ikke kræve
deres overhyrder til regnskab.
Biskoppen af Sebastian erklærede:
»Alle præster i provinsen Gui-
puzcoa, der underskriver dette
skrift (protesten mod regeringen)
eller giver deres tilslutning til det,
udsætter sig ipso facto for at
blive suspenderet fra deres præ-
stelige embede«.

Det er atter ganske klart, at en
biskop i henhold til den kirkelige
styreform ikke uden videre kan
tolerere den fremgangsmåde, de
baskiske præster har anvendt.
Men udenforstående vil selvfølgelig
og med rette spørge: Hvorfor
har man fundet det nødvendigt at
gå til offentligheden med sit ma-
nifest? De følgende artikler vil
bidrage til at besvare det spørgs-
mål.

kunne føre drengen ud i noget negativt, anvendes til at opnå noget positivt. Nu skal man imidlertid ikke tro, at spejderarbejdet kun tjener det formål at være præventiv beskæftigelsesterapi. Sigtet er naturligvis langt videre, idet spejderarbejdet positivt stræber efter at udvikle de evner og muligheder, Gud har nedlagt i den enkelte dreng. Et tilbageblik på indledningen kan til eksempel vise, hvorledes man gennem sit planlægningsarbejde kan forsøge at realisere dette. Vores opgave som førere er herefter at være medarbejdere i Guds plan, således at ingen evner og muligheder får lov til at gå til grunde. Målet bliver at hjælpe den enkelte dreng til at realisere det, der er Guds vilje med ham.

Denne opgave kan naturligvis

ikke ensidigt løses af spejderarbejdet uafhængigt af hjemmet og skolen. Svinger hjemmet eller skolen er det katastrofalt. Spejderarbejdet kan i så fald hjælpe, men aldrig kompensere den manglende faktor.

Nogen kunne imidlertid nu finde på at spørge, om det ikke er blevet lidt af en tvangstanke for mig at ville sideordne spejderarbejdet med hjemmet og skolen. Kan disse to sidstnævnte faktorer ikke i fællesskab sikre drengens udvikling? Jeg tror det ikke. Lad mig derfor gøre rede for mine synspunkter. Skolen er tvunget til for en stor del at lægge hovedvægten på at bibringe eleverne en rent faktisk viden. I modsætning til kostskolerne er skolens påvirkning i dag i det store og hele indskrænket til i de 6 timer daglig at

fremlægge og docere facts, som eleverne så venligst har at tilegne sig. Elevernes interessebetonede tilegnelse forhindres. Der skal inden for de enkelte faggrupper nås det og det bestemte pensum på den og den bestemte tid. Undervisningen bliver let en orientering uden dybde og samling. Inspirationen dræbes i effektivitet. Skolefolket er de første til at beklage dette, men de er jo ikke herrer over samfundets krav til eksaminer og effektivitet. Og således kører vi rundt i cirklen. Ansvar for samfundets — men resultatet bliver at skolen ikke kommer til at søge det menneskelige i mennesket. Mottoet er ikke længere *Non scolae sed vitae, snarere det omvendte.*

Problemerne i hjemmene er utallige. Selv gode hjem er ofte (fuldt ud undskyldeligt) inderligt forjagede. Man ville egentlig gerne gøre mere for børnene — men først og fremmest skal ungerne jo have mad i munden, tag over hovedet og tøj på kroppen. Hertil kommer yderligere at også hjemmene ofte lægger mere vægt på de i skolen opnåede karakterer end på den mere alment menneskelige opdragelse. Det, at drengen på grund af skolearbejdet ikke længere får lov til at dyrke sine interesser, har man som spejderfører oplevet mere end en gang. Men det er da at stille tingene på hovedet.

Herudover kommer så drengens behov for at slå sig sammen med jævnaldrende. Dette behov dækkes alt for ofte ikke af klassekammeratskabet, idet dette fællesskab er belastet af konkurrencemomentet. Yderligere må man regne med at drengen, i det omfang han ikke hører til kategorien »stjernebørn«, det vil sige børn hvis popularitetskoefficient udregnet i forhold til klassens stør-

Drengene har et behov for at slå sig sammen med jævnaldrende . . . dette behov kan gennem spejdernes patruljesystem bruges til noget positivt.

Foto: Axel Jensen.

relse overstiger en vis procent, har et behov for udenfor skolen at være tilknyttet en gruppe, hvor han med sine bestemte forudsætninger kan hævde sig og blive accepteret.

Behovet for en positiv udviklende ungdomsbevægelse turde efter denne min fremstilling være en realitet, men hvorfor så netop vælge spejderarbejdet? Svaret ligger i målsætningen. Alene et ungdomsarbejde der som spejderarbejdet har udviklingen af den enkeltes evner og muligheder som mål, er i vid forstand kristent. Vi må derfor forkaste sportsklubbernes ungdomsafdelinger, i det omfang deres formål udelukkende er udviklingen af drengens ensidige fysiske evner. Her tilstræbes indenfor et bestemt område en effektivitet, der let virker hæmmende på udviklingen af »det hele menneske«. Men vi må også tage afstand fra et ungdomsarbejde, der fører til en endelig, teoretisk og ofte passiv holdning overfor tilværelsen. Det glemmes at mennesket er en af Gud skabt person bestående af et legeme og en sjæl i en udelelig enhed og ligesom det er forkasteligt ensidigt at dyrke det legemlige, er det forkasteligt kun at interessere sig for det åndelige. I begge tilfælde opnås bevidst eller ubevidst en fornægtelse af det hele menneske. Som supplement til en lang række andre former for ungdomsarbejde kan det være udmærket — men hvem har i dag tid og mulighed for at sprede sine interesser så vidt? Og så er vi tilbage til spejderarbejdet, der med sin målsætning, stiler hen imod at udvikle det hele menneske.

Hvad er det så, der gør dette til et kristent ungdomsarbejde? For det første er målsætningen — at ville fremme det menneskelige i mennesket — en i bund og

grund katolsk tanke. Ved at lade den af Gud skabte person vokse og udfolde sig bliver arbejdet kristent. Mere direkte må man nævne betydningen af førernes eksempel. Dette at være eksempel er imidlertid i min terminologi noget vidt forskelligt fra at gå rundt, som en af de stille i landet, en ydmyg sjæl, der vasker op, når der har været sammenkomst. Den er eksempel, som med hele sin person engagerer sig positivt. Der skal hos førerne være tale om en egentlig livsholdning. Et sådant eksempel smitter. Læg venligst mærke til at jeg med denne fremstilling ikke har taget nogen som helst form for stilling til spørgsmålet om de ikke-katolske førere

De mødtes på Graveshoved

Valfarterne til Øm og Aasebakken synes ikke at udtømme mulighederne for afholdelse af katolske sommermøder eller sommerudflugter i fællesskab.

Vor tids isolering af mennesker — især i de større byer — er ved at være et problem. Hvor familien i ældre tid holdt sammen på sine medlemmer og dannede det naturlige fællesskab, har tidens udvikling ofte medført isolation og deraf følgende ensomhedsfølelse. Dette gør sig især gældende hos enlige konvertitter, hvor det manglende fællesskab er ensbetydende med vanskeligheder ved at komme ud af isolationen. Som svinghjulet på dampmaskinen hjælper over de såkaldte døde punkter, hjælper det katolske milieu over tilsvarende dødpunkter i den enlige katoliks liv.

Marialegionens danske præsidier afholdt 2. pinsedag et sommermøde på Graveshoved Ungdomsskole. Vore kvartårslige fælles møder giver i almindelighed ikke tilstrækkelig tid til at være sammen under mere kammeratlige og uofficielle former, hvorfor vi denne gang kombinerede mødet med en heldagsudflugt til et katolsk center, hvor medlemmerne kunne samles »programløst« til almindeligt samvær for at lære hinanden bedre at kende, udveksle erfa-

i arbejdet. Herudover kan der i de enkelte afdelinger skabes et katolsk milieu. Sommerlejren med dens morgenmesse og aftenbøn giver dagen et præg og giver drengene et praktisk eksempel på et levende fællesskab i Kirken, et fællesskab som på sin vis er langt mere vidtrækkende end det, der er familiens naturlige.

Med denne redegørelse har jeg forsøgt at opridse nogle grundtræk af spejderarbejdets mål og midler. Måtte dette foruden at være en orientering være en opfordring til skolerne, til sognene og til hjemmene om fortsat at støtte de førere, der gør et arbejde for at realisere disse mål.

---

ringer, uddybe fælles interesser og udvide deres horisont.

Dagen blev en succes. Ved at vælge Graveshoved til samlingssted opnåede vi også at se dette interessante og overordentlig smukt beliggende sted, hvor der er taget et meget betydningsfuldt initiativ. Vi fik et indtryk af, hvorledes alt formede sig her, hvor den katolske ungdom modtager en udvikling, som skulle være egnet til at få katolicismen til at slå rødder.

○
Kl. 10 ankom de første busser fra Horsens og Esbjerg, og pastor Oppermann sang højmesse på skolen. Efter morgenkaffen var der tid til at orientere sig inden det officielle møde kl. 13 for de aktive medlemmer. Til dette kom der flere busser, »rugbrød« og private biler fra Fredericia, Aabenraa, Nakskov og Esbjerg, ligesom sognepræsten, pastor Simonsen, Haderslev, gjorde os den ære at komme til stede. Efter det officielle møde samledes man til kaffe og derefter til et lille friluftsmøde, hvor der blandt andet blev fortalt lidt om Marialegionens formål og udvikling her i landet og andersteds. Resten af dagen samlede man appetit til den medbragte aftensmad ved nogle spadsereture langs Lillebælt.

Forstander Riishøjgaard og hustru gjorde alt for at gøre vort møde så vellykket som muligt og indbød os til at gentage dette sommermøde hvert år, så det blev en tradition.

H. Højris

Catholicas nye interessante nummer

Tidsskriftet *Catholicas* nye nummer er netop kommet. Det indledes med en artikel af pastor Albert Raulin O. P. om Teilhard de Chardin. Poul K. Poulsen skriver om Stefano Borgia, kardinalen der fik kongelig dansk understøttelse, og Svend Christiansen præsenterer en ældgammel skuespilgenre: Den kristologiske mime.

Pater Hans L. Martensen S. J. fortsætter i sin rubrik *Oikuméne* den aktuelle redegørelse for kristne enhedsbestræbelser. Desuden bringer det nye nummer flere bog anmeldelser — blandt andre fem af Peter Schindler — samt i forbindelse med en omtale af Poul Borschenius bog »Og det blev morgen«, en dokumentation ved pater J. Wolfisberg S. J. om pave Pius XII's bistand til forfulgte jøder.

På steder i landet er det muligt for en sogneforening at holde udflugt over en landegrænse og komme tilbage samme dag. Det lader sig blandt andet gøre, når man bor i nærheden af Øresund. Forleden var Monicaforeningen, damernes forening i Sankt Andreas Sogn i Ordrup, på tur til Sverige. Billedet over disse linier er taget i bussen — ikke i en flyvemaskine! Bagest ses sognepræsten, pater G. Vian. (Foto: Connie Probst).

Gaver til feriebørnene

K. og G. kr. 10. Angela og Alice kr. 20. Konvertit kr. 20. G. og H. kr. 30. L. M. kr. 20. Anonymt indsendt kr. 10. Farmor kr. 10. Fru Agnes Petersen kr. 100. Hermed ialt indgået kr. 1.173,05.

Esbjerg Andelsmejeri

Skolegade 39, Esbjerg
Telefon 144

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828
Udlejning af service, borde
og stole
Alt til festen.
Lev. til katolske institutioner.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Østtysk censur

Det katolske bogforlag St. Benno i Leipzig skulle trykke et salmehefte til brug for ungdomsgudstjenester, beretter KIPA. I henhold til østtysk lov måtte man først lade salmeheftet underkaste censur i den østtyske ministerpræsidents pressebureau i Berlin, hvor man forlangte, at enkelte af salmerne skulle ændres, ligesom Jesusordet »Sandheden skal frigøre eder« ikke kunne tillades i den form og brugt på den måde, nemlig som motto for ungdomsgudstjenesterne.

Cykler til flygtninge

Mon De ikke skulle have stående en brugt cykle med nogenlunde brugbare dæk og slanger, og mon De ikke kunne tænke Dem til at hjælpe en ny flygtning med en sådan? Hvis ja, så henvend Dem til *Dansk Flygtningehjælp*, Amagertorv 7, København K, MI 8811 eller til Caritas Danmark, Frederikssundsvej 225, København-Brh., BE 1700.

MED
REJSEVALUTA
FRA
DEN DANSKE
LANDMANDSBANK

Budapest-dommene er justitsmord

Budapest (KIPA) Det ungarske regimes »retssag« mod tolv katolikker — ni præster og tre lægmænd — afsluttedes uden nogen henvisning til bestemte tilfælde, hvor de anklagede havde gjort sig skyldig i det påståede landsforræderi. Kun to af de anklagede talte, som om de ikke i forvejen havde været igennem en hjernevask. De øvrige ti virkede som automater og fremsagde »benedelser«. Vor korrespondent fremhæver, at det alvorligste ved sagen ikke er de strenge domme, men den kendsgerning, at man har villet uskadeliggøre flere præster, som hører til eliten.

Pastor Oedon Barlai blev idømt otte års fængsel, pastor Oedon Le-

nard, som ikke havde erklæret sig skyldig, idømtes syv et halvt års fængsel, mens de øvrige anklagede blev straffet med fængsel fra to til syv år. Pastor Istvan Tabodi fik den strengeste straf. Han dømmes for højforræderi og skal tolv år i fængsel.

I en kommentar betegner Vatikanets dagblad domsfældelsen som »justits-mord«. Det er især ejendommeligt, skriver bladet, at de ungarske myndigheder beskylder de dømte for at have overtrådt kirkeloven. Det er fabelagtigt, at en kommunistisk domstol nu også vil ytre sig om den kirkelige disciplin. Man må drage den slutning, at Kirken ikke mere har ret til at eksistere i Ungarn.

Angolas skæbne

En af vore læsere har anmodet om en kommentar til situationen i Angola. Vi har endnu ikke modtaget nogen redegørelse fra kompetent katolsk side, men håber, at vi kan vende tilbage til spørgsmålet. Foreløbigt har 24 fremtrædende amerikanske katolikker og protestanter sendt Portugals præsident, Salazar, et åbent brev, hvori de anmoder ham om at tage initiativet til forhandlinger mellem den portugisiske regering og lederne af modstanden i Angola for at opnå en »fornuftig løsning«. I brevet hedder det, at man frygter, portugiserne og afrikanerne i Angola vil føre udryddelseskrig mod hinanden.

Assisi (NC) Det internationale katolske filmkontor vil i oktober uddele sin årspris til den film, der efter dommerkomiteens vurdering har bidraget bedst til at fremhæve de åndelige og menneskelige værdier.

Hilsen til 100-årig

L'Osservatore Romano

Rom (NC) Vatikanets Dagblad, L'Osservatore Romano, har i anledning af sit 100-års jubilæum i dag udsendt et 64 sider stort nummer med artikler på italiensk, engelsk, fransk, spansk, tysk og portugisisk. Som jubilæumshilsen bringes et brev fra Vatikanets statssekretær, kardinal Tardini, og på forsiden et farvefoto af paven.

De fleste af artiklerne i denne udgave er skrevet af tidligere medarbejdere og af bladets redaktør indtil for få år siden, grev Dalla Tore. Bladet er rigt illustreret. Det trykkes i 150.000 eksemplarer.

Til jubilæumsdagen har vi sendt L'Osservatore følgende telegram:

Hjerteligste hilsener og gode ønsker til den 100-årige fra den 9 år ældre kollega inden for den katolske presse.

Katolsk Ugeblad, Danmark.

Nu må vi se, hvad de siger til den!

Biskopper om Eichmann-sagen

Bonn (NC) Tysklands biskopper har i et fælles hyrdebrev om nazisternes udryddelseskrig mod jøderne erklæret, at »vort land må gøre alt, som er muligt, for at råde bod på de forbrydelser, der er begået.« Hyrdebrevet er udsendt i forbindelse med retssagen mod Adolph Eichmann. Biskopperne har offentliggjort en særlig bøn, der skal bedes i de tyske kirker for myrdede jøder og deres forfølgere, og de anmoder Tysklands katolikker om »i bodfærdighedens ånd at bede Herren tilgive de synder, der er begået af vor nations medlemmer.«

Berlins biskop, kardinal Döpfner, kom i en tale til 8.000 unge tyskere ind på Eichmann-sagen.

Han sagde blandt andet, at »det bliver den unge generations særlige opgave at lære af fortidens forbrydelser, at opbygge en ny forståelse og at gøre bod for det skændige, der er sket«. Kardinalen opfordrede den tyske ungdom til ikke at glemme det eksempel, som var givet af mange tyskere, der under forfølgelserne hjalp jøderne. Han fremhævede særlig den nu afdøde kardinal Conrad von Preysing, som med fare for sit eget liv ydede hjælp til jøderne.

I biskoppernes fælles hyrdebrev fremhæves det, at nazisterne havde »forsøgt at udlette Guds evige love«. Det er ikke nok at yde materiel erstatning, erklærer

biskopperne, men Tysklands ansvarlige mænd og kvinder må i dag vågent kæmpe imod ethvert forsøg på »igen at udslette Guds bud og bringe menneskets værdighed og rettigheder i fare«. Samtidig må det ikke glemmes, at mange »i disse mørke dage i vor historie risikerede deres eget liv for at hjælpe de forfulgte, led med dem og i mange tilfælde blev myrdet sammen med dem«.

En kløft mellem os men dog fællesskab

London (NC) Den nye anglikanske ærkebiskop af Canterbury, dr. Michael Ramsey, har i et interview over det britiske fjernsyn udtalt, at han betragter det som en af sine hovedopgaver at arbejde for den kristne enhed.

»Vi må gå videre i arbejdet for kristen enhed,« erklærede han. »Det kan gøres. Jeg ønsker at gøre det både i almindelighed og med et specielt sigte. Hvis vi imidlertid betragter den romerske kirke som et helt og sluttet system, der står over for vort, er der en meget bred kløft imellem os. Den romerske kirke er et absolut og sluttet system, der ikke tillader, at der eksisterer nogen anden kirke i verden. Mens der således er en kløft imellem de to sluttede systemer, finder man, hvis man ser sig om inden for deres kirke og inden for vor, at der er mange ligheder imellem os, og vi kan have fælles interesser og drøftelser.«

Teologi pr. brev

Düsseldorf (NC) Tyske katolske ungdomsorganisationer har taget initiativet til at indlede et korrespondancekursus i katolsk teologi for lægfolk. Det vil blive ledet af Edeltraud Staimer. Hun har selv doktorgraden i teologi. Dette kursus indledes i august og vil bestå af 36 lektioner, der udsendes over en to-årig periode. Deltagerne skal desuden afsætte tid til tre studieuger og skrive tre afhandlinger, mens kursus gennemgås. Det er specielt tilrettelagt for unge kvinder, og det minder om kursus, der allerede har været til stor nytte i Østrig og Schweiz.

Med en *ruse* over døren!

Rom fejrede i går med *festivitas* den årlige Peter og Poul's dag. Der var stærk tilstrømning til Peterskirken, hvis indgang — som billedet viser — var smykket med grønt og med en flettet »ruse«, en særlig hilsen til fiskeren, apostlen Peter.

Rom (KIPA) Vatikan-konciliet's hovedkommission behandlede under sine møder i denne måned også spørgsmålet om, hvorledes de 2.800 deltagere i det kommende koncilium skal træffe afgørelser ved afstemning.

Ved konciliet i 1870 fulgte man den regel, at medlemmerne i de enkelte kommissioner kunne vælge mellem tre muligheder: placet (ja), non placet (nej) samt placet *justa modum* (ja på visse betingelser). Når spørgsmålene efter kommissionsbehandlingen gik videre til det samlede koncilium, kunne man stemme ja eller nej.

Man drøftede iøvrigt, om konciliet's forhandlinger skulle optages på lydbånd. En stab af stenografer vil være til rådighed. De ledes af pastor Virgilio Marchesi, som var stenograf i det italienske senat, før han begyndte at studere teologi.

Bladets næste nummer kommer den 14. juli.

Som tidligere vil *Katolsk Ugeblad* i sommertiden af redaktionelle og tekniske grunde udkomme med **DOBBELTNUMRE** hver fjortende dag. Det vil sige, at næste nummer kommer den 14. juli, og derefter udgives bladet den 28. juli, den 11. august og den 25. august. Med udgaven den 1. september vender vi tilbage til det normale.

Der er grøde i jesuiterordnens skolearbejde herhjemme. I torsdags indviedes den nye skolebygning i AARHUS og samtidig dimitterede skolen sit første hold realister. Selve indvielsen blev foretaget af generalvikar, mgr. C. Flandrup. Skolens formand, pater L. Dorn S. J. og skolebestyrer, pater A. Dekkers S. J., talte ved den efterfølgende sammenkomst i festsalen.

I fredags lagdes grundstenen til den nye, store fløj af Niels Stensens Gymnasium i KØBENHAVN. På billedet ses gymnasiets rektor, pater Georg Heggum S. J., som oplæser teksten på grundstensdokumentet, til højre for ham pater Orla Eriksen S. J. og mgr. C. Flandrup, der nedlagde grundstenen.

Den norske messebog kommet!

For første gang er den komplette romerske messebog kommet i en latin-norsk udgave. Oslo katolske Bispedømme står for udgivelsen, som har været under forberedelse i adskillige år. Dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen har ansvaret for denne udgave, idet han videreførte et arbejde, som blev indledt af nu afdøde lektor Antonie Tiberger.

Den norske messebog er trykt i Norges førende bibeltrykkeri, Grøndahl og Søn. Papiret er en gave fra Amerika. Den er trykt i 5000 eksemplarer.

Vi vil senere bringe en anmeldelse af messebogen. Efter en første gennembladning har vi konstateret, at den norske tekst er letforståelig. Man har valgt et norsk, som ikke vil berede dan-

ske læsere noget besvær, og derfor er denne udgivelse en virkelig hjælp for danske katolikker, indtil det ad åre bliver muligt igen at udsende en latin-dansk messebog. Vi kan forvente en ny udgave af søndagsmessebogen, men foreløbigt ikke af hele det romerske missale.

Sankt Ansgars Boghandel i København forhandler nu den norske messebog i to indbindinger i henholdsvis gedeskind til kr. 56,70 og kalveskind til kr. 61,50. En udgave indbundet i plastic fremkommer til efteråret og vil komme til at koste kr. 37,80. Bogen er lidt billigere end i Norge, fordi vi heldigvis ikke i Danmark har 10 pct. omsætningsafgift på bøger.

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersen Eftf. ½

K. K. L. Simonsen's etlf.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 2.: 6. søndag efter pinse (s. 673, grøn). Ihukommelse af Marias besøgelse (s. 980).
- MANDAG d. 3.: Irenæus (s. 964, rød), martyr.
- TIRSDAG d. 4.: Søndagens messe (s. 673, grøn).
- ONSDAG d. 5.: Antonius Maria Zaccaria (s. 984, hvid).
- TORS DAG d. 6.: Søndagens messe (s. 673, grøn).
- FREDAG d. 7.: Cyrillus og Methodius (s. 990, hvid), biskopper.
- LØRDAG d. 8.: Elisabeth af Portugal (s. 992, hvid), dronning.
- SØNDAG d. 9.: 7. søndag efter pinse (s. 677, grøn).
- MANDAG d. 10.: De syv brødre martyrer (s. 993, rød).
- TIRSDAG d. 11.: Søndagens messe (s. 677, grøn). Ihukommelse af Pius I (s. 994).
Eller: Pius I (s. 994, rød), pave og martyr. Ihukommelse af søndagens messe (s. 677).
- ONSDAG d. 12.: Johannes Gualbertus (s. 994, hvid), abbed. Ihukommelse af Nabor og Felix (s. 994), martyrer.
- TORS DAG d. 13.: Søndagens messe (s. 677, grøn).
- FREDAG d. 14.: Bonaventura (s. 996, hvid), biskop og kirkelærer.
- LØRDAG d. 15.: Henrik (s. 996, hvid), bekender.
- SØNDAG d. 16.: 8. søndag efter pinse (s. 680, grøn).

Kan man bede under messen?

I søndagens evangelium hører vi om, hvordan Jesus bispiser mængden i ørkenen: 4.000 mennesker bliver bispist med nogle få brød. På samme måde giver også Kirken de troende det brød, hvormed de skal opretholde livet.

Hvad er messen?

Men Kirken giver dem ikke dette brød hver for sig. Den giver dem det i et fælles måltid, et familiemåltid. Messen er ikke bare et møde, der tilstås nogle enkeltpersoner, som samles for at bede i det samme rum, hver på sin måde. Den er en fælles handling, Kirkens handling. Derfor står det en heller ikke frit for at bede, som man har lyst til, og efter forgodtbefindende at følge med i, hvad der sker på alteret, og hvad der bliver læst og sagt, eller at hengive sig til sine egne tanker, hvis man har mere lyst til det. Det er ikke tilskuere, der er brug for, men udelukkende aktivt medvirkende eller — for at være helt nøjagtig — celebranter.

Messen er ikke en handling, der udføres af præsten som den eneste ansvarlige, og som de troende kun er vidner til. Den er en handling, alle skal tage

del i. Hvis menighedens fælles sjæl skal komme til udfoldelse under messen, må alle de tilstedeværendes opmærksomhed og iver mødes og forenes. Og eftersom deltagelsen i messen foruden at være guddommelig også er en synlig menneskelig handling, er vi forpligtede til at deltage synligt og menneskeligt i den, d.v.s. ikke alene med sjælen, men også med kroppen. Vi har ikke lov til at høre til en menighed og så nægte at påtage os den opgave, der påhviler os.

Derfor opfordrer man de troende til at svare på præstens bønner i fællesskab, med én røst, — til at synge, for at de ved at forene deres stemmer skal vise, at deres sjæle udfolder sig og forenes i kærlighed — til at følge med i, hvad der sker på altret, fordi det er der, den handling fuldbyrdes, som forener os, — til at stå, sidde og knæle samtidig for at vise, at vi reagerer på samme måde, og at vi alle sammen forener os på messens forskellige stadier.

Skelne, men ikke sætte op imod hinanden

Selv om man må skelne mellem fæl-

les og privat bøn, må man altså ikke sætte dem op imod hinanden. Når den fælles, legemlige bøn har en værdi, er det, fordi den udtrykker og styrker den personlige bøn. Ligesom legemet er sjælens redskab og tegn, udtrykker og opdrager den fælles bøn den private. Det gælder altså ikke først og fremmest om, at menigheden skal danne et godt kor, så sangen bliver smuk. Menigheden er ikke noget balletkorps eller et regiment soldater, der stiller til parade. Jo, ivrigere menighedens indre bøn er, jo større religiøs værdi har også dens fælles bøn, dens sang og hele dens holdning.

De, som beredvilligt går med til at bøje sig for denne nødvendige disciplin, opdager hurtigt, at deres indre liv — langt fra at tage skade — tværtimod i høj grad vokser i styrke og dybde.

Munkenes eksempel

Hvis De har overværet tidebønnerne hos munke, for eksempel hos benediktinerne eller trappisterne (eller hos søstrene på Aasebakken), har det sikkert slået Dem, at de i koret fuldstændig må indordne sig og tilpasse sig efter hinanden. De kommer ind i procession — ikke enkeltvis. De reciterer og synger hele tiden som med én røst. Undertiden skal de alle sammen samtidig bøje sig ned, slå hættten på deres korkåbe op eller ned o.s.v. Og alligevel er de kontemplative. Al denne gymnastik hæmmer på ingen måde deres bøn — tværtimod! Den renser og løfter den og leder den ind i de rigtige baner...

Der er folk, der synes, at »man ikke kan bede«, når man tager del i liturgien. Det synes de, fordi de vil gøre to vidt forskellige ting på én gang: de vil adlyde den private bønns stadige og påtrængende krav, de vil betragte i ro, og samtidig vil de bede i fællesskab med hele menigheden. Man kunne sammenligne dem med et barn, der siger: »I min familie kan man hverken læse eller lege«, fordi det forlanger at få lov til at lege med sine søskende eller at læse videre i et blad, når det har sat sig til bords, i stedet for at spise sammen med resten af familien.

Fordi messen er som et familiemåltid, kommer vi ikke til den først og fremmest for at tilfredsstille vor individuelle fromhedstrang, men for at glemme os selv i en fælles bøn, som er selve Kirkens bøn.

M.D.

Munkenes eksempel viser, at der ikke er nogen modsætning mellem den indre bøn og dens legemlige udtryk.

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951 og 1952
Kolding

1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger

Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør

Telefon 3555 - Kolding

A/S Tjærekompaniet

Kolding
Telf. 1552

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 3343

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Brdr. Andersen

Tømremestreg

V. Kjørbosvej 1, Kolding
Telefon 281

Tømrer- & snedkerarbejde udføres

LÆST og HØRT

ved E. D.

Billedhuggeren Harald Isenstein har gjort en rejse og kan derfor fortælle noget. Under rejsen har han fundet ud af, at når de fleste af de antikke figurer, som stadig er bevaret, mangler arme, ører, o.s.v., skyldes det, at katolikkerne ødelagde alle hedenske skulpturer. Det undrede ham derfor, at man i flere franske kirker ved Loire-floden kan se skulpturer af sejrsgudinden Nike, der jo har vinger. Isenstein mener, at hun sandsynligvis er blevet bevaret, fordi man har troet, hun var en engel!

Den isensteinske teori om en katolsk billedstorm er så dugfrisk, at den end ikke kendes på Ny Carlsberg Glyptoteket, hvor man dog ellers interesserer sig en del for antikke skulpturer. Mange forklaringer er givet i tidens løb og alle rummer de sikkert en del af sandheden. Skylden må søges i krige, plyndringer, overlagt vandalisme og sidst men ikke mindst den nedbrydning, der altid vil være overgået jordfundne figurer.

Hvor Harald Isenstein så ellers vil placere skylden: Det var ikke os, der slog hånden af den skønne frøken Venus fra Milo!

Pinkeltje er hollandsk og betyder lillefinger. Det er også navnet på en lille mand, der er gennemgående figur i en stribe hollandske børnebøger, som er oversat til en række sprog. I Danmark hedder Pinkeltje Prik. Den lille mand er blevet en slags nationalhelt i Holland, og det svirrer med historier om lillefinger-manden.

Da Pinkeltjes far, Dirk Laan, forleden var i København, fortalte han Knud Meister denne:

— Engang spurgte en lærerinde: — Hvad er forskellen på katolske skoler og protestantiske skoler? Og efter en stunds overvejelse var der en lille pige, der rakte lillefingeren i vejret og sagde:

— I de katolske skoler lærer de om Jesus. I de protestantiske lærer vi om Pinkeltje!

Man har vel lov at være naturlig. Det er da noget pjat, at man ikke må gå ind i Peterskirken i BH og shorts, mener mange af de

unge danske piger, der har været syd på.

Det vil vi mænd give dem ret i, bemærker Otto Ludwig i Aktuelt og tilføjer: men vi glemmer, hvor arrige vi var, da vi en uge forinden blev nægtet adgang til en københavnsk natklub, fordi vi ikke bar slips!

Lederen af forlaget Credo, kordegn Egon Nielsen, kan ikke fordrage den trafik med at kalde nogle forlag for kristelige og andre ikke. Er Gyldendal da et ukristeligt forlag? spørger han i et interview i Dagens Nyheder. Sådan laver man også kristelige foreninger for handelsrejsende og for ungdom og for ægtepar etc., og derved opnår man kun at trække os ud af den almindelige tilværelse, vi hører hjemme i.

Hele Skandinavien er bidt af den tilbøjelighed til at dele op. Mit foretagende må man gerne kalde et kristeligt forlag. Den eneste bestræbelse, jeg kendes ved, er forsøget på at slippe ind i menneskers almindelige tilværelse med ting, der kommer dem ved.

— De anerkendt kristelige romaner, synes jeg, er i almindelighed værre end det meste andet, og derfor kan man finde en kristelig opgave i også at udsende en bog, der er helt ukristelig. En bog, der er sand, er vel kristelig — og ikke sand er det modsatte — helt uanset hvilket mål de respektive har sat sig.

Jeg har aldrig ledt efter ordet Jesus i en bog, hvis den ellers sagde noget ind i min tilværelse, noget af det jeg trængte til. Midt i al ugudeligheden får man også nu og da den stærkeste prædiken. Mon overhovedet nogen skribent kan gribe sin pen og sige: Nu vil jeg skrive en kristelig roman. Er han digter, kan han kun skrive ud af sin vantrø og lider-tro. Det kristelige lader sig ikke beslaglægge, hverken i en bog eller på et orgel.

Karen Blixen fortæller, at hun under sit ophold i Afrika fik besøg af en gæst, der havde en flyvemaskine, og ofte var de en tur på vingerne. Efter en flyvetur kom en gammel neger hen til hende og sagde: »Du var meget højt oppe i dag med din fugl. Så du Gud?«

»Nej, jeg så ikke Gud.«

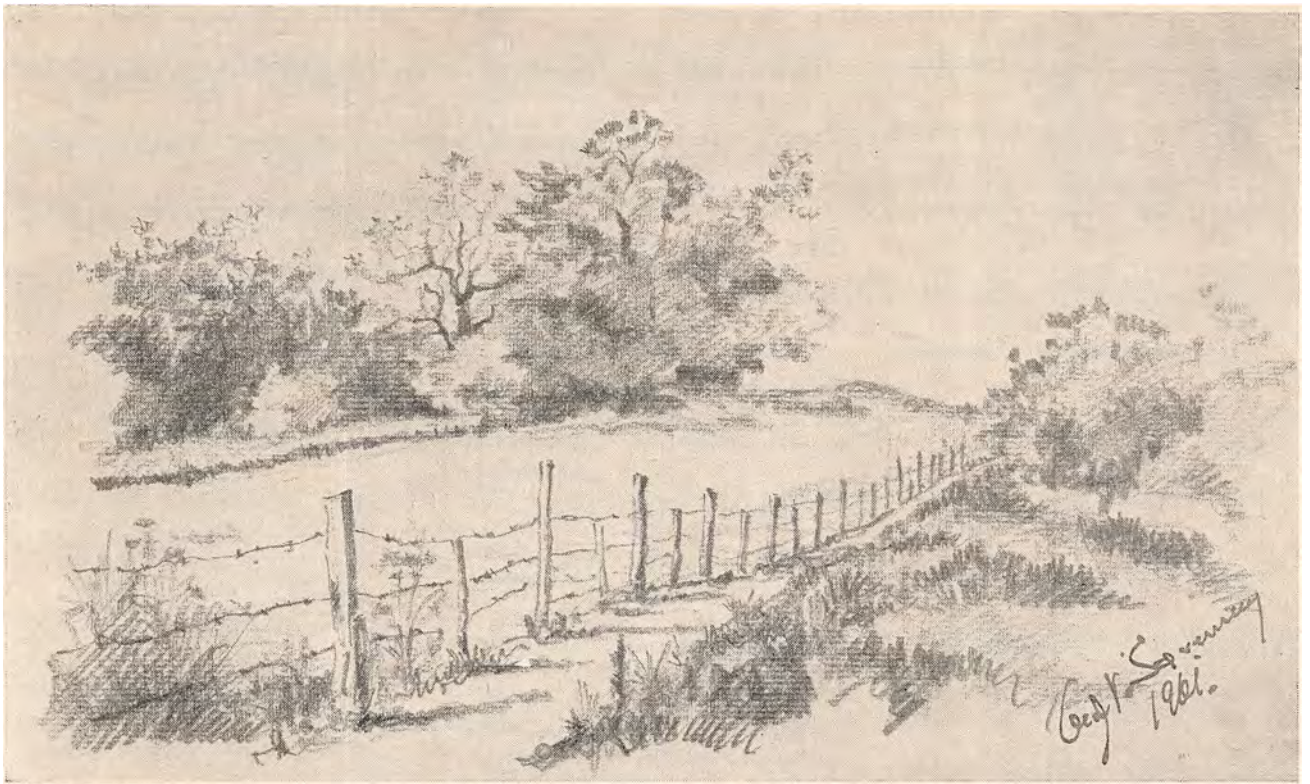
Katolsk Ungdomsskole

Gravenshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af ung mand, 28 år, i Kolding, med god katolsk dame, gerne sygeplejerske. Billet mkr. J. 9. til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8. København V.

Pastor Olaf V. Sørensen har overladt os denne smukke blyantstegning af et dansk sommerlandskab.

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

»Så har du nok ikke været højt nok oppe!«

Da de på et nyt spørgsmål svarede, at de ikke vidste, om de nogensinde kom så højt, at de kunne se Gud, erklærede negeren: »Ja, så ved jeg ikke, hvorfor i to bliver ved med at flyve.«

Mange vil sikkert, tilføjer tidsskriftet »Redningsbåden« mene, at denne neger var enfoldig, og dog var han klogere end de fleste, for hvad er det værdt alt sammen, hvis ikke vi kan se Gud. Menneskene har ofte så travlt med at gøre sig jorden underdanig — og himlen med, men glemmer Skaberen over det skabte.

En historisk roman

A. E. Brachvogel:
Parcival — Den sidste tempelridder.
Borgens Forlag. I-II, kr. 38,00.

Det er med føje, at man igen har udgivet Brachvogels gamle travet »Parcival«. Mangen en elsker af de gode gammel-daws romaner vil anse sin samling for mangelfuld uden den. Den indeholder alt det, vi venter af en ridderroman. Der er ædle helte, dydige damer, skumlende skurke og drabelige slag og turneringer. Dens prægtigt malede optrin har mere med Wagner-opera end med virkelighed at gøre. Det er, som det skal være.

Meningen med bogen er bl. a. at give tempelherreordenen oprejsning, og det har den nok kunnet trænge til. I Frankrig har man endnu den dag i dag hørt udtrykket: »Drikke som en tempelherre«. I Tyskland er Tempelhus ensbetydende med glædeshus. Forfatteren er gået ind for denne side af sin idé med hele romantikerens ildhu; bogen er et typisk barn af det 19. århundrede, i familie med vor egen Ingemanns romaner, men

— vi må indrømme det — bedre komponeret. Der er ikke for to øre humor i »Parcival«, men her i det 20. århundrede kan vi smile ad dens patetiske dialoger og dens personer i sort og hvidt. Dens værdi som historisk billede af middelalderen er tvivlsom.

Bogen er tendentøs underholdning, skrevet af en frimurer, der maner til moralsk oprustning; tempelridderne er hans talerør. Forfatteren siger mange moralske rigtige ting, men han gør sit bedste for at få os til at tro, at tempelridderne (d.v.s. frimurerne) har haft monopol på den sande forståelse af de åndelige værdier. Det tør nok siges at være en hård mundfuld, når romanens handling udspilles i en tid, da mindet om Frans af Assisi og Thomas af Aquin var friskt.

Bogen er fortræffelig underholdning; man skal bare ikke tage for tungt på den.

Helge Kristensen

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Vestjylland

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester
Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

M. WITH

Bageri & Konditori
Kirkegade 150 . Esbjerg
Telefon 1526

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 576

Vestjysk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

I Valladolid i Spanien har den årlige filmfestival kåret Jomfrukilden som årets bedste religiøse film. Jacques Demys film om sognepræsten af Ars har fået præmie som den bedste religiøse kortfilm.

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. Am. 2780.
Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408
Kaffe og kolonial en gros

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Læserne skriver

I denne rubrik optages korte læserbreve om emner, der har almen interesse. Brevene skal underskrives af indsenderen, og redaktionen må kende den pågældendes adresse.

Hvordan vurdere...?

Da et af vore førende dagblade anmeldte »Pigen Line — 17 år«, var anmelderen ikke af samme mening som Ugebladet. Han udtrykker rent ud, hvad Ugebladet kun fjært antyder, at der i filmen ikke er sparet på erotiske nøgenscener. (Det er dog et falsk billede af nutidsungdom.) Bjørn Rasmussen har for nylig sagt et par alvorsord om vore alt for mange sexfilm. Hvorfor dække over en af disse i stedet for at bakke Bjørn Rasmussen op her? Da Ugebladet i sin tid anmeldte »Jomfrukilden« som en af årets bedste film, havde kardinal Wendel i en nytårsprediken, ca. to timer før sin død, talt om den synkende offentlige moral i München. Kardinalen omtalte uden navns nævnelse »Jomfrukilden«, som på grund af voldtægtsscenen havde vakt megen diskussion i Tysklands juridiske kredse. Han fremhævede, at tilladelsen til, at denne forbrydelsesscene kom med, var et sørgeligt tegn på tidens forræelse og foragt for Guds bud. »Hvornår mon den slags tilfælde får os til at åbne øjnene, så vi bliver klare over, hvor vi er på vej hen? Men hvem bærer ansvaret? Sikkert snarere de voksne end ungdommen,« sagde kardinalen blandt andet.

I skriftestejlet står: »Du må ikke attrå at se eller høre noget ukysk. Du må ikke misbruge synet til at betragte, hvad der i og for sig er ukysk eller må fremkalde en sådan lyst.«

Kan en almindelig ung frivilligt og

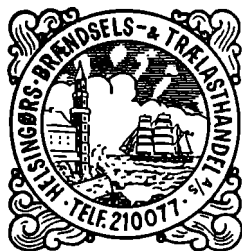
R. Schulik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214

Tømrermester

EJNAR J. NIELSEN

Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

Glarmester

POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstads
maltede

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

for sin fornøjelse se en film med flere sexscener i uden at udsætte sig for en psykisk belastning, der medfører, at vedkommende ikke helt kan overholde, hvad skriftestejlet nævner. Dette afhænger selvfølgelig af temperament, tilbøjeligheder, følelser o.s.v., men hvordan vurderer man personligt, hvad man bør eller ikke bør se? Når Ugebladet skriver, at »Pigen Line — 17 år« er se-værdig, vil det da sige, at almindelige sunde og ligevægtige personer trygt kan se filmen — også unge på 16—18 år?

Joost Dahlerup

1) Når man taler om sex-scener, må man skelne mellem film, hvori der spekuleres i erotik, de såkaldte sex-film

Axel B. Jensen

aut. gas- & vandmester
Hovedgaden 26, Birkerød
Telefon 81 00 82

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Katolske begravelser

Benzon
Aut. KATOLSK
BEDEMAND
København
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB
 søges af ung håndværksmester, 29 år,
 169 cm høj, har eget hjem og virksom-
 hed, med katolsk pige, helst fra landet.
 Billet mrk. J. 30 til annonceekspe-
 ditionen, Hauchsvej 8, København V.

UNG PIGE TIL SCHWEIZ

søges af ældre ægtepar til villa i
 Basel. Skal helst være over 20 år.
 Henv. skriftligt med evt. anbefal-
 inger til Guldager, Ejgårdsvej 26,
 Charlottenlund, eller tlf. Ordrup
 3331 (9-16).

(som ugebladet aldrig anmelder), og film,
 hvori der nok indgår scener af erotisk
 karakter, men hvor de er et led i et
 handlingsforløb, der udtrykker en sand-
 hed om livet, en sandhed, vi ofte kan
 beklage, men som vi ikke kan komme
 udenom at tage stilling til. Derfor ville
 det være alt for overfladisk at bedømme
 eller fordømme en film udelukkende ud
 fra nogle enkelte billeder, som er taget
 ud af deres sammenhæng, — selv når
 disse billeder (som det desværre har
 været tilfældet med *Pigen Line*) bruges
 som lokkemad på plakaterne.

2) Når det gælder film, er det vanske-
 ligt — for ikke at sige umuligt — at
 give nøjagtige moralske forskrifter, som
 kan tillempes på *alle* mennesker uden
 undtagelse, selv inden for samme alders-
 klasse. Som indsenderen skriver: »Dette
 afhænger af temperament, tilbøjeligheder,
 følelser o. s. v.«. Derfor skal vore anmeld-
 delser heller ikke opfattes som andet og
 mere end en vejledning, og ingen af
 vore læsere bliver gennem dem fritaget
 for selv at tage stilling til, om denne
 eller hin film er egnet for dem eller
 ikke. Hvad *Pigen Line* angår, var vor
 anmeldelse tilstrækkelig tydelig til, at
 den ikke kunne være i tvivl om, hvil-
 en historie filmen fortalte, og derfor
 lidt bevidst kunne afgøre, om det var
 vigtigt af én selv at gå hen og se den
 eller ikke.

3) Vi vil hellere gøre en positiv ind-

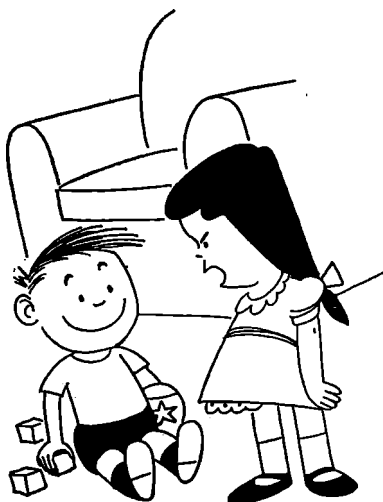
L. Suvalski, Anlægsgartner

Hedtoften 12
 Hedehusene. Tlf. 161
 Alt vedr. haver overalt

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
 Alt til Foto og Smalfilm
 Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

— — *jamen min skytsengel har altså
 røde vinger, at du ved det!*

sats for at hjælpe vore læsere til at få
 en vågen kritisk sans, end vi vil begynde
 at udstede forbud. I sin rundskrivelse
 om filmen i 1957 siger Pius XII: »Kato-
 likerne har i de senere år levende følt,
 hvor nødvendigt det er at give tilskueren
 en sådan opdragelse, og fra mange sider
 forsøger man i dag at hjælpe både ung-
 dommen og de voksne til bedre at forstå
 såvel det positive som det negative i det,
 de ser... Hvis tilskueren i forvejen er
 vel informeret, formindsker det den mo-
 ralske fare, samtidig med at den kristne
 nu bliver i stand til at nyde godt af alle
 de indtryk, han modtager«. Til trods for
 at den opgave, vi forsøger at løse, rum-
 mer store vanskeligheder, håber vi, at
 vi ikke alt for dårligt efterlever paven's
 ord. *Red.*

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn
 Kong Christians Allé 6, Aalborg
 Telefon 3 42 33 og 3 43 37

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
 Bredgade 25
 København K
 Telefon Minerva *408

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører
 Studiestræde 15, København
 Minerva 6761
 Kontortid 9-16 - Lørdag lukket

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.
 Klampenborg.
 Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Sjælland

Georg Poulsen & Søn

Blikeenslagermestre

Sct. Annagade 19
 Helsingør. Tlf. 21 01 64

P. F. KJELDSSEN

Skomagergade 34
 Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
 URE og OPTIK

*Skolebøger - Skolerequisitter -
 Læsekrede - Skønlitteratur - Papir
 Fyldepenne - Foto i stort udvalg*

Roskilde Boghandel

Sct. Olsgade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
 Sct. Olsgade 13 - Telf. 157
 Roskilde

Malerfirmaet

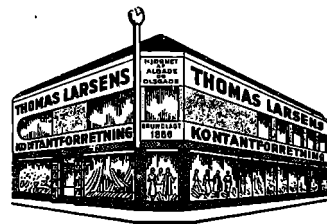
Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 . Roskilde
 Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersegade 9, Roskilde
 Tlf. 2777

Aut. leverandør af kirkevine

Hjørnet af Algade og Olsgade
 Bedste indkøbssted i Roskilde

Den lille landstryger

Der er dage, hvor man føler sig lidt fattig som dansker. Således efter at have set den nye spanske film om tiggerdrengen Lazaro. Hvor er der rigdomme at øse af i landets natur og folk og først og fremmest i dets gamle traditionsrige kultur både i digtning, maleri og bygningskunst. Hele denne verden føres vi ind i ved at følge drengen Lazaros vandring gennem Spanien under fire forskellige herrer. Historien er hentet fra en middelalderlig fortælling og er overbevisende genfortalt i billeder af en ny spansk instruktør, Cesar Ardavin.

Det er et karsk og usentimentalt indtryk, vi får af den spanske befolkning: Moderen, der giver sin søn fra sig, fordi der ikke rigtig er plads til ham i hendes nuværende tilværelse; den blinde tigger, der er mere hård og snedig end ynkelig; den nærige præst, der uden skrupler sulter drengen halvt ihjel; den forarmede, men godhjertede adelsmand med sin lattermilde kamp for forfængelighedens ære, og plattenslageren, der tjener store penge på falske afladsbreve.

Lazaro får i sandhed set livet på vrangen, og han lærer hurtigt at sno sig ved gale påfund og småtyverier, — han er aldeles ikke nogen from lille helgen i dette Sodoma.

Marco Paoletti som Lazaro

Lola

Før Jacques Demy (som endnu ikke er fyldt 30 år) indspillede *Lola*, havde han allerede drejet tre kortfilm. *Ars*, som er den sidste af disse film, er en skildring af sognepræsten fra *Ars*, Jean Marie Vianneys liv, fortalt i billeder af hans hus, han kirke og landsbyen, hvor han har levet.

Allerede det, at Jacques Demy har valgt et sådant emne, giver indtryk af, at han er en helt anden type end de øvrige filminstruktører af hans generation. Og faktisk har *Lola* meget lidt til fælles med de film, man plejer at henregne under »den nye bølge«. Vi står her hverken over for fortvivlet og kras realisme eller over for kynisme og umoralitet. Det er en poetisk drømmeverden, der kommer os i møde. *Lola* er et af den slags vidunderlige eventyr, der foregår i yderkanten af realiteternes verden, og som laver virkeligheden om til poesi.

Tilsyneladende er handlingen som i en ganske banal ugebladsnovelle. En ung kvinde, der er danserinde i en natklub,

Men trods denne ophobning af nederdrægtighed er filmen alligevel positiv i hele sin stemning. Hvorfor? Fordi det livssyn, der ligger bag, er både realistisk og umådelig sundt.

Det onde erkeides i al sin blomstring. Det bortforklares ikke, men det overdrives heller ikke. Vi bliver ikke forskånet for at se mennesket i al dets svigefulde forkrænkelse, men da troen på retfærdigheden, godheden og renheden virker lige så stærkt, hvor vi møder den i glimt, er balancen i orden, thi bag det hele ligger middelalderens dybe religiøse overbevisning om noget, der står over mennesket. Derfor denne overbærenhed midt i afsløringen, derfor denne glæde og varme i stedet for vor egen tids bitre pessimisme.

Lazaro er egentlig ikke den store skuespiller, men han er det fuldkomne spejl for alle de andre, der er næste symbolske i deres stærke karaktertegn. Drengens skiften mellem undren og forfærdelse, mellem tillid og dreven agtpågivenhed bliver vores. Om forargelse er der ikke tale.

Gå hen og se den og tag de store børn med, for her er der virkelig en mulighed for at se god filmkunst og for bagefter at snakke sammen om alt, hvad filmen fortæller.

Bo.

har i syv år ventet på den mand, hun elsker, og som er fader til hendes lille dreng. Trods sin rodede tilværelse er hun forblevet tro mod sin første kærlighed... Hun træffer en barndomsven, som er forelsket i hende, og som selv belejres af en kærlighedshungrende enke. Da dagen gryer, udredes alle tråde. Den forsvundne kommer til veje. Barndomsvennen trækker sig tilbage. Enken er allerede borte.

Handlingen, som i sig selv kun danner baggrund, er badet i trylleri. Trylleriets opræder som sammentræf af omstændigheder, skæbner, der krydser hinanden, og næsten mirakuløse tilfældigheder. Personerne er knyttet til hinanden — ikke med psykologiske, men med poetiske bånd. Nogle af dem virker, som om de hver for sig repræsenterer en og samme type på flere forskellige udviklingstrin. Den purunge Cécile, som er datter af den smukke enke, er *Lola* som 14-årig, og der er ingen tvivl om, at Céciles moder er, som *Lola* vil blive, hvis Michel forsvinder igen. Drejebogen, som er omhyggeligt udarbejdet i alle detaljer, er kun bygget op på dette samspil og disse paralleliser, idet det hver gang er den samme historie, der begynder forfra — hele tiden på en ny etape.

Jacques Demy har med sin iscenesættelse forstået at skabe den atmosfære af trylleri, som er nødvendig, for at man skal kunne acceptere dette kunstlet naive melodrama. Det er gjort på en intelligent måde, og instruktøren har forstået at skaffe plads både for ironien (*Lolas* afsked fra sine kammerater) og for de blidere følelser (*Céciles* kærlighed til den hvidklædte mariner Demy tager her fuld stændig afstand fra sine jævnaldrende kollegers ofte utiltalende facon (i *Lola* forekommer der ikke ét, uhøvisk ord eller ét vovet billede). Han skaber en let og humørfyldt atmosfære fuld af lys og smil. De mere realistiske billeder er ledsaget af Beethovens 7. symfoni, mens der til en scene fra en markedsfest à la René Clair spilles et præludeum fra »Volltemperiertes Klavier«.

Lola er ikke nogen prætentios film, og den foregiver ikke at ville forsyne os med en ny livsfilosofi. Der er måske nogle, der ikke vil synes om den, ligesom der var folk, der ikke syntes om Dassins *Aldrig om søndagen*. Men Demy har bedre end Dassin forstået at kaste et virkeligt poetisk skær over det hele, og han viser os, at der overalt i verden er solskin at finde.

Kun for voksne

M. D.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 27-28 . 14. juli 1961 . 109. årgang . 85 øre

På rejse med Father Murphy til folket i *Abras bjerge*

For hver dag, der gik, blev der varmere i skolestuen. Udenfor brændte martsolen hedt fra Manilas skyfri himmel. Indenfor viste seminaristerne — og professorerne for resten ikke mindre — tydelige tegn til, at det gamle skoleår snart ville være til ende. Selv var jeg i færd med at holde årets sidste forelæsning i teologi, som handlede om, at Maria, efter at hendes liv her på jorden var afsluttet, med legeme og sjæl var blevet optaget i Himmelen. Så kom eksamenstidens rastløse travlhed, jag og spænding under strømme af sved — og til sidst dynger af papir med opgaver, der skulle rettes. Og så var skoleåret endelig forbi, og den varme årstid var for alvor over os.

Jeg genfandt mig selv i færd til at stige til vejrs i en flyvemaskine med kurs nordpå mod det allernordligste punkt af øen Luzon ved Det kinesiske Hav. Det var en hårdfør maskine, der

ikke lod sig afskrække af manglende raffinementer som lufthavne og startbaner. Ethvert nogenlunde fladt stykke jord var godt nok til den, og én gang landede vi på selve strandbredden. Jeg betragtede de forrevne bjergtinder på det nordlige Luzon og tænkte på det hårde arbejde, vore missionærer udførte på bjergskrånningerne. Jeg tænkte på de 50 år,

vore missionærer af Det guddommelige Ord havde virket i provinsen Abra blandt netop de bjerge, jeg nu havde under mig. Jeg tænkte på den rige høst af kald, kirker, skoler og missionsstationer — en høst, der var vokset frem af en udsæd, bestående af to pionerpræsters sved og bønner, og nu med jubel blev sanket i lade.

Jeg tænkte også på det, der lå foran mig. Jeg var nemlig blevet sendt ud for at hjælpe vore missionærer her i det nordlige Luzon i de to måneder, vort seminarium i Manila var lukket på grund af ferien. I den stille uge og i påsken skulle jeg nu først hjælpe til i missionsstationen i Pamplona på den nordligste del af øen. Derefter skulle jeg i fire uger rejse fra den ene station til den anden i provinsen Abra i den indre bjergrige del af det nordlige Luzon.

Da maskinen endelig var landet med et bump, var der stadig godt 100 km tilbage, som skulle forceres med bus, før jeg nåede Pamplona. Skiftet fra flyvemaskinen til bussen var en oplevelse. Mennesker var kun én af de ting,

Til højre et glimt af nordkysten på øen Luzon i Filippinerne, hvor befolkningen anmodede Father Murphy om at sende flere missionærer.

bussen transporterede fra sted til sted. Hver eneste tomme i den var udnyttet. Sække med ris var stoppet ind under sæderne og bidrog utvivlsomt til at holde dem oppe. Kasser med grønsager på gulvet tvang en til at trække knæene op om ørene eller til at støtte hagen på dem. Mellem sæderne spankulerede høns og kalkuner strunke som marionetter, lykkeligt uvidende om den forestående påskeslagtning. Der var dynger af fisk med stive øjne, som havde taget deres sidste svømmetur, og endelig var der pattegrise og et enkelt gedekid, som var bestemt til at forøge nydelserne ved påskemåltidet.

Men det var naturligvis ikke alt. Hvorfor skulle en bus have et tag, hvis det ikke var, for at man kunne stuve fragtgods op på det også? Og denne bus dannede

ingen undtagelse. Taget var fuldt af flere sække med ris, grønsager, cement, bananklaser, kaglende fjerkræ, metervis af vandrerør o.s.v. o.s.v. Endelig var alt i orden, så vi kunne begynde at dingle af sted i denne Noas ark på hjul. Ingen forhindringer, af hvad art de så end kunne være, var i stand til at kue dette herlige køretøj. Ligegyldigt hvor stejle skråninger, vi skulle opad, og hvor skarpe hjørner vi skulle omkring, så det ud til, at der altid var et lavere gear, man kunne sætte det i. Vi kørte tværs over Cordillera bjergene. Vejen, der ikke var bred nok, til at to køretøjer kunne passere hinanden, og fulgte en brink, der hævede sig stejlt op til hundrede fod over Det kinesiske Hav, og som ikke var forsynet med rækværk af nogen art, holdt sig tæt til kysten, hvor bjergene

På Filippinerne arbejder flere lægfolk som kateketer og underviser befolkningen i kristendom. Her er en af kateketerne. Hun hedder Carmen.

styrtede sig lodret i havet. Hvis man overhovedet var i stand til at løsrive sine tanker fra det bratte fald mod havet, var det et vidunderligt panorama, der lå udbredt for ens øjne, men jeg er bange for, at det på det tidspunkt snarere var tanken om, hvorvidt man ville slippe levende fra dette her, der optog én.

Inde i bussen var vi begyndt at lære hinanden at kende, for passagererne var venlige mennesker og meget interesserede i den fremmede pater. Det var jævne og rare mennesker, for størstedelen bønder og fiskere, som var glade og taknemmelige over, at en fremmed præst ville komme og tilbringe påsken sammen med dem og var interesseret i dem og deres sjæle.

Alting får en ende, og det gjorde busturen også. Nysgerrig efter at få at vide, hvad der ventede mig, kravlede jeg til sidst ud og tog et overblik over Pomplona. Vi befandt os på det torv midt i byen, som den havde til fælles med alle de andre byer i gammel spansk stil, som der findes i hundredvis af på Filippinerne. Pladsen, der var omgivet af gamle offentlige bygninger, opført af sten,

Missionæren besøger en familie ... »disse mennesker er fattige, jævne og godhjertede«, siger han.

var koncentreret om den 300 år gamle kirke, hvis alder de små træer, der voksede ud af den fire fod tykke mure, var et godt vidnesbyrd om. Det var en kirke, der var blevet bygget, for at den skulle holde, og den havde holdt. Uden for denne plads havde befolkningen deres huse, som for størstedelens vedkommende var meget enkle bygninger, opført af palmeblade, der var surret fast på træværk, men indeni var de rene nok. Byen prydedes af de kokuspalmer, uden hvilke troperne ikke ville være troperne, og den tiltagende påskemåne fuldendte sceneriet. Udenom byen lå markerne med den ris, som er Filippinerne vigtigste afgrøde. Hærskarer af børn, der havde fået øje på min hvide dragt, og som var oplivede over, at der skete noget nyt i deres tilværelse, nærmede sig, mens de snakkede og pludrede i munden på hinanden, tog min kuffert og førte mig i triumf til *convento*, som indbyggerne på Filippinerne kalder præstens hus.

Missionæren i Pamploma, som havde været på Filippinerne de sidste 30 år, spildte ikke megen tid med at give mig besked, og så blev jeg hurtigst muligt sendt videre til hans største *barrio* eller landsby. Barrio Bidduang, som var et sted med 1.500 indbyggere, skulle altså være mit opholdssted i de betagende dage, der udgør den stille uge. Og hvad bestilte jeg så der? Ja, faktisk bestilte jeg det samme, som en præst gør alle andre steder i påsketiden. Disse gode folk i Barrio Bidduang, som så længe ikke havde haft nogen fastboende præst, hungrede efter Gud, og hvad Guds er. Jeg hørte altså skriftemål, døbte deres børn, rakte dem Livets Brød, besøgte deres syge og fremstillede for dem ved hjælp af vor hellige moder

Et charmerende billede som fotografen har givet titlen PARASOLLERNE. Det fortæller også meget om mennesker på Filippinerne.

Kirkens gribende ceremonier, de største mysterier i den forløsning, Kristus har opnået for os ved sin bitre lidelse og død og ved sin glørlige opstandelse. Dette herlige folk vandt fuldstændig mit hjerte. Da tiden var kommet, hvor jeg igen måtte forlade dem, tiggede og bad de mig om at komme tilbage, og hvis jeg ikke kunne det, om jeg da ville sende en anden pater, som kunne blive hos dem og bringe Guds velsignelse over deres *barrio*. Om ikke for andet så for børnenes skyld måtte

de have en præst, for han ville lære børnene, hvordan de skulle leve og blive til gode mennesker. Deres bønner sved mig i hjertet, men hvordan skulle jeg kunne love dem noget?

Jeg ville ønske, jeg også havde tid til at fortælle om resten af den sommer, jeg tilbragte i Abras bjerge. Så ville jeg fortælle om min første rejse på hesteryg ad en bjergsti 5.000 fod over havets overflade, hvor kokuspalmerne havde veget pladsen for bjergfyrrer. Jeg kunne fortælle om mine op-

Spanske katolske arbejdere forlanger selv at bære ansvar for *fagbevægelsen*

I de senere år er det ved flere lejligheder kommet til åben kontrol mellem Spaniens statskontrollerede fagforeninger og Katolsk Aktions arbejderforbund. Statens fagorganisationer, *syndikaterne*, har monopol på socialpolitikken, men de katolske arbejderforbund,

levelser med de rivende bjergstrømme. Jeg kunne fortælle om de primitive bjergboere, og om hvordan jeg af høflighed måtte — tænk Dem bare det! — danse for dem til den dumpe rytme af en gongong. Og fremfor alt kunne jeg fortælle om de enorme resultater, vore missionærer har opnået i de halvtreds år, de har arbejdet for Guds sag blandt dette folk, resultater, som virkede så meget mere slående, da jeg med mine egne øjne fik lejlighed til at sammenligne katolikkerne med den del af befolkningen, der stadig var hedninger.

Mine oplevelser i Abras bjerge fyldte mit hjerte med glæde, — glæde over, at jeg var i stand til at bringe messen og den hellige kommunion til disse mennesker, som er så ivrige efter at modtage den. Men jeg følte også et stik af bedrøvelse i hjertet, — bedrøvelse over, at der er så få arbejdere på disse marker, som er så hvide, så modne og hvor høsten står rede til at blive sanket i lade.

Patrick Murphy S.V.D.

Artiklen har tidligere været trykt i månedsbladet *The Word*, som udgives af The Divine Word Missionaries, og bringes her på dansk med venlig tilladelse fra redaktionen af *The Word*.

HOAC, kæmper for deres ret til at virke for en gennemførelse af Kirkens sociallære. De har nu ca. 6000 medlemmer og har fra år til år styrket deres position over for syndikaterne. Det ses blandt andet af en bemærkning i Madrids syndikatblad *Pueblo*, som skriver: »Det er en kendsgerning, at HOAC ganske tydeligt danner en anden fagforening uden for foreningerne i den faglige enhedsbevægelse«. Mange ser med forventning hen til HOAC, fordi de betragter statens fagforeninger som regeringens lydige instrument. For flere år siden erklærede biskoppen på de kanariske øer i et hyrdebrev, at statens fagforeninger var uforenelige med den katolske sociallære og denne opfattelse breder sig langsomt.

Som vi allerede har omtalt her i bladet (nr. 24) gav syndikatsvalgene sidste år anledning til en brevveksling mellem Spaniens kardinal-primas, *Pla y Deniel*, og syndikatsminister *José Solís Ruiz*. Før valget af de 445.000 delegerede og funktionærer blev de katolske fagforeningers kandidater systematisk og ved statens tryk holdt nede. De fire arbejderforbund inden for Katolsk Aktion henvendte sig derefter med en protest til syndikatministeren, som svarede med et brev til kardinalen, der selv er præsident for Katolsk Aktion. Ministeren hævdede, at HOAC ikke havde nogen ret til at kritisere en offentlig institution.

Minister Solís Ruiz skrev til kardinalen midt i oktober, og en

Under overskriften *Kan Spaniens kirke frigøres?* indledte vi i sidste nummer en redegørelse for det sidste års udvikling i forholdet mellem kirke og stat. I denne artikel omtales de spanske katolske arbejderforbunds forsøg på at tilkæmpe sig en position og deres strid med de statskontrollerede fagforeninger. Bemærkelsesværdigt er i denne forbindelse kardinal Pla y Deniels brevveksling med falangs- og syndikatminister Solís Ruiz.

måned senere modtog han et fyldigt svar, som var af privat karakter. Kardinalen offentliggjorde ikke sit brev, hvorimod ministeren sendte kopier af det til guvernørerne for 50 spanske provinser sammen med sine egne instrukser. På en eller anden måde nåede ordlyden i kardinal Pla y Deniels svar ud til offentligheden. Det første sammendrag af brevet blev trykt i *New York Times* den 2. januar i år og i de følgende dage citeredes det af mange andre blade og nyhedsbureauer.

Kardinalen giver i sit brev først udtryk for »overraskelse« over, at ministeren vægrer sig ved at »anerkende HOAC som en juridisk person og ved overhovedet at besvare dens henvendelse«. Uden at gå ind på detaljerne i de forudgående fagforeningsvalg udvikler kardinalen derpå sin principielle indstilling: »De ved sikkert, at de spanske fagforeninger stadig og endnu den dag i dag har modstandere uden for Spanien, som mener, at de ikke er i overensstemmelse med Kirkens sociale lære... Jeg har for min del altid fastholdt både over for regeringen, over for

Fortsættes side 6

Dommen

Manfred Gregor: *Dommen*.
Aschehoug Danske Forlag.
208 sider.

Hvis jeg må have lov til at være så kynisk, vil jeg sige, at det er et emne, der i sig bærer et hav af muligheder, det »Broens« forfatter, tyskeren *Manfred Gregor* her har taget fat på i sin sidste roman »Dommen«.

Vi er i vore dages Vesttyskland. En uskyldig 16 års pige voldtages af fire amerikanske soldater for øjnene af sin bare en lille smule ældre ven. Forbryderne arresteres hurtigt af det amerikanske militærpoliti, der med sikre midler afpresser en tilståelse. Det er amerikanerne om at gøre, at der statueres et eksempel for det gode venskabs skyld mellem Vesttyskland og USA; til det formål er en militæret at foretrække, idet man så kan dømme forbryderne efter amerikansk lovgivning, der har dødsstraf for voldtægt. De fire soldater får en af hærens fineste jurister til forsvarer. Han har ikke megen sympati for sine klienter, men han er principiel modstander af dødsstraf; han vil gøre sit yderste for at frælse de fire liv.

Anklagerens hovedvidne er naturligvis den voldførte pige; hendes mund-

lige udsagn vil givetvis ægge dommerens blodtørst. Forsvareren så gerne, at hun ikke kom i skranken, men det er ikke bare fordi, hun vil stå ham i vejen; det er tværtimod hovedsagelig fordi, han af erfaring ved, hun i vidneskranken vil få et chok, der vil få omend endnu hårdere følger end selve forbrydelsen.

Men pigens stedfader er en af byens fremtrædende borgere; han er viceborgmester, men har ikke nået sin stilling gennem popularitet, men gennem sine evner; han har balanceret sig ud af Hitler-riget med kapital og indflydelse i behold; han er langt fra elsket, og i udstrakt grad misundt; han er faktisk ligeglad, bare æren er i behold. Det, der er sket, er en skrækkelig plet på *hans ære*. Den plet er først væk, når de fire amerikanere hænger i galgen, så derfor skal steddatteren, som han jo har givet *sit navn*, i skranken.

Bogen viser os reaktionen i de forskellige kredse, og her er vi inde på de i vor indledning omtalte muligheder, som emnet indebærer. Amerikanernes forhold indbyrdes (bl. a. farvedes voldtægt på hvide kvinder). Problemet dødsstraf. Tyskere contra amerikanere. Sejrherrer contra besejrede. Kristendom contra nationalisme, etc.

Og midtpunktet i alt dette er den uskyldige Karin. Rent objektivt er hun

jo lige så uskyldig efter voldtægten som før, men forsvareren er nødt til at procedere ud fra den skrone om, at en kvinde måske i virkeligheden ikke kan voldtages, så tvivl kan sås i de edsvornes sind. De mest intime afsnit af den stakkels piges følelsesliv bliver allemandseje i den lille provinsby.

Det er en meget stærk bog. Den er skrevet med et eminent håndslag, og man slipper den ikke, før den er læst. Den unge piges følelsesmæssige reaktioner er skildret med en nøjagtighed, der ville klæde en lægejournal, men — det tør antydes — i et mere dagligdags sprog. Der er imidlertid langt fra tale om spekulation, men dog om slagside, idet den grundighed, hvormed pigens skildret, ikke strækker sig til bipersonerne. Bipersonernes holdning og reaktioner var jo netop de muligheder, som emnet indebar; forfatteren har været vel vidende om emnets muligheder, men han har udnyttet dem på en overfladisk maner, der står i sær kontrast til problemernes alvor. Bogen fortæller ikke desto mindre en masse om menneskers dømmesygge, og den er helt igennem præget af en moralsk holdning, der gør sin indehaver — forfatteren *Manfred Gregor* — ære. Trist at bogens dybde ikke står i direkte forhold hertil.

Helge Kristensen

Danmarks unge Katolikkers sommerskoler og lejre i Øm har atter i år fået stor tilslutning. Vi bringer for en gangs skyld et billede, der ikke viser de unge samlet til studiekreds eller messe, men ved aftenens »lejrball«, som holdes i pejsestuen. Her morer deltagere i juniorlejren sig sammen med politifuldmægtig Jørgen Lamprecht fra Vejle, der ved hjælp af en båndoptager og sin egen trompet holdt forsamlingen i ånde.

(Foto: Axel Jensen)

Katolske arbejdere

Fortsat fra side 4

biskopperne og over for HOAC, at de spanske fagforeningers sammensætning af arbejdere og arbejdsgivere og deres obligatoriske karakter ikke er i modstrid med Kirkens sociale lære, forudsat at såvel arbejdere som arbejdsgivere er effektivt repræsenteret... Ifølge mange indberetninger, der ikke alene er kommet fra HOAC, men også fra arbejderne i vore bispedømmer i almindelighed, er arbejderne imidlertid ikke tilstrækkeligt repræsenteret i de spanske fagforeninger«.

»Kirkens hierarki har aldrig været fjendtligt indstillet over for disse fagforeninger, men har tværtimod støttet dem ved at udnævne gejstlige rådgivere inden for bispedømmerne, og dette er ikke sket på Kirkens initiativ, men efter an-

søgning fra staten, der var interesseret i, at det skulle ske... Da staten organiserede officielle fagforeninger, måtte også Kirken oprette apostoliske sammenslutninger: Katolsk Aktions arbejderorganisationer (og arbejdsgiverorganisationer)... Desværre er der jo overordentlig mange industriarbejdere, som ikke praktiserer, og som står Kirken absolut fjernt«.

Kardinalen citerer derpå art. 34 i det spanske konkordat af 1953: »Sammenslutningerne inden for den spanske Katolsk Aktion kan i umiddelbar afhængighed af det kirkelige hierarki frit udøve sit apostolat; hvad virksomhed af anden art angår må de holde sig inden for de rammer, statens love fastsætter«.

»Det ville være en meget fejlagtig udlægning af denne artikel, hvis man ville opfatte den, som om Katolsk Aktions apostolat i almindelighed skulle indskrænke sig til at ansøre og pleje fromheden inden for selve Kirkens

rammer«, skrev kardinalen. »Katolsk Aktions apostolat ligger i det store og hele uden for selve Guds hus; HOACs apostolat omfatter nødvendigvis udbredelsen af Kirkens sociale lære, og at man beskæftiger sig med sociale problemer... Så længe man ikke har forstået det, forstår man overhovedet ikke, hvad Katolsk Aktion betyder«.

»Kan man, eftersom den omtalte artikel nu engang findes i det spanske konkordat, stadig bestride, at HOAC har personalitetsret i Spanien? Det ville fremkalde en virkelig konflikt mellem Kirken og staten... Har HOAC gjort andet end at indsende en bønsskrivelse til de ansvarlige myndigheder, nemlig til fagforeningernes delegerede for hele landet? Eller anerkender fagforeningsorganisationen ikke retten til at fremkomme med begæringer? I så fald ville fagforeningerne være et totalitært styre som Hitlers eller det sovjetiske«.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

En situation som kan blive farlig

Det hedder videre i kardinalens brev:

»Både den første og den nuværende præsident for HOAC er blevet inviteret på en gratis rejse til USA for at besøge dette lands arbejderorganisationer. Hvilken smertelig kontrast! Spanien er en af de få konfessionelle stater i verden, og den er på mange områder et mønsterkonkordat set fra et katolsk synspunkt — men man formindsker, ja, ligefrem bestrider HOACs personalitetsret, man mistænkeliggør den i rundskrivelser fra falangs- og indenrigsministeriet, man generer dens ledere med politiuundersøgelser, man straffer dem for, hvad de siger eller ikke siger på møder i biskoppens nærværelse, og man hindrer deres møder, som det for nylig var tilfældet i en landsby i provinsen Almeria, uden at man på nogen måde kunne rette anklage

mod dem, for at de havde forbrudt sig eller vist manglende ærbødighed... Et beskedent blad, der udgives af HOAC i Toledo, præsenterede for nylig statens censur for en artikel, der var taget fra et af fagforeningernes blade, uden at angive, hvor den kom fra. Censuren strøg den og godkendte den først, da man forelagde kilden!«

»Det forhold, der nu hersker mellem staten og HOAC, er meget farligt. De seneste eksempler på konflikter mellem Kirke og stat i forskellige lande — med tungtvejende følger også i verdslig henseende — begyndte med konflikter mellem regeringen og afdelinger af Katolsk Aktion... Jeg anser Deres Excellence for en realistisk indstillet person, der ved, at man ikke kan gå frem på samme måde i Spanien i 1960, som man kunne i 1940«.

Til slut citerer kardinalen artikel 16 i

den spanske grundlov (Fuero de los Espanoles) af 1945: »Spanierne kan frit forenes og slutte sig sammen, når det sker inden for de af loven fastsatte grænser og med et tilladt mål for øje«.

Det er næppe for meget sagt, at kardinal Pla y Deniel, ærkebiskop af Toledo og Spaniens primas, er den største autoritet næst efter general Franco. Hans advarsel er derfor særdeles tungtvejende. Imidlertid kan man ikke som visse udenlandske blade tale om »et åbenlyst brud efter 25 års samarbejde« eller om »signalet til en taktisk nyorientering inden for den højere gejstlighed«. Kardinalens brev kan ikke tages som udtryk for en ændring i hans indstilling og slet ikke som tegn på et brud. Det eneste nye ved brevet er måske den skarphed, hvormed kardinalen fremsætter Kirkens standpunkt. Kardinal y Deniel er iøvrigt 84 år og har ikke røbet tegn på, at han var i opposition til regeringen. Man kan næppe forvente, at han skulle gå videre end til at udstede advarsler. Det er ikke så længe siden, han i meget rosende vendinger omtalte general Franco.

Imidlertid førte korrespondancen mellem ministeren og kardinalen til nogle resultater. Tilskyndet af den tidligere

udenrigsminister Alberto Martín Artajo mødtes minister Solís Ruiz og formændene for Katolsk Aktions fire arbejderforbund den 5. december. Man fik ved dette møde mulighed for at præcisere sine standpunkter. Men det var en overraskelse, at bladet *Ya*, der redigeres af Artajo, dagen efter i en ledende artikel talte om et »velkomment samarbejde«. Artiklen nævnte overhovedet ikke, at syndikaterne og de katolske fagforbund var uenige om en række spørgsmål. Man nøjedes med at gøre rede for såvel syndikaternes som Katolsk Aktions arbejdsområder og drog den slutning, at de to organisationer ikke behøvede at komme i strid med hinanden. Syndikatbladet *Pueblo* tog tråden op og skrev den 8. december i en leder, at syndikaterne ville hilse et samarbejde med »respekt og glæde«, men man mente iøvrigt, at Katolsk Aktions arbejdere var tilbøjelige til at »strække deres aktivitet ud over de grænser, deres statutter fastsætter«.

Arbejderne ønsker selv at have ansvar

Denne ledende artikel blev besvaret af formændene for den mandlige og kvindelige arbejderungdom inden for Katolsk Aktion, *José Antonio Alzola* og *Inés Carrasco*. Det lykkedes at få brevet frem i syndikatbladet, idet man anførte, at man ellers ville gribe til andre forholdsregler i forståelse med Kirkens ledelse. I brevet hed det blandt andet: »For alle, for absolut alle spanske arbejdere kræver vi retten tilbage — læg vel mærke til dette — til at bære ansvaret for fagorganisationerne, uden at man opstiller nogen som helst vanskeligheder, når de (kandidaterne) skal vælges, eller under udøvelsen af deres virksomhed«. I brevet fremhæves det, at de katolske fagforeninger virker inden for de af den kirkelige øvrighed afstukne rammer, og at de vil være »forsvarere og forkæmpere for Kirkens sociale lære, hvis virkeliggørelse de skal drage omsorg for«.

I januarnummeret af den katol-

ske arbejderungdoms blad *Juventud Obrera* udtrykte man sig skarpt og erklærede, at »hidtil har der ikke været nogen form for samarbejde mellem de statskontrollerede fagforeninger og arbejdersammenslutninger inden for Katolsk Aktion. Den spanske kirkelige øvrighed havde blandt andet stillet tre krav til fagorganisationer, der er oprettet af staten: at de giver afkald på enhver politisk virksomhed, at de har en virkelig repræsentation, og at de kan udøve deres virksomhed i fuld uafhængighed«.

Kaj Uth Snedkermester

Hyldegaardsvej 14—16,
Ordrup. Tlf. 225.
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30
Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
Aabenraa Brugsforening

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.
Program og skemaer til under-
støttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

G. GARTH-GRÜNER

Landsretsagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

EMANUEL JENSEN & H. SCHUMACHER

Murer- og
Entrepreneurforretning A/S
Godthåbsvænget 4, København F
Telefon C. 968

Chr. Hansens køudsalg
København F
Telefon Eva 6465 - 6466
Gl. Kongevej 163

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

MØDE

af Lis Thorbjørnsen

I en lille sal i Troas,
tredje stokværk i et hus,
brænder mange tændte lamper,
der er møde, det bli'r sent.
Ivrigt spørger de, vil høre!

Ungt er ordet.

Men i den brede vindueskarm,
hvor nattens luft flød køligt ind
mod varmen fra de mange kroppe
og stemmers surr og støj,
sad én og faldt i søvn
af ord.

Stilfærdigt blundede han.

Og så var vindueskarmen tom.

Ingen så ham blive borte.
Men det dumpe fald mod gårdens sten
afbrød.

De fandt ham. Sorg, forvirring.

Da løb Paulus ned,
hvor den unge mand lå stille,
kastede sig ved hans side,
trykkede ham til sit hjerte,

løfter sit ansigt mod de andre,
som rådløst flokkes udenom.
I hans stemme lyder den dybe glæde,
der hele aftenen har mødt dem fra hans ord.
»Han er ikke død. Han lever«!

God bog - men...

*Mika Waltari: Marcus — romeren.
Hasselbalchs Forlag.
343 sider, kr. 23,50.*

Dramaet omkring korsfæstelsen på Golgatha er et af de kæreste emner for bestseller-producenterne, og det vi almindeligvis får serveret i denne genre består af 2 pct. fromhed og 98 pct. forretning. I Bibelen findes noget af det, kunderne vil have, og så kan man tale nok så meget om afkristning. Der er bare det ved det, at der ikke i disse bøger er noget at hente for den, for hvem religionen er noget mere end »Et øjeblik ad gangen«. Han kan højst underholdes.

Waltari har nu også taget det taknemmelige emne op, og i dette tilfælde går man til bogen med en vis interesse. Waltari (der er finne) er forfatteren til »Sinuhe« — en af de bedste historiske romaner i vor tid. Han manede her virkelig hverdagen i det gamle Ægypten frem for os, balancerede elegant mellem de forestillinger, vi gør os om oldtiden, og de historiske facts. Bogens vittigt-ironiske tone holdt os fangen til stoffet hele den lange bog igennem.

Denne tone er også at finde i historien om den romerske filosof, Marcus, omend i modereret form. Marcus er en opdigtet figur. Han kommer til at overvære korsfæstelsen, og da han er »teolog«, sætter Pilatus ham til at finde ud af, hvem den uskyldigt dømte i virkeligheden var. Detektivarbejdet tager imidlertid — efter Pilatus' mening — snart magten fra søgeren Marcus. Han sætter såvel jøderne som romerne grå hår i hovedet ved sin samvittighedsfulde efterforskning. Han træffer de vigtigste personer omkring Jesus, og Herren selv kommer efter opstandelsen til ham. I skildringen af apostlene er der lagt vægt på deres hovmod over at høre til det udvalgte jødefolk; de bryder sig ikke om nogen hedning i deres kreds; de er rådvilde og egentlig slet ikke rare — før de pinsedag stives af. Svagest er efter min mening tegningen af den opstandne Kristus. Waltari har ikke villet digte replikker til ham. Han lader ham gentage de ting vi kender fra evangelierne, og ordene kommer da til at virke lidt mere gådefulde, end (man må tro) det har været meningen fra vor Herres side.

Det er ikke bestseller-stof, romanen er gjort af. Dertil er Waltari en forfatter. Det er forfatterens personlige

Millionby hylder Sakramentet

Før festen talte folk meget om, hvordan vejret mon ville blive. Det havde nemlig regnet usandsynlig meget i den foregående tid, og der herskede derfor frygt for, at alt i år ville drukne i vand. Men andre hævdede fortrøstningsfuldt, at på en dag, hvor menneskene på jorden fejrede Himlens Herre, ville Han også selv sørge for godt vejr; det havde passet før og ville også passe i år.

Faktisk klarede det op onsdag eftermiddag, og da jeg torsdag morgen tidlig begav mig på vej ind mod byen, var det blidt og strålende solskin. Der var tilsyneladende ingen busser, så jeg gik til fods, og på de øde villaveje sås næsten heller ingen mennesker. Alle haverne var forårsgrønne og fulde af blomster.

o

Berg am Laim er i dag navnet på et forstadsknudepunkt med endestation for sporvognen. Her ligger én af Bayerns skønneste rokokokirker. Med sine gule mure, sit store røde tag og sine to tårne med irgrønne kupler hæver den sig over den lave uensartede bebyggelse. Den blev bygget for 200 år siden af ærkebisp Clemens August af Köln, der var en broder til kurfyrsten af Bayern. Dens opgave skulle være at udgøre hjemstedet for ærkebroderskabet Sankt Michael, og nu, hvor den er sognekirke bærer den stadig ærkeenglens navn, og dens skønne loftsmalerier skildrer hans berømte åbenbaringer på Monte Gargano i Syditalien.

Her gik jeg ind for at overvære messen, det var en kort reciteret messe uden

meditation over begivenhederne fra langfredag til pinse, bogen giver os. Waltari har ikke rørt ved Kirkens referat af begivenhederne — han kan højst finde på at diskutere det — så han har ikke haft megen brug for sin fabuleringssevne. Den er det imidlertid, der er hans force, og den er det vel i det hele taget, der bør være det drivende i en roman.

Som man har kunnet forstå, er det på mange måder en god bog, *men*: den bekræfter også, at de bedste skildringer af begivenhederne omkring Kristus og apostlene er at finde i Bibelen selv.

Helge Kristensen

prædiken, sikkert fordi folk kun tænkte på at komme videre til München ligesom jeg selv, præsterne vel med. I dag måtte det sædvanlige messeoffer ligesom vige for den store offentlige fest til ære for det samme sakramente.

Med sporvognen var det kun muligt at nå til udkanten af den indre by, så jeg stod af ved Isartor, én af de bevarede middelalderlige byporte i München, og begav mig derefter gennem de trafikløse gader til jeg nåede processionsruten. Det var på Max Josefs Platz, pladsen foran det gamle kongeslot, residensen. Folk stod i tætte rækker langs gaden, og man hørte sang og tale gennem det store højtaleranlæg, hvorigennem processionen lededes.

Så fik jeg da at se, hvorledes en millionby fejrede Jesus Kristus i Alterets Sakramente som sin Herre og Konge.

Overalt langs ruten så man husene pyntede, ned fra vinduerne hang der pyntetæpper, mest i rødt og guld, på alle flagstænger vajede flag, Bayerns blå-hvide, Münchens gul-sort og af og til — men meget sjældnere — også de tyske farver. Desuden var der anbragt unge birketræer på fortovene, og mange steder havde folk gjort sig ekstra umage med guirlander, lys i vinduerne o. s. v.

Cand. mag. Jørgen Nybo Rasmussen, som for tiden studerer i München, skildrer i denne artikel byens traditionsrige procession på Kristi Legems Fest, hvor repræsentanter for alle samfundslag mødes i en æresbevisning til Altrets Sakramente.

Kristi Legems Processionen, eller som den her kaldes »Fronleichnamprocessionen«, har her i München været holdt hvert år siden middelalderen, da festen blev indført i Kirken, men sit nuværende store omfang fik den dog først i modreformationens tid omkring 1600. Den begynder med messe tidligt på morgenen i de forskellige kirker, men den store procession udgår naturligvis fra domkirken, Liebfrauenkirche.

Processionen består af repræsentanter for alle slags organisationer, sociale grupper og samfundslag. Det er *hele* byen, der hylder sin herre, det er *hele* det kristne folk, der deltager i sin forlørsers triumftog.

Der kommer spejderne med deres faner og et stort billede af den hellige Georg, der dræber dragen. De er ordnet efter korps og vandrer i 4 rækker, 2 på hver side af gaden, alle iført deres bedste uniformer og store brede hatte. Her kommer jævnt udseende mænd i

På festdagen smykker unge piger Sakramentets vej med blomster.

Processionens udgangspunkt er Münchens domkirke, Liebfrauenkirche.

mørkt søndagstøj, det er de katolske arbejderforeninger og fagforeninger med deres store faner. Der er en fane for hvert af byens mange sogne, de er af forskellige farver, men bærer alle samme mærke: et kors, hvis længdestang ender med et hammerhovede.

Nu kommer flere grupper af værdigt udseende, mest ældre herrer, det er håndværksmestrene ordnet efter laug. Man ser mange faner, der er særdeles smukt udførte med fint broderede billeder, nogle flere hundrede år gamle. Der er skrædderne, bagerne, glarmestrene, købmændene, hvis organisation hedder »Hansaen« i erindring om det store berømte middelalderlige byforbund, og mange andre endnu.

Under processionen bedes eller synges der under stadig ledelse gennem højtalerne. Der skiftes mellem tyske kirkesange, vekslebønner, som folk selv kan følge i deres hæfter, og orkestermusik eller korsang af domkirkens drengekor. På processionsruten er der 4 altre, og når det allerhelligste har nået et af dem, standses der og holdes en andagt med

skriftlæsning og tilbedelse. Dette ved folk naturligvis kun gennem højtalerne, da man ikke kan overskue den lange rute.

Stadig passerer nye grupper forbi. Nu kommer studentorganisationerne. Foran hvert af korpserne går tre mand i farvestrålende uniformer. På hovedet har de fløjlsbaretter med fjer og dertil farvede jakker med sølvsnore, et stort skærf i korpsets særlige farver, hvide bukser og sorte støvleskafter mod hvilke en sølvbeslået sabel hele tiden slår. Disse tre er korpsets præsidium, og skiftes til at bære korpsets fanen i midten; med alle sine bånd og beslag er den for tung for én at bære hele vejen. Bag præsidiet kommer korpsets menige studenter i mørkt jakkesæt og hvide skjorter, kun deres huer og smalle silkeskærf i korpsets farver viser deres tilhørsforhold.

Der er en snes katolske studenterkorps i München, og de følger nu alle efter hinanden i processionen. Der er en del, som nok kan diskuteres, i sammenhæng med denne form for studenterliv, men i dag kommer nogle af de bedste sider

frem. Den Kristi Efterfølgelse, der her symbolsk fremstilles i en så enkel og anskuelig form, er virkelig idealet for disse studenter, selv om man som sagt kan have sine tvivl om visse af foreningslivets konkrete former. Man ser mange ansvarsbevidste unge ansigter, som med største alvor deltager i den fælles bøn og sang, på fanerne ses valgsprog som: »Religion, Videnskab og Venskab«, og man tvivler så ikke mere om, at det vigtigste, nemlig grundbestræbelsen, i disse korps er den rette.

Også de kvindelige studenter har deres organisationer, men de har ingen særlige uniformer, andægtigt syngende vandr de forbi i deres lyse sommerkjoler.

Der er mange flere endnu. Grænseværet og militære enheder med deres orkestre, også amerikanske, og så det så populære og tiltalende politi. Også landfredens vogtere og lovens håndhævere har deres plads i den kristne samfundsorden og derfor deres plads i Kristi Legems processionen.

Pludselig kommer en meget broget gruppe. Det er flytninge fra Balkan i farverige folkedragter, deres præst har langt skæg og ser ud som en rigtig Pope, selv om han selvfølgelig er romersk-katolsk.

Nu endelig nærmer Han selv sig, Kongen, til hvis ære alt sker.

En stor falanks af unge piger vandr frem med lange stænger, der øverst bærer en stor blomsterbuket og er pyntet med guldpapir og lystigt flagrende bånd. Bag dem kommer gejstligheden: Herrens nærmeste tjener! Der kommer franciskanerne fra St. Annaklostret i deres brune kutter, kapucinerne fra St. Josefskirken med lange skæg, dominikanerne i deres sorte og hvide, og de helt sortklædte benediktinere fra St. Bonifaz, og mange, mange præster.

Men endnu nærmere Sakramentet kommer børnene, yndige små hvidklædte piger med krans i håret, det er førstekommuikanter fra den nylig overståede Hvide Søndag. Og efter dem kommer en hel lille hær af messedrenge i hvidt og rødt, de bageste svinger røgelseskarrene og lader klokkerne klinge ivrigt. Dermed hylder de Kristi nærværelse og forkyn-der den for folket.

Nu er Han os helt nær. Den guldbroderede baldakin bæres højt af fire lægmænd, og under den går Münchener-bispedømmets midlertidige overhovede, biskop

J. Neuhausler. I sine hænder løfter han den gyldne monstrans, som Gud selv har villet lade sig nøje med som trone for at kunne være sit folk nær i skikkelse af Alterets Hellige Sakramente.

På begge sider bøjer folk hovederne eller knæler for at vise, at det er Ham, de vil tilhøre, at Han er den egentlige Herre over denne travle millionby — også trods al kommen til kort i det daglige.

Lige bagefter Det Allerhelligste går en gruppe mørkklædte herrer. Det er medlemmer af den bayerske regering. Forrest i midten går ministerpræsident Ehardt og på hver side af ham præsidenterne for henholdsvis landdagen og senatet, altså de to kamre i den bayerske folkerepresentation, bagved flere ministre. Også den verdslige øvrighed deltager i hyldesten af Den himmelske Konge. Pludselig ser man, hvor enkelt det så omstridte spørgsmål om forholdene mellem kirke og stat ville være, dersom ikke synden forkludrede det. Her er gejstligheden og der er staten, de står begge i den samme Herres tjeneste, og de behøver begge hinanden for at det kristne samfund kan finde og bevare sin rette orden. Hvis ikke byens verdslige myndigheder havde givet tilladelsen og hjulpet til med omdirigering af trafikken og med at sætte højtaleranlæg op, kunne processionen ikke have været gennemført. På den anden side forstår øvrigheden i hvert fald i dette land endnu i stor udstrækning, at den behøver den åndelige velsignelse, der formidles af Kirken, for at dens værk kan lykkes.

Processionsruten fører fra domkirken forbi det gamle kongeslot og alle ministerierne til universitetet og derfra tilbage igen. Således inddrages også på denne måde hele byen München med sine mange religiøse, politiske og kulturelle institutioner i den åndelige sammenhæng, der har sit midtpunkt i Den usynlige Konge i Sakramentet.

Mere end tre timer varer den store procession. Den afsluttes af 6 berjente ridende på brune heste, og er forbi, når Sakramentet når tilbage til sin sædvanlige plads på højaltret i »Liebfrauenkirche«.

Langsomt vender trafikken og hele det sædvanlige støjende menneskemylder tilbage til gaderne. Men den, der én gang har fulgt Kristi vej ad disse gader, vil af og til i dagligdagen igen mindes det, og forstå, at denne nærværelse lærte os, at dagliglivet aldrig må blive sig selv nok, men altid skal være henordnet til det, der er oventil og som giver alt sin sande mening.

*Lauda Sion Salvatorem!
Lauda ducem et pastorem
in hymnis et canticis!*

Processionen bevæger sig gennem byen fra domkirken til universitetet, som ses under disse linier.

Mater et Magistra

Rom (KIPA). Den længe ventede rundskrivelse om de sociale spørgsmål, med hvilken pave Johannes vil markere 70-året for Leo XIII's *Reverum Novarum*, bliver for tiden oversat til hovedsprogene. Den skulle have været offentliggjort for en måned siden, men paven har ønsket, at man for at undgå eventuelle misforståelser af den latinske tekst gennem private oversættelser kunne forelægge godkendte udgaver på verdenssprogene.

Rundskrivelsen får, som det er sædvanen, navn efter de indledende ord og udkommer derfor under titlen *Mater et Magistra*. Allerede her opstår en vanskelighed ved oversættelsen til dansk, idet det vil forekomme løjerligt at kalde rundskrivelsen »Moder og lærerinde!« Tanken er imidlertid, at rundskrivelsens første ord henviser til Kirkens moderlige omsorg for sine børn og til dens læremyndighed.

Bladets næste nummer
udkommer den 28. juli
Der udsendes tillige
dobbeltnumre den 11.
og 25. august.

Knud Rasmussen Boghandel
Vesterbrogade 60, København
vis à vis Den kgl. Skydebane
Hilda 2055
Leverandør til St. Knuds skole

**ANDR. KRØYER'S
BOGHANDEL**
v. Chr. Henningsen
Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
Papir . Stort boglager
Fyldepenne

V. Sæmer & Søn
Blikkenslagermestre
Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

Fjords Blomster
Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974
Blomster sendes overalt

I Sankt Ansgars kirke i København meddelte biskop Suhr torsdag den 29. juni præstevielsen til Jørgen Ebbe Hansen og Lars Messerschmidt. I samme messe blev Jørgen Hviid ordineret subdiakon. Billedet er taget under håndspåleggelsen. Ugen efter meddelte biskoppen præstevielsen i Schweiz til Guido Kreienbühl, som kommer til Danmark for at virke her.

(Foto: Jens Messerschmidt)

»Et stift og mølædt system«!

Som vi meddelte i sidste nummer har en kreds af fremtrædende amerikanske katolikker og protestanter henvendt sig til Portugals præsident, Salazar, i anledning af de blodige begivenheder i den portugisiske koloni Angola. Siden har Kirkernes Verdensråd udsendt en protest mod massakrerne i Angola, men en officiel katolsk redegørelse foreligger endnu ikke.

Det hollandske katolske ugeblad *De Bazuin* har i en ledende artikel behandlet spørgsmålet og udtaler sig i meget kritiske vendinger om den portugisiske kolonipolitik. De Bazuin henviser til en artikel i »Informations Internationales Catholiques«, som understregede nødvendigheden af at sende en apostolisk visitator til Angola. Det hollandske blad bemærker hertil, at »de apostoliske visitatorer sendes imidlertid sjældent derhen, hvor man med glæde ville modtage dem«. Bladet omtaler det portugisiske kolonistyre som et »stift og mølædt system« og stiller sig skeptisk over for forhåbningerne om en fornyelse.

I denne forbindelse kritiserer De Bazuin tillige Spanien og de latin-amerikanske lande, som i århundreder har smykket sig med titlen »katolske«, mens

den officielle privilegerede kirke mere og mere er gået i forkalkning. I disse lande har man endog med kritik vendt sig mod fornyelsen i de nord-europæiske lande. »Med hensyn til Angola går det ikke an,« skriver bladet, »at man fortsætter som hidtil. Mellem modernismens Skylla og integralismens Carybdis gælder det om at søge en ægte fornyelse og at finde den.«

KBK

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Vatikanstaden (NC) Efter mere end et halvt års vakance har München nu fået en ærkebiskop. Biskoppen af Berlin, kardinal *Julius Döpfner*, er blevet udnævnt til ærkebiskop af München og Freising som afdøde kardinal Wendels efterfølger. Kardinal Wendel døde ved nytårstid.

München er et af Kirkens største bispedømmer. Det omfatter næsten 2 millioner katolikker i en befolkning på 2.358.000. Den nye ærkebiskop er 47 år og det yngste medlem af kardinalkollegiet.

Vi vender tilbage!

I et brev til den kinesiske kardinal, Tien, som efter at være blevet udvist fra Peking er apostolisk administrator på Formosa, har paven behandlet Kirkens fremtidsmuligheder i Kina. Johannes XXIII erklærer, at Kirkens virksomhed i Kina nu er »ødelagt og kvalt«, men en dag vender missionærerne tilbage. Paven henviser til, at han pinsedag konsekrede to nye kinesiske biskopper, og at denne handling tilkendegav hans faste overbevisning om en fremtid for Kirken blandt det kinesiske folk. Kirken vil opleve en ny blomstring, skriver pave Johannes, »når den efter vor guddommelige Forlørsers vilje atter kan forkynde evangeliet i Kina«.

o

Bruxelles (NC) Den internationale sammenslutning af katolske pressebureauer har på sit møde i Bruxelles valgt lederen af NC's nyhedstjeneste, Frank A. Hall, til præsident. Han efterfølger på denne post pater Herman Haecck S.J., der er afgået ved døden.

FYENS DISCONTO KASSE

(BANK-AKTIESELSKAB)

ODENSE

STIFTET 1846

Danmarks ældste private bank

FECHTENBURG

autoriseret installatør

Telf. 12 86 00

Hjallesevej 46 Odense

FN's repræsentant protesterer mod »retssagen« og de streng domme i Budapest

De Forenede Nationers særlige repræsentant i ungarske spørgsmål, Sir Leslie Munro, har i en skarp erklæring udtalt sig om det ungarske regimes »retssag« mod tolv fremtrædende katolikker. Han siger blandt andet: »Jeg har med dyb bekymring fulgt rapporterne om processen mod de tolv katolikker i Budapest. Retssagen har fulgt det gammelkendte mønster. Med én eneste undtagelse har de anklagede aflagt de sædvanlige tilståelser. Processen har ganske åbenbart haft til formål at udlette retten til talefrihed, der i en normal demokratisk stat tilkommer alle mennesker. Dommene er strenge og i overensstemmelse med den stalinistiske tradition, som synes at være på vej mod et nyt opsving i Ungarn. Endelig er det værd at lægge mærke til, at denne proces er blevet arrangeret, efter at FN's sidste generalforsamling på grund af tidspresset så sig ude af stand til at diskutere det ungarske spørgsmål...«

Processen røbede i øvrigt, hvor vanskeligt det nu er at gennemføre religionsundervisning i Ungarn. Officielt er der frihed til at give børn religionsundervisning i skoler, der kontrolleres af regeringen, og af præster, som anerkendes af den. Forældrene skal afgive en skriftlig erklæring om, at de ønsker deres børn undervist i religion, men der øves fra myndighedernes side tryk på forældrene, og man kan ikke modstå dette. De søger derfor at lade børnene undervise privat, og hvis myndighederne opdager det, er der grundlag for at rejse anklage mod præsterne og forældrene.

Pastor Lenard giver svar på tiltale

Den eneste af de anklagede, der ikke erklærede sig skyldig, pastor Oeden Lenard, blev netop udspurgt om den private religionsundervisning og forbløffede retten ved sin trodsige optræden. Dommer Istvan Bimbo vendte sig mod de andre anklagede og spurgte dem, om de anså pastor Lenard for at være skyldig. De svarede alle ja. Derefter fortsatte dommer Bimbo sit forhør af pastor Lenard, og ifølge det amerikanske ugeblad *Time* faldt spørgsmål og svar således:

Dommeren: Hvorfor undlod de at respektere regeringens direktiver vedrørende præsters virksomhed?

Pastor Lenard: Jeg respekterer kun de direktiver, jeg får af min ærkebiskop, og han er i øjeblikket ude af stand til at give mig nogen direktiver. (Pastor Lenard hentydede her til kardinal Mindszenty, der siden oprøret i 1956 har haft asylret i den amerikanske legation i Budapest.)

Dommeren: De er anklaget for i hemmelighed at have givet unge mennesker religionsundervisning.

Pastor Lenard: Mange mennesker er i dag udsat for et stærkt pres og tør ikke åbenlyst sende deres børn til religionsundervisning. Derfor besluttede jeg at undervise dem privat. Jeg kan ikke forstå, hvorfor man ikke skulle kunne udlægge evangeliet privat, når der ikke er noget, som hindrer en i at give privatundervisning i andre fag — som for eksempel musik.

Dommeren: De skjulte en teologisk bog i en divan?

Pastor Lenard: Jeg kender ikke nogen lov, der forbyder en at skjule teologiske bøger i divaner!

Dommeren: Hvad er Deres mening om teologiske studenter, der nægter at lytte til foredrag om marxisme?

Pastor Lenard: Der er mange marxister, som nægter at gå i kirke.

Dommeren: De har udøvet statsfjendtlig indflydelse på 300 unge mennesker.

Pastor Lenard: Kun på 70, så vidt jeg erindrer.

Her afbrød dommer Bimbo.

Litteraturpris til Jacques Maritain

Paris (KIPA) Det franske akademi har tildelt Jacques Maritain sin store litteraturpris. Modtagelsen af denne prisbelønning bliver traditionelt betragtet som vordende kandidat til det franske akademi.

Maritain og hans hustru Raissa blev katolikker i 1906 under indflydelse af Leon Bloy. De var begge af jødisk familie, men havde mistet ethvert religiøst tilhørsforhold. Under et studieophold i Heidelberg besluttede Jacques Maritain sig for et grundigt studium af thomismen, og han har siden gennem sine bøger gjort en banebrydende filosofisk indsats. Under krigen opholdt han sig i De forenede Stater i en officiel mission for Frankrig. Efter befrielsen blev han Frankrigs udsending ved Vatikanet. Denne post forlod han i sommeren 1948, hvorefter han overtog et professorat ved universitetet i Princeton i Amerika. Kun et par af Maritains mindre skrifter findes oversat til dansk.

- SØNDAG d. 16.: 8. søndag efter pinse (s. 680, grøn).
- MANDAG d. 17.: Søndagens messe (s. 680, grøn). Ihukommelse af Alexius (s. 1000).
Eller: Alexius (s. 1000, hvid), beken- der. Ihukommelse af søndagens messe (s. 680).
- TIRSDAG d. 18.: Kamillus af Lellis (s. 1001, hvid), ordensstifter. Ihukommel- se af Symphorosa og hendes syv søn- ner (s. 1001), martyrer.
- ONSDAG d. 19.: Vincent af Paul (s. 1002, hvid), ordensstifter.
- TORS DAG d. 20.: Hieronymus Æmilianus (s. 1003, hvid), ordensstifter. Ihu- kommelse af Margrethe (s. 1003), jom- fru og martyr.
- FREDAG d. 21.: Laurentius af Brindisi (hvid), kirkelærer. Ihukommelse af Praxedes (s. 1007), jomfru.
- LØRDAG d. 22.: Maria Magdalene (s. 1008, hvid).
- SØNDAG d. 23.: 8. Søndag efter pinse (s. 684, grøn).
- MANDAG d. 24.: Søndagens messe (s. 684, grøn). Ihukommelse af Christine (s. 1014).
Eller: Christine (s. 1014, rød), jomfru og martyr. Ihukommelse af søndagens messe (s. 684).
- TIRSDAG d. 25.: Jakob (s. 1014, rød), apostel. Ihukommelse af Kristoffer (s. 1015), martyr.
- ONSDAG d. 26.: Anna (s. 1017, hvid), Jomfru Marias moder.
- TORS DAG d. 27.: Søndagens messe (s. 684, grøn). Ihukommelse af Pantaleon (s. 1018).
Eller: Pantaleon (s. 1018, rød), martyr. Ihukommelse af søndagens messe (s. 684).
- FREDAG d. 28.: Nazarius, Celsus, Vic- tor og Innocens (s. 1018, rød), marty- rer.
- LØRDAG d. 29.: Olav (s. 1021, rød), konge af Norge. Ihukommelse af Mar- tha (s. 1020), jomfru, og af Felix (s. 1020), pave og martyr.
- SØNDAG d. 30.: 10. søndag efter pinse (s. 687, grøn).

MED DETTE NUMMER FØL- GER EN GIROBLANKET TIL INDBETALING AF ABONNE- MENTSBELOBET FOR JULI KVARTAL. HUSK VENLIGST AT BLADET KOSTER 9 KRO- NER PR. KVARTAL.

Hvordan skal man overvære messen?

Praktiske anvisninger som alle har brug for

Man kan overvære messen stum som en fisk og med armene over kors, som om man overværer et kinesisk skuespil med kinesiske replikker, man ikke forstår et ord af. Det kan man gøre, hvis man ikke ved nogen ting om kristen- dommen, og hvis man er i en kirke for første gang i sit liv.

Men det er ikke på den måde, en kristen overværer messen. En kristen forsøger nemlig først og fremmest at forstå. De fleste men- nesker nu til dags forstår ikke la- tin, men i messebogen er der en oversættelse af alle de bønner, der forekommer i messen. Så har man allerede noget at holde sig til.

Men en kristen gør mere end det. Eftersom han er døbt, kommer han ikke kun til messen for at være til stede og forstå, hvad der foregår, men for at del- tage, for med hele sit væsen at tage del i det mysterium, at Kristus er til stede midt i den kristne menig- hed.

Messen er i sig selv en deltagel- se i Kristi korsoffer og i hans op- standelse, som den gør nærværen- de for os i tid og rum. Vi kommer til messen for at være med i dette mysterium.

Men det kan være, at man ikke ved, hvordan man skal gøre det. Derfor vil vi i dag og i de følgen- de numre give nogle praktiske an- visninger, som udelukkende har til formål at hjælpe så mange som muligt til at tage bedre del i mes- sen og til at tage del i den i fæl- lesskab. Vi kan nemlig uendeligt meget bedre (og måske også let- tere) gøre det sammen, som vi har så svært ved at gøre alene — bede og forene os med Kristus.

— I min barndom fik jeg at vide, at det var nok, når man kom til offertoriet.

— Det er nu ikke helt rigtigt. De har fået at vide, at det var en alvorlig forseelse, hvis De ved egen skyld forsømte messen. Og da det kan ske, at man kommer for sent af vanvare, blet det præ- ciseret således: »Hvis man kom- mer før offertoriet, er der ingen

I Oldkirken havde de kristne for vane at samles før messen et andet sted end i den kirke, hvor dagens liturgi skulle fejres. Derfra begav de sig sammen i procession til stationskirken.

I Øm har de unge under sommerens lejr genoptaget denne skik på den måde, at de før messen samles uden for kapel- let. Skal det ligefrem være nødvendigt at indføre dette overalt, for at alle men- ighedsens medlemmer lærer at komme i rette tid til messen!

grund til at være urolig«. Gør man det, er man alligevel kommet til messe, og så gør man sit bedste for at deltage i den så godt som muligt.

— Så er det altså nok, når man kommer til offertoriet?

— Nå ja, hvis det sker en enkelt gang, er der ikke nogen grund til at gøre sig skrupler over det. Men kommer man regelmæssigt for sent, så man aldrig er der før offertoriet, er det naturligvis en meget mærkelig måde at opføre sig på. Det betyder nemlig, 1) at man forsøger at indskrænke den tid, der er beregnet til bøn, til det mindst mulige, og det er meget alvorligt, når en kristen gør det, 2) at man, når man endelig kommer, forstyrrer de mennesker, der er kommet i god tid, og som gerne vil bede, 3) at man snyder sig selv for de goder, man modtager i begyndelsen af messen.

— Jamen begyndelsen af messen er jo en slags katekese. Den kaldes da for øvrigt også katekumenernes messe. Men jeg kan godt min katekismus, så jeg behøver ikke at være med til det.

— Begyndelsen af messen er ikke blot katekese, men også bøn. Ligesom i alle andre bønner er det en samtale mellem Gud og hans folk. Gud taler til os gennem epistlen og evangeliet, og vi taler til ham, når vi udtrykker vor glæde i indgangssalmen eller i gradualet og i *Gloria*. Præsten beder på vore vegne i kirkebønnen. Denne første del af messen nærer vor tro og forøger vor kærlighed til Gud. Den forbereder os, så vi kan fejre eukaristien, og bringer os allerede i forbindelse med Gud. Men det forudsætter naturligvis, at vi kommer til tiden. Det er der, vi først skal sætte ind.

Af samme grund er det fuldstændig forkert, hvis man *altid* går til skrifte, når søndagsmessen

At komme for sent til messe...

Det kan ske, at man kommer for sent af vanvare (der er folk, som aldrig kan holde øje med tiden), eller uden at man selv er skyld i det: en moder til en talstærk familie ved, hvordan det er.

Men selv om det er ens egen skyld, at man kommer for sent, er sent som bekendt alligevel bedre end aldrig.

Det sker tit, at folk, der kommer for sent, først knæler, som de ville have gjort, hvis de var kommet til tiden. De gør det i en god hensigt, men det er forkert.

Når man kommer for sent, skal man 1) gøre en knæbøjning og derpå 2) straks følge med i messen, der hvor den er nået til. Hvis resten af menigheden står op, fordi de er nået til *Gloria* eller evangeliet, så gør det samme. Hvis de sidder ned for at lytte til epistlen, så lad være med at adskille Dem fra de andre ved at knæle.

Messen skal fejres i fællesskab. Jo hurtigere man tager del i den fælles bøn, desto bedre.

Hvis De kommer under prædikenen, så lad være med at gå ned og sætte Dem på den forreste bæk: prøv på at forstyrre mindst muligt. Bliv diskret bag i kirken. Når prædikenen først er forbi, så gå ned og sæt Dem, hvor De vil.

er begyndt. Hvis man vil gå til skrifte, skal man komme *før* messen. Hvad ville De sige, hvis De havde inviteret nogen til middagselskab, og vedkommende så gav sig til at vaske hænder ude i badeværelset, mens de øvrige gæster spiste første ret? Man vasker hænder *før* måltidet og ikke *under* måltidet. Hvis man vil gå til skrifte, må man altså komme tidligt for ikke at forsømme noget af messen, selv om præsten muligvis er godmodig nok til at høre ens skriftemål, hvis man først kommer, når messen er begyndt. Også her drejer det sig blot om at komme til tiden.

M. D.

Når De skal med toget, kan De godt stille Deres ur og indrette Dem, så De når det. Prøv at gøre det samme, når det gælder søndagsmessen.

Dublin (NC) Irlands hovedstad, Dublin, som er en næsten hundrede procent katolsk by, har valgt Robert Briscoe, der er jøde, til overborgmester. Den nye overborgmester bemærker:

»Jeg kan ikke se, at der er noget mærkeligt i, at en jøde bliver overborgmester i Dublin. Men det viser dog, at der findes tolerance i det katolske Irland.«

Briscoe forgænger som overborgmester var Maurice Dockerell, der er protestant!

Præst i

25 år

Den italienske præst i København, pastor Silvio Porisiensi, der er bedre kendt som Don Silvio, kan den 19. juli fejre 25 års præstetjubilæum. Hjertelig tillykke!

Konciliets planer og muligheder vurderet af professor Skydsgaard

Tidsskriftet KIRKENS VERDEN, som redigeres af cand. jur. K. E. Lindqvist og professor N. H. Søe, har i løbet af sin nu 2½ års levetid bevist, at det er i besiddelse af den åbenhed i åndelige spørgsmål og den økumeniske indstilling, som man kunne vente, når man kender de to redaktører. Blandt de 42 medlemmer af redaktionsudvalget er der for øvrigt to katolikker, nemlig pastor Peter Schindler og pastor Hubert Messerschmidt, og man har givet det katolske indslag en ikke ringe plads, især på kirkekunstens område gennem pater Drouzys artikler. Det sidste nummer af tidsskriftet indeholder foruden en artikel af magister Bjørn Rasmussen, »Når katolikker går i biografen«, et fremragende bidrag af professor K. E. Skydsgaard, hvoraft vi her vil bringe nogle længere uddrag.

Det er meget sjældent sket, at en ikke-katolsk teolog har været i stand til at udtrykke katolikkers standpunkter med en sådan nøjagtighed og præcision. Alle vil med glæde og udbytte kunne læse disse sider, hvor professor Skydsgaard skildrer emnet for det kommende kirkemøde. Hvad går da dette emne ud på? Der vil formodentlig ikke blive tale om at proklamere dogmer, siger professor Skydsgaard. Det er i forbifarten værd at lægge mærke til hans udmærkede formulering af begrebet dogmedefinition som »et lærepunkt, der igennem en højtidelig 'definition' skal ophøjes til dogme, det vil sige erklæres for at være et uundværligt led i den overleverede trosskat, som den romersk-katolske kirke har fået at vogte og befæste.« Formålet med kirkemødet er at tilpasse Kirkens situation i forhold til verden, en situation, som har forandret sig totalt i løbet af de sidste hundrede år. »Over for denne nye situation må kirken besinde sig og fremfor alt må den gøre, hvad der står i dens magt for at ruste sig til at møde den nye tid. Et ord, der stadig kommer tilbage, er

ordet »tilpasning«, hvormed ikke menes, at det er kirken, der skal tilpasse sig og sit budskab efter tidens smag; meningen er, at kirken skal finde nye veje ind i denne forandrede situation. Dens klædedragt kan ikke være den samme som i en forgangentid, hvor alt var anderledes, ikke mindst menneskene selv. Der må ske en fornyelse i kirkens liv, i dens metoder, i dens måde at udføre sin gerning på. Derfor er dette koncil i første række et pastoralt reformkoncil, hvis opgave det er at foretage en grundig undersøgelse af forholdene i romerkirken jorden over og at gennemtænke de mangfoldige problemer, som kirken — ofte magtesløs og uvirksom — er stillet overfor. Derigennem håber den at nå frem til klarhed over nye veje, til ny inspiration og nyt initiativ, således at den mission, kirken har fået som opgave, ikke skal stagnere, men blive taget op med ny kraft. Hovedformålet med det kommende koncil er da først og fremmest kirkens egen fornyelse og indre styrkelse.«

Kirkemødets andet emne er de kristnes genforening. Ganske vist vil den ikke blive drøftet direkte,

men et af formålene med fornyelsen inden for Kirken er, at man skal arbejde på at nedbryde hindringerne for en sådan genforening. »Paven tænker ikke på at indbyde »de adskilte brødre« tilbage til den romersk-katolske kirke uden videre. Først må der ske noget i den katolske kirke selv. Derefter kan den lade indbydelsen gå ud til de andre. Selv om altså spørgsmålet om Kirkens enhed ikke er dette koncils første opgave — det er den katolske kirkes egen fornyelse — så ligger det bagved som en følge af denne fornyelse.«

Det ømtålelige spørgsmål angående forholdet mellem Rom og Kirkernes Verdensråd er af professor Skydsgaard behandlet med megen forståelse: »Den katolske kirkes afstandtagen fra den økumeniske bevægelse betyder imidlertid ikke, at det økumeniske spørgsmål ikke ligger den på hjerte, lige tværtimod. Men ud fra hele dens grundsyn gives der kun én vej til genoprettelsen af de kristnes enhed, nemlig at vende tilbage til den apostolske stol, det vil sige til Peters efterfølger, biskoppen i Rom, til den romersk-katolske kirke. Det er en kendsgerning, at spørgsmålet om de kristnes enhed ligger den nuværende pave meget på hjerte. Det fremgår af alle hans ord og handlinger.«

o

Efter at have skildret kirkemødets formål og emne, giver professor Skydsgaard et overblik over de forberedelser, der træffes. Katolsk Ugeblads læsere har haft lejlighed til at følge med i disse forberedelser uge for uge, og i et specialnummer, der er under forberedelse, vil vi give en endelig og afrundet oversigt. Den her foreliggende indførelse i emnet kan imidlertid anbefales, fordi perspektiverne i den er så klare og nøjagtige.

Hvad vi hidtil har gennemgået og citeret af professor Skydsgaards artikel,

Professor K. E. Skydsgaard

henvender sig først og fremmest til vore lutherske brødre i den hensigt at underrette dem om, hvad der foregår i den romersk-katolske kirke. Artiklens sidste linier henvender sig imidlertid på en særlig måde også til katolikker. De giver os lutheranernes syn på kirkemødet. Der er måske dem, som vil finde det alt for negativt — ikke mindst efter de forhastede og — det skal siges — noget naive forventninger med hensyn til de kristnes genforening, som meddelelsen om det kommende kirkemøde har fremkaldt. Man må være realistisk og ikke lukke øjnene for den afgrund, der skiller os. Men man må først og fremmest ikke være blind for den ånd, der besjæler den her omtalte artikel, en ny ånd i forholdet mellem trossamfundene, der tydeligt viser, at Helligånden selv står bag vore anstrengelser for en genforening, som han selv vil realisere, når tiden er inde. Vi vil her gengive artiklens slutning i håb om, at den vil nå ud til så mange katolikker som muligt:

»Evangeliske kristne kan ikke have det samme syn på et koncil som de romerske katolikker. De ser ikke på den store skare af biskopper som mennesker, der i kraft af deres sakramentalt forståede ordination er apostlenes eneste og retmæssige efterfølgere, de tror ikke, at et romersk-katolsk koncil er et ufejlbarligt redskab for den Hellige Ånd. De kan heller ikke anse et koncil, hvor omtrent halvdelen af jorden kristne ikke kan være med, for et virkeligt økume-

nisk koncil. Det kan kun blive et romersk katolsk »generalkoncil«, hvor en bestemt kirke samles for at rådslå og træffe afgørelser. Der er meget, der skiller os derfra — ikke blot mindre ting, der måske med god vilje kunne klares, men forskellen går dybt ned — ikke mindst i forståelse af, hvad »kirke« betyder. Det er ikke tilrådeligt at gøre forskellene mindre, end de virkelig er. Den økumeniske bevægelse kan ikke springe forskellene over, men må tværtimod respektere dem, hvis den ikke vil ende i sentimentalitet og usaglighed. Men når dette er gjort klart, så må det også siges, at evangeliske kristne med den største opmærksomhed og positiv interesse må følge det kommende koncil i Rom. Det kan aldrig være ligegyldigt, hvad en anden fløj i gudsfolket foretager sig. Ingen kirke er alene, men altid sammen med »den anden«, og denne »anden« er ikke en tilfældig, endsigende, jeg kun betragter som min modstander, nej, denne »anden« en givet mig af Gud som min nærmeste nabo, som en gave og som en opgave. Nu foretager denne »anden« sig noget stort og vigtigt, og så er det ikke min opgave at stå med hænderne i lommen og se kritisk til, nej, i den »andens« handling ligger en opfordring til selv at gå i gang med de problemer, som tages op. For det er det mærkelige ved det kommende koncil, at ved siden af alt det, som evangeliske kristne ikke forstår, og som de endog må tage afstand fra, rører det ved problemer, der angår enhver kirke på jorden, således som vi har set det. Derfor er en tvær og bedrøvelig passivitet, ligeså lidt som en næsegrus imponeret ikke på sin plads her, men en agtpagivende, positiv opmærksomhed og bøn om, at der også her må ske noget, som på en måske for os uforståelig måde kan komme os alle til gode. Og når alt er sagt, gælder der for dette koncil som for enhver foranstaltning i en hvilken som helst kirke, også i vor egen, et meget tydeligt og forjættende ord af Martin Luther:

»Det er dog ikke os, som kan opretholde kirken; det var heller ikke vore forfædre, og det vil heller ikke blive vore efterkommere. Men det er Ham, der var og er og som kommer, Han, der siger: Se jeg er med eder alle dage indtil verdens ende. *Jesus Kristus.*»

Deri er til syvende og sidst alle kristne, hvad navn de end bærer, helt ud enige.»

V.D.

Læserne skriver

I denne rubrik optages *korte læserbreve om emner, der har almen interesse. Brevene skal underskrives af indsenderen, og redaktionen må kende den pågældendes adresse.*

Ikke præst, men sakristan

I filmen »Den lille Landstryger« optræder en sakristan, som i den danske underlagte tekst kaldes præst, og ordet »præst« gik igen i avis- og radioanmeldelserne og desværre også i KATOLSK UGEBLAD's anmeldelse (nr. 26, s. 16): »den nærige præst, der uden skrupler sulter drengen halvt ihjel«. Men i den spanske tekst kaldes han »sacristán«, og hvad det er, ved vi katolikker vel. Det ville være uspansk at skildre en præst, som denne sakristan er skildret. Vel ved også spaniere, at ikke alle præster er, som de bør være, men fremstille ham sådan i en film — aldrig!

Knud Kinzi.

Pater Cortenraad død

Pater H. Cortenraad S.M.M. er den 30. juni afgået ved døden på Sankt Maria hospital i Roskilde efter flere års sygdom. Han blev 74 år gammel.

Pater Cortenraad har virket som sognepræst i Køge og Ringsted og sidst som kapellan i Roskilde. Han anbefales til de troendes forbøn.

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri

AABENRAA

Grundlagt 1806

Aabenraa: Storegade 24

Kbhvn.: Basnæsvej 23, Brh.

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
 AMAGERBROGADE 221
 Am. 6647-6250

Skrædermester
OTTO LUNDIN
 Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64
 Præstekjoler

Sparekassen
for Lyngby og Omegn

Nordjylland

Slagtermester Leo Nielsen
 Danebrogsgade 21, Aalborg
 Tlf. 2 41 29
*Det Hele af Øffen —
 og det bedste til Bøffen*

Køb hjemmets udstyr hos
THUEN
 Gravensgade 2
 Aalborg

Sanitet   **Centralvarme**
Nielsen & Brostrøm
 Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
 Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
 Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørforr.
M. Thomsen Støtt & Søn
 Kong Christians Allé 6, Aalborg
 Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømrermester
Ferd. Færch & Co. A/S
 Strandvejen, Aalborg
 Tlf. 2 03 01

---

1. kl.s kød og pålæg
 Kastetvej 51 - Aalborg
 Telefon 5660
ELMER VERNERSEN

Rabarberdrengen

Den gamle nu afdøde arbejderpioner og syndikalist Christian Christensen har i bogen »En rabarberdreng vokser op« skildret sine barndomsår. Som barndoms-erindringer er det blændende, som historieskrivning uhyre subjektivt. Afstanden mellem begivenhederne og nedfældningen på tryk er for kort. Forfatteren er selv for meget part i det han skildrer. At en beretning målt med forfatterens øjne er sand er jo ingenlunde ensbetydende med at den dækker den objektive sandhed. Personligt er jeg på grund af mit manglende kendskab til forholdene ude af stand til endeligt at vurdere forfatterens beretning, men det bør i sandhedens interesse nævnes at der fra anden side er rejst tvivl om Chr. Christensen's skildring af datidens politi.

Ligeledes bør det drages frem, at det formeligt lyser af ensidighed ud fra bogens sider. Arbejderne i rabarberkvarteret skal med vold og magt — helt og fuldt enten gøres til de uskyldigt forfulgte eller til helte — endskønt det måske nok for en uvildig læser kan knibe lidt med netop denne forståelse i

alle de skildrede situationer. Lad mig belyse dette ved et eksempel. Forfatteren beretter med synlig stolthed om den behandling en ung journalist, der tilsyneladende af velvilje vil skrive om arbejderne kår, bliver udsat for. Da arbejderne ikke er interesseret i hans »sagen«, dypper de hænderne ned i latrintønderne og tørrer dem derefter af på den skrækslagne journalist's tøj. Samtidig truer man ham med øjeblikkelig ned-sænkning i tønderne, hvis han ikke omgående skrubber af. Det er da grove løjer. Naturligvis må det respekteres, at arbejderne vil passe sig selv, men at skildre en optræden som den ovennævnte i heroiske toner turde måske være lovligt prætentivt.

En gennemgående tendens iøvrigt er denne, at arbejderne og deres respektive børn i alle situationer er skildret således, at de står med deres fulde ret til at handle som de gjorde. Mon ikke sandheden nærmere har været at finde et sted midt imellem det helt sorte og det helt hvide.

For på forhånd at udelukke mulige misforståelser vil jeg iøvrigt præcisere at jeg i almindelighed ikke betvivler karakteristikken af rabarberlandet og af de kår, hvorunder disse mennesker levede, som ægte. Vilkkårene for disse mennesker var virkelig elendige, og vi bør være taknemmelige for at en udbygget socialforsorg i dag har taget brodden af den værste nød, selvom der utvivlsomt stadig er meget at rette. Bogen skal som sagt blot læses med et vist forbehold.

Skildringen af barndomshjemmet, hvor moderen tappert forsøger at holde hjemmet oven vande, medens faderen ihærdigt drikker ugelønnen op og beskrivelsen af sammenholdet i rabarberlandet er iøvrigt af en sådan kvalitet at man automatisk mindes Martin Andersen Neksø. Bogen kan således anbefales som det den er: en strengt subjektiv skildring af en drengs liv i rabarberlandet i tiden før århundredskiftet.

Th.

Danmarks katolske Lærerforbund

gør opmærksom på, at udførlig meddelelse om de to landsdelsmøder i august/ september vil fremkomme her i bladet i august samt at udførligt program vil blive tilsendt enhver lærer, der er forbundet bekendt. Samtidig erindrer man om, at indmeldelse sker ved at tilsende kontingent (10 kr.) til kassereren, Salamandervej 7, Bagsværd.

Alt i bandager & sygeplejeartikler
Holbæk Materialhandel
 Telefon 32
 Kaj Andersen
 Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

FOLMER OLSEN
Begravelse ordnes
 Reberbangsgade 37
 Aalborg - Tlf. 2 15 57

Knud Engsig
 Aalborg

Fiskehallen
 Kastetvej 57, Aalborg
 Telefon 3 44 84

Mathias
Christensen
 ABSALONSGADE 14
 AALBORG

UNG PIGE SØGES

Til 1. eller 15. august søger jeg en sød og venlig ung pige til barnepasning og alm. husligt arbejde. Løn og fritid efter aftale. Må helst kunne bo hjemme, dog ingen betingelse.

Lærerinde Jytte Pers
Herluf Trollesgade 35
København K

Bekendtskab og senere ægteskab søges af en enlig katolsk mand, 58 år, med enlig kvinde, som vil have det godt.

Jeg er pålidelig og ærduelig og har egen lejlighed og hjem samt godt fast arbejde. Bill. mrkt. »Kbhvn«. til annoncerekspektionen, Hauchsvej 8, København V.

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

absolut
ABSALON
når forsikring skal tegnes

Holbæk

AXEL SMITH'S EFTF.
v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 . Holbæk
Telf. 136

A. P. PEDERSENS SØN
Murermester
Markedsplads 10,
Holbæk,
Telefon 239

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod smerter fra gigt, ischias og sygdomme som kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN
Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S
Algade 54 - Telefon 65
Leverandør til hospitalet

Da karmelitterne var i Helsingør

En orden som holdt lærdommen i ære

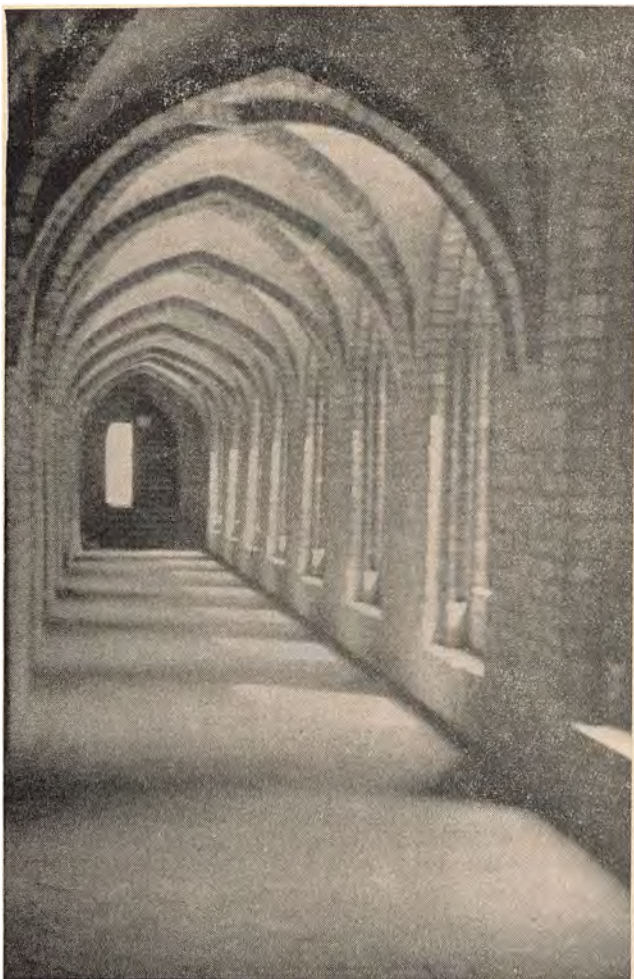
Karmeliternes kloster i Helsingør er nu det eneste, der står tilbage af ordenens mange danske klostre, men til gengæld er det overordentlig velbevaret. Her er da — trods alle mangler — en usædvanlig gunstig basis for at tegne et godt billede af, hvordan karmeliterlivet i sin tid levedes i Danmark.

I den gamle fratergård hersker stilheden. I den katolske tid var det anderledes. Da var der liv og røre. Thi nok var man inden for klostermure, men for et stort og anset bykloster som dette betød det netop, at stedet var fyldt af intenst liv. Her løb mangfoldige tråde sammen, herfra udgik og herinde modtog man impulser til mangt og meget, der på intimeste vis greb ind i datidens forhold — både de åndelige og de verdslige.

Karmeliterne var ikke pietistisk anlagt. Tværtimod! De ordensbrødre, man kender noget til, var bemærkelsesværdigt frigjorte såvel kristeligt som menneskeligt, og Povl Helgesen kommer netop med en bemærkning om en af ordenens store mænd, der viser, at man foretrak venlighed og mildhed i omgangen for strenghed. Karmeliterne var mennesker, der i særlig grad dyrkede åndslivet. De havde ikke blot som alle andre et åndeligt pund at forvalte. De var også — og følte sig i særlig grad — kaldede til at holde lærdom og studier højt i ære,

og selv om de på dette punkt var beslægtede med dominikanerne og også i nogen grad præmonstratenserne og cistercienserne, kan man, uden at gå de nævnte ordener for nær, med god ret hævde, at karmeliterne tog denne specielle opgave særlig alvorligt. Ikke for intet havde den katolske Kirke her i landet i 1536 sin bedste pennefører og sit største åndelige lys i Povl Helgesen (ofte kaldet Poul Eliesen, latiniseret til Paulus Eliæ, og godt kendt under øgenavnet »Paul Vendekåbe«). Den uddannelse, der blev givet i et velledet karmeliterkloster, tog først og fremmest sigte på at uddanne dygtige prædikanter, idet karmeliterordenen — som alle de yngre munkeordener — var anlagt på udadventd virksomhed. Man følte sig forpligtet over for sine medmennesker, og evnen til at vinde dem ved ordet vurderedes højt. Ikke for intet var det en karmeliterbroder, doktor i den hellige skrift Morten Pedersen, død 1515 i Assens, der regnedes for sin tids ypperste prædikant i Danmark. Men selv det ringeste karmeliterkloster kunne ikke undgå at føle og forstå, at det tilhørte en verdensomspændende organisation. Altid havde den danske provins sine udsendinge — definitores — ved generalkapitlerne, snart i det ene land, snart i det andet. Af de ordensmedlemmer, der overhovedet har haft åndelig sans, har mange

Den smukke
buegang mod
klostrets indre
gård.

på mangfoldige måder kunnet føle tidens kirkelige forhold og tilstande på pulsen. Også i landets almindelige politiske vilkår og skæbne har ordenen haft del, og et karmeliterkloster stod i interesseforhold til konge og regering. Dette gælder ikke mindst de kongelige stiftelser — og da navnlig et kloster som det i Helsingør. Foruden Erik af Pommern vides det, at især kong Kristian I har vist klostret bevågenhed, da det kneb for brødrene efter den store brand. Endvidere er det bekendt, at Kristian II havde et nært forhold til klostret. I et kloster i almindelighed — og i et karmeliterkloster i særdeleshed — har portneren ikke haft megen ro. Høj og lav, læg og lærd, adelige og folk af jævn byrd — ja, selv kongerne har haft deres gang der. Klostergange og sale har sydet af liv, og endnu fornemmer man i de nu så øde gange i karmeliterklostret i Helsingør genlyden af ilende fodtrin.

Som overalt, hvor munkeordnerne har haft til huse, har også denne ordens kirke sin særlige interesse. I den afspej-

ler sig på mange måder noget væsentligt i ordenens liv og virksomhed, og her — som mange andre steder — var selve kirkebygningen den mest monumentale af bygningerne, den, hvorpå man havde ofret mest dygtighed og snilde.

Af de to eneste kendte karmeliterklostre, der er blevet tilbage fra den tid, fremgår, at deres kirker her i Danmark kunne have *énskibet* og *treskibet* form — i det sidste tilfælde, som vi har det i kirken i Helsingør — komponeret over en rektangulær grundplan med højt midterskib, men under fælles tag. De motiver, hvorefter Vor Frue kirke i Helsingør er formet, var for øvrigt ikke ualmindelige i dansk kirkebygningskunst i det 15. århundrede. Mærkeligt nok var det tilladt disse tiggermunke at have klokketårne. Ikke blot omtales sådanne tårne i samtlige kendte pavelige approbationsskrivelser for danske karmeliterstiftelser, men både Helsingør og Sæby kloster vides at have opført tårne ved deres kirker.

N. K. Bernborn

LÆST og HØRT

ved E. D.

»Et gudløst menneske, som nærmer sig de halvfjerds uden et sekund at have tvivlet om sin indstillings rigtighed, uden nogensinde i sit liv, end ikke som barn, at have bedt en bøn«.

På denne en kende pralende måde præsenterer forfatteren Jesper Ewald sig i forbindelse med en artikel i *Aktuelt*. Iøvrigt fortæller han oplagt om et besøg i birgittinerindernes feriehjem i Assisi. Her er et godt hotel i et gammelt fornemt palazzo med vældige sale. Man tager imod grupper af enhver art, fra amerikanere med mange dollars til fattige unge mennesker fra øde egne i Skandinavien, eller fra de mel-

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

L. Suvalski, Anlægsgartner

Hedtoften 12

Hedehusene. Tlf. 161

Alt vedr. haver overalt

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F

Alt til Foto og Smalfilm

Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

lemeuropæiske lande, hvor penge-
ne er små. Skandinaviske forfat-
tere, malere og videnskabsmænd
slår sig ned for længere tid, for
her er jo fred. Det er da et kloster.

Jesper Ewald forklarer derefter
sine læsere, hvorledes den livs-
nære humanisme trives smukt un-
der Den hellige Birgittas vinger
— »uden at gøre et eneste af Bir-
gittas ord, en eneste af hendes
handling til skamme. Det er så
forunderligt at opleve dette for
et gudløst menneske og at forstå,
hvad Monastero S. Brigida, og de
svenske søstres gæstehjem, som
står åbent for enhver, har betydet
og — hvis det får lov at trives —
kan komme til at betyde for men-
nesker fra alle lande, måske især
skandinaviske skribenter, viden-
skabsmænd og kunstnere«.

Ewald foreslår, at gæstehjem-

met burde have rundhændede til-
skud fra alle de tre nordiske lan-
de, og uden ansøgning. Der kan
man bare se, hvad der kan kom-
me ud af det, når et »gudløst
menneske, som nærmer sig de
halvfjerds« holder ferie blandt
nonner!

Hovednummeret på Cirkus Ben-
neweis program er i år den bul-
garske trup *Otte Panovs*. To af ar-
tisterne vover under hver forestil-
ling livet ved fra en trapez under
cirkuskuplen at lade sig hvirvle
ud i det tomme rum med bind for
øjnene og med en sæk over hove-
det. Kun armene er fri, og de
gribes af deres makkeres stærke
næver. Tidligere er to artister om-
kommet under dette nummer.

Dagbladet Frit Folk fortæller,
at hele truppen før hver eneste
forestilling samles til en lille fa-
miliegudstjeneste før de begiver
sig ind i manegen til deres farlige
leg med livet.

Vi synes naturligvis at det er
rigtigt og rimeligt, at også trapez-
kunstnere beder om velsignelse til
deres arbejde. De kan behøve det
i et så farligt job. På den anden
side ville det ikke kunne forarge
os, om de forvovne akrobater i
deres stille sind indgik et kompro-
mis og sørgede for et godt og ef-
fektivt sikkerhedsnet. Tag da i
hvert fald den sæk væk fra ho-
vedet!

Dristigt vovemod lader sig nu om dage
ikke blot udfolde under en cirkuskuppel.
Vore motoriserede abrokater gør hver
dag landevejene usikre for sig selv og
— hvad værre er — for andre. Ulrik
Duurloo — færdselschefen — har for-
længst spekuleret sig gråhåret, og megen
medfølelse bør også gå til de læger, der
nat efter nat arbejder med at få de til-
skadekomne knogler bragt i den ved-
tagne nummerorden.

Nu vil Duurloo igen prøve noget nyt.
Fra lederne af de statsanerkendte tros-

samfund har han fået tilsagn om, at
man vil anbefale præsterne at komme
ind på trafik-ulykkerne i forbindelse
med deres prædiken. Flere dagblade me-
ner, at langt de fleste præster vil gå ind
for sagen, og gør opmærksom på, at i
en række andre lande har den katolske
kirke allerede i flere år deltaget aktivt
i færdselspropagandaen. Og det er jo
sandt nok.

Vi er ganske klare over, at Christofo-
rus står af bilen, hvis farten kommer
over de halvfjerds!

Fyn og dens øer

Børge Christiansen

Slagtermester

Skovvang 23 - Tlf. 3026
Svendborg

NIELS MADSENS MASKINSNEDKERI

Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 197

Lev. til de katolske institutioner

SVENDBORG LIGKISTEMAGASIN

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH KAFFE - VIN - KONSERVES

Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg
Telefoner: 1410 og 172

Malermestre L. LARSEN & SØN

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 1016

1. kl. kød, pålæg og bestekød SOPHUS LARSEN & SØN Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Conditori »Smedegaarden«
Oscar Holmbøl
Østerbæksvej 90 - Tlf. 11 51 56
Odense
Leverandør til hospital og børnehjem

FORSIKRINGS COMPAGNIET FOR KONGERIGET DANMARK A/S

★

Hovedkontor:
St. Kongensgade 68, København K.
Telefon Central 10.093

ORGEL-HARMONIUM
med dejlige toner og mange ud-
træk sælges.
Ring venligst Luna 2813.

Oliefyr
Centralvarme
Brændselolie
Cinders

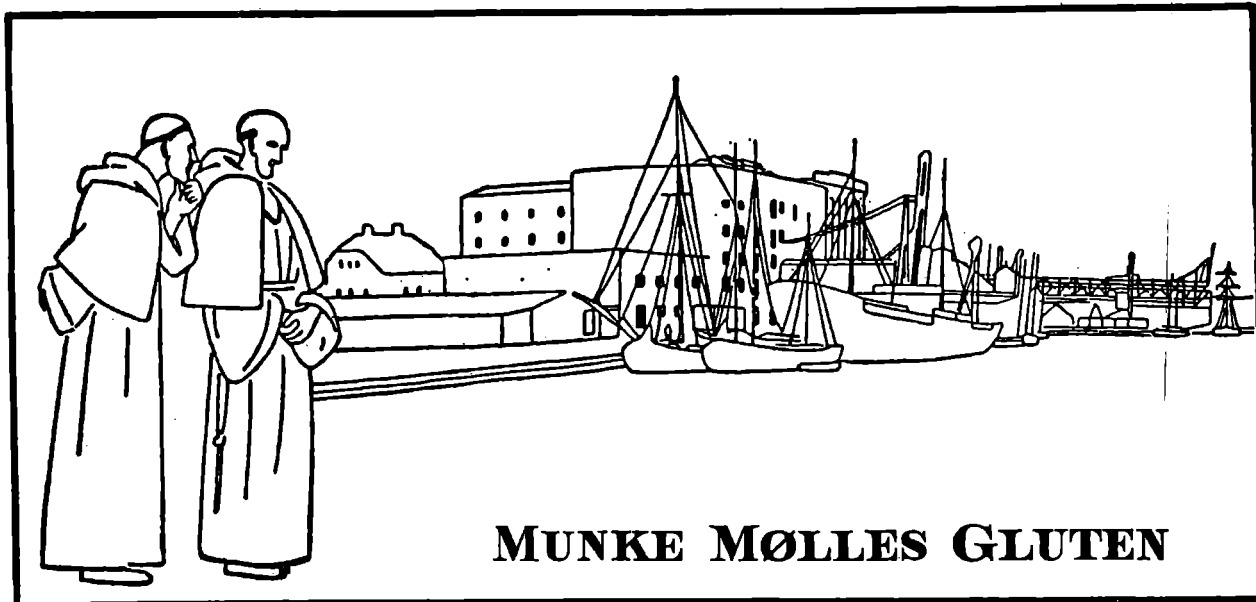
NORDISK KULAGENTUR A/S

Sven E. Frederiksen

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

MUNKE MØLLES GLUTEN

STORT TOMT VÆRELSE med adgang til køkken søges 1. september af ung, stilsfærdig katolsk børnehavelærerinde i en fast stilling, i nærheden af Østerport station. Tlf. henv. kan gives til Øbro 3950 v mellem kl. 7-8 om morgenen: fra mandag den 17. juli.

Aalborg Mælkekompani

Vesterbro 79, Tlf. 2 30 88

Jesuiterordenen i Syd-Rhodesia har indledt bygningen af en ny højere skole for afrikanske drenge. Det nye kollegium, som vil bære navnet Sankt Ignatius kollegiet, skal åbnes i januar. Det vil i begyndelsen være i stand til at huse 60 kostskoleelever, men ved en senere udbygning regner man med at kunne undervise 300 studerende.

Provst Nielsen til messe i Lyngby

I en artikel om Danmarks tilslutning til »De seks« og de eventuelle vanskeligheder dette vil berede os religiøst og kulturelt skriver provst Svend Aage Nielsen i Ringsted Folkeblad blandt andet:

Jeg var i søndags til katolsk gudstjeneste i Lyngby, i den skønneste, moderne kirke, jeg har set. Der var meget, som jeg savnede — ikke mindst salmesangen — men andet betog mig. Blandt andet dette, at alle aldre var repræsenteret fra 2 år til 80. Det var betagende at se en far med en lille størrelse i hver hånd prøve at lære dem at knæle. Hvor

er vore unge og vore børn? Hvor er de unge hjem og de midaldrende i vore kirker?

Og så denne betagende skønhed over hele gudstjenesten, der ikke blev til æstetik, men var med til at give os alle en følelse af, at vi var hos den nærværende Gud. Derfor stilheden i kirken, andagten fra de knælende mennesker. Jeg ved godt, at det ikke alle steder er sådan i den katolske kirke. Men vi vil også møde den, når den er bedst, og det vil afsløre megen åndelig fattigdom hos os, trods det, at vi har så vældige rigdomme fremfor denne kirke i det rene evangelium. Hvorfor betyder det da så lidt? Hvorfor skaber det så lidt guds frygt og fromhed? Hvorfor bliver vore kirker da gamle hjem? Hvorfor tror man så lidt på den store Gud, at man bygger kirker til 200 plus tilstødende møde- og kaffelokaler i sogne på 10.000 mennesker, og så sparsommeligt som muligt?

Jeg tror, at vi må ønske tilslutning til »De Seks« af kulturelle og kristelige grunde for at vækkes ved kampen og bestå ved at sige nej til det fremmede, men ved at leve vort eget og tugtes og ydmyges ved mødet og befrugtes derved. Selvglæde og selvtilfredshed har vi nok af, og det dør man af, men at erhverve sit eget under kamp giver liv.

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

R. Schulik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214

Fødeklinikken

Skottegaarden Fru Suenstrup

Kastrup. Tlf. 50 39 01

Smukke lyse en-, to- og tresengs- samt fællestuer.

Også ambulans fødsel.

MEJERIET *Jestebro*

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Ærkebiskop Testa, den tidligere apostoliske delegerede til Tyrkiet, er af paven blevet sendt som personlig budbringer til den græsk-ortodokse kirkes patriark, Athenagoras. Ærkebiskop Testa overrakte patriarken forskellige dokumenter vedrørende det kommende koncilium. Hans besøg betragtes som en gestus fra paven i anledning af patriarkens velvillige holdning til indkaldelsen af en koncilium.

Redaktionelt

Den ansvarshavende redaktør og redaktørerne Inger Lauridsen og Egon Duvå træffes ikke i dagene indtil 5. august. Kontoret i Lyngby er åbent. Redaktør Martin Drouzy træffes på tlf. Ordrup 3222 eller 3038.

Moskva (KIPA) De ukrainske kommunisters blad *Pravda Ukrainij* erklærer, at Gagarins rumrejse var »det endegyldige bevis for, at Gud ikke eksisterer«, eftersom Gagarin har været oppe i rummet og ikke så Gud!

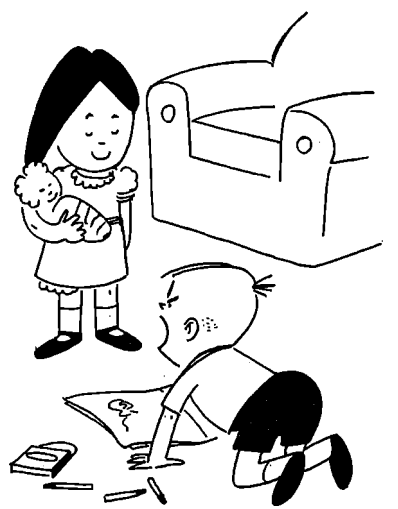
De sydlige øer

GIV BØGER
som gaver

Richardt Jensens
boghandel
Østre Boulevard 1, Nakskov
Telefon 1421

Østergades El. forretning
Installatør Edmund Sørensen
Telefon Maribo 170.
Maribo

CHR. STEFFENSEN
Herreekvipering
Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

— Nej, den de sang hedder »Tantum ergo«, ikke »Tanten er go'«!

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

VALD. FOERSOM
AMAGERTORV 27, KØBENHAVN
TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi- og plasticvarer til hospitaler og sygehuse

JOHANNES MADSEN
Elektr. installatør
INSTALLATIONER
Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

O. N. P. MØRCH's EFTF.
H. Andersen
Tlf. 85 01 51
Østergade 14, Nykøbing F.
Begravelse ordnes overalt

K. E. PETERSON
Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32
Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN
Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt
AXEL PRYDS A/S
Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Støt vore annoncører

Bunuel

Fortsat fra side 24

realisme: »Den neo-realistiske virkelighed er ufuldstændig, officiel og først og fremmest fornuftpræget; men poesien, mysteriet, alt det, der fuldbyrder og udvider det, som er til at tage og føle på, mangler fuldstændig i det, den har frembragt«. Han, Bunuel, forstår at udvide denne virkelighed. Midt under det mest rasende oprør vælder der pludselig en strøm af ømhed og medfølelse frem hos ham. Samtidig med rædslen og grusomheden finder man hos ham en klang af storhed og af en fremmedartet skønhed. Det er disse klange, der gør det så vanskeligt at bedømme visse af hans film.

Hvad *Tro* og *Lidenskab* angår, skal vi i en følgende artikel se, at det kun er hans næste film, *Viridiana*, der kan kaste lys over den. M. D.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9-16 - Lørdag lukket

Nye film

Hvem er Bunuel?

Navnet Luis Bunuel er sikkert ikke vore læsere ubekendt. Vi havde for nylig lejlighed til at se to af hans seneste film, *Mazarin* (Tro og Lidenskab) og *The Young One* (Mands begær). Desuden fik Bunuel guldpalmerne på den sidste filmfestival i Cannes for sin film *Viridiana*, som vi formodentlig får at se her i Danmark i løbet af den kommende sæson. Men alle disse film — og ikke mindst den sidstnævnte — stiller alvorlige spørgsmål til alle kristne, fordi de hele tiden beskæftiger sig med det religiøse. Hvordan skal de nu udlægges? Som et angreb på den bestående Kirke? Eller som et forsvar for værdierne i evangeliet? Svaret er ikke helt klart, og vore hjemlige filmmeldere har ikke altid kunnet blive enige om det. Vi vil derfor i et par artikler forsøge at trænge til bunds i dem og ud fra sammenhængen forklare betydningen af det budskab, Bunuel ønsker at bringe.

Bunuel er født i Calanda i Spanien år 1900. Han stammer fra en familie af rige jordbesiddere. Han er opdraget i et reli-

giøst milieu, der var stærkt præget af hans lands katolicisme, først hjemme og siden i et jesuiterkollegium. »Hele hans filmværk er en ubarmhjertig kritik af det milieu, han er vokset op i«, siger J. F. Aranda, der er en landsmand til Bunuel. Bunuel føler meget snart behovet for at gøre sig fri af hele den katolske praksis, han har måttet underordne sig, og af al den religiøse lektur, og de fromme øvelser, han er blevet proppet med, men samtidig bliver han ved med at være dybt præget af den opdragelse, han har fået som barn. Derfor kommer han også ind på det religiøse i de fleste af sine film, endog — og måske især — når han gør oprør imod det.

Som student får Bunuel kontakt med maleren Salvador Dali og med Federico Garcia Lorca. Han føler sig tiltrukket af naturvidenskaben. Anmelderne fremhæver altid hans interesse for insekter, som — direkte eller indirekte — viser sig i alle hans film! Ved at vise os billeder af insekter som pendant til filmens menneskelige handling, udvider han problemet og minder tilskueren om, at der udspiller sig andre dramaer i verden hinsides voré personlige baner.

Oprøreren

I 1925 har han fået kontakt med André Bretons gruppe og den surrealistiske bevægelse. I sine to første film: *Un chien*

andalou (1928, stærkt præget af samarbejdet med Salvador Dali) og *L'âge d'or* (1930) forkynder han på den ene side det krav, mennesket har på at søge sin fuldbyrdelse i kærligheden og på den anden side oprøret mod alt det, der i hans øjne lammer friheden (familie, politi, kirke o. s. v.). Som alle surrealistere undsiger han samtlige moralske værdier som en hæmsko for mennesket. Disse to film angiver — ifølge hans egne udtalelser — »den rene og lige linie, som det menneske må følge, der stræber efter kærligheden på tværs af de hæslige humanitære, patriotiske og andre idealer«. I *Tierra sin pan* (1937) går Bunuel endnu længere. Filmen er et socialt smædeskrift og en nedstigen til den mørkeste del af det jordiske helvede. *El* (1953) og *Archibaldo de la Cruz* (1955) giver et sarkastisk billede af mennesket, som er bragt til vanvid af det tyranni, der udøves af visse traditioner. *Fortabt ungdom* (1950) er et ubønhørligt anklageskrift — i stil med Goyas og Velasquez' malerier — mod et samfund, som nedværdiger og fordærver barndommen. Ethvert væsen bliver knust i den »helvedesmaskine«, som menneskene selv har skabt. Det er det utålelige, men grundlæggende princip i samfundslivet. *Robinson Crusoe* (1953) og hovedpersonerne i *La mort en ce jardin* (1956) gør deres bedste for at kaste dette kollektive åg af sig. De forsøger at vende tilbage til nul. Dr. Valerio i *Cela s'appelle l'aurore* stiller sig på de lovløses side, og det samme gør præsten i *Tro og Lidenskab*... Oprøret i alle dets former — eller rettere sagt vægringen ved at acceptere virkeligheden, som millioner af mennesker må underkaste sig den — optræder altså som Bunuels vigtigste inspiration.

Digter-kirurgen

Det er tydeligt for enhver, at dette oprør har sit udgangspunkt i en skånseløs realisme, som det gør ondt at se klart. Bunuel arbejder som en kirurg ligesom Rosellini: han graver og skraber lige ind til benet, uden at tage hensyn til om han derved fjerner vore følsomste nerver! Denne kirurgs ubetingede raseri over menneskenes vilkår tvinger os til at holde øjnene åbne. Men til forskel fra den italienske instruktør fører spanieren Bunuel denne realisme videre ud i et poetisk syn. Han har selv i følgende vendinger kritiseret den italienske neo-

Fortsettes side 23

Midt under det mest rasende oprør vælder pludselig en strøm af ømhed og medfølelse frem... Francisco Rabal og Marga Lopez i »Tro og Lidenskab«.

Når katastrofer rammer os

Intet menneske er en ø

En morgen i maj, varslede vejrberetningerne storm for staten Texas i USA. En varm fugtig luftstrøm bevægede sig fra den Mexikanske Golf op mod en kold luftfront, som strakte sig fra Waco til St. Angelo. Der var mulighed for storm eller tornado, når den varme og den kolde luftstrøm mødtes.

Hen på eftermiddagen begyndte det at regne i Waco og der var ikke mange mennesker i byens forretningskvarter. Ingen tænkte nærmere over stormvarslerne. Et gammelt indiansk sagn fortalte forøvrigt at Waco aldrig ville blive ramt af en tornado.

Lidt senere på eftermiddagen så nogle mennesker, der boede 15 kilometer udenfor byen en uhyggelig tragtformet sky, der bevægede sig i retning af Waco, — men det regnede stærkt og der var ikke mange, som lagde mærke til skyen. En lokal embedsmand ringede til politiet, men før han nåede at sige noget blev forbindelsen afbrudt.

Tornadoen ramte Wacos forretningskvarter med fuld kraft. Øjenvidner havde svært ved at

tro det de så: Store bygninger blev løftet op som grebet af en usynlig hånd og brøkdele af et sekund efter faldt de til jorden forvandlet til rygende ruindynger. Glassplinter fløj igennem luften og gaderne fyldtes med splintret træ, mursten og puds. I løbet af få sekunder var størstedelen af Wacos forretningskvarter

blevet én stor ruinhob. Tornadoen bevægede sig 3—7 meter over jorden og klippede mange bygninger af fra 2. sal og opefter. Mange menneskeliv blev reddet, men alligevel blev over 1000 mennesker dræbt eller såret og 196 bygninger blev totalt ødelagt. Tornadoen ramte også byen St. Angelo, hvor 177 blev dræbt eller såret.

Tornadoen hjemsøgte Texas i 1953 og i årene efter har man oplevet katastrofer af større omfang mange andre steder, — man behøver bare at tænke på jordskælvne i Nord-Afrika og i Chile. Hvad sker der egentlig når en katastrofe rammer en by eller et område? Hvilke problemer kæmper de nødstedte mennesker med og hvordan kan man hjælpe dem effektivt?

Da katastrofen ramte Frejus i Sydfrankrig sidste år blev der sendt hjælp fra mange lande — for meget af visse ting og for lidt af andre ting. En amerikansk hjælpeorganisation telegraferede til sin franske søsterorganisation:

Hvad sker der egentlig, når en katastrofe rammer en by eller et område? spørger cand. psych. Jørgen Hviid i artiklen på denne og de følgende sider.

Familiens mandlige medlemmer omkom alle. Nu sidder de andre tilbage på gaden og vogter deres få ejendele.

»Vi sender en skibsladning tøj.« Den franske organisation svarede: »Hold skibet tilbage — vi har tøj nok til at beklæde befolkningen i flere år.« De store nationale og internationale hjælpeorganisationer har allerede megen praktisk erfaring med hensyn til katastrofesituationer, men der er foretaget meget få sociologiske undersøgelser af problemerne. Videnskabelige undersøgelser kræver forberedelse og det er nødvendigt at befolkningen samarbejder. I en nødsituation har man nok at gøre med at skaffe den nødvendige hjælp, og ingen har tid eller lyst til at tænke på videnskabelige undersøgelser. Lederen af Texas Universitetets sociologiske afdeling, dr. Harry Estill Moore, mente at det ville være af stor betydning at gennemføre sådan en undersøgelse, og da han hørte om katastrofen i Waco og i St. Angelo henvendte han sig straks til civilforsvarsministeriet i Washington og til andre offentlige instanser for at få bevilget de nødvendige økonomiske midler til at gennemføre en sociologisk undersøgelse.

Man forstod straks betydningen af dr. Moore's forslag og pengene blev bevilget. Takket være befolkningens velvilje og forståelse lykkedes det at gennemføre undersøgelsen både i St. Angelo og i Waco. Da St. Angelo 11 måneder senere igen blev ramt af en tornado, som heldigvis var af mindre omfang end den første, blev undersøgelsen gentaget. Man opnåede en række betydningsfulde resultater, som fornylig blev publiceret af Texas Universitetet i bogen »Tornadoes Over Texas.«

Dr. Moore mener at katastrofesituationen har 4 faser: I den 1. fase er alle lammet af chok'et, alt er forvirring og der er mulighed for panik. I den 2. fase organiseres hjælpearbejdet og man oplever en intens aktivitet og en utrolig offervilje og uselvished, — alle hjælper alle. I den 3. fase afløses den hektiske aktivitet af træthed og depression og mismod. Der opstår kritik og stridigheder og den enkelte bekymrer sig hovedsagelig om sine egne problemer uden at tænke på de andres vanskeligheder. I den 4. fase prøver befolk-

ningen at finde sig til rette i hverdagen. Livet skal gå videre og man prøver at se mere realistisk på tilværelsen og at sætte mere realistiske mål.

I Waco's forretningskvarter oplevede man forskellige reaktioner i den 1. fase. Nogle af de overlevende græd hysterisk, da tornadoen var forbi — andre stod bare og så til ude af stand til at gøre noget, — men de fleste begyndte febrilsk at grave i ruinerne med de bare næver for at nå frem til de mennesker, som man kunne høre stønne under murebrokkerne. I mange tilfælde var det umuligt at nå frem til de sårede fordi de lå begravet under 7 meter høje ruindynger.

Redningsarbejdet blev forsinket flere timer fordi det ødelagte område var som en ø midt i Waco. Tornadoen havde afbrudt elektricitetsforsyningen og det betød at byens to radiostationer og telegraf- og telefonnettet var sat ud af funktion. Det varede et stykke tid før Waco's offentlige kontorer vidste at der var sket en alvorlig ulykke. Tornadoen var passeret igennem byens forretningskvarter — i de andre kvarterer havde man kun haft et langvarigt og kraftigt regnskyll. Folk udenfor det hærgede område lagde nok mærke til at strømmen var afbrudt og at telefonen ikke virkede, men de fleste tænkte at det bare var en kortvarig forstyrrelse på grund af uvejret.

Det lykkedes to telefonmontører at køre en teknikervogn ind i katastrofeområdet. Kort efter kom der også en radiovogn og der blev etableret forbindelse med omverdenen. Tilfældigvis var en officer fra en nærliggende luftbase på indkøb i forretningskvarteret da tornadoen indtraf og han fik forbindelse med basens kommandant som straks sørgede for at der blev sendt ambulancer og feltkøkkener og kranvogne. Basens hospital gjorde klar til operationer og blodtransfusioner.

Katastrofeplanen kunne slet ikke bruges

Der opstod ikke panik i det ødelagte område, men det var meget vanskeligt at organisere redningsarbejdet. Det var nødvendigt at gå meget forsigtigt til værks for at ruinerne ikke skulle styrte sammen over de indespærrede. Politimesteren havde givet ordre til at betjentene kun måtte dirigere færdslen, men mange sluttede sig alligevel til små-

grupper af militærpersoner og civile, som arbejdede på at frigøre de indespærrede. Militæret forsøgte at skabe kontakt imellem de enkelte grupper ved hjælp af walkie-talkies, transportable radiotelefoner, men det regnede så voldsomt at vandet trængte ind og ødelagde batterierne og man måtte forsøge at klare sig vel hjælp af ordonnanser.

Civilforsvaret, som ellers kunne have været til stor hjælp viste sig at være til ingen nytte. Før katastrofen havde man været i gang med at omlægge civilforsvaret, men der var ikke nogen større interesse for arbejdet i Waco fordi mange mente at byen var for lille til at blive angrebet med atombomber i tilfælde af krig. Resultatet var at civilforsvaret var ude af stand til at hjælpe da tornadoen ramte Waco.

Waco havde en katastrofeplan, men den blev ikke bragt til udførelse fordi kommunikationsmidlerne var sat ud af funktion — ingen radio — ingen telefon — ingen vidste noget — ingen havde forbindelse med nogen. Det bidrog til den almindelige forvirring.

Folk der havde familie og venner i det katastroferamte område skabte store problemer ved i en stadig strøm at defilere igennem hospitalerne for om muligt at finde deres pårørende. Det viste sig at et stort antal af disse mennesker hverken søgte bekendte eller familiemedlemmer — de var bare nysgerrige.

I de første timer var der ikke nogen central-ledelse på katastrofestedet, ingen havde noget overblik og alle bad om hjælp så snart telefonnettet var i orden. En officer, som havde 1800 mand i beredskab ringede og spurgte hvad man havde brug for. En stemme svarede: Send alt hvad de har. Heldigvis fulgte officeren ikke opfordringen — det viste sig at man kun havde brug for 200 mand. De mange anmodninger om hjælp bevirkede at landevejene snart blev fyldt med biler som ville bringe hjælp. En del var nødvendigt, men meget var overflødig.

Alt dette skete om mandagen, samme dag som tornadoen havde hjemsoget Waco. Mange kostbare timer gik tabt fordi redningsarbejdet ikke var organiseret. Katastrofen var kommet som et lyn fra en klar himmel. Byens kommunaldirektør udtalte bagefter at 5 mand der var velorganiserede sikkert kunne gøre mere end 20 mand som bare gjorde deres bedste uden at være organiserede.

Kort før midnat mandag aften blev der holdt et møde på politigården og

katastrofesituationens 2. fase begyndte; der blev organiseret en katastrofekomite som skulle have ledelsen af hele hjælpearbejdet. Borgmesteren blev formand, kommunaldirektøren blev personalechef og stadsingeniøren overtog ledelsen af oprydningsarbejdet sammen med en lokal entreprenør. Byrådets juridiske rådgiver blev bedt om at følge komiteens arbejde således at man undgik sagsanlæg på grund af forkerte dispositioner og afgørelser. Komiteen gav straks politiet besked om at holde godt øje med ruinerne således at man undgik tyverier. I løbet af natten fik politiet orden på trafikken, men først 2 dage senere fungerede pas-systemet og kun de personer der havde et specielt pas fik adgang til det hærgede område. I første omgang udstedte man 500 pas, men antallet steg snart til 8000. Et af de største problemer var de mange nysgerrige mennesker der ville se hvad der var sket. Radiostationerne henstillede til folk at blive væk, men mange kom alligevel. Bilerne blokerede vejene og flyvemaskiner lavede trafikkaos i luften. En betjent

sagde bagefter: »Man måtte i bogstaveligste forstand tage 5.000—10.000 eller 15.000 mennesker ved hånden og lede dem ud af området.

Komiteen bad brandvæsenet om at se efter sprængte gasledninger, — og samtidig holde øje med forretninger som havde brandforsikret, men ikke stormforsikret — det kunne være en fristelse for visse forretningsfolk at forårsage en mindre brand. Det var af største vigtighed at kommunikationsforbindelserne blev genoprettet og en ingeniør fra telefonselskabet blev leder af arbejdet med at udbedre telefon og radioforbindelserne, som et moderne samfund er uhyggelig afhængigt af.

Offervilje og uselvskhed i anden fase

Der blev oprettet 3 personalekontorer i det hærgede område, og alle frivillige havde pligt til at melde sig til kontorerne. På den måde kunne man hurtigt finde frem til specialhjælp når det var nødvendigt, og man kunne dirigere ar-

Alle, der bad om hjælp, blev hjulpet, så godt man nu kunne under de kaotiske forhold...

bejdskraften hen til de steder, hvor der var brug for den.

I katastrofesituationens 2. fase oplevede man en utrolig offervilje og uselviskhed. Ulykken blev i løbet af ganske kort tid kendt over hele USA. Fra nær og fjern kom der hjælp i form af penge eller naturalier — og det skabte mange problemer. I begyndelsen var der ikke noget hovedkvarter, hvor forsyninger kunne oplagres og ingen havde noget rigtigt overblik over hvad der manglede. Nogle af feltkøkkenerne blev så overfyldte med forsyninger at det var en alvorlig hindring for arbejdet. Efterhånden blev det Røde Kors hovedkvarteret som modtog alle forsyninger og fordelte dem igen. De store tøjsendinger som ankom hver dag skulle sorteres efter størrelse, køn og sommer og vintertøj. Der kom så meget at man til sidst gennem radioen måtte opfordre folk til ikke at sende mere tøj. Alle, der bad om hjælp, blev hjulpet — der var ikke tid til at undersøge hvem der virkelig trængte og hvem der udnyttede situationen. Alle var villige til at hjælpe fordi man ønskede at lindre nøden for de mennesker, der var blevet ramt så hårdt. Waco's indbyggere følte at de måtte stå sammen i en ulykke som vedrørte alle.

Hverdagen vender tilbage

I løbet af de næste dage fortsatte oprydningsarbejdet uden større vanskeligheder, men så kom Waco ind i katastrofesituationens 3. fase og der opstod nye problemer. De første hektiske dage var forbi og hverdagen vendte tilbage. Waco's indbyggere begyndte at blive klar over at alt ikke blev som før — og alt blev heller ikke som man havde troet og håbet. Forretningsfolkene fik ordre til ikke at betræde katastrofeområdet. De måtte ikke gå hen til deres forretninger fordi redningsfolkene var i gang med at bryde mure og huse ned, som truede med at styrte sammen. En forretningsmand vil gerne beskytte sin ejendom og det var svært for mange at adlyde ordren om at blive væk — der blev protesteret voldsomt. Der var også andre problemer: Hvad skulle man for eksempel gøre med materialerne fra de nedrevne bygninger? Noget af det kunne bruges, men hvornår tilhørte de? Og hvilke bygninger skulle fjernes? Hvem skulle afgøre om et hus var en fare for den offentlige sikkerhed eller ej? Katastrofe-komiteen løste problemet ved at danne en underkomité med juridisk myndighed til at afgøre hvilke bygninger der skulle

rives ned. Det forårsagede en del bitterhed. Nogle mennesker havde en god forsikring og var interesserede i at få deres huse revet ned — andre havde ingen forsikring og ville gerne redde så meget som muligt. Byrådet måtte gennemføre en hel række nye bestemmelser og vedtægter — og det resulterede i megen kritik.

Der opstod også kritik af Røde Kors folkene. Man kunne ikke lide de velpressede uniformer og mange syntes at Røde Kors dirigerede for meget. Waco's indbyggere mente at de kendte forholdene i byen bedre end de der kom udefra. En af årsagerne til kritikken er sikkert at Røde Kors i katastrofesituationens 1. fase kommer med tæpper, varm mad og kaffe. Der bliver ikke stillet nogen spørgsmål — alle bliver hjulpet. Men nogle dage efter begynder Røde Kors at spille en anden rolle. Familier som søger hjælp skal svare på en del spørgsmål for at man kan være sikker på at de virkelig trænger til hjælp. Røde Kors er ikke mere en frelsende engel, men en modbydelig heks. — Efter de første hektiske dage følte Waco's indbyggere sig trætte og mismodige. Idealismen forsvandt og enhver tænkte mere på sine egne personlige problemer end på naboens. Nogle af byens indbyggere mistede helt modet og flyttede væk fra byen, og andre mistede enhver interesse for det fælles genopbygningsprogram.

Størstedelen af befolkningen prøvede at finde sig til rette i hverdagen og dermed begyndte katastrofesituationens 4. fase. Man forstod at alt ikke blev som før — noget blev ringere og andet blev bedre. Byens ledere satte nye og mere realistiske mål. I den 4. fase spiller lederne en stor rolle. Det gælder om at vinde befolkningens tillid og at samle alle om de fælles opgaver på trods af mismod og kritik. De store hjælpeorganisationer hjalp både St. Angelo og Waco med at genopbygge hverdagen. I Waco blev 95 pct. af Røde Kors-midlerne brugt efter den egentlige katastrofesituation. Mange af de nødstedte familier blev hjulpet i gang således at de kunne leve livet nogenlunde som før.

Alvorlige vanskeligheder

Store beløb blev brugt til genopbygning af forretninger og huse og lejligheder. En del mennesker fik hjælp til at genoptage deres arbejde — Røde Kors købte værktøj, lastvogne og maskiner. Andre hjælpefunds anvendte deres midler på samme måde og desuden blev der sat

Træsnittet på side 5 er udført af billedhuggeren Ejgil Vedel Schmidt til Davids 148. salme og trykt med den originale stok.

temmelig store beløb hen til de børn der var blevet forældreløse. — Det var et stort og kompliceret genopbygningsarbejde, men lidt efter lidt genfandt Waco sig selv og livet gik videre.

Texas Universitetets undersøgelser viser at den vanskeligste tid ikke er lige efter katastrofen — på det tidspunkt er hjælpsomheden og offerviljen størst. De alvorligste vanskeligheder kommer i 3. og 4. fase, hvor den værste nød er afhjulpet og hvor man skal forsøge at leve videre i hverdagen. — Der er ikke ret mange der i dag tænker på de katastroferamte områder i Chile eller i Tyrkiet, men de katastroferamte mennesker har stadig store problemer at kæmpe med.

Det enkelte menneske kan gøre meget for at lindre nøden i en katastrofesituation, men det må ske gennem nationale og internationale organisationer, som ikke blot hjælper lige i øjeblikket, men som også hjælper de nødstedte mennesker med at genopbygge tilværelsen efter at der er blevet uddelt mad og tøj.

Man kan egentlig ikke forberede sig på en katastrofe, men undersøgelserne fra Texas viser at hvis de enkelte i samfundet er ansvarsbevidste, hvis de til daglig tager del i samfundets fælles interesser og problemer, er der gode chancer for at der også kan skabes et samarbejde i en katastrofesituation — og det er forudsætningen for at overvinde de alvorlige problemer som man står overfor.

Intet menneske er sig selv nok — ingen kan sige: Jeg sørger for mig selv og min familie — de andre kan sørge for deres. — Hvad enten det gælder hjælp til nødstedte mennesker eller den hjælp som man selv har brug for i en eventuel katastrofesituation, er et samarbejde nødvendigt. Intet menneske er en ø.

Jørgen Hvüid

Næste nummer af Katolsk Ugeblad kommer den 11. august og er som dette et dobbeltnummer. Vi tillader os at minde om den i sidste nummer indlagte giro-blanket til kvartalsabonnementet, som nu andrager 9 kr.

Alleluja!

*Pris Herren i Himlen,
pris ham i det høje!
Pris ham, alle hans engle,
pris ham, alle hans hærskarer,
pris ham, sol og måne,
pris ham, hver lysende stjerne,
pris ham, himlenes himle
og vandene over himlene!
De skal prise Herrens navn,
thi han bød, og de blev skabt;
han gav dem deres plads for evigt,
han gav en lov, som de ej overtræder!
Lad pris stige op til Herren fra jorden,
I havdyr og alle dyb,
ild og hagl, sne og røg,*

*storm, som gør, hvad han siger,
I bjerge og alle høje,
frugttræer og alle cedre,
I vilde dyr og alt kvæg,
krybdyr og vingede fugle,
I jordens konger og alle folkeslag,
fyrster og alle jordens dommere,
ynglinge sammen med jomfruer,
gamle sammen med unge!
De skal prise Herrens navn,
thi ophøjet er hans navn alene,
hans højhed omspænder jord og Himmel.
Han løfter et horn for sit folk,
lovprist af alle sine fromme,
af Israels børn, det folk, der står ham nær.
Alleluja!*

Sigrid Undset som essayist

Af kommunelærer H. Bohn Christiansen

Det kan virke lidt irriterende, at Danmarks store essayforfatter i 1700-tallet, Ludvig Holberg, strengt taget var norsk, eftersom han jo fødtes i Bergen. Til gengæld kan vi hygge os ved tanken om, at Norges store essayforfatter i moderne tid, Sigrid Undset, strengt taget er dansk, eftersom hun fødtes i Kølundborg. Holberg var norskfødt og gjorde et antageligt arbejde for at være i enhver henseende dansk i sin forfattervirksomhed. Sigrid Undset var danskfødt, men hun gjorde et lige så massivt arbejde for at være norsk. Det viste sig ikke bare i, at hun kaldte sit hus ved Lillehammer for Bjerkebekk, der nærmest betyder en norsk nordmand fra Norge.

Holberg redegør i nogle af sine epistler for sit syn på kristendommens forskellige afskygninger og erklærer sig for overbevist lutheraner. Romerkirken, som han kun har et meget overfladisk kendskab til, opfatter han som et storslået forum for naragtige teaterprægede masseoptrin, hvis fornemste opgave det er at give noget for folket og tilfredsstille dets primitive trang til håndgribelig overtro.

Sigrid Undset blev katolik.

Hendes forfatterskab falder groft taget i tre afdelinger. Den første afdeling er nutidsromaner, oftest med temaer fra hendes tid som kontordame i Kristiania. Så følger de historiske romaner, specielt Kristin Lavransdatter og Olav Audunssøn. Derefter — og efter at hun havde fået Nobelprisen for disse ganske usædvanligt

vel underbyggede historiske romaner — følger en række nutidsromaner igen. Blandt disse sidste findes *Gymnadenia* og *Den brændende Busk*, vel det sted i sin forfattervirksomhed, hvor hun mest personligt åbner sig om baggrunden for det i virkeligheden sensationelle: at en fremstående nordisk kulturskribent stiller sig til rådighed for en på hendes tid fremmed åndsretning i Norge. En meget væsentlig del af hendes forfatterskab og journalistiske virksomhed efter konversionen drejede sig — naturligt nok — om katolicismen.

Sideløbende med denne hendes produktion af romaner og noveller findes en række essays. De findes for den største dels vedkommende i følgende samlinger: *Et Kvindesynspunkt*, *Katolsk Propaganda*, *Etapper I*, *Etapper II*, *Hellig Olav Norges Konge*, *Norske Helgener*, *Selvportrætter og Landskabsbilleder* samt *Artikler og Taler fra Krigstiden*.

På samme måde som Sigrid Undsets romaner og fortællinger i stor udstrækning følger hendes egen udvikling, følger hendes essays faserne i hendes liv. De er en nøjere uddybning af det, som hun har villet sige med sin øvrige digtning. De er dels fremstået som regulære essays, del er de foredrag holdt i forskellige foreninger. Hun har med disse essays opnået det dobbelte: Dels at klarlægge og for sig selv fæstne og udbygge tanker og ideer, dels har hun gennem sine mundtlige og skriftlige essays kunnet fremføre

tanker og meninger på en langt mere direkte og aktuel måde end den digteriske roman- og novelleform tillader.

Den første fase har fundet udtryk i essaysamlingen *Et Kvindesynspunkt*. Baggrunden for disse essays er kvindesagsbevægelsen, der i begyndelsen af 1900-tallet gik over store dele af Europa og her i Danmark resulterede i, at kvinderne fik valgret i 1915. I England gik de yderliggående kvindesagskvinder under betegnelsen suffragetter. Sigrid Undset siger ikke et ondt ord om disse kvinder, der kæmper for en sag under den største risiko, en kvinde kan udsætte sig for: chancen tør at blive latterliggjort, men hun mener, at kvinden ofte kæmper ud fra gale forudsætninger og mod et andet mål, end hun muligvis selv ved. Et foredrag, essayet »Det fjerde Bud« viser Sigrid Undset i en udvikling der før eller senere vil finde den evolutionistiske opfattelse af mennesket som den absolutte øjeblikkelige top på udviklingen og Gud skabt i menneskets billede utilstrækkelig. Romansidestykket til *Et Kvindesynspunkt* er *Jenny*, der ved fremkomsten rejste en storm i kvindesagskredse. Man ville ikke anerkende kvinden som kønsvæsen i højere grad end manden. Fakta eller ikke fakta: Kvinden skulle være ligestillet og ligeberettiget med manden. Det er naturligvis ikke kvinden som kvinde, Sigrid Undset vil sætte på plads; det, hun taler og skriver imod, er den i tiden udbredte opfattelse af individets absolutte og ukrænkelige ret til at være sig selv, en opfattelse, som Sigrid Undset finder etisk forkastelig i sin egoistiske tankegang.

Den anden fase i hendes essayistiske produktion er betydelig mere spredt både tidsmæssigt og

hvad angår emner. Denne fase rummes i *Etapper I og II, Selvportrætter og Landskabsbilleder, Norske Helgener* samt i flere mindre bøger. Det er perioden fra lige før 1920 til omkring 1937. I den periode falder hendes konversion og i tilknytning hertil opløsningen af hendes ægteskab med maleren Svarstad, et ægteskab, der set fra den katolske kirkes side aldrig havde bestået, fordi Svarstad var fraskilt.

Noget direkte svar på spørgsmålet om hendes konversion findes ikke, den kan have fulgt to veje: Dels den historiske, der har givet hende mulighed for at se den katolske kirke i et nok så sandt lys som det gængse, dels en videreførelse af hendes opfattelse af det utilstrækkelige i »mennesket som sig selv nok«, den egoistiske, egocentriske menneskeopfattelse. Direkte behandler hun katolske spørgsmål i en række essays fra denne tid: *Norske Helgener*, der er en delvis omarbejdelse af *Saga of Saints*, der udkom i 1934, *Katolsk Propaganda*, der er et stærkt polemisk præget skrift fremkaldt af en ikke særlig sober diskussion i Norge omkring Sigrid Undsets og højskoleforstander Lars Eskelands konversioner, det lille skrift om *Hellig Olav, Norges Konge*. Endvidere har hun i *Etapper I og II* fremdraget en række forskelligartede katolske emner, herunder biografier om Robert Southwell S.J. og Margaret Clitherow, der henrettedes for fastholden ved den katolske kirke.

Dermed var Sigrid Undset direkte gået ind i striden for den kristne realisme. Denne kristne realisme har i tidens løb haft så fornemme talsmænd som Balzac, Taine, Bouget, Leon Bloy, Paul Claudel og i England skribenter som Belloc, Chesterton, Robert

Hugh Benson og andre. Her i Danmark har vi Johannes Jørgensen. Norge fik sin kristne realistske digter i Sigrid Undset — idet det skal bemærkes, at der i det væsentlige kun er nævnt sådanne, der var katolikker. Med den kristne realisme mener man en opfattelse, der i strid med den materialistiske går ud fra mennesket som et af Gud skabt væsen — og dermed et væsen, hvis eksistens og kultur kun kan have mening når den ses på denne baggrund. Rent ubevidst er mange mennesker i dag på vej til kristen realisme, når de konstaterer angst for den golde overmekaniserede, supervidenskabelige tilværelse, der netop er gold og tom, fordi man endnu ikke har taget det videre skridt til den kristne realisme. To emner går meget ofte igen i denne periodes essays: Kristendommen, specielt katolicismen, og kønsforholdet mand—kvinde. Det skal ses som en videreførelse af den i mange tilfælde misforståede kvin-

defrigørelse, en frigørelse, hvis retning og tendens Sigrid Undset ikke kunne acceptere. Hun nåede i sine essays som i sin øvrige produktion frem til, at det frigjorte menneske er det menneske, der frit kan afgrænse sin frihed. Det frigjorte menneske er ikke det menneske, der med frihed mener individets totale ret til helt at bestemme over sig selv i enhver henseende. Sigrid Undset nåede frem til, at der må være grænser. Disse grænser er naturnødvendige set på baggrund af menneskets væsen, der som en ikke uvæsentlig del indeholder spørgsmålet om fortsættelsen af slægten. Intet steds fandt Sigrid Undset dette mere logisk fastholdt end i kristendommen og i kristendommens kønsmoral. Også på dette punkt måtte hun ende i katolicismen, hvor der ikke er tale om muligvis eller i almindelighed, der er kun tale om konsekvente og logiske regler.

Den tredje fase i Sigrid Undsets essays går fra omkring 1937

Sigrid Undset

ENHED og ENSARTETHED

til hendes død i 1949. En stor del af disse essays er fra Amerika-tiden, perioden fra 1940 til 1945, hvor hun i USA gjorde sit arbejde for ikke blot Norge men hele Skandinavien under den tyske okkupation. Disse essays er samlet i bogen *Artikler og Taler fra Krigstiden*, hvor hun dels giver sine indtryk af Amerika, dels i Amerika spreder kendskabet til Norden og dets dybt forankrede kultur. Til udbredelse af kendskabet til St. St. Blicher i engelsk-sprogede lande skrev hun en indledning til en engelsk oversættelse af nogle af Blichers noveller. Denne indledning foreligger på dansk i en lille bog: *Steen Steensen Blicher* af Sigrid Undset. Sideløbende med hendes essayistiske oplysningsarbejde under krigen kom *Happy Times in Norway*, en erindringsbog om livet på Bjerkebekk.

Ved mange forfatteres død fristes man til at sige, at deres livsbane alt for tidligt blev brudt. Der er ingen grund til at give udtryk for en sådan beklagelse i forbindelse med Sigrid Undset. Vel kunne hun gennem et længere liv have beriget os med flere litterære arbejder, men længere i personlig og kulturel udvikling var hun næppe nået. Gennem hendes essays føler man et menneskes vandring frem mod et mål, der i starten er dette menneske ukendt — eller i hvert fald ubestemt — men et mål, der stedse klarere udkrystalliserer sig, et mål, der stod klart for Sigrid Undset ved hendes konversion til katolicismen.

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

Universitetsprofessor, dr. theol. *Wilhelm de Vries*, Rom, har fornyligt i et foredrag søgt at besvare spørgsmålet »Hvordan kan den katolske kirke bidrage til de kristnes genforening?«. Vi bringer i sammendrag nogle af de vigtigste tanker, som dr. de Vries ved denne lejlighed udtrykte, og som det har glædet os at se publiceret i Kristeligt Dagblad:

Da pave Johannes XXIII forkyndte, at han havde til hensigt at indkalde til det forestående økumeniske kirkemøde, fik kristenhedens ældgamle ønske om at samle alle kristne nyt liv. Såvel inden for den katolske Kirke som blandt de fra Rom adskilte kristne kommer længslen efter en tilnærmelse mellem de kristne trosamfund stadig tydeligere til orde. Teologerne på begge sider gør, hvad de kan, for at finde ud af, ad hvilke veje en sådan tilnærmelse kan ske, og for — som et mål, der ligger langt ude i fremtiden — at forberede de kristnes genforening. Selv om denne længsel efter den ene Kristi Kirke i lige høj grad kommer til udtryk blandt protestanter og ortodokse, er der dog så betydelige og tungtvejende hindringer, der står i vejen for de kristnes enhed, at det ikke kan forventes, at den bliver til virkelighed foreløbig.

Det ville være en misforståelse, hvis man udelukkende søgte disse hindringer uden for den katolske kirke. Dens omfattende latinisering er for eksempel en af de væsentligste hindringer for, at en genforening kan finde sted. I kirkehistoriens første årtusind kunne de forskellige orientalske riter trives side om side med den latinske inden for den katolske og derfor altomfattende kirke. Der var rum for både en teologi og et fromhedsliv, der var væsentligt præget af traditionen, af historien og af den folkelige mentalitet, og for de østlige patriarkers selvstæn-

dige jurisdiktion. Da de østlige kirker skilte sig ud fra Rom ved skismaet i 1054, så kun den vesteuropæiske latiniserede del blev tilbage, gik man over til at betragte denne sørgelige mangel på nuancer som idealet.

Trods tydelige udtalelser fra paver og koncilier, der gik i stik modsat retning, kom man efter bruddet med de østlige kirker til at se en enhedskirke med én ritus, ét teologisk system, én fromhedsform, én form for kunst og ét liturgisk sprog i hele Kirken som det mål, man stræbte hen imod. Denne ritus, denne liturgi og denne teologi var den latinske.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Romansk væsen og romansk åndsliv, som var fremmed for de hellenistiske folk og for slaver og germaner, og som på ingen måde gav den rigdom folk besad i liturgisk, teologisk, fromhedsmæssig, kunstnerisk og folkelig henseende, hvad der tilkom den, kom til at præge den katolske kirke.

Faren for, at den katolske Kirke i det væsentlige skulle blive præget af det romanske element, voksede yderligere i størstedelen af de germanske landområder ved reformationen og adskillelsen mellem de kristne. Håbet om, at de små enheder af orientalske kristne, som i tidens løb igen har sluttet sig til Rom, men som samtidig har beholdt deres jurisdiktion, deres riter og deres egenart, skulle give Kirken et mere åbent og samtidig mere virkeligt katolsk præg, er ikke gået i opfyldelse. Nu som før betragtes det latinske element i Kirken i vide kredse som det afgørende, mens de ti millioner orientalske kristne med deres specielle særpræg kun anses for et kuriøst anneks til Kirken.

Denne holdning er i højeste grad i modstrid med den katolske Kirkes egentlige væsen. Lige så nødvendigt det er, at der skal herske overensstemmelse i troen i Kristi Kirke, lige så lidt må denne enhed forveksles med ensartethed. Ikke på grund af det, der kan vindes ved det, men ud fra selve sit altomfattende væsen har den katolske kirke plads for en mangfoldighed af sprog, riter og sædvaner og endog for forskellige selvstændige jurisdiktioner, der har deres udspring i årtusindgamle kristne traditioner, når blot de anerkender pavens overhøjhed som Petri efterfølger. Det latinske element svarer — hvor betydeligt det end er — kun til den åndelige holdning i en del af kristenheden og er og bliver frem-

Er de orientalske kristne med deres specielle særpræg kun et kuriøst anneks til Kirken?

med for de andre. At ville påtvinge disse andre denne åndelige holdning er en voldelig handling, som ville begrænse Kirkens åndelige rigdom og mangfoldighed og svække selve dens substans.

Dette har paverne i tidens løb gentagne gange gjort opmærksom på. Også konciliet i Florens, der for en kort periode formåede at bringe en genforening mellem de latinske og de ortodokse kristne i stand, gav i en beslutning entydigt udtryk for, at denne åbenhed skulle findes i den katolske kirke. Senest har pave Johannes XXIII i den første rundskrivelse, han udsendte som pave, klart bekendt sig til denne grundsætning i Kirken, men alligevel har en betydelig del af den katolske kristenheit endnu den dag i dag ikke gjort sig klart, at der her er tale om et af Kirkens væsentlige kendetegn. Selv »Osservatore Romano« indeholdt for kort tid siden en artikel, hvis overskrift lød »Latin er Kirkens sprog«.

For ikke så længe siden fremkom den med Rom unerede patriark Saigh af Antiokia i en præ-

diken, som han holdt i Tyskland, med følgende udtalelse:

Kristendommen kan kun opfylde sin sendelse til verden ved at være virkelig katolsk. Hvis man må give afkald på hele den åndelige arv, man har modtaget fra sine fædre, er Kirken ikke mere en Guds gave til menneskene. Endnu den dag i dag mangler der meget i, at man virkelig anerkender den rigdom, de østlige kirker besidder. Der er mange højststående repræsentanter for Kirken, som med al magt går ind for, at de østlige kirker skal latiniseres.

En dybtgående ændring af mange katolske kristnes indstilling på dette punkt vil være en væsentlig forudsætning for en frugtbar tilnærmelse mellem den ortodokse og den katolske kirke. De krav, den katolske kirke stiller, hvis der kan blive tale om en genforening, må begrænses til det væsentlige. Storsind og åbenhed i alt, hvad der berører de forskellige kirkers særligt egenart, så længe det ikke griber ind i bekendelsen af den sande tro og i anerkendelsen af Petri efterfølgers primat, er abso-

lut nødvendige forudsætninger. Lige så værdifuldt og betydningsfuldt latinsk sprog og latinsk ritus kan være for en stor del af kristenheden, lige så almindeligt anset må det være, at enhver anden ritus og ethvert andet liturgisk sprog har samme berettigelse og lige så stor værdi for en del af kristenheden. Det ville ikke skade Kirkens enhed, hvis der fandtes selvstændige og i vid udstrækning uafhængige jurisdiktioner, som det var tilfældet i de første tusinde år af Kirkens historie. Det ville tværtimod i mange henseender betyde en berigelse for Kirken. På dette grundlag ville det heller ikke mere være utænkeligt, at den ortodokse del af kristenheden kunne nå til en forståelse med den katolske Kirke. De rundt regnet ti millioner kristne af forskellige riter, som allerede er forenet med Rom, ville være af største betydning for, at man kunne nå dette mål.

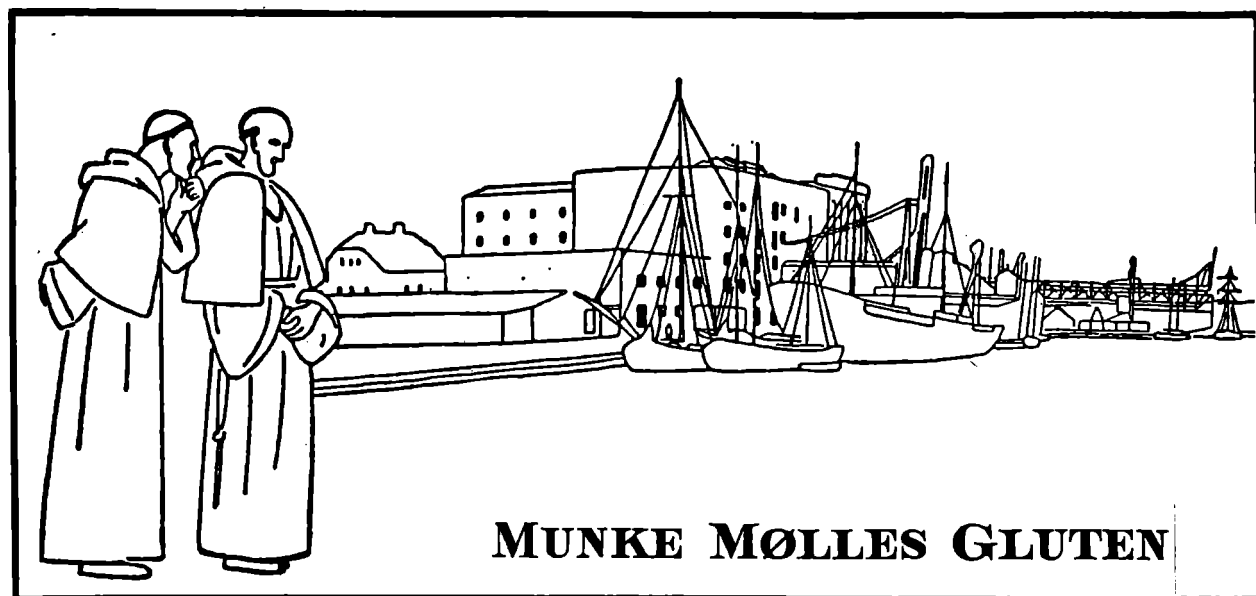
Kristenheden kan dog ikke slå sig til tåls med en sådan genforening, hvor betydningsfuld den end måtte være. Målet må være en genforening af alle kristne — også protestanterne. På vejen til denne endelige genforening ville

dét være et betydeligt skridt fremad, hvis den katolske Kirke ville åbne sig for de ortodokse kristnes mangfoldighed. Hvis man inden for den katolske kirke virkelig og oprigtigt ville anerkende, at de latinske og de ikke-latinske elementer har lige stor berettigelse, ville også protestanterne indse, at de kunne gøre sig håb om at møde broderlig forståelse for det særpræg de har tilegnet sig og udviklet i århundredernes løb. Også på dette punkt ville i vid udstrækning uafhængige jurisdiktioner efter det forbillede, vi har i de østlige patriarkater, afgjort ligge inden for mulighedernes grænse.

Den største af alle hindringer på vejen til genforening er imidlertid kravet om enhed i troen. Her kan den katolske kirke ikke gå ind på noget kompromis. Ganske vist er der endnu den dag i dag langt mellem de forskellige standpunkter, men også på dette område har der fundet tilnærmelser sted, og yderligere tilnærmelser er på ingen måde udelukkede. En af de vigtigste forudsætninger for at komme videre på dette punkt er en dyb forståelse af de øvrige trossamfunds teologi. Hvis

man kunne lære at forstå de andres teologiske ordvalg, ville det allerede betyde et væsentligt skridt fremad. Den ene gang efter den anden har det i samtaler mellem teologer fra de forskellige kristne trossamfund vist sig, at det ikke ville være helt umuligt, at nå til enhed i troen, selv om en sådan enhed ville være meget vanskelig at realisere.

Ønsket om enhed har aldrig været så stærkt blandt de kristne som nu. Over hele verden gøres der en indsats for, at nå dette mål. Men også af den katolske kirke kræves der et væsentligt bidrag, hvis den skal opnås. En genforening kan ikke finde sted i form af en sejrherres triumf over den besejrede. De adskilte brødre, som vil vende tilbage og genforene sig med pavestolen, behøver ikke at give afkald på den arv og de værdier, de har modtaget fra deres fædre og afsvære, hvad de hidtil har holdt i ære. Tværtimod vil de med deres specielle egenart i høj grad komme til at berige den katolske kirke. Ingen har lov til at gøre døren til frelsen snævrere eller til at lukke den for andre ved hjælp af menneskelige love og forskrifter.

MUNKE MØLLES GLUTEN

»Heldigvis kan vi ikke konkurrere med forlystelsesindustrien!«

For små ti år siden blev der startet en ny bevægelse inden for Kirken: Bevægelsen for en bedre verden. Denne nye bevægelse er ikke meget omtalt, men dens metoder og tanker er en overvejelse værd.

Det er ikke meningen, at denne nye bevægelse nu skal indføres her, men det er meningen, at vi skal lære af den for at kunne anvende dens tanker midt i det arbejde, vi står i. Blandt de ting, der har slået mig, er især dens livsnærhed. Som centrum for hele arbejdet står kærligheden til Gud og kærligheden til medmennesket for Guds skyld; og det er ikke bare sådan en vag kærlighed, der blot skal sikre os, at vi havner det rigtige sted, når vi dør. Den kærlighed til Gud og næsten, denne bevægelse taler om at vække, er den kærlighed vi finder hos helgener. Ja, pater Lombardis bevægelse sigter ikke lavere end at hjælpe os i kaldet til hellighed, og derfor hedder det også et andet sted: den *moderne helgen* må have øje for alle muligheder for samarbejde med alle slags mennesker. Kunsten ligger i at søge og opnå andres hjælp. Den pris, som må betales, for at dette kan lykkes, er kærlighed, og ydmygheden er den skjulte rod, hvoraf det hele vokser.

Som man vil se, er kaldet til at blive en helgen fastholdt: den moderne helgen. I øvrigt er metoden, som foreslås, den bedst mulige: Drag de andre med ind i samarbejdet, ikke blot fordi der skal gøres et arbejde, men især fordi samarbejdet skal føre til, at disse nye mennesker sættes i gang mod det samme mål, man selv har fået.

Det er disse tanker, vi skal lægge til grund for vort arbejde i dag, og her vil jeg i særlig grad beskæftige mig med ungdomsarbejdet.

Hovedideen med vort ungdomsarbejde må vel kunne formuleres sådan: Det fællesskab med Gud, vi alle er døbt til, skal udvikles og uddybes, så det virkelig bliver et fællesskab med Gud og næsten. Men til at gøre dette arbejde har Gud jo ikke engle, men ganske almindelige mennesker, og det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi fra naturens side ikke er Guds tjenerne. Det er derfor, at arbejdet i ungdomsforeningen ikke kan begynde lige med det samme, selv om der skulle være samlet en kreds af ivrige

og interesserede til at gøre det. Det er her som andre steder vigtigt, at vi følger de veje, Kristus selv har vist os. Det er jo ikke os selv, der skal frem i første række i apostolatet. Derfor gælder også her Kristi ord til apostlene: Derpå skal alle kende, at I er disciple af mig, om I har *indbyrdes kærlighed*; og som arbejdets vilkår gælder: »I er verdens lys... Således skal jeres lys skinne for menneskene, for at de må se jeres gode gerninger og prise jeres fader, som er i himlene.«

Kærlighed skal præge arbejdet, og dets mål skal være, at mennesker ser vort arbejde, men *takker Gud*. Der er hermed slået en akkord an, som optakt til arbejdet, men det er en akkord, som kan få det til at skurre i ørerne på os mennesker, så længe vi måske nok er ivrige, men ikke er indstillet på at se bort fra os selv.

Da ungdomsarbejdet altså ikke er noget, man bare går i gang med, må det bedste vel være, at man samler dem, der vil gå i gang, eller dem, der er i gang, for at lede dem ind på den rette vej. At det ikke skal ske på nogen overhøjtidelig måde er en selvfølge; men da forholdene er så forskellige fra sted til sted, må interesserede selv finde deres form. Det kan således kun blive hovedlinien, sådan som jeg ser den, der skal trækkes op.

Tro, håb og kærlighed er de tre grundelementer, ledernes uddannelse skal bygges op på.

Tro: det er fundamentet; det er: at tro på Gud, at tro på visse sandheder, fordi Gud siger det, og at *blive ført til et livsfællesskab med Gud*. Ingen af disse tre forhold må udelades. Det er lige så vigtigt, at vi erkender det personlige livsfællesskab, som at vi anerkender de af Gud åbenbarede sandheder. På troens grundvold skal vi bygge vort liv både i almindelighed og i det apostolat, vi indstiller os på. Troen på Gud vil da for alvor begynde at lægge beslag på hele vor personlighed, få os til at forlade os selv, vort selv.

Håb: Gud har kaldt, og vi er gået i gang med at følge. Overordentlig hurtigt vil vi få brug for håbet. Håbet om Guds hjælp vil vi have brug for, når vi 'starter', men også når vi falder. For det må vi være ganske klare over: Vor

Pater Lombardis bevægelse kan også inspirere vort ungdomsarbejde...

faldne natur vil gang på gang få overhånd, og hvad enten det er i stort eller småt, så vil vi synde. Her er det, at håbet skal være grundfæstet i os. Det sikre håb om, at Gud elsker os, at Han vil hjælpe os, og at vi vokser i ydmyghed. Der ved mister vi på gavnlige vis tiltroen til vore egne kræfter, mens vi henvises til Gud, til livsfællesskabet med Ham.

Kærlighed: At vort liv som kristne skal have sin grund i kærlighed turde være en selvfølge. Derfor kræves kærligheden også af den, der vil gøre en indsats i ungdomsarbejdet. Uden den gøres arbejdet ikke for Gud og for dem, der kommer i foreningen. Uden kærligheden ingen forbindelse mellem Gud og dem, der skal arbejdes for.

Det er ikke min tanke, at denne indtrængen i grundlaget for apostolatet nødvendigvis bør ske, førend en forening er skabt, nej, det kan godt ske samtidig; når foreningen er skabt, skal dette arbejde fortsættes, for at ledere og kommende ledere kan blive sat ordentligt i gang. Jeg kunne tænke mig, at denne »ledertræning« skulle ske regelmæssigt, selvfølgelig under vejledning af en præst. Det bedste grundlag vil være Det nye Testamente, men den nye katekismus kan også bruges. Efter min mening ville det også være godt, om man af og til kædede dette »studium« sammen med handling, så at bibellæsningen og bibelforståelsen gav retning og impuls til handlingen. Her kunne J.O.C.-isternes metode bruges: Se, bedøm, handl.

Handling! Vor tid kræver handling, *Fortsættes side 16*

Når de unge bliver voksne

Paven om Mariadyrkelse

Vatikanstaden (NC) De unges overgang fra børn til voksne kan foregå roligt og uden besvær, hvis de voksne har vænnet dem til selv at tage deres ansvar, hedder det i et brev, som Vatikanets statssekretær, kardinal Tardini, på pavens vegne sendte den franske sociale uge for året 1961, som i dagene 11.—16. juli blev afholdt i Reims over emnet »De unges indtræden i de voksnes rækker«.

Kardinal Tardini bemærkede, at »det frembyder vanskelige problemer både af øjeblikkelig art og med henblik på fremtiden« at forberede de unge til at blive voksne.

Han udtalte endvidere, at vi må tage godt imod de nye generationer.

»Først og fremmest må vi byde dem et hjem, hvor man tager sig af deres problemer, selv om familiekredsen vokser og udvider sig. Desuden må de have en fysisk sund og moralsk opdragende ramme om deres liv.«

Dernæst skal de have en opdragelse, der svarer til deres evner og muligheder. Man må sørge for, at der er stillinger »i massevis« til dem, efterhånden som de bliver færdige med deres uddannelse.

Kardinal Tardini påpegede imidlertid, at den største vanskelighed ikke bundede i de økonomiske og demografiske forhold, men i at de forskellige generationer lever side om side.

»For at sige det, som det er, har der altid været en uundgåelig spænding mellem generationerne. De unge har blikket vendt mod fremtiden, mens de voksne ofte føler sig mere knyttet til fortiden. Der er derfor ikke noget mærkeligt i, at dette fænomen er blevet mere akut i vor tid, hvor børnene vokser op i en verden, der er vidt forskellig fra den, der har præget deres forældre.

Skønt ungdommen af i dag måske kan virke egensindig, utålmodig, rastløs og parat til at kritisere alt og alle, har den alligevel dybest i sig et heftigt ønske om at gøre det rigtige, og den stræber hen imod en retfærdig fornyelse. Den drives af en ædelmodig trang til at arbejde og bringe ofre.

Men selv om erfaringerne på den ene side har modnet de unges klogskab og fornuft, kan der så ikke undertiden være grund til at overveje, om ikke livets modgang og skuffelser har svækket de-

Lisieux (NC) I et radiobudskab til en fransk kongres, som har drøftet Marias åndelige moderskab, udtalte pave Johannes XXIII, at kærligheden til Jomfru Maria »er kendetegnet på et virkelig katolsk hjerte«.

Til kongressen, som sluttede den 9. juli, sagde paven videre: »Hvilken stilling vi end indtager i samfundet, og hvilket ansvar der så end er os betroet, er vi alle genstand for Jomfru Marias moderlige kærlighed, og hun gør alt det for os, som enhver anden moder gør for sine børn: elsker os, våger over os, beskytter os og går i forbøn for os.«

»Derfor er alle katolikker Jom-

fru Marias børn, og deres kærlighed til hende skal afspejle deres indbyrdes fællesskab som Guds børn og ytre sig gennem de hørdvundne udtryk for den ærbødighed, Jesu Kristi kirke gennem århundrederne har ønsket, at vi skal nære over for Frelserens Moder,« fortsatte paven.

»Undgå endvidere alt, hvad der er specielt og overdrevent; søg tværtimod at udtrykke jeres kærlighed til Maria på den måde, som er mest rodfæstet i traditionen, og som er blevet os overleveret fra begyndelsen gennem de bønner, der er blevet benyttet af de skiftende generationer af kristne, som er kommet fra øst og vest.«

res mod og gjort dem mindre ivrige efter at handle?«

Kardinal Tardini understregede, at forældrene bedre end andre er i stand til at forstå deres børn, og at de derfor bedre kan hjælpe dem til at udvikle en sund dømmekraft, og når de skal træffe afgørende beslutninger.

»Er hele kunsten ved at opdrage de unge ikke netop at hjælpe dem til at blive voksne og til at danne deres personlighed ved hjælp af en stadig voksende kontrol over dem selv?«

Kardinal Tardini udtalte videre: »Ungdommens klatren mod højderne begynder i familiens snævre kreds og fortsætter uden for den. Også her er det først og fremmest de voksne, der har initiativet. De mennesker, som har en position, må opgive den forsvarsstilling, de instinktivt indtager over for det kraftige pres, ungdommen udøver, og bevidst gøre sig klart, at de er solidariske med hele den samlede menneskehed. I stedet for skinsygt at våge over det arvegods af materielle rigdomme, teknisk og intellektuel viden, kultur og visdom, der er blevet samlet gennem århundrederne, skal de tværtimod gøre alt, hvad de kan, for at sprede det til så mange som muligt.

»Hvis de gør det, vil samfundet ikke nøjes med at give de unge stillinger hvor de kun skal udføre andres ordrer. Så vil det hurtigt betroe dem et ansvar og lidt efter lidt lade dem være med til selv at træffe afgørelser.«

Refugie-indvielse

Torsdag den 21. juli var den kønne Løgumkloster by i Sønderjylland klædt i festdragt i anledning af, at et protestantisk refugium skulle indvies.

Ved festgudstjenesten sagde sognepræsten i Løgumkloster, pastor Bork Hansen blandt andet, at de gamle munke havde formået at vidne med deres hænder. Det er kirken i Løgumkloster udtryk for. Refugiet, den nye munkegang, de nænsomt restaurerede klosterrum og bibelhøjskolen skal ses under det ene synspunkt: troen og Guds tanker virkeliggjort gennem menneskers hænder.

Som de store komponister af enkelte noder bygger deres værker op til Guds pris, sådan har munkene i sten efterladt en arkitektonisk lovsang til Guds storhed og ære. Måtte det, der er bygget nu, blot være et ekko heraf.

Berlin (NC) Præsidenten for den tyske evangeliske (lutherske) kirkedag, dr. Reinhold von Thadden-Trieglaff, besøgte før mødet biskoppen af Berlin, kardinal Julius Doepfner, for at sige ham tak, fordi Berlins katolikker havde åbnet deres hjem for at tage imod de delegerede.

For nylig har fyrstinde Grace været på valfart til Lourdes. På billedet ses hun sammen med sin skriftefader, pater Tucker, da hun i spidsen for pilgrimmene fra Monaco ankommer til grotten.

Pater Lombardi tager fat igen

Rom (NC) Pater Riccardo Lombardi S.J. har bekendtgjort, at han til efteråret vil prædike mod kommunismen over hele Italien.

Pater Lombardi, der har stiftet Bevægelsen for en bedre Verden, er kendt for sit korstog i 1948 mod den italienske kommunisme.

»I de sidste ti år har jeg hovedsagelig arbejdet i udlandet,« siger han, »men som kristen og borger her i landet anser jeg det nu for min pligt, igen at begynde at prædike i mit eget land. Jeg betragter den situation, verden for øjeblikket befinder sig i, som meget alvorlig på grund af den angrebsånd, den ateistiske kommunisme, som har besluttet at uddrive enhver form for religion af menneskenes hjerter, lægger for dagen alle vegne, hvor den trænger frem.«

Pater Lombardi hævder, at situationen i Italien »for hver dag, der går, mere og mere nærmer sig det katastrofale.«

Redaktionelt

Pave Johannes XXIII's rundskrivelse om de sociale spørgsmål foreligger nu oversat til hovedsprogene. I slutningen af august bringer vi en fyldig dansk redegørelse for indholdet af denne betydningsfulde rundskrivelse.

Den næste artikel om *Kirken i Spanien* fremkommer i august, og serien slutter med to aktuelle reportager fra en medarbejders rejse i Spanien.

London (KIPA) Den nye ærkebiskop af Canterbury, Michael Ramsey, udtalte for nylig i et fjernsyns-interview, at han ikke nærrede nogen som helst tvivl om, at han ved lejlighed ville besøge paven. Som den anglikanske kirkes primas var hans første mål enheden mellem de kristne.

o

Lissabon (NC) Den katolske lægevidenskabelige presses internationale sammenslutning har fremsat ønske om, at der må blive udgivet et internationalt tidsskrift, som behandler lægevidenskabelige problemer ud fra et moralsk, pastoralt og socialt synspunkt.

Sammenslutningen afsluttede sit møde i Lissabon den 2. juli med at vedtage en resolution om, at man skulle forsøge at oprette et centrum for lægevidenskabelig bibliografi og dokumentation.

o

Paris (KIPA) Af jordens samlede befolkning på ca. 2.924.000.000 mennesker er ca. 542.000.000 katolikker. De fordeler sig på følgende måde: Afrika: 24.000.000, Amerika: 235.000.000, Europa: 231.000.000, Australien: 3.000.000, Asien: 39.000.000, Rusland: 10.000.000. Endvidere er der 26.000.000 ortodokse, 256.000.000 protestanter, 452.000.000 muhamedanere og 12.500.000 jøder.

P. A. Nielsen & Co.
Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828
Udlejning af service, borde og stole
Alt til festen.
Lev. til katolske institutioner.

Kaj F. Fjording
Murermester
Christiansholmsvej 2 A.
Klampenborg.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Messen er ikke et privat måltid, som man sluger i huj og hast...

For at overvære
messen rigtigt,
må man
samles.

Hvorfor skal vi samles?

1) *For at se og høre.* I kirken og især under messen er altret det midtpunkt, interessen samler sig om. Messen angår alle kristne, men der ville ikke være nogen messe, hvis der ikke var et alter og en præst ved altret. For at overvære messen rigtigt må man kunne se altret og den celebrende præst og følge hans bevægelser, og man må kunne høre, hvad han siger.

2) *For at være sammen for Guds åsyn.* Under messen beder præsten for alle dem, der er forsamlet omkring ham. Det kan De se i Deres messebog: præsten beder for »det hellige folk« (folket af døbte), for det folk, som danner Guds familie (vi kalder Gud vor Fader), og for dem, der er samlet omkring altret.

Vi skal ligesom præsten bede for alle mennesker. I messen beder vi sammen — enhver af os beder

for alle de andre. Vi fremstiller os samlet for Gud. Vi er alle sammen syndere. Gud har frelst os alle sammen, og han fører os sammen til Himmelen. Det, at vi er samlet, er et udtryk for vor tro. Gud har hyllet os i den samme kærlighed. Vi gør bedst i at glemme, at der iblandt os er rige og fattige, store syndere og ivrige troende, når vi sammen fremstiller os for ham.

3) *For at Kristus skal være med os.* »Hvor to eller tre er forsamlede i mit navn, der er jeg midt iblandt dem.« Før kommunionen, før konsekrationen, ja, så snart messen begynder, og så snart kristne mennesker er samlet for at bede og for at høre Guds ord, er Kristus med dem. Det er for øvrigt det, præsten siger, når han vender sig mod menigheden og hilser den »Dominus vobiscum, Herren er med jer«.

Som det brudte brød fordem var spredt over bjergene, men blev samlet for at blive et hele, lad således din Kirke blive samlet fra jordens ender til eet i dit rige.

Af et ukristent skrift
Forfatteren ukendt

4) *For at give udtryk for Kirkens mysterium.* Vi hører til Kirken. Kirken er ikke en samling kristne, som ikke har noget til fælles, men et samfund af døbte. Paulus siger, at vi er ét eneste legeme, og at vi alle sammen er hinandens lemmer. Johannes siger, at Kristus »er død for at samle Guds adspredte børn til ét«.

5) *For at være et billede på Himmelen.* Himmelen ligner sikkert hverken et opløb eller trængslen i ferie-toget, men den samler de mest forskellige mennesker til et broderskab »af alle folkeslag, af alle tungemål og af alle stammer«. Når vi samles under messen, øver vi os i kærlighed og giver os selv et første indtryk af Himmelen.

Hvordan skal vi samles?

1) I Guds øjne er der hverken rig eller fattig. For Kirken er vi alle døbte. Den naturligste måde at anbringe sig på, ville derfor være at tage plads i den orden, man ankommer, det vil sige, at de første sætter sig i de forreste bænke og ikke — som det ofte er tilfældet — i de bageste helt nede ved døren. På den måde undgår man at forstyrre dem, der er kommet først. Desuden kommer man på den måde ikke hver søndag til at sidde ved siden af de samme. Det ville hjælpe os til en nærmere kontakt med *alle* sognets medlemmer at overvære messen ved deres side.

2) Der er imidlertid nogle af de troende, der har krav på særlig opmærksomhed:

— *børnene*. De trængte sig frem gennem mængden for bedre at kunne høre og se Jesus. Og det holdt han med dem i. Derfor er der også sogne, hvor de forreste bænke er forbeholdt børnene og deres forældre. Og så skal vi lade være med at blive forargede, hvis de rører sig lidt og gerne vil have forklaring på, hvad der foregår.

— *de syge*: I evangeliet anbringer man dem på vejen, hvor Jesus kommer forbi, og han standser og taler til dem. Burde ikke de, som har svært ved at stå, og de, som hører dårligt, sidde på nogle af de forreste bænke?

— Undertiden arrangerer man særlige messer for de syge, for at de, som er sengeliggende, kan få mulighed for at mødes med ligestillede under messen. Burde der ikke gøres mere af den slags? Takket være de mange biler, der nu findes, kunne man hver søndag køre nogle mennesker til

messe, som selv har svært ved at komme i kirke. På den måde ville søndagsmessen få hele det indhold, der tilkommer den.

— I vor tid rejses der meget. Folk på gennemrejse kommer til messe i vort sogn, og undertiden kommer der endda udlændinge. Af beskedenhed holder de sig måske bag i kirken. Ville det ikke være naturligt at tage imod dem og at hilse på dem efter messen og at prøve at komme i kontakt med dem, hvis man ser, at de selv ønsker det. Skal vi ikke tage imod enhver gæst, som om det var Kristus selv?

3) Tidligere havde, man i de større kirker en veritabel modtagelsestjeneste. De, der udøvede denne tjeneste, kaldtes *dørvogtere*. Endnu den dag bliver enhver præstekandidat udnævnt til dørvogter, før han modtager præstevielsen.

Der er sogne, hvor lægfolk har fået overdraget en opgave, der svarer til dørvogterens: de tager imod folk og anviser dem pladser, sørger for at menigheden går ordnet frem til kommunion o.s.v. Det er noget helt andet end de almindelige ordensmarskaller, der fungerer ved alle større arrangementer: her er det et kirkeligt embede i menighedens tjeneste. De bidrager på en synlig måde til »at samle Guds adspredte børn til ét«.

... men en fælles handling, alle de troendes forsamling omkring altret.

- SØNDAG d. 30.: 10. søndag efter pinse (s. 687, grøn).
- MANDAG d. 31.: Ignatius af Loyola (s. 1022, hvid), jesuiterordenens stifter.
- TIRSDAG d. 1. august: Søndagens messe (s. 687, grøn). Ihukommelse af de makkabæiske brødre (s. 1024), martyrer.
Eller: De makkabæiske brødre (s. 1024, rød). Ihukommelse af søndagens messe (s. 687).
- ONSDAG d. 2.: Alfons Maria Liguori (s. 1026, hvid), biskop og kirkelærer. Ihukommelse af Stefan (s. 1026), pave og martyr.
- TORS DAG d. 3.: Søndagens messe (s. 687, grøn).
- FREDAG d. 4.: Dominikus (s. 1029, hvid), dominikanerordenens stifter.
- LØRDAG d. 5.: Maria i sne (s. 1030, hvid).
- SØNDAG d. 6.: Vor Herres Jesu Kristi forklarelse (s. 1030, hvid).
- MANDAG d. 7.: Cajetan (s. 1033, hvid), theatinersamfundets stifter. Ihukommelse af Donat (s. 1033), biskop og martyr.
- TIRSDAG d. 8.: Johannes Maria Vianney, sognepræsten fra Ars (hvid). Ihukommelse af Cyriacus, Largus og Smaragdus (s. 1034), martyrer.
- ONSDAG d. 9.: Vigilien til Laurentius (s. 1036, violet). Ihukommelse af Romanus (s. 1036), martyr.
- TORS DAG d. 10.: Laurentius (s. 1038, rød), martyr.
- FREDAG d. 11.: Søndagens messe (s. 691, grøn).
- LØRDAG d. 12.: Clara (s. 1042, hvid), jomfru.
- SØNDAG d. 13.: 12. søndag efter pinse (s. 694, grøn).

Fortsat fra side 11

der skal udrettes det ene efter det andet. Også vi skal handle efter fornuftig overvejelse. Vi skal have en metode, som passer til forholdene. Guds nåde erstatter ikke selvforskyldt uduelighed.

»Vi kan ikke konkurrere med forlystelsesindustrien«, sukker mange i dag, »de unge vil hellere i biografen«. Heldigvis kan vi ikke konkurrere med forlystelsesindustrien, vil jeg svare, og det skal vi heller ikke. Det, vi skal lave, er ikke en erstatning til de unge. Vi skal give dem en forening, hvor de får det fællesskab, de længes efter. Det er fællesskab, der skal tilbydes, og dette skal vi — efter ringe evne — søge at gøre til et fællesskab om Gud. Men lad os se på det i enkeltheder.

Det er ikke ligegyldigt, hvilken ydre form man giver arbejdet. Da vi ikke her i landet kan have mange forskellige slags foreninger i de fleste sogne, må det efter min mening være vigtigt at finde en form, som kan rumme så mange som muligt, og som alligevel giver plads for nye ting, uden at det gamle slås i stykker. Her tror jeg at fritidsklubformen giver de største muligheder.

Form og indhold skal svare til hinanden, på den måde at den ydre form gør det lettere for lederne at skabe den rette atmosfære, det rette indhold. Mennesker længes efter fællesskab, deltagelse i deres små og store bekymringer, åbenhed. De længes efter at komme steder, hvor man gerne vil se dem. Det er dette fællesskab, bestyrelsen og dens medhjælpere skal være med til at skabe. Men — læg mærke til det — når mennesker, som længes efter fællesskab, stiller krav, så skabes fællesskabet ikke. Det er der ikke noget mærkeligt i, for alle disse mennesker vil kræve hver for sig, og det er egoisme. Nej! arbejdet må begynde med, at bestyrelsen tilbyder fællesskabet for Guds skyld, og at den straks sætter ind på, at de, der kommer, får vakt den samme trang til at tilbyde fællesskab.

Det er Kristi omsorg for os selv og for hinanden, der skal være målet. Der ved får vi lagt grunden til det fællesskab med Gud og næsten, som det er foreningens opgave at arbejde på.

Der er et naturligt grundlag at bygge på: Ifølge dagspressen har arbejdet blandt svenske læderjakker vist, at de gerne vil hjælpe andre, der har behov for det, syge, gamle o.s.v. Dette grund-

lag er en hjælp, men vor faldne natur har det med ustandselig at dukke op, så vi søger os selv i det, vi gør for andre. Derfor er det, at vi skal søge at vække Kristi omsorg for næsten i os og de andre. Så vil arbejdet få den rigtige retning, og tilbagefald i egoisme vil blot få os til at søge nærmere til Kristus for at blive befriet for os selv.

Jeg tror, det hele kan gøres meget enkelt. Vi skal stole på Gud, og hvis vi selv har lidt af den rigtige indstilling i det, vi gør for de andre, vil det også kunne smitte af. Dernæst kommer, at det jo er en katolsk forening, så det er ikke noget, der lokker med falsk reklame. Man kan også tidligt sætte alle ind på at løse små opgaver til bedste for fællesskabet og måske en enkelt gang tale om det, vi skal opnå, i få men velvalgte ord.

Alt dette, tror jeg, lader sig realisere bedst i fritidsklubformen. Denne klubform giver de største muligheder for gensidig kontakt, den giver større muligheder for, at man kan gøre noget for hinanden, mens man spiller og arbejder, og den giver større muligheder for, at de enkelte medlemmer kan beskæftige sig med ting, der har deres interesse. Klubben skal blive et sted, hvor man føler sig godt tilpas, ledelsen er en slags værter, der har ansvaret, d.v.s. at man ikke blot kan invitere og så lade det hele gå sin skæve gang. En aften i klubben under denne form må være velforberedt; skulle det ske, at det hele gik lidt trægt, må man samles om noget i fællesskab. Altså: ledelsen skal altid være midt i det hele.

Fritidsklubformen er så rummelig, at også andre ting kan trives inden for dens rammer. Der kan f. eks. let arrangeres et foredragsmøde en gang imellem, eller man kan have »fritidsklub« den ene aften og foredrag den anden. En lille studiekreds kan jo også trives. Men ligegyldigt hvad man gør, og hvordan man gør det, så skal det gøres ud fra troens motiver.

Endelig er det vigtigt at huske, at der skal skaffes afløserer til ledelsen. Nye unge skal inddrages til at kunne være værter for de andre, nye unge skal være ledere. Træningen af dem må ske ved, at de f. eks. kommer på sommerskolerne, at de inddrages i den »ledetræningsgruppe«, jeg tidligere har omtalt.

Jeg er ganske klar over, at denne form for ungdomsarbejde stiller meget store krav til ledelsen, hvis den skal

På Skt. Josefs hospital i Odense døde den 18. juli

pastor JOSEF DUTSCHKE

Begravelsen fandt sted fredag den 21. juli kl. 10 fra Dalum klosterkirke.

R.I.P.

R.I.P.

Min kære datter

MARGRETHE v. ROSEN

sov stille hen den 9. juli 1961.

Malvine v. Rosen.

Bed for hendes sjæl.

Har buddhismen fremtidsmuligheder i den vestlige verden?

Alene den kendsgerning, at vi i vore dage allerede her i »det kristne Vesten« møder missionærer, der kommer for at omvende de vestlige lande til buddhismen, viser os med al ønskelig tydelighed, at de kristne missionærer i Det fjerne Østen støder på aktive religioner og må udføre deres arbejde i stadig kamp med dem. Er det kun et tids-spørgsmål, hvornår vi selv befinder os midt i kampen mod disse religioner? Hvis dette fremstød fra Østen vokser, er det ikke udelukket. Det er nemlig en kendsgerning, at buddhismen allerede udøver missionsvirksomhed i Vesten.

Buddhismen er en verdensreligion i egentlig forstand — ikke alene på grund af sin store udbredelse både geografisk og i så mange forskellige folk, men først og fremmest ud fra sin indre målsætning. Den opstod i det 6. århundrede før Kristus i det religiøst set særdeles frugtbare Indien og var den første religion, der henvendte sig til alle mennesker, ligegyldigt hvilken nation, race eller befolkningsklasse de tilhørte. Den vej til frelsen, som Buddha, den »oplyste«, har fundet og forkyndt, er åben for alle. Himsides alt, hvad der måtte skille menneskene, hævder han, at hans religion giver svaret på det eksistentielle spørgsmål, om der findes en vej til frelse fra den jordiske tilværelses lidelser. Det var først og fremmest munkene, der udbredte den buddhistiske religion. De drog fra Indien til Kina og Tibet, og de oversatte de hellige skrifter og underviste folk. De udøvede stor indflydelse, fordi de tiggede sig frem og derfor stadig kom i berøring med menneskene, hvor de kom hen. Buddhismen blev en folkebro for Asien, fordi den skabte et åndeligt og kulturelt fællesskab, der nåede ud over landegrænserne.

Efter at kejser Asoka i det 3. århundrede før Kristus havde været buddhismens store beskytter og understøtter i Indien, har de buddhistiske regeringer og herskere altid set det som deres fornemste opgave at virke for buddhismens udbredelse og bevarelse. Især

i de lande, hvor Hinayana-buddhismen er den fremherskende religion (Ceylon, Burma, Thailand, Komboscha og Laos), møder man ønsket om at gøre buddhismen til statsreligion. Hidtil er det kun sket i Thailand og i Laos, men på Ceylon stræber man hen imod dette mål, mens statsoverhovederne i de andre lande, skønt de er ivrige buddhister, efter vestligt mønster energisk modsætter sig enhver form for statsreligion.

I forskellige buddhistiske kredse har der i de senere årtier vist sig bestræbelser, der tager sigte på indre reformer og ivrig missionsvirksomhed. Gennem opgøret mellem øst og vest og de asiatiske folks nationale opvågner er den buddhistiske mission trådt ind i en ny fase. Den buddhistiske verden føler sig truet både åndeligt og religiøst af de vestlige folk. Man stræber hen mod en ægte religiøs fornyelse. Der afholdes buddhistiske verdenskongresser for at samle de forskellige skoler og sekter inden for buddhismen til en fælles magt. I 1950 blev der afholdt en sådan kongres i Ceylon, i 1952 i Tokio og i 1954 i Rangoon i Burma. Disse kongresser har til formål at fremme fællesskabet mellem alle buddhister i hele verden, hæve buddhismen op på det plan, der tilkommer en verdensreligion, og søge veje og midler til at udbrede buddhismen på en måde, der svarer til vor tids krav.

I Rangoon, der er centrum for den buddhistiske verdensmission, og ved de buddhistiske højskoler i Kioto og Tokio uddanner man missionærer. Først og fremmest er det meningen, at Indien, som i tidens løb næsten fuldstændig er gået tabt for buddhismen, skal vindes tilbage, og det ser ud til, at det resultat, der i de senere år er opnået blandt de kaste-løse, slet ikke er så ringe. Det næste

Hundrede buddhistiske center i den vestlige del af verden — Uddannede missionærer kommer til Europa og Amerika — Først skal de kristne i de buddhistiske lande omvendes — Buddhismen i Asien undermineres af kommunismen.

fremstød skal gå ud på at få de kristne i de buddhistiske lande til at vende tilbage til buddhismen, især i Burma og Thailand og i stadig højere grad på Ceylon. Faktisk har de kristne i disse lande en meget vanskelig stilling, fordi de både socialt og kulturelt næsten bliver kvalt af den buddhistiske atmosfære.

Ganske vist var buddhismen også tidligere kendt i de vestlige lande, fordi der var enkelte som Schopenhauer og visse teosofiske kredse, der interesserede sig for den, men nu begynder de buddhistiske lande selv at sende missionærer hertil. I 1903 blev den første buddhistiske forening stiftet i Tyskland, og mange andre er fulgt efter. I 1955 sluttede de sig sammen til »Det tyske buddhistiske Selskab«, som har sæde i München. Ceylon har fået overdraget missionen i Tyskland, og der blev derfor grundet et særligt missionselskab på den buddhistiske verdenskongres. I 1906 begyndte buddhismen endvidere at vinde indflydelse i England, og i USA udfol-

En thailandsk buddhistpræst fordybet i bøn.

gennemføres helt. Imidlertid tror jeg også, at blot man begynder fra den rigtige ende, vil også en gennemførelse i mindre grad give gode resultater, og man skulle kunne få alle slags unge med.

Oluf Bohn

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frukt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP
aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57
Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser
Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg - salater
ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85
KAI CARLSEN
Sønderborggade 9, Aarhus
Telefon 4 31 11
HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet
**Købmands- og
Haandværkerbanken,**
Aarhus

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Aarhus hovedbanegård, tlf. 2 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.

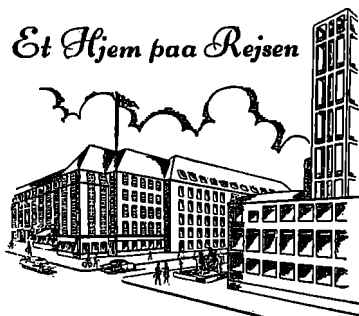
Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 4 55 22

MEIERIET JESTEBØ

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus
Missionshotellet ANSGAR

der buddhisterne en ganske særlig aktivitet. I USA findes for tiden ca. 130 missionsstationer, og det første buddhistiske universitet i Vesten er blevet oprettet i New York. I Schweiz er der ligeledes oprettet et buddhistisk samfund i Zürich, som udgiver tidsskriftet »Die Einsicht«.

Imidlertid hviler der tunge uvejrskyer over buddhismens indre og ydre fremgang. Kommunismen har allerede lagt Mahayana-buddhismens kernepunkter (Kina, Tibet, Nord-Korea og Nord-Vietnam) under sit herredømme. De buddhistiske lande, som endnu har bevaret deres frihed, nemlig Laos, Kambodscha, Thailand, Burma og Ceylon dæmmer op for dens videre fremtrængen. Buddhismen er på grund af sin svage organisation og sin mangel på en ensartet verdensanskuelse og et fælles program, der kan gøre det muligt at løse de mange samfundsmæssige, økonomiske og befolkningspolitiske problemer, ikke så velegnet til at holde stand over for kommunismen. Endvidere betragtes kommunismen i vid udstrækning ikke som en verdensanskuelse, men som en national frihedsbevægelse. Det er da også allerede lykkedes kommunisterne, med deres raffinerede metoder at trænge ind i buddhistiske kredse. På Ceylon og i Vietnam har røde munke således allerede vakt betydelig uro, og i Kina er der

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

VÆR SMART
SPAR PENGE
KØB

Suurballe SKO
Tordenskjoldsgade 2 - Tlf. 67561
Aarhus

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

i 1953 blevet stiftet et kinesisk, buddhistisk samfund, som bag denne ydre maske skal forsøge at villdele og erobre dem, der er forankret i religiøse og historiske ideer. Midt i den åndelige og politiske kraftprøve, der optager verden af i dag, har buddhismen derfor en tid foran sig, som vil blive både vanskelig og afgørende for den.

Kirken i Viborg

Allerede ved århundredeskiftet opstod tanken om at gøre Viborg til centrum for de i selve byen og dens omegn boende katolikker. Viborg var dengang ikke et selvstændigt sogn. Foruden af købstæderne Viborg, Skive, Struer, Lemvig og Holstebro bestod det daværende sogn af en lang række kommuner med spredt boende katolikker, som sjældent kunne komme til messe, og hvis børn det ikke var muligt for sognepræsten i Randers at give en regelmæssig og tilstrækkelig religionsundervisning.

Efter biskoppens ønske blev det pater E. Brentegani fra kamillianerne i Ålborg, der i 1939 kom til at overtage arbejdet med dette sogn. »Alt til Guds ære« er et ord, som kendetegner den hellige Kamillus af Lellis og hans gerning, og som hans orden trofast har holdt ved ned gennem tiderne. Det lykkedes kamillianerordenen at leje en havestue hos revisor Otto v. Spreckelsen, og den 13. april 1941 kunne man indvie kapellet i Sct. Mogensgade 8 og give det navn efter Viborg-helgenen Sankt Kjeld. For første gang siden reformationen brændte den evige lampe igen i Viborg, og der holdtes regelmæssig gudstjeneste i det nye kapel. Efterhånden blev forholdene dog for trange, og man overtog derfor afdøde slagtermester Wörzners villa i Sct. Leonisgade 12.

Det nye Sankt Kjelds kapel viser den katolske kirke i lille format. Den kunstneriske udsmykning skyldes Ålborg-kunstmaleren Herman Petersen. Lyset falder ind gennem glasmosaikken i de høje vinduer. Den smukke altertavle, som er lavet af den unge franske kunstner Lucien Hoeklen fra Strasbourg, og som er et sjældent smukt billedskærerarbejde, blev indviet ved en højtidelighed den 17. december 1951.

Fra Hald, som er et center, hvor studenter fra hele verden mødes, kommer der mange katolske studenter til kapellet til stor glæde for præst og menighed.

N. K. Bernbom

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: * MI 2557

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Sydjylland

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slakteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951 og 1952
Kolding
1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger
Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør
Telefon 3555 - Kolding

A/S Tjærekompaniet

Kolding
Telf. 1552

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding, Tlf. 3343

LÆST og HØRT

ved E. D.

Rejseleder Schrøder fra Brandts rejse-bureau var forleden med et dansk rejse-selskab i Rom. Man besøgte også Vati-kanet og var så heldig at se paven komme frem på balkonen. En lun kø-benhavner bemærkede:

— Ja, paven kender vi allesammen, men hvor mange af os har nogensinde set Fuglsang-Damgaard?

○
Tre nonner har i år taget mellemskole-eksamen på Akademisk Studenterkur-sus i København. Aktuelt vil vide, at de næste år fortsætter i realklassen. Også i fjor var der nonner mellem dem, der tog mellemskoleeksamen.

○
Aftenposten angiver pastor Kjeld Geertz-Hansen som hjemmelsmand til denne godbid:

De katolske børn lærer jo at gøre korsets tegn samtidig med, at de siger »I Faderens, Sønnens og den Helligånds navn.« En dag fortalte en mor mig, at hendes lille dreng havde misforstået det lidt. Sagen er den, at man i familien har en meget populær onkel. Når den lille dreng gør korsets tegn, siger han:

— I Faderens, Sønnens og onkel Hel-ges navn!

○
Vatikanets radio og Moskva ra-dio har, som vore læsere vil vide det, diskuteret betydningen af Ga-garins rumrejse. Moskva kunne ikke lide at høre Vatikanets kom-mentator henvise til, at det er Guds mening, at mennesket skal bruge sin forstand til at udforske den skabte verden.

Herning Avis gengiver diskus-sionens hovedpunkter og tilføjer:

Desværre blev de evangeliske sendere i Europa ikke indblandet i samtalen... eller den filosofiske

diskussion skal man måske kalde det. Det kunne ellers godt have været på sin plads at stige ned fra højderne ved at fortælle Moskva, at Kristus også er Guds frelses-tilbud til Sovjet... ja, endog til kommentatoren, der stod foran mikrofonen ved Moskva radio!

○
Da mrs. Jacqueline Kennedy forleden var til messe i Middleburg i Virginia opdagede hun, at hun af glemsomhed måtte afstå fra at yde sit bidrag til kollekten. Fortilfælde findes både her og der. Imidlertid meddeler Berlingske Af-tenavis, at fru Kennedy hurtigt fandt på råd, idet hun lånte to dollars af kir-kebetjenten.

Idet vi gratulerer præsidentfruen for udvist konduite, tør vi på danske kollektindsamleres vegne henstille, at den amerikanske undtagelse ikke gøres til en dansk regel...

○
En lille wienerpige kom i 1923 på ferie hos bogbindermester Poul Hartmann, Nykøbing F. Den lille pige, Fritzie, skulle være hos familien i et halvt år, men blev der i 13.

Under et sommerferiebesøg i Wien traf hun Willi Hauser og blev viet til ham i den katolske kirke i Nykøbing F. 7. juli 1936.

Festlighederne blev holdt i det Hart-mann'ske hjem, og der blev også sølv-bryllupsfesten fejret forleden, fortæller Lolland-Falster Folketidende.

På selve sølvbryllupsdagen blev æg-teskabet atter bekræftet i den kirke, hvori parret blev gift for 25 år siden.

○
Ib Henrik Cavling har smurt en roman sammen om en kvindelig præst, den små Mette Sten. Ifølge Cavling så frk. Sten sig i stand til i løbet af to timer at gøre en prædiken til 9. søndag efter Trinitatis »omhyggeligt udarbejdet i alle detaljer«.

I en lystig kronik i Kristeligt Dag-

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Brdr. Andersen

Tømremestre
V. Kjørbosvej 1, Kolding
Telefon 281
Tømrer- & snedkerarbejde udføres

Sjælland

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 72 07 70

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre
Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 72 16 28
72 08 18

HERLUFSHOLM BRØRFABRIK

Næstved . Tlf. 72 40 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester
Gallemarksvej 23. Tlf. 72 13 49
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik
Jernbanegade 2. Tlf. 72 05 43
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.
Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør
Østergade 8, Næstved
Telefoner 72 06 63
72 36 63

N. JUEL PEDERSEN

Glarimester
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

blad: »Kuldegysninger i sommervarmen« udlover bibliotekar H. Refsing-Pedersen honoraret for sin kronik til den præst i Danmarks land, der kan gøre vor Mette dette kunststykke efter.

Desværre fik Mette ikke brug for denne så majsommeligt — på to timer — udarbejdede prædiken. Da hun kom på prædikestolen, gik det noget anderledes end hun havde tænkt sig: »Herren gav hende inspiration. Han gav hende mod og kraft til at tale om troen. Den virkelige og sande tro. Ordene var kommet. Hun var ikke klar over hvorfra, men hun vidste bare, at de var ægte. Det havde menigheden også følt.«

Ja, sikkert!

Skal man tro tidsskriftet »Værnet«, har en af Mette Stens præstekolleger haft det sværere. Hør blot:

Pastor Prior prædikede i Christianskirken på Christianshavn. Det var meget varmt. Præsten svedte hørligt, og menigheden slumrede, nogle snorkede højt. Noget måtte foretages. Præsten holdt inde med prædikenen, fremdrog et rødt blomstret lømmetørklæde, bandt det til en knude og begyndte at spille bold med det.

Nu vågnede menigheden. Den ene gav den anden et puf og hviskede: Præsten er blevet gal. Men Prior lod som ingenting og holdt først inde, da hele menigheden havde rejst sig og stirrede på ham med ophidsede øjne. Da spyttede præsten i hænderne og råbte: »Ja, narrestreger og fastelavnsløjer, det er I med på, men når Vorherres evangelium gjalder over jeres hoveder med basunstød, så sover I som døde får.«

Næstved Diskontobank

Aktieselskab

Kontortid 10-12.30, 14-16

Lørdag 10-12.30

Telefon 72 15 00

Tømrermester

EJNAR J. NIELSEN

Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

P. F. KJELDSSEN

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerekvissiter -
Læsekreds - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

Roskilde Boghandel

Sci. Olsgade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sci. Olsgade 13 - Telf. 157
Roskilde

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 . Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777

Aut. leverandør af kirkevæne

Hjørnet af Algade og Olsgade

Bedste indkøbssted i Roskilde

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Fjords Blomster
Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974
Blomster sendes overalt

Alt i moderne belysning
Karl A. Keblov
aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Tage Petersen
Boligmontering
Paladsteatrets Passage
Vejle . Tlf. 2300

Glarimester
POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad's
møkkede

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

KØDHALLE
Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg

Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27, København K
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

Vejle
Trælast & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

Hansen Pærhøj & Søn
Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

VEJLE OPTIK
ul Anker Kastруп
Briller
Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

NIELS BOESEN
Begravelsesforretning
Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725
Katolske begravelser ordnes

Raadhusortvet
Vejle

Poul HENRIKSEN
Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade
Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger ...

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

RUTANA
Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn
Slagter & Fedevare Forretning
Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN
Tlf. 926 - 1126 . Vejle
*Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost*
R. Hansen

D. U. K.'s generalforsamling

D.U.K.s generalforsamling, som fandt sted i Øm, søndag den 16. juli, valgte følgende bestyrelse:

Landsformand: Læge Helge H. Mikkelsen, Stampesvej 61, Mølholm pr. Vejle. Tlf. 4464.

Næstformand: Jens Messerschmidt, Schimmelmansvej 41, Ordrup.

Jørgen Braarup Hansen, Sct. Ibs skole, Horsens.

Kasserer: Jørgen Frølund, Vilhelm Becksvvej 95, Rosenvang pr. Århus.

Til repræsentantskabet valgtes: Lilian Jespersen, København, Ib Thygesen, Tåstrup, Kåre Osorio, København, Gorm Sune Andersen, Århus, Ole Knudsen, Odense.

D.U.K.s gejstlig rådgiver: Pater Edward Stappers o.præm., Fjellegade 2, Vejle. Tlf. 893.

ORGEL-HARMONIUM
med dejlige toner og mange udtræk sælges.
Ring venligst Luna 2813.

A/S Vejle Mælkekompagni
Fineste mejeriprodukter
Telefoner 335, 336 - Kontor 507
Vejle

TILBYEN
- i byen
smut ind i

Banegårdens Restaurant
ul Fritz Kapper

Odense H.
Tlf. 12 27 75

UNG PIGE 14—16 ÅR søges som stuepigelev på Ledreborg fra 1. september. UNG PIGE 16 ÅR søger stilling i København eller nærmeste omegn, ved lettere husgerning eller pasning af børn. Skal på skole om aftenen.

Henv. Katolsk Kontaktkontor, Hulgårdsvej 96, Kbhvn. F. Tlf. 34 04 63. Tirsdag kl. 16—18 og fredag kl. 18—20.

STORT TOMT VÆRELSE med adgang til køkken søges 1. september af ung, stiftfærdig katolsk børnehavelærerinde i en fast stilling, i nærheden af Østerport station. Inger Keiser Nielsen, Rørmosevej 22, Birkerød.

MØBLERET GADEVÆRELSE lige ved Hovedbanen og Vesterbrogade til leje for rolig herre 15. evt. 1. august. Leje 150 kr. pr. måned. Henv. Vester 1803 x efter kl. 17.

Øjvind Teilmann

Horsens - Tlf. 25 999

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselolier

Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

REJSEVALUTA

FRA
DEN DANSKE
LANDMANDSBANK

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

Bekendtskab og senere ægteskab søges af en enlig katolsk mand, 58 år, med enlig kvinde, som vil have det godt.

Jeg er pålidelig og ædruelig og har egen lejlighed og hjem samt godt fast arbejde. Bill. mrk. »Kbhvn.« til annoncerekspektionen, Hauhsvej 8, København V.

VÆRELSE SØGES i København af rolig ung mand, 26 år, katolik. Billet mrk. J. 23 til annoncerekspektionen, Hauhsvej 8, København V.

R.I.P.

Min kære mand, vor kære far, svigerfar og morfar
CARL JULIUS PETERSEN
er afgået ved døden.

Vejle, Linnemannsgade 1 A,
den 12. juli 1961.

Petra Petersen

Carlo og John Eriksson
Inger og Meltzslaff Salomon

Elisabeth og Carl-Jan

Begravelsen har fundet sted.
Bed for hans sjæl.

Katolske Menighedsplejer meddeler, at kontoret er lukket fra 31. juli til 31. august.

I tiden fra 11. august til 4. september vil der blive læst messe på Trouvillevej nr. 2 i Hornbæk. Nærmere klokkeslet kan ikke angives nu, men vil blive oplyst senere.

Sjælland

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Axel B. Jensen

ant. gas- & vandmester

Hovedgaden 26, Birkerød
Telefon 81 00 82

ROMAN KUSIER

Muremester

Telefon Nivå 150 . Nivå

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408

Kaffe og kolonial en gros

Vestjylland

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester

Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

M. WITH

Bageri & Konditor

Kirkegade 150 . Esbjerg
Telefon 1526

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telfon 576

Vestjydsk Rør-

& Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

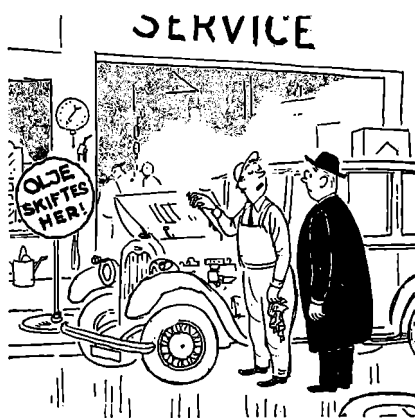
R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214

Esbjerg Andelsmejeri

Skolegade 39, Esbjerg
Telefon 144

Hvis jeg må give Dem et godt råd, hr. pastor: Det er den sidste olje, De skal ofre på denne vogn!

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
Alt til Foto og Smalfilm
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF T OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. ½

K. K. L. Simonsen's eftf.

Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Katolske begravelser

Benzon

AUT.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Bunuel

Fortsat fra side 24

gyser ved det. En gammel mand, der er besat af seksuelt begær, vil forføre sin niece, som er novice og står over for at skulle aflægge sine klosterløfter, og det ender med, at han hænger sig. Hans niece, Viridiana, opgiver klostret for at hellige sig de fattige, og i onklens slot samler hun en usandsynlig bande landstrygere og slyngler, som Bunuel beskriver med alle den spanske malerkunsts tragiske virkemidler. Så begynder filmens afskyeligste sekvens: festmåltidet, som disse forkrøblede og samfundets stedbørn har arrangeret i slottets store spisesal, et måltid, der virker som en hån. Det ender med, at Viridiana bliver voldtaget, og med et gement mord.

Adskillige kritikere, deriblandt Jean Douchet i juni-nummeret af »Cahiers du Cinéma«, har belyst den symbolske betydning af filmen på det politiske plan. Jean Douchet skriver: »Tiggerne forestiller det spanske folk, som en faderligt nedladende religion lader forsumpe i elendighed, og som bliver skamløst udnyttet af kapitalisterne... Og filmens slutning hæver sig op over det rent realistiske plan for at vise, at kapitalismen udnytter både religionen og folket til egen fordel.«

Det ville imidlertid være utilstrækkeligt kun at fortolke filmen som en kritik af de sociale forhold og som et anarkistisk værk. Ifølge Bjørn Rasmussens udtalelser er den også et *satansk* værk: »I denne film har Bunuel nu fremstillet sine hvasse antidogmer og

sine kompromisløse etiske fordringer til sine 'heroer', så at al eventuel tvivl denne gang aldeles er ladet ude af betragtning. Hans tankegang kan sammenfattes i følgende: 'Nu må I da kunne se, hvad jeg mener! At kristendommens mentalitet er ødelæggende for menneskets frihed og selvstændighed! At kristendommen er menneskelighedens aller farligste fjende! At den må afsløres og bekæmpes med alle til rådighed stående midler!«

Men når dette er sagt, må man ikke glemme, at Bunuel ikke alene er anarkist og anti-kristen; han er også spanier, hvilket vil sige, at han selv midt i gudsbespottelsen aldrig kan gøre sig fri af sin tro. Derfor kan Bjørn Rasmussen også slutte sin bedømmelse af *Viridiana* med følgende ord: »Det er interessant at sammenligne Bunuels nye film med den polske (også præmierede) film om *Moder Johanne af Englene*. Begge film er heftigt antikristne. Når den polske film desuagtet kun virker som en skødesløs pennenprøve over for Bunuels vældige manifest, skyldes det — mener jeg — at polakken *ikke* tror på Gud, og at han i sin film kun vil latærliggøre klosterlivet, hvorimod Bunuel så absolut tror på Gud (det fremgik også klart af vore samtaler i Mexico), men at han hader og bekæmper Gud med samme voldsomhed — og tro! — som Herodes i *En idealist*. Hans kamp bliver følgelig langt mere dybtgående og langt mere *engagé*. Han er, om jeg så må udtrykke mig, virkelig værd at slå med.«

M.D.

Den anti-kristne Bunuel

I den foregående artikel talte vi om den oprørsstemning, der næsten uden undtagelse præger Bunuels film. Vi finder da også denne stemning i to af de seneste, nemlig *Nazarin* (Tro og lidenskab) og *Viridiana*, og det endda i en hidtil uset grad (*Mands begær* markerer en forholdsvis rolig periode i hans lidenskabelige protestkamp).

TRO OG LIDENSKAB

Læserne husker sikkert handlingen i denne film. En ung præst, som virker i et slumkvarter i Mexico, har af barmhjertighed givet en prostitueret husly. Hans foresatte betragter dette ikke blot som en uforsigtighed, men som en forargelse. Han bliver tvunget til at forlade sin præstegerning og begiver sig ud på landevejen som en Kristi tigger. Filmen er en beretning om denne mærkelige vandring og om den psykologiske udvikling, der foregår i den unge præst gennem de begivenheder, han kommer ud for.

Der kan ikke være nogen som helst tvivl om, at filmen er et mesterværk! Bunuels sprog har aldrig været så intenst som her. Navnet Velasquez dukker uvilkårlig op i ens tanker, når man ser koloritten i disse billeder, som fremmaner et lidende solsvedet Mexico. Lysets og skyggernes dramatiske virkning og den klare rytme giver denne film (og ikke mindst dens sidste del) en plads blandt de mest fremragende mesterværker i filmens historie. Visse episoder, som for eksempel skildringen af dværgen og den prostituerede med hele den strøm af ømhed og medfølelse, som omgiver dette latterlige par, er simpelthen uforglemmelige.

Man kan hurtigt komme til enighed om, at denne film er af en usædvanlig skønhed. Derimod går det ikke så let, når man skal til at fortolke dens indhold! Hvad er det, Bunuel vil sige os?

En del af vore hjemlige filmkritikere har i den unge præst i filmen villet se en ny Frans af Assisi (således for eksempel M. P. i *Kristeligt Dagblad*) eller

en Kristus i det 20. århundredes skikkelse (*Berlingske Aftenavis*) — Herbert Steinthal skriver i *Politiken*: »Denne film er langt mere end blot en film mod borgerligt hykleri og bigotteri. Der er sket det i vore øjne paradoksale, at den antiklerikale Bunuel har skabt en dybt religiøs film i sand kristen ånd.« Den samme udlægning går igen i *Informations* anmeldelse ved Erik Ulrichsen.

Når man ser problemet ud fra et protestantisk synspunkt, kan man godt forstå denne fortolkning. Nazarin bryder med Kirken som institution og lever for fremtiden i evangeliets rene frihed. Intet skulle være lettere at forstå. Jeg tvivler imidlertid om, at dette synspunkt virkelig svarer til den problematik, spanieren Bunuel arbejder ud fra.

Også en del katolske anmeldere har ladet sig vildlede af de mange kristne symboler, filmen er fuld af, og er dermed blevet ofre for en lignende fejltagelse. For dem er det fuldstændig indlysende, at Bunuel her (på en muligvis flertydig, men trods alt tydelig måde) har villet vise fattigdommens, lidelsens og nederlagets betydning i det drama, der hedder menneskeheden frelse.

Men som vi allerede mener at have påvist (se *Katolsk Ugeblad* 1961, nr. 15, s. 24), holder disse udlægninger næppe stik. Det er ganske vist sandt nok, at helgener plejer at reagere — ja, ofte endog at kæmpe — mod de alt for menneskelige sider ved Kirken som institution. De er alle i større eller mindre grad reformatorer (om det så kun er ved deres eksempel). Og de er ligeledes alle sammen kaldet til før eller siden at lære nederlaget at kende, for at de i deres kød kan udfylde det, som mangler i Kristi lidelse, for hans legeme, som er Kirken. Men deres værk er altid og trods alt et positivt værk. De opbygger, og de bygger op. Nazarin derimod gør

intet andet end at ødelægge! Han opfører sig som en tåbe, og det gør det så vanskeligt at tro på, at han skulle være inspireret og drevet af Helligånden.

I virkeligheden må man erkende, at Bunuels hensigt er en helt anden end den, man har tillagt ham. Ligesom i sine andre film vil han også her vise os, at det er umuligt at leve ikke alene som katolik, hvilket efter hans mening vil sige at leve i en Kirke, der tynges til jorden af en alt for menneskelig fortid, men som kristen i det hele taget, det vil sige efter evangeliets retningslinier. Det er selve Kristi budskab, og endda det dybeste i det, som her drages i tvivl. Bunuel anser det for umuligt, at man samtidig kan elske Gud og menneskene. Man må vælge! Og Nazarin vælger faktisk. I filmens sidste scene tager han imod den ananas, som en kvinde rækker ham, det vil ifølge Bunuels tankegang sige, at han vælger kærligheden til menneskene og giver afkald på sin kærlighed til Gud. Han vælger humanismen i stedet for kristendommen.

VIRIDIANA

Denne sidste scene er imidlertid så dunkel, at det næsten ville være umuligt at forstå den, hvis man ikke ad anden vej havde kendskab til forfatterens hensigt. Det er netop for at ophæve denne mulighed for misforståelse, at Bunuel har skabt *Viridiana*. Bjørn Rasmussen fortæller i en artikel, som han skrev under den sidste festival i Cannes, hvordan det er gået til: »Da Bunuel i 1959 i Acapulco lige havde modtaget filmkritikernes første grand prix og nu var ved at forberede *Mands begær*, havde jeg lejlighed til flere samtaler med den gamle mester. Herunder drillede jeg ham med, at *Tro og lidenskab* mange steder blev opfattet som en opbyggelig film, og jeg lod, som om jeg ville indstille den til katolsk ærespris. Han blev aldeles flintrende arrig over den blotte mulighed og var i det hele taget grundigt ærgerlig over, at verdenspublikummet (og kritikkerne) i den grad kunne lide den. 'Jeg må have lavet den forkert!' var hans kommentar. Og efter lang tids grunden fortsatte han: 'Før eller senere bliver jeg altså nødt til at lave Nazarin en gang til og så umisforståeligt, at alle kvajpanderne over hele kloden kan begribe, hvad jeg mener!' Det er denne 'nye Nazarin', der nu fik grand prix i Cannes.«

Handlingen er så voldsom, at man

Fortsettes side 23

Bunuels vigtigste film

Un chien andalou (1928)
L'âge d'or (1930)
Tierra sin pan (1937)
Fortabt ungdom (1950)
El (1953)
Robinson Crusoe (1953)
Archibaldo de la Cruz (1955)
Cela s'appelle l'aurore (1956)
La mort en ce jardin (1956)
Tro og lidenskab (1959)
Mands begær (1960)
Viridiana (1961)

Vatikanets bibliotek - verdens ældste videnskabelige bogsamling

Vatikanets bibliotek, som er verdens ældste videnskabelige samling, er til disposition for studerende fra alle lande og af enhver trosbekendelse. Lige siden pave Leo XIII i 1880'erne åbnede det for studerende af alle nationer, har Vatikanets bibliotek været en af de vigtigste kilder til videnskabelige studier og forskningsarbejde. Biblioteket blev oprindeligt grundlagt som en privat samling af værker, som kunne være til nytte for Kirken og for paverne.

Til trods for at Vatikanets bibliotek indeholder uvurderlige rigdomme, disponerer det kun over ca. 75.000 kr. om året til nyanskaffelser. Vatikanets bibliotek indeholder ikke først og fremmest religiøse værker. Størstedelen af dets bogbestand består af håndskrifter og af sprogvidenskabelige, historiske og litterære værker. Den næststørste del af en samling på henved en million værker omfatter teologi, filosofi og retsvidenskab. Grunden til dette er, at paverne i bibliotekets største udviklingsperiode — det 15., 16. og 17. århundrede — var

ivrige humanister, som delte den overvældende interesse for verdslige videnskaber, som var karakteristisk for den italienske renaissance.

Bibliotekets oprindelse går helt tilbage til oldkirken. Allerede de første kristne kirker i Rom samlede og opbevarede dokumenter og religiøse skrifter, som imidlertid på kejser Diokletians befaling blev ødelagt i året 303. Da Kirken under kejser Konstantin den Store ikke mere var udsat for forfølgelse, begyndte man at oprette biblioteker i Rom. Sankt Hieronymus, den første der oversatte hele Bibelen til latin, omtaler, at han arbejder i Kirkens biblioteker i Rom.

I det fjerde århundrede husedes biblioteket og arkiverne i Lateranet, hvor paverne havde deres residens. Andre dokumenter opbevaredes i Vatikanets basilika og i biblioteket i det romerske kejserpalads på Palatin. Størstedelen af disse samlinger gik imidlertid tabt under middelalderens store omvæltninger, kampe og plyndringer i Rom.

I pave Innocens II's regeringstid i det 13. århundrede blev Kirkens administration overflyttet fra Lateranet til Vatikanet og samtidig grundlagde man *Vatikanregistret*, en systematisk samling af pavelige dokumenter og håndskrifter. Denne samling voksede til over 2.000 bind, men da paven flyttede til Avignon, gik en hel del af den tabt.

Den egentlige grundlægger af det nuværende Vatikanbibliotek var pave Nikolaj V, som døde i 1455. Nogle af de efterfølgende paver betragtede det som en privat samling, men den almindelige tendens gik i retning af at opbevare en hel del dokumenter, der drejede sig om Kirkens og de pavelige besiddelsers styrelse.

Renæssancen medførte en forøget interesse for den antikke videnskab i Rom og Grækenland,

På disse hylder er Vatikanets hemmelige arkiver opmagasineret.

og biblioteket voksede hastigt. Ved Nikolaj V's død ejede Vatikanbiblioteket 1.209 kodeks og håndskrifter, og 30 år senere var samlingen vokset til 3.500 håndskrifter.

Napoleon plyndrede Vatikanbiblioteket til fordel for de franske biblioteker, men trods de ødelæggelser, han forårsagede, indeholder den nuværende samling over en million værker.

Langt det værdifuldeste af bibliotekets bogbestand er de 50.000 håndskrifter på græsk, latin og forskellige østerlandske sprog. Vatikanets håndskrifter har så stor værdi, både fordi de er gamle og sjældne, og fordi mange af dem indeholder farvelagte illustrationer og derfor i sig selv er kunstværker.

Mange sjældenheder

Blandt de sjældne håndskrifter i Vatikanets samlinger er en græsk oversættelse af Bibelen, der stammer fra det fjerde århundrede, samt afskrifter af Virgil, af Ciceros *De Republica* og af den romerske digter Terentius, alle stammede fra det fjerde og femte århundrede.

Foruden håndskrifterne indeholder Vatikanbiblioteket 100.000 stik, kort og andre dokumenter, 7.000 inkunabler, det vil sige bøger, der er trykt før år 1500, og 770.000 andre bøger, der for størstedelens vedkommende har tilknytning til bibliotekets forskninger og videnskabelige arbejde.

På grund af de begrænsede midler, der står til rådighed, sker det ikke så ofte, at Vatikanet køber sjældne værker. Ved det sidste store køb måtte pave Leo XIII låne 3/4 million kroner for at få de over 10.000 håndskrifter, som den italienske fyrsteslægt Borghese havde samlet — deriblandt en del, som tidligere havde tilhørt det pavelige bibliotek, og som var blevet i Avignon, da paven flyttede tilbage til Rom.

De nyanskaffelser, der foretages nu til dags, er som regel af ret beskeden art. Således købte man for eksempel sidste år fire sjældne inkunabler og en serbisk liturgisk afhandling, som var trykt i Venedig i det 15. århundrede.

Vatikanbiblioteket får dog også til-

Denne bygning rummer Vatikanets kostbare bogsamling og kontorer.

førsler ad anden vej — nemlig gennem paverne selv. Pave Johannes XXIII har således skænket biblioteket et tibetansk pergament, han har fået som gave af en lama, samt en udgave af Bibelen fra det 14. århundrede, som den franske præsident de Gaulle forærede ham ved et officielt besøg.

Desuden modtager biblioteket gaver ad privat vej. Den afdøde italienske komponist og nidligere leder af det sixtinske kor, Lorenzo Perosis manuskripter er for nylig blevet skænket biblioteket som gave. Og det samme er tilfældet med brudstykker af en afskrift af Koranen i gammel kufisk skrift.

Biblioteket er på grund af sin store videnskabelige værdi kun tilgængeligt for studerende. I 1960 blev der udstedt særlige adgangskort til omkring 1.500 studerende fra 40 forskellige nationer. Også håndskriftlæsesalene var stærkt besøgt. I alt 9.037 besøgende rekvirerede 15.236 håndskrifter til gennemsyn. Det samlede antal besøgende udgjorde 14.287 og de benyttede 16.181 bøger.

Bibliotekets personale omfatter ca. 60 mennesker under ledelse af kardinal Eugene Tisserant og af abbed Anselmo Albareda, en spansk benediktiner, som har været præfekt for Vatikanbiblioteket i de sidste 25 år.

Til personalet hører blandt andet en halv snes eksperter og videnskabsmænd, der er beskæftiget med privat forskningsarbejde, og som desuden hjælper besøgende videnskabsmænd til rette. Desuden har man biblioteksassistenter, biblioteksbetjente og fotografer, der udfører fotokopier og reproduktioner af forskellige dokumenter og mikrofilm

dokumenter til brug for andre biblioteker rundt omkring i verden. Nogle få af de ansatte er beskæftiget med at restaurere bibliotekets bøger, mens andre tager sig af det med bibliotekets drift forbundne kontorarbejde.

Luciano Casimirri

Pax Romana afholder kongres

Pax Romana, som omfatter de internationale bevægelser for studenter og katolske akademikere, har i Fribourg i Schweiz afholdt en kongres med deltagere fra alle fem verdensdele. På kongressen, som begyndte den 23. juli og sluttede den 2. august, kunne man samtidig fejre 40-årsdagen for bevægelsens beståen. Dagen fejredes officielt den 27. juli under foræde af ærkebiskoppen af Wien, kardinal Koenig.

Kardinal Tardini sendte i denne anledning biskoppen af Fribourg, mgr. Charrière, et brev, i hvilket han mindede de katolske akademikere om deres ansvar over for den moderne verden, »et ansvar, som først og fremmest er åndeligt og apostolisk, men som samtidig er timeligt og socialt«.

På vej til Exeter —

Jeg har været i Glastonbury!

Jeg er på vej til Exeter!

Jeg har gjort ophold i Wells og betaget stået ved domkirkens fod, medens allikerne støjende landede på tårnenes spidser under den blå himmel. Jeg har været inde i »the Abbey« og hørt timeslaget fra det over 600 år gamle ur, som blev bygget af munken, broder Lightfoot, fra Glastonbury. Jeg har været ude ved kirkens nordside og stået på broen over voldgraven til »the bishop's palace«, og jeg gik gennem porten ud til byen, den port, som endnu kaldes »biskoppens øje«, og så den forvitrede sandstensdjævel på muren. Man mente, at djævelen holdt til på kirkens nordside, og derfor lå præsters og biskoppers boliger her for at man kunne holde øje med hans mærkelige foreteelser.

Og nu er jeg i Glastonbury, det katolske Englands pulserende hjerte . . . H. V. Morton skriver i

»In Search of England« (jeg fandt den i et antikvariat for 4 shillings):

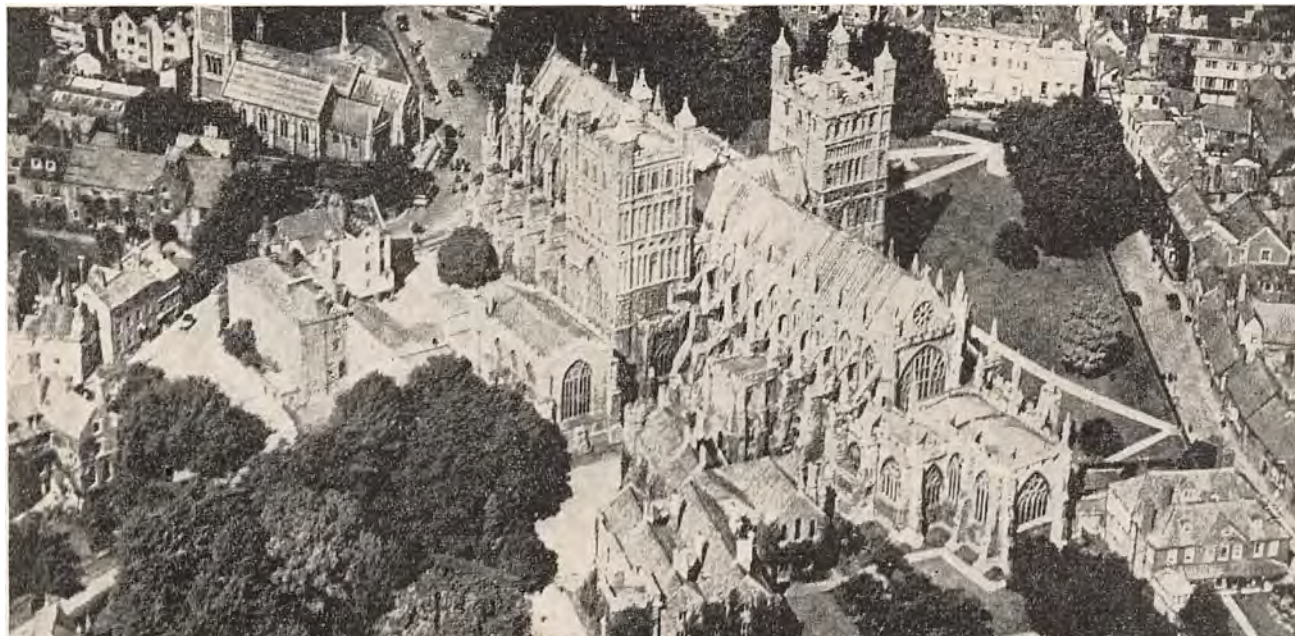
Jeg har været i Glastonbury! En mand, der skrev sådan for seks hundrede år siden, ville kunne se tilbage på sit livs største oplevelse. Han ville kunne se tilbage på den største kirke uden for Rom, kunne erindre klangerne af dens klokker, duften af dens røgelse, melodien fra den ustandselige bøn, de gyldne skrin, skæren af pilgrimme ved dørene — helgener i ekstase, syndere opløst i tårer, og i alles sind levede troen på den vidunderlige fortælling, som i England er vokset op omkring et lille Mariakapel på Glastonbury Hill.

Jeg har været i Glastonbury! Nu kan en mand sidde på en udbugget sten på en eng og høre rødkælken synge sin aftensang, medens han betragter droslen, der

jager sin aftensmad i det grønne græs i kirkeskibet. Fra kapellet flyver solsorten af sted med en opbidset sølvklirren, og fra Glastonbury's højalter kommer lyden af en mand, der slår græs.

Nøjagtig sådan oplevede jeg ruinerne af Glastonbury Abbey i aftentimerne på denne dejlige forårsdag. Jeg så manden med spanden over skulderen vandre tungt bort fra den ruin, som ligger der, hvor England for første gang hørte den største fortælling i verden. Og som vindens bølger over det bløde græs oplevede jeg disse ruiners historie:

Legenden siger, at Josef af Arimathæa, hvis hænder havde berørt Kristus i graven, år 61 med en flok missionærer kom til denne stille plet og byggede Englands første kirke af flettede vidjer. Dette er legende, men historisk er det, at der her var et stort

Den gamle by Exeter med en af Englands prægtige katedraler.

keltisk kloster i det 5. århundrede bygget af træ og vidjer. Det menes, at kong Arthur og hans dronning Guinivere er begravet her og at i det 8. århundrede Irlands apostel, Sankt Patrick ligeledes blev stedet til hvile her. Irske pilgrimme strømmede til i store skarer, og navne på kroer og bydele heromkring fører tilbage til irsk oprindelse fra de tidligste århundreder. Man ved, at et af disse tidligste keltiske trækapeller var helliget Vor Frue, og således er det første kendte Mariakapel nord for Alperne.

Med sakserne kom benedikterne til Glastonbury og byggede en ny kirke til ære for Sankt Peter og Sankt Poul, men det oprindelige Mariakapel blev bevareret. Den danske invasion ødelagde og standsede kirkebygningen, dog forblev Mariakapellet uberørt.

Den hellige Dunstan udvidede og genopbyggede Glastonbury til modenkloster for utallige andre klostre i England, grundlagt af hans munke. Da normannerne afløste sakserne, blev Dunstan's kirke og kloster revet ned til grunden, og et nyt kloster blev bygget af hvide sten og blå kalk, og det skal ifølge de seneste fund have været af stor skønhed. Men vigtigere end skønheden og mere tankevækkende er det, at den gamle trækirke til Vor Frue forblev uberørt!

Men så sker den store ødelæggelse i året 1184. Hele klostret, inclusive det gamle kapel til Maria, nedbrændte til grunden. Katastrofen giver genlyd over hele England, og så ser vi igen noget særpræget for Glastonbury. Medens opbygningen af kloster og kirke går langsomt frem fra årti til årti, bliver Mariakapellet opbygget på mindre end et år på nøjagtig samme sted og i nøjagtig samme størrelse som før. Og det er denne bygning, dette Mariakapel, der i sin smukke romanske stil og renhed i dag står så velbevaret mellem de sparsomme ruiner, at kun en mindre restaurering er nødvendig for, at den fuldtud kan benyttes som kirke.

»Og jeg har været i Glastonbury« — jeg ved nu, at dette kapel fra de tidligste tider har indeholdt et gyldent relikvieskrin og en af de tidligste madonnaer, fremstillende Gudsmoder med Jesusbarnet på den ene arm og en tjørnegren i den anden. Jeg tror, der findes en afbildning på et gammelt våbenskjold, men det er også alt. Men pilgrimme i skarer og fyrster har knælet foran denne madonna, og Edward den Tredies dronning, Philippa, nedlagde ved dens fod en rosenkrans af sølv med pater-noster perler af rent guld. Da Henrik VIII undsagde Rom, drog hans kommissærer hærgende gennem landet og naturligvis også gennem Glastonbury. På den tid var pulsslaget fra Glastonbury sundere og stærkere end nogensinde, men da biskop Richard Whiting prøvede at værne det mod kongens mænd, blev han og en munk ført til Wells og dømt til døden for landsforræderi. Bundet bag en hestekærre blev de ført gennem »Biskoppens øje« og måtte løbe bag kærren til Glastonbury for at blive hængt på bymuren. Hvad der dette år, 1539, skete med Mariastatuen og det gyldne skrin ved ingen mere. Sten på sten blev ført bort fra det store kloster, og meget få rester er nu tilbage. Men den store ærbødighed for Mariakapellet har holdt

sig gennem århundreder og ingen vovede dengang eller siden at fjerne en sten derfra.

»Jeg har været i Glastonbury« ... og »følt« dets historie. Og jeg har haft en stor drøm! Eller er det mere end en drøm? Men så må jeg først fortælle, at der er noget sært betagende ved som dansker at rejse gennem Sydengland. At komme til Winchester, den gamle kongeby og Englands første hovedstad, at gå langs bymuren forbi den kække statue af kong Alfred for at stå ved altertavlen i domkirken og se den gamle statue af Knud den Store mellem andre konger, store mænd og helgener. Eller at stå uden for Salisbury oppe på ruinerne af Old Sarum og se ind over byens slanke kirketårn eller ud over det store grønne landskab fuldt af stendysser og kæmpehøje og mærke vinden komme strygende op over bakkerne medførende en sagte mumlen af fortidens keltere, romere, sakser, daner og normanner. Og den samme delagtighed føler jeg, medens jeg sidder her i Glastonbury med min rosenkrans. Stedets pulsslag har aldrig været standset. Selv i de mørkeste år for Kirken har her små skarer af pilgrimme været samlet til bøn ved Mariakapellet. Pulsslaget er igen ved at tage til i styrke. Den katolske præst her i byen fortæller mig, at katolikkerne er begyndt at vende tilbage til Glastonbury. I 1904 oprettede Caritassøstre fra Frankrig en skole i byen. I 1920 åbnedes for offentligheden et katolsk kapel, og i 1939 blev grundstenen til den nuværende katolske kirke lagt. I 1955 velsignede den apostoliske delegat, ærkebiskop O'Hara, en ny statue af Vor Frue af Glastonbury i overværelse af 18.000 katolikker, og siden har den årlige pilgrimsvandring hertil mere og mere fået karakter af en national katolsk begivenhed, som vor hjemlige vandring til Vor Frue af Aasebakken og til Vor Frue af Øm.

»Jeg har været i Glastonbury« ... og drømt om, at vi engang kunne være med her og gøre bod for de tårer og det blod, der har vædet det grønne græs omkring Glastonbury. Græsset her er lige så grønt og duftende som på en majdag på Aasebakken.

»Jeg har været i Glastonbury« — og læst de to ord, som en hånd i middelalderen indridsede på sydsiden af det smukke gamle Mariakapel. Det er kun to ord, men de indeholder alt. Det er: JESUS - MARIA.

Ole Stilling

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Næste nummer af Katolsk Ugeblad kommer den 25. august og er som dette et dobbeltnummer.

Stefan Viggo Pedersen og andre religiøse malere

Af forfatteren Niels Th. Mortensen

Min ven, maleren, havde ringet til mig og spurgt, om jeg ikke lige kunne kigge hen i atelieret. Skønt stemmen havde lydt muntert, var det med bange anelser, jeg fulgte opfordringen. Altertavlen spøjte jo stadig.

Han modtog mig med et smilende ansigt; jeg havde ikke set ham så glad længe.

— Hvad er der hændt? spurgte jeg.

— Jeg har taget en stor beslutning, svarede han. Jeg har trukket min altertavle tilbage! I stedet har jeg lovet menighedsrådet at hjælpe det med at finde en anden og bedre egnet kunstner til arbejdet. Det er det, jeg vil tale med dig om. Hvem vil du foreslå?

— Joakim Skovgaard havde jo en meget talentfuld medhjælper under udførelsen af den store apsismosaik i Lunds domkirke, *Elof Risebye*; han har i mange år ledet akademiets dekorationsskole og derigennem haft umådelig betydning for freskoudsmykningen i dette land. Selv har han også som ganske ungt menneske malet nogle kalk- eller freskoudsmykninger i kirken; men disse kompositioner var ret stive og stiliserede og har kun ringe interesse i sammenligning med de staffelibilleder, hvori han fra slutningen af tyverne op til i dag giver udtryk for religiøse stemninger — lærreder som: »Opstandelse«, »Således elskede Gud verden«, »Bebudelsen«, »Kristus og røveren«, »Ved en vens død«, »Alle sjæles nat« samt den lange

række passionsbilleder, der under titler som »Kristus« eller »Svededugen« gentages med stigende styrke. Når jeg taler om religiøse stemninger i forbindelse med hans billeder, er det, fordi de mindre skildrer bibelske fortællinger end sjælelige oplevelser — især sådanne, hvor det ensomme menneske gennem dyb sorg og smertelig medfølelse forenes med det guddommelige. Altså en mystiker, der vel betragter Kristus som et brodermenneske, i hvem han finder lindring for sin egen lidelse gennem den skabende akt.

— Jeg husker godt Risebyes

følelsesfulde lærreder; egentlig er det mærkeligt, at man aldrig har set dem i nogen kirke.

— Ja, jeg tror, at nogle af hans Kristus-billeder ville egne sig fortrinligt til altertavler i mindre kirkerum.

— Hvis de ikke virker for mørke og knugende?

— Så er der *Jens Nielsen*. Hans bibelske billeder virker tværtimod strålende, næsten som gotiske glasmalerier!

— Ja, men spørgsmålet er, om hans kraftige, expressionistiske farvestil med de ret primitive figurer ikke skræmmer de fleste mennesker?

— Han har jo malet mange bibelske motiver, de fleste i ret stort format; nogle af dem kan godt virke lidt voldsomme, men jeg kender skønne, enkle tavler fra hans hånd, f. eks. »Kristus vandrer på søen«, »Isak møder Rebekka« eller »Peters vandring på søen« — det sidstnævnte billede,

Jens Nielsens »Kristus går på vandet«.

der er cirka to meter på hver led, så jeg fornylig i en stor sal, og da slog det mig, at det med sin store farvefyldte ville være velegnet som altertavle i et af disse moderne, lyse kirkerum, der virker så flade, hvis de ikke klinger ud i en dybere resonans.

— Hvem er der af egentlige kirkemalere?

— Er der andre end *Stefan Viggo Pedersen* — hvis man ved »egentlig kirkemaler« forstår en arkitekturmaler, der både åndeligt og formelt er på bølgelængde med kirkens traditioner?

— Jeg kender desværre kun hans dejlige fortæppe med Apollon og digteren i Det kongelige Teaters nye scene.

— Stefan Viggo Pedersen, der har malet henvend en snes store kirkebilleder — og udsmykninger, er født 1891. Han er søn af maleren Viggo Pedersen, der igen var søn af H. C. Andersen-illustratoren Vilhelm Pedersen. Stefan Viggo Pedersen tilbragte det meste af sin barndom på gården »Karlsberg« ved Hillerød. Hovedbygningen var delt i to lejligheder; i den ene ende boede Niels Skovgaard, i den anden Viggo Pedersen, der ligesom Skovgaard sluttede sig til den grundtvigske livs-

holdning. Stefan har engang fortalt mig, at han ikke kunne tænke tilbage på sin barndom uden at høre de toner, som hver morgen genlød i huset, når man holdt mogenandagt. »Jeg ser mig selv siddende på faders skød ved siden af mor, der spillede klaver. Hvor husker jeg faders hænder, der tog om mig, de var så smukke, korte, men udtryksfulde som på Michelangelos figurer. Far sang med en klar, skøn røst og bad med varme mellem salmerne. Alle disse salmer og sange kan klinge for ens øren livet igennem og betød for far og mor en nødvendig kilde til styrke og glæde. Far bad også bordbøn, og det klædte ham godt. Jeg husker, Zahrtmann har sagt: — Hvem, der kunne bede en bordbøn som Viggo Pedersen kan det!«

I den anden ende af huset, hos Niels Skovgaards, rådede der jo en lignende ånd; børnene fra de to hjem gik ind og ud hos hinanden, og begge steder havde man dejlige billeder på væggene, og man havde fælles venner blandt tidens største kunstnere. Dette er en væsentlig baggrund for, at Stefan Viggo Pedersen ikke, som de fleste af nutidens malere, har brudt med fortidens store traditioner, men tværtimod har søgt at for-

binde dem med tyvernes såkaldte »rene maleri«.

— Det, man i dag kalder det abstrakte maleri!

— Ja, eller det, man i trediverne kaldte det »farvemusikalske maleri«. Stefan Viggo Pedersen søgte i en række store kompositioner at samle alle elementer i en tredimensional, lovbunden billedform: de rumdannede og de formdannede elementer, figurerens rytmiske samspil, den enkelte figurs holdning ud fra den tænkte psykologiske eller dramatiske situation o.s.v. Alt givet ved hjælp af det specielt maleriske, nemlig farven.

— Stefan Viggo Pedersen mener altså ikke, at farven alene er tilstrækkelig?

— Strengt taget er der ikke noget, der hedder »farven alene«, for enhver nok så simpel farveklat har jo en begrænsning og derved dannes en form. Men Stefan Viggo Pedersen mener, at farveformen må have et menneskeligt udtryk som mål. Det er ikke nok kun at sigte mod et smagfuldt farvebroderi. Han har engang udtalt, at en kunstner viser sin følelses styrke og sit talent, enten opgaven er stor eller lille, eller rettere: han gør selv opgaven til en stor eller ringe sag, ligegyldigt om han maler en skål med æbler eller Vorherre selv. Men *at male Vorherre alene ud fra en vis erhvervet smag lader sig ikke gøre!*

Stefan Viggo Pedersens to ældste kirkeudsmykninger, der begge forestiller »Forkyndelsen for hyrderne«, kan minde en del om Larsen Stevns både i kompositionens dramatiske virkning og i figurerens plastiske bevægelse; men derefter følger en række korsfæstelser — alle kompositioner er forskellige —, som på en næsten forfærdende måde gør Golgatha-

Stefan Viggo Pedersen: *Nedtagelsen fra korset.*

dramaet aktuelt — ikke ved hjælp af Carl Blochske midler, det enkelte ansigt er kun antydnet og figurerne har ofte et skitseagtigt præg, men farvens intensitet er så stærkt udtalt, især i de røde og blå toner, at beskueren ikke standser ved en nydelse af billedet, men næsten glemmer, det er et kunstværk, han betragter. Samtidig med, at kunstneren bygger på renaissanceens store traditioner fra Michelangelo til Tintoretto, taler han et realistisk sprog, som vor tids mennesker ikke kan komme udenom. I Mariakirken i Istedgade hænger en af hans korsfæstelser, som er en del af en større korudsmykning, der ialt består af tre vægbilleder (det ene hænger dog på triumfvæggen over døbefonten) og en trefløjet glasmosaik. Tilsammen udgør de et storværk i dansk kirkekunst.

— Ellers er det vel hovedsagelig mindre kirker, han har udsmykket?

— Ja, nogle steder med en altertavle, i reglen en korsfæstelse, andre steder med et stort freskomaleri, der fylder hele korhvelvingen. I disse fresker har han især arbejdet med en komposition, han kalder »Kristi genkomst i det daglige i de troendes egne hjerter«; med den forsøger han, på lignende vis som man i middelalderen malede verdensdommeren i rundingen over alteret, at skabe en majestætisk og dog åndelig Kristusfigur. I de ældste af disse udsmykninger, f. eks. i Ulstrup kirke (1939-40), ses Kristus næsten som et svævende syn, mens han i de senere kompositioner snarere har karakter af en handlende kraft, der går menigheden i møde. (Farup kirke, 1954).

I nogle af sine korudsmykninger har Stefan Viggo Pedersen bygget sin vision op omkring et gammelt krucifiks, der i forvejen

Mogens Jørgensens loftsdekoration i Høver kirke ved Vejle.

stod på alteret eller hang på altervæggen — således i Femø kirke (1939).

— Jeg har set noget lignende i Høver kirke ved Vejle. Her har *Mogens Jørgensen* i et romansk kirkerum med rene, klare vægflader malet en geometrisk-abstrakt loftsdekoration i korngult og marineblåt, der på skønneste måde korresponderer med to gamle krucifikser, hvoraf det ene hænger på vestre langvæg, mens det andet, det ældste, er fastgjort i to tynde tråde under korbuen.

— Det er med andre ord en såkaldt nonfigurativ udsmykning, der — i modsætning til Stefan Viggo Pedersens — kun tjener til at understrege rummets arkitektoniske skønhed.

— Ja, men det udelukker ikke en farvekarakter, der synger med sin egen stemme. På denne måde, tror jeg, at moderne nonfigurativ malerkunst kan få en dybere mening — nemlig når den bruges med hensigt...

Niels Th. Mortensen

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

TÅRNET

af Enoch Hjorth

Der er intet nyt under solen.
Prædikerens.

De byggede på det i mange år
(det er længe siden og dog som i går).
De sagde: Så ved vi, det står, hvor det står!

Og det stod, hvor det stod. Og det højned sig op
over byen og bjerget og skyernes top.
Ens blik kunne slet ikke nå derop.

Det gibber på torvet i menneskestimlen
med kildrende sød og salig svimlen.
Man troede, tårnet gik ind i himlen.

Et vældens vartegn, et magtens symbol
på samling til midten fra pol til pol
var tårnet, som skygged for måne og sol.

Men menneskemyren blev ynkeligt lille
og tænkte så småt (men ganske stille):
Det var dog vist slet ikke det, vi ville.

Den sagde intet. Det turde den ikke.
Den gik blot rundt med beundrende blikke
(som loven bød) og blev ved at kikke.

Men hvad der stod skrevet i stjerneskræret
at læse, når bare man så i vejret,
blev ikke læst på grund af besværet.

På den led gik det i mange år
(det er længe siden og dog som i går).
Da kommer en lov, som ingen forstår.

Hør kongens ord: »I skal smile og le!
smile og le, så enhver kan se,
at alt kan ske, som vi *vil* skal ske«.

Vi har drevet det vidt! Vi har bygget et tårn,
og højere tårn sås ikke tilforn.
Det er lov: I skal smile og le fra i mor'n.

De forsøgte at le, men det lykkedes ikke.
Det er ikke så let som blot at kikke
med tomme øjne og bævende blikke.

»Så tal dog«. — Og mængden begyndte at stamme.
Men selv om alle folk sagde det samme,
faldt ordene uden for sprogets ramme.

Og ingen begriber et levende ord,
for det levende ord er dræbt ved mord
på ord, som alligevel ingen tror.

Når en siger: Buh, siger naboen Bæh.
(Oh, herlige frugt af kundskabens træ!)
til en modig mand en dag siger: Næh!

Næh, nu er det nok! (et stiltfærdigt nej).
Min unge, dejlige brud og jeg
vil læsse kamelen og gå vor vej.

Vi vil gå gennem ørkenen fod for fod,
over bjerg, gennem skov, over steppe og flod.
Lang hellere det, — end den lod, vi forlod.

Vort hjertes sprog kan jo ingen forstå,
og dog vil vi prøve at stamme derpå.
Vi kan intet forklare, men ved, vi må gå.

Det er stjernernes hjem vi vil finde engang,
det er viden og visdom og farve og klang,
det er syn for sagn, det er dans, det er sang.

»Drag ud fra dit hus og din fædrene jord,
fra din slægt, fra dit folk, fra det hjem, hvor du bor«,
har det lydt i vort hjerte med dragende ord

med en stemme, som både er stærk og mild.
»Jeg er selve den brændende kærligheds ild.
Din vandring skal vise, du tror, jeg er til.«

»Jeg tvinger dig ikke med snærende bånd.
Jeg fylder dig, hvem du så er, med Min Ånd,
når blot du tør lægge dit liv i Min hånd.«

Og tårnet stod tomt på sin frønnede fod
i landet, som flere og flere forlod,
da færre og færre hinanden forstod.

Vor Frue af Vladimir

En russisk ikon

Vor Frue af Vladimir er et af de helligste og mest elskede billeder af Jomfru Maria i verden. For en russisk kristen betyder hun det samme, som Vor Frue af Walsingham engang betød for en englænder, det samme, som Vor Frue af Montserrat betyder for en spanier, Vor Frue af Fatima for en portugiser og Vor Frue af Lourdes for hele verden.

HVAD ER EN IKON?

Østlige kristne og især de russiske har altid elsket deres helgenbilleder og gjort mere ud af dem, end vi i vesten gør det. Ikoner er påmindelser om Guds magt og skal helliggøre den materielle verden, således som han på højeste måde gjorde det ved menneskevordelsen. De er malet i bøn og til brug for bøn. De malede figurer har altid deres øjne rettet mod os, eller i det mindste er de synlige, så

at vi gennem billedet kan komme i åndelig kontakt med dem, billedet repræsenterer.

Enhver familie har sine højt værdsatte ikoner, som har en æresplads i det fjerneste hjørne af husets opholdsstue med evigt brændende lys foran sig. Når der kommer gæster, bøjer de sig først for ikonerne og gør korstegn. Før revolutionen var alle steder indviet ved ikonerens tilstedeværelse, ventesalen på banegården, klasseværelset på skolen, hospitalsstuen og tandlægeklinikken. Mange ikoner er blevet ødelagt, mange er stadigvæk skjult, men de fleste er forblevet i kirkerne overladt til de troendes andagt, og mange findes i museer.

Ikonkunsten er ikke blot realistisk som de fleste af vestens helgenbilleder, og den er heller ikke kun symbolsk som katakombernes billeder. Den er begge dele. Den er quasi-sakramental. Ikonen

forlejer ikke nåde, men andagt til den giver en særlig form for nåde. Ikoner har en ydre betydning — her: Maria med barnet — men langt vigtigere er den indre, åndelige betydning, som opretholdes gennem en uforanderlig traditionel opstilling af ikonmotiverne.

IKONERNES FREMSTILLING

Når vi i vore dage overhovedet kender ikonerne, skyldes det ikonmalernes fremragende teknik, som forhøjede farvernes lyskraft og sikrede tavlerne uforgængelighed. Almindeligvis gennemgik ikonerne følgende proces: Når maleren havde skaffet sig den rå tavle i den rigtige træsort og af det rette format, beslog han den på bagsiden med tværstykker og kiler for at sikre sig, at den ikke ville slå sig. På forsiden udskar han en plan fordybning i billedets størrelse. Heri støbtes grundmassen, der bestod af et lag lim dækket af en cement, hvis hovedbestanddel var alabast. Denne støbning blev skrabet glat med en kniv og poleret efter med en filtvisk. De senere ikonmalere beklædte hele den rå træflade med lærred og anbragte herpå støbningens forskellige lag. Hvert ikonværksted rådede over et vist antal kendte originalbilleder, der bestandig blev kopieret. Kopien fremkom således: Alle omrids i originalbilledet blev trukket fint op med tusch, kochenille eller anden stærk farve, et stykke fugtigt pergament blev presset over det og den

I anledning af, at vi den 15. august fejrer Marias optagelse i Himmelen, bringer vi denne artikel om en andagt til Jomfru Maria, der kan fremme forståelsen mellem de kristne i øst og vest.

VOR
FRUE
AF
VLADIMIR

således aftrykte tegning presset af på den nye tavles færdigpolerede støbning. En original tegning blev i reglen uden forudgående skitsering udført med tusch direkte på støbningen eller ridset i denne med en stift, hvorved farverne holdtes skarpe ude fra hinanden. Det almindelige bindemiddel var æggeblomme. Først maltes træer, bjerge og anden landskabelig staffage, derefter gevandter og alle klædningsstykker og til sidst ansigter og hænder. Guldet i gevandterne blev lagt på med pensel. Ofte maltes figurer og staffage på en baggrund af bladguld. Det færdige billede blev efter tørringen strøget over med en glinsende lak.

VOR FRUE AF VLADIMIRS BETYDNING

Ikoner kan grupperes i letkendelige typer, der udtrykker forskellige aspekter af fromhed. Den ikontype, som Vor Frue af Vladimir tilhører, kaldes på græsk *Eleousa* (den medlidende) og på russisk *Umilyenie* (blidhed). Den udtrykker Vor Frues milde menneskelige kærlighed til sin guddommelige søn og til os gennem ham. Hun holder hans ansigt tæt ind til sit eget, mens han ligeledes trækker hende ind til sig med armen rundt om hendes hals. Barnets ansigt kan synes lidet tillokkende i en vesteuropæers øjne; det ligner nærmest en lille mands. Men ikoner fremstiller aldrig Jesusbarnets ansigt naturalistisk. Stillingen og omfavnelsen er et barns,

men ansigtet er mere modent, og dets mærkelige skær er ikke af denne verden, ligesom udførelsen af barnets klæder kendetegner himmelsk pragt. Bedrøvelsen i Marias ansigt, der alvorligt er lænet mod Jesus, viser os, at hun tænker på hans lidelse, ja, nærmest prøver på at skærme ham mod den. Men det er ikke blot på Jesus, Maria ser. Hun er optaget af ham, men dog er det os, hun ser på. Ikonen udtrykker hendes slægtskab med Jesus og med os gennem ham, — den viser Maria som den barmhjertige moder til Kristi mystiske legeme.

BILLEDETS HISTORIE

Billedet stammer fra det 11. århundrede, som var den russiske kristendoms første. Nogle mener, det er en græsk ikon, som tidlige missionærer har ført med sig, andre, at kunstneren var en russer, oplært af dem. Sikkert er det, at ikonen udånder en mildhed og liden-skabelig andagt, som karakteriserer den russiske ånd, når landet og folket får lov til at være det, som Gud altid har ment og stadig mener, Rusland skal være, »det hellige Rusland«.

I 1155 blev ikonen bragt nordpå fra Kiev, og den fandt sit andet hjem i byen Vladimir, som gav ikonen dens navn. Her blev den mirakuløst reddet, da tatarerne i 1237 angreb Vladimir, og det undertrykte russiske folks håb knyttede sig nu til den, som det skulle gøre det for eftertiden.

I 1395 erobrede den tatariske khanlane Olchigai den hellige Moskva. Prins Basil af Moskva sendte bud til Vladimir og bad om at få ikonen for at sikre sig Vor Frues beskyttelse af byen. Den tilbagevendende procession mindede om et triumftog. Overalt knælede folk grædende for billedet og bad: »Guds Moder, frels Rusland«. Adelen og gejstligheden gik ikonen i møde (gaden blev siden kaldt »Mødets gade«) og eskorterede den til Kreml, hvor Vor Frue blev opstillet i katedralen, der er indviet til Marias optagelse i Himlen. Imidlertid fortæller en krønikeskriver, at Tamerlane blev advaret i et syn, hvor han så, at Gudsmoder kæmpede for russerne, og at han derfor ikke kunne sejre. Derfor trak han sig tilbage. Dette var kun en af de tjenester, store og små, som Vor Frue af Vladimir ydede sit troende folk. Hun forblev i Moskva, hvor hun siden blev anbragt i den nuværende lille, smukke katedral, udsmykket med guld og juveler og omgivet af lamper og kerter. Foran hende har zarer svoret deres land troskab, og bønder har trods deres elendige fattigdom bragt hende gaver. Således forblev Vor Frue Ruslands dronning og beskytterinde indtil 1917. Så blev ikonen igen fjernet, og nu blev den kun behandlet som et kunstværk. Eksperters fjernede ikke mindre end 6 overmalinger for at nå ind til originalens enestående skønne ansigter og hænder. Endelig blev ikonen anbragt i sit fjerde hjem, Tretiakov Galleriet, hvor den stadig befinder sig, mens den venter på — om Gud vil — Vor Frues allerstørste triumf i Rusland.

VOR FRUE AF VLADIMIR OG VESTEN

I USA, i England, i Frankrig og til dels også i Tyskland har man som et led i den økumeniske bevægelse indledt en kampagne for dyrkelsen af Vor Frue af Vladimir. Man hænger reproduktioner af ikonen op i hjemmene og beder daglig foran den om en bedre forståelse mellem Østen og Vesten og mellem de kristne kirker. I London og Liverpool har man endog oprettet helligdomme, der er indviet til Vor Frue af Vladimir.

Hver dag efter messen beder vi for Ruslands omvendelse, og i denne tid bliver vi hyppigt opfordret til at bede for det kommende kirkemøde. Vi kunne ved en andagt til Vor Frue af Vladimir forene begge disse intentioner og samtidig være med til at bevare og udbrede en tusindårig kristen tradition. M.K.

Ministranttur til Clervaux

»Glæden, gudinde, besyng, som greb Københavns ministranter — da ret gennem land de for i det hurtigkørende iltog!«

Ja, glæden og forventningen var stor, da vi 26 ministranter, hovedsagelig fra København, under ledelse af pater Dorn S.J., den 27. juni kørte af sted med Clervaux som det endelige mål på en vidunderlig rejse gennem Tyskland og Luxembourg.

Efter et ophold i Köln og et andet i Bonn gik turen videre via Koblenz til Trier, hvor vi indkvarteredes privat, nogle hos bryggeriere, andre hos »almindelige« mennesker; men betegnende for dem alle var den gæstfrihed, som med det samme blev vist os fremmede fra det høje nord. — Vi lagde for resten mærke til, at der rundt omkring i kirkerne stod kirkebøsser, som var opsat for Kirken i Skandinavien!

Vi var selvfølgelig rundt og se Trier med dens oldtidsminder: Porta Nigra, amfiteatret, det store romerske badeanlæg og meget andet. Desuden så vi også en vinkælder, for hvad ville en Tysklandstur være uden et besøg i en vinkælder?

Fra Trier, »Die Stadt der Superlative«, som vor guide så beskedent udtrykte det, rejste vi med sorg i hjertet og med klukkende kufferter — adskillige havde fået (eller købt) en flaske vin som erindring — videre til Luxembourg.

Efter et kort ophold i selve byen Luxembourg ankom vi sent på eftermiddagen til den lille stationsby Clervaux, der som en hestesko ligger dybt nede under det majestætiske kloster, og så langt øjet rækker ses kun skove og dale, små bække og saftige enge. Endelig!

Tidlig morgenmesse for os ministranter i en lille krypt under kirken. Morgen-, middags- og aftensmad i refektoriet. Deltagelse i tidebønnerne. Den store stilhed. Bøn, sang og arbejde. Alvor og pjank. Det er klosterlivet, som det tog sig ud for os, der andægtigt betragtede dette samfund, denne »familie«, som vi havde fået lov til at besøge. Fra denne familie, som vi efterhånden kom til at kende udmærket, er den danske pater Bernth, der nu sidder som eremit i Bernister i Belgien, udgået. Også ham havde vi den store lykke at få lov til at besøge. Det var for mange rejsens store øjeblik. Hvorfor? Jeg ved det ikke; men

Fra byen Clervaux skimter man det berømte benediktinerkloster.

ånden, omgivelserne, kapellet og frem for alt pater Bernths velsignelse, da vi kørte, ja, det var altså bare det bedste. Selvfølgelig skulle vi også besøge de underjordiske huler i Remouchamps. Det var en oplevelse ud over det almindelige.

Men klosterlivet, det klosterliv, vi fik lov at deltage i, stilheden, spadsereturene i bjergene, vinen, vi drak ved bækken, stokkene, vi skar i bjergene, skrænter, vi faldt ned fra, stier, vi asede op ad, tilfredsheden ved endelig at have nået toppen, det var Clervaux, et Clervaux, som vi vil huske for livet.

Desværre gik dagene hurtigt. Og så slog afskedens time. Nysgerrige var vi kommet. Forundrede og berigede rejste vi derfra.

Fra Clervaux rejste vi over Liège til Düsseldorf. Den næste dag var der arrangeret en bustur og en hyggeaften med en gren af sammenslutningen »Neues Deutschland«. Sent om aftenen forlod vi Düsseldorf og satte kursen mod Danmark. Onsdag den 12., var vi hjemme igen.

Tak for alt, hvad vi har set og hørt — og for alt, hvad vi har fået lov til. Tak for rejsen!

Aa. H.

Pater Dorn og ministranterne nyder et godt glas vin og den smukke udsigt over byen Clervaux.

Katolsk Ungdomsskole

Graveshoved pr. Fjelstrup
Skoletid fra 3. sept. til 31. maj
for drenge og piger fra 14 til 18
år. Statsanerkendt.

Program og skemaer til understøttelse sendes.

Gerda og Sigfred Riishøjgaard
Tlf. Fjelstrup nr. 40.

I marts 1960 meddelte kardinal Tardini pressen, at han havde indgivet sin afskedsbegæring til paven.

Kardinal Tardini død

Pavens nærmeste medarbejder begravet fra Peterskirken i Rom den 2. august

»Jeg vil dø på min post«. Med disse ord svarede kardinal Tardini paven, da denne afslog hans afskedsbegæring i marts 1960. Som den lydige mand, han var, ville kardinalen have trukket sig tilbage, hvis Johannes XXIII havde ønsket det. Som den Kirkens mand, han var, sagde han ja til at blive ved med at tjene! At tjene betød for ham at give sig selv uden forbehold, at tjene Kirken og paven med glødende iver. Han er nu død på sin post, som han selv ønskede det.

Kardinal Tardini, der var født i Rom i 1888 og blev præsteviet i 1912, har gjort tjeneste i statssekretariatet under fire paver. Det var Benedikt XV, der i 1921 kaldte ham til dette hverv, efter at han i ni år havde undervist på Lateranseminariet.

Så snart Pius XI var blevet pave, blev mgr. Tardini en af hans nærmeste medarbejdere, — ikke alene ved kurien, men også som øverste gejstlige leder af Katolsk Aktion for mænd og senere af ungdomsafdelingen. Disse års arbejde inden for de store Katolske Aktions-grupper i Italien, som netop faldt på en tid, da Pius XI gav dem nye og friske impulser, kom i høj grad til at præge kar-

dinal Tardini, som gerne talte om disse år, der havde skænket ham så rige erfaringer.

I 1933 fik han overdraget ledelsen af den pavelige kommission for russiske anliggender, og i 1937 blev han udnævnt til statssekretariatets sekretær for særlige anliggender. I 1953 blev han af Pius XII udpeget til sammen med mgr. Montini at varetage en af de vigtigste poster inden for Kirkens administration: han blev udnævnt til pro-statssekretær for særlige anliggender. Den 15. december 1958 blev han kardinal, og den 27. december samme år modtog han bispevielsen af pave Johannes XXIII.

Siden februar 1959 har hans

navn været nøje knyttet til forberedelserne til det forestående kirkemøde. Dette hverv førte kardinal Tardini endnu længere ind i pavens arbejde og anliggender. Johannes XXIII betragtede ham faktisk som sin højre hånd. Han påtog sig en umådelig arbejdsbyrde, som efterhånden udtømte hans kræfter. I over et år havde han lidt af en alvorlig hjertesygdom, og om morgenen søndag den 30. juli døde han som følge af et sidste heftigt hjerteanfald.

Som indfødt romer har den afdøde kardinal tilbragt næsten hele sit liv i Den evige Stad. Han forlod sjældent Italien. Men alligevel har han ønsket at blive begravet uden for Rom i et karmeliterkloster i Vetralla i provinsen Viterbo. Kardinal Tardinis valg svarer godt til den måde, på hvilken hans liv i øvrigt har forment sig. Denne mand, som havde erhvervet sig et enestående kendskab til Kirkens anliggender og en umådelig viden om verdenspolitikken, som forbløffede selv de mest velorienterede blandt dem, der kom i kontakt med ham, var samtidig et overmåde beskedent menneske, som brugte sin fritid til at tage sig af fattige børn. Hans diplomatiske karriere og kardinalværdighed havde ikke formået at slukke kærligheden til de fattige og den evangeliske ånd i ham.

Dødsfald blandt kardinalerne

Torsdag den 3. august døde i Rom kardinal Nicola Canali 87 år gammel, og søndag den 6. august fulgte han af ærkebiskoppen af Malines, kardinal van Roey, som ligeledes opnåede en alder af 87 år.

Kardinal Canali beklædte posten som leder af Vatikanstadens administrative kommission, svarende til et byråd.

Den sidste tids tre dødsfald blandt kardinalerne har reduceret kardinalkollegiet til 81 medlemmer, deraf 29 italienere og 52 fordelt over hele verden.

Procession på havet

Neapel (NC) Fejlighederne i anledning af 1900-året for apostlen Paulus' ankomst til Italien kulminerede i en »procession« af skibe, der førte de lænker, hvormed apostlen siges at have været lænket, fra Neapel til det sted i nærheden Pozzuoli, hvor han først steg i land.

Ærkebiskoppen af Neapel, kardinal Alfonso Castaldo, deltog sammen med syv andre biskopper i processionen om bord på korvetten Torre del Greco, der tilhører den italienske flåde.

Over 30.000 mennesker stod opstillet langs Pozzuolis gader for at tage imod processionen, da den var gået i land. Lænkerne opbevares normalt i basilikaen Sankt Paul uden for Murene i Rom.

Før processionen var lænkerne udstillet i Neapels domkirke, hvor kardinal Gregorio Agagianian fejrede pontifikalmessen i dagens anledning.

o

Kvindelig dr. theol.

Graz (KIPA) For første gang siden universitetet i Graz blev grundlagt i 1586, har en kvinde taget doktorgraden i teologi ved dette universitet. Det drejer sig om Ingeborg Janssen, der stammer fra München-Gladbach, og som i 1954 blev doktor i filosofi ved universitetet i Graz. Nu har hun altså erhvervet sin anden doktorgrad. Dr. Janssen behandlede i sin disputats emnet »Kvindernes diakonat som et af tidens tegn«. Samtidig med at hun studerede ved det teologiske fakultet i Graz, virkede dr. Janssen som kateket.

Spansk biskop forsvare arbejderungdommen

Biskoppen af Bilbao, mgr. Gurpide, har i anledning af den spanske kristne arbejderungdoms 14. landsrådsmøde udsendt et langt hyrdebrev, i hvilket han gør indsigelse imod de dårlige moralske og materielle vilkår, der bydes mange unge arbejdere.

Biskoppen understreger i sit hyrdebrev, at mange former for misbrug stadig ikke er afskaffet (en utilstrækkelig minimumsløn, hvervning af sæsonarbejdere, som egentlig burde være fast ansat, anvendelse af kvalificeret arbejdskraft til arbejde, som slet ikke svarer til de pågældendes uddannelse o.s.v.)

»De unge arbejdere, som er udsat for

Kommentarer til Pavens rundskrivelse

Pavens nye rundskrivelse om sociale spørgsmål blev modtaget med stor interesse over hele verden.

New York Herald Tribune understregede rundskrivelsens betydning ved at anbringe meddelelsen om dens udsendelse i første spalte på første side. Bladet omtaler denne rundskrivelse som kronen på den sociale udvikling inden for den katolske kirke.

Den liberale avis *La Stampa* i Turin skriver, at det for paven gælder om at tilpasse de sociale fremskridt efter den økonomiske udvikling uden derfor at rokke alt for meget ved selve samfundets struktur.

Il Messaggero i Rom, der ligeledes er liberal, erklærer, at Kirken altid oplader sin røst, når vi står over for vendepunkter i historien. Leo XIII havde med sin sociale rundskrivelse »Rerum Novarum« tænkt på forholdene i Europa, mens pave Johannes har udstrakt sin opmærksomhed til at omfatte hele verden.

Giornale del Mattino i Florens omtaler pavens realistiske indstilling som det mest iøjnefaldende ved rundskrivelsen.

Die Welt i Bonn mener, at rundskrivelsen kun visse steder er hård i sine synspunkter, men betragter i øvrigt spørgsmålet om hjælpen til udviklingslandene som det centrale i den.

Arriba i Madrid hævder, at den af Johannes XXIII definerede privatejendom kan holde både kommunismen og kapitalismen i skak.

Det kommunistiske blad *Humanité* i Paris har bragt lange uddrag af rund-

skrivelsen, og *France-Soir* mener at kunne spore indflydelse fra franske jesuitter fra »Action populaire« i den.

På De forenede Nationers sociale og økonomiske råds møde har delegerede fra Frankrig, Italien, Spanien og Uruguay fremhævet, at paven i sin rundskrivelse stærkt har understreget de økonomisk bedre stillede nationers ansvar og forpligtelser over for udviklingslandene, menneskets værdighed og retfærdighed, nødvendigheden af at bevare ligevægten mellem den sociale og den økonomiske udvikling og behovet for en forbedring af landbrugets kår.

Også de danske aviser har omtalt rundskrivelsen. Erling Bjøl skrev således i *Politiken* den 27. juli: »I sammenligning med *Rerum Novarum* er *Mater et Magistra* ikke noget overvældende revolutionerende dokument. Men der er rigtignok den væsentlige forskel, at katolikernes politiske magt er ganske anderledes betydningsfuld i dag, end den var på Leo XIII's tid. Når Johannes XXIII giver direktiver, kan det få dybtgående virkning på den praktiske politik. Måske er de synspunkter, han fremsætter, ikke revolutionerende, det er, om man vil, gamle radikale og socialdemokratiske programpunkter. Men det er dog opsigtsvækkende, at netop han gør det, og på en række områder er encyklikaen udtryk for en modernisering af den katolske kirkes hidtidige doktriner. Johannes XXIII har ikke svigtet det ry for moderne og liberale ideer, hvormed han kom til Rom...«

Vil pavens retningslinjer på det landbrugspolitiske og andre felter føre til et politisk-socialt jordskred i de katolske lande?

Det kommer an på: *Mater et Magistra* er i grunden en kanonisering af den politik, som det kristelig-demokratiske parti i Italien har ført siden krigen. Også de katolske partier i Holland, Belgien og Frankrig, der for en stor del hviler på fattige befolkningslag, ligger i forvejen på linje med encyklikaen. I Alger har den katolske kirke allerede længe modigt afvist kolonistmentaliteten, ligesom den har bekæmpet racefordomme i USA. Men blev den nye encyklika gjort til politisk ledesnor på Den iberiske Halvø og i Sydamerika, ville det være en revolution. Dette vil nok ikke ske omgående... Men Rom er vant til at regne i generationer.«

For at overvære messen rigtigt må man høre efter

I enhver messe er der en epistel og et evangelium. Disse to tekster hører til den hellige skrift. De er skrevet af mennesker (evangelister, apostle og profeter), men disse mennesker har skrevet under Helligåndens inspiration. Det, de har sagt, har de ikke sagt af sig selv. Det var en anden, der talte igennem dem. De overleverede Guds Ord, for at det skulle nå ud til alle mennesker. Når vi læser i Skriften, er det Guds ord, der meddeles os. Når epistlen og evangeliet bliver læst højt for os i messen, er det Guds Ord, vi hører.

Hans ord er en føde

Kristus har selv sagt: »Mennesket skal ikke leve af brød alene,

men af hvert ord, som udgår af Guds mund.« (Mattæus 4,4.) Guds Ord giver os liv.

Det var ved sit Ord, Gud i begyndelsen skabte verden.

Det var ved det, han kaldte Abraham ved at vække tro, håb og kærlighed i hans hjerte.

Guds Ord har genlydt hele vejen gennem Det gamle Testamente. Det har opflammet troen, styrket håbet og øget kærligheden.

Men »efter at Gud fordum mange gange og på mange måder havde talt til fædrene ved profeterne, har han ved dages ende talt til os ved sin Søn«. (Brevet til Hebræerne 1,1-2.) Og denne Kristus, Guds Søn, er det sande Ord, det vil sige Guds Ord, den levende Guds levende Ord.

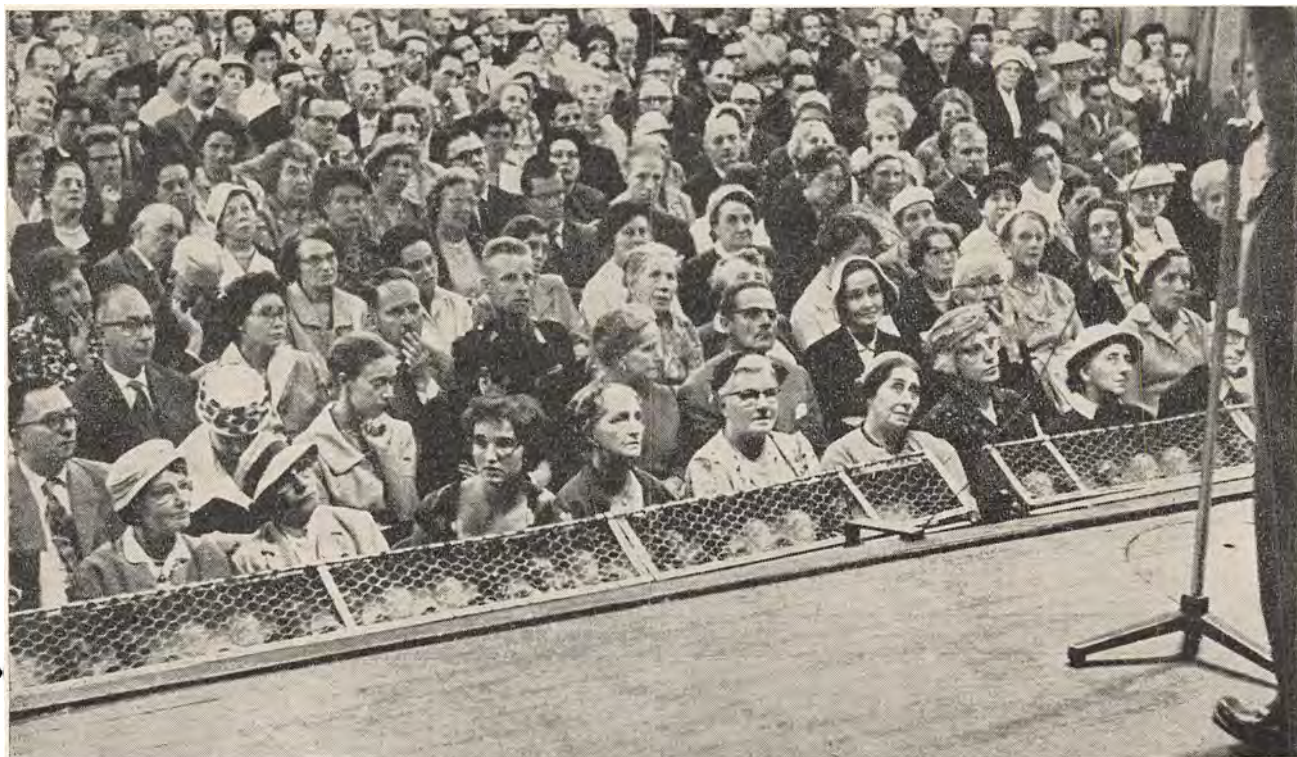
Det er ham, der har sagt til os, at mennesket lever af Guds Ord og drager næring af det. Troen er nemlig et liv. Den kommer fra Gud, og den lever af Guds Ord.

Når vi under messen lytter til epistlen og evangeliet, er det Guds Ord, der trænger ind i os. Derfor skal vi tage imod det med tro og med kærlighed.

Et fælles måltid

Et festmåltid er ikke et måltid, man indtager i ensomhed. Det sker ofte for os i livet, at vi må spise alene og i hast, men på festdage samles vi omkring et fælles bord for sammen at nyde et festligt måltid. Et festmåltid er altid en fest.

På samme måde kan vi drage

Er vi lige så opmærksomme som dette teaterpublikum, når vi lytter til forkyndelsen af evangeliet?

Det kan ikke varmt nok anbefales de troende at bruge deres messebog for bedre at kunne forenes i Kirkens bøn.

For øjeblikket er det vanskeligt at få fat i en fuldstændig messebog på dansk, fordi den er udsolgt. En søndagsmessebog er imidlertid under forberedelse. Desuden kan man jo nu få den nye norske messebog, som er letforståelig, og som er ganske udmærket (se Katolsk Ugeblad nr. 26, s. 10).

Man skal imidlertid ikke tro, at det er så let at bruge en messebog, at man

slet ikke behøver at anstrenge sig, hvis man har en . . . For mange jævne folk kræver selve det at læse i den en ret kraftig anstrengelse, som ikke gør det lettere for dem at bede. For øvrigt kan forkyndelsen af Guds Ord til menigheden og den fælles bøn ikke erstattes af, at de enkelte hver for sig tavst læser i deres messebog. Derfor har man i mange sogne vænnet sig til at læse epistlen og evangeliet højt på modersmålet, efter at præsten har læst eller sunget dem på latin.

næring af Guds Ord, hvis vi læser Bibelen eller evangeliet, når vi er alene. Så er det allerede føde for vore sjæle. Men Kirken indbyder os hver søndag til at høre Ordet i fællesskab, og så er det et festmåltid.

Det er et festmåltid, fordi vi er sammen, fordi det samme Guds Ord gives som føde til alle, og endelig fordi det budskab, vi får gennem Guds Ord, er et glædeligt budskab. Det bebuder for dem, der er forsamlet for at lytte til det, at Gud elsker dem, at han kalder dem, som han kaldte Abraham, og at han slår døren op for dem til det evige liv.

Tro og Nadver

Da Jesus ville forberede disiplene på, at han ville indstifte Alterets Sakramente, begyndte han med at tale om troen.

Han begyndte med at sige: »Jeg er Livets Brød. Den, som kommer til mig, skal ikke hunge, og den, som tror på mig, skal aldrig tørste.« (Johannes 6,35.)

Og først senere sagde han: »Jeg er det levende Brød, som er kommet ned fra Himmelen; om nogen spiser af dette brød, han skal leve til evig tid. Og det brød, jeg vil give, er mit kød til liv for verden.« (Johannes 6,51.)

Han begyndte med at sige: »Den, som tror på Sønnen, skal

have evigt liv, og jeg skal oprejse ham på den yderste dag.« (Johannes 6,40.)

Og først senere sagde han: »Den, som æder mit kød, har evigt liv, og jeg skal oprejse ham på den yderste dag.« (Johannes 6,54.)

Vi får tilbudt to festmåltider: troens måltid og Nadveren. Begge skænker de det evige liv og fører til opstandelsen.

Disse to måltider hører sammen. Man må have troen for at kunne tage imod Nadveren. Men troen ville være ufuldstændig, hvis den ikke førte til Nadveren.

Troens måltid går forud for Nadveren. Det forbereder os til den ved at opflamme og forøge vor tro.

Ligesom Nadveren er troen et festmåltid, der skal indtages i fællesskab. Hvis vi skal få virkelig nytte af den føde for vore sjæle, vi modtager ved Nadverbordet, skal vi helst begynde med at nære vor tro ved Ordets måltid.

*Mit kød er sand mad, og
mit blod er sand drik . . .
Men vi drikker ikke alene
Kristi blod, når vi modtager
sakramentet, men også
når vi lytter til hans Ord.* Origenes.

. . . OG DEN FÆLLES LÆSNING

Hvorfor læser vores sognepræst teksterne højt på dansk, når han netop har anbefalet os at købe en messebog?

Deres sognepræst har gjort ret i at anbefale Dem at anskaffe Deres egen messebog. Den er meget værd og vil i høj grad kunne hjælpe Dem til at følge med i messen.

Men man må forstå at bruge den. Der er tider, hvor man skal tage den frem, og tider, hvor man skal lukke den. Der er nemlig tider, hvor man skal læse, og tider, hvor man skal lytte.

Epistlen og evangeliet er Guds Ord, som han henvender til alle, der er i kirken. Det er altså ganske naturligt, at en stemme lader sig høre, en stemme, der taler til hele menigheden, og som alle lytter til.

Det er meningen, at læsningerne fra Bibelen skal rettes til hele menigheden, og at man skal lytte til dem i fællesskab.

Derfor er det også bedst, at de bliver læst op på modersmålet.

Hvis De lukker Deres messebog, når der bliver læst op for hele menigheden, vil De bedre forstå det, der bliver forkyndt. Så tager De imod Ordet på samme måde som de mennesker, der var så lykkelige at få lov til at høre apostlenes eller Jesu egen tale (at høre den med deres ører og ikke med øjnene i en bog).

Hvis De hører dårligt, fordi akustikken i kirken er dårlig, eller fordi præsten ikke læser højt nok, er De naturligvis fuldtud berettiget til at læse det i Deres messebog, som det uheldigvis ikke er forundt Dem at høre.

SØNDAG d. 13.: 12. søndag efter pinse
(s. 694, grøn).

MANDAG d. 14.: Vigilien til Marias optagelse i Himmelen (s. 1043, violet). Ihukommelse af Eusebius (s. 1043), præst.

TIRSDAG d. 15.: Marias optagelse i Himmelen (tillæg, hvid).

ONSDAG d. 16.: Joachim, Jomfru Marias fader (s. 1047, hvid).

TORS DAG d. 17.: Hyacinthus (s. 1049, hvid).

FREDAG d. 18.: Søndagens messe (s. 694, grøn). Ihukommelse af Agapitus (s. 1050), martyr.

Eller: Agapitus (s. 1050, rød). Ihukommelse af søndagens messe (s. 694).

LØRDAG d. 19.: Johannes Eudes (s. [46], hvid).

SØNDAG d. 20.: 13. søndag efter pinse (699, grøn).

MANDAG d. 21.: Johanne Francisca de Chantal (s. 1051, hvid), ordensstifter.

TIRSDAG d. 22.: Marias uplettede hjerte (tillæg, hvid). Ihukommelse af Timoteus, Hippolyt og Symphorian (s. 1052), martyrer.

ONSDAG d. 23.: Filip Benitius (s. 1052, hvid), præst.

TORS DAG d. 24.: Bartolomæus (s. 1053, rød), apostel.

FREDAG d. 25.: Ludvig (s. 1056, hvid), konge af Frankrig.

LØRDAG d. 26.: Gudsmoders lørdagsmesse (s. [90], hvid). Ihukommelse af Zephyrinus (s. 1059), pave og martyr. Eller: Zephyrinus (s. 1059, rød). Ihukommelse af Gudsmoders lørdagsmesse (s. [90]).

SØNDAG d. 27.: 14. søndag efter pinse (s. 702, grøn).

o

Må det være mig tilladt ad denne vej at meddele venner og bekendte rundt om i landet, at mine kræfter ikke mere tillader mig at rejse rundt og gøre besøg og holde taler.

Fra medio august til medio september bor jeg på missionskurstedet »Nyborg Strand« — lige langt fra alle — og vil være glad for anmeldte besøg og søndagen. Der vil være mulighed for messe med kommunion kl. 11.

Peter Schindler

o

I Sankt Ansgars kirke er der på Mariæ optagelse, tirsdag den 15. august, følgende messer: Kl. 8, 10 og 16.30: Messe. Kl. 20: Højmesse med prædiken.

I overensstemmelse med traditionen begyndte *Academicum Catholicum* den sidste lørdag i juni måned sit årlige ophold på Klitborg. Denne uge ved havet med dagene delt mellem studier (i år gennemgang og diskussion af *August Brunner's* bog: Tro og erkendelse) og ferie fik vi denne gang lejlighed til at bedømme med sydlandske briller, idet vi havde en spansk gæst, *Fernando Perez Herrera*, embedsmand på orlov og i øjeblikket beskæftiget i Danmark.

»Hvordan, *Fernando*, virker et arrangement som A.C.'s sommerlejr på en Spanier? Ligner det noget, du kender hjemmefra, eller er det helt anderledes?«

»Jeg har jo allerede været væk fra Spanien, opholdt mig i Tyskland og de skandinaviske lande, så længe, at jeg måske i nogle henseender tænker nordisk. Men A.C.'s sommerlejr er forskellig fra alt »tilsvarende« i Spanien. Arbejds- eller studieformen, denne metode med at tage bort fra byen for gruppevis at dele dagen mellem studier og ferie, kendes ganske vist i Spanien, hvor den praktiseres af visse intellektuelle, men der omfatter sådanne arrangementer altid udelukkende mænd.

Overhovedet er denne umiddelbare omgang mellem unge mænd og kvinder, som praktiseres i Skandinavien, noget af det, der slår en spanier stærkest. Retræter kan hjemme arrangeres for ægtepar, men det er også det nærmeste, vi kommer jeres form.«

»Er vi da for frie? Reagerer du mod vor umiddelbarhed?«

»Nej, nej. Jeg befinder mig udmærket. Og forøvrigt bevæger vi os da også i Spanien langsomt bort fra tidligere generationers opfattelse af ydreting. Meget er i dag muligt, som var utænkeligt i vore forældres tid. Det er jo også den virkelige moral og ikke formen, der er afgørende. Dog kan man naturligvis hævde, at adskillelsesprincippet ydede de unge en vis beskyttelse. Friheden har altid sin pris, og går en spanier ud i Skandinaviens hverdag, vil det, han ser, uundgåeligt få ham til at spørge, om graden af frihed står i forhold til indsigt, altså erkendelse og modenhed.«

»Du er altså alligevel betænkelig?«

»Ja og nej. Selv befinder jeg mig som sagt godt heroppe, og vort system har sine skyggesider. Man bliver ikke

moralsk, blot af et systems præventioner. Alligevel, der er så afgørende tale om to situationer. I Spanien er katolsk tro en selvfølge. Man er ganske enkelt katolik. Hvad skulle man ellers være? Her er alting på en måde under debat.«

»Og du synes alligevel ikke, frihedens pris er for høj?«

»Friheden er en kostelig ting, og i øvrigt kan man jo ikke dreje historiens hjul baglæns. I har heroppe en grad af frihed, vi endnu ikke kender. En sådan diskussion af teologiske emner som finder sted på Klitborg, kunne heller ikke tænkes på tilsvarende måde i Spanien. Jævnfør hvad jeg tidligere har sagt, ville den heller ikke være rimelig.«

»Tror du, Ugebladets læsere bliver klogere af det her?«

»Man må hele tiden forsøge at lære, hvor man er, og af det, man er i. Men jeg håber, de i hvert fald bliver klare over, at også en spanier synes samværet mellem katolske studenter og åndsarbejdere på Klitborg er berigende, religiøst og menneskeligt i det hele taget.«

Otto Hansen

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

EMANUEL JENSEN & H. SCHUMACHER

Murer- og

Entreprenørforretning A/S

Godthåbsvænget 4, København F

Telefon C. 968

Chr. Hansens køudsalg
København F

Telefon Eva 6465 - 6466

Gl. Kongevej 163

KBK

Aktieselskab

KØBENHAVNS

BRÆNDSSELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Paven retter sig efter mgr. Dante...

Vatikanstaden (NC) *Mgr. Enrico Dante er et af de få mennesker, der har til opgave at give Johannes XXIII direktiver under de store gudstjenester.*

Den spinkle, gråhårede monsignore står i spidsen for de pavelige ceremonimestre, og i kraft af dette embede dirigerer han både paven og alle andre, der medvirker ved pavelige ceremonier.

Under kroningshøjtideligheden ledede mgr. Dante enhver bevægelse hos over 50 kardinaler, hundreder af ærkebiskopper og biskopper og hele det følge, der omgiver pavehoffet ved store højtideligheder.

Mgr. Dante er altid ved pavens side. Hans fingre er i stadig bevægelse, men uden at det virker uroligt eller forhastet, når han diskret giver deltagerne i en eller anden ceremoni tegn til at stå eller sidde, eller til at de skal sætte mitraerne på eller tage dem af igen.

Ved pave Johannes' kroning fik mgr. Dante med en håndbevægelse 50 tilrejsende monsignorer til at flytte sig fra

den ene side af apsis til dens bageste del for på den måde at skaffe plads til det uventet store antal biskopper, der var kommet til kroningshøjtideligheden.

Trods sin uomtvistelige overlegenhed på det ceremonielle område er mgr. Dante aldrig fremtrædende. De fleste, der har været til en pavelig gudstjeneste, kan ikke huske, at de nogen sinde har set ham, skønt han altid befinder sig ved pavens side. Han har nemlig en fuldkommen evne til at falde sammen med pavens omgivelser, samtidig med at han hele tiden er med, hvor der sker noget.

Det er ikke så mærkeligt, at han efterhånden har tilegnet sig denne færdig-

hed, eftersom han de sidste 46 år i embeds medfør har deltaget i de pavelige gudstjenester.

Mgr. Dante, der er født i Rom den 5. juli 1884 som den ældste af fem børn, blev af Pius X udnævnt til pavelig ceremonimester den 25. marts 1914, da han var 30 år gammel. Hans far, Achilles, var sagfører i Trient og havde kæmpet under Garibaldi, der samlede Italien til et kongerige på Kirkestatens bekostning.

Da Enrico Dante var otte år gammel, døde hans mor. Hans far sendte ham til Paris, for at han skulle studere hos sionistpatrene. Han var 17 år, da han bestemte sig for at blive præst og meldte sig til Capranica kollegiet i Rom. En af hans brødre, Arnaldo, blev sionistpater og har i 46 år arbejdet som missionær i Brasilien.

Enrico Dante blev præsteviet den 3. juli 1910, og året efter blev han udnævnt til professor i filosofi ved et kollegium i Rom, der tilhører Kongregationen til Troens Udbredelse. I løbet af de 46 år, han virkede som professor ved dette kollegium havde han mange elever, som senere er blevet kendt inden for Kirken, deriblandt den nuværende ærkebiskop af New York, kardinal Francis Spellman, og præfekten for Kongregationen til Troens Udbredelse, kardinal Gregorius Agagianian.

Samtidig med at mgr. Dante underviste i filosofi, erhvervede han doktorgraden i filosofi, teologi og kirkeret samt et diplom i jura fra den romerske Rota, Kirkens højeste domstol. Han blev imidlertid ved med at undervise i filosofi og senere i teologi, indtil han i 1947 blev udnævnt til præfekt for de pavelige ceremonimestre.

Det var ikke langt fra, at mgr. Dante var kommet til at gøre en diplomatisk karriere inden for Kirken, idet pave Benedikt XV i 1923 ønskede at udnævne ham til pavelig nuntius i Paris, et embede, der næsten ikke kunne undgå at føre kardinalrang med sig. Men, som mgr. Dante selv udtrykker sig, »min diplomatisk karriere sluttede, før den endnu var begyndt«. Han afslog nemlig pavens tilbud, da han ikke ønskede at efterlade sine søstre alene i Rom.

Den 77-årige monsignore gør et stærkt indtryk, når han leder de pavelige gudstjenester og ceremonier. I sin ungdom var han en ivrig sportsmand, der spillede både fodbold og tennis, deltog

Mgr. Dante yderst tilhøjre assisterer paven under en gudstjeneste

**NIELS MADSENS
MASKINSNEDKERI**
Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

**SVENDBORG
LIGKISTEMAGASIN**
Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH
KAFFE - VIN - KONSERVES
Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN
Frederiksgade 2 - Svendborg
Telefoner: 1410 og 172

Malermestre
L. LARSEN & SØN
Brogade 10 - Svendborg
Telefon 1016

Emil Hansen

Slagtermester

Vestergade 94

Odense . Tlf. 12 13 22 - 12 18 22

i lang-distance-svømning og var en dygtig bjergbestiger. Som ung præst var han med til at oprette det romerske fodboldhold, der nu er et af de bedste i Italien.

Mgr. Dante har været med til de sidste fire pavevalg. Han har deltaget i 95 saligkåringer og 41 helgenkåringer i sin dobbelte egenskab af pavelig ceremonimester og embedsmand ved Rituskongregationen. Han mindes med særlig glæde Terese af Lisieux', Don Boscos, Maria Gorettis og Pius X's helgenkåring.

Trods sine mange andre pligter og de mange timer, han har brugt til at forberede og deltage i pavelige ceremonier, har mgr. Dante ikke forsømt sit egentlige kald som præst. De sidste 40 år er han så godt som daglig gået til Jesu Hjerter kirken i Rom for at høre skriftemål, og han har indtil denne dag bevarer sin interesse for en romersk ungdomsorganisation, som har til huse lige uden for Vatikanet.

Moskvas kirke og Kirkernes Verdensråd

Meddelelsen om, at patriarken af Moskva har anmodet om, at hans kirke må blive optaget i Kirkernes Verdensråd, har givet anledning til utallige og meget divergerende kommentarer. Spørgsmålet om, hvorvidt den skal optages, vil blive drøftet på Kirkernes Verdensråds 3. generalforsamling i New Delhi til efteråret. Svaret bliver utvivlsomt positivt, og man må håbe, at det ikke kommer til at medføre forhandlinger og diskussioner, som kaster et skær af politik over noget, som helt bør forblive på det religiøse plan.

Den romersk-katolske kirke, som ikke er tilsluttet Kirkernes Verdensråd, er på ingen måde så »skuffet« ved tanken om, at de ortodokse bliver repræsenteret der i højere grad end hidtil, som cand. jur. K. E. Lindqvist synes at ville antyde i det sidste nummer af *Økumeniske Nyheder*. Tilnærmelsen mellem Rom og de ortodokse kirker skal ikke ske på bekostning af tilnærmelsen mellem de ortodokse og protestanterne, men jævnsides med den. Desuden er de synspunkter, som de ortodokse kommer til at forfægte som medlemmer af Kirkernes Verdensråd, for de flestes vedkommende næsten og i mange tilfælde helt de samme som de romersk-katolske. Vi for vor del kan kun håbe, at disse talsmænd for vore egne tanker må få stadig større indflydelse.

Den stærkt anti-romerske holdning, som Moskvas kirke indtager, har muligvis været medvirkende til, at den har anmodet om optagelse i Kirkernes Ver-

densråd, som i 1948 af Moskva blev beskyldt for at ville danne en anti-romersk religiøs blok. Mgr. Dumont, der er rådgiver for det romerske sekretariat for de kristnes enhed, og som samtidig er en af de katolske gejstlige, der er bedst orienteret om de østlige kirker, skriver herom: »Vi kan hertil sige — og det har vi fra absolut pålidelig kilde — at lederne af Kirkernes Verdensråd har bestræbt sig for, at der ikke skal være noget som helst tvetydigt i Rådets holdning over for Romerkirken. De har gjort, hvad de kunne, for at patriarkatets repræsentanter skulle forstå, at hvilke private opfattelser enkeltpersoner blandt Rådets medlemmer end måtte have, måtte de ikke forvente, at de inden for Rådet som sådant ville finde genklang for patriarkatets nuværende holdning over for den katolske kirke, idet denne holdning hverken er forenelig med Rådets rent økumeniske hensigter eller med de mest elementære krav om historisk objektivitet, retfærdighed og kristen næstekærlighed.«

I den samme artikel nævner mgr. Dumont endvidere de motiver, som kan have tilskyndet patriarkatet i Moskva til at fremkomme med sin anmodning: »Det er fuldstændig indlysende, at når den russiske regering giver kirken »grønt lys« på det økumeniske område, er det, fordi den forventer, at det skal føre til en befæstelse af freden, sådan som regeringen opfatter den og med de fordele, som den gør regning på at høste af den. Og det er lige så indlysende, at

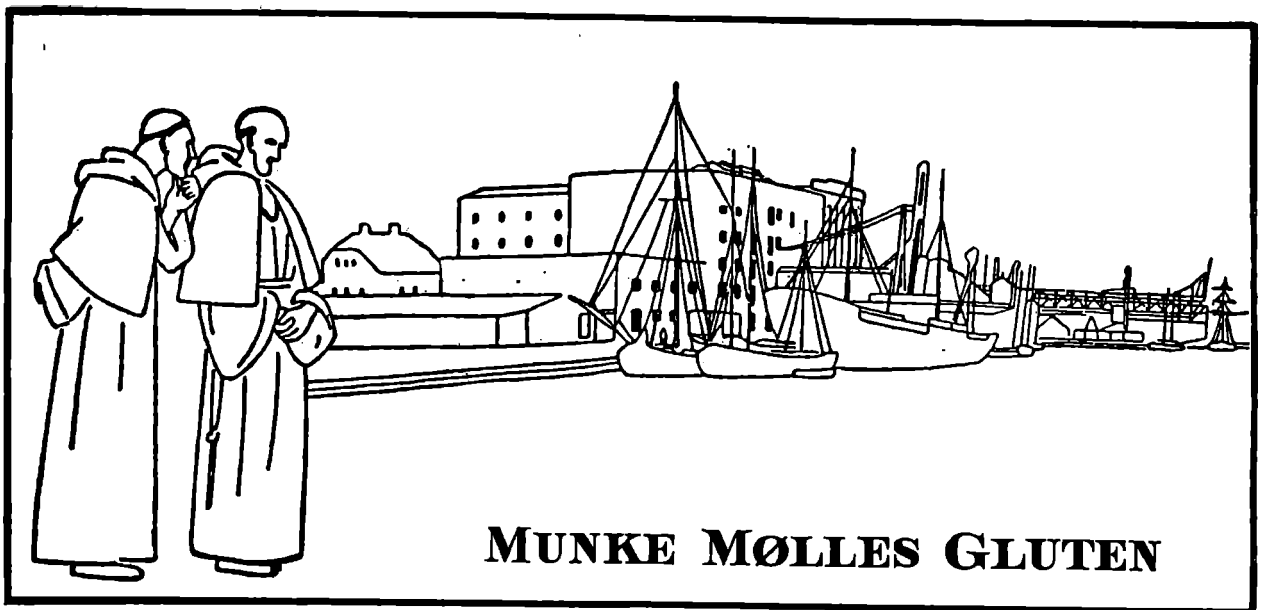

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

MUNKE MØLLES GLUTEN

den russiske kirke til gengæld også skal nyde godt af det medarbejderskab, den går ind til. Midt i sine anstrengelser for at gennemføre en indre genopbygning kan den kun med glæde se hen til at komme ud af den tvungne isolation, den så længe har befundet sig i, og til i større udstrækning at komme til at nyde godt af det arbejde og den indsats, der inden for de øvrige kristne trossamfund er foretaget i alle spørgsmål i forbindelse med troen og det kristne liv. Desuden vil den i så fald muligvis kunne regne med moralsk støtte udefra, hvis den igen en gang fra de borgerlige magthaveres side skulle blive truet af en konflikt, som ikke er rent ideologisk.

Når den russiske kirke tager et sådant skridt — og her bygger vi ikke mere på fortrolige meddelelser, men på en rent personlig fornemmelse — lader den sig måske dybest set lede af håbet om, at et vidnesbyrd, der aflægges inden for en verdensorganisation, vil være mere effektivt, end det vidnesbyrd, den i så mange år tavst og smerteligt har aflagt i Rusland for at opnå den i så høj grad ønskelige adskillelse mellem marxismen som filosofi og kommunismen som samfundsform. Man må skelne mellem den rent samfundsmæssige organisation og de materialistiske filosofiske grundsetninger, som en lære, der ønsker at være monolitisk i sit væsen, med urette fremstiller som værende nødvendigt og organisk forbundet med hinanden. Det gælder for denne kirke om at få kendsgerningerne til at bevise, at en sådan adskillelse er nødvendig og berettiget. Den er nødvendig — ikke ud fra en religiøs relativisme, og endnu mindre fordi den

En moderne klassiker

André Gide:
Gertrude — Pastorale-symfonien,
 Hans Reitzels Serie 1961.
 91 sider, kr. 4,95.

André Gides miniature-roman »La symphonie pastorale«, hvis titel henfører til stemningen i Beethovens Pastorale-symfoni — disse ukomplicerede landskabsmalerier — er vel først og fremmest danskeren bekendt gennem den billedskønne filmgendigtning af bogen, »Gertrude«, der for nogle år tilbage kom frem herhjemme og siden er blevet genoptaget med held. Nu har Hans Reitzels forlag udgivet bogen som billigbog under samme titel som filmen. Det er en ret sjusket udgave. Der er mange flere trykfejl end anstændigt er, og man kan ikke undskylde sig med

ville byde på øjeblikkelige fordele, eller fordi de politiske erfaringer taler for en sådan løsning, men tværtimod ud fra den åndelige erkendelse, som forpligter kirken til at være tro mod Herrens skrifter. Hvis der for øvrigt hernede eksisterer en kraft, der er i stand til at skabe og opretholde et jordisk styre, som er villigt til at fordele denne verdens goder mellem menneskene, kan det kun være evangeliets kraft. Dette vidnesbyrds beviskraft og dets praktiske rækkevidde vil ganske vist først komme til syne på langt sigt; men er den russisk-ortodokse kirke ikke netop 'den uendeligt tålmodige Kristi kirke'?

V.D.

prisen, for de andre billigserier har ikke den fejlprocent.

Til gengæld er det en fortræffelig oversættelse, som helt yder Gides knappe, men dejlige stil retfærdighed.

André Gides fader var protestantisk præst. Der er elementer fra forfatterens forhold til forældrene i bogen. Den fromme, protestantiske præst i »Gertrude« forelsker sig i den blinde pige, der er hans plejebarn. Han forstår det knap nok selv, men hans søn, der selv elsker Gertrude, forstår det, og han tager faderens livsanskuelse op til kritisk revision; en skønne dag er sønnen katolik.

André Gide udtrykker i sin bog tydelig skepsis til begge konfessioner, og vi ved, at nogle af hans bøger er på index. Gide er imidlertid en alt for redelig forfatter til at presse sine personskildringer ind i et skema, så en tendens formes. Den vantro forfatters personer er rigtige mennesker, der kan have noget sandt at sige den troende. Vi kan roligt være så storsindede at indrømme det, så meget desto mere fordi vi på vor fløj har forfattere af samme karat som Gide til at tale vor sag.

»Gertrude« er vel ikke nogen rar bog, og dog er den i æstetisk henseende af en overordentlig skønhed. Den er allerede at regne for klassiker.

Helge Kristensen

FYENS DISCONTO KASSE

(BANK-ARTIESELSKAB)

ODENSE

STIFTET 1846

Danmarks ældste private bank

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

De sydlige øer

GIV BØGER
som gaver

Richardt Jensens
boghandel

Østre Boulevard 1, Nakskov
Telefon 1421

Østergades El. forretning

Installatør Edmund Sørensen
Telefon Maribo 170.
Maribo

Edw. Sidor

Glamrøster - Kunsthandel

Østergade 28,
Maribo - Tlf. 219

Katolske billeder udføres

CHR. STEFFENSEN

Herreekvipering

Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør
INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

O. N. P. MØRCH's EFTF.

H. Andersen

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelse ordnes overalt

K. E. PETTERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Valfart til Haraldsted

Den årlige valfart, der udgår fra Hvalsø en lørdag og vender tilbage til Hvalsø om søndagen efter messe i kapelruinen og bøn og sang på både ud- og hjemturen, bør samle alle, der er villige til samtidig at yde en vis fysisk indsats. I år finder valfarten sted lørdag-søndag 26.-27. august, og dens motto bliver: »Gå ud i hele verden!«

Valfarten er tilrettelagt på følgende måde:

Lørdag: Afgang fra København H. med Kalundborgtoget kl. 16.10. Man mødes i forhallen kl. 15.50, idet messesagerne skal fordeles til deltagerne. Ankomst til Hvalsø kl. 17.02. Valfarten begynder ved skovbrynet og går gennem store skove, ad oldtidsvej, forbi herregården Skjoldenæsholm og ind i Haraldsted skov. Kl. ca. 20.15 ankomst til gårdene Store Egtved og Lille Egtved, hvor henholdsvis de mandlige og kvindelige deltagere indkvarteres i laden. Aftensmad og lejlighed til skriftemål. Aftenbøn.

Søndag: Kl. 7: Morgentollette. Kl. 8: Valfarten fortsætter til Haraldsted. Kl. 9: Messe i ruinen. Kl. 10: Frokost og hvil på Espemosegård. Mulighed for besøg i den anselige Haraldsted kirke med dens sakramentshus fra middelalderen. Kl. 12: Valfarten går tilbage til Hvalsø. Kl. 16.14: Afgang. Kl. 17.04: Ankomst til København H.

Den samlede strækning er på ca. 30 km. Valfarten finder sted uanset vejret, da en stakladede midtvejs kan bruges til hvil, og messen kan læses på Espemosegård.

Der medbringes tørkost til hele døgnet samt sukker til the. Husk en rummelig taske til bl. a. messesager, messebog, valfartssangbog, rosenkrans, krus. Sørg for solidt fodtøj og tykke strømper.

Tilmelding, nødvendig og bindende, da man kører på fællesbillet, sker til Sct. Ansgars kirkes kontor tirsdag d. 22., onsdag d. 23. og torsdag d. 24. kl. 11-12 og 17-18 på Pa. 3762. Deltagelse koster ca. 10 kr.

Kjeld Geertz-Hansen
valfartsleder.

Nordjylland

S. O. S.

I august måned vil en gruppe tyske lærerkandidater besøge Danmark. Meningen er ikke at deres ophold her skal være en slet og ret ferierejse, men at det også og især skulle give dem lejlighed til at lære folk og forhold — og da navnlig de kirkelige forhold — så godt at kende, som det nu er muligt på 14 dage. Er der danske hjem, der vil bidrage til, at de kommer i personlig kontakt med danske katolikker, ved at tage imod én eller højst to af disse unge i en lang week-end fra fredag den 18. august til mandag den 21. august? Det drejer sig om i alt 40 unge mennesker (7 unge mænd og 33 unge piger), og de medbringer selv sovepose eller tæpper og lagner. Man bedes i givet fald henvende sig til sognepræst Knud Ballin, Frederikssundsvej 225, København Brh., tlf. Bella 1700, eller til lektor Hans Bang, Sortedamsdosseringen 63 A, København Ø.

Slagtermester Leo Nielsen

Danebroggade 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29

Det Hele af Offen —
og det bedste til Bøffen

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet Centralvarme

Nielsen & Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørfør.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømremester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg

Kastetvej 51 - Aalborg
Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

Den første valfart
til Haraldsted
i 1914.

Valfart til Oskarström

Rosenkransvalfarten til Sankt Mariæ kirke i Oskarström i nærheden af Halmstad i Sverige afholdes i år søndag den 3. september. Valfartskomiteen sørger for busser fra samtlige katolske menigheder i Sydsvrige og fra i år vil også de københavnske katolikker få større muligheder for at deltage i valfarten. Der vil blive indsat særlige busser på strækningen Landskrona—Oskarström i umiddelbar tilslutning til en ekstra færge, der afgår fra Tuborg havn kl. 7.00. Rejsen Tuborg havn—Oskarström kommer kun til at koste kr. 16,00. Børn, der kun lægger beslag på en halv plads i bussen, rejser for halv pris.

PROGRAM FOR VALFARTEN:

- 7.00: Færge fra Tuborg havn.
  - 11.00: Valfarten starter fra Fjalgime.
  - 13.00: Pontifikalmesse i Oskarström.
  - 16.30: Andagt
- Efter andagten kører busser direkte til Landskrona.
- 20.00: Færge fra Landskrona.
  - 21.15: Ankomst til Tuborg havn.

Vi håber på meget stor deltagelse fra København og fra hele Sjælland, således at denne valfart efterhånden kan udvikle sig til at blive en virkelig skandinavisk valfart.

Personer, der ønsker at køre i egen bil til Oskarström, kan benytte den ovenfor omtalte billige færgerute Tuborg havn—Landskrona. Man bedes dog for en sikkerheds skyld bestille plads for bilen på telefon HE 5797 med angivelse af, at det drejer sig om ekstrarfærgen den 3. september kl. 7.00.

Alle, der vil benytte valfartsbusserne til Rosenkransvalfarten bedes melde sig til Sven Damsholt, Sankt Ansgars Bogforlag, Bredgade 67, tlf. PA 4777. Billetterne skal først afhentes ved færgen den 3. september, men det er nødvendigt at tilmelde sig i god tid.

Katolikker i Hillerød og omegn kan

deltage i Oskarström valfarten ved at tage toget, der afgår fra Hillerød kl. 7.16 og har tilslutning til færgen fra Helsingør kl. 8.05. I Hålsingborg venter en særbus på deltagerne fra Helsingør og Hillerød. Pris fra Helsingør kun kr. 11.00. *Valfartskomiteen.*

R.I.P.

Vor kære hustru, mor og farmor
Henriette Maria Rasmussen
f. Klinken

døde den 28. juli 1961 vel forbedret ved Kirkens hellige nådemidler.

På børns og egne vegne
C. B. Rasmussen

Bed for hendes sjæl.

BREVVEKSLING ønskes af to søskende på 12 og 13 år med jævnaldrende piger og drenge. Karen og Birthe Petersen, »Birkely«, Østeralle, Videbæk.

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af pæn og slank 43 årig katolsk dame bosiddende i København med katolsk herre. Billet mrk. Taga til annoncerekspektionen, Hauchsvej 8, København V.

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af pæn norsk dame, 40 år, bosiddende i København. Bill. mrk. A. 11 til annoncerekspektionen, Hauchsvej 8, København V.

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK A/S

★

Hovedkontor:
St. Kongensgade 68, København K.
Telefon Central 10.093

*Oliefyr
Centralvarme
Brændselsolie
Cinders*

**NORDISK
KULAGENTUR A/S**
Sven E. Frederiksen

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

BRDR. MEYER

Bliikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Den 21. august fylder fru Mathilde Lohrer 90 år. Fru Lohrer vil især være kendt for sit mangeårige arbejde på *Katolsk Menighedskontor*. Fru Lohrer har desuden været et særdeles aktivt medlem af DKKF, blandt andet som kasserer. Til lykke med dagen!

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7 . Svendborg
Tlf. 2021
Afdeling i København:
Nygaardsvej 6, Ø . Tlf. 29 16 88
Svendborg-København hver uge
Flytter alt overalt

1. kl. kød,
pålæg og
bestekød

SOPHUS LARSEN & SØN
Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Børge Christiansen

Slagtermester

Skovvang 23 - Tlf. 3026
Svendborg

Holbæk

AXEL SMITH'S EFTF.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 . Holbæk
Telf. 136

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester

Markedsplads 10,
Holbæk,
Telefon 239

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod smerter fra gigt, ischias og sygdomme som kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65
Leverandør til hospitalet

Sådan så kirken ud for 3 måneder siden. Vil du ikke hjælpe til med at bygge den færdig?

Arbejdet i Øm fortsætter —

Vi mangler blot din tilmelding

Efter en pause på 3 måneder fortsætter vi med færdiggørelsen af kirken i Øm. — Vi mangler blot *din* tilmelding til arbejdslejren, der bliver i tiden 26. august til 10. september.

Denne gang skal det udvendige af kirken laves færdigt, så den kan modstå vinterens barske vejr. — Det bliver som sædvanlig en international lejr, da vore kammerater fra Tyskland og Schweiz kommer igen for at bygge med.

Alle (unge mænd og piger), der vil give et nap med, er hjerteligt velkomne, og det koster kun 5 kr. pr. dag for maden.

Tilmelding til lejren bedes snarest sendt til arbejdslederen: Karlo Hammann, Ndr. Strandvej 45, Risskov. Telf. (061) 7 94 74.

Foruden den aktive indsats på byggepladsen mangler vi også en indsats i form af penge, da der skal bruges en hel del til indkøb af materialer, så *alle* kan

være med til at bygge videre på KIRKEN I ØM, blot ved at sende et bidrag til giro nr. 10256, Øm-Byggefondet, Kassereren, Ndr. Strandvej 45, Risskov. Alle bidrag er velkomne, såvel store som små.

Med venlig hilsen
Byggedvalget.

MANGLER DE PLADS

Meget stor Odense villå, centralt beliggende i villakvarter, med stor have til Odense Å, er til salg. Den er velegnet til hvilehjem, skole eller lignende. Da der kun er et lille lån i ejendommen, skal der udbetales mindst 150.000 kr. Henvendelse bedes rettet til

Købmand Østergaard

Langlinie 49, Odense.
Tlf. 11 40 24.

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F

Alt til Foto og Smalfilm

Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

Skrædermester

OTTO LUNDIN

Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64

Præstekjoler

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

TIL BYEN
FRABYEN
- i byen
smut ind !

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 12 27 75

En af os må gå til andagt i aften!

Kunderne siger:
DEJLIGE MØBLER, en venlig
 ekspedition — og ikke dyr.

Anders Svendsen

Ndr. Frihavsgade 13,
 København Ø . Tlf. C. 8146
 Mine trosfæller har 10 pct. rabat
 på tæppe- og gardinstoffer.

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14—16,
 Ordrup. Tlf. 225.
 Privat adr.: Nymosevej 14,
 Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

Fødeklivnikken

Skottegaarden *Fru Svenstrup*

Kastrup. Tlf. 50 39 01
 Smukke lyse en-, to- og tre-
 sengs- samt fællestuer.
 Også ambulante fødsel.

**ANDR. KRØYER'S
 BOGHANDEL**

v. Chr. Henningsen
 Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
 Papir . Stort boglager
 Fyldepenne

Katolske begravelser

Benson

AUT.
 KATOLSK
 BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
 Central 1868

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
 Minerva 6761
 Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Vejle Mineralvandsfabrik
 A/S P. C. NIELSEN
 Telefon 121, 205

FOLMER OLSEN

Begravelser ordnes

Reberbansgade 37
 Aalborg - Tlf. 2 15 57

Knud Engsig

Aalborg

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
 Telefon 3 44 84

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

MEJERIET Vestebro

Aarhus by's førende
 TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

R. Schulik

Slakterforretning
 Nørrebrogade 46, Esbjerg
 Telefon 214

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
 Ramsherred 31, Aabenraa
 Tlf. 2 25 30
 Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
 Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
 Aabenraa Brugsforening

Alle gummi-
 og
 plasticvarer
 til hospitaler
 og
 sygehuse

Filmlitteratur

fortsat fra side 24

tydning vidt forskellig. At fordømme er først og fremmest den instruktør, der har glemt respekten for sit publikum: »Det kan for mangen en filminstruktør være nemmere enten at nøjes med det udtrådte og flade udtryk, hver gang en situation skal formes, eller at snøre sig ind i en formalistisk spændetrøje af rafinementer og falbelader. I begge tilfælde forråder man den ægte folkelighed, i begge tilfælde ytrer man sin foragt for hoben. Begge instruktørtyper regner som noget givet med, at publikum er en flok uvidende og ukunstneriske analfabeter; den formalistiske instruktør gør det ved på forhånd at opgive at få publikum i tale, for »det vil aldrig kunne svinge sig så højt alligevel«, den banalistske instruktør gør det ved at lefle for publikums svageste instinkter og dårligste smag i den tro, at »det er lige noget for dem«. Striden mellem formalisme og banalisme på den ene side og ægte folkelighed på den anden side er ved at skabe en kløft mellem den så-

kaldte filmiske intelligens og det brede filminteresserede publikum, der kan blive katastrofal for filmssmagen verden over.«

Bogen er, som de andre af radioens grundbøger, også tænkt som emne for studiekredse og forsynet med en lang række spørgsmål til drøftelse også inden for filmens historie, som vi får i et hastigt, men klart overblik. Har man alene eller i fællesskab gennemgået denne bog, er man i sandhed blevet en god del klogere.

Det er ikke meningen her at komme så grundigt ind på flere bøger. Men for dem, der vil vide mere, er en bog som *Film i tiden* af Bjørn Rasmussen til stor gavn. Det er en række forelæsningsnoter fra folkeuniversitetet 1957, og den behandler både idémæssige og tekniske strømninger i tiden før og under anden verdenskrig.

Disse to bøger er at anbefale til enhver, men der er udgivet en hel del mere, også på svensk og norsk. I radioens grundbog findes litteraturlister til yderligere studium. God fornøjelse!

B.B.

Filmlitteratur

Filmdiskussioner, filmundervisning, filmklubber, — hvor ofte er vi ikke i disse spalter vendt tilbage til betydningen af at beskæftige sig med film som andet end bare tidsfordriv. Bestandig har vi forsøgt at vise, at det er nødvendigt at oparbejde kritisk sans, at skærpe sin vurderingsevne for at væge sig mod en alt for overfladisk påvirkning fra den bølge af film, vi udsættes for. Meget kan vi nå blot ved at gøre de film, vi ser, til genstand for en samtale, en bedømmelse og ved at vælge med en vis omhu de film, vi vil se. Men her som på alle andre områder gælder det, at viden er en væsentlig og uvurderlig faktor, når man vil forsøge sig med kritik. Jo mere vi lærer tingene at kende, jo mere bliver vi i stand til at se både det gode og det dårlige i filmene.

Ud fra denne betragtning var det vel værd at pege på et par bøger, som kan hjælpe os til kendskab på filmens områder. Desværre er det ikke så meget, der foreligger på dansk, og kun en lille del er af nyeste dato. Det kan spille en vis rolle, fordi filmen som kunstform er så ung og bestandig i udvikling, at en fagbog let kan blive forældet. Ikke desto mindre vil alle principielle betragtninger over filmens væsen og betydning stadig have gyldighed, og i mange tilfælde kan det være frugtbart at se, hvilke problemer man kæmpede med for år tilbage, og hvordan man løste dem.

I 1954 udkom i serien af radioens grundbøger en meget instruktiv bog *Hvad er film*. Den er skrevet af I. C. Lauritzen og Bjørn Rasmussen i fællesskab, og giver os først en grundig redegørelse for, hvordan en film overhovedet bliver til fra idé til manuskript og drejebog gennem alle forberedelserne til selve optagelsen og klipningen. Ved at vise, hvilke kæmpearbejde der ligger bag, hvilken stab af mennesker der skal leve af en films tilblivelse, opnås to ting: For det første får man en vældig respekt for hele filmteknikken, hvis betydning vi undertiden er tilbøjelige til at underkende. Vist er det under alle omstændigheder væsentligst, hvad der bliver sagt, men der kan nok trænges til at blive mindet om, hvor krævende og

vanskeligt et arbejde, der skal gå forud. Desuden forstår man, at det ikke blot er en kommerciel opfattelse, men meget ofte en nødvendighed, at filmene skal ses af mange. Det er dyrt at lave film.

Spørgsmålet er så blot, hvad det er »de mange« vil se, og derom skriver Lauritzen i kapitlet filmen og publikum. I en analyse af amerikansk film stiller han spørgsmålene: Hvad indeholder filmene? Hvorfor er filmene sådan? Hvilken virkning øver filmene på publikum? Det er forstemmende kendsgerninger, der lægges for dagen, men den skarpe kritik rettes dog mod samfundet som sådant. Det er så let at skubbe ansvaret over på publikum med devisen: Folk får de film, folk vil ha', men i denne redegørelse bliver vi gjort bekendt med de mange andre faktorer, der gør sig gældende: den kunstneriske frihed, de økonomiske muligheder, producenternes ofte fejltagtige opfattelse af det, »folk vil ha'« og den bornerte og galt placerede censur, hvis virkning vi ofte har set følgerne af i amerikanske film. Men som vi således bliver gjort bekendt med filmens ubehageligste side: filmindustrien og alle dens rædsler, således peges også på enernes positive og spændende indsats for filmkunsten.

Filmens sprog

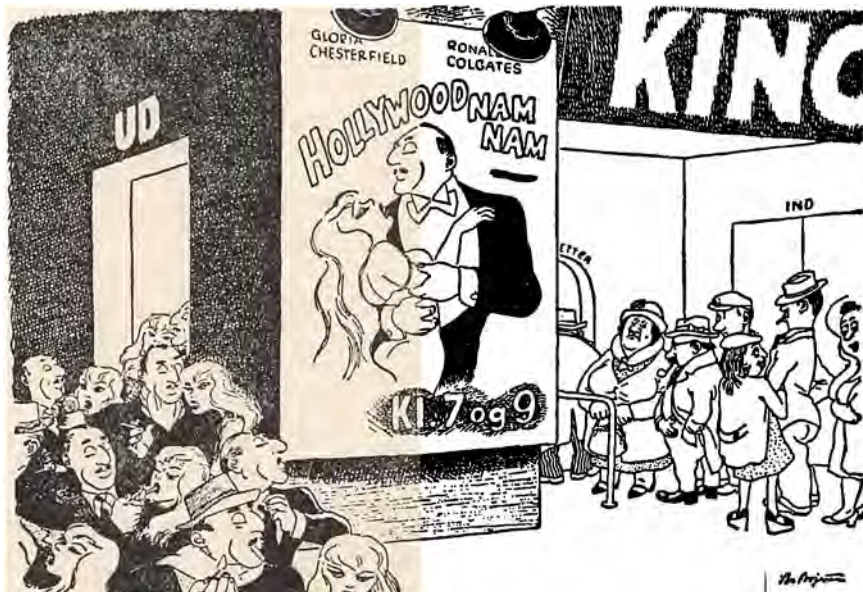
Et stort afsnit er helliget filmens sprog, og det er måske noget af det væsentligste at blive lidt fortrolig med. Bjørn Rasmussen skriver således: »Sider man i biografen og kigger på fil-

men, der lige er begyndt, spekulerer man næppe synderligt meget over, hvordan denne film nu er fortalt. Måske fæster man sig ved et dramatisk nærbillede, en særlig flot kamerakørsel, et fængslende stykke ledsagemusik, eller hvad en film nu kan indeholde af spændende stof. Men sidder man så hjemme bagefter og prøver at hitte ud af, hvorfor man syntes denne film var »god« eller »dårlig«, »spændende« eller »kedelig« o.s.v., så er det det fortællesprog, filmen brugte, man — måske ubevidst — støtter sin dom på. Her er det derfor opgaven at hjælpe tilskueren til at kunne underbygge denne sin dom over, hvad han lige så, ved nogenlunde systematisk at fortælle om, hvilke udtryksmuligheder der teoretisk står til filmens disposition, og hvordan de er blevet anvendt i praksis.«

Folkelighed i filmen

Herefter studeres filmen i enkeltheder og i sin helhed: scenen, den enkelte sekvens, ydre og indre spænding, direkte og indirekte association. Det er som kortlægning af ukendt terræn. Også i dette afsnit vender bogen tilbage til det stadige spørgsmål om gennemsnitsfilmernes ringe kvalitet. Her gøres opmærksom på falsk og ægte folkelighed og på forholdet mellem den folkelige film og den mere artistiske, hvor legen med billeder i forsøg på at finde nye udtryk er blevet til det væsentlige. Begge har deres berettigelse, blot er deres rolle og be-

Fortsættes side 23

Filmkunstens indflydelse på publikum lader sig vanskeligt undervurdere. (Tegning af Bo Bojesen fra »Hvad er film«).

En folkesygdom som må behandles ved roden!

Et af det danske samfunds alvorligste problemer, det alt for høje og desværre fortsat stigende antal fosterdrab, har netop igen været drøftet gennem en række læserbreve i dagspressen. Enkelte katolikker har deltaget i debatten, og det klareste formulerede indlæg kom fra fru Else Mannov, København. Det blev bragt i *Information*.

Diskussionen mellem fosterdrabets modstandere og forsvarere har også i dette tilfælde centret sig om spørgsmålet: *Hvornår* bliver fosteret et menneskeligt væsen, der står under lovens beskyttelse? Vi gyser alle ved tanken om at dræbe et nyfødt barn. Der er ingen debat om den sag. Uenigheden fremkommer, når man begynder at tale om fosterets udvikling i den embryonale periode frem gennem den føtale, idet fosterdrabets forsvarere hævder, at man ikke i de tidlige stadier kan betragte fosteret som et menneske. Det er jo rigtigt, at fosteret skal være næsten to måneder gammelt, før dets ydre har menneskeligheden træk, men dets hjerte begynder

allerede at røre sig fire uger efter undfangelsen. Man kan gå endnu længere tilbage og tale om hele udviklingen i de første uger. Det er ubegribeligt, at nogen kan vurdere dette under med så megen saglighed og få sig selv til at sige (som man hører folk sige): Ja, men det er jo ikke *liv!* Det er jo ikke et menneske!

Hvad er det så? Skal størrelsen og udseendet afgøre om fosteret er et menneske eller noget andet? Det afgørende må dog være dette levende væsens oprindelse og mål. Det er dannet af mennesker, og det vil, når man lader det i fred, en dag blive *vort medmenneske*. Nu var vi ikke helt præcise i ordvalget — sandheden er nemlig, at det allerede er *vort medmenneske*, og det har som alle værgeløse brug for vor beskyttelse. Det er denne enkle formulering, som fosterdrabets forsvarere ikke kan kapere. Hvis de kunne det, ville det være lettere at drøfte spørgsmålet om, hvor vidt man har lov til at tage fosterets liv, fordi man af en eller anden grund vil hjælpe moderen.

Det har vist sig ved flere lejligheder, at debatten om fosterdrab let bliver heftig og usaglig. Den ender ofte i et skænderi om kvindens ret — sjældnere om barnets. Hvis man er modstander af fosterdrab, bliver man beskyldt for at mangle hjertelag overfor de vanskeligt stillede mødre. Vi vil i denne forbindelse blot henvise

*Vi værner om
det spæde barn
— efter fødslen*

Lægen siger: *Livet begynder ved undfangelsen*

Vi har bedt formanden for de katolske lægers forening, Steno-Gildet, overlæge Karl Søndergaard fra Sankt Elisabeths Hospital i Næstved, om at udtale sig vedrørende det vanskelige abort-spørgsmål. Dr. Søndergaard siger:

Det har været diskuteret i dagspressen om livet begynder ved undfangelsen eller på et senere tidspunkt. Biologisk og lægeligt set begynder et menneskes liv ved undfangelsen, og det er ikke noget, der kan diskuteres; det tror jeg, at alle biologer, alle naturvidenskabsmænd og alle læger vil være enige om. En af grundene til dette synspunkt er, at det allerede ved undfangelsen bestemmes hvilken arvemasse — hvilke arveanlæg — et menneske skal bære

til, hvad en læge siger i den følgende artikel: Når man hjælper fosteret, hjælper man i virkeligheden også moderen.

I drøftelsen af fosterdrabsproblemet skyder man på den lovgivende myndighed samt på de institutioner og enkeltpersoner, der træffer bestemmelse om eller udfører en såkaldt svangerskabsafbrydelse. Deres ansvar er selvfølgelig stort og tyngende. Men selv om de bestemte sig for en meget strengere kurs, kunne de ikke bremse denne folkesygdom. Der er nemlig tale om en *landeplage*, som skader vort samfund mere end fortidens pestepidemier! Det er sjælene, som er angrebet, og man kan hverken med lovgivning eller medicin tilføre dem den nødvendige modstandskraft. Her hjælper kun en rodbehandling.

med sig, hele livet igennem. Det eneste, som vil kunne være modificerende faktor, er miljø og omgivelser, men arvemassen ændres aldrig. Det ville vælte grundlaget for al biologi at mene noget andet.

Det, der fra Kirkens side har spillet en rolle, er spørgsmålet om tidspunktet for fosterets besjæling. Man har tidligere ment, at besjælingen fandt sted, når fosteret var tre måneder gammelt, men det er nu den almindelige anskuelse, at besjælingen finder sted i undfangelsesøjeblikket.

Det vil altså sige, at der er to parter til at skabe et nyt menneske — forældrene sørger for kønscellernes forening, og Gud sørger for skabelsen af en ny sjæl.

En anden ting har været diskuteret vedrørende abortus provocatus, spørgsmålet om kvindens ret til at råde over sit eget legeme, som det har været udtrykt blandt andet af kvindesagsbevægelsen. Den, der hævder denne ret, glemmer — eller ser bort fra — det forhold, at kvinden i sit legeme bærer et nyt liv, som hun blot giver husly, og som hun ingen råderet har over.

Det vigtigste problem, i denne forbindelse, er konfliktsituationen mellem moderens og fosterets interesser, og der har man i nutiden lagt hovedvægten på moderens interesser. Det er mit synspunkt og min faste overbevisning, at man aldrig nogensinde kan løse denne interessekonflikt ved at slå fosteret ihjel — for det har man simpelthen ikke lov til.

Den meget ensidige vægt, man har lagt på moderens interesser, kan illustreres med et eksempel fra familie-rådgivningen. En kvinde mødte op med blanketter

og formularer fra mødrehjælpen, som anbefalede svangerskabsafbrydelse. Grunden var, at hun havde gennemgået en plastisk operation i brystet — med det formål at hæve et slapt bryst. Imidlertid ville den mælkeafsondring, som jo automatisk følger et svangerskab, ødelægge operationsresultatet og af denne grund fandt man det altså på sin plads, at svangerskabet blev afbrudt! Tilfældets groteskhed gøres ikke mindre af, at man selv ved et gennemført svangerskab kunne have reddet operationsresultatet — nemlig ved gennem en række hormonbehandling at have standset mælkeafsondringen.

Man tager ikke mere et svangerskab så alvorligt

Desværre ligger der en mentalitetsændring i luften, man tager ikke mere et svangerskab så alvorligt, som man burde — man glemmer, det er liv, man har med at gøre. De nærmeste årsager er ikke så svære at se. Den moderne lovgivning har en stor del af skylden, men til syvende og sidst er den vigtigste grund sikkert mangel på religiøs overbevisning.

Så vidt jeg kan se, beskyttes det enkelte menneske og det enkelte menneskes liv af religionen. Det er meget naturligt, at respekten for Guds skabning går tabt, når man ikke længere tror på Gud. Man kan måske også godt sige, at den går tabt, selv om man tror på Gud, *hvis man selv bestemmer, hvordan Gud er!*

Da kristendommen kom til Norden, var det almindeligt at sætte børnene ud — til bytte for sultedød eller rovdyr — hvis for eksempel hungersnød truede. Nu

gør man det på en mere raffineret måde. Kirken har vendt sig mod begge metoder, forkastet dem som barbariske og umenneskelige.

De må endelig ikke tro, at lægestanden direkte lader sig lede af religiøse synspunkter. Jeg kender fremragende ateistiske læger, som med hele deres styrke fordømmer abortus provocatus ud fra rent videnskabelige synspunkter, idet de siger: Det er bevist, at et nyt liv begynder ved undfangelsen, altså er det overlagt mord at dræbe fosteret — uanset dets alder. Stærkere kan det vist ikke siges.

At dette synspunkt er almindeligt blandt lægerne, så vi tydeligt, da lægeforeningen havde møde om spørgsmålet. Fra dette møde gik kvindesagskvinderne meget skuffede bort. Der blev fremsat mange skarpe udtalelser mod abortus provocatus, og skønt meningerne også blandt lægerne var delte, var den resolution, som blev vedtaget på mødet, i meget høj grad medvirkende til den stramning af reglerne og den ændring af svangerskabslovgivningen, som nylig er gennemført. Ved denne lovændring blev lægen iøvrigt stillet frit for, om han ville medvirke ved svangerskabsafbrydelse. Det vil altså sige, at han kan nægte at udføre afbrydelsen, selv om den er anbefalet og tilladt af lovgivningsmagten. Det bliver for ham et rent og skært samvittighedsspørgsmål. At lægen er blevet stillet frit i dette spørgsmål er ganske naturligt. Den danske lægeforening er medlem af »Verdenslægeforeningen«, og i dens regler står: »Det er en læges pligt at beskytte menneskelivet lige fra undfangelsestidspunktet.« Det er måske på sin plads, at nævne det hippokratiske lægeløfte. Hippokrates levede for et par årtusinder siden og regnes for den

Overlæge Karl Søndergaard i sit hjem i Næstved.

(Foto: Leif Nielsen)

moderne lægevidenskabs fader. Han pålagde sine elever at efterleve følgende: At de ikke ville udlevere nogen dødelige gifte, ej heller give nogen sådant råd. Ej heller give nogen kvinde fosterfordrivende midler. Hippokrates sagde også, at lægen må holde sig for øje, at det er hans opgave at gavne eller i det mindste ikke at skade.

Moderen beskyttes når man beskytter fosteret

Hvis man beskytter fosteret, beskytter man i virkeligheden også moderen. En kvinde risikerer akkurat det samme ved en abortus provocatus, som ved en almindelig abort eller en fødsel. Den er altså ikke risikofri. Noget andet er, at der i kølvandet på abortus provocatus meget tit følger en række alvorlige sygdomme, som kvinden i ikke nær så høj grad risikerer, hvis hun gennemfører

sit svangerskab. Alvorlige infektioner, hormonomstemninger, sterilitet og svangerskab uden på livmoderen er mulige og hyppige følger af svangerskabsafbrydelse.

I sin tid, da Sovjetrusland gik ind for abortus provocatus, sagde man, at den var en social nødvendighed, som dels var betinget af kvindens frigørelse og ligeberettigelse med manden og dels af den om sig gribende industrialisering. I de første sovjetsystemer, hvor det enkelte individ i så høj grad var en del af samfundssystemet, regnede man selvfølgelig hverken med religiøse eller moralske grunde i denne forbindelse. Men i dag ser man det særsyn, at Rusland har et procentvis betydeligt ringere antal tilfælde af abortus provocatus.

Dette skyldes, at man har gennemført en meget drastisk stramning af reglerne for opnåelse af svangerskabsafbrydelse — og iøv-

78-årig kardinal som ny statssekretær

Vatikanstaden (NC) Afdøde kardinal Tardinis efterfølger som Vatikans statssekretær er nu blevet udpeget. Paven har til denne betydningfulde post valgt den 78-årige kardinal *Amleto Cicognani*, som i de sidste to år har været sekretær i Kongregationen for den Orientaliske Kirke.

Statssekretær Cicognani er italiener og født i Brisighella 1883. Han blev præsteviet i 1905 og afrundede fem år senere sine studier med doktorgrader i teologi, filosofi og kanonisk lov. Under den første verdenskrig var han sekretær i konsistorial-kongregationen og udgav sin første bog, hvis emne var »Det store bud i evangeliet«. I 1921 blev han professor i kanonisk lov og offentliggjorde tre år efter sine tre bind om den kirkelige lovgivning. Allerede i 1928 blev han knyttet til Kongregationen for den Orientaliske Kirke og organiserede et katolsk hjælpearbejde i Den nære Orient.

Kardinal Cicognani blev tildelt sin hidtil største opgave, da han i 1933 udnævntes til apostolisk delegat i De forenede Stater. Han blev ærkebiskop samme år og virkede derefter så længe i Amerika, at han kunne fejre sit 25 års jubilæum som ærkebiskop. Han har personligt bispeviet 58 af De for-

rigt for opnåelse af skilsmisse. Altsammen på grund af de absolut dårlige erfaringer man har gjort i den seksuelt løsslupne periode. Man kan vel sige, at man i et ateistisk samfund har indset nødvendigheden af at bevare og værne om den kristne moral til samfundets bedste, slutter overlæge Karl Søndergaard.

Jørgen Bornefelt

enede Staters biskopper, og i hans tid steg det katolske befolkningstal fra 20 millioner til 34 millioner. Ved hans jubilæum i efteråret 1958 var mere end 150 amerikanske biskopper samlet i Washington for at fejre ham.

Amleto Cicognani blev kardinal i 1958, da han trak sig tilbage som apostolisk delegat, og derefter blev han atter knyttet til den orientalske kirkes særlige kongregation i Rom. Den nye statssekretær er kendt som en lærd teolog og som særdeles kyndig indenfor den kirkelige jura. Han taler flydende engelsk, fransk og spansk. De 25 år i Amerika har givet ham en bred erfaring om det kirkelige liv i sognene og om Kirkens forhold til offentligheden.

En veteran udtaler sig til fjernsynet

I et interview over det italienske fjernsyn har den nye statssekretær udtalt sig om sine opgaver. Kardinalen sagde blandt andet:

Jeg er blandt veteranerne i Vatikans tjeneste. Det er omtrent 50 år siden, jeg begyndte, halvdelen af den tid har jeg tilbragt i udlandet, den anden halvdel i den romerske kuries kontorer. Men vi, der er i Den hellige Stols tjeneste, føler os altid forenede, som om vi opholdt os i det samme land, fordi vort arbejde direkte sigter mod åndeligt at gavne de troende,

der har paven selv som deres overhoved. Som statssekretær vil jeg arbejde endnu tættere sammen med paven. Det er et privilegium, jeg aldrig havde tænkt muligt for mig. Jeg vil ikke sige, jeg ikke har ønsket det, men blot, at jeg ikke havde anset det for muligt. Men sådan kan det altså gå inden for Kirken...

Vi vil i den forbindelse minde om, at pave Johannes efter kardinal Tardinis død overfor folkemængden på Peterspladsen omtalte sin statssekretær som »pavens stærkeste og nærmeste hjælper i styrelsen af den universelle kirke«.

Universitetslektor, dr. phil. pater H. Roos S. J. fejrer søndag den 28. august sit 25 års præstejubilæum.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy, Egon Duvå og som ansvarshavende Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby, tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund, tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition, Hauchsvej 8, København V., tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition v/ A. Prüser, Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K., tlf. Central 9528 (9-16, lørdag kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr. kvartal 9 kr. og i lande udenfor Skandinavien 10 kr.

Lille Fredens Vej

*Af dominikanerpater
Hallvard Rieber-Mohn*

Forrige sommer tilbragte jeg nogle uger i Danmark. Jeg skal indrømme, at det er alt andet end originalt — en blid sekretær for Danmarks Turistforening fortæller, at ca. 100.000 nordmænd i fjor havde fået samme meget nærliggende idé. Nærliggende geografisk set! Men bortset fra det er en Danmarksrejse jo en pilgrimsfærd til vor diametrale modsætning — hvilket Danmark vi så end søger.

For mig er det Sjælland. Jyllands energiske alvor og Fyns milde idyller har sikkert deres dyrkere blandt norske Danmarksfarere. Men Sjælland repræsenterer i mine øjne dette indtryk af fortættet civilisation — af urbant samliv — som så ofte fængsler os norske, når vi kommer til vort sydlige naboland. De kan indvende, at samlivet er en blot og bar *nødvendighed* og ikke mere, når man først lever på en tætbeholdt ø. Åh jo — det er meget mere end det. Det gælder Sjælland — som det gælder øriget England — at man kan sige ja til denne *nødvendighed* og udvikle den til kunst, og at kunsten kan drives op til virtuositet. Tolerance og humor er ikke for ingenting typisk

Foto:
Axel Jensen

danske — og britiske — dyder. Og det er vist — dybere set — ingen tilfældighed, at netop *cyklen* er blevet danskernes nationale transportmiddel. Balancekunsten er noget de som helhed behersker til fuldkommenhed.

I Charlottenlund — denne velplejede villaforstad nord for København — går der en dejlig allé ned til Øresund. Den fører forbi — ja, man kan næsten sige *igen-nem* — det sommerslot, hvor kong Haakon blev født. Pastelgrå slanke træstammer bærer et højt tæt løvtag, der næsten lukker sig over den spadserende som en slags naturens gotik. Bundter og søjler af sollys, som trænger gennem løvværket, danner pletter i alle tænkelige nuancer af grønt,

og i det fjerne — som et korparti i denne skovens katedral — skimter man Sundet, der lyser og glitrer i sollyset.

Det er en naturoplevelse, som er uvant for os: den er ikke romantisk, som vi finder den i vor hjemlige natur, men snarere klassisk. Det er ikke drama og uberørt storhed som i Norge, men ro, frodig tryghed og moden eftertanke.

På vejen til denne min yndlingspromenade krydsede jeg to gange daglig en stump vej, som bar et navn, der selvfølgelig kun kan vække undren hos en barsk nordmand. Et lille blåt vejskilt forkynder det utrolige, at her ligger »Lille Fredensvej« — en vej, de fleste af os vist ikke synes, vi

har færdedes på, siden vi var børn. Bevares, her er ingen mystik. Indbyggerne på Lille Fredensvej adskiller sig næppe i nogen retning fra resten af de folk af den velsituerede middelstand, der bor i Charlottenlund. Langs vejen ligger mere eller mindre smagfulde villaer. Så vidt man kan konstatere ved et hastigt sideblik i forbifarten har de også villaborgerkabets symboler — Berlingeren og mælkeflasken — uden for døren. »Lille Fredensvej« er med andre ord snarere et navn, der udtrykker hr. Hansens og hr. Pedersens ønskedrøm — som ikke er metafysik, men klunkestil.

Og alligevel — efter fem somre på rad i dette sjællandske boligkvarter er denne vej — som jeg aldrig har betrukket, men hundrede gange har passeret — faktisk blevet noget af et symbol for mig. Et symbol på alt det i den danske kultur, som bliver ved med at drage mig — denne samlivets højt udviklede kunst, denne glæde ved de fint afstemte nuancer i menneskers forhold til hinanden.

Den danske forfatter Johannes Smith giver i et lille essay et eksempel på, hvordan den har blidnet det danske sprog til uimodståelige betoning, fulde af underfundig hengivenhed. I Nyhavn hører han i forbifarten, hvordan en marinesoldat en formiddag tager afsked med sin kæreste, da hans orlov er forbi. Den stolte sømand stiller dette evigt livsvigtige spørgsmål: »Margrethe — ka' du li' mig?« og Margrethe svarer — i et sprog, som til fuldkommenhed kan *udtrykke* uden at understrege: »*Mon ikke?*«

Husker jeg ikke fejl, er det den frygtindgydende danske reviser af vort norske åndsliv — universitetslektor Erling Nielsen — der har påpeget, at en nord-

mand med forkærlighed måler afstanden til næsten og til naboen i — *stenkast*. Det kommer vel ikke bare af, at vi af natur er så uforbederlige moralister og korsfarere, som vi er, men også af megen menneskefrygt og mindreværdsfølelse. Sigrud Undset — hvis mor var dansk — skriver et sted, at danskerne i deres historie har levet for farligt til at være mistroiske — de er blevet realister. Deraf dette geni for menneskeligt set at affinde sig med hinanden lige indtil mulighedernes yderste grænser. Vi nordmænd er ikke bare mindre geniale i den retning. Vi er vist desværre også mere mistroiske. Vel kan vi nordmænd have ret, når vi mistænker indbyggerne på »Lille Fredensvej« for at synes, at »fred er dog det bedste — *ikke* at man noget vil«.

Men vi har alligevel noget meget vigtigt at lære, også på denne lille ubefærdede bid vej. Vi lever — i Norge som i hele det frie Vesten — i et samfund, som en fransk tænker med et ikke uanvendeligt udtryk har kaldt det »pluralistiske« — det vil sige et samfund, hvor mennesker ud fra vidt forskellige livssyn sammen må søge at skabe en menneskeværdig tilværelse. Vi hører ofte, at den tolerance, som det forudsætter, egentlig består i forpligtelsen til at respektere hinandens meninger. Det er jo i virkeligheden et tankebedrag. Både De og jeg kender adskillige mennesker, hvis meninger er af en sådan art, at vi hverken kan eller vil respektere dem. Det er selvfølgelig andres *ret* til at have deres meninger, vi skal have respekt for, og det er noget langt værdifuldere, for så tager det sigte på noget centralt menneskeligt. De mennesker, der respekterer alle meninger, er jo kun tolerante i deres egen indbildning. I virkeligheden

er de bare lige glade og har ingen sans for værdier — de ejer simpelthen ikke evnen til at skelne mellem, hvad der er noget, og hvad der ikke er noget. Tolerancen, overbærenheden må stikke dybere og koster én mere: den beskæftiger sig ikke med *meninger*, men med *mennesker*.

Man kan undertiden spørge sig selv, om det mon menneskeligt set er helt ustraffet, at man vokser op i et land, hvor vi kun er sådan noget som ni indbyggere pr. kvadratkilometer stengrund og sort skov. Nogle af vore bedste stilister — en Aksel Sandemose og en Odd Eidem — har i dybfrosne rids beskrevet, hvordan vi her i landet kan lukke mennesker ude fra os selv — ikke af ond vilje, men af en slags ubrydelig tavs ensomhed, som vi ofte selv lider under.

Hos Sandemose har vi skildringen af en venlig og forekommende emigrant, som kommer tilbage til sin hjembygd og løber panden mod en mur af mistroisk tavshed fra karlene i landhandelen — man tager sig i åndelig nød til hovedet, når man læser om dette langsomme mord på et åbent sind.

Hos Odd Eidem finder vi en både rystende og komisk skildring af, hvordan folk på landsbygden i østlandet, som vitterligt er kommet sammen for at have det lidt hyggeligt, kan sidde tavse og kejtede med hver sin kaffekop og stirre fjendtligt på kagefadet og på de nyankomne — det er mennesker, der skal tões op, og som er taknemmelige og føler sig befriede, hvis nogen udefra virkelig gør sig den ulejlighed at bryde igennem det ispanser, de omgiver sig med, men hvis blik og holdning siger: »Lad mig være i fred!« Bliver det for plagsomt, gør de sig et ærinde hen bag laden og drikker.

Hvad psykiaterne har kunnet fremlægge af tal og fakta angående vor evne eller mangel på evne til at indlemme flygtninge, som vi ellers har overøst med materiel omsorg, i vort samfund, er heller ikke så morsom læsning. Der er ofte så langt fra hjerte til hjerte her i landet. Det lille uheld i betjeningen i en sporvogn eller i en forretning, som en københavnsk konduktør eller en londonsk ekspedient oftest ordner med en elskværdig vittighed eller en elegant undskyldning, fornemmes her i os af ti tilfælde som et nederlag: ner-

ver og muskler spændes både hos den ulykkelige og hos omgivelserne til forsvaret eller arrigt klammen. Vi lider jo selv under det — i grunden er vi langt venligere og mere imødekommende, end vi ser ud til. Men det er sådan. Vores sameksistens foregår alt for ofte på den måde: ikke som realisme, og ikke som mod på virkeligheden — men som mistro.

Ikke bare i landhandelen og i forsamlingslokalet, ikke bare hos den del af befolkningen, som har måttet påtage sig dette for os nordmænd næsten overmenneskelige hverv: at betjene deres næste med et smil og uden at føle sig trådt på. Men også i det, vi kalder vort åndsliv.

Først har vi pennens helte — de drabelige debattanter, som er ude på at dræbe, og som går løs på en sag for desto bedre at kunne ramme manden bag den. Jeg mindes en af vore mangfoldige sprogdebatører i et dagblad, hvor indlæggene gennem et par uger blev kortere og kortere, mere og mere rasende og mere og mere personlige. De to sidste indlæg lød omtrent således:

»Jeg vil gerne gøre hr. N.N. opmærksom på, at når han håner og latterliggør de og de sprogformer, er det mit modersmål, han håner«. Dertil indeholdt den næste dags avis følgende replik: »Til N.N.s indlæg i går kan jeg kun svare: Stakkels mor!«

Det turde være bunden, når man fra filologien har arbejdet sig frem til at håne hinandens mødre! Hvorfor er vi da så arrige her til lands?

Jeg husker en — ganske vist ungdommelig — debattant et sted, som tydeligt nok blev skræmt fra vid og sans, fordi han opdagede, at hans egne og foredragsholderens meninger faktisk stemte overens på et bestemt punkt — til trods for at den ene var kommunist, og den anden var katolik. Denne pinlige opdagelse ordnede han på en måde, som ikke netop kunne siges at røbe lang erfaring i sameksistensens svære kunst: Han rejste sig op og erklærede, at foredragsholderen utvivlsomt egentlig måtte mene noget helt andet end det, han havde sagt i sit foredrag — eftersom hans meninger så afgjort var alt for gode til sådan en elendig mand. Det må siges at være en ualmindelig lammende måde at åbne en debat på — ja, i grunden bliver den derved helt overflødig.

Hvis nu bare teologerne, disse Guds mænd, dannede en undtagelse? Men desværre —! Det var med rette, de gamle talte om *rabies theologorum*, teologernes

Villaborgerskabets symboler: Berlingeren og mælkeflasken udenfor døren.

raseri. Når man tilhører en verdenskirke, som imidlertid på det lokale plan her i Norge paradoksalt nok er en af vore mindste religiøse minoriteter, og dertil den mest misforståede, er det uundgåeligt, at man nu og da bliver indviklet i en debat — mundtlig eller skriftlig. Man må være glad til, så længe man slipper for alt for mange af dette menneskehedens utøj, som hedder anonyme breve. Debat kan jo ellers være frugtbringende og en hjælp til at nå en realistisk opfattelse, i hvert fald for en selv — og undertiden også for den anden part. Og ganske særligt, når det lykkes begge parter at anbringe deres modsætninger inden for et trods alt dybere fællesskab om noget væsentligt.

En af mine danske kolleger, som ofte har måttet forsvare sig med sin ypperlige pen, sagde engang noget klogt om, hvad dette forudsætter: »Bliver jeg nødt til at skrive mod det, en anden tænker, siger eller gør, så gør jeg alt, hvad jeg med rimelighed kan gøre, for at træffe ham, før jeg gør det. Kan det ikke lade sig gøre, forsøger jeg at få fat i et billede af ham — eller i en beskrivelse af, hvordan han er, og hvordan han ser ud. Jeg tør nemlig ikke skrive uden at have et ansigt i tankerne. Ganske vist er det *sagen*, jeg angriber. Men jeg må have hans ansigt i tankerne. Der står altid en person bag en sag. Om en sag kan jeg komme til at bruge ord, som aldrig må ramme noget menneske«. Og det er så sandt, som det er sagt.

Er vi nu ikke kommet temmelig langt bort fra den lille vejstump i Charlottenlund? Nej, slet ikke. Vi har såmænd hele tiden stået og kigget længselsfuldt ned ad Lille Fredensvej — vi, som slet ikke bor der. I en tid, hvor de, som egenmægtigt bestemmer over liv og død for os alle sammen, tager deres sko af — ikke af respekt for det hellige, men for bedre at kunne hamre deres rasende krigstrusler ind i FN's talerstol, er det et spørgsmål, om ikke alle vi, som ved, at vi er dybt splittede — og i ting, hvor vi *kunne* stå hinanden nær — bør finde hinandens hænder og sammen begive os ind på denne vej.

Bevares! Der er noget i os, der siger nej. Men det er ikke det bedste i os. En af dem, som vist bor på Lille Fredensvej — den så meget citerede miniaturepoet Piet Hein — har engang afsløret os i en kumbelsk gruk, som De sikkert har gået og glemt:

*At jeg er universets midte
er ingen hasarderet dom.*

*Jeg slutter mig rent logisk til det,
thi resten er jo udenom.*

Lille Fredensvej kan for den sags skyld godt vise sig at være en blindgade — måske kommer vi til at vende slukøret om, hvis vi vover os ind på den. Men det er vist en risiko, som De og jeg, kære læser, faktisk skylder hinanden.

D. Plate Petersen

Malermester

Tlf. Fasan 2718

Kunderne siger:
*DEJLIGE MØBLER, en venlig
ekspedition — og ikke dyr.*

Anders Svendsen

Ndr. Frihavnsgade 13,
København Ø. Tlf. C. 8146

*Ugebladets læsere har 10 % rabat
på tæppe- og gardinstoffer.*

Spanske arbejdere tror på Gud - men mangler tillid til præsterne

Marcos Irrueta, en dygtig ingeniør, der er ansat ved en fabrik i det spanske industriområde Vizcaya, har givet afkald på halvdelen af sin løn og har bedt fabrikkens ledelse om at bruge den som en lønforhøjelse til de dårligst betalte arbejdere. Han tjente 15.000 pesetas om måneden, hvilket efter de stedlige forhold er en meget høj løn. »Der folk, der kalder det næstekærlighed. Jeg ville foretrække at kalde det social bevidsthed,« sagde præsten, der fortalte historien.

Ikke mindre slående, omend af andre grunde, var de beklagelser, jeg hørte fra en søster i Andalusien i det sydlige Spanien. »Tænk dem engang, hr. redaktør, de rige damer, der sender deres døtre i skole hos os, har henstillet til os ikke at undervise dem i Kirkens sociale lære. De siger, at det er nok, når man giver de fattige almisser.« Det gik søstrene naturligvis ikke ind på.

Kirken i Spanien arbejder roligt hen imod en radikal ændring af spaniernes sociale tankegang, for at den dag engang skal komme, hvor der er flere Marcos Irrueta'er og færre kvinder, der ikke har nogen social bevidsthed.

Der er adskillige grupper, som skærper deres anstrengelser for at afskaffe den bitre kløft mellem rige og fattige, mellem arbejdsgivere og arbejdere, deriblandt Katolsk Aktionsorganisationer og de fremskridtsvenlige religiøse bevægelser i sognene.

I Madrid har Fe Catolica — en bevægelse, der arbejder på at sprede religiøse oplysninger mellem voksne — sit hovedsæde, og her traf jeg pater Ramon Sanchez de Leon S.J., der fortalte mig, at han blandt sine 600 »fiskere« eller ledere var mest stolt af Joaquin Tesser, som tidligere havde været

et yderliggående medlem af den brigade, som under borgerkrigen havde erhvervet sig et meget dårligt ry under kommunisten El Campesinos ledelse. »Den iver, hvormed han tidligere kæmpede for kommunismen, har han nu overført på Kristus,« sagde præsten, mens han samtidig viste mig et kort over alle bevægelsens centre.

Under en retræte i Granada rejste en rig købmand sig i nærværelse af 300 mennesker og lovede, at han ville tilbagebetale samfundet en del af sin enorme fortjeneste.

Kommunistrede indtaget af pater Peinado

I nærheden af Alhambra, et af den mauriske arkitekturs største mesterværker, viste pater Miguel Peinado mig nogle områder af sit sogn, som lå spredt på toppene af de omgivende høje.

»Det har været en kommunistrede,« sagde han, »helt forsømt i religiøs henseende. Det kostede en hård kamp under borgerkrigen at indtage denne kommunistiske fæstning, men det var let, i sammenligning med den tavse kamp for at overvinde befolkningens uvilje i årene efter at jeg var kommet hertil. De havde været med til at brænde både kirker og klostre.

»De forstår nok, at det ikke er så let at tale om kristen tilgivelse til en enke og hendes voksne børn foran et billede af hendes mand, som er blevet henret-

Vor tredje orienterende artikel om Kirkens situation i Spanien omtaler de aktive katolske grupper, som forbereder en social ændring i overensstemmelse med kristen samfundsopfattelse. Artiklen er skrevet af redaktør Jaime Fonseca, som i længere tid har opholdt sig i Spanien. Redaktør Fonseca var udsendt af de katolske blade, der modtager nyhedsstof fra N.C.W.C.'s News Service i Washington, og blandt hvilke er Katolsk Ugeblad. I en følgende artikel skriver Jaime Fonseca om den spanske censur.

tet,« tilføjede pater Peinado, »men tålmodighed, kærlighed og den hellige messe har udført dette kunststykke for mig!«

Pater Peinado er kendt over hele Spanien for den liturgiske fornyelse, han har gennemført. Hans kirke er gammel og meget enkel, men der er liv i den. Hans prædikener beskæftiger sig lige enkelt og ligetil med både Himmel og jord.

Familierne i hans sogn opretholder en sogneskole for 300 børn, og kommunionsbænken i hans kirke er overfyldt — selv på hverdage. Desuden har han et blomstrende kateketkursus i gang med 60 lærere. »Det er et sogn med liv i, dette her,« sagde han.

Santiago Corral, som vi havde en samtale med i hans kontor i Madrid, fortalte om de fremskridt, de udøvende myndigheder inden for industrien, landbruget og etaterne havde gjort hen imod at anlægge et kristent syn på deres tekniske problemer.

Santiago Corral er formand for den katolske arbejdsgiverforening Accion Social Patronal (ASP). Han hævder, at mange arbejdsgivere nu er overbevist om værdien af den rent menneskelige kontakt, og at de derfor gør brug af foreningens socialrådgivere og tillidsmænd, hvad der er noget helt nyt i Spanien. Et af ASP's slogans er: »En glad arbejder skaber bedre produktion.«

»Vi vil gerne have virksomhedernes ledelse til at rette sig efter Kirkens sociale lære,« tillagde Corral. Jeg fik senere at vide, at ASP har aktive grupper i 28 byer. Siden 1953 har den virket for samarbejde indenfor industrien og arrangeret kongresser. Desuden har den givet forslag til aflønning af arbej-

derne og fastsættelse af arbejdsvilkårene i 18 stålværker i Guipuzcoa, Vizcaya, Santander og Asturia. Mange af dens forslag er blevet taget til følge.

Således ejer for eksempel 2.000 ansatte i Luzuriaga Stålværkerne 23 pct. af aktiekapitalen, som de for nylig har erhvervet, dels for deres sammensparede penge og dels for et lån fra den stedlige kreditforening.

ASP er for tiden i færd med at undersøge bankfolkernes arbejde og ansættelsesvilkår, og for nylig har de afsluttet en lignende undersøgelse inden for byggeindustrien i Madrid.

ASP's forslag, som Mr. Corral rakte mig, indeholder følgende råd: »Forretningstilværelsen skal rette sig efter, hvad der tjener til det fælles bedste, og opfylde sin sociale funktion såvel over for arbejderne og forbrugerne som over for kapitalen«.

De to største arbejderorganisationer inden for lægapostolatet, Katolsk Aktions Arbejderforbund (HOAC) og Den kristne Arbejderungdom (JOC), udviser den samme omsorg for det fælles bedste. Disse to organisationer påstår at de tilsammen har 120.000 medlemmer, både mænd og kvinder. De kommer i forbindelse med mange flere gennem deres program, og der arbejdes i celler.

I det sidste år har 300 grupper over hele landet, hvilket vil sige 60.000 mennesker, været med til at praktisere JOC's familieprojekt, men selve projektet nåede ud til yderligere ca. 200.000 unge. Dette førte til, at der blev oprettet et permanent ægteskabsinstitut og kursus til forberedelse før ægteskabet.

JOC er moden, og ledelsen kommer nedfra, udtalte pater Ramon Thorella. Han er JOC's voldsmand med kontor i det nye biskoppelige rådshovedkvarter i den verdenskendte Editorial Catolicas genopførte bygning i Madrid.

»Vore 11 landsledere er samtidig landarbejdere her på egnen: Vi vil have dem friske fra marken. Vore kampagner er levende lære; det er ord, ja, men det er først og fremmest arbejde. De kan tro, der sker noget. De småskrifter, de unge laver, går i tusindvis som varmt brød,« tilføjede han.

HOAC, som forsøger at bringe det kristne budskab til en ældre, forhærdet generation, er mest nedslået over massernes uvilje mod at leve et aktivt liv i Kirken og over den dårlige religionsundervisning, arbejderne har fået.

»Arbejderne er religiøst set helt i orden, men de er samtidig antiklerikale,«

sagde Lorenzo Gomis, som er sagfører i Barcelona. »Men jeg ved, at der er mange præster, som ved deres personlige hengivelse og kærlighed har omvendt hele byer. Og her har HOAC hjulpet meget til.«

Efter en landsomfattende undersøgelse, som havde indbragt svar fra 250.000 arbejdere, har HOAC kunnet fastslå følgende fundamentale resultater:

1) Arbejderne har mistillid til lederne i fagforbundene, og de betragter hele det »vertikale« forbund, der er blevet dannet i Spanien, og som både tager sig af administrationen, af det tekniske og af selve arbejdet, som uden betydning for deres eget velfærd.

2) De fleste arbejdere tror på Gud, og de fleste af dem praktiserer deres religion på en eller anden måde. Derimod har de ingen tillid til gejstligheden, fordi de mener, præsterne holder sammen med de rige.

3) Der findes mangfoldige indstillinger over for arbejde, politik og forpligtelser med hensyn til familien, men den overvejende sindsstemning er modvilje hos de gamle og ligegyldighed hos de unge.

Uddanner mange nye og ivrige katolske ledere

»På tre år fulde af intens undervisning og studium har vi omvendt mange marxister til strålende ivrige katolske ledere,« fortalte HOAC's præsident, Luis Perez Rey, mig, mens han traktede mig med en kastiliansk ret i en gammel kro i Madrid.

Disse resultater har indgivet HOAC en følelse af iver og mod, som undertiden bliver misforstået af fagforbundenes følsomme politiske ledelse. Efter sagkyndige observatørers mening afgiver både JOC og HOAC for øjeblikket de bedste ledere, både når det gælder en positiv indsats for at fremme arbejderne sag, og når det gælder om at afværge den trussel, kommunismen betyder for landet.

Der er aktive kommunistiske celler i Spanien. De er få, men de er veltrænede; der er sammenhold i dem, og de modtager overvældende økonomisk hjælp udefra. Radio Frit Spanien, som drives af kommunister fra Prag med en hjælpestation i de franske Pyrenæer, påtaler ustandselig det pres, regeringen udøver på arbejdsmarkedet.

Der findes andre venstreorienterede grupper, som er talrigere og mere populære. Men de er rester af det anarkistisk-syndikalistiske Nationale Arbejder-

forbund (CNT) og af den socialistiske Almindelige Fagforening (UGT), som nu fører en skjult tilværelse i Spanien.

Siden 1920 har katolikkerne gjort forskellige forsøg på at stifte deres egen fagforening. Blandt disse har Baskiske Arbejderes Solidaritetsforbund været det mest vellykkede. Dette forbund tog imidlertid fortrinsvis sigte på landarbejderne. I byerne kunne de ikke hamle op med venstregruppernes heftige propaganda. I republikkens tid blev de katolske fagforeninger undertrykt med hård hånd.

»Nu til dags er arbejderne alt for optaget af at tjene deres brød ved at arbejde ti timer daglig, til at de også skulle give sig af med fagforeningspolitik,« sagde en gruppe katolske ledere til mig på et møde i Pamplona. »Så er der igen andre, som er imod alt muligt, eller som går til den modsatte yderlighed og kun interesserer sig for fodbold og tyrefægtning.«

Det var imidlertid pater Peinado i Granada, der virkelig sagde det forløsende ord: »Vi har en klasse af rige folk, som er virkeligt religiøse, og som har en god moral, når det gælder deres familie, men som er fuldstændig blottet for social ansvarsfølelse af nogen som helst art. Og på den anden side har vi en klasse af fattige folk, som er bitre og helt uimodtagelige for religiøse indflydelser fra Kirkens side. Det, vi behøver, og det skal være snart, er et samfund, som er kristent på begge sider: en arbejderklasse, der har værdighed, en religiøs overbevisning og håb om bedre dage, og en besiddende klasse, der er villig til gavmildt at bidrage til det fælles vel.«

Øjvind Teilmann

Horsens - Tlf. 25 999

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselolier

Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

For at deltage rigtigt i messen må man svare på præstens henvendelser

Når man går til koncert eller i teatret, lytter man, og det ville være helt katastrofalt, hvis tilhørerne gav sig til at synge eller tale. Men messen er ikke en koncert.

Messen er heller ikke en bøn, præsten skal bede alene. Den er hele menighedens bøn i forening med præsten, der celebrerer messen. Han opfordrer da også gentagne gange de tilstedeværende til at bekende deres tro. Hvis man vil deltage i messen på den rigtige måde, må man svare på præstens henvendelser.

Samtaler mellem præst og menighed

Præsten henvender sig til menigheden:

— *for at hilse den.* Englen Gabriel hilste Jomfru Maria med ordene: *Dominus tecum*, Herren er med dig. Præsten hilser os på samme måde: *Dominus vobiscum*, som man godt kan oversætte med »Herren er med jer«. Og det er han, eftersom vi er forsamlede, og der, hvor to eller tre er forsamlede for at bede, er Herren midt iblandt dem. Man oversætter det dog som regel med »Herren være med jer«, for han er der, men vi ønsker hans nærværelse i højere grad.

Det er ganske naturligt at besvare denne hilsen fra præstens side. Når der bliver sagt »goddag« til os, svarer vi også »goddag«. Når præsten udtaler ønsket om, at Herren må være med os, gengælder vi hans ønske med at sige: *Et cum spiritu tuo*. Måtte Herren også være med dig.

— *for at forkynde evangeliet for den.* Da Andreas havde mødt Kristus, gik han hen for at lede efter sin broder, og han sagde til ham: Vi har fundet Messias. Peter kom øjeblikkelig. Når præsten siger til os: »Ifølge evangeliet efter Markus«, rejser vi os op og svarer glad: »Ære være dig, Herre.«

— *for at opfordre den til bøn.* Før præsten begynder på messens store lovprisning i præfationen og i kanon, henvender han sig til menigheden og siger: *Sursum corda*, Lad os opløfte vore hjerter. Det er som et glædesudbrud. Præsterne og menigheden vil nu som med ét hjerte løfte sig op til Gud. Så skal hele menigheden, alle som er til stede i kirken, give deres tilslutning: *Habemus ad*

Dominum, Vi har opløftet vore hjerter til Herren.

Når så præsten forkynder, at nu er menneskenes lovprisning forenet med englernes, skal menighedens stemmer virkelig forene sig med præstens og deltage i den himmelske lovsang: *Sanctus* . . .

— *for at sende den bort.*

I en biograf kommer ordet »Slut« til syne på lærredet, når filmen er forbi. Og så går alle folk. Men en kristen menighed, som lige har lovprist Gud og modtaget nadveren sammen, mødes i en sidste broderlig handling: præsten hilser forsamlingen med et *Dominus vobiscum*, og derefter forkynder præsten blot, at messen er forbi: *Ite missa est*. Så skal en sidste taksigelse lyde fra alle, en tak for messen, som lige er blevet fejret, et *Deo gratias*, Gud være takket.

De troende bekræfter præstens bøn

Kirkebønnerne beder præsten alene, men han beder på alles vegne. For øvrigt vil De lægge mærke til, at præsten, før han beder disse bønner, vender sig til menigheden og hilser den. Han beder på alles vegne, men de troende skal ikke blot tage del i bønnen i tavshed. De skal også give deres tilslutning til den. Denne tilslutning, *Amen*, har Kristus selv sunget, og det samme har apostlene gjort. Allerede på deres tid var den gammel. *Amen* er Gudsfolkets glædesråb, hvorved det bekræftede den præsts bøn, som alene opløftede sin stemme på alles vegne. *Amen* er et ord, som man ikke oversætter.

Når vi har afsluttet bønnen . . . , bringes der til ham, som præsiderer over brøderne, brød og et bæger med vand og vin; det tager han og opsender lov og pris til Altets Fader gennem Sønnens og Helligåndens navn — og han fremsiger en lang taksigelse for, at vi er blevne agtede disse hans gaver værd.

Når han er færdig med bøn og taksigelse, giver hele folket sin samstemning tilkende med ordet »Amen«; dette »Amen« betyder på hebraisk: Det ske!

Justin
(Skildring af messen
omkring år 150).

Det tilkendegiver en frydefuld enhed. Det forener menneskene i et fælles glædesudbrud tværs over tid og rum.

I slutningen af messens kanon skal det samme ord løfte hele menigheden, når præsten er færdig med den store eukaristiske bøn. Den hellige Hieronymus fortæller, at på hans tid genlød *Amen* i slutningen af kanon med en sådan kraft, at hele kirken skælvede ved det.

Fadervor synger præsten alene. Men menigheden kan ikke forblive ligegyldige over for en bøn, som bedes på alles vegne, og for øvrigt tier præsten, for at de selv skal bede den sidste bøn: *Sed libera nos a malo*, Men fri os fra det onde. Menighedens røst fuldender således den bøn, som præsten har begyndt.

De døbtes ret

De svar, som vi lige har omtalt, er af meget stor betydning. De bidrager til at forene præsten og menigheden. Menigheden bliver på den måde ikke stumme tilskuere. De tager aktivt del i messen.

Det er derfor en meget uheldig skik, at man har vænnet sig til undertiden at lade et kor eller bestemte sangere svare alene på præstens ord, eftersom enhver kristen har ret og pligt til at bekende og udtrykke sin tro under messen.

Det er nemlig den samlede menighed, der skal svare præsten og diakonen. Det tilkommer enhver døbt at give disse svar, når menigheden er samlet i det eukaristiske fællesskab, og der kan ikke anføres nogen grund eller noget påskud, som kan berøve dem denne ret.

M.D.

Når man er til koncert tier man stille. Men når man deltager i et familiemåltid, plejer man at tale sammen.

Hvad med de „stille“ messer?

1) I modsætning til, hvad mange tror, er de såkaldte »stille« messer ikke noget, der har dybere rod i Kirkens liturgiske tradition. Det er en senere form, som egentlig blev taget i brug i forbindelse med de såkaldte private messer, som præsten læser i overværelse af en ministrant og muligvis enkelte andre, men hvor der ikke er nogen menighed til stede. I den romerske liturgi er højmessens (og tilmed pontifikalmessen) den officielle form for nadvertjeneste. De andre former er kun forenklinger af pontifikalmessen.

2) Derfor er højmessens altid den ideelle måde at fejre messen på.

3) Hvis dette af en eller anden grund ikke er muligt (for eksempel hvor det drejer sig om hverdagsmesser, hvor deltagelsen er for ringe o.s.v.), er den reciterede messe at foretrække for enhver anden form. Ved at menigheden svarer præsten og sammen med ham reciterer de tekster, som normalt synges i højmessens, kommer de til at deltage i messen som et virkeligt fællesskab.

4) I den vejledning Pius XII giver i »De musica sacra«, og hvori han i høje-

ste grad opfordrer til en sådan form for deltagelse, skelner han mellem tre forskellige stadier:

— det vigtigste er, at menigheden svarer præsten: *Et cum spiritu tuo*, *Amen*, *Deo gratias*, svarene før præfationen o.s.v. På den måde vænner man sig til at recitere messen.

— senere opfordrer man menigheden til at recitere de tekster, som under højmessens synges af alle: *Kyrie*, *Gloria*, *Credo*, *Sanctus*, *Agnus Dei* og desuden *Pater noster*.

— og endelig kan man, hvor det drejer sig om bestemte grupper (for eksempel ordenssøstre), recitere de bevægelige dele sammen med præsten: Indgangsverset, gradualet, Alleluia, offertoriet og slutningsbønnen.

5) Naturligvis kan man ikke indføre alt dette fra den ene dag til den anden. Det kræver en gradvis indøvelse. Man må forsøge at skabe en stemmernes enhed, som udtrykker og genspejler det indre fællesskab. Erfaringen viser imidlertid, at alt dette kan ske meget hurtigt, selv i sogne, hvor menigheden hidtil ikke har deltaget i messen som et fællesskab, men som enkeltpersoner.

Borgmestervalg imod konkordatet?

Rom (NC) Det trækker op til en retslig afgørelse i anledning af, at en tidligere præst har ladet sig vælge til borgmester i den lille by Ucria på Sicilien. Ifølge artikel 5 i konkordatet mellem Vatikanet og Italien må en præst, der er suspenderet eller har forladt sin gerning, ikke bestride et embede, der kræver, at han er i direkte kontakt med offentligheden. En tidligere præst, Francesco Paolo Niosi, blev imidlertid opstillet af det italienske socialistparti som kandidat til borgmesterembedet i Ucria ved valgene i december 1960. To andre kandidater fik flere stemmer end Niosi, men da de blev diskvalificerede, tilfaldt embedet ham.

Striden om Niosis ret til at være borgmester begyndte i februar, da Siciliens offentlige anklager gjorde den tidligere præst opmærksom på konkordatets bestemmelser. Sagens videre behandling kan vare fra flere måneder, fordi borgmester Niosi har henvist til den italienske grundlov, ifølge hvilken alle borgere uanset race, køn, sprog, religion, politisk opfattelse og stilling i samfundet er lige for loven og har de samme borgerlige rettigheder. Han hævder, at denne paragraf i grundloven har forrang for konkordatet.

Francesco Paolo Niosi, som nu er 35 år, forklarer, at han indtrådte i præsteseminariet for at opnå økonomisk sikkerhed. Flere gange havde han tænkt på at afbryde sit studium, fordi han følte, at han ikke havde præstekald,

men hans overordnede havde beroliget ham med, at hans tvivl var af forbigående art. Han lod sig ordinere i sommeren 1949 for, hævder han, ikke at sætte sin familie i forlegenhed. Efter at have været kapellan forskellige steder rejste han i 1957 til Tripolis, lagde sin præstedragt og henvendte sig i konsulatet for at få et nyt pas. Han anmodede samtidigt de kirkelige myndigheder om at annullere sin ordination med den begrundelse, at han havde modtaget den under pres.

Striden om borgmester Niosi får sin særlige betydning, fordi et medlem af det italienske deputerkammer også er en tidligere præst. Man har bestridt lovligheden af hans valg, men undladt at indanke sagen for retten. Hvis Niosi bliver fradømt sit embede, er man nødt til at lade domstolene afgøre, om den deputerede kan beholde sit mandat.

10% flere protestanter

Bogota, Columbia (NC) Ifølge en rapport fra de latin-amerikanske biskoppers fællesråd (CELAM) er antallet af protestantiske kristne i løbet af det sidste år blevet øget med 10 pct. Der er nu lidt over 7 millioner protestanter i en befolkning på 204 millioner. 185 millioner af denne befolkning er nominelt katolikker. Stigningen i protestanternes antal er hovedsageligt fremkommet i områder, som ikke har nogen fastboende katolsk præst. Mindre grupper af befolkningen tilhører det mosaiske trossamfund, den ortodokse kirke eller Islam. Over 10 millioner har intet religiøst tilhørsforhold eller dyrker primitive religioner.

Et stort drengekor fra Paris' forstad, Nogent, synger mandag den 28. ds. kl. 20 i Sankt Ansgars kirke, Bredgade, København. Koncerten efterfølges af en andagt med sakramental velsignelse. Der er fri adgang.

Kontakt-kontoret, Hulgaardsvej 96, København, er grundet på ferie lukket i tiden 1.—25. september. — Henvendelse bedes rettet til fru Inge Andersen, tlf. Vipperød 58.

Mandag den 4. september kl. 19.45 indleder M. Madeleine Eugénie på Assumptionsklostret, Bernstorffsvej 54, Hellerup, en gennemgang af kirkehistorien. Alle har adgang til disse foredrag.

Nye kardinaler kan ventes udnævnt

Vatikanstaden (NC) Det forventes, at paven snart vil udnævne nye kardinaler eller meddele navnene på de tre, han privat (in petto) udnævnte ved konsistoriet i slutningen af marts 1960. Der er nu 82 kardinaler. Iøvrigt er det ikke usædvanligt, at der forløber en rum tid, før paven offentliggør navnene på kardinaler udnævnt »in petto«. Pius XI valgte således kardinal Tedeschini »in petto« i marts 1933, men offentliggjorde ikke hans udnævnelse før december 1935.

Kardinaler udnævnt »in petto« får anciennitet som kardinaler fra den dag, paven privat har udnævnt dem. Det vil sige, at de tre, hvis navne endnu ikke kendes, har forrang i kardinalkollegiet for andre, som eventuelt i nærmeste fremtid bliver udnævnt.

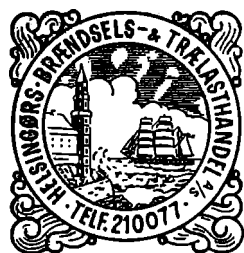
Ikke slå ihjel...

Castelgandolfo (NC) Under en audiens i sin sommerresidens talte pave Johannes til 7000 besøgende om den enkeltes ansvar som trafikant. Paven havde netop velsignet 40 nye biografvogne, som den italienske regering skal bruge i sin kampagne for færdselssikkerhed. »Livet er en pilgrimsrejse, som fører os fra sted til sted på denne jord«, sagde paven, »men rejsens endemål er det Paradis, for hvilket vi er skabt«.

Paven mindede om, at tallet på dræbte og sårede i trafikken er så stort, at det tåler sammenligning med tallene fra en krig. Efterhånden som hastigheden på landjorden, på havet og i luften øges, vokser også vort ansvar i henhold til Guds bud: Du må ikke slå ihjel! Paven opfordrede de motorkørende til at bede til deres skytsengel.

Tømrermester EJNAR J. NIELSEN

Frejasvej 20 · Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 · Helsingør
Telefon 21 00 81

Demokraterne

Santiago, Chile (NC) Ved den tredje internationale kongres af kristne demokratiske partier er der blevet dannet en verdensunion, som skal søge at skabe solidaritet mellem partierne i de forskellige lande. I kongressen deltog delegerede fra Europa, Afrika samt Mellem- og Sydamerika.

Dannelsen af denne verdensunion berører ikke de enkelte partiers selvstændighed og deres frihed til at forme et politisk program svarende til deres landes behov. De fleste af de deltagende partier ledes af katolikker. I en resolution fremhævede man, at de kristne demokrater vil forsvare den menneskelige frihed, demokratiet, social retfærdighed og respekten for individet overfor kommunismen og enhver anden form for diktatur.

Madrid (NC) Spaniens 20. »Sociale uge« afholdes i november i Granada og skal behandle emnet: Sociale problemer i forbindelse med den økonomiske fremgang.

Rio de Janeiro (NC) Et dekret fra Brasiliens præsident, Janio Quadros, forbyder piger, som deltager i skønhedskonkurrencer, at præsentere sig iført bade- dragt. Dette dekret var det sidste af en række nye bestemmelser, som tager sigte på at værne om nationens moral. Der er tidligere givet ordre til, at forestillinger på teatrene og i fjernsynet ikke må indeholde uanstændige eller uærbødige optrin. Også den populære hanekamp er blevet forbudt.

Svenske katolikkers årlige valfart til Oskarström ved Halmstad i det sydlige Sverige holdes søndag den 3. september. Vi bragte i sidste nummer et udførligt program for denne valfart, hvortil der plejer at være danske deltagere. Der ind-sættes særlige busser fra Landskrona i tilslutning til en ekstra færge fra Tubborg Havn kl. 7. Hvis man ønsker at benytte disse busser, tilmelder man sig i Sankt Ansgars Boghandel, tlf. Palæ 4777.

Det belgiske kongepar deltog i sørgehøjtideligheden efter kardinal van Roeyes død. Vort billede er taget i domkirken St. Rombaut i Malines, hvor kong Baudoin og dronningen hilser på den apostoliske udsending, mgr. Forni, der celebrerede sjælemessen for Belgiens primas.

For få katolikker i parlamentet

London (NC) Gamle fordomme gør det fortsat vanskeligt for katolikker at blive indvalgt i det britiske parlament, udtalte kaptajn Hugh Delargy i en diskussion arrangeret af fjernsynet. Han er selv medlem af parlamentet og valgt af arbejderpartiet. Delargy oplyste, at kun 23 af de 630 medlemmer er katolikker, men eftersom omkring 10 pct. af Storbritanniens befolkning er katolikker, kunne der være 60—70 katolikker i parlamentet.

Kaptajn Delargy bemærkede: »Dette skyldes ikke, at katolikker er mindre interesserede i samfundets anliggender, mindre intelligente eller mindre ambitiøse, men det beror simpelthen på den traditionelle antikatolske indstilling, som ganske vist ikke mere er så stærk.«

En anden katolik, Wing-commander Robert Grant-Ferris, som tilhører de konservative, oplyste, at inden for hans parti er det vanskeligt for katolikker at

blive accepteret som kandidater ved parlamentsvalget. »Jeg tror, årsagen er, at den anglikanske statskirke og det konservative parti har været meget tæt knyttet til hinanden og i fortiden har haft mange fælles interesser«, sagde han. Han fortsatte: »Situationen er ved at ændre sig. Hvad jeg personligt har døjet før i tiden, vil inden ret længe være glemt.«

ved E. D.

I dansk dagspresse har det såkaldte kirkelige stof ikke gode kår. En række blade, deriblandt nogle af de største, vurderer stoffet til at have en så ringe læseværdi, at det højst indrømmes en beskedent plads i afdelingen for kuriositeter. Naturligvis indtil det saglige øjeblik, hvor der vejres en eller anden form for »skandale«, for så er det til gengæld — oh la la! I sådanne tilfælde vil man ofte se de mest bombastiske udspenslinger i aviser, der ellers ikke interesserer sig en døjt for kirkens jævne dagligdag.

Sådan går det, når et folk bliver fremmed overfor religion.

Tør vi sige, at Helligånden er den person, der her i landet har den dårligste presse? Nu er det i hvert fald sagt. På det seneste er påstanden underbygget gennem en kronik i Berlingske Tidende: »Danskerne — psykologisk set« forfattet af den kendte overlæge Einar Geert-Jørgensen.

Samme overlæge var forleden til en barnedåb, hvor 7 af 10 unge ellers kultiverede mennesker ikke vidste, hvorfor man holder pinse. »De samme menne-

sker« tilføjer Geert-Jørgensen »rejser gerne til Firenze hvor de går rundt på museerne og ser på middelalderkunst, men det er mig en gåde, hvordan de med den ringe viden, de har om den kristne religion, kan tolke de billeder, de ser. Men de er måske lige lykkelige, og så er der jo rejselederne.

Personlig synes jeg, at det uanset ens private religiøse tro hører med til almindelig dannelse at have et indgående kendskab til såvel det gamle som det nye Testamente.

Redaktør Frede Ledet på Sjællands-Posten har det tilfælles med Informations Børge Outze, at han kan diskutere nårsomhelst med hvemsomhelst om hvadsomhelst — og aldrig virke kedelig. Nu har Ledet været en smule af lave på grund af de bekymringer af kirkelig art, nogle har ved tanken om vor eventuelle tilslutning til fællesmarkedet.

»Det er«, skriver han »mærkeligt at skulle høre om den »katolske fare«! Lever vi ikke i en økumenisk tidsalder, hvor tilmed adskillige af folkekirkens præster »sværmer« en del for Rom? Nuvel, dette kunne give den faste lutherske kerne visse bange anelser. Men tror man, at tidens strømninger gør holdt ved en toldgrænse? Pudsigt nok kommer angsten for det katolske præg hos fællesmarkeds-landene (de nuværende altså) forøvrigt mest til udtryk i kredse, der ellers ikke lægger megen kirkelig interesse for dagen.«

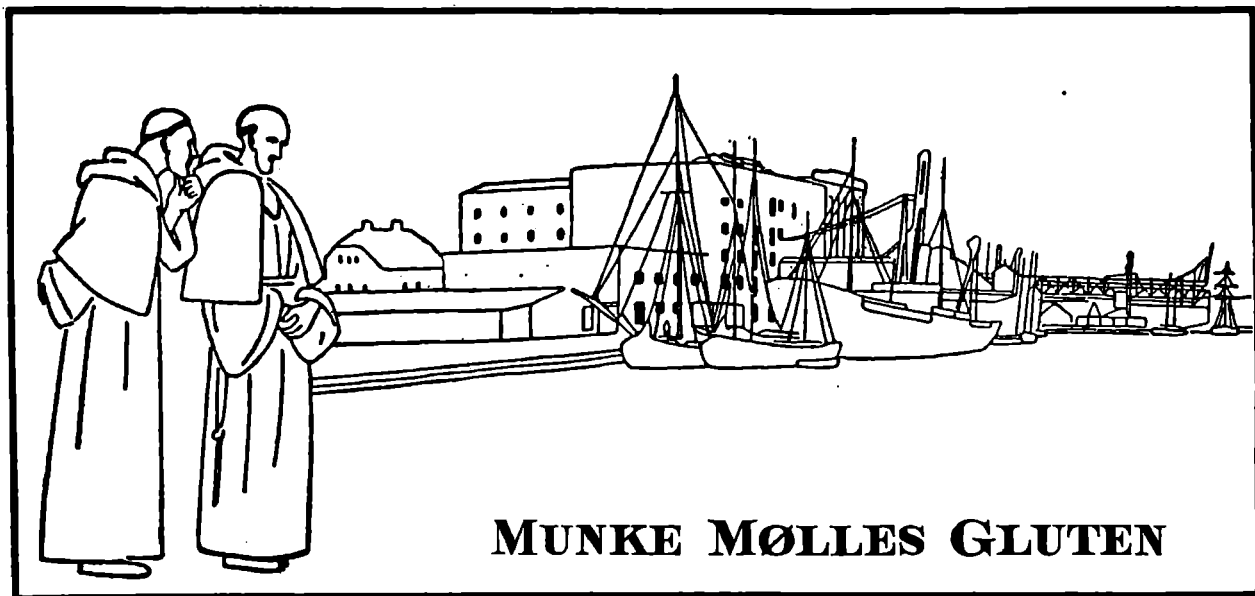
I et interessant interview i Dagens Nyheder gør formanden for Kirkeligt Centrum, sognepræst, dr. theol. Svend Lørfeldt, opmærk-

som på, at mødet mellem romerkirken og reformationskirkerne ikke er nogen ny foreteelse.

»Hvor de har levet side om side, har de ofte befrugtet hinanden. Det er næppe sundt for en kirke at være fuldstændig enerådende som romerkirken er det i Italien eller folkekirken i Danmark. Man har ofte hævdet, at romerkirken er bedst, hvor den står overfor en reformationskirke, og omvendt, at de evangeliske kirker udfolder sig rigest overfor en levende romerkirke.«

På det lidt uklare spørgsmål, om Rom-unionen ikke vil give romerkirken en særlig dominans til katolske modtræk mod den lutherske, danske kirke blandt andet, svarer pastor Lørfeldt:

— Også i så henseende er vi inde i en udvikling, som længe har været i gang. I vore bedsteforældres tid gjaldt romerkirken som reaktionær. Det katolske var idel mørke — en opfattelse, som for øvrigt sidder umådelig fast den dag i dag. Den moderne katolicisme er besjælet af en ganske bemærkelsesværdig aktivitet og energi. Den besidder ubestrideligt en åndelig kraft, som virker dragende på mange — ikke blot som den, der i religiøse spørgsmål har faste svar, men også som den eneste magt, der kan skabe orden i en kaotisk verden. Og indenfor den katolske kirke selv er drømmen om

MUNKE MØLLES GLUTEN

et katolsk Europa lyslevende. Tænk for eksempel på en mand som Adenauer.

— Vil den danske folkekirke kunne bestå, stillet overfor den katolske kirkes aktivitet og politiske indflydelse?

— Man må i den forbindelse først gøre sig klart, at i et forenet Europa er der ikke tale om den danske kirke som et isoleret fænomen. Spørgsmålet er, om de lutherske kirker kan bestå.

o

En form for »aktivitet«, der forhåbentlig næppe vinder udbredelse, skal være konstateret i Spanien. Det norske dagblad »Vårt Land«s medarbejder Bjørn Hallstrøm, har været på en reportagerejse i dette land, hvor han har taget billeder af facaden på et luthersk kapel.

— »Ned med Luther og hans familie« står der skrevet over muren med store bogstaver. Og videre: »Leve paven«... samt: »Krig mod protestantismen«.

o

For nogle år siden sagde professor Lindhardt, at fronten i den danske folkekirke fremover ville være der, hvor de højkirkelige stod. Hvis fronten er, hvor bulder og kampgny lyder højest, har der vist sig realiteter bag snakken. Slag og ripost veksler — til tider med et næsten spansk temperament og ordvalg.

Den nøgterne besindighed kommer til orde i en kronik i Kristeligt Dagblad af sognepræst Karl Lindqvist: »Skal præsten være anderledes«.

Kronikøren hævder, at de højkirkelige i den hensigt at guds-tjenesten mere skal være en tilbedelse i høj grad efterligner den romersk-katolske tjeneste, ligesom man i nogen måde har forsøgt at få Jomfru Maria mere med ind i »vor ellers lutherske bevidsthed«. Det hedder videre bl.a.:

Nuvel, jeg har ikke lejlighed til at se, hvilke resultater der er kommet ud heraf. Der er slet ingen tvivl om, at det er gjort ud fra de bedste motiver og med en trang til at få kirkens liv mere ind i vor jagende tid.

Såfremt Gud giver disse forsøg sin velsignelse, skulle der vel kunne komme noget godt ud deraf — men personlig er jeg bange for, at det for mange bliver en skuffelse, som muligvis blot til sidst bevirker, at en del udmærkede præster i mismod og tvivl på vor lutherske kirke

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

glider over i Romerkirkens altid vidt-åbne favn. Ceremonier og liturgi m.v. er godt, men kan let blive et mål i sig selv, og så er vi lige langt.

Jeg tror, den Gud, vi skal tjene, er mere interesseret i at få sit budskab bragt ud i den larmende verden med dens ensomme og tvivlende mennesker end i smukke, private optog, hvor skønne disse sidste så er.

o

Refugiet i Løgumkloster blev indviet under megen opmærksomhed. Præsteforeningens formand, provst N. J. Rald, noterer i Præsteforeningens Blad, at det drejer sig om et virkeligt folkekirkeligt foretagende, hvor man fandt en udmærket indremissionsk forstander for højskolen, en mærkværdighed som en grundtvigsk dame, der har været i Ydre Missions tjeneste, som den strålende værtinde for refugiet, og den vist retningsmæssigt ubestemmelige sognepræst som et trekløver, der ikke spekulerer på gamle delingslinier. Gid dette fællesskab må vinde og vare, ønsker provsten, der finder, at Løgumkloster refugium og højskole knytter båndene til fortiden og er groet frem med livets ret i nutiden.

Ved indvielsen prædikede biskop H. Dons Christensen over temaet bøn og arbejde. »Det er«, sagde han bl.a. »Jesu egen livs-

vej, og det er den vej, han viser os. Derfor har de to ord også været meningsfyldte i den kristne menigheds historie.

De var det i munketiden, »Ora et labora, bed og arbejd« var et af de gamle munkes ordsprog, et valgsprog, som viste, at munkelivet ikke var en flugt bort fra verdens hårde og onde virkelighed, men som et våbenkammer, hvor man rustede sig til hverdagslivets kamp. Sådan har de munke, som grundlagde klosteret her i gammel tid, været mennesker, der i bøn fik hvile og styrke, så de kunne øve dagens gerning til velsignelse for de mennesker, de levede iblandt.

»Bed og arbejd«. Det var de enfoldige gamles enkle livsvisdom. Det var deres virkelighed. Og det er også grundtonen i dansk salmesang.«

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: * MI 2557

SØNDAG d. 27.: 14. søndag efter pinse
(s. 702, grøn).

MANDAG d. 28.: Augustin (s. 1060,
hvid), biskop og kirkelærer. Ihukom-
melse af Hermes (s. 1061), martyr.

TIRSDAG d. 29.: Johannes Døbers hals-
huggelse (s. 1062, rød). Ihukommelse
af Sabina (s. 1062), martyr.

ONSDAG d. 30.: Rosa af Lima (s. 1066,
hvid), jomfru. Ihukommelse af Felix
og Adauctus (s. 1066), martyrer.

TORS DAG d. 31.: Raymund Nonnatus
(s. 1067, hvid), bekender.

FREDAG d. 1. september: Søndagens
messe (s. 702, grøn). Ihukommelse af
Ægidius (s. 1067), abbed og af De
tolv Brødre (s. 1067), martyrer.
Eller: Ægidius (s. 1067, hvid). Ihu-
kommelse af søndagens messe (s. 702)
og af De tolv Brødre (s. 1067).

LØRDAG d. 2.: Stefan af Ungarn (s.
1068, hvid), konge.

SØNDAG d. 3.: 15. søndag efter pinse
(s. 706, grøn).

*Hans Lyngby Jepsen:
I Solnedgangen. Gyldendal.
166 sider, kr. 17,75.*

Hans Lyngby Jepsen vil være kendt af
mange som forfatterforeningens for-
mand. Færre har vel læst hans bøger,
og det er synd, for han er en af de
sikreste støtter i vor tids danske litte-
ratur, som er forbilledlig fin, men af det
store flertal langt fra påagtet efter for-
tjeneste.

Den form, Lyngby Jepsen med størst
flid dyrker, er novellens, men der er
også romaner fra hans hånd. »Stenen i
Strømmen« er en bog, som vel nærmest
kan sammenlignes med Paludans »Jør-
gen Stein«, uden at man dog kan pla-
cere Lyngby Jepsens tidlige bog i samme
klasse; havde han skrevet bogen *nu*, er
jeg ikke sikker på, at det ikke havde
set anderledes ud. Der er noget Rem-
brandtsk eller noget Dickensk over hans
atmosfæremættede og detaljerede fortæl-
lestil. Lyngby Jepsen har humor, men
han er karrig med at vise den. Det er
ikke på dette punkt, han kan sammen-
lignes med Dickens. Den, der læser ind-
ledningen til Lyngby Jepsens roman
»Vintervej«, vil imidlertid forstå, hvor
jeg vil hen. Som så mange af tidens
skribenter kan han hente inspiration fra

Bibelen; i en af hans novellesamlinger
er der f. eks. en novelle — »Savn« hed-
der den — hvor han vender Martha og
Maria temaet på hovedet og dog siger
det samme. Hans noveller klinger sjæl-
dent ud i happy-ending, og dog er han
uhyre positiv og livsbekræftende.

Novellesamlingen fra i år er kaldt
»I Solnedgangen«. Den består af tre
store noveller, hvoraf titelnovellen er
den midterste.

Den første fortælling »Maskinisten«
handler om en reel mands forhold til en
nymfoman kvinde. Der er stærke ting i
den, men grundtonen er vemodig, og
den tone holdes med næsten musikalsk
logik, til den klinger ud, som en engelsk
fantasi for strygere kan gøre det.

Også i næste novelle ligger det følel-
sesmæssige højdepunkt et godt stykke
før slutningen, mens historien klinger ud
piano. »I Solnedgangen« hedder den
som nævnt. En kunstner og en ung
kvinde mødes tilfældigt i de østrigske
bjerge. Lidenskabelig kærlighed flammer
op og brænder ud og ender næsten som
had. Problemerne i denne fortælling er
ikke ulig dem, Graham Greene stiller os
overfor i »Udbrændt«, som vi jo også
har læst i denne vinter.

Den tredje fortælling hedder »Jacob«,
og den har sit udgangspunkt i Jacobs
historie i 1. Mosebog. En lille bleg kon-
tormand, det er ham, der hedder Jacob,
forelsker sig i en uskyldig ung pige.
Han er meget af en puritaner, Jacob,
og det mager sig så, at hans rival bli-
ver alfonsen Robert. Det billede af Ro-
bert, der tegnes os — billedet af den
åh så forfængelige kvindebetvinger med
hans hvide skjorter og hvide tænder og
italienske sko og ceremonielle morgen-
toilette — er uhyre vittigt og så ond-
skabsfuldt, så det er en fornøjelse. Histo-
rien er fortalt i jeg-form; jeg'et repræ-
senterer en åndshovmodig forfatter, som
den troskyldige Jacob gør til sin fortro-
lige. Lyngby Jepsen får os ikke til at
tro, at den kyniske forfatter er identisk
med ham selv.

Den moderne Jacob-fortælling har
dramatisk stigning, og man er meget
spændt på, hvordan den ender — Ja-
cobs kampen.

Det er vel ikke godt dækkende at
sige, at man hygger sig med Lyngby
Jepsens noveller, for trods al medmen-
neskelighed er der en besk tone ved
siden af den vemodige i fortællingerne.
Men det er god læsning, som man glæ-
der sig til at komme hjem til.

Helge Kristensen

Underfuld forvandling

*Det undrer mig ikke, at brød og vin kan blive
til kød og blod.*

Det sker, hver gang jeg spiser og drikker.

*Heller ikke undrer det mig, at kød og blod kan
igen blive brød og vin.*

Alt liv er jo lutter forvandling.

*Men underligt, underfuldt er det for mig,
at Han lod sig iklæde jorden
og rækker sig selv i det simple stof,
der er mennesket selv og dets næring.*

*At Han rækker sig selv, fortroligt, ømt,
i vor mest nødvendige næring —
og giver det liv, der forvandles så snart,
sin evigheds værd — ved fortæring...*

Bernhard Andersen

En patolog udtaler sig om Kristi lidelse

Wien (KIPA) Den kendte patolog, dr. Robert Bucklin fra Saginaw i Amerika har beskæftiget sig indgående med den medicinske side af Kristi lidelser på korset, og for nylig forelagde han sine resultater for den 5. kongres for det internationale akademi for social medicin og retsmedicin, som blev afholdt i Wien. Som udgangspunkt for sine betragtninger tog han linklædet fra Turin, som Kristus ifølge traditionen blev hyllet i, da hans legeme blev gravlagt efter nedtagelsen fra korset.

Linklædet, som oprindeligt skal være blevet opbevaret i Jerusalem, siges først at være kommet til Konstantinopel og derfra via Frankrig til Turin. Det er vævet af rent lærred og er ca. 4,5 meter langt og 1,25 meter bredt. På forsiden og bagsiden kan man se et aftryk af en skikkelse, der har været ca. 1,75 meter høj. Aftrykket må være fremkaldt af sved, olie og urter, der har været brugt til at salve den døde med. Linklædet, der blev meget nøjagtigt fotograferet i 1889 og i 1931, er desuden fuldt af blodpletter. Videnskabsmænd fra Sorbonne arbejdede i halvandet år med at undersøge disse fotografier, og i 1902 blev der over for det franske akademi aflagt en positiv beretning om undersøgelserne af en forsker, der var fuldstændig irreligiøs og en modstander af alt overnaturligt. Den radioaktive undersøgelse har vist, at linklædet er ægte.

Dr. Bucklin har dels selv undersøgt disse fotografier meget nøje og dels underkastet sig et personligt forsøg, hvorved han ved hjælp af reb for en tid lod sig hænge op på et højt kors. Efter hans mening gør de spor, man har

fundet på linklædet, det muligt at forestille sig, hvordan Kristus kan have hængt på korset. Naglerne har formodentlig ikke været slået gennem håndfladerne, men gennem håndleddene. En parisisk professor i anatomi ved navn Barbet har foretaget forskellige eksperimenter for at løse dette spørgsmål, og han har konstateret, at vævet straks ville være blevet sønderrevet, hvis man havde slået naglerne gennem håndfladerne, mens de finder tilstrækkeligt hold, hvis man slår dem gennem håndleddet.

Dr. Bucklin mener endvidere, at fødderne var korslagte, således at den venstre fodsål hvilede på den højre fod. Også dette har man efterprøvet ved hjælp af forsøg. Ifølge det, man har fundet ud af, skal Kristi pande ikke, som man ellers ser det på de fleste billeder, have været omgivet af en krans af torne. Det ser ud til, at tornene har dækket hele hovedet som en hjelm. Den store brystvunde, der, efter hvad aftrykket viser, har været 4,5 cm lang og 1,5 cm bred, har siddet oven for det sjette ribben på højre side af kroppen, således at den lanse, soldaterne stak ind i Kristi legeme, efter at han var død, må være trængt gennem den ene lunge. På linklædet findes desuden spor af kvæstelser og sår.

Dr. Bucklin gjorde opmærksom på, at hans undersøgelser har bekræftet evangelierne beretninger om Kristi lidelse og død på korset. De var blevet gennemført med tro og ærefrygt. Det gjorde et dybt indtryk på kongressens deltagere at høre om dem.

Lærerne holder nu landsmøder

Som vi allerede ved tidligere rundbrev og skoleopslag har meddelt, vil lærerforbundet afholde to *landsdelsmøder* om kort tid. Det første møde vil blive afholdt i Roskilde (på den katolske skole) søndag d. 27. august, og det andet møde vil blive afholdt i Vejle søndag d. 10. september (også på den katolske skole). — Ved begge møderne vil emnet være: Stillingtagen til kap. 25 i »den blå betænkning«, d.v.s. til faget *familiekundskab* i undervisningen. Som underpunkt her vil kap. 23: seksualundervisning naturligt blive taget med.

Indledere ved begge møderne vil blive: dr. Meldahl, der vil belyse det lægelige syn på denne undervisningsgren — og kommunelærer Anton Jensen, der vil belyse den mere pædagogiske og metodiske situation, der er opstået med dette nye fag, idet han vil redegøre for den del af den nye lov, der omhandler emnet, samt berette om drøftelser, kursus og forsøg der er blevet afholdt vedrørende familiekundskab. Endvidere vil den nyeste litteratur og de sidst fremkomne skolebøger vedrørende emnet blive nævnt.

Rent praktisk minder vi om, at begge landsdelsmøderne vil blive indledet med fælles højmesse kl. 10 i kirken, hvorefter der vil blive lejlighed til at spise den medbragte mad, således at selve mødet vil begynde ved 12-tiden. Dette relativt sene tidspunkt er valgt af hensyn til tilreisende deltagere.

Til maden kan der købes øl, sodavand, te eller kaffe ligesom der om eftermiddagen vil blive lejlighed til at købe kaffe og brød.

Det er vort håb, at alle lærere ved de katolske skoler, — *katolske* og *ikke-katolske* — uanset om de er medlem af Danmarks katolske Lærerforbund eller ej — samt de katolske lærere og pædagoger ved de offentlige skoler og andre institutioner, vil deltage i disse møder. Det er en kendsgerning, at faget familiekundskab vil komme til at gribe ind i samtlige fag i samtlige skoleformer, hvis den nye lov skal følges, og mange steder spørger man om de katolske læreres stilling til de problemer, der opstår.

Da mødernes væsentlige del gerne skulle være en positiv diskussion om faget familiekundskabs indførelse ved de katolske skoler, minder vi om, at vi allerede tidligere i vort skoleopslag i foråret har opfordret de respektive lærerkollegier til indgående at drøfte emnet, samt til at vælge en ordfører fra hver skole.

Yderligere oplysninger vil kunne indhentes hos formanden: Lektor Hans Bang, tlf. Luna 5697 — eller hos kassereren: Kommunalærer Anton Jensen, tlf. (01) 98 33 10.

Bestyrelsen.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
Alt til Foto og Smalfilm
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828
Udlejning af service, borde
og stole
Alt til festen.
Lev. til katolske institutioner.

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
 Alt vedrørende BEGRAVELSER
 ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
 i hjemmet
 eller tlf. 72 08 14
 72 08 74

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
 Næstved - Telefon 72 07 70

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre
 Lindebjerggårdsvej, Næstved
 Tlf. 72 16 28
 72 08 18

**HERLUFSHOLM
BRØRFABRIK**

Næstved . Tlf. 72 40 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester
 Gallemarksvej 23. Tlf. 72 13 49
 Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik
 Jernbanegade 2. Tlf. 72 05 43
 Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel
 Næstved
 Telefon 72 25 25

**Gulvtæpper - Linoleum
Tapeter - Malervarer**

Claudi Hansens Eftf.
 Jernbanegade 3, Næstved
 Telefon 72 00 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør
 Østergade 8, Næstved
 Telefoner 72 06 63
 72 36 63

N. JUEL PEDERSEN

Glarimester
 Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
 Næstved
*Leverandør til katolske
 institutioner*

To nye Don Bosco Bøger udsendes i disse dage. Den ene er skrevet af Anker Tiedemann — i forvejen kendt som arkitekt, forfatter til en række hobby-bøger og redaktør ved bladet Bo bedre. Vi vil gerne hilse Tiedemanns bog KNÆGT I ØM velkommen ved at aftrykke dens første kapitel til vore yngre læsere. Det foregår i året 1249 og hedder:

Vildsvinet

Der var fuldstændig stille i den store, jyske skov; stille og tåget. Ikke en vind rørte sig, så de kolde, fugtige dampe, der havde samlet sig i nattens løb, blev hængende mellem træerne.

Hele natten var bladene faldet; men ikke den mindste raslen havde afsløret det. De var faldet vådt og tungt og lå nu som et brunt tæppe over skovbunden — et tæppe, der yderligere dæmpede alle lyde.

Det var ved at blive morgen. Et gråt skær viste sig i lysningerne, så man kunne skimte de enkelte stammer; men inde under træerne var der stadigvæk mørkt.

Oppe i toppen af et svært egetræ lå en dreng. Han havde svøbt en kappe om sig for at holde kulden og fugtigheden ude, men alligevel frøs han som en hund.

Han havde ligget der, siden det var blevet mørkt aftenen før; i begyndelsen havde han ikke kunnet sove, men sidenhen var søvnen kommet over ham.

En gang ved midnat var han vågnet op, stiv i lemmerne og så kold, at han måtte banke varme i kroppen igen, så havde trætheden atter overvældet ham, og søvnen havde fået ham til at glemme både kulden og det hårde leje.

Men nu sov han ikke mere.

Tværtimod, hans sanser var anspændt til det yderste.

Var der ikke en, der fløjtede? En danseviser, han kendte?

Nej, nu var der ikke noget. Det måtte være noget, han havde drømt. Når man sådan var alene både dag og nat, kunne man let bilde sig noget ind. Det måtte være en fugl, der var for tidligt på den...

Men nu var det der igen...

Var det ikke »Drømte mig en drøm i

nat«, den, de så tit havde danset hjemme i Viborg?

Eller kunne han overhovedet høre noget? Det måtte vist være langt væk.

Var han bange?

Han rystede tanken af sig. Hvorfor skulle han være bange, bare fordi der gik en og fløjtede i en mørk skov? Næh, han var da femten år — lige fyldt på Peter og Povls dag i juni — så han skulle da nok være mand for at klare den, hvis han skulle blive opdaget.

Rød for en fløjten, — næ, det var han skam ikke...

Men ikke desto mindre krøb han sammen under sin kappe og lå musestille, mens han med sine øjne forsøgte at gennemtrænge mørket og tågen.

Han var ret stor af sin alder, næsten fuldvoksen, med kraftige muskler og et intelligent ansigt. Som han lå der under kappen og kun viste et par stærke, blå øjne under en lys, vilter hårtjavs, kunne man let tro, at han var langt ældre end femten. Hans ansigt havde voksne træk, og det var præget af en alvor, som man finder hos de færreste af hans jævnaldrende.

Men han havde også oplevet meget i de sidste par år. Ja, til sidst var han ligefrem blevet nødt til at stikke af; om der så kom noget godt ud af det, ville tiden vise.

Nu lå han i hvert fald her, endnu i den kofte, han havde på, da han løb hjemmefra for en måned siden, men tyndere, mere beskidt — og ikke helt vel tilpas ved en fløjtede danseviser.

Der var den igen!

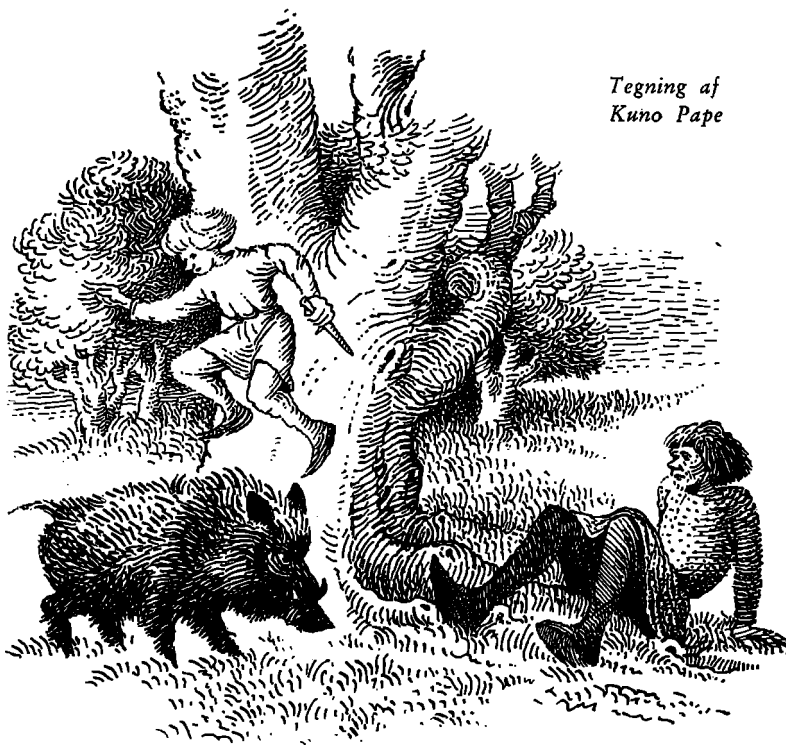
»Drømte mig en drøm i nat om silke og dejligt fløj!«

Den var nærmere nu og han syntes også, han kunne høre skridt i det våde løv.

Noget tosset noget at fløjte om. Silke og dejligt fløj! Pu ha. Næ, vadmel og skind, det var, hvad man måske kunne drømme om, efter at pengene var blevet så lidt værd.

Sidst han havde set silke og fløj!, var da kong Volmer var kommet ridende ned ad hovedgaden i Viborg for ni år siden. Det var andre tider dengang.

Dansevisen var hørt op, og kun skridtene lød. De kom stadig nærmere, men det var svært at bedømme, hvorfra de kom.

Tegning af
Kuno Pape

Han må komme lige her forbi, tænkte drengen og flyttede sig forsigtigt længere ind mellem grenene.

Var der mere end en? Lød det ikke, som dér var flere, der snakkede sammen? Drengen strakte hals og så ned.

Nej, der var kun én. Dér kom han mellem træerne, gik ud i lysningen og blev stående.

Det var en stor kleppert, mindst seks fod høj, med en vadmelskalot på hovedet og en gammel, hullet ringbrynje på overkroppen. Over skulderen havde han en sæk, og ved bæltet hang et drabeligt sværd.

Drengen havde god tid til at betragte manden, der øjensynlig var standset op for at finde ud af, hvilken vej han skulle gå.

— Han skulle bare vide, at der ligger en og kigger på ham lige over hovedet på ham, tænkte drengen.

Manden så ud til at træffe en beslutning, stillede sit sværd fra sig op ad egetræet, satte sig og gav sig til at løse op for sækken.

— Gad vide, om han slår sig ned her for evig tid... Det er jo trods alt begrænset, hvor længe man kan blive liggende på tre hårde grene uden at bevæge sig og give den mindste lyd fra sig.

Men manden fortsatte sindigt med at løse op for sækken og halede forskellige ting ud af den: et brød, et stort stegeben — hvem der bare havde det, tænkte

drengen — en lerdunk og et klæde med salt.

— Bare nu ikke mine tarme begynder at skribe; så kan han i hvert fald ikke undgå at opdage mig. Og hvis han er en af de her tyske krigsknægte, gør han sikkert kort proces med mig...

Manden tog fat på stegebenet, flænsede kødet af med tænderne og lod det glide ned med en velbehagelig smasken.

Da han var færdig, smed han benet fra sig i græsset, tørrede fedtet af munden med bagsiden af hånden og rakte ned i posen efter endnu et stegeben.

Pludselig stivnede han.

— Havde han hørt noget?

Drengen trak sig langsomt ind mellem grenene.

Nej, det var ikke ham, det gjaldt. Manden så ikke op, men stirrede tværs over lysningen på en klynge hindbærbuske.

Han sad fuldstændig stille og lyttede med stegebenet halvt oppe af posen.

Med ét skiltes buskene, og et stort vildsvin luntede ud i lysningen.

Drengen holdt vejret. Vildsvin kunne være farlige, og dette her var en gammel orne, fuld af ar i den stride pels og med vældige hjørnetænder.

Vildsvinet vejrede manden under egetræet, gjorde front imod ham og stod med stive ben og strittende børster.

Dets små, røde øjne gloede ondt på ham.

B. Oustrup

Tømrermester
Aarhus

Kontor: Jupitervej 9, tlf. 4 36 01
Værksted: Marselis Boulevard 125
tlf. 4 39 01

H. Johansen

Murermester

Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 1545

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Aarhus

P. F. KJELDEN

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerekvisitter -
Læsekreds - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

Roskilde Boghandel

Act. Olsegade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Act. Olsegade 13 - Telf. 157
Roskilde

Malerfirmaet

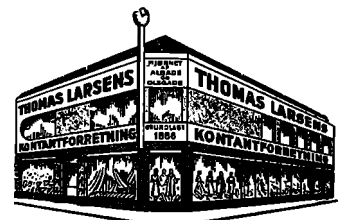
Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777

Aut. leverandør af kirkevæne

Hjørnet af Algade og Olsgade

Bedste indkøbssted i Roskilde

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. %

K. K. L. Simonsen's eftf.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

MED
REJSEVALUTA
FRA
**DEN DANSKE
LANDMANDSBANK**

Manden tabte sit stegeben ned i posen, men gjorde sig ingen anstrengelser for at samle det op igen. Han sad selv lige så ubevægelig som vildornen, for han vidste, at hvis han så meget som rørte en arm, ville ornen øjeblikkelig angribe.

Og han kunne ikke engang nå sit sværd ...

Drengens blod frøs til is; han følte, at han var kold over det hele, og at sveden haglede af ham. Hvad kunne han gøre?

Intet! Han var dømt til at se en værgeløs mand blive angrebet og måske endda dræbt af et af skovens farligste dyr. Hvis han rørte sig eller gav en lyd fra sig, ville vildornen blive revet ud af sin stivnede vagtsomhed og styrte løs på manden.

Ornen var nu begyndt at stampe i jorden med det ene forben, mens den langsomt sænkede hovedet.

Ville den opgive et angreb? Nej, dens røde øjne lyste af et blindt had til den fremmede, og man kunne høre, hvordan den prustede i sit raseri.

Drengen så ned på manden, og han følte sig lettet ved at se, at denne ikke mere var helt ubevæbnet. Umærkeligt — med ganske små bevægelser — havde manden fået sin højre hånd om på ryggen, og nu holdt han om skaftet på en lang kniv, som han åbenbart havde haft siddende i bæltet.

En kniv. Ja, selvfølgelig. Hvorfor havde han ikke selv tænkt på det før? Ganske stille fik han sin egen kniv frem, så den var parat, hvis der skulle blive brug for den.

I et nu skete det.

Ornen kastede sig frem med vanvittig kraft; hovedet var sænket, så de krumme, skarpe tænder pegede lige frem mod manden.

Samtidig sprang manden op med kniven hævet i højre hånd, rede til at møde angrebet.

Da dyret kun var nogle alen fra ham, løb han rask til siden for at undgå de uhyggelige tænder, men i samme nu faldt han. Hans fod var gledet i de fedtede blade under træet.

Ornen stoppede op lige så pludselig, som den før havde sat sig i bevægelse, og stod nu lige over for manden med hovedet svingende fra side til side. Der var ingen tvivl; hvis han rørte sig, ville vildsvinet omgående bore sine to mordvåben ind i ham.

Der var kun ét at gøre for drengen, og han gjorde det. Med et vældigt sæt

Vestjylland

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester

Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

M. WITH

Bageri & Konditori

Kirkegade 150 . Esbjerg
Telefon 1526

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telfon 576

Vestjydsk Rør-

& Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

Esbjerg Andelsmejeri

Skolegade 39, Esbjerg
Telefon 144

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214

satte han af fra træet, svævede et øjeblik mellem himmel og jord og landede på ryggen af ornen.

Kniven holdt han i højre hånd og med den huggede han flere gange i dyrets side. Han forsøgte at ramme, hvor han vidste, hjertet sad, og han havde bældet med sig.

Ornen kastede sig fra side til side, men han holdt sig fast, og da han havde hugget til for tredje gang, mærkede han, hvordan dyret segnede under ham.

Ornen var død og manden frelst.

Drengen lå et øjeblik og sundede sig, så rejste han sig og gik hen til manden, der stadig lå under træet.

Han satte sig ned på hug og så ind i den andens ansigt.

Ingen af dem sagde noget, mens de så på hinanden. Drengen følte sig tryk

ved at have en kniv i hånden, selv om han udmærket vidste, at den anden også havde sin kniv inden for rækkevidde.

Det var ikke noget blidt ansigt, han så. Den fremmede så ud til at være nogle og tyve år, han havde mørkebrunt hår og kraftige, lidt brutale træk. Han havde høje kindben, brede læber og nogle grimme ar over kinderne og panden. Men hans øjne var rare, og hvis han fik de lange skægstubbe af, ville han sikkert se helt behagelig ud.

Pludselig lyste den fremmedes ansigt op i et bredt grin. »Det var lige ved, hva' knægt?« sagde han. »Hvis du ikke var kommet til, var det sikkert gået galt.«

Drengen så undersøgende på ham. »Er du fra Viborg?« spurgte han.

»Næh, hvorfor tror du det?«

»Nåh, du kender mit navn, og så tænkte jeg...«

»Kender dit navn?« spurgte den fremmede forbavset. »Hvor kommer du dog på den tanke? Jeg har aldrig set dig, før du kom dumpende ned fra himlen, og jeg må indrømme, at du gjorde mig næsten mere forskrækket end vildornen.«

»Jamen, du kaldte mig da Knægt,« sagde drengen, »og det hedder jeg.«

Den fremmede slog en høj latter op, mens han satte sig over ende — men latteren forstummede brat. Hans ansigt fortrak sig i smerte, og han tog sig til benet.

»Gid fanden få en ulykke! Jeg har minsæl slået et ordentligt hul på det ene ben. Her du, Knægt, hjælp mig lige af med den støvle.«

Manden fik med besvær strakt det sårede ben ud, så drengen kunne få støvlen af og buksebenet skåret op.

Marius Nielsen & Søn's Eff.

v/ Chr. Fallesen
Vestergade 17, Aarhus
Telefon 2 05 33

Alfred Mougard

Entreprenør - Muremester
Telefon Aarhus 4 20 23 - 3 23 91

Svend Erik Laursen

Gas - Vand - Varme
Tordenskjoldsgade 23, Aarhus
Telefon (061) 6 89 31

Kan du huske hvor glad du var i søndags for prædikenen over teksten: »Forlad os vor skyld, som og vi forlader vore skyldnere?«

De bøjede sig begge over benet og så på såret, der sad lige under knæet.

»Det ser grimt ud,« sagde Knægt, »det kan du ikke gå med. Har du noget vand, så vi kan få skidtet ud af det?«

»Næh, men du kan tage noget øl i den lerdunk dér.«

Drengen vaskede såret, så godt han kunne, og bagefter forbandt han det med nogle tøjstrimler, han skar af sin undertrøje.

Mens han gjorde forbindingen fast, studerede den fremmede ham nøje.

»Hvorfor hedder du Knægt?« spurgte han. »Det kan man da ikke hedde.«

Drengen smilede. »Nej, det hedder jeg sådan set heller ikke,« svarede han, »men de har aldrig kaldt mig andet. Jeg har aldrig kendt mine forældre. De døde, da jeg var ganske lille. Og så kom

LOURDES

Busrejse, 3 dage Lourdes,

1 dag Paris, ialt 9 dage
kr. 495,-

Afrejse 8. sept. og 15. okt.

S-BUS,
Holsteinsgade 31

Tlf. Tria 1000 . BE2883

PÆNT MØBL. VÆRELSE i kultiveret hjem tilleje fra 1. eller 15. sept. for ung katolsk akademiker. Moderne 1 plans hus, nær trafikmidler. Tlf. Gentofte 2644.

†
R.I.P.

Fhv. glasmager
TH. FLANDRUP

* 3-1-1886 † 19-8-1961

På børns og egne vegne

Anna Flandrup.

Bed for hans sjæl.

Østjylland

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frukt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP

aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57

Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66

H. J. Madsens
begravelsesforretning

Jærgaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg - salater

ERIK CARLSEN

Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85

KAI CARLSEN

Sønderborggade 9, Aarhus
Telefon 4 31 11

HENRY CARLSEN

Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

Købmands- og
Haandværkerbanken,
Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Aarhus hovedbanegård, tlf. 2 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 4 55 22

MEIERIET *Vestecbo*

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus

Missionshotellet ANSGAR

Vejle

Trælast & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

Hansen Pærhøj & Søn Glamrøster - kunsthandel

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

VEJLE OPTIK

af Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

NIELS BOESEN

Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

Raadhusortvet
Vejle

Poul HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim

Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360

Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød

Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning

Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejle

Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB
søges af pæn og slank 43 årig katolsk
dame bosiddende i København med ka-
tolsk herre. Billet mrk. Taga til annon-
ceekspeditionen, Hauchsvej 8, Køben-
havn V.

jeg i huset hos en præst, og han kaldte
mig aldrig andet end »bitte knægt«.
Men da jeg så blev større, strøg han
heldigvis »bitte« og nøjedes med at kal-
de mig Knægt, og det har jeg heddet
lige siden.«

»Nå,« sagde den fremmede, »så må
jeg vel også nøjes med at kalde dig
Knægt. Men hvorfor render du rundt
her i skoven så langt hjemmefra? Du er
vel ikke stukket af, hva?«

Den fremmede så strengt på ham, men
kunne alligevel ikke helt skjule et smø-
ret grin.

Knægt betænkte sig lidt. Skulle han
fortælle det hele eller stikke en løgn?

Så trak han på skuldrene og sagde:

»Tjah, man kan vel nok sige, at jeg
er stukket af. Men forstår du, præsten
— ham jeg boede hos — han øh —
døde for en måned siden, og så skulle
jeg være hos en bonde uden for Viborg,
og så...«

Han holdt inde og sad lidt i sine
egne tanker; men den fremmede ville
høre mere.

»Og så?« frittede han.

»Nåh ja, så var der noget, jeg måtte
gøre — blev nødt til at gøre, forstår
du — og så stak jeg altså af...«

»Der kan man bare se,« sagde den
fremmede. »Så er vi altså en slags fræn-
der, vi to. Jeg er nemlig krigsknægt,
og...«

Drengen så hurtigt op. »Dansk krigs-
knægt?« spurgte han skarpt.

»Ja naturligvis. Jeg bærer det gode,
danske navn Mads og har aldrig tjent
andre end Erik Plovpenning. Men hvor-
for spørger du om det?«

»Åh, ikke for noget,« svarede Knægt.
»Men hvad var det egentlig, du sagde,
om at vi var frænder, vi to?«

Mads rejste sig med besvær og be-
gyndte at skære skindet af ornen.

»Frænder? Nåh, det var sådan en
slags billedtale. Jeg er nemlig også stuk-
ket af, skal jeg sige dig!«

Sydjylland

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951 og 1952
Kolding

1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger

Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør

Telefon 3555 - Kolding

A/S Tjærekompaniet

Kolding

Telf. 1552

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet

Kolding. Tlf. 3343

Sjælland

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermester

Sct. Annagade 19

Helsingør. Tlf. 21 01 64

Axel B. Jensen

aut. gas- & vandmester

Hovedgaden 26, Birkerød
Telefon 81 00 82

ROMAN KUSIER

Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

Sommermarkedets gevinster

Nr. 1) 934. 2) 3384. 3) 277. 4) 477.
5) 5414. 6) 614. 7) 5096. 8) 5348.
9) 5835. 10) 4368. 11) 113. 12) 5177.
13) 5095. 14) 281. 15) 1665. 16) 2911.
17) 3762. 18) 1336. 19) 230. 20) 186.
21) 3565. 22) 5053. 23) 5453. 24) 5398.
25) 5767. 26) 3268. 27) 1957. 28) 2807.
29) 3035. 30) 422.

Til alle, der ved gaver og bidrag eller på anden måde har hjulpet til at støtte vort sommermarked bringer vi vor bedste og hjerteligste tak.

St. Vincent søstre,
Nygade 8, Helsingør.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.
Klampenborg.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Næstved Diskontobank

Aktieselskab

Kontortid 10-12.30, 14-16

Lørdag 10-12.30

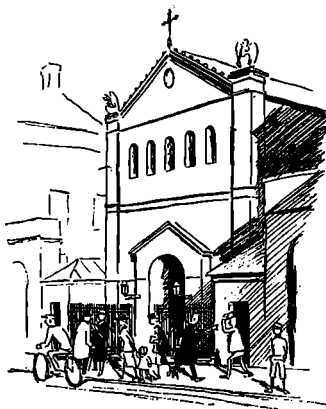
Telefon 72 15 00

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

De indbydes til at høre om —

SCT. ANSGARS KIRKE - BREDGADE

Tirsdag den 5. september kl. 20 begynder pastor Geertz-Hansen i Sankt Ansgars kirke i København endnu en gang en serie offentlige forelæsninger under fællestitlen »Den katolske kirkes lære og praksis«. Af sognebrevet fremgår det, at forelæsningerne i år nok så meget tager sigte på katolikker som på ikke-katolikker.

Da man kan forudse, at mange katolikker gerne vil høre særlige emner behandlet uden at skulle følge med hver tirsdag igennem 10 måneder, er der udarbejdet en omhyggelig oversigt over emnerne, som vil kunne fås ved henvendelse til pastoratet eller til Sankt Ansgars boghandel. Forelæsningerne begynder kl. 20 præcis, varer en times tid og bliver gratis.

Katolske begravelser

Benzon

AUT.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408

Kaffe og kolonial en gros

BESKÆFTIGELSE SØGES ved sygepleje el. lign. 2—3 gange om ugen af ung frue (Kastrup). Henv. tlf. 50 38 79, bedst kl. 8—10.

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Glarmester

POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad
matte

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

KØDHALLE

Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg

Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amaliegade 27, København K.
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

TIL BYEN
FRÅ BYEN
- i byen
smut ind i

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 12 27 75

Nye film

Skal vi elske?

— Sådan hedder det nye svenske lystspil, og Jarl Kulle og Christina Schollin finder temmelig hurtigt ud af, at det skal de. Derefter elskes der på livet løs i resten af denne film, som med fuld ret kan reklamere med både at være dristig, vittig og elegant. Filmens vid, ligefremme sødme og elegance er så udpræget, at det er med virkelig beklagelse, man må tage afstand fra den. Og afstand må vi tage. Vore læsere kender os sikkert godt nok til at vide, at det kan ikke bare være det, at den er dristig; det har vi accepteret før, når vi fandt det kunstnerisk forsvarligt og velbegrunder i et sandt handlingsforløb. Nej, det er måden, den er dristig på: Den er ublufærdig med en naturlighed og ynde, der viser den allerbedste, reneste og problemløse samvittighed. Her er ikke tale om at docere et frigjorthedens evangelium, her bygges på det som på en selvfølgelighed, og netop derved bliver filmen farlig.

Eksempelvis kan nævnes, at et rørende og overraskende indslag i filmen består i, at den 22-årige unge mand aldrig har været i seng med en pige. Som komisk figur optræder den unge piges far, der bliver rasende, da hun fortæller ham, at hun ikke er uskyldig mere — men det er naturligvis også en aldeles oldnordisk indstilling hos en far! Så er moderen rigtignok mere forstående, og hun virker desværre mere troværdig, da hun ønsker datteren god weekend med den unge mand og med et fortroligt glimt tilføjer en bemærkning om, at hun skal huske at passe på.

Der er i denne film ligesom i *Aldrig om søndagen* en atmosfære af renhed, som virker besnærende; disse film virker ikke umoralske, fordi de er trofaste over for deres egen hjemmelavede moral, strikket i behagelig pasform. De er amoralske og afspejler derved en dekadence i tiden. Når de så er lavet med talent og charme, kan de endda være med til at fremskynde denne dekadence.

Ai.

Forbudt for børn.

Hullet

Fem fanger i varetægtsarrest venter på deres dom. Alle regner de med mindst ti år, og dette bitre perspektiv får dem til at vove flugtforsøg, — en fantastisk plan, der kræver ugers dygtigt arbejde og udholdenhed, gensidige ofre og samarbejde. Det lykkes, målet er næsten nået, — men én er forræder...

Filmen er spændende, så det næsten gør ondt. En fortættet spænding på grund af forholdet mellem fangernes ufattelige dristighed og fængselsatmosfæren, hvor vagtsomme øjne lurur fra alle kanter og opdagelsen ligger lige over hovedet.

Men det er ikke spændingen, der er det væsentlige. Det er skildringen af de fem. Vi får ikke nogen lang forhistorie om dem. I korte glimt forstår vi, at Geo er glad for piger og elsker sin mor, at Rolands dygtighed stammer fra hans mange tidligere erfaringer som udbryder, at »biskoppen« i virkeligheden er skikkelig og munter o.s.v. Det er ikke deres forskellighed, der her er afgørende, men det, der er fælles for dem, nemlig at de er fanger og forbrydere. På en vis måde bliver de ved med at være anonyme for os, men det er netop det, der gør dem virkelige. De er nøgterne og usentimentale, yderst lidt meddelsomme, men tæt sammensluttet i et kammeratskab, opstået af den fælles situation. Sammenligner man denne film med Bressons »En dødsdømt flygter« mærker man sig forskellen i mennesketyper. Der var det politiske fanger, vidt forskellige og rigt nuancerede personligheder, hvis længsel efter frihed var betinget af en protest mod en hel ideologi. Her er behovet for friheden i langt højere grad betinget af selve trangene til oprør, til handling og til legen med det dødsensfarlige. Man føler sig overbevist om sandheden i skildringen af disse sammenbidte mænd, for hvem kammeratskabet er den eneste gyldige lov og fysiske kræfter og klog dristighed de eneste våben i kamp mod samfundet.

Dobbelt grel virker derfor den eneste, der ikke falder ind i rammen, den unge mand fra overklassen, der ved et tilfælde er havnet i dette kompagni. Mark Michel fremstiller glimrende denne unge mand, hvis belevenhed tillægger fængselsdirektøren og gør hans

fæller mistroiske. Svagheden lyser ud af hans usikre blik. Han vil så uendelig gerne tækkes alle. Fejghed har gjort ham til forbryder og fejghed får ham til at »lege med«, så længe han kan.

Jacques Becker har i sin sidste film givet den mest nøgterne fortællerkunst. Gentagelsen af billeder, af gangene, cellen og ansigterne, der er blevet ensformige som omgivelserne, lyden af nøgler af trin og af skeen mod blikskålen, — alt bliver til monoton og ulidelighed. Selve arbejdet med flugten bliver ensformigt. Nat efter nat samme slid, samme spænding, samme dødsfare. Man er ved at kvæles til sidst.

Hvad har Becker da villet sige med denne film? Er der idé eller budskab at hente? Næppe. Igen må man tænke på Bressons film, hvor handlingsforløbet egentlig kun var anledning, hvor han havde transponeret flugten til en belysning af menneskets sejr over det onde ved medmenneskelighed og åndeligt fællesskab. Jacques Becker forbliver i virkeligheden, og helt tro imod den skildrer han os en gruppe mennesker og et miljø, som før var os ukendt. Helt så dyb og berigende som Bresson er han måske ikke, men at blive taget med ind i virkeligheden på en så enestående måde giver i hvert fald en vældig respekt både for de mennesker, han fortæller om, og for ham selv som kunstner.

Bo

Forbudt for børn.

Peters baby

Endnu engang en ubetydelig dansk film, som kan være sikker på publikumsucces, da den indeholder ca. halvdel af den lille snes populære ingredienser, de danske filmselskaber med initiativ og vovemod har samlet sammen gennem en menneskealder. Vi kunne naturligvis godt give den en længere, detaljeret anmeldelse; men, ærlig talt: Vi kan lige så godt lade være.

Ai.

Katolsk Ugeblads næste nummer kommer på fredag. Efter den særlige ordning med dobbeltnumre i juli og august udgiver vi atter bladet hver uge.

Sankt Therese af Lisieux

- en nonne fotograferer en helgen

En forfatter med sans for humor skrev engang om Jeanne d'Arc, at hun havde lidt større overlast efter sin død ved den behandling, teaterforfatterne og filminstruktørerne havde udsat hende for, end på det bål, hvor hun blev brændt af sine engelske bødler. Der kunne let siges noget lignende om Therese af Lisieux. Man kan nemlig ikke komme udenom, at når den lille karmeliterinde i dag er kendt og elsket over hele verden, er det ikke alene på grund af men *til trods for* den ivrige propaganda, der er blevet gjort for hende. Det blev allerede nævnt, da jeg i sin tid skrev om hendes selvbiografi (se *Catholica* 1958, s. 174-179): Thereses søstre har i den bedste hensigt af verden rettet så meget i de første udgaver af »En sjæls historie«, at hendes egen tekst næsten ikke var til at kende igen. De fik helgeninden til at fremtræde som et overjordisk væsen, der svarede meget godt til datidens forestillinger om en helgen, men som til gengæld stemte temmelig dårligt overens med virkeligheden. Og det samme gælder desværre de almin-

deligst forekommende statuer og billeder af Therese.

Man behøver ikke at have været i Lisieux for at kende den dårlige smag, der som regel præ-

ger billeder og statuer af Therese. Enkelte forsøg på at forlade de én gang bandede veje (som for eksempel statuen i Sct. Therese kirke i Hellerup) har hidtil kun været undtagelser, der bekræfter reglen. I alle kirker i Frankrig og for øvrigt i hele verden finder vi hende i den velkendte fremstilling, der efterhånden har vundet indpas overalt. Der står hun nu og sender sin evige regn af gipsroser ned over verden ved siden af Vor Frue af Lourdes, der knuser slangen under sin hæl, og den hellige Antonius, der smiler sødt til Jesusbarnet, som han holder i sine arme. Det er dog i Lisieux, de hæslige billeder af Therese stilles mest skamløst til skue. Her serveres hun i alle tænkelige anretninger. Foruden de seriefremstillede statuer og fromhedsartikler af enhver art findes der nu også alle mulige profane brugs-

Pigen Therese

genstande med hendes billede: spisebestik, blækhuse, urtepotter, barometre, tobaksdåser o.s.v., alt sammen prydet med glansbilleder, der — som det nu kan blive — viser Therese med de sædvanlige roser. Midt i alt dette giver den enorme basilika tonen an. Den er et unikum af grimhed og overlæst stil, en djævelens hævn over en helgeninde, som hele sit liv kun har vidnet om ydmyghed, selvforglemmelse og ægte kristen indstilling. Allerede i 1911 forudså en præst fra Lisieux, pastor Dubosq, hvad der ville ske. Han skrev dengang til søstrene i karmeliterklostret: »Efterhånden som kærligheden og andagten til vor kære lille søster kommer til at brede sig, vil der i butiksvinduerne blive udstillet noget, der skal være billeder af hende, men som i virkeligheden er rædselsfulde karikaturer. Der kommer glansbilleder og smørerier i papegøjegult og berlinerblåt... I kan tro, at søster Therese ville få sig en hjertelig latter over det. Hvad angår mulighederne for at forhindre det, så er det som at sætte en hængelås på havelågen for at

forhindre fuglene i at spise kirsebærrene.«

Det ville være dejligt, hvis også vi kunne le ad alt dette. Og vi ville så meget lettere kunne gøre det, hvis vi ikke vidste, at Karmel i Lisieux selv har været roden til alle disse rædsler og forvanskninger! Ja, hvad der er endnu værre: det er Thereses egen søster, Céline, i klostret søster Geneviève, der har stået i spidsen for dem. Faktisk var det nemlig hende, der første gang gav verden uden for klostret en fremstilling af helgeninden.

o

Da Céline i 1885 forlod skolen, 16 år gammel, så det ud til, at hun havde gode anlæg for tegning. Hun fortsatte sin uddannelse en tid hos en ret original gammel frøken og fik senere nogle timer hos en tredje- eller fjerdeklases maler, som havde fået til opgave at udstyre kuplen i »l'abbaye« i Lisieux med freskomalerier. Så snart Céline var færdig med denne — desværre meget ufuldstændige — uddannelse, kastede hun sig straks ud i malerkunsten. Hun modtog forskellige

bestillinger på religiøse billeder (hvoraf en af de vigtigste var på en altertavle til en kirke i Bayeux). Disse værker afslører ikke alene hullerne i hendes kunstneriske uddannelse, men også og især hendes kunstnerisk-kulturelle begrænsning. Céline har for størstedelen lånt sine personer fra fromme billeder og fra værker, der var på mode i datidens Frankrig. Selv indrømmer hun gerne, at hun kun »plagierer« andre. Da hun senere skal lave »Therese af Jesusbarnets liv i billeder«, anvender hun på samme måde det materiale, hun kan få fat i: billeder, hun klipper ud af missionstidsskrifter og billedblade, ja, endog motiver fra bolsjedåser og modejournaler. Under disse omstændigheder er der næppe nogen grund til at undre sig over de dårlige tegninger og den mangel på inspiration, der præger hendes billeder!

Desværre var denne mangel på kunstneriske evner og inspiration ledsaget af en ikke mindre uheldig forestilling om, hvordan helgenbilleder skulle se ud. Et »fromt« billede skulle på den tid først og fremmest »tale til sjælen«, »gøre sjælen godt«. Søster Geneviève skrev således til en maler, som karmeliterne havde bedt om at male et portræt af Therese: »Jeg tror, De vil ramme vor smag, hvis Therese får et himmelsk udtryk i ansigtet, og hvis det lykkes Dem at skildre hende som en henrivende og fuldkommen person!« Denne idealisme var så meget mere beklagelig, som den i virkeligheden var i modstrid med søster Genevièves inderste væsen, idet hun var den personificerede sunde fornuft og havde særdeles gode anlæg på det praktiske område.

Under disse omstændigheder er det temmelig indlysende, at hver-

Therese havde rollen som Jeanne d'Arc i søstrenes skuespil

ken præcision eller forsøget på at skildre noget psykologisk sandt var de mest fremtrædende træk i hendes tegninger og malerier. Ud fra dette synspunkt er det interessant at sammenligne hendes frembringelser med forskellige fotografier af Therese, som vi om lidt skal vende tilbage til. Bortset fra, at fotografierne er rystet lidt, fordi optagelserne dengang varede så længe, giver de indtryk af utvungenhed — selv midt i anstrengelsen for at holde sig rolig. Therese er kun optaget af *at være* og hun *er* i hele dette ords egentlige betydning. Céline derimod lægger hovedvægten på *at synes*. Ubevidst (for der er her næppe tale om bevidst skyld) gør hun med sin retouche søsteren til en helgen, der svarer til den gængse opfattelse af, hvordan en sådan skal se ud. Mens jeg skriver disse linier, har jeg et fotografi af Therese som sakristan liggende foran mig, og ved siden af det ligger Célines version af det samme billede. På originalen ser Therese bedrøvet ud. Billedet er taget i november 1896. Therese har på det tidspunkt kun få måneder tilbage at leve i. Hun ved, at hun er redningsløst og uhelbredeligt syg, og det åndelige mørke har allerede sænket sig over hende... Célines pensel får hende derimod til at ligne en helgeninde, som er én eneste stor fuldkommenhed. Munden — det organ, der tager imod den materielle føde — er formindsket, og hagen er gjort blødere og rundere. Til gengæld er øjnene gjort meget større. På dét billede ser hun så overjordisk ud, at man slet ikke forstår, hvordan hun stadig kan færdes her på jorden. Céline har her gjort nøjagtigt det samme, som moder Agnes af Jesus gjorde med manuskripterne: hun har gjort Therese til en kunstfærdig og serafisk hel-

Et af Célines bedste fotografiske portrætter af den hellige Therese

gen — til et lille artigt væsen med et »dydigt« og intetsigende smil.

Det er nødvendigt at gøre opmærksom på disse ting. Gennem søster Geneviève kommer for øvrigt hele det åndelige liv i den tid, hun tilhører, til orde — en tid, som ved idelig at dyrke det idealistiske og det overjordiske gik bort fra en sand fremstilling af tingene til fordel for en kunstig. Ved at male sin søster, som hun gjorde, opnåede Céline kun at forråde Thereses sande budskab og personlighed.

Men heldigvis har søster Geneviève ikke indskrænket sig til at male portrætter af sin søster — hun har også fotograferet hende.

Før hun indtrådte i Karmel, var hun sammen med en af sine kusiner meget begejstret for at fotografere. Hun havde et apparat med plader i format 13×18 og med alt nødvendigt tilbehør, og hun havde allerede taget en masse gode billeder af sin familie. Da hun gik i kloster, fik hun tilladelse til at tage apparatet med sig. Den slags indretninger var ganske vist ikke forudset i karmeliterordenens konstitutioner, men priorinden kunne ikke se, at der var noget

Fortsættes side 12

Danmarks unge katolikker

Landsledelsen for Danmarks Unge Katolikker har indledt den nye sæson med et initiativ, som man bør lægge mærke til rundt omkring i sognene. For første gang får ungdomsklubberne en fælles arbejdsplan og en grundbog for ledere. Det vil sige, at man har besluttet sig til at give de lokale afdelinger af D.U.K. — både de større, livskraftige klubber og de mindre, forknytte grupper af katolske unge — en håndsrækning til deres egen indsats i sognene. De første 25 sider af denne grundbog er udsendt, og derefter vil man måned for måned bygge videre, således at klubberne ikke kommer til at mangle materiale.

Det er værd at studere de første sider, som gør rede for DUK's målsætning. Det hedder her, at »Kirkens mål med ungdomsarbejdet er at udvikle og danne 'Troens menneske' — det menneske, som indenfor Kirkens fællesskab

er knyttet helt personligt til Gud i tro, håb og kærlighed — som derfor ser alle livets forhold i troens lys — som derfor er et *helt* menneske, og som derfor også engagerer sig i apostolatet med hele sit menneskeliv, for at alt må blive 'genoprettet i Kristus'«. Eftersom D.U.K. er en del af Kirkens ungdomsarbejde, siges det videre i teksten, har den samme mål.

Efter indledningen og nogle praktiske råd følger arbejdsplanen for de kommende tolv måneder og ni sider med materiale til september måned — en ret stor stofmængde, som vil være en ypperlig hjælp til bestyrelserne, der selv må afgøre, hvor meget de kan bruge af den. Det vil sikkert være bedst, at de ikke afviger for meget fra arbejdsplanen, idet den er opbygget over et skema, som indenfor andet katolsk apostolat (i arbejdergrupperne, familiegrupperne m.v.) har givet gode resultater. Systemet er dette, at man først ved læsning af Bibelen fordyber sig i Kristi lære, derefter overvejer dens forbindelse med ens egne og andre menneskers problemer og slutteligt beslutter sig for at handle — enten ved en åndelig eller en praktisk indsats. Følger man dette mønster, modvirker man tilbøjeligheden til at blive en »skæv« kristen, som enten lukker sig inde i privat åndelighed eller — hvilket er lige så slemt — ender som en hul aktivist.

Det kan anbefales dem, der er bekymrede for vor tids ungdom, at studere det nye arbejdsprogram fra D.U.K. De vil da opdage, at også i vore rækker findes der unge, som ikke er hverken »vrede« eller blegnæbbede eller

lede ved tilværelsen. Der er heldigvis mange andre udenfor vor kreds, men dog næppe i dette land et stort antal, som har forankret sig så dybt i det kristne fundament. De kan ikke magte alle vanskeligheder, de kan heller ikke hjælpe alle deres kammerater, men de kan svare på helt afgørende spørgsmål og endda i et sprog, som skulle have mulighed for at blive forstået af ungdommen. Vi tager et eksempel fra lederbrevene:

»Hvad vil det altså sige at søge først Guds rige? Det vil sige at stræbe efter i alle ting at lade sig lede af Gud; begynde alle ting med at spørge: hvordan ser Gud på det? Og hvad vil han med mig nu her? En rumskipper må kende sine instrukser og følge sit kompas (hvis han da stadigvæk bruger sådan et, men I ved, hvad jeg mener); han må være i stadig kontakt med den, der styrer ham nede fra jorden. Vor fjernstyring er imidlertid betydeligt mere skudsikker. Udrustet med det, vi kalder tro, opnår vi kontakt ikke blot med et hovedkvarter ude i selve rummet, men med *den*, der er højt hævet over både tid og rum, fordi han selv har lavet det hele og regerer uforstyrret med det hele i stort og småt — i forhold til som han kan bruge os, og vi vil lade os bruge.«

Danmarks unge Katolikker har nu eksisteret som bevægelse i tretten år og allerede været igenem nogle brydsomme perioder. Der har været uenighed om, hvordan den skulle arbejde, men ikke om det væsentlige: at den er mere end en forening, at den er de unges apostolat indenfor Kirken. Man må stille krav til de unge. Med denne arbejdsplan har man givet dem en ny mulighed for at bruge deres kræfter og deres vilje.

G-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Kirkeruder og malerier

Af højskolelærer Emil Petersen

Vi er kommet gående fra stationen op mod den hvidgrå domkirke på bakken, hvor den løfter sig over byens huse. Her ser ud som andre steder: lidt tivoli på en plads, et forblæst åbent stykke jord ved kirkens facade — og derovre et rustent rækværk foran de forsømte barslidte hoveddøre. Vi må om og ind ad en sidedør. Og så sker virkelig igen det, man kan opleve gang på gang i gamle kirkehuse. Da den smalle stofklædte dør i hjørnet af porten er gledet op med et lille sug over fliserne, står man i en helt anden verden. Udenfor var det efterårsvejr med hårdt ligegyldigt lys over huse og træer. Og på rejsen herud fra Paris hørte vi nogle byer hugge ned over toget. Men herinde i kirkerummet er varmt mørkt som i et stort levende væsen. Kun et sted henne til venstre brænder en mængde tætstillede lys foran et Mariabilde. På afstand ser det ud, som et bål er tændt opad væggen. Men lyset fra kerterne bliver, hvor det er. Mørket strammer kappen om det.

Og her er så stille. Man kan høre den smule hyggelige puslen, som ellers kvæles af larm: lyden af en hæl, der klirrer mod stenene i gulvet oppe i sideskibet, tøvende stemmer. Nu dør de hen. De, som talte, har stille sat sig for at nyde rummets fred.

Vi går også rundt lidt først. Til at begynde med er her næsten ikke til at se noget. Men det gælder bare om at give sig tid. Så vænner øjnene sig til det. Og pil-

ler og buer dukker op omkring en. Men stadig i et mærkeligt mildt halvllys. Det kommer gennem de vidunderlige farvede ruder, der lyser over vore hoveder.

Der er høje, slanke vinduer. Og der er runde, roserne. Og de er alle vegne. Selvfølgelig stråler de i gavlen af skibet og sideskibene og i korsarmene. Men også i sidevæggene sidder de tæt. Hvert af dem består af en mængde billeder, som atter er sat sammen af mange små stykker glas. Sammenføjn timerne ses som sorte streger. Mange af billederne ser hervedfra så bittesmå ud, at man ikke kan tyde dem med det blotte øje.

Man kommer til at tænke på den gamle anekdote om hånd-

værkeren, der sad og arbejdede med nogle små detaljer på en figur, som skulle anbringes højt oppe på et kirketag. En fremmed så ham og spurgte forundret, hvem der skulle have glæde af det. For ingen kunne komme til at se hans værk. Hvortil kunstneren sagde: »Jo, Gud kan.« — Historien siger noget væsentligt om hensigten med megen stor gammel kunst, som vi nyder godt af.

Nå, men ruderne her fortæller om Bibelens personer og om helgenerne. Farverne kalder Brorsons linier frem: »Se dem nu i deres pragt for tronen stå med kroner på, i himlens præstedragt!« På afstand virker dog de fleste af vinduerne som flader, som abstrakt kunst. Det er farvernes spil, man betages af. Og det nøjes man gerne med. Ruderne er de rigtigt gamle. Farverne er rene og fulde. Der er rødt som hyben og pigeoner i græsset, og der er blå som fjordens vand ved efterår.

*Kongeporten i
Chartres katedral*

Vi sidder omvendt på stolen og ser op mod rosen over hovedindgangen. I mange andre kirker ligner den virkelig en stor fyldt blomst. Men her er ikke hele cirklen gennembrudt. Der er store mørke partier. Og i dem lyser glasfelterne, et dyrebart diamantsmykke på sort fløjl. — De høje vinduer under rosen virker så meget stærkere som flader. Det ulmer og gløder i dem. Fra det nederste hjørne løfter sig lysgyldent. Det trænger ind i det blå højere oppe — og i det røde. Til sidst brænder det ud i ædelt violet. Andre farver kan gå af med sejren rundtom, f. eks. en ejendommelig gyldentbrun, der minder om høstskoven, eller det helt rene blå.

Som man sidder og kigger op, virker det, som om farverne ændres. Er det solen derude, som spiller på glasset? Næppe i dag. Da vi kommer ud ved middags-tid, er det i hvert fald stadig septembergråt. Vinduerne sidder i muren som matte farveløse felter. Intet røber de om, hvilken fryd de bereder den, som ser dem indefra.

Men det gælder at tage hver ting til sin tid. Og herude er også nok at glædes over, vrимlen af figurer omkring indgangene og tårne og spir mod himlen.

Over for domkirken er der en restauration, og der sidder vi og spiser. Herfra — stuen ligger lavt — ser kirken ud som et stort fremmedartet naturvæsen eller en vældig sfinks. Forvitrede som klipper er dens træk — og furede. En god legeplads for lys og skygge. Men man kan ikke sidde her i middagspausen og tegne en ordentlig skitse af den. Det er umuligt. Den er uoverskuelig. Et enklere hus, f. eks. en romansk kirke, ville sikkert virke mere umiddelbart tiltalende. Men måske vore virkelige oplevelser netop er

dem, som kommer bag på os. De retter sig ikke altid efter, hvad vi mener at kunne lide. Kirken derovre på den anden side gaden lader sig i hvert fald ikke slå ud af smag og teorier. Udenfor eller inde; det er umuligt at lukke af for den lovsang, den jubler over ens hovede, når man bare giver sig tid. Og i lovsangen synger alt i huset med, også ruderne. De kan ikke undværes her. Og her hører de til. Selvfølgelig kunne det være rart nok at få dem på nærmere hold, i et ordentligt museumsrum. Der ville alle enkeltheder kunne studeres. Og *de* ville så tale. Men vinduet selv ville hænge meningsløst og hjemløst.

Ikke al kunst er så ydmyg. I går var vi inde på Louvre, Frankrigs vældige kunstmuseum. Der hænger jo majestæterne, »Mona Lisa« og de andre mesterværker. At stå andægtig foran et af dem er som at være i audiens. Og se! Billedet slår sin tryllekreds om tilbederen og åbner allernådigst for sin rigdom. Så river man sig da løs og går fra den ene lille verden til den næste. Med én kunstner oplever man glæden over de jævne ting, ét billede hvisker om menneskets skønhed, ét jubler over kærligheden, ét taler inderligt om godhed. Ja, vist engageres man, men får også noget til gengæld — og bliver så træt! Det var godt at komme til Chartres i dag, godt at sidde i rudernes milde lys. En fransk kunstner sagde engang, at det var hans mål at male, som fuglene synger. Det lykkedes sandelig for de gamle glasmestre.

Sådan kan også moderne kunstnere arbejde. Det kan man opleve på museet for moderne kunst inde i Paris. I de store nye sale lyser lærredernes fine farver. Væk er alle grumsede skygger og penslernes forfinede kælen, der får en til at standse op ved detaljen. For-

nemt og klart taler billederne. Her skal man ikke have noget betroet under fire øjne. Man kan gå frank og fri gennem salene som sin egen herre og føle, at her er godt at være.

Pludselig står man i et mindre rum i enden af en fløj. Væggene er dækket af svært stof, der falder tungt og naturligt. På det hænger nogle ikke særligt store malerier. Og over dem står kunstnerens navn og hans årstal: Georges Rouault. 1871—1958. (Navnet udtales *ruo* med tryk på o). Hans værker hører til her i huset, for han var blandt de malere, som i begyndelsen af århundredet skabte den »moderne« kunst, farveglad og stærk i sin udtryksmåde. Vi glemmer tit, at det er så lang tid siden. De fleste af kunstnerne er døde nu; men deres værker kan overraske den dag i dag.

Rouault var en ener. Vi kommer lige inde fra Matisse's dagklare, festlige billeder, og han har mange beslægtede. Lærrederne her på væggen er helt anderledes. De ulmer netop som gamle kirkeruder. Og farverne er indfattet i sorte konturer. Farverne er lagt på i tykke lag, og de dækker ikke alle vegne hinanden. Hist og her glimter en igennem langt indefra. Overfladen er som en svagt ru sten eller som grove, arrede glasstumper, der er føjet sammen. Det kribler i fingrene; man får lyst til at røre ved billedet. For det har karakter, er en selvstændig ting, et stykke virkelighed, et smykke som glasfelterne i kirken. Megen anden kunst har slået sig til tåls med at være genspejling, raffineret efterligning.

Rouault begyndte da også som håndværker. Da han var fjorten år gammel, kom han i lære på et værksted, hvor man istandsatte middelalderlige kirkevinduer. Det skal man dog ikke lægge for meget i. Når han blev vor tids fornyer af kirkekunsten, er det selvfølgelig ikke, fordi han i sin teknik kan minde om de svundne tiders håndværkere, som han beundrede. Og det er heller ikke, fordi han selv som ældre kom til at udføre kirkeruder. Nej. Giver man sig tid over for hans billeder — og det kræver de — øjner man et

Højskoleuge forberedes

Det kan allerede nu meddeles, at samarbejdet mellem de unge katolikker i de nordiske lande, som har stået på igennem de sidste tolv år, og som især har drejet sig om afholdelsen af en »Nordisk skole« hver sommer, i 1962 vil blive udvidet til at omfatte et højskolearbejde for voksne. Planen herom har været forelagt for biskopperne i de tre nordiske lande og søges fremmet af et udvalg bestående af: korrespondent Aimée Wedseth, Norge, redaktør Göran Dahlin, Sverige, og skolebestyrer Erling Tiedemann, Danmark.

Det er naturligvis endnu for tidligt at bringe detaljerede oplysninger om sagen, men det kan dog røbes, at der vil blive tale om en højskoleuge med dansk, svensk og norsk deltagelse i slutningen af juli 1962. Man vil — som en naturlig fortsættelse af det hidtidige arbejde — ikke mindst søge at interessere yngre katolske ægtepar for arrangementet, som tænkes afholdt på en dansk folkehøjskole, hvor pladsforholdene giver mulighed for indkvartering også af familiernes børn.

Kristus-billede
af Rouault

mere inderligt slægtskab med de gamle, der levede og arbejdede i kirken.

Her hænger et af hans berømte Kristusportrætter. Han har malet mange, og ved første øjekast ligner de hinanden helt. Motivet er da også bestandigt det samme: den lidende Menneskesøn. Første gang man står og ser på et af dem, fristes man et øjeblik til at tro, at han gør grin med det hellige. Så anderledes er hans kunst end den, man er vant til. Der går ingen vej mellem for eksempel Carl Bloch's smukke, glatte skikkelse i Bedestolen på Frederiksborg Slot og så dette portræt, der kan minde om en primitiv maske. Det sorte i øjnene borer og borer. Og det gør også klatterne af rødt og blåt i randen af billedet. I den sorte skægkrans sidder munden som et frisk sår. På så nært hold er det firkantede stykke lærred på en gang smukt og farligt, som gloende sten. Rembrandts portrætter kommer man til at tænke på. De har også dette foruroligende uforklarlige skær, der kommer langt indefra.

Men de fleste af Rouault's malerier og raderinger forestiller slet ikke Kristus. Han har arbejdet med mange an-

dre skikkelser. Fælles for dem alle er, at de har det ondt — selv om de måske ikke tænker over det selv. Det er for eksempel de hårde dommere, hvad enten det er de rigtige i dommerkappen, eller det er os andre — eller Pontius Pilatus. Og han har malet skøgerne. Og ham, der skjulte sit ansigt bag en maske. Her på museet hænger til venstre på væggen et vemodigt portræt af en ung arbejder.

Altså slet ikke udefukkende bibelske motiver. Men alligevel: altings forgængelighed og skrøbelighed. Domsbasuner — dem har man hørt før. De har måske ikke i lang tid gjort så stærkt et indtryk som nu, efter vor generations oplevelse af ondskaben. Men det er dog vel stadig kun én side af sandheden? Selvfølgelig — og det ville være dumt at nægte, at Rouault's portræt af livet er ensidigt. Det kan ikke dække helt.

Men det ønsker han heller ikke, det skal. Smerten kan ikke være det sidste ord. Det siger han også selv indirekte. Han skildrer jo ikke noden og lidelsen som en ligegyldig eller bare interesseret tilskuere. — Den kraft og intensitet, han lægger i sin kunst, viser noget helt an-

det. Det er sandelig en *vrangside*, han lægger blot. Men så er der også en retside. Og den må få sit lys fra det, der også er i hans Kristusbillede. Se nøjere på det! Det udtrykker ikke kun afmægtig lidelse. Det lyser også af tålmod, medliden, kærlighed. Og fordi det gør det, kan det rykke ind på kirkens væg.

Domkirkeruder i Chartres, — hvad mon I kunne fortælle, om man tog en kikkert til hjælp? Måske ville det, som nu ser ud som lutter fryd, også berette andet. Men I skal blive, hvor I for mange tider siden blev sat. Det er i sin orden, at man her fra gulvet kun ser jeres skønhed, der er som drosselfløj i skoven en blank og gylden sommerdag.

Men også I er kun en del af det store kirkehus, som er umuligt at tegne, og som maleren Rouault arbejdede i. Mens man sidder og nyder jeres farver, dukker hans billeder op i tanken. Og det er, ligesom man føler sig trukket i ærmet af en alvorlig mand. Han beder, om ikke man vil vende sig et øjeblik og se frem mod alteret og korslet.

I mørket over det jubler lyset fra de farvede glas.

Må blive bag Berlins mure

Berlin (NC) Berlins nye biskop, den 40-årige *Alfred Bengsch*, som paven udnævnte i midten af august, opholder sig fortsat i Østberlin, idet han er blevet nægtet adgang til den øvrige del af sit bispedømme. Hans forgænger, kardinal Döpfner, har nu overtaget ærkebispedømmet München og Freising. Før sin afrejse ønskede kardinalen at møde biskop Bengsch, men det kommunistiske politi ville ikke tillade ham at gå ind i Østberlin. Man oplyste, at kardinalens navn står på listen over personer, som den kommunistiske regering ikke vil acceptere.

Kardinalen talte samme aften over fjernsynet og opfordrede ka-

tolikker på begge sider af jerntæppet til at modstå enhver følelse af had eller bitterhed. »Lad os vise kærlighed,« sagde kardinal Döpfner, »for at vi kan styrke vore brødre, mildne vanskelighederne og være stærke, frie og lykkelige.«

Berlins nye biskop har været hjælpebiskop for kardinal Döpfner i de sidste to år. Han var tidligere professor i teologi ved Berlins Neuzelle seminarium. Allerede i september 1959 blev det konstateret, at de østtyske myndigheder aflyttede hans telefon.

Der er 586.000 katolikker i Berlins bispedømme. 188.000 af dem bor i Østberlin og 180.000 i den tyske Sovjetzone. 218.000 bor i Vestberlin.

10 september:

Brønshøjs sommermarked Nordvanggårds høstmarked

To sogne, Brønshøj og Birkerød, gør i september et nyt fremstød for at skaffe midler til deres kirkebyggeri. De holder begge et »marked« søndag den 10. september. For Brønshøjs vedkommende er det et sommermarked, for Birkerøds vedkommende et høstmarked! Dette skyldes ikke, at Brønshøj ligger sydligst og har et så meget varmere klima, men forklaringen er den enkle, at Brønshøjs traditionelle sommermarked holdes senere i år.

Det kan synes lidt uheldigt, at to sogne så tæt ved hinanden samme dag prøver at tiltrække gæster fra Storkøbenhavn og landet lige udenfor. Forhåbentlig vil resultaterne ikke blive mindre af denne grund, selv om en og anden familie kan få svært ved at afgøre, hvor man skal tage hen for at »få en dag ud af det.«

o

Sommermarkedet holdes ved Sankt Antoni kirke, Frederikssundsvej 225. Det åbnes efter messen kl. 8. Der er opstillet en række righoldige boder på den overdækkede plads, hvor man også kan se

en model af den kirke, arkitekt Wilhelm Wohlert har tegnet. Når mørket falder på, vil haven blive festligt illumineret. Sommermarkedet har sin egen restaurant og sit Mester Jakel teater for børn. Hver time er der iøvrigt underholdning bl. a. af østrigere, som synger og spiller. Markedet afsluttes kl. 19 med den store lodtrækning.

Komiteen gør opmærksom på, at gaver til markedet kan indleveres i præstegården, Frederikssundsvej 225, og eventuelle beløb indbetales på giro 20 24 45, Sankt Antoni kirke.

o

Det er nu to år siden, de første søstre flyttede ind på Nordvanggård ved Bistrup, efter at katolikerne i Hillerød og Birkerød forgæves havde ført forhandlinger om at få et passende stort hus i Hillerød. Det har vist sig at være meget gunstigt, at man tog imod tilbuddet fra Birkerøds borgmester og købte den gamle gård, hvor der nu er indrettet et hvilehjem, en halvdags børnehave og en præstebolig. Der arbejdes på at omdanne den ene af gårdens længer til kirke. Den skulle stå færdig i foråret 1962.

Nordvanggårds høstmarked åbnes kl. 10 med messe celebreret af biskop Th. Suhr. Kl. 11 begynder »markedet« med dets mange boder og restauration, hvor gæsterne kan få det nødvendige til livets ophold. Om eftermiddagen kl. 15 og kl. 17 forestår søstrene et Mester Jakel teater.

Høstmarkedet slutter om aftenen med bal i haven fra kl. 19 til 22. Musikken leveres af jazz-orkestret fra »Gabriels horn«. Den nærmeste forbindelse til høstmarkedet er S-tog til Holte og derfra med den gule bus nr. 187 til Planstagevej i Bistrup.

Bog om Johannes XXIII

Rom (KIPA) Pavens privatsekretær, den 46-årige mgr. *Loris Capovilla*, har udsendt en bog om Johannes XXIII. Mgr. Capovilla indrømmer i sit forord, at det selvfølgelig ikke er let at skrive en bog om en foresat og holde sig til sandheden. Han har ikke ønsket at være indiskret, men blot at fortælle nogle træk fra pavens tilværelse. Forfatteren var i en årrække redaktør af det katolske blad »Avvenire d'Italia« i Bologna og blev i 1953 privatsekretær for den vordende pave, som dengang var patriark af Venedig. Han ledsagede kardinal Roncalli i konklavet efter Pius XII's

Biskop Alfred Bengsch

død og beholdt sin stilling som privatsekretær, da kardinalen var blevet valgt til pave.

Mgr. Capovilla fortæller, at paven kan glæde sig over et fortræffeligt helbred og er langt mere bevægelig og levende, end han ser ud til. Paven står hver dag tidligt op og arbejder meget konstant. Det sker, at han efter 5—6 timers trættende audienser, når han omsider kan indtage et måltid, fortsætter med at modtage besøgende, mens han spiser. Han tænker sjældent på, at han har behov for at hvile sig. Når man spørger mgr. Capovilla, hvad paven egentlig bestiller, svarer han simpelthen: »Han er pave!« Det har ikke gjort større indtryk på Johannes XXIII, at han blev valgt til pave. Han har simpelthen indrettet sig på en ny arbejdsrytme og virker ganske enkelt og naturligt som pave uden at være nervøs, men selvfølgelig ikke uden lidelser. Mgr. Capovilla beretter så følgende:

»I den første uge efter pavevalget måtte Johannes XXIII gøre sig fortrolig med den tanke, at et nyt og stort ansvar var lagt på hans skuldre. Da han en nat vågnede og begyndte at gennemtænke et alvorligt problem, sagde han pludselig til sig selv: 'Det må jeg snart tale med paven om!' Da han med ét blev sig bevidst, at han nu selv var pave, korrigerede han sin tankegang: 'Det må jeg snarest tale med den kære Gud om!«

Det kan gøres på flere måder... ved St. Anthony kirken i Cornwall har en læge, som gerne vil hjælpe landsbyens kirke, lavet en model og opstillet den på parkeringspladsen i håb om, at bilisterne frivilligt vil benytte denne usædvanlige parkeringsautomat.

Den nye rundskrivelse

Med lidt forsinkelse bringer vi om kort tid et fyldigt referat af pavens rundskrivelse om de sociale spørgsmål. Rundskrivelsen oversættes nu og vil foreligge som bog sidst på efteråret.

Haag (KIPA) Ifølge den nyeste folketælling er hollænderne ikke mere en overvejende protestantisk nation. Tallene tager sig således ud: 4.850.000 katolikker, 4.500.000 protestanter (presbyterianere og calvinister), 2.140.000 konfessionsløse og en ubestemmelig skare på 490.000.

Ny dansk redemptorist

Søndag den 20. aug. blev pater Leon Drzal, redemptorist præsteviet af biskop Subr i Sankt Annæ kirke på Amager. Den nyviede præst sang sin primitivmesse den 27. aug. i Nykøbing F.

Vi bringer i næste nummer billeder fra præstevielsen.

De ortodokse indbyder til Rodos

Geneve (KIPA) Metropolit Maximos af Sardes, som er præsident for patriarkatet Konstantinopels panokristelige forbindelseskomité, har på en pressekonference i Geneve på patriark Athenagoras I's vegne bekendtgjort, at både den katolske kirke og Kirkernes Verdensråd vil blive indbudt til den panortodokse kongres på Rodos.

Metropoliten udtalte, at man på Rodos i særlig grad ville drøfte forholdet til de øvrige kristne kirker. Der består allerede et nært forhold mellem de ortodokse og anglikanerne, og forholdet til Kirkernes Verdensråd bliver stadig bedre. Det skulle ikke vare længe, før alle selvstændige ortodokse kirker er medlemmer af Kirkernes Verdensråd.

På en forespørgsel svarede metropoliten, at de ortodokse kirker med den største opmærksomhed vil følge det 2.

Vatikankoncilis virksomhed, eftersom det jo skal behandle »en søsterkirkes indre anliggender«. Man kunne imidlertid på nærværende tidspunkt ikke sige noget om, hvorvidt de ortodokse kirker ville sende observatører til konciliet, hvad de for øvrigt indtil nu heller ikke havde modtaget nogen indbydelse til. De ortodokse ville imidlertid aldrig kunne anerkende pavens primat i Kirken.

Man regner med, at der kommer 130 delegerede og observatører til Rodos. Foruden den romersk-katolske kirke og Kirkernes Verdensråd er det også meningen, at de østlige kirker såsom den koptiske, den ætiopiske og den armenske kirke samt den anglikanske og den gammel-katolske kirke skal indbydes til at sende observatører til kongressen på Rodos, som vil blive åbnet den 24. september.

For at deltage rigtigt i messen må vi have legemet med i vor bøn

Da Gud åbenbarede sig for Moses i den brændende tornebusk, siger han til ham: »Kom ikke nærmere! Drag dine sko af dine fødder, thi det sted, du står på, er hellig jord!« (2. Mosebog 3,5). Disse to ting (ikke at komme nærmere og at drage sine sko af) er tegn på ærbødighed. De udtrykker skabningens følelse af ærefrygt, når den står over for sin Skaber.

Da Gud senere påny åbenbarede sig for Moses på Sinaibjerget, »bøjede Moses sig hastelig til jorden og tilbad« (2. Mosebog, 34,8).

Flere århundreder senere modtager også profeten Elias den nådesbevisning, at Gud åbenbarer sig for ham på dette bjerg, og »Elias hyllede sit hoved i sin kappe«.

Da apostlene Peter, Jakob og Johannes hørte Guds stemme ved Kristi forklarelse på bjerget, »faldt de på deres ansigt« (Matthæus 17,6).

Menneskenes første reaktion over for Gud er ikke at tale, men at udtrykke deres ærbødighed ved en eller anden handling, som rent uvilkårligt udtrykker den følelse af ærbødighed, der bemægtiger sig skabningen, når den står over for sin Skaber. Det er en tilsvarende handling, vi udfører, når vi knæler, idet vi går ind i kirken.

Holdning og bevægelser under bønnen

De forskellige eksempler, vi har nævnt ovenfor, betyder for øvrigt ikke, at bønnen kun kan give sig udtryk i, at man bøjer sig til jorden eller falder på knæ.

I salmerne siger vi gentagne gange: »Jeg hæver mit blik til dig« eller »Jeg opløfter mine hænder til dig«. Der er visse bevægelser, der udtrykker bøn, og der er lige så mange af dem, som der er former for bøn. Det ved vi godt. Vi har jo selv for vane at gøre korstegn, at slå os for brystet og at bøje hovedet, når vi siger »Ære være Faderen...«, eller at se på hostien, når vi tilbeder den efter forvandlingen.

Selve det, at vi går frem til kommunionstbænken for at modtage nadveren, er en bevægelse, der udtrykker bøn: Vi går hen til Kristus. Denne handling har ikke udelukkende praktisk betydning. Den er et udtryk for vor tro.

... er i sig selv en bøn

Vor holdning og vore bevægelser under bønnen er derfor ikke alene noget, der ledsager den. De er i sig selv en bøn, og de støtter vor bøn.

Ifølge katolsk opfattelse er legemet ikke noget foragteligt eller ligegyldigt. Det er sjælens tjener..., det giver udtryk for sjæl-

»Menneskesøn, stå op på dine fødder, så jeg kan tale med dig!«

Herren til Ezekiel
(Ezekiels bog 2,1)

Alle fulgte de os på vej med hustruer og børn, til vi kom uden for byen. Der knælede vi ned på stranden og holdt bøn.

(Apostlenes Gerninger 21,5)

lens holdning: legemets bøn er knyttet til og ledsager sjælens bøn.

Legemets holdning drager sjælen med sig. Man knæler, når man er til skrifte, fordi man i det øjeblik særlig erkender, at man er en synder. Man rejser sig op for at lytte til evangeliet, fordi Guds ord gør os til frie mennesker, som senere skal opstå fra de døde.

Fælles holdning og bevægelser

Derfor har Kirken altid lagt stor vægt på de troendes holdning og bevægelser, og det har sat sig varige spor i liturgien. I fastetiden siger diakonen til menigheden, hvilken holdning den skal indtage: »Lad os knæle — Lad os rejse os — Bøj jeres hoveder foran Gud«.

Det fremgår imidlertid tydeligt, at vi har mistet sansen for at indtage den samme holdning og gøre de samme bevægelser. Når man kommer ind i en kirke under messen, ser man, hvordan menigheden sidder, står eller knæler, alt efter de enkeltes personlige forgodtbefindende. Men kan man sige, at det er naturligt?

Vi har imidlertid bevaret i hvert fald én fælles holdning: Alle rejser sig for at høre evangeliet. Og vi kan sikkert alle sammen være enige om, at det aldrig har generet eller forstyrret vor bøn. Tværtimod!

Hvis vi vil tage bedre del i messen, må vi finde tilbage til den samme fælles spontanitet, når det gælder alle de øvrige bevægelser og holdninger.

SØNDAG d. 3.: 15. søndag efter pinse (s. 706, grøn).

MANDAG d. 4.: Søndagens messe (s. 706, grøn).

TIRSDAG d. 5.: Laurentius Justiniani (s. 1069, hvid), biskop.

ONSDAG d. 6.: Søndagens messe (s. 706, grøn).

TORSdag d. 7.: Domkirkens indvielse (s. [77]; hvid).

FREDAG d. 8.: Marias fødsel (s. 1069, hvid). Ihukommelse af Adrian (s. 1069), martyr.

LØRDAG d. 9.: Gudsmoders lørdagsmesse (s. [90], hvid). Ihukommelse af Gorgonius (s. 1072).

Eller: Gorgonius (s. 1072, hvid), martyr. Ihukommelse af Gudsmoders lørdagsmesse (s. [90]).

SØNDAG d. 10.: 16. søndag efter pinse (s. 710).

Frihed og næstekærlighed

Det ville ganske vist være ilde anbragt udelukkende at være optaget af, hvilken holdning man skal indtage. Vor ydre holdning skal svare til vor religiøse indre holdning.

Selv om man det meste af tiden bør følges ad, er der dog tidspunkter, hvor man kan følge sine personlige tilskyndelser.

Desuden må man tage hensyn til ældre mennesker og til folk, der er for trætte til at gøre som de andre. Det er ganske almindelig næstekærlighed. Men den holdning, resten af menigheden indtager, hvad enten den står eller knæler, vil ganske sikkert hjælpe dem, som af helbredshensyn ikke kan gøre det samme, til at bede bedre, fordi de ved, at de hører til et folk af troende, der indtager en holdning, som støtter den fælles bøn.

Hvordan man forholder sig under messen

Ved at stå udtrykker man opmærksomhed, aktivitet, taksigelse og forventning om opstandelsen.

Menigheden står,

— når præsten kommer ind, og når han forlader kirken efter messen,

— under evangeliet,

— når præsten henvender sig til den, og når han på hele menighedens vegne beder:

— kirkebønnen,

— præfationen,

— Fadervor,

— slutningsbønnen.

o

Når man *sidder*, er det ikke blot for at hvile sig, men også fordi man derved udtrykker og forøger sin evne til at tage imod og til at overveje det, man hører, som Maria i Betania, der »satte sig ned ved Herrens fødder og hørte på han ord«.

Menigheden sidder:

— under epistlen,

— under de tekster, der synges efter epistlen,

— under meddelelserne og prædikenen,
— under offertoriet, efter at præsten har sagt »Dominus vobiscum — Herren være med jer«.

— Man kan endvidere sidde, mens præsten renser patenen og kalken efter kommunionen, men man rejser sig igen ved det »Dominus vobiscum«, der går forud for slutningsbønnen.

o

Ved at *knæle* udtrykker og befordrer man den indre bøn, bodfærdighed, ydmyghed og tilbedelse.

Menigheden knæler under forvandlingen, og man kan derefter forblive knælende indtil »Pater noster«. Endvidere kan man knæle under bønnerne i begyndelsen af messen.

o

Disse retningslinier, som man efterhånden følger i flere og flere bispedømmer i udlandet, svarer stort set til det forslag, pastor Schindler allerede i 1928 fremkom med i sin bog »Liturgi«, side 424.

1. kl. kød,
pålæg og
bestekød

SOPHUS LARSEN & SØN
Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Børge Christiansen

Slagtermester

Skovvang 23 - Tlf. 3026
Svendborg

**NIELS MADSENS
MASKINSNEDKERI**
Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

**SVENDBORG
LIGKISTEMAGASIN**
Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH
KAFFE - VIN - KONSERVES
Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg
Telefoner: 1410 og 172

Malermestre
L. LARSEN & SØN
Brogade 10 - Svendborg
Telefon 1016

Therese af Lisieux

Fortsat fra side 3

*forkert i en så beskeden indførelse af
teknikken i klostrets liv!*

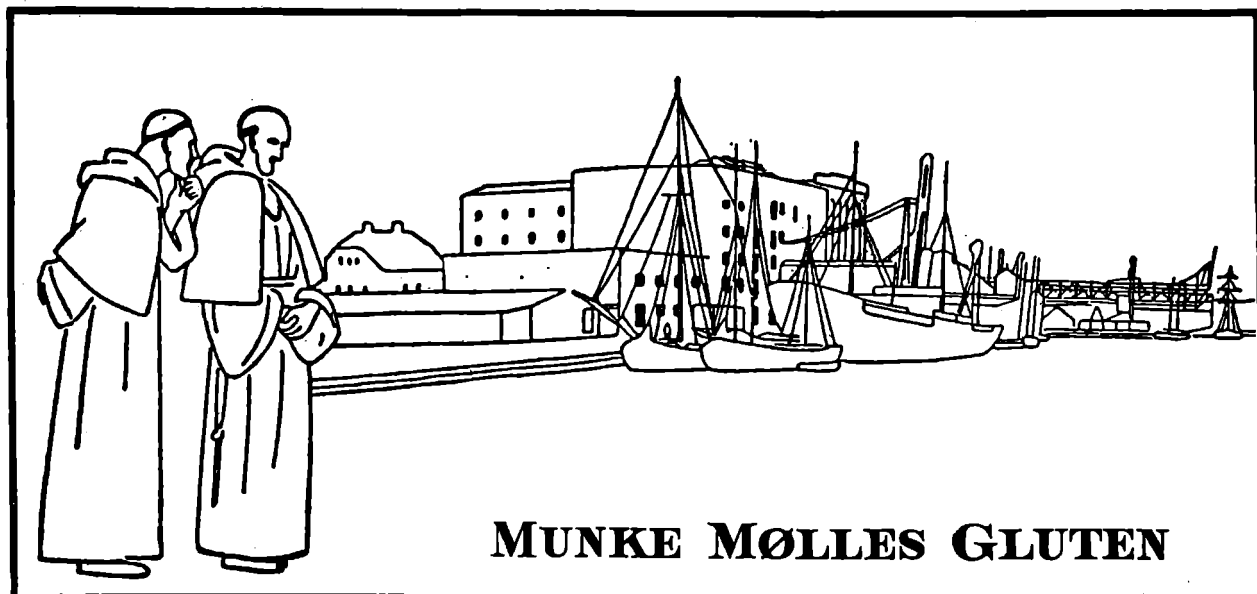
Apparatet, som var noget nyt for de fleste af søstrene, vakte betydelig interesse iblandt dem. Og hvad var da mere naturligt end at bede den lykkelige indehaver om at tage nogle billeder, når der var en fest i klostret, ved løfte-aflæggelser, eller måske når søstrene udførte et eller andet arbejde i fællesskab? Fotografierne bidrog til at sætte kulør på den venskabelige brevveksling, som søstrene opretholdt med andre af ordenens huse, og de gjorde det ligeledes muligt af og til at sende et personligt minde til søstrenes slægtninge. Fra 1894 begyndte klostrets billedsamling, som hidtil havde været meget beskeden, at vokse betydeligt. Fra 1894 til 1897, da Therese døde, foreligger der 41 billeder, hvor man ser hende alene eller sammen med sine medsøstre.

Hvordan har Céline nu optaget disse billeder? I håndbøger om fotografering fra den tid anbefales det »at anbringe den, man vil fotografere, ved et eller andet arbejde, vedkommende plejer at beskæftige sig med, eller i en situation, der er typisk for den pågældende. En soldat kan for eksempel gøre noget ved sit gevær, en fisker kan have en line i hånden o.s.v.« Céline følger omhyggeligt disse naive råd og overfører dem på kløsterlivet. Alle tænkelige kendetegn for den tids karmeliterinder optræder derfor på billederne: timeglas, liljer, rosenkranse, helgenbilleder, hyrdestaven, de hellige kar og diverse genstande fra

sakristiet. Som kulisser udnytter hun alle de muligheder, klostret har at byde på: klostergangene, krucifikset i haven og de forskellige statuer, der pryder væggene. Alt dette har været med til at skabe de efterladte fotografier, som tit virker temmelig kunstige i deres opstilling.

Dertil kommer at billederne ofte er stive og uskarpe. Den tids linser gav ikke tilstrækkelig lystilførsel, og pladerne var ikke følsomme nok. Det kunne derfor være op til ni sekunder, før billedet var taget. Hvordan skulle man blive ved med at se naturlig ud så længe? Selv om det lykkedes en at fange en enkelt persons opmærksomhed, hvordan skulle det så lykkes med alle søstrene i klostret på én gang? Efter nogle sekunders forløb blev ansigterne stramme og unaturlige, smilene stivnede, musklerne spændtes, og kedsomheden lejrede sig over hele gruppen. Therese, som havde et meget levende ansigt, var sikkert den, som dårligst kunne tage den lange eksponeringstid. Hendes ansigt ser mange gange kedsommeligt ud, fordi hun har rørt sig... Der er ingen tvivl om, at de fotografiske vidnesbyrd ikke yder Therese fuld retfærdighed, og det er sikkert disse mangler, der forklarer, hvorfor Céline var utilfreds med dem og følte trang til at fastholde søsterens træk på en anden måde, nemlig ved hjælp af sin pensel.

Men når det er sagt, må man medgive, at fotografierne, til trods for eller måske snarere *på grund af* deres mangler, giver os et overraskende materiale i hænde. Det er med Céline som med Therese. Når Therese skriver digte —

MUNKE MØLLES GLUTEN

En detalje fra et større billede: Thereses hænder

når hun altså vil »skabe kunst« — er hun simpelthen rædsom. Det lykkes hende aldrig at gøre sig fri af den sødlatne sentimentalitet, som kendetegner det århundrede og i endnu højere grad det milieu, hun lever i. Da hun derimod skriver sine erindringer, tænker hun ikke på kunst, men skriver, som hun tænker. Så bliver hendes stil kortfattet, flydende og virkelig smuk. Der er sider i »En sjæls historie«, som hører til de smukkeste i hele den franske litteratur. Det samme gælder Céline og hendes portrætter. Når hun maler, ødelægger hendes dårlige kunstneriske smag uundgåeligt alt, hvad hun rører ved. Når hun derimod fotograferer (og især når hun gør det uden at søge at skabe en bestemt effekt), laver hun undertiden nogle ualmindelig smukke og virkelighedstro billeder. Blandt de 47 ægte fotografier af Therese, som man har været i stand til at finde, og som for nylig er blevet udgivet af pater François de Sainte Marie, er lige ved 40 fotograferet enten af søster Geneviève selv eller efter hendes anvisning. Nogle af dem er fotografiske dokumenter af en usædvanlig høj menneskelig værdi — som Carl Th. Dreyers store nærbillede af Jeanne d'Arc på sin vis var det. Når man gennemblader dette

album, har man for første gang indtryk af, at det er en helgeninde, man har for sig, og at man direkte og uden forstyrrende mellemlid kan læse trækkene i hendes ansigt og udtrykket i hendes øjne. Det sidste billede i bogen glemmer man ikke så snart igen. Det forestiller Thereses hænder, foldede til bøn. Papiret er her kornet på en måde, så det minder om lærred. Man har en fornemmelse af at stå ansigt til ansigt med en detalje i et maleri af La Tour.

Fotografierne får én faktisk til at tilgive søster Geneviève alle de portrætter, hun har malet af Therese. De har for tid og evighed skaffet hende oprejsning i efterverdenens øjne...

Martin Drouzy O. P.

†

R.I.P.

Vor opofrende og kærlige mor,
enkefru

Vilhelmine Kathrine Hansen

* d. 12. 9. 1883 † d. 14. 8. 1961

Velforberedt ved Kirkens hellige sakramenter.

Bed for hendes sjæl.

Niels Hansen

Børn, børnebørn og oldebarn

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi-
og
plasticvarer
til hospitaler
og
sygehuse

ved E. D.

Det er børneskolens ånd og tone mere end kundskaber i mange fag, der må være det afgørende for kristne forældre, hævder pastor Fr. Schrøder i en artikel i Kristeligt Dagblad, hvori han — det forekommer os med rette — påpeger det besynderlige i, at Indre Mission har begyndt deres selvstændige skoler ovenfra: højskoler for den voksne ungdom og ungdomsskoler for overgangsårene. Derimod har man ikke hørt om en friskolebevægelse i den lejr.

Pastor Schrøder er bange for, at kristendomsundervisningen vil blive askepot i de skolekasser, der rejser sig i by og på land i disse år.

»Morgensang og trosbekendelse og Fadervor forsvinder, lærerne vil nødtigt undervise større børn i religion og historie, ingen føler ansvar for, at børnene opdrages, så de må tilhøre Kristus, som de i dåben er indpodet i. Jeg har truffet forældre fra København, der i skræk for denne masseundervisning i skoler, hvor lederen umuligt kan kende børnene, har sendt deres i katolsk skole. De vidste ikke, at der fandtes en friskole på stenbroen«.

»Det er«, slutter pastor Schrøder »i højeste grad på tide, at Indre Missions kredse kender deres ansvar og vågner op til dåd, så der kan rejses et stort tal af kirkeskoler. Nu er det den belejlige tid da mange af de små skoler står tomme, efter at centralskolen er bygget. Økonomisk er opgaven nu overkommelig, da det offentlige dækker 90 pct. af friskolens udgifter«.

o

I en samtale med Hans Bendix i Politiken vil maleren Axel P. Jensen have sig frabedt at blive kaldt overtroisk. »Jeg holder mig kun til mirakler, det er jo kendsgerninger, så har man godt nok fast grund under fødderne«. Derpå fortæller Axel P. Jensen følgende virkeligt »mirakuløse« historie om en sy pige i Firenze:

Hun rendte til alle kirkebryllupper, ville selv så gerne giftes. Hun havde en træfigur af den hellige Antonio stående foran sig ved siden af symaskinen. Hun bad ustandseligt til ham, for han er pigernes skytsbelgen, der skaffer dem en mand, bare de er fromme nok. En aften mistede hun tålmodigheden, hun følte,

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7 . Svendborg
Tlf. 2021
Afdeling i København:
Nygaardsvej 6, Ø . Tlf. 29 16 88
Svendborg-København hver uge
Flytter alt overalt

Holbæk

AXEL SMITH'S EFTF.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 . Holbæk
Telf. 136

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester
Markedsplads 10,
Holbæk,
Telefon 239

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod
smerter fra gigt, ischias og sygdomme som
kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65

Leverandør til hospitalet

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 32

Kaj Andersen

Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

hun var bleven gammel jomfru af al den fromhed og kylede den hellige Antonio ud af vinduet. Lidt efter kom en mand op og beklagede sig over, at han havde fået den i hovedet. Ham blev hun gift med. Hvem er jeg, hvis jeg så ikke skulle tro på mirakler?

o

Trods sommertravlheden synes tolderne i Krusaa at have humoren i behold. I et lille lokale i toldhuset, bestemt for kropvisitationer, er anbragt et stort spejl, hvori delinkventerne efter endt behandling kan rette på slipset. I spejlets ene hjørne sidder en seddel med skriftens ord:

Giv alle, hvad I er dem skyldige: den I er told skyldige, told, den I er ære skyldige, ære. Romerbrevet kap. 13, vers 7.

o

I en samtale med Horsens Folkeblad røber pastor Poul Küllerich-Hansen tågede forestillinger om, hvad skriftemål er — efter hans opfattelse vel nærmest på linie med fortrølig dagligstue-snak.

»Skriftemålet har eksisteret lige siden reformationen,« siger han. »Præsters kontorer benyttes oftere end almindelig antaget af mennesker, der af en eller anden grund ønsker at tale med en person, om hvem de ved, at han vil høre på dem, og at han har ubetinget tavshedspligt. Og jeg tror, at sådanne personlige samtaler ofte kan have mere værd end et tvungent årligt skriftemål. Jeg tvivler ikke om, at den katolske skriftemålspraksis betyder meget for mange katolikker, og at vi godt kunne lære noget der. Men alt, hvad der hedder tvang i åndelige spørgsmål, er mig imod. Jeg glemmer ikke en påskeferie i Berchtesgaden, hvor der ved bykirken

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

EMANUEL JENSEN & H. SCHUMACHER

Murer- og

Entreprenørforretning A/S

Godthåbsvænget 4, København F

Telefon C. 968

Chr. Hansens køudsalg
København F

Telefon Eva 6465 - 6466

Gl. Kongevej 163

KBK

Aktieselskab

KØBENHAVNS

BRÆNDELS KOMPAGNI

Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10

Øbro 9974

Blomster sendes overalt

stod lange køer, der førte ind til skriftestolene og derfra videre til altrene. — Der var et flammehav af brændende kærter — og så førte køerne videre ud af kirken over til værtshusene.»

Ja, er man tilstrækkelig vågen vil man aldrig savne objekt for sin undren. Tænk for eksempel, at der findes præster, som har tid til at rejse på udenlandsferie i påsken, kirkeårets største højtid...

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER

København

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A

Aarhus

Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —

DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus

(lige ved katolsk kirke)

Specialist i båndopt. og
long playing

Pastor Højbo om Paulus

Pauli breve er svære at forstå, fordi vi er for lidt inde i hans tankegang. Kristendommen kommer ikke til os gennem abstrakte formler, men gennem levende menneskers vidnesbyrd. Derfor er det såre nyttigt og forfriskende at se hvordan livet ser ud i et stort menneskes perspektiv. Vi vil igennem en række aftener beskæftige os med væsentlige sider af Pauli kristendomsopfattelse ved sammen at læse de mest repræsentative sider af hans korrespondance.

Vi mødes første gang i krypten under Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København, torsdag den 14. sept. kl. 19.45 og fremdeles hver 14. dag.

☆ *Bjørn Højbo*

Brdr. Andersen

Tømremestre
V. Kjærbosvej 1, Kolding
Telefon 281
Tømrer- & snedkerarbejde udføres

VÆR SMART
SPAR PENGE
KØB

Suurballe SKO

Tordenskjoldsgade 2 - Tlf. 67561
Aarhus

FYENS DISCONTO KASSE
(BANK-AKTIESELSKAB)

ODENSE

STIFTET 1846

Danmarks ældste private bank

FECHTENBURG

autoriseret installatør

Telf. 12 86 00

Hjallesevej 46 Odense

TIL BYEN
- i byen
FRABYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 12 27 75

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9-16 - Lørdag lukket

Fødeklinikken

Skottogaarden *Fru Svenstrup*
Kastrup. Tlf. 50 39 01
Smukke lyse en-, to- og tre-
sengs- samt fællestuer.
Også ambulante fødsel.

VÆRELSE TILBYDES

i rolige omgivelser til pålidelig
dame på billige vilkår. Skriftlig
henvendelse til Jesu Hjerter kirkes
kontor, Stenosgade 4 A, Køben-
havn V.

o

Hong Kong (NC) *Ti præster af franciskanerordenen har fuldført den første komplette katolske oversættelse af Bibelen til kinesisk. Arbejdet har varet 16 år. Oversættelsen er foretaget fra Bibelen originalsproget, og den kinesiske tekst blev udgivet efterhånden, således at det gamle og det nye Testamente forelå i elleve bind. I næste oplag udsendes Bibelen samlet i ét bind med kommentarer og historiske oplysninger.*

Nye film

Fortsat fra side 16.

mod afslutningen, men spændingsmomentet holder publikum i ånde så godt som i nogen Hitchcock-film.

Handlingen, som fra første færd er helt blottet for almindelig moral, udspiller sig som en leg, som forfatteren gennemfører uden at vakle. Alain Delon, der udfører Toms rolle, er mesterligt instrueret af en René Clément, der betragter vor magtesløshed med et lidt ondskabsfuldt smil. Man kan ikke lade være med at beundre hans dygtighed, men selve intrigen berører én ikke et øjeblik personligt.

Forbudt for børn.

MEIERIET **Jestebco**

Aarhus by's førende
TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Katolske menighedsplejer

Med biskoppens tilladelse får Katolske Menighedsplejer en søndag om året kollekten fra alle landets kirker og kapeller. På den måde deltager alle danske katolikker i omsorgen for vanskeligt stillede børn og unge i bispedømmet, og de er samtidig med til at bære de udgifter, som er forbundet med at yde juridisk og social vejledning fra menighedsplejernes kontor.

Må vi ganske særlig på disse søndage — i år bliver det den 10. september — også bede om Deres forbøn for arbejdet.

G. Garth-Grüner
formand.

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

J.C.

Rocco og hans brødre

En enke og hendes fem sønner forlader Syditalien for at slå sig ned i Milano. Hvordan falder de til i den nye livsform? Hvordan løser sønnerne hver for sig spørgsmålet om kampen for en eksistens? Hvem bliver de sejrende, hvem de besejrede?

Luchino Visconti, som her har givet afkald på den velovervejede struktur, der præger hans tidligere film for eksempel (*Sansernes rus* og *Hvide netter*), har bygget denne film op som en slags umådelig fresko, hvor alt er blandet sammen: Realisme og lyrik, naturalistisk skildring og drama, et drama, som undertiden — det må man sige — grænser til det melodramatiske, men som også undertiden når tragediens højder. Gennem denne tre timers film giver Visconti os sin opfattelse af menneskets skæbne: hård, grusom, absurd, men samtidig smuk og betagende. Visconti er klarsynet og pessimistisk, men ikke fortvivlet. I den verden, han åbner for os, lever lidelse og glæde, kærlighed og had side om side.

Rocco (Alain Delon) er den person, instruktøren giver den centrale plads i filmen. Han er den fødte godhed, mildhed og gavmildhed. I modsætning hertil står den ældre broder Simones (Renato Salvatori) ondskab, brutalitet og fortvivlelse. Begge brødre er professionelle boksere, men mens Simone er elendig, har Rocco stof i sig til at yde det mesterlige. Også på et andet område er de rivaler: De elsker den samme kvinde, Nadia (Annie Girardot), som på en gang bliver årsag til Simones fordærv og til den mest storslåede ædelhed hos broderen. En bitter, næsten uudholdelig scene markerer konfliktens højdepunkt: Simone voldtager Nadia for at tage hende fra Rocco, der med virkelig kærlighed prøver at redde den faldne pige. Her går Visconti til en yderlighed, der er næsten djævelsk, mens det i andre scener lykkes ham at betage os netop ved sin blufærdighed og tilbageholdenhed.

Rocco og Simone markerer i denne

»Det festlige danske farvelystespil«, meddelte annoncen, og jeg satte mig med bange anelser. Der er gået 10 år, siden jeg sidst overværede — og overlevede — en dansk film. Der sporede ingen ændringer i den dydigt-frivole genre, som vist må siges at være vore hjemlige instruktørers speciale.

Det har i disse spalter før været fremhævet, at de mest skadelige film er dem, der giver et falsk billede af livet og derved fremmer eskapismen. Desværre er disse ofte de største publikumssuccesser, og at dømme efter de opstemte udbrud, der lød efter forestillingen, danner denne ingen undtagelse i så henseende: det

film tesen og antitesen, de repræsenterer det gode og det onde, der kæmper mod hinanden. De to begreber genfinder vi, ikke mere i ren tilstand, men uløseligt forbundet, i Nadias person, hun, som er i stand til det bedste og det værste, som svinger mellem onskabens magt og kærlighedens lys. I en fuldstændig ateistisk atmosfære, uden den mindste forbindelse med noget religiøst, når instruktøren således til at skabe en stemning, der bliver meget lig en kristen tragedie. Alt sker, som om Rocco var en slags inkarnation af kærligheden. I den sidste scene siger broderen Ciro om ham, at »han er en helgen«. Når Rocco tilgiver krænkelser, når han giver afkald på sin kærlighed til Nadia, fordi han tror, det kan tjene til Simones frelse, er hans godhed i virkeligheden en slags umiddelbar hellighed.

Er det ham Visconti sætter op som et ideal? Nej, han synes tværtimod at tage afstand fra ham. I den sidste scene forsvarede Ciro sin egen holdning, realistisk og afbalanceret, fornuftig og klar, i modsætning til på den ene side Roccas umulige idealisme og på den anden side Simones nedbrydende fortvivlelse. Kan man sige, at han er syntesen af de to? I hvert fald er denne rigdom på modsætninger ikke det mindst interessante i den indholdsrige, men vanskelige film, der utvivlsomt er et af filmkunstens betydeligste værker i de senere år.

M.D.

Forbudt for børn.

er jo så dejligt, når man kommer fra den 2-værelses i sit udsalgstøj, at få lov at kigge indenfor i luxurvillaer med alt det pæneste pæne blåstemplede design, hvis indvånere vælter sig i creationer fra modefyrster og pelsværk til toppriser.

Derfor kunne stykkets personer naturligvis godt have forekommet virkelige, men her spilles kun på rutine og manerer, gamle fraser og fløvsler. For at stimulere folk har man tilsat lidt fransk »småkød«. Det havde tilsyneladende den ønskede virkning. Den kokette Collette kom, lå og sejrede efter mange — af og til — pudsige forviklinger over sin svigerfamilie og rivalinde, den ufåfæle, frigjorte societypige.

bm.

Kun solen var vidne

Det, vi får at se, er »den fuldkomne forbrydelse«, udført af »the Talented Mister Ripley«. Hvad er det, der får den unge mand til at myrde sin ven Philippe Greenleaf, denne amerikanske turist, som har så mange penge, at han ikke ved, hvor han skal gøre af dem? Er han en oprører, en afsporet person, et ulykkeligt menneske eller en mand, der ikke ved, hvad han gør? Denne gåde løses ikke. For dem, der kender ham, er han typen på en helt igennem ubetydelig ung mand. Tilskueren, som har lejlighed til at iagttage hans mindste udtryk og handlinger, ser ham derimod som en dygtig fyr, som i løbet af et øjeblik formår at udklække en dristig plan og bringe den til udførelse.

Hvilket motiv ligger nu til grund for forbrydelsen? Det fortæller René Clément os ikke. Det er så meget forskelligt — og det er dette vage, der er baggrunden for handlingen. Der er først Toms uovervindelige ønske om at til egne sig vennens stærke personlighed: han efterligner hans skrift, hans bevægelser og hans stemme, og han går i hans tøj. Så er der ønsket om at få fat i hans penge. Og endelig er der hans forelskelse i Philippes forlovede, Marge. Til lands og til vands skrider handlingen

Fortsættes side 15.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 36 . 8. september 1961 . 109. årgang . 85 øre

Johannes XXIII taler ud om *vort sociale ansvar!*

Pave Johannes XXIII's rundskrivelse om de sociale spørgsmål udkommer senere på efteråret i en officiel dansk oversættelse under titlen »Vort sociale ansvar«. Vi vil som en forberedelse til læsningen af dette betydningsfulde dokument i sammendrag gengive rundskrivelsens indhold. Vort referat må ikke betragtes som en oversættelse, men blot som en hjælp til at fordybe sig i den fuldstændige tekst. En oversættelse ville optage henved tyve tekstsider her i bladet!

Paven indleder sin encyklika med at pege på forbindelsen mellem Kirkens åndelige mission og dens omsorg for menneskehedens jordiske livsvilkår. Kristus har givet Kirken det særlige hverv at gøre sjælene delagtige i de overnaturlige værdier, men den skal også have sin opmærksomhed henledt på menneskets daglige materielle og kulturelle behov. I 2000 år har Kirken for at efterligne Kristus og opfylde hans befalinger ved sin lære og sit eksempel holdt kærlighedens fakkelt højt hævet. Et af de stærkeste udtryk for Kirkens lære og dens vilje til

handling var utvivlsomt rundskrivelsen *Rerum Novarum*, som for 70 år siden blev udsendt af pave Leo XIII. Sjældent har en paves ord haft så vidtrækkende følger. Leo XIII's retningslinier og appel har haft så stor betydning, at de aldrig vil kunne glemmes igen.

Katolske arbejdere samles til masseøde på Peterspladsen

Leo XIII's rundskrivelse kom i en tid, der var præget af dybtgående forandringer, skarpe kontraster og revolter. Som bekendt var det økonomiske liv dengang hovedsageligt bestemt af det synspunkt, at der ikke var nogen forbindelse mellem moral og økonomisk udfoldelse. Man hævdede, at den eneste drivkraft bag den økonomiske udvikling var et personligt profitbegær. Man ønskede en fri og ubegrænset konkurrence mellem de økonomiske faktorer. Staten måtte ikke, hævdede man, blande sig i det økonomiske liv. I nogle lande forbød man dannelsen af fagforeninger, i andre blev de kun tålt. Mens enorme rigdomme samledes på nogle få hænder, voksede vanskelighederne for de arbejdende klasser. Lønningerne var utilstrækkelige og holdt på sultegrænsen. Arbejdsforholdene var elendige, og man havde ingen respekt for den enkeltes helbredstilstand, moralske eller religiøse liv. Særligt umenne-

skelige var de arbejdsforhold, man bød børn og kvinder. Arbejdsløshedens spøgelse var altid nærværende.

Det var i sådanne vanskelige tider, Leo XIII udsendte sit sociale budskab — et budskab, som ved sin fremkomst mødte nogen letforklarlig modstand, men i vide kredse vakte beundring og begejstring. Det var ikke første gang, Den hellige Stol forsvarede de nødlidende. Men her var en samlet redegørelse med et historisk perspektiv, og rundskrivelsen *Rerum Novarum* blev et resumé af den katolske lære om de sociale spørgsmål.

Da Leo XIII udsendte sin rundskrivelse, hævdede visse folk endnu, at Kirken stillet over for den sociale nød skulle indskrænke sig til at prædike resignation for de fattige og opfordre de rige til at vise godgørenhed, men paven tøvede ikke med at forkynde og forsvare arbejderens *rettigheder*.

Johannes XXIII nævner der-

efter de grundlæggende principper i Leo XIII's *Rerum Novarum*, som han senere i sin egen rundskrivelse underkaster en grundig behandling.

Fyrre år efter Leo XIII's encyklika udkom Pius XI's sociale rundskrivelse, der bar titlen *Quadragesimo Anno* («I fyrretyve-året»). Pius XI bekræftede det grundsyn, som havde bestemt den første store rundskrivelse, og benyttede lejligheden til at forbinde den kristne sociallære med samfundets aktuelle situation samt at skabe klarhed i spørgsmål, der havde været under debat.

Det første afsnit af Johannes XXIII's rundskrivelse afsluttes med en gennemgang af Pius XII's sociallære. I sit radiobudskab til pinsen 1941 pegede Pius XII atter på Leo XIII's *Rerum Novarum* og gav yderligere direktiver om de moralske principper, der må bestemme over det sociale og økonomiske liv. Pius XII erklærede blandt andet, at ethvert menneske

for at få til livets ophold har ret til sin del af de materielle goder — en rettighed, som går forud for den private ejendomsret. Han tilføjede, at ejendomsretten til materielle goder er begrundet i naturretten, men den må ikke hindre, at de materielle goder, som Gud har skabt for alle mennesker, kan være tilgængelige for alle i henhold til principperne om retfærdighed og kærlighed.

Midt i det 20. årh.

Efter den omhyggelige gennemgang af sine forgængeres sociallære begrundet Johannes XXIII udsendelsen af en ny rundskrivelse. Inden for videnskaben, teknologien og det økonomiske liv er meget blevet ændret i løbet af de sidste tyve år. Man har opdaget atomenergien, den kemiske industri har fundet nye og ubegrænsede muligheder for at fremstille syntetiske produkter, automatiseringen griber om sig inden for industrien og administrationen, landbruget er blevet moderniseret, moderne kommunikationsmidler som radio og fjernsyn har mindsket afstandene, trafikken har sat farten op — og mennesket har vundet sine første sejre i forsøget på at nå ud i verdensrummet.

Endvidere har man inden for de bedst udviklede samfund skabt social sikkerhed, arbejderbevægelserne har fået en stedse større indflydelse, man har skabt bedre mulighed for skoleundervisning og videre uddannelse. Der er endvidere nu større bevægelighed inden for samfundet, hvilket resulterer i en udjævning af classeskellene. Samtidig har flere og flere — også blandt dem, der kun har en jævn uddannelse — interesseret sig for verdensbegivenhederne. Ved hjælp af mere effektive økonomiske systemer er det lykkedes

Leo XIII banede vej med sit budskab i 1891

Fire vigtige data for Kirkens sociallære

1891 udsender Leo XIII
rundskrivelsen *Rerum Novarum*
1931 kommer Pius XI's
Quadragesimo Anno
1941 holder Pius XII sin
radiotale om Kirkens sociallære
1961 offentliggør Johannes XXIII
rundskrivelsen *Mater et Magistra*

nogle lande at skabe en bedre balance mellem landbrugets og industriens indsats i samfundet og til lige mellem de økonomisk veludviklede og de underudviklede områder indenfor den enkelte stat.

Politisk er situationen den, at et voksende antal borgere fra forskellige lag deltager i det offentlige liv, mens myndighederne udfolder en mere vidtrækkende og dybtgående aktivitet på de økonomiske og sociale områder. Internationalt er udviklingen kendetegnet ved, at kolonistyrer opstår, idet Asiens og Afrikas folk opnår politisk selvstændighed. Nationerne nærmer sig hinanden for at samarbejde, og gradvis dannes et netværk af internationale organisationer med økonomiske, sociale, kulturelle og politiske opgaver.

Det enkelte menneske og staten

Pave Johannes har af de nævnte grunde følt det som sin pligt påny at henvise til Kirkens sociallære og opfordre alle til at følge den under forsøget på at løse vor egen tids samfundsspørgsmål. I rundskrivelsens anden del gennemgår paven derefter Leo XIII's *Rerum Novarum* og kommenterer den.

Vedrørende det private initiativ og regeringsindgreb i et lands økonomiske liv skriver Johannes XXIII, at samfundøkonomien er et resultat af de enkelte borgers personlige initiativ, idet de enten arbejder individuelt eller i fællesskab med andre. Imidlertid må sta-

ten — hvilket også de tidligere paver har hævdet — ikke forholde sig passiv. Det er dens opgave at fremme en produktiv udvikling, der gavner alle borgere.

Det er i vore dage takket være videnskabens og teknologiens fremskridt muligt for staten og kommunerne at udjævne de økonomiske uligheder indenfor erhvervslivet i det enkelte land og imellem landene. Det er nu muligt at kontrollere samfundøkonomiens bevægelser og at undgå stor arbejdsløshed. Derfor ønsker myndighederne, som er ansvarlige for det fælles vel, på en mere vidtrækkende og dybtgående måde at gøre deres indflydelse gældende. Man må i den forbindelse atter fastslå, at statens indgreb i den økonomiske udvikling ikke yderligere må begrænse den enkelte borgers frie, personlige initiativ, men snarere bør sikre de væsentlige personlige rettigheder ved effektivt at beskytte alle og enhver.

Det er således en personlig ret for det enkelte menneske selv at have ansvaret for sin families eksistens. Af den grund bør det økonomiske system tillade og lette en fri udvikling af produktivt arbejde. Iøvrigt viser historien, at man ikke kan skabe et velordnet og frugtbringende samfund uden en økonomisk indsats af såvel den enkelte borger som af staten og kommunerne.

Erfaringen lærer os, at vi ender i politisk tyranni, når det personlige initiativ savnes. Hvis på den anden side statens indsats mangler eller er af ringe betydning, ender vi i kaos, mens de svage udnyttes af de stærke, der ingen skrupler har, og som overalt og til alle tider florerer som ukrudt blandt hveden.

Johannes XXIII går derefter over til at tale om »socialisering« — forstået som et velorganiseret og fasttømret samarbejde mellem de forskellige grupper indenfor arbejdsmarkedet og erhvervslivet. Denne socialisering er selvfølgelig blevet fremmet gennem statens og kommunernes voksende indflydelse i selv de mest afgørende spørgsmål: omsorgen for de syge, kontrollen med borgernes uddannelse, hjælpen til dem, der på en eller anden måde er handicappede o.s.v. Men »socialiseringen« er også en frugt af og et udtryk for en naturlig menneskelig tendens.

I næste nummer fortsætter vi referatet med at redegøre for pavens vurdering af socialisering, automatisering m.v.

Pave Johannes bekræfter i rundskrivelsen Mater et Magistra principperne i sine forgængeres belæring til den katolske verden, men tager selvstændig stilling til vor egen tids særlige spørgsmål. Rundskrivelsen er blevet modtaget med megen opmærksomhed og velvilje i de fleste lande.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annoncerekspe-
dition, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Kirkelatin - en mur der skiller

Af forlagsboghandler *Sven Damsholt*

I et mindre sogn skete det, at en stedlig forening skulle have sin månedlige fællesmesse, hvortil man plejede at bruge en messeandagt, som en forlæser læste højt. Lige før messen kom formanden ind til præsten i sakristiet og sagde høfligt: »Mr. pastor, De husker nok at læse messen stille, så De ikke forstyrrer vore bønner?«

Præsten, der var lige så høflig, efterkom henstillingen så grundigt, at han forlod kirken og læste messen i et andet sogn.

Episoden, der virkelig er foregået her i landet, er en illustration til pater Drouzy's artikel her i bladet *Kan man bede under messen?* Den siger så meget, at den private bøn og den liturgiske er gået hver sin vej. Her var det alt-

så præsten der gik, men i tusinder og atter tusinder af tilfælde er det kirkegængerene, der går. Han bliver nok i kirkerummet, men i ånden har han forladt liturgiernes bøn og søgt tilflugt i sin private.

Det er naturligvis ikke meningen med messen: den liturgiske bøn må tilegnes af kirkegængerene, så den bliver hans egen. Det andet er flugt fra det synlige fællesskab. Det er imidlertid ikke nok at sige, at det er galt, man må også finde ud af, hvorfor det er blevet som det er. Hvordan kan det være at kirkegængerene ikke kan bruge den faste, sunde kost men skal tage sin tilflugt til andre ting?

Den liturgiske bøn er jo en slags føde, bønnens dagligkost som sjælen kan leve af hele livet uden at blive træt af den. Det er ord, Helligånden har inspireret, som lægges os i munden. Når hjertet har forstået dem, gør det dem til sine egne ord, og så er liturgiernes bøn blevet menighedens bøn. Ja, når det har forstået dem, men heller ikke før. Hvor ordene bare glider hen over vort hoved, er de ingenting, blot lyde.

Bøn er selve hjertets bevægelse, når det vender sig til Gud. Det er let at indse, når det drejer sig om privat bøn, sværere når der er tale om liturgi. Men den liturgiske bøn, som for eksempel salmerne, er også et hjertes bevægelse: det er Guds Søns bøn til Gudfader, som vi skal inddrages i. Men for at vi kan blive det, for at den kan blive hjerternes bøn i menigheden, og på en måde smelte sammen

med Kristi bøn, kræves der stadig dette ene: *forståelse*. Forståelsen er tærsklen, og hvis den ikke overskrides, er der intet samfund, ingen bøn, kun tom ceremoni.

I de sidste årtier har man ved en voksende liturgisk bevægelse sat alt ind på at få lægfolket til at deltage i selve liturgiernes bønner, men i samme grad som man nærmede sig sit mål, i samme grad stilledes man ansigt til ansigt med et gammelt problem: På samme tid som man sagde til kirkegængerene: »Her er livets ord, her er Kristi bøn. Gør den til dit hjertes!« Så gav man ham dette ord i en kode, han ikke forstod og kun med vanskelighed kunne tyde. Når han skulle tale med Gud måtte han ikke bruge sit eget sprog, det som han spontant udtrykte sig med, når han var glad, bevæget eller ked af det. Nej, han skulle bruge et fremmed sprog — ellers gik det ikke rigtigt til. Al samtale med Gud i liturgien må ske ved hjælp af tryksager med ledsagende oversættelse — eller også må man tage et års undervisning i latin og så forøvrigt have et leksikon med sig.

Da Vorherre gik på jorden, talte han til menneskene og lærte dem at bede på deres eget sprog. Da han udsendte sine apostle pinsedag, så han at der ville være parthere og medere, grækere og romere blandt deres tilhørere, og så udrustede han dem med gaven at høre ordene på hver sit sprog. De folk, der modtog åbenbaringen på deres eget sprog, var imidlertid ikke så generøse, da de skulle give den videre. De næste bølger af folkeslag, der kom i kontakt med kristendommen, måtte pænt acceptere en liturgi på græsk, gammel-slavisk og latin, og derved er det blevet i halvandet årtusind. At de brede folkemasser senere intet forstod, havde man

På den hellige Gregors tid var det en selvfølge at bruge latin som kirkesprog.

knap så meget sans for, det synes at være hovedsagen, at liturgien foregik nøjagtig efter rubrikkerne, ligesom symbolske handlinger, hvis betydning forlængst er glemt, udføres omhyggeligt og trofast den dag i dag i liturgien. Talentet blev gravet ned i en bestemt kulturs sprog og skikke af frygt for, at noget skulle bortkomme. Men hvad om man havde givet det ud i gangbar mønt, folkeslagenes sprog, mon det så ikke var kommet tilbage med renter?

Gudstjenesten rækkes os i dag i et sprog, der hverken er vort eller det Jesus brugte — et uddødt oldtidssprog fra en bestemt kultur-epoke, som blot bruges fordi kristendommen passerede igennem denne kultur engang for mange år siden. Man spørger sig selv: Til glæde for hvem? Vorherre forstår jo alle sprog — selv dansk. Hvad om man benyttede modersmålet, så folk i kirken forstod, hvad Gud sagde til dem, og hvad de selv sagde til Gud?

Det er for enhedens skyld, vi har et kirkesprog, siger man. Men vi har jo ikke mistet enheden ved at Bibelen og katekismen er blevet oversat, hvorfor skulle det så ske, hvis messebogen blev det? Desuden er latin ikke Kirkens sprog mere end noget andet sprog; den benytter sig også af koptisk, ruthensk, græsk og en række andre. Latin er patriarkatet Roms sprog, der har bredt sig ud over sit eget område. Italien oversatte jo selv liturgien til latin, dengang græsk var Kirkens sprog; hvis Kirkens tradition skal følges, må man forvente en fransk, en tysk, en engelsk og en skandinavisk ritus i de pågældende områder. Roms selvfølgelige forrang i tros-sager behøver ikke at betyde det italienske folks forrang i kultur-spørgsmål.

— men det er ikke alle folkeslag, som i vore dage har let ved at udtrykke sig personligt gennem latinen...

Men det er så vidunderligt at rejse og kunne gå ind i en hvilken som helst kirke i udlandet og der være i stand til at følge gudstjenesten! Det er rigtigt, men man kan ikke indrette Kirken på turistbasis; for hver én, der har råd til at rejse, er der tusind der aldrig kommer længere end til sognekirken. Dette, at vi, som har én Herre og én tro, også kunne have ét sprog verden over, er en såre skøn tanke. Men det er den omvendte orden først at fastlægge sproget og så håbe på at alle folkeslag skal tale det. Med den nuværende tekniske og politiske udvikling driver jordens befolkning hen mod én samlende regering og ét verdenssprog; med samme konsekvens som man brugte latinen på en tid, hvor den latinske kultur dominerede den kendte verden, må man altså bruge det sprog, der synes at dominere det kommende verdenssam-

fund — hvis man altså går ind for ét sprog i Kirken.

Ja, men vi har jo en messebog i alle lande med modersmålets oversættelse af latinen?

Jesus gav Johannes Døberen dette tegn på, at Guds rige var nær, at »evangeliet forkyndes for de fattige«. Men de fattige i Kirken, og det er Europas underklasse og U-landenes millioner, er folk der hverken kan læse eller skrive. Hvad får så disse mennesker, som hverken har råd til at købe en messebog eller evner at bruge den, ud af liturgien? Jo, når »Gud har talt til dem i epistel og evangelium« i en lang, højtidelig oplæsning på et sprog, der lige så godt kunne være siamesisk, så får de det hele gentaget på deres eget sprog (hvortil så den første oplæsning?) og derefter en prædiken. Men så er det også slut med deres mulighed for at følge Kirkens liturgi. De ord, der herefter ræk-

kes dem, og som skulle være sjælens brød, de stoppes dem i munden i en utilgængelig form og gør dem stumme i stedet for talende. Forestil Dem at Jesus skulle bespise fem tusinde mennesker i ørkenen i dag, og at hans disciple konserverede maden og uddelte den i konservesdåser, som kun et fåtal havde mulighed for at åbne, så har De et billede på, hvad det vil sige at give de fattige liturgien på et fremmed sprog.

Liturgien er i dag kun for de få mennesker, der er i stand til at tilegne sig et oldtidsprog, og for de sjældne der kan tale med Gud af hjertet ved hjælp af tryksager. For de jævne, for de mange, for hele verdenskirkenes vældige masse af folkeslag med bønder og borgere, arbejdere og håndværkere er det fremmede sprog en plade, der skydes ind mellem dem og Gud, så parterne dårligt kan råbe hinanden op. Det, som oprindeligt var en hjælp, er blevet en hindring. Å, når man hører den syge pipe under det gregorianske *Gloria*, den sang som skulle være menighedens svulmende glædes- og taknemmelighedsudbrud: »Ære være Gud i det høje...« så går det rigtig op for en, hvor langt vi er kommet væk fra meningen med det hele.

Det er fordi Kirken er frelsens kilde og selve livets fornyelse, at den kun mister tre fjerdedele og ikke alle sine børn ved sådanne ting. Sakramenterne og den del af åbenbaringen, som kommer til os ad andre veje end liturgien, er stærke nok til at holde liv i den hårde kerne. Det, at et fremmed sprog skydes ind som mellemlid, formår ikke helt at skjule gudstjenestens betydning for den jævne mand; han har lært, hvad der sker på alteret, og han ser med sine øjne, hvad der foregår. Men han når frem til en deltagelse ad andre veje end liturgi: betragtningens — den kontemplative beskuelse — rosenkransbønnen. Den latinske ritus er en mur, der skiller ham fra mysteriet, en mur han finder sig tålmodigt i, fordi det nu ikke kan være andet (og han går ikke til andre kirkesamfund, der har gudstjeneste på modersmålet, fordi de har mistet mysteriet og affolkes af samme grund) men han går udenom muren eller han svæver over den ved enfoldighedens ørneflugt. Det er kun når liturgiens varme tilhængere langer ud efter ham og forlanger, at han skal deltage i en ekser-

cits, der vanskeliggør hans virkelige deltagelse i messen — så knurrer han. De mange læserbreve til Ugebladet om knæbøjningerne under messen, er et symptom på lægfolkets indstilling: »Vær så venlig at læse messen stille, hr. pastor, så De ikke forstyrrer os«. Jeg forstår formanden for den åndelige forening, der sagde sådan engang. Han talte på flere menneskers vegne, end han anede; han havde ret til at forstå, hvad han hørte, og forstå, hvad han skulle sige.

Og Gud ske lov, Kirkens øverste ledere har også forstået, at der er noget at rette. Det var Pius X, der endelig satte den reform af liturgien i gang, som førtes ud i livet af Pius XII, som for-

modentlig gennemføres af Johannes XXIII, og hvorom der er sivet så meget ud, at vi ved vi får størstedelen af liturgien på modersmålet. Og dermed har behjertede mænd endelig løftet den sten, der lå på den katolske kristnes bryst, når han skulle bede i sin kirke og med sin Kirke. For selvfølgelig er det rigtigt, at vi skal gøre liturgien til vor bøn. Det er blot ikke kirkegængerens, der har fjernet sig fra liturgien, men liturgien der ved at indkapsle sig i et oldtidsprog har fjernet sig fra tiden, fra tidens mennesker og dermed fra menigheden.

Gud ske lov, at den i nær fremtid gøres tilgængelig igen.

Det schweiziske postvæsen har udsendt en serie bestående af fire frimærker, der forestiller de fire evangelister, Mattæus med englen, Markus med løven, Lukas med tyren og Johannes med ørnen. Motiverne er tegnet af den schweiziske kunstnerinde Agathe Bagnoud efter nogle træskulpturer fra det 15. århundrede, som opbevares i Nationalmuseet i Zürich.

Kirken må løbe en risiko . . .

I anledning af konflikten på Cuba

I de senere år har man hørt om konflikt mellem den katolske kirke og statsmagten i flere lande. Modsætningen er af og til stærk, til andre tider mindre udtalt. Avisoverskrifterne står ikke altid i forhold til konfliktens alvor. Der er forskel på, om den udspilles i et stort land eller et lille, og om det er europæisk eller ligger fjernt fra os.

Vi katolikker er tilbøjelige til at beklage, når der opstår sådanne konflikter, for vi ønsker naturligvis, at Kirken må kunne virke i uantastet frihed i alle lande. Opstår der konflikt med statsmagten i et overvejende katolsk land, og følgen er politisk splittelse mellem katolikker, vækker det endnu mere bekymring, for mange mener stadig, at vi katolikker skal være ét også politisk, og at Kirken skal have statens beskyttelse og til gengæld ikke opponere mod regimet.

Men der kan rigtignok også være tilfælde, hvor det tværtimod må vække dyb uro, når det ene år går efter det andet, som det gjorde under Trujillos helt neroagtige diktatur i San Domingo, uden at aviserne meldte om nogen protest fra de kirkelige myndigheder. Først da en ny pavelig delegat kom til landet (under pave Johannes XXIII), fik biskopperne mod og støtte til det skarpe hyrdebrev, som vakte Trujillos raseri og udløste konflikten. Det må have været en lettelse for mange ærlige troende derovre, da sandheden endelig kunne siges.

Kirken må lyde Gud mere end mennesker og må løbe en risiko, om det er nødvendigt. Det kan være en risiko for at miste sin frihed eller den finansielle støtte, staten hidtil har ydet Kirken og dens organer. Vi kender situationen også fra landene øst for jerntæppet. Lad os ikke forarges, om de ansvarlige kan vige tilbage i en sådan situation og i hvert fald søge at bevare fred og samarbejde så længe som muligt. Det behøver ikke at hindre os i at have en mening om forholdene.

Disse almene betragtninger kunne gøres anskuelige ved at anføre en række eksempler på konflikter mellem kirke og stat, i nutid og ikke mindst i fortid. Nutidens konflikter er næppe så forskellige fra fortidens, som man i reglen tror. Statsmagten har til alle tider været tilbøjelig til at ville bruge Kirken, både

den katolske og den protestantiske, som støtte for sin magt. Hvis Kirken må sige fra, kan magthavernes velvilje hurtigt slå om, også hvis de regner sig for katolikker. Det kan vel også tænkes, at Kirkens ledere kan begå fejl i den vanskelige opgave at skelne mellem, hvad der er Guds og hvad der er kejserens, mellem hvad der er politisk vanetænkning og hvad Kirkens mission blandt mennesker kræver. Her har Kirken måske mere end på noget andet felt brug for orientering fra katolske lægfolk, der har virkelig indsigt i de politiske problemer. Gid den altid må forstå at vælge sine informatorer vel!

Hvis vi nu tager den tragiske konflikt på Cuba mellem de katolske biskopper og Fidel Castro op til undersøgelse på grundlag af kenderes udsagn (og dem finder vi næppe i pressens telegrammer), kan vi i hvert fald få en dybere forståelse af årsagerne til, at det der begyndte så godt udviklede sig til bitter strid. Jeg forudsætter kendt de forskellige biskoppelige erklæringer og andet, der er meddelt i bladene, men henviser ellers til den meget grundige rapport i »Informations Catholiques Internationales« og især til historikeren Claude Juliens fremstilling i »Esprit«. Fra denne skal fremdrages følgende punkter, der må indgå i præmisserne, før vi fælder dom over stillingen.

Også på Cuba var der nogenlunde ro mellem kirke og regering under Batistas forbyrderiske styre, takket være biskoppernes forsigtighed. Der lød meget få protester mod korruption og valgsvindel. At der nu kan fremkomme en lang række skarpe taler mod det nye styre og dets tiltagende kommunistiske karakter, vidner tilgængelig om, at Kirken er mere fri end før.

Signalet til konflikt kom, naturligvis utilsigtet, fra Boston, da kardinal Cushing misforstod situationen og troede, at den cubanske revolution havde bemægtiget sig Kirkens gods. Biskopperne

Redaktør, cand. mag. Ellen Nielsen kommenterer udviklingen på Cuba, hvor Kirken efter først at have støttet Castro kom i et skarpt modsætningsforhold til ham. Artiklens oplysninger er værdifulde til afbalancering af andre, som vi har bragt.

på Cuba dementerede — det kunne de let gøre, da Kirken her er meget fattig, dens eneste jordbesiddelse siges at være kirkegården i Havana. Der var faktisk stor katolsk velvilje over for Castros revolution og for landreformen, men dog nogen kritik af dødsdommene over Batistaregimets forbrydere. Velviljen gjaldt også Castro selv, som har gået i skole hos jesuiter, selv om han nu ikke praktiserer mere end så mange andre katolikker i »katolske« lande. I de offentlige skoler afskaffedes religionsundervisningen, men Kirken var tilfreds med, at præsterne kunne få lejlighed til at give undervisning i troen. Senere er modsætningen nok blevet hårdere på dette punkt.

Men på landet havde der ingen skoler været før, heller ingen katolske, og her var ingen præster til at sørge for børnenes oplæring i troen. Kirker fandtes praktisk talt kun i byerne — der var aldrig drevet mission på landet, bønderne bliver ikke døbt og har heller intet forhold til de øvrige sakramenter. Kirken på Cuba har især virket blandt borgerskabet og ville vinde en elite her først. Derfor er her gymnasier og universitetet, mens ingen sognekoler fandtes på landet, skønt halvdel af landbefolkningen er analfabeter. Nu er der skoler overalt, endelig er der en regering, som har bygget dem. Det er bønderne herude, som præsterne ikke kendte noget til, der nu er Castros mest trofaste tilhængere. Nu bor de ikke i usle hytter, men i pæne landsbyer. Der er ganske vist ingen kirker eller kapeller, men er det Castros skyld alene?

Som sagt støttede de kirkelige ledere Castro i begyndelsen. Mgr. Serantes havde frelst hans liv i 1953 under opstanden mod Batista, og adskillige præster var feltpræster for fidelisterne i makien. Det var først, da USA gik frem mod Cuba, og Cuba blev nødt til at indlede handelsforbindelser med østblokken, at man blev ængstelig for, hvad

der kunne ske i fremtiden. Kirken mente at måtte være forsigtig. Den havde altid været i en svag stilling over for Batista, fordi den var fattig, og når han støttede den finansielt, var det ikke let at sige nej. Og fru Batista måtte modtages venligst af ærkebiskoppen.

Flertallet af præsterne er spanske, i reglen ordenspræster, hvis ordensledelse befinder sig i Spanien. Alle er dog derfor ikke Francotilhængere, bl. a. fordi en del er fra de baskiske provinser i Nordspanien.

Castro fik mange katolikker som tilhængere i starten, og en del holder stadig fast ved ham. Katolikkerne på Cuba hørte væsentlig til de borgerlige klasser. Da disse begyndte at modsætte sig nationaliseringen, kunne Kirken vanskeligt undgå at følge denne stillingtagen. At katolikker forlod de poster, de havde indtaget under styret, var naturligvis til stor glæde for kommunisterne, som rykkede ind så snart der var lejlighed. Den »Katolske Aktion« var endnu ikke så udviklet på Cuba, at der var en elite af klartseende og moderne indstillede katolikker, og præsterne havde måske heller ikke forstået at uddanne dem til selv at tage initiativ og ansvar.

En præst var der, som forstod, hvad der stod på spil, franciskanerpateren Biain, redaktør af bladet »La Quinzena«. I modsætning til pater Lence, der stadig med brask og bram holder taler for regeringen, er pater Biains personlighed uangribelig. Alligevel blev han på grund af sine fremskridtsvenlige artikler af sine foresatte trukket tilbage fra redaktionen og sendt til en provins langt borte fra Havana.

Vi ved alle, hvor tragisk det siden er gået. Der er nu proklameret »enhedsparti« på Cuba. Biskopperne er ikke så tavse, som de var under Batista, for nu er det kommunismens indflydelse, det gælder at kæmpe imod. Og til gengæld skærpes regeringens holdning mere og mere. Fremmede præster udvises, skolevæsenet kommer helt i statens hånd o.s.v.

Man spørger sig selv, om ikke denne tragiske udvikling vil kunne finde sted i ethvert andet latinamerikansk land, der vil gøre sig fri af USA's økonomiske dominans. Er højfinansens magt over politik virkelig så stor, selv under en katolsk præsident, at heller ikke den katolske kirke vover i en kritisk situation at stille sig bag en modstand mod USA, og at katolikker derfor overlader til kommunister at gøre det job, der

Bør forældrene på skolebænken?

Lærerforbundet drøfter i Roskilde skolernes familiekundskab

Den 27. august afholdt Danmarks katolske Lærerforbund landsdelsmøde i Roskilde. Mødets formål var dels at styrke forbindelsen mellem katolske lærere og skoleledere og dels at diskutere undervisningsministeriets »blå betænkning« — eller rettere sagt — dens kapitel 25: undervisning i familiekundskab, og kapitel 23: seksualundervisning.

Mødets talere var overlæge K. F. Meldahl og kommunelærer Anton Jensen og ordstyrer var lærerforbundets formand, lektor Hans Bang. Det indledende foredrag blev holdt af dr. Meldahl, som lagde stor vægt på at præcisere det mål med undervisningen i familiekundskab, som man bør holde sig for øje.

Han sagde blandt andet, at mentalhygiejnen lærer os, at ingen kan bevare sin sjælelige ligevægt under livets omskiftelser uden at eje en bærende livsanskuelse. Ligeledes har vi erfaret, at en livsanskuelse kun er bærende, hvis den sætter den enkelte i personlig forbindelse med et forsyn. Kun én livsanskuelse gør dette — kristendommen.

Det harmoniske menneske er mennesket i forbindelse med Gud — det neutrotiske menneske er mennesket, der har mistet denne kontakt. Derfor må den enkelte stadig bestræbe sig på at opretholde kontakten med Gud. Vi må stadig bede: omdan min vilje efter din vilje.

Målet for familiekundskab er at hjælpe børnene til at blive harmoniske mennesker. Opdragelse er en absolut nødvendighed, vi fødes nemlig som »asociale egoister« — og skulle gerne ende som

gode samfundsborgere. Opdragelsens største dilemma består imidlertid i, at kun eksemplets magt formår noget. Derfor stilles der store krav til forældrene og til enhver underviser, som på et eller andet tidspunkt griber ind i barnets liv. I vore dage sker det desværre alt for ofte, at forældrene svigter totalt og afleverer de mislykkede eksemplarer til skolen.

Rent principielt burde børnenes opdragelse altså begynde med at vi satte forældrene på skolebænken! Dette ligger desværre uden for de praktiske muligheders rækkevidde og derfor må skolen gennem karakteropdragelse sigte på næste generation som et led i den genopdragelse til næstekærlighed, den opdragelse til personligt ansvar overfor Livets Herre, der er Danmarks, ja hele den vestlige verdens eneste chance.

I dag må det naturlige grundlag, for alle der beskæftiger sig med disse spørgsmål, uanset om de er kristne eller ej, være menneskerettighedserklæringen og erklæringen om barnets rettigheder. I øvrigt er Danmark medunderskriver af disse erklæringer. Opdragelsens mål er helstøbte personligheder og seksualundervisningen bør være opdragelse til ægteskab.

Man må holde sig simple retningslinier for øje, familiekundskabsundervisningen må ikke udarte sig til blot at være en række indviklede færdselsregler for forsorgsstaten.

Dr. Meldahl foreslog at lægge de 10 bud til grund for undervisningen, men de 10 bud i en ny belysning og så iøvrigt at lære børnene at elske, ud fra Grundtvigs regel: »For den har aldrig levet, som klog på det er blevet, han først ej havde kær«.

Hvad skal man så elske? Livets kilde! Så vil man af sig selv forstå, hvorledes man skal stille sig til alle livets forhold. »Elsk og gør hvad du vil«, sagde Augu-

---

skal gøres, med fare for, at folket skilles fra troen og underkastes et mere og mere totalitært styre?

Kommunismen gør uimodsigeligt sine tilhængere aktive i samfundet, i hvert fald indtil nu. Alt for ofte får katolikkers passivitet, overdrevne indadvendthed og hang til teoretiseringen det til at se ud, som om den kristne tro ikke kan gøre os aktive i samfundets opbygning.

Det kan hverken Vor Herre eller hans kirke og heller ikke samfundet være tjent med.

Ellen Nielsen

stin. Det er det man kalder Guds børns herlige frihed, som igen er konsekvensen af bønnen. omdan min vilje efter din vilje.

Heri ligger løsningen på den enkeltes problemer, familieproblemerne, samfundsproblemerne, problemet øst-vest og det økumeniske problem.

Til slut ønskede dr. Meldahl lærerforbundets medlemmer held til at bibringe ethvert barn forståelsen af, at det har personligt ansvar, til at blive helt og fuldt menneske, ægte menneske, d.v.s. menneske i forbindelse med Gud; men samtidig menneske i det menneskelige fællesskab, hvor enhver erkender sit ansvar for alle de andre.

Næste taler var kommunelærer Anton Jensen, der i sit foredrag kom ind på de mere praktiske problemer ved undervisningen i familiekundskab. Foredraget gav, foruden en række praktiske oplysninger, et godt indblik i de vanskeligheder læreren vil møde i dette fag. Især vil den katolske lærer, som underviser i en ikke-katolsk skole, nemt risikere at blive stillet på en hård prøve. Hvordan denne undervisning skal gribes an, og især hvilke resultater den vil medføre, afhænger i høj grad af den enkelte underviseres samvittighed. De følgende citater er kun meget korte uddrag af Anton Jensens foredrag.

Om sexualundervisningen sagde Anton Jensen blandt andet, at »emnet sexualvejledning kan nemt volde vanskeligheder. Hvem bør undervise her? Skal det være biologilæreren, som børnene normalt kender bedst — eller skolelægen som børnene sjældent har ret meget med at gøre? Jeg mener, at det bør være klasselæreren, såfremt han da mener, han kan fremstille stoffet rigtigt — og ellers vil. For ingen lærer har jo pligt til dette! Mange biologilærere vil nøjes med den egentlige forplantningslære, og det er måske netop alle de øvrige spørgsmål, for eksempel de etiske, der er det vigtigste, men for læreren også det farligste stof.

Sexualundervisningen kan ikke tolkes som rene biologiske facts. Denne undervisning må medtage de sociale og etiske problemer. Gang på gang vil de forskellige emner fra sexualvejledningen krydses og berøres af andre emner fra familiekundskabsundervisningen — og omvendt. Derfor mener mange eksperter, at sexualundervisningen rettelig er et emne under familiekundskab og derfor ikke bør skilles ud fra dette fag. Dette er også grunden til, at adskillige kurser,

foredragsrækker, bøger med mere har taget sexualvejledningen med i emnerækken — således også årskursus i faget på Danmarks Lærerhøjskole.

o

Hvad er formålet med denne undervisning? Dr. Meldahl har svaret på dette spørgsmål og i overensstemmelse med det svarede Anton Jensen:

Formålet må vel være at skabe lykkelige familier og dermed et lykkeligt samfund — og det må man på et eller andet tidspunkt gøre klart for børnene. Når man taler om ægteskab, ægteskabslove, ægteskabsforviklinger og skilsmisser, er det vel fordi der er brug for det — al for megen brug — desværre. Når man som erhvervsvejleder skal tale med de store piger om deres erhvervsmuligheder, er det ikke nok, man betror dem, at det går nok, for de bliver jo alligevel gift en dag. Nej, man må gøre dem aldeles klart, at en trediedel af alle ægteskaber på et eller andet tidspunkt opløses, og da er de som regel tvunget til at klare sig selv og at klare det for deres eventuelle børn. Kunne man dog bare rokke ved dette ulyksalige skilsmissetal...

Når man taler om sexualbelæring, er det i håb om at de unge, når de ved besked på rette måde, ikke vil sjaske deres sjæl, legeme og ungdom væk. Denne teenage-galskab og teenage-dyrkelse, spekulation fra smarte mode- og forretningsmænd, der vil skabe 13—17 års børn om til oversexede voksne, kunne vi bare få bugt med den — og derved skabe lykkelige børn — og senere lykkelige voksne, der har fred med sig selv og med andre.

Hav barmhjertighed — lad dog disse børn have lov at være børn!

o

Mødet sluttede med en kortvarig diskussion, kortvarig fordi alle mødets 53 deltagere kunne erklære sig enige i de fremsatte synspunkter. Der blev præsenteret en del undervisningsmateriale til brug i familiekundskabsundervisningen. Dagen gav uden tvivl alle deltagerne stort udbytte og meget stof til eftertanke, og man gik fra det med endnu stærkere bevidsthed om, at katolsk skolemiljø ville være det bedste grundlag for den opvoksende generation. Det andet landsdelsmøde holdes den 10. september i Vejle for katolske lærere bosat i det vestlige Danmark, og man tør håbe at tilslutningen her vil være lige så stor. Det er sagen værd.

Jørgen Bornefelt

Uden konkurrence

Peter Schindler: *Italien*

H. Hirschsprungs Forlag,

136 sider med illustrationer.

Hft. kr. 12,50, indb. kr. 16,50.

Forfatterens kendte og højt værdsatte kvartet, de fire store bøger om Rom, Norditalien, Mellemitalien og Syditalien, er særligt skrevet for dem, som efter rejsen ønsker at besinde sig, at erindre, at uddybe. Man kan nok have bøgerne med i kufferten og studere dem på hotelværelset, men deres format i begge dette ords betydninger passer ikke så godt til turistens håndbagage. Nej, man må have fat i den mindre og praktiske bog, hvis fulde titel er »Italien — med fem dage i Rom«. Den er en ny, forøget udgave af pastor Schindlers vejledning til rejser i Italien. Det nye er de 33 sider om fem udbytterige dage i Rom.

For en gangs skyld kan man uden skrupler tilslutte sig forlagets egne bemærkninger på bogens bagside: »Peter Schindler regnes ikke for intet for den bedste Italienskyndige, vi har«. Denne bog er jo skrevet af en overmåde er-

Peter Schindler

faren rejsende og kulturelsker. Hans egen glæde ved oplevelserne formidles gennem teksten til os, hans læsere. Han siger *du* til læseren, og det ville være akavet, om han ikke gjorde det. Jeg har forsøgt at læse et par sider og erstatte denne tiltaleform med *De*. Det du'er ikke! Undskyld, det gør det altså ikke. Peter Schindler er ingen professionel turistfører, der aflirer en lektie. Han er en god ven, der sammen med *dig* atter vil undre sig over Italiens herligheder. Han meddeler, hvad man bør vide om den historiske, religiøse og kulturelle baggrund for det, man møder på sin vej. Han giver også alle de nødvendige vink om rejsen til Italien og turistens daglige liv dernede. Men han nøjes ikke med det. Han rejser med. Og man har det dejligt sammen med ham.

Bogen er fint illustreret og rummer et tydeligt kort over Italien. Det er den, De skal anskaffe Dem, når De efter læsning af »Ønskerejsen til Italien« er begyndt at spare skillinger op og venter tålmodigt på afrejsens dag. Så kan De få de andre og større Italiens-bøger senere. G-

Et blads død

Under overskriften »Vort blads død« meddelte Dagens Nyheders redaktion i søndags læserne, at avisen grundet økonomiske vanskeligheder måtte ophøre at eksistere. Meddelelsen blev afgivet med sorg, og den blev modtaget med sorg. Der er i sig selv noget tragisk ved, at flere og flere danske aviser går ind, og der er ud fra et demokratisk synspunkt noget farligt ved, at antallet af blade i landet indskrænkes. En af grundpillerne i vort demokrati er, at enhver, der har noget på hjerte, har lov til at lade det trykke og udgive, men hvad nytter det, når der bliver færre og færre, der kan og vil trykke. De store aviser behersker nu næsten enevældigt talerstolene, og vi katolikker — for at ind-

føre os selv på skuepladsen — ved af sørgelig erfaring, at det på visse af de nu almægtige redaktioner er meget svært for en katolik at komme til orde, mens man gerne låner spalteplads til syrlige og til tider ondskabsfulde angreb på den katolske kirke eller katolske kredse.

Denne indstilling prægede langtfra Dagens Nyheder, hvilket ofte er blevet udlagt som en følge af en reaktionær tendens. Dagens Nyheder var et konservatismens talerør. Den var understøttet af Arbejdsgiverforeningen. Det er interessant at bemærke, at netop Dagens Nyheder, der altså var kapitalens avis, fremfor noget andet blad i redaktionel henseende kæmpede for pressens frihedsprincip: ordets uafhængighed af den økonomi, der støtter det. Altså: det man anser for sandhed fremfor logren for arbejdsgivere og kunder. Nej, reaktionær var Dagens Nyheder så langt fra.

Den holdt de nationale traditioner i hævd, var tilhænger af kirke og krone, en talsmand for den private ejendomsret, men — og det er det væsentlige — altsammen ud fra en klar demokratisk tankegang.

Verden rundt

Lima (KIPA) Ved et pressemøde i Lima fortalte ærkebiskoppen af Boston, kardinal Cushing, om sit venskab med præsident Kennedy. Kardinalen har viet John og Jacqueline Kennedy og døbt deres børn, men præsidenten har aldrig anmodet om nogen særlig hjælp. Han har indskrænket sig til at sige: »Vil De ikke nok bede for mig!«

Rom (KIPA) Ifølge en ny statistik har jesuiterordenen 34.687 medlemmer i 78 lande og fordelt på 2056 kommuniteter. Lidt over 18.000 af jesuiterne er præster, mere end 10.000 endnu skolastikere og 5801 er lægbrødre. Det kan nævnes, at ordenen foruden sine 77 missionsstationer med over 6000 missionærer leder 82 universiteter eller højskoler samt 348 kollegier og 160 skoler for teknik og handelsuddannelse. Hertil kommer det specielle, at ordenen har ansvaret for 25 observatorier, 20 jordskælvsstationer og 17 radiostationer.

Quebec (KIPA) En af de berømte kanadiske femlinger, Yvonne Dionne, er efter et halvt års postulanttid indtrådt i Franciskanerindernes kloster i Baie Saint-Paul. Tre af hendes søstre, Cecile, Annette og Marie var til stede, da hun blev iført sin novicedragt. Den femte af pigerne, Emilie Dionne, døde i 1955. Hun var dengang novice i et kloster.

Vi katolikker bør erindre, at Dagens Nyheder fremfor noget andet hovedstadsblad gjorde sine læsere opmærksom på f. eks. den katolske kirkes klare standpunkt i de store landes racestridigheder, på franske katolikkers afstandtagen fra militærets metoder overfor muhammedanerne i Algier eller på den voksende katolske modstand mod Franco-styret i Spanien, noget, der ikke altid regnes for »godt stof« i andre aviser.

Dagens Nyheder hævdede det nationale princip, men vel at mærke i harmoni med Grundtvigs ord om, at det nationale er vejen til det internationale. Dansk kultur har mistet et stærkt organ, der samtidig var brobyggende mellem vor kultur og andre landes.

Et smukt eftermæle giver det blad, der ellers frem for andre skulle være den store modstander: det socialdemokratiske Aktuelt. Der står bl. a.: »Det er med beklagelse, at vi tager afsked med Dagens Nyheder. Både samfundsmæssigt, journalistisk og politisk er det trist, at denne avis ikke udkommer mere — efter så mange års fortjenstfuld indsats i dansk presse.«

Helge Kristensen

Frankfurt (NC) Den katolske brevscole i Frankfurt, som blev åbnet sidste efterår, har indtil nu haft 5000 deltagere i Tyskland og i udlandet.

Nijmegen (NC) En tidligere præst i den hollandske reformerte kirke, dr. H. van der Linden, som i foråret 1960 blev katolik, er nu udnævnt til lektor i økumenisk teologi ved det katolske universitet i Nijmegen.

New Delhi (NC) Den indiske premierminister, Nehru, har i en tale til parlamentet bemærket, at modstanderne af Indiens fem-årsplan for økonomisk og social udvikling burde læse den nye rundskrivelse af Johannes XXIII. I den forbindelse skriver det katolske ugeblad i Bombay, at man ved et nøje studium af rundskrivelsen bliver klar over, paven havde haft Indiens problemer i tankerne.

Sparekassen
for Lyngby og Omegn

Fredsappel fra paven

Opfordring til nu på søndag at bede for fred

Castelgandolfo (NC) I en tale til audienssøgende i søndags udtrykte pave Johannes sit faste håb om, at verdensfreden kan bevares, hvis menneskeheden vil bede om fred og leve efter Guds bud. »Kirkens stadige bøn«, sagde paven, »lyder: Herre, giv os fred i vore dage!«

Johannes XXIII fortsatte: »Naturligvis må enhver bestræbe sig på at følge Guds bud og have fred med Gud i sit hjerte, for at bønner om fred mellem mennesker kan have gyldighed«.

o

Paven håbede, at alle katolikker i verden sammen med ham ville bede for freden søndag den 10. september. På den dag — altså i overmorgen — læser paven en særlig messe for verdensfreden og udsender en fredsappel over Vatikanets Radio. Messen læses søndag kl. 17.30 i audienshallen i den pavelige sommerresidens. Fredsappellen fremsættes umiddelbart derefter. Den lokale befolkning vil deltage i messen og ønsker, ifølge Vatikanets dagblad, ved denne lejlighed at repræsentere hele den kristne familie indenfor verdenskirken.

Berlins katolske domkirke, Sankt Hedvigs Katedral, har i nogen tid været under reparation efter bombeskader under krigen. Den ligger i østzonen og bevogtes nu, meddeles det af Ulbrichts politi.

Anklagerne mod Portugal overdrevne siger journalist i *Catholic Herald*

Den katolske ugeavis *Catholic Herald*, som udgives i London, anklager i en stort opsat forsideartikel den britiske presse, radio og fjernsyn for at have givet offentligheden et falsk billede af situationen i den portugisiske koloni Angola.

Bladet har sendt sin egen korrespondent, *Hugh Kay*, til Angola. Han var en af de allerførste udenlandske korrespondenter, som nåede ind i landet. Efter at have undersøgt forholdene erklærer han, at mange af de anklager, der blev rettet mod portugiserne, var stærkt overdrevne.

En af de sidste revolter i Angola, der førte til skændige handlinger både fra de hvides og de sortes side, blev startet af kommunister fra Kongo, som længe og omhyggeligt havde planlagt den, skriver *Hugh Kay*. Fremgangsmåden var den velkendte, at man sendte trænede ledere ind i de afrikanske landsbyer, hvor de ophidsede befolkningen.

Kay oplyser, at portugisiske kolonister som følge af grusomhederne selv gik amok og begyndte at dræbe afrikanere. De blev imidlertid senere standset af hæren, tilføjer han.

Korrespondenten gør opmærksom på, at amerikanske protestantiske missionærer må bære deres del af ansvaret for den anti-portugisiske kampagne i udlandet. I det store og hele har den katolske gejstlighed forholdt sig korrekt og åbent fordømt begge parter voldshandlinger. Præsterne er blevet på deres poster i de urolige områder. To kapucinerpatres blev myrdet.

Portugiserne er især blevet kritiseret for deres forsøg på at tvinge primitive

folkeslag ind under portugisisk styre. Man må imidlertid ikke glemme, skriver *Hugh Kay*, at der ikke i Angola er nogen diskrimination overfor de farvede folk, at adskillige afrikanere har fået samme rettigheder som portugisiske statsborgere, og at der indgås mange ægteskaber mellem hvide og farvede.

Sankt Ansgars årbog

Henvend 80 af vore læsere har anmodet om at få et eksemplar af årbogen fra Sankt Ansgars Werk, som vi i sommer anmeldte. Til trods for flere breve og et telegram til udgiverne i Tyskland har vi endnu ikke modtaget årbøgerne! Vi venter dem hver dag, og eftersom kuverterne er rede, skal forsendelsen ikke blive forsinket af os.

Covington, Ky (KIPA) I dagene 12.—14. september skal biskop John J. Wright af Pittsburg lede et retrætekursus for reformerte præster i Covington. Dette kursus afholdes, fordi forskellige reformerte præster har udtrykt ønske om at få et bedre kendskab til katolske retræter.

For at deltage rigtigt i messen

må man gå til kommunion

Ingen messe uden kommunion

Messen blev indstiftet skærtorsdag, ved at Jesus sagde til sine apostle: »Tag og spis, dette er mit legeme... Tag og drik, dette er mit blods kalk... Gør dette til min ihukommelse!« Derfor kan man ikke fejre nogen messe uden kommunion.

Der skal i hvert fald være én person, nemlig præsten, der modtager nadveren under hver messe. Men det naturlige er, at også de andre deltagere i messen går til alters: *når man er indbudt til et måltid, er det naturligt, at man spiser af det.* Altergangen har altid været anbefalet de troende **som den mest fuldkomne deltagelse i den hellige handling.**

Nadveren konsekkreres på altret, men den er bestemt for alle — både for præst og menighed. Når menigheden kommer til alters, bliver det bånd, som hele tiden har forbundet præsten med den menighed, der er samlet omkring altret, synligt, ved at de alle — i den orden, det tilkommer dem — får del i det samme hellige måltid. De er samlet omkring Kristus, vor Herre, de har hørt hans ord, og de har hyldet deres Frelser; nu bliver han givet dem som føde. Ved at tage del i festmåltidet, tager de samtidig del i offeret. Messen er et offermåltid.

Nadveren forener os ikke alene med Kristus, og den er heller ikke bare et synligt tegn, der forener præst og menighed. Den forener os også med vore brødre. Paulus

skrev allerede i sit første brev til korinterne (kapitel 10, vers 17): »Fordi der er ét brød, er vi ét legeme, skønt vi er mange; thi alle har vi del i det ene brød.« Messen er broderskabets gæstebud.

Ingen kommunion uden messe

Altrets sakramente er ikke et sakramente, som er lagt ind i messen, — og det er ikke et andet sakramente end messen. Det sker ganske vist, at man bringer nadveren til en syg, som jo så modtager den uden at overvære messen. Det var endda med dette formål for øje, at man begyndte at opbevare Sakramentet i et særligt skab, alterskabet eller »tabernaklet«. Men når en syg modtager nadveren på denne måde, forener

vedkommende sig samtidig med den messe, han ikke har kunnet deltage i ved personligt at være til stede.

Når det drejer sig om et menneske, der er sundt og friskt, bør det (hvis ikke ganske særlige omstændigheder gør sig gældende) altid modtage nadveren under messen. Hele messen er nemlig en forberedelse til kommunionen: læsningerne, de sungne tekster, tavsheden, præstens handlinger og bevægelser og den fælles bøn fører lidt efter lidt frem til altergangen, som er højdepunktet af vor deltagelse i messen. Når man modtager nadveren uden for messen, er den ikke alene taget ud af sin sammenhæng, — det er selve handlingen, der er unormal.

De nye regler for den eukaristiske faste gør det let for alle de troende at modtage nadveren under en hvilken som helst messe, selv og især under højmissen. Højmissen er, som allerede nævnt,

den ideelle måde at fejre messen på (bortset naturligvis fra pontifikalmessen). Da den er højdepunktet i hele sognets liturgi, burde man aldrig nogen sinde fejre en højmesse uden at uddele nadveren i den. Den fremgangsmåde, som man endnu støder på i nogle sogne, og som består i, at man uddeler nadveren tidligt om morgenen og fejrer messen senere, kunne man forstå og undskylde, dengang fastereglementet var strengere end nu. Som det nu er, kan denne fremgangsmåde slet ikke forsvares. Det var netop for at afskaffe den slags anormaliteter, at paven i 1957 mildnede reglerne for nadverfasten. Det, vi skal lægge an på, er at finde tilbage til tingenes egentlige mening og sørge for, at handlingerne igen får deres virkelige betydning og indhold! Når vi har gjort det, bliver liturgien virkelig for os, hvad den var for tidligere tiders kristne: ånd og liv. M.D.

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 10.: 16. søndag efter pinse (s. 710, grøn).

MANDAG d. 11.: Søndagens messe (s. 710, grøn). Ihukommelse af Protus og Hyacinthus (s. 1073).
Eller: Protus og Hyacinthus (s. 1073, rød), martyrer. Ihukommelse af søndagens messe (s. 710).

TIRSDAG d. 12.: Marias navnefest (s. 1074, hvid).

ONSDAG d. 13.: Søndagens messe (s. 710, grøn).

TORSDAG d. 14.: Korsets ophøjelse (s. 1074, rød).

FREDAG d. 15.: Marias syv smerter (s. 1077, hvid). Ihukommelse af Nico-medes (s. 1077), martyr.

LØRDAG d. 16.: Cornelius og Cyprian (s. 1078, rød), martyrer. Ihukommelse af Euphemia og hendes lidelsesfæller (s. 1078).

SØNDAG d. 17.: 17. søndag efter pinse (s. 714, grøn).

ØMs EFTERÅRSSKOLE

Efterårsskolen på Øm, som er åben for unge danske, norske og svenske katolikker i alderen 17—35 år, holdes i dagene 15.—21. oktober. Pastor Lars Messerschmidt er skolens præst, mens Oluf Bohn fungerer som skolechef, og Jens Messerschmidt er praktisk leder. Elsebet Kieler underviser i trosliv, Olaf Pedersen gennemgår Teilhard de Chardins meget omtalte bog »Fænomenet menneske«, og Oluf Bohn indleder drøftelser om de sociale spørgsmål. Endelig vil der under den ene eller anden form blive timer i litteratur.

Det koster 60 kr. at være med. I ganske særlige tilfælde kan hel eller halv friplads søges ved henvendelse til sekretariatet. Tilmelding sker ved at sende et brevkort med navn, adresse, telefon, alder, stilling samt oplysning om tidligere deltagelse til: *Ømskolernes sekretariat*, Dæmningen 17, Vejle. Tlf. 191.

PASTOR GEERTZ-HANSENS gennemgang af den katolske kirkes lære og praksis omfatter i denne måned et foredrag den 12. om de store linier i den katolske messe. Søndag den 17. ledsages messen kl. 10 af forklaringer. Den 19. taler pastor Geertz-Hansen om trosbekendelsen og om Bibelen og den 26. om Det nye Testaments tilblivelse og pålidelighed. Foredragene holdes i kirken, Bredgade 64, K. og begynder kl. 20. Alle har adgang.

Hvordan skal man gå til kommunion?

Det afhænger meget af, hvor mange der deltager i messen, og især af, hvor mange der går til alters. Er der mange, er det ganske naturligt, at den vigtigste handling, menigheden udfører under messen, ledsages af sang. Kirkens gamle tradition bestod i at synges en af Davids salmer, så længe uddelingen af nadveren stod på. Kommuniionsverset i messebogen er et vidnesbyrd om, at man sang en sådan salme.

Pius XII opfordrer i sin rundskrivelse *Musica Sacra* udtrykkeligt til, at man skal genoptage denne skik, og at man skal synges, så længe altergangen varer.

Pastor Dutschke mindes i Odense

I det katolske sogneblad for Odense og Assens har vi fundet følgende smukke nekrolog over pastor J. Dutschke:

Vor menighed, særlig dens polske medlemmer, skylder den afdøde megen tak for 15 års utrætteligt arbejde, han har udført her ved kirken fra 1907 til 1922. For at yde de polske landarbejdere, som dengang i tusindvis arbejdede på de forskellige herregårde, størst mulig åndelig hjælp, rejste han til Polen og tilegnede sig dér det polske sprog til fuldkommenhed. Derefter varetog han sammen med pater Heinrich Deutscher sjælesorgen for polakkerne på hele Fyn og Lolland, rejste fra herregård til herregård, holdt gudstjeneste for dem og var med til at hente transporterne fra Polen og Østtrig om foråret og ledsagede dem hjem igen om efteråret. Med sit gode humør kunne han senere altid fortælle interessante og morsomme enkeltheder om disse rejser. Ved forskellige lejligheder blev der i Sct. Albani kirke holdt særlige gudstjenester for de polske katolikker, og den propfyldte kirke vidnede da om det store arbejde, han udførte.

Pastor Dutschke var meget interesseret i kirkemusikken. At Sct. Albani kirke fik sig et orgel, har menigheden ham at takke for, idet han benyttede de gode valutaforhold efter første verdenskrig til i året 1921 fra en orgelbygger i Jægerndorf i Tsjekkoslovakiet at købe et helt nyt og godt orgel for rimelige penge.

I året 1922 blev pastor Dutschke flyttet til den ny-overtagne menighed i Næstved, og derfra til Sct. Annæ kirke på Amager. I de følgende år virkede han som præst i Esbjerg og i Rudkøbing og som sogneprest i Assens og i Silkeborg, indtil han i året 1950 tog ophold på Sct. Hedvig-søstrenes hvilehjem på Dalum kloster, hvor han så forblev indtil sin død, der indtraf kun 10 dage før, han kunne have fejret sit diamantpræstebubilæum.

De hvide munkes kloster og kirke i Løgum

For næsten 900 år siden lagde cisterciensermunkene grundstenen til deres kirke med tilliggende kloster i Løgum. Det var et gigantisk og omfattende arbejde, cistercienserordenen for næsten 900 år siden udførte i vort fædreland, indtil trosspaltningen fandt sted i 1536. Deres ønske var at gå i Sankt Ansgars fodspor ved at udbrede evangeliet og ved at oplære befolkningen i håndværk og landbrug. Således skulle Løgum kloster og kirke i Nordslesvig da også være til velsignelse for egnen. Også her var det godt at leve under krumstaven.

Klostret blev hurtigt selvforsy- nende, så det kom til at danne en lille økonomisk enhed. Selve kir- kernes og klostrenes beliggenhed nødvendiggjorde næsten, at cister- cienserordenen dannede en fast sammentømret organisation. Dens øverste myndighed var abbeden i Citeaux, og ved hans side stod generalkapitlet, som var en slags rigsdag, bestående af abbederne for samtlige cistercienserklostre, og som årligt trådte sammen i Ci- teaux. Derved opnåedes en vis »ensretning«, ikke blot af selve klosterlivet, men også af dets ydre rammer, det vil sige af klostrenes bygningsmæssige indretning. En gammel cistercienser sagde om or- denens klostre: »De stemmer over- ens i alt, deres rum har samme beliggenhed og samme størrelses- forhold. Ingen, der kender ét af klostrene, kan være ukyndig om de andre.«

Den nye orden vandt hurtigt uhyre udbredelse, — allerede in- den udgangen af det 12. århun- drede var der over 500 klostre. Også her til Danmark nåede or- denen i løbet af kort tid. Den fik her i alt 11 klostre, som næsten alle blev grundlagt i det 12. år- hundrede, som var ordenens egent- lige storhedstid, mod 6 i Sverige og 3 i Norge.

Som det var skik og brug inden for ordenen, fik Løgum kloster

foruden sit gode danske navn også et latinsk navn, Locus Dei, d.v.s. »Guds sted«. De hvide eller grå munke, som cistercienserne kaldtes efter farven på deres kutter, havde deres bopladser på naturskønne steder. Man behøver blot at tænke på Esrom og Sorø, og man kunne desuden nævne Rydkloster i An- gel, der i 1583 måtte vige for Lyksborg slot. Alle ligger de idyl- lisk ved sø og skov. Det samme kan dog ikke siges om Løgum. Egnen er barsk og gold, fuld af indsande, heder og moser, og hø- rer til de magreste strækninger i hele Nordslesvig. Dens fysiogno- mi har dog sikkert været et andet i middelalderen. Ved Vognshøj nord for byen findes den sidste rest af Lyom skov, hvor munkene havde et »falkeløje«, det vil sige et sted, hvor de kunne fange fal- ke. Brede å, der løber vest for byen, kunne både drive den end- nu den dag i dag eksisterende klostermølle og give fisk til faste- bordet.

Som sædvanlig i middelalderen påbe- gyndte man arbejdet fra øst, og til den først planlagte del af kirken hører højkoret med sine sidekapeller og de to korsarme. Her hviler murene overalt på en smukt profileret sokkel.

Den strengthed, cistercienserne søgte at gennemføre i deres klosterliv, gjaldt ikke mindst klosterkirken, der var præ- get af den største enkelthed. Kirkerne måtte for eksempel ikke have murede tårne, men kun en tagrytter af træ, og i

det indre måtte der ikke være noget, der kunne minde om overdådighed, eller som kunne fordærve /fattigdommen, denne »dydernes vogter«. Det var såle- des forbudt at udstyre dem med malede ruder, kalkmalerier og mønstrede flise- gulve. På alteret måtte der ikke være andre prydelser end et kors.

Cisterciensernes kirker var ikke små og ydmyge Gudshuse. De kunne tvært- imod være så anselige, at de i størrelse kunne måle sig med domkirkerne. Den enkelthed, ordenen krævede, faldt for Danmarks vedkommende udmærket sam- men med det nye materiale, de brændte mursten, der holdt deres indtog her i landet samtidig med cistercienserne, om- end ikke i følge med dem.

Mens kirken i Sorø er af en meget anselig længde — den er landets tredje- største kirke — er kirken i Løgum langt kortere. Skibet har kun to hvalvingefag mod Sorøs fem, hvilket jævnsides med den stejle rejkning netop giver Løgum dens særpræg.

Kalkmalerierne, der ellers var en så almindelig udsmykning i vore gamle kirker, stred mod ordensreglerne. Den eneste udsmykning af den art, der findes i kirken, er et lille billede fra ca. 1400 af den her i Norden så populære folke- helgen Sankt Jørgen, den hellige ridder, der vog dragen og vandt prinsessen og det halve kongerige. Det er malet på en af skibets sydpiller, hvor der antagelig har stået et Sankt Jørgens alter.

Hvorfor havde man nu rejst denne store og skønne kirke, der synes mile- vidt omkring i det flade land? Først og fremmest til ære for Gud og Vor Frue, til hvem den — som alle cistercienser- kirker — var indviet.

Det fornemste rum var højkoret, hvor de egentlige liturgiske gudstjenester blev afholdt. Her stod kirkens hovedalter, og ved korets nordvæg havde abbeden sit sæde, mens der ved den modsatte væg var opstillet et tredelt sæde til den præst, der celebrerede messen, og hans to hjælpere. Neden for højkoret, et stykke nede i skibet, var munkenes kor.

Adskilligt af klosterkirkens middel- alderlige udstyr er endnu i behold. For- uden en senmiddelalderlig kalk og en nydelig lille abbedstav af elfenben fra ca. 1300 opbevares i Nationalmuseet en malet altertavle af træ. I midten troner Kristus som verdens dommer, og til begge sider under små søjlebårne tre- kløverbuer ses fremstillinger af Jesu barndomshistorie og Jomfru Marias død.

N. K. Bernbom

Løgumkloster
kirke

Det nye refugium i Løgum

Meget har været skrevet i dagspressen om den nye institution, der er vokset op ved den gamle cistercienserkirke i Løgumkloster, og de mænd og kvinder, der har arbejdet med tanken om et tilflugtssted i tidens rastløshed, har set deres vildeste dagdrømme realiseret. Bygningerne ligger her nu, tæt op ad kirken, der rejser sig beskyttende over dem, og siger, at de to hører sammen, sådan som kirken og klosteret hørte sammen for århundreder siden, og man beder om, at indvielseskantatens ord: »Hus har vi bygget ved bækken, bækken, der flyder ved livsvejen, drik af bækken ved vejen«, må blive det bærende.

Forøvrigt har refugiet flere funktioner. Det skal være, hvad navnet siger (efter kantaten: Non tam domus quam refugium), og denne opgave er vel den vanskeligste, da vi alle fører jaget og rastløsheden med. Endvidere skal det være et kulturcenter og helst få national betydning i grænselandet.

Det er et vældigt program, og man kan kun beundre sognepræsten, pastor Bork Hansen, der med ildhu og usvækkelig tillid nu har gennemført første etape — selve rejsningen af dette overmåde smukke bygningsværk, der, nav-

net til trods, ikke et øjeblik »mærkes« katolsk, men udpræget protestantisk, så end ikke haven, skønt anlagt som en klosterhave, fremkalder »katolske« fornemmelser! Man må håbe, at det også lykkes for pastor Bork Hansen og hans dygtige medarbejdere at gennemføre resten af programmet, så refugiet må blive et livskraftigt og levedygtigt skud på folkekirkens lidt tørre stamme.

Men er der intet »katolsk« ved refugiet, så taler kirken til gengæld. Lydt forkynder de høje hvælvinger, at munke og lægfolk ved deres hænders arbejde har skabt Gud en lovsang, og det modtagelige sind føler freden sænke sig over de urolige tanker her, hvor det hellige messeoffer har været frembåret i århundreder.

Kirken taler, men refugiet har endnu ikke fået mæle. Det har dog alle betingelser for at komme til at tale sit eget sprog. Det er bygget på folkekirkens grund, men har en bred margin, der tillader opfattelser af enhver art. Det er ikke forbeholdt meningsfæller, og frugtbringende diskussioner, foredrag og sammenkomster af forskellig art, har gjort dagene rige. Man beholder sin egenart, hvori den så består, og noget modsætningsforhold er der ikke. Natur-

ligvis søges refugiet mest af folkekirkens medlemmer, men der har også været gæster fra andre trossamfund og andre lande, og da stedet skal være et kulturcenter, har der været adskillige kongresser, offentlige nationale møder, koncerter m.m.

Lever refugiet op til sit formål: at blive et sted for mennesker, der ønsker tid til selvbesindelse, til studier eller til for en tid at få mere ro end dagligdagen sædvanligvis kan give, eller til at søge nye kontakter, da er vort land blevet rigere, og kirkeministerens ord ved indvielsen »Succida virescit«, gået i opfyldelse.

K.S.

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK A/S

★

Hovedkontor:
St. Kongensgade 68, København K.
Telefon Central 10.093

Oliefyr
Centralvarme
Brændselolie
Cinders

**NORDISK
KULAGENTUR A/S**

Sven E. Frederiksen

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Nordjylland

Slagtermester Leo Nielsen
Danebrogsgade 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29

*Det Hele af Øffen —
og det bedste til Bøffen*

Køb hjemmets udstyr hos
THUEN
Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet Centralvarme
Nielsen & Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkensløgernester

Murermester- og entreprenørførr.
M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømremester
Ferd. Færch & Co. A/S
Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg
Kastervej 51 - Aalborg
Telefon 5660
ELMER VERNERSEN

Aalborg Mælkekompani
Vesterbro 79, Tlf. 2 30 88

FOLMER OLSEN
Begravelser ordnes
Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 2 15 57

Fiskehallen
Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 3 44 84

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

Nu på søndag holdes som omtalt det årlige sommermarked ved Sankt Antoni kirke, Frederikssundsvej 225, Brønshøj. Det åbnes kl. 8 og varer til kl. 19. Samme dag er der høstmarked på Nordvanggård ved Bistrup. Det begynder kl. 11 og sluttes kl. 22. Billedet over disse linier viser Nordvanggård. Det er fløjen til venstre, som for tiden omdannes til kirke.

MAGTERNE

Magter og herredømmer, står der i Skriften. Jeg elsker at tænke på **MAGTERNE**. Jeg forestiller mig dem som skysseglene, Guds fingre ud til alle vore behov. De står for mig som dem, Han bruger til at dreje vindene og puste til vandene, indgive os sære, aktuelle tanker på tidspunkter, da et bedende hjerte har anråbt Ham om hjælp. Afværge noget af livsens ondskab fra de stærke overfor de svage. Nådens kraft, selv usynlig for os, så længe vi er hæmmet af kroppens fængsel og åndens træghed, men synlig i sine virkninger, bombastisk synlig til tider. Der er en bøn et sted:

» — — at du må udfolde i kraft, hvad du har virket i hemmelighed!«

Jeg tror, magterne er Guds praktiske håndlangere til at udfolde i kraft, hvad Han har virket i hemmelighed. Jeg tænker på historiens kraftprøver. Da vandene skiltes, fordi jøderne skulle gå tørskoet over efter udlændigheden i Ægypten, forestiller jeg mig, at det var

MAGTERNE, Han lod skille dem. Når meteorologerne melder dit og dat om vejret, tror jeg, **MAGTERNE** pusler med i baggrunden og forårsager sære, uberegnelige luner. Når små, mærkelige indskydelser får mig til at dreje hen omkring en ven, jeg ikke har set så længe, og finde, jeg kom i en situation, der gjorde mig fantastisk tiltrængt, sporer jeg **MAGTERNE**. Når jeg vejrer en atmosfære af godhed i et rum, hvor de allesammen er gået fra, men godheden blev stående i luften, føler jeg mig under **MAGTERNES** indflydelse. Når jeg fryser et sted midt i komfort og praktiske fordele, sporer jeg også **MAGTER**, men andre slags, De er som en anden personligheds håndlangere, og de gør bange —. Og jeg tænker på Skriften igen; jeg tror, jeg har fundet det engang i et af apostelbrevene:

» — Thi vor kamp er ikke imod kød og blod, men mod **MAGTER OG HERREDØMMER!**«

Brændglasset

ved E. D.

I en anmeldelse af pastor Knud Aarups bog om Frankrig: *Det romanske Frankrig — Kirke og klosterkunst*, bemærker Informations kunstcritiker, Ejnar Johansson, at det ikke klæder bogens tekst, at forfatteren ironiserer over helgenlegender og mirakelbilleder, som han støder på under sit togt. Men hans uvilje mod denne side af katolicismen er jo nok en slags erhvervs sygdom, som vi skal holde ham til gode.

Gad vist iøvrigt, tilføjer Johansson, hvorfor mange er så vantro over for hellige folkes under, medens man gladelig skænker sin tiltro til højst profane profeters mirakelkure. Et enkelt fodrodsben af den hellige Blasius eller Martin kan jage en dansk præst langt væk . . . medens det er god latin at dyrke og tro på hele hobe af ideologiske benrade, nationale og moralske relikvier.

o

»Intet i menneskeheden er så væsentligt, så interessant, så mangeartet, forvirret og broget, så modsigelsesfyldt og omstridt som religionernes historie. Kun i skolestuen, navnlig i gymnasiet, bliver religionen højst uinteressant. Uvist af hvilken grund. Der er virkelig behov for lærebøger, som kan medvirke til at bringe en ændring i dette paradoksale forhold.«

Samme dag, E. Thestrup Pedersen skrev dette i Berlingske Aftenavis, offentliggjordes resultatet af en skoleundersøgelse. 16 klasser i 7. skoleår i Horsens og København har fået lov at give fagene følgende karakterer: Mægtig godt — godt — hverken godt eller kedeligt

— lidt kedeligt — mægtig kedeligt. Det viste sig, at religion lå i bunden både i København og Horsens.

Der er, for at overføre Thestrup Pedersens ord på denne undersøgelse, et virkeligt behov for lærebøger, som kan medvirke til at bringe en ændring i dette paradoksale forhold. Men hvad hjælper selv de mest pædagogiske lærebøger, hvis lærerfaktoren svigter. Faget står og falder med de rigtige lærere. Hvor disse savnes, bliver religion til et kedeligt pligtfag, et åndløst terperi — kort sagt: mægtig kedeligt.

o

Det fyger i denne tid med avis-kronikker og læserbreve, hvori anstilles betragtninger over den større eller mindre velsignelse, der vil være forbundet med vort lands eventuelle tilslutning til det store europæiske fællesmarked. Grundtvig, Kold, Holberg og Guldberg fremmanes som eksempler på danskens menneske- og kultursyn. Andre peger fortrinsvis på vor umistelige evangeliske arv som om det drejede sig om en Rødhætte, der måtte advares mod den stygge ulv.

Så er der enkelte, der mener, at vi intet har at frygte, fordi vi intet har at tabe. Dansk menneske- og kultursyn eksisterer ikke længere som nogen realitet i folkefællesskabet. En så hartad kættersk påstand motiveres således i en artikel i Kristeligt Dagblad skrevet af direktør, cand. polit. *Børge Mannov*.

Efter Mannovs opfattelse skyldes mangelen på fælles kultursyn mere end noget andet den omstændighed, at den danske folkekirke forlængst har valgt at gøre sig usynlig — så sandt som det menneske — og kultursyn, som der fables om, i sin hele oprindelse var båret af den kristne tro, som den forkyndtes og lærtes i en synlig — og derfor også let angribelig kirke. Derimod har vi, fortsætter Mannov, meget — for ikke at sige alt — at vinde:

Det Europa, som vi nu modstræbende skal træde i fællesskab med, kender nemlig en anden kirke: En synlig kirke, der om sig selv ved, hvad det vil sige at være kirke: Hyrde og lærer. Apostlenes gamle kirke. på apostlenes vilkår: Bringe Kristus-mysteriet til menneskenes børn og lære dem at holde alt, hvad Han har lært dem — ofte på flugt, ofte forfulgt og i fare, men i tillid til Hans forjættelser. Ofte faldet dybt i synd som Peter, men også altid genindsat, som han blev det i det øjeblik, da angerens tårer gjorde ham til klippen.

Jeg tror, vi har meget at vente af mødet med det Europa, hvis kultur aldrig vil kunne frigøre sig fra livsforbindelsen med en kirke, der i henhold til forjættelserne forbliver synlig. Akkurat som jeg tror, at også denne synlige, historiske kirke menneskeligt vil kunne beriges ved mødet med os. Lad os slå portene op på vid gab, lad stormen gå hen over vore marker, så avnerne omsider kan blive skilt fra kornet. Barsk vejr og klare, rene konturer — er det ikke det, vi mere end noget andet trænger til.

Præstevielsen på Amager

Den danske redemptorist, pater Leon Drzal, blev som nævnt i sidste nummer præsteviet af biskop Suhr i Sankt Annæ kirke på Amager. På billedet til venstre ses der nye præst, efter at biskoppen har salvet hans hænder. Til højre går processionen ud af kirken efter præstevielsen. I døren ses biskoppen, foran på trappen pater Drzal og i forgrunden til venstre mgr. Flandrup.

Knud Rasmussen Boghandel
 Vesterbrogade 60, København
 vis à vis Den kgl. Skydebane
Hilda 2055
 Leverandør til St. Knuds skole

Kunderne siger:
DEJLIGE MØBLER, en venlig
 ekspedition — og ikke dyr.

Anders Svendsen
 Ndr. Frihavnsgade 13,
 København Ø . Tlf. C. 8146
 Ugebladets læsere har 10 % rabat
 på tæppe- og gardinstoffer.

AMAGERBANKEN
 AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
 Alt til Foto og Smalfilm
 Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

KBK

Aktieselskab
 KØBENHAVNS
 BRÆNDSSELS KOMPAGNI
 Nørregade 15 - Telf. Central 9270

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB
 søges af dansk dame (mulat), katolik,
 bosat i København med katolsk herre
 — helst sydlandning ca. 35—45 år. Billet
 mrk. S. 8. til annonceekspeditionen,
 Hauchsvej 8, København V.

Dansk

KLICHE FABRIK
 Rådhusstræde 4 - København K
 Telf.: * MI 2557

Helbredt for sclerose i Lourdes

Lourdes (NC) Biskoppen af Lourdes, Pierre Theas, har erklæret officielt, at helbredelsen af en 39-årig tysk nonne, søster Maria Mercedes, må betragtes som et mirakel. Søster Maria Mercedes, som i det civile liv hed Thea Angele og var stenografidame, blev i 1944 angrebet af

sclerose og meget hurtigt helt lammet. Hun var dengang 23 år. Da hun syv år senere blev bragt til valfartsstedet Lourdes, erklærede lægerne, at hendes tilfælde var håbløst. Den 20. maj samme år blev hun imidlertid helbredt. Elleve år senere har den internationale lægekommission i Lourdes fastslået, at hendes helbredelse er »medicinsk uforklarlig«. Thea Angele indtrådte i 1955 i et kloster i Lourdes.

I det biskoppelige dekret hedder det: »Vi bekræfter, at helbredelsen af Thea Angele, der bærer klosternavnet Maria Mercedes, som fandt sted i Lourdes den 20. maj 1950, er mirakuløs og må tillægges en ekstraordinær hjælp fra Guds Moder, den hellige og uplettede Jomfru Maria.«

Som bekendt er det uhyre sjældent, at de kirkelige myndigheder betegner en helbredelse som mirakuløs. Søster Maria Mercedes er den første tysker, hvis helbredelse i Lourdes er blevet officielt omtalt som et mirakel. Det er også første gang i år, at en helbredelse på denne måde bliver anerkendt. I december sidste år blev helbredelsen af en schweizisk benediktiner, lægbroderen Leon Schwager, som ligeledes led af sclerose, betegnet som et mirakel.

Nyt fra Gravenshoved

Den første ferieszon med badegæster er nu afsluttet på Gravenshoved Ungdomsskole. Der har været et betydeligt antal gæster fra alle egne af landet; men også Holland, Tyskland, England og Norge har været repræsenteret.

Gæsterne har befundet sig særdeles godt i de skønne omgivelser og den hjemlige atmosfære med pejseilden og aftenkaffen i den særprægede opholdsstue, hvor man samledes og drøftede oplevelserne fra dagens udflugter og ture.

Den daglige messe i ferietiden blev læst af forskellige af vore danske præster og af ferierende præster fra Tyskland.

Nu lægger Gravenshoved Ungdomsskole ud med sit andet elevhold. Skolen har fuldt hus, og der kommer denne gang elever også fra Norge og Færøerne. Man er ved at lægge sidste hånd på værket ved opførelsen af en ny lærerbolig, som ligger syd for skolen med en herlig udsigt over Lillebælt.

Til foreløbigt sløjdløkkale har skolen erhvervet det stråttækte bindingsværkshus »Lille-Mads«, som er beliggende på skolens grund lige ved skoven. Denne ejendom har tidligere tilhørt Gravenshoved.

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

R. Schulik

Slagterforretning
 Nørrebrogade 46, Esbjerg
 Telefon 214

Resultatet af lodtrækningen ved Sankt Josefs søstrenes basar i RINGSTED fremkommer i bladets næste nummer.

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa
 Tlf. 2 25 30

Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
 Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
 Aabenraa Brugsforening

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14—16,
Ordrup. Tlf. 225.
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

**ANDR. KRØYER'S
BOGHANDEL**

v. Chr. Henningsen

Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
Papir · Stort boglager
Fyldepenne

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Kaj M. Jensen's Optik

Købmagergade 32, København K
Telefon Byen 6200

Største udvalg i mod. briller
Lev. til samtlige sygekasser
Grundig korrekt synsprøve
Alt i kikkerter

Pastor Bjørn Højbo begynder tirsdag den 12. september kl. 15.15 atter sin religionsundervisning for gymnasister og realister. Den holdes hveranden tirsdag i præstegården, Nørrebrogade 27, København.

Forleden standsede pastor Olaf V. Sørensen op ved den militære skydebane i nærheden af sin private bopæl, hvor soldater lige var i gang med skydeprøver. For bedre at kunne se hvad der foregik, trådte pastoren et par skridt ind på skydebanens grund

»Er De ikke på afveje?« spurgte en befalingsmand.

»Aldeles ikke«, svarede pastoren, og lod en finger snappe mod præsteflippen, så det gav et smæld, »jeg spionerer nemlig for paven!«

»Så bliv endelig«, svarede den anden leende, »han er vor fælles allierede«.

Skrædermester

OTTO LUNDIN

Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64

Præstekjoler

Nyt kursus på Folkeuniversitetet**Dr. Roos den ene af tre forelæsere**

Folkeuniversitetet i København indleder i dette efterår ni nye universitetskursus, som behandler et helt fagområde. Blandt disse er et kursus over emnet »Katholicisme og protestantisme«, som vil optage fire semestre. Hvert semester omfatter 12 ugers undervisning med to aftentimer én gang om ugen. Forelæserne holdes af professor dr. theol. Niels Knud Andersen, universitetslektor dr. phil. Heinrich Roos og universitetsadjunkt, cand. theol. Leif Grane, som tillige er studieleder.

Ifølge Folkeuniversitetets program er det kursus' hensigt at belyse forholdet mellem den katolske og protestantiske kirke fra reformationen til vor tid såvel

i henseende til læren som til udformningen af gudstjenesten.

Hvis man ønsker optagelse på dette kursus, skal man indsende ansøgningsskema med udførlige oplysninger om forudsætninger til Folkeuniversitetets kontor, Universitetet, Frue Plads, København K. Kontoret er dagligt åbent 12—14. Telefon Palæ 4827.

Dette kursus om forholdet mellem den katolske og den protestantiske kirke begynder onsdag den 27. september kl. 19.30. Forelæserne slutter kl. 21.15. Adgangskort til kursus koster pr. semester 30 kr. I det første semester betales et registreringsgebyr på 10 kr.

Normalt skal ansøgningsskemaer være Folkeuniversitetet i hænde senest den 9. september — altså i morgen! Kontoret har velvilligt lovet os, at man undtagelsesvis vil tage imod skemaer, der er fremme senest den 13. ds. Derfor: er De interesseret, skriv da straks efter et skema eller henvend Dem på kontoret. Man modtager ikke telefonbestilling.

De sydlige øer

GIV BØGER

som gaver

Richardt Jensens

boghandel

Østre Boulevard 1, Nakskov
Telefon 1421

Østergades El. forretning

Installatør Edmund Sørensen

Telefon Maribo 170.
Maribo

Edw. Sidor

Glarimester - Kunsthandel

Østergade 28,
Maribo - Tlf. 219

Katolske billeder føres

Medlemmer af Sankt Knud Lavard sogn i Lyngby, Sankt Knuds sogn i Ringsted og Sankt Laurentii sogn i Roskilde valfartede i søndags til Haraldsted, hvor pastor Gunnar Martin Nielsen celebrerede messe i kapelruinerne. Man beså senere den middelalderlige Allindemagle kirke, der blev introduceret af overassistent Eigil Darville. I Ringsted meddelte sognepræst van den Hoek sakramental velsignelse, hvorefter valfartsdeltagerne var ungdomsforeningens gæster ved en sammenkomst i præstegårdshaven.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

CHR. STEFFENSEN

Herreekipering

Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør

INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

O. N. P. MØRCH'S EFTF.

H. Andersen

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelser ordnes overalt

K. E. PETERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.

Tlf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Næsehornet

Med opførelsen af *Næsehornet* har vi påny fået lejlighed til at stifte bekendtskab med den rumænskfødte Eugene Ionesco, én af efterkrigstidens store franske dramatikere. Hans første arbejde for teatret *Den skaldede sangerinde* (1950) blev en dundrende fiasko, hvilket dog ikke tog modet fra ham. Siden har hans stjerne været i stadig stigen, og i 56 slog Jean Anouilh hans ry fast ved at fremhæve hans værk *Stolene* som et mesterværk på linie med de største.

Næsehornet hører til hans seneste arbejder og er en fantasifuld og fabulerende blanding af allegori og komedie med en yderst alvorlig hensigt bagom løjerne. Man kan ikke undgå at spore påvirkning og inspiration af den græske tragedie såvel som af Molière og Holberg. »Fader Holberg« udtalte selv, at han ønskede, »at komme folk til at le«, — man kunne sige om Ionesco, at han ønskede »at komme folk til at tænke«. Og vel at mærke tænke selvstændigt, ikke ud fra konventionelle ideer, ned-arvede ideologier og »-ismer«, der har overlevet sig selv.

Selvom stykket i den her foreliggende udgave er tillempt dansk mentalitet (her på bjerget hører det jo ikke til god tone at sige altfor ubehagelige sandheder — man har vel simpelt hen ikke råd til at risikere publikums svigten?), er det dog grove løjer, vi oplever:

En sølle fortrukken kontorius, Berenger, oplever med stigende undren, rædsel og afsky, at den ene efter den anden af hans venner, familie og kolleger bliver forvandlede til næsehorn, vildt brølende, ulideligt dumme og afstumpede tykhuder, der dundrer frem, trampende alt og alle ned for fode.

Med den massepsykose i frisk erindring, der greb et stort folk for mindre end 20 år siden, er sammenligningen vel ikke så grotesk endda? Ud af »den grå masse« præsenteres vi for individer, vi alle kender, om ikke andet så fra os selv. Det er just det ubehagelige, og det

der får publikums latter til at lyde lidt usikker.

Der er først den selvglade og stupide Jean, prototypen på den tilpasede og tilklippede borger i en velfærdsstat. Stillet overfor den truende fare, da det første næsehorn viser sig i byen, snakker han sig bort fra sagens kerne i en heftig men tom og nytteløs disput om én- og tohornede næsehorn. En »logiker« bryder ind for at »klarlægge problemstillingen«. Han er en moderne udgave af Erasmus Montanus, Ionescos mest yndede skydeskive i alle hans værker, den studentikose ordgyder, der snakker meget, men siger lidet.

På Berengers arbejdsplads møder vi hans chef, der står med uret parat i døren kl. 9. Som en anden Vielgeschrei, der (i *Den stundesløse*) med jævnlige mellemrum stikker hovedet ind i skriverstuen brølende sit: »Skriver I, karle?«, kommer hr. Papillon ud fra sit kontor som trolld af æske, når han fornemmer, det ikke er dagens arbejde, der drøftes så ivrigt blandt kontoristerne, men derimod meddelelsen — eller rygterne — om de første næsehorns opduken i byens gader.

For rygter mener den venstreorienterede Botard, det må være. Han tror ikke på øjenvidnernes forsikringer, men hører til dem, der stædigt til det sidste benægter fakta, for ikke at tabe ansigt. Mere smidig og gelassen er stræberen og opportunisten Dudard. Han forstår at se det bedste i enhver situation.

Da det går op for stykkets personer, at de efterhånden talstærke næsehorn er forvandlede mennesker, bliver kun Berenger chokeret. Selv overværer han sin bedste ven Jeans metamorfose. Gradvis bliver denne mere og mere menneskefjendsk, brøler op om at vende tilbage til naturen, forlanger beviser for, at det er bedre at være menneske end næsehorn. Berengers argumenter preller af, og han må flygte, før den forvandlede går til angreb på ham.

Dybt nedbøjet og med voksende frygt for sin egen tilstand opsøges han af Dudard, der en passant fortæller ham, at både chefen og Botard er blevet næsehorn. »Man må følge med tiden«, var det sidste, Botard havde sagt. Berenger fatter det ikke, mens Dudard er lutter forståelse: »...de har måske villet det selv — De mangler sans for humor, mand, De ta'r alt for tungt på tingene. Det er jo i virkeligheden ganske naturligt...« Berenger bliver knap så overrasket over Dudards vendte tilbage til

naturen. (Hvor ofte er vi ikke i vor stræben efter »naturlighed« tilbøjelige til at glemme det overnaturlige?).

Omsider er han helt alene tilbage i en verden af tykhuder, og han begynder at tvivle på sig selv og sit menneskeværd, men hans sidste ord er et skrig: »Nej, jeg overgiver mig aldrig.« Om dette så skal opfattes som et kampråb eller som et nødskrig fra en afmægtig, overlades det til tilskuerne selv at afgøre. Det er et samvittighedsspørgsmål, Ionesco stiller hver enkelt af os. Selv giver han intet svar eller nogen patentløsning.

Vi måtte stryge os over panden — var der et horn på vej? Hvordan med vor egen »-isme«? Er det vanekristendom, eller er troen levende i os? Jo, han »kommer folk til at tænke«.

Bodil Magnussen

Frits Helmuth, Hardy Jensen, Lily Heglund og Ghita Nørby i »Næsehornet«.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 37 . 15. september 1961 . 109. årgang . 85 øre

Andelsbevægelsen bliver varmt anbefalet af paven

I slutningen af sidste uges referat omtalte vi den form for »socialisering«, der anbefales i pave Johannes XXIII's rundskrivelse.

Det er klart, at der er mange fordele ved socialisering forstået på den måde, skriver paven. Den gør det nemlig muligt at imødekomme mange personlige behov — for eksempel de daglige fornødenheder, hjælp under sygdom, en videregående uddannelse, bedre bolig- og arbejdsforhold, den rette brug af fritiden og den nødvendige ferie. Hertil kommer, at man ved hjælp af moderne kommunikationsmidler som pressen, filmen, radioen og fjernsynet gør det muligt for den enkelte at følge verdensbegivenhederne på nært hold.

Som følge af »socialiseringen« bliver tilværelsen imidlertid også strammere organiseret, og det enkelte menneskes frihed indskrænkes. I et socialiseret samfund er det vanskeligere for den enkelte at tænke helt selvstændigt og at arbejde efter eget initiativ. Bør man da ikke frygte, at »socialiseringen« efterhånden vil gøre men-

nesker til automater? Dette spørgsmål besvarer pave Johannes med et nej. Socialiseringen er nemlig ikke et resultat af blinde naturkræfter. Den er tværtimod skabt af mennesker, som ansvarsbevidst og frit handler under hensyntagen til lovene for økonomisk og social udvikling. Det er derfor pavens opfattelse, at »socialiserin-

gen« kan og bør virkeliggøres på en sådan måde, at man drager nytte af dens fordele og fjerner eller modstår dens skadelige virkninger.

»Socialiseringen« indebærer ikke nogen alvorlig trussel mod det enkelte menneskes frihed, så længe den er i overensstemmelse med moralloven og følger de principper, som er nævnt i pavens rundskrivelse. Den kan i virkeligheden hjælpe til at fremme de sande, personlige egenskaber hos mennesker, og den skaber den organiske fornyelse af samfundet, som Pius XI betragtede som absolut nødvendig for at opfylde kravet om social retfærdighed.

Johannes XXIII omtaler derefter de elendige arbejdsforhold »i mange lande, ja i hele verdensdele«. Mit hjerte fyldes med dyb sorg, skriver paven, når jeg tænker på den sørgelige kendsgerning, at et enormt antal arbejdere betales med lønninger, som fordømmer disse arbejdere og deres familier til en uværdig menneskelig tilværelse. Denne tilstand har utvivlsomt blandt andet sin år-

sag i, at industrialiseringen i disse lande og verdensdele er utilstrækkeligt udviklet. Men i nogle lande finder man en skærende modsætning mellem de store massers nød og nogle få privilegeredes »overflod og utøjlede luksustilværelse«. I andre lande må den nulevende generation døje afsavn af hensyn til landets økonomiske eller nationale prestige eller fordi uhyre summer bruges til militære formål.

Iøvrigt er det ikke sjældent, at man i økonomisk veludviklede stater betaler høje lønninger til dem, der udfører mindre betydningsfulde opgaver eller har hverv af tvivlsom art, mens pålidelige, hårdtarbejdende mennesker for et dygtigt og frugtbringende slid aflønnes med en betaling, der er alt for ringe og slet ikke svarer til deres ydelse over for samfundet.

Rundskrivelsen henviser til de tidligere pavers lære om det retfærdige forhold mellem arbejde og løn, idet Johannes XXIII påny gør opmærksom på, at arbejderne bør have et udbytte, der svarer til virksomhedens økonomiske frem-

gang. Det er ikke enten kapitalen eller arbejdsindsatsen, som er årsag til økonomisk fremgang, men begge i forening, og udbyttet må ikke sluges af den ene part. Man kan på flere måder sikre en retfærdig fordeling, men det er bedst, at der gives arbejderne mulighed for at være medejere af den virksomhed, de er ansat i.

Det er ganske vist vanskeligt at beskrive i detaljer den økonomiske ordening, som ville svare bedst til menneskets værdighed og på den mest gunstige måde udvikle den enkeltes ansvarsfølelse. Pius XII's kloge vejledning i dette spørgsmål fremhæves nu af pave Johannes: De små landbrugsbedrifter, værksteder for kunst og håndværk samt den mindre industri burde værnes og gennem kooperative sammenslutninger sikres de samme fordele som større virksomheder. Samtidigt burde man i storvirksomheder åbne mulighed for, at arbejderne kan blive medarbejdere.

Johannes XXIII understreger værdien af små værksteder og landbrug, der kan drives af en familie. De bør bevares og støttes. Han fremhæver nødvendigheden af, at det mindre håndværk og landbrug følger med tiden og drager fordel af de videnskabelige og tekniske fremskridt. Staten bør sikre disse mindre enheders eksistens som andelsselskaber ved en rimelig beskatning. Andelsselskaberne værner om sande menneskelige værdier og yder deres særlige bidrag til civilisationens fremskridt.

Efter en detaljeret redegørelse for arbejderens forhold til den virksomhed, der har ansat dem, og for spørgsmålet om arbejderens som medejer, bekræfter pave Johannes sine forgængeres lære om den private ejendomsret. Den sidste menneskealders ændringer

Den latinske tekst til rundskrivelsen blev offentliggjort i Vatikanets dagblad, *L'Osservatore Romano*, og fylder næsten 37 af de høje spalter. I samme udgave bringes teksten på italiensk.

i samfundsøkonomien har medført, at man har betvivlet den principielle begrundelse for privat ejendomsret. Der er ingen grund til at vedligeholde denne tvivl, skriver paven. Den private ejendomsret — også retten til at eje produktionsmidler — har varig gyldighed, fordi den er en »naturlig rettighed«, som finder sin begrundelse i forholdet mellem det enkelte menneske og samfundet.

Ejendomsretten værner menneskets frihed...

Det kunne iøvrigt ikke nytte at holde fast ved det frie personlige initiativ på det økonomiske område, hvis man ikke tillod dette initiativs udfoldelse gennem fri disposition over de midler, det skal anvende for at nå sine resultater. Historien og erfaringen viser, at under de politiske regimer, der ikke anerkender den private ejendomsret, bliver den menneskelige frihed iøvrigt undertrykt.

Det er en kendsgerning, at po-

Pius XI sammen med kardinal Pacelli, den senere Pius XII. Begge paver har ydet betydningsfulde bidrag til den katolske sociallære.

litiske bevægelser, der stræber efter at forene retfærdighed og frihed indenfor samfundet, og som indtil fornylig var modstandere af privat ejendomsret til produktionsmidler, nu er ved at skifte standpunkt og indtage en positiv holdning til denne ret, fordi de har ladet sig belære af de aktuelle sociale vilkår.

Det er imidlertid ikke nok at fremhæve menneskets ret til ejendom. Man må også insistere på, at alle samfundsklasser skal have mulighed for at besidde ejendom. I vore dage kan det lade sig gøre ved hjælp af den moderne teknik og en skabende social politik i videre udstrækning at distribuere den private ejendom, således at flere får deres egne hjem, deres egne landbrug, værksteder m. v. Det udelukker ikke, at staten og andre offentlige instanser ejer produktionsmidler — især når man derved løser opgaven, der ikke tilfredsstillende kan bestrides af private. Staten bør imidlertid ikke overtage ejendom eller produktionsmidler blot for at begrænse eller afskaffe privatejendom, men kun i den udstrækning det er nødvendigt for det fælles vel.

Ifølge Guds plan med den skabte verden, er jordens goder bestemt til at give alle mennesker en værdig tilværelse. Leo XIII skrev om dette i sin rundskrivelse *Rerum Novarum* blandt andet:

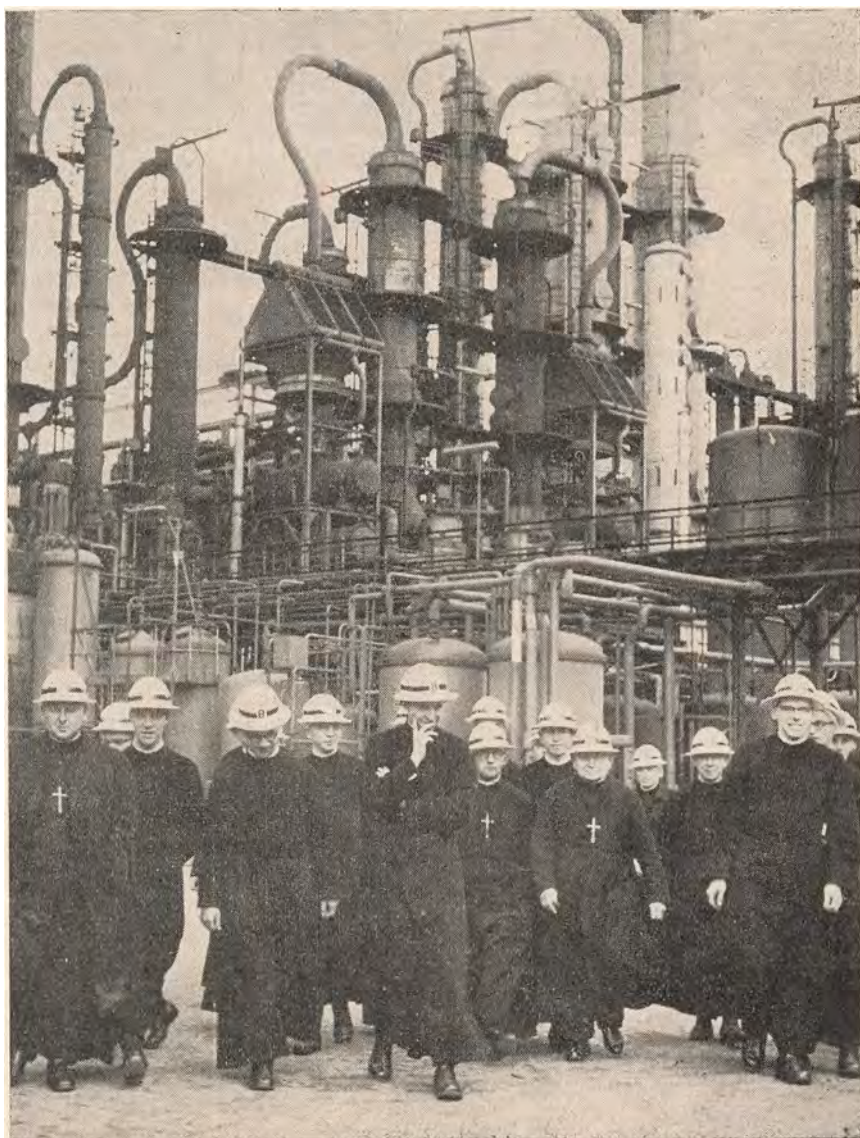
»Den, som i rigeligt mål af Gud har fået sundhed, gode kår og god forstand, har fået det til gavn

for sig selv og samtidig til gavn for andre — på en måde som Guds forvalter. 'Derfor', siger den hellige Gregor, 'den, som har forstand, agte på, at han ikke tier. Den, som har fået rigdom, våge over, at han ikke trættes af gavmildhed. Den, som har evne til at styre, skal lægge vind på at gøre det til gavn for sin næste'«.

Johannes XXIII nævner i den forbindelse, at den private ejendomsret i evangelierne betragtes som lovlige. Men Kristus opfordrer flere gange de velhavende til at forvandle deres materielle goder til åndelige ved at skænke dem til

de nødlidende. Han opfordrer dem til at søge de åndelige værdier, som møl og rust ikke fortærer, og han betragter omsorgen for de trængende som en kærlighedsgerning overfor ham selv: »Hvad I har gjort mod en af disse, mine mindste brødre, har I gjort imod mig«.

Efter en omhyggelig behandling af forholdet mellem industri og landbrug i det moderne samfund fortsættes rundskrivelsen med nogle betragtninger over de små landbrugsejendommers værdi for familierne. Paven skriver, at det selvfølgelig ikke på forhånd kan afgøres, hvordan landbrug bør

Nogle steder går man praktisk til værks for at give gejstligheden et indblik i vilkårene på en arbejdsplads. Dette fornukelige billede kommer fra Ruhr, hvor præster i forbindelse med et kursus for religions-pædagoger besøgte en kemisk fabrik i Marl. De måtte alle iføre sig hvide beskyttelseshjelme før rundgangen.

Rabindranath Tagore

Af lærer Arthur M. Denman

organiseres og drives, idet der fra land til land er forskel på vilkårene, men det er ud fra et kristent syn på mennesket og på familien ideelt at have mange landbrug, som kan bestrides af en familie. Dette ideal kan kun virkeliggøres, når det sikres, at familierne får et anstændigt udkomme af deres arbejde ved landbruget.

For at nå dette mål må man give bønderne en tidssvarende uddannelse i moderne dyrkningsmetoder, yde dem teknisk assistance og forene dem i et kooperativt samvirke.

G-

Vi fortsætter i næste nummer referatet. Det var en misforståelse, at vi i sidste uge bebudede pavelige udtalelser vedrørende automatisering. Spørgsmålet behandles ikke i denne forbindelse.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarhavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Hver tidsalder har sine store skikkelser — mennesker, som rager højt op over deres samtidige. Rabindranath Tagore var en af dette århundredes store; men i modsætning til flertallet, som søger ydre glans og offentlighedens projektørlys, levede Tagore i det skjulte, og den stille klarhed og skønhed, der hviler over hans liv og gerning, vil bestå længe efter, at de mere farverige personligheders virken er sunket i glemsel. Som den irske digter W. B. Yeats skrev i sin indledning til digtsamlingen »Gitanjali«: »Tagore har kun villet udforske sjælen og give sig dens spontane liv i vold.« Hans liv var en stadig søgen efter Gud, sandhed og skønhed, og ingen moderne europæisk digter eller filosof har kunnet se Gud i alle hans mangfoldige måder at give sig til kende på som denne, den største af Indiens digtere.

Jeg har altid ment, at det mest betydningsfulde ved Tagores digtning er dens stille, enkle sprog, dens sparsomme brug af billeder og dens fuldkomne sandhedskærlighed. Det er ikke netop de egenskaber, man venter at finde hos en mand med hans sociale baggrund, og slet ikke i Indien. Han var søn af en velhavende godsejer af brahminernes kaste, en mand med en forfinet og kultiveret smag, berømt i hele Indien som filosof og religiøs fornyer.

Rabindranath blev født i Calcutta i 1861, og man har fejret hundredåret for hans fødsel i år. Han fik en grundig og liberal opdragelse, i hvilken undervisningen i den traditionelle brahminske lære forenedes med studiet af engelsk sprog og litteratur. Skønheden i Shakespeares og Shelleys værker blev podet ind på den grundstamme, som var skabt af indisk kultur, og frugten heraf var en næsten fuldkommen og harmonisk forening af de to elementer. Hele sit liv igennem modbeviste Tagore både i tanke og handling Kiplings ord om, at »Øst er Øst, og Vest er Vest, og de to vil aldrig mødes.« Hans digtning rummer det bedste af både Østens og Vestens kultur, og den forening, de indgik hos ham, resulterede i en enestående rig kunst, idealisme og tro. Det er en poesi, som udgår af

en forfinet kultur, og som er af en kvalitet, der hæver den op over nationale grænser og religiøse skranker. Den bringer et universelt budskab, fordi dens centrale emne er Gud, og samtidig er den kunst, usædvanlig ægte, og vidner om en barnlig uskyldighed, der får ham til at føle sig nær ved og i slægt med fuglene og blomsterne på samme måde, som børn gør det.

Tagores digtning kan inddeles i tre grupper. I sin tidlige ungdom skrev han naturdigte. Disse tidlige digte er mesterværker af indføling i naturens liv. Derefter kom en række år, hvor han skrev nogle af de smukkeste kærlighedsdigte, der er skrevet på indisk. I hans sidste periode, fra 35-års alderen til hans død, blev hans kunst inderligere. Den blev religiøs og filosofisk, og digte fra denne periode viser, at han næsten hver eneste dag oplevede en forening med Gud, den universelle Gud. Han så Gud i alt omkring sig; han hørte hans stemme i søndenvindens sang. Fuglene, blomsterne, floderne, hele naturen var en åbenbaring af den almægtige Gud. Tagore anerkendte Gud som livets højeste magt og mente, at menneskene var svage og ynkkelige. I et smukt digt i samlingen »Frugthøsten« viser han menneskenes begrænsning ved at bruge en blomsterknop som eksempel og spørge, hvad mennesket kan udrette med den.

*Ryst blot knoppen, slå den,
det ligger ej i din magt*

at få den til at blomstre.

Du besmitter den ved din berøring.

Grundtanken i Tagores opfattelse af den almægtige var den, at Gud findes i alt det skabte. Både her og i mange træk fra hans liv er der en slående lighed med Frans af Assisi. I et andet digt spørger han: »Hvem er det, du tilbeder i dette ensomme, mørke hjørne af et tempel med døren lukket?« Igen kommer der en kraftig antitese:

*Han, som magter at åbne knoppen,
gør det ubesværet.*

*Han strejfer den med sit blik,
og livssaften strømmer gennem dens årer.
Ved hans åndedrag spreder blomsten
sine vinger og flagrer i vinden.*

Nye resultater for Vincent-grupperne

Trods feriemathed på mange felter har Sankt Vincent-grupperne ikke ligget på den lade side i sommermånederne. Bidragene til lindring af verdens sult og nød er indgået i samme tempo som hidtil, og gruppernes leder, pater Gommans, har kunnet afsende check nr. 83 à 100 dollars.

Med de senest tilkomne grupper i Farum, Korsør og på Amager er nu 35 ordinære grupper i gang, hvortil kommer nogle skolegrupper og ungdomsgrupper hvis ihærdighed er bemærkelsesværdig. I Slagelse overvejer man at starte en gruppe.

På spedalskhedshospitalet i Saigon i Vietnam er pavillon nr. 2, bygget for danske Sankt Vincent-bidrag, snart klar til indvielse. Bulletiner fra Saigon og Wandiwash, hvortil de fleste af pengene foreløbig er blevet sendt, afspejler en rørende taknemlighed. Man forstår samtidig, at det går voldsomt til i egnen omkring Saigon, hvor guerillakrigen mellem de nationale tropper og kommunister nordfra raser. Fornylig blev hospitalets beboere vækket ved skydning midt om natten af et kommunistisk angreb 800 meter borte. Og i hele omegnen er vejen delvis spærret af sprængte broer og fældede træer, lagt på tværs af vejbanen. »Gud beskytte os!« sukker hospitalets franske forstanderinde, søster Rose i sit seneste brev til de danske Sankt Vincent-grupper. »Vi anbefaler os til Deres forbøn og beder Dem regne med vor! «

Fra Wandiwash kommer en opmuntrende bulletin fra den stedlige Sankt Vincent-præst, som med efterveerne af en blodprop har måttet drage på rekreation til bjergene og her benytter pausen til et overblik over situationen. Han glæder sig over, skriver han, at han bl. a. gennem den danske håndsrækning har kunnet skaffe mange børn et regelmæssigt middagsmåltid og andre fattige tag over hovedet. I distriktet er i løbet af de tre sidste år bygget syv kapeller, og skolen i centret, som havde 11 afdelinger med 300 elever, har nu 18 med 600 studerende.

Fra ikke-katolsk side spores en stigende interesse for Sankt Vincent-grupperne. Gruppernes sekretær, fuldmægtig Uffe Loldrup, undersøger derfor i øje-

Fortsættes side 13

Tagore
tegnet i 1912

Det er med god grund, at Tagore er blevet kaldt Indiens Frans af Assisi. Enkelthed og ydmyghed var således de vigtigste træk ved Tagores liv og værk; men at han afslog at isolere sig fra det almindelige liv, var en anden side af hans natur. Derved adskiller han sig fra flertallet af Indiens »vise mænd«. Det er forbløffende, hvor vidt han spænder. Han har skrevet mere end 300 bøger, digte, skuespil og fortællinger. Ligesom digterne i middelalderen komponerede han selv musik til sine digte. På en tid, da sociale reformer var noget, som politikerne endnu ikke turde tale højt om, iværksatte Tagore planer om sociale forbedringer og indførte undervisning på sine godser i Bengalen. Alt dette udsprang af hans tro på, at det er Guds ønske, at det ene menneske skal hjælpe det andet, fordi Gud lever i alle mennesker. Racemæssig og religiøs tolerance betød noget vitalt for ham. Livet burde leves uden klage, ikke fordi man passivt resignerede, men fordi man må have viljen til at acceptere Guds vilje. Dette synspunkt kommer tydeligt frem i disse linier:

*Gud er der, hvor bonden dyrker
den hårde jord*

og hvor vejmanden slår sten i sønder.

Han er hos dem i sol og regn.

Hans klædning er dækket af støv.

*Læg din hellige kappe og stig som han
ned på den støvede jord.*

Som kristne kan vi føle den dybe kærlighed til og tro på Gud, der afspejler sig i de smukke linier. Da han følte døden nærme sig, skrev han:

*O død, livets sidste fylde,
kom og hvik til mig.*

Døden indeholdt for ham ingen rædsel, den var kun et nyt stadium på pilgrimsrejsen til Gud.

Vi kan godt tillade os at kalde Tagore en hellig mand, et menneske, hvis liv var gennemstrømmet af nåde, skønhed og tro. Hans digte bragte og vil altid bringe trøst og inspiration til alle, som kan følge hans vej »i skjul af fuglens vinger, stjernernes bål og de skiftende årstiders blomster«, og som vogtes af visheden om Guds kærlighed...

Hans liv var en utrættelig stræben efter fuldkommenhed, den guddommelige fuldkommenhed, og han så for sig en tilværelse, hvor Guds vilje herskede suverænt. Hans sidste bøn var

*Lad mit land vågne
i den frihedens himmel, min Fader.*

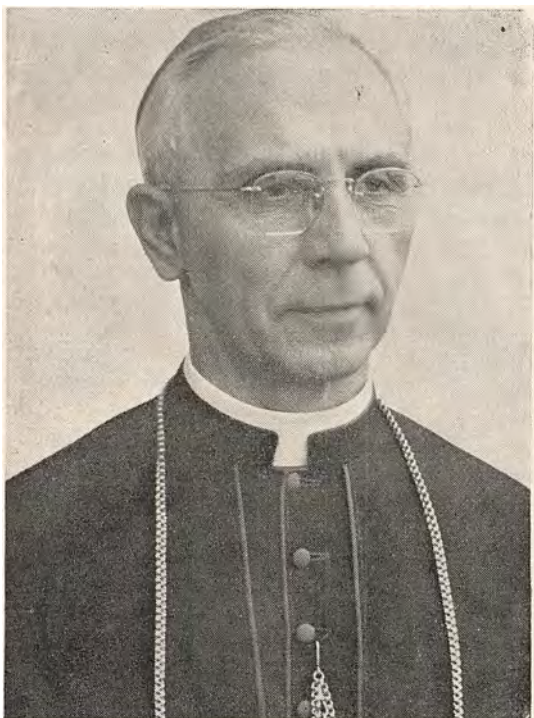
Endnu mange fordomme mod Finlands katolske mindretal

I 1942 fik den finske minister G. A. Gripenberg en for en nordisk diplomat ganske usædvanlig opgave: Han skulle oprette en finsk legation ved Vatikanet. Finland befandt sig i en uhyre vanskelig situation. Det var i krig med Sovjetunionen, men holdt hårdnakket på, at det ikke derfor ønskede at blive betragtet som Tysklands allierede — endsige som de allierede vestmagters fjende. Finland ønskede derimod at få det Karelen tilbage, som russerne havde taget ved Moskva-freden i 1940.

I denne situation havde Finland brug for al den moralske støtte, det kunne finde, og hos pave Pius XII kunne man regne med at finde al mulig sympati for Finlands sag. Måske erindrede man den støtte, Benedikt XV havde ydet Finland i en tilsvarende situation: Det var i 1917, da Finland havde erklæret sig uafhængig af Sovjetunionen uden at møde større forståelse i den vestlige verden. Finnerne forstod også, hvilke store muligheder for at opnå informationer og kontakter til alle sider, Vatikanmiljøet

indebar. Finland er stadig repræsenteret ved Vatikanet, omend af sin minister i Madrid. Minister Gripenberg blev snart flyttet som gesandt til Stockholm, og kom til at spille en vigtig rolle under fredsforhandlingerne med Sovjetunionen, og hans efterfølger ved Vatikanet blev hjemkaldt et par år efter krigens slutning. Legationen blev alligevel opretholdt helt til 1951 — de sidste år ledet af Göran Stenius (forfatteren til bl. a. »Bag Vatikanets Mure«).

Dermed er vi vidne til det særsyn, at det mest lutherske land i

Siden 1934 har biskop Cobben været de finske katolikkers overhoved

Norden samtidig er det eneste, som har officiel kontakt med den katolske kirkes centrum. Den katolske kirke i Finland står på endnu svagere fødder end i de øvrige nordiske lande, og kendskabet til katolicismen er endnu mindre i Finland end i det øvrige Skandinavien. Det har sine naturlige historiske årsager.

Finland fulgte jo Sverige ind i reformationen, selv om det tog sin tid og heller ikke foregik uden blodsudgydelse. De sidste finske katolikker, som blev opdaget, døde i svensk fængsel. I 1606 blev østerbotningen Petrus Petrosa henrettet.

I et par hundrede år fandtes ingen katolikker i Finland. Lithauiske dominikanere, som var garnisonspræster i det karelske Viborg, blev efter foreningen med Rusland rejsende præster for de udenlandske katolikker, som efterhånden slog sig ned i Finland. Men først i 1856 fik Helsingfors en fast katolsk præst. I 1861 blev St. Henriks kirke, den nuværende biskopskirke, taget i brug. Men det gjaldt hele tiden udlændinge og præsterne var væsentlig polske. Tyske præster gjorde en tid en god indsats, men blev tvunget ud af myndighederne, der fandt dem for aktive, og der fandtes ikke nogen lov, som tilsagde det katolske mindretal religiøse rettigheder.

Enkelte konversioner fandt alligevel sted, først og fremmest blandt mennesker, der havde mødt katolicismen på udenlandsrejser. En finsk general døde som munk i La Grande Chartreuse.

I begyndelsen af dette århundrede fik Finland sine to første — og hidtil eneste — indfødte katolske præster, nemlig Wilfred von Christerson, som væsentlig arbejdede i Helsingfors, og Carling, som grundlagde en menighed på det karelske næs — dengang sommeropholdssted for mange indbyggere fra St. Petersburg.

Først med uafhængigheden fik også den katolske kirke sin fulde frihed. I 1920 blev de kirkelige forhold i landet endelig ordnet. Hidtil havde de katolske gejstlige i Finland sorteret under ærkebiskoppen af Mogilev i Rusland. Nu blev der oprettet et apostolisk vikariat under Mgr. Buckx, og arbejdet i vikariatet blev betroet Jesu Hjertepatrene (Sacré-Coeur de St. Quentin).

I løbet af den sidste generation har da Finlands katolske kirke fundet sin

plads og form. Ganske vist betød krigen et tungt slag for den katolske kirke, som mistede to blomstrende menigheder — Terijoki og Viborg. For tiden er der blot 2300 katolikker i Finland. De er organiseret i fem sogne — to i hovedstaden, foruden i Aabo, Tampere og Jyväskylä, to vigtige centre i indlandet. De betjenes af et dusin præster af Jesu Hjerter-kongregationen, praktisk taget alle hollændere. Mgr. Cobbens er landets katolske biskop. Desuden er pater de Caluwé præst for katolikkerne af byzantinsk ritus, og i 1949 kom der påny dominikanere til landet, denne gang tre franskmænd, som på pave Pius XII's initiativ skulle oprette et katolsk kulturcentrum. En anden kulturindsats, som er værd at nævne, er de amerikanske søstres store moderne folkeskole i den vestlige udkant af Helsingfors.

På grund af sin beliggenhed og også på grund af de hundrede års forening med Rusland har Finland været stærkt isoleret kulturelt og dermed religiøst set. Protestantismen blev efterhånden identificeret med folkets kamp for sin selvstændighed. Som tiden gik blev den ka-

tolske kirke betragtet som en fuldstændig fremmed størrelse og der var god grobund for antikatsolske fordomme. Denne uvilje mod katolicismen er stadig meget udbredt, også i de mere oplyste kredse.

I 1922, i forbindelse med hele den nye lovgivning, som måtte til efter adskillelsen fra Rusland i 1917, fik Finland sin religionsfriheds-lov. I denne fik Finlands ortodokse (der er for tiden 70.000 af dem) status som statskirke ved siden af den lutherske kirke, og katolikkerne fik fuld religionsfrihed. Dog med en vigtig undtagelse, som ikke mindst rammer de ortodokse: Nye klostre måtte ikke oprettes.

I vinter arrangerede Hufvudstadsbladet en enquete angående klosterparagraffen, og det var forstemmende at læse fremstående gejstliges indlæg. Flere svar fra ortodokst hold, bl. a. af forfatteren Tito Colliander, påpegede, at klostrene for den ortodokse kultur var en livsnødvendighed. Men en af Helsingfors' fremstående gejstlige, præsten ved Gamla Kyrkan, erklærede, at »den evangelisk-lutherska kyrkan ställer sig i princip avvisande till klosterlivet« og at

Den ene af Helsinkis to katolske sognekirker, Mariakirken, som ligger ved Stockholmsgatan.

Biskop Cobben ordinerede den unge dominikaner Martti Voutilainen.

»klosterlivet är ett försök att dra sig undan det, som är en kristens egentliga plikt, uppgiften att leva som kristen ute i världen«. Et lignende ræsonnement blev gjort gældende af kirkeministeren selv: »Klostret är så at säga onaturligt i det lutherska landskabet. Inom vår folkkyrka ansér man det säkerligen inte önskvårt att ifrågasvarande bestämmelse upphäves«.

Alligevel er tingene i Finland langsomt ved at ændres. Selvfølgelig er det der som i andre lande, at den religiøse ligegyldighed vil være en vigtig faktor når det gælder religiøs tolerance. Men eftersom et nationalt-luthersk snæversyn efterhånden må vige pladsen for et økumenisk udsyn, vil ræsonnementer som de her citerede også på kristent hold have dømt sig selv.

Katolsk litteratur på finsk findes praktisk taget endnu ikke. Dominikanerne udgiver et kvartalsskrift, Documenta, med artikler både på finsk og svensk. Dominikaneren Paillard er kendt både for sine artikler i den svensk-sprogede presse og for sin originale præsentation af evangelierne i bogen »Fire evangelister — fire verdener« — netop oversat og udsendt i Danmark på Pauluskredsens Forlag.

Finlands katolikker tror ikke, det vil kunne være til andet end gavn for deres land, hvis kontakten mellem finsk og katolsk kultur blev genoprettet.

Fortiden dukker op

London (NC) En gruppe arkæologer har efter tre ugers omhyggeligt arbejde afdækket resterne af det oprindelige kapel i Walsingham, Englands berømteste valfartssted, som blev raseret på reformationstiden. Kapellet var i middelalderen et af det katolske Europas pilgrimscentre indviet til Guds Moder. Det har vist sig, at kapellet lå netop under den store plæne, som i de sidste 27 år — efter at valfarterne til Walsingham igen blev en stor årlig begivenhed — var samlingssted for dem, der deltog i messen.

Psykoanalyse - nej!

Vatikanstaden (NC) Det hellige Officium har gennem et såkaldt monitum (en advarsel) taget stilling til præsters og ordensfolks virke som psykoanalytikere og anvendelse af psykoanalyse til bedømmelse af præste- og ordenskald. Det fremgår af dette monitum, at man ikke ønsker nogen afvigelse fra Kirkens traditionelle moralteologi. Det forbydes præster og ordensfolk at anvende psykoanalyse som helbredelsesmiddel, idet man henviser til bestemmelserne i den kano-niske lovs paragraf 139.

Det hellige Officium forkaster den opfattelse, at en psykoanalytisk undersøgelse er nødvendig for at afgøre, om en person er kaldet til præstegerningen eller ordenslivet. Præster og ordensfolk må ikke lade sig underkaste psykoanalytisk behandling uden deres overordnede tilladelse.

Vatikanstaden (NC) I forbindelse med forberedelserne til Vatikanconciliet har paven udnævnt 8 nye medlemmer af kommissionerne og 21 rådgivere. Blandt de udnævnte er den tyske teolog og forfatter, mgr. *Romano Guardini*, som skal være medlem af kommissionen for liturgien. Den skotske biskop *William Hart* er blevet rådgiver i Sekretariatet for den Kristne Enhed.

Marius Nielsen & Søn's Eftf.

v/ Chr. Fallesen
Vestergade 17, Aarhus
Telefon 2 05 33

Også protestantismen har *helgener*

Men ingen mystikere og ingen mirakler

Assisi (NC) Ved dette års Kristne Studieuge i Assisi talte blandt andre pater *Domenico Grasso* S. J., hvis emne var: »Findes der helgener blandt de protestantiske kristne?» Denne årlige studieuge, som nu har været afholdt 19 gange, har som fællesemner haft de forskellige led af trosbekendelsen, og man var i år nået frem til linien: jeg tror på den hellige, katolske kirke.

Pater Grasso belyste spørgsmålet om, hvorvidt der findes sand hellighed blandt dem, der ikke er medlemmer af den katolske kirke, ved blandt andet at sige:

»Forløsningen ved Jesus Kristus er universel, hvilket indebærer, at nåden kommer fra Gud og gives til ethvert menneske, som gør sit bedste for at leve i overensstemmelse med sin samvittighed og er i stærkere eller mindre grad oplyst gennem Guds åbenbaring. Normalt gives denne nåde indenfor den katolske kirke. Det betyder, at nåden ikke gives med den samme styrke og fylde udenfor som indenfor Kirken.«

Taleren understregede, at hellighed er en karakteristisk — et af de fire kendetegn — for den katolske kirke. Uden disse kendetegn ville vi mangle fundamentale kriterier til at skelne Kristi sande kirke fra andre. Pater Grasso gjorde det imidlertid klart, at han tænkte på »heroisk og karismatisk hellighed, der ledsages af ekstraordinære nådegaver og let kan tydes som beviser på Kirkens sandhed.«

I anden del af sit foredrag behandlede pater Grasso midlerne til opnåelse af hellighed indenfor den moderne protestantisme. Han konstaterede, at man har

bevæget sig bort fra den protestholdning, som var særegen for protestantismens grundlæggere, og ønsker at genvinde de midler til helliggørelse, man i sin tid forkastede. Dette gør sig især gældende i den moderne protestantismes indstilling overfor sakramenterne og det åndelige liv. Man finder nu i protestantismen, sagde pater Grasso, en hjemve efter sakramenterne — særligt Altrets Sakramente — samt efter andagten til Jomfru Maria og i retning af det asketiske liv, hvilket har fundet sit udtryk gennem grundlæggelsen af protestantiske klostre.

Det var pater Grassos opfattelse, at man i protestantiske kredse fandt mange eksempler på den hellighed, teologerne kalder »almindelig« og tillige på den såkaldte »udvalgte« hellighed. Det er straks vanskeligere at finde den »karismatiske« hellighed. Protestanter er ikke selv i stand til at pege på mystikere eller helgener, hvis udvælgelse er blevet bekræftet med mirakler. Det er bemærkelsesværdigt, at protestantiske forfattere, som skriver om helgener, næsten altid beskriver sig med katolske helgener. Selv fremhævede pater Grasso to protestanter, der utvivlsomt havde opnået stor hellighed: Tyskeren Gerhard Tersteegen og den schweiziske pige Adele Kamm.

Pater Grasso mente, at de »højere former« for hellighed er så sjældne indenfor protestantismen, fordi man på reformationstiden mistede forbindelsen med Altrets Sakramente i dets katolske sammenhæng.

Pater Domenico er professor i dogmatisk teologi ved Gregoriana Universitetet i Rom. Der var over 1000 deltagere i studieugen — blandt dem sås kardinalerne Agagianian, Cicognani og Urbani samt pavens privatsekretær, mgr. Capovilla.

Gwelo, Syd Rhodesien (NC) En skare på 2300 afrikanere har ved en tre-dages jubilæumskongres fejret mindet om en martyr, der for 400 år siden blev myrdet af deres forfædre. I 1561 sejlede den portugisiske jesuit *Goncalo da Silveira* op ad Zambesifloden for at indlede et missionsarbejde i det land, som nu bærer navnet Syd Rhodesien. Han blev myrdet af en afrikansk høvding. Dette skete 300 år før den protestantiske læge-missionær David Livingstones ankomst.

Vatikanstaden (NC) Missionsarbejdet har et stærkt behov for flere indfødte præster, flere kateketer og veluddannede lægfolk, skriver ærkebiskop Sigismondi i et brev, der forbereder Verdens Missions Dagen den 22. oktober.

En stor skare katolske zigøjnere fra flere lande har fornylig holdt en fælles valfart til Lourdes. I forgrunden skimter man nogle deltagere med musikinstrumenter.

Til Kirkernes Verdensråd

Ved redaktionens slutning meddeles det, at Vatikanet for første gang i Kirkens historie vil sende officielle observatører til de protestantiske kirkers internationale møde. Fem katolske observatører vil deltage i Kirkernes Verdensråds møde i Ny Delhi i Indien fra 18. november til 6. december. Vi vil i næste uge fremkomme med flere oplysninger.

Kardinal Mindzenty skriver erindringer

Kan end ikke nærme sig ambassadens vinduer!

På femte år sidder den katolske kirkes overhoved i Ungarn, kardinal Mindzenty isoleret i den amerikanske ambassade i Budapest. Alle husker endnu, hvordan det ungarske folk for snart fem år siden rejste sig til en desperat kamp mod undertrykkerne, og hvordan oprøret i løbet af få dage spredte sig som en steppebrand. Det var i de dage, hvor hele verdens opmærksomhed var rettet mod dette første forsøg på at bryde Sovjetunionens jerngreb om en vasalstat. Oprøret druknede i blod. Tusinder af ungare blev henrettet eller kastet i fængsel, andre nåede at redde sig ud inden grænsen blev hermetisk tillukket.

I revolutionsdagene blev kardinal Mindzenty befriet fra det fængsel, hvor han havde været anbragt af de kommunistiske magthavere. Kun få dage varede friheden. Da de russiske tanks tromlede gennem Budapest måtte kardinalen søge tilflugt i den amerikanske ambassade, hvor han siden har haft politisk asyl.

Hvordan lever nu den ungarske kardinal i sit selvvalgte fangenskab?

Han har frem for alt ingen kontakt

med den ydre verden. Det vil sige, at han hverken personligt eller skriftligt har kontakt med sine landsmænd. Hvis han forsøgte noget sådant, ville han ikke kunne undgå at skade sine amerikanske værter. Da ambassaden ikke har nogen have, kan kardinalen ikke komme ud i fri luft. Han kan ikke engang vise sig ved vinduerne, for hvis forbipassende ungare skulle komme til at se ham, kunne det føre til uberegnelige episoder.

Kardinalen må tilbringe sine dage i ensomhed. Det siges, at han arbejder på sine memoirer, som utvivlsomt vil blive et betydningsfuldt dokument til belysning af folkets og kirkens skæbne i Ungarn.

Om søndagen læser kardinalen messe ved det alter, der befinder sig i hans værelse, og heri deltager som regel de af ambassadens personale, der tilhører den katolske tro.

Selve den kendsgerning, at Kirkens legitime overhoved i årevis har befundet

sig i asyl i sit eget land, er enestående i diplomatiets historie. Man spørger uvilkårligt hvad der vil ske, hvis amerikanerne tvinges til at opgave den i forvejen yderst løse diplomatiske forbindelse med Ungarn. At overlade kardinalen til de ungarske magthavere ville være ensbetydende med mord. På den anden side findes der moralsk set ingen mulighed for illegalt at bringe kardinalen ud af ambassadebygningen, da noget sådant kunne få uoverskuelige konsekvenser. Kardinalen ville selvfølgelig heller ikke tillade, at hans amerikanske værter eller eventuelt nogle af hans egne ungarske landsmænd skulle bringe sig i vanskeligheder for hans skyld.

Den ungarske forfatter *Colomann de Beé*, der nu bor i København, men engang var radiomedarbejder i Budapest, mener, at der for tiden føres fortrolige forhandlinger mellem den ungarske regering og amerikanerne om Mindzenty's fremtidige skæbne. Man er sikkert fra begge sider af den overbevisning, at situationen på eller anden måde må finde sin løsning.

Hvad er en lægmand?

I den sidste snes år tales der oftere og oftere om den rolle, lægfolket spiller i Kirkens liv, og en hel del praktiske resultater vidner om, hvor meget man inden for Kirken beskæftiger sig med disse tanker.

Katolsk Aktion, som pavestolen har opfordret til og selv været med til at føre ud i livet, har fået utallige ivrige kristne til at virke for Kirkens apostolat.

Den liturgiske fornyelse ville ikke have været mulig, hvis ikke lægfolket aktivt og med glæde havde sluttet sig om den.

Den apostoliske bevægelse, som kendetegner Kirken i det 20. århundrede, ville ikke have været mulig, hvis lægfolket ikke direkte og indirekte havde taget del i den.

I 1951 og 1957 blev der afholdt to verdenskongresser for lægapostolatet, hvor 80 lande var repræsenteret med 2500 deltagere. Disse tal viser med tilstrækkelig tydelighed, at lægfolket er i arbejde overalt.

Her i Danmark spiller en mængde lægfolk en rolle i bispedømmet og sognets liv. Foretagender som Ømskolerne, Vinterskolen i København, Catholica, Niels Stensens bibliotek, Brevskolen, A.C. og meget andet er for en stor del udsprunget af lægfolkets initiativ, og et blad som Katolsk Ugeblad ville ikke kunne eksistere uden aktiv medvirken fra lægfolk som redaktører og medarbejdere.

Der har altid været aktive lægfolk i Kirken. Man kan skelne mellem to kategorier — på den ene side enkeltpersoner, som selvstændigt har gjort sig gældende ved deres egen rent personlige indflydelse, for eksempel forfattere, journalister og politikere, og på den anden side de mange troende, som har gjort det jævne

dagligdags arbejde med at organisere hjælp til trængende, gøre rent i kirken eller arbejde for sognets basar.

Det nye består i, at lægfolket som helhed efterhånden gør sig klart, at det har en særlig mission i Kirken.

Man er desuden ved at finde ud af, at ikke alle har den samme mission. Som i en stor familie, hvor hver især har sit specielle særpræg, snart mere aktivt og snart mere i det skjulte, tilhører lægfolket Guds børns umådelige familie, hvor hver enkelt har sin særlige opgave at udføre alt efter temperament og øvrige forhold.

I dag og i de følgende numre vil vi her forsøge at hjælpe vore læsere til at opdage den dybere årsag til dette kald og henlede opmærksomheden på de mangfoldige hverv, som lægfolket kan og skal påtage sig.

Fra Sinaj orken til lægmandskongressen

Da jøderne var gået over Det røde Hav, kom de til foden af Sinaj bjerget, og der sagde Gud til dem: »I skal være min ejendom blandt alle folkene, thi mig hører hele jorden til, og I skal blive mig et kongerige af præster og et helligt folk« (2. Mosebog 19,5-6).

Hele jorden hører Gud til. Alle mennesker af alle folkeslag er hans skabninger. Men alligevel udvælger Gud et folk blandt de mange, for at det skal være »et kongerige af præster og et helligt folk«.

Ligesom præsterne lader menneskenes bøn stige op til Gud og formidler Guds velsignelse til menneskene, skal dette folk — hele det jødiske folk i fællesskab — lade alle folkeslagenes bøn stige op til Gud og bringe Guds velsignelse ud til alle folkeslag.

Det nye Gudsfolk

Denne rolle som et kongerige af præster forbliver i århundreder betroet jødefolket. Men da Kristus bliver menneske, skaber Gud et nyt kongerige af præster. Dette kongerige er de kristne.

Peter siger til alle kristne til alle tider: »I er en udvalgt slægt, et kongeligt præstekab, et helligt folk, et ejendomsfolk« (Peters første brev 2,9).

Det nye gudsfolk er forskelligt fra det gamle. Det gamle var et jordisk folk, og alle, der var af jødisk race,

Ved dåben bliver vi alle aktive lemmer på Kristi legeme..

tilhørte det. Det nye gudsfolk derimod begrænses ikke af en nation eller en race. Enhver, der er døbt, tilhører det nye gudsfolk. Dette nye folk er sammensat af mennesker af alle folkeslag og af alle racer. Det er romere og galere, kinesere og skandinaver, italienerne og negre fra Afrika, og det bliver de ved med at være; men samtidig bliver de borgere i et nyt folk, som ikke kender til nogen grænser. De danner Guds folk.

Men selv om det nye gudsfolk er af en anden oprindelse end det gamle, er det alligevel kaldet til at udføre det samme præstelige hverv, som Gud forkyndte på Sinaj. Hele det kristne gudsfolk er et præsteskab. Det skal lade hele menneskehedens bøn og lovprisning stige op til Gud, og det skal bringe Guds ord og hans velsignelse ud til hele menneskeheden.

»Lægfolkets« værdighed

Når Bibelen taler om dette kongerige af præster — hvadenten det drejer sig om jøderne eller om de kristne — anvender den et græsk ord »Laos«. Og snart opstår der et nyt ord, som betegner medlemmerne af dette folk. Det er det græske ord »laicos«, som vi på dansk oversætter med *lægmand*.

En »lægmand« betyder for de første kristne et medlem af Guds folk. Man ophøjes ved dåben til en »lægmands« værdighed. Tidligere var man simpelthen et menneske blandt de andre. At være »lægmand« er ensbetydende med, at man har et præsteligt hverv at udføre i verden.

Der var en kardinal, som holdt af at fortælle følgende anekdote:

En konvertit spurgte engang en præst, hvad der var lægmandens stilling i Kirken, og præsten svarede: »Der er to stillinger. Han knæler foran altret — det er den første stilling. Og han sidder ved foden af prædikestolen — det er den anden stilling.« Kardinalen plejede med et maliciøst smil at tilføje: »Den pågældende præst glemte den tredje stilling: han åbner for pengepungen.«

Det er meget muligt, at lægfolket for en tid har indtaget en ringere plads i Kirken som folk, der havde alt at modtage, men som ikke havde andet at yde end økonomisk støtte. I mere end 40 år

Hele Guds folk har et præsteligt hverv at udføre i forhold til den øvrige menneskehed, men præster og lægfolk udøver dette hverv på forskellig vis. Nogle af dem kan konsekre brødet og vinen. Det er præsterne. Andre kan det ikke, og lidt efter lidt er det blevet skik og brug kun at bruge ordet »lægmand« om disse sidste.

Præster er specielt indviet til at tjene Gud, mens lægmanden især har sin plads ude i verden. Deres hverv står ikke i modsætning til hinanden. De supplerer hinanden. De er alle sammen

har situationen imidlertid været en helt anden: lægfolket har igen gjort sig klart, hvilke rettigheder og forpligtelser det har inden for Kirken.

Pius XII erklærede højtideligt over for den anden lægapostolatkongres i oktober 1957:

»Det ville være en underkendelse af Kirkens sande natur og af dens fællesskab, hvis man inden for den ville skelne mellem et rent aktivt element, nemlig de kirkelige myndigheder, og et rent passivt element: lægfolket. Alle Kirkens medlemmer er kaldede til at være med til at opbygge Kristi mystiske legeme og give det hele dets fylde.«

Det er ikke alene præsterne, der har lov til at virke i Kirken . .

medlemmer af ét eneste folk eller, som Paulus siger, lemmer på ét eneste legeme, nemlig Kristi mystiske legeme. Og alle er de retmæssige aktive borgere i gudsriget.

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 17.: 17. søndag efter pinse (s. 714, grøn).

MANDAG d. 18.: Josef af Cupertino (s. 1080, hvid).

TIRSDAG d. 19.: Januarius og hans lidelsesfæller (s. 1081, rød), martyrer.

ONSDAG d. 20.: Tamperdag (s. 717, violet). Ihukommelse af Eustachius og hans lidelsesfæller (s. 1082).

TORS DAG d. 21.: Matthæus (s. 1083, rød), apostel og evangelist.

FREDAG d. 22.: Tamperdag (s. 722, violet). Ihukommelse af Thomas af Villanova (s. 1085), biskop.

LØRDAG d. 23.: Tamperdag (s. 725, violet). Ihukommelse af Linus (s. 1086), pave og martyr.

SØNDAG d. 24.: 18. søndag efter pinse (s. 734, grøn).

I anledning af sit 25 års jubilæum celebrerede den italienske præst i København, *Don Silvio*, levitmessens på Sankt Ansgars kirkes konsekrationdag. Biskoppen, generalvikaren og flere italienske gejstlige var til stede.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

KØDHALLE

Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

KB&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

LÆST og HØRT

ved E. D.

I sidste uge omtalte vi direktør, cand. polit. Børge Mannovs indlæg i debatten om »den katolske fare« fra fællesmarked-landene. Direktør Mannov skrev, at det ikke var nogen fordel for vort land at være kulturelt og religiøst isoleret.

Ganske samme opfattelse af isolationens farer har folketingsmand *Frode Jacobsen*. I en kronik i Aktuelt minder han sarkastisk om, at engang var det kristendommen, der blev hængt ud — som udansk, unordisk, som noget, der masede sig ind på den ægte gode gamle tro på Odin og Thor.

Engang var det, fortsætter Frode Jacobsen, reformationen — som kom til os gennem denne forbandede tysker, Martin Luther. For i mellemtiden var den katolske kirke blevet til en god gammel dansk tradition.

Senere vendte man sig dog mod den franske revolutions fantastiske, naragtige ideer — om frihed, lighed og broderskab. For i mellemtiden var enevælden — der også kom til os udefra — blevet til den ægte danske styreform.

Senere igen var det socialisme, »marxisme«, der var tysk og usund for et nordisk folk. I dag stemmer en større procentdel af danskerne socialdemokratisk, end de nogensinde har gjort i Tyskland.

Og er vi så førende, som vi bilder os ind? Er det måske, fordi vore børn er mere intelligente end andre europæiske børn, at de kan nøjes med at gå i skole i syv år — mens de fleste andre må pukke i det i ni? Måske er de bedre til at læse indenad i en bog end de smudskede italienske unger. Måske — men hvem mon der så er bedst til at synge, spille på fløjte og male?

Nej, det er ikke ude fra Europa, faren for vor kultur truer. Det er fra det Europa, vi har fået vor kultur — som

vi så rigtignok har omformet efter vore behov. Jeg tror snarere, at den største kulturelle risiko for Norden ligger et andet sted: i nordisk indavl. Isolation kommer let til at betyde stagnation — stagnation i tilfredshed med os selv.

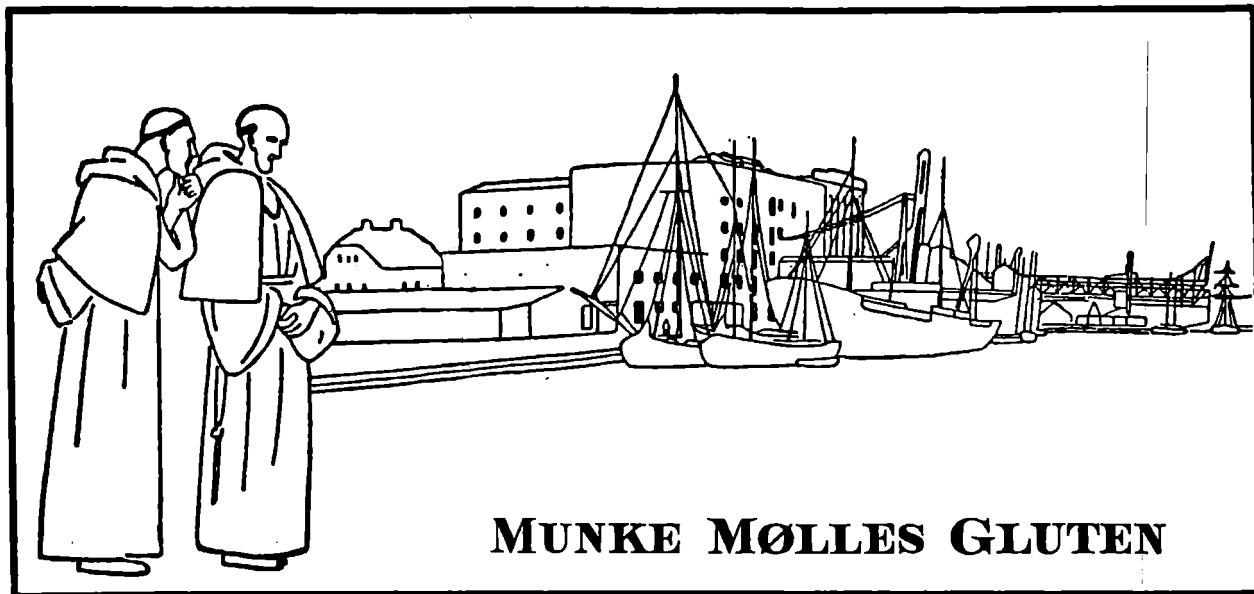
De menneskelige rejehop i universet og vort nyvundne kendskab til, at en ufatteligt energi rummes i det mindste atom, indebærer for nogle en øget spænding mellem tro og viden. Vi har set så langt og har endnu ikke set nogen Gud, — altså er der ikke nogen Gud, konstateres der. Det samme sagde drengen, da han havde anskuet verden fra toppen af sin fars mødding.

Principielt er de nyeste tekniske triumfer ikke i forhold vil gudsbegrebet forskellige fra dampmaskinen og trappestigen. Og så er de det på en måde alligevel! For i dag har mennesket fået et middel i hænde, hvormed det kan udslutte sig selv. Man kan få den tanke, at Gud har lagt det hen til mennesket selv at bestemme sin dommedag: værsgo' — valget er frit!

Kan vi ønske mere...?

I sin velkomsttale til de nye studerende ved den polytekniske læreanstalt nævnte rektor *Knuth-Winterfeldt* også den udbredte anskuelse, at naturvidenskabens resultater slår bunden ud af sammenhængen i kristendommen.

»For nogle er denne tankegang bekvem, fordi ansvaret over for livet bliver ubestemt, for andre er den en personlig tragedie.

MUNKE MØLLES GLUTEN

Derfor vil jeg gerne sige som min personlige overbevisning, at naturvidenskaben ifølge sin natur og sine metoder ikke kan belyse fundamentale religiøse spørgsmål«, sagde rektor og tilføjede: »i naturvidenskaben af i dag er der intet der kan modsige et menneske, som tror på Gud.«

o
Det er rektorord, som ikke mindst kommende ingeniører gør vel i at skrive sig bag øret.

En anden, der heller ikke hørte hjemme i nogen sinkeklasse, Albert Einstein, formede sin livsanskuelse i disse ord:

»Min religion består i en ydmyg beundring for den ubegrænsede højeste ånd, som åbenbarer sig selv i de små detaljer, vi er i stand til at fatte med vore svage og skrøbelige tanker. Denne dybtføjte overbevisning om tilstedeværelsen af en højeste tænkende kraft, som er åbenbart i det ufattelige univers, udgør min tanke om Gud.«

o
En prøve af en anden skuffe:

For nogle år siden var en kendt teolog, dr. Parkes Cadman, ansat ved en af de amerikanske radiostationer — bl. a. for at besvare indsendte spørgsmål af etisk karakter.

En dag modtog han følgende spørgsmål fra en ung mand:

— Er det muligt at leve et kristent liv i New York for 18 dollars om ugen?

Dr. Cadman svarede:

— Kære unge ven. For de penge er der praktisk taget ikke andet at gøre.

o
Krustjov skal, siger man i Rom, kun have indbudt den italienske ministerpræsident Fanfani for at få lejlighed til en genvisit, hvor han gerne vil besøge paven.

Hertil foreligger to romerske kommentarer. Sovjetambassaden i Rom erklærede: Krustjov er meget rejsende, han har endog været i USA, hvorfor skulle han så ikke besøge Vatikanet, hvis han har lyst? Vatikanet erklærede: Paven er i første række en gejstlig, og paven kan ikke afvise noget menneske, hvor stor en synder det end måtte være.

B. Oustrup

Tømrermester
Aarhus

Kontor: Jupitervej 9, tlf. 4 36 01
Værksted: Marselis Boulevard 125
tlf. 4 39 01

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Aarhus

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Nordmand om Den hellige Lektie

Den norske skribent Sverre Riisøen har i Aarhus Stiftstidende anmeldt Peter Schindlers nye prædikensamling. Vi låner nogle linier af den fyldige omtale:

Foran mig ligger et digert værk, lige så trindt og velplejet fra formens side, som dets frodige skaber, runde og smilende Peter Schindler. Når denne hans »En årgang prædikener« får en omtale her, skyldes det ikke, at bogen er tilegnet »biskop, præster, søstre, tilhørere og venner i Norge«. Det er mere sagen, der tæller. Den frister mig næsten til engang at udgive en af hans prædikener for min egen og vinde almindeligt bifald blandt de intetanende tilhørere.

Nu er pastor Schindler en skarppsyko-

log og en illusionsløs menneskekender. Altså helt på det rene med, at en vandrings gennem Guds rige ikke er slet så interessant som en turistrejse gennem Vatikanstaten. Han er i opgavens medfør nødt til at gå den største modstands vej. Evangelierne er langt mere taknemmelige prædikentekster end epistlerne. Evangeliet er konkret, epistlerne er abstrakte. Evangelierne handler om personer, epistlerne mere om begreber. Evangeliet tegner for os skikkelser i samvær med Mesteren. Epistlerne sigter mere på at danne vor egen personlighed i Kristus-form og kristen tro. Evangeliet viser os situationer, epistlen konfronterer os med problemer. Evangeliet er rigt på replikker, epistlen på ideer. Evangeliet er

Vincent-grupperne

Fortsat fra side 5

blikket mulighederne for at iværksætte et tilsvarende ikke-katolsk hjælpearbejde, som kan give sine bidragydere de samme to væsentlige stimulanser, som er så betydningsfulde indenfor grupperne: at bidragene fordeles uden administrationsudgifter, og at pengene stiles til bestemte adresser, hvorfra der opretholdes en levende menneskelig kontakt med giverne gennem regelmæssig korrespondance i tekst og billeder — et bindemiddel, der gøres virkningsfuldt ved, at teksterne i dansk oversættelse samles i mapper og suppleres med aktuelle fotografier, som siden turnerer til landets samtlige grupper.

Hr. Loldrups henvendelser bl. a. til UNICEF, har endnu ikke givet positive resultater — der synes kun at være tale om hjælpeforanstaltninger af den traditionelle type, som ikke giver bidragyderne mulighed for at efterspore netop deres håndsækning. Men man har lov at håbe, at en eller anden frugtbar

hjerne en dag fanger pointen og tager tråden op.

Sådan kommer den danske pavillon nr. 2 til at se ud.

Østjylland

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frugt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP

aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57
Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jærgaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg - salater

ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85
KAI CARLSEN
Sønderborggade 9, Aarhus
Telefon 4 31 11
HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

**Aktieselskabet
Købmands- og
Haandværkerbanken,
Aarhus**

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Aarhus hovedbanegård, tlf. 2 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 4 55 22

MEIERIET Vestebro

Aarhus by's førende
TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus
Missionshotellet ANSGAR

ofte dramatisk, epistlen har tænkningens ro.

Nu er det en kendt sag at mange forkyndere i deres stræben for at virke »aktuelle« opererer med en slags moderne friskyrstil, der kan forekomme drastisk pinlig. Men Peter Schindler har dybe rødder i sikker kulturtradition. Han er en fintmærende stilist, en fantasirig ordkunstner, der i kraft af sin tankemæssige og tankemættede originalitet behændigt undgår alle smagløsheder. Hans prædiken om »Det erotiske som frelsesmiddel« kan her tjene som illustrerende eksempel. Schindler taler så vist ikke om køn i lyriske vendinger. Blomstersprog er ikke hans specialitet. Han skjuler ikke ømme spørgsmål med kristelige figenblade. Han går lige løs på sagen, djærvt og spontant. Han former sin personlige mening med fortættet fyndighed. Temaet glider ikke et øjeblik ud af de baner, der her er trukket op.

Alligevel magter han gang på gang at give det en overraskende klimaks, hvor den tilsigtede pointe sidder som en dirrende kniv i sidebenene. En række af disse prædikener kan læses som ord for dagen. Registret er imponerende alsidigt. Der findes praktisk taget ikke den strømning i tiden, det aktuelle dagsbehov der optager os, som Peter Schindler ikke sætter projektør på, for at give det en kraftig, men ikke sjældent ukonventionel romersk kolorit.

C. Broe Rasmussen

URE - BRILLER

Graven 16, Horsens
Telefon 2 10 68

St. Antoni sommermarked: Store lodsedel: 1779, 791, 8348, 5975, 4844, 8216, 9658, 2114, 7888. Brun 169, grøn 167, blå 27, orange 114. En hjertelig tak for alle bidrag og al støtte.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

VÆR SMART
SPAR PENGE
KØB

Suurballe SKO

Tordenskjoldsgade 2 - Tlf. 67561
Aarhus

Svend Erik Laursen

Gas - Vand - Varme
Tordenskjoldsgade 23, Aarhus
Telefon (061) 6 89 31

Næstved Diskontobank

Aktieselskab

Kontortid 10-12.30, 14-16

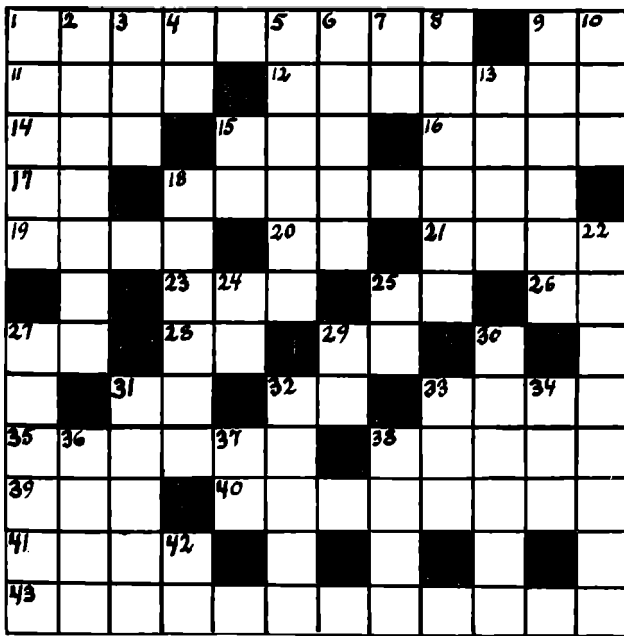
Lørdag 10-12.30

Telefon 72 15 00

Ved Sct. Joseph søstrenes basar i Ringsted er følgende numre udtrukket med gevinst: Bortlodning: Et silkebrokade vattæppe 0527 - En håndbroderet dug m.m. 1861 - Linoleum pålagt køkkenbord, værdi kr. 100, 0121 - En håndbroderet pude 0565 - Et maleri 2945 - En kikkert 0225 - En kurv med kolonialvarer 2372.

Følgende nittegevinster udtrukket fra tombolaen: En dukke 1964 - Et dukkekaffestel 1258 - En tedug med servietter 1399 - Et mikroteleskop 1272.

Amerikansk lotteri: Gule sedler: Islagkage nr. 8 - 1 høne 88. Blå sedler: 1 and 92. Hvide sedler: Islagkage 70 - 1 høne 72. Grønne sedler: 1 frugtkurv 41. Røde sedler: 1 fl. vin 67 - 1 dukke 29.

En kryds
og tværs
for
børnene

Denne kryds og tværs er ikke så svær. Den kan løses af børn — men måske skal en voksen hjælpe dem lidt. Skriv navn, adresse og alder ved siden af løsningen (med kuglepen) og send den til os senest 3. oktober. Der er to bogpræmier.

Vandret: 1. Den aften alle børn ser hen til med forventning. 9. Tone. 11. Pludselig. 12. Antagelig. 14. Om fæstning. 15. Pigenavn. 16. Fangstmiddel. 17. Tone. 18. Ødelagt. 19. Pigenavn. 20. Ens vokaler. 21. Særling. 23. Befordringsmiddel. 25. Men. 26. Fred. 27. Fin karakter. 28. Bygning. 29. Forkortelse af vindretning. 31. Kæle for. 32. Husdyr. 33. Haste. 35. Dyregevir. 38. Befordringsmidler til snevejr. 39. Mark. 40.

Hører til enhver kirke. 41. Jul på fransk. 43. Sakramentet.

Lodret: 1. Klage. 2. Uovervindelig. 3. Gammelt blæseinstrument. 4. Tal. 5. Abstinensdag. 6. Bruges altid ved pavens kroning. 7. Damp. 8. Streng. 9. Sniger. 10. Køre. 13. Flammen. 15. Redskab. 18. Stjålet. 22. Uordenen. 24. Bekræftende svar. 25. Udråb af smerte. 27: Rengør. 29. Husdyr. 30. Plage. 31. Nødvendig til et godt skriftemål. 32. Findes i kulmine. 33. Drengenavn. 34. Nem. 36. Drengenavn. 37. Mas. 38. Bøjet. 42. Fjeldsti.

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier

Haynen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

Immaculata-Kongregationen afholder sin årlige sammenkomst tirsdag den 26. sept. kl. 19.30 i den gule sal, Stenøsgade, København.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 12 27 75

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af mand ca. 40 år fra Københavns omegn med pige ca. 28—40 år. Interesser: friluftsliv og hjemlig hygge. Bill. mrk. S. 15 til annonceekspektionen, Hauchsvej 8, København V.

ROMAN KUSIER

Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

A/S Vejle Mælkekompani

Fineste mejeriprodukter

Telefoner 335, 336 - Kontor 507
Vejle

Vejle

Træløst & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

VEJLE OPTIK

v/ Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

NIELS BOESEN

Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

**Poul
HENRIKSEN**

Raadhustorvet
Vejle

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim

Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360

Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød

Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning

Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejle

*Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost*
R. Hansen

Nye film

Een blandt mange

Takket være en aldeles hovedløs censurkomité har Astrid Henning-Jensens nye film fået en helt misvisende forhåndstale. Filmen blev forbudt for børn under 16 år, fordi man anså det for uetisk, at handlingen lader en ung mand forelske sig i sin fars kæreste, og fordi den desuden skildrer hans besøg hos en gadepige.

Censurforbudet er nu ændret, så filmen er tilladt for børn over 12 år, men skaden er sket. Mange skuffes over denne både ægte og bevægende film, fordi de har sat næsen op efter »mere«.

»Der sker jo ingenting«, og »skal det kaldes problemer?« spørges der.

Det er rigtigt, at der kun skildres de ting, der for mange er blevet til trivielt ingenting: En drengs ensomhed i et skilsmissehjem. Hans besøg i faderens lejlighed, hvortil en fremmed pige har nøgle. Den 17-årige drengs forelskelse i pigen kaldes interessant, fordi der ingenting sker, og hans besøg hos en halvgammel gadepige er der efter samme tankegang heller ikke noget ved, fordi det grotesk-komiske i situationen overvælder ham, og han stikker af.

Men Astrid Henning-Jensen skildrer dette af en verden opfattede ingenting med en ægthed i tonen, der røber stor menneskekundskab, og samtidig i en så

tilpas blanding af alvor og humor, så filmen aldrig forfalder til det sentimentale.

Hendes (og debutanten Ole Wegeners) portræt af den unge gymnasiast Bo er ligefrem bevægende godt. Han er ikke spor vred ung mand. Han er bare 17 år, endnu drømmende, men parat til at gå i gang med livet selv. Næsten døvlende afsløres det, at i hjemmet hos hans mor kendes kun facadelivet. For hende er kun det ligegyldige vigtigt; det vigtige forbliver uopfattet. Bo forsøger at klare sig på dagdrømme, men det er der ligesom heller ikke rigtig plads til.

Ladt ene tilbage i en ferie tager Bo til København for uventet at besøge sin arkitekt-far, der imidlertid er bortrejst. Vi oplever nu Bo's reaktioner på et helt andet, mere levende milieu.

Helt utroligt godt er det lykkedes Astrid Henning-Jensen og den svenske fotograf Gunnar Fischer at få hele København til at spille med. Vi nøjes ikke med at gå med Bo i byens gader og stræder; i stor mangfoldighed fornemmer vi samhörigheden, afhængighedsforholdet, mellem denne dejlige by og dens ejere.

Her i København er nyt materiale for Bo's drømme. Her er endda så meget af det, at han er ved at tro, at det er virkelighed.

Naturligvis må han forelske sig i Hanne (Marina Lund), som lukker ham ind i faderens kombinerede tegnestuelejlighed. Hun er yndig, levende og anderledes end alt, hvad han har kendt — og hun byder ham på god, varm kaffe. Hanne opgiver at fortælle Bo om sin forbindelse med hans far, og en akavet, smertefuld situation opstår, da hun bliver klar over hans forelskelse i

hende, men ikke når at tale ud med ham, før han selv opdager, at hun er den pige, hans far skal giftes med.

Den hjemvendte far forsøger intetanende at trøste sin søn, der øjensynlig er blevet brændt af af en pige. D.v.s. faderen påstår, at han forstår ham så godt, og hjælpelest tilbyder han ham samtidig valget mellem gin og whisky.

Hanne forstår, men kan heller ikke hjælpe. Men drengen ser hendes smerte for ham og hendes angst for det, der truer hendes lykke, og vi andre oplever, at han bliver voksen: Uden at røbe noget for faderen lykkes det ham at forlade de to med manér. Af de tre er han den bedst egnede til at give afkald på rettigheder, for han er ikke forvænt med at have nogle.

Hjemvendt til Ålborg bliver han spurgt, om hvad han har oplevet, og han svarer: »Ingenting«. Det han mener er: »Ingenting, som I forstår.«

Kun et par gange forringes filmen, ved at instruktøren går udenfor denne hverdagslinie og lader ting ske, der virker urimelige, som påklistede for underholdningens skyld (Bo's medvirken ved et parkeringsfupnummer og hans anholdelse som urostifter blandt læderjakter).

Det er lykkedes Astrid Henning-Jensen at skabe et ægte kunstværk om en hverdagsbegivenhed. På intet tidspunkt løfter hun sin pegefinger som i moralsk indignation. Hun lader blot en handling, som næsten ingen handling er, skride ubønhørligt frem. Kan man ikke lide det, eller synes man, at det er kedsommeligt, så giver man vist ufrivilligt bevis for, at filmen rammer plet.

Forbudt for børn under 12 år.

Aino Tesch

Filmens to hovedskikkelser: Marina Lund som Hanne og Ole Wegener som den unge gymnasiast Bo.

Det vitale Frankrig - det myldrende Paris!

Paris i højsæson og international teateruge — larm, fart og forvirring.

For danskere af de årgange, som krigen afskar fra deres normale studieår udenlands, har der været deprimerende elementer ved det Paris, vi først i de sidste ti-femten år har lært at kende. Sammenlignet med andre store byer var her en trist, fjendsk stemning, har mange af os følt. Jeg mindes blandt andet mørke, tågede efterårsuger i 1957, hvor mine ærinder bragte mig i forbindelse med mange forskellige kredse, men hvor novembermørket på et par enkelte lyspunkter nær ikke syntes at rumme andet end absurd teater, kolde abstrakte skulpturer, og kinesisk opera der flåede i trommehinderne. Hjemmefra var jeg forvent med god orientering om spillevende træk i fransk katolicisme. Men hvis jeg troskyldigt spurgte nogen, om man kunne komme til at høre Père Duval og hans guitar, eller om andet sådant, så havde de adspurgte aldrig hørt om dets eksistens. Byens almindelige liv og franske kristnes liv var tilsyneladende låset inde i

to forskellige rum. Og hvad den almindelige stemning angik var det ikke bedre i sommersolen den allerførste gang, jeg kom til Paris; det første, jeg i mit liv hørte en pariser oplade munden med, var

dragerens svar, da han lod de underste kufferter på sin vogn slæbe hen ad jorden og fik det påtalt af ejerne: »Hvis De ikke er tilfreds med behandlingen, kan De jo blive hjemme.« Sådanne personer skulle vide i hvor høj grad de bliver taget på ordet, i hvert fald har mine senere besøg nærmest været ufrivillige.

Men denne gang er det gået bedre. At hjælpe ved ankomst og afrejse — med en dårligt gående person og en vanskelig bagage — var overmenneskeligt flinke, uden at være hverken servile eller familiære, er måske tilfældigt, måske er tværheden virkelig på retur. Ikke at roderi, uforskammethed og pessimisme er forsvundet. Men roderiet blev, som jeg dennegang så det, af den forjættende art — sådan som der kan være noget forjættende ved en stor, rigtig mandfolkeværktøjskasse, der bugner af alt muligt.

Man hygger sig foran Louvre, som cand. mag. Clara Svendsen blandt andet fortæller om i denne artikel fra Paris

Man synes at der må være håb om at finde næsten hvad som helst i den. Navnlig kunne det langt om længe skimtes, at det alligevel er én kasse.

En dag havde jeg ærinde i nærheden af *Place Saint Sulpice*, som jeg endnu aldrig havde set. Jeg havde i mine unge dage hørt den omtalt som et arnested for sødladne devotionalier. Nu var her imidlertid helt anderledes. I den store kirke var der mange vidnesbyrd om et levende sogn. Sognebladet, som lå fremme til at tage med, var et af dem. Det var morsomt at se hvordan der f. eks. ikke kort og godt stod at sognepræsten er bortrejst. Der stod: »Undskyld mig, at jeg ikke kan træffes næste uge«, og oplysning om grunden. Og en omhyggelig præsentation af tre præster, henholdsvis fra provinsen, fra Italien og fra Indien, som skal vikariere mens de faste præster tager sig af ferielejre o.l. »Gid disse præsters tilstedeværelse må give eder en fornemmelse af Kirkens enhed og katolicitet.« I sognekirken var der en stor opslagstavle, der fungerede som et praktisk »kontaktkontor« for menigheden, bl.a. for kontakt mellem udenlandske studenter og de fastboende. Og så var der på et hjørne af pladsen en lille ting med en stor virkning — i hvert fald på mig. I en stor udmærket boghandel med megen katolsk litteratur hang der også en pakat, der reklamerede for teaterforestillinger, og navnene, der stod på den, var: *Ionesco*, *Genet*, *Becket*. Her var altså i hvert fald ikke nogen isoleret Ghetto, men en aktiv interesse for de søgende sjæles mærkelige veje.

I de næste uger fortsatte jeg så med at færdes i det store virvar, hvor jeg virkelig også løb på alt muligt lige fra Stig Lommer, komplet med cigar, til et rudiment af

det oldkirkelige agapemåltid.

En halv snes teaterbesøg spændte fra klassikerne: Shakespeare på fransk, lidt blegt; »Carmen« med vidunderlige dekorationer, Velazques og Goya lyslevende, stort opbud af heste, æsler, en hund og en abe på scenen midt i al stemmepragten — til det allernyeste i den internationale teateruge, grumme og knugende ting. Det er jo umuligt at referere det hele her. Af særlige grunde udvælger jeg Genet's stykke »Balkonen« til nærmere behandling.

Allerede i fjor arbejdede dette stykkes vordende danske instruktør med manuskriptet, han udlånte det til en gæst, der boede hos mig, men advarede mig, som katolik, mod at læse det. Det sagdes at handle om besynderlige ting: et bordel, hvor gæsterne spillede forskellige roller, og der var én som spillede biskop... næh tak, det fristede mig heller ikke!

Genets stykke en virkelig overraskelse

Nu blev det spillet som led i den række forestillinger, jeg så; det ville have været særlig uvenligt og upraktisk at bryde ud af vort lille hold ved denne lejlighed, og jeg mødte fattet op for at sidde det af. Hvilken interessant overraskelse. »Illusionshuset«s gæster spiller ganske rigtigt roller, og én er biskop, men der er andre som for eksempel en dommer, en general o.s.v., og pointen er, at ubetydelige, indflydelsesløse mennesker her en kort stund soler sig i illusionen om at have magt. Det er en slags mentalt bordel. Sidste del af stykket viser hvor umuligt det er at komme illusionerne og løgnene til livs, selv ude i det »virkelige« liv.

Efter forestillingen traf jeg Genet's engelske oversætter, der

har kendt ham personligt i lang tid. Jeg sagde ham, hvorledes jeg havde indfundet mig i trist forventning om blasfemisk spot over religion, og slet intet sådant havde fundet. Han gav mig ganske ret i min opfattelse og fortalte, at den skuespiller, som i London havde fået rollen som »Biskoppen« tilbudt, var katolik og havde ønsket at rådføre sig med sin gejstlige vejleder, inden han accepterede den. Præsten læste stykket og udtalte, at der intet var i vejen for, at han kunne spille rollen. Stykket kunne være skrevet af en katolik! Nu skal det blive interessant at se, om det bliver forstået her, eller om opfattelsen løber af sporet.

En film, der hed »Sovjetunionen åbner sit hjerte«, fik jeg kun set første halvdel af, fordi en af vort selskab fandt den så uudholdelig, at vi gik. Den mindede alt for levende vedkommende om tyske propagandafilm i vinteren 1940. Filmen viste hverdagsliv i Sovjet, fornøjede, velklædte mennesker, der gik til frisøren, købte konfektion og al den slags almindelige ting, kun afbrudt af enkelte spændende momenter som et rensdyrvæddeløb. Filmens unge par skal ud at danse og spise nytårsaften, og retterne på spisesedlen præsenteres i kæmpeformat. Man forestiller sig en illustreret madside i et dameblad, forstørret op til at dække et kæmpemæssigt Wide Screen, mens en ledsagende stemme siger: »Her må man virkelig tro at Paradiset er kommet ned på jorden«. Ja — man morer sig lidt overlegent, indtil man husker på den halvdel af menneskeheden, der ikke kan spise sig mæt. Der var også mange scener fra julefestligheder i Moskva, verdslige altså. Man var spændt på om den kristne jul overhovedet ville blive nævnet. Jo, min-

En gade i Paris med Sacré Cœur's kuppel højt over træer og tage.

sandten. Ganske vist — efter at børn, unge og midaldrende havde fyldt lærredet — præsenteredes gudstjenesten med ordene: »Andetsteds, for en anden generation...«, og det var kun ældre mennesker, der sås i kirken. *Men* — der var sandelig en ret lang, fuldkommen seriøs og smuk reportage fra julemassen i en ortodoks kirke.

o

Andre sider af virvaret: møder med presse, radio og television. Meget typisk: man ankommer til den franske statstelevisions bygning, i elevatoren vader man i cigarettumper og papir, og da offeret for det kommende interview beder om et glas mineralvand, må en ledsagende privatperson ud at købe sådant i en forretning! *Men* — idet man sniger sig stille ind i studiet for ikke at forstyrre det igangværende interview, så sidder ingen ringere end François Mauriac foran kameraerne.

Museer og udstillinger vrirler med besøgende, og ikke kun kunstværkerne, men også publikum er værd at se på. Fra mylderet i Louvre husker jeg især to præster, en hvid og en sort, der vandrede rundt broderligt side om side, den lille slanke neger lysende af glæde og vitalitet. (Vores eget lille selskab indbefattede ved denne lejlighed netop to amerikanske negere. Jeg forstår at disse vore venner befinder sig bedre i Paris end hjemme i USA, hvor de endnu aldrig kan føle sig sikre på, om de bliver accepteret eller ej, dér hvor de ifølge evner og indsats normalt skulle høre hjemme.) Vi benyttede os af den eneste chance, der bliver i Europa, til at se udstillet *Marc Chagall's* farvegledende mosaikruder til en synagoge i Jerusalem, tolv store vinduer, et for hver af de tolv stammer. Et sådant helt moderne kunstværk, skabt til et sakralt formål, som »en opfordring til bøn«, kan ikke undgå at få værdi som pionér-eksempel også for udsmykning af kristne kirker, et område hvor man endnu så tit ser modet svigte og pastichen holde sit indtog.

Og så tilsidst det vigtige punkt: søndagsmesse. En søndag havde jeg den chance at kunne komme til græsk og katolsk messe — altså græsk og katolsk. Også tidligere, i Rom i Via del Babuino og i det armeniske kapel i Boston, har jeg haft den glæde at være til gudstjeneste hos vore ikke-latinske, men »unerede« brødre, på hvis gudshuse der gerne er anbragt en tydelig tilkendegivelse af, at latinske katolikker her kan opfylde deres søndagspligt og modtage sakramenterne. Johannes-Chrysostomos-liturgien i den lille ældgamle kirke Saint-Julien-le-Pauvre midt i Paris' hjerte er lige så katolsk som vor egen latinske messe, men så forskellig fra den i de ydre ting, at man sandelig var glad for at sidde langt tilbage og bare gøre ligesom de andre. For eksempel fandtes der overhovedet ikke knælebænke, man stod eller sad. Endogså kommunionen modtog man stående. Jeg mindedes en af Robert Hugh Benson's romaner fra reformationstiden i England, hvor en mand går over til »den nye religion«, og dette fremgår af, at han den og den dag modtog kommunionen stående. Hvilken uhyrlighed, hvilket fup i kæmpeformat, når sådanne rent ydre forskelle, som ikke er virkelige forskelle i lære og liv, er blevet brugt som kiler til at drive ind og splitte kristenheden med. Forøvrigt modtager man jo også her i den græske liturgi kommunionen under to skikkelser, idet brødet — der ikke er oblater, men almindeligt brød — dypes i kalken, inden det rækkes kommunikanten. Menigheden reciterer trosbekendelsen på fransk, epistel og evangelium læses højt på fransk, og det øvrige kan enhver følge med i ved hjælp af et praktisk lille hæfte, man kan låne. Ved gudstjenestens slutning vandrer alle op forbi alteret og modtager på hånden et lille stykke indviet brød, det spiser man på vejen ud, og samtidig lægger man, hvis man vil, et lille pengebidrag på et bord, man kommer forbi. En symbolsk fremhævelse af menighedens samhørighed, som sikkert må gå tilbage til »Agapen«.

Alle mine andre søndage i Paris, både denne gang og tidligere, har været nødvendigt travle, og jeg har måttet smutte hen i den nærmeste kirke, den polske menigheds kirke i Rue St. Honoré. Den har både sine gode og mindre gode sider. Liturgien er mærkelig, en blanding af højmesse og sangmesse. Prædikenen er meget lang, og de eneste ord, jeg, der ikke kan polsk, nu sidst kunne opfatte, var »Polen«, »katolsk«,

»kommunistisk«, »Sovjet« — måske er det fornuftige ting der siges herom, men alligevel. Men man må være taknemmelig for en så centralt beliggende kirke, der har messer fra tidlig morgen til middag og igen om eftermiddagen. Og sangen, om den nu er liturgisk korrekt eller ej, er fuld af liv og begejstring. Tankerne flakker jo rundt under sådan en lang prædiken, man ikke forstår, og med den stærke, levende sang endnu i ørerne tænkte jeg på den sidste nye bog om Afrika, jeg har læst, en roman fra Sydafrika fuld af had og bitterhed. Hovedpersonen, forældreløs halvblods dreng, foragtet sultende udskud af menneskeheden, søger hjælp hos en katolsk præst, og han bliver også hjulpet. Så prøver han også nogle gange at komme i kirken, »men dér kedede jeg mig ihjel«. Det bliver i slumkvarterets biograf, han oplever fællesskabet med sine landsmænd. Hvorfor var nu gudstjenesten ikke sådan indrettet, i slumkvarteret i Cape Town, at han følte at han var med, sådan som de syngende her utvivlsomt er med?

Endnu en »distraction«: en intellektuel katolik hjemme i Danmark for en snes år siden beskrev hvordan polakkerne i et provins sogn havde pyntet kirken til en højtid: de havde farvet høvlspåner i alle regnbuens farver og hængt dem op på snore tværs over kirken. »Det var forfærdeligt«, sagde N.N., men polakkerne selv, der kom ind til messen ude fra landdistrikterne, var henrykte, »deres øjne strålede«. Man var ny konvertit og sagde ingenting, hørte vel nærmest bifaldende på, men har tænkt senere: du godeste, her var altså mennesker, der gad komme ind langt ude fra landet til messen, som udfoldede en skabende fantasi og smykkede kirken med deres egne hænder, som var så glade over at være i Guds hus som aktiv menighed at deres øjne strålede, og et sådant værdifuldt, musik element i den danske katolske menighed har man altså foragtet i stedet for omhyggeligt og forsigtigt at skole det.

Messe og frokost i Paris, afsted til jetmaskinen, middag hjemme i Danmark. Idet vi kommer ind i SAS-maski-

nen, er vi allerede på hjemlig grund og møder et fænomen, vi først nu påskønner at have været forskånedet for i Paris: maskinen kan naturligvis ikke holde og vente, uden at højttaleranlægget skal kværne med en stadigt rindende strøm af underlødigt musik. Dette danske symbol på at man lever i Slaraffenland har vi virkelig været fri for i restauranter og forretninger hernede, fra de største til den mindste smag.

o

Hjemme indløber et nummer af tidskriftet REALITÉS med et interview med en dansk forfatter. Og i dette alsidige, velredigerede, fint illustrerede blad står en mange sider lang, spændende artikel om fransk katolicisme af i dag, om aktive lægfolk og friske metoder. Altså ikke i et specifikt kirkeligt blad, men sammen med alt muligt andet fra den store rodebutik, det vrimlende Paris, og det altid urolige, men også så vitale Frankrig. Et symbol, som bekræfter indtrykket af et løfterigt ophold.

Clara Svendsen

En latterlig almisse til Kirken!

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Det er meget morsomt — men ofte meget anstrengende — at holde sommerferie. — Nogle kommer hjem lige til at sende på rekreation. Og hvor var ferien dyr — sommerhuset man lejede — rejsen man tog på — udstyret man købte. Og så alle de stakkels fattige som blot gik op på volden eller ud i anlægget med smørrebrødspakken og som ingen penge har — udover til fjernsynet.

Og så kommer vi til kirkeskatten!

Hvorfor opkræves den ikke sammen med de offentlige skatter?

Kan nogen sige, hvor meget den enkelte skal betale?

Er den overhovedet nødvendig? Er der ikke noget om, at Rom betaler?

Lad os begynde bagfra:

Rom betaler *ikke* — hvorfor? Fordi menneskenes børn jorden over — næsten da — ikke betaler den kirkeskat, de burde. Gjorde de det, var alle sorger slukkede, alle tiggerange overflødige, alle åndelige kræfter — biskoppens f. eks. — kunne bruges til åndelig indsats og ikke til tiggerbreve, opråb og spekulationer.

Der findes i verden ét land — måske

er der flere — men ét vi alle kender, hvor staten ved, at man ikke kan være menneske uden religion. Derfor vil denne stat sørge for at folk foruden at få gas og lys og vand og kloak og gader og veje og broer og autobaner og politi og domstole og militær og folkepension — alt det, som den enkelte ikke kan fremskaffe alene, også får gudshuse og præster.

Og det gøres ganske logisk og ganske simpelt ved at opkræve skat — tænk!

og 10 pct. af denne skat afleveres til kirkerne (»de anerkendte trossamfund«) efter deres tilhængeres tal — man skal altså — hvor sundt — bekende kulør. Religion er nemlig aldeles ikke nogen privatsag — (det omvendte udtryk er ét af Satans mange ordsprog — De kender nok flere, f. eks. »enhver bliver salig i sin tro«).

På den måde klarer dette lands kirker sig storartet — nogle synes for godt — men de der synes det glemmer, at intet varer evigt, ej heller en stats forståelse af menneskets værdighed — og fornødenheder.

Vi har — ved at dette eksperiment er lykkedes — fået det andet spørgsmål besvaret. *De skal betale nøjagtig 10 pct. af deres personlige skatter i kirkeskat.* Betaler De 30.000 kr. i skat (det er ingen trykfejl), skal De betale 3000 kr. i kirkeskat; betaler De 10.000 kr. i skat, da 1000 kr. til kirken; 1000 kr. i skat, 100 kr. til kirken og så fremdeles. Altså, frem med de sidste fem års skattebilletter, skriv årenes skat op i første kolonne, skriv 10 pct. heraf i næste kolonne, den betalte kirkeskat i næste, træk fra og skriv differencen i sidste kolonne, læg sammen, så har De den gæld De i dag står i til Kirken, til sognet og bispedømmet. De penge, som De og alle andre danske katolikker skylder, og som gør, at det går så trægt og trangt, og at man ved tåbeligt gøgl og mærkelige markeder søger at narre pengene ud af folks lommer i stedet for at bruge kræfterne til produktivt arbejde (gerne åndeligt, gerne maskinskrivning — f. eks. på kuverter — eller mere håndværksmæssigt).

Tænk på, at vore byggeforetagender er ved at sygne hen, tænk på, at man ikke kan skaffe søstre rimelige forhold, tænk på, at vore præster er skandaløst aflønnede — både hvad form og kvantum angår. Her må ændres, og tænk på, at det blot er fordi De og alle Deres trosfæller har troet, »at pengene kom fra Rom« eller »aldrig har kunnet få besked på, hvad de skulle betale.« *Nu ved De det* — og den gamle gæld kan De jo passende betale, hvis De i de 5 år har lagt penge hen — det er nemlig Kirkens penge! Og i år er der ingen tvivl — vi betaler!

Ah? Kirken skylder Dem noget? Se først efter, om De regnede rigtigt, og hvis der så virkelig er overskud, kan De roligt betale mindre i år og næste år — til det er udlignet.

Hvis De betaler 10 pct. af den på-

lignede skat til Kirken betaler De 100 gange mere end en del, 1000 gange mere end så mange og uendelig mange gange mere end de fleste — for de fleste glemmer simpelthen at betale.

Har De fået nok — at vide? Nej, vi glemte første spørgsmål. Hvorfor Kirken ikke lader det offentlige indkassere — ja, fordi det offentlige i Danmark så kræver, at Kirken foretager en skatteligning. Den er nemt gjort — som nævnt 10 pct. af den pålignede skat — hverken mere eller mindre. Og den er fuldt retfærdig: ved skatteudregningen i Danmark er alle mulige fradrag foretaget og alle sat i skat i forhold til deres evne — og de, hvis evne er så ringe, at de ingen skat betaler, skal ej heller yde Kirken noget.

Hvorfor så ikke gribe til? Biskoppen vil ikke have hele det apparat sat i virksomhed, som kører, når skatten ikke betales — betalingen skal være frivillig og det kan det offentlige ikke operere med. Det skal vi være ham taknemmelige for og ikke benytte frivilligheden til at snyde ham — hverken helt eller delvis.

Og så rent praktisk: Bor man i en by, hvor skatten betales i ti rater, er det hele så nemt. Er sommeren dyrest, betaler man den 11. rate = kirkeskatten i december. Er julen dyrest, betaler man den 11. rate i juni.

Flere problemer? Ja, to! Betaler man på denne måde, må man sikre sig (da indbetalingen sker til sognet), at sognekontoret får tydelig besked om, at en del af beløbet (hvor mange procent bør biskoppen bestemme) skal gå til bispedømmet.

Har man mistanke om, at bispen bliver snydt, kan man jo forlange, at se sognets regnskab — eller i helt abnorme tilfælde indbetale til kancelliet og bede det give sognet noget.

På sognekontoret kan man også få at vide, hvordan kirkeskatten gøres fradragsberettiget ved selvangivelsen — for naturligvis er den fuldt fradragsberettiget.

Men hvad så med godgørenheden? Ja, hvad har den egentlig med pligten at gøre. At man giver en skilling i klingpungen, at man giver fastealmisse i den rette ånd, det berøres da ikke af, at man har været med til at lønne præsten, så lidt som, at man gør en kraftanstrengelse en gang imellem, hvor én eller anden eller ét eller andet skal hjælpes eller gennemføres — eller at man testamenterer Kirken sin formue og lader

Artiklen på disse sider er et læserbrev skrevet af en kendt katolik (ikke en gejstlig!). Vi har været betænkelige ved at offentliggøre det, men kan ikke finde nogen saglig begrundelse for at afvise det. Indsenderen har jo ret!

Red.

børnene »nøjes« med en førsteklases uddannelse.

Så har vi talt rent ud — det skal til engang imellem.

Særtryk af denne artikel burde snarest uddeles til alle myndige katolikker gennem deres sognekirker, da jo — svært at forstå — ikke alle abonnerer på dette blad.

Altså til slut:

Den kirkeskat, der betales i Danmark i dag, er en latterlig almisse!

Grundlaget for en rimelig kirkeskat må være 10 pct. af den pålignede skat.

Uden det kan vi ikke oprettholde en anstændig kirke i Danmark — inklusive Færøerne og Grønland, endsiges gå ud i alverden — (Danmark hører med til alverden).

Hvis De ikke betaler en kirkeskat af ovennævnte størrelse, har De simpelt hen ikke lov til at gå i kirke — uden samtidig at have en dårlig (økonomisk) samvittighed.

Skattemanden

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.

Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408

Kaffe og kolonial en gros

Biskoppens messe på skoleskibet

*Amerigo Vespucci
ved Langelinie*

I dagene fra den 7. til den 12. september besøgte den italienske marines skoleskib »Amerigo Vespucci« København.

o

Skibet, som er på øvelsestogt, er bemannet med 110 kadetter fra søkadetskolen i Livorno, samt en stor stab søofficerer, som underviser dem.

Skibet er en tro kopi af de store fuldriggede fregatter, fra det 18. århundredes sejlskibsflåde. Dets displacement er på 4.100 ton og sejlarealet er 2.626 kvadratmeter. Foruden de enorme sejl råder skibet over hjælpemotorer, som dog kun meget sjældent er i brug. Den italienske marine betragter nemlig navigation med sejlskib som et grundelement for fremtidige officerers uddannelse, og det er netop derfor, førsteårs-kadetternes øvelsestogt finder sted med dette traditionelle skib.

Under opholdet ved Langelinie var »Amerigo Vespucci« åbent for besøgende og mange benyttede sig af lejligheden til at bese det smukke skib, som er et af de desværre få store sejlskibe, der endnu krydser verdenshavene.

Søndag den 10. læste biskop Suhr messe på skibet. Messen blev læst på dækket under deltagelse af hele mandskabet.

»Amerigo Vespucci« afsejlede fra Livorno den 15. juli og anløb inden København Malaga, Ponte Delgada og Dublin. På hjemturen fra København vil det besøge havnene i Rotterdam, Tanger og Porto Ferraido på Elba, hvor togtet slutter.

Skibet er opkaldt efter den store italienske søfarer, der har givet navn til Amerika. Det blev søsat fra værftet i Castellamare den 22. februar 1931.

Skoleskibets chef er kommandør Fazio Casari.

B.

Replik fra de unges kamp for bolig:

„Deres forlovede venter sig da?“

En af vore læsere har fremsendt en redegørelse for sine vanskeligheder ved at blive gift, fordi han ikke kan få en bolig til sin vordende brud og sig selv. Sagen er ikke enestående men typisk. Indsenderen fortæller blandt andet:

»Efter i et kapløb med 20 andre unge at være blevet fortrængt fra en såkaldt billig lejlighed (minimum 380 kr. om måneden), gik vi på jagt selv. Om den billige lejlighed bør det indskydes, at advokatfuldmægtigen udtrykkeligt for 'kunderne' pointerede, at når disse lejligheder var så billige, skyldtes det, at de lå i en blok, hvortil solens stråler på grund af byggetekniske detaljer aldrig ville nå ind. Vi nåede imidlertid ikke med i dette kapløb, men vi kunne da blive skrevet op til den næste blok. Der ville være sol. Til gengæld ville lejen komme til at ligge på omkring 450 kr. pr. måned. Men det var en virkelig dejlig lejlighed. Åh jo, der var parketgulve, mahognidøre, isskab, indbyggede skabe, og så var det mindste værelse formgivet sådan, at det krævede ekvilibristisk dygtighed at få to senge placeret i rummet, medmindre man indvilligede i for fremtiden at gå i seng fra fodenden. Dette kunne imidlertid være, hvad det være vil, hvis ikke lejen lå på

et sådant niveau, at en gennemsnitsarbejders lønindtægt ikke vil være tilstrækkelig til at betale den. Hvordan så med de unge på et lavere lønniveau? Jo, for det kan da ikke være meningen, at begge ægtefæller skal arbejde ude? Begrebet familieliv er åbenbart ikke i højsædet alle steder«.

Det lykkedes omsider den vordende brudgom gennem en privat forbindelse at få kontakt med en husejer, der gerne ville modtage de unge i en to-værelses til 208 kr. pr. måned. Den havde ikke al den moderne komfort, men det gjorde heller ikke noget. Tilbage stod blot problemet med boliganvisningsudvalget. Man henvendte sig til udvalget og følgende samtale førtes mellem ansøgeren og en repræsentant for boliganvisningen:

- *Har De nogle børn?*
- *Undskyld, jeg sagde, jeg skulle giftes.*
- *Jamen, har De nogle børn?*
- *Nej, ikke udpræget.*

— *Jamen, Deres forlovede venter sig da?*

— *Nej, endnu ikke.*

— *Nå, så er jeg bange for, at det ligger meget vanskeligt, men De kan jo altid prøve...*

Udvalget har nu meddelt den unge mand og hans forlovede, at de ikke kan få lejligheden. Den måtte gives til et ægtepar, som har et barn. Man er således lige vidt. Læseren fortsætter:

»Tro nu endelig ikke, at jeg er bitter på det pågældende udvalg. I kommunen er der for øjeblikket 1100 familier med børn, som bebor lejligheder af mindre størrelse end vores ønskelejlighed på to værelser, og det er rigtigt, at disse familier må have prioritet. Men det er lige så rigtigt, at der, når forholdene er som skitseret, er noget rivende galt fat med samfundet. Her er ikke tale om velfærdsstat — her er tale om nød.«

Vi har tidligere her i bladet fremsat et konstruktivt forslag til de unge, som slås med samme vanskelighed. Enkelte reagerede, men ikke så mange, at planen kunne virkeliggøres. Bolignøden rammer et mindretal, som har svært ved at mande sig op til fælles handling. En skønne dag får de fleste en bolig, hvorefter de har glemt problemet og ikke ejer energi til at hjælpe andre unge, for hvem det nu er aktuelt. De boligløse er en bestandigt skiftende skare af unge, som ikke vil gifte sig, før de har et sted

Officerer og mandskab under messen

Fotoreportage: Steen Jacobsen

Johannes XXIII: Landarbejderne bør forene sig

Tredie referat af rundskrivelsen

I rundskrivelsens afsnit om landbruget omtaler paven derefter landarbejdernes kår. Han opfordrer landarbejderne til *selv* aktivt at virke for en bedring af deres økonomiske, sociale og kulturelle stilling indenfor samfundet.

Det er en ædel gerning at være landarbejder, skriver Johannes XXIII, fordi man til daglig lever i den skabte verdens majestætiske tempel og er i så nær forbindelse med planternes og dyrenes tilværelse; man beskæftiger sig med det levende i alle dets udtryksformer, og man lærer dets uforanderlige love at kende. På mangfoldige måder taler det til en om Gud, verdens skaber og beværer. Man frembringer den føde, der er så nødvendig for den menneskelige familie, og man forsyner industrien med dens råmaterialer.

Arbejdet ved landbruget stiller ganske særlige moralske krav til dets udøvere. De må have evnen til at planlægge og tilpasse sig, de må udvise tålmodighed, mens de venter på resultater, de må være ansvarsbevidste, udholdende og driftige.

Landarbejderne bør føle sig solidariske med hinanden og bør forene sig for at opnå ligestilling med andre grupper på arbejdsmarkedet. Det er nødvendigt, at de organiserer sig for at blive hørt in-

at bo, men vanskeligt kan få husly, medmindre de har eller venter et barn. Det er da akavet!

Vi hidsætter en lille meddelelse fra et fremmed land, hvor unge har taget et initiativ. Hvorfor kan noget lignende ikke gøres her?

Nygifte bygger

Launceston, Tasmanien (NC) *Unge kristne Arbejdere i Launceston har oprettet en kooperativ byggeforening for nygifte. Man kan af foreningen låne penge til at bygge sit eget hus. Beliggenheden, husets udseende og indretning bestemmer man selv. Sytten familier er allerede flyttet ind i sådanne hjem, hvortil det er muligt at opnå lån løbende over 30 år og med et ugentlig afdrag på under 60 kr.*

denfor politiske kredse og indenfor den offentlige administration. I dag er det sådan, skriver paven, at man ikke lytter til og ej heller tager hensyn til den enkeltes røst. Landarbejderne må selvfølgelig som alle andre arbejdere styre deres organisationer efter moralske og juridiske principper. De må forsøge at tilpasse deres egne rettigheder og interesser efter andre arbejderes og underordne sig det fælles vel. Paven udtrykker sin anerkendelse af de katolske arbejderledere, som aktivt virker for oprettelse af kooperative sammenslutninger og fagforeninger i den hensigt at højne landarbejdernes økonomiske og sociale stilling.

Paven behandler derefter spørgsmålet om den rette balance mellem veludviklede områder indenfor det samme land. Det er myndighedernes opgave at formindske sådanne uligheder. Man bør imidlertid give mulighed for, at borgerne i de underudviklede områder selv aktivt tager del i forbedringer af deres økonomiske forhold. Det bør huskes, at det ikke blot er en statsopgave at skabe denne harmoni indenfor samfundet, men at privat initiativ kan yde meget til at oprette balancen.

Det er indlysende, at menneskeheds solidaritet og den kristne opfattelse af broderskabet mellem alle mennesker kræver, at hele verdens befolkning aktivt og på mangfoldige områder samvirker. Dette spørgsmål behandles senere udførligt i rundskrivelsen. Pave Johannes udtrykker sin respekt for det arbejde, De forenede Nationers organisation for fødevarerproduktion og landbrug (FAO) udfører for at etablere et, frugtbringende samarbejde mellem nationerne samt for at modernisere landbruget i udviklingslandene og lindre de sultende folkeslags lidelser.

Et af de allervanskeligste problemer for den moderne verden er forholdet mellem stater, som er økonomisk fremskredne, og stater, der først nu er ved at udvikle sig. I de førstnævnte er der høj levestandard, mens de andre plages

af fattigdom — i nogle tilfælde af den yderste fattigdom. Den solidaritet, der knytter alle mennesker sammen og gør dem til medlemmer af en familie, forlanger af os, at lande med en overflod af materielle goder ikke forholder sig ligegyldige overfor de andre, hvis borgere lider under fattigdom, elendighed og sult. Pave Johannes føler sig forpligtet til højtideligt at gentage, hvad han i en anden forbindelse allerede har sagt: »Vi har alle et lige stort ansvar over for de underernærede folkeslag... det er derfor nødvendigt, at hver og en af os erkender sin forpligtelse — det gælder særligt dem, der er blevet mest velsgillet med denne verdens goder.

Særlig katolsk pligt

Det er indlysende, at pligten til at hjælpe de nødlidende må føles stærkest af katolikker som kender den dybe begrundelse, at vi alle er lemmer på Kristi mystiske Legeme. Apostlen Johannes skriver: Derved har vi lært kærligheden at kende, at han satte sit liv til for os; så er vi også skyldige at sætte livet til for brødrene. Men den, der har jordisk gods og ser sin broder lide nød og lukker sit hjerte for ham, hvorledes kan Guds kærlighed blive i ham?

Man ser derfor med tilfredshed, skriver paven videre, at samfund, som kan glæde sig over en høj levestandard, yder hjælp til andre, som er inde i en økonomisk udviklingsproces. I visse lande produceres der fødevarer og særligt landbrugsvarer til overflod, mens i andre lande store dele af befolkningen døjer under elendighed og hunger. Retfærdighed og menneskelighed kræver, at de velstående nationer kommer de andre til hjælp. Det er en hån mod retfærdighed og menneskelighed at ødelægge eller bortøde goder, som andre mennesker behøver for at eksistere.

Billedet til højre: Den kendte jesuit, pater Leppich med tilnavnet »Guds maskingevær« har fornyligt talt i Wien på Engelspladsen, i Schönbrunn og på Wiener Heldenplatz. Hvert sted samlede han over 20.000 tilhørere. Pater Leppich måtte bruge en højttalervogn som prædikestol.

Fem katolske observatører til Kirkernes Verdensråd i New Delhi

Som vi nævnte i sidste uge vil den katolske kirke sende fem observatører til Kirkernes Verdensråds møde i Indien fra den 18. november til den 6. december. Katolske observatører har tidligere *privat* deltaget i disse internationale møder for de ikke-katolske kirkesamfund, men i dette tilfælde sendes fem repræsentanter — fire præster og en lægmand — med officiel udnævnelse fra Vatikanet.

De er udpeget af Sekretariatet for Kristen Enhed, hvis leder er kardinal Bea S.J. De fem observatører er pater Edward J. Duff S.J. fra De forenede Stater, pater M. J. Le Guillou O.P. fra Frankrig, præsidenten for det hollandske katolske bibelselskab, Jan Groot, som er lægmand, samt to indiske præster, hvis navne senere vil blive meddelt. De to indere er blevet valgt, fordi mødet holdes i New Delhi i Indien.

En talsmand for sekretariatet oplyser, at man sender disse observatører, fordi resultater af Kirkernes Verdensråds møde kan være af interesse for de forskellige kommissioner, som forbereder Vatikankonciliet. Han tilføjede, at de katolske observatører i følge mødets regler ikke har ret til at udtale sig eller afgive deres stemme.

De tre observatører fra den vestlige verden er kendte teologer og interesserer sig særligt for økumeniske spørgsmål. Pater Duff er leder af det sociale institut ved Sankt Louis universitetet og

redaktør af tidsskriftet »Social Order«. Han har beskæftiget sig med Kirkernes Verdensråds sociale arbejde og har skildret dette i en bog om Kirkernes Verdensråds sociale ideer.

Jan Groot er de hollandske biskoppers officielle delegerede i det økumeniske arbejde i Holland. Han er blevet anerkendt for sine studier af den protestantiske teolog Karl Barths skrifter.

Pater Le Guillou er professor ved Le Saulchoir, dominikanernes teologiske studiecenter i nærheden af Paris. Han har skrevet en bog om den voksende interesse for missionsarbejdet inden for den økumeniske bevægelse.

Sekretariatet for Kristen Enhed oplyser, at man især er interesseret i at få klarhed over Kirkernes Verdensråds stilling til fire spørgsmål. Mødet skal for det første behandle et forslag om at indlemme Det internationale Missionsråd, en protestantisk organisation, der udelukkende beskæftiger sig med missionsarbejdet ude over verden, i Kirkernes Verdensråd. For det andet skal man revidere grundreglerne for optagelse af nye kirkesamfund som medlemmer. For det tredje forventes det, at mødet vil behandle spørgsmålet om religiøs frihed i de latin-amerikanske lande, og for det fjerde skal man drøfte den russiske ortodokse kirkes anmodning om medlemskab.

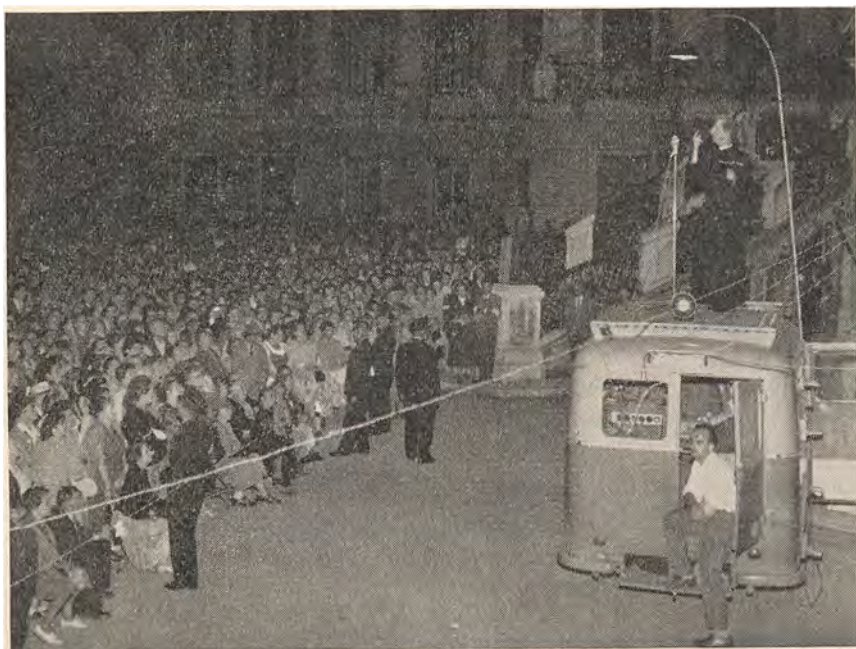
Paven regner med fred

Castelgandolfo (NC) I en tale over Vatikanets radio, Italiens radio og fjernsynet har paven udtrykt sig tillidsfuldt om mulighederne for at hindre en verdenskrig. Den hellige Fader sagde blandt andet: »Vi opfordrer nationernes ledere til klart at erkende deres forfærdelige ansvar overfor historiens domstol og — hvilket er mere alvorligt — overfor Guds domstol. »Han mindede om Pius XII's ord en uge før den anden verdenskrigs udbrud: »Der mistes intet ved at holde fred, men alt kan mistes i en krig.«

Kun ved at bruge sund fornuft og ikke ved våbenmagt fremmer man retfærdighedens sag, sagde Johannes XXIII. »Det er helt selvfølgelig«, fortsatte han, »at Vi apellerer til alle katolske kristne, som det er Vor ret og pligt at kalde Vore børn, men Vi henvender Os også til alle andre, der tror på Gud og Kristus, samt til de ikke-troende, fordi alle i kraft af deres oprindelse og gennem forløsningen tilhører Gud og Kristus.«

Paven sagde, han var overbevist om, at der endnu ikke var nogen alvorlig fare for øjeblikkelig eller kommende krig. »Lad os bede i fællesskab og for hinanden, lad os bede for Guds skabninger, der danner den hellige kirke og menneskeheden familie, hvoraf hver og en tilhører Gud«, sagde Johannes XXIII.

Den fulde ordlyd af pavens fredsappel forelå ved redaktionens slutning, og vi kan i næste uge bringe andre uddrag.

En biskop om afrikanske lægfolk

Nedenstående beretning stammer fra biskoppen af Nouna i Øvre-Volta. Hvad han siger om dette afrikanske bispedømme gælder praktisk talt også alle de øvrige lande, hvor kristendommen var ukendt, indtil europæerne kom dertil. I de fleste af disse lande er kateketerne indfødte lægfolk fra den egn, hvor de underviser. Takket være dem lever troens og bønnens liv videre i kristne menigheder, der ligger meget isoleret, og som kun sjældent får besøg af en præst. Dåben meddeles i dødsfare, og troens udbredelse skrider fremad (undertiden endog meget hurtigt).

De vil gerne have nogle tal! På Madagaskar (som er ca. 13 gange så stort som Danmark) er der 5342 kateketer for 586 præster. I det tidligere Belgisk Kongo (der spænder over et område, der er 50 gange så stort som Danmark) er der 3.000 præster og 26.500 kateketer.

Alt i alt var der i 1957 i Asien og Afrika 20.000—25.000 præster og 75.000 kateketer. I dag er kateketernes antal yderligere steget. 100.000 lægfolk, gifte folk og familiefædre, hvoraf de fleste må arbejde for livets ophold, står ikke alene som ledere af de kristne menigheder, men er også de førende kræfter i arbejdet for troens udbredelse.

Det er indlysende, at der ikke kan være tale om her i Danmark at efterligne de metoder med hensyn til apostolatet, der har båret frugt i Afrika og Asien. Men det er ikke vanskeligt at overføre ideerne til vore forhold, og i hvert fald kan disse lægfolks eksempel hjælpe os til at se, hvor be-

tydelig en rolle lægfolket kan spille i Kirken, og muligvis anspore os selv til større aktivitet.

Bispedømmet Nouna i Øvre Volta strækker sig over et område, der er fire gange så stort som Danmark. Det tæller 700.000 indbyggere, som er spredt over store afstande. Hvordan skal en biskop, som kun råder over 40 præster, under sådanne omstændigheder kunne løse den dobbelte opgave, der hviler på enhver biskop, nemlig at få troen til at leve og vokse i de kristne, han har fået betroet omsorgen for (i dette tilfælde ca. 25.000), og at bringe evangeliet ud til de masser, for hvem det endnu ikke er blevet forkyndt? Hertil svarer biskoppen af Nouna, mgr. Lesourd:

Det er absolut nødvendigt at overlade en del af arbejdet til lægfolk. De vigtigste af dem er kateketerne. I mit bispedømme er der kun 40 præster, som i grupper på 3—4 er anbragt på godt en halv snes missionsstationer. Men så er der 352 kateketer, som er ret jævnt fordelt over hele bispedømmet. Nogle af dem befinder sig 80, 100, ja, endog 120 kilometer fra den nærmeste præst. Men hvor der er en kateket, er der også en ivrig, fremgangsrig kristen menighed.

Om hverdagen

Som navnet antyder, underviser kateketen de vordende kristne i den kristne tro. Han gør det daglig, når hans arbejdsdag er til ende.

Man mener — i hvert fald blandt missionærerne i Afrika — at en missionær ledsaget af seks kateketer opnår mere end syv missionærer. En dygtig kateket arbejder jo i et milieu, hvor han hører til, og hvor han er fortrolig med både folkets sprog og dets sædvaner. Han kommer langt lettere i kontakt med de enkelte mennesker end en missionær, som kommer langvejs fra.

Forberedelsen til dåben varer fire år. Så lang tid kræver det, for at omvendelsen kan stå sin prøve, og for at katekumenen kan lære evangeliet at kende og ikke mindst lære at leve efter det.

Det er kateketen, vor læge kapellan, som efter fire års forberedelse fører katekumenen frem til dåben.

Kateketernes arbejde består dog ikke udelukkende i at undervise katekumener. De står desuden — naturligvis under præsternes opsyn og ledelse — virkelig i spidsen for de kristne menigheder, de lever i.

Om søndagen

I de landsbyer, der ligger langt fra missionsstationen, samler kateketerne således hver søndag de kristne og katekumenerne til bøn. De beder de bønner, der foreligger på deres eget sprog til brug ved deltagelse i messen. Desuden synger de salmer. På den måde tager de ved deres bøn del i det messeoffer, der frembæres på missionsstationen. Kateketen leder gudstjenesten. Han læser evangeliet højt og udlægger det, og så slutter han med en kort katekese, som går ud på at minde de kristne om de vigtigste trossandheder. Takket være en sådan lægmand bliver søndagen i denne landsby midt i urskoven fejret som Herrens dag.

I årets løb

Hvis det sker, at det varer særlig længe, før præsten kommer til disse fjernliggende landsbyer, døber kateketen de børn, som er født af kristne forældre.

Kateketen tager sig desuden af landsbyens syge. Det sker ofte, at han bliver kaldt ud til syge hedninger. I fjor har det i mindst 900 af de 1.066 tilfælde, hvor dåben er blevet meddelt til personer i dødsfare, været kateketer, der har foretaget dåbshandlingen.

Endvidere er det ofte kateketerne, der foretager de religiøse handlinger ved kristne begravelser. Præsten er nemlig ikke altid til stede, når en kristen afgår ved døden; men det er kateketen. Han sørger for, at bønnerne bliver bedt for den afdøde, og at der bliver sunget en salme. Og det er takket være ham, at de troende med deres forbøn tager

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 24.: 18. søndag efter pinse (s. 734, grøn).

I konsekrede kirker (med undtagelse af domkirken) er højmesse i dag: Kirkevielsesmesse (s. [77], hvid). Ihukommelse af søndagens messe (s. 734).

MANDAG d. 25.: Søndagens messe (s. 734, grøn).

TIRSDAG d. 26.: Søndagens messe (s. 734, grøn). Ihukommelse af Cyprian og Justina (s. 1087), martyrer.

I konsekrede kirker (med undtagelse af domkirken): Kirkevielsesmesse (s. [77], hvid).

ONSDAG d. 27.: Cosmas og Damian (s. 1088, rød), martyrer.

TORS DAG d. 28.: Wenceslaus (s. 1089, rød), martyr.

FREDAG d. 29.: Michael (s. 1089, hvid), ærkeengel.

LØRDAG d. 30.: Hieronymus (s. 1091, hvid), kirkelærer.

SØNDAG d. 1. oktober: 19. søndag efter pinse (s. 737, grøn).

Breve til redaktionen

I denne rubrik optages *korte* læserbreve om emner, der har almen interesse. Brevene skal underskrives af indsenderen, og redaktionen må kende den pågældendes adresse.

Latin - et bånd, der binder

Forlagsboghandler Sven Damsholt går i sin kronik i Katolsk Ugeblad for 8. september hårdt i rette med kirkelatinen, og alle de grunde, der indtil for få år siden blev fremført til forsvar for brugen af dette enhedssprog indenfor det romerske patriarkat, synes nu betydningsløse. Jeg vil dog tro, at der findes mere end én mening om den sag, og at der er nogle, som både med betænkelighed og sorg ser latinen forsvinde fra gudstjenesten.

Skulle det virkelig være muligt, at praktiserende katolikker, som går regelmæssigt i kirke, og som livet igennem atter og atter konfronteres med kirkesproget, ikke véd, hvad det betyder? Moderne ungdom læser i vid udstrækning fremmede sprog i skoler og på kursus. Nutidsmennesker rejser i hobetal. Radioen hamrer engelsk og tysk og fransk og meget andet ind i vor bevidsthed. Skulle det være så uopnåeligt for en katolik at erhverve sig den nødvendige forståelse af kirkesproget?

Jeg behøver sikkert ikke at gentage de grunde, der taler for latinen. De er så ofte blevet fremført, og de står at læse så mange steder, og mon ikke de stadig har gyldighed?

Det er omtrent, som om man i den danske folkekirke ville kassere Kingos, Brorsons og Grundtvigs salmer til fordel for en moderne sangbog. Ære være den moderne poesi, når den er af lodig art, — men man går dog ikke sådan hen og

del i de kristne begravelser, hvad enten det er en døbt eller en katekumen, det drejer sig om. Når præsten næste gang kommer forbi landsbyen, velsigner han graven.

Alle kateketerne er afrikanere. Næsten alle tilhører de den befolkning af jordbrugere, de skal virke iblandt. Det er meget få af dem, der allerede havde studeret, før de blev kaldet til deres apostoliske virksomhed. Men de kunne naturligvis ikke udføre deres embede (for det er det faktisk), hvis de ikke havde fået en god uddannelse.

Fire år i træk er de i den tørre årstid kommet til kateketskolen for at blive uddannet. Mange af dem er allerede gift, når de kommer til skolen.

o

Naturligvis får de en så omfattende og dybtgående undervisning som muligt i den tro, de skal undervise i. De gør sig fortrolige med hele Bibelen — både Det gamle og Det nye Testamente. Desuden sætter man meget ind på at skole dem i et fromhedsliv, som senere skal gøre det muligt for dem at gennemføre en livsform, som kræver oprigtig offervilje og åndelig fattigdom.

Når uddannelsen er forbi, aflægger

de et løfte, hvorved de forpligter sig til at tjene Gud ved deres apostolat i den landsby, de får anvist. De skal leve af afgrøden af landsbyens marker.

Hvert år kommer kateketerne tilbage til skolen for at hente styrke i et nyt åndeligt bad. De holder tre dages lukket retriæte, og derefter er der afsat tre dage, som bruges til at klarlægge forskellige spørgsmål angående deres apostoliske arbejde. Man gør rede for sejre, nederlag og forsømmelser, og sammen søger man at finde ud af, hvad der kan gøres for at forbedre arbejdsmetoderne.

Vore kateketer er og bliver mennesker, og de lever ofte i et meget nedslående milieu. De kan komme ud for fristelser i form af materielle fordele, der tilbydes dem fra anden side. I hvert fald er der nogle, der bliver trætte, og som ikke mere formår at holde fast ved de høje idealer og derfor beder om at blive løst fra deres løfte. Er der noget overraskende i det? Nej, det overraskende er faktisk, at de fleste forbliver trofaste mod det apostoliske mål, de har sat sig. *Der er adskillige iblandt dem, der har 20—25 års tjeneste bag sig, og som ikke desto mindre er ivrige og begejstrede apostle.*

M.D.

Sjælland

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 72 07 70

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre
Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 72 16 28
72 08 18

HERLUFSHOLM BRØRFABRIK

Næstved . Tlf. 72 40 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester
Gallemarksvej 23. Tlf. 72 13 49
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik
Jernbanegade 2. Tlf. 72 05 43
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.
Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør
Østergade 8, Næstved
Telefoner 72 06 63
72 36 63

N. JUEL PEDERSEN

Glarimester
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

udskifter den kostelige salmeskat, som århundreders kirkefolk har lyttet til og elsket.

En gymnasiast, som absolut ikke er gammeldags, bemærkede til Sven Damsholts artikel: Ja, så er der jo ikke noget ved det hele mere! Hvorfor skal alting være så almindeligt?

Måske er sagen stillet på spidsen, som det er ungdommens vane, men hvorfor skal vi opgive den skønhed og tradition, som latinen indebærer, og først og fremmest det enhedsmærke, at Kirken har et fælles sprog (bortset fra enkelte steder, hvor særlige forhold er opstået)? Hvad har man forøvrigt tænkt sig at gøre i missionslande, som fremmede præster kommer til? Der går dog sædvanligvis lang tid, før man lærer et andet sprog så godt, at det er værd at høre på!

Ifølge kronikken er det sivet ud, at størstedelen af liturgien skal være på modersmålet. Der er altså dog en latinsk rest tilbage. Det skal blive interessant at se, med hvilken begrundelse denne rest bibeholdes, når latinen ellers skal afskaffes som uforståelig for menigmand.

Aage Dyrkjøb,
hospitalsinspektør

Væk med kirkelatin!

Forlagsboghandler Sven Damsholts kronik *Kirkelatin* — en mur der skiller her i bladet den 8. september (nr. 36) var forhåbentlig for mange særdeles vedrøgende. Den var som et plets kud, der må føre til eftertanke med påfølgende handling; for der kan slet ikke herske tvivl om, at latinen er en skillemur, som har forhindret mange mennesker i at tilslutte sig den katolske kirke, skønt de af hjerte står den nær.

Derfor må man takke for den yderst velskrevne kronik, der faktisk indebærer de tanker, som Grundtvig udtrykker således:

»Modersmål er vort hjertesprog,
kun løs er al fremmed tale,
det alene i mund og bog
kan vække et folk af dvale.«

Ejv. Mondrup Kristiansen
Seminarielektor

Vi har modtaget et tredje indlæg om samme emne. Det må af pladshensyn vente til næste nummer.

Red.

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: * MI 2557

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre
Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Axel B. Jensen

aut. gas- & vandmester
Hovedgaden 26, Birkerød
Telefon 81 00 82

Den hellige Frans 3. orden har møde i St. Annæ kirke, Amager, onsdag den 27. september kl. 19.30.

P. F. KJELDEN

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerekvissitter -
Læsekeres - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsegade 13 - Telf. 157
Roskilde

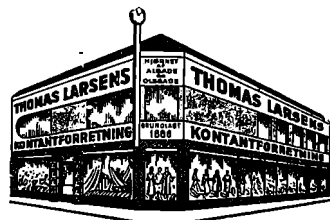
Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 . Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777
Aut. leverandør af kirkevine

Hjørnet af Algade og Olsgade
Bedste indkøbssted i Roskilde

LÆST og HØRT

ved E. D.

Hvad er meningen? spørger KFUMs tidligere generalsekretær, pastor Orla Møller, Aalborg, som er opbragt over, at en præst forleden velsignede en fane til et nordjysk regiment. Selv finder han ikke nogen mening i en sådan handling.

Vi har, skriver Orla Møller i »Ny Tid«, gennem årtier skullet slås med den påstand, at kirken velsigner våbnene. Og fra både katolsk og protestantisk side har vi været enige om at foretage alle mulige krumspring og manøvrer for at bortforklare, at vi ikke giver os af med at velsigne de dødbringende våben, men kun de personer som skal ud i kampen. Det er ikke lykkedes for os at få menigmand til at foretage denne skelnen, og det er vist helt med rette, at det er mislykkedes. Kirken har dummet sig — endda groft — på disse områder, og så kan den ikke engang tage ved lære. Der skal fortsat være muligheder for at misforstå vor holdning!

Orla Møller finder kun mening i foretagendet, hvis man foretager velsignelsen med det ønske, at den må føre soldaterne gennem til sejr — men så anvender man også Vorherres kraft til at slå modstanderne ihjel, og det standpunkt bør være overstået.

Vi synes, Orla Møller skulle have efterforsket initiativtageren til denne fanevelsignelse og spurgt vedkommende om baggrunden for hans ønske. Så kunne man have diskuteret den mere eller mindre kristelige baggrund. Med hvilke ord blev den famøse fane velsignet?

Umiddelbart vil de fleste kunne dele Orla Møllers indignation, men kald dog synderen frem foran kompagniet og hør hans forklaring.

I det folkedemokratiske Østtyskland har indbyggerne det så godt, at det er dem forbudt at forlade landet. I Polen er man blot nået dertil, at man ikke længere har noget at bande over.

Det er fagforeninger og kvindeorganisationer i kulgrubeområderne i Schlesien, som har gjort dette klart for gru-

bearbejderne. Det påpeges, at banderi i lighed med drukkenskab hørte til den kapitalistiske periode, men den tid er forbi.

Hvad skal en grubearbejder da sige, hvis en kollega kommer for skade at plante hakken på hans storetå?

Jo, hver gang, en grubearbejder føler trang til at sige noget uforbeholdent, skal han i stedet nævne navnet på en bestemt blomst. Hver arbejder har fået udleveret et »blomstervokabular«, så han hurtigt kan tilegne sig et mere blomstrende sprog.

Arbejderbladet i Oslo siger i en melding fra Polens hovedstad, at aktionen for et pænere sprogbrug foreløbig ikke har været særlig vellykket. Det undrer os ikke. Alene dette ord, blomstervoka-

bular, er jo så gebrækkeligt, at man spontant må udbrude: nej, fandens mælkebøtte-mig nej!

Professor Hal Koch har skarpt kritiseret de former, hvorunder arbejdet er grebet an i det regeringsudvalg, der beskæftiger sig med u-landsproblemerne. Han finder det forkasteligt, at man ikke har draget sig de erfaringer, som den danske ydre mission gennem en århundrede lang virksomhed har indhøstet, til nytte.

Man burde i hvert fald, siger han, have anmodet Erik W. Nielsen (Der danske Missionselskabs generalsekretær) om at tiltræde udvalget, da han »repræsenterer lige så megen erfaring og sagskundskab som alle udvalgets medlemmer tilsammen«. Hal Koch tilføjer: »Om det blot skyldes ond vilje eller blot uvidenhed, at Erik W. Nielsen ikke er valgt ind i det nedsatte udvalg, ved jeg ikke. Men det nærmer sig det forargelige — og det har hævnnet sig«. Han kræver, at missionselskabet repræsenteres i bestyrelsen for den virksomhed, som nu skal tages op.

Professor Hal Kochs kritik er hurtigt bakket op i bl.a. »Berlingske Tidende« og »Kristeligt Dagblad«, der i ledende artikler harcellerer over de bestemmedes angst for, at få formodede »sjælefangere« med i udvalget.

Det er vel over et år siden, vi her i bladet pegede på det ganske selvfølgelig i, at danske ydre-missionærers erfaringer kom til nytte i denne planlægning. Det er dog folk, som gennem langvarigt ophold i netop disse områder har førstehånds kendskab til de ofte uhyre indviklede problemer.

Men de kloge har vel skønnet, at det her drejer sig om en slags egnsudvikling i større format, og at man blot kunne henholde sig til egne erfaringer fra Ringkøbing amt. Hvad har man økonomer og cand.polit.'erne til? Og Ganges har dog immer det til fælles med Skjern å, at der er bred på begge sider.

Blot vi ikke er i færd med at gå i vandet!

Vestjylland

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester
Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 576

Vestjysk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

Esbjerg Andelsmejeri

Skolegade 39, Esbjerg
Telefon 144

Brdr. Andersen

Tømremestre
V. Kjørbosvej 1, Kolding
Telefon 281
Tømrer- & snedkerarbejde udføres

H. Johansen

Murermester
Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 1545

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

R. Schulik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214

Glarimester
POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad's
maltede

KB K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Pauluskredsen har udsendt 3. udgave af *Min første Messebog*, som søster Clara Ramsing tilrettelagde for børn i alderen 8—11 år. Den anvendes i religionsundervisningen og ved skolernes messer for de mindre børn, men den kan også bruges som privat messebog for børnene. Bagest i bogen findes noderne til pastor Leif Kaysers danske sangmesse, som ikke blot er for mindre børn. Det ville være rart, om man oftere hørte den ved skolemæsserne.

MED
REJSEVALUTA
FRA
DEN DANSKE
LANDMANDSBANK

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Syddjylland

Kolding Andelsmejeri
Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM
Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slakteriudsalget
Haderslevvej 7, Tlf. 1951 og 1952
Kolding
1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel
Bogladen med de mange bøger
Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

H. OVERBECK
Elektroinstallatør
Telefon 3555 - Kolding

J. Krenk
Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 3343

Ved høstfesten på Nordvanggård, Birkerød, den 10. september til fordel for den nye katolske kirke i Bistrup blev følgende numre trukket: Stor lodseddél: 4663. 1654. 4831. 3015. 781. 4270. 792. 4553. 1759. 1113. 1384. Amerikanske lotterier: mærkerød 17, violet 51, brun 35, grøn 63, lysegrøn 8. Flasken indeholdt 1969 bønner. Dukkens navn var Margrethe. Menigheden i Birkerød bringer samtidig sin hjerteligste tak for det overvældende besøg og for de mange fremsendte gaver.

Giel Gommans. c.m.

Murermester- og entreprenørfirr.
M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

†
R.I.P.

Min kære mand, vor kære far,
farfar, morfar og oldefar
CARL PETERSEN
Haabets Allé 27,
døde stille efter lang tids sygdom
den 11. september 1961.
På børns og egne vegne

Helga Petersen
Bed for hans sjæl.

Katolske begravelser

Benzon Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Danmarks katolske Lærerforbund havde samlet mange deltagere til sit andet landsdelsmøde, som blev holdt i Vejle. De to indledende talere var de samme som ved Roskilde-mødet, overlæge Meldahl og kommunelærer Anton Jensen. Vi har refereret mødet i Roskilde og valgte at »dække« mødet i Vejle med en billedreportage, som af pladshensyn gemmes til næste nummer.

I den kommede tid

AC i København samles søndag den 1. oktober til messe kl. 9 i Sankt Augustins kirke, Jagtvejen. Efter messen fælles morgenmad og travetur. Frokostpakke medbringes.

Onsdag den 4. taler dr. phil. H. Roos S.J. om Boetius de Dacia, en ukendt dansk filosof fra middelalderen. Mødet holdes kl. 20 i Englesalen, Jagtvej 183.

Andersen & Meyers Eftf.
Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

D. Plate Petersen
Malermester
Tlf. Fasan 2718

P. A. Nielsen & Co.
Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828
Udlejning af service, borde
og stole
Alt til festen.
Lev. til katolske institutioner.

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF T OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. %
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

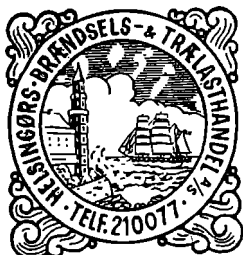
Blandede annoncer

MØBLERET VÆRELSE søges straks af katolsk ung mand, der har invalidepension — arbejder ude. Bernhard Noetzell, Valby Langgade 117, Valby. Telefon 30 11 55.

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af ung håndværker, 28 år, med god og pæn katolsk pige — gerne sygeplejerske. Bill. m.rk. S. 37. til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, Kbhnv. V.

Tømremester EJNAR J. NIELSEN

Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

Goddag til Peder Vup

Katolsk Ugeblad har længe vidst, at vi manglede noget til familiens yngste. Fra næste nummer sker det — så holder *Peder Vup* sit indtog i spalterne. Peder Vup er en lille, katolsk dreng, der siger, tænker, føler og gør så meget forskelligt. Nogen gange er det sjovt, andre gange er det tankefuldt, uartigt eller

front. Vi tror, både børnene og forældrene vil kunne li' ham.

Peder Vups mor er fru Else Vedel Schmidt, som vil fortælle om ham med sine træsnit og nogle korte tekster. På billedet ser vi Peder Vup. Han siger ikke noget denne gang. Han kommer bare gående.

Kunderne siger:
DEJLIGE MØBLER, en venlig ekspedition — og ikke dyr.

Anders Svendsen

Ndr. Frihavnsgade 13,
København Ø . Tlf. C. 8146
Ugebladets læsere har 10 % rabat
på tæppe- og gardinstoffer.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København K
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.
Klampenborg.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Kaj M. Jensen's Optik

Købmagergade 32, København K
Telefon Byen 6200

Største udvalg i mod. briller
Lev. til samtlige sygekasser
Grundig korrekt synsprøve
Alt i kikkerter

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
Alt til Foto og Smalfilm
Tlf. Go. 2526 - Giro 102727

Lørdag aften - søndag morgen

Arthur er maskinarbejder i Nottingham, ung mand med lyst til livet og en sikker opfattelse af sin ret til en stor portion af verdens goder. Han har, hvad han ønsker: En vældig fysik, absolut uafhængighed, penge nok til tøj og fornøjelser og en gift kone til veninde. Ingen skal prøve at sætte grænser op for ham! Indtil problemerne kommer: Brenda skal have et barn, og det herlige uforpligtende forhold bliver pludselig til en forgræmmet affære. Han møder den 20-årige Doreen, og den forelskelse fører uafvendeligt ind i de ansvar, bånd og forpligtelser, han hidtil med foragt har holdt sig fri af. Ender han så som »de gamle« i sløv småborgerlighed? Nej, på tærskelen til sin forandrede livsform giver han stadig udtryk for en vældig livsappetit; han skal nok ordne sin tilværelse, så der bliver noget ved den! Ingen skal opleve ham »død« som de gamle.

Instruktør Karel Reisz har her skabt sin første spillefilm. Han har i mange år arbejdet med iver i filmbranchen, og to prisbelønnede dokumentar-film har han bag sig. I *Lørdag aften - søndag morgen* er det tydeligt, hvor hans dygtighed i dokumentarfilm har hjulpet ham. Miljøskildringen er blændende god. Det er en kunstners dokumentariske fremstilling af fabrikken, gaderne, hjemmet og menneskene. Så dygtig er Karel Reisz, at man under filmen ikke et øjeblik har tid til at tænke på, hvordan der fortælles. Først bagefter bliver man klar over, i hvor høj grad han fik os med ind i Arthurs verden og dens problemer.

De er i begyndelsen temmelig enkle, hans problemer. Det er et spørgsmål om at nyde livet, og det lader sig let løse. Senere vågner erkendelsen af, at der er noget væsentligere end bare week-endens frikvarter, og at der må lægges an på en anden måde, hvis man skal sikre sig en ordentlig tilværelse også fra mandag til lørdag. Man kan ikke undlade at

Harry og kammertjeneren

Det har været en indderligt trist sommer med uendeligt få solskinstimer, — også i overført betydning anvendt på filmmarkedet. Det har alt for længe været overskyet. Men nu er sommeren reddet. Bent Christensen har i den ellefte time præsenteret sit første selvstændige opus i *Harry og kammertjeneren*. Filmen har allerede været omtalt inden premieren, så handlingen formodes at være bekendt. Tillad alligevel en ganske kort repetition.

Gamle Harry (Osvald Helmuth) der er opsynsmand på en bilkirkegård modtager uventet en arv. Dette giver ham mulighed for at realisere sit livs ønske, at engagere en vaskeægte butler i jaket, strivrede bukser og bowlerhat. Filmens emne er herefter skildringen af miljøet med Harry, Fyrst Igor (Henning Mo-

ritzen), Biskoppen (Gunnar Lauring som plattenslager) og kvarterets unger, alle sammen hentet fra samfundets skyggeside og så den uforlignelige Ebbe Rode som butleren med anbefalinger direkte fra hertugen af Kent. Optagelserne fra bilophugningspladsen, hvor Harry har sit opholdssted i et ynkeligt skur, er simpelthen uimodståelige. Den formfuldendte butler placeret i dette milieu og skildringen af, hvorledes han langsomt bliver mere og mere menneskelig, er en udmærket ansküelsesundervisning. Kærlighed og hjertevarme findes alle vegne. Måske stærkest netop her. Det er bril-lant. Spillet virker gennemført ægte. Samtlige medvirkende boltrer sig som fisk i vandet. Der er langt mellem de danske film, som man uden tøven tør anbefale børn og ufordærvede sjæle. Her er én!

Tb.

Poeten og Lillemor i forårshumør

Poeten og Lillemor har fået et tredie opkog, er blevet spædet op i håb om at kunne strække lidt endnu. Det kunne den i forvejen lette anretning slet ikke tåle, den efterlader kun en flov smag i munden.

Ikke desto mindre kan denne film som så mange andre af samme skuffe nok vække til eftertanke, for er der ikke noget om, at de film, et land producerer, giver et billede af befolkningens mentalitet?

Vi møder et lille udsnit af »gennemsnitsdanskere«, hvis eneste problemer er de økonomiske. Alle lever de over evne, ligger under for reklamepresset, køber som besatte, især hvis de mener, naboerne vil ærgre sig. Det er jo latterligt, vil

De sige, ja, men desværre ikke spor lattervækkende. For hen over al denne materialisme, havesyge og misundelse ligger en selvvelbehagelig stemning af fed dansk hygge, dette sære begreb, som end ikke lader sig oversætte til andre sprog.

Og hvad er det for karikaturer af mænd, vi ser? Alle virker de som udklækket af en Thit Jensen: vege, latterlige og navnlig deres koner langt underlegne.

Måske mange forældre vil føle sig fristede til at lade deres mindreårige børn se netop den slags »familiefilm«, »for der er da ingen stærke eller vovede scener«. Men der er andet end just de »stærke og vovede« ting, der kan virke nedbrydende og samtidig fordømmende.

bm.

glæde sig over selve den livskraft, der driver ham frem såvel i øldrikningens og gadedrengeløjernes periode, som da han står over for sin rolle som ægte-mand og samfundsborger. Og man kan vel også tro lidt på en slags erkendelse af skyld, da han forstår, at han har gjort Brenda fortræd. Alligevel fryser man lidt ved tanken om hans fremtid. Han skal nok klare sig, det er sikkert. Men hvor mange medmennesker vil han tromle ned på sin vej?

Filmen er først og fremmest ægte, i sin hele atmosfære og i hver person, vi møder. Selvom Albert Finney ret selvfølgelig bliver centrum — og han kan bære det — så er de andre ikke ringere. Efter diverse nye bølgers sære, degenererede og triste persongalleri er det en sand fryd at opleve kraften og sundheden i arbejderklassen, som Karel Reisz viser os den.

Bo

Forbudt for børn.

Kirken agter enhver nations *arv* og *egenart*

Efter en grundig behandling af forholdet mellem landbrug og industri i det moderne samfund omtaler paven nogle spørgsmål, som netop nu er aktuelle.

o

Der er ingen tvivl om, at det videnskabelige og tekniske fremskridt, den økonomiske udvikling og højnelsen af levestandarden er til stor gavn for et lands civilisation. Men vi bør huske, at de ikke er og ikke kan være de højeste værdier, eftersom de først og fremmest er *midler*. Det er med sorg, skriver paven, Vi påpeger, at i de økonomisk veludviklede lande har ikke så få mennesker mistet sansen for de forskellige værdiers indbyrdes rækkefølge.

Mange mennesker overser eller fornægter de åndelige værdier, mens videnskabens og teknikens fremskridt, den økonomiske udvikling og det materielle velvære betragtes som vigtigst af alt og endog hylides som den eneste mening med tilværelsen. En sådan mentalitet kan bedærve den indsats, som de økonomisk velstående folkeslag yder for udviklingslandene, af hvilke mange

gennem deres gamle traditioner har bevaret en levende og stærk bevidsthed om nogle af de vigtigste menneskelige værdier. Det er afgjort umoralsk at underminere denne bevidsthed. Man må re-

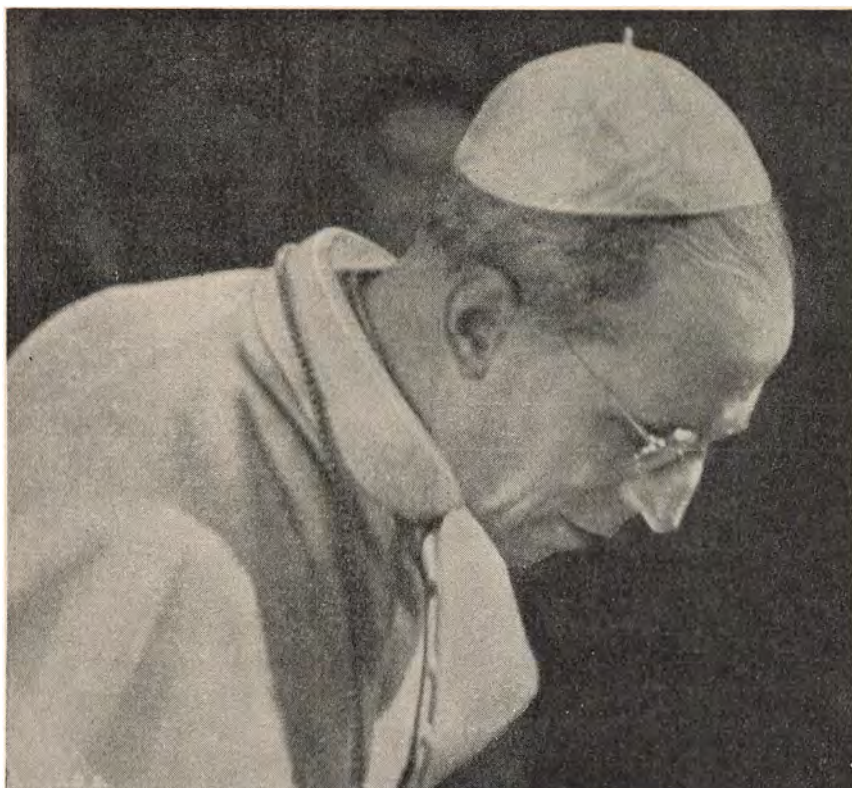
spektere den og udvikle den, for at der fortsat kan være en basis for sand civilisation.

Kirken er som bekendt efter Guds bestemmelse *universel*. Den er også historisk set universel, fordi den er til stede eller i hvert fald stræber efter at være til stede blandt alle folkeslag. Når Kirken er kommet til en nation, har det altid medført positive bevægelser på det sociale og økonomiske område, hvilket historien og erfaringen beviser. Dette kan forklares ved, at et folk, som modtager kristendommen, føler sig forpligtet til at forbedre sine timelige vilkår.

Det gælder i øvrigt, at Kirken ikke betragter sig selv som en institution, der udefra trænger sig ind på en nation. Kirkens vækst i et folk beror på, at hvert enkelt menneske bliver genfødt og genopstår i Kristus. Den, som er gen-

Kirken er universel og stræber efter at være til stede blandt alle folkeslag, skriver paven

Kirken vil skabe enhed, sagde Pius XII, men denne enhed må ikke forveksles med ensartethed (uniformitet), der blot er udvendig og ville lamme folkenes naturlige egenskaber.

født og genopstået i Kristus, føler sig aldrig under tvang udefra. Han føler sig i virkeligheden frigjort i sit væsens inderste og således åben over for Gud. Alle de værdier, han ejer, bliver bekræftede og forædlede.

o

Johannes XXIII henviser til Pius XII's ord om Kirkens respekt for de enkelte nationers særpræg og indbyrdes forskelle. Enhver nation har ret til at betragte disse forskelle som en hellig arv og at værne dem for enhver pris. Kirken stræber efter at skabe enhed, skrev Pius XII, men denne enhed må ikke forveksles med ensartethed (uniformitet), der blot er udvendig og ville lamme folkenes naturlige egenskaber. Enhver nation har sin egen genius, sine egne kvaliteter, der får livskraft fra skjulte kilder i dens væsen. Hvis et folk ønsker at tage forholdsregler for at udvikle og

værne denne genius, disse kvaliteter, kan den regne med Kirkens støtte og forbøn.

Paven vender sig derefter til de problemer, der opstår verden over ved den hurtige befolkningstilvækst. I de senere år er jo spørgsmålet om forholdet mellem befolkningstilvæksten, den økonomiske udvikling og mulighederne for at brødføde det voksende antal mennesker kommet stærkt i forgrunden. Nogle hævder, at menneskeheden ifølge pålidelige statistiske beregninger i de nærmeste ti-år vil formere sig så stærkt, at den økonomiske udvikling ikke kan følge med. De drager den slutning, at hvis man ikke i tide kontrollerer befolkningstilvæksten, vil vi i en ikke fjern fremtid komme til at lide under misforholdet mellem befolkningstallet og fødevarerforsyningen. Hvis vi stoler på de statistiske beregninger, er det klart, at den for-

bedrede hygiejne og sygdomsbekæmpelse afgørende har nedsat dødelighedsprocenten i udviklingslandene — særligt blandt spædbørn — mens sådanne landes sædvanligvis høje fødselstal vil holde sig mere eller mindre konstant i det mindste i lang tid fremover. Fødselsoverskuddet vil blive mærkbart øget, mens disse økonomiske systemers produktionssevne ikke vokser i samme forhold. Derfor er det umuligt at højne levestandarden i disse udviklingslande. Det er tværtimod uundgåeligt, at situationen vil forværres. I visse kredse ønsker man derfor på drastisk vis at begrænse eller forebygge børnefødsler.

Sandheden er, at forholdet mellem på den ene side befolkningstilvæksten og på den anden side den økonomiske udvikling og mulighederne for fødevarerforsyning set i en verdenssammenhæng tilsyneladende ikke for øjeblikket eller i den nærmeste fremtid vil skabe vanskelighed. De beregninger, man bygger sine slutninger på, er både usikre og foranderlige.

I øvrigt har Gud i sin godhed og visdom nedlagt uudtømmelige reserver i den skabte natur og skænket mennesket intelligens til at udnytte dem for at tilfredsstille vore behov. Den virkelige løsning på problemet fremkommer ikke ved forholdsregler, der krænker den morallov, Gud har fastlagt, og ved at skade menneskelivet i selve dets udspring, men gennem fornyet videnskabelig og teknisk anstrengelse i den hensigt at udstrække vort herredømme over naturen. Videnskabens og teknikens fremgang har allerede banet vej mod grænseløse horisonter.

Det er klart, at i visse egne af verden og i udviklingslandene opstår der virkeligt alvorlige problemer og vanskeligheder, som

Eventyr og sand historie

Eventyret

Der var engang to kongeriger, som lå langt mod nord på jordkloden, hvor vilde ulve og bjørne i en fjern fortid havde huseret. Det huskede man kun vagt, for man havde det så godt. Ingen behøvede at frygte naturens vildskab eller den frygtelige skæbne at dø af hunger. Folket i de lande havde nemlig hjulpet af egen flid og tidernes gunst nået det mål, som en af deres skjalde havde givet dem: »at få har for meget og færre for lidt«.

Folkene i de lande elskede deres hjemstavn, og de vidste — for det sagde de til hinanden ved enhver lejlighed — at intet sted på jorden var det bedre at være. Når de havde besøgt fremmede egne for at vise deres egen nations flag, vendte de hjem med fryd og bekræftede over for deres venner den dyrekøbte erfaring: »Vi har det nu bedst i det lille (henholdsvis Danmark og Sverige)«. Sådan hed nemlig de to lande.

Engang da disse lande var ved at blive mætte af velvære, tog

---

skyldes en mangelfuld økonomisk og social organisation. Man kan derfor ikke tilbyde en levestandard, der svarer til tilvæksten i befolkningstallet. Men vi må fastholde, at det ikke er rigtigt at møde disse problemer og vanskeligheder med metoder og midler, der er uværdige for mennesket og kun kan begrundes i et absolut materialistisk syn på mennesket og dets tilværelse. Man når kun til en reel løsning gennem økonomisk udvikling og sociale fremskridt, der respekterer og fremmer de sande menneskelige værdier hos den enkelte og samfundet.

deres ansvarlige og kloge mænd en dristig beslutning. De havde erfaret, at mange folk i fjerne lande døjede under sygdom, sult og bolignød. Det skar disse landes befolkninger dybt i hjertet, at andre skulle have det ondt. De bestemte da, at de ville give ikke blot af deres overflod, men mere endda.

De tænkte ved sig selv: vi er dygtige nok til at magte en stor opgave. Vi danner et korps af vore bedste unge mænd, der ved, hvordan man kan dyrke jorden med udbytte, og af dem, som kan bruge den moderne teknik. Dem sender vi til de lidende folk. Og vi starter en karavane af lastede vogne, som kan bringe de sultende den mad, vi kan undvære, de klæder, vi kan producere, den medicin, de har behov. Vi vil ikke nøjes med at hjælpe lidt i ny og næ, men for alvor berøve os selv, hvad vi ikke behøver for at leve. Vi har hørt vore brødres nødskrig, og vi kan ikke unde os selv ro, før vi har gjort, hvad vi formår.

Sandheden

Se, det var eventyret, og hvis vi i dette tilfælde siger »det er ganske vist!«, mener vi: det passer ikke. Den første del af eventyret er blot en lidt naiv skildring af virkeligheden, men den er en sand skildring. Den skal derfor ikke gentages i dette kapitel, men blot Hayes i erindring.

De to lande, Danmark og Sverige, har hørt nødskriget fra fattige udviklingslande og besluttet at ville hjælpe. Desværre holder eventyret op her, fordi de ikke har bestemt sig for at handle så uegennyttigt. Der afgår ikke noget stort korps til de lande, ej hel-

ler en karavane af lastede vogne, ej heller hverken det ene eller det andet undtagen en sækfuld hjælp, når det efter flere timers underholdning over fjernsynet (hjemmets arne) er lykkedes at franære familierne nogle mønter.

Men Danmark og Sverige har altså hørt nødskriget og mandet sig op til at foreslå De forenede Nationer en løsning, som ikke koster dem selv det ringeste. De er jo gode nationaløkonomer. Hvad drejer det sig om? Der er for mange mennesker i de sultende lande, siger regeringerne i de to kongeriger. Vi må forhindre, at der kommer alt for mange, som mangler mad. Vi kan nemlig ikke give dem noget. Og vi kan heller ikke hjælpe dem til at klare deres problemer selv. Men vi har *midler*, som vi kan foreslå dem at bruge. Vi gør det selv — uden skrupler.

Danmark og Sverige har i en god mening forelagt De forenede Nationer en løsning, som ingen løsning er. De vil erfare, at de har blameret sig, og de kan kun håbe, at modstanderne af løsningen er gentlemen, der ikke siger: Hvad kunne Danmark og Sverige tænke sig at gøre for udviklingslandene? Da forslaget skulle på dagsordenen, fik de to brødre folk kun støtte fra nogle afrikanske stater, som var interesseret i at høre argumenterne, men iøvrigt gjorde opmærksom på, at hjemme hos dem havde man et andet problem: underbefolkning!

Det hører vel med til en holdbar fædrelandskærlighed, at man engang imellem finder sig i at blive flov på sit folks vegne.

G-

Vi kan iøvrigt henvise til referatet af Johannes XXIII's rundskrivelse om vor tids samfundsspørgsmål. Netop i denne uge gengiver vi i forkortet form paven kommentarer til befolkningstilvæksten og de vanskeligheder, den kan skabe.

Lærernes landsdelsmøde i Vejle

Danmarks katolske Lærerforbund har nu holdt sine to første landsdelsmøder i henholdsvis Roskilde og Vejle. På billedet over disse linier ses et udsnit af forsamlingen i Vejle, mens skolebestyrer Erling Tiedemann taler. Øverst til højre et portræt af kommunelærer Anton Jensen, den ene indleder, og nederst til venstre af den anden indleder, overlæge Meldahl. Herunder står tre af de jyske skoleledere, pater Dekkers S.J. fra Århus, søster Benedikta fra Kolding og skolebestyrer Jens Møller fra Horsens.

Fotoreportage af
Axel Jensen

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Lærerforbundets formand, lektor Hans Bang, svarer på et spørgsmål med forhandlingsprotokollen ved hånden.

Vinterskole med aktuelle emner

En væsentlig del af vort ungdomsarbejde herhjemme har siden slutningen af 1940'erne været knyttet til ØM og det undervisningsarbejde, der blev drevet der i form af danske og nordiske skoler. Dette undervisningsarbejde har i perioder været yderligere udbygget med week-ends i provinsen og vinterskole i København. Det er denne sidste form, DUK nu atter agter at tage op.

Linien på denne vinterskole er linien i vort ungdomsarbejde. Formålet er, at få de unge til at stille det spørgsmål, som er overskriften for dette års vinterskole: *Tror vi virkelig, hvad vi tror?* Det er spørgsmålet til os alle sammen, som her tages op af ungdomsarbejdet.

Ungdomsarbejdet i de sidste 10—15 år har vist, at det er rigtigt af os at stille dette spørgsmål. Vor katekismusundervisning har givet os alle de mange sætninger, der er »råmateriale« i vor tro. Men katekismen er ikke målet i vor religionsundervisning, den er et middel. Og dette middel skal vi benytte, når vi står over for livet. Men kun det, der er liv i os, kan bære. Derfor må vi stille spørgsmålet.

Temaet for vinterskolen har hentet sin inspiration i det kommende kirkemøde. Hovedformålet med kirkemødet er, at vi katolske kristne skal »fejre for vor

egen dør«. Her ligger nemlig vor største mulighed for bidrag til enheden i kristenheden. Der er to grunde til at fejre for vor egen dør — den ene er, at det i høj grad er noget, vi hele tiden trænger til — og den anden er, at vi derved evt. kunne inspirere andre til at gøre det samme. Man har givet årets vinterskole undertitlen: *Den kristne over for en række aktuelle spørgsmål*. De fem undervisere vil gennem deres specielle område stille os over for det nærgående spørgsmål, hvor meget vor tro bærer. De fem emner historien, samfundet, videnskaben, moralen og filmen er en kort måde at formulere forskellige sider af vor daglige tilværelse på. Hvert emne belyser en særlig side af vor dagligdag — og stiller os det alvorlige spørgsmål: *Tror vi virkelig, hvad vi tror?*

Det er meget vigtigt her at præcisere, at DUKs vinterskole er beregnet for alle unge mellem 17 og 30 — man skal ikke være medlem af noget som helst for at kunne deltage. Derimod sættes der denne gang gebyr på — det koster 10,- kr. at deltage i skolen (at indbetale ved det første møde). Det koster penge at lave et sådant skolearbejde. Vinterskolens program ser således ud:

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

DUK's vinterskole i København

Mandag den 23. okt.	kl. 20.00: Walter Dalland: <i>Historien</i> .
Mandag den 20. nov.	kl. 20.00: Enoch Hjorth: <i>Samfundet</i> .
Mandag den 22. jan.	kl. 20.00: Arthur Bahnert: <i>Videnskaben</i> .
Mandag den 19. febr.	kl. 20.00: Bjørn Højbo: <i>Moralen</i> .
Mandag den 19. marts	kl. 20.00: Birgitte Borre: <i>Film</i> .

Tilmelding til vinterskolen foregår skriftligt til Jens Messerschmidt, Schimmelmansvej 41, Charlottenlund, inden den 15. oktober d.å. eller personligt ved det første møde den 23. okt.

Vinterskolen holder alle sine fem møder i Niels Stensens Bibliotek, Bredgade 69, København K.

KBSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

FYENS DISCONTO KASSE

(BANK-AKTIESELSKAB)

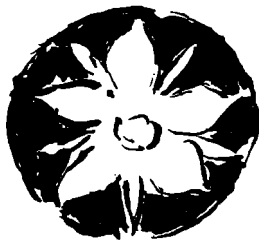
ODENSE

STIFTET 1846

Danmarks ældste private bank

lidt om nye BØGER

Det skal vi læse - fra Gyldendal

En af læsehestens store fornøjelser er at få forlagenes kataloger, der kommer, når sommeren går på hæld. Det fornemme Gyldendal præsenterer som sædvanlig efterårsnyheder i et katalog, hvis udstyr i sig selv er en nydelse. Omslagets traneflok hentyder naturligvis til forlagets populære billigbøger — ved siden af at tranen er Gyldendals bmærke.

Men det var Tranebøgerne. Denne serie har nu løbet i to år, og der er trykt over 1½ million eksemplarer. Vi træffer i efterårskataloget på navne som *H. C. Branner*, *Anatole France* og *Kafka*, men det værk, man først og fremmest hæfter sig ved, er *Boris Pasternaks* *Dr. Zivago*, som kan erhverves for kr. 7,75. Det er en tredobelt billigbog på 596 sider.

Uglebøgerne er et faglitterært side-stykke til Tranebøgerne. I Uglebogserien vil vi finde en brevveksling mellem den tyske filosofiske forfatter *Günther Anders* og *Claude Eatherly*, den amerikanske pilot, der gav startsignalet til ødelæggelsen af Hiroshima — et brændende aktuelt emne. Endvidere præsenterer Uglebøgerne en billigudgave af *Søren Kierkegaards* *Frygt og Bæven*, der behandler troens problem og paradoksale karakter.

Fra de små og billige bogformater springer vi over til de store og dyre. Kransen om Rom hedder *Christian Elings* nye store arbejde, der betragtes som et supplement til hans tidligere, allerede sjældne og stærkt efterspurgte storværk »Rom«.

Gyldendals omfangsrigeste udgivelse i efteråret 1961 bliver en *bibeludgave*, hvis fuldstændige titel lyder: *Bibelen / Det gamle Testaments kanoniske bøger / De apokryfiske bøger og Det nye Testamente / Med farveplancher gengivet efter verdensberømte kunstværker / Bibelleksikon og Bibelatlas*. Det har

her været meningen at skabe en familie-bibel, beregnet til at gå i arv.

I serien Gyldendals Teater lægger vi især mærke til *Kjeld Abells* oversættelse af *Jean Anouilh*s skuespil *Becket* eller til Guds ære om konflikten mellem *Thomas Becket* og *Henrik II* af England.

Med hensyn til dansk skønlitteratur så lader det til, at kun få af de faste støtter er repræsenteret i år. Vi ser i kataloget hverken noget til *Lyngby Jepsen*, *Aalbæk Jensen* eller *Karen Blixen*. Det skal i den forbindelse bemærkes, at vi endnu mangler at anmelde nogle af Gyldendals bøger fra sidste sæson, nemlig *Karen Blixens* *Skygger paa Græsset* og *Erik Aalbæk Jensens* *I Heltespor*. Disse bøger vil blive udførligt omtalt her i efteråret.

Vi bemærker ellers en digtsamling af *Klaus Rifbjerg*, og der er et par debu-

tanter *Gerhard Ernst* og *Sven Holm*. *Leif Panduro*, der er ved at blive Danmarks-mester i at vække opsigt, er for første gang med hos Gyldendal; hans roman hedder i år *Øgledage*. Og så er der et nyt oplag af *Hans Scherfigs* *Idealister*.

I afdelingen *Udenlandsk skønlitteratur* ser vi en roman fra Congo, Magtens pris, af en hidtil herhjemme ukendt forfatter, *Piet van Aken*. Der er en ny roman af *John Steinbeck*: *Vort Mismods Vinter*, der skal være i smag med Øst for Paradis.

Og så kan vi iøvrigt allerede glæde os til *Blæksprutten*, som sikkert til alles tilfredshed omtales i katalogets afsnit om »Kulturlitteratur«. De af vore læsere, der følger radioens serie »Søndagsuniversitetet« vil sikkert glæde sig over, at *Lennart Edelbergs* seks forelæsninger under titlen *Furer i Asiens ældgamle Ansigt* nu foreligger i bogform. Med hensyn til det store værk *Den danske Kirkes Historie*, der vil omfatte otte bind, og som redigeres af *Hal Koch*, kommer i år bindet om senmiddelalderen.

Og der er meget mere, end vi har spalteplads til at omtale her. Det er vel ikke, hvad originaliteten angår, en af de største sæsoner, vi står overfor, men den læser, der foretrækker det lodige, vil ikke desto mindre kunne finde rigelig anvendelse for sin tid og sine penge.

H.K.

Halv adelsmand

Italo Calvino: Den halverede vicomte. Arnold Buschs Forlag. 140 sider, kr. 10,75.

Den fine modtagelse, der blev *Italo Calvino*s »Klatrebaronen« til del, har fristet forlæggerne til at udsende *Calvino*s »Il visconte dimezzato« fra 1952 på dansk. Den fine kender af moderne italiensk litteratur, *Erik Koed Westergaard*, har præsteret en velklingende oversættelse, som på udmærket vis gengiver tonen i »det smukke nye sprog«.

Det er sjældent, man ser udspekulerede grusomheder så pastelagtigt og yndefuldt gengivet som i »Den halverede vicomte«. Men det er nu *Calvino*s måde at sige tingene på, og virkningen er åbenbar. Man slipper ikke bogen, før den er læst. Romanen er en skildring af kampen mellem det gode og det onde i vor natur. *Vicomte Medardo di Ter-*

ralba drager for at tækkes en større fyrste, der er hans nabo, i krig. Forfatteren viser os med al tydelighed det latterlige i, at mennesker påfører sig selv og andre den ene grusomhed efter den anden i ærens og retfærdighedens navn. Der er specielt noget latterligt ved *vicomte Medardo*, der, uden at have den ringeste forstand på krigsvæsen, kaster sig ud i kampen og deltager i et drabeligt slag. En fjendes krumsabel river bugen op på hans hest. Og hvad mener man så, om denne lakoniske passage, som jeg citerer ordret:

»Alle hestens indvolde havde allerede nået jorden. Det stakkels dyr så mod sin herre, bøjede hovedet som om den ville nippe til indvoldene, men det var kun et udslag af heltemod; den besvimede og døde straks derefter. *Vicomte di Terralba* var gået over til fodfolket.«

Nu har *vicomten* lugtet blod, og fuld af begejstring kaster han sig ud i kampen. Han ved imidlertid ikke, at

man kun skal nærme sig kanoner bagfra eller fra siden. Han stormer lige mod én, der er ladt, og så ryger han i luften.

Man finder kun det halve af ham. Videnskaben er imidlertid også draget i felten. Feltlægerne lapper sammen på det, der er tilbage af vicomten, og han lever op. Han kan vende tilbage til sit gods, ærefuldt invalideret.

Tilforn var han sin provins en mild herre, men ak, det er den onde halvdel af ham, der nu er vendt tilbage. De mennesker, han har hals- og håndsrørt over, får kærligheden at føle. Pinebænken kommer til ære og værdighed igen ved retsforhandlingerne. Mennesker, der har været gode ved ham, har han et særligt øje til. Men han finder også på at efterstræbe en smuk bondepige, som imidlertid ikke vil vide af ham. Hans kurmageri fortsætter dog, et såre makabert kurmageri; ved siden af halve blomster får pigen halve frøer og halve flagermus tilsendt.

Det halve menneske rider provinsen som en mare.

Men en skønne dag går rygtet, at et menneske, der ligesom vicomten har halvdelen af kroppen tilhyllet, går rundt på egnen, gørende godt, hvor vicomten har gjort ondt. Også denne mystiske person gør kur til den smukke bondepige...

Historien foregår i 1706, men den er møntet på vor tid, der frem for nogen anden tidsalder er undergivet de halve mennesker. Forfatteren har malet gru og lidelse og sjælenød i de yndigste pastelfarver. En ejendommelig, men afvæbnende form for vid.

Juul og Panduro

Ole Juul: Lukket vej.
Aschehoug Dansk Forlag.
270 sider, kr. 21,50.

Ole Juul indfører os i »Lukket vej« i en klike, der bor på en forstadvillavej. Der er sammenhold mellem naboerne; vi lærer dem at kende i en noget søgt og ikke alt for fængslende indledning. Holder læseren imidlertid ud, får han efterhånden en vis interesse for de familier, der skildres. Ole Juul har ganske godt ramt tonen i den affekterede jargon, der kendetegner visse forstadskredse, men han har også en god forståelse af det, som ligger under fernis'en. Der fortælles om tre ægteskaber, der hvert har sit problem. Det ene lider under tabet af

et barn, det andet står på grænsen til skilsmisse. I det tredje er manden over halvtreds, mens konen kun er i slutningen af tyverne. De er lykkelige som ægtefolk, men manden lider af en dødelig sygdom, som han, for at trække det lykkelige øjeblik ud, skjuler for hustruen.

Det er en såkaldt kollektiv roman, hvor de forskellige handlingstråde føres frem parallelt for tilsidst at sno sig ind i hinanden. Der bliver næsten altid noget teoretisk over den slags fortællinger, hvor det hele skal gå op som et regnestykke. Denne skavank kan Ole Juuls roman heller ikke sige sig fri for, men i det store hele accepterer man hans personer som rigtige mennesker, der har noget at sige én, selvom det ikke er altfor originalt. Ole Juul placerede sig jo med »De røde enge« som én af de fineste skildrere af modstandskampen; her er der også lidt modstandskamp i, men det virker nærmest som Karl den Førstes hoved må have virket i Mr. Dicks velkendte ansøgninger fra »David Copperfield«.

Ole Juuls roman er præget af en klar holdning og megen medmenneskelighed, og den kan ikke frakendes underholdningsværdi. Men sammenligning med Tove Ditlevsens To som elsker hinanden, som vi tidligere har behandlet, og som jo havde et lignende tema, tåler den ikke.

Leif Panduro: De uanstændige.

Steen Hasselbalchs Forlag.

186 sider, kr. 18,50.

Man må have lov til at sige, at der var noget traditionelt over Ole Juuls roman. Der er sandt at sige ikke noget traditionelt ved Leif Panduro, altså lige bortset fra at han bygger på den tradition, der er hans egen, den han lagde grunden til i »Av, min guld tand« og høstede laurbær på i »Rend mig i traditionerne«. Ja, bare titlerne, ikke sandt!

Han er et bizart talent, en samfundskritiker, der revser i en elskværdig og barok tone, han er ikke sjældent afvæbnende morsom, og han kan i visse øjeblikke ramme plet.

»De uanstændig« foregår i tiden umiddelbart før 2. verdenskrig, under besættelsen og så i dagene omkring befrielsen, 4. maj-kæmpernes glørværdige tid. Vi lærer en meget borgerlig familie at kende og en meget uborgerlig. Sønnen af de borgerlige sværmer for tvillingeparret fra det originale hjem, en pige og en dreng. Om det er drengen eller pigen, han er forelsket i, ved han knap. Panduro har her på sin særlige facon taget fat på et emne, vi kender fra »Brideshead« og Ole Sarvigs De Sovende. Men den moderne litteratur er ikke den eneste hellige ko, han lader sine spøgefuldheder gå ud over. Hans forsyndelser mod modstandsbevægelsen kan ikke undgå at vække forargelse her og der. Spørgsmålet er da også, om ikke Leif Panduro i denne bog er gået over gevind. Er det sandt, det han skriver her? Tja, det er jo satire, men netop satire skal være sandhed. For enhver pris.

Helge Kristensen

Jørgensens digte

Johannes Jørgensen:
Imellem Nattens stjerner og andre Digte.
I udvalg ved Carl Bergstrøm-Nielsen.
Gyldendal. 113 sider, kr. 8,75.

Det lille bind indledes med et digt skrevet af den 19-årige student i 1885 og afrundes med vers af den gamle mand i 1944. Man kan ikke uden videre sige, at samlingen rummer det bedste af Johannes Jørgensen, for han har skrevet andet, der når samme kunstneriske højde, men dette udvalg ved Bergstrøm-Nielsen er virkelig repræsentativt og fint. Her har vi Johannes Jørgensen med al hans hjemve og nød, hans glæde og hans faste tro.

Man finder meget i denne digtsamling, hvis man giver sig til at lytte. Johannes Jørgensens læsere kender i forvejen alle versene og kan flere af dem udenad, men det er, som om de i denne sammenhæng synger med ny styrke. Det er tænkeligt, at Gyldendals sortering netop har fremdraget de digte, hvormed Johannes Jørgensen bliver repræsenteret i klassisk dansk litteratur. G-

Johannes Jørgensen

Kilden i Lourdes

Lourdes (NC) Det internationale lægebureau i Lourdes har offentliggjort et af de seneste forsøg på at forklare helbredelserne ved valfartsstedets bade med vandets naturlige egenskaber. I bureauets bulletin aftrykker man en analyse af vandet fra kilden i Lourdes. Denne analyse er udført af to videnskabsmænd fra Milano, Bock og Czermack, og bygger på en »mikropolarimetrisk« metode. Ifølge denne analyse skulle vandet give det menneskelige legeme bedre mulighed for at udnytte kalcium som er betydningsfuldt for opbygningen af knoglesystemet. Det hedder videre i analysen, at vandet er rigt på stoffer, hvis virkning mærkes i nervesystemet og legemets årer. Endeligt skulle vandet ifølge analysen hjælpe legemet til at opbygge og bevare energi.

Lægebureauet betegner denne analyse som »tomme spekulationer«. Siden 1858, da kilden begyndte at springe i forbindelse med åbenbaringerne til den hellige Bernadette, har man ved forskellige analyser søgt en naturlig forklaring på helbredelserne og skiftevis hævdet, at de skyldtes vandets kemiske, radioaktive, antibiotiske eller elektriske egenskaber. Ved nærmere undersøgelse har ingen af disse analyser holdt stik. Det har kunnet bevises, at vandet i badene indeholder langt flere bakterier og fremmedlegemer end vandet ved kilden!

Ampleforth's kirke festligt indviet

York (NC) Efter 40 års ombygningsarbejder er kirken i Englands største benediktinerkloster, Ampleforth Abbey, nu blevet højtideligt konsekreeret. Klosteret rummer 150 munke og driver en af de førende engelske kostskoler (public school) med 700 elever.

Ampleforth Abbey er i virkeligheden fortsættelsen af det store benediktinerkloster Westminster Abbey i London, hvis munke på reformationstiden blev fordrevet til Frankrig. Klosteret kom atter til England i det 18. århundrede. Den anglikanske dekan og Westminster Abbeys kapitel har i anledning af klosterkirkens indvielse og som symbol på den historiske forbindelse med det gamle kloster i London sendt Ampleforth Abbey en middelalderlig, bemalet tegl-

sten fra Westminster. Den er blevet indsat i kirkens mur.

Konsekrationen blev foretaget af ærkebiskop John C. Heenan af Liverpool. De fleste engelske katolske biskopper og 12 benediktinerabbeder deltog i højtideligheden. I dagens anledning udnævnte de engelske benediktinere den 81-årige Dom Anselm Parker til titulær abbed af Westminster. Dom Anselm var i 1903 den første benediktiner, som efter reformationen havde taget magistergraden ved Oxford Universitetet. Han var i mange år leder af den store skole ved klostret Fort Augustus i Skotland.

Rheumatologerne

Castelgandolfo (NC) Pave Johannes har modtaget en forsamling på 1000 videnskabsmænd, der deltog i den 10. internationale kongres for rheumatologi. I sin tale til rheumatologerne henviste paven til Kristus, der helbredte syge. Han sagde, at ligesom Kristus »har Kirken altid betragtet helbredelsen af syge som en væsentlig del af sin barmhjertighedsgerning.«

Paven gav udtryk for sin bevægelse ved at møde så mange videnskabsmænd fra så mange lande broderligt forenede med det ene formål at gøre vel mod deres medmennesker. Det er altid en særlig glæde at modtage læger i audiens, sagde paven, fordi »de danner sammen med præsterne og lærerne den gruppe intellektuelle, som på nærmeste hold følger mennesket på dets farlige og ofte kvalfulde vej.«

Nu har ministeriet kontrol

Berlin (NC) Den kommunistiske regering i Polen tilstræber at overtage al religiøs undervisning af børnene. Dette fremgår af et dekret offentliggjort i partiets blad, *Trybuna Ludu*. Allerede sidste sommer blev det ved lov forbudt at give religionsundervisning i de offentlige skoler.

Den polske kardinal, Stefan Wyszynski, har fornyligt igen udtalt sig om statens kamp mod religionen. Han erklærede ved den lejlighed, at »man vil gøre forsøg på at give undervisningsministeriet kontrol over dem, der underviser i katekismus indenfor Kirken.«

Dette sker nu. Ifølge dekretet skal

Argentina protesterer

De forenede Nationer, New York (NC) For tredje gang har Argentina modsat sig et forslag om, at De forenede Nationer skulle fremme brugen af fødselsbegrænsende midler. I et budskab til De forenede Nationer har den argentinske delegation udtrykt »en kategorisk modstand« imod, at De forenede Nationer officielt godkender anvendelsen af sådanne midler. Argentinas protest er foranlediget af den dansk-svenske anmodning til De forenede Nationer om at drøfte befolkningskontrol ved generalforsamlingen nu i september.

Argentinas delegation erklærer, at fødselsbegrænsende midler »strider mod de væsentligste principper i Argentinas åndelige og moralske liv og... de giver heller ikke på tilfredsstillende måde en løsning af de økonomiske og sociale problemer i de underudviklede lande«.

Castelgandolfo (NC) Burmas premierminister, U Nu, er blevet modtaget i privataudiens af pave Johannes XXIII. U Nu kom til Italien efter sin deltagelse i konferencerne i Belgrad. Han har tidligere været i audiens hos paven. To uger før U Nu's audiens havde Burmas parlament vedtaget en lov, der gjorde buddhismen til statsreligion i landet.

Et af de mange stemmelokaler til valgene i Vesttyskland var indrettet i Sankt Hildegards kloster i Rudesheim. De 89 nonner i klostret havde således ikke langt til valgurnen, og alle havde afgivet deres stemme før middag.

Svar til Khrushchev

Som nævnt i dagspressen har premierminister Nikita Khrushchev i en udtalelse til de to Sovjet-blade Pravda og Izvestia kommenteret paven's fredsappel. Khrushchev sagde blandt andet, at paven havde ført »fornuftig tale« og kaldte appellen »et godt tegn«, men han undlod ikke at tage talen til indtægt for sine egne planer om en løsning af Berlin-konflikten og bekræftede iøvrigt, at han ikke troede på Gud.

Vatikanets avis, L'Osservatore Romano, har nu i en ledende artikel svaret, at Johannes XXIII's fredsappel ikke kan bruges på en så ensidig måde, og at man iøvrigt betragter Khrushchevs bekendelse til ateismen som unødvendig og upassende. Bladet noterer, at det er første gang, Sovjet officielt omtaler Kirkens fredsbestræbelser.

Det hedder i artiklen: »Det er ikke kun frygt, der får os til at arbejde for fred — skønt en sådan begrundelse kunne retfærdiggøres — men bevidstheden om det dybeste moralske ansvar og vor endelige dom under den Gud, der er fredens ophav«.

Fra paven's appel

Når man tænker på den mere eller mindre fjerne fortids historie, som ifølge beretninger i gamle bøger var fyldt med lidelser, og tillige har en levende erindring om det blodige halve århundrede fra 1914 til i dag og husker vore folks og landes prøvelser skælver man ved tanken om, hvad der kunne ske med hver enkelt af os og hele verden. Alle krige forårsager omvæltninger og ødelæggelser for den enkelte, for landene, for hele verden, men hvad kunne der ikke ske nu med de frygtindgydende nye våben, som menneskelig snilde fortsat frembringer til skade for alle?

o

Vi blev som ung altid dybt bevæget, når Vi læste beretningen om Lombardernes konge, Desiderius', møde med Karl den Stores hær, der trængte frem over alperne, og tænkte på hans nødskrig: »Sværdet, åh, sværdet!« Hvad kan man dog sige om den moderne krigs våben, der benytter sig af naturens hemmeligheder og formår at frigøre en ufatteligt, altødelæggende kraft?

o

I tillid til Guds barmhjertighed er det Vor overbevisning, at indtil nu har vi ikke stået over for nogen alvorlig trussel om hverken en snarlig eller en kommende krig. Når Vi nu taler om et emne, som pressen i alle lande drøfter, er det kun Vor hensigt at appellere i tillid til alle dem, der med alvor og klogskab styrer verdens nationer.

o

Den katolske kirke, der er spredt ud over en verden, som desværre i dag er uenig og delt, forbereder et universelt møde, det økumeniske koncil, hvis mål er at fremme det sande broderskab mellem nationer, som hylder Jesus Kristus, tidsaldrenes og folkenes ophøjede og udødelige konge, verdens lys, han, som er vejen, sandheden og livet.

Med dette nummer følger en giroblanket til indbetaling af 9 kr. for abonnement i oktober kvartal. Vi foreslår holdere, som eventuelt er kommet i restance, at de ved samme lejlighed ordner deres regning med ekspeditionen. På forhånd tak for enhver hurtig indbetaling, der letter arbejdet.

Lægfolket giver troen videre

Hvem har fortalt Dem om Gud? Hvis man stillede kristne mennesker dette spørgsmål, ville mange af dem sikkert svare: »Det har min mor!« Faktisk har et kristent barn, længe før det kommer i skole, og længe før det begynder at læse katekismus, lært af sin mor at bede og at forestille sig Gud. Det vil sige, at troens liv begynder i et sådant barn, længe før det kommer i forbindelse med en præst.

Så kommer det i den alder, hvor det skal begynde at gå i skole, og senere bliver det så gammelt, at det skal til trosbekræftelse. Først da kommer det i direkte kontakt med en præst. Erfaringen viser, at nogle bliver gode kristne, og at andre tværtimod helt og holdent vender sig fra troen. Hvorfor er det sådan? I det sidstnævnte tilfælde behøver det ikke at være præstens skyld, for han giver dem alle den samme undervisning. Fejlen ligger snarere hos familien. Præstens ord får kun troen til at vokse i barnet, hvis det i sit øvrige liv, hvad enten det er i hjemmet eller i omgangen med andre lægfolk, har set en levende tro. Hvis ikke bliver religionsundervisningen, bønnerne, messen og den almægtige Gud, der fortælles om, og som er genstanden for disse kristne handlinger, alt sammen noget, der til-

hører en fremmed verden, som ikke har noget med det virkelige liv at gøre.

Lægfolkets egentlige og uerstattelige rolle, når det gælder børnenes tro, er den samme, når det drejer sig om voksne. Når et voksent menneske konverterer, eller når det simpelthen begynder virkelig at interessere sig for religiøse spørgsmål, er det næsten altid under indflydelse af andre lægfolk inden for sit milieu eller sin omgangskreds. Og det er der ikke noget mærkeligt i! Hvorfor skulle et menneske, som ikke på nogen måde interesserer sig for eller har kontakt med religionen, opsøge en præst? Før vedkommende kan begynde at tale med en præst, må der være opstået en vis religiøs uro i ham. Og en sådan uro opstår næsten altid gennem kontakten med kristne lægmænd. Først ved at se, hvordan de lever, melder spørgsmålet sig. Og ved at tale med dem, kommer et sådant spørgsmål til udtryk. Da — og først da — er tiden inde til at sætte et sådant søgende menneske i forbindelse med en præst.

Men selv i de sjældne tilfælde, hvor det første møde med kristendommen sker gennem en præst, må dette møde i hvert fald altid suppleres med et andet møde, nemlig med den kristne menighed som sådan. En kristen står al-

drig alene over for Gud — og heller ikke over for en præst og Gud. En kristen tilhører Guds folk. Han kalder ikke Gud »min Fader«, men »vor Fader«. Han har brødre, som han er solidarisk med. Han hører først virkelig til Kirken, når han kender sine medkristne, og den langt overvejende del af dem er lægfolk.

I omgangen med sine medkristne, det kristne lægfolk, vil katekumenen og senere den nydøbte vokse i troen. Det mysterium, der fuldbyrdes, da han opdagede Gud, og som begyndte med, at han traf en eller flere kristne, fortsætter i mødet med den forsamling af kristne, der kaldes Kirken.

Skripten fortæller os, »at Abraham S troede på Gud«. På den tid var han den eneste, der besad troen på den ene sande Gud. Men vi er solidariske med dem, der er gået forud for os, og med dem, vi har omkring os. I de sidste 2000 år har kristne forældre og kristne lægfolk i det hele taget givet troen videre til deres børn, venner og naboer. Den plads, de indtager i Kirken, kan på ingen måde udfyldes af andre.

En lægmand grundlægger

Kirken i Korea

Som bekendt har en lægmand under visse omstændigheder (når der ikke er nogen præst til stede, og når forholdene kræver det) ret til at døbe. I denne forbindelse kan det være interessant at høre den forbløffende historie om Kirken i Korea. Den foregår i fire etaper:

1. — I 1777 nåede bøger, skrevet af missionærer, der virkede i Kina, til Korea. En gruppe intellektuelt dannede koreanere læste dem og blev grebet af ønsket om at få mere at vide. Det blev derfor bestemt, at én af dem, Yi Seng Hun, skulle rejse til Peking for at lære den kristne religion at kende.
2. — Yi Seng Hun blev døbt i Peking i 1783. Derefter vendte han tilbage til Korea, medførende forskellige bøger: Bibelen, messebøger o.s.v. Han døbte sine venner, og i dåben gav han de to første af dem navnene: Johannes-Baptista og Franz-Xaver. Han prædikede evangeliet, fik mange til at omvende sig og oprettede kristne menigheder i stil med dem, han havde set i Peking.
3. — Men disse menigheder behøvede præster. Først bad han om, at der skulle

Ved Ægteskabets sakramente har de kristne forældre fået kald til at give troen videre til deres børn.

Romersk liturgi og den moderne tid

I forbindelse med debatten om latin eller modersmål i messen og andre liturgiske ændringer er det passende at bringe en artikel, der er skrevet af en ung katolik, *Michael Humble*, som er gymnasiast. Han interesserer sig meget for liturgien og dens historie. Iøvrigt gør han et godt arbejde med uddannelse af ministranter ved Sankt Ansgars kirke i København.

Først i det 16.-17. århundrede er ordet *liturgi* af de lærde blevet indført i latinen, hvorfra det har bredt sig til alle de vestlige sprog. Ordet er græsk (*leiturgia*), og i klassisk græsk betød det en offentlig handling det være sig på det politiske, sociale eller religiøse område. I den græske urkirke brugtes ordet om messen, og siden er betydningen blevet udvidet til også at omfatte alle liturgiske handlinger.

Grundlæggende for vor tids katolikkers syn på liturgien er pave Pius XII's encyklika *Mediator Dei*. Før *Mediator Dei* er mange forskellige definitioner blevet udformet, men først med denne encyklika har Den hellige Stol selv givet et afgørende definitionsgrundlag. I 3. afsnit giver paven følgende definition: »...I overensstemmelse hermed fortsætter Kirken Jesu Kristi præstegering hovedsageligt i liturgien. Dette gør den først og fremmest ved alteret (messeofret)... for det andet i sakramenterne... og for det tredje i den hyldet og lovprisning, som daglig opofres til den almægtige Gud (tidebønnerne).« Siden siger paven: »Den hellige liturgi er altså den offentlige dyrkelse, som vor Frelser, som Kirkens hoved, giver Faderen; det er også den dyrkelse, som de

troendes samfund giver sit overhoved og gennem ham den evige Fader; den er med et ord hele Kristi mystiske Legemes, hoved og lemmers fælles dyrkelse.«

Denne definition er meget klar, men siden har teologerne fortsat bestræbelserne for at finde en skolastisk set mere fulgyldig definition. I et ganske nylig udkommet værk *Introduction à la liturgie* (redigeret af A. G. Martimort) er følgende definitionspunkter blevet opstillet: 1) Liturgien er et helligt tegn, som iøvrigt Kirken selv er det. Liturgien betegner en overnaturlig realitet, og i kraft af sin særlige karakter har den magt til at udvirke, hvad den betegner. Denne udvirkende kraft veksler, alt efter om det drejer sig om sakramentale tegn eller andre tegn; men stadig udvirker den, hvad den betegner. 2) Liturgiens væsen er dobbelt: den er hele Kirkens offentlige, fælles dyrkelse, og den virker til menneskenes helliggørelse. 3) Liturgien er ikke blot en gejstlig funktion, men gudsfolkets deltagelse er essentielt nødvendig.

Messen er liturgiens centrum. I messen giver den før fortabte, men ved Kristi menneskevordelse, korsdød og opstandelse frelste menneskehed Gud det eneste offer der er Gud værdigt, en guddommelig gave, hans egen Søn.

Og ikke blot fuldbyrdes i messen denne for mennesket så fundamentale akt, men ydermere giver Gud os i et åndeligt og legemligt samvær med ham del i og forsmag på den 'salige vision', som ikke engang mennesket i dets paradisiske tilstand havde. Derfor er messen liturgiens centrum, og derfor koncentrerer Kirkens dyrkelse sig om alteret, hvor messeofret frembæres.

Den romerske liturgis traditioner er urgamle, men en messeliturgi blev først for alvor sat i system af Gregor den Store (590-604). Hans messeliturgi er bygget på to principper, af hvilke det ene er brugen af modersmålet og det andet fordeling af de liturgiske opgaver.

Oprindeligt var de latinske kristnes liturgiske sprog græsk, fordi størstedelen af den romerske menighed bestod af

Den hellige Pius XI's kirkelige bekendtgørelse i 1903 har betydet meget for den moderne liturgiske bevægelse.

græske indvandrere. Da disse indvandrere havde akklimatiseret sig og var blevet romere, var det urimeligt at beholde et fremmed sprog som liturgisk sprog, og man indførte modersmålet, latinen, og vel at mærke ikke det klassiske latin, men det latin, som taltes af folket, omend i forskønnet form. Således er det princip at bruge modersmålet som liturgisk sprog et oldgammelt kirkeligt princip og ikke »visse modernistiske tendenser«, som det fornyligt blev kaldt.

Det andet princip, som blev udformet af Clemens I (den tredje pave i paverækken), er, at de forskellige opgaver inden for liturgien skal udføres af den kristne menigheds forskellige medlemmer (celebranten, de indviede tjenere, ministranterne, menigheden og koret). På denne måde opnår man at aktivisere også lægfolket, således at dette får det største udbytte af liturgien.

o

Den udvikling, der er foregået i liturgien siden Gregor den Store, har på mange måder ændret messens udseende. For det meste har udviklingen været uheldig, men de fleste af de ændringer, der er sket, har historisk baggrund. For blot at nævne skoleeksemplet: det var en af den reformatoriske bevægelses hovedtanker, at liturgien skulle være på modersmålet (for så vidt man overhovedet kunne tale om liturgi). Denne tanke kunne sikkert være blevet gennemført, hvis blot alle reformatorerne havde

---

komme præster, men da de stadig ikke kom, indsatte menighederne selv præster i god tro! Det varede altså ikke længe, før de havde skaffet sig både en biskop og præster. De læste messe, hørte skriftemål og gjorde kort sagt alt det, som Yi Seng Hun havde set de katolske præster gøre i Peking.

4. — *Endelig blev der i 1794 sendt en kinesisk præst ud til dem. Man kan jo nok forestille sig hans forbløffelse. Men da den biskop og de præster, som lægfolket selv havde valgt, fik at vide, at de i virkeligheden slet ikke var kompetente, fordi de ikke havde den apostoliske succession, nedlagde de de embeder, som de havde troet at udfylde. De vendte tilbage til deres opgave som lægmandsapostle, og mange af dem led martyrdøden i 1801.*

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 1. oktober: 19. søndag efter pinse (s. 737, grøn).

MANDAG d. 2.: Værneenglene (s. 1093, hvid).

TIRSDAG d. 3.: Therese af Lisieux (s. [194], hvid), karmeliterinde og missionernes skytshelgen.

ONSDAG d. 4.: Frans af Assisi (s. 1096, hvid), ordensstifter.

TORSDAG d. 5.: Søndagens messe (s. 737, grøn). Ihukommelse af Placidus og hans lidelsesfæller (s. 1098); martyrer.

Eller: Placidus og hans lidelsesfæller (s. 1098, rød). Ihukommelse af søndagens messe (s. 737).

FREDAG d. 6.: Bruno (s. 1098, hvid), ordensstifter.

LØRDAG d. 7.: Rosenkransfesten (s. 1099, hvid). Ihukommelse af Marcus (s. 1099), pave.

SØNDAG d. 8.: 20. søndag efter pinse (s. 741, grøn).

holdt sig på Kirkens grund. Men da tanken om liturgien på modersmålet havde nedfældet sig i den katolske bevidsthed som en typisk protestantisk tankegang, blev den fordømt sammen med kætterierne.

På lignende måde er udviklingen for det meste foregået. Og resultatet er, at de grundprincipper, på hvilke Gregors liturgi var opbygget, i dag næsten er sat ud af kraft. Liturgien fejres på latin og ikke på modersmålet; der er mange private bønner i messen og fordelingen af de liturgiske funktioner er blevet stærkt indskrænket. Denne udvikling er gået stærkest ud over menigheden, der er blevet berøvet de fleste af sine funktioner. Alle de gamle menighedssalmer, indgangssalmen, offertoriehymnen og kommunionssalmen er blevet den frataget.

I læste messer havde præsten indtil rituskongregationens instruktion fra september 1958 helt overtaget Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei, som tidligere tilhørte menigheden. Misforholdet eksisterer stadig i sungne messer, idet ikke alle steder menigheden, men koret under stor kunstnerisk udfoldelse synger

ALTERLYS
i alle størrelser

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

VÆRELSE UDLEJES. I nærheden af Amtssygehuset i Gentofte er tomt syd-værelse med altan til leje straks eller senere for en dame. Henvendelse til frk. I. Ruben, tlf. mellem 8.30 og 16.30 Byen 9606.

LEJLIGHED SØGES
i København, helst moderne 2-4 værelser.

Finmekaniker Kaj Nielsen
Saxogade 92, København V.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

disse dele. Læsegudstjenesten holdes på latin, hvilket for forståelsens skyld medfører, at en lektor ved siden af må læse teksterne på modersmålet. Offertoriet angår ikke længere de troende. Det ser i hvert fald ikke sådan ud. Før i tiden gik menigheden under salmesang offergangen: nu sidder man i bænken uden hverken at sige, høre eller overhovedet at gøre noget udover måske at give bidrag til pengeindsamlingen, som man iøvrigt flere steder prøver at give et højtideligt præg for på en passende måde at inddrage menigheden i offertoriet.

Under canon forvandles offergaverne. Heller ikke her får menigheden lejlighed til at høre noget. Først med kommunionssalmen er menigheden atter aktiv, når den går op til alteret og modtager kommunionen.

På alle disse punkter adskiller messen sig i dag fra Gregors. Fordi præsten har overtaget alles liturgiske funktioner (kun i mere vokalprægede musikstykker har han givet op!) har messeofret karakter af et »en-mands-offer«, hvilket det så sandelig ikke er.

Den liturgiske reformbevægelse, som

tog sin begyndelse kort efter den hellige pave Pius X's Motu Proprio (1903) ønsker følgende generelle reformer:

- at messen så vidt muligt bringes tilbage til den skikkelse, som Gregor gav den.
- at latinen, hvor pastorale hensyn kræver det, erstattes af modersmålet.
- at menigheden får sine gamle liturgiske funktioner tilbage.
- at de private bønner i liturgien afskaffes.

(Se de 'desiderata', som er blevet formuleret af den første internationale liturgiske kongres i Assisi og andre liturgiske kongresser.)

Hvis den liturgiske bevægelses forslag bliver fulgt, vil messeliturgen for fremtiden kunne blive som følger: den stille messe må kun læses, når præsten celebrerer alene. I så tilfælde er det nyttigst, at den læses på latin. Ligeledes er det mest formålstjenligt, at liturgien i klosterne fortsat fejres på latin. Recitere messer, som fejres når der er menighed til stede, bør læses helt på modersmålet.

(Artiklen slutes i næste nummer)

ved E. D.

På Rø kirkegård på Bornholm findes en gravsten fra år 1800, som på grund af sin udsmykning er omdiskuteret. Stenen er lagt over en kvinde, født i Østerlars sogn. Af navnet ses kun initialerne MID.

I stenens midtfelt, hvori indskriften findes, og som indrammes af rokokkoagtige grene, er fremstillet et brændende hjerte mellem to stjerner. I hjørnerne blomster-rosetter. »Bornholms Tidende« fastslår, at hvis hjertet har skullet hentyde til »Jesu brændende hjerte« står vi her overfor et udpræget katolsk symbol, hvilket — tilføjer bladet — vel næppe er tænkeligt på et så sent tidspunkt, som der her er tale om. Yder-

mere genfindes samme symbol i en luthersk kirke, Christianskirken i København, der stod færdig 1759.

Bladet mener, at stenens spørgsmål efter alt at dømme må stå hen som uløst.

Ved Mossøs bred går i denne tid en flok unge omkring med strålende øjne. Og det er ikke nogen kunstig glød, tændt af fanatisk religiøsitet, tilføjer Aften-Posten beroligende. Den er simpelthen tændt af glæden over arbejdet, glæden over at kunne give sin tro et håndgribeligt udslag i den særprægede katolske kirke i Øm.

Da bladet en eftermiddag besøgte den femte arbejdslejr, var 35 unge i fuldt sving, og arbejdet skred godt fremad. To unge piger i lange bukser og patentstrikkede trøjer om livet som et skærf, satte kulør på sceneriet. De havde hver forsynet sig med en drabelig hammer og gik med den største selvfølgelighed i krig med mande-arbejdet.

»Poul, sieh mal hier!«, lyder det fra alle kanter, og lederen af arbejdet under alle fem arbejdslejre, ingeniør Poul Guldager, må styrte fra sted til sted for at give instruktioner. Overalt bliver hans høje skikkelse hilst med smil, og han forstår at få arbejdet til at glide let og smertefrit.

Pludselig afbrydes travlheden af det internationale ord: »kaffe«. De to unge piger har for en stund lagt hammeren. Den søde bestyrerinde af køkkenet fortæller om enorme mængder mad, der glider ned ved de unge katolikkers borde. Der går meget til, og det bliver derfor hilst med glæde, at biskop Suhr dukker op i døren, belasset med kagebækker, der rummer lidt godt til de unge i lejren.

Den italienske filminstruktør de Sica besøgte et nonnekloster, hvor man bød ham på middag. Efter måltidet spurgte han abbedissen:

— Er det tilladt at ryge en cigaret?

— Desværre, svarede abbedissen, reglementet forbyder det.

I et hjørne i klostret fandt de Sica lidt senere et fyldt askebæger.

— Hvor kommer så det her fra? spurgte han spydigt.

— Fra dem der ikke spørger! lød svaret.

Breve til redaktionen

Latin - en skillemur

Den kan også samle, det erfarede jeg i hvert fald under den Internationale katolske spejderkonference på Gormanston Castle i Irland i august i år. Vi var 23 nationer — flest fra Europa, en del fra Afrika, 1 fra New Zealand og 1 fra Canada. Det var en meget broget skare, og lyttede man til samtalerne under måltiderne, så var det et sandt Babelstårn. Men som ærkebiskop E. Cunial i en tale gjorde opmærksom på: vi var kommet sammen for at diskutere fællesskabet i Kirken og i vort spejderarbejde. Sprogsvanskelighederne gjorde det somme tider svært for os at nå til et fællesskab, kun i kirken ved den hellige messe og ved rosenkransandagterne var der ingen sprogsvanskeligheder. Det var ligegyldigt, om den celebrerende præst var fra Island, Frankrig, Italien eller fra Cameroun, sproget var det samme. Netop den afsluttende højtidelighed i kirken viste et internationalt fællesskab. Den celebrerende præst var fra Cameroun, diakonen var schweizer, subdiakonen var hollænder og akolytterne var irere. Her var kirkelatin ikke en mur, der skilte, men tværtimod samlede den.

Nu ved jeg godt at det ikke er tilstrækkeligt forsvar for latinen, at nogle spejderførere skal holde møde en gang om året og heller ikke den kendsgerning, at man som turist synes, det er dejligt, at man »kan tale med« i kirken i et fremmed land, hvis sprog ellers er volapyk for en. Men har man nogen sinde stået i Lourdes under en procession, der endte med, at alle bad Credo i fællesskab, og det var folk fra mange nationer! Selvfølgelig kan man bruge hvert sit sprog, men det føles nu helt anderledes, når min hollandske nabo til venstre og min portugisiske til højre siger det samme, som jeg selv siger.

Tænk også på foretagender som den eukaristiske kongres i München, eller da vi havde spejder-jamboré i England. Alle katolske spejdere samledes til gudstjeneste; de kom fra mange lande og forstod kun hinanden ved hjælp af fingersprog, men den hellige messe kunne de følge og bede i fællesskab.

Det må være muligt at gøre gudstjenesten tilgængelig for hele folket, uden man derfor fuldstændig forkaster latinen. Forøvrigt tror jeg ikke, problemet er så stort her i andet, men bl.a. i Irland, der vel er det land i Europa, der har de fleste praktiserende katolikker (90 pct. af landets indbyggere). Gudstjenesten her er i nogen grad blevet »præstens private morgenbøn«, fordi man simpelthen stiller op i kø, når man kommer til kirken, for at komme til den hellige kommunion. Og køen står der under hele gudstjenesten. Kirkerne er simpelthen for små og for få til at rumme de herskare af mennesker, der kommer om søndagen. Selv på hverdage kommer der mange, og det er ikke

1. kl. kød,
pålæg og
bestekød

SOPHUS LARSEN & SØN
Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

Børge Christiansen

Slagtermester

Skovvang 23 - Tlf. 3026
Svendborg

**NIELS MADSENS
MASKINSNEDKERI**

Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

**SVENDBORG
LIGKISTEMAGASIN**

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH
KAFFE - VIN - KONSERVERS

Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg
Telefoner: 1410 og 172

Malermestre

L. LARSEN & SØN

Brøgade 10 - Svendborg
Telefon 1016

kun de gamle koner, men også unge. Medens man står i køen og venter på at nå frem til alteret, bedes der rosenkrans, og som nogle af de irske præster, jeg kender, sagde, hvorledes kan vi på samme tid gøre liturgien levende for folket og undgå at støde alle disse mennesker bort, der alle dage har været vant til at bede rosenkrans under den hellige messe?

Jeg vil snarere sige, at det er kedeligt, at latin ikke er et mere levende sprog. Det kunne godt tiltrænges med et fælles sprog, navnlig i vore dage, da verden er blevet så lille, og det ikke mere kun er velhavere, der kan tillade sig at rejse til udlandet, men faktisk størstedelen af Danmarks befolkning på et eller andet tidspunkt har været i udlandet og desværre ofte på grund af sprogvanskeligheder ikke kom i kontakt med landets befolkning.

Lily Fausbøll

40 år efter

Det er en af disse solfyldte, stille eftermiddage, som de unge sommer har været fattig på. Jeg sidder endnu engang overfor pastor Schindler på Nyborg Strand og nyder udsigten over Storebælt, der er så blåt at se til som Middelhavet. Hvert øjeblik er en oplevelse med hans fascinerende personlighed. Peter Schindler er, som han selv siger, »kommet af godtfolk«, og slægtskabet med morfaderen, professor Schneekloth, fornægter sig ikke. Han har forvaltet sin arv godt.

Men som det ses på skoven udenfor, at sommeren går på hæld, sådan er det også snart efterår for os to. Pastor Schindler bliver 70 til februar. Denne lille hiilsen kommer da »pro festum« midt i hverdagen.

Vi drøfter minderne fra tiden i Svendborg først i 20'erne, da pastor

Schindler boede i to små kvistværelser oppe under et skifertag; det var næsten usømmelig fattigt. Der var gloende varmt om sommeren og ikke til at varme op om vinteren. Men var omgivelserne fattige, så var der rigdom at hente hos Peter Schindler. Vi, der fik lov til at gå til undervisning hos ham i de unge år — den mest utraditionelle undervisning, der kunne gives — kan ikke takke nok. Pastor Schindler havde forudseenhed. Hver gang noget nyt indføres i Kirken, kan man skrive til ham: »Husker du, hvad du forudsagde?« Men dengang var det ikke »god latin på bjerget«.

Peter Schindlers salmer er et helt kapitel for sig. Endelig har vi fået nogle af dem med til vore gudstjenester. Vi hørte dem, så snart de var skrevet, og vi kan dem udenad, selv om det snart er 40 år siden. Pudsigt nok sendte et af de store forlag dem tilbage med påskriften, at de manglede »selvoplevelsens guldstempel«. Peter Schindler svarede, at de var menighedens tak og bøn til Gud.

Pastor Schindler fik den lykke at bygge Sankt Bendts kapel i Rudkøbing, en lille perle blandt vore små kapeller, men det har endda betydet mere, at han har bygget en kirke af levende stene. De mange danske præster blandt hans konvertitter vidner om det.

»At være katolik er at tjene Gud — lige meget med hvilke følelser«, skrev han i min messebog til optagelsen og de ord har været taget frem mange gange i de tunge år, der fulgte. Selv har han jo vist, at han holdt ud, selv om så meget prøvede at kue ham. Selv af udlændighed er der kommet meget godt. Peter Schindler havde aldrig fået tid til at skænke os den rigdom af bøger, hvis et sognekald havde optaget ham herhjemme. Nu har vi derimod noget, som kommende slægter kan leve videre på. Selv sidder pastor Schindler der, hvor hans valgsprog har berettiget ham til at være: In medio.

En af de fem fra Svendborg

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7 · Svendborg
Tlf. 2021

Afdeling i København:
Nygaardsvej 6, Ø · Tlf. 29 16 88
Svendborg-København hver uge
Flytter alt overalt

Holbæk

AXEL SMITH'S EFTF.
v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 · Holbæk
Telf. 136

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester
Markedsplads 10,
Holbæk,
Telefon 239

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod smerter fra gigt, ischias og sygdomme som kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk · Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65

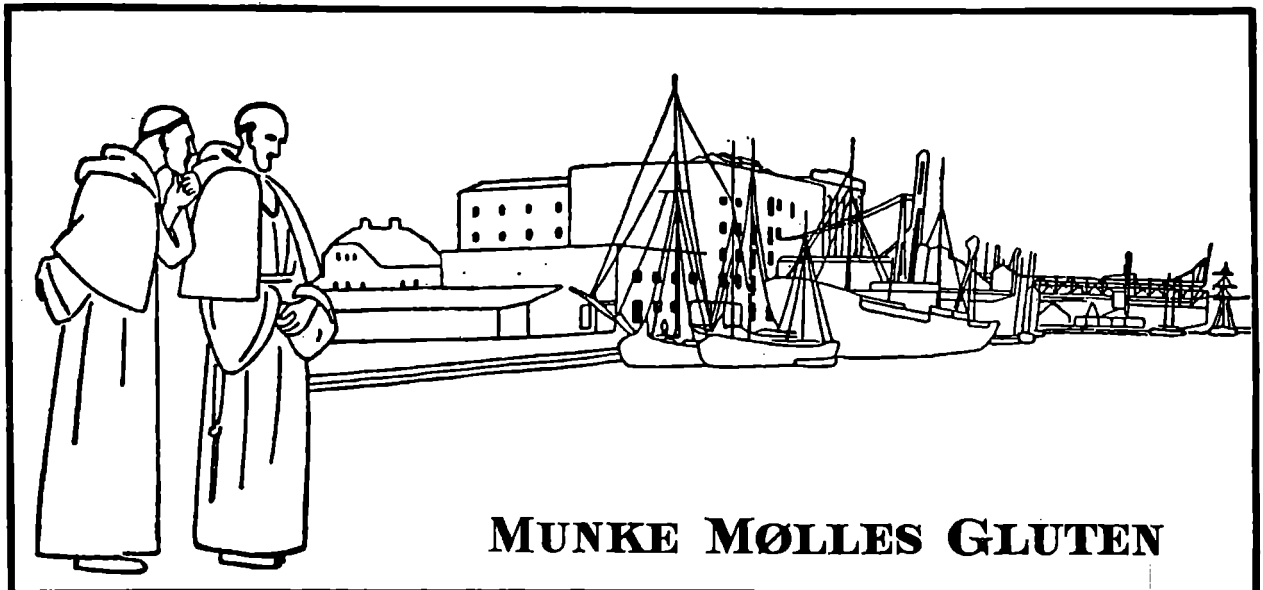
Leverandør til hospitalet

Fødeklinikken

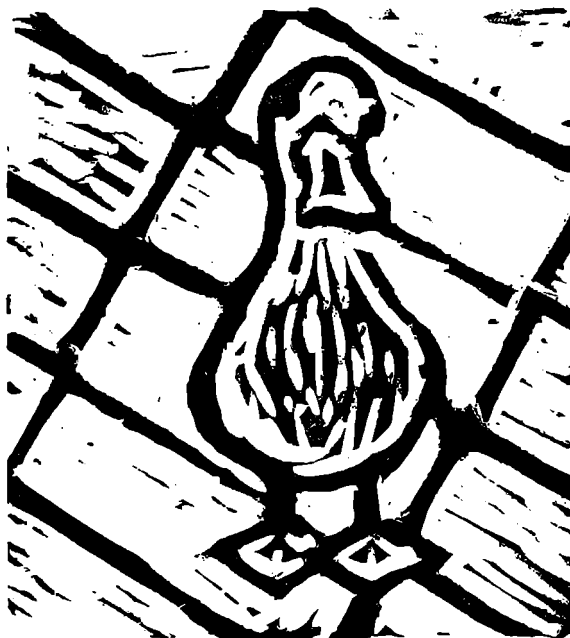
Skottegaarden Fru Svenstrup

Kastrup. Tlf. 50 39 01

Smukke lyse en-, to- og tre-sengs- samt fællestuer.
Også ambulans fødsel.

MUNKE MØLLES GLUTEN

Peder Vup

Et vildandepar, Anders og Andersine plejer at komme hver morgen på terrassen og bede om brød. En morgen er andrikken ikke med. Peder Vup spørger: »Mor, er Anders og Andersine skilt?«

VALD. FOERSOM
AMAGERTORV 27, KØBENHAVN
TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi-
og
plasticvarer
til hospitaler
og
sygehuse

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

**EMANUEL JENSEN &
H. SCHUMACHER**

Murer- og
Entreprenørforretning A/S
Godthåbsvænget 4, København F
Telefon C. 968

Chr. Hansens køudsalg
København F
Telefon Eva 6465 - 6466
Gl. Kongevej 163

Emil Hansen

Slagtermester
Vestergade 94
Odense . Tlf. 12 13 22 - 12 18 22

Fjords Blomster
Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974
Blomster sendes overalt

KOM TIL BASAR!

Lørdag den 30. sept. kl. 15—21
og søndag den 1. okt. kl. 14—22
afholdes der under protektion af
Hendes kongelige Højhed prinsesse
Margrethe af Bourbon basar i
Skt. Annæ skole, Dronning Elisa-
beths Allé 3, København S., ved
Skt. Elisabeths hospital, til for-
del for sogn og kirke. Mange bo-
der og tombolaer, underholdning
og forfriskninger! De er hjertelig
velkommen! *Sognepræsten*

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører
Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Katolske begravelser

Benzon
Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

MEJERIET Vestecbo

Aarhus by's førende
TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Jungs mening

Allerede i 1932 sagde psykologen
C. G. Jung i et foredrag ved et
præstekonvent, at af alle de pa-
tienter over 35 år, som han havde
haft i behandling, var der ikke
én, hvis egentlige problem ikke
netop var det religiøse.

»Ja«, siger han, »de er virke-
ligheden syge, fordi de har mistet
det, som levende religion til alle
tider har givet sine troende, og
ingen af dem er blevet virkelig
helbredt, medmindre han har fun-
det en religiøs indstilling igen,
hvilket naturligvis ikke har noget
med tilhørighed til en bestemt
kæmpe eller kirkeafdeling at
gøre«.

TIL BYEN
FRA BYEN
- i byen
smut ind i

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

III. 12 27 75

Denne titel vil formodentlig afholde en del mennesker fra at se filmen, og det er i grunden synd, for den byder på fortrinlig personkarakteristik og milieuskildring.

Peter Finch leverer blændende godt spil som Johnnie Byrne, 42-årigt labourparlamentsmedlem med fordelagtigt ydre, god forstand, rutine på en talerstol og det affable smil til vælgerne, der giver stemmer på valgdagen. Kun nu og da kan man i hans skolede sprog ane en svag yorkshireaccent, en mindelse om hans opvækst i den triste industriby, han nu repræsenterer i underhuset. Det er nu mange år siden, han så sig selv som repræsentant for sine vælgere; store stemmetal er for ham blevet midlet, der skal bringe ham til tops. Men strøgleren Johnnie Byrne får ikke den ministerpost, han havde håbet på og regnet med. Forurettet, men med en ydre maske af loyalitet og uegennytte tager han tilbage til sit hjem i London, hvor der imidlertid venter ham nye ærgrelser. Hans kommunistisk orienterede kone, der har sat hele sin kvindelighed over styr under sit politiske arbejde, forlader ham, fordi hun ikke finder nogen som helst grund til at blive. Han opfatter det som et nederlag og søger straks revanche hos andre kvinder. Også indenfor labourpartiet øjner han fornyede chancer. En splittelsesgruppe vælger ham som ordfører under en politisk manøvre, som vil føre ham langt, hvis den lykkes. Interessant, men også lidt uhyggeligt er det at følge spillets gang bag kulisserne

— det virker så nederdrægtig troværdigt.

Aktionen løber dog ud i sandet, da Byrne udebliver fra den store tale, han skulle have holdt i underhuset. Grunden til denne pludselige forsømmelighed er en ganske ung pige. Han mener, at han nu endelig har fundet en, der elsker ham. Det gør hun måske også, men hun opdager, som andre før hende, at hun for ham kun er et redskab. Hun skal tilfredsstille ham, dulme hans følelse af ensomhed og stive hans selvbevidsthed af. Det bygger man ikke et lykkeligt ægteskab op på, og derfor forlader hun ham.

Skuffet og nedbrudt efter denne og andre ubehagelige oplevelser er Johnnie Byrne egentlig parat til at tage imod sin kones tilbud om genoptagelse af deres ægteskab, da han pludselig bliver kaldt til premierministeren: En ministerpost er blevet ledig, og den vil man gerne tilbyde ham, nu da han ikke længere er belastet med en kommunistisk kone. Uden tøven indtager han sin plads i første række blandt regeringens medlemmer, langsomt river han sedlen med hustruens telefonnummer i stykker. Hans ærgerrighed er tilfredsstillet, og så klarer han nok resten på anden vis.

På vej fra filmen greb jeg mig selv i at se med mistænksomme øjne på charmerende midaldrende herrer med slappe ansigtstræk. Der går vist mange Johnnier rundt, der må klare sig med mindre end kærlighed, fordi de aldrig har forstået, at kærlighed er noget man giver. *Forbudt for børn.*

Ai.

To uventede svaler

For øjeblikket har biografgængerne både i København og i provinsen lejlighed til at se to danske film, som Katolsk Ugeblad for en gangs skyld på det varmeste har anbefalet sine læsere. Det drejer sig om Astrid Henning-Jensens film *Een blandt mange* og om Bent Christensens *Harry og kammertjeneren*. Det er noget, der sker så sjældent, at det er værd at lægge mærke til.

Det er ganske vist meget vanskeligt at sammenligne disse to værker. Fru Henning-Jensens film er fuld af psykologisk indsigt. Den fortæller os praktisk talt ingen ting, men den siger os en masse hele vejen igennem. Bent Christensens film vinder derimod først og fremmest ved iscenesættelsen og befatter sig særdeles lidt med psykologi. Den er en slags moderne eventyr, en »Miraklet i Milano« i dansk udførelse. I den første af disse to film er det næsten ukendte skuespillere, der medvirker, mens den anden bæres af en konstant skuespillerpræstation. Den første handler om en ganske almindelig gymnasiast, »een blandt mange«, mens den anden lader en ubeskrivelig samling Storm P. typer passere revue for vore undrende øjne. Den første er en realistisk film uden illusioner, hvoriimod den anden så afgjort har taget det optimistiske parti.

Og alligevel har disse to film — trods de mange uoverensstemmelser — mere end én ting til fælles. Ikke alene røber de hos deres respektive instruktører den samme trang til godt og veludført arbejde, men man finder også i begge tilfælde den samme blanding af drøm og virkelighed, af poesi og hverdag, af alvor og humor. Men det, man først og fremmest møder i dem begge, er den samme sympati for menneskene og den samme medynksfulde interesse for deres indre stræben og tilbøjeligheder. Skjult under vidt forskellige ydre skikkelser behandler disse to film i virkeligheden det samme emne: menneskets isolerede tilværelse i det moderne samfund og dets ubetvingelige trang til at elske og blive elsket.

Naturligvis vil vi ikke begynde at råbe op om mirakler på grund af disse to film eller at tro, at dansk film nu er brudt ud af sin gamle slendrian. Hvis vi havde gjort os skyldige i en sådan misforståelse, villé Erik Ballings sidste film *Poeten* og *Lillemor* desværre hurtigt have revet os ud af vildfarelsen. Men selv om disse to enlige svaler ikke gør nogen sommer, kan de alligevel være et forvarsel om, at den er på vej. Vi kan kun glæde os over deres tilsynekomst. Og hvis det er sandt, hvad en af vore film anmeldere skrev i sidste uge, at »de film, et land producerer, giver et billede af befolkningens mentalitet«, er vi måske alligevel ikke helt så dårlige, som vi

havde gået og troet! Der findes stadig skjulte sundhedens og poesiens kilder i Danmarks land...

M.D.

Ugebladets filmside er redigeret af: Birgitte Borre, Martin Drouzy, Henrik Holm Nielsen, Bodil Mag-nussen, Bjørn Rasmussen, Aino Tesch.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 40 . 6. oktober 1961 . 109. årgang . 85 øre

andre, som vi hidtil har kunnet vurdere på tilbørlig afstand.

Blandt dem, der ikke er ubetinget glade for de menneskelige følger af den økonomiske sammenslutning, er altså medlemmer af husmoderforeningerne. I sidste uge holdt Københavns-kredsen indenfor husmoderforeningerne møde i Lorry, og forfatterinden Eva Hemmer Hansen talte til en forsamling på 700. Flere dagblade har refereret foredraget, og vi kan nøjes med at nævne hovedpunkterne. Fru Hemmer Hansen sagde, at her i Norden har kvinden selvbestemmelsesret blandt andet med hensyn til, hvor hun vil placere sin arbejdskraft — om hun vil arbejde hjemme eller ude. Det har hun ikke i de mellem- og syd-europæiske lande. Hun må have sin mands samtykke, og »han kan sige op på hendes vegne, pengene, hun tjener, er hans. Han bestemmer alene, om familien skal flytte til en anden by, og han alene råder for børnenes opdragelse«. Eva Hemmer Hansen talte om *katolske* lande, men gjorde dog opmærksom på, at hun ikke dermed ville betegne noget religiøst, men »bestemte kulturkredse«. Videre i foredraget blev der gjort rede for disse europæiske landes indstilling til skilsmisser, og man hørte den

Katolske kvinder uselvstændige?

Diskussion om danske kvinders fremtid under fællesmarkedet - katolske røster savnes!

Katolske kvinder her i landet er forhåbentlig klar over, at der netop nu er brug for dem til at løse en opgave, som hverken deres mænd eller Kirkens præster kan klare tilfredsstillende! Sagen er, at blandt andre De danske Husmoderforeninger er begyndt at diskutere, hvordan det skal gå kvinderne, når vi ved vor indtræden i fællesmarkedet kommer i nærmere forbindelse med katolske lande.

Som danske kan vi godt forstå, at mange ængstes ved tanken om vort lands indlemmelse i det store europæiske marked. Adskillige af os er betænkelige ved denne udvikling, fordi den kommer så avet, idet man indleder et økono-

misk samarbejde uden i forvejen at have en virkeligt frugtbar åndelig, kulturel og social udveksling mellem de andre europæiske lande og Danmark. Det er en skæbnens ironi, at vi af *materielle* grunde tvinges sammen med de

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

påstand, at i katolske lande er familiens vigtigste formål børneavl. Hun kritiserede den franske tilskudsordning til børnerige familier, idet det altså må være det katolske ideal, at kvinden for det første bliver hjemme og for det andet tilbringer en god del af sin tid i barselseng. Videre handlede foredraget om de ugifte mødres vanskelige stilling i katolske egne, hvor de ikke — som det er tilfældet i Skandinavien — kan få børnebidrag forskudsvis. »Her i landet arbejder vi da hen imod det ideal, at moderens moral i hvert fald ikke skal straffes på barnet«, sagde Eva Hemmer Hansen, »men andre steder straffer man med største fornøjelse de uskyldige børn«. Taleren fremhævede Mødrehjælpen, der opmuntre ugifte mødre til at beholde deres børn, mens man i de andre lande ville overgive børnene til veldædige stiftelser, som beholdt dem til deres 16. år.

Kort sagt: I mange af de katolske samfund, som vi kommer i forbindelse med, betragtes kvinder ikke som selvstændige individer. »De står i dag, hvor vi stod for tre generationer siden«, sagde taleren.

Vi beklager, at dette sammendrag af Eva Hemmer Hansens foredrag må være så kort; men læserne ser jo også aviser. Hvad skal vi imidlertid sige til dette? Bortset fra nogle unøjagtigheder i beskrivelsen må man vel medgive Eva Hemmer Hansen, at hun har sat fingeren på ømme punkter. Blot må der protesteres mod den påstand, at kvinden ikke betragtes som et selvstændigt individ i de katolske lande. Selvstændighed ytrer sig dog på anden måde end blot ved dette, om man selv må bestemme sin arbejdskrafts placering, hvilken by, man vil bo i, o.s.v. Og kan det være rigtigt, at manden alene bestemmer over børnenes opdragelse? Visse steder er det vel snarere bedstemoderen, som tager sig mest af børnene!

Men lad det nu være. Europa består af mange lande, og man kan ikke generalisere — end ikke indenfor de katolske kulturkredse. Skal vi imidlertid være retfærdige, må vi ikke nøjes med at tale om de andre landes eventuelle fejl eller blot om deres afvigelser fra vor sædvane. *Man må tale også om vort eget lands fejl.* Eva Hemmer Hansen burde i en fylldig efterskrift til sit foredrag nævne, hvad vi kunne lære af de andre. Kan det ikke tænkes, at de andre lande i nogle spørgsmål har et sundere og klarere syn end vi selv? Vi må ikke gå ind i fællesmarkedet med den fikse idé, at de andre kan lære af os, men vi ikke af dem. Hovmod står for fald.

Ifølge BT's referat af Eva Hemmer Hansens tale sagde hun, at danske kvinder burde tænke internationalt og søge kontakt med de kvinder i udlandet, der tænker ligesom vi her i Norden.

Hertil vil vi sige: Lad være med det! Søg hellere kontakt med de kvinder, der tænker anderledes, og lyt opmærksomt til deres erfaringer og begrundelser. Hvis man blot søger dem, der har samme ideer, bliver man næppe europær. Var det ikke meningen, vi skulle se at komme ud af vor nationale bås?

Og så tilbage til udgangspunktet: *Hvor er de danske katolske kvinder henne? Har de kontakt med kvindebevægelsen? Der findes en velrenommeret forening, Danmarks katolske Kvindeforbund, og den gør, hvad den kan. Men den har meget få medlemmer. Mange ægte katolske kvinder med intelligens og hjertet på det rette sted har ingen kontakt med kvindernes egen katolske forening. Og dem er der brug for nu. Det kan ikke nytte, at den danske kvindebevægelse i den kommende tid diskuterer vilkårene i fællesmarkedet uden at høre deres katolske medsøstre her i landet. Vi må have en skare kompetente, sundt tænkende katolske kvinder, som vil tage en tørn, så længe det varer. De behøver ikke at være veltalende. De behøver heller ikke vide noget om fællesmarkedet, for de andre ved ikke mere om den sag. De skal blot vide noget om dette at være katolsk kvinde. Det haster! Om kort tid kan man regne med, at kvindebevægelsen i hele landet vil diskutere sagen — med kedelige følger, hvis de katolske kvinder ikke tager del i samtalen.*

G-

Jeg kunne ikke undvære disse vestjyder!

Som det føles at være katolsk
udflytterfamilie i lægeboligen i Lem

TO OG HALVFJERDS KILOMETER til messe — til præst, til skriftestol, til freden under den evige lampe! Engang imellem kan det strejfe en storby-katolik, hvordan den situation ville føles. Men man lægger den fra sig igen, fordi den er fjern og uklar og nedstemmende.

Den kom mig helt ind på livet en feriedag af de våde i år. Vi passerede Lem stationsbys lange, enetages hovedgade i Vestjylland, og midt på gaden, i lægeboligens rødstenshus med de sjove gule kalkfelter fra århundredskiftets byggemåde bor en af Danmarks ensomt posterede katolske

— og så er der kaffe, siger fru Bøggild

udflytterfamilier, læge *Kristen Bøggild* med kone og fire spillevende børn. I femten år har han praktiseret mellem disse de jyskeste jyder i landet, og i femten år har hans familieliv båret sit præg af katolsk atmosfære blandt — nej, ikke alene ikke-katolikker, men mennesker, som enten er hæmmet af de mest groteske fordomme overfor *papisteri*, eller ærligt vedkender sig, at de ikke aner det bitterste om katolicismen og alt dens væsen. Var han forresten ikke fra Nymindegab, den elskelige gamling, som tog sit livs første Københavnstur for et par år siden og dumpede ned hos en katolsk familie, hvor han undrenede konstaterede, at disse mennesker dog egentlig virkede ret normale trods deres sælsomme åndelige handicap? En dag ved morgenbordet sagde han til sin specielle veninde, husets femårige datter:

— De anner' her i huset æ katolikker, Benedikte. Men dø og så mæ, vi æ danskere, æ't og?

o

— Hvordan føles det at være Dem, dr. Bøggild? spurgte jeg.

Og doktoren betragtede mig tænksomt over sine halvbriller, et blik fuldt af kendskab til alt menneskeligt, et ånds- og arbejdsmenneskes tålmodige lytten til sindet bag stemmen. Og han svarede:

— Man bliver sig mere bevidst som katolik på disse udkanter, men ens religiøse liv får en slagside. Det bliver mere apologetisk betonet end i almindelighed, og samtidig føler man savnet af liturgiens skønhed og af al den inspiration, kirkerummet og gudstjenesten har i sig. Vi har ganske simpelt kun haft mulighed for at komme til messe i den nærmeste by, Esbjerg, hveranden søndag året rundt — om vinteren undertiden en pause på halvanden måned, fordi vognen ikke kan forcere de glatte veje. Jeg har kun fri hveranden søndag.

— Til gengæld, indskyder fru Bøggild, har forholdene gjort, at vores mesesøndag gennem årene er fastslået som

en fest. Jeg tror, det er godt, den har rodfæstet sig i børnenes sind på den måde.

— Men der kan være dage og tider, da det gør ondt at have skriftestolen og præsten på så lang afstand, siger doktoren. Det er en udsat post, katolsk set. Man kan — måske mere end andre katolikker — trænge til kirkens rent bogstavelige rygstød.

— Møder De intolerance?

— Det er hændt, men jeg møder langt oftere total uvidenhed, parret med virkelig god vilje til at få reelle oplysninger. I disse år er jeg kommet til at føle mig nært knyttet til vestjyderne, jeg ville ikke være glad for at bryde op! Ikke noget med en hæmningsløs forgæbelse i det vestjyske temperament. Der er ingen grund til at overromantisere det. Neuroser flourerer ligeså meget her som andre steder. Egnens folk har vel stort set lige så afgørende skrøbeligheder som resten af befolkningen, men det er på en anden led —.

— ?

— Nå ja, man oplever bl. a. en snusfornuft, som er let at forklare og undskyldte — levevilkårene har været landets karrigste gennem tiderne. Kampen for det daglige brød er hårdere end de fleste andre steder. Men snusfornuften kan hæmme sansen for livets skønhedsværdier og gøre tilværelsen fattigere. *Arbejde* — i sig selv en dyd — kan også føres ud i det overeksponerede. At leve er jo andet og mere end at slide i det —. Men det opvejes af så mange storartede, positive sider, som får én til at holde af disse mennesker — jeg har bl. a. mødt en fromhed så lysende, at det til tider kan føles som om det, der har skilt resten af nationen fra moderkirken, er gået sporløst hen over hovedet på dem — en fromhed, der til tider godt kan give én et personligt religiøst mindreværds-kompleks.

Den jævne vestjyde har ofte et åbent blik for *gerningen* som en nødvendig frugt af troen, og ikke alene han, men mangan akademiker på disse kanter forstår og sympatiserer med bønnen for de afdøde. Jeg har tit tænkt på, at disse gammel-fromme folk måske er meget mere modtagelige for en katolsk orientering end bymennesker fra stederne med de store frafald. *Burde man måske hellere lægge de næste klostre ud på disse strøg, end opad en storby?*

— Bliver der gjort noget for at slå brecher i uvidenheden på egnen med hensyn til katolicisme?

— Jeg har oplevet både træk og modtræk. Der findes pædagoger, for hvem katolicisme er og bliver papisme: noget ondartet, man skal vogte sig for. Men for et års tid siden var pater *Heinrich Roos* sammen med repræsentanter for andre åndsretninger indbudt af en skoleleder til at tale til 450 af egnens folk om den katolske kirke. Og selv om der var dem, som ikke forstod ham, har andre uden tvivl haft udbytte af det. Også jeg har på opfordring holdt et orienterende foredrag: »En katoliks syn på den danske folkekirke«, og siden man bad mig gentage det for et luthersk præstekonvent, går jeg ud fra, man har fundet nogen rimelighed i det, jeg sagde.

— Hvordan klares børnenes religionsundervisning?

— Præsten og jeg hjælpes ad, så det er blevet til undervisning en gang om ugen — jeg har prøvet at løse min del af opgaven ved at lave bibelhistorieaftener herhjemme med te og lagkage og det hele, så det glider ind i vores daglige liv og gøres lidt hyggeligt. Jeg har bl. a. gennemgået Mathæus-evangeliet sammen med min ældste datter, der blev student i sommer. Fra Stig Guldberg-lejren i Hvide Sande har vi også fået god hjælp, f. eks. alene ved, at vi kun får 35 km til messe i sommertiden. Lad mig ikke glemme den opmuntring,

det er at have kontakt med min forhenværende kollega, søster Anna Bramsen i det protestantiske kloster på Lem hede. Hun og hendes medsøstre gør gennem deres tilværelse et storartet arbejde for at jævne vejen for en forståelse af klosterlivet. Hun er en stor personlighed og et elskeligt menneske —. Skal man samle det hele i en nøddeskal: det kan lade sig gøre at bo i udpræget ikkekatolske egne som denne. Det positive derved er en tydelig fornemmelse eller erkendelse af værdien af Kirkens objektive sandhed og en dyb beundring for »de andre«s subjektive fromhed. Det negative er, at apologetikken: det at *vise flaget* opsluger en del af den energi, som skulle bruges til at øse af nådens kildevæld. I krisetider savner man, ikke at kunne bede i sakramentets nærværelse. Man ved, at man er i Kirkens fællesskab, men man kan føle sig så pokkers ene!

Siger doktoren og vender ansigtet mod døråbningen, hvor fru toner hyggelig frem med kaffen — hvem har fantasi til at forestille sig en vestjysk visit uden en kop kaffe? Og han sidder tæt og fast ved sit bord og får mig til at tænke på en ensom eg på en pynt, hvor der altid blæser —.

I.L.

Rettelse til ORDO

Corrigendum in Ordine Eccl. universae: Oct. 7. Sabb. In Vesp. de festo B. M. V. a Rosario (Off. festiv. pr.) Com. seq. Dom. (Ant. *Refulsit*). — Compl. de Dom. — *Alb.*

Lærerforbundet

Der afholdes ordinær generalforsamling søndag d. 19. november 1961 på St. Josefsøstrenes skole på Østerbro i København. I forbindelse hermed vil der lørdag aften d. 18. november blive afholdt en »åbent hus« aften.

Dagsorden for generalforsamlingen samt yderligere program for de to dage vil senere blive udsendt (jfr. lovene).

Bestyrelsen

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F

Alt til Foto og Smalfilm

Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

Kommende bøger

Nu er det på tide at tegne subskription på Pauluskredsens efterårsserie, der som sædvanlig indeholder 2 hæfter af serien *ÅND* og *LIV*, den ene med titlen: *Skriftespejl*, den anden med titlen: *Jul*. Efterårets bog bliver *BJØRN HØJBO: Evangelium og Oldkirke*. Halvårssubskriptionsprisen er som sædvanlig 8 kr. — bogladeprisen bliver mindst det dobbelte. Sidste frist for subskriptionstegning, der sker til *Pauluskredsen, Fredrikssundsvej 225, København Brh.*, er sat til 16. oktober.

Som tilslutter Danske Kvinders Nationalraad er Danmarks katolske Kvindeforbund medindbyder til mødet om

KVINDERNE og FÆLLESMARKEDET som afholdes torsdag d. 26. okt. i Kvindernes Bygning, Niels Hemmingsensgade 8. Mødet begynder kl. 16.30 til ca. 18 og fortsætter kl. 19.30. Udførligt program vil fremkomme i dagspressen.

Hvordan skal man høre på musik?

Af komponisten, pastor Leif Kayser

Katolsk Ugeblad har bedt om svar på dette spørgsmål, og lad det være sagt straks at emnet er omfangsrigt; for jo mere jeg tænker over spørgsmålet, des tydeligere ser jeg at det kun kan besvares nogenlunde fyldestgørende, hvis vi gør os klart, hvor vigtigt det er for mennesket at være opmærksomt, vågent, åndsnærværende ikke bare overfor musik, men under alle livets forhold, og at det ikke bare er en praktisk dyd, men berører spørgsmålet om godt og ondt, såvist som vi meget nemt kan såre vore medmennesker ved at være uopmærksomme når de trænger til vor modtagelighed.

At ovenstående spørgsmål stilles, tyder på en krise. Ugebladet stiller det næppe bare for at få et i forvejen kendt svar formuleret. Spørgsmålet stilles dagligt af masser af mennesker, og stemmen klinger ofte af rådvildhed når de spørger. Vist har det brogede begreb vi kalder nyere og ny musik sin andel i rådvildheden, men denne har dybere årsager. Intet under, om komponisterne, der jo også er børn af vor tid, er ligeså rådvilde og usikre som tilhørerne, blot med den forskel, at de som kunstnere har evnen til at give usikkerheden et alment tilgængeligt og klart udtryk, så vi får al vor ængstelse slynget i hovedet i koncertsalen og udstillingslokalet — medmindre kunstneren da har den geniale intuition der hjælper ham til at se videre og give sin vision form. Mennesket er jo ikke bare barn af sin tid.

Der er noget alvorligt i vejen med vor opmærksomhed. Et ægte, hvad vi med en vis ret kunne kalde primitivt menneske ville stå uforstående overfor spørgsmålet. Han ville nok også stå uforstående overfor musik som særskilt begreb; for ham er den altid forbundet med andre udtryksmidler: klædedragt, tale, masker, dans, sang, og ikke som opvisning, men som gudsdyrkelse ved livsudfoldelse, skabningens lovprisning af sin Skaber — hvorimod den hvide mand anno 1961 sidder træt i en polstret lænestol og kæmper med søvnen, mens dertil engagerede personer på den anden side skranken — undskyld: rampelyset — prøver at hjælpe ham i kampen. Hvordan skal han høre musik?

Og dette var kun et flygtigt rids af det problematiske koncertliv hvor dog stadigvæk person står overfor person, udøver overfor tilhører. Fjernere, flygtigere bliver det hele, når der er radiobølger imellem, hvor forbindelsen afbrydes ved et let tryk på en knap, eller når det personlige udtryk er stivnet i pladens riller eller båndets magnetisme og man kan få personen til at agere forfra eller bagfra, men uforanderligt så udførelsen mister sin karakter af levende henvendelse, personligt budskab, med alle de skiftende nuancer det indebærer. Hvordan skal man stadig forvente, at folk der fortrinsvis hører musik på denne måde skal bevare deres modtagelighed ubeskåret.

Et sidespring: Hvordan skal

folk blive kristne bare af at læse Bibelen? En bog kan aldrig forpligte (se f. eks. Ø. Ranheimsæter: Om Tro og Vantro s. 71 ff.), og Vorherre bad ikke apostlene skrive bøger, men vidne om Ham, bekende Ham for menneskene, ligesom Han ikke gav dem en bog i hånden, men i egen person bragte dem Guds kærlighed, herlighed, sandhed, liv, Gud selv ind på livet.

Af samme grund, nemlig den menneskelige naturs beskaffenhed, må vi aldrig stille os tilfreds med den upersonlige musikalske gengivelse, altså pr. radio, plade eller bånd.

Radiogudstjenester kan være gode, lærerige og opbyggelige, men vi kan aldrig gå til kommunion pr. radio, og det er nok til at vise os hvor væsentlige mangler en transmission er behæftet med. Kaj Munk siges at have begyndt sit første radioforedrag med at bede lytterne undskylde hvis det blev noget upersonligt; dette bare at have en mikrofon foran sig gav ham en fornemmelse, som talte han til en tom ølflaske.

Rundt om i verden har radiolødelser efterhånden erkendt det utilstrækkelige også for musikerne ved kun at spille for en mikrofon, så man giver hyppigere end før publikum adgang til selve koncertstudiet. At udøve musik er at henvende sig, gøre musikken modtagelig for andre, og man kan kun henvende sig til et væsen der kan modtage henvendelsen: en person; og man har kun en fornemmelse af at man henvender sig til en person i det omfang man fornemmer personen.

Men det vil så også sige, at tilhøreren må handle som person: ikke bare lade ørerne stritte, men bruge sin vilje og sin forstand til at modtage det ørerne påvirkes af.

Allerede i radioens barndom fandt man på at betegne anvendere af radiomodtagere med ordet »lyttere«. Det er et stort ord, for det skulle jo betyde at de virkelig lytter til de lyde de lukker ud af kassen. Virkeligheden er dog knap så storslået.

Vi forbinder noget mere aktivt med at lytte end med at høre; det hænger sikkert noget sammen med hørelsens natur. Øjet må rettes mod det man vil se. Øret er i ringere grad afhængigt af retningen og kan opfatte næsten alle lyde omkring os. Øjet kan nemt lukkes i, men det er betydeligt besværligere at gå med fingrene i ørerne, og ikke så virkningsfuldt endda. Det at øret står åbent hele tiden — man siger at hørelsen tilmed er den sidste sans der svigter den døende — kan føre til en vis sløvhed overfor lydindtryk. Vi hører jo ustandselig noget; selv stilheden har lyd; om ikke andet hører vi blodets brusen i hovedet. Og ingen *lytter* jo godvilligt til larmen fra færdselen der omgiver alle byboere eller fra maskinerne på en fabrik. Så prøver man bare at lade ørerne hænge, eller bevidst at udelukke lydindtrykkene, som regel ved at samle bevidstheden om andre emner. Vi er nødt til det; vi orker ikke at bage stilling til alle de lyde der påvirker ørerne. Men det medfører den fare at vi sløves overfor al lyd, ikke bare den der ikke kommer os ved. Og ligesom man kan vågne ved at et ur går i stå, kan det også føles fremmed, når man pludselig ikke længere er omgivet af den lyd man er vant til at være — sløv overfor. Så lukker man op for radioen for at »udfylde« den stilhed man i sin sløvede tilstand opfatter som tomhed.

Sløvheden overfor lyd har endnu en ulempe. Ikke bare bliver vi ligeglade med hvad der lyder om-

Komponisten har tænkt sig musikken som en helhed — fornemme tænkere har defineret kunsten som et udtryk for skabningens harmoni, og derved bliver også kunsten en naturlig Gudsåbenbaring, skriver kronikøren.

kring os, men dermed også med den lyd der ligesom hober sig op i os. Der tales meget om hvor svært, ja, umuligt det er at for-døje 3—4 ugentlige biografbesøg — hvem sagde fjernsyn?! — og således har vi i vor sløvhed også vænnet os til tankeløst at sluge en masse lyd, som aldrig bliver fordøjet af sindet, så den ligger klar til senere brug. Det er klart at vi ikke ønsker at bevare rummelen fra linje 8 i os som et kært minde; men som følge af sløvheden bliver den uvedkommende lyd ikke

simpelthen bevidst affærdiget som uvedkommende; den får lov at blive liggende og optage pladsen for de lyde der for alvor kommer os ved. Og så ender vi med at skelne mellem — ikke lyd vi hurtigst muligt bør skille os af med og lyd vi bør vie hele vor opmærksomhed — men mellem ubehagelig og behagelig påvirkning af hørenerverne. Til den første slags kan regnes vækkeuret vi helst sover fra og stemmen der kræver lydighed, til den sidste slags bl.a. det som interesserede

kalder musik, men som jeg på baggrund af den ovennævnte skelnen nærmest vil definere som den form for organiseret støj der nok registreres, men ikke påkalder opmærksomheden.

Og hermed udelukker vi da musik som henvendelse, budskab, meddelelse fra en person til en anden, fra komponist og udøvende til tilhører. Men mon det egentlig falder sammen med kunstnerens hensigt og, dybere betragtet, med musikkens væsen? Hvor mange kafémusikere bliver ikke åndeligt sløvede af at sidde aften efter aften og — ja, netop: henvende sig til mennesker der kun opfatter deres ydelser som en mere eller mindre behagelig baggrund for deres samtale, hvor musikken måske skal dække over den tomme klang af ord der ikke betyder noget, udtryk for sind der ikke har noget at udtrykke eller ikke tør komme frem med det! Hvem finder på at snakke dansk i Kina eller tale højt i en døvstummeanstalt? Der er jo ingen der tager imod det jeg siger, og om jeg så siger det nok så smukt og med de mest velvalgte udtryk. Jo, måske kommer en kineser frem og siger: »Det lyder ejendommeligt, som raslen i løvet, som vindens susen omkring hus-hjørnerne« — eller den døvstumme gør tegn at han beundrer læbernes bevægelser. Men det var jo ikke derfor jeg talte! Forstår de da ikke meningen med det jeg sagde? Og sådan er det at spille for mennesker der bagefter siger at det var en nydelse, og at musikken gjorde det lettere for dem at skrive alle de breve de skulle nå, selv det at stoppe strømper går hurtigere fra hånden til en Strauss-vals. Nok har de haft det rart, men de har ikke taget imod det som musik er.

Det skal på ingen måde nægtes

at en del musik besidder kvaliteter som vi kan optage samtidig med at vi er beskæftiget på anden måde, ja, der ligesom fremmer vor arbejdsydelse, stærkt rytmepræget musik f. eks. Men rytmen er ikke hele musikken, melodien heller ikke. Det kan gå os som medicineren der bliver så optaget af et stykke knoglevæv, at han glemmer, det hører hjemme i et helt og levende væsen. Komponisten har tænkt sig musikken som en helhed — fornemme tænkere har defineret kunsten som et udtryk for skabningens harmoni, og derved bliver også kunsten en naturlig Gudsåbenbaring — og hvis vi ikke prøver at opfatte den sådan er det umuligt at komme på bølgelængde med komponisten. For at bruge et grelt billede: Man kan møde mennesker der er forelskede i visse sider af bjergprædikenen, men går udenom lidelsehistorien som makaber og uvedkommende. Mon de har forstået bare bjergprædikenen rigtigt?

Af det foregående kan man slutte at vi ikke bare skal høre på, men *lytte* til musik. Al kunst kræver som liv en medleven for at blive forstået. Al kunst rummer i sit inderste væsen et engagement, en opfordring til at reagere, være med (eller imod), gå ind i den verden kunsten åbner porten til. Kan hænde — jeg har allerede antydnet det — at man kommer til at stå alene: Kirke-musik, taffelmusikken i rokokotiden, den dramatiske musik (fra Wagners side tænkt som et led i et universelt kunstværk) eller nutidens specielle fremtoning filmmusikken. Hvis komponisten ikke nøje iagttager begrænsningen, sker det at musikken stjæler opmærksomheden fra de andre faktorer (koncertmesser!) og dermed fra helheden hvorved selv musikken bliver meningsløs i

denne forbindelse. I disse tilfælde skal man altså ikke bare lytte efter musikken, men snarere åbne sig for hele den sammenhæng musikken optræder i. Jo mere vi iøvrigt bliver fortrolige med musik, des mere går det også op for os, at al musik kræver en sammenhæng, i hvert fald med tilhørers person. Tilhøreren må aldrig bare være et væsen der kan registrere lyde, eller hvis kirtelfunktioner påvirkes af lydene, tilhøreren må være lytter med hele sit sind og af alle sine kræfter. Han må forstå at musik — hvis den da er ordentlig — angår ham, appellerer til de højeste evner han besidder. Derfor den megen tale om musikkens opdragende virkning. Men musik kan kun opdrage, hvis nogen lader sig opdrage, hvis de er åbne og føjelige som planten overfor solen.

Man skal altså ikke lukke op for radiomusikken, hvis man samtidig vil foretage sig noget andet. Man får ikke noget ud af musikken, rent bortset fra at det er en fornærmelse mod den udøvende og komponisten.

Når der da spørges: Hvordan skal man høre på musik? kan vi foreløbig svare: Med alle evner beredte til modtagelse. Om vi sidder eller ligger eller står kan være underordnet. Måske er det bedst ikke at gøre sig det for mageligt, for en blød stol opfordrer oftere til at falde hen end til at koncentrere sig.

Nu ved jeg godt at vi også må se det stillede spørgsmål på baggrund af det brogede billede nutidens musik frembyder. Sjældent har vel én periode i musikhistorien kunnet opvise en så forvirrende og forvirret mangfoldighed: Nationalromantikken er ikke død endnu, den genoplivede interesse for barokmusikken og orglet har affødt neoklassicistiske produkter (renæssancemusikkens genoplivelse i de senere år vil nok afføde noget tilsvarende), vi har krasse modernismer og moderate modernismer, neoromantik, folkloristiske inspirationer, dodekafoni og kvarttoneforsøg, jazz i mange arter og afarter, såkaldt konkret

Fortsættes side 12

Møde i konciliet hovedkommission

Vatikanstaden (NC) *Hovedkommissionen i det forberedende arbejde for Vatikankonciliet samles igen til møde den 20. november. Det bliver blandt andet dens opgave at gennemgå de planer, der er udarbejdet af de elleve andre kommissioner og de tre sekretariater. Kommissionen vil afgøre, i hvilken form dette materiale skal forelægges paven, som præsiderer ved mødet.*

Kommissionens generalsekretær, ærkebiskop Felici, oplyser, at man har arbejdet hele sommeren med den endelige udformning af de beslutninger, kommissionen nåede til ved sit første store møde. Dette betyder sikkert, at konciliet's arbejdsprogram er ved at være færdigt.

Hovedkommissionen træder sammen umiddelbart efter festligholdelsen af pave Johannes XXIII's 80 års fødselsdag.

Ærkebiskop taler til atomdemonstranter

Glasgow (NC) Den tidligere katolske ærkebiskop af Bombay, Thomas D. Roberts S.J., har talt ved et demonstrationsmøde, der blev holdt i Holy Loch, hvor de amerikanske atom-ubåde er stationeret.

Ærkebiskop Roberts sagde blandt andet, at i henhold til amerikansk statistik bruges der i hele verden hver time over elleve millioner dollars til oprustning. »Men hver time dør mennesker af sult, underernæring og sygdomme,« fortsatte han, »og disse millioner anvendt til ødelæggelsesvåben kunne have frelst mange liv og givet mennesker en værdig tilværelse. Det må være en opmuntring for Dem, at Deres anstrengelser for denne sag til trods

for stærk modstand nu er ved at bære frugt.«

Atomdemonstranternes såkaldte »100-mands komité«, der arrangerer møder ved Holy Loch og i London, uddelte ved denne lejlighed før mødet den trykte gengivelse af et brev fra ærkebiskop Roberts.

Samme ærkebiskop ønsker modersmålet

London (NC) Den tidligere ærkebiskop af Bombay, Thomas D. Roberts S.J., har foreslået, at absolutionsordene ved meddelelsen af Bodens Sakramente fremtidig bliver sagt på modersmålet og ikke på latin.

Ærkebiskoppen henviser til, at man nu i mange lande bruger modersmålet ved meddelelse af sakramenterne, men ejendommeligt nok stadig holder fast ved latin i bodens sakramente, der er det mest personlige og private af dem alle.

»Kan man tænke sig, at Vorherre gav syndsforladelsen til den bodfærdige kvinde eller 'den gode røver' i et sprog, de ikke forstod?« spørger ærkebiskop Roberts. Han fortsætter: »Vatikankonciliet vil sikkert overveje en sådan ændring — medmindre de troende ikke er tilstrækkeligt interesserede til at anmode om den.«

Pater Martindale syg

London (NC) Den kendte jesuitpater og forfatter Cyril C. Martindale ligger alvorligt syg i St. Anthony's hospital i Cheam, Surrey. Pater Martindale er nu 82 år og har netop for en måned siden fejret sit 50 års præstetjubilæum. Pater Martindale vil være kendt af mange danske fra sit ophold i København under krigen. Han ankom til Danmark kort før landets besættelse i 1940 og måtte forblive her indtil kapitulationen i 1945.

Den apostoliske delegat i Storbritannien, ærkebiskop Gerald O'Hara, har overbragt pater Martindale pavens personlige hilsen og løfte om forbøn. Pater Martindale har modtaget de syges salvelse.

Berlins biskop indsat

Berlin (NC) Biskop Alfred Bengsch, Berlins nye katolske overhoved, der blev udnævnt i august, er nu blevet officielt indsat i sit embede. Højtideligheden holdtes i Kristi Legems kirken i Øst-Berlin. De kommunistiske myndigheder havde i første omgang modsat sig, at biskop Bengsch aflagde besøg i Vest-Berlin, der også hører til hans bispedømme, men nu har de tilladt, at han en enkelt gang kan passere sektorgrænsen.

136 gejstlige udvist af Cuba

Også aktioner mod katolske lægfolk

Kingston, Jamaica (NC) Castros regering har udvist hjælpebiskoppen af Havana og 135 præster og ordensfolk fra Cuba. Regeringen hævder, at den ikke vil forfølge Kirken, men blot fjerne de »kontrarevolutionære«.

Det oplyses her, at det hemmelige politi arresterede biskop Masvidal, Havanas hjælpebiskop, og førte ham om bord på det spanske skib Covadonga. 46 præster og lægbrødre var allerede anbragt på skibet, som få minutter efter afsejlede. Alle de udviste er cubanere.

Det meddeltes endvidere, at regeringen har taget forholdsregler over for en række ledere af det katolske lægapostolat. Præsidenten for Cubas Katolske Aktion er blevet arresteret og indsat i det berygtede fængsel La Cabana i Havana. To ledere af de unge kristne arbejdere, Reinol Gonzalez og Jose de Jesus Planas, er blevet beskyldt for at være med i et komplot mod Castros regering.

Verden rundt

Budapest (KIPA) Dag og nat holder to biler med mandskab fra AVO, det hemmelige politi, i nærheden af den amerikanske ambassade i Ungarns hovedstad. Bilernes motorer er i gang. Man afventer den mulighed at kunne arrestere kardinal Mindszenty, hvis han skulle forlade sit asyl i ambassaden...

Liverpool (NC) Den nye katolske domkirke i Liverpool vil efter planerne blive færdigbygget i 1966. Arbejdet indledes til foråret. Kirken vil få et imponerende format og bygges hovedsageligt af beton. Tegningerne er udarbejdet af arkitekt Frederick Gibberd, som for øvrigt ikke er katolik.

Vatikanstaden (NC) Et medlem af det pavelige gendarmeri, Gastone Imprigi, vil holde et foredrag for en international konference af huleforskere. Han taler ved den 3. internationale kongres for speleologi, der holdes i Wien og Salzburg, og hans emne er: »Religiøse begreber og huleverdenen«!

Lima, Peru (NC) Ifølge en rapport, der er udgivet af det apostoliske nuntiatur i Lima, råder Peru kun over 2.000 præster til at betjene tolv millioner katolikker. Det oplyses blandt andet, at 29 sogne med over 10.000 katolikker ikke har en fastboende sognepræst. De fleste af disse sogne er beliggende højt oppe i Andesbjergene, hvor hovedparten af Perus indianerbefolkning bor. I selve ærkebispedømmet Lima er der behov for at oprette 60 nye sogne. Ni af de sogne, der er beliggende i bjergene, har ikke i en menneskealder haft deres egen fastboende sognepræst.

Rom (NC) 200 historikere fra seks lande har været samlet til en studie-uges møde i Rom, hvor de beskæftigede sig med emnet »Biskopper og bispedømmer i middelalderens Italien«. Møderne sluttede med en audiens hos paven i Castelgandolfo. De delegerede kom fra Italien, Tyskland, Østrig, Belgien, Frankrig, Spanien og Storbritannien.

Fjernsynet viser i overmorgen, søndag, kl. 20.20 den spanske film om drengen Marcellino. Mange vil glæde sig til at gense den. Vi kan i den forbindelse oplyse, at Don Bosco Bøgerne i november udsender bogen om Marcellino illustreret med billeder fra filmen.

Kardinaler ønsker Stensen saligkåret

Rom (KIPA) *De to italienske kardinaler, ærkebiskop Fossati fra Turin og ærkebiskop Lercaro fra Bologna, har tilsendt paven en anmodning om at saligkåre Niels Stensen. I deres skrivelse fremhæver de, at det i forbindelse med arbejdet for de kristnes enhed vil have særlig betydning, om Stensen-sagen kan fremmes.*

Det fremgår af tidsskriftet Stenoniana Catholica, der udsendes af pater, dr. phil. Gustav Scherz C.S.S.R., at der fortsat i mange lande er voksende opmærksomhed om bestræbelserne for ved en saligkåring at give den danske biskop og naturforsker Kirkens officielle anerkendelse.

Mødet på Rhodos

Athen (KIPA) Tre katolske observatører deltager i de ortodokse kirkers kongres på øen Rhodos. Det har været formålet, at de officielt repræsenterede Vatikanet, men nu oplyses det, at dominikanerpater Dumont fra Paris, augustinerpater Wenger, der er chefredaktør for bladet Croix i Paris, og en benediktiner fra Cheevetong i Belgien er med som privatpersoner i den panortodokse kongres.

Samarbejde i Polen

Berlin (NC) Katolske og protestantiske præster i Polen har indledt en række drøftelser for at aftale et samarbejde på områder, der ikke berøres af teologisk uenighed. Ifølge det katolske ugeblad i Krakow har lederen af den protestantiske delegation, dr. Zygmunt Michelis, erklæret, at pavens vedvarende opfordring til at skabe kristen enhed kun kan fortolkes som et kald fra Gud.

Hver uge udsendes nye missionærer fra Europa til andre verdensdele. Forleden rejste tyve missionspræster fra Milano til Asien og Afrika. På billedet fra den gamle Sankt Ambrosius Katedral ses kardinal Montini, som overrækker hver af præsterne et krucifiks.

Paverne vil have lægapostle

Arbejderes apostolat blandt arbejdere

»Ligesom på andre tidspunkter i Kirkens historie står vi også nu over for en verden, som for en stor del er sunket tilbage i hedenskab. Hvis vi skal føre de forskellige samfundslag, som har brudt med Kristus, tilbage til ham, må vi først og fremmest finde og uddanne folk, der vil hjælpe Kirken, inden for disse samfundslags egne rækker, folk, der forstår deres mentalitet og deres idealer, og som kan tale til deres hjerter i broderkærlighedens ånd. De bedste apostle og de mest nærliggende til at gøre apostolat inden for arbejderstanden er arbejderne, mens de bedste apostle inden for handelen og industrien er handelens og industriens egne folk.«

Disse ord skrev Pius XI for 30 år siden i sin rundskrivelse *Quadragesimo Anno* (1931), og de er ikke blevet mindre aktuelle med tiden. De siger os, hvad der kan og bør være en af lægfolkets vigtigste roller i Kirkens liv. Og det er så meget vigtigere, at de virkelig påtager sig denne opgave, som det er en plads der ikke kan udfyldes af præsterne.

Det er en kendsgerning, at der for Danmarks vedkommende er hundretusinder og for hele verdens vedkommende millioner af mænd og kvinder, der lever uden for Kirken. Nogle af dem er døbt, men praktiserer ikke deres religion, og de lever i en verden, som ikke har nogen som helst sans for kristendommen. Og hvad mere er: der er visse grupper inden for samfundet, for eksempel arbejdere, akademikere, kunstnere og politikere, der ikke alene betragter kristendommen som noget fremmed, men som er direkte fjendtlige over for den. Det er umuligt at skabe kontakt mellem disse forskellige grupper og en gejstlighed, der holder gudstjenester i kirkerne.

Er Kirken da lukket inde i en ghetto midt i en verden, der ikke kender den? Nej, for Kirken er ikke alene præsterne, men også den utallige skare af lægfolk, som er solidariske med præsterne. Og disse lægfolk lever i større eller mindre antal — alt efter de forskellige samfundslag — midt i verden blandt dem, der ikke tror på kristendommen.

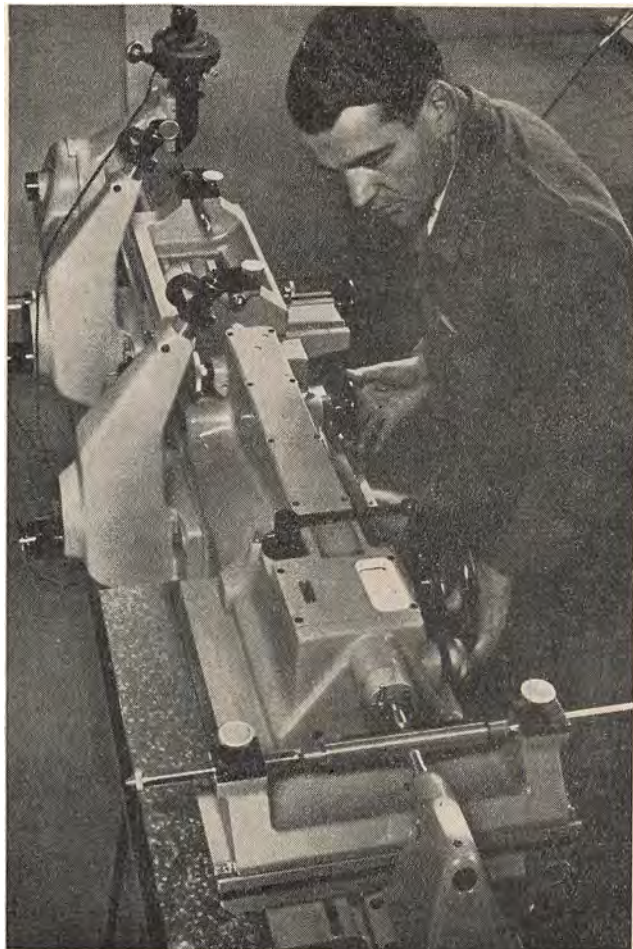
Disse lægfolk tilhører Kirken, men samtidig hører de til en eller anden af

de kender til de problemer, der optager den verden, de lever i.

Det vil sikkert være de fleste bekendt, hvordan det gik til, at pastor Cardijn i Belgien grundlagde den første afdeling af Katolsk Aktion, JOC (som her i Danmark hedder UKA: Unge katolske Arbejdere). Allerede før den første verdenskrig brød ud i 1914, undrede han sig over, at de unge, som havde fulgt katekismusundervisningen, og som havde fået en kristen opdragelse, ofte faldt fra, så snart de kom i lære. Han forstod, at det gjaldt om at forme stærke personligheder, overbeviste kristne, hvis tro var i stand til at gøre dem til apostle. Man måtte lære de unge arbejdere at være stolte af, at de var døbt.

Desuden måtte de stå skulder ved skulder. Når man er flere, kan man gøre det, som en enkelt ikke kan gøre alene. Desuden består Kirken ikke af en flok isolerede personer, men af de troendes samfund. De unge kristne, der kom ud på arbejdspladserne, måtte altså samles i en gruppe, hvor hver enkelt støttede og hjalp de andre. På den måde kunne de bringe evangeliet ud til den arbejdende verden.

disse samfundsgrupper, som ikke kender Kirken. De skal være båndet mellem Kirken og verden, eller endnu bedre: de skal være surdejgen, som gennemsyrer melet. Men dette forudsætter to ting: for det første, at de er ivrige og overbeviste kristne, og for det andet, at

Hvad er den arbejdende verden for noget? En mand eller en kvinde, en ung mand eller en ung pige tilbringer otte timer om dagen på en fabrik eller et kontor. Undertiden må de bruge en time eller halvanden for at komme frem og tilbage mellem deres bopæl og arbejdspladsen. Det hus eller den lejlighed, hvor arbejderne bor, giver dem for øvrigt ikke nogen mulighed for at lægge arbejderverdenen bag sig, for de bor i et arbejderkvarter. Hvor godt eller hvor dårligt de bor, afhænger af lønnen. Og det samme gælder alle andre grupper inden for den arbejdende befolkning, hvad enten det er landarbejdere, studerende, den tekniske ledelse eller arbejdsgiverne. Deres liv er ordnet efter et bestemt mønster, der svarer til deres arbejde, og dette arbejde stænger dem inde i et bestemt »milieu«, hvis reaktioner smitter af på dem.

Pius XI så klart, at man må leve i et bestemt »milieu«, hvis man skal kunne forstå dets indstilling og idealer. Man må nemlig elske og forstå sine medmennesker, hvis man skal kunne gøre sig forståelig over for dem. Man må leve sammen med dem, hvis man skal kunne finde ud af, hvad det er i arbejds- og boligforholdene, i transportmulighederne og i fordelingen af arbejde og fritid, der strider mod evangeliet og menneskets værdighed. Og det kan kun gøres af kristne, der tilhører det samme milieu.

Grækere blandt grækere og jøder blandt jøder...

Ved at klarlægge dette, placerede Pius XI Pauli ord midt i den moderne verden. Oldtidens samfund havde nemlig også deres mure, der skilte. Evangeliet er for alle, men Paulus havde forstået, at hvis man skulle bringe evangeliet ud til alle, måtte man være alles broder, »græker blandt grækere og jøde blandt jøder«.

Dette betød, at lægfolket med ét slag blev kaldet til en umådelig opgave. De — og de alene — kunne nemlig hver især efter det sted, hvor Guds forsyn havde anbragt dem, forstå de studerendes, landarbejdernes, søflokkenes og de øvrige arbejderes problemer og kaste evangeliets lys over dem.

Deres opgave skulle imidlertid ikke alene være at forstå disse problemer, men også at virke for at skabe andre retningslinier, at arbejde på at få indført reformer og at søge at påvirke hele stemningen over for arbejderne.

Katolsk Aktions lægapostolat forudsætter et kraftigt initiativ fra lægfolkets side. Dette initiativ må være oplyst, ledet og ansporet af troen, og derfor må lægfolket altid arbejde i nøje kontakt med gejstligheden. Pius XII sagde engang: »Når ordet lægapostolat i dag er et af de mest anvendte udtryk, er det, fordi samarbejdet mellem lægfolket og hierarkiet aldrig nogen sinde har været så nødvendigt som nu.«

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 8.: 20. søndag efter pinse (s. 741, grøn).
 MANDAG d. 9.: Johannes Leonardi (hvid), ordensstifter. Ihukommelse af Dionysius, Rusticus og Eleutherius (s. 1102), martyrer.
 TIRSDAG d. 10.: Franciscus Borgias (s. 1105, hvid).
 ONSDAG d. 11.: Mariæ Moderværdighed (s. [197], hvid).
 TORSDAG d. 12.: Søndagens messe (s. 741, grøn).
 FREDAG d. 13.: Edvard (s. 1106, hvid), konge af England.
 LØRDAG d. 14.: Callistus I (s. 1106, rød), pave og martyr.
 SØNDAG d. 15.: 21. søndag efter pinse (s. 744, grøn).

vis let omsættes til andre sprog. Dette er en løsning på problemet, og for mange synes den at være ideel.

De argumenter, der rettes mod reformeringen af liturgien, drejer sig som regel om latinens afskaffelse. Man har sagt, at Kirkens universalitet vil blive svækket, hvis det fælles liturgiske sprog afskaffes. Men hertil må indvendes, at Kirkens universalitet ikke er afhængig af et fælles sprog. Iøvrigt ville den snarere vise sig i én messe, fejret på mange sprog. Men selv de, der indvender ovenstående, ville kunne få, hvad de ønsker, hvis Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei fortsat synges på latin.

Et større problem er spørgsmålet om, hvad man skal gøre i tosprogede grænseegne. Her må den lokale biskop tage afgørelsen, om fornødent lade liturgien blive fejret helt på latin. Iøvrigt er der vel blevet prædikeret før i grænseskirkerne, og det kan da ikke have voldt uoverskuelige vanskeligheder.

Yderligere har man indvendt, at levende sprog til stadighed forandrer sig. Modargumentet er, at der ikke har været vanskeligheder med Bibeludgaverne på nationalsprogene. Den eneste vanskelighed har været, at Vulgataudgaven på latin på grund af visse filologiske svagheder har kunnet mistydes og også er blevet det. Hvis man altså, som man hidtil har gjort det med Bibeloversættelserne, reviderer oversættelsen fra den latinske grundtekst (som jo stadig vil blive bevaret i klostrenes liturgi og i de stille messer) når det skulle være nødvendigt, er man over den vanskelighed. Indvendinger mod latinens af-

Vanskeligt at erstatte *al* latin

Vi afslutter her Michael Humbles artikel om den katolske liturgi og bestræbelserne på at drage lægfolket ind i aktiv medvirken ved gudstjenesten:

Men hensyn til de sungne messer, vil det skabe uanede vanskeligheder, hvis al latin afskaffes. Derfor kan man fortsat lade Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei blive sunget på latin. Ligesom det græske Kyrie (der selvfølgelig fortsat vil blive sunget på græsk) lever videre i den latinske messe, således kan man også på denne måde lade det latinske Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei leve videre i messen på modersmålet. Det vil have den følge, at problemet om, hvordan man skal omdigte og synge disse, vil blive elimineret. Menigheden vil iøvrigt kende de latinske ords betydning, når den i reciterede messer siger disse tekster på dansk. At oven-

nævnte bibeholdes på latin i de sungne messer, vil på valfartssteder have sin betydning, når alle de tilstedeværende, skønt de er fra mange nationer, kan synge sammen på latin.

Hvis menigheden yderligere får sine gamle salmer (indgangssalmen, offertorihymnen og kommunionssalmen), vil også vanskeligheden med, hvorledes korret skal synge Introitus, offertorierset og kommunionverset på modersmålet, være bragt af vejen. Dette forudsætter, at der bliver digtet passende salmer (hermed forstås salmer, hvis tone skal være i samklang med festens tema, således som det hidtil har været tilfældet med ovennævnte vers). Når dette har kunnet lade sig gøre i Frankrig og Tyskland, mon så ikke det kan lade sig gøre andre steder? Hvad celebranten hidtil har sunget på latin, kan forholds-

Kronik

Fortsat fra side 7

musik d.v.s. sammensætning af allehånde lyde fra natur og civilisation, og endelig takket være teknikens vidundere en delvis ny lydunderholdning, som nogle vægrer sig ved at kalde musik og derfor betegner med det neutrale ord »elektrofoni« fordi tonerne frembringes i en elektrisk tonegenerator og derfra overføres til lydånd. På kirkemusikkens område foranledigede Palestrina-tidens genoplivelse i sidste århundrede forskellige forsøg på en videreførelse af stilen; der opstod et væld af ofte temmelig epigoniske messer og motetter, og denne kategori dominerer stadig forlagskatalogerne. I nyere tid har komponister — måske ud fra en mere realistisk forståelse af gudstjenestens væsen — forsøgt at anvende moderne stilretninger i Kirkens tjeneste; deuden er gregoriansk sang blevet inspirationskilde på en ny måde. (Jeg tænker her ikke på forsøgene på at »tilpasse« melodierne efter tekster på andre sprog end latin; oftest kommer melodi som sprog til at lide under »tilpasningen.«) Men alle disse toneudtryk i samme tidsalder skal nok tage vejret fra en stakkels lægmand, fagmanden med for den sags skyld.

Til gengæld møder man i dag mere end nogensinde en bestemt foreteelse: Indledning til musik d.v.s. orienterende bemærkninger om musikkens form og karakter, ofte på baggrund af et rids af komponisten og hans tid. Der står en evig diskussion om, hvorvidt man får mere ud af musikken når man ved at komponisten gik med paryk eller holdt af gåselever.

Spøg til side: Der er dem der hævder, at kendskab til ydre forhold ingen nævneværdig rolle spiller og bare skaber forkerte idéforbindelser, hvor man hellere skulle have ladet musikken »tale«.

skaffelse af samme karakter som den, at det ville være en forbrydelse mod æstetikken, eller at det ville være illoyalitet mod martyrerne, vil jeg forbigå. Alene at besvare dem ville være at give dem en vis vægt.

Fornylelsen af liturgien er ikke en let sag. Men fagfolk har i årevis arbejdet på den, og dette arbejde, som i 1956 så glædeligt førte til fornyelsen af påskeugens liturgi, vil sikkert kulminere på det kommende koncilium.

Michael Humble

Det er dog et spørgsmål, om mennesket helt kan frigøre sig for idé-forbindelser udenfor musikken — erfaringen tyder på det modsatte — og om det i benægtende fald så ikke er bedre at forsøge på at give nogle vink i den rigtige retning. Musikken er jo ikke nogen frit i luften svævende foreteelse, men har sin plads vel forankret i et vidtforgrenet kulturliv, og opfattes derfor normalt også i en kulturel sammenhæng.

Vil man prøve at hjælpe lyttere til nogle rigtige tankeforbindelser gennem biografiske og kulturhistoriske oplysninger, må man dog ikke glemme det endnu vigtigere: At hjælpe dem til at blive fortrolige med musikken selv. En del mennesker skræmmes væk fra nyere musik, ikke fordi den i sig selv er vanskeligere at forstå end den ældre, men fordi vi er mere fortrolige med det vi har hørt mange gange. Ganske vist garanterer fortroligheden ikke et dybere musikalsk udbytte, men gennem tilvænningen forsvinder choket over det uvante, vi åbnes gradvis for den vellyd der kendetegner al virkelig kunst, vi kommer på bølgelængde med den, svinger i takt med den, og det man kan lide at høre bliver man, som regel da, interesseret i at lære nærmere at kende. Men også omvendt. For at komme til at holde af musik, må man til en vis grad kende den, her er ikke tale om en ond cirkel; naturen selv sørger for at sætte os i gang, og i dag har den musikinteresserede heldigvis adgang til mangfoldige indføringer i musik, hvor læreren gennem gentagelse af brudstykker, motiver og stilistiske særheder hjælper den, der ikke magter det på egen hånd, til at lytte sig ind til de mange små virkninger, som helhedsindtrykket af et musikstykke rummer. Vi er ikke mere musikalske fordi vi kan påvise hoved- og sidetema eller sekvenser og hvad det nu altsammen hedder (ligesom vi heller ikke er bedre kristne, fordi vi kan gøre rede for den hypostatistiske union), men gennem en sådan træning bliver vi os vore musikalske anlæg mere bevidst og således også bedre i stand til at gøre brug af dem. Musik er som al kunst orden og sammenhæng, og ved at blive opmærksom på enkeltheder forstår man bedre hvad det er, der er ordnet og sat sammen (komponere = sammensætte).

»Hvordan skal man høre på musik?« kan således ikke besvares med en brugsanvisning, men kun ved en henvisning til den store mangfoldighed som menneskets opfattelsesevner og vor kultur-

situation og -tradition frembyder. Jo bedre udrustet vi er, des mere omfattende bliver arbejdet med tilegnelsen, men des dybere og rigere også erkendelsen. Trangen til at erkende er drivkraften i al menneskelig forskning, det vidste allerede slangen der fristede mennesket til at spise af kundskabens træ. Erkendelsen bliver så et mål i menneskets tilværelse, og erkendelsen af Gud det højeste mål. Kristus lover de rene af hjerte, at de skal se Gud, og den hl. Paulus taler om den fremtid da vi skal erkende fuldkomment, uden slørende mellemed, som ansigt til ansigt, erkende som Gud kender os. Og da erkendelsen er forudsætning og optakt til kærligheden, ja, selv en kærlighedsgerning fordi vi ved at ville erkende bruger de gaver Gud i visdom og kærlighed har betroet os, bliver også vor vej ad den kunstneriske erkendelse skridt på kærlighedens vej til Gud.

Jeg har i det foregående omtalt musikken som en henvendelse fra person til person. Der er ikke tale om et budskab, en oplysning i lighed med: Kom til middag på søndag! eller: Napoleon er født på Korsika. Snarere noget i retning af: Kom ud og se på solnedgangen! Det er ikke noget jeg tjener flere penge ved, heller ikke noget der umiddelbart hjælper på forholdet til en uven. Henvendelsen er ret beset heller ikke opfordringen til at se på solnedgangen, nej, den er selve solnedgangen med dens vidunder af farver, så forskellige og dog i indbyrdes overensstemmelse, store og små flader af forskellig form og dog i samordnet bevægelse, blot er det her Gud selv der viser os et glimt af skabningens harmoni, mens den for at komme til udtryk i et kunstværk passerer gennem et menneskesind. Men hvadenten henvendelsen sker gennem naturen eller kunsten, er det en smuk henvendelse, fordi harmonien, ordningen af elementerne er det vi opfatter som skønhed, og derved fornemmes selve henvendelsen alligevel også som en opfordring til opmærksomhed, åbenhed, forståelse, fordi den kalder på vor længsel efter skønhed, der atter er et udtryk for vor længsel efter Gud. Siger vi at Gud er sand og god, kan vi også tilføje, at Han er smuk. Hvorfra stammer ellers al skønhed i verden? Mon det så ikke er værd at ofre også den skønhed, som vor næste giver form i kunsten, mere opmærksomhed og ærbødighed?

Skatten igen

Må jeg i anledning af »skattemanden«s salve bede om ordet for et par kommentarer?

1) Hvad i alverden er grunden til, at han optræder anonymt? Anonymitet er altid en betænkelig sag, men kan, hvor tvingende personlige hensyn spiller ind, undertiden være påkrævet, selv om det uvægerligt svækker et indlægs vægt — hvad det også har gjort i dette tilfælde. Hertil kommer hensynet til alle de mennesker, der nu er »under mistanke« for at være fædre til indlægget: Kan man nu være *sikker* på, at det ikke er en gejstlig... Ih, og næh! og har De hørt? og er det ikke lige skrap nok, o.s.v., o.s.v. Tak, må vi bede om at få at vide, hvem skattemanden er og iøvrigt blive fri for mere anonymitet i Katolsk Ugeblad.

2) Iøvrigt har »skattemanden« fuld- stændig ret i, at ydelse af en ordentlig kirkeskat i et passende forhold til ens skatteevne simpelthen er en pligt, og noget, som intet har med almisser eller godgørenhed at skaffe. Han har, des- værre, også ret i, at langt de fleste af

menighedernes medlemmer langt fra op- fylder deres elementære pligt i så hen- seende, og at dette beklagelige forhold er hovedårsagen til, at det katolske ar- bejde herhjemme går så umådeligt trægt. Thi penge er nødvendige også i arbejdet for Guds rige.

Men jeg savnede et tilløb til en ana- lyse af grundene til, at menighedernes medlemmer er så dårlige skatteydere, som tilfældet er. Man kunne af »skat- temanden«s artikel let få det indtryk, at grunden simpelthen var almindelig slap- hed. Men det er nu vist at komme for let om ved det.

Efter min mening er det af afgørende betydning for menighedernes forståelse af deres økonomiske ansvar, at man samtidig giver deres medlemmer ind- sigt og kontrol med det økonomiske be- hov og den anvendelse af midlerne, der finder sted. Under hvilken form, det skal ske, skal jeg ikke komme nærmere ind på her, men blot pege på selve pro- blemets kerne.

Sagen er jo den, at vor tids sam- fundsborger er vant til at betale skatter og mere eller mindre obligatoriske bi- drag, dels til stat og kommune, dels til private sammenslutninger og institutio- ner, *idet han samtidig har mulighed for at skaffe sig fuldstændigt kendskab* til det budget, der ligger til grund for hans bidrag, og det regnskab, der viser, hvad pengene så er blevet brugt til. Desuden har han gennem de forvaltningsmæssige organer mulighed for at lade sig repræ- sentere, således at han i det mindste har en vis medindflydelse på udformningen af hovedretningslinjerne for den økono- miske politik i det samfund (stat, kom- mune, sygekasse, fagforening eller hvad det nu kan være) han yder bidrag til.

Sådan er det også i de fleste religiøse samfund, men ikke hos os. Det nærme- ste, vi kan komme en demokratisk for- valtning, er gennem forvaltningsrådene, hvor nogle af sognepresten udpegede lægfolk sammen med præsten har hånd i hanke med økonomiske spørgsmål i det enkelte sogn. Sognene herhjemme er imidlertid så uensartede både med hen- syn til størrelse, struktur, økonomiske midler og økonomisk behov, at en ud- ligning under en eller anden form er påkrævet. Dette burde formentlig ske gennem en hele stiftet omfattende kir- keskatsordning, således som »skatteman- den« også er inde på i sit indlæg.

Jeg er meget vel klar over, at Kirkens forvaltning er underlagt visse fælles regler, som sætter meget snævre grænser for, hvad vi i Danmark kan gøre for at skabe mere værdige, demokratiske til- stande på dette specielle område. Her må man jo håbe på, at det forestående koncil vil indføre reformer eller i hvert fald tillade en mere udstrakt lokal fri- hed. Men jeg har indtrykket af, at der i hvert fald hvad oplysning om økonomi- ske forhold, budget, langtidspaner og

SKATTEMANDEN er identisk med overlæge K. Meldahl, Kø- benhavn, men hvor mange havde gættet det? Ingen af de læsere, som har henvendt sig til os, tænkte på den mulighed. Det bør tilføjes, at overlæge Meldahl ikke krøb i »skattemanden«s ham for at dølge sit åsyn og navn, men for at være en røst fra folket.

Iøvrigt er det bladets princip kun at optage anonyme indlæg, når helt særlige grunde taler for det. Der var ikke sådanne grun- de i dette tilfælde, og vi kunne let have overtalt indsenderen til at sætte sit navn under teksten.

Beklageligvis har enkelte læ- sere følt sig stødt over brevets »friske« tone. Vi blev endda te- lefonisk spurgt, om »Rom stod bag dette«. Det var tydeligt til- kendegeviet i en indrammet re- daktionel bemærkning, at hele siden var et læserbrev, og selv- følgelig har det ikke først været forelagt i Vatikanet!

Skattemandens oplæg har nu fremkaldt flere gode breve og forespørgsler. Forhåbentlig vil der komme et resultat ud af den- ne debat mellem katolikker, som erkender, at de er ansvarlige for Kirkens trivsel her i landet.

De sagkyndige lægfolk kan i samarbejde med gejstligheden finde frem til en ordning, der stabiliserer vor økonomi uden at kræve det uoverkommelige af de enkelte katolikker. Selvfølgelig er der vilje til at yde det nødven- dige. Man ønsker blot klar be- sked og rene linier.

Red.

regnskabsoversigter angår udmærket godt kunne gøres langt mere, end vi hidtil har gjort herhjemme, også under den nuvæ- rende kanoniske lov. Jeg vil opfordre til, at man undersøger, om visse skridt på dette område ikke var ønskelige. Jeg tror, de afgørende ville bidrage til, at lægfolket forstod sit økonomiske ansvar og handlede derefter.

B. Mannov

FORSIKRINGS COMPAGNIET FOR KONGERIGET DANMARK A/S

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K.

Telefon Central 10.093

Oliefyр

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

NORDISK KULAGENTUR A/S

Sven E. Frederiksen

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

RETRÆTE FOR DAMER I TRØRØD

afholdes fra søndag d. 22. okt. (eftermiddag) til lørdag d. 28. okt. (morgen). Pris: kr. 100,-. Tilmelding senest d. 17. okt. til fru Grete Dohm, Røntoftevej 4, Søborg. Tlf. Sø. 4980. Retræten ledes af pater J. Coenen S.J.

LÆST og HØRT

ved E. D.

Hvordan ser man indenfor den katolske kirke på den sækularisering, som bekymrer mange i vor danske folkekirke? Spørgsmålet blev stillet under en samtale, Kristeligt Pressebureau, forleden havde med pastor Peter Schindler, der (her gengivet fra Skive Folkeblad) svarede:

— Sækulariseringen fornemmes også i den katolske verden, omend ikke så udpræget som f. eks. i den danske folkekirke. Men vi er helt klare over, at Kirken i sit forhold til mennesker må omstille sig, fordi vi har at gøre med en anden mennesketype end tidligere. Det er ikke den store uvilje, men den store ligegyldighed overfor religion og gejstlighed, som præger den brede befolkning i de gamle kulturlande. — Som jeg hørte en italiener sige: »Jeg vil gerne leve uden præst, men nødig dø uden præst og sakramente!«

— Har De også udfyldt et spørgeskema til behandling i anledning af konciliet?

— Det er overstået, og bl. a. er jeg vist en af de få, der har skrevet, at jeg

R. Schulik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30
Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
Aabenraa Brugsforening

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri

AABENRAA
Grundlagt 1806
Aabenraa: Storegade 24
Kbhvn.: Basnæsvej 23, Brh.

ønsker frihed til ligbrænding... men det er nu et af de mindre ønsker.

— Når dette koncilium er afsluttet, vil man så kunne vente kirkelige reformer af omfang som aldrig tidligere?

— Tidligere ville jeg nok have sagt, at resultaterne må man vente om ca. 30 år, når de gamle og sure er døde, og de unge har fået gennemført de nye tanker. Denne gang tror jeg, at man vil spore resultater allerede om 10 år på grund af den rapide udvikling.

o

Debjergpræsten har været til sølvbryllupsfest på landet, hvilket giver ham anledning til at filosofere over den kunst at vælge den rette salme til den rette anledning:

Nu sidder vi endelig ved bordene, og som gode kristne folder vi hænderne og synger for fuldt drøn: »I Jesu navn går vi til bords at spise, drikke på dit ord. Dig, Gud til ære, os til gavn, så får vi mad i Jesu navn.«

Jamen, spørger Debjergpræsten, hvor mange af os, som har den dejlige suppe-duft i næsen, magter at spise al den gode mad, drikke al den gule sodavand til Guds ære? Eller man synger fromt og gudhengivent Ingemanns: »Du kvæger i ørken den tørstende sjæl, du bjerger den bævende due« — og man tænker nøgternt ved sig selv, at man jo da ikke er ligefrem hverken tørstende eller bævende. Eller man tænker ikke, man synger, bare fordi de andre synger. Og det nu engang hører sig til at begynde festmåltidet på denne måde.

Jeg har ikke det fjerneste imod bordbøn, tværtom da. Men var det nogen skade til at betænke, at da Johan Nornn 1544 skrev verset: »I Jesu navn går vi til bord«, var det ment som en altergangssalme? Endvidere, at da Ingemann i 1845 skrev sin omdigtning af Davids salme 36 (»Til himlene rækker —«), var det bestemt ikke ment som nogen bordbøn.

o

En tidligere landssekretær ved bevægelsen *Unge Hjem*, Bernhard Kragsskov, er blevet betænkelig ved forskellige strømninger i tiden. Det er især fællesmarkedsplanerne, der giver ham grimme drømme. Han mener, at udviklingen kan føre os lige i armene på pavestolen, og for at kalde til samling mod en sådan fare lader han krigsluren skratte i diverse missionshuse. Sidst hørtes den i »Elim« i Holstebro.

Når man læser de påfølgende avisreferater må man lade hr. Kragsskov, at han mestrer den klassiske kunst at forenkles en

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14—16,
Ordrup. Tlf. 225.
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

ANDR. KRØYER'S BOGHANDEL

v. Chr. Henningsen
Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
Papir . Stort boglager
Fyldepenne

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

Kaj M. Jensen's Optik

Købmagergade 32, København K
Telefon Byen 6200

Største udvalg i mod. briller
Lev. til samtlige sygekasser
Grundig korrekt synsprøve
Alt i kikkerter

svær problemstilling. Pavestolen har økonomisk magt, fastslår han, og den, der har økonomisk magt, vil også få politisk magt — og dernæst åndelig magt. Blicher til slutningen til fællesmarkedet en realitet, kan det blive til virkelighed, at f. eks. 200.000 italienske arbejdere søger til Danmark — for arbejdsmarkedet skal jo være frit.

Men, siger han videre, de 200.000 italienere fører en ny tro med sig. De vil danne et nyt samfund, og de vil rejse en katolsk kirke. Så har pavestaden sat sig fast i Danmark, for gennem kirken vil man også få politisk og økonomisk magt. Der er vist ikke så forfærdelig mange, der har læst Rom-traktaten igennem, men det burde man gøre, påpeger Bernhard Kragsskov, der altså gennem selvstudier er fortrolig med den traktat, som først i disse dage foreligger på dansk. Godt skuldret!

Nu er Bernhard Kragsskov jo ikke den første, hvis fantasi har

Peder Vup

*Sivene i mosen er så
høje som Gud, siger
Peder Vup.*

ladet allehånde troldtøj vrimle i tågen — omend tallet 200.000 er grumme stort. Han kan, forekommer det, behøve et godt ord at hente fornyet styrke i, og vi vil da foreslå det gamle mundheld, der siger, at den, der dør af skræk, skal begraves i en rendesten.

Julemarked i Bredgade

Julemarkedet i år kommer ikke til at hedde »Julemarked«, fordi denne betegnelse kun må gælde arrangementer, der tager sigte på julehjælp. Af samme grund afholdes den (altså basaren!) sidste søndag i november, det er 26. november.

Ordet »Menighedsplejer« er heller ikke betegnende for det man venten: hjælp til økonomisk vanskeligt stillede mennesker eller hjemmesygepleje o.lign. Den slags hjælp er det vist ikke så svært at fremskaffe i dag takket være dansk sociallovgivning. Hvad vil vi da have pengene til? Til det, det er allersværest at skaffe dem til: et kontor! Men har man, som jeg, fulgt dette kontors virksomhed i mange år, så ved man, at de nuværende »gode tider« ikke forhindrer, at store og alvorlige menneskelige problemer opstår; der kræves menneskelig og kristen omsorg for moralsk og psykisk vanskeligt stillede børn, vejledning i sociallovgivningens komplekse, juridisk første-hjælp o.s.v. Katolske Menighedsplejers Rådgivningskontor yder altså trosfæller direkte moralsk og indirekte økonomisk hjælp, der mange gange overstiger det, det koster at drive kontoret. Men det er altså humlen: Kontoret skal kunne drives! og det må nødvendigvis drives af sagkyndigt personale og sagkyndigt personale skal have løn (hvad selv så åndelige personer som præster

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

jo også skal have). Vort kontor har mange venner, der øver en eller anden social indsats; andre, der støtter med medlemsbidrag eller gaver. Men vor økonomi er vaklende. Derfor må vi have jule... undskyld: basar. Ofre De 30 kr. på basaren, gør De det muligt for kontoret at hjælpe folk til måske 3000 kr. om året. Ja ofte, hvor det drejer sig om børn, til et trygt adoptiv-hjem for hele livet.

Altså: Kan De sy, baldyre (hedder det vist), strikke... eller fremstille andre ting, så gå venligst i gang. Har De nogle materialer, De kunne tænke Dem at skænke, eller har de gode ideer, så lad os det vide. Og hvis alt dette forekommer Dem for anstrengende, så har vi ikke noget imod, at De *køber Dem fri* ved at møde op den 26. november og bruge en masse penge. Det er da til at hitte ud af.

Alle tilbud modtages med tak på PALæ 6936, daglig kl. 9.30—11.

Kjeld Geertz-Hansen
P.S. Til »Klitborg«s venner: en vis andel fra basaren går til at afbetale gælden på Klitborgs modernisering.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører
Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Sparekassen
for Lyngby og Omegn

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Kunderne siger:
*DEJLIGE MØBLER, en venlig
ekspedition — og ikke dyr.*

Anders Svendsen

Ndr. Frihavnsgade 13,
København Ø . Tlf. C. 8146
*Ugebladets læsere har 10 % rabat
på tæppe- og gardinstoffer.*

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

KBK

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

Nye film

Messe for en skøge

Vi er ikke alt for forvante, rent procentvis, med mere seriøse film fra Amerika, og det er derfor en særlig glæde at overvære filmatiseringen af Willian Faulkner's roman *Sanctuary* og skuespillet *Requiem for a Nun*. Som bogens titel, »Det allerhelligste«, bedre end filmens angiver, er det intet ringere end tilværelsens allervigtigste problemer, der belyses: tro, synd, soning og frelse gennem lidelse og offer.

En negertjenestepige, tidligere narkoman og skøge, ved navn Nancy er tiltalt for at have myrdet sit herskabs, Temple og Gowan Stevens', lille barn. Hun dømmes til døden, da der ikke skønnes at være formildende omstændigheder, og anklagede selv fremkommer ikke med noget til sit forsvar.

Fire måneder senere, dagen før eksekutionen, opsøges Temple af forsvareren, Ira, da han har en klar fornemmelse af, at hun fortier noget af betydning for sagen. Først forsøger hun, den stolte, forkælede og overfladiske guvernørdatter, at lyve, hvilket hun er særdeles veltrænet i. Men »noget i« Iras øjne får

Lee Remick som Temple i »Messe for en skøge«.

Filmen prætenderer at være en lødig historie, som skildrer vanskelighederne for to unge mennesker i storbyen New York. De to unge, Tony Curtis og Debbie Reynolds, gør i og for sig, hvad der kan gøres for at redde historien hjem, men alle anstrengelser mislykkes. Det hele er ganske simpelt for banalt. Bipersonerne er tegnet for groft og unuanceret. Iøvrigt optræder så godt som samtlige implicerede på en måde som må anses for at være i direkte strid med den sunde fornuft.

Ganske vist er det New York og ganske vist er vore unge venner kommet ind med den allersidste forbindelse fra landet, men alligevel, — ud fra vore forudsætninger — virker filmen i

hende til at indse, at nu gælder det ikke om at »redde ansigt«, men om at frelse sin sjæl, og hun indvilliger i at opsøge sin far for at formå ham til at benåde Nancy.

Overfor ham afslører hun det hæslelige dobbeltliv, hun har ført, dels som den uangribelige societyfrue og dels som den lidenskabelige elskerinde for en alfons og bordelvært, »Candy«, som hun er erotisk besat af. Da han, som hun i fem år har troet var død, pludselig dukker op i hendes tilværelse igen, vil hun forlade sin mand og ældste søn og tage den yngste med sig for at kunne leve sammen med dette handyr, som Nancy kun alt for godt kender og gennemskuer, da hun selv har været i kløerne på ham. Hun foreholder Temple, at af alle de kvinder, han hidtil har udnyttet, er hun den tåbeligste, fordi hun tror, hans drifter har at gøre med forelskelse endsigte kærlighed. De andre lod sig dog lokke, fordi fattigdom og elendighed tvang dem. Hun prøver at få Temple til at indse, at Candy kun er ude på at få Gowan til at betale løsepenge for barnet, og lade Temple om at forsørge dem som prostitueret. Intet formår dog at bremse den forblindede, der kun søger sin egen tilfredsstillelse.

Da er det, at Nancy begår sin fortvivlede handling for at frelse barnet fra det, hun af egen erfaring ved er værre. Det sætter en brat og grufuld

Heksekedlen

alle tilfælde ikke ægte. Det er muligt at den kan tages som et udtryk for en enkelt side af amerikansk levevis, men selv her vover jeg at sætte et spørgsmålstegn. Filmen vil fortælle os at tilværelsen for sådan to unge er ond — hvad vi i og for sig ikke et eneste øjeblik er i tvivl om. Sandheden er blot den, at ondskenen er endnu mere ond, skuffelserne endnu større og glæderne endnu færre, end filmen viser.

Instruktøren har forsøgt at skabe en vægtig film, men har undervejs i sentimentalitetens navn svigtet realismen til fordel for de knuste tårer og de større indtjeningsmuligheder. Kort kan denne film karakteriseres ved mottoet: »Dette er ikke sandheden«. — Iøvrigt er den i farver, hvilket ikke gør den bedre!

Forbudt for børn.

Th.

stopper for Temples forehavende, som ingen derved har fået kendskab til.

Stillet overfor denne afsløring erklærer guvernøren, at der intet er at gøre på så sent et tidspunkt, dette kunne Ira ikke være uvidende om. Rasende vender Temple sig mod forsvareren og spørger, hvorfor han så ville have denne tilståelse? »For din egen samvittigheds skyld«, lyder hans stiltfærdige svar.

Temple ønsker nu at se den dødsdømte og bliver ført til cellen, hvor hun møder en fattet og stærk Nancy. I sit jævne sprog forklarer hun Temple, der nu har lært ydmygheden at kende, at frelsen ligger i at møde livet, som det er med alle dets ubehagelige krav. At vi ikke kun drager os selv til ansvar, men alle vore medmennesker påfører vi skyld og lidelser ved vore syndige handlinger.

Temple føler den styrke, der udgår fra Nancy, og siger til hende, at hun er bange for fremtiden. Nancy svarer blot det ene ord: »Tro«.

Det er unægtelig en krævende opgave, den engelske instruktør, Tony Richardson (tidl. *Ung vrede* og *Tribunehelten*), har haft, men han og skuespillerne har skilt sig mesterligt fra den og skabt en betagende film, der trods den dystre handling giver udtryk for et helt igennem positivt og kristent livssyn.

Forbudt for børn.

bm.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 41 . 13. oktober 1961 . 109. årgang . 85 øre

I trafikken har vi et *moralsk* ansvar for andre

De vil indrømme, at ældre mennesker næsten aldrig beder om hjælp i trafikken. De ældre ønsker i reglen at klare sig selv på trods af de svagheder, alderen naturligt medfører — men sandheden er, at de sjældent kan. De senere år har vist, at flere og flere ældre kommer ud for alvorlige færdselsulykker. Sidste år var tallet over 3.000, og af samtlige dræbte fodgængere var hveranden over 60 år!

Dette er baggrunden for den kampagne, som Rådet for større færdselssikkerhed i øjeblikket gennemfører landet over. På den ene side forsøger man på meget enkel måde at forklare de ældre nogle af de vigtigste færdselsregler; alle folkepensionister får tilsendt en vejledende brochure, der arrangeres foredrag for de ældre, og instruktive plakater ophænges på alderdomshjemmene. På den an-

den side opfordres de yngre trafikanter til at hjælpe de ældre. Dette er kampagnens vigtigste led, fordi man må se i øjnene, at de fleste ældre vil have svært ved på egen hånd at lære nye og bedre færdselsvaner.

Kampagnen for de ældre kommer på en særlig måde os katolik-

ker ved. Det er nemlig første gang, at Kirken herhjemme aktivt medvirker i den officielle færdselspropaganda. De fleste ved allerede fra aviserne, at Rådet for større færdselssikkerhed har henvendt sig til præsterne inden for folkekirken samt til biskop Th. Suhr og de øvrige statsanerkendte trossamfund og anmodet om, at der under gudstjenesterne søndag den 15. oktober må blive lejlighed til at omtale vort ansvar i trafikken, særlig med henblik på de ældres sikkerhed.

Henvendelsen er blevet mødt med naturlig velvilje. Enkelte folkekirkepræster har ganske vist ytret tvivl, om det nu også hører sig til at prædike færdselsmoral i kirkerne, men flertallet er dog enige om, at budet om næstekærlighed og den kristne pligt til ikke at skade næstens liv, sundhed og ejendom i høj grad også gælder i trafikken.

I en tale til deltagerne i en international kongres for færdselssikkerhed sagde pave Pius XII bl. a., at praktisk religionsudøvelse i hverdagen og Guds anerken-

Billedet: Hvor ser det smukt og fredeligt ud — men der er sket meget, siden denne oldsmobile vakte opsigt på landevejene...

delse i det offentlige liv er den sikreste udvej til at formindske færdselsulykkernes forfærdende antal. Paven fordrede streng disciplin i trafikken, men fremhævede, at der her ikke blot skal herske regler og forskrifter, men frem for alt også næstekærlighed, der byder enhver trafikant i medmennesket at se sin broder eller søster og i kærlighed at tage hensyn til hinanden. Paven anklagede bl. a. fart-lidenskaben som en af de første årsager til massedrabene på gader og veje, og han sagde videre, at enhver trafikant må holde sig inden for en bestemt sikkerhedsgrænse for at kunne skåne de uforsigtige trafikanter og klare uforudsete vanskeligheder, som pludselig kan dukke op.

»Lad os således gøre vort, og Gud vil ikke forholde os sin velsignelse — Gud, som engang før eller senere vil kræve hver enkelt af os til regnskab for, hvorledes vi har draget omsorg for ikke alene vor egen sundhed og vort eget liv, men også vore medmenneskers«, sluttede paven.

Disse alvorlige og indtrængende ord er her citeret fra en brochure, som den tyske pater Paul Schulte — bedst kendt under navnet »den flyvende pater« — har skrevet, og som er udsendt til vesttyske katolikker under en stort anlagt færdselskampagne i forbundsrepublikken for et par år siden. En tilsvarende pjece blev iøvrigt udsendt af den tyske evangeliske kirke. Dette er et blandt flere eksempler på, hvorledes Kirken mange steder i udlandet tager del i det almindelige arbejde for færdselssikkerheden. En sådan virksomhed har måske hidtil været mest udpræget i den engelsktalende verden, hvor man har set mangfoldige færdselsplakater med religiøse motiver, og hvor det ikke

Her i landet har ikke så få bilister fået deres vogn velsignet, men det er selvfølgelig sjældent, man ulejlig selv paven til denne opgave. Johannes XXIII velsigner her en ny bil, som Citroën-fabrikkerne skænkede Vatikanet.

er usædvanligt, at færdselskampagner markeres ved særlige gudstjenester.

På den europæiske trafikministerkonference kom man sidste år også ind på disse spørgsmål. Man kunne konstatere, at Kirken spiller en aktiv rolle i arbejdet for færdselssikkerheden i Italien, Storbritannien, Schweiz, Tyrkiet, Tyskland og Østrig, mens det hidtil ikke har været tilfældet i Danmark, Norge, Sverige og Spanien. I Belgien, Frankrig, Luxembourg og Holland synes Kirken ikke at være gået længere end til blot at udtrykke almindelig interesse for sagen.

På konferencen udtrykte man stor tilfredshed med Kirkens medvirken, hvor den finder sted, idet en appel fra Kirkens side må forventes at have en særlig god virkning. Man kunne også fastslå, at Kirkens virksomhed ikke udspringer af noget ønske om at trænge sig ind på trafikautoriteternes arbejdsområde, men at den sker ud fra den erkendelse, at trafikanterne i højere grad må forstå deres moralske ansvar i trafikken.

Nu kan man ikke slå sig til tåls med de mere abstrakte formuleringer af trafikanternes ansvar og pligter. Den rette moralske indstilling må komme til udtryk i handling, og den aktuelle kam-

pagne for de ældres sikkerhed giver glimrende lejlighed til dette. Kampagnen går ud på at hjælpe de ældre — og hvordan gør man det?

Tal »trafik« med de ældre i Deres familie eller omgangskreds og fortæl dem uden at skræmme, hvor farlig De selv anser trafikken for at være. Mange ældre er med alderen blevet uvillige til at lære nye måder at færdes på, bl. a. fordi den øgede risiko ikke rigtig er gået op for dem.

Gode råd til ældre trafikanter

Forklar, at det er mindre farligt at færdes uden for myldretiden. Lær de ældre at vælge en rute, der er så fredelig og sikker som mulig, når de skal på besøg eller i byen.

Få de ældre til at forstå, at de må vise tålmodighed, når de vil krydse kørebanen, og at de må vente med at træde ud fra fortovet, til der er et stort ophold i de kørendes rækker. Fortæl, at de naturligvis altid skal bruge fodgængerfeltet, selv om det er en lille omvej.

Er De kørende, så vær særlig agtpå-givende, når De ser ældre mennesker i nærheden, og vær parat til at standse øjeblikkeligt. Ældre mennesker handler ofte impulsivt og overraskende.

Er De gående, så tilbyd Deres hjælp til ældre, som De kan se vil over gaden eller vejen. Benyt lejligheden til at demonstere, hvor omhyggeligt De ser Dem for, før De træder ud på kørebanen, og at De ikke betænker Dem på at gå over i et fodgængerfelt eller ved et vejkruds, hvis der er et i nærheden.

Hvis De går sammen med et ældre menneske på en mørk vej, hvor der hverken er fortov eller cykelsti, så husk at gå i vejens venstre side imod færdselsretningen og forklar denne regel til ældre, som De ved færdes sådanne steder.

Endelig er det meget vigtigt, at De forklarer de ældre, at deres fysiske svagheder, som de enten ikke vil eller kan erkende, gør det livsfarligt for dem at erstatte cyklen med en knallert, fordi dette hurtige køretøj bringer dem i vanskelige færdselsituationer, som de slet ikke er vant til fra cykelkørslen.

HJJ

I næste uge vil pater Vagn Hansen O.P. redegøre for en præsts vurdering af vort ansvar som trafikanter.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annoncerekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Breve til redaktionen

Det bør vi ordne

Det var en dejlig frisk — kon-
tant — artikel Ugebladet bragte
den 22. september om kirkens
økonomiske indtægtsproblemer.
Det var en appel til frivillig be-
taling af det, vi bør betale.

Men skatteudskrivere og skatteop-
krævere og hvad deraf følger var nu
næppe blevet opfundet, om samfunds-
borgere havde forstået, at de goder,
der kun kan skabes i fællesskab, koster
penge, og om borgerne havde erkendt
disse goders værdi og pålagt sig pligt til
frivilligt at yde deres naturlige andel af
de nødvendige penge.

Disse fæle mennesker eksisterer imid-
lertid. For den gik jo ikke kun med
frivilligheden. Og vi har da også måt-
tet acceptere dem som nødvendige, om-
end de aldrig blev populære. Men i
vore menigheder har vi ikke sådanne
fæle mennesker. Vi bygger stadig hele
den daglige økonomi på, at der vil
komme penge nok ad frivillighedens
vej.

Jeg tror, at det er uklogt at fort-
sætte på den måde. For vore økonomi-
ske forsæt er ikke bestandige som den
klippegrund Kirken iøvrigt bygger på.
Det er en god og også smuk idé, at
hver af os fremtidig betaler et beløb til
Kirken, der svarer til 10 pct. af vor
årlige skattebillet. Men når beløbet ikke
er et påtrængende krav til os, tror jeg
ikke, at pengene kommer ind som tænkt.
Og at de umiddelbart skulle være skat-
tefri overfor stat og kommune er urig-
tigt, hvis vi giver pengene frivilligt —
de skal være pålignet os af Kirken.

Nu siges det, at biskoppen ikke vil
have sat sådan et apparat i gang, som
ligning medfører — betaling skal være
frivillig. Intet ønske er mere naturligt
fra en biskop. Apparatet koster jo end-
nu flere penge, end man ikke har. Og
det er meget kedeligt — ja direkte ube-
hageligt — at en biskop gennem en på-
ligning skulle »bede« os om de penge,
vi selv burde bringe Kirken. Men hvor-
for skal biskoppen overhovedet blandes
ind i det på en sådan direkte måde.
Det bør vi da selv kunne ordne. Når
vi må erkende, at vore forsæt ikke er
særlig bestandige, bør menighederne
etablere et skatteligningsorgan.

Dettes arbejdsgrundlag kunne f. eks.
være medlemmernes skattebillerter fra
stat og kommune, og så sognets budget.
Det sidste bør ud over hidtidige poster
indeholde beløb for alle de nødvendige
vedligeholdelsesudgifter der ikke blev
råd til forhen, men også indeholde en
post for forældelse af bygninger og in-
ventar. Den sidste post bør tjene til op-
sparing for afholdelse af udgifter ved
kommende nybygninger og lignende. En-
delig bør en post for menighedens bi-
drag til bispestolen ikke glemmes.

Jeg tror ikke, at biskoppen ville have
noget imod et sådant initiativ. For nog-
le år siden blev Kirken herhjemme et
selvstændigt bispedømme. Det betød
også, at vi blev anset for at være i
stand til at klare os selv i økonomisk
henseende. Og det kan vi også godt!

*Der er mange, som ikke er klar over,
at Kirken har noget, der hedder kirke-
skat. De bør oplyses.*

*Der er mange, som véd det, og ikke
betaler. De skammer sig forhåbentlig.
Vi kan hjælpe dem med at få betalt ved
at kræve dem gennem en påligning.*

*Der er mange, som i dag betaler sam-
me beløb i kirkeskat som for 20 år si-
den. De skal oplyses om, at prisstignin-
ger også har ramt Kirken, og at den
almindelige stigning i levefoden ikke er
blevet præster til del — tværtimod.*

*Og — de mange, som betaler tidssva-
rende — og nogle mere end det — skal
vi takke særligt og bede om hjælp til
gennemførelsen af en ligningsordning.*

Det er ubehageligt at blive krævet
for penge. I dette tilfælde dog vist kun,
såfremt kravet samtidig rører ved en
mindre god samvittighed. Vi kan klare
os selv ude i menighederne — og vi kan
også klare den daglige drift af bispe-
stolen. Hvad der så måtte komme til
Kirken udefra, kunne alene bruges til
nydannelser — og dem trænger vi til —
fremgang for helheden giver også vækst
for den enkelte.

At biskoppen skulle blive »snydt«,
kan jeg dårligt forestille mig. Om man
betaler penge til kancelliet eller sognets
kasse burde efterlade samme trygheds-
følelse. Men det er rigtigt, at regnska-
berne selvfølgelig skal være i orden. I
nogle sogne sendes årsregnskabet til
alle betalende medlemmer. Det er en
god skik. Den øger interessen og mod-
arbejder eventuel skepsis, der dog som
oftest udtrykkes af dem, der ikke be-
taler — for »det går jo alligevel«.

Til sidst — jeg véd godt, at det store

Fortsættes side 5

Søstre driver jysk gård

Ekstrabladets udmærkede medarbejder, redaktør Frits Høyrup, har besøgt *Jesu små søstre* på gården ved Øm og sammen med fotograf Erik Friis lavet en helsides reportage i bladet. Efter aftale med redaktør Høyrup bringer vi her uden ændringer hans tekst:

o

Fire unge kvinder driver en gård i Midtjylland. De lever et liv i arbejde og bøn. De kommer fra Frankrig, Schweiz og Belgien og er medlemmer af den katolske orden »Jesu små søstre«. Søstre vil prøve at efterligne Jesus af Nazareth og gennem deres eksempel søge at vinde nye tilhængerne for deres tro.

Gården ligger i et dejligt landskab

ned til Mossø, ikke langt fra ruinerne af det store, middelalderlige, katolske kloster i Øm.

Da »Ekstrabladet« besøgte *Jesu små søstre*, lå de på knæ bagved hønsegården, i fuld gang med at luge i et stykke med køkkenurter. Til en del af sæsonarbejdet i marken har søstre hjælp fra en maskinstation, akkurat som andre landbrug har indrettet sig i dag. Men ellers er der ikke noget arbejde i hus, på mark eller i stald, søstre viger tilbage for.

Sidst på eftermiddagen var det tid at få kørerne ind fra græsmarken.

Søstre gik hen til det elektriske hegn og kaldte:

— Maren... Maren... Krølle... Krølle...

Det er gårdens to malkekøer, der som regel lystret tilråb. Kørerne blev hurtigt

drevet ind i stalden, og malkearbejdet begyndte. Et par af søstre fik travlt med at blande foder til grisene. De fik bl. a. kogte kartofler og brændenælder (sunde på grund af det store jernindhold).

Gårdhunden »Vaks« fulgte de små søstre overalt og hjalp til med vældig energi, da kørerne skulle drives ind til malkningen.

Flere timer om dagen knæler *Jesu små søstre* i bøn i det lille kapel, der er indrettet i en af gårdens stuer. Alteret er holdt i moderne linjer, og over det hænger et krucifiks med den korsfæstede Jesus.

Gårdens opholdsrum er meget sparsomt udstyret. Søstre lever uhyre beskedent. De har ikke telefon, ikke radio eller fjernsyn. Der er ikke køleskab eller master-mixer i køkkenet og ingen vin til maden.

Søster Noëlle ville gerne byde sine gæster på en forfriskning. Hun tog fra køkkenet en flaske hyldebærssaft og smurte nogle madder med ost og rabarbermarmelade.

På bordet lå et farvefoto af pave Johannes, smukt indrammet, en gave til

søstrenes hjem fra venner i Horsens.

De små søstre går klædt i en lang, blå kittelkjole. På brystet hænger ordens symboler: et kors med et rødt hjerte.

Ordenen Jesu små søstre blev stiftet i Touggourt i Frankrig i 1939 og har i dag 800 medlemmer i alle dele af verden.

Ideen til ordenen er kommet fra den franske munk Charles de Foucauld, der især arbejdede i Nordafrika og i 1916 blev myrdet af touaregere. Inden sin død havde han udarbejdet regler og forordninger for de nye ordener »Jesu små søstre« og »Jesu små brødre«.

Gården ved Mossø er på 50 tønder land og ejes af den katolske kirkes overhoved i Danmark, biskop Th. Suhr. De fire søstre er Soeur Noëlle fra Frankrig, Denise Simone fra Frankrig, Helene Marthe fra Schweiz og Gode Frieda fra Belgien. De taler fransk indbyrdes, men er ved at blive dygtige til dansk.

De nærer nemlig intet ønske om fuldkommen at isolere sig. De går af og til på kaffevisit hos naboerne og er ofte gæster på den katolske ungdomsborg i nærheden. Og de tager hjerteligt og gæstfrit imod naboer og venner, der kommer på besøg.

Billederne på modstående side og på denne giver nogle glimt fra søstrenes dagligliv med dets faste rytme af bøn, arbejde og fritid. Der læses regelmæssigt — men ikke hver dag — messe i gårdens kapel, hvor det hellige sakramente opbevares i tabernaklet.

(Foto: Erik Friis)

Breve til redaktionen

Fortsat fra side 3

flertal af religiøse kredse her i landet betragter det at tale om penge og religion på samme tid som noget næsten uartigt. Er nogen i vore menigheder smittet af denne opfattelse, vil de næppe synes om det, jeg har skrevet. Religionen kommer nu imidlertid hele vort dagligliv ved. Altså også vor pengekasse.

Poul Hjorth

Vi har modtaget to breve med spørgsmål vedrørende »Skattemanden«s forslag om at betale kirkeskat, der svarer til 10 pct. af den ordinære skat. En læser i Århus spørger, om det ikke var tanken, at man skulle betale 10 pct. af kommuneskatten eller det beløb, man ellers måtte betale til folkekirken. En læser i Kalundborg har formuleret et lignende spørgsmål og mener, det ville være rigtigt, at katolikker i kirkeskat kun betalte det samme som folkekirkens medlemmer betaler, idet man iøvrigt yder bidrag gennem kollekter, Sankt Knuds Gilder m.m. og for eksempel de skattefri gaver. Det fremhæves, at kirkeskatten, hvis den overstiger et beløb, der svarer til folkekirkens skat, ikke er fradragsberettiget, medmindre man har underskrevet en særlig erklæring.

Vi kan ganske kort svare: »Skattemanden«s forslag går ud på, at man betaler 10 pct. af hele sin skat (ikke blot af kommuneskatten). Det er rigtigt, at man på den måde betaler mere end folkekirkens medlemmer yder i kirkeskat, men — som læseren fra Kalundborg selv gør opmærksom på — må vi nødvendigvis betale mere. Folkekirken kunne heller ikke klare sig med det beløb, der indkommer gennem kirkeskat. Den får betydelige tilskud fra staten gennem den ordinære skat — som vi katolikker iøvrigt er med til at betale (ikke fordi vi har noget imod det!)

»Skattemanden« har ret, når han skrev, at en kirkeskat på for eksempel 10 pct. af den ordinære skat er fradragsberettiget. Det er den, hvis man underskriver en såkaldt forpligtelseserklæring, ifølge hvilken man lover at yde over en periode på mindst ti år en bestemt procent af sin indkomst eller af sin skat. Man kan da forpligte sig til at yde 10 pct. af sin skat, og beløbet bliver fradragsberettiget. Red.

To andre breve til redaktionen findes på side 12 og 13.

Den nordiske solsang

Af provisor Preben Hahn-Thomsen

Da vor salmebog udkom i 1951, opfyldte den et længe næret savn hos danske katolikker; den lovprisning, der rummes i vor rige salmeskat, blev lyst i kuld og køn af Kirken, og et bånd, der knytter alle af kristennavn sammen, blev til en økumenisk bro. Men mange — og ofte dybt fromme — katolikker spurgte, om dette nu også var oprindelig katolicisme; om Kirken i Danmark fra hedenold havde knyttet modersmålets digtekunst til Guds tjeneste? Spørgsmålet var ikke helt uberegtiget, da den ældste salme, »Krist stod op af døde« næppe kan føres længere tilbage end til Valdemar Atterdags regering, og selvom de følgende slægtled føjede mangan en dejlig salme til, er der jo dog et par hundrede år tilbage til kristendommens første tid herhjemme.

Kendte man i tidsrummet fra den hellige Ansgars virke til højmiddelalderen ikke til at lovsynge Gud på det danske tungemål? Såvist gjorde man det! Og her kan de islandske håndskrifter, hvis tilhørsforhold er blevet diskuteret så voldsomt, give et effektivt vidnesbyrd, de rummer nemlig adskillige kristne digte af endda meget høj karat. Kun må vi ikke vente, hvad vi idag forstår ved salmedigtning; disse digte er *kvad* bestemt til at deklameres af en skjald, og formen er den gammel-nordiske med de smukke stavrim. Dog — men det er også det afgørende — er det nu *Kristus*, der lovsynges, og ikke Odin og Thor; og det er Kristi frelsesværk, der

prises, og ikke skjaldens egne bedrifter.

Allerede fra 1100-tallet har vi tre sådanne kvad bevaret nemlig Einar Skulasons »Geisli«, »Strålen«, der beretter om Hellig Olavs levned; Gamlis »Harmsol«, »Sorgens sol«, et bodskvad der hylder Kristus og Gudsmoder — samt det kvad, som her skal beskrives, »Solarljod«, som vi kunne kalde »Den nordiske solsang«. Men i øvrigt fortsatte man i Island med at skrive kvad til Kristi ære, og højdepunktet nås i 1340 med Eystein Asgrimsons »Lilia«, der vel er det skønneste Mariadigt, Norden har føjet til Gudsmoders ære. At også senere tider frembragte herlige kvad, vil enhver, der har læst Grundtvigs »I kvæld blev der banket på helvedes port«, kunne bevidne. Kun må man beklage, at de nordiske sprog er så vanskelige at oversætte; thi denne digtekunst kunne visselig fortjene at blive hele verdenskirkenes eje.

Og så skal vi endda nok først fejre for egen dør; for når vi opsøger Codex 738 i Den Arnamagnæanske samling, den såkaldte Sæmundedda, opdager vi, at den er på oldnordisk. Lykkeligvis har flere danske digtere syntes så godt om dens afsluttende kvad, Solarljod, at de har omsat dette i nutidsdansk. Blandt disse gen-digtninger er Thøger Larsens vel den ypperste.

Ved navnet, »Solsang«, vil man straks tænke på Frans af Assisis lovprisning af Guds skabnings skønhed, »Fornemmelig herr

broder sol«; men den nordiske solsang har et helt andet sigte, og snarere må den sammenlignes med en anden berømt italieners digt, Dantes: Guddommelige komedie. Også her forkynder en digter, hvad han oplyst af Guds nåde har skuet ind i af det hinsides, fordi han herved vil oplyse, advare og styrke sine medkristne. Men mens Dantes digt er ordrigt og bredt udmalet, er det nordiske digt fåmælt og strengt; og selvom det tillige er vanskeligt tilgængeligt, vil en nutidskristen dog have stor glæde af at indleve sig i det.

Om Solarljods tilblivelse beretter den islandske folklorist, Jon Arnason: »Sæmund udåndede 1133, under hvilke forhold har vi ikke hørt. Dog siger man, at han den tredie dag har rejst sig fra ligbåren og kvædet det drapa, som plejer at følge hans sang-edda, og som kaldes solsangen«. Såfremt 1133 virkelig er affattelsesåret, blev digtet til to år efter mordet på St. Knud Lavard — altså i en tid, der i mange måder var skelsættende for hele Norden; dette ville i alt fald forklare dets apokalyptiske tone.

Sæmund, fortæller Jon Arnason videre, var præst og havde tilnavnet »hin frode«. Han var altså en munter mand, og han lægger da heller ikke skjul på, at det var ham grumme svært »at sige verden ret farvel«:

*Nu vil jeg sige, hvor salig jeg var,
i yppige ynneverden,
og melde, hvor såre menneskesønner
nødig vil ligge lig.*

Den trediedel af digtets 83 klangfulde strofer, som går forud for beskrivelsen af Sæmunds død, har man ment, var senere tilføjelse, da de »var et almindeligt læredigt i kristen fromhed«. De passer imidlertid for godt ind i helheden til, at dette skulle være sandsynligt. Digterens hensigt har snarere været at påvise, i hvor høj grad »dødens brod er synden«, og at vi må høste, hvad vi sår:

*Det er syndens skyld, vi med sorg må fare
ud af angstens verden.
Ingen ængstes, som ondt ej øver,
lydefri er lifligt at være.*

Imidlertid er jo ingen lydefri, og da gudsriget er kommet nær med kristen-

dommen, er det nødvendigt at fatte et nyt sind. Kvadet åbnes derfor med en beretning om omvendelse i yderste øjeblik: En røver, der efter et liv i ondskab endelig viser barmhjertighed mod en nødlidende, myrdes af dem, han forbarmede sig over; døende råber han til Gud om nåde, og »blot for en tåres skyld« frelses han. Dette kvad, der tydeligvis er inspireret af Lukasevangeliets beretning om den bodfærdige røver, følges af fem korte sange, hvori der advares mod vellevned, ukyskhed, hovmod, rænker og vrede. Det er velgørende at se, hvor katolske disse kvad er; intet steds påtales andet end misbruget, Sæmund ved meget vel, at »al Guds skabning er god«:

*Attræns magt har mangen formørket,
tit volder kvinderne kvaler,
fyldtes af meen, skønt den mægtige Gud
skabte dem skære og rene.*

I skildringen af dødskampen når digtet sit kunstneriske højdepunkt, et tretten vers langt drapa af magtfuld og gripende karakter, der som et hængsel samler den foregående skildring af det jordiske liv og de efterfølgende syner af det hinsides. Sælsomt virker det, at mindelser fra hedenskabet her og der bryder igennem; således nævnes døds-gudinden, Hel, tre gange, og den døende gruer ved at høre »Gilfs strøm larme — blandet med blod«. Med sine bristende øjne ser Sæmund mod solen, der vel er »besat med blodruner«, men også er, »som så jeg den store Gud«. Det er disse syv strofer, der alle begynder »Solen jeg så — —«, som har givet digtet navn.

Der følger så to ret korte kvad, som beskriver Renselsen; de er også af stor skønhed, men »fulde af lønviden«, thi:

*Vide kan kun den virkende Gud,
hvis hånd danned himlen og jorden,
hvor dybt alene mange dør,
står end deres egne omkring dem.*

Men Renselsens smerte er til sjælens gavn, og den kristne sjæl udstår den derfor med glæde. Anderledes i »veernes verden«, som Sæmund nu skuer ind i, her er der kun tale om formålsløs kval som følge af forhærdet ondskab. Skønt straffene er gyselige, virker digtet dog afdæmpet sammenlignet med senere tiders svælgen i torturskildringer. Til sidst må skjalden gysende vende sig bort: »Al slags gru får du ej at vide, som hine helgange har«.

Løst fra alt jordisk i »dvæleverdnen«

skuer Sæmund nu de saliges lod. Dette kvad er ret kort, hvilket naturligvis ikke skyldes større interesse for det øvrige, men snarere en vis blyhed; det, »som intet øje har set og intet øre hørt«, kan kun udtrykkes billedligt i menneskers tale. Desuden har digteren muligvis ønsket at få det hellige syvtal med, idet kvadet i seks vers skildrer hines fryd, som i det timelige udmærkedes med kristne dyder, ja, på hvis liv Gud satte martyriets segl:

*Høje karme langs himlen kørte,
vogne på vej til Gud;
mænd dem styred, som myrdede var
uden egen årsag.*

Så højt som disse helgener kan Sæmund ikke nå, men foran den treenige Gud beder han:

*Herskende Fader, højeste Søn
Hellige And i himlen!
Du, som har skabt os, hør mig, skil os
alle ved ynke og jammer!*

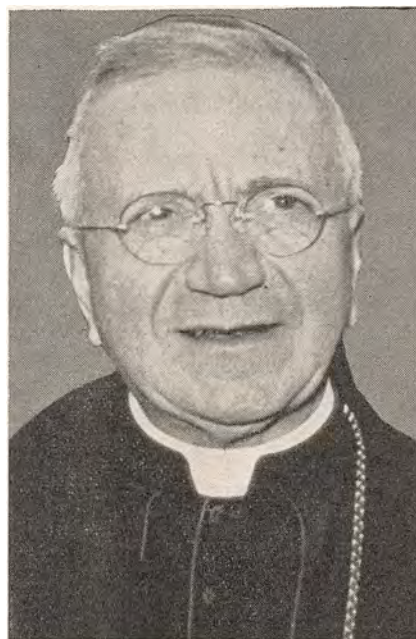
Endnu kommer en epilog svarende til, at digteren må bringe budskabet fra det hinsides tilbage til sine medkristne »i kødet«. Dette slutkvad er flere steder såre dunkelt, og også her finder vi mindelser fra hedenskabets tid, hvilket ikke gør de pågældende strofer lettere tilgængelige. Men en sådan »lønviden« er hyppig i den nordiske oldtid, og netop ved sin utilgængelighed fik besværgelsen des større »kraft«. Således indeholder det berømte kvad, Hávamál, der er fra tiden lige før kristendommens indførelse, adskillige afsnit, der er næsten uforståelige, eller som i alt fald har lige så man-

ge fortolkninger som forskere. Vidunderlige er dog de tre slutningsvers, hvori skjalden, inden han atter synker ned på båren, besværges sine tilhørere om altid at bevare det, de her har hørt for første gang; thi »fordum jo ingen er født viis, at han hørte solsangens saga«:

*Her vi skilles, men hist vi mødes
på slægternes salighedsdag.
Drotten min, giv de døde ro,
liv for dem, der lever.*

Hermed slutter Solarljod, og der er vel dem, der med litteraturkritikerne vil spørge, om »der ikke er altfor megen hedenskab i digtet«. Den bedste sammenligning er det før nævnte digt, Hávamál, der er affattet så sent, at det er påvirket af kristendommen. Påvirket er, men det er gennemhedsnisk med sin fornægtelse af den ene Gud og sin slappe nyttemoral, og derfor bliver dets eneste håb da også ønsket om, at dog ens ry skal leve videre; thi »Fæ dør, frænde dør o.s.v.« Det var nok ikke tilfældigt, at netop Hitler holdt meget af at citere disse linier, for de er »fjernt som fra syden til Norden« fra det kristne håb, som vi øser det ud af det Ny Testamente. Slå så op i Solarljod, og se det kristne lys overfor hedenskabets anelser, og man vil indrømme, at der skete noget helt hinsides al fattelighed, da den unge benediktinermunk i året »826 efter Herrens byrd« gik over Danmarks grænse.

I næste uge bringer vi i sin helhed døds-kampdrapaet fra dette oldnordiske digt i Thøger Larsens fordanskning.

Statssekretæren om enhed med Østen

Neapel (NC) Vatikanets statssekretær, kardinal Cicognani, har i en tale til deltagerne i en studieuge over emnet »Kristenheden i Østen« opfordret til fornyede anstrengelser i arbejdet på at genforene Vestens og Østens kristne. Det er første gang i nyere tid, at en så fremtrædende talsmand for Vatikanet har berørt dette spørgsmål.

Kardinalen henledte opmærksomheden på, at Den hellige Stols åndelige lederstilling blev anerkendt og forsvaret i Østen allerede i kristendommens første århundreder. Han skildrer derefter de politiske, liturgiske, kirkeretslige og dogmatiske årsager til splittelsen. Han sagde i den forbindelse, at man selvfølge-

lig ikke kunne tillægge den nulevende generation noget ansvar for hin tids begivenheder, og derfor betragter vi os selv som brødre af de første århundreders kristne... vi må betragte os selv

Vejle Træløst & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

Hansen Pærhøj & Søn Glarimester - kunsthandel

Søndergade 4 - Tlf. 1157
Vejle

VEJLE OPTIK v/ Anker Kastrop

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

NIELS BOESEN Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

Poul HENRIKSEN

Raadhusortvet
Vejle

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim

Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360

Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød

Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning

Tlf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejle

Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

og alle kristne i Østen som et i Jesus Kristus.

Kardinal Cicognani omtalte de første syv økumeniske konciler, som alle blev holdt i Østen, og som forsvarede den kristne tro mod dens angribere. Da Byzants og Rom begyndte at rivalisere politisk og grænserne mellem Kirkens og statens myndighed blev uklare, begyndte man at undergrave Roms førerstilling. Forvirringen nåede sit højdepunkt, da paven gjordes afhængig af det romerske imperium og dets skæbne. En række historiske begivenheder, som var følger af den nære forbindelse mellem kirke og stat, vakte med rette Østens indignation og protest. Derfor kan man ikke simpelthen give Østens kirkelige og statslige ledere ansvaret for det endelige skisma.

Et hyrdebrev om boligproblemer

Bern (KIPA) På den søndag, hvor man i Schweiz fejrer den nationale taksigelses-, bods- og bededag, havde de schweiziske biskopper som sædvanlig udsendt et hyrdebrev, som skulle læses op fra prædikestolen. I år handlede det om »indretningen af det kristne hjem og problemer i forbindelse med boligøden«.

Først opridser biskopperne »det kristne ideal« med hensyn til, hvordan et hjem skal være indrettet for at svare til sine tre store formål: at sikre familien tilstrækkelig plads til at udfolde sig på, at skabe en atmosfære af tryghed og at skabe gunstige vilkår for, at familien kan blive gennemtrængt af en religiøs ånd. Oprettelsen af boliger, der tilfredsstiller familiens tarv, bør ikke overlades til tilfældighederne, men bliver, når visse grænser overskrides, til en moralsk forpligtelse, som ingen har lov til at unddrage sig. Under de forhåndenværende omstændigheder kan man kun bygge boliger, der er tilstrækkelig rummelige, og som opfylder de sundhedsmæssige og andre krav, der kan stilles til dem, hvis man giver afkald på overflødig luksus, skriver biskopperne, og

samtidig gør de medlemmerne af deres bispedømmer opmærksomme på, at fordringsløshed er gavnligere for et folks livskraft end overflod. De henviser til, at »menneskehjertet ønsker tryghed og ikke bare et sted at være«. Nu til dags har menneskene brug for i deres hjem at finde virkelige udtryk for, at familien hører sammen, og dette er så meget vigtigere, »jo mere den økonomiske kamp for tilværelsen splitter familien og endda får de fælles måltider til at udarte til en ren og skær affodring, som blot skal overstås, for at hver især igen kan gå sine egne veje. Ingen konjunktur og ingen krise må i den grad lægge beslag på et menneske, at der slet ikke mere bliver hverken tid eller kærlighed til overs for dets naturlige opgave som fader, moder, søn, datter, broder eller søster«.

Biskopperne stiller således det »kristne ideal« op over for »virkeligheden, som den former sig i dag« »Det er med dyb bedrøvelse, vi konstaterer, at virkeligheden, som den i øjeblikket former sig i Schweiz, langfra svarer til det kristne ideal med hensyn til, hvordan man skal præge sit hjem«: tilbud og efterspørgsel på boligmarkedet står ikke i noget sundt forhold til hinanden, i byerne og deres nærmeste omegn bliver der så at sige ikke mere bygget boliger for børnerige familier. Især i byerne er det et sørgeligt problem, hvor man skal anbringe gamle mennesker; mange steder på landet og især i bjergene er huse og boliger i en bygningsmæssig forfatning, som er et civiliseret land uværdig. Også i tilfælde, hvor der ikke er tale om egentlig boligøden, nemlig blandt de mindre familier, er tilstanden på ingen måde normal, fordi huslejen netop i nybygninger er for høj i forhold til hele indtægten, og man derfor ikke har nogen mulighed for at lægge noget til side til brug i nødstilfælde. En virkelig skandale er den måde, på hvilken mange mennesker, der udlejer værelser, i den senere tid uden skrupler udnytter de udenlandske arbejdere.

Man må også tage det moralske forfald i betragtning, der opstår, når unge mennesker ikke kan gifte sig, fordi de ikke kan få et sted at bo, og som gør, at antallet af fødsler uden for ægteska-

C. Broe Rasmussen

URE - BRILLER

Graven 16, Horsens
Telefon 2 10 68

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Den sidste biskop

Wien (NC) Ærkebiskop Jozsef Groesz, som siden kardinal Mindszents arrestation i 1948 har fungeret som den katolske kirkes overhoved i Ungarn, er 73 år gammel død af et hjerteslag. Han var landets eneste residerende ærkebiskop, og efter hans død må det forventes, at de kommunistiske magthavere vil benytte lejligheden til at berede Kirken nye vanskeligheder. Nu er to ærkebispedømmer og to bispedømmer uden et kirkeligt overhoved. To biskopper er fængslet. Kun fem af Ungarns biskopper er endnu på fri fod.

Ærkebiskop Groesz måtte som kirkeleder modstå såvel nazistiske som kommunistiske anslag mod katolikkerne i Ungarn. Efter krigen så det en overgang ud til, at den russiske besættelsesmagt ville respektere hans frihed som ærkebiskop, og man foretrak ham for »den intolerante, reaktionære Mindszenty«. Mange ungarere frygtede, at ærkebiskop Groesz ville være for imødekommende overfor kommunisterne.

I 1951 blev han imidlertid sat under anklage og idømt 15 års fængsel. Efter fem års forløb besluttede regimet at »benåde« ham, idet man ønskede at indsætte ham som Ungarns primas og således demonstrere mod kardinal Mindszenty, der befandt sig i den amerikanske

ambassade efter den mislykkede opstand. Ærkebiskop Groesz nægtede.

Han har siden ved flere lejligheder vendt sig mod regeringen, og da man i begyndelsen af dette år fængslede og dømte ni præster og tre lægmænd for »forræderi«, sendte han som bekendt premierminister Ference Munich en anmodning om selv at blive fængslet: »Jeg tager personligt ansvaret for alt, hvad de har gjort«, skrev han, »og hvis disse præster skal dømmes, skal også jeg dømmes«.

Man tog ingen notits af hans henvendelse. Regeringen har valgt den tak-

tik at foregive et normalt forhold mellem stat og kirke, men fortsatte sit undergravningsarbejde ved at anklage og dømme de gejstlige og lægfolk, der betragtes som særligt farlige for kommunisterne.

Godt nyt fra Rhodos

Rhodos (KIPA). Efter en heftig diskussion har den ortodokse kirkes repræsentanter på mødet i Rhodos besluttet at sætte spørgsmålet om venskabelig forbindelse og økumeniske samtaler med den katolske kirke på synodens dagsorden. Denne betydningsfulde beslutning var blevet foreslået af Konstantinopels patriark. Den blev især modarbejdet af den russiske kirkes repræsentant, metropolit Nikodemus, som iøvrigt i et interview over det amerikanske fjernsyn havde erklæret, at de russiske ortodokse ikke ville sige ja, hvis paven indbød dem i forbindelse med det kommende Vatikan-koncil.

bet er i stadig vækst. Særlig skæbnesvanger er den pladsmangel, der rammer børnerige familier.

Biskopperne slutter med en udtalelse om »den opgave, der påhviler dem, der har en god vilje«. Det er ikke nok at klage — man må også handle: de mennesker, der har ejendomme, burde være sig deres ansvar bevidst, når de fastsætter huslejerne, enkeltpersoner eller enlige ægtepar, som har en stor lejlighed, burde nøjes med en mindre — mange mennesker, der bor i lejligheder, kunne godt få råd til at bygge deres eget hus og dermed overlade deres lejlighed til andre — de arbejdsgivere, der beskæftiger udenlandsk arbejdskraft, er også moralsk forpligtede til at sørge for, at arbejderne får et sted at bo. Der, hvor den enkeltes indsats ikke slår til, må man i fællesskab tage problemerne op og løse dem. »Biskopperne ville derfor hilse det med glæde, hvis der blev dannet lokale selskaber for boligbyggeri, og de ville glæde sig, hvis de faglige sammenslutninger ville gå i spidsen for en sådan bevægelse.«

Ærkebiskop
Groesz ved
Stefanskirken
i Budapest.

Intet menneskeligt er dem fremmed..

En kristen skal ikke gå gennem verden med lukkede øjne. Han skal have dem åbne for det univers, Gud har skabt, og som er hans hjem, fordi han er et Guds barn. Han skal glæde sig over at arbejde med på menneskenes værk, hvori det skabte kommer til udfoldelse.

Hvor der findes lidelser og uret, skal han kæmpe for retfærdighedens sag.

Lægmanden er i verden for at helliggøre den og blandt menneskene for at vise dem kærlighed.

Vi lever i en mærkelig tid. De senere års store opfindelser har givet menneskene en magt, som langt overstiger, hvad vore bedsteforældre nogen sinde havde drømt om: vi er i stand til at krydse Atlanten på få timer, atomenergien stiller ubegrænsede energimængder til vor rådighed, menneskelivet er blevet forlænget med mindst tyve år, tidligere ørkenland er blevet til frugtbar jord, og sputnikkerne bebuder en tid, hvor menneskene vil blive i stand til at udforske universet på en helt anden måde end hidtil...

Samtidig — ja, man kan ligefrem sige i takt med disse fremskridt — er der født en voksende usikkerhed: vi opdager, at to tredjedele af jordens befolkning ikke kan spise sig mætte, at folk i kolonierne trægter efter uafhængighed, at atomenergien kan bruges til at udslutte en stor del af menneskeheden, og at en stat med teknikernes hjælp kan træbinde menneskene og muligvis trænge helt ind i deres inderste bevidsthed og beherske den...

Hvad siger nu Kirken til denne overstrømmende begejstring for menneskenes magt over materien og til alle de farer, der truer menneskeslægten? Hvad kan den gøre? Har lægfolket en opgave i alt dette? Hvilken da?

På den første side i Bibelen læser vi om, hvordan Gud skabte verden. Gud har skabt havet og det tørre land, dyr og planter, himlen og stjernerne. Først da Gud havde skabt alt dette, skabte han manden og kvinden. Og til dem sagde han: »Bliv frugtbare og mangfoldige og opfyld jorden og gør jer til herre over den«.

Menneskeslægtes forøgelse på jorden,

som er mandens og kvindens opgave, fortsætter skabelsen. Men også menneskets arbejde skal være en videreførelse af skaberværket.

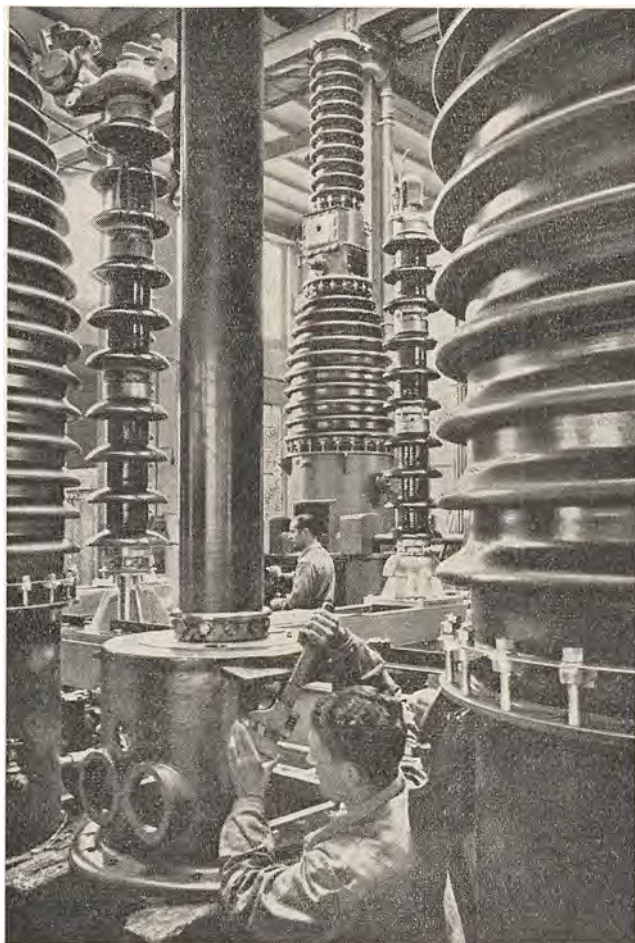
Hvad enten det gælder metaller, ædelstene, elektricitet eller elektroner, så var alle disse rigdomme, af hvad art de så end er — og desuden alt hvad videnskaben og teknikken kan hente frem — alt sammen til stede i den verden, Gud har skabt. Det hele er Guds værk. Men verden er blevet overladt til menneskene som en uhyre arbejdsplads, og det tilkommer menneskene at søge, opdag, opfinde og organisere. Menneskenes arbejde er en fortsættelse af Guds skaberværk.

Men hvis hele verden med dens mangfoldighed af skabninger forherliger Gud, er også menneskenes arbejde, i den grad

det fuldbyrder skabelsen, en forherligelse af Gud.

Her har lægfolket en opgave, som ikke kan udfyldes af andre. Præsterne har i virkeligheden en helt anden mission; de har ikke til opgave at få det skabte til at udfolde sig, men at forkynde Guds ord. Lægfolket skal arbejde med på alle menneskers fælles værk, og eftersom de er et folk af præster, har de en præstelig rolle at udføre på dette område.

De er til stede i den arbejdende verden og udgør en del af den. Og samtidig er de — i kraft af deres dåb — Guds børn. De er altså mellemmand mellem menneskenes arbejde, som de selv tager del i, og den Gud, de tilbeder. Det er deres sag at få taksigelserne og lovprisningen til at stige op til Gud,

Arbejderen i atomværket følger også skaberens hensigt, idet han bidrager til, at mennesket gør sig til herre over jorden.

for når hele skabningen synger Guds pris, skal også det arbejde, som viderefører Guds skaberværk, synges denne lov. Hvordan skal det gøre det om ikke gennem de mennesker, der deltager i den umådelige opgave, som menneskenes arbejde er, og som i troens og kærlighedens lys forstår, at de er med til at fuldende skaberværket.

Dem påhviler det desuden især at bede Gud om, at arbejdet ikke får et andet mål end sit oprindelige, som er at forsyne menneskene med det, de har brug for.

Og endelig skal de — både gennem deres bøn og ved deres tilstedeværelse — nedkalde Guds velsignelse over menneskenes arbejde.

o

Gud har givet mennesket fornuft og hænder. Denne lille sætning af Thomas af Aquin åbenbarer os en af menneskelivets hemmeligheder. Fordi mennesket har fået sin fornuft, kan det forstå, overveje, arbejde med sin fantasi og organisere. Og fordi mennesket har hænder, kan det give tingene omkring

sig form og tilpasse dem efter deres formål. Hvis mennesket ikke havde sin fornuft, ville det ikke være i stand til at gøre opfindelser. Og hvis det ikke havde hænder, ville det måske kunne opfinde, men ikke kunne virkeliggøre sine opfindelser. Det er kun muligt for menneskene at arbejde, fordi Gud har givet dem både fornuft og hænder.

Men alligevel har menneskene formået at forvanske arbejdet, som var en gave fra Gud. I oldtiden holdt man slaver. I vor tid er der den sociale uretfærdighed at kæmpe imod. Pius XI sammenfattede situationen i følgende vendinger: »I modstrid med forsynets planer er arbejdet, som er bestemt til at tjene menneskets moralske fuldkommengørelse, ved i stedet at blive et redskab til moralsk fordærv. Den livløse materie kommer forædlet ud af værkstederne, mens menneskene fordærvs og nedværdiges af at være der.«

Det er lægfolket, som tilhører den arbejdende verden, der skal kæmpe for at fremme retfærdighedens sag. De skal gøre det som Guds børn ved at forjage

hadet og hævnerrigheden fra deres hjerter. Men de skal gøre det med både hjerne og hjerte for at arbejde (også det er nemlig et arbejde) på de undertryktes befrielse.

Problemet når imidlertid langt ud over industriens rammer. Det melder sig både på det nationale og i endnu højere grad på det internationale plan. De to tredjedele af menneskeheden er underernærede, forsvarsbudgettet sluger for en stor del frugterne af arbejdet, individernes frihed trues af propagandaen og den psykologiske påvirkning for ikke at tale om hjernevasken.

Verden organiserer sig, og af denne organisation udspringer impulser, som langt fra alle er gavnlige. Det er de kristne lægfolks sag ikke alene at sige deres mening om tingene, men også at handle. Som borgere i Himmelen, samtidig med at de er borgere på jorden, tilkommer det dem at oplyse menneskenes børn, for at retfærdigheden og næstekærligheden skal blive opfyldt i det samfund, vi lever i.

M.D.

»Udstillinger« som gav gode resultater

I England og Skotland har man ikke villet affinde sig med, at der var for få kald til præstegerningen og ordenslivet. Man har allerede holdt to såkaldte *Vocations Exhibitions* d.v.s. store »udstillinger« hvormed man henvendte sig til offentligheden og gav eventuelle kandidater mulighed for at tale med præster og ordensfolk. I de forskellige stands på udstillingerne skildrede man med moderne midler som store fotografier, modeller, tabeller, plakater m.m. hver gruppes særlige arbejde.

Har det givet resultater? Det er vanskeligt at opgøre men ugeavisen *Catholic Herald* nævner et eksempel: En kvindelig orden, *Serviterne*, havde for ni år siden næsten ingen tilgang til deres noviciat i Manor Park i London. Søstrene deltog i de to udstillinger og fik kontakt med mange unge piger. I dag har man sytten novicer og syv postulanter! *Serviter-søstrene* mener selv, at denne fremgang blandt andet skyldes deres henvendelse til den katolske ungdom gennem »udstillingerne«.

Kommende bøger

Der er nu kun tre dage til den officielle frist for tegning af nye abonnementer på *Don Bosco Bøgerne* (tidligere

abonnementer fortsætter automatisk). På grund af den sene påmindelse vil dog alle bestillinger, der indkommer inden d. 20. oktober, blive leveret til abonnementsprisen (10 kr. for begge denne årgangs bøger), hvorved der spares 7,50 kr. i forhold til bogladeprisen, der gælder straks fra udgivelsen omkring 1. november. Abonnement tegnes lettest på posthuset ved indbetaling af beløbet kr. 10,- til Don Bosco Bøgenes kasserer, fru Frømmelt Larsen, Hørhaven 7, Ballerup. — Som tidligere meddelt bliver dette års to udgivelser dels en »filmudgave« af den moderne spanske legende »*Marcellino — Pan Y Vino*« (i dobbelt bogformat) og dels en oversættelse af den internationalt berømte oblatfader Roger Bulliards bog fra missionsarbejdet i det nordlige Canada »*Mine Eskimoer*«.

Sidste uges kronikør, komponisten, pastor Leif Kayser, sender os følgende rettelser:

Deres opsætning af undertegnede kronik i bladets nr. 40 er så nydelig, at det gør mig ondt at henlede opmærksomheden på en unladelse, der gør teksten mere gådefuld end tilstræbt. Side 7 skal der i 2. spalte, 15 linier fra neden stå: *Kan hænde — jeg har allerede antydnet det — at man kommer ud for musik, der ikke er tænkt til at stå alene o.s.v.*

Mon der er mulighed for at meddele de undrende læsere dette?

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 15.: 21. søndag efter pinse (s. 744, grøn).

MANDAG d. 16.: Hedvig (s. 1108, hvid), enke.

TIRSDAG d. 17.: Margrethe Maria Alacoque (s. 1108, hvid), jomfru.

ONSDAG d. 18.: Lukas (s. 1112, rød), evangelist.

TORS DAG d. 19.: Petrus af Alcantara (s. 1114, hvid), franciskaner.

FREDAG d. 20.: Johannes af Kenty (s. 1115, hvid), bekender.

LØRDAG d. 21.: Gudsmoders lørdagsmesse (s. [90], hvid). Ihukommelse af Hilarion (s. 1118), eneboer og af Ursula og hendes lidelsesfæller (s. 1118), martyrer.

Eller: Hilarion (s. 1118, hvid). Ihukommelse af Gudsmoders lørdagsmesse (s. [90]) og af Ursula og hendes lidelsesfæller (s. 1118).

Eller: Ursula og hendes lidelsesfæller (s. 1118). Ihukommelse af Gudsmoders lørdagsmesse (s. [90]) og af Hilarion s. 1118).

SØNDAG d. 22.: 22. søndag efter pinse (s. 748, grøn). Ihukommelse af messen for troens udbredelse.

Nordjylland

Slagtermester Leo Nielsen
Danebrogsgade 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29
*Det Hele af Øffen —
og det bedste til Bøffen*

Køb hjemmets udstyr hos
THUEN
Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet Centralvarme
Nielsen & Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørførr.
M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømrermester
Ferd. Færch & Co. A/S
Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg
Kastetvej 51 - Aalborg
Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

FOLMER OLSEN

Begravelses ordnes
Reberbangsgade 37
Aalborg - Tlf. 2 15 57

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 3 44 84

Mathias Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

RETRÆTE FOR DAMER
I TRØRØD
afholdes fra søndag d. 22. okt.
(eftermiddag) til lørdag d. 28.
okt. (morgen). Pris: kr. 100,-.
Tilmelding senest d. 17. okt. til
fru Grete Dohm, Røntoftevej 4,
Søborg. Tlf. Sø. 4980. Retræten
ledes af pater J. Coenen S.J.

B. Oustrup

Tømrermester
Aarhus

Kontor: Jupitervej 9, tlf. 4 36 01
Værksted: Marselis Boulevard 125
tlf. 4 39 01

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Aarhus

Breve til redaktionen

En reel pligt

Selv om *Skattemanden* er en hård dommer over andres samvittighed og derfor skyder over målet, må vi være ham taknemmelige, da det ville være en sand velgerning imod os, hvis kirkeskatten blev gjort til en reel og prosaisk pligt, — så almisse (med et efterhånden uheldigt ord) og ekstraordinært offer kom til at ligge i et andet plan.

Jeg er så heldig at bo i et sogn, der opkræver kirkeskatten på udsendte girokort, (dog med et »mindst«, der burde stryges, hvis procenten var den rigtige.) Det forekommer mig mest katolsk at betale den nøjagtigt på øre og lade gaver gå i kirkebøsser eller klingpung.

Lige så vel som man betaler kommuneskat og statskat, burde man betale både sogneskat og bispedømmeskat, selv om sognet af praktiske grunde måtte opkræve begge dele. De fleste betragter vist nu offerdagens konvolutter med streger til navn og adresse som en tilsløret opkrævning af »statskat« og ville foretrække den utilsløret. Sandsynligvis ville de fleste betale opkrævningen, når ingen fortalte, at det var et »offer« (altså frivilligt), men noget, som vi ganske simpelt skylder.

At både sogn- og bispedømme på forhånd måtte afskrive en vis sum som »uerholdelig«, er rimeligt. Af betydning blev den forhåbentlig ikke.

Inger Lund

Til latinens forsvar

I bladets nr. 36 har hr. forlagsboghandler Sven Damsholt fået optaget en kronik, i hvilken han med alt for synlig glæde fortæller, at latinen i Vesterledens liturgi vil forsvinde, helt eller delvist. Grunde til sin glæde har han nok af, og han uddeler dem i artiklen med rund hånd.

Imidlertid er vi endnu mange ældre katolikker som med sorg ville se på en sådan løsning af liturgi-problemet, og som ønsker og håber på en mindre radikal omvæltning. Allerede for snart en menneskealder siden skrev nu afdøde pastor Philip von der Kettenburg på dengang givne foranledning en lille, meget velskreven pjece til forsvar for

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

VÆR SMART
SPAR PENGE
KØB

Suurballe SKO

Tordenskjoldsgade 2 - Tlf. 67561
Aarhus

Svend Erik Laursen

Gas - Vand - Varme
Tordenskjoldsgade 23, Aarhus
Telefon (061) 6 89 31

Marius Nielsen & Søn's Eff.

v/ Chr. Fallesen
Vestergade 17, Aarhus
Telefon 2 05 33

Alfred Mougard

Entreprenør - Murermester
Telefon Aarhus 4 20 23 - 3 23 91

det latinske kirkesprog; skulle den mon ikke være til stede et steds i bispedømmet, og kunne den ærede redaktion ikke optrykke det væsentlige i det mindste af denne P. von der Kettenburgs opsats, så der kunne dannes en liden modvægt mod hr. Damsholts artikel i bladet? Hvor er ellers ytringsfriheden henne, og hvordan skal ellers læserne kunne få balance mellem de stridende opfattelser, hvis kun den ene part kan komme til orde? Der er nemlig også vægtige argumenter til den anden side. Hr. Damsholt kender muligvis ikke disse, hvad ved jeg; hvis han kender dem, burde han have anført dem.

Naturligvis bliver det til syvende og sidst konciliet sag at afgøre dette, men jeg er ikke sikker på, at hr. Damsholt *belt* får sin vilje.

Til slut: Hvad med de *unerede* orientalere? Hvis de af hr. D. nævnte grunde til at ændre vort liturgiske modersmål i Vesterleden skulle veje så tungt i

Østjylland

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frugt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf.. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP

aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57
Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg - salater

ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85
KAI CARLSEN
Sønderborggade 9, Aarhus
Telefon 4 31 11
HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

**Købmands- og
Haandværkerbanken,**
Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:
Aarhus hovedbanegård, tlf. 2 40 88
Vekselkontor ibanegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 4 55 22

NEJERIET
Jestebco

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus
Missionshotellet ANSGAR

De sydlige øer

GIV BØGER
som gaver

Richardt Jensens
boghandel
Østre Boulevard 1, Nakskov
Telefon 1421

Østergades El. forretning
Installatør **Edmund Sørensen**

Telefon Maribo 170.
Maribo

Edw. Sidor

Glarmester - Kunsthandel

Østergade 28,
Maribo - Tlf. 219

Katolske billeder føres

vægtskålen, ja, så måtte de samme grunde vel gælde for Orientens katolikker. Disses liturgi er *alle* på et gammelt sprog, der ikke mere er talt eller forstået af de nulevende medlemmer af deres ældgamle kirker. Tror De, disse mennesker også vil blive tvunget til at gå fra deres gamle, herlige sprog over til forjaskede nutidssprog (liturgisk set)? Det ville være i overensstemmelse med, at man berøvede Vesterlandene deres oldgamle, herlige sprog, der udmærket forstås af børn, unge og gamle, hvis deres lærere og præster har undervist dem forsvareligt.

Henry Søgaard

»Skattemanden« har sendt os følgende betragtning vedrørende anonyme læserbreve:

En sag kan være så oplagt, at den taler — eller burde tale — for sig selv. I så fald bør den, der behandler den holde sig i baggrunden, han er underordnet — ja, kan virke forstyrrende.

En sag kan være så tvivlsom eller usædvanlig, at den må have en fortaler, der med sin autoritet går ind for sagen. Her er anonymitet forkert — og kan skade sagen.

At man skal betale den passende kirkeskat er en oplagt sag.

CHR. STEFFENSEN

Herreekvipering

Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør
INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

O. N. P. MØRCH's EFTF.

H. Andersen

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.
Begravelser ordnes overalt

K. E. PETERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

*Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme.*

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

BEKENDTSKAB EVT ÆGTESKAB
søges af italiensk dame, 50 år, med katolsk herre i passende alder. Taler ikke dansk, men behersker engelsk. (Jylland). Billet mrk. O. 14. til annonceekspeditionen, Hauchsvej 8, København V.

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27, København K.
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Peder
Vup

Peder Vup og hans bror Johannes gik over en bro på vej til fodboldbanen. Pludselig tabte de bolden ned i vandet. Peder Vup løb ned for at prøve at nå den. Det var der nogle bisser, der så, og så gav de Peder Vup et skub, så han faldt ud i det dybe vand, og så løb de. Men Johannes løb ikke, han fik fat i sin lillebrors ene hånd og trak ham op, skønt han ikke selv var meget større. Så gik de hjem sammen, og den lille fik mosevandet skyllet af med koldt styrtebad og kom i seng. Johannes fik også noget koldt, nemlig en iskage, fordi han havde reddet Peder Vups liv.

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

Skal De flytte?

AMAGER

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Næstved Diskontobank

Aktieselskab

Kontortid 10-12.30, 14-16

Lørdag 10-12.30

Telefon 72 15 00

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 72 07 70

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre
Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 72 16 28
72 08 18

HERLUFSHOLM

BRØRFABRIK

Næstved . Tlf. 72 40 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester

Gallemarksvej 23. Tlf. 72 13 49
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik

Jernbanegade 2. Tlf. 72 05 43
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel

Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum

Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.

Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør

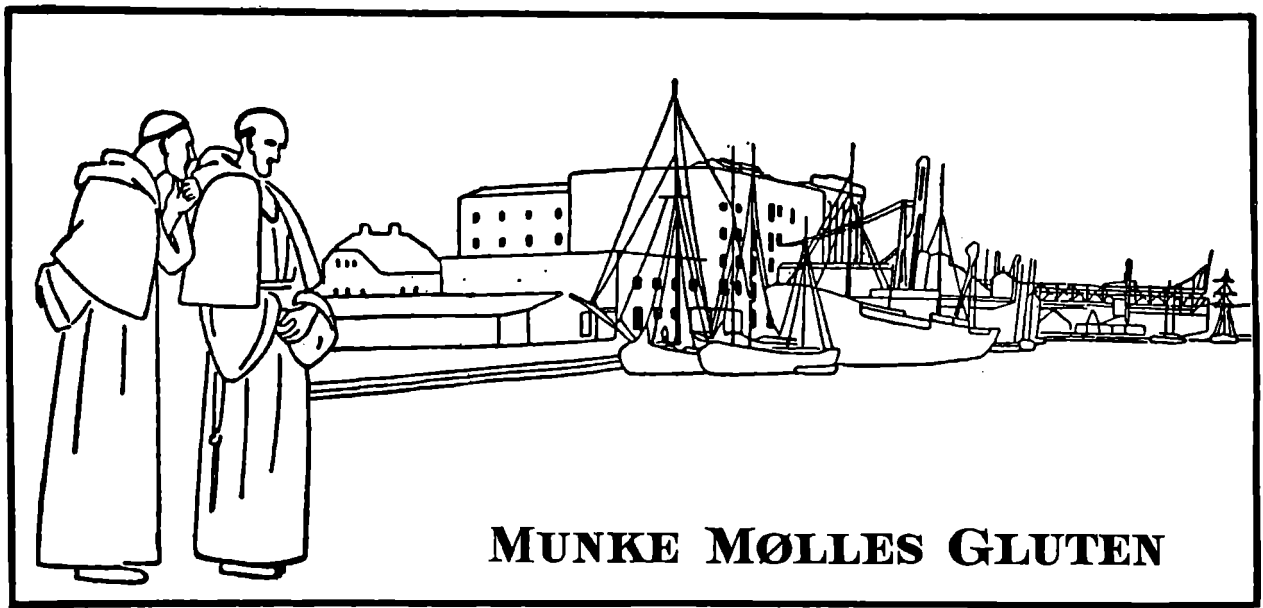
Østergade 8, Næstved
Telefoner 72 06 63
72 36 63

N. JUEL PEDERSEN

Glarmester

Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved

*Leverandør til katolske
institutioner*

MUNKE MØLLES GLUTEN

1	J	2	U	3	L	4	E	5	A	6	F	7	T	8	E	9	N	10	L	11	A
12	A	13	K	14	U	15	T	16	R	17	I	18	M	19	E	20	L	21	I	22	G
23	M	24	U	25	R	26	L	27	E	28	A	29	R	30	U	31	S	32	E	33	
34	R	35	E	36	N	37	E	38	D	39	R	40	E	41	V	42	E	43	T	44	
45	E	46	L	47	S	48	E	49	A	50	A	51	E	52	N	53	E	54	R	55	
56	I	57	G	58	I	59	G	60	A	61	R	62	R	63	O	64		65		66	
67	U	68	G	69	L	70	O	71	S	72	V	73	P	74	D	75		76		77	
78	D	79	A	80	E	81	S	82	O	83	K	84	I	85	L	86	E	87		88	
89	R	90	E	91	N	92	T	93	A	94	K	95	K	96	A	97	N	98	99	100	
101	E	102	N	103	G	104	S	105	A	106	K	107	R	108	I	109	S	110	111	112	
113	N	114	O	115	E	116	L	117	K	118	U	119	E	120	E	121		122		123	
124	S	125	K	126	R	127	I	128	F	129	T	130	E	131	M	132	133	134	135	136	

Børnenes kruds og tværs blev løst af flere unge læsere. Mellem de rigtige løsninger trak vi lod, og bogpræmierne bliver sendt til: Niels Tantholdt Hansen, Fortvej 25 J, pr. Vanløse og Ida Magnussen, Rundforbivej 48 B, pr. Vedbæk. Niels er 9 år, Ida er 12. Der kommer snart en ny kryds og tværs.

TILBYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Fritz Kapper

Odense H.
Tlf. 12 27 75

D.U.K.'s vinterskole

I omtalen af D.U.K.'s vinterskole i København oplyste vi, at skolen afholdt sine møder i Niels Stensens Bibliotek i Bredgade. Skolen holder imidlertid sine fem møder på Sankt Joseph Søstrenes Skole, Østerbrogade 7 D, København Ø.

Pastor Geertz-Hansens

foredragsrække i Sankt Ansgars kirke har fremdeles stor tilslutning. Tirsdag d. 17. ds. er der ikke foredrag af hensyn til efterårsferien. Den 24. er emnet: »Gud som Himlens og jordens skaber« og d. 31. behandles »Menneskets skabelse og syndefald«.

Bazaren på Amager

I) Store lodsedler: 3252 - 4373 - 1938 - 1327 - 500 - 5053 - 6536 - 2117 - 5296 - 2832 - 3783 - 629 - 1672 - 5753 - 75 - 7087. - II) Dukken Laura: A. 16. - III) Frugtboden: grøn 2 og grøn 61. - IV) Bogladen: lyserød 67 og lyseblå 98. - V) Søstrenes bod: gul 34. - VI) Isenkramboden: blå 36 og rød 92. - VII) Manufakturboden: orange 45. - VIII) Læderkuffert: hvid 62. - IX) Ekstragevinst: hvid 882 og gul 585. - Gevinsterne bedes afhentes snarest i præstegården, Hans Bogbinders Allé 2, København S, senest den 1. december 1961.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører
Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9-16 - Lørdag lukket

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier
Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

KØDHALLE

Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

ROMAN KUSIER

Murermester
Telefon Nivå 150 . Nivå

R.I.P.

Vor kære mor og farmor
FANNY SINDING
døde stille den 3. oktober 1961.
Børn og svigerbørn
Bed for hendes sjæl.

Katolske begravelser

Benzon
Aut. KATOLSK BEDEMAND
København
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Nye film

De søde piger

Charbrol, som i sine første værker, *Venerne* og *Fætrene*, gav udtryk for et meget desillusioneret livssyn, har i sin seneste film *De søde piger* bekræftet denne sin pessimisme, ja, ført den til dens yderste grænser: det modbydelige og det makabre.

Det er historien om fire ekspeditricer, der keder sig hele dagen i en elektricitetsforretning. Om aftenen, når forretningen er lukket, går de ud for at opleve noget og søge efter lykken. Selvfølgelig har hver af dem sin lille private historie. Jane, den frækkeste, kaster sig ud i farlige forbindelser. Rita, den borgerlige, er forlovet med en dum og prætentios-mejeriekspedient. Ginette, der har kunstneriske ambitioner, optræder under falsk navn i en syvende rangs music-hall. Jacqueline, den sentimentale, venter på den store kærlighed; hun forelsker sig i en mystisk motorcyklist, der altid følger efter hende. Men hendes idyl slutter en skønne dag på den mest makabre måde.

Hvad man kan bebrejde Charbrol er ikke, at han fortæller historien om disse »bonnes femmes«. Den har vi hørt før. Det er snarere måden, han gør det på. For hans fremstilling er hverken ærlig eller hæderlig. Han latterliggør systematisk alt, hvad han rører ved, og maler bestandig virkeligheden sortere end den er. Det er f. eks. typisk, at alle de mænd, filmen byder på, enten er vulgære, hykleriske, groteske, kyniske eller forbrydere. Hvad de »søde« piger angår, er den ene mere naiv og overfladisk end den anden; når de keder sig fra 9 til 19, er det ikke blot, fordi deres job er så lidt spændende; det er først og fremmest, fordi de er tomme, dumme og tomme. Det er næsten til at fortvivle over. Charbrol beskriver deres tilværelse for os med en humor, der er så besk, at man har vanskeligt ved at more sig. Deres tur i zoologisk have eller deres optræden i svømmebassinet er højdepunkterne i denne ironi...

Det er åbenbart, at filmen for en stor del er inspireret af Fellini (bl. a. af *Dagdriverne* og af *Cabirias nætter*).

Men hos Fellini er belysningen helt anderledes: hos ham findes der altid en håbets lille flamme, der trods alt giver tingene en mening og forandrer deres betydning. Hos Charbrol er der intet håb mere, kun bitter fortvivlelse. Ud fra dette synspunkt er den allersidste scene i »De søde piger« meget karakteristisk. I en billig bar, mens en pige danser med en ukendt mand og drømmer om kærligheden, drejer en glaskugle rundt, hængende i loftet, genspejlende projektorernes lys. Livet, lykken er som denne kugle: et stykke glas, der blænder.

Er det nødvendigt at tilføje, at Charbrols film ud fra sin systematiske bitterhed ser ud til selv blot at være et stykke glas, der blænder? Stilens virtuositet forandrer ikke noget ved det.

Sorte Shara

Der er godt stof i historien om minstrygeren MS 1, der den 28. august 1943 af sit mandskab blev forvandlet til slæbebåden *Sorte Shara*, og som derved undslap tyskerne. Stoffet er så godt og fotograferingen så fin, at man lige straks har svært ved at forstå, at det skal være nødvendigt at forsyne den med diverse velprøvede gags foruden en gang spirende kærlighed af den rene, dybe slags, De ved.

Ved nøjere eftertanke kan man jo sige sig selv, at der ikke har været noget andet valg for producenten Henrik Sandberg og instruktøren Sven Methling. Sandberg mener kun at kunne sikre sig størst mulig kassesucces ved at servere lidt for enhver smag, d.v.s. mest for den dårlige. Methling har ikke evnet eller ønsket filmen igennem at fastholde

Værket forbliver lige så tomt som de figurer, det beskriver. Man kan naturligvis, hvis man føler trang til det, betragte filmen på samme måde, som Klaus Ribbjerg gør det, nemlig som »en uimodståelig fortryllende hyldelse til det modsatte køn.« Jeg for min del kan ikke se noget andet deri end et monument rejst over mændenes tarvelighed og kvindernes dumhed. Jeg er ikke langt fra at føle den samme spontane reaktion som den 17-årige jyske dreng, der sad ved siden af mig i biografen og helt forvirret af filmens bittersøde tone kommenterede det sidste billede således: »Næste gang vil jeg foretrække at se *Far til fire*. Det ved man da i det mindste hvad er!«
Forbudt for børn. M.D.

den fortættende spænding, som emnet indbyder til. Han har derfor valgt at udfylde hullerne ved omsorgsfuldt at dække de flestes behov: Her anlås de nationale strenge, her er spænding, her er en del virkelighedsskildring, men også det godes sejr over de mindre gode tilbøjeligheder. Der er altså også kærlighed og Malene Schwartz i busteholder, så hvem har grund til klage? Børnene? Nej, de er sandelig heller ikke glemte. De får lov at se Ove Sprogø både som søsyg og med langt, falskt skæg, og han når også at male fyrbøderen i ansigtet med tjærekosten. Så De forstår, det er en rigtig dansk familiefilm, vi her får tilbudt med admiralitetets anbefaling og nogle manende ord af historikeren Hæstrup.

P.S. Jeg har rent glemte at fortælle, at Ebbe Langberg har rollen som den beslutsomme chef på MS 1, og *er han ikke sød*, når han ser sådan rigtig ansvarsbevidst ud!

Ai.

Films-interesserede

indbydes til en studiekreds, hvor de forskellige problemer vedrørende filmens indflydelse og virkemidler bliver gennemgået. Også andre emner, såsom instruktørens og manuskriptforfatterens arbejde, filmgenrer og filmens historiske udvikling bliver drøftet. Et righoldigt demonstrationsmateriale er fremskaffet: ialt vil 24 større og mindre film blive forevist. Studiekredsen holdes mandage kl. 20, og er tilrettelagt således, at de

dage, hvor der holdes vinterskole på Østerbro, bliver undgået. Deltagerne skal være unge mellem 16 og 30 år. En bindende tilmelding skal ske i forvejen til Tom Michaelsen, Blågårdsgade 49, NO 3559 u, hvor også et detaljeret program kan rekvireres. Arbejdet strækker sig over 11 aftener, og tilmeldelsesgebyr andrager 10 kr.

Stenosgades KUK

Ortodokse taler om enhed på Rhodos

Fra vor korrespondent, John F. Long S. J.

Rhodos (NC) *Den pan-ortodokse kongres, de forskellige ortodokse kirkers møde på den græske ø Rhodos, var stærkt præget af tanken om de kristnes enhed — især enheden mellem de ortodokse kirker. Det var de ortodokse kirkers første store kongres i over 1.000 år. Patriarken af Konstantinopel, Hans Hellighed Athenagoras I, havde sammenkaldt officielle delegerede fra alle de forskellige ortodokse kirker til en drøftelse af såvel interne spørgsmål som forholdet til den øvrige kristne verden.*

Foruden officielle delegerationer fra hver af de selvstændige ortodokse kirker deltog observatører fra de koptiske, armenske, syriske og ætiopiske kirker, der ikke er i samfund med Rom. Andre observatører repræsenterede den anglikanske kirke, den gammel-katolske kirke og Kirkernes Verdensråd. Ingen officielle katolske observatører deltog, men flere katolske præster, der har en fremtrædende plads i det økumeniske arbejde, var til stede som patriarkens gæster. De mest kendte af disse katolske præster var dominikanerpater Christophe Dumont, som redigerer tidsskriftet »Istina«, det franske kvartalsskrift, som behandler spørgsmål om den krist-

ne enhed, augustinerpater Antoine Wenger, som er chefredaktør for det franske katolske dagblad »La Croix«, og pater Pierre Duprey, som tilhører De hvide Fædres Orden og kom fra Jerusalem.

Blandt de officielle delegerede var den russiske ortodokse ærkebiskop Nikodemus, som er Moskva-patriarkatets sekretær for udenlandske anliggender. Denne kun lidt over 30-årige biskop har levet hele sit liv under det kommunistiske styre. Han tog på fremtrædende måde del i kongressens arbejde. I en af sine taler påpegede han, at længslen efter kristen enhed og samarbejde i dag er stærkere end nogen sinde. Imidlertid hævdede han, at den

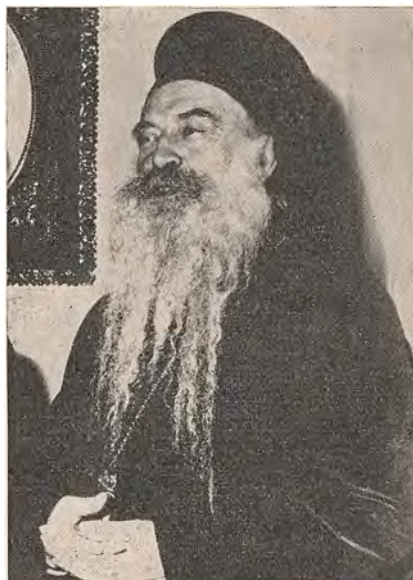
ortodokse kirkes bestræbelser for at bidrage til kristen enhed af og til udnyttedes af visse repræsentanter for ikke-ortodokse kredse — »især dem, der findes i Vatikanet«.

De ortodokse biskopper og teologer var samlet for at forberede et arbejdsprogram for en kommende synode inden for den ortodokse kirke. Man har endnu ikke fastsat nogen dato for denne synodes åbning. Det er dens opgave at berede vejen for et koncilium af samtlige ortodokse kirker.

I en prædiken ved den højtidelige messe, der åbnede kongressen, understregede metropoliten Chrysostom Constantinides af Myron, at alle ortodokse kristne stillede store forventninger til kongressen. Han talte om de ortodokse kirkers pligt til at manifestere deres enhed og kirkens styrke samt dens interesse for alle

---

Patriarken af Konstantinopel, Athenagoras, som sammenkaldte de ortodokse til mødet på Rhodos og accepterede de katolske observatører som sine gæster.

Moderne ungdom ejer en sjælden oprigtighed!

D. U. K.'s arbejde med »kærnegrupper«

— Vi har faktisk taget ved lære af kommunisternes taktik og vil prøve at oparbejde en kærnegruppe af ungdomsledere, der igen kan forme og optræne nye ungdomsledere, siger pastor Stappers. En af manglerne indenfor det katolske ungdomsarbejde er for få trænede ledere, og indtil vi råder over tilstrækkeligt mange, må vi først og fremmest lægge vægten på en ordentlig ledertræning. Vi skal derfor i første omgang have fundet frem til velegnede unge mennesker i alderen mellem 17 og 24, og de skulle gerne formes og opdrages til et lægapostolat inden for ungdomsarbejdet.

D.U.K.s gejstlige rådgiver, pastor E. Stappers, Vejle, fortæller i en samtale med Ugebladet om den »saltvandsindsprøjtning« man er i færd med at give det katolske ungdomsarbejde og om formålet med at udsende lederbreve. Han er lidt i tvivl om, hvorvidt ungdomsarbejdet skal udføres på bred basis, gå i dybden eller være en mellemting af begge dele. Han foreslår præsterne at komme ned fra »den høje stol« og blive kammerater med de unge, hvis de vil gøre sig noget håb om at bevare dem i menigheden.

— Skal de unge uddannes ved hjælp af de nye D.U.K. lederbreve?

— Lederbrevene skal ses som en inspiration til at skabe et katolsk ungdomsarbejde — de er absolut ikke en

livets foreteelser og dens vilje til på en positiv måde at virke til gavn for hele verden.

Efter to plenarmøder arbejdede de delegerede videre i forskellige komiteer, som beskæftigede sig med spørgsmål indenfor tros læren, liturgien, den kirkelige administration, samfundsforholdene samt

forbindelserne mellem Østens og Vestens kristne. Forholdet til den katolske kirke var kun et af de mange emner, men det blev hyppigt drøftet i private samtaler udenfor møderne. Man mærkede megen interesse for det kommende Vatikan-koncil.

De katolske observatører ved Rhodos-mødet var enige om, at de personlige kontakter, som var blevet skabt ved denne lejlighed, ville få stor betydning for de ortodokses egen enhed og således give dem bedre muligheder for at gøre sig gældende indenfor den økumeniske bevægelse.

Athen (NC) To af de større græske dagblade hævder, at den russiske kirkes delegerede på Rhodos-mødet har forsøgt at bruge sin indflydelse til politiske manøvrer. Bladet *Ethnos*, som udgives i Athen, skriver: »Sovjets delegation på den ortodokse kongres i Rhodos insisterede på, at politiske emner som race-spørgsmålet og kolonipolitik skulle stilles på dagsordenen ved den kommende præ-synode. Komiteen vedtog kun, at racestridigheder skulle drøftes. Af hensyn til »balancen« burde de ortodokse kirker på denne side jerntæppet forlange, at man også drøfter et forbud mod

atombombeforsøg og kolonipolitik i Europa — således overfor befolkningerne i de baltiske stater«. Et andet dagblad, *Kathimerini*, antyder, at den russiske kirke er tvunget til at følge instrukser fra Sovjets regering, »som naturligvis griber enhver anledning til at drive propaganda«.

Castelgandolfo (NC) Paven har udtrykt sig forhåbningsfuld om en genforening af Vestens og Østens kristne. Johannes XXIII talte til de delegerede i en studieuge om »Det kristne Østen«, der blev modtaget i audiens. Han erindrede om, at han selv havde tilbragt 20 år af sit liv i nær forbindelse med Østens kristne — både dem, der er forenet med Rom, og de ortodokse. Paven var fra 1925 til 1944 apostolisk delegat i Bulgarien, Grækenland og Tyrkiet.

Johannes XXIII omtalte de østlige kirkers smukke liturgi, som han kendte og elskede. »Petrus og Paulus og de andre apostle følte sig virkelig hjemme såvel i Østen som i Vesten«, sagde paven, »og de er i dag vore beskyttere og sikre vejledere i det katolske liv og vort apostolat«.

Særlig interesse

Sanket Knuds Gildernes årlige offerdag holdes søndag den 5. november, og det kan vel forventes, at den på baggrund af debatten om økonomisk støtte til Kirkens arbejde, vil blive omfattet med særlig interesse.

I mange år har Sanket Knuds Gilderne, hvis midler stilles til biskoppens disposition og gavner alle sogne, haft afgørende betydning for Kirken her i landet. Det ved de fleste katolikker, og det må blot atter fremhæves af hensyn til konvertitter og til de mange unge, som skal vide, at alle — også dem, der ikke er medlemmer af Sanket Knuds Gilderne — har lejlighed til på offerdagen at støtte deres egen kirke.

brugsanvisning. Vi venter os ikke at disse lederbreve uden videre kan bruges overalt og af alle. Måske kan de virkeligt et sted blive til hjælp for en bestyrelse eller en præst i ungdomsarbejdet, et andet sted kan de måske blot blive en hjælp til at holde fast i den linie, der for flere år siden er lagt, og som svarer til, hvad man bruger under ungdomsarbejdet i udlandet, f. eks. i Katolsk Aktion.

— Hvad er linien?

— D.U.K.s motto: »Ikke jeg lever, men Kristus lever i mig«, skulle gerne blive en realitet for de unge ledere, så de kan bringe det videre, som bliver dem betroet. Kirkens mål med ungdomsarbejdet er at udvikle og danne »troens menneske«. D.U.K. er en del af Kirkens ungdomsarbejde, den er med til at repræsentere dette arbejde i vort samfund i en form, der er i overensstemmelse med

dansk ungdoms mentalitet. Ungdomsarbejdet har traditioner. De unge, der for ca. 12 år siden startede ungdomsarbejdet byggede på flere af de fornyelser, der gik gennem kirken i disse år, bl. a. lægapostolatet. I dag skal vi føre traditionen videre til de unge, der nu er vokset op. Gang på gang understreges i Kirkens officielle udtalelser om lægmandsapostolatet — og især om ungdomsarbejdet — hvor nødvendig en træning er.

— Hvordan vil man nå ud til de unge?

— Igennem kærnegrupperarbejde, der ligger redningen af det hele. De mange nås kun gennem den enkelte eller gennem den mindre gruppe, som er blevet sig ansvar et bevidst overfor de mange, og som vil have dem med i det fællesskab, de selv er kommet ind i. Dette er i al enkelhed kærnegruppetanken. Kær-

negruppen har altså overhovedet kun mening i betydningen *sendelse* til alle unge i sognet eller på arbejdspladsen eller i klassen i skolen, for at få så mange med som muligt. Kærnegruppen er således meget langt fra at være en skare gloriepudsende hellige, der nyder det meget åndelige plan, de bevæger sig på — men er et arbejdsfællesskab parat til indsats.

— Den rent praktiske fremgangsmåde?

— Må afpasses efter de forskellige forhold. Selv er vi indenfor ledelsen endnu ikke klar over om det skal være et arbejde på bred basis, eller være et arbejde, der går i dybden eller måske en tilpas blanding af begge dele. Der er jo mange måder at komme i kontakt med de unge på og mange ting der interesserer dem nu om stunder.

— Jazz?

— Måske også jazz. I hvert fald må man i ungdomsarbejdet tage alt det med der hører til den unges liv, hvadenten det er jazz, dans eller film. De unge vil ikke give afkald på alle de andre ting her i livet, og D.U.K.s formål er at opdrage hele mennesket. Og ret beset behøver man jo ikke at miste troen fordi man kan lide jazz!

— Deres erfaringer med moderne ungdom?

— *Hvis man kender og forstår ungdommen af i dag, forstår det sprog den taler og det klima den lever i, møder man hos moderne ungdom en oprigtighed, ingen generation nogensinde har haft. Når det af og til er svært for moderne unge mennesker, skyldes det det afkristnede milieu, hvori de lever, og det gælder for den sags skyld også unge fra et katolsk milieu.*

— Det afgørende?

— At de unge holder fast ved troen og har et personligt venskab til andre unge og et personligt venskab til deres præst. Derfor er der også mange præster som skal komme ned fra »den høje stol« og skabe kontakt med de unge, blive kammerat med dem. Selvfølgelig skal præsten ikke sætte noget til af sit hellige kald, men han må ikke tro, at han står over alt menneskeligt og især ikke, hvis han vil have fat i de unge i sit sogn. Men kommer han først ned fra »den høje stol«, vil han få en række store og små oplevelser sammen med de unge, som vil kunne blive en daglig styrkelse i hans sognearbejde og en hjælp til at skabe en ny generation af gode katolikker. fj.

D.U.K.'s gejstlige rådgiver, sognepræst Edward Stappers, Vejle (Foto: Axel Jensen)

Det anti-katolske...

I de sidste uger har især fire emner givet anledning til anti-katolske skrivelser i dagbladene: Fællesmarkedet, dueaffæren på Louisiana, Landsrettens afgørelse i en ægteskabssag samt striden mellem nogle nonner i et kloster nær Venedig. Der er i intet af disse tilfælde tale om nogen pressekampagne inspireret af redaktionerne, men blot om dette, at aviserne ret kritikløst har bragt referater og læserbreve med hid-sige, intolerante udfald mod katolikker. Et par af de nævnte eksempler (i hvert fald det med duen) bør huskes, når en begavet psykolog en dag beslutter sig til at skrive sin doktorafhandling over emnet: »Det anti-katolske som udtryk for sjæleligt under-skud«. Den må jo komme, for her er *virkelig* et emne.

Vi skal ikke skrive nogen doktorafhandling i disse spalter, men blot henlede opmærksomheden på enkelte af den anti-katolske mentalitets karakteristika. Det bør for en ordens skyld nævnes, at det anti-katolske ikke er det samme som det protestantiske og ej heller det samme som en kritisk eller skeptisk holdning overfor den katolske kirke. Det anti-katolske *kan* trives blandt protestantiske kristne, men i vore dage finder man det sjældnere hos dem. Hvis man vil møde dets helt groteske selvafløringer, må man søge til ateistiske og humanistiske kredse af halvdannede eller til de politisk ensrettede, som hører hjemme i enten den nazistiske eller den kommunistiske lejr.

o

Den anti-katolske par excellence (populært kaldet »katolik-æderen«) har ikke nogen kristen begrundelse for sin holdning. Han eller hun har egentlig ingen holdbar *begrundelse* — det måtte en doktorafhandling kunne vise — men blot en *følelse* at holde sig til. Begrundelserne eller argumenterne kommer bagefter. Man kan jo ikke stå frem for offentligheden og sige: »Jeg væmmes«! Den fornemmelse holder man for sig selv, og i stedet bringer man ved given anledning nogle argumenter til torvs. Dem holder man fast ved, selv om de eventuelt bliver væltet. Hvis man er behændig, kan man dække sit tilbagetog med disse argumenter, men er man ikke behændig — ikke alle er det — røber man i kampens hede, at det hele felttog var inspireret af *følelser*, af alt andet end ædle følelser.

På en uhyggelig måde bliver den anti-katolske — måske som følge af det stærkt emotionelle i sin psyke — slagen med blindhed. Han bliver også anti-logiker. Han sammenroder sine begreber, mens han febrilsk angriber eller forsvarer sig mod den angrebne, der har taget til orde. Der kunne nævnes mange eksempler på det.

Det anti-katolske er en psykisk mangelsygdom, som i nogle tilfælde kan helbredes. Det er udtryk for et sjæleligt underskud eller — sagt på en anden måde — en dårlig samvittighed. Når den anti-katolske i skrift eller tale går til angreb, kommer man til at tænke på en afværgemanøvre. Han føler sig irriteret som tyren af den røde klud. Han kan som den ikke lide synet... han må stange.

Som antydning kan den anti-katolske i nogle tilfælde helbredes. Flere af Kirkens ivrigste apostle har været konverterede antikatolske. Men det må vække til eftertanke, at selv den uhelbredte anti-katolske meget imod sin vilje kan gavne den sag, han bekæmper! Han er med til at modvirke sløvhed hos katolikker og foranlediger, at andre begynder at undersøge det fænomen, han har peget på. Det er faktisk rigtigt, at den anti-katolskes åbenlyst uretfærdige anklager kan anspore søgende mennesker til selvstændig granskning og senere optagelse i Kirken. Forunderligt...

G-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Redaktionelt

Vor medarbejder *Helge Kristensen* er blevet fast tilknyttet bladet som redaktionssekretær for det litterære stof. Helge Kristensen vil sammen med vore anmeldere især skrive om dansk litteratur. Velkommen!

Roman-debut af katolsk forfatterinde

Emma Gargani: *Englenes Lyst*.

Borgens Forlag.

137 sider, kr. 16,50.

En roman, der er skrevet på dansk og foregår i et katolsk miljø, må naturligvis have vor interesse. Men vi tager også fat på den med en vis ængstelse, for det er jo ikke på forhånd givet, at vor litteratur forøges med et lødigt arbejde. Omslagstejningen til *Emma Garganis* debutroman *Englenes Lyst* hjælper os ikke umiddelbart af med vor ængstelse.

Det er en kendt sag, at de katolske standpunkter er godt repræsenteret i vore dages kulturdebat, men det er også en kendt sag, at der findes en god portion bøger, som nok er tilsat røgelsesduft, men i længden virker åndeligt nedbrydende, idet de har været uden kontakt med det virkelige liv. Den store fristelse for publikum er den række bøger, der bevidst spekulerer i bibel- og kirkeromantik. Men et af goderne ved, at den lødige katolske litteratur står så stærkt, er, at den kulørte fløj kan holdes i ave.

Emma Gargani er født i Østrig, men hun er nu dansk statsborger og skriver på dansk. Hun behersker givetvis ikke alle finesserne i det danske sprog — hvor mange gør igrigt det — og hun udtrykker sig i en stil, der er den enkleste enkle, men som egentlig passer godt til tonen i det, hun beretter.

Romanen *Englenes Lyst* foregår i de barske Abruzzer-bjerge i Mellemitalien, hvor landsbyen Gioia degli Angioli (*Englenes lyst*) ligger. Som landskabet, så menneskene. Livet der er så langt fra præget af den ridderlighed og charme, hvormed vi plejer at kendetegne italienerne. Den unge enke, som bliver gift med en hyrde fra landsbyen, får hverdagens fortrædeligheder ind på livet det øjeblik, hun går over dørtærskelen til sit nye hjem. Der er i forvejen det skæve ved det ægteskabelige forhold, at den unge enke — Giovanna — har løjet sig barnløs overfor manden, for at få ham. Hertil kommer, at i det hjem, hvor hun er blevet husmoder, bor en af mandens kvindelige slægtninge, som havde håbet selv at blive kone i huset. Luften i hjemmet er ladet med spænding, og i et samfund som det, hvori historien udspilles, tager alle del i det, som vedrører den enkelte. Når det kom-

mer for en dag, at Ettore er blevet narret af Giovanna, så vil han ikke blot stå som en nar for sin familie, men for hele landsbyen. Da Giovanna på trods heraf tager sin søn ud af klosteskolen for at have ham hos sig, bryder konflikten ud i lys lue. Byens nye, unge præst, en akademisk skolet mand, der ikke forstår sig på de indfødte, impliceres, og for ham får dramaet en afgørende betydning — et drama, hvori den barske og utilgængelige Abruzzernatur har en væsentlig rolle.

Det er et godt udgangspunkt for et hverdagsdrama i enkelt, klassisk stil, Emma Gargani har brugt til sin debutroman, og bogen har en fin optakt. Forfatterinden har virkelig formået at ridse dette barske Abruzzer-samfund op for os, så vi fornemmer stemningen. Omgangsformen der er så forskellig fra den, vi er vant til i vort hyggelige Danmark, så vi næsten chokeres. Der er i bogens begyndelse lighedspunkter — svage, men de er der — med bøger af de store katolske forfattere Bernanos og Mauriac, der jo frem for alt tegner mennesker som mennesker og ikke som glansbilleder. Men desværre holdes stilen ikke. Der dukker flere og flere kulørt-mentimentale afsnit op, og efterhånden som handlingen skrider frem, presses den ind i et skema, så bogen kan slutte med den morale, som sandsynligvis er udtænkt, før bogen blev påbegyndt.

Forfatterinden har haft meget smukt på hjerte med sin bog, men til gengæld sker disse tankers udvikling også på bekostning af ægtheden i skildringen af personernes udvikling.

At føje personerne og deres gøren og laden ind i et skema er at springe over, hvor gærdet er lavest. Dette er imidlertid ikke sket her i en »kulørt« hensigt. Det tyder blot på, at evnerne endnu trænger til skoling.

Der er da også gode ting i *Englenes Lyst*, som tyder på virkeligt talent. Det tjener *Borgens Forlag* til ære at have givet dette talent en chance.

Det at have for meget på hjerte kan være en hæmsko for den, der skriver, men ikke desto mindre er det jo i det lange løb det, man har på hjerte, der tæller. Vi ønsker Emma Gargani velkommen. Vi vil tro, at vi i fremtidige bøger vil se, at det er groet, som der var spirer til i debutromanen.

Helge Kristensen

Taksigelse for messen

Elsebet Kieler: *Messeofret*

Sanket Ansgars Forlag, 70 s., kr. 5,50.

Elsebet Kieler har gennem sit undervisningsarbejde på Øm-skolerne og i studiekredse fået megen øvelse i at forelægge selv de vanskeligste dele af teologien med jævne, hverdagsagtige ord. Det er vist forkert at sige forelægge — man skal sige *forkynde*, idet det netop er betegnende for hende, at hun vil engagere sine tilhørere. Det ser man også af denne lille bog, som ikke simpelthen handler om messe-ofrets historie eller liturgi, men om det kristne fællesskabs og den enkelte deltagelse i Kristi offer. Bogen har to afsnit. Det første hedder »Messen som Guds arbejde«, det andet »Menneskets arbejde i messen«.

I forordet skriver Elsebet Kieler, at bogen ikke er en teologs arbejde, men en konvertits taknemmelige gengivelse af den undervisning, hun har modtaget. Dette forsøg på ved en kortfattet og letlæselig fremstilling at give andre del i den dybtgående katolske lære om messen forekommer os at være lykkedes overordentlig godt.

(Man mærker, at forfatterinden kan lide tidens jargon. Når hun skriver, at vi skulle tilhøre Gud og leve helt hos ham, leve hans liv, begrundet hun det med, at »det er der, det foregår«. På samme side studser man ved den oplysning, at har man én gang givet Gud sit ja, »er det så ikke sket med mig?«)

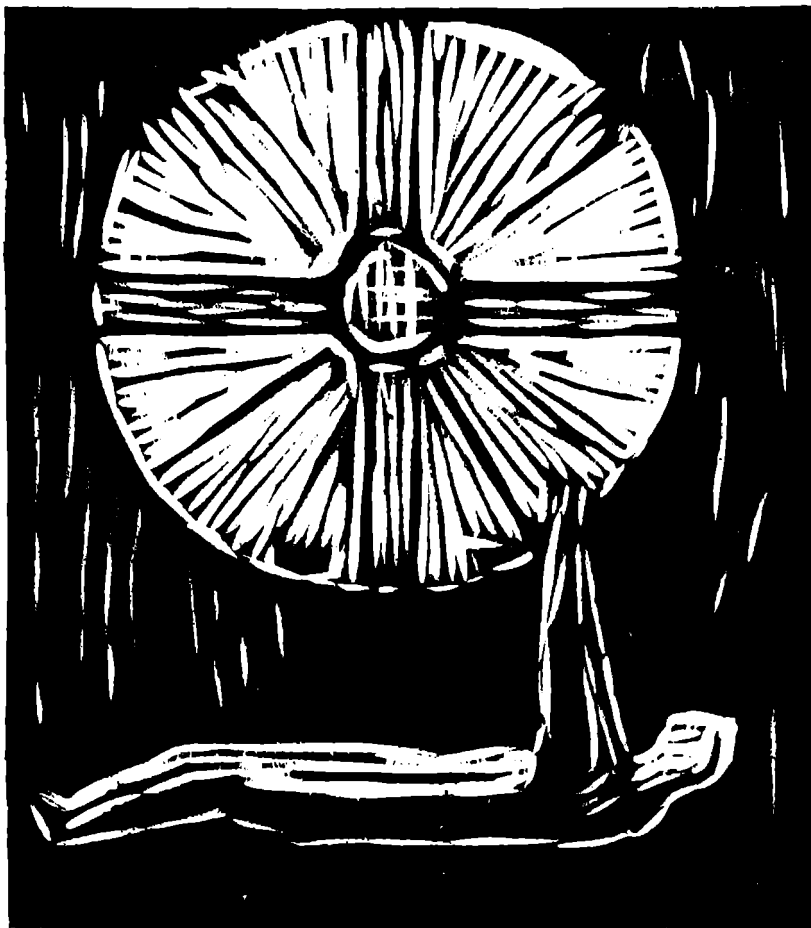
Der skrives ikke på dansk ret mange katolske bøger om så væsentlige emner — og i hvert fald ikke af lægfolk. Men vi har brug for en litteratur af denne kvalitet. Gid mange vil læse denne bog! Prisen kan ikke afskrække nogen.

G-

I det nye nummer af *CATHOLICA* skriver dr. phil. H. Roos S. J. om den danske middelalder-filosof Boetius af Danmark, pastor Knud Ballin redegør for kirkeproblemer i Sydamerika, pastor dr. theol. Bjørn Højbo fortsætter sin artikelrække om kristendommen og den vesterlandske mentalitet og Sven E. Werner orienterer om Augustin og musikken. Desuden bringes den faste rubrik »Oikumene« ved pater Hans L. Martensen S.J. samt cand. polit. Tove Rasmussens artikel om nye signaler i pædagogiken.

Nu må jeg sige, hvor salig jeg var
i yppige ynderverden
og melde, hvor såre menneskesønner
nødig vil ligge lig.

Lyst og hovmod hilder mennesker,
som efter rigdom raser,
lyse penge gi'r lang tids kval,
guld gjorde mangan til galning.

Glad ved mangt jeg gjaldt for at være,
før kun så lidet erfor jeg.
Dvæleverdnen har Herren dannet
fuld af fager lyst.

Ludende sad jeg, længe jeg hælded',
hvor *havde* jeg lyst til at leve!
Men Han styred, som stærkest var;
vandret er døendes veje.

Hårdt strammede Hels reb
snoet om mine sider;
jeg ville dem søndre; men sejge de var,
løs kan løbe let.

Ene jeg vidste, hvor alle vegne
smerter svulmed imod mig;
Hels møer uhyggeligt bød mig
hjem hver eneste aften.

Solen jeg så, den sande dagstjerne
dale mod dønnets verdner,
Hels låge den anden led
hørte jeg pibe pinligt.

Solen jeg så besat med blodruner,
da luded jeg langt ud i verden,
mere mægtig på mange måder
den forekom mig end før.

Solen jeg så, og det syntes mig,
som så jeg den store Gud,
den ydede jeg min allersidste
lov i livets verden.

Solen jeg så, sådan den tindred,
at næsten jeg ænsede intet.
Gilfs strøm *) mumled til modsat side
larmende, blandet med blod.

Solen jeg så med skælvende hjerte
bange og bøjet bedrøvet,
så at mit hjerte jeg hartad følte
revet sønder i sår.

Solen jeg så, usigeligt sørgende,
da luded jeg langt ud af verden,
tungen blev mig som træ i munden
og kølnet alt foruden.

Solen jeg så sidenhen aldrig
efter hin uhyggedag;
fjeldvande skyllede sammen omkring mig,
og jeg blev fra kvalerne kaldt.

Dødskampdrapa

fra SOLARLJOD

digtet af Sæmund (1153)

*) Dødsfloden, der løber langs Hels gærde. Digtet er oversat fra oldnordisk af Thøger Larsen (Lemvig 1923).

Nye vanskeligheder på Cuba

Den 17. sept. udviste regeringen i Havana 146 katolske præster, deriblandt mgr. Boza Masvidal, tidligere rektor for det katolske universitet i Villanueva, nu sognepræst i Havana. For første gang er der også udvist indfødte cubanske præster, ialt 45, mens de øvrige 101 er spanske. Dermed er der kun ca. 250 tilbage af de oprindelige 750 præster. I en tale den 20. september hentydede pave Johannes til denne tragiske udvikling og udtalte håbet om, at det ville lykkes ved god vilje, rolige beslutninger og ærlig indsats at redde den kristne kulturs værdier derefter.

Howdan hænger det sammen med denne sidste udvikling?

I mgr. Masvidals sogn var der planlagt en Mariaprocession til søndag den 10. september. Myndighederne havde først forbudt den, men gav derefter tilladelse. Processionen begyndte også roligt, men snart svulmede den op til 3—4000, og de antifidelistiske råb begyndte. Presset fik processionen til at tage retning mod præsidentspalæet, mange brød igennem politiets spærring og kastede sten og flasker mod bygningen, før det lykkedes at få dem splittet. Mgr. Masvidal blev gjort ansvarlig, og han

blev yderligere sammen med en anden præst beskyldt for kontrarevolutionær virksomhed i forbindelse med den amerikanske efterretningstjeneste.

Mgr. Masvidal havde angrebet Castros reformer allerede i starten, hvor Kirken ellers var dem venligt stemt, og universitetet blev snart et urocenter, selv om Castro en tid lang holdt hånden over det.

Kirkens stilling på Cuba er nu vanskelig. Dens indtægter stammede hovedsagelig fra de katolske gymnasier, hvor mange spanske præster underviste det rige borgerskabs børn. En anden indtægtskilde var kirkegården, hvor en begravelse indbragte op til 50.000 dollars, men den er nu nationaliseret. De rige cubanere er flygtet, og skoler tømmes, så ca. 450 undervisende præster blev ledige. Der var god brug for dem i sognearbejdet og apostolater, men mange modstod ikke fristelsen til at deltage i sammenblandingen af religion og politik, og deres prædikener efterfulgtes ofte af spektakler uden for kirken, bl. a. når der blev læst messe i anledning af årsdagen for Francos sejr i Spanien.

E.N.

Dette kan ske

En række danske dagblade har blandt andet med overskriften »Nonner i slagsmål« omtalt en pinlig episode i et italiensk kloster. Vi kan meddele følgende kendsgerninger:

»Priorinden for et klarisserkloster i San Dona del Piave i nærheden af Venedig modsatte sig sammen med syv andre medlemmer af kommunitetet, at en ny priorinde blev indsat. Efter et skænderi forlod den nye priorinde klostret sammen med ti nonner.

Sagen blev indberettet til Kongregationen for Ordenslivet, hvorefter biskoppen af Treviso sammen med sin generalvikar fik ordre til at gribe ind. De meddelte de oprørske nonner, der stadig opholdt sig i klostret, at de blev betragtet som løst fra deres klosterløfter og inden fem dage måtte forlade klostret. I mellemtiden ville klostret være underkastet interdikt.

Nonnerne forlod klostret tre dage senere, og de har midlertidigt fået husly i et kloster i Verona. Deres sag er endnu ikke endeligt afgjort, og der er selvfølgelig mulighed for en mindelig ordning, hvis de erkender deres fejltagelse. De otte nonner er i virkeligheden blevet 'overført til lægstanden' og har således ikke mere rettigheder som ordensfolk i Kirken.«

Kardinalen rask

Rom (NC) Kardinal Agagianian, der er præfekt for Kongregationen til Troens Udbredelse, er blevet udskrevet fra hospitalet efter i nogle uger at have været under behandling for en nyrelidelse. Kardinalen blev i sidste måned syg, da han opholdt sig i Kenya. Ifølge Vatikanets radio vil han meget snart kunne genoptage sit arbejde.

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Pastor Bjørn Højbos studiekreds om livsvisdom og moral holdes næste gang den 31. oktober. Derefter den 7. november og fremdeles hver fjortende dag.

Axel B. Jensen

aut. gas- & vandmester

Hovedgaden 26, Birkerød
Telefon 81 00 82

Presbyterianere ønsker en samtale

Edinburgh (NC) Den presbyterianske kirke i Skotland har nu besluttet, at dens leder, dr. A. C. Craig, kan besøge pave Johannes XXIII, hvis han under sit besøg i Rom i marts 1962 bliver inviteret. Dr. Craig skal til Rom for at deltage i 100-års jubilæet for grundlæggelsen af den skotske St. Andrew's kirke.

Spørgsmålet om den presbyterianske kirkeleders besøg hos paven er blevet behandlet af tre komiteer, som blev oprettet med dette særlige formål for øje. De tre komiteer motiverer deres beslutning med, at man over hele verden arbejder for et bedre forhold mellem katolikker og protestanter.

Dokumenter fra 300 år bevares i mikrofilm

Rom (NC) De store arkiver i hovedkvarteret for Kirkens missionsarbejde vil nu blive affotograferet og bevaret i mikrofilm. Det drejer sig om en meget stor dokumentsamling, der tilhører Kongregationen for Troens Udbredelse og opbevares i dens bygning ved den spanske plads i Rom. De ældste skrifter er fra 1622. Hele arkivet er uuvderligt for historikere, der skal beskæftige sig med Kirkens missionsarbejde i hele verden gennem mere end 300 år. Særlig betydningsfulde er kongregationens dekretter, der indeholdes i 328 bind. Det er blevet muligt at mikrofilm hele samlingen, fordi ærkebiskoppen af New York, kardinal Spellman, har fremskaffet 50.000 dollars til formålet.

Verden rundt

Freiburg im Breisgau (KIPA) Redaktion af tidsskriftet »Wort und Wahrheit«, der udgives i Freiburg, har gennem et rundspørge i tilknytning til det kommende Vatikan-koncil henvendt sig til en række fremtrædende katolikker for at modtage deres forslag. Blandt de adspurgte er politikere, teologer, ordensfolk, sognegeistlige, universitetsprofessorer, læger, jurister, pressefolk og fagforeningsledere.

Det stort anlagte rundspørge bekræfter trods mange meningsforskelle disse katolikkers enhed i troen. Forlaget Herder har i et særhæfte offentliggjort resultatet af undersøgelsen.

Róm (KIPA) *Rituskongregationen har i et forberedende møde behandlet anmodningen om at saliggøre den norske præst Karl Maria Schilling, som døde i 1907. Han blev født i 1835 i Akerhus ved Oslo og blev i 1854 katolik under et ophold i Düsseldorf. Efter sin præstevielse virkede han som præst blandt andet i Belgien og Italien.*

Også i Schweiz er der oprettet en katolsk brevscole. Den drives af missionselskabet Opus Christi og har allerede i sit første år fået kontakt med mange interesserede såvel i Schweiz som i andre lande. Der findes nu katolske brevscole i Amerika, England, Holland, Australien, Tyskland, Norge og Danmark.

Vatikanstaden (NC) Paven har i privataudiens modtaget jesuiterordenens general, pater Jean Baptiste Janssens, og medlemmer af ordenens administration. I en tale på latin fremhævede paven »den iver, med hvilken Sankt Ignatius' sønner arbejder til Guds større ære og sjælenes frelse«. Paven sagde videre, at karakteristisk for jesuiterordenen er dens troskab mod Petri stol. Han opfordrede ordenen til med styrke og udholdenhed at fortsætte sit undervisningsarbejde og sin missionsindsats.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Den tidligere biskop af Berlin kardinal Döpfner, har nu overtaget erkebispedømmet. München og ses her efter indsættelseshøjtideligheden i domkirken.

Britisk ønske om modersmål

London (NC) En britisk katolsk forening, som arbejder for indførelsen af modersmålet i Kirkens liturgi, har i et memorandum til Vatikankonciliet hovedkommission anmodet om, at engelsk må blive tilladt som liturgisk sprog ved messen og ved formidlingen af sakramenterne og en række kirkelige velsignelser. Man henviser til, at Kirken gang på gang har opfordret lægfolk til aktivt at deltage i liturgien, men man hævder, at det med en latinsk liturgi i virkeligheden er umuligt at følge disse opfordringer.

I det pågældende memorandum hedder det blandt andet: »Vi anmoder ærbødigst om, at engelsk må blive det normale liturgiske sprog for den romerske ritus i Storbritannien — undtagen

hvor den lokale biskop vil foretrække walisisk.«

Man foreslår, at klostrene og ordenshusene kunne fortsætte med at bruge latin, hvis de ønsker det, og at biskopperne skal have fuldmagt til at forlange latin som liturgisk sprog ved visse lejligheder.

Den britiske forening foreslår endvidere, at man af veneration for den gamle latinske liturgi bevarer en række af de kendte tekster på latin — således den præstelige hilsen »Dominus vobiscum« og svaret »Et cum spiritu tuo« samt »Oremus« og lovprisningsbønnen »Sanctus, sanctus, sanctus...« I øvrigt foreslår man, at de få græske og hebraiske ord i messen bevares uændrede.

Med speederen i bund eller med ansvaret ved rattet?

Speederen i bund, radioen på fuldt drøn — og så ud på landevejen! Dag for dag forbedres bilernes teknik og komfort, hastigheden øges, trafikken bliver større og større, og de stakkels fodgængere føler sig som en udstødt race.

Men dag for dag stiger antallet af færdselsulykker, hver dag dræbes folk, mange bliver invalider, ejendom ødelægges. Ingeniører og teknikere er beskæftiget med at løse de mange problemer, som den moderne trafik stiller. I de senere år hjælpes de af psykologer, men det er først i den sidste tid, man er blevet opmærksom på det *moralske* problem i forbindelse med denne udvikling, som ikke kan standses.

I lang tid har lovgivningen beskæftiget sig med at bekæmpe de farer, der følger med den forøgede trafik. Regler er givet, og strenge straffe er fastsat for dem, som overtræder disse regler. Men politiet kan ikke være alle steder, og ofte overholder man ikke disse regler, fordi man ved, at man sikkert kan slippe godt fra det.

Det er givet, at mange ulykker skyldes omstændigheder, der ikke er under den menneskelige viljes kontrol. Men langt de fleste ulykker skyldes dog ufor-sigtighed og ligegyldighed.

Det første spørgsmål, der må stilles, er dette: i hvor høj grad er vi forpligtet til at adlyde de civile myndigheders færdselslove? Til dette spørgsmål er der kun ét svar: vor samvittighed er bundet til at adlyde disse bestemmelser og vedtægter. Thomas af Aquin resumerer denne lære ved at sige: Love, der pålægges menneskene, er enten retfærdige eller uretfærdige. Hvis de er retfærdige, får de den magt til at binde vor samvittighed fra Guds evige lov, fra hvilken de har deres oprindelse. (Summa Theologica Ia IIae q.96,art.4).

Øg ingen vil drømme om at nægte, at de love, som skal regulere trafikken, er retfærdige. De er blot en praktisk anvendelse af det moralske princip, der er nedfældet i det 5. og i det 7. Guds bud. Vi skal sørge for liv og sundhed, fordi Gud har betroet os dem og forlanger regnskab af os for vor brug af dem. Ethvert menneskes liv og legeme er kostbart i Guds øjne. Derfor har vi også pligt til at vise ærbødighed for næstens

liv og legeme. Dette er indlysende, og deraf følger, at den, der ikke tager hensyn til færdselslovene, udsætter sit eget og sin næstes liv for en alvorlig fare. I den grad han gør det vidende og villende, begår han en synd mod den kærlighed, ethvert menneske bør have til sig selv, og mod den kærlighed, han bør have til sin næste — i de fleste tilfælde tillige en synd mod retfærdigheden. Dette gælder også der, hvor ulykken *ikke* finder sted, og hvor faren er undgået, thi en handlings moralske kvalitet afhænger ikke i første grad af, om virkningen finder sted eller ikke, men af det, der er givet ved viljen.

Hvor alvorlig en synd er, afhænger af betydningen af de goder, der er bragt i fare. Når man overtræder færdselslovene, er der ingen tvivl om, at man derved *kan* begå en svar synd. Livet og sundheden er goder, der er så vigtige, at det at udsætte dem for en alvorlig fare,

i sig selv er en alvorlig synd. Det er vanskeligt at give præcise regler herfor, meget afhænger af omstændighederne, og forsigtighedens dyd bør være vor fører. Spørgsmålet om retfærdighed kommer også ind i billedet. Den, der skader en andens sundhed, sårer eller dræber ham uretfærdigt, må gøre den skade, som han påfører den anden eller hans familie, god igen.

Enhver fører af en bil eller en motorcykel bør kende færdselslovene nøjagtigt, have haft en nødvendig undervisning og må have fuld kontrol over køretøjet.

1. Det er indlysende, at enhver, der kører på en offentlig vej, nøjagtigt bør vide, hvad han skal gøre, og hvad han skal undgå at gøre. Enhver, der undlader at tilegne sig denne viden, begår en synd.

2. Han skal have haft en grundig undervisning. Det kan ikke betale sig at spare et par timer hos kørelæreren.

3. Han skal have fuld kontrol over køretøjet. Bremses og lygter må jævnligt ses efter. Hvis en ulykke sker på grund af skødesløshed på dette område, kan man sige, at føreren har villet denne virkning i dens årsag eller på en indirekte måde, for så vidt han kunne have forudset den og undgået den ved at tage de nødvendige forholdsregler. Selv om en ulykke ikke sker, har han begået en undladelsessynd. Men føreren skal have

Er vi forpligtet til at adlyde færdselslovene?

Den meget omstridte »røde dean« af Canterbury, dr. Hewlett Johnson, kører trods sine 86 år stadig sin egen vogn... og han har i disse dage på sin frontrude opsat et lille kort med denne bøn:

Giv mig, o Herre, en fast hånd og et vagtsomt øje,
 så ingen skal komme til skade, når jeg kører forbi.
 Du gav mig livet, og jeg beder om,
 at intet, jeg foretager mig,
 skal fratage en anden denne gave.
 Lær mig at bruge min vogn til glæde for andre,
 og ikke på grund af farten gå glip af din verdens skønhed,
 således at jeg med glæde og høflighed
 kan køre min vogn gennem tilværelsen.

fuld kontrol ikke blot over køretøjet, men også over sig selv, over sine bevægelser og reaktioner, hvad enten disse gøres under viljens frihed eller er refleksi.

Hverken de, der er for gamle, eller de, der er for unge, bør have lov til at køre. Som oftest er de ude af stand til at tage en øjeblikkelig beslutning i en uventet situation. Ældre mennesker har altså en moralsk pligt til at høre op med at køre bil, når alderdommens byrder begynder at melde sig. Det samme gælder syge mennesker (for højt blodtryk, epilepsi, syns- eller hørevanskeligheder etc.) Arbejdsgivere har en moralsk pligt til at give deres chauffører en god hvile efter en lang og trættende kørsel.

Mange ulykker skyldes overdreven nydelse af alkohol. Den, der har drukket for meget, har ikke kontrol over sin bil og over sig selv og bliver derved en fare for sine omgivelser.

For at have fuld kontrol over sin bil er det ligeledes nødvendigt at undgå alt, som kan distrahere. Under kørselen bør man undgå al samtale, der kan optage én helt og holdent. På dette område har passagererne også et moralsk ansvar. (Et særligt råd til passagerer: lad være med at irritere føreren ved hyppige bemærkninger om hans kørsel og kritik af, hvad han gør eller ikke gør!)

Blandt årsagerne til færdselsulykker har vi allerede nævnt en uforvarlig stor hastighed. Men heller ikke her kan der gives nøjagtige regler. Den samme hastighed kan for ét menneske være tilfældig og forsvarlig, og for et andet dumdristig og farlig. Men den, der kører med en sådan hastighed, at han i

den givne situation er en fare for sig selv og for andre, begår en synd.

At køre over for rødt lys bør normalt betragtes som en alvorlig moralsk fejl.

Men situationen kan forekomme, hvor det er klart for en, at hvis man holder sig til lovens bogstav, vil man blive inddraget i en færdselsulykke. Der kan findes grænsetilfælde, hvor de normale love ikke kan anvendes. I disse tilfælde vil man handle mod lovens ånd, hvis man holder sig til lovens bogstav. Den, der har givet loven, har haft som hensigt at undgå ulykker, når og hvor det er muligt. Deraf følger, at vor samvittighed binder os til at foretage en handling, som er i strid med lovens bogstav, men som er i overensstemmelse med lovens ånd. Loven gælder for de normale tilfælde. I grænsetilfælde har man lov til at fortolke loven i overensstemmelse med lovgiverens hensigt.

Den, der er skyld i en ulykke, vil begå en alvorlig uret, dersom han søger at løbe fra sit ansvar eller sin pligt til at yde erstatning, enten ved at forsvinde inden en politiundersøgelse eller ved at give en falsk erklæring.

Næstekærligheden forpligter os til at yde hjælp til vejfarende, når disse er i vanskeligheder. Lad os ikke efterligne præsten og levitten i lignelsen om den barmhjertige samaritan: »Og de så ham, men gik lige forbi.«

Samvittighedens stemme i os burde være det bedste middel til at skabe en større sikkerhed på vejene. Så længe vi ikke er overbevist om, at færdselslovene forpligter vor samvittighed, så længe vil disse love ikke blive virkeligt effektive.

Alle bør lære at indse, at de blot er en del af en helhed, som uophørligt er udsat for farer, og at enhver i dette fællesskab bærer sit ansvar for den fælles sikkerhed. At overholde disse love er en moralsk pligt, som det fælles gode pålægger os.

Der er her tale om en opdragelse, hvor Kirken har sin rolle at spille, den bør stadig huske os på vort ansvar også på dette område. Spørgsmålet: Har jeg udsat mit eget liv for fare, har jeg udsat min næstes liv og ejendom for fare, bør indgå i en alvorlig samvittighedsrangsagelse.

Hvis vi alle erkendte vort ansvar og vore pligter indenfor de mange problemer, som den moderne trafik stiller, er det givet, at et stort antal ulykker kunne undgås, mange liv spares og en større færdselssikkerhed opnås.

Vagn Hansen O.P.

Vor kære lille mor

ANNA PEDERSEN
 født Klein

enke efter maskinmester Jobs. Pedersen, er afgang ved døden d. 8. oktober efter et langt sygeleje. På hele familiens vegne

Solveig, Tove og Erik

Bed for hendes sjæl.

Den hellige Frans' 3. orden har møde i St. Annæ kirke, Amager, onsdag d. 25. oktober kl. 19.30.

LEJLIGHED SØGES

i København, helst moderne 2-4 værelser.

Finmekaniker Kaj Nielsen
 Saxogade 92, København V.

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 22.: 22. søndag efter pinse (s. 748, grøn). Ihukommelse af messen for troens udbredelse.
- MANDAG d. 23.: Antonius Maria Claret (hvid), bekendt.
- TIRSDAG d. 24.: Rafael (s. 1118, hvid), ærkeengel.
- ONSDAG d. 25.: Søndagens messe (s. 748, grøn). Ihukommelse af Chrysanthus og Daria (s. 1121), martyrer. Eller: Chrysanthus og Daria (s. 1121, rød). Ihukommelse af søndagens messe (s. 748).
- TORSdag d. 26.: Søndagens messe (s. 748, grøn). Ihukommelse af Evaristus (s. 1122), pave og martyr. Eller: Evaristus (s. 1122, rød). Ihukommelse af søndagens messe (s. 748).
- FREDAG d. 27.: Søndagens messe (s. 748, grøn).
- LØRDAG d. 28.: Simon og Judas (s. 1124, rød).
- SØNDAG d. 29.: 23. søndag efter pinse: Krist Konges fest (s. 1130, hvid).

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester
Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telfon 576

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

Esbjerg Andelsmejeri

Skolegade 39, Esbjerg
Telefon 144

H. Johansen

Murermester
Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 1545

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slakteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951 og 1952
Kolding
1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger
Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør
Telefon 3555 - Kolding

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 3343

Israelsgildet

Det katolske Israelsgilde har i år fået løfte om 43 messer, som i årets løb vil blive læst i gildets intention. En hjertelig tak til de præster, som har vist sagen interesse! Resultatet vil nu blive meddelt klostret »Vor Frue af Sion« i London, hvorfra det sendes videre til Paris, hvor disse messer vil blive føjet til de hundreder af messer, der læses verden over i samme intention. Kongregationen »Vor Frue af Sion«, som er stiftet af den jødiske konvertit Marie-Theodore Ratisbonne, har klostre med store skoler i alle fem verdensdele. Kongregationen arbejder sammen med en stor skare lægfolk i israelsmissionens tjeneste og beder for den og for jøderne. Hr. Verner Stabell, der er sekretær for israelsmissionen, har i det forløbne år haft lejlighed til at fortælle en del af den danske protestantiske israelsmissions venner om dette arbejde.

LÆST og HØRT

ved E. D.

Folk fra adskillige lande søger til centret for Abbé Pierres virke, Saint Séverinkirken i Paris. Sognepræst Knud Schiellerup, Elsted ved Århus, har i en måned på nærmeste hold studeret dette menneskelige hjælpearbejde.

Til »Demokraten« fortæller pastor Schiellerup, at både farvede og hvide står sammen om at gøre arbejdet i Abbé Pierres fravær — og det er interessant at se, hvordan det rent sociale arbejde efterhånden har udviklet sig til også at blive oplysende.

Både børn, unge og studerende drager nytte af det. Det er altså ikke alene de mest elendigt stillede under Paris' broer, man hjælper.

Gennem deltagelse i studiekredse fik pastor Schiellerup et grundigt indtryk af den organisatoriske opbygning af hjælpearbejdet. Man har bl. a. en omfattende litterær produktion. Man udgiver mange bøger til brug for studiekredse i andre lande, så kendskabet til Abbé Pierre-tankens stadig udvides.

— Men man glemmer alligevel ikke det oprindelige — at bringe hjælp til dem, der trænger. Paris er en hård by. Den har tusinder af ulykkeligt stillede, tusinder, der ikke kan klare sig selv, siger pastor Schiellerup. Det vil altid være dem, Abbé Pierre-tilhængerne først og fremmest har i tankerne.

o

Forleden bragte vi en notits om en ualmindelig gravsten på en bornholmsk kirkegård. Det viser sig, at klippeøen har andre seværdige gravindskrifter. De gamle tekster kan have en både rørende og humoristisk tone, som denne fra Neksø kirkegård sat over en kvinde, der blev ihjelkørt af en hestevogn:

*Herunder hviler Kirstine Mark.
Hun døde i sit seksogfirsindstyvende år af ungdoms letsindighed og ubesindighed. Nu hviler hun i fred og bliver ikke overkørt mere.*

Fra Bornholm er også denne rimede gravskrift:

*Min søn, Hans Jokum Nero
Schrøder | gik altid ud på bare*

fødder | endskønt jeg ham det tit
forbød. | Hvad sker? | En dag, da
det var sølet | da blev det lille
skidt forkølet | og på en uge var
han død.

Og på en anden gravskrift:

Her hviler nu jr. Kirkering |
På skæve ben han gik omkring |
Vor Herre gør ham skanker lige |
Og får ham ind i Himmerige.

Der er flere pudsige indskrif-
ter, forfattet af enker over deres
døde ægtemænd:

Herunder hviler min kære
mand | skomager var han i ver-
dens land | han til himlens rige
gik | der han et bedre værksted
fik | nu syr han sko for Guds
engle små | mens jeg hernede som
enke må gå.

Og på Århus gamle kirkegård
findes denne over en underoffi-
cers grav:

Herunder hviler vagtmester
Stær | for Gud og Kongen han
svang sit sværd | for dødens hånd
han monne segn | i Himmerig
han vorde skal Captain.

Er det ikke sandt, at kirkegårde
oftest siger mere om de levende,
end om de døde? Så højtideligt
kirkegården end opfattes, er den
også rig på jævn og djærv folke-
kultur.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

LÆSEHESTEN, den nye rubrik i spal-
ten til højre, kommer en gang om måne-
den og skrives af cand. mag. Clara
Svendsen, som har lejlighed til at følge
med i udenlandske tidsskrifter.

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BESKÆFTIGELSE SØGES
i huset af ung dame, 26 år, fra 1.
nov. i København eller nærmeste
omegn. Henv. Katolsk Kontakt-
kontor, Hulgårdsvej 96, Køben-
havn F. Tlf. 34 04 63. Mandag kl.
16—18 og fredag kl. 18—19.

REBEKKA

De unge piger kom om aftenen ud til brønden
for at hente vand. Nogle syngende,
andre i leende flokke. Der var lyd omkring dem.
Deres store krukker klang mod brønden.
Men den sidste unge pige kom alene.
Stille. Med mørkets ro i sine øjne.
Hende bad han om vand.

Lis Thorbjørnsen

Læsehesten

har oplevet den gladelige overraskelse i
bind 14, nr. 1 af tidsskriftet *Eastern
Churches Quarterly* at finde en meget
interessant og kyndig anmeldelse af Jør-
gen Elbeck: *Grundvig og de græske
Salmer* (1960). Tidsskriftet har tidligere
bragt en artikel om Grundtvigs teologi,
som den fremgår af hans salmer. I
denne nye artikel gør forfatteren, A. M.
Allchin, først rede for de anskuelser om
kirken og kristentroen, som er baggrun-
den for Grundtvigs ønske om at tilveje-
bringe et salmeværk. Blandt andet refe-
rerer striden med H. N. Clausen. Der-
næst skriver han om Grundtvig som
oversætter i det hele taget, og hvad han
her siger om den *teologiske* værdi af en
litterær stil som har rod i det autenti-
ske folkesprog er højst interessant.

Han mener at elementer af folkets
gamle katolske kristendom findes beva-
ret her og genoplives gennem Grund-
tvigs salmer. Denne tanke har jo sikkert
strejfet en del danskere, for hvem for-
trolighed med Grundtvig har været en
af de faktorer som »konditionerede«
dem til senere at blive katolikker. Det er
forbavsende at finde en sådan forstå-
else af dette hos en ikke-dansk forfatter.
Og det giver én endnu engang anled-
ning til at glæde sig over at mange af
Grundtvigs salmer efterhånden er opta-
get i vor katolske salmebog, så at dan-
ske katolske børn nu kan få del i denne
nærende åndelige kost.

Til slut behandles Grundtvigs oversæt-
telser af græske salmer, med fremhæ-
velse af hvilke hovedtanker i de byzan-
tinske hymner der særligt fangede
Grundtvigs interesse. En af dem er det
eukaristiske offer, som omtales i nr. 338
i »Sang-Værk til den danske Kirke«:

Engle i Skare
Glade nedfare,
Knele med os omkring Bordet,
Hvergang i Ordet
Ypperste-Præsten i Choret indgaaer,
Hylden opoffer sig selv for sin Hjord;
Med os istemme de lystelig da:
Gud være lovet! Halleluja!

Både tidsskriftet *Eastern Churches Quarterly* og den anmeldte
bog, Jørgen Elbeck: *Grundtvig og
de græske salmer*, findes i *Niels
Stensens Bibliotek*, Bredgade 69,
København K. Tlf. Palæ 422.
Åbent kl. 16—19 undt. mand. og
lørd.

Adgang for alle. Postekspedi-
tion til provinsen. Kontingent 5
kr. pr. år.

Breve til redaktionen

Tak til Lily Fausbøl

At vi, der er ældre nu, vil savne den
smule kirkelatin, vi kan, og som for os
er en af livets værdier, tæller mindre.
Vi ældes og dør.

Men det ville være stor synd mod
vore unge, der kommer til at rejse langt
mere, end vi har gjort, om de skulle stå
som fremmede gæster i alle andre katol-
ske kirker end hjemlandets, fordi man
har taget Kirkens fællessprog fra dem.
Det Credo, som L.F. har oplevet på
sine rejser, har mange af os andre op-
levet i en tusindtallig pilgrimsskare i
Rom.

Udviklingen går mod »Een Verden«,

Mulvad viser modestrik

ORLON-BLUSE

Sød og tidløs model med yndefuld flipkrave og korte ærmer. I farverne: hvid, lyseblå, rosa, brun, mosgrøn

27,85

Forsendes overalt i landet.

Mulvad

Bispensgade - tlf. (081) 2 41 77
AALBORG

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

og uden at Kirken forsømmer modersmålet, må et vist fælles mål af latin kunne bevares — til berigelse og glæde for de fleste.

Inger Lund

Min ærlige mening

Med interesse har jeg læst »Skattemanden«s forslag til en ny skala for kirkeskat. Jeg vil ikke sige jeg giver »Skattemanden« helt ret, selv om jeg har indtryk af at redaktionen gør det, og jeg synes nok at den slags artikler bør tilføjes navn og adresse straks de fremkommer i bladet.

Iøvrigt må man vel give »Skattemanden« ret i at der betales for lidt kirkeskat i Danmark, men jeg tror nu ikke jeg ville opstille så kraftig en procent som den »Skattemanden« opstiller. Hvad mon konvertitter og anderledes troende tænker, når de læser den slags artikler i bladet og hører og ser, hvor mange andre ting der skal betales til i løbet af året. Jeg er bange det skader mere end det gavner med den slags artikler.

Nej, lad os få nedsat et udvalg med biskoppen i spidsen som ser på sagen og klart og tydeligt tilkendegiver, hvad der anses for passende at betale, men tag hensyn til at der er også noget der hedder fastealmisser, Sect. Knudsgilder, offerdag, søndagskollekt o.s.v. Så tror jeg, De vil indrømme, at det er lidt for kraftigt at forlange 10 pct. af den samlede skat, der er opført på skattekemaet (statsskat, kommuneskat og formueskat o.s.v.) det ville blive et beløb, som aldrig ville blive indbetalt.

Når man betænker, at mange arbejdere tjenes 14000 om året og deres hustruer slæber med rengøringsplads, så at de samlet kan få 18000 om året, for at hjælpe børnene til at læse eller lignende, skulle de så straffes med at betale så stort et beløb som »Skattemanden« ansætter? Det vil de kirkelige myndigheder aldrig lægge navn til, og det kan jeg godt forstå.

Når en arbejdsmand i dag betaler 2000 i årlig skat så ved vi godt, at han aldrig betaler 200 i kirkeskat — når han skal betale alle andre bidrag til Kirken igennem året. Derfor hjælper det heller

Brdr. Andersen

Tømrermestre

V. Kjørbosvej 1, Kolding

Telefon 281

Tømmer- & snedkerarbejde udføres

BERRING & LARSEN A/S

KUL - KOKS - OLIE

Jernbanegade 29, Kolding

Tlf. 1850 flere ledn.

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg

Telefon 214

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

ikke at opstille sådanne procenter som »Skattemanden« foreslår. Nej, for eksempel 6 pct. eller lignende. Det kunne måske lade sig gøre i første omgang at få medlemmer af de forskellige menigheder til at gå op til den sats, men ikke højere. Ellers bliver det som med alle de andre forslag, der har været om skat i bladet, at folk har glemt dem 8 dage efter.

Lad os få et udvalg nedsat. Lad bare »Skattemanden« komme med, han er en klog og tiltalende mand, men lad også arbejdsmanden og forretningsmanden o.s.v. komme med i udvalget og lad de kirkelige myndigheder stå bag meddelelsen tillige med udvalget, når det offentliggøres. Ellers får det aldrig vægt overfor menighedernes medlemmer.

Det er jo ikke nødvendigt at der forlanges så og så meget, men når der bliver offentligt tilkendegivet en bestemt skat, som biskoppen tillige med et udvalg anbefaler, så vil de fleste nok bøje sig for afgørelsen. Når de kirkelige myndigheder kommer med tillige med arbejdsmanden og håndværkeren o.s.v. så bliver det ikke 10 pct. af den betalte skat, der vil blive forlangt. Det er også urimeligt, når alt det øvrige, man betaler gennem året, kommer til, særlig for den lille mand.

Jeg håber både redaktionen og »Skattemanden« tilgiver at jeg har udtalt min ærlige mening, men vi ønsker jo alle, at Kirken må få det, den har krav på, og mere til, så den kan vokse og blive stærk også i Danmark.

A. I. Lund

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.

Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408

Kaffe og kolonial en gros

Kaj M. Jensen's Optik

Købmagergade 32, København K
Telefon Byen 6200

Største udvalg i mod. brille-
Ler til samtlige sygekasser
Grundig korrekt synsprøve
Alt i kikkerter

Peder Vup

*Peder Vups mor til
Peder Vups bror:*

*»Rul spaghetti i
en ske, så du ikke lig-
ner en hvalros«.*

*Peder Vup (bebrej-
dende): »Kan du da
ikke lide hvalrosser,
mor?«*

VARIATIONER

Et nyt ungdomsblad har set dagens lys. Det hedder VARIATIONER, har lommeformat og er som tryksag alt andet end ordinært. Det skal komme seks gange om året. Udgivelsens ansvarshavende er pater H. van Schaik S. J., og redaktionen består iøvrigt af pater V. Duclos O. P., pater L. Dorn S. J. og Lilian Jespersen.

Variationer henvender sig til unge over 16 år, og hvert nummer vil behandle et emne indenfor kristent liv og kultur. Det første lover godt og for-

tjener at blive kendt af mange. Man har planlagt følgende numre: Kunsten at læse (december), For eller imod atomvåben (februar), Det menneskelige i Kirken (april), Løgn og sandhed (juni) og Venskab (august). Redaktionens adresse er: Stenosgade 4, København V. Prisen: 3 kr. pr. årgang, 60 øre pr. nummer.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828
*Udlejning af service, borde
og stole
Alt til festen.
Lev. til katolske institutioner.*

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket.

Glarmester

POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad
maltede

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

P. F. KJELDEN

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

*Skolebøger - Skolerevisitter -
Læsekræds - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg*

Roskilde Boghandel

Sct. Olsgade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri

Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsgade 13 - Telf. 157
Roskilde

Malerfirmaet

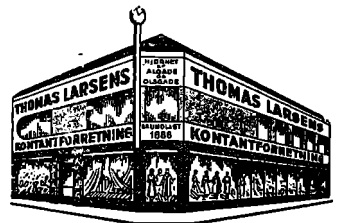
Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.

Hersgade 9, Roskilde
Tlf. 2777

Aut. leverandør af kirkevæne

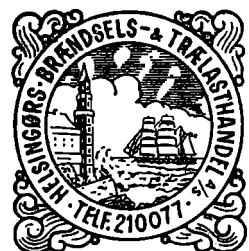

Hjørnet af Algade og Olsgade
Bedste indkøbssted i Roskilde

Tømremester

EJNAR J. NIELSEN

Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

Gæsten i det mørke hus

Hvis man venter sig andet og mere end underholdning af denne franske film, bliver man pinligt skuffet. På den anden side er filmen uskadelig, for vi præsenteres ikke for noget forsøg på en falsk realisme. Dette har aldrig skullet være andet end ren underholdning, og filmen må derfor bedømmes på samme måde som man bedømmer en kriminalroman over for et lædigt litterært værk. Blot må man ikke glemme, at også kriminalromanen har sin berettigelse.

Men filmen er også uskadelig i en anden henseende, som inden for denne genre spiller en ikke ringe rolle. De spændingsfremkaldende momenter er mere eller mindre gammelkendte, men anvendt således, at man undgår brutalitet og sadisme. Man kan mere sig dejligt over heltens usandsynlige held og hans færdighed i at hente en lige venstre ned med et sus, så luften formelig kløves. Ingen kaster med stole, skyder med pistol, kører sportsbil eller nedlægger voldsmænd bedre end han og med større elegance. Nyder man den fantastiske beretning med et overbærende smil og en sund latter er det en udmærket afslapning.

Th.

Støv på hjernen

I det nye danske lystspil er Dirch Passer endnu engang spændt for læsset. Der er i almindelighed sund fornuft i at gøre det, for han trækker godt, har tilstrækkeligt både af talent og fysisk kraft. Men der er grænser for, hvad man kan forlange selv af den bedste. Her er grænserne langt overskredet. Som den ejegode og skrupskøre vicevært i en af sovebyernes

På den sidste filmfestival i Venedig holdt byens patriark, kardinal Urbani, en tale til de katolikker, der deltog i festivalen. »Hverken offentlige møder, bøger eller teaterstykker kan mere, hvad tiltrækningskraft angår, konkurrere med en velindspillet film! I en film bliver ideerne til liv i endnu højere grad end i et teaterstykke, og før eller senere påvirkes tilskuerne, så de forsøger at efterligne det, de har set på filmen«, udtalte kardinalen.

Og han sluttede med at sige: Derfor skal der samtidig skabes både lærere og elever på filmkunstens område.... Lærere (det er instruktørerne) i personlig tænkning, der har sans for vor tids

forhold og krav, og som er sig deres ansvar og deres kald som opdragere bevidst.

Hvad eleverne angår, er det alle os, der holder af filmkunsten. Vi vil ikke nøjes med at være sløve og overfladiske tilskuere, og vi vil heller ikke bruge filmen til at pleje vor dovenskab eller — hvad der er endnu værre — vore lavere instinkter. Derimod venter vi af filmkunsten den appel, de formaninger og en gang imellem det rap med pisken, som skal få os til at vågne af vor ligegyldighed og tvinge os til at forbedre os selv og til at arbejde på at forbedre samfundet.«

modelejemdomme kalder han som sædvanligt på vores spontane latter og sympati. Men alligevel!

Det er den samme grove forsyndelse, der går gennem hele filmen, hvad enten det drejer sig om brugen af Dirch Passer, sjove indfald, morsomme typer etc... Forfatter og instruktør synes totalt at mangle sansen for mådehold. Vi er ved at blive kvalt af den humorgale fru Hansen, der netop er blevet så overdrevent, at hun keder; man smiler anstrengt i herrernes hemmelige klub, fordi vi er der alt for længe; vi glemmer at le den syvende gang vi ser samme herrer i gåsegangs-løb til S-toget o.s.v., o.s.v. Og det kan ikke være et spørgsmål om tydelighed i argumentationen, for nogen idé er der aldeles ikke tale om.

Et satirisk lystspil, melder reklamen. Aldrig har man set mere tandløs satire, dels fordi situation på situation falder til jorden i plat komik, men først og fremmest fordi filmen hele tiden bliver på overfladen og ikke én gang rammer en pil mod noget væsentligt, der kunne få os til at glippe med øjnene. Det synes så tydeligt, at instruktøren ikke interesserer sig et lod for de mennesker, der fortæller om. Han hverken foragter dem, holder af dem eller morer sig virkelig over dem; han blot bruger dem. Hvordan skulle vi så kunne blive interesserede?

Endnu klamrer vi os til oplevelsen af Harry og kammertjeneren. Vi har set hjertevarme, sand poesi og fin beherskelse i et dansk lystspil. Måtte det ske igen!

Blåt blod og am. olie

Man skal vogte sig for at forstørre bagateller. Det er en god regel, der også burde gælde for film, men mange producenter hælder øjensynlig til den modsatte anskuelse.

Denne film for eksempel er optaget i technirama — d.v.s. så vældig en billedbredde, at blot et par meter til ville kræve indførelse af drejestole i biografene — og alt mens man lader blikket glide fra side til side, får man rigelig tid til at undres over filmens usammenhængende og tilfældige præg.

Handlingen udspilles på et engelsk slot, som en jarl og hans unge kone er nødt til at fremvise for betalende turister. Det er især rige amerikanere, der glæder sig over formedelst half a crown at kunne snuse til kulturen. Samspillet mellem disse to verdener kunne der være lavet en god film af. I stedet har man foretrukket at lade en amerikansk olie-konge snuse til jarlens kone, og så har vi blot det sædvanlige trekantstykke. Da Gary Grant spiller ægtemandens rolle, ved enhver, hvordan det må ende; han er endnu aldrig blevet forsmået i nogen film og bliver det heller ikke denne gang.

Filmen er ikke ganske uvittig, selv om der er langt imellem glimtene. Den er, som antydnet, uhyre moralsk. Men den er desværre også aldeles overflødig.

Ai.

Flåden tror på Gud...

Præster pr. helikopter eller line

Om bord på USS »Independence« i Middelhavet. *I nogle dage har jeg været gæst hos viceadmiral David L. MacDonald, chefen for den sjette amerikanske flåde, der har et mandskab på næsten 30.000 mand og for det meste besejler Middelhavet. Det var mit ønske at få et indtryk af, hvordan man i rum sø følger flådens bestemmelser om kirkelig bistand til de forskellige skibes besætninger.*

I et communiqué for denne flåde hedder det blandt andet: »Medmindre arbejde og operationer er absolut nødvendige under sejlads, må de ikke udføres i gudstjenestetiden søndag mellem kl. 8 og 11.30. Til skibe, der ikke har en fast tjenestegørende præst, skal der ved hjælp af helikoptere eller liner så vidt muligt overføres præster, for at der kan blive holdt gudstjenester på alle skibe«.

Der er normalt 27 feltpræster til mandskabets disposition og blandt dem 4 katolske. Om bord på »Independence« er en katolsk og en protestantisk præst fast stationeret. Dette skib har en besætning på 4000 mand, hvoraf 1200 er katolikker. Set med en feltpræsts øjne er hele den sjette flåde et stort stift og hvert skib et sogn.

»Independence« er et hangarskib. Det er lige så langt som et

80 etagers hus er højt. Skibets egen højde svarer til 25 etager. Det hele er som en by med forretninger, biograf, messer, saloner, barer og kantiner. Altid er

Fra helikopteren sænkes feltpræsten i en line ned på skibsdækket

der aktivitet på det store skib, døgnet rundt lander og letter de 200 flyvemaskiner af alle klasser og typer for at komme og gå til de omfattende rekognoscerings-flyvninger.

Præsten for de 1200 katolikker om bord på »Independence« er fader (kaptajn-løjtnant) S. N. Schiavone, en franciscaner fra Boston med 13 års tjeneste i flåden bag sig. For ham er dagen lige så travl og fuld besat som for en sognepræst i land.

Om bord findes et katolsk kapel, hvor fader Schiavone hver dag læser messe og hører skriftemål for dem af mandskabet, der ikke kunne være til stede ved søndagens messer. Mens skriftemålene bliver hørt, leder en officer den fælles rosenkransbøn eller et litanier for de ventende marinere.

Søndagens messer bliver holdt agterude, hvor mandskabet bor og hvor der er bedre plads. Efter at have læst 2 søndagsmesser flyver fader Schiavone med helikopter til et eller flere nærliggende skibe, der ikke har nogen præst om bord. Søndag morgen er der altid over den sjette flåde en stærk lufttrafik af præster — katolske og pro-

Til barnedåb i Jerusalem

Turistfører som gudmor for Suheil

testantiske — som er på vej fra de større skibe til de mindre, for at alle kan få lejlighed til at deltage i en gudstjeneste. I nogle tilfælde bliver præsten ikke fløjet, men firet over i en lille stol, der køres på en udspændt stålwire. I dårligt vejr kan det godt blive en våd tur for præsten, men endnu er aldrig nogen feltpræst veget tilbage for denne risiko, hvadenten transporten foregår pr. helikopter eller i en redningsstol.

Flådehovedkvarterets kontor for feltpræster meddeler, at omkring 100 katolske feltpræster indenfor den amerikanske flåde dagligt udfører deres mission ved hjælp af helikoptere, og det sker over hele jorden under alle himmelstrøg og i alt slags vejr.

»Holy Helo Hop«-operationerne, som amerikanerne siger, er lette og enkle nok så længe det drejer sig om at lande på et hangarskib eller på en større krydser, hvor helikopteren uden besvær kan gå ned på det store dæk. Det er derimod ikke så lidt mere hasarderet at skulle om bord på en destroyer — især hvis der er lidt søgang, og det er direkte farligt, hvis der er høj sø. Mens helikopteren hænger stille i luften over skibet, bliver præsten og hans messeudstyr firet ned på skibets dæk i en tynd line, og tilbage samme vej går det efter messen.

Når søen viser tænder, er et destroyerdæk slet ikke let at lande på, hvis man kommer dumpende ned fra luften i en line! Under en sådan tur forekommer linen, der bærer den landende præst, faretruende tynd, og dækket under ham, der rejser sig og falder i de høje søer, er et såre usikkert mål at ramme fra luften. Men feltpræsterne ser faren i øjnene og håber på, at deres mission giver garanti for sikker landing.

Fader Schiavones daglige arbejde er mangesidet; han har daglig undervisning af officerer og mandskab, møder og samtaler med enkelte om deres problemer, og ofte bliver han kaldt til en mand når andre har givet op, læger, psykologer eller officerer. Han har også det typiske sognearbejde som undervisning af konfirmander og af ægtefolk, barnedåb og bryllupper — mange officerer har familien ombord for kortere og længere perioder — og så er der alt papir- og skrivebordsarbejdet, som også skal passes.

For enhver ved den sjette flåde er

Det er et både ansvarsfuldt og slidsomt hverv at være turistfører. Mens alle deltagere i en rejse giver sig tid til at nyde turen — de har jo betalt for deres ferie og kan med god samvittighed glæde sig — må lederen sørge for, at alt så vidt muligt følger det fastlagte program. Men ind imellem får også rejselederen sine oplevelser. Det kan frk. Lene Tanderup tale med om. Hun har for et københavnsk rejsebureau ledet flere rejser til Østen og fået sin horisont videt ud fra gang til gang.

— Det er et både interessant og morsomt job at være rejseleder, siger hun. Man får set sig om, møder mange bemærkelsesværdige mennesker og ikke mindst møder man en anden verden, hvor livet er helt anderledes end i Danmark. Så anderledes er livet og hverdagen i Sydeuropa og den nære orient, at man skal være ualmindelig sløv, hvis det ikke virker tankevækkende på én!

Lene Tanderup

feltpræsten og hans arbejde en vigtig og fundamental del af livet til søs. For det katolske mandskab er det i deres daglige gerning en glæde at vide, at Gud er med dem ved sin personlige tilstedeværelse i det hellige sakramente i skibets katolske kapel.

James I. Tucek

Jeg har flere gange været i Jordan, som teknisk rejseleder, med rejseselskaber arrangeret af den svenske folkekirke og ledet af en folkekirkepræst. Jeg bør måske lige fortælle, at den tekniske rejseleder har ansvaret for, at alle de »tekniske« arrangementer — såsom hotelværelser, busser til udflugter, fremmedførere o.s.v. — er i orden.

Det var fantastisk at se, hvilket indtryk de hellige steder gjorde på de besøgende og med hvilken andagt de overværede messerne i de forskellige kirker, enten de nu var græsk- eller romersk-katolske. Så stærkt indtryk gjorde det på den svenske præst, at han sagde:

— Jeg ser tydeligt, at den katolske kirke har noget, vi ikke har. Noget, som vi er tilbøjelige til at kalde ydreting, eller skuespil, men som er det essentielle i den kristne kirke. Den katolske kirke er svær at forstå — måske fordi vi har mistet for meget af vor evne til at forstå...

o

— Jeg er vældig gode venner med vor fremmedfører i Jerusalem, fortsætter Lene Tanderup, vi har mange gange siddet på en trappesten og sludret og kigget på det myldrende gadeliv. En dag sad vi og snakkede, mens de andre var inde og se et spedalskhedshospital. Jeg ville ikke med. Ikke fordi jeg ikke kan tåle at se syge mennesker, men jeg bryder mig bare ikke om den slags »udstillinger«, hvor man viser syge mennesker frem, som var de dyr i en zoo, blot fordi de har en for os sjælden og »interessant« sygdom.

Nå, Farah og jeg sad altså og snakkede. Han fortalte, at han havde tre sønner, den yngste var to år, men var af en eller anden grund ikke blevet døbt endnu, og nu ville han bede mig være gudmoder...

Da dagen kom kørte jeg sammen med den svenske præst, som også var indbudt, til Farahs hjem i den lille by Rammalah. Der spiste vi først frokost, og så kørte vi til kirken i Jerusalem.

Det var en gribende og særpræget oplevelse. Vi gik rundt om døbefonten med lys i hænderne. Derefter fik gudfaderen og jeg en lille skål med olie i hænderne. Olien blev velsignet og blandet med

Ved dåben i den græsk-katolske kirke velsigner præsten olien, som barnets gudfar og Lene Tanderup holder i hånden.

vandet i døbefonten. Alt dette foregik medens koret — som bestod af slagtere, håndværkere og handelsmænd fra den nærliggende bazargade — sang de århundredgamle liturgiske sange.

Barnet blev dypet tre gange af en af præsterne. Hele kroppen og hovedet med, blev dypet ned i døbefonten, og præsten havde fornuftigt nok taget et gummiforklæde på.

Efter dåben kørte vi til et hotel, hvor vi drak kaffe, og Suheil — som drengen blev døbt — bevidnede sin taknemlighed ved at slå mig i hovedet med sine knyttede hænder, da hans mor sagde, han skulle kysse mig på kinden. Nå, siden er vi blevet vældig fine venner, jeg har nemlig haft en rød lastbil med ned til ham!

Jeg blev lykønsket hjerteligt af alle de deltagende. Man mærker og forstår, at dette at være gudforældre, for disse mennesker betyder meget mere end det normalt betyder for os. Man regnes nemlig for at være mere i familie med barnet end barnets bedsteforældre. Det giver én noget at tænke på...

Jeg tør roligt sige, jeg gennem disse rejser har fået øjnene op for, at den katolske kirke indeholder noget, vi ikke kender. Jeg ved, det ikke kun er skuespil, og jeg ved, at det meste af det, jeg herhjemme har lært om katolicismen, er forkert eller i det mindste galt fremstillet.

Alt dette har ført til, at jeg nu overvejer at blive katolik. Det er et alvorligt skridt at tage, men jeg håber, det lykkes for mig.

Jørgen Bornefelt

Læs i CATHOLICA's nye nummer

H. Roos: Boetius af Danmark
Knud Ballin: Kirkeproblemer i Sydamerika

Bjørn Højbo: Kristendommen og den vesterlandske mentalitet

Sven E. Werner: Augustin og musikken
og flere mindre artikler.

Kr. 18,- pr. årgang, 4 numre
kr. 5,- pr. hæfte

Arne Frost-Hansens Forlag
Gammel Torv 16
København K.

Sæt

i kalenderen
søndag

den 5. november

— så er der nemlig stort
SICILIANSK MARKED
i Skovkrogen 19, Ordrup.
Se annoncen næste nummer

De skumlere, der forkætrer fjernsynet som værende ødelæggende for familielivet og i videre forstand for åndslivet — for det sidstes vedkommende, fordi fjernsynet skulle gøre den brede befolkning endnu mere passiv, end den er i forvejen — disse skumlere, som sagt, mister noget af deres autoritet, når de står overfor en bestemt slags transmissioner. Det er diskussionerne, jeg tænker på. For nylig overværede vi trofaste seere således en diskussion arrangeret af Konservative Gymnasiasters Landsorganisation; den foregik på *Antvorskov Højskole*, og titlen var »Er åndsliv og politik for langt fra hinanden?« Deltagerne i diskussionen var folketingsmand K. B. Andersen (Soc.dem.), forfatterforeningens formand Hans Lyngby Jepsen, forfatteren Hans Jørgen Lembourn og folketingsmand Poul Møller (Kons.).

Selvfølgelig er der mange, der drejer af for sådan noget, men de, der følger med, kan ikke undgå at fængsles; for de mennesker på skærmen er jo så scenevant, at de kan diskutere frit uden at distraheres af kameraer og tilskuere og seere. Selvfølgelig spillede politikerne ind imellem for galeriet og vælgerne, men i det store hele var det intelligent snak.

En anden og meget væsentlig ting er, at vi katolikker — og andre kristne med os — nok kunne blive lidt deprimeret over resultatet af diskussionen. Stedet, hvor det foregik, krævede naturligvis en høflig bøjning for Grundtvig, og den kom også indledningsvis og til afslutning, men det var det hele. Der var enighed om en fordømmelse af Sovjet-diktaturets jerngreb om åndslivet; til sin beklagelse måtte man imidlertid samtidig konstatere, at de konservative partier i diskussionen ikke havde så meget at lade nogen høre, hvad materialismen angår. Det frie initiativ skrive stridsmand Hans Jørgen Lembourn snerrede med megen elegance noget om, at man i vort århundrede jo havde smidt alle traditioner over bord, da ingen af dem duede, og vi overværede da, at socialdemokraten kom traditionerne til forskvar.

Det var det fælles ståsted, deltagerne i diskussionen skulle prøve at finde. Forfatterforeningens meget sympatiske formand, Lyngby Jepsen, kom til den konklusion, at et sådant havde deltagerne ikke. Hvis jeg for eksempel var en god, katolsk italiener, ville jeg være lige så bekymret for Danmarks indtræden i Fællesmarkedet, som visse gode, protestantiske danskere.

H.K.

Blandede ægteskaber

I en ledende artikel har Kristeligt Dagblad omtalt to spørgsmål vedrørende de blandede ægteskaber, der indgås mellem protestanter og katolikker. Man har svært ved at forstå, hvorfor den katolske kirke før indgåelse af et sådant ægteskab kræver garanti for børnenes katolske opdragelse, og man finder det urimeligt, at vi ikke kan anerkende et katolsk-protestantisk ægteskab, som bliver indgået i den protestantiske kirke.

Om det første spørgsmål mener lederskribenten, at det må blive ægtefællernes »egen sag at finde den rigtige løsning på de problemer, der opstår, ikke mindst når børnenes religiøse opdragelse skal afgøres«. Han tilføjer, at dette krav fra katolsk side har forårsaget familietragedier. Ofte ender børnene i religiøs ligeegyldighed, hævder han.

Vi vil gerne foreslå, at man

standser et øjeblik og overvejer, hvad der ville ske, hvis ægtefællerne i et blandet ægteskab ikke på forhånd var nået til enighed om børnenes religiøse opdragelse. Når der ikke forelå en klar aftale, ville uenighed allerede kunne begynde ved det første barns dåb, hvor ikke blot de to forældre måtte diskutere sig frem til en løsning, men hvor — det kan man være sikker på — den øvrige familie på begge sider ville komme med råd og bistand. Alle mulige familiehensyn og for eksempel tilknytning til »den kirke, jeg selv blev døbt i« kunne indvirke på afgørelsen. Sådant er vi mennesker jo. Men slige tragedier er dog ikke ønskelige — ej heller den videre udvikling af tragedien, når man skulle til at argumentere om børnenes opdragelse og konfirmation. Det er da bedre, at man på forhånd — mens man endnu kunne trække sig tilbage — har klargjort sin stilling. Ved indgåelse af et ægteskab må begge parter regne med at bringe ofre, og dette er et af dem. Med en sådan klar aftale før ægteskabet, bliver der færre tragedier end ved den ordning, Kristeligt Dagblad foreslår. Den katolske holdning er ikke, som bladet skriver, udtryk for »brutalitet«, men bygger på det princip, at de vordende ægtefæller bør være helt åbne over for hinanden før deres bryllup, og på den erfaring, at børn netop kan blive religiøst ligeegyldige, hvis deres opdragelse skal være et stridsemne i hjemmet.

Det andet spørgsmål er vanskeligere at besvare med få linier, og man kan næppe tilfredsstillende stille en lederskribent, der beteg-

ner det katolske standpunkt som »en menneskeligt og kristeligt op-rørende holdning!« Han henviser til den evangeliske biskop i Østrig, dr. Gerhard May, som gerne så, at det kommende Vatikan-koncil ændrede Kirkens opfattelse og anerkendte ægteskaber mellem katolikker og protestanter indgået i protestantisk kirke. Kristeligt Dagblad foreslår, at dette spørgsmål tages op og afgøres i »sand økumenisk ånd«.

o

Hvis sagen skal behandles i sand økumenisk ånd, kan man også fra protestantisk side yde et bidrag. Vi vil tro, at man i hvert fald må besinde sig på sin egen stilling. For en katolik er ægteskabet for det første et sakramente, hvilket det ikke er i den officielle protestantiske lære. Man kan nok finde protestantiske præster og mange andre protestanter, der betragter ægteskabet som et sakramente, men de er ikke i overensstemmelse med deres kirkes bekendelse. Og hvordan kan man egentlig tænke sig, den katolske kirke skulle tillade sine egne medlemmer at indgå ægteskab i en kirke, der ikke vil anerkende ægteskabets sakramente?

For det andet er, siger den katolske kirke, ægteskabet en uopløselig pagt. Selvfølgelig ønsker de protestantiske kirker, at ægteskabet skal være uopløseligt, men de holder ikke fast ved princippet. Det svigtes gang på gang. Og det har skabt uklarhed — en uklarhed, som må forurolige en katolik.

Økumenisk samtale om denne sag må være mulig, og den kan sikkert føres uden brug af de glo-ser, Kristeligt Dagblads lederskribent har anvendt.

G-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annoncerekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Hamlets tragedie - omvurderet!

Af biskop Michael Browne af Galway

Teoriene om Hamlet-tragedien er talløse. De kredser om den opfattelse, man har dannet sig af hans karakter og grundene for hans nølen med mordet på Claudius. Goethe mente, at Hamlet var en smuk, ren og meget moralsk natur uden den nervernes styrke, som skaber en helt: »Nøglen til stykket er, at Shakespeare søgte at skildre en vigtig handling, der var pålagt en sjæl, der ikke var i stand til at udføre den«, (Wilhelm Meister). Coleridge og Schlegel syntes, at han var for reflekterende og tænksom, andre ser ham som melankolsk og tungsindig til det sindssyge.

John Vyvyan giver i sin bog »Den Shakespeareske etik« et klart bidrag til løsningen. Han har den mening, at hos Shakespeare er tragedien altid resultatet af moralsk forkastelige handlinger udført af helten; digteren havde en stærk etisk sans og hans opfattelse af tragedien var kristen i kontrast til den græske, al den stund kristen tragedie altid viser, at heltens undergang skyldes en frivillig moralsk svigten, mens ifølge græsk opfattelse tragedien skyldes skæbnen eller tilfældet eller uskyldig fejltagelse. Vyvyan hævder meget kraftigt, at »det er et princip hos Shakespeare, at ånden er mægtigere end skæbnen. Fejlen ligger ikke hos stjernerne, men hos os selv. Som Oedipus kommer Shakespeares helte til skilleveje, men hvis de dræber deres fædre der, ved de, hvad de gør.« Shakespeares tragedier har

en opbygning, som kan sammenfattes således: fristelse, konflikt, samtykke, døden. Alt dette er vel sagt og såre sandt.

Hvor er da Hamlets fristelse og synd? Vyvyan finder den i hans ønske om at dræbe Claudius. Han indrømmer, at alle andre kritikere finder, at Hamlets fiasko ikke ligger i, at han udfører handlingen, men i at han udsætter den. Han indrømmer også, at ifølge menneskelig lov og Mose-lov ville Hamlets drab på Claudius være retfærdiggjort, men han holder på, at det ikke ville have været i overensstemmelse med Kristi lov, og at denne skelnen mellem den gamle og den nye lov var et vigtigt standpunkt i Shakespeares etik og dannede grundlaget for mange af hans tragedier.

Her har vi at gøre med en sag, om hvilken en teolog — selv om han nyder sit otium — må have en mening, for det er et spørgsmål ikke om etik, men om moralteologi, en skelnen Vyvyan ikke har.

Det kan siges, at Hamlet kunne have moralsk ret til at hentrete Claudius, for det var vist, at Claudius var en forbryder. Han havde overbevist sig selv om — skønt ikke gennem nogen juridisk proces — at Claudius var en forbryder. Han kunne hævde, at Claudius ikke var konge, at han selv som søn og arving af den myrdede konge var retmæssig konge og derfor havde alle den øverste dommers rettigheder og

Shakespeares Hamlet var ikke, skriver kronikøren, en smuk, ren og moralsk natur. Han ønskede ikke blot Claudius' død, men var fast besluttet på at forårsage hans sjæls fortabelse...

efter det middelalderlige kongedømmes anerkendte skikke kunne bruge disse rettigheder selv.

Men ville dette kun være sandt ifølge menneskelig lov og Mose-lov og ikke ifølge Kristi lov, som Vyvyan hævder? Nægtede Kristus den retmæssige øvrighed ret til at eksekvere dødsdomme? Paulus gjorde det for så vidt ikke, og det kan ikke hævdes, at den kristne kirke har lært, at det er galt af den retmæssige øvrighed at straffe den skyldige med døden. Dette var ikke den katolske kirkes lære (og så vidt jeg ved heller ikke den protestantiskes) på Shakespeares tid. Hvis Shakespeare holdt på, at dødsstraf var imod Kristi lov, var det et personligt synspunkt, og bevis må tilføjes for at vise, at han virkelig mente dette og gjorde det til nøglen i tragedien om Hamlet. Dette punkt i den litterære og historiske kritik ligger uden for en teologs virkefelt, men man kan ikke lade være at understrege, at Vyvyan ikke har nogle beviser fra Hamlet-teksten selv.

Hvis det ikke er bevist, at Shakespeare fremstiller Hamlets mord på Claudius som en forbrydelse, hvor er så den forbrydelse, som fører til Hamlets tragedie?

Da jeg igen læste Hamlet for nogle få år siden, slog det mig meget stærkt, at den skal findes i 3. akts 3. scene, hvor Hamlet finder kongen i bøn; han har chancen:

*Nu kan jeg, gøre det svip,
nu mens han beder,
nu gør jeg det...
og så går han til himlen.*

Men ved denne tanke standser han, dette ville ikke være hævn, hans far var blevet myrdet:

— ubellig, fuld af brød, med hver hans synd i frodig blomst og vårsaft.
Hvordan hans regnskab står,
det véd kun himlen;
men efter vore tankers sæd og vej
har han det tungt...

Hamlets faders ånd havde også understreget dette punkt:

*Sådan blev jeg for en broders hånd med ét skilt ved mit liv,
min krone og min dronning
afmejet mens min synd stod fuldt i blomst
uskriftet uden sakrament og olie
foruden opgør sendt at stå til regnskab
med hver en brøst og lyde på mit hoved.*

Ånden talte også om den frygtelige straf der må udholdes for »mine livsens dages fule synder«. Hamlet havde ruget over alt dette. Nu ser han, at dræber han Claudius i bøn, vil det ikke være tilstrækkelig hævn. Så han beslutter sig til ikke at dræbe. Men det skyldes ikke, at han mangler beslutsomhed eller mod, men at han er fyldt med det sorteste had og har taget den frygtelige beslutning, der nu finder udtryk i de mest forfærdelige ord, nogen dramatiske har skrevet:

*Nej!
med sværd, og kend et mere grusomt greb:
når han sover drukke eller raser vildt,
og når han nyder blodskamslejets lyst,
med spil, i sværger, når han skal til ting,
der ej har mindste duft af frelse i sig:
da styrkt ham
så hans hæl sparker mod himlen,
imens hans sjæl er så fordømt og sort
som helvede, den går til.*

Den frygtelige hadets intensitet i disse ord og denne beslutning udgør den synd, der i moralteologien er kendt som *odium diabolicum*. At ønske alvorlig legemlig skade, uret eller død over en mand er en dødsynd, men at ønske evig fordømmelse er den alvorligste synd efter *odium amicitiae Dei* i syndernes frygtelige register. Det må bemærkes, at Hamlet ikke blot er skyldig i det blotte ønske, det er hans faste beslutning at forårsage Claudius' fortabelse.

På grund af dette er Hamlet i Guds øjne en større synder end Claudius, hans skyld er større end en morders og en ægteskabsbryders. Og med det samme bevæger han sig ned ad forbrydelsens og dødens frygtelige vej. I de næste øjeblikke slår han Polonius ihjel, forårsager Ophelias galskab: han tænker kun på at se blod og på rejsen til England dræ-

ber han Rosenkrans og Gyldenstjerne ved et trick og arrangerer det således, at de dræbes uden at have fået tid til at skrifte. Også de bliver ofre for et djævelsk had drevet frem til frygtelig handling og fuldbyrdelse. Her er lidet af en »smuk, ren og moralsk natur uden nervers styrke«.

Det kan næppe hævdes, at vi indlægger alt dette i Shakespeares værk. Digteren levede i en tid, der troede fast på evig straf, på nødvendigheden af at forberede sig til døden og på, at det var en forfærdelig skæbne at blive sendt i døden uforberedt og i synd. Tre gange i dette stykke bliver dette tema nævnt og altid med følelse for dets forfærdelige mening: af Hamlets faders ånd (akt. 1,5,77) af Hamlet om Claudius (akt. 3,3,80) og af Hamlet om Rosenkrans og Gyldenstjerne (akt. 5,2,47).

At dette var et tilgrundliggende element i Shakespeares moral er også tydeligt i »Othello«. For Othello afholder sig fra Hamlets djævelske synd, skønt han rasende ønskede hævn over sin formodet utro hustru. Da han kommer for at dræbe hende, tilskynder han hende gentagne gange til at forberede sig til døden (akt. 5,2):

*Er du dig nogen synd bevidst, som står
usonet hen for himlen og dens nåde
så bed nu straks om den.
Gør det og kort. Jeg går til side.
Dræbe din uberedede sjæl — nej,
Gud forbyde!
Det er min tanke fjernt at dræbe sjælen.*

Da dåden senere er begået, praler han af én ting: »En ærlig morder, om I vil; thi intet blev gjort af had, men alt for ærens skyld«.

Kontrasten til Hamlet er meget skarp. Det synes for mig meget klart at Shakespeare har villet vise, at Hamlets synd bestod i uværdigt mord: hans tragedie er at give efter for et had som ødelægger alt, hvad der er ædelt og menneskeskeligt i hans sjæl — fordi det er dømmisk.

Den første halvdel af stykket er en mesterlig fremstilling af hadets gradvise fremtrængen i og besættelse af en sjæl, indtil det har det fuldstændige herredømme og forårsager den djævelske ondskabs frygtelige klimaks i akt. 3, scene 3. Det er karakteristisk for strukturen i Shakespeares dramaer, at klimaks nås i midten af 3. akt, og at resten af skuespillet viser syndens fysiske og psykologiske følger — hvordan endog en mands dyder ødelægges af en enkelt fejl.

Shakespeare tager ikke noget bestemt standpunkt angående ånden. På hans tid var der forskellige teologiske meninger om dette: at ånder kun var illusioner, at de virkelig var de dødes sjæle, som havde fået tilladelse af Gud til at vise sig i synlig form, at det var djævl, der havde påtaget sig de dødes skikkelse, underjordiske med ond hensigt. Hamlet er ganske klar over denne sidste mulighed (akt. 2,2,627):

*— det genfærd jeg har set,
kan være djævelen; djævelen har magt
at ta' en liflig skabning på, og mulig
netop da jeg er syg og tung i sind,
og han har megen kraft mod slige ånder
løkker han for at fange mig. Jeg trænger
til bedre grunde. Stykket er min snare:
deri skal kongens hjerte jeg forfare.*

Hamlet ser som en bogligt dannet mand og filosof den fare, at ånden kan være en illusion eller en djævel, der narrer ham for at få ham fordømt. Derfor lægger han en snu plan for at få uafhængigt vidnesbyrd om kongens skyld. Hvad han ikke ser er, at den onde ånd kan have fortalt ham sandheden i den hensigt at få ham fordømt. Han tror, at det eneste bevis på, at ånden er ond, er, at beskyldningen er usand:

*giv agt med sjælens fulde kraft og nemme
på min farbror.
Dersom ej hans dulgte skyld
ryges af hulen ved en tale der,
er det en djævelske ånd, som vi har set,
og min formodning er så led og sort
som Vulkans smedje.*

Så — med en klogskab, der viser, at hans galskab er hyklet — søger han uafhængigt vidnesbyrd, han tænker ikke, at sandheden kan føre ham til fortabelsen. Da han får bekræftet åndens historie, beslutter han sig straks til mord: »Nu kunne jeg drikke varmt blod«. Så finder han kongen i bøn. Efter at han har besluttet sig til udsættelse i den hensigt at få Claudius evigt fordømt, viser Shakespeare os med dramatisk ironi i to linier udtalte af kongen, der rejser sig fra bønnen, at hans sjæl ikke var rensset for skylden, fordi han ikke kunne angre virkeligt. Han indser i sin enetale før Hamlet kommer ind, at sand anger kræver genoprettelse!

*Mit ord flyr op, men nede tanken står,
ord uden tanker aldrig Himlen når.*

Der er en frygtelig ironi i det faktum, at hvis Hamlet havde holdt sig til den

Blixen

Karen Blixen: *Skygger paa Græsset*.
Gyldendal.
141 sider, kr. 9,75.

Karen Blixen har i et par fortællinger i samlingen »Sidste Fortællinger« en kardinal som fortæller; den, der bare kender en anelse til baronessens forfatterskab, vil imidlertid vide, at kardinalens tilstedeværelse ikke skyldes et ønske hos forfatterinden om at udtrykke ortodokst-kristne tanker. Og kardinalen er da heller ikke så meget præsten, som læser messe, som han er den verdensfarne kirkefyrste, der er midtpunktet i den litterære salon. For den sags skyld kunne han lige så godt have været en storvezir eller en anden dekorativ person fra svundne tiders skueplads.

Man aner nok en højere styrelse over personerne i Karen Blixens geniale eventyrverden (og over Karen Blixen selv), men den styrelse kan vist kun karakteriseres som *skæbnen*. Gud eller Allah er så ufuldkomment dækkende betegnelser, mennesker — ofte vise mennesker — bruger til at karakterisere skæbnen.

Hun understreger gennem hele sit forfatterskab den moralske styrke i det klasseinddelte samfund. »Og vistnok forudsætter det virkelige Fællesskab Uensartethed, og sand skabende Enhed opstaar hvor væsensforskellige Kræfter eller hvor Modsætninger føres sammen.« Herren er ligeså meget til for tjenerens skyld, som tjeneren for herrens. De opfylder hver deres bestemmelse.

I »Skygger paa Græsset« — en erindringsbog, der supplerer »Den afrikanske Farm« — forsvarer Karen Blixen med hele sit talents varme dette livsprincip. Man kan ikke andet end gribes af den kærlighed og dybe respekt, hvormed hun skildrer sine indfødte medarbejdere fra tiden på farmen i Kenya. Med de stolte indfødte som lysende og levende eksempler godtgør Karen Blixen, at der er erfaringsmæssig dækning, når hun på trods af alle skumlere hævder det aristokratiske princip.

Helge Kristensen

På side 15 besvares spørgsmålet:
Hvad er egentlig Pauluskredsen?

»Shakespeare har villet vise, at Hamlets synd bestod i uværdigt mord: hans tragedie er at give efter for et had, som ødelægger alt, hvad der er ædelt og menneskeligt i hans sjæl — fordi det er dæmonisk.«

menneskelige retfærdighed — at dræbe legemet — ville han have handlet bedre, end han tænkte. Men da han ville tage vare på en ting, der er hinsides menneskeligt kendskab og retfærdighed — sjælens liv — indlod han sig til sin egen ruin på noget, han ikke kunne magte. Vyvyan ser tydeligt i sin bog, at det at planlægge en andens fortabelse er »den værste forbrydelse, djævelens sag«, og han viser, at da Hamlet gik Satans ærinde overfor Rosenkrans og Gyldenstjerne var han faldet meget dybt og Djævelen havde taget bolig i ham.

Det forekommer mig, at hans forkerte slutning, at dødsdom er imod Kristi lov, har forhindret ham i at se, at netop da

Hamlet ville Claudius' fordømmelse, tog Djævelen bolig i ham.

Det er i sandhed bemærkelsesværdigt, hvor korrekt Shakespeare fremstiller katolsk morallære om djævelsk had, beredelse til døden ved skriftemål, vandringsbrød og sygesalvelse og nødvendigheden af sand anger. Dette beviser ikke, at Shakespeare var katolik, men at katolske ideer stadig levede i hans omgivelser, for han kan også give udtryk for den hedenske renaissances agnostiske ideer, som i enetalen om selvmord og i slutscenen, hvor Hamlet dør uden et bønnens eller troens ord.

(På dansk ved Bente Andersen)

Ingen forfølgelse - påstår Gomulka

Paris (NC) Den polske kommunistleder *Wladislaw Gomulka* har i et interview med det franske blad »Le Monde« forklaret, at hans regerings forsøg på at kontrollere al religionsundervisning kun havde til formål at forhindre »nonner og fanatikere« i at påvirke børnene.

Som bekendt vedtog det polske parlament den 15. juli en lov, ifølge hvilken al religionsundervisning skulle fjernes fra skolernes timeplaner. Et senere dekret bestemte, at katekismusundervisningen kun måtte optage to timer om ugen og holdes uden for skoletiden. Samtidig forbød man alle ordensfolk — nonner og medlemmer af mængdeorden — at undervise i religion. Ved dekretet udnævnte regeringen sig selv til arbejdsgiver for alle religionslærere med ret til at udvælge dem og afgøre, hvorledes de skulle undervise og at betale dem. Polens biskopper har forbudt alle præster at tilslutte sig denne plan, men det forlyder, at over 700 præster har underskrevet kontrakter som lærere ved disse katekismuscentre, der kontrolleres af regeringen.

I interviewet med »Le Monde«s redaktør, *Hubert Beuve-Mery*, siger Gomulka blandt andet:

— Vi har taget religionsundervisningen ud af skolerne, men vi har garanteret friheden til at undervise i de særlige katekismuscentre uden for skoletiden. Alle biskoppernes klager i denne sag er ubegrundede. Kan det påstås, at vi forfølger religionen, fordi vi ikke ønsker nonner og fanatikere til at påvirke vore børn?

— Hvad mener De om sameksistensen i en stat, der er kommunistisk, sekulariseret, ja, endog ateistisk, og et folk, der er dybt forankret i den katolske tro? spurgte Beuve-Mery.

— Den kendsgerning, at størsteparten af vort folk består af troende, men samtidig støtter regeringens politik, er på

ingen måde i modstrid med vor ideologi. Folket støtter regeringen, når den giver det gode levevilkår, kan garantere det en yderligere forbedring af vilkårene og sikrer det demokrati og frihed.

— Også religiøs frihed?

— Ja, også religiøs frihed, svarede Gomulka.

o

Senere i interviewet sagde den polske kommunistleder blandt andet:

— Religionen er dybt rodfæstet i en stor del af befolkningen. Det ville være nytteløst, om man prøvede at fremkalde ændringer i den religiøse mentalitet og tro ved administrative midler. Menneskenes ideer er afhængige af deres levevilkår og af videnskabens og kulturens udvikling. Selvfølgelig findes der mennesker af høj intelligens, som bliver ved med at tro. Det er ikke vor hensigt at træde på deres følelser. Og den ateistiske propaganda er i mange henseender svagere i Polen end i mange af vestens lande.

Også fra Polen...

Berlin (NC) En folkemængde på omkring 1.000 polske katolikker har angrebet de kommunistiske myndigheder, som i begyndelsen af denne måned prøvede at lukke et redemptoristseminarium i byen Torun. Folkemængden samledes, da man begyndte at ringe med seminariets kirkeklokke. Ti af demonstranterne blev arresteret, men det kom ikke til alvorligere sammenstød.

Hver fjerde uge

vil vi fremtidigt mellem side 8 og 9 indsætte et tillæg, der indeholder forholdsvis mange annoncer. Siderne pagineres A-B-C-D. Teksten på side 8 vil i nogle tilfælde fortsætte på side 9 efter tillægget.

Det er formålet med dette tillæg at skabe en bedre balance i hvert nummer mellem den rigelige stofmængde, som vi ikke kan få plads til, og det støt stigende antal annoncer.

Algier-protest

Paris (NC) De franske kardinaler og ærkebiskopper har efter deres årlige møde udsendt et budskab om situationen i Algier. Det hedder heri blandt andet, at de franskmænd, der bor i Algier, i nogle tilfælde helt åbenlyst fornægter den kristne moral og kan forårsage, at Frankrig kastes ud i en borgerkrig. Videre siges det i budskabet:

»Disse mænd tager grundigt fejl, når de dræber og ødelægger. Deres handlinger kan kun føre til flere drab og mere ødelæggelse. Vold avler vold. Når man prøver at skabe en borgerkrigsatmosfære, bliver man ansvarlig for en borgerkrig og for de ødelæggelser, den vil medføre. En kristen bør vide, at han mister sit land i stedet for at forsvare det, når han bruger våben, som dræber dets

Et samarbejde

Haag (NC) Hollandske katolikker og protestanter er indgået i et samarbejde om en serie fjernsynsprogrammer. Udsendelserne handler om Bibelen og er særligt tilrettelagt for børn. Den første serie, der er blevet forberedt af protestantiske bibelkyndige, fortæller kong Davids historie i fem dele. Den anden serie vil blive forberedt af katolske eksperter og skal omhandle Kristi opstandelse. Den udsendes før påske næste år.

Dominikanerpater Grollenberg udtalte på en pressekonference, at den moderne teknik og bibelvidenskaben nu fører katolikker og protestanter sammen. »De tider er afgjort forbi, da Bibelen var en slagmark for troens forkæmpere,« sagde han.

sjæl: broderskab og gensidig respekt.«

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi-
og
plasticvarer
til hospitaler
og
sygehuse

U.K.A. holder sin anden verdenskongres

Rio de Janeiro (NC) Over 300 delegerede fra Unge Kristne Arbejderes organisationer i 91 lande mødes i dagene 1.—12. november i Rio de Janeiro for at drøfte spørgsmål, der særligt optager den moderne ungdom. Der er 2½ million medlemmer i Unge Kristne Arbejderes bevægelse.

På kongressen vil man særligt drøfte følgende spørgsmål: Unge arbejderes forberedelse til ægteskabet, de unge arbejderes stilling i udviklingslandene og de unge arbejderes apostolat i de store byer.

Repræsentanter for Den hellige Stol, De forenede Nationer og den internationale arbejderorganisation vil deltage i kongressen. Unge Katolske Arbejdere holdt deres første verdenskongres i 1957 i Rom.

Congos biskopper

Leopoldville (NC) Halvfjerds biskopper og prælater vil den 20. november mødes i Congos hovedstad til et tre ugers møde. Det bliver det sjette bispemøde i Congo, men det første siden oprettelsen af Congos eget hierarki i 1959. Det er ligeledes det første møde, siden Belgien gav Congo sin uafhængighed i 1960, og det er fremdeles det første møde uden deltagelse af biskopper fra Ruanda-Urundi, der nu holder deres egne bispemøder.

Flere lægmissionærer udsendt fra Köln

Köln (NC) Femten lægmissionærer er afrejst fra Köln for at stille sig til rådighed i Afrika, Asien og Sydamerika. De er medlemmer af det såkaldte Kolping-selskab og binder sig til tre års tjeneste i missionerne. I forvejen er 65 tyske mænd og kvinder afrejst.

Disse lægmissionærer får otte måneders træning i Köln, hvor de specialiserer sig i et eller andet håndværk eller bliver kyndige inden for byggefaget, vej- og brobygning, tropiske sygdomme, psykologi eller pædagogik. De deltager ligeledes i forelæsninger over udviklingslandenes sociale og religiøse historie. Senere har de i England og Frankrig studeret sproget.

Under arbejdet på missionsmarken får de kost og logi samt 175 kr. om måneden i lomme penge. Hver måned indsættes et lignende beløb på en bankbog i Köln, for at de skal have midler til at klare sig i overgangstiden, når de vender hjem efter tre års tjeneste. Det er deres opgave at støtte udviklingslandenes befolkninger og hjælpe dem til at hæve deres levestandard.

Kardinal Frings, ærkebiskoppen af Köln, sagde til lægmissionærerne ved deres afrejse, at det var deres opgave at vidne om kristendommen ved at følge Guds bud om kærlighed til mennesker, der lider nød.

Sankt Patrick-frimærker

Vatikanstaden har udsendt en serie frimærker, som mindes 1500-året for den irske apostel St. Patrick's død. Serien udsendes i fire værdier og med to motiver.

Månedens annoncetillæg

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Fødeklinikken

Skottegaarden Fru Svenstrup

Kastrup. Tlf. 50 39 01

Smukke lyse en-, to- og tre-sengs- samt fællestuer.
Også ambulante fødsel.

EMANUEL JENSEN & H. SCHUMACHER

Murer- og
Entrepreneurforretning A/S

Godthåbsvænget 4, København F
Telefon C. 968

Chr. Hansens kødudsalg København F

Telefon Eva 6465 - 6466

Gl. Kongevej 163

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

LÆST og HØRT

ved E. D.

Danmarks udenrigspolitiske kursændring må ses under en anden synsvinkel end flæsk og smør, fastslår Politikens udenrigspolitiske medarbejder, magister *Erling Bjøl*, der i sit blad har anstillet betragtninger over, hvordan vor samfundskultur vil blive påvirket ved tilslutning til det europæiske fællesmarked.

Erling Bjøl mener, at der allerede kan spores en katolsk påvirkning af Romunionens fælles politik. »Det er«, tilføjer han, »en udbredt opfattelse i protestantiske lande, at Kirken er en »reaktionær« faktor. Men det er en forenklet betragtning. På det socialpolitiske område er Kirken ikke konservativ, hvad enhver kan overbevise sig om ved at læse Johannes XXIII's nye encyklika *Mater et magistra*.

Når det gælder forsvaret af visse værdier, som vi selv sætter højt, står den katolske kirke mange steder i første linje. I de amerikanske sydstaten og i Algerie bekæmper den dristigt de race-

fordomme, der er den vestlige verdens hæsligste skavank og kan blive dens akilleshæl. I Frankrig som i Algerie har den katolske gejstlighed ført en modig kamp mod anvendelsen af Gestapo-metoder mod algeriske terrorister. I hele den store »afkoloniseringsproces«, der præger disse år, indtager Vatikanet en frisindet og fremsynet holdning.«

Bjøl mener imidlertid, at Vatikanet på andre områder viser en ufordragelighed, som der er al grund til at være på vagt imod: »Det kræver kontrol med privatlivets intimeste anliggender og tilstræber censur med alle kulturlivets ytringsformer«.

Hvad forholdet til virkeligheden angår vil så kategoriske påstande komme til kort. Tilsvarende diskutabel er en påstand om, at den katolicisme, der findes i Danmark, for en stor del er baseret på polske indvandrere.

o

Blandt de mange redegørelser vedrørende Danmark og Fællesmarkedet foreligger nu også en fra folketingsmand *Aksel Larsen*, udgivet af Socialistisk Folkeparti. Dette synspunkt har — omend i langt mere omstændelig og indigneret form — været ledetråden i et os forelagt kronikforslag. Derfor dette:

I sin konklusion anfører *Aksel Larsen*, at »efter alt, hvad der foreligger, er jeg ikke i tvivl om, at Danmark bør holde sig fra det tysk-dominerede fællesmarked. Der er intet, som sandsynliggør, at det vil være til økonomisk og materiel fordel for det danske folk og det danske erhvervsliv. Måske vil Fællesmarkedet love os guld og grønne skove — løfter er billige — men det danske folk skal ikke sælge sin frihed og nationale førstefødselsret for store ord og smukke løfter om ekstra salg af æg, smør og flæsk.«

Det levende Lys

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

HARTMANN
Musik
Godthåbsvej 132 - København F
Alt til Foto og Smalfilm
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

Kunderne siger:
DEJLIGE MØBLER, en venlig ekspedition — og ikke dyr.
Anders Svendsen
Ndr. Frihavsgade 13,
København Ø . Tlf. C. 8146
Ugebladets læsere har 10 % rabat på tæppe- og gardinstoffer.

Kaj F. Fjording
Murermester
Christiansholmsvej 2 A.
Klampenborg.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

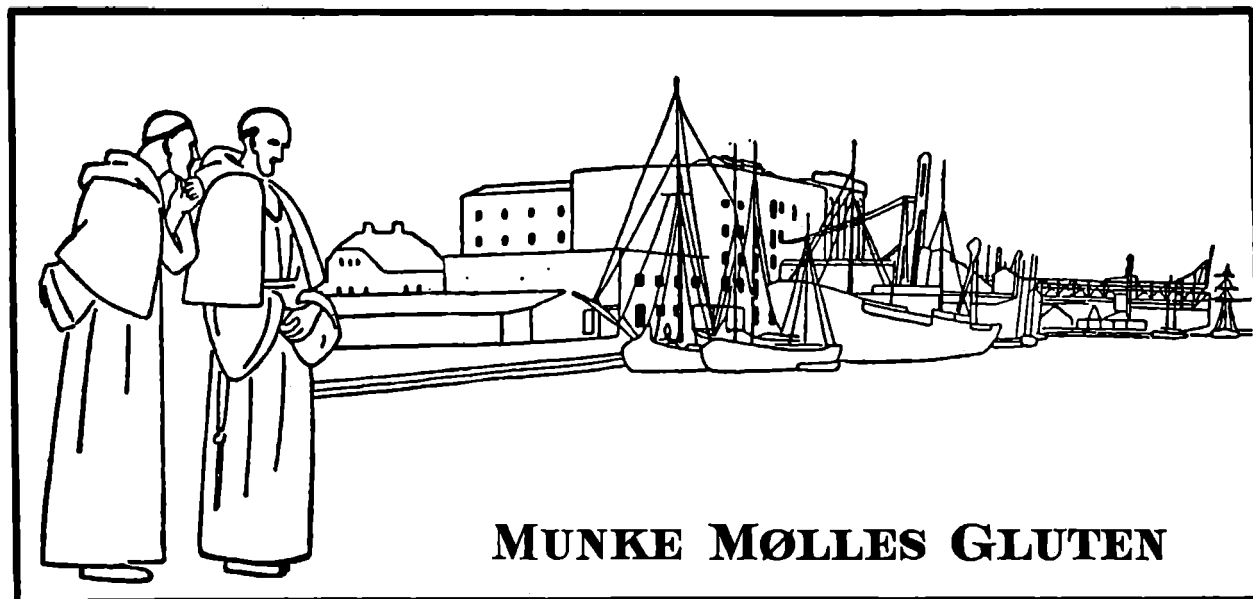

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. %
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

MUNKE MØLLES GLUTEN

Fyn

Børge Christiansen

Slagtermester

Skovvang 23 - Tlf. 3026
Svendborg

NIELS MADSENS MASKINSNEDKERI

Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

SVENDBORG LIGKISTEMAGASIN

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH

KAFFE - VIN - KONSERVERS

Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg

Telefoner: 1410 og 172

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7 . Svendborg
Tlf. 2021

Afdeling i København:
Nygaardsvvej 6, Ø . Tlf. 29 16 88
Svendborg-København hver uge
Flytter alt overalt

Professor K. E. Skydsgaard, der som bekendt leder Det lutherske Verdensforbunds forskningsarbejde vedrørende økumeniske anliggender og især forholdet til den katolske kirke, er på studierejse i USA. Her skal han gæste katolske og protestantiske fakulteter og seminarier.

I et presseinterview i New York udtalte K. E. Skydsgaard umiddelbart efter sin ankomst, at hans arbejde — og det mål, som Det lutherske Verdensforbund sigtede mod — ikke var ledet af anti-romerske følelser. Vi prøver at gennemføre sobre og videnskabeligt underbyggede studier, fortsatte professoren, for på den måde at nå frem til de punkter, hvor vi er adskilte.

— Hvis protestanter og romerske katolikker ikke på ny prøver at afdekke og forstå forskellen i synspunkterne, slutter professor Skydsgaard, så vil vi aldrig komme et skridt videre, men vi vil på dommens dag stadig befinde os på samme stæde.

o

De læste muligvis artiklen her i bladet om vanskelighederne ved at blive gift, fordi man ikke kan få en lejlighed.

Vor ungersvends dilemma deles af mange. Ved et diskussionsmøde i Svendborg om boligproblemer, gav boligminister Carl P. Jensen forleden følgende sandfærdige beretning om bolignoden i en københavnsk forstadskommune:

Et ungt ægtepar var netop blevet gift af borgmesteren, og det nygifte par bad efter vielsen borgmesteren skaffe sig en lejlighed.

— Kan De ikke bo hos Deres forældre, spurgte borgmesteren.

— Nej, svarede den nybagte brud, for de bor endnu hos deres forældre!

Malermestre

L. LARSEN & SØN

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 1016

FYENS DISCONTO KASSE

(BANK-AKTIESELSKAB)

ODENSE

STIFTET 1846

Danmarks ældste private bank

1. kl. kød, pålæg og hestekød

SOPHUS LARSEN & SØN

Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

TIL BYEN
FRABYEN - i Byen
smut ind i

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 12 27 75

Aarhus

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frukt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP
aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57

Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg - salater

ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85

KAI CARLSEN
Sønderborggade 9, Aarhus
Telefon 4 31 11

HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

Købmands- og
Haandværkerbanken,
Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:
Aarhus hovedbanegård, tlf. 2 40 8
Vekselkontor ibanegårdshallen. 8

Langenæs afd.:

Skanderborgevej 16, tlf. 4 55 22

MEJERIET Vestebco

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus

Missionshotellet ANSGAR

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

Svend Erik Laursen

Gas - Vand - Varme

Tordenskjoldsgade 23, Aarhus
Telefon (061) 6 89 31

Undergravelse af den demokratiske orden

Düsseldorf (NC) En østtysk landmand er blevet idømt en særlig streng straf, fordi han i retten åbent bekendte sin kristne tro. Den tyske katolske landbo-ungdoms organisation har netop protesteret over for Østtysklands regeringschef Walther Ulbricht samt over for den russiske ambassadør i Østberlin. I protesterne henviste de til, at landmand Alois Opfermann fra Eichsfeld blev idømt fire års fængsel, tab af sin ejendom og uddrivelse af sin gård med sin familie. Da han i retten bekendte sin kristne tro, blev hans udtalelser betegnet som »undergravelse af den demokratiske orden«.

Vatikanet kalder Afrika

Vatikanstaden (NC) Vatikanets radio vil den 6. november udvide sit sendeområde til også at omfatte Afrika. Man vil daglig sende til det afrikanske fastland på engelsk, fransk, arabisk, portugisisk og swahili. Pave Johannes XXIII vil selv med et radiobudskab indlede disse udsendelser, og derefter velsigner kardinal Frings den nye 100 kw kortbølgesender, som er skænket af katolikker i Kölns bispedømme.

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Aarhus

Marius Nielsen & Søn's Eff.

v/ Chr. Fallesen
Vestergade 17, Aarhus
Telefon 2 05 33

Det kan svare sig

at annoncere i

Danmarks ældste ugeblad

- et blad der bliver læst

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,

Hauchsvej 8, København V.

Tlf. EVa 2997 (kl. 8 - 10)

Holbæk

AXEL SMITH'S EFTF.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47, Holbæk

Telf. 136

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester

Markedsplads 10,

Holbæk,

Telefon 239

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod smerter fra gigt, ischias og sygdomme som kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65

Leverandør til hospitalet

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 32

Kaj Andersen

Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

Fat mod! siger paven til Ungarn

Vatikanstaden (NC) Pave Johannes XXIII har i et budskab til Ungarns katolikker opfordret dem til »at fatte mod og holde fast ved deres fædres tro« og bevare »en urokkelig loyalitet over for Kirken«. Pavens budskab blev afsendt af statssekretær, kardinal Cicognani, og henvendte sig særligt til katolikkerne i ærkebispedømmet Kalocsa i det sydlige Ungarn, som den 2. oktober mistede sin ærkebiskop Jozsef Groesz.

For verdensfred

Pave Johannes XXIII har i anledning af rosenkransmåned, oktober, udsendt et apostolisk brev om rosenkransbønnen og især om dens værdi i kristenhedens bøn for verdensfreden. Paven minder først om, hvilken betydning denne bøn har haft gennem tiderne, som et middel til forening med Gud ved betragtning af mysterierne i Jesu Kristi jordiske liv.

Det er sandt, skriver han, at den kan bedes som en monoton gentagelse af ordene i de tre bønner, af hvilken den er sammensat, og på den måde ophøre med at være virkelig bøn. Når rosenkransen bedes rigtigt, indeholder den tre elementer: betragtning, overvejelse og intention (hensigt). Han forklarer derefter, hvad der menes med hver enkelt af disse tre.

BETRAGTNING betyder, at man fordyber sig i det mysterium, som det pågældende led af rosenkransen henleder ens opmærksomhed på. De femten led af rosenkransen er som femten billeder fra Jesu og Marias liv. Ved hjælp af dem søger man med sine tanker og sine følelser at forene sig med Vor Herre i hans liv som menneskehedens lærer og forløser. Man nærmer sig i betragtning eller kontemplation de skiftende dele af Kristi liv fra hans fødsel og barndom til hans offentlige virksomhed, hans lidelse og død, hans opstandelse og himmelfart.

Ungarns biskopper har valgt deres nye overhoved

Wien (NC) De ungarske biskopper har som deres nye formand efter ærkebiskop Groesz's død valgt den 71-årige biskop *Endre Hamvas*. Iagttagere i Wien mener, at dette valg var den bedste løsning under de vanskelige vilkår, der præger Kirkens liv i Ungarn.

Biskop Hamvas er ganske vist flere gange blevet voldsomt angrebet af den kommunistiske regering, men hans diplomatiske evner har i flere tilfælde hindret udvikling af alvorlige kriser i forholdet mellem Kirken og staten. Hans »fredelige sameksistens« med regimet er nogle gange blevet stærkt kritiseret i udlandet. Han var således i 1958 på et to ugers besøg i Sovjetunionen og har tilsluttet sig nationalrådet for den kommunistisk-kontrollerede »patriotiske folkefront«. Imidlertid kan hans loyalitet over for Den hellige Stol ikke drages i tvivl, og han har været urokkelig i sit forsvar for Kirkens rettigheder og sin egen myndighed som biskop.

Biskop Hamvas kan komme til at stå over for store vanskeligheder, fordi de kommunistiske magthavere nu agter gennem skoleundervisningen at forme »det kommunistiske menneske«. Minister Gyula Kallai har i en tale til parlamentet den 11. oktober meddelt, at tiden er inde for denne aktion, der skal bringe skoleundervisningen på linie med de kommunistiske idealer. Ifølge det nye system skal børnene fra skoletidens begyndelse indtil det fyldte 14. år hver uge deltage i fem almindelige skoledage og én dag med legemligt arbejde. Det vil komme til at dreje sig om arbejde ved landbruget eller i fabrikker. »Erfaringen har vist, at elevernes interesse for skolearbejdet vokser, og deres karakterer bliver højere, når de deltager i legemligt arbejde«, sagde Kallai. Han oplyste derefter, at Ungarns skolevæsen for fremtiden vil bestræbe sig på »at uddanne eksperter, der også er gode kommunister«.

OVERVEJELSE, det andet element i bønnerne, vil sige, at den enkelte erkender, hvordan Kristi liv og lære, som han betragter, taler personligt til ham selv. Man bliver af Helligånden hjulpet til at se forbindelsen mellem Vor Frelses liv og sit eget.

HENSIGTEN (eller INTENTIONEN), som lægges i denne bøn, kan være ens egne ønsker om Guds hjælp i åndelige og timelige ting, andre menneskers eller samfundets og menneskehedens anliggender. På denne måde bliver rosenkransen både en personlig bøn og fællesskabets bøn. Også rosenkransen kan bedes med den

holdning, der kendetegner liturgi-ens bønner, som begynder med ordet *oremus* (lad os bede).

o

Senere i dette brev skriver paven, at den enkelte sjæl ikke må føle sig alene og eksklusivt optaget af sine åndelige og jordiske interesser, men netop bør huske, at han tilhører et samfund, er et ansvarligt medlem af det, får del i dets goder og selv ængstes for de farer, i hvilket det er stedt.

Kristenheden har før gennemlevet vanskelige tider, og enhver, der kender lidt til verdenshistorien, vil da vide, at andagten til Maria har haft sin betydning for afværgelse af de truende ulykker. Derfor henviser paven nu til rosenkransen som en bøn om Guds fred og fred i verden.

De 500 millioner katolske lægfolk

Hvad er en lægmand? Det er et menneske, som ved dåben er kommet til at høre til Guds folk.

Hvor mange lægfolk er der? Mindst 500 millioner.

Det er mange

Det er mange, når man tænker på, at alle disse lægfolk har den samme tro, skønt de bor i så vidt forskellige lande som Vietnam, Mexico, Canada, Japan og Danmark.

Det er mange, når man gør sig klart, at dette Guds folk ikke begrænses af racer. Hvad enten disse lægfolk er afrikanere, indere, kinesere, amerikanere, indonesere eller europæere, ved de, at de lever side om side som Jesu Kristi brødre, forenet i den samme kærlighed.

Det er også mange, når man tænker på de mangfoldige udtryk, deres virksomhed giver sig i dag, hvad enten det nu er i Katolsk Aktion, Caritas, Bønnens Apostolat eller den liturgiske bevægelse, skoler eller hospitaler, som kateketer eller i missionsarbejdet i fremmede lande o.s.v. Det er et tegn på stor vitalitet, at deres virksomhed giver sig så mangfoldige udtryk, og at de så smidigt forstår at tilpasse den efter tidens krav.

Det er meget få

Men 500 millioner lægfolk er meget lidt i forhold til de 3 milliarder mennesker der udgør jordens befolkning, og ser man på et landkort, får man et endnu bedre begreb om, hvor ringe dette antal i virkeligheden er i forhold til alle dem, der ikke hører til Kirken.

Der er store områder på kloden, hvor Kirken næsten ikke er repræsenteret. Hvor mange kristne er der tilbage på den anden side af jerntæppet og af bambustæppet? Og alligevel afhænger Kirkens liv endnu mere end andre steder af lægfolket i disse enorme lande, hvor der er færre og færre præster, og hvor det bliver vanskeligere og vanskeligere for de få præster, der er, at udøve deres embede.

Både i Afrika, på Madagaskar, i Indien, Japan, Vietnam og Indonesien er katolikkernes antal i stadig vækst og

nogle steder i disse lande endog med forbløffende hastighed. Vi har allerede omtalt, hvordan lægfolket i disse unge kristne menigheder dannede Kirkens fortrøpper. Men selv i de lande, hvor evangeliet i dag får den bedste modtagelse, er Kirken stadig i mindretal. Mange steder er de døbte kun en ganske lille skare i forhold til den umådelige menneskemasse, der omgiver dem. Hvilken rolle vil disse trosivrige mindretal komme til at spille i den udvikling, der fører deres respektive folk mod uafhængigheden? Hvor stor handlingsfrihed vil de have om nogle år? Hvilket drama vil de muligvis komme til at opleve?

Og forstår lægfolket i de lande, man plejer at kalde kristne, at de også her står midt i en umådelig kamp? I et land som Danmark, hvor der endnu officielt er 97 pct. døbte, går kristendommen i

virkeligheden tilbage. Den lever næsten udelukkende på resterne af tidligere landvindinger. De tomme kirker og den stadig mere ateistiske mentalitet, der præger befolkningen, viser, at der er meget lidt tilbage bag den officielle facade. Hvor mange døbte er der ikke, som ikke har det ringeste kendskab til troens indhold, og som lever uden nogen som helst forbindelse med Guds ord og sakramenterne og i virkeligheden har gjort fælles sag med ateisterne.

Morgendagens store ubekendte

I aviserne begynder man at tale om, at de 600 millioner kinesere (som inden år 2000 vil være blevet til en milliard kinesere) er morgendagens store ubekendte. Hvad vil disse mennesker, som nu er et samlet folk, opflammet af en

Det første, der skal kendetegne de katolikker, som ønsker at omvende verden, er, at de elsker den. Vi skal elske vor kultur, vor teknik, vor kunst, vor sport, ja, hele vor verden. Vi skal komme til at elske den ved at gøre, hvad vi kan, for at forstå den, føle med den, agte den og tjene den.

Kardinal Montini

ideologi, som imponerer dem, og i besiddelse af et overmål af energi, komme til at betyde på den vægtskål, der afgør den historiske udvikling?

Det er altid farligt at sammenligne et folks politiske virksomhed med Kirkens livskraft og udfoldelsesmuligheder. Både mål og midler er forskellige.

Men i et øjeblik som det, vi nu lever i, hvor hele verden søger efter enhed, ville det være umuligt at tale om Kirken og om lægfolkets rolle i den uden

at komme ind på de menneskelige kræfter, der arbejder på at skabe en ny verden.

Man kan ikke lade være med at sige til de 500 millioner lægfolk, der findes i Kirken, at de har en opgave at udfylde, og at også de er morgendagens store ubekendte. De har nu mindre end nogen sinde lov til at forholde sig som passive tilskuere. Det afhænger for en stor del af dem, om menneskene skal lære Kristus at kende, om det skal være evangeliet, der kommer til at ligge til grund for menneskenes forhold til hinanden, og om verden af i morgen skal blive sådan, som det passer sig for mennesker, der samtidig er Guds børn.

Det drejer sig ikke om at indrullere lægfolket i kamptropper. Det ville være politisk aktivitet. Det drejer sig om, at hver eneste lægmand dér, hvor han står, skal være sig sit ansvar som døbt bevidst og udøve det. Kristus sagde til sine disciple — og det er os — at de er jordens salt og surdejgen i melet. Vi skal ikke tabe modet, fordi vi kun er

en lille skare. Det skal tværtimod hjælpe os til at forstå, at lægfolket har en rolle, som kun de og ingen andre kan udfylde: »Hvis saltet taber sin kraft, hvormed skal det da saltes?«

Kristus er ikke kommet for at bandlyse verden, men for at døbe den med sit blod. Siden da er det ikke alene en kristens ret, men også hans pligt at være med til at føre det skabte til dets fuldbyrkelse og at arbejde med på Gudsrigets udbredelse her på jorden. . . Derfor behøver man ikke at være bange for, at man bliver mindre kristen, fordi man bliver mere menneskelig. For hver ny erobring, vi gør her i verden, har vi bragt endnu en provins ind under Kristi kongedømme, som skal omfatte hele verden.

Kardinal Suhard

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 29.: 23. søndag efter pinse.

Krist Konges fest (s. 1130, hvid).

MANDAG d. 30.: Søndagens messe (s. 751, grøn).

TIRSDAG d. 31.: Søndagens messe (s. 751, grøn).

ONSDAG d. 1. november: Alle Helgens dag (s. 1135, hvid).

TORS DAG d. 2.: Alle Sjæles dag (s. 1139, sort).

FREDAG d. 3.: Søndagens messe (s. 751, grøn).

LØRDAG d. 4.: Karl Borromæus (s. 1150, hvid), ærkebiskop. Ihukommelse af Vitalis og Agricola (s. 1150), martyrer.

SØNDAG d. 5.: 24. søndag efter pinse (4. søndag efter Helligtrekonger) (s. 93, grøn).

I den kommende tid

Academicum Catholicum i København samler søndag den 5. november sine medlemmer til messe i Sankt Augustins kirke, Jagtvej. Efter messen fælles morgenmåltid og evt. travetur. Frokostpakke medbringes.

Onsdag den 8. november kl. 20 taler pater H. Roos S. J. om »Heinrich Böll, et betydningsfuldt forfatterskab«. Foredraget holdes i Englesalen på Niels Stensens Gymnasium.

I Sankt Ansgars kirke i København er der Alle Helgens dag messe kl. 8, 10 og 16.30, og kl. 20 er der pontifikalmesse, hvor det udvidede kor synger Ludovico da Victorias »Missa Quarti Toni«. Alle Sjæles dag er der messe kl. 8 og 16.30 og levitrequiem kl. 20.

Katolsk Arbejderaktion og U. K. A. afholder retræte i weekenden 2. og 3. december. Interesserede kan tilmelde sig og få alle oplysninger hos Johs. Sørensen, Ahornsgade 16, København N., tlf. Luna 5703 efter kl. 18.

Flade Konvolutter

Fra sognekontorerne fordeles i denne tid de små konvolutter, som Sankt Knuds Gildernes hovedkomite sender alle katolske familier før offerdagen den 5. november. Man kan da selv afgøre, hvordan man vil yde sit bidrag i denne årlige indsamling, der er så vigtig for vor fælles økonomi. Når vi siger, at vi støtter KIRKEN, bør det erindres, at Kirken — det er os! Man giver til sin egen husholdning i taknemmelighed for, hvad den betyder for en.

Nyt fra Åsebakken

Den meget afholdte benediktinerpater Alexander Schlachta, som i to perioder har været præst for Vor Frue kloster på Åsebakken, er nu rejst hjem til sit kloster i Tyskland. Selv om pater Alexander koncentrerede sig samvittighedsfuldt om sin særlige gerning som præst for klosteret, kom han i kontakt med benediktinerindernes gæster og kendes af mange fra den årlige valfart.

Pater Alexanders efterfølger er den danske benediktiner, pater Bernt, som er kommet til Åsebakken fra Luxembourg. Han er den første danskfødte benediktiner, som knyttes til klosteret.

Iøvrigt kan Vor Frue kloster nu modtage gæster hele året, idet man har fået indlagt oliefyrr og foretaget nogle ombygninger. Der er 11 gæsteværelser ved klosteret.

Det katolske kontaktkontor, Hulgårdsvvej 96, København F., tlf. 34 04 63, har ændret sine træffetider. I stedet for tirsdag kl. 16—18 og fredag kl. 18—20 er træffetiden fremtidig: mandag kl. 16—18 og fredag kl. 18—19.

G. GARTH-GRÜNER

Landsrettsagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Engelsk arbejderleder på besøg

Den engelske organisator for de katolske arbejdere i England, Brian Coxhead, deltog fornylig i et internationalt møde for unge fagforeningsfolk i Nordsjælland. Sammen med maskinarbejder Paul Jensen, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, og kemigraf Per Wedell Topp, Dansk litografisk Forbund, diskuterede Brian Coxhead faglige, politiske og religiøse spørgsmål med biskop Th. Suhr.

den» har slået alarm. Derimod kunne man godt nok have ønsket, at han i betragtning af sagens vigtighed havde gennemtænkt den noget mere, end det synes at have været tilfældet. Han har således opdaget, at der er et land, hvis navn (heller) ikke nævnes (hvorfor ikke?), hvor 10 pct. af den pålignede skat går til kirkeskat. På dette grundlag proklamerer han, at hvis man ikke betaler »nøjagtigt« 10 pct. af sine personlige skatter i kirkeskat, har man »simpelt hen ikke lov til at gå i kirke uden samtidig at have en dårlig (økonomisk) samvittighed«.

Dette er en utilladeligt kategorisk og unuanceret udtalelse. Hvorfor skal det for eksempel være 10 pct. og ikke 5 eller 20 pct.? Og kan man over en bank sige, at alle skal betale samme procentsats? Dette sidste spørgsmål synes »Skattemanden« at ville besvare bekræftende, idet han rask væk forudsætter, at »skatteudregningen i Danmark er fuldt retfærdig«.

Hertil må svaret imidlertid være: nej den er ikke, hvilket jeg skal prøve at udbyde lidt. Det kan næppe være »Skattemanden« ubekendt, at den katolske kirkes ægteskabsmoral stiller visse krav. Hvis disse krav respekteres (i hvilket omfang dette rent faktisk er tilfældet, skal jeg lade stå hen), vil resultatet i almindelighed blive en stor børneflok. At opdrage en sådan børneflok i nutidens børnefjendske samfund kræver uforholdsmæssigt store økonomiske ofre fra forældrenes side. Tænk blot, hvad en ordentlig bolig koster. Og udgifter til katolsk skole eller uddannelse og undervisning iøvrigt er ikke fradragsberettigede. Der ydes ganske vist visse børnetilskud, men de dækker kun en brøkdal af de faktiske omkostninger. Og hvis indtægten ligger over vælgerflertallets, sørger skatteprogressionen — der i mange tilfælde i realiteten er en konfiskation og derfor ganske umoralsk — for, at det er næsten umuligt at få noget tilovers. Denne skatteprogression er et bevist led i den mangeårige socialistiske nivelleringsproces, der er klart i strid med Kirkens lære, jfr. for eksempel den danske oversættelse af »Rerum Novarum« og »Quadragesimo anno« i »Pavestolen og Arbejderspørgsmaalet«, således s. 17-19. Både Leo XIII og Pius XI understreger familiens forrang frem for staten. Og Leo XIII bemærker udtrykkeligt (s. 19), at »ulige kår... er kun gavnligt både for den enkelte og samfundet« — i sandhed uvante ord i dagens Danmark. Begge paver fastslår retten til at beholde, hvad man behøver til familiens standsmæssige underhold (s. 23 og 68), førstnævnte endda under påberøbelse af ingen ringere end Thomas af Aquin, hvorefter »ingen er forpligtet til at leve ustandsmæssigt« — ak ja. Katolsk Ugeblad burde ved lejlighed foranledige nærmere undersøgt, i hvilken grad det moderne danske såkaldte velfærdssamfund strider mod elementære principper i Kirkens samfundslære.

Summa summarum: man kan ikke generelt fastslå, at 10 pct. af stats- og kommuneskatterne skal betales i kirkeskat — der må her, som så ofte, sondres.

Breve til redaktionen

Ikke 10 procent

»Skattemandens« indlæg om kirkeskatten har affødt forskellige supplerende indlæg. Det er således nævnt, at kirkeskatten ikke uden videre er fradragsberettiget ved beregningen af den skattepligtige indtægt. Endvidere har man peget på det manglende kendskab til — for ikke at tale om medindflydelse på — hvad pengene bruges til.

Der er imidlertid også andre momenter, der bør nævnes, hvorved sagen kan ses i en større sammenhæng. For det første vil det, når vi taler om penge, bl. a. til at bygge kirker for, være på sin plads at minde om, at alle de gamle danske katolske kirkebygninger i sin tid af den danske statsmagt blev frataget den katolske kirke uden erstatning og stadig er lukket for enhver form for katolsk gudstjeneste. Det er en vigtig opgave at arbejde for en ændring i dette urimelige forhold. Man kan her

for eksempel henvise til Sydslesvig, hvor der mig bekendt i efterkrigsårene har været regelmæssig katolsk gudstjeneste i en række gamle landsbykirker. Derved ville behovet for nye eller større kirker i nogen grad blive afhjulpet og betydelige udgifter (jfr. de skyhøje byggeomkostninger) kunne spares. Dette ville også være så meget mere rimeligt, som også katolske skatteydere gennem stats-skatteerne er med til at underholde folkekirken, hvis statstilskud (der bl. a. går til vedligeholdelse af de nævnte gamle kirker) i finansåret 1960-61 udgjorde godt 37 millioner kr. ifølge statsregnskabet for dette finansår.

Dernæst må det tages i betragtning, at danske katolikker af i dag vist gennemgående må siges at tilhøre den økonomisk mindre velstillede del af befolkningen med relativt beskedne indtægter. Dette i forbindelse med deres fåtallighed udelukker de store økonomiske resultater — men naturligvis ikke, at det kunne blive bedre, end det er. Og at dette er påkrævet, kan der næppe blive megen diskussion om. For såvidt er det godt og gavnligt, at »Skatteman-

BRDR. MEYER

Bilkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDSSELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Såvidt jeg kan se, er det afgørende punkt, hvor man først bør sætte ind, dette, at så mange *overhovedet intet betaler* i kirkeskat. Mon ikke man her burde have opmærksomheden særlig henledt på unge og yngre ugifte personer, der ofte har en betydeligt større del af deres indtægt til rådighed for sig selv end familieforsørgere?

L. B. Fabricius

For en del år siden drøftede nogle katolikker kirkeskat. Der var intet i vejen for, at budget og regnskab for bispedømmet (dengang vikariatet) kunne blive offentligt. Da der findes sogne, der tilsyneladende kan klare deres egne udgifter, og sogne, der må have hjælp fra bispedømmet, er det ensbetydende med, at der må finde en udligning sted.

Skatten til bispedømme og sogn bør bedømmes på grundlag af statsskatten, der pålignes efter samme skala for hele landet i modsætning til kommuneskatten, der er forskellig fra sogn til sogn. I dag skulle der formodentlig intet være til hinder for, at bispedømmet fra ligningsdirektoratet fik oplyst den samlede skat, der pålignes alle katolikker, og at der ud fra dette grundlag beregnes en vejledende skatteprocent.

Bispedømmets struktur forhindrede imidlertid en løsning. Da tilsvarende ordninger er gældende over det meste af Europa, må man håbe, at det kommende koncil generelt tager spørgsmålet op.

Jeg har ladet mig fortælle, at i en af de tyske forbundsstater lønner staten samtlige præster fra anerkendte trosamfund. Burde vi ikke forsøge denne løsning i vort demokratiske land — der findes jo også ikke-katolske fædre, som ikke betaler skat til den katolske kirke. Tilskud udover lønninger bør gives efter forholdstalsmetoden og resten af de penge, der herudover skal skaffes, betales som kirkeskat.

Svend B. Messerschmidt

Denne tegning er lånt fra humoristen Cosper. Også teksten. Den lyder: »Her er en tikrone, min gode mand, når skatten er trukket fra!«

Om skatten - kort sagt

Efter opfordring fra os har direktør Poul Hjorth, som i en årrække var bispedømmets økonomiske rådgiver, draget følgende slutninger af læsernes debat om kirkeskatten:

For ydelser til Kirken kan der opnås fradrag på selvangivelsen, efter følgende regler:

Kirkeskat Såfremt beløbet er pålignet af Kirken eller ikke overstiger hvad man som medlem af folkekirken ville være blevet pålignet — som regel et minimalt beløb.

Bidrag Såfremt man har afgivet erklæring om i mindst 10 år at betale et beløb der beregnes som en *fast procent* af en på forhånd ukendt størrelse, ens indtægt, ens skat o.s.v. Også faste bidrag for livstid kan fradrages.

Gaver Såfremt man yder gaver på mindst 50 kr. pr. gang til Ansgarstiftelsen, der i 1960 blev anerkendt som modtagelsesberettiget til skattefri gaver. Af først ydede gaver på tilsammen kr. 100,- gives ingen skattefrihed. Af efterfølgende gaver af mindst kr. 50,- pr. gang ydes skattefrihed for et samlet beløb indtil kr. 1.000,-. — Har man givet gaver i et kalenderår på kr. 1.100,-, kan man altså fradrage kr. 1.000,- på sin selvangivelse.

En eller *alle* de anførte former for pengeydelse til Kirken kan altså benyttes med skattefradrag på selvangivelsen.

Tilsyneladende benyttes disse ikke sådan, at der kommer penge nok i Kirkens kasse. Frivillighedens gode forsæt slår altså ikke til. Vi bør vel så bede om at få pålagt os en pligt til at betale et bestemt beløb udregnet på basis af hvad der er nødvendigt for at få budgetter for bispedømme og sogne til at balancere. Dette beløb bør så fordeles på alle, så der betales efter evne. En påligning af kirkeskat på grundlag af den almindelige skattebillet er et naturligt grundlag. Procenten bliver næppe 10, og næppe den samme hvert år.

Hvis man herudover vil give Kirken bidrag eller gaver, kan én af de foran nævnte former benyttes, såfremt der ønskes skattefradrag på selvangivelsen for bidraget eller gaven. Skal der gøres mere ved denne sag nu, foreslår jeg, at Ugebladets redaktion opfordrer biskoppen til at nedsætte et udvalg bestående af lægfolk udpeget af sognepræsterne til at udarbejde et detailleret forslag til kirkeskat.

Poul Hjorth

Vi skal gerne påtage os at henlede biskoppens opmærksomhed på dette forslag og vil iøvrigt takke for læsernes indlæg.

Red.

Holger Dall

Malermester

Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København V.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Mulvad viser modestrik

ORLON-BLUSE

Sød og tidløs model med yndefuld flipkrave og korte ærmer. I farverne: hvid, lyseblå, rosa, brun, mosgrøn **27,85**

Forsendes overalt i landet.

Mulvad

Bispensgade - tlf. (081) 2 41 77
AALBORG

Mens det regnede

Hvis man sætter passerspidsen i København og svinger den landet rundt, foregik det i en yderkant. (Men hvorfor sætter man den egentlig altid dér?)

Det regnede udenfor. Stueluften var tyk af tobak, og de, der diskuterede, var en ca. 80-årig folkekirkelig pastor emeritus af grundtvigsk farve, en jævnaldrende pensioneret friskolelærer samt en halvt så gammel forstander for egenens supermoderne, lige udvidede ungdomsskole. I baggrunden en katolik, der prøvede på at nøjes med at høre efter.

De vågne gamle herrer samlede kræfterne om at finde ud af, hvilken af øjeblikkets kirkelige retninger herhjemme der er den frugtbarste. Pastoren holdt på barthianerne, og skønt han ikke sympatiserede umiddelbart med de barth'ske teorier, fandt han, at når der *sker* noget indenfor folkekirken i dag, står der som regel barthianere bag. Læreren syntes, Lindhard'ianerne var mere aktive. Forstanderen deltog ikke i den almindelige parti-opvejning, men understregede det tidstypiske i, at ungdomsskolens danse- og dilettantkomediaftener besøges af en mængde unge fra indremissionske hjem.

— Men disse trekvart-katolske! sagde den gamle grundtvigianer indædt. Det var jo netop al denne udvendighed, Luther kæmpede os fri af, skal vi nu have det hele om igen? Med al den åndelige tvang i kølvandet — — !

— Lutherdom, sagde katolikken. Er det det, Lindhard siger eller det, Barth siger eller det, Vilhelm Beck sagde — eller det, Grundtvig —?

Der kom lyn i de to gamle herrers øjne, kampglæde om munden. Læreren mønstrede den katolske kirkes uhyrligheder gennem århundrederne og pastoren kastede sig over klosterlivets umenneskelighed og Romerkirkens utålelige diktatur.

— Luther sagde mange modige sandheder, sagde katolikken. Men hvad tror De egentlig han ville have sagt til at se resultatet af sine anstrengelser i dag?

De gamle herrers renlivede fromhed tændte ny ild i blikkene og gav ny næring til deres indignation over aflad og vokslæs og latin og terror og hvad mere de vidste om papismen fra deres barndoms skolebøger 60—70 år bagud.

— Næh, Barth, sagde pastoren. Han har alligevel fat på det væsentlige.

— Næh, Lindhard, sagde læreren, han får alligevel mange til at vågne op —

— Op til hvad? sagde katolikken, udover et ribbet juletræ, når professoren har klædt kristendommen af efter sin personlige smag! Da alting flød for mig, fandt jeg hvile i Kirkens uvilje mod at hugge en hæl eller klippe en tå — eller for at sige det med Deres ord: i Romerkirkens utålelige diktatur.

— Jeg kender ingenting til den katolske kirke, sagde forstanderen. De unge mennesker, som er mine elever, kender til gengæld nærmest ingenting til alle de kirkelige retninger, vi sidder her og diskuterer så varmt. Det interesserer dem overhovedet ikke. *Religion* interesserer dem levende. Men det, de efterlyser i dag, er ikke hverken den ene eller den andet *retning*. Det, de leder efter som gale, er noget, som ikke lader sig rokke midt i verdens-rystelserne. *Det er fasthed!*

— — —

Der sænkede sig en lang og tænksom tavshed over stuen.

Udenfor blev det ved at regne.

Brændglasset

Katolske begravelser

Benzon

AUT.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Hvad er Pauluskredsen?

Apostlen Pauli medarbejdere? Oldkirkeligt navn for stjernebillede? Et katolsk bogforlag?

Ja, der er 600, som i hvert fald kan svare rigtigt på spørgsmålet — nemlig de abonnenter, som i årenes løb har fået sig en god og billig bogsamling. De øvrige har måske aldrig rigtig begrebet, hvad Pauluskredsen er. Dens historie kan hurtigt fortælles: i 1933 drøftedes spørgsmålet om udgivelse af flere katolske bøger, og den 1. november samme år begyndte Pauluskredsen sin udgivervirksomhed. Den første bog var Peter Schindlers »Bøn og Gerning«. Pauluskredsen satte sig som mål at udgive »de flest mulige af de bedst mulige katolske bøger hurtigst muligt!« Man ville både udgive bøger skrevet på dansk og gode, udenlandske bøger i oversættelse.

Lad det være sagt straks: Hvis de eksisterende danske forlag ville udsende bøger som Daniel-Rops »Vindcent af Paul«, Wilhelm Hünermann »Tiggeren fra Granada« eller Sven Stollens »Den glemte Vej« — så ville Pauluskredsen juble! Men sådan er det jo ikke.

Hvad har da Pauluskredsen præsteret? I de gode, gamle dage startede man med bøger af aktuel interesse som: »Sjælen i Apostolatet«, »Hedningemission«, »Moderne Jødedom«, »Læs Bibelen« samt mindre bøger som Gräfs »Guds Viljes Vej«, der kom i fire oplag. Milepæle var Peter Schindlers »Mogens Baling« og A. J. Lutz' »Jesus Kristus og hans Kirke«. Iøvrigt var der megen interesse for Peter Schindlers bønnebøger, der blev udsolgt og derefter stærkt efterspurgt.

Selv under krigen standsede man ikke, men udsendte bøger som J. Wolfisberg »Veje til Virkeligheden«, Schindlers »Robert Hugh Benson«, Stephan Wevers »Vort liv i Kristus Jesus« og Lutz' »Helligåndens syv Gaver«.

Prisen var altid forbavsende lav, og i øjeblikket er den 16 kr. om året. For disse penge får man i årets løb fire hæfter i serien »Ånd og Liv« og 1—2 bøger. Den sidste publikation er bemærkelsesværdig: Jean Pailard »Fire evangelister, fire verdener«, som blev rosende anmeldt i dags- og fagpresse. Den følges op i dette efterår af Bjørn Højbos »Evangelium og Oldkirke«.

Efterårsserien 1961 har allerede været omtalt her i bladet, og om kort tid kan vi meddele, hvad Pauluskredsen udgiver i 1962. Hvis man sender et kort til forlaget, kan man få kataloget over de bøger, som endnu ikke er udsolgt. Og iøvrigt kan man tegne sig for den nye serie ved at skrive til Pauluskredsen, Frederikssundsvej 225, København-Brønshøj. Flere af Pauluskredsens bøger kan fås gennem bogladerne og Hugh Bensons »Verdens Herre« er til salg i jernbanekioskerne.

Peder Vup

En dag tog Peder Vup pludselig sin tallerken og rejste sig fra middagsbordet. Der var fisk på tallerkenen. »Hvor mon han blev af«, tænkte moderen, da han var ude ad døren. Naboen, der var norsk, morede sig siden meget over at fortælle historien: Peder Vup havde ringet på og sagt: »Værsgo', her er noget mad til din kat«, og tømt indholdet af tallerkenen lige ned på gulvet i entreen for fødderne af naboen!

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

VÆR SMART
SPAR PENGE
KØB

Suurballe SKO

Tordenskjoldsgade 2 - Tlf. 67561
Aarhus

FECHTENBURG

autoriseret installatør

Telf. 12 86 00

Hjallesevej 46 Odense

Nye film

Ofret

Problemet de homofile er ikke brændende på samme måde hos os som i England, hvor loven forbyder det og,

som en politimester i filmen udtrykker det, derved giver frihedsbrev til pengeafpressere. Det er en sådan affære, vi følger. Trusel om angivelse tvinger en ung dreng til bedrageri og siden til selvmord, hvorefter hans »ven«, en højt anset sagfører, klar over sin medskyld, sætter sit rygte, sin karriere og sit ægteskab ind for at komme denne pengeafpresning til livs og give stødet til at loven ændres.

Først må det siges, at sjældent har man set et ømtåleligt emne behandlet med større takt og blufærdighed, uden at man derfor et øjeblik går »uden om den varme grød«. Der er ingen scener à la Rådhuspladsen eller klæbrige episoder fra en park. Men der er mange små situationer og samtaler, der giver os et levende indtryk af disse mennesker, både af dem, der ikke blues, men hadefulde hævder retten til deres form for kærlighed, og af dem, der har erkendt deres egenart som en afsporing, som de søger over og fortvivlet søger at bekæmpe. Det er for deres skyld og på grund af alle de selvretfærdige og normale, at man ønsker at se loven ændret.

Men bortset fra dette angreb på engelsk lovgivning, der udelukkende er henvendt til englænderne og ligesindede, har filmen en almen værdi gennem højesteretssagførerens skikkelse, meget stilfærdigt, men overbevisende fremstillet af Dirk Bogarde. Han er jo nemlig ikke bare manden med en snert af sygdommen. Han er helt enkelt en mand, der bliver stillet over for valget mellem at hytte sit skind og klare sig igennem med en nogenlunde god samvittighed eller at ofre sig selv og sit for at stå solidarisk med dem, der er i samme situation, og som ikke har mulighed for at redde sig. Hans følelse af fællesskab med de andre, som har forbrudt sig langt værre end han, afspejles i hans

medlidenhed med svagheden og i hans vrede over fejgheden, og giver ham hele hans personlighed. Ganske uanset problemets art, må hans kamp med sig og de andre kalde på vor dybeste interesse og sympati.

I sin form og sit sprog var filmen sit emne værdig, kun plettet af enkelte banale udtryk for sjæleligt drama ved sigende tavshed, ved stumt minespil, ved måden at lukke en dør på. Men det er ingenting. Her er tale om en virkelig god film og ikke blot en modig afsløring af et bornert og selvretfærdigt engelsk samfund.

Forbudt for børn.

Bo.

Fuldt lys på morderen

For alle yndere af kriminalfilm er der nu lejlighed til at se en virkelig velspillet fransk film i denne genre. Selve historien er ganske usandsynlig, man kunne fristes til at kalde den en »crazy story«, men den er forfriskende »anderledes« og så fikst fortalt, at man overgiver sig på nåde og unåde.

Nok er der langtrukne passager og godt med gammelkendte uhyggeskabende ingredienser såsom et skummelt middelalderslot med sagnomspunden fortid, sære belysninger, ugleskrig, knirkende trin o.s.v., men man fornemmer en fin ironi bag alle disse tricks, ja, nogle gange mistænker man næsten instruktøren for at gøre tykt grin med hele borgermusikken og »kirkemusikken« med. Som for eksempel i slutscenen, hvor det forsvundne lig af arveonkelen omsider er blevet fundet og kan blive begravet som sig hør og bør: En florumvunden rustvogn forspændt en sort fløjlsdraperet hest, kusken, ligeledes i det helt store skrud og med ansigtet i de rette folder, præst og ministre svingende deres røgelseskar er de sidste helt uimodståelige komiske billeder, man ser, og så følger i skærende kontrast: de fire overlevende af de syv arvinger, synlig lettede og nærmest overstadige over endelig at have fået adkomst til den eftertragtede arv.

Forbudt for børn.

bm.

Om reklamefilm

- nogle prøver fra festivalen i Cannes

To af vore store reklamefirmaer inviterede forleden interesserede til en forevisning af de præmierede reklamefilm fra festivalen i Cannes dette år.

Det var både en munter og tankevækkende oplevelse. Når man mindes, hvor ofte den uundgælige reklameparade før spillefilmen er en ulidelig opbobling af dårlig smag og fantasiløshed, glædede man sig virkelig over at se så meget af kvalitet inden for dette felt. Først og fremmest var det en tilfredsstillende konstatering, at ideen med reklame er der ikke noget i vejen med. Et navn skal slås fast i vores bevidsthed; det er rimeligt og nødvendigt for salget. Men hvordan?

Tre ting karakteriserede de bedste blandt de film, vi så: For det første var der en idé bag filmen, som blev fastholdt og gennemført de få minutter, den varede. For det andet frydede man sig over en kvik fotografering, raske klip og god musik. For det tredje appellerede disse film til vores munterhed og begejstring og spillede aldrig på billig romantik eller på den hæslige leflen for succes og overklasse.

Navnlig dette sidste forhold var væsentligt, fordi man følte, at vel var manden bag en sådan film reklamemanden, der skulle skabe marked for en vare, men sansen for proportioner havde han bevaret sammen med sin redelighed og sin humoristiske sans. En transistorradio er jo nemlig fornøjelig, men den er ingen livsnødvendighed. Weills franske rober må naturligvis slås fast som drømmen af kvindelig elegance, men man hverken når længere eller bliver anderledes ved hjælp af dem.

Allerbedst var de reklamer, der tog sagen så overlegent, at de havde råd til at le ad sig selv. Man fik derved ganske umiddelbart mere tillid til varens karat.

Fire danske film var med i puljen og hævdede sig fint. Prøv at lægge mærke til, næste gang De ser dem, om ikke Dirch Passer med Cherry Heering og Jaffa, eller den grønne lænestol med Berlingske Tidende, netop opfylder kravene om idé, kvikhed og proportion. Jo, vist er det morsomt at studere reklamefilm!

Bo

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 44 . 3. november 1961 . 109. årgang . 85 øre

Paaven fylder nu 80 år Fødselsdagen fejres i morgen

Paave Johannes XXIII fylder i denne måned 80 år. Fødselsdagen vil blive fejret sammen med årsdagen for pavens kroning i morgen, den 4. november. Den korrekte dato er imidlertid den 25. november. Vi bringer i anledning af Den hellige Faders runde fødselsdag først en artikel om de ydre begivenheder i hans liv, dernæst i ugens kronik et portræt af Johannes XXIII som menneske og kirkeleder samt to billedsider med glimt fra hans virke i pontifikatets tre første år.

Johannes XXIII blev født den 25. november 1881 i den italienske landsby Sotto il Monte, som den første søn i ægteskabet mellem Giovanni Battista Roncalli og Maria Anna Mazzola. Han var det tredje barn i den fattige familie, som ialt fik 13 børn. Ved dåben gav man ham navnet Angelo Giuseppe.

I 6-års alderen fik Angelo undervisning af sognepræsten i den nærliggende landsby Cervico, og 11 år gammel blev han sendt til junior-seminariet i Bergamo. I sine første skoleår udmærkede han sig ikke specielt som elev, men mere på grund af sit venlige væsen og sin sunde fornuft. Man begyndte først at lægge mærke til Angelos evner, da han 16 år gammel blev præfekt for sin klasse.

Angelo Roncalli modtog i 1898, da han var sytten år gammel, de lavere velser. Han fortsatte yderligere et par år sin uddannelse i junior-seminariet og blev en meget dygtig student, som i 1901 vandt et stipendium til videreuddannelse på seminariet i Rom. Han måtte afbryde studiet et år for at aftjene sin værnepligt, men vendte tilbage og afsluttede sine forberedelser i 1904, da han den 10. august blev præsteviet. Under studierne var hans teologiske af-

Da paven som nuntius mødte Nehru, Indiens præsident

seng. Han besluttede at gå ind på spøgen og indrettede sig så godt som muligt, hvorefter han hurtigt faldt i søvn!

I marts 1925 blev Angelo Roncalli konsekreret biskop, udnævnt til titulær ærkebiskop og sendt som apostolisk visitator til Bulgarien. Det var første gang siden det 13. århundrede, at Kirken blev officielt repræsenteret der. Allerede med sin første prædiken i Bulgarien gav han udtryk for den længsel efter kristenhedens genforening, der ofte findes i hans taler og publikationer som pave. Det var i Bulgarien biskop Roncallis opgave at varetage de 50.000 katolikkers anliggender og — uden at have nogen diplomatisk status — at repræsentere Vatikanet overfor statsmagten. Ti år senere blev han forflyttet til Tyrkiet og Grækenland, forinden havde han besøgt alle dele af Bulgarien, og resultatet af hans indsats viste sig i 1932, da Pius XI kunne oprette en apostolisk delegation i Sofia.

Ærkebiskop Roncalli var i Tyrkiet og Grækenland under den anden verdenskrig. En stor del af hans tid gik med hjælpearbejde til de krigsramte. Den apostoliske delegation summede af aktivitet dagen lang. Hans indsats for de jødiske flygtninge fra nazisterne var så bemærkelsesværdig, at stor-rabbineren af Israel, dr. Herzog, ved Roncallis valg til pave telegraferede til ham: »Jeg er overbevist om, at Deres ædle tro på de højeste værdier, der viste sig under nazisternes voldsherredømme, vil vejlede Dem i Deres nye og vigtige gerning...«

Fra Athen til Paris

Ærkebiskop Roncallis indsats i Grækenland skabte en atmosfære, i hvilken katolikker og ortodokse så bort fra deres trosforskelle og arbejdede sammen på

handling blevet prisbelønnet, og han var ved at forberede sig til doktorgraden i kirkelig jura, men blev kaldt hjem til Bergamo og udnævnt til personlig sekretær for biskop Radini-Tedeschi. Pastor Roncalli havde denne opgave i de følgende ti år.

Under opholdet i Bergamo kom den unge præst på sporet af nogle gamle dokumenter vedrørende Sankt Karl Borromæus' virke som ærkebiskop af Milano i årene 1595—1631, og de blev grundlaget for et kirkehistorisk arbejde i fem bind. Iøvrigt underviste Angelo Roncalli i denne periode ved seminariet i Bergamo, hvor hans fag var kirkehistorie og apologetik.

Ved udbruddet af den første verdenskrig bev pastor Roncalli indkaldt og tjente som oversergent ved sanitetskorpsset i den italienske hær. Han blev i 1916 hospitalspræst. Efter krigen kom han atter til Bergamo som professor ved seminariet. Han oprettede der et kollegium med fribo-liger for elever i de offentlige skoler og var iøvrigt med til at starte den første forening for

unge kvinder i Bergamos bispedømme.

Pastor Angelo Roncalli var 40 år gammel, da pave Benedikt XV i 1921 udnævnte ham til præsident for den italienske afdeling af Selskabet til Troens Udbredelse. Han blev da tilknyttet Kongregationen til Troens Udbredelse (den såkaldte »propaganda-kongregation«). Han fik lejlighed til at rejse meget i udlandet og besøgte missionscentre i Frankrig, Belgien og Holland.

Typisk for hans godmodighed i disse år er følgende lille historie: Pastor Roncalli besluttede en dag at holde en kort ferie hos seminaristerne fra Urbanum-kollegiet, der om sommeren opholdt sig i en villa udenfor byen. Da han om aftenen ville trække sig tilbage, var nogle seminarister opsat på en spøg. De gav ham nøglen til hans værelse og forsikrede ham om, at han ville komme til at sove i behagelige og kølige omgivelser. Da pastor Roncalli åbnede den anviste dør, trådte han ind i et skab, der brugtes til opbevaring af koste og rengøringsmidler, men hvor man havde anbragt en lille

at bekæmpe hungersnøden. Roncalli og den ortodokse ærkebiskop Damaskinos sørgede for, at Vatikanet fremskaffede skibsladninger af hvede — i alt 350.000 tons — som frelst tusinder fra sultedøden. Planen blev gennemført ved hjælp af den britiske regering, amerikanske katolikker og grækere i udlændighed.

I 1944 besluttede Kirkens øverste myndighed i Rom, at den 63-årige ærkebiskop Roncalli, som nu havde vist sin evne til at klare særlige vanskeligheder, skulle være apostolisk nuntius i Paris. Han ankom til byen den 31. december 1944. Frankrig var netop blevet befriet, og der var blandt de nye ledere en stærk kritik af Vatikanets repræsentanter og nogle medlemmer af det franske hierarki, der havde støttet eller i det mindste tolereret Vichy-regeringen. Med megen taktfølelse rettede den nye nuntius de fejtagelser, der var blevet begået. Han havde evnen til ubesværet at omgås nationens ledere og diplomater.

I denne periode besøgte ærkebiskop Roncalli 85 af Frankrigs 87 bispedømmer. Under sit ophold i Frankrig blev han i 1951 af pave Pius XII udnævnt til Den hellige Stols første permanente observatør ved UNESCO. Den 29. november 1952 blev han kardinal. Han var nu 71 år og havde bag sig en lang og tilfredsstillende karriere i Kirkens tjeneste. Han forlod Paris for at rejse til Rom og overtage et hverv inden for Kirkens centraladministration. Få dage efter døde imidlertid patriarken af Venedig, ærkebiskop Agostini, og kardinal Roncalli blev udnævnt til hans

efterfølger den 15. januar 1953. To måneder senere overtog han Venedigs gamle patriarkat og begyndte straks at arbejde. Han igangsatte en restaurering af den berømte basilika og patriarkens residens. Han aflagde personligt besøg i alle ærkebispedømmets sogne, organiserede kristendomsundervisning for de forskellige befolkningslag, sammenkaldte til en synode og indledte bygningen af et nyt præsteseminarium. I sin administration havde han et skarpt blik også for detaljer. En af hans nevøer, som nu er kapellan i et italiensk sogn, fortæller denne historie: »Da han var patriark af Venedig, ministrerede jeg engang messen for ham og han tilbød derefter at ministrere for mig, hvilket jeg protesterede imod. Han svarede: 'Nej, jeg ønsker at ministrere din messe, fordi jeg vil se, om du forstår at celebrere messen!'«

Skønt kardinal Roncalli nu var stærkt bundet af arbejdet i sit store bispedømme, blev han ved flere lejligheder anmodet om at repræsentere Den hellige Stol. I 1954 blev han som pavelegat sendt til det marianske års kongres i Beirut i Libanon, og i marts 1958 sendte Pius XII ham til Lourdes, hvor han konsekreerede den nye store basilika.

Efter Pius XII's død den 9. oktober 1958 rejste kardinal Roncalli til Rom. Han havde regnet med at komme tilbage 15 dage efter. Den 25. oktober gik han sammen med 50 andre kardinaler ind i konklavet for at vælge en ny pave, og tre dage senere trådte han på Peterskirkenes balkon frem for verden som pave Johannes XXIII.

En energisk pave

Det skulle snart erfares, at den nye pave ikke agtede at spilde tiden. Dagen efter sit valg udnævnte han monsignore Domenico Tardini til Vatikanets statssekretær og besatte således et embede, som i 14 år havde stået ledigt.

I løbet af den første måned bekendtgjorde pave Johannes, at han agtede at udnævne 23 nye kardinaler, hvorved han brød den 400 år gamle tradition, ifølge hvilken kardinalkollegiets medlemstal var begrænset til 70. Efter udnævnelsen var der 75 kardinaler.

Der var kun forløbet knapt tre måneder af Johannes XXIII's pontifikat, da han overraskede verden med meddelelsen om, at han ville indkalde til et økumenisk kirkemøde. I øvrigt havde han allerede vist, at han ikke agtede at regere fra et elfenbenstårn. Samme dag, han var blevet valgt, aflagde han et uanmeldt besøg på Vatikanets radiostation. Efter at have taget sin katedral, Laterankirken, i besiddelse, aflagde han besøg i flere af Roms større universiteter. Juledag besøgte han flere af byens hospitaler, og den følgende dag byens fængsel. Imod sædvane begyndte han at besøge syge og gamle i Rom uden forud at meddele dette til færdselspolitiet! Han foretog disse rejser kun ledsaget af to medlemmer af sin husholdning. I sine audienser modtog han som Pius XII folk af alle samfundslag. Således uddelte han selv den hellige kommunion til Roms gadefejere og forlod ved en anden lejlighed Vatikanet for i en kirke i Travestere-området at give sakramentet til en gruppe unge arbejdere.

Den nye pave blev snart kendt for sin personlige beskedenhed og sin taktfølelse over for andre. Det er betegnende for ham, at han ikke bryder sig om at blive transporteret på sin trone, den såkaldte *sedia gestatoria*. Der var henved 100.000 mennesker til stede, da paven bemærkede til dem: »Jeg ville meget hellere bevæge mig til fods ligesom alle andre, men hvis jeg kom gående, ville ingen være i stand til at se mig, og derfor bruger jeg den (bærestolen) til en bodsøvelse!«

o

Pave Johannes XXIII har i sine taler fremhævet, at de vigtigste problemer for Kirken i dag er, kirkefølgelserne i landene bag jerntæppet og i Østen, den kom-

Pavens våbenskjold er dannet af følgende heraldiske billeder: tårnet fra Roncalli-familiens eget våbenskjold, den franske lilje, som er et symbol for Bergamo bispedømmes værnehelgen, Alexander, den vingede løve symboliserende Venedig. Den bærer en bog med inskriptionen: »Fred være med dig, Markus, min evangelist.«

Våbenskjoldet er tegnet af pavens tidligere sekretær, den nuværende chargé d'affaires for den apostoliske delegation i Skandinavien, mgr. Bruno Heim.

En chance for læserne!

Med dette nummer fremsender Pauluskredsen et tilbud, der kunne blive mødt med skepsis af læserne, som har erfaret, at billige ting i nogle tilfælde er dårlige ting. Men vi synes, at tilbuddet er så godt og reelt, at det må have en redaktionel anbefaling.

Sagt med en bramfri vending: Pauluskredsen har gjort et kup! Man har ved velvilje fra forfatteren og fra Arne Frost-Hansens Forlag fået råderet over tilstrækkeligt mange eksemplarer af *Peter Schindlers* kommende »Maria-bogen« til at kunne forsyne såvel Pauluskredsens nuværende abonnenter som alle, der tilmelder sig inden den frist, *der er angivet på vedlagte kort*. Og det drejer sig, nota bene, ikke alene om, at man kan levere bogen til en favørpris, men den indgår i Pauluskredsens serie for 1962 og kan da sammen med fire andre, mindre udgivelser samlet leveres for de sædvanlige 16 kr., som hele årgangen koster! For »Maria-bogen« og det øvrige

vil man i bogladen komme til at betale 35 kr. Disse tal taler for sig selv. Og der er ikke — vi har undersøgt det — nogen »fælde« gemt i dette tilbud. Man binder sig ikke til mere end netop et års abonnement på Pauluskredsen.

Peter Schindlers »Maria-bogen« bliver den første, store bog på dansk om Kirkens meget fyldige og meget betydningsfulde lære om Gudsmoder. Bogen er delt i fire afsnit. Efter forord og indledning behandler den Marias liv, Maria-problemer og Maria-dogmer og Maria-dyrkelsen. Det bliver en stor, illustreret bog, som henvender sig såvel til katolikker som til protestanter. Peter Schindlers læsere ved selv, at der er al mulig grund til med glæde at imødesee en sådan udgivelse.

Det siger sig selv, at Pauluskredsens særlige tilbud kun kan opretholdes, hvis tilstrækkeligt mange hurtigt bestemmer sig og indsender bestillingskortet.

munistiske fare, den voksende gudløshed, mange katolikkers lunkne holdning, genforeningen af Østens kirker med Rom og reorganiseringen af Kirken, således at den kan svare til nutidens vilkår. I sin første offentlige tale opfordrede han nationernes ledere til at arbejde for freden. Med sin første rundskrivelse »Ad Petri Cathedram«, som udkom den 29. juni 1959, skrev han igen om den kristne enhed og fornyede sine opfordringer til dem, der råder for verdensfreden. To måneder senere kom hans anden rundskrivelse, der blev udsendt i anledning af 100-året for den hellige sognepræst af Ars' død og om-

handlede den præstelige gerning. Den tredje rundskrivelse, der blev publiceret i september 1959, handlede om rosenkransbønnen, og den fjerde fra samme år handlede om præsteuddannelsen og missionsarbejdet. I år udkom pavens største rundskrivelse, »Mater et Magistra«, der redegør for Kirkens stilling til vor tids sociale spørgsmål.

Pave Johannes synes ikke besværet af den store arbejdsbyrde, han har påtaget sig. Han giver sig tid til roligt at overveje de enkelte problemer. Måske er det for ham en beroligende tanke, at hans moder blev 94 år gammel og hans fader 96.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Slagmaleri

*Leo Tolstoj: Fortællinger og skildringer
fra Sevastopol.
Hans Reitzels Serie 1961.
109 sider, kr. 4,95.*

»Når Tolstoj fortæller, hører man ikke hans ånde. Han fortæller, sådan som bjergbønder bestiger højder: langsomt, jævnt, skridt for skridt som opad trappe-trin, uden spring, uden utålmodighed, uden træthed, uden svaghed; derfor er vi også så utrolig beroligede ved at gå med ham.« Sådan skrev *Stefan Zweig* om Leo Tolstoj's romankunst.

Zweigs ord er værd at huske på, når man læser *Fortællinger fra Sevastopol*, der er baseret på hans personlige oplevelser under Krimkrigen 1854-56. Bogen skal vel have haft samme mission i de tider, som »Intet nyt fra Vestfronten« og »Broen« i vore dage. Der er da også ofret mange ord på skildringerne af krigens modbydelighed og meningsløshed, men på baggrund af den skræppe kost, vi i vore dage har vænnet os til at fordøje, virker »Sevastopol« nærmest som et gammeldags slagmaleri, hvorpå der nok er et utal af realistiske detaljer, men hvor helheden er og bliver dekorativ. Tolstoj kan i sine hæderligste forsøg ikke løbe fra, at han var samtidig med Lord Alfred Tennyson, hvis på en gang så prægtige og så deprimerende digt »Den lette brigades angreb« og »de ædle 600 der lod sig meje ned på ærens mark« på grund af en ekspeditionsfejl i forsvarsstaben, er det fornemste monument for militarismen og imperialismen i det 19. århundrede.

H.K.

Konciliet får nu en pressechef

Rom (KIPA) Det kommende Vatikan-koncil får nu sin egen pressechef. Denne post skal bestrides af den 45-årige monsignore Fausto Vallainc, der hidtil har været rådgiver i konciliet sekretariat for presse, radio og fjernsyn. Han er samtidig indtrådt i redaktionen af Vatikanets dagblad *L'Osservatore Romano*. Monsignore Vallainc var en årrække professor ved et præsteseminarium og har deltaget i sognearbejdet inden for sit bispedømme. Han blev i 1944 præsident for den italienske afdeling af Katolsk Aktion. Han har selv beskæftiget sig med journalistik og har gode forbindelser med inden- og udenlandske pressekrede. Han er gejstlig rådgiver ved Katolsk Aktion's pressecenter og i det italienske katolske presseforbund, ligesom han har redigeret bladet *Settimana del Clero* i Rom.

Martin de Porres

Vatikanstaden (NC) Der er taget et nyt betydningsfuldt skridt i bestræbelserne på at opnå en helgenkåring af den salige *Martin de Porres*. Der er imidlertid ikke fastsat nogen dato for den eventuelle kanonisation. Martin de Porres var som bekendt lægbroder i dominikanerordenen i Peru. Han var mulat. Rituskongregationen har for nylig behandlet nogle beretninger om mirakuløse helbredelser, der tilskrives hans forbøn. Martin de Porres levede i det 17. århundrede.

Schweizisk forbøn for Kirkernes Verdensråd

I anledning af Kirkernes Verdensråds kongres i Indien fra den 18. november til den 6. december har otte schweiziske biskopper og abbeden af benediktinerklostret i *Einsiedeln* opfordret katolikkerne i Schweiz til at bede om Helligåndens vejledning til deltagerne i dette store protestantiske møde. Det hedder i den fælles skrivelse blandt andet, at »Gud vil sikkert, når vi beder for hinanden, give os hjælp til bedre indbyrdes forståelse og til at tjene ham i kærlighed og sandhed.«

Om molekyler

Vatikanstaden (NC) En gruppe medlemmer af Det pavelige Videnskabernes Akademi — i dette tilfælde 29 videnskabsmænd fra 11 lande — har i en studieuge beskæftiget sig med *molekyler*. De samledes i akademiets egen bygning i Vatikanhaven. Ved møderne præsiderede den svenske professor *Arne Tiselius* fra universitetet i Uppsala. Tiselius er professor i biokemi og modtog nobelprisen i 1948. Han har været medlem af Det pavelige Videnskabernes Akademi siden 1955.

Deltagerne i denne studieuge kom fra Amerika, Belgien, Frankrig, Israel, Italien, Japan, Storbritannien, Spanien, Tyskland og Østrig.

Studieugens resultater offentliggøres senere af akademiet og tilsendes de institutter, med hvilke man udveksler videnskabelige erfaringer.

Læge bliver præst

Collegetown, Minnesota (KIPA) Den 66-årige dr. Collentine, som er enkemand, har modtaget præstevielsen. Dr. Collentine har i 37 år virket som læge. Han har tre børn. Da hans hustru døde i 1951, begyndte han at overveje, om han eventuelt kunne blive præst. Fem år senere begyndte han sine studier ved St. John's Abbey-universitetet i Collegetown, Minnesota, sammen med unge studerende, hvis bedstefader han kunne have været!

Han havde nu som ministranter ved den første messe sin søn, dr.med. George Collentine, sin søn John og sin nevø Thomas. Nogle dage senere læste han messe for en menighed bestående af kolleger blandt lægerne.

Husk offerdagen
i overmorgen - søndag
den 5. november

Denne nye og helt moderne kirke er et vidnesbyrd om missionærernes indsats i Den fjerne Orient. Kirken, som er indviet til arkeenglen Michael, ligger i Pingtung, hvor den har været genstand for en meget rosende omtale i den lokale presse.

Om Johannes XXIII

Af forfatteren, pastor Peter Schindler

I samme øjeblik vi, som fulgte begivenhederne på allernærmeste hold, så kardinal-dekanen træde frem på balkonen i Peterskirkens facade for at meddele verden, hvem der var fremgået som pave af de mange afstemninger i konklavet, og vidste, at ikke to minutter efter ville han selv stå der, ansigt til ansigt med Kirken og menneskeheden... i samme øjeblik, som N.N. i den rituelle formel erstattedes med navnet *Angelo Giuseppe Roncalli*, gik der et suk af skuffelse gennem de fleste af os, der jo havde »vor« kandidat. Og ham var det ikke blevet, men det bliver det måske næste gang! Ærligt talt: de gode kardinaler syntes ikke at have fundet nogen anden udvej end at vælge en ældgammel overgangspave, om hvem vi ikke vidste andet, end hvad øjet kunne se, og hvad folkesnakken fra hans sidste embede i Paris og i Venezia berettede, at han var rund og rar.

Så stod han der selv, trykket af, hvad hans egen humor ville sige: Det er jo første gang, jeg prøver det! Rund var han faktisk, og siger ikke H. C. Andersen: »Krop skal der til,« Der er fysik, styrke, sundhed og *stamina* i skikkelsen fra talrige sunde bondeætter, nok til at overgangen kan komme til at vare et godt antal år — tænk bare på Leo XIII, og tænk også på ham, hvis man skulle frygte, at åndens lys brændte ned, før legemet gav efter for dødens lov; bondesøn af odels-

bønder med eget våbenskjold, lige så gammelt som herremandens; bondesundhed, der stammer fra hårdt arbejde og sparsom, men nærende føde og fra generationers liv i frisk luft... kun godt, at han er »rund«, for det vil sige: stærk og sund!

»Rar« er jo meget rart, men hvis det er den eneste egenskab, der kan tillægges en gejstlig, frygter man en mand uden ansigt og uden kanter. Der gik ikke lang tid, før »rar« fik kristeligt fortegn, så der taltes om hans kærlighed i helt paulinske vendinger, og før man fik at se, at det »rare« havde pastoral mening: Pave Johannes stod snart for os som præsten, sjælehyrden, der ikke sigtede på at være elskværdig, men på at tjene sjælene i deres frelsessag — alt andet er *det* underlagt, og for dette formål lader han meget falde, der forhen ansås fornødent som støtte for værdigheden. Og »ansigtet« viste sig i samme øjeblik, som det navn, han havde valgt sig, blev proklameret: et brud med en kedsommelig række af Leo'er og Pius'er og tilmed et pavenavn, der så ofte og så dybt var blevet kompromitteret i kirkehistorien — hans motivering for at vælge det var trefoldig: dets plads i evangeliet, at det var hans fars navn, og at han kunne lide det!

Inden der var gået mange minutter efter den obligate hyldest og velsignelsen »til staden Rom og til al jordens kreds«, blev vi

klar over, at denne »overgangspave« var overgang til noget nyt; vi havde ventet at se de omsider befriede kardinaler strømme ud fra Vatikanet til deres boliger i Rom, men vi fik at vide, at Hans Hellighed havde bedt dem ofre ham endnu en nats indespærring, fordi han gerne ville pleje råd med dem; al jordens biskopper har fået at mærke, at dette ønske også gælder dem, og siden har forberedelsen til kirkemødet vist, at han også ønsker at høre præsteskabets og kristenfolkets tanker, ja, et helt selvstændigt sekretariat under en kardinal skal endda lytte til de anderledes-troendes.

Nyt var det også, at pave Johannes ønskede at være biskop for byen Rom i en langt mere direkte og effektiv grad, end det har været set, siden Roms biskopper fik mere at gøre som universal-kirkens styreere end som stiftets leder. Det betød ikke bare, at der ansattes en yngre og mere effektiv »vikar«, men at paven hyppigt tager del i kirkelivet, ikke alene i de historiske kirker i kerne af Rom, men også i de fortvivlede sogne ude i periferien, og at han gør det med et mindstemål af ceremoniel, der erstattes af en folkelig og u-retorisk prædiken fra hjerte til hjerte. Dette »nye« er mindre opsigtsvækkende og iøjnefaldende end sammenkaldelsen af et koncilium, men det er lige så reelt og lige så skelsættende i pavedømmets historie.

Der var ingen af os, der i det øjeblik, vi så hans lidet imponerende skikkelse på Peterskirkens balkon, drømte om, at denne pave skulle sætte det store skel i historien, som et økumenisk koncil er — noget, der kun er sket 20 gange i Kirkens snart 2000-årige liv, og som denne gang vistnok vil efterlade dybere og hur-

tigere spor end mange foregående møder; hurtigere, fordi tidens teknik har skabt en hurtigere livsrytme, og dybere, fordi forberedelsen er af en bredde og dybde som aldrig forhen. Det 2. Vatikankoncil vil blive afholdt i en atmosfære, der aldrig før har været kendt i Kirken, og som er vidt forskellig fra meningsbrydningen i 1870—1871.

Det er ingen hemmelighed, at mange frygter for, at pave Johannes' reformplaner vil blive hindrede af modstandere fra visse reaktionære kredse, som skulle ønske at »beherske« ham. Lad være, at der eksisterer sådanne kredse, deres aldersklasse bevirker, at dødeligheden formindsker dem, og de, der er tilbage, skal nok få at se, at de kommer til kort over for hans sind, for også pave Johannes' sind, så vidt man kan kende det af de mange anekdoter (hvoraf de fleste er sande!) har bondepræg. Han er aldeles uimponeret af noget andet end hjertets egenskaber. Penge, rang, magt, politik, navn er *ikke* meget værd, når det betragtes af de to små øjne, der har noget af bondens snuheit i sig. Og talemåder falder til jorden over for hans vid, der kan tage form af sarkasme, og hans ironi, der har råd til selvironi, så han tager sig selv alvorligt, men ikke højtideligt, og tager de højtidelige alt andet end alvorligt. Går tingene i hårdknude, letter han situationen ved at fortælle en morsom anekdote fra dengang, han var barn hjemme på landet.

Den aften, pave Johannes blev valgt, var han særdeles upopulær, natten over var han blevet særdeles populær, og nu, et par år efter, ser en verden hen til ham med tillid og forventning. Hans egne elsker ham, og de andre kan godt lide ham.

»Pave Johannes stod snart for os som præsten, sjælehyrden, der ikke sigtede på at være elskværdig, men på at tjene sjælene i deres frelsessag...«

Fødselsdagsfest i dag og i morgen

Vatikanstaden (NC) Til festlighederne omkring pavens 80 års dag ventes delegationer fra over 50 lande. Blandt andet er der i forvejen givet meddelelse om, at Italien, Brasilien, Irland og Østrig vil være repræsenteret ved deres statsministre. Desuden vil Finland sende en minister, Belgien senatets præsident og Libanon og Schweiz deres tidligere præsidenter. Syv delegationer kommer fra lande, der ikke har diplomatisk forbindelse med Vatikanet: Kongo, Irak, Elfenbenskysten, Korea, Kuwait, Malaja og Schweiz.

Festlighederne blev indledt i formid-

dag kl. 11, da paven modtog medlemmer af kardinalkollegiet. En time senere gav han særlig audiens for det diplomatiske korps ved Vatikanet. Lørdag formiddag kl. 10 fejres i pavens nærværelse en højtidelig pontifikalmesse i Peterskirken. Den celebreres af kardinal Montini. Paven prædiker selv ved denne lejlighed. Lørdag middag er der særlig audiens for de mange delegationer, og kl. 12.30 velsigner paven folkemængden på Peterspladsen. Italiens katolske ungdom vil være repræsenteret af en skare på 17.000, der er støvnet sammen i Rom for at lykønske paven.

Spredte glimt af pavens dagligliv i Vatikanet og i Rom

Til venstre: Paven taler med en biskop, den danske biskop Th. Suhr, som repræsenterer de nordiske lande i Vatikan-konciliets forberedende hovedkommission. Herunder: Paven taler med et statsoverhoved, den daværende amerikanske præsident, Dwight G. Eisenhower.

Øverst: Johannes XXIII modtages i Rom ved sit besøg hos Kongregationen for Troens Udbredelse. Til højre: Paven stiger ind i sin bil efter besøg i en romersk forstad. Herunder: Paven på vej til kirken Santa Maria della Salute i Primavella.

SØNDAG d. 5.: 24. søndag efter pinse (4. søndag efter Helligtrekonger, s. 93, grøn).
MANDAG d. 6.: Søndagens messe (s. 93, grøn).
TIRSDAG d. 7.: Søndagens messe (s. 93, grøn).
ONSDAG d. 8.: Søndagens messe (s. 93, grøn). Ihukommelse af de fire kronede martyrer (s. 1152).
Eller: De fire kronede martyrer (s. 1152, rød). Ihukommelse af søndagens messe (s. 93).
TORSDAG d. 9.: Laterankirkens indvielse (s. 1153, hvid). Ihukommelse af Theodor (s. 1153), martyr.
FREDAG d. 10.: Andreas Avellinus (s. 1153, hvid), bekender. Ihukommelse af Tryphon, Respicius og Nympha (s. 1153), martyrer.
LØRDAG d. 11.: Martin af Tours (s. 1154, hvid), biskop. Ihukommelse af Mennas (s. 1154), martyr.
SØNDAG d. 12.: 25. søndag efter pinse (5. søndag efter Helligtrekonger, s. 95, grøn).

I anledning af pavens 80 års dag synges Te Deum (Store Gud, vi love dig) efter højmesse på søndag.

Nu bortfalder fire påbudte helligdage

Ved de nordiske, katolske biskoppers fællesmøde i Kristianssand for to år siden blev spørgsmålet om de påbudte helligdage drøftet. Med Roms godkendelse blev det derefter bestemt, at der fremtidigt i de nordiske lande kun er to påbudte helligdage: *Juledag og Kristi Himmelfarts Dag*.

Denne forordning blev i søndags meddelt fra prædikestolene og er ensbetydende med, at Nytårsdag, Hellig tre Kongers Fest, Kristi Legems Fest og Alle Helgens Fest ikke mere er påbudte helligdage.

Det har sikkert været ret afgørende, at de nordiske biskopper gerne vil have de samme regler i alle fem lande. I de

Gudstjenester med bøn for freden

Særligt initiativ i Sankt Ansgars sogn

Under indtrykket af den spændte verdenssituation og kirkeforfølgelserne bag jerntæppet har man overalt i verden samlet katolikker til særlige gudstjenester med bøn for freden. Sankt Ansgars kirke i København indleder for sit vedkommende denne aktion i morgen aften og fortsætter de følgende lørdage.

Sognepræst Kjeld Geertz-Hansen oplyser over for os, at man hver lørdag aften holder en bedetime fra kl. 19.30 til 20.30. Den begynder ved Mariaaltret med rosenkransbøn for freden og efterfølgende skriftlæsning. Bedetimens anden del former sig som en sakramentsandagt med afsluttende velsignelse. Man regner med stor tilslutning til disse gudstjenester.

— Hvorfor lørdag aften?

— Jeg ved nok, svarer pastor Geertz-Hansen, at mange mennesker netop den aften hygger sig hjemme, men vi går dog ud fra, det er muligt for en del at bringe et offer ved denne lejlighed. Situationen er alvorlig og har sikkert vakt mange til eftertanke.

(Det kan iøvrigt bemærkes, at man af hensyn til denne andagt helst vil undgå at høre skriftemål senere end kl. 19.30).

senere år har man fra Roms side tilskyndet dannelsen af et regionalt samarbejde indenfor Kirken og betragter således Norden som en sammenhæng med fælles vilkår. Iøvrigt har ændringerne i den liturgiske kalender været præget af ønsket om at fremhæve søndagen som *Herrens dag*. At de nævnte fire helligdage ikke mere er påbudte betyder dog næppe, at de enkelte sogne vil holde op med at fejre dem med særlig højtidelighed. De er fremdeles fester af stor betydning.

Det er i disse dage 25 år siden, benediktinerordenen vendte tilbage til Danmark og begyndte at virke for første gang siden den lutherske reformation i det 16. århundrede. Benediktinermunken, pater *Wolfgang Czernin* fra klosteret i Beuron, kom i 1936 her til landet for at være gejstlig vejleder for det nye kloster, hvis kommunitet bestod af 15 nonner fra Den evige Tilbedelsesorden, som ønskede at antage Sankt Benedikts regel, og 3 nonner fra abbediet i Frauenchiemsee i Bayern, der fra Rom havde fået den opgave at indføre det benediktinske liv. Den første højtidelige vesper i klosterkirken på Jagtvej i København blev sunget på Krist Konges Fest 1936. Der fulgte en rig og frugtbar tid for klosteret. Kommunitetet voksede fra 18 til 41 medlemmer. 6 af de benediktinerinder, som var medlemmer af det første kommunitet i klosteret på Jagtvejen i København, er fortsat nonner her i landet, mens en gruppe nogle år efter klosterets flytning til Åsebakken rejste til Brasilien og grundlagde et kloster i Uberaba. Såvel klosteret på Åsebakken som klosteret i Brasilien har siden haft god tilgang.

I de forløbne 25 år er flere nonner fra det oprindelige kommunitet afgået ved døden — blandt dem stifterinden af tilbedelsesklosteret på Jagtvej, moder *Birgitta v. Wacken*.

Der sker noget af interesse for katolske kvinder den 15. november

Danmarks katolske Kvindeforbund indbyder Dansk Kvindeforbunds Københavnskreds og alle katolske kvinder til et møde med efterfølgende diskussion.

Cand. polit. Tove Rasmussen vil tale om: *De pavelige rundskrivelser om de sociale spørgsmål*.

Mødet finder sted onsdag den 15. november kl. 20 i Kvindernes Bygning, Niels Hemmingsens Gade 10, København.

Budene er ikke adgangsbilletter til Himlen

Lektien i dag fører lovens mange brudstykker over til et helhedsbegreb og reducerer det mangfoldige til en enkel formel: til hele loven »i én sum«, opfyldt under ét; Paulus gør altså det umulige muligt, det indviklede simpelt; han lærer os at øse »moral« ved selve kilden og ikke ved de mange tude og vandhaner. Han gør det samtidig ved at sublimerer småtingene, så de forholder sig til hovedsagen, som enkelthederne skal indordne sig under helheden. Hovedsagen, helheden, siger han, er *kærlighed*, og dermed ophører vi at se loven og budene nedenfra: som alt det, vi ikke må, og alt det, vi skal, til at se dem ovenfra: som Guds egne svar til den, der vil elske Herren sin Gud af ganske hjerte, sjæl og sind og af al sin evne og dertil sin næste lige så højt, som han elsker sig selv . . . og som nu spørger: Hvordan kan og bør jeg give udtryk for denne dobbelte kærlighed — som i grunden er én — i livets forskellige situationer? Til den, der vil leve i kærlighed og altså være delagtig i Guds eget væsen, lyder da Guds vilje i form af budene: gør dette, så skal du leve! Budene og deres overholdelse er ikke adgangsbillet til saligheden, de er Guds anvisninger til den troende og i dåben frelste på, hvordan der hernede kan leves et liv i Gud, egnet til at fortsættes, hvor intet bud mere er fornødent, fordi den stykvisse erkendelse af Gud er veget for beskuelsen af Gud, som han er i sin fylde helhed, og hvor tingene ikke mere ses nedenfra, men fra Guds eget stade.

Hvor ofte ivres der ikke mod denne og hin overtrædelse af budene, hvor ofte stræbes og strides der ikke for at erhverve vane i denne og hin overholdelse af budene; skønne spildte kræfter, trods al god mening og al ærlig indsats: synder bekæmpes ikke ad den vej, og dyder erhverves ikke ad den vej; som ukrudt ikke udryddes ved at rykke toppen af, og sundhed ikke vindes ved at bekæmpe sygdomssymptomer: det er roden, der skal angribes, det er selve livskraften, der skal styrkes! Paulus viser vejen: gør det ganske enkle: at stræbe efter kærlighed, efter at blive besjælet af selve den levende Guds eget væsen, så får

du også Guds lys over hans viljes vej mellem godt og ondt gennem budene, og så får du den sande helbredende og livsstyrkende Gudskraft, der gør det muligt at komme Guds vilje så nær, som han under dig at komme — og det er jo ikke lige nær for alle; samtidig kommer der mening i at spørge efter, hvad der er kristen »moral« i enhver sag, og i at stræbe efter at virkeliggøre den, så langt evnen rækker; så er det nemlig det moralske set ovenfra og som en helhed: som Gudsliv i enhver situation.

Denne tekst er et uddrag af Peter Schindlers prædikensamling »Den hellige Lektie«, der for nylig er udkommet på Arne Frost-Hansens Forlag. Ugebladet har i sin tid anmeldt denne bemærkelsesværdige bog og benytter lejligheden til igen at anbefale den på det varmeste til sine læsere.

Selv de små ting har deres betydning, når vi ser dem i den rette sammenhæng.

Nordjylland

Slagtermester Leo Nielsen

Danebrogsgade 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29

*Det Hele af Øffen —
og det bedste til Bøffen*

Køb hjemmets udstyr hos
THUEN

Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet Centralvarme

Nielsen & Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.

Aut. vand- gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømremester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg

Kastetvej 51 - Aalborg
Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

FOLMER OLSEN

Begravelser ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 2 15 57

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 3 44 84

Aalborg Mælkekompani

Vesterbro 79, Tlf. 2 30 88

LÆST og HØRT

ved E. D.

Pastor *Hakon Svane Nielsen*, Ålborg, er 29 år, ugift og højkirkelig. Ydermere går han med høj, hvid flip og er tilhænger af, at der synges Vesper i kirken. På givne foranledning forklarer han dog beroligende, at det ikke er hans mening at føre den danske folkekirke tilbage til romerkirkens skød.

Da han afæskes sit syn på det for kristenheden så vitale problem om præsters hovedbeklædning, siger han:

»Selv om jeg som de romersk-katolske præster, går med kalot, agter jeg ikke at lave noget om her på stedet. Jeg er loyal i samarbejdet med mine præstekolleger, der også gør brug af messeklæder. Når jeg anvender kalot i forbindelse med mit ornat, er det for at have en smuk og passende hovedbeklædning. Den høje hat, skorstenørret, passer jo ikke rigtigt til ornater. Den får i alt for høj grad folk til at tænke på bryllup og sølvbryllup og lignende ting, hvorimod kalotten er den rette gejstlige hovedbeklædning. Flere og flere af folkekirkens præster går da også over til at anvende kalot — men det tør nok siges, at der i

tiden hersker ren babylonisk forvirring blandt præster på hatteområdet.«

Nu har pastor Svane Nielsen altså sat sin hat, som han vil, og dermed demonstreret, at han er karl for samme. Dog lægger han vel kalotten, når han går for altret...

Stig Guldberg — *hvis gode artikler fra tid til anden vil have glædet og foruroliget vore læsere — er under et besøg i Berlin blevet udnævnt til æresmedlem af »Ohnhänders« — folk uden hænder — ligesom han hædredes med de tyske krigsinvaliders hjælpeorganisations æresnål i guld. Han var indbudt af det vestberlinske senat.*

Hvert år modtager Guldberg et stort antal berlinske drenge i sine internationale lejre for handicappede børn. En eftermiddag under Berlin-besøget mødtes han med mange af disse børn.

Højskolelærer Johannes Møller, Krabesholm, har på Lægårdens Landbrugsskole ved Holstebro talt over emnet: At undervise i historie — eller rettere: at fortælle historie, så tilhørerne gribes af emnet.

En lærerinde havde i hans lille piges

Roman-debut af katolsk forfatterinde

Emma Gargani:

Englenes Lyst

Roman fra Abruzzerne

Pris kr. 16,50

BORGENS FORLAG

Fascinerende roman fra Abruzzerne af dansk forfatterinde af østrigsk-italiensk afstamning.

Titlen: Englenes Lyst — Gioia degli Angioli — er navnet på den lille bjergflække, hvor romanen foregår.

En dejlig roman om et moderherte og om tro
Katolsk Ugeblad: »Vi ønsker Emma Gargani velkommen. Vi vil tro, at vi i fremtidige bøger vil se, at det er groet, som der var spirer til i debutromanen.«

Lone Klem i radioens bogkronik: »...hun ved noget om livet i Abruzzerne, har oplevet det som kunstner.« — »rummer momenter af poetisk virkelighed.«

Carl Johan Elmqvist i Politiken: »Emma Gargani mangler ikke talent.«

Knud Nielsen i Sorø Amtstidende: »Forfatterinden har fordele, som ingen andre forfattere herhjemme.«

Deres boghandler har »Englenes Lyst«

*Mathias
Christensen*
ABSALONGADE 14
AALBORG

klasse fortalt så levende om Jesus og Golgatha, at hun derefter kun ville bruge Colgate tandpasta, og engang fortalte Sune Andresen på Engelsholm Højskole så livfuldt, at flere af soldaterne fik tårer i øjnene, og da de gik ud, sagde en af officererne til Johs. Møller: »Det er f. . . . godt, at de også tuder!«

Det kan også hændte, at folk taler for længe, fortsatte Johs. Møller. Det skete for Paulus dengang en dreng faldt i søvn og styrtede ned fra 3. stokværk og slog sig ihjel.

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30

Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
Aabenraa Brugsforening

BEKENDTSKAB evt. ægteskab søges af ung studerende dame, bosiddende i København, med kultiveret intellektuel katolsk herre i 30—40 års alderen. Tolerance og humoristisk sans ønskværdig. Billet mrk. N. 3 til annoncerekspektionen, Hauchsvej 8, København V.

BEKENDTSKAB evt. ægteskab søges af kultiveret dame først i 60'erne, bosiddende i København, med nobel herre, forretningsmand eller lign. Billet mrk. A. 16 til annoncerekspektionen, Hauchsvej 8, København V.

Kaj M. Jensen's Optik

Købmagergade 32, København K.
Telefon Byen 6200

Største udvalg i mod. briller
Læx til samtlige sygekasser
Grundlig korrekt synsprøve
Alt i kikkerter

Knud Rasmussen Boghandel

Vesterbrogade 60, København
vis à vis Den kgl. Skydebane
Hilda 2055

Leverandør til St. Knuds skole

Skrædermester

OTTO LUNDIN

Kgs. Lyngby. Tlf. 87 30 64

Præstekjoler

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

De sydlige øer

GIV BØGER

som gaver

Richardt Jensens

boghandel

Østre Boulevard 1, Nakskov
Telefon 1421

Østergades El. forretning

Installatør Edmund Sørensen

Telefon Maribo 170.
Maribo

Edw. Sidor

Garmester - Kunsthandel

Østergade 28,
Maribo - Tlf. 219

Katolske billeder føres

CHR. STEFFENSEN

Herreekvipering

Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør

INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

O. N. P. MØRCH'S EFTF.

H. Andersen

Tlf. 85 01 51

Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelses ordnes overalt

K. E. PETERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.

Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester. Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Breve til redaktionen

Et proletarsprog?

Fru Ingrid Saraww, København, sender disse bemærkninger til drøftelsen om latin eller dansk i liturgien:

En gymnasiast har ved tanken om dansk som kirkesprog udtalt: »Hvad er der så ved det hele? Hvorfor skal alt være så almindeligt?« Lad os fastslå, at latinen som kirkesprog kan udarte til en slags sprog-snobberi. Man hører om damer, der anskaffer sig en latin-fransk messebog, »for fransk er sådan et henrivende sprog«, og man hører om folk, der anskaffer sig en latin-engelsk messebog for »at vedligeholde sit engelsk«.

Opfatter de da vort modersmål som et proletariserende sprog, som Vor Herre foragter? Er det ikke ham selv, der kræver bøn i ånd og sandhed. Men nyder vi et sprogs skønhed eller holder os i øvelsen i et sprog under messen, er det da Guds herlighed, vi søger eller vor egen æstetiske sans og dygtighed?

Kirken, Guds hus, er dog for alle, også for den ustuderede mand og kvinde, ja, selv for børn og barnlige sjæle. Tænk også på vore små ministranter, der alt for ofte må *plapre* messesvarene frem i stedet for ganske enkelt og barnligt at *bede* disse bønner.

Ingrid Saraww

Fælles ansvar

Socialrådgiver Lizzie Bruun, København, skriver om kirkeskatten:

I artiklen »En latterlig almisse til Kirken« (Katolsk Ugeblad nr. 38) går dr. Mehldal ud fra to ting som givne, nemlig skattebilletten og 10 pct. satsen, til støtte for sin konklusion: der betales for lidt i kirkeskat til den katolske kirke i Danmark. Konklusionen kan man meget vel være enig i; basarer, indsamlinger, lodsedler m.v. viser sig nødvendige, og taler deres tydelige sprog til støtte for den konklusion. Men er skattebilletten og 10 pct. satsen de optimale udgangspunkter i debatten om kirkeskatten?

Som bekendt udskrives stats- og kommuneskat ud fra befolkningens beregnede indtægt sammenholdt med budgettet for det kommende finansår. Herved opnås en ligningsprocent. Denne er på grund af det kommunale selvstyre ikke ens overalt i landet. Ifølge Statistisk årbog 1957 varierede den kommunale ligningsprocent i finansåret 1956/57 fra 2,71 pct. til 10,76 og havde et gennemsnit på 7,88. Såfremt vi ville bruge skattebilletten som udgangspunkt i en »på-ligning« af kirkeskat, ville vi anvende statens og kommunernes pengebehov som norm for hvad Kirken skulle have. Tilsyneladende er den lokale kirkelige administrations udgifter i mange tilfælde omvendt proportional med den kom-

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvvej 14-16,
Ordrup. Tlf. 225.
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

ANDR. KRØYER'S BOGHANDEL

v. Chr. Henningsen
Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
Papir . Stort boglager
Fyldepenne

munale ligningsprocent, og disse procenter ville jo have indflydelse på kirkeskatten.

I den økonomiske politik anvendes udskrivning af skat til staten (direkte eller indirekte skatter) tillige for at variere pengeirgeligheden mellem borgerne, ligesom den progressive skatte-skala anvendes til indkomstudjævning. I den partipolitiske økonomiske politik, kan det forekomme, at de direkte skatter nedsættes (valgflæsk) — evt. endda rigeligere for nogle økonomiske grupper end for andre — samtidig med, at nationens økonomi indicerer, at pengeirgeligheden mellem borgerne indskrænkes. Dette sker så ved manipulation af de indirekte skatter. En partipolitisk manipulation af denne art kan komme til at ramme de økonomisk bedre stillede grupper — måske just de grupper som har fået mindre eller slet ingen skattnedsættelse ved revisionen af de direkte skatter (indkomstudjævning).

Man må stille spørgsmålet, om en skattepolitik som denne — fulgt op af parolen »10 pct. af skatten til Kirken« i sin yderste konsekvens er i pagt med Kirkens lære om ejendomsret.

En nations økonomiske politik er konjunkturbestemt og konjunkturstemmen. Kan man på forhånd gå ud fra, at Kirken skal bruge færre penge, fordi nationen har brug for større pengeirgelighed mellem borgerne — og derfor nedsætter skatterne — til øgelse af økonomisk aktivitet d.v.s. til produktion? Øget produktion skaber mindre arbejdsløshed, dette igen krav om højere lønninger, og dette endelig prisstigninger. Lønninger og priser spiller en rolle på udgiftssiden i Kirkens regnskab, mens de lavere skatter vil kunne mærkes på indtægtssiden.

Hvad med balancen?

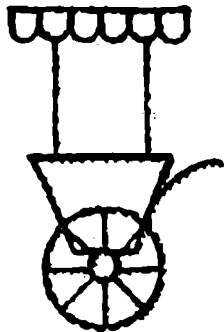
Er skattebilletten i virkeligheden en målestok for borgernes økonomiske ydeevne? To familier, homogene i alder, antal og indtægt og dermed i skattebillettmæssig henseende, kan meget vel have vidt forskellig økonomisk ydeevne — tænk blot på prisvariationerne i boligmassen. Huslejen, såvel som visse andre udgifter, hvis størrelse vi ikke har indflydelse på, er ikke fradragsberetti-

gede, og har derfor ikke indflydelse på skattebilletten, men på familiernes økonomiske ydeevne. Antallet af børn spiller en rolle på skattebilletten, men i skattemæssig henseende er et barn et barn, uanset hvad det koster — ingen vil vel nægte at nogle børn koster mere end andre, og at alle børn »tynger« mere i pungen end de »letter« på skattebilletten.

Ifølge de her i landet gældende skattelove, findes muligheder for skattefrie opsparinger (for eksempel indexbestemt aldersopsparing). Dette har indflydelse på skattebilletten — men skal man spare op for at opnå skattelettelse før man betaler kirkeskat? Skal opsparingen kunne nedsætte kirkeskatten?

10 pct. satsen stammer fra Tyskland og synes ganske ligetil, navnlig i København, hvor skatten betales i 10 terminer, hvilket giver 2 »skattefrie« måneder pr. år. I den ene af disse kunne man passende betale kirkeskat. Men kan man blot overføre 10 pct. satsen hertil? Vi må først og fremmest se på, hvorledes skatteprocenten ser ud i Tyskland, på hvorledes tyskeren når frem til det beløb, hvoraf hans indkomst beskattes. Og endelig må vi sammenligne realværdien af den tyske mark og danske krone.

Det synes at være en ganske udmærket idé, at nedsætte et udvalg til behandling af kirkeskattespørgsmålet. Der er mange problemer, som trænger til afklarelse i denne forbindelse, ikke mindst: hvilken økonomisk størrelse bør man tage til grundlag for en kirkeskatprocent. Adskillige synes umiddelbart anvendelige — skattebillet — skalaindkomst — timeløn — pristalsfamiliens budget — men enhver af dem indebærer en tosidet problematik: udadtil mod samfundet, indadtil mod borgerne. I sidste instans bliver spørgsmålet om kirkeskat — så længe den ikke opkræves af myndighederne — et moralsk-økonomisk spørgsmål. En udvalgsbetænkning må derfor forventes at ville komme til at indeholde en række synspunkter, som lægges op til den enkelte til overvejelse, og ud fra hvilke den enkelte kan komme til en forsvarlig konklusion. Man kan næppe finde et udgangspunkt eller en procentsats som er gyldig, rimelig og mo-

Søndag den 5. november kl. 7.30-18.00 er der SICILIANSK MARKED

Bazar til fordel for Sankt Andreas kirke på Ordruphøj
i Sankt Joseph Søstrenes skole, Skovkrogen 19, Ordrup

1 - der er markedsvogne med *tombola*
(over 1000 gevinster), frimærker o. m. m.

2 - der er stor *fiskedam*
og *kastespil* til børnene

3 - en af vognene sælger
dejlige *håndarbejder* til
sicilianske priser

4 - ligesom i Italien kommer
De billigt til *vinen* fra den
bugnende *vinvogn*

5 - dagen igennem sørger
restauranten for smørrebrød,
kaffe, the, øl og sodavand

ralsk forpligtende for alle, netop på grund af de store forskelligheder i familiernes økonomiske ydeevne, til trods for ydre homogenitet og på grund af progressionen. Men synspunkter og fremfor alt viden om de beløb vi gerne skulle skrabe sammen, synes det rimeligt at forsyne os med, så hver enkelt kan få et grundlag for personlig stillingtagen til det fælles ansvar.

Lizzie Bruun

Oliefy
Centralvarme
Brændselolie
Cinders

**NORDISK
KULAGENTUR A/S**

Sven E. Frederiksen

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København

Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,

København V.

Tlf. Vester 7001 og 8581

**FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK A/s**

★

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K.

Telefon Central 10.093

Peder
Vup

Lærerinden havde lovet et billede af Sankt Josef til den i klassen, der kunne møde tidligst næste morgen. Børnene havde i nogen tid været slemme til at komme for sent. Det billede ville Peder Vups søster Maria gerne vinde. Klokkeren halv fire den næste morgen stod hun pludselig fuldt påklædt med tornister og regnfrakke, sydvest og gummistøvler ved sin mors seng for at sige farvel. Mor mente, at hun skulle vente, til spurvognene begyndte at køre, for det var mørkt endnu.

Så lagde Maria sig med tornister og regnfrakke, sydvest og gummistøvler på ved siden af sin mor og ventede, til klokken blev halvseks, og spurvognene begyndte at køre. Men hun vandt alligevel ikke Sankt Josef, for lærerinden så slet ikke, hvor tidligt hun kom, og så var der en meget artigere pige, der kom klokken halvtotte, og hun fik billedet!

Til en kvinde,

Announce

som sætter arbejdet med hjem og børn højt

Vi er en katolsk familie med børn, som til 1. december (eller senere) søger en god hushjælp.

Der er ingen storvask, og arbejdet i hjemmet er iøvrigt gjort let ved anvendelsen af alle moderne husholdningsmaskiner. Vi bliver to om det huslige arbejde, da jeg selv er »hjemmegående«, så De behøver ikke at være bange for, at der vil blive lagt et større ansvar på Deres skuldre, end De bryder Dem om at bære.

Det vil naturligvis være en fordel, hvis De har en solid praktisk erfaring og uddannelse bag Dem, men god vilje og almindeligt kendskab til husførelse er dog tilstrækkeligt.

De vil få et smukt, velmøbleret værelse i vor villa, der ligger i et fredeligt kvarter nær S-banestation med kun 10 minutters kørsel til Københavns centrum. Deres arbejdstid vil blive fra 7 til 12,

derpå 2 timers middagshvil, og De er helt færdig hver eneste dag inden kl. 19. Ingen babysitning om aftenen. Skulle der ved sjældne lejligheder blive brug for Deres hjælp udenfor arbejdstid, får De ekstra betaling.

Lønnen vil afhænge af Deres kvalifikationer, men som udgangspunkt har vi tænkt os at tilbyde Dem en begyndelsesløn på mellem 300 og 400 kr. Herom kan vi aftale nærmere, det vigtigste for os er at finde en god og venlig hushjælp, der er glad for børn og husligt arbejde og den atmosfære af tryghed og tillid, som vi søger at skabe i vort hjem.

Hvis De er interesseret, beder jeg Dem fortælle mig lidt om Dem selv i et brev til

Fru Else Mannov,
Monradsalle 15,
Valby.

Nye film

Djævelens øje

En ny Ingmar Bergman film! Straks sættes ganske bestemte hjerneceller i gang hos flere millioner mennesker. Enten trækker de skuffen med deres egen én gang for alle vedtagne Bergman opfattelse ud, eller de smøger åndelig talt ærmerne op: Nu skal der tænkes, nu skal der menes!

Intet under at Bergman har følt trang til at forberede vejen for »Djævelens øje« med følgende hjertesuk:

Kære skræmmende publikum!

Må jeg ærbødigt anmode om et stænk medlidenhed? Nej for resten, det er et alt for dristigt forlangende. Vil De skænke mig et øjeblikks forståelse? Også formasteligt. Nå, vil De da lytte? Ah ja, hvis De har noget at sige.

Jo, jeg vil sige: Af og til føler jeg mig allerede død, udstoppet og indlemmet i film-museet. Hvis man putter en 10-øre i en dertil beregnet sprække i montren, nikker Bergman. Eller ryster på hovedet.

Jeg er nervøs for min film, eller rettere sagt min lille leg.

Nogle kan jo finde på at tage legen alvorligt, nogle løfter en pegefinger eller ryster på hovedet, nogle ser dulgte symboler og underforståelser, nogle drager sammenligninger, nogle bliver forargede.

Så står man der med legetøjet spredt over gulvet og skammer sig.

Tanken var (hvis der har været nogen) at lege til fornøjelse for det elskede og frygtede publikum.

Jeg har glemt, om folk ler ad mine kunster eller morer sig over mine indfald. Herregud, man laver jo alvorlige ting, og hvis tilskuerne er dødsstille kan man altid trøste sig med, at de lever med, selv om de i virkeligheden keder sig forfærdeligt. Men hvad skal man trøste sig med, hvis ingen glæder sig over en komedie? Nej, jeg forlanger ingen latter, men jeg længes efter den varme glæde, som man aldrig kan tage fejl af. Da først blomstrer komedien. Legen er mit våben mod berømmelsens uirkelighed og tomme komik. Så for mig er legen livsnødvendig. En meget alvorlig historie.

Således forberedt sætter man sig uanspændt til rette for at blive fornøjet. Og man bliver sandelig ikke skuffet over denne herlige komedie, denne rondo capriccioso over Don Juan motivet, hvor Bergman frit fører os fra helvede til jorden og tilbage igen, fra paryktiden til landligt svensk præstegårdsliv af i dag.

Filmens udgangspunkt er et gammelt irsk ordsprog, der siger, at en ung piges uskyld er et bygkorn i djævelens øje. Et sådant stort, smertende bygkorn har djævelen — og med god grund, for oppe på jorden går en smuk, ung præstedatter rundt med sin dyd i behold, og det endskønt hun er forlovet! Det er en uhørt udfordring, der kræver øjeblikkelig indgriben. Heldigvis har djævelen det bedst tænkelige våben lige ved hånden: Don Juan, kvindeforføreren over alle, må gøre ende på denne skændsel for helvede. Kort efter ser vi en moderne Don Juan og hans tro tjener Pablo stige op af en brønd i nærheden af den svenske præstegård. Dette var prologen, spillet kan begynde.

Snart efter møder de to udsendinge præsten, der viser sig at være et ejegodt menneske, så verdensfjern og naiv, at han har bevaret sin gode tro om menneskene. Han inviterer dem med hjem, og her møder de præstens skrantende kone, hvis eneste sygdom — det ser Pablo straks — er en utilfredsstillet kærlighedstrang, som driver hende til at leve i en usund drømmeverden. De præsenteres

også for hans yndige datter Britt-Marie, der stråler af sejrssikkerhed og tryghed ved sin kærlighed til landbrugskandidaten Jonas. Om Britt-Maries dyd skulle slaget stå, men da Pablo også vil lege med, har djævelen en chance for flere sejre på én gang. Han har bare glemt at regne med det, han selv kalder Himlens iskolde beregnende godhed. Pablos forførerkunst vækker både præstefruen og hendes næsten overjordiske præstemod til en klarere forståelse af livets sunde behov. Og hvad Britt-Marie angår, så begynder hun med at give Don Juan et kys af sin overflod, samtidig med at hun erklærer, at hun elsker Jonas. Senere vækkes hidtil ukendte drifter i hende (her er jo dæmoner på spil), men hun forklarer Don Juan, at de har intet med ham at gøre, hun kender bare sig selv lidt bedre nu end før. Hun har ondt af ham, så hvis han vil, må han gerne tage hende — det kan ikke gøre Jonas noget. Medlidenhed med Don Juan! Det har han aldrig oplevet før, og ramt af håbløs kærlighed til Britt-Marie opgiver han sit forehavende. Djævelen har stadig sit generende bygkorn, da Don Juan og Pablo vender tilbage til helvede for at stå til regnskab for fiaskoen.

Mens Don Juan fuld af ophøjet smerte får refereret, hvordan det videre går hans elskede Britt-Marie, forsvinder djævelens bygkorn: Det er den unge brud, der på selve bryllupsaftenen erklærer, at hun selvfølgelig aldrig har kysset andre end sin elskede Jonas!

Se, det var en rigtig komedie. Vi skulle slappe af og mere os, men Bergman selv har så sandelig ikke sluppet af. Hele sin dybe menneskeforståelse har han sat ind, af og til så vi klukker af latter, som når et par forlængst afdøde franske grever giver anvisninger på den bedste forførereteknik overfor nordiske kvinder. Til andre tider rører han os dybt — især i skildringen af præstens kone. Dialogen er både dristig, elegant og ind imellem så respektløs, at det gibber i os, men aldrig plat. Der er over hele filmen en hjertevarme og humor, som bør få eventuel kritik af denne noget letsindige omgang med det alvorlige helvede til at forstumme.

Vi er så vant til, at skuespillet, milieu-skildring og fotografering er fuldkomment i Bergmans film. I denne »leg« præsteres lige så stor kunst som i hans seriøse stykker, og vi føler den varme glæde over at opleve det.

Allan Edwall og Jarl Kulle
i Djævelens øje

Forbudt for børn.

Ai.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 45 . 10. november 1961 . 109. årgang . 85 øre

Vi tvinger ingen og kan ikke tvinge nogen

Sognepræst Georg Bertling, Kolding, er i forbindelse med sin 50 års fødselsdag blevet interviewet af Kolding Folkeblads medarbejder, Lau Jørgensen. Vi vil efter aftale bringe artiklen videre til Ugebladets læsere — både fordi pastor Bertlings udtalelser er vægtige og velovervejede, og fordi dette interview er et sjældent eksempel på samvittighedsfuld journalistik.

— Jeg er selv, fortæller pastor Bertling, opvokset i et absolut »blandet område«. I Ruhrdistriktet findes der omtrent lige mange katolikker og protestanter, så jeg er fra min barndom fortrolig med det spændingsforhold, der opstår, når to trosretninger skal leve dør om dør.

— Er De selv fra et katolsk hjem?

— Ja, mine forældre var katolikker, og vi ni søskende er opdraget i den katolske kirkes lære. Jeg er dog den eneste, der valgte et teologisk studium.

— Hvornår bestemte De Dem til at blive præst?

— I gymnasieårene. Oprindeligt var det vel ikke min tanke at studere teologi. Da jeg kom i gymnasiet, valgte jeg den matematiske linje, men i gymnasieårene modnedes den tanke hos mig, at jeg ville være præst. Må jeg i denne forbindelse sige, at netop disse år var meget spændende. Som jeg fortalte Dem før, er der i Duisburg omtrent lige mange katolikker og protestanter, og det medførte naturligvis, at de religiøse spørgsmål spillede en meget stor rolle i

diskussioner, som gymnasiedrenge altid fører med hinanden. Kedsommeligt var det så vist ikke. Efter gymnasietiden kom jeg direkte til det teologiske fakul-

tet ved universitetet i Münster i Westfalen. Fakultetet her er delt op i en protestantisk og en katolsk afdeling, og også det gav naturligvis et vist spændingsforhold, der bidrog til at sætte en i gang med problemerne.

— Skete det ikke, at studerende »hopped« fra den ene afdeling til den anden?

— Jeg mindes ikke, at det er sket, og jeg kan da også med sindsro sige, at de to forskellige teologiske fakulteter ikke forsøgte at fiske proselytter hos hinanden. Dette, at to trosretninger kan leve så tæt op ad hinanden, uden at der sker en flugt fra den ene til den anden eller en »sammenblanding« om man vil, siger i sig selv noget om, at Kirkens splittelse er en realitet, som man ikke kan lukke øjnene for.

— Var det Deres eget ønske at komme til Danmark?

— Ja, allerede i min studietid havde jeg været i Danmark på nogle ferier og havde fået forbindelse med danske katolikker, og endnu inden jeg havde tilendebragt mine studier, besluttede jeg mig til at virke i Danmark. Først måtte jeg gøre tjeneste som hjælpepræst i Tyskland et års tid, men i juni måned 1939 kom jeg til København som kapellan ved den katolske Sct. Ansgar Kirke. Her virkede jeg i 11 år, indtil jeg den 1. august 1950 kom til Kolding som sognepræst.

— De var i Danmark, da den tyske besættelse fandt sted. Medførte det vanskeligheder for Dem i Deres arbejde som præst, at De selv var tysker?

— Overhovedet ikke. Jeg havde vel mine egne indre kampe i den anledning, men menigheden i København lod sig overhovedet ikke mærke med, at jeg var af tysk nationalitet. Jeg lærte ved den lejlighed at sætte overordentlig stor pris på dansk frisind og dansk tolerance. Det siger naturligvis sig selv, at jeg også bestræbte mig på ikke på nogen måde at virke provokerende. Jeg var jo ikke ude i noget nationalt ærinde, men et kirkeligt.

— Men det nationale løber man dog ikke sådan fra?

— Naturligvis gør man ikke det, og det ville være ganske unaturligt, om jeg f. eks. under krigen havde fornægtet min tyske afstamning. Så let går det ikke. Men på den anden side vil jeg gerne have lov at sige, at jeg nu efterhånden har opholdt mig så mange år i Danmark, at jeg føler mig som dansker. Jeg tager f. eks. stilling til de internationale problemer udfra et dansk synspunkt, og jeg gør det ganske naturligt — uden egentlig at tænke over det. Jeg føler fællesskab med det folk, jeg har fået mit virke iblandt og ikke blot med katolikkerne i dette folk. Jeg er også lykkelig over, at jeg nu har opnået dansk statsborgerskab.

— Men De har dog Deres slægt i Tyskland.

— *Rigtigt. Jeg er med slægtsbånd knyttet til Tyskland, men med årene er det gået mig sådan, at jeg føler mig som gæst, når jeg nu kommer hjem til Duisburg. Det er her, jeg har hjemme.*

Den katolske kirke har hjemme i Danmark

— Kan De på samme måde sige, at Deres katolske tro har hjemme i Danmark. Er det ikke snarere sådan, at man må betragte katolicismen som en gæst hos os?

— Jeg forstår, hvad De mener, men jeg kan ikke give Dem ret. Jeg skal gerne erkende, at for et halvt hundrede år siden måtte man vist nok også fra katolsk side erkende, at katolicismen var en gæst i Danmark. En meget stor del af de danske katolikker var i virkeligheden ikke danske. Det var polske landarbejdere, der var kommet hertil for at søge arbejde. En del af dem har holdt fast ved den katolske kirke, men i andet og tredje slægtled er mange af dem blevet medlemmer af den danske folkekirke. Deres plads i den katolske kirke er derimod overtaget af »rigtige« danskere, og alt som denne udvikling

er skredet frem, må man vist have lov at sige, at den katolske kirke også har hjemme i Danmark.

— Driver den katolske kirke mission i Danmark?

— Må jeg have lov at rette en misforståelse, som desværre er meget udbredt her i landet. Vi katolikker er ikke ude efter at hverve proselytter. Vi er ikke kommet til Danmark for at genere landet for den katolske tro. Det er en misforståelse at tro noget sådant, og jeg håber også, at vor adfærd vil godtgøre, at vi ikke betragter Danmark som en — skal vi sige — hedensk missionsmark. Vor opgave her er at tjene de katolikker, der er her og at bringe hjælp til søgende mennesker.

— Er der mange, der søger den katolske kirke?

— En del — ja. Der er i det hele taget mange søgende mennesker i Danmark, mennesker, som gerne vil have hjælp til at leve, men som ikke har nogen personlig kontakt hverken med den danske folkekirke eller andre trossamfund. Det er fra denne gruppe, hovedparten af tilgangen til den katolske kirke i Danmark kommer. Vi ligger ikke på lur efter gode folkekirkekristerne og søger at hale dem over til os. Det ville der aldrig komme noget godt ud af. Men udfra et rent kristeligt synspunkt må da vist alle kunne erkende, at det menneske, der virkelig søger, har et krav på at blive hjulpet. Her prøver vi at gøre en indsats, ligesom folkekirken naturligvis gør sit for at imødekomme dette behov for religiøs hjælp til at leve livet.

— Der er mange, der mener, at den katolske kirke gennem sin autoritet over større tiltrækningskraft på sådanne søgende sjæle, end folkekirken gør?

— *Det er muligt, men jeg kan ikke lide, at De bruger ordet autoritet, for jeg ved, hvad det dækker over, når det udtales på dansk. Autoritet kan både være noget negativt og noget positivt. Hvis autoritet er det samme som tvang, så vil jeg meget bede Dem om ikke at hæfte ordet på den katolske kirke.*

— Er dogmelæren ikke i sig selv et autoritært krav om underkastelse under en ganske bestemt tro?

— De tager fejl. Hvis den katolske tro ikke byggede på den fri vilje, var den ingen kristen tro. Vi tvinger ingen og kan ikke tvinge nogen. Også vi bygger på friheden og det personlige ansvar. Kan der overhovedet tænkes noget sandt gudsforhold, der ikke hviler på disse fundament? Jeg tror det ikke. Men

jeg ved, hvor svært det er at få danske til at forstå, at denne opfattelse af troens frihed og det personlige ansvar også gælder inden for den katolske kirke.

— Hvorfor?

— Det må retfærdigvis indrømmes, at den katolske kirke selv har et vist medansvar herfor, men nu da vi taler om disse ting, kan jeg ikke lade være med at gøre opmærksom på, at den historieundervisning, der lige indtil vort slægtled er foregået her i landet, mildst talt har været — skal vi sige — tendentios. Jeg tror, meget af dette har ændret sig i vor generation. Vi ser mere fordomsfrit på hinanden...

— De siger vi. Vil det sige, at den katolske kirke også ser mere fordomsfrit på den lutherske kirke?

— *Vi har lært at lytte. I de første århundreder efter reformationen var forholdet mellem den katolske og den protestantiske kirke af rent polemisk art. Sådan er det ikke længere. Nu lytter vi, og samtidig erkender vi, at begge parter søger mod sandheden. Det må være det afgørende.*

Må jeg i denne forbindelse have lov at nævne, at den meget kendte protestantiske teolog Karl Barth i et forord til et katolsk teologisk værk om retfærdiggørelsen blankt erkender, at han har taget fejl af den katolske tros lære på dette område, som jo var et meget væsentligt spørgsmål i forbindelse med reformationen.

— Nu ligger der jo 400 år mellem Luther og Karl Barth. Kan det ikke tænkes, at den katolske kirke har ændret sit syn på retfærdiggørelsen i denne periode.

— Det behøver skam ikke at være nogen hemmelighed, at også den katolske kirke har ændret sig i disse 400 år, men hvad specielt synet på retfærdiggørelsen angår, er der ikke tale om nogen ændring. Den katolske tros lære er på dette område nøjagtig den samme i dag som på Luthers tid. Den retfærdiggørelseslære, som Karl Barth nu giver sin tilslutning, er aldeles uændret.

— Men man må vel retfærdigvis tilføje, at læren var et og praksis noget andet på Luthers tid?

— Deri har De næppe uret. Men hvorfor opholde sig ved alt det negative, der har ligget i fortiden. For mig personlig er det en meget stor glæde at opleve, at en hel del af de skranke, der før skilte os ad, nu nedbrydes, og jeg tror, jeg tør sige, at der i de sidste 20 år er sket mere på dette punkt end i

Sognepræst Georg Bertling, Kolding

(Foto: Peter Thastum)

alle de foregående århundreder siden reformationen. Vi er i virkeligheden enige om meget mere, end vi havde drømt om.

— Venter De, at det kommende kirkemøde vil medføre betydelige skridt i retning af en forening af de kristne kirker?

— Det er svært at svare på, men alene det, at vi kan tale sammen er af betydning. Vi vil jo nok opdage, at der er en række punkter, hvor vi ikke kan enes, men dem må vi så lade ligge, til tiden bliver moden også for deres løsning.

— Kan der blive tale om, at den katolske kirke vil være villig til at fire på sin trosrørelse?

— Det er vanskeligt at svare på, men jeg vil da gerne have lov at pege på

et par områder, hvor jeg tror den katolske kirke i dag vil vise et frisind, som vel have været utænkeligt tidligere. Jeg tænker på modtagelse af nadveren under både brøds og vins skikkelse, på indførelse af modersmålet i messen og på den måde, vi udtrykker os på i bønner.

Skiller Maria-læren os?

— En af de ting, der vel skiller mest, er Maria-dogmerne, navnlig det nyeste, der går ud på, at Jomfru Maria blev optaget i himlen?

— Jeg ved det, men jeg vil nu gerne tro, at man heller ikke på dette punkt står så fjernt fra hinanden, som man fra visse sider gerne vil give udtryk for. Selv Luther ærede Jomfru Maria. Fra hans allersæneste år kender vi prædikener, han har holdt ved Mariafesterne.

— Men er der ikke langt fra at ære Guds moder og til uden hjemmel i skriften at fastslå som et dogme, at hun er ophøjet til himlen?

— I virkeligheden er det blot et udtryk for kødets opstandelse, som jo dog også den protestantiske kirke bekender sig til. Må jeg med hensyn til den såkaldte Maria-dyrkelse, som tilsyneladende har spillet en stor rolle for den protestantiske modvilje mod den katolske kirke, have lov at sige, at også her er der i de sidste 20 år ryddet en del misforståelser af vejen. Der er jo ikke tale om, at vi fra katolsk side sætter Jomfru Maria så lidt som nogen anden helgen i Guds sted. Vi tilbøder hverken helgener eller Jomfru Maria, men vi erkender, at der er mennesker, der i kraft af deres liv har betydet så meget for os, at vi må give dem en ganske særlig plads. Vi må — også efter deres død — takke Gud for dem. De er en del af de helliges samfund, som også omtales i den trosbekendelse, der bruges i den protestantiske kirke. De er, også i deres grave, et led i fællesskabet mellem alle dem, der hører Kristus til, men lad mig så kraftigt, jeg kan, understrege, at i det øjeblik en helgen, om det så er Jomfru Maria selv, stiller sig i vejen mellem Gud og mennesket, så er der ikke længere tale om katolsk gudsdyrkelse. Jo mere man fra protestantisk side lægger i læren om de helliges fællesskab, desto mere vil man forstå af vor helgenlære. Vore helgener hører med til familien.

— Vi kommer vel heller ikke uden om nu, da vi taler om protestantisme og katolicisme, at tale om synet på embedet.

— Det er et spørgsmål om fortolkning af skriften. Heller ikke det synes jeg retfærdiggør en splittet kirke. Også inden for den lutherske kirke er der så vidt mig bekendt stærkt delte meninger om skriftens fortolkning.

— Men der er dog en væsentlig forskel på Luthers syn på embedet og den katolske kirkes?

— Det er rigtigt. Den katolske kirkes lære med hensyn til dette spørgsmål bygger på den opfattelse, at der blev betroet disciplene et ganske særligt embede, nemlig det embede, som Kirkens indviede tjenere i dag forvalter. Den lutherske opfattelse hviler derimod på det, man kalder det almindelige præstedømme. Vi i den katolske kirke kender også til det almindelige præstedømme, men vi mener ikke, at det udelukker det særlige præstedømme — det præstedøm-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

Et sandere billede ...

Det turde være indlysende, at Katolsk Ugeblad ikke er et naturligt forum for en diskussion om de forventede økonomiske fordele og ulemper ved Danmarks eventuelle medlemskab i Det europæiske Fællesmarked. Dertil har man dagbladene og de mere eller mindre erhvervsbetonede tidsskrifter. Her føres da også en livlig debat, præget af den megen usikkerhed, der stadig knytter sig til hele problemstillingen. I folketinget er alene Socialistisk Folkeparti gået imod, at vort land optager forhandling med De Seks. Partiet hævder bl. a., at Danmark vil komme ind under den fælles overregering, og vort eget Folketing får ikke meget mere at skulle have sagt end et sogneråd.

Imidlertid indebærer det større økonomiske fællesskab også kulturelle perspektiver, og her ville det være forkert, om vi vendte det døve øre til. Gennem citater og referatpluk har vi i de seneste måneder belyst slag og ripost, og det vil vi fortsætte med i den udstrækning, pladsen tillader. Af og til har vi fundet det rimeligt at tilføje et par kommentarer for egen regning, og har læserne heraf fået det indtryk, at vi er veget tilbage for at blæse i de største glædesbasuner, er det rigtigt opfattet.

Vi ved, at vor tilbageholdenhed har undret i hvert fald nogle af bladets ikke-katolske læsere. Deler vi da ikke den åbenbart udbredte opfattelse, at vort land ved i dag at gå i nært økonomisk samarbejde med »katolske« lande, vil være halv-katolsk inden nytår? Er det ikke rigtigt, at den katolske kirke brænder efter at nedtromle enhver religiøs opfattelse, der afviger fra dens egen, derunder hvad den danske folkekirke måtte stå for? Og får den katolske kirke ikke på det nærmeste frit slag, når vi nu skal til at dele kultur med »dem sydpå«? o.s.v. o.s.v.

Må vi sige det på den måde, at vi nærer altfor stor respekt for de værdier, der findes i den luthersk-evangeliske kristendomsopfattelse til, at vi plejer illusioner om at se den forsvinde. Det er en i vore øjne absurd opfattelse, at større eller mindre flæskepriser skulle få mærkbar indflydelse på de kristne konfessioners indbyrdes styrkeforhold. Vi har tidligere tilladt os at rejse det spørgsmål, om danske landmænds næsten totale afhængighed af det anglikan-

ske England, har påvirket dem i anglikansk retning. Vi savner i så fald syn for sagn. Tilsvarende savner vi grundlag for den opfattelse, at et nærmere økonomisk samarbejde med fortrinsvis »katolske lande« skulle afføde kødannelser ved vore hjemlige katolske kirker.

Dermed være ikke sagt, at vi ikke med glæde vil hilse et eventuelt nærmere kulturelt og religiøst forhold til disse lande. Vi tænker da først og fremmest på det positive i, at man får et sandere billede af hinanden. På det lokale danske plan er det vor erfaring, at næstefter den udbredte religiøse ligegyldighed er det den brede befolknings ofte groteske forestillinger om katolsk kristendom, der frembyder de største vanskeligheder. Des mere oplysning, jo bedre.

Vi er ganske enige med fhv. kirkeminister, provst Carl Hermansen, når han i »Vendsyssel Tidende« siger det på denne måde:

— Det er selvfølgelig muligt, der vil komme en øget katolsk aktivitet, men ville det i grunden være en ulykke? Under tilslutning til Fællesmarkedet er det muligt, at de 30.000 katolikker vil kunne blive til 300.000, altså en mindretalskirke, som man måtte regne med, og som man ville møde gang på gang, en, som man måtte kappes med. Men kunne det ikke være en ganske gavnlig kur? En ærlig åndernes kamp er nu engang at foretrække for at slå i en dyne. Og hvorfor skulle de åbne grænser ikke også kunne åbne vejen for samtaler over grænserne, også over de konfessionelle grænser, hvorfor skulle vi ikke kunne lære noget af dem, og de noget af os. Det er i hvert fald for ringe at argumentere på den måde, at lukker vi grænserne op, så kommer den store slemme ulv i Rom og æder os. Den, der dør af skræk, skal som bekendt begraves i rendestenen.

E.D.

— — —

Iøvrigt henvises til denne uges kronik og til citatet side 8 fra ambassadør Bartels foredrag.

me, hvis udøvere Paulus kalder »forvaltere af Guds mysterium«.

— Man må vel også erkende, at der med hensyn til dette spørgsmål om embedet ikke blot er tale om en forskellig teologisk tolkning, men i høj grad om en helt forskellig praksis?

— Ja, sådan har forholdene i hvert fald udviklet sig. I den danske folkekirke vælger menigheden selv sin præst, og ingen kirkelig myndighed kan stille sig i vejen for dette valg. I den katolske kirke er det biskoppen, der indebærer embedet, og han har sine medhjælpere, som han kan sende til de menigheder, hvor man mener, de kan gøre bedst fyldest. Da jeg skulle flytte fra min hjemegn i Tyskland til Danmark, måtte først biskoppen i det stift, hvor jeg dengang hørte hjemme, indvilge i at give afkald på mig, og dernæst måtte biskoppen i Danmark godtage mig. Det var ikke menigheden, der kaldte mig, og på denne måde — forekommer det mig — bliver min stilling også langt mere fri. Magter jeg ikke embedet, er der en vej tilbage.

Jeg fortalte Dem før om, hvorledes jeg kom til Danmark som ung, tysk præst umiddelbart før den tyske besættelse. Når alt gik så godt, som det gjorde, skyldtes det naturligvis, at menigheden i København ikke så på mig som

Fortsættes side 12

Kan Birgittas kloster reddes?

Man vil bruge det til højskole

De ranke kandelaberlinde omkring Vadstena klosterkirke står ved vort besøg i den fordom driftige handelsby på Vätterns østlige bred med efterårsgyldne blade, som rasler mildt i den klare, kølige luft. Et for et river de sig løs og daler ned på kirkegårdens endnu tætte, saftige græs, hvorover de allerede har bredt deres brogede tæppe, dækket de flade gravstens grå, forsirede felter og ødslet deres farvers rigdom på forvitrende ruiner af klosterbygninger og mure.

Solen skinner lunt fra en disetblå himmel, men skyggerne er lange, og det gamle — af den Hellige Birgitta i 1346 oprettede — nonnekloster, som vi finder umiddelbart nordenom kirken, falder til dels ind i dennes vældige slagskygge. En fløj af klostret står intakt, men der foretages for tiden udgravninger under og istandsættelser på denne af den svenske stat ejede bygning, fordi det er hensigten at gøre den tjenlig til højskole af en eller anden art. Dette har bragt mange interessante ting for dagens lys, såsom jordfund, (bl. a. af 3 af nonnernes indvielsesringe med indgraveret korsfæstelsesbillede) opdagelsen af klostrets murede bageovn i kælderetagen og af en 2 m høj, kuppeldannet varmeovn, hvor ophedede kampesten gennem rørformede åbninger sendte varmen op i, hvad man formoder har været et kornmagasin.

Salen i klostrets vestlige del stammer

fra den oprindelige kongsgård, som kong Magnus og hans dronning Blancha skænkede til Birgitta. Den er nu befriet for puds og opmuringer og står med fine bygningsmæssige detaljer i de gamle hvalv og på bæresøjlerne. Blændede døre og vinduer er afdækket, og i et hjørne af hallen ses forhøjningen til en musiktribune. Refektoriet og et utal af andre større og mindre rum har i et par århundreder efter klostrets opløsning været anvendt til soldaterhjem og senere hen til sindssygeanstalt og frembyder derfor et temmelig misrøgtet skue, som yderligere forværres af de til de nyeste reparationer nødvendige gangbrætter og stilladser. På øverste etage finder vi imidlertid dormitoriet i nogenlunde uskadt forfatning. Fra en lang, hvælvet gang, hvis loft er prydet med afblegede kalkmalerier, fører døråbninger ind til cellerne, hvis skillevægge dog for længe siden er blevet

En detalje fra klostrets udsmykning: fire fingre peger mod korset.

nedbrudt. Dengang cellerne husede nonner, var de adskilt fra hverandre ved »spanske« vægge af træ, som afgav en bred lysning forneden mod gulvet og foroven mod krydshvælvingerne og var anbragt midt ud for et vindue, således at hver celle blev nødtørftigt oplyst af den halve rude. De celler, som stødte op til gavlmuren og følgelig ikke kunne dele lys med en nabocelle, besad et udefra set helt, men indvendigt halvt tilmuret vindue. Nonnernes vilkår skulle være ens.

Den såkaldte »Birgittas celle«, hvor den jernbeslåede egetræskiste står, som hjembragte hendes lig fra Rom i året 1374, kan ikke have været beboet af hende på grund af hendes langvarige, frivillige eksil, men har højst sandsynligt været benyttet af datteren, Katharina, da hun en tid var forstanderinde for klostret. Cellen er overdådigt udsmykket med kalkmalerier, selv i vinduesnicjerne, og midt på flisegulvet ses indhugget en rosenkrans, som måske har fundet anvendelse under bønner på tider af døgnnet, da raslen fra en rosenkrans kunne virke forstyrrende. Vi går ned ad trappen mod udgangen. Her og der griner nyindsatte, store, moderne vinduer os i møde. De skæmmer bygningen overordentligt. Om få år vil den være lige så hæslig som sin nabo, munkeklostret, som man — ligeledes til højskoleformål — ombyggede engang i det forrige århundrede.

Hele klosteranlægningen med kirken som midtpunkt kunne i dag have været en arkitektonisk perle, om nænsomhed og forståelse for stedets kulturelle værdi havde rådet hos myndighederne. Så meget kan siges, at der var påbegyndt en tilbageførelse af nonneklostret til oprindelig stil ved gennemgribende restaure-

Birgittas celle i Vadstena.

Apropos fællesmarkedet

Af maskinarbejder Paul Jensen

Skal det lykkes at skabe et forenet Europa?

På de store arbejdspladser diskuteres det i dag ivrigt, mand og mand imellem, om vi skal ind i Fællesmarkedet. Hvad er Fællesmarkedet og den politiske konsekvens af et fællesmarked? Det er den almindelige mening, at unionstanken ikke er udsprunget af folkelige krav eller demokratiske kræfter, men at den er bestemt af USA's udenrigspolitik, og at den vil betyde, at vi må opgive store dele af vor suverænitet; den vil indsnævre demokratiet og dermed vor politiske frihed.

Hvilke kredse af befolkningen er for og hvilke imod? Hvorfor har udenrigsminister Krag og forbundsfæller så travlt? Ønsker Socialdemokratiet stadigvæk at tækkes borgerskabet? Hvad siger vælgerne?

Hovedargumentationen fra regeringens side er landbrugets interesser, hvad der ikke kan forbyde industriarbejderen. Europa er stort set regeret af storlandbrugere. Den europæiske industriarbejder har brugt tiden til løn-

kampe, hvis resultat straks er opslugt af prisstigninger. Man beklager altid den uselvstændige bonde og hans trange kår, men hvad med industriarbejderen, som vitteligt er lønslave?

Fællesmarkedstanken startede egentlig med tanken om en forening af den tyske og franske armé, men tyskerne gik deres egne veje, og vi endte i stål- og kulunionen, som fik så tragiske konsekvenser: lukning af de belgiske kulminer, som medførte arbejdsløshed og nedskæring af de sociale ydelser, der igen resulterede i storstrejke med strejkens følger, bitterhed, had og yderligere splittelse af solidariteten i arbejderklassen.

De katolske fagforeninger brød strejken under påskud af, at havde man ikke gjort det, ville Belgien i dag have været kommunistisk. Men mon de kredse, der står bag Romtraktaten er helt pålidelige? Det er svært at tro på, at de europæiske monopolkapitalister skulle være blevet helgener. Tyskland vil hurtigt komme til at dominere. Det kan for os betyde, at risikabel industri henlægges til

ringsarbejder, da der kom besked fra myndighederne om at modernisere i stedet for. Er det for sent nu at gøre noget for at forhindre en ødelæggelse af klostret?

Vi træder ud i det fri. Skyggerne er blevet længere, og kulden isner os. Som om de i fællig gættede vor tanke og spørgsmål, har solen helt sluppet klostrets røde tegl, og klostret selv har ligesom trukket sig tilbage i mørket, afventende sin endelige dom.

Per Busck-Nielsen

Debatten om de mulige følger af Danmarks indtræden i det europæiske fællesmarked er i fuld gang. Vi har tidligere hentydet til et kronik-forslag, der ikke var anvendeligt, men bringer nu en redegørelse for, hvad man på en af de store arbejdspladser tænker og siger om denne historiske begivenhed.

Danmark — deraf følger arbejdsløshed på grund af svigtende konkurrenceevne — mens Tyskland selv beholder den rentable industri. Den, der har magten, har retten. Mon et lille land som Danmark vil blive spurgt? Man må nemlig ikke glemme, at bagtanken er dannelsen af et europæisk råd, som kan handle udenom befolkningerne i fællesmarkedslandene.

Men skal der ikke en grundlovsændring til af grundlovens paragraf 20, som siger, at vi ikke kan opgive noget af landets suverænitet uden folkeafstemning? I Fællesmarkedet er folketinget reduceret til et sogneråd. Vi kan herefter heller ikke selv afgøre vore fagretslige forhold med fri forhandling mellem arbejdsmarkedets parter, da vi har mistet vor suverænitet. Hvad med fortolkningen af den bindstore Romtraktat? Vi ved fra overenskomsterne på arbejdsmarkedet af bitter erfaring, hvordan det går, når paragraffer skal fortolkes. Efter min mening kan der ifølge Romtraktaten for eksempel investeres fremmed kapital i Danmark, d.v.s. at Burmeister & Wains aktier kan komme på tyske hænder, og B & W har praktisk taget ingen eksport til fællesmarkedslandene. Det er dog af vital betydning for dansk fagbevægelse, om vi kan opretholde beskæftigelsen i skibsværftsindustrien. Arbejdernes Erhvervsråd er da også betænkeligt ved projektet.

Dertil kommer så spørgsmålet om fri bevægelighed af arbejdskraften landene imellem. Vil de fremmede arbejdere ikke blive henvist til en baraktilværelse og den degeneration af den menneskelige personlighed, som en sådan tilværelse vil betyde? Arbejdsgiverne vil sikkert ikke tænke på deres moralske ansvar. Vi

har her i landet — femten år efter krigens afslutning — 130.000 boligsøgende.

Jeg vil håbe, at dansk fagbevægelse vil skabe en folkeopinion med krav om bedre oplysning og under alle omstændigheder folkeafstemning, før vor regering foretager et så vigtigt skridt. Fordele ved at være med i Fællesmarkedet er ikke klarlagt.

Hvilke kulturelle påvirkninger kan vi regne med udefra, hvis vi kommer med i Fællesmarkedet? Italien og Tyskland har levet i barbari en årrække indtil anden verdenskrigs afslutning. Frankrig har levet under ustabile politiske forhold. Det er en kendsgerning, at de skandinaviske folk føler størst tilknytning til de angelsaksiske lande. Når de latinske lande kommer på tale, mærker man en betydelig uvilje, og på en eller anden måde hører det sammen med den katolske kirke. Hvorfor betragter den skandinaviske arbejder Kirken som den sorteste reaktion?

Som katolik kender man sin kirkes sunde standpunkt i det sociale spørgsmål, men når man ser hvor lidt det har præget de såkaldte katolske lande, må man i sit stille sind give kritikerne ret. Vi har nu 3 sociale rundskrivelser: *Rerum Novarum*, *Quadragesimo Anno* og *Mater et Magistra*, men i et land som Spanien har de fået en mildest talt kølig modtagelse, for ikke at sige at de er blevet tiet ihjel. Og Italien, hvad med den uhyggelige fattigdom i Napoli og andre dele af Syditalien? Vi ved fra den kendte katolske forfatter, Morris West, at den amerikanske dollar-hjælp til de udsultede landsdele i Syditalien ender i norditalienske fabrikanter lommer på grund af svindel og korrupsion. Vi kan ikke undre os over, at vore kammerater betragter os med skepsis. Kristus har selv sagt, at man skal kende træet på frugterne. Og hvorledes skal man yderligere forklare, at i de skandinaviske lande, der er befolket af »hedninger og kættere«, er den sociale uretfærdighed praktisk taget afskaffet. De sociale rundskrivelser er forældede, når vi får

DE SEKS består af Vesttyskland, Frankrig, Italien, Holland, Belgien og Luxembourg. Disse seks lande afvikler gradvis told og andre restriktioner på deres indbyrdes handel, samtidig med at de opbygger en fælles toldtarif over for varer fra ikke-medlemslande. Desuden vilstræber de et frit arbejdsmarked, så for eksempel en italiener frit kan tage ophold i Tyskland, en tysker i Frankrig o.s.v., alt under forudsætning af, at værtslandet ikke lider under arbejdsløshed. De samordner i det hele taget deres økonomiske politik, deres socialpolitik, og deres mål er på langt sigt en forbundsstat: Europas forenede Stater.

DE SYV er løsere opbygget. De består af England, Østrig, Schweiz, Portugal, Norge, Sverige og Danmark. Også her afvikler medlemsstaterne restriktionerne for deres indbyrdes handel, men de opbygger ingen fællestoldtarif udadtil. Ej heller har de et frit arbejdsmarked. De har ikke nær så stramme mål i retning af politisk samordning som De Seks.

dem her, for vi har forlængst lagt de tilstande bag os, som paverne i deres rundskrivelser vender sig imod.

Mange kammerater har stillet mig det spørgsmål »Hvad vil I med det hof og det ceremoniel i Vatikanet? Vi kan ikke tro I kommer med sandheden, når I lever på den måde«. Det er den almindelige opfattelse blandt mine arbejdskammerater, at Kirkens sociale lære er en skueret.

Vi har som kristne ikke lov til at lade dem blive i den tro. Men hvad gør vi? Skriver, holder foredrag, snakker? En kollega sagde engang til mig: »Vi ønsker først og fremmest at skaffe føde og husly til dem, der trænger, og så overlader vi til akademikere at diskutere.« Har han ikke ret?

Der er altså ikke mange arbejdere, som venter sig noget godt sydfra — særlig ikke fra en nærmere tilknytning

til Tyskland. Og, hånden på hjertet, frygter vi ikke alle, at historien skal gentage sig?

Et andet problem er det uhyggelige kommunisthad hos mange katolikker, som ligger under for en ensidig propaganda. Er Kristus ikke også død for kommunisterne? Hvis vi giver os til at hade dem, bliver vi netop indfanget i deres ideverden, for hvem hadet er den egentlige drivkraft. Vi må prøve at elske dem. At vi ikke kan følge dem ideologisk er én side af sagen, men politisk kan vi gå langt.

Hvor trykker skoen? Spændingen mellem den åndelige og den verdslige side i Kirken er for stor for mange. Man kan blive ved: Hvorfor er det at være kristen ensbetydende med at være konservativ? Hvorfor kan vi ikke vise vore ikke-kristne kammerater, at vi i det mindste kan skabe lige så gode sociale forhold i de »katolske lande«, som vi har her i Skandinavien? Vi katolikker er direkte ansvarlige for, at så mange tager afstand fra os.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Næstved Diskontobank

Aktieselskab

Kontortid 10-12.30, 14-16

Lørdag 10-12.30

Telefon 72 15 00

Kunderne siger:
**DEJLIGE MØBLER, en venlig
ekspedition — og ikke dyr.**

Anders Svendsen

Ndr. Frihavnsvej 13,
København Ø . Tlf. C. 8146
Ugebladets læsere har 10 % rabat
på tæppe- og gardinstoffer.

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
Alt til Foto og Smalfilm
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

Anglikansk-katolsk forståelse et nyt kapitel i historien

Den katolske kirke er blevet vor allierede i stedet for at være vor fjende, sagde lord Fisher af Lambeth, den tidligere ærkebiskop af Canterbury, i en tale til De britiske Kirkers Råd. Dette er, fortsatte han, en kolossal forandring, et helt nyt kapitel i verdenshistorien og i kristenhedens historie.

Det vanskelige for politikere, bemærkede lord Fisher videre, er, at de i kraft af deres stilling ikke ser sig i stand til at indrømme, hvad de fortryder. »De må nødvendigvis hele tiden holde på, at de har ret; men man kan faktisk kun have respekt for folk, som evner at fortryde og indrømme, at de delvis har taget fejl. Den romerske kirke og alle vi andre er begyndt at gøre dette.«

Den katolske ærkebiskop af Liverpool, *John C. Heenan*, talte i samme uge til redaktørerne af en række kirkelige blade i London og beskrev ærkebiskop Fishers be-

søg hos paven som en af de mest betydningsfulde hændelser i de sidste århundreder. »Det har her i landet været årsag til mange tilkendegivelser af venskab mellem katolikker og ikke-katolikker,« sagde han.

Ærkebiskop Heenan nævnte i denne forbindelse en anglikansk biskops forslag om, at protestanterne burde gå på valfart til Tyburn, hvor så mange katolikker i sin tid blev henrettet for deres tro, og katolikker til Smithfield, hvor protestanter led døden, idet begge parter derved kunne udtrykke deres vilje til at råde bod på fortidens alvorlige fejltagelser.

Dette forslag var ifølge ærkebiskop Heenans opfattelse helt i overensstemmelse med den økumeniske bevægelse, som virkelig ønsker at udvikle fællesskabet mellem mennesker af forskellig trosretning.

Ærkebiskop Heenan sagde til redaktørerne af de kirkelige bla-

C. Broe Rasmussen

URE - BRILLER

Graven 16, Horsens
Telefon 2 10 68

HEIERIET *Jestebco*

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

KBK

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amaliegade 27, København K
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

de, at alle angreb på en religion i virkeligheden var et angreb på al religion. Når katolikker og ikke-katolikker i vore dage mødes, sagde John C. Heenan, ønsker de at forstå hverandre. De mødes ikke for at udkæmpe en tvækamp, men for at tale sammen. »Der er endnu lang vej, før vi når til gensidig forståelse, overbærenhed og ønsket om at finde det, vi er fælles om, snarere end de ting, der skiller os.«

Paven håber, fortsatte ærkebiskop Heenan, at det kommende Vatikanconcil både vil tjene sit første og egentlige formål og tillige skabe mulighed for, at katolikker og ikke-katolikker kan nå frem til en dybere forståelse af hinanden.

Henvendt til pressefolkene bemærkede ærkebiskop Heenan, at i Kirken betegnes biskopperne som *ecclesia docens* (den undervisende kirke), men i virkeligheden møder man ofte »den undervisende kirke« gennem pressen! Biskopperne havde en mulighed for at belære de troende gennem hyrdebrev, som præsterne ofte var fristet til at oplæse for hurtigt, og som menigheden i sit stille sind håbede ikke ville være for lange! Pressens artikler bliver imidlertid læst med større omhu og tjener derved Kirken i dens undervisende opgave.

Katolsk journalist-skole

Bergamo (NC) Italiens første katolske skole for journalistik blev i mandags åbnet i Bergamo. I et to-årigt kursus vil man blandt andet behandle journalistikkens historie, den moderne journalistik, psykologi, typografi og fotografi. Et studium af den katolske samfundslære indgår i programmet. Skolen bliver økonomisk støttet af Giuseppe Toniolo-Instituttet ved Milanos katolske universitet.

På valfarten til Oscarström er glemt en messebog (Schott: Das Messbuch, Herder 1950) med indskriften: Olaf Kreutzenbeck, Ostwalle 3 m. m. Kan afhentes hos eller sendes af pater O. J. Ballin,

Pavens 80 år fejret

Vatikanstaden (NC) Delegationer fra 67 lande var samlet i Peterskirken i fredags og hyldede hjerteligt og begejstret Johannes XXIII, da han ankom for at deltage i den højtidelige messe, som kardinal Montini celebrerede i anledning af pavens 80 års dag. Tilstede var også pavens tre brødre og hans søster.

Under messen prædikede pave Johannes på italiensk. Han fornyede sin fredscappel og anmodede de mange delegationer fra de forskellige lande om at bede i den hensigt, at nationerne måtte overvinde de materielle vanskeligheder, der skiller dem og bestræbe sig på at søge de højeste åndelige værdier, som kan føre dem sammen og alene lede frem mod en holdbar og varig fred.

Paven nævnte, at man snart kan fejre 1500-året for Leo den Stores død, og han bebudede en rundskrivelse om denne betydningfulde pave. Derefter gav han

udtryk for sin egen ængstelse ved for tre år siden at have overtaget det knugende ansvar for Kirkens ledelse. Han ville imidlertid også glæde sig, for det havde været Guds vilje at pålægge ham den byrde, og »han må hjælpe os til at bære den samvittighedsfuldt og med værdighed«.

Johannes XXIII omtalte sin høje alder og sagde: »Alderdommen får vi for at vi skal blive frommere... den høje alder er i sig selv ærværdig og værd at respektere, men den er først og fremmest en Guds gave til os«.

Tidsskrifter

Hvis man gerne vil følge med i udenlandske tidsskrifter uden at spendere et større beløb på abonnementer, kan man med stor fordel tilslutte sig tidsskriftlæsekredsene ved Statsbiblioteket i Aarhus. Fortegnelsen over de skrifter, der er til rådighed i 1962, omfatter omtrent 1700 titler og dækker 70 fagområder. Under afsnittet »Teologi, kirkehistorie, mission« er der alene 24 katolske tidsskrifter på engelsk, fransk, latin, spansk, svensk og tysk. Man kan låne de enkelte skrifter i 10 dage og sender dem derefter videre til et andet medlem af læsekredsen. Abonnementet pr. år koster en brøkdelt af et selvstændigt abonnement. For eksempel modtager man 12 numre af »Herder-Korrespondenz« for 10 kr. eller 12 numre af »La vie spirituelle« for 6 kr. Den komplette fortegnelse over tidsskrifterne sendes vederlagsfrit fra: Tidsskriftlæsekredse, Statsbiblioteket i Aarhus. Sidste frist for tilmeldelse er 1. december.

Rom (KIPA) Paven har i privataudiens modtaget den amerikanske præsidents moder, Mrs. Rose Kennedy, som var ledsaget af greve Enrico Galeazzi, en

embedsmand, fra Vatikanstadens administration; der er en gammel ven af familien Kennedy.

Flere frie mennesker . . .

Danmarks ambassadør i Paris, *Eyvind Bartels*, sagde i et foredrag i Studenterforeningen — gengivet som kronik i Politiken — blandt andet:

»Der har været talt meget i Danmark om faren for katolicismen. Jeg tror ikke, denne fare er stor, så sandt som det danske religiøse problem ikke er protestantismens kamp mod katolicismen, men den simple kendsgerning, at danskeren er ateist. Man kan spørge, om denne ateisme har forbindelse med den frigørelse fra kirken, som protestantismen betød, thi forholdet er vel det, at få mennesker har format til, som Luther, at opfatte Gud direkte gennem Kristus, og kirken har således udfyldt et behov. Katolicismens styrke består i klarere end Luther at se menneskelig svaghed og forstå, at kristendommens essens er ydmyghed, og jeg vover den påstand, at netop af den grund har katolicismen skabt flere frie mennesker end protestantismen. Den skandinaviske selvtillid er ikke blot latterlig, men — hvad der er værre — den afskærer os fra sandheden.«

Det onde *kan* føre til noget godt

Når vi ser på verden omkring os, er der straks en mængde spørgsmål, der trænger sig på. Hvordan kan det onde eksistere side om side med en god og almægtig Gud, der styrer universet og fylder det med sin nærværelse. Hvordan kan det gå til, at der hersker så megen uorden i verden: krige, lidelser, der rammer uskyldige o.s.v., hvis det er sandt, at Gud er god og retfærdig.

Lad det straks være sagt, at evangeliet ikke prøver på at besvare disse spørgsmål. Det går ikke ud på at undervise os i filo-

sofi, men skal bringe os et liv — eller rettere sagt give os midler i hænde til at blive frelst. Det løser ikke det ondes mysterium. Det bekræfter blot over for de troende, at det onde ikke udelukkende er negativt, men at det også kan have positiv værdi. Hvis vi forstår at bruge det på den rigtige måde, kan det til syvende og sidst blive til gavn for os.

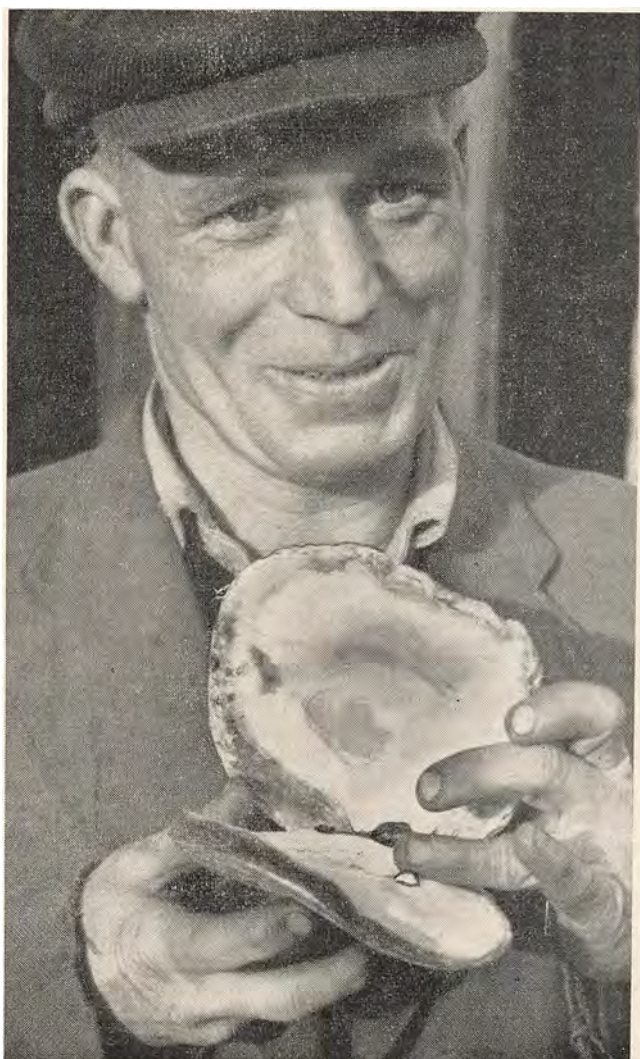
Dette fremgår af de lignelser, vi læser i Mattæus evangeliet, kapitel 13, og som kaldes lignelserne om Gudsriget.

Hvad er i virkeligheden denne kostbare perle, der her er tale om, og som står over alle andre jordiske goder? Den er resultatet af en sygdom: østersen har haft en betændelse, og så har der simpelthen udskilt sig en skal af kostbart perlemor omkring det syge sted.

Og hvad er den surdej, Kristus taler om, og som bageren har blandet i tre mål mel? Det er en klump dej, der er blevet sur, og hvori der foregår en gæringsproces. Den er med andre ord et udgangspunkt for opløsning og for-dærvelse i de stoffer, den kommer i berøring med og påvirker. Og alligevel er det surdejen, der gør dejen let og giver den smag. Det er den, der får brødet til at blive, som det skal være.

Heraf kan vi se, at ting, der er dårlige i sig selv, kan føre til noget godt. Noget, der i sig selv ikke er godt, kan blive til det kostbarste af alt. Derfor står der også i det evangelium, som vi læser på søndag, og som også findes i Mattæus evangeliet, kapitel 13: »Saml ikke rajgræsset fra, for at I ikke, når I samler det fra, skal rykke hveden op tillige med det. Lad kun begge dele gro side om side indtil høsten.«

Det betyder naturligvis ikke, at vi må forveksle rajgræsset med kornet, det onde med det gode. Selv om vi må finde os i det onde og bære over med det, har vi aldrig lov til at tage dets parti. Hvad enten det drejer sig om et fysisk onde (sygdom, død eller andre lidelser) eller om et moralsk onde (synden), — et onde er og bliver et onde og skal bekæm-

Perlen er resultatet af en sygdom. Og alligevel skriver evangeliet, at »det er med himmeriget ligesom med en købmand, der søgte efter skønne perler. Da han havde fundet én meget kostbar, gik han hen og solgte alt, hvad han havde, og købte den«.

Korsvejen

Dømt af menneskesynd
til frygtelig død
bærer han korset, lagt på sin skulder,
op imod højen,

snublende, tynget til jord, så atter
skridt for skridt, og her står hun
stum og hvid, med sit blik i hans,
mater dolorosa.

Hér, hvor han vakler, tvinges en mand
fra skaren ind under korset.
Hér rækker en trøstende kvinde
svededugen.

Hér ser de ham styrte,
råbende af foragt, eller rystede.
Hér taler han, støvet og blodig,
til grædende kvinder.

Under den svære byrde
synker han tredje gang.
De sidste skridt, her er Golgatha,
klæderne rives af ham.

Ubønhørligt
drives naglerne ind.

Det er fuldbragt,
nu er her ro.

Nedtaget, bæres han varsomt
til den mørke grav.

Således går den Herre Krist
korsvejen gennem vort liv.

Lis Thorbjørnsen

pes som sådant. Men vi må være klar over, at i den verden, vi lever i, og hvor arvesynden har bragt uorden og forvirring, kan det onde aldrig rykkes op med rode. Derfor skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at vende det til det gode. Sygdom og lidelser, ja, selv synd kan give anledning til en

umådelig åndelig vækst. Det har vi blandt andet et eksempel på i Maria Magdalena. Det ender skaber forvirring i den fuldkomne verdensorden, Gud har skabt, men det kan også bidrage til at fremkalde nye former for liv, skønhed og kærlighed.

M.D.

Nu er det tid!

Nu er det tid at komme ud af busken, siger den nygifte formand for Danmarks katolske Kvindeforbund, fru *Aase Jørgensen*, til Ugebladet. Og meget tyder på, at man i den kommende tid vil høre signaler, der antyder, at der står handling bag ordene. Danmarks katolske Kvindeforbund, der før i tiden fortrinsvis plejede de katolske kvinders indbyrdes interesser og problemer, har nu skiftet form i takt med tiden. Den har søgt — og udbygget — kontakten med de toneangivende kvindesammenslutninger af i dag i erkendelse af, at katolske og ikke-katolske kvinder må prøve at finde skæringspunkter, hvorfra de i fællesskab kan tage deres tørn for et bedre og mere afbalanceret samfund.

— Og ikke mindst, siger fru *Aase Jørgensen*, må vi katolske kvinder indse, at vi simpelthen begår en undladelsessynd ved ikke at lade den katolske stemme høre, når og hvor der skal træffes sociale afgørelser, som vedkommer kvinder, hjem og børn.

— Er det katolske kvindeforbund ikke lovlig meget af en københavnerforeteelse?

— Jo, afgjort — hidtil! Der har manglet mennesker med tid og evne — og økonomiske midler — til at tage rundt og slå et slag for alt dette i landets andre egne. I min egenskab af formand for De katolske Menighedsplejer har jeg efter fattig evne forsøgt at stimulere interessen på mine rejser i embeds medfør, og jeg er forbavset over, hvor megen genklang jeg har fundet. I flere byer er man begyndt at arbejde på egen hånd.

— Og hvad har forbundet så foreløbig på programmet?

— *Vi har indbudt Dansk Kvindesamfundets Københavns-kreds til et møde i Karnappen en af dagene, den 15. november, hvor cand. polit. Tove Rasmussen vil gøre rede for pavernes sociale rundskrivelser, fordi vi fra Dansk Kvindesamfundets side har sporet interesse for en bedre orientering over for*

Fru Aase
Jørgensen

katolske problemer, og det føler vi os meget opmuntret over. Senere på sæsonen vil vi lave et tilsvarende møde.

Vi er foreløbig meget glade for den kontakt, vi allerede har med Danske Kvinders Nationalråd og med Dansk Kvindesamfund — vi har hidtil kun mødt elskværlighed, medmenneskelighed, intelligens og en vågen vilje til at respektere andres standpunkt — for eksempel tog man det absolut ikke fortrydeligt op, da vi blev opfordret til at være medarrangører ved et møde om familieplanlægning, men efter et forbedrende møde måtte sige fra, fordi de gældende synspunkter stred mod den katolske opfattelse. Hvor er det dog rart, at man kan tale om tingene!

Også kontakten med Verdens-unionen af katolske Kvinde-Organisationer arbejder vi kraftigt på at udbygge. Danmark har været repræsenteret ved unionens to seneste internationale kongresser i Rom. Men lad mig ikke glemme vort hjertebarn, Trørødhushuset, som det danske forbund ejer. De tider er foreløbig forbi, hvor det var tiltrængt som

ferietilflugt for børn fra ubemidlede hjem. Mens tid var, har det gjort megen gavn på det område, takket være en utrolig energi og offervilje hos mange kvinder. Nu har forbundet ladet det modernisere og istandsætte gennemgribende og vi håber, at det i fremtiden kan blive til lige så megen glæde som retrætehus og som et centrum for kulturelle og religiøse opgaver. Gennem hele vort arbejde skulle gerne gå den samme røde tråd: den katolske kvindes stemme — den, der mere er interesseret i vores pligt end i vores ret — den der er parat til at lytte til de andre og blande sig i koret, men aldrig til at sælge sin sjæl!

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 12.: 25. søndag efter pinse (5. søndag efter Helligtrekonger). (s. 95, grøn).
- MANDAG d. 13.: Didakus (s. 1157, hvid), franciskanerlægebroder.
- TIRSDAG d. 14.: Josafat (s. 1158, rød), martyr.
- ONSDAG d. 15.: Albert den Store (hvid), kirkelærer.
- TORS DAG d. 16.: Gertrud (s. 1159, hvid), abbedisse.
- FREDAG d. 17.: Gregor Undergører (s. 1159, hvid), biskop.
- LØRDAG d. 18.: Peters- og Paulskirkens indvielse (s. 1160, hvid).
- SØNDAG d. 19.: 26. søndag efter pinse (6. søndag efter Helligtrekonger) (s. 97, grøn).

Pastor Bertling

Fortsat fra side 4

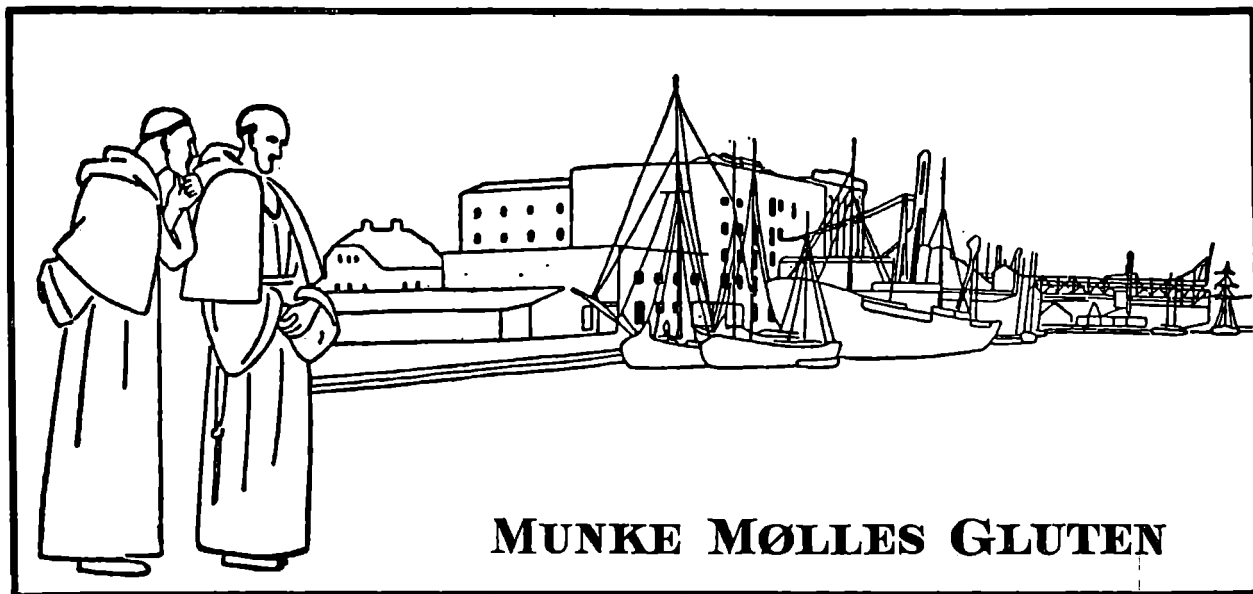
tysker, men som præst. Embedet trådte imellem os og hindrede, at følelser, der i grunden ville være ganske uværdige, kom til at spille nogen rolle. Her trådte i virkeligheden den katolske kirkes syn på embedet meget tydeligt frem.

— Tror De, dette syn på embedet havde kunnet holde, hvis De havde optaget en nær kontakt med Deres landsmænd, der var her som besættelsestroppe?

— Hvis der endnu skulle sidde en rest af den misforståelse, at jeg som katolsk præst skulle være ufejlbarlig, det vil sige, at mine handlinger er rene, uanset hvordan de end er, så lad mig endelig få denne misforståelse udryddet. Det har intet med det katolske syn på embedet at gøre. Håvde jeg under besættelsen opført mig provokerende og sat det nationale over mit præsteembede, så er der ikke den ringeste tvivl om, at den biskop jeg hørte under, omgående ville have skredet ind. Embedet er ikke meget værd, hvis ikke de menneskelige kvalifikationer er i orden.

— Man taler om, at det er svært at være protestant i et katolsk land. Er det Deres indtryk, at det også er svært at være katolik i et protestantisk land?

— På sin vis må jeg svare ja. Ingen lægger hindringer i vejen for vor tro, men der hører alligevel mod til for et ungt menneske at indtage en særstilling, og det gør den troende katolik her i landet. Katolicisme er ikke nogen hygge-religion, der lader sig tilfredsstille med, at dens tilhængere nøjes med at lade sig

MUNKE MØLLES GLUTEN

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

beruse af smukke følelser ved jul og påske eller ved barnedåb og konfirmation. Vor lære om sakramenterne stiller krav om, at den katolske kirkes tilhængere ganske anderledes aktivt følger med i menighedens liv. I kirke går man ikke for at hygge sig med nogle smukke stemninger, men for at tjene Gud, og Gud har krav på denne vor tjeneste. Dette synspunkt — som dog vist også deles af vide kredse inden for den protestantiske kirke — medfører, at Gud, og ikke mennesket, selv bliver centrum.

Jeg bliver dog nødt til at tilføje, at tendensen i retning af at gøre Kirken og dens lære til en hyggereligion er mere udbredt i de protestantiske lande end i de katolske, og det medfører igen, at vore unge inden for den katolske kirke smittes af det syn på Kirken, der nu er gang i det almindelige. Under denne synsvinkel kan det være svært at være katolik i et protestantisk land.

Lad mig nævne en anden ting nu vi taler om dette: Man hører ofte her i landet den bemærkning: »Han er en god kristen, for han er så god mod sine medmennesker«. Det er rigtigt, at en kristen skal være god mod sine medmennesker, men det alene er ikke kristendom. Næstekærlighed er et smukt træk i den danske psyke, men det siger ikke noget om, hvorvidt det danske folk er et kristent folk. På samme måde var der en overgang tilløb til at sætte lighedstegn mellem god borgerlig moral og kristendom, men så ringe en skal kan ikke rumme det kristne budskab. Moral er noget, der har med både seksualliv og forholdet til næsten at gøre, men det er først og fremmest noget, der har med vort forhold til Gud at gøre. Gud kan i det hele taget ikke skilles fra vort verdslige liv. Kirken er ikke bare noget, der hører søndagen til. Den har også sin plads i hverdagen.

— Til slut et højkaktuelt spørgsmål, pastor Bertling. Danmark står overfor at skulle tilslutte sig det vesteuropæiske fællesmarked, der hovedsagelig består af katolske lande, og i den anledning synes der her i landet at være en ret udtalt frygt for, at vi skal komme under katolsk påvirkning. Er det Deres opfattelse, at Fællesmarkedet vil give den katolske kirke større chancer i Danmark?

— Ja, hvad folk dog kan finde på at spørge om, men jeg må jo erkende, at disse ting virkelig er blevet drøftet i ramme alvor, og derfor kan der vel også være mening i at give et svar: Må jeg sige, at jeg aldrig med min bedste vilje har kunnet forstå den frygt, der er kommet til orde. Hvis jeg selv har noget, jeg anser for værdifuldt, så forekommer det mig, at det ikke blot er min opgave, men også min pligt at give andre del i disse værdier.

Derfor er jeg her i Kolding, og det har jeg aldrig lagt skjul på, men nøjagtig de samme vilkår får jo dansk kultur i det ny fællesskab, der nu er ved at skabes. Den, der frygter et åndeligt opgør, må stå på svage fødder, men jeg finder ikke, at Danmark har grund til at frygte et sådant åndeligt opgør.

Jeg vil snarere sige, at Danmark har værdifulde ting at byde det europæiske fællesskab. Det danske frihedssyn regner jeg for noget meget væsentligt, og jeg vil anse det for en lykke, om det øvrige Europa kan få del i det. Det samme gælder forholdet til næsten. Der er i dette folk en stærk vilje til at hjælpe andre, der er i nød. Tænk om jordens andre folkeslag kunne lære af det. Og skal jeg nævne en ting fra det kirkelige område, så må det blive den danske salmeskat, der er noget ganske enestående, som også vi katolikker må misunde den danske kirke. Der er områder nok, hvor vi kan lære af hinanden på en naturlig og harmonisk måde, uden at jage på hinandens græsgange.

Og lad mig, hvad specielt det religiøse angår, endnu en gang understrege, at vil man Kristus, så vil man også enheden. Det var hans bøn, at vi alle skulle være ét, og derfor er det i hans ånd at stræbe frem mod enheden, og bag denne stræben bør der ligge en ærlig vilje, hvad enten man er katolik eller protestant. At det ikke kan ske fra i dag til i morgen, er noget andet, hovedsagen er, at vi er på vej, og det tror jeg trods alt, vi er.

lau.

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Sjælland

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 72 07 70

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre
Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 72 16 28
72 08 18

HERLUFSHOLM

BRØRFABRIK

Næstved . Tlf. 72 40 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester

Gallemarksvej 23. Tlf. 72 13 49
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik

Jernbanegade 2. Tlf. 72 05 43
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel

Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum

Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.
Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør

Østergade 8, Næstved
Telefoner 72 06 63
72 36 63

N. JUEL PEDERSEN

Glarimester

Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved

Leverandør til katolske
institutioner

Mulvad viser modestrik

ITALIENSK MODEL

Blød og lækker orlon i henrivende facon. Let at vaske — tørrer på én time. I farverne: hvid, rosa, lyseblå, og gul ..... KUN **29,50**

Forsendes overalt i landet.

Mulvad

Bispensgade - tlf. (081) 2 41 77
AALBORG

Brevskolens rapport

Katolsk Orienterings brevscole er begyndt at udsende en lille tryksag kaldet *Rapport*, som skal holde brevskolens støttekreds og andre interesserede underrettet om resultater og planer. Ifølge det første nummer af denne rapport kan brevskolen i dette efterår fejre sin fem års fødselsdag. Man genoptrykker netop nu de to kursus, som danner grundlag for hele arbejdet.

Støttekredsen har nu over 250 medlemmer, der med regelmæssige bidrag gør den fortsatte virksomhed mulig. Det er meningen også at tilbyde katolikker brevskolens kursus II, som følger kirkeåret fra advent til pinse.

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

PENSION TRØRØDHUS

har større og mindre værelser med fuld pension (godt køkken), centralvarme, varmt vand, til leje for længere tid. Uge eller månedsbasis.

Der modtages stadig gæster for kortere tid til 20 kr. pr. dag. Week-end 35 kr. Tlf. Trørød 71.

BEKENDTSKAB EVT. ÆGTESKAB søges af 40 årig gartnerarbejder med pige 28-40 år. Der ses ikke på velstand eller skønhed, men på en god pige fra landet eller byen med interesse for hjemlig hygge. Billet mrk. N. 10 til annonceekspositionen, Hauchsvej 8, København V.

Der sker noget af interesse for katolske kvinder den 15. november

Danmarks katolske Kvindeforbund indbyder Dansk Kvinde-samfunds Københavnskreds og alle katolske kvinder til et møde med efterfølgende diskussion.

Cand. polit. Tove Rasmussen vil tale om: *De pavelige rundskrivelser om de sociale spørgsmål.*

Mødet finder sted onsdag den 15. november kl. 20 i Kvindernes Bygning, Niels Hemmingsens Gade 10, København.

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

ROMAN KUSIER

Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

Torsdag den 23. november kl. 16.30 læses en sjælemesse i Sankt Ansgars kirke i København for *Elisabethforeningens* afdøde medlemmer.

Søndag den 19. november transmitterer *Danmarks Radio* eftermiddagsandagten i *Jesu Hjerte kirke* i København. Prædikant er pater *Johs. Samuelson S.J.* Udsendelsen begynder kl. 14.

LEJLIGHED SØGES
i København, 2-4 værelser.

Finmekaniker Kaj Nielsen
Saxogade 92, København V.

VÆRELSE SØGES

Katolsk lærer, 35 år, søger fra 1. december (evt. midlertidigt) centralt beliggende, møbleret værelse med adgang til bad og tekøkken, helst på Frederiksberg.

Jørgen Juulsgaard
Kirke Sullinge. Tlf. 71
pr. Slagelse

KØDHALLE

Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Breve til redaktionen

Brev fra Nebraska

Pastor John C. Madsen, Crawford, Nebraska, har sendt os følgende brev, idet han bemærker, at det er lidt svært at skrive dansk, når man ikke har skrevet eller talt det i 40 år! Vi har kun korriigeret enkelte småfejl:

Jeg læste med stor interesse Sven Damsholts artikel i Katolsk Ugeblad. Han skrev, hvad mange håber her i Amerika, at latinen efter det næste kirke-møde vil blive forbeholdt de stille bønner, som præsten læser.

En intelligent protestantisk dame sagde engang til mig, efter at hun havde været til en begravelse i vor kirke: »Ville det ikke være smukt, hvis De sagde alt det på engelsk, som De talte om i kirken? Jeg tog en af bøgerne med hjem og læste den, men hvor mange af menigheden forstod, hvad der stod i disse bønner?«

Her i St. John's har vi reciteret messe hver eneste søndag i 8-messen, og menigheden synes godt om det.

Vi begynder med en salme. Melodien er den samme som i den gamle salme »Lovsynger Herren«. Mens trinbønnen bedes, bliver den læst højt af nogle af børnene. Confiteor bedes af alle på engelsk, Kyrie på græsk sammen med præsten, Gloria på engelsk. Epistlen og evangeliet læses af en af eleverne i gymnasiet, mens præsten læser dem på latin. Credo er på engelsk, og det samme er

bønnerne ved offertoriet og Sanctus. Efter forvandlingen beder alle Agnus Dei og de tre kommuniionsbønner på engelsk. Når menigheden går til kommunion, synger børnene »Adoro Te« eller en anden salme til sakramentet på engelsk. Efter messen synger alle »Te Deum« på engelsk.

Vi har ingen søstre i sognet. Der er en familie, som hver uge kører 40 km for at hente dem, og en anden familie kører dem hjem. Begge familier er glade for at gøre det.

Jeg flyttede herop for kun syv uger siden. Menigheden her er meget interesseret i, hvad der bliver gjort for den og for børnene. Jeg var nede på gaden forleden dag. Så mødte jeg bageren, og han sagde til mig: »Father John, mine drenge synes meget godt om det nye program. De siger, De er all right.«

Jeg tror, at folk ville synes bedre om det, hvis der var mere på modersmålet i messen. De ville forstå mere af, hvad der foregår på altret, vi ville ikke have så mange frafaldne, og præsten ville holde op med at være »sakristi-præst«.

Vor biskop er sympatisk indstillet over for det, og han tillader det i alle sogne.

John C. Madsen V.F.

Vi har modtaget adskillige læserbreve, som burde have været med i dette nummer. Af pladshensyn må de beklageligvis vente til næste uge. Vi benytter lejligheden til at minde om den fornuftige regel: skriv korte læserbreve og helst på maskine. Det letter opgaven for os.

Red.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761

Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Lørdag den 18. kl. 19 og søndag den 19. kl. 16 vises Carl Th. Dreyers berømte film »Jeanne d'Arc« og Bjarne og Astrid Henning Jensens »Ballettens Børn« på Rygaards franske skole, Bernstorffsvej 54 i Hellerup. Forestillingen er arrangeret af en kreds af unge fra D.U.K. Overskuddet går ubeskåret til pater Vians Lourdes-rejse for syge. Billetprisen er to kroner.

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

TIL BYEN
FRABYEN - i byen smul ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper

Odense H.
Tlf. 12 27 75

A/S Vejle Mælkekompani
Fineste mejeriprodukter

Telefoner 335, 336 - Kontor 507
Vejle

Sankt Andreas kirkes bazar. Ved bortlodningen blev følgende numre udtrukket: A 2884, B 3192, C 55, D 4411, E 5924, F 969, G 4148, H 5570, J 2124, K 2239. Amerikansk lotteri: hvid 85, grøn 171, gul 126, blå 151. Gevinster kan afhentes Kollegievej 4.

Vejle Trælast & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejle

Hansen Pærhøj & Søn
Garmester - kunsthandel

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejle

VEJLE OPTIK

v/ Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejle

NIELS BOESEN

Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Vejle
Telefon 725

Katolske begravelser, ordnes

Raadhusortvej
Vejle

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød

Fallesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning

Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejle

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejle

Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier

Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

Brændemærket

Al god dramatik og litteratur svækkes ved at blive tendentiøs. Her har begejstringen for freudiansk psykologi taget overhånd, og selv om der er megen sandsynlighed for rigtigheden af årsagen til og forløbet af en sjælelig sygdom, som den her er beskrevet, så har historien fået for megen karakter af en sygejournal, mest af interesse for fagfolk.

Hovedpersonen er en ung mand, der på grund af en pjaltet far, en besiddende mor og fem ældre søstre har fået et kompleks, så han ikke magter et normalt forhold til en voksen kvinde, men drives mod de ganske unge og småpigerne, der ikke stiller krav, som han ikke kan honorere. Til sidst går det næsten galt, og klar over sin egen abnormitet søger han ikke at forsvare sig i retten, men ønsker selv at blive uskadeliggjort ved inde-spærring. En genial fængselspsykolog hjælper ham på ret køl, så han bliver løsladt på prøve, og filmens svaghed nr. to viser sig i den følgende beretning, hvor alt går temmelig usandsynlig heldigt, både med hensyn til arbejde og kærlighed, og hvor alt brat ødelægges på en også lidt usandsynlig måde af en afskyelig journalist.

Det er en skam, at man tvinges til dette forbehold, for emnet er i høj grad en film værd, og i flere små situationer får vi et rammende indtryk af samfundets syn på en sådan mand. Men de direkte implicerede, lægen, firmaets direktør og politifolkene, er lidt for grundigt anskueliggjorte. Hensynet til be-læringen sejrer over hensynet til den helt gode film.

Alt i alt er det således kun halvgodt, bortset fra skuespillerpræstationerne. Stuart Whitman og Rod Steiger som henholdsvis den unge Jim og psykiateren giver, som alle de andre, virkelig liv til de noget unancerede typer, der danner filmens persongalleri.

Forbudt f. børn.

Bo.

De, der for nogle år siden oplevede David Crockett-kultens højdepunkt i filmen, der bar hans navn, erindrer sig filmens slutscene, hvor præriens bedste mænd alle satte livet ind i kampen for friheden under forsvaret af Fort Alamo — og gjorde det med fornøden patos.

Denne begivenhed har nu fået sin egen udstyrsfilm. 185 nybyggere forsvarer fortet mod de mexikanske undertrykkere og giver derved Texas-hærens chef tid til at samle og organisere sin hær og jage fjenden ud af landet. Men hvor David Crockett-filmene var fordringsløs underholdning for alle raske drenge, har denne film prætentioner: den skal være et monument til alle tider og for alle folk for dem, der i håbløs kamp mod overmagten dør, for at vi kan leve og alt det der. Dette forkyndes med en vis larmende monotoni, uden at filmen egentlig bidrager til at kaste lys over problemet frihed — og især: hvad frihed er, og hvortil den skal bruges. Det er jo der, tampen brænder. Ligeledes drøftes der højere materier blandt de sidste kampduelige og dødsdømte forsvarere før det fjendtlige stormangreb. Noget med at tro på det evige liv, det gode i mennesket, sandhed, mod og kærlighed. Også her kunne man passende efter forestillingen meditere over, hvad det er at tro, og om det er noget med på hvad

eller på hvem. Dette være nærmest sagt for dem, der i deres begejstrings rus tager filmens prætentioner alvorligt og mener, at den »har noget at sige os«.

Forresten har den noget at sige os, fraset krigsromantik og almindeligt blæver om tro og frihed og heltmod og andre udslag af menneskelig selvhævdelse. Der spilles ganske udmærket, der er glimrende og farvestrålende kampscener, mere farvestrålende end for eksempel filmen fra Warszawas heroicum i stinkende kloaker, men knapt så autentiske som i sidstnævnte film. Den helt udtværede kærlighedshistorie og de helt udplørede slagteriscener slipper vi for. Tak for det. Slutscenen om de eneste overlevende, en officersenke og hendes børn, der trods en snes truende bajonetter alligevel skånes og får lov til at drage bort til en fremtid, som både indeholder Mc Carthy og karantænestationen på Long Island, både Jima og Cuba.

Disse enfoldige tilløb til refleksioner bør dog ikke afholde Dem fra at se filmen. Tag bare Deres store sønner med Dem og få tre timers farvestrålende og handlingsmættet underholdning. Det er meget bedre end Messoniers slagbilleder. Alamo-museet har navnene på alle dem, der faldt i kampen; hver nation, hvis efterkommer(e) har været repræsenteret i omtalte bataille, har fået sit flag hængt op. En smuk gestus. De fleste NATO-nationer skal nok være med.

Skalk.

Vores franske sommer

De tilfældigheder, der præger arbejdet i journalistikkens tjeneste, har forårsaget, at jeg i denne uge har fået til opgave at anmelde en engelsk film, der er bygget over en bestseller, »Greenage Summer«, og som på dansk har fået titlen *Vores franske sommer*.

For en gangs skyld vil jeg uden nogen som helst skrupler snyde læserne for en grundigere anmeldelse. For at tilfredsstille Deres nysgerrighed vil jeg dog røbe, at filmen handler om fire engelske børn, der tilbringer en temmelig bevæget sommerferie på et slot i nærheden af Reims, der er indrettet til hotel. Efter som deres mor er syg, bor de der alene, men en mand med en mærkelig opførsel

har taget dem under sin beskyttelse. Han afslører sig i slutningen af filmen som en svindler af internationalt format.

Desværre er det dog ikke nogen eventyrfilm, men en såkaldt »psykologisk« film. Handlingen er bygget op for at vise os, hvad vi allerede hundrede gange har set på lærredet, nemlig hvordan en 16-årig pige (den ældste af de fire engelske børn) udvikler sig og opdager, at hun ikke mere er barn, men kvinde. Som det er skildret her i filmen, forholder det sig imidlertid til rigtig psykologi, som en papmachemodel til domkirken i Reims eller som et glas Coca-Cola til en flaske champagne. Det er en film, som det er fuldstændig overflødig at kommentere.

Forbudt for børn.

M.D.

Et protestantisk kloster som virker for enhed

Under et ophold i Frankrig i slutningen af september måned aflagde jeg et besøg i det protestantiske kloster i landsbyen Taizé. For at være helt korrekt må jeg oplyse, at man ikke bruger betegnelsen kloster for det fællesliv, der leves i Taizé, men »communauté« (altså fællesskab, fællesliv). Taizé ligger i nærheden af *Cluny* (den ærværdige gamle klosterruin). *Autun* er det nærmeste bispesæde.

Da jeg ringede på klokken ved indgangen til den række af gamle huse, som er den ydre ramme om kommunitetet, kom en broder ud gennem haven til gitterporten og lukkede op. Jeg fortalte, at jeg gerne ville tale med broder prior. Denne var imidlertid optaget i øjeblikket, da man just havde en fjernsynsudsendelse til Tyskland. Men der var en dansk broder. Ham kunne jeg da tale med. Det viste sig at være en teologisk student fra København.

Vi satte os på kommunitetets veranda, hvorfra der var en herlig udsigt til et vidtstrakt Bourgogne-landskab: højdedrag, vinmarker og popler. Den venlige danske broder, som ønskede at forblive anonym, fortalte mig om dette »klosters« tilblivelse.

Grundlæggeren er en kalvinsk teolog fra Schweiz, *Roger Schutz*.

Allerede da han var teologisk student i Lausanne i 1939 organiserede han en gruppe kammerater, som samledes regelmæssigt til drøftelser og fælles retræter. Denne gruppe kunne minde om en »tre-die-orden«. I 1940 slog han sig ned i den lille, næsten helt forladte landsby Taizé. I de bygninger, han havde overtaget, organiserede han i to år et flygtningearbejde.

I 1942 under et ophold i Genève sluttede tre studenter sig til ham. I to år levede de sammen et liv i fællesskab. Efter krigen installerede de sig i Taizé. Flere og flere sluttede sig til, og nu er der 46 mænd, som er tilsluttet dette samfund. Det vil ikke sige, at de alle i øjeblikket opholder sig på dette sted. Omtrent halvdelen er sendt ud for at udføre en eller anden mission: I Algier, i Marseille og andre steder. Fra tid til anden samles de i Taizé og drager så atter af sted. Her er ikke blot franskmænd, men også schweizere, hollændere, tyskere, en spanier og altså en dansk.

Blandt dem, der hører til her, er der kun ti teologer. Resten har kun lægmandens forudsætninger

To af brødrene arbejder i klostrets eget trykkeri.

Kommunitetets kirke stillet til rådighed af den katolske biskop.

for et religiøst liv. Her er en læge, som praktiserer blandt omegnens befolkning, en mejeribestyrer, som hver dag må tage ud til sit mejeri og virke der. Der er fire kunst-

nere, hvoraf en fremstiller keramik. De andre tegner og maler. Der findes endvidere et trykkeri og et forlag. Et teologisk tidskrift, »Verbum Caro«, udgives her og en række religiøse bøger.

Kl. 7, 12 og 19 samles brødrene i kirken til afsyngelse af et officium, der — som i katolske klostre — mest består af Davids salmer. Teksten synges på fransk, og man anvender de gregorianske melodier.

Biskoppen af Autun har stillet en lille, gammel kirke til rådighed for brødrene. Det er således en simultan-kirke. Den bruges både til katolsk og protestantisk gudstjeneste.

Der lægges megen vægt på nadverhandlingen. Da jeg stiller spørgsmål om deres opfattelse af nadveren, hævder broderen, at de tror på »Realpræsensen«, altså på Kristi virkelige nærværelse. Han tilføjer: Hvad dogmatikken angår,

Et medlem af klostret arbejder som keramikker

Kirken er blandt andet smykket med græske ikoner.

er vi stadig søgende, men når kirken bliver genforenet, vil vi rette os efter kirkens afgørelser.

Omsider var fjernsynsudsendelsen afsluttet og jeg kunne komme til at hilse på broder prior. Han tog yderst hjerteligt imod mig og understregede, at han havde så mange gode venner blandt katolikker. Biskoppen af Autun viste dem til stadighed den største venlighed og interesse, og adskillige biskopper havde været på besøg i Taizé, blandt andet kardinal Gerlier.

Formålet med det fællesliv, vi lever her, sagde han, er at forsøge at arbejde for genforening. Det er vort første formål. Det andet er at prøve på at tale om kristendom til moderne mennesker.

Der var ikke tid til en længere samtale, men jeg blev udstyret med forskellige skrifter, som kaster lys over det liv, som leves her. Brødrene aflægger evige løfter: *Lydighedsløfte, fælles ejendomsløfte og cølibatsløfte*. Forud for løfteafleggelsen må de gennemgå et noviciat, der i det mindste varer to år.

Grundlæggeren, prior Schutz, har skrevet dette ordenssamfunds regel. Den er inspireret af evangeliet og også i nogen grad vel af Østens og Vestens gamle klosterregler. Regelen udmærker sig ved sin enkelthed. Den går mere ud på at klarlægge, i hvilken ånd fælleslivet skal gennemføres, end at stille præcise krav.

Prioren støttes af et råd, med hvem han drøfter særligt vigtige spørgsmål, selv om han personligt tager ansvaret for afgørelserne. Regelen indskræper, at brødrene, både når de arbejder og hviler, skal søge styrke i Guds ord. Der er tale om meditationen (betragtningen), som danner optakt til dagens gerning. Det gælder om at bevare stilhed i sindet for at »forblive i Kristus«. Den kristne glæde skal danne klima for tilværelsen. Endvidere fremhæves nødvendigheden af at bevare »la simplicité« (enkelthed, ligefremhed)

Et eksempel på malernes arbejde — en sort madonna.

og den rette broderskabsånd. Om cølibatet hedder det: »Omend cølibatet skaber større mulighed for at beskæftige sig med Gud, kan det dog kun accepteres, fordi man

derved bliver i stand til at give sig selv til næsten med selve Kristi kærlighed«. Det siges også, at enhver gæst skal modtages som var det Kristus selv.

Brødrene bærer ikke nogen særlig dragt. Men under »officiet« er de iført en hvid kjortel, der ligner vor alba.

Der findes et kvindeligt sidestykke til Taizé i *Grandchamp*, i *Schweiz*, nær Neuchatel. Dette samfund er opstået omtrent samtidig med Taizé, men uafhængigt deraf. Senere har søstersamfundet antaget den samme regel, som gælder i Taizé.

Endnu skal det nævnes som noget for dette samfund karakteristisk, at kirken er smykket med flere gamle græske ikoner.

Taizé har taget initiativet til regelmæssige studiedage i *Cormatin*, der ligger få kilometer fra Taizé. Her samles en kreds, som interesserer sig for sociale og sociologiske problemer.

Brødreresamfundet søger at skabe ligevægt imellem livet med Gud i det stille og aktivitet udadtil i levende interesse for menneskers kår.

Cay Benzon

Til venstre ses klostrets grundlægger og prior, Roger Schutz (siddende) sammen med broder Max Thurian.

Brevskolen tilbyder

sit kursus II til Ugebladets læsere. Det er formet som en gennemgang af kirkeåret fra advent til pinse og indeholder artikler om messen, om den øvrige liturgi, om kirkerummet, om den gregorianske sang, om paramenterne m.v. I hver lektion en kort prædiken. En særlig messebog er udarbejdet.

Skriv efter kursusplan.

Katolsk Orientering
Lyngbygårdsvej 1,
Kgs. Lyngby tlf. 877712

Kirken har manglet *Norden*

Hvad Norden dog har tabt ved reformationen!

Vi skandinaviske katolikker er så vant til at tænke denne tanke, at det virker højst forbavsende, hvis man en dag bliver præsenteret for sagen på en anden led:

Hvad Kirken dog har tabt ved at miste Norden!

Dette hjertesuk kom fra den franske pater *Albert Raulin* O.P. i en interessant artikel i tidsskriftet »*La Revue Nouvelle*«. Her er nogle af de vigtigste punkter i pater Raulins artikel:

Kirken har modtaget Helligåndens fylde. Men dens opgave er ikke fuldført, så længe samtlige menneskers kulturer, med hver sin egenart, ikke er blevet delagtige i denne enhed! Disse tanker er vi fortrolige med, de hører med til Kirkens officielle lære om missi-

onsvirksomheden. Men hvorfor anvender vi dem kun på de fjerne steder: Indien, Japan, Kina eller det sorte Afrika? Vi må ikke glemme andre og nærmere civilisationer, som er adskilligt nærmere beslægtet med os, men alligevel afskåret fra den katolske kirke, for eksempel de nordiske lande! Her har vi med en europæisk kultur at gøre, en kultur, som er kristen i sin inspiration og fremdeles er kristen i den grad, den forbliver præget af religiøse elementer. Og alligevel har denne kultur praktisk talt haft lige så lidt kontakt med den katolske kirkes liv i hundreder af år som de lukkede lande i Det fjerne Østen.

Den nordiske kultur har sine egne originale og karakteristiske rigdomme, som har manglet i verdenskirken under den lange adskillelse, og som burde interessere Kirken lige så meget som, omend ikke mere end, de menneskelige og religiøse værdier, vi finder i de ikke-kristne kulturer.

I over fem hundrede år var Norden en del af kristenheden, forenet med paven i Rom, og forbindelsen var livlig mellem de nordiske folk på den ene side, den romerske kurie, universiteterne og de store vesterlandske ordenssamfund på den anden. Så kom reformationen, kirkesplittelsen — kristenheden gik i stykker. Mere end andre protestantiske folk nærmere fastlandet blev de nordiske folk afskåret fra den katolske kristenhed — strenge love lukkede grænserne for katolske gejstlige, kulturelt blev Skandinavien knyttet til det lutherske Tyskland, og en kristen kultur af luthersk tilsnit

slog dybe rødder i dette stabile bondesamfund. De fleste mennesker levede fra vuggen til graven i et åndeligt klima af huslige dyder, en tradition af ærlighed og nøjsomhed. Livet var hårdt for de fleste, men man var omgivet af urokkelige og alment godkendte principper, som gav livet mening og rejsning. Siden tilegnede Skandinavien sig, med en vis forsikelse på grund af dets yderlige beliggenhed, den franske revolutions idéer om frihed, lighed og broderskab samt senere strømninger, således en vis amerikaniseret opfattelse af livet og fremskridtet.

Hvilke værdier kan da denne nordiske kultur yde som sit særlige bidrag til det katolske fællesskab? Vi kan blot standse ved nogle få og iøjnefaldende momenter:

Dens mest markante træk er dens høje sociale standard: praktisk talt ingen lider nød, der findes intet proletariat i ordets egentlige betydning. Det er enestående i verden i dag. Ingen upartisk iagttagelse, som rejser til Skandinavien, vil kunne overse en så overvældende kendsgerning. Den nordiske kultur har sikkert meget at lære os på det punkt. Ganske vist skal vi ikke vente os teoretiske redegørelser fra den kant — den nordiske kultur er praktisk, ikke teoretisk. Men vi kan vente konkrete eksempler og impulser. De nordiske lande ligger på dette område langt forud for de latinske med deres mange uløste sociale konflikter. Måske stammer de bedste tanker fra forfattere af latinsk kultur. Men her er livet vigtigere end tanker. Det er karakter-

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordруп 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

ristisk, at bøger, som har vakt kolossal opsigt i de såkaldte katolske lande, ofte i Skandinavien virker som en række banaliteter, selv om principperne bliver udtrykt klarere, end det nogensinde er gjort på skandinavisk grund.

Meget vigtigt er det, at de nordiske lande i modsætning til de latinske ikke har opfattet det nittende århundredes liberalisme som en trussel mod kristendommen, men snarere i mange tilfælde som en frugt af den kristne inspiration. Individualismen blev ikke på protestantisk grund opfattet som et angreb på den kristne livsform.

Noget lignende gælder arbejderklassens reformkrav og dens oprør mod individualismens bitre frugter: socialismen blev meget mindre i Norden, end i de katolske samfund opfattet som en rent antikristen bevægelse. Man blev hurtigt klar over arbejderrejsningens slægtskab med visse centrale kristne værdier, som for eksempel broderskabet og en vis lighed over for denne verdens goder. Den katolske kirke reagerede ikke så positivt, hverken over for de liberale strømninger eller de sociale reformer, og dette fik betydelige følger overalt, hvor Kirken sad inde med indflydelse. At den havde sine tildels tvingende grunde til at reagere sådan, er et andet spørgsmål, som vi ikke skal berøre her. Det synes i hvert fald givet, at de nordiske landes velsignede sociale situation skyldes, at disse lande har været sparet for de opslidende konflikter længere sydpå mellem socialismen og Kirken.

Det må slå en ikke-nordisk iagttager, i hvor høj grad den demokratiske indstilling er grundfæstet i den nordiske kultur. Børnene bliver opdraget til den, fra de er små, elev- og gymnasiesamfundene er organiseret efter

Ytringsfriheden er et nordisk kulturgode, siger pater Raulin. Han benyttede den selv ved denne lejlighed, hvor han rejste sig for at tale til deltagerne i lægfolkets kongres i København.

demokratiske principper. Det betyder, at enhver er klar over, at han (hun) sidder inde med en vis lille brøkdelt af magten, derfor bliver staten eller samfundet ikke betragtet som en fjende eller modspiller, men snarere som et udtryk for den fælles vilje.

Ytringsfriheden, den tolerante meningsbrydning i en fri presse, ansvarsfølelsen over for mindretallets menneskerettigheder, sansen for, at alle skal have samme start og såvidt muligt lige store chancer her i livet, omsorgen for den jævne mands adgang til kulturgoderne — alt dette er karakteristiske nordiske kulturgoder.

Disse ting praktiseres andre steder end i Norden. Men i de nordiske lande er de virkelig blevet den daglige virkelighed. Sådan lever folk! Og vi skal ikke være bange for at sige, at mange lande med katolsk flertal har meget at lære i disse lande, hvor det er blevet bevist i praksis, at det går an at opdrage mennesker til et socialt ansvar på den betingelse, at folkets bedste elementer selv tror på det og respekterer demokratiets love, også når de ikke er

tvunget til det.

Man kan måske have lov at være bange for, at en så overvældende tolerance som den, man møder i Skandinavien over for anderledes-tænkende, dækker over ligegyldighed. Men katolikker, som lever i daglig kontakt med den nordiske kultur, er tværtimod overbevist om, at det bedste i den demokratiske indstilling meget vel lader sig forene med den mest traditionelle katolske tænkning på den betingelse, at den katolske tænkning bliver rensset for visse autoritære træk, der mere stammer fra en forældet politisk tidsalder end fra kristendommens principper.

Et andet træk, som fortjener at nævnes, er de nordiske folks internationale indstilling. I de nordiske lande finder man meget værdifulde humanitære og internationale traditioner, som på mange måder falder sammen med Vatikanets. I den nyere tid har paverne vist deres sympati for de internationale organisationer, folkeretten, forebyggelsen af krig. De nordiske lande arbejder i samme retning. Rent tilfældigt er det vel ikke, at

Klokken i Hvidovre...

de to første generalsekretærer i FN er kommet fra Norden, en nordmand og en svensker. Man kan nok af og til synes, at skandinaverne, særlig nordmændene, er lidt for ivrige til at betragte sig selv som verdens samvittighed. Selv om dette kan være lidt naivt, virker det ikke desto mindre tiltalende. Det gælder om at tage parti mod enhver uretfærdighed, uanset hvor den bliver begået, om det så er på den anden side af kloben, og ligegyldigt om den er begået af fjende eller ven. Denne fredsiver og respekt for folkeretten er et positivt træk, som vi katolikker bør se på med varm sympati og lære af.

Endelig kunne det være interessant at spørge: Hvad er der at hente af værdier i de sidste fire hundrede års *religiøse* liv i de nordiske lande? Her skal kun nævnes goder, som enhver katolik, nordisk eller ikke-nordisk, må kunne skelne med det blotte øje: skandinavens instinktive reaktion mod overdrevne eller uægte udtryk for religiøs følelse — de er yderst nøgterne og velgørende tilbageholdende på det punkt og vil have fuld dækning for, hvad de beklæder, synger eller prædiker. Der findes en sober og enkel nordisk prædiken-tradition, som — når den ikke bliver sentimental — rummer en fin kristen følsomhed. For ikke at nævne den nordiske salmeskat, som jo ikke erstatter, men sandelig heller ikke overflødiggøres af vor gregorianske sang.

Mange af disse værdier er ægte udtryk for kristendommens liv på den skandinaviske jordbund, ligeså nordiske som arven fra den katolske middelalder, for i dem hører vi Nordens særlige stemme i kristenhedens store lovsang til den Gud, som er Fader for os alle!

»Det har været mig en glæde at række Dem broderhånd. Med ønsket om Guds Riges fremgang i Hvidovre sender jeg Dem en hjertelig hilsen«, skrev den folkekirkepræst, der sammen med sit menighedsråd overdrog en kirkeklokke til det nye Sankt Nikolaj Kapel.

Det var allerede i 1933, da teologiske samtaler mellem katolikker og protestanter på venskabelig fod endnu var uhyre sjældne, men heftige diskussioner mere almindelige, og skarpe ord blev talt og skrevet af begge parter mod hinanden.

Denne klokke er et symbol på kristent brodersind og på arbejdet for alle kristnes enhed. Den er sikkert den første officielle gave fra en luthersk menighed i Danmark til en katolsk kirke. Den burde derfor hænge synligt (og dog vel beskyttet mod vind og vejr) foran den nye Sankt Nikolaj Kirke i Hvidovre, med en indskrift på klokkestolen, der fortæller om hvem, der skænkede den, og med hvilket sindelag den blev givet.

Det var i 1933. Sankt Nikolaj Kapel var bygget knapt to år før. Med iver arbejdede den unge pastor *Niels Hansen* på at skaffe alt, hvad der endnu manglede af inventar og udsmykning. I sin fritid arbejdede han sågar i den store have med at dyrke kartofler og samle frugt at sælge for derved at skaffe midler. Sommeren forinden havde pastor Hansen en søndag, jeg tilfældigt var derude, »indfanget« mig til ministrant, og det blev til, at jeg tog helt derud hver søndag. Den unge præsts nidkærhed for »Guds huses skønhed« smittede på dem, han omgikkes, og velsagtens er der blevet talt om kirkeklokke — tilstrækkeligt til, at det er blevet refereret hjemme.

Få år før var Timotheuskirken i Valby blevet bygget til afløsning for en mindre kirkesal. Jo, det var en rigtig kirke, næsten lige så stor og pæn som Jesu Hjerter Kirke, og dens nye klokker næsten lige så smukke. Det var min barndoms sammenligningsgrundlag, og takket være det har jeg aldrig lidt af noget katolsk mindreværds kompleks. Som barn har jeg aldrig oplevet noget »modstandsforhold« mellem katolicisme og protestantisme. Deres kirker virkede mere »tomme«, og flere sakramenter manglede de o.s.v. Jeg syntes bare, det var synd for dem. Og vi var jo den op-

rindelige kirke. Men sognepræsten derude, *Kr. Jensen*, så alvorlig, hjertelig og from ud. Og nu havde de altså også fået en rigtig kirke.

Men hvor var den gamle klokke blevet af? Den havde hængt i klokkestaben, så man kunne se, når der blev ringet morgen og aften. En i familien sagde: »Kunne man mon ikke få den til Hvidovre?« Måske var det far, der ikke var katolik, men altid rede til at hjælpe og ofte kom med os i kirke, selvom latineriet forekom ham uforståeligt og mange ydre ting fremmedartede. Han kendte klokkeren, og lovede at tale med ham derom. Det var som den naturligeste sag: Den ene kirke manglede klokke, og den anden havde en, der ikke blev brugt længere. Det blev bragt videre til præst og menighedsråd, hvori sad kapellanerne *R. V. Obelitz* og *Kr. Keiding* (nu forstander for Filadelfia). På mødet blev de enige om at give os, ganske vist ikke den omtalte, der nu var kommet til annekskirken ved Fengersvej, men dennes gamle, der var lidt mindre, kunne vi få. Spørgsmålet syntes ikke at have forårsaget større diskussion om principielle standpunkter. Man ville hjælpe en mere fattig kristen broder.

»Vi kunne bare selv hente den!« Det blev en hel historie for sig. Far havde dengang den idé, at alt, som på nogen måde kunne bindes fast til en cykel, kunne og skulle man køre eller trække med. Han så på klokken. Den var jo ikke højere end cyklen. Altså... han bragte den først hjem. Cyklen holdt, selvom egerne stod spændte i bue under vægten, og hjulene truede med at ekske. Det blev mit hverv at rense den med grøn sæbe for snavs og gamle malerklatter. Ud til Hvidovre fik vi den også; denne gang dog på to cykler. Den kunne lige hænge imellem dem og gå fri af jorden. Jeg var dengang 14 år og med på den værste af den slags. På vejen tilråbte folk os alle mulige bemærkninger desangående: »Hvad er klokken?«, »Klokken slår, tiden går!« o.s.v. En søndag derefter blev den højtideligt ind-

viet og hængt op i en stabel, skænket af proprietær Hoffmann.

På pastor Hansens takkeskrivelse svarede pastor Keiding: »Det har været mig en glæde personligt at række Dem broderhånd. Med ønsket om Guds riges fremgang i Hvidovre.«

Ungdomsoplevelser af denne art har lykkeligt bevaret ens sind fra fanatisme. Denne klokke har været med til at ringe ind i manges sind det Jesu ord, der var afdøde biskop Brems' valgspørgsmål: »At alle må være ét«. Ikke derved at vore protestantiske kristne brødre angrende og underdanigt skal kaste sig i støvet for vore fædres og gøre afbigt — men at vi må forenes som brødre i én tro. Den har i alt fald sået dette, at jeg meget tidligt fik interesse for det økumeniske arbejde.

Kirkeklokken i Hvidovre er ikke særlig stor og måske heller ikke af de allersmukkeste, men som den første gave af denne art og givet med et ægte kristent sindelag er den et symbol. Måtte den lade dette budskab tone ud over landet: »At vi dog alle må blive ét i kristent broderskab.« Læsere af dette vil sikkert give et bidrag til at den igen kan blive ophængt på værdig måde. Der burde passende stå denne indskrift under den med store, fra vejen synlige bogstaver:

Givet 1933 af den lutherske menighed i Valby-Vigerslev med broderhånd til den katolske kirke, med ønsket om Guds riges fremgang i Hvidovre. Den maner kristne brødre til at blive ét i Kristus.»

Og underneden burde Kirkernes Verdensråds mærke, kirkeskibet omkranset af ordet »Oikumené«, være indgraveret. Ved ophængningen kunne denne gang Valbys, Vigerslevs og Hvidovres præster og, ikke at forglemme, givne inviteres af ærbødig taknemmelighed. Vi katolikere har såmænd også en del at lære i storsindethed.

Palle Burla

Kaj M. Jensen's Optik

Købmagergade 32, København K
Telefon Byen 6200

Største udvalg i mod. briller
Ler til samtlige sygekasser
Grundig korrekt synsprøve
Alt i kikkerter

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

BOGEN OM MARCELINO

Jeg har lige læst den fine bog om den lille dreng, Marcelino, der bor sammen med nogle munke nede i et kloster i Spanien. Jeg synes det er en meget spændende bog, og så gør det meget, at man på billederne kan se, hvordan Marcelino og munkene så ud. Der har jo været en film om det hele, men den så jeg ikke, så jeg har ikke været klar over noget, før jeg læste bogen, fordi jeg skulle skrive om den. Det er rigtige billeder og ikke bare noget, der er tegnet.

Jeg ved ikke om det hele er foregået sådan i virkeligheden, og om det er rigtigt, at Marcelino blev bidt af en skorpion. Jeg kan heller ikke forstå, at Marcelino bestemt ikke måtte gå op ad den trappe til det loft, for der var jo ikke noget at være bange for der. Det var frygteligt for den dreng, at hans mor var borte, og der heller ingen far var. Jesus på loftet sagde, at Marcelino godt måtte komme op til sin mor i himlen og det kom han så. Men det var jo også synd for Broder Syg, at Marcelino så ikke længere kunne komme med ham. Han havde været syg i mange år, og der kom igen læge.

Nu siger min veninde, at der også har været en film i fjernsynet om Marcelino, og så har jeg jo ikke behøvet at fortælle så meget. Men det er en meget god bog.

Venlig hilsen fra
Mille,
snart 10 år.

(»Marcelino«, genfortalt ved Ebba Friis Hansen, Don Bosco Bøgerne).

Skriv om Kirkens sociallære!

Rom (NC) Fra Rom er der udskrevet en international prisopgave om Kirkens sociallære fra Leo XIII til Johannes XXIII.

Konkurrencen er tilrettelagt af den samvirkende komité til fejringen af 70-året for udsendelsen af Leo XIII's sociale rundskrivelse *Rerum Novarum*, som ledes af kardinal Fernando Cento fra Vatikanets administration. Den går ud på at tilvejebringe den bedste videnskabelige afhandling over emnet: »Kirkens sociallære fra Leo XIII til Johannes XXIII«. Afhandlingerne kan være skrevet på italiensk, fransk, engelsk, tysk, spansk eller portugisisk. De skal være maskinskrevne og indsendes i fem eksemplarer til Komiteen for *Rerum Novarum*'s 70-årsdag, Via della Conciliazione 1, Rom, inden den 30. oktober 1962. Til vinderen af førsteprisen vil der blive udbetalt 1.600 dollars og til vinderen af andenprisen 800 dollars.

Ny rapport om præstemangel

Wien (NC) Det Internationale katolske Institut til Forskning af Kirkens Sociologi, som har sit hovedkvarter i Wien, er gennem udarbejdelsen af en rapport nået til det resultat, at $\frac{2}{3}$ af alle præster i verden — trods præstemangelen i Europa — er af europæisk nationalitet.

Undersøgelsen viste desuden, at skønt katolikkerne i Irland, Belgien, Schweiz og Nederlandene tilsammen udgør mindre end 1 procent af alle katolikker i verden, kommer 40 procent af samtlige

missionspræster i verden fra disse 4 små nationer.

Det viste sig endvidere, at mens Spanien i slutningen af det 18. århundrede havde 10 millioner indbyggere, hvoraf

65.000 var præster, har landet i dag, hvor befolkningen er 3 gange så stor, kun 25.000 præster.

Flygtningene fra landene bag jerntæppet har i høj grad øget antallet af katolikker i flere lande i Europa, og derved er præstemanglen blevet endnu større. I Vesttyskland som har taget imod millioner af flygtninge, er der kun 1 præst for hver 1.568 katolikker, og i Østrig er forholdene endnu værre, idet der kun er 1 præst for hver 1.578 katolikker.

Selv i Rom er der 3.000 katolikker for hver præst. I Norditalien står det bedre til, idet der kun er 831 katolikker for hver præst. I Mellemitalien er der 1 præst for hver 1.085 katolikker, og i Syditalien 1 præst for 1.137 katolikker.

Fra Portugal melder man, at der er akut præstemangel, mens Schweiz og Frankrig de fleste steder må betragtes som velforsynede med præster.

U. K. A.-kongres i Brasilien

Petropolis, Brasilien (NC) Unge Kristne Arbejdere har valgt Brasilien som stedet for deres 2. verdenskongres på grund af Latinamerikas voksende betydning og den spænding, arbejderproblemet har skabt verden over, siger monsignore *Joseph Cardijn*, som har grundlagt bevægelsen, der nu tæller 2.500.000 medlemmer.

Mgr. Cardijn talte kort efter sin ankomst fra Rom til Petropolis, der ligger 25 miles nord for Rio de Janeiro, og hvor 350 delegerede for Unge Kristne Arbejdere fra 85 forskellige nationer har indledt et møde, som skal vare 13 dage.

En journalist spurgte mgr. Cardijn, om katolikkerne eventuelt kunne samarbejde med kommunisterne i en fælles kamp for at forbedre arbejderklassens vilkår. Hertil svarede mgr. Cardijn, at man nu og da i særlige tilfælde kunne samarbejde med enkeltpersoner, men at der aldrig kunne blive tale om et samarbejde med den gudløse kommunisme som sådan.

Mgr. Cardijn henviste til sit arbejde som medlem af Kommissionen for Læg-apostolatet, som er en af de grupper, der tilrettelægger emner, som skal drøftes på det kommende økumeniske kirke-møde.

Han udtalte endvidere, at Unge Kristne Arbejders verdenskongres får større betydning ved at den afholdes før konciliet, fordi bevægelsen forsøger at forene alle mennesker med en god vilje og en fredelig indstilling, for at de i fællesskab skal løse de økonomiske og sociale problemer.

Kongressen skal undersøge behovet for oprettelse af flere tekniske skoler til uddannelse af de arbejdere, der har evner

og interesse for en videre uddannelse. Også andre problemer i forbindelse med den halve billion arbejdere, der findes i verden, vil blive taget op til behandling, således blandt andet spørgsmålet om, hvordan man skal beskytte deres moral og psykiske sundhed.

Pavestolen, De forenede Nationer og Den internationale Arbejderbevægelse har sendt repræsentanter til kongressen.

Fredsprisen

Durban, Sydafrika (NC) *Den katolske ærkebiskop af Durban, Denis E. Hurley O.M.I., har udtrykt sin glæde over, at den 61-årige afrikanske zulu-høvding Albert Luthuli, som i mange år stod i spidsen for den nu forbudte afrikanske nationalforsamling, har modtaget Nobels fredspris som belønning for, at han har gennemført sin indsats til bekæmpelse af den sydafrikanske racepolitik uden voldshandlinger. Ærkebiskop Hurley udtaler, at han betragter det som værende både kristent og til gavn for forholdet racerne imellem, at man har ydet Luthuli denne påskønnelse.*

»Jeg er meget glad for, at Luthuli har modtaget denne æresbevisning«, siger ærkebiskoppen, som desuden er formand for raceforskningsinstituttet i Natal.

»Jeg kender ham personligt og sætter meget stor pris på ham.«

Frimærke-dyst!

Haag (NC) Frimærker med religiøse motiver var forleden årsag til en skarp meningsudveksling i det hollandske parlament. Et af medlemmerne, *C. N. van Dies*, hævdede, at Hollands statsminister, *Jan Edward de Quay*, som er katolik, med alle midler søger at støtte den katolske kirke. Han protesterede mod frimærker med motiver fra katolske fester som Hellig tre Konger og Palmesøndag. Man kunne risikere at få frimærker med Jomfru Marias billede! sagde han.

C. N. van Dies bemærkninger blev mødt med almindelig latter i parlamentet. Han er medlem af et politisk parti, som kræver strengt kalvinistiske principper i politik og lovgivning. »Hvis dette fortsætter«, sagde han, »vil protestanterne i Holland ikke have mere frihed, end de har i Kolumbia og Spanien«.

Statsminister *de Quay* svarede, at frimærkerne var blevet godkendt af en komite, som omfattede flere ikke-katolikker. Formålet med at udgive disse frimærker var at afbilde Hollands folkelige traditioner.

C. N. van Dies udtalte sin skuffelse over, at den ansvarlige for frimærkerne i virkeligheden var en protestant, vicestatsminister *Hendrik A. Korthals*. Nogle medlemmer af parlamentet mindede i denne forbindelse om, at en af *van Dies'* forgængere i det samme parti plejede at protestere mod inskriptionen »Gud være med os« på alle hollandske sølvmonter. Den var efter hans mening blasfemisk.

En uavngiven afrikansk kunstner har skabt disse korsvejsstationer af brændt ler i brogede farver. De skal hænge i en fattig missionskirke et sted i Afrika.

Afrika-senderen er nu åbnet

Vatikanstaden (NC) I den første udsendelse til Afrika fra Vatikanets radio holdt pave Johannes XXIII en tale, hvori han udtrykte sin hengivenhed for det afrikanske folk.

Paven talte på latin, men hans ord blev straks oversat til engelsk, fransk, arabisk og swahili, som er de sprog, der vil blive benyttet i de fremtidige regelmæssige udsendelser til Afrika.

Johannes XXIII udtalte, at »der er mange grunde til, at Vi føler os så tæt forbundet med de dyrebare afrikanske folkeslag, og til at Vi har dem i så kærlig erindring«. Han talte om sine »gode og trofaste afrikanske venner«, som han havde lært at kende som ung student i Rom, og mindedes en rejse, han havde foretaget til Nordafrika i 1959. Men, som han sagde, hans mest uforglemmelige erindringer var knyttet til de afrikanske biskopper, han havde givet bispevielsen i Peterskirken.

Paven sluttede sin radiotale med at sige:

»Jeg tilønsker jeres familie og folkeslag en sund og varig lykke og håber, at den hellige ægtestand må blive holdt højt i ære iblandt jeg og blive bevaret, ved at ægtefællerne trofast holder fast ved kærligheden til hinanden. Måtte jeres ægteskaber blive styrket af jeres tro, og ægtefællerne kunne glæde sig over en talrig børneflokk. Måtte jeres unge vokse i ærbødighed for alt, hvad der er sandt og godt og være sunde og stærke både på sjæl og legeme. Og måtte I alle — ligegyldigt hvilken rang eller stand I tilhører — stræbe efter, at jeres land vokser i sand velstand, og Himmelens velsignelse hvile over jer, så at I alle i tryghed og ro må komme til at høste alle lykkens, fredens og den sande friheds frugter i overflod.«

LEJLIGHED SØGES
i København, helst moderne 2-4
værelser.
Finmekaniker Kaj Nielsen
Saxogade 92, København V.
Tlf. Eva 2997

Firmelsen

Biskoppen vil i dette efterår meddele Firmelsens Sakramente følgende steder: Nakskov og Maribo søndag den 26. november, Næstved søndag den 3. december.

Jøderne henstiller

Geneve (NC) Den Jødiske Verdenskongres i Geneve er ved at udarbejde et memorandum, som skal forelægges på det næste møde i Sekretariatet for den Kristne Enhed i forbindelse med det forestående kirkemøde. I det pågældende memorandum anmoder jøderne om, at der må blive skredet ind mod påståede jødefjendtlige passager i tidsskrifter og bøger, der har fået imprimatur af diverse kirkelige myndigheder.

Når vi læser evangelierne og Apostlenes Gerninger, falder det os straks i øjnene, at Urkirken, som Kristus havde indstiftet den, var vidt forskellig fra Kirken i dag. Med sine dogmer, sin administration og sin lovgivning forekommer Kirken os i sin nuværende skikkelse temmelig kompliceret og undertiden også temmelig langt fra den oprindelige evangeliske fordringsløshed og enkelthed.

Det er den også, men i det evangelium, vi læser på søndag, får vi et klart og tydeligt svar på, hvorfor det forholder sig sådan. Guds rige, står der i evangeliet, udvikler sig på samme måde som en plante, som et sennepskorn, der er det mindste af alle frø, men som til sidst bliver til et stort træ. Det vil sige, at Kirken udvikler sig som en levende organisme, og ligesom en organisme bliver den mere kompliceret og mangfoldig,

KIRKEN ER SOM ET STORT TRÆ

efterhånden som den skal opfylde nye krav og udøve nye funktioner.

I den første kristne tid opstod der meget hurtigt problemer med hensyn til, hvordan man skulle skabe en enhed og samarbejde mellem de mange lokaler kirker, der voksede frem af apostlenes forkyndelse, og disse problemer kunne kun løses af en *organisation*. Kirken skabte selv denne organisation ud fra den grundstruktur, Kristus selv havde ønsket, den skulle have, og tilpassede den i tidens løb efter de nye behov, der opstod.

Evangeliet blev efterhånden forkyndt for mangfoldige, stadig fjernere og mere forskelligartede folkeslag, som det gjaldt om at føje

ind i helheden. Desuden måtte Kirken, samtidig med at den forkyndte evangeliet, varetage sine interesser over for statsmagten, som snart var velvilligt indstillet og snart fjendtlig. Samtidig krævede de vildfarelser, der opstod med hensyn til troen, at Kirken præciserede sin lære og gav nøjagtige forskrifter for forkyndelsen. De vekslende civilisationer og kulturelle strømninger gjorde det nødvendigt at tilpasse forkyndelsens form, uden at indholdet forvanskedes. Nye former for sjælesorg skabtes i takt med de vekslende sociale forhold og med de forskellige tidsaldres tanker og idealer.

Det er der ikke noget mærkeligt i. Det er livet, der går sin gang,

tilpasser sig efter omstændighederne, overvinder vanskelighederne, gennemgår diverse kriser og retter på det, der er blevet gjort forkert, men som gennem omskiftelserne forbliver tro mod de udviklingsmuligheder, som i fuldt omfang var til stede i dets kim som egetræet i agernet.

Ja, er der nok nogle, der vil sige, alt det der er meget godt. Men hvem garanterer nu for, at udviklingen har været i overensstemmelse med Kristi ønske, og at der ikke er sket vildfarelser på vejen?

Ja, hvem garanterer for det? Hvis De er katolik, vil jeg svare: Det gør Helligånden. Siden han på pinsedagen kom ned over apostlene, som udgjorde den før-

Telegram fra paven

ste lille celle i Kirken, har han ikke mere kunnet forlade den. Han virker i den som den surdej, søndagens evangelium også taler om, og som er den livgivende gæringsproces, der får dejgen til at hæve sig og blive til godt og nærende brød. I Apostlenes Gerninger skildres Helligånden stadig for os som den, der leder apostlenes overvejelser og beslutninger, som den, der inspirerer deres gerning og leder dem i deres arbejde for Kirkens udbredelse. Sådan er det stadig, og sådan vil det altid blive ved med at være, fordi Kristus har sendt Helligånden til sin Kirke til at virke i den i stedet for ham, fortsætte det værk, han havde begyndt, og sørge for legemets vækst, indtil vi når frem »til mands modenhed og det mål af vækst, da vi kan rumme Kristi fylde« (Efeserbrevet 4,13).

Hvis De ikke er katolik, vil jeg sige: Kan De nævne mig nøjagtigt det øjeblik i Kirkens historie, hvor den holdt op med at være, hvad den havde været og blev helt anderledes end før og helt forskellig fra, hvad Kristus havde villet, at den skulle være? Var det i det 16. århundrede, som Luther hævdede? Var det på Bernhard af Clairvaux's tid, eller allerede på Konstantins tid, eller måske endda på Pauli tid, som visse protestanter nu til dags vil påstå? Og hvis De siger, at afsporingen er sket langsomt og umærkeligt, vil jeg svare, at det er det samme, som når en ung mand bliver en anden end det barn, han tidligere var, og når den modne mand bliver helt forskellig fra den unge. Jeg vil slet ikke forsøge at nægte, at et menneske får flere og flere fejl, efterhånden som det vokser til, og det samme gælder Kirken og dens liv. Men personligheden bliver ved med at være den samme, og det er det, der betyder no-

Som svar på den lykønskning, biskop Suhr på danske katolikkers vegne havde sendt paven i anledning af 80-årsdagen, har biskoppen modtaget følgende telegram fra Rom:

Vatikanstaden, 7. november kl. 14.00.

Dybt bevæget over hilsen på fødselsdagen fra Deres Excellence, præster, troende i bispedømmet København takker Hans Hellighed hjerteligt for forbøn og sender af ganske hjerte faderlig apostolisk velsignelse.

Cardinal Cicognani

Liturgisk kalender

SØNDAG d. 19.: 26. søndag efter pinse (6. søndag efter Helligtrekonger, s. 97, grøn).

MANDAG d. 20.: Felix af Valois (s. 1161, hvid), ordensstifter.

TIRSDAG d. 21.: Marias Ofring (s. 1161, hvid).

ONSDAG d. 22.: Cæcilie (s. 1162, rød), jomfru og martyr.

TORS DAG d. 23.: Clemens I (s. 1163, rød), pave og martyr. Ihukommelse af Felicitas (s. 1163), martyr.

FREDAG d. 24.: Johannes af Korset (s. 1165, hvid), karmelitermunk. Ihukommelse af Chrysogonus (s. 1165), martyr.

LØRDAG d. 25.: Katharina af Alexandria (s. 1166, rød), jomfru og martyr.

SØNDAG d. 26.: Sidste søndag efter pinse (s. 755, grøn).

get. *Hvis De vil benægte, at der er tale om en ubrudt sammenhæng, så vis mig, hvor bruddet findes.* Hvis De ikke kan det, og hvis De ikke kan blive enig med Dem selv om, at der foreligger et sådant brud, bliver De nødt til at indrømme, at Kirken trods alt, hvad der er sket, og trods sine uomtvistelige forfaldsperioder er forblevet tro mod sig selv, fordi den er forblevet tro imod ham, om hvem Hebræerbrevet siger, at »han er den samme i går og i dag, ja, til evig tid« (13,8). *M. D.*

Ny apostolisk delegat for Skandinavien

Det meddeles officielt fra Rom, at mgr. Bruno Heim er blevet udnævnt til apostolisk delegat for Skandinavien. Mgr. Heim har under den apostoliske delegat, ærkebiskop Martin Lucas' sygdom fungeret som chargé d'affaires for delegationen.

Ærkebiskop Lucas blev i 1959 udnævnt til apostolisk visitator i Skandinavien og senere til delegat. Han var i begyndelsen bosat i Stockholm, men flyttede derefter til Danmark og oprettede delegationen i en villa på Immortellevej i Vedbæk. Det var som delegat hans opgave at repræsentere Vatikanet over for de stedlige myndigheder.

Ærkebiskop Lucas indledte sit arbejde med megen energi, skønt hans helbredstilstand allerede i de første år voldte vanskeligheder. Hans elskværdige væsen bag det repræsentative ydre vandt ham venner i de kredse, han kom i berøring med. Det var forventet, at den apostoliske delegat efter sit hospitalsophold og sin rekonvalescens ville vende tilbage, men ærkebiskop Lucas måtte selv anmode paven om at blive fritaget for sin opgave i Skandinavien.

Den nye delegat, mgr. Heim, er født i Schweiz. Han har tidligere haft særlige hverv. Blandt andet var han den nuværende paves privatsekretær under dennes ophold i Paris som nuntius umiddelbart efter den anden verdenskrig. Mgr. Heim har allerede i nogen tid som chargé d'affaires haft ansvaret for delegationen. Samtidig med udnævnelsen til delegat blev han udnævnt til titulær ærkebiskop af Xanthus.

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Brdr. Andersen

Tømremestre
V. Kjørbosvej 1, Kolding
Telefon 281
Tømrer- & snedkerarbejde udføres

BERRING & LARSEN A/S

KUL - KOKS - OLIE
Jernbanegade 29, Kolding
Tlf. 1850 flere ledn.

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slakteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951 og 1952
Kolding

1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger
Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør
Telefon 3555 - Kolding

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 3343

LÆST og HØRT

ved E. D.

I en kronik i »Information« fremstiller hr. Benny Andersen sig som fart-ateist. I motoranliggender konstaterer han dog at stå på et kristent grundlag.

Men kan de kristne ikke også være fartgale? spørger han. Han husker fra Italien munke og nonner på scootere, og de gav ikke de menige kristne noget efter med hensyn til fart. Det kan imidlertid udlægges som nidkærlighed i Herrens tjeneste. Men kan man da sige, at det ikke er kristent at overhale bare for at komme foran? Det vil i hvert fald være svært for overhalere at hente støtte i bjergprædikenen, men det vil forfatteren overlade til troende selv at svare på, idet han dog forbeholder sig ret til at sige om fartisterne, at de har et ukristeligt hastværk.

o

Nylig blev der jo i mange kirker talt alvorstord til menighederne om det selvfølgelig i at vise hensyn og hjælpsomhed i trafikken. Det var Rådet for større Færdselssikkerhed, der havde bedt præsterne herom, og i de katolske kirker blev opfordringen efterkommet i stor udstrækning.

Foreningen til Dyrenes Beskyttelse har senere fået afslag fra folkekirkens biskopper på en henvendelse om en »Dyrenes Søndag« i lighed med »Trafiksøndagen«. Biskopperne siger, at en »Dyrenes Søndag« principielt må være et anliggende, som ligger uden for Kirkens område.

Vi forstår godt, at man må være forsigtig med sådanne »special-søndage«, for hvor skal man begynde og hvor ende... om der skulle slås et slag for enhver god sag ville årets 52 søndage ikke række til. Kirken har ét bestemt budskab at bringe fremfor alle andre, og hvis blot folk under prædikestolene vil lægge sig dette på sinde og gøre derefter, er der givet en rettesnor, som kan bruges såvel overfor dyr som medtrafikanter. Så sløv er den kristne heller ikke, at det skal være nødvendigt at tude ham ørnefulde med selvfølgeligheder...

o

Det er på mode at foretage sociologiske undersøgelser. Det hører med til at være samfundsborger, at man hvor som helst skal være villig til at svare på hvad som helst. Sidst er et antal sagesløse mennesker i Brøndbyøster blevet spurgt, om de tror på Gud. Herril svarer 70 procent ja, 18 pct. nej, mens 12 pct. ikke ved, men »religiøse« er kun ca. 29

pct., 68 pct. svarer nej, mens 4 pct. svarer »ved ikke«. På spørgsmålet, om man mener, folk i almindelighed er bange for at dø, svarer 67 pct. ja og 20 pct. nej, 26 pct. synes, man har lov at begå selvmord, 71 pct. mener det modsatte.

I Jyllands-Posten filosoferer Jens Kruuse over denne undersøgelse. Han sætter spørgsmålstegn ved, om spørgerne og de adspurgte overhovedet ved, hvad det vil sige at være religiøs. Måske, skriver han, har nogle opfattet det på et højt filosofisk plan, andre som et spørgsmål om de tager hatten af i kirken, atter andre som konstateringen af at børnene konfirmeres, og måske har endelig et kristent menneske eller to smilet afværgende, nej, religiøse er vi ikke — men vi er i Guds hånd.

Tør man vove at antyde, at det er noget pjat at spørge på den måde? Eller skal man være rørt på Guds vegne over det smukke stemmetal, han høstede ved valget i Brøndbyøster? Måske ligefrem opfatte det sådan, at han fik 70 pct. stemmer, men kun 29 pct. er medlemmer af partiet?

Pudsigt at overveje.

Måske socialrådgiverne skulle betænke, at som man spørger, så får man svar.

De har risikeret, da de spurgte i Brøndbyøster, at få svar i vester.

o

Og så var der drengen, som var i kirke med sine forældre og fik besked om at synge med på salmerne.

— Og du synger det hele med, indtil organisten slutter, sagde moderen.

Det gjorde drengen. Mens orgeltonerne døde hen, sang han ud med høj røst:

— Thomas Kingo!

SØNDAG DEN 19. NOVEMBER KATOLSK BØRNEHJÆLPDSAG

Søndag d. 19. november, den hl. Elisabeth af Thüringens festdag, vil kollekten i Storkøbenhavns kirker og kapeller tilfalde Elisabethforeningen, hvis opgave er at tage sig af forældreløse og vanskeligt stillede børn. Det er vort håb at alle, både ældre og yngre, vil støtte det gode formål med et bidrag til kollekten.

Vi siger hjertelig tak til alle der vil støtte os i vort arbejde.

På bestyrelsens vegne
Angela Osterhammel

Elisabethforeningens adresse er:
Valby Langgade 117 B. Giro nr. 20894.

VÆRELSE eller mindre
LEJLIGHED
søges af enlig dame, gerne i villa
i Bernstorffsvej kvarteret.
Fru Hansen
Ejgaardsvej 15, Charlottenlund
Tlf. Ordrup 2870

At gavne og fornøje

— Det er sørgeligt, at man kun møder manglende interesse og i værste fald uvilje, til at samarbejde, om de store fælles arrangementer — det være sig af underholdende eller oplysende art, siger *Peter Max Hansen*, som sammen med nogle andre unge gerne vil sætte fart i en »underholdningsafdeling«. Men sådan er det desværre, fortsætter han. Der er alt for lidt interesse for store fællesarrangementer, man foretrækker at hygge sig i en lille snæver kreds og overser ganske det faktum, at samarbejde ville styrke den katolske ungdom — ikke blot indadtil, men i høj grad også i forholdet til ikke-katolske ungdomsforeninger. Især det sidste argument er efter min mening af betydning. For det første har ikke-katolske kredse alt for stor indflydelse på katolsk ungdom, og for det andet ville det sikkert ingen skade være til, at vi katolikker lidt tiere »viste ansigt«. Viste at vi forstår at more os på en ordentlig og kultiveret måde, vel at mærke!

Det var tanken dels at arrangere god og lodig underholdning og dels at aktivisere ungdomsklubberne og drage dem ind i et samarbejde. Vore første arrangementer i dette år løber meget snart af stabelen. Allerede lørdag den 18. og

*Peter
Max Hansen*

søndag den 19. november, henholdsvis klokken 19.00 og 16.00 viser vi på Rygaards Franske Skole, Bernstorffsvej 54, i Hellerup Carl Th. Dreyers berømte film *Jeanne d'Arc*, en film som er gledet over i filmhistorien, som noget af det ypperste, der er vist på et filmværk. Også forfilmen vil mange sikkert nikke genkendende til; det er Ballettens Børn, en af Bjarne og Astrid Henning-Jensens bedste kortfilm. Billetprisen er meget rimelig, kun to kroner og overskuddet går ubeskåret til den rejse pater Vian i foråret 1962 arrangerer for syge til Lourdes.

Den 3. marts vil vi lave en fastelavnstest i Folkets Hus, og senere har vi tænkt på en Korsika-aften med film.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen
Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30
Lys - Kraft - Varme

R. Schulik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester
Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telfon 576

**Vestjydsk Rør-
& Sanitetslager A/S**

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

Esbjerg Andelsmejeri

Skolegade 39, Esbjerg
Telefon 144

H. Johansen

Murermester
Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 1545

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828
*Udlejning af service, borde
og stole*
Alt til festen.
Lev. til katolske institutioner.

Breve til redaktionen

Katolske kvinder

Fru Inger Kristensen, København, har sendt os følgende:

Foranlediget af bladets artikel om den katolske kvinde og fællesmarkedet, vil jeg gerne bemærke følgende, selv om det kommer inden mødets afholdelse: Efter min optagelse i den katolske kirke har jeg lagt mærke til, at den katolske kvinde ofte er omgivet af en vis ridderlig beskyttelse — en hensyntagen, som man næppe finder større i protestantiske lande, selv om disse måske er foran i social forsyrg. Kvindens stilling privat og i familielivet går i dybde og højde for den enkelte, og der har den katolske kirke en fin forståelse.

Inger Kristensen.

Hensyntagen

Frk. Elisabeth Hansen, København, skriver om forholdet mellem gammelt og nyt:

Som gammel katolik kan man ikke andet end undres over mangt og meget, som sker i vor tid, og som man i de såkaldte gamle dage ikke kunne drømme om. Ganske vist skal vi ikke stagnere, livet må gå sin gang, og der må komme ændringer her og der. Mange moderne mennesker, især blandt de yngre, evner

ikke at sætte sig ind i ældre katolikkers tankegang og syn på mange ting, som disse har holdt i ære og levet på; men selv om dette er tilfældet, kunne man afholde sig fra, hvad enten det er i tale eller skrift, at håne det, som var, og kalde dem fra den tid forbenede og sure. Det lyder ikke godt i tale og pynter ikke på tryk. Næstekærlighed og hensyntagen gælder også i dag.

Når man for eksempel på Nationalmuseet går igennem afdelingerne med middelalderens kunstværker og betragter disse, ja, så er der mangt og meget, som vi i dag ikke kunne bruge, men hvor må man beundre disse arbejder, som er udført i kærlighed og har kostet store anstrengelser at frembringe. Jeg tænker her på de katolske værker, og hvor megen skønhed man finder i dem. Det samme gælder bygningskunsten, latin, musik og sang o. s. v. Lad os kun drøfte tingene, men ikke glemme at respektere hinanden samt hinandens meninger og endelig heller ikke glemme, at der er en grænse.

Elisabeth Hansen.

På vagt?

Overlærerinde, frk. Tove Frydenlund, København, har sendt os disse linier:

Da ingen endnu er fremkommet med et efter min mening meget nødvendigt spørgsmål i anledning af, hvad M. D. skrev i artiklen »For at deltage rigtigt i messen, må man gå til kommunion« (bladets nr. 36): »Ingen kommunion uden messe«, spørger jeg nu:

P. F. KJELDEN
Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerekvitter -
Læsekreder - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

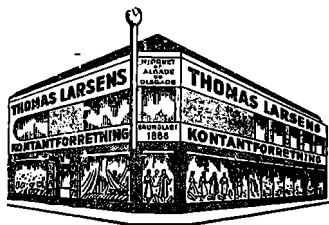
Roskilde Boghandel
Sct. Olsgade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri
Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen
Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsgade 13 - Telf. 157
Roskilde

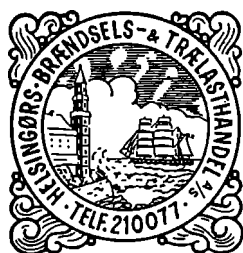
Malerfirmaet
Edvard A. Petersen
Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs eftf.
Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777
Aut. leverandør af kirkevine

Hjørnet af Algade og Olsgade
Bedste indkøbssted i Roskilde

Tømremester
EJNAR J. NIELSEN
Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

Hvordan kan en sådan — stærkt fremhævet — udtalelse forenes med en tidligere fremkommet meddelelse om, at den hellige kommunion kan uddeles efter alle slags andagter? Rosenkransbøn og sakramental velsignelse blev nævnt, tror jeg, men jeg har ikke bladet mere, så jeg kan ikke citere ordlyden.

Udtalelsen kan heller ikke forenes med, hvad der sker for eksempel i Rom og Paris, at kommunionen uddeles uden for messen, ofte med meget korte mellemrum. Men måske er det kun i København og omegn, at katolikkerne bærer sig rigtigt ad.

Når jeg nu har spurgt om den ting, vil jeg komme frem med noget andet. Ligesom det første spørgsmål er dette ikke mit helt private. Vi er mange, der spørger os selv, hvorfor Ugebladet, hvad enten det skriver om film, kirkegang, kirkeskat eller andet henvender sig til os læsere på så hovmesterende en måde, at vi får en underlig fornemmelse af, at dets medarbejdere altid er »på vagt« for at opdage, hvad vi andre gør forkert efter deres mening, så de kan give os en grundig og absolut ikke »kærlig« omgang.

En ting kan jo siges på mange måder. Der er utallige gange før skrevet om kirkeskatten for eksempel. Ikke indtrængende nok lader det til. Men man forbedrer ikke sagen ved en artikel holdt i en tone som den, bladet bragte fornylig. Den redaktionelle »tøven« burde have forhindret dens optagelse.

Mon ikke en let overskuelig oversigt over, hvad bispedømmet skal bruge, og hvad kirkeskatten giver, ville være gavnlige? Der er engang blevet sagt, at hvis hver katolik til sin kirke betalte så meget, som han, hvis han var medlem af folkekirken, ville komme til at betale, ville en menighed ingen økonomiske vanskeligheder have. Om det endnu passer helt, ved jeg ikke; men konvertitter får stadigt at vide, at de bør rette sig

Glarmester
POUL V. JOOST

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad's
maltede

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

efter de kirkelige afgifter, de betalte som medlemmer af folkekirken. At enhver, som kan, bør »runde lidt op«, som en præst sagde, er så igen en anden sag. Men altså: Giv lidt direkte oplysning. Den vil nok virke bedre end ubehageligheder.

Tove Frydenlund

Det er rigtigt, at Ugebladet selv har bragt bestemmelserne vedrørende kommunion i forbindelse med forskellige andagter. Men det er dog fra Roms side understreget, at en sådan praksis er en undtagelse og ikke ændrer ved princippet. Hvor og når det er muligt, foretrækkes det, at sakramentet meddeles i forbindelse med en eftermiddags- eller aften-messe. Man kan således sige, at princippet bevares, men naturligvis ikke stiller sig hindrende i vejen, hvis lokale

Susse Wold, Erik Mørk og julemarkedet

I disse dage afleverer mange mennesker en eller flere gaver til Katolske Menighedsplejers bazar, det såkaldte julemarked. Atter andre fremstiller et eller andet, som indgår i bod eller tombola. Og så er der skaren af praktiske hjælpere, der stiller an, laver kaffe, smører mad og serverer, for der skal mange penge ind, hvis kontoret stadig skal klare sine forpligtelser overfor nødstedte børn og rådvilde voksne.

I år stiller også et par skuespillere deres kunst til rådighed. Alle kender Susse Wold og Erik Mørk fra radio, fjernsyn og film, men der er nok ikke så mange, der har set dem på en scene; og dog er den personlige kontakt mellem kunstner og publikum af den allerstørste betydning. Julemarkedet har fået et enestående tilbud fra de to skuespillere

om at komme og give prøver på deres kunst og det sker *søndag den 26. ds. kl. 15*. Der bliver ikke tale om ekstra entre i den anledning, skønt dette ville være såre rimeligt, men der bliver lejlighed til at kvittere med en skærv som tak for oplevelsen og det vil alle sikkert finde rimeligt!

Julemarkedet åbner som altid efter messen i Jesu Hjerter kirke kl. 8.30; så kan man drikke morgenkaffe inden besøget ved de forskellige boder. Iøvrigt er restaurationen åben hele dagen (med den afbrydelse som skuespillernes optræden kræver), inden der sluttes af kl. 19. Altså: alt tegner godt; nu venter vi bare på de mange besøgende! Den 26. november sker der noget i Stenosgade!

Kjeld Geertz-Hansen

vilkår (for små kirker, for få præster o.s.v.) gør det umuligt at celebrere messen. Derfor kan man — som frk. Frydenlund påpeger — ikke på en *absolut* måde erklære: »Ingen kommunion uden messe«.

Bemærkningerne om den »hovmesterende« tone i visse artikler og læserbreve har vi drøftet, og selvfølgelig tager vi hensyn til en sådan læserreaktion. I den forbindelse bør det nok understreges, at bladets redaktion ikke ser det som sin opgave at afrunde alle kanter i læserbreve eller artikler fra vore medarbejdere. Signerede tekster (således kronikken, artikler, anmeldelser m.m.) står for den enkelte forfatters regning. En stor del af dette stof er ikke bestilt arbejde og kan godt udtrykke meninger, som redaktionen ikke accepterer, men respekterer. Bladet ville blive for kedeligt, hvis redaktionen skulle levere det meste af indholdet og iøvrigt kun anvende stof, som svarede til dens smag og idealer! Men selvfølgelig bør vi alle bestrebe os på ikke at hovmesterere.

Red.

Katolsk og protestantisk filosofi

Danmarks Radio har indledt en udsendelsesrække om vor tids filosofi, idet man har på følelsen, at det er et emne, der er stigende interesse for, og til støtte for de lyttere, der ønsker at følge udsendelserne, er der udgivet en grundbog »Vor tids filosofi«. Foredragsrækken begynde onsdag den 8. november, og på programmet var denne aften både protestantisk og katolsk filosofi, tilrettelagt ud fra den ide, at en protestant skulle tale om katolsk filosofi, mens en katolik så skulle tale om protestantisk. Det syntes at være en udmærket ide.

Om det så i virkeligheden var det, er en anden historie. Professor *Regin Prenter* holdt sig til pater *Heinrich Roos'* afsnit i grundbogen om katolsk filosofi. Prenter talte ud fra det protestantisk-filosofiske dogme om, at en katolsk filosof almindeligvis går rundt med facitlisten i lommen. Pater *Hans Martensen* påpegede den interesse, der er hos katolske tænkere for protestantisk tænkning, ønsket om brobygning i disse tider, hvor fred kristne imellem er så nødvendig.

Det var to fremragende foredrag, men mon ikke der burde være levnet hver foredragsholder mere tid, specielt tid til at forsvare sin egen filosofi, som han jo nok selv er den mest kompetente til at tale om. Men måske ville der være kommet balance i tingene, hvis man havde anskaffet sig grundbogen, som man nok burde have, om ikke for andet, så for at have det afsnit, pater Roos har skrevet om den katolske filosofi i vor tid.

H.K.

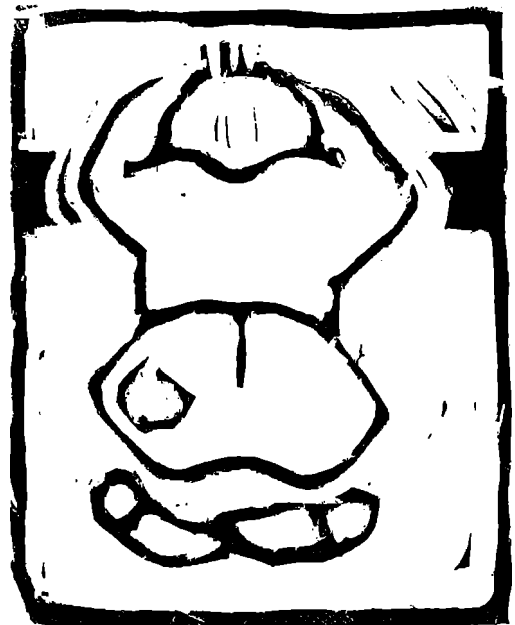
Alfred Mougard

Entreprenør - Murermester
Telefon Aarhus 4 20 23 - 3 23 91

Peder Vup

Peder Vup har mærket, at nogen gange er der mennesker, der vil ødelægge det, der er godt.

Han har set nogle drenge stå og prøve at ramme fiskene med en stok, når de svømmede gennem slusen fra den store mose. Fiskene er også Guds skabninger, og drengene gør det ikke, fordi de er sultne og må have noget at spise, men de lader fiskene ligge halvdøde i vandet, når de har ramt dem.

Peder Vup er for lille til at magte drengene, og hans mor siger, at det er den onde magt i verden, der får dem

til at gøre dyr fortræd.

Nu ligger Peder Vup og beder om, at djævelen må blive god...

Axel B. Jensen

aut. gas- & vandmester

Hovedgaden 26, Birkerød
Telefon 81 00 82

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Scr. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

D. Plate Petersen

Malermester

Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde
udføres fagmæssigt.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Ove Juel-Christensen

Centr. 408

Kaffe og kolonial en gros

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Exodus

Otto Preminger har med denne film om det ny Palæstinas tilblivelse bevist sit ubestridelige talent som instruktør (tidl. bl. a. *Carmen Jones* og *Porgy and Bess*). Alligevel er der et aber dabej, eller rettere flere. For det første er filmens længde en udtalt svaghed, publikum simpelthen lammes ved denne overdosering af zionisme. For det andet svækkes den ved at være tendentøs i en grad, der nærmer sig propagandaen.

Men ser man bort fra disse to ting (hvad der skal en del god vilje til), er der scener, som griber ved deres indtrængende anrøbelse om menneskelig retfærdighed mod et helt folk, som på flugt fra lande, hvor de er blevet forfulgt, kun ønsker en strimmel land, de kan kalde deres.

Filmens styrke er, at den er optaget »på stedet«, d.v.s. Kypern og Israel. Der er således udmærkede optagelser fra en kibbutz, og har man læst for eksempel Koestlers »Tyve i natten«, forekommer disse glimt af dagligdagen ægte nok med den evige trusel om arabiske overfald og snigskytter.

Vil man se filmen af interesse for jødespørgsmålet, må man finde sig i en yderst subjektiv fremstilling og en del udenomsnak i form af en lidet sandsynlig kærlighedshistorie mellem den Brando-lignende Hagannah-leder og en amerikansk enke, der opgiver sin society-tilværelse og yder en heroisk indsats for jødesagen. En såkaldt »spirende kærlighed« mellem to 15-årige indvandrere havde man gerne været foruden. Af disse to er pigen helt fortegnet og glorificeret indtil det usmagelige.

Forbudt for børn under 12 år.

bm.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Holder De af Brahms?

Efter at verden i nogle år har frydet sig over Françoise Sagans interessante små romaner om blasert overklasse og de tilsvarende filmatiseringer, kommer nu den sidste i rækken, nydelig og lækker, serveret på et sølvfad af så glimrende kunstnere som Ingrid Bergman, Anthony Perkins og Yves Montand. Takket være disse tre, og blandt dem navnlig Ingrid Bergman, er der blevet en slags indhold i den ellers ganske tomme bog, hvis »tragiske« tema er en særegen trekant: Den 40-årige kvinde, fuldstændig afhængig af sin jævnaldrende ven, som sjofler hende kendeligt til fordel for små parisiske dukker, med hvem han kan nyde sine uforpligtende eventyr i tryk forvisning om, at Paula altid venter ham, når han vender hjem, — og den tredie, ynglingen Philip, livstræt og charmerende, akut forelsket i den modne kvinde, der for en kort tid tror at finde lykken ved hans tilbedelse, indtil hun atter vender tilbage til sin lidelsesfyldte tilværelse med Roger, som hun ikke kan undvære.

Filmene prøver at overbevise os om tilværelsens håbløshed og kærlighedens trange kår gennem en blidt vemodig stemning, den vidt berømte tristesse. Men man oprøres over denne påstand,

denne interessante bedrøvelighed, der kun har sin rod i lediggang og overklasse. Det er muligt, at der findes sådanne eksistenser i visse miljøer; men at skildre deres problemer som noget alvorligt er at gøre lidt nar af os alle sammen. Det er så uendelig overfladisk og ligegyldigt. Dyrkelsen af denne udsøgte tristhed burde kun være af interesse for skaberen af den, men Françoise Sagans succes har hevist, hvor skæbnesvangert let man rører ved publikums behov for lidt sørgmodighed, der er tilstrækkelig fjern til at være ganske uforpligtende.

Ingrid Bergman som Paula er imidlertid ved at være forestillingen værd. Hvor det klær hende at miste noget af det åh, så yndige og erstatte det med et enkelt bittert drag om munden, lidt træthed, lidt alder. Hun er den eneste, man tror lidt på, og som derfor holder vor interesse fangen midt i al tomheden.

Men ret skal være ret. Filmatiseringen er ganske tro mod bogens ånd og tone. Der er ingen skønhedspletter i instruktion eller fotografering; alt formidles så behersket og gnidningsløst, at man, mens man ser, en gang imellem er lige ved at tro, at det er en god film. Men bagefter... er der ingenting!

Forbudt for børn under 12 år.

Bo.

Fjernsynsteatret

TV-teatret har opført *Niels Lochers* debutarbejde »Narkose«, der oprindeligt var et hørespil og som sådant opført første gang i 1956. »Narkose« er et stærkt stykke; det udmærker sig imidlertid ved en ærlig vilje hos sin forfatter til at fremstille nutidsmennesker, som (forfatteren mener) de er. Nu er ærlighed ikke det eneste, der skal til for at skabe god kunst. Publikum skal ikke bare bringes til at sige »det er sandt«; det skal også sige »det havde vi ikke tænkt på«. Niels Locher stiller os overfor en problemkæde, der er gået igennem dramatik og litteratur de sidste tyve år eller mere; erotik, lede ved kontorarbejde, penge-trang, fristelse overfor betrodne midler.

Det begynder med en personalefest og ender med barnefødsel. Det er altsammen set før. Stykket er såmænd moralsk nok. Det munder ud i en alvorlig glæde over de sande værdier i livet, men der føjes ikke noget nyt til, der kan give publikum følelsen af et friskt pust.

Torben Anton Svendsens iscenesættelse er i teknisk henseende yderst vellykket. Mere kan man vist i virkeligheden ikke kræve af fjernsynskunstens noget træge teknik. Men hvadenten det nu skyldes mangel på balance i selve stykket eller et ønske hos instruktøren om at binde det brede publikum til skærmen så er virkemidlerne stærkere end hvad smagfuldt er, idet den symbolik, som stykkets form — den unge kvindes genoplevelse af historien under narkose — dog peger på, undertvinges af den udpenslede realisme. Det kan vist ikke nægtes, at forestillingen er pågående indtil det ubehagelige.

Iøvrigt er rollerne besat af skuespillere, der på forbilledlig vis lader de (afgjort) fine replikker komme til deres ret.

Helge Kristensen

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 47 . 24. november 1961 . 109. årgang . 85 øre

Polske foreninger bruges til propaganda mod Kirken!

Den polske folkerepubliks ambassade i Danmark er i den sidste tid begyndt at udvise stor interesse for polakkerne her i landet. Gennem annoncer og personlige kontakter indbyder man alle polakker i en by og dens opland til en »Polsk aften«. Der holdes foredrag og vises film og tilhørerne får af danske — og selvfølgelig også kommunistiske — foredragsholdere at vide, hvor dejligt et land, det kommunistiske Polen er blevet.

— Det hele er lavet meget underfundigt, siger en katolsk præst, der har mange polakker i sit sogn. Ambassaden er absolut ikke venligt stemt overfor Kirken og en af deres hensigter er da

også at trække polakkerne bort fra Kirken. Ved deres film- og foredragsaftener vil de blandt andet vise, at Kirken og præsterne lyver, når man hidtil har fortalt dem om de virkelige forhold i

Polen, om hvordan Kirken er blevet forfulgt og folket bliver undertrykt.

For at få propagandaen til at glide lettere ned, viser man film hvori den politiske tendens er godt skjult, for eksempel først en film om et godt gammeldags polsk bondebryllup og så bagefter en film fra den ualmindelig store og glimrende polske industri, det sidste skal vise hvor godt polakkerne har det i det kommunistiske land.

På den polske ambassade nægter man, at disse polske aftener har nogen propagandistisk hensigt: »Det er kun aftener for polakker, hvor de kan få lidt oplysning om deres gamle land og få lejlighed til at tale polsk sammen«.

— Hvem tror mon på det? siger den katolske præst. Men jeg mener dog, det bliver svært for kommunisterne at vinde de danske polakker for deres sag. I enhver polak, hvadenten det er anden eller tredje generation, ligger en ægte frihedstrang og afsky for al tvang og diktatur. Og de danske polakker har hver dag lejlighed til at læse en fri presse og kan selv sortere fra, hvad der er ret og rigtigt.

Men det er alligevel ikke alle polakker, der har afsky nok for kommunismen. Et par steder i landet har kommunisterne fået et kraftigt tag i de polske kolonier og de polske foreninger er blevet overvejende kommunistiske og modarbejder nu Kirken og stedets præst, netop dem, der gennem mange år har taget sig af polakkerne, da de fandt et nyt hjem i Danmark.

De første polakker kom til Danmark omkring århundredeskiftet. De blev hen-

Billedet til højre taler vist ret godt for sig selv. Det stammer fra Klitborg, hvor Katolske Menighedsplejer hver sommer er vært for et stort antal unge og ældre. På siderne 12 og 13 i dette nummer findes en billedreportage fra sommerdage på Klitborg.

En gerning - ikke kun levebrød

Vi spørger: »Hvad er egentlig en bedemand«?

tet til landet på et tidspunkt, hvor man manglede arbejdskraft især ved landbruget, og polakkerne kom hertil fra store flygtningelejre i Østrig. Under den anden verdenskrig kom der yderligere en mængde polakker til landet, de giftede sig med danskere eller giftede sig indbyrdes og snart gled de ind i helhedsbilledet af det danske folk. Og Danmark har aldrig haft vanskeligheder med sine polakker.

I mange danske sogne har Kirken gennem årene været præget af den polske menighed, især på Lolland-Falster og i Sydsjælland, hvor polakkerne ernærede sig som roearbejdere, og endnu den dag i dag har 50 pct. i disse sogne tilknytning bagud til Polen.

Denne tilknytning udnytter kommunisterne også. Ved tilslutning til de kommunistisk orienterede polske foreninger eller ved ofte at møde op til de polske aftener, som ambassaden afholder, stilles der visum til Polen i udsigt, og for mange polakker er det en fristende lokkemad.

Det er før forsøgt

Det er ikke første gang at den polske ambassade i Hellerup forsøger at skabe splid mellem polakkerne og deres gamle kirke. For nogle år tilbage gjorde man sig de hæderligste anstrengelser for at skabe vilje mod Kirken. Man fik polakkerne til at forlange polske præster ved alle de sogne, hvor der var mange polakker og da biskoppen ikke så sig i stand til at efterkomme dette ønske, simpelthen fordi der ikke var tilstrækkelig mange polske præster, vendte kommunisterne straks sagen om til, at polakkerne blev diskrimineret af Kirken.

Hvordan de nye forsøg fra kommunisterne side på at skabe splid imellem polakkerne og deres gamle kirke vil falde ud, kan ikke siges endnu. Men den kirke der gennem årtier har taget sig af polakkernes åndelige ve og vel er opmærksom på det nye undermineringsarbejde fra folkerepublikkens side, og vil imødegå forsøget på sin måde.

fj.

Selvfølgelig er det aldrig rart at tænke på dødsfald og begravelse, selv om døden betragtet i en kristen sammenhæng ikke skal frygtes. Det betyder dog meget, at man ved tabet af en af sine nærmeste kan blive befriet for alle de praktiske foranstaltninger, som er nødvendige i forbindelse med en begravelse. Man har brug for en bedemand, som kynligt og med forståelse kan overtage ansvaret. Det er en almen erfaring i de katolske sogne, at man kan være tryk, når man har henvendt sig til bedemand Benzon. Selv siger han:

— Først og fremmest vil jeg gerne slå fast, at man ikke behøver at hænge med hovedet og ha' kartofler i munden, fordi man er bedemand! Det var måske på sin plads, at gøre opmærksom på, at bedemand ikke betyder en mand, der er forbeder, eller forsanger ved begravelse... Næh, bedemand er en middelalderlig titel, som simpelthen betyder: den mand, der indbyder.

— Er det ikke sådan, at mange mennesker finder bedemandens arbejde sørgeligt — ja, måske ubehageligt?

— Der findes ganske rigtigt mennesker med den indstilling, men til dem kan man kun sige, at bedemandens arbejde ikke kun må være levebrød. Hvis ens arbejde ikke blev en gerning, havde man ikke ret til at beskæftige sig med det. Jeg ser på min gerning, i bogstaveligste forstand, som en gerning og jeg går op i den, fordi den betyder uendelig meget for mig. Det er en vidunderlig ting at kunne bringe trøst til dem, der har mistet en af deres kære, og at kunne hjælpe dem med de problemer, som selvfølgelig altid opstår ved et dødsfald.

Sommetider bebrejder min familie mig — i al fredsommelighed — at jeg går så stærkt op i mit arbejde. Det har nemlig resulteret i, at jeg i løbet af atten år kun har haft otte dages ferie!

— De er autoriseret, katolsk bedemand, hvad betyder det egentlig?

— Da jeg i sin tid startede min egen

forretning, spurgte jeg daværende biskop Brems om han ville give mig en autorisation. Autorisation, svarede biskoppen, hvad betyder det? Så forklarede jeg, at autorisationen simpelthen betød, at jeg fik beføjelse til at ordne alt vedrørende katolske begravelse. Jeg fik autorisationen, men jeg er sikker på, at det aldrig gik op for biskoppen, hvad det var han skrev under på!

— Er der ikke en tendens til i vore dage at forenkle gravenes udsmykning?

— Vi har jo fornylig fået udvidet den katolske del af Vestre kirkegård, og den vil vi nu prøve at indrette efter et nyt system — jeg kan godt sige, efter meget moderne principper. De $\frac{2}{3}$ af gravenes areal bliver græs og på den sidste trediedel bliver der plads til blomster og eventuelt en sten. Der bliver ikke tale om grædepile, buske og kæmpestore granitmonumenter — med andre ord, der bliver ingen forskel på rig og fattig.

En anden meget stor fordel ved det anlæg er, at kirkegården — altså kommunen — påtager sig pasningen af gravstedet. Der bliver ingen forsømte grave, og det er en trøst for mange enlige mennesker.

Jeg vil tro, at denne nyordning kan medføre en nedgang i ligbrændingstallet; det er nemlig en kendsgerning, at mange enlige lader sig brænde for ikke at skulle ligge i en forsømt grav.

I de 32 år jeg har haft min gerning som bedemand, har det været min hovedpine, at der i København kun findes to katolske kirker med ligkapel. Det afskrækker mange fra at tage en kirkebegravelse — og det burde dog være en selvfølge for alle katolikker.

Man får også mange gange stukket i næsen, at en messebegravelse jo varer hele dagen! Det passer ikke, messebegravelsen varer kun 25 minutter mere og

Katolske begravelse

Benzon

AUT.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet

Central 1868

koster kun en ubetydelighed mere.

Der er sket en anden glædelig ting i det sidste års tid. Vort kapel på Vestre Kirkegård blev bygget i 1890, men først i 1960 blev der indlagt lys og varme. Der stod før i tiden en gammel trætrølle. Når man havde fyret i den i tre dage, var man ved at kvæles i røg — og så var der ca. syv graders varme! Det er iøvrigt det eneste sted i Danmark, der er alter i kapellet, så der kan læses messe.

Hvad jeg mener om ligbrænding? For mig er der ingen tvivl, jeg mener, det er uværdigt at lade sig brænde! Det er et udslag af pietetsløshed, at lade en slægtning brænde. Men selvfølgelig, det er nemt — det kan nås på en omstigning, man er fri for at soppe på en pløret kirkegård — og der er dejligt varmt i kapellet!

— De møder jo ofte mennesker i sorg...

— Morsomme oplevelser er vel ikke lige netop, hvad man sætter i forbindelse med en bedemands hverv; men jeg husker nu engang en mand, der kom ind i forretningen. Han var i overstadigt humør, og lige da han var kommet inden for døren, råbte han: »Kongen er død — kongen leve, nu skal vi ha' hul på klejnekassen!«

Det viste sig, at det var hans far, der var død — og den gamle havde været ualmindeligt nærig og nærmest sovet på familieformuen!

Det eneste virkelig ubehagelige ved min gerning er, at jeg, når jeg har ordnet en begravelse, får at vide: »at nu håber vi, det varer længe før vi ser Dem igen«. Nå, heldigvis tilføjer de fleste: »i embeds medfør.«

J.B.

Så dejligt vågne!

Der synes at blæse en frisk brise hen over Danmarks katolske Kvindeforbund. I den senere tid har man oplevet to eksempler på det i Københavns ellers ikke altid lige spændende møde-liv. Første gang var, da et par af bestyrelsesmedlemmerne, fru Karen Crome og formanden, fru Aase Jørgensen, besteg talerstolen i Danske kvinders nationalråd for at regulere begreberne en smule efter forfatterinden Eva Hemmer Hansens og ambassadør, fru Bodil Begstrups anti-katolske anfægtelser på deres landsmandsinders vegne under vore kommende kontakter med De Seks og deres katolskfarvede kulturverden. Det lykkedes i aftenens løb at skabe lidt af en klimaforbedring overfor Kirken hos den tæt-fyldte sals tilhørere.

Anden gang var, da Dansk Kvinde-samfunds Københavns-kreds på det katolske kvindeforbunds indbydelse havde sendt en fyldig skare medlemmer for at høre cand. polit. Tove Rasmussen gøre rede for de tre sociale pavelige rundskrivelser i sidste uge. Den meget vidende nationaløkonom gjorde sig navnlig flid for at understrege, at rundskriverne hverken må opfattes som de respektive pavers privat-åbenbaringer eller som diktatoriske påbud, endsiges som politik eller en katolsk sociallære. De er blot logiske sammenfatninger af fremsynede reform-tanker fra de tidsperioder, da de blev udsendt: 1891, 1931 og 1961. De er tænkt som vejvisere for de personligheder, der bestemmer verdens kurs — af Kristi lære inspirerede principper, der kan anvendes for at nå frem til en bedre og retfærdigere verden.

Tove Rasmussen lagde absolut ikke skjul på, hvor mangelfuldt de sociale rundskrivelser efterleves endnu i denne stund, ikke mindst overfor Italiens smålandbrugere — en uretfærdighed, som pave Johannes' rundskrivelse har tydeligt adresse til. Men hun omtalte også to opløftende eksempler på steder, hvor rundskriverens tanker er efterlevet eftertrykkeligt og med forbavsende resultater: i Firenze, hvor den nu genvaltte borgmester *la Pira* næsten som en moderne Frans af Assisi har afskaffet arbejdsløsheden, tiggeriet og bolignøden, og i Sydfrankrig, hvor pères *Lebret* har opnået lignende forbavsende resultater.

En vågen og spørgelysten forsamling gav Tove Rasmussen lejlighed til at uddybe sine betragtninger med interessante konkrete eksempler. Det blev en aften!

I.L.

Ib Benzon med en træfigur af en bedemand fra det 16. århundrede.

Koch, Kristensen og Rohde

Siden ambassadør Bartels provokerende foredrag i Studenterforeningen er der kommet nyt liv i debatten om de åndelige følger af en dansk tilslutning til det europæiske fællesmarked. I Politikens kronik har professorerne Hal Koch og Sven Møller Kristensen modsagt ambassadøren og erklæret, at de ikke er begejstrede for et europæisk fællesskab, som eventuelt ville medføre øget katolsk indflydelse. Man kan undre sig over, at en kirkehistoriker og en litteraturkender, der begge interesserer sig for den verden, der ligger hinsides Valby Bakke, er ængstelige for at træde i nærmere kontakt med den men de har deres grunde, og nogle af dem er ret overbevisende.

Nu har de imidlertid fået svar fra helt uventet hold, idet forfatteren, lektor Peter P. Rohde i Politikens kronik (den 18. november) betegner deres mentalitet som udtryk for national selvudslættelse og selvovervurdering. »Det er ikke den type, der skaber Danmarks fremtid indenfor den europæiske koncert«, skriver han. Men for os er det især opmuntrende, at Peter P. Rohde kan se uhildet på spørgsmålet om en

eventuel øget katolsk indflydelse og ikke agter at dø af skræk over denne mulighed.

Professor Hal Koch havde i sin kronik afvist ambassadør Bartels udtalelser om, at danskerne er ateister, og i stedet udtalt sig positivt om danskernes religiøse holdning og negativt om den sydeuropæiske kultur. Lektor Rohde svarede blandt andet:

»Det eneste kristne samfund, der stadig holder yderværket, er, hvis jeg må være så fri, den katolske kirke, og den kan professor Koch ikke lide. Den er i hans øjne ufolkelig, hierarkisk og reaktionær. Det er ikke min sag at forsvare katolicismen, men jeg må dog et øjeblik standse, studse og sunde mig lidt ved tanken på en kristen mand, der er så hildet i fraktionsstridigheder, at tanken om det kristne fællesskab og de økumeniske bestræbelser, der spiller så stor en rolle syd for vor grænser, forsvinder som en blå røgsky oppe i sofitterne«.

Peter P. Rohde henviser til splittelsen indenfor kristenheden såvel i Vesten som i Østen og til religionskrigene, der ødelagde den europæiske kultur i middelalderen. »Det blev den største katastrofe i vor historie. For manglen af en fælles norm førte til, at de separate medlemmer degenererede, både de nye stater og de nye religionssamfund De blev alle reaktionære«. Selv om man i Madrid brændte protestanter og i København brændte hekse i den protestantiske tid, mener Peter P. Rohde, at »utvivlsomt var småligheden størst heroppe«. Som eksempel nævner kronikøren den behandling, man gav Niels Stensen. Da han som ung protestantisk videnskabsmand kom til det katolske Firenze, blev han modtaget med store æresbevisninger og gjort til medlem af stadens berømte akademi. Da han senere som katolik vendte tilbage til København for at opnå et professorat, Kongen havde lovet ham, blev han afvist, hvilket hovedsageligt skyldtes den anti-katolske rektor på Herlufsholm, Johan Brunsmann. Ironisk gør Rohde opmærksom på, at Brunsmanns eneste fortjeneste var at holde liv i overtroen herhjemme, mens »Stensen derimod er det største videnskabelige geni, Danmark nogen sinde har frembragt«. Rohde betragter dette eksempel som et tegn på, at Danmark var henfaldet i den snævrere provinsialisme.

Lektor Rohdes kronik bør læses i sin helhed, men vi kan ikke modstå trangen til at citere endnu en bid: »Hvor er de dog negative og bange de tvende herrer. Helst vil de smække døren i og holde Europa på afstand, for der er jo ingen ting at hente der. Hal Koch synes helt at have glemt sin herres ord: *fribed for Loke såvel som for Thor!* Det var et gævt ord af den gamle, og klogt, for sæt man nu løb rundt i, hvem der var Loke, og hvem der var Thor... De er værre end negative, de to professorer, de er også fulde af klicheer og stereotyper. For dem begge er katolicisme = reaktion. De kan ikke have læst Erling Bjøls artikel i Politiken for 16. august, som viser, at den katolske kirke ikke er reaktionær hvad angår socialpolitik, raceproblemer og kolonisørgsmål. Derimod vil jeg gerne tilføje, kan man nok kalde dens stilling til børnebegrænsning reaktionær. Men romerkirken som sådan er hverken det ene eller det andet«.

En debat som denne er lærerig. Man bør faktisk for tiden følge lidt med i aviserne.

Formosa-studerer søger til kirken

ROM (NC) Kardinal Thomas Tien S.V.D. har i et interview udtalt, at katolicismen udøver en stærk tiltrækning på universitetsstuderende i Taipei, Formosa.

Taipei har ti universiteter, men ingen af dem er under katolsk ledelse, og alligevel er 1.300, d.v.s. ca. 10 procent af samtlige studerende ved disse universiteter katolikker.

Kardinal Tien, der har måttet forlade Peking, hvor han tidligere var ærkebiskop, er i Rom for at deltage i festlighederne i forbindelse med pave Johannes XXIII's 80-årsdag og årsdagen for hans kroning.

Kardinalen fortalte, at 91 biblioteker i Taipei i forbindelse med aktive katolske studenterorganisationer ved alle universiteterne, har gjort det let for alle, der ønsker det, at få oplysninger om den katolske kirke og dens lære.

»De studerende ved universiteterne, som føler sig stærkt foruroledede, når de ser de mange kristne sekter på Formosa, fordi de har en udpræget fornemmelse af, at netop fællesskabet burde være kristendommens adelsmærke, er begyndt at interessere sig for den katolske kirke,« sluttede kardinal Tien.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy, Egon Duvå og som ansvarshavende Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby, tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund, tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition, Hauchsvej 8, København V., tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition v/ A. Prüser, Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K., tlf. Central 9528 (9-16, lørdag kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr. kvartal 9 kr. og i lande udenfor Skandinavien 10 kr.

Henri Dominique Lacordaire

Af søster Ingrid Maria O. P.

En del af vore læsere vil sikkert have bemærket et ualmindelig smukt fransk frimærke, som er blevet udsendt i år. Det forestiller en dominikanermunk og bærer overskriften »Lacordaire 1802—1861«. Nu er det jo ikke så ofte, en munk bliver afbildet på frimærker, så det kunne måske være interessant at få noget mere at vide om ham.

I 1937 blev Paris' indbyggere for første gang opmærksomme på *Henri Lacordaire* på grund af hans store veltalende. Hans faste prædikener i Notre Dame samlede et umådeligt antal tilhørere, som indfandt sig i kirken allerede fem timer, før han begyndte at prædike, for at være sikre på at få en plads! Han havde den benådede talers evne til at skabe kontakt mellem sig selv og dem, der hørte på ham, og det, han sagde, var ikke sentimentale fraser, men en solid fremstilling af den kristne tros grundlæggende sandheder. Dette var i sig selv forbløffende i et århundrede, hvor skepticisismen stod højt i kurs, og hvor man ganske vist ikke åbenlyst forfulgte Kirken og dens mænd, men dog nærmest så ned på dem og kun tolererede dem i den grad, de mest muligt holdt sig i baggrunden. Det er vist ikke for meget sagt, at denne tilbageholdenhed efterhånden ligefrem var kommet til at præge Kirkens officielle holdning i Frankrig. Biskopper og præster bestræbte sig af bedste evne på ikke at komme til at støde magthaverne. En sådan indstilling var imidlertid

ikke noget for Lacordaire. Han kæmpede for friheden så hårdt som nogen revolutionshelt, men det var for Kirkens frihed til at virke i nationen, til at være med til at opdrage ungdommen og til ved et levende eksempel at vise folk det kristne ideals storhed, og han troede, at han i det store og hele havde den almindelige stemning på sin side.

Da han derfor et par år senere — i 1839 — følte sig kaldet til at blive munk, tøvede han ikke med at appellere til omverdenen i sin fremstilling af, hvad klosterlivet egentlig indebærer. Han udgav derfor et lille skrift, der indeholdt alle de klassiske argumenter for klosterlivets betydning.

Lacordaire ville gøre Kirken og sit land den største tjeneste, han kunne tænke sig, idet han ville genindføre en af de klosterordener, der var blevet fordrevet under revolutionen. Det er ikke så mærkeligt, at hans valg netop faldt på den hellige Dominikus' orden, prædikebrødrenes orden, hvor munkene ved et grundigt studium af den kristne sandhed forbereder sig til en intens virksomhed i Ordets tjeneste.

Efter et par års studier i Italien vendte pater Henri-Dominique tilbage til sit fædreland. Han fortæller selv, hvordan han i sin kuffert havde en almindelig sort soutane, som han havde tænkt sig at tage på ved grænsen, fordi han ikke ville vække alt for stor opsigt. I sidste øjeblik syntes han dog selv, at det ville være fejgt at gøre det, så han forærede soutanen væk

Mindefrimærket for Lacordaire

og rejste gennem Frankrig i sin ordensdragt som den første dominikaner i næsten halvtreds år. Erkebiskoppen af Paris stillede igen sin katedral til rådighed for Lacordaire, som indledte sin virksomhed med en tale til det franske folk.

Adskillige unge havde fulgt Lacordaires eksempel, og snart kunne de første klostre grundlægges i Frankrig, så ordenens franske provins kunne genoprettes med Lacordaire som leder. Men der var endnu en plan, som Lacordaire ville se virkeliggjort. Den drejede sig om ungdommens opdragelse. Den uddannelse, der blev givet på universiteterne, hvilede på et klassisk grundlag. Lacordaire havde selv gjort den erfaring i sin skoletid, at antikkens helte og idealer blev fremstillet for de unge i strålende og begejstrende farver, mens kristendommen blev tilsidesat og gjort ked-sommelig og uforståelig. Det var det, han ville råde bod på, da han overtog et par kostskoler og oprettede en Tredie Orden af domi-

nikanere, som skulle uddannes til at overtage undervisningen.

Han var altså ordenens genopretter i Frankrig, pædagog, taler og forfatter, og på alle disse områder var han en foregangsmand. Han var et barn af sit århundrede, men han var klarsynet nok til at lede sine medmennesker et skridt videre og til at få dem til at skille sig af med forkerte og stivnede overbevisninger og skabe sig et rigtigere og sandere syn på de store og afgørende spørgsmål i livet. Et bevis på, at Lacordaire ikke havde taget fejl af sine landsmænd, er, at hans livsværk kronedes med, at han — præsten og dominikanermunken — i 1860 blev valgt ind i det franske Akademi.

Alt det, der her er sagt, kan tjene som forklaring på, at der er blevet udsendt et frimærke med Lacordaire. Men det er kun den ydre forklaring. Den indre drivkraft til hans livsværk ligger i en dyb og offervillig kærlighed til den korsfæstede Kristus. Det var denne kærlighed, der havde fået ham til at vælge sin livsvej, og som havde fået ham til at opgive sin karriere som sagfører for at blive præst og sin »karriere« som feteret prædikant for at blive munk. Men den virkede også i hans daglige liv. Da han stod på berømmelsens og medgangens højder, gav hans længsel efter at efterligne den korsfæstede sig udtryk i strenge bodsøvelser, som kun hans allernærmeste havde nogen anelse om. Det var denne kærlighed, der gjorde ham ydmyg, når han kom ud for modgang og prøvelser. Det er jo helt naturligt, at Lacordaire som foregangsmand måtte udstå mange prøvelser — ikke mindst fra Kirkens ledelse, som altid har en naturlig tendens til at skynde sig langsomt, men i sådanne tilfælde kom Lacordaire

aldrig med kritik eller modsigelser. Han bøjede sig altid i lydighed. Og det var netop denne lydighed, der til sin tid fik Kirkens mænd til påny at vove at tro på hans kald og lade ham gå videre med sin opgave.

En af dem, der har stået Lacordaire nærmest, karakteriserer ham således: »hård som diamant, ømmere end en moder«. Han var først og fremmest hård mod sig selv, utrætteligt arbejdsom og en organisator af rang, og så var han god uden at være svag mod dem, der søgte hans hjælp og vejledning. Hans dør i Sorèze var altid åben for både lærere og elever. En mand, der var trofast i venskab, og som med stor veltalenhed skildrede venskabet i sin bog om Marit Magdalena.

Da han lå på sit yderste, forundret over at hans krop ikke

længere ville adlyde ham, tog han afsked med hver enkelt af sine medarbejdere, venner og elever. Men lidt senere, da dødskampen var begyndt, så han ikke længere de tilstedeværende. Længslen efter Kristus beherskede ham fuldstændig, og hans sidste ord var: »Herre, Herre, luk op for mig!« 20.000 mennesker fulgte ham på hans sidste færd, der formede sig som et triumftog.

Den 21. november 1960 tog Lacordaire-året sin begyndelse med en gudstjeneste i kirken i Sorèze; François Mauriac har talt om Lacordaire, der er skrevet bøger og artikler om ham, og hans værker er blevet udgivet i nye oplag. For dominikanerordenen står han som en fornyer af den ægte dominikanske ånd i en vanskelig tid.

Ungdom fra 6 nationer rejser kirken i Øm

— Var de unge tyskere ikke kommet, var vi aldrig nået så langt som vi er i dag, fortæller *Carlo Hammann*, Århus, samtidig med at han fremviser kirkebygningen på Øm, som den i dag rejser sig og er et monument over unge europæiske katolikkers fælles indsats.

Sammen med pastor *Halatyn*, Horsens og *Poul Guldager*, Århus har Carlo Hammann gennem to somre været en af promotorerne i kirkebyggeriet.

— Men danskerne svigtede os, fortæller pastor Halatyn, der også er med ude for at glæde sig over den nye kirke. Vi ved ikke hvoraf det kommer, men når man tænker på, at det er en kirke, der bygges til unge danske katolikker og til jyderne når der er valfart til Øm, er det forbavsende få danske katolikker, som har meldt sig til disse arbejdslejr.

— Dog vil vi gerne sige tak til de danskere der kom! siger Carlo Hammann.

Det er tanken at kirken skulle indvies

næste år og de to sidste års arbejdslejr har gjort dette muligt. Det hele startede ved Øms 10 års jubilæum i 1958, hvor nogle unge katolikker blev enige om, at der skulle bygges en kirke på Øm, og allerede i 1959 gik man i gang med at planere grunden, og i 1960 holdt man den første rigtige arbejdslejr. Under dette års to lejre blev der gravet ud til kælder og fundament, og alt andet støbearbejde blev udført.

I løbet af vinteren 1960—61 blev jernkonstruktionen rejst af et firma, og denne sommer fortsatte man og fik lagt plader på taget og påbegyndt opmuringsarbejdet, der nu er nær ved at være fuldført.

Kirkebyggeriet i Øm har vakt opsigtsvækkelse, også langt udenfor katolske kredse. En række danske dagblade har bragt reportager fra arbejdslejrene, hvor unge katolikker fra Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig og Schweiz har brugt deres ferier til at bygge kirke i Danmark. Og

Når man løfter i flok er det muligt at nå mange ting, også at få lagt den store tværsten på plads, som de flittige unge arbejdere her er ved at lægge over indgangen til den nye kirke i Øm.

Danmark i tre uger, denne gang for egen regning, da der ikke var mere sommerferie tilbage, for at bygge kirke for danskerne. Giesbert Wolf har været en uvurderlig støtte for byggeriet, især da han er udlært murersvend og det bedste af det hele er, at han har lovet at han vil komme igen til næste år.

Men al den megen arbejdskraft ville ikke have været til nogen nytte, hvis der ikke havde været byggematerialer, og den slags koster penge. Byggekomiteen har da også været heldige at modtage en række gaver. Først en del kontante pengebeløb, men også byggematerialer har man modtaget bl. a. tagpappet fra et firma og al teaktræet til kirkens stole og udsmykning fra en privat mand.

Det har imidlertid også været nødvendigt at optage lån, så byggekomiteen håber stadig på flere bidrag til kirkens fuldendelse. Men allermest håber man på lidt større dansk deltagelse på den arbejdslejr, der påtænkes afholdt næste forår, således at danskerne trods alt også selv har været med til at bygge deres nye kirke i Øm.

Den 19 årige tysker Giesbert Wolf har været en uvurderlig støtte ved denne sommers arbejdslejr. Under første lejr brugte han hele sin ferie til at bygge kirke i Danmark og i efteråret tog han for egen regning fri fra sit arbejdssted

fj.

mange katolske dagblade og tidsskrifter i udlandet har også bragt reportager fra arbejdslejrene.

At der kom så mange tyskere til Øm, skyldes i første omgang dr. Holzapfel fra Würzburg, der har agiteret stærkt blandt unge tyske katolikker for at få dem til at rejse til Danmark.

— Der er under alle arbejdslejrene til sammen udført for en kvart million arbejde, hvis det skulle måles op i betalte arbejdstimer, oplyser Carlo Hammann. Og inden vi bliver helt færdige vil beløbet blive større. Af kontante midler mangler vi vel omkring 100.000 kr., som vi håber at få ind ved indsamlinger, så De må gerne i Ugebladet minde læserne om vort gironummer.

De unge katolikker, der har bygget kirken var ikke alle håndværkere, de fleste var studenter, og for dem alle har det hårde byggearbejde været en kæmpeindsats. Arbejdsdagen har ofte været på både 12 og 14 timer.

Men mest bemærkelsesværdig er måske den 19-årige Giesbert Wolf fra Amberg, der første gang kom til Øm i foråret 1961, på foranledning af dr. Holzapfel og arbejdede på kirken i omtrent tre uger. Det var hele sommerferien, der gik til det, men alligevel bød han sig fri til efterårets arbejdslejr og tog atter til

Birgittas kloster

Til den iøvrigt fortræffelige lille artikel (10. nov. 1961) om Vadstena kloster vil jeg gerne have lov til at komme med et par anmærkninger.

Som genboer til vort eget gamle kloster har vi moderne birgittinere haft lejlighed til at følge udgravningerne i detaljer. Vi har grund til at glæde os og være taknemmelige for den pietetsfølelse og videnskabelige dygtighed, hvormed restaureringsarbejdet bliver udført. Det er ikke »myndighederne«, som står for dette arbejde, men derimod en privat forening, »Birgittastiftelsen«, der har sat sig til mål at værne om Birgitta-mindet i Sverige. Udgravningerne ledes af den fremragende arkæolog og rekonstruktør, antikvarie Iwar Andersson.

Reddet bliver Vadstena kloster ganske sikkert (med mindre da nogen går hen og taber en bombe i det) — og det bliver forskånet for at falde i ruiner netop

gennem anlægningen af centralvarme og andre forsigtige moderniseringer. De største problemer er af økonomisk art.

Den såkaldte hypokauten er i det 15. årh. ultramoderne opvarmningsindretning, har ikke været brugt til opvarmning af et kornmagasin, men derimod af en sal, som formodentlig har været nonnernes vinterrefektorium. Men det er rigtigt at klosterbygningerne en overgang (naturligvis efter reformationen) har været anvendt til kornmagasin.

Udtrykket »Birgittas celle« beror på en lille misforståelse. Den svenske benævnelse er »Birgittas bönkammare« — altså snarere »bedekammer«. Professor Andreas Lindblom siger i sit nylig udkomne lille skrift »Johan III och Vadstena Nunnekoster« (side 15. III) angående dette kammer:

»Utbyggnaden är troligen från samma tid som konungapalatset, låt vara att själva rummet såväl i samband med dormitoriebygget som under Johan III:s restaurering undergått åtskilliga förändringar med avseende på golvets läge m.m. Möjligheten att kammaren i en äldre gestaltning begagnats av Birgitta är sålunda ej utesluten.«

Sr. M. Birgitta, O.Ss.S.

Øm-byggefondens girokonto, som modtager bidrag til byggeriets fuldendelse, har nr. 10256 og adresse: Ndr. Strandvej 45, Ris-skov.

Hvad er mennesket værd uden Gud?

De unge arbejderes internationale kongres

Petropolis, Brasilien (NC) Unge Kristne Arbejdere fra 85 forskellige lande har enstemmigt krævet, at der udarbejdes en verdensomfattende oversigt over de arbejdsbetingelser, der bydes unge arbejdere, og besluttede at udfærdige et internationalt program, der kan danne grundlaget for en faglig uddannelse til de unge arbejdere.

Der var kommet 350 delegerede til de Unge Kristne Arbejderes 2. internationale kongres i Petropolis i dagene 2.—11. november. De har ikke holdt en tilsvarende kongres, siden de første gang samledes i Rom i 1957. Den 80-årige mgr. *Joseph Cardijn*, som er bevægelsens stifter, var kongressens præsident.

Som indledning til kongressen læste ærkebiskoppen af Rio de Janeiro, kardinal *Jaime de Barros Camara* en messe, hvor de forskellige delegationer hver for sig bad messen på deres eget sprog.

Kongressens officielle åbning foretoges af den afgående formand *Romeo Maione* i overværelse af højtstående embedsmænd fra både kirke og stat. Den apostoliske nuntius i Brasilien, ærkebiskop *Armando Lombardi*, oplæste et brev, der på pavens vegne var sendt til kongressens åbning, og hvori det blandt andet hed: »Der er ingen tvivl om, at denne kongres vil føre til ny fremgang for apostolatet og styrke fællesskabet mellem unge arbejdere af alle racer og farver i Kristi mystiske Legeme.«

Tiden kræver heroisme

Romeo Maione trak i sin hovedtale linierne op for Unge Kristne Arbejderes program. »Kongressens vigtigste opgave er at forsøge at løse den arbejdende ungdoms problemer«, sagde Maione, »men samtidig må vi gøre os klart, at de unge arbejderes problemer hører til i en sammenhæng af større problemer, som for tiden hærger jorden... Vor tid kræver heroiske dyder. Menneskene hungrer efter fred, og velsignede er de, der stifter fred, for de skal kaldes Guds børn.«

Maione omtalte sådanne aktuelle problemer som befolkningstilvæksten, omvæltningerne i forbindelse med koloniernes overgang til selvstyre, udvandringerne, børnenes opdragelse og familielivets opløsning. Som det største problem

af alle nævnedes han religionens stadigt aftagende indflydelse på samfundet:

»Når de religiøse værdier først begynder at vakle, vakler også respekten for mennesket som person. Hvad er mennesket uden Gud? Uden Gud er humanismen en løgn: Hvad er mennesket værd? Hvorfor skal man respektere det? Det er en glat vejbane, som endnu engang vil føre lige ud i forvirring og kaos, så verden bliver til en jungle, hvor de stærke behandler de svage, som de har lyst til.«

Maione krævede, at der skulle oprettes en ny bredt anlagt og realistisk samfundsorden. Han sagde: »Der er få mennesker, hvis der overhovedet er nogen, der kan forudsige, hvordan verden vil blive bygget op i fremtiden. Hvis vi er ydmyge, må vi alle sammen indrømme, at vi er ude af stand til at sige noget om, hvilken indflydelse fremtidens videnskabelige opfindelser vil få på samfundets struktur.«

Han hævdede, at der må fremstå en ny samfundsorden, baseret på menneskehedens bredere lag, af det anarki, der nu hersker over hele verden. Når de befolkningslag, der hidtil har regeret, nu er i forfald, sagde han, skyldes det, at de har nægtet at tilpasse sig eller har vist sig ude af stand til at tilpasse sig til den opgave at skabe en ny og retfærdig verden.

Foruden at kræve en oversigt over de unge arbejderes arbejdsbetingelser verden over og et internationalt program for deres uddannelse forlangte kongressen også, at der skulle udarbejdes et internationalt hjælpeprogram, således at de Unge Kristne Arbejdergrupper til stadighed kunne hjælpe hinanden indbyrdes. Den tilskyndede U.K.A. til at gøre en aktiv indsats for arbejderne både i de forskellige lande og i forhold til forskellige internationale organisationer som for eksempel den Internationale Arbejder-

organisation, UNESCO, De forenede Nationers økonomiske og sociale Råd og forskellige andre afdelinger under FN.

Desuden enedes man på kongressen om at udsende to opråb, som går ud på:

— At alle mennesker af god vilje skal »tage del i de unge arbejderes anstrengelser for at skabe en mere retfærdig og mere menneskelig verden ved at stille sig i samfundets tjeneste og undgå enhver form for individualisme«.

— At landenes regeringer og de internationale organisationer »sammen skal kappes om« at skabe fred i verden og »udføre deres hverv ved at fuldbyrde folkets brændende ønsker og ved at fremme respekten for mennesket som person.«

En trussel som bestemt bør afvises

London (NC) Den katolske kirke i Ghana er blevet advaret om, at den enten aktivt må støtte det regerende folkeparti i Ghana eller se i øjnene, at den vil blive drevet ud af landet.

Ghana Evening News, som er regeringspartiets organ, har i en lederartikel bragt følgende henvendelse til de katolske præster: »Den eneste måde, på hvilken I kan sikre, at jeres Kirke altid vil få lov at blive her i landet, er at danne grupper af partiet inden for den katolske kirke.«

Bladet skriver, at det ville være »upatriotisk af Kirken, hvis den prøvede at forhindre, at der blev dannet afdelinger af partiet blandt katolikkerne. En sådan handling ville være farlig for Kirken, siger bladet!

Fleere dagblade har omtalt mgr. *Bruno Heims* udnævnelse til apostolisk delegat for Skandinavien og udnævnelsen til titulær ærkebiskop. Man har dog forstået meddelelsen således, at det drejede sig om oprettelsen af et skandinavisk ærkebispedømme; men i virkeligheden er det jo mgr. Heims opgave som delegat at repræsentere Vatikanet over for de stedlige myndigheder, og der pålægges ham ikke dermed ansvar som ærkebiskop.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi-
og
plasticvarer
til hospitaler
og
sygehuse

LÆST og HØRT

ved E. D.

Ambassadør Eyvind Bartels radiotransmitterede tale i den københavnske studenterforening om de kulturelle konsekvenser af Fællesmarkedet (dagen derpå bragt som kronik i Politiken), har i dette blad affødt en kronikdebat, som nok er værd at følge. Bartels synes at have irriteret mange, dels fordi han har sat spørgsmålstejn ved Danmarks bidrag til den fælles europæiske »kultur-pulje«, men måske navnlig fordi han ikke har anskuet katolicismen som noget blot og bart negativt.

★

Blandt dem, der i den anledning taler ham strengeligen til, er den marxistisk-leninistisk skolede litteraturprofessor Sven Møller Kristensen.

Denne mener, at Bartels kronik er »skrevet på uklare begreber, med det ukendskab og den nedladende overlegenhed små lande er vant til fra de større, og med det stænk af katolicisme, som nok kan gøre forstemt«... »Det forekommer mig, at der mellem linierne i Eyvind Bartels kronik ligger en tro på katolicismens overlegenhed i nutidens åndelige krise«. Professoren tilføjer, at selv om det ikke skulle være tilfældet, så er det her, den største fare ligger:

»Ikke for, at Rom skulle generobre den danske folkekirke — det er såmænd ikke sandsynligt — men for, at den politik og navnlig den udenrigspolitik, som Fællesmarkedet skal drive, bliver katolsk dirigeret, d.v.s. med front imod alt hvad der hedder socialisme (og socialdemokrati?) både ude og hjemme. Hvis katolicismen skulle blive ophøjet til den samlende idé, som Vesten savner, så er spillet gående, så er modsætninger-

ne i verden trukket op til uforsonlighed, og så vil vi se en yderligere stivnen af blokpolitikken, en forøgelse af spændingen, mistilliden, og dogmatismen både i Øst og Vest — til skade for menneskene på begge sider.«

★

Det usynlige lighedstegn, professor Møller Kristensen synes at sætte mellem socialisme og kommunisme kan ikke anerkendes på dansk grund. Hvis professoren ville gøre sig den ulejlighed at ofre de pavelige sociale rundskrivelser en smule opmærksomhed, ville han i dem genfinde mange af de tanker, der ligger til grund for de vesteuropæiske arbejderpartier. Mellem katolicismen og den doktrinære kommunisme, der i hele sin ånd og praksis er kristendomsfjendtlig, er og vil der altid være en afgrund.

Professor Møller Kristensen ville tjene diskussionen ved ikke at camouflere begreberne, men holde klar afstand mellem skægget og det noksagte.

★

Forleden var der »forældreuge« i en (københavnsk?) skoles 6. klasse. Fru Edith Christensen skriver i et brev til dagbladet Aktuelt, at hun var den eneste af forældrene, der var kommet, men hun fortrød sandelig ikke:

»Børnene læste Henrik Hertz' herlige »Skriftemålet« om »Pater Josef, lån mig øre«.

Her var en god anledning til belysning af forskellige religionsretninger, og versene og tegningen blev da også analyseret af læreren og hele klassen.

Det var spændende at drøfte digtet om den arme synder og den komiske strenge pater, der bliver helt kolerisk, da det viser sig, at det er fra ham selv, der er stjålet en fed kapun. Det kan han ikke bære over med, alt det andet kan synderen klare med vokslæs og nogle Ave Mariaer.«

Skal vi ikke vogte os for den slags

Månedens
annoncetillæg

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Fødeklinikken

Skottegaarden Fru Svanstrup
Kastrup. Tlf. 50 39 01

Smukke lyse en-, to- og tre-
sengs- samt fællestuer.
Også ambulansfødsel.

**EMANUEL JENSEN &
H. SCHUMACHER**

Murer- og
Entreprenørforretning A/S

Godthåbsvænget 4, København F
Telefon C. 968

Chr. Hansens kødudsalg
København F

Telefon Eva 6465 - 6466

Gl. Kongevej 163

MED
REJSEVALUTA
FRA
**DEN DANSKE
LANDMANDSBANK**

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

katolicisme i Danmark, spørger Edith Christensen.

★

Hertil svarer bladet, at det vist ville være noget unfair overfor moderne katolikker at bruge Hertz' festlige dialog (skrevet omkring 1830) som grundlag for en diskussion om indførelsen af katolicismen i Danmark under et kommende fællesmarked. Selv om digtet er aldrig så dejligt og falder så mundret.

Man ville, tilføjes det parentetisk, måske med lige så stor ret kunne bruge et nutidig politisk vise — for eksempel, »Hvorfor f . . . . sidder Krag i Nøv Ørken dag i dag . . .« — som grundlag for en diskussion om Socialdemokratiet.

★

Tjah, det er altså, hvad danske skolebørn endnu i 1961 får af »viden« om den katolske kirkes skriftemålspraksis. Selv med fare for at blive udhængt som snerpet, kan vi ikke tilbageholde dette spørgsmål til Dansk lærerforening:

— Betyder lærernes metodefrihed, at der er fuld frihed til at bruge selv det mest tendentiøse sludder i undervisningen — blot fordi det er sat på vers?

Pasternaks Zivago

Boris Pasternak: Doktor Zivago.
Gyldendals Tranebøger.
593 sider, kr. 7,75.

Vi erindrer den harme, det officielle Rusland gav udtryk for, da det kom for en dag, at en italiensk forlægger ville udgive den store russiske digter Pasternaks mægtige roman »Doktor Zivago«, som ganske simpelt var blevet vraget af de statsdrevne forlag hjemme. Det er da heller ikke noget glansbillede af den russiske revolution og det kommunistiske Rusland, romanen giver, men på den anden side ligner det billede, bogen giver af digterens fædreland og atmosfæren der, også langt fra det, en umådeholden russerskræk kan fremmane i modtagelige sind.

De centrale begreber i »Dr. Zivago« er kristendom og individualisme, og det er jo ikke ting, der ligefrem grænser op til den retroende kommunisme; men romanen bekræfter dog, at tankerne kan trives op ad Kremls mure, selv om de høje embedsmænd dér lader til at skamme sig over det. Så burde de også skamme sig over at være landsmænd til Dostojefski, der, trods en umenneskelig behandling fra Czar-vældets side, livet igennem var loyal overfor »det gamle, hellige Rusland«.

»Dr. Zivago«, der nu er udkommet som billigbog, er en bred historisk roman af klassiske skole, og på samme tid en moderne, selvstændig og stor digters personlige bekendelse; bogen er så langt fra traditionel i ordets kedelige betydning. Den griber i endnu højere grad,

HARTMANN
Musik
Godthåbsvej 132 - København F
Alt til Foto og Smalfilm
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

Kunderne siger:
DEJLIGE MØBLER, en venlig ekspedition — og ikke dyr.
Anders Svendsen
Ndr. Frihavnsgade 13,
København Ø . Tlf. C. 8146
Ugebladets læsere har 10 % rabat på tæppe- og gardinstoffer.

Kaj F. Fjording
Murermester
Christiansholmsvej 2 A.
Klampenborg.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

Det levende Lys

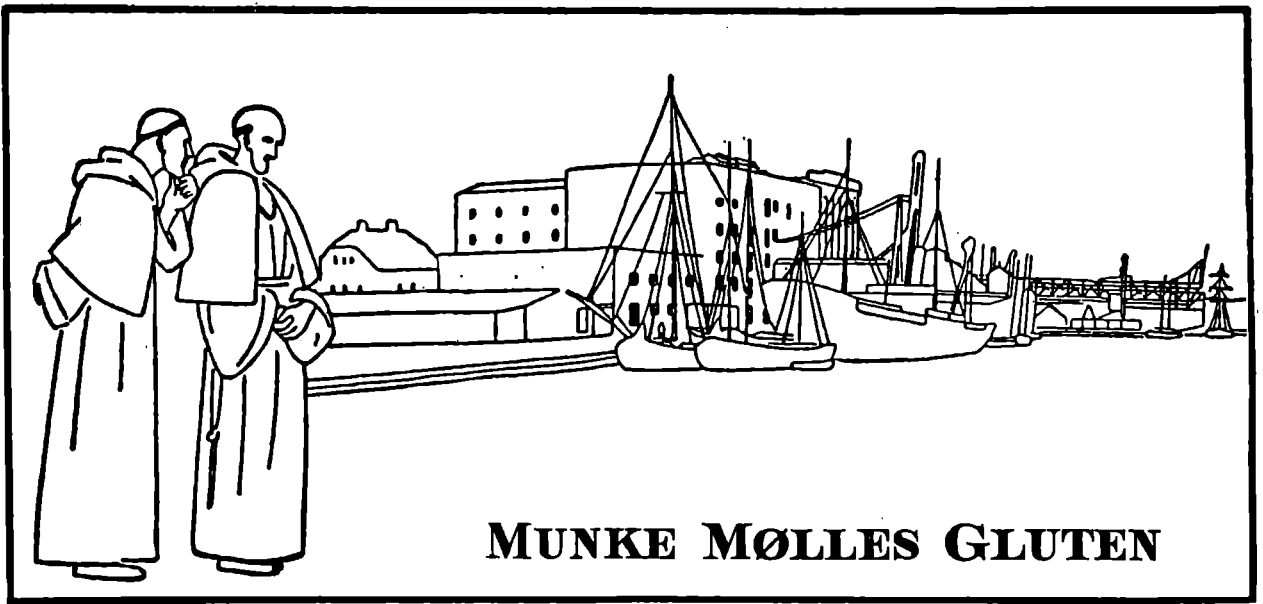

ALTERLYS
i alle størrelser
og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art
ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. ½
K. K. L. Simansen's etfl.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

MUNKE MØLLES GLUTEN

Fyn

Børge Christiansen

Slagtermester

Skövvang 23 - Tlf. 3026
Svendborg

NIELS MADSENS MASKINSNEDKERI

Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

SVENDBORG LIGKISTEMAGASIN

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH

KAFFE - VIN - KONSERVES
Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg
Telefoner: 1410 og 172

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7 . Svendborg
Tlf. 2021

Afdeling i København:
Nygaardsvej 6, Ø . Tlf. 29 16 88
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

nu hvor man læser den anden gang og har fået den megen blæst om den på afstand.

Moderne oversættere af russisk litteratur er uhyre hensynsfulde overfor den russiske grundtekst; når de f. eks. skal gengive person- og stednavne bruger de ikke den gode gammeldags bogstavering, men lydskrift med de mest mærkværdige apostroffer og kruseduller, så man ustandselig skal kikke foran i bogen. Det letter ikke tilegnelsen for os halv-studerede røvere.

H. K.

Lutherske kirker

Selv om tal er tørre, kan følgende opstilling godt give anledning til eftertanke for en folkekirkedansker skriver Kristeligt Pressebureau. De to talrækker angiver dels kirkernes medlemstal, dels procenten i forhold til den samlede befolkning i landet. Til sammenligning tjener, at de skandinaviske folkekirker udgør ca. 95 pct af befolkningerne.

Polen	125.000 medl.	0,4%
Czekoslov. (2 kirker)	453.000 medl.	3,4%
Ungarn	433.000 medl.	4,4%
Rumænien (2 kirker)	215.000 medl.	1,2%
Jugoslavien (4 kirker)	92.800 medl.	0,5%
Østrig	394.000 medl.	5,6%
Holland	60.000 medl.	0,6%
Frankrig (2 kirker)	282.000 medl.	0,6%

Endnu mindre lutherske kirker og menigheder findes i Italien (6.000), Storbritannien (900), Schweiz (5.000) og Luxembourg (5.400), og endvidere er der polske, lettiske og estiske eksilmienigheder i de vesteuropæiske lande med ialt omkring 162.000 medlemmer.

Alt i alt har de lutherske mindretalskirker i Europa omkring 2 millioner medlemmer. I tallet er ikke medregnet de lutherske kirker og menigheder i Sovjetunionen, hvorfra tallene er meget usikre. Mens Estland og Letland endnu var selvstændige, tilhørte det overvejende flertal af befolkningen den lutherske kirke, ligesom der var flere millioner lutheranere i Rusland.

Malermestre

L. LARSEN & SØN

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 1016

1. kl. kød, pålæg og bestekød

SOPHUS LARSEN & SØN

Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

TIL BYEN

FRABYEN

-i byen

smut ind i

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 12 27 75

Aarhus

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frukt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP
aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57

Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg - salater

ERIK CARLSEN
Sdr. Ringgade 3, Aarhus
Telefon 4 33 85
KAI CARLSEN
Sønderborggade 9, Aarhus
Telefon 4 31 11
HENRY CARLSEN
Sdr. Ringgade 61, Aarhus
Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

**Købmands- og
Haandværkerbanken,**
Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:
Aarhus hovedbanegård, tlf. 2 40 8
Vekselkontor ibanegårdshallen. 8

Langenæs afd.:

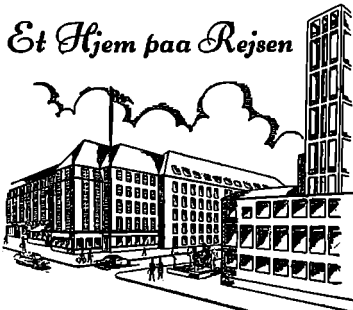
Skanderborgvej 16, tlf. 4 55 22

MEJERIET JESTEBØ

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus

Missionshotellet ANSGAR

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Aarhus
Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus
(lige ved katolsk kirke)
Specialist i båndopt. og
long playing

Svend Erik Laursen

Gas - Vand - Varme

Tordenskjoldsgade 23, Aarhus
Telefon (061) 6 89 31

Invalide nonner

For tredive år siden grundlagde moder Maria Dolorosa med en kapital svarende til omkring otte kr. ordenen »Søstre af den korsfæstede Jesus«, som udelukkende optager invalider. Søstre, der tilhører alle verdens nationer, og som lider af de mest forskelligartede former for invaliditet, arbejder så flittigt, at mange mennesker med et bedre helbred kunne misunde dem.

En sengeliggende søster underviser i broderi. Andre, der sidder i rullestol, udfører køkkenarbejde eller skriver på maskine. En blind hjælper en lam på klædningen. En gruppe arbejder under en japansk søsters ledelse med kræftforskning for på denne måde at hjælpe deres lidende medmennesker. Alle forsøger de at glemme deres egne lidelser for i stedet at udføre et nyttigt arbejde for andre. Fra ordenens side gør man, hvad man kan, for søstrenes helbred, men det er dem forbudt at diskutere det indbyrdes. Som moder Maria Dolorosa siger med et smil: »Man kan ikke lade dem begynde at skildre deres forskellige operationer, når vi for eksempel har en søster, der er blevet opereret 24 gange!«

SCT. JOSEPH SØSTRENES BASAR i Fredericia. Lodseddel: 1. gevinst nr. 2095. 2. gevinst nr. 2760. 3. gevinst nr. 3902. 4. gevinst nr. 343. 5. gevinst nr. 1453. 6. gevinst nr. 1657. 7. gevinst nr. 4765. 8. gevinst nr. 3106. Hjertelig tak til alle, som ved gaver og bidrag har støttet vor basar.

Sct. Joseph Søstre, Fredericia

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Aarhus

Marius Nielsen & Søn's Eff.

v/ Chr. Fallesen
Vestergade 17, Aarhus
Telefon 2 05 33

**VÆR SMART
SPAR PENGE
KØB**

Suurballe SKO

Tordenskjoldsgade 2 - Tlf. 67561
Aarhus

Det kan svare sig

at annoncere i

Danmarks ældste ugeblad

- et blad der bliver læst

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,

Hauchsvej 8, København V.

Tlf. EVa 2997 (kl. 8 - 10)

Holbæk

AXEL SMITH'S EFTF.

v. Niels Hansen.

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47, Holbæk

Telf. 136

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester

Markedsplads 10,

Holbæk,

Telefon 239

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod smerter fra gigt, ischias og sygdomme som kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65

Leverandør til hospitalet

Film-festival

Wien (NC) Østrigs Internationale Festival for Religiøse Film, som blev afholdt i Wien i dagene 17.—23. november, havde for første gang i sin historie antaget en ikke-kristen film. Festivalens arrangører udtaler, at den indiske film »To øjne, tolv hænder« blev taget med på grund af sit høje etiske værd.

Østrigs Katolske Filmorganisation, der arrangerer festivalen, som i år blev afholdt for syvende gang, har givet den en mellemkirkelig karakter.

Blandt de film, der blev forevist, var en amerikansk luthersk film, der som emne har de kristnes samvittighedskampe i det kommunistisk regerede Østtyskland. Denne film er tidligere blevet prisbelønnet fra katolsk side både i Europa og i Amerika.

Endvidere var der en fransk film om Maria-åbenbaringerne i Lourdes samt en tysk og en østrigsk film. Sverige havde bidraget med »Et spil om en vej, som til Himmelen går«.

Foruden disse spillefilm, blev der vist forskellige kortere dokumentarfilm og kulturelle film. Blandt dem var en portugisisk film »Kristi lidelse« og den østrigske film »Malteserordenens historie«.

Festivalen vil i år uddele to ærespriser, en for den bedste spillefilm og en for den bedste kortfilm.

Nye kontakter

London (NC) Den anglikanske kirkes råd, hvori der er repræsentanter for både biskopper, præster og lægfolk, har tilskyndet til nærmere kontakt med alle kristne kirker, heri indbefattet den katolske.

Det var premierminister Harold Macmillans ældre broder Arthur Macmillan, der den 9. november fik gennemført, at man udvidede den oprindelige resolution, som kun krævede nærmere kontakt med den skotske kirke.

Caritas S. O. S.

Ordenssøstre bag jerntæppet lider stor nød, men man har ikke mistet modet og der er endog tilgang. Søstre mangler beklædning og sko. Kun nye ting kan sendes.

Hvem hjælper? Selv små bidrag løser store opgaver. Caritas København, Brønshøj. Giro. 439 79.

Pater Roos og pastor Søbye om Europa

Ved et møde arrangeret af Den liberale Venstreforening i Kongens Lyngby har universitetslektor dr. phil. H. Roos S.J. og den protestantiske sognepræst i Lyngby, Johs. Søbye, talt om Danmarks forhold til det europæiske fællesskab.

Efter formandens velkomst indledte pastor Søbye, Lyngby, ud fra grundsynet, at »ingen er en ø« — de fjerneste steder er blevet nære, og vi kan ikke unddrage os denne udfordring til vort åndsliv. Jeg tror ikke, som nogle gør det, at Norden er væsensforskellig fra det øvrige Europa, sagde pastor Søbye. Vi har modtaget meget godt sydfra, både den katolske og den protestantiske kirke, ideerne, kunsten og opfindelserne. Men det står fast, at vi udfordres afgørende!

Det er væsentligt, at en udfordring er det samme som en risiko. Det er de vilkår, hvorunder et frit åndsliv eksisterer. Forudsætningen er respekten for den enkelte, også den anderledes tænkende. Vi må forblive europæere uden at miste vort særpræg. Det er som dansk, jeg tænker europæisk!

Indenfor Fællesmarkedet vil den katolske kirke på en anden måde end hidtil blive en udfordring og en risiko for den protestantiske kirke. Mange, som nu er passivt protestantiske, vil blive katolske. Men jeg vil hellere se en troende katolik end en lunken protestant! Da den katolske kirke i Lyngby blev bygget, blev dens klokker stemt efter klokkerne i den gamle protestantiske kirke. Der er ingen mismklang, og de danske katolske præster udfører et uangribeligt arbejde. Men katolicismen er en udfordring til den protestantiske kirke. Kan den ikke klare sig, må den gå under! — hvad jeg dog ikke et øjeblik tror, den vil gøre.

Jeg har en bøn til foreningen, fortsatte pastor Søbye. Gå ud og fortæl Venstre, som vi har set det her, at spørgsmålet om Fællesmarkedet, ja om politik overhovedet, ikke blot er et økonomisk, men også et åndeligt spørgsmål. Hvis landbobefolkningen og Venstre bliver vulgærmaterialistisk, har vort åndsliv tabt. Jeg er ikke ren optimist. Dansk åndsliv er jo faktisk svagt. Men en søgen efter garantier er en parodi på åndelig frihed. Kan vi ikke stå os, må vi gå under. Hellere det end at falde i søvn!

Efter pastor Søbye talte universitetslektor, dr. phil. Heinrich Roos. Jens Otto Krag har udtalt, at »Danmark accepterer uden forbehold Romtraktatens formålsparagraf«. Men i disse paragraffer optræder kultur og åndsliv ikke, oplyste pater Roos. En ting er dog givet: Efter indtrædelsen i Fællesmarkedet vil grænserne ikke mere kunne lukkes. Men vor angst er overdimensioneret. Hvis vi og England indtræder, udgør vi sammen en gavnlig modvægt mod de uønskede kulturindflydelser, vi frygter.

Indflydelsen i Fællesmarkedet er ikke ensidig. Vor kultur er så rodfæstet, selvstændig og sund, at den kan udøve en gavnlig indflydelse på de yngre demokratier sydpå. Vor ombudsmandsinstitution er et forbillede. Vor sociale lovgivning og vort frihedsideal må kunne inspirere liberale kræfter overalt i Europa. Og i højskoletanken har vi noget originalt dansk, som vi kan være stolte af, og som vi kan lære andre.

Ved reformationen gik der et jerntæppe ned mellem Danmark og det øvrige Europa. Men vi skal ikke tro, at der nu står en hær af katolske missionærer parat til at overskride grænsen den dag, vi indtræder i Fællesmarkedet. Vi har præstemangel i den katolske kirke, og man skal ikke vente sig masseomvendelser. Siden århundredeskiftet har antallet af katolikker i Danmark været uændret 26—30.000, og der er ikke grund til at vente en pludselig ændring i dette forhold. Spørgsmålet er i dag ikke katolicisme contra protestantisme. I virkeligheden er alle europæiske lande missionslande. Den stærke kommunisme viser, at det er forkert at kalde selv lande som Frankrig og Italien for katolske. Og hvem vil virkelig for alvor kalde Danmark et kristent land?

Berøring med fremmede kulturer er altid befrugtede. Vi trænger til at blive revet ud af vores »splendid isolation« og slå vinduerne vidt op. Mødet med Fællesmarkedets åndsliv vil være en gavnlig udfordring, som vi må acceptere uden frygt.

Hvornår kommer verdens ende?

Måske har De allerede ladet Dem skræmme af en af disse prædikanter, som går rundt og forkynnder, at jorden skal gå under på en bestemt dato, og som så senere må udskyde det til en anden dag, fordi deres forudsigelser ikke er gået i opfyldelse.

Adventisterne havde således først fastsat verdens ende til 1843, — senere udskød de den først til den 21. marts og derefter til den 23. oktober 1844. Hvad de for øjeblikket har fastsat for en dato, ved jeg ikke.

Jehovas Vidner havde først sagt, at den nye verden ville komme i 1874, men da året var gået, og der ikke havde vist sig noget, udsatte de det til 1914, og nu siger de, at »den nye himmel og den nye jord« med absolut sikkerhed vil komme i 2194.

Evangeliet fortæller os ganske enkelt, at »ingen kender hverken dag eller time«, og videnskabsmændene er af samme mening.

Det eneste, der er sikkert, er, at verden vil forgå en dag.

Hvordan? En videnskabsmand skrev for nylig i en artikel, at man kan opstille tre mulige hypoteser: af sygdom, ved et ulykkestilfælde — eller af alderdom.

Blandt de planeter, der er døde »af en sygdom«, kan nævnes månen, der har mistet de to elementer, som er nødvendige, for at der kan findes liv: vandet og atmosfæren. Planeten Mars, som er »vor søster og nabo«, synes også at befinde sig i en uheldig situation, fordi den har mistet størstedelen af sin atmosfære. På samme måde kunne der brede sig stadig større ørkenområder på vor egen jord...

Tilsyneladende er der ikke lige så stor grund til at frygte døden »ved et ulykkestilfælde«, medmindre det en dag bliver menneskene selv, der foranstalter det, hvad enten det bliver frivilligt eller ufrivilligt.

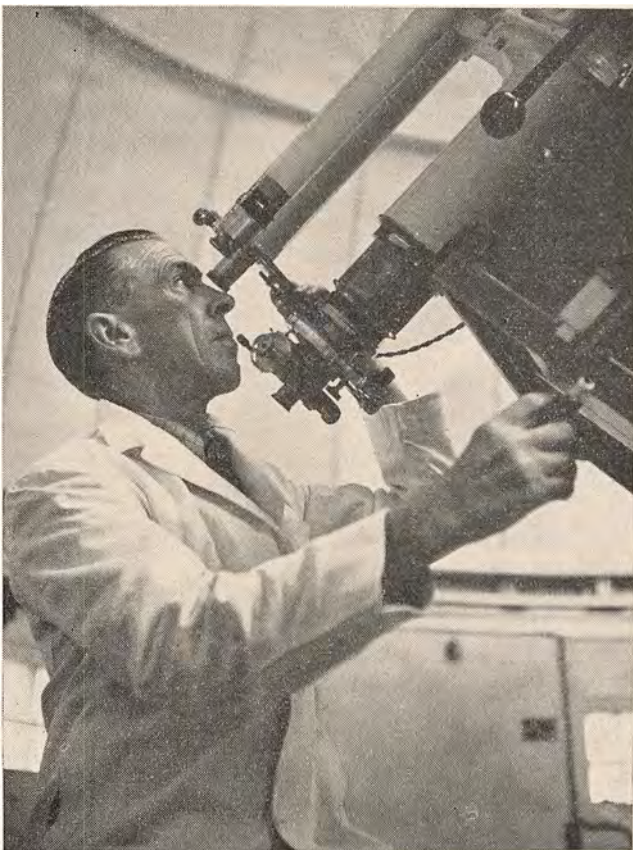
Til trods for ulykkesprofeternes spådomme skulle vi imidlertid ikke have meget at frygte — i hvert fald ikke for hele jordens vedkommende — af selv de værste atombrande i vor tid. Men det sidste ord er endnu ikke sagt med hensyn til de endnu ukendte naturkræfter, som menneskene måske en dag kan komme til at udløse med deres eksperimenter...

Videnskabsmændene mener ikke, vi har meget at frygte fra sammenstød med andre himmellegemer, fiksstjerner eller kometer eller med kometernes haler. Det så man natten mellem den 18. og 19. maj 1910, da den berømte komet Halleys hale blev drevet ud i den anden ende af vort solsystem, og hvor jorden kunne være kommet ind i de giftige gasarter, der danner halen på denne umådelige komet, og som kunne forgifte hele vor atmosfære.

Behøver vi at være bange for, at jorden dør af alderdom, den dag solen mister sin varme? Nej, det er der ingen grund til. Der er snarere grund til at være bange for, at vi bliver brændt ihjel, eftersom solens temperatur — som oprettholdes af brintens »nuklearforbrænding« og dens omdannelse til helium — tilsyneladende er i stadig stigen. Denne temperaturstigning har for jordens vedkommende den virkning, at den bliver en grad varmere for hver million år, der går. Der vil altså gå flere milliarder år, før vi behøver at frygte for, at livet udslukkes på vor planet, og at solen, efter en stor opblussen, langsomt dør hen.

Videnskabsmændene er daglig vidne til, at universer skabes og dør, og de ser hver dag nye stjerner vokse eller blive mindre. Vi bliver imidlertid først klar over disse fænomener lang tid efter, at de har fundet sted, fordi de foregår milliarder af lysår fra jorden.

Vor tro siger os med sikkerhed, at vor verden vil forgå — ingen ved hvornår, og apostlen Peter, som holder sig til en profetisk tradition, giver os den tanke, at det vil ske ved ild. Denne tradition siger os for øvrigt ikke med videnskabelig præcision, hvordan verdens undergang vil komme til at forme sig. I Peters andet brev læser vi: »Himlene skal

Videnskabsmændene er daglig vidne til, at universer skabes og dør.

Vi venter en ny verden.

forgå med brag, og elementerne skal komme i brand og opløses, og jorden og alt menneskeværk på den skal brændes op».

Vor tro forkynder os imidlertid også, at der derefter skal opstå en ny verden, »hvor retfærdighed bor«.

Den hellige Skrift deler endda menneskene op i to kategorier alt efter den holdning, de indtager over for den endelige katastrofe, idet der er nogle, der befinder sig godt hernede i denne uretfærdige verden, og som betragter verdens undergang som en afslutning, mens andre, der tørster efter retfærdighed, betragter den som en fornyelse og som en »ny skabelse«.

»Da nu alt dette går sin opløsning i møde, hvor bør I da ikke vandre i hellig livsførelse og guds frygt, mens I venter og fremskynder Guds dags komme, hvorved himlene skal komme i brand og opløses og elementerne komme i glød og smelte. Men efter hans forjættelse venter vi 'nye himle og en ny jord', hvor retfærdighed bor,« siger Peter (Peters 2. brev, 3,11-13).

En kristen er for øvrigt allerede på en vis måde borger i denne nye verden,

hvis komme Kristus i søndagens evangelium skildrer som et herligt forår.

Vi behøver altså ikke at være bange for verdens ende. Hvis vi er Guds venner, har vi alt at vinde, når vi endelig skal se den nye verden fødes, som Gud har forjættet, og som vil komme på en tid og på en dag, som ingen kender.

J.G.

Ministrantindvielse

For et par år siden blev Sankt Ansgars kirkes ministranter i København organiseret med en præfekt og flere instruktører, således at præsterne blev betydeligt aflastet, og de unge mænd og drengene fik de goder, der er forbundet med et større ansvar. Samtidig gav biskoppen lov til, at der indførtes en »ministrantindvielse« efter et af ham anerkendt ritual. Ideen er ikke ny, viste det sig, da for eksempel Paris ærkebispedømme har noget lignende. Unge teologer modtager de såkaldte »lavere vielser« på deres vej mod præstevielsen, men de har ikke længere den oprindelige, selvstændige betydning: at give en kristen mand en

SØNDAG d. 26.: Sidste søndag efter pinse (s. 755, grøn).

MANDAG d. 27.: Søndagens messe (s. 755, grøn).

TIRSDAG d. 28.: Søndagens messe (s. 755, grøn).

ONSDAG d. 29.: Søndagens messe (s. 755, grøn). Ihukommelse af Saturninus (s. 762).

Eller: Saturninus (s. 762, rød), biskop og martyr. Ihukommelse af søndagens messe (s. 755).

TORS DAG d. 30.: Andreas (s. 766, rød), apostel.

FREDAG d. 1. dec.: Søndagens messe (s. 755, grøn).

LØRDAG d. 2.: Bibiana (s. 770, rød), jomfru og martyr.

SØNDAG d. 3.: 1. søndag i advent (s. 2, violet).

velsignelse til på rette vis at udføre en kirkelig tjeneste uden at være »gejstlig«.

Forudsætningen for at modtage en »ministrantindvielse« og senere en »storumministrantindvielse« er, at den pågældende har været et både praktisk og teoretisk kursus igennem og vist vilje til at tjene ved altret. Man er kommet ind på at meddele indvielsen på kirkeårets sidste søndag og umiddelbart inden en levitmesse, der på højtidelig vis slutter kirkeåret. Det bliver i år *søndag den 26. ds. kl. 10*. Ugebladet omtaler begivenheden, da den har vist sig at være af stor betydning for sognet og muligvis også kan interessere udenogs katolikker.

1. søndag i advent afholdes en vigilie i Sankt Ansgars kirke i København som forberedelse til julen. Vigilien består af katekese, skriftlæsning, sang og fællesbøn. Under det sidste afsnit udstilles det Højhellige og den sakramentale velsignelse meddeles. Vigilien begynder kl. 17 og varer en times tid. Det er nødvendigt at medbringe salmebog.

Den hellige Frans' 3. orden har møde i St. Annæ kirke, Amager, onsdag den 29. november kl. 19.30.

INGENIØR PREBEN WOLF,
Billund,

er efter en svar sygdom død den 10. nov. på Sct. Maria Hospitalet i Vejle, vel forberedt.

R.I.P.

Klitborg i sol og sommer

En fotoreportage
ved søster Francisca
og pater M. Drouzy

- de yngste

- de unge

- de ældre

Katolske Menighedsplejers julemarked i Stenosgade i København på søndag fremskaffer blandt andet midler til den fortsatte drift af Klitborg.

Nonner i cardigan og ankelsocker

Det er mærkeligt — samtidig med, at de kontemplative ordener, helt afsondret fra verden udenom, i de seneste år har spillet en stadig større rolle indenfor Kirken, spirer nye, helt udadvendte frem, så frodigt som tusindfryd i en sommereng. Pater van Stratens byggeorden er kun en af mange, men måske en af dem, man har lagt mest mærke til, fordi det er påfaldende at se munke forlade deres celler og vandre ud med hammer og søm for at skaffe nogle af de hjemløse millioner tag over hovedet. »Jesu små søstre«, som lever og arbejder i verdslige job blandt de fattige under snart alle himmelstrøg i en næsten civilt udseende ordensdragt, er også at finde på danske arbejdspladser. Et af Italiens nyeste og mest udbredte kvindeblade redigeres af en nygrundet kvindelig orden af journalistisk begavede søstre, Sankt Pauls-søstrene. Og her fortæller fru Grete Borre, Kgs. Lyngby, om sit møde i sommer med endnu en ny-grundet, meget udadvendt orden: Dominikanerinderne af Vor tjenende frue.

— Ideen stammer fra Frankrig og er endnu ikke fyldt tredive år. Den opstod blandt franske dominikanerinder, som fik øje på det frugtbare i at lade ordenslivet træde direkte ud i den håndfaste hverdag som en aktuel tilvækst til det traditionelle klosterliv. Da den tyske dominikanerinde, søster Barbara Jager havde virket i Frankrig i fire år, fik hun lov at omplante ideen og startede det første lille ordenssamfund i Tyskland. Dets medlemmer er overhovedet ikke bundet til anden form for ordensdragt, end at de forpligter sig til at se tækelige ud. Man kan møde dem i blomstret sommerkjole, cardigantrøje og ankelsocker. De bor sammen, men arbejder rundt om i mange slags socialt betonedede job: som sygeplejersker, lærerinder, socialrådgivere o.s.v. Lønnen går i en fælles pulje — de er fælles om alt lige til vinterstrømperne — og aflægger de evige løfter ligesom andre ordens-

søstre.

Den gren af ordenen, jeg besøgte, havde foreløbigt husly i nogle lånte rum på et slot i nærheden af Düsseldorf, tilhørende en velhavende tysk katolik. Men intet udadtil røbede, at her var et konvent for fjorten søstre, som delte deres tid ligeligt mellem hverdagsjob og kontemplativt klosterliv i en stadig kæde af bøn og arbejde.

Da jeg første dag deltog i den messe klokken 5.45, som indledede søstrenes dag, følte jeg mig næsten mere kongelig end kongen — jeg havde højtideligt iført mig sort bluse og kirkeslør, men søstrene kom i deres arbejdsdragt, en i sygeplejerskeuniform, en i spadseredragt, en med et stort forklæde. Flere måtte gå, før Landes efter messen var bedt til ende, for at passe deres mødetider. Men — som priorinden udtrykte sig — de andre beder færdig for dem, og arbejdet er også en bøn!

I klosteret ser man helst, at de, der vil indtræde i ordenen, gør deres verdslige uddannelse færdig først, og hvis de ikke er nået så vidt, forpligter de sig til at fuldende den, efter at de er trådt ind. Efter ca. et halvt års postulamtid har de et års noviciat. Mellem søstrene var min tyske veninde, en tidligere modetegner. Hun havde tjent gode penge og været vant til at købe dyrt — det gjorde indtryk at se hende efter kolbøtten, i beskeden cardigan og lånte sandaler. I det hele taget gjorde denne form for

Schloss Heltorfs søde unge gæste-søster

ordensliv et dybt indtryk på mig, den forekom mig opmuntrende — et udtryk for Kirkens akualitetssans overfor den flimrende situation, vi befinder os i verden over.

Moder Barbaras dominikanerinder har foreløbig udvidet deres virksomhed til tre huse i Frankrig, to i Mexico og et i Tyskland. Desuden er to på nippet til at starte i Frankrig og endnu et i Tyskland. Ordenen har 57 medlemmer i dag. Men der er grøde i den, så tallet vil sikkert hurtigt være antikeret.

Biskoppen af Fort Rousset i Kongo, Vermille, der er 58 år gammel, har for nylig opnået flyvercertifikat, og kan således nu tilbagelægge de lange strækninger mellem de forskellige dele af sit bispedømme i sin egen flyvemaskine, som han har givet navnet »Johannes XXIII«.

Biskoppen bestemte sig til at lære at flyve, for at hans tidligere pilot, som var en af missionens præster, kunne vende tilbage til missionsarbejdet.

Katolsk Arbejderaktion og Unge Katolske arbejdere

indbyder alle katolske såvel som ikke-katolske arbejdere til retræte-weekend på Aasebakken lørdag-søndag den 2.-3. december.

Retræteleder: pater van Schaik S.J. Pris excl. rejsen kr. 13,00. Tilmelding inden 25. november til John Sørensen, Ahorgade 16, København N., tlf. Luna 5703.

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

BOGBANKEN

K. V. Bloch

Skolernes mellemed ved udveksling af skolebøger og indbindingscentral

Fiolstræde 34 - København K
BYen 2462 - 6566 - 7804

ROM-ASSISI-(RAVENNA) 1962
30. april-19. maj Ravenna-Rom-Assisi, 20 dage .... kr. 1.000
29. juni-21. juli Ravenna-Rom-Assisi, 23 dage .... kr. 1.100
1. oktober-19. oktober Rom-Assisi 19 dage..... kr. 900
Program fra revisor Schwartz, Øster Farimagsgade 18, Øbro 4642 x eller fra lederen, pastor d'Auchamp, Aakirkeby, tlf. 462.

Alfred Mougard

Entreprenør - Murermester

Telefon Aarhus 4 20 23 - 3 23 91

Socialrådgiver, fru Aase Jørgensen gør opmærksom på, at hun ikke — som det blev nævnt i interviewet med hende i forrige nummer af Ugebladet — er formand for Katolske Menighedsplejer, men lederen af det daglige arbejde indenfor menighedsplejerne. Formanden er landsretssagfører Garth-Grüner.

Bruxelles (NC) De unge kristne arbejders bevægelse virker nu i 30 afrikanske nationer, meddeler dens stifter, mgr. Joseph Cardijn.

Pavens taler

Vatikanstaden (NC) *Pave Johannes XXIII prædikener og taler er nu blevet udsendt i et bind på 917 sider, som dels indeholder den fuldstændige tekst til pavens officielle taler, resumeer af andre og endelig uddrag af hans mere uformelle taler ved offentlige audienser i tiden fra den 28. oktober 1959 til den 28. oktober 1960. Et tillæg indeholder pavens rundskrivelser, forskellige breve og andre dokumenter.*

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Peder Vup

Peder Vup stod og hoppede på et vindue, der var på nabovens skurtag. Pludselig gik vinduet i stykker, og legekammeraterne løb ind og råbte det til hans mor, men mens de hentede nøglen til skuret hos naboen, kom Peder Vups hoved pludselig op gennem vinduet, »for«, som han siden fortalte, »der stod en rød sofa« han faldt ned på, »og så stod der et par ski, som han kravlede opad«, og han skar sig ikke spor.

Naboen sagde: »Sikke et held, jeg havde været så doven ikke at kitte vinduet, så hele ruden røg med, ellers hav-

de der siddet glaskår i siderne og skåret ham.« Peder Vup danser ikke mere på vinduer siden den dag.

Får De Deres ugeblad om fredagen

Alle reklamationer angående bladets forsendelse bedes venligst rettet til *postvæsenet* og ikke til ekspeditionen eller redaktionen. Bladet afleveres efter aftale med avispostkontoret torsdag eftermiddag og kan være alle abonnenter i hænde om fredagen.

Holger Dall

Malermester

Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Husk at besøge
Menighedsplejernes
bazar i Stenosgade
søndag den 26. ds.

Kl. 15 optræder skuespillerne
Susse Wold og Erik Mørk

Ernst Grell & Co.

aut. *elektroinstallatører*
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Huntigeren

En ung kvinde, enke efter en rig købmand, flygter i slutningen af krigen fra Rom med sin 13-årige datter, der er hendes ét og alt, for at finde fred på landet. Men krigens rædsler følger dem overalt. Tyske soldater, utryghed, nød og fattigdom når også til landsbyen og har adskillelse og død i sit følge. Cesira og hendes datter søger atter mod Rom, men udsættes på vejen for den værste oplevelse, en hærske afrikanske soldater, der som vilde dyr kaster sig over dem begge. Det synes, som om alt er knust efter dette, men moderens vilje til at holde ud sejrer, og pigebarnet når igennem sin letforståelige krise af hårdkogt galskab og bliver barn igen.

Trods den voldsomme dramatik både i ydre og indre handling er man ikke for alvor fængslet af filmen. Årsagen synes at ligge to steder. For det første virker filmens sprog og tone lidt trættende, fordi den er så kendt. Vittorio de Sicas hverdagsrealisme, som i sin begyndelse måtte vække betagelse og beundring ved sin måde at skildre mennesker på, har ligesom ikke mere at give.

Men filmens manglende styrke ligger også i, at Sophia Loren ikke har drama i sig til at klare moderens krævede rolle. Det er rigtigt, at hun her næsten helt giver afkald på at spille på sine ydre fortrin, men desværre har hun ikke nok at sætte i stedet. Der er mere hysteri end temperament i hendes voldsomme scener, og hendes udtryk for vrede eller munterhed, sorg eller glæde er noget stereotype og ikke ganske overbevisende.

Måske er det også et spørgsmål om smag. Sværmer man for det italienske, vil man måske finde mange gode glimt både i Cesiras personlighed og i skildringen af det italienske landskab og dets befolkning.

Forbudt for børn.

Bo.

Den hvide hingst er en rigtig drengefilm, og det er med oprigtig glæde, vi anbefaler den.

Det er ikke fordi, den er uden lyde — skuespilpræstationerne hæver sig således sjældent over den gængse folkekomediestil, men det meste af tiden er man fuldt optaget af at følge 12-årige, hestetossed Ole og hans kamp for at redde en pragtfuld, uregerlig hest fra slagtning. Her ved indblandes han i to ungdomsforbryderes flugt fra politiet, og det er frygteligt spændende altsammen.

Men det er den hvide hingst, som er filmens kup. For dens skyld, og for de vidunderlige optagelser af dens og Oles ridt igennem særprægede danske landskaber skulle forældre se filmen sammen med deres børn.

De ville så også få lejlighed til at pille ved nogle af manuskriptets uheldige sider. Det er f. eks. ikke godt, at en stedfar fremstilles som hjerteløs, fordi han bliver gal over, at sønnen har ødelagt en sulky på traverbanen. Men det er trods alt fejl, der er til at tage og føle på. Tilbage står, at man har lavet en både spændende og smuk film uden skelen til det sødladne, en film voksne kan se uden hverken at være eller blive infantile.

Stig Wilner Hansen, der spiller Ole, er en herlig knægt med lange, tynde ben, præcis som et føl. Han overbeviser os om, at han kan ride, og at han elsker heste, og mere forventes ikke af ham. Man er dybt taknemmelig over, at han ikke pludselig bryder ud i sang som en anden Lille-Per!

Ai.

En kvinde er en kvinde

En kvinde ønsker at få et barn. Den mand, hun elsker, vil ikke give hende det, og hun er parat til at henvende sig til en anden. Over

dette emne lavede Philippe de Broca i sin tid en film fuld af humor og charme, *Parisroser*, men Godard, som ikke syntes om Brocas arbejde, har her taget den samme historie op og behandlet den på sin egen maner.

I virkeligheden betyder emnet ikke noget for ham. Ligesom en balletinstruktør bruger han det kun som påskud, som tema for sine filmiske variationer og for at fremhæve sin heltinde. *En kvinde er en kvinde* er lavet af en instruktør, som søger — og som allerede for en stor del har fundet — det sprog, han vil udtrykke sig i gennem sine film.

Hans første værk *Andeløs* var en aggressiv og bevidst umoralsk film, en udfordring til filmkunstens professionelle. Godard havde i den med vilje krænket alle filmkunstens grundregler både i sin iscenesættelse og i klipningen. Med *En kvinde er en kvinde* gør han et nyt skridt. Farverne spiller denne gang en afgørende rolle. Godard lægger ikke skjul på, at han holder meget af Paul Klee, og hans film virker som et forsøg på at overføre hans yndlingsmalers bildeverden på filmstrimmelen. Iscenesæt-

telsen er som allerede nævnt en koreografi. Anna Karina og hendes to kavalierer spiller i en usædvanlig rytme og tonart en bittersød komedie, som lige så godt kunne have været et bittersødt drama, hvis de ikke alle sammen havde været reduceret til tegn, så de simpelt hen var blevet led i en skrift. Det er nemlig umiddelbart indlysende, at man i denne film hverken skal vente at finde realisme eller psykologisk sandhed. Vi står her over for en film, der ligesom den non-figurative kunst bevæger sig i en verden af former og farver, som den leger med. Den skal blot være et skuespil i renkultur.

Hvis man vil betragte filmen ud fra dette synspunkt, er dens irriterende og ligefrem forargelige historie ikke mere nogen hindring. Man opdager tilmed, at den velsmurte mekanik dækker over masser af godt humør og endog over noget, der ligner ømhed. Her står Godard i direkte modsætning til Chabrol. Det vil nu ikke sige, at hvem som helst skal gå hen og se denne film — langt fra! Men hvis De interesserer Dem for filmens sprog, må De endelig se *En kvinde er en kvinde*. De vil i den finde en af de film fra den sidste tid, der virkelig byder på noget nyt, og som samtidig er udtryk for instruktørens tro på filmens muligheder. *Forbudt for børn.*

M.D.

Protestantiske observatører indbydes til konciliet

Spørgsmålet om ikke-katolske observatørers deltagelse i det kommende Vatikan-koncil synes nu at være afklaret. Biskoppen for den protestantiske, episkopale kirke i Amerika, dr. Arthur Lichtenberger, har efter sit besøg hos Johannes XXIII oplyst, at paven ønsker at invitere repræsentanter for de ikke-katolske kirkesamfund. Det er imidlertid ikke afgjort, hvem man vil invitere, og hvilken form invitationen vil få.

I begyndelsen af november oplyste flere romerske dagblade, at Vatikan-konciliet forberedende hovedkommission havde behandlet sagen og »enstemmigt vedtaget at indbyde observatører for den ikke-katolske kristenhed«, men nogle dage senere betegnede Vatikan-

konciliet pressebureau disse meddelelser som forhastede. Man gjorde opmærksom på, at kommissionens eventuelle forslag måtte betragtes som rådgivende, idet den endelige beslutning skulle træffes af paven. Iøvrigt var det slet ikke muligt endnu at oplyse, under hvilke former

man i givet fald ville indbyde sådanne observatører.

Det blev en protestantisk biskop, som skulle være den første til at underrette pressen om pavens egen stilling til problemet. Dr. Arthur Lichtenberger, som er biskop for de 3½ mill. protestanter i Amerikas episkopale kirke har undervejs til Kirkernes Verdensråds møde i New Delhi mødt Johannes XXIII i en privat audiens.

Biskop Lichtenberger udtalte efter audiensen, at paven og han havde talt om »de kristnes enhed«, og at samtalen havde været »meget hjertelig«. »Selv om vi måtte bruge tolk varede det ikke længe, før vi talte sammen som venner«, fortsatte dr. Lichtenberger. Paven og den protestantiske biskop havde drøftet det kommende Vatikan-koncil, og Johannes XXIII havde da sagt, at en række ikke-katolske observatører ville blive indbudt.

På pressens spørgsmål, om, hvorvidt dr. Lichtenberger selv ville komme til konciliet, svarede han: »Det afhænger af, hvem man indbyder og af indbydelsens form«.

Den amerikanske biskop blev spurgt om sit eget syn på mulighederne for en kristen genforening. Han citerede paven, der havde erklæret, at Vatikan-konciliet først og fremmest skulle beskæftige sig med den katolske kirkes indre anliggender, idet spørgsmålet om kristen enhed kunne tages op efter mødet. Under alle omstændigheder ville vejen mod en genforening af kirkerne blive lang, sagde dr. Lichtenberger.

Den finske malerinde Brigitta Ricksén-Lindholm ses her sammen med pastor Paul d'Auchamp under arbejdet med nye korsvejsstationer til den katolske kirke i Åkirkeby. De udføres i en gammel pompejansk fresco-teknik. På side 2 fortæller vi om hendes opgave i Åkirkeby.

Malerinde på arbejde i Åkirkeby

Hos pastor d'Auchamp i Åkirkeby er der festlige dage for tiden. På en af sine efterhånden navnkundige Italien-togter fornylig standsede pastor d'Auchamp op med sit rejseselskab i Assisi og besøgte birgittinernes konvent og gæstehjem. Her havde den finske malerinde Brigitta Ricksén-Lindholm udført korsvejs-stationerne til det nyindrettede kloster-kapel, og det ejendommelige fresko-arbejde slog ham med sin skønhed, båret af samme enkle fromhed som den, der gennemsyrrer Fra Angelicos kunst. Pastor d'Auchamp kunne ikke skjule, hvor indtaget han var i arbejdet og så i ånden sin kirke hjemme udstyret med denne pryde — så meget mere savnet, som kirken i Åkirkeby ikke har personlig kunst at byde sine sognebørn.

Priorinden, moder Mechtildis så det åbenbart også i ånden — den ærværdige moder trak vejret dybt og sagde:

— Jeg vil forære Dem en af samme slags!

— — —
Chok'et er overstået, rejsen endt. Og den finske kunstnerinde tilbringer nu årets sidste to måneder i den katolske præstegård i Åkirkeby, hvor tavlerne er begyndt at tage form efter fjorten akvarel-skitser, hver en oplevelse for sig. Ad sære, snoede veje genoplives dermed på dansk grund en gammel, glemt fresko-teknik — den samme, som blev brugt i oldtidens Pompeji, og består i, at den støbte gipstavle overmures først med en

kalk- og sandblanding og derefter med et lag marmorstøv. Endnu mens dette er vådt og frisk, males motivet på og brændes dybere i løden med et varmt jern, en metode, der samtidig gør farven utrolig holdbar overfor tidens tand. Brigitta Ricksén lærte den pompejanske fresko-teknik af en gammel finne, der igen havde fået den overleveret af en nu afdød italiensk kunstner, som var emigreret til Finland, og med hendes arbejde vil kirken, gamle pater Zoetmolders bygningsværk få en seværdighed af rang. Kunstnerinden selv — en af de senere års påfaldende mange finske konvertitter — har bl. a. udstillet i Rom, hvor kritikken hævdede hende til skyerne.

En af Brigitta Ricksén-Lindholms skitser til korsvejen

»Hendes billeder vækker en stemning, som i skærsilden«, skrev den bl. a. om hendes religiøse olie-billeder. Om sin konversion fortæller hun:

— Indtil for få år siden havde jeg aldrig været i en katolsk kirke. Den nationale religiøsitet i mit land er gennemgående meget dystert, meget sekt-præget og med en næsten krampagtigt fjendtlig indstilling til alt, hvad der har et katolsk anstrøg. Men netop det sekteriske gjorde det indlysende for mig, at kun én og ikke hundrede kirkelige afskygninger kan gøre krav på at være Kristi kirke — Kirken. Så jeg begyndte at studere kirkehistorie for at orientere mig fra grunden. Det gjorde mig først forbavset og bagefter indigneret: jeg havde kun adgang til ikke-katolske kilder, og de forbigik alle som én tiden fra omkring apostlenes gerninger til ca. 400 år efter. Jeg ledte ihærdigt efter en kilde, der kunne dække dette hul, og da jeg ikke kunne få fat på en katolsk kirkehistorie, henvendte jeg mig til en katolsk præst. Min beslutning om at blive katolik blev yderligere bestyrket, efter at jeg havde læst Luthers skrifter.

— Tilhører De en — isme?

— Jeg prøver kun at udtrykke, hvad der lever i mig, og det er jeg glad for, at jeg har valgt skønt jeg må sande, hvad min landsmand, billedhuggeren Veino Altonen sagde til mig i sin tid: »Der er to udveje for en kunstner: at træde i akademiets fodspor og ofre personligheden — eller bevare personligheden og ofre chancen for at tjene penge!

— Går det ikke ud over inspirationen at skulle udføre den samme korsvej for anden gang?

— Ikke et arbejde med det motiv — oplevelsen er ny hver gang, mit slagsmål med hver enkelt korsvejs-station lige fuldt af nederlag. Jeg regner med, at jeg må slå adskillige tavler i kvas, før jeg er nået frem til fjorten, jeg kan godkende. Og til sidst kommer en helt selvstændig opgave, pastor d'Auchamp har givet mig for denne kirke alene: Gudsmoder med rosenkransen, symbolet for kirkens navn, Rosenkrans-kirken. Det bliver vanskeligt, vanskeligt. Og det bliver dejligt!

Oprejsning for ubehændig tjener

Det var ikke første gang, at den gode Gud var utilfreds med Adams børn, men det var særlig slemt netop nu; de fusede giftigt fyrværkeri af for at skræmme hinanden, de brugte mund og slog i bordet med en sko, halvdelen åd sig fede, og den kulørte halvdel sultede... Det lignede meget lidt det, den gode Gud havde tænkt sig, da han ville have en børneflokk af gode søskende, og han var nær ved ikke at vide sine levende råd.

Først skaber man dem, så giver de sig slangen i vold, så sender man dem til revalidering, hvor de straks slår hinanden ihjel; hjælper man dem ud af vandene, bliver de kry og rotter sig sammen imod mig, så jeg må genne dem fra hinanden og sætte dem til at lære grammatik. Giver man dem et folk at ligne sig efter, så jeg kan komme til at vel-signe dem, falder de over mit eget private folk. Se, hvordan de har behandlet vismænd og profeter — og bedre gik det ikke min egen Søn: ham slog de ihjel, men det vidste jeg råd for.

Da han så prøvede at samle dem i én Kirke, slog de også gang på gang den i stykker og ville alle sammen være paver, og de, der blev i den, ter sig ofte sådan, at Helligånden næsten ikke kan holde sammen på den... Hvad skal man dog gøre for at skabe enhed på den genstridige flok? spurgte den gode Gud sig selv.

Som han nu talte med sin Søn og Helligånden om det, gled der et guddomssmil over ansigtet på Den Gamle af Dage: Lad os prøve at sende dem den mest kluntede tjener, vi har, for det er tit de kluntede, der klarer, hvad de behændige fumler med, og det kunne måske være en oprejsning for ham, hvis han fik held til at udrette noget, der ikke lykkedes for andre!

»Mammon!« kaldte den gode Gud, og frem stod Mammon. »Du ved, at jeg ofte har været utilfreds med din tjeneste; når jeg sendte dig ned til mine børn med penge, generede du dig ikke for at lade dig dyrke, som var du mig selv, og imens sloges de om de penge, jeg sendte dem. Jeg skal ikke gå i enkeltheder med alle de ulykker, du har afstedkommet; i stedet vil jeg give dig en ny opgave: at skabe enhed ved hjælp af penge, hvor du tidligere har skabt splittelse. Religion og Kirke, kunst, videnskab og åndsliv har ikke formået at samle dem til én verden. Nu tager du en god pose af det himmelske guld med og stiller den midt imellem dem (og vil England ikke være med, kan det blive udenfor, til det bliver klogere); så siger du til dem, at hvis de nu kan enes om det eneste, jeg har set dem alle hige efter, nemlig penge, så er der flere, hvor de kommer fra. Kan du denne gang få udrettet, hvad der ikke er lykkedes før, øjner jeg enhed i verden og enhed i troen (og du ved, at det er mit formål med Adams børn!), og så skal du få lov at blive sendt mangan en gang med endnu større gaver, for guldet og sølvet er mit,« (siger Herren).

Og så begav Guds tjener Mammon sig til Adams stridende og stridige børn, kaldte dem sammen og sagde: »Vor Gud, som er én, hvis verden er én, og som vil, at hans Kirke skal være én, har sendt mig for at åbne et fællesmarked for jer, hvor I alle kan købe og sælge uden at strides. Kan I ikke blive enige om alt det andet, så begynd med at tjene hinanden ved at tjene penge!«

Pär Lagerkvist i TV

En af de mest bemærkelsesværdige forestillinger, vi har set i fjersynet overhovedet, er den filmiske gendigtning af Pär Lagerkvist's erindringsbog »Gæst hos virkeligheden« som *Bengt Lagerkvist* har produceret for svensk TV.

Der er nok én og anden, der har sukket over, at man søndag aften havde en svensk forestilling over Nordvisionen, for man kan ikke komme udenom, at sprogvanskeligheder svenskere og danskere imellem nok er større, end fjernsynsfolkene lader til at tro, men udsendelsens form gjorde seernes dårlige anelser til skamme, for det, vi blev præsenteret for, var først og fremmest billedkunst med en dialog, der kun var den allernødvendigste.

I »Gæst hos virkeligheden« oplever vi en lille drengs møde med døden. Han er angst for, at nogen af hans kære skal dø, han beder på sine knæ for, at ingen må dø, og alligevel dør hans kære mormoder fra ham kort tid efter. På den skønneste og mest fremragende vis fortæller billederne om den følsomme drengs indre og ydre oplevelser, og vi forstår til fulde, hvad det er, der gør ham til digter, og hvorfor Lagerkvist livet igennem har kredset om de sidste ting og vaklet mellem tro og vantro.

Drengens forældre er stærkt religiøse, de er milde, men atmosfæren i hjemmet dog noget knugende. Og vi følger den lille Anders (Pär) på en vidunderlig jernbanetroljetur gennem det svenske landskab. Målet for rejsen er bedsteforældrenes hjem, den syge mormoder og den gammeldags kristne bedstefader, en af skikkelse næsten profetisk gubbe, der i sin senilitet dog er en stærk personlighed. Ham er det, der ved sit eksempel giver Anders trøst og et håb om kødets opstandelse. Det kan nok være nødvendigt, for efter at Anders har været til begravelsen, som talrige naboer efter stedets skik overværer i svensk stilighed og fromhed, må han også sidde med til bords under gravøllet, hvor snapsen får polituren til at opløses, og hvor det festlige højdepunkt er lagkagen med chokoladekor; i denne skånselsløst afslørende scene har filmens skabere ikke lagt fingrene imellem.

Det var et stykke af stærk realisme og på samme tid var det af en poetisk skønhed. Her var den rette balance, som kendetegner den helt store kunst, som hverken er brutal eller sentimental, men ganske enkelt gribende sandhed.

Helge Kristensen

Pet Sch

I anledning af New Delhi

I den forløbne uge har Kirkernes Verdensråds store forsamling, der repræsenterer flertallet af de 350 millioner ikke-katolske kristne, truffet vigtige beslutninger. Mødet i New Delhi fortsætter, mens disse linier skrives, og det afsluttes i den første uge i december. Fra katolsk side omfattes dette internationale og interkonfessionelle møde, som er det tredje af sin art, med ganske særlig interesse, fordi fem katolske observatører for første gang deltager. De kan ifølge reglerne være med til alle møder og må gerne give deres bidrag til debatten, men kan selvfølgelig ikke deltage i eventuelle afstemninger. Det er deres opgave senere at udarbejde en rapport til Vatikan-konciliets sekretariat for den kristne enhed.

Kirkernes Verdensråds generalsekretær, dr. *Willem A. Visser't*

Hooft, understregede i sin åbningstale, at det nu ikke længere er få, men mange, der oprigtigt arbejder for de kristnes enhed. Han henviste til, at de ortodokse kirkers kongres på Rhodos i september havde beskæftiget sig med enhedsbestræbelserne, der allerede længe havde optaget Kirkernes Verdensråd og igen ville blive drøftet af det kommende Vatikan-koncil. Man kan få det indtryk, at der er tale om en kristen generalmobilisering for at virkeliggøre ønskerne om enhed, sagde han, men det er farligt at skabe forventninger, som indtil videre ikke kan indfries.

Man kan ikke beskylde dr. Visser't *Hooft* for at være lyse-slukker. Han er blot besindig. Han ved, hvad han taler om. Og både katolske og ortodokse talsmænd udtrykker sig på lignende måde. Vejen til enhed kan blive lang, men det er jo et vældigt fremskridt for alle parter, at vi nu er slået ind på den vej.

Det er i den forbindelse værd at gøre opmærksom på, hvad professor *Hans Küng* fra det katolske universitet i Tübingen skriver i sin bog om konciliet og genforeningen. I et kapitel om mulighederne for en genforening af katolikker og protestanter citerer han biskop *Keplers* ord: »Trangen til reform er nedlagt i Kirken fra dens begyndelse«. Eftersom Kirken består af mennesker (d.v.s. syndere) vil den til tidernes ende være en *ecclesia reformanda*... en kirke, der bør reformeres. Den katolske kirke har været og er fortsat en sådan sig-selv-reformerende kirke, selv om den er forblevet tro mod sit væsen og af Kristus er blevet fastholdt til sandheden.

Også protestantismen har i de sidste fire århundreder udviklet sig og er i vore dage ved at »reformere sin reformation.« Professor Küng finder, at der ikke er noget overraskende i dette. Hvis en kirke ville betegne sig selv som reformeret i den forstand, at den afskar sig fra al videre udvikling, ville den ende i en selvfærdig farisæisme. Han citerer her vor egen *Søren Kierkegaards* observation, at protestantismen jo fremskød i den hensigt at korrigere den katolske kirke, og det har skabt megen forvirring, at man ville gøre korrektivet til normen.

Hvordan skal katolikker og protestanter finde sammen? Gennem en fornyelse af kirkerne, svarer Küng. Det betyder ikke alene, at den katolske kirke bør tage hensyn til alt det værdifulde i de protestantiske krav, men det betyder også, at protestanterne gennem deres reform tager hensyn til det værdifulde i de katolske krav. Vi skal ikke afsvække eller ændre sandheden for at skabe falske synteser eller kompromiser. Vi skal i lyset af Jesus Kristi budskab nå til selverkendelse, selvkritik og reform, idet vi har vore kristne brødre i tankerne. Vi er fælles om Kristi evangelium, og idet vi forpligtes af det, ved vi, at den kristne enhed ikke er en utopi.

G-

Får De Deres ugeblad om fredagen?

Alle reklamationer angående bladets forsendelse bedes venligst rettet til *postvæsenet* og ikke til ekspeditionen eller redaktionen. Bladet afleveres efter aftale med avispostkontoret torsdag eftermiddag og kan være alle abonnenter i hænde om fredagen.

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42
Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

En konvertit fra 1809

Af dominikanerpater V. Duclos

Hvem kender i dag noget til baron von Eckstein — selv i hans fødeby København? Det kan endda gå an, at folk ikke mere læser det, han har skrevet, for det lader sig simpelthen ikke læse i vor tid, men at hans katolske landsmænd lader hundredårsdagen for hans død passere uden så meget som at mindes ham er dog lidt for meget af det gode. Den 24. november i år var det nøjagtig hundrede år siden, *Nikolaj von Eckstein* afgik ved døden i Paris, og blandt de danskere, der allerede før grundloven antog den katolske tro i udlandet, er han afgjort ikke en af de mindst interessante.

Nikolaj von Eckstein var født i København den 1. september 1790. Hans far var en jøde fra Slesvig-Holsten, der havde sluttet sig til den danske folkekirke, og den 29. november 1790 lod han sin søn døbe i Sankt Petri kirke i København. Nikolaj tilbragte hele sin barndom i den danske hovedstad og kom først som 15-årig til Holsten, hvor resten af familien opholdt sig. Senere skildrer han — midt i højromantikken — sin barndoms land i følgende lyriske vendinger: »Jeg er vokset op i skyggen af Sjællands århundredgamle egeskov... nedsunken i bundløse betragtninger over denne overmåde frodige vegetation, som er resultatet af naturens sidste håbløse anstrengelser for at sejre over Nordens kulde... På de brændende hede sommerdage, hvor den strålende morgenrøde hastigt

afløser de sene aftentimers luntusmørke, nærde jeg min ungdommelige sjæl med lange vederkvægende drømmerier over læsningen af de gammeltestamentlige profeter... Mod vest havde jeg egne, der i min fantasi var omstust af minderne om Harald Hildetand og om Sjællands fordums storhedstid i historien. Mod øst havde jeg havet, hvor kristendommens sol gennemtrængte mørket fra en fantasifyldt og poetisk, men bloddryppende hedensk gudetrom, en tro for stærke mænd og verdenshavens herskere... Over mig hævede månen sig på himmels kuppel for senere at fordunkles af morgenrødens glans...« Dette ene citat er vist nok, til at man forstår, hvorfor Ecksteins litterære værker ikke har formået at gøre hans navn udødeligt!

Man kan let forestille sig, at familiens puritanske indstilling ikke tilfredsstillede denne romantiske sjæl: »Direkte fra naturens vældige skød blev jeg trukket ind i de gode og skikkelige pietisters snævre stuer, og her betragtede man næsten mine højtravende tanker som en forbrydelse. Jeg gik fri af den puritanske stivhed. Religiositet på klokkeslæt var slet ikke noget, der passede for min natur. Det lykkedes mig aldrig at bede på kommando... For øvrigt var der noget i separatisternes teologiske diskussioner, som kunne dræbe enhver form for liv og entusiasme. Under foregivende af at søge Helligånden kivedes og trættes de om hvert eneste komma.«

Baron von Eckstein efter en samtidig tegning.

Præsten, som forberedte ham til konfirmationen, var en oplyst rationalist: »I Det nye Testamente viste man mig et værk med en sublim moral, men man lod mig forstå, at Jesus var et menneske som alle andre mennesker, en Sokrates. På de betingelser ville jeg ikke vide af ham... Jesus gjorde indtryk på mig som Gud; som filantrop forekom han mig bare latterlig...« Dette ulyksalige møde med gejstligheden havde ikke formået at udslukke enhver religiøs følelse hos ham. Han bevarede »troen på den overnaturlige verden, skjult bag det symbol på den, som vi ejer i den synlige verden. Jeg var overtroisk til det yderste, som man meget ofte er det i de nordiske lande... Denne stedmoderlige natur, hvor stormens tuden veksler med uheldsvanger stilhed, gør i særlig grad sjælen modtagelig for melankolske tanker.«

Eckstein var kun sytten år, da han begyndte at gennemtrawle Europa på kryds og tværs. Hans slægtninge var rige storkøbmænd, og de var meget vel i stand til at finansiere disse togter, som han selv yndede at kalde studierejser. I årene 1807—1809 opholdt han sig i Rom, og der var det, han

blev katolik. Motivet til hans konversion var ret usædvanligt: han siger selv, at han gjorde det »af indignation«. Han var i Rom, da Napoleon lod sine soldater arrestere pave Pius VII og føre ham ud af landet. Dette magtovergreb på en svag olding oprørte Eckstein, og hans ædelmodige sjæl fik ham straks til at tage pavens parti. »Den dag, Roms indlemmelse i det franske kejserdømme blev proklameret, befandt jeg mig på Kapitol side om side med en begejstret protestant, som klappede i hænderne, da han hørte nyheden, og som i denne handling kun så en Himmels straf for pavedømmets forbrydelser. Denne den nye dags forkynner nævnede Borgia, Julius II og Machiavelli og råbte så — 'Det er ude med Romerkirken! Pavedømmet er færdigt!' — 'Nå, så De tror, det er færdigt,' svarede den unge Eckstein. 'Men så skal jeg vise Dem, at jeg skal blive katolik.' Og så afsvor han lige på stedet sin protestantiske tro over for mgr. Ostini, der var professor ved et romersk kollegium.«

I virkeligheden kom denne beslutning om at konvertere ikke som et lyn fra en klar himmel. Der var gået en lang mere eller mindre ubevidst forberedelse forud, før han den 6. juli 1809 pludselig bestemte sig til at tage det afgørende skridt. Man finder et ekko af hans motiver i disse linier, som han skrev næsten tredive år senere: »Jeg kom til den katolske kirke ad en vej, som vil forekomme de fleste mærkelig, nemlig gennem politikken, gennem den respekt, som dens fordums storhed vakte i mig, frastødt, som jeg var af protestantismen, fordi den fuldstændig manglede historiens vingesus og overhovedet ikke kunne opvise en systematisk lære. Jeg havde altid næret dyb aver-

sion mod al sekterernes teologiske polemik, fordi jeg havde mærket, at den ikke drejede sig om noget af interesse, og fordi den gik helt uden om fortolkninger af teksterne, der var i modstrid med deres egen opfattelse. (Og selv om der er dygtige historikere og gode filosoffer i den protestantiske kirke), har de alle sammen den fælles brist, at de mangler enhed og storhed, og at de ikke tilstrækkeligt forstår Helligånden, som taler ud fra hver eneste side i Bibelen.«

Nu må man naturligvis ikke glemme, hvem der har skrevet disse linier, og hvornår de blev skrevet. Den kontakt, Eckstein havde haft med protestantismen, var meget begrænset, og han havde ikke noget som helst kendskab til de interne strømninger, der prøvede på at bekæmpe den rationalisme, der herskede blandt protestantiske teologer. Og vi må heller ikke glemme, at de første katolske præster, han mødte, også skuffede ham dybt: »Jeg er blevet katolik på egen hånd, helt alene, for de grunde, man gav mig, for at jeg skulle konvertere, kunne jeg slet ikke stille noget op med.« Af respekt for disse utvivlsomt velmenende, men ikke særlig inspirerede præsters minde vil vi her ikke gengive de argumenter, han anfører. Men dette beviser i sig selv, at den unge Ecksteins konversion var ægte, eftersom han trods alt holdt fast ved Kirken. I 1834 skriver han: »Selv om præsteskabet måske er i stand til at tilfredsstille hjertets krav i religiøs henseende, slår det i hvert fald ikke til, når det gælder om at tilfredsstille åndens krav med hensyn til religiøs viden... Præsteværdigheden er noget stort og sublimt, men sakristiet er lille og snævert.«

Den interesse, der opstod omkring motiverne til Ecksteins konversion, behagede ham ganske sikkert ikke. Da hans ven Foisset ville skrive om konversioner til katolicismen, overtalte han ham til at lade være. »Det er et meget kildent spørgsmål at skrive om konverterede protestanter... Den streng skal der endnu ikke røres ved — det er i hvert fald min mening. Og jeg har tusinde grunde, der taler for det. Først og fremmest er det vanskeligt at sætte sig ind i motiverne til et sådant skridt. Hvordan skulle man kunne vide, hvilke veje de konverterede er gået?... Det er dristigt og uklogt at ville dømme så let om, hvad der foregår i andre menneskers inderste sjæl.« Og selv om man kender de virkelige motiver til konversionen, beviser det absolut intet: »Hvilken vej det så end er, der fører til sandheden, er sandheden altid noget godt. Hvad gør det så, om det er østfra eller vestfra, konvertitterne trænger ind til katolicitetens centrum?...«

Ecksteins holdning over for konversionshistorier er måske lidt for negativ. Men naturligvis skal man ikke slå mønt af konversionerne. Hverken antallet af konverterede eller deres kvalitet er noget argument — især fordi de ikke kun går i én retning. Den katolske kirke er ikke Kristi sande kirke, fordi den har flest tilhængere. Det var den allerede, da den kun bestod af en håndfuld jøder i Jerusalem. Den bliver ikke mere sand, fordi en filosof eller en videnskabsmand konverterer. Paulus fortæller os om menigheden i Korint, at den ikke omfattede »mange verdsligt vise, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme« (1. Kor. 1,26). Og dog havde den alt, hvad der skulle til for at være den sande Kirke. Men konversionshistorierne gør alligevel deres nytte: De er til gavn for dem, der søger, fordi de viser dem, at der er mange andre, som har været igennem de samme vanskeligheder, og desuden — og måske især — er de til gavn for dem, der allerede er katolikker, fordi de får dem til at tænke over, hvad det er, konvertitterne søger i Kirken, og hvordan vi kan give dem det. Den slags beretninger kan danne grundlaget for gavnlige samvittighedsransagelser. Men den side af sagen har baron von Eckstein åbenbart ikke tænkt på.

Det, der havde draget Eckstein til Romerkirken, var dens katolicitet, dens åbenhed til alle tider og i alle lande. Dette ideal kom hans liv på en smuk

Fortsættes side 11

*Jeg løfter min røst og råber til Herren,
jeg løfter min røst og trygler Herren,
udøser min klage for ham,
udtaler min nød for ham.*

Davids 142. salme er illustreret med
træsnit af Ejgil Vedel.

*Når ånden vansmægter i mig,
kender du dog min sti.*

*På vejen, ad hvilken jeg vandrer,
lægger de snarer for mig.*

*Jeg skuer til højre og spejder,
men ingen vil kendes ved mig,
afskåret er mig hver tilflugt,
ingen bryder sig om min sjæl.*

*Herre, jeg råber til dig
og siger: Du er min tilflugt,
min del i de levendes land!*

*Lyt til mit klageråb,
thi jeg er såre ringe,
frels mig fra dem, der forfølger mig,
de er for stærke for mig
udfri min sjæl af dens fængsel,
at jeg kan prise dit navn!*

*De retfærdige venter i spænding på,
at du tager dig af mig.*

Udfri af fængslet min sjæl!

Kirkens vilkår i Polen bliver nu vanskeligere

Det kommunistiske Polen gør stadig forholdene vanskeligere for Kirken ikke blot på undervisningsområdet, men også i sager, der angår det administrative arbejde og præsternes gerning.

Regimet med den kommunistiske partileder Wladyslaw Gomulka i spidsen proklamerede i oktober 1956, da det kom til magten, at dets mål var at regere efter loven. Men i sin behandling af Kirken har det foretaget et stadigt, om end til tider afbrudt, tilbageskridt fra dette mål. Vilkårlig tilsidesættelse af forfatningsmæssige og lovlige bestemmelser er blevet stadig mere almindelig. Dette gælder lige fra landets regering til provins- og byråd.

Særlig præsteudnævnelser og forandring af sognegrænser møder vanskeligheder. Den nye overenskomst mellem Kirken og staten af 8. december 1956 havde som første punkt et løfte om ophævelse af det gamle dekret fra den stalinistiske periode, der krævede, at alle udnævnelser til kirkelige embeder skulle godkendes af staten. Dette dekret kom i februar 1953, året, hvor man oplevede masseforhør af præster og kardinal Wyszynskis arrestation, som varede i tre år.

Det dekret, som afløste det diktatoriske fra 1953, kom den 31. december 1956. Det gav reelt regeringsorganerne vetoret overfor kirkelige udnævnelser.

Dette dekret er blevet brugt som påskud til at øve politisk pres på Kirken og hæmme dens udvikling. Oprettelsen af nye sogne eller delinger af sogne, som er blevet for store, er ofte umuligt, fordi provinsernes nationalråd regelmæssigt nægter at give deres tilladelse. De giver som grund for deres afslag for eksempel den urimelige byrde, det ville være for de troende at bidrage til sognet og præstens underhold. Kun et ganske lille antal ansøgninger, ca. 4-5 procent, bliver bevilliget.

Udnævnelser af præster og sogneadministratorer vanskeliggøres og forsinkes på grund af indvendinger, der rejses af præsidierne, således at ledige sogneembeder kan komme til at vente

op til 15 måneder på at blive besat. Dertil kommer, at der ikke bliver givet nogen begrundelse, når man nægter at godkende en udnævnelse. Dette er imod reglerne, som forlanger, at der skal gives en sådan begrundelse. Endvidere afslår præsidierne, støttet af Ministeriet for Religiøse Anliggender, ansøgninger fra bispedømmernes kancellier og begrundet det med hensynet til statens sikkerhed. Dette gør det umuligt for kancellierne at omtale de enkelte tilfælde, når de anker over afgørelserne.

Små forseelser er nok

Kravet om at få præster eller administratorer fjernet fra sognene baseres på vage og ubetydelige omstændigheder. De bliver ikke bevist eller gjort til genstand for retslig afgørelse. Som regel er ganske små embedsforseelser nok til at få en præst eller kirkelig embedsmand fjernet; sådanne forseelser ville ikke engang give anledning til en reprimande, hvis en civil embedsmand begik dem. Kravet om at få en mand fjernet fra et embede er diktatorisk og kan ikke appelleres.

Det almindelige præstelige arbejde møder utallige hindringer fra de civile myndigheders side. Målet er tilsyneladende, at præsternes virkeområde skal gøres stadig mindre. Advarsler, trusler og bøder falder regelmæssigt. De civile myndigheder er fremfor alt stædigt beslutede på ikke at tillade Kirken at arbejde på noget område, hvor regeringsmyndighederne mener, at de har »eneret«.

Ved hjælp af skattepolitikken er karitative foretagender, for eksempel hjælp til de fattige og bispising af trængende, blevet umuliggjort. Der er en skat på 65 pct. på midler, der bruges til den slags ting, og sådanne udgifter »anslås« undertiden af de civile myndigheder.

Følgende analyse af, hvorledes det polske kommunistregime stadig øger sit pres på Kirken, kommer fra en meget autoritativ kilde. Forfatterens navn kan ikke røbes uden skade for Kirken. Denne er den første af en serie artikler om Kirken i Polen.

Ifølge et cirkulære fra indenrigsministeriet fra den 25. juni 1957 behøves der kun en godkendelse af ruten og tidspunktet for afholdelsen af en Kristi Legemsprocession. Men undertiden gør man det umuligt at afholde den ved at påbyde, at den skal gå ad andre veje, end man plejer, og uden for beboede områder eller ved blankt at nægte godkendelse af nogen som helst rute eller tidspunkt på andre dage end selve Kristi Legemsfesten.

Andre processioner, som for eksempel til kirkegårdene, bliver ofte forbudt, selv om det samme cirkulære udtrykkeligt sagde, at der ville blive givet tilladelse til dem. Forfatningen selv garanterer også retten til at afholde processioner.

Festligheder af rent religiøs karakter i anledning af »tusindåret« for kristendommens indførelse i Polen og plakater, der opfordrer til den »Store Novene«, der skulle afholdes forud for dem, forbydes. Sådanne plakater fjernes fra kirkedørene, og der idømmes bøder for at sætte dem op.

En sognepræst i Gluchow i provinsen Koszalin fik en bøde for at vise religiøse lysbilleder i en katekismusklasser uden først at have skaffet sig tilladelse til at bruge lysbilledapparatet. Faktisk kræves der ifølge en forordning fra 1958 ikke nogen tilladelse til et sådant foretagende.

Kirker og kapeller, som er blevet brugt til gudstjenester i mange år, lukkes nogle steder, bl. a. i Krosna og Odra, Koscian, Strezewo og Chodzicz i distriktet Lubosina. De civile myndigheder har udstedt ordrer, der forbyder at afholde andagter i kapeller i Nosalewo, Debica og Podgaje i Szczecinek-distriktet og i Mroczen i Kepnodistriktet. Sådanne kirker bliver revet ned eller indrettet til kulturbygninger eller lager-

De polske foreninger - ikke alle er under kommunistisk indflydelse

Katolsk Ugeblads artikel i sidste uge om de polske foreninger, der bruges til kommunistisk virksomhed, blev citeret i uddrag af dagbladet Information, som anmodede den polske ambassade om en udtalelse. Ambassaden svarede, at det hele måtte bero på en misforståelse, idet man ikke ville modarbejde den katolske kirke i Danmark.

Man tilføjede, at man gerne ville samarbejde med katolske præster om foreningernes arrangementer. Vi havde allerede nævnt, at den polske ambassade ikke vil anerkende vor fremstilling af sagen. Det er ikke desto mindre rigtigt, at nogle polske foreninger er under kommunistisk indflydelse og har været årsag til de vanskeligheder, vi omtalte. Det er fremdeles rigtigt, at præsterne ikke interesserer sig for det foreslåede

samarbejde, eftersom de kender hensigten.

Men det må ikke glemmes, at der eksisterer polske foreninger, som holder sig fri af kommunistisk indflydelse. Det gælder således foreningen i Nykøbing F. Sognepræst *W. Vick* siger, at han ikke har mødt nogen mangel på samarbejdsvilje hos den polske forening i Nykøbing Falster, og at han ikke har mærket nogen forbindelse mellem foreningen og den polske ambassade. Iøvrigt er han overbevist om, at man kan stole på de polakker i Nykøbing, som er trofaste over for Kirken. De andre ønsker han ikke at udtale sig om.

Vi indleder på modstående side en redegørelse for Kirkens situation i Polen og lader den være et svar på ambassadens erklæring: »Der er som bekendt religionsfrihed i Polen« ...

bygninger til trods for befolkningens protest.

Udgifter til kirkeinventar eller bygning af kirker er pålignet indkomstskat og beskattes med indtil 65 procent af totalomkostningerne. Støtte til fattige sogne fra bispedømmet i Poznan behandles som indkomst og er skattepligtig.

Præsternes arbejde på hospitalerne møder også hindringer og forbud. Ifølge en instruktion fra Sundhedsministeriet fra marts 1956 kan hospitalets præst frit besøge de syge. Mange hospitalsdirektører anerkender imidlertid ikke dette. De forbyder messe på hospitalerne på søn- og helligdage, og siden 1. januar 1961 tillader de kun at der bliver læst messe én gang om måneden. Nogle forbyder præsterne at besøge patienterne på bestemte dage. Andre tillader dem kun at komme på hospitalet, når de skal besøge patienter, der udtrykkelig har ønsket deres besøg. De forbyder frit besøg til patienterne. Meddelelse af sakramenterne tillades kun til alvorligt syge og kun, når de selv forlanger det, og afdelingssygeplejersken må kun tilkalde præsten med den vagthavende læges tilladelse.

Får vi 100 kardinaler?

Rom (KIPA) Efter forlydende vil paven indkalde til et konsistorium i december eller i begyndelsen af januar. Ved den lejlighed skal der udnævnes nye kardinaler, og man formoder, at kollegiet derefter vil bestå af 100 kardinaler. Det betyder, at 15 nye skal udnævnes foruden de 3, der allerede er kardinaler »in petto«.

Kateketer til Chile

Santiago, Chile (NC) Det nyoprettede latinamerikanske kateketinstitut har udstedt sine første diplomer til 55 kateketer fra ni forskellige nationer.

Kursus, der har varet et halvt år, og som er en af de planer, det latinamerikanske biskoppelige råd har ført ud i livet, gik ud på at uddanne folk, der kunne lede den projekterede religionsundervisning, og som kunne påtage sig forskellige hverv inden for rammerne af det katolske universitet i Chile. En missionær fra De forenede Stater, pater James McNiff M.M., er instituttets leder.

Tyske socialister gratulerer paven

Bonn (NC) Pave Johannes XXIII modtog i anledning af sin 80-års fødselsdag og treårsdagen for sin kroning en lykønskning fra eksekutivkomiteen for det tyske socialistparti.

Pavens statssekretær, kardinal *Amleto Cicognani*, svarede med et telegram til partiets formand, *Erich Ollenhauer*, hvori han takkede partilederne for deres betænksomhed og sagde, at han havde overbragt paven deres »gode og venlige ønsker«.

Ny indsats mod sulten

Paris (NC) Franske katolikker vil for fremtiden forene deres anstrengelser for at bekæmpe sulten og nøden i verden ved at lægge dem ind under den nyoprettede »Franske katolske Komite til Bekæmpelse af Hungersnøden«, som ledes af hjælpeskoppen af Versailles, der er generalsekretær for Frankrigs Katolske Aktion.

99-årig læser messe

Rom (NC) *Ærkebiskop Alfonso Carinci*, som er verdens ældste katolske biskop og tidligere sekretær i Rituskongregationen, fejrede den 9. november sin 99-års fødselsdag med at læse messe i den kirke, hvor han blev døbt!

Ærkebiskoppen udelod ikke en eneste af knæbøjningerne i messen, og han læste den uden at bruge briller.

Roms general-provikar, kardinal Luigi Traglia, prædikede, og desuden deltog otte andre kardinaler i messen. Pave Johannes XXIII sendte ærkebiskop Alfonso Carinci et personligt brev, hvori han roste ham for hans lange og eksemplariske liv som præst. Ærkebiskop Carinci blev født i Rom den 9. november 1862. Han modtog præstevielsen i 1885 og bispevielsen i 1946.

Der er noget mærkeligt ved adventstiden. Vi forbereder julen, vi ser fremad, og vort blik standser ved dette lyse punkt. Men perspektivet er ganske kort, for alt det, om hvilket vi kan sige »efter jul«, det kommer os så lidt ved i denne tid, det vil vi helst ikke tænke på nu. Vort perspektiv er derimod langt, når vi ser tilbage. For vi ser tilbage for at betragte, hvordan julen har været for os gennem årene, så langt tilbage som vi kan huske. Vi vil jo egentlig helst, at det skal blive nu i år, som det altid har været, vi vil bevare så meget som muligt af det, vi kan huske, vi har oplevet og gjort, når det blev jul alle de andre år.

Evangeliet til første søndag i advent passer ikke særlig godt sammen med vore tilvante tanker og følelser. Her tvinges vort blik

strengt taget heller ikke nødvendigt. Lad os blot holde fast ved, at festen har en rent menneskelig side, som vi kristne ikke skal forsøge at blive kvit, selv om mange af festens skikke er af rent hedsensk oprindelse. Alle disse skikke kan tages i tjeneste af det inderste, det egentlige i festen. At de har et kort perspektiv, er der ikke noget mærkeligt i; en fest her på jorden er nu engang noget, der fejres på et bestemt tidspunkt og derefter slutter — derved er den blot underlagt vilkårene for alt menneskeligt liv.

Det afgørende for os bliver dog, om vi bliver sådan taget af festens ydre side og al dens travlhed, at vi bliver blinde og døve for Kristi tale og derved mister det, som er adventstidens mening, det lange perspektiv. Uden dette lange perspektiv får den første

højtid i kirkeåret ikke sin rette mening, og kun med dette lange perspektiv kan vore menneskelige festforberedelser blive andet og mere end glimmer og stads.

Vi bereder os til at fejre Jesu fødsel. I mysteriet fejrer vi og oplever vi igen hans komme til os på jorden. Profeterne ventede på ham, vi bruger deres ord i adventstidens liturgi, men vor forventning har fået et andet præg end deres, for vi venter på at møde den, der allerede er kommet, vi fejrer i mysteriet den, som vi allerede kender. Men dette mysterium ville ikke have nogen mening, hvis det ikke havde nogen forlængelse. I kirkeåret fortsættes det, og det fuldendes med påske og pinse. Han, som fødtes, han døde på korset og opstod, og han sendte sin Ånd og skabte sin kirke

Han kom som en ydmyg til os . . .

ind i et langt perspektiv, for Vor Herre Jesus taler til os om verdens sidste dag, om den dag, da han kommer med magt og herlighed. Han kalder den dag vor forløsnings dag, og han siger til os, at vi skal se opad og fremad mod den dag med forventning. Der skal ske skrækkelige ting før hans komme, men de ting er som forårets storme og brydninger, hans komme er sommeren, da det skjulte liv foldes ud, det som har været der og dog ikke har været åbenbaret, ligesom livet der rører sig skjult i figentræets stamme og grene, indtil det bryder frem i lyset.

Det er vanskeligt at forene evangeliets ord med de følelser, vi traditionelt forbinder med advent og jul. Det er vel

Døgnets nyheder formår altid at fange vor interesse, men er vi også optaget af det vigtigste af alt: At Kristus snart kommer til os påny . . . ?

på jorden, et folk som venter. For kirkeåret ville heller ikke have nogen mening, dersom det ikke mundede ud i det lange perspektiv. Han, som fødtes, døde og opstod, og som skjuler sit liv i Kirken, han er den, som kommer og åbenbarer sin herlighed, det skjulte livs herlighed. Derfor slutter kirkeåret med det samme lange perspektiv, hvormed det begynder. Vi skal begynde med at se vort endelige mål, og vi skal slutte med at se vort endelige mål, det som løfter årets fester, både deres dybeste mening og deres ydre ramme, op og sætter dem ind i en evig sammenhæng. Alt begynder hos Gud, og alt slutter hos Gud.

Men vi skal netop se det lange perspektiv igennem den fest, vi bereder ostil at fejre. Når vi med forventning kan se frem mod den dag, da Kristus kommer, så er det, fordi vi ved, at han er kommet som en ydmyg iblandt os, at han er blevet en af os, at Guds hensigt altså ikke er at forkaste mennesket, sådan som mennesket havde fortjent, men at Guds hensigt tværtimod er at antage sig mennesket, sådan som mennesket ikke har fortjent. Verdens sidste dag er vor forløsnings dag, fordi Kristus, Guds Søn, har taget bolig iblandt os, og fordi han bor iblandt os. År for år og dag for dag hylder hans kirke ham med ordene: *Benedictus, qui venit in nomine Domini*, og derfor, fordi vi alle kender ham som vor Herre og Frelser, kan hans kirke frimodigt se fremad mod den dag, hvor han kommer i magt og herlighed, og byder ham velkommen med de samme ord: *Benedictus, qui venit in nomine Domini* — velsignet være han, som kommer i Herrens navn.

J.R.

Fortsat fra side 6

måde til at illustrere. Han, der var født i Danmark og havde studeret i Tyskland, levede hele sit liv i Frankrig og skrev hele sit værk på fransk, et sprog, hvor han ikke beherskede grammatikken — for slet ikke at tale om ånden. Han blev en slags forbindelsesled mellem fransk og tysk kultur og spillede en vigtig rolle i romantikkens udvikling. Han havde indgående studeret de asiatiske kulturer og gjorde en stor indsats for at udbrede kendskabet til dem i Europa — så stor, at han ligefrem fik tilnavnet Sanskritbaronen eller Buddha-baronen! Hans politiske karriere begyndte med, at han fik kontakt med franske royalister, som var udvandret til Danmark. Han fulgte Ludvig XVIII, da han vendte tilbage til Frankrig efter Napoleons fald — men denne ærlige royalist var i virkeligheden en overbevist liberalist. Som Lamennais discipel var han medarbejder på »l'Avenir«, blandt andet sammen med Lacordaire, som satte stor pris på ham. Han færdedes overalt i alle mulige kredse, og alle vegne viste han den samme usystematiske, men brændende interesse for alt, hvad der har med kundskaber at gøre. Døren til hans kirke vendte ikke ud til sakristiet, men til de store åbne pladser, hvor alle tidens nye strømninger mødtes og brødes.

Baronens navn er knyttet til det tidsskrift, som han redigerede i alle de fire år, det eksisterede. Tidsskriftet hed *Le Catholique* (Katolikken), og en undertitel oplyste om dets formål: »Et tidsskrift, hvori behandles den menneskelige videns universalitet set på baggrund af lærens enhed.« Det er ganske rigtigt, at begrebet katolicitet indeholder disse to aspekter, universalitet og enhed, men det er især det første, baronen sætter i gang med sit værk. Ligesom renaissancehumanister taler han om alle de ting, der kan erfares, og om et par stykker til. Mangel på orden var en skødesynd hos ham. Hvem ville vel for eksempel i hans bog »Om Spanien« vente at finde de lange beretninger om hans konversion, som her er citeret i uddrag? Men denne optimisme hos baronen, som er overbevist om, at intet menneskeligt

Vore adventsprædikener skrives i år af cand. theol. Jørgen Rudfeld, og den første bringes i dette nummer.

SØNDAG d. 3.: 1. søndag i advent (s. 2, violet).

MANDAG d. 4.: Petrus Chrysologus (s. 771, hvid). Ihukommelse af søndagens messe (s. 2) og af Barbara (s. 771), jomfru og martyr.

TIRSDAG d. 5.: Søndagens messe (s. 2, violet). Ihukommelse af Sabbas (s. 772), eneboer.

ONSDAG d. 6.: Nikolaus (s. 772, hvid). Ihukommelse af søndagens messe (s. 2).

TORS DAG d. 7.: Ambrosius (s. 775, hvid). Ihukommelse af søndagens messe (s. 2).

FREDAG d. 8.: Mariæ uplettede undfangelse (s. 776, hvid). Ihukommelse af søndagens messe (s. 2).

LØRDAG d. 9.: Søndagens messe (s. 2, violet).

SØNDAG d. 10.: 2. søndag i advent (s. 5, violet).

I Sankt Ansgars kirke i København afholdes der søndag den 3. december kl. 17 en adventsvigilie med skriftlæsning, sang og sakramental velsignelse. Salmebog medbringes.

Fredag den 8. december på Marias uplettede undfangelse er der messe kl. 8, 10 og 16.30 og reciteret messe med prædiken kl. 20.

Søndag den 3. december samles Academicum Catholicum, København, til messe kl. 9 i Skt. Augustins kirke, Jagtvejen. Efter messen fælles morgenmad og evt. udflugt, hvortil frokostpakke medbringes.

Onsdag den 6. december kl. 20 pr. holder Academicum Catholicum møde i Englesalen, Jagtvejen 183 B. Cand. theol. Jørgen Chr. Rich taler om: Kirken og den lutherske arv.

er fremmed for troen — som altid er parat til at skabe kontakt mellem de mest divergerende synspunkter, og som altid er sin Kirkes trofaste tjener, er et eksempel, der aldrig vil miste sin kraft. Den store fare, der truer en mindretalskirke, er, at den trækker sig tilbage og lever i en ghetto. Og det er ikke kun her i Danmark, at den katolske kirke er en mindretalskirke — det er den også i forhold til den samlede verden, der omgiver den. Den føler sig meget let fristet til at lukke sig inde i sakristiet for at værne om den trosskat, som den skal give videre til kommende generationer. Men denne trosskat skal også gives videre til menneskeheden af i dag. Nu er det vor tur til at vise, at baronen har ret, når han siger, at Kirken er katolsk, åben for alle kulturer og til alle tider.

FYENS DISCONTO KASSE

(BANK-AKTIESELSKAB)

ODENSE

STIFTET 1846

Danmarks ældste private bank

Nordjylland

Slagtermester Leo Nielsen

Danebrogsgade 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29

*Det Hele af Øffen —
og det bedste til Bøffen*

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet Centralvarme

Nielsen & Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg

Kastetvej 51 - Aalborg
Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 2 15 57

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 3 44 84

*Mathias
Christensen*
ABSALONSGADE 14
AALBORG

LÆST og HØRT

ved E. D.

Det altid kvikt skrevne katolske månedsblad *Arbejdet* (Nylandsvej 45, København F, abonnement 5 kr. årlig) skriver med baggrund i en artikel her i bladet om et forlovet pars forgæves jagt efter en lejlighed:

»Der har i lang tid foregået et aldeles hæmningsløst luksusbyggeri, simpelthen fordi man gad se den murermester, kristen eller ej, der ikke hellere sætter penge i et projekt, som lover stort udbytte, end i et for mere almindelige mennesker, der ikke behøver hverken parketgulv, mahognidøre o. l.

Her må være et af de tilfælde, hvor staten bør tage affære af hensyn til det almene vel og især til den menneskelige persons værdighed, som paven er inde på det i den nye rundskrivelse. Paven går jo kraftigt ind for ejendomsrettens effektive udbredelse i alle samfundslag og nævner også boliger. Så må det vel være et beskedent krav, at mennesker i hvert fald må kunne *leje* et tag over hovedet, og det uden at det forlanges, at de skal give afskald på deres kristne moral. Har vi ikke religionsfrihed her i landet?»

o

Mange vil huske skuespilleren *Henning Schram*, som under krigen forlystede med sit one man show på et tidspunkt, hvor mange andre marcherede i geled. Senere gik det sådan, at han kom ud i en menneskelig krise, successen havde måske været for stor og en nervesygdom gjorde det ikke lettere. For nogle år siden rejste han til Spanien for at afslutte en epoke i sin tilværelse og begynde en ny.

Under en Danmarks-visit har Henning Schram indleveret et skuespil til Det kgl. Teater, og er blevet interviewet af *Aktuelt* (Peter Lerche). Da Schram vedgår, at han finder livet ganske vidunderligt, slipper han selvfølgelig ikke for et spørgsmål om, hvorvidt fanden er gået i kloster:

— Ja. Han er blevet katolik. Jeg er ganske vist ikke konverteret endnu. Man skifter jo ikke religion, som man skifter underbukser. Men jeg trænger til en tro. Jeg har erfaret, at selv blandt de mest rock-gale læderjakker og pigebørnene, der bliver mere og mere letsindige, er der bag det hele en angst for tilværelsen og et behov for at tro på noget. Selv om de ikke taler om det.

Jeg har også talt med mange unge spanske studenter. Jeg har spurgt dem: — Hvad venter I jer af livet?

De har svaret:

— Vi vil have noget at tro på.

Det kan være farligt. Det er bl. a. på den måde, persondyrkelsen opstår. Dyrkelsen af en Hitler eller en Napoleon. Teenagerens fanklubber har noget med det samme at gøre. De dyrker Dario Campeotto og Gitte Hønning. De må have en gud, og så tror de, at Dario og Gitte er Vorherre og Jomfru Maria.

o

Den franske katolske præst *Roger Buliard* havde forfædre, der elskede Gud og nød et godt slagsmål. Selv kom han til at leve sit liv blandt eskimoerne i det nordlige Canada. Sine oplevelser har han samlet i en bog, der nu er kommet i Don Bosco-serien med titlen »Mine eskimoer«. Buliard er en meget fornøjelig fortæller. Han har lune og selvironi, og han har fremfor alt respekt og beundring for eskimoerne.

I en anmeldelse i Ekstrabladet gør *Frits Høyrup* opmærksom på, at Buliard er medlem af oblatorordenen, og at det er denne orden, der nu forbereder en mission blandt grønlanderne. Høyrup tilføjer:

Bliver det oblatfædre af Roger Buliards støbning, der kommer til Grønland, kan man kun glæde sig på grønlandernes vegne.

Buliard startede som missionær blandt eskimoerne med at lære sig deres sprog, lære at køre hundeslæde, bygge snehytte, jage sæl, isbjørn og rensdyr.

»For en missionær skal ikke bare bo hos eskimoerne. Han må lære at leve som de. Han må lære at gøre, hvad de gør, spise hvad de spiser og til en vis grad tænke, hvad de tænker...«

Disse kloge ord kunne også tjene som motto for de danske, der rejser til Grønland.

o

I de tre hovedstadskommuner København, Frederiksberg og Gentofte er der en kirkebygning for hver 8.600 indbyggere og en siddeplads i kirkerne for

hver 17 indbyggere. I omegnskommunerne er der én kirke for hver 7.600 indbyggere, men kirkerne må være små, for der er kun én siddeplads for hver 96 indbyggere.

Af Statistisk Månedsskrift fremgår det, at de tre hovedstadskommuner i 1960 havde 246 præster eller en præst for hver 3.800 indbyggere. Omegnskommunerne havde 89 præster eller én for hver 4.800 indbyggere. I hovedstadsområdet findes 36 kirker tilhørende anerkendte trossamfund. Disse kirker har én præst for hver 600 medlemmer.

En virkelig tankevækkende oplysning er det, at folkekirken i hele området i 1960 optalte 345.600 altergæster, medens der hos de anerkendte trossamfund optaltes 182.000. Her er i tørre tal afspejlet konsekvensen af et forskelligt syn på nadverens betydning.

Læse- besten

er stødt på en *modig* bog. Den handler nemlig om problemer som ligger lige for næsen, og netop disse er jo tit noget, man ikke taler om. *Hans Wirtz*: »Stille Revolution. Kirche auf neuen Wegen« (Nürnberg, Glock und Lutz, 1959) er en rystende alvorlig kritik af meget i nutidens katolicisme, skrevet af en »kirketro lægmand« i form af breve til en præst. Vestryskland tages især under behandling. Et af »brevene« genkalder, hvorledes præstens sognekirke under krigen blev udslettet af bomber, og han holdt en prædiken og opildnede menigheden til at bygge en ny kirke op straks med det samme — men dermed mente han *åndeligt* først og fremmest; for den tiltetgjorte, store, smukke Kirke »passede ikke mere til os: disse høje, lyse haller, dette himmelstræbende tårn — og vor snævre tro, vor småtskærne kærlighed...« Hele krigens frygtelige katastrofe kunne være blevet en »nådens time«, hvor grunden blev ryddet og gav plads for noget nyt. Men lejligheden blev forpasset. Man har sat kræfterne ind på at genskabe det fortidige, i stedet for at lade Guds rige vokse sin naturlige vækst

i nye former. Resultat: en forfærdende overfladiskhed. Kvantitet i stedet for kvalitet. Ved synet af 30.000 deltagere i en valfart udbrod en kendt prælat sejrstolt: »Vi er en magt...« Men sandheden er, at kristendommen er blevet en affolket religion, og det er tid for hyrderne at lade det ene får i folden passe sig selv og gå ud og søge efter de 99 udenfor. Det, man må ønske sig, er *selvstændigt tænkende* kristne med en vågen personlig samvittighed. »Et bud givet udefra kan træde til, men det må gå vejen gennem samvittigheden, og bliver først forpligtende, ved at samvittigheden gør det til sit eget bud.«

Teologisk interesserede tænkende lægfolk er, forklares det, betænkelige ved mangt og meget. På baggrund af en diskussion i den danske radio for nylig mellem en katolik og en protestant (Regin Prenter) er det interessant at se forfatteren her kritisere »den yndede teologiske anvendelse af den aristotelisk-thomistiske filosofi på gudserkendelsen.« Allermest rystet er han og ligesindede over at visse katolske gejstlige i kommunistangst kan få sig selv til at udtale en betinget anerkendelse af atomkrig — »for at forhindre at hele nationer forvandles til døde sjæle«. I denne sammenhæng bringes lidt statistik fra Portugal. Det katolske Portugal, Fatima-landet: i en befolkning på over 7 millioner katolske indbyggere 4 — fire — nyviede præster om året. I Lissabon, Fatima-landets hovedstad, er 51 pct. af befolkningen ikke døbt...

Der er meget andet stof til eftertanke i denne modige bog.

Den omtalte bog findes i Niels Stensens Bibliotek, Bredgade 69, København K. Tlf. Palæ 422. Åbent kl. 16—19 undtagen mandag og lørdag. Adgang for alle. Postekspedition til provinsen. Kontingent 5 kr. pr. år.

FORSIKRINGS COMPAGNIET FOR KONGERIGET DANMARK A/S

Hovedkontor:
St. Kongensgade 68, København K.
Telefon Central 10.093

Breve til redaktionen

Indkomsten må gælde

Proprietær Edgar Bock, Vedbæk, har sendt os disse linier:

I anledning af direktør Poul Hjorths indlæg om skatten skal jeg tillade mig at protestere mod hans udtalelser om, at »en påligning af kirkeskatten på grundlag af den almindelige skattebillet er et naturligt grundlag«. En skattebillet består af indkomstskat, formueskat, invalide- og folkepensionsbidrag samt kommuneskat. Det vil være ganske meningsløst at lægge alle disse skatter til grundlag, særligt formueskat, der for selvpensionister udgør et anseeligt beløb. Det eneste sunde grundlag for kirkeskat må være den skattepligtige indkomst, som viser, hvad en familie har at leve af.

Med venlig hilsen

Edgar Bock

Det mener vi

En husmor i Ålborg spørger: Hvad gør en katolsk husmor uden egen indtægt og gift med en protestantisk mand, der svarer sin skat til folkekirken? (Der er tre børn). Er det rimeligt, som jeg, efter i flere år at have betalt »på slump«, gør, nemlig at betale ca. halvdelen af samme beløb, som den protestantiske part giver sin kirke i betragtning af, at jeg jo ikke har egen indtægt? Jeg ville være glad for at høre, hvad andre gør i samme situation.

I nogle tilfælde, vi har kendskab til, afsætter den protestantiske mand et beløb, som hans hustru kan disponere over til kirkeskat (det kan jo fradrages på selvangivelsen, hvis det indbetales efter de gældende regler for gaver eller ifølge den såkaldte forpligtelseserklæring). Men i andre tilfælde — og det må være i de fleste — betaler man »på slump«, og det er efter vor mening helt rimeligt, når man ikke har egen indtægt.

Red.

Det er meget enkelt

Vi er blevet gjort opmærksom på en fejl i vore oplysninger om de skattefri gaver til anerkendte institutioner. Vi kan bedst rette den ved at give et eksempel på, hvordan man kan støtte de forskellige dele af Kirkens arbejde herhjemme. Vi har fået lov at kigge i købmand Olsens regnskab. Han har i årets løb støttet en række institutioner som Koefods Skole, Røde Kors, Dansk Blindesamfund m. fl. og tillige nogle katolske. Han har over kancelliets girokonto indbetalt følgende: Kirkeskat til X-købing 200 kr., Katolske Menighedsplejer 30 kr., Feriebørnene i Asserbo 20 kr., Caritas Danmark 40 kr., Katolsk Orientering 20 kr. og kirkebyggeriet i Øm 25 kr. I alt 345 kr. Han kan nu fradrage 245 kr. på sin selvangivelse, idet de

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214**De sydlige øer**

GIV BØGER

som gaver

Richardt Jensens

boghandel

Østre Boulevard 1, Nakskov
Telefon 1421**Østergades El. forretning**

Installatør Edmund Sørensen

Telefon Maribo 170.
Maribo**Edw. Sidor**

Glamme - Kunsthandel

Østergade 28,
Maribo - Tlf. 219

Katolske billeder føres

CHR. STEFFENSEN

Herreekvipering

Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov**JOHANNES MADSEN**

Elektr. installatør

INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84**O. N. P. MØRCH'S EFTF.**

H. Andersen

Tlf. 85 01 51
Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelse ordnes overalt

K. E. PETERSON Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester. Spec.: Centralvarme.**CHR. LAURITZEN**Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

første 100 ikke må fradrages. Læg mærke til, at han har betalt en række beløb, der ligger under 50 kr. (bortset fra kirkeskatten), selv om de er gået til forskellige formål. De er nemlig alle betalt over samme konto til den samme anerkendte institution: *Den katolske Kirkes Kancelli, giro 1471, Frederiksgade 7, København K.* På kuponen har han noteret, hvilken del af Kirkens arbejde beløbet skulle gå til, og han har fået sine kvitteringer fra kancelliet.

Det fejlagtige i vore tidligere oplysninger var, at vi fremhævede reglen om, at hver institution skal modtage mindst 50 kr. foruden det første ikke-fradragsberettigede beløb på 100 kr. Man fik det indtryk, at det var nødvendigt at betale for eksempel 50 kr. til Caritas, 50 kr. til feriebørnene o.s.v. for at have fordel af loven. Man må gerne betale både 50 kr. og mere, men det er altså muligt at fradrage mindre beløb, når blot indbetalingen sker gennem kancelliet. Ja, hvor er det indviklet — indtil man har forstået det! Ovenstående eksempel fra købmand Olsens regnskab kan forhåbentlig hjælpe dem, der som vi ikke er finanseksperter.

Arresteret biskop død

Rom (NC) Den italienske presse meddeler, at den tjekkoslovakiske prælat, ærkebiskop Josef Matocha af Olomouc, som har været indespærret i over ti år, nu er afgået ved døden. Vatikanet ser sig ikke i stand til at bekræfte meddelelsen om ærkebiskoppens død, men har på den anden side ingen grund til at betvivle rigtigheden af den.

Ærkebiskop Matocha blev i 1950 idømt husarrest, fordi han nægtede at aflægge troskabsed til den kommunistiske regering i Tjekkoslaviet. Han siges at have været under så streng bevogtning, at en fangevogter opholdt sig i hans soveværelse om natten.

Messen savnet mest

Seoul, Korea (NC) Den tidligere premierminister i Korea, *John M. Chang*, udtalte, da han blev løsladt efter seks måneders husarrest, at det bedste ved hans nyvundne frihed var, at han nu igen kunne gå til messe.

Han sagde, at selve husarresten ikke havde været så svær at holde ud som det, at han ikke kunne komme til messe.

Han fik meddelelse om sin løsladelse den 10. november, lige før general Pak Chungi, som var leder af den sammensværgelse, der væltede regeringen og arresterede ham, aflagde besøg i De forenede Stater. Alle anklager imod ham blev trukket tilbage.

Kaj M. Jensen's OptikKøbmagergade 32, København K
Telefon Byen 6200Største udvalg i mod. briller
Ler til samtlige sygekasser
Grundlig korrekt synsprøve
Alt i kikkerter**BRDR. MEYER**

Blikkenslagermestre

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - Am. 1248

Per Meyer 94 33 66

Katolske begravelser**Benzon**

Aut.

KATOLSK

BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet

Central 1868

Da det militære råd overtog magten i Sydkorea, meddeltes det, at rådet ville indlede undersøgelser mod Chang for at have taget mod bestikkelse og for samarbejde med kommunisterne.

Chang blev idømt husarrest under streng bevogtning, efter at han selv den 18. maj havde overgivet sig til de militære oprørere. Der blev nægtet ham tilladelse til at modtage besøg, men en præst fik to gange om måneden lov til at bringe ham kommunionen. Man tillod ham ikke at overvære messen.

Det varede 22 timer og 15 minutter at læse Det nye Testamente, således som det foreligger i den nye oversættelse på engelsk. Oplæsningen er blevet gennemført i byen Middlebrough's metodistkirke, hvor de britiske og udenlandske bibelselskaber samlede opmærksomhed om udgivelsen af den ny Bibel ved dette usædvanlige arrangement. De frivillige læste afvekslende i et kvarter. Der var uafbrudt ca. 100 mennesker i kirken for at lytte til det ny dagligdags-engelsk, som Bibelens ny oversættelse har sat i højsædet.

Gammel, nødlidende præst bag jerntæppet lever af de få pakker, han kan få fra Vestlandene. Han må hjælpes. Kun nye ting kan sendes.

Hvem hjælper? Selv små bidrag løser store opgaver. Caritas København, Brønshøj. Giro 439 79.

AU PAIR - PARIS

Ungt fransk ægtepar i Paris søger sød ung pige, som gerne vil skaffe sig øvelse i at tale fransk, og som kan påtage sig at passe to små børn på henholdsvis 1½ år og 2 måneder. Henvendelse til pater V. Duclos, Kollegievej 2, Charlottenlund. Tlf. OR 3038 kl. 11—12 og 17—18.

Juleindsamling

Med Hans Excellence biskoppens anbefaling agter undertegnede ligesom de foregående år i anledning af julen at foranstalte en indsamling til fordel for trængende trosfæller i Sct. Ansgars, Sct. Antoni og Sakraments sogn. Det er vort håb, at enhver efter evne vil yde sin skærv hertil. De som ønsker at komme i betragtning må inden d. 12. december personligt henvende sig hos en af undertegnede:

Pastor Geertz-Hansen, Bredgade 64.

Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, 3.

Pastor Knud Ballin, Frederikssundsvej 225.

Angela Osterhammel, Valby Langgade 117 B.

Katolske Menighedsplejers julemarked

Følgende numre blev udtrukket: Sildekurv A 72, frugtkurv B 48, ostekurv C 75, cognac D 43, cigarer E 68, dukkestue F 75, sort bamse G 91, pude H 44, rød bamse I grøn 43, smykkeskrin I gul 53, bestik K gul 85, julekalender K grøn 91, kuffert I brun, vin i dukkevogn 129 rød. Gevinster kan afhentes inden d. 20. december efter aftale med Palæ 2323, Katolske Menighedsplejer.

Pastor Geertz-Hansens foredrag i Sankt Ansgars kirke, Bredgade, København, handler i december om: »Jesu moder og Guds moder« (den 5.-12.) og »Hvorfor blev Gud menneske?« (den 12.-12.) I det nye år fortsættes serien tirsdag den 9. januar.

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.

Tlf. Vester 7001 og 858J

KBK

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

Peder Vup

Peder Vup gik over til naboens kat med mad, fordi den holdt så meget af fisk. Men den sagde ikke engang tak, den sagde: XZSSTJ og foer lige i hovedet på Peder Vup, der løb hjem til mor og græd over det.

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30

Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
Aabenraa Brugsforening

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14—16,
Ordrup. Tlf. 225.
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

ANDR. KRØYER'S BOGHANDEL

v. Chr. Henningsen
Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
Papir . Stort boglager
Fyldepenne

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KULAGENTUR A/S

Sven E. Frederiksen
Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

Sparekassen
for Lyngby og Omegn

Nye film

Den vilde nat

I tidens løb har vi været præsenteret for mange kategorier af unge, Bunuels »fortabt ungdom«, Osbornes »vrede unge«, Guy Greens »tavse unge«. Tendensen i flere af de senere film har været at skildre »ligeglade unge«, således også i denne italienske om nogle asociale snyltere på samfundet. Skal det ta's som noget tidstypisk, er det foruroligende. De »fortabte« eller de »vrede« er næsten at foretrække for disse mærkelige skyggevæsener, der fører en lyssky tilværelse, også sjæleligt set — endelig ikke engagere sig, endelig ikke vise følelser; højest hykle lidt, hvis det kan være indbringende. Afslører der sig i glimt noget, der kan minde om menneskelighed, slår man det brutalt ned, kvæler det i fødselen.

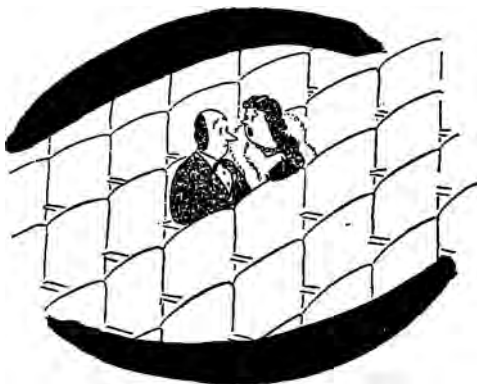
Måske skyldes hele miséren, at instruktøren, Bolognini, ikke selv har følt noget for sine personer — hvordan skulle de så kunne aftvinge sig selv eller publikum nogen form for interesse?

Når Fellini skildrer samme milieu og typer, er hans stil gennemtrængt af en medleven og en medliden, ja, man kan næsten sige en kærlighed til mennesket bag facaden, hvor utiltalende denne så end kan være.

I filmens sidste billeder forsøger man at lade en slags filosofi komme til orde: én af de unge dagdrivere ta'r efter nattens udskjeljelser den eneste tiloversblevne pengeseddel af det stjålne kæmpebeløb, krammer den sammen, og med et udslukt blik lader han den dale ned på en losseplads! Men det er for nemt og virker ikke spor troværdigt.

Forbudt for børn.

bm.

Hvordan var anmeldelserne?

Mens bøddelen ventede

Se, det var en rigtig historie! 1700-tallets særlige ramme af gamle, engelske herresæder, skumle smuglerhuller og mørke kirkegårde giver den rette kolorit til historien om en lille dreng og hans ubetingede trofasthed og tillid i forholdet til sin ældre ven, der er en fin herre og samtidig den forfærdede leder af en stor smuglerbande.

Man føler sig ført hjem til sin barnheds bedste romaner, hvor man først skulle så gruelig meget igennem, men hvor alligevel alt gik, som det skulle. For naturligvis afløser held og uheld hinanden i yderst lykkelig rækkefølge. De mest utrolige sammentræf bringer de rette på sporet af den forsvundne skat, en kostbar diamant, og sidst, men ikke mindst, kommer filmens helt til besin-

delse, finder sit bedre jeg og bringer alt til en lykkelig afslutning. Barnets godhed har sejret!

Men det sker ikke uden voldsomme scener af lidenskab, had og spænding. Blinkende knive, lynende øjne og et enkelt afgørende slagsmål med helten som den elegante vinder, jo, det går alvorligt til!

Man morer sig! For det er virkelig ganske uprætentøst og underholdende romanstof, godt lavet og fortalt uden mere alvor end en sådan historie kan tåle.

Stewart Granger spiller smuglerhelten og har alt, hvad dertil behøves; den lille fregnede Jon Whiteley klarer rollen som den forældreløse, men uforfærdede, med umiddelbar charme og helt i tidens stil.

Forbudt for børn under 12 år.

Bo.

L'Avventura

Denne film af den italienske instruktør Antonioni virker ved første øjekast temmelig forvirrende på tilskueren, fordi man i den ikke finder noget, der minder om de sædvanlige handlingsfilm.

En ung pige forsvinder på en sørejse, og hendes forlovede, Sandro, søger efter hende sammen med en af hendes venner, Claudia. Eftersøgningen skaber kontakt mellem de to, og de opdager efterhånden, at de er forelskede i hinanden. Tilsyneladende er der ikke nogen slutning på filmen, for man får aldrig at vide, hvad der er blevet af den unge pige!

Men det er simpelthen, fordi den historie slet ikke har noget med det egentlige at gøre. Det er slet ikke meningen, at denne film skal være en kriminalfilm. Den egentlige handling er beskrivelsen af

Sandros og Claudias indre vandring og det »eventyr«, der foregår inden i dem. Derfor gøres der heller ikke brug af nogen som helst ydre eller turistmæssige virkemidler. For Antonioni er billederne ikke postkort, men sjælstilstande. Han vil have os til at se det, som de mennesker ser, der tænker på andet end det rent ydre. Hvert billede er en ny oplysning om det, der foregår i personernes indre.

L'Avventura er altså en vanskelig film, der let kan virke kedsommelig og usammenhængende på folk, der ikke vil gøre sig den ulejlighed at fortolke de tegn og meddelelser, billederne dækker over. Andre — nemlig de, der er parat til at »læse« filmen i stedet for kun at »se« den — opdager hurtigt, at den — som så mange andre italienske film — ligefrem er badet i en åndelig atmosfære. Filmens hovedpersoner virker på ingen måde opbyggelige, men det er rigtige mennesker af kød og blod — og det er på en vis måde meget vigtigere. Antonioni fører os ved hjælp af billedernes strenge skønhed ind i en hel verden af indre følelser, i noget, der sker i hjerternes inderste. I disse hemmelige dybder findes filmens egentlige betydning. Den er præget af noget, der desværre er alt for sjældent i filmkunsten: tavsheden, den indholdsrige og salige tavshed, der fører os direkte ind til sagens kerne — til mysteriets porte...

Forbudt for børn.

M.D.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 49

8. december 1961

109. årgang

85 øre

Når romerne fester for Jomfru Maria 8. december

Millioner af turister verden over kender Rom fra sommerens varme måneder, hvor solen braser ned fra en skyfri, sitterblå himmel, hvor folk slapper døsigt af sted i flade sandaler og søger ind under skyggefulde parasoller for at sidde over en caffè espresso eller drink og beundre barokkirker og slanke 1000-årige søjler. Byen ligger med sine store brede gader og pladser og tager imod med åbne arme de strømme af turister, der er kommet. Rom og romerne er passive, og lader livet gå sin kendte, romerske gang.

Men når vinteren kommer med regn og plask gennem de hullede nedløbsrør, lukker byen sig sammen og skutter sig i kulden. Folk går ned i sidegaderne for at være i læ af butikkerne, konerne, der ellers sidder og rister kastanier midt på fortovet, er rykket helt op ad murene. Jeg passerer hver dag en af disse koner. Hun har slået et søm i væggen og fæstet en stor grøn paraply over hovedet, et lilla sjal er kommet over skuldrene, og hun mindes ikke i sit ganske liv at have oplevet en lignende vinter. Husmurene er mættede af fugten og får den orangerøde kalk til at stråle som fede appelsinskaller.

Men byen er ikke gået i dvale, tværtimod må der ske noget for romerne nu, hvor turisterne ikke fylder gaderne med liv, og hvor solen ikke kaster lys og fest over dagene. Allerede i november be-

gynder det med småfester i de forskellige bydele, men den første

store fællesfest finder sted den 8. december, den ubesmittede Jomfru Maria's dag. Endnu i det blå morgenlys ses de første grupper af romere, og senere på dagen tager strømmen til af italienere, som valfarter fra alle dele af byen mod den tårnhøje Jomfru Maria-statue, der står på pladsen lige ved Piazza di Spagna. Det er en 20 meter høj, hvid marmorsøjle med en mørk bronzeskulptur på toppen, som rent kunstnerisk ikke er særlig skøn og rent historisk er uden betydning, men statuen er af Jomfru Maria. Ingen ænser den til daglig, da den står midt i det heftige trafikkaos, men én dag af året standser den brat alle biler og busser og lader sig hædre af sin by. Alle bringer den blomster, som sættes ved søjlens trappeformede fod, og brandfolkene kommer tidligt om morgenen i brandbilen, rykker den længste stige ud og lader en brandmand kravle de 20 meter op for at lægge en kæmpe buket af hvide blomster mellem Jomfru Maria's hænder. Byens borgmester bringer en blomster-

Den berømte
søjle ved
Den spanske Plads

pude, hvori lyseblå blomsterhoveder danner en hilsen fra hele det romerske folk, og det spanske gesandtskab er dækket af purpurrøde silketæpper, som hænger ned fra balkonerne, hvorfra de sortklædte diplomater følger pladsens intense liv.

Hele dagen er der en tæt strøm af mennesker. En skole med 50 lyserødt klædte piger og 2 sorte nonner stiller sig op under statuen og synger Ave Maria flerstemmigt i hele tre kvarter. En gruppe invalide drenge i rullestole beder i stille kor en bøn og ruller besværet væk. Krigsinvalider med stokke og krykker humper igennem vrimlen; men også de vil ære Mariastatuen og bære blomster frem. Italiens bedste soldater, alpinisterne, synger 8-stemmige korsange, og alle på pladsen lytter til deres smukke stemmer. Så marcherer de frejdigt bort, efter at have lagt en stor krans med silkebånd, og de gamle sortklædte koner rokker forsagte frem med deres små buketter. Børn myldrer om benene på én, også de, tit med et knust blomsterhoved i de varme hænder, vil være med til at ære Rom's betydningsfuldeste søjle.

Med disse strømme af mennesker er trafikken i Rom fuldstændig lammet. Man kan kun komme frem ad gaderne til fods, og busserne er de eneste, der kan snegle sig af sted, hjulpet af kæder af færdsbetjente. I kilometers omkreds er Roms gader lukkede og trafikken komplet gået i stå. Hvis politiet ikke holdt orden, ville det ende i ét eneste kaos. Dagen igennem kommer orkestre og bands og spiller en time eller mere til Jomfru Maria's ære, og alle bringer blomster. Bunkerne vokser. Tæt på alle trappetrinene står store kurve med skønne dekorationer eller små fattige buketter,

Kirkernes Verdensråds møde præget af enhedstanken

New Delhi, Indien (NC) Såvel de ortodokse som de protestantiske kirkeledere har på Kirkernes Verdensråds store møde i New Delhi stærkt understreget, at tiden er inde til at stræbe efter en kristen genforening.

Patriark *Athenagoras* af Konstantinopel opfordrede alle kristne, »uanset hvilken trosbekendelse de tilhører«, til at forstå og handle i overensstemmelse med »vor tids krav, som er vor enhed i Kristus«. Han sagde videre: »Det er vor egen enhed, som vil give verden mulighed for at værdsætte den virkelige mening med broderskab og give den håb og vished om, at vi i Kristus kan opleve en ny tidsalder.«

Den anglikanske ærkebiskop af Canterbury, *Michael Ramsey*, sagde, at længslen efter hellighed er væsentlig for at opnå enhed. »Det er nytteløst at tro, vi kan forvente enhed i Kristi navn, medmindre vi tillige søger hellighed, lydige mod ham og med vilje til at følge den sandhed, han har åbenbaret,« sagde den anglikanske primas. Han advarede mod den opfattelse, at »nogle få enkle kendsgerninger og principper« er alt, vi behøver for at skabe enhed.

På den ætiopiske kirkes vegne talte biskop *Theophilos*, som opfordrede til et indtrængende studium af den traditionelle kristne lære i den hensigt at give den en mere klar definition. Han mente, at kristendommen stod i fare for at blive betragtet som »den hvide mands religion« i Afrika.

Den russiske ortodokse kirkes overhoved, patriark *Alexis* af Moskva, opfordrede til en kristen aktion for at

samle nationernes ledere til en afrustningskonference.

Den russiske kirke blev allerede under de første møder optaget i Kirkernes Verdensråd. 22 andre kirkesamfund blev ved denne lejlighed medlemmer af Verdensrådet, som nu omfatter 198 kirkesamfund med 350.000.000 kristne fra 60 nationer. Den katolske kirke er som bekendt ikke medlem, men var repræsenteret af 5 officielle observatører.

Før afstemningen om den russiske kirkes medlemskab gav nogle grupper inden for Kirkernes Verdensråd udtryk for alvorlig tvivl om værdien af et russisk medlemskab. Et medlem af Kirkernes Verdensråds Centralkomiteé sagde, at frygten for en påvirkning fra Sovjets ideologi gennem de russiske ortodokse var blevet nærmere undersøgt og afvist. Kirkernes Verdensråds generalsekretær, dr. *Visser't Hooft*, erklærede før afstemningen om russernes optagelse, at man i bekræftende fald ville få »en vældig mulighed for en virkelig åndelig dialog mellem Østens og Vestens kirker«.

En af de katolske observatører, pater Edward Duff S.J., sagde efter et af møderne:

»Disse mennesker ønsker virkelig at holde sammen. Dette er ikke blot præget af teori. Alvoren bag deres arbejde og bøn er meget inspirerende.«

som ligger slapt hen ad marmorfisserne, men ingen holder inde, og når søjlefundamentet er fyldt, anbringer man buketterne på asfalten, hvor bilerne ellers jager af sted.

Ikke ét sekund er der stilhed. Korsang, orkestermusik, børn i flokke, der fremsiger bønner... tusinder og atter tusinder står om den høje statue, der strækker sig

mod himlen fra en ø af blomster.

Når mørket falder på, og en mat sol er gået ned for enden af pladsen, når vinden begynder at rejse sig og bevæge palmerne på Piazza di Spagna, forstummer al sangen og musikken, romerne går hjem, og blomsterne bliver bragt til de syge på hospitalerne.

Mette Franchetti Pardo

Kardinal Bea taler om enhed ved stort møde i Schweiz

Zürich (NC) Det kommende Vatikankoncil vil ikke ændre Kirkens lære i den hensigt at fremme den kristne enhed, men dets beslutninger og udtalelser skulle lette bestræbelserne for at opnå enhed, sagde kardinal *Augustin Bea* S.J. på et møde i Zürich. Kardinalen er formand for Sekretariatet for den kristne Enhed.

Mødet blev holdt i byens kongreshal, der kan rumme 2300 mennesker. Adgangskortene blev udsolgt flere dage før mødet. Næsten hele det protestantiske teologiske fakultet ved Zürichs universitet var til stede.

I forbindelse med erklæringen om, at man ikke skulle vente ændringer i Kirkens dogmatisk fastlagte lære, sagde kardinal Bea, det var hans overbevisning, at konciliet ville »kaste lys på de dele af den åbenbarede sandhed, der betyder mest for vore i troen adskilte brødre.« Et af de mest betydningsfulde spørgsmål, der interesserer ikke-katolikker, vedrører læren om Kirkens natur, sagde kardinalen. Han udtalte:

»Læren om, at Kirken er Kristi mystiske Legeme giver anledning til en række spørgsmål, og disse skaber mange af de alvorlige vanskeligheder for ikke-katolikker. Det er da opgaven at kaste nyt lys over disse sandheder.«

Kardinal Bea talte om den katolske kirkes egne bestræbelser for at nå til kristen enhed og fremhævede, at man først og fremmest må »få alle døbte mennesker til at erkende, at de har en alvorlig pligt som kristne til at arbejde for enhedens sag«. Når de kirkelige myndigheder insisterer på at ville have hånd i hanke med bestræbelserne for kristen enhed, skyldes det ikke, sagde kardinal Bea, »at man blot ønsker at centralisere de forskellige bestræbelser inden for Kirken, men at man vil koordinere dem. I det store og hele kan man sige, at konciliet vil være i stand til at give en vejledning, der svarer til vor tids behov, og som særligt vedrører den økumeniske bevægelse blandt katolikker.«

Det ville være forkert at undervurdere hindringerne på vej til enheden, erklærede kardinalen, men det ville være lige så forkert at lade sig skræmme til passivitet på grund af disse vanskeligheder. Kardinal Bea sagde: »Lad os med tillid og mod, med kærlighed og bøn, med arbejde og bod følge vejen mod en forening af alle dem, der er døbte i Kristus.«

Professorerne ved det protestantiske teologiske fakultet blev efter talen forrestillet for kardinalen af universitetets rektor, pastor Vogelsanger. I en kort tale sagde pastor Vogelsanger, at det var lidt mærkeligt for ham at møde en kardinal, eftersom noget lignende ikke var sket siden 1521, da Ulrich Zwingli, den senere grundlægger af den schweiziske reformation, hilste kardinal Matthews Schinner.

Kardinal Bea havde nogle dage før talt om konciliet på det katolske univer-

Dr. Lichtenberger, biskop for den episkopale kirke i Amerika, som fornylig besøgte paven.

sitet i Fribourg. Han var tillige blevet interviewet af den schweiziske presse og havde ved den lejlighed nævnt de vigtigste vanskeligheder, som møder de ortodokse, anglikanerne og protestanterne i deres forhold til den katolske kirke. Med hensyn til de ortodokse sagde kardinal Bea, at »bortset fra historiske misforståelser og fortrædeligheder finder de især vanskeligheder i pavens førsterang (primatet) og i særdeleshed med hensyn til læren om pavens ufejlbarhed«.

Man kan sige, at anglikanernes og protestanternes afgørende vanskeligheder, fortsatte han, »vedrører læren om retfærdiggørelsen, sakramenterne og Maria. Men den største hindring finder de i den katolske opfattelse af Kirken, dens myndighed og dens lærende autoritet«.

»Blandt lutheranerne er der især opstået en vanskelighed, fordi man af princip har forkastet hierarkiet. Manglen på en autoritet, der kan bestemme, hvilke forpligtelser de troende må acceptere, skaber også en af de store praktiske

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy,
Egon Duvå og som ansvarshavende
Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby,
tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund,
tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.,
tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition
v/ A. Prüser,
Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K.,
tlf. Central 9528 (9-16, lørdag
kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr.
kvartal 9 kr. og i lande udenfor
Skandinavien 10 kr.

En nordisk katolsk højskole-uge

Som det allerede tidligere har været omtalt her i bladet, vil der til næste sommer — nærmere betegnet i ugen d. 28. juli (aften) til lørdag d. 4. august (morgen) — blive afholdt en nordisk katolsk højskoleuge for voksne, hvortil der foruden fra Danmark ventes deltagelse fra Finland, Norge og Sverige.

Skolen vil foregå dels på Ledreborg Slot ved Roskilde, dels på det nærliggende feriehus Borrevæjlevig, hvor indkvarteringen sker. De faste holdepunkter i skolens program, der iøvrigt giver rigelig tid til almindeligt samvær og afslapning, er den daglige messe og »stille time« i Ledreborg slotskapel og to daglige foredrag samt en rundbordssamtale og komplet, der afslutter dagen.

Ugens tema, der behandles i foredrag og samtaler, er »Troens menneske — fra barn til voksen«, og det vil have interesse for ægtepar såvel som ugifte. Adgang til at deltage har alle voksne katolikker over 21 år.

Et nærmere og detaljeret program for højskoleugens undervisning vil iøvrigt fremkomme omkring midten af januar både her i bladet og i en orienterende folder, som vil kunne rekvireres hos overlærer H. O. P. Pedersen, Nebs Møllegaard pr. Jystrup, telefon Ortved 226; henvendelse kan ske allerede nu, hvor efter materialet til sin tid vil blive fremsendt.

Som præst for højskolen deltager dominikanerpater Th. Patfoort fra Oslo, mens den svenske redaktør Göran Dahlin fra Stockholm er ugens leder.

Det er naturligvis midt i den prisudvikling, vi i øjeblikket er inde i, vanskeligt at opgave på kroner og øre, hvad det vil koste at være med, men det kan dog med dette forbehold opgives, at prisen vil blive ca. 100 kroner pro persona. Om nødvendigt vil børn i alderen 1-7 år kunne medbringes på skolen, hvor de vil blive passeret under messen og foredragene. Det vil koste omtrent 9,75 kr. daglig pr. barn.

---

vanskeligheder, når man skal mødes og udveksle synspunkter. Man er altid i tvivl om, hvem man skal forhandle med, og hvem der har myndighed til at virkeliggøre de mulige resultater af disse møder.»

Ode til Jomfru Maria

Af IBEN RØNNE

Maria, jeg er kommet til din Himmel
og til din Trone for at knæle ned
og græde dér, skønt syg og feberhed
af Liv forgiort, af Døden svag og svimmel.
Min Pande strejfes af din Kaabes Søm,
dit Himmelskrud af Midnatsklarhed skabt,
imens du læser i min Sjæl, hvor Angst
forpuppet sig i Drøm,
hvor lidt den vandt, for alt hvad den har tabt,
hvor svagt den kæmped for sin dyre Fangst.

Nys gik jeg dér, hvor Flod og Ebbe strides
om Herredømmet over Sted og Tid,
hvor Vaarens Blomstermund i Flammer svides,
naar Vredesbrande blusser hid og did.
Flintsten og Tidsler slog den nøgne Hæl,
det fjerne Luftsyn sank i Støv og Ler,
og Askeflager daled i dets Sted,
som sank de i min Sjæl;
paa Tjørnen spiddet hang i brudte Fjer
Sangfuglen med sit Hoved bøjet ned.

Hvor øde og forladt den hele Egn,
som givet hen til ubarmhjertig Tørke.
Kun i en Hulning bag Ruinens Mørke
en usund Rest af Vaarens milde Regn.
Sortsvampen siver, hvor den unge Røn
har fæstet Rod: et Frø slængt hen af Livet
til dette sorte Spejl af Himlens Hvælv,
og endnu staar den grøn;
skønt langsom Død og Sygdom blev den givet
dog kaldt til Livet — vilde den det selv?

Du tier! — men jeg fyldes af din Fred,
for Giften ebber ud af mine Lemmer,
og Livet strømmer som fra dybe Gemmer
tilbage i de dødningsstive Led.
Aa, for en Stilhed, mild og klar og varm,
Tavshedens Forbøn, som du aldrig ender
for vores Jord, — blev den i Vælde hævet
til Hvile i din Arm,
et svimmelt Nu lagt mellem dine Hænder
fra Stjernekrædsen, hvor den ensomt svæved?

At gaa — Maria! — nok engang paa Jord,
at dyngte Perler sammen til dit Billed,
du klare Dronning, højt i Himlen stillet,
Ikon! udført i farvemættede Ord.
Omkring dig Silke med en ung Dags Glans,
og bag dig Fløjel, som Høstens dybe Nat,
selv er du som en yndig Maanesten
sat i en Stjernekrans,
hvor Verdens Lys, som rammer denne Skat,
maa brydes til en Straale blid og ren.

Norsk messebog

Vi har tidligere omtalt den nye norske messebog. Vi bringer nu uddrag af en udførlig anmeldelse, der er blevet offentliggjort i det norske, katolske blad »St. Olav«:

Den nye latinsk-norske messebog svarer i alt væsentligt til alle vigtige krav. For at nævne dens materielle sider først, så er den selv i den enkleste af indbindingerne — en behagelig og dejlig bog at håndtere. Papirets gode kvalitet skaber en behagelig modvægt mod den strenge typografi som en uundgåelig i en messebog. Diskret og smagfuldt sørger også Herman Bongards initialer og vignetter for at gøre teksten mere levende.

I det Kyriale, som afslutter messebogen, er der taget hele ni sæt messemelodier med (*Kyrie, Gloria, Sanctus, Agnus Dei*) samt tre Credo-melodier foruden *Requiem* messen. Dette repræsenterer størstedelen af de messemelodier, som faktisk bliver brugt rundt om i menighederne. Men det er alligevel beklageligt, at den 16. messe ikke er kommet med. Rundskrivelsen *Musica Sacra* af pave Pius XII, udsendt i september 1958, fremhævede ganske særligt denne messe, selv om den er lidet kendt, for at den efterhånden skulle læres og indarbejdes i menighederne verden over.

Som et lille tillæg lige før Kyrialet, har vor nye messebog en række bønner, hymner, litanier til forskellige lejligheder i det kristne liv. Her har man troligt nok af hensyn til bogens tykkelse — været sparsommelig. Mange ville sikkert gerne have haft flere bønner før og efter kommunionen. Imidlertid kunne udvalget ikke have været heldigere end det foreliggende. Større er måske savnet — i forbindelse med bønner før og efter kommunionen — af en kort og koncentreret vejledning i samvittighedsrønsagelse.

Større vægt har det imidlertid, at proportionerne i messebogen er så gode: Opmarchen mod påske, højtidernes højtid og det liturgiske livs samlende midtpunkt — er klart understreget. Selve messens faste dele (*ordinarium missae*) finder deres naturlige plads mellem påskens gudstjeneste og påskemorgens messe. Dette er ikke bare en praktisk indretning, for at bogen skal kunne tåle at åbnes ofte netop på det sted. Det er en meningsfyldt placering: Messen er

den ugentlige, ja den daglige »fejring af påske«.

For hvert afsnit af kirkeåret finder vi korte, men velredigerede indledninger, som understreger hovedtankerne i denne periode, samtidig med at de giver en række ceremonielle oplysninger. Man kan måske sige, at hovedindledningen er lige lovlig kort. Men den siger, hvad den skal, og netop fordi den er kort, har den chance for at blive læst af brugeren.

Man vil kunne rette den anklage mod en række moderne europæiske messebøger, at de er i den grad forsynet med indledninger og kommentarer, at selve den hellige tekst mister noget af sin førsteplads og risikerer at drukne i kommentarer. Så kan en messebog simpelt hen blive en skranke mellem den enkelte og handlingen på den ene side og de øvrige tilstedeværende på den anden side. Det er heller ikke altid at disse kommentarer — selv ud fra rimelige krav — er på højde med teksten. Vi er sikkert bedre tjent med ingen kommentarer end med dårlige.

Den norske messebog nøjes med gode indledninger til de forskellige liturgiske tider og større fester (og en lille notits om helgenfester), men fremlægger ikke nogen kommentarer til de enkelte tekster (der gives faktisk ikke så få

læsninger og sangtekster, som kunne trænge til en diskret belysning!). Her må man vælge, og vi står med andre ord overfor et valg som er fuldt forsvarligt.

Hvad oversættelsen angår vil de fleste være fornøjet med dens moderate og konsekvente rigsmålsdrag. Oversættelsen af liturgiske tekster er en umådelig vanskelig opgave. Især er det ofte uoverkommeligt at overføre den koncise og knappe romerske form til vore moderne sprog. På norsk savner man jo desuden en række udtryk, som er klassiske i den katolske tradition.

Til trods for disse indlysende problemer holder vor nye messebog sig her på et respektabelt niveau. Den vanskeligste opgave for alle messebogsoversættere er vel de knappe og uhyre koncentrerede kirkebønner. Også her er en måske omstændelig, men trofast oversættelse at foretrække fremfor en genskabelse, der måske ikke er dækning for, og som — når den ikke stammer fra en mesters hånd — altid risikerer at lade en eller anden nuance i grundteksten glide ud. Summa summarum: Vi har al grund til at være taknemmelige for den nye messebog.

Pris d. kr. 37,80 i plastic.

Pris d. kr. 56,70 i gedeskind og guldsnit.

Pris d. kr. 61,50 i kalveskind og guldsnit.

Hvid ridder

Italo Calvino:

Ridderen der ikke eksisterede.

Nyt Nordisk Forlag.

148 sider, kr. 12,50.

Karl den Store skrider fronten af og hilser på hver enkelt høvding. Ridderne slår, når kejseren taler til dem, hjelmgitteret op. Kun en ridder i hvid rustning følger sit åsyn. Denne mangel på høflighed bliver kejseren lidt fornærmet over, og ridderen må løfte hjelmgitteret. Der er ikke noget indeni rustningen! For den hvide ridder eksisterer ikke. Det, der får ham til at øve bedrifter, er en mægtig viljestyrke og troen på den hellige sag, han kæmper for.

Dette er udgangspunktet for Italo Calvinos roman »Ridderen der ikke eksisterede«. Noget pjat, vil én og anden sige, men den, der læser bogen må snart indrømme, at ridderen er nok så livagtig som mangan romanfigur for ikke at tale om levende personer, vi læser om. Ridderen, der ikke eksisterer, har alle ridderdyder. Eller for at komme nærmere pointen: den ridder, der har alle ridderdyder, eksisterer ikke.

Det mesterlige ved Calvins skrivetekunst er, at han på én gang kan parodiere fortid og nutid, f. eks. få os til at se, at de regler, hvorefter krige føres er latterlige og altid har været det. Han gøgler sig igennem alle de alvorlige problemer — og de er ikke få — han tager op, og han slipper fra det med tråden i behold.

Man har i denne roman ofte lyst til at sige ham imod, og man kan heller ikke komme udenom, at spøgen måske nok trækkes lidt langt ud; sådan kan det i alt fald føles, når man læser »Ridderen« kort tid efter »Den halverede Vicomte«.

H.K.

De skønneste julekrybber fra italiensk Tyrol

Skåret i træ og hånddekorerede i smukke farver. Sælges i hele sæt eller i enkelte figurer. Størrelse 7 cm à kr. 18,-, størrelse 12 cm à kr. 38,- pr. figur. Iøvrigt har vi et væld af billigere julekrybbefigurer i alle størrelser.

SANKT ANSGARS BOGHANDEL
BREDGADE 67 · KØBENHAVN · PALÆ 4777

Julekoncert

Til fordel for de spedalske børn
afholder

Institut Saint Josephs pigekor
julekoncert

i Sankt Augustins kirke, Jagtvej
fredag den 15. december kl. 20

Billetter kr. 2,- (voksne)

kr. 1,- (børn),

købes ved indgangen.

Fra Sankt Vincent-fronten:

Faresignaler østfra - og vækst!

For mange danske katolikker, som efterhånden er med i Sankt Vincent-gruppernes hjælp til lindring af verdens sult og nød, er der sket en lille inspirerende nyvinning: hidtil har det, som holdt kontakten levende mellem gruppe-medlemmerne og de lidende rundt om i verden, været fuldmægtig *Uffe Loldrups* pjecer med fotografier og breve fra de steder, hjælpen blev sendt til. Men alt for få fik dermed lejlighed til at få kendskab til disse levende og tit højst dramatiske beretninger om sved, blod og tårer.

For fremtiden bliver pjecernes tekst yderligere duplikeret i et større oplag, så at de kan sendes ud til alle interesserede, til ungdomsklubberne og skolerne og de private bidragydere, lånes ud og gives videre efter behov. Men pjecerne med deres udmærkede, aktuelle billedstof bliver ved at turnere landet rundt til gruppernes børsbetømningsmøder. Det er en god reform.

Der udfoldes en livligere aktivitet i grupperne end nogensinde, ikke mindst indenfor de katolske ungdomsklubber. Inden året er forbi, vil pater Gommans kunne afsende check nr. 100 og dermed have rundet 70.000 kr. Men ingen som kaster et blik på korrespondancen, kan heller forblive uberørt.

— I, som har nok at spise, ved slet ikke, hvor afgørende jeres beredvillige hjælp er her. Ét måltid mad om dagen er højdepunktet for mange børn og voksne, skriver en af pater Gommans'

embedsbrødre i Syd-Indien. I øjeblikket får 180 børn et måltid om dagen hos mig. Forleden formiddag modtog jeg en check fra Dem med et stort beløb. Efter at have givet postbudet en drikkeskilling, styrtede jeg hen til kirken og brast i gråd, mens jeg sendte min hjerteligste tak til Guds moder. Det var første gang i mit liv, Guds forsyn kom mig så synligt til hjælp — jeg havde bedt så indtrængende om det. Jeg var i den dybeste nød her på min fattige station i vildniset —.

Fra spedalskhedshospitalet i Saigon, hvor der nu for danske Sankt Vincent- penge er bygget to pavilloner, kommer der mørkere toner samtidig med rørende taknemlige breve. Distriktet er nu officielt erklæret for »farlig zone« på grund af de stadig hyppigere overgreb fra kommunister.

— Faren bliver større og større for hver dag der går, skriver en af patrene den 9. november. Næsten til alle sider bliver forbindelserne til Saigon dag for dag besværligere: vejene er opbrudte,

En af patienterne i gang med at fabricere mursten.

broerne er sprængt. Af de fire broer, som fører til Bengan, er to sprængt, så vi skal over vandet for at komme der. Det store problem er tilførslen af levnedsmidler til de spedalske. Søstrene har mange bekymringer, men de holder modet oppe. De spedalske bliver i hvert fald ikke ladt i stikken. Hvilken tilstand! Hvad vil Amerika gøre for at hjælpe os, inden det bliver for sent? Laos er døren til Syd-Vietnam, og den dør er nu blevet lukket op. Ja, Syd-Vietnam har brug for megen bøn. Falder landet i kommunisternes hænder, får de hele Asien —.

KATOLIK I DANMARK

Katolsk Ugeblads julenummer er i år et særhæfte, som har titlen KATOLIK I DANMARK. Det bliver et populært hæfte med flere billeder end tekst og skal give et indtryk af katolsk dagligliv her i landet. Vi har planlagt at trykke et stort ekstraoplæg, som vil kunne bruges til spredning i en videre kreds. Eksemplarer fra ekstraoplaget kan leveres til en billigere pris. Vi skal i næste nummer give flere oplysninger.

Meddelelser til julenummeret — det almindelige julestof modtages ikke i år — bedes fremsendt senest den 11. december. Bladet udsendes ikke i ugen efter jul.

Og så kan vi glæde læserne med, at bladet i det nye år udvides — med én side! Dette opnås ved en formatændring. Siderne bliver lidt højere og bredere, idet bladet trykkes på papir i A 4-formatet. Den samlede spalteforøgelse svarer til en ekstra side.

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

Anden samling er nu afsluttet

Rom (KIPA) Vatikankonciliet forberedende hovedkommission har afsluttet sin anden samling. Man har holdt otte møder og behandlet ti spørgsmål. Kommissionens medlemmer havde i forvejen modtaget et skriftligt materiale til overvejelse, således at man kunne spare megen tid under møderne i Rom. Det er meningen fortsat at arbejde på denne måde, og især vil det være nødvendigt, når hele konciliet skal samles, for at de mange tusinde biskopper ikke for længe skal være borte fra deres bispedømmer. Henvend hundrede medlemmer og konsulenter har deltaget i hovedkommissionens anden samling. Den sammenkaldes igen i begyndelsen af det nye år.

Førsteprisen til en luthersk film

Wien (NC) Førsteprisen i Østrigs 7. internationale festival for religiøse film er blevet tildelt filmen »Question seven«, som er udsendt af amerikanske lutheranere. Blandt dokumentarfilmene blev æresprisen tildelt den franske film om Therese af Lisieux.

Brev til paven

Paven har fra Unge kristne Arbejderes verdenskongres i Brasilien modtaget et brev, der blandt andet opfordrer til, at man gennem seminarieuddannelsen giver de vordende præster lejlighed til grundigt at sætte sig ind i arbejderens levevilkår og særlige problemer.

Flere skoler til Englands katolikker

Leeds (NC) De katolske biskopper i England har nedsat en komite, der skal undersøge det katolske skolevæsens fremtidige muligheder. Den ene af komiteens tre medlemmer, biskop Dwyer, oplyser, at næsten halvdelen af de skoleløgende katolske børn i England — det vil sige 250.000 — for tiden ikke kan optages i de katolske skoler, fordi man ikke har plads til dem.

Flygtningehjælpen

Vatikanstaden (NC) Vatikanet har besluttet at udvide sin flygtningehjælp, som hidtil hovedsagelig er kommet europæiske flygtninge til gode. Vatikanets delegerede ved De Forenede Nationers Højkommissær for flygtninge, mgr. Maltoni, har i Genua oplyst, at eftersom verdensbegivenhederne har forværret flygtningenes situation, har Kirken besluttet at fornye og udvide sin karitative virksomhed.

Ny fase i Polens skolekamp

Kommunistiske kredse i Polen gik i gang med arbejdet på at få religionsundervisningen ud af skolerne i samme øjeblik, retten til den var blevet garanteret i overenskomsten mellem kirke og stat fra 1956. De har vundet kampen. Nu har de rettet blikket mod nye mål: den fuldstændige afskaffelse af al religionsundervisning, eller i det mindste fuld kontrol med den.

Det polske Sejms (parlaments) kortvarige samling midt i juli var vidne til, at man hurtigt fik gennemtvunget en »reformlov« for undervisningen, som slet og ret fjerner faget religion fra skolernes undervisningsplan. Andrzej Werblan, den kommunistiske deputerede, som fremsatte kravet om forbud, sagde, at fjernelsen af religionsundervisningen fra de offentlige skoler var »til gavn for det uforstyrrede fremskridt indenfor undervisningen som helhed.« Han sagde endvidere:

»Der bliver ikke lagt nogen hindringer i vejen for dem, der ønsker, at deres børn skal modtage religionsundervisning, og det vil heller ikke ske i fremtiden.«

Fem uger senere, den 19. august, udsendte undervisningsministeriet i War-

szawa et dekret, der gav regeringen kontrol med religionsundervisningen i kirkerne og hjemmene. Det indeholdt den bestemmelse, at en sådan undervisning kun må gives på steder, der er særligt udpeget til katekismusundervisning — sædvanligvis sognelokaler. Den begrænsede undervisningen til to timer om ugen.

o

Dette nye slag fremkaldte en samlet indsigelse fra alle de polske biskopper og en særlig fordømmelse fra kardinal Wyszyński, den polske kirkes overhoved. Kardinalen fortalte en stor forsamling af pilgrimme ved Polens nationale Mariaheiligdom i Czestochowa i slutningen af august, at kommunistregeringens manøvrer på undervisningsområdet

var en klar krænkelse af de garantier, staten havde givet i 1956.

»Kun slaver er nægtet retten til at kritisere og sige deres mening«, sagde han, »men vi, de polske biskopper og det polske folk, føler os som frie borgere i et frit Polen. Derfor har vi ret og pligt til at kritisere alle hindringer, der snedigt lægges i vejen for vort katolske folks religiøse opdragelse. Vi har en hellig og ukrænkelig ret til at opdrage vore børn i den katolske tro!«

Dekretet, som indskrænker antallet af religionstimer, skulle træde i kraft den 1. november, men er indtil videre blevet udsat. Retningslinierne er givet, og Kirken har i virkeligheden udtalt, at den ikke vil tage hensyn til dekretet. Biskopperne fastslog deres standpunkt i et fælles hyrdebrev, som blev oplæst i de katolske kirker den 17. september.

Biskopperne erklærede: »Det nye dekret kan ikke afskaffe samvittighedsfriheden og retten til fri religionsudøvelse, forældrenes ret til at bestemme over deres børns religiøse opdragelse og Kirkens ret til at arbejde med sjælesorg og undervisning, således som det er fastsat i overenskomsten. Derfor vil vi fortsat

undervise i religion udenfor skolerne som et led i Kirkens normale arbejde med sjælesorg og katekese.»

Efter at have indskærpet, at ethvert polsk katolsk hjem må blive »en skole for Kristi sandhed«, rettede biskopperne disse ord til Polens børn:

»I må søge Gud og lære om ham med stor mæje. Kristus har ikke længer adgang til sine døbte i skolerne. Gå derfor til de steder, hvor han kan findes. Det kan være, det er i en kold kirke, et mørkt kapel eller en overfyldt sal i en lille menighedsbygning. Men tab ikke modet. Husk at verdens frelse kom fra stalden i Bethlehem.«

Forældrene sluttede op

Aftalen mellem kirke og stat blev underskrevet den 8. december 1956, to måneder efter at Gomulka kom til magten under den ublodige revolution, der for en tid omdannede kommuniststyret. Den sørgede for religionsundervisning i alle offentlige skoler, hvor flertallet af forældrene krævede det. Forældrenes tilslutning var overvældende, og da det nye skoleår begyndte i 1957, var der religionsundervisning i alle undtagen 60 af de næsten 25.000 skoler i Polen.

Men den af kommunisterne protegerede »Forening for borgerlige Skoler« satte omgående ind med udbredelsen af ateistisk propaganda. I august 1958 bestemte undervisningsministeriet, at ordensfolk ikke længere måtte undervise i religion i offentlige skoler. Denne bestemmelse var en direkte krænkelse af artikel 69 i Polens forfatning, som garanterer lige ret for alle uden hensyn til deres religion. Bestemmelsen havde den øjeblikkelige virkning, at den berøvede børnene i antagelig 2000 skoler religionsundervisning.

På samme tid benyttede de lokale myndigheder ethvert påskud, de kunne finde, til at fjerne sognepræster og lægfolk fra rækkerne af dem, der havde lov til at undervise i religion. Beskyldninger for lovovertrædelser af den mest ubetydelige art var, uden nogen behandling for en domstol, nok til at få sådanne lærere afsat.

På den måde reducerede myndighederne stadig Kirkens plads indenfor skolerne. Dette års vedtagelse i parlamentet skulle være døds-klokken over al organiseret religionsundervisning i skolerne. Men den katolske kirke i Polen ligger ikke død endnu. Kampen for at undervise de unge i troen er gået ind i en ny fase i november i år.

I Notre Dame Museet har man for at markere 100 året for Lacordaires død arrangeret en udstilling. Kardinal Feltrin besøgte forleden museet og ses her sammen med dets konservator Pierre Joly.

Lysere fremtid for Kirken i Jugoslavien?

Wien (NC) Den jugoslaviske ærkebiskop Gabriel Bukatko har undervejs til Rom, hvor han skal deltage i kommissionsarbejdet før konciliet, udtalt sig om Kirkens fremtid i Jugoslavien. Han indrømmede, at Kirken har mange vanskeligheder at kæmpe med — blandt andet er den helt økonomisk afhængig af, hvad dens medlemmer kan afse, men i nogle tilfælde har præsterne fået lov til at beholde nogle få tønder land af Kirkens tidligere ejendom, som de kan dyrke for at tjene til livets ophold. Ærkebiskop Bukatko fortalte, at han personlig dyrker den landbrugsjord, han har fået til ladelse til at beholde. Den 48-årige prælat erklærede, at han virkelig nød dette arbejde. De ældre præster havde det imidlertid ikke let. Efter hans mening var der flere tegn på, at Kirken ville få en bedre fremtid i Jugoslavien, og et stort antal unge mænd forbereder sig til at blive præster.

Den apostoliske delegat bispevises på søndag

Den apostoliske delegat for Skandinavien, mgr. Bruno Heim, som er udnævnt til titulær ærkebiskop, modtager i overmorgen bispeviselsen. Mgr. Heim konsekres i sit hjemland, Schweiz, og højtideligheden holdes i Basel. Konsekrator er biskoppen af Basel. Biskop Th. Suhr deltager som den ene af de to biskopper, der assisterer biskoppen af Basel.

For skandinaviske katolikker har mgr. Heims bispeviselse en særlig betydning, og det vil være selvfølgelig, at vi beder om Guds velsignelse over den apostoliske delegat og hans fremtidige gerning.

Glædesbudskab til fattige

»Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?« Tvivl og usikkerhed plagede Johannes Døberens, derfor sendte han bud til Jesus med dette spørgsmål. Dengang han stod ved Jordan, og folk strømmede til for at modtage omvendelsens dåb, var han frimodig og sikker. Da var han ikke i tvivl om, hvem Jesus var, da vidste han, hvad der var hans egen opgave, og hvor hans egen plads var over for den største, da turde han vise sine disciple hen til Jesus og sige: Se det Guds lam, som borttager verdens synd.

Men i fængslet tog alt sig helt anderledes ud. Her var han alene, prisgivet og ventede blot på døden. Han havde håbet, at noget stort og imponerende ville ske, når Jesus trådte frem for offentligheden, men der var ingenting sket, hans forventning var tilsyneladende blevet skuffet. Derfor spurgte han ud af sin nød: »Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?«

Det, Johannes oplevede i fængslet, er noget, som mange både før og efter ham har oplevet. Når vor situation forandres, kommer meget til at tage sig helt anderledes ud, end det gjorde før. Vort sjæleliv er en sammenhæng, brister det for os på et punkt, så er der altid en fare for, at det hele ramler for os. Johannes havde oplevet den store katastrofe i sit eget liv, den store afbrydelse, og så gnavede tvivlen sig ind også i hans tro på Jesu liv, tvivl og usikkerhed bredte sig som svamp i hans sjæl.

Og dog var der ikke sket nogen

forandring med Jesus. Han havde fortsat ad den vej, han var gået ind på, da han modtog omvendelsens dåb i Jordan. Det var Johannes, der var blevet en anden, Jesus var den samme. Det er det, der ligger i Jesu svar: Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: blinde og lamme går, spedalske renses og døve hører, døde står op, og evangeliet forkyndes for fattige. Her er alt, som det var, her er kun udfoldelsen af de ord, som Johannes selv har hørt ved Jesu dåb: »Denne er min Søn, den elskede, i ham har jeg velbehag.« Tegnene på Guds velbehag, de sker, og Guds rige forkyndes som et glædesbudskab for dem, der er fattige nok til at forstå, at de har brug for det.

o

Det er egentlig en mærkelig trøst, men måske er det den allerstærkeste trøst, der findes, den at få at vide, at der er noget, der ikke er forandret, at der er noget, der er, som det altid har været. Vi forandrer os, og verden omkring os forandrer sig i et sådant tempo, at vi har svært ved at følge med, navnlig de ældre iblandt os kan blive helt forstumlede. Men han, hvis fødsels fest vi skal fejre, forandrer sig ikke. Hvad han havde til os for et år siden, det har han stadig til os, og det store spørgsmål er ikke, hvem han er, og hvad han har gjort, men om vi stadig er så fattige, så vi har brug for ham.

»Salig er den, som ikke forarges på mig.« Har Jesus ikke en anden gang netop sagt: Salige er de fat-

tige. Det er de fattige, der ikke forarges på ham, det er de fattige, hans glædesbudskab gælder.

De fattige — det er et mærkeligt indholdsfuldt begreb i Den hellige Skrift. Det at være fattig er noget mere end noget rent negativt, det er ikke blot det at lide mangel, for det fører i sig selv ingen steder hen. Tænk blot på Lazarus i lignelsen, han blev

frelst, men ikke *fordi* han lå uden for den riges port og måtte lade hundene slikke sine sår. Hans fattigdom må have haft en positiv retning, og det er den samme positive retning, Jesus sigter til, når han siger, at de fattige er salige, og at evangeliet forkyndes for de fattige. Det positive i den fattigdom, der sigtes til med disse ord, det er den gudhengivne forventning.

Buddhismen anvender et smukt symbol, der svarer ganske nøje til, hvad der i Skriften menes med de fattige. Man anvender lotusblomsten som symbol for menneskehjertet. Som blomsten åbner sig for solens lys, sådan åbner menneskehjertet sig for det guddommelige lys. At åbne sin lotusblomst er ligefrem et fast udtryk for at tage imod det, som er ovenfra.

Denne fattigdom, som altså er gudhengiven forventning i bevidstheden om ens egen magtesløshed, er en nødvendig forudsætning for at høre det glædesbud, Vor Herre Jesus bringer. De allerførste, der modtog ham, var netop disse fattige, det var Zakarias og Elisabeth, Josef og Maria, Simeon og Anna, det var hyrderne på marken og de vise fra Østen. Om de var fattige på jordisk gods, er i den forbindelse ret ligegyldigt. Deres fattigdom bestod deri, at de havde erkendt, hvem de var, og var åbne over for Gud i forventningsfuld hengivenhed. Det kan siges ganske enkelt: Vi kan ikke se, at Jesus er Frelseren, hvis vi ikke er klar over, at vi har brug for at blive frelst.

Denne fattigdom er en gave fra Gud, som troen er det. Gud må afsløre os i vort indre og vise os, hvem vi er, så vi kan få øjne til at se, hvem han er, og hvad han vil os. Vor adventsbøn må altså dreje sig om dette. Vi må

Liturgisk kalender

- SØNDAG d. 10.: 2. søndag i advent (s. 5, violet).
 MANDAG d. 11.: Damasus (s. 781, hvid), pave. Ihukommelse af søndagens messe (s. 5).
 TIRSDAG d. 12.: Søndagens messe (s. 5, violet).
 ONSDAG d. 13.: Lucia (s. 781, rød), jomfru og martyr. Ihukommelse af søndagens messe (s. 5).
 TORSDAG d. 14.: Søndagens messe (s. 5, violet).
 FREDAG d. 15.: Søndagens messe (s. 5, violet).
 LØRDAG d. 16.: Eusebius (s. 782, rød), martyr. Ihukommelse af søndagens messe (s. 5).
 SØNDAG d. 17.: 3. søndag i advent (s. 9, violet).

Lommekalenderen

Katolsk Lommekalender udgivet af Danmarks katolske Kvindeforbund og redigeret af *Ulla Andersen* foreligger nu og vil være en præsentabel julegave i den ikke alt for dyre prisklasse (kr. 6,50, i skind 7,50). Den indeholder mange af de oplysninger, man har brug for som katolik, og en stor del af de tips, der er nødvendige, hvis man vil begå sig i det moderne samfund. Lommekalenderens redaktion har denne gang en henvendelse til læserne, idet man spørger, om der er interesse for at genoptrykke og å jour-føre det afsnit, som sidste gang bragtes i 1954 »Den katolske kirke i Danmark«. Det vil vist være en god idé. Og så kan man lige huske, at der i listen over fastedage mangler én — nemlig den 23. december. Ellers er der jo gjort et omhyggeligt arbejde for at lave en pålidelig og præcis kalender.

bede Gud om at gøre os fattige, så vi ikke forarges på ham, der blev fattig blandt os for at gøre de fattige rige. Hans moder har sagt os sandheden om ham, at han har nedstødt de mægtige fra troner og ophøjet de ringe, hungrige har han mættet med gode gaver, og rige har han sendt bort med tomme hænder. Hvis vi er rige, så må vi gå tomhændede bort, hvis vi er fattige, så er den største af alle gaver vor.

J.R.

Helge Jacobsens Legat

I løbet af marts måned vil uddelingen af Helge Jacobsens Legat finde sted. Dette legat kan søges som bidrag til bygning eller restaurering af katolske kirker — fortrinsvis sognekirker — under forudsætning af, at der ved bygning af kirken alene medvirker danskfødt arkitekt, og at den pågældende menighed selv viser offervilje.

Eventuelt vil der endvidere kunne uddeles mindre beløb til hjælp til dækning af udgifter ved religionsundervisning for katolske børn. Eventuelle ansøgninger indsendes inden 31. januar 1962 til Den Katolske Kirkes Kancelli, Frederiksgade 7, København K. og skal i specificeret form indeholde alle de nødvendige oplysninger.

Baronesse Rosenkrantz Charisius f. Oxholms Legat

til hjælp for trængende, indfødte medlemmer, mænd eller kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen i løbet af januar måned 1962.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til trang, værdighed og medlemsforhold til en herværende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportioner uddeles *ikke* for livstid, hvorfor tidligere legatnydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 31. december 1961. Andragender, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning. Ansøgning stiles og indsendes til Den Katolske Kirkes Kancelli, Frederiksgade 7, København K.

Ansgarius-Bonifatius Forening: Den danske katolske kirkesag

Ansøgninger om tilskud fra foreningen til de respektive kirker og kapeller bedes indsendt inden den 31. december 1961 til Den Katolske Kirkes Kancelli, Frederiksgade 7, København K.

Et fint resultat

Pauluskredsen oplyser, at hidtil har 477 nye abonnenter tegnet sig for forlagets udgivelser i 1962. Det er selvfølgelig tilbudet om at få Peter Schindlers »Mariabogen« på de meget fordelagtige vilkår, som har skaffet Pauluskredsen denne tilgang. Man regner med flere indmeldelser. Den sidste frist er 15. december. Hvis man i mellemtiden har mistet bestillingskortet, kan man blot skrive til Pauluskredsen, Frederikssundsvej 225, Brønshøj. Hele årgangen koster 16 kr., som senere betales pr. giro.

ROMAN KUSIER

Murermester

Telefon Nivå 150 . Nivå

KØDHALLE

Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg

Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

BOGBANKEN

K. V. Bloch

Skolernes mellemed ved udveksling af skolebøger og indbindingscentral

Fiolstræde 34 - København K
BYen 2462 - 6556 - 7804

Carl Moberg

Frederiksborgvej 201, NV
Søborg 1845 - 1871

Centralvarme

Fjernvarme

Sanitetsanlæg

Ventilation

Varmeluftanlæg

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

LÆST og HØRT

ved E. D.

Dagbladet Information, der lever af at være anderledes, har tilskyndet af dette vejledende princip sat sig for at undersøge, hvorledes man i »respektive katolske kredse« her i landet bedømmer frykten for en stigende katolsk indflydelse efter Danmarks indtræden i Fællesmarkedet. At intet dagblad os bekendt før har forsøgt noget tilsvarende må nok tilskrives, at ideen er så nærliggende.

Udgangspunktet for diskussionen er — hvad Information mener en del har overset — to ting: dels en begrundet eller ubegrundet frygt for, at den katolske kirke i Danmark rent faktisk bliver styrket og dels, om der er grund til at nære frygt for, at de beslutninger, der træffes med konsekvenser for Danmark, er præget af et katolsk livssyn.

Biskop Th. Suhr svarer hertil bl. a.:

»Vi har ikke noget særligt standpunkt i denne sag, men jeg tror, at teorierne om den voksende katolske indflydelse er hen i vejret. Vi kan kun læse om debatten i disse dage med et lille smil.«

— De tror heller ikke, at katolske synspunkter vil komme til at præge de beslutninger, der træffes af betydning for Danmark?

»Nej, der vil blive tale om rent politiske beslutninger. I f. eks. FN og UNESCO oplever man dog heller ikke synspunkter, der er andet end politisk betonedede.«

Biskoppen dementerer til slut, at man indenfor den katolske kirke overhovedet gør sig nogen overvejelser i den ene eller anden retning med henblik på Danmark eller andre lande og Fællesmarkedet. På det kommende katolske verdenskirke-møde vil emnet ikke blive berørt.

Den samme indstilling møder man hos en række katolske præster, som Information har forelagt spørgsmålet:

Pastor Cay Benzon:

»Hvis den slags virkelig skulle spille nogen rolle, ville vore bønder jo forlængst være blevet anglikanske på grund af de mange års samhandel med England.«

Mgr. C. Flandrup:

»Spørgsmålet har overhovedet ikke optaget mig.«

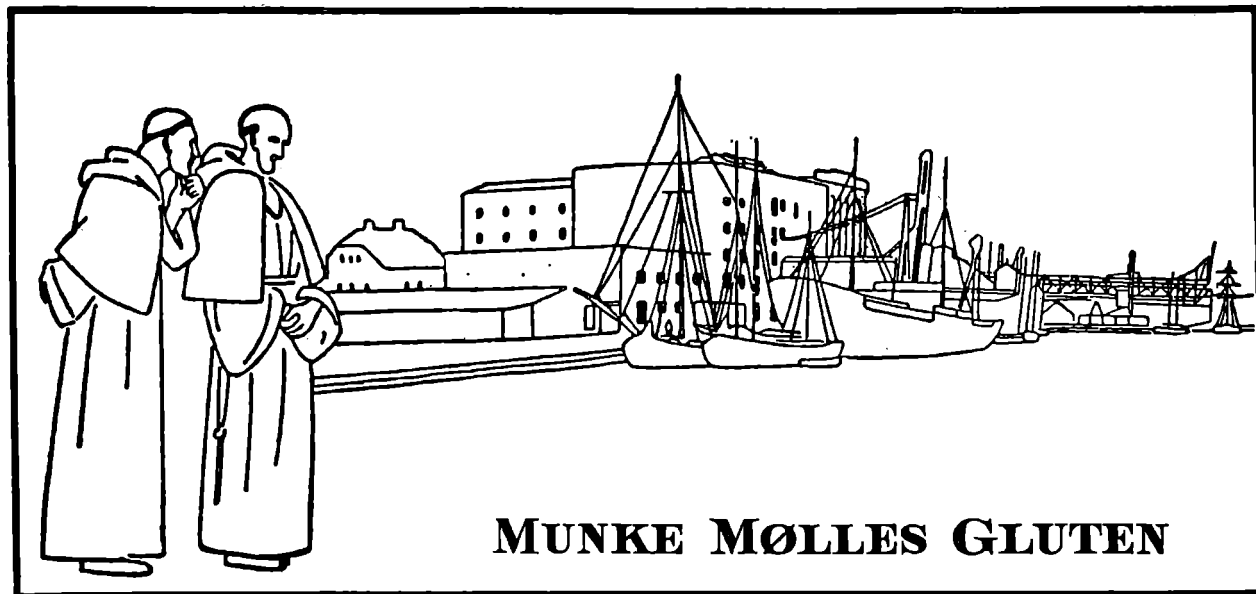
Pater Franz Lanser:

»Spørgsmålet har slet ikke den betydning, man tillægger det i den offentlige debat. Jeg tror ikke, det kommer til at betyde noget.«

Pater L. Brunicardi:

»Da filmen »Going my way« i sin tid gik, var der nervøsitet for, at den ville øve katolsk indflydelse, og et blad skrev, at den nok var et resultat af, at kardinalerne i Rom havde stukket hovederne sammen. Men det hele var jo noget rent sludder. Jeg tør ikke sige, om man nu på et lige så løst grundlag forestiller sig en katolsk indflydelse, men hvis den skulle komme, kan jeg i hvert fald ikke se, at der er grund til at nære frygt for den.«

Bladet citerer brudstykker fra referater, artikler og kronikker i Katolske Uge-

MUNKE MØLLES GLUTEN

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

blad med relation til spørgsmålet, og drager derpå følgende konklusion:

Diskussionen om de eventuelle konsekvenser af en katolsk indflydelse på afgørelser, som berører danske borgere, har hidtil været ført på generelle grundlag. Der er frygt for reaktionær modstand mod sunde sociale fremskridt, en bremseklovs på naturlig nationalisering o.s.v., o.s.v.

Mere konkret kan man imidlertid fremhæve de områder, hvor man fra dansk side i almindelighed ikke er tilhængere af synligt præget katolsk lovgivning f. eks. når det gælder modstand mod børnebegrænsning, den strenge skilsmissegivning og »den enlige moder«s stilling i de katolske lande.

Denne lovgivning kan blive aktuel, hvis danske specialarbejdere ser deres fordel i at søge arbejde i overvejende katolske lande, mens Rom-traktaten ikke skulle være i stand til at ændre mere liberale love i f. eks. Danmark.

For at nævne en detalje som »den enlige moder«s stilling i de katolske lande, kan det oplyses, at hun i forhold til sociallovgivningen faktisk kun accepteres som enke. Ugifte og fraskilte mødre er uhyre vanskeligt stillede.

o

På et møde i Ringsted havde den socialdemokratiske folketingsmand Henning Kruse Rasmussen nogle advarende ord til dem, der, som det hedder i Ringsted Folketidendes referat, »ikke gider skaffe sig viden«. Han sagde bl. a.:

Vi ved så lidt om, hvad Danmarks tilslutning til Fællesmarkedet vil betyde, at vi ikke har anden udvej end at tro, hvad der bliver fortalt os. Sådan siger folk »på gaden«, sådan siger man i kontorer og på arbejdspladser. De siger det, fordi nogle få uden kendskab til Fællesmarkeds-planerne og deres muligheder opstiller teorier og viderebringer fantastiske rygter med så overbevisende styrke, at uvidenheden afløses af det, der om muligt er endnu værre: Falsk viden.

Det, man fortæller, er bl. a., at paven

i Rom vil sende 100.000 italienske arbejdere til Danmark, så snart Fællesmarkedet er en realitet og arbejdskraftens fri bevægelighed dermed tilladt. Man hævder, at disse 100.000 gode katolikker skal søge at danne en stærk religiøs fraktion i den danske fagforeningsbevægelse. Det hævdes også, at de vil kunne trykke lønningerne til skade for danske arbejdere. Et andet fantasifuldt rygte fortæller, at tysk kapital vil købe B. & W. med det formål at lukke virksomheden og dermed udrydde en farlig konkurrent. Et tredje, at Lolland vil blive oversvømmet af sydlandske landarbejdere.

Der er flere påstande af samme skuffe. Man vægrer sig ved at tro, at sådanne rygter kan viderebringes og godtages, men så sent som i sidste uge vedtog de københavnske sporvejsfunktionærer på et møde en resolution, hvori man stærkt advarede mod Danmarks tilslutning til Fællesmarkedet. Baggrunden var påstanden om de 100.000 italienske arbejderes invasion.

o

Og så var der de to får, der vandrede sammen over den grønne eng og talte med hinanden.

— Mæh, sagde det ene.

— Buh, sagde det andet.

— Hvad i alverden mener du med det?

— Åh, jeg er bare begyndt at lægge mig efter fremmede sprog af hensyn til Fællesmarkedet.

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND
København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
Central 1868

Breve til redaktionen

Tilfreds læser

Lærer Axel Tesch, Charlottenlund, sender os disse linjer:

Man må gå ud fra, at komplimenterende læserbreve til en redaktion er lige så sjældne, som bebrejdende læserbreve er hyppige. Den tilfredse og begejstrede læser nøjes med at være tilfreds og giver sjældent sine følelser udtryk. Det modsatte er ikke tilfældet, og det må man vel affinde sig med. Men inspireret af senere læserbrevs indhold og stemmeføring vil undertegnede kritiske læser gerne give udtryk for min og manges glæde over bladet: Det er rummeligt, nobelt i sin tone, frisk og alsidigt og — uenig eller enig — altid læseværdigt og tankevækkende.

Jeg fattet ikke den hovmesterende tone, den ukærlige kritik og den inurbane form, som de sidste par ugers læserbreve udtrykker. Om kærlighed kunne der måske med adresse til indsenderne siges, at kærlighed og sandhed er uadskillige, og at kærlighed uden et redeligt forhold til sandheden er klæbestof — intet andet.

Endnu en gang tak for Ugebladet — som det er!

Axel Tesch

D. U. K. -obligationer

Pr. 15. november 1961 har D.U.K.s landsledelse udtrukket følgende numre af ovennævnte obligationer: Serie A. 4 - 13 - 35 - 51 - 91 - 124 - 153 - 226 - 316 - 349 - 409 - 561 - 640 - 683 - 768. Serie B. 9 - 21 - 28 - 43 - 65 - 76 - 98 - 139 - 164 - 171 - 250 - 282 - 307 - 318 - 319 - 340 - 395 - 424 - 456 - 497 - 503 - 512 - 514 - 516 - 558 - 602 - 613 - 679 - 745 - 754.

Indløsning sker ved indsendelse af den /de udtrukne obligationer forsynet med navn og adresse, til D.U.K.s kasserer inden 1. januar 1962. Obligationsbeløb, der ikke indløses inden denne dato, tilfalder D.U.K.

Danmarks Unge Katolikker, kassereren, Jørgen Chr. Frølund, Vilhelm Becks vej 95, 3., Rosenvang pr. Aarhus.

ØMBORGEN har nu skiftet postadresse til: Emborg pr. Skanderborg.

Academicum Catholicum i København holder lørdag den 16. december kl. 20 adventsaften i Englesalen, Jagtvejen 183 B. Pris 2 kr.

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amaliegade 27, København K.
C. 799 - Telegramadr.: Forskjold

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Lille Næstved Mejeri

Vordingborgvej 66
Næstved - Telefon 72 07 70

A. & P. G. Vintersborg

Snedker- og tømrermestre

Lindebjerggårdsvej, Næstved
Tlf. 72 16 28
72 08 18

HERLUFSHOLM

BRØRFABRIK

Næstved . Tlf. 72 40 31
Spis Herlufsholm Brød

C. MORTENSEN

Murermester

Gallemarksvej 23. Tlf. 72 13 49
Næstved

ARNDT NIELSEN

Ure og optik

Jernbanegade 2. Tlf. 72 05 43
Næstved

K. BLUM HANSEN

Boghandel

Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum

Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eftf.
Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

PETER MORTENSEN

Statsaut. installatør

Østergade 8, Næstved
Telefoner 72 06 63
72 36 63

N. JUEL PEDERSEN

Glarmer

Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved

*Leverandør til katolske
institutioner*

Julekærten

Pauluskredsens julehæfte, »Julekærten«, har i en årrække indtaget en smuk position og formået at hævde sig blandt de mange andre udgivelser, der finder vej til boghandlerens disk i december måned. Den har et godt ry, og forhåbentlig bliver det ikke helt ødelagt af nogle kritiske bemærkninger om »Julekærten« 1961.

Hæftet er denne gang meget uharmonisk. Lad os nævne de gode ting først: Peter Schindler skriver om *Ikoner* og om Chresten Skikkild, Tove Meyer Hægstad skildrer et besøg i benediktinerklostret ved Loch Ness, museumsinspektør dr. Otto Norn skriver i artiklen »En juleprædiken i sten« om granitrelieffet på Aalum kirkes søndre dør, pater Olaf Jan Ballin fortæller om Jon Svensson og hans Nonni-bøger, Kirsten Bang om Holar, det gamle islandske bispesæde. Desuden bringes et barns skildring af sin rejse til Rom og en børnefortælling.

Men så kommer det slemme: Tre sentimentale noveller forsynet med skrækelige illustrationer. Man studser lidt ved synet af disse billeder og blader tilbage for at undersøge titelsiden: Jo, det er »Julekærten«, vi læser i! Den sidste novelle er den værste. Den hedder *Padre* — slet og ret — og introduceres af redaktionen (hvem er ansvarshavende?) med overskriften: »En gribende fortælling fra Mexico«. Den handler om en præst, som arbejder i Mexico og havde »forvandlet sløve landsbyer til blomstrende sogne«. Han finder en såret indianer, og så er spillet gående. Vi vil ikke røbe, hvad der videre sker. Men et par sproglige prøver bør hidsettes. Novellen begynder: »Padre havde en fornemmelse af, at hans knogler snart ville rasle lige så højlydt som hans gamle bil, da han standsede på toppen af høj-

dedraget. I sin nuværende alder stoled han ikke rigtigt på sine øjne mere, men han kunne have svoret på, at han så et glimt af en mand forsvinde ud af syne nede, hvor vejen delte sig«. Nu er altså Padre indført på scenen, men vi skal ikke regne med, at han senere vil blive fristet til at sværge, idet han er en mand af principper. Det bliver man klar over af det følgende: »En mild kølende brise arbejdede sig ned på hans hals under celluloidflippen. Der var ingen tvivl om, at det ville være behageligt at tage flippen af, men han undertrykte indskydelsen. I de tredive år han havde været præst, havde han aldrig vist sig offentligt uden dette umiskendelige symbol på sit kald. Nuditens unge, barhovede missionærer med kort-ærmede skjorter og slacks og sportssko var måske nok mere praktiske, men næppe særligt tillidsindgydende for en fremmed, der søgte en præst«.

Man bliver klar over, at dette flipproblem betyder meget for Padre. Hele den lange novelle slutter med, at han siger farvel til en ung missionær med følgende bemærkning: »Jeg bliver nødt til at begive mig over bjergene — hvor der er meget græs«. Han rømmede sig, så hen på den unge præst og smilede: »Her ser man helst, at de bærer præsteflip, fader!« Padres smil får en til at håbe, han ikke er helt forstokket, men ellers er den historie sært urealistisk. Mon nogen præst — endda en hårdtprøvet missionær — spekulerer på slige bagateller?

»Julekærten« sendes ikke blot til Pauluskredsens abonnenter, men går i stort oplag ud til boghandlerne. Det vil sige, at mange ikke-katolikker køber hæftet. De vil selvfølgelig glæde sig over de lødige artikler, men blive skuffet ved at møde eksempler på religiøst føleri.

Er det ikke muligt at engagere flere danske skribenter og kunstnere til de skønlitterære opgaver? Kunne man ikke give os god, *folkelig* læsning og personlig, vederhæftig illustrationskunst? Man har på fornemmelsen, at »Julekærten«s redaktion ikke har fået tilstrækkelig støtte til sit arbejde og derfor har måttet lede efter populært julestof uden at finde det rigtige. Vi kan håbe, at denne gode chance for at komme i forbindelse med større kredse, bliver brugt næste år.

G-

Fjords Blomster

Rosenvængens Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F
Alt til Foto og Smalfilm
Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

Tlf. 12 27 75

VÆRELSE

med moderne bekvemmeligheder til leje for ung kursussøgende pige mod lettere husligt arbejde. Evt. med kost efter nærmere aftale. Anden hushjælp haves.

Henv.: Fru Karen Crome,
Larsensvej 5, Vedbæk.
Tlf. Vedbæk 775.

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

Til kattens forsvar

Peder Vup er ikke til stede denne gang — fortrængt af annoncer — men en af vore læsere minder om ham ved blandt andet at skrive: »Min store glæde over Katolsk Ugeblad blev i dag iblandet et, forhåbentligt forbigående, ubehag. Da jeg nåede til Peder Vup og så, hvordan Peders venlighed mod katten besvaredes med, at denne sagde XZSSTJ og for lige i hovedet på Peder Vup, blev jeg klar over, at jeg burde påtale denne fejltagtige opfattelse af, hvordan en kat i virkeligheden opfører sig over for et barn (eller en voksen), der giver den et måltid. Jeg har fodret mange hjemløse katte, og mine børn har gjort det samme, og vi har netop mødt en rørende taknemmelighed og tillid hos disse stakler. Lad os aldrig — selv i spøg — give

MEJERIET
Jestebco

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

C. Broe Rasmussen

URE - BRILLER

Graven 16, Horsens
Telefon 2 10 68

børn den tanke, at et eneste dyr vil »fare i hovedet« på dem som tak for en velgerning. Bedre er det at opmuntre børnene til at føle ansvar og medlidenhed med alle dyr. Også de er jo Guds skabninger.«

Kære frue! Jeg kan forsikre Dem, at Peder Vups mor og hendes børn er meget dyrevenlige, og det kan ikke have været tanken med denne »spøg« at ned-sætte katten i vort omdømme. Jeg er helt enig med Dem. Vi har en redaktionskat (sort med hvide poter), og den er vennsæl og taknemmelig på sin egen majestætiske måde. Visse folk kan ikke lide katte, men det taler ikke til gunst for dem. Jeg tror, Vorherre har givet os katten for, at vi skal holde af et dyr, som ikke underdanigt kryber for os, men kun accepterer de mennesker, der kan holde trangen til at tyrannisere i ave! Jeg har lært meget af min kat. Og den har heldigvis ikke lært noget af mig.

G-

Næstved Diskontobank

Aktieselskab

Kontortid 10-12.30, 14-16

Lørdag 10-12.30

Telefon 72 15 00

Tage Petersen

Boligmontering

Paladsteatrets Passage
Vejele . Tlf. 2300

Kunderne siger:
DEJLIGE MØBLER, en venlig
ekspedition — og ikke dyr.

Anders Svendsen

Ndr. Frihavsgade 13,
København Ø . Tlf. C. 8146
Ugebladets læsere har 10 % rabat
på tæppe- og gardinstoffer.

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9—16 - Lørdag lukket

Vejele Trælast & Kulkompagni A/S

Toldbodvej - Telefon 68*
Vejele

Hansen Pærhøj & Søn

Glarmester - kunsthandel

Søndergade 4 - Telf. 1157
Vejele

VEJLE OPTIK

v/ Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8 - Tlf. 308 - Vejele

NIELS BOESEN

Begravelsesforretning

Nørrebrogade 9 . Vejele
Telefon 725

Katolske begravelser ordnes

Raadhusortvet
Vejele

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejele - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger ...

Vejele Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejele

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Telf. 1721 . Nørregade 2
Vejele

FRUGTCENTRALEN

Tlf. 926 - 1126 . Vejele
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsolier
Havnen 3, Horsens - Tlf. 2 38 88

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Nye film

Den sidste paddehat

Er verden ved med rivende hast at gå sin undergang i møde på grund af menneskenes eget vanvid? Det er det spørgsmål, man ikke tør eller må udtale højt, men som den velinformerede presse føler sig tvunget til at stille, efterhånden som fjernskrivere-ns alarmerende rapporter fra alle egne af jordkloden hober sig op: Sahara oversvømmet, sommersne i New York, tropisk hede og tørke i Nordeuropa, samtidig hærges Rusland af tornadoer og jordskælv.

Vi følger begivenhederne fra »Daily Express« redaktionskontorerne, hvor man har fået færten af, hvad årsagen til disse klimaændringer kan være. Ved et ulykkeligt sammenstød har russerne og amerikanerne samtidig prøvesprængt en super-atombombe henholdsvis ved nord- og sydpolen. Jorden, hvis aksehældning er ændret, er bragt ud af sin bane, og den hvirvles nu med ufattelig fart imod solen. Kan kloden standses på sin vej imod tilintetgørelsen? Mens videnskabsmænd jorden over arbejder febrilsk for i fællesskab at finde en løsning, arbejdes der under højtryk på bladredaktionen.

God milieuskildring er en egenskab, der kendetegner mange engelske film, og også for denne gælder, at scenerne fra det store bladhus med dets hektiske atmosfære er aldeles glimrende. Vi kommer efterhånden til at acceptere, at sådanne katastrofemeldingerne vælder ind, er bladets folk simpelthen nødt til at ansue dem under synsvinklen godt stof eller ej.

Paradoksalt nok ligger filmens svag- hed også heri. Vi tilskuere kommer til at se begivenhederne med journalisternes øjne, og det går ud over engagementet.

Ind i den dramatiske handling er lagt en historie om en ung succesjournalist, der er ved rent menneskeligt at forlise på grund af en skilsmisse, men man savner en sammenhæng mellem denne hans private krise og det store altomfattende drama. Derfor virker hans private historie påkløstret.

Til slut er alle nationer enedes om at følge videnskabsmændenes råd og spræn- ge fire bomber samtidig. Det kan blive

Hjælp - jeg har fået bil!

Hvis De trænger til rigtig muntert og harm- løst pjank, skal De se denne franske film, som kun har til hensigt at

more os, uden satirisk bagtanke, uden nogen alvor bag løjerne, men samtidig uden at trække os ned i fladhedens anstrengte komik.

Trods det ganske lette indhold ligger der idé bag historien om det unge ægte- par fra et af René Claires små hygge- lige kvarterer i Paris. Ved en særlig chance erhverver disse to sig et kæmpe- dollargrin og kommer i uoverstigelige vanskeligheder på grund af samme mon- strum. Det er den kendte hund i det

kendte spil kegler og undertiden spurven i tranedans, et misforhold, der altid gi- ver anledning til komik. Her er ideen gennemført fornøjeligt, kvikt og opfind- somt lige til den ganske uventede og lykkelige afslutning.

Frankrigs bedste komikere leger sam- men i denne film og har utvivlsomt mo- ret sig lige så godt som vi. Og det er de gode skuespillere og en sikker instruktør (Robert Dhéry), der tilfører dette stykke ingenting en levende atmosfære af Pa- ris, både med hensyn til Miljø og men- talitet, og det er måske det, man fryder sig mest over midt i hele farcens usand- synlige handlingsforløb.

Bo.

En biograf's skæbne

For et par måneder siden fik jeg lejlig- hed til at gå i Dagmar Teatret i Køben- havn. Jeg fortrød det, for filmen var en skuffelse.

Mens jeg imidlertid sad tilbagelænet i en af teatrets magelige lænestole — i en næsten tom sal — og betragtede den fade historie, kunne jeg ikke lade være med at beskæftige mine tanker med en biograf's såre omskiftelige skæbne. Det er nemlig ikke mere end nogle år siden, at det københavnske publikum i denne samme sal havde lejlighed til altid at se film, der ikke alene var lodige, men som undertiden var rene mesterværker. I denne sal, med Carl Th. Dreyer som direktør, så vi i sin tid det bedste af verdens filmproduktion — og ikke mindst Dreyers egne film. Ja, det var dengang, da en premiere i Dagmar Teatret ansås for at være en virkelig kunstnerisk og kulturel oplevelse.

Men tiderne har skiftet siden da. Først blev de amerikanske film blokeret af de danske biografdirektører. Så brød nogle af dem — med Dreyer i spidsen —

enden på det hele, men det kan også blive frelsen. På dagen for den store sprængning ligger alle gader øde hen. Kun journalisten er på sit blad, hvor han dikterer sit livs store artikel, eller rettere sagt, han dikterer to med hver sin overskrift: »Jorden er fortabt« og »Jorden er frelst«. Se, havde også jour- nalistten holdt sig hjemme, så kunne man have troet på filmens alternativ; nu blev det kun til en fiks slutning på en underholdende og spændende film med realistisk baggrund.

Forbudt for børn.

Ai.

blokaden, og som følge deraf blev mar- kedet invaderet af amerikanske film... I dag ser vi i Dagmar som oftest tredje- eller fjerderangs film for ikke at tale om propagandafilm for Moralsk Oprustnings regning. *Sic transit gloria mundi.*

Og det er ikke noget specielt for Dag- mar Teatret. En anden biograf, som er en af de største og mest moderne i Kø- benhavn, Tre Falke Bio, har indtil nu kun budt os på en eneste film, *South Pacific*, og den er for filmkunsten, hvad en tegneserie er i forhold til et maleri af Rembrandt eller Picasso. For kort tid siden blev der åbnet endnu en bio- graf, Imperial, der ifølge reklamerne er »Skandinaviens mest moderne biograf«. Det er endnu for tidligt at bedømme, hvordan den vil udvikle sig, men den første film, den har på programmet, og som er en superproduktion i »Super Panavision 70, Technicolor og med Todd- AO stereofonisk lyd«, lover ikke noget godt for fremtiden.

Vi står altså i øjeblikket over for føl- gende paradoks: de bedst indrettede og behageligste biografer i København by- der os kun på film, der er næsten totalt blottet for interesse. Hvis man vil se noget ordentligt, må man gå i Carlton, Triangel, Nygade Teatret eller Metropol, og så må man finde sig i at sidde dår- ligt, ikke at have plads til knæene og at få vredet halsen af led, fordi man ikke kan se noget for dem, der sidder foran. Her finder vi igen på et helt uventet område en bekræftelse på en lov, som er velkendt blandt kristne, nemlig at man må dyrke en vis askese, hvis man vil have adgang til de åndelige goder! Alt for megen komfort kvæler det åndelige!

M.D.

KATOLSK UGEBLAD

Nr. 50-51-52 . 18. december 1961 . 109. årgang . 85 øre

Julen 1961

Kære læser! Når De blader videre, vil De opdage, at julenummeret i år er anderledes, end det plejer at være. Det indeholder kun lidt rigtigt »julestof« og domineres af et stort billedblad i dets midte.

Vi vil gerne give dette særnummer et ord med på vejen. Der er arbejdet ret omhyggeligt med det, og vi håber, De vil synes om det. Selvfølgelig vil De genkende et og andet billede, som tidligere har været offentliggjort i Ugebladet, og vi kan så godt røbe, hvordan det har været muligt at fremstille en så dyr tryksag uden at gå fallit.

Det har kunnet lade sig gøre takket være bladets arkiv af klicheer og billeder. Opgaven havde oversteget vore kræfter, hvis vi skulle have anvendt lutter nye billeder og nye klicheer. Her er

det nye og det allerede anvendte blandet efter bedste skøn for at skabe en billed-beskrivelse af katolsk dagligliv i Danmark.

Beskrivelsen er langtfra dækkende. Mange gode, katolske foretagender er ikke skildret hverken i tekst eller billeder, men det kan næppe støde nogen, når man nu ved, at vi har måttet følge princippet om det forhåndenværende søm for overhovedet at få billedet hængt op.

Særnummeret er trykt i et stort oplag, som gennem landets sogne kan gives videre til de interesserede. Vi har ikke villet skabe et propaganda-nummer i ordets dårlige forstand, men en oplysende tryksag. Den kan både være oplysende for katolikker og for andre. Det kan være nyttigt for os at kigge ind gennem vore egne vinduer og interessant for andre at kigge med.

Med dette særnummer ønsker Ugebladet sine læsere over hele landet en velsignet jul og et godt nytår. Bladet udkommer igen fredag den 5. januar. Vi er i gang med at lave det!

Billedet gengiver et kalkmaleri fra Keldby kirke.

Det var altså sammen Gianninis skyld!

*Den mærkelige
historie bag
bambiniernes by*

En af Italiens rigeste mænd, forretnings-matadoren Gerolamo Gaslini gjorde en dag for en snes år siden noget uåbent: han solgte med ét slag alle sine ejendomme, deriblandt flere godser, og blomstrende industri-virksomheder, sine aktier og den kæmpe-villa, hvor hans lille datter Giannini havde ført en luksus-tilværelse. Midlerne skænkede han til byen Genua på den betingelse, at pengene skulle gå til et stort børnehospital, som skulle bære hans datters navn og med alle den moderne videnskabs midler og al tænkelig omhu være med til at bekæmpe sygdomme.

Selv flyttede den tidligere mange-millionær ind i en lille lejlighed på hospitalet, som i dag har udviklet sig til en veritabel by. Efter giverens ønske hedder det »Giannini Gaslini-instituttet«, men mellem landsmænd er det bedre kendt under navnet »Bambiniernes by«, børne-byen. Mellem kæmpe-kompleksets 1572 værelser finder man en stor sygeplejeskole, særlige afdelinger for poliöramte børn, for børn med øjenlidelser og for nervøse lidelser, endvidere en række centre for ren lægevidenskabelig forskning.

Forhistorien er denne: I Gerolamo Gaslinis paladsagtige villa førte hans lille datter en tilværelse, fyldt med luksus. Hendes mor var død tidligt, og sin far kendte hun kun som en mand, der viste sig en gang imellem hos hende, overøste hende med gaver og med et træt smil skyndte sig af sted.

En dag var Giannini sporløst forsvundet trods sine mange vogtere og oppassere. En større politistyrke blev alarmeret, og noget efter fandt man den undvegne snavset, men henrykt, omgivet af en flok lasede, sultne unger i en

af havnekvarterets fattigste gader. De gnaskede løs på diverse slags slik — Giannini havde delt rundhåndet ud af sine lommepenge.

— Jeg ved godt, du er meget gal, sagde Giannini til sin far, da hun var hentet hjem, men det kan ikke nytte noget. Børnene her er så frygtelig fattige. Tit får de slet ikke noget at spise. De har heller ikke ordentligt tøj. Sophia har ikke fået mad siden i går morges, siger hun. Marios mor er død, og han ved ikke, hvem der er hans far. Vi må hjælpe dem, far!

Signore Gaslini havde aldrig været synderligt socialt interesseret. At mange mennesker var fattige og havde det skidt, var en viden han var vant til at skubbe fra sig — for så igen at forfølge sit gyldne held.

Nu belærte en lille pige ham om, hvor stærkt han havde taget fejl. Med sin fars tilladelse forsvandt Giannini herefter tit timer ad gangen og dukkede op igen med en flok børn fra havnekvarteret omkring sig. De kom i bad og blev skrubbet rene, fik mad og nyt tøj. Parken genlød af deres latter og larm, og når de forsvandt, rykkede andre hold ind. I en alder af 9-10 år havde Giannini startet et stort socialt arbejde samtidig med, at hun selv havde forandret sig — fra indesluttet og lidt sky til glad og udadvendt. Der var blot den hage ved det, at Gerolamo Gaslini godt vidste, hans og hans datters arbejde kun var lapperier. Han indså, at der måtte langt større kræfter og midler til, hvis hjælpen skulle være effektiv.

Fra en time i småbørnspleje på hospitalets sygeplejeskole.

Mens han spekulerede over dette problem, blev Giannini pludselig farligt syg. Specialister fra flere lande blev tilkaldt, og mens faderen vandrede rastløs og åndsfraværende gennem sit alt for stille hus, kæmpede lægerne om hendes liv, men forgæves. På sit dødsleje knugede hun sin febervarme hånd om hans håndled og bad ham om ikke at glemme alle hendes små venner.

Gaslini sad mange dage uvirksom og forstenet. Så tilkaldte han sine juridiske konsulenter og satte dem ind i sin plan.

— — og denne institution, sagde han, må ikke gøre forskel på nogen. Den må ikke kende til sociale grænser og fordomme — men først og fremmest skal den stå åben for forældreløse børn!

Han stillede endnu én betingelse: på børnehospitalets skrånende grund skulle Giannini have sit sidste hvilested i et lille kapel!

Patienterne på Giannini Gaslini-instituttet kommer dels fra Ge-

Øverst: Udsigt over en del af hospitalet. Til venstre: En lille gang-besværet patient trænes.

nua, dels fra mange andre steder i Italien — fra alle samfundslag, men først og fremmest fra de dårligst stillede. Summen af lægevidenskabelige fremskridt står til rådighed for at hjælpe dem. Men — som en sygeplejerske en dag bemærkede: Deres helbredelse er tit et spørgsmål om, at de får lov at spise sig mætte hver dag — !

Signora Gaslini er blevet gammel. Han har modtaget mange æresbevisninger. Men han erklærer, at det, som gør ham glad, er alle børnene omkring ham og fornemmelsen af, at han ikke mere behøver at være forjaget.

— Jeg mistede et barn, har han sagt. Men jeg fik tusinder i stedet.

Bereder vi vej for Kristus i verden?

Han var i verden, og verden er blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Således siger apostlen Johannes om Jesus i det første kapitel af sit evangelium, og vi finder det samme motiv atter og atter i Johannesevangeliet. Guds Søn var virkelig blevet menneske, Ordet var blevet kød, han var kommet som menneske til mennesker, men de kendte ham ikke. De så ham og hørte ham tale, men de så ikke, hvem han var, og de hørte ikke den egentlige mening, den dybere mening, i hans ord.

Ikke engang jøderne kendte ham, og de var dog blevet opdraget af Gud gennem århundreder til at modtage ham. Men de havde været genstridige, og da han kom, var de mere optaget af deres politiske kamp og håb og af deres diskussioner om enkeltheder i loven og deres moralske overleveling end af forventning om Guds frelse fra synd og død og dom.

Ofte havde Gud sendt dem profeter for at kalde dem tilbage fra deres vildfarelser, og nu da hans Søn kom til jorden, opvakte han igen en profet, som om sig selv sagde, at han simpelthen var røsten, der skulle berede vej for Herren.

Døberen skulle berede jordbunden, han skulle opvække en modtagelighed for det, som Kristus selv skulle bringe. Begge sagde de det samme: Omvend jer, thi Guds rige er kommet nær. Men når Johannes sagde det, viste han bort fra sig selv og hen til ham, som skulle komme. Han selv var hverken det ene eller det andet, hverken profeten eller Kri-

stus, men blot røsten der råber i ørkenen, og som kun kalder mennesker til sig for at give dem videre til en anden. Når Jesus sagde det samme, henviste han med disse ord netop til sig selv. Han er den, som kommer, der kommer ikke nogen efter ham, i ham er Guds rige blevet nærværende, hemmelighedsfuldt åbenbaret i hans ord og hans tegn. Han alene havde ret til at sige om sig selv: Her er mere end Salomon, her er mere end Jonas. — Der er sagt til de gamle —, men jeg siger jer —. — Jeg er verdens lys, jeg er vejen, sandheden og livet, jeg er den gode hyrde.

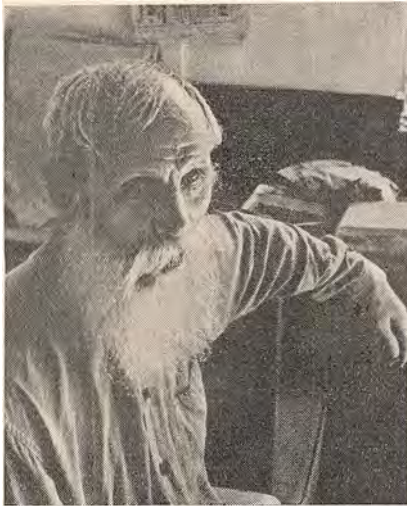
Døberen skulle gøre dem rede til at modtage ham, han skulle vende deres opmærksomhed og deres forventning bort fra optagetheden af deres egne stridigheder og moralske smånusserier, han skulle vise dem syndens alvor og Guds dom og vække deres håb og forventning om syndernes forladelse. Det var hans profetiske opgave ikke blot at forkynde, at Herren kom, men at han kom *til dem*, at Guds store og afgørende gerninger var i vente, og at dette var noget, der *kom dem ved* lige ind til det inderste af deres sjæl. De skulle ikke blot stå som tilskuere, men gennem omvendelse lade sig engagere fuldt og helt i Guds riges anliggender, og dette skulle ske på synlig og konkret måde, ved at de lod sig døbe i Jordan.

Men alt dette er ikke blot fortid, det er også nutid. I vor betragtning kan vi ikke nøjes med blot at beskæftige os med Kristus og Johannes Døberen og Israels

folk. Kristus var midt iblandt dem som den, de ikke kendte, og om nutiden kan det samme siges, at han er i verden, men den kender ham ikke. Hvad der dengang kunne siges om den store part af jødefolket, det kan nu siges om en stor del af hans kristne folk, hans nye Israel. Han er der, men de tænker ikke på ham — det kræver tid at tænke på ham, og de har ikke tid og heller ikke lyst.

Det mærkes allermost i disse uger. Vi forbereder en fest, der vel i vort folk betragtes som den største i året, men der bliver så lidt tid til at tænke på, hvem festen drejer sig om, og der er nok mange, som slet ikke har lyst til at tænke på ham, mens andre kun ofrer ham lidt sentimentale tanker — det koster jo ikke så meget. Det er ganske karakteristisk, at adventstidens og julens symboler er blevet til pynt. Man pynter i stuerne med adventskrans, lys og juletræ, og selv julekrybber optræder nu i forretningernes kataloger sammen med anden fiks julestads. Det ser så nydeligt ud med Maria og det lille Jesusbarn og Josef og englene, og sætter man så en nisse ind højt og her, giver det den helt rigtige stemning.

Midt iblandt jer er han, som I ikke kender. Derfor opvækker Gud røster i sin kirke. Det har han gjort alle Kirkens århundreder igennem. Somme tider har han sendt profeter, de store og enestående, eller de små og ukendte, men dog virkningsfulde, men til alle tider sender han sine troende. Der er særlige kald i Kirken, men der er også et kald, der er til os alle, et kald til at være røsten, der bereder Herrens vej.

Den første pariser, Seinen møder, når den drejer ind i byen, er, som det sig bør, en eneboer, der har stykket sig et hjem sammen under en slags bådebro lige på bygrænsen. Det ligger godt skjult mellem buske, ukrudt og småtræer, og kommer man for nær, giver et rungende lænkedyr hals.

Vi skal vise vore medkristne, at Kristus kommer dem ved — at hans højtid ikke blot udspilles for en flok tilskuere, der betragter ham med sentimental velvilje, men at hans højtid vil engagere os, så vi med hele vort liv bliver bundet til ham, fordi der ikke er noget mere væsentligt for os end dette at elske ham og at være lydige mod ham.

Det er vort kald, at Kristus skal blive kendt, at han skal blive kendt gennem os og ved os. Adventstiden stiller det spørgsmål til os, om vi vil tjene Gud sådan, at vi bereder vej for hans Søn i verden. Det er vort kald at vise, at sentimental tilskuermentalitet ikke er det rette svar til ham, som tog bolig iblandt os for at føre os tilbage til Faderen.

Hytten er af gamle kasser og bølgeblik, men der er rigtige vinduer. Udenfor, i det grønne, står en havestol, der er åbent ildsted, og husherrens vogn er kørt frem: det er en gammel højbenet barnevogn i slægt med de første Fordvogne, synes man. Inden dag gry kører Jeannot, sådan hedder den ensomme, ind i det kvarter af Paris, hvor det er hans privilegium at samle brugelige ting i skraldespandene. Og på pladsen udenfor hans hjem ligger resultaterne sorterede. Noget beholder han selv, for eksempel det splintrede kors, han har anbragt over det primitive, men til formålet meget tjenlige, andagthjørne, han har indrettet ved kajens mur. Det meste skal transporteres til opkøbernes boder ved place Maubert eller place du Caire. Pariseren Jeannot arbejder hårdt og tjener ikke ret meget; turisten, der kommer forbi, og som opdager hans gods, tror, at han bare sidder i sin hytte eller på sin havestol og drikker rødvin, så længe livet nu vil have ham. Hårdt arbejdende, uafhængig, både munter og kontemplativ, af turisten betragtet som en doven nyder, sådan er den pariser, der byder Seinen velkommen til Paris.

Ovenstående tekst er et lille uddrag af »Dage i Paris«, skrevet af Børge Rudbeck, der vil være velkendt blandt Ugebladets læsere. Bogen, der netop er udkommet på Hirschsprungs Forlag, er en særdeles velegnet julegave til alle, der holder af Paris.

Pauluskalenderen

på tysk eller fransk som bog eller afrivningskalender.

SANKT ANSGARS BOGHANDL.
BREDGADE 67 · KØBENHAVN · PALÆ 4777

J.R.

- SØNDAG d. 17.: 3. søndag i advent (s. 9, violet).
- MANDAG d. 18.: Søndagens messe (s. 9, violet).
- TIRSDAG d. 19.: Søndagens messe (s. 10, violet).
- ONSDAG d. 20.: Tamperdag (s. 13, violet).
- TORSDAG d. 21.: Thomas (s. 782, rød), apostel. Ihukommelse af søndagens messe (s. 9).
- FREDAG d. 22.: Tamperdag (s. 15, violet).
- LØRDAG d. 23.: Tamperdag (s. 17, violet). Faste- og abstinensdag.
- SØNDAG d. 24.: Vigilien til jul (s. 30, violet).
- MANDAG d. 25.: JULEDAG (s. 35, hvid). 2. julemesse: Ihukommelse af Anastasia (s. 39).
- TIRSDAG d. 26.: Stefan (s. 45, rød), martyr. Ihukommelse af julens messe (s. 42).
- ONSDAG d. 27.: Johannes (s. 49, hvid), apostel. Ihukommelse af julens messe (s. 42).
- TORSDAG d. 28.: De uskyldige børn (s. 52, violet). Ihukommelse af julens messe (s. 42).
- FREDAG d. 29.: Julens messe (s. 42, hvid). Ihukommelse af Thomas af Canterbury (s. 57), biskop og martyr.
- LØRDAG d. 30.: Julens messe (s. 42, hvid).
- SØNDAG d. 31.: Søndag i juleugen (s. 59, hvid).
- MANDAG d. 1. januar: Julens oktavdag (s. 64, hvid).
- TIRSDAG d. 2.: Jesu navns fest (s. 65, hvid).
- ONSDAG d. 3.: Søndagens messe (s. 64, hvid).
- TORSDAG d. 4.: Søndagens messe (s. 64, hvid).
- FREDAG d. 5.: Søndagens messe (s. 64, hvid). Ihukommelse af Telesphorus (s. 70), pave og martyr.
- LØRDAG d. 6.: Helligtrekongersdag (s. 72, hvid).
- SØNDAG d. 7.: Den hellige families fest (s. 76, hvid).

P. F. KJELDEN
Skomagergade 34
Telf. Roskilde 375

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Skolebøger - Skolerekvitter -
Læsekreds - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Foto i stort udvalg

Roskilde Boghandel
Sct. Olsgade 24 - Tlf. 3131

Roskilde Mejeri
Borgerdiget - Tlf. 349

Ejegod Jørgensen
Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsgade 13 - Telf. 157
Roskilde

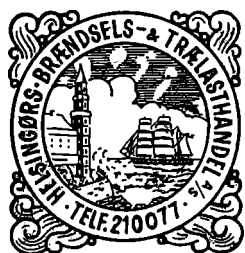
Malermester
Edvard A. Petersen
Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 1694

C. J. Gerlachs efft.
Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 2777
Aut. leverandør af kirkevine

Hjørnet af Algade og Olsgade
Bedste indkøbssted i Roskilde

Tømremester
EJNAR J. NIELSEN
Frejasvej 20 . Tlf. 21 03 11
Værksted & Plads
Nygade 2 . Helsingør
Telefon 21 00 81

Hvad anmelderen ønsker...

DET at være boganmelder kan have sine gode sider, men der er den hage ved det, kan man sige, at man kommer til at omgås bøger på en mere realistisk vis, end da man var læg læser. Nu for eksempel til jul. Lige siden jeg lærte at læse, har de pakker, jeg har sat mest pris på, været dem med bøger. Og en forsmag på boghyggen til jul var at skrive sin ønskeseddel, på hvilken bøgerne havde en fremtrædende plads, uden at sokkerne derfor blev glemt (og så fik man dem nok under alle omstændigheder, sokkerne!). Nu får man bøger hele året, så det vil blive ret svært at skrive en ønskeseddel. Men jeg kan da fortælle læserne, hvordan den ville have set ud, hvis jeg ikke allerede havde fået en del af bøgerne — i embeds medfør.

Som kristen kan man ikke komme uden om Dostojevskijs værker. Stig Vendelkærs forlag udgiver i disse år hans samlede værker i Ejnar Thomassens fornemme oversættelse; udgivelsen vil blive udførligt behandlet her i bladet i det nye år. Dostojevskis »Dobbeltgænger« kan fås som billigbog, og det kan Pasternaks »Dr. Zivago« jo også.

Som dansk katolik synes jeg ikke man kan komme uden om Emma Garganis debutbog »Englenes Lyst«, ligesom jeg synes, børnene bør have Don

Bosco-bogen om »Marcelino«. Sigrund Undsets »Kristin Lavransdatter« findes i en ny udgave, det samme gør »Huset Buddenbrook« af Thomas Mann.

Graham Greene er i år repræsenteret ved en ny udgave af »England skabte mig«; det er noget vildledende, at man kalder den »Bundfald«. Man skulle nok endnu kunne få Greenes meget betydelige »Udbrændt« fra sidste år, Tove Ditlevsens »To som elsker hinanden« og Sarvigs »Havet under mit vindue«, bøger, der er værd at eje.

Der er kommet et nyt værk af »08/15«s forfatter Hans Hellmut Kirst: »Officersfabrikken«; det er hverken en kedelig eller uinteressant bog. Der foreligger en amerikansk bog, som også har med 2. verdenskrig at gøre: »Winston-sagen«, og en bog af selveste præsident Kennedy: »Mænd af Mod«.

Peter Schindler er repræsenteret ved rejsebogen »Italien — med 5 dage i Rom«. Der er ellers en ny bog i »Dage i...«-serien; den er skrevet af Børge Rudbeck og hedder »Dage i Paris«; vi vil omtale den her i bladet i det nye år.

Man kunne blive ved; men da det jo er en ønskeseddel, må man ikke glemme, at der er noget, som hedder beskedenhed. Glædelig jul!

H.K.

R. Schulik
Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 214

Carl Moberg
Frederiksborgvej 201, NV
Søborg 1845 - 1871
Centralvarme
Fjernvarme
Sanitetsanlæg
Ventilation
Varmeluftanlæg

Pilgrimsrejser

For 1962 har vi planlagt flg. pilgrimsrejser:
Rom i påsken.
Lourdes 1. rejse militærvalfarten, som også andre kan tage del i, fra d. 30. maj til 7. juni.
2. rejse i juli for raske og syge.
3. rejse i september kun for raske.
Henvendelse til P. J. Mesters, Lundemarken 15, Kalundborg.

Ernst Grell & Co.
aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Køb
Julekærten 1961
Kr. 6,00

Som sædvanlig et smukt
og broget udvalg for hele
familien.

»Arbejdet«

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893.

VALD. FOERSOM

AMAGERTORV 27, KØBENHAVN

TELEFONER: CENTRAL 4310 - BYEN 4310

Alle gummi-
og
plasticvarer
til hospitaler
og
sygehuse

U. K. A.'s nye internationale leder nær blevet kommunist

Petropolis (NC) Unge Kristne Arbejderes nyvalgte internationale leder, *Bartolo Perez*, traf for 14 år siden et bevidst valg mellem kristendom og kommunisme. Han indrømmer selv åbent, at det lige så godt kunne være faldet ud i modsat retning.

Den 35-årige brasilianer fortæller, at da han i sin tid begyndte at arbejde ved drejebænken på en fabrik, som fremstillede reservedele til automobiler, gjorde en kommunist på fabrikken et dybt indtryk på ham. Den pågældende kommunist havde så stor indflydelse på de andre arbejdere, at de fleste af dem stemte som han, når der var valg.

Der var imidlertid også et medlem af Unge Kristne Arbejdere ansat på fabrikken. Hans omsorg for sine medarbejdere og den iver, hvormed han praktiserede sin katolske tro, fik Bartolo til at tænke på, at kristendommen måske også kunne forandre verden. Til sidst meldte Perez sig selv ind i Unge Kristne Arbejdere, og han kan endnu tydeligt huske, hvor skuffet hans kommunistiske arbejdskammerat var over hans beslutning.

På den kongres, Unge Kristne Arbejdere har afholdt i Petropolis i dagene 2.—11. november, er han blevet valgt til

den øverste leder af bevægelsen, som i alt tæller 2.500.000 medlemmer fordelt på 91 lande.

I 1947 meldte Perez sig ind i Unge Kristne Arbejdere i Sao Paulo, og allerede et år senere blev han valgt til organisator. I 1951 blev han formand for afdelingerne i Sao Paulo, Santa Carina og Rio Grande do Sul.

I årene 1957—1960 var han landsformand for Unge Kristne Arbejdere, og samtidig var han landsformand for Brasiliens Katolske Aktion. Han har stået i spidsen for brasilianske delegationer til Unge Kristne Arbejderes kongresser i Rom og i Lima.

Til næstformand for Unge Kristne Arbejderes verdenssammenslutning valgte kongressen *Betty Villa* fra Filippinerne. Hun er 33 år og kontormedhjælper. I 1955 blev hun leder af en afdeling af Unge Kristne Arbejdere, og indtil marts 1960 har hun været landsformand for Filippinerne.

Månedens
annoncetillæg

Fjords Blomster

Rosenvængets Allé 10
Øbro 9974

Blomster sendes overalt

Fødeklinikken

Skottegaarden *Fru Svenstrup*
Kastrup. Tlf. 50 39 01

Smukke lyse en-, to- og tresengs- samt fællestuer.
Også ambulansfødsel.

**EMANUEL JENSEN &
H. SCHUMACHER**

Murer- og
Entreprenørforretning A/S

Godthåbsvænget 4, København F
Telefon C. 968

Chr. Hansens kødudsalg
København F

Telefon Eva 6465 - 6466

Gl. Kongevej 163

MED
REJSEVALUTA
FRA
**DEN DANSKE
LANDMANDSBANK**

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
Am. 6647-6250

Nyt fra Graveshoved

På Graveshoved Ungdomsskole arbejdes der nu med liv og lyst med skolens andet elevhold. Det er et stort og udmærket hold, der fylder skolen til sprængning. Der er 41 elever, 18 drenge og 23 piger i alderen fra 14—18 år. Gennemsnitsalderen ligger på ca. 15½ år.

Blandt skolens elever findes i år et noget fremmed islæt — som for øvrigt føles meget hjemligt og naturligt — idet der i flokken er to færingere og en nordmand, et yderligere skridt i nordisk katolsk samvirke blandt ungdommen.

Indmeldelser til skoleåret 3. september 1962 til 31. maj 1963 er forøvrigt allerede begyndt. En del af dem, som ventede for længe i år med at tilmelde sig, danner fortroppen.

Ved dette skoleårs begyndelse fik vi bygget en udmærket og smuk lærerbolig, som ligger på Graveshoveds egen grund med enestående udsigt over skolens marker og skove — og i synsranden Assens hinsides Lillebælt, som, rent bogstaveligt, vasker skolens fødder.

To elever fra skolens forrige elevhold har fået plads på gårde i det landsbysovn, hvori vi bor. De tilbringer det meste af deres fritid på skolen og knytter således bånd mellem generationerne.

I øvrigt arbejdes der i denne tid med oprettelse af en elevforening for Graveshoved. Det er hensigten, at denne

forening skal holde et årligt elevmøde på skolen, udsende årsskrift m.m.

I lokale fodboldkampe har Graveshoved-holdet gjort sig smukt gældende. Nu har vi modtaget udfordringer i bordtennis og skak, så der trænes på kraft.

Stor gensidig glæde har vi haft af samarbejde med Kolding K.U.K., som ledes af Kirsten og Flemming Andersen. De unge lægger ved disse besøg og genbesøg kræfterne i med optræden af forskellige art på de skrå brædder, sang musik, sketches, brudstykker af skuespil, amatørteater m.v.

Ved juleafslutningen på Graveshoved opføres et krybbespil skrevet af lærer Peter Hartvig. Spillet's handling foregår blandt nutidens unge; og stedet er henlagt til et land øst for jerntæppet.

Den erhvervsuge for Graveshoved-elever som i fjor omtales i Katolsk Ugeblad, har vakt stor interesse i skolens omegn. Adskillige erhvervsværter har allerede indgivet »bestilling« på elever til næste års erhvervsuge og lovet at skaffe nye pladser.

Bestyrelsen for ungdomsskolen arbejder energisk med planer om et kapel til skolen, evt. i forbindelse med en (også) hårdt tiltrængt gymnastiksal.

Gamle og nuværende elever lover frivillig arbejdskraft til bygningen. Kapelkontoen vokser; men giro 107090 er stadig åben og taknemmelig for bidrag.

Lommekalenderen

Katolsk Lommekalender koster i alm. indbinding 7 kr. i skind 8,50. Vi havde i sidste uge opgivet de priser, som var gældende for lommebogen 1961. Men det er værre, at anmelderen mente at finde en fejl i listen over fastedage. Det er rigtig, at den 23. december normalt er en fastedag, men det er den *ikke* i 1962, fordi den falder på en søndag. Dette understreger altså vor bemærkning om, at der er gjort et omhyggeligt arbejde med kalenderen.

HARTMANN

Musik

Godthåbsvej 132 - København F

Alt til Foto og Smalfilm

Tlf. Go. 2526 - Giro 102 727

Kunderne siger:
DEJLIGE MØBLER, en venlig ekspedition — og ikke dyr.

Anders Svendsen

Ndr. Frihavnsgade 13,
København Ø . Tlf. C. 8146

Ugebladets læsere har 10 % rabat på tæppe- og gardinstoffer.

Kaj F. Fjording

Murermester

Christiansholmsvej 2 A.

Klampenborg.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K

Telf.: *MI 2557

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUFTE OG
VACUUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. %

K. K. L. Simonsen's eftf.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Det levende Lys

ASP-HOLMBLAD

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt

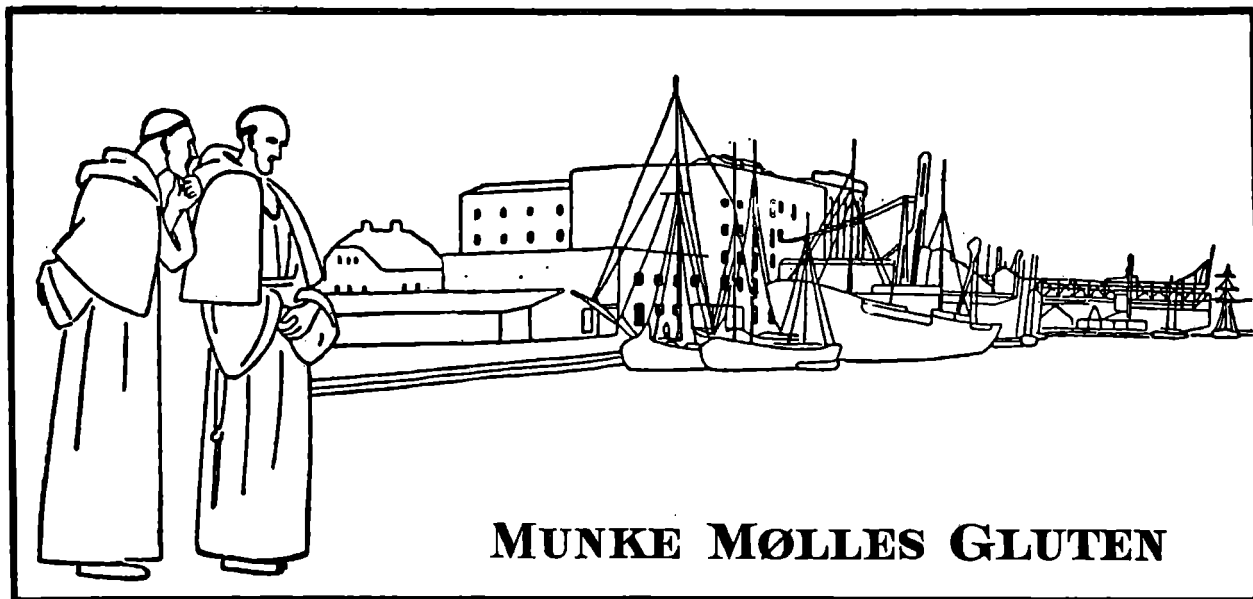
stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYS-FABRIKER

København

MUNKE MØLLES GLUTEN

Fyn

Børge Christiansen

Slagtermester

Skovvang 23 - Tlf. 3026
Svendborg

NIELS MADSENS MASKINSNEDKERI

Vestergade 24 - Svendborg
Telf. 197

Lev. til de katolske institutioner

SVENDBORG LIGKISTEMAGASIN

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10 - Svendborg
Tlf. 264

EJVIND LAMBECH

KAFFE - VIN - KONSERVERS
Møllergade 71 - Svendborg
Telefon 1044

KULKRANEN

Frederiksgade 2 - Svendborg
Telefoner: 1410 og 172

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7 . Svendborg
Tlf. 2021
Afdeling i København:
Nygaardsvej 6, Ø . Tlf. 29 16 88
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Helge Jacobsens Legat

I løbet af marts måned vil uddelingen af Helge Jacobsens Legat finde sted. Dette legat kan søges som bidrag til bygning eller restaurering af katolske kirker — fortrinsvis sognekirker — under forudsætning af, at der ved bygning af kirken alene medvirker danskfødt arkitekt, og at den pågældende menighed selv viser offervilje.

Eventuelt vil der endvidere kunne uddeles mindre beløb til hjælp til dækning af udgifter ved religionsundervisning for katolske børn. Eventuelle ansøgninger indsendes inden 31. januar 1962 til Den Katolske Kirkes Kancelli, Frederiksgade 7, København K. og skal i specificeret form indeholde alle de nødvendige oplysninger.

Ansgarius-Bonifatius Foreningen: Den danske katolske kirkesag

Ansøgninger om tilskud fra foreningen til de respektive kirker og kapeller bedes indsendt inden den 31. december 1961 til Den Katolske Kirkes Kancelli, Frederiksgade 7, København K.

Baronesse Rosenkrantz Charisius f. Oxholms Legat

til hjælp for trængende, indfødte medlemmer, mænd eller kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen i løbet af januar måned 1962.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til trang, værdighed og medlemsforhold til en herværende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportioner uddeles ikke for livstid, hvorfor tidligere legatnydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfri-

sten udløber den 31. december 1961. Andragender, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning. Ansøgning stiles og indsendes til Den Katolske Kirkes Kancelli, Frederiksgade 7, København K.

FYENS DISCONTO KASSE

(BANK-AKTIESELSKAB)

ODENSE

STIFTET 1846

Danmarks ældste private bank

Malermestre

L. LARSEN & SØN

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 1016

1. kl. kød, pålæg og bestekød

SOPHUS LARSEN & SØN

Albanigade 39 . Odense . Tlf. 4895

TIL BYEN
FRABYEN - i byen
smut ind i

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper

Odense H.

tlf. 12 27 75

Aarhus

Gør Deres indkøb hos
J. HASS

Frugt - Grønt - Blomster
Thorvaldsensgade 17, tlf. 2 57 16
Aarhus

El- og installationsfirma
V. SVENSTRUP
aut. elektro-installatør
Telefon 2 15 57

Hans Brogesgade 4, Aarhus
Aarhus

Katolske begravelser

Ring til 2 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Aarhus

Kød - flæsk - pålæg - salater

ERIK CARLSEN

Sdr. Ringgade 3, Aarhus

Telefon 4 33 85

KAI CARLSEN

Sønderborggade 9, Aarhus

Telefon 4 31 11

HENRY CARLSEN

Sdr. Ringgade 61, Aarhus

Telefon 4 38 57

Aktieselskabet

Købmands- og
Haandværkerbanken,
Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. 2 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Aarhus hovedbanegård, tlf. 2 40 8
Vekselkontor ibanegårdshallen. 8

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 4 55 22

MEJERIET JESTEBØ

Aarhus by's førende

TELEFON 2 87 00 (4 lin.)

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 2 41 22 - Aarhus

Missionshotellet ANSGAR

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A

Aarhus

Telefon 6 94 01

Køb kvalitet, det gør vi —
DERNA RADIO

Telefon 2 00 75 - Aarhus

(lige ved katolsk kirke)

Specialist i båndopt. og
long playing

Svend Erik Laursen

Gas - Vand - Varme

Tordenskjoldsgade 23, Aarhus

Telefon (061) 6 89 31

Vatikanstaden (NC) Paven har nu takket alle, der ønskede ham til lykke på 80-årsdagen. Paven udtrykker sin tak i et brev til Vatikanets statssekretær, kardinal Cicognani, hvilket er i overensstemmelse med den romerske kuries sædvane. Statssekretæren er, skriver paven, »formidleren af vor forbindelse med hele verden«. I brevet henviser paven til, at mange har ønsket ham en lang levetid. Hertil svarer han: »Måtte vi alle med glæde og sindsro kunne sige: Guds vilje ske, Guds vilje ske — og intet andet.«

Johannes XXIII skriver videre: »Der er mange grunde til, at Vi kan føle sorg ved tanken på, hvordan fremtiden vil forme sig for alle nationer og folkeslag, som står vort hjerte nær. På den anden side findes der så megen enighed og god vilje, at Vi har grund til at tro, Vor optimisme er velbegrundet.«

R.I.P.

Vor kære søster

MARIA IMMACULATA

er stille hensovet i Guds fred den
8. december 1961.

Assumptionssøstrene
Bed for hendes sjæl.

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Aarhus

Marius Nielsen & Søn's Eff.

v/ Chr. Fallesen
Vestergade 17, Aarhus
Telefon 2 05 33

VÆR SMART
SPAR PENGE
KØB

Suurballe SKO

Tordenskjoldsgade 2 - Tlf. 67561
Aarhus

Det kan svare sig

at annoncere i

Danmarks ældste ugeblad

- et blad der bliver læst

Katolsk Ugeblads annonceekspedition,

Hauchsvej 8, København V.

Tlf. EVa 2997 (kl. 8 - 10)

Holbæk

AXEL SMITH's EFTF.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47 . Holbæk

Telf. 136

A. P. PEDERSENS SØN

Murermester

Markedsplads 10,

Holbæk,

Telefon 239

THERMALIND-varmetæppe lindrer mod smerter fra gigt, ischias og sygdomme som kræver varme. - Oplysninger hos

JENSEN & OLSEN

Holbæk . Telf. 365

HOLBÆK MEJERI A-S

Algade 54 - Telefon 65

Leverandør til hospitalet

Katolsk vise brugt af Grundtvig

I 1849 fik N. F. S. Grundtvig besøg af sin søn, Sven, der på Det kgl. Bibliotek havde fundet et håndskrift fra 1500-tallet om med en »gammel — vistnok katolsk — dansk piltevis«. Om faderen kunne bruge den?

Jo, det kunne den gamle skjald! Vel så han ikke altfor blidt til »Romer-Menigheden«, for man havde jo den kære dr. Morten Luther at tage hensyn til; men når det gjaldt kristenfolkets sang, vågnede det kristne urinstinkt i ham, og her lå endda allerede salmens tema rede:

*Wer Welkommen, Herrens Aar!
och welkommen herre!*

*Julenatt lod Wor Herre sig föde
Han frelste all werden aff nöde.
Welkommen, Nytt-aar,*

och welkommen herre!

Allerede første søndag i advent 1849 havde Grundtvig sin salme færdig, og han lod den uddele til kirkegængerne før gudstjenesten. Tidspunktet var det dårligst tænkelige, man var jo midt i Treårskrigen, hvortil kom, at biskop Mynster gjorde sit bedste for at hindre salmens udbredelse; men alligevel blev den fra først af populær. I dag synges den af alle kristne i Danmark og med rette. I det middelalderlige skema har Grundtvig i tre dobbeltlinier prist kirkenes tre hovedfester: Jul »da sænkede sig lyset i mørkets skød«, påske »da livs-

træet fæsted i graven rod« og pinse, »da nedsteg Guds kraft til vor skrøbelighed«. Som afsluttende vers samles alt i hver kristen søndag: »Herrens år med vor Guds velbehag / nu bringer os glæde hver Herrens dag«.

Men stammede den »piltevis«, Sven Grundtvig fandt, virkelig fra den tid, da hele Danmark var katolsk? Ja — og temmelig sikkert er den blevet sunget for godtfolks døre, når peblingene, »piltevis«, samlede ind til livets ophold. Den er da også på ti vers for at strække så langt som muligt, og indholdet er klart kristeligt = Herrens fødsel, dåb, eukaristi, lidelse, død, opstandelse og himmelfart for at slutte med en taksigelse for det altsammen.

*Wer Welkommen, Herrens Aar!
och welkommen herre!*

*Derfore tacker all Christenheed
och prise Dig, Gud, i æwigheed.
Welkommen, Nytt-aar,*

och welkommen herre!

Derimod er der ikke tale om en egentlig adventssalme, den middelalderlige tekst passer i alt fald lige så godt på det »verdslige« nytår. Det er Grundtvigs store fortjeneste at have givet »piltevisen« et så koncentreret og koncist indhold, at den i dag som et »team-work« mellem to danske digtere står som den smukkeste velkomst til det ny kirkeår.

Preben Hahn-Thomsen

Sparekassen
for Lyngby og Omegn

ANDR. KRØYER'S
BOGHADEL
v. Chr. Henningsen
Nørrebrogade 18 B, Kbh. C. 6538
Papir . Stort boglager
Fyldepenne

Oliefyr
Centralvarme
Brændselolie
Cinders

NORDISK
KULAGENTUR A/S
Sven E. Frederiksen
Rødovrevej 381-389
Vanløse

Telefon *70 45 30 (3 ledninger)

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK A/S

★

Hovedkontor:
St. Kongensgade 68, København K.
Telefon Central 10.093

Peter Schindler

DEN HELLIGE LEKTIE

En årgang prædikener efter epistlerne. Disse prædikener er oplysende og inspirerende, aktuelle og personlige, med romersk kolorit, ofte gribende.

336 sider — kr. 36,00

Arne Frost-Hansens
Forlag

Pave Johannes XXIII:
Vort sociale ansvar (Mater et Magistra).
Sankt Ansvars Forlag, 88 sider.

Det er ikke nødvendigt at præsentere pavens rundskrivelse om de sociale spørgsmål for dette blads læsere. Vi har tidligere i en artikel-række givet et kort referat af skrivelsens indhold og fra tid til anden nævnt, med hvilken interesse den er blevet modtaget overalt i verden. Nu gælder det blot om at byde den danske oversættelse velkommen, og det kan man gøre med glæde. Det er en vanskelig opgave at oversætte en sådan officiel skrivelse til et letlæseligt dansk, selv om Johannes XXIII's rundskrivelse netop er blevet rost for deres jævne og menneskelige stil.

Oversætteren, cand. mag. *Ellen Nielsen*, har ikke haft for megen tid til sin rådighed. Imidlertid er det — så vidt vi kan skønne — lykkedes hende at give

Mater et Magistra

os en mundret og alligevel dækkende oversættelse, som alle, der har nogen interesse for samfundsspørgsmål, med stort udbytte kan læse. Man bedes bemærke, at rundskrivelsen er adresseret ikke blot til gejstligheden, men til »alle troende i hele verden«. Den er altså et paveligt brev til Dem og mig, og man kan ikke komme uden om det, hvis man vil have en mening om Kirkens stilling til moderne sociale spørgsmål.

Gid det var muligt at sende et eksemplar med en venlig hilsen til samtlige folketingsmænd, der sikkert gerne vil orienteres om pavens stilling til de emner. Hvem vil betale, hvad det koster?

G-

Der er netop udkommet et tillæg til oversættelsen, en detaljeret indholdsfortegnelse, som gør det nemt at arbejde med rundskrivelsen.

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Brdr. Andersen

Tømremestre
V. Kjørboesvej 1, Kolding
Telefon 281
Tømrer- & snedkerarbejde udføres

BERRING & LARSEN A/S

KUL - KOKS - OLIE
Jernbanegade 29, Kolding
Tlf. 1850 flere ledn.

Jesu Hjerter kirke: Juleaften ingen aftenmesse, men midnatsmesse kl. 24. Kirken lukket fra kl. 18-23.30. Juledag: Stille messer kl. 7, 7.30, 8, 8.30 og 9, levitmesse kl. 10, stille messe kl. 11.30. Ingen aftenmesse. Kl. 17 juleandagt. 2. juledag: Stille messer kl. 6, 7 og 8.30, højmesse kl. 10. Nytårsaftensdag: Messer som om søndagen og kl. 17 messe med kort takkeandagt. Ingen aftenmesse. Kirken lukkes kl. 19. Nytårsdag: Som om søndagen. Helligtrekonger: Stille messer kl. 6, 7, 7.30 og 8.15, messe med salmesang kl. 10. Kl. 20 levitmesse med prædiken.

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Telefon 153

PETER FROM

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 3210

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 1951 og 1952
Kolding

1. kl. okse-, kalve- og svinekød, konserver

Barkholts boghandel

Bogladen med de mange bøger
Telefoner: 115 - 1533 - 1537
Kolding

H. OVERBECK

Elektroinstallatør
Telefon 3555 - Kolding

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 3343

Jul og nytår i kirkerne

Sankt Ansgars kirke: Julenat: Kl. 24: Pontifikalmesse. Juledag: Kl. 8 og 11.30: St.M. Kl. 10: Levitmesse. 2. juledag: Kl. 8: St.M. Kl. 10: Højmesse. Nytårsaftensdag: Som om søndagen. Kl. 17: Festandagt med Te Deum. Nytårsdag: Som om søndagen.

Sankt Andreas kirke, Ordrup: Juleaftensdag: Som om søndagen. Kl. 16.00: Julegudstjeneste for børnene. Messe og procession til krybben. Julenat: Kl. 22.45: Matutin. Kl. 24: Procession til krybben og højmesse. Juledag: Kl. 7 og 8: Messe. Kl. 10: Levitmesse. Kl. 17: Højtidelig vesper og sakramental velsignelse. Kl. 19.30: Komplet. 2. juledag: Messetider som om søndagen. Nytårsaften: Kl. 19.30: Andagt med sakramental velsignelse og komplet. Nytårsdag: Som om søndagen.

Sankt Antoni kirke, Brønshøj: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 8: Reciteret messe. Kl. 11: Højmesse. 2. juledag: Kl. 9: Højmesse. Nytårsaften: Kl. 17: Takkeandagt.

Immaculata kirke: Juleaften: Kl. 24: Højmesse. Juledag: Kl. 8: St.M. Kl. 10: Højmesse. Kl. 17: Andagt. 2. juledag: Kl. 9: Højmesse. Nytårsaften: Kl. 17: Andagt. Nytårsdag: Kl. 10: Højmesse.

Sankt Knud Lavard kirke, Lyngby: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 10: Levitmesse. Stille messer kl. 8, 9 og 11.30. 2. juledag: Kl. 8 og 9: St.M. Kl. 10: Højmesse. Nytårsaften: Kl. 19.30: Takkegudstjeneste. Nytårsdag: Kl. 8, 10 og 11.30: St.M.

Sankt Mariæ kirke: Julenat: Kl. 23.45: Julepastorale og juleevangeliet ved krybben. Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 8 og 11.30: St.M. Kl. 10: Levitmesse. 2. juledag: Messe kl. 8, 9 og 10. Nytårsaften: Kl. 17: Andagt. Nytårsdag: Som om søndagen.

Sakramentskirken: Juleaftensdag: Som om søndagen. Ingen aftenmesse. Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 9: St.M. Kl. 10: Højmesse. Kl. 17: Reciteret messe. 2. juledag: Kl. 8 og 9: St.M. Kl. 10: Højmesse.

Sankt Therese kirke: Julenat: Kl. 23.45: Procession til krybben og midnatsmesse. Juledag: Som om søndagen. Nytårsaften: Kl. 16.30: Andagt. Nytårsdag: Kl. 11.30: Reciteret messe (dagens eneste messe).

Den hellige Families kapel: Juleaften: Kl. 15.30: 1. julevesper. Kl. 22.10: Matutin. Kl. 24: Højmesse og laudes. Juledag: Kl. 9: 3. julemesse. Kl. 15.30: Vesper og andagt. 2. juledag: Kl. 8.00: Højmesse. Kl. 13.30: Vesper. Nytårsaften: Kl. 13.30: Vesper. Kl. 16.30: Andagt. Kl. 22.00: Komplet. Nytårsdag: Kl. 8: Højmesse. Kl. 15.30: Vesper og andagt.

Ålborg: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 8: St.M. Kl. 10: Højmesse. 2. juledag: Som om søndagen. Nytårsaften: Som om søndagen. Kl. 19.30:

Takkegudstjeneste med Miserere og Te Deum.

Århus: Juleaftensdag: Som om søndagen. Ingen messe kl. 17. Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 7: St.M. Kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Levitmesse. 2. juledag: Kl. 8 og 10: Messe. Nytårsaftensdag: Som om søndagen. Kl. 17: Aftenmesse med Te Deum. Nytårsdag: Som om søndagen. Desuden messe kl. 11.30 og 17.

Birkerød: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 10: Messe. 2. juledag: Som om søndagen.

Haderslev: Julenat: Kl. 24: Højmesse. Juledag: Kl. 10: Højmesse. 2. juledag: Kl. 10: Reciteret messe. Nytårsaften: Kl. 22: Andagt med Te Deum.

Helsingør: Juleaften: Ingen andagt kl. 16. Kl. 24: Højmesse. Juledag: Kl. 8 og 8.30: St.M. Kl. 10: Højmesse. Kl. 17: Festandagt og sakramental velsignelse. 2. juledag: Kl. 8: St.M. Kl. 10: Højmesse. Nytårsaften: Kl. 17: Taksigelsesandagt med sonebøn og Te Deum.

Hillerød: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 10: Messe. 2. juledag: Som om søndagen.

Horsens: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 7.30: St.M. Kl. 9.30: Højmesse. Kl. 17: Festandagt. 2. juledag: Kl. 9: Sangmesse. Nytårsaften: Kl. 7.30: St.M. Kl. 9.30: Højmesse. Kl. 17: Messe med Te Deum. Nytårsdag: Kl. 9.30 og 17: Messe.

Hørsholm: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 10: Messe. 2. juledag: Som om søndagen.

Nyborg: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 7.30: St.M. Kl. 10: Højmesse. Nytårsaften: Kl. 17: Nytårsandagt.

Odder: 2. juledag: Kl. 10.15: Messe.

Pindstrup: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 10: Messe.

Randers: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Derefter St.M. Juledag: Kl. 9 og 9.30: St.M. Kl. 10: Højmesse. Kl. 17: Andagt. 2. juledag: Kl. 9 og 19.30: Messe. Nytårsaften: Kl. 17: Andagt med Te Deum. Nytårsdag: Kl. 9 og 19.30: Messe.

Sostrup Slot: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 7.30 og 9.30: Messe. 2. juledag: Kl. 7.30: Messe.

Ulstrup Mark: 2. juledag: Kl. 10: Messe.

Vejle: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 7.30: St.M. Kl. 10: Højmesse. Kl. 17: Andagt. 2. juledag: Som om søndagen. Nytårsdag: Kl. 8: St.M. Kl. 17: Højmesse.

Viborg: Julenat: Kl. 24: Midnatsmesse. Juledag: Kl. 8: St.M.

K. J. HØJLAND

Aut. vand- og gasmester
Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2708

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Telefon 829
Kongensgade 64, Esbjerg

GUNNAR SKOV

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telfon 576

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 1313

Esbjerg Andelsmejeri

Skolegade 39, Esbjerg
Telefon 144

H. Johansen

Murermester
Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 1545

Kom med frimærkerne

Min bøn i fjor om frimærker og julemærker til syge arbejdere i Belgien gav fint resultat: 64 danske givere og 12 i udlandet! — Hjertelig tak! Det har været til stor glæde. Men nu er strømmen desværre svundet stærkt ind. Jeg drister mig derfor til igen at tigge brugte frimærker for at trøste og opmuntre unge og ældre arbejdere på belgiske hospitaler, sanatorier og hjemme i triste sygestuer. Måtte bladets læsere være lige så godhjertede som i fjor! Mærkerne bedes sendt til *pater Olaf Jan Ballin, Valby Langgade 117, København Valby.*

VÆRELSE SØGES

straks eller til januar af ung håndværker under uddannelse — helst Vanløse eller Frederiksberg.

Bjørn Bonde, c/o Andersen,
Østerbrogade 226, København Ø.
Tlf. Ryvang 1872

LÆST og HØRT

ved E. D.

Dagbladet Information havde nylig, som citeret i sidste nummer, bedt nogle danske katolikker svare på spørgsmålet: Skal vi frygte katolicismen i Fællesmarkedet? Alle udtrykte forskellige grader af forundring over det næsten panikagtige postyr, der sine steder har rejst sig alene ved tanken om, at vort elskede fædreland muligvis kommer i smittefarlig nærhed af katolske baciller.

E. Brandt Nielsen, der underskriver sig »protestantisk præst i Skjern« synes, at Information har været blåøjet ved at bringe en sådan artikel. Med henblik på nævnte svar spørger han i et læserbrev bladet:

»Undrer det dig? Spørger man ulven, om han vil æde mine får, svarer han så ikke nej? Spurgte man tyskerne dagen før 9. april om de havde i sinde at angribe Danmark, ville de have svaret nej og udstedt en højtidelig erklæring derom, for så dagen efter at skride til handling.

Altså: lad være med at spørge den katolske kirke om det. De svarer nej, men tro mig! de ønsker intet andet mere brændende end denne tilslutning for at få et nyt land at virke i med større styrke. Præstemangel, siger en katolik — det klarer man nemt.

Er I virkelig så blåøjede, at I vil tro på al den snak?»

Samme pastor Brandt Nielsen har en sideløbende fejde i Kristeligt Dagblad, hvor han i en kronik om det evangeliske syn på ægteskabet har svunget krabasken over sin højirkelige kollega, Ulsdal.

E.B.N. hævder at Ulsdal med romerkirken — »hans ideal« — ikke skelner mellem skyldige og uskyldige når et ægteskab forliser, »men ofrer menesket på lovens alter råt og kynisk«.

Imidlertid affødte Brandt Niensens kronik omgående en stribe vrede læserbreve, hvori hans ægteskabssyn af nogle blev stemplet som »udgydelser og en værre samling vrøvl. Efter i nogen tid at have vaklet på fortvivlelsens rand har Brandt Nielsen trukket sig ud af debatten med en bemærkning om, at man ikke skal vente at høre nærmere fra ham. »Det er forstemmende, at man ikke vil læse og forstå, hvad jeg skriver — for der er en mening i det...» Hvorfor denne nedladende tone og tale om 'udgydelser' når jeg dog har ret til at tale som alle andre og sige min mening?»...

Må vi ganske, ganske sagte hviske til

Nordjylland

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Slagtermester Leo Nielsen

Danebrogsgade 21, Aalborg
Tlf. 2 41 29

Det Hele af Øffen —
og det bedste til Bøffen

Køb hjemmets udstyr hos
THUEN

Gravensgade 2
Aalborg

Sanitet Centralvarme
Nielsen & Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 3 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn
Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 3 42 33 og 3 43 37

Tømremester
Ferd. Færch & Co. A/S
Strandvejen, Aalborg
Tlf. 2 03 01

1. kl.s kød og pålæg
Kastervej 51 - Aalborg
Telefon 5660

ELMER VERNERSEN

FOLMER OLSEN

Begravelser ordnes
Reberbangsgade 37
Aalborg - Tlf. 2 15 57

Fiskehallen

Kastervej 57, Aalborg
Telefon 3 44 84

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14-16,
Ordrup. Tlf. 225.
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

De sydlige øer

GIV BØGER
som gaver

Richardt Jensens
boghandel

Østre Boulevard 1, Nakskov
Telefon 1421

Østergades El. forretning

Installatør **Edmund Sørensen**
Telefon Maribo 170.
Maribo

Edw. Sidor

Glarmester - Kunsthandel

Østergade 28,
Maribo - Tlf. 219

Katolske billeder føres

CHR. STEFFENSEN

Herreekviperer

Søndergade 2 - Telefon 796
Nakskov

JOHANNES MADSEN

Elektr. installatør
INSTALLATIONER

Jernbanegade 8, Nykøbing F.
Telefon 85 06 84

O. N. P. MØRCH's EFTF.

H. Andersen

Tlf. 85 01 51
Østergade 14, Nykøbing F.

Begravelse ordnes overalt

K. E. PETERSON

Tværgade 6, Nykøbing F.
Tlf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester. Spec.: Centralvarme.

CHR. LAURITZEN

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

Fisk og vildt

AXEL PRYDS A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

pastor Brandt Nielsen: Hvorfor denne nedladende tone overfor danske katolikker, når vi dog har ret til at tale som alle andre og sige vor mening? ...

o

Under forfatternavnet Siw Holm er der i efteråret udgivet en roman: »Jeg — en kvinde«. Den handler, forklarer forfatterinden, om hvor pokkers ensomt og besværligt det er at være erotoman i dette stadig så småborgerlige og konventionelle samfund.

En medsøster, fru Barker Jørgensen (kvindelig danmarksmester i læserbreve) har i dagbladet Aktuelt stillet Siw Holm en række spørgsmål om kønsetik og har derunder også på underfuld vis fået katolicismen med i billedet. I sit svar skriver Siw Holm (idet vi rødmer over således at blive klædt af):

Jeg kender ikke meget til katolicismen, men jeg kender en del til katolikker, og mit indtryk er, at de, mere end andre kristne, lever i praksis efter deres religiøse etik. At de i det store og hele er varmhjertede, tolerante mennesker, der gør som Kristus — ser objektivt og varmt menneskeligt på livet. De katolikker, jeg har kendt, lever efter kærlighedens moral, og det er vel det bedste, man kan sige om en religion. Jeg tror ikke, katolicismen er en fare for menneskers frie, erotiske udfoldelse. Dem, jeg kæmper imod, er de mennesker, der på grund af dårlig samvittighed og egne kampe sjofler og nedværdiger en af livets største gaver — nemlig elskoven.

o

Da lederen af Aktuelt Kvarter, Svend Ludvigsen, nylig var i Italien lavede han en reportage fra Vatikanstaten. Han tog mikrofonen og båndoptager med ind i Vatikanets have med de mange fontæner. Han stillede sig midt mel-

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30

Lys - Kraft - Varme

Andersen & Meyers Eftf.

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Aabenraa
Tlf. 2 25 30

Lys - Kraft - Varme

Søndergade 15 - Aabenraa
Telefon 2 23 68

Leverandør til St. Ansgars klinik
Aabenraa Brugsforening

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 32
Kaj Andersen
Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

Knud Rasmussen Boghandel

Vesterbrogade 60, København
vis à vis Den kgl. Skydebane
Hilda 2055

Leverandør til St. Knuds skole

lem to springvand for at fange lidt af atmosfæren på båndet. Da han var kommet halvt ind i reportagen, sagde han:

— Man kan ikke gå et skridt her i haven uden at høre fontænerne plasken.

Svend Ludvigsen tog et skridt, og alt blev stilhed. Springvandene standsede. Der var gået en sikring i det elektriske anlæg.

FECHTENBURG

autoriseret installatør

Telf. 12 86 00

Hjallesevej 46 Odense

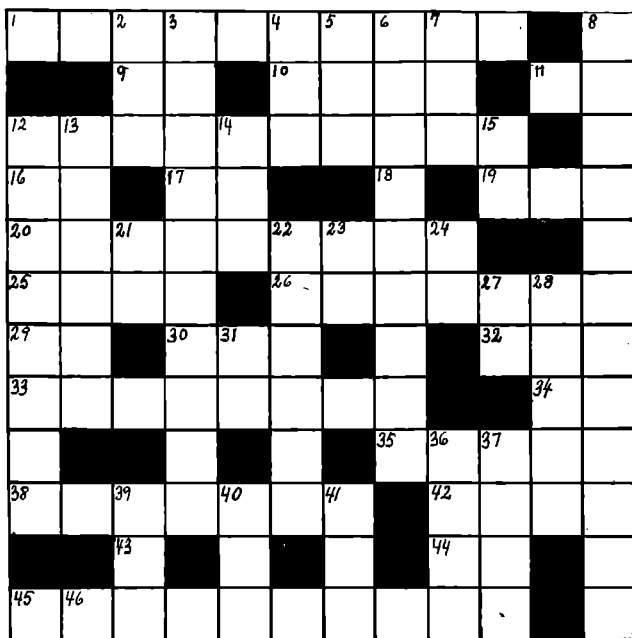

Aalborg Mælkekompagni

Vesterbro 79, Tlf. 2 30 88

I anledning af Birgittraforeningens forestående 50 års jubilæum anden juledag i år, opfordres tidligere medlemmer af foreningen til at tage del i fælleskommunionen i Sakramentskirken 2. juledag kl. 8 og derefter være med til fælles kaffebord. Endvidere indbydes de til at tage del i jubilæumsfesten onsdag den 10. januar 1962 kl. 20. Hvad enten de kommer til begge dele eller kun en af delene, bedes de sende meddelelse herom til formanden, frk. Cetti Larsen, Tjørnegade 2, 1. th., København N.

Børnenes
kryds
og tværs

Send løsningen til redaktionen senest 5. januar og skriv med blæk eller kuglepen. Vi har tre bogpræmier til jer.

Vandret: 1. Alterhus. 9. Agt. 10. Kains moders. 11. Sy. 12. Dåb. 16. Forholdsord. 17. Overtræk. 19. Vej. 20. Indsamlingspose. 25. Løb. 26. Udværet. 29. Iver. 30. Småsten. 32. Biord. 33. Gør uredt hår. 34. Tone. 35. Sumpen. 38. Dør. 42. Indgang. 43. Vandløb. 44. Forkortelse. 45. Forhuset til kirken.

Lodret: 2. Lille vandløb. 3. Hukommelse. 4. Let. 5. Bøn. 6. Dyrefarm. 7. Gammelt ord for er. 8. Messtjenere. 12. Kirkerum. 13. Forstyrret. 14. Ækel. 15. Kort. 21. Forstavelse. 22. Arbejdsbordet. 23. Biord. 24. Forkortelse af gammel. 27. Giv. 28. Parterer. 31. Foran udsagnsord. 36. Ikke nede. 37. Slags. 39. Sakramente. 40. Til fiskeri. 41. Gru.

BOGBANKEN

K. V. Bloch

Skolernes mellemlid ved udveksling af skolebøger og indbindingscentral

Fiolstræde 34 - København K
BYen 2462 - 6556 - 7804

P. A. Nielsen & Co.

Skindergade 28, København K.
Tlf. C. 828

Udlejning af service, borde og stole

Alt til festen.

Lev. til katolske institutioner.

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.

Tlf. Vester 7001 og 858J

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. Am. 2780.

Alt linoleumsarbejde udføres fagmæssigt.

Ove Juel-Christensen

Centr. 408

Kaffe og kolonial en gros

Katolske begravelser

Benzon

Aut.
KATOLSK
BEDEMAND

København

Alle aftaler kan træffes i hjemmet

Central 1868

BRDR. MEYER

Blikkenslagermestre

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmestre

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - Am. 1248
Per Meyer 94 33 66

**Glarimester
POUL V. JOOST**

Slotsgade 7, København N
Nora 7977

Det ska' være -

Schulstad's
maltede

K&K

Aktieselskabet
KØBENHAVNS
BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Telf. Central 9270

D. Plate Petersen

Malermester

Tlf. Fasan 2718

Axel B. Jensen

aut. gas- & vandmester

Hovedgaden 26, Birkerød
Telefon 81 00 82

Viggo Høgsgaard

Landsretssagfører

Studiestræde 15, København
Minerva 6761
Kontortid 9-16 - Lørdag lukket

Kaj M. Jensen's Optik

Købmagergade 32, København K
Telefon Byen 6200

Største udvalg i mod. briller
Ler til samtlige sygeklasser
Grundig korrekt synsprøve
Alt i kikkerter

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Juleknas

Der er også inde i bladet noget for de yngre — nemlig en kryds og tværs på side 11.

I religionstimen benyttede søster lejligheden til at gå over i kirken med de små for at vise dem skriftestolen.

— Jamen søster, jeg kan ikke få øje på spejlet, udrød en af pigerne skuffet.

— Hvilket spejl?

— Skriftespejlet!

★

Grynet sagde forleden, da han kom forbi en teenager af ubestemmeligt køn:

— Mor, var hun en han eller var han en hun?

★

Søster: Hans, kan du fortælle mig, hvem Saul var?

Hans: Var det ikke ham, der — æh, opfandt hagesmækken?

★

Midt i juletravlheden i isenkramforretningen stak en lille dreng hovedet op over disken og spurgte isenkræmmeren:

— Undskyld, har De juletræsfodder?

— Ja, det kan du tro, min ven!

— Hvordan bærer De Dem så ad med at få bukser på?

Pavens æresgæster

Ekstrabladets medarbejder, Bro Brille, mindes i forbindelse med pavens fødselsdag sin egen deltagelse i en audiens forud for olympiaden, hvor paven blev båret ind i Peterskirken på sin bærestol. Bro Brille skriver:

Pave Johannes XXIII er meget demokratisk, og i starten af sin pavemagt ville han bryde med traditionerne og gå ind. Men det er udemokratisk! Så kunne kun de fine og fornemme på forreste række se ham. Nej, han måtte igen op i bærestolen, så vi kan se.

Paven smiler ustandseligt og hilser med hånden. Han bliver anbragt i en slags tronstol. Og her sætter han sig tilbage, som om hele hans legeme nød denne hvile.

Men i samme sekund, som han begynder at tale, er det som en stålfjeder, der

rettes ud. Han rejser sig halvt op i stolen, og han gestikulerer med hænderne og taler så smukt og inderligt, at man kunne høre på ham i timevis og bilde sig ind, at man forstod, hvad han sagde. Midt under talen siger han: »I morges da jeg læste... da jeg læste...« han leder efter ordene, og sekretæren ved hans side hvisker et ord, og så fortsætter paven: »Da jeg læste Paulus, selvfølgelig. Se, for mig kan også en klap pludselig gå ned«. Og hele forsamlingen jubler.

Det er jo under olympiaden, og paven taler om forståelsen mellem menneskene og siger så pludselig: »Lad nu endelig ikke dem, der er legemligt godt udrustet, glemme dem, der er fysisk handicappet. Men hjælp dem!«

Og så sker der det mest betagende, at han rejser sig og går hen og hilser personligt på dem, der har den fornemste og fineste placering ved denne audiens. Og det er 11 små pigespejdere, der alle har været ramt af børnelammelse...

Jo, i al beskedenhed vil man gerne være med til at lykønske paven med de 80 år. For man fornemmer at have mødt et virkelig stort menneske.

Alt var parat til juleaften; alle indkøb var gjort; der var gaver og bagt kager, og de havde købt en steg og et stort juletræ. Der var fuldt af hemmeligheder og tanker om småting, der ikke måtte glemmes. Peder Vups mor satte sig og kunne ikke forstå, at der virkelig ikke var noget, hun havde glemt.

»Nu mangler vi bare det vigtigste«, sagde Peder Vup, der kom brasende ind ad døren.

Peder Vup

Katolsk Ugeblad

Redaktion:

Inger Lauridsen, Martin Drouzy, Egon Duvå og som ansvarshavende Gunnar Martin Nielsen.

Redaktionskontor:

Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby, tlf. 87 77 12

Sekretariat:

Kollegievej 4, Charlottenlund, tlf. Ordrup 3222

Annonce-afdeling:

Katolsk Ugeblads annonceekspedition, Hauchsvej 8, København V., tlf. EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro nr. 589 65

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads ekspedition v/ A. Prüser, Sankt Annæ Plads 28, Kbh. K., tlf. Central 9528 (9-16, lørdag kl. 9-12) postgiro nr. 570 42

Bladet koster i Skandinavien pr. kvartal 9 kr. og i lande udenfor Skandinavien 10 kr.

»Og hvad er så det?«

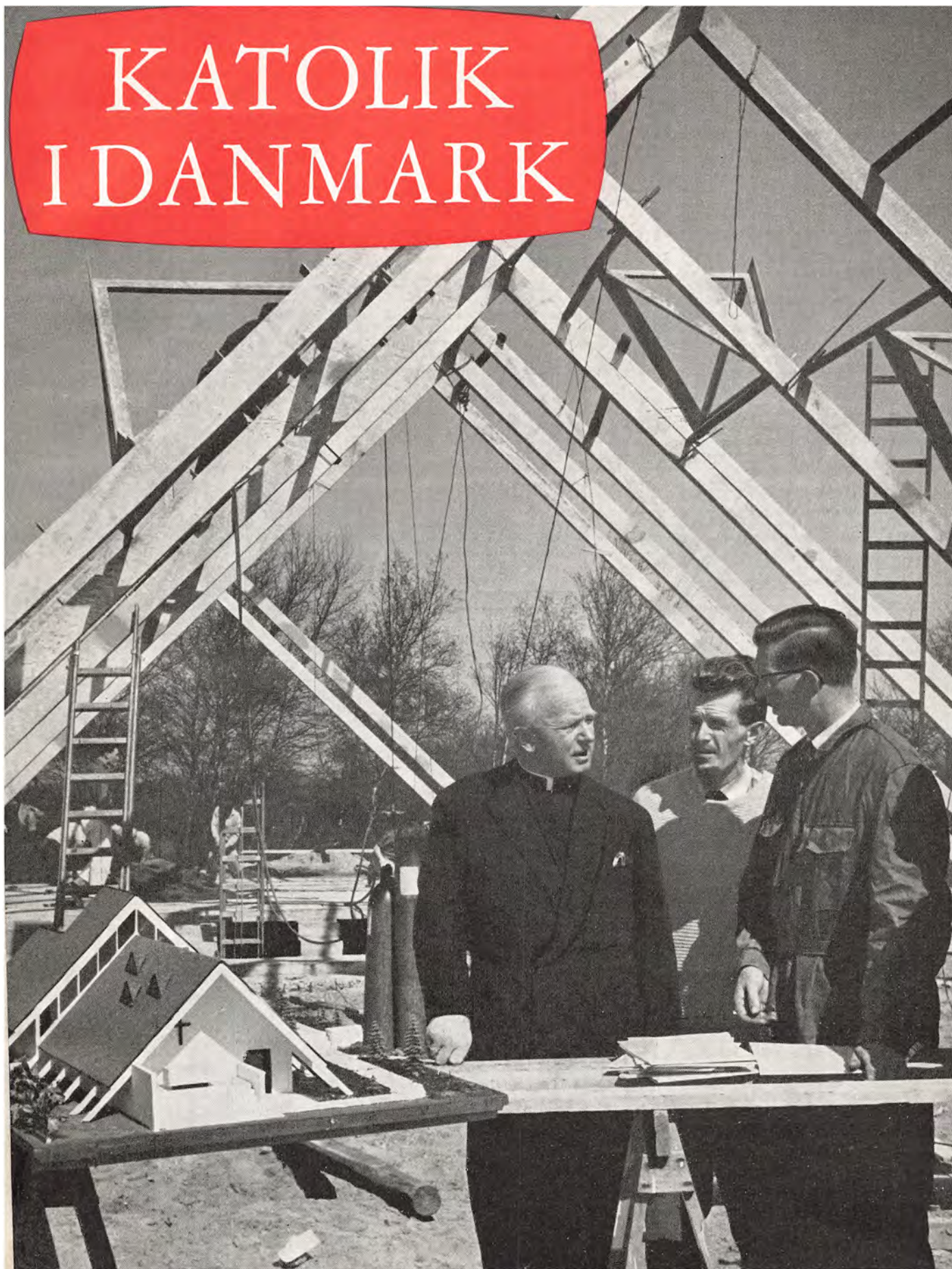
»En gave til fødselsdagsbarnet, han er den eneste, der ikke får noget.«

Peder Vups mor blev ked af det, for han havde ret, og det var flout. Og så

gik de sammen op til fru Poulsen og valgte tre røde tulipaner i en urtepote og cyklede over i kirken med dem og satte dem ved julekrybben. Så tog de hjem og holdt jul.

KATOLIK I DANMARK

At oplyse . . .

I en spøgefuldstale sagde teaterdirektør Erik Henning-Jensen for nogle år siden, at de danske katolikker ofte blev betragtet som et udenlandsk islæt i befolkningen, mens katolikkerne selv nærmest anså sig for at være landets oprindelige indvånere! Selv om hverken det første eller det andet helt stemmer, er der dog noget om snakken.

Det er forståeligt, om et religiøst mindretal, der først fik ret til at eksistere her i landet efter vedtagelsen af grundloven 1849 og kun langsomt har udviklet sig, bliver mødt med skepsis. Det nytter kun lidt, at dette mindretal er knyttet til en verdensomspændende kirke.

Det er også forståeligt, at katolikker med historisk fornemmelse — hvilket de ikke allesammen har — føler sig i slægt med dansk fortid i de fem århundreder fra Ansgars komme til reformationen. Man kan dårligt bevæge sig rundt i landet uden at støde på monumenter fra den katolske tid. Vi tænker *ikke* på ruiner, men på de velholdte landsbykirker, domkirker og klosterbygninger.

Men så bør det tilføjes, at katolikker ikke mere har grund til at blive pinligt berørt, hvis nogen taler om »fremmed islæt«. De ved, at det sjældent siges med uvenlighed bag ordene.

Og det bør siges, at katolikker heller ikke går rundt og misunder nogen de kirker og klostre, der blev værnet af landets kristenhed efter reformationen og siden har været centre for dyrkelsen af Gud.

Så meget om det.

Dette særhæfte af Katolsk Ugeblad udsendes i den hensigt *at oplyse*. Vi regner med, det vil interessere katolikker og mange andre at blade hæftet igennem og få nogle spredte glimt af, hvordan katolsk dagligliv former sig her i landet.

Forsidens billede er taget af Axel Jensen under opførelsen af en kirke i Øm i Jylland. Biskop Suhr taler med ungdomsledere, der har sat byggeriet i gang. Modellen til kirken ses i forgrunden.

Vi bringer en efterlysning:

Hvor er familien Larsen?

Da redaktionen for et par måneder siden planlagde dette særnummer af bladet, blev der afsat plads til en artikel om »Familien Larsen«. Idéen gik ud på at præsentere en dansk, katolsk gennemsnitsfamilie, som læserne ville nikke genkendende til og som også vore ikke-katolske venner kunne have udbytte af at stifte et nærmere bekendtskab med. En medarbejder blev sat på opgaven. Han fik en rimelig tidsfrist. Den blev overskredet uden at noget viste sig. En ny dato blev fastsat som absolut seneste, men stadig skete der intet. Slendrian — simpelthen slendrian! Og synd for Larsen . . .

Er det her
vi skal finde
Larsen?

En mørk og råkold aften i sidste uge hørtes en sagte banken på døren til det redaktionelle pulterkammer. Ind trådte vor savnede medarbejder med en mine så skamfuld, som var han netop blevet grebet i at snyde sin gamle mor i ludo.

— Hømm . . hømm, sagde vi så anklagende, som den slags nu lader sig sige, det er måske ham, der skulle have skrevet om gennemsnits-familien Larsen?

— Det er ham, ja, men forstår De, hømm . . . jeg vil gerne forklare, hvorfor De ikke har fået den artikel. Det forholder sig nemlig sådan, at . . .

— Det er ikke os, De skal bede om undskyldning, det er læserne. De får en halv time til at forklare Dem skriftligt, og hvad De skriver ryger lige i bladet. Forsøg ikke at luske udenom!

Og her følger da, hvad vor medarbejder fik prikket ned ved hjælp af to kolde pegefingre:

Efter i henved to måneder at have ledt med lys og lygte efter familien Larsen er det min tunge pligt at måtte fastslå, at der *ikke* i vort højtelskede fædreland findes nogen katolsk gennemsnitsfamilie. Jeg tvivler ganske vist ikke på, at man ved hjælp af hukortmetoden og måske hele staben fra Statistisk Departement kan udregne, hvordan en sådan familie i det store og hele tager sig ud. Det har jo vist sig, at man har kunnet indkredse en pristalsfamilie, men ligesom denne familie slet ikke eksisterer i virkeligheden, vil familien Larsen også blive et rent statistisk begreb.

Og hvordan skulle jeg kunne beskrive, endsige udspørge et sådant uvirkeligt fænomen? Hvor bor det, har det telefon og lader det sig fotografere uden brug af specielle spiritist-remedier? Jeg

forsikrer, at der virkelig ikke er tale om uvilje fra min side, kun om afmagt over for rent praktiske vanskeligheder.

Nuvel, i de forløbne uger er jeg blevet vel modtaget hos adskillige katolske familier af kød og blod. Jeg er i den situation at måtte takke for en ofte overstrømmende imødekommenhed, for kaffe i kandervis, for hjemmebagte kringler, altsammen pånødet mig af venlige katolske familier, der alle så gerne ville hjælpe mig, når jeg nu stod der og skulle skrive om en katolsk gennemsnitsfamilie. Som blot altid var *en anden* familie. Aldrig den, hvis gæstfrihed jeg nød. Som den travle mor til ikke færre end otte trip-trap-træsko-børn sagde:

— De må da indrømme, at katolske familier ikke har et gennemsnitligt børnetal på otte. Tilmed bor vi så langt fra en katolsk

— eller måske fjæler han sig med familien i denne idyl . . . ?

skole, at hele flokken går i kommuneskolen, og det er næppe almindeligt. Vi tør ikke overlade hele flokken til sig selv, og derfor skiftes min mand og jeg til at gå til messe hveranden søndag. Er det almindeligt?

Eller den udearbejdende mor til to:

— Jeg tror ikke, at vor lille familie kan kaldes typisk katolsk, for min mand er ikke katolik.

Eller det midaldrende barnløse ægtepar:

— Vi går til messe flere gange i løbet af ugen og selvfølgelig hver søndag. Det kan vi gøre, fordi vi ikke har børn at skulle tage hensyn til, men dette, at vi ikke har børn, er samtidig vor eneste sorg. Men en familie uden børn er vel ikke en gennemsnitsfamilie . . .

Jeg talte med en præst i håb om at blive hjulpet på sporet af familien Larsen. Han grublede længe og gav mig en adresse. Og det var

virkelig et hjem værd at gæste. Efter at have nydt et par timer i familiens midte og hørt om dens gøren og laden, er jeg ikke i tvivl om, at denne familie kunne stilles op som et eksempel til efterfølgelse. Ikke at man på nogen måde var tilfredse med sig selv, langt fra . . ., men for fremmede at se en ren idyl.

Glædeligt, om familien Larsen kunne males med glansbilledfarver, men ville det være ærligt, endsige troværdigt . . . ?

Og nu sidder jeg her og har dårlig samvittighed fordi jeg har svigtet mine arbejdsfællers tillid. Opgaven syntes så rentud pærelt: opsøg familien Larsen og beskriv den.

Jeg kommer i tanker om, at Kjeld Abell (for ham var det vel?) i trediverne skrev et skuespil om *Melodien, der blev væk*. I stykket var der en sang om en mand, der hed Larsen, om hvem det i hvert vers siges, at »det ku' vær' så godt — og så er'et faktisk skidt«!

Men er det faktisk skidt med den katolske familien Larsen? Ingentunde. Jeg har ikke talt med andre end gæstfrie, hyggelige og hjælpsomme mennesker, som hver og en forsikrede, at de gerne ville assistere os i jagten på den katolske gennemsnits-familie. For selvfølgelig må den findes et eller andet sted, altid et andet sted . . .

Min tilmålte halve time er snart gået, og jeg hader at komme bagefter. Læserne er også forlængst trætte af alle mine undskyldninger, som de måske slet ikke vil tage for gode varer.

Måske er der en udvej, nemlig den at bede læserne hjælpe med at finde familien Larsen . . . det er dog forsøget værd. Altså:
HVOR ER FAMILIEN LARSEN? S. u.

Den travle mor, som hygger sig ind imellem med sine børn, men de er heller ikke gennemsnits-familien . . .

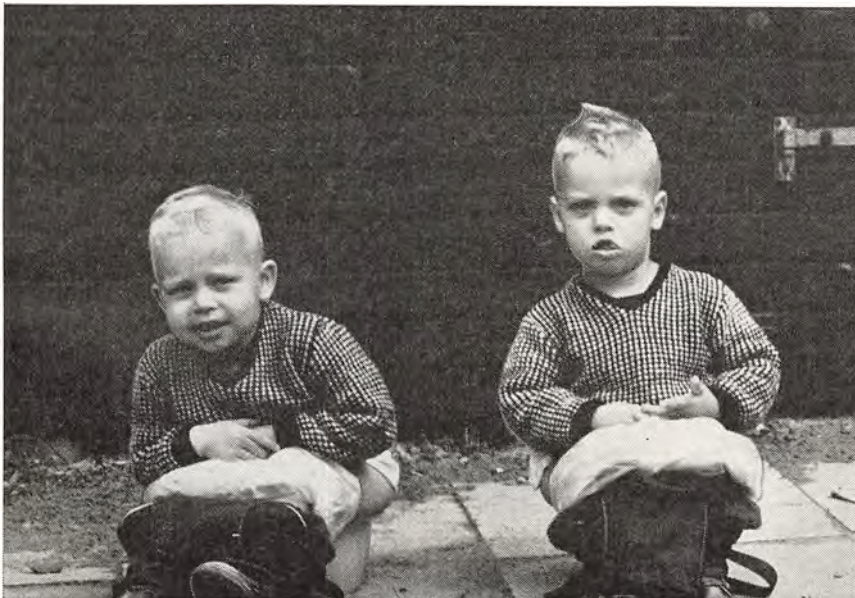
Religionen i hjemmet . . . ved julekrybben begynder de små at opfatte en af kristendommens vigtigste sandheder: Gud lod sig føde som menneske på jorden.

Småbørn skal lege -

Det er først og fremmest forældrene, som har ansvaret for, hvordan børnene skal opdrages, men de kan støttes af det kristne fællesskab. Katolske søstre tager sig af børnenes trivsel i børnehaver, børnehjem og skoler.

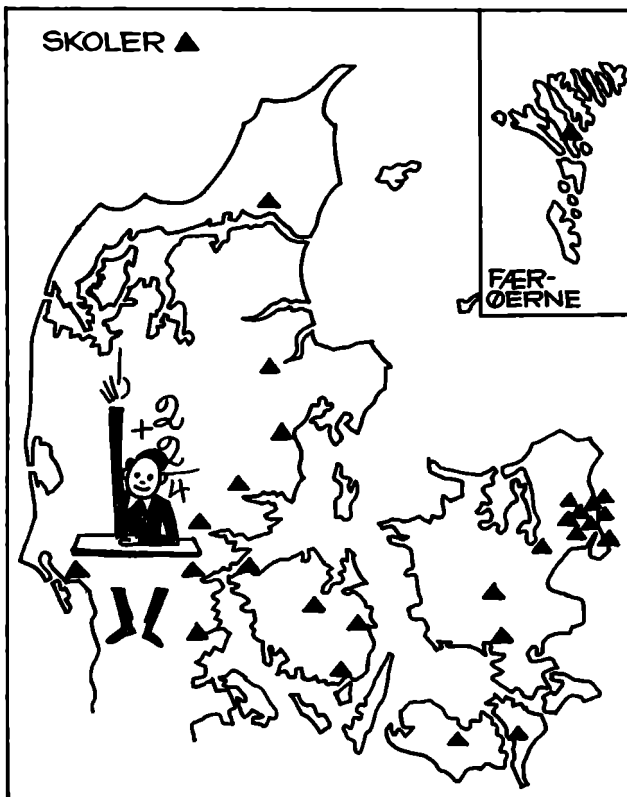

Søstre kan være gode lærerinder
— også i matematik.

Ungdommen - vor fremtid

På billedet over disse linier ser vi fra luften den første katolske ungdomsskole for de 14—18 årige. Den ligger smukt ved Gravenshoved i Sønderjylland. Med denne skole er der skabt forbindelse til dansk ungdomsskole og højskole-tradition.

Lærerne har deres egen for-
ening, Danmarks
katolske Lærer-
forbund.
Det er formanden
tilhøjre.

Elever og lærere

I de 33 katolske skoler her i landet undervises 5545 elever. 41 pct. af dem er katolikker, 59 pct. ikke katolikker. Lærerstaben omfatter 398 personer. Af disse er 55 præster, 108 søstre og 235 lægfolk (102 katolske, 133 ikke-katolske lærere). Det vil sige, at det katolske skolevæsens personale består af 67 pct. katolske lærere, 33 pct. ikke-katolske lærere.

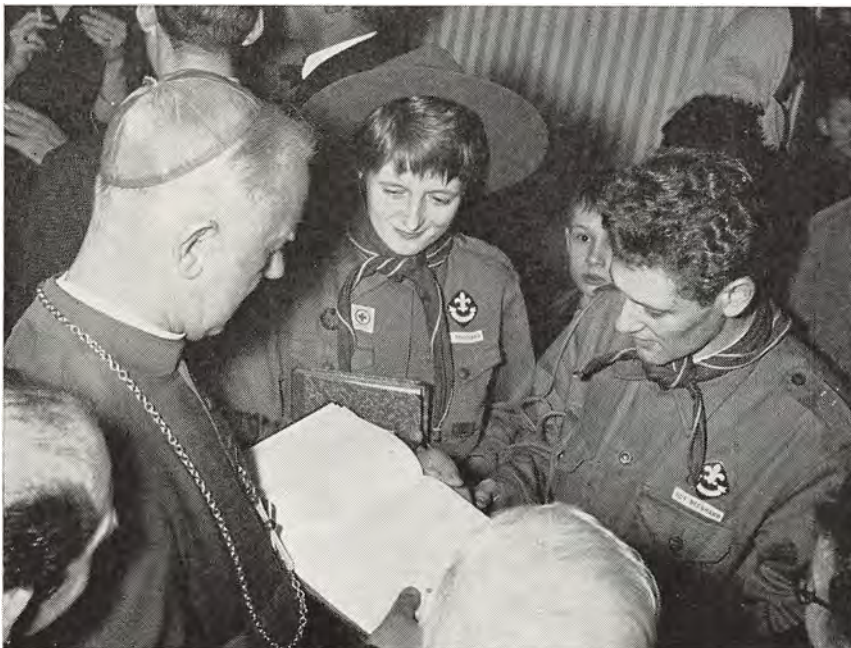
Om sommeren må man prøve at forene undervisningen med fritidslivets glæder. Man kan (som de unge på billedet herunder) med større udbytte fordybe sig i de kristne sandheder om Gud og mennesker, når man samles til sommer-skoler og -lejre borte fra byens jag og larm.

Med hve og spejder- tørklæde

Adskillige hundrede børn og unge deltager i spejderlivets glæder indenfor de katolske troppe, som er tilsluttet Det danske Spejderkorps og Det danske Pigespejderkorps. Den lille pige ser ud til at kunne li' det. Nederst skriver biskop Suhr i troppens gæstebog ved en spejderfest.

Spejderbevægelsen er vidt udbredt blandt katolsk ungdom i alle lande og har stor betydning for Kirkens ungdomsarbejde. Baden-Powells ideer harmonerer på bedste måde med Kirkens bestræbelser. De katolske troppe har deres egne præster, som deltager i møder og lejre. Det er sædvane, at spejderne under lejrforhold indleder dagen med messe ved et alter, de selv rejser under åben himmel.

På hat med de unge

For ungdommen er der hver sommer en stærkt besøgt sommerskole i Øm. Man synes ikke at kede sig til denne forelæsning i jazz med trompet-demonstration... men man bestiller også andet i dagens øvrige timer. Der er lagt et ret krævende program for disse skoler, som sigter mod at gøre de unge til bevidste, personligt overbeviste kristne.

— og man hygger sig omkring lejrålet ved fyraften.

»Forkynd evangeliet for al skabningen«. Hver søndag mødes de kristne for at høre Guds ord og bekræfte deres tro. I messeofret lovpriser de Faderen i og ved Jesus Kristus.

Trosbekendelsen

Jeg tror på Gud, den almægtige FADER, Himlens og jordens skaber, og på JESUS KRISTUS, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet; som nedfor til dødsriget, opstod på den tredje dag fra de døde, opfor til Himlen, sidder ved Gud Faders, den almægtiges højre hånd, hvorfra han skal komme igen for at dømme de levende og de døde. Jeg tror på HELLIGÅNDEN, den hellige, katolske kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv.

(Den gamle, apostolske trosbekendelse).

»Jeg vil være jeres Gud og I skal være mit folk«

Gudstjenesten påskenat er midtpunktet i hele kirkeåret. Den nat fejrer vi vor befrielse og vor forløsning i Kristus. Påsken er overgangen fra mørket til lyset, fra døden til livet, fra syndens verden til Guds rige.

»Jeg døber dig i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn«. Dåben er indledningen til det kristne liv. Den gør os til Guds børn og Kristi brødre. Den indlemmer os i de kristnes forsamling.

»Tag og spis. Dette er mit legeme«. I nadverens sakramente spiser vi Kristi kød og drikker hans blod. Nadveren er den føde, der styrker de kristne på deres vej til Gud. Den er samtidig det store gæstebud, der forener os med alle vore medkristne.

»Hvad Gud har sammenføjet, skal mennesker ikke adskille«. Ægteskabet grundlægger en ny celle i Guds kirke. Kærligheden mellem ægtefællerne er både et billede på og et genskin af Guds kærlighed til sit folk.

Fra de spredte sogne over hele landet mødes man af og til ved stævner og valfarter. I maj måned hvert år går en skare på næsten 3500 sjællandske katolikker på valfart fra Holte til Aasebakkens

Når landets sogne finder sammen

kloster, og en uge senere vandrer et lignende antal jyder og fynboer til centret i Øm nær det gamle cistercienser-kloster. Begge steder er festens højdepunkt den messe, som biskoppen celebrerer.

- † ○ SOGNEKIRKER
- † KAPELLER
- † ○ DOMKIRKEN

FÆRØERNE: † TORSHAVN ○

† RØNNE
AAKIRKEBY †

AALBORG ○

† VIBORG RANDEBORG † SØSTRUP †

† PINDSTRUP

○ SILKEBORG AARHUS †

† ØM ODDERT †

HORSSENS †

VEJLE †

FREDERICIA †

† ASSERBO †

HELSINGØR †

† KLITBORG

HILLERØD †

MIKKELBORG †

HOLBÆK †

ROSKILDE †

† LEDREBORG

○ ESEBJERG

KOLDING †

† RINGSTED

KØGE †

○ ODENSE

† SLAGELSE

† GRAVENSHOVED

† DALUM NYBORG †

† NÆSTVED

○ HADERSLEV

† ASSENS †

BRYDEGÅRD †

○ AABENRAA

○ SVENDBORG

† VORDINGBORG

○ SØNDERBORG

† RUDKØBING

† NAKSKOV

NYKØBING †

○ MARIBO

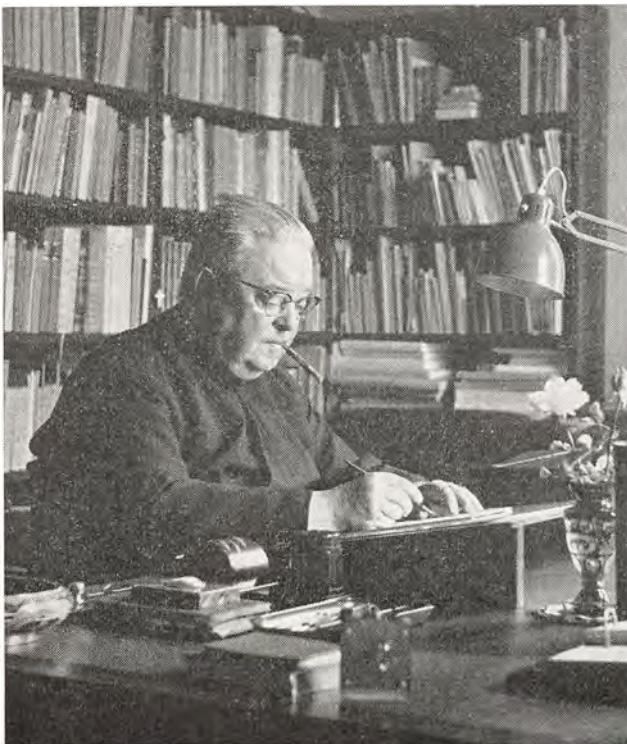
Præsten i sin menigheds tjeneste

Det danske, katolske bispedømme har ialt 127 præster, hvoraf 38 er verdenspræster og 89 ordenspræster. Indenfor ordnerne virker en halv snes lægbrødre.

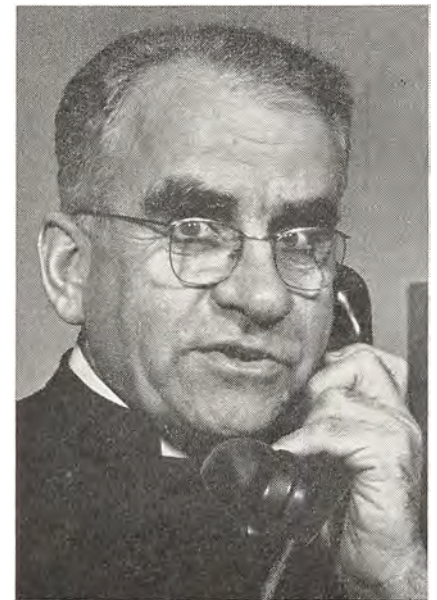
I hele landet er der 744 søstre og nonner fra 15 forskellige ordenssamfund eller kongregationer. Søstrene virker i 14 hospitaler og plejehjem, 14 hvilehjem, 4 børnehjem, 6 børnehaver, 19 folkeskoler og 7 andre skoler.

o

En dansk præst ordineres af biskoppen.

Præsten som skribent . . . (man kan jo nok se, at det er Peter Schindler).

Telefonen ringer . . . og hos nogle præster ringer den tit.

Der er mange slags nonner

Andre steder i hæftet ser vi nonner under arbejdet på hospitaler og i skoler, men der er også nonner, som driver landbrug, og nonner, som kan give en stor del af deres døgn til bøn for den travle verden.

Nederst til venstre: Vor Frue Kloster på Aasebakken, et benediktinerindekloster.

De værgeløse

- de lidende

- de gamle

Man kan tjene sin næste på mange måder. Ved det huslige arbejde er man med til at skabe den rette, hjemlige atmosfære, hvori mennesker kan trives og udvikle deres bedste egenskaber. På hospitalet hjælper man sin næste i nøden og søger at efterligne den barmhjertige samaritan. Overfor de spæde og dem, som alderdommen plager, må man vise stor omsorg og kærlighed. Alle kristne har den opgave at behandle deres næste, som om de stod over for Kristus selv.

De 14 hospitaler

Landets 14 katolske hospitaler har ialt 1606 senge. Personalet består af 1365 personer fordelt således:

101 læger

297 søstre

962 sygeplejersker og andet personale

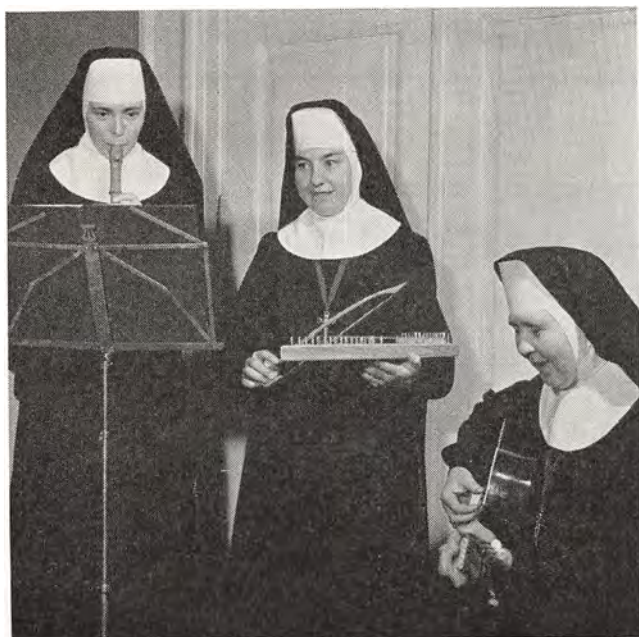
5 lægbrødre

HOSPITALER OG PLEJEHJEM ●

På sygeplejeskolen arbejder søstrene dagligt sammen med de unge sygeplejersker, som de uddanner.

Selv om en søsters fritid ikke er af lang varighed, kan den bruges til at dyrke for eksempel musikalske interesser.

Nationalt og internationalt

Nogle katolske foreninger virker indadtil, andre også i kontakt eller samarbejde med tilsvarende ikke-katolske foreninger i Danmark og i udlandet. Man kan nævne Danmarks katolske Kvindeforbund, Academicum Catholicum (kandidater og studerende), Danmarks unge Katolikker, Maria-legionen, Unge katolske Arbejdere, Katolsk Filmgruppe, Steno-gildet (lægernes forening), Danmarks katolske Lærerforening o. s. v.

Billedet i spalten til venstre er fra den danske film »Paw«, som den internationale katolske filmorganisation tildelte sin førstepris. Øverst på siden en situation fra et internationalt arbejdersmøde i Rom, hvor den danske deltager sidder til højre for taleren. Nederst et glimt fra den katolske brevscole, Katolsk Orientering, i Lyngby, der pr. korrespondance oplyser ikke-katolikker om Kirkens liv og lære.

I Danmark -

Der er i Danmark 26.598 katolikker, hvoraf 10.442 bor i Storkøbenhavn og 16.156 i provinsen. I dette tal er ikke medregnet dem, som har løsere tilknytning til Kirken.

*Der skal være
een hjord
og een
hyrde...*

Kirkens
overhoved, pave
Johannes XXIII,
sammen med den
danske biskop.

- og i verden

I hele verden er der 542 millioner katolikker. De fordeler sig sådan: 231 millioner i Europa, 235 millioner i Nord- og Syd-Amerika, 24 millioner i Afrika, 39 millioner i Asien, 10 millioner i Rusland, 3 millioner i Australien.

Den øvrige kristenhed omfatter: 256 millioner protestanter og 26 millioner ortodokse.

Kristne i
Rusland.
I disse år arbej-
des der mere og
mere alvorligt på
en genforening af
kristenheden.

I kontakten med andre

Til venstre: Danmarks Radio transmitterer nogle gange om året en katolsk Gudstjeneste. Radiovognen med sendemast er rullet op foran en af kirkerne. Herunder: Sømandspræsten har sin egen menighed, som er international og ikke kender til blivende sted. Han må af og til finde sine folk i skibets maskinrum.

Til vore ikke-katolske læsere

De har måske læst bøger, der fortæller om katolikker — eventuelt har de læst romanen *Nonnen* eller set filmen af samme navn med Audrey Hepburn i hovedrollen. De har derigennem fået et bestemt indtryk af den katolske kirke. Men svarer det indtryk til virkeligheden? Er katolikker sådan — eller er de helt anderledes?

Det kan De få besked om ved at:

- skrive eller ringe til Katolsk Orienterings brevs-kole, Lyngbygårdsvej 1, Kongens Lyngby. Telefon (01) 87 77 12,
- henvende Dem til Niels Stensens Bibliotek, Bredgade 69, København K. Derfra kan man også låne bøger pr. post,
- tale med en katolsk præst.

o

Der findes på dansk (og selvfølgelig på verdenssprogene) mange bøger, der skildrer den katolske lære. Vi nævner i flæng:

- *Det nye Testamente*, som jo findes i flere udgaver på dansk. En moderne oversættelse udgivet fra katolsk side er Peter Schindlers fra 1959. Også af Schindler:
- *Hvis du blev katolik* (Pauluskredsens Forlag, 1959)
- *Katolicisme* (Sankt Ansgars Forlag, 1948)
- *Katolicismen i vor tid* (Hirschsprung, 1957).

Følgende bøger beretter om vejen til og livet i Kirken:

- *Vi blev katolikker*. 23 konvertitter om deres vej til Kirken (Frost-Hansens Forlag, 1959)
- Thomas Merton: *Den store stilhed* (Frost-Hansens Forlag, 1950)
- Peter Schindler: *Vejen til Rom* (1949) og *Tilbage til Rom* (1951) begge fra Hirschsprungs Forlag
- Rudolf, Strange og Rørdam Bonnevie: *Kirken kaldte mig hjem* (Sankt Ansgars Forlag, 1959).

Om katolsk bønsliv findes der forskelligt — blandt andet serien »*And og Liv*« (Pauluskredsens), der allerede har behandlet en række emner som: Påske, Davids salmer, Bøn om enhed i troen, Bødens sakramente, Bønnen, Jomfru Maria, Jesu Hjerte, Jul o. s. v.

Bøgerne kan fås gennem enhver boghandel eller direkte fra Sankt Ansgars Boghandel, Bredgade 67, København K.

Katolsk Ugeblad er blevet udsendt uden afbrydelse siden 1852. Prøveeksemplarer kan fås fra redaktionen, Lyngbygårdsvej 1, Kongens Lyngby.

Abonnement (9 kr. pr. kvartal) tegnes hos ekspeditionen, Sankt Annæ Plads 28, København K.

Desuden udkommer to katolske tidsskrifter for religiøse og kulturelle spørgsmål: *Catholica* (Frost-Hansens Forlag) og *Lumen* (fagteologisk skandinavisk tidsskrift).

Den katolske kirke i Danmark

Kristendommens indtog i Danmark

- 826 Ansgars første missionsrejse til Danmark
- ca. 850 Vor Frue Kirke i Hedeby opføres
- 960 Harald Blaatands dåb. Danmark antager kristendommen

Den katolske middelalder

- 1060 Domkirken i Roskilde grundlægges
- ca. 1080 Danmarks første benediktinerkloster grundlægges i Lund. Efterfølges efterhånden af 14 andre
- 1086 Knud den Hellige lider martyrdøden i Odense
- 1090 Danmarks første præmonstratenserkloster grundlægges i Børglum
- 1131 Knud Lavard myrdes i Haraldsted
- 1144 Danmarks første cistercienserkloster grundlægges i Herrevad. Efterfølges efterhånden af 11 andre
- 1158 Absalon indsættes som biskop i Roskilde
- 1172 Cistercienserklostret i Øm grundlægges
- 1200 Danmark har ca. 2000 sognekirker

- 1222 Danmarks første dominikanerkloster grundlægges i Lund. Efterfølges efterhånden af 15 andre
- 1232 Danmarks første franciskanerkloster grundlægges i Ribe. Efterfølges efterhånden af 25 andre
- 1347 Valdemar Atterdag valfarter til det hellige land
- 1415 Danmarks første karmeliterkloster grundlægges i Landskrona
- ca. 1450 Bibelen oversættes og udgives for første gang på dansk

Fra reformationen til grundloven

- 1526-34 Povl Helgesen forsvarer Kirken mod den nye reformatoriske bevægelse
- 1536 Kristian III indfører den lutherske tro i Danmark. Biskopperne afsættes
- 1569 Fremmedartiklerne umuliggør katolsk påvirkning udefra
- 1624 Katolske præster forbydes adgang under fortabelse af deres liv
- 1648 En spansk gesandt grundlægger en katolsk menighed i København
- 1678 Niels Stensen udnævnes til apostolisk vikar for Norden
- 1682 Religionsfrihed gives til udenlandske katolikker i Fredericia, hvor menigheden i 1710 tæller ca. 80 medlemmer
- 1739 Menigheden i København tæller ca. 2000 udenlandske katolikker
- 1764-65 I Bredgade i København opføres en katolsk kirke for det østrigske gesandtskab
- 1767 En katolsk kirke opføres i Fredericia
- 1842 Sankt Ansgars Kirke i København indvies

Fra grundloven til vor tid

- 1849 Religionsfriheden indføres ved grundlovens vedtagelse
- 1853 Skandinavisk Kirketidende (det nuværende »Katolsk Ugeblad«) udkommer første gang 2. oktober
- 1856 Fire franske Sankt Josefsøstre ankommer til København
- 1858 Sankt Josefsøstrene grundlægger deres første skole i København (Toldbodvej 14)
- 1869 En apostolisk præfekt, Hermann Grüder, udnævnes
- 1872 Jesuitterne ankommer til Danmark og bygger Sankt Andreas Kirke og Sankt Andreas Kollegium i Ordrup
- 1884 Johannes von Euch udnævnes til apostolisk præfekt
- 1892 Danmark bliver apostolisk vikariat. Johannes von Euch bispevis
- 1896 Academicum Catholicum stiftes

1060:
Domkirken
i Roskilde.

Niels Stensen

- 1907 Første udgave af messebogen foreligger på dansk
- 1914 Klosteret på Jagtvejen i København indvies
- 1919 Den katolske spejderbevægelse grundlægges
- 1922 Biskop Johannes vor Euch dør. Han grundlagde som biskop 19 nye sogne, indviede 40 nye kirker og kapeller, grundlagde 21 skoler og 15 hospitaler. På hans initiativ kom 16 nye ordener og kongregationer til Danmark og antallet af præster steg fra 18 til 67 (deriblandt 12 danske præster)
- 1923 Josef Brems, der er udnævnt til von Euchs efterfølger, modtager bispevielsen

- 1925 Danmarks katolske Kvindeforbund stiftes
- 1929 Den første katolske radioudsendelse finder sted den 1. januar
- 1931 Franciskanerinder grundlægger en skole i Thorshavn på Færøerne
Danmarks katolske Radioklubber stiftes
- 1933 Pauluskredsen begynder sin udgivervirksomhed
- 1935 Katolsk Ungdoms Klub (KUK) stiftes
- 1937 Nicolaus Stenos Gilde stiftes
- 1938 Biskop Brems trækker sig tilbage. I hans sted udnævnes Theodor Suhr, der modtager bispevielsen i Rom den 15. januar 1939
- 1941 Sankt Ansgars Forlag åbnes
- 1942 Den nye sognedeling i København (9 sogne) træder i kraft. Søstre fra klosteret på Jagtvejen flytter til Aasebakken
- 1945 Jeanne d'Arc skolen ødelægges ved bombardement den 21. marts
- 1946 Katolske Menighedsplejer oprettes
- 1949 Et kapel indvies i Øm. Første Maria-valfart til Aasebakken
- 1953 Katolsk landsstævne i København. Pius XII taler over radioen til stævnets deltagere
Peter Schindlers fordanskning af Det nye Testamente udkommer
- 1954 Niels Stensens Gymnasium indvies
- 1956 Katolske læger opretter kontor for familierådgivning. De første Don Bosco-bøger udgives. Brevskolen Katolsk Orientering grundlægges
- 1958 Den nye katekismus udkommer
- 1959 Aktstykkerne vedrørende Niels Stensens saligkåring overrækkes paven. En apostolisk visitator, ærkebiskop Martijn Lucas, udnævnes.
- 1960 Biskop Suhr bliver medlem af Vatikan-konciliets forberedende hovedkommission
- 1961 Den nye apostoliske delegat for Skandinavien, ærkebiskop Bruno Heim, tiltræder

Johannes Jørgensen, en af dansk litteraturs klassikere, har gennem sine bøger givet mange mennesker en bedre forståelse af den katolske verden. Her ses han til højre ved en fest til hans ære sammen med daværende biskop Brems.

Deltagerne i en europæisk kongres for det katolske lægfolks indsats, der blev afholdt i København, beså med stor interesse kalkmalerierne i de danske landsbykirker.

Dette hæfte er tilrettelagt af Katolsk Ugeblads redaktion: Inger Lauridsen, Martin Drouzy, Egon Duvå og som ansvarhavende Gunnar Martin Nielsen. Det er illustreret med billeder af Axel Jensen, Jørgen Rask, Erik Friis, Martin Drouzy, Steen Jacobsen, Per Wedell-Topp, Jan Møller, Erik Mikkelsen, Nordisk Pressefoto og Felici, Rom. Kortene er tegnet af Erik Thorsen.